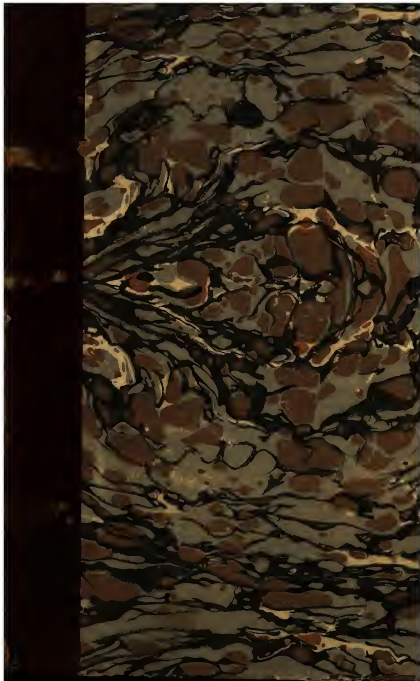

FŒDERA,

Conventiones, Literæ,

Et Cujuscunque Generis

ACTA PUBLICA,

INTER

REGES ANGLIÆ,

Et Alios quosvis

IMPERATORES, REGES, PONTIFICES, PRINCIPES, vel COMMUNITATES,

AB

Ineunte SÆCULO DUODECIMO, viz. ab Anno 1101, ad nostra usque Tempora, Habita aut Tractata;

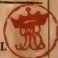
Ex Autographis, infra Secretiores ARCHIVORUM REGIORUM Thesaurarias, per multa Sæcula reconditis, fideliter Exscripta.

In Lucem missa de Mandato REGINÆ.

Accurante THOMA RYMER, Ejusdem Serenissimæ REGINÆ Historiographo.

TOMUS V.

LONDINI:
Per A. & J. CHURCHILL. MDCCVIII.

MARIE R.

WHereas We have directed Our Trusty and Well-beloved *Thomas Rymer* Esq; our Historiographer Royal, to Transcribe and Publish all the Leagues, Treaties, Alliances, Capitulations, and Confederacies, which have at any time been made between the Crown of *England* and any other Kingdoms, Princes, and States, as a Work highly conducing to our Service, and the Honour of this our Realm; For the better enabling him therefore to carry on the said Work, Our Will and Pleasure is, That the said *Thomas Rymer* have free Liberty and Access, from time to time, to search into the Records, in our Tower of *London*, in the Rolls, in the Augmentation Office, our Exchequer, the Journals of both Houses of Parliament, or any other Places where Records are kept, for such Records as We have or shall direct, and the same to Transcribe: And that he also have access from time to time to our Library at St. *James's*, and our Paper Office, upon such Matters as We have or shall appoint for our Service, without paying any Fees; Whereof the respective Officers and all other Persons whom it may concern are to take notice, and to yield due Obedience to our Pleasure herein declared.

Given at Our Court at *Whitehall* the 26th Day of *August* 1693. in the Fifth Year of our Reign.

By Her Majesties Command.

J. TRENCHARD.

At the Court at Whitehall *the* 10th *of* April 1694.

Present, *The King's most Excellent Majesty in Council.*

WHereas his Majestie hath appointed *Thomas Rymer* Esq; Historiographer Royal, to Transcribe and Publish all the Leagues, Treaties, Alliances, Capitulations, and Confederacies, which have at any time been made between the Crown of *England* and Foreign Princes and States; His Majestie in Council is pleased to Order, That the Right Honourable the Lord Keeper of the Great Seal of *England* do cause a Writ to be sealed, and directed to the Right Honourable the Lords Commissioners of their Ma-

A jesties

jesties Treasury, and to the Chamberlains of the Exchequer, Authorizing and Requiring them to deliver, or cause to be delivered, to the said *Thomas Rymer*, from time to time all such Leagues, Treaties, Alliances, Capitulations, and Confederacies, with all other Records relating thereunto, remaining in the several Treasuries of the Exchequer, which he shall have occasion of and desire, to be delivered back by him into the said Treasuries.

WM. BRIDGEMAN.

ANNE R.

WHereas We have directed our Trusty and Well-beloved *Thomas Rymer* Esq; our Historiographer Royal, to Transcribe and Publish all the Leagues, Treaties, Alliances, Capitulations, and Confederacies, which have at any time been made between the Crown of *England* and any other Kingdoms, Princes, and States, as a Work highly conducing to Our Service, and the Honour of our Crown, wherein he has already made such Progress, that several Volumes thereof have been publish'd: For the better enabling him to carry on the same, Our Will and Pleasure is, That the said *Thomas Rymer*, and *Robert Sanderson*, who has hitherto been employed by him as his Assistant, have free Liberty and Access, from time to time, to search the Records, in our Tower of *London*, in the Rolls, the Augmentation Office, our Exchequer, the Journals of both Houses of Parliament, or any other Place where Records are kept, for such Records as We have directed or shall direct, and the same to transcribe: And that they also have Access from time to time to Our Library at St. *James's*, and Our Paper Office, upon such Matters as We have appointed or shall appoint for Our Service; without paying any Fees; Whereof the respective Officers, and all other Persons, whom it may concern, are to take notice, and to yield due Obedience to Our Pleasure herein declared.

Given at Our Court at *Kensington* the 3d Day of *May* 1707. in the Sixth Year of Our Reign.

By Her Majesty's Command.

SUNDERLAND

TO THE
QUEEN.

May it pleaſe Your Majeſty,

THIS *Volume is a Continuation of the Publick Acts and Treaties in the moſt Active and Proſperous Reign of King* Edward *the Third.*

In Courſe of Time it brings to that Memorable Day, the Battle of Poyctiers, *where*

† *A* Edward

Edward *of* Woodſtock *(otherwiſe called the Black Prince) took the* French *King Priſoner.*

The Battle of Creſſy, *in the* 20*th, and this of* Poyctiers *in the* 30*th Year of his Reign, were Two the moſt famous Actions (of any Ages by-paſt) that have the Honour to live in Story.*

But,

MOST TREMENDOUS SOVEREIGN,

The God of Battles goes along with Your Armies, and the Beginning of Your Reign is Crown'd with the moſt Exalted, the moſt Dazzling Rays of Military Glory.

The Fight of Creſſy *brought into* Engliſh *Hands the Fair Town of* Calays;

How many Towns, Territories, and Countries Reſcu'd from the Enemy, were the Conſequence of Your Victory at Blenheim?

From Poyctiers, *beſides the* French *King, were brought over into* England *(what Pri-*

ſoners,

ſoners, what Hoſtages) the Duke of Orleans, *the Duke of* Anjou, *the Duke of* Berry, *the Duke of* Vandome, *the Duke of* Bourbon, *and* James *of* Bourbon, *Progenitour of Your* Majeſty'*s now Adverſary of* France.

Thoſe were Times of Triumph! thoſe were ſhining Days!

Yet add 20 *great Names more, and throw in the Obligations of 3 Millions for the* French *King's Ranſom, all together will not tantamount, will not weigh againſt the Town of* Bruges, *the Town of* Gaunt, *the Town of* Bruſſels, Lovayn, Antwerp, *and the many good Towns more, which followed Your Victory at* Ramellies, *and were the Fruit of that Glorious Labour.*

To this Succeſs in War, may I add how, to compleat the Felicity of Your People, Almighty Providence hath diſtinguiſhed Your Majeſty, *above all Your moſt Noble Predeceſſors, by this eſpecial Prerogative Favour,* THE UNION OF YOUR TWO KINGDOMS.

From these marvelous Beginnings, what may not Your People hope, for theirs, and for the Good of Human Kind, in the perpetual successive Futurity of Your Reign?

Your Majesty's

Most Devoted Servant,

T. RYMER.

CONVENTIONUM LITERARUM, &c.

INDEX Chronologicus.

Regnante *Edv.* 3.

A. 12. E. 3.

a

De

Index Chronologicus.

Index Chronologicus.

De

Pro

Index Chronologicus.

A. 16. E. 3.

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Mense.		
1342	16 *Edw.* 3.	5 *Apr.*	De Tractatis per dictos Procuratores, Regi intimandis.	ibid.
		10	De Wallensibus arraiandis, & ad partes Britanniæ ducendis.	ibid.
			De Arraiatione prædicta.	p. 308
		13	Pro Raymundo de Farges Cardinale.	p. 309
		14	Ad Hibernicos, de Responsionibus ad ipsorum Petitiones: de auxilio pro Rege, versus Franciam profecturo, mittendo; & de Statuto adnullato.	ibid.
		3 *Maii*	Pro Wolstano Episcopo Wygorniæ, de non veniendo ad Parliamentum excusatoria.	p. 310
			Ad Cœtum Cardinalium, super Electione Papæ maturanda.	ibid.
		8	Literæ Cardinalium, super Papa Electo.	p. 311
		16	Memorandum de Magno Sigillo.	p. 312
		18	De Confirmatione Pardonationum super Excessibus in Aquitania perpetratis.	ibid.
		20	De parando ad proficiscendum cum Rege in Bellum.	ibid.
			Pro Comite Sarum, qui captus de Guerra, de Licentia Jurandi, quod contra Philippum de Valesio, infra Regnum Franciæ, se nunquam armabit.	p. 313
		22	Ad Papam, super Creatione sua.	ibid.
			Ad Cardinalium Literas, super Electione Papæ, Responsio Regis.	p. 314
		23	Ad Cives Baionæ, super suggestione Proditionis.	ibid.
		24	De Potestate ad Tractandum cum Alligatis super Expeditione Guerræ, aut Tractatibus cum Philippo de Valesio.	ibid.
			De Moneta vocata L'ENGLISH.	p. 315
		25	Aquietancia Domini de la Brete.	ibid.
		28	Ad Ducem Janvensem, de non adhærendo Inimicis Regis.	p. 316
		2 *Junii*	Pro Hominibus Villæ de Medicino de ipsorum Bono Gestu.	ibid.
			Pro Eisdem, de Licentia portandi Arma.	p. 317
			De Donationibus, factis per Philippum de Valesio, pro nullo habendis.	ibid.
			Pro Juratis & Universitate Villæ de Sancto Makario, Confirmatio de non Alienando a Corona Angliæ.	p. 318
			Pro Habitatoribus Villæ de Damasano, de non alienando.	ibid.
			De Compositione facta qualiter Vicecomes de Fronceaco venit in Obedientiam Regis.	p. 319
			Pro Magnatibus Vasconiæ, super Vadiis suis & Hominum ad Arma.	ibid.
		2	Pro Episcopo Sabinensi Cardinali, super Vestura ad totam vitam ipsius Cardinalis.	p. 321
		3	Pro Nunciis Literas de Creatione Papæ deferentibus.	ibid.
		4	Super Nuncio & Literis a Papa & Cardinalibus, de Treuga concedenda.	ibid.
		12	Conventionum cum Domino de Tenbone Ratificatio.	p. 322
		20	De Cera renovanda.	p. 325
		25	Pro Radulpho de Stafford super Vadiis.	ibid.
		3 *Julii*	Pro Roberto de Artoys ad partes Britanniæ profecturo.	p. 326
			Pro Willielmo de Kildesby super Vadiis suis & Hominum ad Arma.	ibid.
		5	De Coronis Philippæ Reginæ Invadiatis.	ibid.
		13	De Vadiis illorum, ad partes Transmarinas in obsequium Regis profecturorum.	p. 327
		15	De Potestate data Regi Scotiæ capiendi Homines, vocatos Grithmen, ad Pacem Regis.	p. 328
		20	De Tractando cum quibusdam ad Fidelitatem Regis recipiendis.	p. 329
		21	De quibuscunque Personis Regni Franciæ ad Homagium Regis admittendis.	ibid.
			De Concordando super Terris, Venientibus ad obedientiam Regis, concedendis.	ibid.
			De supervidendo Numerum Armatorum; De Equis Appretiandis & Signandis; & de Donationibus excessivis.	p. 330
			De Locum tenente in Regno Franciæ constituto.	ibid.
			De Locum tenente in Ducatu Britanniæ creato.	p. 331
		22	De Potestate concedendi Honores infra Regnum Franciæ.	p. 332
1342	16 *Edw.* 3.	22 *Julii*	De Potestate super Ligis, contra Philippum de Valesio ineundis.	p. 333
			De Potestate Mutuum nomine Regis contrahendi.	ibid.
		23	De Tractando cum Magnatibus de Hibernia, super Auxilio ad partes Britanniæ mittendo.	ibid.
			De Tractando cum Rege Ispaniæ super Alligantiis & Sponsalibus ineundis & contrahendis.	p. 334
			Ad dictum Regem super Alligantiis & Sponsalibus prætactis.	ibid.
			Pro Comite Pembrochiæ, super Vadiis de Guerra.	p. 335
		28	Pro Nuncio deferente Literas de Creatione Papæ.	ibid.
			De non Attemptando contra Consuetudines & Statuta Regni Angliæ.	ibid.
		30	De Potestate data Regi Scotiæ ad Arraiandum Homines ad Arma.	p. 336
		1 *Aug.*	Pro Roberto de Ferrers, super Vadiis de Guerra.	p. 337
		5	Pro Gailardo de Mota Cardinali, de non Distringendo.	ibid.
		8	Preces Papæ Primarias audisi: Regem per simulatos Tractatus deludi; & Treugas per adversarium de Francia Violari.	ibid.
		15	De Exercitu ad partes Transmarinas jam transmisso, & de Passagio Regis ordinato.	p. 338
		20	Super Passagio Regis Versus partes Franciæ, & Altero Exercitu ad partes Scotiæ transmittendo.	p. 339
		29	Pro Nuncio qui venerat cum Literis de Creatione Papæ.	p. 340
		8 *Sept.*	Pro Archiepiscopo Eborum, de non Molestando.	ibid.
		15	De Corona Reginæ Impignorata.	p. 341
		24	Quod Homines Insulæ de Man Treugas cum Scotis inire possint.	ibid.
		1 *Octob.*	Ad Ducem Janvensem, de non adhærendo Inimicis Regis.	ibid.
			De Rege ad Franciam profecturo, ac ibidem, non alibi, de Pace Tractaturo.	p. 342
		4	Super Magno Sigillo, & de Passagio Regis.	ibid.
		5	De Custode Angliæ, absente Rege, Constituto.	p. 343
			Pro dicto Custode.	ibid.
		6	Pro Roberto d'Artoys, ad partes Britaniæ profecto.	p. 344
		8	De Capiendo Adhærentes Philippo de Valesio.	ibid.
		12	Super Impignoratione Magnæ Coronæ.	p. 345
		15	Litera ad Hospitalarios.	ibid.
		12 *Nov.*	De Hominibus ad Arma festinandis ad Regem, in partibus Britanniæ existentem.	p. 346
		16	De Pecunia Mutuanda, pro Expensis Regis in præsenti Progressu suo.	ibid.
		20	Pro Philippa Regina, super Custodia Comitatûs Richmundiæ, Johanni de Gandavo concessi.	p. 348
			Pro Roberto de Artoys (ut dicitur) Defuncto.	p. 349
		27	De Magno Ingenio usque Turrim Londoniæ ducendo.	p. 350
		29	Litera Flandrensium, in pleno Parliamento, Gandavi, super Fidelitate sua, ad Edwardum Franciæ & Angliæ Regem, ipsorum Dominum superiorem.	ibid.
		5 *Dec.*	Super Retinentia, & super Chevanciis.	p. 351
		12	A Papa Iteratæ Preces, super Negotio Pacis.	ibid.
		20	Pro Hominibus ad Arma & Sagittariis, de festinando ad Regem.	p. 352
1343		5 *Jan.*	De Wallensibus ad Lanceas, ad partes Britanniæ, in fulcimentum Exercitûs Regis, parandis & ducendis.	p. 353

Index Chronologicus.

De

†

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Mense.	
1344	18 *Edv.* 3.	10 *Feb.*	De Licentia Justas apud Lincolniam, singulis annis in perpetuum, faciendi, & Capitaneum Eligendi. p. 407
		13	Super Cartis de Pardonatione per ipsum Regem Sigillatis. ibid.
		25	De Ejusmodi Cartis, ex Præcepto Regis, per Comitem Warici consignatis. p. 408
		1 *Mart.*	Litera missa Duci Austriæ. ibid.
		7	Bulla, de Fratre recipiendo. ibid.
		10	De Magna Corona Angliæ, Mercatoribus Almanniæ Impignorata, recipienda, & Regi secrete deferenda. p. 409
		24	De Potestate ad Tractandum cum Quibuscumque super Alligantiis. ibid.
			Consimilis Potestas ad Tractandum super Retinentiis. p. 410
			Ad Tractandum super Alligantiis cum Regibus Castellæ Portugaliæ & Aragoniæ. ibid.
			Ad Tractandum, super Discordiis inter Marinarios, cum Rege Castellæ. ibid.
			Super Regimine Ducatûs Aquitaniæ, Comitibus Lancastriæ & Arundellæ Commisso. p. 411
			De Intendendo prædictis, Locum tenentibus. p. 412
			De Donationibus, in dicto Ducatu Excessivis, sine aliqua Personarum acceptione Revocandis. ibid.
			Super Observatione Treugæ cum Adversario de Francia. p. 413
		5. *April.*	De non Arestando aliquem in Ordinem Episcopalem Constitutum. ibid.
		24	De Magna Corona Angliæ, a Mercatoribus Almanniæ recepta, Thesaurario Regis liberanda. p. 414
		28	Super Dissentionibus inter Subditos Regis, & homines de Potestate Regis Castellæ & Comitis de Biscay, Pacificandis. ibid.
		30 *Maii.*	Ad Regem Castellæ, super Algezira Conquistata, Gratulatoria. p. 415
		30 *Jun.*	De Cera circa Corpus Domini E. Avi Regis renovanda. p. 416
			De Militibus faciendis. ibid.
		9 *Julii.*	De Cursu Monetæ Auri proclamando. ibid.
		10	Ad Magnates Hiberniæ, de Veniendo ad Regem cum Hominibus ad Arma & Hobelariis. p. 417
			Pro Ducissa Britanniæ, in Castro de Tykill morante. p. 418
		30	Pro Philippa Regina, de Peregrinationibus faciendis. ibid.
		3 *Aug.*	Ad Papam, pro Literis de non molestando Nuncios Regis. p. 419
			Ad Papam, super Tractatu, cum ipso, habendo. ibid.
			Ad Episcopum Norwicensem, super Tractatu antedicto. p. 420
			Consimiles Literæ ad Andream de Offord. ibid
		4	Super Tractatu Memorato; & de Attemptatis contra Treugam reformandis. ibid
		6	Ad Principes Mediolani, de Credentia. p. 421
			De Credentia, ad Andream Regem Siciliæ. ibid.
		12	Ad Regem Castellæ, super Redditione Algeziræ; & de Tractatu sponsalium. p. 422
			Ad præfatum Regem aliæ Literæ. ibid.
		16	Super Sponsalibus inter Primogenitum Regis Castellæ, & Filiam Regis. p. 423
		18	Super Munitione Castrorum in partibus Britanniæ. ibid.
		20	De Cursu Monetæ Proclamando. p. 424
		25	De E. Rege Scotiæ Capitaneo constituto, & de Intendendo. ibid.
		1 *Sept.*	Ad Regem Castellæ, super sponsalibus sæpe dictis. p. 425
			Litera missa eidem Regi, super Dissensionibus cum Hominibus de Baiona. p. 426
			Ad Consiliarios Regis Castellæ, de Sponsalibus supradictis. ibid.
			Pro Nicholino de Flisco, de Salvo Conductu. ibid.
			Pro Eodem, ad Ducem Januensium, de Credentia. p. 427
			Ad Fratrem Ducis prædicti, super Galeis Conducendis. ibid.
		2	Pro Nicolino de Flisco, super solutione Arreragiorum. ibid.
1344	18 *Edv.* 3.	10 *Sep*	Instructiones pro Ambassiatoribus, ad Tractandum cum Rege Castellæ, profecturis. p. 428
		18	Super Dissensionibus in Vasconia Sedandis. p. 429
		5 *Octob*	Pro bono Servitio Roberto d'Artoys impenso. ibid.
		12	Pro Operariis Pannorum de Protectione. ibid.
		13	De Domo, pro Denariis Regis reponendis, liberanda. p. 430
		28	Litera Missa Consulibus & Scabinis Civitatis Coloniæ, pro diversis Jocalibus Regis & Reginæ. p. 432
		26	Ad Papam de Dispensando super Matrimoniis contrahendis. ibid.
		4 *Nov.*	Memorandum de Bullis & Processibus Curiæ Romanæ Arestatis. p. 433
		6 *Dec.*	Super Tractatu coram Papa habendo, & Termino prorogando. ibid.
		17	Ad Regem Castellæ super Matrimonio contrahendo, & Alligantiis ineundis. p. 434
1345		2 *Jan.*	De Tractando super Sponsalibus & Ligis perpetuis inter Regem & Regem Castellæ. ibid.
			Ad Cancellarium Regis Castellæ. p. 435
		5	Super dictis Sponsalibus & Ligis. ibid.
		14	Pro Taillerando Cardinale, super Hæreditate in Vasconia. p. 436
		18	Pro Eodem Cardinali. p. 437
			Ad Reginam Castellæ de Credentia. ibid.
		20	Ad Regem Castellæ de Credentia. ibid.
			Ad Papam super Malitiosè Suggestis contra Episcopum Wigorniensem. p. 438
			Super Suggestionibus prælibatis. ibid.
		21	Pro Reymundo de Farges Cardinale de Protectione. p. 439

A. 19. E. 3.

A. D.	A. R.	Mense.	
	19 *Edv.* 3.	28	Ad Cardinales, de nullo super Pace Tractatu, nisi cum Assensu & avisamento Alligatorum, accipiendo. ibid.
		1 *Febr.*	Papa ad Regem, quod inclinet animum ad Pacem, adjiciens similiter nova tangentia Turcas. ibid.
		8	De Conductu pro Cardinalibus supradictis. p. 441
		20	Pro Cardinalibus Beneficiatis, de non distringendo. p. 442
		22	Ad Papam, super Dispensatione concedenda. ibid.
		23	Ad Papam, super Expositis per Cardinales, Nuncios antedictos, Responsio Regis. p. 443
			Pro Dispensatione, super Matrimonio inter Princepem Walliæ, & Filiam Ducis Brabanciæ, concedenda. p. 444
			De Tractando cum Ludowico Rege Romanorum. p. 445
		12 *Mar.*	Pro Reymundo de Farges Cardinale, de Sequestro relaxando. ibid.
		16	Super Concessionibus Excessivis in Vasconia factis. p. 44d
		18	Literæ Deprecatoriæ Papæ ad Regem pro Concordia & Pace. ibid.
		10 *Apr.*	Super Deliberatione Magnæ Coronæ Regis. p. 447
		12	Ad Papam, super Matrimonio Primogeniti Regis, pro Dispensatione Iteratæ Preces. p. 448
		24	De Treugis notorie violatis, & de Potestate ad Philippum de Valesio Diffidandum. ibid.
			De Capitaneo & Locum tenente Regis, in Regno Franciæ & Ducatu Britanniæ, constituto. p. 449
		27	Indentura Capitanei Supradicti, de Conditionibus super servitio Guerræ, in partibus Britanniæ. p. 450
		13 *Maii.*	Litera Procuratoria ad Tractandum cum Regibus Jerusalem Siciliæ & Ungariæ. p. 451
		20	De Homagio Regi facto per Ducem Britanniæ. p. 452
		24	De Fidelitate Electi Dunolmensis recipienda. ibid.
			Pro Comitissa de Fif de Protectione. ibid.

c　　　　Ad

Index Chronologicus.

A. 20. E. 3.

†

Ad

Index Chronologicus.

A. 21. E. 3.

De

Index Chronologicus.

A. 22. E. 3.

†

Pro

Index Chronologicus.

A. 23. E. 3.

Index Chronologicus.

De

A. D.	A. R.	Mense.	
1351	25 Edw. 3.	12 Julii.	De Exemplificatione Concessionis, nuper Isabellæ Filiæ Regis & Filio Domini de Lebreto, factæ. p. 714
		18	Pro Duce Bavariæ de Conductu. ibid.
		26	De Diffusiori Potestate super Pace finali Tractandi, & Inducias cum Nuncis Franciæ paciscendi. ibid.
		27	De Induciis, a prædictis Ambassiatoribus per modicum tempus nuper Initis, per aliquot Dies prorogandis. p. 715
			De Licentia prosequendi pro Prisonario, secundum Jura & Legem Armorum. p. 716
		1 Aug.	Tractata & Conventa per Nuncios Regum Angliæ & Navarriæ, super Guerra Franciæ. ibid.
			Forma Treugarum cum Gentibus Hispanniæ initarum. p. 717
		2	Pro Archiepiscopo Damasci, de Inquirendo super Damnis. p. 720
		10	Proclamatio Treugarum cum Hispanis. ibid.
		1 Sept.	De supervidendo Petitiones in ultimo Parliamento exhibitas. p. 721
		4	De Conductu pro Johanna uxore Karoli de Bloys. ibid.
			De Securitate a dicto Karolo recipienda. ibid.
			De Potestate solidandi Treugas, cum Nunciis Adversarii Franciæ, apud Caletum ultimo initas. p. 722
			De Juramento David de Bruys, super Progressu suo in Scotiam, & Reditu exinde, recipiendo. ibid.
			De Juramentis, per Prælatos, Proceres, & Mercatores de Scotia præstandis, recipiendis. p. 723
			De Conductu super Negotio prælibato. ibid.
		5	De Conductu, pro Obsidibus Scotiæ venientibus in Angliam. p. 724
		6	Super Receptione & Custodia dictorum Obsidum. p. 725
		11	De Treugis cum Francia ad 12 Septembris Anno 1352. Prorogandis. ibid.
		25	Pro Hominibus, ex eo quod Regiæ Parti adhæserunt, Bannitis de Flandria. p. 727
		1 Octob.	De Proclamatione Treugarum Franciæ. ibid.
		3 Nov.	De Corpore David de Bruis Salvo Custodiendo. Ibid.
			De Obsidibus Scotiæ Recipiendis. p. 728
		12	Pro Willielmo Duce Bavariæ in Angliam jam venturo. ibid.
			Pro eodem Duce, de Filia Ducis Lancastriæ, Eidem deliberanda & in Uxorem Ducenda. ibid.
		15	De Navibus pro Passagio Isabellæ filiæ Regis, versus partes Vasconiæ transfretaturæ, arestandis. p. 729
		16	Pro Abbate Abbatiæ de Croxton, per Pestilenciam desolatæ, de exonerando. ibid.
		1 Dec.	De Potestate Tractandi super Ligis & Retinentia cum Comite Astarensi. p. 730
		4	Pro Johanne de Bello Campo, Prisonario in Francia, super Liberatione sua. ibid.
		10	Super Discordiis inter Imperatricem & Ducem Bavariæ, Regis Arbitrationi Submissis. p. 731

A. 26. E. 3.

A. D.	A. R.	Mense.	
1352	26 Edw. 3.	27 Jan.	De Legibus & Consuetudinibus Scotiæ conservandis. p. 732
			De Intendendo super prædictis Legibus conservandis. ibid.
		1 Febr.	De Potestate Tractandi super Deliberatione David de Bruys, ac Finali Pace. p. 733
			Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Scotia in Angliam venturo. ibid.
		3	Pro Nunciis Villæ de Pyse, in Angliam, ad Tractandum super Ligis, jam venturis. p. 734
		10 Mar.	Pro Domino de Lebreto, de Indempnitate. ibid.
		16	Pro Romanorum Imperatrice, in Anglia nunc agente, ad Proprias Partes reditura. p. 735
		18	Pro Nunciis Scotiæ, usque Villam Berewici, ad Tractandum super Deliberatione David de Bruys, venientibus. p. 735
1352	26 Edw. 3.	Martii. 26	De Tractando, super Liberatione Karoli de Bloys. ibid.
		28	Super Obsidibus de Scotia, David de Bruys in Prisonam redituro, restituendis. ibid.
			Super Receptione David de Bruys in Prisonam reintrantis. ibid.
			Secretæ Instructiones super Negotio præfato. ibid.
		6 Maii.	Ad Januenses, de non præstando Auxilium Adversario Regis. p. 738
		20 Jun.	De Cera renovanda. ibid.
		17 Jul.	Indentura super Liberatione Willielmi Douglas, & Retentione in Servitio Regis. ibid.
		24	De Castro d'el'Ermytage, juxta prædictas Conventiones, Willielmo Douglas liberando. p. 740
		25	Pro Hominibus de Portugallia. ibid.
		28	De Custodia Castri de Brest commissa. p. 741
		1 Aug.	Ad Regem Portugalliæ Responsalis, super mutua Benevolentia, & Amicitiæ Foedere. ibid.
		23	Pro Duce Lancastriæ, ad Partes Transmarinas, super quibusdam, nequiter sibi per Ducem de Brunswick impositis, profecturo. p. 742
		30	Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ. ibid.
		6 Sept.	Pro dicto Rege, in Angliam, de Mandato Regis, venturo. ibid.
			Litera missa Nobilibus & Communitati Villæ de Pyse. p. 743
		12	Excusatoria pro Episcopo Armachani, ne in Persona veniat ad Parliamenta, Dubliniæ celebrata, quod cum Cruce, ante se Erecta, illuc securè accedere nequit. ibid.
		15 Oct.	Pro Engelberto Comite de Mark, de Annuitate. p. 744
		17	De Provisione ad Ecclesiam Eborum. ibid.
		22	De Provisione ad Ecclesiam Wigorniensem. p. 745
		6 Dec.	Pro David de Bruys, jam in Turri Londoniæ existente. p. 746
		10	De Tractando cum Duce Bavariæ super Ligis perpetuis. ibid.
		30	Super Deliberatione Karoli de Bloys. ibid.
1353		20 Jan.	De supersedendo Exactioni Primorum Fructuum, per Nuncium Papæ, mirus jussu, a Personis Ecclesiasticis extortæ. p. 747

A. 27. E. 3.

A. D.	A. R.	Mense.	
	27 Edw. 3.	19 Febr.	De Tractando super Finali Pace reformanda, & Treugis cum Adversario Franciæ ineundis. ibid.
		24	De non Recedendo ab Hibernia. p. 748
		8 Mart.	Pro Edwardo de Balliolo, quod qualescunque Tractatus cum Scotis non cedant sibi in præjudicium. ibid.
		10	De Conductu pro Nunciis de Britannia, ad Tractandum super Deliberatione Karoli de Bloys. p. 749
			Treuga cum Rege Franciæ inita a data Præsentium, usque ad Primum Diem Augusti duratura. ibid.
		20	Proclamatio Treugæ prædictæ. p. 752
			Ad Papam, super Literis de Creatione sua receptis. ibid.
			Litera Responsalis, directa Papæ, super Liberatione Karoli de Bloys. p. 753
		1 Apr.	Pro Archiepiscopo Eborum, super Bajulatione Crucis, de non molestando. ibid.
		4	De Capitaneo Britanniæ Constituto. p. 754
		17	De Feodis, pro Officio Marescalli Angliæ, in Hibernia colligendis. ibid.
		20	Pro Jacobo d'Audele, de non veniendo ad Parliamenta, & de non serviendo in Guerra. ibid.
		2 Maii.	Pro Archiepiscopo Eborum, de Cuneis liberandis. p. 755
		3	De Duello capiendo apud Calesium. ibid.
		18 Jun.	De Providentiis, pro Filiis Caroli de Bloys, faciendis. p. 756
		5 Julii.	Pro Mercatoribus Portugalliæ & Algarbiæ, consideratione Alfonsi Regis. ibid.

De

Index Chronologicus.

A. 28. E. 3.

A. 29.

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Mense.		
1356	30 *Edv.* 3.	3 *Octob.*	Nova de Poyters.	p. 869
		8	De Proclamando ne quis accedat Armatus ad Intronisationem Episcopi Norwicensis.	ibid.
		10	Super Victoria Principis Walliæ, & Captione Adversarii de Franciæ, & de orando pro Rege.	ibid.
		19	De Pardonatione Venationis cum Edwardo de Balliolo,	p. 870
		20	Litera missa Cardinali super negotio Franciæ,	p. 871
		30	Pro Philippo de Navarra, Capitaneo in Ducatu Normanniæ constituto,	ibid.
			De Conventionibus, cum præfato Philippo observandis.	p. 872
			Pro dicto Capitaneo assistendo.	ibid.
		10 *Nov.*	Ad Papam, super Collegiis privilegiandis.	ibid.
1356	30 *Edv.* 3.	13 *Nov.*	Litera ad Imperatorem, super negotio Franciæ, & de Rebus Brabanticis, Responsiva	p. 873
		15	Pro Johanne de Chaundos, de bono Servitio in Pugna de Poyters.	p. 874
		25	Pro Prisonariis Scotiæ, de reintrando in Prisonam.	ibid.
			Pro Thoma de Grey, Prisonario in Scotia.	ibid.
		27	De Magno Sigillo liberato.	p. 875
		13 *Dec.*	De veniendo ad tractandum super Deliberatione David de Bruys.	ibid.
		15	De Potestate tractandi super Treugis in Ducatibus Britanniæ & Normanniæ.	p. 876
1357		18 *Jan.*	De Operationibus, super Douglas Tour inceptis, complendis.	ibid.
		20	Pro Liberis Caroli de Bloys.	ibid.

CONVEN-

CONVENTIONES, LITERÆ, ET ACTA PUBLICA.

De Prandio Fratribus Ordinis Minorum liberando.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 17.

REX Conſtabulario ſuo Burdegaliæ, qui nunc eſt, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti nobis in Chriſto, Gardianus & Fratres Ordinis Minorum, de Sancto Machario, Burdegalenſis Diœceſis, ut,

Cùm ipſi, ex conceſſione, celebris Memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi noſtri, & Alianoræ, tunc Reginæ Angliæ, Conſortis ſuæ, percepiſſent & habuiſſent, de Elemoſinâ, Viginti Solidos Chipotenſes pro uno Prandio ſemel in quâlibet Septimanâ,

Velimus Conceſſionem illam, caritatis intuitu, continuare, & Elemoſinam hujuſmodi, ſemel in quâlibet Septimanâ percipiendam, eiſdem, Gardiano & Fratribus, concedere gratiosè:

Nos, Statui dictorum, Gardiani & Fratrum, pio compatientes affectu, ac eorum Supplicationi in hâc parte eò favorabiliùs annuentes, quò partes prædictæ per Guerram modernis temporibus destruuntur, vobis mandamus quòd eiſdem, Gardiano & Fratribus, Viginti Solidos, monetæ prædictæ, ſemel in quâlibet Septimanâ pro hujuſmodi Elemoſinâ, de Exitibus Ducatûs prædicti liberari & habere faciatis, quouſque aliud a nobis indè habueritis in mandatis; A.D. 1338.

Et nos vobis indè, in Compoto veſtro, debitam allocationem habere faciemus.

Dat. apud Weſtmonaſterium duodecimo die Februarii.

Per ipſum Regem & Concilium.

Ad Papam, ſuper Matrimonio, inter Edwardum de Leteham, Scotum, & Johannam Clifford, Anglicam, plurimum hiſce temporibus opportuno.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Rom. 12. E. 3. m. 2.

PApæ Rex &c.

Illa votivè proſequimur, & libenti Studio promovemus, per quæ poſſit inter noſtros Subditos pacis firmari ſinceritas & amoris.

Sanè, cùm, dilecti nobis, Edwardus de Leteham, Scotus, & Johanna de Clifford, Anglica, ſe in Tertio & Quarto Gradu Conſanguinitatis ad invicem attinentes, Matrimonium de facto clandeſtinè contraxerint, Amoris Incentivo devicti, & ſic, ut Conjuges, mutuò ſe pertractent, A. D. 1338.

Et, cùm ſint hinc indè multis & potentibus utriuſque Nationis ſtipati Parentibus & Amicis, ſperatur quòd, ſi Diſpenſativè poſſet inter eos Matrimonium ſubſiſtere, foret inter dictos Parentes firmior conglutinatio caritatis, quod eſſet in illis partibus, præſertim hiis Turba-

A.D. 1338. Edw. 3. Turbationis Temporibus, plurimùm oportunum;

Quamobrem vestræ Clementiæ, quæ qualitates Personarum & Temporum rectè novit discutere, votivis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementer attentis, cum præfatis, Edwardo & Johannâ, ut, dictâ Consanguinitate non obstante, licitè possint & liberè matrimonialiter remanere Conjuncti, & ut Proles (si quam inter eos, constante dicto Matrimonio, procreari contigerit) legitima censeatur, dignemini misericorditer dispensare. A.D. 1338. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo septimo die Februarii,

De Prorogatione Treugæ, Proceribus Regni, & Confœderatis consultis, Regi Franciæ iterum concessa.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 36.

REX Universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Universitati vestræ volumus esse notum quòd,

Cùm inter Nos & Consanguineum nostrum Franciæ dira guerrarum commotio sit exorta,

Et propter Hoc & alia Negotia ardua, Sanctissimus Pater & Dominus, Dominus Benedictus, divinâ providentiâ, Papa Duodecimus, reverendos in Christo Patres, Dominos, P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Regna Franciæ & Angliæ duxerit destinandos,

Iidémque Domini Cardinales, inter cætera, cum instantiâ providâ, ex parte Sedis Apostolicæ, petiêrunt inter Nos Treugas iniri, ut, ipsis durantibus, possent pleniùs & securiùs tractare de pace,

Nos,

Pro eo quòd, Prælatis, & Proceribus, ac Magnatibus Regni nostri, necnon Confœderatis nostris (quorum intereft) inconsultis, dictæ Treugæ tunc assentire non poteramus, Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, ultimò præterito, mandaverimus convocari, ut tàm ipsorum Prælatorum, & Procerum, ac Communitatum dicti Regni nostri, quàm Confœderatorum nostrorum prædictorum, habere possemus deliberationem quid agendum foret consultiùs in hâc parte,

Volentésque ipsorum Dominorum Cardinalium desideriis, quatenùs potuimus, condescendere in præmissis,

Quandam Cessationem, primò usque dictum crastinum Purificationis, & postmodùm usque ad primum diem Martii, tunc proximò futurum, sub certâ formâ duxerimus concedendam,

Ita, videlicet, quòd, citra eundem primum diem Martii, nec post, donec contrarium demandaretur, ex parte nostrâ, vel per nostros Subditos, nulla fieret Invasio, nec præfato Consanguineo nostro, neque suis, nec locis, nec Terris, nec gentibus Regni Franciæ, malum aliquod inferretur, A.D. 1338.

Tandem Nos,

Habitâ, in dicto Parliamento, cum Prælatis, & Proceribus, ac Communitatibus Regni nostri prædictis, necnon cum Nunciis, ad Nos de dictis Confœderatis nostris accedentibus, super hiis Deliberatione pleniori,

Licet, consideratis qualitate temporis jam currentis & facti circumstantiis, Nobis & Ipsis visum fuerit periculosum fore multipliciter & dampnosum aliquam Cessationem seu Dilationem ulteriùs concedere,

Tamen, ut cuntis pateat affectus benivolus, quem habemus ad omnem rationabilem viam Pacis, & ad dicti Domini Summi Pontificis & Sedis Apostolicæ reverentiam, & ob Dilectionem sinceram quam ad personam suam optinemus, ac continuatam instantiam prædictorum Dominorum Cardinalium,

Ad tractandum de Treugis, & rationabili viâ Pacis, optulimus nos paratos,

Et insuper Concessimus, & Concedimus, quòd, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, nulla fiet Invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in Personis vel Rebus, præfato Consanguineo nostro, neque suis Subditis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, per Terram vel per Mare, a Nobis vel Subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro seu mandato, malum aliquod inferetur,

Ac etiam, pro Nobis, & Gentibus nostris, præfatum Consanguineum nostrum, & suos Subditos, Loca, Terras, & Gentes prædicti Regni Franciæ, securamus, eisque securitatem præstamus per tempus supradictum; promittentes, bonâ

A.D. 1338. Edw. 3. bonâ fide, hujusmodi Cessationem & Securitatem servare, & facere observari.

Ac quòd,

Si per aliquas Personas, Dominio seu Potestati nostræ subjectas, hujusmodi Cessationem seu Securitatem quomodolibet infringi vel violari contigerit, & hoc ad nostri notitiam pervenerit,

Faciemus fieri Dampna passis debitam Restitutionem, seu Satisfactionem, de Bonis Delinquentium quatenus sufficient, & ad nos pertinebit, & contra Delinquentes hujusmodi, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, ac etiam contra Violatores Cessationis & Securitatis prædictarum, procedemus prout justitia suadebit; Cessatione & Securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis,

Mandabimus etiam confestim Seneścallo nostro Vasconiæ, & Custodi nostro Quinque Portuum, ac Ballivis & Hominibus aliorum locorum, in quibus habemus copiam Navium, quòd per dictum tempus non faciant, nec permittant fieri in Terrâ vel in Mari præfato Consanguineo nostro, sive suis Subditis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, in Personis vel Rebus, Dampnum, Injuriam, vel Gravamen: & quòd, ex parte nostrâ, omnibus Subditis nostris faciant publicè probiberi, nè quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas Cessationis concessionem & Securitatis præstationem faciat aliqualiter, vel attemptet.

Speramus enim probabiliter quòd dictus Consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa deducta fuerint, consimiles Cessationem & Securitatem nobis & nostris Subditis concedet atque præstabit; & quòd Mandata & Probibitiones consimiles Personis & A.D. 1338. in Locis, ubi expediet, fieri faciet; ac Edw. 3. quòd Ipse, & sui Subditi, vel alii, suo nomine, seu Mandato, nobis, seu nostris Subditis, in Ducatu nostro prædicto, & aliis Terris, & Locis nostris, per Terram vel per Mare, nullam Invasionem nec Malum aliquod facient aut gravamen.

Quod si idem Consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenerint, consimiles Cessationem & Securitatem, pro parte suâ, concedere & præstare renuerit, nostræ intentionis existit quòd ex tunc Cessationem & Securitatem prædictas, a nobis concessas & præstitas, servare minimè teneamur.

Salvis semper Confœderationibus, & Alligantiis, ac Conventionibus quibuscúmque, per nos cum Amicis & Confœderatis nostris priùs initis; a quibus, in parte, vel in toto, per præsentes Concessiones nostras, recedere nolumus, sicut nec possumus, nullo modo; set eis volumus firmiter inhærere.

Promittimus autem, per præsentes, quòd,

Si idem Consanguineus noster, per Juramentum nostrum, seu aliàs, firmitatem pleniorem habere voluerit de Cessatione & Securitate prædictis, in formâ suprascriptâ servandis, & eas fieri & firmari fecerit ex parte suâ,

Nos, cùm nobis indè constiterit, Cessationem & Securitatem suprascriptas, ex parte nostrâ, per Juramentum, seu aliàs firmabimus, aut firmari faciemus, pari modo.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Februarii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo septimo, & Regni nostri Duodecimo.

Super Transfretatione Regis, cum Exercitu, de Assensu Procerum, & ad instantem Requisitionem Communitatis Regni.

A.D. 1338. Al. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. m. 23. REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, & Ministris, ac Dominis, Magistris, & Marinariis Navium, aliisque Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Quia, pro Defensione & Salvatione Regni nostri, aliarúmque Terrarum nostrarum, & Jurium Coronæ nostræ, cum Exercitu nostro, de Assensu Prælatorum, Comitum, & Procerum Regni nostri, in instanti Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, existentium, necnon ad instantem requisitionem Communitatis Regni nostri, nobis in eodem Parliamento factam, ad partes transmarinas, ad Quindenam Paschæ, proximò futuram, ordinavimus, favente Domino, transfretari, A.D. 1338.

Nos,

De

A. D. 1338. Edw. 3.

De fidelitate circumspectâ, Dilecti & Fidelis nostri, Bartholomæi de Burghersch (quem constituimus Admirallum Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales) pleniùs confidentes,

Assignavimus ipsum ad arestandum omnes & singulas Naves, tàm Minores quæ ultra Mare transire poterunt, quàm Majores, in singulis Portubus & Locis, a dicto Ore Thamisiæ, versus dictas partes Occidentales, tàm in partibus Walliæ & Comitatu Cestriæ, quàm in aliis Portubus & Locis, sive fuerint infra Libertates, sive extra; tàm, videlicet, Naves jam absentes cùm redierint, quàm alias Naves quas in Portubus & Locis prædictis jam contigerit inveniri:

Et ad eligendum, & eligi faciendum, pro singulis Navibus prædictis, Tot Marinarios & alios Homines, de Validioribus & magis sufficientibus Portuum & Locorum, ubi Naves illæ fuerint, tàm infra Libertates, quàm extra, Quot pro Regimine & Ductione singularum Navium hujusmodi necessarios fore viderit & oportunos:

Et ad eosdem Marinarios & alios in Navibus illis ponendum:

Easdémque Naves Armaturis, Victualibus, & aliis necessariis, benè & sufficienter muniri:

Et eas omnes, sic munitas, & pro Eskippamento Equorum, prout ei expedire videbitur, etiam paratas, usque Portum de Orwell duci faciendum; ita quòd sint ibidem, in dictâ Quindenâ, proximò futurâ, ad ultimum, pro Passagio nostro supradicto:

Et ad omnia alia & singula, quæ accelerationem & expeditionem Negotii prædicti, maturare sive contingere poterunt, prout eidem Admirallo plenius injunximus, faciendum & explendum:

Necnon ad deputandum sub ipso alios, quos idoneos noverit & sufficientes, ad præmissa omnia & singula, in singulis Portubus & Locis Ballivæ suæ prædictæ, tàm infra Libertates, quàm extra, prosequendum, faciendum, & expediendum, quotiensćumque, & quandocúmque, idem Admirallus viderit expedire.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, districtiùs injungendo, mandamus quòd præfato Admirallo, & deputandis ab eo, in præmissis, omnibus & singulis, faciendis, exequendis, & expediendis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens, & quando, opus fuerit, & per dictum Admirallum, aut ab eo Deputandum, vel Deputandos, fueritis præmuniti;

A. D. 1338. Edw. 3.

Scientes pro certo quòd, si vos, seu vestrûm aliqui, in executione præmissorum, vel aliquo eorumdem, inventi fueritis, vel fuerint, Rebelles, Tepidi, aut Remissi (per quod profectio dictarum Navium, ut præmittitur, munitarum ad dictum Locum de Orwell, & Passagium nostrum ad diem prædictum (quod absit) retardari poterit, seu quomodolibet impediri) vos, tanquam nobis & mandatis nostris inobedientes, & nostrorum ac Regni nostri negotiorum Impeditores, per Imprisonamentum Corporum, ac Captionem Terrarum & Bonorum vestrorum in manum nostram, & ulterius cum rigore justitiæ, puniri absque dissimulatione aliquâ faciemus.

Damus autem præfato Admirallo, & deputandis ab eo, plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos Rebelles, contrarios, vel remissos, invenerint, vel inveuerit in hac parte, sive fuerint infra Libertates, sive extra, & Prisonis nostris mancipandi, in eisdem detinendi quousque aliud de ipsis cum deliberato consilio duxerimus ordinandum.

Et vos (præfati Vicecomites) omnes illos, quos præfatus Admirallus, seu deputandi ab eo, præmissis occasionibus arestari fecerint, vel fecerit, sive capi ab ipsis (videlicet, quilibet vestrûm in Ballivâ vestrâ, tàm infra Libertates, quàm extra) recipiatis, & in Prisonis custodiatis, ut est dictum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

EOdem modo assignatur Walterus de Manny Admirallus Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, ad arestandum tàm omnes Naves Villæ Magnæ Jernemuthæ, quàm aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales; & ad eas usque Portum Magnæ Jernemutæ duci faciendum &c.

Teste ut supra.

Et

A. D. 1338. Edw. 3. Et præceptum est Vicecomitibus subscriptis separatim, quòd intendentes sint præfato Bartholomæo, in præmissis faciendis, in Ballivâ suâ prædictâ; videlicet,

Vicecomiti Kantiæ,	*Devon.*
Suffex.	*Cornub.*
Suthampt.	*Lanc.*
Somerf.	*Cumbr.*
Dorf.	*Westmerl.*

Item præceptum est Vicecomitibus subscriptis separatim, quòd intendentes sint præfato Waltero, circa præmissa facienda, in Ballivâ suâ prædictâ; videlicet, A. D. 1338. Edw. 3.

Vicecomiti London.	*Essex.*
Norff.	*Ebor.*
Suff.	*Northampt.*
Lin.	

De intendendo Admirallo in Arrestatione Navium pro prædicta Transfretatione.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 23. d. REX Majori & Ballivis Villæ suæ Suthamptoniæ, Salutem. Cùm assignaverimus, Dilectum & Fidelem nostrum, Bartholomæum de Burghersh (quem constituimus Admirallum Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales) ad arestandum omnes & singulas Naves, tàm Minores quæ ultra Mare transire poterunt, quàm Majores, in singulis Portubus, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ita quòd sint ibidem, in Quindenâ Paschæ proximò futurâ, pro Passagio nostro & Exercitûs nostri, versus partes Transmarinas, quod de assensu Prælatorum & Procerum Regni nostri, in instanti Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, existentium, nec non ad instantem Requisitionem Communitatis Regni nostri, nobis in eodem Parliamento factam, ad dictam Quindenam, pro Defensione & Salvatione ejusdem Regni, aliarúmque Terrarum nostrarum, & Jurium Coronæ nostræ fieri ordinavimus Domino inspirante, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Prout in Literis nostris Patentibus, eidem Admirallo indè confectis, pleniùs continetur; A. D. 1338.

Vobis in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, ac sub incumbenti etiam periculo, districtiùs injungendo, mandamus quòd eidem Admirallo, & Deputandis ab eo, in Arestatione, Provisione, & Munitione Navium, infra Ballivam vestram, & Electione Marinariorum & aliorum Hominum pro Regimine & Ductione earumdem, ac in omnibus aliis & singulis præmissis Intendentes sitis, Consulentes & Auxiliantes, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Injunximus enim præfato Admirallo in fide, quâ nobis est astrictus, quòd nos de Gestu vestro, in negotio prædicto, reddat de tempore in tempus, ex causâ prædictâ, certiores.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Februarii.

Consimile Breve dirigitur Majoribus & Ballivis subscriptis; viz.

Ballivis de Kermerdyn, &c.

Consimile Breve de intendendo, dirigitur Edwardo Duci Cornubiæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX, Dilecto & Fideli suo, Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, Filio suo carissimo, vel ejus Justiciario, aut ejusdem Justiciarii Locum tenenti, Salutem.

Cùm assignaverimus *&c. ut supra usque ibi* pleniùs continetur, *& tunc sic,*

Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus quòd eidem Admirallo, & Deputandis ab eo, in Arestatione, Provisione, & Munitione Navium, infra Dominium vestrum prædictum, ac Electione Marinariorum & aliorum Hominum, pro Regimine & Ductione earumdem, ac in omnibus aliis & singulis præmissis, Intendentes sitis consulentes & auxiliantes, quotiens, & quando, & prout idem Admirallus, seu ab eo Deputandi, vos super hoc requiri fecerint ex parte nostrâ, A. D. 1338.

Taliter in præmissis vos habentes quòd Passagium nostrum, & nostra & Regni nostri negotia supradicta (quod absit) minime retardentur, per quod oporteat nos ad hoc manum apponere graviorem.

Teste ut supra.

A. D. 1328. Edv. 3.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Johanni de Moubray, Domino de Gower, vel ejus Locum tenenti ibidem.

Teste ut supra.

Hugoni le Despenser, Domino de Glanmorgan & Morgannowe, vel ejus Locum tenenti ibidem.

Teste ut supra.

Item mandatum est Majoribus & Ballivis subscriptis, de Intendendo *&c.* Waltero de Manny, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, assignato ad arestandum omnes & singulas Naves hujusmodi, in singulis Portubus & Locis, a dicto Ore Aquæ Thamisiæ, versus easdem partes Boreales; ita quòd eædem Naves, in formâ prædictâ, paratæ sint, apud Magnam Jernemutam, ad dictam Quindenam, in formâ supradictâ, sicut mandatum est præfatis Majoribus & Ballivis, de intendendo præfato Bartholomæo *&c. sub eâdem datâ.*

A. D. 1328. Edv. 3.

Ballivis de Jernemuth, &c.

De intendendo Admirallis in Pontibus & necessariis, pro Passagio Regis, providendis.

A. D. 1328. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 24.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Cùm, de assensu Prælatorum, Comitum, Magnatum, & Communitatis Regni nostri, pro Defensione & Salvatione ejusdem Regni, & Jurium Coronæ nostræ, ad Quindenam Paschæ proximò futuram, ad partes transmarinas cum Exercitu nostro ordinavimus, favente Domino, nos transferre,

Et pro Passagio nostro prædicto assignaverimus, Dilectum & Fidelem nostrum, Bartholomæum de Burghersh Admirallum Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, ad arestandum omnes & singulas Naves earumdem partium, tàm infra Libertates, quàm extra, tàm Minores quæ ultra Mare transire poterunt, quàm Majores, & eas Hominibus & omnibus aliis Necessariis muniri, & ad locum, ubi dictum Passagium nostrum fieri disposuimus, duci faciendum, prout ei per nos pleniùs est injunctum,

Ac, pro eskippamento Equorum, Pontes, Cleias, & alia, oporteat necessariò nos habere,

Tibi præcipimus, districtiùs injungentes, quòd Tot Pontes, Cleias, Bordas, Raccos, Cordas, Canevacia, Stapulas, Anulos, & Clavos ferreos, Dolia vacua, & alia, quæ pro hujusmodi eskippamento Equorum necessaria, necnon Maeremium & Buscam pro Cleiis, Pontibus, Bordis, Raccis, & aliis necessariis prædictis in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi ad majus commodum nostrum & celeriorem expeditionem Negotii prædicti, ac minus gravamen Hominum partium illarum, fieri poterit, Quot & prout præfatus Admirallus, vel ejus Locum tenens, aut ab eo deputandus, tibi scire facient, absque dilatione aliquâ, provideri, capi, & fieri, & ea ad loca, ubi, per avisamentum ipsorum, vel aliquorum eorum, carianda existunt, duci & cariari, & in Navibus poni facias, excusatione quacúmque cessante:

A. D. 1328.

Sciens pro certo quòd, si, ob negligentiam vel tepeditatem tuam, dictum Passagium nostrum (quod absit) fuerit impeditum, vel quomodolibet retardatum, ad te, tanquam nobis Inobedientem, ac nostri & Mandatorum nostrorum Contemptorem, nostrorumque & Regni nostri negotiorum Impeditorem, cum rigore, prout convenit, capiemus;

Et Custus (quos circa præmissa apposueris) cùm illos sciverimus, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, allocari faciemus.

Et, si fortè Exitus Ballivæ tuæ, quos in promptu habes, non sufficiant ad sumptus hujusmodi faciendum, volumus, *&c.*

Et tibi præcipimus, quòd illis, de quibus hujusmodi Res, pro eskippamento dictorum Equorum, captæ fuerint, diem assignes, videlicet, ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, apud Londoniam, ad Solutiones Pecuniæ, singulis eorum, pro Rebus ab eis emptis, debitæ, ibidem, juxta Indenturas, quas inter Te & Ipsos super hoc in formâ debitâ fieri volumus, de Personis, quas ad

A. D. 1338. Edw. 3. ad dictas Solutiones, indè faciendas, assignabimus, recipiendum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis Vicecomitibus subscriptis, sub eâdem A. D. 1338. Edw. 3. datâ, videlicet,

Vicecomiti Surr.
Vicecomiti Suffex.
Vicecomiti Sutht.

Consimile Mandatum de intendendo Waltero de Mauny.

De Hominibus ad Lanceas, & Sagittariis in Northwallia, eligendis.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 36. REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Warennâ, Comiti Surriæ, Domino de Bromfeld & Yale, vel ejus Locum tenenti, aut Senescallo, vel Ballivis suis ibidem, Salutem.

Quia, pro defensione & salvatione Regni nostri, aliarúmque Terrarum nostrarum, & Jurium Coronæ nostræ, cum Excercitu nostro, de assensu Prælatorum, Comitum, & Procerum Regni nostri *&c. prout supra de Dat.* 24.

Et certum numerum Wallensium, tàm Sagittariorum, quàm aliorum ad Lanceas, habere volumus ad proficiscendum nobiscum in obsequium nostrum supradictum,

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd Centum Homines Wallenses, de dictis Terris & Dominiis vestris (præfate Comes) de Bromfeld & Yale (quorum una medietas sit de Sagittariis, & alia medietas de Hominibus ad Lanceas) cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de Melioribus, Validioribus, & Fortioribus, Hominibus Terrarum & Dominiorum vestrorum (præfate Comes) prædictorum (cuiquam non parcendo) eligatis, trietis, & arraietis, vel eligi, triari, & arraiari faciatis,

Et prædictos Centum Homines, videlicet, Sagittarios, Arcubus ac Sagittis, & aliis Armis, ac cæteros Homines, ad Lanceas, Lanceis, aliisque armis, juxta statûs sui decentiam, muniri,

Ipsósque, sic electos, triatos, arraiatos, ac benè munitos, liberari faciatis, Dilectis & Fidelibus nostris, Fulconi Fitzswaryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harleye, Chivaler, & Griffino Cragh, seu eorum alicui, quos, conjunctim & divisim, per literas nostras Patentes, assignavimus tàm ad eosdem Wallenses, quàm ad alios, quos in Terris & Dominiis aliorum Dominorum, ac etiam in nostris in dictis partibus Northwalliæ, eligi & arraiari mandavimus, ad Nos ducendum; A. D. 1338.

Ita quòd Electores, ac omnes Wallenses prædicti, benè muniti & arraiati, ac de unâ Sectâ vestiti, sint apud Gippewicum, à die Paschæ proximò futuro, in unum Mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, ut est dictum.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem Regni nostri & Coronæ nostræ, diligitis, modis omnibus faciatis; Ita quòd, pro defectu Electionis & Arraiationis hujusmodi, Passagium nostrum quomodolibet nullatenus differatur, seu nostrorum & Regni nostri negotiorum Expeditio retardetur.

Mandavimus enim Camerario nostro Northwalliæ, quòd tam eisdem Wallensibus, quàm Ductoribus, vel Ductori eorumdem, vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit, solvi, ipsósque de unâ Sectâ vestiri faciat, de exitibus Camerariæ antedictæ.

Teste ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur Dominis & aliis subscriptis, de numero Hominum Wallensium subscripto, de Terris & Dominiis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ricardo Comiti Arundellæ, Domino de Oswaldestre, Chirk, & Clonne, de C. Wallensibus.

Johanni de Cherleton seniori, Domino de Powys, de C. Wallensibus.

Willielmo

A.D. 1338. An. 12. Edw. 3.

Willielmo de Monte Acuto, Comiti Sarum, Domino de Dynebegh, de xl Wallensibus.
Rogero de Grey, Domino de Deffrencloyd, de lx. Wallensibus.
Hugoni Tyrel, Custodi Terrarum de Radnore, Kery, & Werthcynon, ex Commissione Regis, C. Wallensibus.

A.D. 1338. Edw. 3.

De Arraiatione prædicta diligenter supervidenda.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 24.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Fulconi Fitz-Waryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harleye, Chivaler, & Griffino Cragh, Salutem.

Sciatis quòd, cùm, per diversa Brevia nostra, mandaverimus Dominis Terrarum & Dominiorum in Northwalliâ subscriptorum, videlicet,

Johanni de Warenna, Comiti Surriæ, quòd ipse, in Terris & Dominiis suis de Bromfeld & Yale, Centum Homines,

Ricardo, Comiti Arundellæ, quòd ipse, in Terris & Dominiis suis de Oswaldestre, Chirk, & Clonne, Centum Homines,

Johanni de Chereleton seniori, quòd ipse, in Terrâ & Dominio suo de Powys, Centum Homines,

Willielmo de Monte Acuto, Comiti Sarum, quòd ipse, in Terra & Dominio suo de Dynebegh, Quadraginta Homines,

Rogero de Grey, quòd ipse, in Terrâ & Dominio suo de Diffrencloyd, Sexaginta Homines,

Et Hugoni Tyrel, quòd ipse, in Terris de Radenore, Kery, & Werthcynon, quas tenet ex commissione nostrâ, Centum Homines Wallenses,

Quorum omnium una medietas sit de Sagittariis, & altera medietas de Hominibus ad Lanceas,

Cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de Melioribus, Validioribus, & Fortioribus, Hominibus, Terrarum & Dominiorum prædictorum, eligant, trient, & arraient, vel eligi, triari, & arraiari faciant,

Et eosdem Homines, videlicet, Sagittarios, Arcubus, & Sagittis, & aliis Armis, ac cæteros Homines, ad Lanceas, Lanceis, aliisque Armis, juxta statûs sui decentiam, muniri, ipsósque, sic electos, triatos, & arraiatos, ac benè munitos, vobis, seu alicui vestrûm, liberari faciant, ad Nos ducendos; ita quòd vos, & dicti Homines Wallenses, benè muniti & arraiati, & de unâ Sectâ vestiti, sitis apud Gippewicum, à die Paschæ proximò futuro, in unum Mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè Nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, prout vobis & Wallensibus prædictis, tunc ex parte nostrâ, pleniùs injungetur:

A.D. 1338.

Nos, de fidelitate vestrâ circumspectâ confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad supervidendum Electiones, Arraiationes, & Munitiones omnium Hominum prædictorum, per præfatos Dominos, in Terris & Dominiis suis prædictis, seu eorum Loca tenentes, aut Senescallos, vel Ballivos suos ibidem, sic faciendas,

Et quòd Homines prædicti, de Fortioribus & Validioribus Hominibus, singularum Terrarum & Dominiorum prædictorum, eligantur, & Arcubus, Sagittis, & Lanceis, ac aliis Armis muniantur, juxta formam Mandatorum nostrorum prædictorum,

Et ad Homines prædictos, in singulis Terris & Dominiis prædictis (si dictas Electiones per Dominos prædictos, seu eorum Loca tenentes, aut Senescallos, vel Ballivos, minus providè inveneritis factas esse, vel fortè ipsi eas oportunis temporibus non fecerint, vel facere recusaverint) de validioribus & fortioribus, Sagittariis, & aliis Hominibus ad Lanceas, prædictis, eorumdem Terrarum & Dominiorum, eligendum, arraiandum, & muniendum in formâ supradictâ, & ad Nos (unà cum Ducentis Wallensibus, per vos, in Terris nostris, in eisdem partibus, eligendis) ducendum, ad proficiscendum in obsequium nostrum, ut est dictum:

Et ideò vobis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd, circa præmissa facienda, & complenda, cum omni diligentiâ intendatis.

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi, & arestandi omnes illos, quos in hac parte contrarios, rebelles, seu inobedientes inveneritis in præmissis, & Prisonis committendi, in eisdem moraturos quousque aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus insuper, universis & singulis, Dominis Terrarum & Dominiorum prædictorum, ac ipsorum Loca tenentibus, Senescallis, & Ballivis, tenore præsentium,

A.D. 1338. Edw. 3. sentium, in mandatis, quòd vobis, & vestrûm cuilibet, in præmissis faciendis & explendis, prout ad ipsos, & eorum quemlibet dinoscitur pertinere, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando ipsos, super hoc, ex parte nostrâ, præmuniri feceritis seu requiri. A.D. 1338. Edw. 3.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm. vicesimo octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Vadiis præfatis Wallensibus solvendis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 25. REX, Dilecto Clerico suo, Roberto de Hambury, Camerario suo Northwalliæ, Salutem.

Cùm assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Fulconem Fitz Waryn, Johannem de Cherleton Juniorem, Robertum de Harleye Chivaler, & Griffinum Cragh, conjunctim & divisim, ad eligendum in Terris nostris Northwalliæ *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, Nolentes profectionem dictorum Septingentorum Hominum, sic eligendorum, in hujusmodi obsequium nostrum, aliqualiter retardari, Vobis, firmiter injungendo, mandamus, quòd tàm eisdem Wallensibus, quàm Ductoribus, vel Ductori, eorumdem, Vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum Locum de Gippewico venerint (prout antea fieri consuevit) solvi, ipsósque Wallenses de unâ Sectâ vestiri, faciatis de Exitibus Cameriæ antedictæ; & Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus. A.D. 1338.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimile Mandatum de Vadiis solvendis Ducentis hominibus, per Ducem Cornubiæ in Comitatu Cestriæ eligendis.

Pro Isabella Seneschal, Comitissa de Marr.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 31. REX, dilecto Clerico suo, Edmundo de Bereford, Salutem.

Mandavimus vobis quòd,

De Firmâ vestrâ, de Termino Paschæ proximò futuro, quam nobis reddere tenemini, pro certis Terris & Tenementis, quæ de nobis tenetis,

Solvatis, dilectæ nobis, Isabellæ Seneschal, Comitissæ de Marr, Quinquaginta Libras, pro Arreragiis illorum Denariorum, quos eidem Comitissæ à nobis annuatim concessimus percipiendos, A.D. 1338.

Recipientes à præfatâ Comitissâ Literas suas Patentes, receptionem dictæ Pecuniæ testificantes, per quas vobis, in Firmâ vestrâ prædictâ, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm. tertio die Martii.

Per Billam Thesaurarii.

Pro Matilda Comitissa Ultoniæ, ad Hiberniam propter metum Felonum accedere non ausa.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 1. m. 27. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, Dilecta Consanguinea nostra, Matilda Comitissa Ultoniæ quòd,

Cùm Willielmus, nuper Comes Ultoniæ, tunc Vir suus, per quosdam Felones in partibus Hiberniæ nequiter interfectus fuisset,

Et ipsa, propter metum eorumdem Felonum & confœderatorum suorum, qui eidem Comitissæ de vitâ suâ graviter comminantur, ad dictas partes Hiberniæ accedere non sit ausa, A.D. 1338.

Per quod eadem Comitissa Proficua, quæ de Terris & Tenementis, sibi in eisdem partibus per nos in Dotem assignatis, provenire deberent, hactenus non percepit, nec percipere potest ex causâ supradictâ,

Velimus Castra, Maneria, ac alia Terras & Tenementa, quæ sic in Dotem tenet, penes nos assumere, & indè ad commodum nostrum ordinare, & ei alia Terras & Tenementa, infra Regnum nostrum, ad valorem dictorum

A. D. 1338. Edw. 3. Terrarum & Tenementorum, eidem Comitissæ sic in Dotem suam assignatorum, facere liberari,

Nos,

Eâ de causâ volentes de valore Terrarum & Tenementorum, quæ dicta Comitissa sic tenet in Dotem in Terrâ prædictâ, pleniùs certiorari, mandavimus quibusdam Fidelibus & Ministris nostris, Terræ illius, quòd nos de vero valore eorumdem, ad citiùs quo poterunt, reddant certiores, ut nos, indè certiorati, ulteriùs facere valeamus quod de Consilio nostro indè fore viderimus faciendum,

Volentes insuper, habitâ consideratione ad statum ipsius Comitissæ, cum eadem in hâc parte agere gratiosè,

Concessimus eidem Comitissæ Ducentas Marcas, percipiendas interim, singulis Annis, ad Scaccarium nostrum; unam, videlicet, Medietatem ad Scaccarium nostrum Paschæ, & aliam Medietatem ad Scaccarium nostrum Sancti Michaelis. A. D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Thesaurario & Camerariis, quòd eidem Comitissæ Centum Marcas, pro Termino Paschæ proximò futuro, de Thesauro Regis, solvant juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Ad Imperatorem, pro Imberto Delphino de Vienna, quod Nomen & Titulum Regis Ei concedat.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Alman. 12. E. 3. p. 1. m. 22. dorf. SErenissimo Principi, Domino Lodowico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, Fratri suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & imperare feliciter, ac magnificè triumphare.

Firmam de Cæsareâ Munificentiâ, nobis ab experto benivolâ, fiduciam reportamus, quòd hiis, quæ Nos, & partem nostram, contra nobis adversantes roborare poterunt & firmare (præsertim si Sceptrum Imperiale non diminuant, set extollant) vestra cupit Sublimitas condescendere gratiosè.

Sanè, cùm Adhærentia, Viri Potentis & spectabilis, Domini Imberti Delfini de Vienna, nobis esset admodùm oportuna, &, ut accepimus, si placeret vestræ Celsitudini sibi Nomen & Titulum Regis impendere, libenter in hoc annueret votis nostris,

Majestatem vestram Imperatoriam votivis precibus imploramus, quatinus, attento quòd eo relucet clariùs vestræ Præcellentia Dignitatis, quo plures sibi subsunt Principes nominis celsioris, velitis, ad exaltationem honoris Sacri Imperii, Delfinatum Vicnensem, cum Terminis & Pertinentiis, quos hactenus habuit, Regnum constituere, A. D. 1338.

Et præfato Imberto Nomen Regis dicti Regni, de Cæsareæ Potestatis plenitudine, concedere cum Insigniis & Juribus, quæ Regiam efferunt Dignitatem;

Per quod nichil Honori vestri Diadematis subtrahetur, quin, sicut hactenus tanquam Delfinus extiterat, sic, per vos Regio decoratus Honore, fiat vobis devotior ex devoto, & ex hoc ipsum habebimus ad nostra beneplacita promptiorem; quod dignetur, si placet, Imperialis vestra Magnificentia ponderare.

Vestrum Imperiale Solium firmet & roboret bonitas increata.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Martii.

Litera Regis ad dictum Delfinum.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Nobili & Potenti Viro, Domino Imberto, Delphino Viennensi, Consanguineo suo carissimo, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quædam Negotia, nobis insidentia valde cordi, injunximus, dilectis & fidelibus nostris, Radulpho, Condomino de Altâ Villâ, Militi, & Fratri Galfrido de Maldon, Nobilitati vestræ vivæ vocis oraculo referenda, A. D. 1338.

Quibus, in dicendis ex parte nostrâ, Auditum velitis, petimus, præbere benivolum, & Fidem credulam adhibere; vestra beneplacita nobis, in proximo, si placuerit, rescripturi.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Martii.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

De Alligantiis cum præfato Dalphino.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 36.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Nobilis & Potentis Viri, Hugonis de Jabennis, Domini de Varre & de Autone, ac Fratris Galfridi de Maldon, intimè confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum, Nobili & Potenti Viro, Imberto Dalphino Vianensi, de Alligantiis & solidis Amicitiis, inter Nos & ipsum Dolphinum ineundis,

Ipsúmque nobiscum contra omnes Homines retinendum, conducendum, & firmandum,

De Feodis, Vadiis, & Stipendiis, ac Remunerationibus, dicto Dalphino, sic retento, constituendis, solvendis & faciendis conveniendum,

Ac ea, quæ tractata, concordata, conventa, & acta fuerint in præmissis, quatenus ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum, A. D. 1338.

Securitatémque a dicto Dalphino, pro completione præmissorum, quatenus ipsum concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale,

Prædictis, Hugoni & Fratri Galfrido, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; promittentes, pro nobis & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, habituros quicquid per dictos, Hugonem & Fratrem Galfridum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Martii.

Litera Regis de Credentia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 22. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Nobili Viro, Hugoni de Jabennis, Domino de Varre & de Autone, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quædam negotia, nobis insidentia valde cordi, injunximus, Dilecto & Fideli nostro & vestro, Radulpho, Condomino de Alta Villa, Militi, &, Clerico nostro, Fratri Galfrido de Maldon, A. D. 1338. Dilectioni vestræ, vivæ vocis oraculo, referenda, quibus, in dicendis ex parte nostrâ, veliris fidem credulam adhibere; vestra beneplacita nobis in proximo, si placuerit, rescripturi.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Martii.

Pro Johanne Duce Britanniæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 26. d.

REX Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, Salutem.

Volentes, Dilecto & Fideli nostro, Johanni Duci Britanniæ, & Comiti Richemundiæ, Gratiam facere specialem,

Dedimus Respectum ei de omnimodis Debitis & Releviis, quæ nobis debet ad Scaccarium prædictum, tàm de tempore suo proprio, quàm temporibus Antecessorum suorum quorumcúmque; necnon de Compotis, si quæ ad idem Scaccarium, de prædictis temporibus, reddere teneatur ex quâcumque causâ, a die confectionis præsentium, usque ad Quindenam Paschæ proximò A. D. 1338. futuram, &, ab eâdem Quindenâ, per unum Annum, proximò sequentem, plenariè completum; nisi aliud indè interim duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Duci Respectum illum interim habere faciatis in formâ prædictâ, & Districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1338. Edw. 3. A.D. 1338. Edw. 3.

De Navibus arestandis & muniendis, pro Passagio Magnatum, in Aquitaniam, in ejusdem defensionem, transmissorum.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 15.

REX, Dilecto & Fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Admirallo Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, Salutem.

Quia, de Avisamento Concilii nostri, ordinavimus quòd Sexaginta & Decem Grossæ Naves,

Pro Passagio quorumdam Magnatum & aliorum diversorum fidelium nostrorum, quos ad partes Ducatûs Aquitaniæ, in Succursum & Defensionem ejusdem contra Hostiles Invasiones, ad instantem Quindenam Paschæ, proximò futuram, transmittere disposuimus, Deo Duce,

Arestentur celeriter & parentur,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd prædictas Sexaginta & Decem Naves (si nondum arestatæ existant) sine dilatione arestari,

Et eas Hominibus, & Marinariis, pro Ductione, Gubernatione, & Eskippamento earumdem Necessariis, ac Armaturis, Victualibus, & aliis rebus, prout expedire videritis, muniri & parari,

Et eas usque Portum de Portesmuth (ubi dictum Passagium, ad Quindenam prædictam, fieri ordinavimus) duci faciatis;

Ita quòd dictæ Naves, sic benè paratæ & munitæ, sint ibidem, in Octabis Paschæ proximò futuris ad ultimum, pro Passagio antedicto, A.D. 1338.

Et aliquem Idoneum, loco vestri, circa Arraiationem & Munitionem dictarum Navium, quotiens vos ad hoc vacare non poteritis, prout vobis per Nos & Concilium nostrum pleniùs injunctum extitit, deputetis:

Qui tám circa Ordinationem Eskippamenti Equorum in eisdem Navibus, & necessariorum ad Eskippamentum illud pertinentium, quàm alia præmissa, intendat, & super Custodiâ, Gubernatione, & Arraiatione, earumdem Navium moretur, omnibus aliis prætermissis: Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem nostrorum & Regni nostri negotiorum, diligitis, nullatenus omittatis.

Assignavimus enim, Dilectos & Fideles nostros, Johannem de Scures Vicecomitem nostrum Suthamptoniæ, & Rogerum Norman, ad Pontes, Cleias, & omnia alia necessaria pro Eskippamento Equorum in Navibus prædictis, providendum, & usque dictum Portum de Pottesmuth duci faciendum; ita quod sint ibidem citra dictam Quindenam, ex causâ supradictâ.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Victualibus pro Passagio providendis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. m. 23.

REX, Dilecto Clerico suo, Willielmo de Dunstaple, Salutem.

Quia, pro Defensione Regni nostri, & aliorum Jurium Coronæ nostræ, ad instantem Quindenam Paschæ, proximò futuram, ad partes Transmarinas, cum Exercitu nostro, ordinavimus, favente Domino, nos transferre,

Et pro Sustentatione nostrâ, & aliorum Fidelium, in Comitivâ nostrâ ad dictas partes profecturorum, diversa genera Victualium, ac quasdam alias Res, pro Passagio nostro, volumus celeriter provideri,

Nos, de fidelitate vestrâ & circumspectione confidentes, assignavimus vos ad Tria milia & sexcenta Quarteria Frumenti,

Ducenta Quarteria Fabarum & Pisarum,

Quatuor Milia & Centum Quarteria Bralei, A.D. 1338.

Quingenta Quarteria Salis,

Mille Trecentos & Quadraginta Baconés,

Quadraginta, Quatervigiinti, & Decem Carcasia bovina, vel Boves,

Quatuor Milia & Centum Cassas Multonum, vel Multones,

Quadraginta Lasta Alecis,

Et Quinque Milia & Nongentas Petras Casii,

Et tot vacua Dolia, in quibus dictum Frumentum, vel Flora inde reponetur, quot ad hoc necessaria fuerint,

In Comitatibus Eborum, Lincolniæ, Notinghamiæ, Derbiæ, Leycestriæ, Northamptoniæ, Rotelandiæ, Oxoniæ, Berks, Bedfordiæ, Buks, Cantebrigiæ, Huntingtoniæ,

A. D. 1338. Edw. 3. tingtoniæ, Norffolciæ, Suffolciæ, Essexiæ, & Hertfordiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi ad majus commodum nostrum, & minus gravamen Populi nostri, fieri poterit, ad opus nostrum, ex causâ prædictâ, per vos, seu alios de quibus confiditis, & ad hoc deputaveritis, emendum & providendum,

Et ad Medietatem Frumenti prædicti, & Floram indè, in Doliis poni,

Et ad eadem, Frumentum, Floram, & omnia alia Victualia, & res, prædicta, per vos sic providenda, usque Portus Magnæ Jernemuth & Orewell (ubi Passagia nostra & dicti Excercitûs nostri fieri ordinavimus) in Navibus, & alio modo, tàm per Aquam, quàm per Terram (prout loca, ubi eadem Victualia, & aliæ Res, provisa fuerint, ad quemlibet dictorum Portuum propinquius se extendunt, & vobis melius & utilius expedire videbitur) cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci & cariari faciendum,

Ita quòd omnia Victualia, & aliæ Res, prædicta sint in dictis Portubus Magnæ Jernemuthæ & Orewell, in Quindena Paschæ, proximò futurâ, ad ultimum, per vos, seu dictos Deputandos a vobis, salvò custodienda, quousque aliud inde fuerit ordinatum,

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd circa præmissa cum omni diligentiâ & solicitudine intendatis, & ea faciatis, & expleatis, in formâ supradictâ.

Et quia, ut intelleximus, quòd quamplures Homines, diversarum partium, Provisoribus nostris hujusmodi Victualium ad opus nostrum, in providentiis illis faciendis, vi & armis restiterunt,

Et quidam alii non permiserunt eas fieri ut deceret,

Cæterique Rebelles fuerunt & remissi,

Per quod Providentiæ nostræ hujusmodi infectæ remanebant, & expeditio negotiorum, eâ de causâ, non absque nostri gravi dampno, ac dedecore, & Regni nostri periculo, extitit ante hæc tempora sæpius retardata,

Volentes Malitiæ hujusmodi Rebellium obviare, & eos puniri in hac parte, dedimus vobis, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in dictis Providentiis, jam ad opus nostrum sic faciendis, vobis resistentes inveneritis, seu aliàs Rebelles vel Remissos, per quod Provisio eorumdem Victualium & expeditio negotiorum nostrorum prædictorum poterunt aliqualiter impediri, & eos Prisonis nostris comittendi, in eisdem detinendi quousque aliud de eisdem duxerimus demandandum. A. D. 1338. Edw. 3.

Mandavimus enim singulis Vicecomitibus Comitatuum eorumdem, quòd pro Bladis, Victualibus, Doliis, & aliis Rebus hujusmodi, quæ infra Ballivas suas particulariter, in formâ prædictâ, per vos, & deputandos a vobis, emi & provideri contigerit, ac pro Cariagiis & Ductione eorumdem, necnon pro locatione Domorum, pro Victualibus & aliis Rebus prædictis, cum provisa fuerint, salvò custodiendis, de Denariis, de Exitibus Ballivæ suæ, in manibus suis existentibus, & de hiis quos ad manus suas primitùs devenire contigerit, quatenus Denarii illi sufficere poterunt, Solutionem competentem illis, quibus hujusmodi solutio facienda fuerit, per Testimonium vestrum, fieri faciant.

Et, si Denarii illi ad Solutionem hujusmodi faciendam non sufficiant,

Tunc iidem Vicecomites, quilibet, videlicet, inter ipsum & Homines de Ballivâ suâ, de Victualibus, Doliis, & aliis Rebus prædictis, quæ a quolibet ipsorum emi contigerit, & eorum pretio, & etiam inter vos & singulos Vicecomites prædictos, de dictis hujusmodi Victualibus, Doliis, & aliis Rebus, sic captis, & formâ locationis Domorum prædictarum, ac Solutionibus similiter per ipsos indè factis, Indenturas modo competenti fieri faciant,

Per quas tàm eisdem Vicecomitibus, in Compotis suis, de Summis quas solverint, debitam allocationem, quàm dictis Hominibus, pro Victualibus, Doliis, & aliis Rebus prædictis, Solutionem habere faciemus:

Et quòd iidem Vicecomites diem Solutionis Pecuniæ (quam præfatis Hominibus solvere non possint) eisdem Hominibus assignent, videlicet, in Festo Sancti Petri ad Vincula proximò futuro, in Civitate nostrâ Londoniæ; ubi eis tunc, juxta Indenturas prædictas, quas coram illis, ad dictas Solutiones ibidem faciendas, per nos deputandis, exhiberi volumus, illud, quod singulis indè debetur, solvi faciemus:

Quódque præfati Vicecomites vobis, & Deputandis a vobis, in præmissis, omnibus & singulis, & Executione eorumdem, intendentes sint, consulentes & auxiliantes, quotiens, & quando, per vos, seu a vobis Deputandos, ex parte nostrâ fuerint præmuniti,

Et quòd iidem Vicecomites illos, quos propter Rebellionem suam & Malitiam hujusmodi arestaverint, a vobis recipiant, & in Prisonis nostris salvò custodiri

A. D. 1338. Edw. 3. diri faciant, quousque aliud de ipsis duxerimus demandandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

ET MEMORANDUM *quòd Mandatum est singulis Vicecomitibus dictorum Comitatuum, Eborum, Notinghamiæ, & Derbiæ, quòd Diem Solutionis Pecuniæ, quam Hominibus Ballivæ suæ solvere non possunt, ut præmittitur, eisdem Hominibus assignent, videlicet, in Festo Sancti Petri ad vincula, proximò futuro, apud Eborum, ubi Rex eis, juxta Indenturas suas, solvi faciet, sicut prædictum est.* A. D. 1338. Edw. 3.

Teste ut supra.

De Providentiis pro dicto Passagio faciendis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. m. 23. REX, Dilecto Clerico suo, Stephano le Blount, Salutem.

Quia, pro Defensione Regni nostri, *&c ut supra usque ibi* confidentes *& tunc sic,*

Assignavimus vos ad Sexcenta Quarteria Frumenti,

Duo Milia & Ducenta Quarteria Brasei,

Septingentas & Sexaginta Bacones, vel Porcos,

Ducenta & Decem Carcasia, Bovina, vel Boves,

Quatuor Milia Cassarum Multonum, vel Multones,

Sexdecim lasta Alecis,

Quinque Milia & Sexcentas Petras Casei,

Quadraginta & Sex Milia & Quingenta de Stockfish,

Et Quadraginta Milia Ferra Equorum, cum Clavis ad eadem Ferra pertinentibus, A. D. 1338.

Et tot vacua Dolia, in quibus dictum Frumentum vel Flora indè reponetur, quot ad hoc necessaria fuerint,

In Civitate nostrâ Londoniæ, & in Comitatibus Kantiæ, Surriæ, Sussexiæ, Suthamptoniæ, Wiltes, Devoniæ, Cornubiæ, Somersetiæ, Dorsetiæ Gloucestriæ, Herefordiæ, Wygorniæ, Warwicæ, Salopiæ, & Staffordiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege apud Turrim London. octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Philippa Regina, ad partes Alemanniæ profectura.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 17. REX, Venerabili in Christo Patri, H. Lincolniensi Episcopo, Salutem.

Quia volumus quòd certæ providentiæ fiant, in partibus Alemanniæ, ad opus Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, contra adventum suum ad partes illas, juxta formam Cedulæ, quam vobis mittimus, præsentibus interclusam,

Vobis mandamus quòd, Dilecto Clerico nostro, Magistro Paulo de Monte Florum, ex parte nostrâ, injungatis quòd Providentias illas, per visum & testimonium, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis de Monte Gomeri, fieri faciat indilatè; A. D. 1338.

Custus autem, quos circa præmissa apposuerit, sibi in Compoto suo allocari faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Sufferentia, inita inter Regem Angliæ & Consanguineum suum Franciæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 3. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntingdoniæ, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum-tenenti, Salutem.

Cùm nos, A. D. 1338.

Ad Domini Summi Pontificis & Sedis Apostolicæ reverentiam, & ad solicitam instantiam, venerabilium Patrum, Dominorum, P. Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri,

A. D. 1338. Edw. 3. Presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad nos in Angliam per ipsum Dominum Summum Pontificem destinatorum,

Concesserimus quòd, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuræ, nulla fiat Invasio, nec Dampnum, aut Injuria, vel Gravamen, in Personis vel Rebus, Consanguineo nostro Franciæ, neque suis Subditis, nec Locis, nec Terris nec Gentibus Regni Franciæ, per Terram vel per Mare, a nobis, vel Subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro, seu mandato, Malum aliquod inferatur:

Ac etiam, pro Nobis, & Gentibus nostris, præfatum Consanguineum nostrum, & suos Subditos, Loca, Terras, & Gentes prædicti Regni Franciæ, securaverimus, eique Securitatem præstaverimus per tempus supradictum;

Promittentes, bonâ fide, hujusmodi Cessationem & Securitatem servare & facere observari, ac quòd, si per aliquas Personas Dominio seu Potestati nostræ subjectas, hujusmodi Cessationem seu Securitatem quomodolibet infringi vel violari contigerit, & hoc ad nostri notitiam pervenerit, faciemus fieri Dampna Passis debitam Restitutionem seu Satisfactionem de Bonis Delinquentium, quatenus sufficient, & ad nos pertinebit, & contra Delinquentes hujusmodi, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, ac etiam contra Violatores Cessationis & Securitatis prædictarum procedemus prout justitia suadebit, Cessatione & Securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis:

Salvis semper Confœderationibus, & Alligantiis, ac Conventionibus quibuscùmque, per Nos cum Amicis & Confœderatis nostris propriis initis, a quibus in parte vel in toto, per prædictas Concessiones nostras, recedere nolumus, sicut nec possumus, ullo modo, set eis volumus firmiter inhærere, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, plenius continetur:

Vobis mandamus quòd, per dictum tempus, non faciatis, nec, quantum in vobis est, permittatis fieri, in Terrâ vel in Mari, præfato Consanguineo nostro, sive Subditis suis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, in Personis vel Rebus, Dampnum, Injuriam, vel Gravamen, A. D. 1338. Edw. 3.

Et etiam in Locis, in Ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, ex parte nostrâ faciatis publicè prohiberi, nè quis de Subditis nostris, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas Cessationis concessionem & Securitatis præstationem faciat aliqualiter, vel attemptet; ita tamen quòd dictus Consanguineus noster consimiles, Cessationem & Securitatem, Nobis & nostris Subditis concedat atque præstet; & quòd Mandata & Prohibitiones consimiles Personis, & in locis, ubi expediet, fieri faciat; & quòd Ipse, & sui Subditi, vel alii, suo nomine, seu Mandato, nobis seu nostris Subditis, in Ducatu nostro Aquitaniæ, & aliis Terris & locis nostris, per Terram vel per Mare, nullam Invasionem, nec Malum aliquod faciant aut Gravamen; quòdque, si idem Consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenerint, consimiles, Cessationem & Securitatem, pro parte suâ concedere & præstare renuerit, nostræ intentionis existit quòd extunc Cessationem & Securitatem, prædictas, a nobis concessas & præstitas, servare minimè teneamur.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Ballivis subscriptis; viz.

Ballivis Villæ Magnæ Jernemuthæ.
Ballivis Villæ de Sancto Botulfo.

De Sufferentia prædicta in Vasconia observanda.

A. D. 1338. An. 12 E. 3. Vasc. 12 E. 3. m. 16.

REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Cùm nos, ad Domini Summi Pontificis & Sedis Apostolicæ reverentiam, & ad sollicitam instantiam, Venerabilium Patrum, Dominorum, P. Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad nos in Angliam, per ipsum Dominum Summum Pontificem destinatorum, concesserimus quòd, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuræ, nulla fiat invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in personis A. D. 1338.

A. D. 1338. Edw. 3. personis vel rebus Consanguineo nostro Franciæ, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Et etiam, ex parte nostrâ, Subditis nostris in Ducatu prædicto faciatis publicè prohiberi, nè quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas, Cessationis concessionem & Securitatis præstationem, faciat aliqualiter *&c. prout supra.* A. D. 1338. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Nobiles Vasconiæ, de Juribus Regis defendendis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 12. dors.

REX, dilectis & fidelibus suis, Nobilibus Hominibus de Castellaniâ nostrâ de Burgo, Salutem.

De Laboribus indefessis, quos in obsequiis nostris hactenus sustinuistis, & indies sustinere non desistitis, vos & vestra pro nostrâ & Jurium nostrorum defensione adversitatibus & periculis diversimodè exponentes, vobis grates referimus speciales,

Probatam vestræ Fidelitatis Constantiam ex corde rogantes quatinus, continuantes magnanimiter quod tam laudabiliter incepistis, ad Jura nostra defendenda contra Invasores eorumdem sic vos viriliter opponatis, quod ex hoc vestra fidelis Probitas præfulgeat, & a nobis Retributionem condignam reportetis.

Mittere enim disposuimus, infra Breve, quendam Nobilem de Regno nostro Angliæ ad partes Ducatûs prædicti, cum Hominibus ad Arma, Sagittariis, Pecuniâ, Victualibus, & aliis Necessariis, in Succursum vestrum & defensionem partium Ducatûs supradicti. A. D. 1338.

Super hiis autem & aliis, Dilectis & Fidelibus nostris, Hugoni de Guanadon & Rogero de Norwico vota nostra exposuimus; quibus, & eorum alteri, in dicendis, fidem credulam præbeatis.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino de Monte Ferandi.
Thalerano de Graynoles.
Reymundo Bernardi de Seinte Foie.
Domino Durnon.
Arnaldo de Curton.
Guillielmo Amaneni de Castello Leonis.
Arnaldo Bernardi de Armynak.
Arnaldo Guillielmi de Armynak.
Johanni de Armynak, dicto de la Guerre.

Ad Communitates Vasconiæ, super fidelitate sua, & de Credentia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 13. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majoribus, Juratis, Patibus, & Communitatibus Civitatum, Burgorum, Villarum, & Locorum aliorum quorumcúmque, dicti Ducatûs, Salutem.

Firmam dant nobis præterita Fiduciam de futuris, ut, sicut vos hactenus in fidelitate nostrâ firmiter perstitistis, Personarum & Rerum periculis non cedentes (de quo grates vobis referimus speciales) sic, more Probitatis benè disposito, cò pro nobis vos promptius opponetis, quò necessitatem videritis ampliorem.

Cùm igitur verus Amor in necessitatibus clariùs elucescat, recogitetis, petimus, Amorem quem vos & Progenitores vestri ad Domum nostram Regiam inflexibiliter habuistis, & illum non retrabatis nobis aliqualiter in adversis, A. D. 1338. set contra temerarios nostrorum Jurium Invasores vos magnanimiter opponatis; &, per Dei gratiam, in proximo, fœlicium Aurora Successuum arridebit, & reprimentur qui nos indebite jam perturbant.

Super hiis autem & aliis, vobis, & vestrûm cuilibet, ex parte nostrâ, per, Dilectum & Fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Senescallum nostrum Vasconiæ, referendis, eidem Olivero vos, & vestrûm singulos, certum volumus dare fidem.

Dat. apud Turrim London. decimo tertio die Martii.

Ad

A. D. 1338. Edw. 3. | A. D. 1338. Edw. 3.

Ad Episcopos & Nobiles Vasconiæ super Fidelitate & Strenuitate sua, & de Credentia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 13. d.

REX, Venerabilibus in Christo Patribus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælatis, ac, dilectis & fidelibus suis, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Militibus, ac aliis Nobilibus, Universis, Ducatûs sui Aquitaniæ, Salutem.

Reducentes in debitæ considerationis examine qualiter, juxta Nobilitatis vestræ decentiam, velut Fideles & Strenui, contra nostrorum Hæreditatis & Jurium Invasores exposuistis, gratanter & magnanimiter, vos & vestra, in vobis, ut in devotis nostris præcipuis, delectamur; desiderabiliter affectantes Gratitudinem & Probitatem vestram magnificam liberaliter & habundè, prout Regiam decet Munificentiam, præmiare: quod, duce Domino, faciemus realiter infra breve.

Non igitur deprimatis animos, set, strenuorum more laudabili, assumatis fortitudinis spiritum in adversis, nobiscum, qui Deum habemus pro nobis & Justitiam, intrepidè persistentes; quod vobis, omnibus & singulis, qui sic feceritis, præter Remunerationem congruam, quam vobis facere pollicemur, cedet ad laudis vestræ Titulos, perpetuò recolendos.

A. D. 1338.

Nos autem, de Summi Regis, qui resistit Superbis, & Humilibus dat gratiam, auxilio confidentes, manum mittimus ad fortia, ut prosequentis nos malitiam, viis quibus poterimus, excludamus.

Super hiis autem, & aliis, vobis, & vestrûm cuilibet, ex parte nostrâ, per, dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Senescallum nostrum Vasconiæ, referendis, eidem Olivero vos, & vestrûm singulos, certam volumus dare fidem.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Martii.

Ad Senescallum Vasconiæ, super Literis, antedictis Communitatibus, Episcopis & Nobilibus missis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX, dilecto & fideli suo Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Mittimus vobis duas literas nostras Patentes,

Unam, videlicet, Episcopis & Nobilibus,

Et aliam Communitatibus dicti Ducatûs,

Commendando fidelitatem suam & constantiam, & solicitando eos ut illud continuent in futurum, & ut vobis super dicendis ex parte nostrâ adhibeant plenam fidem.

Et ideò vobis mandamus quòd ipsos, & eorum singulos, ut jam contra nobis adversantes viriliter se opponant, prout meliùs poteritis, animetis, & eis ex parte nostrâ grates speciales referatis;

A. D. 1338.

Consolantes eosdem quoniam, duce Deo, habebunt de nobis in proximo nova bona, &, cum facultas arriserit, quam speramus, ipsos sic præmiare curabimus, quod debebunt meritò contentari; super quo eis affectum nostrum intimum pleniùs declaretis.

Taliter vos habentes quòd vestram debeamus circumspectionem & solicitudinem meritò commendare.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Martii.

De Alligantiis cum Comite Gebennæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. m. 22.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Nobilis & Potentis viri, Rodulphi Condomini de Hautevill, & Fratris Galfridi de Maldon, intimè confidentes, A. D. 1338.

Ad Tractandum & concordandum cum, Nobili & Potenti Viro, Amadeo Comite Gebennæ de Alligantiis & solidis Amicitiis, inter Nos & ipsum Comitem ineundis, ipsúmque Nobiscum

F contra

A. D. 1338. Edw. 3. contra omnes Homines retinendum, conducendum, & firmandum,

De Feodis, Vadiis, ac Stipendiis, ac Remunerationibus dicto Comiti, sic retento, constituendis, solvendis, & faciendis conveniendum, ac ea, quæ tractata, concordata, & conventa, & acta fuerint in præmissis, quatinus ad Nos attinet, quacúmque firmitate vallandum,

Securitatémque à dicto Comite, pro completione præmissorum, quatenus ipsum concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum,

Ac omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale,

Prædictis, Radulpho & Fratri Galfrido, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; A. D. 1338. Edw. 3.

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid per dictos, Rodulphum & Fratrem Galfridum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Martii.

Eodem modo scribitur pro eisdem, Radulpho & Fratre Galfrido, ad tractandum &c. cum, Nobili & Potenti Viro, Eimone, Comite Sabaudiæ.

Pro Duce Britanniæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pa. 12. E. 3. p. 1. m. 19. JOhannes, Dux Britanniæ, & Comes Richemundiæ, qui in partibus Transmarinis moratur, habet litteras Regis de generali Attornatu, sub nominibus Johannis Coupegorge Clerici, & Petri de Richemundia, sub alternatione, ad Lucrandum &c. in quibuscúmque Curiis Angliæ, per unum Annum duraturas &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Martii.

Canc. recep. attorn.

COnsimiles litteras Regis de generali Attornatu habet idem Dux, sub nominibus Guillielmi de Daubigne Chivaler, & Magistri Lucæ de Cheveigne Parsonæ Ecclesiæ de Swafham Market, per prædictum tempus duraturas. A. D. 1338.

Et etiam idem Dux habet consimiles alias litteras Regis de Attornatu, sub nominibus Johannis Coupegorge Clerici, & Rogeri de Meres, per idem tempus duraturas.

Pro Hugone de Geneve de Annuitate solvenda.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 12. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Cùm, inter cætera, in Indenturâ,

Inter vos (præfate Senescalle) vice & nomine nostro, ex parte unâ, &, Nobilem Virum, Dominum Radulphum, Condominum de Altâ Villâ, Militem, Procuratorem & Attornatum, Nobilis & Potentis Viri, Domini Hugonis de Geneve, Domini de Vareys & de Anthron, super Retinentiâ ipsius Domini Hugonis, ex alterâ, factâ,

Contineatur quòd idem Hugo habeat & percipiat singulis Annis, ad totam vitam suam, pro Morâ suâ nobiscum, in locis competentibus, Quingentas Marcas Sterlingorum, prout in eâdem Indenturâ (quam per litteras nostras Patentes confirmavimus) pleniùs continetur, A. D. 1338.

Vobis mandamus quòd, visis Indenturâ & Confirmatione prædictis, eidem Domino Hugoni, vel ejus Procuratori & Attornato prædicto, de dictis Quingentis Marcis Sterlingorum annuis, in formâ prædictâ habendis & percipiendis, competentem Assignationem fieri faciatis, juxta vim & effectum Indenturæ & Confirmationis earumdem.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

A.D. 1338. Edw. 3. A.D. 1338. Edw. 3.

Pro Johanne de Columpna Cardinale, de non molestando super Possessione Ecclesiæ de Dounton.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 1. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Volentes securitati, Venerabilis Patris, Johannis de Columpna, Sancti Angeli Diaconi Cardinalis, Personæ Ecclesiæ de Dounton, nè super Possessione suâ Ecclesiæ prædictæ futuris temporibus impetiatur, gratiosè providere,

Statum, quem idem Cardinalis habet in Ecclesiâ prædictâ, quantum in nobis est, ratificamus, acceptamus, & approbamus,

Nolentes quòd idem Cardinalis, super Possessione suâ Ecclesiæ prædictæ,

Pretextu alicujus Juris, quod nobis competiit, seu jam competit, ratione A.D. 1338. Episcopatûs Wyntoniensis, nuper vacantis, aut Temporalium ejusdem, in manibus Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostris, existentium, futuris temporibus, per Nos, vel Hæredes nostros, aut Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Providentiis pro Philippa Regina, versus partes transmarinas cum Rege transfretante.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Liberat. 12. E. 3. m. 9.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Quia Philippam Reginam Angliæ, Consortem nostram carissimam, ante Passagium suum nobiscum versus partes transmarinas, de Equis, Cellis, Vasis argenteis, Zonis, Bursis sericis, ac aliis diversis Jocalibus atque rebus (usque ad summam Quingentarum, Sexaginta & Quatuor Librarum, Trium Solidorum, & Quatuor Denariorum) infra Regnum nostrum, tàm pro nostro, quàm suo honore, oportet necessariò provideri,

Et eâ de causâ dictam summam de Denariis nostris volumus celeriter sibi solvi,

Vobis mandamus quòd, visis præsen- A.D. 1338. tibus, dictas Quingentas, Sexaginta & Quatuor Libras, Tres Solidos, & Quatuor Denarios, præfatæ Consorti nostræ, vel Attornato suo, de Thesauro nostro, liberari, vel ei competentem Assignationem, ubi celerem solutionem indè habere poterit, fieri & habere faciatis, ad dictas Providentias, ut præmittitur, faciendas; & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto de Artoys, de Annuitate.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 1. m. 18.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, & in auxilium sustentationis, Dilecti & Fidelis nostri, Roberti de Artoys, concessimus ei Octingentas Libras, percipiendas singulis Annis, videlicet,

Viginti & Quinque Marcas de Priore de Sele,

Viginti Libras de Priore de Pritelwell,

Quinquaginta Marcas de Priore Theford Monachorum,

Triginta & Septem Libras & Decem A.D. 1338. Solidos de Priore de Panfeld & Welles,

Sexaginta Libras de Priore de Monte Acuto,

Quatervigiuti Libras de Priore de Eye,

Viginti Marcas de Priore de Ponte Fracto,

Decem Marcas de Priore de Blida,

Quinquaginta Marcas de Priore Sanctæ Trinitatis Eborum,

Quinquaginta Libras de Priore de Sancto Neoto,

Et

A. D. 1338. Et Quadraginta & Novem Libras, Tres Solidos, & Quatuor Denarios, de Priore de Okeburn,
Edw. 3.
Ad Festum Paschæ,

De Firmis, quas ipsi annuatim nobis reddere tenentur de Custodiis Prioratuum prædictorum, & Terrarum & Tenementorum ad eos spectantium, quæ, occasione Guerræ, inter Nos & illos de Franciâ motæ, capta sunt in manum nostram, & Habendas,

Et Residuas Quadringentas Libras ad Scaccarium nostrum, ad Festum Sancti Michaelis, quamdiu nobis placuerit, vel de statu suo aliter duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Derlyngton vicesimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Priori de Sele, quòd eidem Roberto dictas Viginti & quinque Marcas de Firmâ suâ, de Instanti Festo Paschæ, proximò futuro, solvat juxta tenorem litterarum Regis prædictarum:

Et quòd recipiat à præfato Roberto litteras suas Patentes, Receptionem dictarum Viginti & quinque Marcarum testificantes; A. D. 1338. Edw. 3.

Et Rex ei indè, in Firma suâ prædictâ, debitam allocationem habere faciet.

Et, si aliqua causa subservit quare Solutionem hujusmodi præfato Roberto, juxta formam mandati Regis prædicti, ei sic directi, facere non poterit, tunc Regem de causâ illâ, sub Sigillo suo, distinctè & apertè, sine dilatione, reddat certiorem; hoc Breve Regi remittens.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

EOdem modo mandatum est singulis Prioribus suprascriptis, de summis suprascriptis, eidem Roberto ad dictum Festum Paschæ solvendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Archiepiscopum Cantuariensem Litera, de orando pro Rege, & excusando versus Populum, impositionibus necessario prægravatum.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 22. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, Salutem.

Utriusque Testamenti salutaribus exemplis informati, omnium operationum humanarum directum Principium, ac contra Hostium, visibilium & invisibilium, Insidias Devotam Orationum Instantiam esse didicimus Firmamentum.

Cùm itaque, pro defensione Regni & Jurium nostrorum, concedente Domino, oporteat nos ad partes exteras dirigere Gressus nostros, &, quod Creatori nostro placuerit, cum gratiâ ipsius prosequi toto posse,

Vestram, cordis ac mentis affectu, deposcimus caritatem, quatinus pro nostrâ, & nostrorum, profectione, contra nobis adversantes, & jura nostra injuriosè occupantes (Dei dexterâ nos in nostrâ justitiâ dirigente) effectualiter assumendâ, apud Altissimum (sine quo nichil est validum, & qui Precum importunitate se asserit devincendum) Preces effundere laboretis, & tàm in Diocese, quàm in Provinciâ, vestræ Celsitudini decretis, per Suffraganeos vestros, cum congregatione Cleri & Populi Catholici, ipsum Judicem Precibus placari mandetis, qui Jura singulorum pro suo libramine respicit & tuetur: A. D. 1338.

Sicque vobis, more Moysi, continuè orantibus, contingat nos continuè de Hostibus Triumphare, & idem Judex fortis, patiens, & benignus, nostrum Progressum, suâ interveniente gratiâ, sibi placidum Aggressum nostrum, ipso cooperante, felicem & prosperum, & regressum nostrum efficiat, ipso consummante, gloriosum.

Ad hæc (Pater) cùm Populus Regni nostri variis Oneribus, Tallagiis, & Impositionibus, hactenus prægravetur (quod dolentes referimus, set, inevitabili necessitate compulsi, de eisdem Oneribus ipsum adhuc relevare non valemus) dictum Populum, ad tantam Necessitatem nostram humiliter & benignè, patienter & caritativè, sustineat, & priorem

A. D. 1338. rem (quam penes nos concepit) de cætero, & instanter, in Orationibus & Eleemosinis suis,
Edw. 3.

Oneribus prædictis (quæ non ex malitiâ vel præsumptione voluntariâ ipsum gravant) non obstantibus,

Exhibeat caritatem, Indulgentiarum muneribus, & aliis modis, quibus secundum Deum videbitis, piis Exortationibus inducatis, & nos penes eundem excusetis speramus.

Namque, per Dei gratiam (cujus manus cunctis indigentibus sola sufficiens & largitiua comprobatur) beneficiis compensativis dictum Populum visitare, & consolari, pro loco & tempore, oportunis. A. D. 1338. Edw. 3.

Dat. apud Berewicum super Twedam vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Præfata Littera ad Archiepiscopum Eborum missa, &c, ab ipso, Episcopo Carliolensi transmissa.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ex Registro Joh. de Kirkby Episcopi Carliol. p. 371, 372.

Willielmus, Permissione Divinâ, Archiepiscopus Eborum Angliæ Primas, Venerabili Fratri nostro, J. Dei gratiâ, Karliolensi Episcopo, Salutem & fraternam in Domino caritatem.

In agendis omnibus prosperiorem evenire speramus effectum, cùm in ipsorum Ingressu & Progressu ad illum, qui omnium est Dispositor & Rector, fideles Christi spe firmâ suum dirigant intuitum, ipsius præsidium devotis precibus postulantes.

Cùm igitur Serenissimus Princeps & Dominus noster, Dominus Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ Illustris, cum suo Exercitu, ad partes exteras, pro defensione Regni & Jurium suorum, intendat dirigere Gressus suos, prout in Literis suis, nobis indè directis, pleniùs continetur, quarum Tenor sequitur in hæc verba,

Edwardus, &c. Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Utriusque Testamenti salutaribus exemplis, &c. *prout supra, usque hæc verba; viz.*

Nos, attendentes fructum uberem, quem speramus, & devotis hujusmodi Orationibus Divinam ad hoc Clementiam inclinantibus, provenire, & idcircò, in Caritatis Visceribus intimis, affectantes nostrorum Subditorum animos ad devotionem hujusmodi, quantum poscimus, excitare,

Vobis mandamus, & in Domino exortamur, quatenus in Ecclesiâ vestrâ Cathedrali, & singulis Ecclesiis Parochialibus, ac Collegiatis, Conventualibus, Exemptis, & non Exemptis, vestrarum Civitatis & Diocesos, faciatis in singulis Missis, de cætero celebrandis, pro salubri statu & prospero dicti Domini nostri Regis, ipsiusque Exercitûs, ac sibi & suis adhærentium, mentionem fieri specialem; ita quod Orationes illas, quæ pro Pace dici consueverunt, Presbyteri in suis Missis cum devotione debitâ dicant: A. D. 1338.

Ac ipsi, & alii Christi fideles, Clerici & Laici, singulis quartis Feriis, Processiones solempnes cum devotione debitâ facientes, pro salubri expeditione ipsius Domini nostri Regis & suorum, Preces Deo fundant devotas,

Ut ipse Deus & Dominus noster (in cujus manu corda sunt Regum, & quo vult ea vertit) pro suâ pietate Gressus suos & Actus dirigat & disponat, ipsumque Dominum nostrum Regem, cum suis, ab Adversis protegat & defendat, necnon Pacis optatæ Tranquilitatem (cujus tempore, & non aliàs, benè colitur Pacis Auctor) & ei de Inimicis suis Triumphum concedat,

Quodque, superatis Hostibus, Victor redeat Magnificus ad Dei honorem, Regni salvationem, & totius utilitatem Ecclesiæ Anglicanæ,

Eundémque Dominum nostrum Regem, pro variis Tallagiis, Oneribus, & Impositionibus prædictis non malitiâ, seu præsumptione voluntariâ, sed necessitate inevitabili, ut prætertur, impositis, penes dictos, Clerum & Populum, diligentiùs excusetis:

Eos, ut tantam necessitatem ejusdem Domini nostri Regis humiliter, benignè, patienter & caritativè, sustineant, piis exortationibus, inducentes.

Et nos,

De Dei Omnipotentis misericordiâ, & gloriosæ Virginis Matris suæ, beatorum Apostolorum Petri & Pauli, nec non Sanctissimi Confessoris Wilhelmi, omniumque Sanctorum, meritis & precibus confidentes,

A. D. 1338. Edw. 3. Omnibus Parochianis nostris, & aliis (quorum Diocesani hanc nostram Indulgentiam ratam habuerint) de peccatis suis verè contritis, Pœnitentibus, & Confessis, qui pro eisdem, Domino nostro Rege, suo Exercitu, sibique & suis Adhærentibus, in suis Missis & Processionibus præfatis devotè oraverint, ut dictum est, quadraginta dies de injunctâ sibi Pœnitentiâ (Deo propitio) misericorditer relaxamus; indulgentias etiam in hac parte, ritè concessas, & imposterùm concedendas, ratas habentes pariter & acceptas. A. D. 1338. Edw. 3.

Ad Ecclesiæ suæ Regimen & Munimen vos conservet &c. per tempora feliciter successiva.

Dat. apud Cawood quarto Id. Aprilis, Anno Domini millesimo, trecentesimo, tricesimo octavo, & Pontificatûs nostri decimo sexto.

De Capitaneo in Insula Vecta constituto.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 9. REX Universis & singulis Custodibus Litorum & Terræ Maritimæ, ac Arraiatoribus tàm Hominum ad Arma, quàm aliorum, Vicecomitibus, Constabulariis, Ballivis, & Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, in Insulâ Vectâ, Salutem.

Quia Homines Franciæ magnum, in diversis partibus partium earumdem, Navigium congregari, & supra Mare, ac etiam super Regnum nostrum, mitti fecerunt,

Hominesque Navigii illius, quasdam partes ipsius Regni nostri, ac Insulam nostram de Jereseye & Gerneseye, hostiliter invadentes, Homicidia, Incendia, & alia Facinora, crudeliter perpetrârunt, & Gentes nostras, per Mare transeuntes, expugnârunt & pro viribus gravârunt,

Ac dicti Homines, de partibus Franciæ prædictis, suâ excrescente malitiâ, Nos & nostros, tàm per Terram, quàm per Mare, indies gravare nituntur modis omnibus quibus possunt,

Nos,

Hujusmodi malitiæ obviare, & defensionem, ac salvationem, Regni & Terrarum nostrorum, contra Hostiles Invasiones, volentes (favente Deo) providere,

Ac de Fidelitate & Circumspectione, Dilecti & Fidelis nostri, Theobaldi Russel, confidentes,

Constituimus ipsum Theobaldum Capitaneum & Ductorem omnium vestrûm & aliorum Insulæ prædictæ, contra dictos Hostes nostros, si dictum Regnum nostrum seu Insulam prædictam taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam cum Dei adjutorio contérendum; A. D. 1338.

Dantes eidem Theobaldo plenam, tenore præsentium, Potestatem levandi & arraiandi omnes Homines defensabiles Insulæ prædictæ, tàm infra Libertates, quàm extra, qui arraiati non existunt,

Et tàm ipsos, quàm alios ejusdem Insulæ, qui jam arraiati non existunt, unà vobiscum, contra dictos Hostes nostros ducendi,

Necnon arestandi & capiendi omnes illos de Insulâ prædictâ, tàm infra Libertates, quàm extra, quos pro defensione Regni & Insulæ prædictorum, & repulsione ipsorum Hostium nostrorum, Rebelles invenerit seu remissos,

Et eos Prisonis nostris committendi, in eisdem detinendi quousque aliud de eis duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quòd eidem Theobaldo, in præmissis, sitis obedientes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu Deputandos ab eo, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Langele sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Lincolniensi in partibus Transmarinis Negotia Regis prosequente.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 21. HEnricus Episcopus Lincolniensis, qui in obsequio Regis, per præceptum Regis, in partibus transmarinis moratur, habet Literas Regis de Protectione, cum clausulâ, *volumus*, usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas. A. D. 1338.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles

A.D. 1338. Edw. 3. Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Episcopo, in obsequio Regis, in partibus Transmarinis morantur (sub eâdem datâ) videlicet, A.D. 1338. Edw. 3.

Thomas de Bourn.
Willielmus fitz Waryn.
Ricardus de Waldgrave.
Radulphus de Brok.
Hugo de Gourneye.
Hermannus le Barber.
Robertus atte Penne.
Petrus de Gildesburgh.
Johannes de septem Vallibus.
Johannes de Waldegrave.
Nicholaus de Faleye.
Hugo de Baunebury.
Nicholaus de Brochampton.
Egidius de Bassingburn Chivaler.
Johannes Wy.
Johannes le Avener.
Magister Ricardus Masson,
Adam de la Chaumbre.
Magister Johannes le Ferrour.
Petrus le Veel.
Magister Johannes de Ragenhull,
Johannes de Wenlok.
Philippus le Cuy.
Johannes Coppehous.
Simon Aungeler.
Rolandus Erlegh.
Reginaldus Filius Herberti.
Hugo de Colne,
Rollandus Devnays.
Hugo de la Panterie.
Simon le Spicer.
Radulphus Spigurnel.
Johannes de Gattewyk de Stennyngs.
Thomas de Lenham.
Thomas le Brewere.
Willielmus de Wadeworth.
Rogerus Potager.
Robertus de Chippele.
Magister Johannes de Marcham.
Ivo de Clynton.
Reginaldus fitz Herbert.
Bartholomæus de Bourn Persona Ecclesiæ de Walsokne.
Johannes Filius & Heres Radulphi de Gatewyk de Stennyng.
Egidius de Almand.
Robertus de la Chaumbre.
Nicholaus Todenham.
Walterus de Lambrok.
Ricardus de la Chaumbre.
Nicholaus Pulter.
Johannes de Midhurst.
Simon de Molewyk.
Willielmus Filius Hugonis la Zouche.
Odo de Stoke.
Robertus Depyng.
Stephanus Poul.
Willielmus de Melchebourn usque ad Festum Natalis Domini, &c.
Adam de la Chaumbre usque ad Festum Omnium Sanctorum.

De Passagio Regis propter Navium Defectum retardato.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Waltero de Manny, Admirallo Flotæ suæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, Salutem.

Cùm, pro Defensione & Salvatione Regni nostri, aliarúmque Terrarum nostrarum, & Jurium Coronæ nostræ, cum Excercitu nostro *&c. prout supra de dat. 24. Febr. tunc sic,*

Et assignaverimus vos ad arestandum omnes & singulas Naves, tàm minores quæ ultra Mare transire poterunt, quàm Majores, in singulis Portubus & Locis, a dicto Ore Aquæ Thamisiæ, versus dictas partes Boreales, sive fuerint infra Libertates, sive extra, tàm, videlicet, Naves tunc absentes cum redierint, quàm alias Naves quas in Portubus & Locis prædictis contigerit inveniri,

Et easdem Naves Hominibus, Armaturis, Victualibus, & aliis necessariis benè & sufficienter muniri, & eas, sic munitas, & pro eskippamento Equorum, prout vobis expedire videbitur, etiam paratas, usque Portum Magnæ Jernemuth duci faciendum, ita quòd essent ibidem, in dictâ Quindenâ, pro Passagio nostro supradicto, A.D. 1338.

Et ad omnia alia & singula, quæ Accelerationem & Expeditionem negotii nostri supradicti maturare sive contingere poterunt, faciendum & explendum,

Necnon ad deputandum sub vobis alios, quos idoneos, noveritis & sufficientes ad præmissa omnia & singula, in singulis Portubus & Locis Ballivæ vestræ, tàm infra Libertates, quàm extra, prosequendum, faciendum, & explendum, quotiensciúmque & quandocúmque videritis expedire, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam, tàm ex vestrâ, quàm aliorum Fidelium nostrorum, relatione intellexerimus quòd quamplures Naves Portuum & Locorum, in Ballivâ vestrâ, ad

partes

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Edw. 3. partes Vasconiæ & alias partes exteras, pro Vinis & aliis Mercimoniis quærendis, profectæ existunt,

Et quod Naves, pro dicto Passagio nostro, & Excercitûs nostri, sufficientes, in eâdem Ballivâ vestrâ, nondum poterunt inveniri,

Per quod dictum Passagium nostrum tunc fieri non poterit ullo modo; undè miramur, &, nec immeritò, plurimùm commovemur, præsertim cùm, ex dilatione dicti Passagii nostri, dampna gravia nobis, & dicto Regno nostro, possent (quod absit) verisimiliter evenire:

Vobis, in fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ Omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtius injungendo, mandamus quòd omnes Naves, tàm minores quæ ultra Mare transire poterunt, quàm Majores, in singulis Portubus & Locis prædictis, sive fuerint infra Libertates, sive extra, jam existentes (si nondum arestatæ fuerint) sine dilatione arestari,

Et etiam omnes alias Naves, jam absentes, cùm ad eosdem Portus & Loca reductæ fuerint, similiter arestari,

Et eas Hominibus, Armaturis, Victualibus, & aliis Necessariis benè & sufficienter muniri,

Easque omnes, sic munitas, & pro eskippamento Equorum, ut præmittitur, paratas, ad dictum Portum Magnæ Jernemuthæ duci faciatis, juxta formam & effectum Literarum nostrarum prædictarum:

Ita quòd eædem Naves, consideratâ arduitate Negotiorum prædictorum, Nos, & Defensionem, & Salvationem Regni nostri, aliarúmque Terrarum nostrarum, & Jurium Coronæ nostræ, sic contingentium, sint ibidem a die Paschæ, proximò præterito, in unum Mensem ad ultimum, prout vobis per Nos A. D. 1338. & Concilium nostrum pleniùs est injunctum: Edw. 3.

Scientes quòd, si in præmissis faciendis negligentem vel remissum vos contigerit inveniri, per quod dictum Passagium nostrum ultra diem illum, colore aliquo exquisito, impediri poterit aliqualiter vel differri, ad vos, & alios, qui indè culpabiles fuerint vel Rebelles, sicut in hoc casu decet, capiemus.

Damus autem vobis, & Deputandis a vobis, plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in hâc parte contrarios inveneritis seu Rebelles, ac dictum Negotium aliqualiter impedientes, & eos Prisonis nostris comittendi, in eisdem moraturos quousque aliud de eisdem duxerimus demandandum; quos etiam per Vicecomites nostros locorum, ubi eos sic arestari contigerit, juxta tenorem dictarum Literarum nostrarum, recipi volumus, & in Prisonis, ut præmittitur, detineri.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure decimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Bartholomæo de Burgherssh, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, de Navibus hujusmodi, per ipsum arestatis & arestandis, apud Orewell ad dictum diem duci faciendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super defensione Insulæ Vectæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 9. Rex, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Langeford, Custodi Castri sui de Caresbrok, in Insula Vecta, Bartholomæo de Isle, & Theobaldo Russel, Salutem.

Quia quamplures homines, de partibus & Dominiis Franciæ, in diversis Galeis & Navibus, supra Mare proficiscuntur, Regnum nostrum in partibus de Portesmuth hostiliter invadentes, & Incendia, Deprædationes, & alia facinora quamplurima ibidem perpetrantes,

Et jam supra Mare versus Insulam nostram prædictam se tenentes, nitentesque Mala & Facinora, consimilia vel pejora, in eâdem Insulâ, & aliis locis A. D. 1338. Regni nostri, inhumaniter perpetrare, nisi eorum malitia celeriùs refrænetur,

Nos,

Volentes defensioni & salvationi Regni nostri providere, & hujusmodi hostilem nequitiam repellere, Domino annuente,

Ac de fidelitate vestrâ circumspectâ confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad custodiendum Insulam prædictam contra Hostiles Alienigenarum Aggressus, & ad resistendum eisdem Hostibus nostris cum Posse Insulæ ejusdem, si

A. D. 1338. Edw. 3. si invadere præsumpserint Insulam antedictam, necnon ad arraiari faciendum omnes Homines defensabiles Insulæ prædictæ, infra Libertates & extra, tàm Milites & Armigeros, quàm alios quoscumque, & Armis competentibus, prout ad statum cujuslibet eorum pertinet, muniri faciendum; ita quòd ipsi, sic arraiati & muniti, semper prompti sint & parati ad proficiscendum vobiscum, & vestrûm quolibet, pro defensione Insulæ prædictæ, contra Inimicos nostros prædictos, si mala vel facinora aliqua inibi voluerint perpetrare, quotiens & quando periculum iminear, & per vos, vel vestrûm aliquem, ex parte nostrâ fuerint præmuniti.

Et,

Quia quamplures Homines ejusdem Insulæ, tàm Milites & Armigeri, quàm alii, qui Terras & Possessiones habent in eàdem, se de novo a prædictâ Insulâ, ut didicimus, retraxerunt, & in aliis partibus jam morantur, in ejusdem Insulæ periculum manifestum,

Advertentes mala, quæ ex hoc evenire poterunt, & quòd omnes & singuli dictæ Insulæ, pro defensione & salvatione ejusdem, tàm pro ipsorum, quàm nostro commodo & honore, Se & Sua exponere astringuntur,

Assignavimus vos, & quemlibet vestrûm, ad distringendum, & aliàs compellendum viis & modis, quibus meliùs expedire videritis, omnes illos de Insulâ prædictâ, Terras & Possessiones inibi habentes, & se ab eadem elongantes, ad redeundum ad ipsam Insulam, & pro salvatione ejusdem inibi commorandum, dum pericula hujusmodi iminent ut est dictum,

Et etiam ad distringendum & compellendum tàm Episcopos, Religiosos, & Personas Ecclesiasticas, quàm alios quoscumque, in Insulâ prædictâ commorantes, vel Terras & Tenementa in eadem habentes, & alibi degentes (qui, ratione Terrarum & Possessionum suarum, ad defensionem ejusdem tenentur) ad inveniendum Homines ad Arma, Armatos, Sagittarios, & alios, in dictâ Insulâ, pro defensione illius, juxta quantitatem Terrarum & Possessionum suarum, quas ibidem habent, contra dictorum Inimicorum nostrorum incursus, dum pericula prædicta sic iminent, & prout, temporibus Progenitorum nostrorum, in Guerratum Commotionibus fieri consuevit,

Et ad capiendum, & seisiendum in manum nostram, Terras, Possessiones, ac Bona omnium prædictorum in eâdem Insulâ, qui hujusmodi Homines ad Arma, Armatos, Sagittarios, & alios invenire deberent, & eos ad hoc recusaverunt invenire; & de eorum Exitibus hujusmodi Homines, ex causâ prædictâ, per vos, in ipsorum, Terras ibidem sic habentium, defectum, inveniri volumus, durantibus periculis supradictis, A. D. 1338. Edw. 3.

Et ad omnia alia & singula faciendum quæ ad salvationem Insulæ prædictæ in hac parte poterunt pertinere,

Ac ad Deputandum sub vobis alios, quos sufficientes & idoneos noveritis, ad præmissa omnia & singula, quotiens opus fuerit, faciendum, & explendum,

Et ideò vobis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis estis astricti, districtiùs injungimus & mandamus, quòd circa præmissa, omnia & singula, facienda & explenda in formâ prædictâ, prætermissis omnibus aliis, intendatis; ita quòd, in vestri defectum, Dampnum seu Periculum dictæ Insulæ non eveniat ullo modo.

Damus autem, universis & singulis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, de Insulâ prædictâ, ac Vicecomiti nostro Suthamptoniæ, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis, & vestrûm cuilibet, ac Deputandis a vobis, in præmissis & eorum quolibet, pareant & intendant, cùm per vos, vel aliquem vestrûm, seu a vobis Deputandos, super hoc præmuniti fuerint ex parte nostrâ,

Ac vobis etiam, & vestrûm cuilibet, ac Deputandis a vobis, plenam Potestatem arestandi, & capiendi omnes illas Laicas personas, quas in hac parte inobedientes inveneritis seu Rebelles, & eas Prisonis nostris committendi, in eisdem moraturas quousque aliud de eis duxerimus demandandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure decimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Vicecomiti Suthamptoniæ, quod eisdem, Johanni, Bartholomæo, & Theobaldo, & eorum cuilibet, ac deputandis ab eis, in præmissis, omnibus & singulis, pareat & intendat,

Et omnes Homines Defensabiles Insulæ prædictæ coram eis venire faciat quotiens & quando per ipsos, vel eorum aliquem, seu Deputandos ab eis, ex parte Regis fuerit præmunitus,

H Necnon

A. D. 1338. Edv. 3. nec non omnes illos, quos iidem, Johannes, Bartholomæus, & Theobaldus, & eorum aliquis, ac Deputandi ab eis, arestaverint vel arestaverit, & ei liberaverint vel liberaverit, ab eis, & eorum quolibet, ac Deputandis ab eis, recipiat, & in Prisonâ Regis salvò custodiri faciat, donec Rex indè aliud duxerit ordinandum : A. D. 1338. Edv. 3.

Et hoc nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De inquirendo, super Provisionibus & Armaturis ad Scotos delatis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Scot. 12. E. 3. m. 22. d. REX Vicecomiti Cumbriæ Salutem.

Ex insinuatione plurimorum ad nostrum pervenit auditum, quòd plures Homines, de Ballivâ tuâ, Armaturas, Victualia, Ferra Equorum, & alias res diversas, pluriès, ante hæc tempora, infra Ballivam tuam prædictam, & alibi, proviserunt seu emerunt, & ea ad partes Scotiæ, pro sustentatione & confortatione Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, sæpiùs duxernnt, & duci fecerunt, & indiès ducunt, & duci faciunt, in nostri contemptum & dispendium, & contra Inhibitionem nostram, super hoc pluriès factam :

Nos, hujusmodi Maliriæ obviare, & pro Indempnitate nostrâ super præmissis Remedium oportunum volentes apponere, ut tenemur, tibi præcipimus quòd, per Sacramentum proborum & legalium Hominum de Comitatu tuo, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, diligenter inquiras de nominibus illorum, qui de partibus prædictis Armaturas, Victualia, Ferra Equorum, aut alia necessaria, ad dictas partes Scotiæ, dictis Inimicis nostris duxerunt, vel duci fecerunt : & quæ, & cujusmodi, Armaturæ, Victualia, seu alia Necessaria illa fuerunt : & cui vel quibus ducta extiterunt : & qualiter & quomodo ; A. D. 1338.

Et omnes illos, quos indè judicari contigerit, ac etiam alios, quos præmissa inveneris facientes, ubicumque inventi fuerint, arestes, & capias, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri, donec aliud indè præceperimus :

Necnon ad Equos, Boves, Currus, & Carectas, Naves, vel Batellos, quos hujusmodi Victualia, aut alias res, ad dictas partes Scotiæ inveneris ducentes, & etiam ipsa, Armaturas, Victualia, & Res, ad opus nostrum capias, ita quòd de eisdem, vel eorum pretio, prout justum fuerit, nobis respondeatur.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Nunciis Regis, ante Passagium, infra partes transmarinas consulendis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. m. 21. REX Ballivis & Probis Hominibus Villæ suæ Magnæ Jernemuth, Salutem.

Cùm mittamus, Dilectum & Fidelem nostrum, Reginaldum de Cobham, ad, Venerabilem Patrem, Henricum Lincolniensem Episcopum, & alios Nuncios nostros, jam in partibus transmarinis existentes, ad quædam negotia nostra, sibi per nos specialiter injuncta, ibidem expediendum, & ad certificandum Nos de expeditione negotiorum eorumdem ante Passagium nostrum ad partes illas :

Vobis mandamus quòd eidem Reginaldo unam Navem, bonam & fortem, in Portu prædicto, sine dilatione parari, & Hominibus Armatis & aliis necessariis, prout decet, muniri, præfatóque Reginaldo liberari faciatis pro Passagio suo supradicto ; A. D. 1338.

Et de Custubus, quos in hac parte rationabiliter apponi contigerit, satisfieri faciemus :

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac expeditionem Negotiorum nostrorum, diligitis, & Vos erga Nos, attentâ arduitate negotiorum eorumdem, indempnes servare volueritis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Pro Comite Arundelliæ, Capitaneo Generali Excercitus Regis contra Scotos constituto.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Scot. 12. E. 3. m. 21.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro Repulsione & Refrænatione obstinatæ malitiæ Scotorum, hostium nostrorum,

Qui tàm Regnum nostrum, quàm alias Terras nostras, in Marchiis Scotiæ, hostiliter invadere satagunt, & Homicidia, Incendia, Deprædationes, & alia mala & facinora, quæ potetunt, inibi, ut accepimus, perpetrare,

Dilectum & Fidelem nostrum, Ricardum Comitem Arundelliæ (de cujus Fideliiate, constantiâ, & circumspectione providâ confidimus) tàm Fidelium nostrorum, in partibus Scotiæ existentium, quàm Excercitûs nostri, ad easdem partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, jam missi, & exnunc mittendi, & etiam pro Defensione Regni, & Terrarum, & Populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, Capitaneum constituimus & Ductorem:

Dantes eidem Comiti plenam, tenore præsentium, Potestatem omnes Excessus, Injurias, Transgressiones, & Felonias (si qui, per Homines Excercitûs prædicti, vel ipsorum aliquem, in eodem Excercitu perpetrati fuerint) debitè puniendi, & super hiis justitiam faciendi, ac si Nos ipsi faceremus, si ibidem essemus præsentes:

Necnon eligendi per se, vel Deputandos ab eo, tàm in dictis partibus Scotiæ, infra Dominium nostrum, quàm in singulis Comitatibus ultra Trentam, tàm infra Libertates, quàm extra, quotiens opus fuerit, tot Homines ad Arma, Hobelarios & Sagittarios, quot pro Expeditione negotii illius necessarios fore viderit & etiam oportunos; Ipsósque, sic electos, in obsequium nostrum prædictum, in Comitivâ suâ ducendi, & ad hoc, si opus fuerit, proficisci compellendi:

Necnon tractandi & conveniendi cum Custodibus Villæ nostræ Berewici super Twedam, ac Castrorum nostrorum de Edenburgh, Rokesburgh, & Stryvelyn, ac aliorum Fortalitiorum, Villarum, & Locorum nostrorum, in partibus illis, qui nunc sunt, vel qui erunt pro tempore, pro morâ suâ in Custodiis prædictis, ad certum tempus, juxta discretionem ejusdem Comitis statuendum; ac cum aliis, quos pro hujusmodi custodiis fore viderit oportunos, & nobis utiles & necessarios, ad morandum in Custodiis supradictis pro quodam certo, à nobis pro temporibus, quibus ibidem moram fecerint, recipiendo;

Ac etiam cum Hominibus ad arma, Hobellatiis & Sagittariis, ad certum numerum, per ipsum Comitem ordinandum, super morâ suâ in munitionibus, tàm Villæ Sancti Johannis in Scotiâ, quàm aliarum Villarum & Castrorum nostrorum prædictorum, in eisdem partibus, in formâ supradictâ:

Nec non supervidendi Garnisturas & Munitiones in Castris, Villis, & aliis locis prædictis, & ad easdem Munitiones augmentandum, emendandum, & diminuendum, & ad ordinandum de salvâ & securâ custodiâ eorumdem, prout sibi videbitur expedire:

Et insuper amovendi omnes Constabularios & Custodes Castrorum, Villarum, Fortalitiorum, & aliorum locorum prædictorum; & alios ibidem, quos sufficientes viderit, loco ipsorum constituendi:

Et omnia alia & singula inibi faciendi, quæ Honorem nostrum ac Salvationem, & Defensionem Regni & Terrarum nostrarum, in partibus illis, Repulsionémque Hostium nostrorum ibidem, concernunt, vel concernere poterunt quoquo modo:

Ac levandi, eligendi, arraiandi, & Armis competentibus muniendi, per se vel alios, quos ad hoc duxerit deputandos, omnes Homines, infra ætates Sexaginta & Sexdecim annorum existentes, qui fortes & sufficientes fuerint ad pugnandum, tàm in Terris & Dominiis nostris in partibus Scotiæ, quàm in aliis Comitatibus prædictis ultra Trentam, tàm infra Libertates, quàm extra, eósque in Millenis, Centenis, & Vintenis, ponendi, & in obsequium nostrum contra dictos Scotos, Hostes nostros, & eis adhærentes, ducendi, prout pro uberiore Expeditione negotii prædicti fore viderit expedire:

Et omnes illos, quos in Electione, Atraiatione, seu Ductione hujusmodi, aut in præmissis aliis, vel eorum aliquo, invenerit Inobedientes, Contrarios, aut Rebelles, capiendi, & Prisonis nostris mancipandi, in eisdem moraturos quousque

A. D. 1328. Edw. 3.

usque aliud indè duxerimus demandandum, vel indè modo, quo convenit, deliberentur:

Ac etiam deputandi sub se alios, vel alium, idoneos, vel idoneum, ad præmissa facienda & explenda, quotiens ipse ad hoc vacare non poterit, vel ipsi expedire videbitur in hâc parte.

Damus insuper universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobilariis, Sagittariis, & omnibus aliis, ad dictas partes Scotiæ venturis, & in eisdem existentibus, nec non tàm Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris in Comitatibus prædictis, quàm in dictis Terris & Dominiis nostris in Terrâ Scotiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, ac Custodibus Castrorum, Villarum, & aliorum locorum nostrorum in eâdem Terrâ Scotiæ, similiter, tenore præsentium, districtiùs in mandatis,

Quòd præfato Comiti, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs nostri, & omnium aliorum prædictorum, in hiis,

Quæ Honorem nostrum, ac Salvationem, & Defensionem, Regni, ac Terrarum & Populi nostrorum, contra hujusmodi hostiles Invasiones, ac Repulsionem eorumdem Hostium nostrorum, ut præmittitur, & punitionem tàm in dicto Excercitu Delinquentium, quàm in dictis Electionibus, Arraiationibus, & Ductionibus, vel aliis præmissis, præfato Comiti, & ejus Deputandis in hac parte contrariantium vel rebellantium, contingunt,

Sicut nobismetipsis, si fuissemus personaliter tunc ibidem, pareant, obediant, & intendant;

Et quòd præfati Vicecomites & Ballivi omnes illos, quos prædictus Comes, vel ejus Deputandi, propter rebelliones suas, Injurias, seu Excessus in præmissis, liberaverint, vel fecerint liberari, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem Comite, vel ejus Deputandis, seu aliàs ad mandata sua, recipiant, & in Prisonâ salvò custodiri faciant, quousque aliud de eisdem duxerimus ordinandum, vel deliberentur aliàs, ut est dictum.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Vicecomiti Eborum, quòd prædicto Comiti, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs Regis, & omnium aliorum prædictorum, in præmissis omnibus & singulis pareat, obediat, & intendat, sicut Regi ipsi, si fuisset personaliter tunc ibidem:

A. D. 1328. Edw. 3.

Et venire faciat coram eo, vel ejus Deputandis, Homines ad Arma, Hobelarios, Sagittarios, & alios Pedites prædictos, de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, quotienscúmque, quandocúmque, & ubicúmque, idem Comes, vel ejus Deputandi ei scire fecerint ex parte Regis:

Et omnes illos, quos prædictus Comes, aut ejus Deputandi, propter Rebelliones suas, Injurias, seu Excessus, in præmissis, eidem Vicecomiti liberaverint, aut fecerint liberari, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem Comite, aut ejus Deputandis, seu aliàs ad mandata sua, recipiat, & in Prisonâ salvò custodiri faciat, quousque Rex aliud de eisdem ordinandum duxerit, vel deliberentur aliàs, ut est dictum;

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis separatim; videlicet,

Northumbriæ,
Cumbriæ,
Westmerlandiæ,
Lancastriæ,
Notynghamiæ,
Et Derbiæ.

ET mandatum est Ricardo Talebot, Custodi Villæ Regis Berewici super Twedam, quòd prædicto Comiti, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs Regis, & omnium aliorum prædictorum, in hiis, quæ Honorem Regis, ac Salvationem, & Defensionem, Regni, ac Terrarum & Populi Regis, contra hujusmodi hostiles Invasiones, ac Repulsionem eorumdem Hostium Regis, ut præmittitur, & Punitionem Delinquentium, in dictis Electionibus, Arraiationibus, & Ductionibus, vel aliis præmissis, præfato Comiti, aut ejus Deputandis, in hâc parte contrariantium vel rebellantium, contingunt, pareat, obediat, & intendat, sicut Regi ipsi, si fuisset personaliter tunc ibidem:

Et

A. D. 1338. Edw. 3. Et omnes illos quos prædictus Comes, aut ejus deputandi &c. prout supra.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Custodibus Castrorum & Villæ subscriptarum separatim; videlicet, A. D. 1338. Edw. 3.

Custodi Castri de Edenburgh.
Custodi Castri de Rokesburgh.
Custodi Castri de Stryvelyn.
Custodi Villæ de Sancto Johanne in Scotiâ.

Pro Comite de Anegos sub præfato Comite Deputato.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. REX, Dilecto & Fideli suo, Gilberto de Umframvill, Comiti de Anegos, Salutem.

Ibid. Sciatis quòd, cùm pro Repulsione &c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi & Ductorem & tunc sic.

Dantes eidem plenam Potestatem eligendi per se, seu Deputandos ab eo, tàm in dictis partibus Scotiæ infra Dominium nostrum, quàm in singulis Comitatibus ultra Trentam, tot Homines ad arma, Hobellarios & Sagittarios, quot pro expeditione illius fore viderit necessarios: ac etiam levandi & arraiandi omnes Homines, infra ætates Sexaginta & Sexdecim Annorum existentes, & in obsequium nostrum contra dictos Hostes nostros ducendi, prout expedire viderit meliùs in hac parte; & ad diversa alia, in Literis nostris Patentibus, sibi indè confectis, contenta, faciendum & explendum, sicut in eisdem Literis pleniùs est expressum;

Nos, de Fidelitate vestrâ circumspectâ pleniùs confidentes, assignavimus vos nichilominus, ex habundanti, ad eligendum per vos, seu alios, quos ad hoc deputaveritis, Homines ad arma, tàm Milites, quàm alios, Hobelarios & Sagittarios, de Comitatu Northumbriæ, quot pro expeditione dicti negotii fore videritis oportunos, vel prout dictus Comes vobis scire faciet ex parte nostra:

Ipsosque, sic electos, in obsequium nostrum, ad præfatum Comitem, seu aliàs, pro defensione partium illarum, & repulsione Inimicorum nostrorum prædictorum, quotiens opus fuerit, ducendum:

Nec non ad levandum, eligendum, arraiandum, & Armis competentibus muniendum, omnes Homines, infra ætates Sexaginta & Sexdecim annorum existentes, de eodem Comitatu, qui sufficientes fuerint ad pugnandum, eósque in Millenis, Centenis, & Vintenis, ponendum, & ad præfatum Comitem, vel aliàs, in obsequium nostrum, contra prædictos Scotos hostes nostros, & eis adhærentes, similiter ducendum, prout pro uberiori Expeditione negotii illius fore videritis faciendum:

A. D. 1338. Et omnia alia & singula faciendum, quæ Honorem nostrum, & Defensionem dictarum partium, & Repulsionem eorumdem Hostium, concernunt, vel concernere poterunt, cum super hoc per ipsum Comitem fueritis præmuniti, & etiam videritis expedire:

Et ideò vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, districtiùs injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, præmissa omnia & singula cum omni diligentiâ faciatis & expleatis, & præfato Comiti, cum omnibus Hominibus dicti Comitatûs, intendatis in formâ supradictâ.

Damus autem universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobelariis, Sagittariis, & omnibus aliis de Comitatu prædicto, nec non Vicecomiti nostro ejusdem Comitatûs, tenore præsentium, districtiùs in mandatis, quòd vobis, & Deputandis à vobis, in Electionibus, Arraiationibus, & aliis præmissis, pareant, obediant, & intendant; necnon Vicecomiti prædicto quòd omnes illos, quos vos, propter Rebelliones suas, in præmissis, arestaveritis, & sibi feceritis liberari sub carcerali custodiâ detinendos, à vobis, seu aliàs ad mandata vestra, recipiat, & in Prisonâ salvò custodiri faciat, quousque aliud de eisdem duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Vicecomiti Comitatûs prædicti, quòd præfato Comiti de Anegos, in omnibus præmissis, pareat, obediat, & intendat: & quòd ipse omnes illos, quos idem Comes propter Rebelliones suas, in præmissis, arestaverit, & sibi fecerit liberari sub carcerali custodiâ detinendos, ab ipso Comite, seu aliàs ad mandata sua, recipiat, & in Prisonâ salvò custodiri faciat, quousque Rex aliud de eisdem duxerit ordinandum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Pro Antonio de Lucy & Ranulpho de Dacre similiter Deputatis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. EOdem modo assignantur Antonius de Lucy & Ranulphus de Dacre, conjunctim & divisim, ad eligendum *&c. ut supra* omnes homines de Comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Vicecomitibus eorumdem Comitatuum separatim, de intendendo *&c.* præfatis, Antonio & Ranulpho, & eorum alteri *&c.* ut *supra in Mandato directo Vicecomiti Northumbriæ.* A. D. 1338.

De tractando super Treugis cum Scotis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Scu. 12. E. 3. m. 21. REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilecti & Fidelis nostri, Ricardi Comitis Arundelliæ plenariè confidentes,

Ad tractandum, pro Nobis, & nomine nostro, cum quibuscúmque Hominibus, inimicis seu adversariis nostris, de Scotiâ, de Treugis seu Guerræ sufferentiâ, inter Nos & ipsos, super omnibus Dissensionibus, Demandis, & Debatis, hinc indè subortis, incundis,

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad Honorem & Commodum nostrum expedire viderit, consentiendum, & super hiis finaliter concordandum,

Ac ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quatenùs ad Nos attinet, quâcúmque firmitate vallandum, & ab ipsis Hominibus Securitatem, pro nobis sufficientem, in hâc parte, recipiendum, A. D. 1338.

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale,

Eidem Comiti Plenam concedimus & committimus Potestatem; promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatum Comitem Tractatum & Concordatum, Vallatum & Factum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westm. vicesimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractando super Pace cum Eisdem.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX universis præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Ad Tractandum pro nobis, & nostro nomine, cum quibuscúmque Hominibus, Inimicis seu adversariis nostris de Scotiâ, de Pace & finali Concordiâ *&c. de verbo ad verbum prout supra.* A. D. 1338.

De recipiendo ad Fidem.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Ricardi Comitis Arundelliæ,

Quem constituimus Capitaneum & Ductorem tàm Fidelium nostrorum, in partibus Scotiæ existentium, quàm Exercitûs nostri, ad easdem partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, jam missi, & exnunc mittendi, & etiam pro defensione Regni, Terrarum, & Populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, A. D. 1338.

Plenariè confidentes,

Dedimus eidem Comiti Plenam, tenore præsentium, Potestatem, nomine nostro, recipiendi ad Fidem & Pacem nostram Homines de Scotiâ, ad Fidem & Pacem illas non existentes, & alios, qui eisdem Scotis contra Nos adhærent seu adhæserunt, & cum eis contra Nos de

A.D. 1338. Edw. 3. de inimicitiâ fuerunt, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, & quos ad Pacem & Fidem hujusmodi fore viderit admittendos,

Et Literas de Pardonatione dictarum Adhæsionis & Inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione ad Pacem nostram, eisdem Hominibus, pro securitate suâ, in hâc parte, nomine nostro faciendi,

Ratum & Gratum habituri quicquid idem Comes nomine nostro fecerit in præmissis. A.D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Proclamatione, super Fabricatione novi Privati Sigilli Regis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 9. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia Privatum Sigillum nostrum, quo ultimò utebamur, jam frangi, & aliud Sigillum novum Privatum fecimus fabricari, quo, die confectionis præsentium, & extunc, uti volumus, sicut decet,

Cujus quidem Sigilli impressionem in quadam Cedula tibi mittimus per præsentium Portitorem,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, viso præsenti mandato nostro, in pleno Comitatu tuo, Impressionem prædictam Fidelibus nostris ibidem ostendi, & nihilominus in eodem, & alibi in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quòd mandatis nostris, sub eodem Sigillo nostro, de novo sic fabricato, sub Datâ dicti præsentis diei, & extunc, singulis dirigendis, intendant, & ea, prout decet, exequantur, A.D. 1338.

Et quòd aliis mandatis nostris, si quæ, dicto priori Privato Sigillo nostro, de Datâ dicti diei, vel postmodùm, consignata, aliquibus porrigi contigerit vobis deferri, non obediant; set Literas illas penes se retineant, & nobis transmitti faciant indilatè.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Pro Comitissa Pembrochiæ, propter Custodiam Johannæ de Wodestoke Filiæ Regis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 1. m. 3.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos, nuper in Recompensationem quorumdam Terrarum & Tenementorum, quæ fuerunt, Dilectæ Consanguineæ nostræ, Mariæ de Sancto Paulo, Comitissæ Pembrochiæ, & quæ capi fecimus in manum nostram, dederimus & concesserimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, eidem Comitissæ Manerium de Strode, cum pertinentiis, in Comitatu Kantiæ, HABENDUM & TENENDUM ad totam vitam suam, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos,

Attentis tàm laboribus, quàm sumptibus & expensis, quos præfata Comitissa, circa gratam custodiam Johannæ de Wodestok, Filiæ nostræ carissimæ in Comitivâ ejusdem Comitissæ diutiùs commorantis, apposuit, & etiam apponi fecit, A.D. 1338.

Volentes dictæ Comitissæ gratiam in hâc parte facere specialem,

DEDIMUS & CONCESSIMUS, pro nobis, & Hæredibus nostris, eidem Comitissæ Manerium prædictum, cum pertinentiis, HABENDUM & TENENDUM sibi & Hæredibus suis, unà cum Warennis, Libertatibus, & omnibus aliis, ad prædictum Manerium qualitercúmque pertinentibus, de nobis & Hæredibus nostris, per SERVITIA indè debita & consueta, IMPERPETUUM.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Pro Mercatoribus Brabantiæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 7. REX, Dilecto & Fideli suo, Waltero de Manny, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, Salutem.

Cùm inter Nuncios nostros, in partibus Transmarinis existentes, &, Nobilem Virum, Ducem Brabantiæ, Consanguineum nostrum, ac quosdam Mercatores ejusdem Ducatûs Brabantiæ, super quibusdam arduis & urgentibus Negotiis sit Tractatum,

Et, inter cætera, Concordatum quòd Mercatores dicti Ducatûs Brabantiæ, in Regno nostro commorantes, liberè & absque impedimento quocumque, cum Mercandisis & Bonis suis, ad partes proprias, infra certum tempus, poterunt se transferre, & Duo Milia & Ducentos Saccos Lanæ, de Lanis quæ fuerunt ante Ordinationem, nuper factam, de Lanis infra Regnum nostrum ad opus nostrum capiendis, secum ducere ad dictas partes suas, sub salvo & securo Conductu, ipsis Mercatoribus a Portu, quo cum Lanis & aliis Mercandisis suis recessuri existunt, per nos nostro periculo faciendo,

Et, de assensu eorumdem Mercatorum, ordinaverimus Passagium suum apud Portum de Gippewico, cum Lanis & aliis Mercimoniis suis prædictis, versus dictas partes sub Conductu nostro, A. D. 1338.

Vobis mandamus quòd tot Naves, quot pro salvâ Ductione Lanarum prædictarum versus partes prædictas necessariæ fuerint, de Guerrâ parari, & Hominibus armatis, Marinariis, & aliis Necessariis, sufficienter muniri, & eas, sic paratas & munitas, usque prædictum Portum de Gippewico, sine dilatione, venire faciatis pro Passagio Lanarum prædictarum,

Navésque illas, unà cum Lanis prædictis, in dicto Portu de Gippewico, in eisdem impositis, usque dictas partes Brabantiæ, sub salvo & securo Conductu, proficisci faciatis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Domino de Hautevill super Mora sua in Obsequiis Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Alman. 12. E. 3. p. 1. m. 19. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Venerabilis in Christo Patris, Henrici Episcopi Lincolniensis, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Bohun, Northamptoniæ, & Roberti de Ufford, Suffolciæ, Comitum, plenè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, nostro nomine, cum, Dilecto nobis, Radulpho Condomino de Altâ Villâ, Milite, super Morâ suâ, nobiscum in nostris obsequiis faciendâ,

Ac ad Juramentum Fidelitatis ab eo recipiendum,

Necnon ad Vadia, & Feoda, ac Remunerationem congruam, juxta Statûs sui decentiam (consideratis laboribus quos pro nobis subiit, & loco quem nobis tenere poterit in futuro) sibi constituendum & concedendum, & Solutionem competentem indè sibi faciendum, A. D. 1338.

Et ad omnia alia & singula facienda, quæ in hac parte oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Plenam Ipsis, & Duobus eorum, tenore præsentium, committimus Potestatem; promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid præfati, Episcopus & Comites, vel duo eorum, nomine nostro, fecerint in hac parte.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

De diversis Viris Nobilibus in Obsequio Regis retinendis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Radulphi Condomini de Altâ Villâ, & Fratris Galfridi de Maldon, Ordinis Sancti Augustini Heremitarum, intimè confidentes, A. D. 1338

Ad

A.D. 1338. Ad Tractandum, & Concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Nobilibus Viris,
Edw. 3.

Hugardo de Joyvill Domino de Gayo,
Waltero de Vienna Domino de Miribello,
Et Sibuodo de Claromonte, Mistrali Vienne,
Militibus:
Et Aimone Domino de la Serra,
Henrico de Monte Lupello,
Et Perodo Domino de Turri,
Et eorum singulis,

De Morâ suâ, nobiscum contra nobis adversantes faciendâ,

Et ab ipsis, nobiscum sic retinendis, Fidelitatem & Securitatem eorum singulis nostro nomine stipulandum & recipiendum,

Ac Feoda, & Vadia congrua, nec- A.D. 1338. non Remunerationem rationabilem, ipsis & eorum cuilibet promittendum, Edw. 3. constituendum, & concedendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Acta fuerint, quacúmque firmitate vallandum,

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis,

Præfatis, Radulpho & Fratri Galfrido, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem; promittentes, pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Radulphum & Fratrem Galfridum, nomine nostro, Actum, vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

De Conventione cum Matha de la Brette à Rege confirmata.

A.D. 1338. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.
An. 12. E. 3. Sciatis quòd,
Vasc. 12. E. 3.
m. 5.

Cùm inter, dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Senescallum nostrum Vasconiæ, pro nobis, ex parte unâ, &, Nobilem Mulierem, Matham de la Brette, Dominam de Montynak & de Gensac, ex aliâ, sit Conventum & Concordatum,

Quòd dicta Matha cedet, & concedet, nobis totum Jus & omnem Actionem, quæ habet, vel habere poterit ad Locum, Castellaniam, & Præposituram, de Bragerac, cum pertinentiis, & in eis, ac in omnibus locis aliis, quæ fuerunt quondam Domini de Bragerac, in Diœcese Tholosani, HABENDA Nobis & Hæredibus nostris IMPERPETUUM,

Et quod dicta Domina dabit, & concedet, nobis Castrum & Villam de Montynac, cum pertinentiis, HABENDA & TENENDA Nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM,

Dictáque Domina, durante Guerrâ Vasconiæ, concedet, & liberabit nobis, & Hæredibus nostris, aut Senescallo nostro, vel Hæredum nostrorum, Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Custodiam Castrorum & Locorum de Gensac & de Mont Mir, ac Castrorum de Mauron & de Montent; Ita tamen quòd dicta Domina & Hæredes sui liberè percipere valeant Fructus & Redditus Castrorum & Locorum prædictorum,

Et idem Senescallus noster, in Recompensationem prædictorum, nomine nostro, promisit dictæ Mathæ Ca- A.D. 1338. strum, Locum, Præposituram, & Castellaniam de Mont-Andre ac Bladagium, quod habemus in Villâ & Castellaniâ de Bleynes, unà cum Terrâ quam nuper Domina de Gleynes de nobis ibidem tenuit, ac etiam cum Manerio de Condak, & Præpositurâ de Born, Memysan, Herbefavere, & de Brassency, cum pertinentiis, HABENDA dictæ Mathæ, & Hæredibus suis, de nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM,

Salvis nobis Homagiis, Fidelitatibus, Resortis, & aliis Deveriis, nobis in aliis similibus Locis dicti Ducatûs debitis ab antiquo,

ITEM, quòd Nos, & Hæredes nostri, resarciri & restituere faciemus prædictæ Mathæ, Sociis & Servitoribus suis, omnia Dampna & Deperdita, quæ ipsos incurrere contigerit occasione adhæsionis nobis factæ, prout hæc & alia in quadam Indenturâ, inter præfatos, Senescallum & Dominam, indè factâ, pleniùs continentur,

Nos, quæ per præfatum Senescallum nostrum in hâc parte facta sunt, in omnibus acceptantes, ea, ac omnia & singula, contenta in dictâ Indenturâ, quatenus ad nos attinet, pro nobis, & Hæredibus nostris, approbamus, ratificamus, &, tenore præsentium, confirmamus.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

K *Litera*

A.D. 1338. Edv. 3. A.D. 1338. Edv. 3.

Litera Bernardetto de la Brette Rogatoria, quod ab Assistentia Philippi de Valesio se omnino retrahat, & Regis partibus fideliter adhæreat.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 5.

REX, Dilecto & Fideli suo, Nobili viro, Bernardetto Domino de la Brette, Salutem.

Laudabilis perseverat memoria qualiter, bonæ memoriæ, Progenitores vestri semper constanter in Dilectione & Fidelitate Domûs nostræ Regiæ perstiterunt, Personarum & Rerum dispendiis non vitatis; de quo nobis ingeritur fiducia, quòd Nativa vestra Generositas & strenuitatis vestræ Constantia nobis, juxta Fidelitatis debitum, præsertim in opportunitatibus, pronis assistet Subsidiis juxta vires.

Sanè cùm Dominus Philippus de Valesio, Regem Franciæ se prætendens, Hæreditatem nostram, tàm in Ducatu prædicto, quàm alibi, contra Justitiam, sibi nitatur attrahere, & propter hoc injustam moveat nobis Guerram; quod, cùm sit notorium, satis fore credimus vobis notum,

Contra Quem, quia per oblatas sibi plures rationabiles vias Pacis proficere non possumus, defendere nos compellimur Manu Forti, A.D. 1338.

Vos intimè requirimus & rogamus, ac vobis, in quantum possumus, injungimus & mandamus, quatinùs statim, visis præsentibus, juxta Fidelitatis & Probitatis vestræ decentiam, ab Assistentiâ dicti Philippi vos penitùs retrahatis, ac Terras & omnia, quæ tenetis de eo, sibi reddatis, ac ab ejus Ligeantiâ & Homagio vos exuatis omnino;

Nobis, & nostris, circa nostrorum defensionem & recuperationem Jurium, sub pœnâ perditionis omnium quæ de nobis tenetis, pro viribus assistentes;

Et nos vestras Fidelitatem & Gratitudinem sic habundè, per Dei gratiam, remunerare curabimus, quòd nostra Liberalitas vestros redundabit in Posteros, & gaudebitis erga nos fideliter vos gessisse.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

Pro Domino de Camount, de Indempnitate contra Philippum de Valesio.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Attendentes Strenuitatem & Constantiam, Dilecti & Fidelis nostri, Guillielmi Raymund, Domini de Camount, & proindè volentes ipsum contra Dominum Philippum de Valesio, se Regem Franciæ prætendentem (qui Terras & Jura nostra injustè sibi nititur attrahere, & nos omnino deprimere) nobiscum in nostris obsequiis retinere, ac ipsius & suorum Indempnitati prospicere, ut est justum,

Concedimus & promittimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Guillielmo, quòd omnes & singulos Redditus & Proventus, ac Bona Mobilia & Immobilia quæcùmque, quæ dictus Guillielmus, & Homines sui, ac alii per eum, ad Serviendum nobis contra dictum Philippum adducti, & quæ per dictum Philippum, & adhærentes sibi, propter hoc Occupata fuerint vel Seisita, præfato Guillielmo, Hominibus suis, & aliis per ipsum sic adductis, ac eorum A.D. 1338. cuilibet plenè restituere, seu Redditus & Proventus, ac Bona æquivalentia, infra Ducatum nostrum prædictum, cum refusione plenâ Dampnorum, & Deperditorum indè secutorum, habere faciemus.

Promittimus etiam quòd, si præfatos, Guillielmum, & Homines suos, ac alios per eum in obsequium nostrum sic adductos, sine Culpâ suâ, In obsequio prædicto, per Potentiam dicti Philippi, vel suorum, capi contigerit, Nos ipsos, & eorum singulos, nostris Sumptibus redimemus, & ipsos in omnibus Indempnes fieri faciemus.

Ad hæc, Pacem, Treugam, vel Sufferentiam, cum dicto Philippo, vel Hominibus Franciæ, non faciemus, nec iniemus, nisi dictus Guillielmus, Homines sui, & alii in obsequium nostrum sic adducti, in dictis, Pace, Treugâ, & Sufferentiâ, sint specialiter comprehensi.

Nec consentiemus quòd Castra, vel Loca sua fortia, per Tractatum, seu Pacem

A.D. 1338. Edw. 3. Pacem aliquam, diruantur vel perdantur; set volumus quòd Castra, Loca, & Bona Immobilia quæcumque, quæ dictus Guillielmus, Homines sui, & alii supradicti, in Ducatu prædicto jam tenent, de nobis & nostris Hæredibus sine aliquo medio teneantur, & quòd Nobis & nostris Hæredibus, & non alteri, Fidelitatem & Homagium faciant pro eisdem.

Dictos etiam, Guillielmum, Homines, ac alios, per ipsum in obsequium nostrum sic adductos, ab injuriis & gravaminibus indebitis, tàm per Ministros nostros, quàm per dictum Philippum, & Homines suos, inferendis, protegemus & defendemus, & omnes Libertates, Privilegia, & Consuetudines, quibus dicti, Guillielmus & Homines sui, ac alii sic adducti, in Rebus, quas nunc optinent, usi sunt vel gavisi, & alia Jora quæcomque, præsentia & futura, plenè, absque diminutione seu interruptione qualibet, ipsos, & eorum Hæredes, habere permittemus, & etiam faciemus. A.D. 1338. Edw. 3.

Et quòd dictum Guillielmum, & Hæredes suos, juvabimus contra omnes Homines, qui nostri Subditi non existunt.

Hæc autem omnia & singula præfato Guillielmo, Hominibus, & aliis, ut præmittitur, in nostrum obsequium adductis, & eorum Hæredibus, servare & tenere promittimus, pro nobis, & nostris Hæredibus, bonâ fide.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

Super Literis de Conductu, per Cardinalium Nuncios, pro Nunciis Regis, infra partes transmarinas quærendis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 9. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyngdoniæ, & Constabulario Castri sui Dovorriæ, vel ejus locum tenenti, in Portu Dovorriæ, Salutem.

Cùm Venerabiles Patres, Domini P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Nos in Angliam, per Dominum Summum Pontificem nuper missi, quosdam Nuncios suos ad partes transmarinas, pro Literis de Conductu, pro Nunciis nostris, quos ad easdem partes celeriter missuri sumus, quærendis, mittant,

Et, pro eo quòd Marinarii Regni nostri metuunt, occasione Guerræ, inter Nos & illos de Franciâ Initæ, ad dictas partes Franciæ se divertere, concordatum sit per Nos, & Concilium nostrum (sicut scitis) quòd Passagium ipsorum Nunciorum per Homines de Whitsand, apud Dovorriam arestatos, fiat istâ vice, A.D. 1338.

Vobis mandamus quòd præfatis Nunciis dictorum Cardinalium celere Passagium per dictos Homines de Whitsand, per vos sic arestatos, seu per alios Marinarios, prout expedire videritis, in Portu prædicto habere faciatis, ita quòd, pro defectu celeris Passagii hujusmodi, missio dictarum literarum de Salvo Conductu, ad ipsos Nuncios nostros, nullatenus retardetur.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Revocatio Cessationis concessæ, & Securitatis Consanguineo suo Franciæ præstitæ.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Alleman. 12. E. 3. p. 1. m. 19. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyngdoniæ, Constabulario Castri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Licet nuper,

Ad Domini Summi Pontificis & Sedis Apostolicæ reverentiam, & ad solicitam instantiam, Venerabilium Patrum, Dominorum, P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad Nos in Angliam per ipsum Dominum Summum Pontificem destinatorum, A.D. 1338.

Concesserimus quòd, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, nulla fieret Invasio, nec Dampnum, aut Injuria, vel Gravamen, in Personis vel Rebus, Consanguineo nostro Franciæ, neque suis Subditis,

nec

A. D. 1338. Edw. 3. nec Locis, nec Terris, nec Gentibus, Regni Franciæ, per Terram, vel per Mare, à uobis, vel Subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro, seu Mandato, Malum aliquod inferretur,

Ac etiam, pro Nobis, & Gentibus nostris, præfatum Consanguineum nostrum, & suos Subditos, Loca, Terras, & Gentes prædicti Regni Franciæ, securaverimus, eisque Securitatem præstiterimus per tempus supradictum; promittentes bonâ fide hujusmodi Cessationem & Securitatem servare, & facere observari,

Ac quòd, si per aliquas Personas, Dominio seu Potestati nostræ subjectas, hujusmodi Cessationem & Securitatem quomodolibet infringi vel violari contingeret, & hoc ad nostri notitiam pervenirct, faceremus fieri Dampna Passis debitam Restitutionem, seu Satisfactionem, de Bonis Delinquentium, quatenus sufficerint, & ad nos pertineret, & contra Delinquentes hujusmodi, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, ac etiam contra Violatores Cessationis & Securitatis prædictarum, procederemus prout Justitia suaderet, Cessatione & Securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis,

Et vobis mandaverimus quòd, per dictum tempus, non faceretis, nec permitteretis fieri, in Terrâ vel in Mari, præfato Consanguineo nostro, sive suis Subditis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, in Personis vel Rebus, Dampnum, Injuriam, vel Gravamen,

Et etiam, ex parte nostrâ, Subditis nostris, de Ballivâ vestrâ, faceretis publicè prohiberi, nè Quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere posset, quicquam, contra nostras prædictas Cessationis concessionem, & Securitatis præstationem, faceret aliqualiter vel attemptaret,

Ita tamen quòd dictus Consanguineus noster consimiles, Cessationem & Securitatem, nobis, seu Subditis nostris, concederet atque præstaret, A. D. 1338. Edw. 3.

Et quòd Mandata & Prohibitiones consimiles Personis, & in locis, ubi expediret, fieri faceret,

Et quòd Ipse, & sui Subditi, vel alii, suo nomine, vel mandato, nobis, seu nostris Subditis, in Ballivâ vestrâ prædictâ, & aliis Terris & Locis nostris, per Terram vel per Mare, nullam Invasionem, nec Malum aliquod, faceret aut Gravamen,

Quódque, si idem Consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenirent, consimiles Cessationem & Securitatem pro parte suâ concedere & præstare renueret, nostræ intentionis extitit, & adhuc existit, quòd ex tunc Cessationem & Securitatem prædictas, à nobis concessas & præstitas, servare minimè teneremur,

Quia tamen dictus Consanguineus noster Cessationem prædictam, & omnia contenta in eâdem, ut pro certo didicimus, observare ex parte suâ totaliter recusat, & Nos, & nostros, tàm per Terram, quàm per Mare, pro viribus nititur prægravare,

Dictam Cessationem, & omnia contenta in eâdem, ex parte nostrâ duximus revocandam, & hoc vobis significamus per præsentes,

Et vobis damus in mandatis firmiter injungendo, quòd, non obstantibus Cessatione prædictâ vel Mandatis nostris prædictis, vobis indè directis, Malis & Malitiis dictorum Consanguinei nostri, & subditorum suorum, tàm per Terram, quàm per Mare, pro viribus resistatis, & resisti faciatis, ipsósque impugnetis & destruatis, & consimilia Mala, quæ nobis & nostris inferre conantur, eis inferatis; & hoc nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ sexto die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De non permittendo Arietes vivos, in deteriorationem pretii Lanæ, extra Regnum educi.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 7. d.

REX Ballivis Villæ de Sancto Botulpho, & Collectoribus Custumæ suæ in Portu ejusdem, Salutem.

Quia ad nostrum pervenit auditum, quòd diversi Homines, de partibus Exteris, tàm Mercatores, quàm alii, diversos Arietes vivos infra Regnum nostrum emerunt, & eos usque ad dictum Portum duxerunt, & ultra Mare, ad dictas partes Exteras, in Fraudem & Deteriorationem pretii Lanæ infra Regnum nostrum prædictum, & Emendationem Lanæ in dictis partibus Exteris, ducere intendunt, A. D. 1338.

Quod, si toleraretur, in nostri præjudicium, & totius Populi Regni nostri Dampnum & Jacturam, cederet manifestè, Nos,

A. D. 1338. Edw. 3. Nos, hujusmodi præjudicio & Dampno modis & viis omnibus, quibus poterimus, præcavere volentes, ut tenemur, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd aliquos hujusmodi Arietes vivos, in dicto Portu, ad partes Exteras, per aliquem, cujuscumque statûs fuerit, nullatenùs duci seu cariari permittatis: & diligens Scrutinium in omnibus & singulis Navibus, in dicto Portu existentibus, faciatis, & omnes Arietes vivos, quos in eisdem Navibus inveneritis, extra easdem ad Terram ponatis; ita quòd ad dictas partes Exteras nullatenùs ducantur quovis modo. A. D. 1338. Edw. 3.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ septimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Arraiatione & Ductione Wallensium.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 17. REX, Dilecto & Fideli suo, Ricardo Comiti Arundel, Domino de Oswaldestre, Chirk, & Cloune, vel ejus Senescallo, aut Ballivis ibidem, Salutem.

Cùm nuper vobis, per Breve nostrum, mandaverimus quòd, in Terris & Dominiis prædictis, Centum Homines Wallenses (quorum una medietas sit de Sagittariis, & altera medietas de Hominibus ad Lanceas) cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de Melioribus, Fortioribus, & Validioribus, Hominibus Terrarum & Dominiorum prædictorum, eligeretis, triaretis, & arraiaretis, vel eligi, triari, & arraiari,

Et eosdem Homines, videlicet, Sagittarios Arcubus & Sagittis & aliis Armis, ac cæteros Homines ad Lanceas Lanceis aliisque Armis, juxta statûs sui decentiam, muniri,

Ipsósque sic electos, triatos, & munitos, Dilectis & Fidelibus nostris, Fulconi Fitz-Waryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harle Chivaler, & Griffino Cragh,

Quos ad Electiones, Arraiationes, & Muniriones, Hominum prædictorum supervidendum, & ad eosdem Centum Homines, unà cum aliis Wallensibus, ad Nos ducendum, assignavimus,

Seu alicui eorum liberari faceretis,

Ac jam intellexerimus quòd nec vos hujusmodi Homines eligere, & eos ad nos mittere, nec præfatos Fideles nostros Terras & Dominia vestra prædicta, pro Hominibus illis eligendis, ingredi permisistis, in Expeditionis negotiorum nostrorum Retardationem manifestam, undè plurimùm conturbamur, &, nec immeritò, commovemur,

Vobis igitur, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd dictos Centum Homines (si nondum electi fuerint) cum omni celeritate, qua fieri poterit, de Melioribus, Validioribus, & Fortioribus, Hominibus Terrarum & Dominiorum prædictorum, eligatis, trietis, & arraietis, vel eligi, triari, & arraiari, A. D. 1338.

Et eosdem Homines, videlicet, Sagittarios Arcubus & Sagittis & aliis Armis, ac cæteros Homines ad Lanceas Lanceis aliisque Armis, juxta statûs sui decentiam, muniri,

Ipsósque sic electos, triatos, & arraiatos, ac benè munitos, ad Nos usque Gippewicum mitti faciatis, ita quòd iidem Centum Homines, benè muniri & arraiati, ac de unâ Sectâ vestiti, sint ibidem die Mercurii in septimanâ Pentecostes, ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, prout eis tunc ex parte nostrâ pleniùs injungetur.

Mandavimus enim, dilecto Clerico nostro, Roberto de Hambury, Camerario nostro Northwalliæ, quòd tàm eisdem Centum Hominibus, quàm Ductori eorumdem, Vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit, solvi, ipsósque de unâ Sectâ vestiri faciat, de Exitibus Camerariæ antedictæ.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ octavo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

EOdem modo mandatum est, per diversa Brevia, separatim, dilectis & fidelibus Regis,

Willielmo de Monte Acuto Comiti Sarum Domino de Dynbygh, vel ejus Senescallo aut Ballivis ibidem, quòd ipsi, in Terrâ & Dominio prædictis, Quadraginta Homines Wallenses.

Et Johanni de Cherleton Seniori Domino de Powys, vel ejus Senescallo, aut Ballivis ibidem, quòd ipsi, in eisdem Terrâ & Dominio de Powys, Centum Homines Wallenses de Melioribus &c. eligi, triari, & atraiari faciat, in formâ supradictâ *&c. ut suprà mutatis mutandis.*

Teste ut suprà.

A. D. 1338. Edw. 3. | A. D. 1338. Edw. 3.

Ad Gandavenses super mutua Amicitia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 15. d.

REX, discretis viris, Consulibus, Scabinis, & Burgimagistris, ac toti Communitati Villæ de Gandano in Flandriâ, Amicis suis carissimis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Lætanter audivimus, & intimè contentamur, quod nobiscum contraxistis Amicitiæ Firmitatem; & quia, non cedentes Periculis, vos & vestra pro nobis exponitis tàm gratanter, vestram Gratitudinem digna remunerare curabimus Deo duce.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatinùs nobiscum, contra nobis Adversantes, magnanimiter, juxta nostram fiduciam, persistentes, cum Nunciis & Amicis nostris, in Brabantiâ jam existentibus, velitis super agendis mutuis pertractare; quibus specialiter scripsimus ut, tractantes vobiscum, votis vestris, quantum commodè poterint, condescendant. A. D. 1338.

Dat. apud Turrim Londoniæ octavo die Maii.

Ad Brugenses, de mutua Benivolentia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX discretis viris, Consulibus, Scabinis, & Burgimagistris, ac toti Communitati, Villæ de Brugges in Flandriâ, Salutem.

Pensantes Affectionem & Benivolentiam, quas dudùm inter Domum nostram Regiam, & Universitatem vestram viguisse didicimus, gratum habemus plurimum & acceptum quòd Inter Nos & Vos Amicitia solida firmaretur, quæ foret non mediocriter commodum mutuum allatura.

Undè, cùm ad hoc, vice versâ, voluntatem vestram audivimus aliqualiter inclinatam, nobis plurimum complaceret ut aliquos de vestris, nobis benivolos, & Dilectionis hujusmodi mutuæ zelatores, ad partes Brabantiæ mittere-tis, ad tractandum super hoc cum Nunciis & Amicis nostris, ibidem existentibus; quibus specialiter scripsimus ut, si quos illuc ex hâc causâ mittere volueritis, tractent amicabiliter cum eisdem, & votis eorum condescendant, quantum poterint, bono modo. A. D. 1338.

Dat. apud Turrim Londoniæ octavo die Maii.

Eodem modo scribitur Consulibus, Scabinis, & Burgimagistris, ac toti Communitati, Villæ de Ipre in Flandriâ, sub eadem datâ.

Literæ Regis missæ Diversis in partibus Exteris.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti Viro, Domino J. Duci Brabantiæ & Lotringiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Zelum intensum & votivum desiderium, quæ ad Succurrendum nobis, in nostrorum recuperatione Jurium, effectualiter optinetis, quantis possumus, prosequimur Actionibus Gratiarum; desiderantes intimè (novit Deus) vestram gratitudinem cum eâ, quæ decet Reges, liberalitatis exuberantiâ premiare.

Velitis igitur (petimus) pro nobis continuare constanter & magnanimiter quod cepistis.

Super hiis verò, quæ facere disposuimus in hâc parte, Dilectis nobis, Domino de Craydonk, & Reginaldo de Shanow, aperuimus pleniùs mentem nostram, ut ea vobis referant vivâ voce; quorum Relationi nota vobis ipsorum fidelitas fidem adhiberi credulam impetravit. A. D. 1338.

Dat. apud Turrim Londoniæ octavo die Maii.

Eodem modo scribitur Magnatibus & Nobilibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Nobili & Potenti Viro G. Comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Silandiæ, ac Domino Frisiæ.
Domino Reginaldo, Comiti Gelriæ & Zutph. } Fratribus suis carissimis.
Domino Gullielmo Marchioni Juliacen.
Domino de Falkemont, de Montjoie, & de Vorne, Vic. Zelandiæ, Consanguineo &c.
Domino Willielmo Dunort, Domino de Honstrebont. Domino Johanni de Hanoniâ, Comiti de Bello Monte. } Amicis suis carissimis.

Ad

A. D. 1338. Edw. 3. | A. D. 1338. Edw. 3.

Ad Dominum de Contresyn.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 15. d.

REX, Discreto & Potenti Viro, Domino de Contresyn, Amico suo cariſſimo, Salutem & ſinceræ dilectionis affectum.

Penſantes benivolentiam, quam ad Nos & noſtri Conſervationem Honoris percipimus vos habere, necnon Dampna varia ac Rerum Diſpendia, quæ pro nobis multipliciter incurriſtis, qualiter etiam, bonæ memoriæ, Pater veſter (quod dolenter referimus) quia nobis benivolus extitit, fuit perperàm Interemptus, vos ſic remunerare curabimus, quòd debebitis rationabiliter contentari.

A. D. 1338.

Velitis igitur in Dilectione noſtrâ conſtanter perſiſtere, & contra nobis Adverſantes vos opponere juxta vires; de Remuneratione condignâ confidentes, quam vobis, juxta Regalis Munificentiæ decentiam, & Meritorum veſtrorum exigentiam, vobis facere pollicemur.

Dat. apud Turrim London. octavo die Maii.

De Stanno capiendo, ad opus Regis, in auxilium Supportationis Onerum Belli.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 17.

REX, Dilectis & Fidelibus ſuis, Ricardo de Suthorp, & Johanni Moneroun, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pro Expeditione quorumdam arduorum & urgentiſſimorum negotiorum,

Nos, ac Defenſionem & Salvationem Regni noſtri, cæterarumque Terrarum noſtrarum, & Jurium Coronæ noſtræ, contra Hoſtium Invaſiones, tàm propter Guerrarum Commotiones, quàm alias cauſas, contingentium,

Pecuniam in exceſſivâ quantitate effundere coartemur,

Propter quod, de aviſamento Concilii noſtri, ordinavimus quòd Stannum, in Comitatibus Cornubiæ & Devoniæ exiſtens, ad opus noſtrum capiatur, & ad partes tranſmarinas celeriter mittatur, in auxilium ſupportationis Onerum prædictorum, ita quòd Hominibus, a quibus Stannum illud capi contigerit, de Pretio ejuſdem Stanni, ad certos terminos ſolvendo, ſufficiens Securitas per nos fiat,

Nos, de veſtrâ circumſpectâ induſtriâ confidentes, aſſignavimus vos, conjunctim & diviſim, ad capiendum, ad opus noſtrum, totum Stannum in Comitatibus prædictis Cunitum, & etiam Cuniendum, cum Cunitum fuerit, & in eiſdem Comitatibus jam inventum, tàm infra Libertates, quàm extra, ſive in manibus vel cuſtodiâ Mercatorum Alienigenarum, ſive Indigenarum, & aliorum quorumcùmque, cujuſcùmque ſtatûs vel conditionis,

Et ad Indenturas inter vos, vel alterum veſtrûm, & ſingulos eorum, a quibus Stannum prædictum, ut præmittitur, captum fuerit, Quantitatem Stanni, & ejus Pretium, prout inter vos & ipſos (quorum Stannum illud fuerit) concordari poterit, continentes, fieri faciendum,

A. D. 1338.

Et ad partes Indenturarum illarum, penes vos remanſuras, in Cancellariam noſtram, de tempore in tempus, ad citius quo commodè poteritis mittendum,

Quibus tunc viſis, Literas noſtras Obligatorias, ſingulis prædictorum, de Pretio Stanni, ab ipſis ad opus noſtrum ſic capti, ad certos terminos, infra Duos Annos, proximò jam venturos, eis ſolvendo, faciemus fieri bonâ fide, & etiam liberari,

Et ad totum Stannum prædictum, ad opus noſtrum, in Comitatibus prædictis ſic capiendum, ad Portus magis propinquos, ubi dictum Stannum in Navibus carcari poterit, & abinde uſque Portum de Suthamptoniâ, ſeu alibi, ſi illud, cum ibidem ductum fuerit, ad Loca alia mittere voluerimus, cariari & duci faciendum,

Et ad alios, quos ſufficientes noveritis, ad præmiſſa facienda & explenda loco veſtri, quotiens opus fuerit, deputandum,

Nec non tàm ad Naves & Batellos, in Portubus Comitatuum prædictorum exiſtentes, quàm Carectas, & alia Cariagia quæcumque, pro Stanno illo uſque dictum Portum Suthamptoniæ cariando & ducendo, providendum, areſtandum, & capiendum, quotiens & quando vobis, vel alteri veſtrûm, videbitur expedire,

Univerſis

A.D. 1338. Edw. 3. Universis & singulis, Stannum in Comitatibus prædictis habentibus, sub forisfacturâ Stanni, & aliorum Bonorum & Catallorum suorum, firmiter inhibentes, nè vobis, vel alteri vestrûm, in Captione, vel Abductione Stanni prædicti, Perturbationem faciant, nec vos in hoc impediant ullo modo.

Et ideò vobis mandamus, districtiùs injungendo, quòd circa præmissa facienda & explenda cum omni diligentiâ intendatis, & de nominibus illorum, si quos in præmissis Rebelles seu contrarios inveneritis, vel si qui Stannum suum abscondere, aut eâ de causâ elongare præsumpserint, nos, de tempore in tempus, certificetis; Quos, ad significationem vestram, taliter puniemus, quòd Punitio illa cedet cæteris in exemplum, se ab hujusmodi Rebellionibus retrahendi;

Et nichilominus ipsorum Terras & Tenementa, Bona & Catalla, propter Rebellionem suam hujusmodi, in manum nostram seisiri faciemus:

Mandavimus enim Vicecomitibus nostris Comitatuum prædictorum, quòd vobis, & alteri vestrûm, ac Deputandis a vobis, in præmissis omnibus & singulis Intendentes sint, Consulentes & Auxiliantes,

Et quòd Ipsi Naves, Batellos, Cariagia, ac alia necessaria pro Stanno prædicto, ad dictum Portum Suthamptoniæ cariando & ducendo, in formâ prædictâ, in Ballivis suis, tàm infra Libertates, quàm extra, vobis, vel alteri vestrûm, ac Deputandis a vobis, habere faciant,

Et quòd ipsi Sumptus, pro Cariagiis, & aliis necessariis in hac parte, inveniendis, de Exitibus Ballivarum suarum solvant, prout vos, vel alter vestrûm, aut Deputandi a vobis, scire faciatis ex parte nostrâ. A.D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Maii.

ET præceptum est singulis Vicecomitibus Comitatuum prædictorum, quòd eisdem, Ricardo & Johanni, & eorum alteri, ac Deputandis ab eis, in præmissis omnibus & singulis Intendentes sint, Consulentes & Auxiliantes,

Et quòd Ipsi Naves, Batellos, Cariagia, ac alia necessaria pro Stanno prædicto, ad dictum Portum Suthamptoniæ cariando & ducendo, in formâ prædictâ, in Ballivis suis, tàm infra Libertates, quàm extra, eisdem, Ricardo & Johanni, vel eorum alteri, ac Deputandis ab eis, habere faciant,

Et quod ipsi Sumptus, pro Cariagiis, & aliis Necessariis, in hac parte inveniendis, de Exitibus Ballivarum suarum solvant, prout iidem, Ricardus & Johannes, vel eorum alter, aut Deputandi ab eis, eisdem Vicecomitibus scire faciant ex parte Regis,

Et Rex eisdem Vicecomitibus de Custubus, quos circa Cariagia, & alia necessaria hujusmodi, per Præceptum prædictorum, Ricardi & Johannis, apposuerint, cum Rex illos sciverit, eis in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

De recipiendo Homines de Scotia ad Fidem & Pacem Regis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Rot. 12. E. 3. m. 20. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti & Fidelis nostri, Antonii de Lucy, plenariè confidentes,

Dedimus eidem Antonio, plenam, tenore præsentium, Potestatem, nomine nostro, recipiendi ad Fidem & Pacem nostram Homines de Scotiâ, ad Fidem & Pacem illas non existentes,

Et alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra Nos de Inimicitiâ fuerunt, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, & quos ad Fidem & Pacem hujusmodi fore viderit admittendos, A.D. 1338.

Et Literas de Pardonatione dictarum Adhæsionis & Inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione ad Pacem nostram, eisdem Hominibus, pro securitate suâ in hac parte, nomine nostro, faciendi,

Ratum & Gratum habituri quicquid idem Antonius, nomine nostro, fecerit in præmissis.

Intentionis tamen nostræ existit, quòd consimiles Literæ, Dilecto & Fideli nostro, Ricardo Comiti Arundelliæ, de Potestate hujusmodi, nuper factæ, in suo robore perseverent.

In

A. D. 1338. Edv. 3. In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis, de verbo ad verbum, habet Thomas de Rokeby Miles, quamdiu Regi placuerit duraturas. A. D. 1338. Edv. 3.

Consimiles Literas Regis habet Johannes de Lillebume Miles, quamdiu Regi placuerit duraturas.
Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Hautevill, de salvo Conductu.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 18.

REX omnibus Amicis, Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, Dilectos & Fideles nostros, Rodulphum Condominum Altæ Villæ Militem, & Fratrem Galfridum de Maldona de Ordine Sancti Augustini, ad partes Imperii, & alibi, pro quibusdam arduis Negotiis, sibi per nos injunctis, prosequendis,

Vos Amicos nostros requirimus specialiter & rogamus, vobis Ballivis & Fidelibus nostris, firmiter injungendo, mandantes, quòd ipsos, Rodulphum & Galfridum, necnon Homines, Servientes, Equos, Hernesia, ac Bona, & Res, sua quæcumque, cùm ipsos per loca vestrorum Districtuum transitum facere contigerit, manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; set eis potius Salvum & Securum Conductum, Sumptibus suis, habere faciatis, quotiens & quando opus fuerit, & per ipsos, Rodulphum & Galfridum, vel eorum alterum, super hoc, ex parte nostrâ, requisiti fueritis, seu etiam præmuniti. A. D. 1338

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. duodecimo die Maii.

De tractando cum Duce Brabantiæ super Sponsalibus.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 17.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilis in Christo Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, ac, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, Willielmi de Bohun Comitis Norhamptoniæ, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, nomine nostro, cum, Nobili & Potente Viro, Domino Johanne Duce Brabantiæ & Loteryngiæ, seu Deputandis ab eo, super Sponsalibus & Matrimonio, inter, Primogenitum nostrum carissimum, Edwardum Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ, & unam de Filiabus dicti Ducis Brabantiæ, contrahendis,

Nec non super Dote & Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque firmitate vallandum & firmandum, A. D. 1338.

Et omnia alia & singula faciendum, quæ circa præmissa necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis, Episcopo & Comiti, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum, quatenus ad Nos attinet, habituros quicquid per præfatos, Episcopum & Comitem, & eorum quemlibet, Tractatum, Concordatum, & Actum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. duodecimo die Maii.

A. D. 1338. Edw. 3.

De Pace conservanda in Civitate Londoniæ usque ad Reditum Regis a partibus Transmarinis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 5. d.

MEMORANDUM quòd Dominus Rex, ante Passagium suum versus partes Transmarinas, volens & desiderans Pacem suam ubique inviolabiliter conservari, Majorem, Vicecomites, & Aldermannos, ac quamplures alios, Civitatis Londoniæ, coram ipso Rege, apud Westmonasterium existente, convocari fecit,

Petens & quærens ab eis qualiter, & quomodo, dicta Civitas, & Pax in eadem, possent, tàm in absentiâ, quàm in præsentiâ dicti Regis, securiùs custodiri, & præcipiens eisdem quòd ipsum Regem indè pleniùs certificent & informent;

Qui quidem, Major, Vicecomites, Aldermanni, & alii prædicti, tunc ibidem præsentes, respondentes, supplicârunt ut ipsi super hoc cum aliis Concivibus suis, & cæteris de Communitate ejusdem Civitatis, deliberare possent diligentius & tractare:

Et dictus Rex, dictæ eorum Supplicationi annuens, dixit eis, quòd hoc faciant indilatè:

Ac præfati, Major, Vicecomites, Aldermanni, & alii prædicti, habitâ inter se super præmissis deliberatione pleniori, dixerunt se de Custodiâ Civitatis & Pacis prædictarum securiter ordinâsse,

Asserentes quòd non oporteret ipsum Dominum Regem de aliâ Custodiâ dictarum Civitatis & Pacis ordinare,

Et concedentes, pro se, & aliis Concivibus suis Civitatis illius, quòd ipsi easdem Civitatem & Pacem salvò & securè suo periculo custodient, & hoc concorditer assumpserunt;

Per quod dictus Dominus Rex injunxit & præcepit præfatis, Majori, Vicecomitibus, Aldermannis, & aliis prædictis (qui coram Domino Rege postmodum, ad Mandatum suum, apud Turrim Londoniæ venerunt) in Fide & Ligeantiâ, quibus dicto Regi sunt astricti, & sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, quòd Civitatem prædictam salvò & fideliter ad opus Regis custodiant, & Pacem Regis ibidem illæsam conservent, easque sic custodiri faciant & servari juxta assumptionem suam supradictam, A. D. 1338.

Et Malefactores & Delinquentes in Civitate & Suburbiis prædictis puniant & castigent, prout ad ipsos pertinet, & de jure, & secundum Legem & Consuetudinem Regni & dictæ Civitatis, fuerit faciendum,

Maximè ipso Rege in Transmarinis partibus sic agente; ita quòd Gestus ipsorum præbeat Regni cæteris exemplum, se a perpetratione malorum in Regis absentiâ retrahendi:

Dicens eis quòd, si in Custodiâ hujusmodi negligentes se habuerint vel remissos, per quod dicta Civitas, aut ipsa Pax, non fuerit modo, quo præmittitur, debitè custodita, idem Rex ad ipsos, tanquam Mandatis Regis inobedientes, & Pacis suæ Violatores, ac assumptioni suæ hujusmodi contravenientes, & aliàs, prout debitum suum exigerit, capiet, & eos, prout in hoc casu, præmissis consideratis, convenit, puniet cum Rigore.

Teste Rege apud Turrim London. duodecimo die Maii.

De salvo Conductu pro Domino de Cravendouk.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 18.

REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris, & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, infra Libertates & extra, tàm in Mari, quàm in Terrâ, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm, Nobilis Vir, Willielmus Dominus de Cravendouk, & Johannes Bernage de Flemyng, ac Johannes de Tbtaudeston, & Familiares & Servientes sui, ad partes Transmarinas, de licentiâ nostrâ, & pro quibusdam Negotiis nostris, ibidem expedien- A. D. 1338. dis, prout eis pleniùs injunximus, se divertant, suscepimus ipsos, Willielmum, Johannem, & Johannem, ac Familiares & Servientes suos, & eorum quemlibet, eundo cum Equis, Hernesiis, & aliis Rebus suis, ad partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, tàm in Mari, quàm in Terrâ, in Protectionem & Defensionem nostram, ac Salvum & Securum Conductum nostrum:

Et

A. D. 1338. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. decimo tertio die Maii. A. D. 1338. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

De supersedendo Demandæ Decimarum.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 1.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Considerantes Affectionem specialem, quam, Venerabiles Patres, Gaucelinus Johannis, Præbendarius Præbendæ de Driffeld in Ecclesiâ beati Petri Eborum, & Persona Ecclesiæ de Hemyngburgh, Petrus, Archidiaconus Eborum, & Præbendarius Præbendæ de Wistowe in Ecclesiâ prædictâ, & Bertrandus, Persona Ecclesiæ de Brantyngham Eborum Diœcesi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Coronam Angliæ hactenus novimus habuisse,

Nec non Bonum locum quem iidem Cardinales nobis, in agendis nostris, in Curiâ prædictâ pluries tenuerunt, & nobis & Hæredibus nostris tenere poterunt in futurum,

Ac Volentes, eo prætextu, cum eisdem Cardinalibus agere gratiosè,

Concessimus quòd iidem Cardinales Beneficia sua prædicta de quibuscúmque Decimis & Auxiliis, Clero Regni nostri nuper impositis, & nobis per nuper Summum Pontificem, seu etiam per Prælatos & Clerum Regni nostri, concessis, erga nos teneant quieta; A. D. 1338.

Et ideò tibi præcipimus quòd Demandæ,

Quam præfatis Cardinalibus, in Beneficiis suis prædictis, occasione Decimæ Triennalis, nobis nuper per dictum Clerum concessæ, fieri facis, ut dicitur, ad opus nostrum,

Omninò supersederi, & ipsos indè quietos esse permittas, juxta tenorem Concessionis nostræ supradictæ.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Henrico de Douglas Vicecomiti Cumbriæ liberando.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 1. m. 4.

REX, dilectæ sibi quæ fuit Uxor Johannis de Glanton, nuper Constabularii Castri nostri Karlioli, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd Henricum de Douglas, de Scotiâ, de Guerrâ captum, & in Castro nostro prædicto sub Custodiâ vestrâ, ut dicitur, detentum, Dilecto & Fideli nostro, Antonio de Lucy, Vicecomiti nostro Cumbriæ, sine dilatione liberetis salvò custodiendum, prout eidem Vicecomiti duximus pleniùs injungendum: A. D. 1338.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Episcopo Herefordensi ad Custodiam Hiberniæ assignato.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 34.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Venerabilis Patris, Thomæ, Herefordensis Episcopi, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Custodem Terræ nostræ Hiberniæ, ad faciendum omnia & singula, quæ ad salvam & bonam Custodiam ejusdem Terræ, & Conservationem Pacis nostræ ibidem, ac Officium Justiciariæ Terræ illius, pertinent, & honorem nostrum & commodum inibi concernunt, quamdiu nostræ placuerit voluntati,

Percipiendo per Annum, ad Scaccarium nostrum Dubliniæ, quamdiu Custodiam prædictam sic habuerit, Quingentas Libras, A. D. 1338.

Pro quibus Terram prædictam sic custodiet, & erit ipse vicesimus de Hominibus ad Arma, cum tot Equis coopertis, continuè dùm Custodiam habuerit supradictum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1338. Edw. 3. ET mandatum est Johanni de Cherleton, nuper Justiciario Regis Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti,

Quòd eidem Episcopo Terram Regis prædictam, necnon Officium Custodiæ prædictæ, unà cum Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis Regis, in Terrâ prædictâ, simul cum Munitionibus, Instauro, & aliis rebus Regis ibidem, ac omnibus & singulis, Custodiam illam tangentibus, quæ sunt in Custodiâ suâ, liberet custodienda in formâ prædictâ, & quòd idem Johannes de dicto Officio Justiciariæ ulteriùs non intromittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis, de Terrâ Regis Hiberniæ,

Quòd eidem Episcopo, tanquam Custodi Terræ prædictæ, in omnibus, quæ ad Custodiam hujusmodi pertinent, Intendentes sint & Respondentes, sicut prædictum est. A.D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est omnibus & singulis Ballivis & Fidelibus Regis, de Terrâ Regis Hiberniæ,

Quòd eidem Episcopo, tanquam Custodi Regis Terræ illius, in omnibus, quæ ad Custodiam illam pertinent, Intendentes sint & Respondentes, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Manumissione Nativorum.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 29. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd per Finem, quem Johannes Simondson, Nativus noster Manerii nostri de Brustwyk, fecit coram, Dilectis & Fidelibus nostris, Johanne de Molyns, Nicholao de Bokelond, & Hugone de Berewyk,

Quos assignavimus ad hujusmodi Fines, ad opus nostrum, de Nativis nostris partium illarum, pro Manumissione eorumdem, recipiendum,

Manumisimus præfatum Johannem Simondson, & totam Sequelam suam, & ipsos ab omni Opere Servili exuimus, & erga nos exoneravimus,

Volentes & concedentes, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Johannes Simondson, & tota Sequela sua prædicta, imperpetuùm Liberi sint, & Liberæ Conditionis; ita quòd nec Nos, nec Hæredes nostri prædicti, a præfato Johanne Simondson, seu Sequelâ suâ prædictâ, ratione Villenagii sui, quicquam exigere, seu vendicare poterimus in futurum. A.D. 1338.

Teste Rege apud Turrim London. decimo sexto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literas Regis de Manumissione habent subscripti; videlicet,

Willielmus Godwyn de Esyngton, Nativus Regis Manerii prædicti.
Alanus Mason de Esyngton, Nativus Regis Manerii prædicti.

Per idem Breve.

De Conductu pro Lana Cardinalium.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 31. REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ad requisitionem,

Ex parte Domini Summi Pontificis, &, Venerabilium Patrum, de Convenis, & Monte Favencio, & de Mota, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, nobis factam, A.D. 1338.

Concesserimus eis quòd ipsi, per Attornatos & Servientes suos, Quaterviginti Saccos Lanæ extra Regnum nostrum,

A. D. 1338. Edw. 3. ftrum, in Navibus de partibus Exteris, usque ad partes Brabantiæ, pro liberatione ipsorum Domini Summi Pontificis & Cardinalium indè faciendâ, ducere possint,

Nos,

Volentes Securitati ipsorum Attornatorum, & Servientum, ac Lanarum prædictarum, in hac parte providere,

Suscepimus ipsos Attornatos, & Servientes, ac Lanas prædictas, Necnon Naves, & Magistros, ac Marinarios, ipsos conducentes, eundo versus dictas partes Brabantiæ, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in Salvum & Securum Conductum nostrum: A. D. 1338. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Consimilibus Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Wyndesore decimo octavo die Maii.

Indentura de Conventionibus inter Regem Angliæ & Bernardet de la Brette.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 3. CEST ENDENTURE TESMOIGNE les Covenances, Alliances, & Acorde, entre nous, Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlande, & Ducs de Guyen, de une part, & Monsieur Bernardett de la Brette, Noble & Puissant Baron, Visconte de Tartays, & Site de la Brette, d'autre part,

PRIMES, que le dit Site de la Brette en devendra Vassal de nous, Roi & Ducs, & ferra Homage & Sacrament de Fealte a nostre requeste, issint come ses Predecessours jadis l'ont encustumez de faire a les Noz.

Et nous lui fumes tenuz, pur ce, lui garder, & les soens, de damage, a nostre loial poair, & touz ceux, ql vendront ovesqes lui a nostre service & Obeisance.

Et, pur ce q'il ad a perdre grantz Terres, Chastelles, & Rentes, si tost q'il ferra de nostre Obeisance, bien a la value de Sis Mille Livres d'Esterlings, nous lui promettoms de doner & assigner le Chastel, Chastelenyes, & Lieux de Seint Makarie, de Aques, & de Seint Syvet ovesqes les Rentes, Homages, & Jurisdictions, merl & misti, nient emperi, ove totes les appurtenances, en Recompensions, en party de la parde qil encurra pur nostre Service; & le surplus de Sis Mille Livres nous lui promettoms d'assigner, & amender en Bons lieux & suffisantz deinz la Duchee, a plus pres, que nous purroms, des ditz lieux, en si suffisantz Lieux, des Rentes, des Honures, & des profitz, & de force des Homages, & Jurisdictions, come ferront ceux q'il pardera pur l'obeisance faire a nous.

Et, si en la Duchee nous ne lui purroms assigner le plein de ses pardes, le tout, ou partie, nous lui promettoms d'assigner, en la manere & forme susdite, deinz le Roialme d'Engleterre; &, si ceo ne se pocit faire sanz assent de Grantz d'Engleterre, les queux ne voleissent acorder a les choses surdites, nous, ditz Roi, le promettoms de faire & acomplier a nostre loial poair. A. D. 1338.

Er est auxint Acorde que, si tost come nous lui purroms faire rendre, ou lui rendoms les Lieux, Terres, & Rentes, ovesques les appurtenances, nyent empeires, ou desoules, mais en l'estat q'ils estoient a la Fesance de ses Homage & Sacramentz de Fealte, sanz meen, en nostre Obeisance, qil nous deit rendre les Chastelles, Lieux, Rentes, & Terres, ovesques totes appurtenances, deliverez des totes Charges, en la manere, come nous lui averoms baillez pur reson de ses pardes.

Et auxint lui promettoms d'amender & de paier tout ceo, q'il purra monstrer en bone foi, qil en avera parduz pur l'Enchesoun surdite, soit Bledz, Vyn, Argent, ou Bestiairies, ou Debtes d'Argent.

Et, outre ceo, nous lui promettoms de paier tout ceo, en qy nous esteioms tenuz des Gages, ou d'autres choses, au Viscontes de Tartas, jadis son Frere.

Et auxint lui promettoms que, si nous parnoms Paies ou le Roi de Fraunce, de lui, & de les soens, & touz ceux, que ferront ovesqe lui en nostre Service, faire entrer en la Paes, & avoir Paes entierement & Acorde, sanz exill, & sanz parde des Terres & Rentes, & sanz abatement des Chastels, ou de nulle force.

Et promettoms auxint amender tout ceo, que ceux, que vendront ovesqe lui en nostre Service, pardront, deinz si Bons Lieux, & si suffisantz, come ferront ceux q'ils parderont pur nostre Service, deinz la Duchee, ou deinz le Roialme d'Engleterre,

N

A.D.1338. Edw. 3.

glettrre, si ceo ne se poeir faire en la Duchee en bone manere.

Et voloms & grantoms que les Covenances, Traytees, & Parlees, entre, nostre Seneschal de Gascoigne, Monsieur Oliver de Ingham, de uoe parr, & Monsieur Berard de la Brette, pur, la Noble Dame, Mate de la Brette, Dame de Montynyak & de Gensak, sa Soer, d'autre part, soient acompliees, tenues, & faites en tout, & par tout;

Et, en cas que la dite Dame ne purreit acomplier totes les choses, Grauntecz & Parlees par le dit Monsieur Berard, en noun de lui, Nous lui promettoms d'ameuder tout ceo, q'elle pardereit pur nostre Service & Obeisance, a nous faitz, en Gascoigne, en si Bons lieux & si suffisantz, de Honoures, & de Jurisdictions, de Fortelesses & des rentes, come serront ceux q'elle parderoit pur nostre Service susdit.

Et, si issint estoit que en Gascoign ne Lui puissoms assigner (que Dieu defende) Nous lui promettons de faire Assignation, en Engleterre, des choses, q'elle parderoit pur nostre Service, en si Bons Lieux, & si suffisaotz, come serront ceux que elle avera parduz, en la forme & la condicion suisdites; Nomement, nous voloms, q'en cas q'elle oe purroit Bailler le Lieu de Montynyak, q'elle Baillasse son Droit de Mariage, de Dowaire, ou de Donacion, oue totes autres Droitures, q'elle ad pur Donarions faites, & Instrumentz, ou en testament, ou en autre manere, qe l'Assignacion, a lui faite, pur les choses surdites, du Castell & Chastelenye de Monttendre, & de la Preposte de Boorn, & de Mymysan, & Erbefauer, de Brassiges, Tyengue, & Vaile, issint come est Acorde par les ditz Monsieur Oliver & Monsieur Berard.

Et nous, ditz Roi, totes choses surdites, Escrites & Parlees, promettoms a tenir & complier par la manere & forme, que sont Traittes, Escrites, & Acordees; &, a graindre fermete de ceo tenir & acomplier, nous voloms & mandoms que nostre Grant Seal soir mys en pendant.

Et je'o, Sire de la Brette avantdit, en quant que a moy appartient, approve, & loie, & ratifie, totes les choses surdites, issinr Traittees, Ordinees, & Parlees.

Et, à graignonr fermete de celes, voille que moo Seal y soir mys, & panses, ensemblement ovesque le Seal du Roi mon Seignur & Dues.

Don, quant a nous, Roi avantdit, a nostre Tour de Londres, le Oetisme jour de May, l'An de nostre Regne duzisme, & quant a mon Sire de la Brette avantnome.

Pro Petro de Puyane, super Redditu de qualibet Balena capta.

A.D.1338. An.12. E.3. Vasc.12. E.3. m.4.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Petrus de Puyane, Admirallus Flotæ navium Civitatis nostræ Baionæ, ut,

Prætextu obsequii sui, nobis impensi, & imposterùm pro viribus impendendi,

Velimus Redditum, quem habemus in Portu de Beariz,

Videlicet, de quâlibet Balenâ, captâ & ad eundem Portum adductâ, Sex Libras Sterlingorum,

Michaeli Filio prædicti Petri, ad totam vitam ipsius Michaelis,

Necnon Redditum & Jura, quæ habemus in loco de Bedured, in Ballivâ de Goes, Amando Filio ejusdem Petri, ad totam vitam ipsius Amandi, Habenda, concedere gratiosè:

Nos,

Ut super præmissis consultiùs facere valeamus quod decebit, volentes super vero valore Redditaum & Jurium prædictorum per vos pleniùs certiorari, & Quis, vel Qui, ea modò tenent, & Qualiter, & Quomodo, & de aliis Circumstantiis, præmissa contingentibus,

Vobis mandamus quòd, habitâ cum illis de Concilio nostro partium illarum, super præmissis, & ea contingentibus, informatione pleniori, de eo, quod per Informationem hujusmodi inveniri contigerit, nos sub Sigillo nostro, quo utimur in Ducatu prædicto, reddatis distinctè & apertè sine dilatione certiores; hoc Breve nobis remittentes.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo die Maii.

Per Concilium.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

De Attornatu Literæ pro Comite Northamptoniæ, in Obsequium Regis ad partes transmarinas profecturo.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Alman. 12. E. 3. p. 1. m. 9.

WIllielmus de Bohun Comes Norhamptoniæ, qui cum Rege, in obsequium Regis, per Præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Attornatu, sub nominibus Johannis Engayne Chivaler, & Roberti de Teye, sub alternatione, ad lucrandum &c. in quibuscumque Curiis Angliæ, usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas. A. D. 1338.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo tertio die Maii.

Thom. de Evesham Rec. Attorn.

De Protectione pro Eodem Comite.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

IDem Comes, qui in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad dictas partes profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum clausula volumus, usque ad dictum Festum Omnium Sanctorum duraturas. A. D. 1338.

Præsentibus &c.

Teste ut supra.

Per testimonium ipsius Comitis.

Consimiles literas de Protectione habent subscripti, sub eâdem datâ; videlicet,

Nicholaus de Belhous
Benedictus Wade
Hugo de Nevile
Johannes de Vielston
Rogerus de Apulton
Johannes de Boulton
Thomas de Bosehale
Johannes Hode
Thomas Dardern
Nicholaus de Cropbill
Johannes Fitz-Richard
Willielmus Giffard
Johannes de Wauton
Johannes Gentilcors
Robertus Corbet
Michael Stacy
Willielmus de Asheburn
Petrus de la Tay
Thomas de Ursewyk
Ricardus de Totesham
Johannes de Nevile de Essex
Willielmus Messager
Thomas de Deventre
Ricardus Wytherparys
Johannes de Geryngham
Ricardus de Denton
Willielmus Sayere
Johannes de Nevile
Thomas de Wathyng
Petrus de Favelore
Ricardus Garland Clericus
Johannes de Wodehous
Willielmus Trussebut
Willielmus Hadestok
Nicholaus Coleman
Johannes Elis de Witparis
Hugo de Badewe
Rogerus de Englesfeld
Arnaldus de Mounteny
Petrus de Vieston
Johannes le Feronr
Thomas Warde
Willielmus Talmache
Willielmus de Gonewarton
Radulphus de Twyford
Nicholaus Trip
Hugo de Moreseby
Ricardus de Brewes
Willielmus Sydrake
Johannes fitz Johannis Stacy
Gerardus de Wyderyngton
Adam de Swyneborn
Rogerus de Wyderyngton
Edmundus de Bonyngton
Johannes de Clopton
Oliverus de Bohun
Robertus de Marny
Nigellus Attewater
Hugo de Newton
Edmundus de Cretingges
Johannes fil. Hugonis de Lancastr.
Johannes de Verdon
Johannes de Lancastel
Willielmus Henry
Willielmus de Irland
Henr. fil. Nicholai Brown Capellan.
Johannes Martyn
Johannes Scot
Johannes Fitz Water
Hugo Basset
Hugo Tregunnan Valettus Camer. Regis.

Super

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338 Edw. 3.

Super Mutuo, pro Passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Alman, 12. E. 3. p. 1. m. 10.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

Noveritis nos recepisse de, Dilecto nobis, Abbate Sanctæ Mariæ, de Osneya, unum Calicem aureum, cum Patenâ, ac lapidibus pretiosis, in pede ejusdem Calicis, Ponderis Quatuor Marcarum, & Quatuordecim Denariorum, & Pretii Triginta & Duarum Librarum, & Quatuordecim Solidorum, per manus, Dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Thesaurarii ac Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, facti, A. D. 1338.

Quem quidem Calicem, cum Patenâ, & Lapidibus prædictis, præfato Abbati restituere, vel ei dictum ejus Pretium solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem, & per Literas Patentes ipsorum Thesaurarii & Camerariorum, in Cancellariâ exhibitas.

De Mutuo a Religiosis, pro Passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos teneri, dilectis nobis in Christo, Abbati & Conventui Sancti Augustini Cantuariensis, in Quinquaginta Marcis,

Quas ab eis per Manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehous, & Camerariorum nostrorum, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, Mutuò recepimus,

Et quas quidem Quinquaginta Marcas eisdem, Abbati & Conventui, ad A. D. 1338. Festum Omnium Sanctorum proximò futurum, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Edmundo tertio die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo, & per Billam Thesaurariæ.

De Mutuo, ut supra, per Abbatem de Thorney.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis nos recepisse de, Dilecto nobis in Christo, Abbate de Thorneye, per manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti,

Unum Ciphum argenteum, cum Pede, & Cooperculo, Deauratum, & Aymellatum, & Ingravatum de Babwyn, in Pomello Pedis & Cooperculi, Ponderis Quatuor Librarum, & Decem Solidorum, Pretii Quatuor Librarum, & Decem Solidorum,

Unum Calicem argenteum Deauratum, cum Patenâ, Ponderis Duarum Marcarum, Pretii Duarum Marcarum,

Unum Ciphum argenteum Deauratum extra, cum Pede & Cooperculo, A. D. 1383. Ponderis Viginti & Octo Solidorum, & Octo Denariorum, Pretii Viginti & & Octo Solidorum, & Octo Denariorum,

Et unam Capam, Chori de Sanuto rubeo, brandatam de Ymaginibus de Auro & Serico, Pretii Sex Marcarum,

Quos quidem Ciphos, Coopercula, Calicem, Patenam, & Capam, eidem Abbati restituere, vel ei Undecim Libras, Quinque Solidos, & Quatuor Denarios (si iidem Ciphi, Coopercula, Calix, Patena, & Capa, sibi non restituantur) solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Edmundo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Per

Per Abbatem de Thornton.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis nos recepisse de, dilecto nobis in Christo, Abbate de Thornton, per manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Archidiaconi Richemundiæ, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti,

Unum Calicem Aureum, cum Patenâ, Ponderis Quinqnaginta, & Octo Solidorum, & Quinque Denariorum, & Pretii Triginta & Septem Librarum, Decem & Novem Solidorum, & Quinque Denariorum, A. D. 1338.

Quem quidem Calicem, cum Patenâ, eidem Abbati restituere, vel ei Sexaginta & Quindecim Libras, Decem & Octo Solidos, & Decem Denarios (si iidem Calix & Patena sibi non restituantur) solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Sanctum Edmundum tertio die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Per Abbatem de Burgo Sancti Petri.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis nos recepisse de, Dilecto nobis in Christo, Abbate de Burgo Sancti Petri, per manus, Dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Archidiaconi Richemundiæ, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti,

Unam Crucem argenti Deauratam, cum Pede, & Imaginibus Crucifixi, beatæ Mariæ, & Sancti Johannis, Ponderis Octo Librarum, Septem Solidorum, & Sex Denariorum, & Pretii Decem Librarum,

Unum Ciphum argenti Deauratum, cum Pede & Cooperculo, cum uno Scuchone in fundo de Armis Lancastriæ, Ponderis & Pretii Viginti & Quatuor Solidorum, & Octo Denariorum,

Unum Ciphum argenti Deauratum, cum Pede & Cooperculo Ponzonato infra, Ponderis & Pretii Quadraginta & Trium Solidorum, & Novem Denariorum, A. D. 1338.

Unum Calicem argenti, cum Patenâ, Deauratum, Ponderis & Pretii Quadraginta & Duorum Solidorum, & Septem Denariorum,

Et nnum Calicem argenti, cum Patenâ, Deauratum, & ingravatum, cum Pede, de Imaginibus, Ponderis & Pretii Triginta Solidorum,

Quæ quidem Crucem, Ciphos, Coopercula, Calices, & Patenas, eidem Abbati restituere, vel dictum pretium eorumdem ei solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Edmundo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Per Abbatem de Ramesey.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos recepisse de, Dilecto nobis in Christo, Abbate de Ramseye, per manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Archidiaconi Richemundiæ, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti,

Unum Calicem aureum, cum diversis Petrariis in fundo, cum Patenâ, Ponderis Novem Marcarum & Quinque Solidorum, & Pretii Sexaginta & Octo Librarum, & Quindecim Solidorum, A. D. 1338.

Unum Ciphum argenteum Deauratum, veterem & debilem, cum Pede & Cooperculo, cum diversis Scuchonibus & Aymellis, infra & extra, Ponderis Quadraginta & Octo Solidorum, & pretii Quadraginta & Octo Solidorum,

Unum Ciphum argenteum, cum Pede, Deauratum infra & extra, cum diversis Scuchonibus & Petrariis, sine Cooperculo, Ponderis Triginta & Duorum Solidorum, & Duorum Denariorum, & Pretii Triginta & Duorum Solidorum, & Duorum Denariorum,

Unum Ciphum argenteum, Deauratum

A.D. 1338. Edw. 3. ratum infra, & ingravatum, sine Pede & Cooperculo, Ponderis Viginti & Septem Solidorum, & Pretii Viginti & Septem Solidorum,

Et unam Capam Chori, broudatam de Auro & Serico, de diversis Ymaginibus, Pretii Quadraginta Marcarum,

Quos quidem Calicem, Patenam, Ciphos, Cooperculum, & Capam, eidem Abbati restituere, vel sibi Centum & Decem & Septem Libras, & Decem Solidos, pro Calice & Patenâ prædictis, & Quinquaginta & Duas Libras & Sex Denarios, pro dictis Ciphis, Cooperculo, & Capa (si iidem Calix, Patena, Ciphi, Cooperculum, & Capa, sibi non restituantur) solvere promittimus bonâ fide. A.D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Edmundo quarto die Junii.

Per ipsum Regem & literas ipsorum Thesaurarii & Camerarii.

Per Abbatem de Reding.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis Nos recepisse, per manus, dilecti Clerici nostri, Edmundi de la Beche, Custodis Garderobæ nostræ, de, dilecto nobis in Christo, Fratre Ricardo de Maurdyn, Commonacho Abbatis de Redyng, de Jocalibus ipsius Abbatis, Unum Calicem cum Patenâ, auri fin. Ponderis Triginta & Septem Solidorum, & Undecim Denariorum, & pretii Viginti & Duarum Librarum, & Quindecim Solidorum,

Unum alium Calicem, cum Patenâ, auri fin. Ponderis Quatuor Librarum, Decem Solidorum, & Octo Denariorum, & pretii Quinquaginta & Quatuor Librarum, & Octo Solidorum,

Unum Scrinium auri, ad modum parvi Feretri, Garnitum de Saphiris, Perlis Orientalibus, Camabut, Rubinis, Balamitibus, & aliis diversis Petrariis, pro Reliquiis imponendis, Ponderis Viginti Librarum, Novem Solidorum, & Octo Denariorum, & Pretii, per æstimationem, Ducentarum Librarum, A.D. 1338.

Quæ idem Abbas nobis pro expeditione negotiorum nostrorum mutuavit,

Quæ quidem Calices, Patenas, & Scrinium, præfato Abbati restituere, vel pretium indè eidem solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Edmundo quarto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Per Abbatem de Bardeney.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos recepisse de, dilecto nobis in Christo, Abbate de Bardeneye, per manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Woodehouse, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti,

Duas Pelves de Argento, Aymellatas in fundo, de unâ Chaceâ, Ponderis & Pretii Sex Librarum, Duorum Solidorum, & Sex Denariorum,

Et Unum Calicem argenteum, cum Patenâ, Deauratum, Ponderis & Pretii Triginta & Duorum Solidorum, & Quatuor Denariorum, A.D. 1338.

Quos quidem Pelves, Calicem, & Patenam, eidem Abbati restituere, vel ei Septem Libras, Quatuordecim Solidos, & Decem Denarios (si iidem, Pelves, Calix, & Patena sibi non restituantur) solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lopham octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

Per Abbatem de Crouland.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos recepisse de, dilecto nobis in Christo, Abbate de Crouland, per manus, dilecti Clerici nostri, Roberti de Wodehouse, Thesaurarii, & Camerariorum nostrorum,

Ex causâ Mutui, nobis, pro Passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum Abbatem facti, A.D. 1338.

Unum Calicem, cum Patenâ, deauratum per totum, Ponderis & Pretii Quatuor Librarum, & Quinque Denariorum,

Et

A. D. 1338. Edw. 3. Et unam Capam Chori, de Samito rubeo, broudatam de diversis Ymaginibus aureis, Precii Octo Marcarum,

Quos quidem Calicem, Patenam, & Capam, eidem Abbati restituere, vel ei Novem Libras, Septem Solidos, & Unum Denarium (si iidem Calix, Patena, & Capa, sibi non restituantur) solvere promittimus bonâ fide. A. D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lopham octavo die Junii.

Pro Mercatoribus Brabantiæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 13. REX, Dilecto & Fideli suo, Waltero de Manny, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, Salutem.

Cùm nuper vobis mandaverimus quòd Mercatoribus de Brabantiâ,

Cum Lanis suis, quas apud Orewell venire mandavimus,

Usque partes Brabantiæ salvum & securum Conductum de Navibus Regni nostri, de Guerrâ paratis,

Juxta Conventiones inter, dilectum & fidelem nostrum, Venerabilem Patrem, Henricum Lincolniensem Episcopum, & alios Nuncios nostros, ad partes illas nuper missos, &, Nobilem Virum Ducem Brabantiæ, & Mercatores ejusdem Ducatûs, initas,

Habere faceretis,

Et Centum Marcas, pro Expensis, ratione Conductûs illius faciendis, Willielmo de Kyngeston, Clerico nostro, fecerimus liberari,

Et jam intellexerimus quòd, licet præfati Mercatores de Brabantiâ, cum Lanis suis, in dicto Portu de Orewell, juxta mandatum nostrum prædictum, congregati, Conductum diu est expectaverint supradictum, Naves tamen ad conducendum eos, ut prædictum est, ad ipsos Mercatores Brabantiæ nondum venerunt, nec adhuc, ut dicitur, sunt paratæ, A. D. 1338.

Undè plurimùm admiramur &, non immeritò, commovemur, præsertim cum, ex dilatione hujusmodi, Mala & Jacturas, juxta Conventiones prædictas, incurrere possemus,

Nos,

Volentes hujusmodi malis, quatenùs cum Dei auxilio poterimus, præcavere,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eisdem Mercatoribus de Brabantiâ, pro Lanis suis, ad partes proprias salvò ducendis, securum Conductum de Navibus hujusmodi, de Guerrâ paratis, habere faciatis, juxta formam mandati nostri, aliàs vobis indè directi; & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Lopham nono die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Comitiva Regis, de Protectione.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 8. Willielmus de Northwell, qui cum Rege, in obsequium Regis, per Præceptum Regis ad partes transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum Clausulâ volumus, usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Præsentibus &c. A. D. 1338.

Teste Rege apud Walton duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas de Protectione habent subscripti, sub eâdem datâ; videlicet,

Johannes Chaucer
Walterus Wadshef
Thomas Purchas
Robertus Polidod
Hugo de Croft
Willielmus Fitz-Waryn
Ricardus Bosevile
Johannes Heroun
Johannes de Knaresburgh
Thomas de Swynnerton
Johannes de Bello Monte
Philippus de Weston
Edmundus de Denum
Willielmus de Dalton
Johannes de Eton
Henricus Prodhome Civis Civitatis Regis London.
Willielmus Goneys
Thom. Seint Oweyn
Henr. de Burton

Thomas

A. D. 1338. Edw. 3.

Thomas de Clyfton
Thomas de Colevill
Ricardus Murymouth
Johannes de Mereworth
Robertus de Tifford
Henricus de Kneton
Henricus de Northwell
Rogerus de Couton
Rogerus de Aneuewyk
Ricardus de la More
Johannes de Shaldeford
Johannes de Skylyngton
Henricus Picard,
Qui cum Thoma de Swynnerton in obsequium Regis &c.

Per Testimonium Henrici de Ferariis.

Ricardus de Natesby Persona medietatis Ecclesiæ de Roderham. A. D. 1338. Edw. 3.
Johannes de Walford
Johannes Stourmy
Johannes de Wambeweld
Alexander Aunsel
Robertus de Ros
Johannes de Langeton
Willielmus Mennur de Kercolston
Johannes de Bello Campo
Willielmus de Hugate
Per ipsum Regem.
Thomas Mayner
Per Breve de Privato Sigillo.
Gavinus de Suthorp
Per Billam de Privato Sigillo.
Henricus de Lancastr. Comes Derbiæ
Per ipsum Regem.

De Constabularia Angliæ commissa.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 25.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Humfridus de Bohun Comes Herefordiæ & Essexiæ, & Constabularius Angliæ,

Qui tàm ob corporis sui inbecillitatem, quàm propter infirmitatem diuturnam, quâ detinetur, ad Officium Constabulariæ prædictæ excercendum, & alia Servitia, quæ ratione Castrorum, Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, quæ de nobis tenet in Angliâ & Walliâ, Pacis & Guerræ temporibus facienda, non sufficit laborare,

Desiderans se a Laboribus hujusmodi ex causâ prædictâ pro tempore exonerari,

Constabulariam prædictam, ac Manerium de Fulmodeston, cum pertinentiis, unà cum Advocatione Ecclesiæ de Kettleston in Comitatu Norffolciæ, simul cum Feodis Militum ad idem Manerium spectantibus, Dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Willielmo de Bohun Comiti Norhamptoniæ, Fratri ejusdem Comitis, dederit & concesserit, ad totam vitam ipsius Comitis Norhamptoniæ Habenda,

Ita quòd idem Comes Norhamptoniæ dictum Officium Constabulariæ, & ea quæ ad illud Officium pertinent, ac totum Servitium prædictum, quòd idem Comes Herefordiæ & Essexiæ, nobis pro eâdem Constabulariâ, ac Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis prædictis, facere sic tenetur, pro ipso Comite Herefordiæ & Essexiæ faciat & exequatur,

Nos,

Donationem & Concessionem prædictas, pro nobis & Hæredibus nostris, de gratiâ nostrâ speciali acceptantes, A. D. 1338.

Volentésque, consideratâ ipsius Comitis Herefordiæ & Essexiæ, ut præmittitur, impotentiâ, quieti & tranquillitati ejusdem Comitis favorabiliter providere,

Concessimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd prædictus Comes Norhamptoniæ dictum Officium Constabulariæ, & ea quæ ad idem Officium pertinent, totumque Servitium quod præfatus Comes Herefordiæ & Essexiæ, pro Constabulariâ, ac omnibus Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis suis prædictis, quæ sic de nobis tenet, facere consuevit, & etiam tenebatur, tàm Guerræ, quàm Pacis temporibus, ad totam vitam ipsius Comitis Norhamptoniæ faciat & excerceat, ut est dictum,

Et quòd idem Comes Herefordiæ & Essexiæ, ad Officium & Servitia prædicta facienda, necnon ad veniendum ad Parliamenta & Concilia nostra, & Hæredum nostrorum, seu alia Onera quæcumque, ratione dictorum Constabulariæ aut Servitii, pro Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis prædictis, ut prætangitur debita, nobis aliqualiter facienda seu subeunda, pro tempore vitæ præfati Comitis Norhamptoniæ, nullatenus teneatur, nec ad hoc quomodolibet compellatur, set indè, pro tempore illo, penitus sit quietus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lopham duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Forma Concordiæ inter Regem Angliæ & Homines de Flandria.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 11.

A Touz ceux, qui cestes presentes Lettres verrout ou orront, Heuri, par la soeffrance de Dieu, Evesque de Nicole, Guilliam de Bohoun Counte de Northamptouiâ, Robert d'Ufford Conte de Suffolciâ, & Johan Darcy Seneschal vel Houstiel nostre Sire le Roi, Messages & Procurours de, Tresexcellent Prince, Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlande, & Ducs d'Aquitain, nostre Treschere Seigneur, Saluz & conissance de verite.

Savoir fesoms a touz, qui nous,

Considerans l'Amur & bone Affection, qui les bones Gentz des Villes, Chastelleries, & Terroires de tout le Commun Pais de Flandres, ont & portont per devers nostre dit Seignur le Roi & le soiens,

Nous pur norir & acrocher bon Favour & Amur greignur entre les dessus ditz, nostre Sire le Roi, & les bones Geutz de Flaudres, & pur avacier les bones Gentz de Commun Pais de Flandres d'avoir Chivanche & Marchandises, par vertu de poir, a nous done de nostre Seignur le Roi, & de sa bone Grace Especiale,

Avons nous fait, traitet, & acordet voie & substance d'Amiste, ovesque les bones Gentz desuz dites, en la fourme & maniere qui ci apres s'ensuit,

PREMIEREMENT, Nous avoms promis, & promettons, as bones Gentz du Pais de Flandres dessus dit communemeut, tant conjoyntement, come singlerement, qui nous lour soeffroms a achater, sanz nul delai, de Laynes, & toutes autres manieres de Marchandises, Biens, & Denrees, qui ore sont venues d'Angleterre en Holande, en Zeelande, & aillours, ou qui ce soit, & qui ci apres outre verrout ensi, come autres bones Villes & Gentz feront quel qils soieut.

ITEM, Nous lour avoms promis, & promettons, qui touz Marchantz de Flandres, quel q'ils soient, qui verront deinz les Bounds ou Havenes d'Engleterre, ou de ceux, des queux le Roi d'Engleterre est poissantz, ferront seur Sauf & Franc de lour Corps, & de lour Avoirs, & lour Meisnies ovesqes, tant, & si longement, q'ils ferront & demurront dedeinz les Boundes & Havenes d'Engleterre, ou de ceux des queux le Roi ad poer; &, en cas qui les Marchauz de Flandres, lour Biens, & Maisnies, fuissont endamages, par les Gentz du Roi d'Engleterre, ou des ses Subgis, en temps a venir, nostre Sire le Roi lour deveroit faire, ou ses Gentz de par lui, debonairement & amiablement, solouc le fait, droit & lay, si brief & si court, qui on le purra faire en ascune maniere, sanz enfreindre les Leys & Droitures de Pais de nostre dit Seigneur le Roi, ou de soens.

A. D. 1338.

ITEM, lour avoms promis, & acorde, qui touz Flamens devient estre Seur Sauf & Franc, ovesque lour Beins & Mesnies, par Eawe, & par Terre, sauz avoir ascon grief ne meffait des Engleys, ou d'autres le Gentz de Roi, ou de ses Subgis, ou de Gentz de ses Subgis, en quicumique lieu les Aventures les purroient assembler, en monstrant lour Sigue qui on appele Coketz, ou Chartrez Parties; mes, par especial, avoms retenu, pur nostre Sire le Roi, qui li Flamens u'aideront point les Escoz; & s'il avenoit qui ascons Flamens, ou autres, appurtenantes au Pait de Flaundres, alaissent, ou menassent ascons Biens, vers les Escoz, as Enemis de nostre Seigueur le Roi, yceux, alanz ou menanz, ferront exceptes & exclus de Seurtees, Sauvtees, & Franchises desus dites, & les purroit nostre Seignur le Roi, ou ses Gentz, grever en toutes maueres sanz enfrendre les Seurtees, Sauvtees, & Franchises desus dites.

ITEM, avoms acorde ovesque les bones Gentz, & ovesque tout le comun Pais de Flandres, q'ils ne se devient point meller, ne entremettre, en ascone manere, par consort des Geutz, ou de Bataille de Guerres, de nostre Sire le Roi desus dit, & de, Noble Homme, Sire Philip de Valois (qui se tient pur Rois de France) aidant ne unisant ne l'un, ne l'autre, ne lour Aidance q'il ont a present, ou purront avoir en apres, de quecumqne estat ou condicion q'ils sont, ou ferront.

ITEM, avoms promis & acorde, qui nostre Sire le Roi, ses Gentz, ou Aidantz, ne divont point venir en Flandres, ne passer par le Pais de Flandres, Armez ou Desarmez, poissauntement par faire Damage al Counte de Flandres, ou as Pais de Flandres, al dit Sire Philip, as Terres, ou as Seignures q'il tient, ou a ses Aidantz, par tiele condicion; qui les Geutz, & le Pais de Flandres, ne

A. D. 1338. Edw. 3.

soeffrent pas qui le dit Sire Philip, ses Gentz, ou Aidantz, facont ascon damage a nostre Sire le Roi, a ses Gentz, ou Aidantz, dedeinz le Pais ou Bounds de Flandres: ne q'il, ne ses Gentz, passent par Flandres, pur faire Damage a nostre Sire le Roi, a ses Gentz, ou Aidantz; mes, s'il evenoit qui nostre Sire le Roi, ses Gentz, ou Aidantz, ou autres, quel, ou de quelcumque estat ou condicion, q'il suissent, ou purroient estre, vousissent venir en Flandres, ovesque Gentz d'Armes, ou sanz Armes, pur faire Damage au Countee, ou al pais de Flandres, ou pur passer par Flandres, pur adamagier le dit Sire Philip, les Terres, ou Seignures q'il tient, ou ses Aidantz, adonqes purront les Flamens eider lour Droit Seignur le Count de Flandres, dedeinz son Pais, a faire contre tiel propos resistence & defense.

Et singulerement est acorde qui nostre Sire le Roi, ses Gentz, & Aidantz, purront aler, & venir, par les Eawes de Mier, & de Flandres, a Navie, a tout lour Corps, Biens, Avoirs, & Meisnies, franchement sanz avoir empeschement du Pais, ou de Gentz de Flandres, & Guerre lour meillour chimyn, a pluis parsont, pur aler & passer outre; par eusi qui le dit Roi, ses Gentz, ou Aidanz justeront point hors de lour Niefs dedeinz les Pais de Flandres, sanz le consentement de Flamens, & q'il ne feront point de damage au Counte de Flandres, a ses Gentz, ne a son Pais, ne as autres q'il truveront dedeinz les Havenes, ou Fraunchises, de Flandres.

Et s'il avenoit qui les Roi d'Engleterre, ou ses Gentz Armez, venoient dedeinz le Havene del Swyn, a l'Escuze, ou dedeinz ascones des Havenes as costies de Flandres, si ni demouroir, ne ni deuroit demurer, qui une soule marce, si ceo ne fust par Tempeste notoire & manifeste, & tauntyst la Tempeste cesse il se deveroit partir de dites Havenes.

ITEM, avoms uncore acorde qui les Marchanz Engleys, & touz autres Marchanz, quel q'ils soient, ou serroint, a touz lour Corps, lour Biens, & Meisnies, purront Fraunchement en Flandres venir, demurer, & aler, auxi avesque lour Corps, Biens, & Meisnies, conjointement & devisement, aler, & returnir hors de Flandres, & Vendre lour Biens en Flandres, q'ils y ameneront pur Vendre, & Rechater autres Biens, Marchaundises, ou Denrees, de quicumque estat qui eles soient, ou serront, sanz ascun exception: & d'icenx joir paisiblement: &, satisfaction fait as vendours, ou as vendanz, ils les purront mener, ou faire mener, quele part qui lour plera, sur le Condut de Gentz, & de Pais de Flandres, si avant comme les Bonnes de Flandres s'estendent.

A. D. 1338. Edw. 3.

Et, en ycele meisme maniere, purront les Flamens, en Pais & Terres de nostre Sire le Roi, & de ses Subgis, des queux il ad, ou avera, poair, a touz lour Corps, Biens, & Mesnies, venir, demurrer, & aler, Marchannder, Vendre, Achater, & Departir, quant lour plerra, du Pais nostre Sire le Roi, & de soens, & tout lour Biens & Maisnies, satisfaction faite, & Sour le Conduct nostre Sire le Roi, sicome dist est pardevant.

Et est bien l'entencion de nous, Procurours desuz dit, qui touz Flamens, qui voilent venir, desarmes, dedeinz le Pais de nostre Sire le Roi d'Engleterre, ou de ses Subgis, pur Marchaunder, Vendre, ou Achatre, quicumqes Marchandises, Biens, ou Denrees, qui se soient vendables es pais d'Engleterre, ou de ses Subgis, qui tout cils sont compris, & enfranchis, come Marchantz, paiant totes Foitz chescon Marchant son Droit & Redeuanche, come autres paieront de lour estat.

Et par les Convenches, Acors, & Condicions, contenues en cestes presentes lettres, n'est pas lies le Counte de Flandres, qui ceo ne soit en sa volente de aider, ou servir, de hors Flandres, a qi q'il voudra, ovesque ses Hommes de Fief, & ovesque ses Gentz de lignage de Chevaliers, & Esquiers, qui presentement tienent Fief de lui, ou sur les queux lui Fief purront venir, qui de volente lui voudrent servir; mes les Gentz de bone nacion, ne les Hommes qui sont Burgoys, ou Habitans, dedeinz les Villes, ne serviront point al Counte de Flandres en ce cas, en tant come les Villes les purront ostier par raison, solonc Custumes ou Fraunchises de lour Villes.

ITEM, avoms Acorde qui totes les choses, contennes en cestes presentes Lettres, & chescun d'yceles, deyvont valer & durer en lour force & vertue, del jour de la Date de cestes Lettres, jusqes a demy An apres le jour qui Pais & Acord serront faitz, & Notoirement pupplies de Guerres desuzdites, & tut en bon Amur & leal sanz fraude, decevanche, & sanz mal engyn.

Et, quant as choses desusdites, & chescon d'iceles, bien & fermement tenir, & acomplir, & parfaire, au Pais, & as bones Gentz de Flandres devant nomees,

A. D. 1338. Edv. 3. nomees, nous avoms Obliges, & Obligeoms, par la tenure de cestes Lettres, nostre Sire le Roi, & ses Heirs, & les Biens de lui, & de ses Heirs, Moebles & Nientmoebles, presentz & avenirs, ou q'ils soient, ou purront estre Trovez, jesqes en plain satisfaction, & leal restor, de toutes les defautes, qui avenir purroient, ou avendroient en ascone manere, as Poinz, ou Articles, devant Escriptes, ou ascon d'ycelcs, pur les aresteir & detenir, constraundre ou pursuer, en toutes Cours, & devant tous Jugges, & en totes Justices, tant Seculers, come Espiritueles, jesqes a tanr, sicome devant est Covenue, qui toutes fautes, y encherront, fuissent deveinent redrecies.

Et, pur Fermete, & Tesmoigner de toutes les choses desusdites, & desus Escriptes, nous avoms, de certeyne science, mis & appenduz nostre propres Seals a cestes presentes Lettres.

Et pur ceo qui, Haut Homme, & Noble Monsieur, Reynaud Counte de Gelre & de Zunchuene, a nostre requeste, de nostre consentement & Oteraí, tant par nostre le Roi d'Engleterre, come de par nous, attraiteir, fait, & accordait, c'est present Acort, A. D. 1338. Edv. 3. ovesque les bones Genz de Villes & Pais de Flandres, Nous avoms requis, & requiroms, le dit Monsieur de Gelre qui, en signe de pluis clere Tesmoignance, y voille faire mettre son propre Seal a cestes Presentes Lettres, ovesque les nostres.

Et nous Reynaud Counte de Gelre & de Zunchene Tesmoignoms qui, a la request de desusditz Evesqes, Countes, & Senescal, & de lour Consentement & Ottray, nous avons, tant de par nostre Sire le Roy d'Engleterre, come de par eux (come moyen qui volentris vertiens les profit de l'une part & de l'autre) traiteit, fait & acordeit cest present Acort, ovesques les bones Gentz de Villes & Pais de Flandres desusditz, & sour ceo nous avoms, de certeine science, pur Tesmoigner, fait mettre nostre propre Seal a cestes presentes Lettres, ovesque les Seals, & a la request, des Evesqes, Contes, & Seneschal desusdites.

Donne a Andwers le Meskerdey apres le jour de la Trinitie, l'An de Grace M.CCC.XXXI.

De Procuratoriis super Tractatu Pacis cum Philippo de Valesio.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 5. UNiversis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, Sanctissimus in Christo Pater, Dominus B. divinâ providentiâ, Papa Duodecimus,

Pridem intelligens gravem Commotionis seu Guerræ materiam, inter Consanguineum nostrum Franciæ & nos suscitatam, & proindè, more Patris benivoli, de Filiorum quiete solicitì,

Reverendos in Christo Patres, P. Tituli Sanctæ Praxedis Presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconum, Cardinales, ad procurandum mutuum bonum Pacis duxerit specialiter transmittendos,

Qui, priùs ad eum, & ad nos postmodùm, accedentes, Pacis Tractatum cum instantiâ fieri postulârunt,

Demùm Literis Patentibus ipsius Consanguinei nostri in Regnum nostrum missis, per quas, Venerabilibus in Christo Patribus, J. Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, & R. Dunolmensi Episcopo, necnon, Dilectis & Fidelibus nostris, R. de Ufford Comiti Suffolciæ, Galfrido le Scrop Militi, A. D. 1338. & Magistro Johanni de Ufford Archidiacono Eliensi, & eorum singulis, salvum & securum Conductum concesserat in Regnum Franciæ veniendi, ad Tractandum cum eo, vel Deputandis per eum, super Reformatione Pacis hujusmodi, & aliis singulis ipsam Pacem concernentibus, illuc propter hoc morandi, & exinde liberè redeundi,

Nos, ut Pacis Filius, Pacem habere cum omnibus affectantes, propter hoc, & etiam ob reverentiam dicti Domini Summi Pontificis, & Sedis Apostolicæ, ac Mediationem Dominorum Cardinalium prædictorum, præfatos, Archiepiscopum, Episcopum, Comitem, Militem, & Archidiaconum (de quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus) Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alterum prædictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) Nuncios & Procuratores nostros facimus & constituimus speciales,

Dantes & concedentes eisdem omnibus, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (ita quòd alter ipsorum Archiepiscopi

A.D. 1338. Edw. 3. copi & Episcopi sit unus) plenam Potestatem & Mandatum speciale Tractandi & Concordandi, Pacificendi, Componendi, & Transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum præfato nostro Consanguineo, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Dominiis, Dignitatibus, Honoribus, Hæreditatibus, Terris, Possessionibus, Locis, & Juribus, ad Nos quocúmque Jure, Titulo, Causâ, vel Colore, pertinentibus,

Necnon super universis & singulis Quæstionibus, Querelis, Controversiis, Arestis, Demandis, & Debatis, Actionibus Realibus, Personalibus atque Mixtis, ac Litibus, & Processibus super hiis in hac parte Dependentibus, quæ mutuò competunt vel competere poterunt,

Ac etiam super omnibus Dampnis & Injuriis, hinc indè in Terrâ & in Mari factis & illatis, ac Expensis & interesse quæ exigi poterunt hinc & indè,

Super quarumcúmque etiam Guerrarum & Dissensionum Commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis,

Pacem plenam & Fœdus perpetuum inter dictum Consanguineum nostrum pro Se, & suis Hæredibus, & Nos pro nobis, & nostris Hæredibus, ineundi, ac Treugas & Guerræ Cessationem seu Sufferentiam concedendi,

Et ea, quæ sic tractata, concordata, pacta, composita, transacta, & inita fuerint & concessa, quatenus ad nos attinet, quacúmque firmitate vallandi & securandi, necnon Securitatem, quæ nobis fieri debeat, petendi, stipulandi, & recipiendi,

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores & Nuncios, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alterum prædictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo primo die Junii.

Consimile Procuratorium fit præfatis, Atchiepiscopo, Episcopo, & Galfrido, & Duobus eorum.

Item fiunt duo consimilia Ptocuratoria, sub istis verbis, ad Tractandum specialiter & solumommdo cum, Excellentissimo Principe, Domino Philippo Rege Franciæ illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Alia Procuratoria super Tractatu prælibato.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 5. Universis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd, cùm, Sanctissimus in Christo Pater, Dominus B. Divinâ Providentiâ, Papa Duodecimus *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Venerabiles in Christo Patres,

J. Cantuariensem Archiepiscopum, totius Angliæ Primatem.

Et R. Dunolmensem Episcopum,

Necnon Nobiles Viros,

Johannem Ducem Brabantiæ & Lotringæ,

Consanguineum,

Guillielmum Hanoniæ, Holandiæ, & Zelandiæ, ac Dominum Frisiæ,

Reginaldum Gelriæ & Zutphen.

Comites,

Ac Gullielmum Marchionem Juliacensem,

Fratres nostros carissimos,

Ac etiam,

Dilectos & Fideles nostros, A.D. 1338.

Robertum de Ufford, Comitem Suffolciæ,

Galfridum le Scrop,

Et Gullielmum de Dunort, Dominum de Oustrehont,

Milites,

Ac Magistrum Johannem de Ufford, Archidiaconum Eliensem,

De quorum fidelitate probatâ & circumspectione ptovidâ plenam fiduciam reportamus,

Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum alterum prædictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) Nuncios & Procuratores nostros Facimus & Constituimus speciales,

Dantes & Concedentes eisdem omnibus, Novem, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum alterum prædictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) Plenam Potestatem &

A. D. 1338. Edw. 3. & Mandatum speciale tractandi *&c. ut supra usque ibi si mandatum exigant speciale & tunc sic*,

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores & Nuncios, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum alterum prædictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A. D. 1338. Edw. 3.

Dat. apud Walton vicesimo primo die Junii.

Consimile Procuratorium fit, sub istis verbis, ad Tractandum specialiter & solummodo, cum, excellentissimo Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo *&c. ut supra mutatis mutandis.*

De Protectione pro Euntibus in Comitiva Philippæ Reginæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 8. Johannes de Bury, qui cum Philippâ, Reginâ Angliæ, Consorte Regis carissimâ, per Præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum Clausula volumus, usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Walton. vicesimo secundo die Junii. A. D. 1338.

Per Testimonium Johannis de Bures.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti, qui cum præfatâ Reginâ ad easdem partes profecturi existunt; videlicet,

Gilbertus de Imworth Hostiarius Cameræ dictæ Reginæ.
Teste ut supra.
Per idem Testimonium.

Alianora de Bello Monte.
Per Testimonium Henrici de Ferar.

Robertus de Beverle, per Testimonium ipsius Reginæ.
Ricardus de Roudes.
Thomas Tyrel.
Johannes Chydyngfold.
Simon de Upton.
Elena de Wyght.
Johannes de Melford.
Thomas Priour.
Rogerus Belet.
Johannes de Raundes Persona Ecclesiæ de Manyngton.
Clemens Carman de Fretenham.
Lucia quæ fuit Uxor Johannis de Waldeshef.
Isabella quæ fuit Uxor Willielmi de la Mote.
Johannes Bures de Essex.
Jacobus de Mountz.
Nicholaus del Spense.
Thomas de Dene.
Thomas de London.
Galfridus de Dene.
Johannes filius Johannis Bures de Essex.
Ricardus de Creyk Custos Hospitalis beatæ Mariæ de Castelton in Alto Petto.

Johannes de Bures.
Robertus de Crek.
Johannes de Leyk.
Johannes de Newbourn.
Johannes de Mildenhale.
Willielmus de Kentebury.
Adam de Rugge.
Willielmus de Dorkyng.
Thomas de Tettebury.
Willielmus Deyrestre.
Willielmus de Kenyngton, }
Henry de Tuttebury, } *per Testimonium Johannis de Bures.*
Thomas de Meldenhale, }
Johannes de Bukeby, }
Thomas de Tettebury.
Willielmus de Abberbury.
Ricardus de Malmesbury.
Willielmus de Colyngham Clericus.
Ricardus de Podenhale.
Robertus de Imworth.
Ricardus de Baston.
Johannes de Clisseby.
Johannes Bosham.
Thomas Jolyf.
Johannes Athelard, }
Thomas Kyppyng, } *per Testimonium Johannis de Bures.*
Willielmus de Milton, }
Edmundus Bernard de Wedon.
Robertus Burde de Houghton Conquest.
Petrus de Aylestone.
Petrus de Oxon.
Nicholaus de Talworth.
Walterus de Wight.
Hugo de Overton.

A. D. 1338. Edw. 3.

Johannes de Wendlynburgh.
Gerardus Mareschant } *per Testimonium præfati Johannis.*
Willielmus de Aston
Ricardus filius Nicholai de Nowers de Alphemeston,
Edmundus Flambard, per idem Testimonium.
Margeria de Tilshope.
Johannes de Kenynton.
Robertus filius Roberti de Danburst Clericus.
Simon de Northwode Clericus.
Willielmus Fycays.
Willielmus de Cornewaill.
Ricardus de Withyndon.
Theodosius Fanchevelle.
Thomas Prest.
Gullielmus de Luk.
Thomas atte Shires.
Gilbertus de Beaulu.
Magister Willielmus Deycestr.

A. D. 1338. Edw. 3.

De Passagio J. Archiepiscopi Cantuariensis & R. Dunolmensis Episcopi.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 26. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyngdoniæ, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti in Portu Dovorriæ, Salutem.

Cùm, Venerabiles Patres, J. Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas, & R. Episcopus Dunolmensis, ad partes transmarinas, pro quibusdam arduis negotiis nostris, unà cum, Venerabilibus Patribus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de mandato nostro, proficiscantur,

Vobis mandamus quòd eisdem, Archiepiscopo & Episcopo, cùm ad dictum Portum Dovorriæ declinaverint, Naves, competentes & benè munitas pro Passagio suo, & Familiarum, Equorum, Heruesiorum, & rerum suorum, habere,

A. D. 1338.

Navésque illas, unà cum ipsis, ad partes prædictas proficisci faciatis, prout iidem, Archiepiscopus & Episcopus, vel eorum alter, vobis scire faciet ex parte nostrâ; ita quòd, pro defectu Navium hujusmodi, negotia nostra prædicta infecta, seu retardata, non remaneant ullo modo.

Teste Rege apud Walton. vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

De Protectione pro J. Archiepiscopo Cantuariensi & R. Episcopo Dunolmensi.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 21.

REX universis & singulis Admirallis, Custodibus Passagiorum, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Marinariis, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm in Terrâ, quàm in Mari, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ad instantem requisitionem, Venerabilium Patrum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad nos in Angliam per Sedem Apostolicam transmissorum, mittamus, Venerabiles Patres, J. Archiepiscopum Cantuariensem, totius Angliæ Primatem, & R. Episcopum Dunolmensem, ad partes transmarinas, pro quibusdam arduis negotiis nostris ibidem expediendis,

Nos,

Volentes Securitati ipsorum, Archiepiscopi & Episcopi, providere,

A. D. 1338.

Suscepimus eosdem, Archiepiscopum & Episcopum, & eorum alterum, ac ipsorum Familias, Equos, Hernesia, Res, & Bona sua quæcumque, necnon Marinarios & Naves, ipsos ducentes, eundo versus dictas partes, & exindè redeundo, tàm per Terram, quàm per Aquam, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Walton. vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

De

De Mutuo, per Abbatem de Hida.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 10.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos recepisse, per manus, dilecti Clerici nostri, Edmundi de la Beche, Custodis Garderobæ nostræ, de, Dilecto nobis in Christo, Fratre Johanne Spirock, Commonacho Abbatis de Hida, de Jocalibus ipsius Abbatis, Unam Crucem Auri, cum diversis Petris, Ponderis Triginta & Trium Solidorum, & Novem Denariorum, & Pretii Viginti & unius Librarum, Sexdecim Solidorum, & Octo Denariorum,

Unum Calicem Argenti, Deaurati & Aymellati in Pomello, Ponderis Quatuor Librarum, Decem & Octo Solidorum, Sex Denariorum, & Unius Oboli, & Pretii Sex Librarum, Tresdecim Solidorum, & Quatuor Denariorum, A. D. 1338.

Et Unum Calicem Argenti, Deauratum, cum Patenâ, Ponderis Sexaginta & Quinque Solidorum, & Pretii Quatuor Librarum, & Quinque Solidorum,

Quas præfatus Abbas nobis, pro expeditione negotiorum nostrorum, mutuavit, & quas quidem, Crucem, Calices, & Patenam, præfato Abbati restituere, vel Pretium indè, si sibi non restituantur, eidem Abbati solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Walton, vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Confirmatio Concordiæ inter Regem Angliæ, & Homines de Flandria.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 11.

LE Roy a touz ceux, qui cestes presentes Lettres verront ou orront, Salutz, ou conissance de Verite.

Sachetz nous avoir veu & regarder Une Tretee & Accord, faitz entre, l'Onurable Pierre en Dieu, Henry, par la Grace de Dieu, Evesque de Nicole, &, noz Cher & Foialz, William de Bobun Counte de Northampton, Robert de Ufford Counte de Suffolc, & Johan Darcy Seneschal de nostre Hostiel, noz Messages & Procureurs es parties de dela, d'une part, & les bones Gentz des Villes, Chastelleries, & Tertoires de tut le Commun Pais de Flandres, d'autre part, en le forme qui s'ensuit,

A touz ceux, qui cestes presentes Lettres verront ou orront *&c. ut supra, de 17 instantis Junii, usque ad hæc verba, viz.* A. D. 1338.

Nous les ditz Tretee & Acord, & totes les choses, contenues en yceux & chescune de les, quant que a nous appartient, Agreoms, & pur Nous & noz Heirs, Acceptoms, Ratifioms, Confermoms & Approvoms.

En Tesmoignance de queu chose a cestes noz Lettres Overtes avoms fait mettre noz Seals.

Don. a Walton. le xxvi. jour de Juyn

Ad Imperatorem, de Passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 7. d.

EXcellentissimo Principi, Domino Lodewico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, Patri & Fratri suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ &c. votivis gloriari Successibus cum Salute.

De gratiosis Celsitudinis Imperatoriæ literis, sub datâ iv. Id. Maii nobis missis,

Per quas nobis significâstis ad Opidum Synaeb, super Valle Reni, ad Tractandum nobiscum, & communiter ordinandum de Progressibus, contra vestros, & Imperii, ac nostros Æmulos & Rebelles providè dirigendis, vos velle libenter accedere, ac Conventiones inter nos habitas adimplere, A. D. 1338.

Grates vobis referimus cordiales,

Intimiùs & specialiùs, quo possumus, vos rogantes quatenùs, morosam Protractionem Adventûs nostri, versus partes Imperii, quam (novit Deus) inviti fecimus, causis necessariis impediti (quas vestræ notitiæ non credimus alienas) gravem non ferat vestra Sublimitas vel molestam.

Set

A. D. 1338. Edw. 3. Set jam, factâ, ficut oportet, ordinatione consultâ super debito Regni nostri Regimine, nobis agentibus in remotis, Classem magnam Navium & alia pro Passagio nostro necessaria fecimus provideri,

Et jam parati sumus, juxta Littus Maris, nostrum Passagium cum omni festinatione, succedentibus Auris Prosperis, assumpturi:

Ad quæ Majestati vestræ, & aliis nostris Confœderatis & Benivolis, celeriter nuncianda, præmisimus, Consanguineum nostrum carissimum, Willielmum de Bohun Comitem Northamptoniæ, &, Dilectum & Fidelem nostrum, Galfridum le Scrop Militem, super intentione nostrâ pleniùs informatos; Quibus, & eorum cuilibet, in dicendis, ex parte nostrâ, Fidem velir, quæsumus, adhibere credulam vestra Cæsaria Magnitudo, quam diu conservet, in Victoriosis & Votivis Successibus, Rex permanentis Imperii Jesus Christus. A. D. 1338 Edw. 3.

Dat. apud Walton. super Mare vicesimo octavo die Junii.

De Mutuo a Religiosis pro Passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 10. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos recepisse de, Dilecto nobis in Christo, Priore Ecclesiæ Christi Cantuariensis, per manus, Dilectorum Clericorum nostrorum, Roberti de Wodehouse, Thesaurarii nostri, & Johannis de Leycestriâ, unius Camerariorum nostrorum de Scaccario nostro,

Ex causâ Mutui, pro Passagio nostro versus partes transmarinas,

Diversa Vessellamenta, & alia subscripta, videlicet,

Unum Calicem auri cum Patenâ Aymellatâ in Pomello Pedis, Ponderis Quadraginta & Duorum Solidorum, & Quinque Denariorum, Pretii Viginti & Quinque Librarum, & Novem Solidorum,

Et unum Calicem auri, cum Patenâ, cum Scucheonibus, Aymellatâ in Pede, Ponderis Triginta & Duorum Solidorum, & Quatuor Denariorum, Pretii Decem & Novem Librarum, & Octo Solidorum,

Unum Calicem argenti, dupliciter Deauratum & Aymellatum, cum Patenâ, Ingravatum, de diversis Imaginibus, in Cipho Pedis & in Pomello Pedis, Ponderis Undecim Marcarum, & Viginti Denariorum, Pretii Quatuordecim Librarum, Quindecim Solidorum, & Octo Denariorum,

Unum Calicem auri, cum Patenâ, Aymellatum in Pomello Pedis, Ponderis Quatuor Marcarum, Quinque Solidorum, & Quinque Denariorum, Pretii Triginta & Quinque Librarum, & Quinque Solidorum,

Unum Scucheonem aureum quadratum, cum uno Saphiro magnâ in medio, cum Duobus Ameraldis, Duobus Bales, & Quatuor Perles Orientales, Pretii Viginti Marcarum, A. D. 1338.

Unum Scucheonem auri, cum Uno Ameraldo magno in medio, cum Quatuor Ameraldis, Quatuor Bales, & Octo Perles Orientales in circumferentiâ, Pretii Decem Librarum,

Unum Scucheonem auri, cum uno Ameraldo in medio & Quatuor Bales, Pretii Sexaginta Solidorum,

Unum Scucheonem auri, cum unâ magnâ Saphiro in medio, Quatuor Saphiris, Quatuor Rubinis, & aliis Saphiris & Perles, Pretii Octo Librarum,

Unum Scucheonem auri, cum unâ magnâ Saphiro in medio, cum aliis Saphiris, Garnettis & Perles, Pretii Quatuor Librarum,

Unum Scucheonem auri, cum magnâ Saphiro in medio, Duobus Ameraldis, Duobus Rubinis, & Quatuor Perles, Pretii Quatuordecim Solidorum,

Unum Firmaculum auri, cum Sex Ameraldis, Pretii Quadraginta Solidorum,

Unam Saffirum de Orientali pent. cum Duabus Perles, Tribus Ameraldis, & Tribus Rubinis, Pretii Decem Marcarum,

Unam Saffirum Orientalem pent. cum uno parvo Baleis, Pretii Quadraginta Solidorum,

Unum Pent. cum uno Baleis in medio, garnit. de Amerald. Pretii Quatuor Librarum,

Unum Anulum auri, cum Ameraldo, Pretii Sexaginta Solidorum,

Unum Anulum auri, cum uno Bales, Pretii Triginta Solidorum,

Unum Anulum auri, cum unâ Saphiro magnâ, Pretii Quinquaginta Solidorum,

Unum Anulum Auri, cum Saphiro & Ameraldo in circumferentiâ, Pretii Triginta Solidorum,

Quæ

A. D. 1338. Edv. 3. Quæ quidem Vessellamenta, & alia Jocalia prædicta, præfato Priori restituere, vel pretium indè (si sibi non restituantur) eidem Priori, in Festo omnium Sanctorum proximò futuro, ad ultimum, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c. A. D. 1338. Edv. 3.

Teste Rege apud Walton. vicesimo octavo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Potestatibus Locum-tenentium Regis in Vasconia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Vasc. 12. E. 3. m. 3. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Bernardetti Domini de la Breto Vicecomitis Tartasiæ, & Oliveri de Ingham Senescalli nostri Vasconiæ, plenam fiduciam reportantes,

Constituimus ipsos Locum nostrum Tenentes in Ducatu prædicto, & aliis Terris nostris ibidem,

Dantes & Concedentes eisdem Plenariam Potestatem disponendi & ordinandi de omnibus & singulis, quæ nos, in eisdem Ducatu & Terris, ac Salvationem & Tuitionem eorumdem contingunt,

Et Malitiam Inimicorum & Rebellium nostrorum, ac Jurium nostrorum Invasorum & Occupatorum, potenter & viriliter repellendi & reprimendi, & super Ipsos de Guerrâ (si opus fuerit) equitandi, prout pro honore nostro & commodo eis meliùs videbitur expedire,

Necnon quoscumque, nobis Rebelles & Contrarios, ad Pacem & Fidem nostram venire volentes, admittendi,

Ac Litteras de Pardonatione, de Feloniis, Transgressionibus, Inobedientiis, & aliis Excessibus quibuscúmque, contra Nos, seu Progenitores nostros, perpetratis, nostro nomine, faciendi & concedendi,

Ac Bannimenta quæcumque, contra quoscumque promulgata, revocandi, ipsósque Bannitos ad Statum Pristiuum restituendi,

Ac Castra, Terras, & Bona quæcumque, quæ per Forisfacturam, vel Delictum Subditorum nostrorum ibidem, ad Manus nostras, tanquam nobis Confiscata, Commissa, seu Forisfacta, devenire contigerit, Fidelibus nostris, in obsequio nostro benè & fideliter se gerentibus, ad nostram voluntatem Habenda, concedendi, prout ad majus Commodum nostrum & Tuitionem dictorum, Ducatûs & Terrarum nostrorum, expedire noverint in hâc parte, A. D. 1338.

Ac etiam Personas quascúmque (quæ nobis in defensione Ducatûs & Terrarum nostrarum eorumdem, & nostrorum recuperatione Jurium, valere poterunt) in nostris obsequiis retinendi, & cum eisdem de Feodis, Vadiis, & Remunerationibus, tractandi & concordandi,

Et Ea, quæ sic ad honorem nostrum & commodum Tractata & Concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi,

Et omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & pro Directione, Securitate, & Defensione, dictorum nostrorum Ducatûs & Terrarum, & recuperatione Jurium nostrorum, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Bernardettum & Oliverum, nostro nomine, Actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Comitibus, Baronibus, Senescallis, Castellanis, Officialibus, Præpositis, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris quibuscumque, in eisdem Ducatu & Terris nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfatis, Bernardetto & Olivero, in præmissis, omnibus & singulis, pareant, obediant, & intendant, quotiens & quando, per ipsos, super hiis, vel eorum aliquo, fuerint præmuniti.

In cujus &c.

Dat. apud Walton. primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Memorandum de Sigillo.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 23. d. MEMORANDUM *quòd, die Lunæ, in Vigiliâ Translationis Sancti Thomæ Martiris, videlicet, sexto die mensis Julii, Anno Regni Regis E. Tertii a Conquestu, Duodecimo, Venerabilis Pater, Robertus Episcopus Cicestriæ* A. D. 1338.

R (*tunc*

A. D. 1338. Edv. 3. *(tunc ipsius Regis Cancellarius) apud Manerium de Walton (ubi ibidem Dominus Rex hospitabatur) in Camerâ ipsius Domini Regis ibidem, personaliter constitutus, Magnum Sigillum ejusdem Domini Regis, in quâdam Bursâ inclusum, & Sigillo præfati Cancellarii consignatum, ipsi Domino Regi, quasi Horâ Nonâ, in præsentiâ, discreti viri, Magistri Ricardi de Wyntewortb, Electi Londoniensis, confirmati, Dominorum, Henrici de Lancastria & Derbia, Ricardi Arundellæ, & Willielmi de Monte Acuto Sarum, Comitum, Henrici de Ferariis, & aliorum tunc ibidem astantium, liberavit,*

Supplicans dicto Domino Regi, ut ipsum de Officio Cancellarii velit exonerare:

Et idem Dominus Rex, recepto dicto Sigillo, manu propriâ idem Sigillum præfato Electo Londoniensi, confirmato,

Qui tunc præstitit Sacramentum coram præfato Domino Rege, de dicto Sigillo benè custodiendo, & Officio Cancellarii, prout moris est, fideliter excercendo, & de quibusdam aliis, juxta quandam Ordinationem, eidem Electo per ipsum Dominum Regem liberandam, faciendis,

Tradidit custodiendum;

Qui quidem Electus tùm versus Londoniam, causa Consecrationis suæ, apud Lamehenth celebrandæ, extitit profectus, per quod dicto Officio Cancellarii excercendo non potuit tunc vacare. A. D. 1338. Edv. 3.

Et præfatus Dominus Rex, resumpto ab eodem Electo dicto Sigillo, idem Sigillum in Bursâ prædictâ (ut præmittitur) inclusum, liberavit Domino Johanni de Sancto Paulo, Custodi Rotulorum Cancellariæ ipsius Domini Regis, in præsentiâ præfati Episcopi Cicestriæ, dicti Cancellarii, Comitum, & Henrici, prædictorum, custodiendum per ipsum & Dominum Thomam de Baumburgh, & ad faciendum indè quod pro dicto Domino Rege & Populo suo requiritur in hâc parte, quousque dictus Electus consecratus fuerit:

Et iidem Custodes venerint ad eundem, cui tunc dicti Custodes Sigillum prædictum, vel aliud Magnum Sigillum, pro Regimine dicti Regni, in absentia prædicti Domini Regis, de novo Deputatum, & eisdem liberandum, ad dictum Officium Cancellariæ excercendum, per præfatum Dominum Regem tradere onerantur,

Qui quidem Custodes dictum Sigillum, eis prius liberatum, die Martis proximò sequente, in Ecclesiâ de Braunford aperire, & Brevia, Literas Patentes, & Cartas Sigillo prædicto ibidem, prout moris est, consignari fecerunt.

Super Debitis Ed. Regis Scotiæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 24.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Cùm nuper,

Pro Debitis, in quibus, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Edwardus Rex Scotiæ, diversis Creditoribus suis, in partibus Borealibus, tenebatur,

Per Nos & Concilium nostrum ordinatum fuisset, quòd Nos Ei de Ducentis Libris auxilium faceremus,

De quibus quidem Ducentis Libris præfatus Consanguineus noster Quadraginta & Quinque Libras, per manus, Dilecti & Fidelis nostri, Roberti de Darreys, Vicecomitis Northumbriæ, & Quinquaginta & Quinque Libras, ad Scaccarium nostrum, recepit,

Et mandaverimus, per Breve, sub Privato Sigillo nostro, præfato Vicecomiti quòd, de Exitibus Ballivæ suæ, Centum Libras residuas, de dictis Ducentis Libris, præfato Consanguineo nostro solveret indilatè, A. D. 1338.

Ac idem Vicecomes, prætextu mandati nostri prædicti, dictas Centum Libras, de Exitibus prædictis, dicto Consanguineo nostro solverit, prout per Literas Acquietantiæ, Sigillo ejusdem Consanguinei nostri signatas, pleniùs poterit apparere,

Vobis mandamus quòd, visis mandato nostro & Literis prædictis, si vobis constare poterit ita esse, tunc eidem Vicecomiti, de dictis Centum Libris, in Compoto suo, ad Scaccarium prædictum, de Exitibus prædictis, debitam Allocationem habere faciatis; recipientes à præfato Vicecomite mandatum nostrum & Literas Acquietantiæ supradicta.

Teste Rege apud Walton. octavo die Julii.

De

A.D. 1338. Edw. 3. — A.D. 1338. Edw. 3.

De Comitiva Ed. de Monte Hermerii.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 4.

Willielmus de Brun, qui cum, Dilecto & Fideli Regis, Edwardo de Monte Hermerii, in obsequium Regis, per Præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum Clausula Volumus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Walton. octavo die Julii. A.D. 1338.

Per Testimonium ipsius Edwardi.

Consimiles literas Regis de Protectione habent subscripti, qui cum præfato Edwardo, in obsequium Regis, ad partes prædictas profecturi sunt; videlicet,

Johannes Elys.
Willielmus Ramyn.

De Comitiva W. de Monte Acuto Comitis Sarum.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 6.

Robertus de Burton, qui in Comitivâ Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum, in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum Clausula Volumus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas. A.D. 1338.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Walton. decimo die Julii.

Per Testimonium prædicti Comitis.

Consimiles Literas Regis de Protectione, cum Clausula Volumus &c. habent subscripti, qui cum eodem Comite ad dictas partes profecturi sunt; videlicet,

Johannes Murdak,
Robertus de Barton,
Johannes de Wynkefeld,
Willielmus de Molyns,
Johannes de Coupeland,
Henricus Peverel,
Rogerus de Wrottesle,
Hugo de Wrottesle,
Nicholaus de Halughton,
Johannes de Stepleton,
Philippus de Budeford,
Thomas West,
Willielmus Waleys,
Johannes de Sully,
Thomas Peeche,
Johannes de Whytchurche,
Petrus de Mountfort,
Willielmus de Molyns,
Thomas Grey le Fitz,
Robertus de Nevill,
Robertus de Littlebury,
Johannes Avenel,
Thomas Wale,
Henricus Peverel,
Petrus Malorr,

Per idem Testimonium.

Publicatio Impressionis Novi Sigilli Regis.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 22. d.

Rex Vicecomiti Kantiæ Salutem. Quia, jàm ad Partes Exteras, de Consilio Prælatorum, Procerum, & Magnatum, Regni nostri, pro magnis & arduis negotiis, Nos & statum nostrum tangentibus, profecturi sumus Domino concedente,

Et Magnum Sigillum nostrum nobiscum habere decrevimus, & aliud Sigillum pro regimine ejusdem Regni, nobis sic in Remotis degentibus, providimus deputandum,

Cujus Impressionem omnibus & singulis dicti Regni notam esse volumus,

Tibi præcipimus quòd Impressionem dicti Sigilli, quam tibi mittimus, in Cedulâ quadam infixam, in pleno Comitatu tuo exhiberi, ostendi, & publicari facias; A.D. 1338.

Præcipiens, ex parte nostrâ, omnibus & singulis, Regimini nostro subjectis, ut Mandatis & Præceptis nostris, sub Impressione dicti Sigilli, & Testimonio Custodis nostri ejusdem Regni, directis, pareant & obediant, prout decet.

Teste Rege apud Walton. x. die Julii.

Eodem modo præceptum est singulis Vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

ITEM

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Item eodem modo mandatum est Personis subscriptis, sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

Gilberto Talbot Justiciario Suthwalliæ, vel ejus Locum tenenti ibidem.
Ricardo Comiti Arundellæ Justiciario Northwalliæ, vel ejus Locum tenenti.
Th. Episcopo Hereford. Custodi Terræ Hiberniæ.
Episcopo Dunolmensi, vel ejus Senescallo ibidem.
Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ Filio suo carissimo, vel ejus Justiciario aut ejusdem Justiciarii Locum tenenti.
Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario.
Olivero de Ingham Senescallo Vasconiæ.
Ricardo Talbot Custodi Villæ Berewici super Twedam & Justiciario Laudon.
Justiciariis suis de Banco.
Justiciariis suis ad Placita coram Rege tenenda.

Memorandum de Novo Sigillo Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 22. d.

Memorandum, quòd, undecimo die Julii, Anno Regni Regis Edwardi, tertii post Conquestum, duodecimo, prædictus Dominus Rex, tunc apud Waltoniam, super Passagio suo versus partes Transmarinas, existens, misit quoddam Magnum Sigillum suum, quo uti voluit in Regno suo ad ea, quæ ad Regimen ejusdem Regni pertinent, usque ad Reditum suum a partibus Transmarinis, faciendum, in quâdam Bursâ rubeâ, sub Privato Sigillo suo, inclusum, Dominis, Johanni de Sancto Paulo, Custodi Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, & Thomæ de Bamburgh, Custodibus alterius Magni Sigilli sui, apud Baumford tunc existentibus, per Ricardum of the Wode, Servientem ipsius Domini Regis ad Arma, per ipsos Johannem & Thomam custodiendum:

Qui quidem Johannes & Thomas dictum Sigillum, ad ipsos sic missum, a præfato Ricardo receperunt, & eodem die, juxta Præceptum Regis, A. D. 1338.

Pro eo quòd dictus Dominus Rex dictum Sigillum, in Custodiâ prædictorum Johannis & Thomæ prius existens, quo tunc in Regno prædicto utebatur, secum habere voluit ad partes supradictas,

Dictum Sigillum, ad eos, ut præmittitur, missum, aperierunt, & Impressionem ejusdem, in quibusdam Cedulis infixam, singulis Vicecomitibus in Angliâ, & aliis Ministris Regis, tàm in Terris Regis Scotiæ, quàm in Hibernia & Ducatu Aquitanniæ, ex parte dicti Domini Regis, unà cum diversis Brevibus ipsius Regis, de precepto Regis, mitti fecerunt.

Quibus per ipsum Dominum Regem mandatum fuit, quòd Mandatis Regiis, sub Sigillo illo eis dirigendis, intenderent, & ea exequerentur ut deceret; prout pleniùs patet per Brevia prædicta inferiùs irrotulata.

De Custode Regni constituto.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12 E. 3. p. 2. m. 12.

Rex omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos, de Consilio & Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & Procerum, ac Communitatis, Regni nostri, pro Tuitione & Salvatione ejusdem Regni, ac quorumdam aliorum Jurium Coronæ nostræ, necnon pro quibusdam aliis negotiis, nostram & ipsius Regni nostri utilitatem tangentibus, simus ad partes Transmarinas in proximo personaliter profecturi,

Et intimiùs insidat nobis cordi, quòd Pax nostra, tàm in nostrâ absentiâ, quàm præsentiâ, inviolabiliter observetur,

Et quòd fiat Communis Justitia singulis Conquerentibus, in suis Actionibus & Querelis, A. D. 1338.

Nos,

De fidelitate, Dilecti & Fidelis nostri, Edwardi Ducis Cornubiæ & Comitis Cestriæ, Filii nostri Primogeniti, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum Tenentem in eodem Regno, quamdiu in dictis Transmarinis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus autem universis & singulis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Comunitatibus, Vicecomitibus, Liberis Homi-

A. D. 1338. Edw. 3. Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris, tenore præsentium, in Mandatis, quòd præfato Duci, tanquam Custodi nostro dicti Regni, & Locum tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam Custodiam pertinent, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes, & Auxiliantes. A. D 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Walton undecimo die Julii.

Memorandum de Veteri Sigillo Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 22. d. *MEMORANDUM, quòd Dominus Johannes de Sancto Paulo, Custos Rotulorum Cancellariæ Domini Regis, & Thomas de Baumburgh, Custodes Magni Sigilli dicti Domini Regis, eis per eundem Dominum Regem liberati, ad ipsum Dominum Regem,*

Ad Portum de Orewell, in quâdam Navi, vocatâ la Cristofre, ubi dictus Dominus Rex erat super Passagio suo versus partes Transmarinas, die Martis, videlicet, decimo quarto die Julii, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Duodecimo, cum dicto Magno Sigillo venerunt, A. D. 1338.

Et idem Sigillum, in quâdam Bursâ, sub Sigillis dictorum Dominorum Johannis & Thomæ sigillatâ, præfato Domino Regi liberârunt,

Qui quidem Dominus Rex Sigillum illud a manibus eorumdem Thomæ & Johannis manu suâ propriâ recepit, & illud Domino Willielmo de Kyldesby Clerico liberavit.

Memorandum de Passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 21. d. *MEMORANDUM quòd, die Dominicâ, duodecimo die Julii, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Duodecimo, idem Rex, a Manerio de Waltonia, juxta Portum de Orewell, in quo tunc hospitabatur, circa Horam Nonam recessit, & ad eundem Portum, ubi magna Flota Navium, pro Passagio dicti Domini Regis, & nonnullorum Magnatum & aliorum Fidelium ejusdem Domini Regis, extitit congregata, venit, & ibidem moram traxit usque ad diem Jovis proximò sequentem, viz. decimum sextum diem Julii.*

Et eodem die, quasi mediâ horâ inter Horam primam & Horam secundam, Erectis Velis Navium prædictarum, dictus Dominus Rex se, cum Magnatibus & aliis Fidelibus prædictis, posuit in Mari, A. D. 1338.

Et illa Flota Navium, quæ apud Magnam Jernemutam erat congregata, in quâ Henricus de Lancastriâ, Comes Derbiæ, & alii Fideles Regis, pro Obsequio dicti Regis congregati, supra Mare profecta fuit, cui quidem Flotæ dicta Flota, in quâ dictus Dominus Rex erat, se conjunxit, usque partes Transmarinas, cum Dei adjutorio, ibidem applicanda.

Memorandum de liberatione Novi Sigilli Regis Cancellario Regis per J. de Sancto Paulo.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 22. d. *MEMORANDUM quòd, die Dominicâ, in Vigiliâ Sanctæ Margaretæ Virginis, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Duodecimo, Dominicâ Literâ tunc per D. currente, Dominus Johannes de Sancto Paulo, Custos Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, & Thomas de Baumburgh,*

Custodes Magni Sigilli ipsius Domini Regis, pro Regimine dicti Regni, dum idem Dominus Rex in partibus Transmarinis ageret, deputati,

Venientes cum prædicto Magno Sigillo a Portu de Orewell, ubi prædictus Dominus Rex transfretavit versus partes prædictas, dictum Sigillum ad, Venerabilem Patrem, Dominum Ricardum Episcopum Londoniæ, ipsius Domini Regis Cancellarium, tunc apud Manerium suum de Fulham juxta London. existentem, detulerunt, A. D. 1338.

Et illud, in quâdam Bursâ, Sigillis Custodum prædictorum consignatâ, eidem Cancellario, in Camerâ suâ ibidem, quasi Horâ tertiâ, in presentiâ Domini Michaelis de Wath, Magistri Johannis de Blebury, Magistri Thome Durant Archidiaconi Middlesexiæ, Magistri Henrici de Iddesworth, &, Dominorum, Thomæ de

S Evesham

A. D. 1338. Edw. 3. *Evesham & Thomæ de Brayton, & plurimorum aliorum, tunc inibi præsentium, liberârunt:*

Qui quidem Cancellarius prædictum Sigillum a præfatis, Johanne & Thomâ, manu propriâ recepit, & Sigillum illud eodem die, statim post Prandium, in dictâ Camera sua aperiri, & Brevia inde fecit consignari. A. D. 1338. Edw. 3.

Revocatio Potestatum ad tractandum de Pace cum Philippo de Valesio, tanquam Rege Franciæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 7.

REX omnibus, ad quos &c.

Cùm, per diversas Litteras nostras Patentes, Venerabilibus in Christo Patribus, J. Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, & R. Dunolmensi Episcopo, ac aliis, in ipsis Litteris nominatis, ad tractandum de Pace inter Nos & Dominum Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, ineundâ, & ad alia faciendum quæ in dictis Litteris continentur, Specialem commiserimus Potestatem,

Certis de Causis omnes & singulas Litteras nostras, Commissiones, & Procuratoria, si quæ fecimus, in quibus idem Philippus nominatur Rex Franciæ, penitùs revocamus & adnullamus,

Adimentes expressè præfatis, Archiepiscopo & Episcopo, ac aliis Procuratoribus & Nunciis nostris quibuscúmque, omnem & omnimodam Potestatem, cum prætato Philippo, tanquam cum Rege Franciæ, tractandi, seu quicquam, nostro nomine, faciendi quod Nobis in Possessione dicti Regni Franciæ præjudicare valeat quomodolibet, seu per quod Jus & Possessionem ipsius Philippi in Regno prædicto aliqualiter approbare seu recognoscere videremur: A. D. 1338.

Et hoc vobis, & omnibus aliis & singulis, quorum interest, volumus esse nota.

In cujus &c.

Dat apud Andewerp vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Carcatione & Eskippamento Lanarum accelerandis pro Expeditione Regis in partibus Transmarinis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Aleman. 12. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marin. Navium, ac omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, de Assensu Prælatorum, & aliorum Magnatum, ac Communitatis, Regni nostri, ad partes Transmarinas, pro Salvatione ejusdem Regni, aliorumque Jurium Coronæ nostræ, simus personaliter jam profecti,

Et, licet, in Subventionem Expensarum (quas pro Expeditione Negotiorum nostrorum hujusmodi facere nos oportet) Viginti Milia Saccorum Lanæ, juxta Concessionem, indè nobis per dictos Prælatos, Magnates, ac Communitatem, dicti Regni, in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, factam, nobiscum ordinaverimus habuisse, nichilominus Tria Milia Saccorum Lanæ vix in Recessu nostro, de dictis Viginti Milibus Saccorum, ad opus nostrum capta fuerunt & provisa, quamvis circa Provisionem illam faciendam apposuissemus diligentiam quam possemus, A. D. 1338.

Per quod ordinavimus quòd omnes Lanæ, in Portubus Londoniæ, Sandewici, Gippewici, Lennæ, Sancti Botolphi, Kyngestoni super Hull, & Novi Castri super Tynam, ad opus nostrum, virtute Commissionum nostrarum, diversis Fidelibus nostris factarum, provisæ, & ad eosdem Portus adductæ, vel aliàs in eisdem Civitate & Villis, sive in manibus Collectorum Custumarum nostrarum, sive aliorum, ibidem existentes, a Portubus prædictis usque Portum Magnæ Jernemuth ducantur & carientur, ita quòd omnes Lanæ prædictæ sint apud dictum Portum Magnæ Jernemuth ante Crastinum Sancti Barthol. proximò futurum, vel in eodem Crastino ad ultimum, exindè ad Nos in dictis partibus Transmarinis sub Salvo Conductu ducendæ,

Et eâ de causâ mandavimus Majoribus, Ballivis, & Collectoribus Custumarum nostrarum, singulorum Portuum prædictorum, quòd omnes Lanas nostras, in Custodiâ ipsorum Collectorum, vel aliàs in eisdem Portubus existentes,

A.D. 1338. Edw. 3. stentes, in Navibus, in Portubus prædictis, carcari, & tot Naves, quot pro Carcatione & Eskippamento earumdem Lanarum necessarias fuerint, in eisdem Portubus arestari faciant,

Et quendam Probum Hominem & Discretum, in singulis Portubus prædictis, eligant & deputent, ad dictas Lanas usque dictum Portum Magnæ Jernemuth, & exinde ad Nos, in partibus Transmarinis, ducendum sub Salvo Conductu, in formâ prædictâ,

Nos,

Advertentes tàm Nobis & Fidelibus nostris, nobiscum in dictis partibus Transmarinis jam existentibus, quàm dicto Regno nostro, & Populo, nobis subjecto, posse (quod absit) Dampnum irreparabile evenire, nisi nobis de Lanis prædictis celeriùs succurratur,

Ac volentes Missionem Lanarum earumdem ad Nos modis omnibus, quibus poterimus, festinare,

Assignavimus, Dilectos nobis, Robertum Howel & Robertum de Watford, conjunctim & divisim, ad omnes Lanas prædictas, in singulis Portubus prædictis, supervidendum,

Et ad Carcationem & Eskippamentum earumdem Lanarum accelerandum,

Et ad Naves, quæ tàm pro Carcatione & Eskippamento dictarum Lanarum, quàm pro salvo Conductu earumdem, a Portubus prædictis, usque ad dictum Portum Magnæ Jernemuth, & abinde ad nos ad partes Transmarinas, necessariæ fuerint, arestandum & capiendum,

Et arestari & capi, ac ad easdem Naves, Magistris, Marinariis, & aliis Hominibus, quot tàm pro Gubernatione Navium illarum, quàm pro salvo Conductu Lanarum prædictarum, indiguerint, & aliis necessariis muniri faciendum,

Et ad Missionem earumdem Lanarum, usque dictum Portum Magnæ Jernemuth, excitandum, festinandum, & celeriter fieri procurandum,

Ac omnia alia & singula, per quæ præmissa maturari & celeriter expediri poterunt, faciendum,

Et ad alium, vel alios, idoneum, vel idoneos (pro quibus iidem Robertus & Robertus respondere voluerint) ad præmissa faciendum & exequendum, quotiens ipsi, vel eorum aliquis, ad hoc vacare non poterunt, vel poterit, loco suo, vel alicujus eorum, deputandum, A.D. 1338. Edw. 3.

Nec non ad proficiscendum cum eisdem Lanis versus dictas partes Transmarinas, quousque Lanæ prædictæ ad nos venerint,

Et ad liberationem earumdem Lanarum, in eisdem partibus Transmarinis, illis, quos ad Lanas illas ibidem recipiendas deputaverimus, supervidendum:

Damus autem eisdem, Roberto & Roberto, & eorum cuilibet, ac Deputandis ab eis, & eorum quolibet, plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in præmissis, vel aliquo præmissorum, contrarios invenerint seu Rebelles, & eos Prisonis nostris committendi, ibidem moraturos quousque de ipsis aliud duxerimus demandandum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, districtiùs injungendo, mandamus quòd eisdem, Roberto & Roberto, & eorum cuilibet, ac Deputandis ab eis, & eorum quolibet, in præmissis omnibus & singulis faciendis & explendis, pareatis & intendatis, & eis consulentes sitis & auxiliantes, quotiens, & quando, vos, vel aliquis vestrûm, per ipsos, Robertum & Robertum, vel eorum aliquem, seu Deputandos ab eis, & eorum quolibet, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti,

Et omnes illos, quos iidem, Robertus & Robertus, vel aliquis eorum, seu Deputandi ab ipsis, vel eorum aliquo, vobis (præfati Vicecomites, Ballivi, & Ministri) vel alicui vestrûm, ut contrarios & Rebelles in hac parte, liberaverint, ab eisdem, Roberto & Roberto, & quolibet eorum, ac Deputandis ab ipsis, & eorum quolibet, recipiatis, & eos in Prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ supradictâ.

In cujus &c.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Northamptoniam vicesimo septimo die Julii.

Per ipsum Custodem & totum Concilium.

Pro Villis & Castris Regis in Scotia, de Victualibus providendis

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Scot. 12. E. 3. m. 7.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Radulpho de Hastyng, Vicecomiti Eborum, Johanni de Percebrigg Clerico, & Magistro Johanni de Barton de Hull, Salutem. A.D. 1338.

Cùm assignaverimus vos, conjunctim &

A.D. 1338. Edw. 3. & divisim, ad emendum & providendum, Comitatu Eborum, tàm infra Libertates, quàm extra, Octingenta Quarteria Frumenti, Mille Quarteria Brasei, Mille Quarteria Avenarum, & Quadraginta Dolia Vini,

Et ad ea ad certum Portum ducendum, exindè usque Villam Berewici super Twedam mittenda pro Sustentatione Fidelium nostrorum, in Munitionibus Castrorum & Villarum nostrorum in partibus Scotiæ existentium,

Et postmodùm accipientes quòd vos, prætextu cujusdam Treugæ, sive Sufferentiæ, inter quosdam Fideles nostros & illos de Scotia, sub certâ formâ, usque ad certum tempus captæ, dictam Provisionem facere, & Victualia illa usque dictam Villam Berewici ulteriùs mittere distulistis,

Vobis mandaverimus quòd, prætermissis omnibus aliis, id, quod de dictis Victualibus providendum existeret, sine dilatione aliquâ provideri, & usque Portus magis propinquos duci & cariari, omniaque Victualia prædicta in Navibus poni faceretis,

Et, de eisdem Victualibus, Sexcenta Quarteria Frumenti, Septingenta Quarteria Brasei, Trescenta Quarteria Avenarum, & Triginta Dolia Vini, usque Villam nostram Sancti Johannis de Perth, Receptori Victualium nostrorum ibidem,

Et Centum Quarteria Frumenti, Centum & viginti Quarteria Brasei, Ducenta Quarteria Avenarum, sex Dolia Vini, usque Castrum nostrum de Coupre in Fyf, Constabulario Castri illius,

Et residuum Victualium prædictorum usque dictam Villam Berewici, Receptori Victualium nostrorum ibidem,

Per Indenturas, indè inter vos & Receptores & Constabularium prædictos modo debito conficiendas, liberanda mitteretis, prout in Commissione & Mandatis nostris, vobis indè directis, pleniùs continetur,

Et jam intellexerimus quòd magna pars Victualium prædictorum, propter Negligentiam & Tepiditatem vestram, adhuc non providetur, nec Victualia aliqua per vos ad loca prædicta, juxta formam Commissionis & Mandatorum nostrorum prædictorum, mittantur,

Per quod quamplures Fideles nostri, qui in Castris, Villis, & Locis nostris, in dictis partibus Scotiæ, super salvâ Custodiâ eorumdem extiterunt, a Munitionibus Castrorum, Villæ, & Locorum illorum, pro defectu Victualium hujusmodi, recesserunt, & eadem Castra, Villa, & Loca, ex causâ prædictâ, in periculo Perditionis existunt, undè plurimùm conturbamur, &, nec immeritò, intimiùs commovemur, A.D. 1338. Edw. 3.

Vobis igitur, sub Periculo, quod incumbit, & sub Forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs injungimus & mandamus, quòd id, si quod de Victualibus prædictis adhuc providendum existat, sine dilatione aliquâ, tàm de Victualibus per Willielmum de Dunstapel, virtute Commissionis nostræ, sibi de Victualibus, pro Passagio nostro versus partes Transmarinas, in eodem Comitatu providendis factæ, quàm de aliis in Comitatu illo, tàm infra Libertates, quàm extra, emi & provideri, & ad Portus magis propinquos duci & cariari,

Omniaque Victualia prædicta in Navibus poni, & usque Castra, Villam, & Loca prædicta, duci & cariari,

Ac Receptoribus & Constabulariis Castrorum, Villæ, & Locorum prædictorum, per Indenturas, indè inter vos & ipsos Receptores & Constabularios, quæ, & cujusmodi, Victualia illa fuerint, & pretium eorumdem, continentes, conficiendas, in formâ superiùs expressâ, liberari faciatis ad opus nostrum custodienda; dictâ Treugâ, seu Commissione nostrâ prædictâ, præfato Willielmo de Victualibus, pro Passagio nostro prædicto, providendis, aut quâcúmque aliâ Commissione, Protectione, vel Mandato, in contrarium factis, non obstantibus;

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, tenore præsentium, Potestatem arestandi & capiendi Naves, competentes pro Ductione & Carcatione Victualium prædictorum usque loca prædicta, necnon Homines, tàm Magistros & Marinarios, quàm alios, pro Gubernatione Navium prædictarum, & salvo Conductu Victualium eorumdem versus partes prædictas, necessarias, in locis infra Comitatum prædictum, ubi meliùs expedire videritis, quotiens opus fuerit, & nobis videbitur expedire,

Et etiam arestandi & capiendi, ac Prisonis nostris mancipandi, omnes illos, quos in præmissis, aut eorum aliquo, contrarios inveneritis aut Rebelles, in eisdem Prisonis moraturos quousque aliud de ipsis duxerimus demandandum:

Et volumus quòd tu (præfate Vicecomes) omnibus & singulis eorum, de quibus prædicta Victualia capta fuerunt, & quibus de eo, quod ab eis sic captum existit, nondum est Satisfactum, pro ratâ Portionis, indè a quolibet eorum captæ, de Exitibus Ballivæ tuæ, quatenus

A. D. 1338. Edw. 3. tenus sufficiunt, necnon pro Cariagio & Ductione eorumdem Victualium usque Castra, Villam, & Loca prædicta, per visum & testimonium vestrûm (præfati Johannes & Johannes) vel vestrûm alicujus, solvas,

Et, si Exitus hujusmodi ad id non sufficiant, tunc singulis Hominibus prædictis diem essendi ad Scaccarium nostrum, apud Eborum, in Octabis Sancti Michaelis proximò futuris, ad recipiendum Id quod cuilibet eorum, juxta partes Indenturarum, in præmissis faciendarum, deberi contigerit inveniri, assignes; quibus tunc, absque ulteriori dilatione, Solutionem competentem ibidem fieri, necnon tibi de eo, quod tàm pro dictis Victualibus solutum fuerit, quàm pro eorumdem Ductione & Cariagio, per Testimonium supradictum, solveris, debitam allocationem, in Compoto tuo, de Exitibus prædictis, ad idem Scaccarium, habere faciemus: A. D. 1338. Edw. 3.

Mandavimus etiam præfatis Receptoribus & Constabulariis, quod Victualia prædicta, eis per vos, seu Deputandos a vobis, in formâ prædictâ liberanda, a vobis, vel Deputandis a vobis, per Indenturas prædictas recipiant custodienda in formâ supradictâ.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Norhamptoniam tricesimo die Julii.

Per ipsum Custodem & totum Concilium.

Pro Roberto de Artois, super solutione Annuitatis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 19.

REX Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, de gratiâ nostrâ speciali, & in auxilium Sustentationis, Dilecti & Fidelis nostri, Roberti de Artoys, concesserimus ei Octingentas Libras, percipiendas singulis Annis, videlicet, Quadringentas Libras ad Scaccarium nostrum ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum, & Residuum earumdem Octingentarum Librarum in aliis certis locis, in Literis nostris prædictis contentis, quamdiu nobis placuerit, prout in eisdem Literis plenius continetur,

Vobis mandamus, quòd eidem Roberto dictas Quadringentas Libras, sic ad Scaecarium prædictum, ad dictum Festum Sancti Michaelis, percipiendas, super Firmis subscriptis, in formâ subscripta, videlicet,

Ducentas Marcas indè super Firmâ, quam Prior Sanctæ Trinitatis Eborum,

Viginti Marcas super Firmâ, quam Prior de Ponte Fracto,

Decem Marcas super Firmâ, quam Prior de Clida,

Triginta & septem Libras, & decem Solidos, super Firmâ, quam Prior de Pansfeld & Welles, A. D. 1338.

Viginti Libras super Firmâ, quam Prior de Pritellis,

Decem Libras super Firmâ, quam Prior de Sele,

Quinquaginta Marcas super Firmâ, quam Prior de Theford Monachorum,

Et Quinquaginta & Duas Libras, & Decem Solidos, super Firmâ, quam Prior de Wylinyngton,

Nobis, pro Custodiâ Prioratuum prædictorum, & Terrarum ad eos spectantium, nuper in manum nostram ex certis causis captorum, eisdem Prioribus per nos commissa, reddere tenentur,

De dicto Termino Sancti Michaelis assignari faciatis, ita quòd nulla Assignatio aliis, de eisdem Summis, super Firmis prædictis, de eodem Termino, aliqualiter fiat seu concedatur.

Teste Custode Angliæ apud Norhamptoniam primo die Augusti.

Per ipsum Ducem & totum Concilium.

Super Solutione antedicta.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, de gratiâ nostrâ speciali, in Auxilium Sustentationis, Dilecti & Fidelis nostri, Roberti de Artoys, concesserimus ei Octingentas Libras, percipiendas, singulis Annis, videlicet, A. D. 1338.

Qninquaginta Libras de illâ Firmâ, quam Prior de Sancto Neoto,

Et Quinquaginta Marcas de illâ Firmâ, quam Prior de Theford Monachorum,

T Nobis

A. D. 1338. Edw. 3. Nobis annuatim reddere tenentur pro Custodiâ Prioratuum prædictorum, & Terrarum & Tenementorum ad eos spectantium, quæ, occasione Guerræ, inter Nos & illos de Franciâ motæ, capta sunt in Manum nostram,

Et Residuum dictarum Octingentarum Librarum in aliis certis locis, in literis nostris prædictis contentis, quamdiu nobis placuerit, vel aliter de statu suo duxerimus ordinandum,

Et, per diversa Brevia nostra, mandaverimus Prioribus prædictis, videlicet, prædicto Priori de Santo Neoto, quòd ipse dictas Quinquaginta Libras, & præfato Priori de Theford, quòd ipse dictas Quinquaginta Marcas, de Firmis suis prædictis, de Festo Paschæ proximò præterito, solverent, juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum,

Ac iidem Priores nobis retornaverint, videlicet, dictus Prior de Sancto Neoto, quòd ipse Vicecomiti Cantebrigiæ, & Huntingtoniæ, & Magistro & Scolaribus nostris Cantebrigiæ, & dictus Prior de Theford, quòd ipse Johanni Charnels, & Vicecomiti Norffolciæ, integras Firmas suas, ipsos Priores in hac parte contingentes, virtute Mandatorum nostrorum, eis indè directorum ante receptionem dictorum Brevium, nostrorum solverunt, A. D. 1338. Edw. 3.

Nos,

Volentes eidem Roberto, de prædictis Quatervigiinti & Tribus Libris, Sex Solidis, & Octo Denariis, satisfieri,

Vobis mandamus quòd eidem Roberto, vel ejus in hac parte Attornato, dictos Quatervigiinti & Tres Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, de Thesauro nostro, sine dilatione solvi, vel ei indè competentem Assignationem in locis, ubi sibi de Denariis illis celeriter satisfieri poterit, habere faciatis, aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Teste Custode Angliæ apud Northamptoniam secundo die Augusti.

Per ipsum Ducem & totum Concilium.

Ad E. Regem Scotorum super Custodia Villæ Sancti Johannis, Thomæ Ughtred committenda.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Scot. 12. E. 3. m. 6. d. REX, Magnifico Principi, Domino Edwardo, Regi Scotorum Illustri, Consanguineo suo carissimo, Salutem, &, ad vota, successus prosperos ac felices.

Cùm, pro rei publicæ, ac vestrorum & nostrorum Subditorum, utilitate & commodo, de Concilio nostro, ordinaverimus quòd, Dilectus & Fidelis noster, Thomas Ughtred habeat Custodiam Villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, pro securiori Custodiâ partium illarum, & repulsione nostrorum & vestrorum Inimicorum ibidem,

Vestram Amicitiam requirimus, & rogamus, quatinus eidem Thomæ Custodiam Villæ prædictæ, per Literas vestras Patentes, in formâ debitâ, committi faciatis;

Dantes ulteriùs, per tenorem Literarum earum, universis & singulis Subditis vestris, de Villâ prædictâ, ac partibus ultra Mare Scotiæ, quòd eidem Thomæ, tanquam Custodi Villæ prædictæ, & partium adjacentium, in omnibus, quæ ad salvam & securam Custodiam earumdem, ac repulsionem dictorum Inimicorum nostrorum & vestrorum, pertinere poterunt, pareant & intendant ut debebunt. A. D. 1338

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Northamptoniam quarto die Augusti.

Per Concilium.

De Eodem Thoma Locumtenente Justiciarii Scotiæ constituto.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX, Dilecto & Fideli suo, Henrico de Bello Monte, Comiti de Boghan, ac Justitiario Scotiæ, Salutem.

Cùm,

Pro repulsione Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, ac salvâ & securâ custodiâ Villæ de Sancto Johanne de Perth, & partium adjacentium, A. D. 1338.

De Concilio nostro ordinaverimus quòd, Dilectus & Fidelis noster, Thomas Ughtred habeat Custodiam Villæ prædictæ & partium earumdem,

Et

A.D. 1338. Edw. 3.

Et rogaverimus, dilectum Consanguineum nostrum, Dominum Edwardum, Regem Scotiæ illustrem, quòd eidem Thomæ Custodiam prædictam, per Literas suas Patentes, in formâ debitâ, committi faciat,

Ac expediens sit & necesse quòd prædictus Thomas officium vestrum, in partibus prædictis, in absentiâ vestrâ, excerceat pro justitiâ querentibus exhibendâ, & delinquentibus, juxta eorum demerita, puniendis, pacéque in melius reformandâ,

Vobis Mandamus, rogantes, quatinus ipsum Thomam locum vestrum tenentem in Villâ prædictâ, & partibus Scotiæ transmarinis, per Literas vestras Patentes, in formâ debitâ, constituatis, cum plenâ potestate faciendi & excercendi omnia & singula, quæ ad officium prædictum poterunt pertinere. A.D. 1338. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per Consilium.

Super Minis Auri & Argenti, ac Thesauro absconditio in Comitatu Devoniæ.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, per Litteras nostras Patentes, concesserimus & Licentiam dederimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, Prælatis, Comitibus, Baronibus, ac cæteris Hominibus, de Communitate Comitatûs Devoniæ, ac eorum Hæredibus & Successoribus, & aliis, Terras & Tenementa ibidem habentibus, & habituris, quòd Ipsi, & eorum singuli, Solum suum Proprium, pro Minâ Auri & Argenti, & pro Thesauro Absconditio, quærendis & inveniendis, fodere,

Et dictam Minam Auri & Argenti, per Visum & Testimonium cujusdam Clerici, per Nos vel Hæredes nostros ad hoc deputandi, purgare & peraffinare,

Ac dictum Thesaurum inventum, per visum ejusdem Clerici, extra Solum trahere possint pro suæ libito voluntatis,

Ita quòd totum Argentum, sic Purgatum & Peraffinatum, ad Cunea nostra, & Hæredum nostrorum, deferatur, Custodi, sive Custodibus, Cambii, vel Cambiorum nostrorum, aut Hæredum nostrorum, per Indenturas, inter ipsum Clericum nostrum, & præfatos Custodes, sive Custodem, indè conficiendas, liberandum, ad Monetam indè Cudendum,

Et quòd singuli Dominorum prædictorum omnes Sumptus & Custus, qui in præmissis apponendi fuerint, de suo proprio faciant & apponant,

Quódque tertia pars Monetæ, sic Cussæ, Nobis, & Hæredibus nostris, remaneat, & Duæ partes ejusdem Dominis (quorum Solum illud fuerit) liberentur,

Et quòd totum Aurum prædictum, sic Purgatum & Peraffinatum, & Thesaurus inventus, per præfatum Clericum, & Dominos, qui Aurum illud purgaverint & Thesaurum invenerint, vel illos quos ad hoc deputaverint, ad Scaccarium nostrum, & Hæredum nostrorum, salvò ad Sumptus eorumdem Dominorum deferantur, unà cum Indenturis, quas inter ipsum Clericum & præfatos Dominos indè fieri volumus, prout decet, A.D. 1338.

Et Medietas indè ad opus nostrum, & Hæredum nostrorum, retineatur, & in Thesaurariam nostram & ipsorum Hæredum nostrorum liberetur, & altera Medietas præfatis Dominis & eorum singulis restituatur, & remaneat ad commodum suum indè faciendum pro dictis Sumptibus & Custubus, in præmissis apponendis, ut præmittitur, faciliùs supportandis, prout in Litteris nostris prædictis pleniùs continetur,

Nos, de fidelitate, Dilecti nobis, Mathei de Cranthorn, confidentes, assignavimus ipsum Clericum nostrum ad supervidendum dictam Minam Auri & Argenti ac Thesaurum Absconditum, ubicumque ea in Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, contigerit inveniri,

Ac Extractionem eorumdem, à locis in quibus sic extracta fuerint,

Necnon Purgationem & Peraffinationem Auri & Argenti prædictorum,

Et ad Indenturas inter ipsum Matheum & singulos Dominorum & aliorum prædictorum, quantitatem Minæ Auri & Argenti, & Thesauri inventi, à Solo cujuslibet eorumdem extractorum, continentes, faciendum,

Et ad Aurum de Minâ illâ, sic Purgatum & Peraffinatum, ac Thesaurum inventum, ad Scaccarium nostrum,

Necnon

A. D. 1338. Edv. 3. Necnon ad Argentum, de Minâ prædictâ similiter Purgatum & Peraffinatum, ad Cambium nostrum Londoniæ, unà cum Dominis, & aliis prædictis, seu illis quos ipsi suo periculo ad hoc deputaverint, deferendum in formâ prædictâ,

Et ad omnia alia & singula, quæ ad Officium prædictum pertinent, & nostram in hâc parte utilitatem & commodum concernunt, faciendum & explendum. A. D. 1338. Edv. 3.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Norhamptoniam quarto die Augusti.

Per Concilium.

De Convocatione facienda in Provincia Cantuariensi.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 17. d. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, vel ejus, ipso in remotis agente, Vicario Generali, Salutem.

Cùm nuper, assumpto Passagio nostro ad partes exteras, de assensu Prælatorum, Procerum, & Magnatum, Cleri ac Populi, Regni nostri, pro arduis negotiis, Nos, & Statum nostrum, ac Salvationem & Honorem Sanctæ Ecclesiæ Anglicanæ, & dicti Regni contingentibus, volentes ut Pax & Quies dictorum, Ecclesiæ & Regni, in absentiâ nostrâ inviolabiliter observarentur, & eâ de causâ vobiscum habere Colloquium & Tractatum,

Vobis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandaverimus quòd, pensatis tantâ nostrorum & dicti Regni Negotiorum arduitate & Periculis imminentibus, absque excusatione quacunque, vos, vel dictus Vicarius vester, apud Norhamptoniam, in crastino Sancti Jacobi Apostoli, jam præterito, personaliter interessetis cum Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo (quem Custodem dicti Regni constituimus) & cum cæteris Prælatis, Proceribus & Magnatibus prædictis, super dictis negotiis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri:

Et quia negotia prædicta, Salvationem dicti Regni, & Ecclesiæ Sanctæ, ac universorum & singulorum ipsius Regni specialiter concernebant, mandavimus vobis, rogantes quòd præmuniretis Priorem & Capitulum Ecclesiæ vestræ Cantuariensis, ac Archidiaconos, totúmque Clerum vestræ Diœcesis, quòd iidem, Prior & Archidiaconi in propriis personis suis, ac dictum Capitulum per unum, idemque Clerus per duos, Procuratores idoneos, Plenam & sufficientem Potestatem ab ipsis, Capitulo & Clero, habentes, dictis die & loco interessent, ad Tractandum & Consulendum, super præmissis, unà vobiscum, & aliis, per Nos illuc tunc mittendis, & ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem pro Communi Defensione & Utilitate (Divinâ favente Clementiâ) contingeret ordinari; A. D. 1338.

Verùm, quia, tractatu aliquali super præmissis ibidem habito, quædam, salvationem & honorem dictorum Regni & Ecclesiæ concernentia, propter instantem Messium necessitatem, & aliis de causis supervenientibus, adhuc ordinanda & tractanda supersunt,

Vobis mandamus, vos rogantes, quòd Episcopos, Prælatos, & Clerum, vestræ Provinciæ, apud Ecclesiam Sancti Pauli Londoniæ, in Crastino Sancti Jeronimi proximò futuro, convocari faciatis, ita quòd tàm dicti Episcopi, quàm Decani & Priores Cathedralium Ecclesiarum, & Archidiaconi ac Abbates, Exempti & Non Exempti, quos expedire videritis, & quodlibet Capitulum dictarum Ecclesiarum Cathedralium per unum, & Clerus cujuslibet Diœcesis per Duos, Procuratores, sufficientem Potestatem habentes, apud dictam Ecclesiam Sancti Pauli intersint, in prædicto crastino Sancti Jeronimi, ad Tractandum, consulendum, & ordinandum super præmissis, unà vobiscum, & aliis, per nos illuc tunc mittendis, & ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, pro Communi Defensione & utilitate (divinâ favente Clementiâ) contigerit ordinari.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Norhampton. quinto die Augusti.

EOdem modo mandatum est W. Archiepiscopo Eborum, Primati, de hujusmodi Convocatione in Provinciâ suâ faciendâ, mutatis mutandis.

De

De Lana capienda, & cum omni celeritate ad Andewerpiam transvehenda.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antew. 12 E. 3. m. 9.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Magistro Johanni Waweyn, Willielmo de Kyngeston, & Thomæ de Baddeby, Salutem.

Sciatis quòd, cùm Prælati, Comites, Magnates, ac Communitates Regni nostri, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò Convocato, existentes,

Considerata arduitate Negotiorum, Nos & Defensionem Regni, Terrarum, & Jurium nostrorum, summè contingentium,

In Subventionem Expensarum Importabilium, propter hoc nobis incumbentium, Medietatem Lanæ suæ, usque ad summam Viginti Milium Saccorum, nobis gratanter concesserint, ita quòd de satisfactione dictæ Lanæ, juxta rationabile Pretium, competens Securitas eis fiat,

Et Nos, per Litteras nostras Patentes, assignaverimus diversos Fideles nostros, ad dictum numerum Saccorum Lanæ, ad opus nostrum, sub certâ formâ, in dictis Literis nostris contentâ, capiendum & colligendum, ac Collectoribus Custumæ nostræ in diversis Portibus liberandum, exindè ultra Mare ex causâ prædictâ celeriter transvehendum,

Et licet, sub confidentiâ dictæ Lanæ, diversas Pecuniarum Summas quibusdam Confœderatis nostris exteris promitti fecerimus solvendas certis temporibus, jam effluxis,

Et postmodùm, ad instantem Supplicationem Prælatorum, Comitum, Magnatum, & Communitatis, prædictorum, & sub eâdem confidentiâ personaliter cum Excercitu, non modico, sicut oportuit, pro defensione hujusmodi, Mare transierimus, sperantes in adventu nostro dictas Lanas apud Andewerpiam plenariè invenisse,

Quando tamen applicuimus ibidem, invenimus solummodo Duo Milia & Quingentos Saccos de numero prænotato, de quo turbati sumus multipliciter & confusi, non habentes undè dictis Confœderatis nostris satisfacere, nec etiam Nostratibus Vadia necessaria ministrare,

Et nisi nobis subveniatur celeriùs, erimus (quod absit) in maximo periculo constituti,

Et, si dictam Lanam, ac speratam de Regno nostro Pecuniam, celeriter haberemus, speraremus firmiter, per Dei gratiam, Quod incepimus feliciter consummare, A. D. 1338.

Volentes igitur periculis, quæ ex morosâ dilatione Collectionis & Transvectionis dictarum Lanarum evenire poterunt, quantum possumus, præcavere,

Ac de Fidelitate & Circumspectione vestrâ providâ intimè confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad Captionem & Provisionem Lanarum prædictarum, in singulis Comitatibus Regni nostri supervidendum & accelerandum, necnon (si necesse fuerit) ad Residuum dictorum Viginti Milium Saccorum Lanæ (quod nondum ad opus nostrum Captum & Collectum existit) tàm de Lanis Prælatorum & Personarum Ecclesiasticarum, quàm Comitum, Baronum, Militum, Mercatorum, & aliorum quorumcúmque (cuiquam non parcendo) in singulis locis Regni nostri, tâm infra Libertates, quàm extra, capiendum & colligendum,

Et ad Indenturas, inter vos, vel aliquem vestrûm, & singulos, à quibus Lanas prædictas sic ceperitis, Quantitatem Lanæ & ejus Pretium, super hoc aliàs ordinatum, & à quibus captæ fuerint, continentes,

Fieri faciendum,

Et ad partes Indenturarum illarum, penes vos residentes, in Cancellariam nostram mittendum, juxta quas nostras fieri, & liberari volumus Litteras Obligatorias singulis prædictorum de Pretio Lanæ, ab ipsis ad opus nostrum sic captæ, solvendo ad certos Terminos in dicto Parliamento concordatos,

Et ad omnes Lanas prædictas, sic captas & collectas, ad Portus Regni nostri, ubi meliùs expedire videritis, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci & cariari faciendum,

Necnon ad Cariagia, pro Lanis illis ad Portus hujusmodi sic ducendis, capiendum & providendum,

Et ad easdem Lanas, cùm ad Portus illos ductæ fuerint, in Navibus poni, & usque Villam de Andewerpiâ, celeriter transvehi faciendum,

Et ad alios, quos sufficientes noveritis ad præmissa omnia & singula facienda & expedienda, Loco vestri, quotiens

A.D. 1338. opus fuerit, deputandum, prout pro Celeriore Expeditione negotii illius videritis expedire,
Edw. 3.

Universis & singulis, Lanas in dicto Regno nostro habentibus, sub Forisfactura Lanarum, & aliorum Bonorum suorum quorumcúmque, firmiter inhibentes, nè vobis, vel alicui vestrûm, seu Deputandis à vobis, vel vestrûm aliquo, in præmissis, seu aliquo præmissorum, Impedimentum inferant aliquale:

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd circa præmissa, facienda & explenda, in formâ prædictâ, cum omni diligentiâ intendatis.

Mandavimus enim universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, & aliis Fidelibus nostris, quòd vobis, & cuilibet vestrum, ac Deputandis à vobis, ut est dictum, in præmissis omnibus & singulis faciendis & explendis, pareant & intendant,

Et quòd præfati Vicecomites Caria- A.D. 1338. gia, pro Lanis prædictis, usque Portus hujusmodi ducendis, necnon Caneva- Edw. 3. tium pro Lanis illis saccandis, de Exitibus Ballivarum suarum, per avisamentum vestrum, vel vestrûm alicujus, provideri facient, quotiens per vos, vel aliquem vestrûm, fuerint præmuniti.

Volumus etiam quòd Collectores Custumarum nostrarum in Portubus, ubi Lanas prædictas Carcari contigerit, Marinariis Navium, in quibus Lanæ illæ transvehentur, Expensas suas solvant de Exitibus Custumarum prædictarum; de quibus eis, in Compoto suo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp. septimo die Augusti Anno Regni duodecimo.

Per ipsum Regem.

De Retinentia.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antew. 12. E. 3. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Sciatis quòd, Cùm, Nobilis Vir, Conradus de Marca, Dominus de Hurde, Miles, nobis bonâ fide promiserit se, cum Quinquaginta Hominibus ad Arma Galeatis, nostris obsequiis immorari, prout in Litteris suis Patentibus, indè confectis, plenius continetur,

Nos,

Tàm præmissorum, quàm suæ Probitatis intuitu, ac etiam ob Affectionem sinceram, quam ad Nos ipsum habere conspicimus,

Volentes ipsius Gratitudinem adjectione Munificentiæ prævenire,

Promittimus, bonâ fide, quòd eidem Conrado, ultra Summam Pecuniæ, quam, ratione sic impendendi nobis A.D. 1338. obsequii, sibi solvi fecimus, solvere faciemus Quatuor Milia Florenorum, de Florentiâ, in Festo Natalis Domini proximò jam futuro:

Promittimus etiam quòd eidem Conrado, pro se, & Hominibus suis prædictis, in Stipendiis, & Restauro Equorum suorum (si quos in nostris obsequiis perdi contigerit) sicut aliis Hominibus, Statûs sui, nobis Servientibus, satisfieri faciemus.

In cujus &c.

Dat. &c. nono die Augusti &c.

Per ipsum Regem.

Pro Hominibus de Gandano, quod sint quieti de Ulnagio Pannorum.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antew. 12. E. 3. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Sciatis quòd, Attendentes Affectionem sinceram, quam, dilectos nobis, Burgimagistros, & Scabinos, ac Communitatem, Villæ de Gandano, ad nos & nostros habere conspicimus,

Et proindè volentes ipsos ampliori gratiâ prævenire,

Concessimus eisdem quòd Ulnatores Pannorum Cismarinorum, per nos quibuscúmque Portubus, vel aliis locis Regni nostri, assignati, seu quicumque alii, A.D. 1338. de Pannis, factis in Villâ prædictâ, & Sigillo, in eâdem Villâ ad hoc usitato, Signatis, cùm ad partes dicti Regni transmissi fuerint, se nullatenùs intromittant,

Nec, sub colore Ulnagii, seu Forisfacturæ, dictorum Pannorum, aliquid exigant pro eisdem,

Set quòd Ducentes Pannos hujusmodi, ad dictum Regnum nostrum, ab Ulnagio, de Pannis illis infra Regnum nostrum

A. D. 1338. Edw. 3. nostrum faciendo, sint Quieti, quamdiu nostræ placuerit voluntati.

Et, si contingat nos dictam voluntatem nostram ex causis rationabiliter immutare, volumus nichilominus quòd extunc, per unum Annum integrum, dicta nostra Concessio in suo robore perseveret. A. D. 1338. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp. decimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Retinentia.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antewr. 12. E. 3. m. 9. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dux Aquitaniæ, & Dominus Hiberniæ, Præsentium Litterarum Inspectoribus universis, Salutem, & plenitudinem omnis boni.

Sciatis quòd Nos,

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ in negotiis nostris arduis, tangentibus Nos & Commoda Regni nostri, Majestati nostræ, Dilectus noster Juratus, Robinus de Foresto exhibuit, & quæ Nobis, aut Successoribus nostris, idem exhibere poterit in futurum,

Tàm ex Affectu Proprio, quàm maturo Consilio, Dilectorum & Fidelium nostrorum, videlicet,

Venerabilis Patris,

Henrici Episcopi Lincolniensis,

Henrici de Lancastria, Derbiensis,

Willielmi de Bohun, Northamptoniensis,

Willielmi de Monte Acuto, Salisberiensis,

Et Roberti de Ufforde, Suffolciensis,

Comitum,

Johannis de Archi, Senescballi Curiæ nostræ,

Et Galfredi Scrop,

Militum,

Eundem Robinum Consiliariorum nostrorum numero sincerè duximus applicandum,

Sibi quoque, in suorum Mercedem laborum, de Annuis Redditibus, ad suam vitam, Centum Marcarum bonorum Sterlingorum, nunc in Angliâ communiter Dativorum seu Currentium, de speciali gratiâ & liberalitate regiâ, tenore præsentium, in nomine Domini, providemus,

Dictásque Centum Marcas Sterlingorum damus & assignamus præfato Robino, recipiendas, levandas, & defendas, pacificè de nostris Bonis & Proventibus, sive Redditibus, in Bostelstene (qui CUSTUMA vulgariter nominantur) per manus antedicti Robini, vel sui Procuratoris, à nostro Receptore, ibidem pro tempore existente, A. D. 1338. singulis Annis, duobus certis Terminis, hic notatis, scilicet,

Quinquaginta Marcas in instanti die Festo Nativitatis Domini nostri Jhesu Christi,

Et allas Quinquaginta Marcas, dictorum Sterlingorum, in subsequenti die Nativitatis beati Johannis Baptistæ,

Et sic ultra, dictis Terminis dictarum Nativitatum, quamdiu præfatus Robinus Vitam duxerit in Humanis.

Mandantes nichilominus, & volentes expressè, dictæ Custumæ Receptori, præsenti & futuro, & ejus Locum tenenti, quatinùs, sine alterius cujusvis expectatione mandati, de dictis Centum Marcis Sterlingorum, supradicto Robino, aut ejus suo nomine Procuratori, omni Anno, super prædictos terminos satisfiat,

Et quòd quicquid noster Receptor per modum prædictum exsolverit, Robini, vel sui Procuratoris, de soluto ostendens Quitantiam, sibi in suis Receptis locum teneat, & de suo Compoto, compoti sui tempore, minuatur.

Super quibus omnibus & singulis, in Testimonium & munimentum, præsentes Litteras fieri, & ex certâ scientiâ nostro jussimus Sigillo regio toborari; quas etiam ad usus Robini supradicti, quamvis nunc à nostro simus absentes Regno, nostro, & Successorum nostrorum, nomine, tanti vigoris, tantæque firmitatis approbamus, ac si infra Regnum nostrum Angliæ, mediante nostro Magno Concilio, indultæ sibi essent, ac in publico concordatæ.

Datum Antwerpiæ Octavo decimo die Mensis Augusti, Anno à Nativitate Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Octavo; Regni verò nostri Duodecimo.

Pro

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Pro Comite de Gelre, de inquirendo.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. 12. E. 3. p. 2. m. 10. dorf.

REX, Dilectis sibi, Rogero Norman, Nicholao Pyk, & Thomæ de Suetesham, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures, Marinarii & alii, de Flota Navium, quæ Nos & Excercitum nostrum ad partes Transmarinas nuper duxit,

In redeundo ad partes Regni nostri, quamplures Naves, Nobilis Viri, Comitis de Gelre, Fratris nostri, & de ipsius, ac aliorum Amicorum nostrorum, in partibus illis, Dominio, Mercandisis, & aliis rebus oneratas, supra Mare, inter Blaunkebergh & Hest, prope Costeram Flaudriæ, Armatâ Potentiâ invadentes,

Quasdam de eisdem Navibus, cum omnibus Mercandisis & Bonis, in eisdem existentibus, & alia Mercimonia & Bona, in cæteris Navibus prædictis inventa, usque ad non modicum valorem ceperunt, & ad dictas partes ipsius Regni nostri duxerunt, & penes se detinent, absque Restitutione aliquâ indè illis, quorum Mercimonia & Bona illa fuerint, faciendâ, in nostri, ac nostrorum Fidelium, nobiscum assistentium, Periculum, nostrique grave Dampnum & Dedecus manifestum,

Undè, nec inmeritò, intimius commovemur, præsertim cum Nos ad Satisfactionem Bonorum hujusmodi, sic ablatorum, nisi indè fiat celeris Restitutio, compelli, dùm sic in Transmarinis partibus agimus, valeamus,

Nos,

Tàm pro nostrâ Indempnitate, quàm securitate ac conservatione Honoris nostri, in hac parte volentes super hoc Remedium apponere oportunum,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad inquirendum, per Sacramentum tàm Mercatorum & Marinariorum, quàm aliorum Proborum & Legalium Hominum, tàm Villæ nostræ Suthamptoniæ, quàm aliorum Portuum, Villarum, & Locorum, in Comitatu Suthamptoniæ, infra Libertates & extra, per quos rei veritas melius sciri poterit, de nominibus illorum qui dicta, Naves, Mercimonia, & Bona, præfati Comitis, & Hominum suorum, ac aliorum Amicorum nostrorum, ut prædicitur, ceperunt, & abduxerunt,

Et quæ Naves, Mercimonia, & Bona, indè apud dictam Villam Suthamptoniæ, seu alios Portus, vel Loca, in eodem Comitatu, adducta existunt, & per Quos, & Quorum fuerint, A. D. 1338.

Et ad eadem, Naves, Mercimonia, & Bona, sic capta & abducta, in quorumcúmque Manibus inventa extiterint, in manum nostram seisiendum, & salvò, absque distractione aliquâ, custodiri faciendum, quousque aliud super hoc duxerimus demandandum,

Et ad Indenturas de Navibus, Mercimoniis, & Bonis illis, inter vos, vel aliquem vestrûm, ac Majorem, & Ballivos, vel Duos alios Probos & Legales Homines, singularum Villarum, vel Locorum, ubi dicta, Naves, Mercimonia, & Bona, arestari contigerit, modo debito conficiendum,

Necnon ad arestandum & capiendum Corpora illorum Malefactorum, qui dicta Mercimonia & Bona, ut prædicitur, ceperint, & sub aresto custodiri similiter faciendum, donec aliud præceperimus de eisdem,

Et ad certificandum Nos, cum omni celeritate, quâ poteritis, de Nominibus Malefactorum prædictorum, ac de Navibus, Mercimoniis, & Bonis, quæ sic arestari feceritis, & de toto Facto vestro in hac parte;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, districtiùs injungentes, quòd præmissa omnia & singula faciatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd ad certos dies & loca, quos vos, vel aliquis vestrûm, ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, & quolibet vestrûm, tot & tales, tàm Mercatores & Marinarios, quàm alios, Probos & Legales Homines, de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. in præmissis &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Kenyngton decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis; videlicet,

Thomas de Drayton, Admirallus Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, in Comitatibus Essex. Suff. Norff. Linc. Eborum & Northumbr.

Petrus Barde, Admirallus Navium &c. ut supra, *versus partes Occidentales, in Comitatibus*

A. D. 1338. *Comitatibus Kanc. Suffex. Somerf. Dorf. Cornub. Devon. & Glouc.*
Edw. 3.

Robertus Houel, tàm in Villa de Shorham, quàm aliis Portubus, Villis, & Locis, in Comitatu Suffex. tàm infra Libertates, quàm extra, &c.

Willielmus de Clynton, Comes Huntyngdoniæ, tàm in Villa de Sandwico, quàm alibi, in Comitatu Kanc. tàm infra Libertatem Quinque Portuum, quàm alibi, in eodem Comitatu. A. D. 1338. Edw. 3.

Teste prædicto Custode apud Kenyngton vicesimo octavo die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Confirmatio Cartæ Burgensibus de Lovaynne, concessæ Anno Regis quinto.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 6.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Inspeximus Cartam, quam, dilectis nobis, Mercatoribus & Burgensibus Villæ de Lovaynne in Brabantiâ nuper fieri fecimus in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis quòd, ad requisitionem, Dilecti nobis, Johannis de Pulteney, Majoris Civitatis nostræ Londoniæ, & ob Benivolentiam, quam Mercatores & Burgenses Villæ de Louvayne in Brabantiâ erga Progenitores nostros & nos novimus habuisse, & per Finem, quem iidem Mercatores & Burgenses fecerunt nobiscum, ut ipsi, eorum Hæredes & Successores, cum Rebus & Mercandisis suis, salvò & securè infra Regnum nostrum venire & morari valeant, pro Mercandisis suis ibidem excercendis, CONCESSIMUS pro Nobis & Hæredibus nostris,

Et hac CARTA nostra CONFIRMAVIMUS eisdem Mercatoribus & Burgensibus, quòd ipsi, & eorum Hæredes & Successores, dictæ Villæ de Lovaynne, imperpetuùm, sub salvo & securo Conductu, & sub Protectione & Defensione nostris, & Hæredum nostrorum, veniant infra Regnum nostrum, cum Rebus & Mercandisis suis, ibidem morentur, Mercandisas suas excerceant, & exindè, cum Rebus & Mercandisis suis, quò, & quando, voluerint, recedant,

Ita tamen quòd ad Terras, nobis, seu Hæredibus nostris, Guerrinas, nullatenus se divertant, nec indè cum Inimicis nostris, vel Hæredum nostrorum, comunicent quoquo modo,

Dummodo Consuetudines & Custumas, de hujusmodi Rebus & Mercandisis debitas & usitatas in Regno nostro, solvant & faciant, ut debebunt. A. D. 1338.

CONCESSIMUS etiam, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eisdem Mercatoribus & Burgensibus, & eorum Hæredibus & Successoribus prædictis, quòd ipsi, aut eorum Bona seu Mercandisæ, prætextu alicujus Guerræ, hactenus quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter Nos, Hæredes, seu Successores nostros, & alium quemcúmque Regem, aut Dominum Terræ, cujuscúmque Nationis, nec pro Alienis Transgressionibus, Debitis, Conventionibus, & Contractibus, infra Regnum nostrum nullatenus arestentur, nisi dumtaxat pro Transgressionibus, Debitis, Conventionibus, & Contractibus suis, Propriis, & Plegiariis, secundum Legem Mercatoriam, vel Communem Legem Regni Angliæ:

Dumtamen Domini Villæ prædictæ, Hæredes, aut Successores sui, contra Nos, vel Hæredes nostros, de Guerrâ non fuerint, nec Adhærentes aliquibus, contra nos, seu Hæredes nostros, de Guerrâ existentibus:

In quo casu VOLUMUS & CONCEDIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd præfati Mercatores & Burgenses, Hæredes & Successores sui, infra Quadraginta dies, a tempore, quo hujusmodi Guerra mota & publicata fuerit, exeant Regnum & Potestatem nostram cum Bonis & Rebus suis, absque Impedimento seu Disturbatione nostri, vel Hæredum nostrorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcúmque,

VOLUMUS etiam & CONCEDIMUS, pro nobis & Hæredibus nostris, quòd propria Bona & Mercandisæ dictorum Mercatorum & Burgensium, dictæ Villæ de Lovaynne, Hæredum, seu Successorum suorum prædictorum, prætextu alicujus Delicti, vel Forisfacti, Vallettorum, seu Servientum suorum, eadem bona & Mercandisas in Custodiâ suâ habentium, nullatenus confiscentur, nec pro Forisfactis habeantur; dummodo iidem Mercatores & Burgenses legitimè probare

A. D. 1338. Edw. 3. probare poterunt eadem Bona & Mercandisas sua propria, & non Vallettorum & Servientum suorum extitisse:

Et, si iidem Valletti & Servientes infra Regnum nostrum decesserint, sive Testamentum fecerint, sive non, Bona & Mercandisæ ipsorum Mercatorum & Burgensium, Hæredum & Successorum suorum prædictorum, quæ in dictorum Vallettorum & Servientum custodiâ tunc fuerint, nullatenus attachientur, seu arestentur, set sine difficultate ipsis Mercatoribus & Burgensibus, & eorum Hæredibus, & Successoribus, & Executoribus, plenariè liberentur; quatenus probare poterunt eadem Bona & Mercandisas ad ipsos de jure pertinere debere; ita tamen quòd prædicti Mercatores & Burgenses de Lovaynne aliquos Mercatores extraneos, qui non fuerint de eâdem Villâ de Lovaynne, non advocent ad prædictas Libertates, vel aliquam earumdem, quoquo modo, calumpniandum vel habendum.

Quare Volumus & firmiter Præcipimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd prædicti Mercatores & Burgenses, & eorum Hæredes & Successores, dictæ Villæ de Lovaynne, Imperpetuum, sub salvo & securo Conductu, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.* non advocent ad prædictas Libertates, vel aliquem earumdem, quoquo modo calumpniandum vel habendum, *tunc sic,* sicut prædictum est.

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,
J. Wyntoniensi Episcopo, Cancellario nostro,
W. Norwicensi Episcopo, Thesaurario nostro,
Johanne de Eltham, Comite Cornubiæ, Fratre nostro carissimo,
Thoma Comite Norffolciæ & Marescallo Angliæ Avunculo nostro,
Willielmo de Monte Acuto,
Willielmo de Clynton,
Et Radulpho de Nevill, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram, apud Haveryng atte Boure, vicesimo tertio die Maii, Anno Regni nostri Quinto. A. D. 1338. Edw. 3.

Et nos, Concessiones & Confirmationem prædictas Ratas habentes & Gratas, eas pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Dilectis nobis, nunc Mercatoribus & Burgensibus dictæ Villæ de Lovaynne, ac eorum Hæredibus & Successoribus, Concedimus & Confirmamus sicut Carta prædicta rationabiliter testatur.

Prætereà, volentes eisdem Mercatoribus & Burgensibus Villæ prædictæ uberiorem gratiam facere in hac parte, Concessimus & Licentiam Dedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis Mercatoribus & Burgensibus, quòd, licet ipsi, vel Prædecessores sui, aliquâ vel aliquibus Libertatum, in dictâ Cartâ contentarum, aliquo casu emergente, hactenus usi non fuerint, iidem tamen Mercatores & Burgenses, ac Hæredes & Successores eorumdem, Libertatibus illis, & earum quâlibet, de cætero, plenè gaudeant & utantur, sine Occasione vel Impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcúmque.

Hiis Testibus,

Venerabili Patre,
H. Episcopo Lincolniensi,
Henrico de Lancastria, Comite Derbiæ,
Willielmo de Bohun, Comite Norhamptoniæ,
Willielmo de Monte Acuto, Comite Sarum,
Roberto de Ufford, Comite Suffolciæ,
Henrico de Ferariis,
Johanne Darcy, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud Andewerpiam Decimo octavo die Augusti, Anno Regni nostri Duodecimo.

Per ipsum Regem.

De Libertatibus dictis Burgensibus concessis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad instantiam, Nobilis & Potentis Viri, Johannis Ducis Brabantiæ, Consanguinei nostri carissimi, & ob Affectionem gratam, quam in, Dilectis nobis, Mercatoribus & Burgensibus Villæ de Lovaynne in Brabantiâ, claris judiciis experimur, A. D. 1338.

Concessimus eisdem Mercatoribus & Burgensibus Libertates subscriptas, Habendas quamdiù nostræ placuerit voluntati, videlicet,

Quòd

A.D. 1338. Edw. 3. Quòd ipsi, & eorum Hæredes, & Successores, Villæ prædictæ, sub salvo & securo Conductu, & sub Protectione & Defensione nostris, Lanas, & alias Mercandisas quascúmque, ubicumque infra Regnum nostrum emere, & eas extra idem Regnum (solutis priùs Custumis & aliis Consuetudinibus indè debitis) absque impedimento ducere possint;

Ita tamen quòd se, cum Lanis & Mercandisis illis, ad Terras, nobis Guerrinas, non divertant, nec cum Inimicis nostris comunicent de eisdem.

Et etiam quòd Panni, facti dictâ Villâ de Lovayne, & per Mercatores vel Burgenses Villæ illius, vel Servientes eorum, suo nomine, infra Regnum nostrum adducti, infra quinque dies, a tempore quo Panni ibi Dispackati, seu Aperti, fuerint, per Ulnatores nostros in locis, ubi Pannos illos adduci contigerit, absque ulteriori dilatione ulnentur & signentur. A.D. 1338. Edw. 3.

Et, si contingat nos CONCESSIONES nostras prædictas ex causis aliquibus revocare (ne talis Revocatio dici possit dictis Mercatoribus & Burgensibus, seu eorum Hæredibus aut Successoribus, Captiosa) VOLUMUS & CONCEDIMUS quod dictæ CONCESSIONES nostræ, per unum Annum continuum, a tempore, quo dictam Revocationem ipsis Mercatoribus & Burgensibus, aut Hæredibus vel Successoribus suis prædictis, intimari fecerimus, in suo Robore perseverent.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp decimo octavo die Augusti, Anno Regni nostri Duodecimo.

Per ipsum Regem.

De Libertatibus pro Hominibus de Diest.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Sciatis quòd,

Ad instantiam, Nobilis & Potentis Viri, Johannis Ducis Brabantiæ, Consanguinei nostri carissimi, & ob Affectionem, quam Mercatores & Burgenses Villæ Dysten, in Brabantiâ, erga nos & nostros habere conspicimus,

CONCESSIMUS dictis Mercatoribus & Burgensibus LIBERTATES subscriptas, HABENDAS quamdiu nostræ placuerit voluntati, videlicet,

Quòd ipsi, & eorum Hæredes, & Successores, Villæ prædictæ, sub salvo & securo Conductu, & sub Protectione & Defensione nostris, veniant infra Regnum nostrum, cum Rebus & Mercandisis suis, ibidem morentur, Mercandisas suas exerceant, & exindè cum Rebus & Mercandisis suis, quo, & quando, voluerint, recedant;

Ita tamen quòd ad Terras, nobis guerrinas, nullatenus se divertant, nec indè cum Inimicis nostris comunicent quoquo modo; dummodo Consuetudines & Custumas, de hujusmodi Rebus & Mercandisis debitas & usitatas in Regno nostro, solvant & faciant, ut debebunt.

CONCESSIMUS etiam eisdem Mercatoribus & Burgensibus, & eorum Hæredibus, & Successoribus prædictis, quòd ipsi, aut eorum Bona, seu Mercandisæ, prætextu alicujus Guerræ, hactenus quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter nos, & alium quemcumque Regem, aut Dominum Terræ, cujuscumque Nationis, nec pro alienis Transgressionibus, Debitis, Conventionibus, seu Contractibus, infra Regnum nostrum nullatenus arestentur, nisi dumtaxat pro Transgressionibus, Debitis, Conventionibus, & Contractibus suis propriis, & plegiariis, secundum Legem Mercatoriam, vel comunem Legem Regni Angliæ: A.D. 1338.

Dumtamen Domini Villæ prædictæ, Hæredes, aut Successores sui, contra nos de Guerrâ non fuerint, nec adhærentes aliquibus, contra nos de Guerrâ existentibus:

In quo casu VOLUMUS & CONCEDIMUS quòd præfati Mercatores & Burgenses, & Hæredes, & Successores sui, infra quadraginta dies, a tempore, quo hujusmodi Guerra mota & publicata fuerit, exeant Regnum & Potestatem nostram, cum Bonis & Rebus suis, absque impedimento seu disturbatione nostri, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

Insuper CONCESSIMUS eisdem Mercatoribus & Burgensibus, Hæredibus, & Successoribus eorumdem, quod panni, facti in Villâ prædictâ, & per eos, vel Servientes eorum, suo nomine, infra Regnum nostrum adducti, infra quinque dies, a tempore, quo Dispackati, seu aperti fuerint, per Ulnatores nostros, in locis ubi pannos illos adduci contigerit, absque ulteriori dilatione ulnentur & signentur.

Ad hæc, CONCESSIMUS Mercatoribus & Burgensibus prædictis, quòd ipsi, ac eorum Hæredes, & Successores, Lanas,

A. D. 1338. Edw. 3. nias solvere, seu Nostratibus Vadia necessaria ministrare,

Assignaverimus, Dilectos & Fideles nostros, Magistrum Johannem Waweyn, Willielmum de Kyngeston, & Thomam de Baddeby, conjunctim & divisim, tàm ad supervidendum & accelerandum Captionem & Provisionem Lanarum prædictarum infra Regnum nostrum prædictum, quàm ad Residuum Lanarum illarum, quod nondum ad opus nostrum captum fuerit, ad opus nostrum, tàm infra Libertates, quàm extra, capiendum & colligendum, & ad quædam alia, in Litteris nostris Parentibus eis inde confectis contenta, facienda & explenda,

Nos,

Attendentes quantis sumus Periculis expositi, nisi dictas Lanas celeriter habeamus, & sperantes, illis habitis, feliciter, quod assumpsimus, consummare, & propter hoc de ipsarum Lanarum festinâ Collectione & Transmissione summè soliciti, ac de vestrâ Fidelitate & Laboriosâ Solicitudine intimè confidentes,

Assignavimus vos ad accelerandum Collectionem & Provisionem Lanarum prædictarum, & ad Solicitandum tàm præfatos, Johannem, Willielmum, & Thomam, quàm alios earumdem Lanarum Collectores, ut, juxta formam Commissionum nostrarum, eis factarum, circa accelerationem Provisionis & Transmissionis dictarum Lanarum apponant diligentiam quam valebunt:

Necnon, si necesse fuerit, ad Residuum dictorum viginti Milium Saccorum Lanæ, quatenus non Collectæ fuerint, in singulis locis dicti Regni, ubi Lanas aliquas inveniri contigerit, tàm infra Libertates, quàm extra, de Lanis, videlicet, quarumcùmque Personarum, tàm Ecclesiasticarum, quàm Secularium (cuiquam non parcendo) capiendum & colligendum, A. D. 1338. Edw. 3.

Et ad Indenturas, inter vos & ipsos (quorum Lanæ illæ fuerint) Quantitatem & Pretium earumdem Lanarum continentes, faciendum, & ad partes Indenturarum illarum, ad citiùs quo poteritis, in Cancellariam nostram mittendum, ut ipsis, a quibus Lanæ illæ sic captæ fuerint, Litteras nostras obligatorias de Pretio earumdem Lanarum fieri, & liberari faciemus, juxta formam, in dicto Parliamento nostro concordatam,

Necnon ad Lanas illas, cùm ad opus nostrum sic captæ & collectæ existant, ad Portus Regni nostri, a quibus ad partes Brabantiæ melius & facilius transvehi poterunt, duci & cariari faciendum, Collectoribus Custumarum nostrarum, in eisdem Portubus, seu illis qui Lanas nostras hujusmodi ad partes Cismarinas sunt ducturi, per Indenturas similiter, inter vos & ipsos modo debito conficiendas, liberandum,

Et ad Cariagia, pro Lanis illis ad Portus hujusmodi sic ducendis, *&c. prout supra de 7. Aug. mutatis competenter mutandis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Heteutals vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Litera testimonialis pro Nicholao Blank de Flisco.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Cùm Proborum merita meritò sint laudabilibus Testimoniis attollenda, vestræ volumus patere notitiæ quòd, Dilectus nobis, Nicholaus Blank de Flisco, Magister cujusdam Galeæ, nobis in Angliam nuper missæ, adeò fideliter & providè in nostris se gessit Obsequiis, quòd nos, ipsius Servitia plurimùm acceptantes, ipsum, tanquam unum de nostris Obsequialibus, volumus perpetuò reputari;

Qui quidem Nicholaus jam, cum magnâ nostri Benivolentiâ, versus partes proprias de nostrâ revertitur licentiâ speciali.

Ad hæc, volentes cum præfato Nicholao agere gratiosè, ipsum ab omnibus & singulis Conventionibus, factis per eum, in Civitate Marsiliæ, in Provincia, cum, Dilecto & Fideli nostro, Nicholino de Flisco, dicto Cardinali de Janua, Procuratore nostro, quitamus penitùs & tenore præsentium liberamus; quibus Sigillum nostrum apponi fecimus in Testimonium præmissorum. A. D. 1338.

Dat. apud Confluenciam sexto die Septembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

De Providentiis Jocalium pro Philippa Regina, in partes transmarinas cum Rege profectura.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 2. m. 14.

REX Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, in Portu Londoniæ, Salutem.

Cùm nuper,

Volentes Philippæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, ante Passagium suum nobiscum versus partes transmarinas, de Equis, Cellis, Vasis argenteis, Zonis, Bursis sericis, ac aliis diversis Jocalibus atque rebus, usque ad summam Quingentarum Sexaginta & Quatuor Librarum, Trium Solidorum, & Quatuor Denariorum, infra Regnum nostrum, tàm pro nostro, quàm pro suo Honore, facere providere,

Mandaverimus Thesaurario, & Camerariis nostris, quòd dictas Quingentas Sexaginta & Quatuor Libras, Tres Solidos, & Quatuor Denarios, præfatæ Consorti nostræ, vel ejus Attornato in hac parte, de Thesauro nostro, liberari, vel ei competentem Assignationem, ubi celerem Solutionem indè habere posset, fieri & habere facerent, ad dictas Providentias, ut præmittitur, faciendum,

Ac jam intellexerimus quòd,

Licet dicta pecuniæ summa præfatæ, Consorti nostræ, super Exitibus Custumæ prædictæ, per manus vestras percipiendis, fuisset assignata,

Et vobis ulteriùs, per Breve nostrum, demandatum quòd Pecuniam illam eidem Consorti nostræ, vel ejus Attornato prædicto, de Exitibus illis, cum omni celeritate, solveretis ex causâ supradictâ, A. D. 1338.

Vos nichilominus prædictam pecuniæ summam, aut aliquam partem ejusdem, ei hactenus solvere distulistis, in Nostri ac Mandatorum nostrorum prædictorum contemptum, ac nostri & prædictæ Consortis nostræ præjudicium, Dedecus, & Dampnum, & negotii prædicti retardationem manifestam; undè plurimum conturbamur, nec immeritò, & movemur,

Vobis igitur mandamus, sicut aliàs mandavimus, districtiùs injungentes, quòd eidem Consorti nostræ, vel ejus Attornato prædicto, dictas Quingentas Sexaginta & Quatuor Libras, Tres Solidos, & Quatuor Denarios, de primis Denariis, de Exitibus Custumæ prædictæ provenientibus, omni excusatione & dilatione cessantibus, ex causâ prædictâ solvatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante:

Recipientes à præfato Attornato Literas suas Patentes, Receptionem illius Pecuniæ summæ Testificantes, per quas vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Et hoc, sicut nostrum, & prædictæ Consortis nostræ, Honorem conservare, & gravem Indignationem nostram vitare volueritis, nullo modo omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore octavo die Septembris.

Per Concilium.

Innovatio & Approbatio Privilegiorum pro Civibus Coloniæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 8.

REX &c.

Notum facimus universis quòd,

Propter grata & accepta Obsequia, quæ Sapientes & Discreti viri Judices, Scabini, Consules, & universi Civitatis Coloniensis Cives, nobis & nostris impenderunt hominibus, & impendere poterunt utiliter in futurum,

Ipsis omnia eorum Privilegia, Jura, & bonas Consuetudines, quæ, & quas, à nostris optinuerunt & optinent Prædecessoribus Regibus Angliæ, Innovamus, Approbamus, & Confirmamus liberaliter per præsentes,

Mandantes universis Regni nostri & Dominii Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus nostris, quòd ipsi per se, & suos quoscúmque Subditos, eisdem Civibus, & eorum cuilibet, prædicta Privilegia, Jura, bonas Consuetudines, & Cartas quascumque, Rata & Ratas firmiter & inviolabiliter conservent quolibet absque dolo. A. D. 1338.

In cujus &c.

Dat. apud Machilinam decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1338. Edw. 3.

De Officio Marescalciæ Angliæ concesso Comiti Sarum.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Sciatis quòd, Attendentes Probitatem strenuam & Circumspectionem providam, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, necnon impensa nobis per eum, tàm Pacis, quàm Guerræ temporibus, Obsequia fructuosa, & quæ nobis similiter impendere poterit in futurum,

Ac proindè volentes ipsius Honorem & Commoda dilatare,

DEDIMUS & CONCESSIMUS eidem Comiti Officium Marescalciæ Angliæ,

Quod ad manus nostras, per mortem Thomæ, nuper Comitis Norffolciæ, & Marescalli Angliæ, Avunculi nostri, devenit,

Unà cum Feodis & Exitibus, indè à tempore mortis ejusdem Thomæ perceptis, A. D. 1338.

HABENDUM & TENENDUM Officium prædictum præfato Comiti ad totam vitam suam, cum Terris, Feodis, & omnibus aliis, ad Officium illud spectantibus, adeò liberè & integrè sicut præfatus Thomas, aliquo tempore dum vixit, Officium habuit antedictum.

In cujus, &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Commissio de Mutuo Contrahendo & a quibuscumque Recipiendo.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 5.

REX Universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis de Roos, & Reginaldi de Donyngton Clerici, plenè confidentes,

Ad Contrahendum & Recipiendum, pro nobis, & nostro nomine, à quibuscúmque Personis, cum quibus melius convenire poterunt, Mutuum usque ad summam Centum Milium Florenorum Aureorum de Florentiâ, bonorum & legalium,

Terminos & Loca Solutionis pecuniæ hujusmodi, Creditoribus faciendæ, statuendum,

Et Nos, & Hæredes nostros, ac omnia Bona Regni nostri, Mobilia & Immobilia, ad Solutionem dictæ Pecuniæ, statutis Diebus & Locis, fideliter & plenè faciendum, obligandum, A. D. 1338.

Et ea, quæ sic pro nobis dixerint vel promiserint, quacúmque firmitate, vallandum,

Ipsis, & eorum utrique, Plenam, tenore Præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes, pro nobis, Hæredibus, ac Subditis nostris quibuscúmque, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Johannem & Reginaldum, & eorum alterum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo quinto die Septembris, Anno Regni nostri Duodecimo.

De Navibus congregandis, & Hostibus, Galeis guerrinis Regnum invasuris, debellandis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Alman. 12. E. 3. p. 1. m. 11. d.

REX, Dilecto sibi, Petro Barde, Admirallo Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, Salutem.

Quia certitudinaliter intelleximus à nonnullis, quòd diversæ Galeæ Guerrinæ, & Homines Armati, de partibus Franciæ, Normaniæ, & quibusdam aliis partibus, in non modico numero, in eisdem existentes, quasdam Naves, tàm nostras, quàm quorumdam aliorum de Regno nostro, jam in partibus Selandiæ hostiliter invaserunt, & Dampna & Facinora quamplurima Marinariis & aliis Hominibus, in eisdem inventis, inhumaniter intulerunt, A. D. 1338.

Propo-

A. D. 1338. Edw. 3. & Trienuali, nobis per Clerum Regni nostri ultimò concessis, ratione Decanatûs, & aliorum Beneficiorum prædictorum, quæ vobis constare poterit eidem Decanatui annexa existere, pro tempore, quo ea in manibus dicti Domini Summi Pontificis extiterunt, & esse contigerit, ex causâ supradictâ, per summonitionem Scaccarii prædicti, fieri faciatis ad opus nostrum,

Omnimodò supersederi, & ipsos indè exonerari & quietos esse faciatis de gratiâ nostrâ speciali, A. D. 1338.

Districtionem, si quam in Beneficiis prædictis eis eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari facientes. Edw. 3.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton quarto die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De Vinis Regi Scotiæ liberandis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Scot. 12. E. 3. m. 6.

REX, Dilecto sibi, Michaeli Mynot, Pincernæ suo, Salutem.

Mandamus vobis quòd, de Vinis nostris, in Custodiâ vestrâ existentibus, Sex Dolia Vini, Excellentissimo Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte Attornato, liberetis, Habenda in auxilium Expensarum Hospitii Regis supradicti,

Recipientes à præfato Rege, vel ejus dicto Attornato, Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictorum Sex Doliorum Testificantes, A. D. 1338.

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton, duodecimo die Octobris.

Per Literam ipsius Custodis.

De Insula de Shepeye munienda contra Hostium Invasiones.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 3. m. 33. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, H. Episcopo Roffensi, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd quamplures Hostes nostri alienigenæ, in diversis Navibus & Galleis guerrinis congregati, Insulam de Shepeye hostiliter invadere proponunt infra breve, ad Mala & Facinora, quæ poterunt, ibidem perpetrandum, nisi eorum Malitia viriliter refrænetur,

Nos,

Hujusmodi Periculo & Malitiæ præcavere, ac tàm Indempnitati nostræ, quàm Communitatis ejusdem Insulæ, ac aliorum, Terras, Tenementa, Bona, seu Catalla, ibidem habentium, quatenùs poterimus, volentes providere,

Vobis mandamus, firmiter injungendo, quòd statim, visis præsentibus, Homines ad Arma, ac Sagittarios, juxta quantitatem Terrarum & Tenementorum, quæ infra Insulam prædictam habetis ibidem, unà cum Hominibus ejusdem Insulæ, ac aliis, Terras & Tenementa ibidem habentibus, pro salvâ Custodiâ Insulæ prædictæ, hujusmodi Periculo sic iminente, moraturos mittatis,

Ita quòd, ob Defectum hujusmodi Hominum ad Arma, ac Sagittariorum, per vos ad dictam Insulam, ex causâ præmissâ, mittendorum, Dampnum seu periculum ibidem (quod absit) non eveniat quoquo modo. A. D. 1338.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton, decimo quarto die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Rogero de Northwode,
Priori Roffen.
Abbati de Boxele,
Thomæ de Cobeham,
Stephano de Cobeham.
Philippo de Pympe,
Stephano de Asshebury,
Humfredo de Northwode,
Radulpho Savage.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Quod Robertus de Artoys moram faciat infra Castrum Walyngford.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 3. m. 30.

REX Constabulario Castri sui de Walyngford, Salutem.

Quia ordinavimus quòd, Dilectus & Fidelis noster, Robertus de Artoys moram infra Castrum prædictum, per aliquod tempus, faciat,

Vobis mandamus quòd eidem Roberto Domos, infra Castrum prædictum, pro morâ suâ competentes, liberari, & ipsum, & suos, Ingressum in Castrum prædictum, & Egressum ab eodem, pro voluntate suâ, habere faciatis; ipsum Robertum, & suos, benignè ac favorabiliter pertractantes. A. D. 1338.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton vicesimo die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De Civitate Londoniæ, Petra vel Bordis versus Aquam munienda contra Hostiles Inimicorum Aggressus.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 3. m. 30. d.

REX, Dilectis sibi, Majori, Aldermannis, & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Quia Hostes nostri in Galeis, in multitudine non modica congregati, Regnum nostrum, in diversis partibus, hostiliter sint ingressi, & Civitatem nostram prædictam celeriter, si possint, invadere proponunt, ad Mala & Facinora, quæ poterunt, ibidem perpetrandum,

Nos,

Volentes Salvationi & Defensioni Civitatis prædictæ, contra hujusmodi Hostiles Aggressus, providere,

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quod Civitatem prædictam, versus Aquam, de Petrâ, vel de Bordis, cum omni celeritate, quâ poteritis, contra Hostiles Aggressus prædictos, claudi & muniri faciatis, & Pilos ultra Aquam Thamisiæ, ex transverso ejusdem, figi in Defensionem Civitatis prædictæ, prout melius videritis expedire, A. D. 1338.

Et omnes Homines, Redditus in Civitate prædictâ habentes, tàm Religiosos, quàm alios, cujuscúmque Statûs fuerint, nulli in hac parte parcendo, ad Defensionem prædictam ibidem faciendam, per Districtiones, & alias vias, & modos, quibus melius expedire videritis, compellatis; ita quòd Defensio illa modis, quibus citius fieri poterit, festinetur: & hoc nullo modo omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton vicesimo tertio die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Pro Willielmo Trussel, de Canibus non expeditandis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 5.

REX Archiepiscopis, Episcopis, &c.

Sciatis nos, de gratiâ nostrâ speciali, ac pro bono & gratuito Servitio, quod, Dilectus Vallettus noster, Willielmus Trussel, nobis indies impendere non desistit, Concessisse, & hâc Cartâ nostrâ Confirmasse, eidem Willielmo, quòd ipse, & Hæredes sui, ac eorum Tenentes Manerii & Villæ de Shotesbrok (quæ sunt infra Metas Forestæ nostræ de Wyndesore) & eorumdem tenentium Hæredes, de Expeditatione Canum, infra Forestam nostram prædictam faciendâ, Imperpetuum sint quieti: A. D. 1338.

Quare Volumus & firmiter Præcipimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Willielmus, & Hæredes sui prædicti, ac eorum Tenentes Manerii & Villæ prædictorum, & eorumdem Tenentium Hæredes, de Expeditatione Canum, infra Forestam nostram prædictam faciendâ, Imperpetuum sint quieti, sicut prædictum est.

Hiis

A.D. 1338. Edw. 3.

Hiis Testibus,

Venerabili Patre,
Henrico Episcopo Lincolniensi,
Henrico de Lancastria, Derbiæ,
Willielmo de Monte Acuto, Sarum,
Roberto de Ufford, Suffolciæ,
Comitibus :
Henrico de Ferariis,
Nicholao de Cantilupo,
Johanne Darcy, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

A.D. 1338. Edw. 3.

Dat. per Manum nostram apud Andewerpiam Decimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Flandriæ Comite super Sponsalibus.

A.D. 1338 An. 12. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Spectabilis & Potentis Viri, Reynoldi Comitis Gelre & Zutphenn, Fratris nostri carissimi, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, pro nobis, & nostro nomine, cum, Spectabili & Potenti Viro, Ludowico Comite Flandriæ, & Deputandis ab eo, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Filium Primogenitum dicti Comitis Flandriæ, & Isabellam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Necnon super Dote & Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte constituendis vel assignandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum & firmandum, A.D. 1338

Ac omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Præfato Comiti Gelre plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum, quatenus ad nos attinet, habituros quicquid per prædictum Comitem Gelre Actum vel Gestum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp. duodecimo die Novembris.

De tractando cum dicto Comite & Communitatibus de Flandria.

A.D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

REX Universis *&c. ut supra usque ibi*, & fidelitate probatâ Illustris Reynoldi Comitis Gelre, *&c. usque ibi* concordandum cum, Nobili & Potenti Viro, Lodowico Comite Flandriæ, necnon cum Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, ac Communitatibus, & Personis singularibus, Villarum de Brugges, Gandano, & de Ipre, & aliorum omnium & singulorum Villarum & Locorum de Flandriâ, super Alligantiis & Amicitiis perpetuis, inter nos & nostros Subditos ex unâ, & dictum Comitem ac Communitates & Personas singulares de Flandriâ parte ex alterâ, ineundis,

Et Auxiliis mutuis contra quascúmque Personas præstandis,

Ac etiam de Libertatibus, Inmunitatibus, & Privilegiis, Hominibus Flandriæ, per nos, infra Regnum nostrum, & nostris Subditis, infra Flandriam, per dictum Comitem & Homines Flandriæ, concedendis & habendis, necnon de Stapulâ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, extra Regnum nostrum educendorum, in aliquo loco congruo, infra Flandriam, concedendâ, A.D. 1338.

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcúmque firmitate vallandum,

Et ad omnia alia & singula concedendum, faciendum, & exercendum, quæ in præmissis, & ad robotationem & conservationem perpetuam Amoris Solidi & Auxilii mutui prædictorum fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale,

Præfato Comiti Gelre plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes, pro nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum, quatenus ad nos attinet, habituros quicquid per prædictum Comitem Gelre Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp duodecimo die Novembris.

REX

A. D. 1338. Edw. 3.

REX Univerfis &c. ut fupra ufque ibi Ludowico Comite Flandriæ fuper Alligautiis & Amicitiis perpetuis inter nos & noftros Subditos ex una, & dictum Comitem Flandriæ & Subditos fuos parte ex alterâ, ineundis, & Auxiliis mutuis &c. ut fupra ufque ibi concedendis & babendis, & ea quæ fic Tractata & Concordata fuerint &c. ut fupra.

Promittentes &c.

In cujus &c.

Dat. &c. ut fupra.

Papa, de Exceffibus Imperatoris, contra confœderantes cum ipfo, & contra Titulum Vicarii, Regi ab ipfo datum, & de Decimis Regi Franciæ, non contra Regem Angliæ, fed contra Invafores Franciæ, conceffis.

A. D. 1338. An. 12. E. 3.

BEnedictus Epifcopus, Servus Servorum Dei, cariffimo in Chrifto Filio Edwardo, Regi Angliæ Illuftri, Salutem & Apoftolicam Benedictionem.

Dudùm te, Fili cariffime, clara imitari Veftigia Progenitorum tuorum Regum Angliæ, qui erga Deum & Sacrofanctam Romanam Ecclefiam, velut Peculiares ejus Alumpni & Devoti Filii, plenitudine Devotionis & Fidei claruerunt, tuæque fplendorem Profapiæ a quavis obfufcatione nebulofi Contagii præfervari, eáque in Te prælucere clariùs cupientes, & ex Paternæ Charitatis & Dilectionis affectu, quo Te Statumque tuum profequimur, noftras tuæ Celfitudini Litteras direxiffe meminimus:

Inter cætera recenfentes qualiter Exceffus per, Nobilem Virum, Ludowycum de Bavaria, olim, ut afferebatur, difcorditer in Regem Romanum Electum, adverfus Deum & eandem Romanam Ecclefiam, ac, felicis recordationis, Johannem Papam vicefimum fecundum, Prædeceflorem noftrum, per Coacervationem multiplicium & atrocium Offenfarum, nequiter perpetrati, tuum præteriffe nequibant auditum; quos, velut toti Mundo notorios, non omnes, cùm longa & prolixa nimis eorum Narratio extitiffet, fet ex eis aliquos in eifdem Litteris providimus, ut fequitur, recitandos.

Idem namque Ludowycus, contra Proceffus Prædecefforis ejufdem & Inhibitiones ipfius, de Confilio Fratrum fuorum, ejufdem Romanæ Ecclefiæ Cardinalium, factos & habitos, diverfas Spirituales & Temporales Pœnas & Sententias continentes, intravit Italiam, & nonnullos Hæreticos, de Hærefi publicè & notoriè Condempnatos, in Confortium publicæ participationis admifit, tenens & afferens Hærefes manifeftas, ac fovendo, fecumque tenendo Hæreticos, publicè Dogmatizantes prædictarum Hærefium deteftabiles & horrendos horrores, Hæretica quoque Dogmata fcienter, immò potiùs dementer, approbans, &, in evidentiam Approbationis hujufmodi, ea per Litteras diverfas, Sigillo fuo noto munitas, deduxit in aliorum publicam notionem.

A. D. 1338.

Sibi etiam nomen Imperiale poftmodùm ufurpare, & adminiftrate Jura Imperii in eâdem Italiâ & Almaniâ, contra Proceffus & Prohibitiones prædictos, deteftabili temeritate præfumpfit, ex hiis, præter Pœnas alias, Excommunicationis & Anathematis Sententias incurrendo, & tandem Aufus Aufibus, & Exceffus accumulando Exceffibus, fe conferre non expavit ad Urbem, ubi in illam nequitiæ prorupit infaniam, ut, meditatus Urbi & Orbi Univerfali, Schifmatis fufcitare difpendium, quondam Ypocritam, Diabolicæ Præfumptionis Virum, nomine Petrum de Corbariâ, velut Abhominationis horrendæ Simulacrum, in Apoftolicâ Sede pro Romano Pontifice ftatuere moliretur, idque quantum in eo fuit produxit in Actum, & eum fuit Veneratus ut Papam, Confectationemque, immò veriùs Execrationem, ac Diadema Imperiale de facto recepit ibidem, ut de multis aliis infanis Proceffibus, quinimmo deteftandis Exceffibus, per eofdem, Lodovicum & Petrum, præfumptione perpetratis hæreticâ, taceretur.

Propter quæ dictus Prædeceffor præfatum Ludovicum fore a Domino denunciavit omni Honore & Dignitate Privatum, &, in eum, tantarum Hærefium & Scifmatum maculis irretitum, exercens Gladium Apoftolicæ Poteftatis, Eum, cum omnibus qui adhærerent eidem, vel præftarent Auxilium, Confilium, vel Favorem, feu pro Romano Rege aut Imperatore fcienter haberent, tenerent,

A. D. 1338. Liv. 3. tenerent, vel nominarent eundem, non solum Excommunicationis & Anathematis, sed etiam alias Pœnas & Sententias, tanquam in Fautores, Auxiliatores, & Valitores, Hæretici & Scismatici promulgavit, & a jure declaravit prolatas; sicut in diversis Processibus, per præfatum Prædecessorem habitis, seriosiùs continetur.

Super quibus quidem Pœnis, quantumcùmque per ipsum Ludovicum promeritis, & in eum justo Ecclesiæ judicio promulgatis, si verè Pænitens se humiliasset, ad gratiam benignam reperisset eandem Ecclesiam, quæ ipsum, tanquam Filium Prodigum, de longinquo, redemptione ad suum Gremium apertis Brachiis recepisset, immolatura pro eo, in ubertate divinæ laudis, Vitulum Saginatum.

Rursus adjecimus in litteris supradictis quòd, quamquam tàm prædictorum Excessuum, quàm eorumdem Processuum, per dictum Prædecessorem, contra dictum Ludovicum, exigente Justitiâ, postmodùm habitorum, notitiam habuissemus, & etiam habeamus; ut tamen ipsum, à Peccatorum nexibus liberatum, de faucibus Sempiternæ Mortis possemus eripere, postquam fuimus ad Apicem Summi Apostolatûs assumpti, diversos Nuncios ejus, diversis vicibus & temporibus ad nos missos, receperamus benignè, ac pro reconciliatione ipsius, per fructum veræ penitentiæ promerenda, prolocutiones varias habueramus cum eis, & tunc pendebat etiam ad proloquendum ulteriùs Terminus assignatus, in quo, proculdubio, per nos non stetit quo minus ulteriùs fuerit super negotio Reconciliationis ejusdem Processum.

Quare, Fili Dilectissime, Serenitatem tuam requirendam tunc duximus per easdem Litteras & rogandam, ut prudenter advertens, & in scrutinium internæ considerationis adducens, gravitatem pœnarum, in quas inciderent, & Sententiarum, quas incurrerent, ac tot isque Periculis Se & Discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico, sic publicè & notoriè de pravitatibus Hæresis, & sic odiosi toti Christianitati Scismatis, condempnato, antequam Reconciliationis gratiam ejusdem Ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, sibique impenderent Consilium, auxilium, & favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romano, reverentiæ Cultum, seu Titulum Regalis vel Imperialis nominis assignarent scienter, à cujuslibet participationis Fœdere contrahendo cum ipso, & exhibitione reverentiæ & honoris sibi, tanquam Regi vel Imperatori, quousque dictus Ludovicus reconciliationis ejusdem Ecclesiæ meruisset gratiam optinere, penitus te retrahere & totaliter abstinere curares, ut tibi Famæ integritas & illibata tui generis claritas servarentur. A. D. 1338. Liv. 3.

Cùm autem Rumor implacidus & admodum infestus ad Nos perduxerit, his diebus, quòd Tu, Fili, Requisitionibus & Rogationibus nostris hujusmodi, utique salutaribus, & de Fonte procedentibus Caritatis, non sine detrimento Salutis tuæ & Famæ (quod dolentes referimus) obauditis, non solùm cum prædicto Ludovico, nondum eidem Reconciliato Ecclesiæ, nec à Pœnis & Sententiis, quibus propter præmissa, & alia multa & gravia commissa per ipsum, implicatus esse noscitur, liberato, nec etiam Processibus sæpefati Prædecessoris, per quos, ut præmittitur, adversus omnes & singulos, cujuscumque Præeminentiæ, Dignitatis, Conditionis, vel Statûs, etiam si Pontificali, Regali, vel quâcumque aliâ, Ecclesiasticâ seu Mundanâ Dignitate fulgerent, præfato Ludovico Adhærentes, seu Præstantes directè vel indirectè, publicè vel occultè, Consilium, vel Auxilium, vel Favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romanorum, reverentiam exhibentes, seu Titulum Regalis vel Imperialis nominis assignantes seu ascribentes, graves, Spirituales & Temporales, Pœnæ ac Sententiæ infliguntur, nequaquam relaxatis, immo in sui roboris efficaciâ perdurantibus, participationis Confœderationes inire, sibique adhærere ac præstare Favorem, Auxilium, & Consilium, præsumpsisti, immo, quod perniciosius, pro dolor! & dampnabilius noscitur existere, si veritas Relatibus suffragetur, VICARIATUS officium, per totam Alemanniam & Jermaniam, ac universas & singulas eorum Provincias sive partes, ab eodem Ludovico, sub Imperialis nominis titulo, ut asseritur, suscepisti de facto, cum ipse Lodovicus nec Rex nec Imperator sit, ut præfertur.

Cujus prætextu nonnullis Prælatis Ecclesiarum, & Personis Ecclesiasticis, in terris Imperii constitutis, ac in nostrâ & Ecclesiæ memoratæ devotione & fidelitate debitâ persistentibus, sub Pœnis gravibus, per tuas eis litteras comminatis, mandâsse diceris, & districtiùs injunxisse, ut ad te, tanquam ejusdem Ludovici in Alemanniâ & Jermanniâ, & partibus supradictis, VICARIUM, Audituri Sententiarum & Judiciorum ipsius Lodovici tuorúmque Mandatorum

A. D. 1338. Edw. 3. recitationem, ac præstituri eidem Ludovico, vel tibi ejus nomine, Recognitiones & Homagia de Terris, Bonis, & Juribus, quæ tenent ab Imperio, convenirent.

De Te igitur, Fili, ubi sit tua tuorúmque Consiliariorum prudentia, ab eo præsertim, non sufficimus admirari, quòd, cùm tu, sicut audivimus, pro illorum repetitione Jurium, quæ ad te asseris pertinere, non sine grandium Personarum periculis, ac Expensarum & Sumptuum profluviis, peregrinari ad partes Alemanniæ curaveris, & multos super hoc feceris Apparatus, tunc spretis ejusdem Prædecessoris Processibus, & deductis dampnabiliter in contemptum Pœnis & Sententiis supradictis, quibus te manifestè, si quæ nobis referuntur vera sint, non absque horrendâ notâ, quæ non parùm obfuscat tui claritatem Generis, proculdubiò implicâsti.

Et nichilominus,

Quamvis Nos & Ecclesia ipsa te nunquam offenderimus, nec contra te aliquid fecerimus, quamquam, ut intelleximus, falsò & mendaciter suggestum tibi per eos, qui Te, Salutem, & Honorem tuum, minimè diligunt, fuerit quòd nos, carissimo in in Christo Filio nostro, Philippo Regi Franciæ illustri, in auxilium Guerræ suæ, ingentem pecuniæ quantitatem de nostrâ Camerâ dederamus, quódque Institutionem personarum Ecclesiasticarum concesseramus eidem in omnibus Ecclesiis Regni sui, quæ omnimodâ carere veritate noscuntur; talia namque nunquam postulata fuerunt à nobis, nec ea concessissemus quomodolibet Eidem, quantacúmque instantiâ petita fuissent, nec Decimas, contra Te, Regi præfato Franciæ concessimus, set adversus Theothonicos, Ludovico adhærentes prædicto, ipsiusque Ecclesiæ Romanæ Inimicos, QUI AD INVASIONEM REGNI FRANCIÆ se, ut habebat Rumor publicus & notorius, disponebant, sicut in Concessione Decimarum ipsarum continetur expressè:

Non fuit nempe intentionis nostræ adversus Te fomentum ministrare Discordiæ, vel eam alicujus Subsidii administratione fulcire; quinimò statum Regni tui, & etiam Regni Franciæ, Pacis & Concordiæ Prosperitate, & Unanimitate, potiri summis desideriis affectantes, ad hoc Serenitati tuæ & dicto Regi Franciæ per nos sæpe directis Litteris; & etiam Nunciis, videlicet, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ad partes illas de Latere nostro, votis ardentibus laboramus, & laborare A. D. 1338. Edw. 3. non cessamus, nec cessabimus, ut inter Te & Regem eundem, & utriusque Regna, Pacis & Utilitatis Serenitas illucescat;

Tu tamen, Fili carissime, sicut videtur, adhibitâ prædictis falsis Suggestionibus & mendosis, Te nostrum & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Matris tuæ constituendo Persecutorem & Hostem, invadere ac occupare Honores, & Jura nostra, & ejusdem Ecclesiæ (ad quos Regimen & Administratio Imperii Romanorum, eo vacante, sicut nunc vacare noscitur, pertinent pleno jure) moliris, molestando Prælatos & Personas Ecclesiasticas in nostrâ & ipsius Ecclesiæ devotione ac fidelitate debitis, ut præmittitur, persistentes, ipsósque ad obedientiam dicti Ludovici, de diversis, ut præmittitur, Hæresibus & Scismatibus, aliisque Criminibus sententialiter condempnati, ac Jure Regio & Imperii, si quod ad eum forsan competierat, vel etiam competebat, justo Dei & Ecclesiæ Judicio, privati, ac præstationem hujusmodi Recognitionis & Homagii Sibi, vel Tibi, ejus nomine, faciendam attrahere ac inducere coactivis Impulsibus & Commonitionibus satagendo.

Utinam, Fili, antequam te hiis tàm Periculosis & Detestandis involvas amplius, attentè consideres, &, maturâ deliberatione prævià, constituas ante oculos mentis tuæ Circuitus periculosos & nodosos Laqueos, quibus te, subtilibus ingeniis & fraudibus exquisitis, aliqui, de suis potiùs, quàm de tuis soliciti negotiis & commodis, præmissis involvere, tibique Onus, quod à se quodammodo reicere cupiunt, non minus leve, si diligenter Circumstantias attenderis, imponere moliti fuerint, &, non sine periculo tui præcipitii, moliuntur.

Nec te latere volumus quòd præfatus Prædecessor olim, per quandam Constitutionem ab ipso, de dictorum Fratrum suorum editam consilio, in omnes & singulos, cujuscumque status, dignitatis, vel conditionis existerint, etiamsi Patriarchali vel quavis aliâ Superiori, vel Pontificali, vel Regali, Dignitate fulgerent, qui, absque Sedis Apostolicæ Licentiâ speciali, VICARII, seu cujusque alterius Officii, nomen in prædicti Terris Imperii, eo vacante, sicut tunc vacabat, & nunc etiam vacat, ut præmissum est, assumere, vel assumptum ultra Termini Duorum Mensium spatium præsumerent retinere, seu dimissum reassumere quoquomodo, ut inobedientes,

A. D. 1338. Edw. 3. dicentes, ac non parentes & intendentes, eisdem, Excommunicationis & alias graves Sententias promulgavit.

Nos itaque (qui erga te, Fili, claudere Viscera Paternæ Dilectionis nequimus, & cordis dolore tangimur intrinsecus) cùm talia percipimus ad tuum, tuique Honoris statûs, Salutis & Famæ, dispendium machinari, tuam rogamus Magnificentiam, requirimus, & in Domino attentiùs exhortamur, sano Paternóque tibi nichilominus Consilio suadentes, quatenus ea, quæ præmisimus, & alia, quæ circa illa tibi possunt occurrere, deducens in rectæ Deliberationis & Discussionis examen,

Ac insuper tenens certiùs, & attendens quòd dictus Ludovicus, ut præmisimus, nec Rex, nec Imperator est, nec aliqua, quæ ipse fecerit, vel faciet, quamvis fuit, & erit, dictis Processibus, ac Pœnis, & Sententiis irretitus, quicquam valuerunt, vel valent, nec sunt, aut fuerunt, alicujus Auctoritatis, Roboris, vel Momenti,

Quodque Tibi periculosum est, ac multipliciter formidandum, Te bellorum subicere Discriminibus, maximè si esses supradictis Processibus, Pœnis, & Sententiis (a quibus liberari non posses, nisi dumtaxat per Sedem Apostolicam, quæ Absolutionem earum sibi expressè retinuit) involutus, ac Deo & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Persecutor & Hostis effectus, à quibus te Misericordiarum Dominus protegat & defendat,

Considerànsque diligenter quòd, licet Humanum sit peccare, in Peccatis tamen Perseverantia Diabolica est censenda,

Te à præmissis & singulis, sic horrendis Deviis, si ad illa forsan declinaveris Serpentina Deceptione Seductus, antequam invalescant perniciosius, seu in conspectu Dei & Hominum foeteant deterius & putrescant, resilire penitus, A. D. 1338. Edw. 3. Pedesque tuos ad Viam Rectam, Deo placidam, ac tuis, Statui, Saluti, & Honori, congruam, dirigere quantociùs.

Non postponas; eorumdem Cardinalium, qui Te, Statúmque tuum, sincerè diligunt, super reformatione Pacis inter Te dictúmque Regem mutuæ, placibili Deo, & Hominibus amabili, operâ acquiescens.

Videtur equidem quòd, etiamsi prædicti à vero & Catholico Imperatore (si esset) alicui VICARIATUS valeret Officium assignari, adhuc tamen tuum (qui tàm magnus tantúsque Rex & Princeps existis, tantáque nòmine ac Titulo Regio existere nosceris insignitus in Orbe) non deceret Honorem, quòd nominareris VICARIUS alicujus Domini Temporalis; quanto minus ergo tuam decuit, vel decet, Excellentiam, illius VICARIUM appellari, qui Auctoritate nullâ, sicut expeditum est superius, præminet, set pro dolor! tantorum existit respersus labe Criminum, támque gravibus Pœnis & Sententiis, cum omnibus sibi adhærentibus, implicatus? Scituras, Fili amantissime, quòd, si Monitis nostris hujusmodi salutaribus adquieveris cum effectu, tibi, sic impulso ut caderes, Manum benignam porrigemus, quantum cum Deo poterimus, sublevantem; aliàs autem non poterimus desistere, cùm id a nobis exigat Officium Apostolicæ severitatis, quo minus, super prædictis, providere de oportunis Remediis (procedendo contra Te, quod molestum & grave nobis erit admodum, si necessitate, quod absit, fuerit, prout, exigente justitiâ, debebit & poterit fieri) procuremus.

Dat. Avinon. Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno quarto.

De Mutuo, per W. de la Pole.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antew. 12 E. 3. m. 5. REX Omnibus, ad quos &c.

Noveritis Nos, per manus, Dilecti Clerici nostri, Willielmi de Northwell, Custodis Garderobæ nostræ, recepisse de, Dilecto Mercatore nostro, Willielmo de la Pole, ex causâ Mutui, Undecim Milia Librarum, tàm, videlicet, pro Expensis Hospitii nostri, quàm pro expeditione arduorum negotiorum nostrorum in partibus Cismarinis; quam quidem A. D. 1338. Summam eidem Willielmo de la Pole, in festo Purificationis beatæ Mariæ proximò futuro, absque dilatione ulteriori, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp. decimo quarto die Novembris.

De

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

De Indempnitate, pro dicto Willielmo, super pecunia Comiti Gelre solvenda.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 5.

REX Omnibus ad quos &c. Noveritis quòd, Cùm, Dilectus Mercator noster, Willielmus de la Pole, Nobili viro, Reynoldo Comiti de Gelre & Zutphenn, Fratri nostro carissimo, in Septem Milibus & Quingentis Libris, pro nobis, & ad requisitionem nostram, Obligatus existat, solvendis eidem Fratri nostro in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò jam futuro,

Nos Indempnitati ipsius Willielmi in A. D. 1338. hâc parte volentes prospicere, sicut decet, dictas Septem Milia & Quingentas Libras eidem Willielmo, in Festo prædicto, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp decimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Philippo de Valesio, ad instantiam Papæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 3.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, Sanctissimus Pater, Dominus B. divinâ Providentiâ, Papa XII. pridem dolens gravem Commotionis seu Guerræ materiam, inter Dominum Philippum de Valesio, Consanguineum nostrum, & Nos suscitatam, & proindè, more Patris Benivoli, de Filiorum quiete solicitus, reverendos Patres, P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconum, Cardinales, ad procurandum in hâc parte mutuum bonum Pacis, duxerit specialiter transmittendos, qui, priùs ad eum, & ad nos postmodùm accedentes, Pacis Tractatum fieri cum instantiâ postulârunt,

Nos,

Ut Pacis Filius, Pacem habere cum omnibus affectantes, ob reverentiam dicti Domini Summi Pontificis, & Sedis Apostolicæ, ac instantiam Dominorum Cardinalium prædictorum,

Venerabiles Patres, J. Cantuariensem Archiepiscopum, totius Angliæ Primatem, R. Dunolmensem, & H. Lincolniensem, Episcopos, ac, dilectos & fideles nostros, Willielmum de Monte Acuto Comitem Sarum, Bartholomeum de Burghash, & Galfridum le Scrop, Milites, ac Magistrum Johannem de Offord Archidiaconum Eliensem, Nuncios & Procuratores nostros facimus & constituimus speciales,

Dantes & concedentes eisdem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum præfatum Archiepiscopum & alterum dictorum Episcoporum volumus Duos esse) Plenam Potestatem & Mandatum A. D. 1338. speciale tractandi, concordandi, pacificandi, componendi, & transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Dominiis, Dignitatibus, Regnis, Honoribus, Hæreditatibus, Terris, Possessionibus, & Juribus, ad Nos, quocumque Jure, Titulo, vel Colore, pertinentibus,

Necnon universis & singulis Quæstionibus, Querelis, Controversiis, Arestis, Demandis, & Debatis, Actionibus Realibus, Personalibus, atque Mixtis, Litibus, & Processibus, super hiis inter Ipsum & Nos dependentibus, vel quæ præmissorum occasione moveri poterunt.

Ac super omnibus Dampnis, & Injuriis, hincinde, in Terrâ & in Mari, factis & illatis,

Ac Expensis & Interesse, quæ exigi poterunt hinc & indè,

Super quarumcúmque etiam Guerrarum & Dissensionum Commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter & finaliter decidendis,

Pacem plenam, & Fœdus perpetuum inter dictum Dominum Philippum, pro se, & Hæredibus suis, & Nos, pro nobis, & nostris Hæredibus, ineundi,

Ac ea, quæ sic Tractata, Concordata, Pacta, Composita, Transacta, & Inita, fuerint ac Concessa, quatenus ad nos attinet, quacúmque firmitate vallandi & securandi,

Nec non Securitatem, quæ nobis fieri debeat, petendi, stipulandi, & recipiendi,

Ac

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes, pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores & Nuncios, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum præfatum Archiepiscopum & alterum dictorum Episcoporum volumus Duos esse) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A. D. 1338. An. 12. E. 3.

Dat. apud Andewerp. decimo quinto die Novembris.

Per ipsum Regem.

IIdem, Archiepiscopus, Episcopi, & alii suprascripti, habent consimile Procuratorium ad tractandum cum Philippo de Valesio, qui se dicit Regem Franciæ.

Dat. ut supra.

De Tractando cum Cardinalibus super Processibus inter Regem & quemcumque Virum Catholicum.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid. UNiversis *&c. ut supra usque ibi* duxerit specialiter transmittendos.

Nos, ut Pacis Filius *&c. ut supra usque ibi* transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum Dominis Cardinalibus supradictis, & eorum altero, ac deputandis ab eis, vel altero eorumdem, super quibuscumque Dominiis, Dignitatibus *&c. ut supra usque ibi* & Processibus super hiis, inter nos & A. D. 1338 quemcumque virum Catholicum dependentibus, vel quæ præmissorum occasione *&c. ut supra usque ibi* & Fœdus Perpetuum inter nos ex parte unâ, & quemcumque talem virum Catholicum ex altera, ineundi, ac Treugas & Guerræ Cessationem *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De non tractando cum dicto Philippo, tanquam cum Rege Franciæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 3. REX Omnibus, ad quos &c.

Cùm, per Litteras nostras Parentes, Venerabilibus in Christo Patribus, J. Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, R. Dunolmensi, & H. Lincolniensi, Episcopis, ac aliis, in ipsis Litteris nominatis,

Ad Tractandum de Pace, inter quemcumque Regem, seu Reges, Principem, seu Principes, Catholicos & nos, ineundâ, & ad alia faciendum, quæ in dictis Litteris continentur,

Specialem commiserimus Potestatem,

Ne dicti, Archiepiscopus, Episcopi, seu alii, in dictis Litteris nominati, vel eorum aliquis, virtute seu colore dictæ Potestatis, cum Domino Philippo de Valesio, tanquam cum Rege Franciæ, seu Deputandis ab eo, quicquid faciant sive tractent, quantum ad hoc, Potestatem eis per nos traditam penitùs Revocamus,

Adimentes expressè præfatis, Archiepiscopo, Episcopis, & aliis Procuratoribus, & Nunciis nostris quibuscúmque, & eorum cuilibet, omnem & om- A. D. 1338. nimodam Potestatem cum præfato Philippo, tanquam cum Rege Franciæ, tractandi, seu quicquam, nostro nomine, faciendi, quod nobis in Petitione dicti Regni præjudicare vel obstare valeat quoquo modo, seu per quod dicti Procuratores nostri, seu Nuncii, vel eorum aliquis, dici possint, vel videri, Jus & Possessionem præfati Philippi in Regno prædicto, nostro nomine, tacitè vel expressè recognovisse, vel aliqualiter approbâsse:

In aliis autem omnibus prædictas Litteras in suo volumus robore permanere; & Hæc vobis omnibus, & aliis, quorum interest, volumus esse nota.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De computando, super Galeis comparandis.

A. D. 1328. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 2.

REX Universis &c. Salutem. Noveritis quòd nos, De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Nicholini de Flisco, & Magistri Johannis Petri, Jurisperitorum, intimè confidentes,

Ipsos, conjunctim & divisim, & utrumque eorum in solidum, ita quòd non sit melior Conditio occupantis, set quòd unus eorum inceperit alter prosequi valeat & finire, Procuratores nostros & Nuncios facimus & constituimus speciales, ad petendum, exigendum, & recipiendum, a Jacobino de Sarzana totam pecuniam nostram, quam, Dilectus Clericus noster, Magister Paulus de Monte Florum, vel alius, suo nomine, eidem Jacobino pro Galeis, ad nostrum Servitium firmandis & armandis, liberavit & assignavit,

Et ad recipiendum Compotum de Pecuniâ supradictâ, ipsumque Compotum examinandum & approbandum,

Necnon ad exigendum, petendum, & recipiendum omnem Pecuniam nostram, per dictum Magistrum Paulum transmissam ad Niciam, pro firmatione hujusmodi Galearum ad opus nostrum,

Quæ quidem Pecunia, vel pars ejus, per Senescallum, Officiales, vel Ministros, Illustris Regis Siciliæ, in Comitatibus Provinciæ & Farcalquetii, arestata, sequestrata dicitur vel detenta, A. D. 1328.

Et, de prædictis omnibus, Remissionem, Compositionem, Pactum de non petendo, Litteras Acquietantiæ, & apocas de soluto, faciendum,

Et, pro præmissis, omnibus & singulis, dumtaxat, agendis & defendendis, Litem contestandum,

Juramentum de calumpnia & de veritate dicendâ, ac quodlibet aliud genus liciti Sacramenti, in Animam nostram præstandum,

Dampna, Expensas & Interesse, quæ in hac parte peti poterunt, petendum, exigendum & recipiendum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale :

Volentes etiam dictos Procuratores & Nuncios nostros relevare ab omni Onere satisdandi, pro ipsis & utroque eorum Rem Ratam haberi, & Judicatum solvi, sub Ypotecâ & Obligatione Bonorum nostrorum, promittimus & exponimus Cautiones.

In cujus &c.

Dat. apud Aodewerp tricesimo die Novembris, Anno Regni nostri 12.

Pro Custode Angliæ, de Subventione, quo melius Custodiæ Onus sustineat.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Claus. 12 E. 3. p. 3. m. 17.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Considerantes Expensas & Onera, quæ, Dilectum & Fidelem nostrum, Edwardum Ducem Cornubiæ & Comitem Cestriæ, Filium nostrum carissimum, ac Custodem Regni nostri, prætextu Custodiæ illius, ultra id quod oporteret ipsum facere, si nos in Regno præsentes fuissemus, & idem Filius noster de Custodiâ prædictâ fuisset minimè oneratus, hactenus sustinuit, & sustinet, pro Conservatione tàm nostri, quàm ipsius Honoris, multipliciter hiis diebus,

Et quòd Terræ & Tenementa, eidem assignata, ad Sustentationem suam, si hujusmodi careret Officio, non sufficerent absque Subsidio aliundè, de assensu & Consilio, tàm, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Willielmi de Bohoun Comitis Norhamptoniæ, & aliorum Nunciorum nostrorum, ad partes Angliæ transmissorum, quàm aliorum de Concilio nostro, in partibus Angliæ, duximus ordinandum, A. D. 1338.

Quòd præfato Filio nostro de Septingentis Libris, videlicet, Quingentis Libris pro Liberatione suâ, & Ducentis Libris in partem Solutionis Debitorum suorum, jam subveniatur,

Vobis mandamus quòd præfato Filio nostro, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Septingentas Libras, de Thesauro nostro, sine dilatione, solvi, vel ei competentem Assignationem, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Custode Angliæ apud Byflet octavo die Decembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De

A. D. 1338. Edw. 3. | A. D. 1338. Edw. 3.

De Regis Filio, Antwerpiæ Nato.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Johannes de Bures, a Consorte nostrâ carissimâ, Philippâ Reginâ Angliæ, propter hoc specialiter ad nos missus, primò nobis nunciaverit Filium ex eâ, sub felicis auspicii Sidere, nobis natum,

Nos, ex Nunciatione tàm placidâ recreati plurimùm & lætati, & proindè benevolentes Nunciantem Regalis Munificentiæ Gratiâ liberaliter prævenire, concessimus eidem Johanni, de Dono nostro, Centum Libras, quas ei solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andwerp. duodecimo die Decembris, Anno ut supra.

A. D. 1338.

Carta Abbatissæ de Berking, pro Salute Animæ Regis, concessa.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 2.

REX Archiepiscopis &c.

Sciatis nos,

Pro salute Animæ nostræ, & Animarum Progenitorum & Hæredum nostrorum, necnon ad instantiam, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum, & Thomæ de Ponynges,

CONCESSISSE &, hâc Cartâ nostrâ, CONFIRMASSE, Dilectis nobis in Christo, Abbatissæ & Monialibus de Berkyngg Libertatem de Placitis Forestæ, & plenariam Potestatem prosternendi & cariandi & Ligna de omnibus Boscis suis, qui sunt infra Metas Forestæ nostræ, ad Focum suum, & ad Ædificia sua, & de alieno Bosco similiter, si quis eis Ligna ad Focum suum, vel Maeremium ad Ædificia sua, DEDERIT vel VENDIDERIT;

HABENDA præfatis, Abbatissæ, & Monialibus, & Successoribus suis, IMPERPETUUM,

Et prohibemus nè quis, Forestarius vel aliquis alius, eas vexare aut inquietare præsumat,

Et quòd Boscus suus sit IMPERPETUUM liber & quietus de Vasto, Regardo, Visu, & Custodiâ Viridiariorum & omnium Ballivorum Forestæ, & Ministrorum suorum, ita quòd nullus eorum aliquam Potestatem in eo sibi vendicet, seu se indè in aliquo intromittat.

A. D. 1338.

Quare VOLUMUS & firmiter PRÆCIPIMUS, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd præfata Abbatissa, & Moniales, & Successores sui, IMPERPETUUM habeant Libertatem de Placitis Forestæ, & plenariam Potestatem prosternendi & cariandi Ligna, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Seu se indè in aliquo intromittat, sicut prædictum est.

Hiis Testibus,

Venerabili Patre,
Henrico Episcopo Lincolniensi,
Henrico de Lancastriâ, Derbiæ,
Willielmo de Monte Acuto, Sarum,
Roberto de Ufford, Suffolciæ,
Comitibus,
Henrico de Ferariis,
Reginaldo de Cobham,
Johanne Darcy, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram apud Andewerp. Quintodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Innovantur Potestates ad Tractandum cum Rege Franciæ, ad requisitionem Papæ.

A. D. 1338. An. 12. E. 3. Ibid.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, Sanctissimus Pater, Dominus B. divinâ providentiâ, Papa XII. *&c. prout de dat. 15. Nov. supra, usque hæc verba; viz.* A. D. 1338.

Ac

A. D. 1338. Edw. 3.

Ac, Dilectos & Fideles nostros,
Willielmum de Monte Acuto, Sarum, tunc sic,
Robertum de Ufford, Suffolciæ,
Comites, *&c. prout supra mutatis mutandis.*

A. D. 1338. Edw. 3.

Iidem, Archiepiscopus, Episcopi, & alii supra scripti, habent consimile Procuratorium ad Tractandum cum, Excellentissimo Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri.

De transigendo, cum Cardinalibus, super quibuscumque Processibus inter Regem & quemcunque Virum alium Catholicum.

A. D. 1339.

A. D. 1339. An. 12. E. 3. Ibid.

UNiversis *&c. ut supra usque ibi* seu Guerræ materiam inter Catholicos Reges & Principes suscitatam, & proinde, more Patris benivoli, de Filiorum quiete solicitus, Reverendos Patres, Dominos P. tituli Sanctæ Praxedis Presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconum, Cardinales, ad procurandum, in hac parte, mutuum bonum pacis, ad nos, inter alios duxerit specialiter transmittendos,

Nos, ut Pacis Filius *&c. ut supra usque ibi* transigendi pro Nobis, & nostro nomine, cum Dominis Cardinalibus prædictis, & eorum altero, ac Deputandis ab eis, vel altero eorumdem, super quibuscúmque Dominiis, Dignitatibus, *&c. ut supra usque ibi* & processibus super hiis, inter nos & quemcumque virum Catholicum dependentibus, vel quæ, præmissorum occasione *&c. ut supra usque ibi*, & Fœdus perpetuum inter nos ex parte unâ, & quemcúmque talem virum Catholicum ex aliâ ineundi, ac Treugas & Guerræ Cessationem *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Pro Nicholino de Flisko & Filiis ejusdem.

A. D. 1339.

A. D. 1339. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper attendentes Affectionis puritatem, quam, Dilectus & Fidelis noster, Nicholinus de Flisco, dictus Cardinalis de Janua, ad nos & Domum nostram Regiam optinuit, necnon ipsius Circumspectionem providam, quam nobis in agendis nostris fore credidimus oportunam,

Ipsum de nostro Concilio retinuerimus, & eidem Viginti Libras Sterlingorum, percipiendas Annis singulis, pro Feodo suo, in Festo Sancti Michaelis, de Thesauro nostro, ad Scaccarium nostrum, necnon Robas de Sectâ Militum nostrorum, quotiens Robas aliis Militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, donaverimus & concesserimus, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam volentes, propter grata & utilia obsequia, nobis postmodum per præfatum Nicolinum impensa, ipsum adjectione uberioris gratiæ prævenire, concessimus eidem Nicolino Viginti Marcas Sterlingorum ultra dictam Summam Viginti Librarum, ita quòd exnunc habeat de nobis Quinquaginta Marcas, percipiendas singulis Annis, ad Scaccarium nostrum, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, ad totam vitam ipsius Nicolini, ac etiam Robas de Sectâ Militum nostrorum, quotiens Robas aliis Militibus nostris dederimus, ut prædictum est,

Et præterea volentes, consideratione dicti Nicolini, cum Gabriele & Antonio, Filiis ejusdem Nicolini, agere gratiosè, concessimus eisdem, Gabrieli & Antonio, Viginti Libras, percipiendas singulis Annis, post Mortem prædicti Nicolini, ad dictum Scaccarium nostrum, ad prædicta Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, ad totam vitam ipsorum, Gabrielis & Antonii, & alterius eorumdem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp. sexto die Januarii, Anno ut supra.

De

A. D. 1339. Edw. 3. A. D. 1339. Edw. 3.

De Flora & Vino Roberto de Artois liberandis, pro sua & Hominum suorum Sustentatione.

A. D. 1339. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 3. m. 9.

REX, Dilecto Clerico suo, Thomæ de Baddeby, Salutem.

Cùm nuper vobis, per Concilium nostrum, injunctum fuisset quòd, Dilecto & Fideli nostro, Roberto de Artoys, unum Dolium Floræ & unum Dolium Vini, pro sustentatione suâ & Hominum suorum, de Victualibus nostris, in Custodia vestra existentibus, liberaretis,

Ac idem Robertus, in tantum, per Venti contrarietatem, impeditus extiterit, quòd ad locum, ubi profecturus fuit, non potuit proficisci; per quod prædicta Dolia Floræ & Vini, sibi per vos sic liberata, expendita existunt, ut accepimus;

Vobis mandamus quòd eidem Roberto Duo alia Dolia, videlicet, unum de Florâ, & aliud de Vino, de Victualibus nostris, in Custodiâ vestrâ sic existentibus, pro Sustentatione suâ & Hominum suorum prædictorum, liberetis, A. D. 1339.

Recipientes a præfato Roberto Literas suas Patentes, Receptionem dictorum Duorum Doliorum Floræ & Vini, sibi jam liberandorum, Testificantes:

Et nos vobis, tàm de dictis Duobus Doliis Floræ & Vini, eidem Roberto prius liberatis, quàm de dictis Duobus aliis Doliis Floræ & Vini, jam, prætextu præsentis Mandati nostri, sibi liberandis, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio suo carissimo, Custode Angliæ, apud Wyndesore septimo die Januarii.

Per Concilium.

Ad Magnum Magistrum Sancti Johannis Jerusalem, de excusando.

A. D. 1339. An. 12. E. 3. Claus. 12. E. 3. p. 3. m. 6. d.

REX, Magnifico Viro, Fratri Eliono de Villa Nova, Priori, atque Magno Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem Magistro, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm, sicut novit vestra Discretio, Actus bellici & Guerrina negotia Sumptibus & expensis egere innumeris dinoscantur,

Et quamquam nuper, motâ Guerrâ, & etiam continuatâ, inter Nos & Consanguineum nostrum Franciæ, super quibusdam Dissentionibus & Discordiis hinc indè subortis, Quidam Mille Quadraginta & Unam Marcas, Dilecti nobis in Christo, Fratris Philippi de Thame, Prioris Hospitalis prædicti in Angliâ, apud Domum suam de Clerkenwell repositas, sicut quasdam alias pecuniarum summas, in locis aliis in deposito custoditas, in subventionem & supportationem Onerum, quæ occasione Guerræ prædictæ, ac pro salvatione & defensione tàm Terrarum & Possessionum dicti Hospitalis, infra Regnum nostrum, quàm ejusdem Regni, nos oporteret necessariè sustinere, sub mutui nomine, iminentibus tàm grandibus periculis & necessitate cogente, ceperint ad opus nostrum, sicut ratio in casu hujusmodi hoc permittit, A. D. 1339.

Aliqui tamen, statum & conditionem præfati Prioris erga vos depravari, non ex zeli bonitate, set ex odii & invidiæ fomite, molientes, vobis, ut didicimus, intimârunt quòd pecunia prædicta a loco, ubi sic reposita extiterat, ex ejusdem Prioris Procuratione & etiam Instigatione capta fuerat & ablata,

Quod, juxta humanæ rationis Judicium, videtur valdè difficile ad credendum, præsertim cùm singuli ea, quæ sunt propriæ utilitatis & commodi, pro viribus procurarent, &, quæ in ipsorum Dampnum & status sui detrimentum possent cedere, naturaliter evitarent.

Et quia pium est & meritorium perhibere Testimonium veritati, & ad tollendum hujusmodi sinistras Suspitiones (si quæ possent ex talibus falsis & de ingratis Suggestionibus provenire) vestræ Dilectioni, ex certâ scientiâ, & bonâ fide, significandum duximus per præsentes, quòd dictæ Mille Quadraginta & Una Marcæ, modo quo præmittitur, captæ fuerant (sicut in hujusmodi casu, iminentibus necessitate & tantis Guerri-

A. D. 1339. Edw. 3. nis periculis, benè licet) & non ad Instigationem seu Procurationem Prioris antedicti:

De quâ quidem pecuniæ summâ eidem Priori Literas nostras fieri fecimus Obligatorias, & eas sibi solvi faciemus quam citiùs optulerit se facultas. A. D. 1339. Edw. 3.

Dat. apud Berkhamstede duodecimo die Januarii.

De Indempnitate pro Comite Gelriæ.

A. D. 1339. An. 12. E. 3. Pat. apud Antw. 12. E. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis Vir, Reinoldus Comes Gelriæ & Zutphen, Frater noster carissimus, in sexcentis Marcis Sterlingorum pro Nobis, & ad requisitionem nostram, Simoni de Hale Obligatus existat, solvendis eidem Simoni primo die Maii, proximò futuro,

Nos, Indempnitati ipsius Comitis in hac parte prospicere volentes, sicut decet, præfatum Comitem erga dictum Simonem, de prædictis sexcentis Marcis, acquietare & Indempnem servare promittimus per præsentes. A. D. 1339.

In cujus &c.

Teste Rege apud Andewerp decimo quarto die Januarii.

Pro Nicholino de Flisco.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Liberat. 13. E. 3. m. 12.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, Quinrodecimo die Aprilis, Anno Regni nostri Decimo,

Attendentes affectionis puritatem, quam, dilectus nobis, Nicolinus de Flisco, dictus Cardinalis de Janua, ad nos & Domum nostram Regiam, prout ex laudabili testimonio recepimus, optinuit,

Necnon Ipsius Circumspectionem providam, quam nobis, in agendis nostris, fore credidimus oportunam,

Ac volentes ipsum, eo prætextu, Munere prospicere gratioso,

Ipsum de Concilio nostro retinuerimus,

Et eidem Viginti Libras Sterlingorum, percipiendas Annis singulis, pro Feodo suo, in Festo Sancti Michaelis, de Thesauro nostro, ad Scaccarium nostrum, necnon Robas de Sectâ Militum nostrorum, quotiens Robas aliis Militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, Donaverimus & Concesserimus, prout in Litteris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A. D. 1339.

Vobis mandamus quòd eidem Nicolino id, quod ei a retro est de dictis Viginti Libris Annuis, ac Robis suis prædictis, vel rationabili pretio earumdem, a prædicto Quintodecimo die Aprilis, de Thesauro nostro, solvatis juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Custode prædicto apud Berkhamstede Tertio die Februarii.

De Pecunia promissa Hominibus de Middelburgh.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnates Germaniæ 13. E. 3. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c.

Sciatis quòd,

Cùm, dilecti nobis, Burgimagistri, Scabini, Consules, & Comunitas Villæ de Middelburgh, nobis remiserint, relaxaverint, & quietum clamaverint omnes Actiones & Demandas, quas ipsi, vel singulares personæ dictæ Villæ, contra Nos, vel nostros Subditos, occasione Homicidiorum, Deprædationum, Transgressionum, vel Dampnorum quorumcumque, Hominibus dictæ Villæ per nostros Subditos, usque in diem præsentium, in Terrâ, vel in Mari, factorum, illatorum, & datorum, prout in Litteris Patentibus dictorum Burgimagistrorum, Scabinorum, Consulum, & Comunitatis prædictæ, nobis indè factis, pleniùs continetur, A. D. 1339.

Nos, in recompensationem Remissionis & Relaxationis hujusmodi, Concessimus eisdem Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & Comunitati, Octingentos Florenos de Florentiâ, quos ipsis in Quindenâ Paschæ proximò futurâ solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp quarto die Februarii, anno decimo tertio.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1339. Edw. 3. | A.D. 1339. Edw. 3.

De Libris ad Ponderationem Averii, ab Hostibus exteris asportatis, de novo providendis.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 47.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd Libræ nostræ, ad ponderationem Averii, de pondere, de quo Custuma nobis solvi deberet in Portu Villæ Suthamptoniæ, nuper deputatæ, per Hostes nostros de partibus exteris, qui Villam prædictam aggressi & deprædati fuerunt, asportatæ existunt,

Nos,

Volentes Custumam hujusmodi nobis, de dicto Averio Ponderis, ad dictam Villam adducto, vel ab eadem extra Regnum nostrum educendo, debitam, ibidem colligi ut est moris,

Vobis mandamus quòd tales Libras, A.D. 1339. quales ibidem pro Ponderatione prædictâ, antequam Villa prædicta sic Deprædata extitit, esse solebant, de novo fieri, & Illi, vel Illis, cui Custodiam earumdem commisimus habendas, liberetis custodiendas prout ante Deprædationem Villæ prædictæ fieri consuevit.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio suo carissimo, Custode Angliæ, apud Westmonasterium decimo quinto die Februarii.

Per Concilium.

Conventio facta cum Ducibus Austriæ de mutua Subventione, & specialiter quod dicti Duces Terram Ducis Burgundiæ invadant.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Recitiæ gem & diversos Magnates Germ. 13. E. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Vestræ volumus patere notitiæ quòd,

Cùm, Illustres, Albertus & Otto, Duces Austriæ, Stiriæ, & Karinthiæ, quasdam Ligas & Pacta, de præstando inter Nos Auxilio mutuo, nobiscum inierint, & firmiter ac fideliter promiserint se nobis, pro nostris Necessitatibus, quandocúmque ipsos nostris certis Legationibus & Litteris habuerimus requisitos, contra nostros Adversarios quoslibet (Romano Imperio excepto) Ducentos Viros Galeatos, in Civitatem Franchenfurtiæ juxta Renum, suis sub Expensis in nostrum Auxilium transmissuros,

Eosque ibi in nostris Manibus assignandos, ac ab indè nostris Expensis, & pro nostris Usibus traducendos,

Et, in ipsorum Reditu, ad dictum locum Franchenfurtiæ, sub securo Transitu, reducendos,

Nos, vice versâ, præfatis Ducibus promittimus firmiter & spondemus, ut quandocúmque, pro suis Necessitatibus, nos suis certis Legationibus & Litteris duxerint requirendos, contra suos Adversarios quoslibet, Ducentos Viros Galeatos, in Civitatem Franchenfurtiæ antedictam, Expensis nostris transmittere A.D. 1339. tenebimur, & Ipsos ibidem dictorum Ducum manibus assignare,

Quos abinde, pro suis Usibus, suis traducent Expensis,

Et ipsos, ad propria Reversuros, usque ad dictam Civitatem de Franchenfurtiâ, sub Expensis Ducalibus, & securo Conductu, reducent.

Intervenit etiam, inter nos, & dictos Duces, Pactio specialis, quam, quatenus ad nos attinet, plenè promittimus observare;

Ut, videlicet, pro Lite præsenti, quam contra Dominum Philippum de Valesio (pro Rege Franciæ se gerentem) præ manibus habere dinoscimur, dicti Duces, loco Ducentorum Galeatorum, quos nobis pro dictâ Lite deberent traducere, possint, si id eis convenientius apparebit, Terram & Gentem, Illustris Ducis Burgundiæ, decenti comitivâ invadere, ipsamque Terram validè & hostiliter occupare; de quo habemus esse contenti, & dictos Duces Austriæ, de dictis Ducentis Galeatis, pro istâ vice, penitùs supportare.

Et quòd Nos, cum præfato Domino Philippo ac Duce Burgundiæ, nullam Compositionem seu Concordiæ Unionem, sine dictis Ducibus, nec Ipsi sine nobis,

A.D. 1339. Edw. 3. nobis, inivimus, nec inient, nec recipiemus, nec recipient, nisi nobis & ipsis utrimque in dictis Compositione & Concordia interclusis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Sigillo nostro fecimus consignari. A.D. 1339. Edw. 3.

Dat. apud Andewerp decimo sexto die Februarii.

De Gravaminibus Flandrensibus non inferendis, ne Expeditio Regis inde retardetur.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 37. d. REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Licet nuper tibi, per Breve nostrum, præceperimus quòd, in Portubus Maris, Villis Mercatoriis, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videres, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè ex parte nostrâ faceres proclamari,

Quòd Flandrenses, non armati, ad Portus, Villas, & Loca quæcumque, in Ballivâ tuâ, cum Corporibus & Bonis suis quibuscumque, liberè venire, ibidem morari, mercandisare, Mercandisas vendere & emere, & exindè pro voluntate suâ, cum Bonis & Mercandisis suis (factâ inde Venditoribus satisfactione debitâ, ac solutis Custumis prædictis) recedere possent sub Conductu nostro,

Omnibus & singulis ex parte nostrâ inhibendo, nè quis hujusmodi Flandrensibus, infra Regnum nostrum venientibus, & ibidem morantibus, & exindè redeuntibus, in Personis aut Rebus suis Dampnum inferret aut Gravamen,

Quódque scire faceres omnibus & singulis, præmissa similiter proclamando, ex parte nostrâ, quòd, si Dampnum vel Jactura præfatis Flandrensibus, infra Regnum nostrum, seu alias Terras nostras, & Subditorum nostrorum, venientibus, ibidem morantibus, seu exindè redeuntibus, in Rebus, aut Personis suis, per Nos, seu Subditos nostros, contra Tractatum & Concordiam prædictos, evenirent, Nos & Hæredes nostri, unà cum Bonis nostris, & Subditorum nostrorum, Mobilibus & Immobilibus, tunc præsentibus & futuris, ad hujusmodi Dampnum & Jacturam restaurandum, & ad emendas inde faciendas per Arestationes, Compulsiones, & Prosecutiones, in quibuscumque Curiis indè faciendas, districtè distringeremur & obligaremur,

Quidam nichilominus in Ballivâ tuâ, ut accepimus, diversa Dampna, Mala, & Gravamina, dictis Hominibus Flandrensibus, ad eandem Ballivam cum Bonis & Mercandisis suis declinantibus, contra formam Proclamationis & Inhibitionis nostrarum prædictarum, intulerunt, & indies inferre nituntur, in nostri Contemptum & grave Dampnum, & maximè cum Expeditio negotiorum nostrorum, pro quibus ad partes Transmarinas profecti sumus, poterunt (quod absit) de facili retardari, undè, nec immeritò, conturbamur, A.D. 1339.

Tibi igitur adhuc præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Civitatibus, Villis Mercatoriis, Portubus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ facias firmiter inhiberi, nè quis Subditorum nostrorum Mala seu Gravamina quæcumque aliquibus Flandrensibus, ad dictum Regnum declinantibus, in Terrâ, nec in Mari, in Personis seu Rebus suis, inferre præsumat quovismodo; set ipsos, tanquam Benemeritos & Amicos nostros præcipuos, quanto benigniùs & amicabiliùs poteris, pertractes, & ab aliis facias pertractari.

Scire faciens eisdem Subditis nostris quòd, quicquid penes dictos Flandrenses per ipsos Subditos nostros Transgressum fuerit in Regno nostro, nos oportebit integrè restaurare.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, apud Kenyngton, vicesimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Pro

A. D. 1339. Edw. 3.

Conventio cum Archiepiscopo Treverensi, & de Corona Angliæ Hæreditaria Eidem impignorata.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regnus & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 2.

NOS,

Henricus, permissione divinâ, Episcopus Lincolniensis,
Reynaldus Comes Gelriæ & Zutph.
Willielmus de Monte Acuto Comes Sarum,
Henricus de Ferrariis Camerarius,
Johannes Darcy, Senescallus Hospitii, Serenissimi, Domini nostri Domini Edwardi Regis Angliæ,
Willielmus de la Pole,
Et Paulus de Monte Florum,

Speciale & sufficiens ad infrascripta ab eodem Domino nostro Edwardo, Anglorum Rege, mandatum habentes,

Recognoscimus, tàm dicti Regis Angliæ, quàm nostro nomine, publicè per præsentes quòd,

Licet,

Ex parte dicti Domini Regis, cum, Reverendo in Christo Patre ac Domino, Domino Baldewino Archiepiscopo Treverensi, super Auxilio & Assistentiâ, Sacro Romano Imperio & dicto Regi per ipsum Dominum Archiepiscopum faciendis, ac super certis Pecuniarum Summis, eidem Archiepiscopo ob hæc dandis,

Nonnullæ ORDINATIONES & CONVENTIONES factæ & habitæ dinoscantur, Promissionibus & Litteris ab utralibet partium mutuò indè datis,

Nos tamen, juxta illas, præfato Domino Archiepiscopo, pro prætactis Auxilio & Assistentiâ, nomine quo supra, efficaciter promisimus, & promittimus nos Procuraturos & Facturos quòd Vinelmus Rufus, Judæus de Argentinâ, nomine dicti Domini nostri Regis, Quinquaginta Milia Florenorum aureorum de Florentiâ, bonorum & legalium (de quibus in litteris dicti Regis, aliàs memorato Domino Archiepiscopo datis, continetur) & etiam Undecim Mille Florenorum prætactorum,

Quæ quidem Undecim Mille Nos, Comes Gelrensis prædictus, juxta Potestatem, nobis super hoc per dictum Dominum Regem in prætactis Litteris suis datam, tàm ratione Stipendiorum, quàm pro Hospitio ipsius Domini Archiepiscopi, pro Primo Mense ab eo tempore, quo ipse Dominus Archiepiscopus à Treven. pro dictis Auxilio & Assistentiâ progredi incipiet, computando, rationabiliter moderati sumus & præsentibus arbitramur,

Dabit & solvet integraliter, ante Festum Palmarum proximum, Domino Archiepiscopo memorato,

Quod, si hæc non fecerit, extunc nos, omnes & singuli prædicti, nomine quo supra, ante Dominicam QUASI MODO proximam, ipsi Domino Archiepiscopo, de prætactis Sexaginta uno Milibus Florenorum prædictorum, satisfacere debebimus integraliter cum effectu.

INSUPER Promisimus, & Promittimus, ut, supra ultra prætactas Summas, pro prætactis Auxilio & Assistentiâ, eidem Domino Archiepiscopo alia Quinquaginta Mille Florenorum prædictorum (de quibus etiam in Litteris dicti Regis fit mentio) ante Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximum; Item, eidem Domino Archiepiscopo, ratione Stipendiorum & sui Hospitii prætactorum, post lapsum primi Mensis prædicti, quamdiu dictus Dominus Archiepiscopus, vel ejus Exercitus, in expeditione, ratione Auxilii & Assistentiæ prædictorum, fuerint, in principio cujuslibet Mensis, Undecim Mille Florenorum prætactorum per nos, vel alios, ex parte dicti Regis, integrè nos daturos.

Cæterùm, si dictum Dominum Archiepiscopum, aut suos, occasione Assistentiæ vel Auxilii prædictorum, Dampna aliqua, in Hominum suorum Captivationibus, in Equorum perditionibus, aut aliàs qualitercùmque, sustinere contigerit, hujusmodi Dampna dictus Dominus Rex, & nos, dicto Archiepiscopo refundere tenebimur & plenariè resarcire.

Et, ut prædicto Domino Archiepiscopo, super prædictis, plus ydoneè caveatur, sibi Coronam dicti Domini Regis ac Regni Angliæ Hæreditariam & Præcellentiorem, ritè & legitimè, quo supra nomine, pro Quinquaginta Millibus Florenorum prætactis, in Festo prædicto solvendis, titulo Pignoris tradidimus & obligavimus, & hiis Litteris obligamus;

Promittentes, quo supra nomine, quòd prætacta Corona, per Solutionem & numerationem eorumdem Quinquaginta Milium Florenorum, & etiam Quinque Milium Florenorum (Quæ

A. D. 1339. Edw. 3. quidem Quinque Mille dicto Archiepiscopo, pro suis Sumptibus, jam pro dicto Domino nostro Rege factis, in Omnem Eventum solvenda promisimus, & promittimus ante Festum Sancti Johannis Baptistæ prætactum) per nos, vel alios, nomine dicti Domini Regis, redimi & liberari debebit.

Quod, si factum non fuerit, extunc præfatus Dominus Archiepiscopus dictam Coronam liberè poterit, alii, vel aliis (ut sibi placuerit) ulteriùs obligare, usque ad summam prætactorum Quinquaginta & Quinque Milium Florenorum, necnon pro Dampnis & Interesse, si quæ ipsum Dominum Archiepiscopum ex retardatâ Solutione dictorum Quinquaginta & Quinque Milium Florenorum, ipsi Archiepiscopo faciendâ, quocùnque modo contigerit sustinere; super quibus dicti Domini Archiepiscopi verbis, secundum sui conscientiam prolatis, stabimus & credemus; hoc tanto excepto, nè ipsa Corona, Translatione Dominii, ante lapsum Anni, inchoandi in dicto beati Johannis Festo, quomodolibet distrahatur;

Post Annum verò hujusmodi effluxum, nec prædictus Dominus Archiepiscopus, nec quivis alius, super prædictâ Coronâ, prædictum Dominum Regem, nos, aut aliquem superiorem, in aliquo requirere tenebitur quovis modo,

Nec dictus Dominus Rex, nec aliquis nostrûm, seu quivis alter, suo, vel nostro nomine, dictum Dominum Archiepiscopum, aut quemvis alium, super Corona prætactâ, contra voluntatem ipsius Domini Archiepiscopi, impetere poterit vel debebit.

Et, si per hujusmodi Coronæ Obligationem dicto Domino Archiepiscopo, de prætactis Quinquaginta Quinque Millibus Florenorum, & Dampnis & Interesse prædictis, ad plenum satisfactum non fuerit, extunc quicquid ipsi de præmissis defuerit, de hoc dictus Dominus Rex, ac nos, nostrique Successores, & Hæredes, integrè sibi satisfacere debebimus & tenemur.

Est insuper Conditum & Adjectum quòd, si Sexaginta Unum Milia Florenorum, superiùs primò tacta, ante Dominicam Quasi modo prædictam, dicto Domino Archiepiscopo solvendorum, ante jam dictam Dominicam realiter & integrè tradita & soluta non fuerint, ut superiùs est præmissum, tunc dictus Dominus Archiepiscopus ad Auxilium & Assistentiam prædictas minimè tenebitur, nec dicto Regi, nobis, vel alicui, aut aliquibus, suo nomine, in aliquo penitùs sit Astrictus;

A. D. 1339. Edw. 3. Et nichilominùs prætacta Corona memorato Domino Archiepiscopo, pro suis, & suorum, Laboribus, Sumptibus, & Apparatibus, occasione Auxilii & Assistentiæ præmissorum, per ipsum Archiepiscopum & suos jam factis, pro Viginti & Quinque Millibus Florenorum prætactorum, remanere & esse debebit iam diu cum efficaciâ obligata, quousque sibi de Viginti Quinque Millibus jam dictis, ac Dampnis & Interesse, si quæ ipsum Archiepiscopum, ex morâ solutionis prædictorum Viginti Quinque Millium Florenorum, sustinere contigerit, per dictum Dominum Regem, nos, vel alios ex parte ipsius Domini Regis, fuerit plenariè & realiter satisfactum.

Quam quidem Coronam poterit memoratus Archiepiscopus, post dictum Festum Sancti Johannis, pro prædictis Viginti Quinque Millibus Florenorum, & Dampnis & Interesse prædictis, alii, vel aliis Creditoribus, quos ydoneos reputaverit, obligare, ac de eâ disponere sub Modis, & Conditinnibus, ac Observationibus, prout in Casu prætacto, quo servire teneretur, de Obligatione hujusmodi Coronæ, pro majori Summâ faciendâ, superiùs est expressum.

Et, si præfato Archiepiscopo, per hujusmodi Coronam, seu ejus Obligationem, de prætactis Viginti Quinque Millibus Florenorum, ac Dampnis & Interesse prædictis, satisfieri non potuerit, tunc quicquid sibi de eâdem Summâ, ac Dampnis & Interesse prætactis, defuerit, & id quo minus habuerit, tenebitur memoratus Dominus Rex, ac nos tenebimur, eidem Archiepiscopo plenariè resarcire.

Nec, ultra jam tacta Viginti Quinque Millia, ac Dampna & Interesse prætacta, prædictus Dominus Rex, aut nos, eidem Archiepiscopo, in aliquibus aliis Pecuniarum Summis, esse debemus obligati.

Et cùm de dictis Viginti Quinque Millibus Florenorum, cum Dampnis & Interesse prædictis, fuerit, infra Annum, à Festo beati Johannis prætacto, vel citiùs, prædicto Archiepiscopo satisfactum, tenebitur dictus Dominus Archiepiscopus prædictam Coronam præfato Domino Regi, suóve Procuratori, ad id sufficiens mandatum exhibenti, sub Sigilli Testimonio liberare.

Cæterùm in omnibus & singulis supra & infra scriptis, in quibus præfatus Dominus noster Rex, aut nos, prædicto Domino Archiepiscopo Obligati sumus, seu Astricti, in hiis etiam Astricti & Obligati

A.D. 1339. Edw. 3. Obligati illi vel illis, qui Causam, vel Causas, aut præsentes Litteras ab ipso Archiepiscopo habuerint, juxta Declarationem & Determinationem prædictas, esse volumus & debemus: volentes etiam ut ipsi, circa Obligationem prædictæ Coronæ, & circa alia, eadem facere possint quæ potest Archiepiscopus memoratus.

Et, pro præmissis & sequentibus omnibus & singulis inviolabiliter observandis, constituimus nos, & quemlibet nostrûm in solidum, pro dicto Domino Rege Fidejussores & Principales Debitores;

Volentes & eligentes spontè, si ea plenè non fuerint observata, quòd ipse Dominus Archiepiscopus per se, & alios ultra hoc, quod dictum Dominum Regem, & nos, vel aliquem de nostris, præmissis non observatis, notare & inculpare valeat, dictum Dominum Regem, Nosipsos, Bona, & Res, ipsius & nostras, ac Subditorum dicti Domini Regis, ac nostrorum, quibúscumque nominibus nuncupentur, sine cujusquam Judicis aut Superioris Requisitione, Auctoritate, Licentiâ, Injuriâ, vel Offensâ, invadere, occupare, detinere, ac se de eis intromittere; ipsásque, Res, & Bona, obligare & distrahere possit, donce sibi de omnibus & singulis, quæ sibi de præmissis defuerint, seu quorum minus habuerit, plenariè satisfiat.

Item, neque dictus Dominus Rex, neque nos, nec aliquis nostrûm, ad Regnum Angliæ umquam, absque liberâ & expressâ licentiâ dicti Domini Archiepiscopi, transfretare, vel venire debebimus, seu debebit, nisi prius satisfactum existat præfato Domino Archiepiscopo, secundum Determinationes prætactas, de omnibus & singulis supratactis.

Est insuper Conductum specialiter & Adjectum, quòd nos, apud præfatum Dominum nostrum Regem Angliæ, faciemus & procurabimus, quòd Rex ipse suis Patentibus Litteris, Majori suo Sigillo pendente Sigillatis, præfato Domino Archiepiscopo, infra hinc & Dominicam Quasi Modo sæpedictam tradendis, omnia & singula supra & infra scripta, de suo Mandato speciali, gesta fore recognoscat; & quòd ea approbet, gratificet, ac ratificet: Eáque firma & inconcussa servare pro Se, & suis Hæredibus, ac Successoribus, per fidem suam promittat.

Et, postquam hoc factum fuerit, extunc Litteræ dicti Domini Regis, aliàs conscriptæ & sigillatæ, ipsique Domino Archiepiscopo occasione prætactâ traditæ, quoad quascumque Summas Florenorum, ex parte dicti Domini Regis ipsi Archiepiscopo quibuscúmque terminis persolvendas: Necnon quoad Dampna & Interesse, quæ eâ occasione, eidem Domino Archiepiscopo resarcienda vel refundenda esse debebunt; viribus vacuare &, quantum ad hoc, pro infectis penitùs babeantur; eisdem tamen Prioribus Litteris Regiis, quoad alia in ipsis contenta, in suo robore duraturis. A.D. 1339. Edw. 3.

Ea omnia & singula supra & infrascripta promisimus, & promittimus per Fides nostras, per nos præstitas corporaliter, loco & vice Juramenti, dictum Dominum Regem, ac Nosipsos, Rata, & Grata, ac Firma, inviolabiliter servaturos & adimpleturos; & quòd contra ea, per Nos, vel Alios, occultè vel publicè, directè vel indirectè, quovis exquisito ingenio, colore, vel arte, non faciemus, nec veniemus, nec a quoquam, quantum in nobis est, fieri permittemus;

Nec etiam præfatum Dominum Archiepiscopum, in detentione prælibatæ Coronæ, vel ejus Obligatione juxta conscripta superiùs, impediemus, seu Obstaculum aliquod interponemus, aut quomodolibet impetemus:

Renunciantes, pro dicto Domino Rege, Nobis, ac nostris Hæredibus, & Successoribus, omnibus & singlis, omni Juris beneficio Canonici & Civilis, necnon Consuetudinibus, Privilegiis, Gratiis, Libertatibus, & Litteris quibuscumque, Defensionibus quoque & Exceptionibus, quæ dicto Domino Regi, Nobis, vel nostris Hæredibus, aut Successoribus, contra præmissa, vel ipsorum aliquod, possent aliqualiter suffragari, Dolo, Fraude, & Violentiâ, in omnibus & singulis prætactis, semotis penitùs & exclusis.

Acta sunt hæc nobis, Episcopo & Comite Gelriæ, supradictis, præsente & cooperante Domino Bartholomæo de Burghassh Milite pro parte dicti Domini Regis:

Sed ex parte Domini Archiepiscopi sæpedicti, Nobilibus Viris Dominis, Johanne de Brunshorn, Paulo de Caych, Militibus: Tylmanno de Rodemeratur Armigero: Magistro Coquine; & Magistris, Wyclo de Birgele, Rudulpho dicto Lasse, & Teod. dicto Hacke, Clericis Domini Archiepiscopi Trevirensis supradicti, præmissa tractantibus & præsentibus in eisdem.

In quorum omnium evidentiam ac robur sigilla nostra præsentibus sunt appensa.

Ego

A. D. 1339. Edw. 3. Ego quoque Bartholomæus supradictus, recognoscens me omnibus & singulis præmissis interfuisse, eaque tractâsse, & quia, ex voto speciali, eum prædicto Domino Episcopo Lincolniensi, Fratre meo, nec Principalis Debitor, nec Fidejussor esse possum, Sigillum meum, in præmissorum Evidens Testimonium, appendi etiam ad præsentes. A. D. 1339. Edw. 3.

Dat. Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Octavo, secundum Stilum & Consuetudinem Ecclesiæ Anglicanæ & Provinciæ Treverensis, die penultimâ Mensis Februarii.

De Cuneis in Hiberniam mittendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 41. REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Flete, Custodi Cambii nostri Londoniæ, Salutem.

Cùm per Nos, & Concilium nostrum, ordinatum existat, quòd Moneta Denariorum Sterlingorum, Obolorum, & Ferlingorum, ad Cambium nostrum in Hiberniâ, apud Dubliniam, pro nostro & Populi nostri partium illarum commodo, fabricetur,

Per quod nuper vobis mandavimus, quòd Octo Paria Cuneorum, pro Denariis Sterlingorum, Octo Paria Cuneorum pro Obolis, & Octo Paria Cuneorum pro Ferlingis, apud dictum Cambium nostrum Londoniæ, sine dilatione, fieri, & Ea Attornato, dilecti Clerici nostri, Magistri Johannis Rees, Thesaurarii nostri Hiberniæ, in hac parte, pro fabricatione Denariorum, Obolorum, & Ferlingorum prædictorum, liberari faceretis, ad dictas partes Hiberniæ, ex causâ prædictâ, eidem Thesaurario nostro deferenda, A. D. 1339.

Vobis mandamus quòd, si Cunea prædicta præfato Attornato nondum liberaveritis, tunc eadem Octo Paria Cuneorum pro Denariis Sterlingorum, Octo Paria Cuneorum pro Obolis, & Octo Paria Cuneorum pro Ferlingis, habeatis in Cancellariâ nostrâ, die Jovis proximò futuro, ubicúmque nunc fuerit, præfato Attornato ibidem in præsentiâ Cancellarii nostri liberanda; Et hoc nullatenus omittatis.

Et de Custubus, quos in Facturâ & Impressione eorumdem Cuneorum rationabiliter apposueritis, cùm illos sciverimus, vobis, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton, primo die Martii.

Per Concilium.

Super Eleemosina Regum Scotiæ in Berewico.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Penes Camer. REX, Dilecto sibi, Roberto de Inghale, Camerario suo de Berewico super Twedam, Salutem.

Quia Fratres de Ordine Minorum, apud dictam Villam de Berewico hactenus commorantes, Viginti Marcas de Firmâ, & aliis Exitibus ejusdem Villæ de Berewico, de Eleemosinâ Regum Scotiæ ab antiquo constitutâ, singulis Annis percipere consueverunt,

Dictæque Viginti Marcæ Annuæ de Eleemosinâ prædictâ, in Extentâ nuper factâ de Exitibus Villæ prædictæ, super DONATIONE & CONCESSIONE ejusdem Villæ, nobis per, Nobilem Virum, Dominum Edwardum, Regem Scotiæ, factis, deductæ fuerunt, & nobis allocatæ;

Nos,

Volentes Eleemosinam illam, ut tenemur, sustentare & continuare, A. D. 1339.

Vobis mandamus, quòd, Dilectis nobis in Christo, Gardiano & Fratribus Ordinis prædicti, in eâdem Villâ jam commorantibus, id, quod eis a retro existit de prædictis Viginti Marcis Annuis, de tempore quo hujusmodi Allocatio nobis facta fuit, & easdem Viginti Marcas exnunc per Annum, quamdiu vos Camerarium nostrum ibidem esse contigerit, de Firmâ & aliis Exitibus Villæ prædictæ, terminis consuetis, de Eleemosinâ nostrâ, solvi faciatis; & nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode prædicto apud Biflet, quarto die Martii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De

A. D. 1339. Edw. 3. A. D. 1339. Edw. 3.

De quinquaginta Marcis, Henrico Darcy, Majori Civitatis Londoniensis, pro Oneribus ejusdem Officii supportandis, solvendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 36.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus nobis, Henricus Darcy, Major Civitatis nostræ Londoniæ, ut,

Cùm ipse percipere debeat, & alii Majores ejusdem Civitatis hactenus percipere consueverint, singulis Annis, in Subsidium Expensarum, quas ratione Officii illius ipsos facere oporteret, Quinquaginta Marcas de Mercatoribus Alienigenis (videlicet, de Ambiano, Neel, & Torby) dictam Civitatem cum Mercimoniis suis exercentibus,

Iidemque Mercatores, ante Guerram, inter nos & illos de Franciâ motam, ratione Guerræ illius, se a Civitate prædictâ cum Rebus & Mercimoniis suis retraxerint, & ad partes proprias redierint, ita quòd quicquam de dictis Quinquaginta Marcis, de dictis Mercatoribus, de Anno præsenti, quo dictum Officium Majoritatis excercuit & excercet, levare non potuit nec habere,

Velimus, de solutione earumdem Quinquaginta Marcarum, provideri facere aliundè,

Nos,

Advertentes tàm Labores, quàm Sumptus onerosos, quos idem Major, circa salvam Custodiam dictæ Civitatis, sustinuit & sustinet, ac solicitam diligentiam, quam circa Munitionem Civitatis illius, & Arraiationem Hominum ejusdem, ac Punitionem Malefactorum ibidem, apposuit & apponit, maximè modernis temporibus, tàm ratione absentiæ nostræ, quàm prætextu Hostium Alienigenarum Invasionum in Regnum nostrum, & quòd dictus Major aliquid de dictis Quinquaginta Marcis a præfatis Mercatoribus, de dicto Anno præsenti, occasione Guerræ prædictæ, non percepit, nec potuit percepisse, sicut sumus pleniùs informati, A. D. 1339

Volentesque, hiis consideratis, & contemplatione laudabilis Gestûs sui in Officio antedicto, Supplicationi suæ prædictæ annuere gratiosè,

Vobis præcipimus quòd eidem Henrico dictas Quinquaginta Marcas, de Firmâ Civitatis prædictæ, & Exitibus Ballivæ vestræ, sine dilatione solvatis, de Dono nostro, ex causâ supradictâ, & pro Oneribus dicto Officio incumbentibus (a Festo Sanctorum Simonis & Judæ proximò præterito, usque idem Festum proximò sequens) faciliùs supportandis;

Recipientes a præfato Henrico Literas suas Acquietantiæ, receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes:

Et nos vobis indè, in Firma vestra prædicta, sive in Compoto, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio suo carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton sexto die Martii.

Per Literam ipsius Custodis.

Ad Abbates & Priores, de Familiaribus & ad Robas suas retentis Arraiandis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Aleman. 13. E. 3. m. 15.

REX, Dilecto sibi Abbati Glastoniæ, Salutem.

Cùm,

Pro Tuitione & Salvatione Regni nostri, & Ecclesiæ Anglicanæ, contra Hostium Incursus, qui dictum Regnum & Sanctam ejusdem Ecclesiam invadere & occupare pro viribus moliuntur, de Avisamento & Consensu Magnatum ipsius Regni, & aliorum de Concilio nostro,

ORDINAVERIMUS quòd singuli de Regno nostro, tàm dicti Magnates, quàm alii, tàm Possessionibus, quàm Corporibus potentes, arraientur, & muniantur competentibus Armaturis, A. D. 1339.

Et, licet quosdam Fideles nostros, ad Ordinationem illam Executioni demandandum, duxerimus assignandos,

Considerantes quòd dicta Defensio est communis, & quòd universi & singuli, de dicto Regno, cujuscúmque conditionis fuerint, sive status, ad Salvationem ipsorum Ecclesiæ & Regni se exponere astringuntur,

Vobis nichilominus, ex habundanti, mandamus, districtiùs injungentes, quòd tàm Familiares vestros, quàm alios, ad

A. D. 1339. Edw. 3. Robas vestras retentos, sine dilatione arraiari, & Armis sufficientibus (si indè adhuc muniti non existant) muniri faciatis;

Ita quòd ipsi, citra Festum Paschæ proximò futurum, benè Arraiati & Muniti, semper prompti sint & parati ad proficiscendum, cum aliis Fidelibus nostris partium earumdem, contra dictos Hostes nostros, si invaserint partes illas.

Necnon cum, carissimo Filio nostro, Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Custode Angliæ, & aliis Magnatibus, in Comitivâ suâ, contra eosdem Hostes profecturis, si ipsi Terram aliquam infra idem Regnum præsumpserint occupare.

A. D. 1339. Edw. 3. Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac vestrum, & Salvationem Regni & Ecclesiæ prædictorum, diligitis, absque excusatione aliquâ faciatis.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ apud Byflet sexto die Martii.

Per ipsum Regem, & dictum Custodem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Abbatibus & Prioribus subscriptis, sub eâdem data; videlicet,

Abbati Westm.
Abbati Sancti Augustini Cantuar.
Abbati de Sancto Albano,
Abbati de Sancto Edmundo,
Abbati de Burgo Sancti Petri,
Abbati de Ramesey,
Abbati de Thorneye,
Abbati de Croyland,
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo,
Abbati beatæ Mariæ Eborum,
Abbati de Selby,
Abbati de Burton supra Trentam,
Abbati Salop.
Abbati de Glouc.
Abbati de Evesham,
Abbati de Tenkesbury,
Abbati de Fontibus,
Abbati de Furneux,
Abbati Sancti Augustini Bristol,
Abbati de Oseneye,
Abbati de Bello,
Abbati de Hida juxta Wynton.
Abbati de Bello loco Regis,
Abbati de Thornton.
Abbati de Redyng,
Abbati de Abyndon.
Abbati de Circestr.
Abbati de Mealx,
Abbati de Bokelond,
Abbati de Hertylond,
Priori Sanctæ Trinitatis Cantuar.
Priori Dunolm.
Priori Karliol.
Priori de Gisebourn.
Priori de Bridelyngton.
Priori de Spaldyng,
Priori Eliensi,
Priori Sanctæ Trinitatis Norwici.
Priori de Roucestr.
Priori Sancti Swythini Wynton.
Priori Wygorn.
Priori de Kenelworth,
Priori de Hexham,
Priori de Plympton.

De Literis, sub Sigillo, vocato Griffoun, factis, ad Scaccarium allocandis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 35. REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia volumus quòd Senescalli, Receptores, Ballivi, Ministri, ac Custodes Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, ad Camerariam nostram reservatorum, per Literas de Secreto Sigillo nostro, vocato GRIFFOUN, de quibuscúnque Liberationibus & Solutionibus, per ipsos, virtute Literarum earumdem, factis vel faciendis, plenariam habeant Allocationem, juxta tenorem, vim, & effectum, ac continentiam Literarum prædictarum,

A. D. 1339. Et quòd eædem Literæ pro sufficientibus Warrantis super hoc habeantur,

Vobis mandamus quòd,

Cùm hujusmodi Literæ sub Sigillo prædicto, per aliquem Senescallum, Receptorem, Ballivum, Ministrum, seu Custodem Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum nostrorum prædictorum, ad Camerariam nostram sic reservatorum, pro allocationibus super eisdem Literis habendis, coram vobis ad Scaccarium prædictum delatæ seu præsentatæ fuerint,

Easdem Literas, de dicto Secreto Sigillo, sic consignatas, juxta vim, & effectum,

A.D. 1339. Edw. 3. fectum, ac continentiam earumdem, quatenùs vobis de Solutionibus, Allocationibus, & Receptis hujusmodi constiterit, ad idem Scaccarium allocari faciatis in formâ supradictâ.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ, & Comite Cestriæ, filio suo carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton sexto dic Martii. A.D. 1339. Edw. 3.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Indempnitate, quod a Rege stetit, pro O. Domino de Cuyc, & Consorte sua.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. *Pat. inter Regem & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 1.*

ROI a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz. Sachez que,

Come nous grantasmes, n'adgaires, par noz Lettres Patentes, a, nostre Chier & Foial, Monsieur Otes Sire de Cuyc, & a, noble Dame, Dame Johane sa Compaigne, que,

En cas que, par occasion de sa Demoere devers nous, il pardreit Terres, Tenemenz, ou Rentes, queux il tint adonqes par reson de Lui, ou de sa dite Compaigne, en Roialme de Fraunce,

Nous terroms paier chescun An a Lui, & a sa dite Compaigne, la values des Terres, Tenemenz, & Rentes avantditz,

Et ja coms entenduz que les avantditz, Sire de Cuyc, & sa Compaigne, ont puis parduz, en dit Roiaulme de Fraunce, par cause de sa dite demore devers nous, Terres, Tenemenz, & Rentees, a la value de Trois Mill Florins de Florence par An,

Nous, A.D. 1339

Voilantz persournir nostre dit Grant,

Grantoms as ditz, Sire de Cuyc, & sa Compaigne, en Recompensacion des Terres, Tenemenz, & Rentees avantditz, Trois Mill Florins de Florence, ou la value en autre Monoie covenable, a avoire & receivre, par An, de noz Custumes en Port de Loundres, a les Festes, de la Nativite Seint Johan Baptistre, & de la Purification nostre Dame, par ouweles porcions, pur le terme que les ditz, Sire de Cuyc, & sa Compaigne, ont es Terres, Tenemenz, & Rentes avantditz, tanque Restitucion lour soit fait de mesmes les Terres, Tenemenz, & Rentes, ou que nous lour coms purveuz des autres en Engleterre, ou en autre Lieu covenable, a la veroie value d'iceux, pur le terme susdit.

En Tesmoignance &c.

Don. a Andewers le xi. jour de Marz.

Conventionum cum Archiepiscopo Trevirensi Confirmatio.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. *Ibid. m. 2.*

NOS Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, notum facimus universis quòd, inter Nos, &, Reverendum in Christo Patrem, Baldewinum Archiepiscopum Trevirensem, per, Venerabilem Patrem, Dominum Henricum Episcopum Lincolniensem, &, spectabilem virum, Reynaldum Comitem Gelriæ & Zutphanensem, affinem, Fideles nostros dilectos, Tractatum, Gestum, & Ordinatum exstitit, ex speciali nostro Mandato & Beneplacito, per omnem modum & formam, in infrascriptis Literis comprehensos; quarum quidem Literarum Tenor, de verbo ad verbum, dinoscitur esse talis.

Nos, Henricus, permissione Divinâ, Episcopus Lincolniensis *&c. ut supra de Dat. 28. Feb. usque ad hec verba, viz.*

A.D. 1339.

Et nos Edwardus, Rex Angliæ supradictus, omnia & singula, in suprascriptis Literis expressata, Rata & Grata habentes, ea approbavimus, & præsentibus approbamus; promittentes nichilominus, pro Nobis, & Hæredibus nostris ac Successoribus, per Fidem nostram corporaliter indè datam, quòd omnia & singula præmissa, in quantum nos concernunt, firma & inconcussa, observare, & adimplere debebimus, ut tenemur.

In quorum omnium evidentiam, Sigillum nostrum præsentibus fit appensum.

Dat. anno Domini M.CCC.XXXVIII. secundum stylum & consuetudinem Ecclesiæ Anglicanæ & Provinciæ Trevirensis die xviii. Mensis Martii.

Super

A.D. 1339. Edv. 3.

A.D. 1339. Edv. 3.

Super Expensis E. Regis Scotiæ.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Penes Camer.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Excellentissimo Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hac parte Attornato, centum Marcas, de Thesaurario nostro, in auxilium Expensarum Hospitii ipsius Regis solvi, vel ei indè competentem Assignationem in locis, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis;

Recipientes a præfato Rege, vel ejus dicto Attornato, Litteras suas Patentes, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes. A.D. 1339.

Teste Custode prædicto apud Berkhamsted septimo die Aprilis.

Per Concilium.

Pro Roberto de Artoys, super quadringentis Libris, de Pensione sibi concessâ debitis, eidem nunc solvendis. Claus. 13 E. 3. p. 1. m. 11.

Commissio ad Tractandum cum Domino de la Brette.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angliæ & Vasconiæ 13. E. 3. m. 24.

REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Sciatis quòd,

De vestris fidelitate & circumspectione providâ intimè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Dilecto & Fidele nostro, Nobili Viro, Bernardetto Domino de la Bretto, super Auxilio, nobis per eum, contra quoscumque Inimicos nostros impendendo, ac Mutuo, pro Expeditione Negotiorum nostrorum, ab ipso contrahendo,

Dictumque Mutuum recipiendum,

Civitates, Castra, Villas, Terras, & Redditus, nostra in dicto Ducatu, prout expedite videritis, eidem Bernardetto Assignandum & Liberandum, Habenda & Tenenda quousque sibi, de Exitibus eorum, plenariè de dicto Mutuo fuerit satisfactum, A.D. 1339.

Ac Ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcúmque Firmitate vallandum,

Et omnia & singula faciendum quæ pro securitate dicti Bernardetti oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Vobis plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per vos Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilis Commissio ad Tractandum cum Domino de Caumont.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Sciatis quòd,

De vestris Fidelitate & Circumspectione providâ intimè confidentes,

Ad Tractandum & Conveniendum cum, Dilecto & Fidele nostro, Willielmo Reymond Domino de Caumont, super Remuneratione sibi faciendâ pro Terris, quas idem Willielmus perdidit, & Dampnis, quæ sustinuit ratione Fidelis Obsequii, nobis contra Inimicos nostros per eum impensi,

Necnon ad concedendum eidem Castrum nostrum de Maulion, cum pertinentiis, Habendum & Tenendum, in partem Remunerationis hujusmodi, quousque de Terris, sic deperditis, Restitutionem fuerit assecutus, A.D. 1339.

Vobis plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per vos Actum, vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1339. Edw. 3. — A. D. 1339. Edw. 3.

De Denariis Edwardo Regi Scotiæ solvendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Quia, de avisamento Concilii nostri, ordinavimus quòd, Magnificus Princeps, Edwardus Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, percipiet de nobis, singulis diebus, tempore Pacis, ab instanti Festo Inventionis Sanctæ Crucis, eodem die computato, Triginta Solidos & singulis diebus, quando de Guerrâ equitabit, Quinquaginta Solidos, quousque aliud de statu suo duxerimus ordinandum,

Vobis mandamus quòd eidem Regi, pro singulis diebus, tempore Pacis, Triginta Solidos, & pro singulis diebus, quibus de Guerrâ equitabit, Quinquaginta Solidos, de Thesauro nostro, solvatis in formâ prædictâ. A. D. 1339.

Quos quidem Denarios, eidem Regi sic liberandos, dilecto nobis, Johanni de Cousclif, nomine ejusdem Regis, liberari, & ipsum Johannem indè computare, & de Denariis illis erga nos volumus onerari.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio suo carissimo, Custode Angliæ, apud Berkhamstede tertio die Maii.

Per Concilium.

Quod nulla solutio Feodorum fiat ante Reditum Regis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. 13. E. 3. p. 1. m. 11.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper,

De Consilio & Assensu Prælatorum, & Procerum, ac Communitatis Regni nostri, nostrum assumentes Passagium ultra Mare,

Quia tàm arduum negotium, quod sic assumpsimus prosequendum, maximum requirit profluvium Expensarum,

Oneraverimus Cancellarium, & Thesaurarium, ac alios Ministros nostros, ut, tàm de Subsidiis, nobis hac de causa concessis, quàm de Exitibus dicti Regni, totam Pecuniam, quam possent, cum omni celeritate levari facerent, & eam nobis ad partes Cismarinas per vices, prout illam colligere poterant, nobis transmitterent in nostrarum Subsidium expensarum,

Et, licet postmodùm pluries, per Nuncios & Litteras, ipsis nostram fecerimus Indigentiam intimari, solicitantes eos, quantum potuimus, ut Lanas, nobis concessas, Denarios, & Res alias, quos providere poterant, ad nos mittere non tardarent, nullam tamen Pecuniam nobis, nec de Subsidiis nobis concessis, nec de Exitibus Regni nostri, hactenus transmiserunt,

Per quod & nostra Profectio, tàm periculosè, quàm ignominiosè, est protracta, & cum difficultate maximâ mutuum contraximus, incidentes graviter in Usuras, quæ, nisi caveamus celerius, erunt nobis & toti Regno nostro nimiùm onerosæ.

Et quia Assignationes multæ, factæ diversis Personis de Subsidiis & Exitibus hujusmodi, necnon Respectuationes Debitorum concessæ, multùm causare dicuntur Carentiam Pecuniæ nobis transmittendæ, quam pro salvatione, non solùm Honoris, set Corporum nostri & nostrorum, ac Regni nostri, & aliarum Terrarum nostrarum, oportet necessariò nos habere, A. D. 1339.

Nos,

Attendentes commune nostri & omnium Fidelium nostrorum periculum hic versari,

Et proindè volentes Communem Utilitatem, ut convenit, præferre Privatæ,

De Consensu & Assensu Prælatorum, Comitum, & aliorum Fidelium nostrorum, nobis assistentium, omnes & singulas Assignationes, quibuscúmque Personis, de quibuscúmque Pecuniarum Summis, ac Rebus aliis, tàm ante, quàm post, dictum Passagium nostrum, per Nos, seu quoscúmque Ministros nostros, ex quacumque causâ, Factas & Concessas,

Assignationibus, pro Munitione & Defensione Castrorum & Villarum nostrorum in Scotia, necnon Assignationibus, Dilectis nobis, Mercatoribus de Societatibus Bardorum & Peruch, factis & concessis, dumtaxat exceptis,

Ac etiam Atterminationes, seu Astallamenta, & Respectus, Debitorum nostrorum, post ultimam Transfretationem nostram facta, ex causâ necessitatis hujusmodi, revocamus omninò;

Volentes quòd omnes Pecuniarum Summæ & Res aliæ, sic Assignatæ, necnon Debita nostra, ut præmittitur, atterminata,

A. D. 1339. Edw. 3. terminata, vel respectuata, statim ad opus nostrum leventur, & nobis celeriter transmittantur.

Ad hæc Custodi Regni nostri, Cancellario, Thesaurario, & Baronibus nostris de Scaccario, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, ad faciendum & concedendum Assignationes Pecuniarum & Bonorum nostrorum, vel Atterminationes, & Astallamenta, seu Respectus Debitorum, usque ad Reditum nostrum in Angliam, omnem & omnimodam adimimus Potestatem, quâcumque Consuetudine contrariâ non obstante.

Et, cùm devotos obsequiales deceat, saltim in Necessitatibus, Sumptibus parcere Dominorum, non debet videri grave Ministris nostris, qui satis habent aliàs undè vivant, ut in Petitionibus Feodorum, quæ pro Officiis suis capiunt, nobis deferant quoad tempus; & propter hoc, de ipsorum gratitudine confidentes, de Consilio & Assensu Prælatorum, Comitum, & aliorum nostrorum Fidelium prædictorum, ordinavimus, in Subventionem Expensarum nostrarum prædictarum, quòd, citra dictum Reditum nostrum, nulla fiat Solutio Feodorum Justiciariis, Baronibus de Scaccario, Clericis Promotis, aut aliis Ministris nostris quibuscúmque, qui habent aliundè de quo se poterunt commodè sustentare. A. D. 1339. Edw. 3.

Et quòd nulla Brevia exeant de Cancellariâ nostrâ, vel Scaccario nostro, de hujusmodi Feodis interim persolvendis; quæ tamen, post dictum Reditum nostrum, cum Arreragiis, ipsis & eorum cuilibet solvi volumus, ut est justum; proviso quòd Clericis, non Promotis, & aliis nostris Officiariis, non habentibus de Proprio undè vivant, Feoda seu Vadia debita persolvantur.

In cujus &c.

Teste meipso apud Andewerp sexto die Maii, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

ET Memorandum quod istæ Litteræ, immediatè præscriptæ, factæ fuerunt, in partibus Transmarinis, sub Sigillo, quo Rex utitur ibidem, & missæ dictis, Cancellario, & Thesaurario, ac aliis de Concilio Regis, ad Contenta in eisdem Executioni demandanda.

De Quercubus succidendis pro Scolaribus Regis Cantebrigiæ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 2. REX Vicecomiti Cantebrigiæ & Huntingtoniæ, Salutem.

Cùm Magister Thomas Powys, Magister Scolarium, quos apud Cantebrigiam de Elemosinâ nostrâ sustentamus, ex parte nostrâ oneratus existat ad quasdam Domos apud Cantebriggiam, pro Inhabitatione eorumdem Scolarium, celeriter reparari, & quasdam construi faciendas,

Ac Philippa Regina Angliæ, Consors nostra carissima, Sex Quercus, in Forestâ suâ de Sappele, juxta Huntyngdoniam, ac, dilecta nobis, Elizabetha de Burgo, Quatuor Quercus, in Parco suo de Hundone, in auxilium Constructionis & Reparationis Domorum prædictarum dederint & concesserint, ut accepimus,

Tibi præcipimus quòd Quercus prædictas sine dilatione succidi, & usque Villam de Cantebrigiâ, de Exitibus Ballivæ tuæ, duci & cariari, & præfato Thomæ liberari facias, pro Constructione & Reparatione Domorum prædictarum: A. D. 1339.

Et de Custubus, quos in hac parte rationabiliter apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Berhampstede decimo die Maii.

Per Concilium.

Littera obligatoria facta Nicholao Bartholomæi de Luca.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnates Germaniæ 13. E. 3. m. 4. REX, &c. Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis nos, die Confectionis præsentium, recepisse, ex causâ veri Mutui, de, Dilecto nobis, Nicholao Bartholomæi de Lucâ Mercatore, Centum & Quadraginta Millia Florenorum de Florentia, Auri Puri, & Justi Ponderis,

Quos Sibi, vel Procuratori, aut Attornato suo, ad hoc specialiter constituto, Hæredibus, vel Executoribus suis, apud Brugges in Flandriâ, in Festo Omnium Sanctorum proximò futuro, plenè

&

A. D. 1339 Edw. 3. & promptè solvere promittimus bonâ fide.

Ad quam quidem Solutionem, dictis die & loco, faciendam, necnon ad refusionem & solutionem Dampnorum, Expensarum & Interesse, si quæ, ratione retardatæ vel non plenè tactæ Solutionis prædictæ, præfatum Nicholaum, Hæredes, vel Executores suos, incurrere contigerit (super quibus Juramento dicti Nicholai, Hæredum, vel Executorum suorum, absque alia probatione, fidem volumus adhiberi) Obligamus omnia Bona nostra, & Hæredum nostrorum, Districtioni cujuscumque Judicis competentis.

Et, ad Majorem Securitatem, præfato Nicholao super hoc faciendum, Nos,

Johannes, permissione divinâ, Cantuariensis Archiepiscopus, totius Angliæ Primas, Richardus Dunolmensis, & Henricus Lincolniensis, eâdem permissione, Episcopi,

Henricus Derbiæ, Willielmus Northamptoniæ, Willielmus Sarum, & Robertus Suffolciæ, Comites,

Henricus de Ferariis Camerarius, Johannes Darcy Senescallus, Hospitii, Willielmus de Kildesby, & Paulus de Monte Florum, Clerici dicti Regis,

Et nostrûm quilibet, pro dictis Centum & Quadraginta Millibus Florenorum, unà cum Dampnis, expensis, & interesse prædictis, præfato Nicholao, Procuratori, vel Attornato suo, aut Hæredibus, vel Executoribus suis, modo quo præmittitur plene & fideliter persolvendis, fide jubemus, & Nos, & nostrûm Quemlibet, Debitores constituimus Principales;

Obligantes & Submittentes, pro plenâ completione prædictorum, Nos, & Quemlibet nostrûm in solidum, Hæredes & Executores nostros, ac omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, Præsentia & Futura, ubicumque reperta fuerint, Jurisdictioni, Districtioni, & Cohercioni, cujuscumque Curiæ, Ecclesiasticæ vel Secularis, & specialiter Curiæ Romanæ, & Auditoris Cameræ Domini Papæ & Apostolicæ Sedis:

Renunciantes expressè, pro Nobis, & nostrorum singulis Hæredibus, & Executoribus nostris, Exceptioni dictorum Florenorum non receptorum, doli mali infecti, necnon auxilio Pacis Generalis, siqua per aliquas Terras Indicta fuerit, seu imposterùm indicetur, Juri quoque dicenti Generalem Renunciationem non valere, ac quibuscúmque Juris & facti Remediis, quæ Nobis, vel nostrûm alicui, quo minus nos, Hæredes, vel Executores nostri, præmissa complere teneamur, possint quomodolibet suffragati. A. D. 1339 Edw. 3.

Ad hæc, Nos, & nostrûm Quilibet, discretos viros, Magistrum Robertum de Attio, & Mathæum Lippi de Prato, absentes, tanquam præsentes, & quemlibet eorum in solidum (ita quòd non sit melior Conditio Occupantis, set quod unus eorum inceperit alter prosequi valeat & finire) Procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, Potestatem liberam, ac irrevocabile ac speciale mandatum, pro nobis, & nostrûm quolibet, ad requisitionem dicti Nicholai, Hæredum, & Executorum suorum, coram præfato Auditore Cameræ, & Locum suum tenente, se repræsentandi, & Omnia & Singula, in præsenti Contractu contenta, recognoscendi & confitendi,

Consentiendi etiam & petendi quòd, si in dicto Festo Omnium Sanctorum, præfato Nicholao, Hæredibus, vel Executoribus suis, de dictis Centum & Quadraginta Millibus Florenorum (quod absit) plenè non fuerit satisfactum, idem Auditor Cameræ, & ejus Locum tenens, Nos, & nostrûm Quemlibet, Hæredes, & Executores nostros, tàm ad Solutionem dicti Debiti Principalis, quàm Dampnorum, Expensarum, & Interesse prædictorum, solo Juramento dicti Nicholai, Hæredum & Executorum suorum, declarandorum, condempnet & compellat per quascúmque Censuras Ecclesiasticas, & Processus alios legitimos, in hujusmodi Submissionibus fieri consuetos.

Et præter hoc,

Nos, Henricus Derbiæ, Willielmus Norhamptoniæ, Willielmus Sarum, & Robertus Suffolciæ, Comites,

Henricus de Ferariis, & Johannes Darcy, supradicti,

Promittimus, ac nos, & nostrûm quemlibet, firmiter Obligamus, quòd, si dicta Centum & Quadraginta Millia Florenorum præfato Nicholao, in dicto Festo Omnium Sanctorum, ut prædictum est, non fuerint (quod absit) plenariè persoluta, Nos, aut nostrûm Aliquis, sine optentâ a præfato Nicholao licentiâ speciali, Mare non transibimus, nec in Angliam revertemur, nisi priùs præfato Nicholao, Hæredibus, vel Executoribus suis, tàm de dictis Centum & Quadraginta Millibus Florenorum, quàm de Dampnis, Expensis, & Interesse, supradictis, plenè fuerit satisfactum.

In

A. D. 1339. Edw. 3. In quorum Teſtimonium tàm Nos, Rex præfatus, quàm Nos, Archiepiſcopus, Epiſcopi, ac ſinguli Comites præſcripti, necnon Henricus de Ferariis, Johannes Darcy, Willielmus de Kildesby, & Paulus, prænotati, Sigilla noſtra fecimus hiis apponi. A. D. 1339. Edw. 3.

Dat. Andewerp decimo die Maii, Anno Domini Milleſimo Treſcenteſimo Triceſimo Nono.

Super captione Navis de Dominio Ducis Gelriæ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 41. REX, Dilecto & Fideli ſuo, Thomæ Ughtred, Cuſtodi Villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, & Magiſtro Galeæ noſtræ de Hull, Salutem.

Quia intelligi nobis datur quòd vos (præfate Magiſter) & alii Homines, in eadem Galea exiſtentes, quandam Navem, de Dominio, Nobilis Viri Ducis ſive Comitis de Gerle, cariſſimi Fratris noſtri, diverſis Bonis & Mercimoniis oneratam, verſus partes illas declinantem, cepiſtis, quæ per vos, unà cum Bonis prædictis, adhuc ſub Areſto taliter detinetur,

Conſiderantes quòd nos dictam Navem & Bona, ſi detenta ſic fuiſſent, vel eorum Pretium, reſtituere plenariè compellemur, & præter hoc Dampna forſan graviora incurremus,

Volenteſque Dampnis hujuſmodi præcavere, A. D. 1339.

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd Magiſtro & Marinariis dictæ Navis, ac Mercatoribus & aliis, in eadem inventis, dictam Navem, unà cum Bonis & Mercimoniis, in eadem captis, plenè & integrè, & abſque excuſatione quâcumque, reſtituatis, & reſtitui faciatis; ita quòd, in veſtri Defectum, Dampnum & Dedecus in hac parte nullatenus incurramus.

Et hoc, ficut Nos, & Honorem noſtrum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teſte Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Ceſtriæ, Filio Regis cariſſimo, Cuſtode Angliæ, apud Berkhamſtede viceſimo quinto die Maii.

Per ipſum Cuſtodem & Concilium.

De Epiſcopo Offorienſi, ſuper hæretica Pravitate, per Archiepiſcopum Dublinienſem indebite exagitato.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 39. d. REX, Dilectis & Fidelibus ſuis, Cuſtodi Terræ ſuæ Hiberniæ, & Cancellario ſuo ibidem, Salutem.

Cùm nuper,

Ad ſignificationem, Venerabilis Patris, Alexandri Archiepiſcopi Dublinenſis, Hiberniæ Primatis, nobis, per Literas ſuas Patentes, in Cancellariâ noſtrâ Hiberniæ factam,

Accipientes quòd, cùm Ricardus, Epiſcopus Offorienſis,

Super Fautoriâ Hæreticæ Pravitatis notoriâ vehementer ſuſpectus,

Perſonali Citatione apprehenſus ad comparendum, certis die & loco, coram præfato Archiepiſcopo, ſuper hujuſmodi Pravitate, contumaciter ſe abſentavit,

Per diverſa Brevia noſtra, ſub Sigillo, quo utimur in Hibernia, diverſis Vicecomitibus & aliis Miniſtris noſtris ibidem extiterit demandatum, quòd ipſi dictum Epiſcopum, ubicumque infra Ballivas ſuas inveniri contingeret, ſine dilatione areſtarent, & ipſum, ſic Areſtatum, præfato Archiepiſcopo, vel ejus Miniſtris, liberarent puniendum, ſive caſtigandum, prout Canonicæ dictarent Sanctiones, Epiſcopali Dignitate non obſtante: A. D. 1339.

Et,

Quia præfatus Epiſcopus a Gravaminibus, contra ipſum per dictum Archiepiſcopum, in negotio prædicto, indebitè, ut aſſerit, latis, ad Sedem Apoſtolicam directè appellavit, & ejuſdem Appellationis negotium diu proſecutus fuit, & adhuc cum diligentiâ proſequitur, ficut per Inſtrumenta Publica & alias Evidentias, coram Concilio noſtro Angliæ exhibita, plenè liquet, & etiam juxta Statuta Eccleſiaſtica & Sanctiones Canonicas,

Non licet alicui Prælatum, in Pontificali Dignitate conſtitutum, areſtare, vel in eum, ſub colore Areſtationis hujuſmodi, manus imponere quoquo modo,

Conſiderantes, attentis præmiſſis, dicta Brevia a Cancellariâ noſtrâ prædictâ ſurreptitiè & erronicè emanâſſe,

Vobis mandamus quòd, ſi hujuſmodi Mandata, in formâ prædictâ, præfatis Vicecomitibus & aliis Miniſtris directa fuerint, ſeu emanaverint, tunc eadem Mandata, quæ ex cauſis præmiſſis per præſentes revocamus, per Brevia

ſub

A.D. 1339. fub Sigillo noftro prædicto, fine dilatione fimiliter revocari, & Executioni eorumdem de præfato Epifcopo areftando, & dicto Archiepifcopo liberando, fuperfederi faciatis omninò.
Edw. 3.

Tefte Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Ceftriæ, Filio Regis cariffimo, Cuftode Angliæ, apud Berkhampftede terrio die Junii. A.D. 1338. Edw. 3.

Per Concilium.

Quod Nigra Moneta currat in Hibernia.

A.D. 1339. REX, Cuftodi Terræ fuæ Hiberniæ, vel ejus Locum Tenenti, Salutem.
An. 12. E. 3.

Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 35. d. Licet nuper,

Dato nobis intelligi quòd quidam, Homines Hibernici, quandam Nigram Monetam, vocatam Turneys, in partibus Hiberniæ fabricari fecerunt, & tàm ipfi, quàm alii, per Monetam illam Mercandifas, Victualia, & alia emunt, vendunt, & excercent, ad deteriorationem Monetæ noftræ de Sterlingo, & noftri Dampnum non modicum & præjudicium manifeftum,

Vobis mandaverimus quòd in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, & aliis locis, in Terrâ prædictâ, publicè proclamari, & ex parte noftrâ firmiter inhiberi faceretis, nè quis Mercandifas, Victualla, feu alia quæcumque, per prædictam Nigram Monetam, emere, vendere, feu excercere præfumeret, fub forisfactura Monetæ & Rerum earumdem,

Quia tamen, ex parte Communitatis Terræ noftræ prædictæ, accepimus quòd, prætextu Inhibitionis & Proclamationis prædictarum, maximum Dampnum, tàm nobis, quàm Hominibus Terræ noftræ prædictæ, pro defectu Monetæ de Sterlingo, eo quod dicta Nigra Moneta ibidem ex causâ prædictâ currere non poteft, de die in diem evenit, & Majora, proceffu temporis, evenire formidantur, nifi fuper hoc celeriùs apponatur Remedium oportunum, A.D. 1339.

Volentes utilitati noftræ, & Hominum noftrorum Terræ prædictæ, profpicere in hac parte,

Vobis mandamus quòd, habito cum illis de Concilio noftro partium illarum Avifamento pleniori, fi vobis conftare poterit quòd majus Commodum nobis & Hominibus Terræ prædictæ accrefceret, fi hujufmodi Nigra Moneta ibidem curret, quàm Inhibitio & Proclamatio prædictæ teneantur, tunc in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, & aliis Locis, in Terrâ prædictâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videritis,

Publicè proclamari faciatis quòd dicta Nigra Moneta in Terrâ prædictâ currat, & eâ ibidem utatur, quoufque de aliâ Monetâ, pro Terrâ prædictâ, provideri fecerimus, vel aliter indè duxerimus demandandum, Proclamatione & Inhibitione prædictis, per vos, juxta Mandatum noftrum prædictum, vobis prius directum, factis, non obftantibus.

Tefte Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Ceftriæ, Filio Regis cariffimo, Cuftode Angliæ, apud Berhampftede duodecimo die Junii.

Per ipfum Cuftodem & Concilium.

Concordia inter Regem Angliæ & Ducem Brabantiæ, fuper Sponfalibus, & Succeffione ad Regnum.

A.D. 1339. EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Sires d'Irlaund, & Ducs d'Aquitain, & Johans, par cele meifme grace, Ducs de Lochrice, de Brabant, & de Lembourgh, & Marquis du Seint Empire,
An. 13. E. 3.
Aleman. 13. E. 3. m. 25.

SAVOIR FAISONZ A TOUZ que,

Pour norrir Paiz, Amour, & Amifte, entre nons, nos Hiers, nos Succeffours, nos Gentz, & nos Pais,

Et pour ce auxi qui Marchant, & touz manieres de Gent, de nos Pais, penffent plus fegurement, & plus paifiblement, aler & venir, & Marchandifes courir, tant par Terre, come par Yawe, A.D. 1339.

Nous Rois & Ducs devant nome, avoms pourparle & pourtraite, heuz four ceo Grant Confel & meure Deliberation de nos plus grantz Amis, une Mariage, a faire entre nos Enfantz, pour le proufit de nous, & d'iaulx, & de touz nos Pais,

C'eft affavoir, de Edward ainfne Filz a nous Roy deffufdit, & de Marguerite, Fille a nous Duc deffus nome,

A. D. 1339. Edw. 3. Si avons Nous, Roi dessusdit, a no Cosyn le Duc devant nome promiz & en convent, par Foy & par Sarement, touchies les Seintes Evangilles, par loial Convenance & solemnel Stipulacion, que nous Currons, Procurrons, & Pourchacerons que, dedens l'An, que Edward nos ditz Fitz sera venuz en age de Marier, y prendra a loial Femme & Espeuse Damoisele Marguerete, Fille a nostre dit Cosyn le Duc.

Et nous, Ducs de Brabant dessus nomez, aussi avons en convent, en ceste meisme maniere desenrditte, au Roy deseur nomez, que nous Currons, Procurrons, & Pourchacerons que Marguerete, nostre Fille devantdite, prendra, dedens le temps desuzdit, a loial Mary & Espeuz le devantdit Edward.

Encore avons Nous en convent, nous Roys devant nomes, que nous donrons & assignerons, pour le dit Mariage, a la dite Damoisele Margnerete, en noun de Doaire, & pour Doaire, en nostre Pais d'Engleterre, tout ausi grant Doaire, comme il fu, & est, assigne a, nostre Trescher & Amee Dame, Madame Ysabel, Roigne d'Engleterre.

Encore avons Nous en convent, nous Roiz devant nomez, que s'il avenoit chose, qui de no dit Fil Edward, & de la dicte Damoisele Marguerete, Heirs Marles nasdist, & noz ditz Filz Edward devant nous trespassast de cest siecle,

Nous Ferriemes & pourchaceriemez qe li Heirs du dit Edward seroit Aherirez de nostre Roialme, & de nos Seignories, Par la Grey et Consentement de Baronns, des Nobles, et des Bones Villes, de nostre Pais; sauf ce que li ditz Heirs feist convenable Assenne & Pourveance a nos autres Enfantz.

Et, s'il avenoit chose que ly ditz Edwarde trespassast de cest siecle, sanz Heir Marle, & laissast Fille, ou Filles, de son corps, nous, ou no Heir, se de nouz defailloit, seriemez tenu d'Elle, ou d'Elles a pourveoir & faire Assignement, en tiel maniere, Q'il apartient et affert a Filles de Roi.

Et Encore nous, Roys deseur nomez, pour tant qui li ditz Mariagez ne se peut acomplir saunz le Grace & Dispensacion de, nostre Seint Piere, le Pape, nous promettons, & avons en convent, en la maniere deseurdicte, a no dit Cosyn le Duc, que nous purchacerons, a noz fraiz, & a noz despenz, dedens le Terme desusdit, par l'Eglize de Romme, de oster touz les empeschementz, qui sont, ou estre porroient, par quoi li ditz Mariages porra estre faitz & persaitz entierement. A. D. 1339. Edw. 3.

Et nous aussi, Dux de Brabant devant ditz, metteron toute la bonne diligence, que nous pourrons, a empetrer & pourchacier la dicte Dispensacion, sanz male engine.

Encore faisonz noz savoir, nous Roys devant nommez, que nous, pour asseurer le dit Mariage, a faire, & a parfaire, recognissons que nous avons pris & reten de no dit Cosin le Duc, en noun d'Aerres, & pour Aerres, Chienquante Mille Liveres d'Esterlinges d'Engleterre, a celle fin que nous avons en covent, pour nous, nos Heirs, & Successours, en le manere desusdite, & par Stipulacion solennes, a nostre dit Cosin le Duc, & a sa dicte Fille, de rendre les ditz Aerres en double, en cas que nous, ou noz ditz Fitz, seriemez en de faut d'acomplir les Couvenances du Mariage desuzdit; c'est a dire, cent Mille Livres des Esterlinges dessusditz; les quelles Nous, no Heir, ou Successeur, seriemez tenu de rendre, & de paier ou dit Duc, no Cosin, a ses Heires, ou a ses Successours, dedeins la Ville de Mallins en Brabant, de le Diocese de Cambray, dedeinz Trois Mois, apres chou que nous, ou noz ditz Filz, auriens este en defaut d'acomplir le Mariage desuz nomme, saunz autre Somonce, ou Ammonestement faire,

Avoir touz Coms, Missions, Despens, & Interes, que li dit Dux, si Heir, ou Successour, porroit, ou porroient, avoir en, ou sustenn en poursuant le dit Mariage, ou en l'ocquison d'ycely, Jeskes a la somme de Cent Mille Livres de le Moneie devant nomme;

De la quele summe d'Argent li diz Dux, si Heir, ou Successour, doit, ou devient, estre creu par lour simple Parole, saunz autre preuve faire.

Et pour totes les Sommes d'Argent, de Aerres, de Despens, de Domages, de Missions, & de Interes, a rendre, & a paier au dit Duc, no Cosyn, a ses Heires, ou ses Successours, es cas devant ditz, Nous, Rois devantnomez, avons mis, constitue, & establi, pour nons, pour no dit Fil, & pour noz Heirs, Pleges, Rendeures, & Debitours Principals,

Noz bien Ames,

Johan, par la Soeffrance de Dieu, Archevesque de Cantarbie, Primat de tout Engleterre,

Henry

A. D. 1339. Edw. 3. *Henry & Richard, par ycelle meisme soeffrance, Evesqes de Nicole & de Duren,*

Et,

Nobles Hommes,

Nous chiers foiables, *Henry Count de Lancastre & de Leycestre, Seneschal d'Engleterre,*

Johan Conte de Garenne,

Henry Conte de Derby,

Guille Conte de Norhampton,

Guelle Conte de Salebirs, Mareschalz d'Engleterre,

Richard Conte d'Arondell,

Thomas Conte de Warrwic,

Hue Conte de Devenshire,

Hue Conte de Glancestre,

Robert Conte de Suffolk,

Guille Conte de Honehindon,

Et,

Henry Conte de Bochan,

Et Henry de Percy,

Thomas Wake de Lyndel,

Guille Ros de Hamelok,

Johan de Moutbray,

Raul de Nevill,

Johan de Beaumont,

Thomas de Bercley,

Rogier de Gray,

Henry de Ferriers,

Johan Darcy,

Robert de Clyfford,

Johan de Typtoft,

Johan de Moulyns,

Johan de Faukeberge,

Et Thomas de Ponynges,

Chivalers;

Quelles nous avons requis, & requirons, que il, & chescun de eulz, pour le tout, voillent estre Pleige & Debteur Principal, par lour Foiz & Sairemenz, touches les Saunctes Evaungeles, pour nous, nostre dit Fil, & pour noz Heirs, de Sommes d'Argent dessus nommees, a payer & a rendre aus lieu & terme dessusditz, en cas qe nous, ou nos dit Filz, no Heir, on Successour, seriemes en defaut d'acomplir les choses dessusdites, sanz autre Semonse faire;

Par einsi que s'il avenoit (que ja n'aveigne) que nous, ou no dit Filz, ou no Heir, ou Successor, fuissiemez en defaut d'acomplir ce qui desur est dit, li devantdit Pleige & Debiteur principal fuissent tenu, dedens les Trois Mois, apres ce que Nous, noz ditz Filz, ou no Heir, seriemes en defaut d'acomplir le ditz Convens, saunz autre Semons faire, par lour Foiz & Sairemenz, d'entrer, en lour propre parsones, ou chescunes d'yaulz de envoier, c'est assavoir, quatre Chivalers chescunx & quatre Chevaulz, & chescunes des ditz Banneres deux Chivalers, en semblable maniere, en la dite Ville de Malines, liquel demorront en le dicte Ville de Malynes, il leur meismes, & leur Chivals appartenans a eaulz, solone leur Estaz, sanz james departir de la, jusqes a tant que plenire Satisfaction serra faite au dit Duc no Cosyn, ou a ses Heirs, de toutes les Sommes d'Argent dessusdites: A. D. 1339. Edw. 3.

Par eusi ENCORE que, s'aucuns de nos ditz Pleiges, qui serroient entre le dit Ville de Malines, pour le dicte pleigerie, ou cilz, ou cil, qui envoies, ou envoie y seroit, ou seroient, depar li, ou par eulz, trespassast, ou trespassissent, li ditz pleiges, ou pleige, ou lour heir, deveroit, ou deveroient, revenir, dedens le dicte Ville de Malines, ou y Renvoier en le maniere dessus dicte, dedens Trois Mois apres le Deces de cely, ou de ceulz, qe Trespassez seroit ou seroient, sanz nul autre Semonse, ou Amonestement faire.

Et nous, Roi dessusnommees, ENCORE avons nous en convent, en sambl ant maniere, come dit est, qe, es cas dessusditz, nous envoieront huyt Chivalers Nobles, pur nons, en le dicte Ville de Malines, pour giser, demorer, & tenir Convent, en semblant manire, que desenre est dit & devise, de nos Pleiges devantnommez.

Et nous,

Johans, par la Soeffrance de Dieu Archevesques de Cantarbie, & Primat de tout Engleterre,

Henricus & Richars,

Par y celle meisme soeffraunce,

Evesque de Nicole & de Duren,

Reconnoissanz que, a la requeste de, nostre trescher & ame Seigneur, Monsieur Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlaund, & Ducs d'Aquitain, nons, & chescuns pour le temps, Sommes demore, & demorons Pleige & Debitour Principal de toutes les Sommes d'Argent dessusdictes, a rendre, & a paier au Duc de Brabant devantdit, ou a ses Heirs, as terme & lieu dessus nommez, en bon Foi & Loiaument, mises nos mains a nos poitrines, en lieu de Sairement, & sour Obligacioun de touz nos Biens, & de Biens de nos Eglises,

Et nous,

Henris Contes de Lancastre & de Leycestr, Seneschaulz d'Engleterre,

Johans Contes de Garenne,

Henri Contes de Derby,

Guilles

A. D. 1339. Edw. 3.

Guilles Countes de Norhampton,
Gilles Countes de Salebirs Mareschaulx d'Engleterre,
Richars Countes d'Arondel,
Thomas Countes de Warvic,
Hues Countes de Devenshire,
Hues Countes de Gloucestr,
Robers Countes de Suffolk,
Guilles Contes de Hontbindon,
Et,
Henris Contes de Bochan,
Et Henris de Percy,
Thomas Wake de Lyndel,
Willes Ros de Hamelak,
Johans de Moubray,
Raoulx de Nevill,
Johanne de Beaumont,
Thomas de Berclay,
Rogiers de Gray,
Henri de Ferriers,
Johans Darcy,
Robers de Clyfford,
Johan de Typtoft,
Johans de Molyns,
Johans de Faukeberge,
Et Thomas de Ponynges,
Chivalers,

Recognoissons qe nous nous sommes constitue & establi, constitnons, establissonz, & obligons, Pleiges & Debiteurs Principaulz, & chescuns de nous, pour le tout, envers, noble & puissant Prinche, Monsieur Johan, par le grace de Dieu, Duc de Locher, de Brabant, & de Lembourgh, & Markis de Saint Empire, pour ly & pour ses Heires, par loial Convenance, & solennel Stipulacion, & oveoc tout ce, par nous Foiz & Sairementz, touchants les Seintes Euangilles, de toutes les Sommes d'Argent dessus dict, en le fourme & maniere que, nostre Trescheres & Ames Sires, Monsieur Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Dux d'Aquitan, & Sires d'Irlaund, nous en a requis.

Encore avoms nous, ly Roys devant nommees, en covent, en la manire dessus dicte, qe nous Purchacerons, & Procurons, qe, nostre chere Compaignie, la Roigne, & Edward nos ditz Filz, & tout li Pleige dessus nomme, penderont lour seaulz a ces presentes Lettres; Et pour ce, que toutes ces choses dessusdit, & chescune d'elles, soient Fermes & Estables, bien tenuz & acompliz, Nons, Roys & Ducs devant nomme, avoms ces presentes Lettres fait sailler de nos Grantz Seals.

A. D. 1339. Edw. 3.

Et nous, Rois devantditz, avoms requis, & requerroms a, nostre dicte Compaignie, la Roigne, & a nostre dit Fil Edward, qil, en seigne de leur consent & assent, voillent appendre leur Seanlx a ces presents Lettres.

Et nous, Phelippe, par la grace de Dieu, Roigne d'Engleterre, Dame d'Irlaunde, & Ducoisse d'Aquitaine,

Et nons, Edward, ainsnes Filz des dessusditz Roy & Royngne Phelippe, Dux de Cornwaille, & Contes de Cestres,

A le requeste de no Trescher Seignur le Roi devantdit, en seigne de nostre Consent & Assent, avoms a cestes presentes Lettres fait appendre nos Saiaulz.

Encore avoms nous, li Rois dessusditz, requis, & requeroms nos Pleiges dessusnommes, qe il, en Tesmoignage des choses dessusdictes, & en approuvant leur Obligacion, veullent aussi a cestes presentes Lettres mettre leur Seaulz.

Et nous, li Pleige & Principal Detteur devantdit, a la requeste de, nostre Treschere & Ame Seigneur, le Roi devantnomme, en Tesmoignage de toutes les choses dessusdit, & en approuvant no dite Obligacion, avons a ces presentes Lettres appandu nos Saialz.

Et est Acorde eutre Nous, Roy, Roygne, Ducs de Brabant & de Cornwaille, & Pleiges devantnommes, qe s'aucuns, ou deus, ou plusieurs, ou quelconqes membres qe ce seut aucuns, de nous failloit a ces presentes, pour ce ne demoroit mie que touz le Convenances dessusdictes, & chescune d'elles, ne demoraissent Fermes & Estables, aussi comme tout nostre sayel y fuissent appendu.

Donne, Fait & Acorde a Brouxelle, le Mardy devant le Feste de la Nativity Seint Johan Baptiste, l'An de Grace Mil. Troiscent, Trente & Nuef.

A. D. 1339. An. 13. E. 3.

Confirmatio Doni Comiti Palatino Reni facti.

Pat. inter Regem & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Litteras, Venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyndoniæ, Comitum, Procuratorum

A. D. 1339.

&

A. D. 1339. Edw. 3. & Nunciorum nostrorum constitutorum specialiter ad subscripta, in hæc verba,

UNiversis, præsentes Litteras visuris, seu audituris, Nos, Henricus, permissione divinâ, Episcopus Lincolniensis, Willielmus de Monte Acuto Comes Salesberiensis, & Willielmus de Clynton Comes Hunyngdoniæ, Procuratores Generales & Nuncii speciales, Illustris Domini nostri, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ præclari,

Notum facimus, præsentibus recognoscentes, quòd nos, virtute Potestatis, ab ipso Domino nostro Rege nobis traditæ, ob mutuum Amorem & Sinceritatem inter Dominum nostrum Regem Angliæ prædictum, & Dominum Rouperium, Comitem Palatinum Reni & Ducem Bavariæ Illustrem, nutriendos & faciendos, necnon Gratitudines, quas idem Dominus Dux ipsi Domino nostro Regi acceptius exhibere poterit in futurum, eidem Domino Duci, aut ab eo super hoc certum mandatum habenti, ultra & præter Stipendia seu Vadia, quæ, ratione Servitiorum, cum Centum & Quinquaginta Hominibus Galeatis, ipsi Domino nostro Regi faciendorum, ab eodem Domino nostro recipiet (de quibus in Litteris, super eo confectis, plenius claret) nomine ipsius Domini nostri Regis, & pro eo, dare & solvere promisimus, bonâ fide, Dordreaco Sexdecim Millia Florenorum de Florentia, Boni Auri, & Justi Ponderis, vel Valorem in Sterlingis usualibus, in Festo Beati Michaelis, proximò Datæ præsentium affuturo, integraliter absque dolo. A. D. 1337. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium nos, Procuratores præfati, Sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat. Frankefourd ultima die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Septimo.

Nos verò præmissa omnia & singula, per præfatos Procuratores & Nuncios nostros Facta, ut præmittitur, & Concessa, acceptamus, ratificamus, & quatenus ad nos attinet, Tenore præsentium, confirmamus.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Conceff. Hom. Angliæ & Vasconiæ 13. E. 3. m. 17.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Rex, &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Ad instantiam, Reverendorum Patrum, P. tituli Sanctæ Praxedis Presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconi, Cardinalium, ad procurandum Pacem inter Dominum Philippum de Valesio (pro Rege Franciæ se gerentem) & Nos, per *Sedem Apostolicam* specialiter transmissorum,

Consentire volentes Pacis Tractatui, quam habere cum omnibus affectamus,

Ac de fidelitate & circumspectione, provid*â* *venerabi*lium Patrum, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, Richardi Dunolmensis, & Henrici Lincolniensis, Episcoporum, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici Derbiæ, Willielmi Sarum, & Roberti Suffolciæ, Comitum, Galfridi le Scrop Militis, & Magistrorum, Richardi de Kilvyngton, Sacræ Theologiæ, & Richardi de Vagban, Juris Civilis, Professorum, plenius confidentes,

Ipsis, Octo, Septem, Sex, Quinque, Tribus, & Duobus eorum, ad Tractandum, Concordandum, Componendum, & Transigendum, pro nobis, & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Dignitatibus, Regnis, Honoribus, Hæreditatibus, Terris, & Possessionibus, & Juribus, ad nos quocumque Jure, Titulo, vel Colore, pertinentibus, A. D. 1339.

Necnon super omnibus & singulis Quæstionibus, Controversiis, Arestis, Demandis, & Debitis, Actionibus, Litibus, & Processibus, super hiis inter ipsum & nos dependentibus, vel quæ præmissorum occasione moveri poterunt,

Super omnibus Dampnis & Injuriis, mutuò in Terrâ & in Mari factis & illatis,

Necnon Expensis & Interesse, quæ exigi poterunt hinc & inde,

Et ad Pacem plenam & Fœdus perpetuum, inter dictum Dominum Philippum, pro se, & Hæredibus suis, & nos, pro nobis, & nostris Hæredibus, ineundum, ac Treugas, seu Guerræ Sufferentiam, concedendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, Composita, Transacta, & Inita fuerint

A. D. 1339. Edw. 3.

ac Concessa, quatenus ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum,

Ac alia omnia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Plenam committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes, pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per Ipsos, Omnes, Octo, Septem, Sex, Quinque, Tres, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp primo die Julii.

De Cera renovanda circa Corpus E. Avi Regis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Liberat. 13. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasterii Humatum, existentem, de Denariis, de Thesauro nostro, renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste Custode prædicto apud Berkhampsted sexto die Julii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Littera Obligatoria Oppidanis Villæ Machlinensis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnates German. an. 13. E. 3. m. 4.

REX &c. Johannes, permissione divinâ, Archiepiscopus Cantuariensis, Henricus Lincolniensis, Richardus Dunolmensis, prædictâ gratiâ, Episcopi: Henricus Derbiæ, Willielmus Noranthoniæ, Willielmus Sarum, Robertus Suffolciæ, Comites: Johannes de Archy, Senescallus Domini Regis Angliæ, Henricus de Fetrires, ejusdem Domini Regis Camerarius, & Willielmus de Poole Mercator, universis præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverint Universi & singuli, quòd nos Tenemur & Obligamur, nosque & quemlibet nostrûm principaliter & in Solidum, tenore præsentium, Recognoscimus fore Obligatos, de vero & legitimo Debito Johanni Richier, Willielmo Kerman, & Waltero Campsori, Opidanis Villæ Mahlinensis, Cameracensi Diœcese, in Quinquaginta Quatuor Milibus Florenorum Aureorum, de Moneta Florentiæ; quam Pecuniam nobis amicabiliter & gratis mutuaverunt, & in paratis Denariis tradiderunt, numeraverunt, & plenariè deliberaverunt;

Nosque, & quemlibet nostrûm, de eadem pecuniæ Summâ tenemus benè pagatos & persolutos.

Quæ quidem Quinquaginta Quatuor Milia Florenorum Aureorum prædictorum, Nos Rex, & cæteri Debitores prænominati, & quilibet nostrûm in Solidum, promittimus fideliter & bonâ fide solvere, dare, & deliberare dictis Creditoribus, aut uni eorum in Solidum, vel Latori præsentium, in dictâ Villâ Machlinensi in Brabantiâ, ad Festum Omnium Sanctorum, proximò venturum, nostris etiam Periculis, Sumptibus, & Expensis.

Et,

Si contingeret quòd dicta Pecuniæ Summa, dictis Termino & Loco, præfatis Creditoribus, aut uni eorum, vel Latori præsentium, non fuerit deliberata & persoluta, & nos in solutione dictæ Pecuniæ Summæ defecerimus in toto vel in parte,

Volumus & expressè consentimus quòd dicti Creditores, aut alter eorum, seu Lator præsentium, expendere possint supra nos, & nostris Sumptibus, quolibet die, dicto Defectu Solutionis durante, Quadraginta Florenos Aureos dictæ Monetæ, quos, unà cum omnibus & singulis aliis Expensis, Dampnis, & Interesse, quas & quæ dicti Creditores, aut alter eorum, seu Lator præsentium, per Se, Alium, vel Alios, quoquo modo fecerint, & sustinuerint, pro dictâ Pecuniæ Summâ recuperandâ, eisdem Creditoribus dabimus & dari faciemus & persolvi, ad ipsorum, vel alterius eorum, seu Latoris præsentium, simplex dictum, sine aliquâ aliâ probatione faciendâ.

Promittimus etiam, bonâ fide, quòd ad Angliam, aut alibi, ad partes Transmarinas, non accedemus, nisi prius eisdem

A. D. 1339. Edw. 3. eisdem Creditoribus, vel Latori præsentium, de dicto Debito Principali, & omnibus aliis & singulis supradictis, integraliter & omninò fuerit satisfactum.

Et Nos (Edwardus Rex prænominatus) Hæredes, & Successores nostros, omnia nostra & Regni nostri Bona Mobilia, quarumcúmque Terrarum nostrarum, Possessiones, Subditos, & Mercatores, ac eorum Bona universa:

Nos quoque (Archiepiscopus & Episcopi præfati) Hæredes, & Successores nostros, ac omnia Bona nostra, Ecclesiastica & Secularia:

Nos (dicti Comites, & cæteri Debitores prænominati) Nosipsos, Hæredes, & Successores nostros, omnia nostra ac Hæredum & Successorum nostrorum Bona Mobilia & Immobilia, præsentia & futura, ex utraque Maris parte, ubicunque locorum, vel sub cujuscumque Dominio & Potestate, inveniri poterint, vel haberi,

Ad Arrestandum & Detinendum, usque in plenam Satisfactionem omnium præmissorum, Obligamus cum effectu;

Renunciantes, in præmissis, pro nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, exceptioni doli mali, dictæ Pecuniæ Summæ non habitæ, non receptæ, non traditæ, non numeratæ, beneficio Restitutionis in integrum, cæterisque omnibus & singulis Exceptionibus, Fraudibus, Cavellationibus, & Subterfugiis, tàm Juris, quàm Facti, Canonici & Civilis, & specialiter Legi Dicenti generalem Renunciationem non valere. A. D. 1339. Edw. 3.

Quæ præmissa, omnia & singula, fideliter & bonâ fide, observare & adimplere promittimus sub modo & formâ prælibatis.

Et quòd dictos Creditores, eorum Hæredes, & Successores, vel eorum aliquem, aut Latorem præsentium, occasione præmissorum, non gravabimus, nec molestabimus, nec gravari, aut molestari, aliqualiter faciemus, nec permittemus.

In quorum & singulorum præmissorum Robur & Testimonium Nos, Edwardus, Dei gratiâ, Rex, Archiepiscopus, Episcopi, & cæteri Debitores prænominati, Sigilla nostra hiis præsentibus, ex certâ scientiâ, duximus apponenda.

Et, si continget quòd aliquod dictorum hiis Patentibus deficeret, aut si dicta Sigilla vetustate vel resortivis corrumperentur, nichilominus præsentes Litteras in suo perfecto robore volumus permanere.

Dat. Antwerpiæ Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Nono, Sextâ die Mensis Julii intrantis.

Pro Episcopo Herefordensi, super Repulsione Hibernicorum.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 24.

REX Thesaurario, & Camerariis de Scaccario suo, Dubliniæ, Salutem.

Considerantes Magnos Sumptus & Expensas, quos, Venerabilis Pater, Thomas Herefordensis Episcopus, Custos Terræ prædictæ, in Obsequio nostro apposuit, & ipsum indies apponere oportebit,

De loco ad locum, in Terrâ prædictâ, tàm pro Conservatione Pacis nostræ ibidem, quàm pro Repulsione Hibernicorum Hostium nostrorum, cum magnâ multitudine Armatorum, Equitum, & Peditum proficiscendo & laborando,

Ac volentes, eâ de causâ, quod sibi, tàm de Arreragiis Feodi sui, quod a nobis percipit, quàm de eodem Feodo exnunc, præ cæteris Ministris nostris in Hiberniâ, satisfiat, A. D. 1339.

Vobis mandamus quòd eidem Episcopo id, quod ei a retro est de dicto Feodo suo, & etiam hujusmodi Feodum exnunc, quamdiu in dicto Officio sic steterit, præ omnibus aliis Ministris nostris, in partibus prædictis, solvatis; ita quòd, pro Defectu Solutionis hujusmodi, idem Custos se a profectione illâ causam non habeat retrahendi.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton, decimo sexto die Julii.

Per Concilium.

Littera

A.D. 1339. Edw. 3. | A.D. 1339. Edw. 3.

Littera Testimonialis super Conventionibus inter Imperatorem & Regem.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & divers. Magnates German. 13. E. 3. m. 5.

NOS, Edwardus, &c. Johannes de Vernemberg Præpositus Xanctoniæ, Johannes Decanus Maguntium Ecclesiarum, Frater Henricus de Yippelingen Commendator Domorum Ordinis Sanctæ Mariæ Fratrum Theutonicorum in Oliven. & in Werde, & Dippoldus dictus Grouzze Miles de Lypham, Nuncii seu Ambassatores, Serenissimi Domini nostri, Domini Lodowici, Romanorum Imperatoris, Universis, præsentes Litteras, visuris, & auditoris, notitiam subscriptorum cum salute.

Ut Æmulorum falsa suggestio confutetur, & Gestorum veritas clariùs comprobetur, sciant tàm præsentes, quàm futuri, quòd Uniones, Ligæ, & Ordinationes, inter dictum Dominum Lodowicum Imperatorem & Nos, Edwardum Regem Angliæ memoratum, pro Juribus, Honoribus, & Bonorum nostrorum mutuâ Recuperatione & Conservatione, factæ, conceptæ, & conscriptæ, prout conscriptæ sunt, per Dominum Imperatorem & Nos Edwardum prædictos, conjunctim & divisim, sunt mutuò observatæ, nec in aliquâ sui parte læsæ quomodolibet vel confractæ, &, quamdiu ipse Dominus Imperator & Nos vixerimus, fideliter & firmiter conservandæ. A.D. 1339.

Si verò, per Quempiam, dictum, allegatum, vel assertum fuerit in contrarium, illius Assertio, veritate carens, Falsa & Æmula ab omnibus habeatur.

Et nos, Nuncii seu Ambassatores prædicti, promittimus nos facturos & curaturos quòd idem Dominus noster Imperator præmissa publicare faciet, & super hoc nobis suas Patentes Litteras destinare.

In quorum Testimonium tàm nos Rex, quàm Nuncii supradicti, sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat. apud Filford Secundo die Augusti, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

De Jocalibus, apud Brugges invadiatis, acquietandis.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. conc. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 15.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos teneri, Dilectis nobis, Mercatoribus de Societate Bardorum, in Novem Millibus & Sexcentis Florenis de Florentia,

Quos ab eis nuper, per manus, dilecti Clerici nostri, Willielmi de Northwell, Custodis Gardcrobæ nostræ, pro Acquietatione quorumdam Jocalium nostrorum, nuper apud Brugges Invadiatorum, Mutuo recepimus, & quos eis plenè & integrè solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c. A.D. 1339.

Teste Rege apud Filford duodecimo die Augusti, Anno Regni Tertiodecimo.

Per ipsum.

Consimiles Litteræ habent Mercatores de Societate Peruch de Sex Milibus & Quadringentis Florenis.

Teste Rege &c. ut supra.

Per ipsum.

Littera de Servando Comitem Hanoniæ indempnem.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & divers. Magnat. German. 13. E. 3. m. 5.

NOUS Edward, &c. Vicaire de Saint Empire de Rome, faisons savoir a tous que,

Come nous, a tout nos Gentz & Coadjuteurs, airens en pourpos de Traire viers les Frontieres dou Royaume de Franche,

Nous avoms Promis, & en Convent, en bonie foi, a Haut Homme, no Chier & Ame Frere, le Conte de Haynnau que nous, en venant viers se ditte Contee de Haynnau, & par le ditte Contee passant, nous, ne noz Gens, n'enterons a Gens d'Armes en ses bonies Villes, ne en ses Fortreches de se ditte Contee, sanz le Bon Gre de no dit Frere, & des bones Gens de mesmes les Villes. A.D. 1339.

Encore promettons nous a no dit Frere que nous, ne noz Gens, en passant par se ditte Countee, ne porterons Damages au Royaume de Franche Jusques adonc, que nous, & nos Gens, serrons

A.D. 1339 Edw. 3. ferrons paffet huets de se ditte Contee ovoek no Ost, sans mal engien.

Et aussi lui avons nous promis que Nous, & nos Gens, passans parmi se ditte Contee, paierons prestement toutes eoses, que nous y prenderons.

Et ENCORE promettons nous a no dit Frere, que nous, come VIKAIRES DEL EMPIRE, comanderons a touz noz Coadjutours, soient Duk, Marchis, Contee, Noble & Nonnoble, q'ils, en la manere desceure ditte, n'enteront a Gens d'Armes en ses bonies Villes & Fortresches de se ditte Contee, sanz le Bon Gre de no dit Frere, & des bons Gens des dittes Villes, come desure est dit; ne ne porteront ausi Damage au dit Royaune de Franche, jusques a tant q'il serront heurs du dit Contee.

Et aussi avons nous promis, & en Convent a no dit Frere, que nous pur lui & sa Pais sauver & garder de Damage, nous, ne nos Gens n'isterons de se ditte Contee de Haynnau, pur porter damage au Royaune de Franche, a fyn d'avoir retour, ne reehept, n'eu esperanche d'estre receptes en se ditte Contee, pur avoir sauvement de coses que nous & noz gens ariens faites eu dit Royalme de Franche; sauf tous jours tielle Grace, que no dit Frere nous vourroit faire, de ses boine voluntet & sauvant, totes foitz, l'Onur & les Droitures del Empire en toutes coses. A.D. 1339. Edw. 3.

En Tesmoignance de quele cele chose nous avons fait faire cestes nos Lettres Patentes.

Don. a Brussel le 13. jour d'Augst, l'An de nostre Regne Trezisme.

De Orando pro Rege, cum Exercitu versus partes Franciæ progresso.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 16. d. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, vel ejus Vicario Generali, ipso Archiepiscopo in remotis agente, Salutem.

Cùm non sit in Hominis potestate via ejus, quia neque Volentis, neque Currentis, set solius Dei miserantis est operationum perfectio Humanarum:

Nosque Propositum nostrum, per Vos, Proceres, & Magnates, ac Communitatem, Regni nostri, nuper Dispositum, nunc cœptum agredientes, Mare transierimus, totam nostram Intentionem, Spem, & Fiduciam reponentes in gratiâ & clementiâ nostri Salvatoris, in quo sumus, vivimus, & movemur,

Per quod vestram, non est diu, pulsavimus Caritatem, quatinus pro Nobis apud Eum, qui pro sui libito cuncta disponit, Piis Precibus instare velletis, ut Iter & Actus nostros in suo beneplacito ordinaret, & cœpti Propositi felicem finem tribueret, & per Clerum & Populum, vobis Subditum, ibidem fieri faceretis,

Et quia jam, cum Excercitu nostro, nos moventes, versus partes Franciæ progressi sumus, recepturi gratiam, quam nobis est idem Dominus Omnipotens largiturus, credentes absque dubio nostra Negotia, nostram etiam Expeditionem, devotis Fidelium Orationibus apud ipsum, posse & debere uberiùs prosperari,

Vestram Devotionem jam totâ mentis devotione iteratò duximus excitandum, A.D. 1339. quatinus pro nobis apud ipsum Omnipotentem Deum, in Missarum Celebrationibus, verbi Dei Prolationibus, devotis Processionibus, Jejuniis, Vigiliis, & Eleemosinarum Largitionibus, nostri memoriam habentes, piis instare curetis Precibus, ut Gressus nostros, & Actus hujusmodi, ad sui beneplacitum dirigat & disponat, & ad ejusdem Nominis Gloriam & Honorem, nostramque Salutem, cœpti Propositi effectum optatum tribuat & concedat,

Et tàm per Clerum & Populum vestræ Subditum Solicitudini, quàm per Cœtus Religiosorum Virorum ac Mulierum, infra eandem Solicitudinem degentium, intervenientibus Indulgentiarum allectivis Muneribus, hoc idem fieri procuretis.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore decimo quinto die Augusti.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

W. Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati.
S. Elien. Episcopo,
A. Norwicen. Episcopo,
R. Episcopo Sarum,
R. Episcopo Coventr. & Leich.
R. Episcopo Bathon. & Well.
J. Episcopo Oxon.
A. Episcopo Wynton.

A.D. 1339. Edw. 3.

H. Episcopo Roff.
R. Episcopo Cicestr.
H. Episcopo Meneven.
J. Episcopo Landaven.
D. Episcopo Assaven.
M. Episcopo Bangoren.
J. Episcopo Karlioli.
W. Episcopo Wygorn.
R. Episcopo London.
H. Episcopo Lincoln. vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in remotis agente.
R. Episcopo Dunolm. vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in remotis agente.
H. Episcopo Hereford, vel ejus Vicario Generali, ipso Episcopo in remotis agente.

Pro Comite Hanoniæ quod, propter Subsidium, jam faciendum Regi, alias ad id faciendum non tenetur.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnat. German. 13. E. 3. m. 5.

NOUS Edward, &c. VICAIR DOU SAINT EMPIRE, faisons savoir a tous que,

Come, nos Chiers & Ames Frer, li Contes de Haynnaut, soit tenus de nous VICAIR dessusdit, come foiable del Empire, aider a recouvrir l'Iretage & les Droitures del Empire, a son pooir,

Et il nous voille, come Roi d'Engleterre, pour l'Amour & Affinitet, que nous avons ensanle de par le Royne, no chier Compaigne, sa Soreur, & de par nous enfans, ki lui sont si prochain, servir, a ses Frais, de luy, & de Chiaus son Pays, en l'Expedicion devantditte, DEDENS LES BONNES DEL EMPIRE,

Nous Reconissons, Tesmoignons, & Affermons, come VICAIRE dessusdit, & est de nostre entention, que Services, que nos dis Frere nous face ausieu de sa Grace & de se bonie volentet, sicome dit est, pour cause del Affinitet desusditte, ne puist tournier a lui, ne a ses Heirs, Contes de Haynnaut, en l'Ans avenir, a nul Prejudice, ne pour chou il n'ent doivent y estre plus tenu, astraint, ne obliget al Empire, come il estoient devant, par le Tesmoignances de cestes noz Lettres, Sealees de nostre Grant Seal.

Don a Brussel le 20. jour d'Augst.

Pro Neopoleone Cardinali, de non distringendo.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 1. m. 15.

REX Vicecomit. Bedfordiæ & Buckinghamiæ, Salutem.

Quia nos, considerantes specialem Affectionem, quam, Venerabiles Patres, Ecclesiæ Romanæ Cardinales, in Regno nostro Beneficiati, ad Coronam Angliæ habuerunt, & bonum locum, quem nobis, & Progenitoribus nostris tenuerunt, & Nobis, & Hæredibus nostris tenere poterunt in futurum, pardonaverimus eisdem Cardinalibus omnia Debita quæ nobis debent in Beneficiis suis, ratione Decimarum & Auxiliorum, per Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositorum, & Nobis, seu Progenitoribus nostris, per ipsum Dominum Summum Pontificem, & etiam per Prælatos & Clerum Regni nostri concessorum, & quæ ab eis per Summonitionem Scaccarii nostri exiguntur,

Tibi præcipimus quòd Demandæ,

Quam, Venerabili Patri, Neopoleoni, dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Præbendario Præbendæ de Sutton, in Ecclesia Beatæ Mariæ Lincolniensis, pro aliquibus Decimis, seu Auxiliis, per dictum Dominum Summum Pontificem, vel ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositis, & Nobis, seu Progenitoribus nostris, per ipsum Dominum Summum Pontificem, vel ejus Prædecessores, aut etiam per Prælatos & Clerum Regni nostri, nobis concessis, ratione Præbendæ suæ prædictæ, aut Ecclesiarum, ad eandem Præbendam spectantium, nobis solvendæ, per Summonitionem Scaccarii prædicti facis,

Supersedeas omninò, & Districtionem, si quam ei eâ occasione feceris, sine dilatione relaxes eidem.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Wyndesore sexto die Septembris.

Per ipsum Custodem.

Litteræ

A. D. 1339. Edw. 3. | A. D. 1339. Edw. 3.

Litteræ de Protectione pro Cardinalibus.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 14.

REX, Omnibus Amicis & Fidelibus suis, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles in Christo Patres, Domini P. Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconus, Cardinales, ad nos in proximo sunt venturi,

Suscepimus Eos, Familiam, Res, & Bona eorum, in Protectionem & Defensionem nostram specialem:

Et ideò vos Amicos rogamus, vobisque Fidelibus nostris injungimus & mandamus, quatinus, prædictis Cardinalibus Reverentiam debitam impendentes, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis eisdem, aut Familiæ suæ, in Rebus, seu Personis, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod seu Gravamen:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis faciatis sine dilatione quâlibet emendari.

In cujus &c.

Dat. Valencien. Septembris, Anno ut supra.

De Advocatione Prioratus de Monte Acuto Concessa Comiti Sarum.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Prioratus de Monte Acuto, dudum a Progenitoribus, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, & Marescalli Angliæ, Denominationem acceperit, de quorum Terris & Possessionibus dictus Prioratus Dotatus extitit & Ditatus,

Nos,

Ad hoc, necnon ad Probitatem strenuam dicti Comitis, ac impensa nobis per eum Obsequia fructuosa, considerationem habentes,

Et sperantes quòd idem Comes, propter gratam dictorum Progenitorum suorum memoriam, & propter identitatem Cognominis sui, & Prioratûs prædicti, ipsum Prioratum gratiùs protegeret & foveret, si ejus fieret Advocatus,

Concessimus eidem Comiti, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Advocationem Prioratûs prædicti, HABENDAM & TENENDAM Sibi & Hæredibus suis de nobis & Hæredibus nostris, cum Honoribus, Prærogativis, Juribus, & Proficuis quibuscumque, Advocato dicti Prioratûs ab antiquo debitis, absque aliquo nobis indè reddendo, IMPERPETUUM.

In cujus &c.

Teste Rege apud Kyenrayng decimo sexto die Septembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Pro Duce Gelriæ de Feodo pro Homagio præstito ei concesso.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Ro gensis & diver. sos Magnat. German. 13. E. 3. m. 5.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Illustris Reinaldus, Dux Gelriæ & Comes Zutphen, Sororius noster carissimus, Homagium & omnia, quæ tenebat de Domino Philippo de Valesio, pro Rege Franciæ se gerente, eidem Philippo, occasione Adhærentiæ nobis factæ, reddiderit, nobisque fecerit Homagium & Fidelitatis Juramentum,

Nos,

Attendentes ostensam nobis per præfatum Ducem Gratitudinem in hac parte, & proindè volentes sibi Gratam facere Repensivam,

Concessimus ei Mille Libras Sterlingorum, percipiendas Annis singulis, ad totam vitam suam, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, de Custumis nostris in Portubus subscriptis, videlicet,

In Portu Civitatis nostræ Londoniæ, Quingentas Libras,

In Portu Villæ de Sancto Botulpho, Ducentas & Quinquaginta Libras,

Et in Portu de Kyngeston super Hull, Ducentas & Quinquaginta Libras,

Quas quidem Mille Libras præfato Duci, modo quo præmittitur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Dat. apud Bruxell 21. die Septembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

De

De Potestate ad Debita remittenda.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 13.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Commodis & Quiete Populi Regni nostri attentè soliciti,

Et instanti Supplicationi, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum & Marescalli Angliæ, qui propter hoc erga nos diu institit & instanter, favorabiliter inclinati,

Ac de Fidelitate & Circumspectione,

Edwardi Ducis Cornubiæ & Custodis Angliæ, Filii nostri carissimi,

Ac,

Venerabilium in Christo Patrum,

Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis,

Richardi Dunolmensis Episcopi,

Et Richardi Londoniensis Episcopi Cancellarii nostri,

Ac,

Dilectorum & Fidelium nostrorum,

Richardi, Arondelliæ,

Et Willielmi, Huntingdoniæ,

Comitum,

Henrici de Percy,

Radulphi de Nevill,

Et Willielmi de la Pole,

Intimè confidentes,

Ad concedendum, vice nostrâ, per Finem rationabilem indè faciendum, omnibus Hominibus Regni nostri Pardonationem & plenam Remissionem de omnibus Debitis, Summam Decem Librarum non excedentibus, quæ ab ipsis, vel eorum aliquo, ad opus nostrum, per Summonitionem Scaccarii nostri de Viridi Cerâ, exiguntur, vel pro tempore præterito exigi poterunt in futuro, A.D. 1338.

Necnon Pardonationem Catallorum, Fugitivorum, & Felonum, & Evasionum Prisonum, pro quibus dicti Homines per nos, Hæredes, vel Ministros nostros, aut Hæredum nostrorum, occasionari poterunt vel aliqualiter impetiri,

Ac etiam ad Concedendum illis, qui Finem rationabilem propter hoc facere voluerint, ut in casu, quo ipsi decesserint, Hæredibus suis infra ætatem existentibus, Executores dictorum Decedentium, vel proximi parentes dictorum Hæredum, ad quos Hæreditas eorum non esset post mortem suam devolvenda, habeant Custodiam Terrarum & Hæredum hujusmodi Decendentium (Custodiis Terrarum & Hæredum Comitum, & Majorum Baronum, sic Morientium, dumtaxat exceptis)

Præfatis, Duci, Archiepiscopo, Episcopis, Comitibus, Henrico, Radulpho, & Willielmo de la Pole, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum præfatos Ducem & Archiepiscopum ac Radulphum Tres esse volumus) plenam, pro nobis, & Hæredibus nostris, concessimus & commisimus Potestatem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Markoyn, infra Marchiam Franc. vicesimo sexto die Septembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

De Rege cum Excercitu versus Franciam profecto, & de Gratiis concedendis.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid. m. 12.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, de Consilio & Assensu Prælatorum, & Procerum, ac Communitatis, Regni nostri, Passagium nostrum ad partes assumpserimus Cismarinas,

Dictique Prælati, Proceres, & Communitas, in pleno Parliamento nostro, nobis promiserint omnem Subventionem, quam poterant, pro Assumpti Expeditione Negotii, se facturos,

Ac postmodùm, propter Defectum Pecuniæ, Progressus noster Dilationem longam & periculosam receperit ac probrosam, A.D. 1339.

Propter quod, cum difficultate maximâ, Mutuum, quantum potuimus, sub Obligationibus & Pœnis gravissimis contrahentes, sumus, cum Grandi Excercitu, versus Franciam jam profecti,

Nos,

Volentes præcavere Periculis, quæ Nobis, ac Amicis, & Fidelibus nostris (qui Se pro Nobis similiter obligârunt) necnon

A.D. 1339. necnon toti Regno nostro poterunt, ex dictis Obligationibus, nisi fiat Conventa Solutio, provenire,
Edw. 3.

Venerabiles Patres, Johannem Cantuariensem Archiepiscopum, & Richardum Episcopum Dunolmensem, ac, Dilectum & Fidelem nostrum, Willielmum de la Pole, propter hoc, & ad insinuandum Prælatis, & Proceribus, ac Communitati, Regni nostri prædictis Statum Negotiorum nostrorum & Pericula supradicta, ad partes Regni nostri, pro Remedio super hoc ordinando, duximus celeriter transmittendos,

Et quia gratâ memoriâ recensentes Profusam Gratitudinem, quam Clerus & Populus Regni nostri nobis hactenus ostenderunt, & proindè volentes eis gratam facere Repensivam,

Ac de sincerâ Fidelitate Edwardi Ducis Cornubiæ, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ad Concedendum, vice nostrâ, Devotis & Fidelibus nostris, Remissiones, Pardonationes, & Gratias alias, magnas & varias, Generales & Speciales, & ad alia faciendum, prout in quâdam Indenturâ, inter Nos & præfatos, Ducem, Archiepiscopum, Episcopos, Comites, Henricum, Radulphum, & Willielmum de la Pole, indè factâ, pleniùs continetur, A.D. 1339. Edw. 3.

Ita tamen quòd Prælati, Proceres, & Communitas, supradicti, nobis Fines & Subventionem faciant, prout concordari poterit, pro præmissis, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem,

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris quòd Remissiones, Pardonationes, & Gratias, quas præfati, Dux, Archiepiscopus, Episcopi, Comites, Henricus, Radulphus, & Willielmus de la Pole, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum (quorum præfatos, Ducem & Archiepiscopum ac Radulphum, Tres esse volumus) fecerint in hac parte, Ratas habebimus & Acceptas.

In cujus &c.

Teste Rege apud Markoyn infrà Marchiam Franciæ vicesimo sexto die Septembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Indentura cum præfatis, super Gratiis antedictis concedendis facta.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

Ceste le Poalr Donez,
Endentez par le, Tresnoble Prince, Monsieur Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlande, & Ducs d'Aquitain,

As, Noble Prince, Monsieur Edward, Ducs de Cornewaill, son eisne Fiuz, Gardein d'Engleterre,

Et, les Honurables Piers en Dieu, par la meisme Grace, Johan Ercevesque de Canterbirs Primar de tout Engleterre, & Richard Evesque de Duresme, & Richard Evesque de Londres Chanceller le Roi,

Et, as Nobles Hommes, Richard Conte d'Arondel, William Conte de Huntyngdon,

Henry de Percy, Rauf de Nevill, & William de la Pole,

Oyt, Sept, Sis, Cynk, & Quatre de eux, issint que les ditz, Ducs, Ercevesque, & Rauf de Nevill, soient Trois de eux,

De granter, en Noun du Roi, les Graces que s'ensuient, ou partie d'ycelles (solonc ce q'ils verront que ce soit affaire) as Gentz de Seinte Esglise, & as autres, par resonable Fin, ou pur autre covenable Eide, par queux Fin & Eide le Roi poet estre descharge des Dettes, q'il doit ore es parties de decea, & q'ils ne soient en autres oeps convertecz; A. D. 1339.

Primes, de fair pardone des Dettes, que conrent en Demand, per Sommons de l'Escheqier, de la Verte Cire, deinz la Somme de Dys Livres.

Item, de faire un General Pardon des Chateux des Futifs, & des Felonns, & des Eschaps des Prisons.

Item, de faire Relees & Pardoun de l'Eschuage & de l'Eide, q'est duz au Roi pur faire son Fitz Chivaler, & pur sa eisne Fille Marier.

Item, de Granter as Gentz de Seinte Esglise de faire Fin pur Voidances de leur Esglises.

Item, de prendre Fins en certein pur vieles Dettes, que passent Dys Livres.

Item, de prendre Fin pur Englescherie.

Item, de receivre Fins de ceux, qi les voillent faire, en cas que leur Heirs soient deinz age au temps de leur Moriant, que leur Executours, ou les prescheins Parentz, de lour Heirs, as queux leur Heritage ne devereit descendre,

A. D. 1339. Edw. 3. apres le Deces des ditz Heirs, puissent avoir la Garde de leur ditz Heits; forspris la Garde des Heirs de Contes & des Grantz Barons.

Item, de vendre Gardes, Mariages, & Voidances, quant ils escheerunt.

Item, de Repeller le Poair de Assarter en les Forestes le Roi.

Item, de faire que ce, que feust ordine des Fruitz & Profitz des Benefitz des Aliens, qi sont du poair des Enemis le Roi, soit mis en Execution.

Item, de faire le Profit le Roi d'Estaine, Mine d'Argent, & de Plumb.

Item, que les Covenances & Assignementz, faitz a Monsr William de la Pole, lui soient tenuz.

Item, que les Covenances & Assignementz, faitz as Marchantz des Compaignies de Bard & de Peruch, a Maistre Poul de Monte Florum, & a Maistre Pance de Coutron, leur soient tenuz en touz pointz. A. D. 1339. Edw. 3.

Et voet le Roi que ce, que les avantditz, Ducs, Ercevesque, Evesques, Contes, Henri, Rauf, & William de la Pole, Oyt, Sept, Sis, Cynk, & Quatre de eux (issint que les ditz, Ducs, Ercevesque, & Raof, soient les Trois) ferront es choses susdites, & chescune d'ycelles, soit tenuz Ferme & Estable sanz estre Repellez.

En Tesmoignance de queu chose a la partie de ceste Endenture, demorante devers les Ducs, Ercevesque, Evesques, Contes, & les Nobles avantditz, le Roi avantdit ad fait mettre son Grant Seal.

Don. en Chaump de la Ville de Markoyn, deinz la Marche de France, le 27. jour de Septembre, l'An susdit.

Ad Ducem Brabantiæ super Pacis Tractatu.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid. Rex Illustri Duci Brabantiæ, Consanguineo suo Carissimo, Salutem.

Cùm vos, de procurandâ Pace bonâ inter Nos & Dominum Philippum de Valesio votivè soliciti, nos duxeritis cum instantiâ requirendos, ut Pacis Tractatui, quem inter Nos & ipsum prosequi cupitis, annuere dignaremur,

Nos, vestris volentes condescendere Precibus in hac parte, ac de vestrâ sinceritate intimè confidentes, ad concedendum, nostro nomine, Personis pacificis, cujuscumque conditionis extiterint, usque ad Numerum, quem ad hoc videritis oportunum, salvum & securum Conductum, cum Hominibus, Equis, Bonis, & Hernesiis suis, ad aliquem locum certum, per Duas, vel Tres Leucas, aut circiter, distantem a nobis, prout melius expedire videritis, pro Tractatu Pacis hujusmodi accedendi, morandi, & liberè redeundi, sine Molestatione, Gravamine, Dampno, vel Injuriâ, eis in Personis, vel in Rebus, per Nos, vel nostros, quomodolibet inferendis, & ipsos super hoc vice nostrâ securandum, plenam vobis committimus & concedimus Potestatem; A. D. 1339.

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid, nostro nomine, feceritis in præmissis.

In cujus &c. usque ad diem Veneris, proximò futurum, & per totum illum diem duraturas.

Dat. apud Markoyne Quarto die Octobris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

De Rege Scotiæ Capitaneo Excercitus constituto.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Penes Camer. Rex omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro Repulsione, & Refrænatione obstinatæ Malitiæ Scotorum, Hostium nostrorum, qui tàm Regnum nostrum, quàm alias Terras nostras in Marchiâ Scotiæ, hostiliter invadere satagunt, & Homicidia, Incendia, Deprædationes, & alia Mala, & Facinora, quæ poterunt, inibi, ut accepimus, perpetrare,

Magnificum Principem, Dominum Edwardum, Regem Scotiæ Illustrem, Consanguineum nostrum carissimum (de cujus Fidelitatis constantiâ, & circumspectione providâ confidimus) Magnatum, & aliorum Fidelium nostrorum, in partibus Marchiæ Regni nostri existentium, ac totius Exercitûs nostri, ad eandem Marchiam ex causâ prædictâ mittendi, & etiam singularum personarum, pro defensione Regni, & Terrarum, & Populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, Capitaneum constituimus & Ductorem; A. D. 1339.

Dantes eidem Regi Scotiæ plenam, tenore præsentium, Potestatem, omnes Excessus, Injurias, Transgressiones, &

A.D. 1339. Edw. 3. & Felonias, si qui per Homines Exercitûs prædicti, vel ipsorum aliquem, in eodem Exercitu perpetrati fuerint, debitè puniendi, & super hiis Justitiam faciendi,

Et omnia alia, quæ Repulsionem, & Refrænationem Hostium nostrorum prædictorum concernunt, vel concernere poterunt, faciendi, & explendi.

Dantes, insuper, universis, & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobelariis, Sagittariis, & omnibus aliis Fidelibus nostris, in partibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, similiter, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfato Regi, tanquam Capitaneo, & Ductori dicti Exercitûs nostri, & omnium aliorum prædictorum, in hiis, quæ honorem nostrum ac Salvationem, & Defensionem Regni, ac Terrarum, & Populi nostrorum, contra hujusmodi hostiles Invasiones, ac Repulsionem eorundem Hostium nostrorum, ut præmittitur, & Punitionem in dicto Exercitu Delinquentium, contingunt, pareant, obediant, & intendant. A.D. 1339. Edw. 3.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Custode prædicto apud Wyndesor vicesimo sexto die Octobris.

Per Concilium.

De Nave, duplici Eskippamento munita, Roberto de Artoys liberanda.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 24. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo Trussel, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, Salutem.

Quia volumus, quòd una Navis de Flotâ prædictâ, bona & competens, Dilecto & Fideli nostro, Roberto de Artoys pro Obsequio nostro liberetur, ob certas causas, sibi expositas ex parte nostrâ,

Vobis mandamus quòd Navem prædictam, Dupplici Eskippamento munitam, præfato Roberto, sine dilatione, liberetis in formâ supradictâ; Et hoc nullatenus omittatis. A.D. 1339.

Teste Custode Angliæ apud Langele octavo die Novembris.

Per Concilium.

De excitando Clerum Eborum Provinciæ pro Subsidio Regi concedendo.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 9. d. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Quamvis Archiepiscopus Cantuariensis, ac cæteri Prælati, & Clerus, suæ Provinciæ, quandam Decimam, ultra Decimam Triennalem jam currentem, nobis de Bonis suis Ecclesiasticis, in Convocatione ipsius Archiepiscopi Cantuariensis, de Clero suæ Provinciæ prædicto, apud Ecclesiam Sanctæ Brigidæ London factâ, concesserint,

Et Terminos Solutionis secundi Anni dictæ Decimæ Triennalis anticipare, in Auxilium Supportationis Onerum, quæ pro defensione Ecclesiæ Anglicanæ & Regni nostri, contra Hostium Invasiones, nos oporteret inevitabiliter sustinere,

Vos, ac Prælati, & Clerus, dictæ vestræ Provinciæ, nichilominus habitis priùs super hoc, de mandato nostro, diversis Convocationibus, & Expositis vobis periculis & malis, quæ manifestiùs iminebant, aliquod Subsidium nobis concedere penitùs denegâstis; A.D. 1339.

Undè miramur quamplurimùm & movemur, præsertim cùm dicta Defensio sit Communis, & omnes & singuli de eodem Regno, tàm Clerici, quàm Laici, ad dictorum Ecclesiæ & Regni defensionem & salvationem subvenire pro viribus astringantur.

Et quia ulteriùs tolerare non possumus, quin contra vos, & alios de Clero dictæ Provinciæ, Manum nostram viis & modis, quibus in casu hujusmodi licitè poterimus, extendamus, nisi vos, & ipsi, competenti Subsidio, pro defensione & salvatione supradictis faciendo, celeriùs inclinetis,

Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis astricti estis, mandamus, rogantes quòd,

Conside-

A. D. 1339. Edw. 3. Consideratis diligentius Gravibus imminentibus periculis, quæ tàm ex Hostili Alienigenarum Incursu, quàm ex Scotorum Inimicorum nostrorum Invasionibus,

Qui se jam in partibus Scotiæ congregari faciunt, ad Destructiones & alia Facinora, quæ poterunt, tàm Ecclesiasticis Personis, quàm aliis Regni nostri inferendo, noscuntur verisimiliter evenire,

Ad certum diem, per vos ad citiùs quo poteritis præfigendum, apud Ecclesiam vestram Sancti Petri Eborum, Clerum vestræ Diœcesis, tàm videlicet Religiosos, Exemptos & non Exemptos, quàm alias Ecclesiasticas Personas, quos noveritis convocandos, convocari faciatis,

Et cum eisdem Religiosis & Clero, cum diligentiâ quâ poteritis, Tractetis; eosdem nichilominus modis & viis, quibus melius expedire videritis, Excitan- A. D. 1339. Edw. 3. tes, & etiam Inducentes, quòd nobis aliquod competens Subsidium, in tam urgenti necessitate, & maximè ut dictæ Anglicanæ contra Inimicorum Jacula succurratur Ecclesiæ, & aliis causis prævüs, concedatur.

Aliquos autem, vel aliquem, Fideles nostros, aut Fidelem, ad diem prædictum mittere disposuimus, ad exponendum vobis aliqua, quæ præmissa contingunt, & ad reportandum nobis quod in hac parte duxeritis faciendum; propter quorum absentiam (si tunc non venerint) dictum negotium ulterius retardari nolumus seu deferri.

Teste Custode prædicto apud Wyndesore decimo die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Papa, de Processibus contra Imperatorem ac Confœderantes cum ipso, & contra Titulum Vicarii a Rege assumptum.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, Magnifico Principi Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Spiritum Consilii Sanioris.

Recentem habemus memoriam, & etiam tuæ credimus memoriæ inhærere, qualiter dudum, non longè diebus præteritis, Excellentiam tuam puram & sinceram a quavis obfuscatione tenebrosi Contagii præservari, tuæque Splendorem Prosapiæ in te lucere clariùs cupientes, ex intimæ Dilectionis affectu, quo Te Statumque tuum semper fuimus prosecuti, nostras tibi direximus Litteras,

Inter cætera recensentes quòd Ludovicus de Bavaria, contra Processus, fœlicis Recordationis, Johannis Papæ XXII. Prædecessoris nostri, & Inhibitiones ipsius, de Consilio Fratrum suorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, factos & habitos, diversas, Spirituales & Temporales, Pœnas & Sententias continentes, ingressus Italiam, nonnullos Hæreticos, & de Hæresi publicè condempnatos, in consortium publicæ Familiaritatis & Participationis admisit; Hæretica quoque Dogmata, scienter, immo potiùs dementer, approbans, ea per diversas suas Litteras, ejus noto Sigillo munitas, deduxit in aliorum publicam Notionem:

Ex hiis & pluribus aliis Horrendis Excessibus, quos, utpote toti Mundo notorios, subticemus, se ostendendo Hæreticæ Pravitatis labe respersum, ac Excommunicationis & Anathematis Sen- A. D. 1339. tentias incurrendo.

Et tandem, Ausus Ausibus & Excessus superaddens Excessibus, ad Urbem accessit, ubi in tantam prorupit Insaniam, ut meditatus Urbi & Orbi Universalis Scismatis suscitare dispendium, quendam Ypocritam, nomine Petrum de Corbaria, velut Abhominationis detestandæ Simulacrum, quantum in eo fuit, pro Romano Pontifice statuere & habere per Se & alios moliretur, Ipsumque fuit veneratus ut Papam, Consecrationem, immò veriùs Execrationem, ac Diadema Imperiale, de facto recepit ibidem, ut de multis aliis reprobis ejus Processibus & detestandis Excessibus, præsumptione perpetratis Hæreticâ, taceatur.

Propter quæ idem Prædecessor dictum Ludovicum denunciavit a Domino omni Dignitate & Honore fore privatum, & ipse in eum, tantarum Hæresum & Scismatum maculis irretitum, exercens Gladium Apostolicæ Potestatis, Eum, cum omnibus qui adhærerent eidem, vel sibi præstarent Auxilium, Consilium, vel Favorem, seu pro Romanorum Rege vel Imperatore scienter haberent, tenerent, vel nominarent, eundem, non solum Excommunicationis & Anathematis, set etiam alias Pœnas & Sententias, tanquam in Fautores, Auxiliatores, & Valitores Hæretici & Scismatici, promulgavit, & declaravit a jure prolatas,

sicut

A. D. 1339. Edw. 3. ficut in diversis Processibus, per dictum Prædecessorem super hoc habitis, seriosiùs continetur,

Quibus, per dictas Litteras nostras, prolixiore Narrationis serie, ad Notitiam tuam deductis, Magnificentiam tuam per easdem Litteras requirendam duximus & rogandam, ut Tu, prudenter advertens, & in scrutinium internæ Considerationis adducens, Gravitatem Pœnarum & Sententiarum, quas incurrerent, quantisque se Periculis & Discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico sic publicè & notoriè de Pravitatibus Hæresis sic odiosi Scismatis condempnato, priusquam reconciliationis gratiam ejusdem Ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, vel sibi impenderent Auxilium, Consilium, vel Favorem, vel, tanquam Imperatori vel Regi Romanorum, Reverentiæ Cultum, seu Titulum Regalis vel Imperialis nominis, assignarent scienter, a cujuslibet participationis Fœdere contrahendo cum Eo, & qualibet exhibitione Reverentiæ & Honoris Sibi, tanquam Regi vel Imperatori, donec ipse Reconciliationis gratiam dictæ Ecclesiæ meruisset, penitùs Te retrahere & totaliter abstinere arctares, ut tibi Famæ Integritas & illibata tui Generis Claritas servarentur.

Postque rumore imposito & infesto ad auras nostras deducto, quòd Tu Requisitionibus & Precibus nostris hujusmodi, de fonte prodeuntibus Caritatis, non sine detrimento tuæ Salutis & Famæ, quod dolentes referimus, obauditis, eisdem Processibus Prædecessoris ejusdem, per quos adversus omnes & singulos, cujuscumque præminentiæ, conditionis, vel status, etiam si Pontificali, vel Regali, vel quâcumque aliâ, Ecclesiasticâ seu Mundanâ, Dignitate fulgerent, præfato Ludovico adhærentes, seu præstantes directè vel indirectè, publicè vel occultè, Consilium, vel Auxilium, vel Favorem, vel sibi, tanquam Imperatori vel Regi Romanorum, Reverentiam exhibentes, seu Titulum Regalis vel Imperialis nominis assignantes, seu ascribentes, graves Spirituales & Temporales Pœnæ & Sententiæ infliguntur in suâ perdurantibus firmitate, præsumpseras Confœderationes inire cum Eo, sibique adhærere ac præstare Consilium, Auxilium, & Favorem,

Et, quod est gravius, in Serenitatis tuæ Gloriâ notabilem ponere Maculam non formidans, per totam Alemanniam & Germaniam, ac universas & singulas earum Provincias, VICARIATUS nominis Officium, sub Imperialis nominis Titulo, ab eodem susceperas de facto (cùm idem Ludovicus nec Rex, nec Imperator, existit) tali prætextu Ecclesiarum Prælatis & Personis Ecclesiasticis, in terris Imperii constitutis, ac in nostrâ & ejusdem Ecclesiæ Devotione & Fidelitate consistentibus, sub Pœnis Gravibus, per tuas Litteras injungendo, ut ad Te, tanquam ejusdem Ludowici in partibus illis VICARIUM, super diversis, contentis in eisdem tuis Litteris, covenirent, prout in dictis Litteris, quas Sigillo tuo munitas, præsentaras nobis, oculatâ Fide perspeximus, pleniùs continetur, contempnens dampnabiliter Pœnas & Sententias supradictas, illis te manifestè, non absque horrendâ tui status maculâ atque Notâ proculdubio, implicando.

Nos, considerantes quòd hujusmodi VICARIATUS Officium, & alia præmissa per te præsumpta, ad tui Honoris, & Status, ac Salutis, & Famæ, dispendium redundabant, Te per dictas Litteras nostras requisivimus, & hortati fuimus, Paterno tibi Consilio suadentes, ut præmissa & alia, quæ circa illa tibi possent occurrere, deducens in rectæ discussionis & deliberationis Examen,

Ac insuper tenens certiùs & attendens quòd idem Ludowicus, ut præfertur, nec Rex, nec Imperator existit, nec aliqua, quæ fecerit, vel faciat, sub Imperiali vel Regali nomine, sint alicujus Roboris vel Momenti,

Quodque tibi periculosum erat, ac multipliciter formidandum, Bellorum subire Discrimina, si fores dictis Processibus, Pœnis, & Sententiis, involutus, ac per hæc Dei & ejusdem Ecclesiæ Persecutor & Hostis effectus, a quibus semper desideravimus reddere Te Immunem, ab hujusmodi Præsumptionibus penitùs resilires, Gressusque tuos in Viam Rectam ac Deo placitam, tuisque Statui, Saluti, & Honori, congruam dirigere, quantocius non differres.

Sperabamus enim quòd, Oculis tuis Apertis ad bonum, & Declinantibus non in Erroris Devium, set in Callem Rectitudinis & Semitam Veritatis salutiferæ, Monita devotè susciperes & efficaciter adimpleres, nec Dominum, ac Nos, & eandem Ecclesiam, ulteriùs, per Graviores Excessus ac Oppressiones Ecclesiarum & Personarum Ecclesiasticarum, contra Te ad Iracundiam provocares.

Set, sicut noviter ex Conquestione, Venerabilis Fratris nostri, Guillermi Episcopi Cameracensis, non sine admiratione & animi turbatione, percepimus, & referimus cum dolore, Tu, prædictis Monitis, Requisitionibus, Hortationibus,

A. D. 1339. Edw. 3.

tionibus, & Precibus Apostolicis deductis penitùs in Contemptum, adversus præfatum Episcopum & Ecclesiam Cameracensem, ac Comitatum & Terras ipsorum, quosdam voluntarios & odiosos Processus, non absque divinæ Majestatis & Apostolicæ Sedis Offensâ, & Derogatione Ecclesiasticæ Libertatis, de facto, prætextu VICARIATUS hujusmodi, habere cepisti, & Graviores facere comminaris; ac contra Civitatem Cameracensem, quæ ad Episcopum & Ecclesiam prædictos pleno jure noscitur pertinere, Equitum & Peditum Armatorum Exercitum congregâsti, ipsamque, in dictorum Episcopi & Ecclesiæ Dampnum non modicum & præjudicium, Obsedisti, Eamque detinere præsumis Obsessam.

Cùm itaque Processus, vel veriùs Excessus, hujusmodi non possumus salvâ Conscientiâ, nec etiam debeamus, contuentibus oculis pertransire, quin ad Tuitionem & Defensionem ejusdem Cameracensis, & aliarum Ecclesiarum, in quarum Oppressione Jura nostra & Romanæ Ecclesiæ opprimi dubium non existat, apponamus Manum Apostolicæ Potestatis,

Excellentiam tuam iteratò requirimus & rogamus attentè, per Apostolica scripta tibi districtiùs injungentes, quatinus attendens consultiùs, & revolvens prudentiùs, in Scrutinio Mentis tuæ, quàm periculosum Tibi, Tuisque Hæredibus, imposterùm reddi posset, quod adversus ejusdem Prædecessoris Processus, notoriè habitos, & per universa ferè Orbis Climata Publicatos, Te procaciter erigas, & publicè venias contra eos,

Quantâque notâ Infamiæ & Ignominiæ, ex præsumptione tàm Dampnabili, respergâris; considerantiùs etiam cogitans quale Tibi, tuisque Hæredibus, imposterum possit parturiri Dispendium, si pupplicus Fautor Hæretici & Scismatici, de Hæresi & Scismate condempnati, per Solempnes Processus ejusdem Sedis Apostolicæ denoteris, consulto & proviso consilio, per Emendationem debitam, hujusmodi studeas præcavere Pericula & Dispendia evitare, prædictum Exercitum ab Obsidione prædictâ quamtociùs revocando, & a Similibus imposterùm abstinendo, dictoque VICARIATUS Officio, per quod Fama tua læditur, & Status Dignitatis Regiæ non mediocriter minoratur, ulteriùs non utendo.

Alioquin, cum non sit differendum Homini contra Deum, nec Ecclesiarum Oppressiones possumus salvâ Conscientiâ æquinimiter sustinere, contra Te, licet invitè, ad publicationem dictarum Sententiarum & Pœnarum, in dictis ejusdem Prædecessoris Processibus, Constitutarum, contentarum, & etiam prolatarum (quas Te propter prædicta non est dubium incurrisse) infallibiliter procedemus, & procedi faciemus per alios, prout viderimus expedire.

Dat. Avinon. quarto Idûs Octobris, Pontificatûs nostri Anno Quinto.

Pro Laurentio de Hastings Honoris Comitis Palatini condecorato.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angliæ & Vasconiæ 13. E. 3. m. 12.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Circumspectionis & Elegantiæ Presagium (quod ex aptis, Consanguinei nostri carissimi, Laurentii de Hastyngs Juventutis Auspiciis concepimus) meritò nos inducunt ut Ipsum in hiis, quæ Honoris sui debitam conservationem respiciunt, pronis Favoribus prosequamur.

Cùm itaque Hæreditas, bonæ memoriæ, Adomari de Valencia, Comitis Pembrochiæ, ut dicitur, Palatini, pridem sine Hærede de corpore suo procreato decedentis, ad Sorores suas fuerit devoluta, inter ipsas & earum Hæredes proportionabiliter dividenda,

Quia constat nobis quòd præfatus Laurentius, qui dicto Adomaro in partem Hæreditatis succedit, est ex ipsius Adomari Sorore Seniori descendens, & sic Peritorum assertione, quos super hoc consulimus, sibi debetur Prærogativa Nominis & Honoris,

Justum & debitum reputamus, ut idem Laurentius, ex Seniori Sorore causam habens, assumat & habeat nomen Comitis Pembrochiæ, quod dictus Adomarus habuit dum vivebat.

Quod quidem Nomen, quantum in nobis est, sibi confirmamus, ratificamus, & etiam approbamus; volentes & concedentes ut dictus Laurentius Prærogativam & Honorem Comitis Palatini in Terris, quas tenet de Hæreditate dicti Adomari, adeò plenè & eodem modo habeat & teneat, sicut idem Adomarus illos

A. D. 1339. Edw. 3. illos habuit & tenuit tempore quo decessit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Montem Martini decimo tertio die Octobris, Anno Regni nostri Tertiodecimo. A. D. 1339. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Pro Comitiva E. Regis Scotiæ, de Vadiis solvendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm nuper, per Concilium nostrum ordinatum fuisset quòd certi Homines ad Arma, Hobelarii, & Sagittarii, in Comitatu Cumbriæ & Westmerlandiæ, ac quibusdam aliis Comitatibus Regni nostri, eligerentur ad proficiscendum ad partes Scotiæ, in Comitivâ, DILECTI ET FIDELIS NOSTRI, EDWARDI REGIS SCOTIÆ, & aliorum Magnatum Regni nostri, pro Obsidione Villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ amovendâ, & aliàs pro Destructione & Repulsione Scotorum Hostium nostrorum, ac Salvatione & Defensione Regni nostri, contra Hostiles dictorum Scotorum Incursus, ad Vadia nostra,

Ac Quadraginta Homines ad Arma, & Mille Hobelarii, de dicto Comitatu Cumbriæ:

Et Viginti & Quatuor Homines ad Arma, & Ducenti Hobelarii de dicto Comitatu Westmerlandiæ,

Cum, Dilecto & Fideli nostro, Antonio de Lucy, in Comitivâ præfati Regis Scotiæ, Gilberti de Umframvill Comitis de Anegos, Henrici de Percy, Radulphi de Nevyll, & Ricardi Talebot, & aliorum Fidelium nostrorum, ad dictas partes Scotiæ, in Obsequio nostro, ex causis præmissis, profecti fuissent, & ibidem per Tres Septimanas in eodem Obsequio nostro moram fecissent, sicut præfati, Henricus & Radulphus, Nos in Cancellariâ per Literas suas certificârunt, A. D. 1339.

Vobis mandamus quòd præfatis Sexaginta & Quatuor Hominibus ad Arma, & Mille & Ducentis Hobelariis, Vadia sua rationabilia, pro tempore prædicto, quo sic in dicto Obsequio nostro, in dictis partibus Scotiæ, steterunt, de Thesauro nostro, solvi, vel eis indè competentem Assignationem, in locis ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Custode Angliæ apud Westmonasterium decimo sexto die Octobris.

Per Billam Thesaurariæ.

Pro Thoma Ughtred, super Redditione Villæ Sancti Johannis de Perth, de excusando.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. 13. E. 3. p. 2. m. 16.

REX Universis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ut accepimus, Dilecti & Fidelis nostri, Thomæ Ughtred, nuper Custodis Villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, Fama & Oppinio, occasione Redditionis eisdem Villæ, sint apud plurimos denigratæ,

Ac idem Thomas, ad Parliamentum nostrum, jam apud Westmonasterium Convocatum, personaliter accedens, diversas Excusationis suæ Causas in eodem Parliamento, coram Custode Regni nostri, ac Prælatis, & Magnatibus, ibidem existentibus, exposuerit seriosè, supplicans cum effectu ut, Causarum & Excusationem hujusmodi cognitâ veritate, tàm Honori suo, quàm Famæ suæ honestati, provideatur in hac parte,

Et quia Excusationes prædictæ, sic coram Concilio nostro, in dicto Parliamento nostro ostensæ, pluribus sufficientes, ut dicitur, apparebant, ipsum Thomam in præmissis, usque Reditum nostrum in Angliam, teneri volumus excusatum, & pristinæ restitui Famæ suæ: ut tunc, habitâ pleniori informatione, modis quibus convenit, de Redditione antedictâ, ulteriùs indè, juxta Informationem hujusmodi, fieri valeat quod justum fuerit & consonum Rationi, A. D. 1339.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Kenyngton vicesimo nono die Octobris.

Per Literam ipsius Custodis.

Conven-

Conventionum, cum Gastone de Insula, Ratificatio.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. & Cart. in partibus Transmarinis 13. E. 3. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus quandam Indenturam, Sigillis Curiæ nostræ Vasconiæ, &, Nobilis Viri, Gastoni de Insulâ, signatam, in hæc verba,

PRÆSENS INDENTURA TESTATUR Pacta, Conventiones, & Alligantias, & Tractatus, factos, inhitos, ordinatos, & præloqutos, inter, Nobilem Virum, Dominum Olivetum de Ingbam Militem, Ducatûs Aquitaniæ Senescallum, nomine Domini nostri Regis Angliæ, Ducis Aquitaniæ, ex unâ parte, &, Nobilem Virum, Falquerum de Monpoy Domicellum, Nomine, Nobilis Viri, Gastoni de Insulâ Domicelli ex alterâ,

INPRIMIS, videlicet, quòd dictus Gastonus faciet Homagium dicto Domino nostro Regi & Duci, seu suo Vasconiæ Senescallo, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo, & quòd ipse Gastonus erit Homo Ligius & Vassallus pro se, & Hæredibus, & Juramentum præstabit Fidelitatis & Hobedientiæ, pro toto tempore vitæ, dicti Gastoni, dicto Domino nostro Regi & Duci, seu dicto Senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo,

Et eundem Dominum nostrum Regem & Ducem, seu suum Senescallum Vasconiæ, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo, idem Gastonus juvabit contra omnes Personas, quæ vivere poterunt aut Mori (nullo excepto vel excluso) & eos sequi citra Mare, vel ultra, cùm requisitus fuerit idem Gastonus per dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, aut ejus Hæredes & Officiales, vel suum Vasconiæ Senescallum, qui nunc est, aut pro tempore fuerit; solvendo dicto Gastono Vadia consueta.

Et Castra, Loca, & Ædificia, quæ idem Gastonus ab eodem Domino nostro Rege & Duce, & ejus Hæredibus, tenebit in Feodum, eidem Domino nostro Regi & Duci, & ejus Hæredibus & Successoribus universis, tradet vel liberabit, vel Cuiquam, habenti certum Mandatum ab ipsis, ut Prædecessores, cui præteritis temporibus consueverunt, cùm continget eundem Dominum nostrum Regem & Ducem, aut ejus Hæredes vel Successores, Guerram habere, idem Gastonus, qualitercumque modo fuerit super hoc requisitus.

A. D. 1339.

Qui quidem, Falquerus, nomine dicti Gastoni, pro præmissis tenendis, complendis, & inviolabiliter observandis, per dictum Gastonum, promittit quòd idem Gastonus eundem Dominum nostrum Regem & Ducem, & ejus Officiales, juvabit & sequetur in suo Regno Angliæ, vel suo Ducatu Acquitaniæ, pro hiis, quæ tenebit in Ducatu, contra omnes Homines, ut præmittitur,

Et dictus Dominus noster Rex & Dux eundem Gastonum, & suos Sequaces, servabit indempnes a Guerrâ, præsenti vel futurâ, tàm in Corporibus, quàm in Bonis, juxta posse; &, cùm Pacem faciet, Treugam, aut Patientiam capiet, eundem Gastonum, & suos Sequaces, illis gaudere faciet, dùm Guerram faciant pro eodem Domino nostro Rege & Duce, & de ejus Mandato, seu suorum Officialium, & pro suis Juribus observandis.

Promittit etiam dictus Dominus Senescallus, nomine quo supra, se assignare, nomine dicti Domini nostri Regis & Ducis, eidem Gastono Mille Libras Turonenses Annui Redditûs, ad Terminum Vitæ dicti Gastoni, in locis bonis & sufficientibus, in Ducatu Acquitaniæ, vel alibi, si commodè Assignatio hujusmodi fieri non posset in Ducatu prædicto, cum Altâ & Bassâ Justitiâ in illis; quas idem Gastonus tenebit ab eodem Domino nostro Rege & Duce, ut supra.

Concessit etiam dictus Dominus Senescallus, nomine dicti Domini nostri Regis & Ducis, dicto Falquero, nomine dicti Gastoni, & Hæredibus ejusdem Gastoni, & ejus Successoribus universis, ac Ordinio, totum Jus, quod idem Dominus noster Rex & Dux habet, & habere debet, in Bastidis, Locis, & Parochiis de Viana & Sancti Juliani de Caborbizâ, & illorum pertinentiis & Districtibus, cum Altâ & Bassâ Jurisdictione, mero & mixto Imperio, & quibuscumque aliis Deveriis & Juribus, quæ idem Dominus noster Rex & Dux habebat, & habere solebat, tempore Pacis, in Bastidis, Locis, & Parochiis supradictis, & Bayliagiis illorum, & cum quibuscumque aliis Censibus, Redditibus, Homagiis, ad TENENDUM per eundem Gastonum, ab eodem Domino nostro Rege & Duce, modo & formâ prædictis; Resorto & Superioritate tamen semper salvis, in illis, Domino

A.D. 1339. Domino nostro Regi & Duci prædicto.
Edw. 3. Promisit insuper, & promittit, idem Dominus noster Rex & Dux dicto Gastono, & ejus Hæredibus & Successoribus universis, & Ordinio, dabit & concedit imperpetuùm omne Jus, omnem Actionem, Rationem, & Deverium, quæ idem Dominus noster Rex & Dux haberet, vel habere posset, & deberet, in Hæreditate, Locis, Villis, Castris, Redditibus, seu Bonis aliis Mobilibus, quæ quondam fuerunt Domini Jordani de Insulâ Militis defuncti, Patrui quondam Domini Gastoni, tàm ex Incursu, Condemptionibus, quàm ex alio quovis modo; nichil eidem Domino nostro Regi & Duci Retento in illis, præterquam Ressortum & Superioritatem dumtaxat dicto Domino nostro Regi & Duci, & ejus Hæredibus & Successoribus universis.

Promittit insuper dictus Dominus Senescallus, nomine dicti Domini nostri Regis & Ducis, dare & solvere dicto Gastono,

Pro suis Vadiis, & Vadiis Centum Hominum Equitum Armatorum, de Communiâ suâ, & Quingentorum Peditum Servientum, vel plurium (si plures ipse habet) qui cum eodem Gastono venire debent ad Servitium dicti Domini nostri Regis & Ducis, & in illo esse in Guerrâ præsenti,

Vel pro tantis Equitibus & Peditibus, quos invenietur eum tenere & habere in Servitio supradicto,

Et in Solutionem seu partem Solutionis dictorum Vadiorum,

Tria Milia Denariorum Auri, vocatorum SCUSSELLORUM, vel valorem eorumdem in aliâ Monetâ, hinc ad Festum Penthecostes, proximò venturum, vel ut citiùs poterit post, vel ante dictum Festum:

Quibus Tribus Milibus Denariis Auri solutis, vel eorum valore in aliâ Monetâ, post Quindenam diei, sibi factæ Solutionis de dictâ Pecuniâ Aureâ, vel ejus valore in Monetâ aliâ, idem Gastonus Guerram tenetur facere & movere Inimicis dicti Domini nostri Regis & Ducis; quam Guerram faciendi, & ipsos Inimicos gravandi, dictus Dominus Senescallus dat & concedit Licentiam Gastono prædicto, & super hoc promittit eidem Gastono Litteras suas dare. A.D. 1339. Edw. 3.

Et cætera Vadia consueta eidem Gastono solvi debent, de Mense in Mensem, vel citiùs, bonâ fide, & sine fraude, cum ad hoc optulerint se Facultas.

Dampna etiam, quæ idem Gastonus, & ejus Socii, seu Sequaces, & Gentes, patientur, & quæ amittent pro Guerrâ præsenti, emendabuntur eisdem in Ducatu, inque locis valentibus & competentibus, vel in Regno Angliæ, si in Ducatu Acquitaniæ supradicto dictæ Emenda seu Recompensatio non possent fieri, justo modo.

Et dictus Dominus Senescallus, nomine quo supra, promisit se curaturum, facturum, & procuraturum, cum dicto Domino nostro Rege & Duce, quòd omnia & singula supradicta per eundem Dominum nostrum Regem & Ducem ratificabuntur, approbabuntur, laudabuntur, & confirmabuntur, & de novo fient, si necesse fuerit, sub Sigillo Magno viridi ipsius Domini nostri Regis & Ducis.

In quorum omnium Testimonium & Fidem, Sigilla Curiæ Vasconiæ & dicti Gastoni sunt alternatim appensa præsentibus Indenturis.

Dat. Burdegaliæ die ultimâ Martii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Nono.

Nos autem præmissa, omnia & singula, per dictum Senescallum nostrum, ut præmittitur, Inita, Conventa, Concessa, & Promissa, Acceptantes, ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Ratificamus, Approbamus, &, tenore præsentium, Confirmamus.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Gandanum Secundo die Novembris, Anno ut supra.

Pro Roberto de Artois.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 23. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo Trussell, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, Salutem.

Quia volumus quòd Navis, vocata la Nief de Seint Jak de Baionâ, undè Domyngnon Bydard est Magister, in Portu de Sandewico existens, Dilecto & Fideli nostro, Roberto de Artoys, pro Obsequio nostro liberetur ob certas causas, ei expositas ex parte nostrâ, A.D. 1339.

M m Vobis

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Vobis mandamus quòd, visis præsentibus, Navem prædictam, Dupplici Eskippamento munitam, vel unam aliam Navem, bonam & sufficientem, sic munitam, si dicta Navis, vocata la Seint Jak, aliis liberata existat, prædicto Roberto sine dilatione liberetis pro Obsequio nostro supradicto; & hoc nullatenus omittatis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, filio suo carissimo, Custode Angliæ, octavo die Novembris.

Per Concilium.

De Potestatibus ad Tractandum cum Flandriæ Comite super Sponsalibus.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. concess. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 9. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum & Marescalli Angliæ, Henrici de Ferrariis Camerarii nostri, Galfridi le Scrop, & Mauricii de Berkle, Secretariorum nostrorum, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum pro Nobis, & nostro nomine, cum, spectabili Viro, Ludowico Comite Flandriæ, & Deputandis ab eo, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Filium Primogenitum dicti Comitis, & Isabellam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Necnon super Dote, Dotalitio, & Donatione, propter Nuptias in hac parte constituendis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum,

Ad Tractandum etiam & Concordandum cum præfato Comite, & Hominibus de Flandriâ, conjunctim & divisim, super Alligantiis & Amicitiis perpetuis, inter Nos, & præfatum Comitem, ac dictos Homines de Flandria, ineundis,

Et ad antiqua libertates, immunitates, & privilegia, quæ Comites & Homines Flandriæ, quæ fuerunt pro tempore nostro, & temporibus Progenitorum nostrorum, Regum Franciæ & Angliæ, tàm in Regno Franciæ, ad nos jam Jure Hæreditario devoluto, quàm in Regno nostro Angliæ, ac in Flandriâ, & alibi, habuerunt, quatenus ad nos attinet, Innovandum & Confirmandum, & Novas Libertates & Privilegia Concedendum,

Necnon ad Restituendum & Redintegrandum Comitatui Flandriæ, & Districtui dictorum Comitis & Hominum de Flandria, omnia & singula Castra, Villas, Terras, & Loca, quæ sunt infra Fines dicti Comitatûs, & subjecta fuerant Comitibus & Hominibus Flandriæ ab antiquo,

Et ad Distinguendum & Declarandum Fines dicti Comitatûs, si de ipsis dubietas oriatur, A. D. 1339.

Ad Dandum etiam & Concedendum, ad Terminum Annorum, & imperpetuùm, nostris Benivolis & Valitoribus Castra, Terras, & Dominia, ad nos in dictis Regnis pertinentia, ac Annuas Pensiones & Feoda,

Et ipsos, quibus tales Donationes & Concessiones fecerint, de sic Donatis & Concessis investiendum & seisiendum,

Necnon ad Consentiendum & Concedendum, ut omnes & singuli Processus & Sententiæ, ad instantiam Regum, vel cujuscumque Regis Franciæ, contra Homines & Inhabitatores Flandriæ, per Sedem Apostolicam facti, lati, seu promulgati, relaxentur & subducantur,

Et ad ipsos Processus & Sententias, quantum in nobis est, relaxandum & subducendum,

Et præmissa quacumque securitate firmandum,

Et omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Præfatis, Comiti Sarum, Henrico, Galfrido, & Mauricio, Tribus, & Duobus eorum, plenam committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Comitem Sarum, Henricum, Galfridum, & Mauritium, Tres, & Duos eorum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. &c. apud Andwerp decimo tertio die Novembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Aliæ

Aliæ Potestates ad tractandum de Subsidiis cum dicto Comite.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. Conceff. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De dilectione grata, & circumspectione provida, Illustris Viri, Johannis Ducis Lothringiæ, Brabantiæ & Lemburgh, Consanguinei nostri carissimi, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi, Sarum, & Roberti, Suffolciæ, Comitum, Henrici de Ferrariis Camerarii nostri, Galfridi le Scrop, & Mauritii de Berkle, Militum, intimè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, spectabili Viro, Lodowico Comite Flandriæ, & cum Probis Hominibus bonarum Villarum & Patriæ Flandriæ, super Alligantiis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & nostros Subditos, & dictum Comitem Flandriæ, ac præfatos Homines Flandriæ, ineundis,

Et de Subsidiis mutuis hinc inde præstandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque securitate firmandum,

Ac etiam ad tractandum cum præfatis, Comite, & Hominibus Flandriæ, & aliis, quorum interest, super Refusione & Restitutione Dampnorum, nuper in Insulâ de Cagenr, per nostros Subditos illatorum, ac de certâ Summâ, pro dictis Dampnis persolvendâ, concordandum, A.D. 1339.

Nosque & Hæredes nostros ad Solutionem dictæ Summæ, certis Locis & Terminis, per ipsos super hoc statuendis, firmiter Obligandum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ circa præmissa oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Præfatis, Duci, Comitibus, Henrico, Galfrido, & Mauritio, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam committimus & concedimus Potestatem; Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Ducem, Comites, Henricum, & Mauritium, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum, actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Andwerp decimo quinto die Novembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

De Navibus Hugoni le Despenser in Obsequio Regis profecturo, assignandis.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 23.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo Trussel, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, Salutem.

Quia quidam Magnates Regni nostri, in Obsequium nostrum, supra Mare, pro Salvatione & Defensione ejusdem Regni, & Repulsione Hostium nostrorum, juxta deliberationem Concilii nostri, jam sunt profecturi,

Vobis mandamus quòd, Dilecto & Fideli nostro, Hugoni le Despenser, qui in dictum Obsequium nostrum, supra Mare, est profecturus, illas duas Naves, vocatas la Seinte Marie Cogg, & la Cogg de Clyve, undè Willielmus le Ridere & Goscelinus de Clyve sunt Magistri, Dupplici Eskippamento munitas, vel Duas alias Naves sufficientes, sic munitas (si prædictæ Duæ Naves, vocatæ la Seinte Marie Cogg, & la Cogg de Clyve, aliis liberatæ existant) sine dilatione liberari faciatis pro Obsequio nostro supradicto; & hoc nullatenus omittatis. A.D. 1339.

Teste Custode Angliæ apud Langele decimo quinto die Novembris.

Per Concilium.

A. D. 1339. Edw. 3. A. D. 1339. Edw. 3.

De Parliamento, ad Supplicationem Communitatis Regni, summonito.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 2. m. 1. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm quædam ardua & urgentia Negotia, quæ Nos, & Honorem nostrum, Statumque Regni nostri, contingebant, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, in Quindenâ Sancti Michaelis, proximò præteritâ, summonito, Prælatis, Proceribus, & Communitati dicti Regni, ibidem existentibus, exposita extitissent,

Super quibus eadem Communitas tempus ad Deliberandum petiit, supplicans quoddam aliud Parliamentum statim infra Breve, ut tunc, Deliberatione hujusmodi habitâ, valeret Expositis maturiùs respondere,

Per quod, de Avisamento Prælatorum & Procerum prædictorum, necnon ad dictæ Communitatis hujusmodi Supplicationem, ordinavimus quòd,

Super his, & aliis urgentissimis Negotiis, tàm Nos, & Expeditionem Guerræ nostræ, ac Jura nostra, & nostræ in partibus Transmarinis, quàm Defensionem ejusdem Regni, cæterarumque Terrarum nostrarum, concernentibus,

Parliamentum apud Westmonasterium, in Octabis Sancti Hilarii, proximò futuris, teneatur, & ibidem vobiscum, ac cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus ipsius Regni prædictis, Tractatus & Colloquium habeantur,

Vobis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, districtiùs injungendo, mandamus quòd, dictorum Negotiorum arduitate, Periculis, & Necessitate, iminentibus ponderatis, Excusatione quâcumque cessante, dictis Die & Loco, personaliter intersitis Nobiscum, seu cum Custode Regni nostri (si tunc contigerit nos abesse) ac cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis, super Negotiis prædictis tractaturi, vestrumque Consilium impensuri; A. D. 1339.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem Terrarum & Jurium nostrorum prædictorum, ac Ecclesiæ Sanctæ, Expeditionemque dictorum Negotiorum nostrorum, diligitis, nullatenus omittatis,

Nè (quod absit) per vestri absentiam (quam, cessante Impedimento legitimo, excusare aliqualiter nolumus istâ vice) Expeditio Negotiorum nostrorum prædictorum retardetur, seu quomodolibet differatur.

Præmunientes Priorem & Capitulum Ecclesiæ vestræ Christi Cantuariensis, ac Archidiaconos, totumque Clerum vestræ Diœcesis, quod iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis Personis suis, ac dictum Capitulum per unum, idemque Clerus per Duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipsis Capitulo & Clero habentes, prædictis die & loco personaliter intersint, ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, de communi Consilio ipsius Regni nostri, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari.

Teste Custode Angliæ apud Langele decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem & dictum Custodem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo & Episcopis subscriptis, mutatis mutandis; viz.

W. Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, &c.

De Homagio per Comitem de Varnebergh Regi præstito.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnat. German. 13. E. 3. m. 5.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos teneri, Dilecto & Fideli nostro, Roberto Comiti de Varnebergh, in Mille & Quingentis Florenis de Florentiâ,

Quos nuper eidem Comiti, tàm pro Homagio suo, quàm propter Servitia & Auxilia, nobis per ipsum tunc impensa, & imposterùm impendenda, concessimus:

Quos quidem Mille & Quingentos Florenos eidem Comiti, apud Londoniam, in Festo Purificationis beatæ Mariæ, proximo futuro, solvere promittimus per præsentes. A. D. 1339.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp decimo septimo die Novembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

De

A.D. 1339. Edw. 3.

De Ordinatione super Instrumentis, pro Pannis texendis, erigendis.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 11.

REX, Majori & Ballivis Villæ suæ Bristolliæ, Salutem.

Cùm nuper,

De assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, ac aliorum, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium tunc convocato, existentium,

Ordinatum fuisset & Concordatum quòd Lanæ infra Regnum nostrum in Pannos operarentur,

Et quòd omnes illi, qui Pannos hujusmodi operari & facere vellent, eos in singulis locis ejusdem Regni operari & facere possent absque Impedimento qualicumque,

Jámque, ex parte Thomæ Blauket, & quorumdam aliorum Burgensium Villæ prædictæ, acceperimus quòd,

Cùm ipsi, prætextu Concordiæ & Ordinationis prædictarum, ac Proclamationis ibidem, ut dicitur, ex parte nostrâ indè factæ, diversa Instrumenta pro Pannis hujusmodi Texendis & faciendis in Domibus suis propriis fieri, & Textores ac alios Operarios ex hac causâ conduci fecerint,

Vos, ad præmissa Considerationem non habentes, diversas Pecuniæ Summas ab eisdem Thomâ & aliis, occasione confectionis & levationis Instrumentorum prædictorum, exigitis, & ipsos eâ occasione multipliciter inquietatis, & gravatis, ut asserunt, minus justè, in ipsorum Thomæ & aliorum Dispendium non modicum, & contra formam Ordinationis, Concordiæ, & Proclamationis, prædictarum,

A.D. 1339.

Super quo supplicârunt sibi per nos de congruo Remedio in hac parte provideri,

Nos, advertentes Ordinationem, Concordiam, & Proclamationem, prædictas, si in Regno nostro teneantur & observentur, ad nostram & totius Populi nostri ejusdem Regni utilitatem cedere posse,

Volentesque præfatos Thomam & alios, qui Pannos hujusmodi operari & facere voluerint, ac ipsos Operarios, eo prætextu, ab Injuriis & Exactionibus indebitis protegi & tueri,

Vobis mandamus quòd ipsos, Thomam & alios, Pannos hujusmodi operari & facere volentes, Instrumenta pro Pannis hujusmodi texendis & faciendis, in Domibus suis propriis, pro voluntate suâ, erigi facere, & Operarios illos ibidem tenere & habere permittatis absque Impedimento, vel Calumpniâ, seu Exactione indebitâ indè faciendâ; Ipsos, contra formam Ordinationis, Concordiæ, & Proclamationis, prædictarum, non molestantes in aliquo seu Gravantes: Proviso semper quòd Custumæ & alia proficua, nobis de Pannis hujusmodi debita, si quæ fuerint, ad opus nostrum solvantur, prout decet.

Teste Custode Angliæ apud Langele vicesimo quinto die Novembris.

De Convocatione Cleri, Provinciæ Cantuariensis, Londoniis celebranda.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 20d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm quædam ardua & urgentia Negotia, Nos, & Statum Regni nostri, ac Expeditionem Negotiorum nostrorum, concernentia, quæ in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, in Quindenâ Sancti Michaelis, proximò præteritâ, Convocato, Agitata & Tractata fuerant, ob aliquas certas Causas, inibi Expositas, juxta effectum optatum non extiterunt terminata,

A.D. 1339.

Per quod, de Assensu Prælatorum, Comitum, & Procerum, in dicto Parliamento existentium, ac etiam ad Requisitionem Communitatis Regni nostri, quoddam aliud Parliamentum apud Westmonasterium, in Octabis Sancti Hillarii, proximò futuris, teneri ordinâvimus, ad Tractandum vobiscum, & cæteris Prælatis, ac Proceribus prædictis, tàm super prædictis Negotiis, quàm aliis, quæ hactenus contigerunt,

Et quia dicta Negotia tàm Honorem, ac Tuitionem, & Salvationem, Sanctæ Anglicanæ Ecclesiæ, quàm no-

A. D. 1339. Edw. 3. ſtrum etiam, & Regni noſtri, ſtatum, ut præfertur, & commudum tangere dinoſcuntur,

Et Nos in hiis veſtro, & cæterorum Prælatorum, ac Cleri ejuſdem Regni, Conſilio & Auxilio indigemus,

Nos,

De veſtræ Sinceritatis & benivolentiæ puritate firmam fiduciam optinentes, quòd tàm pro defendendis & recuperandis Coronæ noſtræ Regiæ Juribus, quàm pro dictæ Sanctæ Eccleſiæ Salvatione & Tuitione, nobis vigilanter velitis aſſiſtere, &c, quantum ad vos pertinet, efficaciter in oportunitatibus ſuffragari,

Vobis mandamus, rogantes, quatinus Epiſcopos, Abbates, Priores, ac cæteros Prælatos, & Religioſos, tàm Exemptos, quàm non exemptos, quos fore videritis convocandos, ac totum Clerum veſtræ Cantuarienſis Provinciæ, apud Londoniam, die Jovis, proximo poſt Feſtum Converſionis Sancti Pauli, proximò futurum, convocari faciatis;

Ita quòd tàm vos, quàm dicti Epiſcopi, Decani, & Priores Cathedralium Eccleſiarum, & Archidiaconi, ac Abbates, Priores, Prælati, & Religioſi, Exempti, & non exempti, in propriis Perſonis veſtris, & quodlibet Capitulum dictarum Eccleſiarum Cathedralium per unum, & Clerus cujuſlibet Diœceſis per Duos Procuratores, ſufficientem Poteſtatem habentes, tunc ibidem interſitis, ad Tractandum, conſulendum, & ordinandum ſuper Negotiis prædictis, quæ vobis & illis ibidem ex parte noſtrâ pleniùs exponentur, veſtrúmque & ſuum Conſilium & Auxilium impendendum, necnon ad conſentiendum hiis, quæ tunc pro Defenſione & Utilitate Eccleſiæ & Regni utorumque, favente Domino, contigerit ordinari. A. D. 1339. Edw. 3.

Teſte Cuſtode Angliæ apud Langele viceſimo octavo die Novembris.

Per ipſum Regem & dictum Cuſtodem.

Conſimile Breve dirigitur Archiepiſcopo Eborum, Angliæ Primati, de Convocatione faciendâ apud Eborum, in Octabis Purificationis beatæ Mariæ.

Pro Marchione Juliacenſi ſuper Expenſis in Negotiis Regis exequendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diverſos Magnates German. 13. E. 3. m. 6.

ROI, &c.

Savoir faiſons a tous que, Come nous aions entencion & boſoign que, noſtre chier Amie & Feal Frere, Williame Markis de Julers, aille & ſe travaille pur nous & en nos Boſoignes,

Nous avons volu, & ordenne parmi les Grantz de noſtre Conſeil, & de noſtre plaiſer, que totes les fois, que noſtre dit Frere ſeura ou yra, a noſtre Mandement, pur l'eſploit de noz Beſoignes, ou q'il alaſt notoriment en nos Beſoignes, en cas de neceſſite, de ſa propre Loyaute, ſans avoir Mandement de nous, q'il aura de par nous, pur chaſcun jour Huit Libres de bons Eſterlinges, maintenant courſables en Engleterre, en Soucours & en Eide de ſes deſpens.

Et, ſe avenoit que noſtre dit Frere euſt, ou menaſt, acunes fois, oveikes lui des Gens outre ſon noumbre continuement acouſtome, pur avoir Condut, & pur aler ſeurment, alant, venant, & demorant en nos Beſoignes, nous lui premettoms rendre & paier entierment, a ſeu ſimple Dit, en ſa bone foi, tous les deſpens, q'il ſerroit en celle manere, par deſus les Huit Libres deſſuſdites, avoeques les dites Huit Libres pur chaſcun jour, au garniſſement de noſtre dit Frere, ou de ſon certeine Meſſage. A. D. 1339.

En Teſmoignance &c.

Don. a Andewers le 28. jour de Novembr. l'An &c. ut ſupra.

Pro

A.D. 1339. Edw. 3. A.D. 1339. Edw. 3.

Pro dicto Marchione, super Transigendis cum Imperatore, & de Titulo Comitis in Anglia sibi, ea de Causa, concedendo.

A.D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

Roi &c. a touz ceux, qi cestes Lettres verront, savoit faisons que,

Come nous Aions eu & Trouve, Noble Prince, Willame Markis de Julers, nostre Chier Ame & Feal Frere, en toutes nos Besoignes, & en tous Lieus, & en tous Pays, on nous en eusmes a faire, bon Diligent, Soigneus, & Travellant, pur nostre Honeur & Profit, a son pooir,

Et especialment, come nous Aions a Exploitier grosses & necessaires Choses oveques, Haute Prince & Puissant, l'Empereur de Romayns, touchans nous, nostre Roiaume, & nostre Guerre, & Emprise contre ceux, que nous molestent & empechent en nos Heritages & Droitures,

Et come nous, aions requis nostre dit Frere de Entreprendre sur lui le travaill du Voiage & des Treitiz par devers le dit Emperour, & son Conseil, pur nous, en lieu, & en noun, de nous, & de nous reporter en Engleterre, en propre persone, response de ce qu'il aura fait & exploiriet en ce cas, a fin que Nous, & nos Gentz, puissons tant mieus avisement savoir que a faire serra pur nostre Honneur & bon Estat,

Et le dessus dit, nostre Frere, le nous ait ensi ottrie & promis a faire, pur l'Amur & la grant Affection & Faveur, q'il nous port, & pur cause de loial Enseigne, que nous avons aillours, si que nous meismes ny pooms entendre,

. Nous,

Voillans reguarder & cognoistre tant les raisons devantdites, come les Labeures & Peines qui y appartienent,

Avons ordenne & Declare parmi tous les Grantz de nostre Conseille, cy meigntenant presens, c'est assaver,

L'Onurable Piere en Dieu,

L'Evesque de Nicole,
Noz chiers & foialx,
Henri Conte de Derby,
William Conte de Norhamton,
William Conte de Saresbirs,
Robert Conte de Suffolc,
Johan Darcy, Seneschal de nostre Hostiel,
Henri de Ferrers, nostre Chamberlein,
Monsieur Geffrei l'Scrop,
Monsieur Reinaud de Cobbam,
Monsieur Johan de Molyns,
Monsieur Morice de Berkele,
Monsieur Thomas de Bradestan,
Er autres de nostre dit Conseil,

Que nostre dit Frere est bien dignes de recevoir & avoir de nous bien fait & Recompensation Honurable, avons promis, & promettoms, a nostre Frere dessus nomme, pur nous, & pur noz Heirs, que si tost, q'il serra revenus del Empereur par devers nous, ou par devers noz Heirs, en Engleterre, ou aliens ou Nous, ou noz Heirs, serroms par de la Mer, nous volnms q'il ait ou rechoive de Nous, ou de noz Heirs, pur lui & ses Heirs, Title & Nom de Conte heritablement, d'unu Conte en Engleterre, tele que Nous, ou noz Hoirs, lui nommeroms a celui temps quant il y serra venus, come dit est.

Et, avoeqes le Nom du dit Conte, Nous, ou noz Hoirs, devons, sanz ancun delai, faire bon & sequeur Assennement au dit Markys nostre Frere, & a ses Heirs, de Mill Livres de bons Esterlins, certaine Rente heritable, a prendre & aver chescun An a certein Terme, & en certein Lieu, par lui, ou ses Gentz, qil ordenera, sanz les autrui demander on pursuire.

Mes, si ensi soit que nostre dit Frere demorast par decea, sanz passer Meer, de nostre volente & assent, pur ce ne demora mie q'il ne resceuie de Nous, ou de noz Heirs, Title & Nom de Conte, & la Rente de Mille Livrees de Terre heritablement a l'Esterling, en la manere dessus dite.

Et, fait par Nous, ou par noz Heirs, l'Assennement dessusdit & Ferme par noz Lettres & Sealx, il n'avera plus nul Droit, ne Demande, en Rentes, q'il tient de nous a present, a Terme de Vie.

En Tesmoignance de queu chose avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Andevers le 28. jour de Novembr. l'An &c. Treszisme.

De

A. D. 1339. Edv. 3. A. D. 1339. Edv. 3.

De Feloniis, infra Virgam Hospitii Custodis Angliæ, audiendis in eadem Forma, ac si Rex præsens esset.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. 13. E. 3. p. 2. m. 33. dor.

REX, Marescallis Hospitii Edwardi Ducis Cornubiæ & Comitis Cestriæ, Filii sui Carissimi, Custodis Angliæ, ac Vicecomitibus, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro arduis Negotiis, Nos, & Statum Regni nostri, ac Salvationem Jurium Coronæ nostræ, tangentibus, in partibus Transmarinis, de consensu Prælatorum, ac Magnatum, Regni nostri, jam moram faciamus personalem,

Et nos plurimum affectantes quòd Feloniæ & Transgressiones, infra Virgam Hospitii prædicti Custodis, videlicet, per DUODECIM LEUCAS in circuitu ejusdem Hospitii, perpetratæ, ac si ipsæ infra Virgam Hospitii nostri, si nos præsentes essemus, factæ fuissent, audiantur & terminentur,

Assignavimus, Dilectos & Fideles nostros, Robertum de Bilkemore, Jacobum de Wodestok, & Hugonem de Berewyk, & Duos eorum, ad Inquisitiones indè, unà vobiscum (præfati Marescalli) faciendum, A. D. 1339.

Et ad Felonias & Transgressiones illas similiter vobiscum (præfati Marescalli) audiendum & terminandum,

Perpetratorésque earumdem Feloniarum & Transgressionum Castigandum & Puniendum, in formâ quâ Senescallus & Marescalli Hospitii nostri facerent si præsentes essemus;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Roberto, Jacobo, & Hugoni, vel Duobus eorum, in præmissis faciendis & explendis, pareatis & intendatis, prout iidem, Robertus, Jacobus, & Hugo, vel Duo eorum, vobis, vel alieni vestrûm, scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Hillarii proximò futurum duraturas, nisi interim in Angliam redeamus.

Teste Custode prædicto apud Langele Tertio die Decembris.

Per Concilium.

Super Passagio Regis in Angliam ex Consensu Ducis Brabantiæ; Ac de Fide & Obsidibus datis pro Reditu in Flandriam ad Festum Sancti Johannis Baptistæ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 5.

ROI &c. fasons savoir a tous que,

Comme, Haut Prince & Poissant, Johans, par ycelle meisme Grace, Ducs de Lothr. de Brabant, & de Lembourgh, & Marchis du Saint Empire, nostre Chier & Ame Cosins, ait de noz Lettres Ouvertz, Sealleez de nostre Saiel, & d'acuns de noz amys, tant de Alliance, comme d'autres Obligacions plusurs,

Et li dit Ducs, nostre Cosins, nous ait, a nostre Requeste, donne son Consentement & Ottroi, que nous puissons passer le Meer vers noz parties d'Engleterre, pur besoigner & esploiter noz Besoignes necessaires, touchanz l'Emprise dez Guerrez, qué nous avons contre les oppresseurs dez Droitures del Empire de Rome, & dez nostre,

Nous avons promis, & en convent, loialment, par nostre Foi & Honure, a nostre dit Cosin, d'estre decha arriere oultre Mer, en propre Persone, a jour de la Nativite Seint Johan Baptiste, prochainement venant, ou as Octaubez d'ycelle Nativite, dedens la Duchie de Brabant, ou la Duchie de Guelre (einsi que l'aventure dont Vent le donrra) a fin & a l'entencion de demourer par decha la Mer, sanz repasser oultre, Jusqes a tant que Nous lui aions fait Pleniere Satisfaction des toutes Alliances, Debtez, Promessez, Obligacions, dont il ait noz Lettres. A. D. 1339.

Et, encore, pur caucion habundant de nostre Revenue desusdit par decha le Mer, & de nostre Demoree par decha, come dit est pardevant, Nous avons mis & establi pur nous, en lieu & en Noun de Nous, noz chiers Amez & Foials,

Henri de Lancastre Conte Derby,
Et Guillaume de Mountagut Conte de Salebers, Mareschal d'Engleterre,

Par decha la Mer, pur y tenir Hostage en lour propres Personnes, en la fourme

A. D. 1339. Edw. 3. fourme & manere que il est contenu en leur Lettres, que les ditz Contes en ont donnez a, nostre dit Cosin, le Ducs, devant Nomee.

Et, aveqes ce, nous, Rois susdit, avons Promis, & Promettons, a, nostre Cosin, le Ducs, en la forme & loialte desusdit, que droitement, four le Dymeneche de Demy Quaremme, que on chantera LÆTARE,

Nostre Cosin,

Le Conte de Norhampton,
Et,
Le Conte de Suffolk,

Serrent en Mer a Nief, en leur propres Persones, pur venir droit oultre par decha Mer, pur tenir Hostage pur nous, & en lieu de nous, comme il est contenu en leur Lettres, que il en ont donneez a, nostre Cosin, le Ducs desusdit.

Et s'il avenoit, par ascun cas autentik, ou notoriment necessaire, sans fraude, que, les desusdites,

Contes de Norhampton, & de Suffolk,

Ou l'un de eux, ne puisse, ou puissent, revenir par decha la Mer, solonc la forme de lour Lettres, nous fereriens tenuz en d'envoier, en lieu de ceux, ou de celli qui ni purroit, ou purroient, venir pur cas dou dit empechement, deux autres Contes souffisans & d'Estat, pur tenir Hostage pur nous, & en lieu A. D. 1339. Edw. 3. de nous, par decha la Mer, en celle meismes condicion & manere, que les Lettres divisent, que les desusditz,

Contes de Norhampton, & de Suffolk,

Ont donneez de leur Revenue, & de lour Demoure, comme Hostagez.

Et est assavoir, par especial, que, non contrestant ces Princes Lettres, & les Lettres de 4. Contes desus dites, Nous Rois sommez tenuz de venir en propre Personne, comme dit est pardevant.

Et volons que toutes autres Lettres, Alliances, promessez, & Obligations, que, nostre dit Cosyn, le Ducs ait de nous, li teignent lieu, & demoutent en lour forche & virtu, & lui soient de value, sans estre de riens anienti par virtu de cestes.

Et, quant a toutes les Choses desus dites, & chescune d'ycelles, tenir & perfaire biene & loialment par nous, si nous vivons, ou par noz Heirs, si de nous defailloit, a, nostre dit Cosin, le Duc, ou a ses Heires, Nous avoms Oblige, & Obligeons, fermement Nous, & noz Heirs, & les Biens de Nous, & de noz Heirs, Meublez & Nonmeublez, Presentz & a Venir.

En Testmoignance &c.

Don. a Andewerp le Quart jour de Decembre, l'An &c. ut supra.

Pro Securitate præfati Ducis in absentia Regis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid. ROI &c. fasons assavet a tous que, Come, Haut Prince & Puissant, Johan Duc de Lochr. de Brabant, & de Lembourgh, & Markis de Seinte Empire, nostre Chier & Ame Cosin, soit entrez avoec nous en Guerre & Alliances contre, nostre Cosin, Phelip de Valois (que se dit Roi de France) pur Aider & recouvter, Meintenir & Defendre, les Droitures, Seingnures, & le Heritage, del' Empire de Rome, & de nostrez, Detenuz & Occupez par nostre Cosin de Valois desusdit,

Nous,

Que ne voloms pas que l'absens de nostre Personne sache prejudice ou defaute a, nostre dit Cosin, le Duc, quant aus Guerres desusdites,

Avons Ottrye & Donne nostre consentement a Lui que,

De cesti present jour, par l'espace d'un An entier, ou tanque a nostre revener as parties de decea la Mer, Il puisse mettre, ou retenir, a noz A. D. 1339. Gages & Despens acustumez, en Guerte, Mille Armuerez de Fer a Chival, Gentz de Bon Estat, & les mettre par devers les Frauncierez de l'Empire, ou aillours a son avis, ou lui semblera que plus profitable soit, pur contrester auz Enemiz de Nous, & de, nostre Cosin, le Duc dessusdit, ou des Eidantz de nostre partie, toutes les fois, & si sovent, come lui plerra, le dit terme durant, s'einssi avenoit que les Enemis de Nous, ou de, nostre Cousin, le Duc, voisissent faire ou porter Damage a Nous, a Lui, ou as Aidanz de nostre partie.

Encore, avons Ottrie a, nostre Cosin, le Duc desusdit, que, en cas de necessite, si il en avoit a faire pur cause des dites Guerres, il puisse prendre & retenir, par dessus les Mille Armuerez de Fer, autre Mille Armuerez de Fer, de semblable condicion, de venir a noz Gages & Despens le dit terme durant.

A. D. 1339. Edw. 3. Des queles Retenaneez, Despens, & Gagis, & assi des Pertez, & Damages, que, nostre dit Cosin, le Duc, ou ses Gentz enchevoient, nous Promettons, & avons en convent, a faire Paiment a Restor, Jusques a eele somme, que nostre dit Cosin voudra dire & maintenir, par sa Foi & Loialte, par les queles il en ferra ereuz sanz antre proveue faire. A. D. 1339. Edw. 3.

Et devons faire Satisfaction a Lui en la Ville de Andewers, dont dit Restor, denz le Trois Mois procheln apres le jour, que nous en ferrons requis par ses Lettres Ouvertes:

Et, quant as ehoses susditz *&c. pront supra in aliâ Litterâ.*

Pro Marchione Juliacensi super Equi deperditis dum fuit cum Rege in Francia.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diverses Magnat. German. 13. E. 3. m. 6. ROI, &c. Savoir faisons que nous devons, de bone loiale Debte, a, nostre Chier & Ame Frere, Guillem Marquis de Julers, Vint Mill Petitz Florins d'Or de Florence, pur cause & raison de Perte & Damages des Chevaux, & d'antre Perte diverse, que, nostre dit Frere, le Marquis, & ses Gentz, ont euz & sustenuz en nostre Service & Aide, quant ils furent aveques nous en France contre noz Enemis:

La quele Somme de Deniers nous avoms Promis, & Promettoms, loialement & en bone foi, Rendre & Paier a, nostre dit Frere, le Marquis, ou a ses Heirs, a Une Foiz ensemble, sur le jour de Pasque prochain venant, ou dedens les Octaves du dit jour, & liverer la dessus dite Somme a Lui ou a ses Heirs, ou a leur Commissaires, dedens son Pais de Julers, en bon Lieu, Seur, & Certain pur euls, issique il n'auront, par Defaute de nostre Paiement, nule Perte de Damage. A. D. 1339.

Et, quant as ehoses dessusdites, & chascune d'icelles, bien estre perfaites, en bone foi & loialment, come dit est pardevant, Nous avons Obligie, & Obligons fermement Nous, & noz Heirs, & les biens de Nous, & noz Heires, Meubles & Nonmenbles, Presens & a venir, envers, le dit nostre Frere, le Marquis, & ses Heirs, & envers la Garde de ces Lettres, horspriscs toutes fraudes & mal engin, que purroient tournir en Prejudice, ou Empeschement, a, nostre dit Frere, le Marqnis, ou a ses Heirs, quant a Paiement dessusdit, en aucune manere.

En Tesmoignance de quen chose, nous avons fait faire ceste noz Lettres Patentes, Sealees de nostre Grant Seal.

Don. a Andevers le 8. jour de Decembre, l'An *ut supra.*

Pro dicto Marchione, super Vadiis Guerræ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid. ROi, &c, Savoir faisons a touz que nous devons a, nostre Chier & Ame Frere, Guillem Marquis de Julers Sept Mill Florins d'Or a l'Escu, pour la raison & cause des Gages du Second Mois deservis en nostre Service & Aide, que nostre dit Frere nous fait contre noz Enemis en France, loialment & a bon gre,

Des queles Sept Mill Florins a l'Escu, nous avoms Promis, & Promettoms, loialement & en bone foi, Rendre & Paier par nous, ou par noz Heirs, a, nostre dit Frere, le Marquis, ou a ses Heirs, Trois Milles, & Cink Centz, droitement sus le jour de la Chandellure prochain venant, & les autres Trois Milles, & Cink Centz, sur le Primer Dimenche de Quaresme, que ou Chantera INVOCAVIT, la ditte Chandellure prochain ensuiant, A. D. 1339.

Et Promettoms fermement, tant par nous, come pur noz Heirs, a, nostre dit Frere, & a ses Heirs, que, par Faute ou Negligence des Paiementz dessusditz, ils n'auront, ne sustenront, Perte ne Damage en aucune manere.

Et, quant as ehoses dessusdites, *&c. prout supra in prædictis Literis.*

De

De Morte Cancellarii, & de Magno Sigillo liberato.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus 13. E. 3. p. 2. m. 11. d. MEMORANDUM *quòd, Octavâ die Mensis Decembris, videlicet, in Festo Conceptionis beatæ Virginis Mariæ, Anno Regni Domini E. Regis Angliæ, Tertii post Conquestum, Tertiodecimo, Dominis, Johannes de Wodehous, & Gilbertus de Kelshill,*

Senescallus Hospitii, bonæ memoriæ, Domini Ricardi, nuper Episcopi Londoniensis, & ejusdem Domini Regis Cancellarii,

Qui Nocte proximâ præcedente, quasi immediatè post Mediam Noctem, in Hospitio Domini Wyntoniæ Episcopi, in Suthwerk decessit,

Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, in quâdam Bursâ inclusum, ad, Venerabilem Patrem, Johannem Archiepiscopum Cantuariensem, apud Lambeheth existentem, manè, quasi in Ortu Solis, detulerunt,

Ac prædictus Archiepiscopus idem Sigillum, per dictum Dominum Johannem de Wodehous, apud Fratres de Monte Carmeli, in Fletstret, Londoniis (ubi Concilium Regis illâ die tenebatur) fecit deportari,

Ipseque Archiepiscopus, &, Discretus Vir, Magister Willielmus la Zousch, Decanus Ecclesiæ Beati Petri Eborum, dicti Domini Regis Thesaurarius, A. D. 1339.

De Voluntate & Assensu, Domini Edwardi, Ducis Cornubiæ & Comitis Cestriæ, præfati Domini Regis Primogeniti, ac dicti Regni Custodis,

Præfatum Sigillum, in Camerâ Fratrum eorumdem, ubi Concilium Regis tenebatur, Dominis, Johanni de Sancto Paulo, Custodi Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, Michaeli de Wach, & Thomæ de Baumburgh, liberârunt, per ipsum Johannem de Sancto Paulo, sub Sigillis eorumdem Michaelis & Thomæ custodiendum, ad faciendum indè & expediendum Negotia Regia & alia Communia, prout opus fuerit, quousque dictus Dominus Rex de Custodiâ dicti Magni Sigilli sui aliter duxerit ordinandum:

Qui quidem, Johannes de Sancto Paulo, Michael & Thomas, dictum Sigillum ab eisdem, Archiepiscopo & Thesaurario, receperunt, & illud, eodem die, aperiri, & Brevia indè consignari fecerunt.

De Navibus parandis ad expugnandum Hostes de Dominio Franciæ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Claus. 13. E. 3. p. 3. m. 13. d. REX Magistris, & Marinariis, Navium de Baionâ, apud Sandwicum, & alibi, in partibus illis, existentibus, Salutem.

Significavit nobis, & Concilio nostro, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus de Clynton, Comes Huntingdoniæ, Constabularius Castri nostri Dovorriæ, & Custos Quinque Portuum nostrorum, quòd,

Habito Tractatu, tàm cum nonnullis Baronibus dictorum Portuum, quàm cum quibusdam vestrûm, juxta Mandatum Custodis Regni nostri indè factum, super Paratu & Progressu Navium, tàm vestrarum, quàm suarum, supra Mare, ad expugnandum & gravandum Hostes nostros, de Dominio & partibus Franciæ, & eis Adhærentes, & etiam ad vestram & suam Utilitatem & Commodum faciendum, dictis Baronibus & aliis eâ de causâ Convocatis,

Videbatur, pro Tuitione ipsius Regni nostri, & Repulsione dictorum Hostium, expedire quòd Naves ejusdem Regni, pro Guerrâ competentes, cum celeritate, quâ fieri poterit, provideantur, & parentur, & congregentur in aliquo certo loco, exindè pro Defensione Regni & Destructione dictorum Hostium profecturæ, A. D. 1339.

Et quòd Periculosum esset, si aliquæ Naves ad aliquas partes Exteras, causâ negotiandi, anteà aliqualiter se transferrent,

Nos,

Licet intentionem & voluntatem nostram, in hac parte, aliquibus Sociis vestris apud Londoniam, coram eodem Concilio comparentibus, ostendi fecimus & exponi,

Volentes Nichilominus, ex habundanti, vos de præmissis literatoriè informari, & de vestræ Fidelitatis constantiâ & integræ Dilectionis paritate, quas vos, & Prædecessores vestros, nobis, & Progenitoribus nostris habuisse cognovimus, confidentes,

Vos rogamus, nichilominus mandantes, quòd dictas Naves vestras, pro Obsequio nostro, & vestrâ etiam utilitate, parari

A.D.1339. Edw. 3. parari faciatis, ita quòd eas promptas habeatis ad proficiscendum supra Mare cum aliis Navibus dictorum Portuum, & aliorum Locorum dicti Regni nostri, circa instans Festum Sancti Hillarii proximò futurum, vel prout, & quando, per Admirallum Flotæ nostræ Navium, versus partes Occidentales, aut aliàs ex parte nostrâ fueritis præmuniti:

Scientes quòd talem ad vestrum bonum Gestum in præmissis considerationem habebimus, quòd indè debeatis meritò contentari. A.D. 1339. Edw. 3.

Dat. apud Langele nono die Decembris.

Per Concilium.

De Remuneratione, propter Adhærentiam Regi, & de Indempnitate.

A.D.1339. An.13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Intuitu Homagii per, Dilectum nobis, Petrum Moryn, Dominum de Caumpaignes, nobis facti, necnon consideratione Fidelis Obsequii, nobis per eum in partibus Tholosanis impensi, & imposterum impendendi,

Concessimus sibi Centum Libras Sterlingorum, percipiendas annuatim, ad Scaccarium nostrum, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, quousque sibi de Comitatu Vaudrisi, quem sibi dare & liberare promittimus, fecerimus provideri.

Volentes etiam indempnitati dicti Petri gratiosè prospicere, promittimus, bonâ fide, quòd, si propter Adhærentiam, nobis factam, & impensum nobis obsequium, contingat eum Terras & Possessiones, quas jam optinet, amittere, ipsas sibi restituere, vel de aliis æquivalentibus providere, in loco congruo, faciemus. A.D. 1339.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp decimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Abbate & Conventu Sancti Michaelis de Antwerpia, ubi Filius Regis (Leonellus) natus & baptizatus, ac Regina ibidem iterum gravidata.

A.D.1339. An.13. E. 3. Pat. Conceff. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 4. REX, Venerabili in Christo Patri, H. eâdem gratiâ, Episcopo Lincolniensi, seu ejus in Spiritualibus Vicario Generali, necnon, Dilectis sibi in Christo, Subdecano & Capitulo Lincolniæ Ecclesiæ, ac omnibus, quorum poterit interesse, Salutem.

Cùm quisque Gratus accepti Beneficii debeat esse memor, & nedum Antidotis respuere, set oportunis ferre præconiis Munificentiam Donatoris, Nos, Gratitudinis Debitum exequentes, vestræ volumus patere notitiæ,

Quòd, Dilecti nobis in Christo, Abbas & Conventus Monasterii Sancti Michaelis de Andewerpiâ, Ordinis Præmonstratensis, Cameracensis Diœcesis, nos pridem, cum Consorte nostrâ carissimâ, Reginâ Angliæ, Liberis, & Exercitu nostris, ad partes Brabantiæ venientes, infra suum Monasterium antedictum Applausu benivolo susceperunt, & mancipantes nobis liberaliter Hospitium & Res alias, quas habebant, magnum nobis & nostris Humanitatis Officium impenderunt, ac liberantes nobis Domos suas honestas & Officinas, se in Locis Arctis ob nostri reverentiam reponebant, A.D. 1339.

Et quia locus ille, præ cæteris, nobis aptus extitit & securus, ibidem in perplexâ Peregrinatione nostrâ traximus jam moram longam, ubi multos Successus habuimus Prosperos & Votivos; inter quos etiam Natus est ibi nobis ex dictâ Consorte nostrâ Filius & de Sacro Fonte levatus, ac ipsa Consors nostra jam gravidata est ibidem, in proximo, per Dei gratiam, sub Fœlicis Auspicii Sidere, paritura,

Et quia Mora nostra diutina dictis Religiosis nedum, propter sui Compressionem, set propter Expilationem, Direptionem, & Vastationem, Rerum & Domorum, ac Succisionem Boscorum suorum, & alias causas varias, Onerosa fuit multipliciter & Dampnosa, dictumque suum Monasterium, tàm propter hæc, quàm propter Guerras, ante adventum nostrum, in dictis partibus ingruentes,

A. D. 1339. Edv. 3. ingruentes, Facultatibus non mediocriter est Collapsum,

Nos,

Ad præmissa considerationem condignam habentes,

Ac Religionis Honestatem & Devotionem, quas in dicto Monasterio vigere conspicimus & audivimus viguisse, præ cæteris, ab antiquo intimè contemplantes,

Et proindè volentes, ad relevationem ipsius Monasterii, opem ferre,

Dedimus & concessimus eisdem Religiosis Advocationem, seu Jus Patronatûs, Ecclesiæ de Thingden, Lincolniensi Diœcese, & Licentiam ipsam Ecclesiam sibi apropriandi, Fructusque ejusdem Ecclesiæ in usus suos proprios perpetuò perquirendi,

Desiderantes ex intimis hujusmodi Apropriationis negotium promoveri, ut ipsi infra Regnum nostrum Receptaculum habeant, qui Nos tàm humaniter receperunt:

Et, in Signum exuberantis nostræ A. D. 1339. Benivolentiæ, Abbati, jam dicto Monasterio Præsidenti, quasi loco Investituræ, propinavimus Ciphum nostrum. Edv. 3.

Et ideò Devotionem vestram attentè rogamus, qualiter, attentis causis præmissis (quas veras fore certissimè contestamur) de hiis, super Apropriatione ipsius Ecclesiæ, per vos canonicè faciendis, velitis celeriter pertractare, &, prout ad vos pertinet, dictum Apropriationis negotium juxta votum nostrum feliciter expedire; sic vos exhibentes in dicto negotio gratiosos, ut in hoc liquidiùs ostendatur, qualem ad nostri Conservationem honorum geritis sinceritatis affectum.

Dat. apud Andewerp decimo nono die Decembris.

Per Regem.

Litteræ de Conductu pro Cardinalibus.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. *Pat. concess. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 6.*

REX omnibus Amicis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, Domini P. Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconus, Cardinales, & Sedis Apostolicæ Nuncii, ad locum de Valenciennes, pro Tractatu Pacis, in proximo sint venturi,

Suscepimus Eos, Familiam, Res, & Bona sua quæcumque, in veniendo versus locum illum, illuc morando, & exindè quo & quando voluerint redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem: A. D. 1339.

Et ideò vos Amicos rogamus, *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

Dat. apud Andewerp vicesimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Cuyc & Uxore, de Remuneratione.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. *Pat. inter Regem & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 6.*

ROI a touz ceux, qi cestes Lettres verront, ou orront, Saluz.

Sachez que,

Pur l'Omage, que, nostre Chier & Foial, Monseur Otes, Sire de Cuyc, nous ad fait, & pur sa Demure devers nous contre Sire Philip de Valois, qi se dit Roi de France,

Avons Grantez au dit Sire de Cuyc Deux Centz & Cynquante Livres d'Esterlings, a receivre par An, a toute sa Vie, de noz Custumes en Port de Londres, as Termes de Pasque & de Seint Michel, par oveles Portions.

Et, estre ce, avons grantez pur Nous, & noz Heirs, au dit Sire de Cuyc, & a, Noble Dame, Dame Johan sa Compaigne, en Recompensation des Terres, Tenementz, & Rentes, que les ditz Sire de Cuyc & sa Compaigne ont parduz A. D. 1339. en Roialme de France, par cause de sa Demoere devers nous, Trois Mill Florins de Florence, ou la value en autre Monoie covenable, a receivre par An de noz dites Custumes en Port susdir, & as Termes avantditz, par oveles Portions, pur le Terme, que les ditz Sire de Cuyc & sa Compaigne ont es Terres, Tenementz, & Rentes, avantditz, tanque Restitucion leur soit fait de meismes les Terres, Tenementz, & Rentes, ou que nous leur eoms purveuz des autres en Engletetre, ou en autre Lieu covenable, a la verroie value d'yceux, pur le Terme q'ils ont en yceux, come dessus est dit.

Et voloms & Grantoms que le dit Sire de Cuyc, de son dit Fee, de Deux

A. D. 1339. Edw. 3. Centz & Cynquante Livres, & Lui & sa dite Compaigne des ditz Trois Mill Florens de Florence, par Au, & leur Attornez & Procurours, eantz poair de eux a receivre le dit Paiement, soient prestement & pleinement paiez en la forme susdite, devant touz autres de noz Custumes avantdites, parmie les mains des Coillours d'ycelles, nient contrestant nul Assignement ou Ordinance fait a contrair.

Et,

Por ce que les ditz Sire de Cuyc & sa Compaigne ont parduz Seignuries, q'ils avoient en Quatorze Villes de France, & Homages bien de sis Vintz Persones, &, solonc la Custume & Lei du Pais, ils emportereint le Profit des Terres des ditz Homagers un An, apres leur deces, A. D. 1339. Edw. 3.

Si Grantoms, & Promettoms, pur Nous, & noz Heirs, as ditz Sire de Cuyc, & sa Compaigne, que de tut le Profit, q'ils parderont en celle partie, par la cause susdite, nous lui ferroms pleine & preste Restitucion, & creroms & esterroms a ce, q'ils dirront en Bone Foi, quant a l'estimacion des Damages avantditz.

En Tesmoignance de qnec hose, nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes, ensealces de nostre Grant Seal.

Don. a Andevers le 22. jour de Decembre, l'An &c. Treszisme.

De Victualibus pro Rege providendis.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. 13. E. 3. p. 2. m. 4. REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, & omnibus aliis Ministris & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, Dilectum Vallettum nostrum, Richardum de Potenhale, ad providendum, ad opus nostrum,

Quinque Lasta Allecis sori, in partibus de Jernemuth,

Quingenta de Murruz, in partibus de Blakenheth,

Et Quinque Milia de Stokfish, in partibus de Sancto Botolpho,

Pro Denariis nostris indè solvendis,

Ad eadem Allecia, Murruz, & Stokfish, ad certum Locum infra Regnum nostrum, ubi ea carcari ordinavimus, duci & cariari faciendum, & ad Cariagia, pro ductione Victualium prædictorum ad locum prædictum, pro Denariis nostris similiter indè solvendis, capiendum; A. D. 1336

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Richardo, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout per ipsum Richardum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Custode prædicto apud Langele vicesimo tertio die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Bulla, ad Pacem hortatoria, qua Papa. Persona propria, Litem componere se paratum exhibet..

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Otho D. 11. f. 110. infra Bibl. Cot. BEnedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dùm diligenter attendimus, & profundis Cogitationibus meditamur, quanta Summi & Æterni Regis fuerit Benignitas & Misericordissimæ affluentia Pietatis,

Quòd pridem tuis (karissime Fili) &, karissimi in Christo Filii nostri, Illustris Franciæ Regis, ejusque Colligatorum, Ordinatis Aciebus, & multum ex propinquo ad confligendum terribiliter & animosè dispositis hinc & indè, secuta non extiteruut pericula, quæ tantus fragor Armorum & Armatorum impetus minabantur, A. D. 1339.

Eidem Laudum exolvimus præconia, cùm hæc ad Donum Dei maximum, & grande operatum misericorditer a Clementiâ Divinæ Providentiæ, quæ in sui dispositione non fallitur, Miraculum reputetur.

Ex hoc quidem colligi potest etiam apertiùs quòd Altissimo (qui Bella conteret, & Gentibus, ea volentibus, per Prophetam, Dissipationis exterminium comminatur) tanta Sanguinis Redemptorum pretioso Cruore Dominico, quanta fuisset si Conflictum sibi dedissent Acies prædictæ tunc temporis, in totius Christianitatis Dampnum, Opprobrium,

A. D. 1339. Edw. 3. brium, ac Animarum multarum periculum, Effusio non placebat.

Regalis quoque Circumspectio potest etiam advertere diligenter, quantum Tu & Rex prædictus Indignationem habetis formidare Divinam, si Populos Dei, quos ipse a periculis Animarum & Corporum eripuit sic benigne, iterum simili subicere Discrimini curaretis; timendum esset, proculdubio, ut adeò accenderetur, & præsertim vehementiùs contra illum qui hujusmodi Discrimini daret ampliorem operam, Ira Dei, ut tanta Strages tantaque Confusio sequerentur, quòd tota concuteretur Christianitas, & Reformatio Pacis & Concordiæ non solùm difficilis, set impossibilis (quæ non finat Miserator & Misericors Dominus contingere) redderetur.

Et insuper, nec minus considerandum videtur, quantum, occasione Guerrarum præsentium, multis & variis modis, ut fertur, Regii Subditi non modicum sint exausti Pecuniis, & aliis Bonis suis; & etiam quòd, si Continuatio talium Onerum sequeretur (quod absit) amplius gravarentur; quòdque Bellorum Eventus est dubius, & multùm, ubi Dei timeretur Indignatio, formidandus.

Ideóque Regiam Magnificentiam rogamus in Domino attentius & hortamur, eam, nichilominus per Dei Misericordiam obsecrantes, quatenus, præmissa & alia, quæ possunt occurrere Circumspectioni Regiæ in hac parte, revolvens intra Claustra Pectoris Regii, & deducens in exactæ deliberationis Examen, ad reformandam Pacem cum Rege præfato, vel Treugas ineundas, ut tuis (dilectissime Fili) tuorumque obvietur Periculis, & Deo (qui Pacem diligit, & in Viris pacificis delectatur) magis placeas, teque acceptiorem eidem efficias, Animum abilites Regium & inclines, dilectorum Filiorum nostrorum, Petri Tituli Praxedis, Presbiteri, & Bertrandi Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Cardinalium, Apostolicæ Sedis Nunciorum, Zelatorum utique Regii Honoris & commodi, quos dudum ad partes illas, propter ea, de Consilio Fratrum nostrorum, destinavimus, monitis & salubribus circa hoc persuasionibus effectualiter nichilominus adquiescens. A. D. 1339. Edw. 3.

Sanè, cùm propter ea, quæ præmissa sunt, & quia hujusmodi & aliis innumeris periculis, ex Guerris prædictis eminentibus, obviare salubriter, & ut inter Te (Fili Amantissime) dictumque Regem, tibi nexu propinquo Sanguinis & Affinitatis conjunctum, Pacis plenitudo & mutuæ Caritatis dilectio vigeant, pacis Reformationem hujusmodi ferventibus desideriis peroptamus (si forsan per eosdem Cardinales ad Pacem ipsam attingi non possit) in illis partibus, Tuque, præcarissime Fili, & Rex prædictus, vos ad mutuam habilitantes Concordiam, Deo placabilem, Hominibus amabilem, Christianitati utilem, ac utrique vestrûm multipliciter opportunam, consentire volueritis, ut Nos, ad Pacem ipsam reformandam, tanquam Tractator Amicabilis, in Personâ propriâ intendamus, & initis aliquibus invicem Treugis vel concessis Sufferentiis ab Invasionibus & Commotionibus Bellicis, usque ad tempus opportunum, infra quod Tractatus Pacis inchoari, continuari, &, si Misericordiarum Dominus dederit, ad Finem possit deduci fœlicem & votivum, Nuncios vestros mandatis suffultos idoneis ad nos propterea destinando,

Nos, licet arduis & importabilibus Negotiis agitemur continuè supra vires, paratos ob desiderium Pacis prædictæ nos offerimus, aliis, quantum commodè cum honestate fieri poterit, prætermissis, efficaciter super reformatione hujusmodi pro Quiete, Utilitate & Honore utriusque partis, interponere, sicut præmisimus, prout ex alto nobis ministrabitur, Solicitudinis nostræ partes; super quibus, maturâ Deliberatione prævià, rescribat nobis vestra Regalis Magnificentia suæ Beneplacitum voluntatis.

Dat. Avinion. decimo Kal. Januarii, Pontificatûs nostri Anno Quinto.

Pro Duce Brabantiæ, de Annuitate.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnat. German. 13. E. 3. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. salutem.

Sciatis quòd nos, Intuitu Homagii & Fidelitatis, quæ, Princeps Illustris, Johannes Dux Lothringæ, Brabantiæ, & Lemburgiæ, Consanguineus noster carissimus, gratanter & amicabiliter nobis fecit, A. D. 1339.

Volentes

A. D. 1339. Edw. 3. Volentes Eum Munere respicere Gratioso,

Concessimus ei Mille & Quingentas Libras Sterlingorum, habendas & percipiendas Annis singulis, ad totam Vitam suam, ad Scaccarium nostrum, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones. A. D. 1339. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp 28. die Decembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

De Compromisso in Comitem Sarum & Dominum de Cuyc, super Feodo Ducis Brabantiæ.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm dudùm,

Habito Tractatu inter certos Procuratores nostros ex parte unâ, & Illustrem Johannem Ducem Lothringæ, Brabantiæ, & Lemburgiæ, Consanguineum nostrum carissimum ex alterâ, super Feodo dicto Duci, pro Morâ suâ, nobiscum faciendâ, constituendo,

Non fuisset tunc de Summâ dicti Feodi finaliter Concordatum, pro eo quòd idem Dux Septuaginta Milia Librarum Sterlingorum sibi propter hoc concedi petebat, set dicti Procuratores nostri præfato Duci Sexaginta Milia Librarum tantummodo promittebant,

Nos & Dux prædictus,

Volentes super dictâ variatione amicabiliter ordinare,

Mutuò compromisimus in, Nobiles Viros, Willielmum de Monte Acuto, Comitem Sarum, & Otonem Dominum de Cuyc, Fideles nostros dilectos,

Ut, quod ipsi super dictis Decem Milibus Librarum, super quibus variatum extitit, ordinarent vel arbitrari curarent, uterque nostrûm servare teneretur,

Qui, virtute dicti Compromissi, communiter ordinârunt quòd nos Quinque Milia Librarum Sterlingorum præfato Duci, propter hoc, solvere deberemus Tribus Terminis, A. D. 1339.

In Festo Sancti Michaelis proximò futuro,

Et in Festo Paschæ proximò tunc sequente,

Et in Festo Sancti Michaelis extunc immediatè sequente, per æquales Portiones,

Et quòd præfatus Dux a nobis plus non peteret ex hac causâ,

Nos igitur, Ordinationem & Arbitrationem prædictas in omnibus, quatenus ad nos attinet, acceptantes, ad Solutionem dictorum Quinque Milium Librarum Sterlingorum, prædictis Terminis, modo quo præmittitur, faciendam, Obligamus Nos & Hæredes nostros, ac Bona nostra quæcumque Præsentia & Futura.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo octavo die Decembris, Anno Regni nostri Tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Duffle, de Pensione intuitu Homagii concessa.

A. D. 1339. An. 13. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Intuitu Homagii, per, Dilectum & Fidelem nostrum, Henricum Bertaldi, Dominum de Duffle & Geyle, nobis facti,

Concessimus ei Viginti & Quatuor Libras Sterlingorum, habendas & percipiendas, Annis singulis, ad totam Vitam suam, ad Scaccarium nostrum, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis per æquales Portiones. A. D. 1339.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp vicesimo octavo die Decembris, Anno ut supra.

A. D. 1339. *Ad Senescallum Regis Siciliæ, de Pecunia sequestrata, relaxanda.*

An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angliæ & Vasconiæ 13. E. 3. m. 4.

REX, provido Viro, Domini Regis Jerusalem & Siciliæ, in Comitatibus Provinciæ & Forcalquerii, Senescallo, Salutem.

Cùm pridem, pro nostris Negotiis prosequendis, apud Monacum, infra Districtum Januæ, certarum fieret Armatio Galearum, fuit per quendam A. D. 1339.

Locum

A. D. 1339. Edw. 3. Locum vestrum tenentem ipsius Armationis negotium impeditum, Arestatâ Pecuniâ nostrâ, quæ pro dicto Negotio mittebatur, in nostri non modicam Injuriam & Jacturam,

Cúmque postmodùm dicta Pecunia, Nobis, vel alteri nomine nostro, restituenda, ad Romanam Curiam portaretur, pars dictæ Pecuniæ (circiter Quatuor Milia & Ducentos Florenos de Florentiâ) de Mandato Curiæ vestræ, fuit in manibus quorumdam Mercatorum in dictâ Romanâ Curiâ Sequestrata, & facienda nobis ejus Restitutio voluntarie impedita; quæ præfato Domino Regi, Consanguineo nostro carissimo (cui placere cupimus) credimus probabiliter non placere; A. D. 1339. Edw. 3.

Placeat igitur vobis, petimus, dictum Sequestrum facere relaxari, & Pecuniam ipsam Nobis, vel Procuratori nostro restitui, ut est justum:

Super quo, Dilecto & Fideli nostro, Nicolino de Flisco placeat vobis, petimus, in dicendis ex parte nostrâ, Credulam dare Fidem.

Dat. apud Andewerp vicesimo nono die Decembris.

Per Regem.

Pro Domino de Cuyk.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnat. Germdn. 13. E. 3. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos teneri, & per Præsentes firmiter obligari, Nobili Viro, Otoni Domino de Cuyk, Fideli nostro dilecto, in Centum, & Viginti, & Quinque Libris Sterlingorum, quas, pro facto nobis per ipsum Homagio, sibi in Festo Sancti Michaelis ultimò præterito solvisse debuimus:

Et etiam in Mille, & Quingentis Florenis de Florentia,

Quos, in Festo Natalis Domini ultimò præterito, de illis Tribus Milibus Florenorum, quos sibi & Nobili Mulieri Johannæ Uxori suæ pro Terris, quas jam perdiderunt in Regno Franciæ, propter Adhærentiam nobis factam, per alias Litteras nostras Patentes annuatim solvere concessimus, debuisset recepisse;

Quos quidem Centum, & Viginti, & Quinque Libras, ac Mille & Quingentos Florenos, præfato Otoni, seu ejus in hac parte Attornato vel Procuratori, de Custumis nostris, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, in Festo Paschæ proximò futuro, per manus Collectorum dictarum Custumarum solvere promittimus bonâ Fide. A. D. 1340.

Volentes quòd idem Oto, in dictis Summis, sic recipiendis, cuntis aliis, Assignationes super dictis Custumis habentibus, præferatur; quâcumque Ordinatione contrariâ non obstante.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Littera Procuratoria ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. Conceff. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 2. REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Ad instantiam, Reverendorum Patrum, P. Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Cardinalium, Sedis Apostolicæ Nunciorum, ad procurandum Pacem inter Dominum Philippum de Valesio (pro Rege Franciæ se gerentem) & Nos specialiter transmissorum,

Consentire volentes Pacis Tractatui, quam habere cum omnibus affectamus,

Ac de Fidelitate & Circumspectione providâ, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi,

Ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, H. Derbiæ, & W. Sarum, Comitum, Necnon, Magistrorum Willielmi de Exon, Sacræ Theologiæ, & Alexandri de Oneby, Juris Civilis, Professorum, plenius confidentes, A. D. 1340.

Ipsis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Episcopum unum esse volumus) ad Tractandum, Concordandum, Componendum, & Transigendum pro Nobis, & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Dignitatibus, Regnis, Honoribus, Hæreditatibus, Terris, Possessionibus, & Juribus, ad Nos quocumque Jure, Titulo, vel Colore, pertinentibus,

Necnon super omnibus & singulis Quæstionibus, Controversiis, Arestis, Demandis, & Debatis, Actionibus, Litibus, & Processibus, super hiis inter

A. D. 1340. Edw. 3. Ipsum & Nos dependentibus, vel quæ occasione præmissorum moveri poterunt,

Ac super omnibus Dampnis & Injuriis mutuò, in Terrâ, & in Mari, factis & illatis,

Necnon Expensis & Interesse, quæ exigi poterunt hinc & inde,

Ac Pacem plenam, & Fœdus perpetuum, inter dictum Dominum Philippum pro se, & Hæredibus suis, & Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, ineundum,

Ac Treugas, seu Guerræ Sufferentiam, Concedendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, Composita, Transacta, & Inita fuerint ac Concessa, quatenus ad nos attinet, quâcumque Firmitate vallandum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, A. D. 1340. Edw. 3.

Plenam committimus & concedimus Potestatem,

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Episcopum, & Comites, ac Willielmum, & Alexandrum, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Episcopus sit unus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. apud Andewerp secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilis Littera ad Tractandum cum Cardinalibus.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Ibid. REX Universis, *&c. ut supra usque ibi*, nomine nostro, cum Dominis Cardinalibus suprascriptis, & eorum altero, ac Deputandis ab eis, & altero eorumdem, super quibuscumque Dignitatibus *&c. usque ibi* super hiis inter Nos & Ipsum Philippum dependentibus *&c. ut supra.* A. D. 1340.

Pro Domino de la Breto, de Securitate, propter Adhærentiam Regi, contra Philippum de Valesio factam.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. Concess. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3. m. 2. REX omnibus, ad quos &c. Salutem,

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Vir Potens & Nobilis, Bernardettus Dominus de la Breto, nobis contra, Virum Magnificum, Dominum Philippum de Valesio, pro recuperandis Juribus nostris Hæreditariis, ut intelleximus, adhærere & subvenire proponat, Magnis se Periculis in hoc exponendo,

Nos,

Ipsius Gratitudinem multipliciter acceptantes, & proindè volentes Indempnitati suæ & illorum, quos ad Obsequia nostra secum adduxerit, prospicere, sicut convenit, in hac parte,

Concedimus & promittimus, bonâ Fide, quòd, si idem Bernardettus nobis sic adhærere curaverit, cum præfato Philippo non capiemus Treugam vel Guerræ Sufferentiam, nisi præfatus Bernardettus, & Alii, sic per eum adducti, in dictâ Treugâ vel Sufferentiâ sint specialiter Comprehensi, & quòd per Eam Securitati suæ caveatur, A. D. 1340.

Nec Pacem cum dicto Philippo, sine Consensu dicti Bernardetti, aliqualiter iniemus,

Et, si contingat (quod absit) præfatum Bernardettum, vel alios adductos ad nostra Obsequia sic cum eo, Castra, Terras, Possessiones, Redditus, vel Res alias, occasione Adhærentiæ, contra dictum Philippum nobis factæ, amittere, nos Dampna, quæ sic propter nos incurrerint, ipsis plenariè refundemus;

Ad quod Nos, & Hæredes nostros, ac omnia Bona nostra, firmiter Obligamus.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro

A.D. 1340. Edw. 3. A.D. 1340. Edw. 3.

Pro Bernardetto de la Breto & Hugone de Gebennis, Capitaneis, & Locum tenentibus, in Aquitania constitutis.

A.D. 1340. An. 13. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Bernardetto Domino de la Breto, & Hugoni de Gebennis Domino de Vorray & de Athon, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De vestris Strenuitate, Fidelitate, & Circumspectione providâ, confidentes,

Facimus & constituimus vos Capitaneos, & Locum nostrum Tenentes, in Ducatu prædicto,

Dantes & Concedentes vobis, & utrique vestrûm in solidum, plenam Potestatem, & Mandatum speciale, dictum Ducatum ab Invasionibus quorumcumque Inimicorum nostrorum, etiam in Manu forti, si oporteat, defendendi,

Ac Terras & Jura, ratione dicti Ducatûs ad Nos pertinentia petendi & recuperandi,

Necnon Merum & Mixtum Imperium, & Gladii Potestatem, & Jurisdictionem omnimodam, Altam & Bassam, infra dictum Ducatum exercendi,

Et omnes & singulos, Rebelles nostros ibidem, a Terris, Feodis, Honoribus, & Juribus quibuscumque (quæ de nobis tenent, vel tenere deberent, in Ducatu prædicto) privandi, & realiter amovendi, & ea in Manum nostram capiendi, A.D. 1340.

Ac omnia alia & singula faciendi & exercendi, quæ ad Officium Capitanei, seu Locum nostrum Tenentis, ibidem pertinere noscuntur, & quæ ad bonam Directionem, & Regimen, ac Recuperationem, Terrarum & Jurium nostrorum prædictorum, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per vos, aut vestrûm alterum, Nomine nostro, factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. has Litteras nostras Patentes fieri fecimus pro nostro beneplacito duraturas.

Dat. apud Andewerp tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

De intendendo Capitaneis antedictis.

A.D. 1340. An. 13. E. 3. Ibid.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Senescallis, ac omnibus Ministris & Fidelibus suis, dicti Ducatûs, ad quos &c. Salutem.

Cùm nos,

De Strenuitate, Fidelitate, & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Bernardetti Domini de la Breto, & Hugonis de Gebennis Domini de Vorray & de Athon, confidentes,

Fecerimus & constituerimus ipsos Capitaneos, & Locum nostrum Tenentes, in Ducatu prædicto, *&c. ut supra usque ibi* exigant speciale, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1340.

Vobis, & vestrûm singulis, mandamus, firmiter injungentes, quòd præfatis, Bernardetto & Hugoni, ac eorum alteri, in præmissis omnibus & singulis, prout ad vos attinere dinoscitur, sitis Intendentes & Auxiliantes, quotiens & quando per eos, vel eorum alterum, super hiis ex parte nostrâ fueritis requisiti.

Dat. apud Andewerp tertio die Januarii.

Pro Duce Gelriæ, de Indempnitate.

A.D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. inter Regem & divers. Magnates Germ. 13. E. 3. m. 7.

ROI a touz ceux &c. Saluz.

Sachez que,

Come, Noble Prince, Monsieur Reinaud, Ducs de Gelre, & Conte de Zutphen, nostre treschier Frere, soit Oblige, pur Nous, as aucunes certeines Persones, Citiens de la Cite de Coloine, en Cynk Mill Florins, queux nous leur devions aver paiez as Termes Passez, A.D. 1340.

Et nostre dit Frere nous eit Grantez de nous faite aver Prorogacion du Paiement

A. D. 1340. Edw. 3. ment de meisme la Somme, tanque a la Feste de la Native Saint Johan Baptistre prochain avenir,

Nous,

Voillantz Garder nostre dit Frere des Damages en celle partie,

Grantoms & Promettoms, en Bone Foi, d'Aquiter nostre dit Frere, devers les ditz Citiens, au dit jour, de la Somme avantdite, & de lui Paier, solonc son loial dit, quel il vorra maintenir sur la Bone foi, toutes maneres de Pardes & Damages, qil avera sustenu par celle encheson.

Don. a Andevers le Quart Jour de Janever.

Pro Duce præfato, de Custibus & Expensis, in Negotiis Regis prosequendis, factis & faciendis, per Regem solvendis.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Ibid.

ROI a touz ceux, qi cestes Lettres verront, ou orront, Saluz.

Sachez que,

Come, Nobles Prince, Monseur Reinaud Ducs de Gelre, & Conte de Zutphen, nostre treschier Frere, puis nostre venue des parties de France, eit molt Travaille entour noz Busoignes, & unqore eit promis de travailler, & par celle cause eit molt demore hors de son Pais, & unqore fra, pur l'exploit de noz dites Busoignes, a Grantz Custes & Frees,

Si promettoms, en Bone Foi, que des Custees & Frees, q'il ad ensi mis, puis nostre dite venue en France, & fra parentre cy & la Pasque prochain avenir, pur la suite de noz dites Busoignes, nous lui ferroms prest & plein Paiement a la Feste de la Nativite Seint Johan Baptistre prochain avenir, solonc son dit, quel il vorra maintenir sur sa bone foi; a queu Paiement, prestement & loialement faire, nous Obligeons nous, & noz Heirs, & touz noz Biens Meubles & Nonnmeubles, Presentz & Avenir.

En Tesmoignance &c.

Don. a Andevers le Quart jour de Janever.

Par le Roi.

De tractando cum Comite Flandriæ super Sponsalibus.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. Conceff. Hom. Angl. & Vasc. 13. E. 3.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum, & Henrici de Fereres Camerarii nostri, & Galfridi de Scrop Militis, pleniùs confidentes,

Ipsis, & Duobus eorum, ad Tractandum & Concordandum pro Nobis, & nostro Nomine, cum spectabili Lodowico Comite Flandriæ, & Deputandis ab eo, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Lodowicum Filium Primogenitum dicti Comitis, & Isabellam Filiam nostram carissimam, contrahendis,

Necnon super Dote & Dotalitio, propter Nuptias in hac parte constituendis,

Terras & Possessiones nostras, infra Regnum Franciæ, propter hoc dandum & concedendum,

Et ad Pecuniam, quam expedire viderint ex hac causâ, promittendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, Data, Concessa, vel Promissa fuerint, quâcumque Securitate firmandum,

Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem,

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Comitem, Henricum, & Galfridum, Actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum; & quod ea, quæ sic Tractata, Concordata, Data, Concessa, vel Promissa fuerint, faciemus per Litteras nostras Patentes, sub Magno nostro Sigillo, statim, cùm super hoc requisiti fuerimus, confirmari.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerpiam Quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1340. Edw. 3.

De tractando cum dicto Comite & probis Hominibus Flandriæ, & de Recognitione Superioritatis in Regno Franciæ per Eos Regi facienda.

A.D. 1340. An. 13. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate probatâ, & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum, Henrici de Fereriis Camerarii nostri, & Galfridi de Scrop Militis, pleniùs confidentes,

Ipsis, & Duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro Nobis, & nostro Nomine, cum spectabili Ludowico Comite Flandriæ,

Et cum probis Hominibus & Comunitatibus Villarum de Gandavo, Brugges, & Ipre,

Ac aliarum Villarum & Locorum de Flandriâ conjunctim & divisim,

Super Alligantiis & Amicitiis, inter Nos & nostros Subditos ex parte unâ, & præfatum Comitem, ac dictos Homines de Flandriâ, ex parte alterâ, ineundis,

Et Auxiliis, nobis per ipsos, pro recuperatione Regni nostri Franciæ, effectualiter impendendis,

Necnon de Recognitione nostræ Superioritatis, in dicto Regno Franciæ, per eos nobis, ut Regi Franciæ, faciendâ,

Et ad constituendum eis, ex hac causâ, congruam Pecuniæ quantitatem, in subventionem Expensarum, pro nobis circa dictam Recuperationem faciendarum,

Ac etiam ad concedendum prædictis, Comiti & Hominibus de Flandriâ, Villas de Be   de Lisle, & de Doway, quæ sunt infra Limites dicti Comitatûs, Habendas & Tenendas perpetuò annexas dicto Comitatui, sicut fuerant ab antiquo,

Necnon ad concedendum, de gratiâ nostrâ speciali, prædictis, Comiti & Hominibus, Civitatem Tornacensem, Habendam & Tenendam perpetuo de nobis & Hæredibus nostris, Regibus Franciæ, sub Districtu eorumdem,

Necnon ad consentiendum & concedendum ut omnes & singuli Processus, & Sententiæ, ad instantiam Progenitorum & Prædecessorum nostrorum Regum Franciæ, & cujuscumque eorumdem, contra Homines & Inhabitatores Flandriæ per Sedem Apostolicam lati & promulgati, relaxentur & penitùs subducantur, & ad ipsos Processus, & Sententias, ac Pœnas, contentas in eisdem, quantum in nobis est, relaxandum & subducendum,

Ac præmissa omnia & singula quâcumque Securitate firmandum,

Et ad concedendum præfato Comiti Flandriæ Comitatum Atrabatensem, qui ad ipsum Jure Hæreditario dicitur pertinere,

Et ad faciendum & concedendum omnia alia & singula, quæ ad Conservationem & Fomentum mutuæ Dilectionis & securæ Comunionis inter nostros Subditos & Homines de Flandriâ necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, quantum possumus, & ad nos attinet, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatos, Comitem, Henricum, & Galfridum, & Duos eorum, Actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum;

Et quòd omnia & singula, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, statim, cùm super hoc requisiti fuerimus, per Litteras nostras Patentes, in formâ debitâ, prout ad plenam Observationem eorumdem meliùs fieri poterit, confirmari.

In cujus &c.

Dat. apud Andewerp quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Parliamento inchoando, Custode Regni absente.

A.D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. 13. E. 3. p. 2. m. 4.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, ad instans Parliamentum, apud Westmonasterium Summonitum, conventuris, Salutem.

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Edwardus Dux Cornubiæ & Comes Cestriæ, Filius noster carissimus, Custos Regni nostri, propter quædam Negotia, sibi

A. D. 1340. Edw. 3. sibi incumbentia, sit ad præsens præpeditus quo minus isto die Jovis, in Octabis Sancti Hillarii, apud locum prædictum valeat personaliter interesse,

De Circumspectionis & Industriæ magnitudine, Venerabilis Patris, Johannis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis,

Et, discretorum Virorum,

Magistri Willielmi la Zousche, Decani Ecclesiæ beati Petri Eborum, Thesaurarii nostri,

Richardi de Wylughby, Johannis de Stonore, & Johannis de Sancto Paulo,

Plenam fiduciam reportantes,

Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum, ad inchoandum & continuandum Parliamentum prædictum, nostro & dicti Filii nostri Nomine, & ad faciendum ea, quæ pro nobis per prædictum Filium nostrum facienda fuerint, usque Adventum ejusdem Filii nostri ibidem, deputamus & assignamus:

Et ideo vobis mandamus quòd eisdem, Archiepiscopo, Thesaurario, Richardo, Johanni, & Johanni, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, intendentes sitis in præmissis in formâ prædictâ.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Langele decimo nono die Januarii.

Regis, Episcopi Lincolniensis, & Comitis Sarum, pro decem Milibus Librarum, mutuatis, solvendis, Obligatio.

A. D. 1340. An. 13. E. 3. Pat. inter Rogeros & diversos Magnates German. 13. E. 3. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis nos recepisse, ex causâ veri & puri Mutui, in Pecuniâ numeratâ, de, Dilectis nobis, Johanne de Ponte, Leone de Mirabellâ, Lodowico Pellet, & Antonio Abolon, Decem Milia Librarum Sterlingorum,

Cujus quidem Summæ Medietatem, infra Mensem, a tempore primi Reditûs nostri in Angliam,

Et aliam Medietatem, infra Mensem, a fine dicti primi Mensis inmediatè sequentem,

Præfatis, Johanni, Leoni, Lodowico, & Antonio, seu eorum Attornatis, Procuratoribus, vel Nunciis, ad hoc per ipsos constitutis, in bonis & legalibus Sterlingis, vel aliâ Monetâ congruâ, aut in Lanis seu Mercandisis aliis, quas dicti, Attornati, Procuratores, vel Nuncii, duxerint acceptandas, plenè solvere, & ad partes Flandriæ vel Brabantiæ transmittere sub nostro proprio Periculo, promittimus bonâ Fide, & in verbo Regiæ Veritatis:

Ad quas quidem Solutionem & Transmissionem in formâ, quâ præmittitur, faciendum, necnon ad Refusionem & & Solutionem Dampnorum & Expensarum, si quæ dicti, Johannes, Leo, Lodowicus, & Antonius, seu eorum Attornati, Procuratores, vel Nuncii, ratione retardatæ, vel non plenè factæ, Solutionis prædictæ, incurrerint, Obligamus nos, & Hæredes nostros, ac omnia Bona nostra, & Hæredum nostrorum, Districtioni cujuscumque Judicis, infra cujus Districtum ea contigerit inveniri; Renunciantes Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, & omni alii Juris A. D. 1340. & facti Remedio, quæ nobis, ad exclusionem præmissorum, poterunt quomodolibet suffragari.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes, Magno Sigillo nostro signatas.

Dat. apud Andewerpiam vicesimo primo die Januarii, Anno Regni Regis Tertiodecimo.

Et nos, Henricus, permissione divinâ, Lincolniensis Episcopus,

Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum, & Marescallus Angliæ,

Henricus de Ferrariis, & Galfridus Lescrop, Milites,

Ac Willielmus de Kyldesby Clericus,

Et Obsequales dicti Domini Regis,

Nos, & nostrûm quemlibet in Solidum, pro dictis Decem Milibus Librarum Sterlingorum, Principales constituimus Debitores, & ad Solutionem, tàm dicti Debiti Principalis, quàm Dampnorum & Expensarum prædictorum, modo quo præmittitur, faciendum obligamus nos, & singulos nostrûm in Solidum, Fide Mediâ, ac Hæredes nostros, ac omnia Bona nostra, & nostrûm cujuslibet, Districtioni & Arestationi cujuscumque Judicis, seu Domini Temporalis, infra quorum Potestatem seu Districtum ea contigerit reperiri; Renunciantes beneficio Episcopale divi Adriani, & Divisioni petendæ dicti debiti, ac omni alii Exceptioni, Cavillationi, & cujuscumque Remedio Juris & Facti, quæ nobis, vel alicui nostrûm,

seu

A. D. 1340. Edw. 3. seu Hæredibus nostris, quo minus præmissa omnia & singula facere teneamur, valere poterunt quoquo modo.

In cujus rei Testimonium Sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat. Loco, Die, & Anno, supradictis. A. D. 1340. Edw. 3.

Pro Guydone de Flandria, de Redemptione & Juramento relaxandis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Franc. 14. E. 3. m. 3.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Guido de Flandriâ, nuper per, Dilectum & Fidelem nostrum, Walterum de Mannay, tunc Admirallum Flotæ nostræ de Guerrâ, captus extiterit, ac Finem & Redemptionem pro certâ Summâ Pecuniæ, pro Deliberatione suâ habendâ, fecerit cum eodem,

Idémque Guido præfato Waltero, fide mediâ, juraverit & promiserit se a Custodiâ ejusdem Walteri, seu Deputandorum ab eo, nullatenus recessurum, nisi prius Redemptionem suam prædictam persolverit, vel Licentiam ad hoc habuerit specialem,

Nos,

Tàm ad instantiam, dilectorum & fidelium nostrorum, Capitaneorum, Scabinorum, & Consulum, Villarum de Gandano, Brugges & Ipre, ac totius Communitatis Comitatûs Flandriæ, quàm ob specialem Affectionem, quam ad Personam præfati Guidonis gerimus & habemus, A. D. 1340.

Volentes eidem Guidoni gratiam in præmissis facere specialem,

Ipsum a Captivitate prædictâ liberavimus: Remittentes eidem Redemptionem & quicquid aliud ab eodem, ratione Captivitatis prædictæ, exigi poterit quoquo modo: Ipsúmque a Juramento suo, facto in hac parte, penitùs quietamus; & hoc omnibus (quorum interest) innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Gandanum vicesimo sexto die Januarii, Anno Regni nostri Franciæ primo, Angliæ vero Quartodecimo.

Pro Hugone de Gebennis, de Indempnitate.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Attendentes Fidelitatem, quam, dilectus & fidelis noster, Hugo de Gebennis Dominus de Athon & de Vorray nobis fecit, ac Servitia grata, quæ contra Philippum de Valesio (pro Rege Franciæ se gerentem) nobis impendit, & in futuro impendere se promisit,

Ac proindè volentes Securitati ipsius Hugonis, prout convenit, providere,

Concedimus & promittimus, bonâ Fide, quòd cum præfato Philippo Pacem seu Concordiam nullatenus inibimus, nec Treugam seu Guerræ Sufferentiam aliqualiter capiemus, nisi dictus Hugo in eisdem specialiter sit contentus, & per eas Indempnitati suæ consulatur. A. D. 1340.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Gandano vicesimo sexto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super Conventionibus, cum Flandrensibus, jurandis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm certæ Conventiones inter Nos ac, Dilectos & Fideles nostros, Capitaneos, Scabinos, Burgimagistros, Consules, & Probos Homines, Villarum Brugges & Ipre, ac etiam Villarum & Locorum aliorum, Comitatûs Flandriæ, pro Se & totâ Communitate dicti Comitatûs, initæ sint & concordatæ,

Nos,

De sinceritate, Illustris Reinoldi, Ducis Gelriæ & Comitis Zutphen, Affinis nostri dilecti, intimè confidentes, ad Jurandum in Animam nostram, tactis Sacrosanctis Evangeliis, de dictis Conventionibus, quatenus ad nos attinet, per Nos plenariè & inviolabiliter observandis, plenam sibi, tenore præsentium, A. D. 1340.

A. D. 1340. Edv. 3. præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros, & pro viribus impleturos, quicquid idem Dux, nostro nomine, juraverit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Gandanum vicesimo octavo die Januarii, Anno Regni nostri Franciæ primo, Angliæ vero Quartodecimo.

Super Expensis Nicholini de Flisco.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm mittamus, Dilectum & Fidelem nostrum, Nicholinum de Flisco ad diversas partes Cismarinas, pro quibusdam Negotiis nostris prosequendis,

Concedimus eidem Nicholino, pro Expensis diurnis ipsius, & Servientum suorum, Tresdecim Solidos & Quatuor Denarios, percipiendos exnunc quolibet die, quamdiù nostris Negotiis, de Mandato nostro, sit intendens.

In cujus &c.

Dat. apud Gandanum tricesimo die Januarii, Anno Regni nostri Franciæ primo, Angliæ verò quartodecimo.

Ad Papam, super Pace cum Philippo de Valesio, Responsio Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Otho D. 11. f. 112. d. in fra Bibl Cot.

SAnctissimo &c. Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, &c.

Reverenter & devotè recepimus Sanctitatis vestræ Literas ultimò nobis missas, per quas Pacem reformandam, vel Treugas ineundas, cum Domino Philippo de Valesio, nobis vestra Benignitas persuasit, clementer adiciens vos velle ad ipsam reformandam in Personâ propriâ, tanquam Tractator amicabilis, intendere, si Nos & prædictus Dominus Philippus ad hoc voluerimus consentire.

Nos quidem, dictam Affectionem vestram, de Filiorum quiete sollicitam, in Domino contemplantes, de salubri persuasione vestrâ, & Oblatione tantâ rámque Piâ, Grates & Gratias vobis humiliter exolvimus quas valemus, &, sub firmâ Dilectionis & Rectitudinis vestræ fiduciâ, sanis vestris cupimus inhærere Consiliis, nosque Sanctis vestris beneplacitis specialiter conformare.

Sed in publicam Notitiam jam devenit, qualiter idem Dominus Philippus Regnum nostrum Franciæ, ad Nos per mortem, celebris memoriæ, Domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, Avunculi nostri, legirimè devolutum, sibi contra Justitiam usurpavit;

Et, eo non contentus, Terras nostras, in Ducatu Aquitaniæ, sibi attraxit, & attrabit juxta vires: Insulas nostras in Mari, & etiam Regnum nostrum Angliæ invadens hostiliter cum Navigio (quod, sub colore Sancti Passagii Transmarini, parare se finxerat) desertâ, quam juraverat, Causâ Christi.

Scotos etiam in nostri Rebellionem perperàm concitavit, machinans omninò nos deprimere, ut sic dictum Regnum nostrum Franciæ, & alias Terras nostras Hæreditarias, possit contra Deum & Justitiam, juxta insatiabile suum dominandi Desiderium, retinere.

Cui, sicut aliàs Sanctitati vestræ scripsisse nos meminimus, plures obtulimus amabiles vias Pacis, volentes ab eo Pacem redimere cum non modico nostrorum Jurium detrimento.

Set ipse, per Tractatus varios diu nos protrahens sub incerto, & magnis Sumptibus nos exponens (ut nostrum exhauriret Ærarium, & sic Nos ad Recuperationem Jurium nostrorum efficeret Impotentes) finaliter aliquid nobis facere non curavit, sed semper in Nos Persecutio sua crevit.

Propter quod, impellente necessitate, ad partes venimus Transmarinas, ad inducendum Amicorum nostrorum Potentiam pro reformandis illatis, & propulsandis inferendis, per eum nobis Injuriis, & Juribus nostris Hæreditariis optinendis; quæ, pro certo, negligere non intendimus, set Illa, nisi aliam viam congruam habere poterimus, prosequemur pro viribus Deo Duce.

Et, licet coram, Reverendis Patribus, Petro, Tituli Sanctæ Praxedis, Presbitero, & Bertrando, Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono, Cardinalibus, & Sanctitatis vestræ Sedis Nunciis (qui circa

A. D. 1340. Edv. 3. circa Pacis negotium laudabiliter & sollicitè laborârunt) petitum sit, nostro nomine, dictum Regnum Franciæ, quod ad nos pertinere noscitur omni Jure: Nosque præfatis Cardinalibus, super certis viis Pacis, velle nostrum, bonâ fide, fecerimus aperiri, Offerentes semper ad omnem viam Pacis rationabilem nos paratos; pro certo tamen, de voluntate Partis Adversæ, nec per dictos Cardinales, nec per alios, hucusque scire nequivimus quòd idem Dominus Philippus nobis quicquam facere voluit, vel offerre.

Et, re verâ, si nobis Oblationem, etiam Mediocrem, tunc fecisset, ad vitanda Guerrarum Discrimina, & Expensarum Profluvia, super eâ Responsionem rationabilem fecissemus; set jam non videmus quid, per viam Pacis, ulterius cum honore nostro facere valeamus.

Si tamen adhuc placeat præfato Domino Philippo nobis offerre rationabilem viam aliquam, vel etiam vestra Moderatio provida, seu dicti Domini Cardinales, hujusmodi viam congruam (cui prædictus Dominus Philippus consentire voluerit) nobis fecerint aperiri, statim (cùm de illâ nobis constiterit) Deliberationem habere volumus super eâ, ac talem Responsionem celeriter facere, quæ Sanctitati vestræ, & cunctis, A. D. 1340. Edv. 3. Considerationem rectam & ordinatam habentibus, videri debeat rationabilis & accepta.

Et si forsan, super dictâ viâ, nostrorum Amicorum & Fidelium foret requirendus & optinendus assensus, circa illum optinendum poneremus omnem dilligentiam quam possemus, ita quòd per nos non stabit quin Concordia bona fiat, si pars altera velit condescendere Rationi.

Supplicamus ergo vestræ Clementiæ toto corde, quatenus nostras Justitiam & Intentionem,in veritate fundatas,velitis, si placet, debitè ponderare, & Nos (qui Vos, & Sanctam Romanam Ecclesiam, in omni devotionis plenitudine reveremur) in Solidæ Dilectionis & Favoris gratiâ misericorditer confovere, de Nobis, ut de Fillo devotissimo, sentientes.

Nam Testis est nobis Conscientiarum Dominus, quòd Honores & Libertates Ecclesiasticas tollere cupimus & tueri; &, si Deus nobis prosperari concesserit, ad ipsius Bella, contra Inimicos Fidei peragenda, devotis & humilibus affectibus aspiramus.

Dat. apud Gandanum &c.

De Solutionibus faciendis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Franc. 14. E. 3. m. 2. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Audito Compoto, Dilectorum Mercatorum nostrorum, Gabrielis de Monte Magno, & Mathei de Canachoen, de Denariis, per ipsos & Socios suos nobis Mutuatis, ac Promissionibus eis per nos factis (de quibus iidem, Gabriel & Matheus, ac Socii sui prædicti, de nobis habent diversas Litteras Obligatorias & Vadia) deductisque omnibus Solutionibus ipsis in hac parte factis,

Debentur eis per Nos, die Confectionis præsentium, Sexaginta & Quinque Milia, Nongenti, Quaterviginti, & Duo Floreni de Florentiâ; Tribus, videlicet, dictorum Florenorum pro Duobus Florenis de Scuto computatis.

Quos quidem Sexaginta & Quinque Milia, Nongentos, Quaterviginti, A. D. 1340. & Duos Florenos, præfatis, Gabrieli & Matheo, ac Sociis suis prædictis, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, solvere promittimus bonâ fide; ita tamen quòd iidem, Gabriel & Matheus, ac Socii sui, Litteras & Vadia supradicta tunc nobis restituant, ut est justum.

De prædictis verò Sexaginta & Quinque Milibus, Nongentis, Quaterviginti & Duobus Florenis, dilectus Clericus noster, Willielmus de Northwell, Custos Garderobæ nostræ, debet onerari.

In cujus &c.

Dat. apud Gandanum Secundo die Februarii, Anno Regni nostri Franciæ Primo, Angliæ verò Quartodecimo.

A. D. 1340. Edw. 3.

A. D. 1340. Edw. 3.

Pro Duce Gelriæ, super Vadiis, Obligatio Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

ROY a touz ceux, qui cestes Lettres verront, ou orront, Saluz. Savoir vous fesons que nous devons, de bone & loiale Dette, a nostre Chier & Amez Frere, Reynaud Duc de Gelre & Countre de Zuitphenn, les Sommes souzescrites; cest assavoir,

Dys Mill & Cynk Centz Florins de Florens, pur les Gages, du secund Moys, de Mill Armurez de Feer, queux il Retient en nostre Service es parties de France,

Item, Sys Mill Florins de Florens, pur les Gages, de Deux Moys, de Deux Centz Armures de Feer, qu'eux il Retient, en meisme nostre Service, outre les Mille Armures susdites,

Item, Sys Mill, sys Centz, seissance & sys Florins de Florens, & oyt Gros, des Arrerages de son Fee, de Mille Liveres d'Esterlings, quel nous lui avons grantez, par noz autres Lettres Patentes, a terme de sa Vie, pur son Homage fait a nous, cest assavoir, pur les termes de Pasch & de Saint Michel darrain passez,

Item, Dys Mill Florins de Florence, pur esloignement aver du paiement des Sommes susdites des Marchantz, des queux les dites sommes feurent cheviz, tantque au jour de la Nativite Seint Jehan le Baptistre prochein avenir,

Item, Vint Mill Florins de Florence, pur Restor des Chivaux, & autres Pertz & Damages, que nostre dit Frere ad resceu en nostre Guerre & Service,

Item, Dys Mill Florins de Florence, pur la Monture & l'Appairall de les Deux centz Armures de Feer dessusdites,

Item, Noef Centz Florins de Florence, les queux nostre dit Frere ad empris pur nous de paier a, nostre chier Clerk, Johan Moliard, Provost de Arnhem, pur les Arrerages de sa Empension, de sys Centz Florins par An, quele nous lui avons grantez par noz Lettres Patentes, cestassavoir, pur le Terme de Saint Michel, de l'An de nostre Regne de Engleterre Duszisme, & pur les Termes de Pasch, & de Seint Michel, procheinement suiantz, dont nous avons Lettres d'Acquitance du dit Provost.

Les queles Sommes de Florins, ou la value d'yceux, en autre bone Monoye, nous avons Promis, & Promettons, loialment & eu bone Foi, de paier & deliverer, a une Foiz ensemble, a nostre dit Frere le Duc, ou ses Heirs, ou a lour Gentz, q'ils verront deputer a resceivre le Denier susditz, drotement sur le dit jour de la Nativite Saint Johan le Baptistre, procheinement venant, ou dedeinz les Oytaves du dit jour, sanz aucune fraude ou mal engin.

Et, quant au dit Paiement, bien & loyaument, faire & perfourmir a, nostre dit Frere, le Duc, ou ses Heirs, en la manere susdite, nous avons envers eux, de certeine science, Obligez, & Obligeons fermement Nous, noz Heirs, & noz Subgitz, & Marchantz, & les Biens de Nous, noz Heirs, & noz Subgitz, & Marchantz, Moebles & Nonmoebles, Presentz & Avenir, ou q'ils soient, ou purroient estre trouez, pur les Arester, Detenir, Prendre, Vendre, & Aleiner, sanz la Malevoillance, ou Conrous de Nous, ou de noz Heirs, & nos Subgitz, & Marchantz, jusqes a plenere Satisfaction de toutes les choses dessusdites.

En Tesmoignance de quele chose nous avons fait cestes noz Lettres Patentes,

Don. a Gant le 6. jour de Feverer, l'An &c. ut supra.

De Rege, a Flandrensibus pro vero Rege Franciæ Recognito, Notificatio; Et pro Indigenis Franciæ, ad idem faciendum, Invitatio.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. m. 1.

A. D. 1340.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Universis Ecclesiarum Prælatis, & Personis aliis Ecclesiasticis, Paribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, ac Plebeis, in Regno Franciæ constitutis, veram notitiam subscriptorum.

Universorum Dominus Rex Excelsus, cui licet sit in Potestate Voluntas, Legi tamen voluit subici Potestatem, jubens reddi cuique quod est suum, sic ostendens quod Justitia & Judicium debent esse præparatio Sedis Regis.

Cùm itaque Regnum Franciæ, Dispositione Divinâ, per mortem, celebris memoriæ,

A.D. 1340. Edw. 3.

memoriæ, Domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, Fratris Germani Dominæ Matris nostræ, sit ad nos jure successorio devolutum,

Ac Dominus Philippus de Valesio, Filius Avunculi dicti Regis, & sic ipsum Regem in remotiori Gradu Consanguinitatis attingens, se per Potentiam in dictum Regnum intruserit, dùm eramus in Annis Minoribus constituti, & sic illud contra Deum & Justitiam detinet occupatum,

Nè videamur Jus nostrum & Donum Cœlestis gratiæ negligere, aut nolle nostræ voluntatis arbitrium Divino beneplacito conformare, dictum Regnum ritè duximus agnoscendum, & onus Regiminis ejusdem Regni, sub spe Cœlestis Auxilii, suscepimus ut debemus;

Incommutabili firmantes proposito, cum Bonis & Devotis agere gratiosè, & singulis Justitiam facere secundum Ritus & Consuetudines laudabiles dicti Regni,

Necnon Leges bonas & Consuetudines, quæ fuerunt tempore Sancti Ludowici, Progenitoris nostri, resumere, & illis adicere prout juxta qualitatem temporum meliùs fore videbitur expedire,

In mutatione quidem Monetarum, vel aliàs, per Exactiones, quærere non intendimus in vestro Dispendio Lucra nostra, cùm satis (laudetur Altissimus) habundemus,

Et in agendis Regni non præcipitanter & voluntariè procedere disponimus, set, Libitum refrænantes sub licito, de Parium, Prælatorum, Procerum, ac Fidelium nostrorum, dicti Regni, deliberato Consilio & Assensu, prout ad Honorem Dei, Munimen & Exaltationem Ecclesiæ (quam in omni Devotionis plenitudine reveremur) & Utilitatem, tàm publicam, quàm privatam, melius expedire viderimus, moderabimur, per Dei gratiam, cum exhibitione plenâ Justitiæ, Facta nostra.

De vestris siquidem Honore, Commodis, & Quiete, volumus esse summè solliciti, quia (novit Deus) nichil foret nobis acceptius, quam si, per nostri sollicitudinem, præsertim inter vos, & universaliter inter Christianos, Pacem mitteret Pacis Auctor; ut sic in Blasphemos Christiani Nominis, & in Recuperationem Terræ Sanctæ, Redemptoris nostri Sanguine Dedicatæ, Gladius Catholicorum Principum convertatur; ad Quod, pèr gratiam Sancti Spiritûs, aspiramus.

Et quia præfato Domino Philippo plures optulimus rationabiles & amicabiles Vias Pacis, quibus condescendere, vel quicquam rationabile nobis facere, non curavit, quin immo, Gnerram nobis movens Injustam, ad totalem Statûs nostri Subversionem innititur juxta Vires,

NECESSARIO, pro nostri Defensione, & nostrorum Recuperatione Jurium, compellimur ad Arma recurrere, Stragem vel Depressionem Bonorum & Humilium non quærentes, set eorum Salvationem & Commodum cordlter affectantes.

Propter quod omnes & singulos Indigenas dicti Regni, qui, ducti Consilio saniori, gratanter se nobis, ut vero Regi Franciæ, citra Festum Paschæ proximò futurum, subicerint, Fidelitatem debitam nobis profitendo, & cætera nobis, ut Regi Franciæ, Debita faciendo (sicut, Dilecti & Fideles nostri, Homines Flandriæ jam fecerunt, vel ad hoc obtulerint efficaciter se paratos) benignè volumus ad Pacem & Gratiam nostram, ac in Protectionem & Defensionem nostram specialem admittere, & ipsos manutenere, ut convenit, & tueri, sine molestatione vel inquietatione qualicumque ipsis, in Personis, vel Rebus, per Nos, vel Ministros nostros, occasione Rebellionis suæ præteritæ, quomodolibet inferendis.

Et quia præmissa non possunt de facili vestrûm singulis singulariter intimati, illa in Foribus Ecclesiarum, & aliis locis publicis, publicè providimus affigenda, ut sic in publicam deveniant Notitiam, ad nostrorum Solatium Devotorum, & ad veram illorum Instructionem, qui de nobis, per Inmissiones malivolas, sunt aliter forte informati.

Dat. apud Gandavum octavo Id. Februarii, Anno Regni nostri Franciæ Primo, Angliæ verò Quattodecimo.

A. D. 1340. Edw. 3. A. D. 1340. Edw. 3.

Super Titulo ad Regnum Franciæ: Super Viis Pacis oblatis; Et de Prævaricatione Philippi de Valesio, Declaratoria.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Otho D. 11. f. 106. infra Bibl. Cot.

UNiversis Rex.

Dùm in debitæ reducimus considerationis Examine, qualiter Terra Sancta, Redemptoris nostri sanguine Dedicata, quam in Hæreditatem suam ipse Dei Filius prælegit, occupatur ab Infidelibus, & subicitur miserabiliter Saracenis, in Christi contumeliam, & opprobrium omnium, Communionem habentium Fidei Christianæ, nimirùm Ignis in nostris Meditationibus exardescit, & ad succurendum eidem totus noster aspirat Affectus, & semper a Juventutis nostræ primordiis aspiravit;

Set per intolerabiles Injurias, nobis graviter jam illatas, &, in nostri Subversionem, graviores comminatas, adhuc dictum complere Propositum non valemus;

Quas, ut cunctis liquere valeat Causæ nostræ Justitia, & Machinata contra Nos Malitia patulò detegatur, sub Stilo Veritatis & Succinctæ Narrationis, in publicam deducimus Notitionem.

Pridem etenim, celebris memoriæ, Karolo Rege Franciæ, Avunculo nostro, a præsentis Vitæ laboribus ad Requiem (sicut piè creditur) evocato, cùm inclitum Regnum Franciæ ad Nos, ut proximum Hæredem Masculum, esset Jure Successorio legitimè devolutum, Vir Magnificus, Dominus Philippus de Valesio (cujus Cupiditas nullis Finibus est conclusa) sibi dictum Regnum indebitè per Potentiam usurpavit; & quia constituti Juris peritiam, & Legis dicti Regni Notitiam, ac Agendorum experientiam, non habentes, præsertim propter fervorem minacem ejusdem, secura Via non patuit Jus nostrum congruè prosequendi.

Præfatus verò Philippus, præmissis Injuriis non contentus, nonnullas Terras nostras Ducatûs Aquitaniæ occupavit injustè, quas hactenus nobis restituere non curavit, licet pluries super hoc fuisset ex parte nostrâ per Solempnes Nuncios instantissimè requisitus; set, semper innitens ad nostri Depressionem, ut dictam Hæreditatem nostram posset liberiùs retinere, Nos diu protraxit per Tractatus varios sub incerto, &, nihil nobis faciens in effectu, cumulavit interim continuè Mala Malis, Homines, Jurisdictiones, & Jura nostra Ducatûs prædicti, sibi pro viribus attrahendo, in nostri & nostrorum inæstimabile Detrimentum. A. D. 1340.

Et, licet hæc meritò Nos turbarent, Sancti tamen Passagii Transmarini fervore Succensi, & gratâ consideratione Consanguinitatis & Affinitatis, quibus invicem attinemus, allecti, ut eidem nostra pateret Humilitas, sibi, per Simplicitatem ætatis & Juris ignorantiam, Vias optulimus infrascriptas, sub conditione ut nobis fieri faceret Restitutionem Terrarum & Jurium, super nos in Ducatu prædicto indebitè suppressorum;

Primo, Maritagium Filii nostri Primogeniti Comitis Cestriæ pro Filiâ suâ, sine Dote, seu Donatione qualibet, matrimonialiter copulandâ.

Secundo, Maritagium Sororis nostræ carissimæ pro Filio suo, cum non modicâ Summâ Pecuniæ, Dotis nomine conferendâ.

Tertio, Maritagium Germani nostri carissimi Johannis Comitis Cornubiæ, tunc viventis, pro aliquâ nobili Domicellâ de Parentelâ suâ.

Quarto, volentes Vexationem redimere, sibi Pecuniam optulimus, juxta suum Arbitrium, nos donaturos.

Et, quia prætendebat se velle in Terræ Sanctæ Subsidium transfretare, Nos, nolentes quòd ex nobis prodiret Occasio, per quam dictum Passagium posset aliqualiter retardari, ad Rogatum suum, paratos nos optulimus ad Transfretandum illuc, conflatis viribus cum eodem; ita tamen quòd citra Passagium fideliter promitteret quòd, post Reditum nostrum de dictâ Terrâ Sanctâ, Restitutionem nobis fieri faceret antedictam.

Et demùm, nè quicquam nobis posset impingi de Impedimento dicti Passagii, hoc idem concessimus, scilicet, quòd, post dictum Passagium, super hiis nobis faceret Justitiæ complementum.

Set ipse, tantas Oblationes, plusquam rationabiles, non acceptans, ut pateret voluntas ejus ad Odium contra Nos, in partem Sinistri Lateris se convertir, &, Machinans subdolè sic nos occupare circa Guerram Scotiæ, quòd Recuperationi Jurium nostrorum in Franciam nobis intendere non vacavit, David de Bruys, se Regem Scotiæ prætendentem,

A. D. 1340. Edw. 3.

dentem, & omnes de Scotiâ, sibi Adhærentes, Rebelles & Inimicos nostros,

Qui contra Nos, &, Vassallum & Consanguineum nostrum carissimum, Edwardum Regem Scotiæ, de Guerrâ proditionaliter surrexerunt, & Terras nostras, tàm in Angliâ, quàm in Scotiâ, invaserunt,

In suâ pertinaciâ defendere nititur sub cujusdam Confœderationis velamine, inter quondam Franciæ & Scotiæ Reges dudùm initæ; virtute cujus, si teneret, haberet prædicto Vassallo nostro (cum fuerat cum Domino J. de Balliolo, Patre dicti Vassalli nostri, pro ipso & Hæredibus suis facta) & non ipsi David, prout, liquet notoriè subvenire.

Immò, suppositâ, sine præjudicio, Confœderatione per præfatum Philippum prætensâ, numquid dicta Confœderatio esse debeat Iniquitatis Vinculum? Ut propter eam eidem David, nullum Jus ad dictum Regnum optinenti, contra Deum & Justitiam, succurrere teneatur, constat quòd per eam ad illicita non artatur.

De Jure verò dicti Vassalli nostri, & dicti David Injuriâ, satis innotescere confidimus toti Mundo;

Nam, ortâ dudum, inter dictum J. de Balliolo, & Robertum de Bruys, Patrem dicti David, & alios Competitores, super Jure Regni Scotiæ, coram, celebris memoriæ, Domino E. Rege Angliæ Avo nostro, Superiore Domino Scotiæ, Materiâ Quæstionis, dicta Quæstio tàm in Romanâ Curiâ, quàm in Universitatibus, & Studiis Generalibus, ac variis Locis aliis, a Juris Peritis solempniter extitit disputata.

Et demùm, juxta Decisiones eorundem, dictum Regnum per dictum Avum nostrum, Judicem ratione Superioritatis suæ in hac parte Competentem (CUM SEMPER REGES ANGLIÆ FUERINT SUPERIORES DOMINI SCOTIÆ, ET REGES SCOTIÆ IPSIS FIDELITATEM ET HOMAGIUM PRÆSTITERUNT) per Centum Virale Judicium, judicatum fuit præfato Johanni, Sibi & Successoribus suis optinendum, & abjudicatum sententialiter præfato Roberto, & Competitoribus memoratis.

Qui quidem Johannes dictum Regnum diù pacificè tenuit & quietè, donec præfatus Robertus de Bruys, Tyrannus Sacrilegus & Perjurus, in dictum Regnum violenter & proditionaliter se intrusit; Quod sic, dùm vixit, tenuit vitiosè.

Per quod liquet dictum David, volentem sibi succedere, Jus aliquod non habere, cum dictum Possessionis Vitium sit reale, & sic obesse debeat Successori.

Et cùm, in Expeditione Guerræ nostræ contra dictos Scotos, in Scotiæ partibus ageremus, idem Philippus, intelligens in extremâ Necessitate positos, solempnes Nuncios nobis transmisit in Angliam, ut, sub colore dicti Sancti Passagii, & pro subducendis Impedimentis hujus, nos a dictis partibus revocaret.

Nos autem, nè dicti discribi possemus Impeditores Passagii, properavimus in Angliam, dictis Nunciis occursuri; qui nobis pro certo promiserant, quòd præfatus Philippus dictos Scotos contra nos non foveret, si vellemus Viæ Pacis rationabilis consentire.

Propter quod, & sub spe Pacis, per Mediationem dictorum Nunciorum faciendæ, a Processu dictæ Guerræ, non sine Detrimento gravissimo, destitimus; Treugas & Guerræ Sufferentiam concedendo.

Quibus durantibus dicti Scoti, qui dolosè semper egerunt, bonæ memoriæ, Comitem Atholiæ, & alios Nobiles & Fideles nostros quamplures, interfecerunt & proditionaliter captivârunt, ac Castra nostra & nostrorum, contra formam Treugarum, obsiderunt & ceperunt, ac Dampna nobis irreparabilia intulerunt.

Set, cùm essemus ad reprimendam dictorum Scotorum Malitiam in Scotiam reversuri, adhuc, per instantem Rogatum dictorum Nunciorum devicti, concessimus dictis Scotis Treugas Breves, ita quòd interim, sub spe Pacis, tractaretur de Treugis Diffusioribus, sub certis Conditionibus ineundis; videlicet, de liberandis Hominibus, Castris, & Terris, contra formam dictarum Treugarum captis & detentis:

Sub quibus Conditionibus optulimus ipsis, propter Accelerationem Sancti Passagii, Treugas Quadriennales seu Quinquennales, ut interim dictum Passagium posset feliciter prosperari.

Set Scoti, qui promiserant ad dictos Nuncios transmittere Viros, aptos ad Tractandum & Consentiendum Treugis hujusmodi, sub dictis Conditionibus ineundis, miserunt quosdam Viros, simplices & indoctos, qui derisoriè responderunt se nolle Treugis aliquibus consentire.

Dicti verò Nuncii, nostras Justitiam & Oblationem rationabiles, ac Scotorum Proterviam perpendentes, cum instantiâ nos rogârunt, ut placeret nobis alicui Viæ consentire, per quam Nos &

A. D. 1240. Edw. 3. præfatus Philippus possemus, super hiis & aliis, personaliter in Regno Franciæ convenire; Quibus gratanter fecimus responderi, quòd, si placeret præfato Philippo perpetuò, vel saltem ad tempus, donec Nos & Ipse possemus mutuo nos videre, a Fautoria dictorum Scotorum abstinere, libenter in Franciam veneremus, secum de præmissis personaliter tractaturi.

Factâ verò præfato Philippo Relatione plenariâ præmissorum, Ipse, præmissis omnibus obauditis, volens Occasiones contra nos quærere, per alios suos Nuncios Nos rogavit pro Treugis puris, sub prædictis Conditionibus, concedendis, ita quòd nulla fieret nobis Restitutio Suppriforum durantibus primis Treugis, & quòd ad ipsum in Franciam veneremus, ad tractandum de Pace, inter Nos & Scotos finaliter reformandâ, & quòd, si hoc facere minimè curaremus, dictis Scotis pro viribus subveniret.

Et quia tàm injustæ Petitioni non fuerat annuendum, prævidentes tamen impedimentum dicti Passagii, ac alia Mala gravia, quæ possent ex suscitatione Guerræ inter Nos & Ipsum verisimiliter provenire, misimus ad eum, ex continuatâ Simplicitate Minoris Ætatis, solempnes Nuncios, cum Potestate sufficienti ad Tractandum & Concordandum tàm de dicto Passagio, quàm de Brigis & Debatis inter nos, occasione Suppriforum in Ducatu prædicto pendentibus, & etiam de Loco, quo possemus personaliter convenire, necnon ad loquendum cum dicto David de Bruys, super rationabili viâ Pacis.

Set præfatus Philippus cum dictis Nunciis, super dictis Passagio vel Debatis, aut Adventu nostro in Franciam, tractare noluit vel loqui; quin immò, habito superficiali Tractatu de Facto Scotiæ, dixit finaliter se velle dictum David & suos defendere juxta Vires, & sic, omnem Tractatum dissolvens, dictos Nuncios abire præcepit.

Et licet postmodùm, ipsis repetitis, promiserat ad nos super hiis suos Nuncios destinare, hoc tamen facere non curavit; set, latens Virus præconceptum non valens ulterius occultare, Gladium, quem ad Expugnationem Inimicorum Fidei se vibrare, sub Sanctitatis Ypocrisi, simulavit, contra Nos, & nostros, verè Catholicos, evaginat ex insatiabili desiderio dominandi; sicut ostendunt apertæ Conductiones Stipendiariorum Armatorum, Classes Navium, & aliæ Providentiæ Victualium & Armorum, quas ad Expugnandum Nos & nostros facit sumptuosè præparari; mandans suis Subditis, quampluribus & aliis, pu- A. D. 1240. Edw. 3. ris suis Conductitiis, Edicta feralia, nullâ nobis Diffidatione præmissâ, de nostris Fidelibus & eorum Navibus destruendis, & Bonis deprædandis, ita quòd sibi pro medietate respondeant de Rapinâ.

Qui, juxta scelerata Mandata sua, super hoc sibi facta, cum Navibus & Galeis Armatis, Insidiantes nostris Fidelibus super Mare, nonnullas Naves Regni nostri, onustas Mercibus, ceperunt & deprædârunt, ac Homines existentes in eis, nullius Mali conscios, nequiter occiderunt, &, Insulam nostram de Gernesey Invadentes hostiliter, Ecclesias, & Ædificia singula redigerunt in miserabilem cibum Ignis, Interficientes quos illuc invenerant, Ætati, Sexui, vel Ordini non parcendo, & alia Mala Nobis & nostris intulerunt, quæ longum foret per singula referare.

Set, ut non taceatur de unâ Inauditâ Sævitiâ (quam fecerunt Ipsi) quosdam Piscatores simplices Anglicos, qui nichil omninò deliquerant, super Mare ceperunt, &, in eorum Facies (quæ, cùm sint ad similitudinem Cœlestis pulchritudinis formatæ, non deberent, etiam si fuissent flagitiosi pessimi, maculari) inhumaniter sævientes, Nasos & Aures absciderunt, & (quod est horrendum auditu & relatu verecundum) amputata sibi Membra Pudoris (quæ quisque haberet pro Humanitate velare) posuerant in ore singulorum; sicque, ducentes eos Nudos per Villam de C in Spectaculum & Contumeliam Anglicæ Nationis, fecerunt ipsos crudeliter decollari.

Nos autem, jàm primò, per Dei gratiam, ad Majorem Ætatem provecti, videntes Repensas nobis, contra Nobilitatis Debitum, pro Bonitate Malitiam & Verecundiam pro Honore, necnon de Jure ad dictum Regnum Franciæ nobis competenti plenius informati, omnia & singula, quæ priùs per Simplicitatem Minoris Ætatis, & Juris ignorantiam, ac propter Impressionem & Metum præfati Philippi, fecimus contraria vel adversantia Prosecutioni Juris nostri in hac parte, reprobamus, &, quatenus de facto processerunt, in irritum revocamus;

Ac dictum Regnum, ut Hæreditatem nostram Legitimam, quam nunquam repudiavimus, nec Juri nostro prædicto renunciavimus, quantum de Jure possumus, agnoscimus, & ipsam Hæreditatem nostram a..ire, & nos eidem immisc..re, ac de S..mmi Regis (qui resistit Superbis, & Humilibus det gratiam) Auxilio

A. D. 1340. Edw. 3. Auxilio confidentes, contra dictum Occupatorem injustum, Juri, Humilitati, & Rationi non cedentem, set ad nostri & nostrorum Exterminium totis viribus, innitentem, Jus nostrum prosequi viis licitis, & citius quo poterimus, volumus & disponimus cum effectu;

De quo, pro conservatione Juris nostri, quantum licet & possumus, protestamur instanter, palam, & publicè, & hoc omnibus (quorum interest) innotescimus per præsentes.

Vos igitur, Dilectissimi, qui Justitiam diligitis, & subvenire desideratis Miseriis Terræ Sanctæ, ac, vindicando Crucis Obprobrium, Fidem Catholicum dilatare velitis, petimus præmissa debitè ponderare; Excusatos nos habentes, si, cùm urgens necessitas id exposcat, Nos & nostra, contra paratas nobis Insidias, & intentata Discrimina, pro viribus defendamus, & Jura nostra prædicta efficaciter, ut convenit, prosequamur; in quo, tàm obtentu Justitiæ, quàm pro accelerando dicto Sancto Passagio (quod, novit Altissimus, nobis insidet summè cordi) contra Conjecturationes iniquas & Molimina præfati Philippi (qui non Dei contemplatione, set pro subjugandis & conterendis Regnis & Mundi Principibus, ac congerendis Thesauris Iniquitatis, Studiis & Laboribus sollicitis implicatur) dignemini, si placet, in opportunitatibus, pronis nos prosequi favoribus, & efficacibus Auxiliis prævenire. A. D. 1340. Edw. 3.

Scientes & tenentes indubiè, quòd sic actus nostros (Duce Domino) dirigemus, quòd nichil reperietur in eisdem quod Justitiam non redoleat, & exactam non sapiat Gravitatem.

Et, si supernæ Gratiæ Distributor, per Cooperationem Fidelium, in præmissis nobis prosperare concesserit, pro Succursu Hæreditatis Dominicæ & Exaltatione Fidei Catholicæ protendere proponimus residuum vitæ nostræ.

Dat. &c.

Pro Nicholino de Flisco, Commissio ad conducendas Galeas.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Franc. 14. E. 3. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Nicholini de Flisco intimè confidentes,

Ipsi ad condncendum & firmandum pro nobis, & nostro nomine, Galeas Armatas, tot & tales, quot & quales, pro nobis & nostris Obsequiis viderit expedire,

Et cum Hominibns, Galietis, Marinariis sive Nautis, de Morâ suâ, nobiscum contra nobis Adversantes faciendâ, Tractandum & Concordandum,

Necnon Ipsos ab Assistentiâ & Auxilio, nostris Adversariis impendendis, viis quibus poterit retrahendnm,

Vadia, Stipendia, & Remunerationes, ipsis promittendum & constituendum,

Aliumque, de quo confiderit, ad præmissa facienda loco sui substituendum,

Et Ea, quæ sic per præfatum Nicholinum vel Substitutum suum facta fuerint, quacumque firmitate vallandum, A. D. 1340.

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentinm, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros, &, qnatenus ad nos attinet, effectualiter Impleturos, quicquid per prædictum Nicholinum, vel Substitutum suum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat. apud Gandanum octavo die Februarii, Anno Regni nostri Franciæ Primo, Angliæ verò Quartodecimo.

Per Regem.

Super Regno Franciæ ad Regem hæreditarie devoluto, Declaratio Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Franc. 14. E. 3. m. 1.

EDward, par la Grace de Dieu, Roy de France & d'Angleterre, Seigneur d'Irlande, & Ducs d'Aquitaine, as touz Piers, Prelatz, Ducs, Countes, Barons, Nobles, & Communes, du Roialme du France, de quel Estat ou Condicion q'ils soient, conissance de verite. A. D. 1340.

Por

A. D. 1340. Edw. 3.

Por ceo, que notoire chose est, Monsieur Charles, de bone memoire, n'adgaires Roi de France, morust Seisi Heritablement du Roialme de France,

Et que nous sumes Fitz a la Soer Germeyne le dit Sire Charles, apres qi Mort le dit Roialme de France nous est notoirement pur droit Heritage escheu,

Et que Sire Philip de Valoys, Fitz al Uncle le dit Sire Charles, & ensi en plus loingtisme Degree que nous ne sumes, s'est abatuz, contre Dieu & Droiture, en dit Roialme par poair, tant come nous estoiems de Meindre Age, & le detient ensi Torteousement,

Si, avoms, par bone & grande deliberacion, en Affiance de Dieu, & des bones Gentz, empris le Noun & le Governement du dit Roialme, come nous devoms,

Et si sumes en ferum Purpos de faire Gratiousement & Debonairement od ceux, que voillent faire devers nous lour Devoir,

Et n'est mye nostre entencion de vous tollir non ducment voz Droitures,

Mes pensons de faire droit a touz, & de reprendre les Bones Leis & les Custumes, que fureit au temps nostre Auncestre Progenitour Saint Lowys Roi de France,

Et auxi n'est mye nostre volentee de quere nostre Gaigne, en vestre Damage, par Eschanges de Monois, ou par Exactions ou Maletoltes nient dues, Car (la Dieu merciz) assetz en avoms por nostre Estat & nostre honour maintener,

Einz voloms noz Subgitz, tant come nous purrons, eeser, & les Libertes & Privilegs de touz, & especialment de Sainte Eglise, defendre especialment & meintenir a nostre poair,

Et si voloms tote foiz, es busoignes du Roialme, avoir & suir le bon Conseil des Piers, Prelatz, Nobles, & autres Sages, noz Foialx du dit Roialme, sanz rien sodeinement ou volunteiuement faire, ou commencer,

Et vous dioms adetteres, que nous desiroms Sovereinement que Dieux, par Travail de nous, & de Bones Gentz, meistra Pees & Amour entre Cristiens, & nomement entre vous, issint que les Armes des Cristiens se purroit faire en haste devers la Terre Sainte, pur la delivrer des Mainz des Mescreantz, a quele chose, od l'Eide de Dieu, nous aspiroms.

A. D. 1340. Edw. 3.

Et voilletz entendre que nous avons sovent tenduz au dit Sire Philip plusures resonables voies de Pees, mais il n'ad volue assentir a nulle tiele voie, ne rien faire a nous; einz nous ad Guerre en noz autres Terres, & sa Force de nous de faire outreement a son poair,

Et ensi sumes chacez, par Necessite, de nous defendre, & noz Droitures purchacer; mais vrayement nous ne queroms mye Mortalite, ne Enpoverissement du Poeple, einz desirons que eux & lour biens feussent sauvez.

Par quoi Voloms & Grantoms, de nostre Grace & Debonairete, que touz Gentz du dit Roialme, de quel Estat ou Condicion q'ils soient, que se voillent Adrescer a nous en manere, come, nous Chiers & Foialx, les Bones Gentz du Pais de Flandres ont fair, en regard de Dieu & de nostre Droit, & nous Reconoistre lour Droit Roi, & faire a nous lour Devoir, entre cy & la Feste de Pasque prochein avenir, soient rescevez a nostre Pees, & en nostre especiale Protection & Defense, & q'ils eient pleinement lour Possessions, & lour Bienz Moebles & Nient Moebles, sanz rien pardre, ou estre Greve, pur chose faite encontre nous en Temps Passe.

Et pur ceo que les Choses susdites ne poont mye de legier estre a chescun de vous especialement Notifiez, si les avons fait publier overtement, & ficher es Usses des Eglises, & es autres Lieus Publiks, q'els peussent issint venir en Notice de touz, a Confort de noz Foialx, & Terrour de noz Rebeaux, que nul desoremes par ignorance des dites choses se peusse escuser.

Don. a Gant le viii. jour de Feverer, l'An ut supra.

Consimilis Declaratio pro Gentibus Flandriæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

ROY as Rewardeur, Eskeuyns, Consels, & Communalte, de la Ville de Lyle, Conissance de Verite.

Por ceo que notoire chose est *&c. ut supra usque ibi*, par quoi Voloms & Grantoms, de nostre Grace & Debonairete, que si vous voillietz vous Adrescer a nous, en manere come, nous Chiers & Foialx, les Bones Gentz du Paiis de Flandres, ont fait, en regard de Dieu & de nostre Droit, & nous Reconoistre vestre Droit Roi, & faire a nous vestre devoir, entre cy & la Feste

A. D. 1340.

A. D. 1340. Edw. 3. Feste de Pasch, procbain avenir, soietz resceivez a nostre Pees, & en nostre especiale Protection & Defense, & que vous eietz pleinement voz Possessions & voz Bienz Moebles & Nonmuebles, sanz rien Pardre, ou estre Grevez, pur Chose fait countre nous en Temps Passe, & vous voilloms sauver & maintener par toutes les Voies, que nous poons, come par reson faire devons. A. D. 1340. Edw. 3.

Don. &c.

Semblables Lettres sonnt mandes as Villes souzescriptz,
C'est assavoir,
Doyway, Betoyne, Aer, Aratz Seint Omers, Torneye.

Quod Johannes de Sancto Paulo habeat custodiam magni Sigilli solus.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 42. d. EDward, eisnez Filz au Noble Roi d'Engleterre, Duc de Cornewaille, Count de Cestre, & Gardeyn d'Engleterre, a, noz Chiers & bien Amez, Sires Johan de Seint Pool, Michel de Wach, & Thomas de Bamburgh, Clers de la Chancellerie nostre Treschere Seigneur & Piere le Roy, Saluz.

Come n'adgaires, apres la mort l'Evesque de Loundres, Chaunceller nostre dit Treschere Seigneur, par Avis & Assent, l'Onurable Piere en Dieu l'Ercevesque de Cantirhirs, & d'autres du Conseil cestes parties, vous eussienz mandez par noz Lettres, que vous receussez le Grant Seel nostre dit Seigneur, quel le dit Evesque avoit en garde, & le gardissez bien & sauvement, deliveraunt toutes les Communes Bosoignes de la Terre, jusqes a tant que nostre dit Treschere Seigneur eust sur ceo mande sa volunte,

Et ja nostre dit Seigneur nous eit signifie par ses Lettres, coment il ad Ordene, par assent de son Conseil es parties de dela, qe vous, Sire John de Seint Pool, eiez la Garde du Grant Seel susdit, jusques a tant q'il en eit autrement ordeine, A. D. 1340.

Mandons a vous que sur ce vous faceons avoir Commission, sout le Grant Seal, en manere qe apertient,

Vous mandoms que, souz mesme le Grant Seal, facez faire la dite Commission en due fourme; par quele vous, Sire Johan, avantdit eiez desore la Garde du dit Seal, solonc la volunte & ordenance nostre treschere Seigneur avantdit.

Don. souz nostre Prive Seal, a nostre Manoir de Kenyngton, le 13. jour de Feverer, l'An du Regne nostre Treschere Seigneur & Piere le Roy susdit Quatorzisme.

Et MEMORANDUM, *quòd prædictus Johannes, qui Sigillum prædictum prius habuit in Custodiâ suâ, sub sigillis prædictorum Michaelis & Thomæ, decimo sexto die Februarii, proximò sequente, Sigillum illud, virtute Mandati prædicti, recepit in Custodiâ suâ, absque Sigillis eorumdem Michaelis & Thomæ custodiendum.*

Super Præsentatione ad Prioratum de Coldingham.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 17. REX Vicecomiti Berewici super Twedam, Salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti nobis in Christo, Prior & Conventus Dunolmenses, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò convocato, exhibitam, ut,

Cùm Prioratus de Coldyngham, infra dictum Comitatum Berewici, Cella dicti Prioratûs Dunolmensis Existat, Priorque & Conventus Dunolmenses, qui pro tempore fuerint, in singulis Vacationibus dicti Prioratûs de Coldyngham, Unum de Commonachis suis, de Conventu Dunolmensi, per Litteras suas Patentes, cum Sigillo suo signatas, ad eundem Prioratum de Coldyngham, Episcopo Sancti Andreæ de Scotiâ, loci illius Diœcesano, Sede illâ plenâ, & Priori & Capitulo ejusdem loci, Sede illâ vacante, præsentare, A. D. 1340.

Et tàm Episcopi loci illius, qui pro tempore fuerint, Sede plenâ, quàm Priores & Capitulum loci ejusdem, Sede illâ vacante, hujusmodi Monachos Dunolmenses, sibi sic præsentatos, ad dictum Prioratum de Coldyngham admittere, & eos in eodem Prioratu instituere & inducere, iidemque, sit instituti, ab eodem Prioratu ad voluntatem Prioris Dunolmensis amoveri consueverint, a tempore quo memoriâ non exiftit, semper hucusque,

Ac, vacante nuper dicto Prioratu de Coldyngham, præfati Prior & Conventus Dunolmenses, Fratrem Willielmum de Lescheker, Commonachum suum, ad dictum Prioratum de Coldyngham præfatis Priori & Capitulo

A. D. 1340. Edw. 3.

Sancti Andreæ, Sede illâ vacante, præsentaverint,

Et licet idem Willielmus,

Qui ad eundem Prioratum de Coldyngham ad hujusmodi Præsentationem Admissus, & in eodem Institutus fuit & Inductus, ac Prioratum illum per aliquod tempus optinuit,

Super Incontinentiâ, & Delapidatione Bonorum Domûs suæ, ac aliis Criminibus, contra Ordinem suum factis, & etiam de eo quòd, Ipse, Fratrem Robertum de Kellawe, Commonachum & Socium suum, usque ad mortem vulnerâsse deberat, irretitus,

Ad Prioratum Dunolmensem, de Mandato Prioris & Conventûs Dunolmensis ibidem, juxta formam Regulæ suæ, pro præmissis Castigandus, rediens, & statim post hujusmodi Reditum suum de præmissis Allocutus, & inde Convictus, ac ab eodem Prioratu de Coldyngham per præfatum Priorem Dunolmensem, Occasione præmissâ, Amotus, spontaneâ voluntate suâ, post Amotionem hujusmodi, dictum Prioratum de Coldyngham resignavit, omni Juri, quod in eodem Prioratu de Coldyngham habuit, renunciaverit, sicut per Instrumentum Publicum, indè confectum, liquere poterit evidenter,

Fraterque Alexander de Lamesleye, Monachus dictæ Domûs Dunolmensis, ratione Resignationis & Renunciationis prædictarum, per Priorem & Conventum Dunolmensem ad prædictum Prioratum de Coldyngham, sic vacantem, Præsentatus, & in eodem per præfatos Priorem Sanctæ Andreæ & Capitulum loci illius Institutus fuerit & Inductus, prout antea fieri solebat,

Prædictus tamen Willielmus, in Custodiâ, secundum formam Regulæ suæ Castigandus, Detentus, se Justitiari & Castigari non permittens, set Malitiam suam, sic inceptam, satagens continuare, Muros dicti Prioratûs Dunolmensis nostanter ut Apostata transcendens, & ad nos ad partes Transmarinas se transferens, in tantum versus Nos, tacitâ veritate, de præmissis fuit prosecutus, quòd per Breve, de Privato Sigillo nostro, tibi extitit demandatum ut Baroniam de Coldyngham, cum Pertinentiis, quæ est parcella dicti Prioratûs de Coldyngham, in Manum nostram seisiri, & Exitus & Proficua, indè provenientia, de tempore in tempus, prout Levati essent, præfato Willielmo, pro Statu suo & Honore potius manutenendis, faceres destinari,

Prætextu cujus Mandati Baronia illa, cum Pertinentiis, per Te in Manum nostram est Seisita, sicut tu nobis in Cancellariâ nostrâ Angliæ, ad Mandatum nostrum, tibi, ad Prosecutionem dictorum Prioris & Conventûs Dunolmensium, indè nobis aliàs Conquerentium, directum recognisti, eademque Baronia in Manu nostrâ, occasione præmissâ, adhuc existat,

A. D. 1340. Edw. 3.

Velimus, præmissis debitè consideratis, jubere Manum nostram de eâdem Baroniâ amoveri, & Eam præfatis Priori & Conventui Dunolmensibus Tenendam, prout eam tenuerunt ante Captionem supradictam, restitui jubere.

Et quia, per dictum Instrumentum, coram, Dilecto & Fideli nostro, Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Regni nostri, ac Magnatibus de eodem Regno, & Concilio nostro, in dicto Parliamento existentibus, Exhibitum apparet quòd præfatus Willielmus dictum Prioratum de Coldyngham resignavit, & omni Juri, quod sibi in eodem competiit, renunciavit, ac per Homines Fidedignos, in eodem Parliamento, est Testificatum quòd dictæ Resignatio & Renunciatio factæ fuerunt, ut est dictum,

Quódque dicti Prior & Conventus Dunolmenses, virtute earumdem Resignationis & Renunciationis, præfatum Alexandrum, jam defunctum, ad dictum Prioratum de Coldyngham, qui ad eundem Admissus, & in eodem Institutus fuit & Inductus, ac Statum suum postmodùm per unum Annum & amplius continuavit, præsentaverunt,

Et quòd præfatus Willielmus, qui pro diversis Transgressionibus Incontinentiæ, & aliis Criminibus, & Excessibus, undè sic Convictus extitit, Pœnitentiæ suæ mancipatus fuit, Custodiam, in quâ detinebatur, fregit, & se nostanter ultra Muros dicti Prioratûs Dunolmensis transtulit, & ad Nos ad dictas partes Transmarinas sic venir, ac ibidem dictas Litteras nostras de Privato Sigillo, sic tibi directas, per Suggestionem minus veracem impetravit,

Quódque Nos, tempore Vacationis dicti Prioratûs de Coldyngham, proficuum aliquod indè capere non debemus, nec Nos, aut Progenitores nostri, aliquo tempore Vacationis hujusmodi, aliquod proficuum indè unquam capere consuevimus,

Per dictos Custodem, & Magnates, ac dictum Concilium, in pleno Parliamento supradicto, Concordatum existit quòd Manus nostra de Baroniâ prædictâ amoveatur, & quòd Exitus, indè a tempore dictæ Captionis percepti, præfatis

A. D. 1340. Edw. 3. fatis Priori & Conventui Dunolmensibus integrè restituantur,

Nos,

Concordiam prædictam volentes debitæ Executioni demandari,

Tibi præcipimus quòd, Manum nostram de Baronià prædictà indilatè amovens, Exitus, per te indè perceptos, prædictis Priori & Conventui Dunolmensibus integrè restitui facias, juxta Concordiam supradictam, & eosdem Priorem & Conventum Dunolmenses commodum & proficuum suum, de Baronià prædictà & Exitibus (dictis Litteris nostris de Privato Sigillo, tibi, ut præmittitur, directis, non obstantibus) exnunc facere permittas; te de Baronià prædictà, seu Exitibus ejusdem, Occasione præmissà, de cætero, nullatenus intromittens, Jure nostro semper salvo; A. D. 1340. Edw. 3.

Et volumus Te de Exitibus prædictis erga Nos exonerari.

Teste Custode prædicto apud Kenyngton decimo quarto die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

De Intendendo Scotorum Regi Edvardo Capitaneo Excercitus Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 15. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thomæ Wake de Lydel, Willielmo de Ros de Hamelak, Thomæ Ughtred, Willielmo de la Pole, & Michaeli de Wach, Salutem.

Quia, pro Salvatione & Defensione Regni nostri, contra Hostiles Scotorum Invasiones, & ad ipsorum Inimicorum nostrorum Nequitiam Repellendum, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, ordinatum exstitit,

Quòd Homines ad Arma, Hobelarii, & Sagittarii, usque ad certum Numerum (quem vobis duximus intimandum) de Comitatu Eborum, ad partes Marchiæ Scotiæ proficiscantur, ita quòd sint apud Novum Castrum super Tynam die Dominicà in medio Quadragesimæ proximò futurà, exindè ad Vadia nostra, in Comitivà, Magnifici Principis, Domini Edwardi, Regis Scotorum Illustris, Capitanei Excercitûs nostri versus partes illas, per Avisamentum & Consilium, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici de Percy & Radolphi de Nevill, contra dictos Scotos in Obsequium nostrum profecturi,

Nos,

Volentes præmissa Executioni demandari, ac de vestrà circumspectà Fidelitate pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad exponendum Prælatis, ac cæteris Abbatibus, Prioribus, Magnatibus, Militibus, & aliis Hominibus ad Arma, quos apud Eborum, die Lunæ, in primà Septimanà Quadragesimæ, proximò futurà, cum dierum continuatione, venire mandavimus, Ea quæ sic in dicto Parliamento, super Negotio prædicto, Tractata & Ordinata fuerunt,

Et ad Tractandum & Concordandum cum Magnatibus, Militibus, & aliis Hominibus ad Arma, de Comitatu prædicto (quorum Nomina in quàdam Cedulà vobis fecimus liberari) ac cum aliis (si fortè aliqui, in dictà Cedulà nominati, Infirmitate detenti, vel alià legitimà Causà fuerint impediti, quominus in dictum Obsequium nostrum poterunt proficisci) Loco Ipsorum, sic Impeditorum, tàm pro Se, quàm Hominibus ad Arma, & Sagittariis, quos secum ad dictas partes Marchiæ ducent, super Progressu suo hujusmodi, & de Vadiis, sive aliquibus Pecuniarum Summis, conjunctim, sive singillatim, a tempore quo de dictà Villà Novi Castri versus dictas partes se moverint, & in Obsequio nostro in Marchià prædictà fecerint, perceptutis, A. D. 1340.

Et ad dictos Magnates, Milites, Homines ad Arma, & alios prædictos, ad hoc Excitandum & Inducendum, & etiam Compellendum, modis & viis quibus melius videritis expedire.

Et ad Deputandum & assignandum Alios, in singulis Trithingis, Wapentachiis, & Libertatibus, in Comitatu prædicto (quos idoneos noveritis in hac parte) ad Levandum de Hominibus Trithingorum, Wapentachiorum, & Libertatum eorumdem, sumptus necessarios pro Expensis illorum, in Obsequio nostro sic profecturorum, quousque ad Villam Novi Castri venerint supradictam, prout ad minus Dampnum Populi nostri partium illarum fuerit faciendum, ita quòd Profectio dictorum Hominum in Obsequium nostrum (quos benè Arraiatos & Armatos, videlicet, quemlibet eorum juxta statûs sui decentiam, apud dictam Villam Novi Castri super Tynam, in medio Quadragesimæ

A. D. 1340. Edw. 3. | A. D. 1340. Edw. 3.

Pro Hominibus Gandavensibus, de distringendo.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 41. d.

REX Majori & Ballivis suis de Gippewico, Salutem.

Querelam quorumdam Hominum Villæ de Gaunt in Flandriâ recepimus, continentem quòd, cùm Thomas Valiaunt, nuper Mercator Johannis de Whatfeld de Gippewico, defuncti, emisset de præfatis Hominibus, in dictâ Villâ de Gaunt, ad opus ipsius Johannis, quosdam Pannos pro Quadringentis Florenis Auri, pretii cujuslibet Floreni Sex Solidorum Sterlingorum, de quibus quidem Florenis vel eorum Pretio eisdem Hominibus, vel Attornatis suis, nondum est satisfactum, prout ex parte Johannis de Matten & Henrici Allingdresche, quos iidem Homines ad dictum Negotium prosequendum coram nobis deputârunt, intelligi nobis datur,

Per quod nobis supplicârunt ut Eis, super Recuperatione Debiti prædicti, Justitiam fieri jubere velimus,

Nos,

Ad hoc quòd Homines dictæ Villæ de Gaunt, pro Juribus nostris, in partibus Transmarinis recuperandis, erga nos & nostros benè & laudabiliter se gesserunt, & de Die in Diem se gerere non desistunt, considerationem habentes, & volentes, eo prætextu, Negotium prædictum favorabiliùs & gratiosiùs expediri.

Vobis mandamus quòd, auditâ Querelâ ipsorum Hominum, vel Attornatorum suorum prædictorum, & vocatis coram vobis Hæredibus & Executoribus Testamenti prædicti Johannis, auditisque tàm prædictorum Hominum, vel Attornatorum suorum prædictorum, quàm prædictorum Hæredum & Executorum, indè Rationibus,

Si modo legitimo vobis constare poterit Florenos prædictos eisdem Hominibus ex causâ prædictâ deberi, sicut prædictum est, tunc ulteriùs præfatis Hominibus, vel Attornatis suis prædictis, super Recuperatione Florenorum prædictorum, vel Pretii eorumdem, debitum & festinum Justitiæ complementum sine dilatione aliquâ fieri faciatis,

Et dictos Hæredes, & Executores, ad solvendum eisdem Hominibus, vel Attornatis suis prædictis, Florenos prædictos, vel eorum Pretium, viis & modis, quibus poteritis, distringatis, & compellatis; taliter in hac parte vos habentes, nè Querela, in vestri defectum, ad nos indè perveniat iterata, per quod manum ad hoc aliter apponere debeamus.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton vicesimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De publicando Impressiones Sigillorum.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 33. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Quia jam, ob diversas & evidentes Causas,

Quas in Parliamento nostro, ad diem Mercurii, proximi post diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram, apud Westmonasterium tenendo, Prælatis, Magnatibus, & Communitatibus, ibidem conventuris, disposuimus explicare,

Stilum nostrum consuetum mutavimus, & Regem Franciæ nos facimus nominari,

Et ob hoc quædam Sigilla,

Unum, videlicet, Magnum pro Regimine Regnorum, Terrarum, & Dominiorum nostrorum,

Aliudque parvum, quod Privatum Sigillum nostrum nuncupatur, providimus deputanda,

Quorum Impressiones omnibus & singulis Regnorum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, volumus esse notas;

Et ideò tibi præcipimus quòd Impressiones Sigillorum prædictorum (quas tibi mittimus in quibusdam Cedulis infixas) in pleno Comitatu tuo, & alibi in Ballivâ tuâ, prout expedire videris, exhiberi, ostendi, & publicari facias; præcipiens, ex parte nostrâ, omnibus & singulis, Regimini nostro subjectis, ut Mandatis & Præceptis nostris, sub Impressionibus Sigillorum eorumdem directis, pareant & obediant, prout decet.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Februarii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1340. Edw. 3. Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Item eodem modo mandatum est subscriptis de publicando Impressiones Sigillorum prædictorum in locis subscriptis; videlicet,

R. Episcopo Dunolm. vel ejus Seneschallo infra Libertatem Dunolmensem, de publicando &c. infra eandem Libertatem.

Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, vel ejus Justiciario Cestriæ, de publicando &c. in Comitatu Cestriæ.

Th. Episcopo Herefordensi Custodi Terræ Regis Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti ibidem, de publicando &c. in Terra prædicta. A. D. 1340. Edw. 3.

Seneschallo Regis Vasconiæ, de publicando &c. in Ducatu prædicto.

Custodi Villæ Berewici, de publicando &c. in Villa illa & in Terris Regis in Scotia.

Thesaurario & Baronibus de Scaccario, de publicando &c. in Scaccario prædicto.

Justiciariis Regis de Banco, de publicando &c. in Banco illo.

Ricardo de Wylughby & Sociis suis Justiciariis Regis, ad Placita coram Rege tenenda, assignatis, de publicando &c. in locis ubi viderint expedire.

Memorandum de Reditu Regis in Angliam.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 42. dor. MEMORANDUM *quòd, vicesimo primo die Februarii, Anno Regni Regis Edwardi, tertii post Conquestum, decimo quarto, idem Dominus Rex a Partibus Transmarinis rediit ad Regnum suum Angliæ, pro quibusdam Arduis suis Negotiis, suis ibidem expediendis, & applicuit in Portu de Orewell quasi Horâ Nonâ prædicti diei,*

Et, Venerabilis Pater, H. Lincolniensis Episcopus, ac Henricus de Lancastria, Derbiæ, & Willielmus de Bohun, Northamptoniæ, Comites, Dominus Henricus de Ferariis, & alii, a dictis partibus Transmarinis in Angliam similiter redeuntes, in Comitiva ipsius Regis, dictis Anno, Die, & Hora, applicuerunt in Portu supradicto. A. D. 1340.

Qui quidem Dominus Rex, expeditis dictis Negotiis, ad prædictas partes Transmarinas celeriter se transferre proponit Domino disponente.

Archiepiscopo Cantuariensi, de Parliamento summonito, & quod non miretur Regem stilum usitatum mutasse.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 33. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quia, super diversis Arduissimis & Urgentissimis Negotiis, tàm Nos, & Statum, ac Defensionem Regni nostri Angliæ, quàm Expeditionem Guerræ nostræ, ac Jura Coronæ nostræ, Terrasque & Dominia nostra, in partibus Transmarinis, multipliciter contingentibus, Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, die Mercurii, proximo post Diem Dominicam in medio Quadragesimæ, proximò futuram, tenere, & ibidem vobiscum, ac cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus dicti Regni Angliæ, Colloquium habere volumus & Tractatum,

Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quòd, consideratis dictorum Negotiorum Arduitate & Periculis, Necessitateque, imminentibus, quâcumque Excusatione cessante, dictis Die & Loco personaliter intersitis, nobiscum ac cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis, super dictis Negotiis tractaturi, vestrumque Consilium impensuri; & hoc, sicut Nos & Honorem nostrum, ac Salvationem ejusdem Regni nostri Angliæ, cæterarumque Terrarum & Jurium nostrorum prædictorum, ac dictorum Negotiorum Expeditionem, diligitis, nullatenus omittatis. A. D. 1340.

Et præmunientis Priorem & Capitulum Ecclesiæ vestræ Christi Cantuariensis, ac Archidiaconos, totumque Clerum vestræ Diœcesis, quòd iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis Personis suis, & prædictum Capitulum, per unum, idemque Clerus, per Duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipsis Capitulo & Clero habentes, prædictis Die & Loco personaliter intersint, ad consentiendum hiis, quæ tunc ibidem, de communi Consilio ipsius

A. D. 1340. Edw. 3. fius Regni nostri Angliæ, divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari:

Non mirantes ex hoc quòd Stilum nostrum consuetum mutavimus, & Regem Franciæ nos facimus nominari; nam diversæ subsunt Causæ, per quas hoc facere necessariò nos oportet, & quas vobis, ac aliis Prælatis, & Magnatibus, necnon Communitatibus ejusdem Regni nostri Angliæ, ad dictum Parliamentum pleniùs exponemus.

Scientes insuper quòd nolumus, nec Intentionis nostræ existit, quòd, ex Assumptione Nominis & Honoris eorumdem, dicto Regno ac Terræ Angliæ, aut Statui, seu Juribus eorumdem, præjudicetur, aut aliqualiter derogetur; set quòd eidem Regno uberius subveniatur & relevetur maturius illud idem; & pro securitate in hac parte, ad dictum Parliamentum si opus fuerit, ordinabimus quod juxta Consilium vestrum, & aliorum Prælatorum Magnatum, cæterorumque ibidem Convocatorum, viderimus oportunum. A. D. 1340. Edw. 3.

Teste meipso apud Herewich vicesimo primo die Februarii, Anno Regni nostri Angliæ Decimo quarto, Regni verò Franciæ primo.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum subscriptis, &c.

Memorandum de Magno Sigillo, de novo fabricato, & Johanni de Sancto Paulo a Rege liberato.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 35. d. MEMORANDUM *quòd, primo die Martii, Anno Regis Edwardi, tertii post Conquestum, videlicet, Regni sui Angliæ Quartodecimo, Regni verò sui Franciæ Primo, idem Dominus Rex in Palatio suo apud Westmonasterium, videlicet, in quadam Camera ibidem, vocata la Cage-chaumbre, personaliter existens, quoddam Magnum Sigillum, pro Regimine Regnorum, Terrarum, & Dominiorum, ipsius Regis, de novo fabricatum, quod idem Dominus Rex secum a partibus Transmarinis ad partes Angliæ detulit, liberavit in præsentia Dominorum, Henrici de Ferrariis Camerarii dicti Domini Regis, Willielmi de Kildesby Custodis Privati Sigilli ipsius Domini Regis, & Johannis Darcy le Cosyn Senescalli Hospitii præfati Domini Regis, & aliorum plurimorum, Domino Johanni de Sancto Paulo, Custodi Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, in quadam Bursa, Privato Sigillo dicti Domini Regis consignatâ, per ipsum Johannem de Sancto Paulo custodiendum, ad faciendum indè & expediendum ea quæ pro Rege & Populo suo requiruntur in hac parte:* A. D. 1340.

Qui quidem Johannes de Sancto Paulo Sigillum prædictum ab eodem Domino Rege recepit, & illud eodem die aperiri, & Brevia indè consignari fecit.

De alio Sigillo Magno, Regi a præfato Johanne liberato.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. MEMORANDUM *etiam quòd Die, Anno, & Loco prædictis, præfatus Johannes de Sancto Paulo, quoddam aliud Magnum Sigillum, pro Regimine dicti Regni Angliæ, in absentia præfati Domini Regis, tempore quo ipse agebat in dictis partibus Transmarinis, deputatum, in Custodia ipsius, de Præcepto Domini Regis existens, liberavit in præsentia Camerarii, Custodis Privati Sigilli, & Senescalli, ac aliorum prædictorum, prædicto Domino Regi, in quadam Bursa, Sigillo ipsius Johannis de Sancto Paulo consignata:* A. D. 1340

Qui quidem Dominus Rex Sigillum illud ibidem ab eodem Johanne recepit, & illud statim præfato Willielmo de Kildesby liberavit, in garderoba ipsius Domini Regis custodiendum.

De contrahendo Mutuum Nomine Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 1. m. 34. REX Universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm Nos, pro Expeditione Guerræ nostræ, & aliorum Negotiorum nostrorum, in Transmarinis partibus, ac etiam pro Salvatione dicti Regni nostri Angliæ,

A.D. 1340. Angliæ, & Anglicanæ Ecclesiæ, contra hostiles Alienigenarum Invasiones, innumeras Pecuniarum Summas de Diebus in Die solvere coartemur,

Edw. 3.

Nos,

De circumspectâ Fidelitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, & Roberti de Sadyngton, pleniùs confidentes, assignavimus & Deputavimus Ipsos, conjunctim & divisim, ad Contrahendum Mutuum, nomine nostro, pro Expeditione prædictâ, cum diversis Personis,

Quarum nomina, unà cum Quantitate Summarum, per ipsos nobis usque ad tempus mutuandarum, eisdem, Episcopo & Roberto, fecimus liberari,

Et ad obligandum Nos Illis, a quibus hujusmodi Mutuum contrahi contigerit, ad Solutionem indè, ad certos dies, quos dicti, Episcopus & Robertus, vel eorum alter, ad hoc duxerint, seu duxerit, statuendos, seu Allocationem in Debitis, si quæ nobis quoquo modo debeant, faciendum,

Necnon ad Exponendum eisdem Personis arduitatem Negotiorum prædictorum, periculáque iminentia, ac nostram Necessitatem urgentissimam, in hac parte,

Cæteráque omnia faciendum, quæ in A.D. 1340. præmissis necessaria viderint & etiam oportuna, prout sibi per Nos pleniùs Edw. 3. & diligentiùs est injunctum;

Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per ipsos, Episcopum & Robertum, Contractum & Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Martis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, ad Contrahendum Mutuum in diversis partibus, videlicet,

Magister Johannes de Thoresby,
Robertus Parvyng,
Johannes de Shordich,
Johannes Bokatz,
Willielmus de Cusantia,
Johannes de Monte Gomerii,
Henricus de Lancastria Comes Derbiæ,
Thomas de Brayton,
Henricus de Stratford,
Rogerus Power, Serviens Regis ad Arma.

Pro Hugone de Gebennis.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 29.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu Londoniæ, Salutem.

Cùm teneamur, Dilecto & Fideli nostro, Hugoni de Gebennis, Baneretto de Burgundiâ, in quibusdam Magnis Pecuniarum Summis, prout per Billas, Sigillo, Dilecti Clerici nostri, Willielmi de Northwell, Custodis Garderobæ nostræ, signatas (quas idem Hugo penes se habet) pleniùs poterit apparere,

Nos, in Recompensationem & Satisfactionem Ducentarum Librarum, de Summis prædictis, concessimus præfato Hugoni, quòd Ipse, vel Attornati sui, Centum Saccos Lanæ in Portu prædicto Carcare, & eos usque Brugges in Flandriâ Ducere possint, absque Subsidio & Custumâ nobis indè solvendis,;

Et ideò vobis mandamus quòd ip- A.D. 1340. sum Hugonem, vel Attornatos suos prædictos, dictos Centum Saccos Lanæ in Portu prædicto Carcare, & usque prædictam Villam de Brugges, absque Custumâ & Subsidio nobis indè solvendis, ducere permittatis juxta Concessionem nostram supradictam,

Recipientes a præfato Hugone, sive ejus dictis Attornatis, Literas ipsius Hugonis Acquietantiæ, Receptionem dictarum Ducentarum Librarum Testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Papæ

A. D. 1340. Edw. 3.

Papæ ad Regem dehortatoria, ne utatur Nomine & Titulo Regis Franciæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Otho D. 11. infra Bibl. Cot.

Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, cariſſimo in Chriſto Filio Edwardo, Regi Angliæ Illuſtri, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem.

Nuper Excellentiæ Regiæ Literis, noſtro Apoſtolatui præſentatis, & contentis in ipſis plenius intellectis, novus in eis deſcriptus Titulus, & Impreſſio Sigilli, Franciæ Armis & Angliæ ſculpti, ut primâ facie videbatur, Stuporis & Admirationis magnam nobis materiam miniſtrârunt.

Nempè, Fili cariſſime, quantò Te amplioris Dilectionis prærogativâ proſequimur, tantò gravius in interioribus anxiamur, dùm perverſis & fraudulentis Conſiliis te trahi & induci percipimus ad ea, quæ non expediunt, neque decent; nec ea tacere vel diſſimulare nos intereà ſinit Affectio, quo minus ea (ut providere tibi ſuper illis conſultiùs & ſalubriùs valeas) ponamus ante oculos mentis tuæ.

Siquidem certum & indubitatum aſſeritur quædam Conſuetudo, hactenus inconcuſsè ſervata, Succeſſionem ad Regnum Franciæ, per Fœmininam Lineam non admittat, Tibi (qui, ut Noſtri, de Stirpe Domûs Franciæ deſcendiſti ex Fœmineninâ Lineâ) dicitur Succeſſio non deberi.

Etſi etiam Conſuetudo non prohiberet ad Coronam dicti Regni Succeſſorem ex Fœmininâ Lineâ procedentem; ſunt profectò, claræ memoriæ, Regum Franciæ, qui gradatim, inclitæ Recordationis, Philippo Regi Franciæ, Avo tuo ſucceſſerunt, Filiæ ac Proles earum, quæ (quo ad Succeſſionem eandem) Proximiores, ut præfertur, exiſterent Regibus Patribus ſuis, quàm exiſtatis Tu & cariſſima Filia noſtra Iſabella Regina, Illuſtris Mater tua, Nata Philippi prædicti.

Sed adeò, ut præmittitur, obſervata eſt, præteritis temporibus, ipſa Conſuetudo irrefragabiliter, & etiam obſervatur, quòd Succeſſionem ad Regnum prædictum ex Fœmininâ Lineâ non admittit.

Cogitare autem quòd, per viam Potentiæ, Regnum poſſes occupare prædictum, nequaquam, attentâ Regis & Regni Franciæ Magnificentiâ & Potentiâ, æſtimantur àd id ſufficere Vires tuæ; ſcilicet quòd, in Regno eodem nil tenens, Te Regem Franciæ facias nominari, Armaque illius ſumpſeris, ut præfertur, de malo & iniquo Conſilio proculdubio creditur emanâſſe.

A. D. 1340.

Si verò, qui tibi ſuaſerunt Talia, nituntur aſſerere palliando quòd in Flandriâ (quæ de Regis & Regni Franciæ noſcitur exiſtere Feudo) dominaris; profectò attendendum & conſiderandum eſt, & poteſt diſcutere Regia Circumſpectio diligenter, qui, & quales, cujuſque Conditionis ſunt Illi, qui Te introduxerunt ibidem.

In ipſis namque hactenus Virtus Conſtantiæ & Fidelitatis nequaquam exiſtit commendata; Naturales enim Dominos ſuos, quibus erant debito fidelitatis aſtricti, violato Fœdere Fidei, pro ſuarum voluntatum libito, ſæpè de ipſâ Flandriâ turpiter ejecerunt.

Et, ſi hoc fecerunt de Illis, quos revereri naturaliter tenebantur, quid de Te (Fili) præſumendum ſit, & qualis exindè poſſit aſſumi & formari Titulus, tuaque Prudentia conſideranter advertat?

Attende prorſus etiam ſi de bono & recto Conſilio proceſſerit, quòd, cariſſimo in Chriſto Filio noſtro, Philippo Rege Franciæ Illuſtri Regnante, qui per multos Annos, tanquam Rex Franciæ, Regnum pacificè tenuit & poſſedit; & an Tu, ſicut, & Tali, pro Terris, infra dictum Regnum ad Te pertinentibus, Fidelitatem & Homagium Ligeum faciendo, eum in Regem Franciæ tuumque Dominum pro Terris recognoviſti prædictis, Te Regem Franciæ facias nominari? Stupent quidem qui audiunt! id non ad Diſcretionem, ſed ad Simplicitatem & Vanitatem potius, aſcribentes.

Deindè, perſpicaciùs credimus attendendum, quòd talis Denominatio, Re carens & Commodo, quam tibi perſuaſiſſe dicuntur qui te non diligunt, ſed cum tuis Jacturis Lucra propria venari ſatagunt, ad ea ſe poſſe attingere æſtimantes, cum Te altioribus Intricationibus, & Periculoſioribus Neceſſitatibus, & Negotiis, illaqueari procuraverunt & involvi.

Radix venenoſa eſſe rimetur, germinatura veriſimiliter, & niſi provideatur aliter, Fructus Amaritudinis & Doloris.

Præterea æſtimamus tibi non minus diligentius advertendum, quot, quales, &

A.D. 1340. Edw. 3. & Quantos Reges, Principes, & Magnates, qui de Stirpe Domûs Franciæ processerunt, aut habent Affinitatem, seu Confœderationem cum ipsa, qui se tibi non opponebant super tuis Negotiis anteà, ex Nominatione seu Intitulatione hujusmodi contra Te provocares, & expressiùs, si eidem (quod absit) insisteres, irritares; talemque ordiri Nominatio ipsa posset (quod avertat Dominus) Materiam, per quam Pacis reformatio inter Te dictumque Regem Franciæ impossibilis perpetuò, quantum ad humanum spectat judicium, redderetur.

Et etiam iidem Principes, & alii Regnicolæ dicti Regni, qui Se (ut vulgaris vox sonat) priùs Mortis Periculis & perpetuis Bonorum suorum Perditionibus exponerent, quàm sustinerent prædicta, Promptiores, Potentiores, Valentiores, & Animosiores adversus te, ad Defensionem dictorum, Philippi Regis & Regni, per Nominationem seu Intitulationem efficerentur eandem.

Nec est tibi (Amantissime Fili) ut aliàs tibi scripsisse meminimus, multum confidendum de Teutonicis & Flamingis; nam eos Affabiles & Propitios tibi reperies, quamdiu Facultates tuas poterunt exhaurire, aliàs autem de ipsorum Assistentiâ non confidas. A.D. 1340. Edw. 3.

Et, si Gesta Progenitorum tuorum revolveris, qualiter erga eos se olim gesserunt iidem Teutonici & Flamingi, quomodo de ipsis possis confidere, reperies manifeste.

Itaque Celsitudinem Regiam rogamus, & attentè in Domino hortamur, quatinus præmissa, quæ de Benevolentiâ Paternâ & Affectione sincerâ scribimus, benevolo suscipias animo, eaque, unà cum aliis, quæ tibi circa hæc possunt occurrere, adducens in rectæ considerationis & discussionis Examen, omissâ Intitulatione prædictâ, Regium inclines Animum ad viam Pacis & Concordiæ, per quam, quæ tui Juris erunt, assequi & retinere pacificè valeas, mutuâ inter Te dictumque Regem Concordiâ reformatâ; ut, sicut Nervis Sanguinis & Affinitatis jungimini, sic sitis perpetuo vinculo Fœderis & Amoris connexi.

Dat. Avinion. tertio Nonas Martii, Pontificatûs nostri Anno Sexto.

Pro Willielmo de Monte Acuto Comite Sarum, Marescallo Angliæ.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 1. m. 31.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

Attendentes Probitatem strenuam, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, & Marescalli Angliæ, necnon locum magnum quem idem Comes in Negotiis, Nos & Statum Regni nostri contingentibus, diversimodè præ cæteris nobis tenet,

Volentesque eo prætextu, ac in Subsidium Misarum & Sumptuum, quos dictus Comes in Obsequiis nostris, non absque Statûs sui depressione, indies sustinet, ipsum gratiosiùs prospicere in hac parte,

Per Cartam nostram Dederimus & Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Comiti Manerium de Mertok, cum pertinentiis in Comitatu Somersetiæ,

Quod fuit Johannis de Fienles, & quod per Forisfactum ipsius Johannis ad Manus nostras tanquam Escaeta nostra devenit,

Habendum & Tenendum eidem Comiti, & Hæredibus suis, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Abbatiarum, Prioratuum, & Ecclesiarum, & omnibus aliis, ad idem Manerium qualitercumque & ubicumque spectantibus, de Nobis, & Hæredibus nostris, ac aliis Capitalibus Dominis Feodi illius, per eadem Servitia, per quæ dictum Manerium tenebatur, antequam ad Manus nostras sic devenit, Imperpetuum prout in Carta nostrâ prædictâ pleniùs continetur, A.D. 1340.

Nos,

Volentes præfato Comiti uberiorem Gratiam facere in hac parte,

Dedimus & Concessimus eidem Comiti, de gratiâ nostrâ speciali, omnia Exitus & Proficua, de eodem Manerio, a die Captionis ejusdem, ex Causâ prædictâ in Manum nostram, percepta, unà cum Bonis & Catallis quæ fuerunt ejusdem Johannis, die quo sic erga Nos forisfecit, in Manerio supradicto.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad

Ad Papam, super Tractatu cum Philippo de Valesio, & super Electo Eborum.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 4.

PAPÆ Rex, &c.

Pridem (Pater Sanctissime) per Litteras & Nuncios, vestræ nos meminimus significâsse Clementiæ, qualiter diem Tractatûs Pacis, videlicet, diem Dominicam, proximam post Festum Sancti Martini, ultimò præteritam, inter quosdam Alligatos nostros, & Alligatos Domini Philippi de Valesio, Concordatam, ob Reverentiam vestram & Sedis Apostolicæ, usque in diem Dominicam, proximam post Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, jam elapsum, ut interim possemus Sanctitatem vestram & quosdam Fideles nostros consulere, procuravimus prorogari, quia certitudinaliter nobis tunc dictum extitit quòd dicta Prorogatio facta fuit:

Set cùm nuper Solempnes Nuncios, cum Potestate sufficienti, ordinâssemus ad Tornacum, ad dictum diem, quem sic prorogatum credidimus, transmittendos, fuissentque dicti Nuncii ad arreptionem Itineris præparati, supervenerunt nobis Litteræ de dictis Alligatis nostris, quòd Alligati partis adversæ de veniendo ad dictos Diem & Locum non fuerant præmuniti, & quòd foret supervacuum illuc mittere Nuncios illâ vice; de quo, præsertim propter Significationem, ut præmittitur, vobis factam, attoniti multum fuimus & turbati, sicque dictos Nuncios fecimus revocari,

Significantes hoc dictis Alligatis nostris, & adicientes quòd, quamquam dictus Tractatus propter culpam nostram non fuerat dissolutus, placeret tamen nobis ut dicti Alligati nostri, cum Alligatis partis adversæ, super resumptione Tractatûs hujusmodi, si eis videretur expediens, loquerentur, &, si de die Tractatûs possent mutuò convenire, Nuncios nostros ad dictum diem libentissimè mitteremus;

A quibus super hoc Responsum indies expectamus, ita quòd nos nusquam diffugiemus Tractatum Amicabilem & Consentaneum Rationi; quod de nobis sentire dignetur vestra Benignitas, & de Discontinuatione dicti Tractatûs excusatos, si placuerit, nos habere. A. D. 1340.

Cæterùm, ut cum Pace Sanctitatis vestræ loquamur, magna nobis ingeritur admirandi materia, quòd Procuratores nostros, ad proponendum contra Magistrum Willielmum la Zouche, qui Electum Eborum se prætendit, licet nostrum notoriè versetur Interesse, ex eo quod idem Willielmus Electionis suæ Negotium, Assensu nostro Regio non petito nec optento, in enervationem Prærogativæ nostræ Regiæ, super hoc per Sedem Apostolicam confirmatæ, prosequi nititur coram vobis, quanquam nobis fuit, Electionis suæ prætensæ tempore, & adhuc est, ad reddendum Ratiocinia de multis & magnis Administrationibus Obligatus & multipliciter Criminosus, vestra Sanctitas non admisit, prætenso colore Scandali quod ex admissione Procuratorii nostri, in quo Regem Franciæ nos scribimus, posset verisimiliter exoriri; quod utique graviùs, quam exprimere possumus, nos conturbat, vestræ Clementiæ referre poterunt.

Super hiis autem & aliis, cordi nobis insidentibus, præsertim desideratâ nobis præ cæteris Promotione & Honoris augmento, Secretarii nostri prædilecti, Willielmi de Kyldesby, Electi Eborum, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem Wawayn, &, Dilectum nobis in Christo, Fratrem Thomam de Insulâ, Priorem Fratrum Ordinis Prædicatorum Wyntoniæ, ad Sanctitatis vestræ Curiam transmittimus informatos, ut, Venerabilis Vir, Magister Willielmus de Norwico, Decanus Lincolniensis (quem per ipsos super hiis informari mandavimus) & illi Sanctitati vestræ super hiis aperiant pleniùs Mentem nostram; quibus super dicendis in hac parte dignetur (quæsumus) vestra Benignitas dare fidem.

Conservet &c.

Dat. apud Langele decimo quarto die Martii.

Ad

A. D. 1340. Edw. 3. A. D. 1340. Edw. 3.

Ad Cardinales de Credentia.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

Pater Reverende & Amice cariſſime,

Cùm nos, Dilectos & Fideles noſtros, Magiſtrum Johannem Wawayn, & Fratrem Thomam de Inſulâ, Priorem Ordinis Prædicatorum Wyntoniæ, Nuncios noſtros pro certis Negotiis, quæ multum inſident cordi noſtro, ad Sedem Apoſtolicam deſtinemus,

Amicitiam veſtram (de quâ fiduciam gerimus ſpecialem) requirimus, & rogamus Affectu quo poſſumus ampliori, quatinus præfatis Nunciis, & eorum alteri, Fidem, ſi libeat, Credulam adhibentes, ad promovenda dicta Negotia (præſertim, Secretarium noſtrum prædilectum, Willielmum de Kyldesby concernentia) per eoſdem veſtræ Paternitati latiùs exprimenda, dignemini efficaciter interponere partes veſtras; mandantes nobis fiducialiter veſtra Beneplacita, ad quorum Executionem promptam gerimus voluntatem. A. D. 1340.

Conſimiles Litteræ diriguntur Cardinalibus ſubſcriptis; videlicet,

Domino P. Epiſcopo Peneſtrino.
Domino A. Epiſcopo Tuſculan.
Domino P. Epiſcopo Sabinen.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.

Ad Papam, pro Comite Sarum, ſuper Prioratu fundando.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 3.

Papæ Rex &c.

Laudabilis & Deo grata Devotio, ſpectabilis Viri, Willielmi Comitis Sarum, Fidelis noſtri prædilecti, quâ ferveſcit in Chriſto ad Cultum Divini Nominis augmentandum, digno promeretur intuitu, ut ad ea confirmanda, quæ Piâ Liberalitate diſpoſuit, veſtram Clementiam humiliter excitemus.

Cùm igitur idem Comes, piè conſiderans Manerium ſuum de Buſtleſham, Sarum Diœceſis, quod ipſe dudum, ſecundum Leges & Conſuetudines Regni noſtri, ritè & legitimè adquiſivit, ab olim fuiſſe Religioſorum uſibus deputatum, quendam in eo Prioratum Canonicorum Regularium, ad Divini Cultûs Augmentum, &, pro ipſorum neceſſitatibus & incumbentibus oneribus ſupportandis, de certis Redditibus competenter dotaverit, & dotare proponit uberiùs in futurum, prout in ſupplicatione ſuâ, veſtræ Clementiæ offerendâ, pleniùs continetur,

Sanctitati veſtræ votivis Affectibus humiliter ſupplicamus, quatinus hujuſmodi Supplicationem ſuam ad exauditionis gratiam admittere, & ea, quæ ad latiorem Cultum Divini Nominis, tàm piè, devotè, & ſinceriter, ſunt diſpoſita, Auctoritate dignemini Apoſtolicâ confirmare. A. D. 1340.

Ad proſequendum autem penes Sanctitatem veſtram dictæ Confirmationis Negotium, idem Comes, dilectum nobis in Chriſto, Fratrem Thomam de Inſula, Priorem Fratrum Ordinis Prædicatorum Wyntoniæ, duxit ſpecialiter tranſmittendum; Quem, conſideratione noſtri, habere velitis, ſi placet, ſinceriùs commendatum, & ipſum remittere celeriùs & gratioſiùs expeditum.

Conſervet &c.

Dat. apud Weſtmonaſterium decimo ſexto die Martii.

Ad Papam, ſuper Diſpenſatione inter Hugonem le Deſpenſer & Filiam Comitis Sarum.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

Papæ Rex &c.

Redeuntes ad nos, Clerici noſtri quàm dilecti, Magiſtri, Johannes de Offord, Archidiaconus Elienſis, & Johannes de Thoresby, Canonicus Eccleſiæ Suwell, ad Sanctitatis veſtræ præſentiam in Nuncio nuper miſſi, nobis, inter alia, retulerunt qualiter penes Sanctitatem veſtram, juxta Injunctionem noſtram, ſuper hoc eis factam, pro optinendâ quadam Diſpenſatione ſuper Matrimonio inter, Dilectum & Fidelem noſtrum, Hugonem le Deſpenſer, & Elizabeth, Filiam ſpectabilis Comitis Sarum & Mareſcalli Angliæ prædilecti noſtri (non obſtante Affinitate, A. D. 1340.

A. D. 1340. Edw. 3. Affinitate, quâ mutuo se attinent) contrahendo humiliter institerunt.

Et quòd eis vestra Sanctitas benignè respondit, quòd dictam Dispensationem adhuc duceret differendam, quia non videtur vobis fore tutum, ut ipsum in Regno nostro nimium attollamus, qui libenter forsan, si posset, contra ipsos insurgeret, qui in Necem Parentum suorum primitùs consenserunt; super quo bonam Deliberationem voluit vestra Clementia nos habere.

Et quidem (Pater Sanctissime) Paternalis Affectionis vestræ dulcedinem in hoc meritò contemplamur, & juxta Sacram Persuasionem vestram super hoc Deliberationem habuimus diligentem, & videtur Nobis, & Peritis, nobis assistentibus, quòd, inspectâ qualitate temporum modernorum, ad fomentum Pacis & Dilectionis in Regno nostro Angliæ, & præsertim in Walliâ, dicta Conjugalis Copula esset plurimùm opportuna.

Quinimmò jam nobis plus expediret habere Fideles nostros unanimes, quàm alio tempore nocere posset eorum Divisio, quam per Dei gratiam non credimus verisimiliter evenire.

Quamobrem vestræ Beatitudini multiplicatis Precibus supplicamus, quatinus, ad magnum nostri Solatium, & dicti Comitis Recreationis augmentum, dictæ Dispensationis Gratiam misericorditer concedere dignemini, juxta formam Supplicationis nostræ, præsentibus interclusæ. A. D. 1340. Edw. 3.

Nota namque verecundiæ non careret, si post tot Precum congeriem dictæ Supplicationis pateremur Repulsam; quod dignetur (petimus) Paterna Benivolentia, si placuerit, ponderare, & propter hoc gratiosiùs condescendere votis nostris.

Ad prosequendum autem dictæ Dispensationis negotium idem Comes, dilectum nobis in Christo, Fratrem Thomam de Insula, Priorem Fratrum Ordinis Prædicatorum Wyntoniæ, duxit specialiter transmittendum; quem considerationе nostri habere velitis, si placet, sinceriùs commendatum, & ipsum remittere celeriùs & gratiosiùs expeditum.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

De tractando super Sponsalibus inter Primogenitum Domini de le Breto, & Filiam nuper Comitis Kantiæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 23. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham Senescalli nostri Vasconiæ, & Antonii Usus Maris Locum tenentis Constabularii nostri Burdegaliæ, pleniùs confidentes,

Assignavimus eos, conjunctim, & divisim, ad Tractandum & Concordandum cum, Nobili & Potenti Viro, Bernardetto Domino de la Breto, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Amanenum Primogenitum dicti Bernardetti, &, dilectam nobis, Margaretam Filiam, claræ memoriæ, Edmundi Comitis Kantiæ, Avunculi nostri,

Ac etiam super Dote, & Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte constituendis, A. D. 1340.

Et Ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque securitate Firmandum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per prædictos, Oliverum & Antonium, vel eorum alterum, Tractatum, Concordatum, & Actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. London. quarto die Aprilis.

Cartæ Edvardi Regis Scotorum Confirmatio.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 10. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Cartam, Nobilis Viri, Domini Edwardi Regis Scotorum, Consanguinei nostri carissimi, in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, omnibus Fidelibus suis, ad quos præsens Carta pervenerit, Salutem in Domino sempiternam. A. D. 1340.

A. D. 1340. An. 14. Edw. 3. Sciatis Nos, pro bono & laudabili Servitio, quod, Dilectus & Fidelis noster, Thomas Ughtreth Miles nobis impendit, Dedisse, Concessisse, & hâc præsenti Carta nostrâ Confirmasse, eidem Thomæ Manerium de Boukhill, unà cum omnibus & singulis aliis Terris & Tenementis, quæ fuerunt Johannis Stiward Militis infra Regnum nostrum Scotiæ quocumque Jure seu Titulo, & quæ ad Manus nostras per Forisfacturam ejusdem Johannis devenerunt,

Habendum & Tenendum eidem Thomæ, & Hæredibus suis, de Nobis, & Hæredibus nostris, unà cum Feodis Militum, Wardis, Releviis, Eschaetis, Forisfacturis, ad prædicta Terras & Tenementa quoquo modo spectantibus, Maritagiis, Advocationibus Ecclesiarum, Libertatibus, Aisiamentis, Tol & Theine, Infangthef, Utfangthef, Commoditatibus, & Pertinentiis quibuscumque, faciendo indè Nobis, & Hæredibus nostris, Servitia indè debita & de jure consueta.

Et, si contingat quòd Hæredes dicti Johannis, seu alii, cujuscumque Conditionis, per considerationem Concilii nostri, per Petitionem in Parliamento nostro, seu alio quovis modo, dictum Manerium, cum aliis Terris & Tenementis, ut prædictum est, recuperent,

Volumus &, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Concedimus quòd idem Thomas easdem Terras pacificè possideat, quousque idem Thomas habeat, de Dono, & Concessione nostrâ, infra Regnum nostrum Scotiæ, loco competenti, Valorem dictarum Terrarum & Tenementorum, & in eisdem pacificè seisietur,

Habendas & Tenendas secundum formam Donationis nostræ prædictæ.

In cujus rei Testimonium hanc Cartam nostram eidem fieri fecimus, Sigillo nostro signatam,

Hiis Testibus,

Henrico de Bello Monte, Comite Boghan,
David de Strabolgi, Comite Atholliæ,
Duncano, Comite de Fyf,
Gilberto de Umfrevill, Comite de Angous,
Richardo Tallebot,
Henrico de Ferrariis,
Alexandro de Montbray,
Eustacio de Maxewell,
Militibus,
Et multis aliis.

Teste meipso apud Rokesburgh vicesimo die Octobris, Anno Regni nostri primo.

Nos autem Donationem, Concessionem, & Confirmationem, prædictas Ratas habentes & Gratas, eas pro nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfato Thomæ, & Hæredibus suis, Concedimus & Confirmamus, sicut Carta prædicta pleniùs Testatur.

Excepto tamen quòd Manerium prædictum, præfato Thomæ per ipsum Regem Scotiæ, sic Datum & Concessum, de Nobis & Hæredibus nostris, per Servitia indè debita, & de jure consueta, juxta tenorem Cartarum, nobis per dictum Regem Scotiæ, de Terris & Dominiis, nobis per ipsum Datis, factarum, & non de præfato Rege Scotiæ, seu Hæredibus, aut Successoribus suis, teneatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Libertate Episcopi Dunolmensis conservanda illæsa.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 27.

Rex, Dilecto & Fideli suo, Ricardo Talebot, Custodi Villæ suæ de Berewico super Twedam, vel ejus Locum Tenenti, Salutem.

Cùm Willielmus Mason de Berewico, per vos nuper, apud Twedemouth, infra Libertatem Episcopi Dunolmensis, pro Suspicione Proditionis Captus fuisset, & abindè usque Villam nostram prædictam Ductus, ubi ipse in Prisonâ nostrâ sub Custodiâ vestrâ adhuc detentus existit, ut accepimus,

Nos,

Nolentes quòd Libertati ipsius Episcopi prædictæ præjudicium fiat in hac parte,

Vobis mandamus quòd, si prædictus Willielmus per vos infra Libertatem prædictam Captus fuerit, ut præmittitur, & ipse in Prisonâ prædictâ, occasione præmissâ, Detentus sit, tunc prædictum

A.D. 1340. Edw. 3. dictum Willielmum Constabulario Castri de Norham, vel ejus Locum Tenenti, aut Attornato ipsius Episcopi ibidem, cum ipsum a vobis petierit, sine dilatione liberetis, infra Libertatem prædictam reducendum, ibidem in Prisonâ custodiendum, donec Justitia de eo fiat, prout de jure fuerit faciendum. A.D. 1340. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Protectione pro Mercatoribus Ispanniæ, Catalauniæ & Majoricarum.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 1. m. 13.

REX Universis & singulis Admirallis, Magistris Navium & Marinariis, necnon Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali,

Necnon ad Instantiam, Dilectorum nobis, Scabinorum, Consulum, ac Communitatis Villarum de Gandano, Brugges, & Ipre,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem universos & singulos Fideles Mercatores de partibus Ispanniæ, Cautilaniæ, & Majoricarum, ac aliis partibus, veniendo, more pacifico & non guerrino, cum Navibus, Bonis, & Mercandisis suis, versus partes Brabantiæ & Flandriæ, necnon Mercandisas suas excercendo, & ad propria, quando & prout eis placuerit, redeundo, pacificè sicut prædictum est:

Ita tamen quòd præfati Mercatores inveniant Scabinis, Consulibus, & Communitati, supradictis, sufficientem Securitatem, quòd ipsi, & alii Homines, in dictis Navibus existentes, Nobis, aut nostris Subditis, vel Amicis, quocumque exquisito colore, Dampnum non inferent aliqualiter vel Gravamen, & quòd Inimicis nostris contra nos non præstabunt Auxilium vel Favorem: A.D. 1340.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, districtiùs inhibemus nè &c. *prout in Consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Dat. apud Westmonasterium duodecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Comite de Julers, de Pensione Annuâ Nongentarum Marcarum solvendâ. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 23.

Teste Rege apud Wyndesore decimo octavo die Aprilis.

Ad Papam, de Credentia.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 6.

SAnctissimo in Christo Patri, Domino B. Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Sub innatæ vobis Bonitatis & Rectitudinis vestræ fiduciâ quædam ardua, cordi nobis insidentia, Persuasiones Sacras, per vestram Clementiam nobis factas, concernentia commisimus, dilecto nobis in Christo, Fratri Richardo de Wyncle, Doctori Sacræ Theologiæ, Latori præsentium, vestræ Beatitudini, si placuerit, ore tenus referenda, A.D. 1340.

Cujus Relationi in hac parte velitis (quæsumus) præbere Fidem Credulam & Auditum, & ipsum Richardum (virum utique magnæ Sufficientiæ & laudabilium Meritorum) habere, consideratione nostri, cum exhibitione Favoris & Gratiæ, propensiùs commendatum.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quinto die Aprilis.

Memorandum

A.D. 1340. Edw. 3. A.D. 1340. Edw. 3.

Memorandum de Magno Sigillo Archiepiscopo Cantuariensi liberato.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 27. dors.

MEMORANDUM *quòd die Veneris, proximo post Festum Sancti Marci Evangelistæ, videlicet, vicesimo octavo die Mensis Aprilis, Anno Regni Regis nunc Angliæ decimo quarto, & Regni sui Franciæ primo, Dominus Johannes de Sancto Paulo, Custos Rotulorum Cancellariæ ipsius Domini Regis, Magnum Sigillum ejusdem Domini Regis, in quâdam Bursâ inclusum, & Sigillo præfati Johannis consignatum,*

Quod in Custodia ipsius Johannis, de Mandato dicti Domini Regis, remansit, & quod idem Dominus Rex ad Se, per ipsum Johannem, in Cameram ejusdem Domini Regis, vocatam LA BLAUNCHE CHAUMBRE *super Aquam Thamesis, in Palatio suo Westmonasteriensi, deportari fecit,*

Dicto Domino Regi in eâdem Camerâ, in præsentiâ,

Dominorum,
R. Arundellæ,
Et W. de Clynton Huntingdoniæ,
Comitum :
Henrici de Ferariis, Camerarii ipsius Domini Regis,
Galfridi le Scrop,
Et Nicholai de la Beche, A.D. 1340.
Militum,
Ac aliorum multorum, ibidem astantium, liberavit :

Qui quidem Dominus Rex idem Sigillum a dicto Johanne recepit,

Et in manu suâ usque in parvam Cameram, dictæ Albæ Cameræ, ex parte Australi, conjunctam, deportavit,

Et illud, in eâdem Parvâ Camerâ, Venerabili Patri, Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati (quem dictus Dominus Rex ad Officium Cancellarii exercendum assumpsit) in præsentia prædictorum Comitum & Militum, liberavit :

Qui quidem Archiepiscopus (præstito Sacramento de eodem Officio fideliter exercendo) dictum Sigillum a præfato Domino Rege Manu propriâ recepit, & secum usque Manerium suum de Lambeheth deferri, & Cartas, Literas Patentes, & Brevia, in Crastino, in Camera ipsius Archiepiscopi, apud Lambeheth, consignari fecit.

De tractando super Treugis cum Hominibus de Scotia.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 10.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Gilberti de Umfravill, Comitis de Anegos, Henrici de Percy, & Radulphi de Nevill, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum pro Nobis, & nostro Nomine, cum quibuscumque Hominibus, Inimicis seu Adversariis nostris, de Scotiâ, de Treugis, seu Treugæ Sufferentiâ, inter Nos & Ipsos, super omnibus Dissensionibus, Demandis, & Debatis, hinc indè subortis, ineundis,

Et Hiis, quæ sic Tractata fuerint, prout ad Honorem & Commodum nostrum expedire viderint, Consentiendum, & super hiis finaliter Concordandum,

Acca, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quatenus ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum,

Et ab ipsis Hominibus Securitatem, pro nobis Sufficientem in hac parte, Recipiendum,

Et omnia alia & singula Faciendum & Excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint vel opportuna, etiam si Mandatum exigant speciale, A.D. 1340.

Ipsis & Duobus eorum plenam concedimus & committimus Potestatem ;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum perpetuis temporibus habituros quicquid per præfatos, Comitem, Henricum, & Radulphum, vel Duos eorum, Tractatum & Concordatum, Vallatum & Factum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium 28. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilem Potestatem habent, Dilecti & Fideles Regis, Robertus de Clyfford, & Antonius de Lucy, & eorum alter, sub eâdem Datâ.

Per alias Litteras Regis Patentes.

De

A. D. 1340. Edw. 3.

De tractando super finali Pace cum eisdem.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

REX Universis &c. ut supra usque ibi,

Dilectorum & Fidelium nostrorum, & tunc sic, Venerabilis Patris, Richardi Episcopi Dunolmensis, Gilberti de Umframvill Comitis de Anegos, Henrici de Percy, Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, plenius confidentes,

Ad Tractandum pro Nobis, & nostro nomine, cum quibuscumque Hominibus Inimicis, seu Adversariis nostris de Scotiâ, de Treugis, seu Treugæ Sufferentiâ, ac etiam de Finali Pace, inter Nos & Ipsos, super omnibus Dissensionibus, Demandis &c. ut supra usque ibi committimus Potestatem & tunc sic;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatos, Episcopum, Comitem, Henricum, Radulphum, & Galfridum, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Tractatum &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De recipiendo Scotos ad Fidem & Pacem Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Roberti de Clyfford, & Antonii de Lucy, plenariè confidentes,

Dedimus eis, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, Potestatem, nomine nostro, recipiendi ad Fidem & Pacem nostram Homines de Scotiâ (ad Fidem & Pacem illam non existentes) & alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de Inimicitiâ fuerunt, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, & quos ad Fidem & Pacem hujusmodi fore viderint admittendos,

Et Litteras de Pardonatione dictarum Adhæsionis & Inimicitiæ, necnon de hujusmodi Admissione nostrâ, eisdem Hominibus pro Securitate suâ in hac parte, nomine nostro, faciendi,

Ratum & Gratum habituri quicquid iidem, Robertus & Antonius, vel eorum alter, nomine nostro, fecerint, vel fecerit, in præmissis.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilem Potestatem habent, Dilecti & Fideles Regis, Gilbertus de Umfravill, Comes de Angos, Henricus de Percy, & Radulphus de Nevill, & Duo eorum, sub eadem data.

Per alias Litteras Regis Patentes.

De Maritagio Ducis Cornubiæ cum Margareta Filia Ducis Brabantiæ, super Dispensatione procuranda, vel Dote, in duplum, restituenda.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2. m. 37.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, & de France, & Seigneur d'Irland, a tourz ceux, qi cestes Lettres verront, ou orront, Salutz.

Sachiez qui,

Come pur certeins Causes, bones & legitismes, eioms ottriez & Grauntez au, Noble Prince & Puissant, Johan Ducs de Lothringe, Brabantie, & de Lemburgie, & Markys de Seynt Empyre, nostre Treschier Cousyn, le Mariage nostre eisne Fitz Dues de Cornewall, pur Damoisele Margaret File nostre dit Cousyn,

Et eoms promys de Curer & Procurer, devers nostre Seint Piere le Pape, pur Dispensacion avoir qui le dit Mariage se puisse prendre, nient contreesteant nul Impediment de Consanguinite q'il y ad entre nostre dit Fitz & la dite Margarete,

Et outre, par celle cause, eoms reconuz nous avoir receuz de nostre dit Cousyn,

A. D. 1340. Edw. 3. Cousyn, pur Arres, en noun de Dowaire, pur la dite Margaret, Cynkaunt Mille Livres d'Esterlyngs,

Et sur ceo Promis & Obligez Nous, & noz Heyrs, de paier la dite Somme Doublee, c'estassavoir, Cent Mille Livres d'Esterlynges, a nostre dit Cousyn, en cas qui nous fuissoms en Defaute de faire & procurer les Choses susdites,

Et, a Greynure Seurte faire a nostre dit Cousyn, ascuns Prelatz, Contes, Batons, & autres Grantz de nostre Roialme d'Engleterre, a nostre priere especiale, de lour Franche volente, eient Obligez eux, & lour Heirs, & chescun de eux en le tont, & soient devenuz Principales Dettours de paier la dite somme a nostre dit Cousyn, & ses Heirs, & de envoier Hostages a demorir, sur certaine fourme, en la Ville de Brussells, en cas qui le dit Mariage se defallist en nostre Defaute, & le dit paiement ne se feist as jours assignez,

Sicome es Lettres Patentes, ensealees de nostre Grantz Seal, & des Seals des Prelatz, Contes, Barons, & autres Grantz Susditz, est contenuz plus plein,

Nous,

Voillanz Asseurer & Garder des Damages, celle partie, mesmes les Prelatz, Countes, Barouns, & autres Grantz, qui sont issint Obligez pur nous, a nostre Requeste,

Si les promettons, en bone foi, chargeantz Nous & noz Heyrs, qui, si les choses susdites ne se facent (qui Dieu ne voille) en la fourme avantdite, nous Garderoms, Sauveroms, & Acquiteroms les Prelatz, Contes, Barons, & autres Grantz avantditz, & lour Heirs, devers nostre dit Cousin, & ses Heirs, de Damage, parde, & moleste, en celle partie,

Er si (qui Dieu defende) eux, ou nul de eux, ou lour Heirs, soient constreintz de riens paiet de la dite Somme, en nostre Defaute, Nous, & noz Heirs, paieroms a eux, & chescun de eux, des Issues de nostre Roialme d'Engleterre, quan qui ils paieront pur nous, par la cause susdite, ensemblement od Frees, Mises, & Coustes, s'ils nuls encourgent en celle partie,

Et, pour ceo q'ils se font, a ceste foitz, Obligez pur nous soulement de lour naturesce & bone volente, en regard de la Grande Necessite qui nous avoms, si voloms & grantoms qui ceste chose ne soit, autre foitz, treie en Ensample, ne q'ils ne soient, antre foitz, tenuz de se Obliger pur nous en antleu cas, & qui Nous, & noz Heirs, ne les puissoms constreindre de faire le Paiement avantdite,

Einz voloms qui si nul Paiement se deveroit faire par la cause susdite, qui ce soit fait pleinement par Nous, & noz Heirs, de nostre Tresor propre.

En Tesmoignance de queu chose, nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Westmonastier le Tierz jour de May, l'An de nostre Regne d'Engleterre Quatorzisme, & de France Primer.

Pro Maria Comitissa de Fyff.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus, dilectæ nobis, Mariæ Comitissæ de Fyff, in auxilium Sustentationis suæ, Quadraginta Solidos, percipiendos singulis Septimanis ad Scaccarium nostrum,

Et etiam Duas Robas per Annum, pro statu suo competentes,

Unam, videlicet, pro tempore Æstivali, & aliam pro Yemali,

Percipiendas per manus Clerici Magnæ Garderobæ nostræ, qui pro tempore fuerit, quousque de Statu ejusdem Comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum.

Concessimus etiam eidem Comitissæ Manerium de Coldekenyngton, cum Pertinentiis (excepto Parco nostro ibidem) Habendum, pro Morâ suâ, quamdiu nostræ placuerit Voluntati. A. D. 1340.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Thesaurario & Camerariis quòd eidem Comitissæ dictos Quadraginta Solidos singulis Septimanis solvant, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

ET mandatum est Thomæ Crosse, Clerico Magnæ Garderobæ Regis, quòd eidem Comitissæ unam Robam, pro

A.D. 1340. Edw. 3. pro Statu suo competentem, pro istâ Seisonâ Æstivali, liberet juxta tenorem Literarum Regis prædictarum; & Rex ei indè, in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, debitam Allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

ET Mandatum est Thomæ de Foxle, Constabulario Castri de Wyndesore, quòd Manerium prædictum, cum Pertinentiis (excepto Parco nostro prædicto) quod quidem Manerium in Custodiâ suâ existit, ut dicitur, eidem Comitissæ, pro Morâ suâ, liberet Habendum, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum. A.D. 1340. Edw. 3.

Teste ut supra.

EOdem modo mandatum est Vicecomiti Middlesexiæ, de eodem Manerio præfatæ Comitissæ liberando, in formâ prædictâ.

Pro Waltero de Manny, de 8000 l. sibi pro Guidone de Flandria, & aliis Prisonibus, ac Redemptionibus, solvendis.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Walterus de Manny, nuper Guidonem de Flandriâ, & quosdam alios Prisones, tàm in Flandriâ, quàm Franciæ partibus, de Guerrâ cepisset, & penes se, Sumptibus suis propriis, per aliqua tempora detinuisset,

Qui quidem Prisones præfato Waltero, pro Redemptionibus suis, Undecim Milia Librarum Sterlingorum instantiùs optulerunt,

Nosque postmodùm, ad solicitam Requisitionem Burgimagistrorum, Scabinorum, & Consulum, ac aliorum proborum Hominum, Flandriæ,

Quibus ob laudabilia Obsequia, quæ nobis, pro recuperandis nostris Juribus Hæreditariis, indies impendere non desistunt, Se & Sua in nostris Obsequiis exponendo, & eisdem Obsequiis nostris absque dissimulatione fideliter inhærendo, sumus propter ea specialiter obligati,

Præfatum Guidonem, & quosdam alios Prisones Flandriæ, per prædictum Walterum sic de Guerrâ captos, necnon alios Prisones prædictos, ob certas causas, a Custodiâ ejusdem Walteri capi fecissemus, penes nos detinendos, A.D. 1340.

Et quia est consonum rationi quòd prædicto Waltero (cui super eo, quod a nobis percepturus esset pro Prisonibus prædictis, per quosdam de Concilio nostro tractari fecimus) Satisfactionem competentem a nobis habeat pro Prisonibus supradictis,

Concessimus præfato Waltero, juxta Tractatum prædictum, Octo Milia Librarum pro omni eo, quod ad ipsum Walterum pertinuit pro Prisonibus & Redemptionibus antedictis,

Quæ quidem Octo Milia Librarum ad Scaccarium nostrum, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, proximò futura, per æquales Portiones, eidem Waltero, absque ulteriori dilatione solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro diversis Burgensibus Flandriæ, de Familia Regis retentis.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis, Johannes Stykerape, Consiliarius Villæ Iprensis (salvo Juramento prædictæ Villæ Iprensi per ipsum præstito) de nostro Concilio sit Juratus, & nostris Obsequiis Alligatus,

Nos,

Consideratione præmissâ, necnon contemplatione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, proborum Hominum dictæ Villæ Iprensis (in quorum Nuncio idem Johannes in Angliam ad nos venit) volentes secum agere gratiosè, A.D. 1340

Retinuimus ipsum de Familiâ intrinsecâ Domûs nostræ,

Concedentes eidem Robas Annuas de Sectâ Vallettorum nostrorum, percipiendas

A.D. 1340. Edw. 3. piendas de Gardetobâ nostrâ ad totam vitam suam.

Volentes etiam Johannem uberiùs respicere, concessimus eidem Viginti Libras, percipiendas annuatim, ad Scaccarium nostrum, ad Duos Terminos, per æquales Portiones,

Videlicet,

Unam Medietatem ad Scaccarium nostrum Sancti Michaelis,

Et aliam Medietatem ad Scaccarium nostrum Paschæ, ad totam vitam ipsius Johannis, vel quousque sibi de Viginti Libratis Terræ vel Redditûs in loco congruo fecerimus provideri. A.D. 1340. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium nono die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habent subscripti, sub eâdem Datâ; videlicet,

Johannes Hooft, Scabinus & Burgensis Villæ de Brugges,

Baldewinus Vandenwalbe, Scabinus & Burgensis Villæ Gandavensis.

Nicholaus Scotelare, Burgensis Villæ de Brugges,

De consimilibus Robis, & de Libris in formâ prædictâ percipiendis.

Per ipsum Regem.

Super Retinentia antedicta.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 1. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis Magister Willielmus de Bomere, *&c. prout supra, mutatis mutandis, usque hæc verba; viz.*

Quousque sibi de Beneficio Ecclesiastico competenti fecerimus provideri; non obstante quòd Præbendam de Northmuscam, in Ecclesiâ Collegiatâ Sanctæ Mariæ Suthwell, nuper sibi contulimus; quod ex causis aliis meminimus nos fecisse. A.D. 1340.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Marchione Juliacensi, in Comitem Cantebrigiæ creato.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2 m. 31.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos,

Considerantes Claritatem Generis, Probitatem Strenuam, & Sapientiam Præcellentem, illustris Gullielmi Marchionis Juliacensis, Affinis nostri carissimi, & locum magnum quem nobis & dicto Regno nostro tenuit & tenere poterit in futurum,

Ipsum in Comitem & Parem Regni nostri ritè creaverimus, nomen Comitis Cantebrigiæ sibi, & Hæredibus suis, ex eo legitimè Descendentibus, pro Titulo perpetuo concedentes,

Et eidem concesserimus, inter alia, quòd sibi, & Hæredibus suis, ex eo legitimè Descendentibus, de Mille Libratis Terræ, vel Redditûs, per Annum, faciemus in loco congruo infra dictum Regnum nostrum Angliæ provideri,

Et quòd interim Ipse & Hæredes sui habeant, & percipiant, Sexcentas Libras de Custumis nostris in Portu de Sancto Botulpho, & Quadringentas Libras ad Scaccarium nostrum, Annis singulis, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1340.

Concedimus & Promittimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, bonâ fide, quòd Nos, & Hæredes nostri, dictas Mille Libratas Terræ, vel Redditûs, præfato Comiti, & Hæredibus suis, ex eo legitimè Descendentibus, de primis Terris & Redditibus, quos ad Manum nostram, vel dictorum Hæredum nostrorum, per Escaetam devenire contigerit, usque ad plenam Satisfactionem dictarum Mille Libratarum Terræ, vel Redditûs, assignare & liberare faciemus,

Habendas & Tenendas sibi & Hæredibus suis, ex eo legitimè Descendentibus, per Servitia debita Imperpetuum, juxta verum valorem eorumdem;

Proviso quòd semper, pro ratâ Portionis, de quâ præfato Comiti, vel Hæredibus suis, in Terris, & Redditibus, sic

A. D. 1340. Edw. 3. sic per Nos, vel Hæredes nostros, provisum fuerit, cesset solutio Mille Librarum prædictarum: Ita, videlicet, quòd primò defalcetur de dictis Quadringentis Libris solvendis ad Scaccarium nostrum, & postmodùm de sexcentis Libris solvendis, ut præmittitur, de Custumis. A. D. 1340. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Maii.

Super Magna Corona Regis, Archiepiscopo Treverensi, & Corona Philippæ Reginæ, Coloniæ, invadiatis.

A. D. 1340. An. 14 Ed. 3. Pa. p. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm teneamur, dilecto nobis, Antonio Bache, Mercatori, in Triginta & Quatuor Milibus Florenorum de Florentia, quos idem Antonius pro Vadiis diversorum Hominum, in Servitio nostro in partibus Transmarinis nuper existentium, Nobis ad Rogatum nostrum mutuò liberavit,

Et in Viginti & quinque Milibus Florenorum de Florentia, quos prædictus Antonius, Venerabili Patri, Archiepiscopo Treverensi, pro Magnâ Coronâ nostrâ Aureâ sibi invadiatâ,

Et in Quinque Milibus & Quingentis Florenis de Scuto, quos pro Coronâ Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, apud Coloniam Invadiatâ,

Necnon in Quatuor Milibus, Ducentis, quinquaginta & sex Florenis de Scuto, quos pro quadam parvâ Coronâ similiter invadiatâ,

Ac in Tribus Milibus Florenorum de Scuto, in quibus Domino de Kuyc ex certis causis tenemur, & quos coram nobis & Concilio nostro pro nobis solvere, vel aliàs Satisfactionem facere, assumpsit,

Qui quidem Floreni ad Undecim Milia, septingentas & Viginti Libras, & duos Solidos, Sterlingorum se extendunt,

Nos,

Volentes eidem Antonio de prædictis Pecuniarum summis satisfieri prout decet,

Concessimus ei & assignavimus omnes Denarios,

De Subsidio Agnorum Vellerum & Garbarum, nobis per Prælatos, Comites, Barones & Communitates, Comitatuum Berks, Buks, & Rotelandiæ,

Ac, de Nonâ per Cives & Burgenses,

Quintadecimâque per Mercatores, in Civitatibus & Burgis non commorantes, & alios in Locis Solicitudinum manentes, cæterosque qui de Stauro ovium vel Agriculturâ non vivunt, A. D. 1340.

In eisdem Comitatibus concessis, provenientes,

Habendos & Percipiendos per manus Receptorum nostrorum (quos ad prædictos Denarios, cum illos levari contigerit, in Comitatibus prædictis recipiendos duxerimus Deputandos) per Indenturas, indè inter ipsum Antonium, vel ejus in hac parte Attornatum, & prædictos Receptores, modo debito conficiendas;

Ita quòd, si dictum Subsidium Agnorum Vellerum & Garbarum, ac Nona & Quintadecima prædictæ, dictam Summam Undecim Milium Septingentarum & Viginti Librarum & Duorum Solidorum Sterlingorum excedant, tunc de eo, quod superfuerit, nobis, prout decet, respondeatur,

Et, si fortè ad Summam illam non attingant, tunc de eo, quod indè defuerit, eidem Antonio, vel ejus Attornato prædicto, Solutionem, seu aliàs Assignationem, fieri faciemus competentem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est Receptori &c. in dicto Comitatu Berks, quòd ipse usque ad Summam Quinque Milium Librarum *&c. ut supra in aliis Brevibus.*

ET mandatum est Receptori &c. in dicto Comitatu Buks, quòd ipse usque ad Summam Quinque Milium Librarum *&c. ut supra.*

EOdem modo mandatum est Receptori &c. in dicto Comitatu Rotelandiæ, quòd ipse usque ad Summam Mille septingentarum & viginti Librarum & duorum Solidorum, *&c. ut supra.*

A. D. 1340. Edw. 3.

ET mandatum est, Dilectis & Fidelibus Regis,

Priori de Walyngford, Philippo de Engelfeld, Thomæ Hustarll, Thomæ de Hunstane, Ricardo Peynel, & Roberto Marie, in dicto Comitatu Berks:

Et Abbati de Noteley, Philippo de Aylesbury, Ricardo le Ward, & Adæ atte Glorie, in dicto Comitatu Bucks:

Et Abbati Sancti Jacobi de Northamptonia, Willielmo Lovel, Thomæ de Bukton, Eustachio de Brumeby, Johanni de Hegham, & Johanni de Waldegrave, in dicto Comitatu Rotelandiæ,

Assignatis,

Quòd ipsi omnes Denarios, de dicto Subsidio provenientes, præfatis Receptoribus liberent in formâ supradictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Litera Regis missa Insulæ de Geresey.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 13. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Ballivo, Juratis, & omnibus aliis, de Insulâ nostrâ de Geresey, Salutem.

Fidelitatis vestræ Constantiam, erga Nos, & nostrorum conservationem Jurium, nedùm Relatio, set Effectus Operis, dictis præponderans, clarè probant: nam semper in dilectione nostrâ vos ferventiores invenimus, quo pro nobis graviora Dispendia pertulistis.

Propter quod, sicut Honori nostro convenit, Communitatem vestram, & singulares Personas ejusdem, sic curabimus (Deo dante) gratè respicere, quòd gaudebitis erga nos tam laudabiliter vos gessisse.

Velitis igitur, Affectione solitâ, juxta Firmam, quam de vobis optinemus, Fiduciam, circa Defensionem dictorum Jurium, contra nobis Adversantes, tam magnanimiter vos habere, ut, præter laudis præconium, quod ex hoc mirificè poteritis adipisci, a nobis Retributionem uberem reportetis.

Super aliis verò, tàm Honorem nostrum, quàm Commodum contingentibus, dilecto nobis, Thomæ de Cerse, Clerico de Insulâ nostrâ prædictâ, præbere vos volumus plenam Fidem.

Dat. apud Westmonasterium vicessimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Rege Scotiæ, super Expensis Hospitii.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2. m. 26.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Juxta Ordinationem, per Nos & Concilium nostrum nuper factam,

Concessimus, Magnifico Principi, Domino Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, pro Expensis Hospitii sui, Quadraginta Solidos, singulis diebus tempore Pacis,

Et Sexaginta Solidos singulis diebus tempore quo de Guerrâ equitaverit,

Percipiendos, a Festo Paschæ proximò præterito, ad Scaccarium nostrum, ad Voluntatem nostram, vel quousque de Statu ejusdem Regis aliter duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est Thesaurario, & Camerariis, quòd eidem Regi Quadraginta Solidos singulis diebus tempore Pacis,

Et Sexaginta Solidos singulis diebus tempore quo de Guerra equitaverit, a dicto Festo Paschæ, de Thesauro Regis solvant, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

De Custode Angliæ constituto.

A. D. 1240. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2. m. 23.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

De Consilio & Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum & Procerum, ac Communitatis, Regni nostri Angliæ, pro Tuitione & Salvatione ejusdem Regni, ac quorumdam aliorum Jurium Coronæ nostræ, necnon pro quibusdam aliis Negotiis, nostram & ipsius Regni nostri utilitatem tangentibus,

Simus ad partes Transmarinas in proximo personaliter profecturi,

Et intimiùs insideat nobis cordi, quòd Pax nostra, tàm in nostrâ absentiâ, quàm præsentiâ, inviolabiliter observetur, & quòd fiat communis Justitia singulis conquerentibus in suis Actionibus & Querelis,

Nos,

De Fidelitate, Dilecti & Fidelis nostri, Edwardi Ducis Cornubiæ & Comitis Cestriæ, Filii nostri Primogeniti, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Custodem dicti Regni nostri Angliæ, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, quamdiù in dictis Transmarinis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum.

Damus autem Universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfato Duci, tanquam Custodi nostro dicti Regni Angliæ, & Locum tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam Custodiam pertinent, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes & Auxiliantes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo septimo die Maii.

Per ipsum Regem.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyngdoniæ, Salutem.

A. D. 1240.

Cùm Nos,

De Consilio & Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum & Procerum, ac Communitatis, Regni nostri Angliæ, pro Tuitione & Salvatione ejusdem Regni, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.* & ut dicti Regni Angliæ, ac aliarum Terrarum & Locorum, Negotia consultiùs deducantur, & salubriùs dirigantur, de Avisamento Concilii nostri, ordinavimus quòd vos, unà cum quibusdam aliis Magnatibus & Fidelibus nostris, cum præfato Duce, per partes dicti Regni nostri Angliæ, ubi ipse transierit, vel inibi moram fecerit, proficisci, & eidem Consiliis & Auxiliis assistere debeatis, nobis sic agentibus in partibus Transmarinis,

Vos rogamus, vobis nichilominus districtiùs injungendo, mandantes, quòd eidem Duci in formâ prædictâ intendatis, & sibi, unà cum aliis de Concilio suo, tàm in hiis, quæ Directionem negotiorum prædictorum, & Conservationem Pacis nostræ, ac Punitionem Malefactorum, quàm Aliis, quæ Honorem nostrum & commodum, ac Quietem & Tranquilitatem Populi, nobis subjecti, concernunt, & concernere poterunt, vestrum Consilium & Auxilium diligentiùs, sicut de vobis confidimus, impendatis, quamdiù sic absentes fuerimus, vel donec aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur,

J. Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, sub eadem data.

Henrico de Percy,
Thomæ Wake de Lydel,
Radulpho de Nevill.

Teste Rege apud Shottele vicesimo primo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Potestate Custodis Angliæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. m. 28.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos,

Pro Tuitione & Salvatione Regni nostri Angliæ, & pro aliis magnis & arduis Negotiis, Nos & Jura Coronæ nostræ specialiter concernentibus,

Simus ad partes Transmarinas personaliter profecturi,

Volentes tàm Indempnitati, quàm Quieti Prælatorum, Magnatum, & aliorum de eodem Regno nostro, tàm in nostrâ absentiâ, quàm præsentiâ, gratiosiùs providere,

Dilecto & Fideli nostro, Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, Filio nostro Primogenito, Custodi nostro dicti Regni Angliæ, & Locum nostrum tenenti in eodem, damus & concedimus, tenore præsentium, Potestatem, Vacantibus Ecclesiis Conventualibus, per Mortem, vel Concessiones, ibidem præsidentium, seu quovis alio modo, alios in Abbates & Priores Ecclesiarum Conventualium hujusmodi vacantium Eligendi nostro nomine licentiam Concedendi, &, hujusmodi Electionibus celebratis, cum sibi per Literas, communibus Sigillis Capitulorum suorum consignatas, & nobis directas, indè constiterit, Assensum & Favorem Regium Adhibendi, & ulteriùs Loci Ordinariis significandi, ut, quod suum est in hac parte, exequantur,

Et, cùm Electiones illæ, sive per Dominum Summum Pontificem, sive per dictos Loci Ordinarios, confirmatæ fuerint, Fidelitates ipsorum, & singulorum eorumdem, nobis in hac parte debitas, recipiendi, & Temporalia Abbatiarum & Prioratuum eisdem restituendi,

Ac Homagia & Fidelitates Tenentium de nobis in Capite, & Decedentium, nostro nomine similiter recipiendi, aut Homagia hujusmodi usque ad certum tempus respectuandi, A. D. 1340.

Ac Terras & Tenementa sua, de Hæreditatibus suis, in Manum nostram, occasione Mortis eorum, capta, eisdem, & eorum cuilibet, si Hæredes ipsi plenæ Ætatis fuerint, vel Ætates suas probaverint, liberari faciendi,

Necnon Justiciarios, & alios Ministros nostros, tàm in Angliâ & Walliâ, quàm in Hiberniâ, Scotiâ, & Ducatu nostro Aquitaniæ, qui Insufficientes fuerint, Amovendi, & alios Idoneos in hujusmodi Officiis Constituendi,

Ac etiam Custodias & Maritagia, ad Manus nostras devenientia, juxta providam Deliberationem & Avisamentum Cancellarii, Thesaurarii, & aliorum de Concilio nostro, & prout pro majori commodo nostro fuerit faciendum, vendendi & dimittendi,

Et omnia alia & singula Minuta, quæ tàm pro nostro Honore, quàm Commodo, in Angliâ, Walliâ, Hiberniâ, Scotiâ, & Ducatu nostro, prædictis, facienda fuerint, vel quæ Reformationem Statûs eorumdem Terrarum & Locorum concernunt, vel concernere poterunt, Faciendi, & Excercendi, dum sic in dictis partibus Transmarinis agere nos contingat, vel donec aliud indè duxerimus demandandum;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatum Custodem, ut prætangitur, Actum vel Factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo nono die Maii.

Ad Papam, super Nicholino de Flisco, Ambassiatore in Curia Romana nocTanter capto, & in Franciam abducto.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 6.

PAPÆ Rex &c.

Pungit interiùs Mentem nostram, & Cor nostrum nimis exasperat, Rumor Infaustus, in nostri notitiam jam perlatus,

Audivimus autem quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Nicholinus de Flisco, Romanam Curiam (quæ solet omnibus Tutum esse Receptaculum) in Ambassiatâ nostrâ pridem adveniens, Jus nostrum in Regno Franciæ, ac Alia, juxta Injunctionem nostram sibi factam, proposuisset fideliter & humiliter in vestræ præsentiâ Sanctitatis, A. D. 1340.

Quidam Iniquitatis Alumpni, Detectionem nostræ Justitiæ non ferentes, nec vestræ nec Sedis Apostolicæ Reverentiæ

A. D. 1340. Edw. 3. rentiæ deferentes, dictum Nicholinum, sic pro nobis in Curiâ, sub Protectionis vestræ Fiduciâ, commorantem, nostanter (fractis Ostiis Domûs suæ hostiliter) capere præsumpserunt, & ipsum, Probris affectum miserabiliter & inhumaniter, in Franciam abduxerunt, & sic ipsum Captivatum detinent, utinam! non nominatum.

Et, licet tanti Sceleris Enormitas principaliter in nostri sit Odium perpetrata, in Libertatis tamen Ecclesiæ Romanæ Dispendium & Exempli Pravi pernitiem noscitur redundare.

Quis autem Locus Regiminis poterit esse tutus, si penes vos (qui Locum supremum tenetis in Terris) non pateat Prosecutoribus Justitiæ mora tuta ?

Dignetur igitur (quæsumus) vestra Clementia in hoc facto, nedùm nostram & dicti Nicholini, set & vestram & Apostolicæ Sedis, Injuriam debitè ponderare.

Et, cùm subjecerit vobis Populos Dominus, & Gentes sub Pedibus vestris, ad faciendum vindictam in Nationibus, & Increpationes in Populis, facere dignemini Judicium fieri de præmissis; & sic dictam Præsumptionem Limâ Correctionis pungentis elidere, ut cedat Bonis in Gloriam, & Malefactoribus in Terrorem. A. D. 1340. Edw. 3.

Et quamvis, juxta Sacras Persuasiones vestras, pridem nobis factas, disposuerimus ad Sanctitatis vestræ præsentiam, pro faciendo vobis Responso congruo, sollempnes Nuncios transmisisse, jam tamen invenire non possumus qui dictam Nunciationem velint assumere, nisi spes Moræ Securioris in dictâ Curiâ arrideret.

Super quo nos habere velit, usque ad Reformationem Injuriæ tàm probrosæ, vestræ Benignitas excusatos.

Quia, cùm super Securitate Nunciorum nostrorum, ad ipsam Curiam mittendorum, sciverimus Ordinatum, vel aliàs Metus cessaverit jam tumescens, mittemus humiliter ad Sanctitatis vestræ præsentiam Nuncios informatos, votivi semper, præsertim erga vestram Clementiam, facere cum omni reverentiâ quod debemus.

Conservet &c.

Dat. apud Clare primo die Junii.

Pro Cardinalibus de Mutuo persolvendo.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2. m. 8. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, in magnâ & urgenti Necessitate nostrâ, pro Expeditione quorumdam arduorum Negotiorum nostrorum, quæ Tuitionem, tàm Anglicanæ Ecclesiæ, quàm Regni nostri Angliæ, contra Hostiles Alienigenarum Incursus, concernere dinoscuntur, quædam Pecuniæ Summa de Procurationibus, Venerabilium Patrum, Petri, Tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, & Bertrandi, Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Cardinalium,

Nuper ad partes ejusdem Regni nostri Angliæ per Dominum Summum Pontificem, ad Pacem inter Nos & Illos de Franciâ, super Guerris & Discordiis, hinc indè subortis, pro viribus reformandum, transmissorum,

De instanti Solutione Procurationum prædictarum, a Collectoribus earumdem, in Diœcese vestrâ, ad opus nostrum, ex Mutuo sic recepta,

Nos,

Præfatis Cardinalibus, de Summâ ad opus nostrum sic receptâ, celerem & competentem Solutionem fieri cupientes,

Volumus & concedimus, ac vobis damus, tenore præsentium, in mandatis, quòd tantam Pecuniæ Summam, de Denariis de Decimâ Biennali, nobis per Clerum vestræ Cantuariensis Provinciæ nuper concessâ, per Collectores ejusdem in dicta vestra Diœcese, quantum de dictis Procurationibus in causâ prædictâ recepimus, retineri & salvo custodiri ad opus ipsorum Cardinalium faciatis, ita quòd Denarii illi dictis Cardinalibus, cum eos habere voluerint, promptiùs persolvantur. A. D. 1340.

In cujus &c.

Teste Rege apud Shuttele decimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eâdem gratiâ, Episcopo London. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, in magna & urgenti necessitate nostra *&c. ut supra usque ibi* de Decima Biennali, nobis per Clerum Cantuariensis Provinciæ nuper concessâ, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

A.D. 1340. Edw. 3. A.D. 1340. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est Episcopis subscriptis; videlicet,

H. Episcopo Roffen.
A. Episcopo Wynton.
A. Episcopo Norwicen.
R. Episcopo Cicestrien.
J. Episcopo Exon.
R. Episcopo Sarum.
R. Episcopo Coventr. & Lich.
R. Bathon. & Wellen. Episcopo.
H. Lincoln. Episcopo.
Th. Episcopo Hereford.
S. Episcopo Elien.
W. Episcopo Wygorn.
H. Episcopo Menev.
M. Episcopo Bangoren.
. Episcopo Assaven.
J. Episcopo Landav.

REX Custodi Spiritualitati Archiepiscopatûs Eborum, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, in magnâ & urgenti necessitate nostrâ *&c. ut supra usque ibi* tenore præsentium in mandatis, *& tunc sic*, quòd tantam Pecuniæ Summam, de Denariis de Decimâ Biennali, nobis per Clerum Eborum Provinciæ nuper concessâ, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eâdem gratiâ, Dunolmensis Episcopo, Salutem.

Noveritis *&c. ut supra usque ibi*, tenore præsentium in mandatis, *& tunc sic*, quòd tantam Pecuniæ Summam, de Denariis de Decimâ Biennali, nobis per Clerum Eborum Provinciæ nuper concessâ, *&c. ut supra.*

Eodem modo mandatum est J. Karl. Episcopo.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Assignatio pro J. Archiepiscopo Cantuariensi, de Vadiis suis.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid. A.D. 1340.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd

Cùm teneamur, Venerabili Patri, Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, in Tribus Milibus, Trescentis, Triginta, & Tribus Libris, sex Solidis, & octo Denariis, pro Vadiis suis de tempore, quo stetit in Obsequio nostro in Partibus Transmarinis, & pro Passagio suo versus dictas partes, & Repassagio suo exindè ad partes Angliæ, ac aliis Expensis per ipsum in dicto Servitio nostro factis, prout per Compotum ipsius Archiepiscopi, indè ad Scaccarium nostrum redditum, pleniùs poterit apparere,

Quæ quidem Vadia & Expensæ eidem Archiepiscopo, pro Expeditione arduorum Negotiorum nostrorum, Salvationem & Defensionem Regni nostri Angliæ contingentium, debentur,

Nos,

Ex causis præmissis volentes præfato Archiepiscopo de prædictis Tribus Milibus, trescentis, triginta, & tribus Libris, sex Solidis, & octo Denariis, promptam Solutionem fieri, prout decet,

Concessimus & assignavimus eidem Archiepiscopo dicta Tria Milia, trescentas, triginta, & tres Libras, sex Solidos, & octo Denarios, percipiendos & habendos de Denariis, de Subsidio Garbarum Agnorum & Vellerum, nobis per Communitatem dicti Regni nostri,

Quàm Nonæ Civitatum & Burgorum,

Et Quintædecimæ Mercatorum Forinsecorum, & aliorum qui de Stauro omnium suarum propriarum vivunt,

Concessarum, in Comitatu Kantiæ, tàm de primo, quàm de secundo Annis Concessionis Subsidii prædicti, provenientibus, per manus Receptoris Denariorum eorumdem.

Ita semper quòd, si Subsidium prædictum, in dicto Comitatu Kantiæ, ad dicta Tria Milia, trescentas, triginta, & tres Libras, sex Solidos, & octo Denarios, non attingat, volumus & concedimus quòd de eo, quod de dictis Tribus Milibus, trescentis, triginta, & tribus Libris, sex Solidis, & octo Denariis, de eodem Subsidio, in Comitatu prædicto, defuerit, bona & certa Assignatio eidem Archiepiscopo alibi in loco competenti, ubi sibi indè promptè satisfieri poterit, fiat.

In cujus &c.

Teste Rege apud Shuttele vicesimo primo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

A. D. 1340. Edw. 3. | A. D. 1340. Edw. 3.

Pro Wolstano Episcopo Wygorniensi de non veniendo ad Parliamenta, propter debilitatem excusatoria.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 2. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali,

Necnon pro eo quòd, Venerabilis Pater, Wolstanus, Episcopus Wygorniensis, tantâ Debilitate & Infirmitate corporis sui detinetur, quòd absque gravi Dampno & Corporis sui periculo non potest commodè laborare, ut accepimus,

Ac etiam pro eò quòd idem Episcopus nobis benivolè concessit Anniversarium Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, Annuatim in Personâ suâ propriâ, dum Sanus & Potens sui fuerit, in Abbatiâ Sancti Petri Gloucestriæ (ubi Corpus dicti Patris nostri jacet Humatum) quamdiu vixerit celebrandum, & super Celebratione hujusmodi Literas suas Patentes facere promisit,

Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd præfatus Episcopus, pro toto tempore vitæ suæ, quotiens Infirmatus, aut per Accessum suum ad dictum Anniversarium fuerit impeditus quo minus ad Parliamenta, seu Concilia nostra, vel Hæredum nostrorum, possit commodè declinare, tunc totiens, tàm coram nobis, quàm Hæredibus nostris, super hujusmodi non Adventu suo ad Parliamenta & Concilia prædicta, licitè & impunè, per sufficientem & idoneum Procuratorem suum, excusetur de gratiâ nostrâ speciali.

In cujus &c.

Teste Rege apud Shutteleye vicesimo primo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Popularibus Vasconiæ, quod Adeptio Regni Franciæ non erit ipsis ad Dampnum.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 22.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Gratâ memoriâ recensentes Fidelitatem continuam & Dilectionem solidam, quas, dilecti & fideles nostri, tàm Nobiles, quàm Populares, Ducatûs nostri Aquitaniæ, nobis & Coronæ Anglicanæ, circa nostrorum Conservationem Jurium, semper constanter & magnanimiter ostenderunt,

Et proindè volentes Jura sua eis inviolabiliter observari,

Concedimus & Promittimus, bonâ fide, quòd, licet Possessionem Regni Franciæ, ad Nos Jure Successorio jam delati, adipisci nos contingat, Libertates tamen & Privilegia, Consuetudines, Refortum, Appellationes, seu alia Jura vel Deveria, eis competentia (quibus usi sunt hactenus rationabiliter & gavisi) ab eis nullatenus auferemus, set Eos hiis omnibus uti more debito permittemus, sine Molestatione vel Inquietatione qualicumque, eis vel eorum alicui per Nos, vel Ministros nostros, occasione præmissâ, quomodolibet inferendâ.

Concedimus etiam quòd prædictis Fidelibus nostris Libertates, Privilegia, Consuetudines, Refortum, Appellationes, ac Jura & Deveria prædicta, cùm super hiis requisiti & informati fuerimus, faciemus per Litteras nostras Patentes, prout justum fuerit, confirmari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Shottele vicesimo primo die Junii.

Per ipsum Regem, & examinatur per Concilium in ultimo Parliamento.

Ad Communitates & Nobiles Vasconiæ, super Jure Regis ad Regnum Franciæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 15.

REX Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Prudentibus viris, Consulibus, & Universitati Villæ Francescas, amplecti Justitiam, & Injustitiam declinare.

Cùm Regnum Franciæ per mortem, celebris

A. D. 1340. Edw. 3. celebris memoriæ, Domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, Fratris Germani Dominæ Matris nostræ, sit ad nos Jure Successorio notoriè devolutum,

Ac Dominus Philippus de Valesio, Filius Avunculi dicti Regis, se per Potentiam in dictum Regnum intruserit, dùm eramus in annis minoribus constituti,

Qui nedùm dictum Regnum occupat sic injustè, set, movens nobis Guerram Injustam, Nos omnino deprimere nititur, ut sic possit, per Nephas & libitum, contra Deum & licitum, seculo dominari optentu Justitiæ,

Vos rogamus quatinùs, præmissis debitè ponderatis, Nobis contra dictum Philippum in Justitia favere velitis, & Nos, ac nostros, in nostrorum recuperatione Jurium, pro viribus, Auxiliis prævenire. A. D. 1340. Edw. 3.

Et speramus quòd ipse Rex Excelsus (qui Injustos propter suas Injustitias humiliat, & Justos diligit & exaltat) faciet nobiscum Signum in bonum, ut vobis, & aliis Valitoribus nostris, in Justitiâ, gratam faciamus, ut cupimus, Repensivam.

Dat. apud Shottele vicesimo primo die Junii anno Regni nostri Franciæ Primo, Regni verò nostri Angliæ Quarto decimo.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Hugoni de Revynhano Domino de Banturriba,
Rudel Domino de Seissas,
Giraldo de la Barta,
Arnaldo de Benbena,
Bernardo de Reymnnhano,
Galaro de Fossato Domino de la Granlet,
Ysarno de Baleuxs, Domino de Monte Pesato,
Bernardo de Perdelhano Vicecomiti de Juliaco,
Amfancio de Cavo Monte Domino de Tembaben,
Domino de Talha Canat,
Amfancio de Pinis Domino de Montraben,
Gaillardo de Bona Villa,
Petro de Monte Campi Domino de Mala Leisa,
Bernardo de Serras Priori Sancti Campsii Domino de Lenynaco,
Willielmo Galard,
Arnaldo Masse de Fossato Domino de Agulhone,
Bernardo de Durefort Domino de Capella Militis,
Domino Densfyn Marcon Mase in Aganasio,
Petro Domino de Mon Caup,
Domino de Forces,
Stephano Faryolli Domino de Tenenxs,
Arnaldo Domino de Monpesat,
Guiscardo de Cavo Monte Domino de Sancto Bartholomæo,
Petro de Galardo Domino Despinis,
Domino de Gananduno,
Vesiano de Lomanha Domino de Stafford,
Domino de Canqmor,
Domino de Astrut,
Consulibus & Universitati Villæ de Penna in Agennesio,
Consulibus & Universitati Villæ de Miramont,
Universitati Villæ de Maisino,
Consulibus & Universitati Villæ Montis Hanquini,
Consulibus & Universitati Villæ Podii Guilhumi,
Consulibus & Universitati Villæ Portûs Sanctæ Mariæ,
Consulibus & Universitati Villæ de Tronen.
Consulibus & Universitati Civitatis Agenn.
Prudentibus Viris Consulibus & Universitati Villæ Florenc.
Universitati Villæ Montis Regalis,
Consulibus & Universitati Civitatis Condomens.
Universitati Villæ Lesom Poy,
Consulibus & Universitati Villæ Marmundæ,
Consulibus & Universitati Villæ Sanctæ Fidis,
Consulibus & Universitati Villæ Podii Miroilli,
Consulibus & Universitati Villæ de Chastellonus,
Consulibus & Universitati Villæ de Valencia,
Consulibus & Universitati Villæ Montis Clari.
Consulibus & Universitati Villæ Regalis.

Ad Eosdem, super ipsorum Constantia & Strenuitate, laudatoria.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 20. REX Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, dilectis & fidelibus suis, Consulibus, & toti Communitati, Villæ Montis Fortis, Salutem.

Considerantes Dilectionem & Constantiam, quibus in Fidelitate nostrâ perstitistis tàm magnanimiter in Adversis, præsertim cùm à Nobis (quod molestè A. D. 1340.

A.D. 1340. Edw. 3. molestè ferimus) Congruum non recepertis Solatium vel Succursum, in votis summè gerimus vestram Gratitudinem, cum exuberantiâ quæ Regiam decet Munificentiam, præmiare.

Velitis igitur (petimus) juxta firmam, quam optinemus de vestrâ Probitate fiduciam, ad nostrorum Offensionem Rebellium, & Defensionem Devotorum, & Conservationem nostrorum Honoris & Jurium, Magnanimitate solitâ laborare,

Et, per Dei gratiam, reprimentur in proximo qui tàm indebitè nos conturbant, quia jam Progressum versus Rebelles nostros resumimus,

Sperantes in Deo firmissimè quòd ipse Humilitatem nostram & Causæ nostræ Justitiam benignè respiciet, & nos elatæ Persecutoris nostri Nequitiæ misericorditer prævalere concedet, ut Vobis, & Aliis, qui Nobiscum perstitistis inflexibiliter in Adversis, condignam possimus, ut cupimus, Succedentibus Prosperis, facere Repensivam. A.D. 1340. Edw. 3.

Dat. apud Shottele vicesimo primo die Junii, anno Regni nostri Franciæ primo, Regni verò nostri Angliæ Quartodecimo.

Eodem modo scribitur subscriptis sub eâdem Datâ; videlicet,

Goilliardo de Sancto Symphomano, Domino de Landirano,
Bernardo de Bearneo,
Petro Guillerym Domino de Mota Plano,
Arnaldo Monetorii,
Rudoni de Bearneo de Ben,
Domino de Cannar,
Johanni de Grayly Capitaneo de Buche,
Domino de Gorro,
Consulibus & toti Communitati Villæ de bono Gorda.
Domino de Ryberos,
Gastoni de Insula,
Johanni de Byron,
Domino de Cric,
Domino de Nices,
Consulibus & toti Comunitati Villæ Herbesaveriæ,
Majori, Jurat. & Communitati Villæ Lyburneæ,
Arnaldo de Podio olto.
Johonni de Lalanda Domino Lapreda,
Habitatoribus loci de Samosano,
Habitatoribus Ballivæ de Gosse & de Senhas,
Eliæ de Landirano,
Arnaldo de Amaneny,
Domino de Camphona,
Domino de Tilio,
Seneburno Domino de Sparro,
Consulibus & toti Communitoti Villæ de Hastyngnes,
Domino de Deosyt,
Guillielmo sanz Domino de Ponceriis,
Consulibus & Communitati Civitatis Regis Aquens.
Domino de Sort,
Andreæ Domino de Balhado,
Habitatoribus Præposituræ de Borno,
Domino de Sancto Paulo,
Domino de Podenxs,
Habitatoribus Ballivæ de Brassenco,
Gaillardo Domino de Agosseto,
Domino de Sarath,
Domino de Cosalonc,
Consulibus & toti Communitati Villæ Montis Fortis,
Gaillardo Domino de Andenge,
Johanni de Malo Leone Domino de Serot,
Roymundo Gillermo Domino de Caupena,
Majori, Jurat. & Communitati Villæ Sancti Emeliany,
Amaneno de Fossato,
Domino de Podio Alto,
Domino de Sancto Ornone,
Habitotoribus locorum de Morgans & de la Cabra,
Consulibus & Comunitati Villæ Sancti Marcarii,
Vicecomiti de Orte,
Bernardo de Scossano Domino de Logoyrano,
Consulibus & toti Communitati Villæ Sancti Severi,
Petro de Podio Alto Domino de Lana,
Johanni Columby,
Johanni Monetorii,
Guytardo Domino Darsak,
Petro Domino de Podio,
Consulibus & toti Comunitati Villæ de Polhon,
Bernardo de Albano,
Folqueto de Monpuy,
Petro Domino de Marsano & de Monte Golhardo,
Domino de Gasaliis,
Amaldino de Monte Ferano,
Domino de Bretals,
Bertrondo de Dureford Domino de Cadilias,
Johanni Dyn,
Habitotoribus Ballivæ de Laboet,
Habitatoribus Præposituræ de Inter Duo Maria,
Roymundo Bernardi de Sancta Fide,
Domino de Poyoler,
Fortanerio de Lesculo Domino de Lonynher,

A. D. 1340. Edw. 3. *Domino de Arzat,*
Arnaldo Garciæ Domino de Podio Gillerum,
Consulibus & toti Communitati Villæ de Menusano,
Habitatoribus loci de Mompethano,
Bernardo Garciæ de Fossato Domino de Tearcie.
Domino de Denhars,
Domino de Chetyn,
Consulibus & toti Communitati Bastidæ de Tollisa,
Consulibus & toti Communitati Bastidæ Sancti Mauricii,
Guillielmo Rudy Domino de Cavo Monte,
Domino de Poyana,
Universitati Villæ Francescas. A. D. 1340. Edw. 3.

Memorandum de Magno Sigillo Regi ab Archiepiscopo Cantuariensi liberato, quod frangi Rex mandavit.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 13. d.

MEMORANDUM quòd, die Martis, ante Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, videlicet xxi. mensis Junii, anno Regni Domini nostri Regis Edwardi, tertii post Conquestum, videlicet, Angliæ Quartodecimo, & Regni Franciæ Primo, Venerabilis Pater, Johannes Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas, tunc Cancellarius dicti Domini Regis,

Ad ipsum Dominum Regem, in quadam Navi, vocatâ LA COGGE THOMAS, *in Portu de Orwell Ancoratâ, ubi Flota pro Passagio Regis versus partes transmarinas fuerat congregata, accedens,*

Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, pro regimine Regni deputatum, eidem Domino Regi, in præsentiâ,

Venerabilium Patrum,
H. Lincolniensis,
Et R. Coventr. & Lich.
Episcoporum :
Ac Dominorum,
Henrici de Lancastriâ Derbiæ,
Willielmi de Bohun Norhamptoniæ,
Ricardi Arundellæ,
Willielmi de Clynton Huntingdoniæ,
Comitum :
Th. Wake de Lydel,
Henrici de Ferariis, Camerarii ejusdem Domini Regis,
Reginaldi de Cobham,
Willielmi de Kildesby, Custodis Privati Sigilli ipsius Domini Regis,
Et Nicholai de la Beche,

Et nonnullorum aliorum ibidem existentium,

Prætendens se, propter Infirmitatem & Impotentiam Corporis sui, non posse diutius in dicto Cancellarii Officio laborare, Horâ quasi vesperarum, restituit & liberavit : A. D. 1340.

Qui quidem Dominus Rex dictum Sigillum a manu ipsius Archiepiscopi, in quadam Bursâ, sub Sigillo ejusdem Archiepiscopi inclusum, recepit, & illud a Bursâ illâ, in præsentiâ Patrum, & Dominorum prædictorum, extrahi & frangi fecit,

Et præcepit quòd Quoddam Aliud Sigillum, pro Regimine hujusmodi de novo fabricatum, Domino Johanni de Sancto Paulo, Custodi Rotulorum præfati Domini Regis, liberaretur Custodiendum, & ad faciendum indè quod ad Custodiam pertinet, tàm pro Ipso Domino Rege, quàm pro Subditis suis, usque Adventum, Venerabilis Patris, Roberti Cicestriensis Episcopi (quem dictus Dominus Rex Cancellarium suum constituit) Cui in Adventu suo Sigillum liberabitur supradictum,

Et dictus Dominus Rex dictum Sigillum suum, sic de Novo Fabricatum, misit, per Dominum Robertum de la Beche, ad præfatum Johannem, apud Chelmesford, xxij. die dicti mensis Junii,

Qui quidem Robertus dictum Sigillum, in quadam Peciâ Telæ Lineæ involutum, & privato Sigillo dicti Domini Regis ac Sigillo præfati Domini Wake consignatum, in Hospitio ipsius Archiepiscopi, in præsentiâ ejusdem Archiepiscopi, liberavit,

Et dictus Johannes idem Sigillum recepit, & in Crastino apud Lambeth in Camerâ ejusdem Archiepiscopi, & in præsentia sua, & plurimorum Clericorum de Cancellariâ, aperiri, & ibidem Literas Patentes, & Brevia de cursu, & alia, indè consignari fecit.

De eodem, jam de novo fabricato, Episcopo Cicestriensi liberato.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

ET MEMORANDUM, *quod prædictus Johannes de Sancto Paulo, die Mercurii, proximo post Festum Translationis beati Thomæ Martiris, videlicet, xii. die Julii, dicto Anno Regni Angliæ Quartodecimo, & Franciæ primo,* A. D. 1340.

Sigillum

A. D. 1340. Edw. 3. *Sigillum prædictum in Palatio Westmonasteriensi, in Camerâ Depictâ, in quâdam Bursâ Albâ, Sigillo præfati Johannis de Sancto Paulo consignatâ, in præsentiâ dicti Custodis,*

Ac, Venerabilium Patrum,
J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis,
Et R. Coventr. & Lich. Episcopi Thesaurarii Regis,

Et, dictorum Dominorum,
Thomæ de Wake,
Nicholao de la Beche,
Johannis de Molyns,

Et aliorum plurimorum,
Prædicto Episcopo Cicestr. liberavit;
Qui quidem Episcopus, præstito Sacramento, prout moris est, de Officio Cancellarii fideliter faciendo, idem Sigillum manibus suis propriis a prædicto Johanne de Sancto Paulo recepit, & ad illud Hospitium, in Vico, qui vocatur Chauncelerlane, deportari, & in Crastino, in Camerâ suâ, immediatè post Prandium, in Hospitio suo prædicto, aperiri, & ibidem Literas Patentes, & Brevia de cursu, & alia, indè consignari fecit. A. D. 1340. Edw. 3.

Memorandum de Passagio Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 12. d. MEMORANDUM *quòd, die Jovis, proximo ante Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, videlicet, vicesimo secundo die Mensis Junii, Anno Regni Domini nostri Regis Edwardi, tertii post Conquestum, videlicet, Angliæ Quartodecimo, & Regni sui Franciæ Primo, idem Dominus Rex, unà cum nonnullis Magnatibus & aliis de Regno suo Angliæ, cum Magna Flota sua Navium, in Portu de Orwell, pro Passagio suo ad partes Transmarinas congregatâ, Iter suum ab eodem Portu versus easdem partes, Horâ diei quasi primâ, Erectis & Extensis velis arripuit.* A. D. 1340.

De Victoria Regis & de Orando pro Eo.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 7. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Effusam circa nos his diebus Propitiationis Divinæ Clementiam, ad vestri Contemplationem & Lœtitiam vobis ducimus intimandam.

Scitis autem, immò vos, & alii Fideles nostri, quâdam participatione sensistis, quantis fuimus & simus Guerrarum lassessitl Turbinibus, & velud in Mari magno Procellosis Fluctibus agitati,

Set, licet sint mirabiles Elationes Maris, mirabilior tamen est in Altis Dominus, qui, Procellam convertens in Auram, jam, inter tot Adversa, clementissimè nos respexit.

Nam, cùm pridem ordinâssemus Passagium nostrum necessarium versus partes Flandriæ, Dominus Philippus de Valesio, Persecutor noster Infestissimus, hoc prævidens, Classem maximam Navium Armatarum (quam in Expugnationem Nostri nostrorumque Fidelium parari fecerat) ad insidiandum nobis in Portu de Swina transmisit, ut vel sic nos caperet, vel nostrum Transitum impediret.

Qui Transitus si, quod absit, fuisset impeditus, ardua negotia, quæ prosequimur, fuissent penitùs in Ruinâ, quin immò Nos & Nostri fuissemus verisimiliter Periculo Confusionis magnæ subjecti. A. D. 1340.

Set Deus misericordiarum, videns nos in tantis Periculis constitutos, gratiùs & citiùs, quam humana ratio judicare poterat, misit nobis Magnum Navale Subsidium, & insperatum Numerum Armatorum, ac semper Ventum Prosperum juxta votum; & sic, sub spe Cœlestis Auxilii, & Justitiæ nostræ fiduciâ, dictum Portum Navigio venientes, invenimus dictam Classem, & Hostes nostros, ibidem paratissimos ad Prælium, in Multitudine copiosâ,

Quibus, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò præterito, ipse, Spes nostra, Christus Deus, per Conflictum Fortem & Validum, nos prævalere concessit, factâ Strage non modicâ dictorum Hostium, captâ etiam quodammodo totâ Classe, cum læsione Gentis nostræ modicâ respectivè,

Sicque tutior, de cætero, patebit transitus nostris Fidelibus supra Mare, & alia Bona plurima sint ex hoc Nobis & nostris Fidelibus verisimiliter proventura, de quo spes pulcherrima jam arridet.

Nos autem,

Tantam Cœlestem Gratiam devotissimè contemplantes, ipsi Salvatori nostro

A. D. 1340. Edw. 3. ſtro Laudes & Gratias humiliter exſolvimus, deprecantes ut, qui jam, & ſemper, in oportunitatibus, copioſis Gratiis nos prævenit, continuatis nos Auxiliis proſequatur, & nobis regere temporaliter ſic concedat in Terris, ut in Eo lætemur æternaliter in Excelſis,

Dilectionem veſtram attentè rogamus, & per Dei Miſericordiam obſecramus, quatinus ſoli Deo Vivo, qui tantum Signum fecit nobiſcum in bonum, in devotæ Laudis præconium aſſurgentes, nos, jam in Remotis agentes, & nedum Jura noſtra recuperare, ſet Sanctam Eccleſiam Catholicam attollere, & in Juſtitia Populum regere cupientes, ſibi devotis Orationum inſtantiis recommendare curetis, facientes pro nobis miſſas, & alia Piæ Placationis Officia, miſericorditer excerceri;

Et ad hoc Clerum & Populum veſtræ Diœceſis ſalutaribus Monitis inducatis, ut Deus ipſe, miſeratus nobis, Progreſſum fœlicem, & Exitum annuat gratioſum, detque Servo ſuo Cor Docile, ut rectè judicare poſſimus & regere, & ſic facere quod præcipit, ut mereamur aſſequi quod promittit.

Teſte Cuſtode prædicto apud Waltham Sanctæ Crucis viceſimo octavo die Junii.

Eodem modo ſcribitur ſingulis Epiſcopis Angliæ & Walliæ, ſub eâdem datâ.

De Cera Renovanda circa Corpus Edvardi Primi.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Clauſ. 14. E. 3. p. 1. m. 6.

REX Theſaurario, & Camerariis ſuis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi noſtri, in Monaſterio Weſtmonaſterienſi Humatum, exiſtentem de Denariis, de Theſauro noſtro, renovari faciatis, prout hactenus fieri conſuevit.

Teſte Cuſtode Angliæ apud Waltham ſecundo die Julii.

Per ipſum Cuſtodem & Concilium.

Ad Literas de Credentia Reſponſio Papæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ex Autogr.

BEnedictus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, cariſſimo in Chriſto Filio Edwardo, Regi Angliæ Illuſtri, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem.

Tàm, Dilectum Filium, Richardum de Wyncle, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Profeſſorem, Regium Nuntium ad noſtram præſentiam venientem, quàm tuæ Celſitudinis Litteras, ab eo noſtro Apoſtolatui præſentatas,

Per quas eidem, ſuper quibuſdam arduis, Salubres & Caritativas Monitiones, per nos aliàs Paternis & Caritativis Monitis tibi factas, concernentibus, Fidem adhiberi Credulam petiiſti,

Solitâ benignitate recepimus, ac patienter & benignè, quæ ipſe ſub eâdem Credentiâ explicare coram nobis voluit, audivimus & intelleximus diligenter; tandémque ad illa ſibi reſpondimus, ſicut ipſe Regali Magnificentiæ referre poterit vivâ voce.

Sanè, quia, inter cætera, per eundem Richardum coram nobis expoſita, continetur expreſsè, quod ſuper Tractatu Pacis, inter te, cariſſime Fili, & cariſſimum in Chriſto Filium noſtrum Philippum, Regem Franciæ Illuſtrem, invicem reformandæ, deſtinare ſolennes Nuncios ad noſtram præſentiam intendebas, nos, licet obtemus & obtaverimus intenſis deſideriis Pacem ipſam, & pro eâ tàm Exhortationibus & Monitis ſalutaribus ſæpius reiteratis, quàm aliis modis variis laboraverimus hactenus, ſicut novit Serenitas Regia, & ſimus etiam, quantum decenter & commodè poterimus, laborare parati.

Quia tamen certas Reſponſiones a te, Fili Amantiſſime, nondum ſuper hiis recepimus, certum quod indè tibi reſpondere nequimus; verumtamen, ſi adhuc miſericordiarum Dominus, aut per Miſſionem Nunciorum prædictorum, vel aliàs aperire viam Tractatui Pacis accommodè dignaretur, immenſum eſſet nobis profectò Gaudium, & libenter interponeremus, ſicut præmittitur, circa hæc Solicitudinis noſtræ partes.

Dat. Avinion. tertio Non. Julii, Pontificatûs noſtri Anno ſexto.

Sigillo avulſo.
Gasbertus.

Super

A.D. 1340. Edw. 3.

Super Liberatione Comitis de Muref.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 1. m. 5.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm nos,

Dilectis & Fidelibus nostris, Venerabili Patri, R. Episcopo Dunolmensi, Gilberto de Umframvill Comiti de Anegos, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill, Tribus, & Duobus eorum,

Ad tractandum & concordandum pro Nobis, & nostro Nomine, cum quibusdam Hominibus de Terrâ Scotiæ, Amicis Johannis Comitis de Murref, in Scotiâ nuper de Guerrâ capti, infra Regnum nostrum Angliæ, sub carcerali Custodiâ ex præcepto nostro detenti, super Deliberatione ipsius Comitis de Murref à Custodiâ prædictâ pro certo tempore, juxta Arbitrium ipsorum, Episcopi, Comitis de Anegos, Henrici & Radulphi, moderando, per sufficientes Obsides de dicta Terra Scotiæ, pro eodem Comite de Murref in Custodiâ hujusmodi interim detinendos,

Necnon super Rehabitione, sive Restitutione, Corporis ipsius Comitis de Murref, ad Custodiam prædictam, a quâ sic deliberatus fuerit, vel aliam si expedire videretur, in termino super hoc statuendo, nisi interim de eo aliter ordinaverimus, & Eis super hoc nostram intimaverimus voluntatem,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata forent, quatenus ad nos attinet, quacumque Firmitate Vallandum & Roborandum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum quæ in præmissis, & circa ea, pro Honore & Commodo nostro necessaria forent & oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam concesserimus & commiserimus Potestatem, prout in Literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Tibi præcipimus quòd Corpus prædicti Comitis de Murref, præfatis, Episcopo, Comiti de Anegos, Henrico, & Radulpho, Tribus, vel Duobus eorum, liberes ad faciendum de eo juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton decimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Qualiter, superatis Inimicorum Classibus in Portu de Swine, proponunt tendere, ipse Rex cum 100000 Armatis versus Tornacum, & Robertus de Artoys cum 50000 versus Sanctum Audomarum; & de Pecunia levanda & celeriter transmittenda.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Rot. Parl. 14 E. 3. parte secunda.

EDward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de Fraunce, & Seignur de Irlaund, as Ducs, Ercevesques, Evesques, Countes, Barons, & autres, qi ferront assemblez a ceste nostre proschein Parlement a Westmonaster, Saluz.

Apres nostre venue en Engleterre, nostre Parlement somons, & a jour acordez assemblez en lieu susdit, noz Busoignez par decea, & le Grande Necessite que nous avions d'estre Eidez pur le bon complisement d'ycelles, monstres devant ceux, qi y estoient, Grantz & autres, nous les Trouasmes de bone volente, qele ils nous monstrerent bonement, en le Grant Subside q'ils nous granterent.

Mes,

Pur ce que tiel Eide grantez ne poit mie al heure estre convertez en Deniers, & nous estoiens liez, & autres Grantz ovesque nous, de retournir devers Flanndres pur tenir nostre Foi vers ceux, as queux nous avions Fiances en dit Pais, & aillours, a queu chose tenir nous estoions tout ficchez de tenir, & auxint les Grauntz de nostre Conseil que y estoient,

Nous deveront pur counseill, que nous le tenissions, nous prismes point de passer, od certeine noumbre des Gentz d'Armes, a cele heure,

Et apres que autres Grantz deveroient venir a l'autre Flote, que estoit ordeniez d'estre Appairallez a la Seint Johan, od touz les Grantz & autres, que estoient ordeinez adonques venir.

Er, sicome nous estoiens, sur nostre Passage, grante partie de nous Chivalx Eskippe, nous vindrent Noveles que nostre Enemy de Valoys si avoit Arraiez

A.D. 1340. Edw. 3.

un Grante Armee de Navie, que estoit devant nous en l'eawe de Zwyne.

Les noveles entenue, & le perils que purroient avenir, s'ils fuissent departiz, pur Damage a nostre Roialme d'Engleterre, ou aillours, sur nous Gentz considerez, & auxint le comfort que eust este a nous Enemys, & meement a Escoce, si tiel poair lour feust avenuz, preisines point maintenant de la Guerre pur ou nous les purroions trover, sicome conue chose est a ceux de nostre Counseil que estoient sur nostre departir d'Engleterre.

Et les Trouasmes, le jour de Seint Jehan, en dit Port, & tiele grace nous monstra nostre Seignur Jehu Crist sur eux au dit jour, que la Victoire nous demora, come nous quidons bien que assez vous est Signifiez par ceux que y estoieot; de quele grace nous leoms Dieux, & vous prioms touz de lui regracier.

Apres le dit jour de Seint Jehan, le pays de Flaundres, & auxint autres Grantz, noz Allies, vindrent a nous, & ont monstrez coment le dit nostre Enemy estoit sur les Marches, prist d'entre Flaundres, ou autre part sur noz Alliez, ou il purroit plus Dammager a eux, & plus chacier de les retraire de nostre Alliaunce.

Noz, considerantz la pursuite de nostre Droit, & de tenir nostre soi Soveireinement, & de resister sa Malice, per assent de ooz ditz Alliez, & Grantz estiantz entoer nous de nostre Roialme, & du Pais de Flaundres, avons prist pont d'aler a terre, & a departir nostre Host,

Une partie ovesque nous vers Tourney, ou il y avera Cent Mill Homes de Flaundres armes,

Et Mounseur Robert d'Artoys vers Seint Omer od Cynquaote Mill, outre touz nous Alliez & lour poair:

A quele Host Governer & mesner il busoigne bien Grande Somme de Deniers, outre les Dettes que nous covient necessairment paier avant nostre aler.

A.D. 1340. Edw. 3.

Vous prions cherement, & a chescun de vous, que primerement vous vollіez charger le Droit, que nous avons, apres le Grant Parill, q'est avenir, si nous ne soions brevement Socoures de Deniers & des Biens, pur faire gree au dit Paiz, & a noz Alliez, & as soudiours que ount este autre soitz retenuz devers nous, & que se retreront s'ils ne soient paiez, & aussint si meisme noz Alliez ne soient paiez ils se dorrent en aventure a nostre Enemy, & sa Malice, & le poair de eux vers lui recoillez, chargez que nostre Terre, nous, noz ensauntz & tous les Grants & autres eu poinc de perdicion.

Et si nous soiens hastiement Eidez, nous esperons de lui trover a meschеife, & nous a touz jours apres a nostre desur, que vous voilles ordeiner que nous soions hastivment Socoures des Deniers, ou de Biens en manere de faire gree, par la ou nous Sommes tenuz, & de reteinir oostre poair.

La Somme, que nous Busoigne breifment, & as queux paier, & as queux jours, & plus pleinement, oostre purpos pris, vous scierent monstrer de bouche les Countes de Arundell, Huntingdon, & Gloucestre, & Monsieur William Trussell, que se ont bien Loialment & Noblemeot portez envers nous en ceste Busoigne, & que viegnent devers vous, par cause de vous monstrer nostre Estat & nous Busoignes; as queux, & chescun de eux, voulez doner pleio soi & credence de ce q'ils vous dirront de par nous.

Don. souz nostre Privie Seale a Brugges, le 9. jour de Juyl, l'An de nostre Regne d'Engleterre Quatorzisme, & de nostre Regne de France primer.

Provocatio ad Pugnam (par Edward Roy de Fraunce & d'Engleterre) & Seigneur d'Irlaund, facta Philippo de Valesio.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Infra Tur.

PHILIP DE VALEYS,

Par lonc temps avoms pursui par devers vous, par Messages & toutes autres voyes, que nous savisioms resonables, au fyn que vous nous vousissez avoir rendu nostre DROIT HERITAGE DE FRAUNCE, le quel vous nous avez lonc temps Detenu, & a graunt tort Ocupee.

A.D. 1340.

Et, pur ce que nous veoms bien, que vous estes en entent de perseverer en vostre injuriouse Detenue, sanz nous fayre rayson de nostre DEMAUNDE,

Sumus nous entrez eo la Terre de Flandres, come Seigneur Sovereyn de ycele, & passe parmy le Pays,

Et vous signifioms que,

Pris

A.D. 1340. Edw. 3. Pris ovesqne nous le Eyde de nostre Seigneur Jehu Crist, & nostre Droit, ovesqe le poer du dit Pays, & ovesqe noz Gentz & Alliez, regardauns le Droit, que nous avoms al Heritage que vous nous detenez a vostre tort,

Nous nous treoms vers vous, pur mettre bref fyn sur nostre DROITUR CHALAUNGE, si vous voillez approcher.

Et pur ce, que si Graunt poer des Gentz assemblez, que viegnent de nostre parr, & que bien quidoms que vous avierrez de vostre part, ne se purrount mie longement tenir Ensemble, sanz faire gref Destruction au Poeple & au Pays, la quele chose chascuns bons Cristiens doit eschuer, & especialment Prince, & autre que se tignent Governeurs des Gentz, li desiroms mout,

Que Brief Point se prist, & pur eschuer Mortalite des Cristiens, ensi come la Querele est apparaunt a Nous & a Vous,

Que la DESCUSSION DE NOSTRE CHALAUNGE se fesist entre Noz Deux Corps, a la quele chose nous nous offroms par les causes dessusdites, coment que nous pensoms bien le Graunt Nobelesse de vostre Corps, de vostre sens, auxi & avisement.

Et, en cas que vous ne vourriez cele voy le, que adounqe fu mis nostre CHALAUNGE pur affiner y celle par Bataille de Corps de Cent Persyones, de plus suffisauntz de vostre part, & nous autre tauns de noz Gentz Liges. A.D. 1340. Edw. 3.

Et, si vous ne voillez l'une voye ne l'autre, que vous nous Assignez certeyne journe, devant la Citee de Tournev, pur Coumbatre poer countre poer, dedens ces 10. jours proscheins apres la date de ces Lettres.

Et noz Oeffres desusdites voloms par tout le Mount estre connues, ja que ce est nostre desir nemye par orgul, ne sursquidaunce, mes que par les causes dessusdites, au fin que, la volunte nostre Seigneur Jehu Crist monstre entre nous, Repos puisse estre de plus en plus entre Cristiens, & que par ceo les Enemys Dieu fussent resistez & Cristieute ensausie.

Et la voye, sur ce que eslire voilles des Oeffres dessudites, nous voillez signefier par le Portour de ces dites Lettres, & par les vostres, en luy fesaunt hastive deliveraunce.

Donee desouz nostre Privee Seel a Chyn, sur les Champs de Lees Tourney le 26. jour du Moys de Juille, l'An de nostre Regne de Fraunce primer, & d'Engleterre 14.

Responsio Philippi de Valesio ad provocationem prædictam.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. PHilip, par la Grace de Dieux, Roy de Fraunce, a Edward Roy d'Angleterre.

Nous avomps veu voz Lettres apportez a nostre Court, de part vous, a Phelip de Valeis; en queles Lettres estoient contenutz ascunes Requestes que vous feistes al dit Phelip de Valeis,

Et,

Pur ceo que les ditz Lettres ne Venoient pas a nous, & que les ditz Requestes ne estoient pas faitez a nous, come apeirt cleirment par le tenor des Lettres,

Noz ne noz feisoms nul Responsce, nient mye pur ceo que noz avomps entenduz par les ditz Lettres, & autrement, que voz estez entrez en nostre Roialme, & a nostre People, mes de volente sauntz nul reson, & noun regardant ceo que Homme Lige doit garder a son Seigneur.

Car vous estez Entrez, encontre vestre Homage lige, en noz reconnissant, sicom reson est, Roi de Fraunce, & promis Obeisaunce tiel come lon dit promettre a son Seigneur Lige, si com appeirt pluis clerement par vos Lettres Patentz, seales de vostre Graunt Seale; les queles noz avomps de par devers noz, & de queles vous devetz avoir a taunt devers vous. A.D. 1340.

Nostre entent si est, quant bon nous sembler, a de voz getter hors de nostre Roialme, al Honure de nous, & de nostre Roialme, & en profit de nostre People, & a ceo faire avoms ferme esperaunce in Jhesu Christ, dount tout puissance nous vient.

Quar par vostre Entreprise, qu'este de volente, & noun resonable, d'este Empeschez la Saint Voiage d'outre Meer, & graunt quantite des Gentz Christiens mis a Morr, le Service Divine apetisez, & Seint Eglise en meindre Reverence.

Et du ceo qu'Escript avoiez, que vous entendez avoir l'Ost de Flemyngz, nous quidoms estre certeins que les bones Gentz, & les Comunes du Pais, se porteront, par tiel manere, par devers nostre Cosin le Counte de Flanndres lor Seigneur sauntz meine, & nos lor Seigneur Soveraign,

A. D. 1340. Edv. 3. Soveraign, qu'Ils garderont lor Honure & lor Loialte.

Et que ceo, qu'ils ount mespris Jusques a cy ceo, a ad estpar Malvais consail des Gentz, que ne regardant Pas au Profit comune, ne al' honure de Pais, meas au Profit de eaux tannt soulment.

Done soutz les Campes, pres de la Priorie Saint Andreu, soutz le Seal de nostre Secret, en l'absence du Graunt, le 30. jour de Juyl, l'An du grace 1340.

Conventio, super Deliberatione Comitis de Murref.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m 4.

CESTE INDENTURE, Faite a Bilibrig le primer jour d'Augst, l'An du Regne le Roi Edward, tierz puis le Conquest, 14. entre,

Les Seignurs, de Percy, Moubray, & Nevill, d'une part,

Et Monseur Patrik de Dumbarr Counte de la Marche, Monseur Alisandre de Seton, Monseur Williame de Lemyngston, Sire Williame Bullok, & Renaud More, d'autre part,

Tesmoigne que, mesme le jour & lieu, fuste Acorde que le dit Counte de la Marche, Monseur Alisandre de Seton, Monseur Williame de Lemyngston, Johan Stiward fitz Monseur Alein Stiward, & Patryk Heryng, demoerent Ostages, deinz la Terre d'Engleterre, pur Monseur Johan Randolf Counte de Murreve, que ad conge d'aler en la Terre d'Escoce entre ses Amys, illoeques d'asfaier & taster lour volentez touchant sa Deliverance.

Et est la Demoere le dit Counte de Murreve en Escoce grante, tantque le jour Seint Michel, prochein suyaut la fesaunce de cestes.

Et si le dit Counte de Murreve demoerge en Escoce outre le dit jour de Seint Michel, pour d'Escheate, ou autre cause covenable, & viegne pur son Corps entrer dedeinz Treis Sismayns procheins apres la dite Feste soit resceu, & les ditz Ostages quitment delivres.

Et, en cas que Dieu face sa volente do dit Counte de Murreve dedeinz le temps susdit, adonques soit le dit Counte de la Marche, & lesl autres Ostages, deschargez & delivres.

Et vendra le dit Counte de la Marche, & les Ostages susditz, oue lui a Bilibrig, & sei entrerent Ostages Marsdy le oytisme jour d'Augst, prescheín apres la Fesaunce de cestes, & illoeques serra le dit Counte de Murreve menez mesme le jour, & se serra l'Eschaunge sanz fraude ou mal engyn. A. D. 1340.

Et le dit Counte de la Marche demoera en Chastell de Norham tut le dit temps, & les autres Ostages, en lieu covenable, dedeinz la Terre d'Engleterre.

Et le dit Counte de Murreve serra garnir le Conestable de Norham, ou son Lieutenant, quinsze jours avant le jour q'il vendra pour son corps entrer.

Et le dit Connt de la Marche, & les autres Ostages, serront menez a Bilibrig le jour que le dit Counte de Murreve y vendra, pour entrer son Corps, & illoeques se serra la Chaunge, sanz fraude ou mal engyn.

Et les ditz Seignurs d'Engleterre ount empris devers le dit Counte de la Marche, & les Gentz d'Escoce, de les faire avoir touz ceux pointz susditz affermez, desouz le Grant Seal de la Chauncellerie d'Engleterre, dedeinz les Trois Sismayns apres le Oytisme jour d'Augst susdit.

Et, as touz ces pointz Loialment & Fermement tenir & perfournir d'amb partz, les avantditz Seignurs d'Engleterre, & le dit Counte de la Marche, & les autres Bones Gentz d'Escoce, sount Jurez sur Seintz Ewangeilles, & a ceste ENDENTURE entrechangeablement ount mys lour Sealx.

Conventionum super Deliberatione prædicti Comitis Confirmatio.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

LE Roi as touz ceux, que cestes Lettres verront on orront, Saluz en Dieu.

Sachez nouz avoir veu & regarde une ENDENTURE, FAITE entre les Seignurs, de Percy, Moubray, & Nevill, & Patrik de Dunbarr, Counte de la Marche, Alisandre de Seton, William de Lemyngston, William Bullok, & Renaud More, en la fourme que s'ensuir,

CESTE ENDENTURE, FAITE a Bilibrig, *&c. prout supra de dat. 1. Augusti instantis, usque ad hæc verba; videlicet,* A. D. 1340.

Nous totes les choses avantdites, isfint

A. D. 1340. Edw. 3. fuit Ttetez & Accordez par les dites Seignurs, de Petcy, Monbray, & Nevill, par cestes noz presentes Lettres ratefions & confermons, solonc la fourme & tenour de l'ENDENTURE avantdite.

A. D. 1340. Edw. 3. En Tesmoignance de quele chose avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Londres le 20. jour d'August.

Per Concilium.

De Lanis cariandis pro Petro Sanctæ Praxedis Cardinali.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 42.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu Londoniæ, Salutem.

Volentes, Venerabilem Patrem, Petrum Tituli Sanctæ Praxedis Presbiterum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, prætextu Laudabilis Gestûs sui erga nos, in Expeditione Negotiorum nostrorum, in partibus Transmarinis, favore prosequi gratioso,

Concessimus ei quòd Ipse Sexaginta Saccos Lanæ in Portu prædicto carcare, & usque Bruges in Flandriâ, pro Liberatione suâ indè ibidem faciendâ, absque Custumâ & Subsidio nobis indè solvendis, ducere posset,

Et ideò vobis mandamus quòd prædictum Cardinalem, vel Attornatos suos in hac parte, dictos Sexaginta Saccos Lanæ, in Portu prædicto, carcare, & usque dictas partes Flandriæ, absque Custumâ & Subsidio nobis indè solvendis, ducere permittatis in formâ prædictâ;

Et nos vobis indè in Compoto vestro debitam Allocationem habere faciemus.

A. D. 1340. Volentes dilectis Mercatoribus nostris, Henrico Muddepenyng, & Sociis suis Mercatoribus Alemanniæ,

Quibus omnis Custumas & Subsidia, in singulis Portubus Regni nostri, concessimus, Habenda quousque sibi de quibusdam Pecuniarum Summis, in quibus eis tenemur, fuerit Satisfactum, & qui Consensum suum in præmissis præbuerunt,

Literas nostras Obligatorias fieri, quòd ipsi dicta Custumas & Subsidia habeant & teneant quousque Centum & Viginti Libræ, pro Custumâ & Subsidio prædictorum sexaginta Saccorum, ultra prædictas Summas, sibi per nos sic debitas, perceperint, vel aliàs sibi, per Nos de eisdem Centum & Viginti Libris fuerit satisfactum.

Teste Custode Angliæ apud Berhampstede vicesimo die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Quod Flotæ adinvicem conjungantur contra Navigium Hostile.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Aleman. 14. E. 3. m. 7.

REX, Dilecto sibi, Admirallo, sive Capitaneo, Flotæ Navium Borealis, jam supra Mare congregatæ, ac Universis & singulis Magistris & Marinariis Navium earumdem, ac aliis in eâdem Flotâ existentibus, Salutem.

Propter quædam Nova, quæ jam nostris recenter insonuerunt Auribus, ex hostili Navigio, tàm de partibus Ispanniæ, quàm Normanniæ, & aliundè, supra Mare congregato, ad Insidiandum Navibus Regni nostri Angliæ, & eas pro viribus destruendum, ac alia Mala & Facinora super Nos & nostros perpetrandum,

Adverrentes Mala & Pericula, quæ Nobis, & Navibus dicti Regni nostri Angliæ, & eidem Regno, poterunt evenire, nisi de securo Progressu Flotæ nostræ supra Mare circumspectiùs provideatur,

A. D. 1340. Volentésque hujusmodi Periculis, favente Domino, præcavere,

Vobis, sub Forisfacturâ Omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, districtiùs injungendo, quòd vos, & dictam Flotam vestram, Flotæ Navium Quinque Portuum nostrorum, & aliis Navibus ejusdem Regni nostri, versus partes Occidentales conjungatis,

Ita quòd vos & ipsi omnes insimul, benè arraiati, proficisci valeatis ad Invadendum dictum Hostile Navigium, & idem Navigium, si supra Mare, vel alibi, ubi ad illud accedere poteritis, repertum fuerit, cum Dei adjutorio, virilius destruendum,

Ita quòd dictæ Naves Flotæ nostræ, ante Reditum suum ad Portus suos Angliæ, nullatenus separentur, pro hujusmodi Dampnis & Periculis evitandis.

A. D. 1340. Edw. 3. Et, si fortè Progressus dictæ Flotæ vestræ, per venti Contrarietatem, vel quovis alio modo, per Duos, vel Tres, aut Quatuor dies fuerit impeditus, volumus, & vobis insuper mandamus, quòd super dicto Progressu vestro vos (præfate Admiralle, sive Capitanee) & quidam alii Domini & Magistri earumdem Navium, quos ad hoc duxeritis nominandos, cum, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Clynton Comite Huntyngdoniæ, & Custode Quinque Portuum nostrorum, apud Sandwicum, sive Dovorriam, juxta Præmunitionem præfati Comitis, Tractatum & Colloquium habeatis,

Et Præmissa, sicut Nos, & Honorem nostrum, & vestrum, salvationémque Navigii dicti Regni nostri, & Expeditionem Negotiorum nostrorum diligitis, modis omnibus faciatis.

Mandavimus enim Admirallo, sive Capitaneo, Flotæ Navium prædictorum Quinque Portuum, quòd se Navigio vestro conjungant, & vobiscum proficiscantur, ac super securo Progressu suo cum præfato Comite Colloquium habeant in formâ supradictâ.

A. D. 1340. Edw. 3. Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Wyndesore vicesimo quarto die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Et erat Patens.

Eodem modo Mandatum est Admirallo, sive Capitaneo, Flotæ Navium dictorum Quinque Portuum, ac universis & singulis Magistris & Marinariis Navium earumdem, ac aliis in eâdem Flotâ existentibus, quòd se dicto Navigio Boreali conjungant, & cum eodem proficiscantur, ac super Progressu hujusmodi cum præfato Comite Colloquium habeant in forma supradicta.

Teste ut supra.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Et erat Patens.

De Obside recipiendo, pro Comite de Murref, loco Comitis Marchiæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 4. Rex, dilectis & fidelibus suis, Venerabili Patri, R. Episcopo Dunolmensi, Gilberto de Umframvill Comiti de Anegos, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevyll, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Johannes Comes de Murref, nuper de Guerrâ Captus, & infra Regnum nostrum Angliæ Detentus sub Custodiâ Carcerali, per vos, juxta Potestatem vobis per nos traditam sub certâ formâ, usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum Deliberatus existat,

Ita quod idem Comes tunc, vel infra Tres Septimanas proximò sequentes, si propter Corporis sui Invalitudinem, vel aliâ causâ legitimâ, ad vos ad dictum Festum redire nequiverit, vobis restituatur, modo quo priùs sub Custodiâ detinendus,

Et Patricius de Dumbar Comes Marchiæ, Alexander de Seton, Willielmus de Lemyngston, Willielmus Bullok, & Reginaldus More, vobis in Obsides se reddiderint pro eodem, infra dictum Regnum nostrum Angliæ Custodiendos,

Nos,

De Circumspectione & Fidelitate vestrâ probatâ pleniùs confidentes,

Vobis, Tribus, & Duobus vestrûm, damus Plenam, tenore præsentium, Potestatem recipiendi, loco præfati Comitis Marchiæ, A. D. 1340.

Si dictus Comes de Murref Prorogationem Redditionis suæ, ob aliquas certas Causas, à vobis, Tribus, vel Duobus vestrûm habuerit, & prædictus Comes Marchiæ ultra dictum Festum Sancti Michaelis pro Obside noluerit detineri,

Willielmum de Douglas, & alias personas de Scotiâ, quas noveritis assumendas, in Obsides sub salvâ Custodiâ infra dictum Regnum nostrum Angliæ, prout expedire videritis, detinendas quousque de dicto Comite de Murref fiat, ut prædicitur, Restitutio Personalis;

Promittentes nos Ratum & Firmum habituros quicquid per vos, Quatuor, Tres, vel Duos vestrûm, Actum & Factum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Custode prædicto apud Berkhamsted vicesimo quinto die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De

A.D. 1340. Edw. 3.

De Proclamatione facienda pro Mercatoribus Ispanniæ.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 46. d.

LE Roi au Visconte de Norffolc & Suffolc Salutz.

Come, noz cheres & foials, bones Gents de Flandres, eient empris de Garder, sanz Damage, touz les Marchantz des partys d'Espayne, qi voudrent venir a mesmes les parties de Flandres, ove lour Biens & Marchandises, a Guise de Marchant, deinz la Terre de Flandres, & le Strome de mesme la Terre,

Et se soyent obligez, a eux, en Restitution des Damages, si nuls y soyent faitz a mesmes les Marchants d'Espaigne, par Roberie, Tort, ou Grevance, par Gentz de nostre Roialme d'Engleterre, de Flandres, au autres Aherdantz a eux,

Et nous,

Pur le bone Service que les ditz bones Gents de Flandres nous ount fait,

Et pur le Grant lieu q'ils nous teignent de jour en autre en nostre presente Guerre, nemy sanz granz Custages de eux,

Et auxint pur bien d'amur enter nous & eux de meolz norir,

Voillantz Purvoier a lour Indempnitee en ceste partie, cons promis, par noz lettres Patentes, que, en cas que nule Roberie, ou Damage, soit fait a nul Marchant d'Espayne, deinz la Terre de Flandres & Strome suisditz, par ascun de nostre Roialme d'Engleterre (que Dieu defend) adonque nous soiens tenuz de sauver les dites Gents de Flandres de Damage celle partie,

Vous mandoms que, veues cestes, hastivement facez Crier & Overtement Puplier, de par nous, en les Portz de la Meer, & par aillours deinz vostre Baillie, es Lieus ou vous verrez que soit afaire, auxibien deinz Franchise, come dehors, que nul de nostre Roialme d'Engleterre, sur Peyne de quan que il purra Forsaire devers nous, ne face Mal, Moleste, ne Damage, a nul Marchant d'Espaigne, en venant come loial Marchant a les dites parties de Flandres, dedeinz mesme la Terre, ou le Strome d'icelle, en leur Persones, Biens, ou Marchandies queconques; & ce en nul manere ne lessez.

Don. souz nostre Grant Seal a Windesore, le primer jour de Septembre.

Per Breve de Privato Sigillo.

En mesme la manere est Mande a tonz les Viscountes souzescriptes, videlicet,

Carta data in Campis Regiis juxta Turnacum.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 33.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, Omnibus ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos pridem,

Intuitu Fidelis Obsequii, nobis per, dilectum & fidelem nostrum, Robinum de Foresta impensi, & imposterùm impendendi, Concesserimus eidem Robino Centum Marcas Sterlingorum, percipiendas, ad totam vitam ipsius Robini, Annis singulis, de Custumis nostris in Portu de Sancto Botbolpho, ad Duos Terminos, per æquales Portiones,

Unam, videlicet, Medietatem in Festo Natalis Domini, & Aliam Medietatem, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ,

Prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis pleniùs continetur,

Jamque idem Robinus nobis supplicaverit, ut dictas Centum Marcas Annuas in Personam, dilecti Mercatoris nostri, Godekini de Revele senioris transferre dignaremur,

Nos,

De Consilio & Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, ad diem Mercurii, proximi post diem Dominicam in medio Quadragesimæ, proximò præteritam, tento, existentium,

Tàm consideratione dicti Robini, qui, non obstante Translatione dictarum Centum Marcarum, ab eo in Personam dicti Godekini faciendâ, ad Serviendum nobis fideliter, sicut prius, se per Litteras suas firmiter obligavit, quàm prætextu boni Servitii per dictum Godekinum, super hoc nobis similiter supplicantem, impensi,

Volentes Supplicationi prædictæ annuere gratiosè,

Dedimus

A. D. 1340. Edw. 3.

Dedimus & Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Godekino Centum Marcas, quas præfato Robino aliàs concessimus, ut præfertur, Habendas & Percipiendas dicto Godekino, ad totam vitam suam annuatim, de Custumis nostris in Portu prædicto, ad quorumcúmque Manus, & ex quacúmque Causâ, imposterùm devenerint, vel quibúscumque easdem Custumas, & qualicúmque Causâ assignari contigerit, per manus Collectorum dictarum Custumarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, ad Festa Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ & Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, per æquales Portiones,

Aliquâ Guerrâ motâ, vel imposterùm movendâ, seu aliquibus Statutis, Lege, aut Ordinationibus, jam factis, vel per Nos, aut Concilium nostrum, ex quibuscúmque causis, faciendis, aut alio Impedimento quocúmque, non obstantibus,

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes,

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,
Johanne Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primate,
Henrico Lincolniensi,
Et Roberto Cicestriensi,
Episcopis:
Henrico de Lancastria Derbiæ,
Willielmo de Bohun Northamptoniæ,
Richardo Arundellæ,
Thoma de Bello Campo Warwiciæ,
Et Willielmo de Clynton Huntingdoniæ,
Comitibus:
Thoma Wake de Lydell,
Galfrido le Scrop,
Willielmo de Kildesby,
Et aliis.

Dat. in Campis, juxta Tornacum, Sexto die Septembris, Anno Regni nostri Angliæ Quartodecimo, Regni verò nostri Franciæ Primo.

De Protectione pro Attornatis Sanctæ Praxedis Cardinalis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 41.

REX Universis & singulis Captoribus Lanarum, ac omnibus Ballivis & Fidelibus suis, in Civitate Londoniæ, & Comitatu Surriæ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm concesserimus, Venerabili Patri, Petro tituli Sanctæ Praxedis Presbitero Cardinali, prætextu Laudabilis Gestûs sui erga Nos, in Expeditione negotiorum nostrorum, in partibus transmarinis, quòd ipse Sexaginta Saccos Lanæ in Civitate & Comitatu illis emere, & eos usque Portum Londoniæ cariare, & exindè usque Bruges in Flandria ducere possit, pro Liberatione suâ inde ibidem faciendâ,

Ac idem Cardinalis, Dilectos nobis, Petrum Cenu & Bernardum Dini de Florentia, ad dictos Sexaginta Saccos Lanæ, ad opus ipsius Cardinalis, Emendum, & usque Portum prædictum cariandum, deputaverit loco sui,

Suscepimus ipsos Petrum & Bernardum, & eorum alterum, dictos Sexaginta Saccos Lanæ ad opus ejusdem Cardinalis emendo, & eos usque Portum prædictum cariando, necnon Lanas illas, in Protectionem & Defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus quòd *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore decimo tertio die Septembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Pro Collectoribus Cardinalium, de veniendo coram Concilio Regis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 32. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi totius Angliæ Primati, Salutem.

Quia super aliquibus urgentibus Negotiis, Nos & Expeditionem nostram intimè contingentibus, per Collectores Procurationum Cardinalium infra dictum Regnum nostrum Angliæ, volumus celeriter informari,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd venire faciatis coram Concilio nostro, apud Westmonasterium, à die Sancti Michaelis proximò futuro, in Quindecim

A. D. 1340. Edw. 3. Quindecim dies, Collectores Procurationum prædictarum in Diœcese vestrâ,

Ita quòd tunc sint ibidem, absque ulteriori dilatione, in Propriis Personis suis, ad informandum dictum Concilium nostrum super dictis Negotiis, & aliis quæ eis ex parte nostrâ per idem Concilium pleniùs exponentur,

Et ad faciendum ulteriùs quod ordinari & concordari contigerit in præmissis,

Significantes eisdem quòd hoc, sub gravi incumbenti periculo, non omittant, & tunc dictum Concilium nostrum, sub Sigillo vestro, certificantes de nominibus eorumdem. A. D. 1340. Edw. 3.

Teste Custode Angliæ apud Andovere vicesimo die Septembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Episcopis per Angliam & Walliam.

De Corpore Comitis Murref recipiendo.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Scot. 14. E. 3. m. 3.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia Johannes Comes de Murref,

Nuper de Guerrâ captus, & infra Regnum nostrum Angliæ Detentus sub Custodiâ Carcerali,

Et Postmodùm, pro quibusdam Obsidibus, de Terra Scotiæ, pro eodem Comite redditis, Deliberatus,

Ad instans Festum Sancti Michaelis proximò futurum est ad dictam Custodiam Rediturus, in eadem Detinendus,

Nisi tunc dictam Deliberationem ejusdem Comitis per, dilectos & fideles nostros, Venerabilem Patrem, R. Dunolmensem Episcopum, Gilbertum de Umframvill Comitem de Anegos, Henricum de Percy, & Radulfum de Nevill, Tres, vel Duos eorum, juxta Potestatem sibi à nobis traditam, ulterius contigerit prorogari,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd ad præfatos, Episcopum, Comitem de Anegos, Henricum, & Radulphum, Tres, vel Duos eorum, (qui Corpus præfati Comitis de Murref sunt taliter recepturi) personaliter accedas, ita quòd sis cum eisdem, in dicto Festo ad ultimum, ad Recipiendum Corpus ejusdem Comitis de Murref, & salvò & securè Custodiendum quousque de eo aliter duxerimus ordinandum, A. D. 1340.

Nisi Deliberatio ejusdem fuerit, ut prædicitur, prorogata,

Et de Custubus, quos in hac parte apposueris, cùm illos sciverimus, tibi in Compoto tuo debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode apud Andovere vicesimo quinto die Septembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Forma Treugarum, inter Regem & Philippum de Valesio, ac inter Anglicos & Scotos, Concordatarum.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Otho D. 11. f. 113. infra Bibl Cot.

ATouz ceux, qui cestes Patentes Lettres verront,

Johan, par la Grace de Dieu, Roi de Boesme & Counte de Lucenburgh,
Andulfs Evesque de Lieges,
Raufs Duk de Loreyne,
Aymes Counte de Savoye,
Et Johan Counte d'Ermynaks,

Salutz & conniffuance de Verite.

Savoir fesoms a touz que, a Doner, & Otryer, les Trewes, & le Respit, entre, Hautz & Puissantz Princes, les Deux Rois de France & d'Angleterre, pur eux, lour Aidantz, & lour Alliez, soient Princes, Prelatz, Barons, ou autre manere de Gent, quel qils soient, de Seint

OMnibus, præsentes Literas inspecturis, A. D. 1340.

Johannes, per Dei gratiam, Rex Boemiæ & Comes Lucentisburgi,
Arnulfus Episcopus Leodiensis,
Radulphus Dux Lotharingiæ,
Aymo Comes Sabaudiæ,
Johannes Comes de Armeniaco,

Salutem & Notitiam veritatis.

Omnibus notum facimus, quòd, ad Dandas vel Concedendas Treugas, seu Inducias, inter Altos & Potentes Principes, Duos Reges Franciæ & Angliæ, pro Ipsis, & pro Adjutoribus suis, ac Confœderatis, sive sint Principes, Prælati, vel Barones, aliæve Gentes, cujuscunque

A.D. 1340. Edw. 3.

Seint Eglise ou seculer, & les queux Trewes, & Respit, Hauts Hommes & Puissantz,

Le Duks de Brabant,

Le Duks de Geller,

Le Markys de Julers,

Et Monsieur Jehan de Henaud,

Et lui Sire Beaumont, d'une parte,

Et Nous Chevaliers desusditz d'autre parte, par le Poair, a Nous & as autres desus nomes donez par les ditz Rois, otroyames, couvenceames, & fiansames par nos Foy (de mayn en Auter) pur les ditz Rois, lour Aidantz, & lour Allies, quels q'ils soint, chescun de sa Partie, del jourdehuy jesqes al jour de la Nativite de Seint Johan de Baptiste procheyn ensuaunt, & tot le jour & l'endemeyne jesqes al solail levaunt,

A cest Tractye, Otrye, Couvenence, Accorde, & Fiaunces, par les Counsails les ditz Rois, & par Nous, en la Fourme & en manere q'ensuyt;

1. Premierement, que, durantz les ditz Trewes, nulle Novelle, ne Mesprissure, ne se face, de l'une Partes sour l'autre, en prejudice des ditz Trewes, & Respit.

2. Item, est accorde, en les ditz Trewes, qe les ditz Seignieurs, lour Aidauntz, Coadjutours, & Allies, quels q'ils soient, demoerent en tiele Possession, & en tiel seisine, q'ils sont ajourdehuy, de touz les biens, Terres & Possessions (q'ils tiegnent, & ount acquis, en qiqunqe manere que ceo soit) les ditz Trewes durauntz.

3. Item, est Accorde que les ditz Seignieurs, lour Coadjutours, & Allies, quels q'ils soient, purront aler sauvement de l'une pais en l'autre: & touz Marchantz, oue totes Marchandises; & tote manere des Gents, & des Biens, & Purveaunces, taunt par Terre, com par Mier & par Ew, auxi Franchement, q'ils soleient aler & venir en temps devantiers les Armees des ditz Rois; en paiaunt les Paiages & Rovages, come acustome fust Auncienement (excepts les Baniz, qui sont Baniz de ditz Roialmes, ou ascun de yceux, pur autre Cause, qui pur le Guerre des ditz Rois) mes les Barons de Gascoigne, & de la Duchee de Guyenne, & autres Persones de Gascoigne & de la dite Duche (soient Baniz ou autres) serront comprise es ditz Trewes, & purront aller & venir de l'une pais en l'autre, durauntz les ditz Trewes.

4. Item,

Conditionis sint, Ecclesiasticæ vel Seculares, Quas dictas Treugas, seu Inducias, Alti Homines ac Potentes,

Dux Brabantiæ,

Dux de Gueldris,

Marchisius de Juillers,

Ac Dominus de Hanoniâ,

Et Dominus de Bellomonte ex unâ parte,

Et Nos, prædicti Milites, ex alterâ parte, per Potestatem, Nobis & Aliis prænominatis datam per prædictos Reges, Concessimus, Pacto firmavimus, & quilibet Nostrûm per Fidem suam (positâ manu in Altare) ex parte dictorum Regum & Adjutorum & Confœderatorum suorum, qualescunque sint, quilibet de parte suâ, ab hodierno die usque ad diem Nativitatis beati Johannis Baptistæ proximò venientis, & per diem totam integram usque ad diem sequentem in ortu Solis,

Et hoc fuit Tractatum, Concessum, Pacto firmatum, Concordatum, & Affirmatum, per Consilium prædictorum Regum, & per Nos, in modum & formam quæ sequitur;

1. Primò, *quòd, durantibus dictis Treugis, nulla Novitas, nullum Malum, vel Gravamen, fiet, ab unâ parte super alterum, in præjudicium dictarum Treugarum, seu Induciarum.*

2. Item, *Concordatum est quòd dicti Domini Coadjutores, & Confœderati, quicumque sint, in tali Possessione & Saisinâ, sicut de hodiernâ sunt, de omnibus Bonis, Terris & Possessionibus (quas modò tenent, & acquisierunt, quolibet modo) durantibus dictis Treugis, remanebunt.*

3. Item, *Concordatum est quòd, durantibus dictis Treugis, dicti Domini Coadjutores, & Confœderati, quicumque sint illi, poterunt pacificè ire de Terrâ ad Terram: & omnes Mercatores, cum Mercimoniis ipsorum; necnon & omnes Personæ, & omnia Bona, & omnes Providentiæ, tàm per Terram, quàm per Mare & Aquam, ire & venire liberè, sicut facere solebant temporibus ante Exercitus Regum prædictorum; solvendo tamen Pedagia, & Roagia, cum Consuetudinibus antiquitùs assuetis (exceptis Bannitis, qui Banniti sunt de dictis Regnis, vel aliquo ipsorum pro aliquo Forefacto, quàm pro Guerra Regum prædictorum) sed Barones de Vasconia, ac de Ducatu Aquitaniæ, cum aliis Personis, quæ sunt de Vasconia, ac de Ducatu eodem (qui sunt Banniti, vel aliter) in prædictis Treugis comprehendentur, ac de uno Regno poterunt ad alium Regnum securè, durantibus Treugis prædictis, Ire & Venire.*

4. Item,

A. D. 1340. Edw. 3.

4. ITEM, est Accorde que les Deux Rois ne procurent, ne ferront procurer par Eux, ne par Altres, que nulle Novelle ne Ourrees se facent par la Eglise de Rome, ou par autres de seinte Eglise, quels q'ils soient, sur asqun des ditz Rois, de ses Adjutours, & Allies, quels q'ils soient, ne sour lour Terres, ou de lour Suggitz, par encheson de la ditte Guerre, ou par autre Cause, ne pur Service, que les dites Allies & Coadjutours eient fatz as ditz Rois, ou a ascun de yceux; & si, nostre seinte Piere, la Pape, ou altres, les voillent faire, les Deux Rois les destourberont, a lour Poair, sans mal engyn, les ditz Trewes durauntz.

5. ITEM, est Accordè, qe de meyntenant les Trewes soient criez en les Deux Hosts; & soient tenuz de les tenir & gardet touz les Persones, presentz & altres, quels q'ils sont, qui savoir le puunt & deyvont.

6. ITEM, est Accordè que, dedenz vignt jours acompte le jourdelhuy, chescun des Rois les fra Crier en Gascoigne, & en la Duche d'Aquitain, en la Terre q'il tient, & possedient, auxint q'ils soient notoirmente scienz.

7. ITEM, est Accordè que, si par ascun des ditz Rois, par lour Gentz, ou lour Allies, & Coadjurours, ascun siege soit mys en Gascoigne, ou en la Duche d'Aquitaine, ou en altes Isles de Miet, en Gerneseye, ou Jerseye, ou Aillours, les Sieges se leveront si tost com les Trewes vendront a lour conissaunce; & que Quatorz Persones (c'est assavoir, septs Persones de Partie chescun les ditz Rois) entrent en les Villes, Chastels, & Forteletz, qui serront Assiegez; &, les Trewes finissantz, deivoerent & soienr myses en tel Nombre & Quantite des Vivres & Persones, com ils serront troves par les ditz Quatorz Persones.

8. ITEM, est Accorde que les Baniz & Furyz du Pais de Flandres, qe ount este de le partie le Roi de Fraunce, ne purront, durantz les ditz Trewes, entrer ne venir en Flandres; &, si Trove fust qui asqun de yeeux alast encontre les Trewes, dedenz le Roialme, oue son poair, homme freit de lui Justifet; & ferroient forfaitz tous ses Biens, q'il avoit en Flandres.

9. ITEM, est accorde que les Dettes dues a Araz, Crispineux, ou as altres Villes, en la Roialme de France, ne soient demandez, ne executz, les ditz Trewes durauntz.

10. ITEM,

A. D. 1340. Edw. 3.

4. ITEM, *Concordatum est quòd præ-dicti Duo Reges non poterunt procurare, nec procurari facere per Ipsos, nec per Alios, quòd aliqua Novitas seu Gravamen fiant per Curiam Romanam, vel per alias Personas Ecclesiasticas, qualescumque sint illæ, super aliquo modò dictorum Regum, Coadjutorum, & Confœderatorum ipsorum, nec super Terris ipsorum, vel Subditorum eorundem, occasione dictæ Guerræ, vel pro aliâ causâ, seu etiam pro aliquo Servitio, impenso ab ipsis Confœderatis, vel eorum Coadjutoribus, Regibus sæpedictis, vel cuilibet ipsorum; &, si, Pater Sanctus, Summus Pontifex, vel aliqua alia Persona, hoc vellet facere, dicti Duo Reges hoc impedirent, pro posse suo sine malo ingenio, durantibus dictis Treugis.*

5. ITEM, *Concordatum est, quòd statim Treugæ in utroque Exercitu proclamentur; & teneantur eas servare & custodire omnes Personæ, præsentes & aliæ, quæ easdem vel possent vel debeant deprehendere.*

6. ITEM, *Concordatum est quòd infra viginti dies, ab hodiernâ die computandos, quilibet dictorum Regum, in Vasconiâ, & in Ducatu Aquitaniæ, in Terris quas nunc tenent & possident, facient dictas Treugas proclamari, ad istum Finem, ut pro scitis & notoriis habeantur.*

7. ITEM, *Concordatum est quòd, si per aliquem dictorum Regum, per Gentes suas, seu Confœderatos, vel Adjutores ipsorum, aliquæ Obsidiones positæ sunt in Vasconiâ, & in Ducatu Aquitaniæ, seu aliquibus insulis Maris, in Guerrisaco, vel Gornesiaco, vel alibi, Omnes istæ Obsidiones solventur simul ac prædictæ Treugæ ad notitiam Obsidentium devenient; & quatuordecim Personæ (viz. septem pro quolibet dictorum Regum) intrabunt in Villis, Castris, seu Fortalitiis, Obsessis exnunc; &, finitis Treugis, provideantur Numero & Quantitate Victualium & Personarum, in quali invenientur per dictas quatuordecim Personas supradictas.*

8. ITEM, *Concordatum est quòd Banniti & Fugitivi de Terrâ Flandriæ, qui sunt & fuerunt de parte Regis Franciæ, non poterunt, in Flandriam, dictis Treugis durantibus, intrare seu venire; &, si ita esset quòd aliqui prædictorum irent contra Treugas, infra Regnum fieret de eis Justitia; & omnia Bona, quæ haberent in Terrâ Flandriæ, essent confiscata.*

9. ITEM, *Concordatum est quòd Debita apud Attrebatum, Crespinetis, seu aliis quibuscumque, Villis, infra Regnum Franciæ, non repetentur, nec exigentur, durantibus dictis Treugis.*

10. ITEM,

A. D. 1340. Edw. 3.

10. ITEM, est accorde que, durauntz les ditz Trewes, touz Persons, pris en cest Guerre, serront relaxes si n'estoit qu'ils estoient redemptes devant la Date de cestes presentes Trewes; sauve ensi que les ditz Persons reviegnent, par lour Foits & Serements de venir en lour Prisones, les ditz Trewes faillauntz; & s'il avenoit que ascun Person fut rebel de venir en Prisone, lui Sire, desouth que il serroit, lui constreynderoyt de revenir en sa Prisone.

11. ITEM, est accorde qui touz les Levees, quels q'ils soient, faites devant les ditz Trewes, en Temps de Guerre, soient des Biens Espirituels ou autrement, demoerent Levez, sanz faire Restitution les ditz Trewes demorauntz.

12. ITEM, est accorde qui bons Trewes se teignent entre les Anglois & les Escotz, lour Seignieur, lour Aidauntz & lour Allies, sour soeffeaunce de la Guerre, q'ils ount entre eux, a durer jusqes a la Nativite de Seinte Johan le Baptists: Et qui certeynes Persones soient deputez, par les ditz parties, d'estre, a certeyn jour, & lieu, sour les Marches d'Engleterre & d'Escoce, pur affermer les ditz Trewes, sour tieles Condicions, come autre foitz fust acustumes en celes parties; issint que, durauntz les ditz Trewes, les Franceis, ne lour Sire, ne les conforterent des Gentz, ne Armes; &, en cas que les Gentz d'Escoce, ou lour Seignieur, ne se vorront Assentir as ditz Trewes, ou les Enfreyndroient, adonques ne lui ferroient Franceis, ne lour Sire, nul Comfort, durauntz ditz Trewes.

13. ITEM, est accorde qui les ditz Trewes serront Notifiez en Engleterre, & en Escoce, dedenz vignt & cinque jours apres la Date de cestes Letres.

14. ITEM, est accorde q'en ceux Trewes soient comprise,

Lui Espaniol,

Lui Cateleyn,

Lui Genuoys,

Lui Provincial,

L'Evesque & lui Capiters de Caumbray,

La Ville de Caumbray,

Les Chastels de Caumbresyns, & touz les Caumbresyns,

Et auxint lui Sire de Bret, le Viscount de Fraunciak,

Gasteyn del Isle, & lui Seigneur de Treubon,

Monsieur Johan de Venum, & lui Seignieur de Roen, En

10. ITEM, *Concordatum est quod omnes Captivi, seu Prisonarii, in istâ Guerrâ, durantibus dictis Treugis, relaxabuntur a Prisonis suis, ad eas (per Fidem suam, & Juramentum suum quilibet) revertendo, nisi ita esset quòd essent Redempti ante datam Treugarum istarum præsentium; salvo etiam quòd dicti Prisonarii revertentur ad Prisones suas, per Fidem suam & Juramentum, Deficientibus dictis Treugis; &, si contigerit quòd aliquis Prisonarius esset rebellis ad Prisonam suam revertendi, Dominus, sub quo esset, cogeret eum ad hoc faciendum indilatè.*

11. ITEM, *Ordinatum est quòd omnia Levata, qualiacumque sint, & qualitercumque sint, ante dictas Treugas, tempore Guerræ, sive sint de Bonis Spiritualibus vel aliter, remanebunt Levata, sine hoc quòd aliquis teneatur ad Restitutionem durantibus dictis Treugis.*

12. ITEM, *Concordatum est quòd exnunc Treugæ capiuntur inter Anglicos & Scotos, Dominum eorum, Coadjutores, & Confœderatos eorum, super Sufferentia Guerræ, quam habent inter ipsos, usque, ad Nativitatem beati Johannis Baptistæ duraturæ: Et quòd certæ Personæ sint deputatæ, per dictas partes, ad conveniendum, ad certam diem, & certum locum, in Confiniis Angliæ & Scotiæ, ad dictas Treugas confirmandas sub tali conditione, sicut aliàs consuetum est in partibus illis; ita quòd, durantibus dictis Treugis, Franci, nec Dominus eorum, in aliquo non fortificarent eos, nec in Gentibus, nec in Armis; & in casu quòd Gentes Scotiæ, & Dominus eorum, dictis Treugis non vellent assentire, vel eas vellent infringere, tunc Franci, nec Dominus eorum, non fortificarent eos, durantibus dictis Treugis.*

13. ITEM, *Concordatum est quòd istæ prædictæ Treugæ erunt Notificatæ, in partibus Angliæ & Scotiæ, infra viginti & quinque Dies, post Datam præsentium Literarum.*

14. ITEM, *Concordatum est quòd in istis Treugis comprehenduntur,*

Hispani,

Castellani,

Januenses,

Et Provinciales,

Episcopus cum Capitulo Cameracensi,

Villa Cameracensis,

Et Castellum Cameracense cum omnibus Cameracensibus,

Dominus de la Bret, Vicecomes Fronsaci,

Gasto de Insula, Dominus de Treubon,

Dominus Johannes de Vervinno, Dominus de Roya.

In

A. D. 1340. Edw. 3.

En Tesmoignaunce de ceo nous avoms seales cestes Letres Patentes de noz Seales, Faites, & Accordes, & Donez, en la Eglise de Espletin le Lundi le 25. jour de Septembre, l'An de Grace Mille, trois cent, & quarante.

In cujus rei Testimonium præsentes Literas nostris Sigillis sigillavimus, Factas, Concordatas, & Datas, in Ecclesia de Espechin, die Lunæ 25. Septembris, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Quadragesimo.

De Treugis antedictis publicandis.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 32. dor.

LE Roi au Visconte de Kent, Salutz.

Come une Trewe, ou Respit, soit pris, entre Nous & Philip de Valoys,

Par Johan Roy de Boheme & Conte de Luxenberghe,

Adulph Evesque de Lieges,

Raouls Ducs de Lorheine,

Eymes Conte de Savoye,

Et Johan Conte d'Armenyak,

D'une part,

Et les Ducs de Brabant & de Gelre, le Markys de Julyers, & Monsieur Johan de Hannonia Sire de Beaumont,

D'autre part,

Pur Nous & le dit Philip, noz Aidantz, & Alliez, soient ils Prince, Prelat, Baron, ou autre manere de Gent, quel q'ils soient, de Seint Eglise ou Seculer, a durer tanque a la Feste de la Nativite Seint Johan le Baptistre, prechein avenir, & le jour tout, & lendemeyne jesqes au solail levant,

Et soit Acordez, entre autres choses, que, les dites Trewes durantes, nous & le dit Philip, & noz Coadjutors, & Alliez, quel q'ils soient, purront aler sauvement de l'un Pais en l'autre, & toutz Merchantz, ove totes leur Marchandises, & tote manere de Gent, & de Biens & Purveances, tant per Terre, come per Mier & per Eawe, auxi Franchement come ils soloient venir & aler en temps de noz Devanciers Rois d'Engleterre & de France, en paiant les Payages & Roynages, que en ad acustumez avant ces heures (exceptes les Bannys que sont banny des dites Royalmes, ou ascun d'iceux, pur autre Cause, que pur la Guerre mue entre nous & le dit Philip) Mais les Barons de Gascoigne, & de la Duchie de Guyene, & autres Persones de Gascoigne, & de la dite Duchie (soient Banniz ou autre) soient compris es dites Trewes, & purront aler & venir, des uns Pais es autres, durantes les dites Trewes,

Et soient auxint compris deinz les dites Trewes,

Ly Espaigniel,

Ly Catelayn, A. D. 1340.

Ly Geneneys,

Ly Provincial,

Ly Evesque & les Chapitres de Caumbrey,

Ly Chasteaux en Chaumbresin, & tote ly Caumbresyn,

Et auxint le Sire de le Bret le Visconte de Fronsak,

Gaston del Isle & le Seigneur de Treubon,

Monseur Johan de Veurny & le Seigneur de Reye,

Sicome en les dites Trewes est plus pleneyment contenuz,

Nous, depuis que les dites Trewes est Crie par Terre & par Mier devers les parties de France, Alemayne, Brabant, & Flandres, & ailleurs, si plest il a nous que elle soit Criez par Terre & par Mere devers les parties d'Engleterre, & ailleurs, es lieus busoignables,

Par qoi vous mandons que, veues cestes, en les Port de Meer, & par aillours, deinz vostre Baillie, ou vous verrez que soit affaire, auxibien deinz Franchise, come dehors, facez Crier & Overtement Puplier, & tant come en vous est fermement garder, l'Acord & choses desusdites, tanque as jour & heure avantdit, & que rien soit fait ne attemptez encontre la forme de mesme l'Acord.

Don. a Loundres le 6. jour d'Octobr.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Au tiel Mandement est direct, souz mesme le Date, as Viscontz desusescriptz, c'estassaver de,

Londres, Northumbr. Everwyk, Lincoln. Norffolc. Suffolc. Essex, Kent, Sussex, Suthampton. Somers. Dors. Devon. Cornwaille, Lancastre, Cumbreland, Glouc. Hereford,

Et as toutz autres Viscontz d'Engleterre.

A. D. 1240. Edw. 3.

Item semblable Mandement est direct a William de Clynton Counte de Huntyngdon, Gardein des Cynk Portz & as Mairs & Baillifs des Villes desouznomes, c'estassaver,

As Mairs { *De Winchelse*, *De la Rye*, *De Hastings*, *De Faversham*, *De Portesmuth*,
As Baillifs de Shorhul,
As Baillifs &c.

A. D. 1240. Edw. 3.

Item antiel Mandement est direct as Seigneurs desouzescriptz, ent changiez ce qest a changer, c'estassaver,

Al Evesque de Duresme,
As Ducs de Cornwaille & Conte de Cestre,
A la Justice d'Irland ou a son Lieutenantz,
As Justices de Northgales & Suthgales, ou a leur Lieutenant generalment,
Au Gardein des Isles Jereseye, Serke, & Aureneye, ou a son Lieutenant.

Ad Papam, pro Jo. de Gatesden, super Servitio impenso in Debellandis Gibelinis.

A. D. 1240. An. 14. E. 3. Pat. & Cart. in partibus Transmarinis 14. E. 3. m. 1. dor.

SAnctissimo ac Beatissimo Patri in Christo Domino Benedicto &c. Edwardus &c. devota pedum oscula beatorum.

Sedis Apostolicæ circumspecta Benignitas, etsi libenter erga Devotos in Donis Gratiarum exuberet, illos tamen solet prærogativâ favoris & gratiâ prævenire, quos in ipsius Obsequiis conspexerit laudabilius se gessisse,

Sanè, cùm Consiliarii & Communitas Civitatis vestræ Spoletanæ,

Pridem grata consideratione pensantes Labores varios, quos, dilectus & fidelis noster, Johannes de Gatesdene Miles, de Regno nostro Angliæ oriundus, in Ducatu Spoletano contra Gibilinos, Rebelles Ecclesiæ, diù sustinuit, laudabiliter & strenuè se gerendo,

Et qualiter per dictos Rebelles extitit captus, & diu Detentus in Carcere, amissis penitùs omnibus Bonis suis,

Et proindè, volentes eum respicere Munere gratioso,

Dederunt & concesserunt eidem Johanni, in Recompensationem Laborum & Dampnorum hujusmodi, omnia Terras & Tenementa, ac Bona Mobilia & Immobilia, quæ fuerunt quorumdam Rebellium Condempnatorum dictæ Civitatis Spoletanæ, sicut in Processibus & Litteris, indè confectis, pleniùs dicitur contineri,

Vestræ Clementiæ votivis Affectibus supplicamus quatinus, tàm intuitu laudabilis Obsequii, per dictum Militem Ecclesiæ Romanæ gratanter impensi, quam obtentu nostri, qui propter Expertam ipsius Probitatem suorum appetimus profectuum incrementa, velitis, si placet, Concessionem & Donationem prædictas, & ea quæ per dictos Consiliarios & Comunitatem facta sint in hac parte, ex certâ Scientiâ, pro dicto Johanne & Hæredibus suis, imperpetuùm misericorditer confirmare.

A. D. 1340.

Et quia dictus Johannes alia Terras & Tenementa, ac Possessiones, in dicto Ducatu vestro Spoletano, quæ olim fuerunt quorumdam Rebellium Ecclesiæ Romanæ supradictæ Condempnatorum, ex Dimissione Magistri Petri Maynade, condam Vicarii Ducatûs memorati, pro certis Mensuris Bladi, ac Pecuniæ Summis, præfatæ Romanæ Ecclesiæ annuatim solvendis, tenet in præsenti, placeat (quæsumus) Sanctitati vestræ præfato Johanni concedere gratiosè dicta Terras & Tenementa, ac Possessiones, Tenenda Sibi & Hæredibus suis usque ad Tertium Gradum sub formâ memoratâ.

Ad Ecclesiæ suæ Sanctæ Regimen & Munimen, prædictam Sanctitatem vestram conservet Altissimus per tempora longiora.

Dat. &c.

De Navibus alicui Extraneo non vendendis.

A. D. 1240. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 33. d.

REX Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem.

Quia Navigium Regni nostri Angliæ, per multa retroacta tempora, & maximè Guerrina, ex causis variis Deterioratum extitit, & adhuc existit, & quamplures Naves sunt Deperditæ supra Mare, in ejusdem Regni Periculum & nobis Adversantium Solatium manifesta,

A. D. 1240.

Nos,

A. D. 1340. Edw. 3.

Nos,

Volentes Securitati, & Defensioni ipsius Regni nostri modis quibus poterimus providere,

Advertentesque idem Regnum posse securiùs defensari, si Naves dicti Regni nostri in manibus Subditorum ejusdem Regni custoditæ fuerint & retentæ,

Tibi præcipimus, districtiùs injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Portubus Maris Ballivæ tuæ, ubi Naves existunt, & locis aliis, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè qui Domini Navium, aut alii quicumque, Naves aliquas alicui, vel aliquibus Personis Extraneis, vendant, aut donent, seu a dicto Regno nostro per hujusmodi Venditiones aut Donationes, seu quovis alio colore, elongent, aut vendere, donare, seu elongare præsumant, clàm vel palàm, sub Forisfacturâ Navium, cæterarumque Bonorum suorum quorumcumque.

Et de Numero Navium, tàm Majorum, quàm Minorum, singulorum Portuum dictæ Ballivæ tuæ, & de Nominibus illorum quorum fuerint dictæ Naves, Nos in Cancellariâ nostrâ, citra Octabas Sancti Martini proximò futuras, absque ulteriori dilatione certifices, sub Periculo quod incumbit, & sub Pœnâ Viginti Librarum, quas de Terris & Catallis tuis levari faciemus, si hoc præsens Mandatum nostrum in formâ prædictâ non fueris Executus.

Et nihilominus quosdam Fideles nostros assignavimus ad Inquirendum, & se Informandum, de Diligentiâ, & Gestu tuo in quolibet præmissorum.

Hoc Breve nobis remittens ad Octabas supradictas.

Teste Custode prædicto apud Andover undecimo die Octobris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus Angliæ, quorum Ballivæ Mari se conjungunt sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Essex.
Vic. London.
Vic. Kanc.
Vic. Sussex.
Vic. Suthampton.
Vic. Somers. & Dors.
Vic. Devon.
Vic. Cornub.
Vic. Glouc.
Vic. Lanc.
Vic. Lincoln.
Vic. Eborum.
Vic. Northumbr.

Ad Papam, de Credentia.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Sub Prægrandi Fiduciâ, quam de Fidelitate & Circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Reginaldi de Cobham, Militis Strenui & Honesti, optinemus, Ipsum ad Pedes vestræ Beatitudinis transmittimus, tàm super Statu Negotiorum nostrorum, quàm super Intentione nostrâ, & aliis nobis desiderabilibus, pleniùs informatum;

Cui præbere velitis (si placet) Aditum & Auditum, & verbis ejus, tanquam ab Ore nostro prolatis, Credulam dare Fidem.

Conservet vos &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

Ad Papam, pro Dispensatione.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

PAPÆ Rex &c.

Considerantes pridem Meritorum Eminentiam, Dilecti nobis, Roberti Filii, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Burghach Militis, qui laudabiliter profecit in Studio Litterarum, Sanctitati vestræ per nostras supplicavimus Litteras speciales, ut, cùm idem Robertus de Soluto Genitus & Solutâ, hiis Turbationis temporibus, Sedem adire timeat Apostolicam pro Dispensationis Gratiâ super dicto Defectu Natalium impetrandâ, alicui Prælato Angliæ ad Dispensandum cum dicto Roberto, ut, dicto Defectu non obstante, possit quodcumque Beneficium Ecclesiasticum, etiamsi Curam habeat Animarum, si sibi aliàs canonicè conferatur, recipere

A. D. 1340. Edw. 3. recipere licitè & tenere, committere dignaremini vices Apostolicæ Potestatis.

Verùm, cùm de dictæ Supplicationis expeditione nondum nobis innotuerit Rumor certus, Preces votivas adicimus, humiliter supplicantes, quatinus dictam Dispensationem, si adhuc concessa non fuerit, misericorditer concedere dignemini, & ex uberiori Dono Gratiæ cum eodem Roberto, jam in vicesimo secundo Anno Ætatis suæ constituto, ut, hoc non obstante, possit Beneficium Curatum, aliàs sibi canonicè conferendum, licitè recipere & tenere (si placuerit) dispensare. A. D. 1340. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo Octobris.

De Puritate Conscientiæ Papalis, per falsas Suggestiones, circumventa.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Ibid.

PAPÆ Rex &c.

Sanctitatis Apostolicæ maturitas, in Petræ Fundamine solidata, non solet ad Verba concuti Suggerentium, set Indignationis suæ cobibere consuevit Aculeum, donec Suggestio percurreret Examinationem Veritatis.

Sanè, cùm per quosdam, Veritatis Æmulos, vestræ Clementiæ sit Suggestum quòd, cùm Magister Oliverius de Cerzeco, Capellanus vester, & Apostolici Palatii Causarum Auditor, virtute cujusdam Gratiæ, super quâdam Præbendâ in Ecclesiâ Lichefeldensi sibi factæ, quendam Nuncium cum suis Literis, per quas, Venerabilem Episcopum Coventriæ & Lichefeldiæ, & Robertum de Kildesby, Germanum Willielmi de Kildesby, Clerici nostri quàm dilecti, citari mandabat ut certo Termino coram eo, in dicto Palatio, comparerent, ad partes ipsius specialiter destinâsset,

Idem Nuncius, cùm ad Civitatem Londoniæ venit, subitò Captus fuit, & de Mandato dictorum, Willielmi & Roberti, fuit, & est, diro carceri Mancipatus,

Et, ut dicti, Willielmus & Robertus, possent eorum Ausum Dampnabilem palliare, a Curiâ nostrâ Regiâ Litteras impetrârunt, continentes dictum Nuncium propter Homicidium Commissum per eum in partibus, ut minus veraciter asseritur, sic in Carcere detineri debere,

Propter quod vestra Sanctitas certis Episcopis Regni nostri Angliæ, per Apostolica scripta mandavit, de Citando prædictos, Willielmum & Robertum, ut infra certum Terminum Apostolico se Conspectui repræsentent, vestris super præmissis Beneplacitis parituri.

Et quidem, si prædicti, Willielmus & Robertus, tantum Facinus tàm contemptibiliter commisissent, essent meritò Urgentis Animadversionis Acrimoniâ percellendi, nec ipsos, quantocúmque nobis Familiares, in tanto (quod absit) Flagitio faveremus, qui Sacrosanctam Romanam Ecclesiam revereri cupimus, ut debemus. A. D. 1340.

Set re verâ, Pater Sanctissimè, qui talia suggesserunt, vestræ circumvenerunt Conscientiæ Puritatem; nam, sicut tàm per Juramentum dicti Willielmi, corporaliter præstitum coram nobis, quàm per alias Claras Evidentias, nobis constat quòd idem Willielmus Captioni dicti Nuncii, vel Detentioni ejus in Carcere, nusquam consensit, nec eas fieri procuravit, nec ratas babuit, set pro Liberatione suâ instanter interposuit partes suas; undè in verbo Veritatis Regiæ contestamur, quòd in hoc Facto nichil est quòd prædicto Willielmo debeat ad culpam rationabiliter imputari:

Et Credimus etiam quòd dictus Germanus suus à sibi sic impositis similiter sit immunis:

Et, licet secundum Jura Regni nostri Angliæ, dictus Nuncius ritè Delatus extiterat atque Captus, ob reverentiam tamen vestram & Sedis Apostolicæ ipsum liberari mandavimus, Abolitionem impositi sibi Criminis concedentes.

Cùm itaque dicti, Willielmus & Robertus, nostrorum habeant notitiam præcipuam agendorum, & propter expertam eorum Fidelitatem, & Locum Magnum quem nobis tenere noscuntur, eorum jam carere præsentiâ nobis, nedùm valdè Dampnosum, set cordi nostro foret admodum Tædiosum; quinimò cùm dicti, Willielmus & Robertus, sint de Familiaribus nostris præcipuis, & sic Æmulis nostris, de Franciâ & Alemanniâ, & aliis, plus exosi, patens instaret eis Mortis vel Confusionis extremæ periculum, si ad Sanctitatis vestræ Curiæ jam transirent: cùm, nisi per loca dictorum Æmulorum, eis Transitus non superfit, & scriptum est eis per Fidedignos, quòd est tàm Dolosa Conspiratio

A. D. 1340. Edw. 3. spiratio contra eos, quòd, si veniant ad Curiam, eorumdem Interitus est paratus,

Nos,

Considerantes Timorem eorum justum & notorium, & quòd de Contemptu eis imposito penitùs sunt immunes,

Ac sperantes quòd præmissis, & qualiter ipsorum Obsequiis, præsertim istis temporibus, carere non possumus, clementer attentis, ipsis, consideratione nostri, ignoscet vestra Benignitas istâ vice,

Illos nobiscum transire fecimus, itinere versus dictam Curiam prætermisso;

Quamobrem Sanctitati vestræ instantiùs & votiviùs, quo possumus, supplicamus quatinus, dictorum Clericorum nostrorum Innocentiam habentes (si placet) super præmissis misericorditer Excusatam, ab omni Processu contra eos (occasione non Comparitionis suæ coram vobis faciendo) supersederi jubere velitis ex Causis prævis, ut est justum, nè (quod absit) prætextu Mandati nostri, de morando, sub confidentiâ vestræ Beatitudinis, eis facti, graventur vel aliqualiter involvantur. A. D. 1340. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo Octobris.

De ducendo Comitem de Murref usque Wyndesore.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 14. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill, Salutem.

Quia, ob certas causas, specialiter nos moventes, volumus & ordinavimus quòd Johannes Comes de Murref, nuper de Guerrâ Captus, & in Prisonâ infra Regnum nostrum Detentus, usque Castrum nostrum de Wyndesore, cum omni celeritate quâ fieri poterit, ducatur, in eodem salvo custodiendus, quousque de Liberatione suâ aliter fuerit ordinatum,

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quòd statim, visis præsentibus, Corpus præfati Comitis, sivè fuerit in Custodiâ vestrâ, sive in Custodiâ cujuscumque alterius, a Custodiâ, quâ jam detinetur, recipi, & ipsum usque dictum Castrum nostrum de Wyndesore per illos, in quibus specialiter confiditis, salvò & securè, Sumptibus nostris, duci faciatis, Constabulario Castri prædicti liberandum:

Et hoc, sicut Nos, & Honorem, ac Commodum nostrum diligitis, modis omnibus faciatis.

Damus autem Universis & singulis, Custodiam Corporis prædicti Comitis habentibus, tenore præsentium, in mandatis, quòd ipsum Comitem vobis liberent, ad dictum Castrum de Wyndesore duci faciendum in formâ supradictâ,

Ac etiam Universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, & aliis Ministris nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd illis, ad ipsum Comitem usque ad idem Castrum de Wyndesore ducendum, per vos deputatis, salvum & securum Conductum, videlicet, quilibet eorum per Ballivam & Districtus suos, habere faciant, quotiens & quando per ipsos Deputatos, vel eorum aliquem, ex parte nostrâ fuerint præmuniti; A. D. 1340.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Northumbriæ, quòd Misas & Expensas,

Quæ juxta Discretionem vestram, pro Ductione ejusdem Comitis, & Sustentatione suâ, ac Aliorum ipsum sic ducentium, rationabiliter apponendæ fuerint,

De Exitibus Ballivæ suæ solvat;

Necnon Vicecomiti nostro Eborum, quòd ipse, si dictus Vicecomes Northumbriæ non habeat undè solvere dictas Expensas & Misas, pro Ductione & Sustentatione prædictis, inveniat de Ballivæ suæ Exitibus, in formâ antedictâ; ita quòd, pro defectu non Solutionis Expensarum & Misarum illarum, præfati Comitis Ductio ad dictum Castrum nullatenus differatur.

Et nos sibi indè, in Compoto suo, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode Angliæ apud Walyngford vicesimo quinto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

A. D. 1340. Edw. 3. | A. D. 1340. Edw. 3.

De recipiendo Comitem de Muref.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 23.

REX Constabulario Castri sui de Wyndesore, Salutem.

Quia, ob certas causas, nos moventes ordinavimus quòd Johannes Comes de Murref *&c. ut supra usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quòd Corpus prædicti Comitis ab illis, qui ipsum ad dictum Castrum duxerint, recipiatis, & eundem Comitem in eodem Castro salvò & securè custodiri faciatis, quousque de Deliberatione suâ aliter duximus ordinandum, sicut prædictum est. A. D. 1340.

Et de Sumptibus, pro Sustentatione ejusdem Comitis, ac illorum per quos ad Castrum illud sic ductus fuerit, pro tempore quo ipsos in Adventu suo penes vos morari contigerit, ordinabimus, & eos vobis solvi faciemus.

Teste Custode Angliæ apud Walyngford vicesimo quinto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Comite sæpedicto, in Subsidium Deliberationis Comitis Sarum, concesso.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 14.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum, & Marescallus Angliæ,

Nuper in Guerrâ nostrâ, in partibus Transmarinis, & in Obsequio nostro ibidem, contra Hostes nostros de Franciâ, pro recuperatione & salvatione Jurium nostrorum in eisdem partibus, progrediens,

Per ipsos Hostes nostros de Guerrâ captus fuisset, & Carcerali Custodiæ Mancipatus,

Nos,

Ad laudabilem & fidelem Gestum ipsius Comitis in hac parte, necnon ad intolerabiles Sumptus, quos ipse occasione Deliberationis suæ facere oportebit, Considerationem habentes,

Volentesque ipsum eo prætextu gratiosiùs prosequi in hac parte,

De Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum de Concilio nostro, A. D. 1340. concessimus eidem Comiti Corpus Johannis Comitis de Murref, nuper de Guerrâ capti, & ad nostram Dispositionem in omnibus existentis, ad ordinandum liberè de eodem, prout meliùs & ad majus commodum ipsius Comitis Sarum videbitur expedire, in Subsidium Deliberationis ejusdem Comitis Sarum a Custodiâ supradictâ:

Nolentes quòd præfatus Comes Sarum, seu illi, qui Custodiam ejusdem Comitis de Murref habuerunt, postquam idem Comes de Muref præfato Comiti Sarum deliberatus fuerit, ratione Deliberationis hujusmodi, occasionentur, molestentur, in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Walyngford vicesimo sexto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Papam, pro Dispensatione, super Matrimonio inter Primogenitum Regis & Filiam Ducis Brabantiæ.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Rom. 14. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Dùm Commotiones, quas plerumque inter Principes Orbis Terræ suboriri conspicimus, attentè pensamus, ea cæteris Solicitudinibus præponimus, & desiderio prosequimur ampliori, per quæ subjectis nobis Populis Pacis stabilimenta perveniant, & Circumpositæ Nationes nobis perpetuis Amicitiis conjungantur.

Sanè, cùm inter Nos & Illustrem Johannem Ducem Brabantiæ, Consanguineum nostrum carissimum, super Matrimonio, inter Edwardum Ducem Cornubiæ Filium nostrum carissimum, & Præclaram Filiam dicti Ducis Brabantiæ, contrahendo habitus sit Tractatus, A. D. 1340.

Ac, pro eo quòd dicti, Filius & Filia, Tertio Gradu Consanguinitatis invicem

A. D. 1340. Edw. 3. cem se attinent, non possunt, absque Dispensatione Sedis Apostolicæ, quæ sic Tractata sunt, effectui mancipare,

Nos,

Considerantes qualiter, inter dictum Ducem Brabantiæ & suos Subditos, ac, Dilectos & Fideles nostros, Homines de Flandriâ, Fœdus perpetuum est firmatum, & nedùm nostrum, & Regni nostri Angliæ, set Christi Fidelium, præcipuè Mercatorum, publicum vertitur interesse, ut inter Subditos nostros ac Brabantinos & Flemmyngos Comunio pacifica vigeat & secura, quæ quidem Comunio pacifica ex dictâ Copulâ Maritali solidari posset multò perpensius & firmari,

Sanctitati vestræ, quæ secundum Qualitates Personarum, Locorum, & Temporum, providè dispensat Munera Graciarum, votivis affectibus supplicamus, quatinùs, ex causis præmissis, cum dictis, Filio & Filia, ut, impedimento Consanguinitatis hujusmodi non obstante, licitè possint adinvicem Matrimonium contrahere, dignemini cum ipsis, juxta formam Supplicationis, super hoc vestræ Beatitudini porrigendæ, de Benignitate Sedis Apostolicæ misericorditer dispensare. A. D. 1340. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Octobris.

Pro Petro (nuper Sanctæ Praxedis Presbytero) nunc Episcopo Sabinensi.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. & Cart. in partibus transmarinis 14 E. 3. m. 1.

REX omnibus &c. Salutem.

Attendentes magnum locum, quem, Venerabilis Pater, Petrus Episcopus Sabinensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit a jamdiu,

Nec non Benivolentiam continuam, quam ipse penes Nos gessit, & gerit jugiter, hiis diebus, ad ea, quæ nostros Honores & Commoda concernunt, exhibendo pro viribus se paratum,

Ac volentes, eo prætextu, ipsius Precibus, nobis oblatis, favorabiliter inclinare,

Concessimus, & Licentiam Dedimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Episcopus, vel Attornati sui in hac parte, singulis Annis, Sexaginta Saccos Lanæ, pro Vesturis Familiarium suorum faciendis, infra Regnum nostrum Angliæ, in locis ubi expedire viderint, Emere & Providere, & Eos in Portubus ejusdem Regni, quos eligendos duxerint, carcare, & ad partes exteras ducere possint, absque Custumâ seu Subsidio, nobis indè solvendis, ad totam vitam ipsius Cardinalis. A. D. 1340.

In cujus &c.

Teste Rege apud Gandanum decimo quinto die Novembris, Anno ut supra.

De venire facias Episcopum de Man.

A. D. 1340. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 22.

REX, Dilecto sibi, Thomæ de Drayton, de Magnâ Jernemuthâ, Salutem.

Quibusdam certis de causis vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd Episcopum de Man in Scotiâ, quem unà cum quibusdam aliis Hominibus de Scotiâ, ac Bonis & Catallis suis, in quâdam Navi, in quâ idem Episcopus erat, apud Kerkele arestari, & sub Aresto detineri fecistis, usque Civitatem nostram Londoniam sub salvo Conductu, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, venire faciatis, ibidem, super aliquibus, nos tangentibus, examinandus, ulteriusque facturus quod per Concilium nostrum contigerit ordinari,

Et dictos alios Homines de Scotiâ, per vos sic arestatos, unà cum Bonis & Catallis ac Navi prædictis, salvò & secure, & absque Districtione aliquâ, custodiri faciatis, quousque aliud a nobis indè habueritis in mandatis, & Nos de Pretio Bonorum & Catallorum ac Navis prædictorum, ac quæ, & cujusmodi Bona & Catalla illa fuerint, distinctè & apertè sine dilatione reddatis certiores. A. D. 1340.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Walyngford vicesimo quarto die Novembris.

Per Concilium.

A. D. 1240. Edw. 3.

Memorandum de Reditu Regis a partibus transmarinis, & de Sigillis.

A. D. 1240. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 12. d.

MEMORANDUM *quòd Dominus Rex, de partibus Transmarinis rediens, apud Turrim London, die Jovis in Festo Sancti Andreæ, videlicet, ultimo die Novembris, circiter Mediam Noctem applicuit,*

Et, Venerabilis Pater, Robertus Cicestrensis Episcopus, tunc Cancellarius ipsius Regis, venit ad ipsum Regem in Aurorâ proximò sequente, & eidem Regi Magnum Sigillum suum, pro Regimine Regni Angliæ, dum idem Rex in dictis Transmarinis partibus extitit, Deputatum, in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Episcopi consignatâ, in præsentiâ, Dominorum,

Willielmi de Bohun, Comitis Northamptoniæ,
Willielmi de Kildesby, Custodis Privati Sigilli ipsius Domini Regis,
Walteri de Manny,
Johannis Darcy,
Et Egidii de Bello Campo,

In Camera, in qua idem Rex in eadem Turri tunc extitit, liberavit,

Et idem Dominus Rex dictum Sigillum à præfato Episcopo recepit, & illud præfato Willielmo de Kildesby tradidit Custodiendum, quousque de Custodia ejusdem per dictum Dominum Regem aliter fuerit ordinatum,

Qui quidem Willielmus de Kildesby Sigillum illud de dicto Rege recepit, & die Sabbati, proximò sequentis, Horâ Vesperarum, dictum Sigillum, & quoddam aliud Magnum Sigillum dicti Domini Regis, quod idem Dominus Rex secum a dictis partibus Transmarinis detulit, in quâdam Bursâ, Privato Sigillo ipsius Domini Regis consignatâ, usque Ecclesiam de Berkyng juxta Turrim prædictam deportari, & utrumque Sigillum ibidem, in præsentiâ Dominorum, A. D. 1240.

Reginaldi de Cobham,
Et Roberti de Sadyngton, Capitalis Baronis de Scaccario ipsius Domini Regis,
Thomæ de Evesham,
Et Thomæ de Brayton,

Et aliorum Clericorum Cancellariæ ipsius Regis, aperiri, & Brevia de cursu, de datâ ante Adventum ipsius Regis apud Turrim prædictam scripta, cum dicto Sigillo, præfato Domino Regi per dictum Episcopum liberato, & Duas Cartas Regias factas in partibus Transmarinis, unum Patens cum dicto alio Sigillo, à dictis partibus Transmarinis sic delato, consignari, & postmodùm in Duabus Bursis, in quibus Sigilla prædicta prius posita fuerant, includi, & utramque Bursam, Sigillis prædictorum Roberti, Thomæ & Thomæ consignari, & eadem Sigilla dicti Domini Regis ad dictam Turrim secum deferri fecit,

Et etiam idem Dominus Rex præcepit quòd dicto Sigillo, quod sic de prædictis partibus Transmarinis delatum fuit, extunc in Regno suo Angliæ uteretur.

Memorandum de Magno Sigillo liberato Domino Roberto Burghcher Militi.

Memorandum de Liberatione Rotulorum Cancellariæ Regis.

A. D. 1240. An. 14. E. 3. Claus. 14. E. 3. p. 2. m. 10. d.

MEMORANDUM, *quòd die Sabbati, secundo die Decembris, omnia, Rotuli, Bundellæ, & Memoranda, de Cancellariâ, quæ in Hospitio Domini Johannis de Sancto Paulo, tunc Custodis Rotulorum ejusdem Cancellariæ extiterunt, de Præcepto Domini Regis, usque Turrim Londoniæ missa,*

Et ibidem Domino Willielmo de Kyldesby, Custodi Privati Sigilli ejusdem Domini Regis, per Willielmum de Emeldon, Clericum prædicti Domini Johannis, liberata fuerunt, & sic in eadem Turri, in Custodiâ ejusdem Willielmi de Kyldesby, usque ad diem Mercurii proximum post Festum Circumcisionis Domini, proximò sequentem, detinebantur, A. D. 1240.

Quo die omnes Rotuli, Bundellæ, & Memoranda, quæ fuerunt in Quatuor Bagis, videlicet, de isto Anno, de præcepto ejusdem Willielmi, Domino Thomæ de Evesham, qui coram Domino Roberto de Burghcher Cancellario, & præfato Willielmo de Kildesby, & aliis de Concilio dicti Domini Regis, apud Westmonasterium Sacramentum præstitit, de Officio

A.D. 1340. Edv. 3. cio Custodis Rotulorum Cancellariæ prædictæ fideliter faciendo, liberata extiterunt,

Et omnes alii Rotuli prædicti, adhuc in Custodiâ ejusdem Willielmi de Kildesby in Turri prædictâ morantur.

Et postmodum die Martis, proximò sequenti, omnia dicta, Rotuli, Bundellæ, & Memoranda, quæ sic in Custodiâ prædicti Willielmi in dictâ Turri remanserunt, videlicet, in decem & Octo Bagis de Canevace, & uno Saculo de Corio, unà cum quodam Magno Hanaperio de diversis Indenturis ac Clavibus Cistarum, in eadem Turri residentium, in quibus quidem Cistis diversa alia, Rotuli, Bundellæ, & Memoranda, includuntur, præfato Thomæ liberata extiterunt. A.D. 1341. Edv. 3.

De Protectione pro Episcopo de Man.

A.D. 1340. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 6.

REX Admirallis, Vicecomitibus, Magistris & Marinariis Navium, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater Episcopus de Man de Scotiâ, qui ad Fidem & Pacem nostram, & de Ligeantiâ nostrâ existit, & qui ad Curiam Romanam, pro quibusdam Negotiis suis, ibidem expediendis, de Licentia nostrâ jam se divertat,

Nos,

Volentes securitati prædicti Episcopi in hâc parte providere,

Suscepimus ipsum Episcopum, Homines, & Servientes suos proprios, ac Bona sua propria, eundo versus Curiam prædictam, & exindè versus partes suas proprias redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem: A.D. 1341.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Episcopo, aut Hominibus & Servientibus &c. prout in similibus de Protectione Literis.

In nujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. decimo septimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Deliberatione Henrici de Lancastria, pro Debitis Regis in Prisona detenti.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 7.

REX Vicecomitibus, Captoribus, & Receptoribus Lanarum, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Dilecti nobis, Matheus Canaceon, & Socii sui Mercatores de Societate Leopardorum, assumpserint deliberare, dilectum Consanguineum & fidelem nostrum, Henricum de Lancastriâ, Comitem Derbiæ, qui pro quibusdam Debitis nostris in partibus Transmarinis in Prisona detentus existit,

Nos, eo prætextu, volentes ipsum Matheum & Socios suos prædictos favore prosequi gratioso, Concessimus eis quòd ipsi Mille Saccos Lanæ, de Lanis suis propriis, ac de Lanis Mercatorum de Societatibus Bardorum & Peruch, infra Regnum nostrum Angliæ Emptis & Provisis, extra idem Regnum nostrum ad partes Flandriæ ducere possint, solvendo nobis in portubus, ubi Lanæ illæ Carcandæ existunt, Quadraginta Solidos pro Quolibet dictorum Mille Saccorum, pro Custuma & Subsidio nobis indè debitis, & quòd iidem Matheus & Socii sui de Quadraginta Denariis de Sacco, pro Novâ Custumâ solvendis, penitùs sint Quieti. A.D. 1341.

Et, ut dictæ Lanæ ad Portus prædictos citiùs ducantur & accelerentur, assignavimus, dilectos nobis, Willielmum Bishop, & Franciscum Forset, Servientes nostros ad Arma, conjunctim, & divisim, ad omnes Lanas ipsorum Mercatorum, de dictis Societatibus Leopardorum, Bardorum, & Peruch, usque ad summam dictorum Mille Saccorum, ubicunque inventæ sive arestatæ fuerint, tàm in Comitatu Sutbamptoniæ, quàm in aliis Comitatibus Regni nostri, sive infra Libertates, sive extra, dearestandum, & usque ad Portus prædictos cum omni celeritate duci, & ibidem carcari, & præfatis Mercatoribus de dictâ Societate Leopardorum liberari faciendum, ad dictas partes Flandriæ ducendas ex causâ supradictâ.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, districtiùs injungentes, quòd eisdem, Willielmo & Francisco, & eorum alteri, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes & Auxiliantes, quotiens, & prout vobis, & cuilibet

A.D. 1341. Edw. 3. vestrûm scire facient, vel faciet ex parte nostrâ.

Eisdemque, Willielmo & Francisco, aut alicui eorum, super Dearestatione, seu Deliberatione eorumdem Mille Saccorum, vel alicujus partis indè, de Lanis dictorum Mercatorum, de dictis Societatibus Leopardorum, Bardorum, & Perueb, Impedimentum aliquod, vel Quicquam per quod dictum negotium prorogari vel differri valeat, nullatenus faciatis, vel fieri permittatis, sub periculo quod incumbit; Quibuscúmque Mandatis, Commissionibus, vel Inbibitionibus (vobis, sub Magno vel Privato Sigillis nostris, directis, vel dirigendis) non obstantibus. A.D. 1341. Edw. 3.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De inquirendo de Homicidiis contra Treugas Franciæ.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Pat. 14. E. 3. p. 3. m. 3. d. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Hugoni de Courteneye, Comiti Devoniæ, Willielmo Trussel Seniori, & Johanni l'Ercedekne, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, initis Treugis inter Nos & Philippum de Valoys & alios Homines de Francia, Treugas illas per totum Regnum nostrum Angliæ publicè proclamari fecerimus, omnibus & singulis subditis nostris Inbibentes nè dicto Philippo vel Hominibus prædictis, durantibus Treugis prædictis, Dampnum aliquod inferrent, nec Quicquam, per quod Treugæ prædictæ infringi poterunt, facere præsumerent quovis modo.

Et jam intellexerimus quòd Quidam, tàm Marinarii, quàm alii, Homines de Comitatibus Suthamptoniæ, Somersetiæ, Dorsetiæ, Devoniæ, & Cornubiæ, in Navibus & Batellis supra Mare, & in Costeris Transmarinis, Homicidia & Deprædationes diversa, post Treugas publicatas, Hominibus de Franciâ fecerunt, & indies faciunt, in nostri Contemptum & Scandalum manifestum, undè tàm Nobis, & Regno nostro Angliæ, quàm Amicis & Confœderatis nostris in partibus Transmarinis, gravia Pericula de facili evenire poterunt, nisi Remedium in præmissis citiùs apponatur,

Nos,

Periculis prædictis præcavere, & Mala prædicta, si taliter perpetrata fuerint, puniri volentes, prout decet, A.D. 1341.

Assignavimus vos, & Duos vestrûm, Justitiarios nostros ad inquirendum per Sacramentum, tàm Marinariorum, quàm aliorum, Proborum & Legalium Hominum de Comitatibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos Rei veritas meliùs sciri poterit, de Nominibus Malefactorum prædictorum, qui præmissa, contra formam Treugarum prædictarum, & contra Pacem nostram, perpetrârunt, & de præmissis pleniùs veritatem, & ad præmissa ad Sectam nostram Audiendum & Terminandum secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ:

Et ideò vobis mandamus quòd, ad certos Dies & Loca, quos vos, vel Duo vestrûm, ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ prædictâ, facturi &c. salvis &c.

Mandavimus enim Vicecomitibus nostris Comitatuum prædictorum, quòd ad certos Dies & Loca, quos &c. ei scire facietis, venire faciant coram vobis &c. Tot &c. de Ballivis suis, tàm &c. per Quos &c. ad inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super Observatione Treugæ in Vasconia.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 7. REX, Nobilibus Viris, & dilectis & fidelibus suis, Bernardo Ezii Domino de Lebreto, & Hugoni de Geneva Domino de Varry de Hauton, Locum nostrum tenentibus & Capitaneis nostris in Ducatu nostro Aquitaniæ, ac Olivero de Ingham ejusdem Ducatûs nostri Senescallo, Salutem.

Inter cætera Credentia, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis Dyeus Militis, Magistri Geraldi de Podio Judicis Majoris Vasconiæ, ac Willielmi de Radenore, nobis Literatoriè nuper missa, perpendimus contineri quòd vos, A.D. 1341.

Si Treu-

A.D. 1341. Edw. 3. Si Treugam, seu Sufferentiam Guerræ, inter Nos pro Nobis, & Subditis nostris, ex parte unâ, & quosdam Inimicos nostros de Franciâ ex parte alterâ, sub certâ formâ & condirionibus nuper Initam & Concordatam, in casu quo illi de Francia Treugam, seu Sufferentiam Illam, in Toto vel in parte infringerent, vel Eam aut aliquos Articulos, in eâ contentos, tenere & observare renuerent, penes Vos & Subditos nostros partium illarum teneri & observari faceretis,

Informata deberemus;

Super quibus scire vos volumus quòd Treugam & Sufferentiam illam, juxta Formam & Conditiones, in eadem contentas, penes Nos & dictos Subditos nostros, durante termino ejusdem, intendimus observare; dùm tamen dicti Inimici nostri, Eam penes se observent & faciant observari.

Vobis igitur mandamus, Rogantes A.D. 1341. quòd Treugam illam, seu Sufferentiam, Edw. 3. ex parte nostrâ, & Subditorum nostrorum partium illarum, consimili modo teneri & observari faciatis, quo dicti Inimici nostri Eam tenent & observaut ex parte suâ;

Et pro Periculis iminentibus in hac parte volumus, & vobis injungimus & mandamus, quòd Homines, in partibus prædictis existentes, ad Vadia nostra teneri, & de Munitionibus Castrorum & locorum, in Manu nostrâ & Fidelium nostrorum existentium, ordinari faciatis, prout juxta Discretiones vestras meliùs & utiliùs fore videritis faciendum.

Teste Rege apud Westm. vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Consilium, & per Breve de Privato Sigillo.

De Incursibus Comitis Fuxi, obviandis & reprimendis.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 6. REX, dilectis & fidelibus suis, Hugoni de Geneva, Locum nostrum tenenti in Ducatu nostro Aquitaniæ, ac Senescallo suo Vasconiæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Intelleximus quòd Comes Fuxi, suique Complices & Fautores, de mandato & voluntate Philippi de Valoys, Inimici & Rebellis nostri, ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ in proximo divertere se proponunt, ad, Nobilem virum & dilectum & fidelem nostrum, Bernardum Ezii Dominum de Lebreto, & quosdam alios fideles nostros, Parti nostræ Adhærentes, expugnandum, & pro Posse suo destruendum, & ad alia Mala, Strages, & Incendia, in Terris ipsius Bernardi, ac alibi infra Ducatum nostrum prædictum, perpetrandum,

Quod si permitteremus, non solùm in ipsius Bernardi & Aliorum Fidelium nostrorum Partium illarum Destructionem, verùm etiam in nostri Dedecus & Exhæredationem cedere posset manifestè,

Nos, Malitiæ prædicti Comitis, & aliorum Inimicorum nostrorum, obviare A.D. 1341. volentes, vobis injungimus & mandamus quòd in Casu, quo præfatus Comes, vel alii Inimici nostri, versus partes Ducatûs prædicti se divertant, ad præfatum Bernardum seu Alios Fideles nostros Expugnandum, seu Mala & Facinora hujusmodi ibidem perpetrandum, tunc contra præfatum Comitem vos de Guerra viriliter opponatis, & Fideles nostros partium illarum, ad Malitiam dicti Comitis & aliorum Inimicorum nostrorum prædictorum, si Terras prædicti Bernardi & nostras hostiliter invadere præsumpserint, cum Dei adjutorio, viriliter Reprimendum, modis & viis quibus poteritis excitetis,

Et singulis dictorum Fidelium nostrorum Vadia sua rationabilia, juxta Status sui exigentiam, in Progressu hujusmodi solvatis, prout aliàs fieri consuevit.

Teste Rege apud Westm. vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Senescallo Vasconiæ, de veniendo ad Regem.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 2. REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Quia pro quibusdam Arduis & Urgentibus Negotiis, nos & Statum Ducatûs nostri prædicti tangentibus, super quibus vobiscum Colloquium habere A.D. 1341. volumus & Tractatum, per nos & Concilium nostrum Ordinatum existit & Concordatum quòd vos, cum eâ celeritate quâ commodè fieri poterit, ad Nos infra Regnum nostrum Angliæ accedaris,

Vobis

A. D. 1341. Edw. 3. Vobis mandamus quòd ad veniendum ad nos in dictas partes Angliæ, ex causis prædictis, cum festinatione commodâ vos paretis; proviso semper quòd, ante Recessum vestrum a dictis partibus Vasconiæ, de Negotiis nostris, ibidem Emergentibus, taliter disponatur & ordinetur, quòd in Absentiâ vestrâ Dampnum vel Periculum non eveniat in hac parte. A. D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium, & per Breve de Privato Sigillo.

Ad Civitatem Burdegaliæ Laudatoria, & de Credentia.

A. D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 1. REX, dilectis & Fidelibus suis, Majori, Juratis, ac Comunitati Civitatis suæ Burdegaliæ, Salutem.

Fidelitatis Constantia & Auxilii Promptitudo, quam, sicut ex Testimonio laudabili recepimus, & actualiter experimur, nobis grataneter ostenditis, Adversitatibus & Periculis non cedentes, nobis meritò sunt accepta.

Propter quod in votis gerimus sic vestram Gratitudinem cum affluentiâ, quæ Regiam decet Munificentiam, non solùm verbo, set Facto respicete, quòd alii Exemplo vestri reddentur ad Consimilia pro nobis facienda Promptiores.

Expertam igitur vestræ Fidei puritatem attentè rogamus, firmiter exhortantes, quatinus circa Defensionem Jurium nostrorum, contra nobis Adversantes, velitis intrepidè vos apponere, & pro viribus Opem ferre; benignè Continuantes, quod, diu est, incepistis tàm gratanter; quoniam confortabimini in proximo (Deo Duce) & vestram Gratitudinem Remuneratione congruâ taliter prosequemur, quòd Aliis cedet in Exemplum fideliter Obsequendi. A. D. 1341.

Super Hiis & Aliis, Vos & Statum Ducatûs nostri Aquitaniæ concernentibus, dilectis & Fidelibus nostris, Johanni Dyieus Militi, Magistro Geraldo de Podio Judici nostro majori in Ducatu nostro prædicto, & Willielmo de Radnore, vota nostra apperuimus vivâ voce; quibus in exponendis velitis Fidem Credulam adhibere.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Consimiles Litteræ diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Probis Hominibus & Communitati Villæ Regis de Sancto Makario.
Majori, Juratis, & toti Communitati Villæ Sancti Emiliani.

Ad Capitaneos Regis in Ducatu Aquitaniæ.

A. D. 1341. An. 14. E. 3. Ibid. REX, Nobilibus Viris, ac dilectis & fidelibus suis, Bernatdo Ezii Domino de Lebreto & Hugoni de Genevâ, Domino de Vary & de Hauton, Locum nostrum tenentibus, & Capitaneis nostris in Ducatu nostro Aquitaniæ, ac Olivero de Ingham ejusdem Ducatûs nostri Senescallo, Salutem,

Gratæ Dilectionis Affectus, quem ad Nos & nostri Conservationem Honoris intimè geritis & habetis, vos & vestra multipliciter exponendo, non per auditum, set Operis effectum satis constat; undè Grates vobis referimus speciales.

Vos intimè rogando, mandantes quatinus, juxta Fidelitatis vestræ Constantiam, & expertam vestræ Affectionis Gratitudinem, velitis magnanimiter continuare, quod tàm gratanter incepistis, & pto Defensione Jurium nostrorum, in Ducatu prædicto, pro viribus laborare, Periculis non cedentes. A. D. 1341.

Quoniam confortabimini (Deo Duce, & si Deus nobis prosperare concesserit) Tali Retributione vestram Gratitudinem prosequemur, quòd vos gaudebitis pro Nobis talia subiisse.

Super Hiis & Aliis, Vos & Statum Ducatûs nostri prædicti concernentibus, dilectis & Fidelibus nostris, Johanni Dyeus Militi, Magistro Geraldo de Podio Judici nostro Majori in Ducatu nostro prædicto, & Willielmo de Radenore, vota nostra aperuimus vivâ voce; Quibus in exponendis velitis Fidem Credulam adhibere.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

De

A.D. 1341. Edw. 3. A.D. 1341. Edw. 3.

De Litibus, in Ducatu Aquitaniæ exortis, componendis.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m 3.

REX, Nobilibus Viris, & dilectis & fidelibus suis, Bernardo Ezii Domino de Lebreto, Hugoni de Geneva Domino de Varray & de Hauton, & Olivero de Ingham Senescallo suo Vasconiæ, ac eorum cuilibet, Salutem.

Ex nonnullorum relatibus Rumor ad aures nostras pervenit Implacidus, quòd, occasione Dissenssionum, & Litium, ac Contraversiarum, inter quosdam Nobiles & alios Subditos nostros Ducatûs prædicti diversimodè exortarum, Expeditio quorumdam arduorum Negotiorum nostrorum, Nos, & dictos Nobiles, & alios, ac Statum Ducatûs prædicti, specialiter concernentium, multipliciter retardatur, in nostri Præjudicium, ac nostri & fidelium nostrorum partium illarum Exhæredationis Periculum manifestum.

Nos,

Volentes Malis & Periculis hujusmodi, viis & modis, quibus fieri poterit, obviare, A.D. 1341.

Volumus, & vobis, & cuilibet vestrûm injungimus & mandamus, quatinus ad Dissensiones, & Lites, ac Contraversias hujusmodi, cum omni diligentiâ & solicitudine quâ poteritis, totaliter, vel saltem durante Guerrâ, Sedandum & Pacificandum pro viribus laboretis: prædictos Nobiles & alios, modis & viis, quibus cautiùs fieri poterit, ad hoc inducentes, & prout pro Majori Commodo nostro, ac utilitate dictorum Subditorum nostrorum, vobis, & cuilibet vestrûm, meliùs fore videbitur faciendum, compellentes.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Magistro Geraldo de Podio, & Reymundo Fratre ejus, de non alienando a Corona Angliæ.

A.D. 1341. An. 14. E. 3. Vasc. 14. E. 3. m. 8.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem Illis Favorem & Gratiam impertiri, quos Benivolos noverit & Regiis Obsequiis invenerit Promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, Magistrum Geraldum de Podio, & Reymundum Fratrem ejus, Homines Ligeos nostros, de inter Duo Maria, infra Ducatum Aquitaniæ (qui erga Nos, & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt temporibus retroactis) Regiis attolli Favoribus,

Concessimus eis, & per præsentes concedimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd ipsi, & eorum Hæredes, & Successores, & alii, qui Arma sua in præsenti gerunt, vel imposterum portabunt, & qui de eorum Genere & Hospitio exierint, in Homagio & Fidelitate nostris, & Hæredum nostrorum, Regum Angliæ, perpetuis temporibus, & nostrâ, vel Senescalli nostri Vasconiæ, Cognitione, & Jurisdictione, Altâ & Bassâ, Mero & Mixto Imperio, immediatè, unà cum eorum Familiis remaneant,

Et quòd ipsos, nec eorum Progeniem, de Hospitiis suis procreatam seu procreandam, nec eorum Hospitia, Maneria, Homines, aut Tenentes suos, vel eorum Obedientiam, per Venditionem, Donationem, Permutationem, vel Alienationem, seu quovis alio Titulo, extrà Manum nostram non ponemus, nisi Futuro Hæredi Angliæ. A.D. 1341.

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quòd prædicti, Geraldus & Reymundus, Hæredes & Successores sui, & alii qui de eorum Hospitio & Progenie exierint, aut Homines seu Tenentes sui prædicti, vel eorum Hospitia, vel Maneria sua prædicta, aut eorum cujuslibet, a Coronâ Regni nostri Angliæ (nisi futuro Hæredi Angliæ, ut est dictum) per Venditionem, Donationem, Permutationem, Alienationem, seu quovis alio Titulo de cætero segregari non possint, vel transferri, aut inde distrahi quovis modo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ejusmodi Concessio pro Communitate Villæ Sancti Emiliani.

A. D. 1341. An. 14. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem Illis Favorem & Gratiam impertiri, quos benè meritos noverit, & Regiis Obsequiis invenerit Promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, Majorem, Juratos, & Comunitatem Villæ Sancti Emiliani, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga Nos, & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, Regiis attolli Favoribus,

Concessimus eis pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd Villam prædictam, per Venditionem, Donationem, Permutationem, seu quovis alio Titulo, extra Manum nostram non ponemus, nisi futuro Hæredi Angliæ, A. D. 1341.

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quòd Villa prædicta a Coronâ Regni Angliæ (nisi futuro Hæredi Angliæ, ut est dictum) per Venditionem, Donationem, Permutationem, seu quovis alio Titulo, de cætero segregari non possit, vel transferri, aut indè distrahi quoquo modo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Exemplificatio Cartæ, pro Berardo de la Breto.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 27.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Constat nobis, per Inspectionem Transcripti Irrotulamenti quarumdam Litterarum nostrarum quas dùm, in partibus etamus transmarinis, fieri fecimus in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm dudùm,

Intuitu Fidelis Obsequii, nobis per, Dilectum & Fidelem nostrum, Berardum de la Bretto impensi,

Concesserimus eidem Castrum de Podio Norman. cum Pertinentiis, Habendum & Tenendum de Nobis, & Hæredibus nostris, ad totam vitam ipsius Beratdi, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs dicitur contineri,

Nos,

Attendentes Locum bonum quem idem Berardus postmodum nobis tenuit, & quanta pro nobis subiit Pericula Corporis & suarum Dispendia Facultatum, ac proindè volentes Ampliorem sibi facere Gratiam in hac parte,

Dedimus & Concessimus & præsenti Carta nostrâ Confirmavimus eidem Berardo Castrum prædictum, cum Juribus & Jurisdictionibus, & omnibus aliis ad idem Castrum pertinentibus, Habendum Sibi & Hæredibus suis, de Corpore suo legitimè procreatis, de Nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia indè debita & consueta, Imperpetuum. A. D. 1341.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Andewerpiam Tertiodecimo die Maii, Anno Regni nostri tertiodecimo.

Nos autem Litteras illas, per Inspectionem Transcripti prædicti, quod in Litteris nostris, sub Privato Sigillo nostro interclusum, in Cancellariam nostram nuper misimus, tenore præsentium duximus Exemplificandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Januarii, Anno Regni nostri Angliæ Quintodecimo, Regni verò nostri Franciæ Secundo.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1341. Edv. 3. A.D. 1341. Edv. 3.

De Protectione pro Archiepiscopo Cantuariensi.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pa. 15. E. 3. p. 1. m. 48.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pluries mandaverimus, Venerabili Patri, Johanni Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, quòd ad Nos veniret, pro quibusdam Arduis Negotiis nostris, de quibus cum præfato Archiepiscopo Colloquium habere volumus & Tractatum,

Ac idem Archiepiscopus, ut accepimus, metuat sibi, de Corpore suo, per quosdam Æmulos suos, in veniendo ad nos, vel redeundo, periculum posse evenire,

Et eâ de causâ ad Nos hucusque accedere distulerit,

Nos,

Volentes Securitati prædicti Archiepiscopi in hac parte providere,

Suscepimus ipsum Archiepiscopum, ac Homines, & Servientes suos, & eorum Equos, Hernesia, & Bona sua quæcumque, veniendo ad nos, ubicumque, infra Regnum nostrum Angliæ fuerimus, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum : A.D. 1341.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Archiepiscopo, aut Hominibus, & Servientibus suis, *&c. ut in similibus de Protectione Literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super Maritagio Margaretæ de Monte Hermerii.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pa. 15. E. 3. p. 1. m. 46.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Johannes Exoniensis Episcopus, nuper post Mortem Thomæ de Monte Hermerii defuncti, qui de nobis tenuit in Capite, dilectam nobis Margaretam, Filiam & Hæredem prædicti Thomæ, penes ipsum Episcopum cepisset, & per tempus aliquod detinuisset,

Et postmodùm præfatam Margaretam, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, Comiti Sarum, de voluntate nostrâ & Assensu, dilecti & Fidelis nostri, Roberti de Ferrariis (Cui Maritagium ejusdem Hæredis concessimus) liberâsset,

Nos (Liberationem prædictam acceptantes) volumus & concedimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd prædictus Episcopus, prætextu Captionis & Detentionis Hæredis prædictæ, in formâ prædictâ, aut Liberationis ejusdem, præfato Comiti sic factæ, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros quoscumque, de cætero non occasionetur, impetiatur, molestetur in aliquo, seu gravetur. A.D. 1341.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Turniamento apud Norwicum proclamato.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 47. dor.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in locis infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias,

Nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, Burdeare, Justas facere, Aventuras quærere, seu alia Facta Armorum excercere præsumat, sine Mandato nostro speciali; Justis tamen, quæ jam apud Norwicum proclamatæ existunt, duntaxat exceptis; A.D. 1341.

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta Armorum excercere præsumentes (dictis Justis apud Norwicum, ut præmittitur, exceptis) tunc eos, unà cum Equis, Armaturis, & aliis Rebus suis, sine dilatione arestari, & Ipsos in Prisonâ

A. D. 1341. Edw. 3. Prisonâ nostrâ salvò custodiri facias quousque aliud a nobis super hoc habueris in mandatis:

Et de Nominibus illorum, quos sic arestari feceris, nobis, sub Sigillo tuo, distinctè constare facias; hoc Breve nobis remittens.

Teste Rege apud Langele Quinto die Februarii. A. D. 1341. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Super deliberatione Comitis Sarum.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 43.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu de Kyngeston super Hull, Salutem.

Cùm nuper,

Volentes, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, Comiti Sarum, & Marescallo Angliæ (qui, in Obsequio nostro, in partibus Transmarinis, nuper de Guerrâ Captus, & in Prisonâ ibidem detentus extitit) Gratiam facere specialem, A. D. 1341.

Concesserimus præfato Comiti, in Auxilium Deliberationis suæ a Prisonâ prædictâ, quòd Ipse per Se, & Servientes suos, Ducentos & Quadraginta Saccos Lanæ in Portu Londoniæ carcare, & ad partes Flandriæ ducere posset, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Februarii.

De Protectione, pro Comite de Murref, ad partes Transmarinas profecturo.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 46.

REX Universis & singulis Admirallis, &c. ad quos &c. Salutem.

Cùm Johannes Comes de Murref, nuper de Guerrâ Captus, & infra Regnum nostrum Angliæ Detentus sub Custodiâ Carcerali, & jam, pro quibusdam Obsidibus de Terrâ Scotiæ, pro eodem Comite redditis, deliberatus, cum viginti Hominibus, Equitibus, & Hernesiis suis, ad partes Transmarinas, pro quibusdam Negotiis, Deliberationem suam contingentibus, ibidem expediendis, de nostrâ Licentiâ se divertat,

Suscepimus ipsum Comitem, & Homines suos prædictos, eundo ad partes prædictas, ibidem morando, & exindè in Angliam redeundo, ac Naves, dictos, Comitem, Homines, ac Equos, & Hernesia sua prædicta, ducentes, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, ac in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1341.

Et ideò vos Amicos & Benivolos rogamus, vobis Fidelibus nostris Mandantes, quòd eisdem Comiti aut Hominibus suis, *&c. ut in similibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Exitibus ad Scaccarium deferendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 42.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia per Nos & Concilium nostrum ordinatum existit jam de novo, quòd omnes Denarii, provenientes de omnibus Firmis nostris singularum Civitatum, & Burgorum ac Villarum nostrorum, in Regno nostro Angliæ, ac de Exitibus singulorum Comitatuum ejusdem Regni, usque Westmonasterium ad Receptam nostram celeriter deferantur, vobis (præfate Thesaurarie) & Camerariis nostris ibidem liberandi; ita quòd Solutiones aliquæ, de Firmis & Exitibus illis, alicui Personæ, cujuscumque Status fuerit, prætextu alicujus Mandati nostri, indè facti, per aliquem, præterquam per Manus vestras (præfate Thesaurarie) & ipsorum Camerariorum, exnunc, absque Mandato nostro speciali, nullatenus fiant, A. D. 1341.

Ac Intentionis nostræ existit quòd omnibus illis, quibus aliquæ Pecuniarum Summæ de Firmis & Exitibus hujusmodi assignatæ existunt, de Summis illis ad dictam Receptam satisfiet, prout decet,

Vobis

A. D. 1341. Edw. 3. Vobis mandamus quòd Ordinationem prædictam, quantum ad vos pertinet, firmiter teneri & observari faciatis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Februarii. A. D. 1341. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Censuris contra Servientes Regis non fulminandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 43. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, D. eâdem gratiâ, Episcopo Norwicensi, Salutem.

Cùm vos, & cæteri Prælati, Comites, Barones, Magnates, Proceres, & Communitas, Regni nostri Angliæ, in Parliamento nostro,

Apud Westmonasterium ultimò convocato pro arduis & urgentibus Negotiis, Nos, & Statum Regni nostri Angliæ, ac Salvationem & Defensionem Jurium nostrorum, specialiter tangentibus, & coram Prælatis, Magnatibus, Proceribus, ac Communitate prædictis, in eodem Parliamento pleniùs ostensis,

Unanimi Assensu concesseritis nobis Nonam Garbarum Vellerum & Agnorum vestrorum, per Biennium certis terminis percipiendam, sicut vobis constare novimus manifestè,

Et intellexerimus quòd vos Monitiones & Inhibitiones diversas pluribus Personis Religiosis & aliis de Diœcese vestrâ, nè hujusmodi Nonam nobis solvant, & aliis Fidelibus nostris, ad dictam Nonam levandum & Colligendum per nos assignatis, nè id faciant, sub Pœnâ Excommunicationis in eos inferendæ, fieri fecistis, & indies facitis, in nostri Præjudicium & Dampnum gravissimum, necnon Negotiorum nostrorum prædictorum Impedimentum & Retardationem manifestam, undè miramur quamplurimùm & movemur,

Nos,

Advertentes quòd Nobis, & Regno nostro Angliæ, per hujusmodi Impedimenta, Dampna & Pericula, gravissima de facili possent evenire, nisi Remedium citiùs per nos apponeretur, A. D. 1341.

Vobis, sub Periculo quod incumbit, districtè inhibemus, nè Censuras Ecclesiasticas in aliquos Fideles, vel Servientes nostros, aut alios ex causâ prædictâ, fulminari, nec hujusmodi Monitiones, Inhibitiones, vel alia quæcumque, per quæ Negotia nostra prædicta impediri vel retardari poterunt, fieri faciatis, aut per alios fieri demandetis, vel procuretis quovis modo;

Scituri quòd Intentionis nostræ non existit, quòd alicui de Clero de hiis, undè nobis hujusmodi Nonam solverint, nobis Decimam solvant, vel dare compellantur, ratione Concessionis, nobis per dictum Clerum indè factæ.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, & omnibus aliis Episcopis de Provinciâ ipsius Archiepiscopi.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Malefactis Archiepiscopi Cantuariensis publicandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 46. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eâdem gratiâ, Episcopo Londoniensi, Salutem.

Veteribus probatur Historiis, & ex hiis, quæ cotidiè geruntur, clariùs elucescet, quomodo multi, Bonitate Principum & Honore, qui in eos collatus est, in superbiam abutentes, nituntur interdùm, Malitiæ suæ Commentis, Regum Studia laudabilia depravare.

Et, ut manifestiùs, quod dicimus, cuntis Fidelibus nostris innotescat, a vestrâ & eorum memoriâ non credimus excidisse, quòd nos, dudùm, in annis Adolescentiæ, ad Regium Solium exaltati, in ejusdem Suscepto Regimine, sanis Consiliis dirigi cupientes, quia Johannem, tunc Wyntoniensem, nunc verò Cantuariensem Archiepiscopum, Fidelitatis & Discretionis Virtute credebamus aliis præminere, ejus Consilio super hiis, quæ Animæ nostræ Saluti expediunt, & Regni nostri Augmentum & Conservationem respiciunt, spiritualiter & temporaliter usi sumus, & in tantam Familiaritatem est a nobis susceptus, ac illam in se Humanitatem expertus, ut Pater noster vocaretur, & adoraretur ab omnibus post Regem secundus. A. D. 1341.

A. D. 1341. Edw. 3.

Cúmque postmodùm Regnum Franciæ ad nos fuisset Jure successorio devolutum, & a Domino Philippo de Valesio de facto notoriè Occupatum, idem Archiepiscopus nobis importunâ instantiâ persuasit, cum Principibus Alamanniæ & aliis, contra dictum Philippum Fœdus inire, & Guerrarum Dispendiis exponere Nos & Nostra; promittens & affirmans quòd Expensas, ad hoc necessarias, de Terrarum nostrarum proventibus, & aliundè quæsitis Subsidiis, habundanter faceret ministrari: adiciens insuper quòd solummodò de Personis, ad Bella Doctis & Strenuis, soliciti essemus, quia ipse Pecuniam necessariam pro nostris Necessitatibus & ipsorum Stipendiis efficaciter procuraret.

Undè Nos, Mari transito, Manum ad ardua misimus, & circa Bellicos Apparatus immensas, ut oportet, Expensas fecimus, & Confœderatis nobis in maximis Pecuniarum summis nos obligavimus, de Promisso nobis, ut præmittitur, Auxilio confidentes.

Sed heu! quoniam in Illusoris Baculo arundineo (Cui, juxta Sententiam Propheticam, si innixus fuerit Homo, intrabit in Manum ejus & perforabit eam) fiduciam posuimus, & subtracto nobis, utinam! non fraudulenter, Sperato Subsidio, necessitate compulsi, sub Usuris Gravissimis, quasi importabilia contraximus Onera Debitorum, & sic, retardatâ Expeditione ulteriori, coacti sumus ab inchoatis magnanimiter Hostium Aggressibus eâ vice desistere, & in Angliam remeare.

Ubi, expositis præfato Archiepiscopo nostris Ærumpnis multiplicibus & Infortuniis memoratis, convocatóque super hoc Parliamento, Prælati, Proceres, cæterique Fideles, ejusdem Regni nostri, Nonæ partis Garbarum Agnorum & Vellerum suorum, præter Decimam nobis a Clero concessam, tale nobis dedere Subsidium, quod, si fideliter Collectum fuisset congruo tempore & optentum, ad Expeditionem dictæ Guerræ, Debitorum Solutionem, & Inimicorum Confusionem, non modicum Adminiculum præstitisset, & fortè, secundum multorum opinionem, verisimiliter suffecisset,

Et idem Archiepiscopus ad dicti Subsidii Collectionem, & aliorum nobis necessariorum Subministrationem certam, promisit efficaciter interponere partes suas.

Undè nos, ejus Promissionibus inhærentes, Resumptis Viribus, Navigio ad hoc Congregato, versus Flandriam navigantes, Commisso Gravi Prœlio Nautico cum Hostibus, qui in nostram & totius Gentis nostræ Anglorum perniciem conjuraverant, misericordissimâ illius Clementiâ, qui Ventis & Mari imperat, non nostris meritis, optinuimus de tantorum Hostium Multitudine numerosâ Victoriam & Triumphum.

A. D. 1341. Edw. 3.

Quo Peracto, cùm prægrandi Exercitu, pro Jurium nostrorum Recuperatione, exindè progredientes, Castra metati sumus prope Civitatem Fortissimam Tornacensem; in cujus Obsidione aliquamdiu jugiter occupati, & continuatis Expensis & Laboribus fatigati, præstolantes in silentio Promissum nobis Adjutorium, sperabamus indies, Ministerio dicti Archiepiscopi, in Tot & Tantis nostris Necessitatibus relevari.

Tandem Spe conceptâ frustrati, licet per plures Nuncios, & diversas Literas, plenè significaverimus præfato Archiepiscopo, & aliis Consiliariis nostris, sibi Adhærentibus, nostras Indigentias, & Pericula varia, quibus expositi fuimus, propter defectum Promissi Subsidii memorati, Utilitatem insuper & Honorem quos ex Succursu Pecuniæ conspeximus nos posse faciliter optinere, nullum tamen ab eis Emolumentum recipere potuimus, qui sua, non nostra, Negotia curantes, & Commoda Propria procurantes, Frivolis Excusationibus, & fucatis verborum Phaleris, suam Desidiam, non dicamus Fraudem seu Malitiam, palliabant, similes Illusoribus, qui (ut ait Ysaias) deridendo ludificant dicentes, Manda Remanda, Manda Remanda, Expecta Reexpecta, Expecta Reexpecta, Modicum ibi, Modicum ibi.

Undè, proch dolor! factum est ut, dùm Triumphandi super Inimicos nostros arrideret nobis gratiosissimè Spes, propinquâ prævalente Penuriâ, cogeremur inviti Treugis initis consentire, cum verecundâ nostræ Expeditionis Retardatione, & Exultatione non modicâ Æmulorum.

Reversis igitur nobis in Flandriâ, cùm essemus Pecuniâ Vacui, & Æris Alieni Mole pressi, nec superesset quicquam in nostris, vel nostrorum, Marsupiis, undè possemus Necessitatibus nostris consulere, & debita Stipendia nostro Obsequio Militantibus erogare, compulsi sumus Usurarum Voragine nos inmergere, & Humeros supponere cumulatis Oneribus Debitorum.

Tandem convenerunt ad nos Amici, Fideles Peregrinationis nostræ Comites, & Tribulationis Participes, cum quibus Tractatum habuimus diligentem

super

A. D. 1241. Edw. 3. super Optatis Remediis, quibus à tantâ Infortuniorum Tempestate possemus commodiùs respirare.

Visum est omnibus præfatæ Retardationis Eventum Tristabilem, & Ægestatis nostræ Incommoda Multiplicia, Culpâ, vel Desidiâ, nè dicamus Malitiâ, præfati Archiepiscopi (de eujus Discretione tota Regni nostri Dispositio pendere videbatur) & cæterorum Officialium, quos ejus consilio super Regni negotia constituimus, accidisse; &, vehementer Mirantes, ac contra nos tacitè Murmurantes, super eo quod dictum Archiepiscopum, & Officialium Insolentiam, Regia Mansuetudo tanto tempore relinquere voluit incorrectam, sunt publicè Protestati quòd, nisi super hiis faceremus Congruum Remedium celeriùs adhiberi, oporteret Eos se nostris Obsequiis subtrahere, & ab inito Fœdere retroire, & hoc utique in Regni nostri Subversionem, & nostram perpetuam Ignominiam, & Nationis Anglicanæ sempiternum Opprobrium, redundare; Quod avertat, temporibus nostris, Clementissimi Patris Benignitas, in cujus Soliditate fixa est immobiliter Anchora Spei nostræ.

Undè nos, ad Disciplinam & Correctionem hujusmodi nostrorum Officialium mentis aciem dirigentes, Quosdam ex eis, quos, ex Causis Probabilibus, de Malâ Administratione, Justitiæ Subversione, ac Subditorum nostrorum Oppressione, Acceptorum Munerum Corruptione, ac aliis Offensis Gravibus, suspectos habuimus, à suis fecimus Officiis, prout nobis licuit, amoveri; Alios quoque Inferioris Gradûs, in Præmissis Culpabiles, sub Tutâ Custodiâ detineri, nè, si Libertate solitâ potirentur, supplantaretur, eorum Astutiâ, Justitiæ Executio, & deluderetur callidè Inquisitio Veritatis: quam cùm ex dicti Archiepiscopi Animi Latebris eò certius & plenius elicere crederemus, quò nichil eorum ad Informationem nostram in hac parte conferre poterant, Ipsum verisimiliter latere debuerat, Cui totius Reipublicæ nostræ Administrationem & Summam Rerum gerendarum à multo tempore duximus Committendam; sibi per Fidelem nostrum Nicholaum de Cantilupo, ad hoc specialiter destinatum, mandavimus quòd ad nostram præsentiam, qui ejus Personali Colloquio perfrui volebamus, Londoniæ venire maturiùs non tardaret.

Ipse verò, semper tumidus in Prosperis, & timidus in Adversis, trepidans timore ubi non erat Timor, Mortis sibi Periculum, per Aliquos, nobis Assistentes, Intentatum & Comminatum, si ab Ecclesiâ Cantuariensi recederet, iminere minus veraciter allegavit, quia hoc (teste Deo & purâ Conscientiâ) nunquam in mentem nostram cecidit, nec alicujus nobis Assistentis (ut credimus) tetigit cogitatum, quamquam Clero & Populo Regni nostri, Malignitatis suæ merito, se reddidit Odiosum. A. D. 1241. Edw. 3.

Nos autem, qui euntos, ad nostram præsentiam accedere volentes, præcipuè nostris ob hoc Literis vel Nunciis convocatos, plenâ volumus Securitate gaudere, ad convincendum ejus Malitiam, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum de Stafford, Hospitii nostri Senescallum, ad ipsum destinavimus, ut ei Securum Conductum offerret & faceret; Regias super hoc Literas Patentes, Sigillo Regio consignatas, ei fecimus præsentari; iteratò mandantes quòd ad nos personaliter accederet, inchoatam Sollicitudinem nostram informaturus super Regni Negotiis, quæ longo tempore gesserat, ut præfertur.

Ipse verò, Precum & Mandatorum nostrorum lenitate Contemptâ, Vultu & Animo Indignato respondit, quòd se nostris Conspectibus seu Colloquiis nequaquam conferret, nisi in pleno Parliamento; quod hiis diebus, ex Causis rationabilibus, nullatenus expedit convocari.

Sicque idem Archiepiscopus, quem Regalis Benignitas Beneficiis & Honoribus Magnificis ampliavit, & in suæ Familiaritatis Sacramentum, & Unanimitatem Amicitiæ, & Vinculum Fœderis accersivit: super Quem, sicut Patrem carissimum, totus noster Spiritus & Animus requievit; Qui etiam, dùm ejus Voluntatibus per omnia acquievimus, Sophisticæ Dilationis Faciem, Fuco Mendacis Benivolentiæ palliatam, more Patris, amabiliter nobis prætendere consuevit, subitò in Vitricum Onerosum & Gravem crudeliter est conversus, &, Beneficiis acceptis ingratus, tumoris Arrogantiâ Benefactorem persequitur, & illam nobis Retributionem impendit, quam, juxta vulgare Proverbium, Mus in Perâ, Serpens in Gremio, Ignis in Sinu, suis consueverunt Hospitibus exhibere.

Nam licet nobis, ad Regale Fastigium, Jure Hæreditario, Divinâ cooperante Gratiâ, Sublimitatis, detestabile semper sit, & fuerit, abuti Potentiæ magnitudine, qui summis desideriis affectamus Clementiâ & Lenitate, cum Moderamine Justitiæ, gubernare Subjectos, ut, optatâ euntis Mortalibus, Pace fruantur; Ipse tamen nostram Innocentiam,

A.D. 1331. Edw. 3. nocentiam, ac Consiliariorum & Officialium nostrorum, Regalem Justitiam prosequentium, Fidelitatem & Diligentiam Convitiis lacerat, publicè prædicando, & suis Literis Parentibus in diversis partibus publicari mandando, quòd Potestate Regiâ, modernis temporibus, contra Justitiam opprimitur Populus, Clerus confunditur, & Ecclesia variis Exactionibus, Collectis, & Tallagiis, prægravatur.

Et quia nomen boni Pastoris, quo hactenus semper caruit, cùm sit revera, juxta communem opinionem, & Confessionem propriam, publicè, ut fertur, emissam, notoriè Mercenarius, fallaciter nititur usurpare, Fucatum Zelum Vulpinæ Calliditaris, Fuco Perizomate palliatum, ad liberationem Ecclesiæ,

Cujus Vexationes (si quas in Rebus vel Personis nostro tempore sustinuit) præfati Archiepiscopi dumtaxat Remissioni, & Callidis Adinventionibus, ac Reprobis Consiliis sunt veraciter ascribendæ,

Nequiter simulat se habere, & quasdam Excommunicationum Sententias, in Libertatis Ecclesiasticæ, & Magnæ Cartæ Violatores in genere, dudùm latas, ad fugillandum Opinionem Regiam, & præfatos Ministros Regios diffamandos, ac Seditionem in Populo, nobis commisso, proditoriè suscitandam, & Devotionem Comitum, Procerum, & Magnatum, Regni nostri, Majestati Regiæ subtrahendam, Specificatis nonnullis Articulis, præter & contra solitum modum, in Concilio Provinciali traditum, mandavit per suas Literas in locis pluribus insignibus Publicari.

Quamobrem nos,

Volentes, ut tenemur, Integritati, Famæ nostræ prospicere, & præfati Archiepiscopi Malitiæ obviare, paratosque Nobis & Nostris ab ipso Laqueos cautiùs declinare,

Prævidimus, præter Ea quæ superiùs expressa sunt, ut ad præsens de multis ejus Perversis Actibus taceamus, aliqua deducere in publicam; nempè, ejus Improvido Consilio & Suasu, in minori ætate constituti, tot Donationes Prodigas, & Alienationes Prohibitas, ac Gratias fecimus Excessivas, quòd per eas Ærarium nostrum totaliter est exhaustum, & Fiscales Redditus sunt enormiter Diminuti; A.D. 1341. Edw. 3. ipsúmque Munerum Acceptione Corruptum, magnas Pecuniarum summas, nobis debitas, quibusdam sine rationabili causâ, cùm id nulla necessitas vel utilitas exposcebat, comperimus Remisisse; & plurimos Proventus & Redditus, qui pro nostris utilitatibus & necessitatibus conservari debuerant, Suis suorúmque Usibus applicâsse, & aliis Personis malemeriris erogâsse; qui etiam nedùm Munerum, set etiam Personarum Acceptor, contra Votum suum, & præstitum nobis Fidelitatis solitum Juramentum, ad Officia publica in Terris, nostræ Ditioni subjectis, Dignis & Benemeritis postpositis & repulsis, Indignos admisit; multáque alia animo infrœnato temerè attemptare præsumpsit, in Status nostri Detrimentum, & Dignitatis Regiæ læsionem, ac Populi nobis Subditi Dampnum non modicum & Gravamen; Potestate sibi traditâ, & commisso sibi Officio, abutendo; quæ, si in Elatâ Obstinatione, & Obstinatâ Rebellione & contumaciâ perstiterit, congruis loco & tempore intendimus apertiùs declarare,

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd hæc omnia & singula, singillatim & clarè, in locis quibus expedire videritis, publicetis & faciatis per alios publicari; Piam Intentionem, quam habemus ad Subducenda Incommoda, & Promovenda Commoda Subditorum, ipsis, juxta datam vobis à Deo sapientiam, efficaciter commendantes; & in hiis taliter vos habentes, quòd vestram debeamus Sollicitudinem providam meritò commendare.

Teste Rege apud Langele decimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eadem datâ, videlicet,

Episcopo Cicestr.
Episcopo Wigorn.
Episcopo Sarum.
Episcopo Bath. & Wellen.
Episcopo Exon.
Episcopo Norwicen. &c.
Decano & Capitulo Ecclesiæ beati Petri Eborum.
Decano &c.

Ad Ducem Britanniæ pro Civitate Baionæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 34. REX, Nobili viro, & dilecto & fideli suo, Domino Johanni Duci Britanniæ & Comiti Richemundiæ, Consanguineo nostro carissimo, Salutem. A.D. 1341.

Grata & Utilia Obsequia, quæ, dilecti

A.D. 1341. Edw. 3. lecti & fideles nostri, Major, Jurati, Centum Pares, & alii Cives & Communitas, Civitatis nostræ Baionæ nobis multipliciter impenderunt, & indies impendere non desistunt, nos excitant & inducunt ut Ea, quæ ipsorum Utilitatem & Commodum concernere poterunt, libenti animo procuremus.

Quocirca amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinus Cives & Mercatores Civitatis prædictæ (cùm ipsos, vel eorum aliquem, ad partes Dominii vestri, Causâ Mercandisandi, vel Victualia quærendi, declinare contigerit) nostri intuitu benignè admitti, & in veniendo ad partes illas, ibidem morando, & exindè redeundo, protegi & tueri faciatis; eis super hoc Litteras vestras de Conductu in formâ debitâ liberantes. A.D. 1341. Edw. 3.

Volumus enim Mercatoribus vestris, infra Dominium nostrum venientibus, consimiles Litteras fieri in eventum.

Et de eo, quod ad rogatum nostrum facere volueritis, nobis rescribere curetis præsentium per Latorem.

Dat. apud Turrim London. undecimo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Civitate Baionæ, ad Burgimagistros de Bruges.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 34.

REX Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, Villæ de Brugges, Salutem.

Attendentes, per mutuam Dilectionem, & Pacis Unionem, Subditorum & Confœderatorum nostrorum, negotia nostra ardua posse meliùs prosperari,

Ac proindè affectantes inter vos, &, Fideles Subditos nostros, Majorem, Juratos, Centum Pares, & alios Cives & Communitatem, Civitatis nostræ Baionæ, Pacis & Amicitiæ Fœdus iniri & firmari,

Nè, occasione præteritarum Transgressionum, Expeditio dictorum negotiorum nostrorum, in nostri, & vestri, & aliorum Subditorum & Confœderatorum nostrorum prædictorum, Dampnum & Jacturam aliqualiter retardetur,

Vobis, injungendo, mandamus, quatinus cum Civibus & Mercatoribus dictæ Civitatis nostræ Baionæ,

Cùm ipsos ad partes vestras, Causâ Mercandisandi, vel aliàs in obsequium nostrum proficiscendi, seu aliàs qualitercùmque declinare contigerit, tanquam nobis Utiles & Fideles,

Tam amicabiliter, nostri contemplatione, inire studeatis, quòd iidem Cives & Mercatores inter vos pacificè, & absque Impedimento, vel Occasione alicujus de præteritis Transgressionibus conquerentis, & Corporum, ac Rerum, & Bonorum suorum, dampnis & periculis morari, & de Mercimoniis suis negotiari, ac exindè, cùm voluerint, pacificè recedere valeant, cùm sibi tempus viderint oportunum; taliter in hac parte vos habentes, nè dictorum Negotiorum nostrorum Expeditio, ex causis Dissensionum seu Transgressionum præteritarum, Dampnosam capiat Dilationem. A.D. 1341.

Dat. apud Turrim London. undecimo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles litteræ diriguntur Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, Villarum de Gandano, Ipra, & de Lesclufes.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro dicta Civitate, ad Dominum de Lebreto.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 36.

REX, Nobili viro, & dilecto & fideli suo, Bernardo Ezii, Domino de Lebreto, Salutem.

Querelam, dilectorum & fidelium nostrorum, Majoris, Juratorum, Centum Parium, & aliorum Civium ac Communitatis, Civitatis nostræ Baionæ recepimus,

Continentem quòd Petrus de la Bret, Frater vester Bastardus, ratione loci de Gynsen, prope dictam Civitatem Baionæ, & cujusdam Fortalitii ibidem per ipsum constructi, quandam Nassam, sive Piscariam, in Aquâ nostrâ vocatâ la Dore, A.D. 1341.

Ubi Naves & Batellæ, victualibus & aliis Mercandisis Carcatæ, versus dictam Civitatem, pro Munitione ejusdem, & Sustentatione habitantium in eâ, transire,

A. D. 1341. Edw. 3.

fire, & de eadem Civitate redire debeant, & hactenus folebant,

Injuste occupat, Naves, & Batellas hujufmodi, ac Homines in eis exiftentes, necnon Victualia & alias Mercandifas prædicta arestando & capiendo, ac Homines hujufmodi, quoufque Graves Redemptiones pro Corporibus fuis liberandis folverint, detinendo, & Victualia & Mercandifas prædicta fuis Ufibus applicando, ac alia Dampna & Gravamina intolerabilia eifdem Hominibus inferendo,

Quódque Ballivi, & cæteri Cuftodes veftri loci de Duyre, Naves & Batellas, per Aquam prædictam, verfus dictam Civitatem, cum Victualibus & Mercimoniis hujufmodi tranfeuntes, fimul cum Hominibus in eifdem Batellis inventis, capiunt, arestant, & detinent fub Arefto, quoufque iidem Homines Redemptiones hujufmodi fecerint, & Cuftumas & Pedagia infolita folverint, aliter quàm hactenus fieri confuevit, in noftri Contemptum & Præjudicium, ac dictorum Hominum Dampnum non modicum & Gravamen;

Super quo Nobis eft Supplicatum ut in hac parte congruum Remedium apponi faciamus.

Nos,

Advertentes Dampna & Pericula, quæ nobis, & Civitati hoftræ prædictæ, ac Habitatoribus ejufdem, per Captionem, Arestationem, & Detentionem hujufmodi, Mercatorum, Navium, Batellarum, & Victualium prædictorum, poffent (quod abfit) faciliter evenire,

Volentéfque, præmifforum confideratione, Malis & Periculis hujufmodi præcavere,

Vobis in Fide & Ligeantia, quibus nobis tenemini, & fub Pœnâ, quæ incumbit, mandamus, firmiter injungentes, quatinus Dampna & Injurias Hominibus Civitatis prædictæ, per prædictum Fratrem veftrum, & Gentes veftras, fi taliter illata fuerint, fine dilatione corrigi & emendari, & Ablata & Occupata eifdem Hominibus reftitui, ac Impedimenta per ipfos, quo minus Victualia & alias Mercandifas ad dictam Civitatem liberè duci & cariari facere poterunt, & minus ritè appofita, cum omni celeritate amoveri faciatis, nè Querela ad nos indè perveniat iterata.

Scientes pro certo quòd, nifi præmiffa citiùs fieri feceritis cum effectu, prædictis Civibus & Mercatoribus de alio Remedio non tardabimus providere.

Tefte Rege apud Turrim London. undecimo die Februarii.

Per ipfum Regem & Concilium.

Ad Locum tenentem Regis in Aquitania, pro Civitate memorata.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 36.

REX, Nobili viro, & dilecto & fideli fuo, Hugoni de Geneva, Domino de Vareys & de Hautou, Locum noftrum Tenenti in Ducatu noftro Aquitaniæ, & Olivero de Ingham, Senefcallo noftro in dicto Ducatu noftro, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Ex Querelâ, dilectorum & fidelium noftrorum, Majoris, Juratorum, Centum Parium, & aliorum Civium, ac Comunitatis, Civitatis noftræ Baionæ, accepimus quòd diverfi Nobiles in Ducatu prædicto, videlicet Dominus de Lebreto, Dominus de Lafpare, & Johannes de Grely Capitaneus de Buch, ac diverfi Alii, Bona & Mercimonia Hominum & Mercatorum tàm Civitatis prædictæ, quàm aliundè ad Terras & Dominia fua, in partibus illis per Maris Intemperiem, multotiens Projecta, ad ipfos, tanquam Wreccum Maris & Bona per Infortunium deperdita, pertinere debere afferentes, Bona, & Mercimonia, ac Naves quorumdam Civium & Habitatorum Civitatis prædictæ, ac aliorum ad Littora Maris in Terris prædictis Applicantia, quamquam Mercatores & Marinarii, in Navibus hujufmodi exiftentes, Vivi evadant, capiunt, afportant, & quo voluerint abducunt minus juftè, in ipforum Civium & Habitatorum Dampnum & Præjudicium, & Libertatum, eis per Progenitores noftros priùs conceffarum, Læfionem manifeftam;

Super quo nobis fupplicârunt fibi Remedium adhiberi;

Nos,

Volentes Privilegia, præfatis Civibus & Habitatoribus in hac parte Conceffa, manuteneri, & Tranfgreffores eorumdem, juxta eorum demerita, puniri prout decet,

Vobis, & cuilibet veftrûm injungimus & mandamus quòd, vifis Privilegiis prædictis, prædictos, Majorem, Juratos, Centum Pares, & alios Cives,

ac

A.D. 1341. Edw. 3. ac Communitatem, Civitatis prædictæ, in eisdem Privilegiis, prout absque Dampno nostro fieri poterit, manuteneri, protegi, & defendi, & partibus Læsis emendas debitas in hac parte fieri faciatis.

A.D. 1341. Edw. 3. Teste Rege apud Turrim London. undecimo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Fœdere & Amicitia inter Quinque Portus & Civitatem Baionæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 44. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Custodi Quinque Portuum suorum, necnon Majoribus, Ballivis, ac Probis Hominibus, ac Magistris, & Marinariis Navium Portuum eorumdem, ac singulorum Portuum per Costeram Maris, infra Regnum nostrum Angliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Advertentes Scandala & Pericula, Incendia & Facinora, ac alia Dampna & Gravamina inæstimabilia, quæ Nobis, & Subditis nostris, ac Terris Ditioni nostræ subjectis, per frequentes Accessus, & Hostiles Aggressus, Piratarum, & aliorum Inimicorum nostrorum, supra Mare, hactenus evenerunt, & adhuc evenire (quod absit) formidatur,

Pensantesque quòd ex mutuâ Dilectione, Alligantiâ, & Confœderatione, inter vos, &, Dilectos & Fideles nostros, Majorem, Juratos, Centum Pares, ac Magistros, & Marinarios Navium Civitatis nostræ Baionæ, ineundis & firmandis, posset hujusmodi Malis, Periculis, & Gravaminibus, faciliùs de cætero obviari, & Obstinatam Malitiam dictorum Piratarum & cæterorum Inimicorum nostrorum refrænari, Juraque nostra, Honores & Commoda, ad Laudem Dei, & totius Populi nobis subditi Utilitatem & Quietem, potiùs conservari,

Ac volentes, præmissorum consideratione, Fœdus Amicitiæ inter vos & dictos Subditos nostros de Baionâ super hoc iniri, & Alligantias & Fœdera hujusmodi firmari & inviolabiliter observari, A.D. 1341.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm injungimus & mandamus, quatinus præfatos Magistros & Marinarios dictarum Navium de Baionâ, tanquam Ligeos & Fideles nostros, & ad Defensionem Terrarum & Jurium nostrorum Coadjutores vestros (cum ipsos vel eorum aliquem ad Districtuum vestrorum loca declinare contigerit) favorabiliter & benignè pertractetis,

Et de Negotiis, Honorem nostrum & Commodum, Utilitatem & Defensionem prædicta, contingentibus, amicabiliter communicetis, Alligantiasque & Confœderationes cum eis, ex causis præmissis, cum tempus fuerit oportunum, ineatis, firmetis, & teneatis in eventum.

Mandavimus enim præfatis, Majori, Juratis, Centum Paribus, ac Magistris, & Marinariis, dictæ Civitatis nostræ Baionæ, quòd ipsi consimile Fœdus vobiscum ineant, & Alligantias & Confœderationes faciant, ut est dictum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. undecimo Die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Magistris Navium ad Concilium mittendis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 43. dor. REX Majori & Ballivis, ac Probis Hominibus Villæ de Sandwico, Salutem.

Quanta Incendia, Strages & Dispendia, & alia Mala & Facinora, non sine Scandalo & Opprobrio nostri & totius Regni nostri Angliæ, in Costeris Maris, & alibi, Nobis, & Populo nostro ejusdem Regni nostri, per Inimicos nostros Franciæ, & eorum Complices & Fautores, idem Regnum nostrum sæpius hostiliter aggredientes, hactenus evenerunt, vos credimus non latere, A.D. 1341.

Pensantes quòd, si Flota Navium nostrarum, tempore congruo, juxta Mandata nostra & Ordinationes indè facta, prompta & munita, Flotam Navium dictorum Inimicorum nostrorum prævenisset, hujusmodi Incendia, Strages & Facinora, seu alia Mala, taliter facta & illata non fuissent,

Volentes igitur Malis & Periculis contra instantem Sesonam Æstivalem, pro Honore nostro, ac Communi Utilitate

A.D. 1341. Edw. 3. litate dicti Regni nostri, conservandis, pro viribus præcavere,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes Dominos & Magistros Navium, Sexaginta Dolia & ultra Portantium, ac Bargearum & Fluvorum, infra Ballivam vestram, ex parte nostrâ præmuniri, & eis Injungi faciatis, quòd omnes Naves, Bargeas, & Fluvos hujusmodi, de Guerrâ parari & muniri faciant, & eas, sic paratas & sufficienter munitas, habeant in Portu prædicto in Octabis Paschæ proximò futuris ad ultimum, sub forisfacturâ Corporum, ac Navium, Bargearum & Fluvorum suorum, ad proficiscendum exindè, in obsequium nostrum, supra Mare, pro defensione Regni nostri, & Jurium nostrorum recuperatione, prout eis ex parte nostrâ tunc pleniùs injungetur,

Et nihilominùs Duos Homines de Villâ prædictâ, de Validioribus & Discretioribus Hominibus ejusdem Villæ, mittatis ad nos usque Westmonasterium, ita quòd sint ibidem die Lunæ, proximo post diem Dominicam, in medio Quadragesimæ proximò futuram, ad informandum Nos & Concilium nostrum super Arraiationem Flotæ prædictæ & Profectione ejusdem tangentibus, & ad faciendum ulterius quod per Nos, & Concilium nostrum, pro repulsione dictorum Inimicorum nostrorum, ibidem ordinabitur, Deo dante.

Et, si fortè aliquem Magistrum Navium hujusmodi, cum Navibus illis, ex aliquâ urgenti causâ, ad quascumque partes proficisci contigerit, tunc sufficientem Securitatem, de Navibus illis, ad Portum prædictum, citra dictas Octabas reducendis, de eisdem capiatis.

Et Nos de Numero Navium, Bargearum, & Fluvorum hujusmodi, infra Villam prædictam, ac de Nominibus illorum, quorum fuerint, nobis per dictos Homines & Literas vestras distinctè & apertè certificetis. A.D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Majoribus, Ballivis, & Probis Hominibus Villarum subscriptarum, mutatis mutandis, cum numero subscripto, sub eâdem datâ; videlicet,

Magnæ Jernemuth de Duobus Hominibus,
Goseford de Duobus,
Lenn. de Duobus,
Gippewicæ de Uno,
Winchelse de Duobus,
Dovorr. de Uno,
Rye de Uno,
Hastinges de Uno,
Suthampton de Duobus,
Plymouth de Duobus,
Dertmouth de Duobus,
Weymouth de Uno,
Bristoll de Duobus,
De Sancto Botulpho de Uno,
Kingeston super Hull de Duobus,
De Villa Novi Castri super Tynam de Duobus,
Falemuth de Uno,
Pevense de Uno,
Seford de Uno,
Shorham de Uno,
Hoke de Uno,
Pole de Uno,
Exmuth de Uno,
Tongemuth de Uno,
Fowy de Uno,
Ravensere de Uno,
Parva Jernemuth de Uno.

De Tractando super Alligationibus cum Rege Castellæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 29. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Nobilis Viri, Bernardetti Domini de Lebreto, Fidelis nostri Dilecti, intimè confidentes,

Eidem, & Deputandis per eum,

Ad Innovandum & Resumendum Tractatus, inter, Excellentem Principem, Dominum Alfonsum, Regem Castellæ, Consanguineum nostrum carissimum, & Nos, super mutuis Alligationibus faciendis pridem incboatos, A.D. 1341

Ac super Ligis & Confœderationibus hujusmodi Tractandum & Concordandum,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum,

Et Nos, & Hæredes nostros, ad eorum observationem obligandum,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum, perpetuis

A. D. 1341. Edw. 3. petuis temporibus, habituros quicquid per prædictum Bernardettum, vel ab ipso Deputandos, Actum, vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim nostram London, duodecimo die Februarii. A. D. 1341. Edw. 3.

De Tractando cum Regibus Aragoniæ & Majoricarum de Fœdere perpetuo contra Philippum de Valesio.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Nobilis Viri, Reymundi Cornelii, Fidelis nostri perdilecti, intimè confidentes, eidem,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Magnificis Principibus, Dominis Aragoniæ & Majoricarum, Regibus Illustribus, ac spectabili Infante Comite Urglum, super Ligâ & Amicitiâ perpetuâ, inter dictos Reges ac Comitem & Nos, contra Philippum de Valesio ineundâ,

Et ea, quæ sic Concordata fuerint, quâcumque securitate Firmandum, A. D. 1341.

Et Nos, & Hæredes nostros, ad eorum Observationem Obligandum,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem:

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per prædictum Reymundum Actum, vel Gestum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Dat. apud Turrim London, duodecimo die Februarii.

Memorandum de Sigillo Regis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 44. dors. MEMORANDUM *quòd, die Mercurii, in Festo Sancti Valentini Martiris, videlicet, Quartodecimo die Februarii, Dominus Robertus de Burghcher, Cancellarius, recessit de Londoniâ, versus Dominum Regem, ad partes Norwici, de Mandato ipsius Regis,*

Et dimisit Magnum Sigillum dicti Domini Regis in Hospitio Episcopi Wigorniensis, extra Barram Novi Templi Londoniæ, ubi idem Cancellarius hospitabatur, in Custodiâ Thomæ de Pardishowe, Clerici ipsius Cancellariæ, in eodem Hospitio, sub Sigillis Dominorum, Thomæ de Evesham Custodis Rotulorum Cancellariæ ipsius Domini Regis, & Thomæ de Brayton Clerici ejusdem Cancellariæ, usque ad Reditum ipsius Cancellarii custodiendum,

Idemque Thomas de Pardishowe dictum Sigillum in Bursâ, in quâ erat inclusum, Sigillo dicto Cancellariæ consignatâ, usque Hospitium dicti Domini Thomæ de Evesham, eodem die Mercurii post Prandium, detulit, A. D. 1341.

Et iidem, Thomas de Evesham & Thomas de Brayton, Sigillum illud aperiri, & unum Breve tantum pro Rege tunc ibidem, & postmodùm die Jovis, proximò sequenti, omnia Brevia de Cursu, tunc consignanda, indè apud Westmonasterium consignari fecerunt,

Et postmodùm die Sabbati in primâ Septimanâ Quadragesimæ proximò sequenti, videlicet, Tertio die Martii, circa Horam Nonam, dictus Cancellarius apud Londoniam rediit,

Et statim, post Prandium, dictum Sigillum in Magnam Cameram, in Hospitio prædicto, ad se per prædictum Thomam de Pardishowe deferri, & illud a Bursâ prædictâ, in quâ sub Sigillis prædictorum, Thomæ de Evesham & Thomæ de Brayton, inclusum erat, extrahi & aperiri, & Brevia indè ibidem consignari fecit.

De Officio Custodis Rotulorum Concellariæ commisso.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 34. dorsf. MEMORANDUM *quòd, die Jovis, Vicesimo primo die Februarii, Dominus noster Rex, apud Wodestok tunc existens, in magnâ Camerâ suâ, juxta Capellam privatam, ubi Concilium suum tunc extitit, in præsentiâ Dominorum,*

Willielmi de Monte Acuto, Sarum, A. D. 1341.

Et Roberti de Ufford Suffolciæ,

Comitum:

Roberti de Burghcher, Cancellarii ipsius Domini Regis,

A.D. 1341. Edw. 3.

Et Willielmi de Kildesby, Custodis Privati Sigilli ejusdem Domini Regis,

Ac aliorum quamplurium, tàm Nobilium, quàm aliorum, tunc ibidem existentium,

Capto Sacramento a Magistro Johanne de Thoresby, de Officio Custodis Rotulorum Cancellariæ fideliter faciendo & exercendo,

Commisit eidem Magistro Johanni Custodiam Rotulorum eorumdem, & omnium aliorum ad idem Officium pertinentium,

Et præcepit dicto Cancellario suo de eisdem Rotulis & aliis prædictis, præfato Johanni, in adventu suo apud London. liberari faciendis,

Et etiam per Breve de Privato Sigillo mandavit Domino Thomæ de Evesham, qui tunc Custodiam Rotulorum prædictorum habuit, de eisdem Rotulis præfato Johanni liberandis,

Qui quidem Thomas, receptâ Literâ prædictâ, die Mercurii, proximò sequenti, viz. vicesimo octavo die Februarii, Horâ quasi Meridianâ, apud London. Rotulos, in Quatuor Nigris Bagis de corio, & Viginti Poketis de Canevaceâ, ac quoddam Hanaperium album, in quo plures indenturæ inclusæ extiterant, necnon Bundellos, Brevia, Memoranda, & Claves Cistarum, in Turri Londoniæ existentium, pro Custodiâ Rotulorum eorumdem ordinatarum, in Hospitio Episcopi Exoniæ, ubi dictus Johannes tunc moram traxit, in Camera ibidem liberavit, & Dominus Johannes ea ibidem a præfato Thoma recepit.

A.D. 1341. Edw. 3.

De Jure Coronæ per Censuras Ecclesiasticas non violando.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 40. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Episcopo Exoniensi, Salutem.

Satis est mundo cognitum, nec vos lateat, qualiter, de communi Consilio & Assensu Prælatorum, & Procerum, ac Popularium Regni nostri Angliæ, contra Dominum Philippum de Valesio,

Qui Regnum Franciæ, nobis Jure Hæreditario debitum & delatum, tunc injustè detinuit, & adhuc detinet occupatum, quique ad Subversionem nostram, & Regni nostri Angliæ totis viribus laborabat, Oblatas sibi Vias pacificas omnino recusans,

Guerram assumpsimus necessitate compulsi,

Et qualiter diversa Subsidia, per Clerum & Populum dicti Regni nostri nobis concessa fuerant ex hac causâ, quæ, si fuissent fideliter & benè Collecta, ac providè Dispensata, finita fuisset per Dei gratiam dicta Guerra.

Set Officiarii & Ministri nostri, quærentes in nostri & Subditorum nostrorum Dispendio Lucrum suum speratum, de dictis Subsidiis, & aliundè, Pecuniam nobis, ut debuerant, non miserunt; de quorum Negligentiâ, nè dicamus Falsitate, obloquitur quodammodò totus Mundus.

Et cum jam Bis grandem Exercitum in Regnum Franciæ duxissemus, & utrâque vice, quando Triumphandi super Inimicos nostros, si habuissemus Pecuniam, arriserat Spes propinqua, propter Carentiam Sumptuum compulsi fuimus retroire, ad Retardationem nimiam Guerræ nostræ, & magnam Consolationem partis adversæ;

A.D. 1341.

Super quo Alligati nostri nos, in Reditu nostro, asperiùs convenerunt, Protestantes expressè quòd, nisi cum dictis Ministris cautiùs & rigidiùs ageremus, se prorsus ab Obsequiis nostris retrahere proponebant; quod, si facerent, nimis esset (quod absit) nostrum Negotium desperatum, immò totum Regnum nostrum Angliæ foret quasi extremæ Subversionis periculo expositum & subjectum.

Propter quod, redeuntes in Angliam, quosdam Ministros nostros (quos ex causis evidentibus suspectos habuimus in hac parte) capi fecimus, & sub tutâ Custodiâ conservari, ut super Gestis per eos faciliùs possemus eruere veritatem: & assignavimus Justiciarios nostros, in diversis locis & Comitatibus, ad inquirendum celeriter, prout res exigit, de Factis Ministrorum prædictorum, & aliorum.

Et, licet intentionis nostræ non existat Libertatem Ecclesiasticam infringere, vel aliquem indebitè prægravare, vos tamen, nescimus quo Spiritu, set ad Diffamandum Nos, & Nostros, & ad Impediendum Expeditionem nostram, ut videtur, & ad Concitandum contra Nos Clerum & Populum, misistis, Dilectis & Fidelibus nostris, Hugoni de Courtney, Comiti Devoniæ, & Sociis suis Justiciariis ad inquirendum de Factis dictorum Ministrorum nostrorum in certis Comitatibus assignatis, Literas vestras Patentes, quasdam Denunciationes & Publicationes Sententiarum

A. D. 1241. Edw. 3. tiarum Excommunicationum, ac Monitiones injuriosas, ac Juri Coronæ & Regiæ Dignitatis nostræ multùm præjudiciales,

Cùm per eas in multis Articulis a nobis auferre nitamini Jurisdictionem nobis notoriè competentem, cujus, cùm simus Rex inunctus, Capaces esse dinoscimur, & quâ Nos & Progenitores nostri, scientibus & tolerantibus summis Pontificibus, ac Prælatis, & Clero Regni nostri, usi sumus pacificè ab antiquo.

Et, licet propter accelerandum Præparationem Progressûs nostri ultra Mare, quem ad evitandum inæstimabile hujus Regni nostri Periculum facere nos oportet, expediat, immò verius oporteat, quòd Inquisitio, contra dictos Ministros facienda, cum omni celeritate procedat, Vos tamen, dicta Necessitatem & Periculum minus debitè ponderantes, nimis voluntariè inhibuistis dictis Justiciariis, nè in instanti Quadragesimâ aliquos jurare facerent ad dicendum Veritatem in præmissis, cum ex tantâ Causâ, & pro tanto vitando Periculo, omni tempore Meritorium sit jurare & dicere Veritatem, præsertim cùm ex dilatione forent Inquisitio & ejus Executio peritura. A. D. 1341. Edw. 3.

Nos igitur,

Volentes Periculis, quæ ex hoc provenire poterunt, pro viribus obviare,

Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, & sub Periculo quod incumbit, firmiter injungendo, mandamus quòd, consideratis Qualitate Modemorum Temporum & Periculo, cui jam Regnum istud multipliciter est subjectum, Publicationes, Denunciationes, & Monitiones hujusmodi, indebitas & nobis præjudiciales, & alia jam per vos facta, per quæ Progressus noster tàm necessarius, & dicta Inquisitio, seu ejus Executio, impediri valeant vel differri, vel Fideles nostri contra nos possint aliqualiter concitari, celeriter revocetis; a similibus, de cætero contra nos faciendis, penitùs abstinentes.

Quod, si facere non curaveritis ad vos, tanquam Inimicum & Rebellem nostrum & Pacis Regni nostri Perturbatorem, quantum de jure poterimus, capiemus.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Martii.

De Intentione Regis super Statutis observandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 39. dor.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Quia intelleximus quòd quidam, Malivoli & nobis Suspecti, Corda Magnatum, & aliorum Subditorum, & Fidelium nostrorum, contra Nos movere nitentes, in diversis partibus Regni nostri Angliæ divulgare faciunt quòd Nos Concessiones, quas fecimus eisdem Magnatibus, & aliis Hominibus dicti Regni nostri, de Pardonationibus Debitorum, & aliis Privilegiis & Quietantiis, in Statutis, in diversis Parliamentis nostris editis, contentis, revocare,

Et nichilominus Nonam Garbarum Agnorum & Vellerum, nobis nuper per Prælatos, Magnates, & Communitatem ejusdem Regni nostri, concessorum ab ipsis,

Et etiam Nonam illam ac Decimam Biennalem, nobis per Clerum Regni nostri ultimò concessas, de Abbatibus, Prioribus, Præbendariis, & cæteris Personis Ecclesiasticis, qui Decimam de Spiritualibus suis nobis solvunt, de eisdem Spiritualibus & Temporalibus, Spiritualibus illis annexis, levari facere deberemus, contra formam Concessionum de Nonâ & Decimâ prædictis, nobis factarum, A. D. 1341.

Nos,

Intentionem nostram in hac parte Singulis de dicto Regno volentes palàm declarari,

Tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quòd Statuta prædicta, & omnia alia contenta in eisdem, firmiter teneri & observari volumus; & quòd Statuta illa in aliquo infringere, seu dictam Decimam Biennalem de illis, qui Nonam prædictam de Temporalibus suis, infra Taxam Decimæ contentis, ubi Nona illa dictam Decimam excedit, seu dictam Nonam de Temporalibus, quæ sunt de Dotibus Ecclesiarum, a tempore Fundationis earumdem, & quæ per Brevia de Utrum si Persona Ecclesiarum earumdem de eisdem Dotibus essent Deforciati placitarentur, levare non intendimus quoquo modo;

Scire faciens omnibus & singulis Comitatûs tui, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd, si qui in aliquo præmissorum senserint se Gravatos, ad Cancellariam

A.D. 1341. Edw. 3. lariam nostram veniant, & Gravamina sua ibidem ostendant, & nos eis indè debitum & festinum Remedium fieri faciemus.

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittas.

A.D. 1341. Edw. 3. Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Martii.

Per Concilium.

De Denariis solvendis, pro Procuratione Cardinalium.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 36. REX, Dilecto Clerico suo, Johanni de Ellirker, Receptori Decimæ Biennalis, nobis nuper per Clerum Eborum Provinciæ concessæ, Salutem.

Cùm nuper, in Auxilium Expeditionis quorumdam arduorum Negotiorum nostrorum, pro Defensione, tàm Sanctæ Ecclesiæ, quàm Regni nostri Angliæ, Quingentas, Quaterviginti, & Sex Libras, in Diœcese Eborum, de Procurationibus, Venerabilium Patrum, Petri Tituli Sanctæ Praxedis Presbiteri, & Bertrandi Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, mutuò recepimus, de quibus eis promptè satisfieri promisimus,

Nos, A.D. 1341. Promissionem nostram prædictam adimplere volentes,

Vobis mandamus quòd Collectoribus Procurationum prædictarum dictas Quingentas, Quaterviginti, & Sex Libras, de Denariis, de Decimâ prædictâ provenientibus, solvatis; Recipientes ab eisdem Collectoribus Literas suas Patentes, Receptionem Denariorum, quos eis sic liberaveritis, Testificantes; Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Langele undecimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Mandatis sub Secreto Sigillo vocato Griffoun.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia volumus quòd Senescalli, Receptores, Ballivi, Ministri, ac Custodes Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, ad Cameram nostram reservatorum, per Literas de Secreto Sigillo nostro, vocato Griffoun, de quibuscumque liberationibus & solutionibus, per ipsos virtute Literarum earumdem factis vel faciendis, plenariam habeant Allocationem, juxta tenorem, vim, & effectum, ac continentiam Literarum prædictarum, & quòd eædem Literæ pro sufficientibus Warantis super hoc habeantur,

Vobis mandamus quòd, cùm hujusmodi Literæ, sub Sigillo prædicto, per aliquem Senescallum, Receptorem, Ballivum, Ministrum, seu Custodem A.D. 1341. Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum nostrorum prædictorum, ad Cameram nostram sic reservatorum, pro Allocationibus super eisdem Literis habendis, coram vobis ad Scaccarium prædictum delatæ seu præsentatæ fuerint, easdem Literas, de dicto Secreto Sigillo sic consignatas, juxta vim, & effectum, ac continentiam earumdem, quatenus vobis de Solutionibus, Allocationibus, & Receptis hujusmodi, constiterit, ad idem Scaccarium allocari faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Papam, contra Archiepiscopum Cantuariensem.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Rom. 15. E. 3. m. 4. SAnctissimo in Christo Patri, Domino B. divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Etsi, more Devoti Filii Catholici, desideremus Patrum Spiritualium pu- A.D. 1341. denda Velare, quæ tamen, nedùm in nostri Contumeliam, set in grave nostri & nostrorum, conspicimus redundare Periculum, non possumus Conniventibus Oculis pertransire.

Sanè dudùm, in Annis Adolescentiæ, ad Regni Solium exaltati, providis & sanis

A. D. 1341. Edw. 3. sanis Consiliis dirigi cupientes, quia Johannem, tunc Wyntoniensem Episcopum, nunc verò Cantuariensem Archiepiscopum, Fidelitatis & Discretionis Dotibus credebamus cæteris præminere, ipsum in Consiliarium nostrum præcipuum assumpsimus, & Arduorum agendorum nostrorum principalem & primarium Directorem, sibi Dilectionis fœcundæ plenitudinem ostendentes.

Cúmque postmodùm Regnum Franciæ ad nos fuisset Jure successorio devolutum, & per Dominum Philippum de Valesio contra Justitiam occupatum, idem Archiepiscopus nobis præ cæteris consuluit ad Guerram contra dictum Philippum assumendum, persuadens Fœdus cum Principibus Alemanniæ propter hoc magnanimiter ineundum, & promittens quod Expensas, ad hoc necessarias, nobis habundanter faceret ministrari; ita quòd tantum haberemus de Personis Bellicis cogitare.

Sub cujus Promissionis fiduciâ, Mari transito, Manum misimus ad ardua, Expensas Inmensas, ut oportuit, facientes.

Set, sicut experientia docuit, in Illusoris Baculo Arundineo (Cui, juxta Sententiam Propheticam, si innixus fuerit Homo, intrabit in Manum ejus, & perforabit eam) fiduciam posuimus.

Nam, cùm ab eo promissam expectaremus Pecuniam, nullam penitùs nobis misit.

Propter quod, Necessitate compulsi, quasi Importabilia contraximus Onera Debitorum, fuitque Negotium nostrum quodamodo Desperatum; quod, si Promissam habuissemus Pecuniam, fuisset, ut creditur, per Dei gratiam, laudabiliter Consummatum.

Propter quod remeantes in Angliam, convocato Parliamento nostro Generali, pericula, quibus expositi fuimus, Prælatis, & Proceribus, ac cæteris Fidelibus nostris, ibidem Convenientibus, fecimus intimari; qui nobis magnum concessere Subsidium; quod, si fideliter & tempore congruo Collectum extitisset, & in usus destinatos debitè dispensatum, ad expeditionem dictæ Guerræ, & Debitorum nostrorum Solutionem, magnum Adminiculum præstitisset, immò verisimiliter suffecisset; idem verò Archiepiscopus, tàm ad festinam Collectionem dicti Subsidii, quàm aliorum Proventuum Regalium, promisit efficaciter interponere partes suas, & quòd ea transmitti ad nos faceret indilatè;

Et sic certi sub Promissione dicti Archiepiscopi, & aliorum Ministrorum nostrorum, Præceptis & Directioni ipsius Archiepiscopi intendentium, transfretavimus in Flandriam; PRÆOPTENTA CÆLITUS DE NAVIGIO PARTIS ADVERSÆ VICTORIA gratiosâ. A. D. 1341. Edw. 3.

Et, exindè progredientes, Castra metati sumus propè Civitatem Tornacensem, in cujus Obsidione diutiùs persistentes, sperabamus indies, Ministerio dicti Archiepiscopi, Succursum habere Pecuniæ & Subsidii supradicti.

Set tandem, Spe conceptâ frustrati, licet per diversos Nuncios, & Litteras, præfato Archiepiscopo, & aliis Ministris nostris, significaverimus Indigentiam & Pericula, quibus ob Defectum Pecuniæ fuimus involuti, & Honorem quem ex adventu Pecuniæ sperabamus, onerantes eos ut, ad succurrendum nobis celeriter, omnem diligentiam possibilem adhiberent; Ipsi tamen, Fucatis Verbis & Vanis Promissionibus nos ducentes, immo veriùs Seducentes, nichil, vel Modicum, nobis realiter (licet hoc facere potuerunt) transmiserunt; ita quòd per Eos non stetit quin Nos, Consors nostra, & nostri Liberi, tunc in prædictis partibus existentes, fuissemus periculo Confusionis extremæ subjecti, ad quod (ut videtur) eorum intentio ferebatur.

Undè, quando Triumphandi super Inimicos nostros arrideret nobis gratiosissimè Spes propinqua, compulsi fuimus Treugis jam initis consentire; quia, tunc ab Optato defecimus, oportuit certum Humeros nostros supponere Cumulatis Oneribus Debitorum.

Venientes verò ad Nos nostri Fideles, Peregrinationis nostræ Comites, & Laboris nostri Participes, tractârunt nobiscum super Remediis quibus possemus commodius respirare.

Et visum est omnibus Incommoda prædicta per Culpam, ne dicamus Malitiam, præfati Archiepiscopi (sub cujus Directione tota pendebat Regni Dispositio) principaliter, ac per Culpam aliorum Ministrorum nostrorum, quos per ejus Consilium constituimus, accidisse.

Undè, volentes ab eis habere, sicut decuit, Rationem, quosdam ex ipsis, quos ex causis probabilibus de Malâ Administratione, Subversione Justitiæ, Subditorum nostrorum Oppressione, acceptatione Munerum, & aliis Offensis gravibus suspectos habuimus, a suis fecimus Officiis amoveri; & aliquos sub tuta Custodia detineri, quia, si in suis Officiis, remansissent, vix ausus fuisset aliquis contra eos Veritati Testimonium perhibere.

A. D. 1331. Edw. 3.

Et quia dictus Archiepiscopus Negotiorum nostrorum Notitiam habuit pleniorem, sibi per, dilectum & fidelem nostrum, Nicholaum de Cantilupo, modestè mandavimus, quòd ad nos venire Londoniæ non tardaret.

Ipse verò (quærens Occasiones ut Responsum super Gestis per eum diffugeret) Mortis Periculum sibi per Aliquos, nobis assistentes, Comminatum minus veraciter allegavit; quia re verâ hoc in mentem nostram nusquam cecidit, nec alicujus nobis assistentis, ut credimus, subiit Cogitatum.

Propter quod, ad convincendum ejus Malitiam, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum de Stafford, Hospitii nostri Senescallum, ad ipsum destinavimus, ut ei Securum Conductum offerret & faceret; Literas etiam nostras Patentes super hoc sibi fecimus præsentari; mandantes iterum quòd ad Nos personaliter accederet, super Statum Negotiorum nostrorum, quæ diù gesserat, nos informaturus.

Ipse verò Dedignanter Respondit, quòd Se Nobis, nisi in Pleno Parliamento, quod tunc commodè convocare nequivimus, minimè præsentaret.

Sicque idem Archiepiscopus, quem sicut Patrem dileximus, conversus in Vitricum, illam nobis Retributionem impendit, quam Mus in Perâ, Serpens in Sinu, & Ignis in Gremio, suis consueverunt Hospitibus exhibere.

Nam, licet desideremus cum Lenitate & Clementiâ gubernare Subjectos, ipse tamen ad Suggillandam Opinionem nostram, & Devotionem Procerum & Fidelium nostrorum à nobis subtrahendam, & Seditionem in Subjecto nobis Populo Concitandam, Innocentiam nostram, ac Consiliariorum & Ministrorum nostrorum, Convitiis lacerat; prædicando publicè, & per suas Patentes Litteras publicari mandando, quòd per Potestatem nostram modernis temporibus opprimitur Populus, Clerus confunditur, & Ecclesia variis Exactionibus prægravatur: quorum Vexationes seu Oppressiones (si quas nostro tempore indebitè sustinuerint) ipsius Archiepiscopi Pravis Consiliis, & Adinventionibus Callidis, sunt, præ cæteris, ascribendæ; quia ipse Præcipuus extitit Actorum hujusmodi Adinventor.

Per cujus Consilium Improvidum & Suasionem Subdolam, dùm eramus in Annis Minoribus constituti, tot Donationes, Alienationes, & Gratias fecimus Excessivas, quòd per eas Ærarium nostrum multipliciter est Exhaustum, & Redditus Regii sunt enormiter Diminuti;

Immò Ipsum, præter Conscientiam nostram, Magnas & Prodigas fecisse Donationes, & varias Pecuniarum Summas, nobis Debitas, ad grave Dampnum nostrum, comperimus Personis Malè-meritis Remisisse; quærens in nostro Dispendio Lucrum suum, & suorum Indignos & inutiles, per Sordes & Munera, nostris publicis præfecir Officiis;

Et alia, non numeranda de facili, Mala fecit, commissâ sibi Potestate prorsus Abutens in nostri ac Subditorum nostrorum inæstimabile præjudicium & Gravamen, quæ contra eum probare confidimus satis clarè.

Et quia connicimus, immò pro certo tenemus, quòd, quamdiù Ecclesiæ Cantuariensi præsideat, inter Nos & Fideles nostros seminare Zizannia & Dissidium non cessabit, super hiis & aliis, Regni nostri Quietem & Statum Pacificum concernentibus, dilecto Clerico nostro, Magistro Johanni Wawayn, ac, dilecto nobis in Christo, Fratri Thomæ de Insula, Priori Fratrum Ordinis Prædicatorum Wynroniæ, aperuimus pleniùs Mentem nostram; Quos ad Sanctitatis vestræ Curiam propter hoc providimus transmittendos; ut priùs hæc, Venerabili viro, Magistro Willielmo de Norwyco Decano Lincolniensi insinuent; & postmodùm idem Decanus & ipsi vestræ Clementiæ (quæ Plenam habet in potestate Medelam) referant pleniùs & declarent;

Quibus, super sic dicendis coram Eminentiâ vestræ Celsitudinis, dignetur vestra Benignitas Exauditionem Benignam & Fidem Credulam adhibere: necnon Nobis, & Regno nostro, nè, per ipsius Archiepiscopi Moram longiorem in ipso, ejus Tranquilitas perturbetur, & aliis (quod absit) formidandis Periculis exponatur, providere celeriter de congruo Remedio & optato.

Conservet &c.

Dat. apud Langele decimo quarto die Martii.

Super

Super Custodia Margaretæ de Monte Hermerii.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 33.

REX, Dilectæ sibi Margaretæ, quæ fuit Uxor Thomæ de Monte Hermerii, Salutem.

Quia concessimus, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Mnnte Acuto, Comiti Sarum, & Marescallo Angliæ, Centnm Marcas pro Sustentatione Margaretæ, Filiæ & Hæredis Thomæ de Monte Hermerii defuncti, qui de nobis, tenuit in Capite, infra Ætatem & in Custodiâ nostrâ existentis, & eidem Comiti, sub certâ formâ, liberatæ, percipiendas singulis Annis usque ad legitimam Ætatem Hæredis prædictæ, si penes ipsum Comitem per tantum tempus remaneat, de illis Ducentis & Viginti Libris, quas vos pro Custodiâ Maneriorum de Eorlestok in Comitatu Wiltesiæ, & de Stokenham in Comitatu Devoniæ, cum pertinentiis, quæ fuerunt ejusdem Thomæ, & Quæ ratione Minoris Ætatis prædictæ Hæredis in Manu nostrâ existunt, vobis per Nos commissa, reddere tenemini annuatim, usque ad Legitimam Ætatem ejusdem Hæredis, A. D. 1341.

Vobis mandamus quòd eidem Comiti dictas Centum Marcas, singulis Annis, pro Sustentatione prædictæ Hæredis, pro tempore quo ipsum in Custodiâ ejusdem Comitis sic morari contigerit, solvatis; & Nos vobis, in Solutione dictarum Ducentarum & Viginti Librarum, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Langele decimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Cardinali Episcopo Sabinensi.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 26.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eâdem gratiâ, Episcopo Londoniensi, ac Collectoribus Decimæ Biennalis, nobis nuper per Clerum Regni nostri concessæ, in eodem Episcopatu, Salutem.

Cùm nuper, certis de causis, certas Pecuniarum summas, pro Procurationibus, Venerabilium Patrum, Cardinalium, ad Nos in Angliam ultimò a Domino Summo Pontifice transmissorum, infra Regnum nostrum Angliæ collectas, capi fecerimus ad opus nostrum,

Et postmodùm mandaverimus quòd, de eisdem Summis, præfatis Cardinalibus, de Exitibus Decimæ prædictæ, satisfieret,

Vobísque mandaverimus quòd tantam Pecuniæ summam de Denariis, de dictâ Decimâ, nobis per Clerum vestræ Diœcesis (præfate Episcope) ut prædicitur, concessâ, per vos (præfati Collectores) in eâdem Diœcese, quantam de dictis Procurationibus ex causâ prædictâ recepimus, retineri & salvò custodiri ad opus ipsorum Cardinalium faceretis, ita quòd Denarii illi dictis Cardinalibus, cùm eos habere vellent, promptiùs persolverentur,

Jámque ex parte, Venerabilis Patris, P. tunc tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, nunc Episcopi Sabinensis, unius Cardinalium prædictorum, nobis sit supplicatnm ut sibi de eo, quod ad ipsum pertinet de summis, per Nos de Procurationibus prædictis receptis, celerem Solutionem fieri jubere velimus, A. D. 1341.

Nos,

Ad reverentiam Curiæ Romanæ, & intuitu grati Obsequii quod ipsum Cardinalem novimus Nobis & Nostris in eâdem Curiâ impendisse, & indies impendere, ut refertur, volentes eo potiùs supplicationi prædictæ annuere in præmissis,

Vobis mandamus quòd Michaeli Petri de Cuellario, Procuratori præfati Cardinalis tituli Sanctæ Praxedis, id quod ad ipsum pertinet de Denariis, de Procurationibus prædictis, in Diœcese prædictâ, ad opus nostrum captis, de Exitibus Decimæ prædictæ, in eâdem Diœcese, sine dilatione solvi & habere faciatis; ita quòd eidem Procuratori indè celeriter satisfiat, Recipientes ab eodem Procuratore Literas suas Patentes, Receptionem Denariorum, quos ei sic solveritis, Testificantes.

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Langele vicesimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia

A.D. 1341. Edw. 3.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Episcopo Norwicensi & Collectoribus ejusdem Decimæ ibidem deputatis.
Episcopo Wynton. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Cicestr. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Coventr. & Lich. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Elien. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Hereford. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Landaven. & Collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Karliol. & Collectoribus ibidem deputatis.
Custodi Spiritualitatis Archiepiscopatûs Eborum, Sede vacante, & Collectoribus ibidem deputatis.
Custodi Spiritualitatis Episcopatûs Lincolniensis, Sede vacante, & Collectoribus ibidem deputatis.

Pro Comite Hanoniæ, super Restauro Equorum.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 27.

REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Edyndon, Receptori Subsidii Nonæ, nobis per Communitatem Regni nostri Angliæ concessæ, citra Trentam, Salutem.

Cùm teneamur, dilecto Fratri & Consanguineo nostro, Comiti Hanoniæ, in Viginti & Quinque Milibus Florenorum de Florentia, pro Restauro Equorum suorum, in obsequio & Comitivâ nostris apud Burensosse, & alibi in transmarinis partibus, perditorum,

Nos,

Volentes eidem Comiti indè satisfieri, ut est justum,

Vobis mandamus quòd Terrico Domino de Manny, & Magistro Clasio de Dordrech, Præposito de Oelderbergh, Nunciis & Attornatis ipsius Comitis, ad Nos in Angliam transmissis, Mille & Quingentas Libras, in subtractionem Viginti & Quinque Milium Florenorum prædictorum, de Exitibus Nonæ prædictæ persolvatis, Ordinatione seu Assignatione, pro aliis super dictis Exitibus factis, non obstantibus; Recipientes ab eisdem, Terrico & Clasio, Literas suas Patentes, Receptionem dictarum Mille & Quingentarum Librarum Testificantes, per quas vobis indè, in Compoto vestro de Nonâ prædictâ, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Shene vicesimo sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Contra Archiepiscopum Cantuariensem.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 29. dorf.

REX, Venerabili in Christo Patri R. eadem gratiâ, Episcopo Londoniensi, Salutem.

Cicatrix Cordium Superbia, quæ semper ascendit, plerumque generat Morbos ex Remediis, & ex Medicinâ Langorem.

Et hoc probat Johannis Cantuariensis Archiepiscopi præsumptio fastuosa,

Qui,

Cùm pridem de Nobis & nostris quædam Sinistra, sicut in Literis nostris Excusatoriis, super hoc vobis & aliis nuper directis, pleniùs continetur, publicè prædicâsset, & ea mandâsset in pluribus Locis Insignibus publicari,

Jam prioribus Injuriis Injurias cumulans graviores, Excusationes nostras, quas, ad Medelam læsæ Dignitatis & Famæ Regiæ providimus, nostris Fidelibus intimari, nititur exquisitis Machinationibus impugnare, & per Novas Literas, vobis & aliis noviter destinatas, Calumpnioso Calamo, Stilóque Mendaci, gravius & durius diffamare.

Et licet sit de more Summorum Pontificum, Cardinalium, & Prælatorum inferiorum, affatus & Literas Regias reverenter & benignè suscipere, ipse ramen dictas excusatorias nostras, justa & vera (quod congruis loco & tempore clarè probare proponimus) continentes, Detestabiles & Libellos Famosos intitulat, in nostro Nomine Maculam falsam ponens; quia, si quis, gerens Salutis publicæ Custodiam, Scripta probare Crimina sit paratus, si assertionibus suis opitulata fuerit veri fides, à culpâ famosi criminis excusatur, & habetur ex hoc laude dignus.

Ipse etiam, non servato more Majorum, qui Principes suos colere solent & diligere,

A. D. 1341. Edw. 3. diligere, & pro eis Obsecrationes, Orationes, Postulationes, ac Gratiarum Actiones, a se, & aliis fieri facere, & ipsos instruere in Spiritu Lenitatis, contra Nos, & Laterales nostros, in Elationis Spiritu, temerariæ Factionis & Inventionis perversæ Telam orditur, Iniquitatem suam prolongando; &, quærens Solatium Miserorum (plures, videlicet, habere consortes in Pœnâ, &, quod deterius est, in Peccato) Suffraganeos suos, & alios Devotos & Fideles nostros, Mendacii Sermonibus, in nostros præcipitare satagit Irreverentiam & Contemptum.

Et, quamvis apud Deum non Gradus Elevarior, set Vitæ melioris Actio comprobetur, glorians in Altitudine Statûs sui, sibi, tanquam Christi Legato, Reverentiam exigit, quam nobis, à se debitam, non impendit.

Quin immò, cùm Ipse, & alii Regni nostri Prælati, qui de nobis Ecclesiarum suarum Temporalia recipiunt, ex debito Fidelitatis Juratæ, Fidem, Honorem, & Reverentiam debeant exhibere, solus Ipse, pro Fide Perfidiam, pro Honore Contumeliam, & Contemptum pro Reverentiâ, reddere non veretur.

Undè, etsi parati simus, & semper fuerimus, Patres Spirituales, ut convenit, revereri, eorum tamen Offensas (quas in nostri & Regni nostri periculum redundare conspicimus) non debemus Conniventibus Oculis præterire.

Conqueritur autem idem Archiepiscopus contra Se, Absentem, Inauditum, & Indefensum, Crimina quædam in præfatis Literis nostris Excusatoriis objecta fuisse, & se Reum Capitalium Scelerum Judicatum; ac si nos, ut falsò prætendit, processerimus criminaliter ad Sententiam contra eum: quod utique non est verum, cùm solius Excusatoris vices dumtaxat implevimus, necessitate compulsi, nè Famam nostram negligere videremur.

Set videat Calumpniosus Reprehensor si in Capud suum hæc Querela justè valeat retorqueri, qui Nos, Regem suum, & Consiliarios nostros, Absentes, Inauditos, & Indefensos, nec Convictos, Oppressores & Transgressores Jurium, falsò & malitiosè, verbis assertivis descripsit; Cùm, nempe, meritò Culpa redarguit, qui, Reprobatum a se, Crimen incurrit, &, in quo alium judicat, se ipsum condempnat, dùm in eodem Ipse Reprobus invenitur.

Ad hæc, licet non nostris Utilitatibus, set Propriis Cupiditatibus studuit inservire, improperat tamen, & jactitat se Regiis Negotiis (ut verbis ejus utamur) Laborum Fastigio desudâsse; undè Dei & Hominum se timet gravissimas Offensas multipliciter incurrisse; & hoc justè timere poterit, cùm in illorum sorte censeatur, qui, juxta Propheticum improperium, docuerunt Linguas suas Mendacium, & ut iniquè agerent laborârunt. A. D. 1341. Edw. 3.

Cæterùm, ad alia quædam Fabulosa & Fucata Verba, in ipsius Archiepiscopi Literis comprehensa, licet ea possemus rationibus luce clarioribus confutare, nè Sermonem protrahamus, duximus ad præsens non dare Responsum.

Set, quia non decet cum Homine Contentioso Funem trahere, nec ejus Perversitatibus consentire, Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd, non obstante quocunque Mandato ipsius Archiepiscopi (Cui, in Derogationem Honoris & Juris Regii, contra Fidelitatis Juramentum, nobis præstitum, obedire non debetis) ad Publicationem eorum, quæ in præfatis nostris Literis excusatoriis continentur, juxta ipsarum seriem, procedatis.

Et, quia de Conservatione Jurium & Prærogativarum nostrorum Regalium, quæ Progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, dignè recolenda Prioritas magnificè defensavit, sumus, ut debemus, summè soliciti,

Ac idem Archiepiscopus ad concitandum contra Nos Clerum & Populum, & ad impediendum Expeditionem Guerræ nostræ, quam per ejus Consilium principaliter assumpsimus, quasdam Denunciationes & Publicationes Sententiarum Excommunicationum, ac Monitiones Injuriosas, ac Juri Coronæ & Regiæ Dignitatis nostræ præjudiciales,

Cùm per eas nitatur, in multis Articulis, a nobis auferre Jurisdictionem, nobis notoriè competentem, cujus (cùm simus Rex Inunctus) Capaces esse dinoscimur, & quæ Nos & Progenitores nostri, Scientibus & Tolerantibus Summis Pontificibus, ac Prælatis, & Clero Regni nostri, usi sumus pacificè ab antiquo,

Fecit, & per alios fieri & publicari mandavit, in Majestatis nostræ læsionem, & Jurium ac Prærogativarum nostrarum Regalium Derogationem manifestam,

Vobis districtè, & sub incumbenti Periculo, Prohibemus nè Publicationes, Denunciationes, seu Monitiones hujusmodi indebitas, & Juribus ac Prærogativis nostris Regiis Derogatorias & Præjudiciales, vel alia per quæ Fideles nostri contra Nos concitari, vel

A.D. 1341. Edw. 3. Expeditio Guerræ nostræ, in Subversionem nostri & Fidelium nostrorum, possint (quod absit) aliqualiter impediri, ad Mandatum ipsius Archiepiscopi, vel alteriuscujuscúmque, quomodolibet per vos vel alios faciatis, vel, quantum in vobis est, ab aliis fieri permittatis; A.D. 1341. Edw. 3.

Et, si quid per vos in hac parte attemptatum fuerit, celeriter revocetis.

Teste Rege apud Turrim London. tricesimo primo die Martii.

Pro Edwardo Rege Scotiæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Liberat. 15. E. 3. m. 7.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm nos,

Vicesimo Sexto die Maii, proximò præterito, juxta Ordinationem, per Nos & Concilium nostrum tunc factam,

Concesserimus, Magnifico Principi, Domino Edwardo de Balliolo Regi Scotiæ, pro Expensis Hospitii sui, Quadraginta Solidos singulis diebus tempore Pacis,

Et Sexaginta Solidos singulis diebus, tempore quo de Guerrâ equitaverit,

Percipiendos a Festo Paschæ proximò præterito, ad Scaccarium nostrum, ad voluntatem nostram, vel quousque de statu ejusdem Regis aliter duxerimus ordinandum, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1341.

Vobis mandamus quòd præfato Regi id, quod ei a retro est de prædictis Quadraginta Solidis diurnis, a dicto Festo Paschæ, de Thesauro nostro, sine dilatione, solvatis juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Turrim London. tricesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Examinando super Apporto educto.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 12. d.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd Frater Philippus de Thame, Prior Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, diversas Pecuniarum Summas, nomine Apporti,

De quibus nobis,

Juxta Ordinationem, de Terris & Redditibus Religiosorum & aliorum Alienigenarum in Angliâ in manum nostram capiendis, factam,

Responderi deberet,

Contra Proclamationem & Inbibitionem per Nos factas, nè qui Apportum aliquod extra Regnum nostrum sub gravi forisfacturâ nostrâ ducerent, seu duci facerent,

Duci fecit in nostri Præjudicium & Dampnum manifestum,

Nos,

Nolentes Talia, nobis sic Præjudicialia & Dampnosa, aliqualiter tolerare, A.D. 1341.

Vobis Mandamus quòd, vocato coram vobis præfato Priore, ipsum super Apporto hujusmodi examinari, & nobis de toto Apporto, quod idem Prior Superiori suo in partibus Transmarinis facere tenetur, à tempore quo eosdem Terras & Redditus Alienigenarum capi fecimus in Manum nostram, per præfatum Priorem responderi, & ulterius, quo ad punitionem ejusdem Prioris pro Contemptibus & Transgressionibus, nobis, prætextu hujusmodi Apporti, si quod ad dictas partes Transmarinas, contra Ordinationem, & Proclamationem, & Inhibitionem prædictas, delatum fuerit, factis, fieri faciatis quod de Jure fore videritis faciendum.

Teste Rege apud Westm. primo die Aprilis.

De Commissariis ad tractandum super Pace, cum Philippo de Valesio ineunda, constitutis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 27.

REX Universis ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Venerabilis Patris, R. Dunolmensis Episcopi, &, dilectorum & fidelium nostrorum, Hugonis d'Audele Comitis Glouceistriæ, Willielmi FitzWaryn, Nicholini de Flisco, & Willielmi Trussel, plenam fiduciam optinentes, A.D. 1341.

Ipsis,

A. D. 1341. Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alterum prædictorum Episcopi & Comitis unum esse volumus) Procuratores seu Commissarios nostros Constituimus speciales,
Edw. 3.

Ad Tractandum & Concordandum, Pacificendum, Componendum, & Transigendum, pro Nobis & nostro Nomine, cum Illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt,

Ac etiam super omnibus Dampnis & Injuriis, hinc indè, in Terrâ & in Mari factis & illatis,

Ac super quarumcumque Guerrarum & Dissensionum Commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter Decidendis,

Ac ad Pacem plenam & perpetuam inter Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, & dictum Philippum, pro Se & Hæredibus suis, ineundum,

Ac Treugas, & Guerræ Cessationem seu Sufferentiam, Concedendum, A. D. 1341. Edw. 3.

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate Firmandum,

Necnon Securitatem, quæ nobis super hiis fieri debeat, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopum, Comitem, Willielmum, Nicholinum, & Willielmum, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alterum prædictorum Episcopi & Comitis Unum esse volumus) Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Langele decimo die Aprilis.

De tractatis cum dicto Philippo Regi intimandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis *&c. ut supra usque ibi* speciales *& tunc sic*, ad Tractandum pro Nobis, & nostro Nomine *&c. ut supra usque ibi* decidendis *& tunc sic*,

Necnon super Pace plenâ & perpetuâ inter Nos & dictum Philippum ineundâ,

Ac Treugis, seu Guerræ Sufferentiâ, interim concedendis, A. D. 1341.

Et ad Renunciandum & Intimandum nobis celeriter ea, quæ sic Tractata fuerint in hac parte; ut sic Tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Pessonseris & Creyeris ad Opus Regis Arestandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 27.

REX, Dilecto & Fideli suo, Roberto de Morle, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, vel ejus Locum Tenenti, seu Deputato, Salutem.

Quia, ob certas causas, Passagium nostrum versus partes Transmarinas (quod in proximo, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, arripere ordinavimus) contingentes, volumus quòd Centum Naves, vocatæ Pessonseræ & Creyeris, & aliæ Minutæ Naves, infra Pondus Triginta Doliorum, quæ pro Obsequio nostro necessariæ fuerint, ad opus nostrum provideantur & arestentur,

Vobis mandamus quòd hujusmodi Centum Naves vocatas, Pessonseras & Creyeras, ac tot alias Minutas Naves, infra Pondus Triginta Doliorum, Bonas & Sufficientes, quot pro Passagio nostro prædicto necessariæ fuerint, infra Ballivam vestram provideri & arestari faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege apud Langele decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

A.D. 1341. Edw. 3. A.D. 1341. Edw. 3.

Ad Simonem Boccanegra, qui primus Dux Januensium, super Fœdere perpetuo ineundo.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 23. d.

REX, Illustri Simoni Buccanigra, Duci Januensium, Salutem.

Venientes pridem ad præsentiam nostram, cum Literis vestris Credentiæ, discreti Viri, Johannes Tarrigum, & Cassanus de Mari, nobis, ex parte vestrâ, & Communiæ Januæ, inter alia supplicarunt ut,

Cùm Sex Galeæ Januæ, Onustæ Mercibus, sub fiduciâ Securitatis,

Tàm per, dilectos & fideles nostros, Homines de Flandriâ, quàm per Nicholuum de Flisco, & Nicholaum Ususmaris, Constabularium uostrum Burdegaliæ, ex parte nostrâ, & per Literas nostras Patentes promissæ,

Versus Flandriam navigarent,

Ac quidam Marinarii, Regni nostri Angliæ, ipsas Galeas hostiliter deprædaverint, & combusserint,

Vellemus eis de Dampnis, sic illatis, Satisfactionem facere plenariam & festinam, adicientes quòd, si hoc facere curaremus, Vos & Gentes Communiæ illius non faveretis Adversario nostro Franciæ, set ab Offensione Gentis & Terrarum nostrarum curaretis penitùs abstinere;

Nos autem super hiis Deliberationem habuimus diligentem; &, licet ad Satisfactionem Dampnorum hujusmodi de jure minimè teneamur (cùm solùm de Subditis nostris, sic Delinquentibus, Justitiam facere debeamus, & multorum Peritorum Judicio dicti Subditi nostri minimè deliqnerunt) quia satis notum est qualiter Galeæ Januenses priùs Regnum & Gentes nostra hostiliter invaserunt, Dampna nobis & nostris inæstimabilia inferentes, & Adversario nostro totis viribus adhæserunt, propter quod licebat illos persequi, cùm nulla Treuga in illis partibus tunc fuerat publicata, nec Homines, existentes in Galeis sic captis, Literas nostras Protectionis, vel Signum aliud Reconciliationis factæ nobiscum, set potius contrarium ostenderunt,

Nec obstat nobis prætensa Promissio, quia solùm promisimus quòd, in casu quo placeret Hominibus dictæ Civitatis ab Offensione nostrâ penitùs abstinere, ipsos, ut Amicos nostros, benivolè tractaremus, qui Nos & nostros postmodùm in pluribus offenderunt, & sic nostra Promissio nos ulterius non ligavit,

A.D. 1341.

Consideratione tamen, dilectorum & fidelium nostrorum, Hominum de Flandriâ, nobis super hoc supplicantium, ac etiam ad Renovandum Amoris sinceritatem, quæ inter Domum nostram Regiam & Homines dictæ Civitatis viguerat ab antiquo (quam nostris temporibus cupimus adaugeri) tractari fecimus cum dictis Nunciis super Satisfactione Dampnorum prædictorum, & Amicitiâ perpetuâ mutuò ineundâ,

Et demùm eis, hâc de causâ, Decem Milia Librarum Sterlingorum optulimus, solvendarum in Flandriâ in Festis Omnium Sanctorum & Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futuris, per æquales Portiones (Ita quòd Vos, & Homines dictæ Communitatis, Adversario nostro prædicto, contra Nos, non daretis Solatium vel Succursum) & promittentes quòd inveniremus Mercatores sufficientes in Flandriâ, qui plenam & sufficientem Securitatem eis facerent de dictâ Solutione plenâ & fideliter faciendâ; ita quòd videbatur, tàm Hominibus de Flandriâ, quàm aliis Hominibus, tunc illuc existentibus, quòd sufficere debuerit Securitas sic oblata.

Set ipsi Nuncii (nescimus quo Spiritu) quærentes Occasiones a nobis divertendi, dixerunt precisè quòd solam Pignorantiam Argenti vel Jocalium reciperent Cautionem, quam commodè facere non potuimus illâ vice, & sic a nobis Commeatum receperunt.

Videat igitur vestra Prudentia si hanc Oblationem nostram vobis expediat acceptare, rescribens nobis, si vestra Interesse viderit, super hoc Velle vestrum; nec trahat locum a patentiâ, vel terrore; quia non est sic debilitata nostra Potentia, nec attenuata Manus Dei, quin speremus, ipsius gratiâ, nostris Adversantibus in Justitiâ prævalere; Gratum tamen nobis foret admodum & votivum, si Fœdus nobiscum velletis inire, pro quo libenter gratam faceremus succedentibus prosperis Repensivam.

Dat. apud Turrim London. duodecimo Aprilis.

De

De Arcubus & Sagittis providendis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 22.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Quia, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, propter Passagium nostrum, quod versus partes illas in Manu forti arripiemus in proximo (Deo Duce) Arcus & Sagittas in Magno Numero oportet necessariò nos habere,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd Quingentos Arcus Albos, & Quingentas Garbas Sagittarum (* pretii cujuslibet Arcûs Duodecim Denariorum, & cujuslibet Garbæ Aceratæ Quatuordecim Denariorum, & non Aceratæ Duodecim Denariorum) infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, cum omni celeritate, quâ poteris, de Exitibus Ballivæ tuæ emi & provideri, & usque Portum de Orewell deferri facias; ita quòd sint ibidem in Festo Pentecostes proximò futuro ad ultimum, Illis, quos ad Arcus & Sagittas hujusmodi ibidem recipiendum deputaverimus, liberandi:

* *Ista Parenthesis est interlineata.*

Et de Custubus, quos circa Emptionem, Provisionem, & Carcationem prædictas, rationabiliter apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus; Et hoc, sub gravi Forisfacturâ nostrâ, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia (exceptâ Clausulâ interlineatâ) diriguntur subscriptis, in Comitatibus & Villis subscriptis, de Arcubus & Sagittis providendis, & usque Turrim Regis Londoniæ deferendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Wygorn. de Centum Arcubus & Quingentis Garbis Sagittarum.

Vic. Hereford. de Ducentis Arcubus & Sexcentis Garbis Sagittarum.

Vic. Norff. & Suff. de Ducentis Arcubus & Trescentis Garbis Sagittarum.

A.D. 1341.

Vic. Essex & Hertford. de Trescentis Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Cantebr. & Hunt. de Ducentis Arcubus.

Vic. Warr. & Leyc. de Trescentis Arcubus & Sexcentis Garbis Sagittarum.

Vic. Lincoln. de Mille Arcubus & Trescentis Garbis Sagittarum.

Vic. Lancastr. de Centum Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Bed. & Buk. de Centum Arcubus & Trescentis Garbis Sagittarum.

Vic. Kant. de Trescentis Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Sussex. & Surr. de Quingentis Arcubus & Duobus Milibus Garbis Sagittarum.

Vic. Suth. de Quingentis Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Oxon. & Berks de Centum Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vicecomitibus London. de Duobus Milibus & Quingentis Arcubus & Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Salop. & Staff. de Mille Garbis Sagittarum.

Vic. Wiltes de Centum Arcubus & Ducentis Garbis Sagittarum.

Vic. Somers. & Dors. de Trescentis Arcubus & Trescentis Garbis Sagittarum.

Vic. Norh. de Ducentis Arcubus & Trescentis Garbis Sagittarum.

Vic. Rotel. de Centum Arcubus & Ducentis Garbis Sagittarum.

Vic. Not. & Derb. de Ducentis Arcubus & Quingentis Garbis Sagittarum.

Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, &c. de Mille Garbis Sagittarum & Trescentis Arcubus infra Comitatum Cestriæ.

Majori & Ballivis Villæ Bristoll. infra Villam prædictam de Mille Arcubus Albis & Trescentis Garbis Sagittarum.

Vic. Glouc. infra Ballivam suam (Villâ Bristoll. exceptâ) de Mille Garbis Sagittarum & Quingentis Duodenis Cordarum pro Sagittis & Duobus Milibus Capitibus pro Sagittis.

De Ordine Militari suscipiendo.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 15. d.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Præcipimus tibi quòd statim, visis præsentibus, per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, quòd omnes illi,

A.D. 1341.

Qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs per Annum habent,

Et eas per Tres Annos integros tenuerunt,

A. D. 1341. Edw. 3. Et nondum sunt Milites,
Ordinem suscipiant Militarem citra Festum Trinitatis proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit.
Et tàm de Nominibus illorum qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs in Ballivâ tuâ, sicut prædictum est, quàm de ipsorum Nominibus, qui partem in eâdem Ballivâ tuâ, & partem alibi usque ad Valorem prædictum habent, diligenter inquiras, & nobis de Nominibus illis in Cancellariâ nostrâ constare facias citra Festum supradictum; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Pro Aurifabris Londoniæ fumo Argenti vivi cœcatis.

A. D. 1341. An. 14. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 48. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm, dilecti nobis, Aurifabri Civitatis nostræ Londoniæ nobis supplicaverint ut,
Cùm quamplures Homines, de Mestero illo, Igne & Fumo Argenti Vivi Cœcati,
Et quidam eorumdem Opere Manuali adeò consternati, & diversis Infirmitatibus oppressi & debilitati existant,
Quòd Ipsi se Ipsos juvare & sustinere non poterunt, nisi eis aliundè subveniatur,
Ac diversi Homines, Civitatis prædictæ, statui dictorum Cæcorum, Consternatorum, & Oppressorum, compatientes, diversa Tenementa & Redditus in eadem Civitate, usque ad valorem Viginti Librarum per Annum, Hominibus de Comunitate Mesteri prædicti, in auxilium Sustentationis dictorum Cæcorum, Consternatorum, & Infirmorum, necnon cujusdam Capellani, Missam eisdem Infirmis, singulis diebus, pro Animabus omnium Defunctorum, juxta Ordinationem indè faciendam celebraturi, dare & concedere disposuerint imperpetuùm Habenda,
Dùm tamen iidem Homines de dictâ Communitate Licentiam a nobis habuerint competentem,
Velimus eis hujusmodi Licentiam concedere gratiosè,
Nos, piam Intentionem dictorum Hominum de Civitate prædictâ commendantes, concessimus & Licentiam dedimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Hominibus de Comunitate prædictâ, quòd ipsi Tenementa & Redditus in eâdem Civitate, usque ad valentiam Viginti Librarum per Annum, juxta verum valorem eorumdem, de Hominibus Civitatis illius, in auxilium Sustentationis Cæcorum, Consternatorum, Infirmorum, & Capellani, prædictorum, adquirere possint Sibi & Successoribus suis de Comunitate Mesteri prædicti, ex causis supradictis, Habenda imperpetuùm,
Statuto de Terris & Tenementis, ad Manum mortuam non ponendis, edito, seu aliquo alio Statuto vel Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus;
Dùm tamen per Inquisitiones, indè in formâ debitâ capiendas, & in Cancellariâ nostrâ, vel Hæredum nostrorum, ritè retornandas, compertum sit quòd id fieri poterit absque Dampno & Præjudicio nostri, & dictorum Hæredum nostrorum, ac alterius cujuscumque.
In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo, & per Finem Decem Marcarum, solutarum in Hanaperium.

Pro Abbate Sancti Augustini Bristolliæ, de non veniendo ad Parliamentum.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 13. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.
Monstravit nobis, dilectus nobis in Christo, Abbas Sancti Augustini Bristoll, quòd, licet ipse non teneat per Baroniam, seu aliquo alio modo de nobis in Capite, nec Domus sua prædicta de Fundatione Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostrâ existat, per quod de veniendo ad Parliamenta seu Concilia nostra de Jure summoniri debeat,
Idemque

A.D. 1341. Ed. 3.

Idemque Abbas, seu Prædecessores sui, ad veniendum ad Parliamenta & Concilia hujusmodi, ante Annum Regni nostri Angliæ Decimum, Summoniti non fuerint, sicuti nec debebant,

Dicto tamen Anno Decimo, per Procurarionem & Abettum quorumdam Æmulorum suorum, & postmodùm continuè, idem Abbas ad Parliamenta & Concilia nostra voluntariè Summonitus fuit, & hucusque, prætextu Summonitionis ad hujusmodi Parliamenta & Concilia nostra, multipliciter & indebitè Gravatus extitit, & indies existit,

Super quo supplicavit nobis dictus Abbas, ut sibi super hoc providere de Remedio dignaremur:

Et quia prædictus Abbas, seu Prædecessores sui prædicti, ante prædictum Annum Decimum, de veniendo ad hujusmodi Parliamenta & Concilia dictorum Progenitorum nostrorum seu nostra summoniti non fuerunt, sicut per inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ nobis constat,

Nos,

Considerationę prædictorum, volentes Securitati & Quieti prædicti Abbatis & Successorum suorum in hac parte providere,

Volumus & concedimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Abbas, aut Successores sui, de veniendo ad Parliamenta & Concilia nostra, vel Hæredum nostrorum, futuris temporibus, nullatenus summoneantur, nec, occasione non-adventûs sui ad Parliamenta & Concilia hujusmodi, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Hæredum nostrorum, quoscumque, occasionentur, impetiantur, molestentur in aliquo, seu graventur; ita tamen quòd ipsi in Procuratores, ad hujusmodi Parliamenta & Concilia mittendos per Clerum, consentiant, &, ut moris est, pro Expensis contribuant eorumdem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Comitem Nassoviæ, super Pecunia aut solvenda, aut Homagio resignando,

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 17. dor.

REX, spectabili Gerlaco, Comiti de Nassou, Amico suo carissimo, Salutem.

Accedens ad præsentiam nostram Famulus vester Voltzo, nos super faciendâ sibi Solutione Pecuniæ, vobis per nos debitæ, cum instantiâ requisivit.

Et quidem dictam Solutionem, si facultas arrisisset accommoda, libentissimè fecissemus.

Sicut idem Ultzo satis vidit, tot jam sumus diversis Occupationibus & Oneribus implicati, quòd ipsam commodè facere nequivimus istâ vice;

Super quo specialiùs, quo possumus, vos rogamus, quatinus in nos, ad Quindenam post instans Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, super hoc Patientiam habeatis; & tunc vobis, apud Buxollam, satisfaciemus plenariè, Deo Duce.

In quâ Solutione, si (quod absit) deficere nos contingat, & vos factum nobis Homagium propter hoc tunc volueritis resignare eodem modo, quo nunc eidem Voltzoni potestatem resignandi vestris Patentibus Literis contulistis, vos habebimus sine notâ qualibet Ingratitudinis excusatos.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Maii.

Super Maritagio Leonelli Filii Regis cum Filia nuper Comitis Ultoniæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ex parte Prælatorum, Nobilium, & Popularium, Terræ nostræ Hiberniæ, nobis sit cum instantiâ Supplicatum, ut, ad magnam Consolationem & Securitatem eorumdem, & ad Fomentum Devotionis, & Fidelitatis, Populi dictæ Terræ, erga Domum nostram Regiam propensiùs dilatandæ, velimus præclaram Elizabetham, Filiam & Hæredem Willielmi de Burgo, nuper Comitis Ultoniæ defuncti (qui de nobis tenuit in Capite) in Custodiâ nostrâ existentem, Leonello Filio nostro carissimo facere maritari,

Nos,

Suppli-

A. D. 1341. Edw. 3. Supplicationi prædictæ volentes ex causis prædictis, necnon ad Requisitionem, dilectæ Consanguineæ nostræ, Comitissæ Ultoniæ, Matris ipsius Elizabethæ, condescendere gratiosè,

Volumus & concedimus, quantum in nobis est, quòd præfata Elizabetha dicto Leonello, cùm Ætatem, ad hoc Aptam, attigerit, & non Alteri, ipso Leonello vivente, maritetur,

Et si, quod Deus avertat, idem Leonellus, prinsquam Sponsalia, vel Matrimonium, cum dictâ Elizabethâ contraxerit, in fata decedat, salvum sit nobis Maritagium ipsius Elizabethæ, ut super eo possimus, prout ad nos pertinet, ordinare. A. D. 1341. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Maii.

Per ipsum Regem, & per Breve de Privato Sigillo.

Pro Abbate de Thornton, de non veniendo ad Parliamentum.

A. D 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 9. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Monstravit nobis, dilectus nobis in Christo, Willielmus Abbas de Thornton quòd, licet ipse non teneat per Barroniam *&c. prout supra de secundo Maii, tunc sic,* ante Annum Quintum Regni, celebris memoriæ, Domini E. Regis Angliæ, Patris nostri summoniti non fuerint, sicuti nec debebant *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.* A. D. 1341.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literæ pro Priore de Sempryngham.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Monstravit nobis, dilectus nobis in Christo Prior de Sempryngham quod cum ipse *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi & tunc sic,* ante Annum Regni nostri Decimum proximò præteritum *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi* pro Expensis contribuat eorumdem. A. D. 1341.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Lanis, pro Deliberratione Comitis Derbiæ, liberandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 10. REX Captoribus, Provisoribus, & Receptoribus Lanarum, ad opus nostrum, in Comitatu Norhamptoniæ, Salutem.

Quia per Nos & Concilium nostrum ordinatum & concordatum existit, quòd certus Numerus Saccorum Lanæ, de Lanis, ad opus nostrum in Comitatu prædicto, & diversis aliis Comitatibus Regni nostri Angliæ, captis, ad partes Transmarinas pro Deliberatione, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Lancastriâ Comitis Derbiæ, ibidem existentis, celeriter transmittatur,

Et quibusdam Amicis nostris, qui Deliberationem illam facere assumpserunt, juxta quasdam Conventiones indè factas, liberetur,

Nos,

Ordinationem prædictam Executioni debitæ demandari volentes,

Vobis mandamus quòd Quadraginta & Unum Saccos & Dimidium, ac Decem Petras Lanæ, de Lanis, ad opus nostrum, in Comitatu prædicto, per vos (præfati Captores & Provisores) provisis, arestatis, & penes vos (præfati Receptores) adhuc existentibus, ut dicitur, si alibi assignati non fuerint, Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti sine dilatione, per Indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, liberetis, ad Lanas illas usque Portum nostrum Londoniæ cum causâ prædictâ ducendas, prout sibi per Nos pleniùs est injunctum; A. D. 1341.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, nullatenus omittatis:

Volumus enim vos de dictâ Summâ Lanarum erga Nos exonerari:

Mandavimus etiam præfato Vicecomiti, quòd Lanas illas a vobis in formâ prædictâ

A. D. 1341. Edw. 3. prædictâ recipiat, & eas usque Portum prædictum duci & cariari faciat, sicut prædictum est.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Mandata habent Captores, Provisores, & Receptores Lanarum in Comitatibus subscriptis, de Numero subscripto liberando Vicecomitibus subscriptis, ad ducendum ad dictum Portum; videlicet,

Captores &c. in Com. Suffolciæ de Duodecim Saccis.

Captores &c. in Com. Wygorn. de Quatuor Saccis.

Captores &c. in Com. Derb. de Quinque Saccis. A. D. 1341. Edw. 3.

Captores &c. in Com. Hertf. de Octo Saccis & Duabus Petris.

Captores &c. in Com. Somerf. de Uno Sacco, Sex Petris & Quatuor Clavis.

Captores &c. in Com. Dorf. de Duodecim Saccis, & Viginti & Duabus Petris.

Captores &c. in Com. Leyc. de Triginta Quatuor Sarplar. Tribus Saccis & Viginti Duobus Petris.

Captores &c. in Com. Suth. de 22. Saccis & 23. Clavis Lanæ, necnon de Duobus Saccis & Quinque Clavis Lanæ de Lana Agnina Vic. Suth. liberandis usque ad Portum Suth. ducendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Custodia Terrarum, quæ fuerunt Ducis Britanniæ defuncti, commissa.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Fin. 15. E. 3. m. 16.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd commisimus, Dilectis nobis, Thomæ de Fencotes & Petro de Richemundiâ Custodiam omnium Castrorum, Honorum, Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, ac Feodorum, & Libertatum, cum Pertinentiis, in quibuscumque Comitatibus Angliæ, quæ fuerunt Johannis Ducis Britanniæ & Comitis Richemundiæ defuncti, qui de nobis tenuit in Capite, & quæ per Mortem ejusdem Comitis capta sunt in Manum nostram,

Habenda, cum omnibus ad Custodiam illam spectantibus, quamdiù nostræ placuerit voluntati; ita quòd de Exitibus, indè provenientibus, nobis respondeant ad Scaccarium nostrum: A. D. 1341.

Volumus etiam, & concedimus, quòd præfatus Thomas Ballivos & Ministros idoneos, quot & quos, pro Custodiâ & Regimine Terrarum & Tenementorum prædictorum necessarii fuerint (pro quibus idem Thomas respondere voluerit) sub ipsis, Thoma & Petro, deputare; & alios, qui Insufficientes fuerint, ab Officiis suis amovere possit, prout eidem Thomæ pro majori commodo nostro videbitur expedire.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Sustentatione Liberorum Regis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 3.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

In Subventionem Sustentationis Leonelli, Johannis, Isabellæ, & Johannæ, Liberorum nostrorum carissimorum,

Concessimus, & assignavimus, eisdem Liberis nostris omnes Exitus & Proficua, de Terris & Tenementis, cum Pertinentiis, quæ fuerunt Johannis Ducis Britanniæ & Comitis Richemundiæ, infra Regnum nostrum Angliæ (quæ ex certis causis capi & seisiri fecimus in Manum nostram) qualitercumque provenientia. A. D. 1341.

Habenda quamdiù Terras & Tenementa prædicta, cum Pertinentiis, in Manu nostrâ contigerit remanere.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1241. Edw. 3. A.D. 1241. Edw. 3.

De Protectione & Conductu pro Carolo de Mountmorensy & Fratre ejus.

A.D. 1241. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 2.

REX, Universis & singulis, Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Charolus de Mountmorensy, & Mathæus, Frater ejus, de partibus Franciæ in Angliam, de Licentiâ nostrâ, sint venturi,

Suscepimus ipsos, Charolum & Mathæum, & eorum alterum, ac Sex Personas Equites, & Famulos suos, & eorum Hernesia ac Bona & Res sua quæcumque, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo infra dictum Regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A.D. 1241.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd ipsos, Charolum & Mathæum, *&c. prout supra in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. per unum Mensem post Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterinm vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Murref.

A.D. 1241. An. 15. E. 3. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Johannes Randolf, Comes de Murref, de partibus Franciæ in Angliam, de Licentiâ nostrâ, sit venturus,

Suscepimus ipsum Comitem, ac Viginti Personas Equites & Famulos suos, & eorum Hernesia *&c. ut supra usque ibi* securum Conductum nostrum *& tunc sic,*

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Comitem, ac dictas Viginti Personas Equites, & Famulos suos *&c. ut supra usque ibi* morando, & exindè ad partes Franciæ vel Scotiæ transeundo manoteneatis *&c. ut supra.* A.D. 1241.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Maria Comitissa de Fif.

A.D. 1241. An. 15. E. 3. Liberat. 15. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, tertio die Maii, Anno Regni nostri Angliæ Quartodecimo, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus, dilectæ nobis, Mariæ Comitissæ de Fif, in auxilium Sustentationis suæ, Quadraginta Solidos, percipiendos singulis Septimanis ad Seccarium nostrum, quousque de Statu ejusdem Comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1241.

Vobis mandamus quòd eidem Comitissæ Id, quod ei a retro est de prædictis Quadraginta Solidis, a prædicto Tertio die, & etiam hujusmodi Quadraginta Solidos, exnunc singulis Septimanis, de Thesauro nostro solvi & habere faciatis, juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Maii.

De Robis pro dicta Comitissa.

A.D. 1241. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 1. m. 2.

REX, dilecto Clerico suo, Thomæ de Crosse, Custodi Magnæ Garderobæ suæ, Salutem.

Cùm, Tertio die Maii, Anno Regni nostri Angliæ Quartodecimo, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus, dilectæ nobis, Mariæ Comitissæ de Fyf, in auxilium Sustentationis suæ, Duas Robas A.D. 1241.

Robas

A. D. 1341. Edw. 3.

Robas per Annum, pro statu suo competentes,

Unam, videlicet, pro tempore Æstivali,

Et aliam pro tempore Yemali,

Percipiendas per manus Clerici magnæ Gardetobæ nostræ, qui pro tempore fuerit, quousque de Statu ejusdem Comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum, prout in Literis nostris Patentibus indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Comitissæ illas Robas, quæ ei à prædicto tertio die à retro existunt, & etiam hujusmodi Robas exnunc singulis annis, de dictâ Garderobâ nostrâ, quamdiu Clericus noster ejusdem fueritis, habere faciatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum;

A. D. 1341. Edw. 3.

Recipientes à præfata Comitissa Literas suas Patentes, Receptionem illarum Robarum, quas ei sic liberaveritis, Testificantes:

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm. vicesimo quarto die Maii.

De Potestate ad Tractandum cum Philippo de Valesio.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3 m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Sinceritate & circumspectione providâ, illustrium,

Johannis Ducis Brabantiæ Consanguinei nostri carissimi,
Reynoldi Ducis Gelriæ & Comitis Zutphen.
Gullielmi Marchionis Juliacensis & Comitis Cantebrigiæ,
Guillielmi Comitis Hanoniæ;
Et Johannis de Hanoniâ, Domini de Beaumont,

Affinium nostrorum carissimorum,

Intimè confidentes,

Ipsis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, ad Tractandum & Concordandum pro Nobis, & nostro nomine, cum, Viro Magnifico, Domino Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super Treugâ, seu Guerræ Sufferentiâ,

Inter Nos, pro Nobis, Alligatis, & Subditis nostris, & omnibus qui ad Fidelitatem & Obedientiam nostras, ex unâ parte, & prætatum Philippum, Alligatos, & Subditos suos, & omnes qui ad Fidelitatem & Obedientiam suas existunt, ex alterâ, venire voluerint, usque ad Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, ineundâ,

A. D. 1341.

Et super Securitate mutuâ, tàm Alligatorum & Subditorum utriusque partis, quàm aliorum omnium interim venire volentium ad obedientiam unius partis & alterius, Ordinandum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Ordinata fuerint, quácumque Securitate Firmandum,

Ac omnia alia & singula Faciendum & Excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Duces, Marchionem, Comitem, & Dominum, Quatuor, Tres & Duos eorum, Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Maii.

De Vadiis Nobilium Vasconiæ & Hominum ad Arma solvendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 30.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, seu ejus Locum tenenti, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis, Garsias Arnaudi, ut,

Cùm teneamur ei in diversis Pecuniarum Summis pro Vadiis suis, & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum, de tempore quo ipse & & dicti Homines sui in Obsequio nostro in partibus Ducatûs Aquitaniæ steterunt,

A. D. 1341.

Velimus ei de dictis Pecuniarum Summis Solutionem fieri jubere competentem;

Nos,

Hujusmodi Supplicationi in hâc parte favorabiliter annuentes,

Vobis mandamus quòd, Computato cum præfato Garsiâ, vel ejus in hâc parte Attornato, de Vadiis prædictis (si nondum indè Computatum fuerit) de eo,

A. D. 1341. Edw. 3. eo, quod per Compotum hujusmodi factum, vel faciendum sibi deberi inveniri contigerit, eidem Garsiæ, vel ejus Attornato prædicto, Solutionem, vel aliàs competentem Assignationem, super Exitibus Ducatûs prædicti, fieri faciatis indilatè:

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus. A. D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Westm. vicesimo octavo die Maii.

Per Petitionem de Concilio.

Consimiles Litteras Regis habent subscripti sub eâdem datâ; videlicet,

Vitalis Dominus de Castellar.
Petrus del Luc,
Petrus del Fan,
Arnaldus de Puyol, Burgensis de Bonegarde.
Petrus de Mosco.
Arnaldus de Barran.
Bernardus de Paras.
Petrus de Casolis, Burgensis de Bonegarde.
Sanxcius Decocruy, Burgensis de Bonegarde.
Petrus de Sort de Sancta Severo.
Guillielmus filius Stephani Segyn, Burgens. Burdeg. & de Sancto Makar.
Arnaldus Guillielmi de Donacbic, Burgensis de Bonegarde.
Petrus Arnaud de Vile Nove,
Angeius de la Vede.
Banus Homo de Mercer.
Arnaldus Guillielmi de la Barta.
Arnaldus Eymericy.
Reymundus Arnaudi de Gusta.
Laurentius de Vyes.
Vitalis de la Urte.
Bernardus de Clarac.
Amaluynus Conge de Burgh.
Petrus Descober, Burgensis de Bonegarde.
Guillielmus Reymond de Madelham.
Vitalis de Sentut.
Reymundus Guillielmi de Sales.
Bernardus de Arsato.
Johannes de Grayli, Capitaneus de Buch,
Petrus de Porrut, Burgensis de Sancto Severo.
Bernardus de Paras, Burgens. de Sancto Severo.
Reymundus Arnald de Pay, Burgensis de Sancto Severo.
Frater Bernardus de Luc, Prior de Sancto Severo.
Almanynus de Vareys, Dominus de Mountfran.
Geraldus de Tastls, Dominus de Sancta Cruee de Montibus.
Arnaldus de Marsan, Dominus de Canna.
Reymundus, Dominus de la Mote.
Aneslop, Dominus Daurise.
Gerardus Dominus Dardir.
Reymundus, Dominus de Banquyt.
Reymundus Guillielmi deu Seler.
Angerus, Dominus de Doasit.
Reymundus Segyn.
Arnaldus filius Arnaldi de Marsan, Dominus de Canna.
Guillielmus Delga.
Gerardus de Chastelneu, Dominus de Duma.
Willielmus Feriol.
Pontius de Cantamerle.
Pontius de Castellione.
Thomas de la Bret.
Guillielmus Pelet.
Simon Gardonis.

Pro Hominibus Civitatis Aquensis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 28.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Munificentiam illis Favorem & Gratiam impertiri, quos semper in Fidelitate suâ stabiles, & in operibus invenerit, præ cæteris, efficaces.

Pensantes igitur Dilectionem solidam & Constantiam, quas in, dilectis & fidelibus nostris, Majore, Juratis, & Probis hominibus, Civitatis nostræ Aquensis, semper invenimus,

Qui semper in Fidelitate nostrâ & Domûs nostræ Regiæ magnanimiter perstiterunt, Personarum Periculis & Rerum Dispendiis non cedentes, A. D. 1341.

Et proindè volentes ipsos Prærogativâ Favoris & Honoris specialiter communire,

Concessimus eis, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd dictam Civitatem Aquensem, Altam & Bassam Justitiam, Merum & Mixtum Imperium, Dominia, Homagia, & Feoda dictæ Civitatis, vel Jurisdictionem, ad ipsam Civitatem, & Præposituram Aquensem, pertinentem, per Venditionem, Donationem, Permutationem, vel quemvis alium Titulum, extra Manum nostram (nisi futuro Regi, Hæredi Angliæ) non ponemus,

nec

A. D. 1341. Edw. 3. nec in alium, quàm futurum Hæredem Angliæ transferemus, nec infra Jurisdictionem nostræ Præpositurae Aquensis altum Justitiatum alicui concedemus, set ipsam Civitatem, cum toto & integro suo Justiciatu, nobis in specialem Cameram Regiam duximus reservandam. A. D. 1341. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westm. tricesimo die Maii.

Pro Civitate Londoniæ, de Consuetudinibus emendandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 46.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis Major & Aldermanni Civitatis nostræ Londoniæ ut,

Si aliquæ Consuetudines, in dictâ Civitate hactenus optentæ & usitatæ, in aliquâ parte Difficiles seu Defectivæ existant, aut Aliqua, in eadem Civitate de novo emergentia, ubi Remedium hactenus non extitit ordinatum, emendatione indigeant,

Velimus eisdem, Majori & Aldermannis, Licentiam concedere specialem, quòd ipsi Remedium Congruum bonæ Fidei, & Rationi consonum, pro utilitate Rei Publicæ, de Assensu Communitatis dictæ Civitatis, in præmissis apponere possint & ordinare;

Nos,

Ipsorum Supplicationi in hac parte, quatenus Commodum & Utilitatem Subditorum nostrorum concernit, favorabiliter annuentes, A. D. 1341.

Concessimus eisdem, Majori & Aldermannis, quòd ipsi Consuetudines hujusmodi, si Difficiles vel Defectivæ existant, ac Alia, in eadem Civitate emergentia, ubi Remedium priùs appositum non fuerit, corrigere & emendare, ac super eisdem Consuetudinibus & aliis, in dictâ Civitate emergentibus, Remedium Congruum bonæ Fidei, & Rationi Consonum, de Assensu Communitatis prædictæ, apponere possint & ordinare, quotiens & quando eis videbitur expedire;

Dùm tamen Ordinatio hujusmodi Nobis & Populo nostro utilis, ac bonæ Fidei existat congrua, & consona Rationi, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Junii.

Pro dicta Civitate de Rancore remittendo.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 47.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis Major & Communitas Civitatis nostræ Londoniæ, ut nos Animi Rancores & Indignationes,

Si quos erga Communitatem Villæ prædictæ, occasione Transgressionum vel Excessuum, Nobis aut Progenitoribus nostris per Communitatem prædictam factorum, conceperimus,

Eis, de gratiâ nostrâ speciali remittere velimus & pardonare;

Nos,

Ipsorum Majoris & Communitatis Supplicationi, prætextu grati Obsequii, per ipsos nobis hactenus impensi, in hâc parte favorabiliter inclinati,

Remisimus & Pardonavimus eidem Communitati Transgressiones & Excessus hujusmodi (si qui per ipsos facti fuerint) necnon Animi Rancorem & Indignationem, erga eandem Communitatem eâ occasione conceptos; Obligationibus, nobis & Progenitoribus nostris factis (si quæ fuerint) nobis semper salvis. A. D. 1341.

Nolentes quòd prædicta Communitas, occasione præmissorum, de cætero occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Eadem, de Itinere terminando.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis Major & Communitas Civitatis nostræ Londoniæ, ut Iter Justiciariorum, apud Turrim nostram Londoniæ nuper summonitum, & die Lunæ, in secundâ Septimanâ Quadragesimæ, proximò præterito tentum, pro Itinere terminato habeatur, & pro tali de cætero reputetur; A. D. 1341.

Nos,

Ipsorum Majoris & Communitatis Supplicationi, prætextu grati Obsequii, per ipsos nobis hactenus impensi, in hac

A.D. 1341. Edw. 3.

parte favorabiliter inclinati,

Volumus & concedimus quòd Iter prædictum tanquam Terminatum habeatur, & pro tali de cætero reputetur, ut est dictum; & quòd Iter Justiciariorum apud Turrim prædictam, infra spatium Septem Annorum, à prædicto die nunerandorum, nullatenùs teneatur.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Civitate præfata, de non Molestando.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 45.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pridem,

Disponentes ad partes Transmatinas proficisci, & volentes super tutâ Custodiâ Civitatis nostræ Londoniæ, & conservatione Pacis nostræ ibidem, securiùs, quo poterimus, ordinare,

Rogassémus & onerassémus, dilectos nobis, Majorem, Vicecomites, Aldermannos, & Communitatem, Civitatis prædictæ, quòd, nobis extra Regnum nostrum Angliæ agentibus, dictam Civitatem & Pacem nostram ibidem pro viribus custodirent, & quòd in Malefactores, & dictæ Pacis nostræ Perturbatores (si quos in dictâ Civitate, nobis sic agentibus in remotis, inveniri contingeret) Punitionem facerent debitam & festinam,

Iidémque, Major, Vicecomites, Aldermanni, & Comunitas, Custodiam Civitatis, & Conservationem Pacis, & Punitionem prædictas, sic, ad rogatum & mandatum nostrum, in se, suo periculo, suscepissent,

Ac postmodùm iidem, Major & Vicecomites,

Audito quòd quædam Pugna, seu dissentio, inter Pistenatios & Pelliparios Civitatis nostræ prædictæ, in Perturbationem dictæ Pacis, subitò fuerat in dictâ Civitate suscitata,

Ad pacificandam dictam Pugnam seu dissensionem accessissent, & quosdam Malefactores, & Pacis nostræ Perturbatores, ibidem repertos, Attachiassent, prout ipsorum Officio incumbebat,

Ac Thomas Filius Johannis Hamisard, & Johannes le Brewere, ac quidam alii Malefactores, & Pacis nostræ Perturbatores, dictum Attachiamentum fieri minimè permittentes, in dictos, Majorem & Vicecomites, ac alios Ministros Civitatis prædictæ, tunc ibidem, pro conservatione Pacis nostræ, Officii sui debitum exequentes, Insultum fecissent, & Malefactores, per dictos Majorem & Vicecomites Aattachiatos, rescussent,

Dictúsque Thomas, extracto Gladio, in, dilectum nobis, Andream Aubrey, tunc Majorem Civitatis ejusdem, manus injecisset, in ipsum ad prosternendum eum irruens juxta vires,

A.D. 1341.

Et præfatus Johannes Quendam de Servientibus ejusdem Civitatis, tunc dicto Majori & Vicecomitibus Obsequentem, graviter vulnerâsset, in nostri Contemptum & Commotionis dictæ Civitatis periculum manifestum,

Iidémque, Thomas & Johannes, propter hoc statim Capti, & usque ad Aulam Placitorum dictæ Civitatis, vocatum le Gihall, ducti,

Et ibidem coram præfatis, Majore & Vicecomitibus, super prædictis Excessibus allocuti, & ibidem super hiis per proprias Recognitiones suas convicti,

Et eâ de causâ, per consideracionem Majoris, Vicecomitum, Aldermannorum, & Comunitatis prædictorum, in Aulâ prædictâ Morti adjudicati, & in quadam Strata dictæ Civitatis, vocata le Chepe, Decolati fuissent,

Nos,

Considerantes quòd, si tanta Temeritas prædictorum, Thomæ & Johannis, transivisset impunita præbuisset Audaciam aliis Consimilia perpetrandi,

Et sic arbitrantes dictam Punitionem fuisse, pro Conservatione Pacis nostræ, plurimùm oportunam & benè factam,

Ac volentes, consideratione præmissâ, Securitati dictorum, Majoris, Vicecomitum, Aldermannorum, & Comunitatis, nè propter hoc, futuris temporibus, Impeti valeant, providere,

Ea, quæ per Majorem, Vicecomites, Aldermannos, & Comunitatem, prædictos, facta sunt in præmissis (quantum ad nos attinet) Approbamus & Confirmamus,

Nolentes quòd ipsi, vel eorum aliquis, occasione Mortis prædictorum, Thomæ & Johannis, aut Considerationis prædictæ, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Justiciarios, vel Ministros nostros quoscumque, impetiantur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Turrim London. Quarto die Junii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro

A.D. 1341. Edw. 3. A.D. 1341. Edw. 3.

Pro Civitate Baionæ, de Navibus & Galeis transmittendis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 32.

REX, dilectis & fidelibus suis, Arnaldo de Villa, Arnaldo de Burdegalia, Jacobo de Lesbay, Petro Reymundi d'Ardy, Petro de Villa de Porr de Susey, Pelegrino de Villa, Arnaldo de Villar, Petro de Villa, Stephano de la Farga, Bidano de Clayrak, Arnaldo de Prat, & Guillielmo de Francia, Civibus Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

De Oblatione gratâ,

Per Guillielmum Pier de Lesebay, Procuratorem vestrum, nobis factâ, videlicet,

De inveniendo nobis, pro præsenti Guerrâ nostrâ, de Octo ad Decem Naves, Armatas & benè Munitas, ad Sumptus vestros, per Duos Menses, in Subventionem Flotæ, si quam nobis in dictâ Civitate, ad Sumptus ejusdem, nos habere contingat,

Ita quòd, si alii homines dictæ Civitatis pro Navibus suis Succursum vel Vadia de nobis reciperent, quòd vos pro vestris similiter caperetis, A.D. 1341.

Vobis scimus intimè grates bonas;

Specialiter vos rogantes quatinus dictas Naves sic parare velitis, & ad Obsequia nostra transmittere.

Et speramus quòd alii Fideles nostri, dictæ Civitatis, alias Decem Naves, & tot Galeas, juxta Rogatum nostrum, eis indè factum, nobis sunt similiter Transmissuri.

Et volumus quòd Unum Admirallum dictarum Navium (quem volueritis) Deputetis, & Marinarios ibidem habeatis oportunos.

Dat. apud Turrim London. quarto die Junii.

Per ipsum Regem in Parliamento.

Pro Comite Hanoniæ super Restauro Equorum.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 39.

REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Edyngton, Receptori subsidii Nonæ, nobis nuper per Communitatem Regni nostri Angliæ, ac Decimæ Biennalis nobis per Clerum ejusdem Regni, concessarum, citra Trentam, Salutem.

Cùm nuper teneremur, dilecto Fratri & Consanguineo nostro, Comiti Hanoniæ, in Viginti & Quinque Milibus Florenorum de Florentia, pro Restauro Equorum suorum, in Obsequio & Comitiva nostris apud Burenfosse & alibi in Transmarinis partibus perditorum,

Et Nos,

Volentes eidem Comiti indè satisfieri,

Vobis mandaverimus quòd Terrico Domino de Manny, & Magistro Clasio de Dordreich Præposito de Coldebrergh, Nunciis & Attornatis ipsius Comitis, ad Nos in Angliam transmissis, Mille & Quingentas Libras, in subtractionem Viginti & Quinque Milium Florenorum prædictorum, de Exitibus Nonæ prædictæ persolveritis, A.D. 1341.

Nos,

Volentes eidem Comiti, de Residuo eorumdem Viginti & Quinque Milium Florenorum, satisfieri,

Vobis mandamus, quòd prædictis Attornatis ipsius Comitis Mille Marcas, in subtractionem dicti Residui Viginti & Quinque Milium Florenorum prædictorum, de Denariis, de eisdem Nonâ & Decimâ provenientibus, solvatis;

Recipientes à præfatis Attornatis Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Mille Marcarum Testificantes:

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Vadiis & Expensis Hominum ad Arma, de Vasconia, liberandis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Liberat. 15. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro,

Dilecto & fideli nostro, Guillermo Reymundi, Domino de Caumont, Trescentas Libras, in partem solutionis Undecim Milium, Sexcentarum, Quatterviginti, & Decem Librarum, & Septem Solidorum Burdegalensium, in quibus Ei, A.D. 1341.

Dilecto & fideli nostro, Guillielmo Sanns

A. D. 1341. Edw. 3.

Sanns, Domino de Pomers, Quatervigintì Libras, in partem solutionis Sex Milium Quadringentarum, Quatervigintì, & Octo Librarum Burdegalensium, in quibus Ei,

Arnaldo de Podio Alto Tresdecim Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, in partem Solutionis Quatuor Milium, Quadringentarum & Quinquaginta Librarum, & Decem & Septem Solidorum, in quibus Ei,

Johanni Dyeus Militi Sexaginta & Novem Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios, in partem Solutionis Ducentarum, & Duarum Librarum, Octo Solidorum, Unius Denarii, & Unius Oboli, Sterlingorum, in quibus Ei.

Amaneno de Fossato Centum, & quatervigintì, & tresdecim Libras, sex Solidos, & octo Denarios, in partem solutionis Trium milium quadringentarum, & trium Librarum, quatuordecim Solidorum, & Octo Denariorum Burdegalensium, in quibus Ei,

Berengario de Cateloign Sexaginta & octo Libras, undecim Solidos, octo Denarios & unum Obolum, in partem solutionis, Mille, trescentarum, & viginti, & septem Librarum, & duorum Solidorum Burdegalensium, in quibus Ei, præfato Berengario Triginta & unam Libram, octo Solidos, tres Denarios, & unum Obolum, in partem solutionis Trium Milium, quadringentarum, quatervigintì, & quatuordecim Librarum, & quatuor Solidorum Burdegalensium, in quibus Ei,

Vitali de Podeux Militi Viginti & sex Libras, tresdecim Solidos, & quatuor Denarios, in partem solutionis Duorum Milium, sexaginta & quatuor Librarum, quinque Solidorum, & duorum Denariorum Burdegalensium, in quibus Ei,

Fortenario de Lescuno Centum Libras, in partem solutionis Quatuor Milium, quadringentarum, quadraginta & octo Librarum, & quinque Denariorum, in quibus Ei,

Pro Vadiis suis, & Hominum suorum, & Restauro Equorum, perditorum de tempore quo steterunt in Obsequio nostro in Guerrâ Vasconiæ, per Litteras Patentes, & Billas Senescalli & Constabularii Burdegaliæ;

Radulpho de Altâ Villâ Centum & undecim Libras, sex Solidos, & octo Denarios, in partem solutionis Ducentarum quatervigintì, & decem & Novem Librarum, decem & octo Solidorum, & novem Denariorum, in quibus Ei pro Vadiis suis, & Hominum suorum, nobiscum nuper in Guerrâ nostrâ Franciæ commorantium, & Restauro Equorum suorum, ibidem perditorum, per Billam, dilecti Clerici nostri, Willielmi de Cusance, Custodis Garderobæ nostræ,

A. D. 1341. Edw. 3.

Giletto de la Foreste Quatuordecim Libras, in partem solutionis Triginta & duarum Librarum, in quibus Ei,

Suffrido de la Foreste Quatuordecim Libras, in partem Solutionis Ducentorum & quadraginta Regalium Auri, in quibus Ei,

Willielmo Darenton Sex Libras, tresdecim Solidos, & quatuordecim Denarios, in partem solutionis Octo Librarum, in quibus Ei,

Pro Vadiis suis, & Sociorum suorum, nobiscum in obsequio nostro in partibus Transmarinis commorantium, per Billas prædicti Willielmi de Cusance;

Barboni de la Foreste Viginti & Octo Libras, in partem Solutionis Quinquaginta & Quinque Librarum, in quibus Ei,

Amedio, Domino de Aulâ novâ, Quatuordecim Libras, sex Solidos, & octo Denarios, in partem Solutionis Triginta Librarum, & duodecim Solidorum, in quibus Ei, pro Vadiis suis, & Hominum suorum, nobiscum nuper in Guerrâ nostrâ Franciæ commorantium, tenemur,

Adomaro de Beanner Centum Libras, in recompensationem Dampnorum & Jacturarum, quæ sustinuit in Villâ Blaniæ, cum per Inimicos nostros Franciæ de Guerrâ capta fuerat,

Et Petro de Seint Joze Viginti & Octo Libras, in partem Recompensationis hujusmodi Dampnorum & Jacturarum per ipsum sustentorum,

Willielmo Vaker Militi Centum Libras, & Johanni Dardeny Quatuordecim Libras, de eo quod eis a retro est, videlicet, præfato Willielmo de Centum Libris, & dicto Johanni Dardeny de Viginti Marcis Annuis, in quibus sibi tenemur,

Et Johanni de Bekel & Centeno de Gaillard, Procuratoribus Guillielmi Reymundi, Viginti Libras pro Expensis suis, prosequendo Negotia ipsius Guillielmi in Angliâ, de Dono nostro:

Recipientes a singulis Hominibus prædictis Litteras suas Acquietantiæ. Receptionem Summarum, quas ipsis sic solveritis, Testificantes.

Teste Rege apud Turrim London. octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad

A.D. 1341. Edw. 3. | A.D. 1341. Edw. 3.

Ad Regem Castellæ, super Victoria, contra Mauros sub Rege Benemeren, memoratissima, congratulatoria.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 38. dorf.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ & Legionis Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & votivis semper successibus habundare.

Venientes ad præsentiam nostram, Viri Venerabiles & discreti, Magister Didacus Remigii Archidiaconus de Valderis, & Johannes Furcadi de Mendeta Miles, vestræ Sublimitatis Nuncii, nobis primò, per Commissam eis a vobis Credentiam, Concessum vobis pridem divinitùs, super Inimicos Fidei, Triumphum Gloriosum laudabiliter nunciârunt,

Adicientes quòd Reformatio Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum de Franciâ,

Cùm ex Affectione quâ nobis afficimini, tùm propter Habendum nostrum, & aliorum Principum, contra dictos Inimicos Fidei, Assistentiam & Succursum,

Vobis admodùm est votiva, & quòd ad hoc, ut Communis Amicus, interponeretis libentissimè partes vestras, quantum posset fieri cum nostrorum Conservatione Jurium & Honoris,

Et subjunxerunt in Fine, quòd placeret vobis ut inter vestros & nostros Subditos, saltim supra Mare, Unitatis vigeret Amœnitas & Amoris.

Et quidem de eo, quòd Nos, per Nunciationem tantæ Triumphalis Victoriæ, nos recreare tàm amabiliter voluistis, grates vobis referimus quas valemus; gratias exolventes Altissimo, qui sic, ad Publicam Christianorum Lætitiam, & Perpetuos laudis vestræ Titulos, misericorditer vos respexit; & ex eo, quòd in Reformatione Pacis (quam cupitis) esse vultis de conservatione Honoris nostri soliciti, vobis etiam regratiamur ex corde.

Super quo scire velit vestra Regia Celsitudo, quòd tàm propter necessitudinem Sanguinis quâ connectimur, quàm propter Intensum Desiderium, quod habemus, ut simul possemus ad Meritorum nostrorum Cumulum Bellis Dominicis intendere, & Fines Credentium dilatare, condescendere cupimus, quantum commodè poterimus, votis vestris.

Et ideò cùm, in adventu ipsorum Nunciorum, per quosdam Alligatos nostros & alios fuissemus rogati, ut prorogationi cujusdam Treugæ, inter Nos & dictum Adversarium nostrum, usque ad Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, curaremus consentire, dictæ Prorogationi, potissimè consideratione vestri, & ad Supplicationem Nunciorum vestrorum prædictorum, duximus annuendum. A.D. 1341.

Et Conditum est super hoc, quòd, in Festo Sancti Petri (quod dicitur ad Vincula) convenient apud Autoyne, prope Tornacum, Procuratores, seu Mediatores, Pacis ex utraque parte, ad Tractandum super dictâ Pace, per Dei gratiam, reformandâ; quam semper, quantum decuit, quæsivimus, & parati sumus, cùm Eam habere poterimus Rationabilem, acceptare;

Et valdè placeret nobis, & multum, ut speramus, ad Pacem adiceret, si Nuncii vestri illuc, ut Mediatores Amicabiles, accederent.

Purus etiam Sinceritatis Affectus, quem habetis ad fovendum inter vestros & nostros Subditos Dilectionis & Communionis pacificæ Firmamentum, nobis admodùm est acceptus.

Nam novit Deus quòd, inter cætera, corditer appetimus ut fœcundæ Dilectionis integritas, quæ inter Domos nostras Regias viguit ab antiquo, nostris suscipiat temporibus Incrementum; & valdè turbamur quando Dampna & Injuriæ Subditis vestris per nostros Subditos inferuntur, cùm vestros, velut nostros, civiliter & amabiliter tractari velimus.

Undè decens foret & expediens, quòd, de sic inferendis Dampnis & Injuriis, Pœnales & districtæ Inhibitiones fierent dictis Subditis hinc & inde, cum adjectione Præcepti, quòd mutuò communicarent pacificè, & in opportunitatibus se mutuis Auxiliis prævenirent;

Quod libentissimè ex parte nostrâ fieri faciemus, si vobis facere placuerit illud idem; super quo vestram festinam & amabilem nobis mitti petimus responsivam, & invenietis ad hæc, & alia vestra Beneplacita, ex animo nos paratos.

Dat. &c. apud Turrim London. duodecimo die Junii.

A. D. 1341. Edw. 3.

Ad Ducem Austriæ, super Matrimonio contracto; & de Imperatore ad Adversarium declinante.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid.

REX Illustri Alberto, eâdem gratiâ, Duci Austriæ, Tiroliæ, & Karinthiæ, Domino Carniolæ, Marchiæ, ac Portusnaonis, Comiti in Habspurth, necnon Lantgrave Alsatiæ, Dominoque Phirrettarum, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Recepimus Nobilitatis vestræ Literas, per, dilectum & fidelem nostrum & vestrum, Henricum Cetzler Militem, nobis missas, continentes, inter alia, vos velle Terminum Solutionis Conventæ Pecuniæ, pro Maritagio Johannæ Filiæ nostræ carissimæ, Illustri Duci Friderico Fratrueli vestro matrimonialiter copulandæ, ad Quadriennium, vel Triennium, juxta Requisitionem nostram, super hoc vobis factam, benivolè prorogare, ac de Assecuratione Procerum dicti Regni nostri Angliæ contentari, &, quantum in vobis est, ad Complementum dicti Contractûs & Amicitiæ mutuæ intendere sinceriùs & initi.

Et quidem Affectûs exuberantiam, quam ex hoc ad nos & condicti Contractûs Complementum habere vos conspicimus, Gratam habemus plurimùm & acceptam; gerentes in votis ea, quæ sic condicta sint, quatenus commodè poterimus, observare.

Set, cùm super Assecuratione prædictâ, vobis faciendâ, inter Optimates & Nobiles Regni nostri prædicti tractaretur, quidam inceperunt murmurari; dicentes jam in partibus Alemanniæ insperatas fieri NOVITATES, & quòd ILLE PRÆCELLENS, de quo plus confidebamus, qui etiam fuit hujus Negotii præcipuus Mediator, dissolutâ Ligâ nobiscum factâ, contra Nos cum Adversario nostro Franciæ se ligavit, quod tamen adhuc, pensatâ Nobilitate suâ Cæsariâ, verisimiliter credere non valemus.

Et, propter rumores Mutationum hujusmodi, non videbatur eis fore tutum dictam Filiam nostram jam ad partes illas transmittere, & propter pericula, quæ dictæ Mutationes comminantur, timent adhuc se taliter obligare, quousque de præmissis innotuerit Rumor Certus.

Et novit Deus quod Ligam, contractam cum dicto PRÆCELLENTE & Vobiscum, præ cæteris, habere cupimus & tenere, & Promissa per Nos pro viribus observare.

Si tamen (quod absit) a nobis avertatur dicti benivolentia PRÆPOTENTIS, Omnipotentis Gratiâ, de quâ summè confidimus, nos fovebit.

Missionem igitur dictæ Filiæ nostræ, de Peritorum nobis assistentium Consilio, ad tempus duximus differendam; intimè vos rogantes quatinus dilationem Missionis & Securitatis prædictarum adhuc velitis (si placuerit) æquanimiter tolerare; penes dictum PRÆCELLENTEM, prout provida vestra Circumspectio expedire viderit, insistentes nè contra nos declinet in partem adversam; set nos speratis Auxiliis & Favoribus prosequatur; &, ecce! tàm Sibi, quàm Vobis faciemus, juxta Possibilitatem nostram, in omnibus quod debemus.

Dat. &c. apud Turrim London, duodecimo die Junii.

De Thesauro Johannis Ducis Britaniæ defuncti.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Penes Camer.

IN NOMINE DOMINI AMEN.

Anno a Nativitate ejusdem Millesimo, Tricentesimo, Quadragesimo Primo, Mensis Junii Decimâ quintâ die, scilicet die Veneris post Festum Beati Barnabæ Apostoli, statim post Horam Completorii, in Nann. Ecclesiâ decantatam, Indictione Nonâ, Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris ac Domini nostri, Domini Benedicti Duodecimi, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summi Pontificis, Anno Septimo,

PATEAT Universis per hoc præsens Publicum Instrumentum, Quòd in nostrâ Notariorum Publicorum & Testium infrascriptorum præsentiâ personaliter constituti, Nobilis Vir & Potens, Dominus, Johannes Dominus de Darnalo Miles, Virique Venerabiles & Discreti, Domini & Magistri, Philippus de Castro Decanus, & Eudo de Rogeryo Scolasticus Ecclesiæ Nann. ac Guillielmus de Rogeryo Valletus, Executores, ut dicebatur, Testamenti seu Ultimæ Voluntatis, inclitæ Memoriæ, Defuncti Domini

A. D. 1341. Edw. 3. Domini Johannis, nuper Ducis Britaniæ, Comitis Richemondiæ, ac Vicecomitis Lemovicensis, Nomine Executorio quo supra & non alio, ut dicebant, intrantes Revestiarium ipsius Ecclesiæ, & aperierunt quandam Archam Cordatam, Sigilloque, Periti Viri, Domini Johannis Renibandi Presbyteri, Rectoris Ecclesiæ de Albarrez, Diœcese Nann. nuper Argentarii defuncti prædicti dum vivebat, ut dicebatur, sigillatam; in quâ Archâ reperientes Monetas infrascriptas, in Saccis Lineis seu Pochiis repositas, certisque Cedulis superscriptas;

PRIMO, viz. Quindecies Centum & Tresdecim duplicis Auri.

ITEM, Novies Centum & Duo Scuta Auri in eodem Sacco, cum interfinio modico.

ITEM, Ducentum Viginti Pavillones Auri.

ITEM, Septies Viginti Octo Leones Auri.

ITEM, Ducentum Decem & Octo Regales Auri.

ITEM, Quinquaginta Tres Florenos Florentiæ Auri.

ITEM, Tresdecim Coronas Auri, & Duas Agnas Auri in eodem Sacco, cum Interfinio Ligaturarum.

ITEM, Octies Centum Quatringinti Decem Regales Auri.

ITEM, Viginti & Unum Parisiensis Auri in uno Sacco,

Quas quidem Monetas Auri præfatus Argentarius aliàs receperat, ut dicebatur, vice & Nomine Executorum prædictorum, a, Prudenre Viro, Oliverio de Tune Novâ Cive, Nann. Receptore pro dicto Duce, dum vivebat, in certis locis ad Ducatum Britaniæ spectantibus, specialiter deputato; quasque Monetas Auri, sic receptas, dictus Argentarius in quâdam Befaciâ Coriaceâ recludens, intra dictam Archam reposuerat conservandas, donec eas per Executores dicti Testamenti abinde defferri ad alium locum contingeret tutiorem.

INSUPER, in ipsamet Archâ reperientes Monetarum & Pecuniarum summas infrascriptas Cedulis seu ciis superscriptis intitulatas, & in Saccis seu Pochiis repositas, quas per Manum Pagani de Cuscha Valleti, de Receptâ Vicecomitatûs Lemovicensis per ipsum factâ, Nannetis delatas receperat, quas dictus Argentarius in dictâ Archâ reposuerat vice & nomine quibus supra;

PRIMO, videlicet, Ducentum Quatringinti Libras de Limogen.

ITEM, in eâdem Monetâ Ducentum Sexaginta Decem Libras. A. D. 1341. Edw. 3.

ITEM, in illâ Monetâ Ducentum Sexaginta Decem Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Ducentum Sexaginta Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Ducentum Quinquaginta Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Centum Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Centum Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Centum Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Ducentum Quatringinti Libras.

ITEM, in illâ Monetâ Septuaginta Libras.

ITEM, in Duplicibus Tricentum Triginta Libras.

ITEM, in Duplicibus Tricentum Quatringinti Decem Libras.

ITEM, in Duplicibus Quadraginta Tres Libras.

ITEM, in Duplicibus Octies Viginti Libras.

ITEM, in Obolis Albis, quolibet pro Decem Denariis, Quatuor Centum Quater Viginti Decem Libras.

ITEM, in eisdem Obolis Quingentas Quatringinti Libras.

ITEM, in Obolis Albis Burdegallæ Sexaginta Quatuor Libras.

ITEM, in Obolis Albis de Quindecim Denariis quolibet, Quatuor Centum Quatringinti Decem & Octo Libras.

ITEM, in iisdem Obolis Tercentum Septuaginta Quinque Libras.

ITEM, Duodecies Viginti Tresdecim Duplicis Auri, quolibet pro Sexaginta Quinque Solidis valente, Octies Centum Viginti duas Libras, Quinque Solidos.

ITEM, Quadraginta Sex Pavillones, quolibet pro Quinquaginta Solidis valente, Centum & Quindecim Libras.

ITEM, Viginti Septem Regales, quolibet pro Quadraginta Solidis valenre, Quinquaginta quatuor Libras.

ITEM, Unam Ounciam, Quindecim Sterlinquos, cum Dimidio, Auri pro Pretio Viginti septem Librarum.

ITEM, Septem Leones Auri valentes Decem & septem Libras, & Decem Solidos.

ITEM, Pavillones Auri Quadraginta pro Centum Libris.

QUAS omnes & singulas Monetas prædictas ipsi Executores ab illâ Archâ, sic apertâ, extrahi fecerunt & jusserunt, ut abinde ad Thesaurariam Ecclesiæ Nann. tutiùs & securiùs conservandæ defferrentur, & inibi reponerentur.

Quibus actis Decanus prædictus, habens unam Bursam, Sigillo, Religiosi Viri,

A.D. 1341. Edw. 3. Viri, Domini Nicholai, Abbatis Monasterii Sancti Molavii Redonen. (quo Exequtores dicti Testamenti, ut dicitur, utebantur, ut primâ apparebat facie) sigillatam, intra quam Bursam erant Claves Ostiorum seu Portarum dictæ Thesaurariæ repositæ & inclusæ, ipsam Bursam aperuit, & Claves ipsas extraxit ab eâdem.

Post quæ prænominati Exequtores, unà cum, venerabili Viro, Domino Nicholao de Guemenceryo, Thesaurario Ecclesiæ Nann. & nobis, Notariis Publicis, Testibus infrascriptis, ad dictam Thesaurariam accedentes, Ostia seu Portas ejusdem aperuerunt, & intus intraverint, ubi Duas Archas pro dictis Monetis custodiendis præparantur, præfatas Monetas in humeris Portatorum de dicto Revestiorio ad dictam Thesaurariam defferri fecerunt, intra quas Archas, viz. in propinquiori Archa Capituli, majorem partem dictarum Monetarum Auri & Duplicium; Residuum verò Duplicium & Alborum Obolorum in aliâ Archâ reposuerunt, & strictiùs firmaverunt & Clavibus seraverunt, Cordisque stupeis circunquaque cordatis, dictorum Domini de Detnallo Decani, & Guillielmi de Rogeryo Sigillorum Impressionibus signaverunt.

Demum, dictam Thesaurariam exeuntes, interius Ostium ejusdem cum Duabus Clavibus, & exterius similiter cum aliis duabus Clavibus firmantes & serantes, Duas ipsarum Quatuor Clavium sub Sigillo Domini de Darnallo sigillatas penes dictum Decanum dimiserunt: alias verò Claves infra dictam Bursam reposuerunt, sub Sigillis ipsorum Domini de Darnallo Decani & Guillielmi sigillatas, præfato Abbati denuò transmittendas. A.D. 1341. Edw. 3.

De & super quibus omnibus & singulis præmissis petierunt & requisierunt dicti Exequtores, & Oliverius de Tune Novâ, & eorum quilibet, quatenus suâ interest, interesse poterat & debebat, per Nos Notarios sibi confici & fieri unum vel plura Publica Instrumenta, eorundem Petentium Sumptibus & Expensis.

Acta sunt hæc in locis quibus supra successivè prout superiùs exprimitur, Præsentibus, Exequtoribus antedictis, Nicholao Thesaurario, Oliverio de Tune Novâ, Eudone de Bodegat, Roberto de Sancto Pastano, Gaufrido Claventrario, Johanne Strabonis Presbytero, Gregorio Darce, & Henrico le Kervenr, Clericis, & nonnullis aliis ad hoc vocatis Testibus & rogatis.

Et ego Gaufridus Leovensis Diœcesis Clericus, Imperiali auctoritate Publicus, & Curiæ Nannetensis Juratus, Notarius omnibus & singulis præmissis, quæ in mei & sagacis Viri Guillielmi Mabile Clerici, Publici Notarii infrascripti præsentiâ fieri referuntur, præsens pariter cum eodem Notario & prænominatis Testibus intersui, & huic Publico Instrumento, exinde confecto, me subscribens, Signum meum appofui consuetum rogatus sub Anno, Mense, Die, Horâ, Locis, Indictione & Pontificatu prædictis.

Quod Villa de Sancto Severo non ponatur extra Manus Regis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 23.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Munificentiam illis Favorem & Gratiam impertiri, quos semper in Fidelitate suâ stabiles & in operibus invenerit præ cæteris efficaces.

Pensantes igitur Dilectionem solidam & Constantiam, quas in, dilectis & fidelibus nostris, Juratis & Probis Hominibus, ac universitate Villæ de Sancto Severo in Ducatu Aquitaniæ semper invenimus *&c. prout superiore Anno de Dat. 20. Januar. mutatis competenter mutandis.* A.D. 1341.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo sexto die Junii.

Per Petitionem de Concilio in Parliamento.

Ad Flandrenses, de Assensu præbendo Prorogationi Treugæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 38 d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & Probis Hominibus, Villæ de Brugges, Salutem.

Quia jam, inter quosdam Alligatos nostros & Alligatos Adversarii nostri de Franciâ, Tractatum est, &, sub Conditione, si nobis placuerit, Concordatum quòd Treuga, inter nos & dictum Adversarium nostrum pridem capta, usque A.D. 1341.

ad

A.D. 1341. *Edw. 3.* ad Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum prorogetur,

Et quòd interim in Festo Sancti Petri, quod dicitur ad Vincula, apud Auntoigne Tractatus Pacis habeatur,

Nos, ut Progressum nostrum meliùs & potentiùs ordinemus, expedire credimus dictæ Prorogationi consentire;

Placeat igitur (petimus) Dilectioni vestræ dictæ Prorogationi præbere Consensum, & illam (si placuerit) acceptare; & credimus, per Dei gratiam, sic interim agenda nostra dirigere, quòd sequetur Finis placidus, quem optaris. A.D. 1341. *Edw. 3.*

Data apud Turrim London decimo octavo die Junii.

Eodem modo scribitur Capitaneis, Scabinis, Consulibus, & Probis Hominibus, de Gandano.

Item Advocato, Scabinis, Consulibus, & Probis Hominibus, Villæ de Ipre.

Dubitatur de Prorogatione antedicta, & de Arraiatione facienda.

A.D. 1341. *An. 15. E. 3.* *Aleman. 15. E. 3. m. 20.* REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Licet inter quosdam Alligatos nostros, & Alligatos Philippi de Valesio, super facienda Prorogatione Treugæ, inter Nos & prædictum Philippum, usque ad Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, sit Tractatum,

Adhuc tamen Nova certa non habemus, quòd dicta Prorogatio per dictum Philippum sit firmata,

Immò datum est nobis intelligi, quòd idem Philippus parare fecit magnam Flotam Galearum Armatarum, & illas disponit mittere celeriter supra Mare, ut subito destruant nostrum Navigium, quod propter spem dictæ Prorogationis adhuc congregari non fecimus nec armari.

Per quod, nè (quod absit) dictus Philippus per dictum Tractatum simulatum subdolè nos deludat, mandavimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Clynton, Comiti Huntingdoniæ (Capitaneo & Admirato Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales) quòd, omnibus aliis prætermissis, super Salvatione Navium dictæ Flotæ nostræ celeriùs & tutiùs, quo poterit, ordinari, & dictas Naves congregari & armari, ac Homines dictarum partium Maritimarum, quantum potentius poterit, arraiari faciat, ita quòd sint prompti, & parati, ad Repellendum & Destruendum dictas Galeas & Inimicos nostros, si sic hostiliter venerint ad Invadendum & Destruendum Naves & Partes prædictas,

Tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè facias proclamari, quòd omnes & singuli, de eâdem Ballivâ tuâ Defensabiles, & ad Arma Potentes, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, Armis competentibus, videlicet, quilibet eorum juxta statum suum, muniantur & arraientur, ita quòd prompti sint, & parati, cùm per nos, vel per prædictum Capitaneum, seu Deputandos ab eo, præmuniti fuerint, ad proficiscendum contra dictos Hostes nostros, ad eos, ac Galeas, & Naves suas, destruendum & expugnandum, si prædictum Regnum nostrum vel Costeras Maritimas ejusdem invadere voluerint, ut est dictum. A.D. 1341.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo primo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Suth.
Vicecomiti Sussex.
Vicecomiti Wiltes.
Vicecomiti Somers.
Vicecomiti Dors.
Vicecomiti Devon.
Vicecomiti Cornubiæ.

ET mandatum est Vicecomitibus subscriptis, videlicet, Essex. Notff. Suff. Lincoln. Eborum, Northumbr. de intendendo Roberto de Morle, Admirallo Flotæ Navium, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, in formâ prædictâ, mutatis mutandis.

A. D. 1341. Edw. 3. A. D. 1341. Edw. 3.

Litera Imperatoria, super Alligantiis cum Rege Franciæ, & de Vicariatu Revocando.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Otho D. 11. infra Bibl. Cot.

LUdovicus, Dei gratiâ, Romanorum Imperator semper Augustus, Præclaro Edwardo, Regi Angliæ, Fratri suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Licet innumera grandiáque Negotia nostris incumbant humeris, & circa illa multipliciter & assiduè distrahamur, tamen cùm Discordia inter Te & præclarum Philippum de Valois, Regem Franciæ, Affinem nostrum prædilectum, ex qua Tibi & tuo Regno quamplurima Personarum & Rerum Dispendia, ipsâ non sedatâ, in futurum poterunt evenire, se nostris repræsentat Obtutibus, mentem nostram specialiùs angit, & excitat ut ad tollendam illam studium & operam nostræ sollicitudinis apponamus.

Propter quod, scire te volumus quòd præfatus Philippus dedit Nobis, ad Requisitionem nostram, suis Literis Potestatem Tractandi, inter Te & Ipsum, Concordiam super Discordiis inter vos suscitatis.

Quam etiam Tibi, & tuo Regno, pensatis diligenter omnibus Conditionibus tuis, & Obligatorum tuorum, multipliciter expedire credentes, Amicitiæ tuæ persuademus, Téque cum diligentiâ exhortamur, ut ad Hoc tuum præbeas Assensum, Quo Te & Ipsum revocare possimus ad Concordiam, & inter Vos veræ Pacis Fœdera ordinare, ad Quæ libenti animo vacare volumus, & impendere operosâ Prosecutione Labores.

Ad Quæ, si Consiliis nostris consentire & adquiescere volueris, ut speramus, placeat Tibi tuis Literis Nobis dare Potestatem præmissam Tractandi Concordiam, & ad Annum vel Biennium Treugas ordinandi. A. D. 1341.

Nec Te moveat Amicitia, inter Nos & præclarum Philippum Regem Franciæ prædictum inita & contracta;

Nam, ex quo Tu Treugas & certos Terminos Tractandi Concordiam inter Te & prædictum Philippum accepisti sine nostro scitu, voluntate, & assensu, de Consilio nostrorum Principum, qui Ligas, Pacta, & Uniones nostras noverint (Quibus visum fuerat quòd Hoc, salvo Honore nostro, facere possimus) Concordiam & Amicitiam cum dicto Rege Franciæ contraximus, & Unionem inivimus.

VICARIATUM, per Nos Vobis commissum, ex Causis Revocavimus prænotatis.

Pro firmo sciturus quòd in Tractatibus nostris sic Tibi fraternè providimus, quòd (si Consiliis nostris consentire volueris) Causa tua ad finem bonum, mediante nostro auxilio, perducetur.

Super quibus, tuam Amicitiam de Intentione nostrâ pleniùs duximus informandam, Religiosum Virum Fratrem Eberardum Lectorem Ordinis Heremitarum Sancti Augustini, specialem Curiæ nostræ Capellanum, tuæ Fraternitati transmisimus; Quem petimus, super præmissis, celeriter expeditum remitti.

Dat. Franchinfordiæ 25 Mensis Junii anno Regni nostri 26. Imperii verò 14.

Pro Comite de Murrief ad partes Scotiæ divertente.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 9.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm Johannes Randolf, Comes de Murreif, nuper de Guerrâ captus, & infra Regnum nostrum Angliæ sub Carcerali Custodiâ detentus, & jam à Custodiâ prædictâ sub certâ formâ dimissus, cum Duodecim Hominibus Equitibus, ad partes Scotiæ in proximo se divertat, ibidem per tempus aliquod moraturus,

Et infra Quindenam Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuram, cum numero hominum prædictorum, in Angliam, ad Reintrandum Corpus suum in Prisonam, rediturum, A. D. 1341.

Suscepimus ipsum Comitem, ac dictos Duodecim Homines Equites, eundo ad dictas partes Scotiæ, ibidem morando, & exindè, citra dictam Quindenam, in Angliam, necnon ipsos Duodecim Homines Equites, post Reintrationem Corporis prædicti Comitis in Prisonam prædictam, in Scotiâ redeundo,

A.D. 1341. Edw. 3. do, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus &c. *prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Quindenam prædictam duraturas. A.D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Langele primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Monte Calvi, de Indempnitate.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem,

Sciatis quòd,

Cùm, dilecti & fideles nostri, Bernardus Ezii Dominus de Lebreto, Hugo de Geneve Dominus de Varrai & de Anthon, Locum nostrum tenentes in Ducatu nostro Aquitaniæ, & Oliverus de Ingham Senescallus noster Vasconiæ, a Petro de Ronynham Domino de Monte Calvi, ad Pacem nostram veniente, Homagium nostro nomine ceperint,

Et sibi promiserint quòd nos Pacem, seu Treugam, cum Hostibus nostris Franciæ non inienius, nec faciemus, nisi idem Petrus, Sequaces, & Socii sui, in eadem comprehendantur, & de Securitate eorum quòd non Banniantur, aut Exulent, aut Castra sua Diruantur, expressè, prout per Litteras Patentes, ipsorum Locum nostrum tenentium, & Senescalli, indè confectas, pleniùs poterit apparere, A.D. 1341.

Nos, ea, quæ per prædictos, Locum nostrum tenentes, & Senescallum in hac parte facta sunt, acceptantes, ea, quatenus ad nos attinet, confirmamus, prout Litteræ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Langele primo die Julii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Civitate Burdegaliæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 19.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti & fideles nostri, Major, Jurati, & tota Communitas, Civitatis nostræ Burdegaliæ, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, ut omne Jus, quod ad nos pertinet, seu pertinere poterit, occasione Vadiorum, Contentionum, Vulnerum, & Verberationum, infra Civitatem prædictam & Districtum ejusdem commissorum, vel exnunc committendorum, eis dare & concedere velimus gratiosè,

Nos,

Ad grata & utilia Obsequia, nobis per prædictos, Majorem, Juratos, & Communitatem, Civitatis prædictæ, non sine Laboribus indefessis, & Sumptibus onerosis, multipliciter impensa, considerationem condignam habentes,

Ac volentes, eo prætextu, eorum Supplicationi in hac parte favorabiliter inclinare, A.D. 1341.

Volumus & concedimus quòd iidem, Major, Jurati, & Comunitas, habeant & percipiant per Se, & Suos, omne illud, quod ad nos pertinet, seu pertinere poterit, occasione hujusmodi Vadiorum, Contentionum, Vulnerum, & & Verberationem, infra Civitatem prædictam, & Districtum ejusdem, commissorum, vel exnunc committendorum, à die confectionis præsentium, usque ad finem Sex Annorum, proximò sequentium, plenariè complętorum.

In cujus &c. per prædictos Sex Annos duraturas.

Teste Rege apud Langele tertio die Julii.

Per Concilium in Parliamento.

De Villa de Burgo extra manum Regis non ponenda.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 18.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Magestatem illis Favorem & Gratiam impertiri, quos Benemeritos noverit, & regiis Obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, Majorem, Juratos, & cæteros Habitatores Villæ de Burgo super Mare, in Ducatu nostro Aquitaniæ, qui erga Nos, & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt A.D. 1341.

A. D. 1341. Edw. 3. gesserunt, temporibus retroactis, Regiis attolli Favoribus,

Concessimus eis pro nobis & Hæredibus nostris *&c. prout supra in consimilibus, mutatis competenter mutandis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Langele quinto die Julii.

Per Concilium in Parliamento.

A. D. 1341. Edw. 3.

Ad Literas Imperatoris (dat. 25. Junii) Responsio Regis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 34. d. Serenissimo Principi, Domino Lodowico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis semper Successibus gratulari.

Serenitatis vestræ Literas reverenter recepimus, inter alia, continentes,

Quòd Præclarus Philippus de Valesio, ad Tractandum inter Nos & Ipsum Concordiam, dedit vobis, ad requisitionem vestram, suis Literis Potestatem:

Et (si placeret nobis Potestatem hujusmodi vobis dare) libenti vacaretis animo ad dictam Concordiam reformandum:

Et quòd Amicitia inter vos & præfatum Philippum inita, minimè nos moveret: nam ex quo, sine Scitu & Assensu vestro, Treugas ac Terminos ad tractandum de Pace inter Nos & dictum Philippum accepimus, dictam Amicitiam cum eo de Consilio Principum vestrorum (quibus visum fuit quòd hoc, salvo Honore vestro, possetis facere) contraxistis:

Vicariatum, per vos nobis concessum, propter hoc Revocantes:

Et quidem Zelum, quem habetis ad faciendum dictam Concordiam, plurimum commendamus; volentes vestræ patere notitiæ quòd nos Pacem rationabilem habere cum dicto Philippo semper optavimus, & optamus; Quam, in quantum decuit, sumus cum instantiâ profecuti:

Et, re verâ, votivum nobis foret admodùm & acceptum, si posset fieri per tanti Mediatoris instantiam Pax optata; set quia scimus Jus nostrum in Regno Franciæ satis Clarum, illud, Arbitrio dubio, non proponimus ducere Alicui per Literas nostras committendum.

Verùm, dùm attentâ Meditatione pensamus qualiter vestra Consideratio circumspecta, videns patentem nostram Justitiam, & dicti Philippi Duritiam obstinatam & injuriam, nobiscum contra dictum Philippum, vestri gratiâ, Ligam fecit, velut in specialem Adoptionis Filium, de dilectionis exuberantiâ, nos admittens, ut cum pace vestra loquamur, mirari non sufficimus quòd præpotens vestra Sublimitas, quæ ad laudem Bonorum, & vindictam Malorum, est diviniùs Instituta, contra Nos dicto Philippo, Injuriatori nostro notorio, se ligavit.

Et id (quod dicitur) Nos, sine Scitu & Assensu vestro, cum præfato Philippo Treugas, & Tractatum Pacis, inivisse, non debuit, consideratis Facti Circumstantiis, rationabiliter vos movisse; quia, dùm obsidebamus Civitatem Tornacensem, oportuit Nos eorum sequi Consilia, qui nobis Comitivam & Auxilium tunc fecerunt, & iminens subita Necessitas ac locorum distantia vestram super hoc consulere Celsitudinem minimè permiserunt; immò nobis aliàs (si recolitis) concessistis quòd, cùm Opportunitas arrideret, tractare possemus de Pace vobis inconsultis; ita tamen quòd, sine Consensu vestro, Pacem Finalem cum dicto Philippo nullatenus faceremus; quam nunquam facere proposueramus, priusquam vestrum super hoc habuissemus providum Consilium & Assensum.

Set semper in votis gessimus vobis in omnibus facere quod debuimus juxta vires; sperantes quòd Paternæ vestræ plenitudo Benivolentiæ nos ad tempus benigniùs supportasset.

Videtur etiam aliquibus, quòd Revocatio dicti Vicariatus facta fuerat prematurè; cùm, juxta Sponsionem, super hoc per Imperiales Apices nobis factam, non debuisset fieri quousque Regnum Franciæ, vel Majorem partem ejusdem, pacificè fuissemus adepti.

Præmissa (quæsumus) velit innata vobis Nobilitas debitè ponderare, & ulterius facere quod debebit; quia, per Dei gratiam, vobis & vestris semper, juxta mensuram Impensæ vestræ, gratam faciemus pro viribus Recompensam.

Celsitudini vestræ donet Altissimus votivæ felicitatis augmenta.

Dat. apud Westm. decimo quarto die Julii.

De

De Conventionibus cum Domino de Lebretó.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 17.

REX, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, & qui pro tempore erunt, ac aliis Officialibus & Ministris nostris, in Ducatu nostro Aquitaniæ constitutis, Salutem.

Ex parte, nobilis & dilecti & fidelis nostri, Bernardi Exii Domini de Lebreto, nobis est supplicatum, ut,

Cùm nos nuper Conventiones & Concordiam,

Inter vos (præfate Senescalle, qui nunc estis) nostro nomine ex parte unâ, &, Nobilem Mulierem, Matham de le Bret, Dominam de Montinhac & de Gensac, ex alterâ, initas & factas, videlicet,

Quòd dicta Matha cederet & concederet nobis totum Jus & omnem Actionem, quæ habuit vel habere posset ad Locum, Castellaniam, & Præpositutam de Brigerac, cum pertinentiis, ac in eis, & in omnibus locis aliis, quæ fuerunt Domini de Brigerak, in Diœcese Tartasiensi, Habenda Nobis & Hæredibus nostris imperpetuùm,

Et quòd dicta Domina daret & concederet nobis Castrum & Villam de Montinhac, cum pertinentiis, Habenda & Tenenda Nobis, & Hæredibus nostris, imperpetuùm,

Dictáque Domina, durante Guerrâ Vasconiæ, concederet & liberaret Nobis, & Hæredibus nostris, & Senescallo nostro, vel Hæredum nostrorum, Vasconiæ, qui pro tempore foret, Custodiam Castrorum & Locorum de Gensac, de Montmyr, ac Castrorum de Mauron & de Moncut, ita quòd dicta Domina & Hæredes sui liberè recipere valerent Firmas & Redditus Castrorum & locorum prædictorum,

Et vos (præfate Senescalle noster, qui nunc estis) in Recompensationem Castrorum & Locorum prædictorum, nomine nostro promiseritis dictæ Mathæ Castrum, Locum, Præpositnram, & Castellaniam de Mountandre, ac Bladagium quod habuimus in Villa & Castellania de Blaia, unà cum Terrâ quam nuper Domina de Blaya de nobis ibidem tenuit, ac etiam cum Manerio de Condaco, & Præpositura de Born, Meynusan, Erbefaveira, & de Brasenc, cum pertinentiis, Habenda dictæ Mathæ, & Hæredibus suis, de nobis, & Hæredibus nostris, imperpetuùm, salvis nobis Homagiis, Fidelitatibus, Resortis, & aliis Deveriis, nobis in aliis similibus locis dicti Ducatûs debitis, prout hæc & alia in quadam Indenturâ, inter vos (præfate Senescalle, qui nunc estis) & prædictam Matham indè factâ, pleniùs dicebatur contineri,

A. D. 1341.

Acceptaverimus, &, quatinus ad nos attinuit, approbaverimus, & per Litteras nostras Patentes confirmaverimus, prout in Litteris nostris prædictis vidimus pleniùs contineri,

Vósque (præfate Senescalle noster, qui nunc estis) prætextu Conventionum, Concordiæ, & Confirmationis, prædictarum, dicta, Manerium de Condac, ac Præposituram de Born, Meynusan, Erbesaverie, & de Brasenc, cum pertinentiis,

Et, in Recompensationem prædictorum, Castri, Loci, Præpositurae, & Castellaniæ de Mountandre, ac Bladagii de Blaya, & Terræ quam Domina de Blaya tenuit dùm vivebat, per quosdam Inimicos nostros de Francia jam occupatorum, quominus, juxta formam Conventionis & Concordiæ hujusmodi præfato Bernardo tradi & liberari possent, Loca, Ballivas, & Terras de Pontosio, Aureæ Vallis, de Gossa, & de Senhas, ad nos pertinentia, præfato Bernardo, tanquam Hæredi Universali præfatæ Mathæ, Tenenda per ipsum, & ejus Hæredes & Successores imperpetuùm, quousque Possessionem pacificam dictorum, Castri, Loci, & Præpositurae, & Castellaniæ de Mountandre, ac Bladagii & Terræ, sic occupatorum, fuerit assecutus, per Litteras sub Sigillo nostro, quo utimur in Ducato prædicto, tradi & liberari mandaveritis,

Velimus Assignationem, Traditionem, & Liberationem, & alia prædicta, eidem Bernardo sic factas, per Litteras nostras acceptare & confirmare:

Nos,

Intellectis Commodo & Incommodo quæ ex præmissis nobis deveniant, & evenire ac contingere possunt, & Commodi & Incommodi certitudine habitâ,

Attendentes grata & utilia Obsequia per præfatum Bernardum nobis hactenus multipliciter impensa, ac laudabilem gestum suum in præsenti Guerrâ nostrâ erga Nos & Gentes nostras partium illarum ostensum, intimè pensantes,

Volentésque, præmissorum consideratione, ipsius Supplicationi eo favorabiliùs annuere in hac parte, quo ipsum ad defensionem Jurium nostrorum promptum se reddere conspicimus & paratum,

A. D. 1341. Edw. 3.

Assignationem, Traditionem, & Liberationem,

Per vos (præfate Senescalle noster, qui nunc estis) prædicto Bernardo de præmissis, & eorum pertinentiis, & prout idem Bernardus per se, & alios suos Officiales, ea tenet & possidet, factas,

Firmas & gratas habentes,

Ex certâ scientiâ, & deliberatione nostri Concilii, Gratiâque speciali, tenore præsentium, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus, sicut Litteræ prædictæ testantur;

Supplentes, de plenitudine Potestatis, quatenùs ad nos attinet, & de Jure possumus, omnem Defectum (si quis in Formâ vel Materiâ adesset) Assignationis, Liberationis, & Traditionis, prædictarum;

Vobis, & cuilibet vestrûm, Mandantes quatinus ipsum Bernardum in Corporalem Possessionem Terrarum & Locorum prædictorum, cum eorum Juribus, Jurisdictionibus, Resortis, & Homagiis, meris & mixtis Imperiis, ac aliis pertinentiis universis, prout ad nos spectabant (si nondum Inductus fuerit) inducatis,

Et ipsum, sic Inductum, manuteneatis & defendatis juxta formam Conventionis, Concordiæ, & Confirmationis, prædictarum:

A. D. 1341. Edw. 3.

Mandantes omnibus nostris Subditis & Vassallis Terræ prædictæ, quòd eidem Bernardo, pro prædictis Liberatione & Traditione, ut eidem Domino de Lebreto, & suis Hæredibus & Successoribus, præstent deinceps & faciant Homagia & Fidelitatis Juramenta, & alia Jura & Deveria, nobis fieri debita & consueta:

Quæ concedimus, & firmitatem optinere volumus, non obstantibus quibuscúmque Donationibus, Assignationibus, Alienationibus, seu Ypothecis, Cuicumque alteri factis de Terrâ prædictâ, vel parte ejusdem; & non obstante quòd dicta Loca & Castra de Brigerac & de Montinhac Senescalciæ Petragorii, & de Pinolus & de Ventenaco Senescalcia Tartasiæ, per Nos, vel Subditos nostros, set potiùs per quosdam Valitores Inimicorum nostrorum de Franciâ, teneantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London, decimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem & totum Concilium in Parliamento.

De Commissariis ad Tractandum cum Philippo de Valesio, de Pace vel de Treugis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 13.

REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Willielmi de Clynton Comitis Huntyngdoniæ,
Bernardi Domini de le Breto,
Bartholomæi de Burghersh,
Magistri Johannis de Offord Archidiaconi Eliensis,
Et Nicholini de Flisco,

Plenam fiduciam optinentes,

Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Comitem unum esse volumus) Procuratores, seu Commissarios, nostros constituimus speciales,

Ad Tractandum & Concordandum, Pacificandum, Componendum, & Transigendum, pro Nobis, & nostro nomine, cum illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, tàm super Regno & Coronâ Franciæ, quàm super quibuscúmque aliis Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt,

A. D. 1341.

Ac etiam super omnibus Dampnis & Injuriis, hinc indè, in Terrâ & in Mari, factis & illatis,

Ac super quarumcúmque Guerrarum & Dissensionum Commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, Pacificandis amicabiliter, & finaliter Decidendis,

Ac Pacem Plenam & Perpetuam inter Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, & dictum Philippum, pro se & Hæredibus suis, Ineundum,

Ac Treugas, & Guerræ Cessationem, seu Sufferentiam, Concedendum,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum,

Necnon Securitatem, quæ nobis super hiis fieri debeat, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa

A.D. 1341. Edw. 3. circa ea necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos pro nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Comitem, Bernardum, Bartholomæum, Johannem, & Nicholaum, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Comitem unum esse volumus) Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A.D. 1341. Edw. 3.

In cujus, &c.

Dat. apud Turrim London. decimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem.

De aliis Procuratoribus ad præmissa tractanda substitutis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* pro nobis & nostro nomine *& tunc sic*,

De Consilio & Avisamento, illustrium,

Johannis, Brabantiæ,
Et Reynoldiæ, Gelriæ, Ducum,
Gulielmi Marchionis Juliacensis,
Gulielmi Comitis Hanoniæ,
Johannis de Hanonia, Domini de Bello Monte, A.D. 1341.

Et aliorum Confœderatorum & Fidelium nostrorum de Flandriâ, cum illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Tractatis per præfatos Commissarios Regi Renunciandis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX eisdem Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Clynton Comitis Huntyngdoniæ *&c. ut supra usque ibi* pro nobis & nostro nomine *& tunc sic*, cum Illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Controversiis, Demandis & Debatis, Pacificandis amicabiliter, & finaliter Decidendis,

Necnon super Pace perpetuâ, inter Nos & dictum Philippum ineundâ, ac Treugis, seu Guerræ Sufferentiâ, Concedendis, A.D. 1341.

Et ad Renunciandum, Intimandum, & Referendum nobis ea, quæ sic Tractata fuerint in hac parte, ut sic Tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Portu apud Bastidam de Hastyngs habendo.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 15. REX Senescallo suo Vasconiæ qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Ex parte Juratorum & Communitatis Bastidæ nostræ de Hastyngs, nobis extitit supplicatum ut,

Cùm Ipsi, in Obsequiis nostris, in Guerris, in Ducatu prædicto exortis, hactenus fideliter præstiterunt Labores magnos, & Dampna gravia eâ occasione sustinendo, ac Se & Sua, pro Jurium nostrorum & Honoris conservatione, multipliciter exponendo,

Velimus eis, de gratiâ nostrâ speciali, concedere quòd Applicatio Navium, sive Portus, de Civitate nostrâ Baionæ, vel alibi, per aquam versus partes illas venientium,

Qui apud Villam de Sorde (cujus Habitatores contra nos de Guerrâ nuper insurrexerunt, & dictam Villam de Sorde Inimicis nostris reddiderunt, qui eam contra nos adhuc detinent occupatam) retroactis temporibus esse consuevit, apud dictam Bastidam de Hastyngs de cætero fiat & habeatur; A.D. 1341.

Nos,

Pro Melioratione dictæ Bastidæ, quæ in Fronterâ Navarræ, & quorumdam Inimicorum nostrorum partium illarum, est situata, necnon pro bono & laudabili Servitio, quod præfati Jurati & Communitas nobis hactenus multipliciter impenderunt, & indies impendere non desistunt, volentes ipsorum Supplicationi in hac parte favorabiliter inclinare,

Concessimus eis quòd Applicatio Navium de dictâ Civitate, vel alibi, per aquam versus partes illas venientium, sive

A. D. 1341. Edw. 3. sive Portus apud dictam Bastidam de Hastyngs, de cætero fiat & habeatur, quamdiu nostræ placuerit voluntati;

Et ideò vobis mandamus quòd Applicationem Navium hujusmodi, sive Portum, apud dictam Bastidam de Hastyngs, de cætero fieri & habere faciatis in formâ prædictâ.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quinto die Julii.

Per Concilium in Parliamento.

Pro Comite de Murref a partibus Scotiæ redituro.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 34.

REX Universis & singulis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm Johannes Randolf Comes de Murref, nuper de Guerrâ captus, & infra Regnum nostrum Angliæ sub Carcerali Custodiâ detentus, & jam a Custodiâ prædictâ sub certâ formâ dimissus, & Willielmus de Lemyngston Miles, cum Decem Hominibus Equitibus, a partibus Scotiæ in Angliam, ad Reintrandum Corpus prædicti Comitis in Prisonam, a quâ sic dimissus extitit, citra Quindenam Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum sint venturi,

Suscepimus ipsum Comitem, Willielmum, & Decem Homines Equites veniendo infra Regnum nostrum prædictum *&c. prout similibus Literis, mutatis mutandis.*

In cujus &c. usque ad Quindenam prædictam duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem ad instantiam Comitis Sarum.

De Arcubus & Sagittis providendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 21.

REX Vicecomiti Glouceſtriæ, Salutem.

Quia, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, propter Passagium nostrum, quod versus partes illas in Manu forti arripiemus in proximo, Deo Duce, Arcus & Sagittas in Magno Numero oportet necessariò nos habere,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd Mille Arcus (quorum Ducenti & Quinquaginta Depicti, & reliqui Albi existant) necnon Trescentas Garbas Sagittarum, tàm infra Libertatem Villæ Bristolliæ, & alias Libertates, quàm alibi in Ballivâ tuâ, ubi celeriùs & commodiùs fieri poterit, emi & provideri,

Ac pro quolibet Arcu Albo Duodecim Denarios,

Et quolibet Arcu depicto Decem & Octo Denarios,

Ac pro quâlibet Garbâ dictarum Sagittarum Duodecim Denarios,

De Exitibus Ballivæ tuæ, omni dilatione postpositâ, & excusatione cessante, solvi,

Et dictos Arcus & Sagittas usque Turrim nostram Londoniæ sine dilatione deferri facias;

Et hoc, sub Incumbenti Periculo, nullatenus omittas.

Volumus enim Custus, quos in hac parte apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, prout justum fuerit, allocari.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De capiendo in Manum Regis Possessiones adhærentium Inimicis in Ducatu Aquitaniæ.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 12.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Hugoni de Gebennis, Domino de Vaire & de Hauton, & Olivero de Ingham Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd quamplures viri Ecclesiastici, tàm Seculares, quàm Regulares, qui infra Ducatum nostrum Aquitaniæ Beneficia, Terras, Possessiones & Redditus optinere noscuntur, & Fructus & Proficua dictorum Beneficiorum, Terrarum, Possessionum,

A. D. 1341. Ann. 15. Edw. 3. fionum, & Reddituum percipiunt & asportant, Adhærentes sunt Inimicis nostris de Franciâ, & nobis pro viribus adversantes,

Nos,

Habitâ super hoc cum Peritis deliberatione pleniori, quibus videtur quòd Talia non sunt aliqualiter toleranda, quinimmo Tales persequi convenit velut Hostes,

Vobis mandamus quòd omnia Beneficia, Terras, Possessiones, Redditus, Bona, & Catalla, quarumcumque Personarum Ecclesiasticarum, sic Inimicis nostris Franciæ contra nos adhærentium, infra dictum Ducatum nostrum existentia, capi & seisiri faciatis in Manum nostram; ita quòd de ipsis, ac Proficuis, & Exitibus eorumdem, nobis respondeatur, quousque aliud a nobis inde habueritis in mandatis.

Et quia, dictus Clericus noster, Magister Bertrandus Ferandi, Beneficium suum, quod habuit infra Potestatem Gallicorum, propter impensum nobis Obsequium perdidit (de quo graviter conturbamur) volumus, & vobis mandamus, quod eidem Bertrando de Bonis, Terris, & Beneficiis dictarum Personarum Ecclesiasticarum, nostris Æmulis sic adhærentium, ad valentiam dicti Beneficii, & Bonorum ipsius Bertrandi, sic per Gallicos occupatorum, Assignationem competentem habere faciatis.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super Deliberatione Comitis Suffolkiæ.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 19.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm nos,

Considerantes magnum Locum, quem, dilectus & fidelis noster, Robertus de Ufford Comes Suffolciæ, si a Prisonâ, quâ in partibus Transmarinis detentus exstitit, Deliberatus fuisset, nobis in nostris agendis tenere poterit,

Ac volentes, eo prætextu, Deliberationem ejusdem Comitis (ad quam, sine magnæ Pecuniæ summæ Subventione, attingere non potest) in quantum poterimus maturare, & sibi eo specialiùs subvenire in hac parte,

Concesserimus & assignaverimus eidem Comiti Quingentas Libras de Denariis, exeuntibus tàm de Finibus & Amerciamentis, quàm de Exitibus, Forisfactis, coram, Dilectis & Fidelibus nostris, Nicholao de Cantilupo, & Sociis suis Justiciariis, ad diversa Oppressiones, Extortiones, Dampna, Gravamina, & Excessus, Nobis & Populo nostro per Ministros nostros & alios illata, in Comitatu Lincolniæ, audiendum & terminandum assignatis, factis & adjudicatis, percipiendas per Manus Vicecomitis Comitatûs prædicti, in partem solutionis illarum Pecuniæ Summarum, in quibus eidem Comiti, pro Vadiis suis, de tempore quo stetit in Obsequio nostro, in partibus Transmarinis, per Billas de Garderobâ nostrâ tenemur, in Auxilium Deliberationis suæ prædictæ, A. D. 1341.

Vobis mandamus quòd eidem Comiti, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Quingentas Libras de Denariis, de dictis Finibus, Amerciamentis, & Exitibus, Provenientibus (quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus) solvi faciatis; Assignationibus super eisdem Finibus, Amerciamentis, & Exitibus, aliis, & etiam pro Victualibus nostris prius factis, semper salvis.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure vicesimo quinto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Deliberatione prætacta.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid.

REX dilecto sibi in Christo Abbati beatæ Mariæ Eborum, Collectori Decimæ Biennalis, nobis nuper per Clerum Eborum Diocœsis concessæ, in Diœcese Eborum, Salutem.

Considerantes magnum Locum, quem, *&c. ut supra usque ibi* subvenire in hac parte *& tunc sic,*

Concessimus & assignavimus eidem Comiti Mille Libras, percipiendas de Decimâ prædictâ, in partem Solutionis illarum Pecuniæ Summarum, in quibus eidem Comiti, pro Vadiis suis, de tempore quo stetit in Obsequio nostro, in partibus Transmarinis, per Billas de Garderobâ nostrâ tenemur, in Auxilium Deliberationis suæ prædictæ, A. D. 1341.

A. D. 1341. Edv. 3. Vobis mandamus quòd eidem Comiti, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Mille Libras de Denariis, de Decimâ prædictâ provenientibus, in Custodiâ vestrâ existentibus (quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus) solvatis;

Mandato nostro de dictis Denariis, de Decimâ prædictâ provenientibus, dilecto Clerico nostro, Johanni de Ellirker (quem nuper ad eosdem Denarios, de Decimâ prædictâ provenientes, recipiendum per Literas nostras Patentes assignavimus) aut quocumque alio Mandato nostro, vobis de Denariis illis alibi liberandis directo, seu quacumque Assignatione, alicui alteri super eadem Decima factâ, non obstante;

Recipientes a præfato Comite, vel A. D. 1341. Edv. 3. dicto suo Attornato, Billas prædictas, & etiam Litteras suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Mille Librarum Testificantes.

Et, si Billæ prædictæ majorem summam contineant, tunc easdem Billas de summâ prædictâ indorsari, & sibi liberari faciatis;

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo sexto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Regem Castellæ, de Damnis resarciendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 21. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Regi Castellæ & Legionis, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Ex dolendâ Conquestione, Fidelium nostrorum, Willielmi Jue, Stephani Yok, & Willielmi atte Welle, Villæ nostræ de Sandwico, accepimus quòd,

Cùm ipsi, sub fiducia Treugæ, inter Nos & Gallicos pridem captæ, misissent, causâ negotiandi, quandam Navem suam, vocatam la Cogge Johan, supra Mare,

Et, cùm dicta Navis, redeundo versus Portum dictæ Villæ, Vinis & aliis Mercibus onerata, juxta Insolam de Us ancorâsset, Venti Prosperi Gratiam expectando,

Supervenerunt quidam Subditi vestri in quadam Navi, vocatâ la Rose Noef, de Castro de Ispannia, cujus Johannes Martin Magister tunc erat, die Dominico, proximo post Festum Sancti Martini, ultimò præteritum, & irruerunt hostiliter in dictam Navem, & ipsam Na- A. D. 1341. vem, cum omnibus Bonis, existentibus in eadem, ad valentiam Trescentarum Librarum Sterlingorum, & amplius, ceperunt & abduxerunt,

Et Johannem Coppe, Magistrum dictæ Navis, ac Mercatores & Marinarios, existentes in eadem, Viros Pacificos, interfecerunt, in dictorum, Willielmi, Stephani, & Willielmi, Depauperationem manifestam, quæ tàm in Anglia, quàm in Flandria, ac etiam nonnullis Mercatoribus Ispanniæ, in Flandria venientibus, sunt, ut audivimus, satis nota.

Quamobrem Serenitatem vestram requirimus & rogamus quatenus, optentu pietatis & justitiæ, dictis Subditis nostris, sic dampnificatis, facere velitis, per dictos Dampnificantes, Dampna, quæ sic incurrerant, debite resarciri, adeò quòd, ob defectum Justitiæ, aliud quærere Remedium non sit opus.

Dat. apud Turrim London. vicesimo sexto die Julii.

Pro Rege Scotiæ super Expensis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 21. REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Edyngton Receptori &c.

Mandamus vobis quòd, dilecto Consanguineo nostro, Regi Scotiæ Centum Libras, tàm super Custubus suis, per ipsum jam in partibus istis appositis, quàm per ipsum eundo versus partes Boreales apponendis, de Exitibus Nonæ & Decimæ prædictarum solvatis;

Recipientes a præfato Rege Literas suas Patentes, Receptionem dictæ Pecuniæ A. D. 1341. Summæ Testificantes:

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure vicesimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro

A. D. 1341. Edw. 3. A. D. 1341. Edw. 3.

Pro dicto Rege, super Defensione Marchiarum.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 20.

REX, Dilecto sibi in Christo, Abbati beatæ Mariæ Eborum, Collectori Decimæ Biennalis, nobis nuper per Clerum Eborum Provinciæ concessæ, Salutem.

Quia assignavimus, Serenissimo Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, Trescentas Libras, de Exitibus Decimæ prædictæ, per manus vestras celeriter percipiendas, in auxilium defensionis & salvationis Marchearum nostrarum Scotiæ indè dirigendas,

Vobis mandamus quòd eidem Regi, vel, dilecto Clerico nostro, Johanni de Elerker, Receptori Denariorum, pro Guerrâ Scotiæ ordinatorum, ad opus ipsius Regis, dictas Trescentas Libras, de Denariis Decimæ illius, in Custodiâ vestrâ existentibus, sine dilatione solvatis; Recipientes ab eodem Rege Literas suas Patentes, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes: A. D. 1341.

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure tricesimo primo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Rege Scotiæ, Locum-tenente in partibus Borealibus constituto.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, circa Guerram nostram Franciæ, & alia negotia ardua, sic occupemur in præsenti, quòd personaliter Guerræ nostræ Scotiæ intendere non possumus,

Nos,

De probitate strenuâ & circumspectione providâ, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes,

Constituimus eum Capitaneum & Locum nostrum tenentem, ad Defendendum & Protegendum omnes Fideles nostros, & partes Boreales Regni nostri Angliæ, & Terras nostras in Regno Scotiæ, ab Invasione Scotorum, Rebellium nostrorum, & omnium ipsis adhærentium,

Dictosque Scotos, & eis adhærentes, Invadendum, Expugnandum, & Prosequendum,

Ac Exercitum propter hoc in dictis partibus Congregandum, Ducendum & Dirigendum,

Et sibi Rebelles in hac parte Cohercendum,

Ac Transgressiones, & Felonias, ac Delicta quæcumque, in dicto Exercitu perpetrata, Puniendum,

Ac omnia & singula faciendum quæ pro Defensione dictarum partium, & Expeditione fœlici dictæ Guerræ Scotiæ, oportuna fuerint, & quæ Nos possemus facere si personaliter essemus ibidem, A. D. 1341.

Damus autem universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobelariis, Sagittariis, Peditibus, & omnibus aliis, qui ad dictas partes Scotiæ sunt venturi, vel ibidem morantur, necnon tàm Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris ultra Trentam, quàm in Terris & Dominiis nostris in Terrâ Scotiæ, ac Custodibus Castrorum nostrorum in eadem Terrâ Scotiæ, tenore præsentium, in mandatis,

Quòd eidem Regi, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Exercitûs nostri, in præmissis omnibus & singulis pareant & intendant,

Et quòd præfati Vicecomites & Ballivi omnes illos, quos prædictus Rex, propter ipsorum Rebellionem, Injurias, seu Excessus, in præmissis, eis liberaverit, vel liberari fecerit, sub Carcerali Custodiâ custodiendos, ab eodem Rege, vel aliàs ad mandatum suum, recipiant, & in Prisonis salvò custodiri faciant, quousque modo quo convenit deliberentur.

In cujus &c. quamdin nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1341. Edv. 3. A. D. 1341. Edv. 3.

De intendendo Regi Scotiæ memorato.

A. D. 1341. An 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 7.

REX Vicecomiti Northumbriæ, ac universis & singulis Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, in eodem Comitatu, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm nos, circa Guerram nostram Franciæ, & alia negotia ardua, sic occupemur in præsenti, quòd personaliter Guerræ nostræ Scotiæ intendere non possumus,

Et nos,

De probitate strenuâ & circumspectione providâ, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes,

Constituimus Eum Capitaneum & Locum nostrum tenentem *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quod eidem Regi Scotiæ, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs nostri, in præmissis omnibus & singulis pareatis & intendatis, quotiens & prout idem Rex vobis scire fecerit ex parte nostrâ.

Et vos præfati (Vicecomes, Ballivi, & Ministri) omnes illos, quos prædictus Rex vobis, propter ipsorum Rebellionem, Injurias, seu Excessus in præmissis, liberaverit, vel liberari fecerit, sub Carcerali Custodiâ detinendos, ab eodem Rege, vel aliàs ad Mandatum suum, recipiatis, & in Prisonis nostris salvo custodiri faciatis, quousque modo quo convenit deliberentur.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & totum Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Vicecomiti Eborum, ac universis & singulis Ballivis &c. in eodem Com. &c.

A. D. 1341.

ET mandatum est Universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobelariis, Sagittariis, Peditibus, & omnibus aliis, qui ad dictas partes Scotiæ, vel Marchias ejusdem sunt venturi, vel ibidem morantur, necnon Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus Regis ultra Trentam, quòd eidem Regi Scotiæ, tanquam Capitaneo & Ductori Excercitûs, in præmissis omnibus & singulis assistant, pareant *&c.*

EOdem modo mandatum est Universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, ac Custodibus Castrorum Regis Angliæ, in Terrâ Scotiæ, ac Vicecomitibus, Ballivis, & aliis Ministris & Fidelibus Regis ibidem &c.

ET mandatum est Episcopo Dunolmensi, quòd præfato Regi Scotiæ, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs, in omnibus & singulis præmissis assistat, pareat, & intendat, & ei consulens sit & auxilians, quotiens & prout idem Rex ei scire fecerit ex parte Regis Angliæ.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Henrico de Percy,
Radulpho de Nevill,
Thomæ Wake de Lydell.

ET Mandatum est Custodi Villæ Berewici super Twedam, quòd eidem Regi Scotiæ, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Excercitûs, in omnibus & singulis præmissis pareat & intendat &c.

Memorandum de Magno Sigillo.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 19. d. A. D. 1341.

MEMORANDUM *quòd Dominus Robertus de Burghcher Cancellarius, die Martis in Festo Sancti Donati Martiris, post horam Vesperarum, de præcepto Domini nostri Regis, per Breve, sub Secreto Sigillo suo eidem Cancellario factum, in Camerâ ipsius Cancellarii, in Hospitio Episcopi Wigorniensis, juxta Crucem lapideam, in Parochiâ beatæ Mariæ atte Stronde, extra Barram Novi Templi Londoniæ, Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, inclusum in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Cancellarii consignatâ, Radulpho Baroni de Stafford, & Phi-*

A. D. 1341. Edw. 3. *& Philippo de Weston Clerico liberavit, eidem Domino nostro Regi apud Turrim Londoniæ deferendum:*

Quod quidem Sigillum sic extra Custodiam prædicti Cancellarii remansit usque ad Horam primam die Mercurii proximo sequentem;

Quâ quidem Horâ idem Dominus Rex dictum Sigillum, inclusum in dictâ Bursâ, Sigillo Privato ejusdem Domini Regis consignatâ, in Turri prædictâ, præfato Cancellario retradidit, prout prius habuit, Custodiendum;

Dictusque Cancellarius dictum Sigillum a manibus ipsius Domini Regis sic recepit, & illud secum usque ad Ecclesiam Parochialem, vocatam Berkyngchapele, juxta Turrim prædictam, deportari; & ibidem, in præsentiâ Magistri Johannis de Thoresby, Custodis Rotulorum Cancellariæ prædicti Domini Regis, & Thomæ de Evesham, & aliorum Clericorum Cancellariæ prædictæ, aperiri, & Brevia cum eodem Sigillo in dictâ Ecclesiâ consignari fecit. A. D. 1341. Edw. 3.

De Stapula, apud Bruges in Flandria, tenenda.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 15.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nonnulli, Mercatores & alii, tàm Alienigenæ, quàm Indigenæ, quærentes in nostro & Reipublicæ dispendio Lucrum suum, Lanas & alias Mercandisas (non solutis Custumis & Subsidiis, nobis indè debitis) quandoque furtim & occultè, quandoque per Ministrorum nostrorum Conniventiam, extra Regnum nostrum Angliæ eduxerint, & indies educere non desistunt, Ipsas quo voluerint traducentes, in nostri Dampnum non modicum & Contemptum,

Nos,

Tantæ volentes obviare Nequitiæ, ac nostris & Fidelium nostrorum prospicere Commodis, ut debemus,

Ad instantem requisitionem, Fidelium nostrorum, Mercatorum dicti Regni nostri, de maturo Peritorum nobis assistentium Consilio,

Volumus & concedimus quòd Stapula Lanarum, ac aliarum Mercandisarum, ad hujusmodi Stapulam traduci solitarum, exnunc extra dictum Regnum nostrum educendarum, apud Villam de Brugges in Flandriâ teneatur, juxta Conventiones inter nos ac, dilectos & fideles nostros, Homines de Flandriâ super hoc initas, duratura,

Et quòd per Majorem & Constabularios, jam per nos deputatos, &, cùm ipsi Mortui, vel ritè per Mercatores dicti Regni nostri Amoti fuerint, per alios Idoneos, per Mercatores ejusdem Regni nostri Angliæ eligendos, dirigatur; ad quas Amotionem, ex causâ rationabili, cum expedire viderint, & Electionem faciendas, plenam eis concedimus Potestatem.

Volentes quòd per dictos, Majorem & Constabularios, fiant, sine omni Acceptatione Personarum, Punitiones super Transgressionibus & Delictis, in dictâ Stapulâ perpetratis, & omnia alia prout in hujusmodi Stapulâ aliàs fieri consuevit; & nos eos in biis, quæ sic ritè fecerint, fovere volumus & tueri. A. D. 1341.

Quibus etiam, Majori & Constabulariis, ac Mercatoribus & aliis, ad dictam Stapulam venientibus, omnes Libertates & Consuetudines rationabiles, quas in hujusmodi Stapulâ habere consueverant, quatenus ad nos attinet, confirmamus;

Adicientes & concedentes quòd omnes Homines, Majores, & Minores, Alienigenæ & Indigenæ, cujuscumque status vel conditionis extiterint, Lanas ac Merces alias, ad Stapulam adduci solitas, volentes extra dictum Regnum nostrum educere, illas ad dictam Stapulam transmittere, & Collectoribus Custumarum nostrarum, in Portubus, ubi dictas Lanas & Mercandisas carcari contigerit, jurare, & Securitatem facere teneantur, quòd ipsas ad dictam Stapulam, & non alibi, traducent, ibidem, juxta modum Stapulæ, venditioni exponendas.

Et super hoc, ac super Custumâ debitâ, pro dictis Lanis & Mercandisis solutâ, fiant Indenturæ inter dictos Collectores & Ductores Lanarum & Mercandisarum prædictarum; quarum pars altera Sigillo nostro (quod dicitur Coket) & altera Sigillo dictorum Ductorum consignentur;

Ita quòd dicti Collectores partem Indenturæ, penes eos sub Sigillo dictorum Ductorum remanentem, habeant ad Scaccarium nostrum, cùm Compotum suum reddiderint; & præfati Ductores alteram partem, Sigillo nostro signatam, ut dicitur, præfatis Majori & Constabulariis, statim cum applicuerint, ostendant & liberent; quam iidem, Major & Constabularii, ad dictum Scacca-

A.D. 1341. Edw. 3. rium, ad onerandum ibidem dictos Collectores, mutere teneantur.

Et, ut hæc Ordinatio noſtra, metu Pœnæ, meliùs obſervetur, ſtatuimus & concedimus quòd omnes Lanæ & Marcandiſæ prædictæ, quas extra Portus dicti Regni noſtri, non Cuſtumatas, nec Cokettatas, educi contigerit; ac etiam Naves, dictas Lanas & Mercandiſas portantes, nobis ipſo facto Forisfactæ ſint & Confiſcatæ.

Et ſi dicti, Major & Conſtabularii, dictas Lanas & Mercandiſas, ſic ſine Cuſtumâ vel Coketto eductas, inveniant, habeant pro Scrutinio ſuo Unam, & nos aliam Medietatem Lanarum & Mercandiſarum prædictarum; forisfacturâ Navium, quæ propter hoc, ut prædicitur, incident in commiſſum, nobis ſpecialiter reſervatâ.

Et, ſi aliqui Mercatores, vel alii, Lanas & Mercandiſas hujuſmodi, ſic ritè Cuſtumatas & Cokettatas, extra Regnum noſtrum eduxerint, & illas non ad dictam Stapulam, ſet alibi quo voluerint, traduxerint (Tempeſtate vel Incurſu Hoſtium non urgente) Sexaginta Solidos pro quolibet Sacco, & pro Pellibus & aliis Mercandiſis, ſic traductis, juxta ratam hujuſmodi, nobis ſolvere teneantur; de quibus dicti, Major & Conſtabularii, ſemper, cum expedierit, Inquiſitionem faciant diligentem.

Et cùm Tales infra dictam Stapulam & Diſtrictum eorum invenerint, ipſos, donec nobis de dictâ Pœnâ ſatisfecerint, areſtari faciant & teneri, aliàs, ſi ipſos apprehendere nequeant, de Nominibus eorum nos certificent indilatè, ut dictam Pœnam de Bonis illorum, qui dictas Lanas & Mercandiſas ſic aliundè traduxerint, ubicumque illa infra dictum Regnum noſtrum inveniri poterunt, levari faciamus.

Et, ut dicti, Major & Conſtabularii, ac Socii ſui Mercatores, meliùs poſſint & liberiùs dictam Stapulam regere, & in ſtatu debito conſervare, volumus & concedimus quod, pro Factis & Commiſſis in dictâ Stapulâ, deducantur tantomodò ſecundum Legem Mercatoriam, & non ſecundum Comunem Legem dicti Regni noſtri.

Et, quòd ab Exquiſitis Occaſionibus & Moleſtationibus indebitis per Nos & Hæredes noſtros ſpecialiter præſerventur, ſi quæ Cartæ, Munimenta, vel Facta, prius facta, dictam Stapulam, & Libertates, ac Legem ejuſdem, non autem Perſonas ſingulares, contingentia, infra dictum Regnum noſtrum, vel Poteſtatem noſtram, in quorumcumque manibus inveniri contingat, ea prædictis Majori & Conſtabulariis, abſque omni difficultate vel contradictione, volumus liberari. A.D. 1341. Edw. 3.

Ad hæc, volentes Securitati Mercatorum, & aliorum Contrahentium in dictâ Stapulâ, uberiùs providere, volumus & concedimus quòd omnes Mercatores ſuper Contractibus, factis in dictâ Stapulâ, ac Litteris Obligatoriis, & aliis indè factis ibidem, placitare poſſint infra dictum Regnum noſtrum, & illuc habere Juſtitiam & Juſtitiæ Executionem, ac ſi dicti Contractus & Litteræ infra dictum Regnum noſtrum initi fuiſſent & confectæ; quacumque Lege ſeu Conſuetudine contrariâ non obſtante.

Et, ut dicta Stapula meliùs continuari valeat & defendi, volumus & concedimus quòd Major, Conſtabularii, & Mercatores, dictæ Stapulæ, pro Communibus Negotiis dictæ Stapulæ, & Venientium ad eandem, proſequendis & defendendis, facere poſſint (cùm neceſſitas exegerit) rationabiles Impoſitiones, ſeu Tallagia, ſuper Mercandiſis, ad dictam Stapulam adductis, & adducendis; ita quòd non deferatur Uni plus quàm Alteri; ſet quòd, juxta quantitatem Bonorum cujuſlibet, Æqualitas obſervetur.

Proviſo quòd illi, qui per dictos Majorem & Conſtabularios ad levandum dictas Impoſitiones vel Tallagia fuerint deputati, ibidem Compotum indè reddere teneantur, & per redditionem dicti Compoti ſint exonerati: ita quòd alibi propter hoc ulteriùs non vexentur; & idem fiat de Tranſgreſſionibus ibidem perpetratis, & per dictos Majorem & Conſtabularios punitis & reformatis (videlicet) quòd alibi non inquiratur nec concedatur ulteriùs de eiſdem.

Item, volumus & concedimus quòd, in caſu quo Mercatores dictæ Stapulæ Platam Argenti, pro Monetâ cudendâ, ad Cuneos noſtros deferre voluerint, Cunei noſtri Londoniæ & Cantuariæ parati erunt & aperti ad recipiendum & cudendum dictam Platam; ita quòd dicti Mercatores erunt in formâ debitâ celeriter expediti.

Volumus etiam quòd dicti, Major & Mercatores dicti Regni noſtri, poſſint, ſaltem ſemel, vel bis in Anno, cum melius vacare poterint, in Angliam convenire ad Tractandum & Ordinandum ibidem, prout pro ſtatu dictæ Stapulæ & Utilitate Comuni atque ſuâ meliùs viderint expedire; ita tamen

quòd

A.D. 1341. quòd alios dimittant in dictâ Stapulâ loco sui, nè, per illorum absentiam, dicta Stapula Detrimentum incurrat.
Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London, A.D. 1341. octavo die Augusti. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Officio Majoratus Stapulæ concesso.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 1. m. 18.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pro Comuni Utilitate Mercatorum & aliorum, Lanas, Coria, Pelles Lanutas, & alia Mercimonia, extra Regnum nostrum Angliæ educere volentium, concesserimus quòd Stapula Lanarum & aliarum Mercandisarum, ad Stapulam duci solitarum, extra dictum Regnum nostrum educendarum, apud Villam de Brugges in Flandriâ teneatur,

Nos,

Volentes dictam Concessionem effectui mancipari, ac de fidelitate & circumspectione, dilecti nobis, Hugonis de Ulfeby pleniùs confidentes, A.D. 1341.

Constituimus eum Majorem dictæ Stapulæ, ad ipsam Regendum, & Dirigendum, & ad faciendum singulis Justitiam, & alia omnia & singula, ad Officium Majoratûs Stapulæ spectantia, juxta modum in hujusmodi Stapulâ fieri consuetum, ac Concessiones & Privilegia pro Stapulâ prædictâ concessa, & imposterùm concedenda.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas &c.

Teste Rege apud Turrim London. octavo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super Armata Navium & Galearum Baionæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 8.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Juratis, Centum Paribus, & Probis Hominibus Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Quia Progressum nostrum, versus Regnum nostrum Franciæ, potentem ordinavimus & festinum, ita quòd statim, post instans Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, per Dei gratiam, esse credimus supra Mare, directè versus Inimicos nostros progressuri, specialiter vos rogamus quatinus Viginti Naves & Decem Galeas Armatas (de quibus aliàs Condictum extitit, sicut scitis) ad nos cum omni festinatione mittatis.

Et multum vellemus quòd, dilectus & Fidelis noster, Petrus de Puyano veniret ut Admirallus earumdem.

Et venit ad vos, dilectus Valettus noster, Arnaldus de Podio Alto, qui promisit nobis fideliter quòd vobis solvet, super Expensis vestris, pro missione dictæ Armatæ Navium & Galearum, Trescentas Libras Sterlingorum, & Residuum Pecuniæ, Conventæ pro dictâ Armatâ, vobis solvemus cum ad nos venerit. A.D. 1341.

Et interim, super hoc, in nos (si placet) Patientiam habeatis.

Et, si velitis, ut scripsistis, quòd dictus Petrus de Puyano sit, durante præsenti Guerrâ, Rector vester & Vicarius Civitatis, gaudemus profectò; &, nè per hoc derogetur vestris Privilegiis, Consuetudinibus, vel Statutis, super hoc Litteras nostras Patentes fieri fecimus; quas Lator præsentium vobis defert.

Dat. apud Turrim London. duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Quod Electio Majoris Baionæ, facta ad instantiam Regis, in nullo derogat ejusdem Civitatis Privilegiis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pridem, de bono Regimine Civitatis nostræ Baionæ soliciti, & de expertâ Probitate ac Fidelitate, dilecti & fidelis nostri, Petri de Puyano plurimùm confidentes, rogaverimus, dilectos & fideles nostros, Juratos, Centum Pares, & Comunitatem dictæ Civitatis, ut dictum Petrum in Majorem, seu Rectorem, ejusdem Civitatis, durante A.D. 1341.

A. D. 1341. Edv. 3. rante præsenti Guerrâ nostrâ, præficere vellent & tenere, quocumque Statuto vel Consuetudine contrario non obstante,

Volumus & concedimus quod Electio, seu Præfectio, dicti Petri, in Majorem, Vicarium, seu Rectorem, dictæ Civitatis, sic facta ad rogatum nostrum ex causâ Guerræ prædictæ, in nullo deroget Privilegiis, Statutis, vel Consuetudinibus dictæ Civitatis; set quòd liceat Juratis, Paribus, & Comunitati, prædictis, Majorem, & alios Ministros Civitatis, prout ad eos prius pertinuit, eligere & facere, Præfectione seu Electione dicti Petri non obstante. A. D. 1341. Edv. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. decimo tertio die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Hominibus infra Regnum Franciæ in Obedientiam Regis admittendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m 4. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem,

Sciatis quòd Nos,

De dilectione fidâ & circumspectione providâ, Nobilis ac dilecti & fidelis nostri, Bernardii Ezii Domini de Lebreto, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum per se, & alios, pro Nobis, & nostro Nomine, cum quibuscúmque Personis, tàm Nobilibus, quàm Popularibus, & Comunitatibus Civitatum, Casttorum, Villarum, & Honorum aliorum, in Obedientiâ Domini Philippi de Valesio, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ, & alibi infra Regnum Franciæ, jam existentibus, de veniendo in nostra, Fidelitatem, Obedientiam, & Auxilium,

Et cum illis, & eorum singulis, super hoc Concordandum,

Ipsósque ad Pacem & Fidelitatem nostram Admittendum,

Et quòd eos propter hoc Indempnes servabimus, & quòd Pacem vel Treugam cum dicto Philippo (nisi per illas eorum Securitati caveatur expressè) nullatenus inienus Affecurandum, A. D. 1341.

Et omnia alia & singula faciendum, quæ pro Securitate & Indempnitate Hominum quorumcúmque, sic in Obedientiam & Auxilium nostra venientium, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam eidem Domino de Lebreto, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros, & effectualiter impleturos, quicquid idem Dominus de Lebreto per Se, vel Alios, fecerit vel promiserit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westm. decimo quarto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Roberto d'Artoys, de Vadiis pro ipso & Comitiva.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 23. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Robertus d'Artoys assumpserit proficisci nobiscum in progressu nostro supra Mare, & nobis invenire Centum & Viginti Homines ad Arma (quorum idem Robertus Unus, & Quatuor Baneretti, & Viginti & Unus Milites, erunt) & Quaterviginti Homines Armatos, per Quadraginta dies, ad Vadia nostra, per Nos & Consilium nostrum, concordata, quæ ad Quadringentas Libras se extendunt,

Nos,

Volentes præfato Roberto de Summâ prædictâ satisfieri,

Assignavimus ei dictas Quadringentas Libras, percipiendas de, dilectis nobis, Hugone de Ulseby, Henrico Goldbeter, & Thomâ Colle, de Denariis, de Venditione Quadringentorum Saccorum Lanæ, de Comitatibus Salopiæ & Wygorniæ, eis per nos venditorum, & pro Guerrâ Franciæ reservatorum, provenientibus. A. D. 1341.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quarto die Augusti.

Per Billam Willielmi de Cusance Custodis Garderobæ.

ET

A. D. 1241. Edw. 3. ET mandatum est prædictis, Hugoni Henrico & Thomæ, quòd eidem Roberto, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Quadringentas Libras de Denariis, de Venditione Lanarum prædictarum provenientibus, solvant juxta tenorem Litterarum Regis prædictarum; Recipientes ab eo, vel dicto suo Attornato, Litteras suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Quadringentarum librarum Testificantes. Et Rex indè, in Compoto suo, debitam Allocationem habere faciet. A. D. 1341. Edw. 3.

Teste ut supra.

De Denariis Regi Scotiæ solvendis.

A. D. 1241. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 18. d. REX, dilecto sibi in Christo, Abbati beatæ Mariæ, Collectori Decimæ Biennalis, nobis nuper per Clerum Eborum Provinciæ concessæ, Salutem.

Cùm assignaverimus, Serenissimo Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo (quem Capitaneum & Ductorem totius Exercitûs nostri, pro Guerrâ Scotiæ ordinati, constituimus) Trescentas Libras, de Exiribus Decimæ prædictæ, per manus vestras celeriter percipiendas, in Auxilium Defensionis & Salvationis Marchiarum nostrarum Scotiæ indè Dirigendas,

Et vobis mandaverimus quòd eidem Regi, vel, dilecto Clerico nostro, Johanni de Ellerkir, Receptori Denariorum, pro Guerrâ Scotiæ ordinatorum, ad opus ipsius Regis, dictas Trescentas Libras, de Denariis Decimæ illius, in Custodiâ vestrâ existentibus, sine dilatione solveretis,

Et, licet idem Rex, sub spe Promptæ Solutionis Denariorum prædictorum, & aliorum sibi per Nos ex causâ prædictâ assignatorum, diversos Homines pro Guerrâ prædictâ retinuerit, & Progressum suum cum Exercitu suo ad dictas partes Marchiæ Scotiæ ordinaverit, & vos per se, & suos, pluries requisiverit ut dictas Trescentas Libras (consideratâ Necessitate Instanti) solvi faceretis,

Vos tamen Solutionem aliquam ei indè hactenus facere non curastis, in Nostri, ac Mandati nostri prædicti Contemptum, & totius Regni nostri Periculum manifestum; undè plurimùm conturbamur: A. D. 1241.

Vobis igitur mandamus, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, quòd statim, visis præsentibus, quacùmque dilatione & excusatione cessantibus, præfato Regi, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Trescentas Libras, de Denariis, de Decimâ prædictâ provenientibus, solvatis juxta tenorem Mandati nostri, vobis prius indè directi; ita quòd, pro defectu Solutionis prædictæ, Progressus dicti Regis ad dictas partes Marchiæ Scotiæ nullatenus (quod absit) impediatur, nec Periculum aliquod dicto Regno nostro ex hac causâ eveniat,

Vel vos ipse sitis coram Nobis & Concilio nostro, apud Londoniam, die Lunæ, proximo post Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximo futurum, ad Respondendum nobis de Contemptu & Dampnis nobis per vos in hac parte factis, & ad faciendum ulterius & recipiendum quod per Nos & dictum Concilium nostrum super præmissis contigerit ordinari:

Et habeatis ibi tunc hoc Breve.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super Deliberatione Comitis Derbiensis.

A. D. 1241. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 14. d. REX Vicecomiti Lincolniæ Salutem.

Cùm, in auxilium Deliberationis, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastre, Comitis Derbiæ, & quorumdam Aliorum Fidelium nostrorum,

Quorum corpora, unà cum Corpore præfati Comitis, pro Debitis nostris, in quibus diversis Hominibus in partibus Transmarinis tenemur, sunt Obligata, A. D. 1241.

Assignaverimus eidem Comiti Quadringentos Saccos Lanæ, de Lanis nostris, nobis in ultimo Parliamento nostro concessis,

Percipiendos (videlicet) Centum Saccos indè in Comitatu Eborum,

Centum Saccos in partibus de Lyndeseye & Kesteven, in dicto Comitatu Lincolniæ,

A. D. 1341. Edw. 3.

Centum Saccos in Comitatibus Suthamptoniæ & Wiltesiæ,

Et Centum Saccos in Comitatu Norfolciæ,

Per manus Receptorum Lanarum prædictarum in Comitatibus & partibus supradictis, prout in Literis nostris Patentibus, inde confectis, plenius continetur,

Nos,

Volentes Missionem Lanarum prædictarum ad partes prædictas modis quibus poterimus maturari,

Tibi præcipimus, quòd tantum de Canevacio, quantum pro dictis Centum Saccis Lanæ, eidem Comiti in dictis partibus de Lyndese & Kesteven, per Nos (ut præmittitur) assignatis, Saccandis & Paccandis rationabiliter indigetur, de Exitibus Balliva tuæ sine dilatione aliquâ emi, & Captoribus Lanarum nostrarum in eisdem partibus, per Indenturam, inde modo debito conficiendam, Liberari, ac Cariagia pro eisdem Centum Saccis Lanæ, usque Portum de Kyngeston super Hull, & alia necessaria circa Lanas illas apponenda, de eisdem exitibus similiter inveniri faciatis; aliquo Mandato nostro, tibi in contrarium directo, non obstante:

Et de Custubus, quos in hac parte apposueris, cùm illos sciverimus, tibi in Compto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo quarto die Augusti.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, pro Canevacio, pro Saccis subscriptis, emendo sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Eborum de Centum Saccis.
Vicecomiti Suth. de Quadraginta Saccis.
Vicecomiti Wiltes. de Sexaginta Saccis.
Vicecomiti Norffolk de Centum Saccis.

Vic. Liceystr. de Ducentis Saccis.
Vic. Rotel. de Centum Saccis.

Pro E. Rege Scotiæ, de Arraiatione facienda.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 6.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Moubray, Radulpho de Bulmere, & Johanni de Faucomberge, Salutem.

Sciatis quod assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Eligendum & Arraiandum, vel eligi & arraiari faciendum, omnes Homines Comitatûs Eborum, tàm infra Libertates, quàm extra, Defensabiles & ad arma Potentes,

Et ad eos, Armis competentibus (videlicet) quemlibet eorum juxta statum suum, muniri faciendum,

Ipsósque sic Electos, Arraiatos, & benè Munitos, ad, dilectum Consanguineum & fidelem nostrum, Magnificum Principem Edwardum de Balliolo (quem constituimus Capitaneum & Ductorem totiûs Exercitûs nostri, pro Guerrâ Scotiæ ordinati) ducendum, quotiens, & quando, Periculum aliquod ex Scotorum, Hostium nostrorum, Invasionibus imineat, & per ipsum Regem, super hoc, ex parte nostra, fueritis præmuniti.

Et ad alium, vel alios, idoneum, vel idoneos, loco vestri, in locis ubi vos ipsi ad hoc vacare non poteritis, Deputandum, ad præmissa faciendum & explendum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, firmiter injungentes, quòd circa præmissa omnia & singula intendatis, & ea faciatis, & exequamini in formâ prædictâ.

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, Plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi, & arestandi Omnes illos, quos in hac parte Contrarios inveneritis, seu Rebelles, & eos Prisonis nostris committendi, in eisdem moraturos quousque de eis aliter duxerimus ordinandum.

Necnon Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, ac universis & singulis Constabulariis, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris in Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, similiter in Mandatis, quòd vobis, & cuilibet vestrûm, & Deputandis à vobis, & quolibet vestrûm, in omnibus & singulis præmissis faciendis & exequendis pareant, obediant, & intendant,

Et quòd idem Vicecomes omnes illos, quos propter Rebellionem vel Contrarietatem suam in præmissis sibi liberaveritis, à vobis & quolibet vestrûm recipiat, & in Prisonâ nostrâ salvò Custodiri faciat in formâ prædictâ.

In

A.D. 1341. Edw. 3. In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

A.D. 1341. Edw. 3. EOdem modo assignatur Radulphus de Nevill, ad Eligendum & Arraiandum omnes Homines Comitatûs Northumbriæ.

Consimile Mandatum Episcopo Dunolmensi.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. REX Venerabili in Christo Patri R. eâdem gratiâ, Dunolmensi Episcopo, Salutem.

Mandamus vobis quòd omnes Homines Libertatis vestræ Dunolmensis, Defensabiles & ad arma Potentes, cum omne celeritate eligi & arraiari &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Per aliquem, seu aliquos, per vos ad hoc Deputandos, ad, dilectum Consanguineum & fidelem nostrum, Magnificum Principem Edwardum de Balliolo (quem constituimus Capitaneum & Ductorem totius Exercitûs nostri, pro Guerrâ Scotiæ ordinati) ducendos, quotiens, & quando, Periculum aliquod ex Scotorum Hostium nostrorum Invasionibus immineat, & per prædictum Regem Scotiæ ex parte nostrâ fueritis præmuniti: A.D. 1341.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem dicti Regni nostri, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Civitatem Baionæ, de Treuga Prorogata, & Navibus non mittendis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 5. REX, dilectis & fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & Comunitati, Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Turbati referimus quòd,

Cum essemus jam parati ad proficiscendum in Manu validâ supra Mare, & ad progrediendum ulterius in Franciam, pro Juribus nostris Hæreditariis perquirendis,

Supervenerunt Nuncii nostri, ad Tractandum cum Gallicis super Pace vel Treugâ pridem missi, nobis, inter alia, referentes quòd Alligati & alii Fideles nostri, existentes in dicto Tractatu, voluerunt habere Prorogationem Treugæ usque ad Festum Pentecostes proximò futurum, vel circiter.

Propter quod statim convocari fecimus quosdam Nobiles Regni nostri Angliæ, Quibus videbatur pro Meliori, quòd dictæ Prorogationi præberemus Assensum; & sic valdè fuimus in perplexo, quia dictus Progressus noster fuit super omnia nobis cordi.

Verumptamen, sequentes Consilia dictorum Alligatorum & Nobilium, Assensum præbuimus & Inviti. A.D. 1341.

Set, per Dei gratiam, sic interim nostrum ordinabimus Negotium, quòd Dispendium Dilationis non capiet longioris.

Undè Missioni Navigii, quod pro nostris Obsequiis, vestri gratiâ, jam parastis, supersedere vos volumus, quousque aliud à nobis habueritis in Mandatis.

Et, tempore medio, continuetis erga nos laudabilem Gestum vestrum; Tenentes pro firmo quòd grata vestra Fidelitas, quam nobis semper præ cæteris ostendistis, in Memoriali nostræ Dilectionis perpetuò est conscripta, & votivum est nobis, præcipuum vobis, cum exuberantiâ, gratam facere Repensivam.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Marchione Juliacensi Comite Cantebrigiæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 8. REX Vicecomiti Cantebrigiæ Salutem.

Cum nuper,

Inter alia, quæ per Literas nostras Patentes dedimus & concessimus, dilecto & fideli nostro, Gullielmo Marchioni Juliacensi, tempore quo ipsum in Comitem Cantebrigiæ, per Cincturam Gladii, præfecerimus, A.D. 1341.

Septimo

A. D. 1241. Edv. 3.

Septimo die Maii, Anno Regni nostri Angliæ Quartodecimo, dederimus & concesserimus eidem Marchioni, nomine prædicti Comitis, Viginti Libras per Annum, Habendas & Percipiendas Sibi & Hæredibus suis, de Corpore suo legitimè procreatis, de Exitibus Comitatûs prædicti, per Manus Vicecomitis ejusdem Comitatûs, qui pro tempore fuerit, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, imperpetuùm, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Tibi præcipimus, sicut aliàs præcepimus, quòd eidem Marchioni, vel ejus in hac parte Attornatis, id, quod eidem Marchioni a retro est de prædictis Viginti Libris Annuis, de terminis Sancti Michaelis & Paschæ, proximò præteritis, & etiam easdem Viginti Libras exnunc singulis Annis, quamdiu ibidem Vicecomes noster fueris, de Exitibus Ballivæ tuæ, solvas juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum;

Recipiens a præfato Marchione, vel dictis suis Attornatis, Literas suas Acquietantiæ, quæ pro Nobis & Te sufficientes fuerint in hac parte: Et nos tibi indè, in Compoto tuo, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Septembris.

Pro Duce Gelriæ, de Annuitate solvenda.

A. D. 1241. An. 15. E. 3. Conf. 15. E. 3. p. 2. m. 4.

REX Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, in Portu Londoniæ, Salutem.

Cùm, Illustris Reginaldus, Dux Gelrensis & Comes Zutphensis, Sororius noster carissimus, Homagium & omnia, quæ tenebat de Domino Philippo de Valesio (pro Rege Franciæ se gerente) Eidem Philippo, occasione Adhærentiæ nobis factæ, reddiderit,

Nobisque fecerit Homagium & Fidelitatis Juramentum,

Ac nos,

Attendentes ostensam nobis per præfatum Ducem Gratitudinem in hac parte, & proindè volentes sibi gratam facere Repensivam,

Vicesimo primo die Septembris, Anno Regni nostri Angliæ Tertiodecimo, concesserimus ei Mille Libras Sterlingorum, percipiendas, Annis singulis, ad totam Vitam suam, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, de Custumis nostris in Portubus subscriptis; videlicet, in Portu Civitatis prædictæ, Quingentas Libras,

In Portu Villæ de Sancto Botulpho, Ducentas & Quinquaginta Libras, A. D. 1341.

Et in Portu de Kyngeston super Hull, Ducentas & Quinquaginta Libras,

Prout in Literis Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Duci, vel ejus in hac parte Attornatis, Ducentas & Quinquaginta Libras, de dictis Quingentis &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Septembris.

Consimilia Brevia diriguntur Collectoribus Custumarum Regis in Portubus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Collectoribus &c. in Portu de Sancto Botulpho de Centum & Viginti & Quinque Libris.

Collectoribus &c. in Portu de Kyngeston super Hull, de Centum & Viginti & Quinque Libris.

De Fœdere cum Johanne de Monteforti, & de Comitatu Richmundiæ sibi concesso.

A. D. 1241. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 8.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Illustris Johannes, Dux Britanniæ, & Comes de Monte Forti, Consanguineus noster carissimus, attendens Injuriam, per Dominum Philippum de Valesio, super detentione Regni Franciæ, nobis factam, zelo Justitiæ contra dictum Philippum nobiscum Fœdus pepigerit & Amicitiæ Firmitatem, A. D. 1241.

Et propter hoc idem Philippus dictum Comitatum de Monte Forti, cum Pertinentiis, tanquam sibi Confiscatum, in Manum suam seisiri fecerit, & illum detineat sic Seisitum,

Nos,

Affectio-

A. D. 1341. Edv. 3. Affectionem multam, quam idem Dux nobis grataner ostendit, meritò ponderantes, & proindè volentes Indempnitati suæ prospicere, sicut decet,

Concessimus ei pro Nobis, & Hæredibus nostris, Comitatum Richemundiæ, Habendum & Tenendum, cum Castris, Villis, Hamelettis, Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, Capellarum, & aliarum Domorum Religiosarum, Wardis, Maritagiis, Releviis, Escaetis, Piscariis, Parcis, Boscis, Warennis, Feriis, Mercatis, Libertatibus, Liberis Consuetudinibus, Servitiis, tàm Liberorum Tenentium, quàm Nativorum, & omnibus aliis ad dictum Comitatum Richemundiæ qualitercumque & ubicumque spectantibus sive pertinentibus, eodem modo quo, claræ memoriæ, Johannes, nuper Dux Britanniæ, & Comes Richemundiæ, eundem tenuit Comitatum, quousque idem Dux dictum Comitatum de Monte Forti recuperaverit, vel sibi fuerit restitutus; A. D. 1341. Edv. 3.

Ita quòd idem Dux dictum Comitatum Richemundiæ, cùm prædictus Comitatus de Monte Forti, sit per eum Recuperatus, vel ei Restitutus fuerit, Nobis vel Hæredibus nostris dimittere teneatur, nisi ubetiorem Gratiam (quàm, continuando cum augmento penes nos Gestum laudabilem, de exuberantiâ Regiæ Munificentiæ sperate poterit) sibi fecerimus in hac parte.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Karliolensi de Vadiis propter Defensionem Marchiæ Scotiæ solvendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 2. m. 2. REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Thyngden, Receptori Denariorum, pro Guerrâ Scotiæ reservatorum, Salutem.

Cùm tenemur, Venerabili Patri, Johanni Episcopo Karlioli in Quingentis & Viginti & novem Libris, & Quatuor Solidis, pro Vadiis suis & Hominum suorum, secum super salvâ Custodiâ Marchiæ Scotiæ nuper commorantium, prout per Duas Billas de Gardérobâ nostrâ pleniùs poterit apparere,

Dictúsque Episcopus nobis supplicaverit ut,

Cùm ipse in Obsequium nostrum, quanto potentius poterit, ad partes Marchiæ prædictæ paratus sit proficisci, ad morandum ibidem in Auxilium Defensionis partium earumdem, ita quòd sibi jam de Ducentis Libris, de Summâ prædictâ satisfieri faciamus,

Velimus ei dictas Ducentas Libras solvi jubere;

Nos, ex causâ prædictâ, volentes ejus Supplicationi gratiosiùs annuere in hac parte, vobis mandamus quòd eidem Episcopo dictas Ducentas Libras, de Denariis, de Nonâ, nuper nobis concessâ ultra Trentam, de Primo Anno Concessionis ejusdem provenientibus, pro dictâ Guerrâ Scotiæ reservatis, vel de Lanis, loco dictæ Nonæ, de Secundo Anno Concessionis ejusdem, nobis concessis, pro eâdem Guerrâ ordinatis (si de dictâ Nonâ, de dicto Ptimo Anno, sibi satisfieri non poterit) solvatis; aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante: A. D. 1341.

Et Billas prædictas de dictis Ducentis Libris Indorsetis; Recipientes ab eo Literas suas Acquietantiæ, Solutionem dictarum Ducentarum Librarum Testificantes;

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Prorogatione Treugæ cum Adversario Franciæ proclamanda.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 7. dor. REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Quia Treuga, inter Alligatos nostros & Alligatos Adversarii nostri Franciæ, pridem inita, jam est usque Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum prorogata, A. D. 1341.

A.D. 1341. An. 15. Edw. 3. Tibi præcipimus quòd Treugam illam, per totam Ballivam tuam, in singulis Portubus & Locis, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari, & usque ad dictum Festum observari facias, nisi aliud indè interim duxerimus demandandum;

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo septimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet, A.D. 1341. Edw. 3.

Vicecomiti Suffex.
Vicecomiti Suthampton.
Vicecomiti Somers. & Dors.
Vicecomiti Devon.
Vicecomiti Cornubiæ.
Vicecomiti Essex.
Vicecomiti Norff. & Suff.
Vicecomiti Lincoln.
Vicecomiti Eborum.
Vicecomiti Northumbr.

De Statuto Revocando, quod a Voluntate Regis gratuita non processit.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 2. m. 1. d. REX Vicecomitibus Londoniæ. Cùm in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, in Quindenâ Paschæ, proximò præteritâ, tento, quidam Articuli, Legibus & Consuetudinibus Regni nostri Angliæ, ac Juribus & prærogativis nostris Regiis, expressè contrarii, prætendantur per modum Statuti per nos fuisse concessi,

Nos,

Considerantes qualiter ad observationem & defensionem Legum, Consuetudinum, Jurium, & Prærogativarum hujusmodi, astricti sumus vinculo juramenti,

Et proindè volentes ea, quæ sic fiunt improvidè, ad Statum debitum revocare,

Super hoc cum Comitibus & Baronibus, ac Peritis aliis, dicti Regni nostri, Consilium habuimus & tractatum,

Et quia Editioni Statuti prætensi nunquam consensimus, set, præmissis Protestationibus de revocando dictum Statutum (si de facto procederet) ad evitandum Pericula quæ ex ipsius denegatione tunc timebantur provenire (cùm dictum Parliamentum aliàs fuisset sine Expeditione aliquâ in discordiâ dissolutum, & sic ardua Negotia nostra fuissent (quod absit) verisimiliter in ruinâ) dissimulavimus sicut oportuit, & dictum prætensum Statutum Sigillari permisimus illâ vice,

Videbatur dictis Comitibus, Baronibus, & Peritis, quòd, ex quo dictum prætensum Statutum de voluntate nostrâ gratuitâ non processit, nullum erat, & quod Nomen vel Vim Statuti habere non deberet, A.D. 1341.

Et ideò dictum Statutum, de ipsorum consilio & assensu, decrevimus esse nullum, & illud, quatenus de facto processit, duximus adnullandum;

Volentes tamen quòd Articuli, in dicto prætenso Statuto contenti, qui per Statuta nostra vel Progenitorum nostrorum Regum Angliæ sunt priùs approbati, juxta formam dictorum Statutorum, in omnibus, prout convenit, observentur; & hoc solum ad Conservationem & Redintegrationem Jurium Coronæ nostræ facimus ut tenemur, non autem ut Subditos nostros (quos in Mansuetudine regere cupimus) opprimamus aliqualiter vel gravemus,

Et ideò tibi præcipimus quòd hæc omnia in locis, infra Ballivam tuam, ubi expedire videris, publicè facias proclamari.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

De Navibus arestandis, pro Passagio Magnatum ad partes Britanniæ.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Aleman. 15. E. 3. m. 5. REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem. A.D. 1341.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum

Servientem

A. D. 1241. *Edw.* 3. Servientem nostrum ad Arma, Robertum Chaumberleyn ad arestandum omnes Naves, pro Passagio Magnatum & aliorum Fidelium nostrorum (quos ad partes Britanniæ in Obsequium nostrum pro diversis urgentissimis Negotiis nostris missuri sumus) aptas, in singulis Portubus Comitatuum Somersetiæ & Dorsetiæ, tàm infra Libertates, quàm extra,

Et ad easdem Naves de Guerrâ arraiari & muniri, & Eas, sic benè Arraiatas & Munitas, usque Portum de Portesmuth duci faciendum; ita quòd sint ibidem, citra Octabas Sancti Martini proximò futuras ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad Vadia nostra, cum dictis Magnatibus, & al is Fidelibus nostris, in Obsequium nostrum supradictum:

Dantes eidem Roberto plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos contrarios in hac parte invenerit seu Rebelles, & eos Prisonis nostris committendi, in eisdem moraturos quousque de eis aliter duxerimus ordinandum.

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Roberto, in præmissis faciendis & explendis, Intendentes sitis Consulentes & Auxiliantes, quotiens & prout idem Robertus vobis, & cuilibet vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

Nolumus enim quòd Commissionibus nostris, priùs aliis Fidelibus nostris, de Navibus in locis prædictis arestandis, factis, prætextu præsentis Commissionis nostræ, in aliquo derogetur. A. D. 1341. *Edw.* 3.

Mandavimus etiam Receptori Victualium nostrorum in partibus Occidentalibus, quòd Dominis, Magistris, & Marinariis Navium, quas præfatus Robertus sic arestaverit, cùm ad aliquem Portuum prædictorum venerint, Victualia pro Vadiis suis rationalibus, juxta avisamentum prædicti Roberti, faciat liberari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti in Portubus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Johannes de Monnceaux, in singulis Portubus Comitatuum Devoniæ & Cornubiæ.

Willielmus Bishop & Johannes Gernache, conjunctim, & divisim, in singulis Portubus Devoniæ, Cornubiæ, Somersetiæ, & Dorsetiæ.

Johannes de Bosevill, Serviens Regis ad Arma, in singulis Portubus, a Portu Londoniæ, usque ad Portum de Sandwico.

Pro Otone Domino de Cuyk, de Annuo Feodo solvendo.

A. D. 1241. *An.* 15. *E.* 3. *Claus.* 15. *E.* 3. *p.* 3. *m.* 18. REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Kelleseye, Receptori Denariorum suorum apud Bruges in Flandriâ, Salutem.

Cum teneamur, Nobili Viro, Domino Otoni, Domino de Cuyk, in Centum & Viginti & Quinque Libris Sterlingorum, quæ ei à retro sunt de Termino Paschæ, Anno Regni nostri Angliæ Quartodecimo, de Feodo suo Ducentarum & Quinquaginta Librarum, quod de nobis percipit annuatim, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, ad totam Vitam suam, ratione Moræ suæ nobiscum,

Et in Ducentis & Quinquaginta Libris ejusdem Monetæ, quæ ei a retro sunt de Tribus Milibus Florenorum de Florentiâ (pretii cujuslibet Floreni Trium Solidorum Sterlingorum) quæ ei, in Recompensationem quorumdam Terrarum, Tenementorum, & Redditnum, quos præfatus Oto &, Nobilis Mulier, Domina Julianna Uxor ejus in Regno Franciæ, occasione Guerræ, amittunt, concessimus percipiendas annuatim ad Terminos supradictos, quousque Restitutionem habuerint Terrarum, Tenementorum, & Redditunm eorumdem, A. D. 1341.

Et in Centum Libris ejusdem Monetæ, quæ ei a retrò sunt de Septingentis Libris, quas ei, super primo Progressu nostro de Guerrâ ad partes Franciæ, similiter concessimus, & quas ei nuper assignavimus percipiendas per Manus Antonii Bache, qui quidem Antonius præfato Otoni Sexcentas Libras indè tantùm solvit,

Et in Ducentis Triginta & Tribus Libris, Sex Solidis, & Octo Denariis, Grossorum Turonensium, Monetæ Flandriæ, quas sibi pro Morâ suâ nobiscum, & pro Apparatu suo, proficiscendo nobiscum

A.D. 1341. Edw. 3. cum in Guerrâ nostrâ, in partibus Transmarinis, similiter concessimus, habendas de Dono nostro,

Nos,

Volentes præfato Otoni de prædictis Pecuniarum Summis satisfieri, prout decet,

Vobis mandamus quòd eidem Otoni, aut Attornatis suis in hac parte, dictas Pecuniarum Summas, sine dilatione, solvi & habere faciatis; Recipientes ab eodem Otone, vel dictis Attornatis suis, Literas suas Acquietantiæ, Receptionem illarum Pecuniarum Summarum Testificantes: A.D. 1341. Edw. 3.

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste meipso apud Westmonasterium sexto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Homagio Domini de Lebreto Regi præstito.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 5. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cuntis patere volumus, tenore præsentium, & fatemur, quòd, Nobilis Baro, ac Fidelis & Dilectus noster, Bernardus Ezii Dominus de Lebreto nobis, ut Duci Aquitaniæ, Homagium fecit Septimo Die Octobris, Anno Regni nostri Franciæ Secundo, & Angliæ Quintodecimo, eo modo & formâ quibus Prædecessores sui præstare usi fuerant, & quantum de Jure, Usu, Consuetudine, seu Statuto, dicti Ducatûs præstare & facere tenebantur,

Aliàs, si ultra, vel contra, vel præter formam Prædecessorum suorum, sive ultra, vel contra, vel præter Jus & Usum dicti Ducatûs, Consuetudinem, seu Statutum, in dicto Homagio inclusum aliquid fuerit, præstitum, vel adjunctum, pro non incluso & non adjuncto haberi voluit, ac si non esset Additum vel Adjunctum, sic quòd nec Sibi, nec suis Hæredibus, seu Successoribus universis, quo ad præsens, vel in futurum, præjudicare vel nocere habeat in Jure, habito vel habendo de Locis ac Castris de Lebreto, de Castro, de Gelosio (Exceptâ ejusdem Loci, Castri, videlicet, Gelosii, Decimâ, quam ab Episcopo Vasatensi asseruit se tenere) & de Nereaco, & de Acussano, de Milhano, de Ailhas, de Sora, de Castro Novo, & de Maritima, cum omnium & singulorum locorum prædictorum Castris, Castellaniis, Terris & Rebus, meris & mixtis Imperiis, Altis Jurisdictionibus & Bassis, & Pertinentiis, quas nunc possider, eorumdem.

Pro quibus omnibus supradictis asseruit nobis, nomine Homagii & Servitii, se teneri ad mittendum nobis Unum Armatum Militem, qui, suis Expensis propriis, nobis habet, infra Ducatum Aquitaniæ, per Quadraginta dies servire, si & quando in eodem Ducatu Guerram contigerit nos habere, ipsó tamen de præmissis a nobis primitùs requisito. A.D. 1341

Et de Vicecomitatu Tartasii (scilicet) de Locis & Castris, de Tartas, & de Milliano, & de Claro Monte, & de Gainarda, & Duyra, cum Baroniis, Castris, Castellaniis, Altis & Bassis Jurisdictionibus, & omnibus Pertinentiis eorumdem, pro quibus omnibus, statim dictis, Unum Armatum Militem, Homagii & Servitii nomine, nobis mittere tenetur, ad serviendum nobis, per Quadraginta Dies, suis Expensis propriis, infra dictum Ducatum, si & quando in eodem Guerram contigerit nos habere; dùm tamen super hoc a nobis prius extiterit requisitus.

Et de Locis ac Castris de Gensaco, & de Castro Maurone, & de Monte Tuco, cum meris & mixtis Imperiis, Altis & Bassis Jurisdictionibus, & Pertinentiis eorumdem, & de Præposituris de Born, & de Menuzano, & de Loco Derbehabere, cum Pertinentiis, & de Dux Visan, & de Brassenc, & de Goossa, & de Senhahas, & de Terra Dauribat & de Loco de Pontons, cum omnibus prædictorum Baroniis, Castellaniis, Terris, ac Rebus, Altis & Bassis Jurisdictionibus, meris & mixtis Imperiis, & Pertinentiis universis.

Quod Homagium, sub modo & forma præmissis, præstitum personaliter, ab eodem benivolè, sponte, liberaliter recepimus atque gratis; volentes ex certâ scientiâ, ac etiam concedentes, quòd, si prædicta Loca a nobis non tenear, vel aliqua prædictorum, vel si in præfato Homagio aliquid sit expressum, ad quod de Jure seu Consuetudine dicti Ducatûs reperiri non valeat Obligatus, quòd Sibi, ac suis Hæredibus, & Successoribus universis, non sit præjudicium aliquod generatum, nec generari valeat in futurum; immò exnunc ut extunc, & extunc ut exnunc, pro non præstito habeatur.

Si

A.D. 1341. Edw. 3. Si verò, ultra præmissa, aliquid, Homagii nomine, occasione Locorum prædictorum, vel alicujus eorumdem, prædictus Dominus de Lebreto nobis facere teneatur, volumus quòd illud nobis præstare habeat, cùm per nos ad hoc exstiterit requisitus, sicut de hoc ipse coram nobis expressè fuit Protestatus.

Hoc autem Homagium, per ipsum nobis præstitum, pro nobis & nostris Successoribus universis, valere volumus, etiam si peccet in materiâ vel in formâ; Remittentes eidem, si aliquod Jus, ratione Homagii non præstiti, vel aliàs in præmissis, vel in aliquo præmissorum, nobis extiterit adquisitum, ex nostrâ certâ scientiâ hoc agentes; Promittentes nos eum, ut Vassalum nostrum specialem, gratis semper & debitis Auxiliis & Favoribus prævenire. A.D. 1341. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Octobris.

Super Homagio Berardi de Lebreto.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 4. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cuntis patere volumus, tenore Præsentium, & fatemur quòd, dilectus & fidelis noster Berardus de Lebreto Miles nobis ut Duci Aquitaniæ Homagium fecit eo modo & formâ *&c. prout supra usque hæc verba.*

De Locis & Castris Darrions, unà cum omnibus Terris, Rebus, Altis & Bassis Jurisdictionibus, meris & mixtis Imperiis, & pertinentiis quibuscúmque,

Et de Terrâ & Dominio, Alto & Basso, mero & mixto Imperio, Loci de Vaires, cum pertinentiis universis,

Excepto Castro de Vaires, & quibuscúmque aliis Rebus in Jurisdictione ejusdem, quod tenet a Vicecomite de Frousaco, sicut apparet per Instrumentum, confectum per manus cujusdam Notarii Burdegalensis, vocati Johamcot de Lombrere,

Ac de Loco de Marcanis, cum pertinentiis,

Et de loco Podii Normanni, cum Bastida Villæ Franquæ, & pertinentiis universis,

Necnon de Loco Salvæ terræ, & de Blasimont, cum Duabus Parochiis de Puch. & de Piis, cum omnibus prædictorum Baroniis, Castellaniis, Locis, Terris, ac Rebus, Altis & Bassis Jurisdictionibus, meris & mixtis Imperiis, & pertinentiis universis,

Et in Burgensiis & Parochiis quæ sequuntur, videlicet, de Parochia de Marcanis, de Prinhac, & de Casseres, de Sancto Laurentio, Darses, de Hospitali, de Magremha, de Sancto Germano, & de Cubsac, de Portu de Cubsac, & de Parochiis d'Aubrac & d'Espesas, & de Podio Yssarn de Gauriagne, & de Marsas, & de Sancto Antonio, de Selzaco, de Camulzac, de Larruscadi, cum earum & quarúmlibet pertinentibus, ac Dominiis quibuscúmque, A.D. 1341.

Quod Homagium, sub modo & formâ præmissis præstitum personaliter, recepimus ab eodem sponte, liberaliter, atque gratis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Si verò aliquid, ultra Homagium suum, per ipsum, ut prædicitur, præstitum, Homagii nomine, occasione locorum, terrarum, & rerum prædictorum, vel alicujus eorumdem, prædictus Berardus nobis facere teneatur, volumus quòd illud nobis præstare habeat cùm per nos de hoc extiterit requisitus, sicut de hoc ipse coram nobis expresè fuit protestatus.

Hoc autem Homagium, per ipsum nobis præstitum, pro nobis & nostris Successoribus universis valere volumus, etiam si peccet in materiâ vel in formâ; Remittentes eidem, si aliquod jus, ratione Homagii non præstiti, vel aliàs, in præmissis, vel in aliquo præmissorum, nobis extiterit adquisitum, ex nostrâ certâ scientiâ hoc agentes:

Promittentes nos eum, ut Vassallum nostrum specialem, gratis semper & debitis auxiliis & favoribus prævenire.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Octobris.

De Tractando cum Scotis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 5. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos, De fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Lancastriâ Comitis Derbiæ, A.D. 1341.

A.D. 1341. Edw. 3. Quem Locum nostrum tenentem in partibus Borealibus Regni nostri Angliæ & Terrâ Scotiæ, ac Capitaneum & Ductorem Excercitûs nostri (versus partes Scotiæ, pro repulsione Scotorum Inimicorum nostrorum, & defensione dicti Regni & Terrarum nostrarum, in dictis partibus Scotiæ, contra Aggressus eorumdem Inimicorum nostrorum, jam mittendi) constituimus,

Plenariè confidentes,

Eidem Comiti, ad Tractandum & Concordandum cum dictis Inimicis nostris de Scotia, de veniendo ad Fidelitatem & Obedientiam nostram, & etiam de Pace, Trengis, sive Guerræ Sufferentiâ,

Et Ipsos, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, ad Fidem & Pacem nostram Admittendum,

Et eis Terras & Tenementa sua Restituendum,

Et de Feloniis & Transgressionibus quibuscúmque, contra nos factis, Pardonationem plenam, & Cartas sufficientes super hoc, nomine nostro, Concedendum, A.D. 1341.

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate (prout melius & securius sibi expedire videbitur) Firmandum,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem; Ratum habituri & Gratum quicquid idem Comes fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. quamdiù nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Hominibus Regis Majoricarum.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pa. 15. E. 3. p. 2. m. 7. REX Universis & singulis, Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Attendentes Affectionem multam, quam, Princeps Magnificus Dominus, Majoricarum Rex Illustris, Consanguineus noster carissimus, Nobis & nostris gratanter ostendit,

Et proindè volentes Homines & Subditos dicti Regis ad Communionem amicabilem, inter ipsos & nostros Subditos dilatandam, pronis Favoribus prævenire,

Vobis mandamus quòd Subditis dicti Regis, tàm in Terrâ, quàm in Mari, vos exhibeatis amicabiles & benignos, A.D. 1341.

Non inferentes eis, nec, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen;

Set ipsos, quantum poteritis, protegatis:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, indilatè sibi faciatis emendari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Super Conventionibus cum Domino de Lebreto.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 4. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Bernardus Ezii Dominus de Lebreto quòd,

Cùm nos, juxta formam cujusdam Indenturæ, inter Nos & ipsum Bernardum confectæ, eundem Bernardum, & Omnes secum, & per eum, ad Obedientiam nostram venientes, Indempnes conservare teneamur.

Idemque Bernardus, ratione Adhærentiæ suæ nobis, contra Inimicos nostros, in præsenti Guerrâ Vasconiæ, Terras, Redditus, & Loca amiserit infrascripta; videlicet,

Locum de Gensaco, quem dictus Dominus de Lebreto Domino de Morchidano, in Recompensationem eorum quæ dictus Dominus de Morchidano, occasione Guerræ prædictæ, amisit, nostris Obsequiis adhærendo, tradidit & liberavit, ad valorem Octingentorum Regalium Auri, Annui & Perpetui Redditûs, quolibet, videlicet, Regali pro Quatuor Solidis Sterlingorum computato, A.D. 1341.

Ac Redditus suos, quos habeat in Terrâ Vasatensi, & quos Annis singulis ibidem percipiebat à diversis Personis, ad valorem Centum Viginti & Quinque Regalium Auri & dimidii, quolibet Regali ut supra computato,

Necnon de Redditibus Annuis, quos habebat & percipiebat in Loco de Sora & de

A.D. 1341. Edw. 3. & de Lebreto, Annis singulis, ad valorem Nongentorum & Quinquaginta Regalium Auri, quolibet Regali, ut supra, computato,

Insuper de Redditibus Annuis, quos habebat & percipiebat in & super Terris de Mixa & de Hosca Barisio, cum pertinentiis suis, in Regno Navarræ, ad valorem Quingentarum Regalium Auri, quolibet Regali, ut supra, computato,

Ac de Redditu Annuo, quem percipiebat in Terra de Rucbena, ratione Dotis Uxoris suæ, ad valorem Octingentorum Quinquaginta & Unius Regalium Auri, & Quinque Solidorum Burdegaliæ, quolibet Regali, ut supra, computato,

Quæ quidem Regalia, juxta computationem prædictam, ad Sexcentas, Quadraginta, & Quinque Libras, & Sex Solidos Sterlingorum, se extendunt, prout per quandam Informationem, per, dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Senescallum nostrum Vasconiæ, de Mandato nostro factam, & in Cancellariâ nostrâ retornatam, pleniùs apparet,

Velimus Ei, pro Terris, Redditibus, & Locis, sic Amissis, Recompensationem fieri jubere competentem;

Nos,

Volentes ea, quæ in Indenturâ prædictâ continentur, quantum ad nos attinet, adimplere,

Concessimus & assignavimus eidem Bernardo Pedagium de Sancto Machario, cum Exitibus & Emolumentis suis universis, necnon Terram de Blanca Forti, cum Jurisdictione Alti & Bassi Justitiatûs, ac mero & mixto Imperio, & omnibus aliis Exitibus, Emolumentis, & Proficuis, ad eandem Terram pertinentibus, A.D. 1341. Edw. 3.

Habenda & Tenenda quousque Terras, Redditus, & Loca sua prædicta, sic Amissa, recuperaverit, vel ea sibi Reddita seu Restituta fuerint, aut Nos ei ad valorem eorumdem alibi in loco competenti in Ducatu prædicto fecerimus provideri:

Ita quòd, si Pedagium & Terra de Blanca Forti prædicta, cum pertinentiis suis prædictis, valorem Annuum Sexcentarum, Quadraginta, & Quinque Librarum, & Sex Solidorum, excesserint, tunc idem Bernardus de Superplusagio nobis respondeat,

Et, si ad valorem illum non attingant, tunc nos de eo, quod indè defuerit, Assignationem, seu aliàs Satisfactionem debitam, sibi, super exitibus Ducatûs prædicti, fieri faciemus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Elia de Sancto Chesterio, de admittendo ad Obedientiam Regis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m 5. REX Senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Ex parte Eliæ de Sancto Chesterio nobis est supplicatum quòd,

Cùm Castrum suum de Monte Regali, dùm, dilectus & fidelis noster, Bernardus Ezii Dominus de Lebreto erat in Tractando cum eodem Elia de veniendo ad Obedientiam nostram, per quosdam Subditos nostros de Ducatu prædicto Captum fuisset, sicut præfatus Dominus de Lebreto nobis est Testificatus,

Idémque Elias ad Obedientiam nostram venire sit paratus,

Velimus ipsum ad Obedientiam nostram admittere, & ei Castrum suum prædictum facere liberari;

Nos, ex causis præmissis, volentes ejus Supplicationi annuere in hac parte, vobis mandamus quòd, si idem Elias ad Obedientiam nostram venire, & Parti nostræ contra Inimicos nostros de Franciâ adhærere voluerit, tunc ipsum ad Obedientiam illam admittatis, & ei Castrum prædictum liberari faciatis (ita semper quòd Deveria consueta nobis faciat, ut debebit) omnes, quos super Liberatione Castri prædicti resistentes inveneritis, ab eodem sine dilatione amoventes. A.D. 1341.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Littera

A.D. 1341. Edw. 3. A.D. 1341. Edw. 3.

Littera Testimonialis, de pretio Redemptionis soluto.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pa. 15. E. 3. p. 2. m. 5.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Supplicavit nobis Petrus Arnaud de Fytor, Dominus de Unissa, quòd,

Cùm ipse per, dilectum & fidelem nostrum, Johannem de Brocas, in Villa de Sancto Arnaudo, de Guerrâ Captus,

Et Prisonæ Mancipatus,

Ac a Prisonâ (per Fidem suam de redeundo ad Prisonam in Anglia ad certum diem, sibi per præfatum Johannem assignandum, aut Quadringentos Florenos de Scuto pro Redemptione suâ reportando) dimissus fuisset,

Ac idem Petrus Quadringentos Florenos prædictos Bernardo de Brocas Fratri, Olivero de Brocas Filio & Hæredi, & Willielmo de Campaine Avunculo ipsius Johannis solverit, sicut iidem, Bernardus, Oliverus, & Willielmus, coram, dilecto & fideli nostro, Roberto de Burghcher, Cancellario nostro recognoverunt personaliter constituti, A.D. 1341.

Velimus præmissa per Litteras nostras testificari;

Nos, advertentes pium esse Testimonium Veritati perhibere, præmissa omnibus & singulis (quorum interest, vel interesse poterit) innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Octobris.

De Terra de la Bort, quod adjacet Regnis Hispanniæ & Navarræ, extra Manum Regiam non ponenda.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Vasc. 15. E. 3. m. 3.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Consideratione Fidelitatis & Constantiæ, quas in, dilectis & fidelibus nostris, Hominibus Terræ de la Bort, semper invenimus, volentes eos nobis annectere specialiùs & unire,

Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfatis Hominibus pro Se, & Successoribus eorumdem, quòd dictam Terram de la Bort, nec Jurisdictionem, seu Imperium, nobis ibidem competentia, extra Manum nostram per Donationem, Venditionem, seu Titulum alium, non ponemus,

Set ipsum, ut Peculiarem Terram nostram, Coronæ nostræ perpetuò annexam, sine medio retinebimus, &, tenore præsentium retinemus, absque Distractione qualicúmque; non obstante quacumque Donatione, seu Concessione, de dictâ Terrâ de la Bort, & de Redditibus & Emolumentis ejusdem, per nos, Arnaldo de Duro Forti, vel ejus Hæredibus, aut aliis, priùs factâ,

Quam,

Pro eo quòd dicta Terra situatur in Confinio Ducatûs nostri Aquitaniæ, & adjacet Terris Regnorum de Ispanniâ & Navarrâ, ac aliorum, & sic posset perdi facilius, si extra Manum nostram poneretur, & propter Commotiones periculosas, ratione dictæ Donationis subortas, & ex Causis aliis legitimis, A.D. 1341.

Duximus ex certâ scientiâ revocandum;

Volentes illi vel illis, quibus dicta Terra, virtute dictæ Donationis, aliàs deberet competere, de Terrâ æquivalenti providere, prout convenit, aliundè.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Senescallo Regis Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, quòd Terram & Jurisdictionem prædictas, si nondum in Manum Regis captæ fuerint, sine dilatione in Manum Regis capi & retineri faciant, perpetuò duraturas; quacúmque Concessione seu Donatione, indè, aut de Redditibus, seu Emolumentis, ad Terram illam pertinentibus, dicto Arnaldo, vel ejus Hæredibus, aut aliis, priùs factis, non obstantibus.

Teste ut supra.

A. D. 1341. Edw. 3. A. D. 1341. Edw. 3.

Pro Roberto de Artoys, de Assignationibus faciendis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 3. m. 22.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm, dilectus & fidelis noster, Robertus d'Artoys, quasdam Tallias, diversas Summas Pecuniæ, sibi per nos debitas, & in certis locis assignatas, continentes, vobis in Scaccario prædicto, pro eo quòd Assignationes illæ certis de causis Revocatæ existunt, duxerit, ut accepimus, restituendas,

Nos,

Volentes eidem Roberto de Summis prædictis satisfieri, prout decet,

Vobis mandamus quòd, si ita est, tunc eidem Roberto Summas prædictas, de Thesauro nostro, sine dilatione, solvi, vel ei indè competentes Assignationes, in Locis, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis; Assignationibus, Philippæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, per Nos priùs factis, semper salvis. A. D. 1341.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Octobris.

Per Concilium.

Super Liberatione Magni Sigilli.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 3. m. 22 d.

MEMORANDUM *quòd Robertus de Burghcher, Cancellarius Domini Regis, die Sabbati, in Vigilia Apostolorum Simonis & Judæ, circa horam Nonam, Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Roberti consignatâ, in Albâ Camerâ dicti Domini Regis, in Palatio suo Westmonasteriensi, eidem Domino Regi liberavit:*

Et idem Dominus Rex dictum Sigillum a præfato Roberto recepit, & illud Domino Johanni Darcy, Camerario suo, custodiendum liberavit:

Et Nocte proximò sequente, circiter horam Mediam ejusdem, idem Dominus Rex, in Hospitio Episcopi Wyntoniensis, apud Suthwerk, in Magnâ Camerâ ibidem, idem Sigillum, in Bursâ prædictâ, sub dicto Sigillo præfati Roberti, inclusum,

In præsentiâ,

Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris ipsius Regis,

Et, Venerabilis Patris, R. Episcopi Sarum, A. D. 1341.

Bartholomæi de Burghersh,

Et aliorum Magnatum, ibidem existentium,

Roberto Parvyng Militi (quem Cancellarium suum constituit) tradidit, ad ea, quæ ad Officium Cancellarii pertinent, faciendum & excercendum;

Qui quidem Robertus Parvyng (præstito Sacramento coram ipso Rege de Officio Cancellarii fideliter faciendo) Sigillum prædictum a manibus prædicti Domini Regis recepit, & illud secum usque ad Hospitium suum apud Aldermanbury Londoniæ detulit, & die Dominicâ, proximò sequente, Horâ Primâ, dictum Sigillum in Capellâ suâ ibidem aperiri, & Unam Literam Patentem indè consignari fecit.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, super Pecunia solvenda.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Scot. 15. E. 3. m. 3.

REX, dilecto sibi in Christo, Abbati beatæ Mariæ Eborum, Collectori Decimæ Biennalis in Diœcese Eborum, Salutem.

Mandamus vobis quòd illas Trescentas Libras, quas nuper per vos, Excellentissimo Principi Edwardo Regi Scotiæ, de Exitibus Decimæ prædictæ, solvi mandavimus (si nondùm sibi solutæ fuerint) quibuscúmque Dilatione & Excusatione cessantibus, pro salvatione Marchiarum nostrarum versus partes Scotiæ indè dirigendas, solvatis: A. D. 1341.

Et, si easdem Trescentas Libras eidem Regi plenariè quoquo modo solvere non poteritis, tunc Ducentas Libras de Summâ prædictâ liberari faciatis indilatè, ex causâ antedictâ:

Et, si easdem Ducentas Libras eidem Regi integraliter nullo modo solvere poteritis, tunc de eo, quod sibi sic per vos solutum non fuerit, dilectum nobis in Christo, Priorem Dunolmensem, Collectorem Decimarum Triennalium

A. D. 1241. Edw. 3. & Bienalium, nobis nuper concessarum in Diœcese Dunolmensi, sub Sigillo vestro distinctè & apertè certificetis; Cui mandavimus quòd eidem Regi, in casu quo dictas Trescentas Libras sibi solvere non possitis, ut præmittitur, Centum Libras, de dictis Decimis Triennali & Biennali, in Diœcese Dunolmensi prædictâ, sine dilatione solvi & habere faciat omni modo. A. D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Hominibus ad Arma pro Expugnatione Scotorum parandis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 3. m. 9. d.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Bohun, Comiti Northamptoniæ, Salutem,

Quia, pro defensione necessariâ Regni nostri, & expugnatione Rebellium nostrorum de Scotiâ, jam agimus in Terrâ Scotiæ, sicut scitis,

Et Nobiles alii, qui nobiscum jam sunt ibi, ultra instans Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, juxta Conventionem cum eis super hoc habitam, illuc morari non habent,

Oportet etiam, ad ordinandum super negotio nostro Franciæ, circa dictum Festum necessariò nos redire,

Et, nisi pro Defensione partium Borealium dicti Regni nostri Armatam illuc Potentiam dimittamus, invitentur Scoti, post Reditum nostrum, dictum Regnum hostiliter ingredi, ad Mala quæ poterunt perpetranda, si non fuerit interim eorum Potentia decurtata,

Nos, Malis hujusmodi volentes occurrere, ac de vestris dilectione & strennitate intimè confidentes, specialiùs quo possumus vos rogamus, quòd, in tanto Necessitatis Articulo, velitis esse laboris Nostri Participes, & ad veniendum ad nos, cum Centum & Viginti Hominibus ad Arma & Sagitariis, celeriter vos parare; Ita quòd sitis ad nos, apud novum Castrum super Tynam, vicesimo quarto die Januarii proximò futuro, parati cum aliis Fidelibus nostris ad Equitandum in Scotiâ, vel ad morandum super Marchiam, prout tunc super hoc contigerit ordinari:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, facietis modis omnibus istâ vice:

Certificantes statim Cancellarium & Thesaurarium nostros, & alios de Concilio nostro Londoniæ, illud quod facere volueritis in hac parte: quibus mandamus quòd vobiscum, seu cum Mittendis per vos, super Morâ vestrâ, per unum Quarterium Anni, in dictis partibus faciendâ, tractent melius quo poterunt & concordent.

Et nos ad Gratitudinem vestram, quæ semper in necessitate sinceriùs comprobatur, talem Considerationem habebimus, quòd debebitis meritò contentari. A. D. 1341.

Teste Rege apud Novum Castrum Surger Tynam quarto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est Singulis Comitibus & Hominibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet.

Ricardo Comiti Arundellæ pro Centum Hominibus ad arma.

Thomæ de Bello Campo Comiti Warwicæ pro Quaterviginti Hominibus ad arma.

Thomæ de Clynton Comiti Huntingdoniæ pro Sexaginta Hominibus ad arma.

Hugoni de Audele Comiti Gloucestriæ pro Octoginta Hominibus ad arma.

Hugoni de Courteney Comiti Devon. pro Septuaginta Hominibus ad arma.

Johanni de Veer Comiti Oxon. pro Quadraginta Hominibus ad arma.

Laurentio de Hasting Coviti Pembr. pro Quinquaginta Hominibus ad arma.

Radulpho Basset de Drayton pro Quinquaginta Hominibus ad arma.

Johanni de Cherleton pro Quinquaginta Hominibus ad arma.

Nicolao de Cantilupo pro Quadraginta Hominibus ad arma.

Henrico de Ferrariis pro Quinquaginta Hominibus ad arma.

Johanni Bardolfe pro Quadraginta Hominibus ad arma.

Roberto de Morle pro Quadraginta Hominibus ad arma.

Jacobo d'Audele pro Quadraginta Hominibus ad arma.

Johanni de Grey de Retherfeld pro Viginti Hominibus ad arma.

Johanni de Willughby pro Quindecim Hominibus ad arma.

Thomæ de Berkele pro Quindecim Hominibus ad arma.

Michaeli de Ponynges pro Decem Hominibus ad arma.

Johanni de Segrave pro Quinquaginta Hominibus ad arma.

Edwardo

A.D. 1341 Edw. 3. *Edwardo de Monte Acuto pro Quindecim Hominibus ad arma.*
Rogero de Grey pro Viginti Hominibus ad arma.
Petro de Grandissono pro Quindecim Hominibus ad arma. A.D. 1341. Edw. 3.
Willielmo de Kerdeston pro Decem Hominibus ad arma.
Johanni de Beauchamp pro Quindecim Hominibus ad arma.

Pro Roberto de Artoys & aliis ad partes Britanniæ profecturis.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Libérat. 15. E. 3. m. 1.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilectis & fidelibus nostris,

Roberto de Artoys,
Roberto de Morle,
Waltero de Manny,
Henrico de Ferrariis,
Johanni Tibetot,
Et Johanni Bardolf,

Qui ad partes Britanniæ in Obsequium nostrum sunt profecturi, videlicet,

Præfato Roberto de Artoys, Trescentas Libras,

Præfato Roberto de Morle, Ducentas & Triginta Libras, A.D. 1341.

Prædicto Waltero, Quingentas Libras,

Præfato Henrico, Centum Libras,

Dicto Johanni Tibitot, Quaterviginti Libras,

Et prædicto Johanni Bardolf, Quaterviginti Libras,

Super vadiis suis, & hominum ad Arma, & aliorum, cum eisdem ad dictas partes profecturorum, eundo ad easdem partes, ibidem morando, in Obsequio nostro supradicto.

Teste Rege apud Staunford decimo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Domino de Falco Monte.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 3. m. 11.

REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Kelleseye, Receptori Denariorum nostrorum, de Lanis nostris in Flandria provenientium, Salutem.

Cum teneamur, dilecto & fideli nostro, Domino de Falco Monte, in certis Pecuniarum Summis, prout in Literis nostris Obligatoriis, ei indè confectis, pleniùs continetur, & eidem Domino Duo Milia & Quadringentas Libras inde solvi fecerimus,

Vobis mandamus quòd, solutis Assignationibus, super Denariis prædictis factis, & visis dictis Literis nostris Obligatoriis, eidem Domino Mille & Ducentas Libras (si tantum de dictis Summis, in Literis prædictis contentis, adhuc dictis Duobus Milibus & Quadringentis Libris computatis, debeatur) de primis Denariis de Lanis nostris prædictis provenientibus, solvatis in partem Satisfactionis Summarum prædictarum, si Summas illæ Solutiones prædictas excedant, vel in plenam Satisfactionem eorundem, si eædem Summæ per hujusmodi Solutiones fuerint plenariè persolutæ: A.D. 1341.

Recipientes ab eo Literas suas patentes, Receptionem Denariorum, quos ei sic solveritis, Testificantes:

Et dictas Literas nostras, si dictas Solutiones excedant, de eisdem indorsari faciatis:

Et, si eidem Domino de Summis prædictis per Solutiones illas plenariè satisfactum fuerit, tunc dictas Literas nostras, ac Literas Acquietantiæ ipsius Domini, factas in hac parte, a præfato Domino, vel dicto suo Attornato, recipiatis; Et Nos vobis indè, in Composito Vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Staunford. decimo quinto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro

A.D. 1341. Edw. 3. A.D. 1341. Edw. 3.

Pro Guillardo de Mota, Cardinale, de non Molestando.

A.D. 1341. Pat. 15. E. 3. Claus. 15. E. 3. p. 3. m. 12. dors.

REX, Dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Bohun, Ricardo de Kelleshull, & Sociis suis Justiciariis nostris, ad diversa, Transgressiones, Extortiones, Oppressiones, Dampna & Gravamina, Nobis & Populo nostro in Comitatu Oxoniæ illata, Audiendum & Terminandum assignatis, Salutem.

Considerantes Affectionem gratam, quam, Reverendus Pater, Dominus Guillardus de Mota, Sacrosanctæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalis, Archidiaconus Oxoniæ, erga nos & Domum nostram Regiam totis temporibus habuit, & optinet in præsenti,

Ac proindè Volentes Ministris ipsius Cardinalis favoribus amplioribus prævenire in Regno nostro Angliæ. A.D. 1341.

Vobis Mandamus quòd officiarios aut alios Ministros prædicti Cardinalis in Archidiaconatu prædicto, pro aliquibus quæ ipsi in Causis vel Placitis, ad Cognitionem Ecclesiasticam pervenientibus, juxta Officii sui debitum, exercuerint, seu pro Executionibus, super hiis factis, nullatenus occasionetis, molestetis indebitè, seu gravetis; set ipsos, contemplatione prædicti Cardinalis, in agendis suis favorabiliter, in quantum de jure poterit, pertractari faciatis.

Teste Rege apud Staunford vicesimo die Novembris.

Ne Armaturæ ab Hibernia in Scotiam deferantur.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 3. m. 11. dor.

REX, Dilectis & fidelibus suis, Johanni Darcy Justitiario suo Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, Magistro Roberto de Askely, Cancellario, & Hugoni de Burgh, Thesaurario, suis ibidem, & eorum cuilibet, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd nonnulli Homines, in dictâ Terrâ nostrâ Hiberniæ Commorantes, & Inimicis nostris de Scotiâ nimis faventes, Arma, Armaturas, Victualia, & alia vitæ Necessaria, in prædictâ Terrâ nostrâ, ad non modicam Summam, providerunt, & ea dictis Inimicis nostris de Scotia transmiserunt, & indies transmittere non desistunt, in Solatium & Succursum dictorum Inimicorum nostrorum, & ipsorum maximam Roborationem, ac nostri grave Præjudicium & Contemptum,

Vobis, firmiter injungendo, Mandamus quòd statim, visis præsentibus, in singulis Comitatibus, & Locis aliis, dictæ Terræ Hiberniæ, quibus expedire videritis, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi faciatis,

Nè qui, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterant, Arma, Armaturas, Victualia, vel Res alias, in Succursum & Solatium dictorum Inimicorum, transmittant vel traducant, seu transmitti aut traduci faciant in Scotiam,

Nec ea transmittentibus aut traducentibus opem præbeant, Consilium vel favorem, publicè vel occultè. A.D. 1341.

Et vos (præfati, Justitiarie vel Locum tenens) Omnes illos, quos Culpabiles vel Rebelles in hac parte inveneritis, tanquam Proditores nostros, capi & arestari, & Prisonis nostris partium illarum sub salvâ custodiâ commiti, & ulterius de eis Justitiam, juxta suorum Demerita, & Juris exigentiam, ac secundum Legem & Consuetudinem Terræ prædictæ, faciatis.

Vósque (præfate Cancellarie) per Brevia nostra, sub Magno Sigillo nostro, quo in dictâ Terrâ nostrâ utimur, certos Justitiarios nostros in quibuscúmque partibus Terræ prædictæ, ubi necesse fuerit, ad Inquirendum de Nominibus omnium & singulorum, qui hujusmodi Victualia, Arma, Armaturas, seu alia Vitæ Necessaria, in dictâ Terrâ nostrâ Hiberniæ providerunt, & ea ab indè ad dictos Inimicos nostros in Scotiam, in ipsorum Solatium & Succursum ac Roborationem duxerunt, & duci fecerunt;

Ac etiam de Nominibus illorum, qui aliquos de Scotiâ, pro hujusmodi Providentiis in dictam Terram faciendis venientes, receptaverunt, & eis consilium, Favorem, vel Auxilium aliqua, in hac parte, præbuerunt,

Et ad ea omnia & singula Audiendum, & Terminandum, & ad plenam & celerem Justitiam, secundum Legem & Consuetudinem Terræ prædictæ, Faciendum, assignari faciatis;

Et

A.D. 1341. Edw. 3.

Et tàm Vos (præfati, Justiciarie & Cancellarie, quàm Thesaurarie) præmissa, sub forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poteritis, diligentiùs exequamini.

A.D. 1341. Edw. 3.

Teste Rege apud Staunford. vicesimo die Novembris.

Per Concilium.

De Pardonatione, super Excessibus in Aquitania.

A.D. 1341. An. 15. E. 3. Pa. 16. E. 3. p. 1. m. 2.

OLiverus de Ingham Miles, Ducatûs Aquitaniæ Senescallus, Nobilibus Viris, Senescallo Laudarum, Præpositis de Aquis, Baionæ, & Bamlis, de Guossa & de Senhans, qui nunc sunt, aut pro tempore erunt, vel eorum Loca tenentibus, cæterisque Senescallis, Judicibus, Majoribus, Castellanis, Præpositis, Ballivis, Officialibus, & Servientibus Domini nostri Regis Angliæ, Ducis Aquitaniæ, in dicto Ducatu constitutis, præsentes Literas inspecturis, Salutem & Præsentibus dare fidem.

Cùm, Nobilis Vir, Arnaldus R. Vicecomes de Anorta, per Procuratorem Regium partium Laudarum Delatus fuerit coram Nobis ac Senescallo Laudarum, super Supprisiis, Interfectionibus Hominum & Mulierum, Conbustionibus & Destructionibus Domorum Bordarum, & Ædificiorum quorundam Hominum propriorum dicti Domini nostri Regis & Ducis, Salvæ Gardiæ Regiæ Fractionibus, & aliis diversis Criminibus & Excessibus, per ipsum Vicecomitem, & nonnullos alios ejus Socios, & Homines, tàm Nobiles, quàm Innobiles, Habitatores Terræ prædictæ de Anorta, & aliorum locorum, ejus Consortes, in Ballivâ, Terræ, & Jurisdictione Ballivæ de Gouossa & de Senhans, ac quorumdam aliorum locorum, à die, citra quâ Vir Nobilis Amatus Dominus de Gairossa, Consobrinus Germanus ipsius Vicecomitis, per aliquos Iniquitatis Filios fuit inhumaniter interfectus, commissis & perpetratis;

Dictúsque Vicecomes de Anorta diceret & asseret Se, & cæteros Consortes suos, fore totaliter Innocentes de præmissis, & etiam sine culpâ:

Verumptamen Nolens Litem facere, nec Jurgium ducere contra dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, aut suum Procuratorem (Cùm contra suum Dominum Naturalem jurgare seu litigare periculosum existit) super Excessibus (quos fecisse seu perpetrasse nullatenus confitebatur) Ipse Vicecomes pro Se, & aliis ejus Sociis, Hominibus & Consortibus,

Quorum aliqui, occasione dictorum Excessuum, per Senescallum Laudarum, qui nunc est, Baniti esse Dicuntur,

A.D. 1341.

Nostræ Ordinationi, Promulgationi, & Voluntati se gratis obmiserit, sub certâ pœnâ, ac Donatione Pecuniariâ, in Instrumento Submissionis prædictæ expressatâ,

Et nos,

Volentes ritè procedere super præmissis, per dictum Senescallum Laudarum, vocato secum Procuratore Regio partium illarum, Informationem fieri fecimus,& veritatem præmissorum inquiri,

Et, visis & diligenter inspectis Submissione & Informationibus prædictis, per quas dictum Vicecomitem, & nonnullos alios ejus Homines & Socios, per dictum Procuratorem Regium partium illarum Delatos,

Invenimus ac reperuimus in aliquibus Culpabiles,

Attento tamen quòd ipse Vicecomes, comprehensus Dolore dicti sui Germani Consobrini, & Irâ motus, justum suum Dolorem prosequendo aliqua de præmissis perpetrari fecerit, ex quibus secundum Humanam Naturam compatiendum est sibi, & gratiosiùs super illis cum eodem tractare habemus,

Attento etiam ejus Obsequio, per eum præstito eidem Domino nostro Regi & Duci in præteritis Guerris Vasconiæ, pro quo Servitio, pro emendo Equos in primâ Guerrâ præteritâ, Locum suum proprium de Cannelha impignorare habuit,

Attentâ etiam ejus bonâ Famâ & Constantiâ, quas habuit & habet, erga dictum Dominum nostrum Regem & Ducem,& de aliis, quæ de Æquitate nostrum Animum movere possint & debent,

Nolentes tamen, sicut nec convenit, omnino talia crimina & Excessus remanere impunitos,

Sciatis nos Vice, & Nomine dicti Domini nostri Regis & Ducis, tàm ex nostro Debiti Officio, quàm vigore Submissionis prædictæ, habito dicti Senescalli Laudarum ac quorundam Peritorum Consilio, ipsum Vicecomitem pro Se, & aliis Hominibus, Sociis & suis Complicibus, occasione Excessum & Criminum prædictorum, & pro Offensâ, occasione præmissorum factâ dicto Domino nostro Regi &

A. D. 1341. Edw. 3. Duci, condempnasse, &c, tenore præsentium, condempnamus in Duabus Mille Libris, dicto Domino nostro Regi & Duci, aut suo Constabulario Burdegaliæ, dandis & solvendis, pro Emenda & Satisfactione præmissorum,

Quibus solutis, ipsum Vicecomitem, & Alios, cum eodem super præmissis Delatos, seu Accusatos, aut qui viderentur præmissorum Culpabiles, vice & nomine quibus supra, à prædictis omnibus & singulis Criminibus & Excessibus supradictis, & ab omnibus contentis in Delatione & Submissione prædictis, & ab omni Pœnâ Corporali ac Pecuniariâ, & ab omnibus Vadiis pro Portatione Armorum, & Aliàs, si quas, de Jure & Patriæ Consuetudinibus, viderentur, aut aliquo tempore incidisse, seu incurrisse, erga dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, seu Constabularium suum Burdegaliæ, ac Præpositum de Aquis prædictum, & quoscúmque Officiales Regios,

Et etiam à quocúmque Bannimento, eorúmque Hæredes & Bonâ, ex certâ nostrâ scientiâ, Quitasse & Pardonasse,

Ac etiam de Gratiâ nostrâ speciali Remisisse, &, tenore præsentium, nunc & imperpetuùm Quietamus, Absolvimus, Remittimus, & Pardonamus,

Ipsosque ad Bonam Famam remittimus,

Et omnes Processus, & Instrumenta, Defectus, & Bannimenta, Habitos, Factos, Latos, ac Pronunciatos contra ipsos, Vicecomitem & Homines ejus Consortes, Socios aut alios, ipsorum præmissorum Excessuum occasione, per vos, Senescallum Landarum & Præpositum de Aquis, aut alterum vestrûm, vel quemvis alium Officialem Regium, Revocamus, Cassamus, Annullamus & penitùs Irritamus:

Jure tamen Dampna Passis, super præmissis competenti, in omnibus semper salvo.

Quocirca vobis, & vestrûm singulis, districtè præcipimus & mandamus sub Pœna ac Donatione Mille Marcarum Argenti, dicto Domino nostro Regi & Duci applicandarum, qualiter prædictam nostram pronunciationem nunc & imperpetuùm teneatis, & inviolabiliter observetis. A. D. 1341. Edw. 3.

Et dictum Vicecomitem, aut Alios ejus Homines, Consortes, Socios, & & qui viderentur Culpabiles Criminum & Excessuum prædictorum, usque ad diem Datæ præsentium, citra Commissorum & Perpetratorum quovismodo minimè adjornetis, vexetis, arrestetis, seu capiatis, vel aliter contra ipsos, vel alterum ipsorum, ac eorum Bona, aliqualiter procedatis:

Inhibentes omnibus Officialibus, Ministris, & Subditis ipsius Domini nostri Regis & Ducis, nè contra hanc præsentem nostram Concessionem seu Sententiam, & contenta in eisdem, aliqua innovent seu attemptent, ymò eam Sententiam & Concessionem, & contenta in eisdem, firmiter custodiant & observent.

Si quid verò in contrarium facere seu attemptare contigerit, illud tanquam nullum, per hanc præsentem Sententiam, decernimus & inane.

Mandantes nichilominus Magistris, Johanni de Ardirio, Johanni de Podio, ac Petro de Mossieto, Notariis Regis, & aliis quibuscumque Notariis & Scriptoribus, præsentes Literas inspecturis, & eorum cuilibet in solidum, qui super præmissis, contra dictum Vicecomitem, ejus Socios, Homines, & Consortes, aliquos Processus, Defectus, Bannimenta, Instrumenta, Inquestas, Informationes, aut alias Scripturas fecerunt, seu scripserunt, ac receperunt in publicam formam, vel aliter, quòd illa omnia cassent, irritent, annullent, & in eorum Registris ac Papiris cancellent, satisfacto ipsis primitùs de eorum Selario moderatè.

In quorum omnium Testimonium Sigillum Curiæ Vasconiæ præsentibus Literis duximus apponendum.

Dat. Burdegaliæ, sub Sigillo Curiæ Vasconiæ, ultimâ die Mensis Novembris, anno Domini M.CCC.XLI.

De Solutione Denariorum, nomine Finis, propter Excessus antedictos.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Ibid. UNiversis pateat per præsentes quòd Nos, Antonius Ususmaris Locum tenens, de mandato speciali Domini nostri Regis Angliæ, Ducis Aquitaniæ, prudentis Viri Nicholai Ususmaris Constabularii Burdegaliæ, habuimus & recepimus, ejusdem Domini nostri Regis & Ducis nomine, Duo Milia Librarum Burdegaliæ simplicium, a, Nobili Viro, Arnaldo Reimundi, Vicecomite Anortæ, A. D. 1341.

In

A. D. 1341. Edw. 3.

In quibus idem Vicecomes Condempnatus fuerat per, nobilem virum, Dominum Oliverum de Ingham Militem, dicti Ducatûs Senescallum, ad solvendum & reddendum dicto Domino nostro Regi & Duci, seu Constabulario suo Burdegaliæ, ratione & occasione quorumdam Excessuum, per eundem Vicecomitem, & nonnullos alios ejus Complices, tàm Nobiles, quàm Innobiles, in Jurisdictione Terræ & Ballivæ de Gossa & de Senhans, & quorumdam aliorum locorum, in partibus & Senescalciâ Landarum, de hobedientiâ præfati Domini nostri Regis & Ducis existentes, comissorum & perpetratorum, ut dicebatur:

A. D. 1341. Edw. 3.

De quibus quidem Duobus Milibus Libris dictæ Monetæ, sic per Nos quo supra nomine habitis & receptis, pro benè Soluto & Contento plenariè Nos habentes, eundem Vicecomitem, Bona sua, Hæredes & Executores suos quoscúmque, erga dictum Dominum nostrum & Ducem, ac quoscúmque alios Absolvimus, quo supra nomine, perpetuò & Quietamus per has præsentes Literas, Sigillo nostro sigillatas in Fidem & Testimonium præmissorum.

Dat. Burdegaliæ tertio die Decembris anno Domini M.CCC.XLI.

Pro Episcopo de Lastale & aliis, super Vadiis & Expensis.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Liberat. 15. E. 3. m. 1.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Volentes, Venerabili Patri, Episcopo de Lastale,
Bernardo de Bearn dicto Laspes,
Fortetenerio de Lescun,
Vitali de Podeux,
Arnaldo de Durefford,
Guillielmo Reymondi de Dureford,
Et Nicholino de Flysk,

Qui pro quibusdam Negotiis, nos & Statum Ducatûs Aquitaniæ tangentibus, ad nos in Angliam nuper accesserunt, & in Civitate nostrâ Londoniæ Moram diutinam ex causis prædictis & aliis traxerunt,

De aliquibus competentibus Pecuniarum Summis, tàm in Subventionem Expensarum suarum, quàm in partem Satisfactionis Debitorum, in quibus præfatis, Bernardo, Fortenerio, Vitali, Arnaldo, Guillielmo, & Nicholino, ex certis causis tenemur, Solutionem fieri prout decet,

Vobis mandamus quòd,

Præfato Episcopo, in Subventionem Expensarum hujusmodi Centum Libras,

Et præfato Bernardo, in Persolutionem illarum Centum Librarum, quas ei per, dilectum Clericum nostrum, Willielmum de Edyngton, Receptorem Denariorum de Nonâ & Quintadecimâ, per Magnates & alios citra Trentam, ac Decimâ Biennali, per Clerum Cantuariæ Provinciæ, nobis nuper concessis, provenientium, de Dono nostro mandavimus liberari Sexaginta Libras, si Tantum indè adhuc restet solvendum, A. D. 1341.

Ac eidem Bernardo, Ducentas Libras,

Et præfato Fortenerio Ducentas Libras,

Et præfato Vitali, Quadraginta Libras,

Et præfato Arnaldo, Centum Libras,

Et præfato Guillielmo Centum Marcas,

Et præfato Nicholino Centum Libras,

In partem satisfactionis Debitorum, in quibus eis pro Vadiis suis & aliis causis tenemur, de Thesauro nostro solvatis, & ulteriùs indè fieri faciatis, Quod in nostri Exonerationem in hac parte fore videritis faciendum.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam tertio die Decembris.

Per Billam de Thesauraria.

Pro Episcopo Dunolmensi, de Indempnitate.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 3. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, R. Dunolmensis Episcopus, in instanti Profectione nostrâ versus partes Scotiæ, nobis gratanter concesserit invenire, in Auxilium Guerræ nostræ ibidem, Viginti Homines ad arma, & totidem Sagittarios Equites, ad Custus ipsius Episcopi proprios, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, super eadem Guerrâ moraturos, A. D. 1341.

Nos,

Volentes Indempnitati ipsius Episcopi, nè ipse, aut Successores sui, de hujus-

A. D. 1341. Edw. 3. hujuſmodi Onere, inveniendo contra Libertatem dicti Epiſcopatûs, indebitè onerentur,

Et ne eadem Libertas (eo quòd Miniſtri Hoſpitii noſtri, tranſeundo in Comitivâ noſtrâ verſus partes prædictas, Officia ſua infra Epiſcopatum prædictum & Libertatem ejuſdem excercuerunt) lædatur, aut aliqualiter violetur providere,

Volumus & Concedimus quòd id, quod dictus Epiſcopus, ſic ex tam merâ Liberalitate ſuâ in præſenti neceſſitate noſtrâ conceſſit, aut id quod dicti Miniſtri noſtri ſic, ratione Officiorum ſuorum, infra Epiſcopatum prædictum, contra Libertatem ejuſdem, tranſeundo in Comitivâ noſtrâ verſus eaſdem partes, fecerunt, dicto Epiſcopo aut Succeſſoribus ſuis non cedant in præjudicium, aut dictæ Libertatis læſionem, nec non in Conſequentiam trahantur in futurum, aliter quàm præteritis temporibus fieri conſuevit. A. D. 1341. Edw. 3.

In cujus &c.

Teſte Rege apud Novum Caſtrum ſuper Tynam quarto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Cardinali, Præbendario, Adverſario Regis adhærente.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Pat. 15. E. 3. p. 3. m. 6. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd conceſſimus, dilecto Clerico noſtro, Willielmo de Kyldesby, omnia Exitus & Proficua de Præbendâ de Thame, in Eccleſiâ beatæ Mariæ Lincolnienſis,

Quæ quidem Præbenda eſt Cardinalis dicti de Peregoitz, qui contra Nos Adverſario noſtro Franciæ eſt adhærens, & quam ea de cauſa capi fecimus in Manum noſtram,

Provenientia,

Habenda & Percipienda quamdiù Præbendam prædictam in Manu noſtrâ, ex cauſâ prædictâ, contigerit remanere, abſque aliquo nobis indè reddendo.

In cujus &c.

Teſte Rege apud Menros viceſimo ſeptimo die Decembris. A. D. 1341.

Per Literam de Secreto Sigillo.

ET mandatum eſt Vicecomiti Oxoniæ quòd Præbendam prædictam, unà cum Exitibus & Proficuis ad eam ſpectantibus, quæ Rex in Manum ſuam per ipſum Vicecomitem capi mandavit, præfato Willielmo liberet, Habendam juxta tenorem Literarum Regis prædictarum;

Vult enim Rex præfatum Vicecomitem indè erga Regem exonerari.

Teſte ut ſupra.

Per eandem Literam.

Ad Ducem Januenſium de priſca Amicitia excolenda, & de Auxilio adverſario non præſtando.

A. D. 1341. An. 15. E. 3. Clauſ. 15. E. 3. p. 3. m. 4. d. REX, Illuſtri Simoni Buccanigra, Duci Januenſium, Populi Defenſori, ſuo & Communitatis Januenſis Concilio, Salutem, & ſinceræ dilectionis affectum.

Delectat Regiam mentem noſtram, Illuſtrium ſequelâ Majorum, & noſtrum majus debitum extimamus, ut, qui illis Succeſſimus in grandi Jurium Regalium poteſtate, ſuccedamus eis etiam in virtute; ſpecialiter, ut qui Novos Amicos quærere cupimus, de Amicis, à noſtris Prædeceſſoribus antiquitùs adquiſitis, quantum in nobis eſt, aliquem non perdamus; ſet Regiâ illos Gratiâ & Munificentiâ conſervemus.

Novimus ſiquidem quòd noſtri Prædeceſſores, laudandæ memoriæ, in partibus Tranſmarinis Cauſam Chriſti proſequentes & Crucis, Anteceſſores veſtros, Homines Terræ veſtræ, habuerunt, in ſuâ Comitivâ, ad Obſequia ſibi unitos, Viros Amicabiles, Strenuos, & Fideles. A. D. 1341.

Sumus etiam memores de recenti, a præteritorum (videlicet) tempore Sex Annorum, cùm ad Terræ Sanctæ Paſſagium per Romanam Eccleſiam videretur intendi (ad quod intentio tota noſtra, juxta debitum, aſpirabat) quòd Rectores qui erant, & Univerſitas Terræ veſtræ, tunc nobis, in Scotia conſtitutis, expreſsè per ſuas Literas optulerunt, & per Nuncium, ſpecialiter ad nos miſſum, ad Paſſagii præfati Negotium aggregare ſe nobis, & cum Galeis & Nauticis Vaſis ſuis ſe noſtris Obſequiis in dicto Paſſagio conſentire, ut in Paſſagii

A. D. 1341. Edw. 3.

Passagii præfati negotio, sicut sui fecerant Prædecessores, cum nostris nobiscum agerent grata Deo;

Quod Excellentia nostra, adhuc hodiè in sinu tenens, certè tunc gratum habuit & acceptum.

Sicut enim sinis est & exuberans plenitudo nostrorum Affectuum in hoc Mundo, quamciùs gratia Divina concesserit, in Terrâ, per infinitam misericordiam Jesu Christi, pro nostra Redemptione, suæ Mortis Supplicio consecratâ, suique Sanguinis effusione conspersâ, Personam nostram videbitis, & habebitis opum, vobis communicandarum, & virium præparatione Regalem, fraternâ tamen in Christo Mansuetudine Socialem; ut, ubi Christi Vitam pro nobis positam esse cognoscimus, nostram pro illo ponere, suæ cum eo gloriæ participium, gaudeamus.

Demùm autem, cùm pro nostris Juribus prosequendis, nostrisque Injuriis propulsandis, tempora occupaverint nos Guerrarum, aliqui de Districtualibus vestris & Subditis, præteritæ veteris caritatis immemores, Hosti nostro in nostris Injuriis se junxerunt.

Nos verò, Regio more nostro, meliùs memorantes Antiquam vestrorum Benivolentiam Prædecessorum, quàm novam aliquorum de vestris Injuriam subsequentem, tunc putavimus, sicut & nunc putamus, quòd per Servitium aliquorum vestratum nostro Adversario datus Favor, non ab Universitatis vestræ Culpâ Communi, set ab aliquorum Culpâ venerat singulari;

Propter quod vobis Duci, & vestro Communitatis Concilio scripsisse recolimus & misisse, quòd, ubi per vos fieret Provisio oportuna, per Vestrates contra Nos talia de cætero non præsumi; quòd (non obstantibus taliter Attemptatis) nos, semper antiquam vestram Benivolentiam intuentes, vestros Mercatores Districtuales & Cives, sicut Amicos speciales & caros, in locis nostræ Potentiæ tractaremus.

Cùmque posteà, non est Annus, vestri Ambassiatores & Nuncii, ad nostram præsentiam venientes, pro parte vestrâ Querelam exposuerint coram nobis, quòd, Subditi nostri, quidam, pro suis Negotiis per Mare Britanniæ navigantes, sex Galeas Hominum subditorum vestrorum, inventas in partibus Britanniæ supradictis, ceperunt in Mercatorum dictarum Galearum & Ductorum illarum Injuriam atque Dampnum, & cujus Dampni Nuncii & Ambassiatores præfati Emendam a nostrâ Excellentiâ petierunt.

Nos tamen, qui ad aliud, quàm ad personalem Justitiam, de nostris Subditis Delinquentibus, vel Debitoribus, aliàs faciendum minimè tenebamur, non ex aliquo Debito, set ex nostræ Liberalitatis indulto, eisdem Nunciis & Ambassiatoribus vestris pro Emendâ optulimus dicti Dampni Librarum Decem Milia Sterlingorum, solvendarum, tempore satis brevi, licet magna Guerrarum onera nos gravarent:

A. D. 1341. Edw. 3.

Ad quod antiquæ Amicitiæ vestræ cultura, & Flandrensium, nostrorum Fidelium dilectorum, facta nobis cum instantiâ Supplicatio, nos induxit;

Qui miramur de Oblatione, per nos Curialiter vobis factâ, vestræ Gratitudinis non habuisse Responsum; sæpè tamen talis admirationis est causa, non benè facta, missæ Literæ præsentatio, vel remissæ.

Denique, quia continuandæ vestræ Dilectionis & faciendæ liberalis Satisfactionis prædictæ voluntatem habuimus,& habemus, sicut habuit series Literarum, per nos vobis aliàs directarum, præsentem Literam, nostræ Intentionis hujusmodi relativam, iterùm ad cautelam providimus destinandam; ut bonæ Regiæ voluntatis per nos ad vos notitiam habeatis.

Volumus etenim quòd in Terris & Locis, ad nos, citra & ultra Mare, spectantibus, esse & conversari possitis, ad vestrum Commodum & Honorem, cùm eâ securitate quâ subditi nostri possunt.

Quod etiam posse vos facere curabimus, & quatenus in Terris & Locis Consanguinitate & Affinitate nobis Principum conjunctorum, qui nobiscum prospera nostra condividunt, & nobis onera nostra ferunt.

Vos semper rogantes, ac vobis amicabiliter suadentes, ut vestros velitis Subditos ab Hostis nostri favore, qui illi, cum & nostra satis injuria, cohærere; isto præsertim tempore quo, novo Dei Dono, Justitiæ aratro culta dicitur Terra vestra.

Licet autem Regiam Potentiam Dominus concesserit nobis magnam, nos non de Potentiâ, set de Justitiâ, fecimus Fundamentum; ut ex eo confidere possumus, pro Justitiâ quam habemus, quòd Deus nostræ Justitiæ sit Adjutor, non timemus quid faciat, vel facere queat Homo, qui, sicut Mundus novit, notoriè nobis Hostis & Adversarius est injustè.

Nos Amicitiam vestram volumus; quòd nostram velitis optamus.

Nec scimus pro Amicitiâ quis eligat odium; cum sit Amicitiæ fructus, Obse-

A. D. 1342. Edw. 3. Obsequium; seu odii, nocumentum.

Hanc autem Literam sequetur Persona, per nos ad vos sine dilatione mittenda; Cui nostræ voluntatis consciæ, ac oportunâ potestate suffultæ, plenam ex parte nostrâ poteritis Credentiæ Fidem dare. A. D. 1342. Edw. 3.

Dat. apud Mortpath. vicesimo secundo die Januarii.

De Benevolentia Civitatis Coloniæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 38. d.

REX, Prudentibus viris, & Amicis suis dilectis, Judicibus, Scabinis, Consulibus, & Universitati, Civitatis Coloniæ, Salutem.

De profusâ Benivolentiâ, quam nobis pluriès ostendistis, & jam ultimò, sicut Literæ vestræ nobis missæ commemorant, inducendo Creditores nostros, Concives vestros, nè Pignora nostra, sibi, pro quibusdam Pecuniarum Summis (quarum Solutionis Terminus præterit) Obligata, venditioni ducerent exponenda, vobis gratias referimus speciales:

Reputantes nos ex hoc & aliis vobis multipliciter obligatos, & desiderantes vobis reddere vices gratas.

Et dolemus nimis, nè dicamus erubescimus, quòd dicta Solutio suo tempore, sicut credidimus, non est facta.

Et ideò, redeuntes nuper de Scotiâ, audito quòd Nuncii vestri diu propter hoc expectaverant in Angliâ, turbati fuimus; & statim scribi fecimus Magistro Paulo de Monte Florum, & quibusdam Mercatoribus nostris in Flandriâ, ut, Computato cum dictis Creditoribus nostris de eo quod nos eis debere constiterit, Solutionem habere faciant celerem & completam. A. D. 1342.

Quamobrem specialiùs, quo possumus, vos rogamus quatenus dictos Concives vestros adhuc velitis (si placet) inducere, ut à Monitionibus & querelosis Clamoribus, contra nos & nostros faciendis, & à Distractione dictorum Pignorum velint ad tempus modicum gratiosè desistere, & Solutionem a dictis Mercatoribus acceptare.

Et Patientia, quam in nobis habuerint, si Deus nobis prosperari dederit, non erit eis Sterilis, set Fœcunda.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Ad Regem Majoricarum, super Matrimonio & Liga.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Majoricarum, Comiti Rossilionis & Ceritaniæ, ac Domino Montispessulani, Consanguineo suo Carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis semper Successibus gloriari.

Serenitatis vestræ Literas recepimus, inter alia continentes quòd, licet gratum vobis fuisset, quòd Matrimonium inter Filios nostros sortitum fuisset effectum, nè tamen Dotis solutio pro Filiâ nostrâ nobis videatur nimiùm onerosa, placeret vobis ut, prætermisso Tractatu dicti Matrimonii, tractaretur ulteriùs de Ligâ, inter Vos & Nos firmiter ineundâ, & quòd mitteremus ad vos Personam certam, cum Potestate sufficienti ad Tractandum & Concordandum super ipsâ Ligâ.

Et quidem, de tam gratâ missione vestrâ, vobis grates & gratias referimus cordiales.

Et reverà, tàm Matrimonium, quàm Liga prædicta, nobis admodum sunt votiva;

Set, tempore adventûs Literarum vestrarum prædictarum, agentes eramus in Guerrâ nostrâ Scotiæ; Cui, per Dei gratiam, Finem Honorificum imponere credimus & festinum. A. D. 1342.

Et ibi, propter absentiam quorumdam Nobilium & Conciliariorum nostrorum, existentium in Angliâ, non potuimus commodè, absque majori deliberatione, congruam facere Responsivam; set, venientes in Angliâ, hæc coram Nobilibus, & aliis de Concilio nostro, proponi fecimus: de quorum Concilio unum de nostris, providum & discretum, ad Tractandum & Concordandum vobiscum super dictâ Ligâ, cum pleno Mandato, ad vos ordinavimus in proximo transmittendum; parati vobis facere quod decuerit juxta vires.

Quamobrem Regalem Excellentiam vestram totis affectibus rogitamus quatinus, ponderantes qualiter ad repellendas Injurias instituta sunt à Deo Regum & Principum Potestates, velitis, ad propulsandas illatas nobis Injurias, toti Mundo notorias, nobis, immò vobis, & cunctis Christicolis, opem ferre, & super dictâ Ligâ gratiùs, quo poteritis, consideratis

A. D. 1342. Edw. 3. consideratis incumbentibus nobis prolixis Oneribus, concordari;

Sciturі quòd jam, de grato Consensu Principum & Fidelium nostrorum Regni nostri Angliæ, quos (laudetur Altissimus) ad hoc invenimus benivolos & paratos, Progressum nostrum versus partes Franciæ validum ordinamus, quem, sub spe Divini Subsidii, & Amicorum Fiducia, prosequemur in dierum longitudine. A. D. 1342. Edw. 3.

Valeat & vigeat Regia vestra Celsitudo.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Litera missa Philippo de Castro, Baroni de Aragonia.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX, Nobili Philippo de Castro Baroni de Aragonia, Amico suo dilecto, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratæ nobis admodùm venerunt Nobilitatis vestræ Literæ, per quas, ad propulsandum illatas nobis Injurias, Vos & Posse vestrum, optentu Justitiæ, tàm magnanimiter & amicabiliter optulistis: in quo Militarem Animum benè dispositum ostenditis vos habere; & propter hoc Familiaris vestri notitia nobis est valdè desiderabilis & votiva.

Nobilitatem igitur vestram ex corde rogamus quatenus nobiscum Fœdus & Amicitiam inire velitis; & penes, Magnificum Principem, Dominum Regem Aragoniæ interponere partes vestras, cum efficacia, nè contra nos Adversario nostro Franciæ faveat vel succurrat; immò, consideratione Notoriæ Justitiæ, quam habemus, nobis velit facere quod decebit; & nos vobis propter hæc gratam repromittimus Repensivam, Ita quòd, exemplo vestri, plus animabantur alii ad defendendum Justitiam, & Injuriam repellendum. A. D. 1342.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Ad Dominum Glasco de Alagon.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX, Nobili Glasco d'Alegon, Domino de Pina, Amico suo dilecto, Salutem.

De Literis vestris amicabilibus nobis missis, & de Mansuetudinis gratiâ, quam Willielmo de Pulcro Monte Militi, & Sociis suis, propter quoddam Homicidium in loco vestro de Pina commissum, Carceri mancipatis, pro eo quod Ambassiatores nostros se dicebant, nostri consideratione fecistis, Grates vobis referimus speciales.

Affectionem vestram plurimùm acceptantes; pro qua faceremus libentissimè quæ sciverimus vobis grata. A. D. 1342.

Ipsos incarceratos, cùm sint Anglici, vestræ recommendamus Propitiationis manibus ex affectu; cum quibus, prout licitum fuerit, velitis (petimus) agere gratiosè.

Data apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Pro Johanne Duce Britanniæ, de comitatu Richmundiæ Concesso.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 35. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ob Affectionem gratam, quam, illustris Johannes, Dux Britanniæ & Comes de Monte Forti, Consanguineus noster Carissimus, Nobis ostendit, Nobis contra Philippum de Valesio, Adversarium nostrum, adhærendo,

Dedimus & Concessimus eidem Comiti pro nobis, & Hæredibus nostris, Comitatum Richemundiæ, Habendum & Tenendum,

Cum Castris, Villis, Hameletțis, Fœdis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Hospitalium, Capellarum, & aliarum Domorum Religiosarum, Wardis, Maritagiis, Releviis, Escaetis, Piscariis, Parcis, Boscis, Warrennis, Feriis, Mercatis, Libertatibus, liberis Consuetudinibus, Servitiis, tàm Liberorum Tenentium, quàm Nativorum, & omnibus aliis ad dictum Comitatum Richemundiæ qualitercúmque & ubicúmque Spectantibus sivè pertinentibus, A. D. 1342.

*

Eodem

A. D. 1342. Edw. 3. Eodem modo quo, claræ memoriæ, Johannes, nuper Dux Britanniæ & Comes Richemundiæ, eundem tenuit Comitatum, quousque eidem Duci de Terris, ad Valorem dicti Comitatûs, quæ per Ducem sint rationabiliter acceptandæ, in Regno Franciæ fecerimus provideri; Ita quòd, satisfacto præfato Duce de dictis Terris, ad Valorem dicti Comitatûs, idem Comitatus, cum omnibus Pertinentiis suis Prædictis, ad Nos, & Hæredes nostros, integrè revertatur. A. D. 1342. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Navibus arestandis pro Passagio ad partes Britanniæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 47. REX Universis & singulis, Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Quia, pro Passagio fidelium nostrorum, quos ad partes Britanniæ, ex urgentibus causis, in proximo missuri sumus, certum numerum Navium celeriter volumus congregari,

Ac, de fidelitate & circumspectione, dilectorum Servientum nostrorum ad Arma, Walteri de Derleston, Rogeri Power, & Thomæ Ursewyk, confidentes, assignavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad Quadraginta Naves, Quadraginta Dolia Vini & ultra portantes, in singulis Portubus & locis, tàm infra Libertates, quàm extra, a Portu Magnæ Jernemuthæ, usque Portum Novi Castri super Tynam, & in eodem Portu, sine dilatione arestandum, & dupplici Eskippamento muniendum.

Easque, sic Munitas, apud Portum de Orewell, cum omni festinatione, venire faciendum (Ita quòd sint ibidem die Mercurii proximo post diem Dominicam, in Ramis palmarum, proximò futuram, ad ultimum,) de Victualibus & aliis necessariis inibi muniendas & parandas pro Passagio supradicto,

Damus præfatis, Waltero, Rogero, & Thomæ, & eorum cuilibet, Plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in præmissis invenerint, vel invenerit contrarios seu Rebelles, & Prisonis nostris committendi, ibidem moraturos quousque aliud de eis duximus demandandum; A. D. 1342.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Waltero, Rogero, & Thomæ, & cuilibet eorum, in omnibus & singulis præmissis faciendis, Intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes quotiens iidem, Walterus, Rogerus, & Thomas, vel eorum aliquis, vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerint, vel fecerit, ex parte nostrâ:

Et vos, præfati Vicecomites, omnes illos, quos per dictos, Walterum, Rogerum, & Thomam, vel aliquem eorum, propter Contrarietatem vel Rebellionem, capi contigerit, & vobis liberari, ab eisdem, Waltero, Rogero, & Thomâ, vel eorum aliquo, recipiatis, & eos in Prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ antedictâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

EOdem modo assignantur Walterus de Betele Serviens Regis ad Arma & Thomas de Ursewyk, ad Sexaginta Naves in singulis Portubus & locis, ab Ore Aquæ Thamisiæ, usque Portum Magnæ Jernemuthæ, & in eodem Portu arestandum, & usque dictum Portum de Orewell venire faciendum in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Protectione, pro Comite de Murref.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 35. REX Omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in Salvum & securum Conductum nostrum, Johannem Comitem de Murref de Scotiâ, veniendo, cum Decem Hominibus A. D. 1342.

A. D. 1342. Edw. 3. Hominibus Equitibus, & eorum Garcionibus, & Hernesiis, infra Regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & versus partes Franciæ transeundo, & exindè pro voluntate suâ redeundo;

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in cæteris de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas. A. D. 1342. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Burgensibus Civitatis de Vasatesio, de non Alienando a Corona Angliæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 32. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem illis Favorem & Gratiam impartiri, quos Benemeritos noverit & regiis Obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, Burgenses & Communitatem Civitatis nostræ de Vasatesio, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga Nos, & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli Favoribus,

Concessimus eis pro nobis *&c. prout in consimilibus de non ponendo extra Manum Regis Literis.* A. D. 1342.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Februarii.

Consimiles Literas habent Consiliarii & Universitas Castri & Villæ de Salvâ Terrâ infra Ducatum Regis Aquitaniæ, sub eadem datâ.

Pro Civibus Civitatis Vasatese.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ, dilecti & fideles nostri, Cives, Habitatores, & Communitas, Civitatis nostræ Vasatese, Nobis & Progenitoribus nostris, non sine Laboribus & Sumptibus onerosis, retroactis temporibus, impenderunt,

Sperantésque, per ipsorum Auxilii promptitudinem, negotia nostra in partibus illis posse multipliciter prosperari,

Ac volentes proindè dictos Cives, Habitatores, & Communitatem, regiis attolli Favoribus, ut ipsi ad Obsequia nostra futuris temporibus reddantur promptiores, A. D. 1342.

Concessimus eis quòd ipsi, super solutione custumæ Vinorum suorum apud Castrum nostrum Burdegaliæ, ita liberi existant, sicut Habitatores Villæ Marmandiæ in solutione Custumarum Vinorum suorum jam existunt, & ante hæc tempora esse consueverunt.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Februarii.

De Castris & Munimentis, infra Ducatum Britanniæ, pro Receptaculo Regis Concedendis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 44. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter Nos, & Almaricum de Cluzon, Tutorem & Custodem Johannis Filii & Hæredis Johannis Ducis Britanniæ & Comitis de Monte Forti, inter alia sit Concordatum, quòd omnia, Villæ, Burgi, Castra, Fortalitia, & Portus Maris, in Ducatu Britanniæ, nobis tradantur & liberentur, custodienda per nos & nostros, pro Receptamento & Securitate nostri, & Hominum nostrorum, ac salvatione partium illarum, durante Guerrâ in partibus illis motâ, prout in quadam Indenturâ, indè inter Nos & prædictum Almaricum confectâ, pleniùs continetur, A. D. 1342.

Nos,

De fidelitate, dilecti & fidelis nostri, Walteri de Manny, pleniùs confidentes,

A. D. 1342. Edv. 3. Assignavimus & deputavimus ipsum ad omnia, Villas, Burgas, Castra, Fortalitia, & Portus Maris, nobis in eodem Ducatu, juxta Conventiones prædictas, liberanda (quæ pro Nobis & Nostris oportuna & necessaria viderit) nomine nostro Recipiendum, & salvò & securè Custodiendum, & custodiri faciendum, quousque aliud indè duxerimus ordinandum. A. D. 1342. Edv. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Marrii.

Per ipsum Regem.

De Thesauro Regi per Ducissam Britanniæ Mutuando.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. m. 44. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos recepisse de Johannâ Ducissâ Britanniæ & Comitissâ de Monte Forti, & Almarico de Cluzon Tutore & Custode Johannis Filii & Hæredis Johannis Ducis Britanniæ & Comitis de Monte Forti, de Moneta Currente in Ducatu Britanniæ, ad valentiam Mille Librarum Sterlingorum, per manus, dilecti & fidelis nostri, Walteri de Manny, in partem Solutionis Thesauri, nobis per ipsos, Ducissam & Almaricum, juxta Conventiones inter nos & ipsum Almaricum initas, mutuandi; A. D. 1342.

Ad quas quidem Mille Libras, præfatis Ducissæ & Almarico, vel eorum alteri, fideliter solvendas, Obligamus Nos, & Hæredes nostros, per Præsentes; quibus Sigillum nostrum apponi fecimus in Testimonium præmissorum.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Monetariis in Britanniam mittendis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos, de assensu Nunciorum Britanniæ, ad nos in Angliam destinatorum, mittamus quosdam Monetarios ad easdem partes Britanniæ, pro Monetâ in eodem Ducatu, pro sustentatione hominum nostrorum ibidem, in Obsequium nostrum venturorum, Cudendâ,

Volumus & concedimus pro nobis & Hæredibus nostris, quòd Cussio hujusmodi, Duci, seu Ducissæ, aut hominibus dicti Ducatûs Britanniæ, non cedat in præjudicium, nec ab aliis trahatur in Consequentiam in futurum. A. D. 1342.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Moneta Cudenda in Britannia.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Almaricus de Cluzon, Tutor & Custos Johannis, Filii & Hæredis Johannis Ducis Britanniæ, & Comitis de Monte Forti, (juxta Conventiones, inter nos & ipsum initas) Mille Libras Sterlingorum, aut valorem eorumdem in aliâ Monetâ, currente in Britanniâ,

Vel, si tantam Monetam, undè dictas Mille Libras Sterlingorum supplere poterit, non habeat, residuum in Platâ Argenteâ, dilecto & fideli nostro, Waltero de Manny (quem jam ad partes Britanniæ in Obsequium nostrum transmittimus) ad opus nostrum Mutuò liberare promiserit,

Ita quòd nos, si hujusmodi Plata præfato Waltero liberata fuerit, certos Monetarios ad dictas partes Britanniæ mittere possimus, pro Monetâ de dictâ Platâ, quousque dictæ Mille Libræ Sterlingorum integrè fuerint persolutæ, Cudendâ, A. D. 1342.

Et quòd Moneta aliqua in eodem Ducatu Britanniæ (postquàm de prædictâ Monetâ, sic Cussâ, aut de Sterlingis, vel aliâ Monetâ, sic liberandâ nobis, aut prædicto Waltero, nomine nostro, de Mille Libris Sterlingorum satisfactum fuerit) per nos, seu dictos Monetarios nostros, nisi de voluntate, licentiâ, & assensu, prædicti Ducis & Ducissæ Uxoris ejus, vel dicti Almarici, non cudatur,

Volumus

A. D. 1342. Edw. 3. Volumus & concedimus pro nobis, & Hæredibus nostris, quod Monetam aliquam (a tempore quo Mille Libræ Sterlingorum, de dictâ Platâ sic Cussâ, & de Sterlingis, vel aliâ Monetâ sic liberandâ, nobis aut præfato Waltero, nomine nostro, solutæ fuerint) cudere non faciemus, nec cudi permittemus, nisi ex voluntate prædictorum, Ducis & Ducissæ, aut prædicti Almarici, sicut prædictum est;

Et quòd Cussio prædicta eisdem, Duci aut Ducissæ, aut eorum Hæredibus, seu hominibus Ducatûs prædicti, non cedat in præjudicium, nec trahatur in Consequentiam in futurum. A. D. 1342. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Martii.

Ad Cardinalem, pro E. Rege Scotiæ, super Episcopis promovendis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16. E. 3. m. 3. PAter Reverende & Amice carissime.

Quia, consideratione, Magnifici Principis, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, Edwardi, Regis Scotiæ (super hoc specialiter Nos rogantis) Domino Summo Pontifici per nostras jam mittimus Supplicatorias speciales,

Ut, Venerabilibus Viris, Magistro Maeulmo de Inrepeffery, Dunkeldensis, Fratri Martino de Etgaill, Ergialensis, Ecclesiarum Electos,

Negotium Electionum suarum in Romanâ Curiâ, ut dicitur, prosequentibus, qui pro nobis & parte nostrâ, sicut ex laudabili Testimonio dicti Regi accepimus, zelârunt hactenus, juxta vires, se exhibere, A. D. 1342.

Dignetur misericorditer gratiosam Amicitiam vestram ex corde rogamus, quatinus dictos Electos, nostri consideratione, recomendatos habere velitis, & Electionum suarum Negotium penes dictum Dominum Summum Pontificem efficaciter (si placuerit) promovere.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Nunciis, ad Tractandum ex parte David de Brus.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Scot. 16. E. 3. m. 15. REX Justitiariis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis universis Fidelibus suis, per Regna Angliæ & Scotiæ constitutis, infra Libertates, & extra, ad quos &c. Salutem.

Quia, Venerabilem Patrem,

Adam Episcopum Breghinensem,
Patricium Comitem Marchiæ,
Willielmum de Douglas,
Thomam de Carnoto,
Milites,
Willielmum Bullok,

Et eorum Tres, vel Quatuor, quos adesse contigerit, ad quæcumque Loca Angliæ vel Scotiæ, nostræ Ditioni seu Potestati subjecta, unà cum Centum Equitibus, & Ducentis Personis aliis, & eorum Equis, & Hernesiis, cujuscumque conditionis vel statûs extiterint, secum venientibus,

Ad Tractandum Nobiscum, seu cum Deputatis, vel Deputandis, à Nobis in hac parte, ex parte David de Brus, & aliorum sibi Adhærentium, Adversariorum nostrorum de Scotiâ, super Pace Finali seu Trengâ, A. D. 1342.

Recepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in Salvum & securum Conductum nostrum, liberè veniendo infra dicta Loca, ibidémque morando, ac exindè redeundo;

Vobis & cuilibet vestrûm, in fide & fidelitate, quibus nobis tenemini, & sub Pœnâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum, quæ forisfacere poteritis erga nostram Regiam Dignitatem, firmiter injungimus & mandamus *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

REX

A. D. 1342. Claus. 16. E. 3.

REX Justiciariis, Vicecomitibus &c. ut supra usque ibi Salutem, & tunc sic.

Quia, Venerabilem in Christo Patrem, Adam, permissione Divina, Episcopum Bregbinensem &c. ut supra usque ibi fueritis requisiti, & tunc sic Sumptibus Nostris habere faciatis &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De scrutando Homines cum Litteris suspectis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 45. d.

REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Quia intelleximus quòd in Regno nostro Angliæ sunt quamplures Exploratores secretorum negotiorum nostrorum, & alii qui mittunt Litteras in Franciam & alibi, ad præmuniendum Inimicos nostros, ad magnam Consolationem ipsorum Inimicorum, ac nostri Præjudicium manifestum,

Nos,

Volentes Periculis, quæ ex hoc evenire poterunt, obviare,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes illos, qui ad Portum prædictum pro Passagio habendo declinaverint, vel infra Regnum nostrum ibidem venerint, de quibus Suspitio aliqua haberi poterit, diligenter scrutari, & omnes Litteras de Credentiâ & alias, quas per Scrutinium hujusmodi suspectas inveneritis, penes vos capiatis, & eas nobis in Cancellariâ nostrâ cum omni festinatione mitti; & Corpora illorum, qui Litteras illas detulerint, salvò & securè custodiri faciatis donec aliud de eis duxerimus demandandum.

Et hoc, sub gravi forisfacturâ nostrâ, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Navibus arestandis, pro Passagio Comitis Northamptoniæ ad partes Britanniæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 42.

REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Watenbull, ad Naves, pro obsequio nostro, ab Ore aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales arestandas assignato, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd de Portu in Portum, in locis ubi meliùs expedire videritis, vos transferatis, & omnes Naves, Quadraginta Dolia & ultra portantes, quas in Portubus & locis prædictis inveniri contigerit, sine dilatione arestari, & Magistris & Marinariis muniri faciatis, & sufficientem Securitatem, de Dominis & Magistris Navium earumdem, capiatis quòd Naves illas in Portu de Portesmuth die Mercurii proximo post Crastinum Clausi Paschæ, proximò futurum, sub forisfacturâ earumdem, habebunt Promptas & Paratas pro Passagio, dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Bohun Comitis Northamptoniæ, & aliorum Magnatum, ad partes Britanniæ profecturorum:

Et vos ipsi omnem diligentiam quam poteritis apponatis, quòd omnes Naves prædictæ dicto Crastino apud dictum Portum de Portesmuth ducentur in formâ prædictâ;

Et hoc, sicut gravem Indignationem nostram evitare, & vos ipsos erga nos Indempnes servare volueritis, modis omnibus faciatis.

Teste Rege apud Eltham vicesimo septimo die Martii.

Consimilia Brevia diriguntur Richardo de Cortenhale Servienti Regis ad Arma.

De Curialiter pertractando Nuncium Regis Castellæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 27.

REX omnibus Amicis & Subditis suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Volentes Securitati, dilecti Nobis, Benedicti Fernandi, qui nuper in placido nobis Nuncio, Magnifici Principis, Domini Regis Hispanniæ, Consanguinei nostri carissimi, ad Nos venit, prout convenit, providere,

Suscepi-

A. D. 1342. Edw. 3. Suscepimus Eum, Servientes, & Bona sua, in Protectionem, Defensionem, & Salvam Gardiam nostram:

Et ideò vos Amicos rogamus, vobisque Subditis injungimus & mandamus, quòd eundem Benedictum, tàm in Terrâ, quàm in Mari, cùm per vos transierit, amicabiliter pertractetis, sibique, velud Fideli nostro, Humanitatis Debitum impendatis, non inferentes, nec, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes eidem in Personâ, in Familiâ, vel in Bonis suis, Dampnum, Injuriam, Molestiam, aut Gravamen; &, si quid sibi forisfactum fuerit, id faciatis celeriter & debitè reformari. A. D. 1342. Edw. 3.

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Dat. apud Eltham vicesimo octavo die Martii.

Ad Regem Castellæ, super Pace cum Adversario de Francia.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 28. d. SErenissimo Principi, Domino Alphonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, &c. Regi, Consanguineo suo Carissimo, Edwardus &c. votivis semper & victoriosis gloriari Successibus, cum Salute.

Serenitatis vestræ Literas lætâ manu recepimus, per quas, inter alia, Reformationem Pacis cum Adversario nostro de Franciâ multùm amicabiliter suasistis: & de ordinando celeri Remedio, super faciendâ Restitutione quorundam Bonorum, de Subditis vestris per Subditos nostros injustè captorum & in custodiâ Constabularii nostri Castri de Malo Leone existentium, nos rogâstis.

Et quidem, inter preces quorumcumque Principum, preces vestræ sunt specialiter nobis caræ; quibus, pro Bono Publico, super dictâ Reformatione Pacis, condescendere volumus quantum poterimus eum Honore; quem etiam vos ipsi cupitis, ut confidimus, conservare.

Et novit Deus quòd semper Pacem bonam quæsivimus; quam etiam libenter recepissemus, cum Detrimento non modico Juris nostri: set satis novit, ut credimus, vestra Sublimitas quòd dictus Adversarius noster sic est in Elationis Spiritu induratus, quòd ejus Animus hactenus non potuit ad aliquam Viam Pacis rationabilem inclinari.

Et quamvis per diversos Tractatus, per Trussas & Ambages, nos diu protraxit sine fructu, adhuc tamen, consideratione vestri, sicut aliàs fecimus, Tractatum Pacis volumus resumere; & propter hoc nostros mittere Nuncios, in instanti Quindena Paschæ, ad locum, inter Alligatos nostros & suos super hoc concordatum; ita quod in nobis, quin fiat bona Pacis Reformatio, non restabit. A. D. 1342.

Quantum autem ad Bona dictorum Subditorum vestrorum, districtè mandavimus Constabulario dicti Castri nostri de Malo Leone, ut dicta Bona Subditis vestris restituere faciat indilatè.

Nam reverà pungit interiùs mentem nostram, quando Dampna talia vestris Subditis per nostros Subditos inferuntur, & libenter faciemus Dampnificatis hujusmodi (cùm super hoc conqueri voluerint) Complementum Justitiæ eum favore.

Undè petimus quòd ea, quæ sic forsitan alterutrim per Subditorum insolentiam attemptari contigerit, Amicitiam inter Nos non attenuent; set innitatur mutuò Facinorosos tales urgentis Animadversionis Mucrone percellere, ut nedum inter Vos & Nos, set inter vestros & nostros Subditos, valeat & vigeat Dilectionis & Communionis pacifica pulcritudo; ad Quod offerimus ex animo nos paratos.

In felicitate votivâ valeat diutissimè Regia vestra Celsitudo.

Dat. apud Eltham vicesimo octavo die Martii.

De Potestate, ad Tractandum super Pace vel Trenga cum David de Brus.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Rot. Scot. 16. E. 3. m. 14. REX Universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem. Noveritis quòd Nos, De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, A. D. 1342.

Venerabilis Patris,

A.D. 1242. Edw. 3.

R. Dunolmensis Episcopi,
Henrici de Lancastria, Comitis Derbiæ, Consanguinei nostri,
Radulphi de Nevill,
Johannis de Stryvelyn,
Willielmi de Careswell, Custodis Villæ nostræ Berewici super Tuedam,
Walteri de Creyk,
Et Roberti de Maners.

Pleniùs confidentes;

Ipsis, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (Quorum præfatum Comitem Unum esse volumus) ad Tractandum, Concordandum, Componendum, Transigendum, & Pacificandum, pro nobis & nostro nomine, cum David de Brus, & aliis Hominibus de Scotia, sibi adhærentibus, Adversariis nostris, super Finali Pace, inter nos & ipsos Adversarios nostros ineundâ,

Ac super quibuscúmque Debatis, inter nos & ipsos dependentibus, Sedandis & amicabiliter Pacificandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum & Vallandum,

Tenore præsentium Plenam concedimus & Committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopum, Comitem, Radulphum, Johannem, Willielmum, Walterum, & Robertum, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum (Quorum præfatum Comitem unum esse volumus) Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham Tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Tractandis per prædictos Regi referendis.

A.D. 1242. An. 16. E. 3. Ibid.

REX eisdem, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate *&c. ut supra usque ibi* unum esse Volumus, *& tunc sic*, ad Tractandum pro nobis & nostro nomine *&c. ut supra usque ibi* ac super quibuscúmque Debatis *& tunc sic* inter nos & ipsos habitis, Sedandis & amicabiliter Pacificandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis Intimandum & Referendum, ut sic Tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham Tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad concordandum super Treuga sola.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

REX eisdem, Salutem.

Noveritis quòd Nos *&c. ut supra usque ibi* unum esse volumus *& tunc sic* ad Tractandum, & Concordandum, pro nobis & nostro nomine, cum David de Bruys, & aliis Hominibus de Scotiâ, sibi adhærentibus, Adversariis nostris, super Treugâ, inter nos & ipsos Adversarios nostros ineundâ,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum & Vallandum,

Tenore præsentium Plenam Concedimus & Committimus Potestatem:

Promittentes *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Procuratoribus, ad transigendum cum Philippo de Valesio constitutis.

A.D. 1242. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 42.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Bernardi Ezii Domini de Lebreto,

Magistri Johannis de Offord, Archidiaconi Eliensis,

Willielmi fitz Waryn,

Et Nicholini de Flisco, Juris Civilis Professoris,

Plenam fiduciam optinentes,

Ipsos,

A.D. 1342. Edw. 3. Ipsos, Tres, & Duos eorum (Quorum prædictus Archidiaconus sit unus) Procuratores seu Commissarios nostros constituimus speciales,

Ad Tractandum & Concordandum, Pacificandum, Componendum & Transigendum, pro nobis & nostro nomine, cum Illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt,

Ac etiam super omnibus Dampnis & Injuriis, hinc indè, in Terra & in Mari factis & illatis,

Ac super quarumcúmque Guerrarum & Dissensionum Commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis,

Pacificandis amicabiliter, & finaliter Decidendis,

Ad Pacem Plenam & Perpetuam inter nos, pro nobis & Hæredibus nostris, & dictum Philippum, pro se & Hæredibus suis, ineundum,

Ac Treugas, & Guerræ Cessationem, seu Sufferentiam, Concedendum, A.D. 1342. Edw. 3.

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum,

Necnon Securitatem, quæ nobis super hiis fieri debeat, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum & Excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiamsi Mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Bernardum, Archidiaconum, Willielmum, & Nicholinum, Tres & Duos eorum (Quorum prædictus Archidiaconus sit unus) Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium Quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Prædictis Procuratoribus, ad tractandum cum Eodem de Consilio Ducum Brabantiæ & Gelriæ, & aliorum Confœderatorum.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* Transigendum *& tunc sic* pro nobis & nostro nomine, de Consilio & Avisamento Illustrium, Johannis Brabantiæ, & Reynaldi Gelrensis, Ducum, Guillielmi Marchionis Juliacensis, Guillielmi Comitis Hanoniæ, Johannis de Hanonia, Domini de Bello Monte, & aliorum A. D. 1342. Confœderatorum & Fidelium nostrorum de Flandria, cum Illustri Philippo *&c. ut supra,*

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Tractandis per dictos Procuratores, Regi intimandis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* ad Tractandum *& tunc sic* pro Nobis & nostro nomine, cum Illustri Philippo de Valesio, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, Pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis,

Necnon super Pace perpetuâ, seu Treugis, vel Guerræ Sufferentiâ, inter nos & dictum Philippum ineundis: A. D. 1342.

Et ad Intimandum & Referendum nobis ea, quæ sic Tractata fuerint, in hac parte, ut sic Tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Wallensibus Arraiandis, & ad partes Britanniæ ducendis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. m. 46. REX, dilectis & fidelibus suis, Philippo ap Rees & Miloni Pichard, Salutem.

Licet nuper assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad Ducentos homines Wallenses Sagittarios, in Terris A. D. 1342. de Penkethly, Blenleneny, & Brumles, de melioribus, validioribus, & fortioribus hominibus Wallensibus Sagitariis Terrarum prædictarum, Eligendum,

& Traian-

A.D. 1342. Edw. 3. & Tralandum: & ad prædictos Ducentos homines Wallenses, sic Electos, Arraiandum, & Arcubus, Sagittis, & aliis Armis competentibus, muniri: & de unâ Sectâ vestiri: & in Centenis & Vintenis poni faciendum; Ita quòd prædicti Centenarii sint Equites & Armati:

Et quòd vos & iidem Wallenses, sic benè Electi, Arraiati, & Muniti, Prompti sitis & Parati, in Festo Ascensionis Domini, proximò futuro, ad ultimum, ad proficiscendum, ad Vadia nostra, in obsequium nostrum, usque partes Britanniæ, cùm vos super hoc feceritmus præmuniri:

Et ad quædam alia, in Litteris nostris Patentibus, vobis indè confectis, contenta, faciendum & explendum, prout in eisdem Litteris nostris pleniùs continetur:

Quia tamen jam pro certo intelleximus, quòd dictæ Terræ de Penkethly & Brunles sunt de Dominio, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Humfridi de Bohun, Comitis Herefordiæ & Essexiæ,

Et eidem Comiti mandavimus, quòd ipse Centum & Quadraginta homines Wallenses, de dictis Ducentis hominibus Wallensibus Sagittariis, infra dictas Terras suas de Penkethly & Brunles eligi faciat & arraiari in formâ prædictâ, A.D. 1342. Edw. 3.

Vobis mandamus quòd Electioni & Arraiationi, de aliquibus hominibus, infra dictas Terras de Penkethly & Brunles, prætextu Assignationis nostræ prædictæ, vobis sic factis, faciendis, omninò supersedeatis; & residuos Sexaginta homines Wallenses Sagittarios infra dictam Terram de Blenleneny, ut prædictum est, eligi & arraiari faciatis:

Ita quòd vos, & ipsi, benè Electi, Arraiati, & Muniti, Prompti sitis & Parati, in prædicto Festo Ascensionis, ad ultimum, ad proficiscendum, in Obsequium nostrum prædictum, versus partes prædictas, juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum:

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Ditton decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Arraiatione prædicta.

A.D. 1342. *An.16. E.3.* *Fran.16.E.3. m. 46.*

REX, dilecto & fideli suo, Humfrido de Bohun, Comiti Herefordiæ & Essexiæ, & Domino Terrarum de Breighennok, Penkethly, & Brunles, vel ejus Locum tenenti, aut Senescallo, & Ballivis suis, ibidem, Salutem.

Licet nuper assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Philippum ap Rees, & Milonem Pichard, conjunctim, & divisim, ad Ducentos homines *&c. ut supra usque ibi* fecerimus præmuniri *& tunc sic*:

Quia tamen postmodùm intelleximus, quòd prædictæ Terræ de Penkethly & Brunles fuerunt de Dominio vestro (præfate Comes) Mandavimus eisdem, Philippo & Miloni, quòd Electioni & Arraiationi, de aliquibus hominibus, infra dictas Terras vestras de Penkethly & Brunles, prætextu Assignationis nostræ prædictæ, eis sic factæ, faciendis, omninò supersedeant,

Et quòd ipsi Sexaginta Homines Wallenses Sagittarios, infra dictam Terram de Blenleneny, eligi & arraiari faciant in formâ supradictâ,

Vobis mandamus quòd residuos Centum & Quadraginta homines Wallenses, de dictis Ducentis hominibus Wallensibus Sagittariis, infra dictas Terras vestras (præfate Comes) de Penkethly & Brunles, de Melioribus, Validioribus, & Fortioribus hominibus Wallensibus Sagittariis Terrarum earumdem, eligi & arraiari, A.D. 1342.

Et tàm eos, quàm Ducentos Sagittarios, quos infra dictam Terram vestram (præfate Comes) de Breighennok priùs eligi & arraiari mandavimus, per Aliquos, vel Aliquem, de quo, vel de quibus, confiditis, ad nos & loca, ubi vos super hoc præmuniri fecerimus, quibuscùmque dilatione & excusatione cessantibus, in Comitivâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Resi ap Griffith & Edmundi Hakelut (quos, conjunctim, & divisim, ad certum numerum Wallensium in Terrâ nostrâ Suthwalliæ, Eligendum, Arraiandum, & ad Nos Ducendum, assignavimus) duci vel mitti faciatis, exindè nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, in dictum Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, profecturos, juxta tenorem Mandati nostri, vobis priùs indè directi:

Et hoc, sicut nos, & honorem, ac salvationem dicti Regni nostri, diligitis, modis omnibus faciatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro

A.D. 1342. Edw. 3. A.D. 1342. Edw. 3.

Pro Reymundo de Farges Cardinale.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pa. 16. E. 3. p. 1. m. 18.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram Procuratores, Ballivos, & alios Homines, Venerabilis Patris, Reymundi de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconi Cardinalis, Decani Ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, Archidiaconi Leycestriæ, & Personæ Ecclesiarum de Leyk & Hornese, ac Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius Cardinalis;

Et ideò vobis Mandamus quòd Procuratores, Ballivos, & alios Homines, ac Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius Cardinalis manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, aut Gravamen; &, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

Nolumus enim quòd de Bladis, Fœnis, Equis, Carectis, Carcagiis, Victualibus, Lanis, aut aliis Bonis seu Catallis ipsius Cardinalis, in Possessionibus ejusdem Cardinalis, infra Regnum nostrum Angliæ, ad opus nostrum, aut allorum, per Ballivos, seu Ministros nostros, aut alterius cujuscúmque, per Commissionem sub Magno vel Privato Sigillis nostris, vel sine Commissione, quicquam capiatur, A.D. 1342.

Nec quòd Ballivi, seu alli Ministri nostri, vel alicujus alterius, cujuscúmque Statûs seu Conditionis fuerit, se in Domibus, Mansionibus, Maneriis, vel Grangiis ipsius Cardinalis, hospitent, nec ea propter quascúmque Res occupent, vel occupari faciant, contra voluntatem ipsius Cardinalis, vel Ballivorum, seu Procuratorum, suorum prædictorum.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Hibernicos, de Responsionibus ad ipsorum Petitiones: de Auxilio pro Rege, versus Franciam profecturo, mittendo; & de Statuto adnullato.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 24. d.

LE Roi a, ses cheres & foialx, Ercevesques, Evesques, Countes, Barons, & Communes, des Citees, Burghs, & Villes, de sa Terre d'Irland, Salutz.

Nous avons entendu les Lettres, queles vous nous avez envoiez par, noz cheres & foialx, Frere Johan Larcher Priour del Hospital Seint Johan de Jerusalem en Irland, & Monsieur Thomas de Wogan, & les Excusations, ensemblement ove les requestes, queles ils nous ount fait depar vous.

Si vous fesons savoir, que les ditz Priour & Monsieur Thomas nous ont monstre bien & avisement l'Estat de nostre dite Terre, & moltz preise de vestre bon Port devers nous; de qnoi nous nous tenoms a content, & vous en savoms tres bon Gre.

Et si nous est il molt an cuer, de bien ordeiner sur le bon Governemeet de la dite Terre, al honour de Dieu, & maintenance de la Leye, & Profit & Aise de nous & de vous.

A quele chose voillez en, quantque à Vous attient, & chescun de vous, mettre vestre Eid & Conseil, solone voz sens & poers, & faire toutdys devers nous par Encres vestre devoir, & par tant vous nous trovetez si gracious devers vous, que vous vous agreerez par reson. A.D. 1342.

Et si avoms euz sur voz dites Requestes bone deliberation, &, par bone Avys des Sages de nostre Conseil, fait covenables Respons distinctment a chescun d'icelles.

Queles Petitions, ensemblement od les dites Respons, avoms fait bailler au dit Priour, nostre Chaunceller, & au dit Monsieur Thomas, enseales sonz nostre Grant Seal, de reporter en nostre dite Terre, au fin q'eles soient illoeques publiez, & gardes, solonc purport des ditz Respons, en touz pointz.

Et pur ceo que nous pensons, od l'eide de Dieu, passer novellement, en Fort Main, devers France, pur noz Droitures recoverir: & avoms ordine d'avoir adonques partie de noz bone gentz d'Irland en nostre compaigne, si-

A.D. 1342. Edw. 3. come en noz Mandementz, faitz a noz Ministres celles parties (queux ils vous pount monstrer) est contenu plus au plein.

Si vous prioms & chargeoms, que, au bone & hastif accomplissement de noz ditz Mandementz, vollez ensi eider, que nous puissons le meutz sentir vestre naturesce, la quele se monstre toute voies meutz au busoigne.

Et coment q'ascuns Articles furent ordinez, come Estatut, a nostre Parlement, tenuz a Westmonastier a la Quinzeine de Pasche, l'An de nostre Regne Quinzisme, A.D 1342. Edw. 3.

Si est le dit Estatut, par bone & just cause, duement, & de tout repelle, &, sur ceo, noz briefs envoiez, par my nostre Roialme d'Engleterre, de publier ce dit Repelle,

Si ne volons mie que home face en nostre dite Terre d'Irland publier, ne tenir le dit Estatut; einz q'il soit tenu pur nul, & de tout anienti.

Don. a Westm. le xiv. jour de Averyll.

Pro Wolstano Episcopo Wygorniæ, de non veniendo ad Parliamentum excusatoria.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 5. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, Wolstanus Episcopus Wygorniæ ut,

Cùm ipse tantæ Ætatis & sui ipsius tàm impotens existat, quòd, absque periculo & corporis sui Dampno non modico, multum laborare non possit,

Idemque Episcopus Anniversario Domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, Patris nostri, singulis annis, apud Gloucestriam, pro Solempnitate ejusdem Anniversarii, ibidem personaliter faciendâ ad rogatum nostrum, concesserit interesse,

Absentiam ipsius Episcopi in Parliamentis, Consiliis, & aliis Congregationibus (quæ per Nos, extra Diœcesem ipsius Episcopi, futuris temporibus, teneri, seu summoneri, contigerit) habere velimus Excusatam:

Nos,

Ad præmissa considerationem habentes, ac volentes, eo prætextu, Supplicationi ejusdem Episcopi annuere in hac parte,

De gratiâ nostrâ speciali concessimus pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Episcopo, quòd ipse, pro toto tempore vitæ suæ, ad Parliamenta, Consilia, seu alias Congregationes, quæcumque (quæ per Nos, vel Hæredes nostros, extra dictam Diœcesem, ex nunc teneri, seu summoneri, contigerit) in Propriâ Personâ suâ venire minimè teneatur, nec ad hoc aliqualiter compellatur; set ipsum Episcopum, de adventubus suis ad Parliamenta, Consilia, & Congregationes, hujusmodi habere volumus Excusatum ex causis antedictis: A D. 1342.

Ita tamen quòd idem Episcopus sufficientes, vel sufficientem, Procuratores, vel Procuratorem, ad Parliamenta, Consilia, & Congregationes, hujusmodi mittat, ad Consentiendum hiis, quæ per Prælatos, & alios, ibidem summonitos, contigerit ordinari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Cœtum Cardinalium, super Electione Papæ maturanda.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16. E. 3. m. 2. AMabilium Deo Patrum, sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Cœtui venerando, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Turbat Cor nostrum Rumor Dolorosus, ad Nos perlatus de Morte, felicis Recordationis, Domini B. Papæ xii. quem Dominus a præsentis vitæ laboribus ad Requiem, sicut piè credimus, evocavit.

Undè, de Viduitate Sedis Apostolicæ, & desolatione universalis Ecclesiæ, anxiùs condolentes, ipsius Clementiam, qui Sedis ipsius Antistitem sibi Vicarium elexit in Terris, devotis precibus imploramus, ut ipse, dispendiosa pericula, quæ ex diutinâ Vacatione dictæ Sedis (hiis saltim Collisionum & Dissidiorum temporibus) provenire poterunt, de præparato Cœlorum Habitaculo benignè prospiciens, vobis Gratiæ suæ Rorem infundat, ut Talem eligatis ad Speculam Celsitudinis Apostolicæ, qui Petri A.D. 1342.

Navi-

A. D. 1342. Edv. 3. Naviculam, jàm sine Remige fluctuantem, velit & valeat feliciter gubernare, & ad dirigendos pedes Catholicorum in Viâ Pacis sit fervidus & votivus.

Et, licet videatur supervacuum vos, Patres Conscriptos, qui Altiora sapitis, ac donis bonitatis & sapientiæ eminentiùs habundatis, super hoc excitare, cùm verisimiliter insideat, præ cæteris, vobis cordi,

Ex quadam tamen exuberantiâ votivi desiderii, quod ad procurandum Honorem universalis Ecclesiæ & Commodum Publicum optinemus, A. D. 1342. Edv. 3.

Sinceritatem vestram attentè rogamus, quatinus ad Electionem futuri Summi Pontificis, sinceris mentibus, cum celeritate accomodâ, procedatis; Talem eligentes in Patrem Apostolicum, qui, Deo Gratus, Justus, & Rectus, dignè Præesse possit sanctæ Universali Ecclesiæ pariter & Prodesse.

Dat. &c.

Literæ Cardinalium, super Papa Electo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Orbo D. 11. infra Bibl. Cot. f. 154. SErenissimo Principi, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Regi Angliæ Illustri, Amico eorum carissimo, miseratione Divinâ, Ambaldus Episcopus Tusculanensis, & Reymundus Sanctæ Mariæ Novæ Diaconus, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in Eo per quem Reges regnant & Principes dominantur.

Ad Regiæ Serenitatis notitiam, tenore præsentium, deducimus quòd, die Martis, ante Festum Ascensionis Dominicæ, die septimo mensis Maii præsentis, nullo præcedente Tractatu, set solâ inspiratione Divinâ, Sanctissimus Pater & Dominus, Dominus Clemens vi. dudum tituli Sanctorum Nerei & Achillei Presbiter sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, de Concordiâ totius Collegii fuit ad Apicem totius Apostolatûs assumptus.

Qui, sciens nos vestræ Serenitati strictâ Amicitiâ fore conjunctos, & speciales Honoris Regii Zelatores, nos ad se vocavit, in præsentiâ, Reverendorum Patrum, Dei gratiâ, Gaillardi de Mota, Sanctæ Luciæ in Silice, & Johannis de Columpnâ, Sancti Angeli, Diaconorum Cardinalium, nobisque dixit quòd vestræ Serenitati scribere deberemus quòd gaudeatis, & gaudere debetis de ejus Promotione, quia de vestro Ducatu Natus fuit, & vobis Juramentum aliàs Fidelitatis fecit pro Ecclesiâ Rotomagensi, & pro certo vos dilexit & diligit, & bonam ac honorabilem Pacem vobis dare disponit:

Et ideò nobis mandavit quòd vos rogaremus, vósque induceremus quòd ad Treugas, ad minus pro nunc, condescenderetis propter Amorem & Honorem suum & Ecclesiæ.

Quare nobis videtur quòd habeatis lætum & sincerè gaudere, quia pro certo percepimus, & ante ejus Promotionem percipiebamus, quòd ipse vos diligebat, & de Guerra vestra dolebat, & Pacem bonam vos habituros & vobis Proficuam desiderabat, quia insuper, in præsentiâ Collegii Dominorum Cardinalium, suam Voluntatem prædictam declaravit, & se scripturum vobis super prædictis, de consilio Dominorum Cardinalium, determinavit: A. D. 1342.

Et insuper, secundum Tempora quæ currebant, & Dispositiones quæ eminebant, credimus vestram Serenitatem non potuisse pro nunc meliorem habere & minus intendentem ad Actus Partiales faciendum.

Consulimus etiam & nobis penitùs videtur expedire, quòd statim ad ipsum Dominum Papam Nuncios destinetis cum Literis Gaudii & Lætitiæ, ad congaudiendum sibi, & vos eidem, & Regnum vestrum, & Justitiam vestram, recommendandum, & de Treuga ordinandum sub spe Pacis: nec videtur nobis quòd sibi, in primis Requisitionibus, resistere debeatis, set omninò votis suis condiscendere; quibus Nunciis vestris nos assistere dispondemus Consilio, & Auxilio, ac favoribus oportunis.

Nec tardetis, per præsentium Portitores, Cursores nostros, ad hoc specialiter destinatos, prædicto Domino nostro Papæ & nobis rescribere.

Dominus Papa, in Festo Pentecostes proximò futuro, duodecimo die mensis Maii prædicti, coronari disposuit.

Valeat vestra Serenitas, per tempora longiora, sicut valere desideramus.

Dat. Avinion. sub Sigillis nostris, die octavo Mensis Maii.

Memorandum

A. D. 1341. Edw. 3. A. D. 1342. Edw. 3.

Memoranda de Magno Sigillo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 19. dorf.

MEMORANDUM, quòd Dominus Robertus Parnyng Miles, Cancellarius Domini Regis, xvi. die Maii, Magnum Sigillum ejusdem Domini Regis, in quadam Bursâ, Sigillo ipsius Roberti consignatâ, dicto Domino Regi, in quadam Camerâ suâ, infra Palatium Westmonasteriense, super aquam situatâ, de præcepto suo liberavit:

Qui quidem Dominus Rex dictam Bursam aperiri fecit, & Sigillum prædictum Domino Henrico de Lancastriâ Comiti Derbiæ, & Domino Willielmo de Bohun Comiti Northamptoniæ, liberari fecit: A. D. 1342.

Et iidem Comites statim diversas Cartas, de Pardonatione Sectæ Pacis Regis pro morte hominis factas, Sigillo prædicto consignari, & easdem Cartas Hominibus, eas Prosequentibus, absque eo quòd in Rotulis Cancellariæ, prout moris est, irrotulatæ fuerunt, liberari fecerunt, absque aliquo Feodo indè percepto:

Et postmodùm prædictus Dominus Rex dictum Sigillum præfato Cancellario suo liberavit, qui illud, prout antea, custodivit.

De Confirmatione Pardonationum super Excessibus in Aquitania perpetratis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus quasdam Literas, Sigillo Curiæ nostræ Vasconiæ signatas, in hæc verba; videlicet,

Oliverus de Ingham Miles, Ducatûs Aquitaniæ Senescallus, Nobilibus viris Senescallo Landarum, Præpositis de Aquis &c. *prout de Dat. de ultimo die Novembris ultimò præterito.*

Inspeximus etiam quasdam Literas Sigillo, dilecti & fidelis nostri, Antonii Ususmaris, Locum tenentis Nicholai Ususmaris, Constabularii nostri Burdegaliæ, in hæc verba; videlicet,

Universis pateat per præsentes quòd Nos Antonius Ususmaris &c. *prout de Dat. Tertio die Decembris ultimo præterito, & tunc sic:* A. D. 1342.

Nos autem omnia & singula prædicta per præfatos, Senescallum nostrum, ac Locum tenentem dicti Constabularii nostri, facta in hac parte, quatinùs rationabiliter facta sunt, acceptantes, ea, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum ad nos attinet, Approbamus, Ratificamus, &, tenore præsentium, Confirmamus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Maii.

Per Petitionem de Concilio.

De parando ad proficiscendum cum Rege in Bellum.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 20. dorf.

REX Vicecomiti Kantiæ Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd per totam Ballivam tuam, in locis ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quòd omnes Homines ad Arma, Armati, & Sagittarii, qui nobiscum, in Guerrâ nostrâ, ad Vadia nostra, proficisci voluerint, se de Armis competentibus, & aliis necessariis suis, citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, parari faciant; ita quòd tunc Prompti sint & Parati ad proficiscendum Nobiscum, in Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, ubi ipsos fecerimus præmuniri: A. D. 1342

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam; exceptis Vicecomitibus Eborum, Northumbriæ, Cumberlandiæ, & Westmerlandiæ.

Pro

A.D. 1342. Edw. 3. | A.D. 1342. Edw. 3.

Pro Comite Sarum, qui captus de Guerra, de Licentia Jurandi, quod contra Philippum de Valesio, infra Regnum Franciæ, se nunquam armabit.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 3.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum, quòd,

Cùm pridem, occasione nostri Servitii, per Inimicos nostros de Francia captus fuisset de Guerra, & Prisonæ Domini Philippi de Valesio mancipatus,

A quâ, licet ad hoc viis omnibus, sibi possibilibus, institisset, liberari non potest, nisi prius juret, & caveat, quòd contra dictum Philippum, vel sibi adhærentes, infra Regnum Franciæ se nunquam armabit, nec Arma deferet,

Set ipse sic jurare, vel cavere, recusat, nisi ad sic jurandum vel cavendum, a nobis Licentiam habeat specialem,

Velimus super hoc pro dicto Comite, prout placuerit & decuerit, ordinare: A.D. 1342.

Nos, Deliberationem ipsius Comitis corditer affectantes, promittimus & Concedimus eidem, quòd ipse (si alio modo deliberari non valeat) sic jurare, & cavere, ac Juramentum, sic præstitum, tenere possit & servare;

Ita tamen quòd, extra dictum Regnum Franciæ, in quibuscúmque Locis, pro nobis & nostris se armare teneatur, & alia quæcúmque facere, quæ præstiti nobis Homagii & fidelitatis suæ debitum exigit & requirit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam super Creatione sua.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16. E. 3. m. 3.

SAnctissimo in Christo Patri, Domino Clementi, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus &c.

Pridem, Pater Sanctissime, ad Nos doloroso perlato rumore de transitu, felicis recordationis, Domini Papæ B. xii (quem Dominus a præsentis Vitæ Laboribus ad Requiem evocavit) & nobis languentibus sub expectatione futuri summi Pontificis, qui possit Petri Naviculam feliciter gubernare,

Supervenerunt nobis Amabiles Literæ, Reverendorum Patrum, & Episcopi Tusculani, & R. Sanctæ Mariæ Novæ Diaconi, Cardinalium, Amicissimorum nostrorum,

Inter alia continentes qualiter, Septimo die præsentis mensis Maii, nullo præcedente Tractatu, set solâ Inspiratione divinâ, fuistis ad Apicem totius Apostolatûs assumpti,

Et qualiter, post gratiosam Assumptionem hujusmodi, ipsis, velud Amicis nostris præcipuis, pium & ordinatum Affectum, quem & ad personam nostram, & ad faciendum pro nobis Pacem bonam & honorabilem optinetis, & quòd Partialis non eritis, set Rectus inter Deum & Homines Mediator, vestræ placuit Clementiæ specialiter aperire, & quòd super hoc nobis in proximo scribere decrevistis. A.D. 1342.

Et quidem, de tàm felicis vestræ Creationis Auspiciis plenis in Domino gaudiis exultantes, Illi,

Qui Vobiscum fecit Signum in bonum, & Virum, habentem Zelum perfectum, & Affectum rectè dispositum, ad procurandum Pacis Bonum, & salutem Animarum, ad universalis Ecclesiæ Regimen inter Filios Hominum præelegit,

Laudes & gratias humiliter exsolvimus, & Vestræ Clementiæ, de factâ nobis ostensione tantæ Benevolentiæ, grates referimus quas Valeamus; Continuationem Conceptæ Dilectionis, semper per Dei gratiam excrescentis, suppliciter implorantes.

Et, sub Bonitatis vestræ fiduciâ, Nos, Domum nostram Regiam, & Agenda nostra, vestræ Propitiationis Manibus votivo recommendamus affectu; Offerentes, ex animo, nos paratos ad ea quæ Decus Ecclesiæ, & favorem concernere poterunt Ecclesiasticæ Libertatis.

Et, cùm receperimus sanctitatis vestræ Literas (quarum adventum, juxta scripturas dictorum Dominorum Cardinalium, præstolamur) Nuncios, super

A.D. 1342 Edv. 3. Intentione nostrâ pleniùs informatos, ad vestram disposuimus præsentiam celeriter destinare.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Maii. A.D. 1342. Edv. 3.

Ad Cardinalium Literas, super Electione Papæ, Responsio Regis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

REverende Pater & Amice Carissime.

De Placidis Rumoribus, quos vos, &c, reverendus in Christo Pater, Dominus A. Episcopus Tusculani, de Creatione Domini summi Pontificis, & ipsius Affectione, quam Vobis, velud amicis nostris præcipuis, gratanter ostendit, nobis tàm celeriter nunciastis, vobis Grates referimus, ut possumus, cordiales.

Et, juxta vestri consilium, nostras sibi mittimus Literas speciales, quarum Copiam vobis mittimus biis inclusam.

Amicitiam vestram (de quâ præ cæteris sincerè confidimus) ex corde rogantes, quatinus penes eundem Dominum summum Pontificem, ut, Conceptam penes nos, Benivolentiam semper cum augmento continuet, velitis (si placeat) interponere cum efficaciâ partes vestras. A.D. 1342.

Nam si, juxta spem conceptam, non sit Partialis, nec personarum Acceptor, set Justus & Misericors Mediator, nos inveniet, inter cæteros mundi Principes, Filium humilem & devotum, & ad sancta sua Beneplacita præparatum.

Dat. ut supra.

Et diriguntur illæ Literæ, Domino A. Episcopo Tusculani, & Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ, Diacono, Cardinalibus.

Ad Cives Baionæ, super Suggestione Proditionis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 11. dor.

REX, dilectis & fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & Communitati, Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Literas vestras recepimus, continentes qualiter, in vestrum pervenit auditum, nobis & Concilio nostro suggestum fuisse vos, citra Festum Pentecostes, proximò præteritum, dictam Civitatem Philippo de Valesio, & Inimicis nostris de Francia, proditionaliter reddere debuisse; de quâ Suggestione nimium turbati, penes nos vestram Innocentiam excusâstis, adicientes vos velle citiùs omnia Mala pati, quàm tanto Facinori consensisse.

Et quidem de Turbatione vestrâ sumus plurimum conturbati, quia credimus, immò sine dubitatione tenemus, quòd mentes vestras, quæ semper erga nos stabiles sunt inventæ, talis nunquam subiit Cogitatus; Nam Fidelitatis vestræ Constantiam Factum ipsum, Dictis præponderans, clarè probat. A.D. 1342

Undè petimus, propter hoc, vester animus non turbetur, quia, pro certo, talia de vobis non credidimus, nec potuimus suspicari, qui, inter cæteros, nostræ Ditioni Subjectos, de fidâ & expertâ vestrâ Dilectione fiduciam gerimus specialem; &, si Deus nobis prosperari concesserit, vos intendimus condignè, præ cæteris, præmiare.

Quamobrem, Gestum vestrum bonum & incommutabilem plurimùm commendantes, vos rogamus attentè quatenus Magnanimitate solitâ, pro nostrorum conservatione Jurium & Honoris, ad offensionem nostrorum Rebellium, laboretis, & de fœlici Progressu nostro habebitis, per Dei gratiam, in proximo Nova bona.

Dat. 23. Maii, &c.

De Potestate ad Tractandum cum Alligatis super Expeditione Guerræ, aut Tractatibus cum Philippo de Valesio.

A.D. 1342 An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 39.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm mittamus, versus partes Brabantiæ & Flandriæ, A.D. 1342.

Venerabi-

A. D. 1342. Edv. 3.

Venerabilem Patrem,
R. Londoniensem Episcopum,
Ac, dilectos & fideles nostros, *Thomam de Bello Campo Comitem Warwicæ*.
Nicholaum de Cantilupo,
Et Bartholomæum de Burghersh,
Barones,
Ac Magistrum Johannem de Offord Archidiaconum Eliensem,

Ad Tractandum & Ordinandum cum Alligatis, & Amicis, ac Fidelibus nostris, ibidem super Expeditione felici Guerræ nostræ Franciæ,

Nè nobis impingi possit quòd Tractatum Pacis diffugimus, set ut publicæ pateat Notitiæ ordinatus Affectus, quem ad Pacem rationabilem semper habuimus & habemus,

Præfatis, Episcopo, Comiti, Baronibus & Archidiacono, Quatuor, & Tribus eorum (de quorum fidâ circumspectione sincerè confidimus) ad Tractandum pro nobis, & nostro nomine,

De Consilio & avisamento Illustrium, Johannis Brabantiæ, & Reynaldi Gelriæ, Ducum, Guillielmi Marchionis Juliacensis, Guillielmi Comitis Hanoniæ, Johannis de Hanoniâ Domini de Bello Monte, & aliorum Confœderatorum & Fidelium nostrorum de Flandria,

Cum Illustri Philippo de Valesio, seu Deputatis ab eo,

Super quibuscúmque Quæstionibus, Controversiis, Demandis, & Debatis, quæ mutuò competunt, seu competere possunt,

Ac etiam super Dampnis & Injuriis, hinc indè in Terrâ & in Mari factis & illatis, A. D. 1342. Edv. 3.

Ac super quibuscúmque Guerrarum & Dissentionum Commotionibus, ex unâ parte & aliâ suscitatis,

Pacificandis & amicabiliter decidendis,

Ac ad Referendum & Renunciandum nobis ea, quæ sic Tractata fuerint, ut ea, prout expedire viderimus, acceptare & firmare valeamus,

Necnon (in casu quo, per Tractatum hujusmodi, arrideat probabilis spes de Pace) ad Tractandum & Concordandum de Treugâ, & Guerræ sufferentiâ, ad certum tempus, inter Nos & dictum Philippum, sub bonis Conditionibus, ineundâ, infra quod dicta Pax Tractari valeat & firmari,

Et dictam Treugam, seu Sufferentiam, quacúmque Securitate Firmandum,

Et ad omnia alia faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiamsi Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopum, Comitem, Barones, & Archidiaconum, Quatuor, & Tres eorum, factum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Maii.

De Moneta vocata LENGLISH.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 19.

REX, dilectis sibi, Hugoni de Ulfeby, & Sociis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, de Lanis nostris Comitatûum Wygorniæ & Salopiæ, vobis per nos venditis, solvatis Reynoldo Duci Gelriensi, Fratri nostro Carissimo, Duo Milia Librarum Monetæ, vocatæ LENGLISH, in Flandriâ Currentis, in plenam satisfactionem Quadraginta Milium Florenorum de Florentiâ ponderis Parisiensis, in quibus sibi tenemur;

Recipientes ab eodem Duce Literas, suas Patentes, hoc Testificantes, ac alias Litteras, dictum Debitum tangentes, si quas habeat in hac parte: A. D. 1342.

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Acquietantia Domini de la Breto.

A D. 1342. An. 16. E. 3. Ex Autogr.

NOverint Universi nos, Bernardum Ezii, Dominum de Lebreto, recepisse de, Excellentissimo Principe, Domino Edwardo, Rege Angliæ & Franciæ, per manus Thesaurarii & Camerariorum de Scaccario suo, Sexcentas Libras Sterlingorum, in partem solutionis Duorum Milium Triginta & Sex Librarum, Septem Denariorum, & unius Oboli, dicto Domino A. D. 1342.

A. D. 1342. Edw. 3. mino Regi per nos, præfatum Bernardum, pro expeditione quorundam Negotiorum suorum, ad Receptam Saccarii sui, nuper Mutuò liberatorum:

De quibus quidem Sexcentis *Libris Sterlingorum agnoscimus* nobis plenarie fore Satisfactum, & tàm præfatos Dominum Regem, quàm Thesaurarium & Camerarios de Scaccario prædicto, Acquietamus per præsentes; Quibus Sigillum nostrum apposuimus in testimonium præmissorum. A. D. 1342. Edw. 3.

Dat. London. Vicesimo Quinto die Mensis Maii, Anno dicti Regis Angliæ Sextodecimo, Franciæ verò Tertio.

Dor.

Acquietantia Domini de la Bret.

Ad Ducem Januensem, de non adhærendo Inimicis Regis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 10 d. REX, Illustri Simoni Buccanigra, Duci Januensis, Populi Defensori, ac suo, & Communitatis Januensis Consilio, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes Amoris insignia, quæ inter Progenitores nostros, Reges Angliæ, & homines Civitatis Januensis vigebant antiquitùs, & desiderantes ut nostris temporibus gratum reciperent incrementum, vobis pluries scripsisse meminimus super Contractu Amicitiæ Perpetuæ, vobiscum ad commodum mutuum ineundo; volentes Homines dictæ Civitatis infra dictum Regnum nostrum Privilegiis & Immunitatibus tueri specialiter & Libertatibus prærogare.

Et quia pridem Sex Galeæ hominum dictæ Civitatis, onustæ Mercibus, per Subditos nostros deprædati dicebantur, de quo Nuncii vestri a nobis petiverunt Emendam,

Et nos, licet solùm ad faciendum de dictis Subditis nostris Justitiam teneremur, ex Liberalitatis tamen nostræ gratiâ, pro RefusioneDampnorum hujusmodi, Dampnificatis, optulimus Summam magnam, parati super SolutioneSecuritatem facere competentem, sicut aliàs vobis scripsimus magis planè,

Nos, qui vobiscum & cum communitate prædictâ Fœdus amoris perpetui contrahere desiderabiliter affectamus, A. D. 1342. Parati super dictis Dampnis & aliis vobis & vestris Districtualibus facere libenti animo quod decebit, specialiter vos rogamus quatenus, si nobiscum habere volueritis Ligam talem, nobis super hoc, unà cum Libertatibus, quas infra dictum Regnum nostrum habere, & Requestis aliis, quas facere volueritis, nobis significare velitis in omnibus Velle vestrum; & Responsum tale facere curabimus, quòd debebitis meritò contentari.

Et, cùm Injuria notoria per Hostem nostrum Franciæ nobis facta sit, vobis verisimiliter satis nota, velitis, & nostri consideratione, & optentu justitiæ, Districtuales vestros ab offensione nostræ, & dicti Hostis nostri Adhæsione & Obsequio, cohercere:

Super hiis, dilecto nobis, discreto viro, Francisco Drizacorne, Concivi vestro, aperuimus plenius mentem nostram; cui, super dicendis in hac parte, velitis, petimus, dare fidem.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Maii.

Pro Hominibus Villæ de Medicino de ipsorum Bono Gestu.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 14. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, seu eorum Loca tenentibus, Salutem.

Supplicârunt nobis Probi Homines & Communitas Villæ nostræ de Medicino, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, ut,

Cùm ipsi Sexcentas Domos suas, ex Petrâ & Calce constructas, per Ordinationem & Præceptum quorundam Ministrorum nostrorum, in Ducatu nostro Aquitaniæ, tempore quo ad Obedientiam & Ligeantiam nostram venerunt, postmodùm prostraverunt. A. D. 1342.

Et Villam illam, de Petrâ Domorum prædictarum,

Quæ ad summam Quatuor Milium Trescentarum Quaterviginti & Duarum Librarum, & Quindecim Solidorum, Turonensium parvorum, de Mandato dictorum Ministrorum nostrorum, Æstimata & Appreciatâ existit, prout per Literas vestras (præfate Senescalle) poterit pleniùs apparere,

Muro claudi fecerint & firmari,

Velimus eis de dictâ Pecuniæ summâ Solutionem, seu aliàs Satisfactionem fieri jubere competentem, præsertim cùm

A. D. 1342. Edw. 3. cum dicta Communitas Domos, seu alia Ædificia, in præsenti non habeant, ubi morari, vel Bona sua custodire, valeant, nisi per Nos eis subveniatur in hac parte,

Nos,

Ob laudabile Testimonium, quod de bono Gestu Hominum prædictorum audivimus, volentes ipsorum Supplicationi in hac parte favorabiliter inclinare,

Vobis mandamus quòd, visis Literis prædictis, eisdem Hominibus aliquam competentem Pecuniæ Summam, de Thesauro nostro, ad partes Ducatûs prædicti, in proximo mittendum, in partem Solutionis dictorum Quatuor Milium Trescentarum Quaterviginti & Duarum Librarum, & Quindecim Solidorum, sine dilatione solvi & habere faciatis, A. D. 1342. Edw. 3.

Et de Residuo dictæ Pecuniæ summæ eis Solutionem, seu aliàs Satisfactionem, super Exitibus Ducatûs prædicti, quamciùs commodè fieri poterit, fieri faciatis;

Et nos vobis (præfate Constabularie) indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro eisdem, de Licentia portandi Arma

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 14. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis Probi Homines & Communitas Villæ nostræ de Medicino, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam, ut concedere velimus eisdem quòd omnes & singuli, Villam prædictam cum suis pertinentiis inhabitantes, Arma per totum Ducatum nostrum Aquitaniæ valeant deferre,

Et, si ipsos, vel eorum aliquem, eâ occasione capi vel arestari contigerit, Indempnes transire,

Nos, ipsorum Supplicationi in hac parte, suis exigentibus meritis, annuentes, Concessimus eisdem, quòd ipsi Arma per totum Ducatum nostrum prædictum deferre valeant, nisi hujusmodi Armorum Delationem per Nos, ex certâ causâ, dictis Probis Hominibus & Communitati contigerit prohiberi. A. D. 1342.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

De Donationibus, factis per Philippum de Valesio, pro nullo habendis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 14. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis Probi Homines & Communitas Villæ nostræ de Medicino, per Petitionem suam coram nobis & Consilio nostro exhibitam, ut Donationes, seu Alienationes, per Philippum de Valesio, in Villâ prædictâ, & alibi, de Bonis & Rebus Hominum ejusdem Villæ, in Potestate ipsius Philippi existentibus, factæ, pro nullo penitùs habeantur,

Quódque Procurator noster in Ducatu prædicto, Querelas omnium & singulorum, super restitutione Bonorum suorum prædictorum, conqueri volentium, audire, & Detentores hujusmodi ad Restitutionem eorumdem Bonorum compellere valeat in hac parte,

Nos, eorum Supplicationi annuentes in hac parte, tenore præsentium, concessimus quòd omnes Donationes, ac Alienationes, per dictum Philippum in locis prædictis factæ, revocentur, adnullentur, & pro nullo penitùs habeantur. A. D. 1342.

Concessimus etiam quòd, si fortè Contentionem, super Restitutione Rerum & Bonorum prædictorum, per Detentores eorumdem moveri contigerit, Procurator noster partium illarum, ad requisitionem Petentis hujusmodi Restitutionem, Causam illam deducat & exequatur, prout de jure, & secundum Foros & Consuetudines partium prædictarum, fuerit faciendum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

A. D. 1342. Edv. 3. A. D. 1342. Edv. 3.

Pro Juratis & universitate Villæ de Sancto Makario, Confirmatio de non Alienando a Corona Angliæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 29.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti & fideles nostri, Jurati & Universitas Villæ nostræ de Sancto Makario, in Ducatu nostro Aquitaniæ, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam, ut,

Cùm ipsi, per Cartam, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Genitoris nostri, & nostram, talem habeant Libertatem, quòd à Coronâ Regni nostri Angliæ, per Donationem, Concessionem, seu Permutationem, aliqualiter segregari non valeant seu transferri,

Velimus Literas illas per nostras Literas Patentes acceptare, & eis Libertatem prædictam de novo concedere, sibi & Hæredibus suis imperpetuùm possidendam;

Nos,

Advertentes gratam Benivolentiam & Auxilii promptitudinem, per prædictos Juratos & Universitatem Nobis & Progenitoribus nostris multipliciter ostensas, temporibus retroactis,

Spectantésque ipsos Juratos, & Universitatem, ac eorum Hæredes & Successores, ad nostra, & Hæredum nostrorum, Obsequia, futuris temporibus, eo invenire promptiores, quo Coronæ Regni nostri Angliæ specialiùs annectuntur, A. D. 1342.

Ac Volentes proindè eorum Supplicationi favorabiliùs inclinare,

Concessiones, eis per prædictum Genitorem nostrum in hac parte factas, tenore præsentium, Ratificamus & Confirmamus,

Volentes & Concedentes pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd præfati Jurati, & Universitas, ac eorum Hæredes & Successores, aut Villa prædicta, seu ejus pertinentiæ, à Coronâ dicti Regni nostri Angliæ, per Donationem, Concessionem, aut Permutationem, nisi Primogenito nostro, vel Hæredum nostrorum, futuro Hæredi Angliæ, de cætero segregari, vel transferri, non poterit quovis modo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

Pro Habitatoribus Villæ de Damasano, de non Alienando.

A. D. 1342. An. 10. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem illis Favorem & Gratiam impartiri, quos Benemeritos noverit, & Regiis Obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & Fideles nostros, Habitatores Villæ Castri Comitatus, aliàs dictæ de Damasano, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga Nos & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, Regiis attolli Favoribus;

Concessimus eis pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd Villam prædictam, seu pertinentias ejusdem, per Venditionem, Donationem, Permutationem, seu quovis alio Titulo, extra Manum nostram non ponemus *&c. prout in Consimilibus de non alienando Literis.* A. D. 1342.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

Ejusmodi Concessio pro Villa de Burgo. Dat. ut supra.

De

A.D. 1242. Edw. 3.

De Compositione facta qualiter Vicecomes de Fronceaco venit ad Obedientiam Regis.

A.D. 1242. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm in quadam Compositione,

Inter, dilectos & fideles nostros, Oliverum de Ingham, Senescallum nostrum Vasconiæ, & Antonium Ususmaris, Locum tenentem Nicholai Ususmaris, Constabularii nostri Burdegaliæ, nostro nomine, ex parte unâ, &, dilectum & fidelem nostrum, Reymundum Vicecomitem de Fronceaco Militem ex alterâ, tempore quo idem Vicecomes ad Obedientiam, Ligeantiam, & Fidelitatem nostras pervenit, factâ,

Inter cætera contineatur quòd,

Si Pacem, seu Treugam, inter Nos & Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, iniri & firmari contigerit,

Præfatus Vicecomes & ejus Socii, Subditi, & Sequaces, ac sibi adhærentes, unà cum Locis, Castris, & aliis Terris & Tenementis suis, in eâdem Pace, vel Treugâ, debeant comprehendi,

Et quòd Nos dictum Vicecomitem, cum dictis suis Sociis, Subditis, & Sequacibus, ac eorum Locis, Castris, & Terris, retinebimus & acceptabimus de & sub nostris fidelitate & Homagio, absque omni medio, imperpetuùm,

Et eidem Vicecomiti Castrum & Locum de Fronceaco, unà cum Vicecomitatu ejusdem Loci, contra quascúmque Personas Warantizabimus nostris Sumptubus propriis & expensis, prout in Compositione prædictâ pleniùs continetur,

Nos,

Volentes omnia & singula in eadem Compositione contenta, quatinùs ritè & justè facta fuerint, firmiter observari,

Volumus, & eidem Comiti Concessimus, quòd, A.D. 1242.

Si Pax, sive Treuga, inter Nos & dictum Philippum de Valesio inita fuerit & firmata,

Idem Vicecomes, Socii, Subditi, & Sequaces sui prædicti, ac eorum Loca, Terræ, & Castra, sub Pace, sive Treugâ, hujusmodi specialiter comprehendantur;

Concessimus etiam pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Vicecomiti, quòd ipse, & Hæredes sui, ac Socii, Subditi, & Sequaces sui prædicti, ac eorum Loca, Terræ, & Castra, & specialiter Castrum & Locus de Fronceaco, & Vicecomitatus ejusdem Loci in Homagio, Juramento, & Fidelitate nostris, & Hæredum nostrorum, absque aliquo medio, persistant & permaneant imperpetuùm;

Eo non obstante, quòd idem Vicecomes Homagium, Juramentum, seu Fidelitatem, hujusmodi, aliquo tempore, præfato Philippo, vel Comiti Petragoricensi, aut alicui alii, de facto fecerit temporibus retroactis;

Et dicta, Castrum, & Locum, unà cum Vicecomitatu, præfato Vicecomiti, contra omnes Gentes, warantizare promisimus sumptubus nostris propriis & expensis,

Nolentes quòd dictus Vicecomes, seu Hæredes sui prædicti, Homagium, Juramentum, seu Fidelitatem, cuicumque alii, quàm Nobis, & Hæredibus nostris, de cætero facere teneantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

Pro Magnatibus Vasconiæ, super Vadiis suis & Hominum ad Arma.

A.D. 1242. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 19.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, seu ejus Locum tenenti, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Arnaldus Reimundi, Vicecomes Dorciæ, ut,

Cùm teneamur ei in diversis Pecuniarum Summis pro Vadiis suis, & Hominum suorum ad Arma, tam Equitum, quàm Peditum, de tempore quo ipse & dicti Homines sui, in Obsequio nostro, in partibus Ducatûs Aquitaniæ, steterunt, A.D. 1342.

Velimus

A. D. 1342. Edw. 3. Velimus ei, de dictis Pecuniarum Summis, Solutionem fieri jubere competentem;

Nos,

Hujusmodi Supplicationi favorabiliter annuentes in hac parte,

Vobis mandamus quòd, cum præfato Arnaldo, vel ejus Attornato in hac parte, de Vadiis prædictis (si nondùm inde computatum fuerit) computetis, & de eo, quod per Compotum hujusmodi, factum, vel faciendum, sibi deberi inveniri contigerit, eidem Arnaldo, vel ejus Attornato prædicto, de primis Denariis, ad dictum Ducatum per nos mittendis, aut super dicti Ducatûs Exitibus, juxta Ordinationem Capitanei, per nos ad partes illas destinandi, ac Senescalli nostri, vel ejus Locum tenentis ibidem, habitâ consideratione ad arduitatem negotiorum nostrorum, in eisdem partibus emergentium, Solutionem, seu aliàs Satisfactionem competentem, fieri faciatis indilatè; & Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus. A. D. 1342. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

Consimiles Literas Regis, de Vadiis, habent subscripti, ex causis subscriptis; viz.

Arnaldus Dominus de Arsaco, pro Vadiis suis & Sociorum suorum, de tempore quo ipse & dicti Socii sui in Obsequio Regis, in partibus Ducatûs Aquitaniæ, steterunt.

Per Petitionem de Concilio.

Bernardus de Berne, dictus Aspes, pro Vadiis suis & Sociorum suorum &c.

Guarsias Arnaldi Dominus de Cirico, pro Vadiis suis & Sociorum suorum &c.

Bernardus de Ramis Cives Aquensis, pro Vadiis suis & Sociorum suorum &c.

Arnaldus de Lescunbo, pro Vadiis suis & Sociorum suorum &c.

Petrus de Campana, pro Vadiis suis & Sociorum suorum.

Petrus de Bidones, dictus de Carco, de Sancto Severo, pro Vadiis suis & Sociorum suorum.

Reymundus de Berne, Dominus de Bone, pro Vadiis suis & Sociorum suorum.

Alexander de Caumont, Dominus de Sancto Basseth, pro Vadiis suis & Sociorum suorum, ac Restauro Equorum suorum, in Servitio Regis in Guerrâ Vasconiæ perditorum, de tempore &c.

Petrus de Villenau, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Gaillardus de Raus, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Reymundus de Farges, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Pontius de Sancto Christoforo, pro Vadiis suis & Sociorum suorum.

Amanenus de Balbard, Dominus de Mota, pro Vadiis suis & Sociorum suorum, ac Restauro Equorum suorum, in Servitio Regis in Guerra Vasconiæ perditorum.

Senebrimus Dominus de Lespera, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Bernardus de Folgairs, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Gailardus Dominus de Garsak, pro Vadiis suis, de tempore &c.

Garcias Arnaldi, Dominus de Osseranno, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Magister Reymundus Arnaldi, de Spisaco, tàm pro Feodo suo, quàm pro Vadiis suis & Hominum suorum ad arma, tàm Equitum, quàm Peditum, ac pro Restauro Equorum suorum.

Reymundus Vicecomes de Frounceak, tàm pro Vadiis suis & Hominum suorum ad arma, Equitum & Peditum, de tempore &c. quàm pro Restauro Equorum suorum.

Johannes Mamadier, Burgensis Civitatis Regis Burdegaliæ, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Bernardus de Scossano, Dominus de Logoirano, tàm pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, Equitum & Peditum, de tempore &c. quàm pro Restauro Equorum &c.

Johannes de Maulyon Miles, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Bergundus de Lyo, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Gullielmus Emerici, pro Vadiis suis & Hominum suorum, tàm Equitum, quàm Peditum.

Gullielmus Sans, Dominus de Pomeriis, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Petrus de Sancto Jolio, pro Vadiis suis & Hominum suorum.

Gerardus

A.D. 1342. Edw. 3. *Gerardus de Tastes, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad arma, tàm Equitum, quàm Peditum.*

Willielmus de Radenore, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum.

Lodowicus de Loras, pro Vadiis suis & Hominum suorum ad Arma, tàm Equitum, quàm Peditum. A.D. 1342. Edw. 3.

Johannes Deynard, pro Vadiis suis & Hominum suorum, tàm Equitum, quàm Peditum.

Pro Episcopo Sabinensi Cardinali, super Vestura ad totam Vitam ipsius Cardinalis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 1. m. 14.

REX Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portu Londoniæ, Salutem.

Cùm nuper,

Attendentes Magnum locum, quem, Venerabilis Pater, Petrus Episcopus Sabinensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit a jamdiu,

Necnon Benivolentiam continuam, quam ipse penes nos gessit, & gerit jugiter hiis diebus, ad ea, quæ nostros Honores & Commoda concernunt, exhibendo se paratum,

Ac volentes, eo prætextu, ipsius precibus, nobis oblatis, favorabiliter inclinare,

Concesserimus, & Licentiam dederimus pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Episcopus, vel Attornati sui in hac parte, singulis Annis, Sexaginta Saccos Lanæ, pro Vesturâ Familiarium suorum faciendâ, infra Regnum nostrum Angliæ, in locis ubi expedire viderint, Emere & providere; & eos in Portubus ejusdem Regni, quos eligendos duxerint, Carcare, & ad partes Exteras ducere possint, absque Custumâ debitâ, nobis indè solvendâ, ad totam vitam ipsius Cardinalis, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1342.

Vobis mandamus quòd ipsum Cardinalem, vel Attornatos suos, dictos Sexaginta Saccos in Portu prædicto Carcare, & ad partes Flandriæ, ad Stapulam nostram ibidem, absque Custumâ debitâ, nobis indè solvendâ, Ducere permittatis, aliquo Mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante: Recipientes ad ipso Cardinali, vel Attornatis suis prædictis, Litteras suas Patentes, hoc Testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Junii.

Pro Nunciis Literas de Creatione Papæ deferentibus.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Liberat. 16. E. 3. m. 7.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Duobus Nunciis, Venerabilium Patrum, A. Tusculani Episcopi, & R. Sanctæ Mariæ Novæ, Diaconi, Cardinalium, cum Litteris, Creationem Domini Summi Pontificis contingentibus, destinatis ad nos, Decem Libras, videlicet, cuilibet eorumdem Nunciorum Centum Solidos,

Et etiam Ameneno, Valetto Domini de Pounte & Dominæ de Brigerak, ad nos de partibus Ducatûs nostri Aquitaniæ in Nuncium nostrum misso, & cum Responsione nostrâ redeunti ad eosdem, Centum Solidos pro Expensis suis, de dono nostro. A.D. 1342.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Super Nunciis & Literis a Papa & Cardinalibus, de Treuga concedenda.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 39.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper Solempnes Nuncios, ad Tractandum & Ordinandum cum Alligaris nostris super Progressu & Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, versus partes Brabantiæ misissemus, A.D. 1342.

A.D. 1342. Edw. 3.

Ac, Venerabilis Vir, Magister Willielmus de Norwico, Decanus Lincolniensis, & Apostolicæ Sedis Nuncius, dictis Nunciis nostris occurrisset in Itinere prope Mare,

Dicens eis se tàm cum Litteris specialibus Domini Summi Pontificis, quàm reverendi Collegii Dominorum Cardinalium, pro Treugarum & Pacis negotio, ad nostram præsentiam properantem,

Dictos Nuncios nostros instanter solicitans, & requirens, ut modicum, quousque nobis suum exposuisset Nuncium, prout expedire credebat, expectare curarent,

Et, ipsis propter hoc sic expectantibus, accedens ad nos idem Decanus, nobis dictas Litteras præsentavit, Exhortationes sacras & Rogatus attentos continentes, ut a Guerrâ cessare, & Treugas usque ad oportuni temporis spatium, infra quod tractari posset super ipsâ Pace, commodiùs prorogare vellemus,

Dictúsque Decanus, juxta sibi commissam in hac parte Credentiam, zelum perfectum & votivum desiderium,

Quæ dicti, Dominus Summus Pontifex & Cardinales, ad procurandum, & pro viribus laborandum, sine Partialitate qualibet, optinent pro Concordiâ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ reformandâ, exposuisset laudabiliter coram nobis ex parte dictæ Sedis,

Cum votivâ instantiâ Nos requirens ut, sub spe Tractatûs Pacis, Prorogationi Treugarum condescendere curaremus,

Adiciens Nuncium consimilem per dictam Sedem ad nostrum Adversarium fore missum,

Nos,

A.D. 1342. Edw. 3.

Tantas Preces & tam salutaria Monita, præsertim cùm sint Primaria, per prædictos, Patrem sanctissimum & venerandum Collegium, nobis facta, & tantâ pietate subnixa, meritò contemplantes,

Ob Reverentiam dictorum sanctissimorum, Patris & Collegii, necnon ut pateat sincerus Affectus quem semper ad Pacem rationabilem habuimus & habemus,

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem de Offord, Archidiaconum Eliensem, ad partes Regni Franciæ cum præfato Decano providimus transmittendum,

Volentes quòd, in casu, quo pars altera super Debatis, inter nos & ipsam dependentibus, finaliter decidendis, ac propter hoc, super Prorogatione Treugæ, tractare sit parata, idem Archidiaconus super hoc consulet Alligatos nostros prædictos, &, de consilio & assensu eorumdem, tractare possit & concordare, cum Deputandis per partem alteram, de hujusmodi Treugâ prorogandâ, & ea, quæ sic Tractata fuerint & Concordata, quacúmque Securitate firmandum,

Ad quod sibi Plenam concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictum Archidiaconum Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Junii.

Conventionum cum Domino de Tenbone Ratificatio.

A.D. 1342. Edw. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 27.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

INSPEXIMUS quasdam Literas Indentatas, Sigillo Curiæ nostræ Vasconiæ, necnon Sigillis, dilectorum & fidelium nostrorum, Antonii Ususmaris, Locum tenentis Nicholai Ususmaris, Constabularii nostri Burdegaliæ, ac Gausberti de Mayraco, Domini de Tenbone, sigillatas, in hæc verba;

PRÆSENS INDENTURA TESTATUR Conventiones, Alligantias, & Tractatus, factos & habitos inter Dominos, Oliverum de Ingham Militem, Ducatûs Aquitaniæ Senescallum, & Antonium Ususmaris, Locum tenentem, de mandato speciali Domini nostri Regis Angliæ & Ducis Aquitaniæ, prudentis viri Nicholai Ususmaris, Constabularii Burdegaliæ, in remotis agentis, Vice, Loco, & Nomine, dicti Domini nostri Regis & Ducis, ex unâ parte, &, Nobilem Vitum, Gausbertum de Mayraco, Dominum de Tenbone, ex alterâ; videlicet,

A.D. 1342.

Quòd idem Dominus de Tenbone, gratis veniens ad Servitium & Obedientiam dicti Domini nostri Regis & Ducis, ratione Loci seu Castri prædicti de Tenbone, & alterius Terræ, quam habet in Ducatu Aquitaniæ, fecit prædicto Domino Senescallo Vasconiæ (vice & nominibus quibus supra) Fidelitatis & Obedientiæ Juramentum, Et,

A.D. 1342. Edv. 3.

Et pro dicto Loco, & alterius Terræ suæ, promisit & debet facere Homagium, quale ipse Dominus de Tenbone, & sui Prædecessores, facere consueverunt eidem Domino nostro Regi & Duci, aut ejus Prædecessoribus, seu Cuivis alio, habenti Potestatem super hoc ab eodem; dum tamen super hoc fuerit requisitus.

Et Dominus noster Rex & Dux ad Homagium & Fidem eundem Dominum de Tenbone recipiet, cùm optulerit se Facultas.

Et dictus Dominus Senescallus ibidem fecit eidem Domino de Tenbone Juramentum, quale sui Prædecessores, Vasconiæ Senescalli, in similibus facere sunt consueti & debent.

Et dictus Dominus de Tenbone debet & tenetur fideliter servire dicto Domino nostro Regi & Duci, & suo Vasconiæ Senescallo, durante præsenti Guerrâ Vasconiæ, cum Decem Hominibus armatis Equitibus, & Viginti Quinque Servientibus Peditibus, percipientibus diurna Vadia regia consueta; &, si plures adducat, pro pluribus, juxta statum tamen Personarum.

Et dictus Dominus Senescallus promisit eidem Domino de Tenbone quòd, si contingat dictum Dominum nostrum Regem & Ducem Pacem, aut Treugas facere, seu Acordum, cum Rege Franciæ, quòd idem Dominus noster Rex & Dux ponet & manutenebit in eisdem dictum Dominum de Tenbone, & ejus Socios & Familiares quoscúmque, cum dicto suo Loco & aliis Terris & Tenementis, nec Ipsos seu aliquem eorundem extra Pacem modo aliquo non dimittet.

Et dictus Dominus de Tenbone promisit fideliter, cum dictis Hominibus & aliis, quos habere poterit, & etiam eum dicto suo Loco, facere Guerram, eum dicto Domino nostro Rege & Duce, & suo Vasconiæ Senescallo, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, contra dictum Regem Franciæ, & ejus Gentes, & quascumque alias Personas, Guerram habentes, aut facientes, in Ducatu Aquitaniæ, contra dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, & suum Ducatum prædictum, pro Salvatione & Defensione, & Restauro, Ducatûs prædicti, cum requisitus fuerit, & Contenta in præsenti indenturâ sibi complebuntur, modo & formâ prætactis.

Et dicti Domini, Senescallus & Locum tenens, ibidem dicto Domino de Tenbone, pro se, & dictis Hominibus Equitibus & Peditibus parandis, tradiderunt Ducentas Quinquaginta Libras Burdegaliæ, & alias Ducentas Quinquaginta Libras Burdegaliæ eidem tradere promiserunt hinc ad instans Festum Pentecostes, vel ante si possunt, si & cùm ipse Dominus de Tenbone de Guerrâ publicè se ostendat, & apertè partem faciat, cum dicto Domino Vasconiæ Senescallo, contra dictum Regem Franciæ & ejus Gentes.

A.D. 1342. Edv. 3.

Et nichilominus promiserunt ipsi Domini, Senescallus & Locum tenens, quòd ipsi scribent, & rogabunt dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, ut eidem Domino de Tenbone Quinque Parochiæ, propinquiores Loci seu Castri de Tenbone (scilicet) Parochia vocata Margayron, Parochia de sancto Nazario, de sancto Chestier, Parochia de fort & de Bremato, eum earum pertinentiis, pro se & suis Hæredibus universis, concedantur & dentur.

Nec non & promiserunt dicti Domini, Senescallus & Locum tenens, si & cùm requisiti fuerint per dictum Dominum de Tenbone, tempore oportuno, & casu necessitatis, stabilire dictum Castrum Gentibus idoneis, dicto Domino de Tenbone non suspectis, Victualibus & Artiliariâ, necessariis ad custodiam & Defensionem dicti Loci, de ipsius assensu, & cum ejus adjutorio, meliori modo quo poterunt, ut in similibus temporibus Guerræ & necessitatibus est fieri consuetum, & pro faciendo Guerram exindè contra Inimicos dicti Domini nostri Regis & Ducis,

Et, si ipse Dominus de Tenbone poneret Victualia & Artiliariam suam propria in dicto Castro, aut in eodem reperirentur tempore quo dictus Dominus Senescallus eum stabiliret, promiserunt illa omnia facere Apreciari, & indè solvere Pretium & Valorem ipsarum Victualium & Artiliariæ eidem Domino de Tenbone, quamcitiùs bono modo poterunt legaliter, bonâ fide, & in dicto loco ponere Capitaneum idoneum, eidem Domino non suspectum; salvis semper dicto Domino de Tenbone Fructibus & Redditibus dicti Castri, & quòd ipse possit Unum de Sociis suis deputare, ad recipiendum Fructus, Exitus, & Redditus dicti Castri.

ITEM promiserunt dicti Domini, Senescallus & Locum tenens, dicto Domino de Tenbone, pro se, & suis Sociis, quòd, si dictum Castrum (quod Deus nolit) defectu Victualium & Artiliariæ, vel aliàs, per Inimicos occuparetur, aut destrueretur, vel sui Socii aliquid perderent, eisdem dare & restituere Illud quod amitterent, & eidem Domino de Tenbone ita Bonum & Forte Castrum,

&

A. D. 1342. Edw. 3.

& cum similibus Redditibus & Valore, in aliqua parte Ducatûs, & eisdem magis propinquius (si reperiatur) &, nisi reperiretur in Ducatu, in Regno Angliæ Tantum vel Amplius assignare, quantum dictum Castrum, cum suis pertinentiis, nunc valet, & valere potest, quousque dictum Castrum, cum dictis suis pertinentiis, & cætera Bona Sociorum suorum, eis fuerint pacificè liberata.

Item, promiserunt prædicti Domini, quòd ipsi facient eorum Posse, bonâ fide, quòd eidem Domino de Tenbone, per dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, dentur & concedantur Centum Libræ Turonenses Redditûs annualis, quæ sibi de præsenti, ad Vitam, super Custumâ Burdegaliæ, assignabuntur, quousque in alio loco ydoneo, per dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, sibi & suis Hæredibus fuerit imperpetuùm scituatæ, vel saltim ad Vitam, nisi imperpetuùm possent obtineri.

Et quòd, si ipse Dominus de Tenbone, quia venit ad dictum Servitium, per Gentes Regis Franciæ amodò, & a tempore, & die, ultra quo se publicè ostendet de Guerrâ contra dictum Regem Franciæ, & ejus Gentes, condempnaretur, & ejus Socii, in aliquâ pœnâ, corporali vel Pecuniatiâ, pro Excessibus, eisdem impositis per Gallicos, præfati Domini, Senescallus & Locum tenens, constanter facient Posse eorum quòd præfatus Dominus noster Rex & Dux, si & cùm Pacem faciet cum dicto Franciæ Rege, in eadem Pace abstrabat liberum & quietum dictum Dominum de Tenbone, & Socios suos, a quacúmque Pœnâ & Condempnatione Officialium ipsius Regis Franciæ, a die prædictâ ultra, contra eum latis & pronunciatis, Jure Partis salvo; & nichilominus scribent & procurabunt, quòd eidem Domino de Tenbone concedantur & dentur, per dictum Dominum nostrum Regem & Ducem, Quingentæ Libræ Turonenses, de Dono Regio, & sibi illæ exsolvantur quamcitiùs bono modo fieri poterit.

Item, promiserunt prædicti Domini, Senescallus & Locum tenens, quòd ipsi facient taliter & optinebunt, quòd dictus Dominus noster Rex & Dux dictum Dominum de Tenbone, cum suis Sociis, Terrâ & Castro, acceptabit de & sub ejus Fidelitate, & Homagio, nunc & imperpetuùm, absque omni medio.

Item, promiserunt ipsi Domini, Senescallus & Locum tenens, quòd ipsi, infra instans Festum Nativitatis beati Johannis Baptistæ, infra quem Terminum, si per Gallicos dampnificaretur, vel Guerra eidem moveretur, dictus Dominus Senescallus tenetur eum juvare juxta Posse, prædicta Omnia notificabunt & scribent dicto Domino nostro Regi & Duci, & cum eodem facient & procurabunt, fideli & bono animo, illis viis & modis, quibus poterunt, quòd omnia & singula supradicta, modis & formis quibus suprascripta, declarata, & promissa sunt, per dictum Dominum nostrum Regem & Ducem concedantur, & sub ejus Magno Sigillo cerâ viridi imperpetuùm confirmentur.

In quorum omnium præmissorum Testimonium, Sigilla Curiæ Vasconiæ, Locum tenentis Constabularii, & Gausberti de Mayraco, prædictorum, huic præsenti Indenturæ alternatim sunt appensa.

Dat. in Parochiâ de Hyson Vicesimâ Nonâ die Martii, anno Domini Millesimo CCC. Quadragesimo.

Inspeximus etiam quasdam alias Literas, Sigillo Curiæ nostræ Vasconiæ signatas, in hæc verba,

Oliverus de Ingham Miles, Ducatûs Aquitaniæ Senescallus, pro Domino nostro Rege Angliæ, & Duce Aquitaniæ, Nobili Viro, Gausberto de Mairaco, Domino de Tbenibone, Salutem.

Certis ex Causis Vobis præcipimus, & committendo mandamus, quatenus, Treugis finitis, captis inter Dominum nostrum Regem Angliæ, & Ducem Aquitaniæ ex parte unâ, & Regem Franciæ ex alterâ (quæ finiri debent in Crastino instantis Festi beati Johannis Baptistæ) Bona, Redditus, & Deveria universa Parochiarum de monte Talbaco & de Mala Romex, ac aliarum Parochiarum circumvicinarum, necnon & quarumcúmque aliarum Parochiarum & Locorum partium illarum, existentia in Terrâ Obedientiæ dicti Regis Franciæ, ad Manum Regiam & nostram ponatis,

Et illa sub Manu Regiâ & nostrâ levetis, colligatis, & percipiatis,

Ac illas Parochias & Gentes illarum Regatis & Gubernetis, dicti Domini nostri Regis & Ducis nomine, quamdiu ipsius, aut Domini Hugonis de Geneve, Locum tenentis pro eodem Domino nostro Rege & Duce, in suo Ducatu prædicto, vel nostræ placuerit Voluntati.

Super

A.D. 1342. Edw. 3.

Super quibus, & ea tangentibus, vobis Vices nostras Committimus, & plenam, tenore præsentium, concedimus potestatem;

Mandantes omnibus Habitatoribus in Parochiis supradictis, & aliis, per vos conquirendis, ad Servitium & Fidelitatem dicti Domini nostri Regis & Ducis venire Volentibus, ut Vobis in præmissis obediant, Vobisque præstent, Regio Nomine & nostro, fidelitatis solitum Juramentum.

Dat. Burdegaliæ, sub sigillo Curiæ Vasconiæ, Vicesimo nono die mensis Maii, anno Domini Milesimo, CCC. Quadragesimo primo.

A.D. 1342. Edw. 3.

Nos autem præmissa omnia & singula, per dictos Senescallum nostrum & Locum tenentem, ut præmittitur, Inita, Conventa, Concessa, & Promissa, acceptantes, ea pro Nobis & Hæredibus nostris, quatenus ritè & rationabiliter facta sunt, Ratificamus, Approbamus, &, tenore præsentium, Confirmamus, Jure cujuslibet semper salvo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

De Cera renovanda.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Liberat. 16. E. 3. m. 6.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasterii Humatum, existentem, de Denariis de Thesauro nostro renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A.D. 1342.

Teste Rege apud Wodestok. vicesimo die Junii.

Pro Radulpho de Stafford super vadiis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 32.

REX Collectoribus, &c.

Quia, Dilectus & Fidelis noster, Radulphus de Stafford assumpsit, coram nobis & Consilio nostro, proficisci, in Obsequium nostrum, ad partes Britanniæ, cum Quinquaginta Hominibus ad arma (undè idem Radulphus unus, & Duo alii Baneretti, Sexdecim Milites, & Triginta & unus Scutiferi erunt) & Quinquaginta Sagitariis Equitibus, ad Vadia nostra,

Quolibet eorundem capiente per diem (videlicet) Banererto, Quatuor Solidos: Milite, Duos Solidos: Scutifero, Duodecim Denarios: & Saggitario, Sex Denarios; dùm in Obsequio nostro steterint supradicto,

Nos,

Volentes præfato Radulpho pro se, & Hominibus suis prædictis, de vadiis suis hujusmodi per unum Quarterium Anni, (quæ ad Quadringentas, Quinquaginta, & Quinque Libras, se extendunt) satisfieri,

De avisamento dicti Concilii nostri assignavimus eidem Radulpho Quinquaginta & Septem Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, quemlibet (videlicet) Saccum in pretio octo Librarum, A.D. 1342.

Qui quidem Quinquaginta & Septem Sacci Lanæ, juxta idem pretium, ad Quadringentas, Quinquaginta, & Sex Libras, se extendunt,

Habendos & Percipiendos per manus vestras super vadiis suis prædictis;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Radulpho, vel ejus in hac parte Attornato, dictos Quinquaginta & Septem Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, per vos in dicto Comitatu sic colligendis, per Indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, liberetis super vadiis suis prædictis, sicut prædictum est;

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo quinto die Junii.

Per Billam Thesaurariæ.

A. D. 1342. Edv. 3. | A. D. 1342. Edv. 3.

Pro Roberto de Artoys ad partes Britanniæ profecturo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 32.

REX Collectoribus & Receptoribus Lanarum nostrarum in Comitatu Suffolciæ, juxta Apportionationem Decem Milium Saccorum Lanæ, infra Regnum nostrum Angliæ, pro Anno præsenti, Salutem.

Quia, de avisamento Concilii nostri, assignavimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys,

Qui eum Centum & Viginti Hominibus ad Arma (undè idem Robertus & Quatuor alii Baneretti, Viginti & Novem Milites, Quaterviginti & Sex Scutiferi erunt) & Centum & Viginti Sagittariis, ad partes Britanniæ, in Obsequium nostrum, juxta Ordinationem indè factam, ad Vadia nostra est profecturus,

Centum & Quinquaginta & Octo Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, per vos in Comitatu prædicto colligendis, quemlibet, videlicet, Saccum in pretio Sex Librarum, pro Sorte & Subsidio ejusdem, ultra Custumam Dimidiæ Marcæ indè debitam, percipiendos per manus vestras, super Vadiis ipsius Roberti, & Hominum suorum prædictorum; capiente (videlicet) dicto Roberto Octo Solidos: & quolibet aliorum (videlicet) Baneretto, Quatuor Solidos: Milite, Duos Solidos: Scutifero, Duodecim Denarios: & Sagittario, Quatuor Denarios, per diem; A. D. 1342.

Vobis mandamus quòd eidem Roberto, vel ejus in hac parte Attornato, dictos Centum Quinquaginta & Octo Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, de Comitatu prædicto, quemlibet (videlicet) Saccum de Pondere Viginti & Sex Petrarum (qualibet Petrâ Quatuordecim Libras continente) per Indenturam, indè modo debito conficiendam, sine dilatione liberetis super Vadiis prædictis, ut prædictum est; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Julii.

Per Billam Thesaurariæ.

Pro Willielmo de Kildesby super Vadiis suis & Hominum ad arma.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 1. m. 15.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilectus Clericus noster, Willielmus de Kildesby, cum Quinquaginta Hominibus ad arma (undè idem Willielmus ut Banerettus, Decem Milites, & Triginta & Novem Scutiferi erunt) & cum Centum Sagittariis, ad partes Britanniæ, in Obsequium nostrum, juxta Ordinationem indè factam, ad Vadia nostra sit profecturus,

Nos,

Volentes eidem Willielmo, de Vadiis suis, & Hominum prædictorum, satisfieri,

Assignavimus eidem Willielmo Quaterviginti & Quinque Saccos & Tres Quatronos Lanæ,

De Lanis nostris, in Comitatu Suffolciæ, juxta Apportionationem Decem Milium Saccorum Lanæ, infra Regnum nostrum Angliæ, pro Anno præsenti colligendis, quemlibet (videlicet) Saccum in pretio Sex Librarum, pro Sorte & Subsidio ejusdem, A. D. 1342.

Percipiendos per manus Collectorum & Receptorum Lanarum earumdem, super Vadiis ipsius Willielmi, & Hominum suorum prædictorum; capiente dicto Willielmo Quatuor Solidos; & quolibet aliorum (videlicet) Milite, Duos Solidos: Scutifero, Duodecim Denarios; & Sagittario, Sex Denarios per diem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Julii.

Per Billam Thesaurariæ.

De Coronis Philippæ Reginæ invadiatis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 32.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Captoribus, & Assessoribus Lanarum, ac omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem. A. D. 1342.

Sciatis quòd,

Cùm, in partem Solutionis Duorum Milium

A.D. 1342. Edv. 3. Milium & Quingentarum Librarum,

Quas, dilecto nobis, Johanni de Portevare, pro salvatione duarum Coronarum Philippæ Reginæ Angliæ Consortis nostræ carissimæ, in partibus transmarinis invadiatarum, ac quorumdam Debitorum, in quibus præfato Johanni tenemur, solvi ordinavimus,

Assignaverimus eidem Johanni Trescentas Triginta & Quatuor Saccos & Dimidium, & Quatuor Clavos Lanæ, de Lanis nostris, de Comitatu Essex, pro anno præsenti levandis,

Et mandaverimus Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portu Londoniæ, quòd ipsi præfatum Johannem Centum & Quinquaginta Saccos, de Lanis prædictis, in eodem Portu,

Et Collectoribus Custumarum nostrarum in Portu de Gippewyco, quòd ipsi eundem Johannem residuos Centum Quaterviginti & Quatuor Saccos & Dimidium, & Quatuor Clavos Lanæ, in Portu illo carcare,

Et, solutâ Dimidiâ Marcâ pro quolibet Saccorum eorumdem, pro custumâ A.D. 1342. Edv. 3. indè debitâ, ad partes transmatinas ducere permittant,

Nos,

Volentes Securitati ipsius Johannis, & Lanarum prædictarum, providere,

Suscepimus ipsum Johannem, ac Homines & Servientes suos, Lanas prædictas colligendo & ad Portus prædictos cariando, & exindè ad dictas partes transmatinas ducendo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, nolentes quòd quicquam de Lanis prædictis ad opus nostrum, aut aliorum, capiatur seu arestetur;

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Turrim London, quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Vadiis Illorum ad partes transmarinas in obsequium Regis profecturorum.

A. D. 1342. *An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 32.* REX Collectoribus & Receptoribus Lanarum nostrarum, in Comitatu Norffolciæ, juxta Apportionationem Decem Milium Saccorum Lanæ, infra Regnum nostrum Angliæ, pro Anno præsenti, in Comitatu prædicto factam, colligendarum, Salutem.

Quia, de Avisamento Concilii nostri, assignavimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Ufford Comiti Suffolciæ,

Qui cum Quinquaginta & uno Hominibus ad Arma (undè idem Comes unus, Unus Banerettus, Quatuordecim Milites, & Triginta & Quinque Scutiferi erunt) & cum Quinquaginta Sagittariis ad Equos, ad partes transmarinas, in Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, est profecturus,

Sexaginta & Sexdecim Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, per vos in Comitatu prædicto colligendis,

Quemlibet, videlicet, Saccum in pretio Sex Librarum, pro Sorte & Subsidio ejusdem, ultra Custumam Dimidiæ Marcæ indè debitam,

Percipiendos per Manus vestras super A.D. 1342. vadiis ipsius Comitis, & Hominum suorum prædictorum; ipso Comite capiente (videlicet) pro se Octo Solidos: pro dicto Baneretto, Quatuor Solidos: pro quolibet dictorum Militum, Duos Solidos: pro quolibet dictorum Scutiferorum, Duodecim Denarios; & pro quolibet dictorum Sagittariorum, Sex Denarios per diem;

Vobis mandamus quòd eidem Comiti, vel ejus in hac parte Attornato, dictos Sexaginta & Sexdecim Saccos Lanæ, de Lanis nostris prædictis, de Comitatu prædicto, per Indenturam, indè modo debito conficiendam, sine dilatione liberetis, super Vadiis prædictis, ut prædictum est; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London, decimo tertio die Julii.

Per Billam Thesaurarii.

Consimilia

A. D. 1342. Edw. 3. Consimilia Brevia de assignatione habent subscripti, de Lanis subscriptis, de Comitatibus subscriptis, in pretio subscripto, percipiendo pro Hominibus subscriptis Vadia subscripta; videlicet, A. D. 1342. Edw. 3.

Reginaldus de Cobeham de Quinquaginta & Quatuor Saccis & Dimidio Lanæ, de Comitatu Kantiæ, in pretio Sex Librarum ultra Custumam &c. super vadiis, pro Quadraginta Hominibus ad arma (undè idem Reginaldus Banerettus, Novem Milites, & Triginta Scutiferi erunt) & pro Quadraginta Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

Philippus de Weston de Viginti & Septem Saccis de Comitatu Sussexiæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Viginti Hominibus ad arma (undè idem Philippus ut Banerettus, Tres Milites, & Sexdecim Scutiferi erunt) & pro Viginti Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

Thomas de Hatfeld, de Viginti & Septem Saccis, de Comitatu Kantiæ, in pretio Sex Librarum ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Viginti Hominibus ad Arma; undè idem Thomas ut Banerettus, Tres Milites &c. ut supra.

Thomas de Bello Campo, Comes Warwicæ, de Centum & Viginti Saccis Lanæ, de Comitatu Norffolciæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Quaterviginti Hominibus ad arma (undè idem Comes unus, Unus Banerettus, Decem & Octo Milites, & Sexaginta Scutiferi erunt) & pro Centum Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

Johannes de Veer, Comes Oxoniæ, de Quinquaginta & sex Saccis Lanæ, de Comitatu Norffolciæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Quadraginta Hominibus ad Arma (undè idem Comes unus, Unus Banerettus, Novem Milites, & Viginti & Novem Scutiferi erunt) & pro Triginta Sagittariis Equitibus ad partes Transmarinas &c.

Michael de Peuynges, de Viginti & Uno Saccis in Comitatu Sussexiæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Quindecim Hominibus ad Arma (undè idem Michael Banerettus, Quatuor Milites, & Decem Scutiferi erunt) & pro Duodecim Sagittariis Equitibus, ad partes &c.

Thomas de Bradeston, de Viginti & Octo Saccis, de Comitatu Sussexiæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Viginti Hominibus ad arma (undè Thomas Banerettus, Quatuor Milites, & Quindecim Scutiferi erunt) & pro Viginti Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

Mauritius de Berkele, de Viginti & Octo Saccis, de Comitatu Sussexiæ, in pretio Sex Librarum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi, pro Viginti Hominibus ad arma (undè idem Mauritius Banerettus, Quatuor Milites, & Quindecim Scutiferi erunt) & pro Viginti Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

Hugo de Courteneye, Comes Devoniæ, de Quaterviginti & Septem Saccis, de Comitatu Devoniæ, in pretio Centum & Sex Solidorum, & Octo Denariorum, ultra Custumam &c. super Vadiis hujusmodi pro quinquaginta hominibus ad arma (undè idem Comes unus, Unus Banerettus, Duodecim Milites, & Triginta & Sex Scutiferi erunt) & pro Sexaginta Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas &c.

De Potestate data Regi Scotiæ capiendi Homines, vocatos Grithmen, ad Pacem Regis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Scu. 16. E. 3. m. 12.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, Magnificum Principem, & dilectum Consanguineum, & fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ ad omnes Homines, vocatos Grithmen,

Apud Beverlacum, Riponiam, Tynemuth, Hextildesham, & Wederhale, & alibi, in libertate Ecclesiasticâ, pro immunitate ibidem, ratione Feloniarum, per ipsos factarum, optinendâ, existentes, A. D. 1342.

Qui ad ipsum Regem venire, &c. ad Custus suos proprios, cum ipso ad partes Scotiæ, in Obsequium nostrum proficisci voluerint, ibidem, quamdiu nostræ placuerit voluntati, moraturi,

Ad Pacem nostram Recipiendum, & ad eos Arraiandum, & in Comitivâ suâ ad easdem partes Ducendum,

Et

A.D. 1341. Edw. 3. Et ad sufficientem Securitatem de eis super hoc capiendum,

Et ad Cartas nostras de Pardonatione quarumcúmque Feloniarum, per ipsos ante Festum Sanctæ Trinitatis, proximò præteritum, perpetratarum, eis nostro nomine Concedendum,

Quibus, ad Certificationem ipsius Regis, nobis cum Securitate prædictâ factam, Cartas nostras, de Pardonatione Feloniarum prædictarum, fieri faciemus absque morâ. A.D. 1342. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum quibusdam ad fidelitatem Regis recipiendis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 2. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Capitanei ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, per nos transmittendi,

Oliveri de Ingham, Senescalli nostri ejusdem Ducatûs,

Et Magistri Walteri de Weston, Thesaurarii nostri pro Excercitu nostro ibidem,

Plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Nobili Viro, Reginaldo de Pons, de veniendo ad nostram Obedientiam,

Et ipsum ad Homagium & Fidelitatem nostra Admittendum,

Ipsúmque contra Philippum de Valesio & Adhærentes suos Retinendum, Conducendum, & Firmandum,

De Feodis, Vadiis, & Remunerationibus, sibi Constituendis, solvendis, & faciendis, Conveniendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata & Conventa fuerint, quatinùs ad Nos attinet, pro nobis & nostro nomine quacumque Securitate Firmandum, A.D. 1342.

Securitatemque ab eodem Reginaldo, pro completione præmissorum, quatenùs ipsum concernunt, Petendum, Stipulandum, & Recipiendum,

Præfatis, Capitaneo, Senescallo, & Thesaurario, & Duobus eorum, Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Capitaneum, Senescallum, & Thesaurarium, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo die Julii.

Consimiles Literas Regis habent iidem, Capitaneus, Senescallus, & Thesaurarius, ad Tractandum & Concordandum, cum Hominibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Gaillardo de Duro Forti Archidiacono.
Gastono Comite Fuxi.

De quibuscumque Personis Regni Franciæ ad Homagium Regis admittendis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Capitanei ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ad Tractandum & Concordandum cum quibuscumque, Nobilibus, & Potentibus, ac etiam Popularibus, & Communitatibus, Regni nostri Franciæ, de veniendo in nostram Obedientiam *&c. prout supra.* A.D. 1342.

Teste ut supra.

De concordando super Terris, venientibus ad Obedientiam Regis concedendis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos *&c. ut supra usque ibi* conveniendum *& tunc sic* Libertates, Exemptiones, Immunitates, & Privilegia, Jurisdictionem Altam & A.D. 1342.

Pppp Bassam,

A. D. 1342. Edv. 3. Bassam, merum & mixtum Imperium, Terras, Possessiones, & Redditus, super Inimicos nostros conquæstanda, prout pro nostro Honore & Commodo expedire viderint, Dandum & Concedendum,

Et Donatarios de sic datis & concessis Investiendum, & Possessiones eorundem eis Liberandum,

Et ea, quæ sic Data, Concessa, Tractata, Concordata, Conventa, & Acta fuerint, quatenus ad nos attinet, pro nobis & nostro nomine quacúmque Securitate Firmandum *&c. ut supra usque ibi* Potestatem *& tunc sic,* A. D. 1342. Edv. 3.

Ita tamen quòd Juri, quod nobis ad coronam & Regnum Franciæ Jure hæreditario competit, non renuncient, vel præjudicent; ad quod prædictis, Capitaneo, Senescallo, & Thesaurario, & Duobus eorum omnem adimimus Potestatem:

Promittentes &c. Actum vel Gestum fuerit &c. præmissorum.

In cujus &c.

Teste &c. ut supra.

De supervidendo Numerum Armatorum: De Equis Appretiandis & signandis; & de Donationibus excessivis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. m. 2. REX, dilectis & fidelibus suis, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, & Magistro Waltero de Weston, Thesaurario nostro pro Exercitu nostro, ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ mittendo, Salutem.

Quia, sicut asseritur a quibusdam, Pecunia nostra in dictis partibus extitit quandoque inprovidè dispensata, vobis mandamus quòd, priusquam solvantur ibidem Vadia Hominibus ad arma, faciatis diligens Scrutinium quòd dicti Homines habeant Equitaturas & Armaturas sufficientes, juxta Modum antiquitùs usitatum,

Et, nè decipiamur in numero Armatorum, faciatis quòd Senescallus, Constabularius, & Marescallus Exercitûs, ac Vos (præfate Thesaurarie) faciatis pluries, & ad minus quolibet Mense semel, supervideri Numerum & Apparatum Armatorum,

Et fiat Solutio Vadiorum duntaxat pro Numero Armatorum Sufficientium sic invento, cessante quocumque favore,

Et, ad evitandam Deceptionem, quæ plerumque contingit in petendo Restauro Equorum, Volumus & Mandamus quòd omnes Equi, qui juxta morem Guerræ debent appretiari, statim in adventu suo æstimentur, & certo Signo, per vos ad hoc ordinando, signentur, ita quòd sic haberi possit certa notitia eorundem. A. D. 1342.

Inhibemus etiam nè, tempore Pacis vel Treugarum, Vadia solvere faciatis Personis aliquibus; illis duntaxat exceptis qui super Custodiâ Locorum nostrorum propriorum Commorantur.

Ad hæc, cùm plures Donationes excessivæ a nobis, per Importunitates Petentium, & Suggestiones minùs veridicas, & subdolas, per nos factæ dicantur, immò a nobis potius extortæ, per quas decepti sumus graviter & delusi, Volentes super hoc pleniùs informari, vobis mandamus quòd super dictis Donationibus omnibus, in dictis partibus per Nos factis, & causis earundem, ac Meritis Donatariorum, & de Valore Rerum sic Donatarum (videlicet) an Plus, & quanto Plus valeant, quàm valere suggerebantur, & Qualiter, & in Quanto sic decepti fuimus, Vos viis & modis, quibus poteritis, diligenter informetis, & Informationem hujusmodi, unà cum bono Avisamento vestro in hac parte, nobis cum celeritate, quâ commodè poteritis, remittatis.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo die Julii.

De Locum tenente in Regno Franciæ constituto.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 35. REX, Consanguineo suo Carissimo, Willielmo de Bobun Comiti Northamptoniæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inclitum Regnum Franciæ ad nos sit Jure Successorio legitimè devolutum,

Nos,

Tàm de adipiscendâ plenâ Possessione, quàm de bono Regimine dicti Regni, summè soliciti, ac de vestris probitate, fidelitate, & industriâ, intimè confidentes, A. D. 1342.

Vos in Regno prædicto, Resorto, & pertinentiis suis universis, Locum nostrum tenentem & Capitaneum facimus & præficimus per præsentes,

Concedentes

A.D. 1342. Concedentes & committentes vobis Merum & Mixtum Imperium, Gladii Potestatem, ac Jurisdictionem omnimodam Altam & Bassam, Cognitionem & Decisionem omnium Causarum, tàm Criminalium, quàm Civilium,

Cum Potestate Locum tenentes, Capitaneos, Judices, & Ministros quoscumque, prout expedire videritis, Deputandi & Amovendi,

Ac Jus, quod nobis in dicto Regno competit, Vendicandi, Petendi, & Prosequendi, & eidem Regno vos immiscendi, ac Corporalem Possessionem ipsius, & pertinentiarum ejusdem, etiam in Manu forti, si oporteat, Apprehendendi,

Excercitum Congregandi & Ducendi, de Guerra Equitandi, & Contrarios & Rebelles Expugnandi & Puniendi,

Ac omnes & singulos, qui ad Pacem & Obedientiam nostras venire voluerint, ad hujusmodi Pacem & Fidelitatem nostras Admittendi, & eis Pardonationis & Remissionis Gratiam faciendi, & eos super hoc Assecurandi,

Ac omnia alia & singula faciendi & Excercendi, quæ ad Officium hujusmodi Locum nostrum tenentis & Capitanei pertinere noscuntur, & quæ pro Recuperatione & Conservatione Jurium nostrorum ibidem, & Bono Regimine dicti Regni necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, & quæ nos facere possemus & debemus si præsentes illuc essemus;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid, nomine nostro, feceritis in præmissis, & quolibet præmissorum.

Et ideò dilectionem & fidelitatem vestras attentè rogamus, quatinus, Onus & Honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa Recuperationem & Conservationem Jurium nostrorum prædictorum, & Bonum Regimen dicti Regni, sic prudenter & strenuè laboretis, ut vestram Fidelitatem & Gestum laudabilem debeamus meritò commendare, & Repensivâ Retributionis uberis præmiare. A.D. 1342. Edw. 3.

Mandavimus enim Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, & personis aliis quibuscúmque, in & de dicto Regno existentibus, ut vobis, & Deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo die Julii.

Et mandatum est omnibus & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, & personis aliis quibuscúmque, in & de Regno Franciæ existentibus, quòd præfatum Comitem ad præmissa facienda libenter & devotè recipiant, & sibi tanquam personæ Regis pareant & intendant humiliter in præmissis, taliter se habentes quòd suæ debeamus Devotionis pulcritudinem meritò commendare; Scituri quòd pro certo quòd est Intentionis nostræ humiliare Superbos, & Humilibus gratiam impartiri.

Dat. ut supra.

De Locum tenente in Ducatu Britanniæ creato.

A.D. 1342. *An.* 16. *E.* 3. *Franc.* 16. *E.* 3. *m.* 35.

Rex, Consanguineo suo Carissimo, Willielmo de Bohun Comiti Norhamptoniæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quædam Conventiones, inter Nos ex parte unâ, &, Nobilem Virum, Almaricum de Clizon, Tutorem & Curatorem Johannis de Britanniâ, Filii & Hæredis Johannis Ducis Britanniæ & Comitis de Monte Forti, pro dicto Johanne Filio, & de dicto Ducatu Brittanniæ Hæredato & Seisito, & pro præclarâ Johannâ de Flandria Ducissâ Brittanniæ & Comitissâ de Monte Forti, ex alterâ,

Et postmodùm aliæ Conventiones, inter dictos Almaricum, nomine Tutorio seu Curatorio, & Johannam, ac, dilectum & Fidelem nostrum, Walterum de Manny pro nobis, initæ sint & firmatæ, A.D. 1342.

Prout in Literis Indentatis, indè confectis, pleniùs continetur,

Et jam dicti, Almaricus & Johanna, per Literas & Nuncios instanter & devotè nos requisierint ut,

Cùm parati sint Nos Regem Franciæ recognoscere, & nobis, ut Regi Franciæ, Homagium facere, ac Castra, Villas, & Loca dicti Ducatûs nobis reddere, Ita quòd pro Expensis nostris, seu illorum, quos illuc pro defensione Patriæ miserimus, Redditus & Proventus dicti Ducatûs possimus facere colligere, & de hiis propter hoc juxta nostrum libitum ordinare,

Velimus

A. D. 1342. Edw. 3.

Velimus, ut Rex Franciæ, & Dominus eorum superior, contra Molestantes eos super Possessione dicti Ducatûs defendere, & propter hoc ad dictas partes Armatam Potentiam destinare,

Nos,

Volentes Conventiones prædictas, ut convenit, observare, & Vassallos nostros defendere ut debemus,

Ac de probitate & Circumspectione vestrâ providâ plenariè confidentes,

Vos in dicto Ducatu Capitaneum & Locum nostrum Tenentem præficimus & Creamus, Dantes & Committentes Vobis Plenam Potestatem, Fidelitates & Homagia, ac Servitia nobis, ut Regi Franciæ, in dicto Ducatu, & alia, juxta Conventiones prædictas, debita & promissa, necnon Liberationem & Possessionem Castrorum, Villarum, & Locorum dicti Ducatûs Perendi & Recipiendi, Nanciscendi & Retinendi,

Redditus & Proventus dicti Ducatûs pro Defensione ejusdem Colligendi & Recipiendi,

Fideles nostros ibidem Defendendi,

Et in Hostes & Rebelles nostros ibidem Insurgendi,

Jurisdictionem omnem, nobis ibi competentem, excercendi,

Tutores & Curatores Dandi, Decreta Interponendi,

Et omnia alia & singula faciendi & Excercendi, quæ ad officium Capitanei & Locum nostrum tenentis ibidem pertinere noscuntur, & possemus facere si illuc personaliter præsentes essemus.

Promittentes *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi* præmissorum *& tunc sic*,

Et ideò Dilectionem & Fidelitatem Vestram attentè rogamus, quatinus, Onus & Honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa Præmissa omnia & singula, ut præmittitur, facienda & exequenda prudenter & strenuè Laboretis, ut Vestram Fidelitatem & Gestum Laudabilem debeamus meritò commendare, & repensivâ Retributionis uberis præmiare.

Mandavimus enim Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, & personis aliis quibuscúmque, in & de dicto Ducatu existentibus, ut Vobis, & Deputandis per Vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo die Julii.

Et mandatum est omnibus & singulis Archiepiscopis *&c. prout supra mutatis mutandis.*

De Potestate concedendi Honores infra Regnum Franciæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 35.

Rex Universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, fidelis nostri, Willielmi de Bohun Comitis Northamptoniæ, Consanguinei nostri Carissimi, intimè confidentes,

Eidem Comiti Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem Dandi & Concedendi Personis, quæ in præsenti Guerrâ nostrâ Franciæ in nostram Obedientiam venire voluerint, Honores, Dominia, Castra, Villas, Maneria, Terras, Tenementa, Possessiones, & Redditus, Jurisdictiones, Libertates, & alia Bona, ad nos in re vel in spe in Regno Franciæ pertinentia,

Habenda & Tenenda eisdem personis, de nobis, & Hæredibus nostris, ut de Regibus Franciæ, in Feodum, ad Terminum Vitæ & Annorum, prout pro nostro Honore & Commodo viderit expedire,

Investituram & Possessionem sic Datorum & Concessorum faciendi & liberandi,

Ac omnia alia & singula Faciendi & Excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale; Ita tamen quòd Juri, quod nobis ad Coronam & Regnum Franciæ Jure Hæreditario competit, non renunciet vel præjudicet; ad quod prædicto Comiti omnem adimimus potestatem:

Promittentes pro nobis *&c. ut supra usque ibi* præmissorum *& tunc sic*,

Et quod Donationes & Concessiones, per dictum Comitem factas in hac parte, faciemus per Litteras nostras Patentes, sub Magno Sigillo nostro, cum super hoc certiorati & requisiti fuerimus, confirmari, &, si opus fuerit, innovari.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo secundo die Julii.

De

A.D. 1342. Edw. 3. A.D. 1342. Edw. 3.

De Potestate super Ligis, contra Philippum de Valesio ineundis.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate *&c. ut supra usque ibi* confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum quibuscumque Personis, Nobilibus & aliis, prout expedire viderit, de Ligis & Aligantiis inter nos & ipsas ineundis,

Dictas Personas nobiscum contra Philippum de Valesio & Adhærentes suos Retinendi & Firmandi,

De Feodis, Vadiis, Stipendiis, & Remunerationibus, Personis, sic retentis, constituendis, solvendis, & faciendis, Conveniendi,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Conventa, fuerint in hac parte, quatenus ad nos attinet, quacumque Securitate firmandi,

Et securitatem a personis, sic retentis, pro completione præmissorum, quatenus ipsos concernunt, Petendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Et alios Fideles, ad præmissa facienda, loco sui Deputandi seu Substituendi.

Et omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam tenore præsentiam concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes pro nobis *&c. ut supra usque ibi* habituros *& tunc sic*, quicquid per dictum Comitem, seu Deputandos ab eo *&c. ut supra*.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Potestate Mutuum Nomine Regis contrahendi.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

REX, Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos,

De fidelitate *&c. ut supra usque ibi* confidentes *& tunc sic*, ipsum in Locum nostrum tenentem & Capitaneum in dicto Regno Franciæ præfecerimus, & eum propter hoc ad dictas partes duxerimus Transmittendum,

Damus & concedimus eidem Comiti Plenam, tenore præsentium, Potestatem, ad Contrahendum pro nobis, & nomine nostro, pro prosecutione Negotiorum, sibi per nos injunctorum, Mutuum a quibuscumque personis, usque ad summam Quadr. Milium Librarum Sterlingorum, vel valorem tantæ summæ in aliis Monetis & Rebus, prout melius viderit expedire, A.D. 1342.

Dictúmque Mutuum ad opus nostrum Petendum & recipiendum, Terminos & Loca Solutionis Statuendum, & ad Solutionem hujusmodi faciendum, nos & Hæredes nostros firmiter Obligandum, & omnia alia faciendum *&c. ut supra*;

Promittentes *&c.*

In cujus &c.

Dat. &c. ut supra,

De Tractando cum Magnatibus de Hibernia, super Auxilio ad partes Britanniæ Mittendo.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid. m. 36.

REX, dilectis & fidelibus suis, Tenenti Locum Justitiarii nostri Hiberniæ, Cancellario, & Thesaurario, nostris ibidem, ac Simoni fitz Richard, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Willielmus de Bohun Comes Norhamptouiæ ad partes Britanniæ, pro diversis negotiis, nos intimè ibidem tangentibus, inibi (Deo dante) expediendis, cum Armatâ Potentiâ de Mandato nostro se divertat, A.D. 1342.

Et nos Passagium nostrum ad partes Transmarinas cum Excercitu nostro, Adversantes nobis ibidem (cum Dei adjutorio) expugnaturi, & Jura nostra recuperaturi, in proximò arripere ordinaverimus,

Per quod certos Magnates & alios Terræ nostræ Hiberniæ, in quibusdam Litteris nostris, quas vobis mittimus, nominatos, per easdem Litteras rogavimus, ut nobis de certo Numero ho-

A. D. 1242. Edw. 3. minum Armatorum & aliorum, in Subventionem & Fulcimentum dicti Exercitûs nostri, subveniant, & eos, pro Guerrâ benè munitos, & arraiatos, præfato Consanguineo nostro ad dictas partes Britanniæ, vel ad nos, si transfretaverimus, cum celeritate transmittant, in Obsequio nostro in eisdem partibus moraturos,

Nos, de circumspectione & fidelitate vestris pleniùs confidentes, assignavimus & deputavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Tractandum, nomine nostro, cum præfatis Magnatibus & aliis super Auxilio & Subventione supradictis, ac modo, formâ, & tempore, eorundem,

Et ad ipsos Magnates & alios, & eorum quemlibet, ad hujusmodi Auxilium & Fulcimentum, juxta status sui decentiam, habitâ consideratione ad dictorum negotiorum nostrorum arduitatem, nobis concedendum, omnibus viis & modis, quibus meliùs & commodiùs poteritis, Inducendum,

Et ideò vobis mandamus firmiter injungentes, quod præmissa omnia & singula cum omni festinatione & diligentiâ, quibus poteritis, faciatis & exequamini in formâ supradictâ: A. D. 1242. Edw. 3.

Nos in Cancellariâ nostrâ Angliæ de omni eo, quod per vos sic fieri continget, reddentes sub Sigillis vestris, aut alicujus vestrûm, quamcitiùs poteritis, certiores.

Et vos (præfate Thesaurarie) omnibus illus, qui ad partes prædictas sic sunt missuri & venturi, rationabilia Vadia sua diurna, a tempore Recessûs sui de vobis, quousque ad dictas partes Britanniæ, vel ad nos venerint, ac Naves pro Passagio suo usque ad partes illas (Ita quòd, pro defectu hujusmodi Vadiorum & Navium, de Adventu suo ibidem, excusatio aliqua justè prætendi non valeat) de Exitibus Terræ prædictæ inveniri faciatis:

Et nos vobis (præfate Thesaurarie) de eo, quod per vos sic, tàm in Solutione Vadiorum, quàm in Conductione Navium, apponi continget, in Compoto vestro debitam Allocationem habere faciemus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo tertio die Julii.

De Tractando cum Rege Ispaniæ super Alligantiis & sponsalibus ineundis & contrahendis.

A. D. 1242. An. 16. E. 3. Ibid. m. 35. REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Nobilis Bernardi Ezii de Lebrero, Guillielmi Amynion de Castilon Domini de Blevyados, Arnaldi Domini de Courcon, & Magistri Gerrardi de Puteo Legum Doctoris, plenè confidentes,

Ipsis, Tribus, & Duobus eorum, ad Tractandum & Concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Ispaniæ, Consanguineo nostro, super Amicitiâ solidâ & Alligantiâ perpetuâ, inter Ipsum & Nos ad Subsidium mutuum ineundis,

Necnon super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum dicti Regis & aliquam de Filiabus nostris contrahendis, A. D. 1242.

Et super Dote, & Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis;

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Dominos, de Lebreto, de Blevyades, de Courcon, & Gerardum, Tres & Duos eorum, Actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo tertio die Julii.

Ad dictum Regem super Alligantiis & Sponsalibus præfatis.

A. D. 1242. An. 16. E. 3. Claus 16. E. 3. p. 1. m. 3. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Cordubiæ, Murciæ, Gienii, & Algarbiæ Regi Illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo Carissimo, Edwardus &c. Fœlicem Regnandi Gloriam, cum Salute. A. D. 1242.

Dùm Amoris exuberantiam, qui inter Domos nostras Regias viguit ab antiquo, & oportuna Subsidia, quibus Progenitores nostri se mutuò prævenerunt, attentâ consideratione recolimus, desideranter appetimus ut, qui proximâ Consan-

A.D. 1342. Edw. 3. Consanguinitatis Lineâ ex Parentum propagatione conjungimur, in Amicitiâ & Alligantiâ firmiùs solidemur.

Sanè, cùm pridem inter Vos & Nos Tractatus, super Ligâ tali, ac super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Primogenitum vestrum ac Filiam nostram contrahendis, fuisset, si recolitis, inchoatus, & Resumptio & Complerio dicti Tractatûs ex causis præmissis nobis admodum sit votiva, dilecto & fideli nostro Bernardo Ezii Domino de Lebreto, & aliis, ad Tractandum & Concordandum vobiscum super præmissis, per Literas nostras Patentes plenam commisimus Potestatem.

Quamobrem Excellentiam Regiam attentè rogamus, quatinùs cum dicto Domino de Lebreto (cui super hoc aperuimus Velle nostrum) seu cum aliis, in dictis Literis nominatis, per dictum Dominum de Lebreto ad vos transmittendis, super hiis tractare velitis; & ad Completionem eorum, quæ sic concordata fuerint, inveniretis ex animo nos paratos. A.D. 1342. Edw. 3.

In votivis & victoriosis Successibus valeat diutissimè vestra Regia Celsitudo.

Data apud Wyndesore vicesimo tertio die Julii.

Pro Comite Pembrochiæ, super Vadiis de Guerra.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Vasc. 16. E. 3. p. 2. m. 32. REX Collectoribus &c.

Quia, de avisamento Concilii nostri, assignavimus, dilecto & fideli nostro, Laurentio de Hastynges, Comiti Pembrochiæ, qui cum Sexaginta Hominibus ad arma (undè idem Comes unus), Duo Banereti, Duodecim Milites, & Quadraginta & Quinque Scutiferi erunt) & cum Centum Sagittariis Equitibus, ad partes Transmarinas, in Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, est profecturus &c. *prout supra de Dat.* 13 *Jul.* A.D. 1342.

Dat. apud Wyndesore vicesimo tertio die Julii.

Pro Nuncio deferente Literas de Creatione Papæ.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 22. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus nobis, Petrus de Sancto Marcello, per, sanctissimum in Christo Patrem, Dominum Clementem, divinâ providentiâ, Papam Sextum, cum Novis & Literis Apostolicis de Creatione & Coronatione dicti Summi Pontificis ad Nos missus, ex tàm celebris insinuatione Rumoris Nos lætos effecerit & jucundos,

Nos, tàm consideratione Mittentis, quàm propter aptitudinem Personæ transmissæ, retinuimus dictum Petrum de Familiâ nostrâ Regiâ, Concedentes ei Robas Annuas, de Sectâ Valettorum nostrorum, & Viginti Libras Sterlingorum, percipiendas Annis singulis ad Scaccarium nostrum Paschæ, ad totam vitam ipsius Petri, vel quousque sibi de Viginti Libratis Terræ vel Reddiiûs in loco congruo fecerimus provideri. A.D. 1342.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De non attemptando contra Consuetudines & Statuta Regni Angliæ.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16. E. 3. m. 2. REX, venerabilibus viris & discretis, Capellanis Domini Summi Pontificis, & ejus Sacri Palatii Auditoribus, Salutem.

Licet sitis in Jure Periti, Legum Imperialium & aliarum Generalium Notitiam optinentes, quia tamen Consuetudines & Statuta Localia (cùm sint facti) potestis probabiliter ignorare, quædam Consuetudines & Statuta, in Regno nostro Angliæ specialiter usitata, & Prærogativas nobis competentes, A.D. 1342.

Quibus inter alia, celebris memoriæ, Progenitores nostri Reges Angliæ a tempore, cujus contrarii memoria non existit, & Nos a tempore, quo dicti Regni suscepimus Gubernacula, continuè & pacificè usi sumus & gavisi,

Nè in causis, coram vobis in dicto Palatio ventilandis, quicquam, in derogationem

A.D.1342. Ed. 3. rogationem dictorum, Consuetudinum, Statutorum, & Prærogativarum, nostrorum specialium, propter eorum ignorantiam, faciatis, in vestram devenire cupimus Notitiam per præsentes,

In primis, omnes causæ, super jure Patronatûs quorumcúmque Beneficiorum, in dicto Regno existentium, in Curiâ nostrâ, coram Justitiariis nostris, & non alibi, placitari debent, sententialiter discuti & finiri.

Et quilibet Patronus Laicus Ecclesiæ seu Beneficii Ecclesiastici, Jus Patronatûs, quod habet in Ecclesiâ seu Beneficio hujusmodi, nedùm cum Glebâ, vel certâ parte Terræ singulari, absque universitate, vel quotâ quacúmque, ut transeat per modum Accessorii, fet per se, sicut Terras & Temporalia Spiritualibus non annexa, licitè potest vendere & donare, & alio quocúmque Titulo Civili concedere & alienare; & Venditio, Donatio, & Alienatio, sic factæ, validæ censeri debent atque firmæ.

Ad hæc, si quis Mulierem, habentem Jus Patronatûs in aliquâ Ecclesiâ seu Beneficio Ecclesiastico, in dicto Regno duxerit in Uxorem, & Prolem ex eâ procreaverit, & dicta Uxor sua præmoriatur, habebit & tenebit idem Maritus, post mortem dictæ Uxoris suæ, quoad vixerit, totam Hæreditatem ipsius Uxoris, & ad Beneficia vacantia, quæ sunt de Patronatu ipsius Uxoris, si, ipso vivente, vacaverint, præsentabit, & Præsentati per tales, si aliud eis non obstet, ad Præsentationem hujusmodi per Diœcesanos, seu alios, ad quos pertinet Institutio, in hujusmodi Beneficiis instituti debent, & Instituti sunt & admissi ad dicta Beneficia, sine Reclamatione quacúmque, à tempore cujus contrarii memoria non existit. A.D.1342. Edw. 3.

Præterea, si aliquis teneat de Rege Angliæ, qui pro tempore fuerit, in Capite Terras, vel Tenementa, seu Res alias, sive fuerint merè Temporalia, sive Temporalia Spiritualibus annexa, quibus Jus Patronatûs Beneficiorum hujusmodi est annexum, dicta Temporalia, post mortem sic Tenentis, capi debent & seisiri in Manum Regis; &, si aliquod Beneficium, annexum dictis Temporalibus, post mortem Tenentis hujusmodi, vacaverit, priusquam dicta Temporalia fuerint per Curiam Regiam illi, qui succedet dicto Mortuo, restituta, idem Rex ad hujusmodi Beneficium Jure suo Regio præsentabit, seu illud conferet, sicut fecisset ille Mortuus, si vixisset.

Quæ omnia in dicto Regno notoriè sunt pro Lege servata, scientibus, tolerantibus, & approbantibus Prælatis, & Proceribus, ac Communitatibus dicti Regni; quæ etiam, dictorum Progenitorum nostrorum, Regum Angliæ dignè recolenda Prioritas, suis temporibus, magnificè defensavit; & Nos, per Dei gratiam, id continuabimus ut debemus.

Undè, cùm vos deceat Jura singulorum illibata servare, si super hiis incidat Quæstio coram vobis, velitis dicta Jura nostra debitè ponderare; nichil in præjudicium Curiæ nostræ Regiæ, vel Jurium Regni nostri, in hac parte, aliqualiter attemptantes.

Dat. apud Turrim London. vicesimo octavo die Julii.

De Potestate data Regi Scotiæ ad Arraiandum Homines ad arma.

A.D.1342. An. 16. E. 3. Rot. Scot. 16. E. 3. m. 9. REX Archiepiscopis, Episcopis, Comitibus, Baronibus, Militibus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, Communitatibus Civitatum & Villarum, & omnibus aliis Fidelibus suis, singulorum Comitatuum ultra Trentam, tàm infra Libertates, quàm extra, Salutem.

Sciatis quòd,

De fidelitate & circumspectione, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Magnifici Principis, Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ,

Quem Capitaneum & Ductorem totius Excercitûs nostri (ad partes Scotiæ, pro Defensione Regni nostri Angliæ, & expugnatione & destructione Scotorum Hostium nostrorum, profecturi) constituimus, A.D.1342.

Pleniùs confidentes,

Assignavimus & Deputavimus ipsum Regem Scotiæ ad Arraiandum, & arraiari faciendum, omnes Homines ad arma, & alios Homines defensabiles, in singulis Comitatibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra,

Et ad eosdem Homines ad dictas partes Scotiæ ducendum,

Et omnes illos, quos in hac parte contrarios invenerit seu rebelles, de consilio & avisamento Magnatum, ad dictas partes, in dictum Obsequium nostrum, profecturorum, debitè puniri faciendum, prout eidem Regi & dictis Magna-

A.D. 1342. Edw. 3. Magnatibus meliùs videbitur expedire.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Regi, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, tanquam nobismet ipsis, si præsentes essemus, pareatis & intendatis, & consulentes sitis & auxiliantes, quotiens, & prout, vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ. A.D. 1342. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. tricesimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Roberto de Ferers, super Vadiis de Guerra.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 30. REX Collectoribus &c.

Quia, de avisamento Concilii nostri, assignavimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Ferers,

Qui cum Quadraginta Hominibus ad arma (undè idem Robertus Banerettus, Quatuordecim Milites, Viginti & Quinque Scutiferi, erunt) & cum Quadraginta Sagittariis Equitibus, ad partes transmarinas, in Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, est profecturus, A.D. 1342.

Quadraginta & Duos Saccos Lanæ de Lanis nostris prædictis *&c. prout supra de Dat. 23. Jul. mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege apud Turrim London. primo die Augusti.

Per Billam Thesaurariæ.

Pro Gailardo de Mota Cardinali, de non distringendo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 30. d. REX Vicecomiti Oxoniæ Salutem.

Considerantes affectionem gratam, quam, Venerabilis Pater, Gaillardus de Mota, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, erga Nos hactenus novimus habuisse, necnon Magnum Locum quem idem Cardinalis in Curiâ Romanâ nobis tenuit, & indies tenet,

Ac volentes proindè ipsum Cardinalem Favore prosequi gratioso,

Dedimus ei Respectum de omnibus Demandis & Denariis, quæ ab ipso, ratione Nonæ, seu Lanarum, nobis ante hæc tempora concessarum, de Ecclesiasticis Præbendis & aliis Beneficiis suis solvendarum, per summonitionem Scaccarii nostri exiguntur, usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum: A.D. 1342.

Et ideò tibi præcipimus, quòd ipsum Cardinalem Respectum illum habere permittas in formâ prædictâ, & Districtionem, si quam ei eâ occasione feceris, interim relaxes eidem.

Teste Rege apud Turrim London. Quinto die Augusti.

Per Concilium.

Preces Papæ Primarias audiri: Regem per simulatos Tractatus deludi; & Treugas per Adversarium de Francia violari.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16 E. 3. m. 2. REverende Pater & Amice carissime,

Quia propter eminentem vestri scientiam, & zelum rectè dispositum, quem habere dicimini, missi jam estis, a Latere Domini summi Pontificis, cum potestate magnâ, pro Pace bonâ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ reformandâ,

Vestræ volumus patere notitiæ, quòd Nos, ut pacis Filius, Pacem cum eo semper habere desideravimus, &, quantum decuit, Pacem ab eo quæsivimus, & quærere volumus in futurum.

Et licet, tàm ob reverentiam Sedis Apostolicæ, & Nunciorum ejusdem, quàm Mediatorum aliorum, diversis Tractatibus, super Pace & Treugis inter Nos ineundis, consenserimus, mittentes propter hoc pluriès Nuncios varios & solempnes, ac facientes facta nostra, prout decuit, bonâ fide; A.D. 1342.

Ipse tamen, per Tractatus hujusmodi Nos diu protrahens sub incerto, & Magnis Sumptibus nos exponens, finaliter nichil nobis facere voluit in effectum;

Set, pendentibus Dilationibus, seu Sufferentiis, ob reverentiam dictæ Sedis,

A. D. 1342. Edw. 3.

& aliorum, per Nos quandocúnque concessis, Injurias Injuriis accumulans, & Dampna nobis irrogans irreparabilia, nos & nostros nisus est subvertere juxta vires, ut sic Hæreditatem nostram præclaram, quam injustè detinet occupatam, possit, contra Phas & Licitum, juxta Libitum retinere.

Et novissimè (ut de aliis Dampnis & Delusionibus taceamus) cùm nuper,

Præsentatis nobis per, venerabilem virum, Magistrum Willielmum de Norwico, Decanum Lincolniensem, Sedis Apostolicæ Nuncium, tàm Literis Apostolicis, quàm venerandi Collegii Dominorum Cardinalium, preces & exhortationes sacras continentibus, ut cum dicto Adversario nostro Treugas inire, & de Pace tractare curaremus,

Nos,

Volentes tantis precibus, cum fuerint primariæ, per Dominum summum Pontificem, post Assumptionem suam ad Apicem Dignitatis Apostolicæ, nobis factæ, applausu benivolo consentire,

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem de Offord, Archidiaconum Eliensem, ad Alligatos nostros transmisimus, cum Potestate sufficienti ad Tractandum de Treugis & Pace prædictis; & in casu, quo pars altera pro dicto Tractatu solempnes Nuncios propter hoc destinare curâsset, paratos habuimus solempnes Nuncios juxta Mare, qui, quo citiùs innotuisset eis de missione Nunciorum partis alterius, illuc illicò præparâssent.

Set, cùm sperabatur Tractatus amicabiliter incboari, subitò, per Arrogantiam partis alterius, dissolutus; & idem Adversarius noster, violatis Treugis, tunc inter Nos & ipsum pendentibus, Exercitum magnum misit versus Ducatum nostrum Aquitaniæ, qui ibidem Dampna non modica Fidelibus nostris irrogavit.

Misit etiam Piratas suos supra Mare, qui nonnullos subditos nostros, Mare sub dictarum Treugarum fiduciâ navigantes pacificè, hostiliter deprædârunt, interfecerunt & crudeliter trucidârunt, & Pejora, quæ poterunt, facere moliuntur.

A. D. 1342. Edw. 3.

Ita quòd ad Resistentiam subditos nostros necessitas jam impellit, qui, nimium provocati, vellent, si possent, forsitan se ulcisci.

Propter quod, præsenti serveote furore, quousque fiat temperamentum uberius, non credimus Transitum Maris, sine Conductu bono, vobis & vestris fore Tutum; super quo vos duximus præmuuire, quia nollemus quòd, in veniendo, vobis vel vestris accederet quid sinistrum.

Et, quia de sinceritate vestræ conscientiæ opinionem probabilem optinemus, planè vobis loquimur & fidenter.

Satis autem scimus qualiter, per Tractatus simulatos, delusi sumus in præterito; ideò libenter caveremus à talibus in futurum.

Propter quod specialiùs, quo possumus, vos rogamus, quatinus, si securè possitis, pro certo, quòd pars altera velit adhuc condiscendere rationi, & Quod & Quantum pro bono Pacis ad ultimum nobis facere voluerit, cum effectu, velitis Nos super hoc reddere certiores; & Nos vobis Responsum festinum & congruum faciemus: Ita quòd tunc, si certa spes Pacis arrideat, possitis olteriùs interponere partes vestras, & (per Dei gratiam) sic inveniemur Rationabiles, quòd nichil nobis debeat imputari.

Aliàs autem, frustra inniti, & nos sine fructu protrahere, non cederet nobis ad Laudem, vel Meritum, & nobis foret Nocuum inæstimabiliter & Dampnosum.

Dat. apud Turrim London. octavo die Augusti.

De Excercitu ad partes transmarinas jam transmisso, & de Passagio Regis ordinato.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 34. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Volentes pridem condescendere Precibus & Persuasionibus, ex parte, sanctissimi Patris, Domini Clementis Papæ Sexti, per Literas & Nuncios nobis factis, de Pace, seu Treugis, cum Adversario nostro Franciæ ineundis, paratos nos optulimos ad Tractandum cum Deputandis per dictum Adversarium de præmissis; & propter hoc Alligaris nostris Literas & Nuncios transmisimus speciales:

A. D. 1342.

Set dictus Adversarius noster, qui, violatis Treugis, priùs initis, Fideles nostros deprædari fecerat, & interfici, Tractatum pacis declinavit, in nostri & nostrorum Subversionem conjurans

A.D. 1342. Edw. 3. jurans pro viribus & conspirans.

Propter quod, desiderantes tàm discriminosis periculis, nobis, ac Regno nostro Angliæ, & Ecclesiæ Anglicanæ (nisi Deus avertat) iminentibus, obviare, Magnum Exercitum Armatorum, ad reprimendum ipsius Adversarii nostri Malitiam, & pro Defensione Regni nostri & Ecclesiæ prædictorum necessariâ, jam ad partes transmarinas transmisimus: Nos etiam Passagium nostrum versus partes illas propter hoc ordinavimus, sicut oportet, validum & festinum;

Et quia super hiis & aliis, Nos, ac Statum, & Regimen dicti Regni, defensionem & honorem dictæ Ecclesiæ, & utilitatem Reipublicæ, summè tangentibus, ut Communibus Periculis per Communia Consilia obvietur, Auxilium & Avisamentum vestrum & Suffraganeorum vestrorum, ac Cleri, vestrarum Diœcesis & Provinciæ, habere volumus,

Ideò specialiter vos rogamus, & in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, vobis injungimus & mandamus, quòd ad Sextum diem, post Festum Sancti Michaelis proximò futurum, dictos Suffraganeos vestros, & Clerum, in Ecclesiâ Sancti Pauli Londoniæ, convocari faciatis, ita quòd vos & ipsi sitis tunc ibidem super præmissis, cum Deputandis per nos, si præsentes non fuerimus, tractaturi, & vestrum Consilium & Auxilium impensuri, ulteriúsque facturi quod tunc ibidem contigerit ordinari; & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, nullatenùs omittatis. A.D. 1342. Edw. 3.

Teste Rege apud Turrim London, decimo quinto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati. Vid. M. 14. de Dat. 30. die Sept.

Super Passagio Regis versus partes Franciæ, & altero Exercitu ad partes Scotiæ transmittendo.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 28. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Terribilis in Judiciis, & inscrutabilis in Consiliis, Rex Cœlestis, qui dignè flagellat Filios quos diligit, ostendit plerumque peccanti Populo suo Dura, Peccantes propter Iniquitates suas humilians, ut, sic ad se reversi, quærant humiliùs nomen ejus.

Pensantes itaque quantis Guerrarum Incommodis & Adversitatibus Nos & subjectus nobis Populus, peccatis nostris, & ipsius Populi, seu utriusque, forsitan exigentibus, fuimus, à longè retro temporibus, & adhuc, sumus immanitèr lacessiti, ac facultatibus colapsi graviter & exhausti,

Ac considerantes periculosa Discrimina, nobis & nostris verisimiliter imminentia, nisi Divina Providentia clementiùs respexerit,

Nos, ex Alto, in tanta tribulatione malorum & dolore, dum nostrum conspicimus imperfectum, divinam contemplamur Omnipotentiam; sperantes quòd Justus Judex, verax Deus, benignè respiciet causæ nostræ veritatem & justitiam, & humiliabit Calumpniatorem.

Et sic, sub Miserationis divinæ fiduciâ rem aggredientes arduam, Passagium nostrum versus partes Franciæ ordinavimus validum & festinum, & alium Exercitum versus partes Scotiæ duximus transmittendum, ut sic (per Dei gratiam) cominatis nobis occurramus Periculis, & Fidelibus nostris, post magnam, quam passi sunt, Inquietudinem, Quietis pulcritudinem præparemus. A.D. 1342.

Cùm igitur constituti sitis pro hominibus à Domino, ut offeratis Dona & Sacrificia pro peccatis, attendite (quæsumus) prædicta, nedùm Nostra, set publica Pericula, pro fœlici Progressu nostro fundentes Altissimo preces; supplentes vices Moysi, ut nos & nostri possimus Adversariis nostris, in vestrarum erectione Manuum, prævalere.

Et, ut augmentum gratiæ nobis, multiplicatis Intercessoribus, largiatur, faciatis per vestras, Civitatem, Diœcesem, & Provinciam, pro nobis Missas, Prædicationes, & Processiones, fieri, ac alia piæ placationis Officia misericorditer exerceri; ut Deus misericordiarum super Nos & Exercitus nostros manum suæ Benedictionis extendat, & Actus nostros in beneplacito suo sic dirigat, ut sibi cedant ad laudem, Nobis ad meritum, & Subjectis nobis Fidelibus commodum & quietem.

Data apud Turrim London. vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimiles

A. D. 1342. Edw. 3.

Consimiles litteræ diriguntur Episcopis subscriptis, sub eadem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

A. D. 1342. Edw. 3.

Episcopo Roffen.	*Episcopo Cicestr.*	*Episcopo Wynton.*
Episcopo Exon.	*Episcopo Bath. & Well.*	*Episcopo Dunelm.*
Episcopo Sarum.	*Episcopo Wigorn*	*Episcopo Hereford.*
Episcopo Coventr. & Lich.	*Episcopo Lincoln.*	*Episcopo London.*
Episcopo Karliol.	*Episcopo Norwic.*	*Episcopo Meneven.*
Episcopo Landaven.	*Episcopo Bangor.*	*Episcopo Asseven.*

Pro Nuncio qui venerat cum Literis de Creatione Papæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 19.

REX, universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, necnon Amicis, & aliis, de benivolentia sua existentibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Petrus de Marcello nuper ad nos venerit, cum Literis & Novis placidis de creatione, sanctissimi Patris, Domini Clementis Papæ Sexti, & jam sit versus dictum Dominum Summum Pontificem rediturus,

Nos (ob reverentiam dictæ Sedis) suscepimus ipsum Petrum, Homines, Equos, Hernesia, & Thesaurum suum, quæcumque, in redeundo versus dictum Dominum Summum Pontificem, tàm in Terrâ, quàm in Mari, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

A. D. 1342.

Et ideò vos amicos rogamus, vobis Fidelibus nostris firmiter inhibentes nè *&c. prout in similibus de Protectione Literis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Ledes vicesimo nono die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Archiepiscopo Eborum, de non molestando.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 30. d.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Willielmus la Zouche, in Archiepiscopum Eborum, ut dicitur, Consecratus, qui, de Curiâ Romanâ veniens, infra Regnum nostrum Angliæ applicuit, ex certis causis, super quibus secum ante Passagium nostrum ad partes transmarinas tractare volumus, ad nostram præsentiam sit venturus,

Nos, volentes & securitati suæ providere, & etiam periculosæ Commotioni, quam inter Nobiles Regni nostri, nobiscum in dicto Passagio transituros, ex violentiâ seu injuriâ sibi factâ, in dispendiosam retardationem dicti Passagii, quod absit, timetur posse verisimiliter provenire, pro viribus obviare,

Vobis præcipimus quòd, per totam Civitatem prædictam, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, eidem Willielmo, aut Hominibus, seu Rebus quibuscúmque, secum delatis, in veniendo ad nos, ibidem morando, & ad propria redeundo, inferat, seu, quantum in eo est, ab aliis inferri permittat Injuriam, Molestiam, Dampnum, Turbationem, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; set ipsum Willielmum, cum Hominibus & Rebus suis quibuscúmque, ad nos, absque violentiâ, debato, seu impedimento quocumque, liberè transire permittat.

A. D. 1342.

Et, si aliquos contraria facientes inveneritis, tunc ipsos per Corpora sua capi, & in Prisonâ nostrâ de Neugate salvò custodiri faciatis, quousque de eis aliter duxerimus demandandum.

Nè, prætextu alicujus debati, seu violentiæ, eidem Williemo, aut Hominibus, seu Rebus suis quibuscúmque, per vos, aut alios quoscúmque, faciendæ, contingat dictum Passagium nostrum (quod absit) aliqualiter retardari; per quod ad vos, tanquam ejusdem Passagii Impeditores, materiam habeamus, prout convenit, graviter capiendi.

Teste Rege apud Castri octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Rex Vicecomiti Kantiæ &c.

De

A. D. 1342. Edw. 3. — A. D. 1342. Edw. 3.

De Corona Reginæ Impignorata.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 26.

REX, dilecto sibi, Hugoni de Ulfeby, Majori Stapulæ nostræ Lanarum, apud Bruges, in Flandriâ, Salutem.

Mandamus vobis, quòd Francisco Drisactorn Octingentas Libras Sterlingorum (pro quibus quædam Corona Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ Carissimæ, eidem Francisco impignoratur) solvatis; recipientes a dicto Francisco Coronam prædictam, ac Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Octingentarum Librarum Testificantes:

Et nos vobis indè promptam Solutionem, seu aliàs Allocationem in Debitis, quibus nobis tenemini, habere faciemus. A. D. 1342.

Mandavimus enim præfato Francisco, quòd Coronam prædictam, cùm prædictas Octingentas Libras receperit, vobis faciat liberari.

Teste Rege apud Castry decimo quinto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Quod homines Insulæ de Man Treugas cum Scotis inire possint.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Scot. 16. E. 3. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd (pro Commodo & salvatione Populi nostri in Insulâ de Man) Concessimus & Licentiam Dedimus probis Hominibus Insulæ prædictæ, quòd ipsi cum Inimicis nostris de Scotiâ, super Treugis & Sufferentiis Guerræ, inter Homines ejusdem Insulæ & præfatos Inimicos nostros, per tempus rationabile duraturis, ineundis, tractare possint & concordare, quotiens hoc pro commodo & salvatione dictæ Insulæ fore viderint faciendum.

Concessimus etiam & Licentiam dedimus præfatis Hominibus, & Communitati ejusdem Insulæ, quòd ipsi cum quibuscúmque Voluerint, tàm Inimicis nostris, quàm aliis, Mercandisare possint, ex causis supradictis, absque Impedimento nostri, vel Ballivorum, seu Ministrorum nostrorum; Ita tamen quòd dictis Inimicis nostris, de Armaturis aut Victualibus suis, Auxilium seu Succursum non faciant ullo modo. A. D. 1342

In cujus &c.

Teste Rege apud Castry. vicesimo quarto die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Ducem Januensem, de non adhærendo Inimicis Regis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 29. d.

REX, Illustri Simoni Buccanigri Duci Januensium, Populi Defensori, & suo, & Communitatis Civitatis Januensis, Consilio, Salutem.

Pensantes Amoris Insignia, quæ inter Progenitores nostros & homines Civitatis Januensis vigebant antiquitùs, & desiderantes ut nostris temporibus gratum reciperent Incrementum, vobis pluries Scripsisse meminimus super Tractatu Amicitiæ Perpetuæ, vobiscum ad commodum mutuum ineundæ, volentes homines ipsius Civitatis, infra Potestatem nostram, Libertatibus & Immunitatibus prærogare.

Et, quia pridem Sex Galeæ Mercatorum dictæ Civitatis per Subditos nostros deprædatæ dicebantur, ac per alios Januenses nobis & nostris Dampna gravia sunt illata, vellemus libenter quòd attemptata singula hinc & indè forent amicabiliter reformata, A. D. 1342.

Et propter hoc, dilectum Mercatorem nostrum & Concivem vestrum, Franciscum Dizacorne ad vos transmittimus, ad exponendum vobis facta nobis per Vestrates gravamina,

Et ad audiendum prætensa, per partem vestram, Vestratibus per nostrates illata dispendia,

Necnon ad Tractandum super amicabili Reformatione Attemptatorum hujusmodi, & super Ligâ perpetuâ, inter Nos & dictam Civitatem ineundâ,

Et ad referendum nobis ea quæ facere poterit in hac parte, ut ea, quæ sic Tractata fuerint, quatenus ad nos attinet, firmemus & teneri inviolabiliter faciamus,

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatenus, præfatum Franciscum, in

A. D. 1342. Edw. 3. expositione & prosecutione præmissorum, recommendatum habentes, secum super hiis tractare velitis, & nobis per eum vestra remittere Beneplacita voluntatis;

Cohibentes (si placet) optentu Justitiæ Districtuales vestros, nè contra nos Adversario nostro Franciæ adhæreant vel succurrant; & speramus (per Dei gratiam) quod, in hoc Casu Communi, nostrum & eorum prosequi poteritis interesse. A. D. 1342. Edw. 3.

Dat. apud Castry 10. die Octobris.

De Rege ad Franciam profecturo, ac ibidem, non alibi, de Pace tractaturo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Rom. 16. E. 3. m. 1. Reverendi Patres & Amici Carissimi,

Literas vestras recipimus, continentes, inter alia, vos per alias Literas vestras, per Fratrem Galfridum Anglicum, Sacræ Theologiæ Professorem, Capellanum vestrum, nobis missas, nos rogasse ut vobis Literas nostras de Conductu, ac Treugas,

Infra quas ad Nos, ad Pacis & Treugarum commoda procuranda inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, accedere & redire possetis,

Concedere curaremus,

Et quòd miramini, quòd super hoc nullam adhuc vobis misimus Responsivam.

Et quidem probabiliter opinamur, quòd libenter faceretis Pacem bonam, si possetis: & propter hoc Adventus vester ad nos esset admodùm nobis gratus; quia novit Deus Pacem hujusmodi semper habere desideravimus, & Quæsivimus quantum decuit, ac quærere volumus in futurum.

Set licet, tàm ob reverentiam Sedis Apostolicæ, quàm Mediatorum aliorum, diversis Pacis Tractatibus Consenserimus, & Treugas iniverimus, facientes facta nostra, prout decuit, bonâ fide, dictus tamen Adversarius noster, per Tractatus tales, nos semper protrahens sub incerto, & magnis sumptibus nos exponens, nichil nobis hactenus facere voluit in effectu, immò, pendentibus Treugis hujusmodi, Mala inæstimabilia nobis fecit, quæ longum foret per singula referare; ita quòd Treugarum tempora nobis fuerunt Guerræ temporibus graviora. A. D. 1342.

Propter quod, consideratis Dampnis inæstimabilibus, quæ per Protelationes tales incurrimus, ac Periculis nobis patenter iminentibus, nisi Delusionibus & Machinationibus suis citiùs & potentiùs occurramus, impellente necessitate, confidentes de summi Regis auxilio, & Causæ nostræ Justitiâ, jam ad Regnum nostrum Franciæ disposuimus (per Dei gratiam) personaliter nos transferre; pront semper & parati illuc super Pace tractare; nam alibi, Judicio nostro, Tractatus dictæ Pacis foret Supervacuus & Inanis.

Et hoc vestra Prudentia satis sentire poterit, sumptâ de factis præteritis Conjecturâ.

Et, si Vobis placuerit ad nos ibidem accedere, sic nos invenietis Animum habere Pacificum & subditum Rationi, quòd per Nos non stabit quin, per Vestram Mediationem, ob reverentiam Sedis Apostolicæ, Pax, seu Concordia, bona fiat.

Et, rebus, ut nunc, se habentibus, non videmus quòd Adventus vester in Angliam foret in aliquo fructuosus; immò plus obesset Pacis Negotio, quàm prodesset.

Moram autem dicti Fratris Galfridi, cùm per eum non steterit, habere velitis petimus excusatam.

Dat. apud Castry Primo die Octobris.

Super Magno Sigillo, & de Passagio Regis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 23. d. Memorandum, *quòd Robertus Parnyng, Cancellarius Domini Regis, die Veneris, videlicet, quarto die Octobris, anno præsenti, venit ad Regem in quadam Navi, vocatâ la George, in portu Sandwici, ipso Rege tunc super Passagio suo versus partes Transmarinas existente, & ibidem,* A. D. 1342.

In præsentiâ Henrici de Lancastria, Comitis Derbiæ,

Willielmi de Cusantia Thesaurarii ipsius Regis,

Willielmi Trussell Senioris,

Magistri

A. D. 1342. Edw. 3. Magistri Johannis de Thoresby, Custodis Rotulorum Cancellariæ ipsius Domini Regis,

Et Michaelis de Ponynges,

Liberavit eidem Domino Regi Magnum Sigillum suum, quod idem Cancellarius habuit in custodiâ suâ, in quadam Bursâ sub Sigillo suo inclusum:

Et idem Rex, recepto eodem Sigillo, tradidit illud Sigillum Magistro Johanni de Offord, Custodi Privati Sigilli sui, custodiendum; & quoddam aliud Magnum Sigillum, pro Regimine Regni Angliæ, ipso Rege extra idem Regnum existente, ordinatum, præfato Cancellario, in quadam Bursâ aliâ, Privato Sigillo consignatâ, inclusum, pro Regimine dicti Regni, in absentiâ ipsius Regis, utendum & custodiendum liberavit: A. D. 1342. Edw. 3.

Quod quidem Sigillum idem Cancellarius, in præsentiâ Dominorum prædictorum, a dicto Domino Rege recepit, & apud Dertford, transeundo versus Londoniam, die Dominicâ proximò sequenti, idem Sigillum aperiri, & quandam Commissionem, de Navibus arestandis, pro Comite Warwyk, consignari fecit.

De Custode Angliæ, absente Rege, Constituto.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro Salvatione & Defensione Regni nostri Angliæ, ac Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, simus ad partes Transmarinas, in proximo, personaliter profecturi,

Et insideat intimè nobis cordi, quòd Pax nostra, præsertim dùm sic absentes fuerimus, inviolabiliter observetur, & quòd agenda dicti regni proindè dirigantur, & Singulis Justitiæ Debitum impendatur,

Nos,

De fidelitate Edwardi Ducis Cornubiæ & Comitis Cestriæ, Filii nostri carissimi, confidentes,

Constituimus ipsum Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dùm in dictis Transmarinis partibus Moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum: A. D. 1342.

Damus autem Universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris, tenore præsentium, in Mandatis, quòd præfato Duci, tanquam Custodi dicti Regni nostri, & Locum nostrum tenenti in eodem, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes & Auxiliantes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Sandwicum Quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro dicto Custode.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, simus, in proximo, ad partes Transmarinas profecturi,

Nos,

Volentes Quietudini Prælatorum, Magnatum, & aliorum Fidelium nostrorum, dicti Regni, dùm sic absentes fuerimus, providere,

Dilecto & Fideli nostro Edwardo, Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custodi dicti Regni, & Locum nostrum tenenti in eodem, Plenam, tenore præsentium, Concedimus Potestatem Capitulis Ecclesiarum Cathedralium & Conventualium, per Mortem, vel Cessionem, seu quovis alio modo, vacantium (cùm hujusmodi Vacationes prædicto Custodi per dicta Capitula præsentatæ fuerint) Concedendi Licentiam eligendi Personas Idoneas in Pastores & Præsidentes Ecclesiarum prædictarum: A. D. 1342.

Et, cùm de Licentiâ prædictâ Electiones in dictis Ecclesiis fuerint celebratæ, & Personæ electæ per Literas dictorum Capitulorum Nobis, vel sibi, nostro nomine, præsentatæ, Assensum & Favorem Regium Electioni, factæ de minoribus Prælatis, nisi rationabilis causa subfuerit quare dictis Electionibus hujusmodi Assensum denegare debeat, Adhibendi, & ulterius pro confirmatione Electorum, quibus sic perhibetur Assensus, illis, ad quos pertinet, more solito Transcribendi,

Et,

A.D. 1342. Edw. 3.

Et, cùm Electi, vel Electæ, hujusmodi confirmati fuerint, Fidelitates in hac parte debitas Recipiendi,

Ac Temporalia Ecclesiarum illarum dictis Electis Restituendi;

Ita quòd idem Custos Assensum Regium Electionibus, factis de Majoribus Prælatis, non adhibeat, nec Fidelitatem ab eis recipiat, nec Temporalia Ecclesiarum illarum, ad quarum regimen eliguntur seu postulantur, liberet seu restituat, quousque Nos super hoc duxerit consulendum, Vel aliud a nobis indè habuerit in mandatis.

Quascumque etiam Fidelitates, pro quibuscúmque Terris, Tenementis, seu Hæreditatibus, nobis debitas, Recipiendi, ac Terras, Tenementa, & Hæreditates, hujusmodi illis, ad quos pertinent, prout justum fuerit, Liberandi & Restituendi;

Homagiis nobis, pro dictis Terris, Tenementis, & Hæreditatibus, debitis, reservatis, quæ usque ad Reditum nostrum in Angliam Volumus per dictum Custodem respectuari.

Necnon ad omnes Ecclesias, ad nostram Donationem, seu quamcúmque Dispositionem nostram, spectantes, Taxam Viginti Marcarum excedentes, cùm vacaverint, Præsentandi; A.D. 1341 Edw. 3.

Reservantes nobis Præsentationes, Donationes, & Collationes, omnium aliarum Ecclesiarum, Dignitatum, Præbendarum, Decanatuum, Liberarum Capellarum, Hospitalium, & omnium aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad Præsentationem, Donationem, seu Collationem, nostram Spectantium, cum vacaverint; Ecclesiis Taxationis Viginti Marcarum & infra, ad quas Cancellarius noster præsentet, prout hactenus est fieri consuetum, dumtaxat Exceptis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Sandwicum Quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto de Artoys, ad partes Britanniæ profecto.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 3. m. 3.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper concesserimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys Octingentas Libras, percipiendas Annis singulis sub certâ formâ, videlicet,

Mille Marcas de Priore de Okeburn.

Centum & quinquaginta Marcas de Priore Sancti Andreæ Norbamptoniæ:

Et quinquaginta Marcas de Priore de Aveburi,

Ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, prout in litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos,

Pro eo quòd idem Robertus, in Obsequium nostrum, ad partes Britanniæ potenter est profectus, & ibidem moratur Sumptubus Onerosis,

Pro cujus quidem dispositione Progressûs sui, penes quamplures Creditores debitis magnis est multipliciter involutus, A.D. 1342.

Volumus & concedimus quòd idem Robertus habeat, & percipiat Quadringentas Libras, de dictis Octingentis Libris, pro termino Paschæ, proximò jam futuro, de Prioribus prædictis, de Firmis quas nobis pro Prioratibus suis, sibi per nos commissis & concessis, solvere tunc deberent, pro debitis suis inde quietandis; licet idem Robertus, ante dictum festum Paschæ (quod absit) moriatur; quacumque ordinatione, seu mandato facto, seu faciendo in contrarium, non obstante.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Eastry sexto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Capiendo Adhærentes Philippo de Valesio.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 23. d.

REX, Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd diversi Alienigenæ, de potestate & adhæsione Philippi de Valesio, Inimici nostri, de Civitate prædictâ vagantur, Secreta nostra explorando, & Literas, nobis præjudiciales, Inimicis nostris ad partes Transmarinas mittendo, in nostri & totius Regni nostri Dampnum & Periculum manifestum. A.D. 1342.

Vobis

A. D. 1342. Edw. 3.

Vobis præcipimus quòd omnes illos, quos de Potestate & Adhæsione dicti Adversarii nostri, infra Civitatem prædictam, absque Conductu a nobis habendo, invenire poteritis, capi, & in Prisonâ nostrâ de Newgate salvò custodiri faciatis, quousque aliter de ipsis per nos & Concilium nostrum fuerit ordinatum:

Et hoc, sub incumbenti periculo, nullatenus omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Per Concilium.

Super Impignoratione Magnæ Coronæ.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 2. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet, dilectus & fidelis noster, Bartholomæus de Burghersh, tempore quo eramus in partibus Transmarinis, de diversis Chevanciis Denariorum, ad opus nostrum faciendis, ac de Impignoratione Magnæ Coronæ nostræ, & aliorum Jocalium nostrorum, ibidem factâ, de nostro Præcepto, se immiscuit,

Quia tamen dicta Jocalia, aut Denarii, de Chevanciis illis provenientes, penes præfatum Bartholomæum nunquam remanserunt, sicut per Testimonium Ministrorum nostrorum, qui de Negotiis illis se intromiserunt, sumus pleniùs informati,

Nos (volentes eo prætextu cum dicto Bartholomæo gratiosè agere) volumus & concedimus quòd idem Bartholomæus, tàm de Jocalibus prædictis, sic Impignoratis, quàm de Denariis, de Chevanciis prædictis provenientibus, penes nos, tenore præsentium, exoneratus sit & quietus, cæterique, qui Jocalia & Denarios prædicta ad opus nostrum receperunt, indè, prout justum fuerit, onerentur.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton duodecimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, quòd ipsum Bartholomæum, tàm de Jocalibus prædictis, sic impignoratis, quàm de Denariis, de Chevanciis prædictis provenientibus, exonerari, & quietum esse, faciant, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Litera ad Hospitalarios.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 17. d.

REX, Viris providis & discretis, Fratribus, Berengario Deuerose, Priori de Barlet de Monte Acuto, Marescallo Conventûs de Rodes, Visitatoribus Generalibus Hospitalis Sancti Jerusalem circa Mare Græcum, Salutem.

Licet præsentia, dilecti nobis in Christo, Fratris Philippi de Thame, Prioris ipsius Hospitalis in Anglia, ibidem, hiis turbationis temporibus, præsertim cùm de ipsius expertâ fidelitate & circumspectione providâ intimè confidamus, carere commodè nequeamus,

Ad importunam tamen ipsius Instantiam, & Supplicationem votivam quorumdam Prælatorum & aliorum Fidelium nostrorum, super hoc nobis factam, & nè per Superiores suos possit super Inobedientiâ impetiri,

Licentiam sibi concessimus, extra Regnum nostrum Angliæ, ad vos, juxta mandata, super hoc sibi directa, ut dicitur, transeundi; ita tamen quòd citra certum diem, sub incumbenti periculo, redeat, ad defensionem & directionem ejusdem Regni Consilium & Auxilium, prout requirit temporis qualitas, impensurus.

Nam, cùm dictum Hospitale, infra dictum Regnum, in Censu Temporalitatis exuberet, volumus ut, dùm dictum Regnum, per Guerrarum amfractus colliditur, talis sit Prior ibidem, de quo confidimus, & quòd ipse, dùm in remotis agimus, a dicto Regno se diù non absentet.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatenùs, dictum Priorem habentes, consideratione nostri, specialiùs commendatum, ipsum remittere velitis cum honore celeriter & feliciter expeditum; ostendentes, in Recommendato, quem ad Recommendantem geritis sinceritatis affectum, & vobis & vestris Gratam

A. D. 1342. Edw. 3. propter hoc facere volumus Repensivam.

Et, quia per quosdam veritatis æmulos, prædicatur, ut dicitur, dictum Priorem impedimentum Passagii sui aliàs procurâsse, & propter hoc magnam nobis dedisse pecuniæ quantitatem, sciat vestra Discretio, pro constanti, quòd penes nos nusquam talia procuravit, nec nobis propter hoc quicquam dedit; set pro optinendâ transeundi Licentiâ institit juxta vires; quam sibi, durante Guerrâ nostrâ, concedere renuimus, immò sibi, sicut & cæteris Religiosis Potentibus dicti Regni, sub gravi forisfacturâ prohibuimus, nè Mare transirent, nec Apportum aliquem extra idem Regnum facerent clàm vel palàm. A. D. 1342. Edw. 3.

Nam dictum Apportum, durante Guerrâ, pro defensione ipsius Hospitalis mandavimus retinendum:

Undè de eo, quod non venit, nec Apportum misit, cùm per eum non steterit, ipsum habere velitis penitus excusatum.

Data apud Kenyngton decimo quinto die Octobris.

De Hominibus ad Arma festinandis ad Regem, in partibus Britanniæ existentem.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 10. d.

LE Roy a, son chere & foial, Monsieur Thomas de Wake, Seigneur de Lydel, Salutz.

Pur ceo que nous fumes ja arrivez es parties de Bretaigne, & commenceons chivaucher celles parties sur l'esploit de nostre Guerre, & le recoverer de noz Droitures, pur prendre l'venture que Dieux nous voudra doner, & si esperons nous (ove l'eide de Dieux) faire tiel esploit, que serra a honur & profit de nous, & de tut nostre Royaume d'Engleterre, & final & hastive issue de la dite Guerre, si nous soioms bien efforcez de noz Gentz propres:

A quel Afforcement nous semble, que chescun puissant, qi ayme l'Onur de nous, & de nostre dit Royalme, doit de reson effectuelment mettre la main; A. D. 1342.

Si vous prioms, tant come nous plus poens, que, considere nostre necessite, & coment au bosoigne doit home amour prover, des Gentz d'Armes & d'Archers, en venant devers nous, si hastivement, come vous purrez:

Et, en cas que vous ne purrez en propre Persone venir, si vous envoiez des Gentz d'Armes & autres, tant come vous purrez, en efforcement de nostre Houst:

Et nous en averons tieu regard devers vous pur vestre naturesce, que vous serra greable (si Dieu plest) en temps advenir.

Don. a la Rosere en Bretaigne, le 12. jour de Novembre.

Autieles Letres sont mandes as Seigneurs Suthescriptz, de mesme la date; cestassavoir,

An Conte de Garenne,
An Conte d'Anegos,
Au Monsieur Johan de Moubray Seigneur del Isle de Axiholme,
A Monsieur William de Roos de Hamelak,
A Monsieur Roger de Gray,
A Monsieur Henr. de Gray,
A Monsieur Rauf Basset de Drayton,
A Monsieur Adam de Well.
A Monsieur Johan de Wylughby,
A Monsieur Johan de Cherleton,
A Monsieur William la Zousche de Harygworth,
A Monsieur Henr. de Ferers,
A Monsieur Piers de Mountford,
A Monsieur Thomas de Hastang,
A Monsieur Henr. Huse,
A Monsieur Johan de Cobham,
A Monsieur Thomas de Brewes,
A Monsieur Johan Kyriel,
A Monsieur Johan de Segrave.

De Pecunia mutuanda, pro Expensis Regis in præsenti Progressu suo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, A. eâdem gratiâ, Episcopo Wyntoniensi, Salutem.

Quia, pro defensione Regni nostri Angliæ, & Jurium nostrorum recuperatione, jam in partibus applicuimus Britanniæ, ubi, favente Domino, fœlicis Expeditionis nobis arridet spes propinqua, A. D. 1342.

*

A. D. 1342. Edw. 3.

qua, & solus nobis superest Pecuniæ jam defectus,

Specialiùs, quo possumus, vos rogamus quatenus Ducentas Libras nobis, in Subventionem Expensarum, nobis in præsenti Progressû nostro iminentium, mutuare velitis;

Quas de primis Denariis, levandis de Decimâ Annuali, per vos & alios Prælatos Provinciæ Cantuariensis, vestri gratiâ, gratanter concessâ, volumus integraliter vobis solvi,

Sicut, Dilectus Clericus noster, Johannes Cory, Lator præsentium (quem ad vos mittimus ex hac causâ) vobis ostentet pleniùs vivâ voce:

Cui super hoc credere, & petitis per eum in hac parte, velitis, petimus, condescendere gratiosè, & nobis super hoc citò remittere vestra beneplacita per eundem.

Teste Edwardo Duce Cornubiæ & Comite Cestriæ, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Kenyngton decimo sexto die Novembris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis: videlicet,

Abbati de Rameseye de 200 Marcis,
Abbati de Burgo Sancti Petri de 100 L.
Abbati de Croyland de 40 L.
Abbati de Thorney de 100 Marc.
} *quibus Thomas de Sybthorp*

Episcopo Elien. de 200 L.
Priori Elien. de 100 L.
Episcopo Norwicen. de 200 Marc.
Priori & Conventui de Norwico de 100 L.
Abbati de Sancto Edmundo de 200 L.
Abbati de Sancto Benedicto de Hulm. de 100 L.
} *quibus Gilbertus de Cheshull*

Episcopo Roffen. de 100 L.
Priori & Conventui Roffen. de 40 L.
Priori & Conventui Ecclesiæ Christi Cantuar. de 200 L.
Abbati & Conventui Sancti Augustini Cantuar. de 100 L.
} *quibus Edvardus de Grymesby*

Abbati de Bello de 100 L.
Priori & Conventui de Lewes de 100 L.
Episcopo Cicestr. de 100 L.
Capitulo Cicestr. de 40 L.
} *quibus Willielmus de Northo*

Priori & Conventui Wynton. de 200 L.
Decano & Capitulo beatæ Mariæ Novæ Sarum de 200 L.
Episcopo Exon. de 200 L.
Episcopo Sarum de 100 L.
Abbati de Hida juxta Wynton. de 100 L.
} *quibus Johannes Cory*

Episcopo Bathon. & Wellen. de 300 L.
Magistro Waltero London Decano Wellen. de 100 L.
Capitulo Wellen. de 100 L.
Abbati Glaston. de 100 L.
Abbati de Malmesbury de 100 L.
} *quibus Johannes Cory*

Abbati de Sancto Albano de 100 L.
Abbati de Leicestr. de 100 Marc.
Episcopo Coventr. & Lich. de 100 L.
Capitulo Lich. de 100 L.
Abbati Cestr. de 100 L.
Priori de Coventr. de 100 Marc.
} *quibus Robertus de Watford*

} *mittuntur.*

Abbati

A. D. 1342. Edw. 3.

Abbati de Osenaye de 40 *L.* *Abbati de Redyng de* 200 *L.* *Abbati de Eynesham de* 100 *Marc.* *Abbati de Abyndon de* 100 *L.*	*quibus Henr. de Greystok*	*mittuntur.*
Magistro Hugoni de Walmesford de 100 *L.* *Capitulo Lincoln. de* 100 *L.* *Abbati de Thornton. de* 100 *Marc.*	*quibus Nicholaus de Bokeland*	
Abbati de Evesham de 200 *L.* *Abbati de Gloucestr. de* 100 *L.* *Episcopo Wigorn. de* 100 *Marc.* *Priori & Convent. Wygorn. de* 100 *L.* *Abbati de Pershore de* 40 *L.* *Abbati de Teukesbury de* 40 *L.* *Abbati de Cirencestr. de* 100 *Mar.* *Episcopo Hereford de* 200 *L.* *Capitulo Hereford de* 100 *L.*	*quibus Will. de Newenham*	
Episcopo London. de 100 *L.* *Decano & Capitulo Sancti Pauli London. de* 100 *L.* *Abbati & Convent. Westm. de* 100 *L.* *Magistro Bernardo de Cycestr. de* 300 *L.* *Abbati de Waltham de* 100 *Marc.* *Episcopo Meneven. de* 100 *L.*	*quibus Henr. de Greystoke*	

Pro Philippa Regina, super Custodia Comitatus Richmundiæ, Johanni de Gandavo concessi.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 3. m. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Dùm verisimilia, tàm Decoris corporalis, quàm Moralis, Præsagia, quæ in Johanne de Gandavo, filio nostro carissimo, claris relucent Hauspiciis, læto corde conspicimus, & Tronum nostrum Regium, & subditum nobis Populum, per Propagationem Sobolis de Thoro Regio prodeuntis, firmatum advertimus fortius & armatum, gaudemus in Domino, qui nos & Domum nostram Regiam visitavit sic ex alto,

Et, cùm Manus Regia se libenter exhibeat Personis non conjunctis munificè liberalem, quanto magis Filium nostrum proprium attollere non convenit Donis Munificentiæ potioris.

Volentes itaque, consideratione præmissâ, super Statu ipsius Johannis decenter, ut convenit, providere, ipsum in Comitem Richemundiæ præfecerimus, & eum de Comitatu Richemundiæ, per Cincturam Gladii, investiverimus,

Et, cùm deceat ut Honori tanti nominis correspondeat sufficientia facultatis, DEDERIMUS & CONCESSERIMUS pro Nobis, & Hæredibus nostris, & per Cartam nostram confirmaverimus eidem Comiti, Castra, Maneria, Terras, & Tenementa, ac omnia alia Loca, ad dictum Comitatum pertinentia, A. D. 1342.

HABENDA & TENENDA eidem Comiti, & Hæredibus de corpore suo exeuntibus,

Unà cum Libertatibus & Prærogativis omnimodis, tàm Regalibus, quàm aliis, quas Johannes, nuper Dux Britanniæ & Comes Richemundiæ, habuit in Comitatu, Castris, Maneriis, Terris, Tenementis, & Locis prædictis:

Ac etiam cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, Capellarum, & aliarum Domorum Religiosarum:

Simul cum Membris, Hameletis, Pratis, Pascuis, Pasturis, Piscariis, Moris, Mariscis, Turbariis, Forestis, Chaceis, Parcis, Boscis, Warennis, Hundredis, Feriis, Mercatis, Liberis Consuetudinibus, Wardis, Maritagiis, Escaetis, & Servitiis Tenentium, tàm Liberorum, quàm Nativorum;

Et omnibus aliis, ad Comitatum, Castra, Maneria, Terras, Tenementa, & Loca prædicta, cum Pertinentiis, qualitercumque & ubicumque spectantibus sive pertinentibus, adeo plenè & integrè, sicut præfatus nuper Comes, dum vixit,

A.D. 1342. Edw. 3. vixit, Comitatum, Castra, Maneria, Terras, Tenementa, & Loca tenuit supradicta, de nobis, & Hæredibus nostris,

Per Servitia, indè debita & consueta, IMPERPETUUM, prout in Cartâ prædictâ pleniùs continetur:

Ac præfatus Comes tam teneræ ætatis jam existat, quòd se ipsum, aut Terras, Tenementa, Bona, Res, seu Possessiones sua, regere seu gubernare non poterit,

Nos,

Qui Terrarum, & Tenementorum, ac Bonorum, Rerum, & Possessionum, ejusdem Comitis, ipso sic in Junioribus Annis existente, Gubernator & Administrator esse dinoscimur,

Volentes tàm de salvâ & securâ Custodiâ ipsius Comitis, ac Terrarum & Tenementorum, Bonorum, Rerum, & Possessionum, suorum, quàm de ipsius Comitis, ac Leonis, & Edmundi, Fratrum suorum, necnon Isabellæ & Johannæ, Sororum suarum, sustentatione providere, ut tenemur,

Volumus, & de deliberato Consilio nostro ordinavimus, ac, tenore præsentium, concedimus quòd Philippa Regina Angliæ, Consors nostra carissima, Mater prædictorum, Comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, habeat & teneat Custodiam eorumdem, Comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, & Custodiam Comitatûs prædicti, necnon Castrorum, Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, ac omnium aliorum Locorum, ad eundem Comitatum pertinentium, unà cum Feodis, Advocationibus, Libertatibus, & Prærogativis prædictis, quousque præfatus Comes ad talem ætatem pervenerit, quòd se ipsum, ac Terras, Tenementa, Bona, Res, & Possessiones, sua A.D. 1342. Edw. 3. regere poterit & gubernare, vel aliud indè duxerimus ordinandum, in Subventionem Sustentationis præfati Comitis, ac aliorum Liberorum nostrorum prædictorum,

Et quòd ipsa Consors nostra omnes Exitus, Emolumenta, & alia Proficua, de dictis, Comitatu, Castris, & Maneriis, Terris, & Tenementis, ac omnibus aliis Locis, Feodis, Libertatibus, & Prærogativis prædictis, qualitercùmque provenientia, per se & Ministros suos interim percipiat & habeat; & ad Ecclesias, ac alia Beneficia, ad Præsentationem seu Collationem præfati Comitis, ratione Comitatûs Castrorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, & aliorum Locorum prædictorum, spectantia, nomine ejusdem Comitis, præsentet durante Custodiâ supradictâ.

Damus autem, nostro & prædicti Comitis nomine, præfatæ Consorti nostræ plenam, tenore præsentium, Potestatem, tàm Ballivos & alios Ministros quoscumque in Comitatu, ac Terris & Locis prædictis, in Officiis hujusmodi constituere, quàm Ministros & alios Servientes prædictorum, Comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, in Hospitio suo, pro voluntate ejusdem Consortis nostræ, amovere, & alios loco ipsorum sic amovendorum assignare & deputare, quotiens opus fuerit, & sibi videbitur expedire, durante Custodiâ supradictâ.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton vicesimo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Roberto de Artoys (ut dicitur) defuncto.

A.D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 21. REX, Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, in Portu Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd Henrico Galeys, Attornato Roberti de Artoys defuncti, ut dicitur, undecim Saccos & unum Quartronum Lanæ, de illis Centum Quinquaginta & octo Saccis Lanæ, quos eidem Roberto pro Vadiis suis, & quorumdam Hominum ad Arma, & Sagittariorum, secum ad partes Britanniæ in Obsequium nostrum profectorum, in Portu prædicto carcari, & ad partes A.D. 1342. Transmarinas, solutâ Dimidiâ Marcâ pro quolibet dictorum undecim Saccorum, & pro dicto Quartrono, juxta ratam Dimidiæ Marcæ de Sacco, absque securitate, de plata Argenti, de quolibet Saccorum eorumdem, juxta ordinationem, indè factam in Angliâ, reportandorum, duci permittatis.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton vicesimo die Novembris.

A. D. 1342. Edw. 3. A. D. 1342. Edw. 3.

De Magno Ingenio usque Turrim Londoniæ ducendo.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Pat. 16. E. 3. p. 3. m. 11.

REX, dilectis sibi, Johanni de Wynewyk, Locum tenenti Constabularii nostri Turris Londoniæ, & Willielmo de Hurle, Capitali Carpentario nostro, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Ingenium nostrum, nuper apud Villam de Sandwico, de Turri nostrâ prædictâ, per Præceptum nostrum ductum, exinde usque ad partes Transmarinas, in Subventionem Expeditionis Guerræ nostræ, traducendum, in eâdem Villâ de Sandwico, eo quod tot Naves, quot pro Passagio nostro & Ingenii illius sufficere possent, in Portu Villæ prædictæ non habuimus, in Custodiâ Majoris & Ballivorum Villæ prædictæ, dimissum fuisset, ibidem per aliquod tempus custodiendum,

Nos,

Certis de causis, Ingenium illud usque dictam Turrim nostram reduci & cariari volentes,

Assignavimus vos, conjunctìm, & divisim, ad tot Naves, quot pro cariagio Ingeniorum illorum sufficientes fuerint, in Portu Villæ prædictæ, seu alibi ubicumque eas inveniri contigerit, capiendum & arestandum, pro Ingeniis illis usque Turrim nostram prædictam, cum eâ celeritate, quâ fieri poterit, pro Denariis nostris, duci & cariari faciendis:

A. D. 1342.

Et ideò vobis mandamus quod Naves hujusmodi capi & arestari, & Ingenia illa usque Turrim nostram prædictam cum omni festinatione, quâ fieri poterit, duci & cariari faciatis in formâ prædictâ:

Mandavimus enim præfatis Majori & Ballivis Villæ prædictæ, quòd Ingenia prædicta vobis vel alteri vestrûm liberari & habere faciant, ducenda & carianda sicut prædictum est, vobisque vel alteri vestrûm in præmissis Intendentes sint & Auxiliantes, prout vos, vel alter vestrûm, eis scire faciat ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Kenyngton vicesimo septimo die Novembris.

Per Concilium.

Litera Flandrensium, in pleno Parliamento, Gandavi, super Fidelitate sua, ad Edvardum Franciæ & Angliæ Regem, ipsorum Dominum superiorem.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 6. d.

A Treshonure home, Nobil & discrete, en tout buz pouven, nostre tres chere & terz ame Monseur Willame Trussell, Conseiller le Roy no Seigneur, li vestre Borghmeester Advocz Escheuin Capitaluz Gouverneurz Conzuls & Communautes de troie bones Villes de Flandre, Gand, Bruges & Ipre, Salutz, avec toutes honoures & reverence & diyo appareillez a touz voz plesiers.

Tresscheres & Tresames Sires, nove Recheumes les Lettres de Creance, que vous portastez depar, Tresexcellent & Trespoissant Prince, nostre Tresschere & Tresredoute Seign. Souverain, Mons. Ed. par la grace de Dieu, Roy de France & d'Engleterre, & Seigneur d'Irland.

Et bien oy & entendu le Creance, que vous nous par bouche monstrastes de par no dit Seigneur le Roy, en la Ville de Danz, quant darreinement en ycelle fuimes assamblez, sur le quelle creance vous desirastes a avoir nostre responce.

A. D. 1342.

Si est, tresscheres Sirs, que sur ceo en conseil, & avys, & meure deliberation, aveuc les bones gentz communaument des autres Villes, & commun pays de Flandre, vous signifyons que nous sumes acord aveuc le dit Pays de Flandres tout entierment, de tenir & accomplir, a toutz joursmais les Alliances faites entre nostre dit Seigneur le Roy & ses Aydans d'une part, & le dit Pays de Flandres d'auter; & sur ceo avoms renoveleit no ferement, & faire renoveller par tutes Villes & Chastelleries de Flandres, par le consent & l'ottroy de nostre Tresschere & Tresredouble Prince & Seigneur, sans moyen, le Counte de Flandres, ainsi que bien poes savoir,

Et que james ni trouvera en nous le contraire, ains feroms vers no dir Seigneur le Roi, come boins & loials Subgitz faire deveroient, en toutz cas, vers lour bon & Droiturier Seigneur Souverain; & ceo poes bien considerer, puis que vous avez veu que les boins Gentz de

A.D. 1342. Edw. 3. de Flandres furent si esmeus, quant darniement fumes au Dam, pour aucunes novellecez, que furent attemptez ou contraires des dites Alliances.

Er pour ceo que fur toutes choses desiroms a savoir le bon estat de nostre dir Seigneur le Roi, si est come nous vous ptioms & requeroms affectueusement, & de cuer entier, que au plus brief, que vous poez, ne ne veulliez laisser a savoir son estat.

Trescherez Sires, recommande nous au Roi nostre Seigneur dessusdit; li sains espiris vous veulle garder en Corps & en Ame. A.D. 1342. Edw. 3.

Doo. a Gand, ou plein Parlement des Trois boines Villes, & Commun Pays de Flandres, desous le Seal de la dite Ville de Gand, en absence des autres Seels de Bruges & d'Ipre, le Vigile St. Andreu.

Super Retinentia, & super Chevanciis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Claus. 16. E. 3. p. 2. m. 10. REX, Dilecto Clerico suo, Willielmo de Northwell, nuper Custodi Garderobæ suæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Computato cum, Dilecto & Fideli nostro, Bartholomæo de Burghersh,

Nuper per Nos & Concilium nostrum ordinato ad Tractandum, Cooveniendum, & Concordandum, tàm cum Imperarore, Archiepiscopis, Episcopis, Comitibus, & aliis Magnatibus,

Ad Retinentiam eorum penes oos,

Quàm cum diversis Mercatoribus,

Ad Chevancias Denariorum, in partibus Transmarinis, ad opus nostrum Faciendum,

Ac ad Denarios illos Recipiendum,

Et ad diversas Liberationes & Solutiones, de Denariis illis, eisdem Magnatibus & aliis, prout per Concilium nostrum ibidem extitit ordinarum, faciendum, A. D. 1342.

De Receptis & Solutionibus hujusmodi, per ipsum factis, eidem Bartholomæo omnes Liberationes & Solutiones supradictas, per Sacramentum, dilecti Clerici nostri, Petri de Gildesburgh, qui Compotum pro præfato Barrholomæo de præmissis reddere assumpsit, allocetis, & ulteriùs, quod ad finalem exitum Compoti illius fuerit faciendum, modis omnibus faciatis.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton quinto die Decembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

A Papa iteratæ Preces super Negotio Pacis.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Ex Autogr. CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ex affectione sincerâ,

Quam ad Pacem inter te (carissime Fili) &, carissimum in Christo Filium nostrum, Philippum Regem Franciæ Illustrem, invicem reformandam, urgente Paternæ Caritatis affectu, quo Te dictumque Regem specialiter prosequimur, habuimus & habemus,

Venerabiles Fratres nostros, Petrum Penestrinum, & Ambaldum Tusculanum, Episcopos, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales,

Tanquam Viros profunditate Scientiæ ac Circumspectionis maturitate pollentes, Pacis Veritatis & Justitiæ fervidos zelatores, omnique partialitate, sicut credidimus, & credimus indubitanter, carentes,

Ad te (Fili Dilectissime) dictùmque Regem propterea providimus, maturâ deliberatione Consilii Prævià, destinandos. A. D. 1342.

Et licet, super Reformatione Pacis ejusdem, & incundis Treugis (quibus durantibus posset ad ipsam Pacem attingi meliùs) ut ad eas Regium inclinares animum, Litteras nostras Exhortatorias tuæ Celsitudini Regiæ sæpe duximus dirigendas; quia tamen, propter tuum & ejusdem Regis ac utriusque Subditorum commune bonum, ac totius Christianitatis non solùm utilitatem, sed evidentem necessitatem,

Præsertim cum Hostes Catholicæ Fidei, Persecutores & Blasphemi nominis Christiani, ex tuis & ejusdem Regis Guerris contemplantes Christianitatem turbatam, ad extinguendum Fidem ipsam, & Professores ipsius Christicolas, de Transmarinis & aliis diversis partibus, totaliter extirpandos, audaciùs & præsumptuosiùs se nimis crudeliter disposuerint, & disponant,

Eadem Reformatio ferventiùs insidet cordi nostro, adhuc Exhortationes

&

A. D. 1342. Edw. 3.

& Preces hujusmodi affectuosiùs iteramus,

Tuam Magnificentiam Regiam exhortantes, monentes attentiùs & rogantes, ac per viscera misericordiæ Dei nostri obnixiùs obsecrantes, quatinus, quot & quanta Mala irreparabilia ex prædictis Guerris, quibus Deus Pacis graviter offenditur, provenerint hactenus, & proveniant incessanter, ac quot & quanta Bona, Deo placibilia, & accepta, ex Concordiâ mutuâ (si daret eam Dominus) succederent, cogitans intra præcordia Regia & recogitans diligenter, ad viam Pacis hujusmodi, &, propter eam melius assequendam, Treugas, usque ad longi temporis spatium ineundas, tanquam Rex pacificus & benivolus, te coaptans; præfatorum Cardinalium (qui, sicut tenemus indubiè, tui sunt Honoris & Commodi zelatores) Monitis, Exbortationibus, & Persuasionibus in hac parte salubribus effectualiter acquiescas.

Nobis super hiis tuæ voluntatis & intentionis propositum (quæsumus) rescripturus.

Dat. Avinion. secundo Id. Decembris, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Pro Hominibus ad Arma & Sagittariis, de festinando ad Regem.

A. D. 1342. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 11.

LE Roi a, nostre chier & foial, Monsieur Johan de Gareyne, Conte de Surrei, Salutz.

Por ce que nous esperons (oue l'eide de Dieu) de faire bon, honourable, & final Esploit, sur nostre Guerre de France, si nous soions bien Afforciez de noz Gentz propres d'Engleterre,

Et sur ce mandasmes noz Lettres especiales, souz nostre grant Seal, a vous, & autres Grantz, demorantz en nostre dit Roialme d'Engleterre, de venir a nous Afforciement & hastiement, od Gentz d'Armes & Archers,

Et vous mandasmes auxi, par Brief du dit Seal, d'estre a Londres, lendemayn de Seinte Lucie d'arrein passe, pur avoir vestre Conseil & Avisement sur cestes choses, & autres tocheantes nous & l'estat de noz busoignes,

Au quel jour & lieu les Contes d'Arundell & de Huntyngdon, & autres Grantz, grantecent bonement (lour mercis) de venir a nous molt Afforciement,

Et si est acorde que le Passage se face, le primer jour de Marz, prescbein a venir, a Portesmuth,

Si vous prions especialment, en l'amur que vous nous deuez, que, considereez nostre necessite & l'Onur & Profit q'en avendra (od l'eide de Dieu) nous volez envoier au dit Passage Quarante Hommes d'Armes, & Cent Archers, bons & bien Apparaillez,

Et, si vous viegnez en propre Parsone, si en ferrions molt plus leez,

Et si vodrions que vous venissez, ou envoiassez ascun de vestre Conseil, a Londres, a les Utanes de Seint Hiller, a plus tart, pur treter & acorder, od nostre Conseil illoeques, sur les Coustages voz Gentz d'Armes & Archers avantditz, que nous ferrons volunters devers vous, come nous fesons as autres Grantz en ceo cas.

Et cestes choses facez a ceste foitz; monstrant en nostre grant busoigne l'amur, que vous nous deuez; & nous en averons tien regard, que vous vous agreerez par reson.

Don. souz nostre Grant Seal a Westm. le 20 jour de Decembre.

A. D. 1342.

Autieux Briefs sont mandez a les Seignurs souzescriptz, pur trouer le noumbre de Gentz d'Armes & d'Archers souzescript, souz mesme la date; cestassaver,

A Monsieur Humfrei de Bohun Conte de Hereford pur 40 Hommes d'Armes 60 Archers.

A Monsieur Johan de Moubray pur 40 Hommes d'Armes 40 Archers.

A Monf. William de Ros pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.

A Monf. Johan de Segrave pur 40 Hommes d'Armes 40 Archers.

A Monf. Thomas Wake de Lidell pur 30 Hommes d'Armes 30 Archers.

A Monf. Johan de Wylughby pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.

A Monf. Robert de Scales pur 10 Hommes d'Armes 10 Archers.

A Monf. William de Kerdeston pur 10 Hommes d'Armes 10 Archers.

A Monf. Henri de Grey pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.

A Monf.

A.D. 1342. Edw. 3.

A Monf. Roger de Grey pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. Johan de Cherleton pur 30 Hommes d'Armes 40 Archers.
A Monfeur Roger Leftraunge pur 10 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monfeur Robert de Ufford le Fitz pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. Adam de Welle pur 10 Hommes d'Armes 10 Archers.
A Monfeur Henri de Ferrers pur 30 Hommes d'Armes 30 Archers.
A Monf. William la Zouch de Haryngworth pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers,
A Monf. Johan de la Ware pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. James d'Audele pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. Robert Fitz Payn pur 10 Hommes d'Armes 10 Archers.
A Monf. Johan Leftraunge de Blankmonftier pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. Johan de Grey de Retherfeld pur 20 Hommes d'Armes 20 Archers.
A Monf. Thomas de Grey pur 6 Hommes d'Armes 6 Archers.

De Wallenfibus ad Lanceas, ad partes Britanniæ, in fulcimentum Excercitus Regis, parandis & ducendis.

A.D. 1343. An. 16. E. 3. Franc. 16. E. 3. m. 12. dor.

REX, Dilecto & Fideli suo, Ricardo Comiti Arundellæ, Jufticiario fuo Northwalliæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm nuper vobis mandaverimus, quòd ccccxcviii Homines Wallenfes ad Lanceas, in Dominio & Ter risnoftris Northwalliæ (videlicet) ccxlix in Comitatu de Kaernervan,

Clxvi in Comitatu de Anglefeye,

Et lxxxiii in Comitatu Meriounyth,

Et quod vos (præfate Comes) in Terris & Dominiis veftris de Clone, Chirk & Ofwaldeftre, ccxlix Homines Wallenfes ad Lanceas,

De melioribus & fortioribus Hominibus Wallenfibus Comitatuum prædictorum, tàm infra Libertates, quàm extra, eligeretis & arraiaretis, & eos Lanceis & aliis Armis competentibus muniri, & de unâ Sectâ veftiri, & ufque Portum, quem vobis duxerimus certificandum, ad Cuftus Comitatuum eorundem duci faceretis,

Ita quòd dicti ccccxcviii Wallenfes, benè arraiati & muniti, fint ibidem, primo die Martii, proximò futuro, ad ultimum, parati ad veniendum ad nos in Britanniam, ad Vadia noftra,

Ut ipfi, ibidem applicati, abindè in Comitivâ veftrâ (Præfate Comes) &, Dilecti & Fidelis noftri, Willielmi Comitis Huntingdoniæ, & aliorum Fidelium noftrorum, qui ad nos venturi eftis, ad nos valeant proficifci, nobifcum in Fulcimentum Excercitûs noftri moraturi,

Mandaverimus etiam, Dilectis & Fidelibus noftris, Johanni de Warenna Comiti Surriæ, quòd ipfe cccxxxii in Dominio & Terris fuis de Brumfeld, Yale, Maylork, & Kymeryk,

Johanni de Cherleton quòd ipfe ccccxv in Dominio & Terris fuis de Powys,

Rogero de Grey quòd ipfe clxvi in Dominio & Terris fuis de Differencolit,

Rogero de Mortuomari de Wygemore quòd ipfe lxxxiii in Dominio & Terris fuis de Wygemor.

Epifcopo Herefordiæ quòd ipfe xl de Dominio & Terris fuis de Bifhopes Caftel,

Willielmo de Monte Acuto Comiti Sarum quòd ipfe in Dominio & Terris fuis de Dynbegh ccxix Homines Wallenfes ad Lanceas,

Et Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Ceftriæ, Filio noftro cariffimo, quòd ipfe cccxxxii in Comitatu Ceftriæ, ac Dominio & Terris fuis de Denglefeld, Hoop, Marlorfeffenek & Morhaut, & ccvi, tàm Sagittarios, quàm Homines ad Lanceas, in Comitatu de Flynt & Rothelan, in Northwallia,

Ac Gilberto Talbot, Jufticiario noftro Suthwalliæ, vel ejus Locum tenenti, quòd ipfe Dccclxvii Homines Wallenfes, tàm Sagittarios, quàm ad Lanceas, in Dominio & Terris noftris Suthwalliæ, videlicet,

Ccccxv in Terris de Kardygan, Kermerdyne, Kanterbaghan, Kantremaur, Tlanandenery & Buelt,

Lxxxiii in Terris de Ewias-Harald, l. in Terris de Blenlenevy,

Ccxlix in Terris de Melyonyth, Radenore, Kery, & Kedewy,

Et l. in Terris de Kirkehowell & Stradewy,

Necnon Henrico de Lancaftriâ Comiti Derbiæ, quòd ipfe cxxiii in Dominio & Terris fuis de Kedewelly, Karnewathelan, & Iskynyn,

Johanni de Moubray quòd ipfe cxxiii in Dominio & Terris fuis de Gower,

Xxxx Hugoni

A. D. 1343. Edw. 3.

Hugoni le Despenser, quòd ipse cccxxxii in Dominio & Terris suis de Morgan & Morgannon,

Hugoni de Audele Comiti Glouceftriæ, quòd ipse clxvi in Dominio & Terris suis de Neuport,

Mariæ Comitissæ Norfolciæ, quòd ipsa cxxiii in Dominio & Terris suis de Strogoill & Nethewent,

Elizabethæ de Burgo, quòd ipsa clxvi in Dominio & Terris suis de Usk & Karleon,

Laurentio de Hastynges Comiti Pembrochiæ, quòd ipse clxvi in Dominio & Terris suis de Bergeveny & Went,

Humfrido Bohun Comiti Essexiæ & Herefordiæ, quòd ipse cclxxx in Dominio & Terris suis de Breghenoc, Penkethely & Brummelesse,

Jacobo de Audele, quòd ipse xl in Dominio & Terris suis de Kymmeys,

Henrico Comiti Lancastriæ, quòd ipse clxvi in Dominio & Terris suis de Monemuth, Grossemount & Whitcastel,

Et præfato Comiti Huntyngdoniæ, quòd ipse in Dominio & Terris suis de Nerbere & Gilgaran xxx,

Homines Wallenses de Melioribus & Fortioribus Wallensibus Sagittariis & ad Lanceas, similiter eligi, triari, & Armis competentibus benè muniri, & de unâ Sectâ vestiri;

Ipsosque sic munitos & vestitos coram vobis (præfate Comes) ad certos dies & loca (quos ei scire faciatis) venire faciatis, per vos, vel Deputandos à vobis, usque ad proximos Portus in partibus illis, ubi Passagium eorundem Wallentium ad nos, ad partes Britanniæ, competentiùs, juxta Ordinationem vestram, fieri poterit, ducendos, ad transfretandum abindè ad partes supradictas, ut ipsi, cùm ibidem applicati fuerint, vobis obviare, & in Comitivâ vestrâ ulteriùs ad nos venire possint, prout per vos ordinari contigerit in hac parte,

Vobis mandamus, quòd certos dies & loca præfatis Dominis, pro prædictis Wallensibus, coram vobis venire faciendis, præfigatis, & de dictis VM. cxxxii Wallensibus, cùm coram vobis sic venerint, III M. Wallensium de Sagittariis & ad Lanceas, de Melioribus Fortioribus & Validioribus Hominibus Wallensibus prædictis, eligi, triari, & arraiari, & ipsos Lanceis Arcubus & Sagittis & aliis Armis competentibus benè munitos, ad Portum prædictum per vos sic faciendos duci, & idoneos Ductores, pro ductione eorumdem ad nos, assignari & deputari faciatis, ita quòd sint ibidem, dicto primo die Martii, ad ultimum, vel citra, si expedire videritis, ad nos, ad Vadia nostra, transfretaturi, sicut prædictum est.

A. D. 1343. Edw. 3.

Mandavimus enim Camerariis nostris Northwalliæ & Suthwalliæ, quod ipsi (videlicet) dictus Camerarius Northwalliæ, Hominibus Wallensibus, quos in eâdem Terrâ Northwalliæ, & dictus Camerarius Suthwalliæ, Hominibus Wallensibus, quas in eâdem Terrâ Suthwalliæ, per vos de dictis III M. Wallensibus eligi & triari contigerit, Vadia sua rationabilia, a tempore quo a partibus suis moverint, & ad dictum Portum venerint, & exindè ad nos, necnon Expensas pro Magistris & Marinariis Navium, pro Passagio dictorum Wallensium ordinatarum, solvant de Exitibus Camerarum prædictarum.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, & Expeditionem nostram, diligitis, modis omnibus faciatis.

Teste præfato Custode apud Wynton. tertio die Januarii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Warenna Comiti Surriæ, Domino de Bromfeld, Yale, Maylork, & Kymeryk, vel ejus Locum tenenti, aut Seneschallo, seu Ballivis suis ibidem, Salutem. *Ibid.*

Mandamus vobis quòd illos cccxxxii Homines Wallenses ad Lanceas, quos Dominio & Terris vestris (præfate Comes) per vos jam de Novo, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, eligi, triari, & arraiari, & ipsos Lanceis Arcubus & Sagittis, & aliis Armis competentibus muniri, & de unâ Sectâ vestiri, & ad partes Britanniæ, a certo Portu, quem vobis duxerimus certificandum, duci mandavimus, ad obviandum ibidem, dilectis & fidelibus nostris, Richardo Comiti Arundellæ, & Willielmo de Clynton Comiti Huntingdoniæ, qui ad nos, cum magnâ armatorum Sagittariorum & Wallensium Potentiâ, infra breve sunt venturi, coram præfato Comite Arundellæ, ad certos dies & loca, ad hoc per ipsum statuenda, venire faciatis, per ipsum Comitem Arundellæ, vel Deputandos ab eo, usque ad Portum in partibus illis, ubi Passagium eorumdem Wallensium ad nos ad partes prædictas competentiùs, juxta Ordinationem ipsius Comitis Arundellæ fieri poterit, ducendos, ad

A.D. 1343. Edw. 3. ad transfretandum abinde ad partes supradictas, ut ipsi, cum ibidem applicati fuerint, præfatis Comitibus obviare, & in Comitivâ suâ ulterius ad nos venire possint, prout per ipsum Comitem Arundellæ ordinari contigerit in hac parte.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem nostram diligitis, modis omnibus faciatis; ita quòd Passagium ipsorum Comitum, quod apud Portesmuth, primo die Martii, proximò futuro, ad ultimum, ordinavimus, pro defectu eorumdem Wallensium nullatenus impediatur seu prorogetur. A.D. 1343. Edw. 3.

Teste præfato Custode apud Wynton. tertio die Januarii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Wallensibus subscriptis, de Terris & Dominiis Northwalliæ subscriptis, coram præfato Comite Arundellæ, ex causâ prædictâ venire faciendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Johanni de Cherleton Domino de Powys de ccccxv. Wallens. de Dominio & Terris suis de Powys.

Willielmo de Monte Acuto Comiti Sarum Domino de Dynbegh, de ccl. Wallens. de Dominio & Terris suis de Dynbegh.

Rogero de Gray Domino de Diffrencloit, de clxvi. Wallens. de Dominio & Terris suis de Diffrencloyt.

Richardo Comiti Arundell. Domino de Clone, Chirk & Oswaldestre, de ccl. de Dominio & Terris suis de Clone, Chirk & Oswaldestre.

Rogero de Mortuo Mari de Wygemor, de lxxxiii. Wallens. de Dominio & Terris suis de Wygemor.

Thomæ Episcopo Hereford Domino de Bisshopescastel, de xl. Wallens. de Dominio & Terris de Bisshopescastel.

Edwardo Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, Domino de Denglefeld, Hoop, Marlorsessenek & Morhont, de cccxxxii. de Com. Cestr. ac Terris & Dominiis de Denglefeld, Hoop, Marlorsessenek & Morhant, & ccvi. de Com. de Flynt & Rothelan, Hominibus Wallens. tàm Sagittar. quàm ad Lanceas.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Wallens. subscriptis, de Terris & Dominiis Suthwalliæ subscriptis, coram præfato Comite Arundellæ, ex causâ prædictâ, venire faciendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Gilberto Tolebot, Justiciario Regis Suthwalliæ, vel ejus Locum tenenti, de Dccclxvii Hominibus Wallensibus, tàm Sagittariis, quàm ad Lanceas, de Dominio & Terris Regis Suthwalliæ (videlicet) lxxxiii Wallens. de Terris Regis de Ewyas Lasty, & Ewias Harald.

L. Wallensibus de Terris Regis de Blenleveny.

Ccl. Wallensibus de Terris Regiis de Melionyth, Radenore, Kery, & Kedewy,

Et l. Wallensibus de Terris Regis de Kirkhowel & Stradewy.

Henrico de Lancastria Comiti Derbiæ, Domino de Kedewelly, Karne, Wathelan, & Iskynyn, de cxxiii Wallensibus in Dominio & Terris suis de Kedewally, Karnewathelan & Iskynyn.

Johanni de Moubray Domino de Gower, de cxxiii. Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Gower.

Hugoni le Despenser, Domino de Morgon & Morgonnon, de cccxxxii. Wallensibus in Dominio & Terris suis de Morgan & Morgannon.

Hugoni de Andele Comiti Gloucestriæ, Domino de Neuport de clxvi. Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Neuport.

Mariæ Comitissæ Norffolciæ, Dominæ de Strogoyll & Nithewent, de cxxiii. Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Strogoill & Nethewent.

Elizabethæ de Burgo, Dominæ de Usk & Korleon, de clxvi. Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Usk & Karleon.

Laurentio de Hastynges, Comiti Pembrochiæ, Domino de Bergeveny & Went. de clxvi. Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Bergeveny & Went.

Humfrido de Bohun, Comiti Essexiæ & Hertfordiæ, Domino de Breghenok, Penkethely, & Brummelesse, de cclxxx Wallensibus, de Dominio & Terris suis de Breghenok, Penkethely, & Brummelesse.

Jacobo de Andele, Domino de Kymmeys de xl. Wallensibus, in Dominio & Terris suis de Kymmeys.

Henrico

A. D. 1343. Edv. 3. *Henrico Comiti Lancastriæ, Domino de Monemuth, Grossemont, & Whitchastel, de clxvi Wallensibus, de Dominio & terris suis de Monemuth, Grossemount, & Whitcastel.*

Willielmo de Clynton, Comiti Huntingtoniæ, Domino de Nerbere & Gilgaran, de xxx Wallensibus, de Dominio & terris suis de Nerbere & Gilgaran. A. D. 1343. Edv. 3.

Pro Cardinalibus Beneficiatis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 24 d. REX Vicecomiti Leycestriæ Salutem.

Considerantes specialem affectionem, quam, Venerabiles Patres, Ecclesiæ Romanæ Cardinales, in Regno nostro Angliæ Beneficiati, ad Coronam Angliæ habuerunt, & Bonum Locum quem nobis & Progenitoribus nostris tenuerunt, & nobis & Hæredibus nostris tenere poterunt in futurum,

Pardonavimus eisdem Cardinalibus omnia Debita, quæ nobis debent in Beneficiis suis, ratione Decimarum & Auxiliorum, per Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero dicti Regni nostri impositorum, & nobis seu Progenitoribus nostris per ipsum Dominum Summum Pontificem concessorum, & quæ ab eis, per Summonitionem Scaccarii nostri, exiguntur,

Tibi præcipimus quòd Demandæ,

Quam, Venerabili Patri, J. Episcopo Portuensi, dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Præbendario Præbendæ beatæ Margaretæ Leycestriæ, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniensis, pro aliquibus Decimis seu Auxiliis, per dictum Dominum Summum Pontificem, vel ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositis, & nobis seu Progenitoribus nostris per ipsum Dominum Summum Pontificem, vel Prædecessores suos, aut etiam per Prælatos & Clerum dicti Regni nostri, nobis concessis, ratione Præbendæ suæ prædictæ, aut Ecclesiarum ad eandem Præbendam spectantium, nobis solvendis, per Summonitionem Scaccarii prædicti, facis, A. D. 1343.

Supersedeas omnino,

Et Districtionem, si quam ei eâ occasione feceris, sine dilatione relaxes eidem.

Teste Custode prædicto apud Kenyngton vicesimo septimo die Januarii.

Per ipsum Custodem.

Pro Nicholino de Flisco, super Vadiis & Arreragiis solvendis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Liberat. 17. E. 3. m. 8. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Nicholinus de Flisco, quod,

Cùm ipse, circa prosecutionem negotiorum nostrorum, tàm in Transmarinis, quàm Cismarinis partibus, Jacturas & Dampna quamplurima sustinuerit, & in Periculo Mortis, & aliis variis Adversitatibus, ratione Prosecutionis illius, pluries fuerit,

Et jàm, pro eo quod de Vadiis, sibi per nos assignatis, Solutionem assequi non possit, in magnis Pecuniarum Summis diversis Creditoribus sit Obligatus, & eâ de causâ timeat maximam jacturam incurrere, nisi sibi de Arreragio vadiorum prædictorum celeriùs satisfiat,

Velimus ad præmissa considerationem habere, & de Vadiis prædictis & Arreragiis ejusdem satisfieri jubere; A. D. 1343.

Nos,

Præmissis attentis, volentes Supplicationi suæ annuere in hac parte,

Vobis mandamus quòd eidem Nicholino Vadia sua prædicta exnunc, & etiam Arreragia ejusdem,

Vel, si hujusmodi Arreragia ad plenum solvere non poteritis, aliquam bonam & competentem Summam, undè Debita sua prædicta solvere, & Statum suum relevare & decenter manutenere possit, sine dilatione aliquâ solvatis,

Vel ei indè competentem Assignationem, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Custode Angliæ apud Kenyngton tricesimo die Januarii.

Per Literam ipsius Custodis.

De

A. D. 1343. Edv. 3.

A. D. 1343. Edv. 3.

De Treuga, cum Adversario Franciæ, usque ad Festum Sancti Michaelis, & exinde ad Tres Annos duratura, proclamanda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 31. d.

LE Roy as Viscountz de Loundres Salutz.

Come, a le reverence, nostre Scint Piere, le Pape, & a la requeste des Cardinalx, a nous envoiez depar lui, une Trewe soit prys,

Entre oous, pour nous, noz Suggitz, & noz Alliez,

Et ooz Adversaires de France, pour lour Suggitz, & noz Alliez,

A durer taoque a la Fest de seint Michel prescheîn avenir,

Et de tel Fest tanque a la fin de Trois Anns prescheins ensuaots,

Issint que ooz Suggitz, & noz Alliez, & les Suggitz, & les Allies noz Adversairs, puissent entrecommuner, & saovement venir toutes partes, deinz l'un poer & l'autre, saonz empeschement ou destourbance:

Si vous mandoms que maintenant, vieues cestes, en les portes de Meer, & par aillours deioz vestre Baillie, ou vous verrez q'il soit affaire, auffi bien deinz Fraochises, come dehors, facez Crier & Overtement Publier, & tant come eo vous est fermement garder & tenir la Trewe avantdite; issint que ele ne soit mie Enfreint par defaote de Nous, ou de noz Suggitz, tant que au fio du Terme susdit: A. D. 1343.

Et ceo ne lessez eo nulle manere.

Doo souz nostre Graot Seel a Loundres le xx. jour de Feverer.

Per ipsum Regem.

En mesme le manere est mandez a touz les Viscoontes d'Engleterre, souz mesme la date, & as souz estcriptz; c'est assavoir,

A l'Evesque de Duresme.

A l'Justice de Cestre, ou a son Lieutenant.

A l'Gardein de Cinque Portz, ou a son Lieutenant.

A l'Justice d'Irland, ou a son Lieutenant.

A l'Justice de Suthgales, ou a son Lieutenant.

A l'Justice de Northgales, ou a son Lieutenant.

De Reditu Regis de partibus Britanniæ, & de Magno Sigillo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 23. d.

MEMORANDUM, *quòd die Dominicâ (videlicet) secundo die Martii, anno præsenti, Dominus Rex, rediens de partibus Britanniæ, applicuit in Portu de Weymuth horâ Matutinâ,*

Et die Martis proximò sequente, horâ quasi Galli Cantûs, venit apud Westmonasterium,

Ubi Robertus Parvyng, Cancellarius Regis, eodem die Martis, horâ quasi Primâ, veniens, Magnum Sigillum Regis, pro regimine Regni sui Angliæ, dùm idem Rex agebat in remotis, deputatum (Quod dictus Cancellarius habuit in custodiâ) prædicto Regi in Camerâ suâ, vocatâ LA CAGE CHAUMBRE, *in præsentiâ*

Willielmi de Monte Acuto, Sarum,

Et Roberti de Ufford, Suffolciæ, *Comitum,*

Et Roberti de Ferariis, *Militis, Liberavit:* A. D. 1343.

Et idem Rex aliud Magnum Sigillum suum, secum ad dictas partes Britanniæ delatum, in quâdam Bursâ de Corio, Privato Sigillo ipsius Regis consignatâ, præfato Cancellario ibidem tradidit custodiendum:

Quod quidem Sigillum dictus Cancellarius recepit, & usque ad Hospitium Episcapi Wigorniensis (in quo idem Cancellarius hospitabatur) deportavit, & Bursam illam, in Camerâ suâ ibidem, aperiri, & idem Sigillum extrahi, ac Brevia cum eodem Sigillo, dicto die Martis, consignari, &, post Consignationem hujusmodi, idem Sigillum in dictâ Bagâ recludi, & dictam Bursam Sigillo suo proprio sigillari fecit.

A. D. 1343. Edw. 3.

Ad Regem Litera Regis Armeniæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Orig.

Sereniſſimo Principi & Domino, Domino Hodoardo, Dei gratiâ, Angliæ Regi Illuſtri, Refulgenti Affini ejus, Guido, eâdem gratiâ, Armenorum Rex, Salutem, & quicquid eſt utriuſque vitæ fælicius.

Ecce! ad Majeſtatis veſtræ præſentiam mittimus Ambaxatores & Nuncios noſtros, de Intentione noſtrâ plenariè informatos:

Quorum Dictis & Relatibus, & cujuſlibet eorum in ſolidum, dignetur veſtra Excellentia Fidem credulam & indubiam adhibere, ſicut & Nobis;

Significantes nobis per eoſdem quicquid voluntati veſtræ fuerit placabile atque gratum.

Tàm vos, quàm Regnum, ſalubriter gubernentur.

Data Adhene Civit. Regni noſtri viii. Martii xi. Indictionis.

Pro Willielmo de Kildesby, de eundo ad Terram Sanctam.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 1. m. 28.

Univerſis & ſingulis, ad quos præſentes Literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Cùm, Venerabilis Vir, Willielmus de Kildesby, Secretarius noſter quàm dilectus, ad Terram Sanctam,

In quâ Chriſtus pro Humano Genere poſuit vitam ſuam, ubi nos pro ipſo, Redemptore noſtro, nichil plus optamus quàm ponere Vitam noſtram,

In noſtrum Servitium & in ſuum, causâ Devotionis & Peregrinationis accedat,

Omnes & ſingulos, qui illum viderint, vel invenerint in Terrâ, vel in Mari, ad dictas partes euntem, vel à dictis partibus redeuntem, affectuosè requirimus & rogamus, ut ſibi ad ſecurè, & ſine Impedimento quolibet, tranſeundum, dare velint Conſilium, Auxilium, & Favorem:

Nos enim quicquid Amoris & Favoris invenerit, ut Salvus vadat, & redeat Securus, nobis fieri cognoſcemus; &, ſicut Regiam Excellentiam noſtram decet, pro hiis, quæ ſibi noſtri contemplatione ſic fient, Gratitudinem habere nos debitam, quandocumque ſe opportunitas offerat, liberaliter oſtendemus.

Dat. apud Weſtm. decimo quarto die Martii, anno Domini Milleſimo Treceteſimo Quadrageſimo ſecundo.

Ad Papam, pro dicto Willielmo benigne audiendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 4.

Papæ Rex &c.

Firmam de Liberalitatis veſtræ dulcedine fiduciam optinemus, quòd, Dilectos noſtros, noſtri conſideratione, promptioribus prævenîet Favoribus in agendis.

Sanè, cùm, Secretarius & Clericus noſter cariſſimus, Willielmus de Kildesby (qui diù nobis laudabiliter deſervivit, propter quod ſibi reputamus præ cæteris nos teneri) ſanctæ Devotionis fervore ſuccenſus, diſponat, de noſtrâ Licentiâ, quædam Loca Sancta & Sanctorum Limina viſitare, Ipſum & ſanctum ipſius Propoſitum veſtræ Clementiæ votivo recommendamus affectu:

Suppliciter exorantes quatinùs ſibi ad ſanctitatis veſtræ præſentiam concedere velitis, ſi placet, gratioſum Aditum & Auditum; ſibi Literas Apoſtolicas, tàm Protectionis & Conductûs, quàm alias, pro dictâ Peregrinatione ſuâ & Agendis ſuis aliis oportunas, cum ſuperinfuſione gratiæ, concedentes.

Foret autem nobis complacitum & acceptum, ſi tàm dilectus Clericus noſter, optentu noſtri, in conſpectu veſtro ſperatam Gratiam inveniret.

Conſervet &c.

Dat. apud Weſtmon. decimo quarto die Martii.

Ad

A. D. 1343. Edv. 3. A. D. 1343. Edv. 3.

Ad Cardinales de præfato Willielmo benevole recipiendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

Reverende Pater & Amice cariffime.

Sub certâ dilectionis vestræ fiduciâ, Secretarium nostrum, Willielmum de Kildesby, virum utique magnæ probitatis & sufficientiæ, qui, fanctæ Devotionis fervore fuccenfus, difponit, de noftrâ Licentiâ, quædam Loca fancta & Sanctorum Limina peregrè vifitare, Amicitiæ vestræ fpeciali recommendamus affectu;

Cui (fi placet) confideratione noftri, fic vos exhibere velitis Benivolos & Benignos, & Valitores (prout qualitas Agendorum fuorum exegerit) efficaces; ut, in Recommendato, factam fibi Gratiam fentiat Recommendans.

A. D. 1343.

Dat. ut fupra.

Sub istâ formâ fcribitur Cardinalibus fubfcriptis; videlicet,

Domino G. Epifcopo Albanen.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino A. Epifcopo Tufculan.
Domino P. Epifcopo Penestrin.
Domino P. Epifcopo Sabinen.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.

Ad Regem Siciliæ, de Salvo Conductu pro Eodem providendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 18. d.

Sereniffimo Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Siciliæ, Confanguineo noftro cariffimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem, & fælices ad vota Succeffus.

Principum & Poteftatum grata Nobilitas eam folet inter fe viciffitudinis gratiam obfervare, ut alter alterius Familiares, per Districtûs fui loca tranfeuntes, Favoribus præveniat oportunis.

Sane, cùm, Secretarius nofter quàm dilectus, Willielmus de Kildesby,

Qui diù nobis, tàm in Guerris noftris, quàm in Agendis aliis, laudabiliter & fideliter defervivit,

Jam, pendentibus Treugis, inter Nos & quofdam Nobis Adverfantes initis, difponat quædam Loca fancta & Sanctorum Limina vifitare, ac fe in fanctis Devotis Operibus interim exercere,

Serenitatem vestram attentè rogamus quatinus dictum Secretarium noftrum, cùm per vos, vel Poteftatem vestram, tranfierit, habentes, confideratione noftri, fincerius commendatum, de falvo & fecuro Conductu, fuis Sumptibus, jubere velitis (fi placuerit) provideri. A. D. 1343.

Quod enim fibi in hac parte feceritis, nobis reputabimus fpecialiter fore factum, cùm oportunitas arriferit vobis & vestris rependere vices gratas.

Data London. decimo feptimo die Martii anno Domini M.CCC.XLII.

Confimiles Literæ diriguntur fubfcriptis pro eodem Willielmo; videlicet,

Regi Jerufalem & Cipri, } *Confanguineis Regis.*
Regi Jerufalem & Siciliæ, }
Regi Castellæ, }
Duci Venetiarum.
Duci & Concilio Januen.
Regi Ermeniæ.
Magistro Generali Hofpitalis Sancti Johannis Jerufalem.

Ad Martinum de Castro, de Anglicis amicabiliter in partibus Orientalibus tractatis, & de dicto Gulielmo favoribus dirigendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

REX, Nobili viro, Martino Zachariæ de Castro, Amico noftro cariffimo, Regiam benivolentiam & falutem.

Habuit frequens informatio, facta nobis, quòd in partibus Orientalibus, inter omnes Chrifticolas, pro Chrifti & Crucis honore, contra, Crucis Blafphemos, Saracenos & Thurcos, a Juventute vestrâ, fideliter & ftrenuè laboraftis; & quòd infuper de Gentibus noftris & Subditis gratiosè in dictis Orientalibus partibus vidiftis, & amicabiliter tractaftis; A. D. 1343.

Quæ

A.D. 1343. Edv. 3. Quæ Duo (quatinus Unum tantum sufficeret) licet vos non viderimus, faciant ut rationabiliter vos amemus.

Volumus enim vos scire, quòd, sicut Debitores sumus, nichil amplius affectamus quàm Vitam pro Christo ponere, ubi pro nobis posuit vitam Christus; ad Quæ vos habere speramus (concedente se tempore) cum vestro honore & commodo Socium & Amicum.

Quia verò, sine eo quod vobis unquam scripserimus, exhibuistis vos Gentibus nostris utiliter & benivolè gratiosum, sufficere credimus, sine prece, vos scire, Latorem præsentium, Willielmum de Kildesby, Secretarium nostrum quàm dilectum, ad partes sanctæ Civitatis Jerusalem accedentem, esse & fuisse fidelem nostrum Secretarium & dilectum, ut per vos Eundo & Redeundo juvetur, & opportunis, consideratione nostri, Favoribus dirigatur. A.D. 1343. Edv. 3.

Dat. apud Westm. decimo septimo die Martii, anno Domini M.CCC.XLII.

Pro Willielmo de Northwode, Consanguineo Comitis Sarum, in Militem Ordinis Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, promovendo.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 4. Reverende Pater & Amice carissime.

Quia, religioso viro, Fratri Berengario de Aurosio, Priori Baroli, Ordinis Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, Generalis Magistri ejusdem Ordinis Commissario, & Visitatori in partibus cismarinis, nostras mittimus Rogatorias speciales, (quarum Transcriptum vobis mittimus hiis inclusum) specialiter vos rogamus quatinus apud eundem Priorem procurare velitis, ut super hoc annuat votis nostris; A.D. 1343.

Et in casu, quo præmissa per dictum Priorem contingeret non impleri, illa per vos, pro nobis & nostro nomine, a, sanctissimo Patre & Domino nostro, Domino Summo Pontifice, de gratiâ speciali, petimus impetrari.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Literarum Transcriptum superiore Litera inclusum.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid. Rex, dilecto sibi in Christo, Berengario de Aurosio, Priori Baroli, Ordinis Sancti Johannis Jerusalem, Generalis Magistri ejusdem Ordinis Commissario, & Visitatori in partibus cismarinis, Salutem.

Pridem, per Literas nostras speciales, recolimus vos rogâsse ut, dilectum nobis, Willielmum de Northwode, Domicellum Reginæ Consortis nostræ carissimæ, & Consanguineum spectabilis Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, & Marescalli Angliæ, fidelis nostri dilecti, in Fratrem & Militem Ordinis vestri velletis, nostri consideratione, recipere gratiosè, & ipsum ad Honores & Beneficia dicti Ordinis, ex uberiori dono gratiæ, infra Regnum nostrum Angliæ, promovere:

Super quo vestram recepimus Responsivam, quòd eundem Willielmum de Northwode reciperetis ad Ordinis vestri Statum & Habitum Militarem, si dictus Willielmus in primo instanti Passagio, per Ordinem vestrum Rodum fieri ordinato, cum aliquibus transituris se pararet & disponeret transiturum;

Sic ipsum, ad nostrum rogatum, simpliciter admittere recusantes; de quo, dùm attentè pensamus qualiter, celebris memoriæ, Prædecessores nostri Ordinem vestrum, in Regno & Subditis nobis Terris, amplis Possessionibus dotaverunt, mirari non sufficimus quòd dicta Petitio penes vos expeditionis gratiam non invenit; præsertim cùm pro Personâ, tanti Generis & morum Claritate conspicuâ, rogaremus. A.D. 1343.

Propter quod iteratis precibus vos rogamus, quatinus, nobis, in Personâ dicti Willielmi, Affectionem, quam ad nos geritis, ostendentes, ipsum ad Statum Militarem vestri Ordinis benivolè velitis admittere, & ad Honorem & Beneficia ipsius Ordinis, juxta Generis & Meritorum suorum exigentiam, promovere.

Nostris enim cedere Honoribus non putamus, si nos, qui nostris Prædecessoribus, Ordini vestro beneficis, & Regiâ Liberalitate munificis, in continuatione dilectionis & gratiæ Pares esse volumus, nos per vos haberi sic Impares sentiamus, ut eorum vota justa, per Prælatos vestri

A. D. 1343. Edw. 3. vestri Ordinis, qui fuerunt pro tempore, semper audita fuerint, & liberaliter exaudita, nostra verò vota (votis nostrorum Prædecessorum similia) esse debeant ita spreta.

Sciturí quòd juxta Gratiam, quam nobis in hac parte mensi fueritis, vobis in Agendis vestris curabimus remetiri. A. D. 1343. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Super dicta Promotione.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 18. d. REX, dilecto sibi, Petro de Sancto Marcello, Salutem.

Pro, dilecto Valetto nostro, Willielmo de Northwode, Domicello Reginæ Consortis nostræ carissimæ, & spectabilis Comitis Sarum & Marescalli Angliæ Consanguineo, specialiter vos rogamus, quatinus agenda sua penes Dominum Summum Pontificem velitis, nostri consideratione, cum efficaciâ promovere, & ipsum aliàs oportunis Consiliis & Auxiliis prævenire, ut has preces nostras sibi sentiat efficaces. A. D. 1343.

Dat. ut supra.

Pro Episcopo Sabinensi Cardinali, super Lanis pro Vestura ad Vitam, concessis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 22. REX dilectis sibi &c.

Cùm nuper,

Attendentes magnum Locum quem, Venerabilis Pater, Episcopus Sabinensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit a jam diù, necnon benivolentiam continuam, quam ipse penes nos gessit, & gerit jugiter hiis diebus, ad ea, quæ nostros Honores & Commoda concernunt, exhibendo pro viribus se paratum,

Ac volentes, eo prætextu, ipsius precibus, nobis oblatis, favorabiliter inclinari,

Concesserimus & Licentiam dederimus pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd idem Episcopus, vel Attornati sui in hac parte, singulis Annis Sexaginta Saccos Lanarum, pro Vesturâ Familiarium suorum faciendâ, infra Regnum nostrum Angliæ, in locis ubi expedire viderint, Emere & Providere, & eos in Portubus ejusdem Regni, quos eligendos duxerint, Carcare, & ad partes Exteras Ducere possint, absque Custumâ, debitâ nobis, indè solvendâ, ad totam vitam ipsius Cardinalis, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Et, per Breve nostrum, mandaverimus Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portu Londoniæ, quòd ipsum Cardinalem, vel Attornatos suos, dictos Sexaginta Saccos in dicto Portu Londoniæ Carcare, & ad partes Flandriæ, ad Stapulam nostram ibidem, absque Custumâ, debitâ nobis indè, solvendâ, ducere permitterent, Aliquo Mandato nostro, eis in contrarium directo, non obstante, A. D. 1343.

Et, licet dicti Collectores ad mandatum nostrum exequendum, ut præmittitur, sint parati, vos nichilominus Passagium dictarum Lanarum, quousque Viginti Solidi vobis, de quolibet Sacco dictorum Sexaginta Saccorum, pro parte dicti Subsidii vobis, ut prædicitur, concessi, sint soluti, fieri omnino impeditis,

Super quo, ex parte ipsius Cardinalis, nobis est supplicatum sibi provideri de Remedio oportuno,

Et quia, tempore Concessionis & Licentiæ nostrarum prædictarum, dicto Cardinali sic factarum, intentionis nostræ non extitit, nec adhuc existit, quòd idem Cardinalis de aliquâ Custumâ aut Subsidio, quæ ad nos pertinere deberent, percipiendis aliqualiter oneretur,

Vobis mandamus quòd Demandæ, quam dicto Cardinali facitis pro dictis Viginti Solidis de Sacco, pro parte Subsidii prædicti, vobis per nos sic concessi, supersedeatis, & ipsum Cardinalem, vel Attornatos suos in hac parte, dictos Sexaginta Saccos Lanæ ad Stapulam prædictam, absque Impetitione, per vos in hâc parte interponendâ, ducere permittatis, juxta tenorem Mandati nostri supradicti.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Aprilis.

Consimile Breve dirigitur Francisco Bandini & sociis suis Mercatoribus de Luca.

Teste ut supra.

A. D. 1343. Edw. 3. *De conveniendo cum Creditoribus Roberti de Artoys defuncti.* A. D. 1343. Edw. 3.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 1. m. 23. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper concesserimus Roberto de Artoys Octingentas Libras, percipiendas singulis Annis sub certâ formâ, videlicet,

Mille Marcas de Priore de Okeburn,

Centum & Quinquaginta Marcas de Priore Sancti Andreæ Northamptoniæ,

Et Quinquaginta Marcas de Priore de Avebury,

Ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ per æquales Portiones,

Et nos,

Pro eo quòd idem Robertus postmodùm in Obsequium nostrum ad partes Britanniæ potenter proficiscebatur, & ibidem morabatur Sumptibus Onerosis, pro cujus quidem dispositione Progressûs sui penes quamplures Creditores Debitis magnis extitit multipliciter involutus,

Voluerimus & concesserimus quòd idem Robertus haberet, & perciperet Quadringentas Libras de dictis Octingentis Libris, pro Termino Paschæ, tum proximò futuro, de Prioribus prædictis, de Firmis, quas nobis pro Prioratibus suis, sibi per nos commissis & concessis, solvere tunc deberent, pro Debitis suis indè quietandis (licet idem Robertus ante dictum Festum Paschæ moreretur) quacúmque Ordinatione, seu Mandato facto seu faciendo, in contrarium, non obstante, prout in diversis Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos,

Licet dictæ Quadringentæ Libræ, ad A. D. 1343. prædicta Debita ipsius Roberti (qui in dictis partibus, diu ante dictum Festum Paschæ, diem suum clausit extremum) indè quietanda, ut pro certo didicimus, de multo non se extendant,

Volentes tamen, in exonerationem Animæ suæ, partem Debitorum prædictorum cuilibet dictorum Creditorum, prout meliùs conveniri poterit cum eisdem, solvi, & id (si quod ultra hoc residuum fuerit) Familiaribus suis distribui, ut est opus,

Ordinavimus & Deputavimus, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem de Thoresby (quem dictus Robertus unum Executorum Testamenti sui, dùm vixit, disposuit & constituit) ad transigendum & concordandum cum Creditoribus prædictis,

Et ad Pecuniam, sic conventam, cuilibet Creditorum eorumdem, quatinus dictæ Quadringentæ Libræ sufficere poterunt (per modum Deputationis nostræ, & non Executionis dicti Testamenti faciendæ) solvendum,

Et ad id (si quod ultra Solutionem, eisdem Creditoribus sic factam, remanserit) Familiaribus ipsius Roberti, prout majus opus fuerit, & juxta Discretionem ipsius Johannis, distribuendum;

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.

Pro Willielmo de Kildesby, de Protectione, pro Ecclesia, Hospitali, Capellis & Præbendis suis bene multis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid. m. 31. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Dilectus Clericus noster, Willielmus de Kildesby ad partes Exteras, de Licentiâ nostrâ, peregrè sit profectus,

Nos,

Prætextu laudabilis Obsequii, nobis per ipsum Willielmum multipliciter impensi, volentes ipsum Willielmum, dùm sic in Remotis agit, favore prosequi gratioso,

Suscepimus ipsum Willielmum, & Præbendam suam de Wetewang, cum Membris de Fynmere, Frydaythorp, A. D. 1343. Holme, Kirkeby, & Elghton, ad Præbendam illam spectantibus, necnon Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas ibidem, in Protectionem & Defensionem nostram specialem;

Et ideò vobis mandamus quod ipsum Willielmum, & Præbendam, ac Membra prædicta, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas prædictas, manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, vel inferri permittentes, Injuriam, Molestiam,

Dampnum

A. D. 1343. Dampnum aliquod, seu Gravamen; &, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.
Edw. 3.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

A. D. 1343. Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.
Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis de Protectione habet idem Willielmus pro Præbendis & Capellis, cum Membris subscriptis, per idem tempus duraturas, sub eâdem datâ; videlicet,

Pro Præbendâ de Sancto Andrea in Ecclesia Sancti Johannis de Beverlaco.
Pro Præbendâ de Cank in libera Capella Regis de Pencrich.
Pro Præbendâ de Saltemersh in Ecclesia Sancti Johannis de Houden.
Pro Præbendâ de Kynges Sutan in Ecclesia beatæ Mariæ Lincolniensis, cum Membris de Horleye & Bukyngham, ad Præbendam illam spectantibus.
Pro Præbendâ quam idem Willielmus habet in Ecclesia de Derlyngton.
Pro Libera Capella de Tykhull, quam idem Willielmus jam tenet ex Collatione Regis, unà cum Membris & Capellis de Harewarth, Whetlay, Estmarkham, Westmarkham, Walesby, & Loudham, ad Capellam illam spectantibus.
Pro Præbendâ de Douham, in Ecclesia beatæ Mariæ Suthwell.
Pro Hospitali Sanctæ Katherinæ juxta Turrim Regis Londoniæ.
Pro Ecclesiâ de Lampadernaur, unà cum Membris ad Ecclesiam illam spectantibus.

Ad Papam, contra Usurpationes Papales, & de Papa, Jurium Coronæ Regiæ inscio.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 4. PAPÆ Rex &c.

Ad hoc, præ cæteris, libenter intendimus & vigilis solicitudinis Studium abhibemus, ut Jura Coronæ nostræ Regiæ,

Quæ Progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, Manus magnifica suis conservabat temporibus illibata, & ex certâ Sanctorum Pontificum Romanorum scientiâ toto tempore sunt munita,

Sub nostro vigeant Regimine jam illæsa.

Sanè, licet causæ super Jure Patronatûs quorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, Regni nostri Angliæ, inter Personas cujuscúmque Conditionis & Statûs agitandæ, ac Placita Transgressionum & Incarcerationum ibidem in Curiâ nostrâ, & non alibi, tractari debeant & finiri,

Nósque & Progenitores nostri Reges Angliæ, a tempore cujus contrarii memoria non existit, fuimus, & nos adhuc sumus, in plenâ & pacificâ Possessione, vel quasi, Juris & Cognitionis causarum hujusmodi, absque eo quod Sedes Apostolica, vel aliquis Judex Ecclesiasticus, se intromiserit aliqualiter de eisdem,

Vos tamen,

Ut connicimus de dicto Jure nostro non consulti,

Ad procurationem & instantiam, Religiosorum Virorum, Abbatis & Conventûs de Fiscampo, Ordinis Sancti Benedicti, Rothomagensis Diœcesis, & eis Adhærentium in hac parte, A. D. 1343.

Causam, vel Causas, super Jure Patronatûs certarum Ecclesiarum, & super Incarceratione certarum Personarum, contra, Venerabilem Patrem, R. Episcopum Cicestrensem comisistis in Romanâ Curiâ Audiendas & finaliter Decidendas in nostri & Curiæ nostræ Regiæ præjudicium, & Exhæredationis periculum manifestum:

Quamobrem vestræ Beatitudini (cujus credimus esse Solicitudinis Jura singulorum, velud propria, infracta servare) votivis affectibus supplicamus quatinus, cùm parati simus, & erimus, dictis Abbati & Conventui, ac omnibus aliis & singulis, super hiis & aliis, ad cognitionem nostram spectantibus, in Curiis nostris plenum justitiæ facere complementum, dignetur vestra Clementia Commissionem prædictam, sic in delusionem cognitionis nostræ, a Sanctitate vestrâ per dolosam, ut supponimus, Petentium subtilitatem extortam, penitùs revocare, & nos Avitis Prærogativis & Legibus gaudere permittere prout ad nos compertere dinoscitur in hac parte; ut sic, præclusâ viâ periculis, quæ per Usurpationem hujusmodi (quod absit) exoriri poterit, crescat, ut optamus, in nobis & nostris erga Sanctitatem vestram,

A. D. 1343. Edv. 3. ſtram, & Sacroſanctam Sedem Apoſtolicam, humilis Devotio Filialis, per veſtræ Manſuetudinis & Juſtitiæ dulcedinem recreata.

Conſervet &c. A. D. 1343. Edv. 3.

Dat. apud Weſtmonaſterium Duodecimo Die Maii.

Ad Cardinales Conſimilis Argumenti Literæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

REverende Pater & Amice cariſſime.

Licet cauſæ *&c. ut ſupra uſque ibi* de eiſdem *& tunc ſic,*

Sanctiſſimus tamen in Christo Pater, Dominus Clemens, Papa Sextus, de dicto Jure noſtro, ut connicimus, non conſultus, ad Procurationem *&c. ut ſupra mutatis mutandis uſque ibi* manifeſtum *& tunc ſic,*

Super quo eidem Domino Summo Pontifici per noſtras ſupplicavimus Literas ſpeciales, quatinus, cum parati ſimus *&c. ut ſupra mutatis mutandis uſque ibi* in hac parte *& tunc ſic,*

Quamobrem ſpecialiter vos rogamus quatinus, pro revocatione dictæ Commiſſionis, penes dictum Dominum Summum Pontificem velitis interponere cum efficaciâ partes veſtras, nè nos oporteat A. D. 1343. aliud Remedium quærere, cùm non debeamus, nec velimus, Jura Coronæ noſtræ (quæ Prædeceſſorum noſtrorum, Regum Angliæ, dignè recolenda Prioritas magnificè defenſavit) quod abſit, permittere ſic perire.

Dat. &c. ut ſupra.

Sub iſtâ formâ ſcribitur Cardinalibus ſubſcriptis; videlicet,

Domino P. Epiſcopo Peneſtrinenſi,
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali,
Domino A. Epiſcopo Tuſculanenſi.

Pro Epiſcopo Albanenſi, Cardinali, de non diſtringendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Clauſ. 17. E. 3. p. 1. m. 9.

REX Theſaurario, & Baronibus ſuis de Scaccario, Salutem.

Conſiderantes ſpecialem Affectionem, quam, Venerabilis Pater, Gaucelinus Johannis, Epiſcopus Albanenſis, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, & Præbendarius Præbendarum de Driffeld in Eccleſiâ beati Petri Eborum, de Lude in Eccleſiâ beatæ Mariæ Lincolniæ, & de Sallowe in Eccleſiâ Sanctæ Ceddæ Lichfeldiæ, & Parſona Eccleſiarum de Hakeneye & Stebenhuth, Londoniæ Diœceſi, Pagebam Ciceſtrienſi Diœceſi, Holyngbourn & Lemyng Cantuarienſi Diœceſis, & Hemmyngburgh Eborum Diœceſi, ad Coronam Angliæ hactenus habuit,

Et Bonum Locum, quem nobis in Curiâ Romanâ tenuit, & tenere poterit in futurum,

Ac volentes eidem Cardinali, eo prætextu, Gratiam facere ſpecialem,

Vobis mandamus quòd Demandæ,

Quam eidem Cardinali, pro Portione ſuâ Decimæ, nobis per Clerum Regni noſtri ultimò conceſſæ, ipſum, ratione Præbendarum & Eccleſiarum ſuarum prædictarum, contingente, ac etiam de A. D. 1343. Arreragiis quarumcúmque aliarum Decimarum, nobis ante hæc tempora conceſſarum, vel Clero Angliæ per Summos Pontifices impoſitarum, per Summonitionem Scaccarii prædicti fieri faeitis,

Superſederi, & ipſum indè ad dictum Scaccarium exonerari, & quietum eſſe faciatis, de gratiâ noſtrâ ſpeciali;

Et Diſtrictionem, ſi quam ei eâ occaſione fieri feceritis, ſine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium decimo quarto die Maii.

Per ipſum Regem.

Conſimile Breve habet Cardinalis ſubſcriptus, pro Eccleſiis & Præbendis ſubſcriptis, ſub eâdem datâ; videlicet,

Petrus Peneſtrin. Cardinalis pro Archidiaconatu Eborum, & pro Præbendâ de Wiſtowe.

Bulla

A.D. 1343. Edw. 3. A.D. 1343. Edw. 3.

Bulla, super observatione Treugarum, & Tractatu Pacis: de David Rege Scotiæ; & de Comite Montis fortis incarcerato.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo &c. Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Pridem nobis per, Venerabiles Fratres nostros, Petrum Penestrinensem, & Anibaldum Tusculanensem, Episcopos, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, exhibitis & ostensis quibusdam Serenitatis tuæ Litteris, eisdem super Prorogatione Termini Festi Nativitatis Beati Johannis Baptistæ proximò instantis,

Quo tui, carissime Fili, & carissimi in Christo Filii nostri Philippi, Regis Franciæ Illustris, Nuncii, super Tractatu reformandæ Pacis inter vos mutuæ, coram nobis interesse debebant,

Usque ad instans Festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis Mensis Septembris, faciendâ directis.

Nos super hiis, & aliis in eisdem contentis Litteris, Regi præfato scripsimus, sicut vidimus expedire: a quo quidem jam Litteras recepimus responsales; per quas nobis intimare curavit, quòd propter causas in Litteris nostris, eidem, ut præfertur, transmissis, expressas, placebat sibi Prorogatio supradicta, & quod Nuncios, quos ad nos mittere in dicto primo Termino disposuerat, in prorogato, sicut præmissum est, destinabit.

Super aliis verò, factum Treugarum tangentibus, de quibus eidem fecimus in nostris Litteris mentionem, favorabiliter & benignè respondit, quòd Treugas ipsas, quantum erit in eo, inviolabiliter observabit, & a suis faciet observari, & adimplere quæ per ipsum, vel ex parte suâ, promissa fuerunt Cardinalibus antedictis; expresiè nichilominus adiciens, quòd, licet a, carissimo in Christo Filio nostro, David Rege Scotiæ Illustri (Cui super observatione Treugarum ipsarum scripserat) Litteras, per quas se illas per se, ac suos servaturum descripsit, receperit responsales, adhuc tamen ei super eodem intendebat scribere iterato.

De Comite autem Montisfortis, ad ea, quæ indè sibi scripsimus, respondendo subjunxit quòd, sicut, & prout prolocutum fuit, intendit & vult, cum Cautionibus de redeundo ad Carcerem, nisi aliud ordinaretur interim super hoc, liberare; sed quanquam Rex ipse non petat, quòd Fidejussores, per Comitem ipsum dandi, obligarentur propter hoc, sed solùm efficaciter bona sua quæ habebant in Regno; nondum tamen idem Comes Fidejussores hujusmodi potuit reperire; quamobrem per Regem ipsum non stetit quin Comes præfatus modis & formis, quibus prolocutum, ut præfertur, extitit, liberetur; nichilominus subjungendo, quòd factum dicti Comitis Te, Fili dilectissime, tangere non videtur, cùm propter Publicas nequaquam, sed propter privatas & particulares Causas aliàs fuerit Captivatus, & tamen ipse Rex, quæ promissa fuerunt circa hæc, fuit, & erit, sicut nobis rescripsit, paratus complere libenter.

Rogamus itaque Regiam Magnificentiam, & in Domino attentiùs exhortamur quatinùs,

Præmissis consideratis & prudenter attentis, prædictas Treugas, Pacis præsentantes ymaginem, observans sine dolo, & a tuis faciens inviolabiliter observari & adimpleri,

Pro Tractatu Pacis prædictæ, tales *Viros, qui*, maturitatis & probitatis discretione pollentes, & ydoneâ potestate suffulti, ejusdem Pacis & Concordiæ Zelatores existant, tua curet Regalis Circumspectio destinare; Pro certo scituros, Fili Amantissime, quòd Nos, sicut aliàs sæpe scripsimus, omni affectione privatâ depositâ penitus & rejectâ, sed solum Deum, Veritatem, & Justitiam, habendo præ oculis, circa negotium reformationis Pacis ejusdem, Deo placibilis, & utrique parti perutilis, intentis Vigiliis, & studiosis Solicitudinibus intendimus, Divinâ nobis assistente gratiâ, laborare.

Datum Avinion. Quarto-decimo Kal. Junii, Pontificatûs nostri Anno secundo.

Gasbertus.
Sub Filis cannabaceis.

A. D. 1343. A. D. 1343.
Edw. 3. Edw. 3.

De tractando coram Papa (ut Persona privata) super Pace cum Philippo de Valesio.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 12.

Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quod,

Cùm,

Ob reverentiam, Sanctissimi in Christo Patris, Domini Clementis, Divinâ Providentiâ, Papæ Sexti, & Sedis Apostolicæ, ac laboriosam instantiam, reverendorum Patrum, P. Penestrinensis, & A. Tusculanensis, Episcoporum, ad nos nuper, dùm eramus in Britanniâ, pro reformatione Pacis inter Nos & Consanguineum nostrum Dominum Philippum de Valesio, per Dominum Summum Pontificem specialiter transmissorum,

Quædam Treuga inter Nos & dictum Philippum sub certâ formâ inita sit & firmata,

Ac, juxta ejusdem Treugæ continentiam, quosdam nostros Nuncios, cum Potestate sufficienti in eâ parte designatos, ad Romanam Curiam mittere debeamus,

Nos,

Volentes ea, quæ in ipsis Treugis continentur, quatenus ad nos attinet, observare,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum,

Hugonis le Despenser Domini de Glamorgan Consanguinei nostri,
Radulphi de Stafford Baronis :
Magistri Willielmi de Norwico Decani Lincolniensis,
Willielmi Trussell Militis,
Et Magistri Andreæ de Offord Juris Civilis Professoris,

Plenam fiduciam optinentes,

Ipsos, Quatuor, & Tres eorum, Nuncios & Procuratores nostros facimus & constituimus speciales,

Dantes & concedentes eisdem, Quatuor, & Tribus eorum, plenam Potestatem & Mandatum speciale ad Tractandum, coram dicto Domino Summo Pontifice,

Non ut Judice, set ut privatâ Personâ, & Tractatore, & Mediatore communi,

Non in formâ nec Figurâ Judicii, set extrajudicialiter & amicabiliter,

A. D. 1343.

Cum dicto Consanguineo nostro, Procuratoribus suis, & Nunciis super Jure quod habemus, vel habere poterimus, in & ad Regnum & Coronam Franciæ,

Necnon super quibuscumque Dominiis, Dignitatibus, Honoribus, Terris, Possessionibus, Locis & Juribus, ad nos quocúmque Jure, Titulo, vel Colore, pertinentibus, de quibus inter Nos & dictum Philippum Dissensionis vel Controversiæ materia est suborta, vel poterit suboriri,

Ac etiam super universis & singulis Quæstionibus, Querelis, Controversiis, Arestis, Demandis, & Debatis, Actionibus, Realibus, Personalibus, atque mixtis, ac Litibus, ac Processibus, super hiis dependentibus, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt,

Necnon super omnibus Dampnis & Injuriis, hinc indè, tàm in Terrâ, quàm in Mari, datis & illatis,

Ac Expensis & Interesse, quæ exigi poterunt hinc indè,

Et generaliter super omnibus Dissensionibus, & Guerrarum Commotionibus, inter Nos & Ipsum exortis,

Et tàm super prædicto Regno, & Jure nobis ad dictum Regnum & Coronam Franciæ competente, quàm super prædictis aliis universis & singulis, Concordandum, Pacificendum, & Componendum, Transigendum, & Pacem perpetuam & finalem Concordiam Ineundum,

Et quæ sic Tractata, Concordata, Pacta, Composita, Transacta & Inita fuerint, quacúmque securitate Firmandum,

Ac Securitatem, quæ nobis fieri debeat in hac parte, Stipulandum & Recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale ;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Procuratores & Nuncios, Quatuor, & Tres eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

*

De

A.D. 1343. Edw. 3. | A.D. 1343. Edw. 3.

De excusando Regem, super Tractatu antedicto.

A.D. 1343 An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 12.

UNiversis &c. ut supra usque ibi inita sit & firmata & tunc sic,

Et licet, inter alia, sit concordatum quòd, citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, mittantur ex utraque parte ad Curiam Romanam Solempnes Nuncii, cum Potestate sufficienti ad tractandum coram dicto Domino Pontifice, non ut Papa, vel ut Judice, set ut Personâ privatâ & Amico communi, de Pace finali & Concordiâ, inter Nos & dictum Philippum, per Dei gratiam, reformandâ,

Quia tamen aliqua, quæ in Captione dictæ Treugæ nobis promissa fuerant, non sunt nobis, ut decuit, observata, immò potiùs, non sine magno nostro Dedecore, violata,

Nos,

Volentes ea, quæ in hac parte Condicta fuerint & promissa, quatenus tenemur, & ad nos attinet, in omnibus observare, cùm ea, quæ sic erant nobis promissa, fuerint adimpleta,

Dilectos & Fideles nostros, Magistrum Willielmum de Norwico Decanum Lincolniæ, Willielmum Trussell Militem, & Magistrum Andream de Ofsord Juris Civilis Professorem, ad dictam Curiam Romanam providimus præmittendos, ad ostendendum, proponendum, & probandum coram dicto Domino Summo Pontifice, non ut Judice, set ut Personâ privatâ, qualiter, propter defectum partis alterius, quæ promissa nobis non servavit, ac alias Excusationes nostras legitimas, quare Missionem aliorum Nunciorum nostrorum solempnium, pro dicto Tractatu Pacis, ad tempus, donec dicta promissa nobis servata fuerint, differendam, & ad nos in hac parte, prout justum & rationabile fuerit, excusandum, & ad omnia alia & singula faciendum quæ ad Excusationem nostram valere poterunt in hac parte;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid prædicti, Decanus, Willielmus, & Andreas, vel duo eorum, ad Excusationem nostram fecerint in præmissis.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Treugis prælibatis, cum Scotis, observandis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Scot. 17. E. 3. m. 5.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Gilberto de Umframvill Comiti d'Angos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Johanni de Stryvelyn, Waltero de Creyk, Roberto de Maners, Willielmo Heron, & Johanni de Coupeland, Salutem.

Cùm, ob Reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad Requisitionem Cardinalium, ad nos per ipsum nuper missorum, quædam Treugæ inter nos pro nobis, & Alligatis, ac Subditis nostris, & Adversarium nostrum Franciæ pro ipso, ac Scotis, & aliis Alligatis suis,

Usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum, & extunc per Tres Annos proximò sequentes, duraturæ,

Initæ sint & firmatæ,

Nos,

Volentes Treugas prædictas, quatenus ad nos attinet, firmiter observari,

Ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad dictas Treugas pro nobis, & Subditis nostris, in partibus Marchiarum Regni nostri Angliæ, in Comitatu Northumbriæ, & in aliis Locis, & Dominio, & Terris nostris, in Scotiâ, versus partes Orientales, Custodiendum,

Et ad ea, quæ contra formam Treugarum illarum per Subditos nostros attemptata fuerint, debitè Reformandum & Puniendum,

Et ad Reformationem & Punitionem hujusmodi a dictis Scotis, super attemptatis per eos contra easdem Treugas, petendum & prosequendum,

Et ad omnia alia, quæ pro conservatione Treugarum illarum necessaria vel oportuna fuerint, faciendum, prout meliùs & utiliùs pro Honore nostro in hac parte conservando videritis expedire:

Et ideò vobis mandamus, quòd circa præmissa intendatis in formâ prædictâ.

Damus autem Vicecomiti nostro dicti Comitatûs, & locorum prædictorum Constabulariis, & Custodibus Castrorum, & Villarum Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, tàm in

A. D. 1343. Edw. 3. in Angliâ, quàm in Scotiâ, versus dictas partes Orientales, quòd vobis in præmissis faciendis Intendentes sint, Respondentes, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout eis, vel eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur,

Venerabilis Pater,
J. Episcopus Karliolensis,
Antonius de Lucy,
Thomas de Lucy,
Richardus de Denton,
Petrus Tilliol,
Hugo de Moriceby,
Clemens de Skelton,
Et Richardus Bruyn,

A. D. 1343. Edw. 3.

Ad præmissa in Comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, & in aliis Locis, in Dominio & Terris Regis in Scotiâ, versus partes Occidentales, Custodiendum, Reformandum, & Faciendum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Episcopo Dunolmensi, super Balenis & Sturionibus infra Dominium Captis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 1. m. 16. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Ricardo de Aldeburgh, Alexandro de Nevill, Willielmo Basset, Thomæ de Metham, & Thomæ de Fencotes, Salutem.

Ex gravi Querelâ, Venerabilis Patris, Ricardi Episcopi Dunolmensis accepimus quòd,

Cùm nos nuper susceperimus in Protectionem & Defensionem nostram ipsum Episcopum, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas, omnibus & singulis Inhibentes nè quis eis, in Personis, aut Rebus suis, Injuriam, Molestiam, Dampnum inferret aut Gravamen,

Idemque Episcopus habeat, & habere debeat, ipseque & Prædecessores sui, quondam Episcopi loci prædicti, a tempore quo non extat memoria, habere consueverint Wreccum Maris infra Dominium Manerii sui de Hoveden, tàm de Piscibus Regalibus, quàm de aliis Rebus quibuscumque, ad Terram ibidem projectis,

Quidam Malefactores, & Pacis nostræ Perturbatores, Duo Cete & Duos Sturiones, pretii Trium Milium Librarum, ad Terram, infra Dominium ipsius Episcopi prædictum, per Maris intemperiem projecta, quæ ad prædictum Episcopum, tanquam Wreccum suum, pertinere debent, dùm idem Episcopus in diversis Obsequiis nostris, tàm in Transmarinis, quàm Cismarinis partibus, & sub Protectione nostrâ prædictâ fuit, vi & armis ceperunt & asportaverunt, & alia Enormia ei intulerunt ad grave Dampnum ipsius Episcopi, & contra Protectionem nostram prædictam, ac contra Pacem nostram, A. D. 1343.

Et quia Transgressiones prædictas, si taliter perpetratæ fuerint, relinquere nolumus impunitas, assignavimus vos, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm (quorum vos, præfate Willielme, unum esse volumus) Justiciarios nostros ad Inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Comitatu Eborum, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de Nominibus Malefactorum prædictorum, qui Transgressiones prædictas perpetrârunt, & de Transgressionibus illis pleniùs Veritatem, & ad easdem Transgressiones audiendum & terminandum secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ:

Et ideò vobis mandamus quòd ad certos dies &c. quos &c. quorum &c. ad hoc provideritis, Inquisitionem illam faciatis, & Transgressiones prædictas audiatis & terminetis in formâ prædictâ, facturi &c. salvis &c.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd ad certos &c. quorum &c. ei scire faciatis, venire faciat coram vobis &c. tot &c. per quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1343. Edw. 3.

De Proclamando, super Pretio Lanarum.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 21. d.

REX Vicecomiti Lincolniæ Salutem.

Cùm, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, per Nos, Prælatos, & Proceres Regni nostri Angliæ, inter cætera, ordinatum sit & concordatum, quòd Nullus, Indigena, seu Alienigena, cujuscúmque conditionis existat, Lanas aliquas emat infra Pretium de Lanis in Comitatu prædicto ordinatum, Saccum (videlicet) Lanæ infra Quatuordecim Marcas (Lanis de Hollandia & de Marisco duntaxat exceptis, quæ infra Undecim Marcas non emantur) sub forisfacturâ Lanarum sic emptarum (quam quidem Forisfacturam Emptores dumtaxat incurrant) videlicet, citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, & ab eodem Festo per Tres Annos proximò sequentes plenariè completos,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd tàm in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, & Portubus Maris, quàm aliis locis, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis, Indigena, seu Alienigena, Lanas aliquas de Lanis, in Comitatu prædicto crescentibus, infra Sortem & Pretium prædicta, citra dictum Festum & finem dictorum Trium annorum, emat, sub Forisfacturâ Lanarum prædictarum, contra formam Ordinationis & Concordiæ prædictarum; quam quidem Forisfacturam Emptores hujusmodi Lanarum incurrere volumus, & non Venditores eorumdem. A. D. 1343.

Intentionis etiam nostræ, & dictorum Prælatorum & Procerum, extitit & existit, quòd quilibet Lanas suas pro cariori Pretio vendere possit, prout cum Mercatoribus indè poterit convenire.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus subscriptis, de Lanis, in Comitatibus subscriptis, pro Pretio subscripto vendendis (mutatis mutandis) sub eadem datâ; videlicet,

Vic. Eborum pro melioribus Lanis pro xi. Marc.
Lanis de Craven & aliis locis concordantibus pro x. Marc.
Vic. Kanc. pro melioribus Lanis pro ix. Marc.
Lanis de Marisco pro c. S.
Vic. Suffex. pro melioribus Lanis pro ix. Marc.
Lanis de Marisco pro c. S.
Vic. Middlesex. pro melioribus Lanis pro ix. Marc.
Lanis de Marisco pro c. S.
Vic. Surr. de Lanis per totum Com. pro vi. Marc.
Vic. Salop. de Lanis per totum Com. pro xiv. Marc.
Vic. Oxon. pro melioribus Lanis pro xiii. Marc.
Lanis de Chilterne pro x. Marc.
Vic. Berks. de Lanis per totum Com. pro ix. Marc.
Vic. Notingh. de Lanis per totum Com. pro x. Marc. & dimid.
Vic. Northt. de Lanis per totum Com. pro xi. Marc.
Vic. Stafford. de melioribus Lanis pro xiii. Marc.
Et aliis locis pro xii. Marc.
Vic. Derb. de Lanis per totum Com. pro ix. Marc. & dimid.
Vic. Leicestr. de Lanis per totum Com. pro xii. Marc.
Vic. Warw. de melioribus Lanis pro x. Marc. & dimid.
Vic. Cantebr. de Lanis per totum Com. pro ix. Marc.
Vic. Hunt. de Lanis per totum Com. pro ix. Marc.
Vic. Bucks. de Lanis per totum Com. pro xi. Marc.
Vic. Bedf. de Lanis per totum Com. pro xi. Marc.
Vic. Wiltes. de Lanis per totum Com. pro viii. Marc. & dimid.
Vic. Somers. de Lanis per totum Com. pro xi. Marc.
Vic. Suth. de melioribus Lanis pro ix. Marc.
Lanis de Insula Vecta & Nova Foresta pro c. S.
Vic. Dors. de Lanis per totum Com. pro viii. Marc.
Vic. Hereford. de melioribus Lanis pro xii. Marc.
Et aliis Lanis pro x. Marc.
Vic. Wygorn. de melioribus Lanis pro x. Marc. & dimid.

A. D. 1343. Edw. 3.

Et aliis Lanis pro viii. Marc.
Vic. Hertford de Lanis per totum Com. pro x. Marc.
Vic. Essex. de melioribus Lanis pro x. Marc.
Et Lanis de Marisco pro c. S.
Vic. Glouc. de melioribus Lanis pro xii. Marc.
Et aliis Lanis pro xi. Marc.
Vic. Norff. & Suff. de Lanis per utrumque Com. pro c. S.
Vic. Cumbr. de Lanis per totum Com. pro x. Marc.
Vic. Northumbr. de Lanis per totum Com. pro viii. Marc.
Vic. Westmerl. de Lanis per totum Com. pro x. Marc.
Vic. Lanc. &c. viii. Marc.
Vic. Devon. &c. lx S.
Vic. Cornub. &c. iv. Marc.
Vic. Rotel. &c. x. Marc.

Ad Regem Castellæ, super restitutione facienda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 27. dor.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gyennii, & Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

Gravem Querimoniam Roberti Auncels, Domini & Magistri cujusdam Navis, vocatæ la James de Herewico, recepimus continentem, ut,

Cùm ipse per dictam Navem suam Quinquaginta & sex Doliis & unâ Pipâ Vini, ac aliis diversis Mercibus, apud Leybourn in Ducatu nostro Aquitaniæ, tempore Treugæ inter Nos & Adversarios nostros Franciæ initæ, carcâsset,

Et eandem Navem, sic Carcatam, usque ad partes Normanniæ duxisse voluisset,

Supervenit quidam, Laurentius de Vilart, & quamplures alii Malefactores, cum quadam Navi de Dominio vestro, vocatâ la Mule de Castro, de Guerra munitâ, & dictæ Navi Regni nostri, ante locum, vocatum Colone, supra Mare velanti, Vi Armatâ insultantes,

Et, eam ingredientes, interfectis & in mari submersis Marinariis dictæ Navis, eandem Navem cum Attilio ejusdem, pretii Quaterviginti Librarum,

Dicta Quinquaginta & Sex Dolia & Unam Pipam Vini, pretii Centum & Sexaginta & Novem Librarum & Decem Solidorum,

Ac Cistas, Lectos, Robas, pretii tresdecim Librarum & Sex Solidorum,

Tres Pecias Argenti, pretii xl. s.

Necnon xl. s. in Pecuniâ numeratâ,

Ac alia Bona & Catalla, ad valentiam xlviii. l. & x. s. in eadem Navi inventa,

Vi & Armis ceperunt, & abduxerunt, & voluntatem suam de Bonis & Mercibus illis fecerunt, absque aliquâ aliâ restitutione nostratibus, Dampna Passis, hactenus factâ, sicut, dilectus & fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Vasconiæ, habitâ per ipsum super hoc Informatione pleniori, per Literas suas Patentes, in Cancellariâ nostrâ exhibitas, est testificatus:

Super quo dictus Robertus pro se, & aliis, quorum Bona & Merces illa fuerint, nobis supplicavit ut sibi de Remedio oportuno providere velimus in hac parte:

Nos, qui universis & singulis Subditis nostris sumus Justitiæ Debitores, volentes præfatis Roberto & aliis dampnificatis, super Restitutione Bonorum & Mercium suorum prædictorum, de Congruo Remedio providere, vos requirimus & rogamus quatenus dicto Roberto & aliis, qui Dampna prædicta sustinuerunt, ut præmittitur, super restitutione Bonorum & Mercimoniorum suorum prædictorum, aut veri valoris eorundem, debitum & festinum faciatis Justitiæ Complementum, prout vestris Subditis in casu consimili velletis nos facturos.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Junii.

De Navibus, quæ contra Defensionem Regis recesserunt, arrestandis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 4. d.

REX Majori et Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Quia Naves, vocatæ la Clement & la Nandieu de Londonia, unde Johannes Blakson & Johannes Richardson sunt Magistri, quæ, inter alias Naves Regni nostri Angliæ, nobiscum ad partes Britanniæ

pro

A. D. 1343. Edw. 3. pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ transierunt, a Portu de Brest, in Britanniâ, ubi applicuimus, contra Defensionem nostram, recesserunt in nostri contemptum, nostrique & totius Exercitûs nostri, tunc in dictis partibus Britanniæ existentium, grave Periculum & Dampnum manifestum, sicut per Certificationem Admirallorum nostrorum, nobis indè factam, sumus pleniùs informari,

Nos, nolentes hujusmodi Contemptum, Dampnum, & Inobedientiam, transire impunita, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd dictas Duas Naves, tanquam nobis ex causis prædictis forisfactas, ac Magistros & Marinarios earumdem, unà cum omnibus Bonis & Rebus in dictis Duabus Navibus existentibus, sine dilatione arestetis,

Et dicta, Naves, Bona, & Res, salvò absque distractione aliquâ custodiri, & Corpora dictorum Magistrorum & Marinariorum in Prisonâ nostrâ de Neugate detineri faciatis, quousque aliud a nobis indè habueritis in mandatis.

Et de eo, quod indè feceritis, nos sub Sigillis vestris, in Cancellariâ nostrâ, distinctè & apertè, sine dilatione, reddatis certiores.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

A. D. 1343. Edw. 3. Consimilia Brevia diriguntur subscriptis de Navibus subscriptis, tanquam Regi forisfactis, unà cum Magistris & Marinariis earumdem Navium, ex causâ prædictâ arestandis, & dictis Magistris & Marinariis in Prisonis Regis ibidem detinendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis de Strode, de Navi vocatâ la Cristine de Strode, unde Robertus Selyman est Magister, arestandâ &c.

Ballivis de Mergate, de Navibus vocatis la Godbiete & la Luk de Mergate, unde Simon Lionn & Salomon Litherer sunt Magistri, arestandis &c.

Majori & Ballivis de Sandwico, de Bargeâ vocatâ la Katerine de Sandwico, unde Johannes Faler est Magister, arestandâ &c.

Majori & Ballivis de Dovorriâ, de Navi vocatâ la Cog Johan de Dovorriâ, unde Johannes Hardhened est Magister, arestandis &c.

Ballivis de Hethe, de Navi vocatâ la Blithe de Hethe, unde Willielmus Bronyng est Magister. arestandâ &c.

De Intendendo Arrestationi Bullas Deferentium.

A. D 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 1. m. 13. d. REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm plures Procuratores Cardinalium, & aliorum, tàm Alienigenæ, quàm Indigenæ,

Ad acceptandum Beneficia Ecclesiastica in Regno nostro Angliæ, ad Nos de Jure pertinentia, per Bullas Papales, nomine dictorum Cardinalium, & aliorum, constituti in Comitatu Eborum, & alibi,

Idem Regnum nostrum Angliæ sunt ingressi, & diversos Processus super hoc, nobis præjudiciales, faciunt, & indies fieri procurant, in nostri contemptum, ac nostri & Coronæ nostræ exhæredationem manifestam,

Nos (talia tolerare non valentes) assignavimus, dilectos & Fideles nostros, Thomam de Rokeby, Rogerum de Blskeston, & Hamonem de Sesseye de Eborum, conjunctim, & divisim, ad omnes hujusmodi Procuratores, ubicumque inventi fuerint, in Comitatu prædicto, sive alibi, infra dictum Regnum nostrum Angliæ, sive fuerint infra Libertates, sive extra, insequendum, arestandum, & capiendum, & ad ipsos coram nobis & Concilio nostro, ubicumque fuerit, ducendum indilatè, Justitiam super hoc ibidem recepturos: A. D. 1343.

Et ideò vobis omnibus & singulis, firmiter injungendo mandamus quòd eisdem, Thomæ, Rogero, & Hamoni, & eorum cuilibet, in præmissis, omnibus & singulis, faciendis, & exequendis, consulentes, auxiliantes sitis & intendentes, quotiens & prout per ipsos, vel eorum aliquem, fueritis præmuniti ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Junii.

Per Concilium.

De

A. D. 1343. Edv. 3. — A. D. 1343. Edv. 3.

De Cera renovanda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 3.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis, quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi Humatum, existentem, de Denariis, de Thesauro nostro, renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1343.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Litera missa Regi Portugaliæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 27. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, votivis gloriari Successibus cum Salute.

Magnificentiæ vestræ Literas pridem recepimus, continentes quòd, cùm quædam Navis, in Portu Bormand, cum Pannis Mercatorum Civitatis vestræ Portugaliæ onerata, in Portu de Dertmuth, infra Dominium nostrum, applicaret, quidam Subditi nostri dictam Navem de Pannis, ad valorem Triginta & Sex Milium Grossorum Turonensium (quæsito colore, opposito veritati, quòd homines, in eâ existentes, de inimicitiâ nostrâ extiterant) deprædârunt; super quo petivistis dictis Subditis vestris per nos de Remedio provideri.

Et quidem molestè ferimus Injurias dictis Subditis vestris sic illatas, cùm ipsos reputemus nostros Benivolos & Amicos. A. D. 1343.

Et propter hoc, necnon ut exsolvamus debitum Justitiæ, mandavimus Vicecomiti nostro dicti loci, ut de Facto prædicto, & ipsius Circumstantiis, celeriter & diligenter inquirat, ac dictis Dampnificatis festinum & plenum faciat Justitiæ Complementum.

Et quoad Dampna, quæ per Homines nostros de Baiona vestris Subditis prætenduntur illata, districtè mandabimus dictis Hominibus & Officialibus nostris ibidem, ut ea, quæ contra vestros in hac parte attemptata sunt indebitè, faciant debitè reformari: votivi, pro viribus, in hiis, & aliis, gnaviter facere quæ congruunt, & vobis sciverimus complacere.

Serenitati vestræ Regiæ arrideant diutissimè dies læti.

Data apud Westmonasterium vicesimo quarto die Junii.

De Potestate ad tractandum cum Flandrensibus.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 3.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Radulphi de Staffordiâ, *Senescalli Hospitii nostri*, Baronis,
Willielmi Trussel, Militis,
Philippi de Weston, Canonici Eborum,
Et *Magistri Johannis Wawayn*, Juris periti,

Intimè confidentes,

Ipsis, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Senescallum nostrum unum esse volumus) ad Tractandum & Ordinandum cum, Dilectis & Fidelibus nostris, Nobilibus, Capitaneis, Burgimagistris, Advocatis, Consulibus, & Communitatibus, bonarum Villarum & Patriæ Flandriæ, super bono regimine dictæ Patriæ, ac super Stapulâ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, de Regno nostro Angliæ educendorum, Quam in dictis partibus sub certâ formâ teneri concessimus, A. D. 1343

Et ad ea, quæ contra præmissa attemptata sunt, Reformandum,

Ad Tractandum etiam & Concordandum, super bonâ Monetâ Auri & Argenti, de Novo cudendâ, quæ Cursum suum habeat tàm in Angliâ quàm in Flandriâ,

Necnon ad omnia alia & singula faciendum, quæ pro bona directione dictarum partium Flandriæ, & Utilitate Communi, & Communione pacificâ Fidelium nostrorum, Anglicorum & Flandrensium, fuerint oportuna,

Plenam, tenore præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem;

Promit-

A. D. 1343. Edw. 3. Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Senescallum nostrum, Willielmum, Philippum, Johannem, Tres & Duos eorum (quorum præfatum Senescallum unum esse volumus) Tractatum, Concordatum, vel factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1343. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud Wyndesore primo die Julii.

Ad tractandum cum Principibus Alemaniæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* ad Tractandum *& tunc sic,*

Concordandum cum Illustribus Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & aliis Nobilibus & Popularibus, Alemanniæ, & aliarum partium, prout viderint expedire, super Ligis & Amicitiis, inter nos & ipsos ineundis, & Auxiliis mutuis, hinc indè præstandis,

Dictasque Ligas & Amicitias, quatenus ad nos pertinet, quacumque Securitate Firmandum,

Et Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, Stipulandum & Recipiendum, A. D. 1343.

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Senescallum *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

De Tractatis cum prædictis Regi impertiendis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* ad Tractandum *& tunc sic,*

Cum Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, *&c. ut supra usque ibi* præstandum *& tunc sic,*

Et ad Referendum & Renunciandum nobis ea, quæ Tractata fuerint in hac parte, ut ulterius super hiis, prout exposcerit negotii qualitas, ordinemus, A. D. 1343.

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Pro Episcopo Tusculanensi Cardinali.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Liberat. 17. E. 3. m. 5. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus, Venerabili Patri, Episcopo Tusculanensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Passagium Centum Saccorum Lanæ ad partes Transmarinas, de Subsidio, nobis indè debito, Quietatorum,

Et licet, in ultimo Parliamento nostro, inter Nos & Mercatores Regni nostri Angliæ sit concordatum, quòd nulla Lanæ extra dictum Regnum nostrum,

Nisi Subsidium Quadraginta Solidorum de Sacco priùs, absque Gratiâ aliquâ alicui, cujuscumque conditionis fuerit, faciendâ, solvatur,

Traducantur,

Nolentes tamen quòd hæc dicta Concessio nostra, præfato Cardinali sic facta, impetiatur, nec quòd Conventio, quam fecimus cum præfatis Mercatoribus, infringatur, A. D. 1343.

Vobis mandamus quòd Collectoribus Custumarum nostrarum in Portu Londoniæ, ubi dictos Centum Saccos Lanæ carcari mandavimus, Ducentas Libras, de Thesauro nostro, pro Subsidio dictorum Centum Saccorum Lanæ, pro prædicto Cardinali solvatis, ita quòd prædictus Cardinalis, per Procuratores suos, dictos Centum Saccos Lanæ ad partes exteras, absque Subsidio, indè solvendo, ducere possit, juxta formam Concessionis nostræ ei indè factæ.

Teste Rege apud Wyndesore secundo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1343. Edw. 3. A.D. 1343. Edw. 3.

Ad Papam, de Facinorosis, qui Nicholinum de Flisco abduxerant, nimis leviter pardonatis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 3.

PAPÆ Rex.

Scire velit vestra Benignitas quòd,

Pro Tractatu Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, coram vobis, in Termino prorogato (per Dei gratiam) inchoando,

Cùi pridem, ob reverentiam vestram, &, reverendorum Patrum, Dominorum Penestrensis & Tusculanensis Episcoporum, Nunciorum vestrorum, instantiam, duximus annuendum,

Dilectos & Fideles nostros,

Henricum de Lancastria, Derbiæ, Consanguineum nostrum carissimum,
Ricardum, Arundelliæ,
Thomam, Warr.
Robertum, Suffolciæ,
Willielmum, Huntyngdoniæ,
Comites: de
Hugonem le Despenser, Dominum Glomergan, Consanguineum nostrum,
Radulphum de Nevill,
Bartholomæum de Burghersh,
Reginaldum de Cobham,
Thomam de Bradeston,
Barones:
Magistros, Willielmum de Norwico, Decanum Lincolniensem,
Johannem de Offord, Eliensem,
Henricum de Chaddesden, Stowensem,
Et Robertum Herward, Tantoniensem,
Archidiaconos;

Et alios ad id paratos,

Ad Sanctitatis vestræ præsentiam providimus destinandos.

Verùm quia, dilectus & fidelis noster, Nicholinus de Flisco, nuper in Romanâ Curiâ, ubi vigere deberet omnis securitas, in Nuncio nostro moram trahens, per quosdam, Perditionis Filios, Inimicos nostros, Ausu Nepbario captus fuit & abductus,

Ac jam publicè sit vulgatum, quòd Viris nephandis hujusmodi,

Qui pro Captione & Abductione præmissis, majorum Excommunicationum Sententiis, & aliis Censuris gravibus, per Sedem Apostolicam providâ deliberatione promulgatis, fuerunt Innodati,

Absolutionis beneficium, Illis, quorum intererat, non vocatis nec auditis, absque Satisfactione congruâ (de quo mirantur quamplurimi) noviter est impensum,

A.D. 1343.

Regni nostri Proceres & Communitas, ex hiis commoti plurimùm & Turbati, attendentes præmissa, & advertentes quòd talis Veniæ facilitas, & hujusmodi facinorosorum Hominum Impunitas, aliis similia & graviora perpetrandi præbere verisimiliter poterunt Incentivum, nè prædictis nostris Nunciis propterea transfretandi, & ad dictam Curiam accedendi, facultas pateat, nisi prius eorum Securitati caveatur uberius, difficultatem obiciunt, & nimirum immo quòd extra Regnum nostrum iidem nostri Nuncii transeant, nisi taliter Cautum fuerit, non permittent.

Quamobrem Sanctitatem vestram votivis affectibus supplicamus, quatinus Literas Apostolicas speciales Protectionis & Defensionis vestræ & Sedis Apostolicæ, ac salvi & securi Conductûs,

Tàm pro dictis Nunciis nostris, Familiis, & Rebus suis, quàm pro Alligatis, Amicis, & Fidelibus nostris, eorum Nunciis, & Rebus suis, ad Sanctitatis vestræ Curiam, occasione dicti Tractatûs, simul, vel separatim, venientibus, ibidem morantibus, & exindè redeuntibus,

Et quòd nec dicti Nuncii, Alligati, Amici, & Fideles nostri, nec aliquis eorum, vel Familiarium suorum, in quacumque Causâ, Beneficiali, Civili, vel Criminali, Personali, Reali, sive Mixtâ, seu aliâ qualicumque, sub quovis colore, ex Officio, seu ad Partis instantiam, occasione cujuscumque Obligationis, ex Debiti causâ qualicúmque, seu cujuscúmque Contractûs, vel quasi, Delicti, vel quasi, ortæ vel prætensæ, aliâve quacúmque de Causâ, Citentur, Conveniantur, Moneantur, Arestentur, Capiantur, Excommunicentur, Suspendantur, aut Interdicantur, nec alio quocumque modo graventur, set ab omni Vexatione & Molestatione, in sic eundo, morando, & redeundo, tàm in Romanâ Curiâ, quàm alibi, Liberi sint penitùs & Quieti,

Dignemini sub bonâ & speciali formâ concedere gratiosè, & ipsas Multiplicatas dictis Nunciis nostris cum celeritate (si placuerit) destinare, ac liberiùs sic (si libeat) ordinare & facere, quòd iidem nostri Nuncii salvi & securi

A. D. 1343. Edw. 3. ri Conductûs Literas, a prædicto Adversario nostro Franciæ, sub consimili formâ, impetrandas, unà cum vestris Apostolicis supradictis, valeant celeriter optinere.

Ipsi verò nostri Nuncii ad prælibatam vestram Curiam, receptis Literis hujusmodi, venient indilatè. A. D. 1343. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Claryndon sexto die Julii.

A Papa, Litteræ Recommendationis pro Episcopo Exoniensi.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Fili Carissime,

Cùm Personas Ecclesiasticas, præsertim Pontificali præditas Dignitate, quas dignè vita & merita gratos reddunt, Regiæ Celsitudini commendamus, arbitramur Utilitati consulere earumdem.

Et propterea,

Licet, Venerabilem Fratrem nostrum, Johannem, Episcopum Exoniensem, Excellentiæ Regiæ fidelissimum & devotum, apud te non credamus aliorum Intercessionibus indigere, sed Favorem & Gratiam suis Meritis apud tuam Celsitudinem promereri, ut tamen sincerum caritatis affectum, quem ad ipsum paternè gerimus, Magnificentiæ Regiæ ostendamus,

Serenitatem Regiam rogamus in Domino & hortamur, quatinus, eundem Episcopum, & Ecclesiam suam, habens pro nostrâ, & Apostolicæ Sedis, reverentiâ propensiùs commendatos, ipsis in eorum oportunitatibus te favorabilem exhibeas & benignum. A. D. 1343.

Ita quòd ipsi, Regiæ Celsitudinis Auxilio & Favore suffulti, de bono in melius prosperentur, ac tibi exindè a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat. Avinion. septimo Id. Julii, Pontificatûs nostri Anno Secundo.

M. Paschalis.

P. Vill.

Sub Filis cannabaceis.

Pro Ambassiatoribus Regis Armeniæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ad nostram nuper accedentes præsentiam, dilecti Filii, Antonius de Valentia, Ordinis Fratrum Minorum, &, Nobilis Vir, Gregorius de Sogio Miles, Ambassiatores & Nuncii, carissimi in Christo Filii nostri, Guidonis, Regis Armeniæ Illustris, nobisque Regis ejusdem Litteras præsentantes, Statum partium illarum miserabilem, ac diras & immanissimas Afflictiones & Persecutiones, quas Seracenica Rabies, ad extinguendum de partibus illis nomen Christianitatis & gloriam, & sanguinem Christianorum effundendum, aspirans, intulit hactenus, & inferre Christicolis, ibidem degentibus, continuè non desistit, compassivis & dolorosis admodùm explicare Relatibus curaverunt. A. D. 1343.

Cùm autem præfati Ambassiatores & Nuncii ad tuam (Fili Carissime) se conferant præsentiam, eadem seriosiùs relaturi, Excellentiam Regiam deprecamur quatinus eos favorabiliter & benignè recipiat, & celeriter expediat Affectibus & Effectibus, Divini Amoris obtentu, zeloque Fidei Catholicæ, compassivis.

Dat. Avinion. septimo Id. Julii, Pontificatûs nostri Anno Secundo.

Sigillum deest. *Franciscus.*

De Magna Corona deliberanda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 1. m. 8. Rex Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Philippi de Weston, & Hugonis de Ulseby, pleniùs confidentes, A. D. 1343.

Constituimus ipsos, conjunctim, & divisim,

A. D. 1343. Edw. 3. divisim, Procuratores & Attornatos nostros, ad prosequendum Deliberationem Magnæ Coronæ nostræ, & aliorum Jocalium nostrorum, in partibus Transmarinis Invadiatorum,

Et ad supervidendum id quod super salvâ Custodiâ dictorum Coronæ & Jocalium ordinari, & etiam id quod pro deliberatione eorumdem solvi debeat,

Et ad omnia alia faciendum, quæ in hac parte pro commodo nostro viderint oportuna. A. D. 1343. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium nono die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Aragoniæ, de Marcha supersedenda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 1. m. 5. d. MAgnifico Principi, Domino Petro, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, ac Corsicæ, Regi Illustri, & Comiti Barchinonæ, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, in eo semper prosperari qui Regibus dat Salutem.

Regalis Excellentiæ Literas recepimus, inter alia continentes quòd,

Cùm Duæ Cochæ Petri Tosquerii, & aliorum Fidelium vestrorum, Civium Barchinonæ & Valentiæ, pretiosis Mercibus oneratæ, ad partes Flandriæ pacificè navigarent,

Duæ Naves armatæ,

Quarum alteri, vocatæ la Cateline, Petrus Bernardi de Tholosa, & alteri, vocatæ la Nan dieu, Raymundus de Bas, nostri Subditi de Baionâ, ut Capitanei præsidebant,

Prædictas Cochas, ipsósque vestros Subditos, hostiliter invaserunt,

Et, postquam dicti Subditi nostri ipsos Subditos vestros sub Securitatis fide receperant, ipsos, quos sic sub fide salvâ tenebant, in Mare (exceptis certis personis) inhumaniter projecerunt,

Qui quidem Subditi nostri cum Cochis & Bonis, sic captis, in Portu de Dertemuth, infra Regnum nostrum Angliæ, applicârunt,

Et, cùm super hoc vestræ Serenitati per dictos Subditos vestros fuisset querelatum, vos de Violentiâ, Rapinâ, & Injuriis supradictis, Informationem fieri fecistis diligentem,

Per quam, tàm de Personis Dampnificantium (videlicet, ipsorum, Petri Bernardi, & Raymundi) quàm de Dampnis datis, & de eorum æstimatione & interesse Dampnificatorum, in Curiâ vestrâ extitit facta plena fides,

Super quo instanter & attentè nos rogâstis ut, de Bonis dictorum Raptorum & Fautorum eorum, dictis Subditis vestris, sic Dampna passis, & eorum cuilibet, pro Dampnis & Interesse, sicut prædicitur, æstimatis, satisfieri faciamus, aliàs dictis Subditis vestris in Justitiâ deesse non poteritis, pignorandi & merchandi Licentiam concedendo, A. D. 1343.

Quod, sicut multum amicabiliter scribitis, attento Nexu Dilectionis antiquæ, quâ Progenitores utriusque nostrûm amoris constantiam & pacem adinvicem servaverunt, propter quod Subditos nostros tanquam proprios vestros benignè tractare & fovere disponite, multum invitè faceretis.

Et quidem de Affectione gratâ, quam ad nos & nostros vos habere conspicimus, grates vobis referimus speciales, votivè desiderantes Dilectionis sinceritatem, quæ inter dictos Progenitores nostros viguit ab antiquo, nostris temporibus adaugeri,

Propter quod graviùs nos turbaret, si quid per Districtuales nostros in vestri Displicentiam & Subditorum vestrorum injuriam contingeret attemptari;

Set, ut istius Facti Veritas vobis pleniùs innotescat,

Scire velit vestra Magnificentia quòd, cùm pridem essemus in Procinctu ad transfretandum cum Exercitu nostro in Britanniâ, supervenerunt nobis Nova de Captione Cocharum prædictarum, &, quia causa Captionis ipsarum nobis non innotuit, necnunc, propter festinum nostrum Transitum, potuimus super hoc informari, mandavimus Cancellario, & aliis de Concilio nostro, in Angliâ, ut, vocatis partibus, se super dicto Facto diligenter informarent, & facerent ipsis partibus celeris Justitiæ Complementum,

Et comparentibus coram dicto Concilio nostro tàm dictis, Petro Bernardi & Raymundo, quàm aliis, pro parte dictorum Subditorum vestrorum, & Auditâ Querelâ eorumdem, præfati, Petrus Bernardi, & Raymundus, responderunt quòd ipsi propter Guerram apertam, quæ tunc erat inter Nos & Adversarium nostrum, tàm in Terrâ, quàm in Mari, venerant, ut fideles nostri, in Succursum nostrum & Offensionem Inimicorum nosttorum,

Et

A.D. 1343. Edw. 3. Et, cùm darent obviam dictis Cochis supra Mare, significabant illis se fore Fideles nostros, petentes ab eis Qui & Quales essent,

Et propter hoc miserunt ad eos pacificè quosdam de suis in quâdam Naviculâ, ad rogandum eos ut indicarent eis si essent Pacifici vel Guerrini, Amici vel Inimici nostri, & Signia Pacis omnia, in casu tali fieri solita, eis ostenderunt,

Set, dùm vestri Subditi, ipsis respondere penitùs dedignantes, eos, qui sic in Nuncio venerant, hostiliter occidebant, sic se, de Facto, patentes Inimicos nostros ostendentes,

Quod videntes dicti Subditi nostri, & meritò provocati, cum ipsis, ut Æmulis nostris, fortiter sunt Congressi, & post longum Conflictum ipsos (per Dei gratiam) superârunt, & propter hoc Cochas & Bona, ut ab Æmulis supra Mare sic capta, vendicabant juxta Legem Maritimam esse sua,

Quæ omnia affirmabant fore vera, offerentes ad probationem eorum se paratos,

Super quo coram dicto Concilio nostro fuit diutiùs Altercatum,

Et demùm,

Quia ex Testimonio compertum fuerat fidedigno quòd Assertio dictorum, Petri Bernardi & Raymundi, continet veritatem, & per partem aliam nichil probatum fuit quod eis valere posset in hac parte,

Arestum, in dictis Bonis, sic captis, & Bonis ipsorum, Petri Bernardi & Raymundi, interpositum, extitit Relaxatum; nam quod Gentes vestræ ex culpâ suâ senserunt, non debent aliis imputare. A.D. 1343. Edw. 3.

Propter quod Regiam vestram Excellentiam attente rogamus, quatinus præmissis in examine recti Judicii debitè ponderantes, de concedendo Marcham seu Impignorationem, super Bonis Subditorum nostrorum, occasione præmissâ, supersedere velitis (si placuerit) ut est justum;

Et, si forsan vobis & Concilio vestro visum fuerit quòd minus fecimus in hac parte, Nobis Motum vestri Judicii rescribatis, & ad fomentum mutuæ dilectionis, inter vos & vestros, ac nos & nostros, feliciter dilatandæ, supplebimus libentissimè, prout Bona Fides & Justitia suadebunt.

Et, ex habundanti, commisimus & mandavimus, per alias Literas nostras, dilectis & fidelibus nostris, Majori, Juratis, & Centum Paribus, Civitatis nostræ Baionæ, ut ipsi Querelam dictorum Subditorum vestrorum, Dampna Passorum, super præmissis, Dampnis, Injuriis, & Interesse, Vocatis Partibus, audiant & decidant, & dictis Hominibus vestris super hiis celeris faciant Justitiæ Complementum.

Dat. apud Claryndon decimo nono die Julii.

Contra Provisiones Papales.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 27. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Cùm nos,

Pro eo quod Provisiones, factæ per Sedem Apostolicam excessiviùs solito Personis Alienigenis, de Beneficiis Ecclesiasticis Regni nostri Angliæ, hiis diebus, nedùm in Depauperationem dicti Regni & Diminutionem Divini Cultûs ibidem, set nostri & Juris Coronæ nostræ Regiæ intolerabile Præjudicium, & Exhæredationis nostri & Subditorum nostrorum periculum manifestum, & Diminutionem & Enervationem Juris Patronatûs & Advocationis, ad nos & Fideles nostros in hac parte spectantium, cedere dinoscuntur, ex quibus (nisi Deus avertat) graviora timeri possint Discrimina provenire,

Ad instantissimam Requisitionem Communitatis dicti Regni nostri, in Parliamento nostro apud Westmonasterium, in Quindenâ Paschæ ultimò præteritâ convocato, indè factam, de Consilio & Assensu Comitum, Baronum, Justiciariorum, & aliorum Fidelium nostrorum, ibidem tunc existentium, volentes tantis Periculis occurrere, & Conatus eorum, qui Advocationes & Jura Coronæ nostræ nituntur præripere, pro viribus, prout convenit, refrænare, A.D. 1343.

Prohibuerimus omnibus & singulis Delegatis, Subdelegatis, Executoribus, Subexecutoribus, & Commissariis Gratiarum, Personis Alienigenis, de Beneficiis Ecclesiasticis dicti Regni nostri Angliæ, Vacantibus vel Vacaturis, per Sedem Apostolicam concessarum, ac ipsis Alienigenis, & eorum Procuratoribus, & Nunciis, & ipsorum Substitutis, ac Notariis Publicis, & omnibus aliis Fidelibus nostris, sub omni eo quod nobis forisfacere poterunt, nè prædicti Delegati, Subdelegati, Executores, Subexecutores, & Commissarii hujusmodi, Gratias per ipsos aut per alios exequantur,

A. D. 1343. Edw. 3. Nec quòd dicti Alienigenæ, vel eorum Procuratores, Substituti, aut Nuncii, ipsas Gratias prosequantur,

Nec quòd dicti Notarii super ipsis Gratiis, vel aliquibus factis, ipsas Provisiones seu Processum earum concernentibus, Instrumenta Publica vel Protocolla faciant,

Nec quòd dicti alii Fideles nostri dictis Alienigenis, vel eorum Procuratoribus, Nunciis, aut eorum Substitutis, Delegatis, Subdelegatis, Executoribus, Subexecutoribus, Commissariis, Notariis, in hac parte pareant, nec aliqualiter intendant,

Nos (volentes præmissa Universorum notitiæ patefieri) tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd præmissa, omnia & singula, in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, Portubus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias,

Et, si quos, post Proclamationem illam, contraria facientes inveneris, capias, & in Prisonis nostris salvò custodiri facias, quousque aliter de eis duxerimus ordinandum, A. D. 1343. Edw. 3.

Et de nominibus illorum, quos sic arestaveris, Nos, in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillo tuo, de tempore in tempus, & qualiter hoc Præceptum nostrum fueris executus, citra Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, reddas distinctè & apertè certiores.

Teste Rege apud Claryndon vicesimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Pro Edwardo de Balliolo Rege Scotiæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Liberat. 17. E. 3. m. 5. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, Centum Marcas solvatis, in partem solutionis Debitorum in quibus ei tenemur, & in Auxilium Sustentationis suæ, usque ad diem Dominicam, proximum post Festum Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum,

Quo die apud Westmonasterium cum Concilio nostro esse proponimus, ad ordinandum ulteriùs pro eodem Rege, & de aliis Negotiis nostris, prout nobis & dicto Concilio nostro melius videbitur faciendum : A. D. 1343.

Et hoc nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Claryndon vicesimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Scrutinio super Bullis & Literis Papalibus faciendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 27. d. REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm nos,

Pro eo quòd Provisiones, factæ per Sedem Apostolicam, excessiviùs solito, de Beneficiis Ecclesiasticis Regni nostri Angliæ *&c. ut supra de dat.* 23 *usque ibi* Comissariis Gratiarum *& tunc sic*, Provisiones hujusmodi de Beneficiis Ecclesiasticis dicti Regni nostri Angliæ, vacantibus vel vacaturis, per Sedem Apostolicam concessarum, ac ipsis Provisoribus, & eorum Procuratoribus, *&c. prout supra, de datâ prædictâ, mutatis mutandis, usque ibi* nec aliqualiter intendant *& tunc sic*,

Et nos, ut præmissa ad notitiam universorum perveniant, præceperimus singulis Vicecomitibus Regni nostri Angliæ, quòd ipsi præmissa omnia & singula in Ballivis suis publicè faciant proclamari, A. D. 1343.

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd diligens Scrutinium de omnibus, in Regnum nostrum Angliæ per Portum Civitatis Londoniæ venientibus, seu exindè ad partes exteras transeuntibus, faciatis,

Et omnes illos, super quos Bullas seu Literas aliquas, Nobis, aut dicto Regno nostro, seu Fidelibus nostris ejusdem Regni, præjudiciales, inveneritis, unà cum Bullis & Literis illis, ac etiam Bonis & Rebus eorumdem, capiatis, & arestetis, & ipsos in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, quousque aliud a nobis indè habueris in Mandatis;

Bullas

A. D. 1343. Edw. 3. Bullas & Literas prædictas statim, cùm per vos captæ fuerint, nobis in Cancellariâ nostrâ sub Sigillis vestris mittentes; & nos de nominibus illorum, quos sic arrestaveritis, & de Bonis & Rebus suis, & Quæ & Cujusmodi fuerint, & de pretio eorundem, in eâdem Cancellariâ distinctè & apertè certificantes.

Teste Rege apud Claryudon 30. die Julii. A. D. 1343. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis sub eâdem datâ; videlicet,

Majori & Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam.
Majori &c.

De tractando cum Willielmo Douglas.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Scot. 17. E. 3. m. 4. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Henrici de Percy, Mauritii de Berkeley, & Thomæ de Lucy, confidentes,

Ad Tractandum & Conveniendum cum, Nobili Viro, Willielmo de Douglas, super Ligâ, inter Nos & ipsum Willielmum ineundâ,

Et ad ipsum ad Fidem, Pacem, & Amicitiam, nostras, Recipiendum,

Et de Remuneratione eidem Willielmo faciendâ Consentiendum,

Ipsúmque Willielmum super hoc nomine nostro Securandum,

Et ad omnia alia, quæ pro Securitate ipsius Willielmi in præmissis necessaria fuerint, faciendum, A. D. 1343.

Ipsis, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos, Henricum, Mauritium, & Thomam, & Duos eorum, Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De tractando super Conservatione Treugarum cum Scotis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Venerabilibus Patribus, R. Dunolmensi, & J. Karliolensi, Episcopis, Gilberto de Umframvill Comiti de Anegos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Mauritio de Berkele, Thomæ de Lucy, Johanni de Stryvelyn, Waltero de Creyk, & Adæ de Bowes, Salutem.

Cùm nuper, ad Reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad Requisitionem Cardinalium, ad nos per ipsum tunc missorum, quædam Treugæ, inter nos, pro nobis, & Alligatis, ac Subditis nostris, & Adversarium nostrum Franciæ, pro ipso, ac Scotis, & aliis Alligatis suis (usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, & extunc per Tres Annos, proximò sequentes, duraturæ) initæ fuerint & firmatæ,

Nos,

Volentes Treugas prædictas, quatenus ad nos attinet, firmiter observari,

Ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad dictas Treugas, pro nobis & Subditis nostris, in partibus Marchiarum Regni nostri Angliæ, & aliis Locis, in Dominio & Terris nostris in Scotiâ, Firmandum & Custodiendum, A. D. 1343.

Et ad Tractandum & Consentiendum ulterius cum Hominibus de Scotiâ, Adversariis nostris, de Modis, Formis, & Conditionibus, in Treugis illis apponendis, & de mutuâ Comunione Subditorum nostrorum, & ipsorum Scotorum, in singulis locis, præterquam in Castris & Villis Muratis, faciendâ,

Et ad ea, quæ contra formam Treugarum illarum per Subditos nostros attemptata fuerint, debitè Reformandum & Puniendum,

Et ad Reformationem & Punitionem hujusmodi a dictis Scotis, super attemptatis per eos contra easdem Treugas, Petendum & Prosequendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata seu Conventa fuerint, quacúmque Securitate, nomine nostro, Vallandum & Firmandum,

Et ad omnia alia, quæ pro conservatione Treugarum, Formarum, & Conditionum illarum, necessaria fuerint vel oportuna,

*

A. D. 1343. Edw. 3. oportuna, Faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per vos, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum:

Et ideò vobis mandamus quòd circa præmissa intendatis in formâ prædictâ.

Damus autem Vicecomitibus nostris Northumbriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, Constabulariis & Custodibus Castrorum & Villarum, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, tàm in Angliâ, quàm in Scotiâ, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis, in præmissis faciendis, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes & Auxiliantes, quotiens & prout eis, vel eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ. A. D. 1343. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Debitis solvendis, in exonerationem Animæ, Roberti de Artoys.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 23.

REX, dilecto sibi, Saiero Lorymer, Salutem.

Cùm nuper, in exonerationem Animæ Roberti de Artoys,

Qui tunc ad partes Britanniæ in Obsequium nostrum proficiscebatur, ibidem commorans quousque de eo humanitùs contigit, non absque Sumptibus onerosis, qui etiam, pro dispositione Progressûs sui ad partes illas, penes quamplures Creditores Debitis magnis se multipliciter involvebat,

Concesserimus eidem Roberto quòd ipse haberet & perciperet Quadringentas Libras, quas Priores de Okeburn, Sancti Andreæ Northamptoniæ, & de Avebury, nobis, pro Termino Paschæ, proximò præterito, de Firmis suis solvere deberent, pro Debitis ipsius Roberti indè acquietandis, quamquam ipse ante dictum Festum moreretur:

Et, licet, dilectus Clericus noster, Magister Johannes de Thoresby,

Quem ad transigendum & concordandum cum Creditoribus prædictis, pro eo quod Summa prædicta ad eadem Debita acquietanda sufficere non poterat, deputavimus,

Quingentas Marcas de præfato Priore de Okeburn de Firmâ suâ de Termino Paschæ prædicto receperit, & quibusdam Creditorum prædictorum solverit, A. D. 1343.

Residuæ tamen Centum Marcæ, de dictis Prioribus de Northamptoniâ, & Avebury, pro eodem Termino debitæ, per, dilectum Clericum nostrum, Willielmum de Cusancia, Thesaurarium nostrum, alibi assignantur contra formam Concessionis nostræ antedictæ, in dicti Roberti Animæ periculum valdè grave,

Nos, pro exoneratione Animæ suæ prædictæ, volentes dicto Johanni de parte dictarum Centum Marcarum solvi istâ vice, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Johanni Viginti Libras de diversis Forisfacturis, nuper per vos arestatis, & de mandato nostro venditis, sine dilatione liberari faciatis, in partem solutionis Centum Marcarum prædictarum, alibi, ut præmittitur, assignatarum; Recipientes a præfato Johanne Litteras suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Viginti Librarum Testificantes: Et nos vobis indè debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Augusti.

Per Billam Thesaurariæ.

De Sigillo Cancellariæ recipiendo.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 24. d.

LE Roi a, ses cheres Clercs, Maistre Johan de Thoresby, Johan de St. Poul, & Thomas de Brayton, Salutz.

Come Monsieur Robert Parvyng, n'adgaires nostre Chanceller, soit a Dieu commandez, nous, asseurantz de voz Sens & Loialte, vous mandons que vous recevez nostre Grant Seel en la presence de nostre Conseil a Londres, & facez ceo que a l'Office du dit Seal appent, come Gardeins d'icel, tant nous ent eons autrement ordenez. A. D. 1343.

Don. sous nostre Secré Seal a Westm. le xxvi. jour d'Augst, l'An de nostre Regne Angl. Disseptisme, & de France Quart.

De

A.D. 1343. Edw. 3. A.D. 1343. Edw. 3.

De Liberatione & Receptione ejusdem Sigilli.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

MEMORANDUM *quòd, post mortem dicti Domini Roberti Parvyng (qui obiit apud Londoniam, in Hospitio Wigorniensis Episcopi, extra Barram Novi Templi London. xxvi. die Augusti, horâ Matutinâ) Ricardus de Kirkebrid & Adam Parvyng, Valetti prædicti Roberti, qui cum dicto magno Sigillo (quod prædictus Robertus, dum vixit, habuit in custodiâ) die Mercurii, tunc proximò sequente, post horam Vesperarum, venerunt ad Ecclesiam Prioris & Fratrum de Ordine Prædicatorum infra Portam de Lodgate London. Sigillum prædictum in quâdam Bursâ, Sigillis Magistri Johannis de Thoresby, Custodis Rotulorum Cancellariæ dicti Domini Regis, & Thomæ de Broyton, Clerici de eâdem Cancellariâ, consignatâ, qui cum eodem Sigillo, de præcepto prædicti Cancellarii, dum ipse ob Infirmitatem suam laborare non potuit, sigillârunt, ibidem detulerunt,*

Et illud Domino Bartholomæo de Burghersh, in quadam Camerâ dictorum Prioris & Fratrum, liberârunt,

Idemque Bartholomæus dictum Sigillum, prætextu cujusdam Mandati, sibi sub Secreto Sigillo ejusdem Domini nostri Regis directi, ob eis recepit,

Et illud, in præsentiâ, Venerabilis Patris, Rogeri Coventriæ & Lichfeldiæ Episcopi, Willielmi de Cusantiâ, Thesaurarii dicti Domini nostri Regis, Walteri de Manni, Johannis Darcy, Camerarii, Magistri Johannis de Offord, Custodis Privati Sigilli dicti Domini Regis, & aliorum de Concilio ejusdem Domini nostri Regis, in eadem Camerâ tunc existentium, præfato Magistro Johanni de Thoresby, ac Domino Johanni de Sancta Paulo Clerico, & præfato Thomæ Brayton, eodem die Mercurii tradidit, sub Sigillis eorum, quousque dictus Dominus Rex aliter de Custodiâ ejusdem Sigilli duceret ordinandum, custodiendum,

Qui quidem Johannes de Thoresby, Johannes de Sancta Paulo, & Thomas, Sigillum prædictum a dicta Barthlomæo receperunt, & in die Jovis, in Crastino, tunc proximò sequente, Sigillum prædictum in quadam Domo, infra Hospitium Prioris & Fratrum de Ordine beatæ Mariæ de Monte Carmeli, horâ Tertiarum, aperiri, & diversa Brevia, tàm pro dicto Domino nostro Rege, quam aliis, de dicto Regno suo, sub eodem Sigillo, prout ad hujusmodi Custodes pertinuit, consignari fecerunt.

De Tractando super Pace coram Papa, ut Privata Persona, non in forma Judicii, sed extrajudicialiter.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Fran. 17. E. 3. Hiberniæ 12.

UNiversis, ad quorum notitiam præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm,

Ob Reverentiam, sanctissimi in Christo Patris, Clementis, Divinâ Providentiâ, Papæ Sexti, & Sedis Apostolicæ, ac laboriosam Instantiam, reverendorum Patrum P. Penestriuensis, & A. Tusculanensis, Episcoporum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad Nos nuper, dùm eramus in Britanniâ, pro reformatione Pacis inter Nos & Consanguineum nostrum Dominum de Valesio, per Dominum Summum Pontificem specialiter transmissorum,

Quædam Treuga, inter Nos & dictum Philippum, sub certâ formâ, inita sit & firmata, ac, juxta ejusdem Treugæ continentiam, quosdam nostros Nuncios, cum Potestate sufficienti in eâ parte designatos, ad Romanam Curiam mittere debeamus, A.D. 1343.

Nos,

Volentes ea, quæ in ipsis Treugis continentur, quatenus ad Nos attinet, observare,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici de Lancastriâ, Consanguinei nostri, Darbiæ,
Thomæ de Bello Campo, Warwicæ,
Roberti de Ufford, Suffolciæ,
Comitum:
Hugonis le Despenser, Domini de Glamorgan, Consanguinei nostri,
Radulphi de Nevill,
Bartholomæi de Burghersh,
Johannis le Grey de Ruffyn, Consanguinei nostri,

A.D. 1343. Edw. 3. *Reginaldi de Cobham*, & *Thomæ de Bradeston*,
Baronum :
Magistrorum, *Willielmi de Norwico Decani Lincolniæ*, *Johannis de Offord*, *Eliensis*, *Roberti Herward*, *Tantonensis*, *Archidiaconorum*, & *Andreæ de Offord*, Juris Civilis Professorum ;

Plenam fiduciam optinentes,
Ipsos nostros Nuncios & Procuratores facimus & constituimus speciales ;
Dantes & concedentes eisdem omnibus, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum in solidum, plenam Potestatem, & Mandatum speciale,
Ad Tractandum, coram dicto Domino Summo Pontifice, non ut Judice, set ut Privatâ Personâ, & Tractatore & Mediatore communi, non in formâ nec figurâ Judicii, set extrajudicialiter & amicabiliter, cum dicto Consanguineo nostro Domino Philippo de Valesio, Procuratoribus suis & Nunciis, super quibuscúmque Dominiis, Dignitatibus, Honoribus, Terris, Possessionibus, Locis, & Juribus, de quibus inter Nos & dictum Dominum Philippum Dissensionis vel Controversiæ materia est suborta,
Necnon super Jure quod habemus, vel habere poterimus, in Regno & Coronâ Franciæ, & ad illa,
Ac, generaliter, super omnibus Dissensionibus & Guerrarum Commotionibus, Quæstionibus, Querelis, & Controversiis, inter Nos & ipsum exortis, A.D. 1343. Edw. 3.
Necnon super Dampnis & Injuriis, datis & illatis, ubilibet hinc & indè, & tàm super prædicto Regno & Jure nobis, ad dictum Regnum & Coronam Franciæ, & in eis, competente, quàm super præmissis aliis universis & singulis, ac eorum Emergentibus, Dependentibus, & Connexis, Concordandum, Pacifcendum, Componendum, Transigendum, & Pacem perpetuam & finalem Concordiam Ineundum,
Et quæ sic Tractata, Concordata, Pacta, Composita, Transacta, & Inita fuerint, quacumque Securitate Firmandum,
Ac Securitatem hujusmodi, nomine nostro & pro nobis, Recipiendum,
Necnon omnia alia & singula Faciendum & Excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale :
Promittentes, pro nobis & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores, & Nuncios, omnes, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, seu Tres eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.
In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo nono die Augusti.

Ad Papam, de Regno per Excercitum Provisorum Invaso.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 3. PApæ Rex &c.
Veritatis Debitores sunt Homines, specialiter quos Divina Provisio fecit Reges, Regem enim, commissa sibi pro virium facultate Regentem, principaliter decet regere Veritatem ; cujus Debiti consideratio Nos invitat, ut Testimonium subscriptæ cognitæ veritati Assertio nostra ferat.
Novit igitur Deus veritas esse verum, quod tàm Proceres & Nobiles, quàm Communitas Regni nostri, Angliæ, nuper in Generali Parliamento nostro apud Westmonasterium congregati,
Attendentes Provisorum Excercitum, qui Regnum nostrum Angliæ in excessivâ multitudine jam invasit,
Et perpendentes ac dolentes dampnum & præjudicium intolerabilia, quæ dicto Regno ex hujusmodi Provisionibus jam provenerunt, & provenire timentur, peramplius in futurum,
Et Impatientes dictorum doloris & præjudicii, A.D. 1343.
Proposuerunt querelosè & clamosè unanimiter & dixerunt, quòd talia tolerare diutiùs non poterant, nec volebant :
Et quia Sanctitati Vestræ (ut dicitur) est suggestum quòd, venerabilis in Christo Pater, J. Cantuariensis Archiepiscopus, totius Angliæ Primas, Querelarum & Clamorum hujusmodi Auctor extitit, vel dederat causam illis, seu quòd Captionis vel Detentionis, quæ facta fore prætenditur de Nunciis Domini Cardinalis de Garda, verbo vel opere Fautor fuerat & Promotor,
Vestræ Beatitudini, sub verbis Veritatis Regiæ, contestamur quòd prædicta Suggestio est omnino contraria Veritati.
Nam idem Archiepiscopus fuit semper, & est, in ipso Regno Libertatis Ecclesia-

A. D. 1343. Edv. 3. Ecclesiasticæ Zelator præcipuus, & pro Liberatione illorum, qui (ut prædicitur) capti prætenduntur, fuit efficax Interventor,

Vestram igitur Clementiam votivis affectibus supplicamus ut, veris dictis nostris præsentibus fide datâ, eidem Archiepiscopo, Consilii nostri fideli & utili Directori, penes vestram Beatitudinem Gratiæ vestræ nil pereat, quin potiùs, nostri consideratione, & pro meritorum suorum cumulo, augeatur & crescat. A. D. 1343. Edv. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Augusti.

Ad Regem Castellæ, de mutua Amicitia confovenda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 24. d. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toletæ, Galetiæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Giennii, & Algarbii, Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & super Inimicos Christiani nominis feliciter triumphare.

Recolentes Amicitiam solidam, quæ inter vestram & nostram Domos Regias viguit ab antiquo, ac Sanguinis necessitudinem, quâ invicem attinemus, necnon probitatem & gratiam, quibus Altissimus vos dotavit, de Prosperis vestris gaudemus Successibus; desiderantes inter Nos & nostros Subditos augeri Amicitiæ mutuæ firmitatem, & Impedimenta subducere quæ possent materiam contrariam ministrare.

Sanè,

Cùm inter quosdam Subditos vestros, præsertim Marinarios, & alios, & nostros Subditos, tàm Baionenses, quàm Anglicos, ac alios, pro Dampnis & Injuriis, hinc indè, præter & contra vestram (ut confidimus) & nostram voluntatem datis & illatis, Commotionis materia sit exorta,

Nos,

Ad fomentum dictæ Dilectionis inter nos, & Communionis Pacificæ inter nostros Subditos, desiderantes omnem hujusmodi Commotionis materiam amicabiliter abolere, A. D. 1343.

Serenitatem vestram attentè rogamus quatenus cum, dilectis & fidelibus nostris, Henrico Derbiæ, Consanguineo nostro carissimo, & Willielmo de Monte Acuto, Sarum, Comitibus, vobiscum in Expeditione vestrâ jam agentibus,

Quibus, & eorum alteri, per alias Literas nostras, ad Tractandum & Concordandum super hoc vobiscum, & cum dictis Subditis vestris, commisimus & transmisimus Potestatem, super Reformatione Pacis & Amicitiæ firmitate, inter vestros & nostros Subditos ineundis,

Benivolè pertractare, &c, ad mutuum vestrum & nostrum Commodum & Solatium, super pacificandâ dictâ Commotione, cum dictis Comitibus, vel eorum altero, celeriter ordinare; Ratum enim & Gratum habebimus quicquid dicti Comites, vel eorum alter, fecerint, vel fecerit, in hac parte.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Augusti.

Ad Regem Castellæ, super Nave capta.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 21. dor. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Giennii, & Algarbii, Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, votivis gloriari Successibus cum Salute.

Gravem Querimoniam, dilecti Valetti & Mercatoris nostri, Garsii Hernaut de Verger, de Vicecomitatu de Ort, in Ducatu nostro Aquitaniæ, audivimus, continentem ut,

Cùm ipse quandam Navem suam, vocatam la Seinte Marie, diversis generibus Mercimoniorum, ad non modicum Valorem, apud la Baye, in Portu de Frete, infra Insulam de Bun, tempore Treugæ, inter Nos & Adversarios nostros Franciæ initæ, carcari fecisset, A. D. 1343.

Et Navem illam, sic Carcatam, exindè usque partes Normanniæ, ad Negotiandum Indè ibidem, & Commodum suum faciendum, duxisse voluisset,

Supervenerunt ad dictum Portum quamplures Malefactores Villarum de Fonte-Arabiæ, Seint Sebastian, Gatary, Mortico,

A. D. 1343. Edw. 3. Mortico, Lagety, Vermeye, Gornis, Portegac. Villenan. Castro Laredo, Seint Auder, Seint Vincens, de la Barkeyere, Abilbes, Arribeden, Vinerro la Croinbe, Noie Pount, Debeire, & Bayen Demyor, de Dominio vestro, in diversis Navibus, de Guerrâ munitis,

Et dictæ Navi, sic Carcatæ, ibidem inventæ, Vi Armatâ insultantes, & eam ingredientes, Navem illam, cum Attileo ejusdem, pretii Centum & Sexaginta & Decem Librarum, unà cum Fretto ejusdem Navis, quod se attingit ad Seaaginta Libras, & unà cum omnibus Mercimoniis in eadem,

Videlicet, Quadringentis Quarteriis Salis, pretii Triginta Librarum,

Trigiuta Paribus Platarum, Basmettorum & Pisanorum, cum eorum adventalibus, pretii Triginta Librarum,

Quinquaginta & Quatuor Duodenis Lanarum, Viginti & quatuor Telis, & Duodecim Arbalistis, pretii Duodecim Librarum,

Pannis diversi coloris, pretii Triginta Librarum,

Diversis generibus Piscium, pretii Quindecim Librarum,

Necnon Lectis, Cofris, Pannis, & Jocalibus Marinariorum ejusdem Navis, pretii Quadraginta Librarum Sterlingorum,

Inventis, ceperunt & abduxerunt, & voluntatem suam de Bonis & Mercimoniis illis fecerunt, absque Restitutione aliquâ indè præfato Garsio hactenus factâ, sicut per Literas Patentes Castellanorum & Locum tenentium Dominorum de Rays, & de Machecol, ac Milonis, & Toars, Domini de Ponsanges, in partibus de Beyng, in dicto Ducatu, coram nobis, in Cancellariâ nostrâ Angliæ, ostensas pleniùs apparet, A. D. 1343. Edw. 3.

Super quo prædictus Garsius nobis supplicavit, ut sibi de Remedio opportuno providere velimus in hac parte;

Nos, qui universis & singulis Subditis nostris sumus in exhibitione Justitiæ Debitores, volentes præfato Garsio super Restitutione & Recuperatione Dampnorum, sibi sic illatorum, subvenire, ut tenemur, vos requirimus & rogamus quòd eidem Garsio, super Recuperatione Navis, ac Bonorum, & Mercimoniorum suorum prædictorum, aut veri Valoris eorumdem, necnon super Restitutione Dampnorum, quæ idem Garsius eâ occasione sustinuit, debitum & festinum fieri facere velitis Justitiæ Complementum, prout Nos Subditis vestris in Casu Consimili fore velletis facturos.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Septembris.

De Potestate ad Tractandum cum præfato Rege Castellæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 12. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Henrici de Lancastriâ, Derbiæ, Consanguinei nostri carissimi, & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, Comitum, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, pro nobis, & Subditis nostris, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Castellæ, ac Deputandis ab ipso, super Discordiis & Dissensionum Materiis, exortis inter quosdam Subditos ipsius Regis, præsertim Marinarios, ac nostros Subditos tàm Regni nostri Angliæ, quàm aliarum Terrarum de Dominio & Potestate nostris, & præsertim Civitatis nostræ Baionæ, occasione Dampnorum & Injuriarum, hinc indè datorum & illatorum, amicabiliter Decidendis,

Et super ipsis Dampnis & Injuriis paciscendum, transigendum & componendum, A. D. 1343.

Necnon ad Ligam & perpetuam Amicitiam, inter ipsum Regem & suos Subditos, & Nos & nostros Subditos, Ineundum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Pacificata, Transacta, Composita, & Inita, fuerint, quacúmque Securitate Firmandum,

Et ad alios fideles nostros, loco sui, ad præmissa faciendum, prout expedire viderint Substituendum, & Substitutionem hujusmodi Revocandum,

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Præfatis Comitibus, & eorum alteri, ac Substituto, & Substitutis, ab ipsis, & eorum altero, plenam, tenore præsentium, Committimus & Concedimus Potestatem;

Promit-

A. D. 1343. Edw. 3. Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem Comites, vel eorum alter, ac Substituti vel Substitutus, ab ipsis, & eorum altero, nomine nostro, fecerint, vel fecerit, in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1343. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Septembris.

Ad Papam, contra Usurpationes Papales.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 2.

PApæ Rex &c.

Pensatâ Sedis Apostolicæ Clementiâ, quæ de Fomento Devotionis Christi Fidelium & Animarum Salute solet esse summè solicita, non quærens quæ sunt sua, set quæ sunt potiùs Jesu Christi, tenet probabiliter nostra fiducia quòd vestra Maturitas, in speculâ Celsitudinis Apostolicæ præclaritate Meritorum & Scientiæ divinitùs jam erecta, ea, quæ Decus Ecclesiæ & Devotionem Plebis attenuant, ac Animarum & Rerum pericula cominantur, curabit misericorditer reformare.

In publicam autem non ambigimus notitiam pervenisse, qualiter, ab Exordio Nascentis Ecclesiæ, in Regno nostro Angliæ, Progenitorum nostrorum Regum Angliæ, & Procerum ac Fidelium dicti Regni nostri, dignè recolenda Prioritas, propter Divini Cultûs augmentum, construxit Ecclesias, & ipsas amplis dotavit Possessionibus, & Privilegiis communivit, ponens in eis Ministros idoneos, qui Fidem Catholicam in subjectis sibi Linguis & Populis feliciter propagârunt,

Per quorum curam & solicitudinem Vinea Domini Sabaoth, in Cultu & Fructu, ibidem mirificè fœcundavit.

Set (quod Dolendum est) ipsius Vineæ Propagines degenerant in Labruscas, & exterminant illam Aprî de Silvâ, singularesque Feri depascunt eam, dùm per Impositiones & Provisiones Sedis Apostolicæ (quæ solito graviùs invalescunt) ipsius Peculium, contra piam Voluntatem & Ordinationem Donatorum, manus occupant indignorum, & præsertim Exterorum;

Et ejus Dignitates & Beneficia pinguia Personis conferuntur Alienigenis, plerùmque nobis suspectis, qui non resident in dictis Beneficiis, & vultus Commissorum eis Pecorum non agnoscunt, Linguam non intelligunt, set, Animarum curâ neglectâ, velud Mercenarii, solmmodò Temporalia Lucra quærunt; & sic diminuitur Christi Cultus, Animarum Cura negligitur, subtrahitur Hospitalitas, Ecclesiarum Jura depereunt, ruunt Ædificia, Clericorum attenuatur Devotio, Populi Clerici dicti Regni, Viri Magnæ Literaturæ & Conversationis Honestæ, qui Curam & Regimen Animarum possent ibi salubriter peragere, & forent pro nostris & publicis Consiliis oportuni, Studium deserunt propter Promotionis congruæ spem ablatam, quæ Divinæ scimus non esse placita voluntati; A. D. 1343.

Quinimmo grave nostrum & Fidelium nostrorum versatur præjudicium & inæstimabile periculum, nisi super hoc citiùs & consultiùs caveamus.

Nam Jus Patronatûs, quod Nos & Fideles nostri in talibus optinemus Beneficiis, enervatur, Curia nostra, in qua duntaxat Causæ super Jure Patronatûs dictorum Beneficiorum tractari debent, deluditur, & sic Jura Coronæ nostræ Regiæ, tàm probrosè, quàm dampnosè, depereunt, Regni Thesaurus ad Extraneos, ne dicamus nostros malivolos, asportatur, subtili forsitan Conjecturâ ut, Regni Depresso Sacerdotio, & ejus exhausto Thesauro, reddatur Regnum debilius in Adversis.

Quæ singula, & alia, quæ ex præmissis sequuntur, Incomoda fuerunt nuper coram nobis in Parliamento nostro generali, per Communitatem dicti Regni, palam exposita, unanimi & ferventi Petitione subjuncta ut prædictis Dispendiis, quæ dictæ Communitati videntur intolerabilia, celeriter occurramus.

Nos autem, Anglicanæ Depressionem Ecclesiæ, & Exhæredationem Coronæ Regiæ, & Mala prædicta, quæ, dissimulata diutiùs, adicerent verisimiliter graviora, patulo cernentes intuitu, ad vos, Successorem Apostolorum Principis, qui ad Pascendum, non ad Tondendum, Oves Dominicas, ac ad Confirmandum, & non Deprimendum, Fratres suos, Mandatum a Christo suscipit, ista deferimus,

Votivis Affectibus, supplicantes quatinus,

Præmissis debitè ponderatis, ac considerato quòd de Jure creandi sunt de Vico Populi Magistratus, &, juxta dictum Prophetæ, dandi sunt de eodem loco Populi Vinitores, quod per Beatos Apostolos legitur esse factum, dùm Gentibus Viros, Linguarum suarum habentes notitiam, transmiserunt,

A. D. 1343. Edw. 3. Pensatâ etiam Devotionis plenitudine, quâ Domus nostra Regia, & Clerus, & Populus dicti Regni, perstiterunt hactenus in Obedientiâ dictæ Sedis, propter quod non haberet Paternus Affectus eis Onera & Gravamina cumulare,

Velitis, ut Pater Filiis Thesaurariis, alienare dictarum Impositionum & Provisionum ac Onerum, jam per Sedem Apostolicam invalescentium, gravitatem,

Permittentes ulterius ut Patroni Patronatûs sui Solatium non amittant, Ecclesiæque Cathedrales, & aliæ, dicti Regni, Liberas Electiones & earum effectum habeant,

Quas quidem Ecclesias dicti Progenitores nostri dudùm, in singulis Vacationibus earumdem, Personis idoneis jure suo regio liberè conferebant,

Et postmodum, ad Rogatum & Instantiam dictæ Sedis, sub certis modis & conditionibus, concesserunt quòd Electiones fierent in dictis Ecclesiis per Capitula earumdem, quæ Concessio fuit per Sedem ipsam ex certâ scientiâ confirmata,

Set, contra formam Concessionis & Confirmationis prædictarum, dicta Sedes, per Reservationes & Provisiones suas, à dictis Capitulis Electiones adimit supradictas, & nobis Jus & Prærogativam, quæ, juxta formam dictæ Concessionis, nobis competunt in hac parte, A. D. 1343. Edw. 3.

Propter quod juxta Legem Regni nostri, ex quo Lex, in Concessione posita, non servatur, Concessio resolvitur, & Res Statum revertitur in primævum.

Super præmissis itaque dignetur (quæsumus) vestra Benignitas, ad honorem Dei & Salutem Animarum, necnon ad tollenda Scandala & Præjudicia prælibata, festinum & salubre Temperamentum apponere, ut nos & nostri, qui Personam vestram Sanctissimam, & Sanctam Romanam Ecclesiam, revereri cupimus, ut debemus, cessantibus dictis malis intolerabilibus, in Paternæ vestræ Dilectionis dulcedine quiescamus, revirescatque nostra Devotio, per ostensam nobis piæ Moderationis vestræ Clementiam recreata.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Septembris.

De Tractando super Liga cum Nobilibus Vasconiæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 11. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Nicholai de la Beche, Senescalli nostri Vasconiæ, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum Nobilibus, & aliis, de quibus expedire viderit, de Ligâ, & Amicitiâ, inter nos & ipsos ineundâ,

Ac Feoda, Vadia, & Remunerationes, eis propter hoc Constituendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Constituta, fuerint quacúmque Securitate Firmandum,

Necnon Rebelles nostros, qui a nostrâ Fidelitate & Obedientiâ recesserunt, ad gratiam & Pacem nostram Recipiendum, & eis Remissionem, & Pardonationem, ac Literas, quæ eis super hoc ad plenam Securitatem sufficere valeant, Concedendum,

Fideles etiam nostros, in dicto Ducatu, inter se dissidentes, ut inter se Pacem vel Sufferentiam (saltim durante Guerrâ nostrâ) ineant Inducendum, & eos ad id, tàm per Captionem Bonorum suorum in Manum nostram, quàm modis aliis legitimis, Compellendum, A. D. 1343.

Et omnia alia & singula Faciendum & Excercendum, quæ pro commodo nostro, & bono regimine dicti Ducatûs, & Conservatione Pacis nostræ ibidem, fuerint oportuna,

Præfato Senescallo, plenam, tenore præsentium, Committimus & Concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid idem Senescallus, nomine nostro, fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1343. Edw. 3. A. D. 1343. Edw. 3.

Pro Penestrinensi & Tusculanensi Cardinalibus.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 2. m. 26.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper concesserimus, Venerabilibus Patribus, Penestrinensi, & Tusculanensi, Cardinalibus, Passagium Ducentorum Saccorum Lanæ, extra Regnum nostrum ad partes exteras, absque Subsidio & Custumâ, nobis indè debitis, solvendis,

Nos,

Pro eo quod hujusmodi Concessio nostra, prætextu aliquarum Ordinationum, in ultimo Parliamento nostro super hujusmodi Passagio factarum, effectum sortiri non potest, A. D. 1343.

Concessimus eisdem Cardinalibus, in Recompensationem Passagii supradicti, Quadringentas Libras, ad Scaccarium nostrum percipiendas, videlicet, utrique eorum Ducentas Libras, de Dono nostro.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Litera missa Regi Armeniæ.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 19. d.

MAgnifico Principi, Domino Leoni, Dei gratiâ, Armeniæ Regi, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & super Blasphemos Christiani nominis triumphare.

Serenitatis vestræ Literæ, nobis per Ambassiatores & Nuncios vestros præsentatæ, ipsorúmque circumspecta relatio, cui Fidem petivistis adhiberi, cordi nostro Dolorem & Lætitiam intulerunt,

Turbat quidem nos intimè gravis Infidelium Persecutio, cui Regnum vestrum subjicitur, hostiliter, hiis diebus,

Set gaudemus quòd contra prophanæ Gentis perfidiam vos opponitis juxta vires,

Et re verâ pungit interius mentem nostram, quòd sic Christianorum Fines, in Christi contumeliam, non sine verecundiâ Catholicorum Principum, invaduntur, A. D. 1343.

Et ad relevandum tanta Discrimina noster valdè suspirat affectus; set Guerræ graves & notoriæ, quas habemus, affectum in effectum producere non permittunt; ipsis tamen cessantibus faciemus, per Dei gratiam, quod decebit, sicut dictis Nunciis vestris dici fecimus vivâ voce;

Quibus super hoc, nota vobis, sua Fidelitas fidem adhibere credulam, ut credimus, impetrabit.

In victoriosis & longævis Successibus Altissimus vos conservet.

Dat. apud London. vicesimo secundo Sept.

Bulla, super attemptatis contra Treugas.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Nimis displicibiliter audivimus, hiis diebus, quòd Gentes & Subditi tui, Fili carissime, in Mari & partibus Maritimis, tàm Britanniæ, quàm quibusdam aliis, Treugas violantes, ad nonnullas Agressiones & Offensas Hostiles proruperunt hactenus, postquam initæ fuerunt dictæ Treugæ, ac prorumpere moliuntur; per quas, quantum in eis est, easdem infringere Treugas periculosè non modicum afferuntur.

Sanè, cùm nequaquam credamus talia de tuâ procedere conscientiâ, vel etiam processisse, Regiam rogamus Excellentiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinus eisdem Gentibus & Subditis mandet Regalis Providentia districtiùs & injungat, ut a talibus & similibus, per quæ Treugæ prædictæ viderentur infringi quomodolibet, cessent penitùs & desistant; &, siqua in contrarium attemptata forsan fuerint, illa, quantum erit possibile, studeant revocare, cùm carissimus in Christo Filius noster, Philippus, Rex Franciæ Illustris (cui super similibus aliàs scripsimus) nobis idem rescripserit se facturum; A. D. 1433.

Nosque ad easdem partes Britanniæ, Dilectum Filium, Magistrum Stephanum

A.D. 1343. Edw. 3. num de Mulceone, Decanum Ecclesiæ Bituricensis, Capellanum & Nuncium nostrum, ad faciendum ibidem servari per utramque partem dictas Treugas, & ad id compellendum Censurâ Ecclesiasticâ Contradictores quoslibet, providerimus destinandum.

Dat. apud Villam Novam Avinionensis Diœcesis undecimo Kal. Octobris, Pontificatûs nostri Anno Secundo. A.D. 1343. Edw. 3.

Sigillo avulso.

De præstatione, in Aquitania, concedenda.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 10.

REX, Dilecto & Fideli suo, Nicholao de la Beche, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Quia per effusas Expensas, quas in Guerris nostris, pro Detentione Fidelium nostrorum, apposuimus, Ærarium nostrum plurimum est exhaustum,

Et est rationi consentaneum ut, cùm in hoc versetur ipsorum Fidelium Interesse, nobis de Lucris eorum succurratur,

Et propter hoc volumus quòd, in Relevationem Debitorum nostrorum, & faciliorem supportationem onerum, nobis incumbentium, Duodecim Denarii de Librâ, de Mercibus, & Mercimoniis, & aliis rebus quibuscúmque, in Civitatibus, Villis, Locis Mercatoriis, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ vendendis, & emendis (videlicet) Sex Denarii de Emptore, & Sex de Venditore, per Tres Annos immediatè sequentes, ad opus nostrum, ex causis prædictis, leventur & colligantur, A.D. 1343.

Nos (de Fidelitate & Circumspectione vestrâ confidentes) assignavimus vos ad Tractandum cum Nobilibus, & aliis Fidelibus nostris, dicti Ducatûs de Præstatione hujusmodi Duodecim Denariorum, nobis ibidem concedendâ,

Et dictam Præstationem ex dictis causis Imponendum,

Et ad Denarios, indè provenientes, ad opus nostrum colligi & levari faciendum,

Et Contrarios & Rebelles, in hac parte, debitè Puniendum & Cohercendum,

Ad quæ, tenore præsentium, vobis plenam concedimus & committimus Potestatem.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo tertio die Septembris.

De Querelis & Appellationibus ad Regem, ut ad Regem Franciæ, in Aquitania recipiendis & audiendis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Sordich, Salutem.

Quia, juxta debitum suscepti Regiminis, omnibus & singulis ad nos, ut ad Regem Franciæ, & Superiorem Dominum Ducatûs Aquitaniæ, & partium adjacentium, Querelantibuus, Provocantibus, & Appellantibus, desideramus fieri plenè Justitiæ Complementum,

Nos (de vestris Fidelitate & Circumspectione providâ confidentes) ad Recipiendum & Audiendum omnes Querelas, Provocationes, & Appellationes ad nos, ut Regem Franciæ, in dictis Ducatu & partibus sic factas & interpositas, & imposterùm faciendas & interponendas,

Et in omnibus causis Querelarum, Provocationum, & Appellationum hujusmodi, tàm Criminalibus, quàm Civilibus, cum Emergentibus, Incidentibus, & Dependentibus, in & ab eisdem procedendis, Citandum, Cognoscendum, Inhibendum, Interloquendum, Diffiniendum, Exequendum, & ipsas, secundum Leges, Foros, & Consuetudines, dictarum partium, ac stilum & cursum Curiæ nostræ Franciæ, Fine debito Terminandum, A.D. 1343.

Et omnia alia & singula Faciendum & Excercendum, quæ in præmissis, & ea contingentibus, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, vobis, cum Punitionis & Cohertionis debitæ Potestate, Vices nostras comittimus, donec eas duxerimus revocandas.

Et ideò vobis mandamus, quòd circa præmissa facienda diligenter, solertèr, & fideliter, intendatis.

Damus autem omnibus Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Comitibus, Vicecomitibus, Marchionibus, Baronibus,

A. D. 1343. Edw. 3. bus, Senescallis, Majoribus, Propositis, Officialibus, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris, tàm Nobilibus, quàm Popularibus, dictarum partium, tenore præsentium, in mandatis, ut vobis intendant & pareant in præmissis.

In cujus &c. pro nostro Beneplacito duraturas. A. D. 1343. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Septembris.

De Magno Sigillo liberato.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 20. d.

MEMORANDUM *quòd, die Sancti Michaelis, videlicet, vicesimo nono die Septembris, Anno præsenti, vocatis coram Domino Rege, in Novâ Camerâ suâ Westmonasterii, super Aquam situatâ, tunc existente, Magistro Johanne de Thoresby, & Johanne de Sancto Paulo, Dominus Rex Magnum Sigillum suum, quod iidem, Johannes, Johannes, ac Thomas de Brayton, habuerunt in Custodiâ, in quâdam Bursâ, sub Sigillis ipsorum, Johannis, Johannis, & Thomæ, inclusum, ab eisdem Custodibus recepit :*

Et idem Sigillum, sic inclusum, Thomæ de Bello Campo, Comiti Warrwicæ, liberavit :

Qui quidem Comes Bursam illam ibidem aperiri, & Quinque Cartas de Pardonatione Feloniarum, de mandato ipsius Regis, dicto Sigillo consignari fecit,

Quibus consignatis idem Sigillum præfato Domino Regi liberavit :

Et idem Dominus Rex, recepto ab eodem Comite dicto Sigillo, idem Sigillum Roberto de Sadyngton, in præsentiâ ipsius Comitis, ac Dominorum, Bartholomæi de Burgherssh, Roberti de Ferrariis, Reginaldi de Cobham, Egidii de Bello Campo, & aliorum de Concilio & Familiâ ipsius Regis, liberavit : A. D. 1343.

Qui quidem Robertus, præstito prius per eum Sacramento de Officio Cancellarii benè & fideliter regendo & excercendo, ut est moris, dictum Sigillum ab eodem Domino Rege recepit; & Sigillum illud, in dictâ Bursâ inclusum, Sigillo suo signatâ, abindè tulit :

Et, primo die Octobris, proximò sequente, apud Westmonasterium, Bursam illam aperiri, & dictum Sigillum ab eadem Bursa extrahi, & Literas Patentes, ac Brevia clausa, eodem Sigillo ibidem, in præsentia Clericorum de Cancellariâ ipsius Regis, fecit publicè consignari.

Super Privilegiis Villæ Liborniæ, de non derogando.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Licet Nos, per Literas nostras Patentes, concesserimus, Dilectis & Fidelibus nostris, Petro de Greyly, Vicecomiti Benangiarum, & Johanni de Greyly, Capitaneo de Buche, quòd ipsi, in auxilium Reparationis, Defensionis, & Munitionis, Castrorum, & Fortalitiorum, ac aliorum Locorum, suorum, quæ in Frontera Inimicorum nostrorum situantur, capere possint de quibuslibet Rebus Venalibus & Mercimoniis, ad eorum Loca & Districtus venientibus, seu per eadem, causâ negotiandi, transeuntibus, sex Denarios de Librâ ab Emptore, & sex Denarios de Venditore, juxta æstimationem seu Valorem Rerum & Mercimoniorum prædictorum,

Vestræ tamen volumus patere Notitiæ, quòd Nos, prætextu Concessionis nostræ prædictæ, nolumus, nec intendimus, Dilectos & Fideles nostros, Majorem, Juratores, & Communitatem, Villæ nostræ Liborniæ, seu eorum aliquem, onerare, nec Privilegiis, aut Libertatibus, quibus, ante Concessionem nostram prædictam, præfato Petro sic factam, rationabiliter usi fuerunt, in aliquo derogare, set omnes Libertates, Franchesias, & Privilegia, ipsorum, Majoris, Juratorum, Communitatis, & Habitatorum, Villæ prædictæ, volumus perpetuò in suo robore permanere. A. D. 1343.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Octobris.

Per Petitionem de Concilio.

De Captis, durante Sufferentia, restituendis.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, cariffimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Pridèm expositum extitit coram nobis quòd dudùm,

Tractantibus, & mediantibus, Venerabilibus Fratribus nostris, Petro, Penestrinensi, & Anibaldo, Tusculanensi, Episcopis, Apostolicæ Sedis Nunciis, inter te, Cariffime Fili, & Cariffimum in Christo Filium nostrum Philippum, Regem Franciæ illustrem, receptis super Guerris vestris Sufferentiis, seu initis Treugis hinc & indè, illisque pendentibus & durantibus,

Cùm, Dilectus Filius, Nobilis Vir, Radulphus de Monteforti, & quidam alii Nobiles, qui cum ipso in Exercitu præfati Regis Franciæ fuerant, in Lectis de nocte quiescerent, posse morari securè sub confidentiâ Sufferentiarum seu Treugarum hujusmodi verisimiliter existimantes,

Quidam, vocatus Hugo de Wroceleffe, cum nonnullis aliis armatis, de Comitivâ, dilecti Filii, Nobilis Viri, Comitis de Narantone, latenter & subitò venientes, præfatos, Radulphum, & Nobiles cum eo, ut præmittitur, existentes, nudos & inhermes violenter ceperunt, ipsosque, secum ductos, Captivos memorato Comiti tradiderunt, qui eos, variis dampnis Personarum, & Rerum affectos, &, quanquam etiam ab eodem Radulpho non modicam summam Auræ Pecuniæ habuiffe ac recepiffe dicatur, adhuc detinet miserabiliter captivatos. A. D. 1343.

Cùm autem præmiffa, si eis suffragetur veritas, per Regalem Excellentiam minimè debeant tolerari, nec honori & decentiæ conveniant Comitis supradicti, Magnificentiam rogamus Regiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinus super Liberatione Captivorum ipsorum, ac dampnorum reparatione prædictorum, per eundem Comitem faciendis, sic piè, favorabiliter, & benignè, velit interponere Regia prudentia partes suas, quòd honestati & justitiæ, honorique Regio, & ipsius Decentiæ Comitis satisfiat; Nosque Devotionem Regiam exindè laudis & commendationis præconiis attollamus.

Dat. Avinion. septimo Id. Octobris, Pontificatûs nostri Anno secundo.

A. de Lavat.

Sigillo avulso.

De Pensione, pro Servitio Roberto de Artoys impenso, solvenda.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Liberat. 17. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm,

Vicesimo die Decembris, proximò præterito, de gratiâ nostrâ speciali, & pro bono Servitio, quod, Dilectus Valettus noster, Druettus Godyn, Consanguineo nostro, Roberto d'Artoys defuncto a longo tempore impendit, volentes dicto Druetto de Sustentatione suâ congruâ, ad Terminum vitæ suæ habendâ, providere,

Concefferimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Druetto viginti Marcas, percipiendas singulis Annis ad Scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, vel quousque sibi ad valorem indè in loco competenti fecerimus providere, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A. D. 1343.

Vobis mandamus quòd eidem Druetto Decem Marcas, de Termino Sancti Michaelis proximò præterito, de dictis viginti Marcis, de Thesauro nostro, solvatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

A.D. 1343. Edw. 3. A.D. 1343. Edw. 3.

Bulla, super Redditibus Ecclesiæ de Hougton, infra Dunolmensem Diœcesin, disponendis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri, Ricardo, Episcopo Dunolmensi, & dilectis Filiis, Priori, & Archidiacono Ecclesiæ Dunolmensis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Solicitat nos cura continua, quâ fumus Universis Orbis Ecclesiis, ex debito servitutis Apostolicæ, obligati, ut circa statum Ecclesiarum ipsarum salubriter dirigendum totis studiis intendamus, & annuamus favorabiliter piis desideriis Devotorum, per quæ Divini Cultûs augmentum, & Scientiarum fructus, conspicimus provenire.

Exhibita siquidem nobis tua (Frater Episcope) nuper Petitio continebat, quòd in tuâ Diœcese Dunolmensi est quædam Parochialis Ecclesia, in Redditibus fertilis & habundans, & ad Collationem Episcopi Dunolmensis, qui est pro tempore, pertinens, quæ vocatur Ecclesia de Hoghton,

Quæ, cùm vacavit hactenus, ad importunam instantiam Principum & Magnatum Regni Angliæ, qui fuerunt, Personis Curialibus, insufficientibus & levibus, qui Redditus ipsius in Lascivos & prophanos usus converterunt hactenus & convertunt, per Episcopos Dunolmenses, Prædecessores tuos, ad vitandum Turbationem Rogantium, retroactis temporibus est Collata,

Quódque, si Ecclesiam ipsam tempore tuo vacare contingeret, te id idem facere oporteret,

Propter quæ desideras quòd Redditus ipsius ejusdem Ecclesiæ, ad Divini Cultûs augmentum & profectum Reipublicæ, ac præsertim ipsarum partium, quæ viris litteratis plurimùm indigent, disponantur, videlicet,

Quòd instituatur & ordinetur in ipsâ Parrochiali Ecclesiâ perpetua Vicaria, Cui pro Portione, de ipsius Ecclesiæ Redditibus, Septuaginta Marchæ Sterlingorum Annuæ assignentur, & quòd perpetuus Vicarius ipsius Ecclesiæ habeat Curam gerere Animarum, Jura Episcopalia solvere, & omnia alia Onera supportare,

Quódque, de Residuis Redditibus Ecclesiæ memoratæ, Quinque Præbendæ ordinentur,

Quarum una sit majoris valoris aliis, & ipsam habeat unus, qui sit Rector Ecclesiæ memoratæ, Cui etiam Mansum Rectoris, qui nunc est, ejusdem Ecclesiæ assignetur, & qui ad aliquem suscipiendum Sacrum Ordinem minimè astringatur,

A.D. 1343.

Quique, de Fructibus & Redditibus Præbendæ suæ hujusmodi Majoris, debeat Quatuor Capellanis perpetuis, celebraturis perpetuò in Ecclesiâ memoratâ, pro incolumitate nostrâ & tuâ, & pro Salute Animarum omnium Fidelium Defunctorum, cuilibet, videlicet, ipsorum de Centum Solidis, dictæ monetæ, Annis singulis, providere, & ad hoc faciendum & complendum teneatur se astringere proprio Juramento,

Quódque ipse Rector, in casu in quo hujusmodi Juramenti Transgressor extiterit, sit a suâ Præbendâ ipso facto Privatus,

Qui Quatuor Capellani præfato Rectori teneantur in omnibus, quæ ad Divinum Officium pertinent, humiliter obedire.

Aliæ verò Quatuor Præbendæ (quarum quælibet annuatim valebit Viginti Quinque Marchas hujusmodi Sterlingorum) Quatuor Clericis & Scolaribus, ydoneis, aptis, & studiosis, debeant assignari, quorum Duo in Theologiâ, & alii Duo in Jure Canonico vel Civili, studebunt,

Et quilibet eorum, in assecutione Præbendæ quæ sibi assignabitur, jurabit, ad Sancta Dei Evangelia, corporaliter manu tacta, fideliter Scolasticis insistere Disciplinis, ac solerter & curiosè Studium continuare ac prosequi, quousque quilibet eorum in Facultate, in quâ studuerit, fuerit Doctoratus.

Quare tu (prædicte Episcope) nobis humiliter supplicâsti ut,

Cùm prædictæ Summæ, prout pro unoquoque prædictorum distinctæ sunt, juxta Patriæ Conditionem, cuilibet eorum sint congruæ & sufficientes, necnon Fructus, Redditus, & Proventus, ipsius Ecclesiæ Parrochialis ad hæc omnia sufficere dinoscantur.

Ordinari ea omnia Auctoritate Apostolicâ mandaremus:

Nos igitur,

Qui, inter cætera desideria Cordis nostri, præcipuè affectamus ut prædictus Cultus Divinus ubilibet augeatur, Fructusque Scientiarum, ex quibus non

solùm

A.D. 1343. Edv. 3. solùm Animarum Salus, sed etiam Temporalia Commoda provenire noscuntur, ad Dei Laudem & Gloriam applicentur,

Et propterea, tua Pia Desideria, etiam Profectum Publicum concernentia, in hac parte complere volentes,

Hujusmodi Supplicationibus inclinati,

Discretioni vestræ, ut vos omnes, vel tu (Frater Episcope) cum altero vestrûm (Fili Prior, & Archidiacone) prædicta omnia & singula, juxta præmissum modum, de Fructibus, Redditibus, & Proventibus, ipsius Parochialis Ecclesiæ, si expedire videritis (super quo vestras conscientias oneramus) Auctoritate Apostolicâ statuere & ordinare, illaque, ipsâ Ecclesiâ quovismodo vacante, Auctoritate prædictâ Executioni mandare, necnon Contradictores quoslibet & Rebelles per Censuram Ecclesiasticam compescere, liberè valeatis, Auctoritate prædictâ, tenore præsentium, duximus concedendum;

Non obstantibus quibusvis Reservationibus Apostolicis, specialibus vel generalibus, factis de Parrochiali Ecclesiâ supradictâ, seu si aliqui super Provisionibus, sibi faciendis, de hujusmodi Ecclesiis, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis, in illis partibus, speciales vel generales nostras, vel Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, aut Legatorum Sedis Apostolicæ, Litteras impetrârint, etiam si per eas ad Inhibitionem, Reservationem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet, sit Processum, A.D. 1343. Edv. 3.

Quas Litteras & Processus, habitos per eosdem, ad ipsam Parochialem Ecclesiam volumus & decernimus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Ecclesiarum & Beneficiorum aliorum, præjudicium generari,

Et quibuslibet Privilegiis, Indulgentiis, & Litteris Apostolicis, generalibus vel specialibus, quotumcúmque tenorum exstant, per quæ, præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri,

Et de quibus, quorúmque totis tenoribus, de verbo ad verbum, in præsentibus specialis mentio sit habenda,

Seu si aliquibus, communiter vel divisim, a præfatâ sit Sede Indultum, quòd Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de Indulto hujusmodi mentionem.

Dat. Avinion. ix. Kalend. Novembr. Pontificatûs nostri anno secundo.

Sigillo avulso.

Bulla, de Provisione.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ex Aut. gr. CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis Decano Lichefeldensis, & Magistro Matheo de Trevaur, ac Emyon Vap Jerwerth, Canonicis Assavensis, Ecclesiarum, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Sedis Apostolicæ circumspecta benignitas pensans providè Merita singulorum, illos consuevit Ecclesiasticis Beneficiis potiùs honorare, quos Litterarum Scientia, Vitæ ac Morum honestas, & alia multiplicia virtutum merita, fidedignis Testimoniis affirmata, Sedis ejusdem gratiâ dignos reddunt.

Volentes itaque, dilecto Filio, Johanni de Trevaur, Canonico Bangorensi, Magistro in Artibus, & Bacalario, ut asseritur, in Theologiâ, de præmissis, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos laudabili Testimonio commendato, horum intuitu, Gratiam facere specialem, Canonicatum Ecclesiæ Bangorensis, cum plenitudine Juris Canonici, Apostolicâ dicto Johanni Auctoritate contulimus, & de illo etiam duximus providendum. A.D. 1343.

Præbendam verò, siqua in dictâ Ecclesiâ tunc vacabat, vel cùm vacaret, quam idem Johannes per se, vel Procuratorem suum, ad hoc legitimè Constitutum, infra unius Mensis spatium, postquam sibi, vel eidem Procuratori, de illius Vacatione constaret, duceret acceptandam, conferendam sibi, post acceptationem hujusmodi, cum omnibus Juribus & pertinentiis suis, Donationi Apostolicæ reservavimus;

Districtiùs inhibentes, Venerabili Fratri nostro Episcopo, &, dilectis Filiis, Capitulo Bangorensi, seu Illi, vel Illis, ad Quem, vel ad Quos, in eadem Ecclesiâ Præbendarum Collatio, Provisio, seu quævis alia Dispositio pertinent, communiter, vel divisim, nè de illâ interim, etiam ante Acceptationem hujusmodi, nisi postquam eis constaret quòd, Johannes, vel Procurator, prædicti illam nollent acceptare, disponere quoquomodo præsumerent;

Ac Decernentes extunc Irritum & Inane, si secus super hiis a quoquam, quávis

A.D. 1342. Edw. 3. quávis Auctoritate, scienter, vel ignoranter, contingeret attemptari,

Non obstantibus de certo Canonicorum numero, & quibuslibet aliis ejusdem Ecclesiæ Statutis, & Consuetudinibus contrariis, Juramento, Confirmatione Sedis Apostolicæ, vel quácunque firmitate aliâ roboratis,

Aut si aliqui Apostolicâ, vel aliâ quavis Auctoritate, in eadem Ecclesia in Canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant,

Seu si super Provisionibus, sibi faciendis, de Canonicatibus & Præbendis, in dictâ Ecclesiâ speciales, vel de Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales, dictæ Sedis, vel Legatorum ejus, Litteras impetrârint,

Etiam si per eas ad Inhibitionem, Reservationem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet sit Processum,

Quibus omnibus, præterquam Auctoritate nostrâ, in Ecclesiâ ipsâ receptis, vel Præbendas expectantibus in eadem, præfatum Johannem in ipsius Prebendæ Assecutione volumus anteferri,

Sed nullum per hoc eis, quoad Assecutionem Præbendarum & Beneficiorum aliorum, præjudicium generari,

Seu si eisdem, Episcopo & Capitulo, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quòd ad Receptionem, vel Provisionem alicujus, minimè teneantur, & ad id compelli non possint,

Quódque de Canonicatibus & Præbendis ipsius Ecclesiæ, aliísque Beneficiis Ecclesiasticis, ad eorum Collationem, Provisionem, seu quamvis aliam Dispositionem, conjunctim, vel separatim, spectantibus, nulli valeat provideri per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de Indulto hujusmodi mentionem,

Et qualibet aliâ dictæ Sedis Indulgentiâ generali, vel speciali, cujuscúnque tenoris existat, per quam, nostris Litteris non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi nostræ Gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quâ, cujúsque toto tenore, habenda sit in eisdem nostris Litteris mentio specialis,

Aut si dictus Johannes præsens non fuerit ad præstandum de observandis Statutis & Consuetudinibus ejusdem Ecclesiæ solitum Juramentum, dummodo in absentiâ suâ per Procuratorem ydoneum, &, cùm ad Ecclesiam accesserit, corporaliter illud præstet, A.D. 1343. Edw. 3.

Seu quod Canonicatum, sub expectatione Præbendæ, in Ecclesiâ Assavensi, Auctoritate Litterarum nostrarum, noscitur obtinere;

Quocirca Discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatinus Vos, vel Duo, aut Unus vestrûm, per Vos, vel alium, seu alios, eundem Johannem, vel Procuratorem suum, ejus nomine, exnunc Auctoritate nostrâ in dictâ Ecclesiâ Bangorensi recipi facientes in Canonicum & in Fratrem, Stallo sibi in Choro, & loco in Capitulo ipsius Ecclesiæ, cum plenitudine Juris Canonici, assignatis, hujusmodi Præbendam, per nos, ut præmittitur, in eadem Bangorensi Ecclesiâ reservatam, si tempore hujusmodi nostræ Reservationis in dictâ Ecclesiâ vacabat, vel extunc vacavit, aut quamprimùm illam inibi vacare contigerit, præfato Johanni, post Acceptationem hujusmodi, cum omnibus Juribus & pertinentiis suis, Auctoritate prædictâ conferre & assignare curetis,

Inducentes eum, vel Procuratorem suum prædictum pro eo, in Corporalem Possessionem hujusmodi Præbendæ, ac Jurium, & Pertinentium ejus, & defendentes Inductum, sibique facientes de ipsorum Canonicatûs & Præbendæ Fructibus, Redditibus, Proventibus, Juribus & Obventionibus universis, integrè responderi:

Non obstantibus omnibus supradictis, seu si eisdem, Episcopo & Capitulo vel quibusvis aliis, comuniter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quòd Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de Indulto hujusmodi mentionem; Contradictores Auctoritate nostrâ, Appellatione postpositâ, compescendo.

Dat. Avinion. xii. Kal. Decembr. Pontificatûs nostri anno secundo.

R. Boer. *Lambt.*

Sub filis Cannabaceis.

A. D. 1343. Edv. 3.

Ad Papam, de Termino, ad Tractandum de Pace, prorogato: de Treuga violata; & contra Provisiones.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Receptis, cum omni Reverentiâ, Sanctitatis vestræ Literis, per, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, nobis missis, super contentis in eis deliberationem habuimus diligentem.

Et quia Tractatus Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, juxta formam Treugæ fiendus, coram vobis non potest infra Statutum Terminum, videlicet, instans Festum Natalis Domini, commodè terminari, ad vestri Reverentiam & Rogatum, dictum Tractandi Terminum, usque ad unum Annum continuum, quantum ad Nos attinet, duximus Prorogandum,

Et, sub Bonitatis & Rectitudinis vestræ fiduciâ, solempnes Nuncios (videlicet) dilectos & fideles nostros,

Henricum de Lancastriâ, Consanguineum nostrum, Darbiæ,
Thomam de Bello Campo, Warwicæ,
Robertum de Ufford, Suffolciæ,
Willielmum de Clynton, Huntyngdoniæ,
Comites:
Bartholomæum de Burgbersh,
Et *Thomam de Bradeston,*
Barones:
Magistros, Willielmum de Norwico, Decanum Lincolniæ,
Johannem de Offord, Archidiaconum Eliensem,
Et alios,

Propter hoc, cum Potestate Sufficienti, ad Sanctitatis vestræ præsentiam providimus destinandos,

Qui, in Vigiliâ dici Dominicæ in Ramis Palmarum, instantis Quadragesimæ, per Dei gratiam, illuc erunt,

Dùm tamen Pars Adversa dictæ Prorogationi consenserit, & illuc ad dictum Terminum suos solempnes Nuncios, cum Sufficienti Potestate, quæ requiritur, duxerit transmittendos, ac Literæ Immunitatis & Conductûs, aliàs tàm per Sanctitatem vestram, quàm per dictum Adversarium nostrum, pro Nunciis nostris & Alligatorum nostrorum, illuc mittendis, pridem factæ, sub eadem formâ vel meliori renoventur, & Nobis cum celeritate accomodâ transmittantur, saltim usque ad finem Prorogati Termini duraturæ, ac de præmissis omnibus simul fuerimus redditi certiores. A. D. 1343.

Treugam verò prædictam hactenus bonâ fide servavimus, ac tenere & servare volumus in omnibus, ut debemus; &, si quæ per nostros attemptata fuerint indebitè contra eam, illa faciemus, prout convenit, debitè reformari;

Dùm tamen pars alia idem fecerit vice versâ.

Et,

Cùm multa (præsertim in partibus Britanniæ) contra dictam Treugam, per Gentes partis alterius attemptata, & quædam Execrabilia, etiam in præsentiâ Legati vestri (pro meliori conservatione Treugæ prædictæ illuc missi) sint (ut audivimus) perpetrata, quæ non sunt adhuc, juxta dictæ Treugæ exigentiam, reformata, quinimo graviora sunt (ut dicitur) cominata,

Placeat vestræ Clementiæ, pro Reformatione sic Attemptatorum, & observatione Treugæ prædictæ, penes Partem ipsam interponere cum efficaciâ sanctæ solicitudinis vestræ partes; & nos, juxta Sacras Exhortationes vestras, & pia vestra Consilia, sic in hac parte faciemus (duce Domino) quod incumbit, quòd in nobis non inveniet vestra Sanctitas quod debeat rationabiliter inculpari.

Ad hæc, Pater Sanctissime, scire velit vestra Maturitas quòd, contra Provisiones vestras & Sedis Apostolicæ, nullas fecimus Novitates, set duntaxat civili modo, etiam mitiùs quàm dudum actum extitit, continuavimus quæ per, celebris memoriæ, Progenitores nostros, Reges Angliæ, & præsertim Dominum Edwardum Avum nostrum, solempniter Ordinata & Statuta comperimus & realiter Executa, sicut præfatus Clericus noster vestræ Beatitudini referre poterit vivâ voce; cui (si placet) super Dicendis, in hac parte, velitis Fidem Credulam adbibere.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo nono die Novembris.

Pro

A.D. 1343. Edv. 3. A.D. 1343. An. 17. E. 3.

Pro Archiepiscopo Cantuariensi de Protectione.

A.D. 1343. Edv. 3. A.D. 1343.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Consanguineo nostro carissimo, & Bartholomæo de Burghersh, Salutem.

Pa. 17. E. 3. p. 2. m. 15. d.

Cùm nos nuper,

Volentes tàm Securitati, venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis,

Ad Diœcesim Norwicensem, causâ Visitationis suæ ibidem jure Metropolitico excercendæ, profecturi, & exindè ad nos, pro magnis & arduis nostris & Regni nostri Negotiis, reversuri,

Quàm Conservationi Pacis nostræ providere,

Susceperimus Eum, Homines, & Res suas, in Protectionem & Defensionem nostras speciales, firmiter Inhibentes nè quis eidem Archiepiscopo, vel suis, in Personis, vel Rebus, inferrent Impedimentum aliquod vel Gravamen:

Et quia datum fuit nobis intelligi, quòd ad impediendum indebitè Progressum suum, in Visitatione suâ prædictâ, parata fuit Armata Potentia, in diversis locis, in Comitatibus, Norfolciæ & Suffolciæ, contra eum, in perturbationem Pacis nostræ, & contra Statuta & Ordinationes nostra, & Progenitorum nostrorum, ac Proclamationes & Inhibitiones nostras, in hac parte factas,

Et præceperimus Vicecomiti nostro Comitatuum prædictorum, quòd in locis prædictis, & alibi in Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videret, ex parte nostrâ publicè proclamari faceret, & firmiter inhiberi nè qui, cujuscùmque Status vel Conditionis existerent, Congregationes Hominum Armatorum aut aliorum suspectorum, seu Conventicula illicita in dictis locis, seu alibi in Ballivâ suâ, facerent vel fieri procurarent, nec quicquam in Læsionem Pacis nostræ, contra Statuta, Ordinationes, Proclamationes, & Inhibitiones, prædicta præsumerent attemptare, & quos, post Proclamationes & Inhibitiones prædictas, sic factas, inveniret contrarium facientes, caperet, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faceret quousque de eis duceremus aliter ordinandum:

Ac jam, non sine gravi turbatione, intellexerimus quod, non obstantibus Statutis, Ordinationibus, Proclamationibus, & Inhibitionibus, supradictis, quidam Rebelles hujusmodi Congregationes & Conventicula illicita, adhuc in dictis partibus, præsertim in Locis ad quæ dictus Archiepiscopus ex causâ prædictâ se divertit, ad impediendum Armatâ Potentiâ dictum Processum suum, indies faciunt, & facere cominantur in nostri contemptum & retardationem negotiorum nostrorum prædictorum, & Violationem dicti Mandati nostri manifestam;

Nos,

Præsumptuosam eorum Audaciam, sic in nostri Dedecus & Contemptum, & perniciosum aliorum Exemplum, attemptatam, transire nolentes, sicut nec convenit, impunitam,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Proclamationes & Inhibitiones prædictas, ex parte nostrâ, in quibuscùmque Locis Comitatuum prædictorum, ubi expedire videritis, tàm infra Libertates, quàm extra, in formâ prædictâ iteratò publicè fieri faciendum,

Necnon ad Inquirendum, per Sacramentum proborum & legalium Hominum de Comitatibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de nominibus illorum qui hujusmodi Congregationes, Alligantias, & Conventicula illicita, post dictas primas Proclamationes & Inhibitiones, sic factas, fecerunt,

Et tàm ad eos, qui Culpabiles inventi fuerint, quàm alios, quos exnunc in læsionem Pacis nostræ, & Populi nostri Commotionem, contrarium inveneritis facientes, Attachiandum, Insequendum, & Arestandum, & Prisonæ nostræ Committendum, prout Delicti Qualitas exigit, & vobis visum fuerit expedire,

Et ad Certificandum Nos, de tempore in tempus, de nominibus illorum, quos sic inveneritis delinquentes:

Et ideò vobis mandamus quòd præmissa faciatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatuum prædictorum, quòd ad certos dies & loca, quos ei scire facietis, venire faciet coram vobis Tot &c. de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per Quos &c. & inquiri.

Et quòd illos, quos arestari feceritis & ei liberaveritis, a vobis, & altero vestrûm, recipiat, & in prisonâ salvò custodiri faciat, quousque de eis aliter duxerimus ordinandum, vobisque, & alteri vestrûm, in præmissis pareat & intendat, sumpto ab hoc, si necesse fuerit, pro refrænandâ tantâ malitiâ, posse Comitatuum prædictorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo nono die Novembris.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1343. Edv. 3. *De Transgressionibus, factis contra Treugam Scotiæ, puniendis.* A. D. 1343. Edv. 3.

A. D. 1343. An. 17. E. 3. Scot. 17. E. 3. m. 3.

REX, dilectis & Fidelibus suis,

Gilberto de Umframvill Comiti de Anegos,
Henrico de Percy,
Radulpho de Nevill,
Mauritio de Berkele,
Thomæ de Lucy,
Johanni de Stryvelyn,
Waltero de Creyk,
Adæ de Bowes,
Roberto de Maners,
Gerardo de Wydrington,
Roberto Bertrem,
Johanni de Fenwyk,
Roberto Darreys,
Willielmo Heyron,
Johanni de Coupland,
Roberto de Reymes,
Et Hugoni Galon,
Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, per Litteras nostras Patentes, assignaverimus, Venerabilem in Christo Patrem, R. Dunolmensem Episcopum, & vos (præfati, Comes, Henrice, Radulphe, Maurici, Thomas, Johannes de Stryvelyn, Waltere, & Adam) Octo, Septem, Sex, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad Treugas, inter Nos & Homines de Scotiâ, Adversarios nostros, initas & firmatas, pro Nobis & Subditis nostris, in partibus Marchiarum Regni nostri Angliæ, & aliis locis, in Terris, in Dominio nostro in Scotiâ, Custodiendum,

Et ad ea, quæ contra formam Treugarum illarum per Subditos nostros attemptata fuerint, Emendandum & Reformandum,

Et ad Transgressores Puniendum,

Et postmodùm, ob certas causas, assignaverimus vos (præfati, Roberte, Gerarde, Roberte, Johannes de Fenwyk, Roberte, Willielme, Johannes de Coupland, Roberte, & Hugo) Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, Duos, & Unum vestrûm, ad Treugas prædictas in Marchiis prædictis, unà cum præfato Episcopo, & vobis (præfati, Gilberte, Henrice, Radulphe, Maurici, Thoma, Johannes de Stryvelyn, Waltere, & Adam) Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, Duobus, & Uno vestrûm, Custodiendum, & ad omnia alia, quæ pro Conservatione Treugarum illarum, & Punitione dictorum Transgressorum necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

A. D. 1343.

Jámque intellexerimus quòd diversi Malefactores, se adinvicem de novo confœderantes, & Treugas illas Callidis Machinationibus infringere nitentes, in Marchiis & Terris prædictis, Nocte Dieque, vagantur & discurrunt, Transgressiones, Murdra, Homicidia, Roberias, Latrocinia, Deprædationes, Incendia, & alia mala & facinora innumera, perpetrantes,

Et, factis Facinoribus prædictis, Dominium & Libertatem Philippæ Reginæ Angliæ de Tyndale, & Dominium & Libertatem, Venerabilis Patris, W. Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis, de Exildesham, & Villam nostram Berewici super Twedam, ingredientes, ibidem receptantur, Moram ad voluntatem suam faciendo, &, exindè redeundo ad Marchias & Terras prædictas, consimilia Mala ibidem, & locis adjacentibus, perpetrando, & indies perpetrare non desistendo, in Pacis nostræ læsionem, & populi nostri terrorem & commotionem manifestam, & contra formam Treugarum prædictarum,

Nos (Treugas illas inviolabiliter observari, & malitiæ dictorum Transgressorum obviare, & Punitiones Debitas super hoc fieri, volentes) assignavimus vos, Sexdecim, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, Justiciarios nostros ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de partibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos Rei Veritas in præmissis meliùs sciri poterit, de Transgressionibus, Murdris, Homicidiis, Roberiis, Latrociniis, Deprædationibus, Incendiis, & Facinoribus prædictis, & de eorum Fautoribus, & eis Adhærentibus, & de aliis Circumstantiis, præmissa tangentibus, pleniùs veritatem,

Et ad omnes, quos indè Indictari contigerit, & alios, quos Mala prædicta inveneritis perpetrantes, Insequendum, & per Corpora sua Arestandum & Capiendum, & statim in Judicium ducendum, indè Allocuturos, & ad debitas Punitiones & Castigationes, & ad celeris Justitiæ Complementum, tàm pro nobis, quàm pro aliis, in hac parte conqueri seu prosequi volentibus, indè Faciendum secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ :

Et

A.D. 1343. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus, quòd præmissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ prædictâ, facturi &c. salvis &c.

Mandavimus enim Ballivis prædictæ Reginæ de Tyndale, præfato Archiepiscopo, & Custodi Villæ prædictæ, vel ejus Locum tenenti ibidem, quòd ipsi, & eorum quilibet, Transgressores prædictos, Dominia, Libertates, & Villam prædicta, ingredientes, cùm per vos, vel aliquem vestrûm, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti, sine dilatione capiant, & eos vobis, vel alicui vestrûm liberent, Justitiam Subituros, sicut prædictum est.

Damus autem omnibus & singulis, de partibus prædictis, quorum interest, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis, in præmissis faciendis & exequendis, assistant, pareant & intendant, cùm per vos, Sexdecim, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, super hoc fuerint requisiti ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Capitaneo Villæ de Brest constituto.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 1. REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Gatesden, Salutem. Sciatis quòd nos (de fidelitate vestrâ & circumspectione providâ, pleniùs confidentes) constituimus vos Capitaneum & Custodem Castri & Villæ de Brest, ac Vicecomitatûs de Lyoun in Britanniiâ, quamdiu nostræ placuerit voluntati:

Ita quòd vos de eisdem, Castro, & Villâ, & Vicecomitatu, ac de Victualibus, Garnesturis ibidem, & omnibus aliis ad ea pertinentibus, Curam & Regimen habeatis, vice & nomine nostro, superiora, & de biis omnibus & singulis, prout ad majus Commodum nostrum, & Honorem, ac Salvationem & Defensionem Populi & Terrarum nostrarum ibidem, meliùs noveritis, disponatis.

Damus autem universis & singulis Fidelibus nostris in partibus illis, necnon Vicecomitibus, Præpositis, Castellanis, ac aliis, ad Fidem nostram & de Amicitiâ nostrâ, in eisdem partibus, existentibus, tenore præsentium, in mandatis quòd vobis, tanquam Capitaneo & Custodi, Castri, Villæ, & Vicecomitatûs, prædictorum, in omnibus, quæ ad salvam & securam Custodiam Castri, Villæ, & Vicecomitatûs, prædictorum, ac Terrarum nostrarum ibidem, pertinent, Intendentes, Consulentes, Respondentes sint & Auxiliantes, quotiens & prout ipsis, & eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Decembris.

Per Testimonium Comitis Norht.

De Custumis Burdegaliæ, Duci Britanniæ solvi consuetis, solvendis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 3. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori & Juratis Civitatis suæ Burdegaliæ, Salutem. Quia intelleximus quòd Duces Britanniæ, qui fuerunt pro tempore, solebant & debent percipere certam Custumam Burdegaliæ de Mercatoribus, exindè Vina vel alia Mercimonia ducentibus, & ibidem habere Receptores suos pro dictâ Custumâ petendâ & recipiendâ, & ad Brevia Testimonialia, ibidem consueta, tradenda, per quorum Ostensionem Naves, venientes juxta Costeram Britanniæ ibidem, tueri debent & salvari:

Nos (volentes jura dicti Ducatûs Britanniæ, præsertim dùm idem Ducatus sub nostrâ directione consistit, illæsa servare) vobis mandamus quòd in Civitate prædictâ faciatis publicè proclamari, quòd omnes Mercatores & alii, qui solent & debent dictam Custumam præstare, ipsam Receptori dictæ Custumæ, nostro, & Johannis Ducis Britanniæ, Consanguinei nostri carissimi, nomine Deputato, vel Deputando, sicut hacte-

A.D. 1343. Edw. 3. nus consuetum est, sub periculo quod incumbit, plenè solvant, ipsos ad hoc, prout justum fuerit, compellentes; Ita quòd idem Receptor de Exitibus dictæ Custumæ respondeat, sicut decet. A.D. 1343. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Decembris.

De Procuratoribus ad Tractandum cum Rege Castellæ assignatis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 6.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Discretione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Episcopi Baionæ, Nicholai de la Beche, Senescalli nostri Vasconiæ, Johannis de Shordich, Bernardi de Bearne, dicti Lespes, Præpositi nostri Baionæ, Magistri Dominici de Sancto Johanne Presbiteri, & Johannis de Giftede Procuratoris & Consiliarii nostri in Vasconiâ, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum pro Nobis, & Subditis nostris, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Castellæ, ac Deputandis ab eo, super Discordiis & Dissensionum Materiis, exortis inter Subditos ipsius Regis, præsertim Homines Maritimos sive Marinarios, ac nostros Subditos, saltim Homines Civitatis nostræ Baionæ, occasione Dampnorum & Injuriarum, hinc indè datorum & illatorum, amicabiliter decidendis,

Et super ipsis Dampnis & Injuriis Pacificendum, Transigendum, & Componendum,

Necnon ad Ligam & perpetuam Amicitiam, & etiam Treugas & Guerræ Sufferentiam, seu Cessationem, inter ipsum Regem & suos Subditos, & Nos & nostros Subditos Ineundum, A.D. 1343.

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Pacificata, Transacta, Composita, & Inita fuerint, quâcumque securitate Firmandum,

Et ad omnia alia & singula Faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Præfatis, Episcopo, Senescallo, Johanni, Bernardo, Præposito, Dominico, & Johanni, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem, Episcopus, Johannes, Senescallus, Bernardus, Præpositus, Dominicus, & Johannes, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duo ex ipsis, nomine nostro, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Ditton. decimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Episcopo Baionæ, Uni Procuratorum prænuncupatorum, de ejusmodi Onere assumendo.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Vasc. 17. E. 3. m. 3.

REX, Venerabili in Christo Patri, Episcopo Baionæ, Salutem.

De affectione gratâ, quam ad Nos & Directionem bonam Negotiorum nostrorum, sicut ex laudabili Testimonio didicimus, optinetis, grates vobis referimus speciales; &, ex sincerâ Fidelitatis & Prudentiæ vestræ fiduciâ, vos ad Tractandum cum Domino Rege Ispanniæ, super Pace vel Treugâ, inter Fideles nostros de Baionâ, & Subditos dicti Regis, super Debatis & Discordiis inter eos exortis, unà cum aliis, Procuratorem nostrum constituimus specialem, prout in Literis nostris Patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1433.

Corditer vos rogamus quatinus onus hujusmodi velitis assumere, &, ut Pax fiat, nobis honorabilis, & Fidelibus nostris proficua, pro viribus laborare.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Decembris.

Consimiles

A.D. 1343. Edw. 3. | A.D. 1343. Edw. 3.

Consimiles Literæ ad Bernardum le Berne, Procuratorum alterum.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Bernardo le Berne, dicto l'Espes, Salutem.

Quia, ex sincerâ fiduciâ, quam de probatâ vestrâ fidelitate & circumspectione providâ reportamus, vos ad Tractandum &c. *ut supra.* A.D. 1343.

Literæ missæ in Britanniam de Gestu laudabili continuando.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Franc. 17. E. 3. m. 4. dor.

REX, Venerabili in Christo Patri, Episcopo de Cornewaille, Salutem.

Fidelitatis vestræ Constantiam, quam pro nostrorum, & Illustris Johannis Ducis Britanniæ, Consanguinei nostri carissimi, Jurium & Honorum Conservatione, ac Defensione Ducatûs Britanniæ, Nobis & dicto Duci magnanimiter & laudabiliter ostenditis, Personæ vestræ Periculis & Rerum Dispendiis non cedendo, gratam habuimus plurimùm & acceptam; gerentes in votis vobis uberem facere Repensivam.

Et ideò corditer vos rogamus quòd continuare velitis semper, cum excrescentiâ, laudabilem Gestum vestrum, & mittemus vobis in proximo Solatium & Succursum, sicut, Dilectus & Fidelis noster, Almericus de Cliczon, quem ex hac causâ in Angliâ morari fecimus, pleniùs, cùm venerit, vobis dicet, & vobis semper, cùm res exegerit, succurremus; ita quòd vos, & alii Fideles nostri dictarum partium, gaudebitis, per Dei gratiam, sic pro nobis vos gessisse. A.D. 1343.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo tertio die Decembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino de Lobeak.
Domino de Pount.
Johanni de Pount.
Willielmo de Cornewall.
Juoni de Trezyguidy.
Capitaneo & Communitati de Kempercorentyn.
Capitaneo & Communitati de Kemperele.
Capitaneo & Communitati de Henebond.
Capitaneo & Communitati de Vanes.
Capitaneo & Communitati de Reedoun.
Capitaneo & Communitati de Garaunde.

De Impositionibus, in Ducatu Britanniæ, pro bono publico, permittendis.

A.D. 1343. An. 17. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, Episcopo de Kemperecorentyn Salutem, & sinceræ dilectionis, aff ctum.

Quia bona Dir ctio Ducatûs Britanniæ, & ejus D minio contra Inimicos nostros, & Illustris Johannis Ducis Britanniæ, Consanguinei nostri carissimi, atque vestros Inimicos, nobis admodum sunt votivæ, quas etiam vos & alios, faventes Parti nostræ & dicti Ducis, cordi confidimus optinere,

Fidelitatem & Dilectionem vestram attentè rogamus quatinus, cùm, pro Defensione necessariâ dictarum partium, quasdam Impositiones super Mercimoniis & Rebus Venalibus illic fiant, ut expedit, velitis benivolè permittere, & ulteriùs, prout opus fuerit, Hominibus & Subditis vestris injungere, & ad hoc alios animare, ut, pro Bono Publico, Onus Impositionum subeant prædictarum, ita quòd, eorum exemplo, non retrahantur alii a Præstatione hujusmodi, set potius ad hoc fortiùs animentur, A.D. 1343.

Et, per Dei gratiam, ad Salvationem & Honorem dictarum partium sic manum apponere curabimus adjutricem, quòd omnes, nobis & dicto Duci faventes ibidem, gaudebunt se talia pro nobis subiisse.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo tertio die Decembris.

Eodem

A. D. 1343. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino de Pont.
Filio Domini de Pont.
Hernico de Nynet.
Gullielmo de Viel Chastel.
Abbati & Conventui de Kemperele.
Willielmo de Cornewalle.
Olivero de Spynesfort Capitaneo de Henbond.
Probis Hominibus & Communitati Villæ de Kempercorentyn.
Probis Hominibus & Communitati Villæ de Kemperele.
Probis Hominibus & Communitati Villæ de Henbond.

A. D. 1343. Edw. 3.

De Protectione pro Venientibus ad Justas apud Wyndesore.

A. D. 1344. An. 17. E. 3. Pat. 17. E. 3. p. 2. m. 2.

REX, Universis & singulis Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ad Recreationem & Solatium Hominum Militarium, qui in Armorum Excercirio delectantur, habere disposuerimus Hastiludia, & Justas Generales, apud Castrum nostrum de Wyndesore, die Lunæ proximò post Festum Sancti Hilarii, ptoximò futurum,

Nos,

Volentes Securitati omnium & singulorum, cujuscumque Regionis sive Nationis fuerint, illuc ex hac causâ tunc venire volentium, providere,

Suscepimus omoes & singulos, tàm Milites, Domicellos, ac Scutiferos, cujuscumque Regionis vel loci fuerint, sic venire volentes, Servientes & Bona eorum quæcumque, illuc veniendo, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in Salvum & Securum Conductum nostrum, ac Protectionem & Defensiones nostras speciales:

Et ideò vobis mandamus quòd omnibus & singulis, sic venientibus, *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Octabas Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuras, duraturas.

Teste Rege apud Ditton primo die Januarii.

A. D. 1344.

Ad Papam, pro Episcopo Cicestrensi, de non gravando contra Jura Coronæ.

A. D. 1344. An. 17. E. 3. Rom. 17. E. 3. m. 1.

PApæ Rex &c.

Inter Solicitudines alias, quibus indies occupamur, illud est nobis cordi præcipuum, ut Jura nostra Regalia conservemus illæsa, & Fideles nostros, præsertim in hiis quæ nostrum contingunt Regimen, a noxiis præservemus.

Sanè,

Cùm omnis & omnimoda cognitio causarum, Civilium & Criminalium, inter quascumque Personas Regni nostri Angliæ, ad Forum & Examen nostra nororiè pertineat & pertinuerit ab antiquo,

Nosque Perturbantes & Violantes Pacem nostram, & Procedentes ad Arma, cujuscúmque Conditionis fuerint, debeamus Jure nostro Regio cohercere,

Et propter hoc, ad nos ptidem delatâ Querelâ quòd nonnulli, tàm Clerici, quàm Laici, contra, Venerabilem Patrem, Robertum Cicestrensem Episcopum, versus Ecclesiam suam Cicestriæ modo pacifico venientem, temerè conspirantes, eidem Episcopo Vi & Armis restiterunt, & graves & probrosas Injurias intulerunt, & quosdam ex suis verberârunt, vulnerârunt, & alios enormiter pertractârunt, & Literas ipsius Episcopi, ad Rogatum nostrum, Decano & Capitulo ipsius Ecclesiæ, de Orando Deum pro Nobis & Expeditione nostrâ, transmissas, dedignanter recipere recusârunt in nostri contemptum, & Perturbationem Pacis nostræ manifestam, & aliorum perniciosum Exemplum,

Nos (nolentes, sicuti nec debuimus, tantæ Temeritatis Audaciam, contra Nos & Pacem nostram sic præsumptam, conniventibus oculis pertransire) misimus illuc Justitiarios nostros ad inquirendum de præmissis, & ad dictum Negotium secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ Fine debito Terminandum,

Qui, servato Processu debito, contra Præsumptores prædictos, tàm absentes, quàm præsentes, ritè per omnia processerunt,

A. D. 1344.

Ac

A. D. 1344. Edv. 3. Ac jam displicenter audivimus quòd quidam Conspirantium prædictorum,

Ad Sanctam Romanam Curiam accedentes, & molientes vestram illudere Sanctitatem, & eam contra dictum Episcopum per Comenta callida provocare,

Vestræ Clementiæ suggesserunt dictum Episcopum eos ad Examen traxisse Vetitum, & contra eos, in Curiâ nostrâ, in præjudicium Jurisdictionis Ecclesiasticæ, Processus fieri procurâsse:

Super quo scire velit vestra Benignitas, quòd præfatus Episcopus ipsos ad Vetitum Examen non traxit, set, more Majorum, super violentiâ, Vi & Armis contra Pacem nostram factâ, & verberatione Servientum suorum, debitum complementum Justitiæ fieri postulavit, in præjudicium Jurisdictionis Ecclesiasticæ nichil penitus attemptando, quas, sicut experimento didicimus, nisus est hactenus defendere, & Sanctam Romanam Ecclesiam, & ejus Nuncios, pro viribus revereri;

Nos etiam Libertatem & Jurisdictionem Ecclesiasticam semper tueri volumus ut debemus, set Jura Coronæ nostræ Regiæ, & Cognitionem ad nos pertinentem, negligere non valemus, cùm ad eorum defensionem astricti simus vinculo Juramenti. A. D. 1344. Edv. 3.

Quamobrem vestræ Clementiæ votivis affectibus supplicamus, quatinus præfatum Episcopum,

Sinceræ Devotionis & ordinati Gestûs ac magnæ Circumspectionis gratiâ conspicuum, ac ad parendum vestris ac Sedis Apostolicæ Monitis & Mandatis cum omni devotione paratum,

Habere velitis super sibi sic impositis misericorditer excusatum, ac, nostri consideratione, specialiùs commendatum,

Contra eum, occasione præmissâ, si placuerit, minimè procedentes, cùm Processus hujusmodi, nedum in nostri & Curiæ nostræ Vituperium, set quodamodo in subversionem Juris nostri Regii (quo Corona Angliæ in hoc casu a tempore, cujus contrarii memoria non existit, usa est pacificè & gavisa) manifestissimè redundaret, quod nobis & nostris foret, nec inmeritò, tædiosum.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok tertio die Januarii.

Pro eodem, ad Cardinales.

A. D. 1344. An. 17. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, A. Dei gratiâ, Tusculanensi Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Rex &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm omnis & omnimoda cognitio causarum Civilium & Criminalium *&c. ut supra usque ibi* ad Sanctam Romanam Curiam accedentes *& tunc sic* molientes Domini Summi Pontificis illudere Sanctitatem, & eam contra dictum Episcopum per Comenta callida provocare, eidem Domino Summo Pontifici suggesserunt dictum Episcopum eos ad Examen traxisse Vetitum, & contra eos in Curiâ nostrâ, in præjudicium Jurisdictionis Ecclesiasticæ, fieri procurâsse,

Super quo eidem Domino Summo Pontifici, pro eodem Episcopo, nostras misimus Literas excusatorias speciales, quia (reverà) idem Episcopus nichil fecit in hac parte quod ad Culpam sibi debeat rationabiliter imputari, set, secutus morem Majorum, a tempore cujus contrarii non existit memoria observatum, pro verberatione & vulneratione Servientum suorum consuetam Justitiam fieri postulavit.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatinus penes dictum Dominum Summum Pontificem, pro excusatione ipsius Episcopi, velitis, consideratione nostri, interponere cum efficaciâ partes vestras, &, nè occasione præmissâ procedatur contra eum, quam poteritis opem ferre, præsertim cùm idem Processus Juri nostro Regio & Cognitioni Curiæ nostræ manifestissimè derogaret, quod nedùm nos, set totam Communitatem Regni nostri Angliæ nimis periculosè forsitan commoveret, & Conservationem Pacis nostræ nobis videatur auferre. A. D. 1344.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ diriguntur Cardinalibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.

P. Sabinen. Episcopo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

A. D. 1344. Edw. 3.

Litera missa Regi Portugaliæ.

A. D. 1344. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 7. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & felicibus semper Successibus habundare.

Lætâ manu recepimus Serenitatis Regiæ Literas nobis missas, recitantes primò Responsionem nostram, aliàs vobis factam, super Complemento Justitiæ, vestris Subditis faciendo de Pannis & Bonis, ab eis per Subditos nostros in Portu de Brest (ut prætenditur) deprædatis; Requisitione subjunctâ ut, quod tunc super restitutione Dampnorum hujusmodi fieri mandavimus, compleri & exequi effectualiter faceremus; adjecto quoque qualiter vos, per Dominium vestrum, publicè præconizare fecistis nè qui, de Potestate vestrâ, sub Pœnâ Capitis, Subditis nostris inferre præsumerent Injuriam sive Dampnum, set eos, velut Fratres, amicabiliter pertractarent, de faciendâ Subditis nostris Præconizatione Consimili nos rogantes.

Et quidem Affectionem gratam, quam ad nos & nostros in hoc vos habere conspicimus, plenis prosequimur actionibus gratiarum, votivi perficere quæ vobis fuerint placitura, & fomentum Dilectionis ac Communionem pacificam inter vestros & nostros Subditos poterunt adaugere.

Et super hoc mandavimus Consiliariis & Ministris nostris, ut dictis Dampnificatis vestris plenam & festinam facerent fieri Justitiam cum effectu: & quòd in singulis locis, infra Districtus nostros, ubi expedire viderint, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi nè quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, Subditis vestris, quocumque loco, Dampnum inferat vel Gravamen, set ipsos, velut Amicos & benivolos nostros speciales, omninò pertractent, & ab Injuriis & Violentiis, eisdem inferendis, pro viribus tueantur, &, si quid eis forisfactum fuerit, id debitè faciant reformari.

Et, super hoc, Subditis nostris Civitatum Burdegaliæ, Baionæ, & aliorum diversorum locorum nostrorum, nostras Literas misimus speciales.

Securitati vestræ Regiæ annuat Altissimus dies prosperos & longævos.

Dat. apud Wodestok octavo die Januarii.

Præceptum de Proclamatione pro Subditis præfati Regis.

A. D. 1344. An. 17. E. 3. Ibid.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Quia ex insinuatione, Magnifici Principis, Domini Alfonsi, Portugaliæ & Algarbiæ Regis illustris, recepimus quòd ipse, de fomento Pacis & Communione pacificâ inter nostros & suos Subditos multùm solicitus, per Dominium & Potestatem suam Proclamationes fecit fieri publicas & urgentes, nè aliqui Districtuales sui Hominibus & Subditis nostris in Terrâ vel in Mari Dampnum, Injuriam inferant vel Gravamen, set eos, velut Fratres, pro viribus protegant & pertractent, de Proclamatione consimili, ex parte nostrâ faciendâ, corditer nos requirens,

Nos (Dilectionem & Communionem pacificam, quantum bono modo poterimus, habere cum omnibus affectuantes, & Affectionem gratam dicti Regis plurimùm acceptantes) Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis in Civitate, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ faciatis firmiter inhiberi nè Mercatores, Marinarii, aut alii Subditi nostri quicumque, cujuscúmque statûs fuerint aut conditionis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, Hominibus aut Subditis prædicti Regis, de Dominio & Terrâ suis Portugaliæ, in Personis aut Rebus suis, in Terrâ vel in Mari, Dampnum, Injuriam, Molestiam, Perturbationem, aliquod vel Gravamen inferant, set eos potiùs protegant & defendant, & ut nostros Benivolos & Amicos benignè pertractent, &, si quid eis forisfactum fuerit, emendari & corrigi faciatis indilatè: Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur &c.

Pro

Pro Johanne Duce Brabantiæ, de Feodo suo solvendo.

A.D. 1344. An. 17. E. 3. Claus. 17. E. 3. p. 2. m. 7.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni Duci Brabantiæ id, quod ei a retro est, de Feodo suo Mille Quingentarum Librarum, quod ratione Homagii sui, nobis nuper præstiti, a nobis percipit annuatim, vel ipsius Ducis Attornato in hac parte, de Thesauro nostro sine dilatione solvatis, vel ei aliàs competentem Assignationem indè fieri faciatis. A. D. 1344.

Et, factâ Solutione vel Assignatione hujusmodi, recipiatis à præfato Duce vel ejus Attornato prædictis, Litteras suas Acquietantiæ, quæ pro nobis & vobis sufficientes fuerint in hac parte.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Januarii.

Per Concilium.

De Proclamatione super Auro cudendo.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 1. m. 28. d.

LE Roi as Viscounts de Londres Salutz.

Come, par nous Prelatz & autres Grantz de nostre Roialme d'Engleterre, pur Comune Profit de nous & de nostre Poeple du dit Roialme, soit Acorde & Assentu que Trois Monoies d'Or soient faites en nostre Tout de Londres, c'est assavoir,

Une Monoie od Deux Leopertz, currante la piece pur Sis Soldz, que serra du Pois de Deuz petitz Florins de Florence, de bons Pois,

Et une autre Monoie d'Or od une Leopert, poisante la moite de l'autre susdite Monoie, currante la piece put Trois Soldz,

Et une autre Monoie d'Or od un Heaume, poisante la Quarte partie de la susdite primere Monoie, currante la piece put dis & oet Deners, A. D. 1344.

Les queles Monoies d'Or deivent avoir cours entre totes maneres des gentz deinz le dit Roialme d'Engleterre,

Vous mandoms qne en la dite Citee, & es lieus, ou vous verrez que soit affaire, deinz vestre Baillie, facez Crier & publier les choses susdites, & que chescum Homme, de quele condicion q'il soit, Prive ou Estraunge, les dites Monoies d'Or receive en chescune manere du Paiement, & que mesme les Monoies ne soint refusez de nully sur peril q'appent.

Et ceo ne lessez en null manere.

Don. a Westm. le xxvii. jour de Janever.

Bulla, de Provisione ante memorata, executoria.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei Dilectis Filiis Abbati Monasterii de Vallecrucis, Assavensis Diocesis, & Lichefeldensis, ac Cicestrensis Ecclesiarum Decanis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sedis Apostolica circumspecta prudentia, providè pensans merita singulorum, illos nimirum uberioribus consuevit Favoribus prosequi, quos Litterarum scientiâ præditos, vitæ morúmque venustate conspicuos, ac aliis probitatis & virtutum potioribus titulis conspicit insignitos.

Volentes itaque personam, Dilecti Filii, Johannis de Trevaut, Canonici Assavensis, bacallarii in Theologiâ, qui etiam in Artibus Magister existit, de hujusmodi meritorum insigniis apud nos fidedigno Testimonio multipliciter commendatam, horum intuitu, in Ecclesiâ A. D. 1344. Assavensi, cujus ipse Johannes existit Canonicus, amplius honorare, sibique gratiam facere specialem Dignitatem, vel Personatum, aut Officium cum Curâ, vel sine Curâ, siqua, vel siquis, aut siquod in dictâ Ecclesiâ vacabat tunc, vel cùm vacaret, quam. vel quem, seu quod dictus Johannes per se, vel Procuratorem suum, ad hoc legitimè constitutum, infra unius Mensis spatium, postquam sibi, vel eidem Procuratori, hujusmodi Vacatio innotesceret, acceptaret, conferendam, vel conferendum sibi post Acceptationem hujusmodi cum omnibus Juribus & Pertinentiis suis, Donationi Apostolicæ duximus reservandam, seu reservandum:

Districtiùs

A.D. 1343. Edv. 3. Districtiùs inhibentes, Venerabili Fratri nostro Episcopo, &, Dilectis Filiis, Capitulo Assavensi, ac Illi, vel Illis, ad Quem, vel ad quos in dictâ Ecclesiâ Dignitatum, Personatuum, seu Officiorum Collatio, Provisio, Præsentatio, seu quævis alia Dispositio pertineret communiter, vel divisim, nè de hujusmodi Dignitate, vel Personatu, seu Officio, interim etiam ante Acceptationem eandem, nisi postquam eis constaret, quòd Johannes vel Procurator prædicti, Illam, vel Illum, ut Illud nollent acceptare, disponere quoquomodo præsumerent, ac decernentes extunc Irritum & Inane, si secus super hiis a quoquam quâvis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari;

Non obstantibus quibuscunque ipsius Ecclesiæ Statutis, & Consuetudinibus contrariis, Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâcunque firmitate aliâ roboratis: seu si aliqui super Provisionibus sibi faciendis de Dignitatibus, vel Personatibus, seu Officiis in dictâ Ecclesiâ speciales, vel de Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales, dictæ Sedis vel Legatorum ejus Litteras impetrârint, etiamsi per eas ad Inhibitionem, Reservationem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet sit Processum, quibus omnibus, præterquam auctoritate nostrâ, Dignitates, vel Personatus, aut Officia in eâdem Ecclesiâ expectantibus, præfatum Johannem, in assecutione Dignitatis, vel Personatûs, aut Officii hujusmodi volumus anteferri; sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Dignitatum, vel Personatuum, aut Officiorum, & Beneficiorum aliorum, præjudicium generari:

Seu si eisdem Episcopo & Capitulo, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, à prædictâ sit Sede indultum, quòd ad receptionem, vel provisionem alicujus minimè teneantur, & ad id compelli non possint, quodque de Dignitatibus, vel Personatibus, aut Officiis ipsius Ecclesiæ, ac aliis Beneficiis Ecclesiasticis ad eorum Collationem, Provisionem, Præsentationem, seu quamvis aliam Dispositionem conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quâlibet aliâ dictæ Sedis Indulgentiâ generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam nostris Litteris non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi nostræ Gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quâ, cujusque toto tenore habenda sit in eisdem nostris litteris mentio specialis: A.D. 1343. Edv. 3.

Aut si dictus Johannes præsens non fuerit ad præstandum de observandis Statutis, & Consuetudinibus ipsius Ecclesiæ, ratione hujusmodi Dignitatis, vel Personatûs, aut Officii solitum Juramentum, dummodo in absentiâ suâ per Procuratorem ydoneum, & cùm ad Ecclesiam ipsam accesserit, corporaliter illud præstet:

Seu quod, in eâdem Assavensi & in Bangorensi Ecclesiis, Canonicatus sub expectatione Præbendarum auctoritate Apostolicâ ipse Johannes noscitur obtinere. Quocirca Discretioni vestræ per Apostolica Scripta mandamus, quatinùs vos, vel Duo, aut Unus vestrum per vos, vel alium, seu alios, hujusmodi Dignitatem, vel Personatum, aut Officium, per nos, ut præmittitur, reservatam, vel reservatum, si tempore hujusmodi nostræ Reservationis in eâdem Ecclesiâ vacabat, vel extunc vacavit, aut cum inibi vacare contigerit, eidem Johanni post acceptationem hujusmodi, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, auctoritate nostrâ conferre, & assignare curetis, inducentes eum, vel Procuratorem suum, ejus nomine, in corporalem possessionem Dignitatis, vel Personatûs, aut Officii, ac Jurium, & Pertinentiarum, prædictorum, & defendentes Inductum, ac facientes eum, vel dictum Procuratorem pro eo, ad hujusmodi Dignitatem, vel Personatum, aut Officium in ipsâ Ecclesiâ, ut est moris, admitti, sibique de hujusmodi Dignitatis, vel Personatûs, aut Officii Fructibus, Redditibus, Proventibus, Juribus, & Obventionibus universis integrè responderi, non obstantibus omnibus supradictis; seu si eisdem Episcopo & Capitulo, vel quibusvis aliis comuniter, vel divisim, à dictâ sit Sede indultum, quòd Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, Contradictores auctoritate nostrâ, Appellatione postpositâ, compescendo.

Datum Avinion. iv. Kal. Februarii, Pontific. nostri anno secundo.

Super Plicam, N. Mauri.

R. Boer.

Sub Filis Cannabaceis.

Super

Super Marescalcia Angliæ, de Inquirendo.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 1. m. 18. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Houton, & Nicholao de Rook, Salutem.

Quia Thomas, nuper Comes Norfolciæ & Marescallus Angliæ, qui dictum Officium Marescalciæ tenuit de nobis io Capite, diem clausit extremum, ut accepimus,

Assignavimus vos ad dictnm Officium Marescalciæ, cum pertinentiis, in Manum nostram capiendum,

Et ad inquirendum, per Sacramentum proborum & legalium Hominom locorum infra Regnum nostrum Angliæ, ubi opus fuerit, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, utrùm prædictus Comes officium prædictum io Feodo tenuerit necnè, & Qualiter, & Quo modo, & de Quo, vel de Quibus, officium illud reneatur, & per Quod Servitium, & qualiter, & quomodo, & quem Statum idem Comes io eadem Marescalciâ habuit, & quæ & cujusmodi Proficua pertinent ad Marescalciam prædictam, & io quibus eadem Proficua consistunt:

Et ideò vobis maodamus quòd, Inquisitiones super præmissis, & alia prædicta, faciatis in formâ prædictâ.

Et Inquisitiones illas, cùm factæ fuerint, nobis sub Sigillis vestris & Sigillis eorum, per quos factæ fuerint, in Cancellariâ nostrâ, distinctè & apertè, mittatis, & hoc Breve.

Damus autem singulis Vicecomitibus & Ministris nostris per Angliam, tenore præsentium, in Mandatis, quòd quilibet eorum venire faciat coram vobis, infra Ballivam suam, Tot & Tales probos & legales Homines de eâdem Ballivâ suâ, per quos rei veritas in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri, quotiens & quando per vos, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

Io cujus &c.

Teste Rege apud Westmooasterium tricesimo primo die Jaouarii.

Per Concilium.

Pro Ducatu Britanniæ, de Victualibus providendis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 1. m. 46.

REX Universis & singulis Admirallis, Magistris & Marinariis Navium, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Johannes de Hardeshull, Locum nostrum renens in Ducatu Britanniæ, dilectum nobis, Willielmum Wariner, Burgensem de Suthampton, ad diversa Victualia, pro sustentatione præfati Johannis, & aliorum Fideliom nostrorum io eodem Ducatu, in Obsequio nostro existentium, in Regno nostro Angliæ, pro Denariis suis emendum & providendum, & ad easdem partes Britanniæ, in quadam Navi ejusdem Willielmi, vocatâ la Amyce de Icheoe, duci faciendum, deputaverit,

Suscepimus ipsum Willielmum, & Navem suam prædictam, ac Victualia per ipsum io formâ prædictâ provisa & providenda, in Protectionem & Defeosionem nostram specialem;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Willielmo *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. per unom Anoum duraturas.

Teste Rege apod Westmonasterium secundo die Februarii.

Per Testimonium ipsius Johannis.

De veniendo ad Regem informandum super Statu Navigii.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 1. m. 24. d.

REX Ballivis suis Villæ Magnæ Jernemuth Salutem.

Quibusdam certis de causis vobis mandamus, districtiùs quo potetimus injungentes, quòd Quatuor homines de Villâ prædictâ, de magis sufficientibus hominibus ejusdem Villæ, & majorem uotitiam status Navigii Regni nostri Angliæ habeotibus, venire faciatis usque Londoniam,

Ita quòd sint ibidem, sub incumbenti periculo, die Lunæ proximo post medium Quadragesimæ, proximò futurum, Nos, & Concilium nostrum tooc ibidem, super aliquibus, dictum Navigium tangentibus, informaturi, ulteriúsque

A. D. 1344. Edw. 3. facturi quod, Deo dante, tunc ibidem super hoc contigerit ordinari:

Et hoc nullatenùs omittatis; & habeatis ibi nomina prædictorum Quatuor hominum, & hoc Breve.

A. D. 1344. Edw. 3. Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Numero hominum subscriptorum, ad diem prædictum, usque Londoniam venire faciendorum, sub eadem data; viz.

Majori & Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Scardeburgh de Uno homine.
Majori & Ballivis Villæ de Kyngeston super Hull de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Ravenesrode de Uno homine.
Ballivis Villæ de Grymesby de Uno homine.
Ballivis Villæ de Sancto Botolpho de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Lenn. de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Donewico de Uno homine.
Ballivis Villæ de Gippewico de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ Colcestr. de Uno homine.
Ballivis Villæ de Herewico de Uno homine.
Ballivis Villæ de Orford. de Uno homine.
Ballivis Villæ de Maldon. de Uno homine.
Majori & Ballivis Villæ de Sandwico de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ Dovorr. de Duobus hominibus.
Majori & Ballivis Villæ de Wynchelse de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Rye de Uno homine.
Ballivis Villæ Hastyng. de Uno homine.
Ballivis Villæ de Goseford de Uno homine.
Ballivis Villæ de Waynflet de Uno homine.
Ballivis Villæ de Lyme de Uno homine.
Ballivis Villæ de Seford de Uno homine.
Majori & Ballivis Civitatis suæ Cicestr. de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Portesmuth de Uno homine.
Majori & Ballivis Villæ suæ Suhton. de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ Sanctæ Elenæ in Insula Vecta de Uno homine.
Ballivis Villæ de Melcombe de Uno homine.
Ballivis Villæ de Pevenseye de Uno homine.
Ballivis Villæ de Romeneye de Uno homine.
Majori & Ballivis Civitatis suæ Exon. de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Dertemuth de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Plummuth de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de Exemuth de Uno homine.
Ballivis Villæ de Falemuth de Uno homine.
Ballivis Villæ de Sidemuth de Uno homine.
Ballivis Villæ de Bernestaple de Uno homine.
Ballivis Villæ de Weymuth de Uno homine.
Majori & Ballivis Villæ Bristoll. de Duobus hominibus.
Ballivis Villæ de la Pole de Uno homine.
Majori & Vicecomitibus Londoniæ de Quatuor hominibus.
Ballivis Villæ de Blakeneye de Uno homine.
Ballivis Villæ de Ravenesere de Uno homine.
Ballivis Villæ de Shorham de Uno homine.

De Officio Marescalli Angliæ commisso.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 1. m. 18.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro bono & gratuito Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Thomas de Bello Campo Comes Warwicæ nobis impendit, Commisimus Ei Officium Marescalli Angliæ,

Habendum, cum omnibus ad Officium illud pertinentibus, quamdiu nostræ placuerit voluntati, percipiendo in Officio illo Vadia & Feoda consueta. A. D. 1344.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

* De

De Licentia Justas apud Lincolniam, singulis Annis in perpetuum, faciendi, & Capitaneum Eligendi.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pa. 18. E. 3. p. 1. m. 44.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Oblata nobis quorumdam, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Comitatûs Lincolniæ Petitio continebat ut (ad solatium Virorum Militarium, & usum Armorum meliùs optinendum) velimus eis gratiosè concedere quòd, singulis Annis in perpetuum, die Lunæ proximo post Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, convenire possit apud Lincolniam certus numerus Militum, ad hoc electorum, qui tunc ibidem teneant Hastiludia sive Justas,

Et quòd, Consanguineus & Fidelis noster carissimus, Henricus de Lancastriâ Comes Derbiæ, qui in Actibus Militaribus delectatur, fiat Capitaneus eorumdem,

Nos itaque,

Recensitis Gestis Antiquorum, attendentes quantum extulit Nomen & Gloriam Hominum Militarium usus & amor Armorum, quantúmque per numerositatem Hominum expertorum in Armis Regale Solium roboretur, necnon Confusionum pericula quæ pluries ex otio provenerunt,

Et proindè volentes annuere gratiùs Petitioni prædictæ,

Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd certus numerus Militum, ad hoc electorum, amicabiliter & pacificè convenire possit apud Lincolniam singulis Annis, die Lunæ proximo post Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & tunc ibidem, civili modo, sine oppressione Populi dictarum partium, vel Conventiculis illicitis faciendis, Hastiludia sive Justas, tàm Pacis quàm Guerræ temporibus, cum omnibus, illuc tunc pacificè venire volentibus, ad Excercitationem Armorum, facere & tenere,

Et quòd dictus, Consanguineus noster, Comes Derbiæ, ad totam vitam suam, sit Capitaneus eorumdem,

Et quòd, post mortem ejus, Milites, sic electi, alium Capitaneum idoneum eligere valeant, & sic deinceps, post Mortem cujuslibet Capitanei, imperpetuum.

Nolentes quòd dicti, Capitaneus, Milites, seu alii quicumque, ex hac causâ ibidem tunc venientes, per Nos, vel Hæredes nostros, Justitiarios, Vicecomites, aut alios Ballivos, seu Ministros nostros quoscúmque, indè occasionentur, impetiantur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Super Cartis de Pardonatione per ipsum Regem Sigillatis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 1. m. 25. d.

MEMORANDUM *quòd, die Jovis, Tertiodecimo die Februarii, Anno præsenti, circa horam tertiam, Robertus de Sadyngton, Cancellarius, misit Magnum Sigillum Domini Regis, in Custodiâ dicti Cancellarii tunc existens, cum Willielmo de Emeldon Clerico suo, eidem Regi:*

Et idem Willielmus dictum Sigillum in quadam Camerâ, vocatâ la Oriole, prope novam Capellam, in Palatio Westmonasteriensi, dicto Regi liberavit:

Et idem Rex ibidem cum eodem Sigillo Quatuor Cartas, de Pardonatione Feloniarum & Transgressionum, Galfrido State de Gippewico, Rogero de Shribbe, Johanni Filio Richardi Haltebe de Gippewico, & Willielmo de Porklee Clerico, per dictum Regem factâ, in præsentiâ ipsius Regis, Magistri Johannis de Thoresby Custodis Rotulorum Cancellariæ ejusdem Regis, Thomæ de Hatfeld Clerici, & Guidonis Bryan, consignari, & postmodum Sigillum illud in Bursâ, in quâ priùs inclusum fuit, reponi, & Bursam illam Secreto Sigillo dicti Regis consignari, & dictum Sigillum prædicto Willielmo liberari fecit, eidem Cancellario reportandum.

A. D. 1344. Edv. 3.

De ejusmodi Cartis, ex præcepto Regis, per Comitem Warwici consignatis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

MEMORANDUM quòd Robertus de Sadyngton, Cancellarius Regis, Vicesimo Quinto die Februarii, Anno præsenti, de Præcepto ipsius Regis, misit per Willielmum de Emeldon, Clericum de Cancellaria Regis, dicto Domino Regi, in nova Capella, infra Palatium Westmonasteriensem, tunc existenti, Magnum Sigillum ejusdem Regis in quadam Bursâ, Sigillo ipsius Cancellarii Consignatâ:

Qui quidem Rex, viso dicto Sigillo, præcepit illud liberari Thomæ Comiti Warwicæ, tunc in Comitiva sua ibidem existenti:

Qui quidem Comes, recepto dicto Sigillo Regis, in præsentia Bartholomæi de Burghersh, Reginaldi de Cobham, Magistri Johannis de Thoresby, & aliorum, de præcepto ipsius Regis, Quinque Cartas de Pardonatione Feloniarum & Transgressionum, Johanni Swerd de Kyngeston super Hull, Rogero Swerd de Kyngeston super Hull, Roberto de Radeclyve, Richardo de Mawardyn, & Edmundo de la Mare, factâ, consignari, & postmodum prædictum in dictam Bursam reponi, & Sigillum illud sub secreto Sigillo Regis præfato Willielmo liberari fecit, dicto Cancellario reportandum;

Qui quidem Willielmus statim idem Sigillum præfato Cancellario, in Hospitio Episcopi Coventriæ & Lichfeldiæ, ubi dictus Cancellarius tunc hospitabatur, liberavit.

Litera missa Duci Austriæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX, Illustri Friderico, Duci Austriæ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Literas vestras, per Fidelem nostrum & vestrum Henricum Corzeleyn Militem, Pincernam vestrum, nobis exhibitas, & ea, quæ idem Henricus ex parte vestrâ, sub commissâ sibi Credentiâ, nobis exposuit (Matrimonium, inter vos & Johannam Filiam nostram carissimam, juxta Conventiones indè pridem initas, contrahendum concernentia) pleno collegimus intellectu.

Et quidem votivum desiderium, quod habetis ad complendum Contractum prædictum, gratum habemus plurimùm & acceptum.

Et licet speratum & promissum Auxilium, per Amicos & Parentes vestros nobis factum, nec Pactiones, inter nos & ipsos initæ, statutis fuerint temporibus observatæ, sicut est publicè satis notum, nos tamen vobis gratanter & benivolè facere volumus quod debemus.

Set, sicut vestra Nobilitas benè novit, dicta Filia nostra est adhuc infra Annos Nubiles constituta, & sic nec potest de jure Matrimonium contrahere, nec dicto Contractui irrevocabiliter consentire, Assensum ejus, cùm pervenerit ad Ætatem quâ consentire poterit, requiremus, & vos tunc super hoc, absque dilationis incommodo, reddemus pleniùs certiores.

Dat. apud Westmonasterium primo die Martii.

Bulla, de Fratre recipiendo.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Archidiacono Londoniensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm olim, Dilectis Filiis, Priori & Conventui Prioratûs de Dunmowe-parvâ, Ordinis Sancti Augustini, Londoniensi Diœcese, nostris dederimus Litteris in mandatis, ut, dilectum Filium, Johannem de Dunmowe-magnâ, Clericum, cupientem unà cum eis in dicto Prioratu sub Regulari habitu Domino Famulari, reciperent in Canonicum, & in Fratrem, ac sincerâ in Domino caritate tractarent:

Iidem tamen Prior & Conventus, Mandatis hujusmodi abauditis, id efficere hactenus non curârunt, prout ipsius Clerici labor ad nos indicat iteratus;

Nos igitur, volentes eundem Clericum in hujusmodi suo laudabili Proposito confovere, Discretioni tuæ per Apostolica Scripta mandamus, quatinus,

* si

A.D. 1344. Edw. 3. si est ita, eosdem Priorem & Conventum ex parte nostrâ moneas & inducas, ut eundem Clericum in prædicto Prioratu recipiant in Canonicum, & in Fratrem, ac sincerâ in Domino caritate pertractent, juxta priorum continentiam Litterarum; Alioquin rescribas nobis Causam rationabilem, siqua subsit, quare id fieri non debeat, vel non possit. A.D. 1344 Edw. 3.

Dat. Avinion. Non. Martii, Pontificatûs nostri Anno Secundo.

Sub Filis Cannabaceis.

De Magna Corona Angliæ, Mercatoribus Alemanniæ impignorata, recipienda, & Regi secrete deferenda.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 1. m. 39. REX, Dilectis Mercatoribus suis, Thomæ de Melcheburn & Willielmo Fratri ejus, Salutem.

Sciatis quòd (de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes) assignavimus vos conjunctim, & divisim, ad recipiendum, vice & nomine nostro, de, Dilectis nobis, Conrado Clippyng, Tiro del Wolde, Alberto Clippyng, Tidemanno de Lymbergh, & Sociis suis Mercatoribus Alemanniæ, Magnam Coronam nostram, in Custodiâ suâ, pro quibusdam Pecuniarum summis, quas ipsis Mercatoribus debuimus, existentem, super quibus quidem summis & liberatione Coronæ prædictæ sumus cum Johanne del Wolde & Tydemanno de Lymbergh, Sociis prædictorum Mercatorum, in Angliâ concordati,

Et ad Coronam illam, cùm per vos, vel alterum vestrûm, sub Sigillis ipsorum Mercatorum, vel Duorum eorumdem, recepta fuerit, ad nos in Angliam secretò & securè deferendum, & nobis ibidem liberandum. A.D. 1344.

Et ideò vobis mandamus quòd circa præmissa facienda & complenda in formâ prædictâ, cum omni celeritate & diligentiâ, intendatis; rogavimus enim, per Literas nostras, præfatos Conradum & Socios suos, quòd Coronam prædictam vobis, vel alteri vestrûm, juxta Conventiones inter Concilium nostrum, & dictos Johannem atte Wold & Tidemannum, Socios dictorum Mercatorum Alemanniæ, in Angliâ indè factas, per Indenturas, indè modo debito conficiendas, liberent ad nos deferendum, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Potestate ad Tractandum cum quibuscumque super Alligantiis.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 9. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici de Lancastriâ, Consanguinei nostri carissimi, Derbiæ, & Ricardi Arundellæ, Comitum, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum Quibuscumque Personis Nobilibus, & aliis, cujuscúmque Regni, Nationis, Conditionis, Statûs, vel Dignitatis existant, ac Communitatibus & Universitatibus quibuscúmque, de Amicitiis & Alligantiis solidis, inter nos & ipsos ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate firmandum & roborandum,

Dictis Comitibus, & eorum cuilibet in Solidum, plenam, tenore præsentium, damus & concedimus Potestatem, Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos Comites, & eorum alterum, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Actum fuerit in præmissis, A.D. 1344.

Ad Quæ firmiter observanda Nos, & Hæredes nostros, specialiter obligamus;

Et hoc vobis, & omnibus aliis, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1344. Edw. 3. A. D. 1344. Edw. 3.

Consimilis Potestas ad tractandum super Retinentiis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate *&c. ut supra usque ibi* hinc indè præstandis, *& tunc sic*,

Et ad ipsos nobiscum contra omnes Homines retinendum,

Et de Feodis, Vadiis, & Remunerationibus, Hominibus, sic retentis, faciendis, conveniendum, A. D. 1344.

Et Securitatem ab ipsis, congruam in hac parte, stipulandum & recipiendum,

Et ad ea quæ sic tractata *&c. ut supra*.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Tractandum super Alligantiis cum Rege Castellæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici de Lancastriâ, Consanguinei nostri carissimi, Derbiæ, & Ricardi Arundellæ, Comitum, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galeciæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gyennii, & Algarbii, Rege Illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo nostro carissimo, de Amicitiis & Alligantiis solidis, inter nos & ipsum ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate firmandum & roborandum,

Et ad alios Fideles nostros, loco sui, ad præmissa facienda, prout expedire viderint, Substituendum, & Substitutionem hujusmodi revocandum,

Dictis Comitibus, & eorum cuilibet in solidum, ac Substituto, vel Substitutis ab ipsis, vel eorum altero, plenam, tenore præsentium, damus & concedimus Potestatem,

Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos Comites, & eorum alterum, aut Substiturum, vel Substitutos ab ipsis, A. D. 1344. vel eorum altero, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Actum fuerit in præmissis,

Ad quæ firmiter observanda Nos, & Hæredes nostros, specialiter obligamus;

Et hoc vobis, & omnibus aliis, quorum interest, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London, vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habent iidem Comites de Tractando cum Regibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi Illustri, Consanguineo Regis carissimo.

Cum, Magnifico Principe, Domino Petro, Dei gratia, Rege Aragoniæ, Valenciæ, Majoricarum, Sardiniæ, & Corsicæ, Comiteque Barchinonæ, Consanguineo Regis carissimo.

Ad Tractandum, super Discordiis inter Marinarios, cum Rege Castellæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici de Lancastriâ, Consanguinei nostri carissimi, Derbiæ, & Ricardi Arundellæ, Comitum, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, A. D. 1344. pro Nobis, & Subditis nostris, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galetiæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gyennii, & Algarbii Rege Illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo nostro carissimo, ac Deputandis ab

A.D. 1344. Edw. 3. ab eo, super Discordiis & Dissensionum Materiis, exortis inter quosdam Subditos ipsius Regis, præsertim Marinarios, ac nostros Subditos, tàm Regni nostri Angliæ, quàm aliarum Terrarum de Dominio & Potestate nostris, occasione Dampnorum & Injuriarum, hinc indè datorum & illatorum, amicabiliter decidendis,

Et super ipsis Dampnis & Injuriis Paciscendum, Transigendum, & Componendum,

Necnon ad Ligam & perpetuam Amicitiam, inter ipsum Regem & suos Subditos, & Nos & nostros Subditos, ineundum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Facta fuerint, quacúmque Securitate Firmandum,

Et ad alios Fideles nostros, loco sui, ad præmissa facienda, prout expedire viderint, substituendum, & Substitutionem hujusmodi revocandum, A.D. 1344. Edw. 3.

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale,

Præfatis Comitibus, & eorum alteri, ac Substituto, vel Substitutis ab ipsis, & eorum altero, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem Comites, & eorum alter, Substituti, vel Substitutus ab ipsis, & eorum altero, nomine nostro, fecerint, vel fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

Super Regimine Ducatus Aquitaniæ, Comitibus Lancastriæ & Arundellæ commisso.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 9.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Lancastriâ, Consanguineo suo carissimo, Derbiæ, & Ricardo Arundellæ, Comitibus, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Reformatione Statûs & Regiminis Ducatûs nostri Aquitaniæ, & aliorum Terrarum & Locorum nostrorum Vicinorum, & recuperatione Terrarum & Jurium nostrorum, quæ sunt per Rebelles nostros perperàm occupata, summè soliciti,

Ac de vestris Fidelitate & Circumspectione providâ confidentes,

Ad dictos Ducatum, Terras, & Loca nostra, Defendendum, Regendum, & Dirigendum,

Et plenam Justitiam singulis, secundum Foros & Consuetudines dictarum partium, fieri faciendum,

Ac Possessionem Castrorum, Locorum, Jurium, & aliorum Deveriorum quorumcúmque, quæ a nobis injustè detinentur, Petendum & Recipiendum, etiam in Manu forti, prout opus fuerit, Recuperandum, Nanciscendum & Retinendum,

Et propter hoc Calvacatum & Exercitum convocandum, congregandum, & ducendum,

Contrarios & Rebelles insequendum, capiendum, &, prout justum fuerit, puniendum & cohercendum,

Et illos, qui ad Gratiam & Obedientiam nostram venire vel redire voluerint, ad Gratiam & Pacem nostram admittendum, & eis Remissionem & Pardonationem, quatinus ad nos attinet, tàm Pœnatum Corporalium, quàm Forisfacturæ Bonorum suorum, concedendum, & Securitatem plenam eis indè faciendum, A. D. 1434.

Ac Terras & Bona Rebellium, quæcúmque nobis Confiscata, Commissa, vel Forisfacta, aut quocúmque alio Jure ad Nos spectantia, in Manum nostram capiendum, & partem indè Personis aliis, benè meritis, qui nobis, circa Recuperationem Jurium nostrorum in dictis partibus, Auxilium præstiterint & Succursum, juxta Meritorum suorum exigentiam, dandum & concedendum, de Nobis & Hæredibus nostris Tenendum per Servitia debita & consueta, & ipsos Donatorios de sic Datis investiendum & seisiendum, & sic seisitos in Possessione suâ defendendum & tuendum, prout vobis, & Commodo nostro, fore videritis faciendum,

Gestum etiam Ministrorum nostrorum quorumcúmque supervidendum, & eos, quos nobis Inutiles inveneritis, ab Officiis suis amovendum, & Utiles in Locis & Officiis nostris ordinandum & ponendum,

Homagia etiam & Fidelitates a quibuscúmque in dictis partibus, & alia Deveria nobis debita, petendum & recipiendum, & ipsos, qui tenentur nobis talia

A.D. 1344. Edw. 3. talia Servitia facere, ad faciendum ea, prout secundum Foros & Consuetudines partium illarum faciendum fuerit, compellendum,

Et, generaliter, ad omnia alia & singula faciendum, quæ pro Defensione, & Recuperatione, ac bono Regimine, Jurium & Terrarum nostrorum, ac Subditorum nostrorum, Ducatûs & partium prædictorum, oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Vobis, & utrique vestrûm, cum Excercitio meri & mixti Imperii, Jurisdictionis, & Gladii Potestate, committimus vices nostras, & ad hoc vos locum nostrum Tenentes constituimus speciales; A.D. 1344. Edw. 3.

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per vos, & alterum vestrûm, Datum, & Concessum, ac ritè Gestum fuerit in præmissis, & singulis præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De intendendo prædictis Locumtenentibus.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. *Ibid.*

ET mandatum est Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Nobilibus, Senescallis, Majoribus, Juratis, Consulibus, Comunitatibus, Civitatum, Burgorum, & Villarum, Constabulariis, Castellanis, Ballivis, & Universis Subditis Regis, tàm Ecclesiasticis, quàm Secularibus, in Ducatu Aquitaniæ, & aliis Terris & Locis Regis vicinis constitutis, & singulis eorum, in Fide & Dilectione, quibus Regi tenentur, & sub omni eo quod Regi forisfacere poterunt, quòd eisdem Locum Regis Tenentibus, & eorum utrique, prout ad ipsos & eorum singulos attinet, in præmissis Intendentes sint, parentes, & auxiliantes, taliter ipsos habentes quòd Rex suam debeat Fidelitatem & Gratitudinem meritò commendare, & habundè, prout decet Regiam Munificentiam, præmiare. A.D. 1344.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Donationibus, in dicto Ducatu excessivis, sine aliqua Personarum acceptione, Revocandis.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. *Ibid.*

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Lancastriâ, Consanguineo suo carissimo, Derbiæ, & Ricardo Arundellæ, Comitibus, Salutem.

Quia, per importunam Petentium instantiam, & aliorum Suggestionem minus veridicam, Donationes in Ducatu nostro Aquitaniæ fecimus excessivas, in quibus, ut intelleximus, Decepti sumus enormiter, & delusi dampnosè nimiùm & probrosè,

Nos,

Considerantes justum fore quòd Mendax Precator carere debeat impetratis,

Ac volentes ea, quæ sic per suppressionem veritatis, & expressionem falsitatis, a liberalitate Regiâ sunt extorta, prout Justum fuerit, revocari,

Ac de vestris fidelitate & circumspectione providâ, pleniùs confidentes,

Vobis committimus & mandamus quòd omnia Castra, Terras, & Tenementa, Libertates, & Proficua, per nos in dicto Ducatu nostro, ad Suggestionem Petentium, vel in Recompensationem impensorum nobis Servitiorum, vel Deperditorum & Dampnorum, data vel concessa, in Manum nostram, sine qualibet Acceptione Personarum, capi faciatis, A.D. 1344.

Et de Meritis Donatoriorum, & veritate Suggestorum in hac parte per eosdem, & vero valore rerum Donatarum, ac aliis circumstantiis, quæ movere debent animum Donatoris, vos diligentiùs informetis,

Et Donationes illas, in quibus per informationem hujusmodi nos inveneritis sic deceptos, revocetis & penitùs adnulletis, retineri facientes in Manu nostrâ, absque aliquâ Restitutione faciendâ, Res per Deceptionem hujusmodi sic Donatas,

Set Donationes alias, quas per veram Suggestionem & Condignis Meritis inveneritis fore factas, in suo stare robore permittatis,

Res captas in Manum nostram talibus Donatariis, unà cum Exitibus indè perceptis,

A. D. 1344. Edw. 3. perceptis, integrè, prout justum fuerit, restituere facientes;

Taliter super hoc vos habentes, quòd vestram debeamus circumspectionem providam meritò commendare.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De intendendo Commissariis, in dictis Donationibus adnullandis.

Super Observatione Treugæ cum Adversario de Francia.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 9.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Lancastriâ, Consanguineo suo carissimo, Derbiæ, & Ricardo Arundellæ, Comitibus, Salutem.

Quia desiderantes Treugam, ob reverentiam Domini Summi Pontificis, & Sedis Apostolicæ, & instantiam Cardinalium, ad Nos in Britanniam propter hoc specialiter transmissorum, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ pridem captam, quatenus ad nos attinet, in omnibus observare,

Ac de vestris fidelitate & circumspectione providâ confidentes,

Ad faciendum per vos, & alios, dictam Treugam, pro parte nostrâ, prout convenit, observari,

Et ad omnia & singula, si quæ per Adhærentes, vel Subditos nostros, contra dictam Treugam indebitè attemptata jam fuerint, vel contigerit imposterùm attemptari, celeriter & debitè reformandum,

Ac Rebelles vobis in hac parte cohercendum & puniendum,

Ac Reformationem Attemptatorum per Partem alteram contra formam dictæ Treugæ petendum, prosequendum, & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ circa conservationem dictæ Treugæ, & Reformationem Attemptatorum hujusmodi, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Vobis, & utrique vestrûm, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem, cum meri & mixti Imperii & Punitionis debitæ Potestate;

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Nobilibus, Ballivis, Communitatibus, & aliis Subditis nostris quibuscúmque, tenore præsentium, firmiter in mandatis, quòd vobis, & utrique vestrûm, in præmissis, quatenus ad ipsos attinet, Intendentes sint, parentes & auxiliantes.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De non arestando aliquem in Ordinem Episcopalem Constitutum.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 27. d.

REX Majori & Ballivis de Sandwico, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod vos duos Fratres, Ordinis Carmelitarum, per Dominum Summum Pontificem in Episcopos noviter Consecratos, & in Portu de Sandwico cum Bullis & Literis, nobis præjudicialibus, applicantes, arestâstis, & sic in Aresto teneris,

Scire vos volumus quòd non est, nec unquam fuit Intentionis nostræ, quòd, virtute alicujus Mandati nostri, vobis directi, arestare possetis aliquem in Ordinem Episcopalem constitutum;

Et ideò vobis mandamus quòd statim ipsos Episcopos, cum Servientibus suis, si sic arestati sint, dearestetis, & ipsos, quo voluerint, abire liberè permittatis;

Literas tamen hujusmodi, nobis præjudiciales, quas per ipsos, vel suos, infra Regnum nostrum delatas inveneritis, sanas & integras coram Concilio nostro Londoniæ transmittatis.

Teste Rege apud Marlebergh quinto die Aprilis.

A.D. 1344. Edw. 3. A.D. 1344. Edw. 3.

De Magna Corona Angliæ, a Mercatoribus Alemanniæ recepta, Thesaurario Regis liberanda.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Claus 18. E. 3. p. 1. m. 15.

REX, dilectis sibi, Thomæ de Melchebourn & Willielmo de Melchebourn, Salutem.

Mandamus vobis quòd Magnam Coronam nostram, in Custodiâ vestrâ existentem, Thesaurario & Camerariis nostris, per Indenturas, indè inter vos & ipsos modo debito conficiendas, liberetis in Thesaurariâ nostrâ custodiendam:

Mandavimus enim præfatis, Thesaurario & Camerariis, quod Coronam prædictam a vobis, per Indenturas hujusmodi recipiant, & salvo in Thesaurariâ nostrâ custodiri faciant, prout decet.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Aprilis. A.D. 1344.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Thesaurario, & Camerariis, Regis quòd Coronam prædictam à præfatis Thomâ & Willielmo, per Indenturas, inter ipsos modo debito conficiendas, recipiant, & salvò in Thesaurariâ Regis Custodiri faciant, prout decet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super Dissensionibus inter Subditos Regis, & homines de Potestate Regis Castellæ & Comitis de Biscay pacificandis.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Magnificus Princeps, Dominus Rex Castellæ, Consanguineus noster carissimus (molestè ferens Dissensionem & Debatum, inter suos & nostros Subditos suscitata) pridem miserit Nuncios suos ad procurandum Pacem, sive Treugam, inter dictos suos Subditos, & Homines nostros de Baionâ,

Et,

Ad dictorum Nunciorum instantiam,

Inter Procuratores, seu Nuncios, nonnullorum, Civitatum, Villarum, & Locorum, de Potestate dicti Regis, & illustris Comitis de Biskaye, pro se & aliis Hominibus dictarum partium, ex parte unâ,

Ac Procuratores & Nuncios Subditorum nostrorum Majoris, Centum Parium, & Communitatis dictæ Civitatis nostræ Baionæ, & Loci nostri de Beyarritz, ex aliâ,

Super sedandis amicabiliter Dissensionibus & Debatis, occasione Dampnorum, hinc & inde per Homines Maritimos illatorum,

Inchoatus sit Tractatus,

Et, ut super hoc possit tractari securiùs, una Treuga inter dictos Procuratores, nomine procuratorio, à quinto die Januarii, ultimò præterito, usque ad primum diem mensis Septembris, proximò futurum, & extunc per Tres Annos immediatè sequentes (dùm tamen dicti Rex & Comes, ac Nos dictam Treugam acceptare velimus) sit sub certâ formâ Concordata, A.D. 1344.

Ita (videlicet) quòd interim Subditi dictorum Regis, & Comitis, ac nostri, ubicúmque, tàm in Terrâ, quàm in Mari, pacificè communicent, adjectis pœnis gravibus contra Violatores Treugæ prædictæ,

Et quod, citra primum diem instantis Mensis Junii, procuretur à nobis, & dictis Rege & Comite, Acceptatio Treugæ prædictæ,

Et quòd, primo die Mensis Julii, compareant Procuratores, seu Commissarii Partium, in ponte Fontis Rabidi, ad ordinandum de locis & modis procedendi in Querelis super Injuriis & Dampnis, datis hinc & indè,

Et Emendas debitas, prout expedire viderint, summariè & de plano fieri faciendum,

Et ad Dissensionem & Debata prædicta ad Pacem perpetuam reducendum,

Et quòd omnes, de Dampnis, sibi datis, querelare volentes, infra Quadraginta dies, immediatè tunc sequentes, Querelas suas proponant coram dictis Commissariis, aliàs de Remedio sint præclusi, prout in Literis, super dictâ Treugâ confectis, latiùs continetur,

Nos (qui Pacem habere cum dicto Consanguineo nostro, & Subditis suis,

præ

A.D. 1244. Edw. 3. præ cæteris, affectamus) dictam Treugam pro nobis, & Subditis nostris dictorum Civitatis & Loci, quantum in nobis est, Applausu Benivolo acceptamus, laudamus, & approbamus; volentes & mandantes eam à dictis Subditis nostris in omnibus observari; dùm tamen partes aliæ hoc idem facere voluerint, vice versâ.

Et cùm Reformatio Dampnorum prædictorum, & Pax perpetua, inter Subditos dictorum Regis & Comitis ac nostros, nobis admodum sint votivæ,

Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Petri de Sancto Johanne, Episcopi Baionæ,
Johannis de Villar Sacristæ Ecclesiæ Baionæ,
Bernardi de Cassus,
Petri de Vile, filii Gullielmi Arnaud de Vile,
Bartholomæi de Beries,
Et Petri de Pintz,

Plenè confidentes,

Ad comparendum, audiendum, cognoscendum, decernendum, & exequendum, juxta formam in dictâ Treugâ contentam,

Necnon ad componendum, pacificendum, & transigendum super Dampnis & Injuriis, hinc indè datis & illatis,

Et de Pace & Amicitiâ perpetuâ, inter dictos Regem, & Comitem, & suos Subditos, & Nos, & dictos nostros Subditos ineundis, tractandum & concordandum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Facta fuerint, quacúmque Securitate firmandum,

Et ad omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Prædictis, Episcopo, Johanni, Bernardo, Petro, Bartholomæo, & Petro, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, pro nobis, & dictis Subditis nostris, Plenam, tenore præsentium, Committimus & Concedimus Potestatem;

Promittentes pro nobis, & Subditis nostris prædictis, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Episcopum, Johannem, Bernardum, Petrum, Bartholomæum, & Petrum, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Aprilis.

Consimiles Literas habent subscripti, sub eadem datâ, videlicet,

Petrus de Sancto Johanne, Episcopus Baionæ,
Johannes de Villar Sacrista Ecclesiæ Baionæ,
Prior de Sancto Salvatore,
Petrus de Purnuyt,
Et *Bido de Lobart,*
Quatuor, Tres, & Duo eorum.

Petrus de Sancto Johanne, Episcopus Baionæ,
Johannes de Villar Sacrista Ecclesiæ Baionæ,
Johannes de Listowe,
Petrus de Wyneawe,
Pascasius de Sancto Johanne,
Sanbastus de Villar,
Et *Domicellus de Hospitali,*
Quinque, Quatuor, Tres, & Duo eorum.

Consimiles Literas habent subscripti, sub Datâ 26. Aprilis; viz.

Nicholaus de Beche Senescallus Vasconiæ,
Johannes de Shordich Miles,
Et *Magister Johannes Wawyn Constabularius Burdegaliæ, & Duo eorum.*

Ad Regem Castellæ, super Algezira Conquistata, Gratulatoria.

A.D. 1244. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 1. m. 7. d

SEreniffime Princeps & Consanguinee carissime, votivâ Salutatione præmissâ, Regalis Excellentiæ vestræ Literas, super Redditione Villæ de Algesira, & prosperis vestris Successibus in hac parte, per Latorem præsentium nobis missas, lætâ manu recepimus, & cum ingenti gaudio in mirum audivimus continentiam earumdem,

Contemplantes devotè Christi Clementiam, qui ad publicam Christianorum lætitiam mirificavit vobiscum misericordiam suam, &, præter Cœlestis Præmii Meritum, Gratiosum vobis Omen contulit & Gloriosum, de quo primò Laudes devotas humiliter exsolvimus gratiarum omnium Largitori, & Excellentiæ vestræ de missâ nobis tam desiderabilis insinuatione Rumoris grates

A. D. 1344. Edw. 3. tes & gratias exsolvimus cordiales.

Et, cùm divina gratia circa vos in factis vestris largitiuè se diffundat, votivum admodum nobis esset ut, sicut nos facitis participes in Gaudio vobiscum, participare possemus in Præmio & Labore, ad quod adhuc per Dei gratiam aspiramus.

Quædam autem alia quibusdam fidelibus nostris, pridem ad partes vestras accedentibus, injunximus vestræ Celsitudini Regiæ exprimenda; super quibus vestrum Responsum benivolum avidè præstolamur. A. D. 1344. Edw. 3.

Serenitatem vestram diù conservet in prosperis Clementia Salvatoris.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Maii.

De Cera circa Corpus Domini E. Avi renovanda.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Liberat. 18. E. 3. m. 5. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi Humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1344.

Teste Rege apud Westmouasterium tricesimo die Junii.

De Militibus faciendis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 24. d. REX Vicecomiti Notinghamiæ Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates quàm extra ubi expedire videris, publicè facias proclamari,

Quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ, vel Redditûs, per Annum, habent, & eos per Tres Annos integros tenuerunt, & Milites non sint, Ordinem suscipiant Militarem citra Festum Sancti Laurentii proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit,

Et de nominibus illorum, qui Quadraginta Libratas Terræ, vel Redditûs per Annum, habent in Ballivâ tuâ, sicut prædictum est, diligenter inquiras, & nobis de nominibus illis, in Cancellariâ nostrâ, constare facias ante Festum supradictum; A. D. 1344.

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

De Cursu Monetæ Auri proclamanda.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 23. d. LE Roi as Viscounts de Londres Salutz.

Come, par avis de nostre Conseil, pur commune profit de tot nostre Roialme d'Engleterre, eons ordine de faire Trois manere des Monoies d'Or,

Une Monoiee, currant la piece pur Sys Soldz & Oyt Deners d'Esterlings, que serra appelle Noble d'Or,

Et une autre Monoie d'Or, Currante la piece pur Qarante Deners d'Esterlings, que serra appelle Maille Noble,

Et la Tierce Monoie d'Or, Currante la piece pur Vynt Deners d'Esterlings, que serra appelle Ferlyng Noble,

Et que Crie soit & defenduz, par tot nostre Roialme & poiar, que nul home ne porte hors de nostre dit Roialme d'Engleterre Monoie d'Or, ne d'Argent, ne nule autre Monoie d'Or ne d'Argent (sauve cele novele Monoie d'Or) sur peyne de perdre tot l'Or, & tot l'Argent, & lour Corps a nostre volunte, si ce ne soit par especiale Congie de nous, A. D. 1344.

Et que Crie soit fait que nul home Resceue, ne Dispende, nul manere Monoie d'Or, ne d'Argent, de null autre Coigne que de noz Coignes, sur le peril q'appent,

Et que la Monoie d'Argent, q'ore court, tiegne son cours,

Et que nulle refuse la dite nostre Monoie d'Or ne d'Argent, pur le pris susdit, sur le peril susdit (c'estassaver) la Monoie d'Or pur la somme de Vynt Soldz d'Esterlings ou passante, & que nul

A. D. 1344. Edw. 3. nul soit coustreint de la receiure deinz la dite somme de Vynt Soldz contre son gree,

Et que chescun puisse espier & accuser toutes gentz que ferront al encontre, & suire pur nous en celle partie,

Et de celle Monoie, que serra trove issint porte, Resceu, ou Despendu, la tierce partie serra a celuy qi espiera ou trovera la chose, & les deux parties a nous,

Et, pur ce que, avant ces beures, gentz ount este desceuz par cause q'il n'aveit nulle Eschaunge outere, ne null certein Ordine que home devereit doner pur l'eschange, si avons ordine nostre Eschange outere en la Rue jouste Servates-tour de Loudres,

Et celui, que vorra illoeqes chaunger Or pur Esterlings, preigne, pur le Noble d'Or, un Dener meyns de dim Marc,

Et, pur le Maille d'Or, une Maille Deners de Qarante Deners,

Et pur le ferling d'Or un Ferling meyns de Vynt Deners,

Et celui, que vorra achatre le Noble d'Or pur Esterlings, paie une Maille d'Argent outre le pris,

Et pur le Maille d'Or un Ferling d'Argent,

Et pur Deux Ferlings d'Or un Ferling d'Argent outre le dit pris, A. D 1344. Edw. 3.

Et volons que toutes Gentz, que vorrent faire eschanges en nostre Citee de Londres, viegnent a nostre dite Eschange ou autres lieux ou nous ordineroms nostre Eschange, & que nul autre, sauz nostre Conge, tigne Eschange overte sur peyne de perdre ceo que serra issint per luy eschange,

Vous mandons que toutes les choses susdites par tote vestre Baillie, auxibien deinz Franchise, come dehors, es lieux ou vous verrez que soit affaire, facez Crier & Publier,

Et que nulle home, de quele condition q'il soit, Prive ou Estrange, ne attempte, ne face, riens contre les dites Ordenances, sur la peyne avantdite, & ceo ne lessetz en nulle manere.

Et est, toute foitz, nostre entention que l'autre Monoie d'Or, par nous avant fait, tigne son cours, & soit Resceu en Paiement en la some de Vynt Soldz, & passant, ou dedeinz par ceux que la vorrent resceiure come il ad este avant ces heures.

Don. a Westm. le ix. jour de Juyl.

Ad Magnates Hiberniæ, de veniendo ad Regem cum Hominibus ad Arma & Hobelariis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Fran. 18. E. 3. m. 6.

REX, dilecto & fideli suo, Mauritio Fitz-Thomas, Comiti de Dessemond, Salutem.

Cùm nuper,

Pro eo quòd Philippus de Valesio, Adversarius noster Franciæ, plura contra Treugam, inter nos & ipsum initam & juratam, notoriè attemptavit, & fecit attemptari, Stragem faciendo nostrorum fidelium, Castra & Loca nostra capiendo, & tàm in Terra, quàm in Mari, in Subversionem nostram & nostrorum pro viribus machinando,

Fideles & Subditos nostros ad resistendum ipsius Philippi malitiæ parari mandaverimus,

Et vos rogaverimus quòd, cùm Adventus vester ad nos, in casu quo contra dictum Adversarium nostrum progredi nos oportet, sit votivus, velletis magnanimiter vos parare ad veniendum ad nos, saltem cum Viginti Hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis, nobiscum ad Vadia nostra profecturis, cùm super hoc fueritis præmuniti.

Et quia, pro urgenti defensione necessaria Regni nostri Angliæ, & aliorum Locorum & Terrarum nostrorum in partibus Transmarinis, ac Subditi nobis Populi, ordinavimus, de consensu Parliamenti nostri, in proximo, in Manu Forti, per Dei gratiam, transfretare, ad quod faciendum vestro & aliorum fidelium nostrorum auxilio plurimùm indigemus, A. D. 1344.

Specialiter vos rogamus quòd ad nos, in propriâ Personâ vestrâ, cum Hominibus prædictis, benè de Guerrâ parati, usque Portesmuth, ad Sumptus vestros proprios, venire velitis, vel, si personaliter commodè venire non poteritis, dilectum & fidelem nostrum, Thomam filium Gilberti, vel Johannem filium Gerardi, Capitaneum dictorum hominum ad Arma & Hobelariorum facere, & eos ad nos, ad dictum locum de Portesmuth, ad Sumptus vestros, mittere curetis,

Ita quòd vos, vel prædicti, Thomas & Johannes, cum hominibus prædictis, sitis ibidem in Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuris, ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, in Obsequium nostrum, ad

5 O Vadia

A. D. 1344. Edw. 3. Vadia nostra, ubi tunc duxerimus ordinandum.

Et de Expensis prædictis, cùm ibidem veneritis, taliter vos respicere faciemus, quòd debebitis meritò contentari.

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullo modo omittatis.

Mandavimus etiam Thesaurario nostro Hiberniæ, quòd Naves, competentes pro Passagio vestro, & hominum prædictorum, Sumptibus nostris habere faciet.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto & fideli suo, Maurition Fitz-Thomas, Comiti de Kildare, Salutem. A. D. 1344. Edw. 3.

Cùm nuper, *Ibid.*

Pro eo quòd Philippus de Valesio *&c. ut supra usque ibi* sit votivus *& tunc sic*, velletis magnanimiter vos parare ad veniendum ad nos, saltem cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis, nobiscum ad Vadia nostra *&c. ut supra usque ibi* venire velitis;

Ita quòd Vos cum hominibus prædictis sitis ibidem in Octabis *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis, de veniendo ad Regem cum numero Hominum ad Arma & Hobelariorum subscripto, sub eàdem datâ; videlicet,

Fulconi de la Freigne, de veniendo cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis.

Waltero de Birmyngham, de veniendo cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis.

Gerardo de Rochef, de veniendo cum Decem hominibus ad Arma, & Triginta Hobelariis.

Eustacio Power, de veniendo cum Decem hominibus ad Arma, & Triginta Hobelariis.

Edmundo de Burgh, de veniendo cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis.

Richardo Tuyt, de veniendo cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis.

David de Barry, de veniendo cum Viginti hominibus ad Arma, & Quinquaginta Hobelariis.

Miloni de Coucy, de veniendo cum Decem hominibus ad Arma, & Triginta Hobelariis.

Domino de Aury, de veniendo cum Decem hominibus ad Arma, & Triginta Hobelariis.

Capitaneo de Rochcyns, de veniendo cum Decem hominibus ad Arma, & Triginta Hobelariis.

Pro Ducissa Britanniæ, in Castro de Tykill morante.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 2. m. 32.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos nuper, de avisamento Concilii nostri, ordinaverimus quòd, dilecta Consanguinea nostra, Ducissa Brytanniæ, in Castro nostro de Tykill moretur, & quòd, dilectus & fidelis noster, Willielmus Fraunk, Constabularius ejusdem Castri, pro Expensis dictæ Ducissæ & Familiæ suæ, pro tempore quo ipsa ibidem moram fecerit, faceret ordinari,

Nos, pro securitate ipsius Willielmi in hac parte, volentes de Expensis illis in certo ordinare, volumus & concedimus quòd dictus Willielmus de Quinque Marcis, pro singulis Septimanis, pro Expensis dictæ Ducissæ & Familiæ suæ prædictæ, pro tempore quo dicta Ducissa Moram in eodem Castro fecit, & exnunc faciet, Solutionem indè debitam habeat aut Allocationem. A. D. 1344.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Philippa Regina, de Peregrinationibus faciendis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 25 d.

REX Majori & Ballivis suis Dovorriæ Salutem.

Quia, Venerabilis Pater, Benedictus, Episcopus Cardicensis, ad partes Transmarinas, pro quibusdam Peregrinationibus, ac diversa Loca Sacra, nomine Philippæ Reginæ Angliæ Consortis carissimæ faciendis, de Licentiâ A. D. 1344.

A. D. 1344. Edw. 3. centiâ nostrâ est profecturus,

Vobis mandamus quòd prædictum Episcopum cum Equis, & moderatâ Familiâ, ac Expensis suis in Auro, in Portu dictæ Villæ Dovorriæ, absque impedimento aliquo, transire permittatis. A. D. 1344. Edw. 3.

Teste Rege apud Merewell xxx. die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro Literis de non molestando Nuncios Regis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Rom. 18. E. 3. m. 2. Papæ Rex &c.

Cùm sub Bonitatis sincerâ vestræ fiduciâ, dilectos & fideles nostros, Magistrum Johannem de Offord, Decanum Lincolniæ, & Custodem Privati Sigilli nostri, Hugonem de Nevyll, & Nicholinum de Flisco, pro Tractatu Pacis finalis inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, ad Sanctitatis vestræ præsentiam transmittamus,

Nos, de dictorum Nunciorum nostrorum securitate & quiete soliciti, Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinus Litteras Apostolicas specialis Protectionis & Defensionis vestræ, & Sedis Apostolicæ, ac salvi & securi Conductûs pro ipsis simul, vel separatim, venientibus, Familiis & Rebus suis, veniendo, morando, & redeundo, & quòd nec ipsi, nec eorum aliquis, vel Familiares sui, in quacúmque causâ Beneficiali, Civili, Criminali, Personali, Reali, sive Mixtâ, seu aliâ quâcúmque, ex Officio, seu ad Partis instantiam, occasione alicujus Obligationis, seu cujuscúmque Contractûs, vel quasi, delicti, vel quasi, aliáve Causâ quâcúmque, citentur, conveniantur, seu quoquomodo graventur, set ab omni Vexatione & Molestatione in sic eundo, morando, & redeundo, liberi sint penitùs & quieti, dignemini misericorditer concedere, & dictas Litteras præfatis Nunciis, priusquam Sanctitatis vestræ Curiam intraverint, si placuerit, destinare. A. D. 1344.

Conservet &c.

Dat. apud Rysyng tertio die Augusti.

Ad Papam, super Tractatu, cum ipso, habendo.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid. Papæ Rex &c.

Pridem, Pater Sanctissime, Ponderantes Zelum perfectum, quem ad accelerandum Tractatum Pacis inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, corde gerimus, sicut tàm Nunciorum nostrorum, ad Sanctitatem vestram transmissorum, relatio, quàm ipsa rei experientia videtur ostendere luculenter,

Et, ut vestris complaceremus Desideriis, & pericula gravia, quæ morosa Protractio dicti Tractatûs posset inducere, vitaremus,

Certos Nuncios ad Sanctitatis vestræ Præsentiam, ad Tractandum & Concordandum de Pace finali, ordinavimus destinandos, sperantes quòd, infra Viginti Dies, a Festo Sanctæ Trinitatis, proximò præterito, continuè numerandos, præsentes fuissent in Sanctitatis vestræ Curiâ, ex hac causâ, sicut Sanctitati vestræ super hoc meminimus plenius nos scripsisse; set dicta Missio quibusdam de causis legitimis dilata extitit & protracta, sicut, Clericus noster quàm dilectus, Magister Johannes de Offord, Decanus Lincolniæ, Custos Privati Sigilli nostri, & alii Nuncii nostri, quos ad Sanctitatis vestræ præsentiam pro Tractatu prædicto mittimus in præsenti, qui in Vigiliâ Sancti Laurentii, proximò futurâ, ad ultimum erunt, in Litore Maris, transfretare parati, quibus injunximus ut, Mari transito, ad Sanctitatis vestræ Curiæ propter hoc, quantum plus poterunt, se festinent, eidem Sanctitati vestræ referent, si placuerit, vivâ voce, A. D. 1344.

Et quia, sub umbrâ præsentis Treugæ, Dampna sunt inæstimabilia & intolerabilia nobis data, nósque parati sumus in omnibus in hac parte facere quod debemus, mittimus jam dictos Nuncios cum Potestate sufficienti ad Tractandum & Concordandum coram Sanctitate vestrâ de Pace finali, & ad certificandum nos, sine Moræ dispendio, super eo quod fecerint in hac parte;

Placeat igitur (quæsumus) vestræ Clementiæ præfatum Adversarium nostrum super hoc facere præmuniri, ut ad Sanctitatis vestræ Curiam, si sic tractare sibi placuerit, cum celeritate Nuncios suos mittat, quod si facere noluerit, de alio nos oportebit Remedio cogitare.

Conservet &c.

Dat. apud Rysyng tertio die Augusti.

Ad

A.D. 1344. Edw. 3. A.D. 1344. Edw. 3.

Ad Episcopum Norwicensem, super Tractatu antedicto.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Episcopo Norwicensi, Salutem.

Quia, Dilecti & Fideles nostri, Magister Johannes de Offord, Decanus Lincolniæ, & alii, quos, unà vobiscum, ad Tractandum & Concordandum, coram Domino Summo Pontifice, de Pace finali inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, nostros constituimus Procuratores & Nuncios speciales, infra Quatuor Dies, a datâ præsentium, versus Curiam Romanam cum omni festinatione arripient Iter suum,

Ita quòd, ad ultimum, erunt apud Dovorriam in Vigiliâ Sancti Laurentii, proximò futurâ, transfretare parati, &, A.D. 1344. Mari transito, ad dictam Curiam, quantum poterunt, festinabunt,

Super quo dicto Domino Summo Pontifici nostras, quas vobis mittimus, Litteras scribimus speciales, quarum Copiam vobis transmittimus hiis inclusam,

Velitis (petimus) dictas Litteras nostras eidem Domino Summo Pontifici illicò præsentare, & penes eum pro præmunitione Partis alterius insistere, prout ad Honorem nostrum fore videritis faciendum.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ ad Andream de Offord.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto Clerico suo, Magistro Andreæ de Offord, Salutem.

Quia, Dilecti & Fideles nostri, Magister Johannes de Offord, Decanus Lincolniæ, Custos Privati Sigilli nostri, Germanus vester, & alii, quos, unà vobiscum, ad tractandum & concordandum *&c. ut supra usque ibi* festinabunt,

Super quo Domino Summo Pontifici nostras Litteras scribimus speciales, quarum Copiam vobis transmisimus hiis inclusam,

Volumus quod adventum dictorum A.D. 1344. Nunciorum nostrorum ad Curiam expectetis, & vos, vel Episcopus Norwicensis (cui super hoc scribimus) ipsas eidem Domino Summo Pontifici præsentetis, insistentes penes eum, prout decuerit & expedierit, ut Partem adversam de mittendo Nuncios consimiles faciat præmuniri.

Dat. ut supra.

Super Tractatu memorato, & de Attemptatis contra Treugam Reformandis.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Franc. 18. E. 3. m. 4.

UNiversis, ad quorum notitiam præsentes Litteræ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm,

Ob reverentiam, Sanctissimi in Christo Patris, Domini Clementis, divinâ Providentiâ, Papæ Sexti, & Sedis Apostolicæ, ac laboriosam instantiam, reverendorum Patrum, P. Penestrinensis, & A. Tusculanensis, Episcoporum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad nos nuper, dùm eramus in Britanniâ, pro Reformatione Pacis inter nos, & Consanguineum nostrum, Dominum Philippum de Valesio, per Dominum Summum Pontificem specialiter transmissorum,

Quædam Treuga inter Nos, & dictum Philippum, sub certâ formâ inita sit & A.D. 1344. firmata,

Multáque sint, per partem dicti Adversarii nostri, contra formam dictæ Treugæ, perperàm attemptata,

Nos,

De fidelitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Willielmi Norwicensis Episcopi, Magistri Johannis de Offord, Decani Lincolniæ, & Custodis Privati Sigilli nostri, Magistri Thomæ Fastolf, Archidiaconi Norwicensis, Hugonis de Nevill Militis, ac Nicholini de Flisco, & Magistri Andreæ de Offord, Juris Civilis Professorum, confidentes,

Ipsos nostros Nuncios & Procuratores facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem omnibus, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum

A. D. 1344. Edw. 3. rum (quorum præfatos Episcopum & Decanum Duos esse volumus) plenam Potestatem, & Mandatum speciale ad Petendum & Recipiendum Reformationem Attemptatorum prædictorum,

Necnon ad Tractandum, coram dicto Domino Summo Pontifice, non ut Judice, set ut privatâ Personâ, & Mediatore Comuni, nou in formâ nec figurâ Judicii, set extrajudicialiter & amicabiliter, cum dicto, Consanguineo nostro, Domino Philippo de Valesio, Procuratoribus suis & Nunciis, super quibuscumque Dominiis, Dignitatibus, Honoribus, Terris, Possessionibus, Locis & Juribus, de quibus inter Nos & dictum Dominum Philippum Dissensionis & Controversiæ materia est suboria,

Necnon super Jure, quod habemus vel habere poterimus in Regno & Coronâ Franciæ, & ad illa,

Ac, generaliter, super omnibus Dissensionibus, & Guerratum Commotionibus, Quæstionibus, Querelis, & Controversiis, inter nos & ipsum exortis,

Necnon super Dampnis & Injuriis, datis & illatis ubilibet, hinc & indè,

Et tàm super prædicto Regno & Jure, nobis ad dictum Regnum & Coronam Franciæ & in eis competente, quàm super prædictis aliis universis & singulis, ac Emergentibus & Dependentibus ab eis, & eisdem connexis concordandum, paciscendum, componendum, transigendum, & Pacem perpetuam & finalem Concordiam ineundum, A. D. 1344. Edw. 3.

Et quæ sic Petita, Recepta, Tractata, Concordata, Pacta, Composita, Transacta, & Inita fuerint, quacúmque Securitate firmandum, ac Securitatem hujusmodi, nomine nostro, & pro nobis, recipiendum,

Necnon omnia alia & singula faciendum, & excerceudum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procurarores & Nuncios, omnes, Quinque, Quatuor, seu Tres eorum (quorum præfatos Episcopum & Decanum duos esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Risyng quarto die Augusti.

Consimiles Literæ Regis Patentes factæ sunt sub eàdem formâ & sub eisdem nominibus omisso præfato Archidiacono.

Teste ut supra.

Ad Principes Mediolani, de Credentia.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. p. 2. m. 25. d. REX, Reverendo in Christo Patri, Domino Johanni, Dei gratiâ, Archiepiscopo Mediolanensi, &, Magnifico Viro, Domino Luchino Vicecomiti, Mediolanensium Dominis, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quia Dilectio non semper a Beneficio causatur accepto, set quoque provenire noscitura laudis præconio divulgato, scire velitis quòd, pro virtuosis & Magnificis Gestis vestris (de quibus laudabile Testimonium & Famam celebrem audivimus) vos, licet nobis visione non cognitos, sinceris affectibus contemplamur,

Desiderantes quòd affectum, quem ad vos animo gerimus, cognoscatis a facto, & quòd inter Nos & Vos aliquid condicatur, & per modum qui mutuis Honoribus & Commodis se coaptet, A. D. 1344.

Et propter hoc, Dilectum & Fidelem nostrum, Nicolinum de Flisco, intentionis nostræ conscium, ad vos specialiter destinamus, verbum sibi credentiæ committentes; cui dari fidem super hiis indubiam postulamus.

Dat. apud Rysyng quarto die Augusti.

De Credentia ad Andream Regem Siciliæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid. MAgnifico Principi, Domino Andreæ, Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, felicem regnandi gloriam & Salutem. A. D. 1344.

Pensantes sanguinis necessitudinem, quâ Nos invicem attinemus, & Famam celebrem, quæ de Gestis vestris magni-

A. D. 1344. Edw. 3. ficis laudabiliter se diffudit, vos, licet nobis Visione non cognitos, sinceris affectibus contemplamur, & ad ea, quæ votis vestris Regiis se capient, voluntarios nos offerimus ex affectu, qui penes vos id optamus pro mutuis commodis invenire,

Et propter hoc, Dilectum & Fidelem nostrum, Nicolinum de Flisco, intentionis nostræ conscium, ad vos specialiter destinamus, verbum sibi credentiæ committentes; cui dari fidem super hiis indubiam postulamus. A. D. 1344. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Ad Regem Castellæ, super Redditione Algezira, & de Tractatu Sponsalium.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 23. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Tolleti, Galetiæ, Sibilliæ, Cordubæ, Murciæ, Gienii, Algarbæ, & Algeziræ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis semper Successibus habundare.

De sinceræ Dilectionis affectu, quem ad personam nostram vestra gerit Regia Sublimitas, ac de Profusis Honoribus, quibus Nos, si Sanctum Jacobum, prout disposuimus, peregrè venissemus, vestra nos disposuit Regalis Munificentia prævenisse, sicut ex relatione, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Brokasiis Militis lætanter accepimus, grates & gratias vobis referimus cordiales,

Et reverà, inter cætera desiderabilia cordis nostri, votivum foret nobis admodum vestram videre Personam: & illam, si durâsset Obsidio Algeziræ, per Dei gratiam vidissemus, desiderantes vobiscum prosequi Causam Christi.

Set, quando parati fuimus ad proficiscendum, supervenerunt Nova de gloriosâ Expeditione vestrâ in Redditione tantæ Civitatis vobis factâ,

Et, quia tunc cessabat causa quæ principaliter nos movebat, Peregrinationem nostram ad Sanctum Jacobum, præsertim propter Nova quædam, noviter emergentia, super attemptatis contra Treugam, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ pridem captam, & ob alias causas arduas, super quibus nos oportuit ordinare, & Parliamentum nostrum convocare, duximus differendam.

Ad hæc, quia Comiti Derbiæ, Consanguineo nostro carissimo, nuper dictam Obsidionem adire disponenti, super resumptione Tractatûs Matrimonii, inter Filium vestrum Primogenitum & Filiam nostram Primogenitam contrahendi, aperuimus mentem nostram, A. D. 1344.

Et idem Comes, auditâ Redditione Algeziræ, non progrediebatur ulterius, set commissam sibi per Nos Credentiam commisit præfato Johanni de Brokasiis, vestræ Serenitati Regiæ referendam,

Qui quidem Johannes nobis dixit quòd vestra Sublimitas ipsum super hoc gratanter audivit, & Innovationi dicti Tractatûs læto corde consensit, licet alii pro Tractatu consimili penes vestram Magnificentiam institissent, & quòd illis, citra receptam a nobis super hoc Responsivam, Responsum finaliter non daretis, de quo gratam vestram Benivolentiam, quantis possumus, prosequimur Actionibus gratiarum.

Et quia dictus Tractatus nobis infidet multum cordi, jam Nuncios nostros ad Tractandum & Concordandum vobiscum, seu Deputatis vestris, super Tractatu prædicto, cum Potestate sufficienti duximus ordinandos, qui citra Festum Omnium Sanctorum, proximò futurum ad ultimum, propter hoc erunt in Civitate nostrâ Baionæ, parati procedere In Tractatu prædicto.

Quamobrem Regalem Excellentiam votivè rogamus quatinus, voluntatem continuantes inceptam, dictis Nuntiis nostris, tunc ibidem, significare velitis super loco Tractatûs, & aliis, velle vestrum.

Data apud Ryfyng duodecimo die Augusti.

Ad Præfatum Regem alia Litera.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid. EIdem, Rex Salutem.

De multâ processit Nobilitatis & Liberalitatis affluentiâ quòd, Cùm innotesceret vestræ Magnificentiæ Johannem de Brocas & Guillielmum Dominum de Pomeriis, nostros Nuncios, A. D. 1344.

A. D. 1344. Edw. 3. cios, ad vos missos, velle unum Equum Genetum ad usum nostrum comparâsse,

Vestra Munificentia, dictam Emptionem fieri non permittens, Duos Equos Genetios nobis misit per eosdem; de quo grates vobis referimus speciales: A. D. 1344. Edw. 3. Nam tàm grata & ordinata Liberalitas intimè nos refecit.

Dat. ut supra.

Super Sponsalibus inter Primogenitum Regis Castellæ, & Filiam Regis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 18. d.

REX, Nobili Viro, Ferando Zancii de Vailhedolit Militi, Salutem.

De Affectione gratâ, quàm ad nos & nostros geritis ex affectu, sicut, dilectus & fidelis noster, Johannes de Brokasiis nobis retulit, vobis grates referimus speciales,

Vos rogantes quatenus, Affectionem continuantes inceptam, penes, Magnificum Principem, Dominum vestrum, Dominum Regem Castellæ, Consanguineum nostrum carissimum, ut Tractatus inter ipsum & nos super Matrimonio, inter Filium suum Primogenitum & Filiam nostram Primogenitam contrahendo (pro quo Nuncios nostros cum Potestate sufficienti jam disposuimus transmittendos) procedat, & effectualiter prosperetur, velitis interponere cum efficaciâ partes vestras, & vobis gratam faciemus, ut convenit, Repensivam. A. D. 1344.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Augusti.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ, videlicet,

Johanni Alfonso de Broket,
Johanni Martyn de Leve,
Militibus:
Magistro Johanni Stephani Cancellario Regis Castellæ,
Alkar. Genettorum, Regis Castellæ Illustris, Magistro.

Super Munitione Castrorum in partibus Britanniæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Franc. 18. E. 3. m. 4.

REX, dilectis & fidelibus suis, Petro del Serayn, & Sociis suis, super Munitione Castrorum nostrorum & Johannis Ducis Britanniæ, in partibus Britanniæ comorantibus, Salutem.

De Morâ vestrâ, super Munitione Castrorum prædictorum hactenus continuatâ, scimus vobis grates bonas.

Et quia quidam, contra formam Treugæ, inter nos & Adversarium nostrum Franciæ, in dictis partibus Britanniæ, pridem initæ, Castra & Loca nostra in eisdem partibus sibi nituntur attrahere, & fideles nostros ibidem pro viribus expugnare (propter quod Mora vestra illic, super Munitione Castrorum prædictorum, nobis est adhuc admodùm oportuna) vos rogamus, firmiter nichilominus injungentes, quòd, super Munitione prædictâ, in dictis partibus Britanniæ moremini, quousque aliud vobis duxerimus demandandum, aliquibus Mandatis, per Senescallum nostrum Vasconiæ aut Majorem Civitatis nostræ Baionæ priùs vobis directis, non obstantibus: A. D. 1344.

Scientes quòd, cum Dei adjutorio, ad dictas partes Britanniæ Armatam Potentiam mittemus infra Breve, in vestri & Fidelium nostrorum partium earumdem solatium & juvamen.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Guillielmo Arnaldi de Camon, & Sociis suis &c.
Teste ut supra.

Petro Arnaldi Darbuyt, & Sociis suis.
Teste ut supra.

De

A.D. 1344. Edw. 3. | A.D. 1344. Edw. 3.

De cursu Monetæ proclamando.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 18. dor.

LE Roi as Viscontes de Londres, Saluz.

Come, par assent de nous & de nostre Conseil, pur comune profit de tot nostre Roialme d'Engleterre, soit ordenez que la novele Moneye d'Or, cestassaver,

Une Moneye, Currante la piece pur sys Soldz & Oet Deners d'Esterlings,

Et une autre Moneye, d'Or Currant la piece pur Quarante Deners,

Et la Tierce Monoie d'Or, Currante la piece pur Vynt Deners,

Teigne son cours, par my nostre dit Roialme d'Engleterre, pur le dir pris,

Et que nul home, de quele estat ou condition q'il soit, ne refuse de Receivre meisme la Moneye, sur peine de forfeiture de Corps & de Chatel,

Et que toux Meirs, Viscounts, Baillifs des Franchises, & autres Baillifs & Ministres, deinz lour poair & Jurisdiction, eient poair, a chescun pleint, d'attacher toux ceux que ferrount al encontre, & de faire droit a la partie Pleintif & punissement tiel come appent, fanz desport faire a nully Persone,

Et auxint, pur les graundes & notoires Desautes, Damages & Pertes, que sont trovez devant nous & nostre dit Conseile, en la primere Moneie d'Or,

Dont une piece estoit ordene pur Sys Soldz,

Et une autre pur Troys Soldz, A.D. 1344.

Et la Tierce pur Disoet Deniers,

Ordeine est & assentuz que mesme cele Monoie ne courge desore, ne soit resceu en paiement en nostredit Roialme, saunz le gree des Receivours, einz soit entierment defendue & reporte au Billion, pur la value d'icelle illoeqes prendre,

Vous mandoms que totes les choses susdites, par tote vestre Baillie, auxibien deinz franchise, come dehors, es lieux ou vous verrez qil soit affaire, facez Crier & Publier, & que nul, de quele estat ou condicion q'il soit, Prive ou estrange, ne attempte, ne face riens, encontre le Ordinances avantdites, sur la peine avantdite.

Don. a Westm. le xx. jour d'Aust.

Par le Roi & son Conseil.

Astieux Briefs sont directz as touz les Viscountes d'Engleterre, & auxint as southescriptes; cestassaver,

Le Prince de Gales & Countе de Cestre.
Au Evesque de Duresme.
Au Justice d'Irland, ou a son Lieutenant.
Au Gardein de Cinque Portz.
Au Gardein & Viscont de Berewyk.

De E. Rege Scotiæ Capitaneo constituto, & de intendendo.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Scot. 18. E. 3. m. 5.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Comitibus, Baronibus, Militibus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, Communitatibus Civitatum & Villarum, & omnibus aliis Fidelibus suis singulorum Comitatuum ultra Trentam, tàm infra Libertates, quàm extra, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Rebelles & Inimici nostri de Scotiâ plura contra Treugam, inter Nos & Ipsos initam, palàm attemptaverint, Regnum nostrum Angliæ pluries hostiliter ingrediendo, deprædando, & Mala quæ poterunt perpetrando, & pejora comminentur & conentur pro viribus perpetrare,

Nos,

Volentes eorum Malitiæ, prout convenit, obviare, & Securitati Fidelium & Terrarum nostrorum ibidem consulere, A.D. 1344.

Constituimus & assignavimus, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Magnificum Principem, Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ, Capitaneum & Ductorem Hominum ad Arma, & aliorum quorumcúmque Fidelium nostrorum, pro Defensione dictarum partium ibidem existentium, & illuc propter hoc profecturorum,

Ad salvandum & defendendum dictas Marchias contra Invasiones & Aggressiones dictorum Inimicorum nostrorum, & ad ipsorum Malitiam & Proterviam reprimendum,

Et eos, prout res exegerit & licuerit, insequendum,

Ac

A. D. 1344. Edw. 3. Ac ea, quæ indebitè contra dictam Treugam jam attemptata sunt, vel imposterùm contigerit attemptari, reformandum, & in statum debitum reducendum,

Et ad omnes Subditos nostros dictarum partium, ad proficiscendum cum eo versus dictas Marchias ordinatos, quos in hac parte sibi contrarios invenerit seu Rebelles, de Consilio & Avisamento Magnatum & Nobilium, ad partes illas ex causâ prædictâ profecturorum, punire & castigare faciendum,

Et ad omnia alia faciendum & exercendum, quæ pro Defensione dictarum partium & reformatione Attemptatorum hujusmodi fuerint opportuna.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Regi in præmissis, omnibus & singulis, faciendis & exequendis, tanquam nobismet ipsis, si præsentes essemus, pareatis & intendatis, & consulentes sitis & auxiliantes, quotiens & prout vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Augusti.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est, Venerabili Patri, W. Archiepiscodo Eborum, Angliæ Primati, quòd eidem Regi Scotiæ in præmissis, omnibus & singulis, faciendis & exequendis, tanquam ipsi Regi, si præsens esset, pareat & intendat, & consulens sit & auxilians, quotiens & prout ei scire fecerit ex parte Regis. A. D. 1344. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Intendendo eidem Regi Scotiæ, in formâ prædictâ, sub eâdem datâ; videlicet,

R. Episcopo Dunolm.
J. Episcopo Karliol.
Gilberto de Umframvill Comiti de Angos.
Thomæ de Wake de Lydell.
Henrico de Percy.
Radulpho de Nevill.
Johanni de Moubray.
Vicecomiti Westmerl.
Vic. Northumbr.
Vic. Lancastr.
Vic. Eborum.
Vic. Notingh. & Derb.

Ad Regem Castellæ, super Sponsalibus fœpedictis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 25. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Tolleti, Galletiæ, Sibilliæ, Cordubæ, Murciæ, Gyennii, Algarbiæ, & Algeziræ, Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem & felices ad vota successus.

Pro Tractatu super Sponsalibus & Matrimonio, inter Illustrem Primogenitum vestrum & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis, vobiscum, vel cum Deputatis vestris,

Necnon super Ligâ, inter Domos nostras Regias, juxta Condictum, inter Excellentiam vestram Regiam & quosdam de nostris pridem habitum,

Dilectos & Fideles nostros, Willielmum Trussell, & Willielmum Stury, Milites,

Quos ad hoc, unà cum quibusdam aliis nostris Fidelibus, nostros constituimus Procuratores & Nuncios speciales,

Ad Civitatem nostram Baionæ duximus destinandos: A. D. 1434.

Qui, citra Festum Omnium Sanctorum, proximò jam futurum, per Dei gratiam, illuc erunt, Nova & Voluntatem vestram super eo, quod indè Celsitudo vestra facere decreverit, præstolantes;

Quibus super Tempore & Loco tractandi, ac super aliis faciendis in hac parte, significari velit vestra Serenitas (petimus) velle vestrum.

Ad quam Ligam ineundam, immò potius innovandam, Regiam habet movere conscientiam Liga, dudum per, celebris memoriæ, Regem Castellæ, Progenitorem vestrum, cum, felicis memoriæ, Henrico Rege Angliæ, Proavo nostro, inita & jurata, & Sigillo aureo dicti Progenitoris vestri signata; cujus Transsumptum dictis Nunciis tradi fecimus, vobis, si placuerit, ostendendum.

In Votivis & Victoriosis Successibus adaugeat Altissimus dies vestros.

Dat. apud Westmonasterium primo die Septembris.

A. D. 1344. Edw. 3. A. D. 1344. Edw. 3.

Litera missa eidem Regi, super Dissentionibus cum Hominibus de Baiona.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, &c. Salutem, & felices ad vota successus.

Quia, desiderantes omnis Dissentionis materiam inter vestros & nostros Subditos de Baionâ pro viribus abolere, ad tranctandum, componendum, & transigendum, super Dissentionibus hujusmodi nostros deputavimus Procuratores seu Nuncios speciales,

Dicti Tractatûs Negotium Serenitati vestræ votivo recommendamus affectu, corditer vos rogantes quatenus Deputatis per vos, seu per partem Subditorum vestrorum, ad Tractandum de præmissis, jubere velit vestra Regia Sublimitas ut Tractatum prædictum expediant rationabiliter, celeriter, & benignè. A. D. 1344.

Majestati vestræ Regiæ annuat Altissimus votivæ felicitatis augmenta.

Dat. ut supra.

Ad Consiliarios Regis Castellæ, de Sponsalibus supradictis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 18. d.

REX, Nobili Viro, Ferando Zancii de Vailhedolit, Militi Salutem.

Cùm pro Tractatu,

Super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum Domini vestri Illustris Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis, ac Ligâ, inter dictum Consanguineum nostrum & Nos ineundâ, cum præfato Domino vestro Rege, vel Deputatis suis, habendo,

Dilectos & Fideles nostros, Willielmum Trussell & Willielmum Stury, ac alios, ad Civitatem nostram Baionæ prævidimus transmittendos,

Qui, citra instans Festum Omnium Sanctorum, propter hoc, per Dei gratiam, illic erunt, dicti Regis beneplacitum præstolantes,

Dictos Nuncios nostros, & ipsius Tractatûs negotium, votivo vobis recommendamus affectu, corditer vos rogantes quatenus, ut idem Negotium pro Commodo mutuo felicem & optatam Expeditionem inveniat, velitis Interponere solicitudinis vestræ partes. A. D. 1344.

Dat. apud Westmonasterium primo die Septembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Johanni Alfonsi de Broket,
Johanni Martyn de Lene,
Militibus:
Magistro Johanni Stephani Cancellario Domini Regis Castellæ Illustris,
Alkad, Genettorum Regis Castellæ Illustris Magistro.

Pro Nicholino de Flisco, de salvo Conductu.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 2. m. 25.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, sub securitate Treugæ, Inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ in Britanniâ pridem captæ, dilectum & fidelem nostrum, Nicholinum de Flisco, pro Tractatu Pacis, inter nos & dictum Adversarium nostrum, juxta formam in captione dictæ Treugæ Condictam, eundo & ineundo, ad Romanam Curiam & præsentiam Domini Summi Pontificis jam in nostro Nuncio destinemus, quem ad hoc, unà cum aliis, Procuratorem nostrum constituimus specialem, A. D. 1344.

Sinceritatem vestram attentè requirimus & rogamus quatinus eidem Nicholino, vel Familiæ suæ, in Personis, vel Rebus, in sic eundo, ibidem morando, & extunc redeundo, non inferatis *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Septembris.

Pro

A. D. 1344. Edw. 3. A. D. 1344. Edw. 3.

Pro eodem ad Ducem Januensium, de Credentia.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 20. d.

REX, Illustri Simoni Boccanigræ, Duci Januensium & Populi Defensori, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Dilectum & fidelem nostrum, Nicholinum de Flisco, dictum Cardinalem de Janua, de Responsione, vobis faciendâ de Dampno, quod per quosdam nostros Subditos super Captione Sex Galiarum Januensium, & Rerum existentium in eisdem, in Costerâ Britanniæ prætenditur esse datum, ad vos mittimus informatum : A. D. 1344.

Quem, consideratione nostri, sincerius recommendatum habere velitis, & super dicendis in hac parte credulam dare fidem.

Dat. apud Westmonasterium primo die Septembris.

Ad Fratrem Ducis prædicti super Galeis conducendis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Egidio Buccanigræ, Fratri Ducis Januensium, & Illustris Regis Castellæ Admirato, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Rediens ad nos, de partibus Ispaniæ, Henricus de Lancastriâ, Comes Derbiæ, Consanguineus noster carissimus, nobis, inter alia, nunciavit quòd vos, nostram Benivolentiam affectantes, eundem Comitem, & alios Nobiles Fideles nostros, tunc ibidem existentes, in Galeis vestris recepistis, & Honore magno prævenistis, & quòd ad Servitia nostra, cum Galeis Armatis, vos curialiter optulistis :

Et quidem, Oblationem tàm gratam plurimùm acceptantes, ipsam cupimus cum exuberanti, quæ Reges decet, Vicissitudine compensare. A. D. 1344.

Et ad intentionem nostram vobis pleniùs exponendum, ac ad Tractandum vobiscum, dilectum & fidelem nostrum, Nicholinum de Flisco, cum sufficienti Potestate, ad vos prævidimus destinandum ; cui, super dicendis, in hac parte, placeat vobis Credentiæ fidem dare.

Dat. apud Westmonasterium primo die Septembris.

Pro Nicholino de Flisco, super solutione Arreragiorum.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 2. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Nicholinus de Flisco ut,

Cùm teneamur sibi in diversis Pecuniarum Summis pro Vadiis suis, de tempore quo nostris stetit Obsequiis, prout tàm per diversas Billas Thesaurariorum de Garderobâ nostrâ, qui fuerunt pro tempore, quàm per Compotum ad Scaccarium nostrum redditum, plenius poterit apparere,

Et ipse jam sit ad partes Transmarinas in nostris negotiis profecturus,

Velimus ei de dictis Summis, vel saltim parte earumdem, Solutionem seu Assignationem facere,

Et pro tempore futuro pro ipso, juxta statûs sui decentiam, ordinare ;

Nos,

Pensantes Gestum laudabilem & fidelem, quem in dicto Nicholino semper invenimus, A. D. 1344.

Et proindè volentes supplicationi suæ gratiùs annuere, sicut decet,

Volumus & concedimus quòd idem Nicholinus habeat Assignationem, in loco competenti, de Ducentis Libris Sterlingorum, solvendis sibi, vel Attornatis suis, in Festo Paschæ proximò futuro, in partem solutionis Arreragiorum Vadiorum suorum prædictorum, & quòd ulteriùs fiat sibi Assignatio prompta Centum Librarum Annuarum, percipiendarum in loco certo, quousque meliùs de Statu suo duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Septembris.

*

Instructiones pro Ambassiatoribus, ad tractandum cum Rege Castellæ, profecturis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. *Ex Origine in Camera Pellium.*

CEste la charge, Baillee a Monseur William Trussel & Monseur William Storey, pur eux & les autres Messages notre Seignur le Roi, qi sont ordonez de Treter ou le Roi de Castelle d'Alliance & de Mariage & d'autres choses souescrites,

Premerement, soient les ditz Messages enformez coment le Counte de Derby, n'adgaires au temps q'il estoit en Espaigne, parla au dit Roi de Castelle de Mariage faire entre son Filz eisne & une des Filles de notre Seignur le Roi; & adonqes le Roi de Castelle respondi que lui plerroit bien de Tretet sur celle Busoigne,

Par quoi puis, le qe les dit Counte de Derby & le Counte d'Arundell s'adresterent vers les dites parties d'Espaigne, notre Seignur le Roi leur charge de Parler & Treter sur la dite Busoigne, & sur ce leur bailla Lettres de Credence,

Et *apres* en Gascoigne, pur ce q'ils feurent destourbez de leur aler vers le Roi de Castelle, par reson de la Prise de la Ville de Algesir, le Counte de Derby y Envoia le Seignur de Pomers, & Monseur Johan Brocas au dit Roi de Castelle od les Letttes notre Seignur le Roi de Credence, donee as ditz Countes, & aussuit ou ses Lettres demeigne, pur parler & taster la volente du dit Roi sur la dite Busoigne,

Les queux Seignur de Pomers & Monseur Johan Brocas approcherent au dit Roi de Castelle, & lui ent parlerent, & lui trouerent de bone volente que le dit Mariage se preigne,

Et sur ce feust acorde illoeqes, que notre Seignur le Roi lui certifieroit ent sa volente devant le Dymenge prochein devant la nativite notre Dame,

Sur quoi notre Seignur le Roi lui certifia par ses Lettres, q'il Envoieroit ses Messages pur Treter & Acorder sur la dite Busoigne, les queux ferroient a Bayon, devant la Feste de Toutz Seintz, procheine avenir, sanz defaute.

Et, ewe ceste Information, les ditz Messages, ore Envoiez, sont chargez de Treter, *Primerement*, de Marriage entre l'Eisne Filz le dit Roi de Castelle & Dame Johanne Fille notre Seignur le Roi,

Et sur ce enquergent de l'autre partie queux Terres le Roi de Castelle voudra assigner a la Dame, en Noun de Dowaire, & selone la quantite du Dowaire devient le l'argent plus ou moyns, A. D. 1344.

Et semble q'ils poont Primerement tendre, pour le Mariage, Dys Mil Livres d'Esterlings,

Et puisse, si celle some ne puisse suffire, ils poont tendre Vint Mille Marz,

Et puis Quinze Mil Livres, quele somme amonte a Cent Mil Florins de Florence,

Et, avant que le Tretee soit lessee, ils tendront Vint Mil Livres,

Et en cas que le Roi de Castelle ne se voille a ce assentir, sanz plus grant somme, adonqes ils ront casteront, si avant come ils purront, a quele some il se voet finalment tenir, & sur se prendront terme d'aviser notre Seigneur le Roi, & qil ent puisse recertifier sa volente deinz certein jour.

Et ils parleront outre d'autre Alliance entre les Rois, & sur ce monstreront l'Alliance que feust fait entre, notre Seigneur, Henri, n'adgaires Roi d'Engleterre, & Sire Alfonse, adonqes Roi de Castelle, pour eux, lour Heirs, & Successours, perpetuelment a durer, & monstrerent souz mein publike le transescrit des Lettres du dit Roi de Castelle, Seallеez d'Or, queles notre Seignurs le Roi ad devers lui; par queles Lettres piert que le dit Roi de Castelle jura sur seintz Ewangilles, pur lui, ses Heirs, & Successours, de tenir & garder la dite Alliance Perpetuelment,

Et sur ce manderont & requeront les ditz Messages, de par notre Seignur le Roi, que la dite Alliance soit tenue & affermee de novel.

Et, outre, ils poont parler & treter, selonc ce, qils verront que meutz soit affaire, de mettre en certein quel Eide des Gentz, de Navie, & d'autres choses, chescun des ditz Rois ferra tenuz de faire a autre, en cas que aucun de eux eit guerre deinz sa Terre demeigne; &, par certein forme, selonc ce qils purront, acorder sur le Tretee; & aussuit quel Eide ils ferront chescun a autre en cas que aucun de eux eit Guerre hors de sa Jurisdiction & Poair.

En

A. D. 1344. Edw. 3. En tesmoignance de queu chose a ceste partie de l'endenture, demorante devers nostre dit Seignur le Roi, les avantditz Monsieur William & Monsieur William ont fait mettre leur sealz.

Don. a Londres le x. jour de Septembr. l'an du Regne notre Seignur le Roi d'Engleterre Dysoptisme, & de France Quint. A. D. 1344. Edw. 3.

Sigillis avulsis.

Super Dissensionibus in Vasconia sedandis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 3. REX, Dilecto & Fideli suo, Nicholao de la Beche, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Ex insinuatione quorundam Fidelium nostrorum accepimus quòd jam, in partibus Vasconiæ, quædam invaluit periculosa Dissensio inter Homines & Habitatores Civitatis nostræ Baionæ ex unâ parte, & Subditos nostros Basculos de Labourde & partium adjacentium ex aliâ,

Qui quidem Basculi Homines dictæ Civitatis hostiliter persecuntur, quosdam Interficiendo, quosdam bonis suis spoliando, & Redemptiones ab eis capiendo, & alia Enormia eis inferendo, ita quòd vix audet aliquis ex eis egredi Civitatem, & sic Terræ suæ jacent incultæ, & ipsa Civitas est desolata nimis & depressa, præsertim ob defectum Justitiæ, & negligentiam Officialium nostrorum; de quo graviter conturbamur:

Propter quod,

Volentes periculis, quæ ex dictâ Dissensione, saltim durante præsenti Guerrâ nostrâ, provenire timentur, pro viribus obviare, A. D. 1344.

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, ad sedandam dictam Dissensionem, seu Debatum, interponatis cum efficaciâ partes vestras, compellendo Partes prædictas Pacem vel Treugam competentes inire, & Rebelles ad hoc viis & modis, quibus meliùs poteritis, prout vestro incumbit Officio, compescendo, nullique super hoc deferendo. nè, ob vestri negligentiam, vel defectum, dicta Dissensio, in nostri, seu dictæ Civitatis, aut Subditorum nostrorum prædictorum, Dampnum, de facili non reparabile, invalescat.

Dat. apud Waltham decimo octavo die Septembris.

Pro bono Servitio, Roberto de Artoys impenso.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Liberat. 18. E. 3. m. 2. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, de gratiâ nostrâ speciali, & pro bono Servitio, quod, dilectus Valettus noster, Druettus Godyn, Consanguineo nostro, Roberto d'Artoys, à longo tempore, impendit, volentes dicto Druetto de Sustentatione suâ congruâ, ad terminum vitæ suæ habendâ, providere, Concesserimus pro nobis, & Hæredibus nostris, eidem Druetto Viginti Marcas, percipiendas singulis Annis, ad Scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, vel quousque sibi ad valorem indè in loco competenti fecerimus provisum, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A. D. 1344.

Vobis mandamus quòd eidem Druetto Decem Marcas, de Termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de Thesauro nostro solvatis, juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Waltham quinto die Octobris.

Pro Operariis Pannorum de Protectione.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 4. d. REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, anno Regni nostri Angliæ undecimo, tento, inter cætera, pro communi utilitate dicti Regni, concordatum fuisset quòd omnes Operarii Pannorum, de partibus Extraneis, de quacumque Terrâ fuerint, qui infra dictum Regnum nostrum, aut Terras nostras Hiberniæ & Walliæ, venire, & ibidem morari vellent, in eisdem Regno & Terris salvò & securè sub Protectione & salvo Conductu nostris venirent, A. D. 1344.

Et, ubi in dictis Regno & Terris vellent, morarentur,

A.D. 1344. Edv. 3.

Et quòd Nos eisdem Operariis, ut libentiùs ibidem venirent, tot & tales Libertates, quot eis sufficerent, concederemus,

Quam quidem Concordiam in Civitate prædictâ, & in singulis Comitatibus dicti Regni nostri, fecimus proclamari,

Ac jam intellexerimus quòd quidam, Malefactores de Civitate prædictâ, diversis hujusmodi Operariis Pannorum, qui, juxta Proclamationem prædictam, sub Protectione nostrâ, jam diu est, venerunt, & in dictâ Civitate, per tempus non modicum, Mesteras suas excercendo, sunt morati, diversa Dampna & Gravamina intulerunt, & indies inferunt, ipsisque de Vitâ & Membris in tantum comminantur, quòd ibidem ulterius morari non audent, nisi eis per nos subveniatur in hac parte,

Nos,

Volentes omnes & singulos hujusmodi Operarios, de partibus Exteris, in Regnum nostrum prædictum ex causa prædicta venientes, & ibidem morantes, à Violentiis & Injuriis quibuscúmque præservari,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis, in Civitate prædictâ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, faciatis nè qui, sub gravi forisfacturâ nostrâ, dictis Operariis Extraneis, in dictâ Civitate commorantibus, quos in Protectionem nostram specialem suscepimus, Injuriam, Molestiam, Dampnum, seu Gravamen inferant, seu facere præsumant,

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem hujusmodi, inveneritis contraria facientes, capiatis & in Prisonâ nostrâ de Newgate salvò custodiri faciatis, quousque aliud à nobis habueritis in mandatis,

Et de Nominibus illorum, quos sic arestaveritis, ac de toto facto vestro in hac parte nos, sub Sigillis vestris, in Cancellariâ nostrâ, sine dilatione reddatis certiores.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Domo, pro Denariis Regis reponendis, liberanda.

A.D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 11.

REX, dilecto sibi in Christo, Abbati beati Petri Gloucestriæ Salutem.

Quia, in ultimo Parliamento nostro, ordinatum fuit quòd Denarii, de Decimâ & Quintadecimâ, nobis in eodem Parliamento per Communitatem Regni nostri Angliæ concessis, provenientes, in aliquâ Ecclesiâ Cathedrali, vel Monasterio, in quolibet Comitatu, ubi meliùs custodiri possent, ponerentur, & ibidem pro Expensis, Guerras nostras contingentibus, salvò custodirentur,

Per Quod mandavimus, dilectis & fidelibus nostris, Thomæ de la Mare de Ryndecombe, & Johanni de Weston (quos ad dictas Decimam & Quintamdecimam in Comitatu Gloucestriæ colligendmu, assignavimus) quòd omnes Denarii, de eisdem Decimâ & Quintadecimâ in dicto Comitatu provenientes, in Abbatiâ vestrâ prædictâ, pro securiori custodiâ, reponi faciant,

Et ideò vobis mandamus quòd præfatis Collectoribus quandam Domum, congruam & fortem, in eâdem Abbatiâ, ubi Denarii prædicti securiùs poterunt custodiri, liberari faciatis, & ipsos Collectores liberum Ingressum & Egressum ad eandem, pro voluntate suâ, habere permittatis;

Ita quòd ipsi nobis de Denariis illis respondere valeant, cùm ipsos super hoc fecerimus præmuniri.

Et hoc, sicut de vobis confidimus, & vos & vestra Indempnia servare volueritis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Octobris.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Domibus in Ecclesiis Cathedralibus, Abbatiisque, & Prioratibus, subscriptis, pro hujusmodi Denariis Regis, in Comitatibus subscriptis, colligendis & reponendis, Collectoribus eorumdem liberandis, sub eâdem datâ; videlicet,

Priori de Ely, de quadam Domo &c. in eodem Prioratu, pro Denariis Regis &c. in Comitatu Cantebr. & Hunt.

Abbati Sancti Jacobi Norhampton. de quadam Domo &c. in eâdem Abbatiâ pro Denariis Regis &c. in Com. Rotel. & Norht.

Decano

A. D. 1344. Edw. 3. *Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Exon. de quadam Domo &c. in eadem Ecclesia pro Denariis Regis in Com. Devon. & Cornub.*

Priori de Merton de quadam Domo &c. in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Surr.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Cicestr. de quadam Domo &c. in eadem Ecclesia pro Denariis Regis in Com. Suffex.

Priori Ecclesiæ Christi Cantuar. de quadam Domo &c. in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Kant.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis de Welles, de quadam Domo &c. in eadem Ecclesia pro Denar. Regis in Com. Wiltes.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis de Welles. de quadam Domo &c. in eadem Ecclesia pro Denariis Regis in Com. Somers.

Abbati de Shirburn de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denar. Regis in Com. Dors.

Abbati Salop. de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Salop.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Lich. de quadam Domo &c. in eadem Ecclesia pro Denariis Regis in Com. Staff.

Abbati Colecestr. de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Essex.

Abbati de Sancto Albano de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denar. Regis in Com. Hertford.

Priori Sancti Swithini Wynton. de quadam Domo in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Sutht.

Priori sanctæ Trinitatis Norwici pro quadam Domo in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Norff.

Abbati de Sancto Edmundo de quadam Domo in eadem Abbatia pro Denar. Regis in Com. Suff. A. D. 1344. Edw. 3.

Abbati de Osceneye de quadam Domo in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Oxon.

Abbati de Redynges de quadam Domo in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Berk.

Priori Wygorn. de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Leycestr.

Abbati Leycestr. de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Leycestr.

Priori de Coventr. de quadam Domo &c. in eodem Prioratu pro Denariis Regii in Com. Warr.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Lincoln. de quadam Domo &c. pro Denariis Regis in Comitatu Lincolniæ.

Abbati Westm. de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Midds.

Priori de Dunstaple de quadam Domo &c. in Prioratu prædicto pro Denariis Regis in Com. Bed. & Buck.

Priori de Thurgerton de quadam Domo &c. in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Notingh.

Abbati de Derbeye de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Derb.

Abbati de Furneux de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Lanc.

Abbati beatæ Mariæ Eborum de quadam Domo &c. in eadem Abbatia pro Denariis Regis in Com. Eborum.

Decano & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Karliol. de quadam Domo &c. pro Denariis Regis in Com. Cumberland.

Priori Dunolm. de quadam Domo &c. in eodem Prioratu pro Denariis Regis in Com. Northumbr.

Litera

A. D. 1344. Edw. 3. | A. D. 1344. Edw. 3.

Litera missa Consulibus & Scabinis Civitatis Coloniæ, pro diversis Jocalibus Regis & Reginæ.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 9 d.

REX, dilectis sibi, Consulibus & Scabinis Civitatis Coloniæ Salutem.

De Gestu vestro gratuito & fideli, curiositate etiam diligenti, quam vestra apposuit circumspecta Dilectio circa salvam & securam custodiam quorumdam nostrorum, & carissimæ Consortis nostræ Philippæ Reginæ Angliæ, Jocalium, penes Johannem de Spegel, Righwinum Gryn, & Willielmum de Kowolt, & Socios suos Mercatores Coloniæ, depositorum, vestræ prudentiæ multiplices Gratiarum exsolvimus Actiones,

Vobis significantes quòd, si Mercatores præfati Jocalia ipsa apud Brugges in Flandriâ, ad Quindenam Sancti Michaelis jam præteritam, sicut Conventum erat, detulissent, promptam Pecuniæ indè debitæ Solutionem proculdubiò habuissent,

Per quod ipsis cunctis Mercatoribus intimare quòd, cum supradictis Jocalibus, apud Brugges, xxviii. die Mensis Novembris, jam futuro, aliis prætermissis, intersint, ea, dilecto nobis, Thomæ de Melcheburn, majori Stapulæ ibidem, vel ejus Tenenti locum, seu alii quem ad hoc deputaverimus, liberaturi, & debitam dictæ Pecuniæ Solutionem, per manus ipsorum alicujus, promptiùs recepturi. A. D. 1344.

Et scire vos volumus quòd præsens Satisfactionis Prorogatio, propter Procellas Maritimas & Venti varietatem, quæ indies contingunt, & verisimiliter contingere poterunt, inducta.

Consimiles Litteras super hoc præfatis Mercatoribus dirigimus in effectu.

Data apud London. vicesimo primo die Octobris.

Ad Papam, de Dispensando super Matrimoniis contrahendis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Rom. 18. E. 3. m. 2.

PApæ Rex &c.

Desiderantes, pro bono publico, tàm Animarum Periculis, quàm Corporum & Rerum Dispendiis, quæ ex Commotione Guerrarum inter diversarum Populos Regionum plerumque proveniunt, pro viribus obviare, pridem Sanctitati vestræ nos meminimus humiliter supplicâsse ut,

Cùm, ex hac causâ, inter nos & Illustrem Johannem Ducem Brabantiæ, Consanguineum nostrum carissimum, super Matrimonio, tàm inter Primogenitum nostrum Edwardum Principem Walliæ & Comitem Cestriæ & Filiam dicti Ducis Brabantiæ, quàm inter Primogenitum dicti Ducis & Isabellam Filiam nostram carissimam, contrahendo habitus sit Tractatus,

Et, pro eo quòd dicti, Filii & Filiæ, in Tertio Gradu Consanguinitatis se attingunt, non possunt, sine Dispensatione Sedis Apostolicæ, quæ sic Tractata sunt effectui mancipari,

Dignaremini, de Benignitate Sedis Apostolicæ, cum dictis, Filiis & Filiabus, ut, Impedimento Consanguinitatis prædictæ non obstante, possint adinvicem Matrimonium licitè contrahere, misericorditer dispensare, juxta formam Supplicationis per, dilectum Secretarium nostrum, Magistrum Johannem de Offord, Decanum Lincolniæ, super hoc vestræ Beatitudini porrigendæ. A. D. 1344.

Verùm, cùm de dictæ Supplicationis expeditione nondum innotuerit Rumor certus, partes adicimus iteratas, vestræ Clementiæ totis affectibus supplicantes quatinùs, si dicta Supplicatio nondum sit expeditionis optatæ gratiam consecuta, dignetur vestra Benignitas clementer attendere bonum inæstimabile, quod ex dictis Conjunctionibus, si procedant, speratur, per Dei gratiam, verisimiliter provenire, & ex superinfusione gratiæ Dispensationem concedere misericorditer memoratam,

Et præfatum Decanum, ac, dilectos & fideles nostros, Johannem de Thoresby Canonicum Lincolniæ, & Radulphum Spigornel Militem, Latores præsentium, in dicti Prosecutione Negotii favore, si placet, prosequi gratiosè.

Conserver &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Octobris.

Memorandum

A. D. 1344. Edw. 3. — A. D. 1344. Edw. 3.

Memorandum de Bullis & Processibus Curiæ Romanæ arestatis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 11. dors.

MEMORANDUM, *quòd Robertus de Sadyngton, Cancellarius Domini Regis, quarto die Novembris, Anno præsenti, novem Bullas & Processus per se, & quamplures Literas & Processus, in quâdam Lineâ Telâ ceratâ inclusos,*

Qui, de Curiâ Romanâ infra Regnum Regis apud Sandewicum delati, & ibidem per Majorem & Ballivos Villæ illius, juxta quandam Ordinationem indè factam, & mandatum super hoc eisdem Majori & Ballivis directum, arestati, & apud Londoniam dicto Cancellario liberati fuerunt,

Liberavit, in plenâ Cancellariâ apud Westmonasterium, Johanni de Houton & Johanni de Etton, Camerariis Receptæ Scaccarii dicti Regis, in Thesaurariâ Regis custodiendos.

Super Tractatu coram Papa habendo, & Termino prorogando.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ut ea, quæ super Tractatu Pacis mutuæ, inter Te, &, carissimum in Christo Filium nostrum, Philippum, Regem Franciæ Illustrem, suffragante divinâ gratiâ, invicem reformandæ acta sunt, tuæ Regiæ Celsitudini, & Regi præfato Franciæ pleniùs innotescant, & præparetur Aditus ad ulterius utiliter, & prosperè, super hiis procedendum, deliberatione providâ ordinatum extitit,

Quòd unus ex tuis ad Te, & alius ex ipsius Regis Nunciis ad eum, pro præmissis notificandis, & aliis, eis impositis, prosequendis accedant, cæteris utriusque partis Nunciis apud Nos & Sedem Apostolicam remanentibus, nè vulgaris Oppinio ruptum Tractatum Pacis hujusmodi forsitan æstimaret:

Ideóque, dilectus Filius, Nobilis Vir, Hugo de Neywillâ, Consiliarius & Nuncius regius (cujus, necnon & aliorum Nunciorum prædictorum, fidelem & circumspectam diligentiam commendamus) ad tuæ Magnitudinis præsentiam se de nostro Beneplacito conferens præmissa omnia, quæ in Scolâ experientiæ didiscit, pleniùs & seriosiùs eidem Celsitudini vivæ vocis oraculo explicabit.

Rogamus igitur Magnificentiam Regiam, & per Dei misericordiam obsecramus, quatinus quot bona, Deo placibilia, tibique meritoria & utilia, ex mutuâ Concordiâ, si eam Rex excelsus & pacificus dederit, provenire poterunt, piâ, votâ, & devotâ intentione intra præcordia Regia diligenter revolvens, & ad eam Regium animum dirigens & inclinans, tuos solennes Nuncios, inter quos aliquis vel aliqui sint de Genere Regio, non solùm ad unam viam determinatam, set potiùs ad omnes vias opportunas, per quas meliùs & feliciùs valeat Reformatio Pacis ejusdem subsequi, dante Domino, cum aliis apud nos, ut præfertur, remanentibus, ydoneâ Potestate suffultos, ac secretæ tuæ Intentionis pium in hac parte Propositum, nobis, qui ea sub secreto, quasi Confessionis Sigillo, tenebimus, & in operis effectum fructuosi, tibique honorabilis & utilis, producere, juxta posse, procurabimus aperire clariùs, mittere non postponas.

Interim autem terminum, nobis ad tractandum Concessum, qui terminari debet in instanti Festo Nativitatis Dominicæ, nichilominùs per Litteras oportunas Regias prorogando, cùm per præfatum Regem Franciæ, cui similitèr exindè scribimus, hoc idem fieri supponamus.

Cæterùm, dilectos Filios, Magistrum Henricum de Thoresby Clericum, & Nobilem Virum, Radulphum Spigornel Militem, Regios Nuncios nuper ad nostram præsentiam destinatos, benignè recepimus, & quæ nobis pro parte Regiâ curaverunt exponere intelleximus diligenter, super quibus Magnitudini Regiæ intendimus breviter respondere.

Dat. Avinion. octavo Id. Decembris, Pontificatûs nostri Anno Tertio.

Sub Filis Cannabaceis.

A. D. 1344. Edw. 3.

Ad Regem Castellæ, super Matrimonio contrahendo & Alligantiis ineundis.

A. D. 1344. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 6. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, &c. Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & votivis semper successibus habundare.

Literas vestras, Segobiæ vicesimo nono die Septembris, proximò præterito, confectas, nobis missas, læto vultu recepimus,

Inter cætera continentes, qualiter vestræ Serenitati admodùm complaceret nos versus partes vestras peregrè divertisse, & qualiter Milites vestros usque Civitatem nostram Baionæ, ad expectandum ibidem Adventum nostrum, & ad veniendum nobiscum ad partes vestras, benivolè transmisistis, ulteriusque Subditis vestris universis dedistis in mandatis quòd nos, & nostros, transeundo per vestrum Dominium, reciperent honorificè & tractarent,

Undè vestræ Magnificentiæ Grates & Gratias referimus infinitas.

Et scire velit vestra Serenitas, quòd nos pridem Nuncios nostros, cum sufficienti Potestate, ad dictas partes vestras misimus, vobiscum, seu Deputatis a vobis, tractaturos super Matrimonio, inter vestrum Primogenitum & Filiam nostram contrahendo,

Qui, in Adventu suo apud dictam Civitatem Baionæ, Rumorem implacidum audiverunt quòd quidam Sociorum suorum, cum Literis de Commissionibus nostris hujusmodi Potestatis, transeundo per Mare versus dictam Civitatem Baionæ, pro periculis, quæ, in casu quo Commissiones illæ per Regnum Franciæ deferentur, evenire possent, evitandis tempestate maritimâ submersus fuit, & super hoc, nec mirum, perturbati ad vestri præsentiam, pro Tractatu hujusmodi tenendo, venire distulerunt, sicut, dilectus & fidelis noster, Nicholaus de la Beche, Seneschallus noster Vasconiæ, vobis per Literas suas, ut audivimus, significavit.

A. D. 1344.

Et nos, hujusmodi Rumore concepto, Casum illum molestè gerentes, statim dictas Commissiones nostras innovari fecimus, & eas præfatis Nunciis nostris usque dictam Civitatem Baionæ duximus transmittendas; Injungentes eisdem ut penes Magnificentiam vestram, ubicumque infra loca Ditionis vestræ fueritis, adcitiùs quo poterunt, arripiant Iter suum, ad Tractandum & Concordandum vobiscum, aut dictis Deputatis vestris, tàm super dicto Matrimonio contrahendo, quàm super aliis Alligantiis, de quibus ipsos oneravimus, pro Commodo mutuo ineundis.

Quamobrem vestram Regalem Magnificentiam votivè rogamus quatinus Propositum vestrum, quo ad dictum Matrimonium contrahendum, & Alligantias prædictas ineundum, usque Adventum dictorum Nunciorum, qui penes vos, in quantum poterunt, se festinant, firmum & immutabile habere, & eisdem Matrimonio & Alligantiis velitis, si placeat, cum efficaciâ consentire.

Nam, reverà, dictas Alligantias, pro mutuo honore & placentiâ, quatenus rationabiliter fieri poterit, summè cupimus adimplere.

Ad vitandum autem consimilia viarum Discrimina, has Literas nostras fieri fecimus duplicari, & per diversos Nuncios destinari.

Dat. apud Civitatem nostram Norwicensem, vicesimo septimo die Decembris.

De Tractando super Sponsalibus & Ligis perpetuis inter Regem & Regem Castellæ.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 2.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Noveritis quòd Nos, De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, reverendi Patris, Petri Episcopi Baionæ, ac, Venerabilis Viri, Fratris Johannis Prioris Ecclesiæ Cathedralis Roffensis, Sacræ Theologiæ Professoris, Willielmi Trussel Militis, Gullielmi Domini de Pomeriis, & Magistri Gerardi de Podio Judicis Burdegaliæ, plenius confidentes,

A. D. 1345.

Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum, Nuncios & Procuratores, seu Commissarios, nostros constituimus speciales,

D A. 1245. Edw. 3.

Ad Tractandum & Concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ Rege Illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis per eum, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum dicti Regis & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Et super Dote & Dotalitio ac Donatione, propter Nuptias in hac parte constituendis, dandis & assignandis,

Necnon super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter dictum Regem pro se, & Hæredibus suis, ac nos pro nobis, & Hæredibus nostris, vel saltem inter ipsum & nos pro tempore quo vixerimus, ineundis,

Et mutuis Auxiliis, contra omnes Gentes hinc indè præstandis,

Ac ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum,

Et Nos & Hæredes nostros ad eorum observationem, quatenus ad nos attinet, obligandum, A. D. 1245. Edw. 3.

Et Obligationem ac Securitatem, quæ nobis fieri debeant, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ, tàm pro dicto Tractatu Sponsalium & Matrimonii, quàm pro dictis Ligis & Amicitiis ineundis, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Nuncios, seu Procuratores nostros, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westmonasterii secundo die Januarii.

Ad Cancellarium Regis Castellæ.

A. D. 1245. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 1. d.

REX, Nobili Viro, Magistro Johanni Stephani, Cancellario Domini Regis Castellæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, Salutem.

Cùm pro Tractatu,

Super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum dicti Domini vestri & Filiam nostram carissimam contrahendis, ac Ligâ, inter dictum Consanguineum nostrum & Nos ineundâ, cum præfato Domino vestro Rege vel Deputatis suis habendo,

Dilectos & Fideles nostros, Reverendum Patrem, Petrum Episc. Baionen. ac, Venerabilem Virum, Johannem Priorem Ecclesiæ Cathedralis Roffensis, Sacræ Theologiæ Professorem, Gulielmum Dominum de Pomeriis, Willielmum Trussell, & Magistrum Gerardum de Podio Judicem de Burdegaliâ,

Ad Serenitatem dicti Regis prævidimus transmittendos, A. D. 1245.

Quos, & ipsius Tractatûs Negotium, votivo vobis recommendamus affectu.

Corditer vos rogantes quatenus, ut idem Negotium, pro commodo mutuo, fælicem & optatam Expeditionem inveniat, velitis cum efficaciâ, si placuerit, interponere partes vestras.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Januarii.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Nobili Viro Ferando Zancii de Vailhedolit Militi,
Nobili Viro Johanni del Broket Militi.

Super dictis Sponsalibus & Ligis.

A. D. 1245. An. 18. E. 3. Ibid. m. 6. dor.

REX, Nobili Viro, Johanni Alfonso del Broket Militi, Salutem.

Cùm pridem pro Tractatu, super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum Domini vestri, Illustris Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, & Filiam nostram prædilectam contrahendis, ac Ligâ, inter dictum Consanguineum nostrum & Nos ineundâ, cum præfato Domino Rege, vel Deputandis suis, habendo, certos Nuncios nostros ad præsentiam dicti Regis duxerimus destinandum, A. D. 1245.

Qui apud Civitatem nostram Baionæ, transeundo in dictum Nuncium nostrum, versus prædictum Dominum Regem venientes, ob quosdam Rumores implacidos, quos ibidem audierant, quòd quidam Sociorum suorum, cum Commissionibus nostris, de Potestate super Tractatu prædicto factis, in Mari submersus

A. D. 1345. Edw. 3. mersus fuit, prout præfato Domino vestro Regi pleniùs per Literas nostras significamus, ulteriùs in hujusmodi Nuncium non processerunt,

Per quod nos, hujusmodi Rumoribus auditis, exindè plurimùm condolentes, statim dictas Commissiones nostras innovari fecimus, & eas præfatis Nunciis nostris duximus transmittendas, injungentes eisdem Nunciis quòd ad præsentiam dicti Domini Regis, ubicúmque infra Loca Ditionis suæ ipsum inveniri contigerit, adcitiùs quo poterunt, accedant ad tractandum & concordandum super Sponsalibus, Matrimonio, & Ligâ, prædictis,

Quamobrem attentè vos rogamus quatinus, ut idem Negotium, pro commodo mutuo, felicem & optatam Expeditionem inveniat, velitis interponere, si placuerit, Solicitudinis vestræ partes, & de magnâ diligentiâ vestrâ, quam penes præfatum Dominum vestrum Regem, pro Expeditione Negotii prædicti, ut concepimus, apposuistis, & de Literis & novis vestris, nobis super hoc transmissis, vobis grates & gratias referimus quas valemus. A. D. 1345. Edw. 3.

Ad vitandum autem consimilia viarum discrimina, has Literas nostras fecimus dupplicari, & per diversos Nuncios destinari.

Dat. apud Civitatem nostram Norwic. quinto die Januarii.

Consimiles Litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Magistro Johanni Stephani, Cancellario Regis Castellæ, &

Nobili Viro Ferando Zancii de Vailbedolit Militi.

Pro Taillerando Cardinali, super Hæreditate in Vasconia.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Vasc. 18. E. 3. m. 2. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pro eo quòd, Venerabilis Pater, Dominus Taillerandus, Tituli Sancti Petri ad vincula Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, tanquam Hæres universalis Dominæ Johannæ de Peregorz, ejusdem Cardinalis Amitæ, & Castri ac Castellaniæ de Lanerdak nuper Dóminæ, in eisdem Castro & Castellaniâ, ac in totâ Terrâ quæ fuit ejusdem Johannæ, in Ducatu nostro Aquitaniæ, se vendicet jus habere,

Et penes nos, pro Deliberatione & Possessione eorumdem Castri Castellaniæ & Terræ habendâ, quæ occasione Mortis præfatæ Johannæ in manu nostrâ jam existunt, fuit sæpiùs Prosecutus,

Et, volentes super præmissis pleniùs informari,

Mandaverimus Senescallo nostro Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, quòd per Inquisitionem, & aliis modis, quibus meliùs expedire viderint, de Jure præfati Cardinalis in Castro, Castellaniâ, & Terrâ prædictis, & per quæ Servitia tenentur de nobis, qualiter, & quo modo, & utrum in manu nostrâ existant; & an præfatus Cardinalis sit Hæres ejusdem Johannæ, sicut prædictum est, an alius,

Et, si Alius, tunc Quis, & cujus Ætatis,

Necnon de Valore, Castri, Castellaniæ, & Terræ, prædictorum, ac de aliis Circumstantiis, præmissa contingentibus, ipsos diligentiùs informent, A. D. 1345.

Nos,

Volentes salvæ Custodiæ, Castri, Castellaniæ, & Terræ, prædictorum interim providere, ac de Fidelitate, Dilecti & Fidelis nostri, Senebruni Domini del Sparre confidentes,

Concessimus eidem Senebruno Custodiam, Castri, Castellaniæ, & Terræ, eorumdem, cum suis Juribus & Pertinentiis universis,

Habendam, nostro nomine, durante Guerrâ, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ morâ,

Et Tenendam ad opus ejusdem Cardinalis, in casu quo debitè informati fuerimus quòd, Castrum, Castellania, & Terrâ, illa ad præfatum Cardinalem, in formâ prædictâ, debeant pertinere, vel quousque aliud indè duxerimus ordinandum;

Ita quòd prædictus Senebrunus omnes Exitus & Emolumenta, de eisdem, Castro, Castellaniâ, & Terrâ, provenientia, habeat & percipiat, & de Exitibus & Emolumentis illis inveniat quod necessarium fuerit pro Munitione & salvâ Custodiâ Castri memorati, & de Residuo nobis per Manus Constabularii prædicti, qui pro tempore fuerit, respondeat, prout decet, donec aliud indè fecerimus demandari.

In cujus &c.

Dat. apud Westm. xiv. die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET

A. D. 1345. Edw. 3.

ET mandatum est Senescallo Regis Vasconiæ, vel ejus Locum Tenenti, quòd eidem Senebruno, Castrum, Castellaniam, & Terram, prædicta, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, liberet custodienda in formâ prædictâ.

A. D. 1345. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium decimo septimo die Januarii.

Per idem Breve.

Pro eodem Cardinali.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Ibid.

REX Senescallo suo Vasconiæ, vel ejus Locum Tenenti, & Constabulario suo Burdegaliæ, Salutem.

Quia, ut accepimus, Venerabilis Pater, Dominus Taillerandus *&c. ut supra usque ibi* fuit sæpiùs prosecutus *&* *tunc sic*,

Volentes super præmissis pleniùs informari,

Vobis mandamus quòd, per Inquisitionem, & aliis modis, quibus meliùs expedire videritis, de Jure præfati Cardinalis in, Castro, Castellaniâ, & Terrâ, prædictis, & per quæ Servitia tenentur de nobis, & Qualiter, & Quo modo, & Utrum in Manu nostrâ existant, & an præfatus Cardinalis sit Hæres ejusdem Johannæ, sicut prædictum est, an Alius, & si Alius, tunc Quis, & cujus Ætatis, A. D. 1345.

Necnon de Valore, Castri, Castellaniæ, & Terræ, prædictorum, ac de aliis Circumstantiis, præmissa contingentibus, vos diligentiùs informetis, ac Informationem hujusmodi, sive Inquisitionem, sic factam, sub Sigillo nostro, quo utimur in Ducatu prædicto, unà cum præsenti Mandato nostro, in Cancellariâ nostrâ Angliæ mittatis, ut, indè certificati, præfato Cardinali, in hac parte, faciamus quod Justitia exiget in præmissis.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Januarii.

Per idem Breve.

Ad Reginam Castellæ de Credentia.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Claus. 18. E. 3. p. 2. m. 1. d.

SErenissima Domina, & Consanguinea carissima.

Cùm ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Regis Castellæ, Consorțis vestri, & Consanguinei nostri carissimi, Dilectos & Fideles nostros, Fratrem Johannem Priorem Ecclesiæ Cathedralis Roffensis, Sacræ Theologiæ Professorem, & Willielmum Trussell Militem,

Quos, unà cum aliis Fidelibus nostris, in Ducatu nostro Aquitaniæ existentibus, nostros constituimus Nuncios speciales, ad Tractandum cum dicto Consanguineo nostro, seu deputandis per eum, super Ligis & Amicitiis, inter Domos nostras Regias ineundis, ac super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum suum & vestrum ac Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis, sub suæ & vestræ benivolentiæ fiduciâ destinemus, A. D. 1345.

Præfatos Nuncios, & dicti Tractatûs Negotium, Serenitati vestræ votivo recommendamus affectu; ad cujus felicem & optatam expeditionem velit, si placet, vestra Sublimitas interponere cum efficaciâ partes suas; præfatis, Priori & Willielmo, & eorum alteri, super dicendis, in hac parte, Fidem Credulam adhibendo.

Sublimitatem vestram diù conservet in Prosperis Clementia Salvatoris:

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Januarii.

Ad Regem Castellæ, de Credentia.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Ibid.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, &c. Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, votivis habundare Successibus cum Salute.

Præmissis votivis Gratiarum Actionibus, de affectione multâ, quam ad personam nostram Excellentia vestra gerit, sub firmâ dilectionis vestræ fiduciâ, mittimus ad Celsitudinis vestræ præsentiam, Dilectos & Fideles nostros, venerabilem Virum, Fratrem Johannem Priorem Ecclesiæ Cathedralis Roffensis, Sacræ Theologiæ Professorem, & Willielmum Trussell Militem, A. D. 1345.

A. D. 1345. Edw. 3.

Quos, unà cum aliis Fidelibus nostris, in Ducatu nostro Aquitaniæ existentibus, nostros constituimus Commissarios & Nuncios speciales,

Ad Tractandum & Concordandum cum Serenitate vestrâ, seu Deputandis per Eam, de Ligis & Amicitiis, inter Domos nostras Regias ineundis, perpetuis, seu saltim nostris temporibus duraturis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Necnon super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum vestrum & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Ac de Dote, Dotalitio, & Donatione, propter Nuptias in hac parte constituendis,

Sublimitatem vestram ex corde rogantes quatenus, dictos Nuncios nostros habentes, si placet, specialiter, consideratione nostri, recommendatos, dicto Tractatui ad mutuum Commodum & Solatium consentire, & super dicendis in hac parte præfatis Priori & Willielmo velitis Credulam dare Fidem.

Regalem vestram Magnificentiam diù conservet in Prosperis Clementia Salvatoris.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Ad Papam, super malitiose Suggestis contra Episcopum Wigorniensem.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Rom. 18. E. 3. m. 1.

PAPÆ Rex, &c.

Sincera nos movet Affectio, quam ad personam, reverendi Patris, Wolstani Wygorniensis Episcopi, propter vitæ munditiam, & alia Meritorum insignia, quibus ipsum novimus laudabiliter insignitum, corditer optinemus, ut Sinceritatem suam vestræ Clementiæ commendemus.

Audivimus equidem quòd quidam, Johannes Bodemon & Thomas Dunclent, & sui Complices, in Statûs ipsius Episcopi Subversionem nequiter conspirantes, & vestram nitentes illudere Sanctitatem, sibi Sermonibus Odii detraxerunt, describentes eum Inobedientem & Rebellem vestris, & Sedis Apostolicæ, Processibus, Monitis, & Mandatis, & ut, propter hoc, ad Sanctitatis vestræ Curiam vocetur personaliter, pro viribus insistentes.

Quæ quidem, sibi sic imposita, confidimus fore veritati contraria, & de ipso, in Senium jam vergente, malitiosè Suggesta, cum, inter alios Prælatos Regni nostri Angliæ, Justus, Pius, & Honestus, ac Deo, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Devotus & Obediens sit, & semper fuerit reputatus.

Quamobrem Sanctitati vestræ, quæ clementer intelligit super Senes, votivis affectibus supplicamus quatinus, cùm idem Episcopus jam sit quasi in Senectâ & Senio constitutus, dignetur vestra Benignitas sibi, quoad Vocationem Personalem, præsertim propter Impotentiam Corporis, cum verisimiliter in viâ deficeret, misericorditer ignoscere, ac Responsiones & Excusationes suas, super sibi sic impositis, per Procuratores suos & Nuncios clementer audire; motum Indignationis vestræ contra eum (si placuerit) cohibendo, donec Suggesta percurrerit celebris Discussio veritatis.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Super Suggestionibus prælibatis.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Episcopo Norwicensi, Salutem.

Quia Johannes Bodemon & Thomas Dunclent, & sui Complices, in Statûs, Venerabilis Patris, Wolstani Wygorniensis Episcopi subversionem, ut dicitur, nequiter conspirantes, ipsum Domino Summo Pontifici, super diversis Contemptibus & Rebellionibus, minùs veraciter, ut credimus, detulerunt, cùm, inter alios Prælatos Regni nostri Angliæ, ipsum reputemus Sincerum Hominem & Devotum, ut propter hoc vocetur personaliter ad Curiam pro viribus insistentes:

Super hoc dicto Domino Summo Pontifici per nostras supplicavimus Litteras speciales ut, cum idem Episcopus, jam in Senio constitutus, propter Impotentiam verisimiliter in viâ deficeret, dignetur sibi, quoad Comparitionem Personalem in Curiâ, misericorditer ignoscere, &c, ut per Procuratores suos respondere, & se defendere valeat, annuere gratiosè;

Et

A.D. 1345. Er ideò specialiter vos rogamus quatinus Procuratoribus ipsius Episcopi, in
Edw. 3. ipsius Prosecutione Negotii, pronis Consiliis & Auxiliis velitis assistere, & ad impediendum dictam Vocationem Personalem cum efficacià laborare, & ipsum Episcopum, super sibi sic Impositis, viis, quibus poteritis, excusare.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Januarii. A. D. 1345. Edw. 3.

Consimiles Litteræ diriguntur

Magistro Johanni de Offord, Decano Lincolniæ, &
Fratri Thomæ del Isle.

Pro Reymundo de Farges Cardinale, de Protectione.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Pat. 18. E. 3. p. 2. m. 4.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.
Sciatis quod suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram Procuratores, Ballivos, & alios Homines, Venerabilis Patris, Reymundi de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconi Cardinalis, Decani Ecclesiæ Beatæ Mariæ Sarum, Archidiaconi Leycestriæ, & Parsonæ Ecclesiarum de Leyk & Hornese, ac Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius Cardinalis:

Et ideò vobis mandamus quòd Procuratores, Ballivos, & alios Homines, ac Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius Cardinalis manutenеatis *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.* A. D. 1345.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Cardinales, de nullo super Pace Tractatu, nisi cum assensu & avisamento Alligatorum, accipiendo.

A. D. 1345. An. 18. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 1. d.

REVERENTZ PIERES,
Nous receumes voz Letres, le xxvi. jour de Janver, escriptz a Lyons le trezisme jour de Decembre;

Par les queles vous nous signifiez coment, nostre Seint Piere, le Pape ad tresgranr desir de mettre bon Pees entre nous & noz Adversairs, & coment il vous envoit par devers nous pur treitir, de la Reformation de la Pees, entre nous & noz ditz Adversaires,

Si nous supplietz que nous envoioms a Vous, par vestre Message Mateot, nostre Sauf Conduyt, comenr vous & voz Meigniez puissetz salvement passer devers nous en Engleterre, ou la ou nous serroms.

CHERES AMYS,

Nous vous signifioms, pur response, que, comenr que nous soioms desirantz bone Pees avoir od noz avantditz Adversairs, nyenr meins nous ne pooms, ne ne voloms, entre en Tiel Treit, si noun del' assent, & par le avis, de noz Allietz des parties de dela, & de noz autres foialx illoeqes esteantz; devers les quels Parties nous nous adresseoms de y estre, a plus tost que Dieu nous vorra ottroier bon & covenable passage par sa grace. A. D. 1345.

Et toutes foitz nous serroms trovez enclyns & propitz, quant nous serroms par dela, par le Avis de noz avantditz Allietz & Foialx, a la Reformation de bone Pees & resonable;

Et meismes ceste response avoms n'adgairs, par le Avis & le Acord de noz Grantz & de nostre Grant Conseil, done a, le honurable Piere, l'Ercevesque de Ravenn. Message du dit Seint Piere; de quele Response nous ne pooms ne ne voloms departir.

Don. en nostre Palais de Westm. le xxviii jour de Janever.

Papa ad Regem, quod inclinet animum ad Pacem, ajiciens similiter nova tangentia Turcas.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem. A. D. 1345.

Dudùm afflictionibus variis, & diris oppressionibus,

D. A. 1345. Edw. 3.

pressionibus, quibus, illi hostes ferocissimi, Turchi, viz. Persecutores & Blasfemi nominis Christiani, persecuti fuerant immaniter, & persequi continuè non cessabant Fideles Christi, ejus pretioso redemptos sanguine, in Romania ac partibus aliis transmarinis circumadjacentium Regionum degentes, anxiis relatibus sæpiùs repetitis, non sine vehementi dolore Cordis auditis, paternæ pietatis & compassionis viscera nequivimus continere, quominus eisdem Christicolis, qui ab eisdem Turchis tàm per Terram, quàm per Mare hostiliter agrediebantur, quasi continuè, spoliabantur, vulnerabantur, interficiebantur, & nonnulli utriusque sexûs sub Captivitate Turchorum ipsorum miserabilii vendebantur ut pecudes, & ad abnegationem Fidei Catholicæ, pro dolor! cogebantur, providere de Succursu aliquo & defensione contra tam abhominabilem, & ignominiosam toti Christianitati, sævitiam curâ curaremus.

Quamobrem manus sub divinæ miserationis auxilio ponentes ad fortia, tàm per vos, quàm per carissimum in Christo Filium nostrum Regem Cipri Illustrem, ac, dilectos Filios Magistrum & Fratres Hospitalis Sancti Johannis Jerolomitani, Ducem & Comune Venatiarum, & quosdam Fideles alios, certum Galearum Stolium, hominibus armigeris & aliis rebus necessariis sufficienter munitarum, ad partes illas pro succursu & defensione prædictorum Fidelium, & repressione Hostium, sub Principali Gubernatione ac Regimine, venerabilis Fratris nostri, Henrici Patriarchæ Constantinopolitani, Apostolicæ Sedis in partibus illis Legati, ordinavimus destinandum.

Et licet armata Stolii *potentia* hujusmodi, cum nonnullis Fidelibus, in auxilium Christianorum & conculcationem dictorum Infidelium, Illuc fervore devotionis accedentibus, multùm repressferit crudelitatem & sævitiam Hostium eorundem; tamen, hiis diebus præteritis, divina Clementia, quæ nunquam cessat in suis Fidelibus, & spem suam in eâ figentibus, a benedictionibus gratiarum, suæ dexteræ potentiam uberiùs extendente, præfatus Patriarcha cum eodem Stolio, & multis viris fidelibus strenuis, ejusdem zelo Fidei Orthodoxæ accensis, ad Civitatem Smirnæ, locum utique fortissimum, & Portum Maris habentem optimum, in quibus prædictorum Turchorum Gens, nationis fætidæ, specialiter, sicut intelleximus, spem suæ feritatis ponebat, & inde majora dampna intulerant, & inferre poterant Fidelibus antedictis, accessit;

A. D. 1345. Edw. 3.

Et quanquam Civitas ipsa, intra & extra, cum Portu prædicto, munita esset innumerâ multitudine Paganorum (inter quos erat Marbaxanus, Dux & Rector magnus ipsorum) fœlix tamen Christianorum Exercitus, in quo pauci erant respectu multitudinis Infidelium prædictorum, in virtute illius, a quo est omnis virtus & victoria, intrepidè contra Paganorum Exe[illegible]um ac fortiter & strenuè irruens, post Conflictus aliquos, eisdem devictis gloriosè Fidei Hostibus, Civitatem eandem, cum Portu & Fortaliciis suis, posuit divina providentia (quæ in suâ dispositione non fallitur) in manibus Populi Christiani,

Dictusque Patriarcha, eliminatâ exinde Paganici Erroris spurcitiâ, fecit ibidem, ad laudem & gloriam divini nominis, exaltationem Catholicæ Fidei, & consolationem ejusdem Populi Christiani, divina Officia celebrari, ac fortificari & muniri Civitatem eandem, ut Fideles, qui ad acquirendas Terras Paganorum partium earundem, & sub cultu Orthodoxæ Fidei reducendas laborare pro suarum animarum salute voluerint, ad ipsam Civitatem & Portum ipsius applicandi solidum & optimum valeant Reclinatorium reperire.

Nos autem, tàm per Litteras ejusdem Patriarchæ, quàm aliorum Fidedignorum, necnon & quorundam exindè venientium relatibus, hujusmodi Victoriâ Triumphali, quam de Sede suæ Magnitudinis dedit Altissimus, cum ingenti lætitiâ pleniùs intellectâ, tantorum Collatori donorum in humilitate spiritûs exolvere curavimus Vitulum Labiorum, & tàm per Processiones, quàm Sermones ad Clerum & Populum, laudes tecimus solempniter Domino decantari.

Porro de hujusmodi Victoriâ, Dilectus Filius, Nobilis Vir, Johannes Bonde Domicellus, de partibus illis veniens, & ad tuæ Regalis Excellentiæ præsentiam se conferens, qui præsens in eâ extitit, & super gestis per eum inibi laudabilibus multipliciter commendatur, eandem Excellentiam *facere*, vivâ voce, poterit pleniùs certiorem.

Rogamus itaque Serenitatem Regiam, & attentiùs in Domino exhortamur, Quatinus Quæ, Quanta, & Q. alia Principes Catholici, ad ejusdem dilatationem Fidei, ac suæ salutis & honoris augmentum, possent agere hiis temporibus, si, Guerris & Dissensionibus suis cessantibus, intendere circa talia procurarent considerantier attendens, tu (Fili carissime) quem ad talia & similia,

inter

A. D. 1345. Edw. 3. inter cæteros Principes Catholicos Orbis Terræ, aptum, convenientem, & ydoneum reputamus, ad vias pacificas, super Guerris tuis, animum regium dirigas, abilites, effectualiter & inclines; ut in hiis, quæ Dei sunt, tuisque honori & saluti congruunt, intendere, sicut desideranter affectamus, sicque vires tuæ fortitudinis valeas exercere, quòd, post cursum vitæ præsentis, de Regno temporali, quod obtines, Coronam Regni merearis accipere sempiterni. A. D. 1345. Edw. 3.

Dat. Avinion. Kal. Februarii, Pontificatûs nostri Anno tertio.

G. de Aula.

Sub Filis Cannabaceis.

De Conductu, pro Cardinalibus supradictis.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 35. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Admirallis, Magistris & Marinariis Navium, ac universis & singulis Portuum, Traversorum, Pedagiorum, aliorumque Locorum, Terræ Marisque, Custodibus, & pro Nobis in Terrâ Marique quomodolibet existentibus, cæterisque Justiciariis, Officialibus, & Commissoribus Regni nostri, vel eorum loca Tenentibus, Subditis nostris, Stipendiariis & Conductis, ac etiam non Subditis, ad quos Literæ præsentes pervenerint, Salutem.

Cùm, Venerabiles Patres, & dilecti nobis in Domino, Nicholaus Archiepiscopus Ravennas, & Petrus Archiepiscopus Astoricensis, de mandato & Auctoritate Apostolicæ Sedis, pro certis Negotiis, in Angliam dirigant gressus suos,

Nos,

Eisdem Archiepiscopo & Episcopo, & eorum cuilibet, necnon Sociis, Servitoribus, Consortibus, Familiaribus, Valletis, Nunciis, Messageriis, & Ministris eorum, & cuilibet eorumdem, de pleno, vero, salvo & securo Conductu, sine fraude quâcúmque, prout meliùs dici poterit & saniùs intelligi, providere volentes,

Eisdem Archiepiscopo & Episcopo, & eorum cuilibet, necnon Sociis, Servitoribus, Consortibus, Familiaribus, Valletis, Nunciis, Messageriis, & Ministris eorum, & cujuslibet eorumdem, necnon illis, qui de Regno Franciæ & extra ad Regnum Angliæ, & de ipso Regno Angliæ & extra ad Regnum Franciæ, per ipsos Archiepiscopum & Episcopum, vel ad eos undecumque & quocumque mittereutur, cujuscúmque Statûs & Conditionis existant, cum ipsorum & cujuslibet eorum Equis & Equitaturis, Mulis, Ronsinis, Animalibus, Someriis, Arnesiis, Vecturis, & Rebus quibuscúmque & quocúmque nomine censeantur, & quotquot numero existant, dedimus & concessimus, damus & concedimus per præsentes, per omnia & singula loca Potestatis nostræ, tàm in Terrâ, quàm in Mari, in viâ publicâ seu privatâ, in Itinere & etiam extra Iter, & tàm in veniendo in Angliam, quàm stando, ac etiam redeundo, plenum, verum, salvum & securum Conductum, A. D. 1345

Volentes quod ipsi, & eorum quilibet possit tutè, & absque impedimento quocunque, portare, vehere, ducere, ac portari, vehi, & duci facere & conduci, plenè & liberè, etiam extra Regnum Angliæ, & quocumque & undecumque, quocumque & quandocumque, & similiter aliunde, ad ipsum Regnum per se, vel alium, seu alios, Pecuniam, Grossam, seu Minutam, Auream seu Argenteam, Ære contaminatam seu non contaminatam, de Cuneo nostro & etiam alieno, in Massâ seu etiam sine Massâ, vasa Aurea sive Argentea, Coclearia, Vestes, Anulos, Jocalia, Utensilia, Pannos, Feraturas, Vina, Blada, Carnes, Pisces, ac Victualia, & alia quæcumque sint & quocumque nomine censeantur, absque solutione, exactione Traversi, Pedagii, Passagii, Custumæ, Censûs, Redditûs, Talliæ, seu alterius Redibentiæ qualiscúmque, & eos & eorum quemlibet eximimus a prædictis & quolibet prædictorum;

Mandantes etiam vobis, & vestrûm cuilibet, nostris Subditis, & Conductis pro nobis, quatinus omnia & singula prædicta teneatis firmiter, in & de Potestate nostrâ & extra, & faciatis ea diligentiùs observari.

Et cùm eos, seu eorum aliquem, per Loca Potestatis nostræ & Districtûs transire, redire, & morari, semel & pluries contingat, tutè & liberè, unà cum Equis, Rebus, & Bonis supradictis, & aliis quibuscúmque, & Familiis secum existentibus, cùm & in quocumque numero transiré, morari, quotienscúmque, pacificè permittatis absque Impedimento & Exactione quâcumque, & provideatis eisdem & eorum cuilibet, si opus

 fuerit,

A. D. 1345. Edv. 3. vel ex eorum, vel alterius ipsorum parte fueritis requisiti, de Conductu, Galeis, Navigiis, Victualibus, Equis, Equitaturis, & aliis necessitatibus & utilibus oportunis,

Ac etiam ex parte nostrâ alios, non Subditos, per quorum Loca, Potestatem, seu Districtus transibunt, requiratis, ac eos & eorum quemlibet requirimus per præsentes, ut dictos Archiepiscopum & Episcopum, Servitores, Consortes, Familiares, Valletos, Nuncios, Messagerios, Ministros, & Familiares, ac omnes alios & singulos supradictos, habeant specialiter commendatos, & ipsos, ut præmittitur, transire A. D. 1345. Edv. 3. permittant, & Auxilium & Consilium præbeant eisdem, & eorum cuilibet, sicut dicti, nostri non Subditi, vellent nos facturos in Casu Consimili vel Majori,

Et Subditi nostri erga ipsos & eorum quemlibet, si requisiti fueritis, taliter vos habentes, quòd debeamus de vobis meritò contentari.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium octavo die Februarii.

Pro Cardinalibus Beneficiatis, de non distringendo.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 25.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Volentes Venerabiles Patres,

Dominum Gaucelinum Johannis, Personam Ecclesiarum de Hemmyngburgh Eborum, de Stebenheth & Hakeneye Londoniensis, de Lymyng & Holyngbourn Cantuariensis, de Pegeham Cicestriensis, Diœcesium, & Præbendarium Præbendarum de Driffeld in Ecclesiâ Eborum, de Ludâ in Ecclesiâ Lincolniensi, & de Sallowe in Ecclesiâ Lichefeldensi,

Dominum Penestrinensem Archidiaconum Eborum, & Præbendarium Præbendæ de Wistowe in Ecclesiâ Eborum,

Dominum Taillerandum, Decanum Eborum, Personam Ecclesiæ de Whitchirch Cantuariensis Diœcesis, & Præbendarium Præbendæ de Thame in Ecclesiâ Lincolniensi,

Dominum Johannem Conuenarum, Archidiaconum Northamptoniæ, Personam Ecclesiæ de Blokkeleye Wygorniensis Diœcesis, & Præbendarium Præbendæ beatæ Margaretæ de Leycestriâ in Ecclesiâ Lincolniensi,

Dominum Hispanum, Archidiaconum Cestriæ,

Dominum Adomarum Roberti, Archidiaconum Estridyng, & Præbendarium in Ecclesiâ Eborum, A. D. 1345.

Dominum de Mota, Archidiaconum Oxoniæ, & Archidiaconum Eliensem, Præcentorem Cicestriæ, & Præbendarium Præbendæ de Milton in Ecclesiâ Lincolniensi,

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, favore prosequi gratioso, vobis mandamus quòd eosdem Cardinales de Decimâ Triennali, nobis per Clerum Regni nostri Angliæ ultimò concessâ, ipsos ratione Beneficiorum suorum prædictorum contingente, ad dictum Scaccarium exonerari & quietos esse, ac Exactionibus (si quas Collectores Decimæ prædictæ eisdem Cardinalibus, seu eorum alicui, occasione Decimæ illius, fecerint) supersederi, & Districtiones sive Sequestra, eâ de causâ, in Beneficiis suis prædictis, seu Bonis suis Ecclesiasticis, facta & apposita, eisdem sine dilatione relaxari faciatis hac vice de gratiâ nostrâ speciali.

Teste Rege apud Tenham vicesimo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super Dispensatione concedenda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 4.

PAPÆ Rex &c.

Dispensationis Apostolicæ Moderatio gratiosa, Personarum & Temporum providè discutiens qualitates, votis Principum solet clementer annuere, quæ Pacis & Dilectionis fomenta producunt, & salutem respiciunt animarum.

Sanè,

Cùm, Consanguineus & Fidelis noster carissimus, Richardus Comes Arundellæ dudùm cum Isabellâ, quondam Filiâ Hugonis le Despenser, Sponsalia Impubes contraxerit, A. D. 1345.

Et per metum statim Pubes factus reclamaverit,

Et postmodùm, dictis Sponsalibus ritè, propter hoc servato Processu legitimo

A. D. 1345. Edw. 3. gitimo, auctoritate vestrâ & Sedis Apostolicæ dissolutis, concessâque dictis partibus licentiâ ad alia vota liberè convolandi,

Præfatus Comes, Consanguineam nostram carissimam, Alianoram Filiam Comitis Lancastriæ, Comitisque Derbiæ Germanam, dictam Isabellam in Secundo Gradu Consanguinitatis attingentem, duxerit in Uxorem,

Nos,

Pensantes Pacis & Amoris augmentum & bonum publicum, quæ Regno nostro Angliæ, ex Conjunctione seu Contractu prædicto, si possit licitè persistere, sperantur verisimiliter provenire, cum ex hoc firmabuntur Fœdus & Dilectio inter dictorum contrahentium Parentes & Amicos, qui sunt de Nobilioribus & Potentioribus dicti Regni, & ex ejus dissolutione nedum Scandala, immò (quod absit) pericula varia provenirent, ut de confusione probrosâ sic Contrahentium & sui generis taceamus, quod reverà nimiùm nos tæderet,

Ex causis prædictis, necnon propter dilectionis prærogativam, quâ dictis Consanguineis nostris afficimur, Sanctitati vestræ devotiùs & affectuosiùs, quo possumus, supplicamus quatinus, præmissis clementer attentis, ea, quæ circa Dissolutionem seu Divortium A. D. 1345. Edw. 3. Sponsalium prædictorum ritè sunt acta, dignetur vestra Benignitas misericorditer approbare, & ex certâ scientiâ confirmare,

Necnon ex uberiori Dono Gratiæ cum eisdem, Richardo & Alianora, ut, Affinitatis prædictæ impedimento non obstante, possint in sic contracto Matrimonio licitè persistere, si placuerit, dispensare, ac Prolem, ex dicto Thoro prodeuntem, legitimam declarare, juxta formam Supplicationis, super hoc Sanctitatis vestræ manibus porrigenda per, dilectos & fideles nostros, Venerabilem Patrem, W. Norwicensem Episcopum, Magistros, Johannem de Offord Decanum Lincolniensem, & Michaelem de Northburgh, Legum Doctorem, ad prosequendum penes Sanctitatem vestram dictæ Dispensationis Negotium per nos specialiter oneratos, quibus propter hoc velit (quæsumus) annuere vestra Benignitas oportunum aditum & auditum, Fidem ipsis, & eorum cuilibet, super dicendis, in hac parte (si placuerit) adhibendo.

Conservet &c.

Dat. apud Tenham vicesimo secundo die Februarii.

Ad Papam, super expositis per Cardinales, Nuncios antedictos, responsio Regis.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. PAPÆ Rex &c.

Reverendi Patres, Domini, Nicholaus Archiepiscopus Ravenn. & Petrus Episcopus Astoricen. vestri & Sedis Apostolicæ Nuncii, ad præsentiam nostram cum Litteris vestris Credentiæ venientes (quos hillariter recepimus ut decebat) gratum & ordinatum affectum, quem ad personam nostram & nostri conservationem honoris Clementia vestra gerit, nobis exposuerunt laudabiliter & discretè, subjungentes quædam, in præjudicium Sanctæ Primatiæ vestræ, contra Libertatem Ecclesiasticam, per Nos, seu Ministros nostros, attemptata fore; quæ reformari petebant, & exnunc a talibus abstineri.

Et quidem (Pater Sanctissime) de gratâ affectione vestrâ, quam ad nos, sicut semper supposuimus, optinetis, vestræ Beatitudini grates referimus speciales, gerentes in votis præcipuis (novit Deus) Personam vestram Sanctissimam, & Sacrosanctam Romanam Ecclesiam, debitè revereri, &, ut Filius Catholicus, facere quantum poterimus, A. D. 1345. salvis Juribus nostris Regiis, quæ honorem & decus Ecclesiæ provehere poterunt, & Sanctitati vestræ sciverimus complacere; nec est (quod absit) nec unquam fuit, intentionis nostræ quicquam in præjudicium Libertatis Ecclesiasticæ attemptare, quam vellemus potius dilatare; set, siqua per Ministros nostros sic (quod nollemus) fuerint attemptata, illa mandabimus celeriter, & faciemus effectualiter, ut convenit, reformari.

Et cum quædam Statuta in Parliamento nostro, in præjudicium Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, sicut habet dictorum Nunciorum relatio, facta seu edita prætendantur, videlicet;

Quòd, si Abbates & Priores, vel alii Viri Ecclesiastici, Patroni Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad dicta Beneficia, cum vacaverint, non præsentaverint, vel ea non contulerint infra tempus debitum, devolvatur Collatio ad Episcopum vel Capitulum,

* Et

A. D. 1345. Edw. 3.

Et per eorum negligentiam ad Arbiepiscopum,

Et ultimò, si Archiepiscopi negligentes fuerint, Collatio dictorum Beneficiorum non ad Dominum Summum Pontificem, Superiorem suum, set ad Nos & Hæredes nostros devolvatur.

Item, si Archiepiscopi Beneficia, in quibus jus optinent Patronatûs, infra tempus debitum conferre neglexerint, eorum Collatio ad Nos & Hæredes nostros similiter devolvatur.

Item, si Dominus Summus Pontifex Electiones, factas in Ecclesiis Anglicanis, propter defectum repertum in eisdem, ritè cassaverit, & sic, Jure devoluto, Ecclesiis illis providerit de personis providis & honestis, nos & Hæredes nostri Temporalia dictarum Ecclesiarum non debeamus reddere sic provisis,

Scire velit vestra Benignitas, quòd non sunt in Regno nostro Statuta talia; nec aliqua Beneficia contulimus hactenus illo Jure; & Electionibus in Ecclesiis Regni nostri, de nostrâ licentiâ celebratis, quando per Processum, in Romanâ Curiâ ritè factum, cassantur, si Dominus Summus Pontifex, jure sic devoluto, conferat Ecclesias hujusmodi personis idoneis, nos, recepto Juramento Fidelitatis ab eisdem, liberamus eis gratiosè Temporalia dictarum Ecclesiarum, prout ad nos competit Regio Jure nostro.

Nec est Statutum aliquod editum de conferendis per nos Beneficiis Gallicorum, vel aliorum Inimicorum nostrorum, in Regno Angliæ promotorum, nisi dicta Beneficia aliàs vacare contingat.

Et, cùm suggerentes Sanctitati vestræ talia Statuta fore facta fines veritatis excesserint, placeat (quæsumus) Circumspectioni Apostolicæ fidem consimilia referentibus denegare, quousque nostra Responsio sit audita.

Super aliis autem, per dictos Nuncios nobis expositis, cum Prælatis, & Proceribus, ac aliis Sapientibus dicti Regni nostri Angliæ (sicut expedit) habere volumus Consilium providum & festinum, & Sanctitati vestræ super hiis per Nuncios nostros proprios congruam & celerem facere Responsivam, quæ vestræ Beatitudini & Sedi Apostolicæ meritò grata esse debeat & accepta.

Quamobrem Sanctitati vestræ totis affectibus supplicamus quatinus, nos in solitæ dilectionis gratiâ misericorditer confoventes, interim Commotionis vestræ cobibere velitis aculeum; & speramus, per Dei gratiam, quòd de Responsione nostrâ debebitis rationabiliter contentari.

Conservet &c.

Dat. apud Tenham vicesimo tertio die Februatii.

Pro Dispensatione super Matriomonio inter Principem Walliæ & Filiam Ducis Brabantiæ concedenda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

Sanctissimo in Christo Patri & Domino, Domino Clementi, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Pater Sanctissime,

Licet nuper, Consanguineum nostrum carissimum, Henricum de Lancastriâ Comitem Derbiæ, ac, dilectum & fidelem nostrum, Bartholomæum de Burghersh, super intentione nostrâ secretâ pleniùs informatos, ad Sanctitatis vestræ præsentiam ordinaverimus destinandos,

Ex certis tamen causis,

Sanctitati vestræ per, dilectos & fideles nostros, Magistrum Michaelem de Northburgh Juris Civilis Professorem, Lichefeldensis & Herefordensis Ecclesiarum Canonicum, & Nigellum de Loryng Militem (quos ad vestram Beatitudinem mittimus ex hac causâ) vivæ vocis oraculo si placuerit exponendis,

A. D. 1345.

Quibus, necnon, Venerabili in Christo Patri, W. Episcopo Norwicensi, &, Clerico nostro Familiati, Magistro Johanni de Offord Decano Lincolniensi, in Sanctitatis vestræ Curiæ jam morantibus, quos super hiis fecimus plenius informari, Tribus, & Duobus eorum, super dicendis in hac parte, dignetur (quæsumus) vestra Benignitas fidem credulam adhibere,

Missionem prædictam distulimus in præsenti; super quo nos habere dignetur vestra Clementia (si placuerit) excusatos.

Ad hoc, desideratum nobis præ cæteris, Dispensationis illius negotium, super Matrimonio, inter Primogenitum nostrum carissimum Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ,

A. D. 1345. Edw. 3.

& præclaram Filiam Illustris Ducis Brabantiæ contrahendo, non obstante quòd in Tertio Gradu Consanguinitatis se attingunt, pro quâ pluries & specialiter Sanctitati vestræ nos meminimus supplicâsse, adhuc vestræ Apostolicæ Munificentiæ votivo recommendamus affectu;

Totis affectibus supplicantes quatinus, cùm Filia, celebris memoriæ, Domini Karoli, Regis Franciæ, Avunculi nostri, jam sit tradita nuptui, & sic spes contrahendi Matrimonii inter dictum Primogenitum nostrum & illam penitùs sit adempta (quæ quidem spes Dispensationem petitam dicebatur aliqualiter impedire) placeat vestræ Clementiæ dictum Dispensationis Negotium ex causis, in Prioribus nostris supplicatoriis comprehensis, misericorditer expedire; quæ propter magnam, quam habemus de paternâ vestrâ dilectione, fiduciam nobis. in tàm votivâ Supplicatione, ulteriorem non faciat (si placuerit) negativam.

Conservet vos Altissimus ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Tenham vicesimo tertio die Februarii, Anno Regni nostri Franciæ Sexto, Regni verò nostri Angliæ Decimo nono.

De tractando cum Lodowico Rege Romanorum.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 35.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Nobilis Viri, Ottonis Domini de Cuyk, & Philippi de Weston Canonici Eborum, Secretarii nostri, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum pro Nobis, & nostro nomine, cum, Serenissimo Principe, Domino Lodowico, Rege Romanorum, semper Augusto, super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & Ipsum contra omnes Homines ineundis, & de mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque securitate firmandum,

Cæteráque omnia & singula faciendum & exequendum quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Prædictis, Ottoni & Philippo, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes pro nobis, & nostrò nomine, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Ottonem & Philippum, vel eorum alterum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Tenham vicesimo tertio die Februarii.

Pro Reymundo de Farges Cardinale de Sequestro relaxando.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 25.

REX Collectoribus Decimæ Triennalis, nobis per Clerum Regni nostri Angliæ concessæ, in Diœcesi Lincolniensi, Salutem.

Volentes, Venerabilem Patrem, Reimundum de Farges, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, Archidiaconum Leycestriæ, & Parsonam Ecclesiæ de Leck, dictæ Diœcesis, favore prosequi gratiosè,

Vobis mandamus quòd Exactioni, quam eidem Cardinali pro Decimâ prædictâ, ipsum ratione Beneficiorum suorum prædictorum contingente, ad opus nostrum solvendâ, fieri fecistis, supersedeatis omnino.

Et Sequestrum, si quod in Beneficiis suis prædictis, seu Bonis suis Ecclesiasticis, per vos, occasione prædictâ, appositum fuerit, sine dilatione relaxari faciatis, hac vice, de gratiâ nostrâ speciali.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Martii.

Consimilia Brevia diriguntur Collectoribus dictæ Decimæ Triennalis, in Diœcesibus subscriptis, pro eodem Cardinale, pro Beneficiis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Collectoribus Decimæ prædictæ in Diœcese Eborum, pro Ecclesiâ de Hornese.

A. D. 1345. Edw. 3. *Collectoribus Decimæ prædictæ in Diœcese Sarum, pro Decanatu Ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, Præbendâ de Sunnyng, in Ecclesiâ prædictâ, cum Capellis ejusdem Præbendæ.*

Collectoribus Decimæ prædictæ, in dictâ Diœcese Sarum, pro Ecclesiis de Mere & Heghtredebury. A. D. 1345. Edw. 3.

Collectoribus Decimæ prædictæ, in Diœcese Wyntoniæ, pro Ecclesiâ Godalinyng.

Super Concessionibus Excessivis in Vasconia factis.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Vasc. 19. E. 3. m. 7. REX, Dilecto & Fideli suo, Radulpho Baroni de Srafford, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Cùm, ut accepimus, quamplures Donationes excessivæ a nobis, per Importunitates Perenrium, & Suggestiones minus veridicas & subdolas, in Ducatu nostro prædicto sunt per nos factæ, immo sunt potiùs a nobis extortæ, undè decepti sumus graviter & delusi,

Nos,

Volentes super hiis pleniùs informari,

Vobis mandamus quòd, vocatis Procuratoribus nostris, & aliis de Concilio nostro, super dictis Donationibus omnibus, in dictis partibus per nos factis, & causis earumdem, ac meritis Donatariorum, & de valore rerum sic donatarnm, videlicet, an plus? & Quanto plus valeant quam valere suggerebantur? & Qualiter? & in Quanto sic decepti eramus? vos viis & modis, quibus meliùs poteritis, diligentiùs informetis, & Informationes hujusmodi nobis, de rempore in tempus, cùm eas habueritis, unà cum bono Avisamenro vestro in hac parte, in Angliam transmittatis. A. D. 1345.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

Literæ deprecatoriæ Papæ ad Regem pro Concordia & Pace.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr. CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Missæ nobis, hiis diebus, Litteræ, dilecti Filii, Nobilis Viri Ducis Venetorum, & aliorum quorundam, existentium in partibus Transmatinis, Rumores infestos & flebiles de ipsis partibus nunciantes, resperserunt amaritudine mentem nostram, &, ut contenta in eisdem Litteris tua Excellentia Regia non ignoret, cedula, interclusa præsentibus, Litterarum ipsarum seriem continens, ea tibi, Fili carissime, pleniùs indicabit.

Licet autem casus, bonæ memoriæ, Patriarchæ Constantinopolitani, Apostolicæ Sedis Legati, & aliornm virorum, de quibus in ipsis Litteris fit mentio, sit gravis, & mentes Fidelium, ibidem in Prosecutione negotii Redemptoris nostri existentium, terrore aliquo concusserit, ut probabiliter extimamus, nosque, dictis audiris Rumoribus, dolore nimio fuerimus conturbari;

Quia tamen audivimus quod Fideles ipsi, qui Terram, acquisitam & ereptam de manibus Paganorum, custodiunt, & alii, circa dictum negotium in eisdem partibus laborantes, tanquam Viri prudenres & strenui, non dimissis, sed elevatis cordibus, loco illorum, qui (nescitur quo Dei occulto judicio) ceciderant, quanrum potuerunr, & in eis fuit, aliis ordinatis, se adversus Hostes fortiter mnniverunt, quódque multi Fideles de diversis partibus, zelo accensi Fidei Catholicæ, ad juvandum hujusmodi Dei negotium celeriter se disponnnt. A. D. 1345.

Nos, exindè non modicum consolati in Domino, speramus in eo, cujus res in hac parte principaliter agitur, quòd ipse, post Turbines procellosos, serenum ad consolationem fidelium operabitur & tranquillum.

Nos quoque, qui ejus vices, licet insufficientibus meritis, in Terris gerimus, ad consolationem Fidelium, & fulciendnm solidiùs & fortiùs negotium supradictum, Venerabili Fratri nostro, Raymundo Episcopo Morivensi, Viro utique circumspecto & provido, Legationis in illis partibus, &, Dilecto Filio, Nobili Viro, Bertrando de Baucio Militi, Domino de Cortedono, Avinionensis Diœcesis, experto in artibus bellicis, Capiraneatûs Galearum, Officia, magnâ & marnrâ deliberatione consilii præviâ, de Fratrum nostrorum consilio, duximus committenda, inrendentes quòd ipsi, qua vis morosâ dilatione summotâ,

A.D. 1345. Edw. 3. motâ, proficiscendi ad partes illas arripiant iter suum.

O! Fili dilectissime, quam foret Redemptori nostro placibile, quantumque Christianitati expediens, ac Catholicis Regibus & Principibus apud Deum meritorium, & inter homines honorabile, testaretur veritas, & fama celebris prædicaret, si, omissis Guerris & Dissensionibus, in quibus, non sine maximâ Dei displicentiâ & offensâ, ac animarum evidentibus periculis, sanguis illorum funditur, quos redemit preciosissimi cruoris effusio Corporis Jehu Christi, ad pacis & unitatis concordiam, in quâ delectatur Altissimus, convertentes placabiliter Corda sua, adversus illos, qui Deum blasfemant, Christianitatis vilipendunt gloriam, sanguinem Fidelium sitiunt, & ad eorum confusionem & exterminium aspirant, virium suarum potentiam exercerent!

Illa quidem propria essent Bella Catholicorum Regum & Principum, per quæ Regna temporalia non perderent, sed augerent, & Regni Coronas sibi acquirerent sempiterni.

Cùm autem, inter cæteros Reges & Principes, Orthodoxæ Fidei Professores, Tu (amantissime Fili) &, carissimus in Christo Filius noster, Philippus Rex Franciæ Illustris, potentiores & eminentiores reputemini non indignè; & propterea partes Transmarinæ prædictæ, in quibus Catholicæ Fidei viget Cultus, ut contra Hostes ejusdem Fidei ipsiusque Oppressores & Persecutores atroces exerceretis vestram potentiam hujusmodi, diutiùs expectaverint & expectent,

Magnificentiam tuam Regiam rogamus & deprecamur attentè per aspersionem pretiosi Sanguinis Jehu Christi, quatinus,

Præmissa inter præcordia Regia piâ consideratione revolvens,

Et considerans diligenter quòd mundani Honores & Pompæ, pro quibus sæpè Dissensiones & Guerræ foventur, non sunt nisi quidam vapor ad modicum parens, cùm potentia humana, quantacúnque sit, in pulverem brevi tempore, ut scriptura testatur, & rei manifestavit hactenus, & manifestat evidentia, redigatur,

Quódque illa, quæ ob amorem divinum rectâ intentione aguntur, perpetuas præparant Mansiones in Cœlis,

Circa reformandam cum eodem Rege pacis & unitatis Concordiam mentem Regiam emollias, habilites, & inclines, ut, eâ, Deo multum placibili, Mundo desiderabili, & necessariâ valdè Christianitati, obtentâ de manu Domini, possis, sicut ferventer optamus, intendere circa defensionem & dilatationem ejusdem Fidei, vindicando tui Redemptoris opprobria, qui pro tuâ Redemptione Passionis ignominiam sustinuit, & mortem subiit temporalem.

Et, utinam! Fili dilectissime, tuorum Nunciorum quos ad nostram præsentiam destinare disposueras Missio dilata vel impedita nullatenus extitisset, quia nos, omni excusatione postpositâ & rejectâ, parati eramus, sicut condictum extiterat, super Negotio Pacis mutuæ fideliter & sedulè laborare.

Dat. Avinion. decimo quinto Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri Anno tertio.

Sub Filis Cannabaceis.
A. de Lavac.

Super deliberatione Magnæ Coronæ Regis.

A. D. 1345. An. 19 E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 19.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu Villæ de Sancto Bothol. Salutem.

Cùm nos nuper,

Pro bono Servitio quod, dilectus Mercator noster, Willielmus de Melchebourn nobis impendit, & impendet in futurum, & in Recompensationem magnorum auxilii, laboris, & diligentiæ, quos circa deliberationem Magnæ Coronæ nostræ, quam idem Willielmus de partibus Flandriæ, ad nos in Angliam detulit, apposuit,

Concesserimus pro nobis, & Hæredibus nostris eidem Willielmo Viginti Libras, percipiendas singulis Annis ad totam vitam suam de Exitibus, tàm Magnarum, quàm Parvarum Custumarum nostrarum, in Portu Villæ prædictæ, per manus Collectorum Custumarum earundem qui pro tempore fuerint, ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Willielmo Decem Libras, de prædictis Viginti Libris, de termino Paschæ proximò præterito, de Exitibus Custumarum prædictarum, solvatis juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum; recipientes ab eodem Willielmo Litteras suas

A. D. 1345. Edw. 3. suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Decem Librarum testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus. A. D. 1345. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Aprilis.

Ad Papam, super Matrimonio Primogeniti Regis, pro Dispensatione Iteratæ Preces.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 3.

PApæ Rex &c.

Etsi sacrosancta Romana Ecclesia nonnunquam in Gratiis concedendis, præsertim in arduis, se reddat difficilem, prout Apostolicam condecet gravitatem; illius tamen (cujus Vices geritis) Promissionem secuti, qui dixit pulsate & aperietur vobis, pro Dispensatione super Matrimonio inter Primogenitum nostrum Edwardum Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ, & præclaram Filiam Illustris Ducis Brabantiæ contrahendo (non obstante quòd in Tertio Gradu Consanguinitatis se attingant) pro quâ Sanctitati vestræ supplicavimus pluries & attentè, adhuc ad Ostium vestræ Clementiæ perseverando pulsamus, intimiùs quo possumus supplicantes,

Quatinùs,

Cùm, Consanguinea nostra, præclara Filia, celebris memoriæ, Domini Karoli Regis Franciæ, Avunculi nostri, jam, juxta Dispensationem Sanctitatis vestræ, sit in Gradu consimili desponsata, & sic eidem Filio nostro non matrimonialiter copulari,

Et cum aliis, etiam minoris status & excellentiæ, est in propinquiori Gradu per eandem Sanctitatem absque difficultate nuperimè Dispensatum, A. D. 1345.

Dignetur vestra Benignitas clementer attendere devotionis plenitudinem, quâ Domus nostra Regia semper perstitit in dilectione & reverentia Sedis Apostolicæ, & propter hoc, ac ex causis aliis, in aliis nostris Supplicatoriis pleniùs comprehensis, super concessione dictæ Dispensationis misericorditer annuere votis nostris, & dictam Dispensationem, si nondum concessa fuerit, concedere gratiosè.

Ut sic, semotâ desperatione paternæ dilectionis, quam difficultas precibus nostris apposita posset verisimiliter inducere, quiescat & lætetur in paternâ benivolentiâ fiducia filialis.

Super hiis autem, & aliis, Secretarium nostrum carissimum, Thomam de Hatfeld concernentibus, dilecto nobis in Christo, Fratri Johanni de Reppes, Ordinis beatæ Mariæ de Carmelo, Capellano vestro, aperuimus pleniùs mentem nostram; cui, super dicendis, in hac parte velit (quæsumus) vestra Sanctitas Credentiæ dare fidem.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium duodecimo die Aprilis.

De Treugis notorie violatis, & de potestate ad Philippum de Valesio diffidandum.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 24.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Bohun, Comiti Northamptoniæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Dominus Philippus de Valesio, Qui Regnum nostrum Franciæ, & Jura nostra hæreditaria, contra Deum & Justitiam, detinet occupata,

Nullâ Diffidatione præmissâ, Treugam, inter Nos & ipsum, ob reverentiam Domini Summi Pontificis, in Britanniâ pridem captam, contra formam ejusdem, & juramentum in animam suam præstitum, fregerit & notoriè violaverit,

Ea, quæ sic per ipsum & partem suam attemptata sunt, omninò reformare recusans, A. D. 1345.

Nos (de Magnanimitate & Circumspectione vestris pleniùs confidentes) ad præfatum Philippum, tanquam Violatorem Treugæ prædictæ, & Regni nostri Franciæ, & Jurium nostrorum hæreditariorum, Occupatorem Injustum, & Inimicum nostrum capitalem, Diffidandum, & Ipsum & sibi Adhærentes in hac parte, tàm in Terrâ, quàm in Mari, pro recuperatione Regni & Jurium nostrorum prædictorum, viis quibus poteritis persequendum, plenam vobis, tenore

A.D. 1345. Edw. 3. nore præsentium, concedimus & committimus Potestatem:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid, nomine nostro, feceritis in hac parte.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas. A.D. 1345. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Aprilis.

De Capitaneo & Locum Tenente Regis in Regno Franciæ & Ducatu Britanniæ constituto.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Fran. 19. E. 3. p. 1. m. 24.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Regnum Franciæ ad Nos sit Jure Successorio devolutum,

Nos,

Tàmde adipiscendâ Possessione, quàm de bono Regimine dicti Regni Franciæ, soliciti, ac de vestris Fidelitate, Probitate, & Industriâ pleniùs confidentes,

Vos in Regno prædicto, & pertinentiis suis universis, Locum nostrum tenentem, & Capitaneum facimus per præsentes;

Dantes & Concedentes vobis plenam Potestatem, & Mandatum speciale pro Nobis, & nostro nomine, Jus, quod Nobis in dicto Regno competit, vendicandi, petendi, & prosequendi, & eidem Regno vos immiscendi, ac corporalem Possessionem ipsius & pertinentiarum ejusdem apprehendendi,

Exercitum congregandi & ducendi,

Castra, Fortalitia, & Villas, prout meliùs expedire videritis, diruendi & prosternendi,

Contrarios & Rebelles, tàm in Terrâ, quàm in Mari, etiam more Guerrino, si oporteat, persequendi,

Merum & mixtum Imperium, Gladii potestatem, ac Jurisdictionem omnimodam, altam & bassam, in omnibus causis, tàm criminalibus, quàm civilibus, exercendi,

Jurisdictionem hujusmodi defendendi,

Judices, Officiarios, & Ministros nostros quoscumque, prout expedire videritis, amovendi, aliosque loco sui substituendi, & de novo ponendi,

Ac omnes & singulos, qui ad Pacem & Obedientiam nostras venire voluerint, ad hujusmodi Pacem & Obedientiam nostras admittendi, & Literas Pardonationis & plenæ commissionis faciendi, Fines & Redemptiones capiendi,

Et de Terris & Rebus, per vos sic adquisitis, ordinandi, & de illis Personis Benemeritis Remunerationem faciendi, prout pro Commodo nostro videritis faciendum,

Et cum Nobilibus & aliis de Ligâ, nobiscum ineundâ, tractandi & concordandi, & ipsis propter hoc, ex causis aliis, prout expedire videritis, Literas de Conductu & Salvâ Gardiâ dandi & concedendi, A.D. 1345.

Treugas pro Nobis & nostris ineundi,

Ac omnia alia & singula faciendi & exercendi, quæ ad officium hujusmodi Locum nostrum tenentis & Capitanei pertinere noscuntur, & quæ pro recuperatione & conservatione Jurium nostrorum ibidem, ac bono Regimine dicti Regni, vel Jurium & Subditorum nostrorum ibidem, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, & quæ Nos facere possemus & deberemus si præsentes illuc essemus:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid, nomine nostro, feceritis in præmissis, & quolibet præmissorum; quibuscúmque Commissionibus nostris, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Henrico de Lancastria Comiti Derbiæ, in Ducatu nostro Aquitaniæ, & partibus adjacentibus, per nos factis vel faciendis, in suo robore nichilominus duraturis.

Et ideò dilectionem & fidelitatem vestras attentè rogamus quatinus, onus & honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa recuperationem & conservationem Jurium nostrorum prædictorum, & bonum Regimen dicti Regni, sic prudenter & strenuè laboretis, ut vestram Fidelitatem & Gestum laudabilem debeamus meritò commendare, & vos repensiva retributionis uberis præmiare.

Mandavimus enim Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, & personis aliis quibuscúmque, in & de dicto Regno existentibus, quòd vobis, & Deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Aprilis.

A. D. 1345. Edw. 3.

ET memorandum quòd consimilis Commissio fit de verbo in verbum, in Ducatu Britanniæ sub eadem datâ.

Et alia consimilis Commissio in Regno Franciæ omissâ illâ clausula, prout pro Commodo nostro videritis faciendum.

Et alia consimilis Commissio in Ducatu Britanniæ omissâ clausulâ prædictâ.

Indentura Capitanei supradicti, de Conditionibus super Servitio Guerræ in partibus Britanniæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Orig. penes Cam. Pellium.

CE'ST ENDENTURE, Fait entre nostre Seigneur le Roy d'une part & le Conte de Northampton d'aultre parr,

TESMOIGNE que le dit Conte est demoere devers nostre Seigneur le Roy pour aler a les parties de Bretaigne; & le Conte avera Commission d'estre Chevetain & Gardein des ditz parties tant par Mere come par Terre; & avera poair des Justices, Haur & Basse, d'avoir cognoissance des toutes maneres des Querelles celles parties & Droitures.

ITEM, de chivaucher de Guerre es dites parties sur les Ennemys, tant par Terre, come par Meer; de prendre & abater Villes, Chasteux, Fortereses, selonc ce le dit Conte verra que soit affaire: & de retenir gentz a la pees: Pardone faire de Vie & de Membre: de doner sute & sauf Conduit: de prendre & mettre gentz a ranceon: de Trewe doner & prendre pour lui & pour les soens & Saufgardes & condirions granter & faire: & d'ordener Terres, dedenz son temps sur les Ennemys ecquises, selon ce quil verra que soit au profit du Roy: de remuer & punir Officers, & autres mettre en leur lieux: & que le Roy eis firme & estable quantque le dit Counte serra, des choses susdites, pour le profit du Roi, come son Fait propre.

ITEM une autre Commission sur les pointes susditz, ove la parole *de profit le Roy* mise.

ITEM, une autre Commission general, selonc la forme de la Chancellerie.

ITEM, tantes & telles Commissions, es parties de France, par Meer & par Terre.

ITEM, si le dit Count face covenant ove Ville, ou Chastell, ou a Seigneurie, ou a nul home de quele condicion qil soit, ou de novelle face reparailler, on autre Coustage mette en Villes, Chastelles, ou Fortereses, & ce par aviz des Grantz que sont es parties susditz ove le dit Count, que le Roy soit tenu de parfaire les Covenances & les Coustages & le dit Count de ce estre quite.

ITEM que le Roi eit une Clerc, ove deniers en , parfaire & fourmir les Condicions queles serront faites, selonc le Title Paramainte & les Costages, si eles se facent & par avis des Seigneurs que y sont, ou d'un que le Roi voudra ordenner eit de quel paier les Engleis que sont hors de Retenu de Bretaigne, a plus de cest qil verra pour le profit le Roi, & par aviz de Seigneurs avantditz. A. D. 1345.

ITEM, que le dit Conte soit paie de ses gages & regard, avant son aller, pour un Quarter du an, & ensi de Quarter en Quarter, tant come le dit Conte y demora.

ITEM, que le Quartier commence le jour quil vendra a la meer, ove son estuffe entier, par mandement du Roi.

ITEM, que le dit Clere ait poair de priser les Chivalx du price du dit Count & les autres Seigneurs, & que le dit prices soit deliures au Clere qui erra en Bretaigne, en cas que meschiet areigne.

ITEM que le Roy troue pour le Count & les Seigneurs Naefs suffisament, ove Cleyes, Pounts, & toutes autres choses necessaites pour lour passage & repassage.

ITEM, que un certein de Niefs & Flunes soient ordenes pour demorer ove le dit Conte, a les Coustages le Roy, tant come il demorra en celle parties.

ITEM, que le dit Clerc le Roi en soit chargez.

ITEM que, en cas que le dit Conte ne troesse Niets prestes & apparailles pour son passage, come attient, au Port que sera ordene, ne les Covenances, entre le Roi & le dit Counte faites, ne lui sont tenuz, ou que le passage remain ne mye par defaute le dit Count, que le dit Count de totes les Covenances avant tailles soit Deschargez, & mesmes les Covenances pur nulles tenues.

ITEM, que en cas que le dit Count, & les autres Seigneurs, ou lour gentz, eient Prisoners que de reins le Roi les puissé challenge, toutes soes, que si le Prison passe Cynk Centz Livers, que le Roi en soit certifiez issint qil luy puisse avoir pour le soen devant nul autre, sicome il poent acorder.

ITEM,

A. D. 1245. Edw. 3. ITEM, en cas que le dit Count, ou les Seigneurs susditz, soient pressés ou asseges des Ennemis, qu'ils ne poent suffrir, que le Roi luur soit tenu rescoure par lui mesmes, ou par autre suffisant recourse, &c, si non que le dit Count & les Seigneurs ne soient rescourse en manere susdite, q'ils se puissent aider par voye de Trewe, ou en quelconque aultre manere, en salvation de eux, & de lour Gentz, a mientz q'ils poent se departir, sens reproeue ou Challenge du Roi ou de nully.

ITEM, que si le dit Count, apres son Quarter fini, ne soit paiz pour auter Quarter devant la main, q'il puisse quitement departir senz chalenge de Roy, ou de nully, hors de parties avant-dites, as Coustages le Roi. A. D. 1345. Edw. 3.

EN TESMOIGNANCE de quelle chose, a ceste partie del'Endenture, demeurant devers nostre dit Seigneur le Roi, le dite Count ad mis son seal.

Don a Westm. le 27 jour d'Auvrill, l'an du Regne nostre Seignur le Roi d'Engleterre Dys & Noefieme.

Litera Procuratoria ad Tractandum cum Regibus Jerusalem, Siciliæ & Ungariæ.

A. D. 1245. An. 19. E. 3. p. 1. m. 19. Fran. 19 E. 3. p. 1. m. 19. UNiversis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Considerantes quòd, inter cætera, per quæ Regum & Regnorum exaltatio procuratur, fovetur pacis amænitas, propulsantur injuriæ, & quieti populi providetur, caritatis & amicitiæ fœdera inter Reges & Principes, ut, ad Honorem Dei, pro defensione Fidei Catholicæ & Justitiæ, ad auxilia mutua sint ligati, sunt non mediocriter oportuna, & proindè ligas hujusmodi affectantes, ac de fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Fratris Johannis Prioris Lewensis, Ottonis de Grandisono Militis, & Thomæ de Boddeby Clerici, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum pro nobis, Hæredibus, & Alligatis nostris, cum, Magnificis Principibus, Dominis Jerusalem & Siciliæ ac etiam Ungariæ Regibus, aut Commissariis seu Procuratoribus eorumdem,

Necnon cum quibuscúmque Principibus Nobilibus & aliis, cum quibus viderint expedire,

De Ligis & Amicitiis, perpetuis vel temporalibus, inter ipsos & Nos contra omnes Homines ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, per Stipulationes & Obligationes Literarum, & traditionem Obsidum, ac aliam quamcúmque licitam Securitatem, firmandum & vallandum,

Et super hiis in animam nostram jurandum,

Et Nos & Hæredes nostros ad observationem præmissorum firmiter obligandum, A. D. 1245.

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Præfatos Priorem Ottonem & Thomam, aut Duos eorum (quorum præfatus Otto sit unus) ac etiam præfatum Ottonem per se, Procuratores & Nuncios ac Commissarios, necnon Procuratorem & Nuncium ac Commissarium, nostros, & nostrum, tenore præsentium, facimus & constituimus speciales, & specialem',

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid præfati, Prior, Otto, & Thomas, vel Duo eorum (quorum præfatus Otto sit unus) vel etiam dictus Otto per se, nomine nostro fecerint, vel fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Promittimus etiam quòd Literas ipsorum, Prioris, Ottonis, & Thomæ, vel Duorum eorum (quorum prædictus Otto sit unus) ac ipsius Ottonis per se, super Ligis & Conventionibus factis in hac parte, cùm ad nostri notitiam pervenerint, faciemus per Literas nostras speciales, & ex certâ scientiâ, confirmari, & in omnibus suis articulis, quatinus ad nos attinet, observari.

In cujus rei Testimonium Literas nostras fieri fecimus has Patentes.

Dat. apud Westmonasterium decimo tertio die Maii.

De

De Homagio Regi facto per Ducem Britanniæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 14. d.

FAIT a remembrer que, le Vendredy, en la Simaigne de Pentecost, c'est-assaver le vyntisme jour de May, l'An present, en la presence, l'onurable Pier en Dieu, Johan Ercevesque de Cantirbirs, William de Bohun Countе de Northampton, Robert de Sadyngton Chauncel-ler, William de Edyngton Tresorer nostre Seigneur le Roi, Berthelmew de Burghersh, Johan Darcy le Fitz, Mestre Johan de Thoresby, Gardeyn des Roules de la Chauncellerie, Johan de Seintpol, & plusurs autres du Conseil nostre dit Seigneur le Roi, Johan de Montfort, Duc de Bretaigne, en la Chambre de dit Ercevesque a Lambheth, pres de Westm. fist son Homage a nostre Seigneur le Roy en les paroles que s'ensuent. A. D. 1345.

Jeo vous reconoisse droiturel Roi de France, & a vous, come mon Seigneur Lige & droiturel Roi de France, face mon Homage pur la dite Duche de Bretaigne, quel jeo clayme tenir de vous mon Seigneur, & devienk vostre Home Lige de Vie & de Membre, & de Terrien Honure, a viure & morir, contre toutes Gentz.

De Fidelitate Electi Dunolmensis recipienda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19 E. 3. p. 1. m. 10.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Abbati Beatæ Mariæ Eborum, & Henrico de Ingelby, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

Electioni, nuper celebratæ in Ecclesiâ Dunolmensi, de, Dilecto Clerico nostro, Thoma de Hatfeld, in Episcopum Loci illius, petitâ a nobis super hoc licentiâ & optentâ, factæ, regium Assensum adhibentes,

Mandaverimus, Venerabili Patri, W. Archiepiscopo Eborum Angliæ Primari, ut quod suum est in hac parte exequatur,

Nos (volentes præfatum Electum favore prosequi gratioso) dedimus vobis, & alteri vestrûm, plenam, tenore præsentium, Potestatem, Fidelitatem ipsius Electi, cùm vobis per Literas Patentes præfati Archiepiscopi, nobis directas, constiterit dictum Electum in Episcopum Dunolmensem confirmari, vice & nomine nostro recipiendi:

Et ideò vobis mandamus quòd, captâ Fidelitate prædictâ, Custodes Temporalium Episcopatûs prædicti ac Escaetores nostros, in Comitatibus Northumbriæ & Eborum, de eadem Fidelitate, per vos sic receptâ, certificetis, ut ulterius, super Restitutione & Liberatione Temporalium prædictorum eidem Electo, ad Mandata nostra, fieri faciant quod eis ex parte nostrâ injungetur: A. D. 1345.

Nósque indè, ac de toto facto vestro in hac parte, reddatis in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè certiores, dictas Literas Patentes præfati Archiepiscopi, de Confirmatione Electionis prædictæ, nobis, ut præmittitur, directas (quæ per vos recipi volumus) nobis mittentes cum hoc Brevi.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Comitissa de Fif de Protectione.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 1. m. 11.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm, dilecta Consanguinea nostra, Maria de Monte Hermerii, Comitissa de Fif, quæ diù in Regno nostro Angliæ ad Fidem & Pacem nostram sterit, jam sit ad partes Scotiæ de Licentiâ nostrâ reversura,

Suscepimus ipsam Comitissam, Homines & Familiares suos, ac Equos, Res, & Hernesia, & Bona sua, eundo versus partes prædictas, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A. D. 1345.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Comi-

A. D. 1345. Edw. 3. Comitissæ &c. prout in cæteris de Protectione Literis.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Petri ad vincula proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Maii. A. D. 1345. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super Treugis in Britannia notorie violatis, & Philippo de Valesio diffidando.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 2.

PApæ Rex &c.

In publicam non ambigimus notitiam deveniffe, qualiter,

Celebris memoriæ, Carolo Rege Franciæ, Fratre, Sereniffimæ Dominæ, Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris nostræ, viam universæ Carnis ingresso, dictoque Regno sic ad nos, ut ad proximum Hæredem Masculum dicti Regis, tunc in humanis agentem, incommutabiliter devoluto,

Dominus Philippus de Valesio, Filius Avunculi dicti Regis, & sic ipsum in Gradu remotiori Consanguinitatis attingens, dictum Regnum, dùm eramus in Annis minoribus constituti, sibi per Potentiam, contra Deum & Justitiam, usurpavit, & sic illud detinet occupatum, invadens ulterius, vastans & occupans Terras nostras in Ducatu nostro Aquitaniæ, & contra nos Scotis, Rebellibus nostris, se adjungens, & aliàs ad nostri & nostrorum subversionem, tàm in Terrâ, quàm in Mari, laborans pro viribus & innitens.

Et licet nos, pro vitandis dampnis inæstimabilibus, quæ timentur ex Commotione Guerræ inter nos & ipsum posse verisimiliter provenire, optulerimus præfato Philippo plures amicabiles vias Pacis, non sine magno nostrorum Jurium detrimento, ut sic contra Blasphemos Christiani Nominis, in Sancto Passagio Transmarino, possemus (sicut cupimus) intendere Guerræ Christi, quæ negligitur (prob dolor!) in ignominiam non modicam Militiæ Christianæ;

Ipse tamen, vulpinâ calliditate diu sub incerto nos protrahens, nichil nobis facere voluit in effectu, set semper, pendentibus simulatis Tractatibus, cumulavit peramplius mala malis.

Propter quod donum Dei, qui nobiscum in devolutione dicti Regni suam mirificavit gratiam, nolentes negligere, set volentes (ut convenit) circa recuperanda & defendenda Jura nostra hæreditaria, sub spe Cœlestis Auxilii, & Justitiæ nostræ fiduciâ, laborare, ex quo per oblatas vias pacificas proficere nequivimus, impellente necessitate, vim armatam induimus; venientes Britanniam, pro reformandis illatis, & propulsandis inferendis nobis per eum Injuriis, & Juribus nostris Hæreditariis optinendis, volentes potius, ad Succursum nobis Adhærentium, sibi patenter occurrere, quàm comminata nobis pericula in Laribus expectare. A. D. 1345.

Et, cùm ibidem in Expeditione Guerræ nostræ ageremus, supervenerunt, reverendi Patres, P. Penestrini, & A. Tusculani, Episcopi Cardinales, vestri & Sedis Apostolicæ Nuncii, de Treugis, cum præfato Phillipo ad tempus, infra quod coram Sanctitate vestrâ tractari posset de Pace finali, ineundis, ex parte dictæ Sanctitatis, cum instantiâ nos rogantes, adicientesque quòd eadem Sanctitas crederet invenire viam, per quam Pax posset commodè reformari.

Et, sub spe Pacis bonæ per Sanctam Mediationem vestram faciendæ, specialiter ob vestri dictæque Sedis Reverentiam, consensimus dictis Treugis; & propter hoc Nuncios, cum Potestate sufficienti, ad Sanctitatis vestræ præsentiam destinare.

Fueruntque Treugæ sic initæ inter nos & dictum Philippum, ita quòd servarentur ubique infra Potestatem partium, & specialiter in Ducatu Britanniæ, inter nos & ipsum, & Adhærentes nobis vel sibi, etiam si Jus in dicto Ducatu se habere prætendant, & quòd omnes Coadjutores & Alligati partium remanerent in tali Possessione Rerum & Bonorum, quâ fuerant tempore Treugarum initarum, & sub aliis Modis & Conditionibus expressis pleniùs in eisdem.

Et cùm sic, spe Pacis arridente, sub dictarum Treugarum fiduciâ redeuntes in Angliam, dimissis paucis Ministris nostris in Britannia pro regimine dictarum Partium & Coadjutorum nostrorum ibidem, ordinâssemus Nuncios nostros ad Sanctitatis vestræ præsentiam pro Tractatu Pacis, prout Condictum fuerat, transmittendos, supervenerunt nobis nova certa, non leviter pungentia mentem nostram, de morte (videlicet) quorumdam nobilium, nobis Adhærentium, captorum in Britanniâ, & de speciali Præcepto dicti Philippi Parisius ignominiosè morti, contra formam dictarum Treugarum, tyrannicè traditorum;

A. D. 1345. Edw. 3. necnon de Strage & Depopulatione magnâ Fidelium & locorum nostrorum in Britanniâ, Vasconiâ, & alibi, ac Tractatibus subdolis & occulris cum Alligatis & Subditis nostris habitis, quos sic a nobis auferre & sibi attrahere nitebatur, ac aliis, de facili non numerandis, Injuriis & Flagitiis, contra dictas Treugas, per partem præfati Philippi, tàm in Terrâ, quàm in Mari, factis & attemptatis; per quæ dictæ Treugæ noscuntur, per partem dicti Philippi, notoriè dissolutæ.

Et licet, Treugis per culpam dicti Philippi sic dissolutis, potuissemus, sicut adhuc de Jure possumus, Guerram contra eum statim licitè resumpsisse, ad vitandum tamen Guerrarum discrimina, volentes primitùs experiri si possemus reformationem Attemptatorum hujusmodi amicabiliter optinere, misimus, diversis vicibus, diversos Nuncios nostros ad Sanctitatis vestræ præsentiam, tàm ad tractandum de Pace prædictâ, quàm ad petendum reformationem Attemptatorum prædictorum, statutos Terminos ad sic tractandum pluries prorogando; reservatâ semper nobis libertate resumendi Guerram, per culpam præfati Philippi nobis, ut prædicitur, adquisitâ.

Et quia jam elapsi sunt statuti Termini ad Tractandum: & nulla via Pacis rationabilis adhuc nobis, seu dictis nostris Nunciis, est aperta: nec idem Philippus attemptata prædicta in aliquo reformare curavit, licet per Sanctitatis vestræ Litteras, super hoc sibi missas, rogatus fuisset & monitus, sicut eadem Sanctitas per alias ejusdem Sanctitatis Litteras nobis scripsit; set semper multiplicantur contra nos Tirannides, Conspirationes, & Alligantiæ, in subversionem nostram, per præfatum Philippum, contra formam dictarum Treugarum, subdolè machinatæ, ut taceamus de Excessibus per Nuncium Sanctitatis vestræ, pridem pro conservatione Treugarum prædictarum missum in Britanniam, perpetratis; qui quod sedâsse debuit Dissidium propensiùs excitavit, non Conservatorem Treugarum set partem contra nos & nostros potiùs se ostendens; super quo Sanctitas vestra (salvâ Pace suâ) remedium non adhibuit, licet super hoc fuisset, ut decuit, requisita, penes Deum, & Sanctitatem vestram, Ecclesiam, & Seculum, excusari debemus si illatas nobis Vim & Injuriam (cùm aliud non reperiamus Remedium) propulsemus; præsertim cum causam Justissimam & Mundo notissimam habeamus.

Er ideò, reputantes, sicut sunt, Treugas prædictas, ex causis prædictis, quas scimus, & pro loco & tempore probare volumus esse veras, per præfatum Philippum, & Adhærentes sibi, maximè in dicto Ducatu Britanniæ prætendentes se Jus habere, fore dissolutas,

Nosque ab earum observatione liberos & exutos, ut cum pace & reverentiâ Sanctitatis vestræ loquamur,

Præfatum Philippum, ut Violatorem dictarum Treugarum, ac Inimicum & Persecutorem nostrum Capitalem, & Regni nostri Franciæ Occupatorem Injustum, & aliorum Jurium nostrorum temerarium Invasorem, exnunc, sicut impellit necessitas, diffidamus; Protestantes nos nolle quicquam in offensam (quod absit) Sanctitatis vestræ, vel Sedis Apostolicæ, quas revereri cupimus in omnibus, ut debemus, nec in alicujus Injuriam, attemptare; set solùm cum ordinato moderamine Jura nostra prosequi, & defendere nos & nostra.

Quamobrem Apostolicæ Rectitudini, quæ metitur singulis æquâ Librâ, devotiùs & humiliùs, quo possumus, supplicamus quatenus, præmissis in debitæ considerationis examine revolutis, dignetur vestra Clementia de nobis benignè sentire, & excusatos nos habere, prout æquum fuerit, in hac parte, nam propter defectum Remedii hæc facimus (novit Altissimus) & inviti; votivi tamen semper erimus & parati Pacem rationabilem amicabiliter admittere, cùm eam habere poterimus bono modo.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Maii.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rot.

Ad Cardinales, super præfata Armorum denunciatione.

Reverende Pater & Amice carissime.

Quia Dominus Philippus de Valesio plura contra Treugas, inter nos & ipsum, ob reverentiam Domini Summi Pontificis, & Sedis Apostolicæ, ac vestri solicitam instantiam, in Britanniâ pridem captas, notoriè attemptavit, per quæ dictæ Treugæ per culpam suam noscuntur dissolutæ,

Et licet, pro habendâ Reformatione dictorum Attemptatorum, fuerimus cum instantiâ debitè prosecuti, parati juxta formam, in dictis Treugis contentam,

in

A.D. 1345. Edw. 3. in omnibus facere quod incumbit,

Idem tamen Philippus Reformationem aliquam facere non curavit, set semper accumulavit Mala Malis,

Ipsum impellente necessitate, ut violatorem dictarum Treugarum, ac Inimicum & Persecutorem nostrum Capitalem, duximus Diffidandum, sicut ex copiâ Litterarum nostrarum, super hoc eidem Domino Summo Pontifici directarum, hiis inclusâ, pleniùs poterit apparere, quod Amicis & aliis velitis (si placet) ostendere, ut ad nostram Excusationem in publicam veniat notitionem.

Dat. ut supra.

Et diriguntur Litteræ prædictæ subscriptis; videlicet, A.D. 1345. Edw. 3.

Domino P. Episcopo Penestrin.
Domino A. Episcopo Tusculan.

Item Consimiles Litteræ diriguntur subscripis, exceptis hiis verbis, *ac vestri solicitam instantiam*, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino T. Tituli Sancti Petri Ad vincula Presbitero Cardinali.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.

De Literis prædictis, Papæ & Cardinalibus præsentandis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

REX, dilecto sibi in Christo, Fratri Johanni de Reppes, Salutem.

Mittimus vobis quasdam Litteras, Sigillo nostro Magno signatas, Domino Summo Pontifici, & Quatuor Cardinalibus, Amicis nostris, intitulatas,

Quas eidem Domino Summo Pontifici, dictis Cardinalibus, die Lunæ proximo post instans Festum Sancti Barnabæ Apostoli, si tunc illas receperitis, vel aliàs, quamcitiùs postmodùm ad vos venerint, præsentetis, vel præsentari faciatis: A.D. 1345.

Et hoc nullatenus omittatis.

Dat. ut supra.

De festinando ad partes Britanniæ.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 14. d.

REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Quia Terræ & Dominia nostra in Britannia magno subjaceant amissionis periculo, nisi homines, ad dictas partes, pro salvatione & defensione earumdem, profecturi, ad easdem partes celeriùs se festinent,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Civitate prædicta, in locis ubi melius expedire videritis, faciatis publicè proclamari,

Quòd omnes & singuli, tàm Homines ad Arma, quàm Sagittarii & alii, qui cum, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Willielmo de Bohun, Comite Norhamptoniæ, & aliis Fidelibus nostris (ad dictas partes Britanniæ proficisci ordinatis) sunt ituri, sine dilatione versus Portesmuth dirigant gressus suos; ita quod sint ibidem, sub forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poterunt, die Lunæ vel Martis proximo futuro ad ultimum, prompti & parati ad exindè velandum versus partes supradictas. A.D. 1345.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium Quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Ad Literas Marchioni de Brandenburg super Liga, cum Patre suo (viz. Imperatore) renovanda, Responsio Regis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. m. 12. dor.

REX, Illustri Lodovico, Marchioni Brandeburgensi, Ducique Bavariæ, Amico suo carissimo, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Veniens ad præsentiam nostram, discretus Vir, Magister Simon Brenner de Vynstynge, cum Literis vestris de Credentiâ, sincerum affectum, quem ad nos Nobilitas vestra gerit, laudabiliter exposuit. A.D. 1345.

Et quidem de tam gratâ missione Sinceritati vestræ grates referimus speciales, & valdè placeret nobis quòd, super innovandis & firmandis Ligis & Amicitiis, inter, Serenissimum Principem, Dominum Patrem vestrum & nos dudum

A. D. 1345. Edw. 3.

dum contractis, tractare velletis.

Et, si sibi placeat nobiscum Fœdus sic inire, dilectos & Fideles nostros, Philippum de Weston, Canonicum Eborum, & Willielmum Stury Militem (quos ad partes Brabantiæ propter hoc, & alia, jam duximus transmittendos) super hoc (si placet) certificare velitis, & ulterius ordinare qualiter dicta Liga citò concordari poterit & firmari.

De aliis verò, nobis per dictum Nunciorum vestrum ex parte vestrâ ore tenus expositis, satis eidem aperuimus mentem nostram, cujus, nota vobis, sua fidelitas Fidem adhibere credulam (ut confidimus) impetrabit.

Et speramus, per Dei gratiam, quod de Progressu & Expeditione nostrâ audietis in proximo Nova bona, & vobis ac cunctis nostris benivolis placitura.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Julii.

De tractando super Liga prætacta.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 17.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Philippi de Weston, Canonici Eborum, & Willielmi Stury Militis, pleniùs confidentes,

Ipsis, & eorum cuilibet, ad Tractandum & Concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Illustri Lodovico, Marchione Brandeburgensi, Duce Bavariæ, super Ligis & Amicitiis perpetuis,

Inter, Serenissimum Principem, Patrem dicti Ducis, & ipsum Ducem, seu Deputandos per eos, ex unâ parte, & nos ex alterâ ineundis,

Et de Ligis, pridem hinc indè contractis, innovandis,

Ac de mutuis Auxiliis, contra omnes Homines faciendis & præstandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque securitate firmandum,

Et Nos, & Hæredes nostros, ad eorum observationem, quatenus ad nos attinet, obligandum,

Et Securitatem, quæ nobis fieri debeat in hac parte, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes Nos pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Philippum & Willielmum, & eorum alterum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Junii.

Pro Abbate de Osneye, de exonerando, quamvis Nomen in Rotulo ad Parliamentum summonitorum sit insertum.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19 E. 3. p. 1. m. 6.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Cùm nos nuper,

Pro eo quòd, per inspectionem Cartarum Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, nobis constabat quòd Abbatia de Osceney est de Fundatione Roberti de Olleio, & non de fundatione aliquorum Progenitorum nostrorum,

Et quòd Abbas ejusdem loci tenet omnia Terras & Tenementa sua, Abbatiæ prædictæ annexa, in liberam, puram, & perpetuam Eleemosinam,

Et pro eo quòd, per certificationem vestram, de mandato nostro factam, & in Cancellariâ nostrâ retornatam, non inveniebatur quòd idem Abbas tenet aliqua Terras seu Tenementa per Baroniam, seu aliàs, de nobis in Capite,

Concesserimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Abbati quòd ipse, & Successores sui, Abbates loci prædicti, de veniendo ad Parliamenta, seu Consilia nostra, vel Hæredum nostrorum, imperpetuùm exonerentur, & quòd ad eadem nullatenus summoneantur, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam, ex parte ipsius Abbatis, nobis sit ostensum quòd,

Licet Brevia aliqua eidem Abbati,

Ad veniendum ad Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, Anno Regni

*

A. D. 1345. Edw. 3. Regni nostri Angliæ Duodecimo, convocatum, in quo Parliamento Archiepiscopi, Episcopi, & cæteri Prælati, Magnates, & Comunitas dicti Regni nostri Angliæ, nobis Medietatem Lanarum suarum, usque ad summam Viginti Milium Saccorum Lanæ concesserunt,

Aut ad Concilium nostrum apud Northamptoniam postmodùm dicto Anno Duodecimo tentum, ubi ordinatum fuit qualiter id, quod tunc de dictis viginti Milibus Saccorum Lanæ defuit, levaretur,

Præsentata non fuerunt, nec idem Abbas eisdem, Parliamento & Concilio, personaliter, vel per Procuratorem, interfuerit, set, credens ipsum ad dicta Parliamentum & Concilium summonitum non fuisse,

Quandam Decimam Annalem, unà cum aliis Religiosis & Viris Ecclesiasticis Cantuariensis Diœcesis, qui ad Parliamentum & Concilium prædicta summoniti non fuerunt, in Convocatione Cleri ejusdem Diœcesis, apud Ecclesiam Sanctæ Brigidæ Londoniis, in Crastino Sancti Jeronimi postmodùm, dicto Anno Duodecimo, celebratâ, nobis, ultra Decimam Triennalem, nobis priùs per eundem Clerum concessam, tunc currentem, concessit & solvit, & terminos solutionis secundi Anni dictæ Decimæ Triennalis anticipavit, ita quòd a præstatione Lanarum prædictarum exonerarentur,

Quo prætextu, per Breve nostrum, demandatum fuerit singulis Episcopis, in quorum Diœcese dictus Abbas Temporalia & Spiritualia habet, quòd Collectoribus, ad dictas Lanas, pro ipsis Episcopis, in dictis Diœcesibus suis, colligendum deputatis, darent in mandatis quòd ipsi Collectores dictam Summam Decimam Annalem, per dictum Clerum sic concessam, terminis consuetis, necnon Decimam dicti secundi Anni Triennalis, in terminis anticipatis, a præfato Abbate, sicut de cæteris dicti Cleri, levari, & exactioni, per ipsos Collectores eidem Abbati, pro dictis Lanis, prætextu Concessionis & Ordinationis prædictarum, factæ, omnino supersederent,

Vos tamen,

Pro eo quod nomen ipsius Abbatis inter nomina Prælatorum, qui ad Parliamentum & Concilium prædicta summoniti fuerunt, in quodam Rotulo, ad Saccarium prædictum, de Cancellariâ nostrâ misso, est insertum, A. D. 1345. Edw. 3.

Ipsum Abbatem ad hujusmodi Lanas, virtute Concessionis & Ordinationis prædictarum, inter alios Prælatos, qui eisdem Parliamento & Concilio, juxta Summonitiones eis factas, interfuerunt, & Lanas suas ibidem concesserunt, solvendum graviter distringi, & multipliciter inquietari, facitis minus justè,

Super quo nobis supplicavit sibi per nos de Remedio provideri,

Nos,

Tàm ad contenta in Litteris nostris prædictis, per quæ apparet dictum Abbatem ad hujusmodi Parliamenta & Concilia summoneri non debere, quàm ad hoc quòd præfatis Episcopis, de supersederi faciendo Levationi Lanarum prædictarum, de prædicto Abbate, ex causis prædictis, per diversa Brevia nostra, sicut per Inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ nobis constat, demandatum fuit in formâ prædictâ, considerationem habentes,

Ac volentes, intuitu præmissorum, eidem Abbati in hac parte fieri quod est justum,

Vobis mandamus quòd, si, per inspectionem Rotulorum Scaccarii prædicti, vobis constiterit dictum Abbatem Decimam,

Ipsum de Decimâ Annali, quam dicti Religiosi & alii Viri Ecclesiastici dictæ Cantuariensis Diœcesis, qui ad Parliamentum & Concilium prædicta summoniti non fuerunt, nobis, ultra dictam Decimam Triennalem, in Convocatione prædictâ, ut a solutione & præstatione dictarum Lanarum quietarentur & exonerarentur, ut præmittitur, concesserunt, contingentem,

Solvisse, & terminos solutionis secundi Anni dictæ Decimæ Triennalis anticipâsse, sicut prædictum est, tunc demandæ (quam eidem Abbati, pro dictis Lanis, juxta Concessionem & Ordinationem prædictas, indè factas, solvendis, fieri facitis) supersederi, & ipsum indè ad dictum Scaccarium exonerari & quietum esse faciatis; eo non obstante quòd nomen dicti Abbatis inter nomina aliorum Prælatorum, qui ad dicta Parliamentum & Concilium summoniti fuerunt, in Rotulo prædicto est insertum, sicut prædictum est.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Junii.

A.D. 1345. Edv. 3. A.D. 1345 Edv. 3.

De requirendo Alligatos, ut Regi subveniant juxta Conventiones.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 13.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos auxilio Alligatorum & Confœderatorum nostrorum, pro Expeditione Guerræ nostræ, indigeamus in præsenti,

Nos,

De fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Philippi de Weston, Eborum, & Petri de Gildesburgh, Lincolniensis, Ecclesiarum Canonicorum, ac Willielmi Stury Militis, confidentes,

Ad rogandum, interpellandum, requirendum cum instantiâ debitâ, & summoniendum, Consanguineum nostrum carissimum, illustrem Johannem Ducem Brabantiæ, Willielmum Dunort, & omnes alios & singulos, tàm Communitates, quàm Personas singulares, qui Pecuniam nostram receperunt, ut, juxta formam Ligarum & Conventionum, inter Nos & ipsos super hoc habitarum, nobis jam subveniant & succurrant, A.D. 1345.

Et ad insinuandum eisdem, & eorum singulis, quòd parati sumus eis propter hoc facere quod debemus,

Et, in casu quo nobis sic non subveniant, ut præmittitur, requisiti, Nos a Ligis prædictis per culpam eorum exoneratos reputamus penitùs & exutos,

Prædictis, Philippo, Petro, & Willielmo, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Philippum, Petrum, & Willielmum, & eorum quemlibet, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westm. octavo die Junii.

De Licentia querendi Corpus Josephi ab Arimathia.

A.D. 1345. An. 19 E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 1. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis Johannes Blome de Londonia, ut,

Cùm sibi, sicut asserit, divinitùs sit injunctum, ut venerandum Corpus Decurionis nobilis Josephi ab Arimathia, quod infra Septa Monasterii Glastoniæ in Christo quiescit Humatum, & est, ad Honorem & multorum ædificationem, hiis temporibus revelandum, quærat, donec inveniat, diligenter,

Et quia, in quibusdam Antiquis Scripturis, dicitur contineri Corpus ejus ibidem fuisse Sepultum,

Nos (si sit ita) desiderantes Monumentum ejus, & venerandas ipsius Reliquias, qui Redemptori nostro morienti tantum exhibebat pietatis & humanitatis obsequium, Corpus ejus de Cruce deponendo, & illud in Monumento suo novo ponendo, devotis Honoribus prævenire, & sperantes nobis, & toti Regno nostro, ex Revelatione prædictâ, Gratiam uberiorem provenire, Concessimus & licentiam dedimus, quantum in nobis est, eidem Johanni quòd ipse, infra Præcinctum dicti Monasterii, fodere, & illas pretiosas Reliquias, juxta Injunctionem & Revelationem sibi factam, quærere valeat in locis ubi meliùs viderit expedire; A.D. 1345.

Dumtamen absque Dampno, dilectorum nobis in Christo, Abbatis & Conventûs dicti Monasterii, & ruinâ Ecclesiæ & Domorum suarum ibidem, id fieri valeat, & quòd ad id ipsorum Abbatis & Conventûs Licentiam habeat & assensum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Festinando ad partes Vasconiæ.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 12. d.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Quia, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Willielmus de Bohun, Comes Norhamptoniæ, versus partes Britanniæ jam velavir, A.D. 1345.

Et,

A. D. 1345. Edw. 3. Et, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Henricus de Lancastriâ, Comes Derbiæ, qui ad partes Vasconiæ est profecturus, Equos suos pro magnâ parte apud Suthamptoniam eskippavit, & seipsum, quantum poterit, versus dictas partes parat & festinat,

Vobis præcipimus quòd in Civitate prædictâ, in locis ubi meliùs expedire videritis, statim visis præsentibus, publicè proclamari faciatis,

Quòd omnes Homines ad Arma, Sagittarii & alii, qui in Comitiva dicti Comitis Derbiæ ad dictas partes sunt ituri, versus Suthamptoniam, sub forisfactura omnium quæ nobis forisfacere poterunt, omnibus aliis prætermissis, se festinent, ad proficiscendum cum eodem Comite versus dictas partes, nè ex eorum dilatione Passagium suum festinum, quod intimè insidet cordi nostro (quod absit) aliqualiter prorogetur. A. D. 1345. Edw. 3.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium undecimo die Junii.

Pro Godefrido de Harecourt, de Homagio Regi facto, quatenus vero Regi Franciæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 18. LE Roi as touz ceux, qui cestes Lettres verront, ou orront, Salutz.

Sachez qui,

Come, le Nobles Homme, Monsieur Godefrey de Harecourt, considerant qui le Roialme de France est a nous devolut de Droit, soit venuz en nostre Obeissance, & nouz eit fait Homage, & nous reconuz pur son Seignur lige, come droiturel Roi de France,

Nous,

Veullantz par tant faire gratiousement oue lui come affiert,

Grantons, & promettons, qui nous maintendrons & defendrons le dit Monsieur Godefrey encontre totes Gentz,

Et qui Nous ne prendrons Trewe ne Pees, ouesque nostre Adversaire de France, si le dit Godefrey ne soit asseure par ycele, A. D. 1345.

Et, en cas qui le dit Godefrey perde ses Terres, qil ad en Brabant, par cause de son venir en nostre Obeissance, Nos lui troverons sufficeautement pur sa Sustinance, tant q'il eit recovere ses dites Terres,

Et si Dieu nous donit grace de recoverir nostre Heritage en Normandie, Nous lui ferrons liuerer ses Terres q'il ad perdu celles parties.

En Tesmoignance &c.

Don. a Westmonster le xiii. Jour de Juyn.

Per ipsum Regem.

Super Injuriis Philippi de Valesio, & Innocentia Regis Declaratoria.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 10. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

In publicam non ambigimus notitiam devenisse qualiter,

Celebris memoriæ, Karolo Rege Franciæ, Fratre, Serenissimæ Dominæ, Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris nostræ, viam universæ carnis ingresso, dictóque Regno sic ad Nos, ut ad proximum Hæredem Masculum dicti Regis, tunc in humanis agentem, incommutabiliter devoluto,

Dominus Philippus de Valesio, Filius Avunculi dicti Regis, & sic ipsum in gradu remotiori Consanguinitatis attingens, dictum Regnum, dùm eramus in annis minoribus constituti, sibi per Potentiam, contra Deum & Justitiam, usurpavit *&c. prout supra de Dat. 26 Maii, mutatis competenter mutandis, usque hæc verba, viz.* A. D. 1345.

Et tamen semper intentionis nostræ fuerit Pacem rationabilem amicabiliter admittere, cùm eam habere poterimus bono modo,

Hæc autem, quæ propter defectum Remedii facimus inviti, dicto Domino Summo Pontifici, præfatisque Cardinalibus (per quorum Mediationem dictis Treugis consensimus) significare duximus, per eos, ut Personas Medias, parti alteri ulterius intimanda.

Et, nè Fama volatilis, fictis & detractoriis conducta Relatibus, vos in hac parte aliud de nobis sentire faciat, vel Amicorum corda perturbet, puram & nudam

A.D. 1345. Edw. 3. nudam facti veritatem vobis duximus explicandam; Universitati vestræ nostram recommendantes Innocentiam & Justitiæ veritatem.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Junii. A.D. 1345. Edw. 3.

De tractando cum Hominibus de Regno Franciæ ad Obedientiam Regis venientibus.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 18.

LE Roi as touz, qi cestes Lettres verront, ou orront, Saluz.

Sachetz qui Nous,

Asseurantz de la loialte & avisement, noz cheres & foialx, Thomas Spignurel, & William de Cusance, Chivalers,

Si les avons fait jointement, & severalment, noz Messages, Procurours, & Commissairs especials de Tretir & d'acorder one quecumqes parsones, de quele condicion q'ils soient, sibien de nostre Roialme de France, come des autres parties, d'Alliance faire, entre nous & eux, contre totes Gentz,

Et de les retenir en nostre Service,

Et de les granter Fedz, Gadges, & Guerdon solone ceo q'il verront qui ceo soit affaire pur nostre profit,

Et de receiuer bonement touz ceux du dit Roialme, qi veullent venir, de lour bon gree, en nostre Obeissance, & faire a nous lour devoir, & de les asseurer qui nous les defendrons & maintendrons, come appent, & de les monstrer coment nous pensons, oue l'eide de Dieu, de Gouerner le dit Roialme par les bones Leies, & les bones custumes, qui furent an temps, nostre Aunceatre, Seint Lowys, Roi de France, A.D. 1345.

Et aussint de reboter & restreindre la malice de ceux du dit Roialme, & leur Aherdantz, qi ils troveront rebelx & contrariantz en celle partie;

Et promettons d'aver ferme & estable quantque les ditz, Thomas & William, & chescun de eux, ferront, ou f'ra, es choses susdites, & chescun d'ycelles.

En Tesmoignance &c.

Don. a nostre Tour de Loundres le xiiii. jour de Juyn.

De manutenendo venientes ad Obedientiam, & regendo secundum Leges Sancti Ludovici.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

LE Roi as touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz.

Sauer vous fesons qui,

Come le Roialme de France soit notoirement devolut a nous, come a prescheien Heir male Sire Charles de bone memoire, Roi de France nostre Uncle,

En asseurance de l'eide de Dieu, & de nostre Droit, Nous nous adresceons vers celles parties pur nostre dit Heritage recouerir,

Si est nostre entent & volunte de faire graciousement od touz ceux, qi veullent venir de lour bon gree en nostre Obeissance, & faire a nous lour devoir, & les maintenir & defendre, come appent, A.D. 1345.

Et pensons de reprendre, & faire garder, les bones Leis qui furent au temps, nostre Ancestre, Seint Lewys, Roi de France, sanz Imposicions ou Charges, nient dues, mettre sur noz bones Gentz du dit Roialme, & les Governer a la plesance de Dieu, & eise & comfort du People.

En Tesmoignance &c.

Don. a nostre Tour de Loundres le xiv. jour de Juyn.

De orando pro Rege.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 2. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm sit Militia vita hominis super Terram, nimirùm si Militantes, hujus Mundi miseriâ, incertis agitentur eventibus, nunc prosperis, nunc adversis, & licet omnipotens Dominus, interdum quos diligit lacessiri permittat Injuriis, facit tamen cum temptatione proventum, ut Servus humilis ex persecutione in justitiâ proficiat, & Hostis iniquus in suâ perversitate succumbat. A.D. 1345.

Quantis

A. D. 1345. An. 19. Edw. 3.

Quantis autem Nos, & Fideles nostri, nostris temporibus, Guerrarum Incommodis involuti fuerimus, licet Causas justissimas & Mundo notissimas foveamus, est publicè satis notum.

Set cum pridem Treugis, inter Nos & Philippum de Valesio, Adversarium nostrum Franciæ, ad reverentiam & rogatum Domini Summi Pontificis, ad certum tempus captis in Britanniâ, dùm interim speraretur Pacis tranquillitas provenire; ecce! Tranquillitatis applausus in subitam transiit Tempestatem; nam idem Philippus multa contra formam dictarum Treugarum attemptavit, per quæ dictæ Treugæ per culpam suam noscuntur notoriè violatæ.

Et licet, super reformandis attemptatis prædictis, fuisset, ad nostri prosecutionem, per dictum Dominum Summum Pontificem congruè requisitus, ea tamen non curavit in aliquo reformare, dedignans omnino viæ Pacis rationabilis consentire, set semper accumulavit Mala Malis, in totalem nostri & nostrorum Subversionem machinans pro viribus & initens.

Propter quod, impellente necessitate, tàm pro defensione Regni nostri Angliæ, quàm ad recuperanda Jura nostra, nos, qui pondus Incudis patienter diù portavimus, Mallei officium assumere compellimur, non de Terrenâ confisi Potentiâ, set sub Divinæ miserationis & justitiæ causæ nostræ fiduciâ, Nostrum & Fidelium nostrorum ordinamus progressum ad ipsius Philippum propulsandum malitiam, & ad defendendum & recuperandum hæreditaria Jura nostra.

Et, quia, ad supplicandum Divinam misericordiam, & ejus gratiam uberiùs consequendum, vestrarum & aliorum Fidelium Orationum Suffragia nobis confidimus admodùm oportuna, Devotionem vestram ex corde rogamus quatenus pro nobis, ac felici nostro, & Fidelium nostrorum Progressu, Expeditione, & Regressu, Divinam suppliciter interpelletis Clementiam, Indulgentias hujusmodi sic orantibus concedendo, & per vestras Civitatem, Diœcesem, & Provinciam, Preces devotas effundi, Missas celebrari, Processiones fieri, & alia piæ placationis Officia exerceri faciatis, ut Deus misericordiarum, qui consolatur nos in omni tribulatione nostrâ, Rotem suæ Gratiæ super Nos & nostros clementer effundat, & Vias & Actus nostros sic aspirando præveniat, & adjuvando prosequatur, ut sibi cedant ad laudis præconium, nobis ad expeditionem & meritum, & nostris Fidelibus ad commodum & quietem.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

H. Episcop. Roff.	*J. Episc. Hereford.*
R. Episcop. Cicestr.	*A. Episc. Wynton.*
R. Episc. London.	*R. Episc. Bathon. & Wellen.*
S. Episc. Elien.	
W. Episc. Norwicen.	*J. Episc. Exon.*
Th. Episc. Lincoln.	*H. Episc. Meneven.*
R. Episc. Coventr. & Lich.	*M. Episc. Bangoren.*
	D. Episc. Assaven.
R. Episc. Sarum.	*J. Episc. Landaven.*
W. Episc. Wygorn.	

W. Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati,
Th. Electo Dunolm. confirmato.
J. Episcop. Karliol.

Ad Regem Castellæ, super Ligis, Sponsalibus, & Arris, responsoria.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Fran. 19. E. 3. p. 1. m. 10.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Castellæ, Legionis, Toleti, Galletiæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gienii, Algarbiæ, & Algezitæ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus &c. Salutem & votivis semper successibus gratulari.

Redeuntes ad Nos, cum amicabilibus Serenitatis vestræ Literis, fideles nostri dilecti, Frater Johannes Prior Ecclesiæ Roffensis Doctor Sacræ Theologiæ, & Willielmus Trussel Miles,

Ad tractandum de Ligis inter Domos nostras Regias ineundis, ac super Sponsalibus & Matrimonio inter Primogenitum vestrum & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis, ad Celsitudinis vestræ præsentiam pridem missi,

Præmissâ commendatione multâ de profusis Honoribus, quibus eos Regia liberalitas prævenire curavit, ac affectione magnâ, quam ad Nos Excellentia vestra gerit (de quibus eidem Excel-

A. D. 1345. Edw. 3. lentiæ grates referimus, ut possumus, speciales) super gratioso responso vestro relationem fecerunt, placidam nobis admodum & acceptam; videlicet,

Quòd, licet Dominus Philippus de Valesio, & alii, penes vestram Sublimitatem, pro Maritagio dicti Primogeniti vestri instarent, & magna vobis offerrent, ex prærogativâ tamen dilectionis, quâ nobis & Domui nostræ afficimini, prælegitis ut, præ aliis, eidem Filiæ nostræ, etiam pro Arris minoribus, maritetur.

Et adjecerunt, quòd Nuncii præfati Philippi, pro dicto Maritagio, nomine Arrarum, optulerant Quadraginta Milia Florenorum de Scuto, & quòd illud pro tanto præ aliis haberemus; spem promittentes & gratiam de remissione partis dictæ Summæ, & de Terminis Solutionis accomodis, in casu quo placeret nobis tali Summæ consentire.

Et ad vos, citra Festum Assumptionis Beatæ Mariæ, proximò futurum, nostros remittere Nuncios ad ea, quæ sic condicta sunt, finaliter terminanda.

Super quo scire velit Regia vestra Magnificentia, quòd,

Licet attentis gravibus expensarum oneribus, quas circa Guerras nostras effundere nos oportet, tantam Pecuniæ Summam statim, absque detrimento gravissimo, solvere non possumus,

Ex intenso tamen desiderio, quod habemus ad renovandum & firmandum antiquas Ligas & Amicitias, inter Domos nostras Regias dudum factas, præsertim propter dilectionem quam ad personam vestram, quæ, præ cæteris mundi Principibus, gloriosis fulget strenuitatis & nobilitatis Titulis, hiis diebus, singulariter optinemus, A. D. 1345. Edw. 3.

Ligam ipsam habere volumus, & Solutioni dictæ Summæ, Arrarum nomine, consentimus; sperantes semper quòd, innata vobis Liberalitatis affluentia, quoad remissionem partis & Solutionis Terminos, facier ex gratiâ, quod nostra Deprecatio non præsumit.

Ad hæc autem prosequenda finaliter & firmanda, Fideles nostros, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Baionæ, &, & discretum Virum, Magistrum Gerardum de Podio, cum Potestate sufficienti, ad Serenitatis vestræ præsentiam prævidimus destinandos; quos affectione consuetâ recommendatos habere velitis, & ad fælix utriusque nostrûm desiderii complementum dicto Negotio finem imponere felicem, utinam! & festinum.

Adventum autem Militis vestri, ad videndum Filiam nostram venientis, avidè præstolamur.

Dat. in Portu Sandwici, super Progressu nostro supra Mare, decimo octavo die Junii.

Ad Reginam Castellæ, super dictis, & aliis Sponsalibus.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Fr. 19 E. 3. p. 1. m. 10. SErenissimæ Dominæ, Castellæ & Legionis Reginæ clarissimæ, Consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, &c. felicium incrementa successuum cum Salute.

Redeuntes ad nos, Fideles nostri Dilecti, Frater Johannes Prior Ecclesiæ Roffensis Sacræ Theologiæ Doctor, & Willielmus Trussel Miles,

Ad vos, &. Consanguineum nostrum carissimum, Illustrem Regem Castellæ, Conthoralem vestrum, in Nuncium nostrum pridem missi,

Honorem magnum, per Sublimitatem vestram eis impensum, ac efficax auxilium, penes dictum Conthoralem vestrum, pro expeditione felici dictorum Nunciorum corditer appositum, nobis pleniùs intimârunt; de quibus grates vobis exsolvimus cordiales.

Et innatam vobis bonitatem, quæ, velut Unguentum effusum, gloriosè redolet & odorat, ex corde rogantes quatinus, ut condicta super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum vestrum & Filiam nostram contrahendis, celerem & optatum sortiantur effectum, continuare velitis inceptum Auxilium (si placuerit) in futurum. A. D. 1345.

Nam, licet Summa petita pro Arris, consideratis Guerris quas habemus, nobis sit non mediocriter onerosa, sub spe tamen remissionis partis & prolixorum terminorum Solutionis habendarum, consensimus solvere dictam Summam; cujus minorationem velitis (petimus) prout commodè poteritis, procurare.

Et, quo ad Matrimonium, inter Johannem Filium nostrum carissimum, & Sororem vestram inclitam, Illustris Regis Portugalliæ Filiam, contrahendum (de quo dicti Nuncii nostri nobis ex parte vestrâ secretiùs tetigerunt) scire velit vestra Sinceritas, quòd in casu, quo, Illustris Consanguineus noster, Pater vester prædictus, cujus notitiam, propter divulgatam per orbem probitatis & bonitatis ipsius eminentiam, plurimùm affectamus, nobiscum super hoc tractare voluerit, & super hoc nobis scripserit

A.D. 1345. Edw. 3. scripserit velle suum, consideratione vestri, nos inveniet ad vota sua propensiùs inclinatos.

Dat. in Portu Sandwici, super Progressu nostro supra Mare, decimo octavo die Junii. A.D. 1345. Edw. 3.

Ad Cancellarium prædicti Regis, super præfatis Negotiis festinandis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Johanni Stephani de Castellanis Militi, Illustris Regis Castellæ Cancellario, Amico suo dilecto, Salutem & Dilectionem sinceram.

De Consiliis, Auxiliis, & Honoribus,

Quibus Ambassatores nostros,

Ad præsentiam dicti Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, pro Tractato Matrimonii, inter Primogenitum suum & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendi, pridem missos,

Tàm benivolè prævenistis,

Vobis scimus intimè gratea bonas, & in votis gerimus propter hoc gratam vobis facere repensivam.

Et quia, auditâ relatione dictorum Ambassatorum, petitis per dictum vestrum Regem (licet, hiis Guerrarum nostrarum temporibus, nobis sint plurimùm onerosa) sub spe uberioris gratiæ, duximus annuendum, A.D. 1345.

Et ad complendum & firmandum ea, quæ sic condicta sunt, Fideles nostros dilectos, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Baionæ, &, discretum Virum, Magistrum Gerardum de Podio, ad ipsius Regis præsentiam, cum Potestate sufficienti, prævidimus destinandos,

Velitis ipsos specialiter recommendatos habere, &, ut dictum Negotium finem felicem & festinum inveniat, opem ferre.

Dat. in Portu Sandwici, super Passagio nostro supra Mare, decimo octavo die Junii.

Ad Johannem Alfonsi, super Succursu oblato.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Johanni Alfonsi de Bona Vita, Amico suo dilecto, Salutem & Dilectionem sinceram.

Redeuntes ad nos Ambassatores nostri,

Ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, pridem missi,

Sincerum affectum, quem ad nos Nobilitas vestra gerit, & qualiter ad veniendum, in Succursum nostrum, cum Armatorum multitudine copiosâ, optulistis tàm benivolè vos paratos, nobis, inter alia, retulerunt; de quo vobis gratea referimus speciales. A.D. 1345.

Et reverà libenti faceremus animo quæ vobis sciverimus placitura, in quibus nos velitis fiducialiter experiri, &, per Dei gratiam, habebitis in proximo de Progressu nostro Nova placentia, ad magnum vestri & Amicorum nostrorum gaudium & solamen.

Dat. in Portu Sandwici, super Progressu nostro supra Mare, decimo octavo die Junii.

Procuratorium, super Ligis, & Sponsalibus antedictis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. m. 9. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, reverendi Patris, Petri Episcopi Baionæ, & Magistri Gerardi de Podio, Judicis Burdegaliæ, pleniùs confidentes,

Ipsos conjunctim, & divisim, Nuncios & Procuratores seu Commissarios nostros constituimus speciales, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ Rege Illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis per eum, A.D. 1345.

super Sponsalibus & Matrimonio, inter Primogenitum dicti Regis & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Et super Dote & Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias, & Arris in hac parte constituendis, dandis & assignandis,

Necnon

A. D. 1345. Edw. 3. Necnon de Terminis Solutionis hujusmodi statuendis,

Ac etiam super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter dictum Regem, pro se, & Hæredibus suis, ac nos, pro nobis, & Hæredibus nostris, vel saltem inter ipsum & nos pro tempore quo vixerimus, ineundis, & mutuis Auxiliis contra omnes Gentes hinc inde præstandis,

Ac ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque securitate firmandum, & ad observationem eorumdem in Animam nostram Jurandum, ac Nos & Hæredes nostros, quatenus ad nos attinet, obligandum,

Et Obligationem ac Securitatem, quæ nobis fieri debeant, stipulandum & recipiendum, & omnia alia & singula faciendum, quæ tàm pro dicto Tractatu Sponsalium & Matrimonii, quàm pro dictis Ligis & Amicitiis ineundis, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale; A. D. 1345. Edw. 3.

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Nuncios, seu Procuratores nostros, vel eorum alterum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Portu Sandwici super Passagio nostro supra Mare vicesimo die Junii.

Ad Ambassatores in Negotio prætacto, de Instructionibus.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. REX, Venerabili in Christo Patri, P. eàdem gratiâ, Episcopo Baionæ, ac, Fideli nostro dilecto, Magistro Gerardo de Podio, Salutem.

Relationem, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Fratris Johannis Prioris Roffensis, & Willielmi Trussel Militis, super Tractatu, per vos & eos, cum, Consanguineo nostro carissimo, Rege Castellæ inchoato, sicut scitis, audivimus & attendimus diligenter, & primo de bono Gestu vestro in Tractatu prædicto & Laboribus, quos subiistis in hac parte, vobis scimus intimè grates bonas; & quia, habitâ super dictâ Relatione deliberatione pleniori, licet summa Petita, nomine Arrarum, pro Johannâ Filiâ nostrâ, tradendâ nuptui Primogenito dicti Regis, videatur nobis plurimùm onerosa, sub spe tamen gratiosæ remissionis partis dictæ Summæ, & Terminorum Solutionis prolixorum, & propter affectionem quam ad personam dicti Regis habemus, Fœdus omninò habere volumus cum eodem, & super hoc nostras sibi scribimus Literas speciales, quarum Copiam, unà cum Copiis Literarum nostrarum, Dominæ Reginæ Castellæ, Dominæ Allianoræ Gysman, ac, Nobilibus Viris Dominis, Johanni Alfonsi de Albuquerq, Johanni Alfonsi de Bonâ Vitâ, & Johanni Stephani de Castellanis, dicti Regis Cancellario, transmissarum, vobis mittimus hiis inclusam; de vestris Dilectione & Circumspectione providâ confidentes, mittimus vobis Commissionem nostram, ad dictum Tractatum terminandum, prout meliùs expedire videritis, & firmandum;

Quamobrem, specialiter vos rogamus, quatinus, cùm alios solempnes Nuncios, jam extra Regnum nostrum Angliæ, mittere commodè non possimus, velitis, sicut de vobis confidimus, absque cujusquam excusationis obice, onus & laborem hujusmodi versus dictum Regem statim assumere, ita quòd, ad eum omnimodo, citra Festum Assumptionis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, ad Finem desideratum, dicto Negotio, per Dei gratiam, feliciter imponendum, quos vos facere velimus meliori modo, quo poteritis, istâ vice, & pro minoratione dictæ Summæ, & prolixis dictæ Solutionis Terminis, & pro Dote bonâ, eidem Filiæ nostræ, & sub bonis conditionibus, & locis accommodis, assignandâ, quantum poteritis laboretis; & est semper intentionis nostræ, quòd, per præsentem Tractatum, inter dictum Regem & Nos, & Domos nostras Regias perpetuò, vel ad tempus, de præstandis mutuis Auxiliis, Ligæ fiant; A. D. 1345.

Volumus etiam quòd, cùm dictâ Dominâ Reginâ loquamini, quod, consideratione sui, libenter tractare volumus cum Domino, Patre suo Illustri, Rege Portugalliæ, super Matrimonio, inter Johannem Filium nostrum, & Filiam dicti Regis, contrahendo, si super hoc idem Rex nos requirat; poteritis etiam dicere, dictæ Dominæ Alianoræ, quòd, ob affectionem quam ad nos habet, ut audivimus, faceremus libenter quæ sibi sciverimus placitura; &, si nobis mitteret aliquem de Filiis, dicti Regis & suis, Consanguineis nostris, illum, læte recipiemus, cum Primogenito nostro, Principe Walliæ, Duce Cornubiæ, & Comite Cestriæ, honorificè moraturum; laborem istum nullatenus recusetis, gratam

A.D. 1345. Edw. 3. tam sperantes de nostrâ Munificentiâ repensivam,

Scribimus autem, Senescallo nostro Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, quòd vobiscum tractent & concordent, de Honoribus Vadiis & Expensis, & dicto Constabulario, ut vobis plenam Solutionem, pro Vadiis & Expensis hujusmodi, habere faciat & paratam.

Dat. in Portu Sandwici super Passagio nostro supra Mare, vicesimo die Junii. D. A. 1345. Edw. 3.

Vellemus etiam quòd, si Matrimonium conditum fieri debeat, celebretur apud Burdegaliam vel Baionam, exinde, per dictum Regem Castellæ, in Ispaniam traducendam, mittimus etiam vobis Copiam alterius Literæ, eidem Regi directam, super Redditione Treugæ, captæ in Britanniâ, quam sibi velitis similiter præsentare,

Litera missa Johanni Martyn de Leve, super oblatione Succursus.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 10.

REX, Nobili Viro, Domino Johanni Martyn de Leve, Amico suo dilecto, Salutem & Dilectionem sinceram,

De affectione magnâ, quam ad Personam nostram Nobilitas vestra gerit, & de oblatione gratâ, quam fecistis, de veniendo in nostri Succursum cum magnâ Potentiâ Armatorum, sicut Ambassatores nostri, ad præsentiam Domini Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, pridem missi, ad nostram redeuntes præsentiam, nobis pleniùs retulerunt,

Grates vobis referimus cordiales, gerentes in votis vobis, si possemus, reddere vices gratas. A.D. 1345.

Et ideò petimus quòd conceptam penes nos affectionem continuare velitis, si placuerit, in futurum, &, per Dei gratiam, audietis de Progressu nostro in proximo nova bona.

Dat. in Portu Sandwici, super Passagio nostro supra Mare, vicesimo die Junii.

Bulla, ad Literas & Nuncios Regis Responsoria, de Treugis, & de Attemptatis contra Treugas, ac super variis, hinc inde Tractatis, Pacem Bellumque tangentibus.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Præsentatas pridem Apostolatui nostro Celsitudinis tuæ Litteras recepimus, quarum serie per nos intellectâ ipsæ nobis Litteræ admirationis, nè dicamus turbationis, Materiam præbuerunt,

Quæ quidem Literæ effectualiter continebant quòd,

Licet super Dissensionibus & Guerris inter Te, Fili carissime, ac carissimum in Christo Filium nostrum, Philippum Regem Franciæ Illustrem, suscitatis, tu, pro vitandis dampnis & periculis procedentibus ex eisdem, plures vias pacis obtuleris Regi prædicto, ut posses, sicut affectabas, in Passagio Transmarino nostro obsequiis intendere Redemptoris,

Ipse tamen, te per verba protrahens, nichil facere voluit in effectu; sed, pendentibus simulatis Tractatibus, tibi procuraverat multa Dampna, A.D. 1345.

Propter quod tu, volens Jus tuum prosequi, ad partes Britanniæ te conferre cum Armatâ Potentiâ, ut asseris, curavisti, ubi, te Guerram contra Regem faciente prædictum, supervenerunt, Venerabiles Fratres nostri, Petrus, Penestrinensis, & Ambaldus, Tusculanensis, Episcopi, Apostolicæ Sedis Nuncii, per nos missi,

Quibus tractantibus & mediantibus inter Te ac Regem eundem initæ fuerunt invicem Treugæ ac firmatæ, duraturæ usque ad certum tempus, infra quod, coram nobis, de Pacis Concordia mutua, cum Nunciis, hinc indè destinandis, interim tractaretur,

Ita quòd Treugæ ipsæ ubique infra Potestatem Partium, & specialiter in Ducatu Britanniæ, inter Te ac Regem ipsum, & utriusque vestrûm Adhærentes, etiam si Jus in eodem Ducatu Britanniæ se habere prætenderent, servarentur,

Quódque omnes Coadjutores & Alligati utriusque partis in tali Possessione

A.D. 1345. Edw. 3.

Rerum & Bonorum suorum, quâ erant tempore quo initæ fuerunt Treugæ, ipsis durantibus remanerent; certis aliis Modis & Conditionibus appositis in eisdem Treugis pleniùs & expressis.

Et subjungitur, prætereà, in eisdem quòd,

Cùm sic, sub spe Treugarum hujusmodi, Pacis arridente fiduciâ, tu, dimissis paucis aliquibus in Britanniâ, in Angliam redisses, tuosque, super Tractatu Pacis prædictæ, Nuncios ad nostram præsentiam destinâsses,

Supervenerunt tibi Nova, non parùm pungentia mentem tuam, de morte (videlicet) quorundam Nobilium, captorum in Britanniâ de mandato speciali dicti Regis, & ultimo supplicio Parisius traditorum: necnon de Strage ac Depopulatione magnâ Fidelium & Subditorum tuorum in Britaniâ, Vasconiâ, & Locis aliis, Tractatibusque subdolis & occultis cum Alligatis & Subditis tuis habitis (quos tibi auferre, sibique nitebatur attrahere Rex prædictus) & aliis Injuriis & Novitatibus, per Terram & Mare contra dictas Treugas attemptatis; per quæ Treugas ipsas per partem Regis ejusdem reputabas penitùs dissolutas,

Et quamvis, sic ipsis Treugis dissolutis, Guerram potuisses per culpam Partis alterius resumsisse, ad vitanda tamen Guerrarum ipsarum Discrimina, si posses reformationem obtinere Attemptatorum hujusmodi cupiens experiri, diversis vicibus diversos tuos Nuncios, tàm ad tractandum super Pace prædictâ, quàm ad petendum reformationem Attemptatorum prædictorum, ad nostram destinâsti præsentiam, & Statutos super hoc Terminos prorogâsti, resumendi Guerram potestate tibi nichilominus reservatâ.

Et quia jam Statuti elapsi sunt Termini ad tractandum, & nulla via Pacis rationabilis tibi vel eisdem Nunciis fuit aperta, nec Rex prædictus Attemptata hujusmodi, licet per nostras Litteras requisitus pluries, revocare, sed multiplicare curavit contra te Injurias & Offensas; ut taceres de multis Excessibus, per Nuncium nostrum, ad dictas partes Britanniæ pro faciendis observari prædictis Treugis destinatum, partem contra te ac tuos assumendo, commissis; super quibus (ut dicebas) nos, licet requisiti, Remedium minimè curavimus adhibere,

Apud Deum, & Sanctam Ecclesiam, ac Populum, debes excusatus haberi, si hujusmodi Vim & Injuriam, cùm aliud, ut proponebas, non reperias Remedium, præsertim cum Causam justam te habere asseras, propulsare procuras.

A.D. 1345. Edw. 3.

Quamobrem tu, reputans Treugas prædictas, ex causis præmissis (quas scis, & loco ac tempore probare intendis, si oprtuerit, esse veras) per præfatum Regem, & adhærentes suos, esse, maximè in dicto Ducatu Britanniæ, dissolutas, dicendo (ut cum Pace ac Reverentiâ nostrâ loquaris) Regem eundem, tanquam Violatorem Treugarum ipsarum, ac Inimicum & Persecutorem tuum Capitalem, & tuorum invasorem Jurium, diffidabas; protestando niebilominus te nolle in offensam nostram vel Sedis Apostolicæ, quos revereri cupis ut debes, nec in alicujus Injuriam aliquid attemptare; sed solum cum ordinato moderamine Jura tua prosequi & defendere Te ac Tua.

Ideóque Apostolicæ Rectitudini (quæ metitur singulis æquâ Librâ) devotiùs & humiliùs, quo poteras, supplicabas ut, præmissis in examine debitæ considerationis adductis, de te benignè sentire, teque dignaremur babere super biis excusatum.

Nam præmissa te facere asseris propter detectum Remedii & invitus, ad Pacem te offerens eùm eam habere poteris bono modo.

Sanè (Fili dilectissime) novit Altissimus (qui Scrutator est cordium & Cognitor secretorum) quòd, postquam ad Summi Apostolatûs apicem Divina Miseratio nos provexit, ad Concordiam inter Te & eundem Regem procurandam fideliter laboravimus, omni singulari affectione postpositâ, & adhuc offerimus, non parcendo Laboribus, aliisque Negotiis prætermissis, prout tuæ Celsitudini per nostras tibi missas Litteras credimus esse notum.

Postquam autem initæ fuerunt dictæ Treugæ inter Te dictumque Regem, quæ nobis gaudium non modicum attulerunt, sperantes ex ipsis Pacis Reformationem perpetuam postmodùm provenire, nostro frustrati sumus desiderio usque quaque; confidimus tamen in Domino quòd illud, quod nondum factum extitit, donante ejus gratiâ, poterit imposterum prosperari.

Porrò quia illi, qui dictas tuas, nobis missas, Litteras *dictitarunt*, rei veritatem forsitan ignorabant, multa posuerunt in eis, & aliqua tacuerunt, in quibus erraverunt notabiliter, factum taliter recitando.

Novit enim tua Sublimitas quòd,

Licet Tractatum & Ordinatum in eisdem Treugis extitisset, ut, pro Pace tractandâ, solennes Nuncii (quorum essent

A. D. 1345. Edw. 3. essent aliqui de Prosapiâ Regalis generis) ad nostram præsentiam mitterentur hinc indè, prælibatusque Rex Franciæ suos Nuncios solennes,

Inter quos erant, dilecti Filii, Nobiles Viri, Petrus Dux Borbonesii, & Humbertus Dalphinus Viennensis, de genere Regio, & multi alii Prælati, & magnæ auctoritatis Viri,

Prout ordinatum exstiterat, cum Mandatis sufficientibus destinavit, qui se ad procedendum in Tractatu Pacis hujusmodi multùm voluntarios exhibebant,

Tu tamen (Fili amantissime) quamvis aliquos (inter quos non erat aliquis de Prosapiâ Regali, nisi, Dilectus Filius, Nobilis Vir, duntaxat Johannes de Griliaco) miseris; idem tamen Nobilis, sine aliis Nunciis Majoribus, tàm de genere tuo Regio, quàm aliis, quos ad nostram præsentiam venturos dicebat, nec procedere nec expectare voluit, sed potius de Curiâ Romanâ recessit, Qui nec rediit, nec alii, de genere tuo prædicto, tui postmodùm Nuncii advenerunt.

Consideret igitur tua Regalis Prudentia, si per Nos, aut partem dicti Regis, vel tuam, steterit quo minus ad Tractatum processum fuerit dictæ Pacis.

Rursus, super eo quòd, propter Captionem & Punitionem illorum Nobilium, in eisdem Litteris asseruntur prædictæ Treugæ violatæ, aliàs tuæ Magnificentiæ scripsisse, & tuis Nunciis dixisse, meminimus, quod præfatus Rex ad invectivas Litteras nostras, missas sibi super hoc, sic respondit, quòd illi Nobiles, violando ipsas Treugas manifestè, in partibus Britanniæ, ac Homicidia, Depopulationes, Incendia, & alia horrenda Maleficia committendo ibidem, flagrantibus hujusmodi & aliis Criminibus capti, propter præmissa & alia sua Facinorosa scelera, & deindè puniti, exigente Justitiâ, extiterunt; quodque dicti Nobiles asserebant se non tecum, sed cum, Dilecto Filio, Nobili Viro, Johanne de Britanniâ, Comite Monrisfortis, Confœderationes habere.

Qui quidem Comes, tunc existens Parisius, se etiam tecum Colligatum nullis Confœderationibus asserebat.

Nec tuam etiam Excellentiam latere credimus quòd, sicut Pars Tua conquerebatur de Attemptatis per Partem dicti Regis, tàm in prædictis Britanniæ, quàm Vasconiæ, & aliis partibus, contra prædictas Treugas, ita etiam, ex adverso, Pars Regis prædicti asserebat quamplurima per tuos & partem tuam Attemptata fuisse in eisdem, & aliis partibus, & in Mari, etiam contra formam & tenorem Treugarum ipsarum, super Attemptatis hujusmodi diversis Articulis exhibitis hinc & inde. A. D. 1345. Edw. 3.

Directis autem per Nos Litteris nostris Regi præfato, super reparatione Attemptatorum ipsorum pro Parte tuâ traditorum, Rex idem, super hoc respondendo, nobis per suas Litteras intimavit se velle inviolabiliter observare dictas Treugas, & facere Attemptata quæcunque per Partem suam (siqua essent) dùm tamen tu idem de Attemptatis per Partem tuam fieri faceres, penitùs revocari.

Et nichilominus, Litteris nostris, super eo Regi præfato directis, quòd ipse, Dilectum Filium, Nobilem Virum, Carolum de Blesis, se asserentem Ducem Britanniæ, juvare super his, quæ per eum (audiebamus) in Britanniâ fieri, dicebatur, per suas alias Litteras nobis sæpe respondit, quòd ipsi Carolo, nec in Gente, nec in Pecuniâ, nec in aliis quibuscunque, aliquale Auxilium præbuerat aut Juvamen, & hoc idem, Dilectus Filius, Nobilis Vir, Johannes ejusem Regis Primogenitus, Dux Normanniæ, verbotenus constanter & frequenter asseruit in nostrâ præsentiâ constitutus.

Cùmque Nos etiam eidem Carolo, super observatione Treugarum, efficaciter scripsissemus, ipse ad nostram præsentiam se conferens subsequenter (præsentibus præfatis Penestrinensi & Tusculanensi Episcopis) asseruit se nunquam Treugas prædictas aliqualiter iniviste, nec fuerat super hoc requisitus; asserens quòd, secundum verba, in accipiendis Treugis apposita, non debebat, nec poterat, in eis modo aliquo comprehendi, prout etiam tuis Nunciis, in Curia existentibus, ante recessum ejusdem Caroli, duximus seriosiùs explicandum.

Demùm, cùm super reformatione Attemptatorum contra ipsas Treugas (de quibus conquerebantur utriusque Partis Nuncii) exhibitis diversis Articulis, ut præmittitur, hinc & indè, qualiter valeret utiliùs fieri ageretur; quamquam Nos id auctoritate Apostolicâ, ex nostri Officii debito, maximè cùm religione Juramenti firmatæ inter cætera fuerint ipsæ Treugæ, facere valeremus; tamen, propter multa vitanda Scandula, & certas causas alias, expedientius visum fuit, quòd de voluntate ac consensu Partium procederemus ad ea.

Et licet per Nos dictis Nunciis dictum fuerit quòd, attentis Articulorum super Attemptatis eisdem diversitatibus, & involutionibus ex illis procedentibus,

quæ

A. D. 1345. Edw. 3. quæ longam & diffusam indaginem exigebant, sic faciliter & utiliter ad Tractatum Pacis & Reformationem Attemptatorum ipsorum simul procedi poterat, sicut solum ad reformationem Attemptatorum prædictam; Nota tamen Dictata fuerit per ipsos tuos Nuncios super Litteris oportunis, per Te ac Regem prædictum concedendis, nobisque mittendis, super revocatione Attemptatorum hujusmodi per Nos, ut præmittitur, faciendâ; quam Notam eidem Regi Franciæ misimus, qui Litteras, secundum eam confectas, & suo Sigillo sigillatas, promptè ac liberè, absque præfinitione Termini nobis misit.

Tu verò (Fili præcarissime) tuas nobis destinasti super hoc Litteras, sed adeò brevem Terminum continentes quòd, à tempore præsentationis earum computando, infra illum vix potuisset benè ac commodè hujusmodi Reformationis negotium inchoari.

Cæterùm ad ea, quæ de Nuncio nostro, misso in Britanniam, arguendo facta sua, prædictæ tuæ Litteræ subjungebant, breviter respondemus, quòd Nos, displicenter audito nonnulla contra prædictas Treugas in dictis partibus Britanniæ attemptari, prædictum Nuncium, pro eis observari tenaciùs faciendis, ad partes ipsas providimus destinandum; qui, sicut nobis sæpe relatum extitit, se, quantum poterat cum Justitiâ, & reperiebat obedientiam, reddebat favorabilem Parti tuæ, de quo dictus Carolus per Litteras & Nuncios nobis graviter est conquestus.

Si verò aliqua Injusta vel Injuriosa fecerit idem Nuncius ignoramus; sed statim, auditâ de ipso Querelâ tuarum Gentium, ipsum revocavimus, quamvis se per suas Litteras multùm super hoc excusaverit; & deindè rediens ad Sedem Apostolicam verbo tenùs se excuset; &, si nobis innotuissent aliqua de prædictis, ipsum correxissemus, & adhuc, si nobis de illis constaret, corrigeremus, Justitiâ exigente;

Sed de Civitate Venetenensi,

Quæ, secundum tenorem Treugarum ipsarum, in manibus Nunciorum nostrorum prædictorum, nomine nostro & Ecclesiæ Romanæ, remansit, & toto tempore Treugarum eodem Nomine teneri debuit & etiam gubernari, & de quâ, in fine Treugarum, suam poterant iidem Nuncii facere voluntatem,

Quam, illi de parte tuâ, expulsis de ipsâ illis qui eam, nostro & Ecclesiæ Romanæ nomine, tenebant & regebant, violenter & turpiter, in nostrum & ejusdem Ecclesiæ contemptum & opprobrium, veniendo contra Treugas notoriè, occupârunt, A. D. 1345. Edw. 3.

Mentionem eædem tuæ Litteræ non fecerunt prædictæ;

Attendat autem tua Regalis Circumspectio, si hæc debeamus & potissimus sub dissimulatione conniventibus oculis pertransire.

Denique, Dilecto Filio, Nobili Viro, Henrico Comite Derbeyæ, causâ devotionis, suisque aliis oportunitatibus, ad Sedem veniente Apostolicam, ac a nobis lætanter & benignè recepto, super modis & viis quibus meliùs, utiliùs, & faciliùs posset attingi ad Pacis reformationem prædictæ, cum ipso Tractatus habuimus familiariter & secretè;

Et attendentes diligentiùs quod Tu (Fili dilectissime) quem Distributor gratiarum omnium multis virtutibus decoravit, ad prosequendum Dei Negotium adversus Hostes Fidei Christianæ, inter cæteros Principes Catholicos Orbis Terræ, valdè ydoneus existebas,

Perpendimus & in Tractatibus familiaribus & secretis hujusmodi revolvimus, Nos & Comes prædictus, quòd per viam Passagii, ad liberandam de manibus Infidelium Terram Sanctam, defendendamque & dilatandam in partibus Transmarinis Fidem Catholicam, ad Pacis reformationem prædictæ, via facilior & honorabilior videbatur; quódque contemplatione ipsius Negotii Transmarini, ob honorem Divini Nominis, multa, quæ aliàs essent difficilia, facilia, largiente Domino, redderentur.

Hiis autem, & aliis multis utilibus, inter Nos & Comitem supradictum, sub familiari & secreto Tractatu hujusmodi, collocutis, idem Comes, de Romanâ Curiâ cum gratiâ nostræ Benedictionis recedens, & ad partes Angliæ tuamque præsentiam se conferens, præmissa, per nos & ipsum tractata & collocuta, ut præmittitur, tuæ Celsitudini exposuit seriosè, sicut nobis per suas Litteras &, Dilectum Filium, Johannem de Ripis, Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, Pœnitentiarium nostrum, tunc Confessorem suum & Nuncium, studuit intimare.

Verùm quia idem Nuncius se habere asseruit in mandatis ut, Dilecto Filio, Johanni de Offorde, Decano Ecclesiæ Lincolniensis, tunc in Romanâ Curiâ existenti, aperiret præmissa, & super hoc, tàm tuas Regias, quàm ipsius Comitis, Litteras directas Decano præsentâsset prædicto,

Nos eisdem, Decano & Nuncio, ad nostram præsentiam evocatis, & aliquali

super

A. D. 1345. Edw. 3. super prædictis habitâ Collatione cum eis, Nobis & Ipsis concorditer visum fuit, quòd, antequam appropinquaremus ad locum, de quo nobis scripserat dictus Comes, propter multas utilitates, quas tibi per eundem Nuncium explicare voluimus vivâ voce, honori nostro & commodo negotiorum hujusmodi expediens admodum videbatur, nos de intentione partium, ne labor noster esset delusorius vel inanis, aliqua magis specificè præsentare;

Quamobrem præfato Comiti inscripsimus ut, de intentione tuâ super prædictis, nos sub secreto certiores efficere procuraret, quia parati eramus, sicut condixeramus cum ipso, efficaciter laborare.

Postmodum autem, Dilecti Filii, Johannes de Thoresby, Canonicus Lincolniensis, &, Nobilis Vir, Radulphus Pigornel, Miles, tuæ Celsitudinis Nuncii, ad nostram præsentiam cum Litteris tuis Regiis de Credentiâ venientes, & quæ inter Nos & dictum Comitem prolocuta & tractata, sicut præmissum est, & tibi per eum pleniùs exposita fuerant, pro parte Regiâ, sub commissâ sibi credentiâ, recensentes apud nos institerunt, ut ad locum, de quo nobis præfatus Comes scripserat, appropinquare vellemus;

Quibus nos respondimus, & tibi (Fili carissime) duximus per nostras Litteras respondendum, quòd in hiis, quæ inter Nos & memoratum Comitem collocuta & tractata fuerant, ut præfertur, persistebamus, & persistere intendebamus veraciter & constanter, ac circa Reformationem dictæ Pacis, & Promotionem Negotii dicti Passagii, ad quæ afficiebamur, & afficimur plenis affectibus, inter cætera ferventia vota nostra, eramus laborare parati, etiam ad locum accedendo prædictum, non parcendo maximis exindè secuturis Laboribus & Expensis.

Sed, sicut cum præfatis, Decano & Johanne de Ripis, condixeramus, & Comiti rescripseramus prædicto, hujusmodi Appropinquatio nequaquam expediens videbatur, quousque de tuâ & Regis prædicti essemus intentionibus super hiis magis specificè informati:

Quapropter tuam Excellentiam rogandam duximus & hortandam, ut, attentis bonis ejusdem Pacis inenarrabilibus, & Negotii dicti Passagii commodis & honoribus, Te nobis velles sub secreto apperire prædicto; quia nos procurare intendebamus, quantum bono modo poliemus, quòd Rex prædictus se nobis, super suâ intentione, similiter aperiret; ut, si videremus materiam ad viam Pacis prædictæ dispositam, tàm ad Appropinquationem prædictam, quàm ad alia, quæ per Nos fieri possent in hac parte, commodiùs, libenter, & placidè Nos disponere valeremus. A. D. 1345. Edw. 3.

Post recessum autem Nunciorum tuorum prædictorum de Curiâ, intellecto & nobis intimato quòd, factâ tibi relatione de hiis quæ responderamus ipsis Nunciis, & perceptis per te quæ nostræ, indè tibi & dicto Comiti directæ, Litteræ continebant, salubri & sano ductus Consilio, eundem Comitem &, Dilectum Filium, Nobilem Virum, Bartholomæum de Burgash, Nuncios tuos ydoneo Mandato suffultos, ac de intentione tuâ hujusmodi pleniùs informatos, ad nostram pro præmissis ordinaveras præsentiam destinare,

Nos, volentes veritatem & æquitatem in omnibus observare, præfato Regi, cui anteà nichil de præmissis per nos derectum fuerat, scripsimus super hiis, sicut vidimus expedire; & nichilominus, ut secretiùs sibi aperirentur prædicta, Venerabilem Fratrem nostrum, Guidonem Episcopum Edven. propterea providimus specialiter ad ejus præsentiam destinandum;

A quo quidem Rege Responsum recepimus nobis gratum (videlicet) quòd mox, dùm ipse audiret tuos prædictos Nuncios, Mare veniendo ad eandem nostram præsentiam transmisissè, suos solennes Nuncios, sufficienti Potestate munitos, & de suâ intentione plenè instructos, ad eandem nostram præsentiam mittere non tardaret.

Cúmque, concessis per Nos & Regem præfatum Litteris de Conductu securo pro tuis prædictis Nunciis, eorumque Familiis & Rebus juxta formam, quam alii tui Nuncii, qui tunc erant in Curiâ, dictaverunt, Nunciorum tuorum prædictorum cum gaudio & ingenti desiderio præstolaremur adventum, supervenerunt Rumores displicibiles, Citharam exultationis in luctum tristitiæ, pro dolor! convertentes, (scilicet) quòd prædicti non venirent Nuncii, nec illos vel alios mittere intendebas; & nichilominus alii tui Nuncii, qui tunc erant, ut præmittitur, in Curiâ, recesserunt ab inde.

Ponderet igitur Circumspectio Regia, cogitet & recogitet diligenter, cui, si ad præmissa, utique Sancta, salubria, honorabilia, & valde utilia, Processum non extitit, meritò debeat imputari:

Etsi, attentis hiis quæ superiùs narrata sunt, veritate utique fultis & subsistentibus, sicut tua Prudentia Regia plenè

A. D. 1345. Edv. 3. nè novit, Treugæ prædictæ per partem Regis ejusdem dici possint, prout in prædictis tuis Litteris scribitur, violatæ, nobisque impingi valeat quod negligentes vel remissi fuerimus super Remediis apponendis:

Et si etiam tui Consiliarii sano tibi Consilio suaserint, quod contra easdem Treugas, per te juratas, sic inconsultè venires, Teque Judicem faceres, per Regem præfatum ruptas ipsas Treugas, in eisdem tuis Litteris asserendo; præsertim cùm, sicut præmissum est, utraque Pars conquereretur, & exhiberet Articulos, super Attemptatis & Reformatione ipsorum.

Et si nobis, qui, licet insufficientibus meritis, Locum tenentes in Terris Regis pacifici & excelsi, prædicare, procurare, fovere, ac nutrire Pacem debemus inter cunctos Christicolas, ac Guerras, Dissensiones, & Odia tenemur quantum possumus extinguere, ac de medio Fidelium removere, quique pro Pace tuâ & dicti Regis, sicut præmissum est, cordialiter & fideliter laboravimus, & laborare intendimus, scribi debuit Diffidatio supradicta;

Et nichilominus, si attendebant Litterarum compositores prædictarum, ponendo dictam Diffidationem in eis, quòd Nos, qui Pacem evangelizare cupimus & debemus, & specialiter ad Pacem prædictam cordialiter afficimur, ut præfertur, Guerrarum & Dissensionum existeremus Nuncii & Præcones, quorum in hac parte cogitatus, si talis forsan fuerit, temerarius extitit (procul dubio) præsumptuosus, dampnabilis, & inanis.

O Fili prædilectissime, utinam! intra præcordia Regia revolves diligenter, quanta tuæ salutis merita, quantæque laudis præconium, & honoris cumulum, acquireres, &, celebris memoriæ, gloriam in tuo Nomine poneres, si, reformatâ cum eodem Rege Pace Rationabili, ad quam purâ, justâ, & rectâ intentione dirigebamus, & dirigimus, sollicitudinis nostræ studia, ut præfertur, ad prosequendum Dei negotium, ad quod Te Creator omnium aptum fecit, & Nos, attentis universis circumstantiis, ut sæpe diximus, non indignè, reputamus valdè ydoneum, Te, inclitæ memoriæ, Progenitorum tuorum Regum Angliæ clara sequendo vestigia, disponeres cum effectu, & exerceres adversus Hostes Fidei Catholicæ vires tuas.

Porrò acerbitate mentis & dolore cordis affligimur, quòd aliqui qui forsan sua magis quærunt venari Lucra propria, quàm intendere tuis Honoribus & Saluti, te deviâsse videntur ab hujusmodi proposito, & ad illa, quæ Deo displicent, tuisque comodis, honoribus, & saluti non conveniunt, pro dolor! induxisse. A. D. 1345. Edv. 3.

Quantum autem acceptum sit Deo Negotium defensionis & dilatationis Fidei Orthodoxæ, ceptum in Transmarinis partibus contra Turchos, claret stupendis miraculis, quæ Divinæ Pietatis Clementia, in diversis partibus, pro dicto Negotio, sicut ad Nos fidedigna, tàm verbalis, quàm litteralis, Relatio pertulit, operatur.

Habet, nempe, ipsa Relatio quòd Cruces fulgentes in plerisque apparuerunt partibus, ad quas concurrentes Fideles multa sanitatis beneficia (illi, videlicet, qui gravabantur Infirmitatibus) reportârunt.

Ex quibus intelligentes multi, Nobiles & Potentes, se per hoc ad vindicandas Crucifixi Redemptoris Injurias invitari, multitudo eorum innumerabilis, & specialiter de partibus Italiæ (nonnullis ex eis, videlicet, commissa Patricidia, Fratricidia, & alia Delicta gravia, pro reverentiâ Redemptoris, in diversis Locis, sibi adinvicem remittentibus, Pacemque reformantibus) ad partes Ultramarinas contra Turchos prædictos cum Armorum potentiâ se accinxerunt hactenus & accingunt.

Nec, quod ulterius eadem Relatio ad Nos lætanter perduxit, prætermittendum credimus vel silendum, quòd, post fœlicem Transitum, bonæ memoriæ, Henrici Patriarchæ Constantinopolitani, Apostolicæ Sedis Legati, occisi ab Infidelibus, supra Turrem Civitatis Smirnensis, quam, dùm viveret, inhabitabat Patriarcha prædictus, & quæ Turris Patriarchæ vulgariter dicitur, Lux magna visa est pluries, ad prosecutionem operis Dei strenuam corda Fidelium excitans & inflamans.

Agere namque Bella talia decet Principes Catholicos & devotos; non ad effundendum Redemptorum pretioso cruore Dominico Sanguinem inhiare.

Rogamus itaque Celsitudinem tuam Regiam, & in Domino attentiùs exhortamur, tibi nichilominus, sub virtute Juramenti præstiti super eisdem Treugis, injungentes, quatinus Civitatem prædictam Venetensem, in manibus Nunciorum nostrorum prædictorum Nomine nostro regendam, in Statu quo erat tempore Occupationis & Dejectionis illorum, qui eodem Nomine, ut præfertur, regebant, eandem reduci facias, tenendam pro toto tempore Treugarum ipsarum, & regendam modo & formâ expressis

A. D. 1345. Edw. 3. pressis in Treugis supradictis.

Et nichilominus ad observationem Treugarum earumdem, ommissis hostilibus & bellicis Aggressionibus & Insultibus, redeas, easque pro toto tempore ipsarum, videlicet, usque ad instans Festum Beati Michaelis, & abindè usque ad unum Annum continuum, pro parte tuâ observes Inviolabiliter, & facias observari; cùm per eundem Regem idem velimus fieri, & indè sibi scribamus per Litteras oportunas.

Pro certo scituras (Fili præcarissime) quòd negligere nequibimus quo minus, attentis Treugarum ipsarum Utilitatibus, & tàm Juramenti, quàm aliis firmitatibus, quibus roboratæ fore noscuntur, contra Fractores & Violatores earum, prout rationis fuerit, & ad nostrum pertinebit Officium, procedamus.

Postremò, Precibus & Exhortationibus eisdem affectu Paterno adicimus, tuam Excellentiam per Dei misericordiam obsecrantes, ut ad dictæ Pacis Tractatum redeas, & piâ mentis affectione intendas, tuos ydoneos Nuncios, plenâ Potestate suffultos, Pacisque prædictæ voluntarios, ac ipsius zelatores fideles & fervidos, ad nostram præsentiam propterea destinando; quia pro certo, sicut sæpe diximus, Nos, cum rectâ intentione solum Deum habendo præ oculis, modos & vias, ad Laudem Dei, commodum Negotii Fidei, ac utriusque partis Honorem & Utilitatem, non dirigendo, quo ad hoc, effectum nostrum ad unam partem plusquam aliam, sed librando dumtaxat Stateram Veritatis & Justitiæ, perquirere, tractare, ac prosequi studebimus, quantum cum Deo expedire videbimus, aliis postpositis Negotiis, & Laboribus non vitatis; & super hiis dicto Regi scribere intendimus, ipsumque (Pacis faciente Auctore) reperire cupimus super hiis benivolum & benignum.

Sic te (Fili carissime) super præmissis & eorum singulis (quæsumus) habiturus quòd Deum tibi constituas propitium, &, assecutâ Pacis dulcedine, Redemptoris ejusdem obsequiis intendere valeas, sicut te votivè appetere audivimus, & nos etiam affectamus; exindè Coronam Regni perpetui, præter laudis Humanæ præconium, feliciter percepturus.

Rursus (Fili amantissime) quia tuæ voluntatis propositum, utinam! favorabile & benignum, scire super hiis affectamus, quæsumus ut de illo Nos certiores efficere quantociùs non postpones.

Dat. Avinion. duodecimo Kal. Augusti, Pontificatûs nostri Anno quarto.

A. de Lavac.

Sub Filis Cannabaceis.

Super Expensis in Ambassiata Hispaniæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 4.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd cum, dilecto & fideli nostro, Willielmo Trussel, quem nuper in Nuncium ad partes Ispanniæ, pro quibusdam arduis Negotiis nostris ibidem expediendis, misimus, tàm de Vadiis suis eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, quàm pro Expensis, pro Passagio suo ultra Mare factis, computetis,

Et ei pro singulis diebus, quibus sic in Servitio nostro steterit, videlicet, in dictis partibus Transmarinis, viginti Solidos, & in partibus Cismarinis unam Marcam, ac Expensas rationabiles pro Passagiis suis prædictis allocetis,

Et ei de eo, quod per Compotum prædictum, pro Vadiis & Expensis suis hujusmodi, sibi deberi inveniri contigerit, debitam Solutionem, seu Satisfactionem, habere faciatis.

Teste Rege apud Sandwicum vicesimo sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

De Custode Angliæ constituto.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 1. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro Salvatione & Defensione Regni nostri Angliæ, & aliarum Terrarum nostrarum, simus supra Mare personaliter profecturi,

Nos, volentes bono Regimini dicti Regni, prout convenit, providere, constituimus Leonellum Filium nostrum carissimum, Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno dum sic agimus extra dictum Regnum nostrum.

Damus

A. D. 1345. Edw. 3. Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfato Leonello, tanquam Custodi dicti Regni, & locum nostrum Tenenti in eodem Regno, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes, & Auxiliantes.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas. A. D. 1345. Edw. 3.

Teste Rege apud Sandwicum primo die Julii.

Per ipsum Regem.

De intendendo Custodi Angliæ.

Teste ut supra.

Memorandum de Magno Sigillo, & de Passagio Regis.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 1. m. 23. d. *Memorandum quòd Dominus Robertus de Sadyngton, Cancellarius Domini nostri Regis, venit ad ipsum Regem super Passagio suo apud Sandwicum existentem, videlicet, die Dominicâ, tertio die Julii, Anno præsenti,*

Et ibidem, in Camerâ Philippæ Reginæ Angliæ, ubi ipsa hospitabatur, horâ diei primâ, liberavit dicto Domino nostro Regi quoddam Magnum Sigillum suum, quod idem Cancellarius tunc habuit in Custodia sua pro regimine Regni Angliæ,

Et idem Dominus noster Rex illud ab eodem Cancellario in præsentia Bartholomæi de Burghershs, & Johannis Darcy le Fitz, & aliorum tunc in eadem Camera existentium, statim recepit; & ei quoddam aliud Sigillum, pro regimine dicti Regni, dùm idem Dominus Rex extra idem Regnum fuerat, ordinatum, tradidit, A. D. 1345.

Qui quidem Cancellarius Sigillum illud a dicto Domino nostro Rege, in dictâ Camerâ Reginæ recepit, & illud secum exinde usque London detulit, & ibidem, die Mercurii, tunc proximo sequente, apud Westmonasterium Cartas, Literas Patentes, & Brevia inde consignari fecit,

Dictusque Dominus Rex, dictâ die Dominicâ, cum Magnatibus & aliis, in Comitiva sua tunc existentibus, cum Flota sua Navium, immediate, post Horam nonam, a Portu dictæ Villæ de Sandwico, ipso Domino nostro Rege in quodam Fluno suo, vocato le Swalewe, existente, usque ad Mare velavit.

De transfretando cum Rege.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. m. 4. Rex, dilecto & fideli suo, Hugoni de Courteneye, Comiti Devoniæ, Salutem.

Cùm, in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, Prælati, Comites, Barones, & Communitas, Regni nostri Angliæ nobis cum instantia supplicaverint ut,

Cùm Guerra nostra Franciæ, quæ occasione Treugarum indè initarum, & ex parte Adversarii nostri Franciæ non observatarum, per tempora non modica perduravit, eis multum onerosa extiterit & dampnosa,

Finem eidem Guerræ, per viam Pacis honorabilis, aut per Bellum, facere curaremus, & hujusmodi Treugis, ad Mandata vel Literas Apostolica, seu alicujus alterius instantiam, nequaquam ulterius consentire,

Et Nos (Supplicationi prædictæ annuentes) eidem Adversario nostro rationabiles vias Pacis offerri fecerimus, qui dictæ Paci aliqualiter consentire, seu Reformationem aliquam super Attemptatis per eum contra Treugas, inter Nos & Illum nuper in Britanniâ initas (quamquam super hoc pluries requisitus fuisset) facere omnino recusavit, set Mala Malis multa magis accumulat, Stragem Fidelium nostrorum, tàm in Terrâ, quàm in Mari, faciendo, Castra & Loca nostra & Fidelium nostrorum in partibus Transmarinis hostiliter invadendo & usurpando, & nos & nostros pro viribus destruere machinando, A. D. 1345.

Per quod dictas Treugas, taliter violatas, reputamus per eum fore penitùs dissolutas,

Nos igitur, necessitati coacti, pro defensione Regni nostri Angliæ, ac finali Expeditione Guerræ prædictæ, juxta Concordiam Parliamenti prædicti, cum toto Posse, quod ad præsens commodè habere potuimus, supra Mare profecti fumus,

Advertentesque quòd in fulcimentum Progressûs nostri, ad Potentiam & Malitiam tanti Adversarii reprimendum, & propulsandum, majori numero Hominum

A.D. 1345. Edw. 3. minum ad Arma, & aliorum quamplurimùm indigemus,

Ac de vestro Auxilio, & aliorum Fidelium nostrorum maximè in tàm urgenti necessitate defensionem dicti Regni nostri Angliæ contingente, intimè confidentes,

Vobis, in Fide & Ligeantiâ quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd vos, ut Comitem, cum omni Retinentiâ vestrâ vos paretis, ita quòd vos, Equis & Armis, & Hominibus benè muniti, prompti sitis & parati in Festo Sancti Laurentii, proximò futuro, in loco ubi vos fecerimus præmuniri, ad transfretandum nobiscum ad Vadia nostra, pro defensione dicti Regni nostri, & Expeditione Negotiorum prædictorum, & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem & Defensionem Regni nostri diligitis, & sub incumbenti periculo, nullatenus omittatis. A.D. 1345. Edw. 3.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ apud Westmonasterium quarto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Baronibus & Banerettis subscriptis, de Comitatibus subscriptis; videlicet,

Jacobo de Audele de Com. Devon., *Johanni de Segrave de Com. Leic.* — Baronibus.

Banerettis:

Johanni Dauney, *Johanni Ercedekne*, *Johanni Botreaux le piere*, — *de Cornub.*
Roberto Fitz Payn, *Ricardo Cogan*, — *de Com. Somers.*
Radulpho de Welyngton de Com Glouc.
Johanni de Haulo, *Edwardo de Cornewaill.* — *de Com. Oxon.*
Petro de Grandissono, *Reginaldo de Grey*, *Rogero Chaundos*, — *de Com. Hereford.*
Johanni Dengayne de Com. Hunt.
Johanni Lestraunge, *Johanni de Leybourne*, *Rogero Corbet*, *Johanni de Cherleton.* — *de Com. Salop.*
Nicholao de Cantilupo, *Willielmo de Deyncourt*, — *de Com. Linc.*
Johanni Bardolf de Com. Norff.
Johanni de Verdon, *Willielmo la Zouche de Haryngworth*, *Warino le Latymer*, — *de Com. North.*

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Heyling Salutem.

Cùm in ultimo Parliamento nostro apud Westmonasterium tento Prelati, *&c. ut supra usque ibi* intimè confidentes *& tunc sic*,

Vobis in Fide & Ligeantiâ quibus nobis tenemini mandamus, firmiter injungentes, quòd vos de Equis, & Armis, & Hominibus ad Arma, & aliis, quanto potentiùs & decentiùs poteritis, vos paretis, Ita quod vos, Equis & Armis, & Hominibus prædictis benè muniti, prompti sitis & parati in Festo Sancti Laurentii proximo futuro, *&c. ut supra.*

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ, videlicet,

Philippo de Nevill,
Willielmo Dysny,
Richardo Byron, *&c.*
Militibus de Com. Lincoln.
Richardo Byron le Fitz,
Johanni Haunsard de Northkelleseye,
Richardo Daumpere, *&c.*
Armigeris de Com. Lincoln.

De Reditu Regis, a partibus Flandriæ.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 21. d.

MEMORANDUM, quòd Dominus Rex, a partibus Flandriæ in Angliam rediens, vicesimo sexto die Julii, Anno præsenti, apud Sandwicum horâ primâ applicuit, & tricesimo die Julii, tunc proximò sequente, Magister Johannes de Thoresby, Custos Privati Sigilli dicti Domini Regis, quoddam Magnum Sigillum Regis, pro regimine dicti Regni sui Angliæ, dùm idem Dominus Rex in Angliâ moram trahit, ordinatum,

Quod quidem Sigillum idem Dominus Rex a Roberto de Sadyngton Cancellario suo, super Passagio suo versùs dictas partes Flandriæ, apud dictam Villam de Sandwico, prius recepit,

Eidem Cancellario, in quadam Bursâ inclusum, & Sigillo prædicti Magistri Johannis consignatum, in Magnâ Aula Regis apud Westmonasterium, in loco ubi idem Cancellarius communiter sedet inter Clericos Cancellariæ, pro Officio suo exercendo, in præsentiâ eorumdem Clericorum liberavit,

Et idem Cancellarius Sigillum illud ab eodem Johanne statim recepit, & dictum Sigillum ibidem aperiri, & Brevia & alia indè consignari, & illud secum ad Hospitium suum deferri fecit; A.D. 1345.

Et quod prædictus Cancellarius, eodem tricesimo die Julii, quoddam aliud Magnum Sigillum Regis,

Quod sibi pro regimine dicti Regni Angliæ, dùm prædictus Dominus Rex extra idem Regnum agebat, liberatum fuit Johanni de Eston, & Johanni de Hoaton Camerariis de Scaccario ejusdem Domini Regis,

In quadam Bursâ, sub Sigillo ejusdem Cancellarii, consignatum in præsentia prædicti Magistri Johannis & aliorum Clericorum prædictorum, in prædictâ Aulâ Westmonasteriensi, liberavit in Thesaurariâ ejusdem Domini Regis, prout moris est, custodiendum.

Memorandum de liberatione Magni Sigilli Regis, Magistro Johanni de Offord, quem constituit Cancellarium suum, &c. Ibid. m. 10. dor.

Super Provisione ad Ecclesiam Eliensem, & de Credentia.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio, Johanni de Torsby, Canonico Lincolniensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Nuper, attentis virtutum meritis, Venerabili Fratri nostro, Thomæ Episcopo Eliensi suffragantibus, & considerato nichilominus diligenter quòd ipse de partibus Regni Angliæ oriundus, & zelator existit fervidus honoris & comodi, carissimi in Christo Filii nostri, Edwardi Regis Angliæ Illustris, & Regni sui, de personâ ipsius providimus, de Fratrum nostrorum Consilio, Eliensi Ecclesiæ, tunc vacanti, sibique fecimus apud Sedem Apostolicam munus Consecrationis impendi.

Cùm autem Episcopus ad partes illas, & ejusdem Regis præsentiam, cum gratiâ nostræ Benedictionis, accedat, Nos ipsum & suam Ecclesiam tuæ circumspectionis benivolentiæ commendantes, eam rogamus attentè quatinus super certis, per nos eidem impositis, sicut ipse tibi ea explicare pro parte nostrâ pleniùs poterit, ipsum velis audire favorabiliter, sibique Fidem Credulam adhibere. A.D. 1345.

Dat. Avinion. secundo Kal. Augusti, Pontificatûs nostri Anno Quarto.

G. de Aula.

Sigillo avulso.

De Periculo perdendæ Flandriæ obviato: Et Rebus ibidem feliciter stabilitis; ac de parando ad proficiscendum cum Rege.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 1. m. 12. d.

REX Vicecomiti Lancastriæ, Salutem.

Cùm quædam Subsidia per Clerum & Communitatem Regni nostri Angliæ (ita quòd, ad faciendum, per Dei gratiam, finem Guerræ nostræ, Mare personaliter transeamus) nobis sint concessa: A.D. 1345.

Et

A. D. 1345. Edw. 3.

Et, ordinato nuper propter hoc Passagio nostro supra Mare, propter aliqua Nova subita, quæ venerunt nobis, super precinctu dicti Passagii, de Perditione Terræ nostræ Flandriæ, & quorumdam Alligatorum nostrorum, nisi illuc statim personaliter veniremus, illuc cum Excercitu nostro, sicut necessitas exigebat, transivimus, & dictam Terram Flandriæ (laudetur Deus) stabilivimus, ita quòd nunquam fuit in Fidelitate nostrâ magis firma:

Cúmque, de dictis partibus festinantes, juxta primum Propositum, ad partes Inimicorum nostrorum, pro Expeditione Guerræ nostræ, transire disponeremus, irruit super nos Ventus contrarius & Tempestas, & sic ad Costeram Angliæ cum magno periculo projecti fuimus & inviti, progressu dicti Passagii pro tunc (quod molestè ferimus) impedito:

Super quibus, habitâ cum Prælatis, Comitibus, & aliis Nobilibus, ac aliis nobis assistentibus, deliberatione pleniori, extitit unanimiter concordatum quòd, ad transeundum Mare, pro faciendo finem dictæ Guerræ nostræ, cum totâ Potentiâ, quam colligere possemus, nos celeriter paremus:

Ac dicti Comites & Nobiles, nobis tunc assistentes, ad sic transeundum nobiscum benivolè concesserunt;

Nos,

Tàm pro defensione necessariâ dicti Regni nostri, & Ecclesiæ Sanctæ, & succursu Consanguineorum & aliorum Fidelium nostrorum in Vasconiâ & Britanniâ, super Expeditione dictæ Guerræ nostræ existentium, quàm pro faciendo finem eidem Guerræ,

Volentes celeriùs & potentiùs quo poterimus transfretare,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd, per totam Ballivam tuam in singulis locis ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias, quòd omnes Barones, Baneretti, Milites, & Armigeri, in dictâ Ballivâ tuâ, infra Ætates sexdecim & sexaginta Annorum existentes, de Equis & Armis, meliùs & decentiùs quo poterunt, juxta Statum suum, sine dilatione se parent;

Ita quòd, omnibus aliis prætermissis, & quibuscumque Excusationibus cessantibus, prompti sint & parati ad proficiscendum nobiscum, ad Vadia nostra, pro Defensione dicti Regni nostri, & Ecclesiæ Sanctæ, & pro Fine faciendo dictæ Guerræ, ut præmittitur, ad certos diem & locum, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri;

Nè, in defectum eorum, Progressus noster (quod absit) in nostri, & nostrorum Fidelium, ac dicti Regni nostri Angliæ, inæstimabile Periculum, differatur; per quod ad eos, ut nostros Rebelles, & nobis inobedientes, capere debeamus.

Et hoc, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteris, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet, *&c.*

De tractando cum Rege Castellæ super Ligis & Matrimonio.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Fran. 19. E. 3. p. 2. m. 11.

Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De Fidelitate & circumspectione providâ, Venerabilis Patris, Petri Episcopi Baionæ, &, Fidelium nostrorum dilectorum, Petri de Fermet Abbatis de Sanctâ Cruce, Magistri Johannis Wawayn Constabularii nostri Burdegaliæ, Magistri Gerardi de Podio, Magistri Bertrandi Ferrand, & Magistri Johannis Lamyk, confidentes,

Ipsis, Quinque, Quatuor, Tribus, Duobus, & Uni eorum, ad tractandum & concordandum cum, Serenissimo Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Castellæ, Consanguineo nostro carissimo, super Ligis & Amicitiis, temporalibus & perpetuis, inter Ipsum & Nos, ac Domos nostras Regias, ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Necnon super Sponsaliibus & Matrimonio, inter Consanguineum nostrum, primogenitum dicti Regis, & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendis,

Ac super Dote, Dotalitio, & Donatione, propter Nuptias, ac Arris in hac parte constituendis, & de Terminis solutionis, in hac parte faciendæ, consentiendum,

Ad concordandum etiam de tempore, quo dicta Johanna versus partes Ispaniæ,

A.D. 1345. Edw. 3. niæ, & ad quem locum, per nos mitti, & qualiter in Domum dicti Regis traduci debeat,

Et ea, quæ sic tractata, concordata, & consensa, fuerunt, quacumque securitate firmandum,

Nosque, & Hæredes nostros, ad observationem omnium præmissorum firmiter obligandum, & super hiis in Animam nostram jurandum,

Et Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid iidem, Episcopus, Abbas, Johannes, Gerardus, Bertrandus, & Johannes, Quinque, Quatuor, Tres, Duo, vel Unus eorum, nomine nostro fecerint, vel fecerit, in præmissis, & quolibet præmissorum,

Aliis Mandatis, seu Procuratoriis, nostris, priùs factis, in hac parte, in suo nichilominus robore duraturis.

Dat. in Pallatio Regis Westmonast. tricesimo die Augusti.

Consimiles Literas Regis habet Magister Andreas de Offord Clericus, Juris Civilis Professor, sub eâdem datâ.

Super dicto Matrimonio, Litera Procuratoria.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Fran. 19 E. 3. p. 2. m. 11. Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm Johanna, Filia nostra carissima, tàm de nostris, quàm Philippæ Reginæ Franciæ & Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, licentiâ & consensu expresso,

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem, Procuratorem suum & Nuncium specialem constituit, fecit, & ordinavit ad contrahendum in formâ Ecclesiæ, pro se, & nomine suo, Matrimonium, per verba de præsenti, cum inclito Petro, Primogenito, Magnifici Principis, Domini Alfonsi, Regis Castellæ Illustris, & in ipsum, tanquam in Virum & Maritum suum consentiendi, & super hoc ipsum affidandi, & omnia alia & singula dicendi, faciendi, & excercendi quæ in Contractu Matrimoniali per Procuratorem ritè fieri poterunt, etiam si Mandatum exigant speciale,

Spondemus & promittimus pro Nobis, & Consorte nostrâ prædictâ, Nos & dictam Consortem nostram, quantum ad Nos attinet, Ratum & Gratum perpetuò habituros quicquid per dictum Andream factum, gestum, seu procuratum fuerit in præmissis, seu aliquo præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Pallatio Regis Westm. tricesimo die Augusti.

Ad Regem Castellæ, super Tractatu & Matrimonio antedictis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galeciæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gienii, Algarbiæ, & Algeziræ, Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis semper successibus gloriari.

Lætâ mente recepimus Serenitatis vestræ Literas, per, Nobilem Virum, Johannem Furcadi Militem, Excellentiæ vestræ Nuncium, nobis missas,

Et ea, quæ dictus Miles nobis exposuit, attendimus diligenter,

Vestræ regratiantes Excellentiæ de dilectione magnâ, quam ad personam nostram gerere vos sentimus.

Et scire velit vestra Sublimitas, quod in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, ultimò præterito, misimus Literas nostras per certos Nuncios in Comitivâ

Comitis Derbiæ, Consanguinei nostri carissimi, ad partes Vasconiæ;

Ordinantes quòd Episcopus Baionæ & Magister Gerardus de Podio, ad vestram præsentiam, pro complendis hiis, quæ inter vos & Nuncios nostros, super Contractu matrimoniali, inter Primogenitum vestrum, & Johannam Filiam nostram, tractata fuerant, & firmandis festinarent;

A. D. 1345. Edw. 3. festinarent; ita quòd omninò, citra Festum Assumptionis beatæ Mariæ, ultimò præteritum, ibi forent.

Et quia postmodùm, in partibus Flandriæ existentes, audivimus quòd Passagium dicti Comitis fuit per Contrarietatem venti diutiùs protelatum, misimus alios Nuncios, cum Litteris Dupplicatis, etiam Triplicatis: & speramus verisimiliter quòd Nuncii nostri ad vestram venerunt præsentiam citra diem; &, si non venerunt, in viâ forsitan impediti, nos super hoc habere velit vestra Serenitas excusatos.

Et, propter hoc, præfato Militi, & Ambassatori vestro, coram nobis, fecimus responderi quòd ea, quæ inter vos & Priores Nuncios nostros tractata fuerant & condicta, libenter tenere volumus & complere; videlicet,

Quòd dicta Filia nostra dicto vestro Primogenito matrimonialiter copuletur,

Et quòd solutioni Summæ Quadringentorum Milium Florenorum de Scuto, vobis pro dicto Maritagio faciendæ, sub spe tamen remissionis partis, & prolixorum Terminorum dictæ Solutionis, ex vestræ liberalitatis gratiâ habendorum, consentimus, cùm tantum statim, propter Guerras quas habemus, solvere commodè non possemus, set hoc totum duximus arbitrio vestræ Munificentiæ committendum.

Et, ex habundanti, si forsan alii Nuncii nostri, quibus pridem scripsimus, non venerint, vel forsan non compleverint sic Tractata, mittimus jam, cum præfato Milite, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem, ad vestram Excellentiam, cum plenâ Potestate, A. D. 1345. Edw. 3.

Ad Obligandum Nos, & Hæredes nostros, ad Solutionem Summæ quam habere volueritis in hac parte, & de Terminis Solutionis faciendæ,

Ac etiam de Matrimonio cum dicto Filio vestro, nomine Procuratorio dictæ Filiæ nostræ, contrahendo,

Et de tempore, quo in Domum vestram Regiam traducetur,

Ac de concordando de Dotalitio, eidem Filiæ nostræ assignando,

Necnon de Ligis & Amicitiis, inter Nos & Domos nostras Regias ineundis, & mutuis Auxiliis hinc inde præstandis,

Cui, super dicendis in hac parte, velit vestra Sublimitas dare fidem, & præmissis desideratum nobis finem imponere prout innata vobis Nobilitas (de quâ summè confidimus) meliùs fore videbitur faciendum; rescribentes Nobis, per dictum Clericum, vestræ beneplacita voluntatis.

In cujus &c.

Dat. in Pallatio Regis Westmon. tricesimo die Augusti.

Ad Reginam Castellæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. Serenissimæ Dominæ Castellæ & Legionis Reginæ clarissimæ, Consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Ex magnâ vestræ bonitatis & affectionis fiduciâ, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem,

Cum plenâ Potestate ad firmandum ea, quæ super contrahendo Matrimonio inter Primogenitum vestrum & Johannam Filiam nostram carissimam, ac Ligis inter Magnificum Principem Dominum Regem Castellæ, Conthoralem vestrum, & Consanguineum nostrum carissimum, & Nos ineundis, Tractata sunt prius & condicta, necnon de dicto Matrimonio, nomine Procuratorio dictæ Filiæ nostræ, contrahendo,

Ad dicti Regis & vestri præsentiam in Comitivâ, Nobilis Viri, Johannis Furcadi, in dicti Regis Nuncio ad Nos missi, duximus transmittendum. A. D. 1345.

Et ideò Serenitatem vestram attentè rogamus quatinus ad festinam & fœlicem dictorum Nunciorum Expeditionem, consuetâ benivolentiâ, manus velitis apponere favorabiliter adjutrices; credentes (si placet) dilecto Clerico nostro in hiis, quæ Sublimitati vestræ, super præmissis, ac super aliis, Maritagium Sororis vestræ, Filiæ Regis Portugalliæ, concernentibus (de quo aliàs Excellentiæ vestræ transcripsimus) referet vivâ voce.

Dat. in Pallatio Westmon. tricesimo die Augusti.

A.D. 1345. Edv. 3. A.D. 1345. Edv. 3.

Ad Alianoram Gusman, Concubinam Regis Castellæ.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

CLARISSIMA DOMINA,

Ex magnâ Nobilitatis & affectionis vestræ fiduciâ, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem,

Quem ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Regis Castellæ, pro firmandis hiis quæ inter ipsum & nos sunt tractata, providimus transmittendum,

Eidem Nobilitati vestræ votivo recommendamus affectu.

Attentè rogantes quatinus, ut quæ sic Tractata sunt festinam & felicem expeditionem inveniant, velitis, consideratione nostri, efficaciter opem ferre. A.D. 1345.

Et, si placeret vobis aliquem de Filiis dicti Regis, & vestris, ad nos in Angliam mittere, ipsum, sicut aliàs Nobilitati vestræ scripsimus, reciperemus læto corde, juxta La..s Primogeniti nostri Principis Walliæ honorificè moraturum, parati hæc & alia facere quæ vobis sciverimus placitura.

Dat. in Pallatio Regis Westmon. tricesimo die Augusti.

Ad Cancellarium & Consiliarios præfati Regis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro & Discreto, Johanni Stephani de Castellanis Militi, Illustris Regis Castellæ Cancellario, Amico suo dilecto, Salutem & Dilectionem sinceram.

De Dilectione multâ, quam ad personam nostram habetis, & Consiliis & Auxiliis, quæ, ad felicem Expeditionem Negotiorum nostrorum, penes, Magnificum Principem, Dominum Regem Castellæ, Consanguineum nostrum carissimum, libenter impenditis, sicut ex relatione Nunciorum nostrorum & aliorum satis accepimus, grates vobis referimus speciales, gerentes in votis eam, quæ Reges decet, vobis facere rependivam.

Et quia, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem, pro complendis & firmandis ea, quæ inter dictum Regem & Nuncios nostros, sicut scitis, sunt tractata, ad ipsius præsentiam jam providimus transmittendum, ipsum & agenda nostra Amicitiæ vestræ votivo recommendamus affectu,

Quem consueta benivolentia velitis in hac parte gratis favoribus & auxiliis prævenire,

Credentes eidem super hiis, quæ vobis ex parte nostrâ dixerit in præmissis. A.D. 1345.

Dat. in Pallatio Regis Westm. tricesimo die Augusti.

Consimilis Litera mittitur Johanni Alfonsi, de Albuquerque & de Medol. Domino, Consanguineo Regis carissimo, sub eâdem datâ.

REX, Nobili Viro & Discreto, Fernando Sanxii de Valle Oleti Militi, Amico suo dilecto, Salutem & Dilectionem sinceram.

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Ufford, Juris Civilis Professorem, quem ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, pro complendis & firmandis ea, quæ inter dictum Regem & Nuncios nostros (sicut scitis) sunt Tractata, jam providimus transmittendum, ipsum & agenda nostra *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De Conductu pro Nuncio Papæ concedendo.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo &c. Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm super aliquibus, Honorem & Commodum tuum tangentibus, Venerabilem Fratrem nostrum, Nicolaum Archiepiscopum Ravennat. Virum utique providâ maturitate conspicuum, Pacis, Veritatis, & Justitiæ, tuique Statûs prosperi fervidum Zelatorem ad tuæ Celsitudinis præsentiam cum Litteris nostris de Credentiâ destinemus; A.D. 1345.

Regiam

A.D. 1345. Edw. 3. Regiam tuam Excellentiam attentiùs deprecamur, quatinus Litteras oportunas de securo Conductu Regias, juxta formam aliàs solitam, quam Cedula continet præsentibus interclusa, eidem Archiepiscopo velit tua Serenitas quantotiùs liberè per Exhibitorem præsentium destinare.

Datum Avinion. septimo Id. Septembris, Pontificatûs nostri Anno Quarto. A.D. 1345. Edw. 3.

A. de Lavac.

Sub Filis Cannabaceis.

De Pensione, ratione Novæ Creationis Episcopi Eliensis, concedenda.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 14. d. REX, Venerabili in Christo Patri, Th. eâdem gratiâ, Episcopo Eliensi, Salutem. Cùm vos, ratione novæ Creationis vestræ, teneamini uni de Clericis nostris, quem vobis duxerimus nominandum, in quâdam Pensione, de vobis singulis Annis percipiendâ, quousque sibi per vos provisum fuerit de Beneficio Ecclesiastico competenti,

Ac nos, Promotionem, dilecti Clerici nostri, Roberti de Burtou, suis exigentibus meritis, corditer affectantes, ipsum ad vos, ad hujusmodi Pensionem a vobis optinendum, duxerimus nominandum,

Vobis mandamus, rogantes quatinus eidem Roberto talem Pensionem, de vobis singulis Annis percipiendum, concedatis quæ Dantes deceat, Recipientemque vobis reddere debeat fortiùs obligatum, Litteras vestras Patentes, Sigillo vestro signatas, sibi super hoc fieri facientes. A.D. 1345.

Et de eo quod ad hujusmodi rogatum nostrum facere volueritis nobis rescribatis per præsentium Portitorem.

Teste Rege apud Turrim London. decimo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro ejusmodi Pensione, ad Abbatissam Shaftoniæ.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. REX, dilectis sibi in Christo, Abbatissæ & Conventui Shaftoniæ, Salutem. Cùm vos, ratione novæ Creationis vestræ (præfata Abbatissa) teneamini uni de Clericis nostris, quem vobis duxerimus nominandum, in quâdam Pensione, de Domo vestrâ singulis Annis percipiendâ, quousque sibi per vos fuerit provisum de Beneficio Ecclesiastico competenti, *&c. prout supra mutatis mutandis.* A.D. 1345.

Teste Rege apud Woimere tricesimo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectione pro Cardinale de Farges, ratione Decanatus, Archidiaconatus, & Personatuum ipsius.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 2. m. 12. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram Procuratores, Ballivos, & alios Homines, Venerabilis Patris, Reymundi de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconi Cardinalis, Decani Ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, Archidiaconi Leycestriæ, & Personæ Ecclesiarum de Leyk & Hornese, ac Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius Cardinalis, A.D. 1345.

Et ideò vobis mandamus quòd Procuratores, *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1345. Edw. 3. A.D. 1345. Edw. 3.

De Tractando cum Hominibus de Flandria.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 2. m. 10.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Stury, Thomæ de Melcheburn, & Gilberti de Wendlynburgh, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum universis & singulis Personis Terræ Flandriæ, Religiosis & aliis, tàm Ecclesiasticis, quàm Mundanis, de veniendo in nostri, tanquam Regis Franciæ, superioris Domini dictæ Terræ Flandriæ, Obedientiam,

Et de assecurando eos, nomine nostro, de hiis quæ sic concordata fuerint,

Et de defendendo ipsos, quatinus ad Nos, tanquam Dominum Superiorem, attinet, A.D. 1345.

Eisdem, Willielmo, Thomæ, & Gilberto, & Duobus eorum plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid dicti, Willielmus, Thomas, & Gilbertus, vel Duo eorum, nomine nostro, fecerint in præmissis.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Hæreditate Philippæ Reginæ Angliæ, in Zelandia, petenda.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid. m. 11.

REX, Nobili Viro, Johanni de Hanoniâ, Domino de Bello Monte, Affini suo carissimo, ac, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Lewedale, & Willielmo Stury Millitibus, ac Ivoni de Clynton Clerico, Salutem.

Cùm, per mortem, claræ memoriæ, Willielmi Comitis Hanoniæ, Hæreditas præclaræ Philippæ, Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, Sorori dicti Comitis, sit jam devoluta, diversæque aliæ Terræ, Possessiones, & Redditus ad eandem Consortem nostram, & ad Nos ejus nomine, in Zelandia & partibus adjacentibus pertinere noscantur,

Nos, Jus nostrum & dictæ Consortis nostræ prosequi & assequi volentes, prout convenit in hac parte, ac de vestris Sinceritate & Circumspectione providâ plenè confidentes, ad agnoscendum, nostro & dictæ Consortis nostræ nomine, Hæreditatem, dictæ Consorti nostræ sic delatam, & ipsam Hæreditatem adeundum, & eidem vos inmiscendum, necnon adipiscendum, retinendum, & defendendum Possessionem, tàm ipsius Hæreditatis, quàm aliarum quarumcumque Possessionum & Terrarum, ad dictam Consortem nostram & Nos ejus nomine in Zelandiâ, & Locis aliis, ex Donatione seu Concessione, recolendæ memoriæ, Gullielmi Comitis Hanoniæ, Patris dictæ Consortis nostræ, vel aliàs quocumque Titulo pertinentium, A.D. 1345.

Redditus, Obventiones, & Proficua quæcumque, indè provenientia, ad opus nostrum & dictæ Consortis nostræ colligendum & levandum,

Fidelitates, & Homagia, & alia quæcumque Servitia, dictæ Consorti nostræ & Nobis ejus nomine in hac parte debita, petendum, exigendum, & recipiendum,

Judices, Officiarios, & Ministros, tàm pro bono Regimine Subditorum, quàm Terrarum & Possessionum hujusmodi, ordinandum, faciendum, & statuendum, & eos, prout expedire videritis, ammovendum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum quæ ad augmentationem & additionem ipsius Hæreditatis, ac ad assecutionem & defensionem, tàm ipsius Hæreditatis, quàm aliarum Terrarum, ad dictam Consortem nostram, & ad Nos ejus nomine, ut præmittitur, quomodolibet pertinentium, ac etiam pro Conservatione Juris nostri & dictæ Consortis nostræ in hac parte oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Vobis, Tribus, & Duobus vestrûm (quorum vos, præfate Johannes de Hanoniâ, unum & præcipuum esse volumus) plenam & liberam, cum excercitio meri & mixti Imperii, ac Jurisdictionis

A. D. 1345. Edw. 3. nis cujuscumque, ad nos sic pertinentis, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & dictâ Consorte nostrâ, Nos, & Ipsam, Ratum & Gratum habituros quicquid per vos, Tres, seu Duos vestrûm (quorum vos, præfate Johannes de Hanoniâ, sitis unus) nostro vel dictæ Consortis nostræ nomine, actum vel gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Octobris.

ET Mandatum est Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Senescallis, Præpositis, Constabulariis, Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & omnibus Subditis Terrarum & Locorum prædictorum, quòd eisdem, Johanni, Johanni, Willielmo, & Ivoni, Tribus & Duobus eorum (quorum præfatus Johannes de Hanoniâ sit unus) in præmissis omnibus & singulis faciendis, exequendis & complendis, Intendentes, Auxiliantes, sint & Respondentes in forma prædicta. A. D. 1345. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Consimilis Commissio dirigitur præfatis, Johanni de Lewedale, Willielmo Sturi Militibus, & Ivoni de Clynton, & duobus eorum sub eâdem datâ.

Et eodem modo mandatum est, ut supra, quòd eisdem, Johanni, Willielmo, & Ivoni, & Duobus eorum, iu præmissis *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De Commissariis ad tractandum cum Nuncio Papæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pa. 19. E. 3. p. 2. m. 2. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Archiepiscopus Ravennæ, Nuncius Domini Summi Pontificis, ad Nos sit venturus,

Nos,

Ex variis & arduis Causis præpediti, & propter hoc ad recipiendum ipsum Archiepiscopum, & Literas per eum deferendas, ac ad audiendum relationem ejusdem, & ad ipsum expediendum, intendere commodè non valemus,

Ac de Circumspectione, Fidelitate, & Industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum,

Edwardi Principis, Ducis Cornubiæ, & Comitis Cestriæ, Filii nostri carissimi,

Et,

Venerabilium Patrum,

Johannis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis,

Radulphi, Londoniensis,

Et Willielmi, Norwicensis,

Episcoporum,

Necnon Ricardi, Arundellæ,

Et Willielmi, Huntyngdoniæ,

Comitum,

Ac Magistri Johannis de Offord, Decani Lincolniensis,

Cancellarii,

Et Willielmi de Edyngton,

Thesaurarii nostrorum,

Plenam fiduciam reportantes, eisdem, Principi, Archiepiscopo Cantuariensi, Episcopis, Comitibus, Cancellario, & Thesaurario, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, ad ipsum Archiepiscopum Ravennæ, ac Literas Apostolicas, & aliorum Nobis per eum deferendas, cum Reverentiâ quâ decet recipiendum, A. D. 1345.

Et easdem Literas aperiendum, ac Relationem suam audiendum, & Responsum super hiis, si expedire viderint, faciendum,

Ac nos super præmissis certificandum,

Ac omnia alia, quæ præmissa concernere poterunt, faciendum & complendum,

Tenore præsentium, plenam committimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid iidem, Princeps, Archiepiscopus Cantuariensis, Episcopi, Comites, Cancellarius, & Thesaurarius, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duo eorum, nostro nomine, fecerint in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Novembris.

A. D. 1345. Edw. 3.

A. D. 1345.

Ad Regem Portugalliæ, de Credentia.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 9. d.

Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugalliæ & Algarbiæ Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis, semper successibus, gratulari.

Considerantes quòd Domus vestra Regia, tàm in Sanctimoniæ gratiâ, quàm in propagatione bonæ Prolis, diutinè floruit, & floret feliciter hiis diebus, propter hoc Ligam inter Domos nostras Regias desiderabiliter affectantes,

Fideles nostros dilectos, Magistros, Andream de Of·d, Ricardum de Saham, Juris Civ·s Professores, & nostros Familiares, ac Philippum de Barton, super intentione nostrâ in hac parte plenius informatos, ad vestram præsentiam prævidimus destinandos; Quibus, & eorum cuilibet, in dicendis ex parte nostrâ, velit vestra Sublimitas dare Fidem. A. D. 1345.

Dat. in Palatio nostro Westm. octavo die Novembris.

De Tractando cum dicto Rege super Matrimonio.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 3. m. 11.

Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistrorum, Andreæ de Offord, Ricardi de Saham, Juris Civilis Professorum, & nostrorum Familiarium, & Philippi de Barton, confidentes,

Ad tractandum cum, Serenissimo Principe, Domino Portugalliæ & Algarbiæ Rege Illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo, super Matrimonio, inter Primogenitum nostrum Edwardum Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ, vel aliquem alium de Filiis nostris, & aliquam de Filiabus dicti Regis, contrahendo,

Ac super Dote, Dotalitio, ac Donatione propter Nuptias, ac Arris in hac parte, constituendum,

Et de Terminis Solutionis faciendæ consentiendum, A. D. 1345.

Et ea, quæ sic Tractata, Constituta, & Consensa fuerint, quâcumque securitate firmandum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Ipsis, Andreæ, Ricardo, & Philippo, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Andream, Ricardum, & Philippum, & eorum quemlibet, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Pallatio nostro Westm. octavo die Novembris.

Ad Reginam Castellæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 9. d.

Serenissima Domina,

Redeuntes pridem ad nos Ambassiatores nostri, ad, Consanguinei nostri carissimi, Illustris Regis Ispanniæ, Conthoralis vestri, vestrámque præsentiam nuper missi, nobis ex parte vestrâ, inter alia, retulerunt quòd valdè placeret Sublimitati vestræ, quòd super contrahendo Matrimonio inter unum de Filiis nostris & Sororem vestram, Filiam Illustris Regis Portugalliæ Patris vestri, Tractatus haberetur; A. D. 1345.

Super quo vobis nos meminimus rescripsisse, quòd, ad sic Tractandum, idem Dominus Pater vester, cùm super hoc nobis scribere voluerit, inveniet nos Paratos.

Et quia considerantes quòd Domus Regia Portugalliæ, tàm in Sanctimoniæ gratiâ, quàm in Propagatione bonæ Prolis, diutinè floruit, & floret feliciter hiis diebus, & propter hoc Ligam hujusmodi desiderabiliter affectantes, Fideles

A. D. 1345. Edw. 3.

deles nostros dilectos, Magistros, Andream de Offord, Ricardum de Saham, Juris Civilis Professores, & nostros Familiares, ac Philippum de Barton, super intentione nostrâ in hac parte pleniùs informatos, ad vestram Celsitudinem duximus transmittendos; quibus, & eorum cuilibet, super dicendis ex parte nostrâ, dignetur vestra Serenitas dare fidem.

Dat. apud Westmonasterium octavo die Novembris.

Ad Papam super dissolutione Treugæ.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 1.

PAPÆ Rex &c.

Cum reverentiâ debitâ recepimus Sanctitatis vestræ Litteras:

Per quas recitatis priùs in hac parte Litteris nostris, super dissolutione Treugæ, inter Nos & Philippum de Valoys nuper initæ, vestræ Beatitudini pridem missis, culpam, quam eidem Philippo imponimus, in nos nititur vestra Sanctitas retorquere.

Super quibus cum Prælatis, & Proceribus, ac Peritis aliis, de Concilio nostro existentibus, Deliberationem habuimus diligentem, ut vestræ Clementiæ Responsionem veram & congruam faciamus, quæ vobis habet Nos meritò reddere, ut confidimus, excusatos;

Quam tamen propter adventum reverendi Patris Archiepiscopi Ravennæ, ad nos in Sanctitatis vestræ Nuncio destinati (Cui Litteras nostras fieri fecimus de Conductu, & ejus adventum indies præstolamur) si forsan aliquid super hac materiâ ex parte Sanctitatis vestræ nobis habeat referendum, duximus differendam;

Quamobrem Sanctitati vestræ votivo supplicamus affectu, quatinus Dilationem hujusmodi æquanimiter tolerare dignetur vestra moderatio circumspecta; nam, audito præfato Archiepiscopo, sic respondere curabimus, quòd nichil nobis ad culpam debeat rationabiliter imputari.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Westmonasterium undecimo die Novembris.

De Receptore Exituum Ducatus Britanniæ constituto.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 2. m. 5.

REX Universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, Militibus, Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Officialibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis quibuscumque, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, bonæ memoriæ, Johannes, nuper Dux Britanniæ & Comes de Monte Forti, in Testamento suo, ordinaverit Nos Tutorem & Curatorem Johannis, Filii & Hæredis ejusdem Ducis, infra ætatem & in Custodiâ nostrâ existentis,

Nos,

Ut Tutor & Curator ipsius Hæredis, & Dominus Superior Ducatûs Britanniæ, de bono Regimine ejusdem Hæredis, jam Ducis Britanniæ, & Comitis de Monte Forti, ac Bonorum & Rerum suarum soliciti, & de Fidelitate, dilecti Clerici nostri, Johannis de Charveles pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Receptorem omnium Exituum, Reddituum, & Proficuorum, jàm dicti Ducatûs, & aliarum Terrarum, quæ sunt de Hæreditate ejusdem Hæredis, quàm Custumarum & Redditũum, quos dictus Dux Britanniæ apud Burdegaliam, & alibi in Vasconiâ, de Navibus, ibidem carcatis, percipere debet,

Ita quòd idem Johannes, de omnibus Exitibus prædictis, nobis, ut Tutori & Curatori prædicti Hæredis, Fidelem Compotum reddat, & indè, ad Mandata nostra, plenè respondeat prout decet.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad

A.D. 1345. Edw. 3. | A.D. 1345. Edw. 3.

Ad Tractandum cum Republica Januensi.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 2. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Nicholini de Flisco, & Antonii Usus Maris, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum Consulibus, Nobilibus, & aliis, Civitatis & Potestatis Januensium, super Ligis & Amicitiis solidis, inter nos & ipsos ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Libertatibus & Immunitatibus, sive Privilegiis, Hominibus Civitatis & Potestatis Januensium per Nos, infra Dominium & Potestatem nostra, concedendis,

Necnon de omnibus aliis, mutuum Commodum nostri, & Subditorum nostrorum, ac Hominum Civitatis & Potestatis Januensium prædictarum, concernentibus, faciendis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque Securitate firmandum & roborandum,

Dictis, Nicholino & Antonio, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, damus & concedimus Potestatem,

Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos, Nicholinum & Antonium, vel eorum alterum, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Pallatio Regis Westm. decimo quinto die Novembris.

Bulla, super Cardinalibus pro Tractatu Pacis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio, Johanni de Thoresby, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Sicut providâ & maturâ deliberatione pridem per Nos & Fratres nostros, ut tua non ignorat Discretio, extitit ordinatum, ecce! quod, Venerabilem Fratrem, Anibaldum, Episcopum Tusculanensem, &, dilectum Filium, nostros, Stephanum, Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbiterum, Cardinales Apostolicæ Sedis Nuncios, ad, carissimorum in Christo Filiorum nostrorum, Philippi Franciæ, & Edwardi Angliæ, Regum Illustrium, præsentiam, pro Tractatu Pacis inter eos, actore Domino, reformandæ, invicem destinamus,

Rogantes Discretionem tuam, & hortantes attentè, quatinus eisdem Cardinalibus efficaciter & reverenter super prædictis, prout fuerit oportunum, assistas taliter solicitudinibus operosis, quòd indè consequaris a Domino Meritum, & a nobis commendari valeas non indignè.

Sanè, quia præfato Anibaldo Episcopo quædam specialiter imposuimus, eidem Discretioni tuæ verbo tenus explicanda, Precibus nostris adicimus ut eidem Fidem adhibeas credulam super eis.

Dat. Avinion. septimo Kal. Decembris, Pontificatûs nostri Anno Quarto.

Sub Filis Cannabaceis.

Bulla, de Provisione ad Ecclesiam Wintoniensem.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

In amore virtutum, & illarum operibus circa Ecclesias & earum Ministros, præsertim Pontificali Dignitate præditos, favorabiliter exercendis, decet Celsitudinem Regiam se habere continuè studiosam; maximè cum ex hoc ei, proculdubiò, Benedictionis Divinæ præmium, & humanæ laudis præconium acquiratur.

Dudùm siquidem, bonæ memoriæ, Adam Episcopo Wintoniensi Regimini Wintoniensis Ecclesiæ præsidente, Nos, intendentes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis Providentiam, ydoneam præesse Personam, Provisionem ipsius Ecclesiæ Wintoniensis dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam; decernentes extunc irritum & inane si secus super hiis per quoscunque,

A.D. 1345. Edw. 3. cunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingeret attemptari.

Postmodùm verò, præfatâ Ecclesiâ, per obitum ejusdem Adæ, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destitutâ, nos, Vacatione hujusmodi fidedignis relatibus intellectâ, ad Provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem, de quâ nullus præter Nos, eâ vice, se intromittere poterat, Reservatione & Decreto hujusmodi obsistentibus, ne ipsa Wintoniensis Ecclesia longæ Vacationis incommodis exponeretur, paternis & sollicitis studiis intendentes, & cupientes eidem Ecclesiæ talem præesse Personam, quæ sciret, vellet, & posset eam præservare a noxiis & adversis, ac in suis manutenere Juribus, & etiam adaugere,

Post deliberationem, quam super hiis cum Fratribus nostris habuimus, demùm, ad dilectum Filium, Willielmum de Edyngdon, Electum Wintoniensem, Canonicum Saresbiriensem, in Sacerdotio constitutum, Litterarum scientiâ præditum, Morum & vitæ honestate decorum, in Spiritualibus providum, & in Temporalibus circumspectum, ac aliis virtutum meritis, prout testimonio fidedignorum accepimus, multipliciter insignitum, intuitum direximus nostræ mentis;

Quibus omnibus debitâ meditatione pensatis, de Personâ ipsius Willielmi eidem Ecclesiæ Wintoniensi, de dictorum Fratrum Consilio, Auctoritate Apostolicâ, providimus, ipsumque Willielmum illi præfecimos in Episcopum & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius eidem Willielmo in Temporalibus & Spiritualibus plenariè committendo; in illo, qui dat gratias & largitur præmia, confidentes quòd eadem Wintoniensis Ecclesia, sub ipsius Willielmi felici Regimine, Gratiâ eidem Willielmo assistente divinâ, prosperè dirigetur & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa. A.D. 1345. Edw. 3.

Cùm igitur, ut idem Willielmus Electus in exercendâ dictæ Ecclesiæ Administratione faciliùs proficere valeat, favor Regius sibi esse noscatur plurimùm opportunus,

Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinus, eundem Electum & commissam sibi Ecclesiam habens, pro nostrâ & Apostolicæ Sedis reverentiâ, propensiùs commendatos, in ampliandis & conservandis Juribus suis te reddas ipsis favorabilem, & in cunctis oportunitatibus gratiosum; ita quòd idem Electus, tuæ Celsitudinis fultus Auxilio, in executione commissi Ecclesiæ prædictæ Regiminis, possit, Deo propitio, prosperari; ac tibi exinde a Deo perennis vitæ retributio, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat. Avinion. quinto Id. Decembris, Pontificatûs nostri Anno Quarto.

Sigillo avulso.

P. de Faiol.

De intendendo Comiti Norhamptoniæ Locumtenenti Regis in Britannia.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. p. 2. m. 3. REX, Dilecto Clerico suo, Johanni de Charnels, Receptori nostro in Ducatu Britanniæ, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Capitaneo & locum nostrum tenenti in Ducatu prædicto, in omnibus, dictum Officium vestrum, ac aliis, Honorem & Commodum nostra in hac parte concernentibus, prout per ipsum Comitem ex parte nostrâ vobis injunctum & oneratum fuerit, pareatis & intendatis: A.D. 1345.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Rokyngham Nono die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Florenis, Magnatibus in partibus Vasconiæ, liberandis.

A.D. 1345. An. 19. E. 3. Liberat. 19. E. 3. m. 1. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Petro Grethened Quinquaginta & unum Milia Florenos de Scuto, in Pretio Decem Milium & Ducentarum Librarum Sterlingorum, Pretii cujuslibet Floreni Quatuor Solidorum, ad solvendum & liberandum, Dilectis & Fidelibus nostris, Magnatibus in partibus Vasconiæ, A.D. 1345.

 Vasconiæ,

A. D. 1345. Edw. 3. Vasconiæ, in obsequio nostro commorantibus, videlicet,

Henrico Comiti Lancastriæ & Derbiæ, Consanguineo nostro carissimo, Duodecim Milia Florenorum de Scuto,

Laurentio de Hastynges, Comiti Pembrochiæ, Mille Sexcentos Sexaginta & Sex Florenos de Scuto,

Waltero de Manny, Mille Trescentos Triginta & tres Florenos de Scuto,

Pro remuneratione eorumdem, pro secundo Quarterio Anni, à tempore quo in partibus illis in obsequio nostro prædicto exstiterunt, ultra Vadia Guerræ consueta,

Et residuum Florenorum prædictorum pro expeditione negotiorum nostrorum in dictis partibus Vasconiæ, per Avisamentum præfati Comitis Lancastriæ, ac Senescalli nostri Vasconiæ, & Constabularii nostri Burdegaliæ, & prout præfato Petro per nos plenius est injunctum.

Teste Rege apud Clipston decimo die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium & per Billam Thesaurariæ.

De Frumento illuc asportando.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Clerico nostro, Petro Grethened Ducenta Sexaginta & Decem Dolia Floræ, Centum Quatervinginti & octo Quarteria & Quatuor Busellos Frumenti, & Mille & quindecim Quarteria Avenarum,

Ad ducendum ad partes Vasconiæ, & ad liberandum ibidem, pro expeditione quorumdam negotiorum nostrorum, per avisamentum, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Henrici Comitis Lancastriæ & Derbiæ, ac Senescalli nostri Vasconiæ, & Constabularii nostri Burdegaliæ, prout præfato Petro per nos plenius est injunctum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Consilium, & per Billam Thesaurariæ.

De Pensione Apothecario solvenda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Liberat. 19. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm nos,

Curam solicitam, quam, dilectus nobis, Coursus de Gangeland, Apothecarius Londoniæ, circa nos, nuper in partibus Scotiæ, dùm gravi detinebamur Ægritudine, apposuit, debitè meditantes,

Volentésque proindè ipsius præmiare solicitudinem,

Vicesimo quarto die Decembris, Anno Regni nostri tertiodecimo, concesserimus eidem Courso Sex Denarios, percipiendos singulis diebus ad Scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, vel quousque sibi de valore eorumdem Sex Denariorum per diem fecerimus aliter provideri, prout in litteris nostris Patentibus, indè confectis, plenius continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Courso, vel ejus in hac parte Attornato, id, quod eidem Courso de dictis Sex Denariis diurnis, à prædicto Quarto die Decembris, à retrò exstitit, & eosdem Sex Denarios singulis diebus exnunc, ad totam vitam suam, de Thesauro nostro solvatis, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Ad Papam, pro Dispensatione expedienda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 1.

PApæ Rex &c.

De profusâ largitione gratiæ, quam pia vestra Moderatio, Consanguineo nostro carissimo, Richardo Comiti Arundellæ libentiùs, nostrorum consideratione precaminum, pridem fecit, sanctitati vestræ grates referimus cordiales.

Set cùm Dispensatio pro dicto Comite &, Consanguineâ nostrâ carissimâ, Alianorâ de Lancastriâ, juxta Commissionem ejusdem Sanctitatis, in partibus faciendâ

A. D. 1345. Edw. 3. facienda, non sit, ut cupimus, adhuc facta,

Vestræ Clementiæ attentiùs, quo possumus, supplicamus quatinus, ex superinfusione gratiæ, dignetur vestra Benignitas dictum negotium, revocatâ Commissione prædictâ, finaliter & misericorditer expedire, & Procuratores, seu Nuncios, ipsius Comitis, ad Sanctitatis vestræ præsentiam, ad prosequendum dictum Negotium, accedentes, recommendatos habere cum exhibitione gratiæ plenioris.

Reverendo vero Patri Archiepiscopo Ravennæ, vestri & Sedis Apostolicæ Nuncio, ad nos misso, aperuimus super hoc pleniùs mentem nostram; Rogantes eundem ut ipsius expeditionem negotii Sanctitati vestræ effectualiter recommendet. A. D. 1345. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. in Pallatio nostro Westm. vicesimo die Decembris.

Super Dispensatione prætacta.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Rom. 19. E. 3. m. 1.

REVERENDE PATER ET AMICE CARISSIME.

Operosam diligentiam & solicitudinem efficacem, quas circa Dispensationem pro, fideli nostro dilecto, Richardo Comite Arundellæ, & Alianorâ de Lancastriâ, Consanguineâ nostrâ carissimâ, efficaciter impendistis, plenis prosequimur actionibus gratiarum.

Set cùm dicta Dispensatio, juxta Commissionem Sedis Apostolicæ, non sit, ut cupimus, adhuc facta, super hoc Domino Summo Pontifici per nostras supplicavimus Litteras speciales, ut dictum Dispensationis negotium, revocatâ Commissione prædictâ, dignetur finaliter expedire. A. D. 1345.

Quamobrem vestram Amicitiam attentè rogamus, quatinus dictum negotium penes dictum Dominum Summum Pontificem velitis, nostri consideratione, ex consuetâ vestrâ Bonitate promovere, & Nuncios ipsius Comitis, ad Romanam Curiam pro expeditione negotii memorati accedentes, recommendatos habere, gratisque consiliis & auxiliis, si placuerit, prævenire.

Dat. ut supra.

De Hæreditate Philippæ Reginæ Angliæ, in Hanonia & alibi, petenda & recipienda.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Pat. 19. E. 3. p. 3. m. 3.

UNiversis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, per mortem, inclitæ memoriæ, Willielmi nuper Comitis Hanoniæ, Hæreditas praeclara ejusdem Comitis, seu Pars ipsius Hæreditatis legitima, Philippæ Reginæ Consorti nostræ carissimæ, Sorori dicti Comitis, jam sit notoriè devoluta,

Diversique aliæ Terræ, Possessiones, & Redditus, qui fuerunt prædicti Comitis, ad eandem Consortem nostram, & ad Nos, ejus nomine, in Hanoniâ, Zelandiâ, Holandiâ, & Frisiâ, & partibus adjacentibus pertinere noscantur,

Nos,

Jus nostrum & dictæ Consortis nostræ prosequi & assequi volentes, prout convenit in hac parte, ac de sinceritate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Ottonis Domini de Cuyk, Rogeri de Bello Campo, Johannis de Levedale, Willielmi Stury, & Wulfardi de Gistell, Militum, ac Ivonis de Clynton Clerici, plenè confidentes, A. D. 1345.

Ad agnoscendum, nostro & dictæ Consortis nostræ nomine, Hæreditatem, ejusve Portionem, eidem Consorti nostræ sic delatam,

Et ipsam adeundum, & eidem se immiscendum, necnon adipiscendum, retinendum, & defendendum Possessionem, tàm ipsius Hæreditatis, Portionisve ejusdem, sic, ut præfertur, delatæ, quàm aliorum quorumcúmque Dominiorum, Terrarum, & Redditumn, ad dictam Consortem nostram & Nos ejus nomine in Hanoniâ, Zelandiâ, Holandiâ, & Frisiâ, & Locis aliis, ex Donatione, seu Concessione, recolendæ memoriæ, Willielmi dudùm Comitis Hanoniæ, Fratris dictæ Consortis nostræ, vel aliàs, quocumque titulo pertinentium,

Reddi-

A. D. 1345. Edw. 3. Redditus, Obventiones, & Proficua quæcumque, indè provenientia, ad opus nostrum & dictæ Consortis nostræ colligendum & levandum,

Fidelitates & Homagia & alia quæcumque Servitia, dictæ Consorti nostræ & nobis ejus nomine in hac parte debita, petendum, exigendum, & recipiendum, judiciúmque Familiherascundæ intentandum & prosequendum,

Ac Officiarios & Ministros, tàm pro bono regimine Subditorum, quàm Terrarum & Possessionum hujusmodi, ordinandum, faciendum, & statuendum, eósque, prout expedire viderint, amovendum, & in Locis eorumdem alios subrogandum,

Necnon ad tractandum & concordandum cum Cohæredibus & Participibus ipsius Hæreditatis, si qui, vel quæ, fuerint, de divisione ejusdem Hæreditatis, & Portionum assignatione, inter Nos & dictam Consortem nostram ac ipsos Cohæredes & Participes faciendâ,

Et ad omnia & singula faciendum & excercendum, quæ ad assecutionem Hæreditatis, seu Portionis, indè Nos & dictam Consortem nostram contingentis, ac Divisionem, seu Partitionem, vel Assignationem, & executionem indè faciendam, necessaria & oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, A. D. 1345. Edw. 3.

Eisdem, Ottoni, Rogero, Johanni, Willielmo, Wulfardo, & Ivoni, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum, plenam & liberam, cum excercitio meri & mixti Imperii, ac Jurisdictionis cujuscúmque, ad Nos & dictam Consortem nostram sic pertinentis, tenore præsentium, Committimus & Concedimus Potestatem;

Promittentes, pro nobis & dictâ Consorte nostrâ, Nos & ipsam Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Ottonem, Rogerum, Johannem, Willielmum, Wulfardum, & Ivonem, Quinque, Quatuor, & Tres eorum, nostro vel dictæ Consortis nostræ nomine, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. pro nostro Beneplacito duraturas.

Dat. apud Wodestok vicesimo septimo die Decembris.

De Tractando cum Imperatore.

A. D. 1345. An. 19. E. 3. Fran. 19. E. 3. p. 2. m. 8. Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Marchionis Juliacensis, Ottonis Domini de Cuyk, Rogeri de Bello Campo, Johannis de Levedale, Willielmi Stury, & Wolftardi de Gistel, Militum,

Ad concordandum, pro nobis & nostro nomine, cum, Serenissimo Principe, Domino Lodowico, Romanorum Imperatore, semper Augusto, seu Deputandis per eum, super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter ipsum Imperatorem & Nos ineundis,

Et de Ligis, pridem hinc indè contractis, innovandis,

Et de mutuis Auxiliis contra omnes Homines faciendis & præstandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Et Nos, & Hæredes nostros, ad eorum observationem, quatenus ad Nos attinet, Obligandum, A. D. 1345.

Et Securitatem, quæ nobis fieri debeat in hac parte, Stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos, pro Nobis & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Marchionem, Ottonem, Rogerum, Johannem, Willielmum, Wolfardum, & Ivonem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wodestok vicesimo septimo die Decembris.

Ad

A. D. 1346. Edw. 3. A. D. 1346. Edw. 3.

Ad Papæ Literas super Dissolutione Treugæ, & de Credentia.

A. D. 1346. An. 19. E. 3. Franc. 19. E. 3. m. 1.

PAPÆ Rex &c.

Præcellens sapientia & præiminentia Dignitatis, quibus Sanctitatem vestram Altissimus insignivit, firmam nobis fiduciam repromittunt quòd ea, quæ vestræ Clementiæ rationabiliter significare duxerimus, vestra curabit Benignitas amicabiliter acceptare.

Cùm itaque,

Habitâ tàm super Sanctitatis vestræ Litteris, pridem nobis missis,

Per quas, excusando nostrum Adversarium, in nos culpam Dissolutionis Treugarum eadem Sanctitas nititur retorquere, de quo non levis nobis ingeritur admirandi materia,

Quàm super aliis litteris vestris, nobis, per, reverendum Patrem, Dominum Archiepiscopum Ravennatem præsentatis,

Et expositâ nobis per eum commissâ sibi per eandem Sanctitatem Credentiâ, A. D. 1346.

Cum Magnatibus & Peritis de Concilio nostro deliberatione diligenti,

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Richardum Vaghan, Canonicum Londoniæ, Legum Doctorem, super præmissis omnibus, ac aliis, & ordinatâ voluntate, quam haberemus ad faciendum per omnia quod expedit & decebit, specialiter informatum, ad Sanctitatis vestræ præsentiam prævidimus destinandum; cui dignetur (quæsumus) vestra Benignitas auditum præbere benivolum, & super dicendis, vestræ Sanctitati pleniùs explicandis, Credulam dare fidem.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok octavo die Januarii.

Super Vadiis E. Regis Scotiæ.

A. D. 1346. An. 19. E. 3. Claus. 19. E. 3. p. 2. m. 4 d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm nos quandam Summam Florenorum, de Monetâ Auri nostri Angliæ, vocatâ la Noble, dilecto Consanguineo & fideli nostro, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, pro Vadiis suis, & Hominum suorum, secum in partibus Borealibus, pro defensione partium illarum, contra hostiles Invasiones Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, commorantium, fecimus liberari,

Tibi præcipimus quòd in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi videris expedire, publicè proclamari facias, quòd omnes & singuli Homines in eodem Comitatu dictos Florenos, juxta pretium indè ordinatum, ac Proclamationes nostras ante A. D. 1346. hæc tempora super hoc factas, in qualibet Solutione, per præfatum Regem & suos eis faciendâ, recipiant sine difficultate vel contradictione aliquali:

Et, si quos, post Proclamationem hujusmodi, inveneris dictos Florenos recipere recusantes, tunc eos capias, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri facies, quousque aliud indè duxerimus demandandum; nos de nominibus illorum, quos per te sic capi contigerit, in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, certificans indilatè.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ nono die Januarii.

Per Concilium.

De parando ad proficiscendum cum Rege contra Philippum de Valesio.

A. D. 1346. An. 19. E. 3. Fran. 19. E. 3. p. 2. m. 1. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Cùm assignaverimus certos Fideles nostros, in singulis Comitatibus Regni nostri Angliæ, & citra Trentam, ad præmuniendum & excitandum omnes Homines ad Arma in Comitatibus prædictis, inter Ætates Sexdecim & Sexaginta Annorum, quòd ipsi omnes & singuli, sub forisfacturâ A. D. 1346. omnium quæ nobis forisfacere poterunt, cum Equis & Armis, ad proficiscendum nobiscum pro Defensione Regni nostri Angliæ, se pararent,

Ac jam intellexerimus quòd Philippus de Valesio, Adversarius noster de Franciâ, machinans & cominans nos & nostros

A.D. 1346. Edw. 3. nostros destruere, & linguam delere, si possit, penitùs Anglicanam, armatam colligit Potentiam quantam potest, & magnum congregat Navigium, ad invadendum Regnum nostrum Angliæ, & nostrum Navigium destruendum,

Nos,

Considerantes quòd, nisi cominatis nobis per eum Dampnis & periculis citiùs & potentiùs occurramus, dicto Regno nostro Angliæ, necnon Navigio nostro Maritimo, ac Consanguineis & aliis Fidelibus nostris, in partibus Transmarinis, pro Expeditione Guerræ nostræ existentibus, Alligatisque nostris illatum partium, pericula (quod absit) inevitabilia & irreparabilia iminebunt,

De Consilio & Avisamento Magnatum, & aliorum de Concilio nostro, pro Defensione & Salvatione necessariâ [illegible] Regni nostri Angliæ, & pro evitandis periculis supradictis, Exercitum nostrum validiùs, quo poterimus, apud Portesmuth, in medio Quadragesimæ, proximò futuro, ordinavimus congregandum,

Volentes quòd omnes & singuli Homines ad Arma, quos sic ad proficiscendum nobiscum mandavimus præmoniri, in formâ prædictâ, quibuscumque confictis seu voluntariis Excusationibus cessantibus, tunc sint ibi,

Et ideò tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd per totam Ballivam tuam, in singulis locis ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias,

Quod omnes & singuli Homines ad Arma, Comitatûs prædicti, inter Ætates prædictas, Potentes ad laborandum, videlicet, quilibet eorum juxta Statum & Facultates suas, sub forisfacturâ Vitæ, & Membrorum, ac Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum suorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, Armis competentibus muniantur, A.D. 1346. Edw. 3.

Et etiam, quòd omnes alii Homines, in Facultatibus Potentes, qui inter citra vel ultra Ætates prædictas fuerint, & propter Invalitudinem, vel Debilitatem, aut Impotentiam, seu Teneritatem Corporum suorum personaliter laborare non poterunt, videlicet, quilibet eorum juxta Statum & Facultates suas, alios, corporibus sufficientes & potentes, & de suo proprio, undè se armare poterunt, non habentes, loco sui inveniant, & in formâ prædictâ muniri faciant, sub Pœnâ supradictâ,

Ita quòd ipsi, sic muniti, sint apud Portesmuth Die Dominicâ, in Medio Quadragesimæ, proximò futuro, ad ultimum, prompti & parati, cum Equis & Armis, quanto potentiùs poterunt, ad transfretandum nobiscum, ad Vadia nostra, ex causis supradictis;

Scire faciens omnibus & singulis, quòd non est Intentionis seu Voluntatis nostræ quòd id, quod in tantâ necessitate jam sic fieri præcepimus, trahatur in Exemplum vel Consequentiam in futurum,

Et de eo, quod indè feceris, Nos in Cancellariâ nostrâ reddas, sub Sigillo tuo, citra primam Diem Dominicam Quadragesimæ, proximò futuram, distinctè & apertè certiores:

Et hoc, sub Forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Leycestr. vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus citra Trentam, sub eâdem datâ.

Ad Papam, super Proventibus Beneficiorum Alienigenarum, in Manum Regis captis, Excusatoria.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Rom. 20. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex &c.

Nè, per Relationes malivolas, aut Immissiones malas, vester contra nos exasperetur Animus, vel Conscientiæ vestræ puritas illudatur, subscripta, sub verbis veritatis, vestræ prævidimus Beatitudini transcribenda.

Publicè quidem scitur quòd, a tempore suscepti per nos Regiminis, Regnum nostrum Angliæ continuis fuit, & adhuc est, Guerrarum incommodis lacessitum; per quod nostrum Ærarium, nimirùm, plurimùm est exhaustum. A.D. 1346.

Et, cùm sic, pro Defensione dicti Regni, necessariò importabilibus subiciamur oneribus Expensarum, Nos, considerantes justum esse & consentaneum Rationi quòd in tempore Necessitatis, quæ Legi non subicitur, Bona dicti Regni, quorumcumque fuerint, pro ipsius Defensione necessariâ, saltim ex causâ crediti, assumantur, nec durum videri debet eorum Possessoribus seu molestum, si Bona prædicta sic ex tàm urgenti

D. A. 1346. Edw. 3. genti causâ capiantur, sub obligatione congruâ de pecuniâ, sic captâ, eis certo tempore persolvendâ,

De Peritorum, nobis assistentium, Consilio Fructus & Proventus omnium Beneficiorum Ecclesiasticorum, dicti Regni, post deducta onera dictis Beneficiis incumbentia remanentes, quæ per quascumque Personas Alienigenas optineri noscuntur, in subventionem Expensarum nostrarum, non cessante necessitate prædictâ, in Manum nostram ex causâ crediti, ordinavimus capiendos,

Volentes dictis Beneficiatis, vel eorum Procuratoribus, de Summis, sic receptis, promptè statuendis Terminis satisfacere, & eis indè Literas nostras Obligatorias facere liberari. A. D. 1346. Edw. 3.

Causâ tantæ necessitatis debitè ponderatâ nos super hoc habere digneiur pia vestra Moderaiio, si placuerit, excusatos; quæ nobis Detrahentibus, vel aliud Referentibus in hac parte, fidem (quæsumus) non præbeat vel auditum.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium duodecimo die Februarii.

De Pecunia Regi mutuanda.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 22. d.

LE Roi a, l'Honnrable Piere en Dieu, Rauf, par mesme la grace, Evesque de Baa & de Welles, Salutz.

Come, par Deliberation & Avis des Grantz de nostre Roiaume, & des Sages de nostre Conseil, eons pris certein purpos de passer prescheinement le Meer, si efforceement come nus purroms, pur necessaire defense de nostre Roialme, & pur arester la malice de nostre Adversaire de France, qi s'afforce, tant come il poet, de nos subduer, & de doner Damage & Destruction a nostre dit Roialme, & de ouster la lange d'Engleterre, sit poeit, que Dieu defende,

Pur queu Passage & defense faire, il nous covient faire Mises & Coustages molt excessives,

Et, coment que Grantz Eidz nous soient grantez, sibien par le Clergee, come par le Commune de nostre Roialme, par celle cause, nient meins les Termes, des paiementz de grant partie de mesmes les Eides, ne sont mie uncore venuz,

Par ont il nous covient, en le meen temps, estre Eidez d'autre part, par voie d'Apprest & Chevance, pur si grant fees sustenir, A. D. 1346.

Nous,

Considerantz que vous, & touz autres nour subgitz, estez tenuz, chescun solonc son poair, d'eider a si fort busoigne, que touche commun profit & l'estat & salvation de tout nostre Roialme,

Vous prions cherement que, sanz nulle excusation ou sentoise monstrer, a ceste foiz vous nous voillez apprester Mill Mars par la cause susdite, & maintenant envoier les Deniers a Lonndres, pur y liverer a nostre Tresorer, &, sur la Liveree de mesmes les Deniers, nons vous ent ferrons avoir tiele Suertee de vestre paiement, que vons doit suffire, & si Nous ferrons, a tous jours, le plus tenuz & le plus gracious es choses, que vous averez affaire par devers nous en temps avenir.

Et de ce, que vous ent voillez faire, nous facez distinctement certefier par le Portour de cestes, & par voz Lettres.

Don. a Westmonstier le 12. jour de Feverer.

Autieles de Priere ount les souzescrites, d'aprester au Roy les Summes susescritz, desouz mesme la date; c'est assaver,

Roger Evesque Cestr. 500 *Mars.*
Johan Evesque d'Excestre 300 *Mars.*
Johan Evesque de Hereford 300 *Mars.*
Hamon Evesque de Roucestre 200 *Mars.*
Henr. Evesque de St. David 300 *Mars.*
Robert Evesque de Salesbirs 200 *Mars.*
Robert Evesque de Wyrcestre 200 *Mars.*
Thomas Evesque de Nicole 200 *l.*
L'Abbe de Gloucestr. 200 *Mars.*
Le Priour d'Ely 300 *Mars.*
Le Priour de Norwiz 300 *Mars.*
L'Abbe de Seint Benet 300 *Mars.*
L'Abbe de Rameseye 400 *Mars.*
L'Abbe de Burgh 300 *Mars.*
Le Priour de Spaldyng 200 *Mars.*
L'Abbe de Glastingbirs 400 *Mars.*
L'Abbe de Seint Austyn de Bristuit 100 *Mars.*
L'Abbe de Gloucestr. 200 *Mars.*
L'Abbe de Cirencestre 100 *Mars.*
L'Abbe de Teukesbury 100 *Mars.*
L'Abbe de Hayles 100 *Mars.*
L'Abbe de Evesham 200 *Mars.*
Le Priour de Wircestr. 300 *Mars.*

Le

A. D. 1346. Edw. 3.

Le Priour de Coventr. 100 *Mars.*
Le Priour de Kenilworth 100 *Mars.*
L'Abbe de Pershore 100 *Mars.*
L'Abbe de Hyde 100 *l.*
L'Abbe de Nuttele 100 *Mars.*
L'Abbe de Thame 40 *l.*
L'Abbe de Certeseye 40 *l.*
L'Abbe de la Battayle 100 *l.*
L'Abbe de Faveresham 100 *l.*
L'Abbe de Winchecumbe 100 *l.*
L'Abbe de Redynges 100 *l.*
L'Abbe de Seint Esmon 400 *Mars.*
L'Abbe de Shrovesbury 200 *Mars.*
L'Abbe de Cestr. 300 *Mars.*
L'Abbe de Oseneye 100 *Marc.*
L'Abbe de Abyndon 200 *Mars.*
L'Abbe de Seint Auban 300 *Mars.*
L'Abbe de Westm. 100 *Mars.*
Le Priour del Hospital 300 *Mars.*
Le Priour de Caunterbirs 300 *Mars.*
L'Abbe de Seint Augstin 200 *Mars.*
L'Abbe d Colecestre 100 *Mars.*
L'Abbe de Bardeneye 100 *Mars.*
L'Abbe de Croyland 100 *Mars.*
L'Abbe de Thorneye 100 *Mars.*
L'Abbe de Thornton 100 *Mars.*
Le Priour de Newenham 100 *Marcs.*
L'Abbe de Derham 40 *l.*
L'Abbe de Waldon 100 *l.*
L'Abbe de Malmesbury 200 *l.*
Meistre Elis de Seint Alban. 500 *l.*
Meistre Raufe de Waldegrave 200 *l.*
Meistre Henr. de Idesworth 500 *Mars.*
Meistre Alain de Hothum 500 *Mars.*
Mestre Thomas de Asteley 400 *Marcs.*
Mestre Raymund de Polegryn 500 *Marcs.*
Mestre Robert de Chikwell 200 *Mars.*
Sire Wautter de Loundres Dean de Wells 300 *Mars.*
Mestre Richard de Thiselden 300 *Mars.*
Mestre Johan de Whitchirche 300 *Mars.*
Sire William de Stowe 100 *Mars.*
Sire Gervis de Wilford 100 *Mars.*
Sire William de Brekelesby 100 *Mars.*
Monsieur Richard Wylughby 400 *Mars.*
Monsieur Johan de Stonore 100 *l.*
Monsieur William de Shareshull 100 *l.*
Monsieur Roger Hillary 100 *Mars.*
Sire Esmon de Bereford 500 *Mars.*
Monsieur Henr. de Dale 300 *Mars.*
Monsieur Esmon Gunvill 300 *Mars.*
Mestre Robert Hereward Ercedekne de Tanton 200 *Mars.*
Sire John de Leche du Counte de Norff. 300 *Mars.*
Mestre John de Kirkeby Ercedekne de Dorcestre 100 *Mars.*
Mestre William de Salton Chanoigne de Salesbirs 100 *l.*
Mestre Richard de Thermerton Chanoigne de Salesbirs 100 *l.*
Sire Johan de Eston 100 *Mars.*
Mestre Richard de Wytslade Tresorer d'Excestre 200 *Mars.*
Mestre Piers Inkepenne 100 *l.*
Johan de Cherleton de Loundres 1000 *l.*
Sire Humfrey de Hastang 100 *l.*
Sire Henry de Edenestowe 100 *l.*
Mestre William d'Excestre 100 *l.*
Sire Nichol Husbande 260 *Mars.*
Sire Johan de Tylmyngton 100 *l.*
Mestre William Bacheler 100 *l.*
Sire Johan de Cravene 100 *l.*
Mestre Wauter de Lyndrich Ercedekne de Lewes 100 *Mars.*

De orando pro Rege.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, venerabili in Christo Patri, J. eàdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Satis scitis, immo vos, sicut cæteri Fideles nostri, quadam onerosâ participatione sensistis, quantis Guerrarum incommodis fuimus, a tempore suscepti Regiminis, continuè lacessiti:

Et cùm pridem, captis Treugis in Britannia, per mediationem Domini Summi Pontificis, pacis amœnitas provenire speraretur, subitò Applausus in horridam transit Tempestatem;

Nam Philippus de Valesio, qui ad nostri & nostrorum Subversionem, immò Nationis Anglicanæ Deletionem, pro viribus elaborat, sub umbrâ dictarum Treugarum, plura commisit, per quæ dictæ Treugæ noscuntur violatæ, Sicque Guerram resumere compellimur (novit Altissimus) & inviti.

Unde,

Et si ipsius Adversarii nostri Thesaurus & Potentia nostris præponderent, & ipse per dolosa consilia prævalere satagat in iniquitate suâ,

Nos tamen, non de Terrenâ, set de Divinâ Potentiâ, ac nostrâ confisi Justitiâ, tàm pro defensione Ecclesiæ & Regni nostri Angliæ, ac aliarum Terrarum nostrarum, quàm pro recuperatione Jurium nostrorum hæreditariorum, quæ dictus Philippus nobis detinet & injustè, Progressum nostrum fortiorem quo possumus, sicut impellit extrema Necessitas, ordinavimus ultra Mare, ut sic nobis & Subditis nostris, post longam

A. D. 1346. Edw. 3.

longam inquietudinem, per Dei gratiam, Quietis pulcritudinem præparemus.

Et quia, ad hujusmodi gratiam consequendam, vestrorum & aliorum Fidelium Orationum Suffragia nobis speramus plurimùm opportuna, cum in facto nostro nedùm Privata nostra, set Communia Fidelium nostrorum versentur Pericula, velitis pro dicto Progressu nostro Preces devotas effundere, suplentes vices Moisy, ut possimus Adversariis nostris, in vestrarum erectione Manuum, prævalere.

Et, ut ad multiplicationem Precum Gratia Cœlestis exuberet, faciatis (petimus) per vestras Civitatem Diœcesim & Provinciam Missas celebrari, Prædicationes & Processiones fieri, & alia piæ Placationis Officia exerceri, ut Deus Omnipotens, Justus Judex, inter Nos & dictum Adversarium nostrum dijudicet, & nobis in Justitiâ prævalere concedat; ita quòd ad sui cedat laudis præconium, Nobis ad meritum, & Christi Fidelibus commodum & quietem.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo septimo die Februarii.

De Passagio Regis, propter Navigium per horridas Tempestates dissipatum, prorogato.

A. D. 1346. An. 19. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 30.

REX Majori, Ballivis, & toti Communitati, Civitatis suæ Norwici, Salutem.

Licet vobis nuper mandaverimus quòd, in Civitate prædictâ, Centum & Viginti Homines Armatos eligi, arraiari, & triari, & Armis competentibus muniri, & usque Portum de Portesmuth duci faceretis, ita quòd essent ibidem, Die Dominicâ, in medio Quadragesimæ, proximò futurâ, ad ultimum, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, ad Vadia nostra, pro Salvatione & Defensione Regni nostri Angliæ; prout tunc duceremus ordinandum:

Quia tamen Navigium nostrum per horridas Tempestates, quæ hiis Temporibus plus solito inopinabiliter, sicut notorium est, invaluerunt, ita longè, latéque est dispersum, quòd in tam brevi tempore, sicut spetabatur, non poterit congregari,

Nos,

Ex causâ prædictâ, & nè Magnates, & alii Fideles nostri, qui nobiscum sunt profecturi, cùm ad dictas partes de Portesmuth venirent, moram diutinam ibidem, ad expectandum Navigium prædictum, traherent, & Patriam adjacentem per hujusmodi Moram suam onerarent, & nimium devastarent,

Dictum Passagium nostrum, de Assensu Concilii nostri, usque ad Quindenam Paschæ proximò futuram duximus prorogandum.

Et ideò vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quòd prædictos Centum & Viginti Homines Armatos, si nondum electi, arraiati, & triati fuerint, sine dilatione eligi, arraiari, & triari, & Equis & Armis competentibus muniri, & ad nos usque prædictum Portum de Portesmuth duci faciatis, ita quod sint ibidem, in prædictâ Quindenâ, ad ultimum, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, ad Vadia nostra, sicut prædictum est.

Et hoc, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, nullatenus omittatis.

Nolumus autem quòd hoc, quod sic facimus in tàm urgenti necessitate, trahatur in Consequentiam in futurum.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Majoribus, Ballivis, & Communitatibus, Civitatum & Villarum subscriptarum, de Numero Hominum Armatorum subscripto, in eisdem Civitatibus & Villis, in formâ prædictâ eligendo, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis, &c, de Sancto Edmundo de 30 *Hominibus Armatis.*

Ballivis, &c. de Sudbury de 5 *Hominibus Armatis.*

Majori, Ballivis, &c. de Sancto Botholpho de 10 *Hominibus Armatis.*

Ballivis, &c. de Spaldyng de 6 *Hominibus armat.*

Majori, Ballivis, &c. de Cantebr. de 20 *Hominibus Armat.*

A. D. 1346. Edw. 3.

Ballivis, &c. de Warewyk de 6 Hom. Armat.

Majori, Ballivis, &c. de Coventr. de 40 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Stretford super Avene de 4 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Tamworth de 4 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Alcestr. de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Colleshull de 2 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Birmyngham de 4 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Leycestr. de 12 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Harebergh de 3 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Lughteburg de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Melton de 4 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Roff. de 10 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Maydenstan de 10 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Derteford de 4 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Gildeford de 4 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Kyngeston de 4 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Farnham de 3 *Hom. Armat.*

Majori, Ballivis, &c. Civitatis Cicestr. de 20 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Lewes de 4 *Hominibus Armat.*

Majori, Ballivis, &c. Civitatis Wynton. de 30 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Aulton. de 5 *Hom. Arm.*

Ballivis, &c. de Romesie de 5 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. Civitatis Sarum de 30 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Malmesbury de 5 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. Villæ de Divises de 4 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Marlebergh de 4 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Hungerford de 2 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Ambresbury de 2 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Chippenham de 2 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Bradeford de 2 *Hom. Armat.*

A. D. 1346. Edw. 3.

Majori, Ballivis, &c. Civitatis Exon. de 30 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Barnestaple de 10 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Honyton de 10 *Hom. Armat.*

Majori, Ballivis, &c. de Bath. de 6 *Hom. Armat.*

Majori, Ballivis, &c. de Welles de 15 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Redeclifftrete de 5 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Bruggewater de 6 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Glaston. de 6 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Taunton de 6 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Dunsterre de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Bruton de 2 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Frome de 2 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Croukerne de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Yeivel de 2 *Hom. Arm.*

Ballivis, &c. de Milverton de 2 *Hom. Armatis.*

Ballivis, &c. de Dorchestr. de 6 *Hom. Armatis.*

Ballivis, &c. de Shafton de 12 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Shirburn de 6 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Gyllyngham de 2 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Blaneford de 2 *Hominibus Armatis.*

Ballivis, &c. de Wymbournemynstre de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Brudeport de 3 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Cerne de 2 *Hom. Arm.*

Ballivis, &c. de Milton de 2 *Hominibus Armat.*

Ballivis, &c. de Podemynne de 20 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Launceneton de 15 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de Trurn de 5 *Hom. Arm.*

Ballivis, &c. de Elleston de 5 *Hom. Armat.*

Ballivis, &c. de l'Estwithyel de 6 *Hom. Armat.*

Majori, Aldermannis, Vicecomitibus, & toti Communitati Civitatis London. de Centum Hominibus ad Arma, & Quingentis Hominibus Armatis.

De

A. D. 1346. Edw. 3. plus quàm rationabiles, vias pacis,

I. Videlicet, Maritagium Filii nostri Primogeniti, jam Principis Walliæ,

II. Maritagium, claræ memoriæ, Johannis Comitis Cornubiæ, Fratris nostri, tunc viventis,

III. Maritagium Sororis nostræ, jam Comitissæ Gelriæ,

IV. Pecuniam juxta sui libitum moderandam,

V. Personam nostram ad transfretandum secum, pro Succursu Terræ Sanctæ, quæ per Inimicos Crucis Christi, in Christianorum ignominiam (pro dolor!) occupatur, ut sic restitutionem Terrarum nostrarum in Ducatu prædicto, vel saltim celerem Justitiam super hoc, nobis fieri faceret cum effectu.

Set ipse, diu per Tractatus hujusmodi nos protrahens fallaciter sub incerto, & Expensis gravibus nos exponens, nichil nobis facere voluit in effectu; set semper, sub dictorum umbrâ Tractatuum, cumulavit peramplius Mala Malis, nos & nostros persequens hostiliter, tàm in Terrâ, quàm in Mari, & in subversionem Linguæ Anglicanæ cominans pro viribus & conspirans.

Sanè, cùm ad majorem Ætatem essemus provecti, metuentes grave nobis posse præjudicium generari, si dissimulassemus ulteriùs de immiscendo nos Hæreditati nostræ prædictæ, omnia & singula, si quæ per imbecillitatem & simplicitatem minoris Ætatis possimus dici fecisse, nobis præjudicialia in hac parte, statim, quatenus de Facto processerant, cùm de Jure non tenuerant, Revocavimus effectualitèr & expressè,

Et, de Consilio Prælatorum & Magnatum prædictorum, tàm pro defensione necessariâ Regni nostri Angliæ, & aliarum Terrarum nostrarum, ac propulsandâ præfati Philippi Tirannide, quàm pro adipiscendâ Possessione Hæreditatis nostræ, per ipsum nequiter occupatæ, nobis attraximus, quos potuimus, Alligatos, mare transeuntes potentiùs, quo potuimus, ex hac causâ;

Set Progressus noster per certos Cardinales, qui per Dominum Summum Pontificem, ut Mediatores Pacis, transmissi fuerant, diu fuit (sicut Mundus novit) inaniter impeditus:

Et subsequenter nobis revertentibus in Anglia, & resumptis viribus redeuntibus in Franciam, & Obsidentibus Civitatem Tornacensem, per Alligatos utriusque Partis initæ fuerant ibi Treugæ, per certum tempus duraturæ, sub spe pacis, medio tempore, ineundæ;

Quibus pendentibus nullum Tractatum pacis rationabilem invenire potuimus, set semper, sub umbrâ dictarum Treugarum, multiplicavit, in nostri & nostrorum Destructionem & Delusionem, Mala quæ poterat Pars adversa. A. D. 1346. Edw. 3.

Propter quod, finitis dictis Treugis, Vim Armatam, sicut impellebat necessitas, induimus, applicantes in Britannia; ubi supervenerunt alii Cardinales, ex parte Domini Summi Pontificis, cum instantiâ nos rogantes ut treugis, cum præfato Philippo, ad tempus, infra quod coram dicto Domino Summo Pontifice de Pace finali tractari posset, ineundis consentire vellemus, adjicientes quòd idem Dominus Summus Pontifex viam inveniret per quam pax posset commodè reformari.

Nósque, nimis creduli, sicut sunt homines bonæ fidei, Treugis consensimus, per certum tempus duraturis.

Et cùm, sub dictarum Treugarum fiduciâ, redeuntes in Angliâ, dimissis paucis Fidelibus nostris in Britanniâ, pro regimine dictarum Partium, ordinassemus Nuncios, pro Tractatu pacis, ad præsentiam Domini Summi Pontificis, prout in captione dictarum Treugarum condictum fuerat, transmittendos (prout & misimus tempore competenti) supervenerunt nobis Nova certa de morte, videlicet, quorundam Nobilium, nobis adhærentium, captorum per Partem dicti Philippi in Britanniâ, & de speciali Præcepto suo Parisius ignominiosæ Morti traditorum,

Necnon de Strage & Depopulatione magnâ Fidelium, Castrorum, & Locorum nostrorum in Britanniâ, Vasconiâ, & alibi occupatione injuriosâ,

Ac Tractatibus subdolis & occultis, cum Alligatis & Subditis nostris habitis (quos sibi fraudulenter attrahere visus est) ac aliis, de facili non numerandis, Injuriis contra dictas Treugas per Partem dicti Philippi factis & attemptatis,

Per quæ dictæ Treugæ noscebantur, & noscuntur, per Partem dicti Philippi notoriè dissolutæ.

Et, licet tunc, propter hoc, statim potuissemus Guerram contra eum licitè resumpsisse, volentes tamen primitùs experiri si possemus Reformationem dictorum Attemptatorum amicabiliter optinere, misimus pluries diversos Nuncios, sufficienti potestate munitos, ad præsentiam dicti Domini Summi Pontificis, tàm ad tractandum de Pace, quàm ad petendum Reformationem Attemptatorum prædictorum; reservatâ nobis semper libertate resumendi Guerram, per culpam præfati Philippi nobis, ut prædicitur, adquisitâ.

Et quia præfatus Philippus Attemp-

A. D. 1346. Edw. 3. tata prædicta in aliquo reformare non curavit, quamquam per dictum Dominum Summum Pontificem, sicut ex Literis Apostolicis accepimus, super hoc fuisset pluries requisitus, set semper creverunt dicti Philippi Tirannides & Injuriæ, in subversionem nostram, contra formam dictarum Treugarum subdolè machinatæ,

Nos (qui nec Reformationem Attemptatorum, nec viam Pacis rationabilis invenire potuimus, sicut licuit, oportuit, & decuit) demùm, in defectum Justitiæ minimè nobis factæ, Guerram resumpsimus (novit Altissimus) & inviti, ipsum Philippum ut Violatorem dictarum Treugarum, & Regni nostri Franciæ, & aliorum Terrarum & Jurium nostrorum, Occupatorem & Invasorem injustum, sicut necessitas impellit, Diffidando;

Protestantes nos nolle quicquam, in offensam Sedis Apostolicæ, nec in alicujus injuriam attemptare; set solùm, cum ordinato moderamine, Jura nostra prosequi, & defendere nos & nostros, parati semper Pacem rationabilem admittere, cùm eam habere poterimus bono modo.

Undè, cùm idem Philippus (quærens omninò Nos & nostros exterminare, ac Hæreditatem nostram continuatis Erroribus dampnabiliter detinere) A. D. 1346. Edw. 3. maximam paret Classem Navium, & validos congreget Exercitus armatorum, & ipsos in Vasconiâ, Britanniâ, Angliâ, & in Scotiâ mittere jam disponat, consultiùs prævidimus sibi priùs potenter occurrere, quàm Domi comminata nobis Pericula vecorditer expectare.

Et ideò, non de Terrenâ confisi Potentiâ, set sub spe Divini præsidii (ad quod gratiùs consequendum vestrorum & aliorum Devotorum Orationum Suffragia credimus plurimùm oportuna) necnon, sub Justitiæ nostræ fiduciâ, Passagium nostrum, ad occurrendum sibi, duximus celeriter ordinandum; ponentes in manu summi Judicis Causam nostram, qui ab homine iniquo & doloso eruere, quæsumus, nos dignetur, & alleviare Onera gravia, prætextu præsentis Guerræ Subditis nostris incumbentia, quæ reverà, plus quàm exprimere possumus, nos contristant.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Martii.

Eodem modo mandatum est Priori & Conventui Sancti Augustini London. mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De Potestate, ad Ratificandum Tractata de Matrimonio, inter Primogenitum Regis Castellæ & Johannam Filiam Regis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 22.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Præmeditatis mutuis utilitatibus quæ, tàm modernis, quàm futuris, temporibus, Regnis & Subditis Angliæ & Castellæ poterunt, favente Domino, verisimiliter provenire ex Tractatibus, super infrascripto Conjugio, auctore Domino, contrahendo habitis,

In Tribus, ejusdem Tenoris, Literis, Sub Datâ apud Majoricam, die Sextâ Mensis Januarii, anno Nativitatis Domini Millesimo Trescentesimo Quadragesimo Sexto, & secundum morem Hispannicum Ærâ Millissimâ, Trescentesimâ, Octagesimâ, Quartâ, confectis,

Et Sigillis, Venerabilis in Christo Patris, Egidii Archiepiscopi Toletanensis, & Alfonsi Ferandi Coronel Militis, ac Ferandi Sancii de Valioleti Militis, majoris Notarii Regis in Regno Castellæ, Consiliariorum, serenissimi Principis, Domini Alfonsi, Dei gratiâ, Regis Castellæ, Consanguinei nostri carissimi, A. D. 1346.

Et, venerabilis Petri de Servieto, Abbatis Monasterii sanctæ Crucis Burdegaliæ, &, dilectorum nostrorum, Magistri Andreæ de Offord, Juris Civilis Professoris, & Magistri Geraldi de Podio, Judicis nostri Vasconiæ, Sacristæ Ecclesiæ Burdegalensis,

Ad tractandum & concordandum super infrascriptis in hac parte Deputatorum,

Sigillatis, &c.

Per Nos plenè intellectis,

Igitur, cùm ipsa Tractata, velud honesta, de ipsius Regis Castellæ atque nostro speciali mandato processerint & assensu, volentes quòd omnia & singula, in prædictis tribus, ejusdem tenoris, literis contenta, debitum sortiantur effectum,

A. D. 1346. Edw. 3. effectum, ex nostrâ certâ scientiâ facimus, constituimus, & etiam ordinamus nostros veros & certos Procuratores generales, & Nuncios speciales,

Venerabilem in Christo Patrem, *Petrum Episcopum Baionæ*,

Ac, Religiosum Virum, *Petrum de Servieto, Abbatem Monasterii Sanctæ Crucis Burdegaliæ*,

Et, discretos Viros, Magistros,

Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegaliæ, Judicem nostrum Vasconiæ,

Prædictos,

Necnon,

Willielmum de Ludeford, Canonicum Ecclesiæ Londoniensis,

Et *Ricardum de Saham, Juris peritum*,

Omnes insimul, & quemlibet eorum in solidum, ita quòd non sit melior occupantis, seu occupantium, conditio;

Dantes & Concedentes eisdem Procuratoribus nostris, & cuilibet eorum in solidum, plenam & liberam Potestatem & speciale Mandatum ad ratificandum ea, quæ cum prædicto Rege Castellæ, super Sponsalibus & Matrimonio inter, Consanguineum nostrum, Primogenitum dicti Regis, & Johannam, Filiam nostram carissimam, contrahendis,

Ac super Dote, & Dotalitio, & Donatione, propter Nuptias, & Arris in hac parte constituendis,

Et de Terminis Solutionis, super hoc faciendæ, per dictos Tractatores jam nominatis, & præfixis,

Et etiam de tempore quo dicta Johanna versus partes Ispanniæ, & ad quem locum, per nos transmittatur, & qualiter in Domum dicti Regis traduci debeat,

Et quæ sic tractata & concessa fuerunt, quæcumque firmitate firmandum,

Nósque, & Successores, ac Hæredes nostros, & omnia bona nostra & nostrorum, tàm Mercatorum, quàm aliorum, Regni nostri, ubicúmque inveniri possint, ad observationem omnium & singulorum præmissorum, firmiter obligandum, A. D. 1346. Edw. 3.

Et super his in Animam nostram, & pro nobis, quantum in nobis est, & ad Nos, & Hæredes, & Successores nostros pertinet, & pertinere poterit in futurum, promittendum, & ad sancta Dei Evangelia Jurandum, tenere, observare, & complere, sine infractione quacúmque,

Et Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, seu etiam oportuna, & quæ Nos faceremus, & facere possemus, si personaliter præsentes ad illa agendum adessemus, etiam si talia sint quæ mandatum exigant speciale,

Rata habentes & Grata, & perpetuò habituri, omnia & singula quæ in & super præmissis, & ea tangentibus, per dictos Procuratores nostros, aut quemlibet ex eis, Ratificata, Promissa, Jurata & Firmata fuerint,

Ipsos Procuratores & Nuncios nostros in & super præmissis omnibus & singulis, & ipsa tangentibus, expressè relevantes ab omni onere Satisdandi; aliis Mandatis, seu Procuratoriis, nostris, priùs factis in hac parte, in suo nichilominus robore duraturis.

Et hæc omnia præmissa significamus omnibus & singulis, quorum interest, aut intererit, per præsentes Literas, Sigilli nostri munimine, in Præmissorum Fidem & Testimonium, roboratas.

Dat. in Palatio nostro Westmon. decimo septimo die Martii, anno &c. &, secundum morem Anglicanum, anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quadragesimo quinto.

Super Matrimonio prædicto,

Litera missa Elianoræ Gusman.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 15. d. CLARISSIMA DOMINA,

Literas vestras gratiosas, quas per, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem, ad, Illustrissimum Principem, Regem Castellæ, Consanguineum nostrum carissimum, unà cum aliis Nunciis nostris, nuper per nos transmissum, destinare curastis, lætè recepimus, & contenta in eisdem pleno concepimus intellectu: A. D. 1346.

De affectione magnâ, quâ erga personam nostram, & honorem nostrum, afficimini, & dictorum Nunciorum Receptione & Pertractatione Curiali, ac de instantiâ vestrâ sollicitâ, & diligentiâ indefessâ,

A. D. 1346. Edw. 3. indefessâ, erga dictum Regem, super Tractatu, inter Commissarios ipsius & nostros habito, procurando gratanter adhibitis, grates vobis referimus viscerales;

Nobilitatem vestram attentiùs exorantes quatenus affectionem vestram sinceram erga nos continuare, & Nuncios nostros, Latores præsentium (quos pro firmandis in dicto Tractatu contentis ad præsentiam præfati Regis prævidimus transmittendos) benignitate consuetâ recommendatos habere, & eisdem Auxiliis & Instantiis, si placet, assistere velitis, ut per vos feliciter Inchoata Finem cum celeritate sortiri valeant peroptatum, A. D. 1346. Edw. 3.

Scientes pro constanti quòd parati erimus, prout meritò fatemur nos astrictos, ad faciendum ea quæ vobis & vestris fuerint placitura.

Placuisset multùm nobis, quòd unum de Filiis vestris nobis Nobilitas vestra transmittere decrevisset.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo septimo die Martii.

Litera missa Johanni Stephani de Castellanis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Johanni Stephani de Castellanis Militi, Regis Castellæ Illustris Cancellario, Amico suo prædilecto, Salutem & sinceræ Dilectionis affectum.

Rediens ad nos, dilectus Clericus noster, Magister Andreas de Offord, Juris Civilis Professor (ad Serenitatem dicti Regis, Consanguinei nostri carissimi, pro Tractatu Matrimonii, inter ejusdem Regis Primogenitum, & Johannam Filiam nostram carissimam contrahendi, nuper transmissus) qualiter ipsum, & alios Nuncios nostros secum adjunctos, in prosecutione dicti Tractatûs, Consiliis vestris & Auxiliis efficacibus specialiter direxistis, & affectione gratâ multis honoribus prævenistis, nobis, præmissâ commendatione multiplici, pleniùs insinuare curavit; pro quibus vobis referimus intimè grates multas, parati (ut tenemur) vobis gratam facere pro tempore repensivam.

Cæterùm, ad firmandum in dicto Tractatu contenta, Fideles nostros, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Baionæ, &, Religiosum Virum, P. Abbatem Sanctæ Crucis Burdegaliæ, ac, discretos Viros, Magistros, Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegalensis, Willielmum de Ludford, Canonicum Ecclesiæ Londoniensis, ac Ricardum de Saham, Juris peritum, Procuratores nostros, conjunctim, & divisim, constitutos, ad præsentiam præfati Domini vestri Regis duximus transmittendos; A. D. 1346.

Amicitiam vestram perexpertam rogantes attentiùs quatenus, ipsos, & eorum quemlibet, Quem, vel Quos, ad vos venire contigerit, in hac parte recommendatos habentes, Benivolentiam vestram, in inchoatione dicti Tractatûs multipliciter præostensam, in ipsius Executione finali continuare velitis, ut præfati Nuncii nostri, Consiliis & Auxiliis vestris consuetis intervenientibus, feliciùs expediti ad nos redire valeant sine morâ.

Dat. ut supra.

Consimilis Litera missa Johanni Alfonsi de Alberqerk.

Litera missa Magistro Geraldo de Podio.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. REX, dilecto & fideli suo, Magistro Geraldo de Podio, Judici nostro Vasconiæ, Salutem.

De Diligentiâ & Laboribus vestris, circa prosecutionem Tractatûs, inter, carissimum Consanguineum nostrum, Regem Castellæ Illustrem, & vos & alios Nuncios nostros habiti, vigilanter adhibitis (de quibus nedùm per Literas vestras, nobis transmissas, sed ex relatu, Clerici nostri, Magistri Andreæ de Offord, plenè nobis innotuit) vobis scimus grates bonas, & Prudentiam ac Discretionem vestras meritò commendamus: A. D. 1346.

Vos attentè rogantes quatenus cùm, præ cæteris, de meritis ejusdem Tractatûs notitiam habeatis pleniorem, id, quod unà cum aliis Nunciis nostris, vobis adjunctis, prudenter inchoâstis, gratiosè consummare velitis; & Laborem super hoc ad præsentiam præfati Regis accedendi, & Contenta in dicto Tractatu nomine nostro firmandi (super quo Potestatem sufficientem vobis transmisimus) omni excusatione postpositâ, adhuc

A. D. 1346. Edw. 3. adhuc subire minimè renuatis:

Pro vobis enim Domino Summo Pontifici Literas nostras dirigimus speciales; Latori præsentium, Willielmo de Ludford, Clerico nostro, credere velitis in hiis, quæ vobis ex parte nostrâ explicabit. A. D. 1346. Edw. 3.

Dat. ut supra.

De Matrimonio antedicto.

Litera missa Regi Castellæ.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 17. d. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galleciæ, Sibillæ, Cordubæ, Murciæ, Gienii, Algarbii, & Algesiræ, Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & votivis semper successibus gloriari.

Revertens ad Nos, cum placidis Serenitatis vestræ Literis, Clericus noster, Magister Andreas de Offord, Juris Civilis Professor,

Ad Celsitudinis vestræ præsentiam, ad firmandum & complendum, pro parte nostrâ, ea quæ super Matimonio, inter, Inclitum Infantem, Filium vestrum Primogenitum, & Johannam, Filiam nostram carissimam, contrahendo, ac super Dote, & Dotalitio, & Arris in hac parte constituendis, per Nuncios nostros priores prælocuta & concordata fuerant, nuper transmissus,

Commendatione magnâ præmissâ de gratâ ipsius & aliorum Nunciorum conjunctorum Receptione, & Exauditione benignâ, ac Affectione intensâ, quam Benivolentia, vobis innata, erga Personam nostram gerere non desistit,

Pro quibus, necnon & bonoribus eisdem Nunciis nostris impensis, Excellentiæ vestræ grates referimus cordialiter,

Qualiter, & sub quibus formâ & modis, præfato Matrimonio contrahendo Serenitas vestra consensum adhibuit, vivâ voce nobis seriosiùs intimavit,

Tractatumque inter,

Venerabilem Patrem, Dominum Egidium Archiepiscopum Toletanensem, & Alfonsum Fernandi Coronel, ac Fernandum Sanchii de Valleoleti, Majorem Regni vestri Castellæ Notarium, Milites, prô parte vestrâ,

Et, Religiosum Virum, Petrum de Servieto, Abbatem Monasterii Sanctæ Crucis Burdegaliæ, ac, Magistros, Andream de Offord, Juris Civilis Professorem supradictum, ac Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegalensis, Judicem nostrum Vasconiæ, pro parte nostrâ, A. D. 1346.

Tractatores, sub certâ formâ in hac parte mutuò deputatos,

Habitum, in scriptis redactum, & Sigillis ipsorum Tractatorum conjunctim, unà cum quâdam Cedulâ,

Formam cujusdam Procuratorii, per Concilium vestrum concepti, nominibus propriis ipsorum Tractatorum subscriptis, vobis infra tempus limitatum transmittendi, continente,

Nobis detulit:

Cujus tenore diligenter inspecto, licet nonnulla, in dicto Tractatu inserta, præsertim quo ad Terminos Solutionis, nomine Dotis faciendæ, breves nimiùm & festinos (attentis Expensarum profluviis quas in Guerris nostris jam effudimus, & indies effundere nos oportebit) quamplurimùm nobis onerosa videantur, nè tamen Amicitiæ Fœdera, inter Nos, & Progenirores nostros, ac Domos nostras Regias, hactenus continuata, rumpantur, set ut fortioris nexûs Funiculo solidentur, contentis in eodem Tractatu in omnibus consentimus,

Parati, quantum ad nos attinet, ipsa fideliter adimplere, Quæ vos pro parte vestrâ similiter completuros minimè formidamus.

Ad præmissa omnia & singula, ex parte nostrâ, juxta formam dicti Tractatûs, firmanda, fideles nostros, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Baionæ, &, Religiosum Virum, Petrum de Servieto, Abbatem Sanctæ Crucis Burdegaliæ, ac, Discretos Viros, Magistros, Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegalensis, Judicem nostrum Vasconiæ, Willielmum de Lodeford, Canonicum Ecclesiæ Londoniensis, & Ricardum Sabam, Clericum, Juris peritum, Procuratores nostros, conjunctim, & divisim, constituimus juxta seriem, tenorem, & formam, nobis transmissæ, Cedulæ prælibatæ,

Quos, & eorum quemlibet, quem ad vestræ Majestatis præsentiam venire contigerit,

A. D. 1346 tigerit, in hac parte affectione solitâ recommendatos habere, & benigniùs exaudire, velitis, ipsosque nobis cum celeritate remittere feliciter expeditos.

Edw. 3.

Majestatem vestram Regiam diù conservet in prosperis Clementia Salvatoris. A. D. 1346. Edw. 3.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo octavo die Martii.

Litera missa Reginæ Castellæ.

A.D. 1346 An. 20. E. 3. Ibid.

SErenissimæ Dominæ, Castellæ & Legionis Reginæ, Consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, &c. Salutem, & felicium incrementa successuum, cum salute.

Dilectus Clericus noster, Magister Andreas de Offord, Juris Civilis Professor, ad Sublimitatem vestram, & Consanguineum nostrum carissimum, Regem Castellæ, Conthoralem vestrum illustrem, cum Literis nostris nuper transmissus, quantâ & quam intensâ affectione viscerali erga personam nostram vestra Serenitas est affecta, nedùm per Literas vestras, nobis placidas & acceptas, set operibus effectualiter perexpertâ, quantâque sinceritate honorem nostrum & Liberorum nostrorum diligitis, quantaque quot Consilia & Auxilia circa Matrimonium, inter, Inclitum Infantem, Filium vestrum Primogenitum, & Johannam, Filiam nostram carissimam, contrahendum, de benignitate, vobis innatâ, gnaviter impendistis, nobis seriosiùs intimavit; pro quibus, necnon pro immensis honoribus, eidem Clerico nostro, & aliis Nunciis nostris, secum adjunctis, per Munificentiam vestram liberaliter elargitis, Sublimitati vestræ grates referimus cordiales.

Et licet Summam Pecuniæ, Dotis nomine, per dictos Nuncios nostros constitutam, nedùm propter ipsius quantitatem, set propter Terminos Solutionis, breves nimiùm & festinos (attentis præsertim Expensis immensis in Guerris nostris impensis & impendendis) exsolvere nobis videatur onerosum, pensatâ tamen affectione grandi, quam vos & præfatus Consanguineus noster, Conthoralis vester, ad Nos & Domum nostram Regiam sincerè geritis, omnibus & singulis, in dicto Tractatu habitis, consentimus; sperantes quòd, post firmatum Tractatum hujusmodi, Terminos Solutionis diffusiores, cùm super hoc Serenitati vestræ scripserimus, nobis curabitis procurare.

Et ad firmandum ea, quæ in Tractatu, inter Commissarios præfati Conthoralis vestri & nostros habito, suffragio vestro bono mediante, concordata sunt & consensa, Fideles & Dilectos nostros, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Baionensem, &, Religiosum Virum, P. Abbatem Sanctæ Crucis Burdegaliæ, ac, Discretos Viros, Magistros, Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegalensis, Judicem nostrum Vasconiæ, Willielmum de Ludeford, Canonicum Ecclesiæ Londoniensis, & Ricardum de Saham, Clericum, Juris peritum, Procuratores nostros & Nuncios speciales, conjunctim, & divisim, ordinavimus; quos, & eorum quemlibet, quem ad vestram Serenitatem venire contigerit, in hac parte affectione solitâ, si placet, recommendatos habere; ipsisque Consiliis, & Auxiliis consuetis, benigniùs assistere velitis, ut, suffragio vestro mediante, cum celeritate redire valeant feliciter expediti. A.D. 1246.

Cæterùm (Domina Serenissima) conceptis nuper per nos Literis vestris, nobis missis, continentibus, inter alia, desiderium quod haberis de Matrimonio, contrahendo inter Primogenitum nostrum & Germanam vestram, Filiam, Serenissimi Principis, Regis Portugaliæ, Patris vestri, dilectos Clericos nostros, Magistros, Ricardum de Saham, & Philippum de Bartone, ad Tractandum de hujusmodi Matrimonio vobis transmisimus informatos.

Undè, quia ignoramus nunquid adhuc dicti, Ricardus & Philppus, ad vestram præsentiam venerint pro præmissis, ex habundanti, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Ludeford, Canonicum Londoniensem prædictum, Latorem præsentium, informavimus ad tractandum de eodem Matrimonio; cui super hiis fidem velit vestra Serenitas indubiam adhibere.

Dat. ut supra.

Litera

Litera missa Fernando Sanchii de Valle Oleti Militi.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro & discreto, Fernando Sanchii de Valle Oleti Militi, Majori Notario Castellæ, Amico suo dilecto, Salutem & dilectionem sinceram.

Ex relatione, dilecti Clerici nostri, Magistri Andreæ de Offord, Juris Civilis Professoris,

Ad præsentiam, carissimi Consanguinei nostri, Regis Castellæ Illustris, Domini vestri, pro Tractatu Matrimonii, inter, Inclitum Infantem, Primogenitum ejusdem Regis, & Johannam, Filiam nostram carissimam, contrahendi, nuper transmissi,

Plenè didicimus quòd vos (tanquam ille in quo discretio laudabilis & experientia factorum longæva vigere noscuntur) unà cum cæteris Tractatoribus, pro parte dicti Domini Regis prædilecti, honorem nostrum zelantes, vos in Tractatu hujusmodi nobis, quantum salvis honore & commodo ejusdem Domini vestri potuistis, favorabilem & Propitium exhibere, ipsumque, ac cæteros Nuncios nostros, secum adjunctos, honoribus multis prævenire curâstis; de quibus vobis referimus grates multas.

Vos rogantes attentiùs quatenus, benivolentiam vestram continuantes, Fideles & Dilectos nostros, Venerabilem Patrem, P. Episcopum Baionensem, Petrum Abbatem Sanctæ Crucis Burdegaliæ, ac, discretos Viros, Magistros, Geraldum de Podio, Sacristam Ecclesiæ Burdegalensis, Willielmum de Ludeford, Canonicum Ecclesiæ Londoniensis, & Ricardum de Saham, Juris peritum, & quemlibet illorum, quem ad vos venire contigerit, in hac parte (quos Procuratores nostros ad firmandum contenta in dicto Tractatu, juxta formam cujusdam Procuratorii, nobis ex parte dicti Regis transmissi, conjunctim ordinavimus & divisim) recommendatos habere, Consiliis & Auxiliis gratis assistere velitis, ut ad nos cum celeritate redire valeant feliciùs expediti; parati enim reverà erimus ea facere, quæ beneplacitis vestris cedere poterunt vel honori.

Dat. ut supra.

Litera missa Archiepiscopo Toletan. totius Ispan. Primati.

Litera missa Johanni Furcado de Mendoce Mil.

Litera de Gratiis missa Abbati Sanctæ Crucis Burdegaliæ pro laboribus suis, in Prosecutione Tractatûs Matrimonii prædicti.

Ad Regem Hungariæ, super lugubri Morte Regis Siciliæ.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 15. dor.

MAgnifico Principi, Domino Lodowico, Dei gratiâ, Rex Hungariæ Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem & votivis semper successibus gloriari.

Serenitatis vestræ Literas,

Super Morte probrosâ & lugubri, claræ memoriæ, Andreæ Regis Siciliæ, Fratris vestri, per, venerabilem Virum, Siffridum Abbatem Sancti Benedicti juxta Fluvium Goron. Ambassiatorem vestrum, missas,

Recepimus, & quæ dictæ Literæ continebant, & quæ præfatus Abbas ex parte Sublimitatis vestræ prudenter & sapidè nobis exposuit (de quo ipsum plurimùm commendamus) attendimus diligenter,

Et quidem, intellectis Novis de morte prædictâ, & de facto tàm inhumano, in eorum consideratione concaluit cor nostrum intra nos, & in meditatione nostrâ exardescit ignis, dùm Regem, tàm aptum & inclitum, & ad magnalia dispositum, conspicimus ab humanis proditionaliter sic exemptum, & ex hoc Exemplum pravum (si condigna non sequatur ultio) ad alios derivatum.

A.D. 1346.

Propter quod, ad vindicandum tantum Scelus, in quo versatur cunctorum Regum Fidelium obprobrium, daremus libenter Consilium & Juvamen: & ideò ordinatum affectum, quem gerîtis ad ulciscendum mortem prædictam, meritò commendamus.

Super hiis, autem & aliis, per prædictum Abbatem nobis expositis, dilecto nobis in Christo, Fratri Waltero de Mora, Ordinis Fratrum Prædicatorum, aperuimus pleniùs mentem nostram; quem

A. D. 1346. Edw. 3. quem ad Sublimitatis vestræ præsentiam, in Comitivâ ipsius Abbatis, mittimus ex hac causâ.

Serenitati vestræ Regiæ arrideant diutissimè dies læti. A. D. 1346. Edw. 3.

Dat. in Palatio nostro Westmonasterii decimo octavo die Martii.

Ad Regem præfatum, de Credentia.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. Magnifico Principi, Domino Lodowico, Dei gratiâ, Regi Hungariæ Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. in desolatione solatium cum Salute.

Serenitatis vestræ Literas, *&c. ut supra usque ibi*, quem ad Sublimitatis vestræ præsentiam mittimus ex hac causa, *& tunc sic*, cui super dicendis ex parte nostrâ dignetur (petimus) vestra regalis Excellentia dare Fidem, & nobis remittere vestræ voluntatis beneplacita per eundem. A. D. 1346.

In votivis & victoriosis Successibus diutissimè vestra valeat Celsitudo.

Dat. ut supra.

Ad Reginam Siciliæ, super Morte præfata.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. Serenissima Domina,

Receptis Sublimitatis vestræ Literis de Morte lugubri, celebris memoriæ, Andreæ, Jerusalem & Siciliæ Regis, Filii vestri, & auditis quæ, venerabilis Vir, Suffridus, Abbas Sancti Benedicti juxta Fluvium Goron. nobis exposuit in hac parte, tacti sumus dolore cordis intrinsecus & consternati nimis in consideratione tanti Facinoris, ad quod vindicandum, cùm in eo vertetur cunctorum Regum obprobrium, ejus Exemplum ministrare possit incentivum delinquendi, si sic transiret impunitum, daremus libentissimè Consilium & Juvamen. A. D. 1346.

Super hiis autem & aliis, per prædictum Abbatem nobis expositis, dilecto nobis in Christo, Fratri Waltero de Mora, Ordinis Fratrum Prædicatorum, aperuimus pleniùs mentem nostram, quem ad Serenitatis vestræ præsentiam, in Comitivâ ipsius Abbatis, mittimus ex hac causâ; cui super dicendis ex parte nostrâ dignetur (petimus) vestræ Serenitatis Excellentia dare Fidem, & nobis remittere vestræ voluntatis beneplacita per eundem.

Ut supra.

De Conventis inter Ducem & Magnates Normanniæ super Anglia conquestanda.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Rot. Parl. 20. E. 3. n. 8. Primerement, pur l'amour que ceux du Pais de Normandie ount envers le Roy & le Duc lour Seignenr, & pur les choses desouzditez, ceux du Pais du Normandie, Nobles & autres, devient passer, en le Compaignie le dit Monsieur le Duc, come lour Seignenr Cheveteyn, en Engleterre a 4 mil Homes d'Armes, Chivalers & Esquiers, & autres Gentz d'Armes de bon estat & 40 mil. Serjantz de Pie, des queux Serjants de Pie le Roi de sa grace lour quite la Moite, & y avera 5 mil. Arblasters des ditz 20 mil.

Item, pur le bon Affection, que le Roi ad a ceux du Pais de Normandie, il lour ad baillez lour Seignur, son Fitz, a Cheveteyn Seigour pur le dit Passage.

Item, Acordes est que, pur ce que Monseiur le Duc serra Cheveteyn du Passage, le dit Monseiur le Duc prendra des ditz 4 mil. Homes d'Armes, mil. Homes d'Armes tiels, come lui plerra, Chivalers & Esquiers, saunz prendre les Cheveteyns, ne lour Batailles, ou il les retendra aillours rebatuz du Nombre des ditz 4 Mil. Homes, & le dit Pais de Normandie lui paiera pur les mil. Homes desusdits les grantz Gages (c'est-assaver) 30 *s.* Turnois le Bannerets, 15 *s.* les Bachilers, 7 *s.* 6 *d.* les Esquiers, formy chescun cent Homes d'Armes, de 4 Bannerets, 16 Bachilers, & 80 Esquiers. A. D. 1346.

Item, Monsieur le Duc de Normandie ferra auxint le Passage de mil. Homes d'Armes desusditz q'il doit prendre.

Item, le pais de Normandie auxint des autres 3 mil. Hommes d'Armes,

Et de 20 mil. de Serjantz de Pie desusditz.

Item,

A.D. 1346. Edw. 3. ITEM, tant come le dit Passage se ferra, & q'ils demorrent en Engleterre, & a retourner per decea, le Roi gardera ausceu des Armes la Meer, & le Passage, & les Merchantz que les Vivers porteront.

ITEM, les Gentz du Pais de Normandie devient faire a lour le Passage de 10 Simaignes le Service desusdit.

ITEM, Acordes est que, si le Duc de Normandie est en Engleterre, que il semble bon & honerable a luy & a son Conseil, & as Gentz du Pais de Normandie que ferront ovesque lui la a son Conseil, ils demorrent 15 jours outre les 10 Simaignes desusditz; &, si Monsieur le Duc les voet retenir outre les 15 Jours, ils demorrent as Gages de Monsieur le Duc.

ITEM, si le dit Passage de Engleterre ne se fesoit, ou q'il semblast au Roi q'il ne deust on peust faire bonement en cest An, le dit Pais de Normandie doit faire au Roi les Services desusditz l'An apres, ou un autres An apres, durante ceste Guerre, en temps covenable; & ce cy tout l'estoit le Voiage aloignez, que les Gentz du Pais eussent mis Frees en lour Navie, il lour rebatuz sur lour service avenir, & lour ferroit l'en assaver 3 Mois devant ce q'ils deussent mover in l'autre Voiage.

ITEM, si les Enemis du Roi venoient sur lui par Terre si afforciement qil eust mestier du dit Pais de Normandie, ceux du dit Pais ferront tenuz que, en lieu du dit Passage, q'ils facent eide au Roy de 4 mil. Homes d'Armes, & de 20 mil. Serjants desusdits, & paieront les Gages de mil. Homes d'Armes que le Duc doit prendre, & des Serjants a Pie, auxi per la manere cy desus devise, & en cel cas ferront le dit Service par le space de 8 Simaignes tant solement durante ceste Guerre, en cas que le Roi, ou Monsieur le Due, y sertoit, ou l'un d'eux, en lour persones.

ITEM, Acorde est que ceux, qi tiegnent les Fees, des queux les Services dues ne ferront, rien tenuz affaire le service accustume & dne, ne y ceux, ne ascun autre du dit Pais, le Service d'Arrere ban l'Ane q'il ferra la Service, ou ascnn de ceux que sont promys, & acordez, & contenuz en ceste Escroe.

ITEM, le Pais de Normandie se doit obliger affair le Service desusdit (c'est assaver) le Nobles & les bones Villes, ou la gregnour partie de ceux, & lour ferront lour Privileges portez a Roen a la primere Journee ou ils assembleront, touz Confermes, Seales, & Declares, & la lour ferront bailliez & delivers l'Obligacion ensi faite come desus est dit, sur Peine de 3 mil. Livres, si par eux demorrant affaire le dit Passage. D. A. 1346. Edw. 3.

ITEM, par les mil. Homes d'Armes, que Monsieur le Duc doit passer, acordez est que des Neifs de Normandie, autres que celles de la Navie du Roi, les Gentz du Pais de Normandie en averont ce q'ils voudront aver sauf; tantque Monsieur le Duc, pur eide du Passage des Gentz, que doit passer, come dist est, en avera 5 ou 6 tieux come il voudra eslire, & le surplus, que lui faudra pur le mil. Homes desusditz passer, il querra la ou bon lui semblera, & si plus en y avoit qil ne len covendroit, & ceux de Normandie avoient mestier d'ascuns, ottroies lour est par le le Roy, & par Monsieur le Duc, q'ils averont celes que ferront en dite Pais, ou Monsieur le Duc prendra, ou autre part, en Roialme avant touz autres, en paiant Salarie couenable, les mil. Homes d'Armes primerement purveuz de Passage, que Monsieur le Duc doit passer come dist est.

ITEM, Acordez est que en cel cas que, Dieu eidant, le Roialme d'Engleterre par le dit Voiage se conquera, le Conquest serra fait tout en Noun & en l'Oner du dit Monsieur le Due, & qne tout ce, que le Roi d'Engleterre y a, serra & demorra au dit Monsieur le Duc, come Rois & Seignurs, & as Droitz & as Honers que le Roi d'Engleterre les tient, & les autres Droitz que les Nobles & les Barons & autres Seculers y ont, serra & demorra as Esglises, as Barons, Nobles & as Nobles Villes de Normandie, & ce que serroit pur l'Esglises ferroit a Morte du Roi jusque a 20000 l. d'Esterlinges de Rente, & ce qest au Pape & a l'Eglise de Rome lour demora sauf sans diminucion.

ITEM, le Roialme d'Engleterre ne se devisera jammes de la mayn Monsieur le Duc, ne de ses Heirs Rois de France.

ITEM, pur ce que le Roi voet touz jours garder bon soi & effectuelment a ses Amys & Alliez, il voet & ordelne que tout ce, q'ad est Acquis in temps passe par Guerre, ou autrement, contre lour volente, sur le Roi d'Escoce, & ses subgitz, par le Roy d'Engleterre, ou les soens, lour soit restitut & baillez tout au plein & entierment saunz nulle delaie, & a ce sont acordez le Roi, le Duc, & touz les Normantz.

ITEM, en cas que Pees serroit fait avant que la Passage feust fait en Engleterre, ou la Voiage par Terre, les Privileges, Ottroiez as Normantz, lour demorrent en Vertue, & ferront tenuz de

A.D. 1346. Edw. 3. de servir au Roy a Deux Mil Homes d'Armes, as grantz Gages pur 12 semaignes en la primere Guerre q'il avera en temps ensuant, rebatuz les Fres & Mises que averon sustenuz a comencer le dit Service ou Passage, & lour deveroit il faire assaver Deux Mois devant avant que ils eussent les dites Gentz d'Armes.

Item, S'ils avoient passer la Meer, & feussent en Engleterre, avant que Pees feust fait, ou s'ils avoient fait le dit service par Terre l'espace de un Mois, Alant, Demorant, & Returnant, ils seront quitz de faire en outre le dit service par 1. Mois, come dessus est dir, & ils serront tenuz de faire le service en temps covenable, rebatuz ce que a veront staie & despendu. A.D. 1346. Edw. 3.

Ce feust fait au Bois de Vinceny, le 23. jour de Martz l'An. 38.

De Moneta Auri, vocata la Noble, in Flandria Facienda & Cudenda.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 19. Rex Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Quia, pro utilitate publicâ, præcipuè Mercatorum & aliorum hominum, tàm Regni nostri Angliæ, quàm Comitatûs Flandriæ, desideramus quòd Moneta nostra Auri, vocata la Noble (quam cudere fecimus in Anglia) eundem Cursum habeat in Flandria quem habet in Angliâ,

Et quòd, ad majorem multiplicationem dictæ Monetæ, Moneta prædicta (videlicet) Denarii, Oboli, & Quadrantes, vocati Nobles, nomine nostro cudantur in Flandria, ita quòd Cursum tàm in Flandriâ quàm in Angliâ habeant uniformem,

Nos, de fidelitate & industriâ, Fidelium nostrorum & dilectorum, Willielmi Stury, & Gilberti de Wendelyngburgh, pleniùs confidentes, assignavimus eos conjunctim, & divisim, ad tractandum & concordandum cum, dilectis & fidelibus nostris, Gubernatoribus, Capitaneis, Scabinis, Burgimagistris, Advocatis, Consulibus, & Probis hominibus Villarum de Gandano, Brugges, & Ipre, & aliorum locorum Comitatûs Flandriæ, & omnibus aliis, quorum interest, vel interesse poterit in futurum, tàm super Cursu uniformi dictæ Monetæ in Angliâ & in Flandriâ, quàm super dictâ Monetâ in partibus Flandriæ faciendâ & Cudendâ, & super emolumento ex ipsâ Cussione Monetæ proventuro, & super Assignationibus indè faciendis, prout meliùs viderint, vel viderit expedire, & ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque securitate firmandum; A.D. 1346.

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid dicti, Willielmus & Gilbertus, vel eorum alter, nostro nomine, fecerint, vel fecerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Pro Domino de Faukemont de Annuitate.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 23. Rex Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Theodoricus Dominus de Faukemont nobis impendit, & impendet in futurum, ac pro eo quòd ipse nobis fecit Homagium, & Fidelitatis præstitit sacramentum,

Concessimus ei Mille Marcas, percipiendas singulis annis (videlicet) Quingentas Marcas de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu nostro Londoniæ, & residuas Quingentas Marcas de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu Villæ de Sancto Botholpho, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, ad totam vitam ipsius Theodorici, vel quousque sibi de Mille Marcatis Terræ vel Redditûs Annuis, ad totam vitam suam, in loco competenti habendis, fecerimus provideri. A.D. 1346.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

A. D. 1346. Edv. 3.

De morando prope Mare contra Invasiones Gallicorum.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Fran. 20. E. 3. p. 2. m. 22. d.

REX, dilecto & fideli suo, Reginaldo Grey, Salutem.

Cùm assignaverimus vos, unà cum aliis Fidelibus nostris, conjunctim, & divisim,

Ad custodiendum omnes Portus & Littora in quibus Naves applicant, vel applicare poterunt, & omnem Terram maritimam in Comitatu Essexiæ,

Et ad resistendum omnibus, qui contra Nos per Terram, vel per Mare, Armatâ Potentiâ venerint, & Regnum nostrum Angliæ invadere voluerint in locis prædictis,

Et ad eos, cujuscúmque statûs seu conditionis fuerint, expugnandum, destruendum, capiendum, & arestandum,

Et ad quædam alia, in Literis nostris Patentibus, indè factis, contenta, faciendum & explendum, prout in eisdem Literis pleniùs continetur,

Vobis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd ad aliquem Locum prope Mare, in Comitatu prædicto, ubi Accessus hujusmodi Inimicorum nostrorum magis formidatur, vos, unà cum Hominibus, Equis, & Armis, quanto decentiùs & potentiùs poteritis, celeriter divertatis, ibidem iminentibus periculis eorumdem hostium moraturi, & dictos hostes nostros, si fortè partes illas invaserint, viriliter defensuri, eosdémque homines, auxiliante Domino, strenuè expugnaturi, juxta formam & effectum Literarum nostrarum prædictarum;

Ita quòd vestrum Gestum in præmissis meritò commendare possimus, & quòd per vestram negligentiam aut tepiditatem Dampna vel Pericula (quod absit) eidem Regno nostro non eveniant quoquo modo, per quod ad vos, prout convenit, graviter capere debeamus.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Bendekinbagh.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 23.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Johannes de Falkemont, Dominus de Bendekynbagh & de Berghen, super le Soem, nobis impendit & impendet in futurum,

Concessimus ei Centum Libras, percipiendas singulis Annis, ad totam vitam suam, de Exitibus Custumarum nostrarum in Portubus Londoniæ, & de Sancto Botholpho, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones (videlicet) Quinquaginta Libras in dicto Portu Londoniæ, & residuas Quinquaginta Libras in dicto Portu de Sancto Botholpho, vel quousque eidem Johanni de Centum Libratis Terræ, ad totam vitam suam habendis, in loco competenti, per nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Filiis Nicholini de Flisco, de Gratia Regis speciali.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 17.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes bonum & gratuitum Servitium, quod, dilectus nobis, Magister Nicholinus de Flisco, nobis impendit, ac bonum locum quem ipse nobis in Patriâ suâ tenet hiis diebus,

Ac volentes, eo prætextu, cum Guillielmo de Flisco, Filio prædicti Nicholini, Præbendario Præbendæ de Stansale, in Ecclesiâ beati Petri Eborum, agere gratiosè,

Concessimus eidem Guillielmo, quòd ipse omnes Fructus & Proventus Præbendæ suæ prædictæ liberè percipere, & indè disponere & ordinare, possit, prout meliùs sibi videbitur expedire.

Nolentes quòd idem Guillielmus, ratione Beneficii sui prædicti, ad aliquam Contributionem, unà cum aliis Alienigenis, infra Regnum nostrum Angliæ Beneficiatis, præstandum aliqualiter compellatur;

Ita tamen quòd idem Guillielmus Decimas,

A. D. 1346. Edw. 3. cimas, ipsum & Præbendam suam prædictam contingentes, cum aliis de Clero Regni nostri prædicti, nobis solvat, prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. duodecimo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Litteras Regis habet Johannes de Flisco, Filius prædicti Nicholini, Præbendarius Præbendæ de Teyngton & Yalmpton in Diœcese Exoniensi, mutatis mutandis, sub eadem datâ.

Per idem Breve.

Consimiles Litteras Regis habet idem Johannes, sub nomine Johannis de Flisco, Filii prædicti Nicholini, Parsona Ecclesiæ de Terryng, Cicestrensi Diœcese, mutatis mutandis, sub eâdem datâ.

Per idem Breve.

De Wallensibus Eligendis & Arraiandis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Fran. 20. E. 3. p. 2. m. 18. Rex, dilecto Consanguineo & Fideli suo, Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Domino Terræ de Melenyth in Walliâ, Salutem.

Quia Passagium nostrum, ad instantem Quindenam Paschæ ordinatum, omnimodo tenere, & apud Portesmuth, die Dominicâ, in Quindenâ prædictâ; pro Navigio nostro, contra Adventum Excercitûs nostri ibidem, arraiando, personaliter interesse volumus,

Vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, firmiter injungentes, quòd illos Centum & Quinquaginta Homines Wallenses, quos infra Terram & Dominium prædicta eligi, arraiari, & triari, & Arcubus, Sagittis, & Lanceis, ac aliis Armis competentibus, benè & sufficienter muniri mandavimus (si nondum Electi fuerint) sine dilatione eligi & arraiari, & in Arraiatione hujusmodi teneri, per Senescallum, vel locum vestrum Tenentem, ad dictum Portum de Portesmuth, in Comitivâ Ductorum aliorum Wallensium, in Principatu Walliæ, pro dicto Passagio nostro electorum & triatorum, duci faciatis, ita quòd sint ibidem, excusatione quacumque cessante, infra Quindecim dies proximos post prædictam Quindenam Paschæ, prompti & parati ad transfretandum nobiscum, pro defensione Regni nostri Angliæ, prout eos tunc fecerimus præmuniri:

Et hoc, sub forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittatis.

Mittimus autem ad dictas partes Walliæ quendam Clericum nostrum cum Pecuniâ, ad Vadia pro prædictis Wallensibus solvendum, necnon ad excitandum vos de dictis Wallensibus ad prædictum Portum de Portesmuth ducendis, in formâ supradictâ.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, de numero Wallensium subscriptorum, eligendorum in formâ prædictâ, sub eâdem Datâ; videlicet,

Resa ap Griffith, Domino Terræ de Nerber in Wallia, de L. Wallens.

Henrico, Comiti Lancastriæ Domino Terrarum de Monemuth Grossemount & Whitcastel de CC. Wallens.

Johannæ Comitissæ de la Marche Dominæ Terræ de Ewyas Lacy, de XL. Wallens.

Humfredo de Bohun Comiti Essex. & Hereford, Domino Terræ de Breghenock, de CCC. Wallens.

Ricardo Talbot Domino Terrarum de Blaynlevency, Kirkehowel, & Stredewy, de C. Wallens.

Johannæ Comitissæ de la Marche, Dominæ Terrarum de Kery e Kedewey, de C. Wallens.

Bartholomæo de Burghersh Domino Terræ de Ewyas Lacy, de XL. Wallens.

Johanni de la Ware Domino Terræ de Haraldes Ewyas de XX. Wall.

Laurentio de Hastynges Comiti Pembr. Domino Terrarum de Overwent & Bergeveny, de CL. Wallens.

Elizabeth de Burgo Dominæ Terræ de Usk, CL. Wallens.

Hugoni de Audele Comiti Gloncestr. Domino Terrarum de Newport & Netherwent, de CC. Wallens.

Hugoni le Despenser Domino Terrarum de

A. D. 1346. Edw. 3. de Clamorgan & Morgannont de CCC. Wall.

Johanni de Moubray Domino Terræ de Gowere de CL. Wallens.

Henrico Comiti Lancastriæ Domino Terrarum de Ledwelly, Carwathlan, & Iskennyn, de CC. Wallens.

Jacobo de Audele, Domino Terrarum de Kemmoys & Covimot Perneth, de C. Wallens.

Thomæ de Bello Campo Comiti Warr. Domino Terræ de Elvel, de LX. Wallens.

Ricardo Comiti Arundel. Domino Terrarum de Oswaldestre & Clonne, de CC. Wallens.

Johanni de Cherleton, Domino Terræ de Powys, de D. Wallens. A. D. 1346. Edw. 3.

Ricardo Comiti Arundel, Domino Terræ de Chirk, de C. Wallens.

Rogero de Mortuo Mari, Domino Terrarum de Warthrymyon, Radenore, & Wygemore, de CC. Wallens.

Mariæ Comitissæ Norff. Dominæ Terrarum de Strogoyl & Netherwent, de C. Wallens.

Laurentio de Hastynges Comiti Pembr. Domino Terræ de Coytrath, de XL. Wall.

Ad Principem Walliæ, super Arraiatione præfata.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Edwardo Principi Walliæ, Duci Cornubiæ & Comiti Cestriæ, Filio nostro carissimo, Salutem.

Quia Passagium nostrum *&c. ut supra usque ibi*, interesse volumus, *& tunc sic*,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd illos Tres Mille, Quingentos, & Quinquaginta, Homines Wallenses, quos infra Terras & Dominia vestra Walliæ, necnon illos Centum Sagittarios, quos infra Comitatum Cestriæ, eligi, arraiari, & triari, & Arcubus, Sagittis, & Lanceis, ac aliis Armis competentibus, benè & sufficienter muniti mandavimus (si nondum Electi fuerint) sine dilatione eligi & arraiari, & in Arraiatione hujusmodi teneri, & per aliquos idoneos, per vos ad hoc assignandos, ad dictum Portum de Portesmuth, in Comitivâ dictorum aliorum Wallensium, in Principatu Walliæ, pro dicto Passagio nostro electorum, & triatorum, duci faciatis; ita quòd sint ibidem *&c. ut supra usque ibi* præmuniri, *& tunc sic*, A. D. 1346.

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullatenùs omittatis.

Mittimus autem ad dictas partes Walliæ & Cestriæ quendam Clericum nostrum cum Pecuniâ, ad Vadia pro prædictis Wallensibus, & Sagittariis, solvendum, necnon ad excitandum vos de dictis Wallensibus & Sagittariis, ad prædictum Portum de Portesmuth mittendis, in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Hæreditate Philippæ Reginæ, per Mortem Comitis Hollandiæ sibi devoluta, prosequenda.

A. D 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 17.

UNiversis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm, per Mortem, inclitæ memoriæ, Willielmi, nuper Comitis Hanoniæ, Hæreditas præclara ejusdem Comitis, seu Pars ipsius hæreditatis legitima, Philippæ Reginæ, Consorti nostræ carissimæ, Sorori dictæ Comitis, jam sit notoriè devoluta, diversique alii Terræ, Possessiones & Redditus, qui fuerunt prædicti Comitis, ad eandem Consortem nostram, & ad nos ejus nomine, in Hanoniâ, Zelandiâ, Holandiâ, & Frisiâ, & partibus adjacentibus, pertinere noscantur,

Nos,

Jus nostrum & dictæ Consortis nostræ prosequi, & assequi, volentes, prout convenit, in hac parte, A. D. 1346.

Ac de sinceritate, & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Ivonis de Glynton Clerici, & Adæ de Shareshull Militis, plenè confidentes,

Ad agnoscendum, nostro & dictæ Consortis nostræ nomine, Hæreditatem, ejúsve Portionem, eidem Consorti nostræ sic delatam, requirendum, & ipsam adeundum, necnon adipiscendum, retinendum, & defendendum Possessionem tàm ipsius Hæreditatis, Portionísve ejusdem, sic, ut præfertur, delatæ, quàm aliorum quorumcúmque Dominiorum, Terrarum, & Redditu-

A. D. 1346. Edw. 3. tuum, ad dictam Consortem nostram, & nos ejus nomine, in Hanonia, Zelandia, & Frisia, & locis aliis, ex donatione seu concessione, recolendæ memoriæ, Willielmi, dudùm Comitis Hanoniæ, Patris dictæ Consortis nostræ, vel aliàs quocunque Titulo, pertinentium,

Redditus, Obventiones, & Proficua quæcumque, indè provenientia, ad opus nostrum & dictæ Consortis nostræ, colligendum & levandum,

Fidelitates & Homagia, & alia quæcumque Servitia, dictæ Consorti nostræ, & nobis ejus nomine, in hac parte debita, petendum, exigendum, & recipiendum,

Judiciúmque Familiberciscundæ intentandum & prosequendum,

Ac Officiarios & Ministros, tàm pro bono regimine Subditorum, quàm Terrarum & possessionum hujusmodi, ordinandum, faciendum, & statuendum,

Eósque, prout expedire viderint, amovendum, & in locis eorumdem alios subrogandum,

Necnon ad tractandum & concordandum cum Cohæredibus & Participibus ipsius hæreditatis (si qui vel quæ fuerint) de divisione ejusdem hæreditatis, & Portionum assignatione, inter Nos & dictam Consortem nostram ac ipsos Cohæredes & Participes faciendâ,

Ac ad ipsam hæreditatem & portiones hujusmodi, cum pertinentiis, ab ipsis Cohæredibus, & eorum singulis, vel aliis quibuscumque jus habentibus in eisdem, vel ad eas titulo emptionis, seu alio titulo quocumque legitimo, nostro nomine adquirendum, & de certo pretio conveniendum, terminos & loca solutionum statuendum, & nos & Hæredes nostros, ad solutiones hujusmodi faciendas, obligandum, A. D. 1346. Edw. 3.

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum,

Ac securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat,

Ac etiam Possessionem & Investituram Hæreditatis & Portionum hujusmodi, cum pertinentiis, petendum, recipiendum, nanciscendum, retinendum, & continuandum,

Ac omnia & singula faciendum & excercendum, quæ ad Assecutionem Hæreditatis, seu Portionis, indè nos & dictam Consortem nostram contingentis, ac Divisionem, seu Partitionem, vel Assignationem, ac etiam Adquisitionem hujusmodi, ac Executionem indè faciendam, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Eisdem, Ivoni & Adæ, & eorum cuilibet, plenam & liberam, cum exercitio meri & mixti Imperii, ac Jurisdictionis cujuscumque, ad nos & dictam Consortem nostram sic pertinentis, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis, & dictâ Consorte nostrâ, nos & ipsam ratum & gratum habituros quicquid per ipsos, Ivonem & Adam, nostro vel dictæ Consortis nostræ nomine, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Dat. in Pallatio nostro Westm. vicesimo die Aprilis.

De Tractando cum Hominibus de partibus Holandiæ super Hæreditate prædicta.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 17.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd nos, De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Ivonis de Glynton Clerici, & Adæ de Shareshull Militis, confidentes,

Ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, Venerabile Patre, Episcopo Trajectensi, & cum cæteris Nobilibus ac Popularibus Terrarum Hanoniæ, Holandiæ, Selandiæ, & Frisiæ,

Tàm super Ligis & Amicitiis perpetuis inter nos & ipsos ineundis, & de Remuneratione eis per nos in hac parte faciendâ, quàm de veniendo in Obedientiam nostram, ratione Terrarum quæ fuerunt, inclitæ memoriæ, Willielmi nuper Comitis Hanoniæ, Philippæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, Sorori, & Uni Hæredum prædicti Comitis, Jure hæreditario devolutarum, A. D. 1346.

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum, & nos ad eorum observationem obligandum,

Et Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis, & circa ea, necessaria

A. D. 1346. Edw. 3. ria vel opottuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Ivonem & Adam, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1346. Edw. 3.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Dat. in Pallatio nostro Westmonast. vicesimo die Aprilis.

De Commissariis ad audiendum Cardinales, ut Mediatores Pacis inter Regem & Philippum de Valesio, destinatis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 23. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm, Sanctissimus in Christo Pater, Dominus Clemens, Divinâ Providentiâ, Papa Sextus, Reverendos Patres, A. Episcopum Tusculanensem, & S. de Claro Monte, Cardinales, Sedis Apostolicæ Nuncios, in Franciam, ut Mediatores Pacis inter Nos & Dominum Philippum de Valesio, transmiserit,

Et super hoc dicti Cardinales, inter alia, nos requiserunt ut, propter hoc, aliquem, de quo confidimus, ad eorum Præsentiam mittere curaremus,

Nos, de circumspectione provida, dilectorum Clericorum nostrorum, Magistri Andreæ de Offord, Juris Civilis Professoris, & Willielmi de Bomere Canonici Suthwell. Juris Periti, confidentes, A. D. 1346. ob reverentiam Domini Summi Pontificis, & Sedis, prædictorum, ac præfatorum Cardinalium instantiam, ipsos Clericos nostros, & ipsorum quemlibet, ad præsentiam dictorum Cardinalium providimus destinandos,

Ad insinuandum & exponendum eisdem ordinatam voluntatem nostram in hac parte,

Et ad audiendum, reportandum, & referendum nobis quæ dicti Patres dicere, facere, vel ostendere voluerint in præmissis.

Dat. in Palatio nostro Westmonast. vicesimo die Aprilis.

Litera missa Cardinalibus supradictis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Rom. 20. E. 3. m. 2. REVERENDI PATRES.

Mittimus ad Paternitates vestras, dilectum Secretarium nostrum, Magistrum Andream de Offord, Juris Civilis Professorem, de Intentione nostrâ, vobis exponendâ, pleniùs informatum,

Vos rogantes quatinus ipsum Andream A. D. 1346. velitis recomendatum habere, & benignè audire, eique in dicendis ex parte nostrâ Fidem Credulam adhibere.

Dat. in Palatio nostro Westmonast. vicesimo die Aprilis.

Ad gentes Flandriæ, de dictis Commissariis ad audiendum præfatos Cardinales solummodo missis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 13. d. LE Roi as Burghmesters, Eskyvyns, Conselx, & Avowes, de les Trois bones Villes de Gaunt, Brugges, & Ipre, Salutz.

Come, les Reverentz Pieres en Dieu, les Cardinalx de Naples & de Cleremont, envoiez a nous depar nostre Seint Piere le Pape, de faire Tretee de Pees entre nous & nostre Adversaire de France, a ce qil nous ont done entendre, nous eient, avant ces heures, sovent foitz requis, par lour Lettres, de lour mander noz Lettres de Conduyt, q'ils & lour Meisnee puttoient sauvement venir a nous en Engleterre pur la cause A. D. 1346. suisdite,

Et nous lour avons respounduz que nous ne purrons, ne ne vourrions, tenir tiele Tretee ovesque eux, sanz Assent de vous & de nostre Allietz es parties dedela,

Et ja ils nous ount derechef requis, ove grant instance, & pur l'onur nostre dit Seint Piere le Pape, eiant regarde a lour longe Demoers, voillons envoier a eux ascuns de noz Foialx, en queux nous fions, de treter ovesque eux,

Nous

A.D. 1346. Edw. 3. Nous (coment que nous foions touz jours demorantz en noftre primere purpos) nient meins, a la reverence de noftre dit Seint Piere, & des ditz Cardinalx, par avis de noftre Confeil, fummes affentuz d'envoier a eux, s'il vous femble que ce foit affaire, noftre chere Clerc Meftre Andreu de Offord Proffeffeur de Leis, & Meftre William Bomere, ou un autre que vous nomerez, tantfoulement au lieu, ou ils purroient feurement venir, de oier ce q'ils vouront dire, ou monftrer, fi q'ils n'entrent point en Trete, & de reporter a nous lour entention, A.D. 1346. Edw. 3.

Par quoi vous Prioms que fur ceftes chofes voilletz haftivement avifer, & faire ent ce que mielz vous femble que foit a honure & profit de nous & de vous, & que noftre dit Clerc puiffe toft eftre delivers & retorner a nous.

Don. a noftre Paleys de Weftm. le 22. d'Averill.

Super Gloriofis Succeffibus in Vafconia, & de orando.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 1. m. 11. REX, dilecto fibi in Chrifto Priori Frattum Prædicatorum Londoniæ, Salutem.

Quàm Gloriofis & Victoriofis Succeffibus, Confanguineum noftrum cariffimum, Comitem Lancaftriæ, fuper Expeditione Guerræ noftræ in partibus Tranfmarinis agentem, gratiosè noftri prævenerit Clementia Salvatoris, non eft vobis, ut arbitramur, incognitum, cùm fit jam per Mundi Climata divulgatum, de quo Deo (qui dat Virtutes & Præmia) Laudes & Gratias folvimus quas valemus.

Verùm cùm Rebelles noftri Franciæ, Caufæ noftræ juftitiam attendere non curantes, jam magnum & fuperimmenfum congregaverint Armatorum Exercitum, ad dictum Confanguineum & alios Fideles noftros, fecum agentes, paucos quo ad dictos Rebelles refpectivè, expugnandum, & Terras noftras hoftiliter invadendum,

Nos,

Attendentes quòd Victoria non eft ex Homine fed ex Deo, qui, juxta fuæ miferationis arbitrium, fic in Paucis liberat ut in Multis,

Ac fperantes Orationum Suffragia, ad impetrandam eidem Comiti, & aliis Fidelibus noftris, prævalendi gratiam, plurimùm oportuna,

Vos attentè rogamus quatenus tàm pro Nobis & Exercitu noftro, qui ad dictas partes, pro defenfione Sanctæ Ecclefiæ & fubjecti nobis Populi, ac pro Succurfu Fidelium & aliorum noftrorum, difponimus, ut oportet, in proximo proficifci, quàm pro prædicto Comite, & aliis, fecum agentibus, Preces & Hoftias offerri, Miffas celebrari, & alia piæ Placationis Officia per fubjectos vobis Fratres faciatis, ut Deus & Dominus fuper nos & ipfos Rorem fuæ Benedictionis infundat, & eos muniat, protegat, & defendat, Inimicifque noftris in Juftitiâ prævalere concedat ad Laudem & Gloriam fui Nominis, Meritorum noftrorum cumulum, & Plebis fuæ folatium & quietem. A.D. 1346.

Dat. apud Weftmonafterium fexto die Maii.

Confimilia Brevia diriguntur fubfcriptis, fub eâdem datâ, videlicet,

Priori Fratrum Ordinis de Monte Carmeli London.

Priori Fratrum Ordinis Sancti Auguftini London.

Gardiano Fratrum Minorum London.

Epifcopo London.

Bulla, de Provifione, quocunque Jure feu Juramento in contrarium non obftantibus, executoria.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Ex Autogr. CLemens Epifcopus, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis Thefaurario Londonienfis, & Willielmo de Exoniâ Eboracenfis, ac Roberto de Chikwill Wellenfis, Canonicis, Ecclefiarum, Salutem & Apoftolicam Benedictionem.

Vitæ ac morum honeftas, & alia, Dilecti Filii, Ricardi de Afton, Canonici Lichefeldenfis, Virtutum Merita, quibus Perfonam fuam, Fidedignorum Teftimonio, juvari percepimus, nos inducunt ut eidem reddamur ad gratiam liberales. A.D. 1346.

Hinc eft quòd nos, volentes dicto Ricardo, præmifforum Meritorum fuorum intuitu, necnon confideratione, cariffimæ in Chrifto Filiæ noftræ, Philip-

pæ

A. D. 1346. Edw. 3. pæ Reginæ Angliæ Illustris, pro dicto Ricardo, Clerico & Secretario suo, nobis in hac parte humiliter supplicantis, gratiam facere specialem, Canonicatum Ecclesiæ Lichefeldensis, cum plenitudine Juris Canonici, Apostolicâ eidem Ricardo auctoritate contulimus, & de illo etiam duximus providendum.

Præbendam verò, siqua in dictâ Ecclesiâ tunc vacabat, vel cùm vacaret, quam idem Ricardus per se, vel Procuratorem suum, ad hoc legitimè constitutum, infra unius mensis spatium, postquam sibi, vel eidem Procuratori, Vacatio illius innotesceret, duceret acceptandam, conferendam eidem Ricardo, post Acceptationem hujusmodi, cum omnibus Juribus & Pertinentiis suis, Donationi Apostolicæ reservavimus:

Districtiùs inhibentes, Venerabili Fratri nostro Episcopo, &, Dilectis Filiis, Capitulo Lichefeldensi, seu illi, vel illis, ad quem, vel ad quos, in eâdem Ecclesiâ Præbendarum Collatio, Provisio, seu quævis alia Dispositio, pertinet, communiter, vel divisim, ne de dictâ Præbendâ interim, ante Acceptationem hujusmodi (nisi postquam eis constaret quòd, Ricardus, vel Procurator, prædicti illam nollent acceptare) disponere quoquomodo præsumerent:

Ac decernentes extunc irritum & inane, si secus super hiis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contingeret attemptari;

Non obstantibus de certo Canonicorum numero, & quibuslibet aliis Statutis & Consuetudinibus ejusdem Ecclesiæ contrariis, Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel aliâ quâcumque firmitate roboratis:

Aut si aliqui Apostolicâ, vel aliâ quavis, auctoritate in eâdem Ecclesiâ in Canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant:

Seu si super Provisionibus, sibi faciendis, de Canonicatibus & Præbendis in ipsâ Ecclesiâ, speciales, vel de Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales, Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus, Litteras impetrarint, etiam si per eas ad Inhibitionem, Reservaionem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet, sit Processum,

Quibus omnibus, præterquam auctoritate nostrâ, in Ecclesiâ ipsâ receptis, seu Præbendas expectantibus in eadem, dictum Ricardum, in assecutione dictæ Præbendæ, voluimus anteferri; sed nullum per hoc eis, quo ad assecutionem Præbendarum ac Beneficiorum aliorum præjudicium generari:

Aut si eisdem, Episcopo & Capitulo, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quòd ad receptionem, vel provisionem, alicujus minimè teneantur, & ad id compelli non possint: quodque de Canonicatibus & Præbendis ejusdem Ecclesiæ, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis, ad eorum Collationem, Provisionem, vel quamcumque aliam Dispositionem, conjunctim, vel separatim, spectantibus, nulli valeat provideri per Literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem; & qualibet aliâ dictæ Sedis Indulgentiâ generali vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam, nostris Litteris non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quâ, cujusque toto tenore, habenda sit in eisdem nostris Litteris mentio specialis: A. D. 1346. Edw. 3.

Seu si idem Ricardus præsens non fuerit ad præstandum, de observandis Statutis & Consuetudinibus ejusdem Ecclesiæ, solitum Juramentum, dummodò in absentiâ suâ per Procuratorem ydoneum, &, cùm ad Ecclesiam ipsam accesserit, corporaliter illud præstet:

Aut quòd ipse Parrochialem Ecclesiam de Skelton, Karleolensis Diœcesis (cujus Fructus, Redditus, & Proventus Triginta Librarum Sterlingorum, secundum Taxationem Decimæ, valorem annuum, ut dicitur, non excedunt) & Canonicatum Ecclesiæ Herfordensis, sub expectatione Præbendæ, auctoritate nostrâ noscitur obtinere.

Quocirca Discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatinus vos, vel Duo, aut Unus vestrûm, per vos, vel alium, seu alios, eundem Ricardum, vel Procuratorem suum, ejus nomine, ex nunc, auctoritate prædictâ, in dictâ Ecclesiâ Lichefeldensi recipi facientes in Canonicum & in Fratrem, Stallo sibi in Choro & loco in Capitulo ipsius Ecclesiæ, cum plenitudine Juris Canonici, assignatis, Præbendam, per nos, ut præmittitur, in eâdem Lichefeldensi Ecclesiâ reservatam, si tempore hujusmodi nostræ Reservationis vacabat, vel extunc vacavit, aut cum illam inibi vacare contigerit, eidem Ricardo, post Acceptationem hujusmodi, cum omnibus Juribus & Pertinentiis suis, eâdem auctoritate conferre & assignare curetis;

Inducentes eum, vel dictum Procuratorem pro ipso, in corporalem Possessionem Præbendæ ac jurium & pertinentiarum prædictorum, & defendentes Inductum,

A. D. 1346. Edv. 3. ductum, ac facientes sibi de ipsorum Canonicatûs & Præbendæ Fructibus, Redditibus, Proventibus, Juribus, & Obventionibus universis integrè responderi, non obstantibus omnibus supradictis, seu si eisdem, Episcopo & Capitulo, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab eâdem Sede indultum existat quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem; contradictores auctoritate nostrâ, Appellatione postpositâ, compescendo. A. D. 1346. Edv. 3.

Dat. apud Villam Novam Avinionen. Diœcesis, octavo Id. Junii, Pontificatûs nostri Anno quinto.

P. Ricardi.

Sub Filis Cannabaceis.

De Capitaneo, in Terra Flandriæ, ad Cavalcatas contra Inimicos Regis faciendas, constituto.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 1.

REX, dilecto Consanguineo & Fideli suo, Hugoni de Hastynges, Salutem.

Sciatis quòd Nos (de vestris Fidelitate, Strennitate, & Circumspectione providis pleniùs confidentes) constituimus vos Capitaneum & Locum nostrum Tenentem in Terrâ Flandriæ, ac Ductorem Hominum ejusdem Terræ,

Et ad faciendum Exercitum & Cavalcatas contra Inimicos nostros de Franciâ, & ad eosdem Hostes expugnandum & destruendum,

Et ad omnia alia, Expeditionem Guerræ nostræ Franciæ tangentia, faciendum prout de avisamento & assensu Fidelium nostrorum, dictarum partium, meliùs & utiliùs videritis expedire.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestr. vicesimo die Junii. A. D. 1346.

Et mandatum est universis & singulis Capitaneis, Burgimagistris, Advocatis, Scabinis, Consulibus, Castellanis, Officiariis, Ministris, & aliis Fidelibus Regis, Terræ Flandriæ, quòd præfato Hugoni, tanquam Capitaneo & Locum Regis Tenenti, in prædictâ Terrâ Flandriæ, ac Ductori Hominum prædictorum, in præmissis omnibus & singulis Intendentes sint, Respondentes, Consulentes, Obedientes & Auxiliantes, prout idem Hugo eis scire fecerit ex parte Regis, & ad eos & quemlibet eorum noverint pertinere.

Teste ut supra.

De Fideli Gestu Flandrensium, & de Capitaneo antedicto.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, dilecto Consanguineo & Fideli suo, Hugoni de Hastynges, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos ad partes Transmarinas, pro Expeditione Guerræ Franciæ, simus jam, mediante Domino, profecturi,

Et, Dilecti & Fideles nostri, Communitates Villarum de Gandano, Brugges, & Ipre, ac aliarum Partium Terræ Flandriæ, nobis de certo Subsidio Hominum ad Arma, & aliorum, in Auxilium Expeditionis Guerræ nostræ prædictæ, si aliquem idoneum Capitaneum, de Sanguine nostro, ad Terram prædictam mittere curaremus, promiserint benivolè subvenire,

Nos, gratitudinem, & bonum zelum, atque Fidelem Gestum dictorum Fidelium nostrorum in hac parte plurimùm comendantes, ac de Fidelitate, Strenuitate, & Industriâ vestris intimè confidentes, assignavimus vos Capitaneum & Locum nostrum Tenentem in dictâ Terrâ Flandriæ, in omnibus, quæ Expeditionem Guerræ nostræ prædictæ in partibus illis contingunt; ad faciendum & ordinandum indè, prout per Consilium & Avisamentum Fidelium nostrorum, jam in partibus illis existentium, & etiam aliorum, ibidem ex parte nostrâ venientium, vobis, & ipsis, pro Honore nostro, ac Salvatione & Defensione Subditorum nostrorum in partibus illis, meliùs & utiliùs videbitur expedire: A. D. 1346.

Et ideò vobis mandamus quòd circa præmissa intendatis in formâ prædictâ;

Damus autem universis & singulis Burgimagistris, Scabinis, Advocatis, Consulibus, Castellanis, Officiariis, Ministris, ac aliis Fidelibus nostris Partium prædictarum, tenore præsentium, in Mandatis quòd vobis, in præmissis omnibus

nibus

*

A. D. 1346. Edw. 3. nibus & singulis, pareant, obediant, & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestr. vicesimo die Junii.

Et mandatum est universis & singulis Burgimagistris, Scabinis, Advocatis, Consulibus, Castellanis, Officiariis, Ministris, & aliis Fidelibus Regis Terræ Flandriæ, quòd præfato Hugoni, tanquam Capitaneo suo & Locum Regis Tenenti in prædictâ Terrâ Flandriæ, in præmissis omnibus & singulis Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes. A. D. 1346. Edw. 3.

Teste ut supra.

De Arbitro in Quæstione super Hæreditate Philippæ Reginæ constituto.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 12.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Vestræ volumus patere notitiæ quòd,

Cùm, per mortem, celebris memoriæ, Willielmi Comitis Hanoniæ, Holandiæ, Zelandiæ, & Domini Frisiæ, Sororii nostri carissimi, Hæreditas, vel Pars Hæreditatis legitima dicti Comitis, ad, Consortem nostram carissimam, Philippam Reginam Franciæ & Angliæ, Sororem dicti Comitis, & ad nos ejus nomine, sit legitimè devoluta,

Ac inter Nos & Sorores dictæ Consortis nostræ, & earum Viros seu Maritos, super Hæreditate, vel Parte prædictâ, suboriri timeatur Materia Quæstionis,

Cúmque, Vir Nobilis, Theodoricus Dominus de Montjoye & Falkyngburgh, Fidelis noster dilectus, cupiens inter nos & Partes prædictas omnem Dissensionis Materiam amputare, propter hoc inter nos & dictas Partes incboaverit laborare,

Nos, cum præscriptis Partibus habere Pacem & Amicitiæ constantiam affectantes, ac de circumspectione & maturâ providentiâ præfati Domini de Montjoye & Falkyngburgh plenariè confidentes, in ipsum Theodoricum, tanquam in Arbitrum, Arbitratorem, seu amicabilem Compositorem, nostro & supradictæ Consortis nostræ nomine, super omnibus & singulis Negotiis, Juribus, Litibus, Controversiis, & Debatis, Hæreditatem, vel Partem prædictam, Nos seu Reginam, Consortem nostram prædictam, quoquo modo tangentibus, motis vel movendis, consentimus & compromittimus per præsentes;

Volentes & concedentes quòd idem Theodoricus pronunciet, diffiniat, ordinet, & arbitretur, liberè & effectualiter, judicialiter ac sententialiter, seu amicabiliter & extrajudicialiter, super prædictis omnibus inter Nos & Consortem nostram ex unâ, & prædictas Partes parte ex alterâ, citta diem Festum Nativitatis Christi proximò futurum, omne quod sibi visum fuerit pro omni parte expediens & consonum rationi; A. D. 1346.

Promittentes, bonâ fide, nostro & dictæ nostræ Consortis nomine, sive vice, & nos ad hoc astringentes, sub rerum nostrarum ypotecâ, quòd quicquid, infra dictum Terminum, per memoratum Theodoricum, Pronunciatum in hac parte, seu Diffinitum, & Arbitratum, vel etiam Ordinatum fuerit, quòd Nos ac dicta Philippa Regina id omninò debemus perpetuis temporibus firmiter observare; hoc nobis & Consorti nostræ reservato specialiter & expressè (videlicet) si dictus Theodoricus, antequam prælibatus Nativitatis Christi Terminus præterear, finaliter non pronunciaverit, diffinierit, vel ordinaverit in præmissis, quòd immediatè, ipso Festo Nativitatis Christi elapso, præsens Compromissum, hujusmodive nostra Concessio, prædicto Theodorico in hac parte facta, nullius omninò sit vigoris, virtutis, seu etiam firmitatis, nec etiam valeat Pronunciatio, Diffinitio, Arbitratio, seu Ordinatio, nec earum aliqua, quas, vel quam, dictus Theodoricus fecerit, aliquo modo, post Festi Christi Nativitatis Terminum supradictum.

In cujus &c.

Dat. apud Porcestr. vicesimo quinto die Junii.

De

De Custode Angliæ constituto.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 17.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro Salvatione & Defensione Regni nostri Angliæ, ac Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, simus ad partes Transmarinas in proximo personaliter profecturi, & insideat intimè nobis cordi quòd Pax nostra, præsertim dùm sic absentes fuerimus, inviolabiliter observetur, & quòd Agenda dicti Regni providè dirigantur, & singulis Justitiæ debitum impendatur,

Nos, de fidelitate Leonelli Filii nostri carissimi confidentes, constituimus ipsum Custodem dicti Regni nostri, ac Locum nostrum tenentem in eodem Regno, dùm in dictis Transmarinis partibus, moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum. A.D. 1346.

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Comunitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfato Leonello, tanquam Custodi dicti Regni nostri, & Locum nostrum tenenti in eodem, Intendentes sint, Respondentes, Consulentes, & Auxiliantes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestr. vicesimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Principe Walliæ, super Chevanciis.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. m. 25.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Edwardus Princeps Walliæ, Filius noster Primogenitus, quamplures magnas Chevancias Denariorum, in diversis locis, occasione Progressûs sui nobiscum in Obsequium nostrum, ad partes Transmarinas, fecerit, per quod diversis Creditoribus in magnis Pecuniarum Summis oneratur,

Nos, eo prætextu, concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd dictus Filius noster liberè possit condere Testamentum suum, & quòd Executores sui indè facere valeant liberam & plenam Administrationem,

Et, in casu quòd ipse, in hujusmodi debitis oneratus, decedat (quod absit) dicti Executores sui habeant & percipiant omnia Exitus & Proficua omnium Terrarum, Possessiunum, & Dominiorum, jam in manu ejusdem Filii nostri existentium, per unum Annum post mortem ipsius Filii nostri, unà cum omnibus Debitis quæ eidem Filio nostro, ex quâcumque causâ, tunc deberi contigerit, ac Arreragiis Debitorum, Compotorum, & Firmarum de tempore tunc præterito, in Auxilium dictorum Debitorum suorum acquietandi, & Administrationis Testamenti sui prædicti faciendæ, A.D. 1346.

Volentes quòd debita Allocatio dictis Executoribus, de Debitis, Præstitis, & omnibus aliis Rebus, undè rationabilem Allocationem exigere poterunt, plenè fiat.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestr. vicesimo sexto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De audiendo & terminando Querelas in Flandria.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 1.

REX, Dilecto Consanguineo & Fideli suo, Hugoni de Hastynges, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm constituerimus vos Capitaneum & Locum nostrum Tenentem in Terrâ Flandriæ, ac Ductorem tàm omnium Hominum dictarum partium, quàm aliorum Subditorum nostrorum, ad partes illas in Obsequium nostrum, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, profecturorum, A.D. 1346.

Nos,

De Fidelitate & Circumspectione vestris confidentes,

Ad Querelas omnium & singulorum Anglicanæ Nationis, sub Ductione vestrâ existentium, coram vobis de Injuriis,

A.D. 1346. An. 20. Edw. 3. riis, Violentiis, & Excessibus, sibi factis, conqueri volentium, audiendum & terminandum, & Transgressores & Delinquentes in hac parte puniendum, necnon ad Excessus & Dampna, data tàm Anglicis per Flandrenses, seu alios ultramarinæ Nationis, quàm ipsis Flandrensibus & aliis per Anglicos, unà cum quodam, ex parte ipsorum Flandrensium, ad hoc vobiscum, seu cum deputando a vobis, assignando, similiter audiendum, terminandum, sedandum, & reformandum, & ad plenam & celerem Justitiam indè, prout juris & rationis fuerit, nostris vice & nomine faciendum,

Vobis plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem: A.D. 1346. Edw. 3.

Dantes omnibus & singulis Hominibus ad Arma, Hobelariis, & Sagittariis, sub Ductione vestrâ constitutis, districtè in mandatis, quòd vobis, tanquam Capitaneo & Locum nostrum Tenenti, ac Ductori eorumdem Hominum, in præmissis omnibus & singulis, pareant, obediant, & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Mercatoribus Angliæ super Chevanciis faciendis.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 22. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Venerabili in Christo Patri, J. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, W. Episcopo Wyntoniensi, Thesaurario suo, ac Magistro Johanni de Offord, Decano Lincolniæ, Cancellario suo, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum Mercatoribus Regni nostri Angliæ, & aliis Personis quibuscumque, tàm Indigenis, quàm Alienigenis, de Mutuis & Chevanciis ad opus nostrum,

Et de Solutionibus, Assignationibus, & Remunerationibus competentibus, Creditoribus hujusmodi Mutui sive Chevanciæ, pro Nobis, & nostro Nomine, in hac parte faciendis,

Et ad obligandum Nos, & Hæredes nostros, ac dictum Regnum nostrum Angliæ, & omnia Bona nostra, mobilia & immobilia, necnon omnia Custumas & Subsidia, nobis concessa & concedenda, ac omnia alia Proficua & Emolumenta, quæ ad nos pertinent, vel quovis modo pertinebunt, ad Solutiones quarumcumque Pecuniæ Summarum, sic nobis mutuatarum & cheviatarum, ac mutuandarum & cheviandarum, Terminis ad hoc statutis & statuendis, faciendas, A.D. 1346.

Vobis, & Duobus vestrûm, plenam, tenore præsentium, dedimus & committimus Potestatem:

Volentes & Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd omnes Assignationes, per vos, vel duos vestrûm, in hac parte factæ & faciendæ, firmiter in suo robore permanebunt, absque revocatione indè aliqualiter per Nos vel Hæredes nostros faciendâ; Ratum etiam habituri & Gratum quicquid per vos, vel duos vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestr. primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Cardinales, quod Regi non vacat Colloquio cum ipsis habendo, nec tractandum est sine assensu Alligatorum.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Rom. 20. E. 3. m. 1. REVERENTZ PIERS EN DIEU.

Nous avons bien entenduz vos Lettres, queles nous apporta, n'adgairs de par vous, nostre Chere Clerk, Magistre Andrew de Offord, & sa Relacion ensemblement, oue les causes generales pur queles vous desirez d'avoir parlaunce ovesque nous, en les Parties de decea, sur le Trete de Pees, & a ce vous nous requerez qui vous soiez toust responduz. A.D. 1346.

REVERENTZ PIERZ.

Nous vous signifions & responons, qui nous sumes meyntenant sur nostre

A. D. 1346. Edw. 3. Passage, prest & apparailez de nous trere vers les Parties de dela, ou Dieu nous voera mener, & par taunt nous ne poons estre de leysir d'avoir parlaunce ouesque vous a hore en cestes Parties.

Et tout fuist il ensi qui nous ne feasons point a passer mayntenant, si ne purrions pas treter ouesque vous, de la reformacion de Pees, saunz Avis & Assent de noz Alliez, & noz autres Foialx, esteantz en les Parties de dela, come nous vous avons souentefoitz certifie par noz autres Lettres, & voz Messages propres. A. D. 1346. Edw. 3.

Mes, toutefoitz, ferrons nous trouez enclynz, quant nous ferrons par dela, a la reformacion de bone Pees & resonable, par l'Avis & l'Accord de noz Alliez & Foials avauntditz.

Don. a Porcestr. le Second jour de Juyl.

De Magno Sigillo, & super Passagio Regis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 26. d. MEMORANDUM *quòd Magister Johannes de Offord, Cancellarius Domini nostri Regis, die Dominicâ (videlicet) secundo die Julii, anno præsenti, de Præcepto dicti Domini Regis, tunc in Insulâ Vectâ super Passagio suo versus partes Transmarinas existentis, liberavit Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, pro Regimine Regni Angliæ, dùm idem Dominus Rex infra idem Regnum fuerit, deputatum, Magistro Johanni de Thoresby, Custodi Privati Sigilli prædicti Domini Regis, in Ecclesiâ Parochiali de Fareham juxta Porcestriam (viz.) in Cancello, coram Capitali Altari, ante horam Nonam, in præsentiâ Bartholomæi de Burghersh le Piere Militis, David de Wollore Custodis Rotulorum, & Johannis de Wynewyk, & Henrici de Ingeby, & multorum aliorum tunc ibidem existentium,* A. D. 1346.

Et statim recepit a præfato Magistro Johanne de Thoresby quoddam aliud Magnum Sigillum Regis, pro Regimine dicti Regni Angliæ, dùm idem Dominus Rex extra dictum Regnum fuerit, ordinatum, & illud secum detulit ad Hospitium suum ubi hospitabatur, (viz.) ad domum quæ quondam fuit Galfridi de Raunvill juxta Suthwyk.

Pro Militibus Alemanniæ, de Remuneratione.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Liberat. 20. E. 3. m. 2. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro Raso Maskerel, Adæ Adereyn, Gerardo de Wendenthorp, Militibus Alemaniæ, pro Remuneratione expensarum suarum, veniendo ad Nos in Angliam, causâ Retinentiæ suæ nobiscum, Quadraginta Libras de Dono nostro.

Teste Custode Angliæ apud Porcestr. sexto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia habent subscripti, de summis subscriptis, sub eadem datâ; videlicet, A. D. 1346.

Silmanus de Rodynburg & Socii sui, de Quadraginta Libris.

Otto de Illyngburgh, & Socii sui, de Quadraginta Libris.

Quod nullus transeat ad Partes exteras, ne Exploratores secreta Regis ad Inimicos deferant.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 1. m. 23. d. REX Majori, & Vicecomitibus, Londoniæ Salutem.

Cùm jam, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, Passagium nostrum versus partes Franciæ arripuerimus,

Et intellexerimus quòd quamplures Exploratores, in Civitate prædictâ, & alibi infra Regnum nostrum Angliæ, conversantes, Secreta nostra, ad partes Exteras, ad Inimicos nostros indiès mittere nituntur, in nostri & totius Regni nostri prædicti grave Dampnum & periculum manifestum, A. D. 1346.

Nos, volentes hujusmodi Dampno & periculo obviare, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd Passagium, in Portu Civitatis prædictæ, ita strictè custodiri faciatis, quòd nullus, cujuscúmque conditionis fuerit, a Portu prædicto

A.D. 1346. Edw. 3. dicto versus dictas partes Exteras, per Octo dies, à datâ præsentium proximò sequentes, ullo modo transeat;

Illis, qui eum, Dilecto & Fideli nostro, Hugone de Hastynges, in obsequium nostrum ad partes Flandriæ profecturi sunt (quos etiam, & Literas penes eos existentes, per ipsum Hugonem examinari volumus) dumtaxat exceptis.

Et hoc, sub periculo quod incumbit nullatenùs omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore octavo die Julii. A.D. 1346. Edw. 3.

Per ipsum Regem, & per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ, videlicet,

Majori & Ballivis Dovorriæ.
Majori & Ballivis de Wynchelse.
Majori & Ballivis de Sandwico.

De Cera, circa Corpus E. Avi Regis nunc, renovanda.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 26.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi Humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A.D. 1346.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore decimo die Julii.

De Potestate Literas aperiendi, & cum Ambassiatoribus tractandi in absentia Regis.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm Nuncii, Magnificorum Principum, Ispanniæ & Ungariæ, in Angliam, ut accepimus, in proximo sint venturi, Nos, circa Guerram nostram in partibus Transmarinis occupati,

De circumspectione, fidelitate, & industriâ, Venerabilium Patrum, Johannis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, & Willielmi, Wyntoniensis, ac Radulphi, Londoniensis, Episcoporum, ac, dilectorum Clericorum nostrorum, Magistri Johannis de Offord, Decani Lincolniensis, Cancellarii nostri, & Magistri Simonis de Islep, plenam fiduciam reportantes,

Ad ipsos Nuncios, & eorum quemlibet, ac litteras nobis per eos deferendas, curialiter & modo quo convenit recipiendum,

Et easdem Litteras aperiendum, A.D. 1346.

Ac relationem eorumdem Nunciorum audiendum,

Et cum ipsis, & eorum quolibet, tractandum & concordandum,

Ac Responsum, prout eis videtur, faciendum,

Et nos super præmissis certificandum,

Et omnia alia, quæ præmissa concernere poterunt, faciendum & complendum,

Tenore præsentium Plenam committimus Potestatem,

Ratum & Gratum habituri quicquid iidem, Archiepiscopus, Episcopi, Decanus, & Simon, nomine nostro, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Portum Sanctæ Elenæ in Insula Vecta undecimo die Julii.

Super Ordine Militari suscipiendo.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 15.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus nobis, Rogerus Normaund, in obsequium nostrum, in Comitivâ, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Monte Gomerii, ad partes Flandriæ, super expeditione Guerræ nostræ Franciæ, sit profecturus, & nobis supplicaverit ut, cùm ipse in dictâ Guerrâ, ante reditum suum in Angliam, ordinem Militarem suscipere proponat, velimus sibi Transgressionem, quam ipse, de eo quod ipse Ordinem prædictum ante hæc tempora, juxta Proclamationem indè factam, non suscepit, fecit, gratiosè pardonare, A.D. 1346.

Nos, Supplicationi prædictæ in hac parte annuentes, de gratiâ nostrâ speciali pardonavimus eidem Rogero Trans-

A. D. 1346. Edw. 3. Transgressionem supradictam, nolentes quòd ipse, pro eo quod Ordinem prædictum ante hæc tempora non suscepit, ut prædictum est, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur:

Ita semper quòd dictus Rogerus Ordinem prædictum, ante reditum suum prædictum, suscipiat in formâ supradictâ. A. D. 1346. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Wyndesore duodecimo die Julii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Pro Philippa Regina Angliæ, super Expensis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Liberat. 20. E. 3. m. 2. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro Philippæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, Quingentas Libras pro Expensis, circa Purificationem ipsius Reginæ apud Wyndesore factis. A. D. 1346.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De viis Regiis Reparandis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 12. REX, dilecto sibi in Christo, Magistro Hospitalis Sancti Egidii extra Londoniam, & Johanni de Holbourn, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd Via regia, quæ se ducit de Hospitali prædicto usque Barram veteris templi Londoniæ, & quædam alia via, vocata Pourtepol, dictæ Viæ annexa, per frequentes concultationes Equorum & Carectarum, ad Civitatem nostram prædictam venientium & ab eadem recedentium, adeò putridæ & profundæ jam devenerunt, quòd Equi & Carectæ, absque maximo dampno & periculo, transire non poterunt per easdem,

Nos, hujusmodi dampnis & periculis futuris temporibus volentes præcavere, & utilitati & securitati Hominum, cum Cariagiis suis per Vias illas transeuntium, providere, concessimus, in auxilium Reparationis & Emendationis Viarum illarum, Consuetudines subscriptas de Rebus Venalibus, per easdem Vias & Viam de Charryng transeuntibus, usque ad finem duorum Annorum proximò sequentium plenariè completorum, per manus vestras, & illorum quos ad hoc deputaveritis, colligendas & levandas; videlicet, de qualibet Carectâ, Lanis, Coriis, & Pellibus Lanutis, Vinis, Melle, Cerâ, Oleo, Pice, & Bitumine, Pisce, Allece, Ferro, Acere, Vasis Æreis, Cupro, Stanno, Plumbo, sive alio Metallo, aut Mercibus, & Averio Ponderis, ac Bladis, & aliis Mercimoniis, valorem Viginti Solidorum attingentibus, carcatâ venalibus, unum Denarium,

De quolibet Summagio Mercium & Averii Ponderis venalium, unum Quadrantem,

De quolibet Equo, portante Summagium Bladi, sive aliorum Victualium, aut Mercimoniorum quorumcúmque, quocumque nomine censeantur, venalium, per Ebdomadam unum Obolum, D. A. 1346.

De qualibet Carectata Fæni venalis, unum Quadrantem,

De qualibet Carectâ portante Maerenium, Buscam, Carbones, Corticem, & hujusmodi venalia, per Ebdomodam, unum Denarium,

De quolibet Equo, Bove, sive Vacca, Venali, unum Quadrantem,

De Viginti Multonibus venalibus, unum Obolum,

De Viginti Porcis venalibus, unum Obolum,

Et de qualibet aliâ Mercandisâ, valorem Quinque Solidorum attingente, venali, unum Quadrantem:

Et ideò vobis mandamus quòd Consuetudines prædictas, usque ad finem dictorum Duorum Annorum, per manus vestras, & illorum quos ad hoc sic deputaveritis, capiatis & recipiatis in formâ prædictâ, & Denarios, indè provenientes, in Reparatione & Emendatione Viæ illius, in locis ubi Reparatione magis indiget, apponatis:

Completis autem dictis Duobus Annis dictæ Consuetudines penitùs cessent & deleantur.

Volumus enim quòd Dominis, & Dominabus, Viris Religiosis, & Personis Ecclesiasticis, in hac parte parcatur.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Wyndesore vicesimo quarto die Julii.

Per Concilium.

De

De intimando Nova super applicatione & statu Regis in Normannia.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 1. m. 25. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, venerabilibus patribus, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, J. Episcopo Karliolensi, Gilberto de Umframvill, Comiti d'Anegos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevyll, Thomæ de Lucy, & aliis Magnatibus & Fidelibus nostris, in partibus Borealibus, super salvatione & defensione Regni nostri Angliæ, contra Scotos Inimicos nostros, commorantibus, Salutem.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Ricardum de Saham, ad intimandum vobis Nova de Statu nostro, & de Applicatione nostrâ in Normanniâ, & ad quædam alia, eidem Clerico nostro per nos injuncta, vobis & cuilibet vestrûm exponenda, A. D. 1346.

Necnon ad Nova in partibus illis emergentia, ac Responsionem a vobis, super dicendis per eum, nobis reportandum,

Vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Magistro Ricardo in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, Fidem credulam præbeatis.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore vicesimo quinto die Julii.

De Arcubus & Sagittis pro Expeditione Guerræ Gallicæ providendis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Fran. 20. E. 3. p. 1. m. 21.

REX Vicecomiti Oxoniæ & Berks Salutem.

Quia, pro Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, magno numero Arcuum & Sagittarum ad præsens indigemus,

Tibi, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteris, præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, CC Arcus & CCCC Garbas Sagittarum, in locis ubi meliùs expedire videris, in Comitatibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, de Exitibus Ballivæ tuæ, ad opus nostrum, emi & provideri, & eosdem Arcus & Sagittas usque Turrim nostram Londoniæ, cum omni celeritate quâ poteris, duci & carcari facias, ita quòd eos habeas ibidem promptos & paratos die Dominicâ, proximâ ante Festum Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, ad ultimum, dilecto Clerico nostro, Roberto de Mildenhale per Indenturam, iudè inter te & ipsum modo debito conficiendam, liberandos: A. D. 1346.

Et de Custubus, quos circa Emptionem, Provisionem, & Cariagium Arcuum & Sagittarum prædictorum apposueris, cum illos sciverimus, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, de Arcubus & Sagittis subscriptis, in Comitatibus subscriptis providendis, & ad dies subscriptos ad Turrim prædictam mittendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Vic. Glouc. de CCC Arcubus & D Garbis Sagittarum,
Vic. Wygorn, de C Arcubus & CC Garbis Sagittarum,
Vic. Cantebr. & Hunt. de CL Arcubus, & CCL Garbis Sagittarum,
Vic. Norff. & Suff. de CC. Arcubus & CCCC Garbis Sagittarum,
} *Ad prædictam diem Dominicam.*

Vic. Essex. & Hertford. de CLX Arcubus & CCCC Garbis Sagittarum, & D Cordis pro Arcubus,
Vic. Midd. de C Arcubus & CCC Garbis Sagittarum,
Vic. Kant. de C Arcubus & CCC Garbis Sagittarum,
} *Ad prædictam diem Dominicam.*

6 R *Vic.*

A. D. 1346. Edw. 3.

Vic. Surr. & Suffex. de C Arcubus & D Garbis Sagittarum,

Vic. Suth. de C Arcubus & CCC Garbis Sagittarum,

Vicecomitibus London. de CCC Arcubus & M Garbis Sagittarum,

Ad prædictam diem Dominicam.

Vic. Warr. & Leyc. de CXX Arcubus & CC Garbis Sagittarum,

Vic. Northt. de C Arcubus & CC Garbis Sagittarum,

Vic. Rotel. de L Arcubus & C Garbis Sagittarum,

Vic. Somerf. & Dorf. de CC Arcubus & D Garbis Sagittarum,

Ad dictum Festum Assumptionis.

A. D. 1346. Edw. 3.

De orando pro Rege & Exercitu, apud Hogges in Normannia applicantibus.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 22. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quia de nobis & nostro Exercitu, in partibus Transmarinis, pro Defensione Regni nostri Angliæ, & Juribus nostris inibi (annuente Domino) recuperandis, jam agentibus, Rumores placidos vos novimus scire velle & gratiosos; Eventus, quos Altissimus, post Applicationem nostram apud Hogges in Normanniâ, super Expeditione Guerræ nostræ, nobis ibidem contulit, ad Consolationem & Comfortationem vestri, & totius Populi nostri Anglicani, vobis in quadam Cedulâ, præsentibus interclusâ, duximus transmittendos,

Fiducialiter & intimè vos rogantes quatinus contenta in eadem Cedulâ, in locis, ubi expedire videritis, publicari, & Preces & Hostias devotas pro Nobis, & dicto Exercitu nostro, offerri, Missas celebrari, ac Bis in qualibet Septimanâ Processiones Solempnes, & de die in diem alia piæ placationis Officia, per vestras Diœcesim & Provinciam, fieri faciatis, ut Deus & Dominus, justus Judex, per suæ exuberantis gratiæ incrementa, concedere dignetur tàm gratiosum nostrum Principium taliter prosperari, ut, disponente suâ Clementiâ, per nostros Labores ad Exitum, sibi placibilem, Ecclesiæ & Reipublicæ perutilem, vestris suffragantibus Meritis & Orationibus, attingere valeamus. A. D. 1346.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore tertio die Augusti.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, & omnibus Episcopis Angliæ, sub eâdem datâ.

De Eventibus, post Applicationem apud Hogges prosperis, publicandis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 22. d.

REX Vicecomiti Kantiæ Salutem.

Quia Eventus, quos Altissimus, post Applicationem nostram apud Hogges in Normannia, super Expeditione Guerræ nostræ ibidem, gratiosè contulit, ad Consolationem & Confortationem totius Populi nostri Anglicani, eidem Populo nostro volumus intimari, eos in quadam Cedulâ, præsentibus interclusâ, tibi duximus transmittendos.

Et ideo tibi præcipimus quòd Contenta in eadem Cedulâ, tâm in pleno Comitatu tuo, quàm in Feriis, Mercatis, & aliis locis publicis, in Ballivâ tuâ, infra Libertates & extra, ubi meliùs expedire videris, confestim modo placentiori quo poteris publicari, & totum Populum Ballivæ tuæ excitari & exhortari facias, quatinus ipsi Preces devotas Deo pro nobis & Excercitu nostro corditer effundant, ut idem Deus & Dominus, justus Judex, per suæ exuberantis gratiæ incrementa, concedere dignetur tàm gratiosum nostrum Principium taliter prosperari, ut, disponente suâ Clementiâ, per nostros Labores, ad Exitum, sibi placibilem, Ecclesiæ & Reipublicæ perutilem, suis suffragantibus Meritis & Orationibus attingere valeamus. A. D. 1346.

Facias etiam per dictam Ballivam tuam publicè proclamari, quòd omnes Homines ad arma, Hobelarii & Sagittarii, ac alii, qui ad Nos ad dictas partes

A. D. 1346. Edw. 3. partes Transmarinas, in nostri Succursum & Consolationem, & pro nostro & ipsorum Commodo venire voluerint, se Equis & Armis competentibus parari & muniri faciant, ità quòd prompti sint & parati ad veniendum ad Nos, cùm ipsos super hoc fecerimus praemuniri, & nos eis tunc promptum Passagium pro se, Equis, & Rebus suis habere faciemus. A. D. 1346. Edw. 3.

Teste Custode Angliae apud Wyndesore tertio die Augusti.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus Angliae, sub eâdem datâ.

De Protectione pro Annibaldo de Ceccano, & Stephano Alberti, Cardinalibus.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Rot. Cart. & Pat. 20. E. 3. m. 21.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Constabulariis, Marescallis, Senescallis, Praepositis, Capitaneis, Ballivis, & aliis suis Ministris, & Subditis quibuscumque, ad quorum notitiam praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Cùm, Venerabiles Patres, A. Episcopus Tusculanensis, & S. Tituli Sanctorum Johannis & Pauli, Presbiter, Cardinales, Apostolicae Sedis Nuncii, ad Nos apud Civitatem Lexoniensem personaliter accedentes, nobis supplicaverint ut,

Cùm ipsi ad nostram praesentiam venerint, de Pace & Concordiâ tractaturi, & Negotia, super quibus missi sunt a Sede Apostolicâ, exposituri,

Vellemus eis, super suo & Familiarium suorum securo Conductu, nostras Literas concedere speciales,

Nos, attendentes quòd Reverendi Patres praedicti magnam habent Devotionem atque Sanctam pro reformandâ Pace rationabili laborare, vobis, & vestrûm singulis, ob Reverentiam dictae Sedis Apostolicae, & Personarum suarum Venerabilium, praecipimus & mandamus quatinus nec ipsis Venerabilibus Patribus, nec ipsorum Familiaribus, seu cuiquam eorumdem, aut Rebus suis quibuscumque inferatis, seu inferri permittatis, Dampnum, *&c. prout in Consimilibus de Conductu Literis.* A. D. 1346.

Dat. apud Civitatem Lexoniensem, tertio die Augusti, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Quadragesimo Sexto.

De Officio Marescalciae excercendo.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 2. m. 6. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thomae de Hankeston, Roberto Houel, Willielmo de Catesby, & Augustino Waleys, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos, pro arduis Negotiis, Nos & Statum Regni nostri, ac Salvationem Jurium Coronae nostrae, tangentibus, in partibus Transmarinis, de consensu Praelatorum ac Magnatum Regni nostri, jam Moram faciamus Personalem, & ordinaverimus & fecerimus Leonellum Filium nostrum carissimum Custodem Angliae,

Et nos, plurimùm affectantes quòd Feloniae & Transgressiones, infra Virgam Hospitii praedicti Custodis (videlicet, per Duodecim Leucas in circuitu ejusdem Hospitii) perpetratae, ac si ipsae infra Virgam Hospitii nostri, si nos praesentes essemus, factae fuissent, audiantur & terminentur,

Assignavimus Vos, Tres, & Duos vestrûm, ad Inquisitiones indè, unà cum Marescallis Hospitii praedicti Custodis, faciendum, & ad Felonias & Transgressiones illas, simul cum eisdem, audiendum & terminandum, Perpetratoresque earumdem Feloniarum & Transgressionum castigandum & puniendum in formâ, quâ Senescallus & Marescalli Hospitii nostri facerent si praesentes essemus; A. D. 1346.

Et ideò vobis mandamus quòd praemissa omnia & singula, unà cum praedictis Marescallis, faciatis & expleatis in formâ praedictâ.

Mandavimus enim praedictis Marescallis, necnon Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd Vobis, Tribus, vel Duobus vestrûm, in praemissis faciendis & explendis, pareant & intendant, prout Vos, Tres, vel Duo vestrûm eis, vel alicui eorum, scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus &c. usque ad primam Dominicam

A. D. 1346. Edw. 3. minicam Quadragesimæ proximò futuram duraturas, nisi interim in Angliam redeamus.

Teste Custode prædicto apud Wyndesore duodecimo die Augusti.

Per Concilium.

ET Mandatum est Marescallis Hospitii prædicti Custodis, quòd præfatos, Thomam, Robertum, Willielmum, & Augustinum, Tres, vel Duos eorum, ad præmissa omnia & singula faciendum & explendum, in Socios admittant.

Teste ut supra.

Per Concilium.

ET Mandatum est Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus Regis, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd eisdem, Thomæ, Roberto, Willielmo, & Augustino, Tribus, vel Duobus eorum, in præmissis faciendis & exequendis, Consulentes, Auxiliantes, sint & Intendentes quotiens Ipsi, Tres, vel Duo eorum eis scire facient ex parte Regis. A. D. 1346. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per Concilium.

De Scotis, Angliam tota Armatorum potentia invasuris, viriliùs oppugnandis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 6. REX, dilecto & Fideli suo, Nicholao de Cantilupo, Salutem.

Quia Scoti, Inimici nostri, Marchias Regni nostri Angliæ jam noviter, nobis in partibus Transmarinis, super Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, existentibus, ingressi, Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia Facinora quamplurima perpetrantes, ad Terram Scotiæ sunt reversi, & totam Armatorum Potentiam, quam poterunt, tàm in Insulis, quàm in aliis partibus Scotiæ, colligere & adunare nituntur, ad dictum Regnum nostrum iteratò invadendum, & mala consimilia, vel majora, perpetrandum, nisi eorum Malitiæ viriliùs obvietur,

Advertentes quòd vos, & omnes alii de dicto Regno, pro Salvatione & Defensione ejusdem Regni, ex Ligeantiæ vestræ debito, exponere tenemini vos & vestra,

Vobis, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, districtiùs injungentes, quòd,

Consideratis Periculis in quibus Nos & Fideles nostri, nobis in partibus Transmarinis assistentes, pro Salvatione & Defensione dicti Regni, jam sumus implicati, ac Dampnis & Periculis, quæ nobis & toti Regno nostro Angliæ, ex hujusmodi Hostium Incursibus, in nostrâ absentiâ, sic evenerunt, & evenire poterunt, nisi Malitia hujusmodi Hostium per Vos, & alios Fideles nostros, in Angliâ existentes, restænetur, A. D. 1346.

Cum Quadraginta Hominibus ad Arma, & cum competenti numero Sagittariorum, juxta Ordinationem, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Willielmi Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis, Henrici de Percy, & Radulphi de Nevill (quos ad arraiandum omnes Homines defensabiles pro dictâ Guerrâ Scotiæ assignavimus) indè factam, vos paretis, ita quòd prompti sitis & parati ad proficiscendum cum eisdem Fidelibus nostris, contra dictos Hostes nostros, quotiens periculum aliquod, ex dictorum Hostium Aggressibus, imineat, & per ipsos, Archiepiscopum, Henricum, & Radulphum, vel eorum aliquem, super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti, quacumque Libertate seu Privilegio, vobis per nos concessâ, non obstante; & hoc, sub forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittatis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Westm. vicesimo die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De Malitia prædictorum refrænanda.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. REX Majori, Ballivis, & Probis Hominibus, ac toti Communitati Civitatis suæ Eborum, Salutem.

Quia Scoti *&c. ut supra usque ibi* refrænetur, *& tunc sic*, Ducentos Homines Armatos, A. D. 1346.

Ad

A.D. 1346. Edw. 3. Ad quos per, Dilectos & Fideles nostros, Venerabilem Patrem, Willielmum Archiepiscopum Eborum, Angliæ Primatem, Henricum de Percy, & Radulphum de Nevill (quos ad arraiandum omnes Homines defensabiles ultra Trentam pro dictâ Guerrâ Scotiæ assignavimus) Assessi estis,

Juxta Ordinationem indè per ipsos Fideles nostros factam, benè & sufficienter parari, arraiari, & muniri faciatis; ita quòd prompti sint & parati ad proficiscendum cum præfatis, Archiepiscopo, Henrico, & Radulpho, & eorum quolibet, quotiens periculum aliquod, ex dictorum Hostium Aggressibus, imineat, & per dictos, Archiepiscopum, Henricum, & Radulphum, seu eorum aliquem, super hoc fueritis præmuniti; Et hoc, sub Forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittatis. A.D. 1346. Edw. 3.

Teste Custode prædicto apud Westmonasterium vicesimo die Augusti.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De Constabulario & Marescallo Excercitus, versus Regem in Flota Navium profecturi, constitutis.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 1. m. 19. REX Universis & singulis Admirallis, & eorum Loca Tenentibus, Hominibus ad Arma, Hobelariis, Sagittariis, Dominis, Magistris, Constabulariis & Marinariis Navium, & omnibus aliis, in præsenti Flotâ nostrâ Navium, versus Nos, ad partes Transmarinas profecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Fraunk, & Thomæ de Haukeston, pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Willielmum Constabularium, & præfatum Thomam Marescallum, totius Excercitûs nostri, in prædictâ Flotâ ad Nos, ut præmittitur, profecturi,

Dantes eisdem, Willielmo & Thomæ, plenam, teuore præsentium, Potestatem castigandi & puniendi omnes & singulos, de Flotâ prædictâ, quos Inobedientes, Contrarios, Delinquentes, seu Rebelles contigerit inveniri, eodem modo quo Constabularius & Marescallus Excercitûs nostri in præsentiâ nostrâ hactenus facere consueverunt; A.D. 1346.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter injungendo, mandamus quòd eisdem, Willielmo & Thomæ, in præmissis faciendis, excercendis, explendis, & exequendis, Intendentes sitis & Obedientes, quotiens & prout iidem, Willielmus & Thomas, & eorum alter, vobis, & vestrûm cuilibet, scire fecerint, vel fecerit, & hactenus in casu consimili fieri consuevit.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Westmonasterium vicesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem, ac dictum Custodem & Concilium.

Super Victoria Cressiaca, Philippo de Valesio profligato, & Obsidione Calesii suscepta.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 2. m. 17. d. REX Majori, & Ballivis, Villæ Novi Castri super Tynam, Salutem.

Cùm, post applicationem nostram in partibus Normanniæ, nos,

Cum Excercitu nostro, per Regnum Franciæ, versus Philippum de Valesio, Adversarium nostrum, transeuntes,

Quampluria Castra, Villas, Maneria, & alia Loca nobis Contrariantium ibidem, destrui fecerimus & comburi,

Et quampluribus, de Inimicis nostris, qui, Iter nostrum impedivisse, ac Nos, & Fideles nobiscum existentes, exterminâsse satagebant, repulsis, expugnatis & occisis, A.D. 1346.

Apud VILLAM DE CRESSY tandem venientes, cum dicto Adversario nostro Congressum bellicum ibidem habuerimus,

In quo idem Philippus & sibi assistentes, divinâ gratiâ opitulante, Devicti extiterunt, & idem Philippus ad Fugam se posuit, nonnullis Magnatibus & aliis de Excercitu suo relictis in Campo interfectis, undè soli Deo (qui eandem Victoriam nobis tribuit) gratias referimus quas valemus,

A. D. 1346. Edw. 3.

Jamque prope Villam de Calesio, super Obsidione ejusdem Villæ, cum Exercitu nostro prædicto moram facientes, diversa genera Victualium, pro nostrâ & Fidelium nostrorum Sustentatione, oporteat necessariò nos habere,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd per totam Villam prædictam publicè proclamari faciatis, quòd omnes Mercatores & alii, qui Victualia vendere & Commodum suum indè facere voluerint, versus dictam Villam de Calesio cum Florâ, Pane, Frumento, Vinis, Cervisiâ, Carnibus, Piscibus, Arcubus, Sagittis, ac Cordis pro Arcubus, & aliis Victualibus, pro Sustentatione nostrâ & Excercitûs nostri prædicti necessariis, de tempore in tempus se trahant, ad dicta Victualia ibidem Nobis & Fidelibus nostris vendendum, & Nos pro eisdem Victualibus promptam solutionem fieri faciemus absque dampno, molestiâ, seu violentiâ alicui, hujusmodi Victualia deferenti', faciendâ, vel aliquo ab eo, contra voluntatem suam, sine rationabili Pretio, prout inter Venditorem & Emptorem conveniri poterit, capiendo;

Et hoc, sicut vos Indempnes servare volueritis, nullatenus omittatis.

Teste Custode prædicto apud Wyndesore sexto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Majoribus & Ballivis & aliis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis de Hertilpole.
Ballivis de Yarum.
Ballivis de Scardeburgh.
Ballivis de Whyteby.
Ballivis de Ravenesrode.
Majoris & Ballivis de Kyngeston super Hull.
Ballivis de Grymesby.
Ballivis de Sancto Botholpho.
Ballivis de Barton super Humbr.
Majori & Ballivis Civitatis suæ Eborum.
Majori & Ballivis de Lenn Episcopi.
Ballivis Villæ Magnæ Jernemuth.
Ballivis de la Rye.
Ballivis de Hethe.
Ballivis de Hastynges.
Ballivis de Blakeneye.
Ballivis de Gippewico.
Ballivis Civitatis suæ Norwici.
Ballivis de Donewico.
Ballivis de Herewico.
Ballivis de Beverlaco.
Ballivis de Orford.
Ballivis de Kirkeleye.
Ballivis de Maldon.
Majori & Ballivis Dovorr.
Majori & Ballivis de Sandwico.
Majori & Ballivis de Wynchelse.
Ballivis de Romeneye.
Episcopo Dunolmensi, vel ejus Vicario generali, seu Locum-tenenti, ipso Episcopo in remotis agente.
Thomæ Spigurnel, Locum tenenti, dilecti & Fidelis nostri, Bartholomæi de Burghersh, Constabularii Castri nostri Dovorriæ, & Custodis Quinque Portuum nostrorum.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, mutatis mutandis, sub eâdem datâ.

De Intentione Regis Parliamento ostendenda.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Rot. Cart. & Pat. 20. E. 3. m. 21.

REX universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, & aliis Fidelibus suis, in Parliamento suo, apud Westmonasterium hac instanti die Lunæ, proximo post Festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, summonito, conventuris, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Bartholomæi de Burghersh, Johannis Darcy Camerarii nostri, Magistrorum, Johannis de Thoresby Custodis Privati Sigilli nostri, & Johannis de Carleton, intimè confidentes,

Ipsos, super Statu Negotiorum nostrorum, & Intentione nostrâ, pleniùs informatos, ad proponendum & exponendum, in dicto Parliamento, quædam, Honorem Dei & Ecclesiæ, ac Defensionem & Quietem Regni nostri Angliæ, & Expeditionem Guerræ nostræ Franciæ, & aliorum Agendorum nostrorum, concernentia, necnon ad ostendendum vobis, & vestrûm singulis, Intentionem nostram in hac parte, & ad prose-

A.D. 1346. Edw. 3. prosequendum ea, quæ per Nos eis super hiis sunt injuncta, duximus transmittendos,

Et ideò vos attentè rogamus quatinus, eis, Tribus, vel Duobus eorum, super sic dicendis & exponendis, fidem credulam adhibentes, super dictis agendis nostris tractare diligenter, & super eorum directione & Expeditione celeri ordinare velitis, prout ad honorem Dei & Ecclesiæ, nostrorumque Conservationem honoris & commodi, meliùs videritis expedire; ita quòd dicti Nuncii nostri ad Nos citò redire valeant, super hiis placida relaturi. A.D. 1346. Edw. 3.

Dat. juxta Calesium octavo die Septembris.

Magnates cum Rege prope Calesiam mittunt ad Magnates in Parliamento conventuros Nova de Ordine Militari a Principe Walliæ suscepto, & de Auxlio inde concedendo.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Ex Autogr. Pen. Camer. Bund. 6. n. 15.

AS honurables Pieres en Dieu, Ercevesqes, Evesqes, Abbes, Priours, & as, Nobles Hommes, Contes, Barons, & touz autres, qi vendront au Parlement nostre Seignur le Roi a Westmonaster, y ce prochein Lundy apres la Feste de la Nativite nostre Dame, l'Evesque de Duresme, les Contes de Norhampton, Arrundell, Warrewik, Oxenford, & Suffolc, & Hugh le Despenser, Seignur de Glamorgan & Morgannok, pur eux & les autres Grantz d'Engleterre, esteantz es parties de decea, Saluz & trescheres amistes.

Nous vous fesons savoir, & vous Tesmoignons de certein, que nostre Seigneur le Roi, a son Arrivaill a la Hoge en Normandye, fist son Eisne Filz, le Prince de Gales, Chivaler,

Et par celle cause il doit avoir l'Eide de son Roialme, que appartient en tien cas (C'estassaver) 40 s. de chescun Fee de Chivaler,

A queu chese nous assentons tant, come en nous est, A.D. 1346.

Et si nous plerroit il molt que vous voudrez, en cest Parlement, treter effectuelment & ordener sur les Busoignes le Roi, & pur l'exploit de sa Guerre, de quele il avera, oue l'Eide de Dieu & de ses bones Gentz, a ce que nous esperons, Fin covenable & graceus,

Et par tant touz ses Liges & Amantz se deivent prendre plus pres de lui bien eider & counseiller a ceste foiz,

Et, quant que serra issuit ordene, en eide de lui & de sa Guerre, & pur l'exploit de ses Busoignes, nous l'averons ferm & estable, & le volons tenir & fournir tant come a nous attient.

TRESCHERS AMIS, Dieu vous voille garder.

Escript devant Galeys le jour de la Nativite nostre Dame.

De Adversario Franciæ totam Armatorum Potentiam congregante, & de Hominibus ad Arma, ad Regem, in Obsidione Calesii, mittendis.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Fran. 20. E. 3. p. 1. m. 14.

REX, Dilectæ Consanguineæ suæ, Margaretæ Comitissæ Kantiæ, Salutem.

Quia pro certo didicimus quòd Philippus de Valesio, Adversarius noster Franciæ, totam Armatorum Potentiam, quam de cunctis partibus colligere potest, apud Compyne congregare facit, & se parat ad veniendum festinanter versus Nos, Bellum nobis hostiliter commissurus,

Propter quod, ad resistendum ipsius Adversarii hostili Aggressioni, majorem numerum Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum, quàm in præsenti habemus, celeriter habere nos oportet, A.D. 1346.

Et ut Homines ad Arma, Armati, & Sagittarii, quos eâ de causâ in Regno nostro Angliæ jam colligi, arraiari, & parari mandavimus, sub bono Regimine ad Nos ducantur,

Volumus quòd Johannes, Filius vester, Comes Kantiæ, Consanguineus noster carissimus, sit Ductor & Capitaneus omnium Hominum prædictorum, sic ad Nos venturorum,

Et ideò vobis mandamus, corditer vos rogando, quatenus, consideratâ jam præsenti necessitate tàm urgenti, quàm

Literis

A.D. 1346. Edv. 3. Literis nostris specialibus, quas vobis sub Privato Sigillo nostro in hac parte mittimus, dictum Comitem, Filium vestrum, cum tot Hominibus ad Arma, Armatis, & Sagittariis, quot habere poteritis, Armis competentibus parari & muniri faciatis, ita quod ipse, & Homines sui prædicti, benè muniti, sint, apud Sandwicum die Dominicâ, Quintodecimo die Octobris, proximò futuro, ad ultimum, Prompti & Parati ad transfretandum ad Nos, in nostri Succursum, nostrique & Regni nostri Defensionem, unà cum aliis Fidelibus nostris, ibidem tunc ad Nos venturis ex causâ supradictâ,

Et de tempore, quo dictum Filium vestrum in formâ prædictâ parari sperabitis, & de Hominibus quos secum ducet, Nos in Cancellariâ nostrâ, citra Diem Dominicam, proximò futuram, per præsentium Portitorem, certificetis.

Et quia omnes Homines, ad Nos sic venientes, ad Terram, prope Villam de Caleys (ubi Villam illam sumus Obsidentes) volumus applicare, ibidem ad Pedem (unà Nobiscum, & Fidelibus nostris, illuc assistentibus) contra dictum Adversarium nostrum Præliaturis, non est necesse quod dictus Filius vester, & Homines sui, sic secum profecturi, grossos Equos, aut alios propter illos, qui pro Equitaturâ suâ & ductione Armaturarum & Rerum suarum necessarii fuerint, usque dictam Villam de Sandwico ducant, seu duci faciant: A.D. 1346. Edv. 3.

Taliter in hoc necessitatis articulo vos habentes, quòd Dilectionem, quam erga Nos, & Salvationem, & Defensionem Regni nostri prædicti geritis & habetis, in effectu operis sentire valeamus, & quòd vobis ex hac causâ specialiter regratiari valeamus.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

Gratiarum Literæ de Strenuitate contra Invasiones Scotorum probata.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 5. dorf. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Quas Gratias, & quas Laudes Domino nostro Jesu Christo,

Qui, recti censurâ Judicii, Cœlestia pariter & Terrena disponit,

Pro altis Honoribus, quibus Nos, & nostros Ligeos, in diversis Mundi decoravit partibus, debemus, nec Mens nostra potest concipere, nec Lingua proferre; set suæ Divinæ Clementiæ, nullis inclusæ limitibus, Laudes & Gratias, in humilitatis Spiritu, & Devotionis fervore, exsolvimus quas valemus.

Vestras, insuper, Fidelitatem & Strenuitatem probatissimas, pro Honore nostri Nominis, & tuitione Rei nostræ publicæ Anglicanæ, contra Hostiles Invasiones Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, modernis Temporibus præexpertas, Sudoribus Bellicis, præsertim in nostrâ absentiâ, claras factas, cum intimis gratiarum actionibus in Domino commendamus;

Affectuosissimè vos rogantes quatinus, juxta Donum tantæ Gratiæ, nobis & vobis cœlitùs concessæ, pro finali Tranquillitate Subditorum nostrorum in vestris partibus taliter vigileris, quòd non oporteat dictorum Inimicorum nostrorum Nequitias de cætero formidare. A.D. 1346.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Turrim London. vicesimo die Octobris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ, videlicet,

Domino Gilberto de Umframvill, Comiti de Anegos.
Henrico de Percy.
Radulpho de Nevill.
Johanni de Mowbray.
Thomæ de Lucy.
Thomæ de Rokeby.
Thomæ de Gray.
Roberto de Ogle.
Johanni de Coupeland.
Roberto Bertram.
Willielmo Deyncourt.

Ad

A.D. 1346. *Edw.* 3. A.D. 1346. *Edw.* 3.

Ad instantiam Papæ & Cardinalium, Procuratorium ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A.D. 1346. *An.* 20. *E.* 3. *Cart. & Pat.* 20. *E.* 3. *m.* 18. *p.* 1.

EDward &c. a touz ceux, qui ces presentes Lettres verront, Saluz.

Come, reverentz Pieres en Dieu, nos cheres Amys, les Cardinalz de Naples & de Clermont, nous eient requis, a grant instance, qui,

Pur eschuier les grantz parils des Ames & des Corps, & d'autres grantz Damages, qe purroient avenir pur la Guerre d'entre Nous & Sire Phelip de Valoys, qi se dit Roy de France,

Nous vousissions encliner a faire bone Pais, & bailler Persones, de nostre Counseil, a Plein Poair, enfourmees de nostre entencion, aveques les queux ils puissent Traiter des Descors & Debatz d'entre Nous & lui, & les Alliez d'une partie & d'autre,

Et sur ce les ditz Cardinalx Nous eient monstrez les Lettres Patentes du dit Sire Phelip, pur queles il ad depute certeines Parsones de sa part, & done a eux Plein Poair a Treater & Acorder sur touz les Descors, Debatz, Quereles, Questions, & Controversies, qe sont, ou purront estre entre Nous & lui, & les Alliez dessusditz, par quecunque cause,

Nons,

Pur l'onur de Dieu, & Reverence de, nostre Seint Piere, le Pape, & prieres des ditz Cardinalz,

Confiantz du Sens & Loiaute de, noz amez & foials Counseillers,

William Markis de Julers, & Conte de Cantebrigg, nostre Treschere Frere,

William de Bohun, Conte de Norhampton, Conestable d'Engleterre, nostre Cousin,

Thomas de Beaucham, Conte de Warwic, Mareschal d'Engleterre, A.D. 1346.

Bartholomew de Burgbersh,

Richard Talbot, Seneschal de nostre Houstiel,

Barons,

Mestre Thomas Bradewardyn, Maistre en Divinite, Chanceller de l'Eglise de Loundres,

Maistre Johan de Thoresby, Chanoigne de Nicole,

Et Maistre Andrew de Offord, Dr. des Leys, Chanoigne d'Everwyk,

Avons deputez, & deputons par ces presentz, noz Commissairs, Procurours, Traituers, & Messages especials, en noun de nous, & pur nous, pur traiter & acorder, devant les ditz Cardinalx, des ditz Descors & Debatz, as queux nous donons Plein Poair de traiter & acorder de touz les Descors & Debatz, Quereles, Questions & Controversies, qe sont, ou purront estre, entre Nous & le dit Sire Phelip, & les ditz Alliez, pur quecunque cause & occasion qui ce soit,

Et tout ce, qui par les ditz Traituers, Oyut, Sept, Sis, Cynk, Quatre, ou Trois de eux, serra Tretee & Acorde, nous promettons, en bone foi, pur Nous, & pur noz Heirs, a tenir & acomplir, & avoir ferme & agreeable a touz joursmes, sanz venir en contre par Nous, ne par autre, par quele manere qui ce soit.

En Tesmoignance de la quele chose nons avons fait mettre nostre Seal a ces presentes.

Don. devant Caleys, le xxii jour d'Octobre, l'An de Grace Mill, Troiscentz, Quarante, Sisme.

Procuratorium ad tractandum cum quibuscunque de Ligis.

A.D. 1346. *An.* 20. *E.* 3. *Ibid. m.* 18.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Ewardus &c. Salutem. Sciatis quòd nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi filz Waryn, & Wolfardi de Gystelles, Militum, Magistri Michaelis de Northburgh, Doctoris Legum, Canonici Lichfeldensis, & Roberti de Foresto Militis, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum de Ligis & Amicitiis inter Nos, pro Nobis, Liberis, & Hæredibus nostris, ex unâ parte, & quoscunque Principes & Nobiles, etiam si Imperiali vel Regali fulgeant Dignitate, pro ipsis, Liberis, & Hæredibus suis, ex aliâ contrahendis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis, A.D. 1346.

Ac etiam de Securitate quæ mutuò fieri debeat in hac parte,

A. D. 1346. Edw. 3.

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint & Concordata, nobis referendum, ut ea possimus, prout tractata & concordata fuerint, approbare & etiam confirmare,

Ipsis omnibus, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem. A. D. 1346. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege juxta Calesium vicesimo octavo die Octobris.

De tractando cum Inimicis de Scotia, ad Fidem & Pacem Regis venire volentibus.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 4.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Gilberti de Umframvill Comitis de Anegos, Henrici de Percy, & Radulphi de Nevill, confidentes,

Ad Tractandum cum universis & singulis Adversariis nostris de Scotia, cujuscúmque statûs seu conditionis fuerint, qui ad Fidem & Pacem nostras venire voluerint,

Et ad ipsos, & eorum quemlibet, ad hujusmodi Fidem & Pacem nostras (prout magis expedire videbitur eisdem, Comiti, Henrico, & Radulpho, & eorum cuilibet) admittendum,

Et eis de Feloniis & Transgressionibus quibuscúmque, per ipsos, contra nos factis, Pardonationem plenam, & Cartas sufficientes super hoc, nomine nostro concedendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, quacúmque Securitate competenti firmandum, A. D. 1346.

Eisdem, Comiti, Henrico, & Radulpho, & eorum cuilibet, tenore præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem,

Ratum habituri & Gratum quicquid iidem, Comes, Henricus, & Radulphus, vel eorum aliquis, fecerint, vel fecerit, in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Westm. tricesimo die Octobris.

Per ipsum Regem,

Et erat Triplicata.

De Scotis prope Dunelmum expugnatis, & de Tractatu cum Johanne de Insulis ineundo.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Waltero de Bermyngeham, Justiciario suo Hiberniæ, Salutem.

Qualiter Scoti, Inimici & Rebelles nostri, cum grandi Excercitu Regnum nostrum Angliæ nuper hostiliter invaserunt, Homicidia, Incendia, Sacrilegia, & alia Mala & Facinora innumera in eódem Regno perpetrantes,

Ac demùm, per Fideles nostros, in Prælio, cum dictis Inimicis juxta Dunelmum commisso, Divinâ gratiâ devicti, & quamplures eorum interfecti, & alii confugati, ac David de Brus (prætendens se Regem Scotiæ) diversique Comites, & alii Magnates, ejusdem Terræ Scotiæ, ibidem de Guerrâ capti fuerunt, vobis, ut credimus, incognitum non existit.

Nos,

Circa finalem Expeditionem Guerræ nostræ dictæ Terræ Scotiæ soliciti, attendentes expediens esse cum Johanne de Insulis de Scotiâ, de veniendo ad Pacem & Obedientiam nostras, habere Tractatum, A. D. 1346.

Vobis mandamus quòd, habitâ Indè deliberatione cum Peritis de Concilio nostro in partibus vestris, cum præfato Johanne, super præmissis viis & modis, quibus expedire videritis, tractetis,

Et ea, quæ per vos sic Tractata sive Concordata fuerint, prout pro majori Honore & Commodo nostris, ac Expeditione Guerræ prædictæ, vobis melius visum fuerit, nomine nostro firmari & assecurari faciatis.

Et, si forsan idem Johannes rationabili Tractatui super hoc assentire noluerit,

A. D. 1346. An. 20. E. 3. ... fuerit, tunc ipsum, ac Homines suos, in quantum poteritis, expugnari, ac de Guerrâ gravari & opprimi faciatis;

Nos de eo, quod super præmissis feceritis, cum celeritate, quâ commodè fieri poterit, certificantes.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Westm. quarto die Novembris. A. D. 1346. Edw. 3.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Pro Willielmo Mannesyn Milite, de Guerra capto.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 1. m. 11. REX Universis & singulis Admirallis, & eorum Loca tenentibus, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Magistris & Marinariis Navium, ac omnibus aliis Ministris & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Gulielmus Mannesyn, Miles de Franciâ,

Quem, Dilectus & Fidelis noster, Robertus Darcy, nuper in eadem Terrâ Franciæ, de Guerrâ cepit, & tanquam Prisonarium suum in Angliam venire fecit,

Jam, de Licentiâ ipsius Roberti, juxta certas Conventiones, inter eos initas, pro Redemptione suâ quærendâ, ad partes suas proprias sit reversurus, A. D. 1346.

Suscepimus ipsum Gullielmum, eundo ad partes suas proprias, ex causâ prædictâ, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in Literis de Salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Custode Angliæ apud Turrim London. octavo die Novembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Pro Reymundo de Farges Cardinali.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 3. m. 15. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus nobis, Magister Bernardus Viventis, Procurator, Venerabilis Patris, Domini Reymundi de Fargis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Ducentas, Quinquaginta, & Tres Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, de Beneficiis dicti Cardinalis infra Regnum nostrum Angliæ provenientes, dilecto Mercatori nostro, Johanni de Wesenham, pro expeditione quorundam arduorum & urgentissimorum negotiorum nostrorum, per visum & testimonium, dilecti Clerici nostri, Thomæ de Brayton, ad opus nostrum, de mandato nostro, solverit, A. D. 1346.

Nos, volentes præfato Cardinali de dictâ pecuniæ Summâ satisfieri, prout decet, easdem Ducentas, Quinquaginta, & Tres Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, eidem Cardinali solvere promittimus bonâ fide,

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Westm. duodecimo die Novembris.

Per Concilium.

De Sagittariis ab Exercitu recedentibus, & de Prisone, qui dictus est Archidiaconus Parisiensis, Abbati de Colcestria vendito.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 7. d. REX, Dilecto sibi in Christo, Abbati de Colkestriâ, Salutem.

Cùm nuper,

Pro eo quòd Homines ad arma, Armati, & Sagittarii, de Exercitu nostro, apud Caleys, in magno numero recesserunt, & Nos inter Inimicos nostros in periculo seditiosè reliquerunt,

Præcepimus, per diversa Brevia nostra, singulis Vicecomitibus Regni nostri Angliæ, quòd omnes Homines, de Exercitu prædicto sic recedentes, & Literas de Licentiâ non habentes, quos in Ballivis suis invenire possent, unà cum Bonis & Catallis suis, capi, & arestari, & salvò custodiri facerent, quousque aliud de eis duceremus demandandum, A. D. 1346.

Jámque intellexerimus quòd quidam Sagittarii, cum quodam Prisone, de guerrâ

A. D. 1346. Edw. 3. guerrâ capto, qui ARCHIDIACONUS PARISIENSIS est, ut dicitur, a dicto Excercitu nostro, sine Licentiâ nostrâ, recesserunt, & unus eorumdem Sagittariorum dictum Prisonem vobis, pro certâ pecuniæ summâ, vendidit,

Per quod præcepimus Vicecomiti nostro Essexiæ quòd eosdem Sagittarios, ubicúmque infra Ballivam suam inveniri fuerint, capi, & omnia Bona & Catalla sua arestari, salvò custodiri, ac eos, & Prisonem prædictum, qui in Custodiâ vestrâ sic, ut dicitur, existit, usque Westmonasterium coram Concilio nostro ibidem duci faciat,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd dictum Prisonem, in Custodiâ vestrâ sic existentem, præfato Vicecomiti sine dilatione aliquâ liberari faciatis, ad dictum Concilium nostrum ducendum in formâ supradictâ; & nos illis, quibus convenit, pro Prisone prædicto debitam satisfactionem fieri faciemus: A. D. 1346. Edw. 3.

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittatis.

Teste Custode Angliæ apud Turrim London. decimo quinto die Novembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De præfato Prisone coram Concilio ducendo.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. REX Vicecomiti Essexiæ Salutem.

Cùm nuper *&c. ut supra usque ibi*, sine Licentiâ nostrâ recesserunt, *& tunc sic*, & unus eorumdem Sagittariorum dictum Prisonem, dilecto nobis, Abbati de Colcestriâ, pro certâ pecuniæ Summâ, vendidit,

Tibi præcipimus quòd eosdem Sagittarios *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi*, ac eos, & Prisonem prædictum, qui in Custodiâ præfati Abbatis, ut dicitur, existit, usque Westmonasterium coram Concilio nostro ibidem duci facias, & hoc, sub Incumbenti periculo, nullatenus omittas. A. D. 1346.

Teste ut supra.

Per ipsum Custodem & Concilium.

De inquirendo super Prisonibus de Guerra apud Dunelmum captis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 4. d. REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia, ante hæc tempora, Dampna quamplurima, per deliberationem Scotorum, Inimicorum nostrorum, de Guerrâ captorum, nobis, & toti Regno nostro Angliæ, diversimodè evenerunt,

Et jam intelleximus quòd quidam de dicto Regno nostro Angliæ, hujusmodi Dampna non considerantes, Prisones de Scotiâ, per ipsos in Bello, cum Scotis, apud Dunelmum, per Fideles nostros partium Borealium commisso, captos, quosdam (videlicet) per Redemptiones, & alio modo, deliberare faciunt, & quosdam per certas Conventiones evadere permittunt, in nostri & totius Regni nostri prædicti grave periculum & Dampnum manifestum,

Nos, volentes hujusmodi Dampnis & Periculis, in quantum poterimus, præcavere, Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Locis, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, quòd nullus, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterit, hujusmodi Prisones de Scotiâ per Redemptiones, vel alio modo, sine Licentiâ vel Mandato nostro speciali, ullo modo deliberare præsumat; set quòd omnes & singuli dictæ Ballivæ tuæ, hujusmodi Prisones habentes, cum eisdem Prisonibus apud Londoniam personaliter accedant, ibidem cum Concilio nostro super Satisfactione, eis pro Prisonibus illis faciendâ, tractaturi, & facturi quod ibidem super hoc contigerit ordinari, A. D. 1346.

Et per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, diligenter inquiras de nominibus omnium illorum, de Ballivâ tuâ, qui hujusmodi Prisones ceperunt, & qui eos, vel aliquem eorum, deliberari fecerunt, vel evadere permiserunt, & quos Prisones, & cujus status fuerint, & qualiter, & quo modo, & Inquisitionem, indè distinctè & apertè factam, nobis, sub Sigillo tuo, & Sigillis eorum, per quos facta fuerit, sine dilatione mittas, & hoc Breve.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Turrim London. vicesimo die Novemb.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Consimilia

A. D. 1346. Edw. 3. Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Vic. Notingh. & Derb.
Vic. Lanc.
Vic. Northumbr.
Vic. Cumbr.
Vic. Westmerl.
Vic. Lincoln.
Episcopo Dunolm. mutatis mutandis.

A. D. 1346. Edw. 3.

De veniendo ad Regem cum Hominibus ad arma, Armatis, & Sagittariis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 1. m. 7.

REX, Dilecto & Fideli suo, Reginaldo de Grey, Salutem. Cùm nuper vobis mandaverimus quòd vos, cum tot Hominibus ad arma, Armatis & Sagittariis, quot de Familiâ vestrâ, & aliundè, habere possetis, essetis apud Sandwicum ad certum diem, jam praeteritum, ad Nos exindè usque Caleys, unà cum aliis Fidelibus nostris, transfretaturi,

Et licet postmodùm, ex certis Rumoribus, quos tunc audivimus, fecerimus publicè proclamari quòd vos, seu aliquos alios, quos sic parari & ad vos venire mandavimus, ad Nos accedere non oporteret illâ vice, ita semper quòd vos, & alii, sic ad Nos tunc venturi, prompti essetis & parati de veniendo ad Nos cùm necesse foret, & inde ex parte nostrâ essetis praemuniti,

Quia tamen Philippus de Valesio, Adversarius noster Franciae, non modicam Armatorum Potentiam indiès colligi facit, & se parat ad veniendum versus partes de Caleys, Nos & Excercitum nostrum, Villam de Caleys obsidentes, omnibus viis, quibus poterit, expugnandum & gravandum,

Et nonnulli Homines ad arma, & alii, de dicto Excercitu nostro, ex variis & legitimis causis, quidem Licentiati, & quidam Illicenciati, recesserunt, per quod, ad resistendum hostili Aggressioni dicti Adversarii nostri, majorem numerum Hominum ad arma, & aliorum, quàm in praesenti habemus, celeriter habere Nos oportet,

Vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, affectuosè rogando, quòd cum tot Hominibus ad arma, Armatis, & Sagittariis, quot de Familiâ vestrâ, & aliundè, habere poteritis, cum omni festinatione vos paretis, ita quòd vos, in propriâ personâ vestrâ, cum dictis Hominibus ad arma, Armatis, & Sagittariis, benè muniis, sitis apud dictam Villam de Sandwico, die Lunae, proximo post Festum Sanctae Luciae Virginis, proximò futurum, ad ultimum, prompti & parati ad transfretandum exindè ad Nos, ad Vadia nostra, unà cum aliis Fidelibus nostris, qui tunc ibidem ex hac causâ, de mandato nostro, sunt venturi; A. D. 1346.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem nostram, & Salvationem, & Defensionem Regni nostri Angliae diligitis, nullatenùs omittatis.

Nolumus enim, nec intentionis nostrae existit, quòd id, quod a vobis in praesenti necessitate nostrâ sic fieri petimus, vobis cedat in praejudicium, aut in consequentiam trahatur vel exemplum in futurum.

Teste Custode Angliae apud Turrim London. tricesimo die Novembris.

Per ipsum Regem, & per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Radulpho de Wilyngton.
Johanni Dengayne Chivaler.
Johanni de Kyrketon.
Johanni de Wodhull Militi.

Super Prisonibus de Scotia, usque Turrim Londoniae, ducendis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 3.

REX, Dilecto & Fideli suo, Roberto de Ogel, Salutem. Quia, pro evitandis periculis, quae per Evasiones & Deliberationes Prisonum de Scotia nobis, & toti Regno nostro Angliae, ante haec tempora, evenerunt, & imposterùm evenire formidantur, de assensu Concilii nostri ordinavimus quòd omnes Prisones de Scotiâ, in Bello apud Dunelmum, & alibi, in partibus Borealibus, per quoscúmque de Regno nostro Angliae capti, usque Turrim nostram Londoniae ducantur, & sub salvâ Custodiâ ibidem, quousque de ipsorum A. D. 1346.

A. D. 1346 ipsorum Deliberatione aliter ordinavimus, detineantur,

Edw. 3.

Vobis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, firmiter injungentes, quòd Comitem de Fyf, Henricum de Rameseye, & Thomam Boyde, Prisones de Scotiâ, in Bello prædicto captos, & in Custodiâ vestrâ existentes, usque Turrim prædictam, cum omni celeritate, quâ poteritis, sub salvâ & securâ custodiâ duci faciatis; ita quòd sint ibidem die Mercurii, proximo post Festum Epiphaniæ Domini, proximò futurum, ad ultimum, Constabulario Turris prædictæ per Indenturas, indè modo debito conficiendas, liberandi & salvò custodiendi, sicut prædictum est; A. D. 1346. Edw. 3.

Et Nos vobis de eo, quod ad vos pertinet, pro Prisonibus prædictis, & de Custubus pro Ductione eorumdem, competenter, prout rationabiliter convenit, satisfieri faciemus:

Et hoc, sub forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittatis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Turrim London. octavo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, de Prisonibus subscriptis, usque Turrim prædictam ducendis in formâ prædictâ, sub eadem data; viz.

Thomæ Deverwyk, de Comite de Meneteth, Prisone &c.

Thomæ de Clifford, de Waltero de Haliburton, Prisone &c.

Bertine Benet, de Willielmo de Rameseye, Pris. &c.

Roberto de Bessyngton, de Willielmo More, Pris. &c.

Gerardo de Wythryngton, de Gilberte de Carik, & Nich. Clepdelian, Prisonibus &c.

Radulpho de Nevill de Petricio de Dunbar. Pris. &c.

Roberte de Ogel & Roberto Bertram, de Johanne Dougles, Pris. &c.

Johanni de Wynchestr. de Neso de Rameseye, Pris. &c.

Ricardo Snel, de Willielmo du Jardin, Pris. &c.

Adæ de Kendale, de Johanne de Makeswell & Fergo de Crawford, Prisonibus &c.

Johanni Skirnith, de Alexendro Stel, Pris. &c.

Thomæ de Rokeby seniori, de Willielmo de Vaus & David de Anand, Prisonibus &c.

Willielmo Dacre & Warino de Scargehill, de Johanne Scintclero, Pris. &c.

Rogere de Wydryngton, de Mekepeth, Pris. &c.

Thomæ de Metham, de Alexandro Stinerd, Pris. &c.

Archiepiscope Eborum & Christofero Manleverer, de Willielmo de Lymynston, Pris. &c.

Willielmo de Zouche, de Willielmo Moubray, Pris. &c.

Adæ de Panetra Erceuesque, de David fitz Wauter fitz Gilbert, Prisen. &c.

Thomæ Mussers, Johanni Ercem & Thomæ de Ulmyngton, de Andrea Cambel, Prison. &c.

Ingelramo de Umframvill, de Johanne de Preston, Pris. &c.

Thomæ de Rokeby juniori, de Georgio Abermithi, Prisone &c.

Johanni de Ever, de Alexandro de Remeseye, Prisone &c.

Radulpho de Bethom & Thomæ de Ros de Kendale, de Johanne Stiward de Dalswynton, Pris. &c.

Willielmo de Decre, de Waltero Moigne, Prisone &c.

Nich. Gower, de Thomâ de Lippes, Prisone &c.

Willielmo Deyncourt, de Willielmo Douglas l'eisne, Pris. &c.

Willielmo de Westynton, de Alexandro de Haliburton, Pris. &c.

Willielmo Heronn, de Laurentie Gilibrande, Pris. &c.

Johanni de Haryngton le fitz, de Adam de Fullarton, Pris. &c.

Roberto de Maners, de Willielmo Bailly, Pris. &c.

Waltero de Creyk, de Willielmo de Murref, Pris. &c.

Willielmo de la Vale, de Johanne Giffard, Pris. &c.

Edwardo de Baddeby, de Rogero de Craunford, Pris. &c.

Johanni Umframvill, Waltero de Hakeford & Willielmo Fancomberge, de Johanne Stiward Bastard, Prisone &c.

Barthelemæe Fanacourt, de Petricio de Polworth, Prisone &c.

Thomæ de Lucy, de Roberto Valeys, Prisone &c.

Johanni Standich, de David Murref, Prisone &c.

Roberte de Lother, de Bartholomæo de Dermend Alemand, & Roberto Chesholm, Prisonibus &c.

Thomæ Grey, de David Graham & Johanne de Haliburten, Prisonibus &c.

Alano

A. D. 1346. Edw. 3. *Alano de Hoton, de Johanne de Valence, Prisone &c.*
Gilberto de Whittefeld, de Filio Eustachii Loreygne, Prisone.
Johanni de Cloutheroun. de Patono Heryng, Prisone &c.
Edmundo de Hastynges de Kynthorp. Johanni de Kirkeby, Executoribus Testamenti Radulphi de Hastynges, de Rogero de Kirkepatrik, Prisone, &c. A. D. 1346. Edw. 3.

De tractando super Defensione Angliæ, & Expeditione Guerræ Scotiæ.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 2.

REX, Dilecto & Fideli suo, Gilberto de Umframvill, Comiti d'Anegos, Salutem.

Propter quædam ardua Negotia, Statum & Defensionem Regni nostri Angliæ, ac Expeditionem Regni nostri Angliæ, ac Expeditionem Guerræ Scotiæ summè contingentia,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd sitis apud Westmonasterium, in Crastino Epiphaniæ Domini, proximò futuro, ibidem cum Prælatis, & cæteris Magnatibus, ac aliis de Concilio nostro, super Negotiis prædictis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri; & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem Guerræ prædictæ diligitis, nullo modo omittatis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Turrim London. decimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet, D. A. 1346.

Henrico de Percy.
Johanni de Moubray.
Radulpho de Nevill.
Thomæ de Lucy.
Thomæ de Musgrave.
Thomæ de Rokeby.
Roberto Bertram.
Willielmo Deyncourt.
Thomæ de Grey.
Johanni de Haryngton le Fitz.
Waltero de Creyk.
Petro Tyllyoll.
Roberto de Ogle.
Roberto de Tughale.
Johanni de Coupeland.

Ad Archiepiscopum Eborum.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primari, Salutem.

Propter quædam ardua Negotia *&c. ut supra usque ibi,* vobis mandamus quòd sitis apud Westmonasterium, in Crastino Epiphaniæ Domini, proximò futuro, si commodè poteritis, super dictis Negotiis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

Et, si fortè ad diem prædictum personaliter venire non poteritis, tunc aliquem Idoneum, de quo confiditis, de intentione vestrâ plenius informatum, vice & nomine vestris, ad Diem & Locum prædictos mittatis, ad tractandum ibidem cum cæteris Prælatis, & Magnatibus, ac aliis de Concilio nostro, super præmissis, & ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem indè, favente Domino, contigerit ordinari. A. D. 1346.

Et hoc sicut nos *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Episcopo Dunolm.
Episcopo Karlioli.

Super Prisonibus antedictis de Vadiis.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Liberat. 20. E. 3. m. 2.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Johanni Darcy le Piere Viginti Libras, & Magistro Johanni de Carleton Viginti Marcas, A. D. 1346.

super

A. D. 1346. Edw. 3. super Vadiis suis, eundo ad Partes Boreales, pro Prisonibus, in Bello Dunolmensi captis, usque Londoniam ducendis.

Teste Custode Angliæ apud Eltham duodecimo die Decembris. A. D. 1346. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Nuncio de Victoria Scotorum.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, Willielmo Hugate, Valetto, Venerabilis Patris, Willielmi Archiepiscopi Eborum, Rumores de Victoriâ Scotorum in Bello, apud Dunelmum commisso, ad Concilium nostrum apud Londoniam Nuncianti, Decem Libras de Dono nostro. A. D. 1346.

Teste Custode Angliæ apud Eltham duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De inquirendo de illis qui Prisones de Scotia captos sine licentia deliberaverunt.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 4. d. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thomæ de Lathum, Johanni de Haveryngton le Filz, & Nicholao le Botiller, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures, de partibus Borealibus, nonnullos Prisones de Scotiâ, nuper in Bello apud Dunelmum, & alibi, in eisdem Partibus captos, a Custodiis suis, quosdam per Redemptiones, & alio modo, deliberârunt, & quosdam, Coloribus exquisitis, evadere permiserunt, in nostri Contemptum, Dampnum, Præjudicium, & Destructionis Partium prædictarum Periculum manifestum, de quo quamplurimum, non inmeritò, commovemur,

Nos igitur,

Ut ulteriùs indè quod justum fuerit facere valeamus, volentes pleniùs certiorari de Nominibus omnium & singulorum, qui hujusmodi Prisones per Redemptiones, seu alio modo, a Custodiis deliberârunt, vel evadere permiserunt, & qui fuerunt sic Deliberati, vel evaserunt, & Quando, & Qualiter, & Quo modo,

Assignavimus Vos, Tres, & Duos vestrûm, ad inquirendum per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Comitatu Lancastriæ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas in præmissis omnibus & singulis, & aliis Articulis ea tangentibus, meliùs sciri poterit, pleniùs veritatem:

Et ideò vobis mandamus quòd ad certos &c. quos &c. ad hoc provideritis, inquisitiones indè faciatis, & eas, distinctè & apertè factas, nobis in Cancellariam nostram, sub Sigillis vestris, Duorum, vel Unius vestrûm, & Sigillis eorum per quos factæ fuerint, sine dilatione mittatis, & hoc Breve. A. D. 1346.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd ad certos &c. quos &c. ei scire facietis, venire faciat coram vobis &c. tot &c. tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Eltham decimo tertio die Decembris.

Per ipsum Custodem & Concilium.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Thomas de Rokeby, *Walterus de Crayk,* *Thomas de Metham,*	*In Comit. Eborum & Northum.*
Thomas de Lucy, *Thomas de Musgrave,*	*In Cumbr. & Westm.*
Willielmus Deyncourt, *Thomas de Longevylers,* *Galfridus de Staunton,*	*In Com. Not. & Derb.*
Thomas de Rokeby Vic. Eborum, *Acrisius de Hanlaghby,* *Radulphus de Lascelles,*	*In Comitatibus Eborum & Northum.*

De

A. D. 1346. Edw. 3. — A. D. 1346. Edw. 3.

De ducendo David de Brus usque Turrim Londoniæ.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 2.

REX, dilecto & Fideli suo, Johanni Darcy, le Pyere, Salutem.

Cùm oneraverimus, Dilectum & Fidelem nostrum, Thomam de Rokeby ad ducendum, cum omni festinatione, David de Brus & Malculmum Flemyng, Prisones de Scotiâ, usque Turrim nostram Londoniæ,

Et vos ipsi, per Literas vestras, Concilium nostrum certificaveritis quòd prædictus David veniet adcitiùs, quo poterit, usque Turrim prædictam,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd totam Diligentiam, quam poteritis, apponatis quòd prædicti, David & Malculmus, prædicto Thomæ, absque contradictione aliquâ, liberentur, & vos ipsi in partibus vestris moremini, quousque prædicti, David & Malculmus, ad vos venerint, & eos omni modo, unà cum prædicto Thomâ, usque Turrim prædictam, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, ducatis in formâ supradictâ: A. D. 1346.

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Eltham decimo quinto die Decembris.

Per Concilium.

De ducendo Malculmum Flemyng usque Turrim prædictam.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Thomæ de Rokeby, Salutem.

Cùm per Breve nostrum mandaverimus, Dilecto & Fideli nostro, Roberto Bertam, vel ejus Locum Tenenti cuicumque, ad custodiendum Malculmum Flemyng, Prisonem de Scotiâ, in Bello apud Dunelmum per dictum Robertum captum, deputato, quòd idem Robertus, vel dictus suus Deputatus dictum Malculmum, cùm ipsum petieritis, vobis absque contradictione aliquâ liberari faciant, usque ad Turrim nostram Londoniæ ducendum, & ibidem salvò & securè custodiendum:

Vobis mandamus quòd ad ipsum Robertum, vel dictum suum Locum Tenentem, personaliter accedentes, dictum Malculmum per Indenturas, indè debitè conficiendas, recipiatis, & usque Turrim prædictam, cum omni celeritate, quâ poteritis, ad Custus nostros, duci faciatis in formâ prædictâ: A. D. 1346.

Et hoc, sicut de vobis confidimus, & sub incumbenti Periculo, nullatenus omittatis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Eltham, decimo sexto die Decembris.

Per Concilium.

Super Expensis David de Bruys.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Liberat. 20. E. 3. m. 1.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Johanni Darcy Constabulario Turris nostræ Londoniæ, Quinquaginta Libras, super Expensis David de Bruys, & aliorum Prisonum de Scotiâ, infra Turrim prædictam sub Custodiâ suâ existentium. A. D. 1346.

Teste Custode Angliæ apud Eltham decimo sexto die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De capiendo illos qui deliberaverunt Prisones captos in Bello apud Dunelmum.

A. D. 1346. An. 20. E. 3. Scot. 20. E. 3. m. 4. d.

REX, Dilectis & Fidelibus, Willielmo Deyncourt, Thomæ de Longuilers, & Galfrido de Stauntou, Salutem.

Licet nuper, A. D. 1346.

Intelligentes quòd quamplures, de partibus Borealibus, nonnullos Prisones de Scotiâ, nuper in Bello apud Dunelmum,

A. D. 1246. Edw. 3. nelmum, & alibi, in eisdem partibus capros, a Custodiis suis, quosdam per Redemptiones, vel alios modos, deliberârunt, & quosdam, coloribus exquisitis, evadere permiserunt, in nostri Contemptum, Dampnum, Præjudicium, & destructionis Partium illarum Periculum manifestum, de quo quamplurimùm, non inmeritò, commovemur,

Et Nos, ut ulteriùs indè quod justum fuerit facere valeamus, volentes pleniùs certiorari de Nominibus omnium & singulorum, qui hujusmodi Prisones per Redempriones, seu alio modo, a Custodiis suis deliberârunt, vel evadere permiserunt, & qui fuerint sic Deliberati vel evaserunt, & Quando, Qualiter, & Quo modo,

Per Literas nostras Patentes assignaverimus vos, & duos vestrûm, ad inquirendum per Sacramentum proborum & legalium Hominum de Comitatibus Notinghamiæ & Derbiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas melius sciri poterit, de præmissis omnibus & singulis, & aliis articulis ea rangentibus, plenius veritatem, & ad Inquisitiones, indè distinctè & apertè factas, nobis in Cancellariâ nostrâ sub Sigillis vestris, & Sigillis eorum per quos factæ fuerint, sine dilatione mittendum, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Nichilominus vobis mandamus quòd omnes illos, quos de præmissis culpabiles inveniri contigerit, ubicumque inventi fuerint, sive infra Liberrates, sive extra, sine dilatione capiatis, & In Prisonâ nostrâ salvò & securè custodiri faciatis, ita quòd ab eâdem nullo modo deliberentur sine Mandato nostro speciali. A. D. 1246. Edw. 3.

Et Nos de Nominibus illorum, quos occasione præmissâ capi contigerit, ac de toto facto vestro in hac parte, de die in diem, sub Sigillis vestris, in dictâ Cancellariâ nostrâ certificetis.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Eltham decimo septimo die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Thomæ de Lathum, *Johanni de Haveryngton le Fitz,* *Nicholao le Botiller,*	*In Com. Lanc.*
Thomæ de Rokeby, *Waltero de Crayk,* *Thomæ de Metham,*	*In Com. Eborum & Northum.*
Thomæ de Lucy, *Thomæ de Musgrave,*	*In Comitatibus Cumbr. & Westmerl.*

De Literis & Brevibus, Comitatum Ultoniæ concernentibus, sub Nomine & Stilo Leonelli, Filii Regis, fiendis.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 3. m. 1.

REX Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus, de Comitatu Ultoniæ, tàm infrà Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, per Literas nostras Patentes, concesserimus Philippæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, Custodiam omnium Terrarum & Tenementorum, cum Pertinentiis, in Hiberniâ, quæ fuerunt Willielmi nuper Comitis Ultoniæ defuncti; qui de nobis tenuit in Capite, & quæ, ratione minoris Ætatis Elizabethæ Filiæ, & Hæredis prædicti Comitis, in manu nostrâ extiterunt,

Habendam cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, ac Reversionibus quibuscumque, ac Regalitatibus, Dominiis, Libertatibus, & omnibus aliis, ad Custodiam illam qualitercumque & ubicumque spectantibus, adeò plenè & integrè, sicut prædictus Comes ea tenuit dùm vitam duxit in humanis, usque ad tempus quo Leonellus, Filius noster carissimus, in Annis teneris adhuc existens, qui præfatam Elizaberbam jam duxit in Uxorem, talis Ætaris fuerit quòd se ipsum regere & gubernare sciat, & possit, vel aliud indè duxerimus ordinandum, A. D. 1347.

In Subventionem Sustentationis eorumdem, Leonelli & Elizabethæ, absque aliquo nobis indè reddendo, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Volentes tamen certis de causis, Nos & Concilium nostrum moventibus, quòd Brevia & Litteræ, Comitatum prædictum, ac Libertates ejusdem, contingentia, sub Nomine, Stilo, & Testimonio præfati Leonelli de cætero fiant & exequantur,

Vobis

A. D. 1347. Edw. 3. Vobis mandamus in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, quòd Brevibus & Litteris, sub Nomine, Stilo, & Testimonio præfati Leonelli, in Comitatu prædicto, & Libertatibus ejusdem, de cætero faciendis & exequendis, ac Justiciariis, Ballivis, & aliis Ministris, per Brevia & Literas hujusmodi, in dicto Comitatu assignandis & deputandis, sitis Intendentes & Respondentes, prout tempore præfati Willielmi, nuper Comitis Comitatûs illius, ac aliorum Comitum Comitatûs ejusdem, qui pro tempore fuerunt, fieri consuevit; eo non obstante quòd Custodiam Terrarum & Tenementorum prædictorum præfatæ Consorti nostræ concessimus, ut est dictum. A. D. 1347. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Eltham primo die Januarii.

Per Concilium.

Indentura, super David de Bruys.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 1. d.

CESTE ENDENTURE, fait en Trois Parties,

Dount l'Une Partie demoerre devers le Channceller & Tresorer nostre Seignur le Roi d'Engleterre & de France,

Et l'Autrie Partie devers Monsieur Johan Darcy la Piere, Conestable de la Tour de Loundres,

Et la Tierce Partie devers Monsieur Thomas de Rokeby, Viscounr d'Everwyk,

TESMOIGNE, qui le dit Monsieur Thomas, le second jour de Janever, l'An du Regne nostre dit Seignenr le Roi (c'est assavoir) d'Engleterre vintisme, & de France septisme, ad delivers Monsieur David de Bruys, qui se dit Roi d'Escoce,

Le quel David le dit Monsieur Thomas resceut par Endenture, de Monsieur Rauf de Nevill, a Everwyk, pur Mesner a Loundres, & liverer illoeqes a ceux, qui serroient Deputez, de par nostre dit Seignur le Roi, ou son Conseil, de recevire meisme celi David, A. D. 1347.

Au dit Maister Johan, par Brief nostre dit Seignur le Roi, directe au dit Monsieur Thomas de Liverer le dit Monsieur David au dit Monsieur Johan, pur garder sauvementz en la dit Tour, en noun du dit nostre Seigneur le Roi,

Et le dit Monsieur Johan ad rescen, meisme le jour, en la dit Tour, par Brief nostre dit Seigneur le Roi, a lui direct, le dit Monsieur David du Baillie, le dit Monsieur David a garder en meisme la Tour, en noun du dit nostre Seignieur le Roi, come dessus est.

En Tesmoignaunce de queu choses, les ditz, Chaunceller & Tresorer, & Monsieur Thomas, a ceste Endenture entrechaungeablement ont mis lour Seals.

Don. a la dit Tour, le jour & An susdit.

Super Prisone, qui Archidiaconus Parisiensis dicebatur, se Beringarium de Monte Alto nominante, coram Concilio Regis habendo.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Claus. 20. E. 3. p. 2. m. 2. d.

REX Henrico Buk de Londonia, Salutem.

Cùm nuper,

Dato nobis intelligi quòd Magister Nicholaus de Stanweye quendam Prisonem, nuper de Guerrâ in partibus Franciæ captum, qui Archidiaconus Parisiensis extitit, ut dicebatur, in Custodiâ suâ habuit,

Eidem Nicholao mandaverimus quòd dictum Prisonem, sic in Custodiâ suâ existentem, haberet coram Concilio nostro, die Veneris, in Crastino Sanctæ Thomæ Apostoli, proximò præterito, ad faciendum quod tunc ibidem de dicto Prisone per dictum Concilium nostrum contingeret ordinari:

Ad quem diem prædictus Nicholaus nobis certificavit, quòd Corpus dicti Prisonis coram dicto Concilio ad diem prædictum habere non potuit, quia die Lunæ, proximo post Octabas Nativitatis beatæ Mariæ, ultimò præteritas, de quodam Johanne Ballard, unum Prisonem, Beringarium de Monte Alto se nominantem, cujus Status, Qualitas, & Conditio penitùs sibi tunc fuerant incogniti, infra Libertatem Colcestriæ recepit, A. D. 1347.

Et postmodùm dictum Prisonem apud Londoniam, pro Quinquaginta Libris, de Henrico Buk receptis, præfato Henrico ad opus suum proprium liberavit, diu antequam dictum Mandatum nostrum

A. D. 1347. Edw. 3. ſtrum ſibi liberatum fuit, & de prædictis Quinquaginta Libris præfato Johanni Ballard eſt ſatisfactum;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd prædictum Beringarium habeas coram Concilio noſtro, apud Weſtmonaſterium, die Mercurii, proximo poſt Feſtum Sancti Hillarii, proximò futurum, ad faciendum quod tunc ibidem de eodem Beringario contigerit ordinari,

Et tu ipſe ſis ibidem, ad eundem diem, ad faciendum & recipiendum quod Curia noſtra conſideraverit in hac parte.

Et hoc, ſub periculo quod incumbit, nullatenus omittas; & habeas ibi tunc hoc Breve.

Teſte Cuſtode Angliæ apud Eltham octavo die Januarii. A. D. 1347. Edw. 3.

Per Concilium.

Et Mandatum eſt Vicecomitibus Londoniæ, quòd præfatum Henricum, in propriâ Perſonâ ſuâ, venire faciant coram dicto Concilio, ad diem prædictum, ad reſpondendum hiis quæ tunc ſibi exponentur ex parte Regis, & ad faciendum ulterius, & recipiendum quod Curia Regis conſideraverit in hac parte; & quod habeant ibi tunc hoc Breve.

Teſte ut ſupra.

Per Concilium.

De Capitaneo in Ducatu Britanniæ, durante bello Gallico, conſtituto.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Fran. 20. E. 3. p. 1. m. 2. Rex Univerſis, præſentes Literas inſpecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

De Fidelitate, Probitate, & Induſtriâ, Dilecti & Fidelis noſtri, Thomæ de Daggeworth, pleniùs confidentes,

Ipſum Thomam in Ducatu noſtro Britanniæ, & Pertinentiis ſuis univerſis, Locum noſtrum Tenentem & Capitaneum facimus per præſentes;

Dantes & concedentes ei plenam Poteſtatem faciendi, excercendi, & exequendi ibidem, noſtro nomine, omnia & ſingula quæ ad hujuſmodi Locum Tenentem, & Capitaneum, pertinere noſcuntur.

Damus autem Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, & Perſonis aliis quibuſcumque, in & de dicto Ducatu exiſtentibus, tenore præſentium, in mandatis, quòd eidem Thomæ, in præmiſſis, pareant, obediant humiliter, & intendant. A. D. 1347.

In cujus &c. quouſque Guerra, inter Nos & Adverſarios noſtros Franciæ mota, per viam Pacis, vel alio modo, finiatur duraturas.

Dat. apud Redyng decimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Archidiacono ſæpedicto de verificationibus capiendis.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 3. m. 7. d. Rex, Dilectis & Fidelibus ſuis, Richardo de Kelleſhull, Johanni de Sutton, Willielmo Crocheman, Willielmo de Notton, & Johanni de la Rokele, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Dato nobis intelligi quòd quidam Sagittarii, de Excercitu noſtro apud Caleys, in Angliam ſine Licentiâ noſtrâ reverſi, quendam Priſonem, qui Archidiaconus Pariſienſis eſt, ut dicitur, in Franciâ, poſtquam ibidem applicuimus, de Guerrâ captum, in Angliam duxerunt, & Unus earumdem Sagittariorum dictum Priſonem Abbati de Colceſtria, pro certâ Pecuniæ Summâ vendidit, A. D. 1347.

Præfato Abbati mandaverimus quòd ipſum Priſonem, ſic in Cuſtodiâ ſuâ exiſtentem, Vicecomiti noſtro Eſſexiæ, quem ad Priſonem illum, nomine noſtro, recipiendum deputavimus, liberaret,

Et, licet idem Vicecomes penes præfatum Abbatem, pro Priſone prædicto habendo, juxta formam Mandati noſtri prædicti, inſteterit, idem tamen Abbas Priſonem prædictum ſibi liberare omninò denegavit, ſet ipſum Priſonem voluntariè ab Abbatiâ prædictâ (quamquam eidem Abbati per prædictum Vicecomitem ex parte noſtra inhibitum

bitum fuisset nè Prisonem illum a dicta Abbatia elongaret) elongari fecit in nostri contemptum & dampnum manifestum,

Per quod mandavimus præfato Abbati, quod Prisonem prædictum haberet, coram Concilio nostro, apud Westmonasterium, in Octabis Sancti Nicholai, proximò præteritis, & quòd idem Abbas esset personaliter tunc ibidem, nobis de Contemptu, nobis in hac parte facto, responsurus, & facturus quod Curia nostra consideraret in hac parte,

Ad quem diem prædictus Abbas, coram dicto Concilio nostro, in Cancellariâ nostrâ, comparens, dixit quòd non constitit sibi de aliquo tali Prisone, Archidiacono Parisiensi existente, set quòd quidam, Magister Nicholaus de Staneweye, quendam Prisonem, vocatum Berengarium de Monte Alto, quem a quodam Johanne Ballard Sagittario, qui in Angliam de Excercitu prædicto rediit, pro Quinquaginta Libris emit, pro quarum Solutione idem Abbas se pro prædicto Magistro Nicholao præfato Johanni Ballard obligavit,

Qui quidem Nicholaus dictum Prisonem secum in eadem Abbatia habuit, & eum, antequam dictum Breve nostrum præfato Abbati, de dicto Prisone, vocato Archidiacono Parisiensi, præfato Vicecomiti liberando, Liberatum fuit, ab eadem Abbatiâ, absque scientiâ dicti Abbatis, duxit, ad quem diem idem Abbas ignoravit, nec scire potuit; & hoc optulit se verificare,

Et Johannes de Coggeshale, Vicecomes Comitatûs prædicti, tunc coram eodem Concilio existens, dixerit quòd tempore, quod dictum Breve nostrum præfato Abbati liberatum fuit, & etiam tempore Inhibitionis, eidem Abbati per præfatum Vicecomitem ex parte nostrâ, nè dictum Prisonem elongaret, factæ, dictus Priso in Abbatiâ prædictâ extitit; & hoc paratus est verificare,

Et prædictus Abbas dixit quòd præfatus Priso, nec tempore liberationis Brevis prædicti, nec tempore Inhibitionis, eidem Abbati per prædictum Vicecomitem sic factæ, in dictâ Abbatiâ extitit, set quòd, diù antea, ab eadem Abbatiâ per præfatum Nicholaum, in formâ prædictâ, ducebatur; & hoc paratus est verificare,

Per quod volumus quod Certificationes prædictæ, apud Chelmeresford, in præsentiâ partium prædictarum, capiantur,

Nos, de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes, assignavimus Vos, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad Verificationes prædictas, per Sacramentum, tàm Militum, quàm aliorum Proborum & Legalium Hominum, de dicto Comitatu Essexiæ, non suspectorum, qui dictum Abbatem aliquâ affinitate non attingant, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, apud dictam Villam de Chelmeresford ad certum diem, quem Vos, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ad hoc provideritis, in præsentiâ Partium prædictarum, capiendum;

Et ideò vobis mandamus quòd Vos, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ad dictam Villam de Chelmeresford, ad diem, per vos sic statuendum, personaliter accedentes, Verificationes prædictas capiatis in formâ prædictâ; &, sic captis, nos indè, sub Sigillis vestris, Quatuor, Trium, vel Duorum vestrûm, in dictâ Cancellariâ nostrâ, in Crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro (quem diem prædictis partibus tunc ibidem dedimus ad faciendum, & recipiendum, quod Curia nostra consideraverit in hac parte) reddatis distinctè & apertè certiores, ut tunc, tàm pro nobis, quàm pro præfato Abbate, in præmissis, fieri faciamus quod, juxta Verificationes illas, & secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ, fuerit faciendum; hoc Breve nobis remittentes.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quod venire faciat coram vobis &c. apud dictam Villam de Chelmeresford, ad diem, quem Vos, Quatuor, &c. ei scire facietis, Tot &c. tàm Milites, quàm alios Probos & Legales Homines de Ballivâ suâ, non suspectos, qui præfatum Abbatem aliquâ affinitate non attingant, per quos &c. & inquiri.

Injunximus etiam partibus prædictis, quòd Captioni Verificationum prædictarum intersint si sibi viderint expedire.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Eltham decimo sexto die Januarii.

A. D. 1347. Edv. 3.

De Capitaneo in Pictavia constituto.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Franc. 20. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De probitate, fidelitate, & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Radulphi de Cahours, pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Capitaneum & Locum nostrum Tenentem in Pictavia, ac in Terra de Rays

(Terris, Castris & Villis per, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Henricum Comitem Lancastriæ conquestis, tantummodo exceptis)

Quamdiu nobis placuerit;

Mandantes universis & singulis Subditis nostris de Pictavia, & Terra de Rays

(Prædictis Terris, Castris, & Villis, per præfatum Comitem sic conquestis, ut præmittitur, exceptis)

Quòd eidem Radulpho, tanquam Capitaneo & Locum nostrum Tenenti Pictavia, & Terra de Rays, prædictis, ut prædictum est, pareant & intendant.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Eltham decimo septimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Expensis Prisonum Scotiæ.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Liberat. 20. E. 3. m. 1.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Thomæ de Clifford Decem Marcas, pro Expensis Walteri de Halyburton de Scotiâ, Prisonis ipsius Thomæ, a partibus Borealibus, usque Turrim nostram Londoniæ, de Præcepto nostro, veniendo.

Teste Custode Angliæ apud Eltham vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super dictis Expensis.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Bertino Beneyt Decem Marcas pro Expensis Willielmi de Rameseye de Scotiâ, Prisonis ipsius Bertini, a partibus Borealibus, usque Turrim nostram Londoniæ, de Præcepto nostro, veniendo.

Teste Custode Angliæ apud Eltham vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Johanne de Coupland, qui David de Bruys Prisonem de Guerra cepit, in statu Baneretti posito.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Pat. 20. E. 3. p. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

Considerantes grata & laudabilia Obsequia nobis per, dilectum nobis, Johannem de Coupeland hactenus impensa, & bonum locum quem nobis in Guerris nostris tenuit, necnon strenuum Gestum ipsius Johannis in bello apud Dunelmum (ubi Deus, suâ divinâ potentiâ, fidelibus nostris in partibus Borealibus victoriam de Scotis Inimicis nostris contulit gloriosam) in quo Bello idem Johannes David de Bruys, qui se Regem Scotiæ fecerat nominari, de Guerra cepit, & ipsum David nobis gratanter liberavit,

Ac volentes ipsum Johannem, propter ipsius probitatis & strenuitatis merita, taliter præmiare, quòd alii per hoc Exemplum capiant nobis, temporibus futuris, fideliter obsequendi,

Eundem Johannem in statu Baneretti posuimus, & pro eodem statu manutenendo, concessimus pro nobis, & Hæredibus nostris, eidem Johanni Quingentas Libras, percipiendas sibi & Hæredibus suis singulis Annis (videlicet) Quadringentas Libras de Exitibus Custumarum nostrarum in Porto Civitatis

nostræ

A. D. 1347. Edw. 3. nostræ Londoniæ, & Centum Libras de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu Villæ Berewici super Twedam, per manus Collectorum Custumarum prædictarum, qui pro tempore fuerint, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, quousque prædicto Johanni, & Hæredibus suis, de Quingentis Libratis Terræ, vel Redditûs per Annum, in loco competenti eidem Johanni & Hæredibus suis Habendis, per nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum.

Concessimus etiam pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Johanni, tàm pro bono Servitio suo prædicto, quàm pro morâ suâ nobiscum cum Viginti Hominibus ad Arma, Centum Libras, percipiendas, singulis Annis, de Exitibus Custumarum nostrarum, in Portu Villæ Novi Castri super Tynam, per manus Collectorum Custumarum nostrarum ibidem, qui pro tempore fuerint, ad Terminos prædictos, ad totam vitam ipsius Johannis, vel quousque eidem Johanni de Centum Libratis Terræ, vel Redditûs, in loco competenti, ad totam vitam ipsius Johannis, Habendis, per nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum;

Volentes & concedentes quòd Vadia & Rewarda præfato Johanni, & Hominibus suis, pro tempore quo ipsos in Obsequio nostro morari contigerit, sicut aliis Banerettis de suo statu, in hujusmodi Obsequio nostro existentibus, solvantur.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Eltham vicesimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A. D. 1347. Edw. 3. ET mandatum est Collectoribus Custumarum Regis in dicto Portu Berewici, quòd eidem Johanni, vel ejus in hac parte Attornato, quinquaginta libras, de dictis Centum libris, sibi sic in dicto Portu Berewici assignatis, de Termino Paschæ, proximò futuro, de exitibus Custumarum prædictarum, solvant juxta tenorem Litterarum Regis prædictarum; & quòd recipiant a præfato Johanne, vel dicto suo Attornato, literas suas Acquietantiæ, Receptionem denariorum, quos ei sic solverint, testificantes; & Rex eis indè, in Compoto suo, debitam Allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

EOdem modo mandatum est Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in dicto Portu Londoniæ, de ducentis libris, de dictis quadringentis libris, eidem Johanni solvendis, in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

EOdem modo mandatum est Collectoribus Custumarum Regis in dicto Portu Novi Castri, de quinquaginta libris, de dictis Centum libris, eidem Johanni in dicto Portu Novi Castri assignatis, præfato Johanni solvendis, in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Pardonatione pro dicto Johanne.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. Cart. & Pat. 20. E. 3. m. 1.

REX omnibus Ballivis &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro bono servitio, quod Johannes de Copeland in guerrâ nostrâ Scotiæ, præsertim in Bello Dunolmensi, nobis impendit, de gratiâ nostrâ speciali, pardonavimus ei Sectam Pacis nostræ, quæ ad Nos pertinet pro Homicidiis, Feloniis, Roberiis, Latrociniis, Receptamentis Felonum, seu Inimicorum nostrorum, & Transgressionibus quibuscúmque, per ipsum, in Regno nostro Angliæ, contra pacem nostram perpetratis, undè Indictatus, Rectatus, vel Appellatus existit, ac etiam Utlagarias, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuerint promulgatæ, & firmam pacem nostram ei indè concedimus:

Ita tamen quòd stet rectò in Curiâ nostrâ, si qui versus eum loqui voluerint de Homicidiis, Feloniis, Roberiis, Latrociniis, & Transgressionibus supradictis. A. D. 1347.

In cujus &c.

Teste Rege juxta Calesium vicesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas sub eâdem datâ habet Robertus Bertram Miles.

Item, Willielmus Silvertop senior.

Teste Rege juxta Calesium vicesimo die Januarii.

Bulla

Bulla super Nuncio Regis Armenorum, & ad Pacem exhortatoria.

A. D. 1347. An. 20. E. 3. *Ex Autogr.*

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Veniens nuper ad Sedem Apostolicam, Dilectus Filius, Nobilis Vir, Constantus Miles, Secretarius, carissimi in Christo Filii nostri, Constantii Regis Armenorum Illustris, ipsiúsque Regis, Baronum, & Populi Regni Armeniæ Nuncius, nobis Miserias, Molestationes, & Afflictiones crudeles populi Catholici dicti Regni, quas ab Infidelibus, Blasphemis, & Persecutoribus Christiani nominis, & Christi Redemptorum pretioso sanguine, patiuntur, nobis exponere procuravit; quibus per nos, non sine doloris compassionibus, & gravibus cordis punctionibus, auditis, intra mentis præcordia plurimum anxiemur; videntes quòd propter Dissensiones & Guerras tuas, carissime Fili, &, carissimi in Christo Filii nostri, Philippi Regis Franciæ Illustris, instigante & inflammante illo, qui Pacem odit, Discordias nutrit & Odia, salutique invidet Animarum, diutiùs continuatas & auctatas, sic Christianitatem turbatam, quòd Fideles degentes in Transmarinis partibus, & Fides Catholica, quasi omni defensionis, pro dolor! auxilio, & defensione Fidelium Cismarinarum partium destituti, gravibus periculis, quamquam hiis temporibus esset parata materia succurrendi commodiùs & utiliùs, quàm a multis citra temporibus, exponuntur.

Cùm autem præfatos Miles ad tuæ Celsitudinis præsentiam intendat, sicut nobis exposuit, Angustias & Ærumpnas dicti Fidelis Populi, tuum & aliorum Catholicorum Principum Auxilium anxiis suspiriis expectantis, ejúsque clamorem validum, ascendentem in auribus Crucifixi, expositurus seriosiùs se conferre, A. D. 1347.

Regalem Magnificentiam exhortamur in Domino, & rogamus attentè quatinus, ipsum benignè recipiens, & audiens patienter, velit tua Magnificentia, pro Divinâ, & Apostolicæ Sedis Reverentiâ, tuæque salutis obtentu, celeriter & favorabiliter expedire; precibus & exhortationibus adicientes eisdem, quòd, ut in hiis Cismarinis partibus non minuatur, nec destruatur Populus Christianus, tuúmque in prædictis Transmarinis partibus plebi Catholicæ, ut præfertur, afflictæ, adesse valeat uberiùs & habundantiùs defensionis Auxilium, ad tuæ salutis augmentum, exaltationémque tui Nominis & Honoris, sicut te audivimus desiderare ferventer, ad Pacem & Concordiam cum eodem Rege Franciæ te, sicut sæpius exhortati paternis affectibus fuimus, mente benignâ, & corde placabili, cum effectu abilites & inclines; sic quòd partem temporis vitæ tuæ, quam tibi, utinam! prosperam & longævam, præstabit Altissimus, in ejus Obsequiis expendere valeas & etiam exercere; undè tibi fructus, non perituros, sed potiùs tecum perenniter permansuros, colligas; quibus, cùm a Regno terreno, morte superveniente (cujus hora incerta esse noscitur) separaberis, gaudere in æternâ Patriâ, dante illo æterno Rege, cujus obsequia, ut præfertur, gesseris, frui valeas & lætari.

Datum Avinion. xii. Kal. Februar. Pontificatûs nostri anno quinto.

B. de Marchia.

Sub Filis Cannabaceis.

Pro Hibernicis, de veniendo ad Regem.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. *Franc.* 21. *E.* 3. *p.* 1. *m.* 30.

REX, dilecto & fideli suo, Comiti de Kildare, Salutem.

Quia Philippus de Valesio, Adversarius noster Franciæ, totam Armatorum Potentiam, quam de cunctis partibus habere potest, congregare facit & unire,

Et se parat, quantò potentiùs poterit, ad invadendum & destruendum Nos, & Fideles nostros, nobiscum in partibus Franciæ, super Expeditione Guerræ nostræ Franciæ, existentes, A. D. 1347.

Propter quod, ad resistendum ipsius hostili Aggressioni, magnum numerum Hominum ad arma, Armatorum, Hobelariorum, & Sagittariorum, ubicumque eos habere poterimus, celeriter habere nos oportet,

Vobis

A. D. 1347. Edw. 3.

Vobis in Fide & Ligeantia, quibus nobis tenemini, mandamus, affectuosè rogando, quatinus in propriâ personâ vestrâ, cum Triginta Hominibus ad arma, & Quadraginta Hobelariis, vos paretis, & ad partes Angliæ usque Civitatem nostram Londoniæ, acceleretis;

Ita quòd vos, & dicti Homines ad arma, & Hobelarii, sitis apud dictam Civitatem Londoniæ in Festo Paschæ proximò futuro, vel infra Octabas ejusdem ad ultimum, Prompti & Parati ad proficiscendum exindè versus nos ad partes Transmarinas, prout tunc eos fecerimus præmuniri:

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem nostram, necnon salvationem & defensionem Regni, & Terrarum nostrarum, diligitis, nullatenus omittatis.

Mandavimus enim Thesaurario nostro dictæ Terræ Hiberniæ, quòd, pro Eskippamento vestro, & dictorum Hominum, ac Equorum vestrorum & ipsorum, ac aliis rationabilibus Expensis vestris, & Hominum prædictorum, pro adventu vestro a dictâ Terrâ Hiberniæ usque Civitatem prædictam, solvi faciat, cùm parati fueritis versus dictas partes Angliæ, ut præmittitur, profecturi.

Teste Custode prædicto apud Eltham vicesimo sexto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

Richardo Tuyt, quòd ipse cum Quindecim Hominibus ad arma, & Viginti & quinque Hobelar.

Fulconi de la Freyne, quòd ipse cum Quindecim Hominibus ad arma, & Viginti Hobelar.

Edmundo de Burgh & Reymundo Fratri ejus, quòd ipsi cum Decem Hominibus ad arma, & Sexaginta Hobelar.

Francisco Feypowe, quòd ipse cum Quindecim Hominibus ad arma, & Viginti & quinque Hobelar.

Galfrido Trynyers, quòd ipse cum Quinque Hominibus ad Arma, & Decem Hobelar.

Willielmo Comyn, quòd ipse cum Quinque Hominibus ad arma & Decem Hobelar.

Johanni de Verdoun, quòd ipse cum Quinque Hominibus ad Arma, & Decem Hobelar.

De Retinentia Henrici Pearcy & Radulphi Nevil, ad proficiscendum in Comitiva Edwardi de Balliol Scotiæ, pro Vadiis consuetis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Autogr.

CESTE ENDENTURE, Faite a Loundres le xxvi. jour de Janvier, l'an du Regne nostre Seignenr le Roi Edward d'Engleterre Vint & primeiere, & de France Oitisme, par entre Monsieur Leonel Filz au dit Roi Counte d'Ulnester & Gardein d'Engleterre d'une part; & Monsieur Henrie de Percy & Monsieur Rauf de Nevill d'autre parte,

TESMOIGNE, qu'les ditz Henri & Rauf sont Assentuz & accordez, devant le Conseil nostre dit Seigneur le Roi, d'aler, en la Compaignie Monsieur Edward de Balliol, Roi d'Escoce, es Parties d'Escoce, & de y faire le bien q'ils porront par un An, du temps q'ils vendront proscheinement a la Marche de Northumbre (c'est assavoir) le dit Henri oue Cent Hommes d'Armes & Cent Archers a Chival, & le dit Rauf oue Quatre Vintz Hommes d'Armes & Quatre Vintz Archers a Chival,

Et serront servi des Gages, de Guerre accustumez, por touz lour dites Gentz, par chescun Quarter, d'ount, quant ils vendront sur la Marche d'Escoce, ils serront peies en main de l'une Moite por le Quarter proscheyn suyant, & l'autre Moite pleinement paie, ou assigne es Lieus Covenables sur les Quinzismes & Dismes, grantes a nostre dit Seigneur le Roi de la Trente, au fin de dit Quarter; & ensi, de Quarter en Quarter, por le temps q'ils demorront, en cas qe lour Demoer plu longement se taille es parties d'Escoce susdites.

Et averront les ditz, Henri & Rauf, lour Chivalx de Guerre prisez devant le Cler, qe y serra assignez, de par nostre dit Seigneur le Roi, a ceo faire & restorer des ditz Chivalx ensi prisez, & perduz a fier de Guerre en la compaignie du dit Roi d'Escoce.

A. D. 1347. Edw. 3. Et, s'il eschete par cas qe les Niefs, Victuallers ne puissent venir as ditz Seigneurs, pur les refreshcer des Vitailles quant ils ferront entrez en Escoce, q'adonges lise as ditz Seigneurs, pur cel defaute, de retornir jesqes a tant q'ils puissent estre meuchz Vitailles, & adonges ils soient tenuz de reentrer.

Et voet & grant le dit Gardein, de l'assent du dit Conseil, qe, si les ditz, Henri & Rauf, ne soient servitz ou assignez de lour Gages, come desus est dit, ou, par autre cause, juste & resonable, ils ne portont plus outre demorer por y guerroier, qe bien leur lise d'aler queu part qui leur plerra, sanz empeschement du nostre dit Seigneur le Roi, ou de ses Heirs. A. D. 1347. Edw. 3.

En tesmoignance de quele chose a ceste partie de l'Endenture, demoerante deverse le dit Gardein, les ditz, Henri & Rauf, ont mis lour Seals, & a l'autre Partie de mesme l'Endenture, demoerante deverse les ditz, Henri & Rauf, le dit Gardein ad mis son Seal.

Don. a Londres les Jour & An avantditz.

Exoneratio Comitis Lancastriæ de Officio Capitanei & Locum tenentis Regis in Ducatu Aquitaniæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cat. & Pat. apud Calis. 21. E. 3. m. 22. REX Omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper constituerimus, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Henricum, Comitem Lancastriæ, Capitaneum ac Locum nostrum tenentem in Ducatu nostro Aquitaniæ, quamdiu nostræ placeret voluntati, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac idem Consanguineus noster, in Obsequio nostro, in dictis partibus, multum strenuè & fideliter se habuerit, Jura nostra ibidem viriliter prosequendo & recuperando,

Jàmque ad partes Angliæ redierit, ad informandum nos de negotiis nostris ac statu partium earumdem,

Nos,

Attentis strennitate probatâ & circumspectione providâ Consanguinei nostri prædicti, advertentes Moram suam nobiscum hiis fore temporibus admodùm oportunam, ac volentes proindè ipsum nostro Lateri exnunc assistere, tàm pro Expeditione Guerræ nostræ, quàm pro aliis nostris negotiis dirigendis, A. D. 1347.

Eundem Consanguineum nostrum, de dicto Officio Capitanei & Locum nostrum tenentis in Ducatu prædicto, exoneramus de cætero per præsentes, ut obsequiis nostris, in nostrâ præsentiâ, liberiùs intendere valeat, ut optàmus.

In cujus &c.

Teste Rege juxta Calesium primo die Februarii, anno Regni nostri Angliæ vicesimo primo, Regni verò nostri Franciæ octavo.

Per ipsum Regem.

De Protectione, pro Archidiacono Cestriæ, Cardinali.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 1. m. 35. REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus suis; tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Impellente urgenti & inevitabili necessitate Defensionis Ecclesiæ & Regni nostri Angliæ,

Duxerimus ordinandum quòd omnes Alienigenæ, in dicto Regno nostro Beneficiati (videlicet) illi qui in Beneficiis suis hujusmodi nusquam residebant, set exterius commorabantur, de valore Beneficiorum suorum pro certo tempore, nondum præterito, nobis subvenirent in auxilium supportationis onerum, quæ circa Defensionem prædictam nos subire & facere oporteret, A. D. 1347.

Et super hoc Johanni de Craven, Procuratori, Venerabilis Patris, Domini Cardinalis Ispanniæ, Archidiaconi Cestriæ, & Vicario suo generali ibidem, ac Firmario ejusdem Archidiaconatûs, sicut cæteris Procuratoribus & Firmariis Alienigenarum, in eodem Regno nostro Beneficiatorum, mandaverimus, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere posset, injunxerimus quòd de omnibus Denariis, de Fructubus, Proventubus & aliis Emolumentis de dicto Archidiaconatu provenientibus, ad certos dies, ei assignatos, nobis responderet, juxta formam Ordinationis prædictæ,

Nos,

A. D. 1347. Edw. 3.

Nos,

Nè Bona, seu Possessiones, vel alia Emolumenta, ad dictum Archidiaconatum pertinentia, & ad nos ex causis prædictis spectantia, dissipentur vel inaniter consumantur, volentes tàm Indempnitati nostræ, quàm Securitati prædicti Procuratoris & Firmarii, in hac parte providere,

Suscepimus ipsum Procuratorem & Firmarium, & Ministros suos, necnon Bona, Possessiones, ac alia Emolumenta, ad dictum Archidiaconatum pertinentia, in Protectionem & Defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in similibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. quamdiu Fructus, Proventus, & Emolumenta Archidiaconatûs prædicti in Manu nostrâ, ex causâ prædictâ, remanere contigerit, duraturas.

Teste Custode Angliæ apud Eltham quinto die Februarii.

Per Concilium.

De Vadiis, super Retinentia, juxta Indenturam antedictam.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Liberat. 21. E. 3. m. 12.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Magnifico Principi, Edwardo de Balliolo, & aliis Magnatibus, in Obsequium nostrum ad Partes Scotiæ profecturis, Vadia pro Se & Hominibus ad Arma, ac Sagittariis, secum in dicto Obsequio nostro profecturis,

Pro Quarterio unius Anni, juxta formam Indenturarum, indè inter Concilium nostrum & præfatos Regem & Magnates confectarum,

Ac etiam Vadia Sagittariis, Communitatum Comitatuum Regni nostri Angliæ, in hujusmodi Obsequium nostrum, ad easdem partes, de tempore in tempus, profecturis.

Teste Custode prædicto apud Eltham sexto die Februarii.

De Protectione, pro Archidiacono Dorsetiæ Cardinale.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 1. m. 35.

REX eisdem, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Impellente urgenti *&c. prout supra de Dat. 5. Febr. usque ibi* oporteret *& tunc sic,*

Et super hoc Magistro Roberto de Redynges, Procuratori Bertrandi Embredunensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Alienigenæ, Archidiaconi Dorsetiæ, & Magistro Roberto de Shirwode, Johanni atte Stone, & Henrico de Stanford, Firmariis Archidiaconatûs prædicti, sicut cæteris Procuratoribus & Firmariis Alienigenarum *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste Custode prædicto apud Eltham septimo die Februarii.

Per Concilium.

De salvo custodiendo Prisones apud Dunelmum captos.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 12.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eadem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Mandamus vobis quòd Willielmum de Lymynston, Willielmum Mowbray, & David Fitz Wauter Fitz Gilbert, Prisones de Scotiâ,

Nuper ad Bellum Dunolmense captos, & per vos Willielmo la Zouche, Christophero Mauleverer, & Adæ de la Patrie, custodiendos, liberatos,

Salvò & securè custodiri faciatis; ita quòd nullo modo deliberentur absque Mandato nostro speciali.

Teste Custode Angliæ apud Redyng decimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1347. Edw. 3.

De venire faciendo, ad informandum Regem super Statu Navigii.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Franc. 21. E. 3. p. 1. m. 34. d.

REX Ballivis suis Villæ Magnæ Jernemuthæ, Salutem.

Volentes Salvationi & Defensioni Navigii nostri, ac Costerarum Maritimarum Regni nostri Angliæ, dum absentes fuerimus, contra Pericula, quæ ex Incursibus Alienigenarum Hostium nostrorum,

Qui jam se parant cum Navibus & Galeis guerinis ad dictum Navigium nostrum destruendum, & idem Regnum invadendum, ac mala quæ poterunt perpetrandum,

Evenire poterunt, nisi eorum malitiæ cautiùs & celeriùs obvietur, providere,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod Quatuor Homines de Villâ prædictâ, de magis sufficientibus Hominibus ejusdem Villæ, Majorem Notitiam Statûs Navigii dicti Regni nostri habentibus, venire faciatis usque Westmonasterium;

Ita quòd sint ibidem, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, die Mercurii, proximo post Tertiam Dominicam Quadragesimæ, proximò futuram, Nos, & Concilium nostrum, tunc ibidem super aliquibus, dictum Navigium tangentibus, informaturi, ulteriúsque facturi quod, Deo dante, tunc ibidem super hoc contigerit ordinari;

Et habeatis ibi nomina dictorum Quatuor Hominum, & hoc Breve; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Custode prædicto apud Redyng decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis de numero Hominum subscriptorum, usque Westmonasterium ad eundem diem mittendorum, sub eadem Data; videlicet,

Majori & Ballivis Villæ de Kyngeston super Hull, de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ de Raveneserod, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Grymesby, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Sancto Botolpho, de Duobus Hominibus.
Majori & Ballivis Villæ de Lenne, de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ de Donewico, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Gippewico, de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ de Colecestr. de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Herewico, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Orford, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Maldon, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Sandwico, de Duobus Hominibus.
Majori & Ballivis Villæ Dovorr. de Duobus Hominibus.
Majori & Ballivis Villæ de Wynchelse, de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ de Rye, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Hastyng, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Goseford, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Waynflet, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Lyme, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Seford, de Uno Homine.
Majori & Ballivis Civitatis Cicestr. de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ Sanctæ Elenæ in Insulâ Vectâ, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Melecombe, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Romeneye, de Uno Homine.
Majori & Ballivis Villæ Bristoll, de Duobus Hominibus.
Ballivis Villæ de la Pole, de Uno Homine.
Majori & Vicecomitibus London. de Quatuor Hominibus.
Ballivis Villæ de Blakeneye, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Shorham, de Uno Homine.
Ballivis Villæ de Portesmuth, de Uno Homine.
Majori & Ballivis Villæ Suth. de Duobus Hominibus.

Contra

A.D. 1347. Edw. 3. — A.D. 1347. Edw. 3.

Contra Comites de Meneteth & de Fiff, de Justitiariis assignatis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 9. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Roberto de Sadyngton, Willielmo de Thorp, Willielmo Trussell, & Galfrido de Wychyngham, Majori nostro Londoniæ, Salutem.

Cùm Johannes de Graham, Comes de Meneteth (qui ad essendum de Concilio nostro, & Nobis in omnibus fidelis, Corporale præstitit Sacramentum) a nobis & dicto Concilio nostro seductoriè se divertit,

Ipséque & Duncanus de Fyf, Comes de Fyf,

Qui ad Fidem & Ligeantiam, Nobilissimi Principis, Domini Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi (idem Regnum suum Scotiæ, de nobis & Coronâ nostrâ Angliæ, tenentis) extiterunt,

A præfato Rege Scotiæ proditoriè recesserunt, & postmodùm, tàm contra Nos, quàm ipsum Regem Scotiæ, hostiliter surrexerunt de Guerrâ,

Et Regnum nostrum Angliæ, Vexillis displicatis, unà cum aliis Inimicis & Rebellibus nostris, & ipsius Regis Scotiæ, sic ingressi, Strages, Homicidia, Incendia, & Destructiones, tàm Sacræ Ecclesiæ, quàm Domorum, Bonorum, & Rerum Fidelium nostrorum, & omnem Inimicitiam nobis, & eisdem Fidelibus nostris, infra idem Regnum nostrum Angliæ, fecerint Posse suo,

Et jam, in totâ severitate suâ nequissimâ, Divino adjuvante Auxilio, apud Dunelmum de Guerra fuerint deprehensi, in Prisona Turris nostræ Londoniæ detenti existant,

Nos, volentes de eisdem Comitibus, juxta suorum Demerita, Justitiam fieri in hac parte, assignavimus Vos, Tres, & Duos vestrûm, Justitiarios nostros ad plenam Justitiam de eisdem Comitibus, ut de notoriis Proditoribus dicti Regis Scotiæ, ejusdem Regni sui, ut prædicitur, Tenentis nostri, ac nostris, & dicti Regni nostri Angliæ Inimicis & Rebellibus publicis, juxta suorum Demerita faciendum;

Et ideò vobis mandamus quòd ad certum diem, quem vos &c. ad hoc provideritis, conveniatis apud prædictam Turrim nostram, ad præmissa faciendum in forma prædicta; salvis nobis omnibus ad nos in hac parte spectantibus.

A.D. 1347.

Mandavimus enim Constabulario nostro ejusdem Turris, vel ejus Locum tenenti, quòd ad certum diem, quem Vos, Tres, vel Duo vestrûm, ei scire facietis, præfatos Comites coram Vobis, Tribus, vel Duobus vestrûm, ibidem venire faciat.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Wyndesore vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem & totum Concilium suum apud Caleis, nunciante Barone Staffordiæ.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Roberto de Sadyngton, Willielmo de Thorp, Willielmo Trussel, & Galfrido de Wychyngham, Majori nostro Londoniæ, Justiciariis, ad Justitiam de Johanne de Graham, Comite de Meneteth, & Duncano de Fyf, Comite de Fyf, ut de notoriis Proditoribus, Nobilissimi Principis, Domini Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ (qui dictum Regnum suum Scotiæ tenet de Nobis, & Coronâ nostrâ Angliæ) ac nostris & dicti Regni nostri Angliæ Inimicis & Rebellibus Publicis, faciendum assignatis, Salutem.

Mittimus vobis præsentibus *inclusam quandam Cedulam, continentem Judicium in eis pro*ferendum, per Nos & Concilium nostrum apud Caleys ordinatum; Mandantes quòd, inspectâ Cedulâ prædictâ, ulteriùs ad Judicium in eis proferendum procedatis, juxta tenorem Cedulæ supradictæ, & Literarum nostrarum Patentium, vobis indè factarum.

Teste ut supra.

Per idem Warantum.

A.D. 1347. Edw. 3. A.D. 1347. Edw. 3.

De Judicio reddito contra dictos Comites, & de Gratia pro Comite de Fife, Consanguineo Regis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

CEST LE JUGGEMENT ORDINE par nostre Seignur le Roi & son Conseil es parties de Caleys, & Mandez en Engleterre a tout son Conseil, de faire pronuncier sur Johan de Graham Counte de Meneteth, & Duncan de Fyf Counte de Fyfe, par Monsieur Robert de Sadyngton, Monsieur William de Thorp, Monsieur William Trussell, & Geffrey de Wychyngham, Meir de Loundres, a ceo assignez.

EN PRIMES, pur ce qui le dit Counte de Meneteth feust Sermente a nostre dit Seignur le Roi, d'estre de son Conseil & Foial a lui en toutes choses, & puis s'en departi de nostre dit Seignur le Roi, & de son dit Conseil enemiablement.

ITEM, pur ce qui il & le dit Counte de Fyf, q'estoient jurez a la Foi, & la Ligeance, & del' Homage lige, le Noble Prince, Sire Edward de Baillol, Roi d'Escoce (qui tient son dit Roialme d'Escoce de nostre dit Seignur le Roi, come de sa Corone d'Engleterre) s'en departirent du dit Sire Edward Roi d'Escoce treterousement, & puis leveront de Guerre, taunt contre nostre Sire le Roi, come le dit Roi d'Escoce, & entreront le dit Roialme d'Engleterre enemiablement, & firent Homicides, Roberies, Arceons, & Destructions tant des Seintes Esglises, come des Mesons, Biens, & Chateuz des foialx nostre Seignur le Roi, deinz son dit Roialme d'Engleterre, & continueront lour Tirannties & Malvoistes devers nostre dit Seignur le Roi, & ses ditz Foialx, oue tout lour poair, tantque ils, par la sovereyne grace & vengeance de Dieu tut puissant, & tut lour Crueltes & Tiranties, oue autres Enemys, Felonys, & Tirantz atteintz, furent pris de Guerre a la Bataille de Duresme;

Si est agarde q'ils soient Ajuggez Traitres, &c, come Traitres & Tirantz atteintz, Traynez, Penduz, Decolez, & lour Corps Quartirez, & lour Chiefs mys sur le Pount de Loundres, & les Quarters mys a les Quatre Principals Villes du North (c'est assaver) a Everwyk, Noef Chastel sur Tyne, Kardoil, & Berewyk, de les y pendre haut par Cheines, en ensample & terrour des Traitres & Tirantz celles Parties.

Et voet nostre Seignur le Roi, qui le Juggement soit exceut del Counte de Meneteth, & qui l'Execution de Juggement du Counts de Fyf cesse, de la grace nostre dit Seignur le Roi, tantque lui plerra, par cause q'il est Allie del Noble sanc nostre dit Seignur le Roi, tant come lui plest.

Modus istius Judicii ostensus fuit & injunctus Concilio Regis, fieri faciendum, ex parte Domini nostri Regis Angliæ & Franciæ, per Baronem Stafford (videlicet) apud Westmonasterium, vicesimo secundo die Februarii, Anno Regni ipsius Regis Angliæ vicesimo primo, & Regni sui Franciæ octavo.

De assecurando quod Rex non dabit Possessiones suas in Aquitania, nisi futuro Hæredi Regis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 13.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Dilectis & Fidelibus suis, Bernardo Ezii, Domino de Lebreto, ac Locum tenenti Senescalli nostri Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, Salutem.

Quia, ut accepimus, quamplures, tàm Magnates, quàm alii, de Comunitatibus Civitatum, Villarum, & Locorum de Ducatu nostro Aquitaniæ, ad Obedientiam & Ligeantiam nostras venire cupientes, metuunt se & eorum Possessiones in aliorum, quàm nostram & Hæredum nostrorum, subjectionem per Donationes, Alienationes, & alio modo, de facili posse devenire,

Et se, de veniendo ad hujusmodi Obedientiam & Ligeantiam nostras, retrahunt & recusant ex hac causâ:

Nos, Securitati & Quieti omnium, sic ad nostram Ligeantiam venientium, volentes, prout convenit, providere, vobis, & cuilibet vestrûm ad omnes & singulas Personas, tàm Magnates, quàm alios Homines quorumcúmque Civitatum, Villarum, & Locorum, de Ducatu prædicto, ad Obedientiam & Ligeantiam nostras recipiendum,

Et

A. D. 1347. Edw. 3. Et ad promittendum eis, & eorum cuilibet, pro Nobis, & nostro Nomine, quòd ipsos, seu eorum Possessiones, aliis, quàm futuro Hæredi nostro dicti Regni nostri Angliæ, nullatenus donari seu alienari faciemus,

Et ad ipsos, super hoc, viis & modis, quibus meliùs & firmiùs videritis faciendum, nostro nomine assecurandum,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum habituros & Gratum quicquid per Vos, & quemlibet Vestrûm, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1347. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Leonello, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Redyng vicesimo tertio die Februarii, Anno Regni nostri Angliæ vicesimo primo, Regni verò nostri Franciæ octavo.

De Tractando cum Adversariis de Scotia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 12. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis de Stryvelyn confidentes,

Ad tractandum cum universis & singulis Adversariis nostris de Scotiâ, tàm Scotis, quàm Anglicis, qui extra Prisonam & de se ipsis Liberi existunt, & qui ad Fidem & Pacem nostras venire voluerint, ad eos, & eorum quemlibet, ad hujusmodi Fidem & Pacem nostras, prout magis expedire videbitur, admittendum,

Et eis de Feloniis & Transgressionibus quibuscúmque, per ipsos contra Nos factis, Pardonationem plenam, & Cartas sufficientes super hoc, nomine nostro concedendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, quacumque Securitate competenti firmandum, A. D. 1347.

Præfato Johanni, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid idem Johannes fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum; dùm tamen, Dilecti & Fideles nostri, Gilbertus de Umframvill Comes d'Anegos, Henricus de Percy, & Radulphus de Nevill, vel eorum aliquis, quibus consimilem Potestatem concessimus, Consensum ad hoc præbuerunt, vel præbuerit, & Assensum.

In cujus &c.

Teste Custode Angliæ apud Redyng vicesimo septimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super ductione David de Bruys usque Turrim Londoniæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 27. REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm nuper miserimus, dilectum & fidelem nostrum, Johannem Darcy, le Piere, a Civitate nostrâ Londoniæ versus Castra de Rokesburgh, Werk, & Baumburgh, pro David de Bruys, Malculmo Flemyng, & aliis Prisonibus de Scotiâ, in Bello apud Dunelmum captis, exindè usque Turrim nostram Londoniæ ducendis,

Vobis mandamus quòd cum præfato Johanne de toto tempore, quo sic in Obsequio nostro stetit, eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè usque Civitatem prædictam redeundo, computetis, & allocatis eidem Johanni Viginti Solidos pro singulis diebus de tempore prædicto, A. D. 1347.

De eo, quod per Compotum hujusmodi præfato Johanni, ultra id quod a vobis, præfati, Thesaurarie & Camerarii, ex causâ prædictâ recepit, deberi inveniri contigerit, Solutionem, seu aliàs Assignationem, in locis ubi sibi inde celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Custode prædicto apud Redyng primo die Martii.

A. D. 1347. Edw. 3. A. D. 1347. Edw. 3.

De audiendo & terminando Gravamina inter Homines Regis Angliæ & Regis Castellæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 13.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Magnificus Princeps, Rex Castellæ, Consanguineus noster carissimus, nos, per Litteras suas, requisiêrit ut super Dampnis & Injuriis, Hominibus ipsius Regis per Gentes nostras illatis, emendas debitas facere dignaremur,

Et quia, ex Querelis gravibus nonnullorum Subditorum nostrorum, nobis est intimatum quòd diversa Dampna eis per Gentes dicti Regis sunt illata,

Nos,

Attemptata ex utraque parte debitè, quantum ad Nos attinet, reformari, & mutuam Amicitiam inter Nos & dictum Regem, ac nostros & ipsius Subditos, perpetuò confoveri, cupientes,

Ac de fidelitate & circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Senescalli nostri Vasconiæ, Bernardi Ezii Domini de la Breto, Majoris ac Constabularii nostri Burdegaliæ, Magistri Gerardi de Podio, & Magistri Willielmi de Fenton, Juris Periti, confidentes,

Ad audiendum, unà cum Commissariis, ex parte ipsius Regis deputandis, ad certum Locum (quem prædicti, tàm nostri, quàm præfati Regis Commissarii, in Confinio Dominii nostri & ipsius Regis duxerint designandum) Querelas omnium & singulorum, tàm nostrorum, quàm præfati Regis, Subditorum, de Dampnis & Injuriis, hinc indè, tàm in Terrâ, quàm in Mari, datis & illatis, conqueri volentium, & earumdem Querelarum causas,

Et ad procedendum in eisdem, ac ad cognoscendum, & super hiis pronunciandum, & eas fine debito terminandum, & Executioni celeri demandandum, A. D. 1347.

Necnon ad componendum & pacificendum, & transigendum, super Dampnis & Injuriis prædictis, & omnia Attemptata ex utraque parte reformandum,

Et de Pace & Amicitiâ perpetuâ, sive de Treugis, vel Sufferentiis Guerræ, inter Nos & dictum Regem, & nostros & ipsius Subditos, ineundis, tractandum & concordandum,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque securitate firmandum,

Et ad omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, prædictis, Senescallo, Bernardo, Majori, Constabulario, Gerardo, & Willielmo, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, pro Nobis & dictis Subditis nostris, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis & Subditis nostris prædictis, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Senescallum, Bernardum, Majorem, Constabularium, Gerardum, & Willielmum, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Caleys Tertio die Martii.

Super Jocalibus & Catallis Godefridi de Harecourt arestatis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 25.

REX, dilectis sibi, Ballivis de Weymuth, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis, Johannes le Nuiz, Armirarius, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, ut,

Cùm vos, virtute cujusdam Mandati nostri, vobis nuper directi, de omnibus Jocalibus, Armaturis, & aliis Bonis & Catallis, quæ fuerunt Godefridi de Harecourt, qui contra Homagium suum Adversario nostro Franciæ contra nos adhæsit, & quæ infra Ballivam vestram inveniri possent, arestandis, & in Manum nostram capiendis, diversa Bona & Catalla, quæ fuerunt prædicti Godefridi, ad non modicum valorem, infra Villam prædictam inventa, in Manum nostram cepistis, quæ sic in Custodiâ vestrâ adhuc existunt, A. D. 1347.

Ac idem Godefridus, tempore Recessûs sui a partibus Regni nostri Angliæ, præfato Johanni, in diversis Pecuniarum Summis, unde sibi adhuc non est satisfactum, tenebatur,

Velimus

A. D. 1347. Edw. 3. Velimus Bona & Catalla, per vos sic arestata, jubere sibi liberari, habenda in plenam Satisfactionem Debiti sui supradicti:

Nos, pro eo quod idem Johannes invenit, coram nobis, in Cancellariâ nostrâ, certam Securitatem de reddendo nobis Compotum de valore Bonorum & Catallorum illorum, juxta Appretiationem indè faciendam, & de respondendo nobis de Superplusagio Pretii eorumdem, quod hujusmodi Debitum suum excedere continget, volentes eidem Johanni Gratiam in hac parte facere specialem, vobis mandamus quòd statim, visis præsentibus, Bona & Catalla prædicta, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Villâ prædictâ, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, rationabiliter appretiari; A. D. 1347. Edw. 3.

Et, factâ Appretiatione illâ, eadem Bona & Catalla præfato Johanni, vel ejus Attornato in hac parte, per Indenturam, indè inter vos conficiendam, quæ & cujusmodi Bona & Catalla illa fuerint, & cujus Pretii, continentem, in formâ prædictâ habenda liberari, alteramque partem Indenturæ illius, penes vos remanentem, nobis in Cancellariâ nostrâ transmitti faciatis:

Et hoc nullatenus omittatis; volumus enim vos de Bonis & Catallis prædictis erga nos exonerari.

Teste Custode prædicto apud Redyng quinto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Ornamentis Capellæ pro Festo Paschæ ad Regem ducendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 29. REX, Dilecto Clerico suo, Roberto de Mildenhale, Custodi Jocalium, & aliarum rerum nostrarum, in Turri nostrâ Londoniæ, Salutem.

Cùm oneraverimus, dilectum Clericum nostrum, Willielmum de Lamehithe, ad Duas Cistas, sive Coffras, in quibus diversa Ornamenta Capellæ nostræ sunt posita, ad nos apud Caleys, pro instanti Festo Paschæ, ducendas,

Vobis mandamus quòd eidem Willielmo dictas Duas Cistas, sive Coffras, A. D. 1347. cum Ornamentis in eisdem sic contentis, per Indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, liberetis ad nos ducendas in formâ prædictâ.

Teste Custode prædicto apud Redyng septimo die Martii.

Per Concilium.

De Pensione pro eo qui primitus Nova Regi detulit de Victoria Dunolmensi.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Liberat. 21. E. 3. m. 7. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm,

Vicesimo die Octobris, proximò præterito, per Litteras nostras Patentes, de gratiâ nostrâ speciali, & prætextu Placentium Rumorum nobis, de Victoriâ, Fidelibus nostris divinitùs attributâ, in Bello, inter eos & Scotos Inimicos nostros, Dunelmi nuper Commisso, per, dilectum nobis, Thomam de Bryncbesse primitùs Delatorum,

Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Thomæ Centum Solidos, percipiendos singulis Annis, ad Scaccarium nostrum, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, ad totam vitam ipsius A. D. 1347. Thomæ, vel quousque sibi de Centum Solidatis Terræ, vel Redditûs, seu Ballivâ ad valentiam Centum Solidorum, per Annum, habendis ad totam vitam suam, per Nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum, prout in Litteris nostris prædictis pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Thomæ dictos Centum Solidos, singulis Annis, ad Terminos prædictos, solvatis juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Custode prædicto apud Redyng decimo die Martii.

A. D. 1347. Edw. 3. — A. D. 1347. Edw. 3.

De Prisonibus Scotiæ hinc inde movendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 21. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni Darcy, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Ob certas causas, coram Nobis & Concilio nostro propositas, vobis mandamus quòd Corpus Willielmi Douglas Scoti, qui, in Prisonâ nostrâ, in dictâ Turri, sub Custodiâ vestrâ detinetur, liberetis, dilecto nobis, Thomæ de Aspale, Vicecomiti nostro Suthamptoniæ,

Cui mandavimus quòd ipsum a vobis apud dictam Turrim recipiat, & usque Castrum nostrum Wyntoniæ ducat, & in Prisonâ nostrâ ibidem salvò custodiri faciat, quousque aliud indè specialiter duxerimus demandandum.

Teste Custode prædicto apud Redyng duodecimo die Martii. A. D. 1347.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimile Breve dirigitur Johanni de Cobham, Constabulario Castri de Roffâ, de recipiendo Duncanum Macdonnel, & in Prisonâ ibidem custodiendum in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Item, aliud Breve consimile dirigitur eidem Johanni Darcy, vel ejus Locum tenenti, pro Duncano, Filio Duncani Macdonnel, liberando Johanni de Cobham, Constabulario Castri de Roffâ.

De Prisonibus Scotiæ, usque Castrum de Wyndesore ducendis, & in seperalibus Locis detinendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REX, dilecto sibi, Thomæ de Foxle, Constabulario Castri sui de Wyndesore, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Volentes, certis de causis, coram Nobis & Concilio nostro jam propositis, quòd Corpora, Willielmi de Ramesey, & Walteri de Haliburton, Scotorum, a Turri nostrâ Londoniæ, in quâ sub carcerali Custodiâ detinentur, usque Castrum de Wyndesore ducantur; & sub Custodiâ vestrâ in dicto Castro salvò & securè custodiantur,

Vobis mandamus quòd prædictos, Willielmum & Walterum, a, dilecto & fideli nostro, Johanne Darcy, Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locum tenenti, recipiatis, & usque dictum Castrum nostrum ducatis, & ipsos in seperalibus locis infra idem Castrum, sub salvâ & securâ carcerali Custodiâ, detineatis, quousque aliud a Nobis indè habueritis in mandatis; A. D. 1347.

Et hoc nullatenus omittatis.

Mandavimus enim præfato Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locum tenenti, quòd Corpora prædictorum, Willielmi & Walteri, vobis apud Turrim prædictam liberet ex hac causâ.

Teste Custode prædicto apud Redyng duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimile Breve dirigitur Johanni de Cobbam Constabulario Castri Roffensis, vel ejus Locum tenentis, sub eadem datâ, de recipiendo Duncanum Filium Duncani Macdonnel Scotum.

Super Tractatu Matrimonii inter Comitem Flandriæ & Isabellam Filiam Regis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Orig. in tra Camer. Pell.

LOys, Contes de Flandres, de Nevers, & de Retheſt, a tous ceux, qui ces presentes Letres verront, ou orront, Salut & Cognisance de verite.

Comme, autre fois, ait este Traitie entre, Trespoissant Prinche, Monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roy d'Engleterre, & Seingneur d'Yrlande, d'Une part, &, notre Trescher Seingneur & Pere, Monsieur Loys, Jadis Conte de Flandres (a qui Diex face vray pardon) d'Autre part, don Mariage de nous & de Ysabel, ainsnee Fille don dit Monsieur le Roy, A. D. 1347.

Et

A.D. 1347. Edw. 3.

Et ores, de nouvel, ait este traitie, sur le dit Mariage, par, le Noble Conseil don dit Monsieur le Roy, a che solempnelment Deputes, d'une part, & nous, & ceux de notre Linage & Conseil, & les bonnes Gens de nos bonnes Villes & Pays de Flandres, d'autre part,

Et li dis Traities, sur ce fais, accordes & octroies, d'une partie & d'autre, par un certains Dons & Promesses, contenus clerement es Lettres, que nous avons par devers nous, don dit Monsieur le Roy, sur le dit Mariage,

Nous,

Voyans en ceste chose le evident prouffit de nous & de notre Commun Pays de Flandres, l'Amour, le Bien, le Pais, Repos, & Transquilite, qui, par l'Adjonction d'icele Mariage, se peut norrir & demorer, a tous jours, mais, entre le dit Monsieur le Roy, ses Gens, & son Royaume, & Nous, nos Gens, & nostre dit Pays, au dit Mariage de nous & de la dite Ysabel,

Nous accordons, & consentons, & promettons loyaument, & en bonne foy, la dite Ysabel Fiancier solempnelment,

Et au surplus procederons avant ou dit Mariage loyaument en tous caz, & ycelle Espouserons, en Fache de sainte Eglise, dedens quinze jours apres le jour de Grandes Pasques prochainnement venant,

Si est (assavoir) que, desmaintenant, nous assignons, & donnons, a la dite Ysabel, en fourme & a cause de Douarre, le somme de Dys Mille Livrees de Terre au Parisis par An, cele Monnoie, & de celle value comme li Contes de Flandres recevera, pour le temps, de ses Rentes en Flandres, a prendre, lever, & recevoir ycelle Rente, en nome de Douayre apres notre Deces, sur les plus apparans Biens, Prouffiz, Rentes, Revenues, & Emolumens de nos Contes de Nevers & de Rechest, & des Appertenances,

Au regard de nos Amis Carnels & des siens, Avenques ce, li assignerons nous Chastel, ou Maison suffisant pour son Douaire, es Lieux dessusdiz :

Er s'il avenoit, que, par aucune maniere, quele que elle sust, ou peuist estre, le dite Ysabel ne peuist, pasuilement, joir des dessus dites Dys Mille Livres de Terres, & de la Maison, ou Chastel, es Contes de Nevers & de Rechest dessus dites,

Nous, de rechief & desmaintenant, li asseons & assignons, en Non de Douayre, ycelles Dys Mille Livrees de Terre dessus dites sur les plus Apparans Biens, Prouffiz, Rentes, Revenues & Emolumens quelconques, que nous aurons, & qui a Nous, nos Heirs & Successeurs, Contes de Flandres, peuent appartenir en notre Conte de Flandres, avenques souffisant Maison, ou Chastel, comme dessus, au Rewart des bonnes Gens de nos trois bonnes Villes, les quels nous en donnons plain povoir, & a che les commettons par ces presentes Lettres.

A. D. 1347. Edw. 3.

Et, le dite Assiete & Assignation faite si que dit est, nous en promettons a donner a le dite Ysabelle nos Letres ouvertes, souffisans & prouffitables pour li, en la milleur maniere & forme que nous porrons, selonc che qu'il appartenra a cele chose.

Avenques che, nous volons & accordons que, avenques le dit Douayre, la Conte de Pontieu, Monstruel, le Prevoste Chastel, les Appendances & Appertenances entirement d'yceux lieux, les Vint chinnc Mille Livres de Rente en Deniers, en lieu & recompensacion de la dite Conte de Pontieu, de Monstreul des Appertenances, ou les Vint Chinnc Mille Livrecs de Terre, qui en lieu de ce nous feroient Assises pres de Flandres, si comme es Lettres, don dit Monsieur le Roy a nous baillies sur ce, est plus planement contenu, Reviengnent entirement & Retournent a la dite Ysabel, comme son propre Heritage,

Les queles choses, & chascune par lui, nous promettons, & avons en Couvent loyaument, & en bonne foy, tenir & acomplir fermement & entirement.

Et, quant a ce, nous obligons Nous, nos Heirs, nos Successeurs, nos Biens, & les le envers le dit Monsieur le Roy, & la dite Ysabel, & envers ses Advers quelconques, ayans, pour le temps, Charge, Cause, ou Mandement d'yceux, ou d'aucun dy aus.

En tesmoignance & cognoissaunce des choses dessus dites, nous avons a ces Lettres fait mettre notre Grand Seel.

Donn à Dunnkerke le Tresime jour don moys de March, l'an de grace Mil, Trois Cens, Quarante sys, & selonc le compte accoustume de notre Pays de Flandres.

Sigillo avulso.

Dors.

Istam Litteram tradidit Dominus Egidius, Cancellarius, Nobilis Viri, Domini Lodovici Comitis Flandriæ, Sigillo dicti Comitis sigillatam, in præsentiâ Domini

A.D. 1347. Edw. 3. *mini Regis Angliæ & Franciæ, præsentibus Nobilibus Viris Marchione de nle & Willielmo Comite de Northamptonia, & Domino Reginaldo de Cowain, & Bartholomæo de Burghwagh, & Johanne Darcy juniori, Militibus, Anno Domini M.CCC.XLVI. Indictione Quartadecimâ, Pontificatûs Domini Clementis Papæ Sexti anno Quinto, mensis Martii die quartâ decimâ, in Aula de Berges, in quadam Camerâ albâ, Morn. Dioces.* A.D. 1347. Edw. 3.

De prosequendo coram Commissariis Regum Angliæ & Ispaniæ, hinc & inde assignatis.

A.D. 1347. An. 20. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 25. d. REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Senescallum nostrum Vasconiæ, & Bernardum Ezii Dominum de Lebreto, Majorem & Constabularium nostros Burdegaliæ, & quosdam alios fideles nostros, ad audiendum, unà cum Commissariis, Magnifici Principis, Regis Castellæ, ex parte suâ deputandis, ad certum Locum, quem, tàm nostri, quàm præfati Regis, Commissarii in Confinio Dominii nostri & præfati Regis duxerint designandum, Querelas omnium & singulorum, tàm nostrorum, quàm præfati Regis, Subditorum, de Dampnis & Injuriis hinc indè, tàm in Terrâ, quàm in Mari, datis & illatis, conqueri volentium, & earumdem Querelarum Causas,

Et ad procedendum in eisdem, & ad cognoscendum & super hiis pronunciandum, & eas Fine debito terminandum, & Executioni celeri demandandum, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in locis, in Ballivâ vestrâ, ubi videritis expedire, publicè proclamari faciatis, A.D. 1347.

Quòd Mercatores, & alii Subditi nostri quicumque, de Subditis prædicti Regis Castellæ, de Dampnis & Injuriis, tàm in Terrâ, quàm in Mari, eis illatis, conqueri volentes, sint, coram præfatis fidelibus nostris ac Commissariis prædicti Regis, apud Baionam, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, ad Querelas suas hujusmodi prosequendum, & ad faciendum ulteriùs & recipiendum quod justum fuerit in præmissis & conveniens æquitati, si sibi viderint expediri.

Teste Leonello, filio nostro carissimo, Custode Angliæ apud Redyng, decimo quarto die Martii.

Per Concilium.

Consimilia Brevia dirigunntur singulis Vicecomitibus Angliæ, sub eâdem datâ.

De Vadiis, pro Guerra Scotiæ, solvendis.

A.D. 1347. An. 20. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 10. REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Wodehous, Receptori Denariorum, tàm de Decimis, per Clerum Eborum Provinciæ, quàm de Decimis & Quintisdecimis, nobis per Laicos, in diversis Comitatibus Regni nostri Angliæ, ultra Trentam concessis, Salutem.

Quandam Cedulam, continentem quantitatem Vadiorum, quæ Magnatibus, & aliis, in Obsequium nostrum, ad partes Scotiæ in proximo profecturis, sunt solvenda, vobis mittimus præsentibus interclusam,

Mandantes quòd, visâ dictâ Cedulâ, de Denariis, de Decimis & Quintisdecimis prædictis provenientibus, dictis Magnatibus, & aliis, in eâdem Cedulâ contentis, Vadia sua, juxta formam ejusdem Cedulæ, solvi faciatis; recipientes ab illis, quibus hujusmodi Vadia solvi contigerit, Literas suas Patentes, singulas Solutiones, quas sic feceritis, testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus. A.D. 1347.

Teste Custode Angliæ apud Redyng vicesimo die Martii.

Per ipsum Custodem & Concilium.

ET MEMORANDUM, *quòd Cedula, de quâ fit mentio in isto Brevi, missa fuit in Cancellariam prædictam, vicesimo die Martii, per Willielmum de Edyndon, Episcopum Wyntoniensem, Thesaurarium Domini Regis, & irrotulatur inferiùs de verbo in verbum, & residet inter*

A.D. 1347. Edw. 3. *inter Brevia Regis de hoc anno, & transcriptum ejusdem Cedulæ missum fuit præfato Johanni de Wodehous ad Solutiones, juxta formam Brevis & Cedulæ prædictorum, faciendum.*

Les Deniers, qui serront paiez as Seigneurs du North, & assignez pur lour Quarter, & as Archers de la Commune,

Le Roi d'Escoce, a L. Hommes d'Armes;
Dount pur lui mesmes xvi. s. le jour;
Un Baneret a iv. S. le jour:
Viii. Chivalers, chescun ii. S. le jour:
XL. Esquiers, chescun a xii. D.
L. Archers a Chival, chescun a iv. D. le jour;
Et si amont le Jour a iv. L. xii. S. viii. D.
Et par vii. Jours xxxii. L. viii. S. viii. D.
Et par le Moys, acounte par xxviii. Jours, cxxix. L. xiv. S. viii. D.
Et par trois Mois ccclxxxix. L. iv. S.
Et par un Quartier acountez xc. jours ccccxvii. L.

Le Count d'Anegos, a XXX. Hommes d'Armes;
Dount lui mesmes, a vi. S. viii. D.
IV. Chivalers:
XXV. Esquires:
XXX. Archers a chival:
Pauantz gages come paramont, amont le jour xlix. S. viii. D.
Et par un Quartier ccxxiii L. x. S.

Le Seignur de Percy, a C. Hommes d'Armes:
Monsieur Rauf de Nevill a lxxx. Homes d'Armes:
Item le Seigneur Percy C. Archers a Chival:
Monsieur Rauf de Nevill, a lxxx Archers a chival;
Amont le jour xv. L. iii. S.
Et par xx. jours ccciii. L.
Et par un Quartier, come amount mccclxiii. L. x. S.

Le Seignur de Moubray a C. Hommes d'Armes;
Dount II. Baneretz:
V. Chivalers:
XLIII. Esquiers:
C. Archers a Chival;
Amont le jour a lxxvii. S. viii D.
Et par xx. jours lxxvii. L. xiii S. iv. D.
Et par un Quartier a cccxlix. L. x. S.

Monsieur Thomas de Lucy, a L. Hommes d'Armes: A.D. 1347. Edw. 3.
Dont un Baneret:
V. Chivalers:
XLIV. Esquiers:
L. Archers a chival;
Amont le jour a lxxiii. S. viii D.
Et par xx. jours a lxxiv. L. xiii. S. iv. D.
Et, par le Quartier, a cccxxxvi. L.

Monsieur Thomas de Rokeby, a xx. Hommes d'Armes;
Dount un Baneret:
II. Chivalers:
XVII. Esquiers:
XX. Archers a chival;
Amont le jour a xxxi. S. viii. D.
Et par le Quartier a cxliv. L. xx. D.

Monsieur Robert Bertram a x. Hommes d'Armes;
X. Archers a chival;
Amont par le Quart. lx. L.

Monsieur William Dacre a x. Hommes d'Armes;
X. Archers a chival;
Amont par le Quart. lx. L.

Monsieur William Heroun, a xx. Hommes d'Armes;
XX. Archers a chival;
Amont par le Quart cxxiv. L. x. S.

Monsieur Johan de Stryvelyn, a xx. Hommes d'Armes;
Dount un Baneret:
II. Chivalers:
XVII. Esquiers:
XX. Archers a chival;
Pauantz gages come paramont, amoont le Quartier a cxliv. L. xx. D.

Johan de Coupeland Gardein de Rokesburgh, a xx. Hommes d'Armes, & xx. Archers a chival, de la Garnesture de Rokesburgh; & fra le dit Johan les custages mesmes, de son certein, q'il prent du Roi, pur le dit Chastel de Rokesburgh.

Monsieur Thomas de Musgrave, a xx. Hommes d'Armes, & xx. Archers a chival, de la Garnesture de Berewyk; & trouera le dit Monsieur Thomas ceux gentz, de son certein, q'il prent du Roi, par An, pur Berewyk.

La Somme des Hommes d'Armes, CCCC. LXXX. & tantz des Archers a chival.

A. D. 1347. Edw. 3. La Somme en Deniers MMM. CC. xxii. L. iii. S. iv. D.

Soit Brief fait a Sire Johan de Wodehous, Receivour des Dismes de seint Eglise, & des Xmes. & XVmes. du poeple, de la Trent, de paier & assigner as Seignurs suscriptz, au commencement de lour Quartiers, quant ils chivacheront de Guerre, de la Moite, & del autre Moite avant la fyn du Quartier des Xmes & XVmes dessusdites.

Item, qui le dit Johan face paier a L. CCC. Archers de la Commune a Chival, a chescun iv. D. le jour, de lour Gages, quant ils commenceront chivancher de Guerre ove les Seignurs, par Surveue de son Countreroulour, qi serra a ceo Deputez par Commission nostre Seignur le Roi, & par la Surveue des Seignurs de Percy & de Nevill. A. D. 1347. Edw. 3.

De Prisonibus Franciæ sub secura & arcta Custodia detinendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 19. d.

REX, Venerabilibus Patribus, Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, & Willielmo Wyntoniensi Episcopo, ac, dilectis & fidelibus nostris, Ricbardo de Stafford, & Petro de Gildesburgh, Salutem.

Ob aliquas causas, undè noviter sumus moti, vobis mandamus, districtiùs quo poterimus injungentes, quatinus Dominum de Tankervill (qui nuper in partibus Franciæ de Guerrâ captus fuit, & in Custodiâ vestrâ, ut accepimus, jam existit) sub securâ & artâ Custodiâ, in aliquo Loco Forti & benè Muraro, poni & teneri faciatis, absque eo quòd Colloquium cum aliquo de cætero habear, aut quovis modo communicet vivâ voce aut Literatoriè, clam vel palam, sine Mandato nostro speciali; Servitores suos, & secum commorantes, extra Locum prædictum exire, modo aliquo, non sinentes. A. D. 1347.

Teste Custode prædicto apud Redyng decimo die Aprilis.

Consimile Breve dirigitur Thomæ de Holand, pro Comite de Eu Constabulario Franciæ, sub eâdem datâ.

Pro Mercatoribus de Venetiis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Cales. 21. E. 3. m. 20.

REX omnibus Admirallis, Majoribus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, in Angliâ & Hiberniâ, per Terram sive per Mare constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Prætextu Amicitiæ mutuæ, inter Nos & nostros Subditos, ac Ducem & Communitatem Venetiarum nutriendæ, ad instantem supplicationem Nicholetti Conkarini, Consulis Mercatorum Venetiarum apud Brugges in Flandria, &, dilecti Mercatoris nostri, Nicholai Bartholomæi,

Suscepimus omnes & singulos Mercatores de Venetiâ, veniendo infra Regnum nostrum Angliæ, ac dictam Terram nostram Hiberniæ, & alibi infra Dominium nostrum *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.* A. D. 1347.

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege juxta Calesium decimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Probibitio contra Procurationes pro Expensis Cardinalium, circa Tractatum Pacis moram in Francia trabentium.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 13. dor.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò tento, de communi assensu Procerum, Magnatum, ac totius Communitatis Regni nostri Angliæ, A. D. 1347.

A. D. 1347. Edw. 3.

gliæ, ordinatum & concordatum fuisset,

Quòd nulla Solutio Cardinalibus, Nunciis Sedis Apostolicæ, ad partes Franciæ destinatis, occasione Nuntiationis suæ, pro Tractatu, extra Regnum nostrum Angliæ quovis modo habito, seu habendo, nomine Procurationum, per aliquos de dicto Regno nostro Angliæ fiat,

Ac jam datum sit nobis intelligi quòd Anibaldus, Episcopus Tusculanensis, & Stephanus, tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbyteri, dictæ Sedis Cardinales, qui in dictâ Terrâ Franciæ circa Tractatum hujusmodi a jamdiu morabantur, quamplures Procuratores suos in dictum Regnum nostrum Angliæ cum Litteris, Bullis, & aliis, nobis & Populo dicti Regni nostri Angliæ valdè præjudicialibus, transmiserunt,

Ipsique Procuratores,

Absque Licentiâ nostrâ, seu nostro Conductu, contra Ordinationem in dicto Parliamento,

Ac contra Proclamationes & Inhibitiones, ex parte nostrâ, nè quis, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & aliorum, quæ nobis forisfacere poterit, Bullas, Literas, seu Instrumenta, nobis & dicto Regno nostro Angliæ dampnosa seu præjudicialia, aut alia, quæ præjudicialia non fuerint, nisi ea priùs Custodibus Portuum, ubi applicuerint, ostenderet, deferret, seu deferri faceret, publicè factas,

Literas, Bullas, & Instrumenta, pro Procurationibus dictorum Cardinalium in eodem Regno levandis, & alia nobis & dicto Regno nostro Angliæ præjudicialia & dampnosa, infra idem Regnum nostrum Angliæ clamdestinè detulerunt, & ea, Custodibus Portuum, ubi applicuerint, minimè ostensa, vobis liberârunt exequenda,

Quo prætextu vos quàm magnas pecuniarum Summas, pro Expensis ipsorum Cardinalium, pro tempore quo circa dictum Tractatum in dicta Terra Franciæ moram fecerunt, a Subditis nostris in dicto Regno nostro Angliæ exigi & levari demandastis, in nostri Contemptum & Præjudicium, & dictorum Subditorum nostrorum Depressionem & Depauperationem manifestam, & contra formam Ordinationis & Concordiæ supradictarum,

A. D. 1347. Edw. 3.

Nos,

Hujusmodi attemptatis, tàm præsumptuosis & voluntariis, nobis & dicto Regno nostro Angliæ notoriè præjudicialibus, remedio quo convenit rationabiliter obviare, Ordinationémque & Concordiam prædictas volentes inviolabiliter observari,

Vobis in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, ac sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtè prohibemus, nè quicquam, pro Procurationibus prædictis, ab aliquibus de dicto Regno nostro Angliæ, prætextu hujusmodi Literarum, Bullarum, seu aliorum quorumcúmque Commissionum Mandatorum aut Instrumentorum, ad opus ipsorum Cardinalium exigatis vel levetis, nec per alios exigi vel levari faciatis, nec aliquos ad hoc artetis seu coherceatis, vel artari seu coherceri faciatis, nec quicquam in hac parte attempteris, nec per vos, nec vestros, arte vel ingenio, attemptare præsumatis, quòd in nostri, seu dicti Regni nostri Angliæ, præjudicium vel impugnationem, aut enervationem Ordinationis & Concordiæ prædictarum, cedere poterit ullo modo,

Et, si quid per vos, aut vestros, in contrarium aliqualiter fuerit attemptatum, id sine difficultate aliquâ revocari facietis, vel aliàs contra Vos, tanquam dictarum Ordinationis & Concordiæ Impugnatorem, & nobis contrarium, & Rebellem nostrum, & dicti Regni nostri Angliæ Inimicum, cum rigore, quo de jure possumus, prout ad hoc vinculo juramenti astringimur, procedemus.

Teste Custode prædicto apud Redyng duodecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem, Custodem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Episcopis subscriptis sub eâdem datâ; videlicet,

Episcopis Sarum. Cicestr. Wynton. Elien. Exon. Karliol. London. Wygorn. Norwic. Hereford. Coventr. & Lich. Bathon. & Wellen. & Archiepiscopo Eborum, & Collectoribus Procurationum Card. in Episcopatu Wynton.

De

A. D. 1347. Edw. 3. A. D. 1347. Edw. 3.

De Retentione Galearum, & Conveniendo cum Duce & Concilio Januæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calef. 21. E. 3. m. 20.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Antonii Ususmaris, Willielmi de Flisco Canonici Eborum, & Antonii de Flisco Germani ejusdem Willielmi, pleniùs confidentes,

Ipsos, & quemlibet eorum, nostros constituimus Procuratores, & Nuncios speciales,

Ad Firmandum pro Nobis, & nostro Nomine, Duodecim Galeas, Viris, Armis, & omni Apparatu necessario, sufficienter armatas, ad nostrum fidele Servitium sive Opus, quo rectiùs & citiùs poterunt, versus Partes Flandriæ accessuras,

Et ad conveniendum, nomine nostro, cum dictarum Patronis & Ductoribus Galearum, de ipsorum Patronorum, Nautarum, & Galearum, ut præmittitur, Armatarum, Stipendiis & Mercede,

Et ad conveniendum cum Duce & Concilio Januæ, nomine nostro, de faciendâ Satisfactione & Emendâ Januensibus, Dampnificatis per Anglicos, per modum & formam quibus convenerint & concordaverint Procuratores prædicti, A. D. 1347.

Necnon ad conveniendum cum præfato Duce & Concilio, quòd Januenses & Districtuales Communitatis Januæ in Regno nostro Angliæ, & Locis aliis nobis Subditis, ac Anglici, & alii Subditi nostri, Januæ, & in Locis dicto Duci & Communitati Januæ Subditis, possint morari, negotiari, atque mercari liberè & securè, Custumas consuetas seu debitas subeundo,

Quibus nostris Procuratoribus & Nunciis, & cuilibet eorum in solidum, in præmissis, & eorum quolibet, plenam, auctoritate præsentium, concedimus Facultatem;

Promittentes Nos, & nostros Hæredes, Gratum, Ratum, & Firmum perpetuò habituros quicquid per dictos Procuratores & Nuncios, & eorum quemlibet, in prædictis Actum fuerit, sive Gestum, sub ypotecâ & obligatione Bonorum nostrorum.

In cujus &c.

Dat. juxta Calesium decimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Quod ex Officio, & non ad Instantiam Abbatis Sancti Edmundi, Temporalia Episcopatus Norwici Rex cepit in manum suam.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid. m. 18.

REverendo in Christo Patri, G. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Cosmodyn Diacono Cardinali, seu alii cuicumque Auditori in Causis & Negotiis, inter, Reverendum Patrem, W. Norwicensem Episcopum, ex parte unâ, & Abbatem Monasterii de Sancto Edmundo ex alterâ, in Curiâ Romanâ pendentibus, per Sedem Apostolicam deputato; Edwardus, &c. Salutem.

Cùm Nos, propter quendam Contemptum, in præjudicium nostrum & Jurium Coronæ nostræ per dictum Episcopum nuper factum, ex Officio nostro, ipsius Episcopatûs Norwicensis Temporalia seisiverimus, & in manum nostram ceperimus, juxta Jura & Consuetudines Regni nostri Angliæ, ritè & legitimè, & Justitiâ exigente, A. D. 1347.

Ac quidam, ut accepimus, nitantur astruere quòd Processus hujusmodi facti erant ad dicti Abbatis Procurationem & Instantiam, ut sic ex hoc idem Abbas indebitè prægravetur,

Vobis notum facimus quòd dicti Processus, omnes & singuli, habiti in hac parte, ex nostro procedebant Officio, præfato Abbate nullatenus procurante, aut Judicium vel Instantiam figurante.

In cujus &c.

Dat. juxta Calef. vicesimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1347. Edw. 3. — A.D. 1347. Edw. 3.

De Ordine Militari, ad Prælium apud Crescy suscepto; & de Pardonatione.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 1. m. 6.

REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, & pro eo quòd, Dilectus & Fidelis noster, Radulphus de Shelton, in Comitivâ nostrâ, ad Prælium apud Cressy, in partibus transmarinis, inter Nos & Adversarios nostros Franciæ commissum, Ordinem suscepit Militarem,

Pardonavimus eidem Radulpho illos Contemptum & Transgressionem, quos fecit de eo, quòd ipse, juxta Proclamationes, in singulis Comitatibus Regni nostri Angliæ, de mandato nostro factas, quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ tenebant, ante certum terminum, jam præteritum, Ordinem Militarem, susciperent, Ordinem illum non suscepit ante Prælium supradictum,

A.D. 1347.

Pardonavimus insuper eidem Radulpho omnes Exitus & Amerciamenta, super ipsum ex causis præmissis ad opus nostrum exacta,

Nolentes quòd idem Radulphus, occasionibus prædictis, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c.

Teste Custode prædicto apud Redyng primo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Duce Gelriæ de Indempnitate, si Filiam Ducis Brabantiæ non in Uxorem ducat.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calef. 21. E. 3. m. 15.

NOS, Dei gratiâ, Edwardus Franciæ & Angliæ Rex, ac Willielmus Marchio Juliacensis, notum esse volumus universis quòd nos, conjunctim, & divisim, & quilibet nostrûm in solidum, & pro toto, bonâ fide,

Promisimus & promittimus, Potenti Principi, nostri prædicti Regis Nepoti carissimo, Ronaldo Duci Gelrensi, Comiti Zuytphaniensi, suisque Hæredibus & Successoribus, Hominibus, Opidis, atque Terris,

Si contingat, Illustrem Principem, Dominum Johannem, prædictâ gratiâ, Ducem Brabantiæ, aut suos Hæredes, super præfatum Ducem Gelriæ, suos Hæredes, vel Successores, Homines, Opida, sive Terras, per viam Juris, aliquam Pœnam pecuniariam ritè acquirere, vel lucrari, ex eâ ratione vel causâ, quòd antedictus Dux Gelrensis sibi præfati Ducis Brabantiæ Filiam non associat matrimonialiter in Uxorem,

Quòd Nos, Hæredes, & Successores nostri, hujusmodi Pœnam pecuniariam, quæ per viam Juris a dicto Duce Gelrensi, seu suis Hæredibus, ritè, ut prædicitur, evincatur, pro supradicto Duce Geltiæ, suis Hæredibus, & Successoribus, Hominibus, Opidis, atque Terris, sine defectu quolibet persolvemus hiis, quibus pro tempore Solutio dictæ Pœnæ debeat pertinere.

A.D. 1347.

Insuper, si prædictus Dux Brabantiæ, sui Hæredes, Successores, vel Homines, sæpedicto Duci Gelriæ, aut suis Hæredibus, Successoribus, Opidis, sive Terris, extra viam Juris violenter moveret, seu moverent, Guerras, Inimicitias, seu Rancores occasione sive causâ prænarratis,

Nos, nostrique Hæredes & Successores, memorato Duci Gelrensi, suisque Hæredibus, Successoribus, Hominibus, Opidis, atque Terris, præfatâ Guerrâ durante, cum Potenti Manu assistemus; Numquam facturi cum Duce Brabantiæ, pro tempore existenti, Pacem sive Treugas, nisi Dux Gelriæ, pro tempore existens, in hiis unà nobiscum includatur;

Ad quæ omnia & singula Nos, & Hæredes nostros, firmiter obligamus.

In quorum omnium Testimonium & Munimen præsentes Litteras conscribi, & Sigillorum nostrorum robore jussimus communiri.

Dat. ante Calesium die sextâ Mensis Maii, Anno Domini 1347.

A.D. 1347. Edw. 3. A.D. 1347. Edw. 3.

De salvo Conductu, pro Expensis David de Bruys & Prisonum Scotiæ quærendis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 8.

REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Willielmus de Toairs de Scotiâ, qui in Comitivâ, Dilecti & Fidelis nostri, Walteri de Manny, de partibus Franciæ, sub Conductu ipsius Walteri, in Angliam venit, de licentiâ nostrâ ad partes Scotiæ, cum Tribus Hominibus Equitibus de Scotiâ, pro Expensis, pro Sustentatione David de Bruys, & aliorum Prisonum de Scotiâ, in Prisonis nostris in Angliâ existentium, quærendis sit profecturus,

Et prædictus Walterus assumpserit, coram Nobis, quòd prædictus Willielmus, seu alii de Familiâ suâ, Arma contra Nos seu nostros non portabunt, nec quicquam nobis præjudiciale attemptabunt, A.D. 1347.

Nos, volentes Securitati ipsius Willielmi, & dictorum Trium aliorum Hominum Equitum, secum profecturorum, providere, suscepimus ipsum Willielmum, & dictos alios Tres Equites, & Bona sua quæcumque, eundo versus dictas partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, *&c. prout in consimilibus Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Custode Angliæ apud Redyng octavo die Maii.

Per Concilium.

De Prisonibus ducendis usque Castrum de Odyham.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 13. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo Trussel de Cublesdon, Constabulario Castri nostri de Odyham, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd Willielmum de Rameseye, & Walterum de Haliburton, Milites, Prisones de Scotiâ, in Custodia, dilecti nobis, Thomæ de Foxle, Constabularii Castri nostri de Wyndesore, existentes, a præfato Thoma per Indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, recipiatis, & eos salvò custodiri faciatis, donec aliud indè duxerimus demandandum:

Mandavimus enim præfato Thomæ quòd ipse prædictos, Willielmum & Walterum, vobis liberari faciat custodiendos in forma prædicta; A.D. 1347.

Et hoc nullo modo omittatis.

Teste Custode prædicto apud Redyng duodecimo die Maii.

Per Concilium.

ET mandatum est præfato Thomæ quòd ipse Prisones prædictos, sic in Custodia sua existentes, præfato Willielmo, vel dicto Locum suum tenenti, per Indenturam hujusmodi liberari faciat, custodiendos in forma prædicta.

Teste ut supra.

Per Concilium.

De festinando ad Regem, tota Potentia Franciæ congregata, & Prælium secum citra Pentecosten commissura.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Franc. 21. E. 3. p. 1. m. 10.

REX, Dilecto & Fideli suo, Henrico Comiti Lancastriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

Quia pro certo didicimus quòd Inimici nostri de Francia (congregatâ totâ Potentiâ Franciæ) Prompti sunt & Parati ad veniendum ad Nos, citra instans Festum Pentecostes, proximò futurum, Bellum Nobis commissuri, & Nos, & Fideles nostros, nobis assistentes, pro viribus destructuri, A.D. 1347.

Per quod de vestro, & aliorum Fidelium nostrorum Auxilio, ad resistendum

A.D. 1347. Edv. 3. dum ipsorum Hostili Aggressioni, in praesenti necessitate, plurimum indigemus,

Vobis in Fide, Dilectione, & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quatinus, consideratâ hujusmodi necessitate tàm urgenti, ad nos, quanto potentiùs poteritis, non expectato Equorum vestrorum Eskippamento, quibuscúmque excusationibus & dilationibus cessantibus, acceleretis; ita quòd, per vestri Defectum, seu Tepiditatem, nobis, & nostris, Dampnum, vel Periculum, per hujusmodi Inimicorum nostrorum subitam Aggressionem, non eveniat.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac vestrum, Salvationémque & Defensionem nostri, & dicti Regni nostri Angliae diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Custode praedicto apud Redyng decimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Johanni de Veer Comiti Oxon.
Laurentio de Hastynges Comiti Pembr.
Johanni Fitz Wauter.
Hugoni le Despenser.
Waltero de Manny.
Jacobo de Audele.
Guidoni de Bryane.
Rogero de Bello Campo.
Johanni de Insula.
Johanni de Grey de Ruffyn.
Johanni de Grey de Codenore.
Johanni de Norwico.
Reginaldo de Cobham.
Johanni de Bohun de Midhirst.
Johanni de Monte Acuto.
Roberto de Scales.
Roberto de Bourghersh.
Roberto de Colvill.
Johanni de Colvill.
Willielmo Deyncourt.
Richardo de la Vach.
Johanni de Molyns.
Roberto de Morlee.
Thomae Ughtred.
Thomae de Holand.
Herberto de Sancto Quintino.
Johanni de Verdon.
Thomae de Haukeston.
Roberto de Ferariis.
Hugoni de Hastynges.
Egidio de Bello Campo.
Johanni de Wodhull.

De Hominibus ex causa praefata mittendis ad Regem.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Hugoni de Audele, Comiti Glouccestriae, Salutem.

Quia pro certo didicimus *&c. ut supra usque ibi* indigemus *& tunc sic,*

Vobis in Fide, Dilectione, & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd, consideratâ hujusmodi necessitate tam urgenti, tot Homines ad Arma, & Sagittarios, quot juxta statûs vestri decentiam, tàm de Familiâ vestrâ, quàm aliundè, colligere poteritis, benè armatos & munitos, quibuscúmque dilatione & excusatione cessantibus, non expectato Equorum Eskippamento, mitti faciatis; ita quòd in vestri Defectum nobis & nostris *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Humfrido de Bohun Comiti Hereford. & Essex.
Hugoni de Courteneye Comiti Devon.
Johanni de Warenna Comiti Surr.
Johanni de Segrave.
Johanni Bardolf.
Thomae de Berkele.
Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem. in Anglia.

De Navibus pro Passagio Comitis Lancastriae liberandis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Fran. 21. E. 3. p. 1. m. 6.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Monte Gomery, Admirallo Flotae suae Navium versus partes Occidentales, vel ejus Locum tenenti, in Portubus de Sandwico & Dovorriâ, Salutem.

Cùm, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Henricus Comes Lancastriae, cum

A.D. 1347. Edw. 3. cum ingenti numero Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum, ad nos, sicut expedit, celeriter sit venturus,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, dilecto nobis, Thomæ de Feryby, Servienti nostro ad Arma (quem dictus Comes ad dictas partes de Sandwico & Dovorriâ, pro Passagio suo festinando, jam transmittit) tot Naves, de melioribus & fortioribus Navibus, in dictis Portubus de Sandwico & Dovorriâ jam existentibus, ac de aliis ibidem venturis, ad citius, quo in Portubus illis applicuerint, quot pro Passagio ipsius Comitis & Hominum suorum necessariæ fuerint, juxta avisamentum prædicti Thomæ, sine dilatione aliquâ liberari faciatis; quocumque Mandato nostro de Navibus prædictis, ad nos ad partes de Caleys ducendis, non obstante; A.D. 1347. Edw. 3.

Ita quòd Passagium prædicti Comitis (cujus Adventu ad nos plurimùm indigemus) pro defectu Navigii nullatenus (quod absit) retardetur, uec quod idem Comes materiam habeat se, de non Adventu suo ad nos, excusare ex han causâ.

Teste præfato Custode apud Redyng decimo nono die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super Passagio dicti Comitis, de intendendo.

A.D. 1346. An. 20. E. 3. Ibid.

Rex, dilectis sibi, Majori & Ballivis Villæ suæ de Sandwico, Salutem.

Cùm, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Henricus Comes Lancastriæ, cum iugenti numero Hominum &c. *prout supra mutatis mutandis, tunc sic,*

Vobis mandamus quòd, omnibus aliis prætermissis, & quibuscumque excusationibus cessantibus, eidem Thomæ, in liberatione Navium prædictarum, pro Passagio dicti Comitis & Hominum suorum in Portu prædicto, Intendentes sitis, Respondentes, Consulentes, & Auxiliantes, prout idem Thomas vobis scire fecerit ex parte nostrâ; A.D. 1247.

Ita quòd Passagium prædicti Comitis (cujus Adventu ad nos plurimum indigemus) pro defectu Navigii nullatenus (quod absit) retardetur, uec qnod idem Comes materiam habeat se, de non Adventu suo ad nos, excusare ex hac causâ.

Teste præfato Custode apud Redyng decimo nono die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super Retinentia Teutonicorum.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Orig. infra Pell.

Ceste Endenture,

Faite parentre, Trefexcellent Prince, uotre Seignenr, le Roy de France & d'Engleterre d'une Part, & Monsieur Wynand Dynscheu, Monsieur Ernold Dalscelowe, & le Burghgrave de Oudekyrke d'autre Part,

Tesmoigne que les ditz, Monsieur Wynand, Monsieur Ernold, & le Burghgrave sont demorez devers notre dit Seigneur le Roi, c'est assavoir,

Le dit Monsieur Wynand, oue sept Hommes, dont lui mesmes Chivalers, & sys Esquiers,

Et les ditz Monsieur Ernold & le Burghgrave, oue vint Hommes,

Paynant pur chescun Chivaler Quatre vintz Escuz, & pur chescun Esquier sessante Escuz, pur lour Monture, & touz autres Frez & Custages,

Dont ils serront *paiez* de la Moytee devant lour departier de lour Houstielx, & de l'autre Moytee, ensemblement oue lour Gages pur un Moys, a lour Venue Gentz, lour Chivanz, & lour Array, serront Veuz, Commenceant le Moys, le Jour que ils se moveront de lour Pays ovesque lour Gentz au du Roi, A.D. 1347.

Et ensi serront Paie de lour Gages de Moys en Moys, tant come ils demorront en Service le Roy.

Et prendront autielx le Roi Paie, & ses autres Chivalers & Esquiers.

En Tesmoignance de quen Chose, a ceste Partie de l'Endenture notre dit Seigneur le Roi fait mettre son Prive Seal.

Don. devant Caleys le 28. jour de May, l'An du Regne notre dit Seigneur le Roi de France Oytisme, & d'Engleterre Vintisme primer.

Dors.

Ista Indentura restituitur Domino Regi per Teuthonicos infrascriptos.

Cedula

A. D. 1347. Edw. 3.

Cedula superiori Indenturæ consuta.

PAR Vertue de quele Retenance les ditz &c. vindrent a nous au Siege de Caleys, & demorreront illoeques en notre Service, ovesque lour Gentz susdites,

Et sur ce, par Aconte fait ovesques eux, trove est q'ils furent pleinement Paiez de lour Gages, & de touz autres Freez & Coustages pur mesme le Temps, horspris la Moitee de lour Monture,

Et de quele Moitee nous avons fait Gree au dit Arnaud de ce que a lui attient, A. D. 1347. Edw. 3.

Et ensi devons uncore as ditz Wynand & Burghrave la Moitee de lour Monture pur eux & lour Gentz susdites, selonc les Covenantz avantditz.

La quele Moitee nous lour promettons Paier par cestes noz Lettres, seallees de notre Seal.

Don. a Westm. le 22. Jour de May.

Pro Henrico Comite Lancastriæ, Carta Donationis de Brageriaco & Cussionis Monetæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calef. 21. E. 3. m. 13.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Senescallis, Constabulariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Placido Rumore perlato de factis victoriosis, quæ, Consanguineus & Fidelis noster carissimus, Henricus Comes Lancastriæ, agens super Expeditione Guerræ nostræ, quam pro nobis in Ducatu nostro Aquitaniæ & partibus adjacentibus gratanter assumpsit, divinâ sibi favente Clementiâ, ibi fecit, Inimicos nostros in Bellis Campestribus expugnando, Civitates, Castra, Villas, & Loca fortia, in manum nostram, in copiosâ multitudine, capiendo, & Agenda nostra sapienter & magnanimiter dirigendo,

Nos,

Tanta Consanguinei nostri Magnalia meritò contemplantes, & ad ea (ut de aliis, nobis impensis per eum, multipliciter fructuosis, Obsequiis taceamus) gratam Considerationem habentes, videntes per eum, nedùm Profectum nostrum, set Honorem nostri Nominis inæstimabiliter adaugeri, mero Motu nostro, ac de Gratiâ nostrâ speciali, auctoritate nostrâ Regiâ, & ex certâ scientiâ,

Dedimus et Concessimus, &, tenore præsentium, Damus et Concedimus eidem Comiti, & suis Hæredibus Masculis, ex ipso legitimè procreatis, aut procreandis, Castrum, Villam, & Locum de Brageriaco, Diœcesi Petragoricensi, quæ dictus Comes, nuper nostri Locum tenens in Ducatu nostro Aquitaniæ, & Linguâ Occitana, Vi Armorum, & per insultum fortissimum nuper cepit,

Unà cum totâ Castellaniâ per integrum, & omni Justiciatu alto & basso, mero & mixto Imperio, Parochiis, Homagiis, Resortis, Castrorum & Locorum, tàm Baronum, quàm aliorum quorumcumque, ac quibuscúmque Officiis, Pedagiis, Piscariis, Molendinis, Ædificiis, Bonis Rebellium & Inimicorum nostrorum, in dictâ Villâ, & ejus Castellaniâ, existentibus, & aliis quibuscúmque Juribus, Jurisdictionibus, Redditibus, Deveriis, Libertatibus, Privilegiis, Consuetudinibus, & suis Pertinentiis universis, A. D. 1347.

Ità plenè & integrè sicut umquam Domini quondam dictæ Villæ Brageriaci, dùm extra manum Regiam extitit, vel aliquis, seu aliqui ex ipsis, habebant & tenebant, habuerunt & tenuerunt, aliquo tempore, seu antiquitùs temporibus retroactis, licet Possessio quoquo modo ad nos vel ad alios fuerit deventa seu devoluta, absque diminutione alicujus Juris, Jurisdictionis, aut Deverii, ad dictum Castrum, Villam, & Locum, nunc aut olim, unquam quomodolibet pertinentium,

Habenda et Tenenda, ex causâ prædictâ, eidem Comiti, & Hæredibus Masculis, de suo corpore procreatis, aut procreandis, ac perpetuò pacificè Possidenda, de Nobis & Hæredibus nostris, Ducibus Aquitaniæ, Imperpetuum.

Et, si aliqua, Jurisdictiones, Castra, Parochiæ, Jura, Resorta, Redditus, ac quæcumque alia Deveria, antiquitùs, & ab antiquo, olim, aliquo tempore, ad dictum Castrum, Villam, & Locum, quomodolibet pertinentia, subtracta fuerint vel occultata, seu per Nos, vel aliquos, tacitè, vel aliàs, quovismodo appropriata, vel quomodolibet adquisita, vel etiam assignata, seu aliquibus aliis,

A. D. 1347. Edw. 3. aliis, per dictum Comitem, aut alium quemcúmque, data, seu concessa, aut assignata, imperpetuùm, vel ad tempus, ea omnia & singula integrè reintegrari volumus, & ad Jus & Proprietatem dicti Castri, Loci, & Villæ Brageriaci, omninò reduci exnunc, & tenore præsentium converti, & per Detentores, seu Possessores, Nos, vel alios, eorum quoscúmque indilatè dimitti,

Quas quidem Donationes, Assignationes, & Appropriationes, seu Adquisitiones, si quæ fuerint, tenore præsentium, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ex certâ scientiâ duximus revocandas & penitùs adnullandas;

Concessimus, & nichilominus concedimus per præsentes, insuper de gratiâ nostrâ speciali, Auctoritate nostrâ Regiâ, & ex certâ scientiâ, dicto Comiti, & Hæredibus Masculis, de suo Corpore, ut prædicitur, procreatis, Cussionem Monetæ in dicto loco, sic quòd ipsi in eodem loco Monetam cudere possint, seu cudi facere, prout sibi visum fuerit faciendum, Emolumentúmque Cussionis illius Monetæ suum remaneat, & ad ipsorum utilitatem omnimodè convertatur; ita tamen quòd Moneta illa, ibidem sic cudenda, sit ita fortis, aut fortior Monetâ nostrâ partium prædictarum:

Salvâ & retentâ in præmissis, omnibus & singulis, Nobis & Hæredibus nostris, Fidelitate, & Homagio, Cavalcatâ, & Resorto, nobis pertinentibus, in hac parte.

Volumus etiam quòd, si præfatum Comitem obire contingat, absque Hærede Masculo, de Corpore suo, ut præmittitur, procreato, tunc Castrum, Villa, & Locus, prædicta, unà cum Castellaniâ, & omnibus aliis Juribus & Pertinentiis suis prædictis, necnon Cussio dictæ Monetæ, & Emolumentum indè proveniens, statim, post mortem ipsius Comitis, ad Nos & Hæredes nostros integrè revertantur.

Hanc autem præsentem nostram Donationem, modo & formâ, superiùs expressatis, teneri & valere volumus irrevocabiliter & jubemus, quam etiam a nullo infringi volumus, nec sit quispiam ausus motu vel ausu suo proprio, sub omni eo in quo posset forisfacere nobis, contraire; A. D. 1347. Edw. 3.

Hiis Testibus,

Willielmo de Bohun, *Comite Norhamptoniæ*,
Ricardo Comite Arundellæ,
Consanguineis nostris:
Thomâ de Bello Campo, *Comite Warrwicæ*,
Johanne de Veer, *Comite Oxoniæ*,
Roberto de Ufford, *Comite Suffolciæ*,
Bartholomæo de Burghersh,
Ricardo Talbot, *Senescallo Hospitii nostri*,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram juxta Calesium primo die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Et mandatum est Senescallo Regis Vasconiæ, ac Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, quòd eidem Comiti, vel ejus Attornato in hac parte, dicta, Castrum, Villam, & Locum, de Brageriaco, unà cum Castellaniâ, & omni Jurisdiciatu alto & basso, mero & mixto Imperio, Parochiis, Homagiis, Resortis, Castrorum, & Locorum, tàm Baronum, quàm aliorum quorumcúmque, ac quibuscúmque Officiis, Pedagiis, Piscariis, Molendinis, Edificiis, Bonis, Rebellium & Inimicorum nostrorum, in dictâ Villâ, & ejus Castellaniâ, existentibus, & aliis quibuscúmque Juribus, Jurisdictionibus, Redditibus, Deveriis, Libertatibus, Privilegiis, Consuetudinibus, & suis Pertinentiis prædictis, liberari faciant, Tenenda juxta tenorem Cartæ nostræ prædictæ, dictúmque Comitem, hujusmodi Cussionem Monetæ in dicto loco Brageriaci habere, Emolumentúmque Cussionis ejusdem percipere permittant in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Ad Nobiles Vasconiæ, de ipsorum Constantia, laudatoria.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 12. Rex, Dilecto & Fideli suo, Domino de la Bret, Salutem.

Quantum constans & firmior hactenus, & adhuc sit, erga nostri Nominis exaltationem, & Jurium nostrorum recuperationem, vestræ dilectionis Affectus, præsertim dùm pro Juribus nostris hæreditariis adquirendis in partibus Franciæ actualiter duximus insistendum, nedùm, præcarissimi Consanguinei A. D. 1347.

A. D. 1347. guinei nostri, H. Comitis Lancastriæ, & aliorum nostrorum fidelium, condigna
Edv. 3. Testimonia, verùm etiam Operis Evidentia, relationi præponderans, clarè probant.

Probitatis igitur & Constantiæ vestræ merita, quæ in nostræ Regalis Excellentiæ Speculo clarè relucent, meritò commendantes, pro Gestis vestris strenuis Fidelitati vestræ gratiarum actiones exsolvimus;

Attentiùs vos rogantes quatinus id, quod pro restauratione Jurium nostrorum ita laudabiliter inchoâstis, laudabiliori perseverantiâ, juxta nostram fiduciam & Generositatis vestræ decentiam, contra nobis Adversantes, Magnanimitate solitâ, viriliter continuare velitis; ut fidelis & operosa vestra Constantia mereatur attolli laudibus opportunis, & a nobis Retributione congruâ pro tempore præmiari. A. D. 1347. Edv. 3.

Dat. apud Caleys secundo die Junii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Archidiacono de Durford.
Domino de la Sparre.
Arnaldo Durford.
Domino de Tonors.
Domino de Chastileoun.
Laspesio de Bearn.
Vicecomiti de Fronnsak.
Vicecomiti de Benanges.
Domino de Pomers.
Domino de Lescun.
Johanni Columb. de Burdeg.
Petro Beger.
Johanni Mauleoun.

Ad Communitates Vasconiæ, de ipsorum perseverantia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid. REX Majori, Juratis, & Communitati, Civitatis Burdegaliæ, Salutem.

Fidelitatis vestræ Constantiam,

Quam ad nos & nostrorum Jurium conservationem, temporibus transactis, habuisse, & modernis, vos habere, non solùm, præcarissimi Consanguinei nostri, H. Comitis Lancastriæ, & aliorum Fidelium nostrorum Relatio fida, verùm etiam Operis Evidentia lucidè manifestat,

Gratam habemus plurimùm & acceptam.

Nam semper in dilectione nostrâ vos eo ferventiores invenimus, quo pro nobis sustinuistis Jacturas & Pericula graviora.

Propter quod Communitatem vestram, & singulares ejusdem Personas, succedente nobis Fortunâ prosperâ, sic curabimus, Deo dante, gratè respicere, quòd, ita fideliter & laudabiliter erga nos vos gessisse, gaudere meritò debeatis. A. D. 1347.

Velitis igitur (quæsumus) solitâ affectione continuatâ, juxta firmam, quam de vobis optinemus fiduciam, circa conservationem Jurium nostrorum & recuperationem, contra nobis & vobis Adversantes tam laudabiliter vos habere, ut, præter laudis præconia, quæ per hoc poteritis adipisci, a nobis etiam Retributionem uberem pro tempore reportetis.

Dat. ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur Majoribus, Juratis, & Communitatibus, Civitatum & Villarum subscriptarum, sub eadem Datâ; videlicet,

Majori, Juratis, & Communitati Civitatis Baion.
Majori, Juratis, & Communitati de Akes.
Majori, Juratis, & Communitati de Seint Sevor.
Majori, Juratis, & Communitati de Mesyn.
Majori, Juratis, & Communitati de Laverdak.
Majori, Juratis, & Comunitati de la Reule.
Majori, Juratis, & Communitati de Seint Macaire.
Majori, Juratis, & Communitati de Bourgh.
Majori, Juratis, & Communitati de Leybourn.
Majori, Juratis, & Communitati de Seint Milioun.

De

A.D. 1347. Edw. 3. A.D. 1347. Edw. 3.

De Concordia inter Villam de Regula & Villam Burdegaliæ observanda.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 8.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, vel eorum Loca tenentibus, Salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti & fideles nostri, Jurati & Comunitas Villæ de Regula quòd,

Cùm olim, super quibusdam Commotionibus & Dissensionibus, inter ipsos & Gentes Villæ Burdegaliæ subortis, Pax & Concordia sub certâ formâ, in quibusdam Litteris Patentibus, indè confectis, & sigillis Comunibus dictarum Villarum, hinc & indè consignatis, contentâ, fuissent reformatæ,

Nos, Pacem & Concordiam inter singulos Subditos nostros, in quantum poterimus, confoveri cupientes, volentes dictam Concordiam & Pacis Tractatum roboris firmitatem optinere, vobis mandamus quòd, visis Litteris prædictis, omnia & singula in eisdem, super Reformatione Pacis & Concordiæ, inter Villas prædictas factâ, contenta (Quæ, quatenus absque nostri Præjudicio & Dispendio facta fuerint, Rata habere volumus) teneri, & firmiter, juxta vim & effectum Litterarum prædictarum, observari, & Contradicentes, seu Contrariantes, in hac parte, ad Ea tenenda viis & modis, quibus rationabiliter, juxta Foros & Consuetudines partium prædictarum, expedire videritis, compelli faciatis. A.D. 1347.

Teste Custode prædicto apud Redyng tertio die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Cera renovanda.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 1. m. 5.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi Humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus consuevit. A.D. 1347.

Teste præfato Custode apud Redyng decimo die Junii.

Pro Thoma de Holand, super Captione Constabularii Franciæ.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calesf. 21. E. 3. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Thomas de Holand Comitem de Eu, Constabularium Franciæ, Inimicum nostrum (quem de Guerrâ nuper ceperat) gratanter, tanquam Captivum nostrum, reddiderit in Manus nostras,

Nos,

Ad bonum Servitium ac Gestum laudabilem ipsius Thomæ in hac parte gratam considerationem habentes, volentesque proindè ipsum, prout convenit, respicere gratiose,

Concessimus ei pro Nobis, & Hæredibus nostris, in remunerationem Servitii sui antedicti, Quaterviginti Milia Florenorum de Scuto, de Dono nostro:

De quâ quidem Summâ eidem Thomæ Duo Milia Librarum, in valorem Duodecim Milium Florenorum hujusmodi, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ proximò futuros, per æquales Portiones, solvere promittimus per præsentes; A.D. 1347.

De residuis verò Sexaginta & Octo Milibus Florenorum prædictorum præfato Thomæ alias Litteras nostras Obligatorias fieri fecimus, percipiendis de Exitibus Subsidii Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, nobis infra Regnum Angliæ ultimò concessi, in cujuscumque manus dictum Subsidium contigerit devenire.

In cujus &c.

Teste Rege juxta Calesf. decimo sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Obligatorias habet de Sexaginta & octo Milibus Florenorum residuis.

Conventiones

Conventiones cum Duce & Populo Jannensibus.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Origine, subsidiante & supplente Rot. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 8.

IN DEI NOMINE AMEN.

Noverint Universi, præsentes Literas inspecturi, quòd dudùm, Cùm inter, Excellentissimum Principem & Dominum, Dominum Edwardum, Dei gratiâ, Franciæ & Angliæ Regem illustrem, suos Subditos & Fideles, Terras & Dominia, ex parte unâ, & quondam Magnificum & Potentem Virum, Johannem de Murta, tunc Ducem, ac Communitatem, & Districtuales, totúmque Populum Civitatis, Territorii, & Districtûs Januensium, pro Eis & eorum Districtualibus ex alterâ, consideratis Dampnis & Offensionibus, realibus & personalibus, Prædis, Homicidiis, Roberiis, Incendiis & Rapinis, ac aliis Injuriis, Offensionibus, Violentiis, & Dampnis diversis, tàm in Terrâ, quàm in Mare, per Armatas Navium & Galearum, Personis, Rebus, & Bonis, ac aliter hinc indè sæpiùs perpetratis, undè Guerrarum turbines violenti exoriri peramplius timebantur,

Affectantes dictæ partes hujusmodi Guerrarum & Offensionum patentibus periculis obviare, certa, Confœderationes, Amicitias, Conventiones, Remissiones, Pacta, & Pacem perpetuam, communiter & concorditer inierunt & fecerunt, prout in quodam Instrumento Publico, manu Oberti Mazurri, Imperiali auctoritate Notarii, die quintâ Mensis Julii, anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Quadragesimo, Septimo, confecto, pleniùs continetur; cujus Tenor Instrumenti sequitur sub hiis Verbis,

IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS, BEATÆ MARIÆ GLORIOSÆ VIRGINIS, ET TOTIUS CÆLESTIS CURIÆ.

Nobiles Viri, Anthonius Usus Maris, & Anthonius de Flisco (dictus Cardinalis) Cives Januæ, Procuratores, Sindici, & Actores, ac Nuncii specialiter constituti, Serenissimi Principis & Domini, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Francorum & Anglorum Regis illustris,

De quorum Sindicatu, Actoriâ, & Procuratione, apparet pleniùs per Patentes Litteras Regias Domini Regis prædicti, & Sigilli Magni ipsius (ut primâ facie apparebat) Cerâ croceâ, sive jalnâ, appensione munitas, & scriptas in Pargameno,

In quo Sigillo ab unâ parte erat sculptus idem Dominus Rex sedens in Solio Majestatis ipsius, tenens in manu Dextrâ Sceptrum, & in Sinistrâ Pomum, ut videbatur, & ad Pedes ipsius erant Duo Animalia, in circuitu cujus Sigilli erant scriptæ litteræ, dicentes, post crucem, ✠ EDWARDUS, DEI GRATIA, REX FRANCIÆ ET ANGLIÆ, ET DOMINUS HIBERNIÆ.

A. D. 1347.

Ab alterâ verò parte dicti Sigilli sculptus erat idem Dominus Rex stans ad Equum, tenens in Dextrâ manu Ensem evaginatum, & in Sinistrâ Clipeum, & in Capite Elmum cum Cimeria, in cujus Circuitu erant literæ, dicentes, EDWARDUS, DEI GRATIA, REX FRANCIÆ ET ANGLIÆ, ET DOMINUS HIBERNIÆ.

In quibus Litteris Patentibus etiam erat Impressum quoddam Sigillum parvum Cerâ Vermiliâ exterius, in cujus Circuitu erant sculptæ litteræ (prout melius legi potuerunt, quia hujusmodi Sigillum erat aliquantulum læsum) sic dicentes, SECRETUM EDWARDI, DEI GRATIA, REGIS FRANCIÆ ET ANGLIÆ SIGILLUM;

Et quarum litterarum Patentium tenor talis est,

Edwardus, Dei gratiâ, Rex *&c. prout supra de Dat.* 13. *Apr. & tunc sic,*

Sindicario, Actorio, & Procuratorio Nomine ipsius Domini Regis illustris, & pro ipso ex unâ parte,

Et, magnificus & potens Dominus, Dominus Johannes de Murta, Dei gratiâ, Januensium Dux & Populi Defensor, in præsentiâ, voluntate, & cum Consilio sui Concilii Quindecim, in quo Concilio fuit Consiliariorum ipsius Concilii sufficiens numerus, quorum Consiliariorum præsentium Nomina sunt hæc, videlicet,

Lanfrancius de Oddinc, Prior,
Leonellus Maruffus,
Henricus de Guasco,
Guirardus de Carascho,
Saladus Bronchaleo,
Lanzorotus de Castro,
Anthonius Marcari,
Jacobus de Castelleto,
Andarus Quartejamus,
Et Johannes de Pisano,

Necnon ipsum Concilium, auctoritate & decreto ipsius Domini Ducis, pro seipsis, & nomine & vice Communis Januæ,

A.D. 1347. Edw. 3. Januæ, & nomine & vice omnium & singulorum Civium & Districtualium Januæ, & ipsius Domini Ducis, ex parte alterâ,

Attendentes gravia & grandia Dampna, data & illata per nonnullos Januenses, diversis temporibus retroactis, in Mari, & in Terrâ, ipsi Domino Regi, Gentibus, & Terræ Regni sui, ac Offensiones, reales & personales, Prædas, Roberias, Incendia, & alia diversa Dampna, Terris, Gentibus, & Navigiis, ipsius Domini Regis per quamplures Januenses factas & datas, & facta & data & illata,

Ac etiam grandia & gravia dampna, data & illata per Armatas Navium, & alias Gentes dicti Domini Regis & Regni sui, in multos & quamplures Januenses, & Districtuales & Subditos Communis Januæ, in Mari, & Terrâ, & quòd multæ Roberiæ, Deprædationes, & Dampna illata & data fuerunt, personalia & realia, per Armatas & Gentes ipsius Domini Regis, in quamplures & multos Januenses,

Et quòd etiam multa Homicidia, Cædes, & personales Offensiones, inter Gentes utriusque dictarum partium, retroactis temporibus, incurrerunt,

Ex quibus orta videbatur, & oriri posse dubitabatur, Guerra periculosa, ad Scandalum ac Periculum immensum, inter ipsum Dominum Regem & Gentem suam ex parte unâ, & dictum Dominum Ducem, Commune Januæ, & Districtuales ipsius Communis, ex alterâ, ex quo Periculum, reale & personale, non modicum, set grande, utrique parti imminere posse videbatur,

Volentes (Auctore Illo qui, dùm in Mundo stetit, Pacem prædicavit & docuit, &, cùm ad Patrem transiturus erat, suum Testamentum fundavit in pace) dictis Discriminibus obviare, & Materias Guerrarum & Discriminum tollere, ac Pacis, Benivolentiæ, Devotionis, & Gratiæ inducere lenitatem, pervenerunt, & pervenisse confessi fuerunt, ad veram Pacem, Domino annuente, perpetuò duraturam, Finem, Remissionem, Transactionem, & Concordiam, de omnibus & singulis supradictis præteritis, usque in diem præsentem, solempnibus Stipulationibus hinc indè vallatas, prout inferiùs per ordinem legitur & denotatur,

Renunciantes dictæ partes, dictis nominibus, Exceptioni ad dictam Pacem Transactionem, Compositionem, & Concordiam, ut supra & infra, non pervenisse, Rei non sic, ut supra & infra, gestæ & se non habentis, Doli in factum, Conditioni sine causa, & omni A.D. 1347. Edw. 3. juri, videlicet,

Quòd dicti, Anthonius & Anthonius, Sindicario, Actorio, & Procuratorio nomine dicti Domini Regis, & pro ipso, dictum Dominum Ducem, & ejus Concilium, Commune Totum, & universos & singulos Januenses receperunt & reduxerunt ad Gratiam, Benivolentiam, & veram Pacem & Concordiam ipsius Domini Regis, & ad Pacem & Amorem Subditorum ipsius Domini Regis: & de Regno suo, & pro ipso Domino Rege, & sibi subditis & submissis, quos habet, &, Deo auctore, acquiret in futurum, fecerunt ipsi Domino Duci, dictóque Concilio & Communi Januæ, & cum eis, ac singularibus personis ipsius Communis, veram Pacem & Concordiam, de omnibus & singulis supradictis, ac etiam, ad cautelam, de omnibus & singulis prædictis Roberiis, Extorsionibus, Incendiis, Injuriis, & Offensionibus quibuscúmque, in Mari, seu Terrâ, datis seu illatis, in Terris propriis Regni ipsius Domini Regis, vel extra ipsum Regnum, realiter & personaliter, ipsi Domino Regi, seu sibi subditis, vel submissis, quocúmque & qualitercúmque, Re, Facto, Opere, vel Tractatu, usque in diem præsentem: & de eis omnibus & singulis, eisdem Domino Duci & Concilio, pro se ipsis, & nomine & vice Communis Januæ, & omnium & singulorum de Janua, & de Districtu, fecerunt, ipsi Procuratores, Sindici & Actores regii, ex causâ Transactionis & Pacis, Finem, Remissionem omnimodam, & Pactum de ulterius non petendo: & de eis omnibus & singulis eisdem, Domino Duci & Concilio, nominibus antedictis, per Acceptilationem, & aquilianam Stipulationem, verbis solemnibus introductam, liberationem fecerunt; promittentes, ipsis Domino Duci & Concilio stipulantibus, nominibus antedictis, quòd dictis occasionibus, vel aliquâ de prædictis, in generali, vel singulari, per ipsum Dominum Regem, Curiam, vel Officiales, vel Gentem, seu aliquem, vel aliquos de gente ipsius Domini Regis, nulla imperpetuùm fiet, vel fieri procurabitur, Offensio, vel Injuria realis vel personalis, Petitio, vel Requisitio, Detentio, vel Arestatio personalis vel realis, contra Commune Januæ, vel aliquem, seu aliquos, de dictâ Communitate.

Et, versâ vice, idem Dominus Dux, & dictum Concilium, pro seipsis, & nomine, & vice Communis Januæ, & tanquam

A. D. 1347. Edw. 3. tanquam Commune Januæ, ac nomine & vice omnium & singulorum de Janua, & Districtu, attendentes prædicta per dictos Sindicos, Actores, Procuratores, & Nuncios regios facta & promissa, eisdem Sindicis, Actoribus, Procuratoribus, & Nunciis regiis recipientibus nomine & vice ipsius Domini Regis, Regni sui, & omnium & singulorum de ipso Regno, fecerunt de prædictis omnibus & singulis veram Pacem, Concordiam, Finem, Remissionem, Transactionem, & Pactum de ulterius non petendo, ac etiam, ad cautelam, de omnibus Robertiis, Prædis, Rapinis, Incendiis, Dampnis, & Offensionibus quibuscúmque, realibus & personalibus, quocumque modo illatis, factis, vel datis, Re, Verbo, Opere, vel Tractatu, per dictum Dominum Regem, vel aliquam Armatam suam, in Mari, vel Terrâ, vel per aliquem, seu aliquos, de Gente seu Regno ipsius Domini Regis, quocumque, & qualitercúmque, usque in diem præsentem (salvis semper infrascriptis) liberantes ipse Dominus Dux & dictum Concilium, Nominibus antedictis, & quolibet dictorum Nominum, de prædictis omnibus & singulis, dictos Sindicos, Actores, Procuratores, & Nuncios Regios (salvis semper infrascriptis) per Acceptilationem & aquilianam Stipulationem, verbis solempnibus introductam; ac etiam promittentes, ipsis Sindicis, Actoribus, & Procuratoribus solempniter stipulantibus, quòd dictis occasionibus, vel aliquâ de prædictis, in generali, vel speciali, contra ipsum Dominum Regem, Curiam, seu Gentem suam, vel aliquam singularem personam de Regno suo, nullam imperpetuùm facere, vel procurare quod fiat, vel inferatur Injuria, vel Offensa realis vel personalis, Petitio, vel Requisitio, Detentio, vel Arestatio personalis vel realis.

Et, ad majorem ipsius regiæ Majestatis Gratitudinem, & ut Devotio in Januensibus amplietur ad ipsam regiam Magestatem, dicti Sindici, Actores, & Procuratores, ex causis prædictis, & pro prædictis, promiserunt, Sindicatio, Actorio, & Procuratorio nomine prædicto, solempniter dicto Domino Duci & dicto suo Concilio stipulantibus & recipientibus, nomine ac vice Galuani Embroni, Barnabonis de Negrono, Lanfranici Drizaconiæ, Casani de Mai, Lombardini de Mari, Johannis Tarigut, Leonelli Marruffi, Oberti de Benensia, Raffi de Gentilibus, & Petri Specie, ex Patronis & Mercatoribus Sex Galearum grossarum, quæ onustæ Mercationibus & rebus, navigando de partibus Januæ ad partes Flandriæ, de anno currente Millesimo, Trescentesimo, Quadragesimo, de Mense Septembris, Captæ, Combustæ, & Derobatæ fuerunt in partibus Britanniæ, in loco qui dicitur Breste, per quandam Armatam Navium Regni Domini Regis prædicti, pro seipsis & nomine aliorum Patronorum & Mercatorum, qui Deprædati fuerunt in Capturâ & Derobatione prædictis, & Hæredibus eorum, vel Successoribus, dare & solvere, & quòd dictus Dominus Rex dabit & solvet, pro integrâ solutione & satisfactione Dampnorum prædictorum, supradictis superiùs nominatis, pro seipsis, & aliis Patronis & Mercatoribus, & aliis Dampnificatis in Captione & Dampnificatione prædictis, in modum qui sequitur, Decem Milia Librarum Sterlingorum bonorum de Angliâ, sive Quindecim Milia Marcarum Sterlingorum Argenti, ad commune Marchum Angliæ, in unâ parte,

Ac etiam, eisdem Domino Duci & Concilio stipulantibus, nomine & vice Juani Luciani, olim Patroni cujusdam Cochæ sive Navis, quæ de anno currente Millesimo, Trescentesimo, Vicesimo primo, de mense Octobris, capta fuit in partibus Angliæ, in portu qui dicitur Sandwych, per Armatam Navium ipsius Domini Regis, & nomine & vice Mercatorum Januensium, qui, tempore Captionis, in ipsâ Cochâ Mercationes habebant, & qui in capturâ dictæ Cochæ dampnificati fuerunt, pro integra solutione & satisfactione dictorum Dampnorum Cochæ prædictæ, dare & solvere, & quòd dictus Dominus Rex dabit & solvet, in modum qui sequitur, Mercarum Sterlingorum argenti, ad Marchum Angliæ, Octo Milia pro integra satisfactione totius Dampni Cochæ prædictæ & Mercationum in ipsa captarum,

Quarum quantitatum, & cujuslibet earum, solutio fieri debeat in modum hunc (videlicet) quòd ipsi Dampnificati & recipere debentes, de quibus supradictum est, dictarum Sex Galearum, & dictæ Cochæ, & eorum Hæredes, vel Successores, pro dictâ Solutione habeant & percipiant Custumas, & omnes Præstationes, quæ per Januenses ipsos Dampnificatos, seu eorum Hæredes, seu aliquem, vel aliquos ex eis, seu alium, vel alios pro eis, vel aliquo, vel aliquibus ex eis, intrantes in Insulam & Regnum Angliæ, & Totum Posse suum quod nunc possidet, seu pro tempore possidebit, præstari debebunt pro eorum

A.D. 1347. Edw. 3.

eorum Rebus & Mercibus illuc delatis, & quæ per ipsos, vel aliquem, seu aliquos ex eis, vel pro eis, vel aliquo, seu aliquibus ex eis, exeundo & extrahendo de ipso Regno solvi debebunt & præstari (ita quòd pro Rebus, vel occasione Rerum, aliorum, non possint, intrando vel exeundo, aliquid computare, vel compensare, vel retinere, in Solutione prædictâ) & hoc quousque Dampnificatis prædictis de ipsis quantitatibus fuerit integrè satisfactum in modum supradictum; quas Præstationes, intrando & exeundo, Janucnses prædicti, Dampnificati, possint retinere & compensare infra Solutionem supradictarum Quantitatum, & quousque de eis fuerit integra Solutio facta.

Ac etiam promiserunt Sindici, Actores, Procuratores, & Nuncii prædicti, dictis Domino Duce & Concilio stipulantibus, nominibus quibus supra, quòd dictus Dominus Rex, & Hæredes, & Successores ipsius, quousque dicta integra Solutio facta fuerit de supradictis, non imponet, nec imponi faciet, vel permittet, in Regno suo prædicto Angliæ, vel aliquâ parte ipsius, vel in eo quod de cætero acquireret, Januensibus, seu super Rebus Januensium, Dampnificatorum prædictorum, vel Hæredum suorum, intrando, stando, vel exeundo, ultra quam communiter aliis Extraneis, non Regnicolis, imponetur pro Custumâ, vel alio Onere, eorum Mercaturarum, intrando, stando, seu exeundo; set in Custumis, & aliis Oneribus, impositis & imponendis Rebus Extraneorum, intrando, stando, & exeundo, æqualiter Januenses tractabuntur per ipsum Dominum Regem, & Curiam, & Officiales ipsius.

Et, ut Dampnificati prædicti, & alii Januenses, possint securè ad dictum Regnum Angliæ accedere, ipsi Sindici, Actores, Procuratores, & Nuncii Regii, ex causis prædictis, & pro prædictis, dederunt & concesserunt, & dant & concedunt, ipsi Domino Duci & Concilio, nomine Communis Januæ recipientibus, ac nomine & vice omnium & singulorum Januensium & Districtualium Januæ, liberam Securitatem & Fiduciam in Personis & Rebus eundi ad Regnum prædictum Angliæ, & ad Terras ipsius Regni acquisitas, & acquirendas de cætero per ipsum Dominum Regem, ibique moram trahere, stare, & negotiari, & merciari, & indè recedere cum Rebus liberè & securè, pro libito voluntatis, absque aliquo Impedimento reali vel personali.

Insuper etiam dictus Dominus Rex, Dux & dictum ejus Concilium, pro prædictis, & pro infrascriptis, ex causis supradictis, promiserunt & convenerunt dictis Sindicis, Actoribus, Procuratoribus, & Nunciis Regiis abstinere, & quòd Commune Januæ abstinebit, ab offensionibus Domini Regis prædicti & Gentis suæ, ac statuere & ordinare quòd Commune Januæ & personæ Subditæ ipsi Communi abstinebunt ab ipsius Domini Regis & Gentis suæ offensâ, & se cum Inimico vel Inimicis, quem & quos habet, vel in futurum haberet, ipsius Domini Regis non ligare, vel confœderare, in ipsius Domini Regis, Regni, vel Gentis suæ Injuriam, Offensum, sive Dampnum: & etiam facere & curare quòd aliquis Districtualis ipsius Communis, per Mare, vel per Terram, cum Soldo, vel sine, non erit ad ipsius Domini Regis, vel Regni ejus, Injuriam vel Offensam, sub Pœnis arduis, per Commune Januæ imponendis, & a Contrafacientibus, a quibus poterit, exigendis: Ac etiam quòd contra Personas & Bona Contrafacientium efficaciter procederetur juxta Ordinationes & pœnarum Impositiones prædictas; non tamen propterea Commune teneatur vel obligatum sit, vel in Pœnam aliquam committat, propter factum vel commissum aliquarum singularum personarum; set sufficiat quòd Commune ipsum in Contrafacientes procedat juxta Ordinationes prædictas fiendas, & prout jus suadebit.

Et, versâ vice, dictus Dominus Rex non confœderabit se cum aliquo Inimico Communis Januæ, set prohibebit Subditos suos venire contra Commune Januæ, eo modo quo Commune tenetur prohibere & punire suos, ut supradictum est.

Acto etiam ex pacto, quòd non obstantibus Remissionibus & Liberationibus antedictis & prædictis, vel aliquo prædictorum, quòd in gratiâ & provisione dicti Domini Regis remaneat, de sui benignitate & gratiâ, providere (si dignabitur, & si placuerit) satisfactioni totali, particulari, vel aliquali, tàm aliorum Januensium, per ipsum Dominum Regem, in Mari, vel in Terrâ, vel per Armatam & Gentem suam, Dampnificatorum, quàm de dictis Galeis & Cochâ.

Et acto etiam, per pactum, expressè in prædictis, & qualibet parte prædictorum, inter partes prædictas adhibitum, quòd supradictæ Remissiones, Liberationes, & Quitationes, factæ per dictum Dominum Ducem & dictum ejus Concilium, non trahantur, nec locum habeant,

A.D. 1347. Edw. 3. habeant, ad aliquam spontaneam & voluntariam Obligationem, nec in aliquâ voluntariâ Obligatione, factâ per ipsum Dominum Regem alicui Civi vel Districtuali Janunensium, seu per Commune Januæ vel aliquem Districtualem Communis Januæ ipsi Domino Regi, vel alicui ejus Subdito.

Et acto etiam, quòd si per dictum Dominum Regem, Curiam, vel Gentem suam, staret quominus Dampnificati prædicti supradictas Solutiones & Satisfactiones in modum supradictum possent consequi & habere, quòd Jura ipsorum Dampnificatorum, dictarum Sex Galearum & Cocbæ, ac quorumlibet aliorum Dampnificatorum Janeunsium, per ipsum Dominum Regem, Armatam, seu Gentem suam, sint & remaneant, & esse & remansisse intelligantur, contra ipsum Dominum Regem, & Gentem suam, salva, integra, & illæsa, & non quitata, non innovata, nec remissa (prædictis vel aliquo præmissorum non obstantibus) quantum pro eâ parte ad satisfaciendum remaneret.

Et, versâ vice, si per Commune Januæ non observarentur prædicta, Jura ipsi Domino Regi, & Subditis ipsius Domini Regis, per Commune Januæ seu Officiales ipsius sint, remaneant, & remansisse intelligantur, contra Commune Januæ & Districtuales ipsius salva, integra, & illæsa, & non quitata, non innovata, nec remissa, prædictis vel aliquo prædictorum non obstantibus.

Quæ omnia & singula supradicta dicti Sindici, Nuncii, & Procuratores Regii, dicto Nomine, ex unâ parte, & dictus Dominus Dux & dictum Concilium, nomine dicti Communis Januæ, & illorum, quorum nomine promiserunt ut supra, ex alterâ parte, promiserunt sibi adinvicem attendere, complere, & observare ut supra, & in aliquo non contrafacere vel venire aliquâ ratione vel causâ, sub Pœnâ Florenorum Quadraginta Milium, boni Auri & Justi Ponderis; in quam Pœnam incidat Pars non observans Parti observanti, & per Observantem a non Observante possit exigi cum effectu totiens, quotiens fuerit contrafactum, cum Restitutione Dampnorum & Expensarum, quæ propterea fierent vel sustinerent; Ratis nichilominùs semper manentibus omnibus & singulis supradictis. A.D. 1347. Edw. 3.

Et proinde & ad sic observandum dicti Sindici, Nuncii, & Procuratores Regii, dicto Nomine, Omnia Bona dicti Domini Regis, & illorum, quorum nomine promiserunt, ut supra, & dictus Dominus Dux & dictum Concilium omnia Bona Communis Januæ, quæ per Capitula dicti Communis obligari non prohibentur, & aliorum, quorum nomine promiserunt ut supra, Habita & Habenda sibi invicem Pignori, obligaverunt.

Acta fuerunt prædicta Januæ, in Ducali Palatio Populi & Communis Januæ (videlicet) in Capellâ ipsius Domini Ducis, anno Dominicæ Nativitatis Millesimo, Trescentesimo, Quadragesimo, Septimo, Indictione Quartâ decimâ, secundum cursum Januæ, die Quinto Mensis Julii circa Tertiam, in Festo beatæ Margaretæ.

Præsentis Testibus ad hæc vocatis,
Antonio Mana,
Janoto Astagnerra,
Civibus Januæ,
Et Johanne Porcho de Pelio,
Et pluribus aliis.

Ego Obertus Mazurrus, Sacri Imperii Notarius, & Cancellarius præfati Domini Ducis dictique sui Concilii & Communis Januæ, prædictis omnibus interfui, & rogatus a partibus scripsi & publicavi, & hanc in publicam formam redegi ad instantiam dicti Antonii Ususmaris, prout in dicto Instrumento vidimus pleniùs contineri.

De tractando super Matrimonio inter Edwardum Primogenitum Regis & Leonoram Regis Portugalliæ Filiam.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 2. m. 13.

Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Domini Roberti de Stratton, Canonici Ecclesiæ Cathedralis Cicestrensis, & Magistri Ricardi de Saham, Jurisperiti, pleniùs confidentes,

Ad tractandum cum, Serenissimo Principe, Domino Alfonso Portugalliæ & Algarbii Rege illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo, super Matrimonio, inter Primogenitum nostrum, Edwardum Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ, &, præclaram Dominam, Leonoram, Filiam dicti Regis Portugalliæ, contrahendo,

A.D. 1347. Edw. 3. Ac super Dote, Dotalitio, ac Donatione propter Nuptias, ac Arris in hac parte constituendis,

Et de Terminis solutionis faciendæ consentiendum,

Et ea, quæ sic Tractata, constituta & consensa fuerint, quacúmque Securitate firmandum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale,

Ipsis, Roberto & Ricardo, & eorum cuilibet, Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem, A.D. 1347. Edw. 3.

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Robertum & Ricardum, & eorum quemlibet, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. juxta Calesium septimo die Julii.

De tractando super dicto Matrimonio, & de Tempore quo dicta Leonora in Angliam sit transmissa.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid. Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis *&c. ut supra usque ibi,* confidentes, *& tunc sic*

Ad consentiendum etiam & concordandum de tempore, quo dicta Domina Leonora ad partes Angliæ, & ad quem Locum in Angliâ, per dictum Regem Portugalliæ transmitti, & Quomodo, & Qualiter, in Domum nostram regiam, seu Filii nostri prædicti, traduci & recipi debeat,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata & Consensa fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Nósque, & Hæredes nostros, ac omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, præsentia & futura, ad observationem omnium & singulorum præmissorum firmiter obligandum,

Et Securitatem seu Obligationem quamcúmque nobis, & dicto Filio nostro, in hac parte, faciendum,

Ac Quid, & Qualiter, in casu Mortis alterius eorumdem, Filii & Filiæ, altero superstite, Quid etiam in omnibus & singulis aliis casibus, negotium hujusmodi concernentibus, per ipsos, Robertum & Ricardum, exprimendis, fieri debeat, pro nobis, & nomine nostro, stipulandum & recipiendum, A.D. 1347.

Ac omnia alia & singula faciendum, & excercendum, & expediendum, quæ in præmissis, & eorum quolibet, & circa ea, necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant quantumcúmque speciale,

Ipsis, Roberto & Ricardo, & eorum cuilibet specialem & plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, Robertum & Ricardum, & eorum quemlibet, Factum, Gestum, seu Procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Litera missa Regis Portugalliæ Cancellario.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 36. d. Rex, Nobili viro, Magistro Guncelino Ispanuii, Juris Civilis Professori, ac Illustris Regis Portugaliæ Cancellario, Amico suo dilecto, Salutem, & Dilectionem sinceram.

De Consiliis, Auxiliis, & Honoribus, quibus Ambassiatores nostros, ad præsentiam dicti Regis Portugaliæ, Consanguinei nostri carissimi, pridem missos, tam benivolè prævenistis, & de affectione multâ, quam ad nos, præ aliis, ut audivimus, optinetis, vobis scimus intimè grates bonas, & in votis gerimus propter hæc Gratam vobis facere Repensivam. A.D. 1347.

Et ideò petimus quòd conceptam penes nos Affectionem continuare velitis in futurum, Nunciosque nostros, Latores præsentium, contemplatione nostri, specialiter, si placet, velitis habere recommendatos, ac pro felici & festinâ Expeditione dictorum Nunciorum opem & operam eis ferre temporibus oportunis.

Data juxta Calesium septimo die Julii.

De

A. D. 1347. Edw. 3.

De Victualibus ad Regem, Adversarii Exercitu valde grandi, juxta Calesium coarctatum, ducendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Franc. 21. E. 3. p. 2. m. 18. d.

REX Majori, & Ballivis suis, de Sandwico, Salutem.

Cùm pluries, ante haec tempora, vobis praeceperimus quòd in Villâ praedictâ proclamari faceretis, quòd omnes Mercatores & alii, qui Victualia vendere vellent, ad Nos & Exercitum nostrum, juxta Caleys, cum Victualibus hujusmodi, se traherent, ad eadem Victualia Nobis, & Fidelibus nostris, pro competenti Pretio indè solvendo, vendenda,

Et quia Adversarius noster Franciae, cum toto Exercitu suo, valdè grandi, ad distantiam Trium Leucarum a nobis ad plus jam se collocavit, & Tentoria sua ibidem fixit, ad Mala quae poterit Nobis & nostris hostiliter inferenda, per quod necesse est ut Victualia habundantiùs, quàm ante haec tempora solebant, imposterùm ducantur,

Vobis, sub forisfacturâ omnium quae nobis forisfacere poteritis, praecipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis praesentibus, in Villâ vestrâ praedictâ publicè proclamari faciatis, quòd omnes Mercatores & alii, qui Victualia vendere, & Commodum suum inde facere voluerint, versus Nos, juxta Caleys, cum Victualibus hujusmodi, de tempore in tempus, celeriter se trahant, ad dicta Victualia ibidem Nobis, & dictis Fidelibus nostris, vendenda,

Et Nos, & dicti Fideles nostri, pro eisdem Victualibus, Venditoribus eorumdem, promptam Solutionem fieri faciemus absque Molestiâ, seu Violentiâ alicui, hujusmodi Victualia deferenti, faciendâ, vel aliquo, contra Voluntatem hujusmodi Victualia deferentium, sine rationabili Pretio, prout inter Venditorem & Emptorem conveniri poterit, capiendo; Et hoc, sub Forisfacturâ praedictâ, nullatenus omittatis.

Teste Custode praedicto apud Redyng vicesimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Majori & Vicecomitibus Londoniae.

Teste ut supra.

De Calesio, jam expugnato, Incolis Anglicanis suppeditando.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid. m. 17. dor.

REX Vicecomiti Kantiae, Salutem.

Quia multùm insidet cordi nostro quòd Villa nostra de Caleys, quae jam ad Manus nostras, divinâ favente Clementiâ, per Conquestum devenit, Victualibus, ac aliis Rebus, & Bonis, Venalibus & Mercatoriis, muniatur, & per Homines de Regno nostro Angliae celeriter inhabitetur & roboretur,

Tibi praecipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis praesentibus, tàm in Portubus & Locis Maritimis, quàm Villis Mercatoriis, & alibi, in Ballivâ tuâ, infra Libertates & extra, ubi videris expedire, ex parte nostrâ publicè proclamari facias,

Quòd Homines, de dicto Regno nostro, tàm Mercatores, quàm alii, qui ad dictam Villam de Caleys, cum Victualibus, & aliis Rebus, & Bonis suis, venire voluerint, ibidem moraturi, ad eandem Villam, citra primum diem Septembris, proximò futurum, accedant, & Nos eis Domos & Placeas in eadem Villâ, pro Inhabitatione suâ, pro rationabili Arentatione nobis indè faciendâ (de quâ reputabunt se contentos) liberari & assignari, & eos Libertatibus, Privilegiis, & Immunitatibus, ut ibidem cum Familiis & Rebus suis securè morari & inhabitare valeant, muniri faciemus.

Teste Custode praedicto apud Redyng duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Vicecomitibus London.
Vic. Surr. & Suffex.
Vic. Suthampt.
Vic. Somers. & Dors.
Vic. Cornubiae.
Vic. Devon.
Vic. Glouc.

Vic.

A. D. 1347. Edw. 3.

Vic. Essex. & Hertford.
Vic. Norff. & Suff.
Vic. Lincoln.
Vic. Eborum.
Vic. Northumbr.
Constabulario Castri Regis Dovorriæ & Quinque Portuum, vel ejus Locum tenenti ibidem.
Episcopo Dunolm.
Comiti Cestriæ.
Ballivis Civitatis Norwici.
Majori & Ballivis Civitatis Eborum.
Majori & Ballivis Suthampt.
Majori & Ballivis de Sandwico.
Majori & Ballivis de Wynchelse.
Ballivis de Gippewico.
Majori & Ballivis Villæ de Lenn.
Ballivis Villæ de Ravensere.
Majori & Ballivis Civitatis Wynton.
Majori & Ballivis Civitatis Lincoln.
Ballivis Villæ de Shorham.
Majori & Ballivis Dovorr.
Ballivis Villæ de Magna Jernemuth.
Ballivis Villæ de Sancto Botolpho.
Majori & Ballivis de Kyngeston super Hull.
Majori & Ballivis Novi Castri super Tynam.

A. D. 1347. Edw. 3.

De Proposito Regis ad equitandum in Regnum Franciæ pro Juribus recuperandis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 31. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Quia Adversarius noster, aggregatâ sibi jam de novo quasi innumerâ multitudine Armatorum, versus Nos, ad Bellum nobis committendum, ut pro certo intelleximus, quantum poterit se festinat,

Et nos, de deliberato Consilio nostro, cepimus certum Propositum nostrum ad Equitandum in dictum Regnum Franciæ, & Progressum nostrum Guerrinum, pro Juribus nostris ibidem recuperandis, continuandum,

Et, ut ejus Insidiis & Hostilibus Aggressibus occurramus, &, favente divinâ Clementiâ, resistamus, Hominibus ad Arma, Armatis, & Sagittariis, potenter, prout decet, oportet necessariò nos fulciri,

Tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertatis, quàm extra, in locis ubi melius expedire videris, publicè facias proclamari,

Quòd omnes Homines ad Arma, Armati, & Sagittarii, de Retinentiâ nostrâ, & Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, ac Magnatum & aliorum, nobis assistentium, qui se a partibus, ubi jam agimus, in Angliâ, causâ recreationis, seu causâ aliâ, diverterunt, A. D. 1347.

Necnon omnes Sagittarii, de Communitate Comitatûs prædicti, pro Obsequio nostro, de Mandato nostro, electi & arraiati, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt,

Ac etiam omnes alii, qui ad nos, in nostri Succursum, venire voluerint,

Sint apud Caleys, Die Dominicâ, proximâ ante Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, ad ultimum, ad proficiscendum nobiscum super Expeditione Guerræ nostræ prædictæ, prout tunc duxerimus ordinandum.

Cùm enim ad Mare declinaverint, eis promptum Passagium apud Sandwicum & Dovorriam, de tempore in tempus, habere faciemus.

Teste Leonello, Filio nostro carissimo, Custode Angliæ, apud Gloucestriam, vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus citra Trentam, sub eadem datâ.

De Pecunia vel Lana ex Mutuo liberandis.

De Pecunia liberanda.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 28. d.

REX, dilectis sibi in Christo, Decano & Capitulo Ecclesiæ beati Petri Eborum, Salutem.

Qualiter de communi Consilio Prælatorum, Magnatum, & Communitatis Regni nostri Angliæ, pro Tuitione & Salvatione Anglicanæ Ecclesiæ, ipsiusque Regni nostri, ac Populi ejusdem Passagium nostrum ad partes Transmarinas sumpsimus, & Progressum A. D. 1347.

A. D. 1347. Edw. 3. gressum, in Ore nostrorum Hostium nos ponentes, nec Proprii, nec Filii nostri Primogeniti, seu Nobilium & Magnatum dicti Regni, involutis Periculis deferentes, & in ipso Progressu ac Obsidione Villæ Calesii per Annum, & amplius, continuè cum nostro Grandi Exercitu commorantes, qualiterque Sumptus Guerrinos, qui æstimationem non capiunt, effudimus & effundimus inceffanter, non credimus vos latere;

Et, quia sustinere non possumus incumbentia nobis dictæ Guerræ nostræ Onera, ex Propriis Regni nostri Proventibus & Subsidiis nobis factis, nisi nobis aliundè amplioribus Subventionibus succurratur; & quamplures Prælati & Personæ aliæ singulares, quibus aliàs scripsimus, nobis in nostrâ necessitate, quæ non minuit, set excrescit, Lanas vel Pecuniam ex mutuo libentiùs concesserunt, vos intimiùs quo poterimus, requirimus & rogamus quatenus, extremâ nostrâ necessitate, in tam arduo negotio, ubi Linguæ Anglicanæ Deletio, & ipsius Regni nostri vertuntur Subversio, si ab inceptâ Guerrâ Recessum fuerit, recensitâ, nobis Ducentas Marcas, in Subventionem Supportationis Onerum hujusmodi, curetis, Excusatione qualibet postpositâ, mutuare, & Denarios illos apud Londoniam per vestrum Nuncium certum transmittere, ita quod sint ibidem in Crastino Sancti Michaelis, proximò futuro, Thesaurario nostro inibi liberandi, qui eidem Nuncio vestro Literas nostras Obligatorias, de dictâ Mutuatâ Pecuniâ vobis ad competentem Terminum persolvendâ, promptiùs liberabit; scientes quòd Excusationem nequimus admittere in hoc casu, nosque reddentes inde per Nuncium, harum Bajulum, certiores. A. D. 1347. Edw. 3.

Teste Custode prædicto apud Gloucestriam vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de summis subscriptis, Regi mutuandis, & apud Londoniam habendis, ad eundem diem, ultra summas quas prius Regi concesserunt, sub eadem Datâ; videlicet,

Priori de Fereby, qui prius de mutuo 5 Marcas, de 5 Marc. ultra.
Priori de Bridelyngton, qui prius ex mutuo 20 l. de 20 l. ultra.
Priori de Gisebourn, qui prius ex mutuo 20 l. de 20 l. ultra.
Abbati de Selby, qui prius ex mutuo 20 l. de 20 l. ultra.
Priori de Tynemuth, qui prius ex mutuo 10 Marc. de 10 Marc. ultra.
Abbati de Fontibus, qui prius ex dono 8 l. de 12 l. ultra.
Priori de Bolton, qui prius ex dono 50 s. de 10 l. ultra.
Abbati de Sallay, qui prius ex dono 100 s. de 100 s. ultra.
Abbati de Rupe, qui prius ex dono 10 Marc. de 10 Marc. ultra.
Abbati de Fourneys, qui prius ex mutuo 40 l. de 40 Marc. ultra.
Abbati de Tavystok, qui prius ex mutuo 20 Marc. de 10 Marc. ultra.
Abbati de Bynedon, qui prius ex dono 10 Marc. de 10 Marc. ultra.
Capitulo de Suthwell, qui prius ex mutuo 8 l. de 12 l. ultra.

Item eodem modo mandatum est subscriptis, de Summis subscriptis, Regi mutuandis, & apud Londoniam habendis, in Octabis Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futuris, ultra Summas quas prius Regi concesserunt, sub eadem Datâ; videlicet,

Abbati de Croxton, qui prius concessit 10 Marc. de 10 Marc. ultra.
Abbati de Mira Valle, qui prius concessit 10 l. de 10 l. ultra.
Abbati de Stonele, qui prius concessit & solvit 106 s. 8 d. de 8 Marc. ultra.
Fratri Hugoni Michel Præceptori de la Maudeleyne, Magistro de Burton Sancti Lazari juxta Melton Moubray, qui prius concessit de dono 40 s. de 20 l. ultra.
Abbati de Burgo Sancti Petri, qui prius ex mutuo concessit & solvit 40 l. de 40 Marc. ultra.
Priori de Penteneye, qui prius concessit ex mutuo 50 s de 50 s. ultra.
Priori de Hiklyng, qui prius ex mutuo 50 s. de 50 s. ultra.
Priori de Walsingham, qui prius concessit & solvit de dono 100 s. de 100 s. ultra.
Episcopo Bathon. & Wellen. qui prius concessit & solvit de dono 40 l. de 40 Marc. ultra.

A.D. 1347. Edv. 3. *Magistro Ordinis de Sympringham, qui prius concessit & solvit ex mutuo 100 Marc. de 100 Marc. ultra.*

Priori Sanctæ Trinitatis de Smethfeld, qui prius concessit ex mutuo 100 s. de 10 l. ultra. A.D. 1347. Edv. 3.

De Lanis mutuandis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REX, dilecto sibi in Christo, Abbati de Melsa, Salutem.

Negotiorum pridem nostrorum arduitate pensatâ, circa quæ Sumptus effudimus excessivos, & effundimus incessanter, ac necessitate cogente, quendam Clericum nostrum, cum Literis sub Magno & Privato Sigillis nostris, ad vos duximus destinandum, rogantes quatinus de Lanis vestris, in nostrâ tàm urgenti necessitate, nobis subvenire per viam Mutui curaretis, de quibus vobis satisfieret tempore constituto,

Et licet vos Duos Saccos Lanæ, in nostrâ necessitate hujusmodi, concesseritis mutuandos (de quo vestræ Gratitudini gratiarum exsolvimus multiplices actiones) quia tamen dicta plus urget necessitas, & Pericula nobis & nostris Fidelibus, nobiscum assistentibus, totique Regno nostro, ac Anglicanæ Ecclesiæ, iminere graviora verisimiliter præsumuntur, si ab assumptâ, de Comuni Consilio ejusdem Regni, Guerrâ, deficiente Juvamine, nos contigerit resilire, quam continuare non possumus, prout notorium est, & vestra Discretio satis novit, nisi amplioribus Subsidiis celeriùs relevemur,

Vos intimiùs quo poterimus exoramus quatinus, attento gravissimo Onere, cui Populus subjacet dicti Regni, nobis Biennalem Quintamdecimam, & Viginti Milia Saccorum Lanæ, summam excedentia Trinæ Quintedecimæ, concedendo (tantùm per Clerum nobis concessâ Decimâ Biennali) extremâque necessitare, in tam arduo Negotio, ubi Linguæ Anglicanæ Deletio, & ipsius Regni nostri vertuntur Subversio, recensitâ, A.D. 1347.

Duos alios Saccos Lanæ, Auro, vel Argento, juxta Sortem Patriæ vestræ, nobis velitis, in nostrâ hujusmodi Necessitate, quæ Legi non subicitur, Excusatione qualibet postpositâ, mutuare, & Pretium dictorum Quatuor Saccorum Lanæ, juxta sortem prædictam, eo quod Lanæ prædictæ, in tàm brevi tempore, ad locum, ubi eas habere vellemus, cariari non poterunt, apud Londoniam in Crastino Sancti Michaelis proximò futuro, absque ulterioris dilationis diffugio, per aliquem vestrum certum Nuncium habeatis, Thesaurario nostro inibi liberandum; qui eidem Nuncio vestro Literas nostras Obligatorias, de dictâ Mutuatâ Pecuniâ, vobis ad competentem Terminum persolvendâ, promptiùs liberabit; scientes quòd Excusationem nequimus admittere in hoc casu, Nósque reddenres inde per Nuncium nostrum, harum Bajulum, certiores.

Teste Custode prædicto apud Gloucestriam vicesimo die Augusti.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, de Lanis subscriptis, Regi ad eundem diem muruandis, ultra Lanas & Pecuniam, quas priùs concesserunt mutuare, sub eadem Datâ; videlicet,

Abbati Beatæ Mariæ Eborum, qui prius concessit mutuare Sex Saccos Lanæ, de Quatuor Saccis ultra.

Abbati de Whiteby, qui prius &c. Tres Saccos, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Riball, qui prius &c. Quinque Saccos, de Uno Sacco ultra.

Priori Dunolm. qui prius &c. Quinque Saccos, de Quinque Saccis ultra.

Abbati de Sanctâ Agathâ, qui prius &c. Unum Saccum, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Kirkestal, qui prius &c. Duos Saccos, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Cumbermere, qui prius &c. Unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Valle Regali, qui prius &c. Duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Cokersande, qui prius &c. Unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Priori de Cartemel, qui prius &c. Unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Ford, qui prius &c. Sex Marcas, de Decem Saccis ultra.

Abbati de Malmesbury, qui prius &c. Sex Saccos Lanæ, de Quatuor Saccis ultra.

Abbati de Cerne, qui prius concessit Unum Saccum de dono, de Duobus Saccis ultra.

A.D. 1347. Edw. 3.

Abbati de Clyve, qui prius concessit mutuare Quatuor Marcas & dimidium, de Duobus Saccis Lanæ ultra.

Priori de Wormesleye, qui prius concessit de dono Quadraginta Solidos, de Uno Sacco Lanæ ultra.

Abbati de Wygemor, qui prius ex mutuo Duos Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati Salop, qui prius ex mutuo Tres Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Haghmon, qui prius de dono Unum Saccum Lanæ, de Una Sacco ultra.

Priori de Routon, qui prius de dono Quadraginta Solidos, de Uno Sacco ultra.

Rogero Episcopo Coventr. & Lich. qui prius ex mutuo Quinque Saccos Lanæ, de Decem Saccis ultra.

Priori Sancti Thome Martiris juxta Staf-ford, qui prius ex mutuo Unum Saccum, de Uno Sacco ultra.

Priori de Trentham, qui prius de dono Sexaginta Solidos, de Uno Sacco Lanæ ultra.

Abbati de Dieulacres, qui prius de dono Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Crokesden, qui prius de dono Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Roucestr. in Doudale, qui prius de dono Quadraginta Solidos, de Uno Sacco Lanæ ultra.

Episcopo Exon. qui prius concessit ex mutuo & solvit per manus Philippi de Weston. 102 Florenos, de 40 l. ultra.

Item eodem modo mandatum est subscriptis, de Lanis subscriptis Regis, ad Octabas Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futuras, mutuandis, ultra Lanas & Pecuniam quas prius concesserunt, sub eadem datâ; videlicet.

Abbati de Croyland, qui prius ex mutuo Tres Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Valle Dei, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori de Spaldyng, qui prius ex mutuo Quatuor Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Revesby, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Swyneshened, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Grymesby, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Newesum, qui prius ex mutuo Duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Priori de Thornholm, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Bardeney, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Tribus Saccis ultra.

Abbati de Leycestr. qui prius ex mutuo Tres Saccos Lanæ, de Tribus Saccis ultra.

Priori de la Launde, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Bordesle, qui prius ex mutuo Unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori de Coventre, qui prius ex mutuo Duos Saccos Lanæ, de Tribus Saccis ultra.

W. Episcopo Wygorn. qui prius de dono Quinque Saccos Lanæ, de Septem Saccis ultra.

Abbati de Evesham, qui prius de dono Quatuor Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Cirencestr. qui prius ex mutuo Quatuor Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Priori de Novo loco in Shirewod, qui prius ex mutuo Duos Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori de Wirsop, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Derleye, qui prius de dono unum Saccum Lanæ, de Una Sacco ultra.

Priori de Repyngdo, qui prius de dono unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Episcopo Elien. qui prius ex mutuo Sex Saccos Lanæ, de Quatuordecim Saccis ultra.

Abbati de Rameseye, qui prius ex mutuo Decem Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Sautre, qui prius ex mutuo Decem Marcas, de Uno Sacco Lanæ ultra.

Priori de Huntyngdon, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Thorneye, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Tribus Saccis ultra.

Priori de Newenham, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati Sancti Jacobi extra Norhampton, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori de Daventre, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Pippewell, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori

A.D. 1347. Edw. 3.

Priori de Chaucoumbe, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Sulby, qui prius ex mutuo Duos Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Faversham, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati Sanctæ Radegundis, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Sancto Edmundo, qui prius ex mutuo decem Saccos Lanæ, de Quinque Saccis ultra.

Abbati de Langele, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Sibeton, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Leyston, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati Sancti Benedicti de Hulmo, qui prius ex mutuo sex Saccos Lanæ, de Quatuor Saccis ultra.

Priori Sanctæ Trinitatis Norwic. qui prius ex mutuo sex Saccos Lanæ, de Quatuor Saccis ultra.

Abbati de Derham, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori de Westacre, qui prius ex dono unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati Sancti Johannis Colecestr. qui prius ex mutuo tres Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Waltham, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Sanctâ Ositha, qui prius ex mutuo tres Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Stratford, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Sancto Albano, qui prius ex mutuo quatuor Saccos Lanæ de Sex Saccis ultra.

Priori de Walyngford, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Dorchestr. qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Thome, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Nuttele, qui prius ex mutuo unum Saccum Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Tichefeld, qui prius ex dono unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Abbati de Lettele, qui prius ex dono unum Saccum Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Priori Ecclesiæ de Twynham, qui prius ex mutuo duos Saccos Lanæ, de Duobus Saccis ultra.

Abbati de Hida juxta Wynton, qui prius ex mutuo tres Saccos Lanæ, de Uno Sacco ultra.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Lanis & Pecunia Regis mutuandis, & apud Londoniam habendis ad dies subscriptos, mutatis mutandis, sub eadem Datâ; videlicet,

Priori de Malton, de Tribus Saccis Lanæ,
Priori de Kirkham, de Tribus Saccis Lanæ,
Priori de Neubourgh, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Bella Landa, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Gervaux, de Quatuor Saccis Lanæ,
Episcopo Dunolm. de Viginti Saccis Lanæ,
Capitulo de Ripon, de Viginti Libris,
Priori de Hautemprise, de Tribus Saccis Lanæ,
Fratri Simoni Faconer, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Watton, de Duobus Saccis Lanæ.
Priori de Wartre, de Duobus Saccis Lanæ,

} In Crastino Sancti Michaelis.

Priori de Drax, de Duobus Saccis Lanæ,
Magistro Willielmo de la Mare, de Viginti Libris.
Capitulo de Honedene, de Viginti Libris,
Priori de Beluero, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Shelford, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Welbrek, de Quatuor Saccis Lanæ,
Priori de Mathersey, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati Cestr. de Quadraginta Libris,
Abbati de Basingwerk, de Viginti Libris,
Priori de Norton, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Birkhened, de Duobus Saccis Lanæ,

} In Crastino Sancti Michaelis.

Abbati

A.D. 1347. Edw. 3.

Abbati de la Dale, de Quatuor Saccis Lanæ,
Abbati de Beaucheif, de Quatuor Saccis Lanæ,
Capitulo Exon. de Quadraginta Libris,
Priori de Plympton, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Launtenetou, de Duobus Saccis Lanæ,
Capitulo Sancti Johannis Beverlaci, de Viginti Libris,
Abbati de Torre, de Sex Saccis Lanæ,
Abbati de Bukland, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Bukfestre de Quatuor Saccis Lanæ,
Priori de Bodemina in Cornub. de Duobus Saccis Lanæ,
Episcopo Sarum, de Viginti Saccis Lanæ,
Abbati de Middleton, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Shirbourn, de Tribus Saccis Lanæ,
Capitulo Wellen. de Quadraginta Libris,
Priori Bathon. de Tribus Saccis Lanæ,
Priori de Dunsterre, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbatissæ Shafton, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Abbotesbury, de Tribus Saccis Lanæ,
Episcopo Hereford, de Decem Saccis Lanæ,
Capitulo Hereford, de Quadraginta Libris,
Priori de Hereford, de Duobus Saccis Lanæ.
Priori de Leomynstr. de Tribus Saccis Lanæ,
Capitulo Lich. de Quadraginta Libris,
Priori de Stone, de Uno Sacco Lanæ,
Archidiacono Coventr. de Duobus Saccis Lanæ,

In Crastino Sancti Michaelis.

Electo Lincoln. de Decem Saccis Lanæ,
Abbati de Broune, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Parco Lude, de Uno Sacco Lanæ,
Priori Sanctæ Katerinæ extra Lincoln. de Tribus Saccis Lanæ,
Priori de Bolyngton, de Uno Sacco Lanæ,
Fratri Roberto Cort Preceptori de la Bruere & Aycle de Centum Libris,
Capitulo Lincoln. de Centum Libris,
Abbati de Osleston, de Decem Marcis,
Abbati de Coumbe, de Decem Libris,
Abbati de Alcestr. de Decem Marcis,
Priori de Stodeleye, de Decem Marcis,
Abbati de Pershore, de Quatuor Saccis Lanæ,
Priori de Wygorn, de Sex Saccis Lanæ,
Priori de Lanton juxta Gloucestr. de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Hayles, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Teukesbury, de Quatuor Saccis Lanæ,
Abbati San. Augustini de Bristoll, de Tribus Saccis Lanæ,
Abbati de Flaxele, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Stanlegh, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Bernewell, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Anglesheye, de Uno Sacco Lanæ,
Abbatissæ de Elveslowe, de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Lavenden, de Uno Sacco Lanæ,
Abbatissæ de Pratis juxta Norhampton de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Myssenden, de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Butlesden, de Uno Sacco Lanæ,
Episcopo Roff. de Decem Saccis Lanæ,
Priori Ecclesiæ Christi Cantuar. de Decem Saccis Lanæ,
Abbati de Boxelee, de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Langedon, de Uno Sacco Lanæ,
Abbatissæ de Mallynges, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Suthwerk, de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Certeseye, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Newerk, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Merton, de Duobus Saccis Lanæ,

In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.

Priori

A. D. 1347. Edw. 3.

Priori de Cokkesford, de Quatuor Libris,
Abbatissæ de Berkyng, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Redyng, de Sex Saccis Lanæ,
Priori San. Fridesw. de Oxon. de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Abyndon, de Sex Saccis Lanæ,
Edmundo de la Beche, de Viginti Libris,
Abbati de Eyvesham, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbatissæ de Wilton, de Duobus Saccis Lanæ,
Magistro Eliæ de Sancto Albano, de Quadraginta Libris.
Abbati de Oseneye, de Tribus Saccis Lanæ,

In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.

Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, de Centum Libris,
Priori de Motteslount, de Uno Sacco Lanæ,
Abbatissæ de Wherwell, de Uno Sacco Lanæ,
Abbatissæ de Romeseye, de Uno Sacco Lanæ,

In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.

Magistro Roberto de Chekewell de Centum Marcis,
Alano de Hothum, de Quadraginta Libris,
Priori Sanctæ Trinitatis London, de Decem Libris,
Magistro Reymundo Pelegrini, de Centum Libris,
Richardo de Fereby, de Quadraginta Marcis,

Die Dominicâ proxima post Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Pecuniâ & Lanis subscriptis, Regi mutuatis habendis apud Londoniam ad dies subscriptos, mutatis mutandis, sub eadem datâ; videlicet,

Archiepiscopo Eborum de Viginti Saccis Lanæ,
Abbati de Mechelneye, de Sex Saccis Lanæ,
Archidiacono Totton, de Quinque Marcis,
Archidiacono Barnstapol, de Quadraginta Solidis,
Priori de Sancto Germano, de Centum Solidis,
Abbati de Burton super Trentam, de Tribus Saccis Lanæ,
Priori de Bradenestoke, de Uno Sacco Lanæ,
Magistro Johanni de Langebergh, de Uno Sacco Lanæ,
Abbati Glaston, de Decem Saccis Lanæ,
Abbati de Dore, de Quatuor Saccis Lanæ,
Abbati Glaston, de Decem Saccis Lanæ,
Abbati de Stanley, de Centum Solidis,

In Crastino Sancti Michaelis.

Priori de Canon Assheby, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Markeby, de Uno Sacco Lanæ,
Magistro Waltero de Stauren. Canonico Lincoln. de Uno Sacco Lanæ,
Abbati de Humbarston, de Quinque Marcis,
Priori de Elsham, de Quinque Marcis,
Abbati de Topholm, de Quinque Marcis,

In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.

Priori de Magna Malvern, de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Wynchecoumbe, de Quatuor Saccis Lanæ,
Abbati Sancti Petri Gloucestr. de Sex Saccis Lanæ,
Abbati de Kyngeswode, de Quatuor Saccis Lanæ,
Abbati de Rufford, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Thurgarton, de Decem Libris,
Priori de Ely, de Quinquaginta Libris.
Abbati de Wardon, de Viginti & quinque Marcis.
Abbati de Woborn, de Viginti Marcis,
Abbati Westm. de Decem Saccis Lanæ,
Episcopo London, de Viginti Saccis Lanæ,
Episcopo Cicestr. de Quindecim Saccis Lanæ,
Priori & Conventui Sancti Augustini Cantuar. de Decem Saccis Lanæ,
Priori Sancti Gregorii Cantuar. de Sex Marcis,
Priori Sancti Martini Dovor. de Duobus Saccis Lanæ,
Abbati de Begham, de Duobus Saccis Lanæ,
Priori de Ledes, de Uno Sacco Lanæ,
Priori de Michelham, de Uno Sacco Lanæ,

In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.

Priori

A.D. 1347. Edw. 3.

Priori de Boxgrove, de Uno Sacco Lanæ,	In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.
Magistro Hospitalis Domus Dei Dovorr. de Uno Sacco Lanæ, remittitur per Breve de Privato Sigillo, de gratiâ Regis.	
Abbati de Lesenes, de Decem Libris.	
Abbati de Wanerley, de Decem Libris.	
Decano & Capitulo Ecclesiæ Cicestr. de Viginti Libris.	
Priori Roff. de Quinque Saccis.	
Priori de Buttele, de Tribus Saccis Lanæ,	
Priori Sanctæ Trinitatis de Gippewico, de Uno Sacco Lanæ,	
Priori Sancti Petri de Gippewico, de Uno Sacco Lanæ,	
Priori de Bliburgh, de Quinquaginta Solidis.	
Abbati de Wenlyng, de Uno Sacco Lanæ,	
Priori de Brustlesham, de Duobus Saccis Lanæ,	
Priori de Burchestr. de Decem Marcis.	
Edmundo de Bereford, de Sex Saccis Lanæ,	
Priorissæ de Dumbresbury, de Quatuor Saccis Lanæ,	
Priori de Suthwyk, de Tribus Saccis Lanæ,	

Magistro Simoni de Islep, de Duobus Saccis Lanæ, Die Dominicâ proximâ post Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ. A.D. 1347. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Summis & Lanis subscriptis, Regi per ipsos de Dono concessis, ad dies subscriptos, mutatis mutandis, sub eadem Datâ; videlicet,

Magistro Roberto de Baldok, de Quadraginta Marcis.	In Crastino Sancti Michaelis.
Magistro Waltero de Londonia Decano Wellensi, de Viginti Libris.	
Abbati de Lilleshull, de Decem Marcis,	
Priori de Wyrmegeye de Viginti Solidis,	In Octabis Nativitatis beatæ Mariæ Virginis.
Custodi Ecclesiæ de Hornechirche de Decem Libris,	
Decano Sancti Pauli London. de Quinque Saccis Lanæ,	Die Dominicâ proximâ post Festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ.
Willielmo de Cusaunce Clerico, de Tribus Saccis Lanæ,	

De Prisonibus, de Scotia, diversis Constabulariis Castrorum liberandis.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 32. dor.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni Darcy, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd David de Anand, & Willielmum de Douglas Seniorem, Prisones de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ, in Turri prædictâ, sub Custodiâ vestrâ existentes, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Werdon, Constabulario Castri Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, de Rokyngham, vel Thomæ de Stone ejus Locum tenenti, per Indenturam, indè inter vos & prædictum Johannem, vel dictum Locum suum tenentem, modo debito conficiendam, liberetis, ad dictum Castrum de Rokyngham ducendos, & ibidem in Prisonâ sub Arctâ Custodiâ detinendos, prout eidem Johanni, & dicto Locum suum tenenti, per Nos pleniùs est injunctum. A.D. 1347.

Mandavimus enim præfato Johanni, & dicto Locum suum tenenti, quòd idem Johannes, vel dictus Locum suum tenens, dictos Prisones a vobis recipiat, & usque dictum Castrum de Rokyngham duci, & ibidem salvò custodiri faciat in formâ prædictâ.

Teste Custode Angliæ apud Gloucestriam vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est præfato Johanni, vel ejus Locum tenenti, quòd dictos Prisones a præfato Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locum tenente, recipiat, & usque dictum Castrum de Rokyngham duci, & ibidem salvò

A.D. 1347. Edw. 3. salvò & securè sub Arctâ Custodiâ, prout suo periculo respondere voluerit, custodiri faciat sicut prædictum est; Et hoc, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni Darci, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd Willielmum de Vaus, & Andream de Cambel, Prisones de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ, in Turri prædictâ, sub Custodiâ vestrâ existentes, dilecto nobis, Stephano Romylo, Constabulario Castri nostri de Notyngham, vel Thomæ de Wilford ejus Locum tenenti, per Indenturam *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est præfato Stephano, vel ejus Locum tenenti, quòd dictos Prisones a præfato Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locum tenente, recipiat, & usque dictum Castrum de Notingham duci, & ibidem salvò & securè *&c. ut supra.* A.D. 1347. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni Darcy, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd Walterum de Mandevill, Prisonem de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ, in Turri prædictâ, sub Custodiâ vestrâ existentem, dilecto nobis, Johanni Crabbe, Constabulario Castri de Somerton, vel ejus Locum tenenti, per Indenturam *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est præfato Johanni, vel ejus Locum tenenti, quòd dictum Prisonem, a præfato Constabulario Turris prædictæ, vel ejus Locum tenente, recipiat, & usque dictum Castrum de Somerton duci, & ibidem salvò & securè *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Capitaneo Villæ Calesiæ constituto.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Fran. 21. E. 3. p. 2. m. 4.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Chivereston, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De circumspectâ fidelitate vestrâ plenius confidentes,

Constituimus vos Capitaneum & Custodem Villæ nostræ Calesiæ, in Regno nostro Franciæ, quamdiù nostræ placuerit Voluntati;

Ita quòd vos Villam prædictam, ad opus nostrum, salvò custodiatis, & custodiri etiam faciatis, pro Custodiâ illâ percipiendo juxta formam Indenturæ, indè inter Nos & Vos confectæ;

Ballivo etenim Villæ prædictæ, ac omnibus aliis Ministris nostris ibidem, necnon universis & singulis Habitatoribus Villæ illius, ac in eâ existentibus, & accedentibus ad eandem, damus, tenore præsentium, in mandatis, eis nihilominus, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, firmiter injungentes, quòd vobis, ac Locum vestrum tenenti ibidem, & Deputatis a vobis, in absentiâ vestrâ, cùm ad nos in Angliâ, seu alibi, extra Villam prædictam, ad Mandatum nostrum, seu aliis causis necessariis, accedere vos contingat, in omnibus, quæ ad salvam & securam Custodiam dictæ Villæ, tàm de Nocte, quàm de Die, pertinent, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes quotiens & quando per vos, seu dictum Locum vestrum tenentem, ac Deputatos a vobis, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti: A.D. 1347.

Damus insuper vobis, ac dictum Locum vestrum tenenti, & Deputatis a vobis, in absentiâ vestrâ, sicut prædictum est, Potestatem puniendi & castigandi vobis Contrarios, seu Rebelles, in hiis quæ ad Salvationem & Defensionem dictæ Villæ pertinent, prout de jure & rationabiliter fuerit faciendum,

Volumus tamen quòd Ballivus noster Villæ prædictæ Officium suum, & alia,

quæ

A. D. 1347. Edw. 3. quæ ad illud spectare noscuntur, faciat & exequatur secundum formam Commissionis nostræ, quam ei fieri fecimus in hac parte; & quòd, prætextu præsentis Commissionis nostræ, præfato Ballivo, aut Officio suo, seu Executioni ejusdem, nullum fiat Impedimentum nec Præjudicium aliquale.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Decembris.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Ballivo dictæ Villæ Calesiæ, ac omnibus aliis Ministris Regis ibidem, necnon universis & singulis Habitatoribus Villæ illius, ac in eâ existentibus, & accedentibus ad eandem, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, quòd eidem Johanni, & Locum suum tenenti ibidem, & Deputatis ab ipso, in Absentiâ suâ, cùm ad Regem in Angliâ, seu alibi, extra Villam prædictam, ad Mandatum Regis, seu aliis causis necessariis, ipsum Johannem accedere contingat, in omnibus, quæ ad salvam & securam Custodiam dictæ Villæ, tàm de Nocte, quàm de Die, pertinent, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens, & quando per ipsum Johannem, seu dictum Locum suum tenentem, aut ipsius Johannis Deputatum, ex parte Regis fuerint præmuniti. A. D. 1347. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Duce Austriæ super Sponsalibus.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calef. 21. E. 3. m. 8.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis de Chalon, Domini de Arlay, ac, Religiosi Viri Prioris de Lewes, pleniùs confidentes,

Eisdem, Johanni & Priori, ad tractandum, unà cum Tractatoribus, ad hoc per, Illustrem Principem, Dominum Ducem Austriæ Deputatis, vel Deputandis, super Sponsalibus & Matrimonio, inter inclitum Primogenitum & Hæredem dicti Ducis, & unam de Filiabus nostris, legitimè contrahendis,

Et super Dote, Dotalitio, & Donatione propter Nuptias, ac Arris constituendis,

Et de Terminis solutionis & assignationis in hac parte faciendarum, A. D. 1347.

Necnon de Tempore Quo dicta Filia nostra ad illas Partes, & ad Quem Locum, per Nos mitti, & Qualiter in Domum dicti Ducis, seu dicti Filii sui, traduci debeat, conveniendum, consentiendum, & concordandum,

Plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem; Ratum & Gratum habituri quicquid per dictos, Johannem & Priorem, Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Calef. primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Super Prisonibus Scotiæ removendis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 24. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Cobham, Constabulario Castri Roffensis, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Mandamus vobis, quòd Duncanum Magdonnell & Filium ejus, Prisones de Scotiâ, in Custodiâ vestrâ existentes, dilecto nobis, Johanni de la Dale, Servienti nostro ad Arma, per Indenturam, indè inter vos & ipsum Johannem modo debito conficiendam, liberetis, ad ducendum apud Eborum, prout sibi per Nos indè pleniùs est injunctum; volumus enim vos de Custodiâ prædictâ erga Nos exonerari.

Teste Custode Angliæ apud Wygorn. septimo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, dilecto sibi, Johanni de la Dale, Servienti suo ad Arma, Salutem. A. D. 1347.

Mandamus vobis, quòd Duncanum

A. D. 1347. Edw. 3. Magdonnell & Filium ejus, Prisones de Scotiâ, de, dilecto & fideli nostro, Johanne de Cobham, Constabulario Castri Roffensis, vel ejus Locum tenente, per Indenturam, indè inter vos modo debito conficiendam, recipiatis, & ipsos usque Eborum salvò & securè ducatis, & Vicecomiti nostro Eborum per Indenturam liberetis; ita quòd idem Vicecomes præfatum Duncanum, dilectis & fidelibus nostris, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill, liberare faciat, ad faciendum de eodem Duncano, quod inter Concilium nostrum & præfatos, Henricum & Radulphum, juxta Manucaptionem indè factam, est ordinatum. A. D. 1347. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est præfato Vicecomiti quòd eosdem, Duncanum & Filium ejus, a præfato Johanne recipiat, & præfatum Duncanum liberare faciat in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Hominibus ad Arma, & Sagittariis, de festinando ad Regem, qui cum Adversario Franciæ statuit præliari.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Franc. 21. E. 3. p. 2. m. 15. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem. Quia Adversarius noster Franciæ,

Intelligens non modicam multitudinem Hominum ad Arma, & aliorum de Exercitu nostro, a partibus de Caleys ad partes Angliæ recessisse,

Totam Armatorum Potentiam, quam poterit, congregare facit, & se parat indies ad veniendum versus Nos, Bellum nobiscum celeriter commissurum,

Et Nos, de deliberato Consilio & Assensu Magnatum, & aliorum de Concilio nostro, nobis assistentium, certum & firmum Propositum ac Concordiam cepimus ad Præliandum cum dicto Adversario nostro, si ad Nos declinaverit, vel aliàs ad Equitandum in dictum Regnum nostrum Franciæ, & Progressum nostrum Guerrinum, pro Juribus nostris ibidem recuperandis, continuandum, & Gratiam, quam Altissimus nobis providerit, recipiendum,

Et, ut Insidiis & Hostilibus Aggressibus dicti Adversarii nostri occurramus & (favente Divinâ Clementiâ) resistamus, Hominibus ad Arma, Armatis, & Sagittariis, potenter oportet necessariò nos fulciri,

Tibi, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteris, præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, in locis ubi meliùs expedire videris, publicè facias proclamari, quòd omnes Homines ad Arma, Armati, & Sagittarii, de Retinentiâ nostrâ, vel Magnatum, aut aliorum quorumcumque, nobis assistentium, qui se a dictis partibus de Caleys, causâ Recreationis, seu aliâ causâ, diverterunt, A. D. 1347.

Necnon omnes Sagittarii de Comunitate Comitatûs prædicti, in Ballivâ tuâ, pro Obsequio nostro, de Mandato nostro, electi & arraiati, ac eorum Arraiatores & Ductores,

Sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt,

Ac etiam omnes alii, qui ad Nos, in nostri Succursum & Auxilium, in tam urgenti necessitate & periculo, venire voluerint, ad Nos, ad dictas partes Transmarinas, cum omni celeritate, quibuscumque Dilationibus & Excusationibus cessantibus, veniant, ad resistendum Hostili Aggressioni dicti Adversarii nostri, & ad proficiscendum nobiscum, super Expeditione Guerræ nostræ prædictæ, prout tunc duxerimus ordinandum.

Cùm enim ad Mare declinaverint, eis promptum Passagium apud Sandwicum & Dovorriam, de tempore in tempus, habere faciemus.

Et Tu (præfate Vicecomes) Vadia præfatis Sagittariis, & eorum Ductoribus, quousque ad Mare venerint, de Exitibus Ballivæ tuæ solvi facies, & Nos tibi indè, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode prædicto apud Wygorn. octavo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus Angliæ citra Trentam.

De

A. D. 1347. Edw. 3. — A. D. 1347. Edw. 3.

De Victualibus providendis pro Munitione Villæ de Caleys.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Fran. 21. E. 3. p. 2. m. 17.

REX Vicecomiti Essexiæ Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, Centum Quarteria Frumenti in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra (excepto Feodo Ecclesiæ) ubi ad majus commodum nostrum & minus Dampnum Populi nostri partium illarum fieri poterit, de Exitibus Ballivæ tuæ emi & provideri, & ad Nos usque Villam nostram de Caleys, pro Munitione ejusdem Villæ, duci & cariari facias,

Et de Custubus, quos circa Emptionem, Provisionem, & Carlationem Frumenti prædicti, rationabiliter apposueris, tibi, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus:

Et, in casu quo Exitus dictæ Ballivæ tuæ ad Plenam Solutionem dicti Frumenti non sufficiant, tunc Tallias inter te & Homines, a quibus dictum Frumentum, pro quo Promptam Solutionem facere non poteris, capi contigerit, Pretium & Quantitatem Frumenti ab eis capti continentes, fieri & eisdem Hominibus liberari facias, per quas quidem Tallias eisdem Hominibus, de Summis in dictis Talliis contentis, ad certum diem, per te assignandum, satisfieri volumus ad Scaccarium supradictum.

Teste Leonello, Filio Regis carissimo, Custode Angliæ, apud Wygorn. decimo tertio die Septembris.

Per Billam Thesaurariæ.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, de Victualibus subscriptis, in Ballivis suis providendis, in formâ prædictâ, sub eadem Datâ; videlicet,

Vic. Norff. & Suff. de Ducentis Quarteriis Frumenti, & Ducentis Quarteriis Brasei.
Vic. Cantebr. & Hunt. de Ducentis Quarteriis Frumenti, & Ducentis Quarteriis Brasei.
Vic. Bed. & Buk, de Ducentis Quarteriis Frumenti, & Ducentis Quarteriis Brasei.
Vic. Norht. de Centum Quarteriis Frumenti, & Centum Quarteriis Brasei.
Vic. Rotel. de Quadraginta Quarteriis Frumenti, & Centum Quarteriis Brasei.
Vic. Lincoln. de Ducentis Quarteriis Frumenti, & Centum Quarteriis Brasei.
Vic. Leyc. & Warr. de Centum Quarteriis Frumenti, & Centum Quarteriis Brasei.
Vic. Notingh. & Derb. de Centum Quarteriis Frumenti, & Centum Quarteriis Brasei.

Ad Literas de Credentia Responsio Papæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Autogr. — A. D. 1347.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Venientem ad præsentiam nostram, dilectum Filium, Nicolaum Herle, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Exhibitorem præsentium, Celsitudinis tuæ Nuncium, & Litteras tuas, nobis præsentatas per ipsum, consideratione tuâ, & ipsius Nicolai bonitatis obtentu, gratè recepimus,

Et, quæ idem Nicolaus, pro parte tuâ, &, carissimæ in Christo Filiæ nostræ, Philippæ Reginæ Angliæ Illustris, Consortis tuæ, nobis exposuit, benignè ac diligenter auditis, Te, ipsámque Reginam super eis, quantum cum Deo potuimus, exaudivimus gratiosè, sicut præfatus Nicolaus, ad eandem Celsitudinem de nostro beneplacito rediens, tibi referre poterit vivâ voce.

Dat. Avinion. vii. Kal. Octobr. Pontificatûs nostri anno sexto.

Sub Filis Cannabaceis.

Procura-

A. D. 1347. Edv. 3. — A. D. 1347. Edv. 3.

Procuratorium ad tractandum de Pace ad Instantium Papæ & Cardinalium.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Calef. 21. E. 3. m. 4.

ROY a touz ceux, qi cestes Lettres verront, Saluz.

Come, a la priere & requeste de, Reverentz Pieres en Dieu, & noz Treschers Amis, les Cardinals de Naples & de Clermont, & pur honeur & reverence de, nostre Tresseint Piere, le Pape, nous aions envoie par devers les ditz Cardinalx, noz amez Foials & Counseillers, Rauf Baroun de Stafford, Renoud de Cobham, Johan Darcy, & Robert de Burgcher, pur Traiter de Pais & de Trieues entre nous, noz Subgiz, & noz Alliez, Aidantz, & Adherentz, & Sire Philip de Valoys, & ses Alliez, Aidantz, & Adherentz,

Nous, par cestes Lettres, donons & ottroions a noz ditz Counseillers, & a Trois de eux, plein Poair, Auctorite, & especial Mandement de Traiter pur nous, & en Noun de nous, & pur touz noz Subgiz, & pur touz noz Alliez, Aidantz, & Adherentz, de quelconques estat ou condicion q'il soient, de Pais & de Trieue entre Nous, & noz Subgiz, Alliez, Aidantz, & Adherentez, & le dit Sire Philip, & ses Alliez, Aidantz, & Adherentz,

Et de faire passer & accorder pur nous, & en Noun de nous, & pur touz noz Subgiz, & pur touz noz Alliez, Aidantz, & Adherentz, tout ce, que a bone Pais, & a bones Trieues peut & doit appartenir, tout autant come si nous en nostre Parsone y estoions presentz,

Et de jurer, en l'Alme de Nous, a tenir Pais, ou Trieues tieles, & jusques a tiel Terme, come ils acorderont;

Et promettons loialment & en bone foi a avoir ferme & agreable tout ce, que par noz ditz Counseillers, ou Trois de eux, serra Fait, Acorde, Promis, & Jure pur nous, & en Noun de nous, & pur noz Subgiz, & pur noz Alliez, Aidantz, & Adherentz, sur les choses dissusdites, & celles que en dependent.

En Tesmoing de ce nous avons fait sealler cestes lettres de nostre Grant Seal.

Don. a Cales le xxv. jour de Septembre, l'An de grace Mil. CCC. quarante, & sept.

Semblable Poair est done a, Nobles hommes, les Contes de Lancastre & de Huntyngdon.

Treugæ, Mediantibus Cardinalibus prædictis, prope Calesium, concordatæ, & per Commissarios utriusque Regum Juratæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ex Autogr.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, NOS, miseratione divinâ, Anibaldus Episcopus Tusculanus, & Stephanus tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbyter Cardinales, Apostolicæ Sedis Nuncii,

NOTUM FACIMUS per præsentes,

Quòd jamdudum a, sanctissimo Patre, & Domino nostro, Domino Clemente, divinâ providentiâ, Papâ Sexto, ad Franciæ & Angliæ Regna, pro reformandâ Pace & Concordiâ, seu Treugis iniendis, inter, Serenissimos Principes, Dominos Franciæ & Angliæ Reges illustres,

Qui, procurante Pacis Æmulo, Zizaniæ Satore, periculosè quampluriмùm ad invicem diffidebant,

Ac Alligatos & Confœderatos eorum specialiter destinati, ad dictum Regnum Franciæ personaliter accedentes, Tractatum pacis inter ipsos Reges diù fuimus prosequti, & super præmissis cum quolibet dictorum Regum, necnon cum Tractatoribus, per eosdem Deputatis, super ipso pacis Tractatu multos & diversos Tractatus habuimus,

Nos tamen, considerantes, quòd Negotia ipsa adeò magna & ardua existebant, quòd nequaquam ad præsens poterant optatum sortiri effectum, & quòd per Nullum, æquè benè, sicut per dictum Dominum nostrum Papam, Pax plena atque perfecta inter Reges præfatos poterat reformari,

Pro quâ (actore Domino) faciliùs reformandâ concordaverunt Tractatores, inferiùs nominati, quòd, pro parte Regis utriusque, mittentur ad præsentiam præfati Domini nostri Papæ aliqui, ab ipsis Regibus plenam Potestatem habentes, qui coram eodem Domino

A.D. 1247. Edw. 3. mino nostro, infra instans Festum Purificationis beatæ Mariæ, personaliter se præsentent,

Ea propter, nobis mediantibus & instantibus, Tractatores infrascripti, viz.

Nobiles Viri, Domini,
Doffemonte,
Et de Marolio, Marescallus Franciæ,
Gaufridus de Charniaco,
Et Robertus de Lorris,
Milites,
Pro parte Franciæ Regis præfati,

Et, pro parte Regis Angliæ prædicti, Magnifici Viri,
Lancastriæ & Huntindoniæ Comites,
Ac,
Nobiles Viri, Domini,
Radulphus Baro de Staford,
Galterius de Manny,
Reginaldus de Cobeham,
Johannes de Arsiaco,
Ac Robertus de Burgocaro,
Milites,
Et Magister Symon de Islep, Custos Sigilli Regii Secreti,

In nostrâ præsentiâ personaliter constituti, habentes a præfatis Regibus Plenam Potestatem & speciale Mandatum ad infrascripta, Treugas validas atque firmas, nomine ipsorum Regum, ac Subditorum, & Alligatorum, seu Confœderatorum suorum, & eis Adhærentium quorumcúmque, cujuscúmque status seu conditionis existant, a Datâ præsentium, usque ad Quindenam instantis Festi Nativitatis beati Johannis Baptistæ, & per totam diem ipsam usque incrastinum in ortu Solis, duraturas, tractaverunt, concordaverunt, & dictas Treugas, ac ipsarum Articulos & Capitula, prænominati (videlicet)

Domini,
Doffemonte,
Et de Marolio,
Gaufridus de Charniaco,
Robertus de Lorris,
Radulphus & Reginaldus,
Johannes de Arsiaco, ac Robertus de Burgocaro, Milites,

Tactis Sacrosanctis Evangeliis, in Animas ipsorum Regum, in nostris manibus, corporaliter juraverunt;

Articuli autem & Capitula sunt hæc,

PREMIEREMENT, que les Triues soient prises par les deux Seigneurs Roys de France & d'Engleterre, & touz leurs Soubgiez, Alliez, Coadjuteurs, & Haerdans, & par touz les Pais d'euls, & leurs Soubgiez, Alliez, Coadjuters, & Haerdans, & chascun d'euiz empraigne pour li, & pour touz ceulz de sa Partie; &, nient meins, touz les Capitaines de la Guerre, de chascune partie, soient lies & jurent especialement les Triues tenir & garder; A.D. 1247. Edw. 3.

Et soient mis & compris especialement en les Triues le Pais de Flandres, avecque la Terre de la Lues:

Et aussi la Ville de Calais:

La Seignerie de Merli & de Oye, avecques leurs Territures, ce que euls y teneut par teles Bondes, que seront declarees par nous Cardinaulz dessusdis:

Et aussi soit compris tout ce que les dis Rois, lours Soubgiez, Coadjuteurs, & Haerdanz tiennent or en droit en Gascoigne, Perregort, Limosin, Caourcin, Agennoys, Poitou, Xantonge, & toute la Duche de Guienne, & aussi en Bourgoigne, Bretainne, & toutes Parties ailleurs, & toutes les Terres, Villes, Chasteaux, & Biens, de quoi il sont ore en Possession:

Et aussi soient compris es dites Triues ceuls qui s'ensuient (c'est assavoir) pour la Partie du Roy de France, les Rois de Castelle, & d'Arragon, & de Boheme: les Escos, & tout le Pais d'Escoce: le Duc de Brabant: le Comte de Guelrre, appelle par la Partie Duc de Guelrre: l'Evesque du Liege: la Duchesse de Lothrenne, & ses Enfans: la Contesse de Bar, & ses Enfans: Messire Jehan de Haynau, les Gens & tout le Pais de Haynau: le Conte de Namur: Messire Loys de Namur: les Gennenois; & touz les autres Subgiez, Alliez, & Haerdans du dit Roi de France, de quelcunque condition, & quelcunques Pais, ou Estat qu'ils soient.

Et, pour la Partie du Roy d'Engleterre, aussi soient compris, le Roi de Castelle: le Duc de Brabant: le Conte de Guelrre, appelle par la Partie Duc de Guelrre: le Conte de Jullers, appelle par la Partie Marques de Jullers: Messire Jehan de Chalon, le Conte de Noef Chastel: le Sire de Noef Chastel: le Sire de Fancogny: le Viconte de Visuc: Messire Jehan de Appremont: Messire Robert de Namur: Messire Henri de Flaudres, les Genz & tout le Pais de Flandres & de la Luee: les Genz & tout le Pays de Haynau: le Sire de Lebret: les Heirs de feu Messire Jehan de Bretaigne, n'agures Conte de Montfort, qui se disoit Duc de Bretaigne: la Dame de Clicon: Messire Raoul de Caours: & les Gennenoiz;

A. D. 1347. Edw. 3. & touz les aotres Soubgies, Alliez, Coadjuteurs, & Hardaus du dit Roy d'Engleterre, de quelcunques Pais, Coodicon, ou Estat qu'ils soienr.

ITEM, que les Escos & le Pais d'Escoce soient compris es Triues comme dit est; mais se euls ne les voulisent tenir, ains les enfraignoient, ou autrement ne vouloient estre compris eo ycelles, en cil cas euls ne y feroient pas compris: & pour ce les dites Triues ne seront pas rompues entre les dis Rois de France & d'Engleterre, & leurs autres Alliez; & que les dites Triuees soient Affermees es marches d'Engleterre & d'Escoce, selon les Condicons & Manieres que autre foiz a este fait du dit Pais.

ITEM, le Conte de Flaodres fuit liez, en especial par Screment, de tenir les Triues, & touz les Poins d'icelles, & qu'il ne fera Guerre ne Grevance par li, ne par ses Alliez, ne Autre de par li au Pais de Flandres, ne aus Flamens, duraos les Triues.

ITEM, fu accorde, pour bien de Pais, que nous, Cardinauls devant dis, ferons cesser, durans les Triues, les Publications & Denunciations, que se font par les Ordinaires & par les Cures des Eglises, des Diocescs de Chambray, de Tournay, Theronane, & Arraz, contres les Genz du Pais de Flandres, pour cause de la Publicatioo, que nous feismes, ceste Annee, entour la Feste de Penthecouste, derrein passée, du mandement de, nostre Tresfaint Pere, le Pape; & nientmoins nous supplierons, a bonne foi, a nostre dit saint Pere, a fin qu'il veuille fere que les dis Proces n'aient nul effeit, les quiex ont este publiez encontre les dis Flamens, aiosi come dessus est dit.

ITEM, soient jurez de tenir les dites Trives les plos grans Capitaines de la Guerre de Bretaione, d'une part & d'autre.

ITEM, durant les Triues, nul des dis Rois ne doit personelment entrer le Povoir de l'autre, & aussi le Conte Flandres oe doit eotrer le Pais de Flaodres, ne autres pour li durans les Triues.

ITEM, le Roi de France, oe nul autre de par Li, tendra Traictie, ou Parlement, en prive, o'en appert, avecques les Flamens, ne avec nulle Personne de yceuls, durans les Triues, a fin d'euls attraire a sa Partie, ne pour rien faire ou procurer au contraire de la Alliance, fait entre le Roi d'Engleterre & euls, ne aussi avec nul autre qui soit de la Partie du Roi d'Engleterre; ne aussi le dit Rois d'Engleterre, ne Autre de par Li avec ceuls, qui fuit de la Partie du Roi de Fraoce.

ITEM, que les Bannis & Fugitiz du Pais de Flandres & de la Luce, qui ont este de la Partie des Francois, ne pourront, les Triues durans, entrer ne veoir en Flaodres, ne eo la dite Terre de la Luee; &, se aucuns d'euls y aloient contre les dites Triues, que dedens le Roialme de France soit faite Justice d'euls; & feront forfais tous leurs Liens, qu'il aront en Flaodres, & en la dite terre de la Luee.

ITEM, que, durant les Triues, nulle Nouvelete, ne Mesprise, ne soit faite, de l'uoe Partie envers l'autre, en prejudice des Trices.

ITEM, que, durans les Triues, nul, qui ore est de la Obeissance de l'une Partie, ne puet venir a l'Obeissance de l'autre, a qui il ne fust obeissant ou temps de Trives prises.

ITEM, que rien ne soit donne, ne promis, a nully par nulle des dites Partics, en prive, ou en appert, pour mouvoir Guerre a l'autre Partie par aucune voie, directement ou indereƈtemeot; ains constraindra, & sera tenus de costraindre, chascun des dis Rois ses Soubgiez, qu'il ne meuvent, ne facent, Guerre a l'autre Partie, par quelcunque cause dorans les Triues.

ITEM, que les Genz, Soubgiez, Coadjuteurs: & Alliez des dis Rois, si bien les Flamens, come autres, quelque euls soient, pourront aler & venir sauvement de l'un Pais en l'autre; & touz les Marcheans, avecques toutes leurs Marchandises, toute maniere de Genz, toutes Provisioos & Biens, tant per Terre, come par Mer, & par yaues, aussi franchement come il fouloient aler & venir, au temps des Devanciers des dis Rois, en temps de Paiz; en paiaot les Peages & Winages auocienement accoustumez, saos aucunes nouveles Impositions leuer, fors celle que paieront les autres Soubgiez du Pais meismes; exceptez les Banois, qui sont bannis des dis Roialmes, ou aucun d'euls, par autre cause, que pour la Guerre de dis Rois:

Mais les Barons de Gascoigne, & de la dite Duche de Guienne, & les autres Personnes de Gascoigne, & de la dite Duchie (soient Bannis, ou Autres) seront compris es dites Triues; & pourront aler & venir de l'un Pais en l'autre, duraot les dites Triues.

Et, toutefoiz, est l'entention que les Genz de Flandres puissent seurement aler & demourer ou Roialme de France, sans empechement ou moleste du Conte de Flandres, ou de nul autre.

Et,

A. D. 1347. Edw. 3. Et que ceft article, touchans les Marcheans & les Marehandifes, foit publies a Paris, & ailleurs, es autres bones Villes de France.

ITEM, que nully des dis Seignuries ne procurera, ne ne fera procurer par li, ne par autre, que nulles Noveleteez, ou Grief fe facenr par l'Eglife de Rome, ou par autres de fainte Eglife (que qu'il foient) fur aucuns des dis Rois, leurs Coadjuteurs, ou Alliez (quel que euls foienr) ne fur leur Terres, ne de leurs Soubgiez, pour occafion de la Guerre, on par autre caufe, ne pour fervice que les dis Coadjuteurs, on Alliez, aient fair aus dis Rois, on Aucun d'euls; Et, fe noftre fainr Pere, ou autres, le vouloient faire, les deux Rois le deftourberoient, a leur povoir, fans mal engien, les dites Triues durans.

ITEM, fe par aucuns des dis Seigneuries, leurs Genz, Coadjuteurs, ou Allicz, aucuns Sieges eftoienr mis en Gafcoigne, en la Duche de Guienne, en Bretainue, en Poiton, ou es Iles de Mer, ou ailleurs, les Sieges fe leveront fi toft que les Triues feront publiees.

Et fe aucune Ville, Chaftean, Forterefce, Terre, Gens, ou Aucuns Bieus foiens prins, ou outre Chofe faite, par nulle des dites Parties, leurs Sonbgiez, ou Hardans, an contraire des Triues, apris le Jour de la Date de ces prefentes, que elles furenr accordees & affermees (foit devant la Publication d'icelles, on apres) que toutes celles chofes entierement, & fanz delay, foient reftituees & mifees au poinr, que elles eftoient an Jour des Triues accordees on affermees.

ITEM, que les Debtes, deues as Arraz, as Crefpinoys, on as autres eu Roialme de France, ne foient demandees & exequtees durans les Triues.

ITEM, que droit foit fait, d'une Partie & d'autre, a touz ceuls, qui fe voudront plaindre des Prifoniers, qui ont brifie leurs fois:

Et anffi des Pais qui ont grante certaines fommes de Deniers pour avoir Pati, ou Souffrance de Guerre, & n'en ont mie paie les Deniers:

Et que fur ce foient deputez certaines Juges, d'une Partie & d'autre, pour faire droit:

Et touz ceuls, qui voudront demander Conduit pour aler, ou pour envoier, querre leurs Prifonniers, il aient fauf Conduit, a fin qu'il les puiffent femondre de tenir leurs Fois, ou de venir refpondre devant les Juges deffus dis; & en meifmes la maniere foit fait des Pais qui n'ont mie paie les Deniers, grantez pour Pati, ou Souffrance, comme dit eft. A. D. 1347. Edw. 3.

ITEM, foient tenues les Triues tant par Mer, comme par Terre.

ITEM, foient les Triues affermees par Serement d'une Partie & d'autre.

ITEM, foient publiees les Tri[illegible]es en divers Pais a certains Jours; c'eft affavoir,

En France & en Engleterre dedens dix Jours:

En Gafcoigne & en Bretaigne dedens vint fix Jours;

Et en Efcoce dedens Trente Jours, a compter de la Date de ces prefentes.

Et, toute fois, foient tenues & gardees les dites Trieues, en toutes Terres, & en tout Pais, du Jour que elles feront Affermees & Jurees.

ITEM, foient deputez certains Juges & Gardiens des Trives, d'une Partie & d'autre; C'eft affavoir,

Pour la Partie des Francois, es Parties de Flandres & de Picardie, le Seigneur de Moreul Marefcal de France, le Seigneur de Sechelles Gouverneur d'Artois, & le Baillif d'Amiens:

Es Parties de la Languedoc, & de Poitou, & de Xanctonge, le Seigneur de Caumont, & les Seigneurs du pais;

En Bretaigne le Sire de Craon.

Et pour la Partie des Englois, en Gafcoigne, le Seigneur de Lebret, & les Seigneurs du Pais:

En Poitou, le Capitaine de Saint Jehan, Meffire Bertrant de Montferrant Capitaine de Lefignan, Meffire Raoul de Caours:

Et, en Bretaigne, les Capitaines du Pais, & Meffire Raoul de Caours;

En Flandres & en Picardie le Capitaine de Calais, & le Reward de Flandres.

ITEM, en cas que ceuls, qui doivent faire, & adrefier, & ramettre les chofes, faites contre les Triues, a Eftat deu, comme deffus eft dit, ne faeent la chofe, ou ne les pourroient fere deuement, adone feront Juges en ycele partie,

Pour les Francois, le Duc d'Athenes, le Conneftable, & le Marefchal de France, & Meffire Greffroy de Charny:

Et pour les Englois le Conte de Lencaftre, le Conneftable, & le Marefchal d'Engleterre, Meffire Berthemy de Bourwach,

Tant conjointement, comme divifeement, a faire Droiture, & Adrecier les Mefprifes, a touz ceuls qui fe vondront plaindre d'une Partie & d'autre.

In

A.D. 1347. Edw. 3. In quorum omnium Testimonium præsentes Literas fieri fecimus, & Sigillorum nostrorum Appensione muniri.

Acta verò, concordata, firmata, & jurata fuerunt hæc, per Nobiles superiùs nominatos, in Campis propè Calesium, Morinensi Diœcese, die Veneris, vicesimo octavo Mensis Septembris, post vesperas, ante solis occasum,

Anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Septimo,

Indictionis decimo quinto,

Pontificatûs præfati Domini nostri Papæ Anno sexto,

Præsentibus, Venerabilibus in Christo Patribus, Dominis, A.D. 1347. Edw. 3.

Angelo, Dei gratiâ, Grossetanensi,
Et Francisco, Tiberiadensi,
Episcopis,
Ac,
Venerandis Viris,
Dominis,
Reginaldo Malbernardo, Canonico Laudunensi,
Et Bertrando Besandini, Decano Sancti Sequani,
Lingonensis Diœcesis,

Et aliis pluribus, fidedignis, Testibus ad præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Pro Comite Lancastriæ, de Prisonariis, Financias, non habita ad Fides & Juramenta Consideratione, solvere recusantibus.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Cart. & Pat. apud Cales. 21. E. 3. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Henricus Comes Lancastriæ, tempore captionis Villæ Sancti Johannis Angeliaci, diversos Prisonarios ibidem de Guerrâ cepisset, & eos ad nostram Fidem & Obedientiam posuisset,

Iidémque Prisonarii de certis Redemptionibus & Financiis, cum præfato Comite, fide mediâ, convenissent,

Ac jam (ut intelleximus) quamplures dictorum Prisonariorum ab Obedientiâ nostrâ, tanquam Rebelles nostri, recesserint, Inimicis nostris contra Nos iterùm Adhærentes,

Et Redemptiones ac Financias suas prædictas dicto Comiti, vel Deputatis ab eo, solvere recusantes, non habitâ consideratione ad Fides & Juramenta, per ipsos præstita in hac parte,

Nos,

Considerantes bonum & laudabile Obsequium, quod dictus Comes, in captione dictæ Villæ, & alibi nobis fecit,

Volentésque proindè gratiam sibi facere in præmissis specialem,

CONCESSIMUS ei omnia Terras & Tenementa, Vineas, ac alia Bona Prisonariorum suorum Villæ prædictæ, ac Dominii ejusdem, qui, suis Redemptionibus & Financiis non solutis, Inimicis nostris sic adhærent, infra Jurisdictionem & Potestatem nostram existentia, A.D. 1347.

HABENDA ET TENENDA, per Computationem legitimam, quousque sibi de Summis, quas ei per dictos Prisonarios, pro Redemptionibus & Financiis suis prædictis, evidenter docere poterit sic deberi, plenariè fuerit satisfactum.

Teste Rege apud Calesium tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, quòd omnia Terras & Tenementa, Vineas, & alia Bona, Prisonariorum ipsius Comitis prædictorum, infra Jurisdictionem & Potestatem Regis, ut præmittitur, existentia, in Manum Regis, sine dilatione, seisiri, & præfato Comiti, vel ejus Attornato in hac parte, liberari faciant, Tenenda juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est Castellano & Præposito Villæ Sancti Johannis Angliaci, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt.

De

A.D. 1347. Edv. 3. A.D. 1347. Edv. 3.

De Protectione, pro Cardinalium Procuratoribus.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Reverendi Patres, Domini Cardinales de Naples & de Claro-Monte Quatuor Procuratores suos ad partes Regni nostri Angliæ, pro Prosecutione & Expeditione Negotiorum suorum ibidem, transmittere jam intendant,

Nos (ad instantiam dictorum Dominorum Cardinalium) suscepimus dictos Quatuor Procuratores, & eorum quemlibet, necnon Servientes, Equos, Hernesia, & alia Bona sua quæcumque, in nostram Protectionem & Defensionem specialem; A.D. 1347.

Et ideò vobis mandamus quòd ipsos Procuratores in veniendo *&c. prout supra in Consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Calef. quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Dupl.

De Capitaneo Calesii constituto.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis de Monte Gomerii pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Capitaneum Villæ nostræ Calesii,

Dantes eidem plenam, tenore præsentium, Potestatem omnia & singula, quæ ad Officium Capitanei ibidem pertinent, faciendi & excercendi,

Dantes etiam universis & singulis Habitatoribus Villæ prædictæ, necnon quibuscúmque Personis, ad dictam Villam declinantibus, seu in eadem morantris, in mandatis quòd dicto Johanni, tanquam Capitaneo Villæ prædictæ, in omnibus, quæ ad Officium suum pertinent, pareant & intendant. A.D. 1347.

In cujus &c.

Teste Rege apud Calef. octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Marescallo ibidem.

Consimiles Literas, & sub eadem Datâ, habet Johannes de Gatesden Miles, de Officio Marescalli Villæ prædictæ. Ibid.

Pro Episcopo Cicestriæ, de supersedendo.

A.D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 19.

REX Assessoribus & Collectoribus Lanarum, nobis ultimò concessarum, in Comitatu Sussexiæ, Salutem.

Quia, Venerabilis Pater, Robertus Cicestrensis Episcopus nobis jam quindecim Saccos Lanæ gratanter mutuavit, in Auxilium Supportationis nostrorum onerum Guerrinorum, quamquam, de Temporalibus Episcopatûs sui, Lanas mutuare, juxta formam Concessionis earum, minimè teneretur,

Vobis mandamus quòd Levationi Portionis hujusmodi Lanarum, ad quam inter Laicos, ratione quarumdam Parcellarum Terræ in Comitatu prædicto, quæ dicto Episcopatui per Escaetam annectuntur, vel quæ adquisierit, est Assessus, supersedeatis omnino, A.D. 1347.

Et Nos vobis, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, de eadem Portione, ipsum sic, ratione earumdem Parcellarum, contingente, in exonerationem tàm Villarum, ubi dictæ Parcellæ sic assidentur, quàm vestram, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Custode Angliæ apud Eltham octavo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

A. D. 1347. Edw. 3. A. D. 1347. Edw. 3.

De Abitun Regis ad Franciam, & in Angliam Reditu.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 18. d.

MEMORANDUM, quòd Dominus noster Rex, qui nuper extra Regnum suum Angliæ versus Regnum Franciæ cum Exercitu suo transfretabat, apud Hoges in Normanniâ xii. die Julii, Anno Regni sui Angliæ xx. applicuit,

Et exindè, per dictum Regnum Franciæ, factis strage Rebellium & destructione Prædiorum & Bonorum suorum ibidem, per magnum tempus Calesium Obsidens,

Et, eâ postmodum per Guerram adeptâ, ac Hominibus ad Arma, Victualibus, & aliis Necessariis munitâ, Treugisque inter ipsum Regem & Adversarios suos de Franciâ, sub certâ formâ captis & initis, abinde usque prædictum Regnum Angliæ rediit, & apud Sandwicum die Veneris (videlicet) xii. die Octobris, Anno præsenti, horâ diei primâ applicuit,

Et postmodùm, die Dominicâ, xiv. die Octobris, proximò sequente, idem Dominus Rex Londoniam venit, & die Lunæ in Crastino Magister Johannes de Offord, Decanus Lincolniæ, Cancellarius ipsius Domini Regis, magnum Sigillum ejusdem Domini Regis (quod habuit in Custodiâ suâ, pro regimine Angliæ, dùm idem Rex extra dictum Regnum Angliæ fuit) Episcopo Wyntoniensi, Thesaurario ipsius Domini Regis, in quadam Camerâ vocatâ la Newechaumbre, infra Palatium Westmonasteriense, horâ diei tertiâ, de præcepto ipsius Regis liberavit in Thesaurariâ custodiendum, A. D. 1347.

Et die Martis, proximò sequente, mane idem Dominus Rex misit quoddam aliud Magnum Sigillum, quod cum ipso Rege fuit in dictis partibus Transmarinis, ad dictum Cancellarium, in Hospitio suo, in Parochiâ Sancti Clementis Londoniæ, extra Barram Novi Templi Londoniæ, per Magistrum Simonem de Islep, Custodem Privati Sigilli ipsius Regis,

Qui quidem Cancellarius Sigillum illud ab eodem Simone ibidem recepit, & postmodum, eodem die, horâ tertiâ, apud Westmonasterium, Brevia & alia cum eodem Sigillo consignari fecit.

Super Evasione Prisonariorum.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 2. d.

REX Vicecomiti Northumbriæ, Salutem.

Licet nuper tibi, per Breve nostrum, præceperimus quòd Corpus Gerardi de Wydryngdon, & quorumdam aliorum,

Qui quosdam Prisones Scotiæ, in Bello, apud Dunelmum ultimò commisso, captos, contra Proclamationes & Inhibitiones nostras, in hac parte factas, deliberârunt, & evadere permiserunt,

Capi, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri, ac omnia Terras & Tenementa, Redditus, Bona & Catalla sua, in Ballivâ tuâ, in manum nostram seisiri, & nobis de Exitibus Terrarum & Tenementorum prædictorum, ac de Bonis & Catallis prædictis, ad Scaccarium nostrum responderi faceres,

Quia tamen, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Willielmus de Bohun, Comes Norhamptoniæ, ante adventum nostrum in Angliam a partibus de Caleys, manucepit pro præfato Gerardo, de habendo ipsum Gerardum coram nobis, vel alibi coram Justiciariis nostris, ad Mandatum nostrum, & standum recto, super præmissis, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ, & ad faciendum & recipiendum quod de eo ibidem contigerit ordinari, A. D. 1347.

Tibi præcipimus quòd Executioni Brevis nostri prædicti, versus præfatum Gerardum faciendæ, supersedeas donec aliud indè præceperimus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Cumbriæ.

Per Concilium.

Pro Burgensibus & Habitatoribus Villæ de Dunkirk.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 3. m. 26.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes gratum & fidelem Gestum, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Burgensium & Habitatorum Villæ de Dunkirk erga nos & nostros, & Locum Magnum quem nobis hactenus tenuerunt, & indies tenent, A. D. 1347

Ac

A. D. 1347. Edw. 3.

Ac volentes ipsos proindè condignis Auxiliis & Favoribus prævenire,

De gratiâ nostrâ speciali concessimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfatis Burgensibus & Habitatoribus quòd ipsi, aut eorum aliquis, seu eorum Bona, infra Regnum nostrum Angliæ, aut alibi infra Potestatem nostram, prætextu alicujus Contractûs, seu Debiti, undè ipsi Principales Debitores aut Plegii non fuerint, per Ministros nostros, aut alios quoscumque, de cætero non arestentur, distringantur aliqualiter, seu graventur; dumtamen Legales exerceant Mercandisas, & Custumas indè, ac alia Deveria sua, nobis & aliis solvant, & faciant, ut debebunt.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Litera missa Regi Castellæ, super Negotiis hinc inde tractatis & tractandis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 14. dor.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, &c. Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota semper prosperos & felices.

A vestrâ (ut credimus) memoriâ non recessit qualiter, vobis nos pridem per vestras Literas requirentibus, ut super Dampnis & Injuriis, quæ prætendebatis illata fuisse vestris Subditis per nostrates, eis Emendas debitas facere curaremus, certos nostros Commissarios,

Ad Querelas, tàm Subditorum nostrorum, qui sibi Dampna & Injurias hujusmodi per Gentes vestras fore asserunt multipliciter irrogata, quàm eorumdem vestrorum Subditorum, super Dampnis & Injuriis hujusmodi, unà cum vestris Commissariis, audiendum & Fine debito terminandum, necnon ad Tractandum de Pace perpetuâ, sive de Treugis, vel Guerræ Sufferentiis ineundis,

Ad aliquem certum Locum, in vestri & nostri Dominii Confinio, duximus deputandos.

Et, quia Cives & Jurati Civitatis nostræ Baionæ, & nonnulli alii nostri Subditi,

Attendentes Treugam, per præfatos Commissarios initam,

Duraturam (videlicet) a Festo Sancti Michaelis jam elapso, usque ad Festum Natalis Domini proximò tunc futurum,

Nedùm eis esse Inutilem, sed potiùs, ex causis & conjecturis probabilibus, Dampna majora, & graviora Pericula, maximè ob brevitatem temporis, allaturam,

Nullatenus admiserunt, nec Querelæ coram eisdem Comissariis, super illatis Injuriis, propositæ fuerant vel auditæ,

Quandam aliam Commissionem nostram, quibusdam nostris Fidelibus, ad Querelas & earum Causas hujusmodi, simul cum vestris Commissariis, audiendum, & procedendum in eis, easque Fine debito terminandum, necnon ad tractandum & concordandum de Pace perpetuâ, ac Treugis, sive Sufferentiis Guerræ ineundis, & ad quædam alia facienda, fieri faciemus jam de novo,

Nos, ut convenit, affectantes inter nos & vos, Domosque nostras Regias, ac vestros & nostros Subditos, Pacem tranquillam & mutuam amicitiam perpetuò solidari, & Attemptata hinc inde indebitè debitè reformari, memoriter retinendo Prælocuta uberioris Alligantiæ inter vos & nos, sicut novit vestra Excellentia, Fœdera contrahenda,

Vestram Serenitatem duximus excitandam quatenus, pensatis Periculis, quibus involvuntur homines biis diebus, ac Dampnis & Gravaminibus, quæ ex Subditorum Dissentionibus poterunt suscitari, vestros Commissarios, Potestatem sufficientem habentes, adhuc de novo deputare curetis, & ad locum hujusmodi transmittere, super dictis Dampnis & Injuriis, ac Pace, Treugis, & Guerræ Sufferentiis ineundis, & aliis, quæ circa ea necessaria fuerint, tractaturos, Treugis, si ineundæ fuerint, consentientes longiotibus, per Biennium, vel Triennium, aut amplius, duraturis,

Vestrisque Subitis, & præsertim illis de Comitatu de Biscaye, sub vestro Dominio existentibus, qui in ultimis Treugis, inter vos & nos, nostrosque Subditos & vestros, initis & firmatis, Dampna & Gravamina inæstimabilia nostris Subditis irrogarunt, districtiùs inhibentes nè interim, seu Treugarum Temporibus, cum fuerint concordatæ, dictis Subditis nostris, in Terrâ vel in Mari, quovis modo, seu quibusvis Exquisitis Coloribus, Dampnum, Injuriam, Impedimentum aliquod inferant seu Gravamen,

A. D. 1347. Edw. 3. vamen, sub Pœnis quas ipsis noveritis plus timendas,

Consimilem enim Inhibitionem nostris Subditis faciemus;

Advertentes quòd infra Treugam, jam, dùm apud Calesium moram traximus, ob reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad requisitionem ipsius Sedis Cardinalium, hinc indè Mediantium, usque ad certum tempus initam & firmatam, vos, tanquam Alligatum nostrum, vestrosque Subditos, ut nobis Adhærentes, & benivolos, fecimus comprehendi.

In Prosperitate felici vos conservet Dominus, qui Regibus dat regnare.

Dat. London. vicesimo die Octobris.

Super Deductu Regis cum Falconibus.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 18. d.

REX Vicecomiti Essexiæ & Hertfordiæ, Salutem.

Quia, per Riparias Ballivæ tuæ, juxta Scisonam, jam indies instantem, cum Falconibus nostris Deductum nostrum habere proponimus,

Tibi præcipimus quòd tot Pontes, super Ripariâ de Walthàm, a Villâ de Stratford usque Ware, & abinde ex aliâ parte usque Stanes, quot ibidem hactenus esse solebant, sine dilatione fieri facias ex causâ supradictâ,

Et omnes illos, qui ad Constructionem seu Reparationem dictorum Pontium faciendum tenentur, per Districtiones, & alias vias & modos, quibus meliùs expedire videris, ad hoc compellas,

Proclamari faciens publicè in eâdem Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, nè quis Falcones aliquos, sub Pœnâ forisfacturæ eorumdem, ad Aves capiendas per dictam Ripariam, quousque Deductus noster ibidem fiat, prover præsumat sine Licentiâ nostrâ speciali.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Octobris,

Per ipsum Regem.

A. D. 1347. Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Middlesexiæ, pro hujusmodi Pontibus fieri faciendis super Ripariâ se extendente de Stanes per Ballivam suam; & aliud Breve Vicecomiti Buks pro hujusmodi Pontibus fieri faciendis super Ripariâ, que se extendit per Ballivam suam, a Villâ de Leghton-Bosard usque Fenny-stretford.

REX Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Quia per Riparias *&c. ut supra usque ibi*, tot Pontes *& tunc sic*, super Ripariis in Ballivâ tuâ, quot ibidem hactenus esse solebant *&c. ut supra.*

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Novembris.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Vicecomiti Wiltes.
Vicecomiti Berk.

De Expensis solvendis Prisonibus de Scotia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 9.

REX, dilecto sibi, Thomæ de Foxle, Constabulario Castri nostri de Wyndesore, Salutem.

Mandamus vobis quòd Willielmo de Rameseye, & Waltero de Halyburton, Prisonibus de Scotiâ, sub Custodiâ vestrâ in Castro prædicto existentibus, Duos Solidos pro Expensis suis (videlicet) utrique eorumdem Duodecim Denarios per diem, pro tempore quo in Custodiâ vestrâ in Castro prædicto fuerint, de Exitibus Ballivæ vestræ solvaris; & Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

A. D. 1347. Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Novembris.

Per Billam Thesaurarii.

A. D. 1347. Edw. 3.

A. D. 1347. Edw. 3.

Ad Provisorem Ecclesiæ Maguntinæ de Credentia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 7. d.

REX, Reverendo Viro, Domino Corardo de Kyrkel, Ecclesiæ Maguntinæ Provisori, Salutem.

Literas vestras, nobis per, Discretos Viros, Coradum Præpositum Ecclesiæ Sancti Mauritii in Maguntiâ, & Heylmannum de Prymheyn Militem, præsentatas,

Quibus super quibusdam, ex parte vestrâ, nobis per ipsos secretiùs exprimendis, petistis credulam dari fidem,

Pleno concepimus intellectu, qui intentionem vestram gratam, vivæ vocis oraculo, nobis prudentiùs explicârunt, A. D. 1347.

Quibus, ad vos cum gratiarum actione remissis, super voluntate nostrâ pleniùs informatis, fidem indubiam adhiberi, petimus, in præmissis.

Dat. in Palatio Regis Westm. tertio die Decembris.

Litera missa Lodowico Duci Bavarriæ, Marchioni Brandeburgensi, ac Comiti de Tiroles, de Credentia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

AMICE CARISSIME,

De sincerâ Affectione vestrâ, quam erga Personam nostram geritis, prout didicimus, retroactis temporibus, & nunc, per Indicia præexperta, vobis grates exsolvimus, quas valemus:

Qualiter verò in præsenti hoc perpendimus, Henricus, Nuncius ad nos missus, lator præsentium, secretiùs ex parte nostrâ vobis dicet. A. D. 1347.

Dat. in Palatio nostro Westm. quarto die Decembris.

De Protectione pro Hominibus de Scotia venientibus ad David de Bruys.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 1.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Constabulariis, Castellanis, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad Instantem Requisitionem David de Bruys de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ, in Turri nostrâ Londoniæ, existentis,

Concessimus Willielmo de Levingston Banceretto, Fratri Waltero Blauntyr, & Waltero le Clerc, quòd ipsi, unà cum novem aliis Personis, Equitibus, ac eorum Garsionibus, & Hernesiis, a dictis partibus Scotiæ, usque ad Turrim nostram prædictam, pro quibusdam Negotiis, ipsum David tangentibus, liberè venire possint,

Et, pro majori Securitate eorumdem, suscepimus ipsum Willielmum, Walterum, & Walterum, ac prædictas alias Novem Personas, Equites, in veniendo, cum Garsionibus & Hernesiis suis prædictis, a dictâ Terrâ Scotiæ, ad eundem David, usque ad Turrim nostram prædictam, ex causâ prædictâ, ibidem morando, & exindè ad Terram Scotiæ redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1347.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Willielmo, Waltero, & Waltero, in veniendo *&c. prout in Consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Quindenam Sancti Hillarii proximò futuram duraturas.

Teste Rege &c. septimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1347. Edw. 3. — A. D. 1347. Edw. 3.

Ad Papam, de Credentia.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Rom. 21. E. 3. m. 1.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

PATER SANCTISSIME,

Ad præsentiam Beatitudinis vestræ, Dilectos & Fideles nostros Nuncios, Hugonem de Nevill Militem, Magistrum Johannem de Carleton, Canonicum Ecclesiæ Wellensis, Juris Civilis Professorem, & Fratrem Johannem de Reppes, Pœnitentiarium vestrum, & Nuncium ad Nos pridem destinatum, super intentione nostrâ de præsenti transmittimus pleniùs informatos, A. D. 1347.

Quos specialiter recommendatos habere dignemini, & eisdem in hiis, quæ Sanctitati vestræ, ex parte nostrâ, seriosiùs explicabunt, cum exauditione benignâ plenariam dare fidem,

Nósque super sic exprimendis per eosdem cum celeritate accommodâ (si placeat) reddere certiores.

Dat. in Palatio Regis Westm. duodecimo die Decembris.

Ad Cardinales Litteræ commendatoriæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Ibid.

REVERENDE PATER, ET AMICE CARISSIME,

Quia, Dilectos & Fideles nostros, Hugonem de Nevill Militem, Magistrum Johannem de Carleton, Canonicum Ecclesiæ Wellensis, Juris Civilis Professorem, & Fratrem Johannem de Reppes, Pœnitentiarium Domini Summi Pontificis, & Nuncium, Nuncios nostros, super Intentione nostrâ de præsenti plenè & specialiter informatos, ad A. D. 1347. præsentiam dicti Summi Pontificis destinamus,

Vos rogamus quatinus dictos Nuncios nostros, cùm ad vos accesserint, velitis benigniùs exaudire, & pro gratâ & celeri Expeditione eorumdem amicabiliter interponere partes vestras.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur Cardinalibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Domino P. Episcopo Penestr.
Domino A. Tusculanen.
Domino S. de Claro Monte, Tituli Sanctorum Johannis & Pauli, Presbitero Cardinali.
Domino P. Episcopo Sabinen.
Domino G. Episcopo Alban.
Domino E. Episcopo Portuen.
Domino B. Tituli Sancti Marci, Presbitero Cardinali.

De Prisonibus, qui Fidem violant, arestandis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Franc. 21. E. 3. m. 8.

REX Ballivis & Juratis Insulæ nostræ de Jereseye, Salutem.

Cùm, inter cætera, in Treugis, nuper inter Nos & Adversatium nostrum apud Caleys initis, concordata, contineatur quòd omnibus, se de Prisonibus, qui Fides suas fregerunt, conqueri volentibus, ex utraque parte plena Justitia fiat,

Ac jam, dilectus nobis, Gullielmus de Wyncheles nobis dederit intelligi ut, cùm ipse quendam Gullielmum le Conte in partibus Normanniæ, dùm Nos ibidem ultimò eramus, de Guerrâ cepisset;

Et ipsum aliquamdiu, sicut Prisonem suum, secum detinuisset,

Ac ipsum postmodùm, per Fidem suam,

Sub tali conditione, ut ipse infra certum tempus, jam præteritum, ad eundem Gullielmum de Wyncheles reverteretur, ad satisfaciendum ei de Redemptione suâ in hac parte, A. D. 1347.

Transire permiserit,

Qui quidem Gullielmus le Conte, infra Insulam nostram prædictam jam commorans, præfato Gullielmo de Wyncheles hucusque non rediit, nec pro Redemptione suâ prædictâ eidem Gullielmo de Wyncheles, juxta Conditionem prædictam, satisfacere curavit,

Fidem suam prædictam taliter violando,

Super quo idem Gullielmus de Wyncheles nobis supplicavit, ut sibi Remedium inde fieri faciamus,

Nos

A. D. 1347. Edw. 3. Nos (volentes quod justum fuerit fieri in hac parte) vobis mandamus quòd, si per cognitionem prædicti Gullielmi le Conte, vel alio modo legitimo, vobis constare poterit ita esse, tunc eundem Gullielmus le Conte, ubicumque ipsum infra Jurisdictionem & Potestatem vestras inveniri contigerit, arestetis, & ipsum præfato Gullielmo de Wyncheles liberetis, tenendum sicut Prisonem suum, prout secundum Jus Armorum & formam Treugarum prædictarum fuerit faciendum; A. D. 1347. Edw. 3.

Nos de toto facto vestro, in hac parte, in Cancellariâ nostrâ, per Literas vestras, distinctè & apertè certificantes.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Expensis Prisonum Scotiæ.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 7. REX Vicecomiti Notinghamiæ Salutem.

Præcipimus tibi, districtiùs quo poterimus injungentes, quòd Duos Solidos per diem, pro Expensis Willielmi Douglas Senioris & Willielmi Vaux Scotorum, nuper apud Bellum Dunolmense de Guerrâ captorum, & in custodiâ Constabularii Castri nostri Notinghamiæ de mandato nostro detentorum (videlicet) pro utroque eorum Duodecim Denarios per diem, a tempore quo ad dictum Castrum venerunt, & exnunc quamdiu ibidem fuerunt, A. D. 1347. eidem Constabulario, per Indenturam, indè inter Te & ipsum modo debito conficiendam, de Exitibus Ballivæ tuæ solvas; & nos tibi indè, in compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Decembris.

Per Billam Thesaurariæ.

De Denariis solvendis pro Expensis David de Anand Scoti.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 8. REX Vicecomiti Gloucestriæ Salutem.

Præcipimus tibi, districtiùs quo poterimus injungentes, quòd Duodecim Denarios per diem pro Expensis David de Anand Scoti, nuper apud Bellum Dunolmense de Guerrâ capti, & in Custodiâ Constabularii Castri Bristolliæ, de Mandato nostro, detenti, a tempore quo ad dictum Castrum venerit, & exnunc quamdiu ibidem fuerit, eidem Constabulario, per Indenturam, A. D. 1347. indè inter Te & Ipsum modo debito conficiendam, de Exitibus Ballivæ tuæ solvas; & Nos tibi indè, in compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Risyng decimo tertio die Decembris.

Per Billam Thesaurariæ.

De Navibus pro Passagio Johannæ Filiæ Regis arestandis.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 2. REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris, & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum Servientem nostrum ad Arma, Henricum de Baa ad capiendum & arestandum Quadraginta Naves, in omnibus Portubus & locis, ubi meliùs expedire viderit, a Portu de Portesmuth usque ad Portum de Falemuth, juxta Injunctionem sibi traditam in hac parte,

Et easdem Naves usque Portum de Plommuth, cum celeritate quâ fieri poterit, venire faciendum, pro Passagio Johannæ, Filiæ nostræ carissimæ, A. D. 1347. & aliorum, in Comitivâ suâ ad partes Vasconiæ, in proximo (Deo dante) profecturorum:

Damus autem eidem Henrico Plenam, tenore præsentium, Potestatem arestandi & capiendi omnes illos, quos in hac parte contrarios invenerit seu Rebelles, & eos Prisonis committendi, in eisdem moraturos quousque de illis aliud duxerimus demandandum.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Henrico, in præmissis faciendis & exequendis, cum omni diligentiâ Intendentes sitis, Parentes, Consulentes, & Auxiliantes

A. D. 1347. Edw. 3. xiliantes, quotiens & prout, per ipsum Henricum, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Gildeford vicesimo septimo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Richardo de Holmesse & Nicholao Lovy, quòd præfato Henrico, sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Parentes, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout, per ipsum Henricum, ex parte Regis, fuerint præmuniti. A. D. 1347. Edw. 3.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis de Intendendo præfato Henrico; videlicet,

Henrico Soydon.
Willielmo de Seggeston.
Majori Civitatis Exon.
Nicholao Truyt.
Willielmo Bacoun.
Willielmo Smale.
Thomæ Havener.
Johanni Treynenoun.

Pro Johanne Mautravers de Protectione innovanda.

A. D. 1347. An. 21. E. 3. Pat. 21. E. 3. p. 3. m. 6.

REX Vicecomitibus, & omnibus Ballivis, & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper, veniens ad nos, in Portu de Swyn in Flandriâ, cum quibusdam Magnatibus & aliis tunc ibidem existentes, Johannes Mautravers senior Miles, &, se nobis reddens, humiliter supplicaverit, insinuando, quòd,

Licet secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ, & per quandam Ordinationem, in quodam Parliamento nostro factam, nullus de eodem Regno sine Responso Adjudicari deberet vel Dampnari,

Ipse tamen, non Vocatus nec Auditus, set penitùs Indefensus, in quodam alio Parliamento, apud Westmonasterium, anno Regni nostri Quarto, tento, in ejus absentiâ, ad Procurationem quorumdam, ipsum gravare volentium, contra Legem, Consuetudinem, & Ordinationem prædictas, propter quoddam Maleficium, sibi impositum, quamvis indè Indictatus, Appellatus, Irritus, seu Culpabilis in aliquo non esset, Adjudicatus extiterat Turpi Morti,

Vellemus, obtentu Justitiæ, concedere quòd Recordum & Processus Considerationis sive Judicii prædicti, in tunc proximo Parliamento nostro, seu alibi, si nobis placeret, recitari & examinari, & quòd Judicium prædictum, si Errores in eisdem reperti forent, propter quos illud subsistere nequaquam posset de Jure, adnullari valeret, ut ipse, si dictum Judicium, sic adnullatum esset, cuilibet, super sibi impositis, & aliis, responderet secundum Legem & Consuetudinem supradictas,

Quódque interim securè ad dictum Regnum nostrum accedere, & morari posset dicto Judicio non obstante: A. D. 1347.

Propter quod nos,

Attendentes quòd, ad faciendum singulis Subditis nostris Justitiam, sumus astricti vinculo Juramenti,

Considerantésque Fidelitatem & Gratitudinem dicti Johannis, ac Locum Magnum quem nobis in partibus Flandriæ & alibi tenuit, ac Amissionem Bonorum suorum in eisdem partibus, quam propter nos sustinuit, & Statûs Depressionem ejusdem,

De assensu Comitum & Magnatum, in dicto Portu nobiscum existentium, ac, Venerabilium Patrum, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, & R. Episcopi Cicestrensis, necnon Cancellarii & Thesaurarii nostrorum, & aliorum de Concilio nostro, post Regressum nostrum in Angliam,

Concessimus præfato Johanni, quòd ipse infra dictum Regnum nostrum Angliæ salvò & securè venire, & morari, & infra idem Regnum quo voluerit se transferre, quousque dictum Judicium in dicto proximo Parliamento, vel ante, si expediens esset, propter Errores hujusmodi adnullatum, seu, eis non repertis, approbatum esset, valeret non obstante Judicio supradicto, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Ac dictus Johannes, tempore quo ultimum Parliamentum nostrum apud Westmonasterium summonitum & tentum extitit, circa quædam urgentia negotia nostra, de quibus per nos oneratus fuit, intendens fuit in partibus transmarinis,

A. D. 1347. Edw. 3. transmarinis, per quod dictum Negotium adhuc remaner indiscussum,

Nos (volentes eo prætextu cum prædicto Johanne agere gratiosè) concessimus iteratò eidem quòd ipse infra dictum Regnum nostrum Angliæ salvò & securè venire, & morari, & infra idem Regnum, & alibi infra Potestatem nostram, quo voluerit liberè se transferre, quousque dictum Judicium in Parliamento nostro, propter Errores hujusmodi, adnullatum, seu, eis non repertis, approbatum fuerit, valeat non obstante Judicio supradicto;

Suscipientes ipsum, ac Homines, & Servientes suos, ac Bona sua quæcumque, in Protectionem & Defensionem, ac salvam gardiam nostras speciales pro tempore antedicto.

Volentes insuper quòd, dicto Judicio, propter Errores hujusmodi, adnullato, si hoc contingat, idem Johannes cuilibet super præmissis & aliis, quæ sibi obicienda fuerint, secundum dictas Legem & Consuetudinem respondeat, & stet Juri; super quo Proclamationem fieri volumus in singulis Comitatibus dicti Regni, & quòd nulla fiat interim Executio, quovis colore, consideratio- nis & Judicii prædictorum. A. D. 1347. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, aut Hominibus, & Servientibus suis, in Personis, Bonis, aut Rebus, suis, veniendo infra dictum Regnum, & ibidem, seu alibi, infra Potestatem nostram, per tempus prædictum morando, ut præmittitur, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis, publicè vel occultè, inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Arestum, Dampnum, Impedimentum aliquod seu Gravamen; &, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Guldeford vicesimo octavo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Litera missa Regi Castellæ, super Passagio Johannæ Filiæ Regis Primogenito ejusdem Regis maritandæ.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Claus. 21. E. 3. p. 2. m. 1. d. SEreniſſimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gienii, Algarbiæ & Algeziræ Regi illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo nostro cariſſimo, Edwardus &c. Salutem & votivis semper successibus gloriari.

SERENISSIME PRINCEPS,

Quod nuper per Literas nostras vestræ Excellentiæ regiæ scripsimus (videlicet) quòd statim Johannam Filiam nostram cariſſimam, inclito Primogenito vestro Petro, disponente Domino, Matrimonii Fœdere copulandam, vobis & dicto Filio vestro mitteremus, ecce! nunc factis sequentibus adimplemus; quia dictam Filiam nostram & vestram in Vasconiam, exindè ad vestram præsentiam accessuram, cum plenogaudio destinamus;

In præfatæ denique nostræ Filiæ Comitivâ sunt, & veniunt, Robertus Burghcher Baro, Andreas de Offord, Juris Civilis Professor, Canonicus Eborum, & Geraldus de Podio, Sacrista Ecclesiæ Burdegaliæ, fideles & devoti nostri, nostri Procuratores & Nuncii, oportunâ & plenâ ex parte nostra ad gerenda omnia Potestate Suffulti, A. D. 1348.

Quibus pro nobis plenariâ per vestram Regiam Celsitudinem fide datâ, illos in hiis, quæ nomine nostro proponenda duxerint, petimus gratanter audiri & gratiosè (si placeat) sicut Conjunctio & Caritas nostra exigunt, exaudiri.

Statum autem nostrum, & Liberorum nostrorum, iidem Nuncii nostri vobis referent vivâ voce; de vestri verò Status essentiâ (utinam! prosperi & felicis) frequenter, quantum fieri poterit, petimus nobis scribi.

Dat. in Palatio nostro Westm. primo die Januarii.

Litera missa Reginæ Castellæ.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Ibid. SEreniſſimæ Dominæ, Castellæ & Legionis Reginæ præclariſſimæ, Consanguineæ suæ cariſſimæ, Edwardus &c. Salutem & votivis abundare successibus in Salute. A. D. 1348.

EXCELLENTISSIMA DOMINA,

A. D. 1348. Edw. 3. Quod nuper, per Literas nostras, Magnifico Principi, Regi Castellæ, Consorti vestro, Consanguineo nostro carissimo, & Excellentiæ vestræ scripsimus, quòd statim Johannam, Filiam nostram carissimam, inclito Infanti, Petro, dicti Regis & vestro Primogenito, disponente Domino, Matrimonii Fœdere copulandam, præfato Principi, vobis, & dicto Filio vestro mitteremus, ecce! nunc factis sequentibus adimplemus, quia dictam Filiam nostram in Vasconiam (exindè in Ispanniam accessuram) cum pleno gaudio destinamus;

In cujus Comitivâ sunt, & veniunt, fideles & devoti nostri, nostrique Procuratores & Nuncii, Robertus Burghcher Baro, Andreas de Offord, Juris Civilis Professor, Canonicus Ecclesiæ Eborum, & Geraldus de Podio, Sacrista Ecclesiæ Burdegaliæ, oportunâ & plenâ ex parte nostrâ ad gerenda omnia potestate Suffulti, A. D. 1348. Edw. 3.

Quos, & eorum quemlibet, vestræ Serenitati specialiter recommendamus, rogantes attentiùs quòd, sicut, in hujusmodi negotiis, apud dictum magnificum Principem, personam vestram Patronam præcipuam fuisse didicimus, sic velitis, pro eorumdem negotiorum consummatione felici, apponere more solito vestrarum bonarum partium incrementum, dictisque Nunciis nostris in hac parte plenariam dare fidem.

Scripta &c. ut supra.

Litera missa Eleanoræ Gusman.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Ibid. Clarissima Domina.

Quod nuper, per nostras Literas, Magnifico Principi, Regi Castellæ, Consanguineo nostro carissimo, scripsimus, quòd (videlicet) statim Johannam, Filiam nostram carissimam, inclito Infanti, Petro, dicti Magnifici Principis Primogenito, Dei dispositione, Matrimonio copulandam, ad partes Vasconiæ mitteremus *&c. ut supra usque ibi* commendamus *& tunc sic.*

Rogantes attentè, quòd, sicut in hujusmodi negotiis, apud dictum Magnificum Principem, tàm per relationem multiplicem, quàm per operis efficaciam, vestram Personam didicimus fuisse Patronam, sic velitis, pro eorumdem negotiorum consummatione felici, apponere more solito vestrarum partium interventum, dictis nostris Nunciis in hac parte fidem plenariam adhibendo: A. D. 1348.

Dominus vos dirigat & conservet.

Dat. &c. ut supra.

Litera missa Johanni Domino de Lare & de Biskaye.

A. D. 1248. An. 21. E. 3. Ibid. Rex, Nobili & Potenti viro, Johanni Domino de Lare & Biskaye Consanguineo nostro carissimo, Salutem & sinceræ dilectionis augmentum.

Incliris Regi & Reginæ Castellæ & Legionis, carissimâ nobis Consanguinitate conjunctis, pro Maritali Consortio, Dei gratiâ & dispositione, firmando inter Petrum, Primogenitum dictorum Regis & Reginæ præclarum, & Johannam, Filiam nostram carissimam, ipsam Filiam in Vasconiam venientem, exindè in Ispanniam, pro dicto Consortio feliciter accessuram, lætantibus animis destinamus.

In quo Maritali Consortio lætitia nostra crescit, & semper augetur, ex eo quòd Filiam nostram (quam Dei donis & gratiis plenam cognoscimus) dictorum Regis & Reginæ Primogenito, virtutum omnium collatione claro, sic mittimus copulandam, instituto a Deo, Matrimonii Sacramento.

Per ipsum namque felix (Deo disponente) Consortium Ispanniæ Reges & Angliæ, & eorum Liberi, quorum Consanguinitas antiquata jam senuit, novos reparantur & renovantur in Fratres, & utriusque Regis & Regni Populi, quasi unus Populus facti, Fraternis invicem vicibus conversantes, necessariò reddentur & fient, de Commodorum communi & Lucrorum multiplicatione, gaudentes. A. D. 1348.

Cùm igitur Robertum de Burghcher Baronem, Andream de Offord Juris Civilis Professorem, Canonicum Ecclesiæ beati Petri Eborum, & Geraldum de Podio Sacristam Ecclesiæ Burdegaliæ, nostros fideles & dilectos, Procuratores & Nuncios præfatis Inclitis Regi & Reginæ, ad eorum executionem, quæ in præmissis fuerint oportuna & acommoda, destinemus,

Sinceritatem vestram duximus affectuosè rogandam quatenus illis in hiis, quæ agenda fuerint, & pro nobis a ve-

stra

A. D. 1348. Edw. 3. stra sinceritate petiverint, favorabiliter, more vestro solito, velitis assistere, & vestrum illis Patrocinium exhibere; rescribentes nobis per eosdem essentiam status vestri, Consortisque vestræ præclaræ, ac liberorum vestrorum, Consanguineorum nostrorum, unà cum cæteris vobis gratis *&c. ut supra.*

Litera missa Johanni Emanuelis,
Litera missa Johanni Alfonso de Albrekirk & de Medob. Domino,
Litera missa Egidio Archiepiscopo Toleton. Ispan. Primati.
} ut supra.

A. D. 1348. Edw. 3.

Litera missa Episcopo Palens.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, Episcopo Palens. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

REVERENDE PATER,

Quod nuper, per literas nostras, Magnifico Principi, Regi Castellæ, Consanguineo nostro, scripsimus, quòd (videlicet) statim Johannam *&c. prout ad Reginam Literâ, tunc sic*

Quos, & eorum quemlibet, vestræ Paternitati reverendæ recommendamus, ipsam rogantes attentiùs quòd, sicut, circa hujusmodi negotia, apud dictum Regem procuranda, dilectionem vestram gratam, relatione multiplici, vos adhibuisse didicimus, sic, pro eorumdem negotiorum expeditione felici, velitis apponere more solito vestrarum bonarum partium interventum, & dictis nostris Nunciis in hac parte plenariam dare fidem. A. D. 1348.

Dominus vos conservet. Dat. ut supra.

Literæ missæ Fernando Sancii de Vallesleti Militi, & Johanni Stephani, Illustris Regis Castellæ Cancellario, super eodem negotio.

Litera directa Petro, filio Regis Castellæ Primogenito.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Ibid.

REX, Infanti Inclito, Petro, Serenissimi Principis, Regis Castellæ Primogenito, Salutem & dilectionis Filialis affectum.

INFANS SERENISSIME,

Quòd nuper, Magnifico Principi, Genitori vestro, vobisque scripsisse meminimus, quòd (videlicet) Johannam, Filiam nostram carissimam, Ætate Juvenculam, Morum gravitate & Decoris debiti Venustate conspicuam, electam Genitricis suæ, vobis Maritali Consortio, Dispositione cooperante Divinâ, copulandam, vobis ac Progenitoribus vestris præclaris mittendam fore decrevimus, ecce! jam Factis sequentibus adimplemus, quia ipsam ad partes Vasconiæ, exindè in Ispanniam accessuram, cum interno gaudio destinamus. A. D. 1348.

In cujus Comitivâ veniunt, nostri fideles Procuratores, & Nuncii nostri, Robertus Burgcher Baro, *&c. ut supra usque ibi* plena & oportuna ex parte nostra ad omnia gerenda potestate suffulti *& tunc sic,*

Quibus pro nobis plenariâ per Excellentiam vestram datâ fide, ipsis sic assistere velitis Consiliis & Auxiliis oportunis, ut negotium hujusmodi, ad mutuum nostrum, Subditorumque Regni nostri & Ispanniæ solatium, capiat Finem felicem pariter & optatum.

Dat. ut supra.

Pro Arnaldo de Duroforti Litera Papæ commendatoria.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Ex Autogr.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Licet credamus quòd tu (Fili carissime) Servitia, quæ quondam Arnaldus de Duroforti, dùm viveret, & dilectus filius, Nobilis vir, Arnaldus de Duroforti Miles, Vicecomes Laburdi, ejusdem Arnaldi Filius, Serenitati tuæ præstitisse, & quæ idem Vicecomes præstare, dicuntur, ac fidei devotionisque constantiam, quibus ipsos erga te claruisse Communis Fama commemorat, in considerationem adducens, diguis illa Rependiis compensare proponas; A. D. 1348.

Attendentes tamen quòd, sicut habet multorum fida Relatio, idem Vicecomes, pro Fide Regiâ illibatè servandâ, multa passus est Dampna, multa subiit Dettimenta, quódque, ut tuis posset insistere

A. D. 1348. Edw. 3. siftere decenter Obsequiis, multis subjacet Oneribus Debitorum,

Serenitatem tuam attentè rogamus, quatinùs eundem Vicecomitem, consideratione præmissorum & nostræ interventionis obtentu, velis suscipere commendatum.

Cæterùm quia præfatus Vicecomes Terrâ, quam dicto Patri suo donâsse diceris, quibusdam impedimenta præstantibus, ut asserit, gaudere non potest, rogantes adicimus ut omne impedimentum, si quod super hoc Vicecomiti præstatur, eidem tua faciat Sublimitas ammoveri. A. D. 1348. Edw. 3.

Dat. Avinion. iv. Non. Januar. Pontificatûs nostri anno sexto.

Calcedonius.

Sub Filis cannabaceis.

De Denariis pro Providentiis Johannæ filiæ Regis solvendis.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Vasc. 21. E. 3. m. 1.

REX Vicecomiti Devoniæ Salutem.

Cùm nuper, per Litteras nostras Patentes, Privato Sigillo nostro signatas, assignaverimus, dilectos nobis, Thomam de Weryngton, Thomam Poleyn, & Alexandrum le Bakere, conjunctim, & divisim, ad quædam Victualia, & alias res, pro Passagio Johannæ, Filiæ nostræ carissimæ, versus partes Vasconiæ, in Comitatu prædicto providendum,

Et præceperimus Radulpho Bret, tunc Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd illis, a quibus dictæ Providentiæ captæ forent, de Exitibus Ballivæ suæ Solutionem debitam fieri faceret,

Ac dictæ Providentiæ, tàm pro eo quod prædicti, Thomas, Thomas, & Alexander, super providentiis illis faciendis, per quosdam Malefactores de dicto Comitatu impediti fuerunt, quàm occasione Amotionis dicti Radulphi ab Officio suo, nondum factæ existunt, in nostri grave Dampnum & Passagii prædicti Retardationem, undè plurimùm conturbamur,

Nos, volentes dictas Providentias cum omni celeritate fieri, & Malefactores prædictos, prout decet, puniri, tibi præcipimus quòd eisdem, Thomæ, Thomæ, & Alexandro, & eorum cuilibet, in Providentiis illis faciendis, Intendens sis, Consulens, & Auxilians, quotiens & prout ipsi, vel eorum aliquis, tibi scire fecerint, vel fecerit, ex parte nostrâ, A. D. 1348.

Et singulis illorum, de quibus hujusmodi Providentias capi contigerit, de eo, quod indè a quolibet eorum captum fuerit, Solutionem debitam de Exitibus Ballivæ tuæ solvi facias,

Et, si Exitus illi ad hoc non sufficiant, tunc Indenturas inter te & quemlibet illorum, quibus hujusmodi Solutionem facere non poteris, de eo, quod a quolibet eorum captum fuerit, facias, & eis certum diem, pro Solutione suâ habendâ ad Scaccarium nostrum, assignes, ad quem diem eis promptam Solutionem per Thesaurarium nostrum fieri volumus in hac parte,

Et de Custubus, quos circa Providentias prædictas, ac Cariagia earumdem, ad loca ubi carianda existunt, rationabiliter apposueris, tibi in Compoto tuo debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Mortelak octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Custodia Terrarum Comitissæ de Mar.

A. D. 1348. An. 21. E. 3. Scot. 21. E. 3. m. 1.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro bono Servitio, quod, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus de Caresweil nobis impendit, & impendet in futurum, concessimus ei Custodiam omnium Terrarum & Tenementorum, cum pertinentiis, in Terra Scotiæ, quæ fuerunt Isabellæ nuper Comitissæ de Mar, Consortis ejusdem Willielmi, defunctæ, quæ de nobis tenuit in Capite, & quæ Terræ & Tenementa in manu nostrâ existunt,

Habenda usque ad Plenam Ætatem Thomæ, Filii & Hæredis ejusdem Comitissæ, reddendo indè nobis, per Annum, per manus Camerarii Villæ nostræ Berewici super Twedam, valorem Terrarum & Tenementorum prædictorum, juxta Extentam indè faciendam: A. D. 1348.

Salvo semper præfato Willielmo jure suo, si quod habeat, ad Tenendum Terras & Tenementa prædicta, ad terminum Vitæ suæ, post mortem præfatæ Consortis suæ, ratione prolis inter eos suscitatæ;

Ac

A.D. 1348. Edw. 3. ac salvo Jure præfati Thomæ, si quod habeat, ad Terras & Tenementa supradicta.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Januarii.

A.D. 1348. Edw. 3. ET mandatum est Willielmo de Kelleseye, Camerario Regis Villæ de Berewico super Twedam, quòd eidem Willielmo Custodiam omnium Terrarum & Tenementorum prædictorum liberet, habendam in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

De Treugis inter Regem Angliæ & Comitem Petragoricensem observandis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 38. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, ac universis & singulis Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Officialibus, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, in Ducatu Aquitaniæ constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd concessimus Comiti Petragoricensi unum Pacificum, sive Sufferentiam Guerræ, a die confectionis præsentium, usque ad Festum Paschæ proximò futurum, &, ab eodem Festo, usque ad duos Annos proximò sequentes, plenariè completos, sub formis, Modis, & Conditionibus, qui sequuntur;

PRIMO (videlicet) quòd, durante Termino antedicto, per ipsum Comitem Petragoricensem, aut Gentes suas, Guerra seu aliqua Dampna non fient, nec procurabuntur, seu tractabuntur contra Nos, Terram seu Patrimonium nostra, nec contra Gentes & Subditos nostros, in Corporibus, sive Bonis alicubus, quovis ingenio sive modo, &, si quid in contrarium per dictum Comitem, vel Gentes suas, contigerit attemptari, dictus Comes id emendari faciet indilatè.

ITEM, quòd de dictis suis Villis, Locis, Castris, & Terrâ, dictus Comes non permittet Guerram fieri per aliquos, seu aliqua Dampna dari nobis, nec Terris, Patrimonio, vel Subditis nostris, in Corporibus, sive Bonis; &, si per aliquos fieret, seu attemptaretur, ad illa impedienda & defendenda resistet pro Posse suo & bonâ fide.

ITEM, dictus Comes, durante Termino antedicto, non receptabit, seu recipiet, vel intrare quovis ingenio permittet, in Villis, Castris, & Fortalitiis suis, aliquam Munitionem, seu Stabilitam Gentium ad Arma sive Peditum, de parte Inimicorum nostrorum.

ITEM, dictus Comes, durante dicto Termino, non debet recipere aliquam Capitaneriam Gentium, Terrarum, vel Locorum, contra Nos, vel Patrimonium nostrum, seu Subditos nostros, quoquo ingenio sive modo. A.D. 1348.

ITEM, durante dicto Termino, Gentes de Obedientiâ nostrâ poterunt ire, morari, redire, & transire per totam Terram dicti Comitis, absque Dampnis, Gravaminibus, Impedimentis, & Perturbationibus quibuscúmque, cum Armis, vel sine Armis (Locis clausis, & Fortalitiis tantùm exceptis) & Victualibus ipsis necessaria habebunt, & recipient de Terra, & Locis, ipsius Comitis; pro ipsis Victualibus tamen debita Pretia exsolvendo; & hoc, nisi per Gentes nostras Dampna Talia dictæ Terræ inferentur, propter quæ rationabiliter Victualia ipsis haberent denegari.

ITEM, Gentes de Obedientiâ nostrâ, durante Termino antedicto, poterunt ire, morari, & redire, salvò & securè, per totam Terram dicti Comitis (Locis clausis, vel aliis Fortalitiis exceptis) mercando, emendo, vendendo, quæque Victualia & Mercimonia; solvendo tamen pro ipsis eorum Pretia, & antiqua & debita Pedagia, seu Custumas.

ITEM, Gentes dicti Comitis etiam poterunt ire, redire, & transire, salvò & securè, per totam Terram Obedientiæ nostræ, absque Impedimento seu Molestatione quibuscúmque, mercando, vendendo, emendo, Mercimonia, & pro ipsis solvendo Deveria & Pedagia consueta; Castra tamen, nec Loca clausa, seu aliqua alia Fortalitia, non intrabunt.

ITEM, Villæ, Castra, & alia Loca dicti Comitis, durante Termino antedicto, erunt & remanebunt in Statu & Fortalitiis in quo nunc sunt, absque aliquâ aliâ novâ Fortificatione in ipsis faciendâ,

ITEM, dictus Comes promittet, & jurabit ad Sancta Dei Evangelia, præmissa omnia & singula tenere, & inviolabiliter bonâ fide observare, & observari facere, & in contrarium non venire per se, nec per alium, quoquo in-

7 P genio

A.D. 1348. Edw. 3. genio sive modo; &, infra Tres Septimanas, postquam hoc nostrum Pacificum ad ejus Notitiam pervenerit, Literas suas Patentes, suo proprio Sigillo impendenti Sigillatas, consimile Pacificum, pro parte suâ, de verbo ad verbum continentes, Senescallo Vasconiæ pro nobis mittet, & tradi & liberari faciet, subterfugiis, dilationibus, & Cavillationibus postpositis quibuscúmque.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus quòd dictum Pacificum, sive Sufferentiam, per Vos, & Gentes, ac Subditos nostros, in Ducatu prædicto, quatenus ad nos pertinet, inviolabiliter teneri & observari faciatis, in formâ antedictâ; dumtamen dictus Comes, pro parte suâ, absque arte sinistrâ, vel ingenio interveniente, faciat illud idem, sicut prædictum est. A.D. 1348. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Matrimonio inter Petrum, Primogenitum Regis Castellæ, & Johannam, Filiam Regis, concordato; & quod eorum Filius pro Rege Castellæ habebitur.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 1. m. 29.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm inter, Magnificum Principem, Alfonsum Regem Castellæ & Nos, per Procuratores & Nuncios suos & nostros, sufficienti Potestate ejusdem Regis & nostrâ munitos, nonnulla super Matrimonio, inter, inclitum Infantem, Petrum, Filium Primogenitum dicti Principis, &, carissimam Filiam nostram, Johannam (disponente Domino) contrahendo, ac super Dote, Dotalitio, & Donatione propter Nuptias, ac Arris constituendis, & Terminis Solutionis in hac parte faciendæ, cæterisque hujusmodi Matrimonium concernentibus, Tractata, Concordata, Consensa, & Firmata fuerint, prout in Tribus Literis, per omnia ejusdem tenoris, super hiis confectis, Subscriptionum & Sigillorum omnium & singulorum Procuratorum prædictorum munimine roboraris (quarum Una penes dictum Regem Castellæ, & Duæ penes nos remanserunt) pleniùs continetur,

Quos quidem Terminos Solutionis, per nos faciendæ, idem Rex Castellæ, ad requisitionem nostram, per, discretum & prudentem Virum, Johannem Martini, de Majorico Militem, Procuratorem & Nuncium suum specialem, sufficiente in hac parte potestate munitum, duxit prorogandos,

Nos,

Prorogationem hujusmodi ratam & gratam habentes,

Volentesque, quantum in nobis est, quòd Matrimonium hujusmodi debitum sortiatur effectum,

De circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Roberti Burghcher Baronis, Andreæ de Offord, Juris Civilis Professoris, Canonici Ecclesiæ Eborum, & Geraldi de Podio, Sacristæ Burdegaliæ, confidentes, A.D. 1348.

Ipsos conjunctim, & divisim, & quemlibet eorum in Solidum & per se, ita quòd non sit melior occupantis conditio, Procuratores nostros & Nuncios speciales ordinamus, facimus, & constituimus per præsentes,

Dantes & concedentes eisdem, & ipsorum cuilibet in solidum & per se, plenam & liberam Potestatem, ac Mandatum speciale, ad petendum & obtinendum quòd, ante omnia, Securitas & Cautio sufficiens nobis fiat, quòd Filius, inter præfatos, Infantem Petrum & Johannam Filiam nostram (favente Domino) procreandus, post mortem ipsius Infantis Petri & dicti Regis Alfonsi superstes, in omnem eventum, in Regno Castellæ & Legionis succedet, & pro Rege ipsius Regni ab omnibus Incolis ejusdem Regni habebitur, & ei ab eisdem, velut Regi, parebitur,

Necnon ad tractandum, paciscendum, consentiendum, & conveniendum pro nobis, & nomine nostro, cum præfato Rege Castellæ, ac Deputando, seu Deputandis, ab eodem, super & de prorogandis Terminis Solutionis, per nos in hac parte faciendæ, prædictis,

Aliosque Terminos, ad Solutionem hujusmodi faciendam, de novo Assignandum, Concedendum, & Dandum, Prorogationémque & Assignationem Terminorum hujusmodi petendum, acceptandum, recipiendum, & obtinendum,

Omniaque

A. D. 1348. Edw. 3. Omniaque & singula, quæ super Procuratione, seu Assignatione novâ Terminorum hujusmodi, vel circa ea, & Solutione in Terminis, de novo assignandis, per nos faciendâ, per dictos Procuratores nostros, seu eorum aliquem, tractata, pacta, consensa, & conventa fuerint, quacumque securitate seu firmitate firmandum,

Nosque, & Hæredes, ac Successores nostros, & omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, & nostrorum, tàm Mercatorum, quàm aliorum Regni nostri, ubicúmque inveniri possint, ad observationem ipsorum omnium & singulorum firmiter obligandum,

Et super hiis in Animam nostram, pro nobis, & quantum in nobis est, & ad Nos, Hæredes, & Successores nostros pertinet, & pertinere poterit in futurum, promittendum, & ad Sancta Dei Evangelia jurandum, ea tenere, observare, & complere, sine infractione quacúmque,

Ac ad solvendum omnia & singula, per nos promissa, terminis in hac parte statuendis & assignandis,

Literasque Acquietantiæ super & de Solutione hujusmodi petendum, recipiendum, & obtinendum,

Ad petendum etiam & obtinendum quòd omnia & singula, quæ per dictum Regem Castellæ, & Procuratores, seu Deputatos, suos prædictos, nobis aut præfatæ Filiæ nostræ Johannæ, nomine Arrarum seu Donationis propter Nuptias, in prædictis Literis, vel aliis, quovismodo promissa sunt eidem Filiæ nostræ & nobis, juxta vim, formam, & effectum earumdem Literarum, assignentur & fideliter compleantur,

Et generaliter ad faciendum, exercendum, & expediendum omnia alia & singula, quæ in præmissis, & quolibet præmissiorum, & circa ea, necessaria fuerint vel etiam oportuna, & quæ nos faceremus, & facere possemus, si personaliter præsentes ad illa agenda adessemus, etiamsi talia sint quæ mandatum exigant quantumcúmque speciale, A. D. 1348. Edw. 3.

Rata, & Grata, perpetuò habituri omnia & singula, quæ in & super præmissis, & ea tangentibus, per dictos Procuratores nostros, aut quemlibet ex eis, Promissa, Conventa, Jurata, & Firmata fuerint,

Ipsos Procuratores & Nuncios nostros, in & super præmissis, omnibus & singulis, & ipsa tangentibus, expressè relevantes ab omni onere satisdandi; aliis Mandatis, seu Procuratoriis nostris, priùs factis in hac parte, in suo nichilominùs robore duraturis:

Et hæc omnia præmissa significamus omnibus & singulis, quorum interest, aut intererit, per præsentes Literas nostras, Sigilli nostri munimine, in præmissorum Fidem & Testimonium, roboratas.

Dat. in Palatio nostro Westm. primo die Februarii.

Universis præsentes Literas *&c. ut supra usque ibi*, & omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, *& tunc sic* ad observationem ipsorum omnium & singulorum, firmiter obligandum *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De Navibus, pro Passagio Filiæ supradictæ, capiendis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 41. REX, universis & singulis Admirallis, Majoribus, Ballivis, Ministris, tàm Cismarinis, quàm Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Officiariis, Subditis, & Amicis nostris, in Transmarinis partibus constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

De Circumspectione & Industriâ, Venerabilis Patris, Johannis Episcopi Karliolensis, & Roberti Burghcher Militis, pleniùs confidentes,

Ipsos cum Johannâ, Filiâ nostrâ carissimâ, ad partes Vasconiæ, juxta Onerationem sibi per Nos datam, ordinavimus proficisci,

Et quia, pro celeri Profectione suâ hujusmodi, ad dictas partes, ac etiam pro eorum reditu abindè ad Nos in Angliâ, competenti & sufficienti Navigio necessariò indigebunt, A. D. 1348.

Ad capiendum & arestandum tot Naves, quot sic indigeant, in Locis ubi meliùs expedire viderint, tàm citra, quàm ultra Mare, pro Passagio & Repassagio suis hujusmodi, quotiens opus fuerit,

Ipsis Episcopo & Roberto, & eorum alteri, ac eorumdem Deputatis in hac parte, plenam & liberam concedimus & committimus Potestatem;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo & Roberto, & eorum alteri, ac Deputatis suis prædictis, cùm ad loca Districtûs vestri declinaverint, in præmissis omnibus & singulis faciendis,

A. D. 1348. Edw. 3. dis & exequendis Intendentes sitis, Patres, Consulentes, & Auxiliatores, quotiens & quando ad hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. duodecimo die Februarii. A. D. 1348. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

De Nunciis ad sentiendum Voluntatem Papæ super Præparatoriis ad Tractatum Pacis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 2. m. 3. d. REX Venerabili in Christo Patri, J. eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, juxta formam Treugarum, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ apud Calesium initarum, concordatum fuisset quòd nonnulli solennes Nuncii, durantibus dictis Treugis, tàm ex parte nostrâ, quàm dicti Adversarii nostri, ad Sedem Apostolicam, ad tractandum ibidem de finali Pace inter Nos & dictum Adversarium nostrum, mitterentur,

Et nos super hoc certos competentes Nuncios, ad sentiendum Voluntatem Domini Summi Pontificis, super quibusdam Præparatoriis, tàm dictum Tractatum Pacis, quàm Missionem hujusmodi majorum solennium Nunciorum, concernentibus, ac aliis de Causis, motivis plurimùm, ad dictam Sedem, circiter Festum Sancti Andreæ Apostoli, proximò præteritum, duxerimus transmittendos, tunc speraotes certam Responsionem, ab ipsis Nunciis, in ultimo Parliamento nostro apud Westmonasterium tento, verisimiliter habuisse,

De quibus Nunciis, seu eorum Expeditione, hactenus non recepimus quicquam certum, propter quod Missionem Majorum nostrorum solennium Nunciorum adhuc posuimus in suspenso,

Et quia (Deo dante) de dictis Nunciis, & eorum Expeditione, in proximo habere credimus certa Nova, super Quibus, ac etiam super eo quod contra formam dictarum Treugarum, ex parte Adversarii nostri Juratarum, quædam notabiliter ponderanda, & in favorem nostri nostrorumque Fidelium & Alligatorum adimplenda, per Partis adversæ malitiam minimè sunt impleta,

Necnon super eo quod dictus noster Adversarius, contra bonam Fidem, desperatâ Pace, pro Parte suâ præmissâ, maximam multitudinem Hominum ad Arma, & aliorum, ac Navium & Galearum, potentiùs, quàm hactenus auditum fuerat, parat ad dictum Regnum nostrum Angliæ hostiliter invadendum, ac Nos & Dominium nostrum pro viribus subvertendum, prout hæc per manifesta indicia satis liquent, A. D. 1348.

Expedit ut cum Prælatis, Proceribus, & Magnatibus ejusdem Regni, absque Moræ dispendio, salubre Consilium habeamus,

Per quod, ex causis prædictis, & pro aliis, Terram & Geotem Scotiæ, necnon pro quibusdam variis Negotiis, multùm arduis, tàm Nos, quàm Statum totius Regni nostri prædicti, specialiter contingentibus, Parliamentum nostrum apud Westmonasterium die Lunæ, proximo post Diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuro, tenere, vobiscumque, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis, Colloquium habere volumus & Tractatum,

Et ideò vobis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quatinus, cessante Excusatione quacunque, dictis Die & Loco, personaliter intersitis, nobiscum, ac cum dictis Prælatis, Magnatibus, & Proceribus dicti Regni, super Negotiis prædictis, tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac communem Utilitatem Populi prædicti, diligitis, nullatenus omittatis;

Præmunientes Priorem & Capitulum Ecclesiæ Cantuariensis, ac Archidiaconos, totúmque Clerum vestræ Diœcesis, quòd iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis Personis suis, ac dictum Capitulum, per Unum, idémque Clerus, per Duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipso Capitulo & Clero habentes, prædictis Die & Loco personaliter intersint, ad consentiendum hiis, quæ tunc ibidem, Communi Consilio ipsius Regni nostri (Divinâ favente Clementiâ) contigerit ordinari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Februarii.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1348. Edw. 3. A.D. 1348. Edw. 3.

De Arbitratoribus, super Debatis inter Subditos Regum Angliæ & Castellæ, constitutis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 40.

REX, Dilectis & Fidelibus suis,

Johanni de Vilario Sacristæ,
Gullielmo Vitali Capellano Majori,
Gullielmo Bernardi de Pynn, Canonicis Baionæ,
P. de Villa, Filio Gullielmi Arnaldi,
P. Den Putz,
Bernardo Deus Cassos,
Salvato de Vilario, Baionæ,
Amaneno de Podio, Rectori Ecclesiæ de Bindos, Archipresbitero de Gonossa & de Senchasi,
Johanni de Malo Leone Militi,
Galhardo Domino de Sancto Paulo Militi,
Bidonaco Deus Cassos,
Bidonaco de Lobart,
Petro Deu Bidones,
Et Vitali Darrembes de Sancto Severo,

Salutem, & pro bono Justitiæ ac Concordiæ propensiùs laborare.

Exhibita nobis, pro parte Subditorum nostrorum, Majoris, Juratorum, & Communitatis Civitatis Baionæ, & Viciniæ Loci de Bejarritz, literalis Supplicatio, inter cætera, continebat quòd,

Cùm ipsi, novissimè, cum, Nobili Viro, Lupo Didaci de Rogis Milite, Marino Majore in Ypuschua, pro, inclito Domino, Rege Castellæ, Consanguineo nostro carissimo, nomine, vice, & loco ipsius Domini Regis, pro Vassallis & Subditis ipsius Regni, Villarum & Locorum Maritimarum, cum Comitatu Viscaye & de Galicia, & de Asturis, de Guerrâ suâ Treugas firmaverint, duraturas a Festo Sancti Stephani Prothomartiris, proximò præterito, usque ad octavum diem instantis Mensis Maii inclusivè,

Adjecto quòd Commissarii, impetrandi a suis Regibus, per se ipsos valeant usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & ulteriùs usque ad expeditionem & finem hujusmodi Negotii, concorditer prorogare easdem,

Et utraque Partium ratificationem super istis, & Commissarios, impetratos a suis Superioribus, habeat, ad primam diem proximi Mensis Aprilis, in Ponte Fontis rabidi, in Confiniis dicti Regni; qui de Loco, seu Locis conveniant ibidem & concordent, ubi de hujusmodi Negotio audiant & procedant, A.D. 1348.

Petentes a nobis quatinus ad præmissa nostrum præberemus Assensum, & Commissarios, pro Expeditione Negotii, & Commissiones nostras eisdem concedere dignaremur,

Nos igitur,

Qui summè cum præfato Domino Rege, Consanguineo nostro, ex antiquissimo Dilectionis vinculo, continuò Amicitiæ Fœdera conservare cupimus, & inter suos nostrosque Subditos inseparabilem Concordiam confoveri, prædictorum Subditorum nostrorum Supplicationi annuentes, & factum prædictum, quantum in nobis est, Ratum & Gratum habentes,

Vos, de quorum Fidelitate & Industriâ confidimus, ad hujusmodi Negotium Commissarios, Judices, Auditores, Arbitros, Arbitratores, seu amicabiles Compositores decrevimus, elegimus, constituimus, &, tenore præsentium, deputamus,

Vobis, aut Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus vestrûm in solidum, vices nostras, & omnimodam Jurisdictionem, Cohercionem, & plenariam Potestatem committentes;

Dantes & concedentes, unà cum prædicti Domini Regis Commissariis, Auditoribus, Judicibus, Arbitris, Arbitratoribus, seu Amicabilibus Compositoribus, summariè & de plano, absque figurâ & strepitu Judiciario, in & super prædicto Negotio, & Dependentibus ex eo, procedendi, de loco, seu locis conveniendi,

Treugas semel & pluries prorogandi, & de novo inbiendi,

Querelas, Quæstiones, Petitiones, Defensionésque omnium & singulorum, quorum interest, vel interesse poterit, audiendi, citandi, examinandi, judicandi, cognoscendi, sententiandi, condempnandi, absolvendi,

Emendas & Satisfactiones debitas fieri demandandi, arbitrandi, pronunciandi, exequendi, exequi injungendi & imperandi,

A. D. 1348. Edw. 3. Testes, qui fuerint nominati, si se favore vel odio subtraxerint, ad perhibendum Testimonium Veritati, coram Vobis & Commissariis dicti Domini Regis, Auctoritate nostrâ compellendi,

Et aliàs totum Negotium Fine debito terminandi, & ad Pacis Concordiam perpetuò reformandi, diffiniendi, & sopiendi,

Et alia omnia & singula faciendi, exercendi, & perficiendi, quæ ad Commissariorum, seu Judicum, Auditorum, Arbitrorum, Arbitratorum, seu Amicabilium Compositorum officium spectare quomodolibet dinoscuntur, & quæ ad nostrum pertinent Judicium, & ad expletionem prælibati Negotii, principaliter vel incidenter, sunt & erunt necessaria quovismodo,

Nos enim quicquid actum fuerit in prædictis volumus, & mandamus, perpetuam habere roboris firmitatem. A. D. 1348. Edw. 3.

Mandamus nichilominus omnibus & singulis Officialibus, & Subditis nostris, tàm mediatis, quàm immediatis, quatinus vobis, & vestrûm singulis, qui ad præmissa intendetis exercenda, facienda, exequenda, & complenda, pareant in omnibus efficaciter, tanquam nobis.

In quorum Testimonium præsentes Literas Sigilli nostri munimine fecimus roborari.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Fratri P. Episcopo Baionæ,
Geraldo de Podio, Judici Regis Appellationum Curiæ Vasconiæ,
Johanni de Vilario Sacristæ,
Gullielmo Vitali Capellano Majori,
Gullielmo Bernardi de Pinu Canonicis,
Baionæ,
P. Daggeners, Priori Sancti Spiritûs de Capite Pontis Aquen.
Burgundo de Lia Clerico, Consiliario Regis,
P. de Villa, Filio Gullielmi Arnaldi,
P. Deu Putz,
Bernardo Deus Cassos,
Salvato de Vilario, Baionæ,
Amaneno de Podio, Rectori Ecclesiæ de Byndos, Archipresbitero de Gonessa & de Senchasi.
Johanni de Malo Leone Militi,
Bartholomæo Domino Aulæ de Sancto Martino,
Domicello Laurentio de Fonte, Dominico de Vico,
Clericis Aquen.
Galhardo, Domino de Sancto Paulo Militi,
Bndonaco Deus Cassos,
Raymundo Durandi de Villa,
Gullielmo Arnaldi de Vilario,
Petro Raymundi de Lobart Baionæ,
Bidonaco de Lobart,
Petro deu Bidones,
Vitali Derrembes de Sancto Severo,
Johanni de Ardirio Clerico Aquen.
Et Paschasia de Sancto Johanne Baionæ,

Viginti Sex, Viginti Quinque, Viginti Quatuor, Viginti Tribus, Viginti Duobus, Viginti Uno, Viginti, Decem & Novem, Decem & Octo, Decem & Septem, Sexdecim, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum, &c.

Fratri P. Episcopo Baionæ,
Geraldo de Podio Judici Appellationum Curiæ Vasconiæ,
P. Baggners Priori Sancti Spiritûs de Capite Pontis Aquen.
Burgundo de Lya Clerico Consiliario Regis,
Bartholomæo Domino Aulæ de Sancto Martino,
Domicello Laurentio de Fonte Clerico Aquen.
Johanni de Ardiria Clerico Aquen.
Dominico de Vico Clerico Aquen.
Raymundo Durandi, de Villa Baionæ,
Paschasia de Sancto Johanne Baionæ,
Gullielmo Arnaldi de Vilario Baionæ,
Et Petro Raymundi de Lobart Baionæ,

Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum, &c.

Literæ

Literæ missæ Tribus bonis Villis de Flandria.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 1. m. 34. d.

LE Roy a, noz cheres & foialx, Capitains, Eskyvyns, Counfelx, & tote la Communalte de Gant, Salutz.

Come chose est tenuz & bien savez coment, pur la grant Affection, que nous avons devers le Pais de Flandres, par cause de l'Alliance, Unite, & Acord, affermez entre nous & le dit Pais, avons grantez & ottroiez que l'Estaple de Leynes, Quirs, & Peaux Lanutz soit tenuz el dit Pais, en manere come il soleit estre tenuz avant ces heures,

Et sur ceo Vous, & les autres bones Gentz de Flandres, eiez bonement ottroiez que noz Marchantz d'Engleterre, venantz al Estaple ove lour Marchandises, puissent avoir & enjoyer les Franchises, & les Franches Custumes, appurtenantz al Estaple, sanz destourbance ou empeschement,

Et ja a nostre Parlement, tenuz a Westmonastier, le Lundy prechein apres le Fest de Seint Hiller, darrein passe, par grevouse pleinte & clamour des Prelatz, Countes, Barouns, & tote la Commune de nostre Roialme d'Engletere, illoeqes assemblez, avons entenduz que vous, contre les Libertees du dit Estaple, faites restreindre les Marchanrz de Lumbardie, & d'autre Pais Estraunges, q'ils ne purront de noz Marchautz, de nostre dit Roialme d'Engleterre, les Leynes, que mesmes noz Marchantz d'Engleterre amesnent es parties de Flandres achater, ne par Ewe, ne par Terre, hors du dit Pays amesner, a grant prejudice & damage de Nons, & de noz ditz Marchantz, come de tut nostre Roialme susdit, & encountre les Franchises, & auncienes Usages du dit Estaple, devant ces heures usees,

Sur quoi les Prelatz, Countes, Barouns, & Communs avantditz Nous ont, ove grant instance, requis & suppliez que, desicome Nous sumes tenuz de faire garder les Libertees de l'Estaple, q'eles ne soient chaunges en autre manere que n'ad este use devant ces heures, queles choses ils ne poient suffrer en nulle manere, nous faceons sur les Grevances susdites Purvoier de Remede,

Nons, desirantz Droit estre fait a touz noz Suggitz, si vous requerons effectuousement que vous voillez cesser de tielx impedimentz faire, & soefrir les Marchantz de Lombardie, & d'autres Estraunges Pais, les Leynes, amesnez au dit Estaple, de noz Marchantz d'Engleterre achater, & amesner, hors du dit Pays de Flaundres, queu part q'ils voillent, par Terre, & par Meer, sauz destourbance, ou empeschement ent mettre, come, avant ces heures, ad este use solonc la Franchise de l'Estaple avautdite,

Et cestes choses voillez avoir au coer, an fyn que ceste nostre request preigne effect, issint que noz suggitz ne eyent mattre de se pleindre plus avant en celle partie, & sur ceo nous voillez certefier de voz volnntez a plus en haste que vous poez.

Don. a nostre Palais de Westm. le 14. jour de Feverer.

Et tieles Lettres sont mandez as Burghmestres, Eskyvyns, & Counselx, & tote la Communalte de la Ville de Brugges.

Et as Avowe, Eskyvyns, & Conseilx, & tote la Communalte de Ipre.

Breve directum Regi Scotiæ de veniendo ad Parliamentum.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid. m. 32. dor.

REX, Magnifico Principi, & fideli suo, Edwardo, eadem gratiâ, Regi Scotiæ, Consanguineo suo cariffimo, Salutem.

Quia pro magnis & arduis Negotiis, tàm Nos & Statum Regni nostri Angliæ, quàm Vos & Terram ac Gentem Scotiæ, summè concernentibus, Parliamentum nostrum apud Westmonasterium ad diem Lunæ, proximum post Diem Dominicam, in medio Quadragesimæ proximò futuram, tenere, & ibidem cum Prælatis, Magnatibus, & Proceribus dicti Regni nostri Colloquium habere volumus & Tractatum,

Et ideò vobis, in Fide & Homagio, quibus nobis tenemini, mandamus quòd, omnibus aliis prætermissis, ad dictos diem & locum personaliter intersitis, ibidem nobiscum ac cum Prælatis,

A. D. 1348. Edv. 3. latis, Magnatibus, & Proceribus prædictis super Negotiis prædictis tractaturi, vestrûmque Consilium' impensuri,

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum & vestrum, diligitis, nullatenus omittatis. A. D. 1348. Edv. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Instructiones, super Matrimonio Hispaniæ sæpedicto.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ex Orig. infra Pel.

CESTE ENDENTURE, Faite parentre notre Seignur le Roi d'un Part, & Monsieur Robert Burghchèr, & Meistre Andreu de Offord, envoiez a les Parties d'Espaigne, en Message, en la Compaignie, ma Treshoneree Dame, Dame Johane, la Fille notre dit Seignur le Roi,

TESMOIGNE, contient la Charge, d'ount mesmes ceux, Robert & Andreu, sont chargez par notre dit Seignur le Roi, & son Conseil, de faire & dire illoeqes en manere que s'ensuit; c'estassavoir,

PRIMEREMENT, quant ils serront Arivez a Burdeux, s'ils eient certeines Novelles que le Mariage de l'Enfant d'Espaigne soit afferme aillours, la dite Dame retournera en Engleterre sanz plus demourer,

Et le dit Andreu irra au Roi de Castell, & excusera notre Seignur le Roi, & monstrera q'il ne tient mye in notre Seignur le Roi, que le Mariage entre l'Enfant d'Espaigne & ma susdite Dame ne se ent pris; eynz que notre Seignur le Roi ad fait son devoir, & mttra la desaute sur l'autre partie.

ITEM, en cas que les ditz Messages ne soient certifiez que le dit Mariage soit afferme aillours, ils irront primerement a la Royne de Castell, & monstreront a lui, en secree, l'entention de notre Seignur le Roi, & de son Conseil, en ceste Partie, sicome est contenuz plus pleynement desouth en le Septisme Article; &, eue bone deliberation ou la dite Roine, & ses P mes, ils ferront solonc lour Conseil, & selonc ceo q'ils sont enfourmez par notre Seigneur le Roi, & son Conseil.

ITEM, quant ils serront venuz au dit Roi de Castell, & eient ballez lour Lettres & Excuse notre Seignur le Roi, devers le dit Roi de Castell, de la Demoere de, ma susdite Dame, Dame Johanne: & eient certifiez le dit Roi de Castell q'ele est venue a Burdeux: & il susmette au dit Messages, que notre Seignur le Roi ad enfreynt les Covenantz, faitz entrer eux: & il ne la veulle receyver en nulle manere; les Messages Retourneront a Burdeux, & certifient notre Seignur le Roi. A. D. 1348.

ITEM, en cas q'il la veulle receyvoir, si que toute la somme de CCCL. Mil Escutz lui soit tantost paiez avant la Mayn, & il ne la voille autrement receivoir, les ditz Messages certifireent sur ceo notre dit Seignur le Roi; ou si le dit Roi voille granter une terme certein, Brief ou long, a paier toute la dite Somme, a un comp, avant q'ele entre en Espaigne, & ne veulle autre grant faire; les ditz Messages certifiront le Roi, avant q'ils obligent notre dit Seignur le Roi.

ITEM, si le Roi de Castell, apres ce que les ditz Messages lui eiont ballez lour Lettres & Excuse notre dit Seignur le Roi, & lui eient certifiez la Venue ma susdite Dame a Burdeux, demande des ditz Messages s'ils eient prest l'Argent pur la primer Paie: lors dirront les ditz Messages, que notre Seignur le Roi est enfourme, de novel, d'un poynt, de quoi il ne savoit riens, ne ne poast savoir a temps de notre Treite: car il n'en oyst unqes de ce parler, avant la Venue Johan Martyn son Message a Caleys: sur queu point touz les grantz d'Engleterre ont conseillez, & sont assentz que, Ma Dame, Dame Johanne en nulle manere ne serra mesne en Espaigne, ne nulle paie ne se ferra, avant que bone & suffisance Seurte soit faite a notre dit Seignur le Roi par le Roi de Castell, & toutz les Grantz & les Communes de la Terre d'Espaigne; c'est a dire,

Que, en cas que le Mariage se preigne entre l'Enfant d'Espaigne & Ma susdite Dame,

Et un Enfant Mascle soit engendre entre eux,

Et le Roi d'Espaigne Engendre un autre Filz de la Roine d'Espaigne,

Et puis l'Enfant d'Espaigne devye, vevant son Piere,

Et apres moerge le Roi d'Espaigne,

Que suffisante Seurte soit fait a notre dit Seignur le Roi, que l'Enfant Mascle, Engendre de l'Enfant d'Espaigne & Ma susdite Dame, serra Corone Roi d'Espaigne, & pour Roi d'Espaigne tenuz & reconuz de toutz les Grantz, & les Communes,

A.D. 1348. Edw. 3. Communes du Roialme d'Espaigne, & noun pas le Filz pusnez le Roi d'Espaigne, car l'en ad veu que le Filz pusnez ad reporte la Corone d'Espaigne, & le Neveu forsclos,

Et sur ce ils demandront que suffisance seurte soit faite a notre Seignur le Roi devant tutz autres choses.

Et, s'ils respondent que ceste chose ne feust unqesmes demande en le Roialme de Castell, ne unqes veu, & q'il n'estent mye doter sur ce poynt, car c'est la Custume du Roialme de Castell, q'a plus tost que le Filz esnez le Roi d'Espaigne soit Neez touz les Grantz de la Terre, & toutes les Communaltes par lour Procurours, vendront a l'Enfant, & lui ferront Homage & Foialte, & jurront a lui que ils lui tendront pour Roi d'Espaigne apres la morte son Piere,

Et dient que tiele Seurte ferront ils al Filz, qi ferra engendre entre l'Enfant d'Espaigne & ma susdite Dame, a plus tost q'il ferra nee,

Et s'ils dieut q'ils ne veullent faire autre seurte, encontre la Custume de lour Terre,

Si dirront les ditz Messages, que lour Dit ne suffit mye en ce cas, si noun que suffisante Seurte soit faite par le Roi de Castell, pur lui, les Grantz, & la Commune de la Terre, & que sur ce soient faites Letres Patentes, enseales du Grant Seal de Roi de plum, & de les Seals des autres, & des Communes du dit Roialme de Castell, solonc l'avis des ditz Messages, & a autre seurte ne devont les ditz Messages assentir;

Nientmayns ils demandront, au comencement, la plus Grant Seurte que home poet demander, pur delair le temps a tant come home poet.

Item, en cas q'ils ne voillent faire tiel Seurte, come dessus est dit, les ditz Messages certifieront fut ce notre dit Seignur le Roi.

Item, en cas qu'ils facent tile Seurte come desus est dit, ou en cas q'ils ne veullent faire aucune Seurte, avant q'ils soient certifiez si les ditz Messages eient l'Argent pour le primer paiement, ou noun; adounqes coveint monstrer, primerement, en secree, al Roine, coment la defaute gist en lui, par cause du Matiage de Portugall, & sur ce desclore a lui toute la matere; & par son Conseil & Avys monstre mesme l'execution au Roi de Castell; c'estassavoir,

Coment conu chose est par tot que notre Seignur le Roi ad este en sa Guerre, hors de son Roialme d'Engleterre, es parties de France, pursuant son Droit vers son Adversaire de France, un An & demy, a tresgraundes Custages & tresgrant charge de son People d'Engleterre, A.D. 1348. Edw. 3.

Et que notre Seignur le Roi, pur la grant affection q'il avoit au dit Mariage d'Espaigne, a la reverence & grant instance le Roine de Castell & son Piere le Roi de Portugal (qi manda ses Messages a notre dit Seignur le Roi, a Caleys, pur le Mariage entre l'esnez Filz notre dit Seignur le Roi & sa Fille) si assentist au dit Mariage de Portugal,

Et sur ce manda ses Messages au Roi de Portugal, oue plein poer d'affermet le dit Mariage, & receyvoir les Deniers queux le dit Roi de Portugal durreit paier pour le dit Mariage, sicome la susdite Royne de Castell lui avoit sovent & molt especialment requys par ses Lettres, & avoit ordeine q'il ferroit le paiement au Roi de Castell de les Deniers q'il prendroit du dit Roi de Portugal pour le dit Mariage de son Filz,

Et, en asseurance de cela, les Deniers, queux notre Seigneur le Roi avoit ordeine pur le paiement de le dit Mariage d'Espaigne, & les avoit tot prest al hure, seuront despenduz en sa Guerre,

Et, avant que les ditz Messages poaint venir au Roi de Portugal, le dit Roi avoite marie sa Fille avantdite au Roi de Aragonn, & la avoit mande au dit Roi de Aragonn par mesmes les Messages, queux il avoit avant mande a notre Seignur le Roi a Caleys: si qe le Mariage de son Filz, le Prince, faillist sanz sa Coupe; de quoi notre dit Seignur ne feust mye certifie tantque ore tarde que ses Messages vyndront de Portugal,

Et pur ce que notre dit Seignur ne poart, en si brief temps, lever les Deniers pur le dit Paiement, si fist il apeller les Grantz & les Communes de sa Terre a son Parlement, si bien pur le dit Paiement lever, come pur sa Guerre, & ad parle aillours du Mariage de son Filz le Prince,

Si que par l'Eide du dit Mariage & de son Poeple, & par Eide qu'il avera aillours, il ad ordeine de faire le dit Paiement a plus tost q'il pourra; de quel Eide les ditz Messages ne poent estre certifiez avant lour Passages, pur la grant excitation du Chivaler d'Espaigne, qi tant hasta laler ma susdite Dame.

Et pur ce que l'en fist entendre a notre dit Seignur le Roi, que le Roi de Castell feust enfourme, par aucunes Gentz, que notre dit Seignur ne voil-

A.D.1348. Edw. 3. leit tenir les Coventz, faitz entre eux en droit du dit Mariage, mes q'il pensa marier sa Fille aillours;

Pur monstrer overtement, que notre dit Seignur voet tenir, & persourner, en toutz pointz, les Coventz faitz sur le dit Mariage, & pur ostier le dit Roi de Castell de celle opinion, si ad il mande sa Fille susdite a Burdeux; &, par cestes causes, prieront les ditz Messages esloingement du dit Paiment:

Et, si le Roi d'Espaigne veulle, as toutes fyns, estre certifie a quel jour le Paiment se purra faire; ils dirront q'ils mandront un Message a notre Seignur le Roi, &, a plus tost que le dit Message purra retourner, ils ferront certifiez a quel jour l'argent ferra prest:

Et dirront q'ils guydent que l'argent ferra prest a retourner du dit Message:

Et, si le Roi voille q'ils preignent un certein jour, & obligent sur ce notre Seignur le Roi, les ditz Messages ne obligeront, en nulle manere, notre Seignur le Roi, sanz ce que notre dit Seignur soit primerement certifie.

Item, en cas que, avant lour Departir d'Espaigne, les Triues, prises entre notre Seignur le Roi & son Adversaire de France, soient fynyes, & la Guerre leve entre France & Engleterre, le Roi ordeinera pur lour save Retourner. A.D.1348. Edw. 3.

Item, le Roi allowera as ditz Messages le Lowage de Niefs, pur lour Aler, & lour Retourner en Engleterre; & sur ce les grantera, avant lour aler, Lettres du Prive Seal.

Item que les ditz Messages soient paietz pour lour Custages de Corers, en alant & retournant, queux ils manderont a notre Seignur le Roi.

En Tesmoignance de quen chose a ceste partie de l'Endenture, demourant devers notre Seignur le Roi, les avanrditz, Robert & Andreu, ount mys lour Seals.

Don. a Westm. le xv. jour de Fevercer, l'an du notre Seignur le Roi d'Engleterre vintisme second, & de France noefisme.

Sigillo avulso.

Pro Anibaldo Cardinale de Protectione.

A.D.1348. An. 22. E.3. Pat.22. E. 3. p.1. m. 27.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, Anibaldus Episcopus Tusculanensis, & Cardinalis de Naples, quòd,

Cùm ipse Fratrem Barnabam Maffey de Florentia, Magistrum Jacobum Ramanany, Personam Ecclesiæ de Sevenok, Jacobum Francisci, Personam Ecclesiæ de Ivyngo, & Johannem de Bonanra, Canonicum Cicestrensem, Procuratores suos, pro dispositione Beneficiorum suorum quæ jam possidet in Angliâ, ac bonâ directione rerum suarum, infra idem Regnum Angliæ habeat conversantes,

Velimus, pro securitate ipsorum Procuratorum, ac Rerum, & Possessionum suarum, gratiosè ordinare,

Nos, de gratiâ nostrâ speciali, & ob Affectionem, quam ad personam dicti Cardinalis gerimus & habemus, Supplicationi suæ in hac parte annuentes, suscepimus ipsos, Barnabam, Jacobum, Jacobum, & Johannem, & eorum quemlibet, morando infra Regnum nostrum prædictum, ex causâ prædictâ, ac Res, Redditus, & Possessiones ipsius Cardinalis in Protectionem & Defensionem nostram specialem; A.D.1348.

Et ideò vobis mandamus quòd ipsos *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Regem Castellæ de Justitia facienda.

A.D.1348. An.22. E.3. Claus.22.E.3. p.1. m.27. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galeciæ, Cordubiæ, Murciæ, Giennii, Algarbiæ, & Algeziræ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & votivis semper Successibus gloriari. A.D.1348.

Suâ Petitione, coram nobis & Consilio nostro, in ultimo Parliamento nostro,

A. D. 1348. Edw. 3. stro, apud Westmonasterium tento, exhibitâ nobis monstravit, dilectus nobis, Willielmus Turk, Civis Londoniæ, graviter cooquerendo, Pelegrinum Descayne de Fouot-Arabye, Hugonem de Seynt Bastien Pelegart, & Johannem Degate, & Rodegundum de Fount-Arabie, & alios diversos Malefactores & Piratas, de Domioio & Potestate vestrâ, cuidam Navi ipsius Willielmi,

Quam, in obsequio nostro, in partibus Britanniæ, tempore quo ultimò ibidem eramus, habebat, & quam, post quandam Treugam, ibidem inter nos & quosdam Adversarios nostros captam & firmatam, ad partes Vasconiæ, ad Mercandisaodum, de Licentiâ nostrâ, per quosdam Servientes suos transmiserat,

Velando supra Mare, versus partes illas, cotam Villâ de Tanneye vi & armis insultâsse, & eam ingressos fuisse, & diversos Pannos & Armaturas, pretii Viginti Librarum; necnon diversa genera Victualium, pretii Quadraginta Librarum; ac etiam Sexaginta Libras in pecuniâ numeratâ; & Quadringentos & Quaterviginti Scutos de Auro, ad valorem Quatervigioti Librarum Sterlingorum, in eadem Navi inventos, cepisse & asportasse, & voluntatem suam indè fecisse, undè idem Willielmus Satisfactionem aliquam adhuc non est assecutus,

Per quod nobis supplicavit ut sibi in hac parte curemus subvenire; A. D. 1348. Edw. 3.

Et quia eidem Willielmo, sicut cæteris Subditis nostris, in hujusmodi Oppressionibus suis subvenire afficimus, ut tenemur,

Maximè cùm tàm per Literas Castellani nostri de Tanneye, sub Sigillo suo, quàm per Literas Comunitatis ejusdem Villæ, sub comuoi Sigillo suo, signatas & nobis transmissas, de Malefacto prædicto facta nobis sit plena fides,

Magnificentiam vestram iteratis precibus requirimus attentè & rogamus quatinus, auditâ prædicti Willielmi, vel Attornati sui, super præmissis Querelâ, eidem Willielmo debitum & festinum Justitiæ Complementum, tàm super Restitutione & Recuperatione Mercimoniorum suorum prædictorum (si extent) vel valore eorundem (si non extent) quàm de Dampnis quæ ipse eâ occasione sustinuit, nostrorum rogaminum interventu, fieri jubere & facere dignemini, & sicut Subditis vestris per nos, in Casu consimili, fieri velletis ad rogatum vestrum:

Et de eo, quod indè duxeritis faciendum, nobis per Literas vestras demaodare dignemini eum amore.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Februarii.

De Navibus arestandis pro Passagio Johannæ Filiæ Regis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m 38.

REX, universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris, & Marioariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectos & fideles nostros, Thomam de Uvedale Chivaler, Thomam de Baddeby Clericum, Griffinum ap Cadwallader, & Heoricum de Bas, Servientes nostros ad Arma, coojunctim, & divisim, ad capiendum & arestandum tot Naves, in Portubus & Locis, in Admiratu Occidentali, tàm infra Libertates, quàm extra, prout eis meliùs videbitur expedire, quot pro Passagio Johannæ, Filiæ nostræ carissimæ, & aliorum Fidelium nostrorum, in Comitivâ suâ versus partes Vasconiæ proffecturorum, sufficere poterunt,

Et ad easdem Naves usque Portum de Plimuth cum celeritate, quâ fieri poterit, venire faciendnm,

Necnon ad capiendum & arestandum omnes illos, quos in hac parte contrarios iovenerint seu rebelles, & eos Prisonis nostris committendum, in eisdem moraturos quousque de eis aliter duxerimus ordinandum: A. D. 1348.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Thomæ, Thomæ, Griffino, & Henrico, & eorum cuilibet, in præmissis facieodis & exequendis, cum omni diligentiâ Intendentes sitis, parentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & prout per ipsos, Thomam, Thomam, Griffinum, & Henricum, vel eorum aliquem, super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti; ita quòd Passagium prædictum (quod multum insidet cordi nostro) pro defectu navigii hujusmodi nullatenùs (quod absit) io aliquo retardetur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1348. Edv. 3.

A. D. 1348. Edv. 3.

Pro Ducissa Gelrensi, Sorore Regis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 1. m. 15. dor.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, & Ballivis, Civitatum & Burgorum, ac omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Ex parte Alianoræ, Ducissæ Gelerensis, Sororis nostræ carissimæ, nobis est intimatum, graviter conquerendo, quòd,

Cùm Mille & Quingenti Floreni Auri de Scuto, ad opus ipsius Sororis nostræ, per Attornatos suos in Angliâ collecti, & Thomæ de Toltham de Coventre, & Thomæ Filio suo apud Londoniam & Coventre, per prædictos Attornatos, sub certis Conventionibus & Conditionibus, liberati fuissent,

Et licet iidem, Thomas & Thomas, prædictos Florenos præfatæ Ducissæ, vel ejus Attornatis prædictis, ad Terminos, a jam diu est elapsos, in Flandriâ, juxta Conventiones & Conditiones prædictas, solvisse & liberasse debuissent, sicut præfati Attornati rationabiliter poterunt edocere,

Iidem tamen, Thomas & Thomas, eandem Ducissam de Pecuniâ suâ prædictâ callidè defrandare machinantes, Terras & Tenementa sua, post receptionem pecuniæ prædictæ, diversimodè alienârunt, & Bona & Catalla sua ad manus diversorum Hominum parrium illarum posuerunt, quo minùs pecunia prædicta, ad opus ejusdem Ducissæ, indè levari poterit, in ipsius Ducissæ Dampnum non modicum & Jacturam;

Super quo, ex parte ipsius Ducissæ, nobis est Supplicatum ut,

Cùm prædicti Mille & Quingenti Floreni de Pecuniâ, Nobili viro, Reginaldo nuper Duci Gelrensi, quondam viro ipsius Ducissæ, ex certis causis per nos assignatâ, existant, & præfatæ Ducissæ, tanquam Executrici Testamenti prædicti Ducis, pro Sustentatione Liberorum suorum, in nostri exoneratione debeantur,

Velimus Remedium congruum & festinum in hac parte jubere apponi:

Nos (nolentes prædictam Ducissam de Pecuniâ suâ prædictâ, per hujusmodi callidas Machinationes, defrandari) assignavimus, dilectum Servientem nostrum ad Arma, Johannem de Dale, ad capiendum sufficientem Securitatem de præfatis, Thoma & Thoma, de essendo coram Concilio nostro die Lunæ, proximo post Festum Sancti Ambrosii, proximò futurum, ad respondendum tàm Nobis, quàm præfatæ Ducissæ, de præmissis, & ad faciendum ulteriùs & recipiendum quod per dictum Concilium nostrum indè ordinari contigerit tunc ibidem:

Et si fortè iidem, Thomas & Thomas, Securitatem hujusmodi invenire recusaverint, ad eosdem, Thomam & Thomam, Attachiandum, & eos coram dicto Concilio nostro ducendum, ad respondendum, faciendum, & recipiendum sicut prædictum est;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis faciendis & exequendis, sitis Intendentes, Respondentes, & Auxiliantes, quotiens, & prout, idem Johannes vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Martii.

Per Billam de Privato Sigillo.

Pro Ministrallo Infantis Castellæ, in Comitiva Filiæ Regis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 1. m. 16.

REX universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris, & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Garsius de Gyvill, Ministrallus, Illustris Infantis, Primogeniti Regis Castellæ, qui nuper, de partibus Ispanniæ, in Angliam, ob aliquas causas, venit, jam ad easdem, in Comitivâ Johannæ, Filiæ nostræ carissimæ, sit celeriter rediturus,

Volentes Securitati suæ in hac parte providere,

Suscepimus ipsum Garsiam, transeundo versus dictam Filiam nostram, per Regnum nostrum, & exindè proficiscendo, in Comitivâ ejusdem Filiæ nostræ, ad partes prædictas, in Protectionem & Defensionem nostram specialem,

necnon

A.D. 1348. Edw. 3. necnon in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Garsiæ *&c. ut in similibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas. A.D. 1348. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Sufferentia Guerræ capta inter Regem & Reginam de Navarra.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 35. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, ac universis & singulis Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Officialibus, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, in Ducatu Aquitaniæ constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd concessimus, Nobili Dominæ Dominæ Johannæ, Reginæ de Navarriâ, & Comitissæ de Ebros & de Enguolesme, Pacificum, sive Sufferentiam Guerræ, a die confectionis præsentium, usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, &, ab eodem Festo, usque ad unum Annum, proximò sequentem, plenariè completum, sub Formâ, Modis, & Conditionibus, qui sequuntur;

Primò (videlicet) quòd, durante Termino antedicto, per ipsam Reginam, aut Gentes suas, Guerra seu aliqua Dampna non fient, nec procurabuntur *&c. prout supra de Dat. 1. Febr. de Treugis Comiti Petragoricensi concessis, mutatis mutandis, & tunc sic*

ITEM, si per aliquos Subditos nostros, seu præfatæ Reginæ, contra Præmissa & Præmissorum tenorem, aliqua attemptentur vel fiant, durante Termino antedicto, Pars læsa conqueri habebit Parti alteri super Reparatione Attemptatorum vel Transgressionum hujusmodi, ad finem, quòd Indè fiat debitum Justitiæ Complementum, juxta materiæ & facti exigentiam (biis non obstantibus) dicto Pacifico in suâ firmitate & robore permanente; dumtamen Attempta & Transgressa hujusmodi fuerunt per Partem, ad quam reparare pertinuerint, debitè reparata. A.D. 1348

ITEM, eadem Domina Regina promittet & jurabit ad sancta Dei Evangelia *&c. prout de Datâ supradictâ.*

Et ideò vobis omnibus & singulis mandamus, quòd dictum Pacificum, sive Sufferentiam, per Vos, & Gentes, ac Subditos nostros in Ducatu prædicto, quatenus ad Nos pertinet, inviolabiliter teneri & observari faciatis in formâ antedictâ; dumtamen dicta Regina, pro parte suâ, absque aliquâ arte sinistrâ, vel ingenio interveniente, faciat illud idem, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Protectione pro dicta Regina.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 33. REX universis & singulis Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Præpositis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris, in Ducatu Aquitaniæ, & alibi, infra Terras, & Dominium, & Potestatem nostra, in partibus illis constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm concesserimus, Nobili Dominæ, Johannæ Reginæ de Navarria, & Comitissæ de Ebros, Enguolesme, Mortayn, & de Longavilla, Pacificum, sive Sufferentiam Guerræ, habendum sub certâ formâ, in Literis nostris Patentibus, indè confectis, contentâ, prout in eisdem Literis pleniùs continetur, A. D. 1348.

Nos,

Volentes, eo prætextu, Securitati & Quieti ipsius Reginæ in hac parte providere,

Suscepimus ipsam Reginam, & Liberos suos, ac Homines de Familiâ suâ, in veniendo, cum Equis, Hernesiis, Rebus, & Bonis suis quibuscúmque, infra Ducatum, Terras, Dominium, & Potestatem nostra prædicta, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem necnon in salvam Gardiam nostram speciales:

A. D. 1348. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus quòd eidem Reginæ *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii. A. D. 1348. Edw. 3.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Stapula Stanni, Plumbi, & Pannorum Laneorum apud Caletum tenenda.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 16. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Prudentiam Loca Guerrina conquesta, nè Aggressibus Adversantium iminentibus faciliter cedant, tàm Virili, quàm Reali Copiâ, communire.

Et proindè, volentes Villam nostram de Caleys, per Nos de Guerrâ conquestam, & per Inimicos nostros undique Vallatam, pro viribus defensari, & Commodis ejusdem, per frequentes Concursus, tàm Mercatorum, quàm aliorum, ut ad eandem Villam promptiores habeant affectus declinare & confluere, in futurum providere,

De Assensu Concilii nostri ordinavimus & concessimus, quòd Stapula, tàm Stanni, Plumbi, & Plumæ, quàm Pannorum Laneorum, infra Regnum nostrum Angliæ factorum, ac aliorum Pannorum de Worstedes, quæ extra idem Regnum nostrum de cætero traducentur, apud Villam nostram prædictam, & non alibi, usque ad finem Septem Annorum, post Confectionem præsentium, proximò sequentium, plenariè completorum, teneatur, & secundum Legem Mercatoriam regatur & conservetur, A. D. 1348.

Volentes quòd omnes & singuli, tàm Mercatores, quàm alii, hujusmodi Mercimonia sic extra dictum Regnum nostrum Angliæ educturi, ante eductionem hujusmodi a Portu, ubi ea sic educenda carcabunt, Sacramentum, coram Collectoribus Custumarum nostrarum in eodem Portu, præstent corporale, quòd dicta Mercimonia ad alia loca extera, quàm ad dictam Villam, non ducent, & ea ibidem discarcabunt, Venditioni exponenda, sub forisfacturâ Mercimoniorum suorum prædictorum.

In cujus &c. per prædictos septem Annos duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Nunciis de Scotia, qui, tractaturi super Deliberatione David de Bruys, in Angliam nuper venissent, ad propria redituris.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 7. REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Reverendi Patres, Johannes & Adam, Moraviensis & Brechinensis Episcopi, Robertus de Herskyn Dominus de Herskyn Miles, Willielmus de Melidram Dominus de Bachynnanebe, Nuncii de Scotiâ,

Qui pridem in Angliam ad Nos, & David de Bruys, Fratrem nostrum, cum Octoginta Equitibus, Garcionibus, Equis, & Hernesiis suis, sub nostris Protectione & Conductu venerunt, pro Tractatu, Nobiscum & cum Concilio nostro, super deliberatione dicti Fratris nostri, ineundo & habendo,

Jam, de nostrâ Licentiâ, sint in Scotiam ad propria redituri, A. D. 1348.

Nos,

Volentes dictos Nuncios, dùm infra Districtus nostros, ad propria redeundo, Moram traxerint, ab Injuriis, Violentiis, & Gravaminibus, Actualibus, & Verbalibus, quatenus poterimus, præservare,

Ipsos, Episcopos, Robertum & Willielmum, cum Equitibus, Garcionibus, Equis, & Hernesiis suis prædictis, ad Propria per medium Regni nostri redeundo, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis, districtiùs quo poterimus, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, nè dictis, Episcopis,

A. D. 1348. Edw. 3. Episcopis, Roberto & Willielmo, aut Equitibus, Garcionibus, vel eorum alicui, in Rebus, vel Personis suis, per Loca, vel Districtus, vestra versus dictam Terram Scotiæ redeundo, sicut prædictum est, Malum, Molestiam, Injuriam, Impedimentum, aut Gravamen, Verbo vel Facto, inferre præsumatis, aut, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis quovis modo;

Et, si quid ipsis Nunciis, aut eorum alicui, forisfactum aut injuriatum fuerit, id eis, sine dilatione, debitè reformari & corrigi faciatis.

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Volumus etiam, &, tenore præsentium, concedimus quòd, si dicti Nuncii, vel eorum aliquis, aut quivis Familiarium suorum, vel Equorum, in Infirmitatem inciderint corporalem, quo minùs laborare valeant, vel valeat, durante tempore præsentis Conductûs, tunc iidem, morbo impediti, vel impeditus, dùm infra Potestatem nostram moram traxerint, vel traxerit, & a suo morbo convaluerint, vel convaluerit, & ad propria redierint, vel redierit, plenâ gaudeant, vel gaudeat, Securitate, etiam si terminus Conductûs fuerit transfactus. A. D. 1348. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Capitaneo Galearum Regis constituto.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Fran. 22. E. 3. m. 17. REX, dilecto sibi, Amerigbo de Paviâ, Salutem.

Sciatis quòd constituimus Vos Capitaneum & Ductorem Galearum nostrarum, & omnium Albalistariorum, Marinariorum, & aliorum, in eisdem Galeis existentium; dantes vobis plenam, tenore præsentium, Potestatem ad Justitiam quibuscúmque, de prædictis Galeis, qui Felonias, Transgressiones, seu Maleficia aliqua, per Terram, vel per Mare, facere præsumpserint, exhibendum:

Transgressionibus, Feloniis, & Maleficiis, infra Libertates Magnatum de Regno nostro Angliæ, per ipsos, seu eorum aliquem, factis (quorum Libertatibus nolumus in aliquo derogari) dumtaxat exceptis:

Ita quòd, si aliquis, infra Libertates aliquorum dictorum Magnatum, Delictum aliquod fecerit, vel facere præsumpserit in futurum, & ibidem tunc deprehendi contigerit: & Dominus Libertatis illius Justitiam sibi, juxta quantitatem Delicti sui, exhibere voluerit; tunc Justitia dicto Delinquenti, in præsentiâ vestrâ, si interesse volueritis, exhibeatur; alioquin vos hujusmodi Delicta, juxta Juris exigentiam, punire possitis:

Necnon ad omnes Marinarios dictarum Galearum nostrarum, qui Vadia nostra receperint, & abindè se elongaverint, vel per alios elongati fuerint, ubicumque eos contigerit inveniri, sive infra Libertates, sive extra, arestandum, & usque dictas Galeas nostras reducendum, in Servitio nostro ibidem moraturos: A. D. 1348.

Et ad Marinarios, pro dictis Galeis oportunos, quotiens necesse fuerit, ubique infra dictum Regnum nostrum, infra Libertates & extra, eligendum, & eos in dictis Galeis ad Vadia nostra ponendum, in Obsequium nostrum, unà vobiscum, in eisdem Galeis profecturos:

Et ad omnia alia, quæ per hujusmodi Capitaneum & Ductorem necessaria fuerint vel oportuna, faciendum & exequendum;

Et ideò vobis mandamus quòd Præmissa omnia & singula faciatis, & expleatis in formâ prædictâ.

Universis insuper & singulis Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, Marinariis, & aliis Fidelibus nostris, tàm infra Libertates, quàm extra, & tàm per Terram, quàm per Mare, similiter damus, tenore præsentium, in mandatis quòd vobis, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, Intendentes sint & Auxiliantes quotiens necesse fuerit, & per Vos, seu Deputatum vestrum, in hac parte, fuerint præmuniti.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro

A.D. 1348. Edv. 3. A.D. 1348. Edv. 3.

Pro Edwardo de Balliolo, super Regalitatibus.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 7. d.

REX Vicecomiti de Dumfres Salutem.

Ex parte, magnifici Principis, Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, nobis est ostensum quòd,

Licet Antecessores sui, tempore, bonæ memoriæ, Alexandri Regis Scotiæ, & anteà, a tempore cujus contrarii memoria non existit, habere consueverint, Idémque Rex semper hactenus habuerit, & habere debeat, Regalitatem, & Libertatem, ac Jurisdictionem Regalem in Terris suis de Botillkenmore & Kirkandres, cum Pertinentiis, in Scotiâ,

Quæ sunt de Hæreditate prædicti Regis, ut de Balliolo, & non ut de Coronâ Scotiæ,

Absque eo quòd Reges Scotiæ, ante hæc tempora, aut Nos, seu Progenitores nostri, dùm Terra Scotiæ, aut aliqua pars indè, in manibus nostris fuerat, de Regalitatibus, seu Regalibus Libertatibus, & Jurisdictionibus, in eisdem Terris, Nos, ut de Jure Coronæ Scotiæ, in aliquo intromiserimus,

Tu tamen,

Pro eo quòd dictæ Terræ de Botillkenmore & Kirkandres infra Dominium nostrum de Dumfres (nobis nuper per dictum Regem concessum) existunt, ut prætendis,

Ipsum Regem, quo minùs hujusmodi Regalitatem, & Regales Libertatem & Jurisdictionem, in dictis Terris suis habere & excercere valeat, voluntariè impedis & injustè, & aliter quàm ab olim fieri consuevit,

Super quo nobis est supplicatum, ut dicto Regi, de congruo Remedio, providere velimus,

Nos (nolentes dicto Regi injuriari quovis modo, set volentes potiùs cum eo agere cum favore) tibi præcipimus, quòd ab hujusmodi impedimentis, dicto Regi, quo minus Regalitatem, & Regalem Libertatem, in Terris suis prædictis habere & excercere, & Exitus & Proficua per se & Ministros suos, indè provenientia, percipere poterit, inferendis, supersedeas, usque ad Quindenam Sancti Michaelis proximò futuram, ut interim, per Camerarium nostrum Berewici super Twedam (cui per Breve nostrum mandavimus quòd de præmissis pleniùs inquirat, & nos indè certificet) super dictis, Regalitate & Regali Libertate, in dictis Terris excercendis (utrum, videlicet, ad Nos, an ad dictum Regem pertineant) valeamus informari distinctè & apertè.

Et si quid, quod ad ipsum Regem, prætextu hujusmodi Regalitatis, in Terris prædictis, & earum pertinentium, ceperis, id ei, ac etiam Exitus & Proficua de Regalitate prædictâ, usque ad dictam Quindenam provenientia, per sufficientem Securitatem, de respondendo Nobis de eisdem, si ad Nos debeant pertinere, liberari facias.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo sexto die Aprilis.

Per Concilium.

Et postmodùm, Octavo die Augusti, proximò sequente, idem Rex habuit consimile Breve præfato Vicecomiti directum, de supersedendo usque ad Quindenam Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futuram.

Per Concilium.

De Remuneratione in Vasconia.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 30.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ, dilectus nobis, Reymundus Gullielmi, Dominus de Cavâ Pennâ, nobis, in præsenti Guerrâ nostrâ Vasconiæ, & alibi, multipliciter impendit, & indies impendere non desistit, se & sua, in Obsequio nostro, variis Periculis exponendo,

Volentésque ipsum Reymundum, eo prætextu, & in Recompensationem Dampnorum & Deperditorum, per ipsum in Servitio nostro prædicto passorum, Munere respicere gratioso,

CONCESSIMUS ei Partem nostram, & omnia Proficua, ad Nos in Bastidâ de Toulousote (quæ est infra Episcopatum de Marsan) spectantia,

Et omnia Deveria & Proficua, ad Nos infra Bastidam de Sancto Edwardo, & Parochiam de Baix, similiter pertinentia,

Ac etiam Hospitia de la Nouvelle, & Sancti Johannis, & de la Barree,

Ac

A. D. 1348. Edv. 3. Ac Hospitium de Lonppien, in Parochiâ de la Fousse,

Et Hospitium Bernardi Prignon,

Et Hospitium de la Borde,

Et Hospitium de Bergner,

Et Hospitium de Menanr Vie,

Quæ ad Valorem Duodecim Librarum Sterlingorum, vel circa, per Annum, ut asserit, se extendunt,

HABENDA, TENENDA, & POSSIDENDA, cum omnibus Pertinentiis suis, ad totam Vitam ipsius Reymundi, in Valorem Viginti & Quatuor Librarum Terræ & Redditûs, per Annum ad Sterlingum;

Ita tamen quòd, si Proficua & Hospitia prædicta, cum Pertinentiis, Valorem dictarum Viginti & Quatuor Librarum Annuarum excedant, tunc idem Reymundus de eo, quod Proficua, & Hospitia, ac alia Loca prædicta, cum Pertinentiis, Valorem dictarum Viginti & Quatuor Librarum Sterlingorum per Annum sic excesserint, Constabulario nostro Burdegaliæ, qui pro tempore fuerit, singulis Annis respondere teneatur: A. D. 1348. Edv. 3.

Et quòd, post Mortem ipsius Reymundi, Proficua, & Hospitia, ac alia Loca prædicta, cum Pertinentiis, ad Nos & Hæredes nostros integrè revertantur;

Salvis semper Nobis superiori Dominio & Jurisdictione quacumque in Bastidis, Hospitiis, ac aliis Locis supradictis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.

Per ipsum Regem & Petitionem de Parliamento.

De Commissariis, ad tractandum super Injuriis Regi per Ducem Brabantiæ illatis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. m. 17. REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm per, Consanguineum nostrum Ducem Brabantiæ, nobis fuerint nonnullæ Injuriæ ac Dampna irrogata,

Nolentes tamen Ligas & Amicitias, inter Nos dudùm initas & firmatas, quantum in nobis est, nobis primitùs indè factâ Justitiâ, penitùs violari,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Hugonis de Nevill Militis, & Ivonis de Glynton Clerici, pleniùs confidentes,

Ipsos, & eorum quemlibet, Nuncios, & Procuratores, seu Commissarios nostros constituimus speciales,

Ad petendum pro nobis, & nostro nomine, Reformationem Dampnorum & Injuriarum, tàm Nobis, quàm Subditis nostris quibuscúmque, per ipsum Ducem, & suos Subditos, datorum & illatorum,

Et ad componendum & transigendum finaliter super eis,

Et ad ea, quæ sic tractata, concordata, petita, composita, & transacta fuerint, quacúmque Securitate firmandum, A. D. 1348.

Necnon antiquas Ligas & Amicitias, inter Nos dudùm initas, renovandum & firmandum,

Ac Securitatem, quæ nobis fieri debet in hac parte, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula, quæ in præmissis, vel circa ea, necessaria fuerint vel oportuna, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Hugonem & Ivonem, vel eorum alterum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. quarto die Maii.

Consimiles Litteras Procuratorias habent Guillielmus Marchio Juliacensis, & prædicti Hugo & Ivo, ad præmissa per se, & duos eorum, ac quemlibet eorum per se, faciendum & explendum, sub eâdem Datâ.

A. D. 1348. Edw. 3. — A. D. 1348. Edw. 3.

De tractando super Injuriis per Ducissam Gelriæ Regi irrogatis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid.

REX eisdem, Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm per spectabilem Ducem Gelrensem, Nepotem nostrum, &, clarissimam Dominam Ducissam Gelrensem, Germanam nostram, nobis fuerint nonnullæ Injuriæ ac Dampna irrogata *&c. ut supra mutatis mutandis.*

In cujus &c.

Dat. ut supra.

A. D. 1348.

Consimiles Litteras Procuratorias habent Guillielmus Marchio Juliacensis, & prædicti Hugo & Ivo, ad præmissa per se, & duos eorum, ac quemlibet eorum per se, faciendum & explendum, sub eâdem Datâ.

De Tractando, cum Episcopo Leodiensi & Comite de Loos, super Ligis perpetuis.

A. D 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 17.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate, & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Hugonis de Nevill Militis, & Ivonis de Glynton Clerici, pleniùs confidentes,

Ipsos, & eorum quemlibet, Nuncios, & Procurarores, seu Commissarios nostros constituimus speciales,

Ad tractandum & concordandum cum, Reverendo Patre Episcopo Leodiensi, & spectabili Viro Comite de Loos, & eorum utroque, super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter nos & ipsos Episcopum & Comitem & eorum utrumque ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Et Securitatem, quæ nobis fieri debet in hac parte, stipulandum & recipiendum, A. D. 1348.

Et omnia alia & singula, quæ in præmissis, vel circa ea, necessaria fuerint, vel oportuna, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Hugonem & Ivonem, vel eorum alterum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. quarto die Maii.

Consimiles Litteras Procuratorias habent, Guillielmus Marchio Juliacen. & prædicti Hugo & Ivo, ad præmissa per se, & Duos eorum, ac quemlibet eorum per se, faciendum & explendum, sub eâdem Datâ.

Ad Electores, Regem ad Imperium designantes, Responsiva.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 1. m. 20. d.

REX, Illustribus & Nobilibus Principibus, Dominis,

Henrico, eadem gratiâ, Archiepiscopo Maguntino, Sacri Imperii per Germaniam Archicancellario,

Rudolfo,

Et Ruperto,

Germanis,

Comitibus Palatinis Reni, Ducibusque Bavarriæ,

Ludowico Brandenburgensi, & Lusatiæ Marchioni, necnon Duci Saxoniæ,

Sacri Imperii Electoribus,

Suisve Procuratoribus, aut Nunciis, apud Coloniam conveniendis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Noveritis quòd, super Ambassiatâ, nuper per vestros Nuncios nobis expositâ, super electione Imperii, de Personâ nostrâ, quamvis immeritâ (divinâ favente gratiâ) faciendâ, fideles nostros, Hugonem de Nevill Militem, & Ivonem de Glynton Canonicum Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ, super intentione nostrâ, ac Responsivâ vobis in hac parte faciendâ, ad vos mittimus pleuariè informatos; quibus, vel eorum alteri, velitis

A.D. 1348. Edv. 3. velitis (quæsumus) in dicendis fidem credulam adhibere, & nobis per eosdem remittere fiducialiter vota vestra.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo die Maii. A.D. 1348. Edw. 3.

Super Treugis, Calesii nuper captis, ad Requisitionem Papæ prorogandis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Fran. 22. E. 3. m. 13.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Sanctissimus in Christo Pater, Dominus Clemens, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac Sedis Apostolicæ Summus Pontifex, nos, per suas speciales Litteras, requisiêrit ut aliquem, vel aliquos, ad prorogandum Treugas, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ apud Caleys nuper initas, mittere curaremus, præsertim cum Treugæ prædictæ sint jam per tempus ita modicum duraturæ, quòd Solempnes Nuncii, pro Tractatu Pacis Finalis, de Discordiis, inter Nos & dictum Adversarium nostrum exortis (disponente Domino) reformandæ, infra idem tempus mitti non poterunt quovis modo,

Nos,

Ob reverentiam Dei & Ecclesiæ, ac ad requisitionem dicti Domini Summi Pontificis, Precibus hujusmodi annuentes,

Ad tractandum de & super Prorogatione Treugarum prædictarum,

Et ipsarum Progationi, pro nobis, & nostro nomine, consentiendum,

Ac ad Treugas hujusmodi ulterius prorogandum,

Et Treugas illas, sic prorogatas, quacumque Securitate vallandum, etiam per Juramentum in Animam nostram, si necesse fuerit, interponendum, A.D. 1348.

Omniáque alia & singula faciendum & expediendum, quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Dilectos & fideles nostros, Magistrum Thomam Fastolf Archidiaconum Wellensem, & Magistrum Johannem de Carleton Canonicum Wellensem, Legum Doctores, ac Fratrem Johannem de Reppes, Fratrem Ordinis de Monte Carmeli, Nuncios & Procuratores nostros deputamus & constituimus per præsentes;

Ratum & firmum habituri quicquid per prædictos, Tres, Procuratores nostros, seu Nuncios, aut Duos ipsorum (quorum præfatum Magistrum Johannem, nostrum Clericum prædilectum, quem de intentione nostrâ in hac parte specialiter informavimus, unum esse volumus) actum fuerit in præmissis, seu præmissa concernentibus quoquo modo.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo quinto die Maii.

De Nobilitando, & Cingulo Militiæ decorando.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 25.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiæ Liberalitati congruit illos exaltari gratiosiùs ad Honores, quos Actus Strenui, Vitæ Probitas, ac Merita landabilia recommendant.

Nos itaque, dilectum nobis, Johannem de Guillo, Burgensem de Lyndia, in Ducatu nostro Aquitaniæ, ex antiquo sanguine procreatum, qui nobis, Armis Indutus, & aliàs, grata Obsequia dicitur impendisse, Dono favorabili prosequentes, nobilitamus Ipsum, & Legitimam Prolem suam,

Concedimúsque & eidem Johanni damus Licentiam specialem, quòd ipse a quocumque, nobis Fidele Milite Militarem suscipere Ordinem valeat, & cingulo Militiæ decorari, ac Privilegiis & Libertatibus gaudeat, quæ suus Status exigit Militaris, A.D. 1348.

Eo, quòd de Militari Sanguine, aut Nobilitate Generis non processit, seu quavis aliâ partium illarum consuetudine contrariâ, non obstante,

Ut ipse & ejus Posteri proniores nostris reddantur Obsequiis, nobisque perpetuò fideliùs astringantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Litera

A.D. 1348. Edw. 3. A.D. 1348. Edw. 3.

Literæ missæ ad partes Flandriæ super intentione Regis declaranda.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22 E. 3. p. 1. m. 17. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Capitaneis, Scabinis, & Consulibus Villæ de Gandiano, Salutem.

Mittimus ad vos, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem Mautravers, &c, dilectum Mercatorem, Gilbertum de Wendlyngburgh, de intentione & voluntate nostris, super statu arduorum negotiorum nostrorum, pleniùs informatos,

Quibus & eorum alteri in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, fidem credulam velitis adhibere, non admirantes quòd vos de Negotiis illis hactenus non certificavimus, eo quòd Magnates, de Concilio nostro, usque nunc, ex certis causis, adinvicem non potuimus congregare, prout dicti Nuncii nostri, vel eorum alter, vobis referre noverint, vel noverit, vivâ voce. A. D. 1348.

Dat. in Palatio nostro Westm. quinto die Junii.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet.

Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus Villæ de Bruges.
Advocato, Scabinis, & Consulibus Villæ de Ipre.

De Cera, pro Edwardo Avo Regis, renovanda.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 1. m. 19.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi Humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1348.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Junii.

Super Anibaldo Cardinale, & Præbenda de Wetewang.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 2. m. 16.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper,

Ostensis coram Concilio nostro quibusdam Instrumentis, ex parte, Venerabilis Patris, Anibaldi Tusculanensis Episcopi, Curiæ Romanæ Cardinalis,

Per quæ apparebat ipsum Cardinalem Præbendam de Wetewang, in Ecclesiâ beati Petri Eborum, post mortem Willielmi de Kildesby, nuper Præbendarii dictæ Præbendæ, acceptâsse & possedisse,

Fructus, Redditus, & Emolumenta ejusdem, virtute cujusdam Ordinationis,

Per Nos & Concilium nostrum, de omnibus Fructibus, Redditibus, & Emolumentis omnium Beneficiorum Cardinalium, & aliorum Alienigenarum, in Regno nostro Angliæ beneficiatorum, & in eisdem minimè Residentium, in Manum nostram seisiendis factæ,

In Manum nostram, non intellecto quòd aliquis alius Jus habuit in eadem, capi & seisiri præceperimus; A. D. 1348.

Quia tamen, dilectus Clericus noster, Johannes de Melbourn, coram Nobis & Concilio nostro comparens, asseruit ipsum dictam Præbendam statim, post mortem dicti Willielmi, virtute cujusdam specialis Gratiæ, sibi per Sedem Apostolicam factæ, acceptâsse, & Possessionem ejusdem canonicè adeptum fuisse, & Fructus, Redditus, & Emolumenta Præbendæ illius, ferè per unum Annum, absque Impedimento, seu calumpniâ, per dictum Cardinalem, aut aliquem, nomine suo, interpositâ, pacificè,

Quousque Fructus, Redditus, & Emolumenta prædicta, de Mandato nostro (ipso Johanne non vocato, præmunito, nec audito) capta & seisita, ac Procuratoribus prædicti Cardinalis, ad respondendum nobis per viam Mutui de Denariis indè provenientibus, liberata fuerunt,

Percepisse & habuisse, diversa Instrumenta & Evidentias, Acceptationem & Possessionem

A. D. 1348. Edw. 3. Possessionem suam hujusmodi testificantia, coram Nobis & dicto Concilio nostro exhibendo,

Undè idem Johannes nobis supplicavit ut sibi super hoc Justitiam fieri faciamus,

Consideratione præmissorum, & ad Requisitionem quorumdam Magnatum, nobis pro eodem Johanne supplicantium, & Proposita per eundem Johannem vera esse testificantium, volentes gratiosè agere cum eodem,

Manum nostram de Fructibus, Redditibus, & Emolumentis Præbendæ prædictæ, per certam Securitatem, in quadam Indenturâ, inter nos & ipsum Johannem confectâ, contentam, duximus amovendum; salvo jure cujuslibet;

Nolentes quòd idem Johannes, super Perceptione Fructuum, Proventuum, Redditnum, & Emolumentorum Præbendæ prædictæ, exnunc, prætextu hujusmodi Appositionis Manuum nostrarum ad eadem, per Nos, seu Ministros nostros quoscumque, ex causâ prædictâ aliqualiter impediatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Julii.

ET Mandatum est Vicecomiti Eborum quòd Manus Regis, ad dicta Fructus, Proventus, Redditus, & Emolumenta per ipsum, virtute aliquorum Mandatorum Regis, sibi ante hæc tempora directorum, appositas, amoveat; se ulterius de eisdem Fructibus, Proventibus, Redditibus, & Emolumentis, prætextu Mandatorum prædictorum, per ipsum, seu per alios, nomine suo ulterius non intromittens; salvo Jure cujuslibet. A. D. 1348. Edw. 3.

Teste ut supra.

ET mandatum est Gilberto de Welton, & Johanni de Aeum, Firmariis Præbendæ prædictæ, quòd de Fructibus, Proventibus, Redditibus, & Emolumentis ejusdem Præbendæ, prætextu Appositionis Manuum Regis, ad dicta Fructus, Proventus, Redditus, & Emolumenta, per quoscumque Ministros Regis factæ, se de cætero ulteriùs non intromittant; salvo jure cujuslibet.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est Fratri Barnabo de Masseya, & Jacobo de Bononiâ, Procuratoribus prædicti Anibaldi, sub eadem Datâ.

Pro Nunciis de Scotia, super Deliberatione David de Bruys tractaturis, in Angliam venturis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 6. REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Reverendi Patres, Adam & Thomas, Moraviensis, Brechynnensis & Kattenensis, Episcopi, Robertus de Herskyn Dominus de Herskyn, Andreas de Douglas, Milites, Willielmus de Melydram Dominus de Bachynnanebet, & Johannes Wigmer, Burgenses de Edinburg, Nuncii de Scotiâ, in Angliam, ad Nos & David de Bruys, Fratrem nostrum, in proximò sint venturi, pro Tractatu Nobiscum, & cum Concilio nostro, super Deliberatione dicti Fratris nostri, viis & modis quibus meliùs expedire videbitur, ineundo & habendo,

Suscepimus ipsos, Episcopos, Robertum, Andream, Willielmum, & Johannem, veniendo cum Centum Equitibus, Garcionibus, Equis, & Hernesiis suis, in Regnum nostrum, ad Nos, & ad dictum Fratrem nostrum, ubicúmque fuerimus, ex causâ prædictâ, morando, & ad propria redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1348.

Et ideò vobis, districtiùs quo poterimus, injungimus & mandamus, sub Pœnâ Vitæ & Membrorum, nè dictis, Episcopis, Roberto, Andreæ, Willielmo, & Johanni, *&c. prout supra de dat. 16. April.*

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

7 U *Consimiles*

A. D. 1348. Edw. 3. *Consimiles Literas Regis de Conductu habent Episcopi Sancti Andreæ & Kattenensis, Willielmus de Levynston, Robertus de Ireskyn, Frater Walterus de Blauntyre, Willielmus de Meldroun, & Johannes de Wygmer, sub eadem Datâ.* A. D. 1348. Edw. 3.

Pro Radulpho de Caours, de Concessionibus in Pictavia.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 23.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

SCIATIS quòd,

Prætextu boni Servitii, nobis per, Dilectum & Fidelem nostrum, Radulphum de Caours hactenus impensi, & in futurum impendendi,

CONCESSIMUS pro nobis, & Hæredibus nostris, eidem Radulpho Mille Libratas Redditûs ad Sterlingum, in Pictavià, & in partibus circumvicinis, de Terris, per ipsum jam adquisitis in partibus illis, & exnunc adquirendis,

HABENDAS & TENENDAS sibi, & Hæredibus suis, de Nobis, & Hæredibus nostris, per eadem Servitia, per quæ priùs tenebantur, IMPERPETUUM, vel quousque dicto Radulpho de aliis Terris & Redditibus, ad valorem dictarum Mille Librarum, duxerimus providendum.

CONCESSIMUS, insuper, eidem Radulpho omnia Advantagia Guerræ, quæ ibidem de Bonis Mobilibus per ipsum Radulphum & Suos adquiri continget (Castris, Villis, & Terris, ac etiam Medietate Redemptionum Prisonum, per ipsum Radulphum & Suos, durante hujusmodi Guerrâ, capiendorum, nobis semper salvis) Proviso quòd idem Radulphus aliquem Prisonem, Famosæ Magnitudinis, aut Nobilis Generis, per ipsum sic capiendum, absque consensu & voluntate nostris, non deliberet quovis modo. A. D. 1348.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Gardiano & Fratribus Ordinis Minorum, super Prandio consueto.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 21.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Cùm nuper,

Ad prosecutionem, dilectorum nobis in Christo, Gardiani & Fratrum Ordinis Minorum de Sancto Macbario, Burdegalensi Diœcese,

Nobis suggerentium ipsos, ex concessione, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, & Alianoræ, tunc Reginæ Angliæ, Consortis suæ, percepisse & habuisse, de Eleemosynâ, Viginti Solidos Clipotenses pro uno Prandio semel in qualibet Septimanâ,

Et nobis supplicantium ut Concessionem illam, caritatis intuitu, continuare, & Eleemosynam hujusmodi, semel in qualibet Septimanâ percipiendam, eisdem Gardiano & Fratribus concedere vellemus gratiosè,

Duodecimo die Februarii, anno Regni nostri Angliæ Duodecimo, mandaverimus Constabulario nostro Burdegaliæ, qui tunc fuit, vel qui pro tempore foret, quòd eisdem, Gardiano & Fratribus, Viginti Solidos Monetæ prædictæ, semel in qualibet Septimanâ, pro hujusmodi Eleemosynâ, de Exitibus Ducatûs prædicti liberari & habere faceret, quousque aliud a nobis indè haberet in mandatis, A. D. 1348.

Ac jam, ex parte dictorum Gardiani & Fratrum, nobis est supplicatum ut,

Cùm Centum & Viginti Libræ Burdegalenses eis, de dictâ Eleemosynâ, a prædicto duodecimo die Februarii, a retro existant, prout per Billas, & alia legitima documenta, indè fidem facere possunt,

Velimus eis, de dictis Centum & Viginti Libris Burdegalensibus, necnon de hujusmodi Viginti Solidis, singulis Septimanis, Solutionem fieri jubere competentem,

Nos,

Statui ipsorum Gardiani & Fratrum pio compatientes affectu,

Ac ipsorum Supplicationi in hac parte eo favorabiliùs annuentes, quo Partes prædictæ per Guerram, modernis temporibus, destruuntur,

Et ut ipsi in eodem loco divinis Obsequiis, tàm pro salubri Statu nostro & nostrorum, quàm pro Animâ nostrâ,

eum

A. D. 1348. Edw. 3. cum ab hac luce fubtracti fuerimus, & Animabus omnium Fidelium defunctorum ibidem, exequendis devotiùs intendere possint,

Vobis mandamus quòd, visis Billis prædictis, de eo, quod per inspectionem earumdem, vel alio modo, legitimè vobis constare poterit eisdem Gardiano & Fratribus, de prædictis Viginti Solidis, per Septimanam, a prædicto Duodecimo die Februarii, a retrò fuisse, necnon hujusmodi Viginti Solidos, vel valorem eorumdem in aliâ Monetâ, singulis Septimanis exnunc, pro hujusmodi Eleemosinâ, de Exitibus Ducatûs prædicti liberari & habere faciatis, quousque aliud a nobis indè habueritis in Mandatis; A. D. 1348. Edw. 3.

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Julii.

Pro Gardiano & Fratribus Ordinis Minorum de Regula.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 15. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum Loca tenentibus, Salutem.

Compatientes Statui, dilectorum nobis in Christo, Gardiani & Fratrum Ordinis Minorum de Regulâ, qui, propter Discrimina Guerrarum, in Ducatu nostro Aquitaniæ, a tempore non modico, graviora existentium, & Destructiones Bonorum & Possessionum Magnatum & aliorum partium illarum, de quorum Eleemosinis vivere solebant, ad tantam Penuriam, istis temporibus, deducuntur quòd non habent quid manducent, neque bibant,

Ac volentes, eo prætextu, ac caritatis intuitu, ipsorum Gardiani & Fratrum Indigentiæ, ut divinis Obsequiis tranquilliùs intendere, & pro nostrâ, nostrorúmque, salute preces Altissimo devotiùs fundere valeant, ut teneantur, in hac parte subvenire, A. D. 1348.

Volumus, & vobis injungimus, & mandamus quatinùs eisdem Gardiano & Fratribus Viginti Solidos Monetæ Burdegalensis, in Subventionem Sustentationis suæ, singulis Septimanis, exnunc, de Exitibus Ducatûs prædicti, de Eleemosynâ nostrâ, liberari & haberi faciatis, quousque aliud a nobis indè habueritis in mandatis:

Et Nos vobis (præfate Constabularie) indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem & per Petitionem de Concilio.

Super Deliberatione Karoli de Bloys.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 12. REX universis & singulis Admirallis, & eorum Loca tenentibus, Constabulariis, Castellanis, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, ac Custodibus Portuum, & locorum Maritimorum, & aliis Fidelibus suis, tàm Cismarinis, quàm Transmarinis, partibus, infra Libertates & extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm,

Johannes Dominus de Ryeux,
Bonables de Rouge Dominus de Dernal,
Theobaldus Dominus de Rochefford,
Johannes de Castro Gyron Dominus de Malatret,
Banerettti,
Johannes de Mounbouchers,
Stephanus de Guyon Dominus de Matynoun, A. D. 1348.
Thomas de la Vache,
Johannes Rufeez,
Et Galfridus de Voiers,
Milites,

De partibus transmarinis in Angliam, ad tractandum nobiscum, & cum Concilio nostro, de Deliberatione Karoli de Bloys, Prisonarii nostri in Turri nostra Londoniæ detenti, de nostrâ licentiâ sint venturi,

Nos (volentes ipsorum Securitati & quieti in hac parte providere) suscepimus ipsos, Johannem, Bonables, Theobaldum, Johannem, Johannem, Stephanum, Thomam, Johannem, & Galfridum, & eorum quemlibet, ac homines de Familiis suis, necnon Equos, Hernesia, & Bona sua quæcumque, in

veniendo

A. D. 1348. Edw. 3. veniendo infra dictum Regnum nostrum Angliæ, ex causâ prædictâ, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in Protectionem & defensionem nostras speciales, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Johanni, Bonables, Theobaldo, Johanni, Johanni, Stephano, Thomæ, Johanni, & Galfrido, seu eorum alicui, in veniendo &c. *prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Treugis in Britannia observandis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 12. dors.

REX Capitaneo suo de Vanes, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis quòd statim,

Cùm vobis constiterit Treugas, inter nos ex parte nostrâ, & Karolum de Bloys, ac Barones & Capitaneos Villarum & Castrorum in Britanniâ ex alterâ, jam concordatas, in dictâ Terrâ Brittanniæ esse Proclamatas, usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas,

De Guerrâ, extunc pro nobis, seu nomine nostro, ibidem movendâ supersedeatis, & supersederi faciatis, quousque aliud a nobis habueritis in Mandatis, qualiter (videlicet) dictæ Treugæ in eâdem Terrâ debeant observari.

Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro præfata Ducissa Gelriæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 2. m. 10. d.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, & Ballivis Civitatum & Burgorum, ac omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Ex parte Alianoræ Ducissæ Gelrensis, Sororis nostræ carissimæ *&c. prout supra De dat. 8. Martii usque hæc verba; viz.*

Assignavimus, dilectum servientem nostrum ad Arma, Johannem de Dale ad prædictos, Thomam & Thomam, ubicumque eos inveniri contigerit, sive infra Libertates, sive extra, per corpora sua attachiandum, & eos coram Concilio nostro, cum celeritate qua commodè fieri poterit, ducendum, ad respondendum, tàm nobis, quàm præfatæ Ducissæ, de præmissis, & ad faciendum ulteriùs, & recipiendum quod per dictum Concilium nostrum ordinari contigerit in hac parte;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis faciendis & exequendis, sitis intendentes, respondentes, & auxiliantes, quotiens, & prout, idem Johannes vobis, vel alicui vestrûm scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Augusti.

Per Billam de Privato Sigillo.

Renovatio Literarum pro Arbitratoribus super Debatis inter Subditos Regum Angliæ & Castellæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Vasc. 22. E. 3. m. 10.

REX, Dilectis & Fidelibus suis,

Bernardo de Bernes dicto l'Aspeys Militi,
Arnaldo Reymundi de Spermond, Viscounter Danwort,
Bartholomæo de Seint Martyn,
Petro de Puland Domino de Lau,
Philippo de Weston,
Magistro Petro d'Anges Priori Sancti Spiritûs Aquensis,
Et Johanni de Gistene, Consiliario nostro,

Salutem, & pro bono Justitiæ ac Concordiæ propensiùs laborare.

Exhibitâ

A.D. 1348. Edw. 3. Exhibitâ nobis, pro parte Subditorum nostrorum, Majoris, Juratorum, & Communitatis Civitatis Baionæ *&c. prout supra de Dat.* 14. *Febr. usque hæc verba; viz.*

Treugas firmaverint duraturas, a Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò præterito, usque ad instans Festum Assumptionis beatæ Mariæ; adjecto quòd Commissarii, impetrandi a suis Regibus, per se ipsos valeant usque ad Festum Nativitatis Sanctæ Mariæ, proximò futurum, & ulteriùs, usque ad expeditionem & finem hujusmodi Negotii, concorditer prorogare easdem *&c. prout supra de præfatâ Datâ.*

In quorum Testimonium præsentes Litteras Sigilli nostri munimine fecimus roborari. A.D. 1348. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Augusti.

Consimiles Literas Regis habent Petrus Episcopus Baionæ, Magister Geraldus del Peoches, Arnaldus de Maurmate, Præpositus Baionæ, Officialis Baionæ, & Magister Reymundus de Lisco Consiliarius Regis, Quatuor, Tres, vel Duo eorum, in solidum.

Dat. ut supra.

Super Treugis, ante Calesium tractatis, tractante Summo Pontifice, per unum annum prorogatis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 10. REX universis & singulis Admirallis, Senescallis, Vicecomitibus, Castellanis, Constabulariis, Majoribus, Præpositis, Officialibus, Ballivis, Ministris, & aliis fidelibus suis, ubicúmque constitutis, ad quos &c. Salutem.

Cùm nos,

Ad requisitionem Domini Summi Pontificis, & ob reverenriam Personæ suæ ac sacrosanctæ Sedis Apostolicæ, & pro bono Pacis,

Consenserimus Prorogationi Treugarum,

Nuper inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, ante Calesium,

Tunc tractantibus, Reverendis Patribus, Anibaldo Episcopo Tusculanensi, & St. tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero, Cardinalibus, dictæ sacrosanctæ Sedis Apostolicæ Nunciis,

Initarum & concordatarum,

In præsentiâ ejusdem Domini Summi Pontificis (ipsomet Tractante) per certas Personas, tàm ex parte nostrâ, quàm ex parte dicti Adversarii nostri, sufficientia & specialia mandata ad hoc habentes, jam factæ, a novissimo die earumdem Treugarum, sub modis, formis, & conditionibus, expressis in Instrumentis, super eisdem Treugis confectis, per unum Annum, continuè computandum, duraturæ, A.D. 1348.

Dùm tamen dictus Adversarius noster eidem Prorogationi in formâ expressè consentiat supradictâ,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd vos, & singuli vestrûm, dictas Treugas, sic prorogatas, pro tempore prædicto, in Districtibus vestris, publicè proclamari, &, quantum ad vos attinet, teneri faciatis & inviolabiliter observari.

Volumus tamen quòd in casu, quo dictus Adversarius noster Prorogationem hujusmodi acceptare aut gratam habere noluerit, seu Treugas hujusmodi, de parte suâ, in suis quibuscúmque Districtibus publicè proclamari & teneri non fecerit, præmissa, quantum ad Prorogationem prædictam, pro parte nostra tenenda, seu quoad præsens Mandatum nostrum, sicut præmittitur, exequendum, pro nullis habeantur, & nullius penitùs sint momenti.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Forma Treugarum infra Britanniam initarum.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 13. REX, dilecto & fideli suo, Thomæ de Daggeworth, Capitaneo nostro in Ducatu Britanniæ, vel ejus Locum tenenti, ac universis & singulis aliis Capitaneis, & etiam Castellanis, Custodibus, Majoribus, Præpositis, A.D. 1348.

A. D. 1348. Edw. 3.

positis, & aliis Ministris & Fidelibus suis, in Castris, Civitatibus, Villis, & aliis locis, in Ducatu prædicto, de Obedientiâ nostrâ existentibus, constitutis, Salutem.

Cùm Treugæ inter Nos, pro nobis, Subditis, & nobis Adhærentibus in eodem Ducatu, ex unâ parte, & Karolum de Bloys & Uxorem ejus pro se, Episcopis, Baronibus, Banerettis, Militibus, Comunitatibus, & Custodibus Castrorum & Villarum, & aliis, eidem Karolo in dicto Ducatu Adhærentibus, ex parte alterâ, initæ sunt & concordatæ, a primo die Mensis Augusti, proximò præterito, usque ad Festum Natalis Domini proximò sequente duraturæ, in formâ quæ sequitur, videlicet,

Quòd dictæ Treugæ per Uxorem dicti Karoli, Episcopos, Barones, & Banerettos, de parte ipsius Karoli existentes, &, si aliqui Episcoporum prædictorum extra Ducatum prædictum absentes fuerint, tunc per eorundem Episcoporum, sic absentium, Vicarios, & locorum Capitula, unà cum dictis, Uxore prædicti Karoli, & Episcopis præsentibus, Baronibus, & Banerettis prædictis, ante Vicesimum diem dicti Mensis Augusti firmentur; & per Capitaneos, Castellanos, ac Custodes Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, & alios Ministros de parte ipsius Karoli, in Ducatu illo in Districtibus suis proclamentur.

Et, in casu quo Castra, Villæ, & alia loca, in Ducatu prdæicto, in Manu nostrâ, dicto primo die Augusti, existentia, per Subditos ipsius Karoli, seu alios, ad Vadia sua existentes, ab eodem primo die Augusti, usque ad dictum Festum Natalis Domini, capta & occupata fuerint, idem Karolus ad Restitutionem eorumdem, sine dilatione, nobis ac Capitaneo nostro in eodem Ducatu faciendam, teneatur;

A. D. 1348. Edw. 3.

Et, si aliqua hujusmodi Castra, Villæ, aut Loca, in dicto Ducatu, per aliquos alios, non suos Subditos, vel ad Vadia ejusdem Karoli non existentes, post dictum vicesimum diem Augusti, usque ad Festum Natalis Domini, capta & occupata fuerint, tunc idem Karolus eadem Castra, Villas, & Loca, sic capta & occupata, statim, ad Præmunitionem ejusdem Capitanei nostri, in statu, quo fuerunt tempore Captionis eorumdem, nobis ac dicto Capitaneo nostro restitui faciet absque contradictione aliquali.

Nos, volentes Treugas prædictas in omnibus pro parte nostrâ observari, vobis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd statim, cùm vobis constiterit Treugas illas per partem adversam proclamatas fuisse, easdem Treugas in Districtibus vestris publicè proclamari, & eas, quantum ad vos attinet, firmiter teneri faciatis & inviolabiliter observari;

Dum tamen dictus Karolus & Uxor sua, Episcopi, Barones, Baneretti, & alii, sibi Adhærentes, pro parte sua hoc observent & faciant observari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Cardinalibus, Mediatoribus, de Licentia colligendi Procuratias, sibi per Sedem Apostolicam in Anglia concessas.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 2. m. 9.

REX Vicecomitibus, Ballivis, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, per totum Regnum nostrum Angliæ, publicè proclamari &, ex parte nostrâ, firmiter inhiberi præceperimus, nè quis, cujuscúmque statûs seu conditionis fuerit, Bullas seu Literas de Curiâ Romanâ, aut aliundè de partibus transmarinis, nobis aut Populo dicti Regni nostri Angliæ præjudiciales, infra idem Regnum nostrum deferret, nisi eædem Literæ & Bullæ Custodibus Portuum & locorum, ubi Portitores earumdem Bullarum et Literarum applicuerint, ostenderentur,

A. D. 1348.

Et quòd omnes Portitores hujusmodi Bullarum & Literarum, contrarium facientes, caperentur & in Prisonis nostris custodirentur, donec aliud de eis duceremus ordinandum; prout in Mandatis nostris, indè confectis, pleniùs continetur:

Quia tamen, considerantes bona & gratuita Servitia, nobis per, Reverendos Patres, Anibaldum Episcopum Tuscula-

† cula-

A. D. 1348. Edw. 3. culanensem, & Stephanum Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbiterum, Cardinales (nuper ad nos a dictâ Sede Apostolicâ in Nuncium missos) impensa, ac continuos labores, quos ipsi, dùm ultimò in partibus Franciæ eramus, pro nostro honore & commodo, non absque gravibus Corporum suorum Periculis & Sumptibus onerosis, sustinuerunt,

Ac volentes proindè, & ob reverentiam dictæ Sedis Apostolicæ, eisdem Cardinalibus Gratiam facere specialem,

Concessimus & licentiam dedimus præfatis Cardinalibus quòd ipsi, per Procuratores suos, Procuratias suas, eisdem Cardinalibus per dictam Sedem Apostolicam, pro tempore quo sic in dicto Nuncio steterunt, concessas, levare, colligere, & percipere possint, juxta formam Bullarum, sibi indè confectarum, absque impedimento nostri, vel Ministrorum nostrorum quorumcúmque; aliquibus Proclamationibus, seu Mandatis, in contrarium factis, non obstantibus. A. D. 1348. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus, quòd Procuratores dictorum Cardinalium Procuratias prædictas, absque Impedimento aliquo, levare, colligere, & recipere permittatis, juxta formam Bullarum prædictarum, sicut prædictum est; &, si quos de Procuratoribus prædictis eâ occasione ceperitis vel arestaveritis, tunc eos sine dilatione deliberari faciatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Capella Beati Stephani, infra Palatium Westmonasteriense, sumptibus Regiis consummata.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 2. m. 3.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Magnificentiam decet Regiam in Piis semper Actibus & Magnificis delectari, ut, cùm ante Tribunal steterit Summi Regis (apud quem non est Acceptio Personarum, set unusquisque, prout se gessit in corpore, recipiet sive bonum, sive malum) inter Bonos a Dexteris assistere valeat, & nec Piger vel Inutilis, cum Reprobis, judicari.

Nos siquidem,

Vitæ nostræ Studia, Actus, & Merita satis pauca, cum amaritudine recolentes sollicitè, divináque nobis præstita Beneficia, Gratias & Honores, quibus, quamvis inmeriti, præ multis Principibus, etiam nobis Nobilioribus, honoramur in Terris,

De perceptis Beneficiis sine causâ, & magis de Bonis, nobis a Deo collatis, &, supra modum multotiens, inaniter dispensatis, graviter suspiramus, nec aliud nobis restat nisi ad Christum, & Matrem ejus ac Virginem gloriosam (quæ nunquam nobis Patrocinio destitit, set nos, in variis Periculis constitutos, suis beatis Precibus protexit hactenus & adjuvit feliciter, tanquam melior Mater nostra) convertere totaliter mentem nostram, & sibi pro Gratiis Gratias reddere, & pro Delictis Veniam postulare.

Et quia bona est Negotiatio, per quam, largiendo, Transitoria declinantur, & Æterna, felici Commercio, subrogantur, Capellam quandam spatiosam, in Pallatio nostro apud Westmonasterium situatam, in honorem beati Stephani Prothomartiris, per Progenitores nostros nobiliter inchoatam, nostris Sumptibus Regiis fecimus consummari; in quâ, ad honorem Omnipotentis Dei, & specialiter beatissimæ Genitricis ejus Mariæ, & dicti Martiris, ordinamus, volumus, constituimus, &, Auctoritate nostrâ Regiâ, perpetuò stabilimus quòd sint, exnunc, Decanus Unus, & Duodecim Canonici Seculares, cum totidem Vicariis, & aliis Ministris congruentibus, Divina pro Nobis, ac Progenitoribus, & Successoribus nostris, in partem Satisfactionis eorum, de quibus in extremo Judicio rationem erimus reddituri, celebraturi imperpetuùm; & tàm Nocturna, quàm Diurna Officia, cùm nota, dicturi singulis diebus in communi, secundum formam Ordinationis nostræ, inde pleniùs faciendæ. A. D. 1348.

Quibus, & eorum Successoribus imperpetuùm, Hospitium nostrum magnum, in Stratâ de Lombardestrete, Civitatis nostræ Londoniæ, situatum, unà cum Patronatibus & Advocationibus Ecclesiarum Parochiarum de Dewesbury & Wakefeld, Eborum Diœcesi (quæ nuper

A. D. 1348. Edw. 3.

nuper, in ipsos Decanum Canonicos & Collegium transferenda, adquisivimus) conferimus, concedimus, & donamus in liberam, puram, & perpetuuam Eleemosinam, ab omni Exactione Seculari libera penitùs & quieta.

Concedentes eisdem nichilominus, harum serie, licentiam specialem quòd iidem, Decanus & Canonici, dictas Ecclesias sibi & Successoribus suis appropriari facere valeant, & eas, sic Appropriatas, recipere, & in usus suos proprios retinere; Statuto, de Terris & Tenementis, ad Manum Mortuam non ponendis, edito, non obstante.

Volumus etiam dictis, Decano & Ministris aliis, inibi servituris, tantum de Ærario nostro Annis singulis elargiri, quod cum Emolumento, de prædictis Hospitio & Ecclesiis proveniente, ad eorum Victum, & Supportationem Onerum, sibi incumbentium, juxta condecentiam Statûs sui, interim sufficiens videbitur & honestum; quousque de Bonis immobilibus, Terris, seu Redditibus, ad sufficienriam congruam & honorem nostrum (videlicet) usque ad Summam Quingentarum Librarum annuatim, per nos contigerit provideri.

Quæ omnia promittimus, & pollicemur bonâ fide, nos efficaciter impleturos; & ad hoc Nos, & Hæredes nostros Regios, & Bona nostra, Mobilia & Immobilia, ubicúmque in Angliâ existentia, firmiter obligamus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Innovantur Literæ pro Nunciis de Scotia, super Deliberatione David de Bruys acturis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 5.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd cùm, Reverendi Patres,
Willielmus Sancti Andreæ,
Et Thomas Kattenensis,
Episcopi,
Willielmus de Levynston Banerettus,
Robertus de Ereskyn Miles,
Frater Walterus de Blauntire,
Willielmus de Meldrome,
Et Johannes Wygmer,

Nuncii de Scotiâ, in Angliam ad Nos, & David de Brus, Fratrem nostrum, in proximo sint venturi pro Tractaru *&c. prout in Literis supra de datâ 3. Jul.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Martini, proximò futurum, duraturas.

Dat. apud Odiham octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo de Balliolo Rege Scotiæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto Clerico suo, Willielmo de Kelleseye, Cancellario, & Camerariis suis, Villæ Berewici super Twedam, Salutem.

Ex parte, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, nobis est, conquerendo, monstratum quòd,

Licet Nos,

Post Donationem & Concessionem, quas idem Rex nobis fecit de Terris & Tenementis suis de Lowederdale, unà cum Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, Escaetis, Forisfacturis, & omnibus aliis Pertinentiis suis, infra Comitatum Berewici super Twedam in Scotiâ, sub certâ formâ habendis,

Dedissemus & concessissemus, per Cartam nostram, eidem Regi Terras & Tenementa, Feoda, Advocationes, Escaetas, & Forisfacturas prædicta, infra dictum Locum de Lowederdale, de Hæreditate ipsius Regis ab antiquo existentia,

De quibus Terris, Tenementis, Feodis, Advocationibus, Escaetis, & Forisfacturis prædictis, præfatus Rex Seisitus extitit prætextu Donationis & Concessionis nostrarum prædictarum,

Ministri tamen nostri, partium illarum, eadem Terras, Tenementa, Feoda, Advocationes, Escaetas, & Forisfacturas prædicta, præfato Regi, ut prætmittitur, per Nos data & concessa, in Manum nostram seisierunt, & capi fecerunt contra Tenorem Cartæ nostræ supradictæ,

Super quo idem Rex nobis supplicavit ut Nos Manum nostram de Terris,

Tene-

A.D. 1348. Edw. 3. Tenementis, Feodis, Advocationibus, Escaetis, & Forisfacturis prædictis, amovere faciamus,

Nos (nolentes eidem Regi Injuriam fieri in hac parte) vobis mandamus quòd, visâ Cartâ nostrâ prædictâ, Manum nostram de Terris, Tenementis, Feodis, Advocationibus, Escaetis, Forisfacturis, & aliis Pertinentiis prædictis, ei per Nos datis & concessis, & in Cartâ nostrâ prædictâ contentis, amoventes, ipsum Regem Terras, Tenementa, Feoda, Advocationes, Escaetas, & Forisfacturas prædicta, unà cum Pertinentiis prædictis, absque Impedimento tenere, & habere permittatis, juxta Tenorem Cartæ nostræ supradictæ. A.D. 1348. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Augusti.

Pro Radulpho de Caourz, de Terris, per ipsum adquirendis, ut ante concessis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 11. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

SCIATIS quòd,

Pro bono Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Radulphus de Caourz nobis hactenus impendit, & impendet in futurum,

DEDIMUS & CONCESSIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Radulpho Mille Libratas Terræ ad Sterlingum, de Terris, per ipsum adquisitis & adquirendis, tàm de Terrâ de Rayes in Britanniâ, quàm in Pictaviâ, & Partibus circumvicinis,

HABENDAS sibi, & Hæredibus suis, de Nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia indè debita & consueta, IMPERPETUUM, vel quousque eidem Radulpho de aliis Terris & Redditibus, ad valorem dictarum Mille Librararum, per Nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum.

In cujus &c. A.D. 1348.

Teste Rege apud Westmonasterium Nono die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est universis & singulis Officiariis, & aliis Fidelibus Regis, in Terrâ de Rayes in Britanniâ, ac Pictaviâ, & Partibus circumvicinis, quòd eidem Radulpho, tàm de Redditibus, Proficuis, & Emolumentis, de dictis Terris, per ipsum, ante Datam præsentium, adquisitis, perceptis, quàm de hujusmodi Terris, exnunc adquirendis, percipiendis, Intendentes sint & Respondentes.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Indentura inter Regem & supradictum Radulphum.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid. m. 11. dor. CESTE ENDENTURE,

Faite entre, nostre Seignur, le Roi de France & d'Engleterre d'une part, & Monsieur Rauf de Caourz d'autre part,

TESMOIGNE que,

Pur Mill Liveres de Terre, a l'Esterling, quenx, nostre dit Seignur, le Roi ad GRANTE, par ses Lettres Patentes, au dit Monsieur Rauf des Terres, par lui acquises & acquere, si bien de la Terre de Rayes en Bretaigne, come en Poytou, & es Parties environ, a AVOIR a lui & ses Heirs a TOUZ JOURS, ou tanque le Roi lui eit purveu d'autre Terres & Rentes a la value de la somme susdite,

Le dit Monsieur Rauf ad GRANTE & PROMYS de servir, a ses propres Custages, nostre dit Seignur, le Roi en ses Guerres de Bretaigne & Poytou, sanz riens demander de lui. A.D. 1348.

Et auffint le dit Monsieur Rauf serra tenuz d'aler ovesque, nostre dit Seignur, le Roi, en ses autres Guerres, as Gages du Roi, a totes les Foitz que, nostre dit Seignur, le Roi lui voudra garnir.

Et, nostre dit Seignur, le Roi VOET & GRANTE que le dit Monsieur Rauf, en la dite Guerre de Bretaigne & Poytou, eit touz les advantages de Guerre, que lui sont eschuz, ou escherront, come en Biens Moebles & Chateux (sauvant totes voies au Roi, & ses Heirs, Chastelx, Villes, & Terres, & auffint la Moite de la Porcione, appurtinante au dit Monsieur Rauf, des Prisoners qi serront pris par lui, & les seons, durante la Guere susdite) & que le dit Monsieur Rauf ne face deliverance de nul Grant Prisoner, sanz l'assent & volunte du Roi.

A. D. 1348. Edw. 3. Et auffint Voet & Grante le dit Monsieur Rauf, que en eas, que plese a, nostre dit Seignur, le Roi, ou a ses Heirs, de reprendre devers eux, en temps avenir, les avantdites Mille Liverees de Terre, ou ascune Porcione d'icelle, que adonqes le dit Monsieur Rauf, & ses Heirs, soient tenuz de faire en Restitucion; issint, tote Foiz, que le Roi, & ses Heirs soient tenuz de les faire avoir autres Terres, a la value de ceo q'ils ensi reprendrent. A. D. 1348. Edw. 3.

En Tesmoignance de quele chose, nostre dit Seignur, le Roi, & l'avantdit Monsieur Rauf, a ceste Endenture, entrechangeablement, ont mys lour Seals.

Don. a Westm. le 9. jour d'Augst.

Pro Alexandro de Seton, ad David de Bruys in Angliam venturo.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 2.

REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, tàm intra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm Frater Alexander de Seton Miles, Magister Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Scotiâ, ad David de Bruys, Fratrem nostrum, apud Turrim nostram Londoniæ, pro quibusdam Negotiis, ipsum tangentibus, de Licentiâ nostrâ sit venturus,

Suscepimus ipsum Alexandrum, veniendo cum Septem Equitibus, Equis, Garcionibus, & Hernesiis suis, in dictum Regnum nostrum Angliæ, ad prædictum David, ex causâ prædictâ, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A. D. 1348.

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eisdem Alexandro & septem Equitibus veniendo, *&c. prout in consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Marchiæ, de veniendo ad tractandum super Deliberatione præfati David.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid. m. 3.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Patricius de Dumbar, Comes Marchiæ, cum quibusdam Nunciis de Scotiâ, in Angliam ad Nos & David de Bruys, Fratrem nostrum, in proximo sit venturus, pro Tractatu Nobiscum & cum Concilio nostro, super Deliberatione dicti Fratris nostri, viis & modis quibus meliùs expedire videbitur, ineundo & habendo,

Suscepimus ipsum Comitem veniendo *&c. prout in Literis supra de Datâ 3 Jul.*

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque ad Festum Sancti Martini proximò futurum duraturas, *&c. ut supra usque hæc verba*, fuerit transactus, *tunc sic*, A. D. 1348.

Et, insuper, pro majori Securitate prædicti Comitis in hac parte, Dilectus & Fidelis noster, Radulphus de Nevill in Animam nostram est juratus quòd idem Comes, salvò & securè, infra dictum Regnum nostrum Angliæ, durante Termino prædicto, venire possit, ibidem morari, & exindè, pro voluntate suâ, absque Impetitione vel Dampno, Personæ suæ faciendis, redire.

Teste Rege apud Odyham duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super Reformatione Pacis cum Hibernicis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Pat. 22. E. 3. p. 2. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De fidelitate & circumspectione providâ, Venerabilis Patris, R. Archiepiscopi Armachani, totius Hiberniæ Primatis, A. D. 1348.

A. D. 1348. Edw. 3. matis, plenè confidentes,

Dedimus ei Potestatem & Licentiam specialem,

Ad tractandum, unà cum Vicecomitibus nostris singulorum Comitatuum Terræ prædictæ, ad præmunitionem ipsius Archiepiscopi interesse volentibus, cùm ipsum per dictos Comitatus transitum facere contigerit, super reformatione Pacis nostræ cum quibuscúmque, tàm Anglicis, quàm Hibernicis, in totâ Terrâ Hiberniæ, nobis & fideli Populo nostro Contrariantibus,

Et ad Pacem nostram, inter ipsos & dictum Populum nostrum, Pœnis & Conditionibus quibuscúmque, juxta Consuetudines partium illarum, firmandum & vallandum,

Et ad omnia alia faciendum, quæ, pro Securitate Pacis nostræ prædictæ, necessaria fuerint & oportuna;

Ratum & Gratum habituri quicquid præfatus Archiepiscopus, pro reformatione & affecuratione dictæ Pacis nostræ, duxerit faciendum.

In cujus &c. per Biennium duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Procurationibus Cardinalium colligendis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 1. m. 1.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Licet nuper,

Juxta quandam Ordinationem, in Parliamento nostro factam, quòd nulla Solutio Cardinalibus, Nunciis Sedis Apostolicæ, ad partes Franciæ destinatis, occasione Nunciationis suæ, pro Tractatu extra Regnum nostrum Angliæ habito, nomine Procurationum, per aliquos de dicto Regno nostro Angliæ fieret,

Vobis, ac cæteris Prælatis dicti Regni nostri Angliæ, prohibuerimus nè quicquam, pro Procurationibus Anibaldi, Episcopi Tusculanensis, & Stephani, Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbiteri, dictæ Sedis Cardinalium (qui tunc in dictâ Terrâ Franciæ circa Tractatum hujusmodi morabantur) ab aliquibus de dicto Regno nostro Angliæ, prætextu Literarum, Bullarum, seu aliarum quarumcúmque Commissionum, Instrumentorum, aut Mandatorum, ad opus ipsorum Cardinalium exigeretis seu levaretis, vel per alios exigi seu levari faceretis;

Quia tamen, considerantes Bona & gratuita Servitia, nobis per ipsos Cardinales impensa, ac continuos labores, quos ipsi, dùm ultimò in partibus Franciæ eramus *&c. prout supra de dat. 6. Aug.* A. D. 1348.

Teste Rege apud Clarendon quinto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Episcopis Angliæ, sub eadem Datâ.

REX, dilecto sibi in Christo, Abbati de Faversham, ad Procuratias Anibaldi, Episcopi Tusculanensis, & Stephani, Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbiteri, Sedis Apostolicæ Cardinalium, in Diœcese Cantuariensi levandum & colligendum deputato, Salutem.

Licet nuper *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi,* non obstantibus, *& tunc sic,*

Et ideò vobis mandamus quòd Procuratias prædictas, juxta Bullas & Instrumenta, indè confecta, colligi & levari, & præfatis Procuratoribus liberari faciatis; Et hoc nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

De Treugis, Londoniis captis & Juratis, & super Pace, per Isabellam Angliæ, & Johannam Franciæ & Navarræ, Reginas, tractando.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Fran. 22. E. 3. m. 11. d.

A Touz ceuls, qui ces Lettres verront, Henry Conte de Lancastre, Derby, & Liecestre, & nous Raoul, Conte de Eu & de Guynes, Connestable de France, Salut. A. D. 1348.

Pour ce que, entre les autres choses, chascun doit vouloir, querrer, & desirer Pees, pur eschuier aus Mauls & Inconveniens;

A. D. 1348. Edw. 3. qui sont plus lointainnes, Nous ordenons & accordons que, du Mardy, apres la Seint Mathieu Apostre & Euvangelist, en Septembre, l'An Mil. CCC. XL.VIII. l'Eure de Soleil couchant, jusqes au Mardy, apres la Toussains ensuiant, a la ditte Heure, les Genz, Adherens, & Subgiez des diz Roys, qui sont, ou feroient, es dittes Parties, ou en aucunes d'icelles, ne y feront Siege, ne grosse Chevanchée, devant lieu, Chastel, ou Ville, tenuz par les diz Roys, leur Gentz, Adherens & Subgiez; Et ce, qui feroit fait au contraire, pendant le temps du dit Mardy, apres la Saint Mathieu, jusqes au Mardy, apres la dittes Toussains, feroit loiaument & sanz mal engin remis a deu Estat.

Et, tout aussi bien, & semblablement, les dites Roynes, se il viennent aus diz Lieux, ou les diz Traicteurs sanz elles (se venir my pouoient) pourront Parler, Moienner, Traictier, & Ordener des dittes Parties de Gascoigne, de Bretaigne, de Poiton, & de Zainctonge, come des autres choses dessus dittes.

En Tesmoig. de ce nous avons fait mettre noz Seauls a ces Lettres.

Donn. a Londres le v. jour de Septembre, l'An de grace Mil CCC. quarante & huit.

De Treugis supradictis proclamandis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 10. dor.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm Treugæ, sive Sufferentiæ Guerræ, inter Nos, pro Nobis, & Subditis nostris, ac nobis Benivolis & Adhærentibus, & Adversarium nostrum Franciæ, pro se, & suis Subditis, ac sibi Benivolis & Adhærentibus, in partibus Angliæ, Picardiæ, Normanniæ, Artosiæ, Boloigniæ, & Flandriæ, & Partibus vicinis, tàm in Terrâ, quàm in Mari, sub spe bonæ Pacis & Concordiæ, per Sex Septimanas,

Quæ incipient die Sabbati, Tertiodecimo die præsentis Mensis Septembris, Anno gratiæ Millesimo, Trescentesimo, Quadragesimo octavo, ab horâ Occasûs Solis, & durabunt usque ad diem Sabbati, Vicesimum quintum diem Mensis Octobris, proximò sequentem, ad eandem horam Occasûs Solis,

Tàm per certos Commissarios ex parte nostrâ, specialem Potestatem a nobis, quàm per certos alios Commissarios ex parte ipsius Adversarii nostri, specialem Potestatem ab ipso, ad hoc habentes, initæ sint & concordatæ,

Et, si, pendente tempore dictarum Sex Septimanarum, aliqua Prisa vel Supprisa, de unâ Parte vel aliâ, fiat, id ad statum debitum planè & absque malo ingenio reponatur,

Nos, volentes Treugas prædictas, quantum ad nos attinet, in omnibus observari, vobis præcipimus quòd statim, visis præsentibus, Treugas illas in Civitate prædictâ, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari & teneri faciatis, juxta formam & tenorem earumdem,

Omnibus & singulis, ex parte nostrâ, inhibentes nè qui, sub forisfacturâ Vitæ, & Membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, quicquam, quod in nostri enervationem, vel violationem Treugarum, sive Sufferentiarum, prædictarum cedere poterit, attemptent, seu aliqualiter faciant attemptari;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium undecimo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet.

Vicecomiti Kantiæ.
Singulis Vicecomitibus per Angliam.
Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum.
Capitaneo Villæ de Caleys,
Majori & Ballivis Villæ Bristoll.
Majori & Ballivis Civitatis Exon.
Ballivis de Melcombe & Weymuth.
Majori & Ballivis Villæ de Dertemouth.
Ballivis Villæ de Plommuth.
Majori & Ballivis Villæ Suthampton.
Ballivis Villæ de Portesmuth.
Ballivis Villæ de Gippewico.
Ballivis Villæ Magnæ Jernemuth.
Ballivis Villæ de Norwico.
Majori & Ballivis Villæ de Lenne.
Ballivis Villæ de Sancto Botholpho.
Majori & Ballivis Villæ de Kyngeston super Hull.
Ballivis Villæ de Scardeburgh.
Majori & Ballivis Civitatis Lincoln.
Majori & Ballivis Civitatis Eborum.

A. D. 1348. Edw. 3. *Edwardo Principi Walliæ, de Treugis prædictis infra Principatum suum proclamandis.*

Episcopo Dunolmensi, de Treugis prædictis infra libertatem suam Dunelmi proclamandis.

Capitaneo, Scabinis, & Consulibus, ac toti Communitati Villæ de Gandavo. A. D. 1348. Edw. 3.

Advocato, Scabinis, & Consulibus, ac toti Communitati Villæ de Ipre.

Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, ac toti Communitati Villæ de Brugges.

De Morte funesta Johannæ, Filiæ Regis, Burdegalis transmissæ, Primogenito Regis Castellæ maritandæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22 E. 3. p. 2. m. 17. d.

SEreníssimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murcii, Giennii, Algarbiæ, & Algezira Regi Illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem & votivis semper Successibus gloriari.

Magnificentiam vestram Regiam latere non credimus quòd, post multos & varios Tractatus, habitos super Matrimonio, inter Inclitum Infantem Petrum Filium vestrum Primogenitum & Johannam Filiam nostram dilectissimam contrahendo, pro bono Pacis perpetuæ & Unionis indissolubilis inter Domos nostras Regias confovendo, tandem præfatam Filiam nostram Burdegalis transmisimus, ulteriùs ad partes Ispaniæ traducendam:

Et licet, juxta ea, quæ inter Procuratores & Nuncios vestros & nostros, super hujusmodi Traductione, & Pecuniæ, Dotis seu Dotalitii nomine, solutione, novissimè tractata, consensa, & concordata fuerant, omnia & singula, quæ per nos in Terminis, ad hoc statutis, fieri debebant, non sine jacturâ gravi, & Ærarii nostri extenuatione non modicâ, parassemus,

Ecce! tamen (quod cum intensâ cordis amaritudine dolenter referimus) Mors funesta (quæ sicut Senem, sic Juvenem intercipit, & nemini parcit, donec insimul & in unum conveniant Dives atque Pauper) carissimam Filiam nostram (quam, præ cæteris, Conditionibus suis celeberrimis id poscentibus, sinceriter dileximus) a nobis pariter & a vobis lamentabiliter jam subtraxit;

Pro quo, si pungentis Mœroris aculeo secundum carnem interiùs perfodiamur, nemo mortalis poterit admirari. A. D. 1348.

Set Nos, qui in Deo posuimus fidem nostram, & inter cujus manus sæpiùs, in arduis periculis, concluserat Vitam nostram, gratias sibi reddimus quòd unam de nostris, ab omni maculâ liberam, quam sic purè dileximus, ad Cœlos præmisit inter Choros Virginum regnaturam, quæ pro nostris reatibus velit & valeat intercedere penes eum.

Quamobrem Celsitudini vestræ Regiæ quæsumus incessanter ut,

Ex quo per nos non stat quo minus compleatur, ratione tàm celebris Matrimonii, Alligationis vinculum prælocutum, set propterea, præter duram Amissionem Filiæ nostræ, Sumptus fecimus excessivos,

Ad hæc vestræ justæ considerationis oculos dirigentes,

Saltem inter Domos nostras regias, quæ jure Sanguinis conjunguntur, Amicitiæ & veræ dilectionis antiqua Fœdera renoventur; & Alligationis vinculum, quod inter Progenitores nostros, pro eis & suis Posteris Literis Aureis prudenter fuerat Confirmatum, inter Nos, simili Generis fortitudine colligatos, majori gratiâ roboretur.

Inter etenim Terrenos Principes, propter Famam vestri nominis clarissimam, vestris cupimus desideriis inclinare, & in vestris Profectibus (quos Deus semper ampliet) delectari; rescribentes nobis in hiis, & cæteris, quæ vobis placuerint, fiducialiter vota vestra.

Dat. in Palatio Regis Westm. decimo quinto die Septembris.

Ad dictum Primogenitum, super præfata Morte.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid.

INFANS PRÆCLARISSIME,

Serenitatem vestram latere non credimus qualiter, post multipharios Tractatus, inter, Magnificum Principem, Regem Castellæ, Progenitorem vestrum, ac Procuratores & Nuncios nostros, super Matrimonio, inter vos & Johannam Filiam nostram dilectissimam contrahendo, temporibus successivis A. D. 1348.

A. D. 1348 Edw. 3. sivis habitos, tandem, fidem super sic Tractatis servare cupientes, præfatam Filiam nostram Burdegalis duximus transmittendam, ulterius ad partes Ispanniæ, statuendo per eundem Progenitorem vestrum, Termino traducendam.

Subsequentérque, juxta ea, quæ inter nostros & Genitoris vestri Procuratores & Nuncios novissimè Tractata & Concordata fuerant, eandem Filiam nostram, citra Festum Omnium Sanctorum, apud Baionam, cum venerabili Comitivâ, prout decuit, ibidem per Gentes vestras recipiendam, vestróque Maritali Consortio protinus copulandam, mittendam fore decrevimus,

Et ea, quæ Dotis seu Dotalitii nomine pro eo solvi, ac omnia alia & singula, quæ per nos in hac parte fieri debebant, non sine gravi jacturâ, & Ærarii nostri defalcatione multiplici, parari fecimus habundanter.

Cæterùm, dùm nos, affectione paternâ, ad unicum nostrum Solatium, Filium habuisse putavimus Adoptivum, ecce! (quod cum singultuosis Suspiriis & amaro corde dolenter referimus) Mors, Terribilis apud omnes Reges Terræ,

Quæ Pauperem & Potentem, Juvenem & Virginem Lactantem, cum Homine Sene, sine personæ seu Potentiæ delectu, indifferenter absorbet,

Adoptionis hujusmodi Vinculo, diro Emancipationis modo, & mæstuoso Repudii genere, dirupto, præfatam Filiam nostram,

In quam Naturæ Dotes universæ confluxerant, quam etiam, Morum suorum Elegantiâ poscente, præ cæteris, sincerè dileximus,

A vestris speratis Amplexibus & a nobis, turbato fatalitatis ordine, jam subduxit;

Quâ de causâ, si Doloris intensi pungamur aculeis, nullus mortalium poterit admirari.

Verùm, licet ad hujusmodi Gemitus & Mœrores pietatis viscera nos inducant; Deo tamen (qui ipsam nobis dedit & abstulit) gratias devotè referimus quòd Eam, puram & immaculatam, in annis Innocentiæ suæ, a Miseriis hujus Mundi fallacis eripiens, ad Cœlos vocare dignatus est; ubi, Sponso Cœlesti conjuncta, in Choro Virginum perpetuò regnatura, pro Nobis intercedere valeat incessanter.

Vestram igitur Celsitudinem rogamus attentè quatenus, in considerationis vestræ scrinio revolventes quòd nobis impingi non poterit quominus Matrimonium hujusmodi compleretur, quódque, præter duram Amissionem Filiæ nostræ, Sumptus fecimus excessivos, saltem erga Magnificum Regem Progenitorem vestrum instare velitis Conciliis & Auxiliis oportunis, ut inter Domos nostras Regias, inveterato Sanguinis & Affinitatis Jure conjunctas, Amicitiæ mutuæ & Unionis individuæ Fœdera renoventur, & Alligationis Vinculum, quod inter Progenitores suos & nostros, pro se, & Posteris suis, ac nostris, Literis Aureis providè Vallatum fuerat, inter nos, consimilis Generis funiculo religatos, recenti munimine confirmetur.

Desideriis enim Genitoris vestri, præ cæteris Mundi Principibus, propter celebrem sui nominis famam (in cujus augmento gloriam) annuere cupimus atque vestris.

Rescribatis igitur Nobis fiducialiter vota vestra in hiis, & aliis, quæ Vobis & vestris poterunt pro tempore complacere.

Dat. ut supra.

Ad Reginam Castellæ de Morte antedictâ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid. A. D. 1348

SERENISSIMA DOMINA,

Excellentiam vestram latere non credimus qualiter, post multos, & varios Tractatus, inter Magnifici Regis, conjugis vestri præclarissimi, ac nostros Procuratores & Nuncios, super Matrimonio, inter Inclitum Infantem Filium vestrum Primogenitum & dilectissimam Filiam nostram Johannam contrahendo, quamplures habitos, tandem ipsam Burdegalis transmisimus, ulteriùs ad partes Ispanniæ in Termino, statuendo dicti Regis arbitrio, traducendam.

Quam, juxta ea, quæ per Procuratores suos & nostros novissimè Tractata & Consensa fuerant, apud Baionam, cum solempni Comitivâ, prout decuit, citra instans Festum omnium Sanctorum, per Gentes vestras recipiendam, & præfato Filio vestro Maritali Consortio conjungendam, mittendam fore decrevimus.

Et licet ea, quæ, Dotis & Dotalitii nomine, solvi, aliáque omnia & singula, quæ in Terminis, ad hoc statutis, per nos in hac parte fieri debebant, non sine gravi jacturâ, & Ærarii nostri extenuatione notandâ, cum gaudio parassemus,

A. D. 1348. Edv. 3. femus, ecce! tamen (quod cum ingenti cordis amaritudine suspirantes dolenter referimus) Mors horribilis,

Vivendi gaudia convertens in Planctum, Delicias in Dolorem, quæ, nemini parcens, absque Sexûs, Ætatis, seu Potentiæ delectu cunctos, in carne degentes, indifferenter absorbet,

Præfatam Filiam vestram & nostram, Naturæ Donis & Gratiis mirificè Dotatam, quam, exigentibus conditionibus suis laudandis, præ cæteris specialiter dileximus, proh dolor! jam subtraxit.

Quis ergò mortalium debet admirari, si doloris intensi pungamur aculeis, & diris Mœstitiæ vulneribus internis perfodiamur?

Et, licet nos ad Mœrores & Gemitus hujusmodi continuandos Naturæ Lex inducat, Christo tamen, Sponso Cœlesti, gratias devotè referimus, qui talem sibi Sponsam, innocentem & immaculatam, ab omni Carnis Spurcitiâ peregrinam, jam (ut firmiter credimus) in Cœlis, in Choro Virginum perhenniter regnaturam, sibi conjunxit; ubi pro nostris Excessibus apud eum valeat intercedere incessanter.

Vestram igitur Celsitudinem rogamus attentè quatenùs, cùm nobis imputari nequeat quominus hujusmodi celebre Matrimonium, juxta desideria nostra, fortiatur effectum, ad Sumptus, quos occasione præmissâ, cum gravi nostro dispendio, præter duram Amissionem Filiæ nostræ prælibatæ, fecimus excessivos, vestræ providæ considerationis oculos advertentes, saltem erga præfatum Magnificum Regem, conjugem vestrum, instare velitis (si placet) Consiliis & Auxiliis oportunis, ut inter Domos nostras Regias, inveterato Sanguinis & Affinitatis Jure conjunctas, Amicitiæ mutuæ & Unionis individuæ Vincula renoventur; & Alligationis Fœdus, quod inter Progenitores suos, pro se, & Posteris suis, ac nostros, Literis Aureis providè Vallatum fuerat, inter Nos, Nexu consimili colligatos, recenti Funiculo solidetur.

Desideriis enim præclarissimi conjugis vestri, præ cæteris Mundi Principibus, propter celebrem sui nominis famam (in cujus odore delectamur) annuere cupimus atque vestris.

In hiis igitur, & aliis, velitis nobis vota vestra rescribere confidenter.

Dat. ut supra.

De Tractatoribus, ex parte Franciæ deputatis, ad tractandum super Pace, juxta Treugas nuper Londoniis captas.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ex Orig.

Philippe, par la Grace de Dieu, Roy de France, a touz ceuls, qui ces Lettres verront, Salut. Comme, notre ame & feal Cosin,

Le Connestable de France,

Pour nous, noz Bienvueillans, Adherens, & Subgiez d'une part,

Et le Conte de Lenclastre,

Pour le Roy d'Angleterre, ses Bienvueillanz, Adherens, & Subgiez d'autre part,

Aient pris Treues, ou Abstenances, de Six Semaines, commencans le Treszieme jour de ce Mois de Septembre, a l'Eure de Soleil Couchant,

Es Parties d'Angleterre, de Picardie, de Normandie, d'Artois, de Boulenoys, de Flandres, & environ,

Et aussi que, es Parties de la Languedoc, Bretaigne, Poiton, & de Xaintonge, depuys le Mardy, apres la Saint Mathieu Apostre & Evangelistre, en ce Mois de Septembre, a l'Eure de Soliel Couchant, jusques au Mardy, apres la Tousants, ensi a la dite Heure,

Noz Gens, Adherens, & Subgiez, & les Gens, Adherens, & Subgiez du dit Roy d'Angleterre, ne feront Siege, ne Grosse Chevauchiee; A. D. 1348.

Et asin que, pendant le temps des dictes Treues, ou Abstinences, aucun bon Traitie de Paix & d'Accort se puist prendre & faire, entre Nous & le dit Roy d'Angleterre, sus les Discors & Guerres d'entre nous & luy,

Nostre dit Cosin pour nous ait promis, & accorde que, l'endemain de la Saint Michiel prochain venant, noz amez & feauls Conseilliers,

L'Arcevesque de Rouen,
Et l'Evesque de Laon:
Noz Treschiers & Amez Freres,
Les Dux de Burgoigne,
Et de Bourbonn:
Noz Cousins,
Le Duc d'Athenes,
Le Conte d'Ermignac,
Et Loys de Savoie;
Le Sire de Revel,
Le Sire d'Offemont,
Le Galoys de Labalme,
Le Doien de Paris,
Gieffroy de Charny,

Et

A. D. 1348. Edw. 3.

Et le Sire de Houdetot, Maistre de noz Arbalestiers,

Ou les Quatre, ou Cinq d'euls, Traiteurs pour nous & depar nous, &, comme aians nostre Plain Pooir pour Traitier, Pacifier, & Accorder, seront a Bouloigne sus la Mer,

Et au dit jour certainnes personnes, pour & depar le dit Roy d'Angleterre, & aians son Plain Pooir de Traitier, Pacifier, & Accorder, seront en la Ville de Calays sanz mal engin.

Et, se, notre Chiere Dame & Cousine, Madame la Royne Johanne pooit bonnement estre au dit lieu de Bouloigne, elle y feroit, comme Moien pour nous,

Et la Royne Ysabel d'Angleterre seroir au dit lieu de Calais, se estre y pooit, comme Moien pur le Roy d'Angleterre son Filz.

Toute voies (soient ou non soient ans dix lieux les dittes Roynes) les diz Traicteurs traicteront de Paix & d'Accort sicomme ces choses, entre les autres, sont plus a plain contenues es Letres, seellees des Seaulx de nostre dit Cousin du dit Conte de Lenclastre.

Nous, qui pour reverence de nostre Sire, & pour le bien commun, avons tousjours voulu, voulons, & voudrions bonne Paix, aians agreable ce qui en ceste partie a este pour nous promis & accorde par notre dit Cousin, & par ses Lettres, Consians plainement du senz & Loyaute.

Des diz Arcevesque de Rouen,
Evesque de Loan :
Dux,
De Bourgoigne,
De Bourbonn,
Et Athenes :
Conte d'Ermignac,
Loys de Savoie,
Sire de Revel,
Sire d'Offemont,
Galoys de la Balme Doien de Paris,
Gieffroy de Charny,
Et du Maistre de noz Arbalestiers,

Les nommons, eslisons, & ordenons, par ces presentes Lettres, noz Messages Especiauls & Tracteurs pour nous, & en lieu de nous, & pour noz Adherens, Bienvueillanz, & Subgiez, pur Tractier, Moienner, Pacifier, & Accorder finable Accort & Paix des Descors & Guerre dessus diz, en quels lieux & pour quelques choses que ce soient, & de faire en ces choses, & es dependences, soit d'Accort de Paix, ou de Ralongement de Treues, ou autrement, tout ce que bon leur semblera, & que il verrot a faire pour le Mieu.

Et leur donnons pooir a Six, Cinq, ou Quatre d'euls, de faire y passer, fermer, & accorder tout, autant comme nous ferions en nostre propre personne, se presens y estions.

Et promettons Loyaument, & en bonne foy, tenir, & garder fermement, & avoir agreable, Ratifier & Confermer tout ce qui par noz diz Messages, les Six, Cinq, ou Quatre d'euls, sera Fait, Passe, Ottroye, & Accorde es choses dessus dittes, & es Dependences d'icelles, sanz venir a l'encontre, ja soit ce que elles requierent mandement especial.

Mandons a touz les Justiciers, Officiers, & Subgiez de nostre Royaume, de quelque Estat & Condition qu'ilz soient, que a noz diz Messagiers & Tracteurs, ou a Six, Cinq, ou Quatre d'eulx, obeyssent, comme a Nous, en tout ce qui touche, & pourra toucher les Choses dessus dittes, & les Dependences d'icelles.

En Tesmoing de la quele chose nous avons fait mettre nostre Seel a ces Lettres.

Donn. a Boys de Vincenn. le xxi. jour de Septembre, l'An de Grace Mil, CCC, Quarante. & huit.

Par le Roy.

P. Daunoy.

Dorf.

Affirmatio Treugarum, per Comitem Lanc: & Constabularium Franciæ captarum xxi. die Septembris, Anno Domini Mill. CCC. XL. VIII.

Au Boys de Vincent.

Bulla, Regi pro Johanne de Offord Electo Cantuariensi.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ex Autogr.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Apud Æterni Regis Clementiam æternæ Retributionis Præmium, & apud Homines præconium tibi laudis acquiritur, si Personas Ecclesiasticas, præsertim

A.D. 1348. Edw. 3. tim quæ Pontificali Dignitate præminent, in tuo Regno Regiâ Protectione consoveas, & Favore benivolo prosequaris: nosque ad Id Celsitudinem Regiam Apostolicis Exhortationibus eo libentiùs excitamus, quo magis illam in Operum executione bonorum speramus promptam & facilem invenire.

Sanè dudùm, bonæ memoriæ, Johanne Archiepiscopo Cantuariensi, Ecclesiæ Cantuariensis regimini Præsidente; Nos, cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam quovis modo vacare contingeret, per nostræ operationis Ministerium, ydoneam præsidere personam, Provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ, eâ vice, duximus specialiter reservandam; decernendo extunc irritum & inane, si secus super hiis per quoscunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingeret attemptari.

Postmodùm verò, præfatâ Ecclesiâ, per obitum ejusdem Johannis, qui nuper in partibus illis Debitum Naturæ persolvit, Pastoris solatio destitutâ; Nos, Vacatione hujusmodi fidedignis relatibus intellectâ, ad Provisionem ipsius Ecclesiæ, de quâ nullus, præter nos, eâ vice, disponere poterat, Reservatione & Decreto Obsistentibus supradictis, paternis & solicitis studiis intendentes, & cupientes talem eidem Ecclesiæ præesse personam, quæ sciret, vellet, & posset ipsam in suis manutenere Juribus, & etiam adaugere, post Deliberationem, quam, ad præficiendum eidem Ecclesiæ Personam hujusmodi, cum nostris Fratribus habuimus diligentem,

Demùm ad dilectum Filium Johannem, Electum Cantuariensem, Decanum Ecclesiæ Lincolniensis, Legum Doctorem, in Sacerdotio constitutum, Vitæ ac Morum honestate decorum, in Spiritualibus providum, & in Temporalibus circumspectum, aliisque grandium virtutum meritis, prout ex Testimoniis fidedignis accepimus, laudabiliter insignitum, A.D. 1348. Edw. 3.

Direximus oculos nostræ mentis:

Quibus omnibus attentâ meditatione pensatis de Personâ suâ, præfatæ Cantuariensis Ecclesiæ dicto Johanni Electo, tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, plenariè committendo; In illo, qui dat Gratias, & largitur Præmia, confidentes quòd præfata Ecclesia Cantuariensis, gratiâ eidem Electo suffragante divinâ, per suæ circumspectionis studium fructuosum, regetur utiliter, & prosperè dirigetur, augmentáque suscipiet commodi & honoris.

Quocirca Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinus eundem Electum Cantuariensem, unà cum Ecclesiâ, suo commissâ Regimini, habens, pro divinâ, & Apostolicæ Sedis, & nostrâ Reverentiâ, propensiùs commendatos, eidem Electo exhibeas te regio Favore benivolum, & in oportunitatibus gratiosum; ita quòd idem Electus, per auxilium gratiæ tuæ, in commisso sibi Ecclesiæ præfatæ Regimine utiliùs proficere valeat, túque proinde felicitatis æternæ præmium consequaris, ac nos Celsitudinem Regiam condignis possimus in Domino laudibus commendare.

Dat. Avinion octavo Kal. Octobris, Pontificatûs nostri Anno septimo.

Sub Filis canabeis.

De Commissariis, ex Parte Angliæ, ad tractandum de Pace, juxta quod Conventum fuerat in Treugis Memoratis.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 5. Universis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm in Treugis, sive Abstinentiis Guerræ,

Per, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Henricum Comitem Lancastriæ, Derbiæ, & Leycestriæ, pro Parte nostrâ, ac nobis Adhærentibus, nostrisque Benivolis & Subditis,

Ac Radulphum Comitem de Eu & de Gynes, Constabularium Franciæ, pro Parte Adversarii nostri Franciæ, & sibi Adhærentibus, suisque Benivolis & Subditis, jam noviter captis, pro Sex Septimanis duraturis, A.D. 1348.

Inter alia sit concordatum quòd certi Solempnes Nuncii,

Pro dictâ Parte nostrâ, apud Calesium,

Et alii Solempnes Nuncii, pro Parte dicti Adversarii nostri, apud Boloniam,

In dictis Treugis specificati, sub & in certis formâ & termino, in eisdem

Treugis

A. D. 1348. Edw. 3. Treugis comprehensis, ad Tractandum conveniant,

Nos ea, quæ sic in Treugis illis concordata sunt, volentes, quantum ad nos attinet, fideliter observari, ac de fidelitate & circumspectione,

Venerabilis Patris,

Willielmi Norwicensis Episcopi,
Ac præfati Comitis Lancastriæ Consanguinei nostri,
Necnon,
Dilectorum & Fidelium nostrorum,
Roberti de Ufford Comitis Suffolciæ,
Walteri de Manny Militis,
Et Magistri Johannis de Carleton, Legum Doctoris,
Pleniùs confidentes,

Ad tractandum, paciscendum, pacificandum, transigendum, & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum Prælatis, Magnatibus, & aliis, per dictum Adversarium nostrum, ad hoc deputandis, super quibuscúmque Controversiis, Dissensionibus, & Debatis, inter nos & dictum Adversarium nostrum hinc indè motis,

Necnon de Pace & Prorogatione Treugarum, ac Ligis & Perpetuis Amicitiis, inter Nos & ipsum Adversarium nostrum ineundis, ac si nos ipsi, in propriâ Personâ nostrâ, hujusmodi Tractatui præsentes fuerimus,

Et ad ea, quæ sic tractata, pacta, pacificata, transacta, & concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Et ad observationem eorumdem in Animam nostram jurandum,

Ac Securitatem, quæ nobis fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia & singula, quæ in hac parte necessaria vel oportuna fuerint, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum prædictum Episcopum, vel alterum Comitum prædictorum, unum esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum habituros & Gratum quicquid per prædictos, Episcopum, Comites, Walterum, & Johannem, Quatuor, Tres, vel Duos eorum (quorum prædictum Episcopum, vel alterum Comitum prædictorum, unum esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1348. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quinto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilem Commissionem habent prædicti, Episcopus, Comites, Walterus, & Johannes, Quatuor, Tres, & Duo eorum, quorum &c. de verbo in verbum, *exceptis istis verbis*, & ad observationem eorumdem in Animam nostram jurandum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

UNiversis præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis &c. *ut supra usque ibi* hinc inde motis & *tunc sic*,

Necnon de Finali Pace, novis Treugis, Prorogatione Treugarum, Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & ipsum Adversarium nostrum, &c. *ut supra usque ibi*, Tribus & Duobus eorum, & *tunc sic*, quorum prædictum Episcopum, vel alterum prædictorum Comitum, Lancastriæ & Suffolciæ, unum esse volumus, plenam, tenore præsentium &c. *ut supra*.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilem Commissionem habent prædicti, Episcopus, Comites, Walterus, & Johannes, Quatuor, Tres, & Duo eorum, quorum, &c. de verbo ad verbum, *exceptis istis verbis*, & ad observationem eorumdem in Animam nostram jurandum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro

Pro Comite Lancastriæ, de Potestatibus.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Fran. 22. E. 3. m. 1.

UNiversis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate, circumspectione, & industriâ, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici Comitis Lancastriæ, plenam fiduciam reportantes,

Ipsum Comitem, tàm in partibus Flandriæ & Kalesii, quàm alibi, in dicto Regno nostro Franciæ, Locum nostrum tenentem constituimus,

Dantes eidem plenam Potestatem ad tractandum, conveniendum, concordandum, pacificendum, transigendum, & componendum cum quibuscúmque Adversariis nostris, seu eis Adhærentibus, vel Alligatis, vel aliis Personis, cujuscúmque Conditionis fuerint, super quibuscúmque Debatis, Dissensionibus, & Controversiis, inter nos & ipsos, seu eorum aliquem, quoquo modo ante hæc tempora motis,

Necnon de Trengis, & Sufferentiis, & Treugarum initarum vel ineundarum Prorogationibus, ac de Finali Pace, Ligis, Fœderibus, & perpetuis Amicitiis, inter nos & ipsos, ac eorum quemlibet, ineundis & faciendis,

Necnon ad concedendum Litteras Securitatis & Conductûs omnibus & singulis Personis, quibus eidem Locum A. D. 1348. nostrum tenenti expedire videbitur,

Et ad recipiendum Homagia, Fidelitates, & Juramenta ab omnibus & singulis, qui ad Pacem & Fidem nostram venire, seu redire, voluerint,

Et ad Ea, quæ sic Tractata, Conventa, Concordata, Pacta, Transacta, Composita, Inita & Facta fuerint, quacumque Securitate, pro nobis, & nomine nostro, vallandum & firmandum,

Et Securitatem quamcumque, quæ nobis per ipsos, seu ipsorum aliquem, super præmissis, vel eorum aliquo, fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et omnia alia, quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, expediendum & faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale, & quæ nos facere possemus si ibidem præsentes essemus;

Promittentes nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per præfatum Locum nostrum tenentem Actum, vel Gestum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo quinto die Septembris.

De parando, ad proficiscendum cum Rege.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 2. m. 18.

REX Vicecomiti Kantiæ Salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Ballivâ tuâ, in locis ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias,

Quòd omnes Homines ad Arma, Armati, Hobelarii, & Sagittarii (qui nobiscum, in obsequium nostrum, ad Vadia nostra, ad partes Transmarinas proficisci voluerint) sint apud Sandwicum Die Dominicâ, proximo ante Festum Apostolorum Simonis & Judæ, proximò futurum, ad ultimum, Prompti, & Parati, ac Armis competentibus muniti, ad proficiscendum exinde nobiscum, ad Vadia nostra, in Obsequium nostrum A. D. 1348. supradictum:

Scire faciens eisdem, quòd nos cuilibet eorum Vadia sua hujusmodi ibidem promptè solvi faciemus.

Et hoc, sub incumbenti periculo, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus, in Comitatibus subscriptis, &c.

Pro

A.D. 1348. Edw. 3. | A.D. 1348. Edw. 3.

Pro Johanna, Consorte David de Bruys, ad Eum in Angliam veniente.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 3.

REX universis & singulis Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, Constabulariis, Castellanis, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostras speciales, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Johannam, Consortem David de Bruys, in Torri nostrâ Londoniæ existentis, Sororem nostram carissimam, veniendo cum tot Hominibus, quot sibi placuerit, cujuscúmque Statûs vel Conditionis fuerint, in Regnum nostrum Angliæ, ad loquendum cum prædicto David ibidem, ad voluntatem ipsius David morando, & exindè ad dictas partes Scotiæ redeundo; A.D. 1348.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johannæ *&c. prout in Literis de Protectione,*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Commissariis, ad tractandum cum Hominibus & Comite Flandriæ.

A.D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 4.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilis Patris,

Willielmi Norwicensis Episcopi,
Henrici Comitis Lancastriæ, Consanguinei nostri carissimi,
Roberti de Ufford,
Suffolciæ,
Et Willielmi de Clynton Huntingdoniæ,
Comitum,
Bartholomæi de Burghersh Senioris,
Walteri de Manny,
Magistrorum,
Simonis de Islep Canonici Lincolniæ, Custodis Privati Sigilli nostri,
Michaelis de Northburgh Archidiaconi Suffolciæ,
Johannis de Carleton,
Et Andreæ de Offord,
Legum Doctorum,
Pleniùs confidentes,

Ad tractandum, conveniendum, concordandum, pacificendum, transigendum, & componendum, cum quibuscúmque Fidelibus nostris de partibus Flandriæ, ac cum Comite Flandriæ, & quibuscúmque Personis, sibi Alligatis vel Adhærentibus, super quibuscúmque Debatis, Dissensionibus, & Controversiis, inter nos & ipsos, seu eorum aliquem, quoquo modo ante hæc tempora motis, A.D. 1348.

Necnon de Treugis, & Sufferentiis, & Treugarum initarum vel incundarum Prorogationibus, ac de Finali Pace, Ligis, Fœderibus, & perpetuis Amicitiis, inter nos & ipsos, ac eorum quemlibet, ineundis & faciendis,

Et ad ea, quæ sic tractata, conventa, concordata, pacta, transacta, & composita fuerint, quacumque Securitate, pro nobis, & nomine nostro, vallandum & firmandum,

Et ad Securitatem quamcumque, quæ nobis per ipsos, seu ipsorum aliquem, super præmissis, vel eorum aliquo, fieri debeat recipiendum,

Et ad omnia alia, quæ in hac parte necessaria fuerint & oportuna, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eisdem, Episcopo, Comitibus, Bartholomæo, Waltero, Simoni, Michaeli, Johanni, & Andreæ, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum prædictum Episcopum, vel unum dictorum Comitum, alterum esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem,

Promittentes nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per prædictos, Episcopum, Comites, Bartholomæum, Walterum, Simonem, Michaelem, & Andream, Novem, Octo, Septem, Sex,

A. D. 1348. Edw. 3. Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum (quorum prædictum Episcopum, vel unum dictorum Comitum, alterum esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis apud Westm. undecimo die Octobris.

Pro Nunciis de Scotia, ad tractandum super Deliberatione David de Bruys, & super Finali Pace.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 4.

REX Universis & singulis Majoribus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm,

Venerabilis Pater,

Thomas Episcopus Cathanensis,
Robertus de Erskyn Miles,
Et Willielmus de Melgdum,
Nuncii de Scotiâ,

Ad Nos in Angliam, ex parte Nobilium, & aliorum de Communitate Regni Scotiæ, cum plenâ Potestate ad tractandum nobiscum, tàm super Deliberatione David de Bruys, Fratris nostri, in Turri nostrâ Londoniæ existentis, quàm super Finali Pace inter Regna Angliæ & Scotiæ, missi,

Usque Londoniam venerunt, & super hujusmodi Tractatu jam ibidem morentur,

Nos (volentes Securitati ipsorum, Episcopi, Roberti, & Willielmi, in hac parte providere) suscepimus ipsos, & eorum quemlibet, & Quatervigiuti Equites de Familiâ suâ, ac eorum Servientes, Garciones, Equos, Hernesia, & alia Bona, & Res, sua quæcumque, ex causâ prædictâ, in Angliâ morando, & exinde ad dictas Partes Scotiæ redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A. D. 1348.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo, *&c. prout supra de Datâ 3. Jul.*

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, usque ad Octabas Sancti Andreæ, proximò futuras, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Treugis, Adversariis Scotiæ concessis, inviolabiliter tenendis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid. m. 2.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad requisitionem David de Brus, Fratris nostri, in Turri nostrâ Londoniæ existentis,

Necnon,

Venerabilis Patris,

Episcopi Cathanensis,
Roberti de Erskyn Militis,
Et Willielmi de Melydam,
Nunciorum de Scotiâ,

Ad Nos in Angliam ex parte Nobilium, & aliorum de Communitate Regni Scotiæ, cum plenâ Potestate ad tractandum nobiscum, tàm super Deliberatione prædicti David, quàm super finali Pace inter Regna Angliæ & Scotiæ, destinatorum, A. D. 1348.

Et ut Tractatus prædictus feliciorem sortiatur effectum, concessimus Hominibus de Scotiâ, Adversariis nostris, Treugam sive Sufferentiam Guerræ, a Festo Sancti Martini, proximò futuro (Quo Die Treuga, eis priùs per Nos concessa, finietur) usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò sequens, duraturam; dumtamen dicti Adversarii nostri eandem Treugam, sive Sufferentiam, sic jam per Nos concessam, firmiter teneant & observent, & teneri & observari faciant, ex parte suâ.

Et est intentionis nostræ quòd, si aliqua Furta, vel Præsumptiones temerariæ, per aliquos ex aliquâ Parte fiant,

† non

A. D. 1348. Edw. 3.

non ideò frangatur dicta Treuga, set corrigantur & reformentur dicta Furta & Præsumptiones per Custodes Marchiarum, prout ante hæc tempora fieri consuevit.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter injungimus & mandamus quòd dictam Treugam, sive Sufferentiam, jam per Nos sic concessam, quantum ad vos attinet, inviolabiliter, tàm in Terrâ, quàm in Mari, observari & teneri faciatis; nichil, quod in Derogationem seu Violationem Treugæ, vel Sufferentiæ illius, per nos, ut præmittitur, concessæ, cedere poterit, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, in Terrâ vel in Mari attemptantes, seu attemptare præsumentes; ita semper quòd dicti Adversarii nostri, pro parte suâ, fecerint illud idem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo secundo die Octobris.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill, Custodibus Marchiarum Angliæ versus Scotiam,

Quòd Treugam, seu Sufferentiam, prædictam, jam per Regem concessam, in locis, ubi expedire viderint, infra Libertates & extra, publicè proclamari, A. D. 1348. Edw. 3.

Et in Terrâ, ac in Mari, quantum in ipsis est, firmiter observari,

Ac Delinquentes contra eam, secundum Foros & Consuetudines Marchiatum illarum, puniri & castigari faciant;

Ita semper quòd dicti Adversarii nostri, pro parte suâ, fecerint illud idem.

Teste ut supra.

ET Mandatum est Johanni de Coupeland, Vicecomiti de Rokesburgh,

Quòd dictam Treugam, sive Sufferentiam, sic concessam, in Ballivâ suâ publicè proclamari,

Et in Terrâ & in Mari, quantum in ipso est, sub incumbenti Periculo, firmiter teneri faciat;

Ita semper *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Thomæ de Musgrave, Custodi Villæ Berewici super Twedam.
Vicecomiti Berewici super Twedam.
Adomaro de Atheles, Vicecomiti de Dumfres,
Et Thomæ de Lucy.

Pro Johanna Consorte David de Bruys.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Scot. 22. E. 3. m. 3.

REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis David de Bruys, Frater noster, quòd,

Cùm Johanna, Soror nostra, & Consors dicti David, oneraverit Radulphum de Hanceford & Ricardum de Crosedale (qui nuper sub salvo Conductu nostro in partibus Scotiæ cum Mercandisis suis fuerant) ad Vina, Pannos, & alia necessaria, pro Hospitio ipsius Sororis nostræ, & Familiæ suæ, in Regno nostro Angliæ, emenda, & ad dictas partes Scotiæ, ut præmittitur, reducenda,

Velimus præfatis, Radulpho & Ricardo, concedere quòd ipsi hujusmodi Vina, Pannos, & alia pro dicto Hospitio Necessaria, in quadam Navi suâ, Portagii Viginti Doliorum Vini, vocata la Seinte Maribot de Jernemuth, carcare, & ad dictas partes, ut præmittitur, ducere possint licitè & impunè, A. D. 1348.

Nos, Supplicationi prædictæ annuentes, licentiam illam duximus concedendam;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Radulpho & Ricardo, & aliis Marinariis dictæ Navis, dicta Vina, Pannos, & alia Necessaria hujusmodi, ad partes prædictas traducendo, ibidem morando, seu exindè redeundo, in Personis, vel Rebus suis, non inferatis, *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ, proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1348. Edw. 3.

Pro Episc. Karlioli, super Conductu Johannæ Filiæ Regis defunctæ.

A. D. 1348. Edw. 3.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 2. m. 13.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd,

Computato cum, Venerabili Patre, Johanne Episcopo Karliolensi (quem nuper ad partes Vasconiæ, pro salvo Conductu Johannæ Filiæ nostræ, jam defunctæ, misimus) de Dietis, quibus idem Episcopus sic stetit in Obsequio nostro, eundo ad partes prædictas, ibidem morando, & exindè usque Londoniam redeundo,

Allocatisque eidem Episcopo Quinque Marcis pro singulis diebus, a Crastino Epiphaniæ Domini, proximò præterito, usque ad Reditum suum apud Londoniam, juxta formam cujusdam Indenturæ, indè inter Nos & ipsum Episcopum, Privato Sigillo nostro consignatæ, factæ, A. D. 1348.

Id, quod per Compotum hujusmodi eidem Episcopo deberi inveneritis, vos (præfati Thesaurarie & Camerarii) de Thesauro nostro solvi, vel ei competentem Assignationem, ubi promptè sibi indè satisfieri poterit, habere faciatis; Recipientes a præfato Episcopo Indenturam supradictum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Octobris.

Per Billam Thesaurariæ.

De Magno Sigillo & de Passagio Regis.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22. E. 3. p. 2. m. 8. d.

MEMORANDUM, quòd Magister Johannes de Offord, Cancellarius Domini Regis, die Martis, viz. 28. die Octobris, Anno præsenti, in Hospitio ipsius Cancellarii, in Parochia Sancti Clementis Dacorum, extra Barram Novi Templi Londoniæ, Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, quod idem Cancellarius tunc habuit in Custodia, pro Regimine Regni Angliæ, in quadam Bursa alba, sub Sigillo ipsius Cancellarii consignata, liberavit Domino David de Wollore, Custodi Rotulorum Cancellariæ ipsius Domini Regis, ad illud, ad ipsum Dominum Regem, tunc apud Sandwicum, super Passagio suo versus partes Transmarinas, existentem, de Præcepto ipsius Domini Regis deferendum:

Qui quidem David dictum Sigillum, die Martis, proximò sequente, apud dictam Villam de Sandwico, eidem Domino Regi, in Camerâ suâ ibidem, optulit liberandum:

Et idem Dominus Rex statim unam Commissionem, de quibusdam Marinariis, pro quadam Navi suâ eligendis & capiendis, ac quandam aliam Commissionem Henrico Comiti Lancastriæ, de essenda Locum tenentem ipsius Domini Regis in partibus Flandriæ & Calesiæ, & alibi in Regno Franciæ fieri, & cum eodem Magno Sigillo consignari:

Et posteà Sigillum illud in dictâ Bursâ recludi, & Sigillo Guidonis de Briane Chivaler consignari, ac præfato David, quousque idem Dominus Rex aliud inde præciperet, custodiendum liberari præcepit:

Et postmodum, die Jovis, proximò sequente (videlicet) xiii. die Novembris, idem David dictum Sigillum, sub Sigillo prædicti Guidonis sic consignatum, dicto Domino Regi tradidit: A. D. 1348.

Subsequenterque, die Sabbati, proximò sequente, auditis certis Rumoribus quòd idem Dominus Rex non transfretaret, prædictus Dominus Rex Sigillum prædictum Magistro Andreæ de Offord Clerico liberari fecit, præfato Cancellario usque Londoniam deferendum, ad consignandum inde Brevia & alia, prout prius consuevit:

Qui quidem Andreas idem Sigillum eidem Cancellario, die Dominicâ, proximâ sequente, in Hospitio suo prædicto liberavit:

Et idem Cancellarius die Lunæ, in Crastino (videlicet) xvii. die Novembris, Anno prædicto, Sigillum illud in Aulâ Westmonasteriensi, in loco consueto, aperiri, & Brevia indè, prout moris est, consignari fecit:

Et statim, eodem die Lunæ, ibidem quoddam aliud Magnum Sigillum, pro Regimine dicti Regni Angliæ, in absentiâ Domini Regis, deputatum,

Quod idem Cancellarius a, Venerabili Patre, Willielmo de Edyngton Episcopo Wintoniensi, Thesauraria Regis, die Mercurii (videlicet) 29. die Octobris, dicto Anno præsenti, recepit, & cum quo Brevia & alia modo consueto, ab eodem 29. die Oct. usque prædictum 17. diem Novembris consignari fecit.

Johanni de Chestrefeld Clerica tradidit, præfato Thesaurario, ac Camerariis ipsius Regis, liberandum, in Thesauraria salvò custodiendum.

†

Forma

Forma Treugæ, a Datâ præsentium, ad primum diem Septembris duraturæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Fran. 22. E. 3. m. 10. d.

A Touz ceux, qi cestes presentes Lettres verront,

Guillesm Evesqes de Norwiz, Henri Coute de Lancastre, Robert Counte de Suffolk, & Gautiers Sires de Manny,

Et nous, Hugues Evesqes de Laon, Johans de Neelle Sires Doffemont, Gieffrey de Charny, & Robert Dotetout Mestres des Arblestiers,

Aieux pleiu poair, pur nos Seignur les Rois de Fraunce & d'Engleterre, de parfaire les choses si desouch escrites, Salutz.

Por ceo que chescun, bon Cristien, doit, de tot son poair, desirer bone Pees, la quele sovereinement est, sur totes choses; plaisens a Dieu & au Monde, especialment pur escheuer les Grantz Malx, Perils, & Damages, que viennent du fait de la Guerre,

Nous,

Considerantz les Grantz Biens & Profitz, que de la Pees purroint avenir as Roialmes de Fraunce & d'Engleterre, & a tote la Cristiente, a la que le homme purroit mie venir senz prendre aucuns Trewes, pendens le quelles, a l'eide de nostre Seignur, l'oy tantast de bon Pees & de bon Acord,

Avons trete & acorde, en noun de noz ditz Seignurs Rois dessus ditz, les choses que s'ensievent, & nous en fumnes fait, & feisons fort, come d'ieux Poair de ceo faire,

PRIMEREMENT, nous avons pris & acorde Trewes, pur noz Seignurs les Rois dessus ditz, a durer, de l'jour de la Date de ses presentes, jusqes au Primer jour de Septembre ensuant, a hure de Soleil levant, sur les Formes, Maneres, & Condicions, que s'ensuent,

PRIMEREMENT QUE, le dymeigne de la My Qaresme, les Messages solempnes, de la Partie d'Engleterre, serroient a Caleys, & ceux de la Partie de France ferront a Guynes (se Vent, ou autre Cause raisonable, ne les empesche) pur traiter & partiire (se il pleiir a nostre Seignur) bon Pees, a touz joursmes, entre les ditz Rois; & doit durer le dit Traitie jusqes a Sys Semaignes apres le dit jour: &, en cas qils n'averoient parfait le dit Traitie, durantes les dites Sis Simaignes, q'ils se puissent esloigner a Quinze jours apres: & en cas que les ditz Traiteurs ne purroient acorder de bon Pees, dnrentz les ditz Sept Symaignes, q'ils s'en puissent departir la ou il lour plerra; mais pur ceo ne ferront rompues les dites Trewes. A. D. 1348.

ITEM, que les Trewes soient prises, pur les deux Seignurs Rois de France & d'Engleterre, & touz lour Subgitz, Aliez, Coadjutours, & Haerdantz, & pur touz les Pais de eux, de lour Subgitz, Coadjutuers, & Haerdantz, & chescun d'eux empreigne pur lui, & pur touz ceux de sa Partie; &, neantmeins, toutes capitainnes de la guerre, d'une partie & d'autre, soient lie & jurent especialment les Trewes tenir & garder:

Et aussi soit compris tant ceo que les ditz Rois, lour Subgitz, Coadjuteurs, & Aherdantz, tiegnent oires en droit en Gascoigne, Pieiregort, Limosin, Caorsin, Agenois, Poitou, Xanctange, & toute la Duche de Guyenne:

Et aussi en Burgoygnne, Bretaigne, & toutes Parties aillours, & toutes les Terres, Villes, Chasteux, & Lieus, de de quoi ils sont oires en Possession:

Et aussi soient compris en dites Trewes ceux, qi s'ensievent; c'estassaver,

Pur la partie d'Engleterre,

Le Roi de Castelle,
Le Duc de Brabant,
Le Duc de Gelre,
Le Markis de Juliers,
Messieurs Johan de Chalon, le Counte de Neef Chastel,
Le Sire de Neef Chastel,
Le Sire de Faucoigny,
Le Visconte de Visut,
Monsieur Jehan de Apremont,
Monsieur Robert de Namur,
Monsieur Heuri de Flandres,
Les Gentz, & tote le Pais de Flandres, & de la Lieu,
Les Gentz & toute le Pais de Henau,
Le Sire de Lebretz,
Les Heires de feu Messeur Johan de Bretaigne, n'adger Counte de Mountfort, qi se disoit Duc de Bretaigne,
La Dame de Clisson,
Messieur Raoux de Caours,
Et les Genevois,
Et touz les autres Subgitz, Aliez, Coadjutours, & Adherdantz de la Partie d'Engleterre, de queeumque Pais,

A. D. 1348. Edw. 3.

Pais, Condicion, ou Estat q'ils soient:

Et auffi, de la Partie de France, soient compris touz les Subgitz, especialment,

Le Counte de Flandres, le Pais & Gentz de Flandres, obeissantz, au dit Counte, come au Seignur sans Moyen; excepte ceux qi tiennent le Roi d'Engleterre pur lour Seignur Soverein,
Les Rois, de Castel,
D'Aragonn,
De Boheme,
Les Escotz & toute le Pais d'Escoce; forspris ceux que sont de la Partie & Obeissantz du Roi d'Engleterre,
Le Duc de Braban,
Le Duc de Gelre,
L'Evesque de Liege,
La Duchesse de Lorbenne, & ses Enfantz,
La Contesse de Bar, & ses Enfantz,
Messieur Johan de Hanau,
Le Conte de Namur,
Messieur Loys de Namur,
Les Genevoiz,
Et touz les Subgitz, Aliez, & Aherdantz a la Partie de Fraunce, de quecunque Condicion, Pais, ou Estat q'ils soient.

Item, que les Escotz & le pais d'Escotz, en la manere dessusdite, soient compris es Trewes, come dit est; mais se euls ne les voillent tenir, einz les enfreignoient, ou autrement ne voillent estre compris en y'celles, en cil cas euls ny soient pas compris, & pur ceo les dites Trewes ne ferront pas rompues entre les ditz Rois de France & d'Engleterre, & lours autres Alliez; & que les dites Trewes soient affermees es Marches d'Engleterre & d'Escoce, solonc les Condicions, & Maneres, que autrefoitz ad este faite en dite Pais.

Item, soient jureez de tenir les dites Trewes les plus grantz Capitains de la guerre, d'une part & d'autre.

Item, durantes les Trewes, nuls des ditz Rois ne doit entrer personelment le poair de l'autre.

Item, que nul, de la Partie de Fraunce, ne tendra Tretee ou Parlement, en prive, n'en apert, avesque les Flamens, ne avesque nulle Parsone d'iceuls, durantes les dites Trewes, a fin d'eulx attraire a sa Partie, ne pout riens faire, ou procurer, au contrair de la Licence faite entre le Roi d'Engleterre & eux; & auffi avesque nul autre qi soit de la Partie d'Engleterre: ne

†

auffi nuls, de la Partie d'Engleterre, avesque ceux que sont de la Partie de France. A. D. 1348. Edw. 3.

Item, que, durantes les Trewes, nulle Novellete ne Mesprise soit faite de l'une Partie envers l'autre, en prejudice des Trewes.

Item, que, durantes les Trewes, nul, qi ore est de l'obeissance de l'une Partie ne poit venir a l'Obeissance de l'autre, a qi ne feut Obeissant en temps de Trewes prises.

Item, que riens ne soit donez, ne promys, a nulli par nul des dites Parties, en prive, n'en apert, pur mouver Guerre a l'autre Partie, par aucune Voie, Directement ou Indirectement; ainz contrandra, & serra tenuz de contrandre, chescun des ditz Rois ses Subgitz, q'ils ne moevent, ne facent Guerre a l'autre Partie, pur quecunque cause, durantes les Trewes.

Item, que les Gentz, Subgitz, Coadjuteurs, ou Aliez des ditz Rois, sibien les Flamens, come autres, qi q'ils eux soient, purront aler & venir sauvement de l'une Pais en l'autre: Et touz les Marchantz, avesque toutes lour Marchandises, toutes maneres des Gentz, toutes Provisions & Biens, tant par Terre come par Meer, & par Eawes, auffi Fraunchement, come ils soloient aler & venir, en temps des Devantres des ditz Rois, en temps de Pees, en paiant les Peages & Wynages, auncienement acustumez, sanz aucunes Novelles Imposicions Lever, fors Tolles que paierent les autres Subgitz du Pais mesmes: exceptez les Banniz, qi sont Banniz des ditz Roialmes, ou aucun d'euls par autre cause, que pur la Guerre des ditz Rois: mais les Barons de Gascoigne, & de la dite Duche de Guyenne, & les autres Parsones de Gascoigne, de la dite Duche, soient Banniz ou aurres, serront compris es dites Trewes, & purront aler & venir de l'une Pais en l'autre, durantes les dites Trewes; & toutefoiz est l'entencion que les Gentz de Flandres puissent seurement aler & demurer en Roialme de Fraunce, sanz empeschement ou moleste du Counte de Flandres, ou de nul autre; & que ceste Article, touchant les Marchantz & les Marchandises, soit publiez a Paris, & aillours es autres bones Villes de Fraunce.

Item, que nulli, des ditz Seignurs, ne ne procurera, ne ne ferra procurer par lui, ne par autre, que nulles Novelletes ou Gref se facent par l'Eglise de Rome ou par autres de seinte Eglise, quel q'ils soient, sur aucun des ditz Rois, lour Coadjuteurs, ou Aliez, quel qi

A. D. 1348. Edw. 3. qi eux soient, ne sur lour Terres, ne de lour Subgitz, pur occasion de la Guerre, ou par autre cause, ne put Service que les ditz Coadjuteurs ou Aliez aient fait as ditz Rois, ou aucun de eux ; & se nostre seinte Piere, ou autres le voillent faire, le Deux Rois le destoutberont, a lour poair, sanz mal engyn, les dites Trewes durantes.

ITEM, se par aucun des ditz Seignurs, lour Gentz, Coadjutenrs, ou Aliez, aucunes Sieges estoient mys en Gascoigne, en la Duchee de Guyenne, en Bretaigne, ou Poitou, ou en Isles de Meer, ou aillours, les Sieges se leveront si tost que les Trewes ferront publiez: &, se aucune Ville, Chastel, Forterece, Terre, Gentz, ou autres Biens, soient pris, ou autre chose faite, par nul des dites Parties, lour Subgitz, ou Adherdantz, au contraire des Trewes, apres le jour de la Date de ces presentes, que elles feurent acordez & affermeez, soit devant la publication d'icelles, ou apres, que toutes celles choses, entierement & saunz delai, soient Restituez & Mises au point qu'elles estoient au jour des Trewes accordes & affermeez.

ITEM, que Droit soit fait, d'une part & d'autre, a touz ceux, que se voudrent pleindre des Prisons, qi ont brise lour Foiz : & aussi des Pais, qi ount grantez certeines Sommes de Deners, pur avoir Pati, ou Suffrance de Guerre, & ne n'ont mye paie les Deners : & que sur ceo soient deputez certeins Juges, d'une part & d'autre, pur faire Droit ; touz ceux, que voudrent demander Condnyt pur aler, ou pur envoier quette lour Prisons, ils eient Sauf Conduyt pur aler a Eaux, a fin q'ils les puissent somonder de tenir lour Fois, ou de venir respondre devant les Juges dessus ditz : &, en mesme la manere, soit fait des Pais que n'ount mye paie les Deniers, grantez pur Pati, ou Sufferance, come dit est.

ITEM, soient tenues les Trewes tant par Meer, come Terre.

ITEM, soient les Trewes affermez par Serement d'une Part & d'autre.

ITEM soient publiez les Trewes en divers Pais, as certeins jours (c'estε assavoir) en France & en Engleterre dedeinz Dis Jours : en Gascoigne & en Bretaigne dedeinz xxvi. jours : & en Escotz dedeinz xxx. jours ; a conter de la Date de ces presentes : & toutefoitz, soient tenuz & gardees les dites Trewes en totes Terres, & en totes Pais, du jour que elles ferront Fermeez & Jurecz.

ITEM, soient deputez certeins Juges & Gardeins des Trewes, d'une Part & d'autre, c'estassaver, A. D. 1348. Edw. 3.

Par la Partie de Fraunce, es Partz de Flandres & de Picardie, le Seignur de Moreul Mareschal de Fraunce, le Seignur de Sechelez Governour d'Artoys, le Bailli d'Amiens : es Parties de la Langedoc, & de Poitou, & de Zaintange le Seigneur de Caumont, & les Seneschales du Pais de Bretaigne, le Seignur de Craon :

Et, pur la partie des Aunglois, en Gascoigne le Seignur de Lebretz, & les Seneschals du Pais, en Poitu le Capitain de Seint Johan, Messieur Bertrant de Montferraut, Capitain de Lesignan : & en Bretaigne les Capitains du Pais, & Messieur Raoul de Caourx, en Flandres & en Picardie le Capitain de Calais, & le Rewardout de Flandres.

ITEM, en cas que ceux, que devient faire, & adrecer, & ramettre les choses, faites contre les Trewes, a estat du come dessus est dit, ne facent la chose, on ne les purroient faire duement ; adonque serront Juges, en y' celle Partie, pur les Frannceys,

Le Duc d'Athenes, le Conestable, & le Mareschal de Fraunce, & Messieur Geffrey de Chatny,

Et, pur les Anglois, le Connte de Lancastre, le Conestable, & le Mareschal d'Engleterre, Messieurs Berthelmu de Burgbersh,

Tant conjunctement, come divisement,

A faire droiture & adrecier les Mesprises as touz ceux, qi se voudrent plendre d'une Part & d'autre.

Les quelles Trewes Nous,
Guillames Evesqes de Norwitz,
Henri Counte de Lancastre,
Robert Counte de Suffolc,
Et Gautiers Sires de Manny,
Pur la Partie d'Engleterre:

Et Nous,
Hugues Evesqes de Laon,
Johan de Neelle Sires d'Offemont,
Geffrey de Charny,
Et Robert Dotetout, Meistres des Arbelestres,
Pur la Partie de France,

Avons, en bone foy, sanz mal engin, Creancees & Jurrees en l'Aume de nos Seigneurs les Rois dessus ditz, come aienz pleine poair de par euls a ceo faite.

En

A. D. 1348. Edw. 3. En Tesmoignance de ceo nous avons Seallees ces Lettres de noz Seals.

Donez, en noz Tentes, entre Guynes & Caleys le Joedy apres la Feste Seint Martin; c'estassavoir le (xviii.) xiii. jour de Novembre, l'An de Grace Mil, Trois Centz, Quarant, & Oyt. A. D. 1348. Edw. 3.

Forma Concordiæ inter Regem & Comitem Flandriæ.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 3. dor. Edward, par la grace de Dieu, Roi de France & d'Engleterre, & Seignour d'Irlande, & Nous, Loys Contes de Flandres, de Nevers, & de Reth, a toux ceux, qi cestes presentes Lettres verront & orront, Saluz.

Savoir faisons a tous que,

Come par, noz amez & foialx Conseillers (assavoir est) de, Reverent Piere en Dieu, Guillame Evesque de Norwicz, Henry Conte de Lancastre, Robert de Ufford Conte de Suffolc, Wauter Seignur de Manny, & Mestre Jehan de Carleton Doctour en Leys, Commiz & Deputes de par nous Roi dessus nomme,

Et Henry de Flandres Seignur de Mevene, Sohier Signur Dainghien, nos chiers Cousins, & Jaqueme de Metteneye Burgois de Bruges, Commiz & Depútez depar nous Conte dessusdit,

Estant del eage de Dyswiit Anz & plus, aiantz Franke, generale, & liberale poair, disposicion, & aministracion de nostre Persone, de noz Biens, Moebles, & Nonmuobles, Seignories, Juridictions, & de toutes maneres de Drois & Avoirs, a nous appartenantz, sanz aucun Curateur, nient Constrains, ne Oppressez par force ne violence, ne par doute de null Homme, ne de null rienz du Monde, mais de nostre pure Fraunke & certaine volente, ne dechen par tendreche de eage, ne par erreur, ne par nulle autre manere, mais euwe bone & longue deliberacion de nous, & de nostre noble Sage & Sain Conseil, & de entier & plain assent & accord de tout nostre dit Sage Conseil (c'est assaver) des plusurs & de plus Sages de nostre Linage, & des plusurs & plus Sages Doctours en Loys, & autres Clercs & Lais de noz Terres & Seignories, de certeine Science de nous, & de nostre dit Sage Conseill, & pour perpetuel profit de nous, de noz Heirs, de nos Successours, & de nostre dit Paiis de Flandres,

Aient este accordez & assentuz certeins Poins & Articles, pour bone de Pais & Amistę nourrir, accroistre, & pardurrer a touz joursmais, entre Nous, nos Paiis, & nos Subgitz,

Nous, aiantz ycheux pur fermes & aggreables, en tant come a cascun de nous touche, les ratiffions, & confermons, en la fonrme & manere, qui s'ensient, A. D. 1348.

Primerement, que, d'une part & d'autre, toutes Rancunes, Haynues, & Malivoillances sont pardonnez entre Nous, Roi d'Engleterre & Conte de Flandres dessusdit, sanz jamais, a nul jour, porter malralent, ne prendre vengeance, li unes sur l'autre, par fait, ne par pourchaz, ne par manere aucune, en temps avenir.

Item, que Nous, Rois d'Engleterre dessusdit, tendrons & accomplicons, tenrons tenir & accomplir par nos Subgitz, toutes les Grantes, Promesses, & Convences a cascune, apre li que nous tesimes & promesimes, au dit Pais de Flandres, en temps que les Allliances entre Nous & le dit Pais de Flandres furent faitz & accordez.

Item, que Nous, Contes dessusditz, pardontions a ceux de Gand & d'Yppre tout ce, que ils ont meffait a nous. & a nos Predecesseurs, de temps passe, jusques au jourdehuy, sans ent faire Loy & Justice; Et, se aucun d'eux, en aucun temps a venir, forsfaisist aucune choze, que de ceo ne ferroit plus punnys, que la Loy & Fraunchize d'icelle Ville contient & requiert.

Item, que les mesmes Villes, Gand & Yppre, demorront en leurs Francises & Libertez aussi franchement, comme elles onques furent devant, en aucun temps passe.

Item, que le Chivalier, Escuier, & autre don Pays de Flandres, qui ont este Fugitifz, & hors don dit Pays, avoeques nous Conte de Flandres, & qui orez sont r'entriez, soient aussi bone tenūz & obligiez a nous Roi d'Engleterre dessusdit, & as nostrez, & par le mesme manere & ferementz, que les autres qui sont dou dit Pays de Flandres.

Item, que nous, Contes de Flandres dessusditz, des hors Bannitz de la Ville de Bruges par Loy, & par Jugement,

En

A.D. 1348. Edw. 3. En la dartaine ftanke & generale Verite; jusqucs a nombre de Treze Parfonnes, a la Election dou dit Roi d'Engleterre, & pour l'onour de luy, donrons leurz Amnefte en jusques a la Bauline de la Ville de Bruges, & auront leurz bons, & venront a leur Villes auffi avant, que la Loy de la Ville le puet foffrir; Et, fe aucuns autres font Bannis ou fors iffu, pour oquifon don dit Roi d'Engleterre, fans autre caufe raifonnable, auront le meifme grace.

ITEM, fe aucun Debat foit, on ait efte, entre aucuns des Villes de Gand & d'Yppre, ou aucune rancune, veille ou noveille, que Nous, Contes deffufditz, ferons Criier nos Trieuwes dedens nos Villes deffuz dittes, jufqnes au Terme de le Saint Michiel; &, dedens le Terme d'icelles Trieuwes, ponr appaifier les Parties en la Ville de Gand, Nous, Contes deffufditz, eflirrons quatre Parfonnes de noftre Confeil: & cil de Gande auffi Quatre Parfonnes autres, & pour la Ville d'Yppre Quatre Parfonnes de noftre Confeil, & Quatre Parfonnes de noftre Ville d'Yppre, par la Election de nous & de nos Gentz d'Yppre en la manere deffufditte; les quelles Wyt Parfonnes fe poueront en aucune Ville loyaument, & en bonne foy, a faire bonne Pais & Acord entre les Parties, fans aucune Partie porter outre Raifonn & Droiture; fauve tous jours la Loy de Partie, ou cas que Pais & Acors ne fuffent faitz entre eux, ficomme dit eft.

ITEM, que cil de Gand & d'Yppre demorront quite & paifvile, des orez en avant, de toutes Levees que il, ou aucun de aux, ont faites en temps de Guerres, fur les Enemis, ou des Bons des Fugitiifs & Banniz de Flandres, & que de ce, que il, ou aucun de eux, ont Pris & Tolln de leurs voifins (Amis de nous Roi deffufdit) foit acorde & appaifie entre les Parties, par les Wyt Parfonnes, en cafcun Ville, comme dit eft; Et, ou cas que Acordz & Pais ne fuffent faitz dedens le temps des dittes Trewes par eaux, que drois en fuft fais a Partie, felonc Loy & Coftume d'ycelle Ville.

ITEM, des Privileges, que cil d'Yppre ont delniement acquifes fur cheux de Poperinghes, Nous, Contes deffufditz, leur aiderons volentres, que il leur foient fauvez & gardez, auffi avant que Droitz, Loys, & raifons le demandent,

ITEM, que tout cil, que font fuy es A.D. 1348. dittes Villes de Gand & d'Yppre, en aide de aus, foient de la meifme condi- Edw. 3. cion que cil des dittes Villes, foient Chevalier, Efquier, ou autre; exceptez les Bannitz par Loy & par Jugement.

ITEM, chil de Gande & d'Yppre, qui font Banny & fors yffu des dittes Villes, pour oquifon de nos Conte deffufdit, ou pour oquifon de no trefchere Seignur & Pere (dont dieux ait l'ame) venront a leuts biens, enfi que il les troveront, & a leur Villes auffi avant que la Loy de la Ville peut foffrir, & ferront les meifmes Sermentz a nons Roi d'Engleterre deffus dit, comme ont fait li autrl.

ITEM, que cil de Gand & d'Yppre venront a verraye obeiffance de nous Conte de Flandres deffufdit, comme a leur Droit Seignur naturel fans moyen, & feront envers nous & nos Heits tout ce que bons Subgitz dovient & font tenuz de faire; &, fe aucuns don Paiis de Flandres, en temps avenir, fuft Rebelles ou Deffobeiffantz a nous Conte deffufdit, que nous Rois d'Engleterre deffufditz les aiderons a conftraindre, ou cas que le ditz Contes de nous requerroit, & que aveques ce cheux de Gaude & d'Yppre demorront en le Aloyance de nous Roys d'Engleterre deffufdit, fi comme devant ont fait.

ITEM, que, en toutes les chofes deffufdittes, foient fauves toutes les Alliances, faites entre nous Roi d'Engleterre & les Gentz & Paiis de Flandres; & enfement foient fauves les Alliances que, noftre trefchere Sires & Peres de nous Conte de Flandres deffufdit (qui Diez abfoille) & noftre Paiis de Flandres ont au Duc de Brabant & a fon Pais de Brabant; les quelles Alliances feurent faites devant les Alliances, faites entre le dit Roi & noftre dit Paiis de Flandres, & les quelles Alliances nous Contes deffufditz avons promifes & confermees.

En Tefmoign des chofes deffus dittes nous, Rois & Conte deffus nomme, avons ches Lettres faites fceller de nos Grantz Seaux.

Don. a la Tour de Londres, le Difme jour de Decembre, l'An de Grace Mil, Trois Chentz, Quarante, Wyt.

A. D. 1348. Edw. 3. A. D. 1348. Edw. 3.

Concordiæ supradictæ Confirmatio, & promissa Regis Amicitia.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Ibid.

EDward, par la grace de Dieu, Roi de France & d'Engleterre, & Seigneur d'Irlande, faisons savoir a toux ceux, qi cestes presentes Lettres verront & orront, come par, Noz amez & foialz Conseillers,

Reverent Piere en Dieu, William Evesque de Norwiz,
Henry Conte de Lancastre nostre trescher Cousin,
Robert Conte de Suffolk,
Wauter Seignur de Manny,
Et Johan. de Carleton Doctour en Leys,
Commis & Deputez, de par nous, d'une Part,
Et Nobles Hommes,
Henry de Flandres, Seigneur de Meneue,
Soybier, Seignur Denghien,
Chivalers,
Et Jaqueme Mettencye Bourgois de Brugges,

Commis & Deputez de la Partie, nobles & puissant Prince, Loys, Conte de Flandres, de Nevers, & de Rechest, d'autre part,

Aient este faits certeins Accords & Covences entre Nous, noz Subgitz, & Adherens, & le dit Conte & son Paiis de Flandres, pour bone de Pays, & Amiste norrir, accroistre, & perdurer a touz joursmais, entre nons, Roi & Conte, & nos dessusditz Paiis, dont plusoures Lettres ent sont faites & donez d'une Part & d'autre, A. D. 1348.

Por ce est que nous, aiantz iceux Traicties, Accordz, & Covences pour agreables, desirrans que en toux cas ils eient ferme, especiale, & perpetuele valour, sanz enfraindre,

Avons promis, & promettons loialment, & en bone foi, par ches Presentes Lettres, que nous, pur Nous & pur noz Heirs desore en avant &, & a touz joursmais, par achesson de Parsone nulle, ne ferrons en aucun lieu encontre le dit Conte en Armes, ne en autre manere ancune, celeement ne en appert, ne tracterons, ne conseillerons, ne ferrons traitier, ne conseiller, en manere aucune encontre l'Estat, Honour, ou Heritage du dit Conte, de ses Heirs & Successours; sauvez les Alliances que nons avons au dit Paiis de Flandres.

En Tesmoignance de ce nous avons fait Sealler ches Lettres de nostre Grant Seal.

Don. a nostre Tour de Londres le Disme jour de Decembre, l'An de Grace Mill, Trescentz, Quarante & Ouzisme.

Pro Hominibus de Scotia, de non molestando contra Treugas.

A. D. 1348. An. 22. E. 3. Claus. 22 E. 3. p. 2. m. 5. d.

REX, dilectis sibi, Ballivis Villæ de Scardeburgh, Salutem.

Cùm nuper, certis de causis, coucesserimus Hominibus de Scotiâ, Adversariis nostris, Treugam, sive Sufferentiam Guerræ, usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturam (dùm tamen dicti Adversarii eandem Treugam, sive Sufferentiam, ex parte suâ firmiter teneant & observent) prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam intellexerimus qnòd vos, Treugæ sive Sufferentiæ prædictæ, ignari, quandam Navem de Middilsburgh in Selandiâ, vocatam Palmeday, unde Johannes de Middilsburgh est Magister, quibusdam Bonis & Mercimoniis Hominum de dictâ Terrâ Scotiæ Carcatam, in Portum Villæ vestræ prædictæ, per Maris intemperiem, agitatam, arestâstis, & eam, unà cum Bonis, & Mercimoniis prædictis ac Marinariis, in eadem Navi existentibus, sub Aresto detinetis, contra formam Treugæ, seu Sufferentiæ supradictæ, A. D. 1348.

Nos (volentes Treugam, sive Sufferentiam, per nos sic concessam, inviolabiliter observari) vobis mandamus quòd, si Marinarii, Navis, ac Bona, & Mercimonia prædicta, occasione præmissâ, & non aliâ, per vos arestata fuerint, ut est dictum, tunc ipsos Marinarios, unà cum Navi, ac Bonis, & Mercimoniis prædictis, sine dilatione aliquâ dearestari faciatis; Ipsos, contra formam Treugæ, seu Sufferentiæ prædictæ, non Molestantes in aliquo seu Gravantes.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Decembris.

Per Concilium.

2

De

A. D. 1349. Edw. 3. A. D. 1349. Edw. 3.

De Parliamento propter subitam Plagam Pestilentiæ mortalis prorogato.

A. D. 1349 An. 22. E. 3. Rot. m. 3. dorf.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eadem gratiâ, Episcopo Wyntoniensi, Salutem.

Licet nuper, pro magnis & arduis Negotiis, Nos & Statum Regni nostri Angliæ concernentibus, quoddam Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, ad diem Lunæ, proximum post Festum Sancti Hillarii, proximò futurum, teneri ordinaverimus, & vobis mandaverimus quòd, in propriâ Personâ vestrâ, ad dictos Diem & Locum interessetis, nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus dicti Regni, super dictis Negotiis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

Quia tamen subita Plaga Pestilentiæ Mortalis in loco prædicto, & aliis partibus circumvicinis, adeò indies invalescit, quòd de securo accessu Hominum ad Locum illum formidatur admodum hiis Diebus,

Et proindè, ac etiam ob alias certas causas evidentes, Parliamentum prædictum usque ad Quindenam Paschæ, proximò futuram, duximus prorogandum, per quod ad Locum illum, ad dictum diem Lunæ, accedere vos non oporteat istâ vice,

Vobis nichilominus, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd, quacunque Excusatione cessante, apud dictum Locum Westmonasterii, ad Quindenam prædictam, in propriâ Personâ vestrâ, absque Procuratore faciendo, intersitis, nobiscum, ac cum dictis Prælatis, Magnatibus, & Proceribus dicti Regni, super dictis Negotiis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

A. D. 1349.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Expeditionem Negotiorum nostrorum prædictorum, diligitis, nullatenus omittatis;

Præmunientes Priorem & Capitulum Ecclesiæ vestræ Sancti Swithini Wintoniensis, ac Archidiaconos, totumque Clerum vestræ Diœcesis, quòd iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis Personis, ac dictum Capitulum per unum, idémque Clerus per duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipso Capitulo & Clero habentes, prædictis Die & Loco intersint, ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, de communi Consilio ipsius Regni nostri Angliæ, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari.

Sciturì pro certo quòd, attentâ dictorum Negotiorum arduitate, Procuratores aliquos pro vobis, seu ex parte vestrâ, ad Quindenam prædictam, admittere, seu absentiam vestram excusatam habere, nollimus ullo modo.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Capitaneo Villæ de Calesio constituto.

A. D. 1349. An. 22. E. 3. Franc. 22. E. 3. m. 1.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Bello Campo, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectâ fidelitate vestrâ plenius confidentes,

Constituimus vos Capitaneum & Custodem Villæ nostræ Calesiæ, in Regno nostro Franciæ, quamdiù nostræ placuerit voluntati,

A. D. 1349.

Ita quòd Vos Villam prædictam ad opus nostrum salvò custodiatis, *&c.* *prout supra de datâ 1 Sept. An. 21.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Januarii.

Potestas tractandi cum Karolo (quarto) Imperatore.

A. D. 1349. An. 23. E. 3. Pat. 23. E. 3. p. 1. m. 31.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Nobilis Viri, Illustris Willielmi Marchionis Juliacensis, Affinis nostri carissimi, plenariè confidentes,

A. D. 1349.

Ad

A.D. 1249. Edw. 3. Ad tractandum, super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter, Serenissimum Principem, Karolum Romanorum Regem, &, carissimam Filiam nostram, Isabellam, disponente Domino, contrahendis,

Ac super Dote, Dotalitio, & Donatione propter Nuptias,

Cæterisque, hujusmodi Matrimonium seu Sponsalia concernentibus,

Ipsum Marchionem nostrum Procuratorem & Nuncium nostrum constituimus specialem;

Ratum habentes & Gratum quicquid idem Marchio, nostro nomine, fecerit in præmissis.

In cujus &c. A.D. 1349. Edw. 3.

Dat. in Palatio Regis Westm. primo die Februarii.

Universis &c. *ut supra usque ibi specialem & tunc sic*, volentes gratum habere quòd idem Marchio hujusmodi Tractatum, nostro nomine, faciat, & nos plenè certificet, cum sibi expedire videbitur, quid invenerit & fecerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste ut supra.

De Commissariis, ad Innovationes Sacramentorum Flandrensium exigendum & recipiendum.

A.D. 1249. An. 23. E. 3. Franc. 23. E. 3. m. 11. Universis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Richardi Talbot Senescalli nostri, Magistri Johannis de Carleton Legum Doctoris, & Stephani de Cosington Militis, pleniùs confidentes,

Ad Innovationes Sacramentorum Fidelitatis, nobis per Capitaneos, Burgimagistros, Advocatos, Consules, Probos Homines, & alios Habitatores Villarum de Gandano, Bruges, & Ipre, & aliarum Villarum, & Locorum, in Partibus Flandriæ, aliàs factorum, vice & nomine nostro exigendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ nobis, vel pro nobis, in hac parte fieri debeant, faciendum & complendum, A.D. 1349.

Præfatis, Senescallo, Johanni, & Stephano, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid prædicti, Senescallus, Johannes, & Stephanus, vel Duo eorum, pro nobis, & nomine nostro, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westmonasterii Quinto die Februarii.

De prædictis, ad Sacramenta omnium extra partes Flandriæ bannitorum, similiter exigendum & recipiendum.

A.D. 1249. An. 23. E. 3. Ibid. Universis &c. *ut supra usque ibi confidentes & tunc sic*,

Ad Sacramenta omnium & singulorum, extra partes Frandriæ Bannitorum, Relegatorum, sive Deportatorum, necnon aliorum earumdem Partium, cujuscumque Statûs seu Conditionis fuerint, qui hactenus hujusmodi Sacramenta nobis non fecerant, nostro nomine exigendum & recipiendum, juxta formam Concordiæ, nuper apud Caleys initæ & concordatæ, & ad omnia alia & singula, quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, faciendum & complendum, etiam si Mandatum exigant speciale: A.D. 1349.

Promittentes &c. *ut supra*.

Dat. ut supra.

De

A.D. 1349. n. 17. A.D. 1349. Edw. 3.

De Conductu, pro Nunciis super Deliberatione David de Bruys.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Scot. 23. E. 3. m. 3.

REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Willielmus Episcopus Sancti Andreæ, & quidam alii de Scotiâ, in Nunclum ad Nos, pro Tractatu Nobiscum & cum Concilio nostro, super Deliberatione David de Brus, Fratris nostri, in Turri Londoniæ existentis, viis & modis, quibus melius expedire videbitur ineundo & habendo, sint venturi:

Suscepimus ipsum *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes usque ad Festum Sancti Petri ad vincula, proximò futurum duraturas.

Dat. apud Langele vicesimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles Commissiones habent subscripti, per idem tempus duraturas, sub eâdem Datâ; videlicet, A.D. 1349.

Adam Episcopus Brenghyn.
Thomas de Fyngaske, Episcopus de Catenays.
David de Lindsay, Dominus de Cranford.
Robertus de Erskeyn.
Willielmus de Meldrome.

Consimiles Literas Regis de Conductu habent;

Willielmus Sancti Andreæ,
Adam Brechynensis,
Et Thomas Cathanensis,
Episcopi, de Scotiâ,
David de Lyndesay Dominus de Cranford,
Robertus de Erskyn,
Et Willielmus de Meldrum,

Usque ad Festum Omnium Sanctorum, proximò futurum duraturas.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Potestatibus, ex parte Franciæ, ad tractandum super Treugis & Pace.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Ex Orig. infra Pell.

PHilippus, Dei gratiâ, Francorum Rex, universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd,

Quia in Tractatu, habito inter Gentes nostras pro Nobis ex unâ Parte, & Gentes Adversarii nostri Regis Angliæ pro ipso ex alterâ, super Treugis, inter Nos & ipsum Regem Angliæ, pro nobis & sibi Adhærentibus, nostrisque & suis Benivolis & Subditis, ultimò captis, certoque tempore duraturis, inter alia extitit Concordatum, quòd certi & solennes Nuncii pro parte nostrâ, certique & solennes Nuncii pro parte dicti Adversarii nostri, certis locis & diebus convenient ad Tractandum, prout hæc & alia in Literis, super hoc factis, pleniùs continetur,

Ea, quæ in Tractatu Treugarum prædictarum concordata extiterunt, volentes, in quantum ad nos pertinet, exequi fideliter & compleri, A.D. 1349.

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Archiepiscopi Rothomagensis,
Et Episcopi Landavensis,
Ducisque Athenarum, Consanguinei nostri,
Necnon,
Odonis de Fontenaio Decani Nivernensis,
Dominorumque,
De Offemonte,
De Mirolio, & de Triangulo,
Consiliariorum nostrorum,
Plenam fiduciam obtinentes,

Ipsos, ad conveniendum pro Nobis Diebus & Locis, super hoc, ut dictum est, concordatis, tractandúmque pacificendum, pacificandum, transigendum, & concordandum, nostro nomine, &

A.D. 1349. Edw. 3. pro Nobis, cum Prælatis & aliis, ad hoc per dictum Regem Angliæ Deputatis, seu deputandis, de & super quibuscúmque Dissensionibus, Debatis, & Controversiis, inter Nos & eundem Adversarium nostrum ortis & motis hinc indè,

Necnon de & super Finali Pace, Novis Treugis, Treugarum Prorogatione, & Amicitiis perpetuis, inter Nos & supradictum nostrum Adversarium ineundis,

Et ea, quæ sic tractata, pacificata, pacta, transacta, & concordata extiterint, Securitate quacumque firmandum & vallandum,

Observationémque & Complementum eorum pro Nobis & in Animam nostram jurandum,

Et Securitatem, quæ nobis super hoc fiet, stipulandum & recipiendum,

Omniáque alia & singula, quæ in præmissis & circa præmissa necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, & quæ nos faceremus & facere possemus si præsentes essemus, faciendum, etiam si quæ fuerint quæ Mandatum exigant speciale,

Dictis Sex Consiliariis nostris, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum tamen alterum dictorum Archiepiscopi & Episcopi unum esse volumus) plenariam concedimus & committimus, tenore præsentium, Potestatem;

Promittentes nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habere perpetuò quicquid per prænominatos, Sex Consiliarios nostros, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum (quorum alterum dictorum Prælatorum unum esse volumus) ut præfertur, in præmissis & præmissorum singulis, Actum Factúmve fuerit sive Gestum.

In cujus rei Testimonium, Sigillum nostrum Secretum, in absentiâ Cancellarii nostri, nunc in remotis agentis, præsentibus duximus apponendum.

Datum apud Fontem Bliandi octavo die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Quadragesimo Octavo.

Per Dominum Regem.

Blanchet.

Dorf.

Procuratorium Domini Philippi de Valesio ad Tractandum.

De Parliamento, propter Pestilentiam invalescentem, ulterius prorogato.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Claus. 23. E. 3. m. 19. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eadem gratiâ Episcopo Londoniæ, Salutem.

Cùm Nos nuper Parliamentum, quod ad diem Lunæ, proximum post Festum Sancti Hillarii, proximò præteritum, apud Westmonasterium fecimus summoneri, prætextu Pestilentiæ Mortalis, in Loco prædicto tunc regnantis, usque ad Quindenam Paschæ, proximò futurum, duxerimus prorogandum,

Et quia dicta Pestilentia Mortalis in dicto loco Westmonasteriensi, ac in Civitate Londoniæ, ac aliis locis circumvicinis, graviùs solito invalescit (quod dolenter referimus) per quod accessus Magnatum & aliorum nostrorum Fidelium ad dictum locum nimis periculosus foret verisimiliter hiis diebus,

Parliamentum prædictum, ex causâ prædictâ, & ob certas alias Causas evidentes, usque ad Novam Præmunitionem, per nos indè faciendam, duximus prorogandum.

Vobis significantes quòd ad Locum prædictum, causâ Parliamenti prædicti, quousque per Nos de Novo præmuniti fueritis, vos accedere non oportet.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

De Potestatibus, ex parte Regis Angliæ, ad Tractandum super Treugis & Pace ineundis.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Franc. 23. E. 3. m. 7.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm in Treugis,

Per, Venerabilem Patrem,

Willielmum Norwicensem Episcopum,

Henricum Comitem Lancastriæ, Consanguineum nostrum,

Robertum de Ufford, Comitem Suffolciæ,

Walterum de Manny Militem,

Et

A.D. 1349. Edw. 3.

Et Magistrum Johannem de Carleton, Legum Doctorem,
Nomine nostro, & pro parte nostrâ,
Ac, Venerabilem Patrem, *Hugonem Episcopum de Laon,*
Johannem de Nelle, Dominum d'Offemond,
Galfridum de Charny,
Et Robertum Dotetont, Magistrum Arbalistariorum,

Nomine Adversarii nostri Franciæ, & pro parte suâ,
Ultimò initis, usque primum diem Mensis Septembris, proximò futurum, duraturis, inter alia, sit Concordatum,
Quòd certi solempnes Nuncii,
Ex parte nostrâ, apud Calesium,
Et alii solempnes Nuncii, ex parte dicti Adversarii nostri, apud Boloniam,
Die Dominicâ, in medio Quadragesimæ, proximò futuræ,
Sub & in certis Formâ & Terminis, in eisdem Treugis comprehensis, ad Tractandum conveniant,
Nos,
Ea, quæ sic in Treugis illis concordata sunt, volentes, quantum ad nos attinet, fideliter observari,
Ac de fidelitate & circumspectione Prædicti Episcopi Norwicensis,
Et,
Dilectorum & fidelium nostrorum,

Willielmi de Bohun Comitis Northamptoniæ, Consanguinei nostri,
Willielmi de Clynton, Comitis Huntyngdoniæ,
Prioris Roffensis,
Reginaldi de Cobham,
Roberti de Burghcher, ac præfati Magistri Johannis de Carleton,
Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Paciscendum, Pacificandum, Transigendum, & Concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum Prælatis, Magnatibus, & aliis, per dictum Adversarium nostrum ad hoc deputandis, super quibuscumque Controversiis, Dissensionibus, & Debatis, inter nos & dictum Adversarium nostrum hinc indè motis,
Necnon de Pace, & Prorogatione Treugarum, ac Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & ipsum Adversarium nostrum ineundis,
Et ad ea, quæ sic Tractata, pacta, pacificata, transacta, & concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,
Ac Securitatem, quæ nobis fieri debet, stipulandum & recipiendum,
Et omnia alia & singula, quæ in hac parte necessaria vel opportuna fuerint, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale,
Eis, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Episcopum Norwicensem Unum, & alterum Comitum prædictorum Alium, esse volumus) Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem.
In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Martii.

UNiversis præsentes Litteras inspecturis *&c. ut supra usque ibi* hinc inde motis, *& tunc sic* necnon de finali Pace ac Ligis *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De Brageriaco & Cussione Monetæ ibidem, Comiti Lancastriæ concessis.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Vasc. 23. E. 3. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.
SCIATIS quòd,
Cùm Nos nuper,
Attentis gratis Obsequiis, per, Consanguineum & Fidelem nostrum carissimum, Henricum Comitem Lancastriæ nobis impensis,
De gratiâ nostrâ speciali, auctoritate nostrâ Regiâ, & ex certâ scientiâ,
DEDERIMUS & CONCESSERIMUS eidem Comiti, & suis Hæredibus Masculis, ex ipso legitimè procreatis, aut procreandis, Castrum, Villam, & Locum de Bragericaco, Diœcesis Petragoricensis,
CONCESSERIMUS, insuper, de gratiâ nostrâ speciali, auctoritate nostrâ Regiâ, & ex certâ scientiâ, dicto Comiti, & Hæredibus Masculis, de suo Corpore, ut prædicitur, procreatis, Cussionem Monetæ in dicto loco, sic quòd ipsi in eodem loco Monetam cudere possint, seu cudi facere, prout sibi visum fuerit faciendum, Emolumentúmque Cussionis ipsius Monetæ suum remaneat & ad ipsorum utilitatem commodè convertatur:

Ita

A.D. 1349. Edw. 3. Ita tamen quòd Moneta illa, sic ibidem cudenda, sit ita Fortis, aut Fortior Monetâ nostrâ Partium prædictarum.

Salvâ & Retentâ in præmissis, omnibus, & singulis, Nobis & Hæredibus nostris Fidelitate & Homagio, Cavalcatâ & Resorto, nobis pertinentibus in hac parte; prout in Cartâ nostrâ, præfato Comiti indè confectâ, pleniùs continetur,

Nos (volentes eidem Comiti Gratiam uberiorem facere in hac parte)

Damus & Concedimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, dicto Comiti quòd ipsi & Hæredes sui prædicti habeant Cognitionem Assaiæ Monetæ prædictæ, ac Punitionem omnium & singulorum, tàm criminaliter, quàm civiliter, in cussione ejusdem Monetæ Delinquentium.

In cujus &c. A.D. 1349. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Et mandatum est Senescallo Regis Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vel ejus Locum tenenti, quòd ipsum Comitem, & Hæredes suos, cognitionem Assaiæ Monetæ prædictæ, ac Punitionem omnium & singulorum, tàm criminaliter, quàm civiliter, in cussione ejusdem Monetæ Delinquentium, habere permittat juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Forma Treugæ, a primo die Septembris, usque Pentecostem, anno 1350, Prorogatæ, ac interea de Pace coram Papa tractanda.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Franc. 23. E. 3. m. 9. & 8. d.

A Touz ceux, qi ces presentes Lettres verront,

Guilliames Evesque de Norwic,
Guille de Clintone, Conte de Huntyngdon,
Renaud de Cobham,
Et Johan Priour de Roucestre,
Et Nous,
Hugues Evesque de Laon,
Johan de Neelle Sires Doffomont,
Bernard Sires de Morveil,
Oudart de Fontenay Doyen de Noners,

Aienz plein Poer, pur noz Seignours les Roys d'Engleterre & de France, pur parfaire les choses a dessonz escriptes, Salutz.

Come es Trewes,

Derrenierement prises (c'estassavoir) le Tresieme jour du moiz de Novembre, l'An Mil CCC. Quarante, & Huit, entre les Messages de noz ditz Seignurs,

Les queles Trewes devient durer jusques au premer jour du moiz de Septembre, a Heure de Soleil Levant, l'An Mil. CCC. Quarante & Neuf,

Feust & soit, entre les autres choses, expressement contenu, que le Dymenche de la Mi Caresme, derreinement passe, les Messages de la Partie du Roi d'Engleterre serroient a Caleys, & ceux de la Partie du Roi de France seroient a Guyenes, pur acorder & traiter (s'il pleisoit a nostre Sire) de bone Pais a toujoursmaiz entre les ditz Rois, A.D. 1349

Et pur ce nous depar eaux aiomz este envoiez as ditz Lieus, & plusurs fois assemblez en Lieu, acoustume a traiter & parlementer sur ceo,

Finalement, apres plusurs Traites, Nous,

Considerantz que soit, & grant chose serroit, de mettre telle & si grant bosoigne a bone & parfaite fin par Nous, ou autres Messages de noz ditz Seignurs, si n'estoit par un bon & grant Moienner,

Confianz auxi du bien & loyaulte de, nostre seint Pere, le Pape, & qui par son Sens & Discrecion l'en peut, & pourra mieux & plustost vener a bon Traictie de Pais, qui par nul autre,

A l'honeur de Dieu, de nostre dit seint Pere, & de l'Eglise, avoms acorde, de Commun Assentement, que, depar noz ditz Seignurs, serroint envoicz, devers y celui nostre seint Pere a Avignon, ou la ou il sera, certains Messages, qui aurront plein Poer, chescon de la Partie de son Seigneur, de Traicter en sa Presence, & de faire & acorder totes choses, que profitables seront a vener a bone Pais, en tele manere, come le feroient & purroient faire noz ditz Seigneurs, si presentz y estoient,

Et feront les ditz Messages, en la manere qui dit est, devers nostre dit seint Pere le jour de la Toussaint, prosch[ei]nement

A.D. 1349. Edw. 3. ment venant, a plus tart, pur Tractier & Acorder ainsi que dessus est dit.

Et pur ceo parfaire & acomplir, au pleisir de nostre Sire, & de toute Cristiente, & pur noz ditz Seigneurs, Nous, de Commun Assentement, les dictes Treues, qui deuient durer jusques au dit premer jour du dit moiz de Septembre, come dit est, avomz Prorogue jusques au jour de la Pentecoste, l'An Mil. CCC. cinquante, & ycelles Treues, se mestier est, prises & acordes de Nouvel, & pur les ditz Roys, a durer jusques au dit jour de Pentecost, souz les formes, maneres, & condicions qui s'ensuient:

PRIMEREMENT, qui les Treues soient prises par les deux Seigneurs Roys de France & d'Engleterre *&c. prout de Datâ* 13. *Nov. An.* 22. *usque hæc verba; viz.*

ITEM, soient Publiez les Treues en France, en Engleterre, en Bretaigne, en Escoce, & la ou il appartendra, dedenz le jour de la Magdalene a plus tart; &, toutfoitz soient tenues & gardes les dictes Treues *&c. prout de præfatâ Datâ usque hæc verba; viz.*

ITEM, a fin que les dictes Trues soient tenues & gardez entierment, sanz enfraindre, les Capitaines de Calays, de Merc, & de Oye, de Seint Osmer, de Bologne, de Guynes, & de la Montoir, & lours Leustenanz, jureront, toutz ensemble, l'un en la presence de l'autre, en Leu, acoustume a parlementer, entre Guynes & Calays, dedenz un moiz pres la Date de cestes presentes Lettres, as Seintz Evangelles de Dieu, touche le Liure, q'il tendront & gardront, & ferront garder & tener, leaument les dictes Treues par eaux, & toutz lours Subgez, de Point en Point, sanz mal engyn, & sanz fraude;

Et qui toutz ceaux, que les dictes Treues enfrandroient, & voudroient enfrandre les dictes Treues en auceun manere, il ne receuront, ne tendront, en lour poer, ou deport; & qui toutz les Malfaitz, que, durant les dictes Treues, seront faites contre la Forme d'icelles, il ferront adresser duement & pleinement: & ferront restituer a toutz les Parties les Damages, a tout lour poer, saunz favour ou desport aucun.

ITEM, si entre les Capitaines de Calays, de Merc, & de Oye, d'une part, & ceaux de Seint Osmer, de Bologne, de Guynes, & de la Montoire, d'autre part, estoit Debat ou Descord, pur cause des Malfaitz, faites ou prejudice des Treues, encontre la forme & tenour d'icelles, ceaux celuy d'iceaux Capitaines, qui le dit Debat ou Descord touchera, seront tenuz, par lour Serement, de assembler ovec les Capitaines, ou Capitaine, de l'autre part, a qui la chose touchera, l'un ouesque l'autre, solonc qui le fait les touchera, en Leu, acoustume a parlementer, entre Guynes & Calays, quant il seront requis l'un par l'autre, pur faire sur le dit Debait & Descord tout ceo, que Raison & Bone Foy demandent. A.D. 1349. Edw. 3.

ITEM, qui les Seigneurs de le Bret & de Caumont, & les Seneschaux des Parties de la Languedoc & de Gascoigne, pur les deus Roys, & chescon d'eaux jureont semblement toutz ensemble, en aucoun Leu, en la presence l'un de l'autre, dedenz la Magdalene proschein venant, tener & garder, & faire tener & garder les dictes Trewes aussi que dessus est dit.

ITEM en cas que ceux, qui deuient faire, & adreser, & remettre les choses, faites contre les Treues, a Estat deue *&c. prout supra de præfatâ Datâ usque hæc verba; viz.*

Les quelles Treues, ainsi Traicties & Accordez, Nous,

Guillaumes Evesque de Norwicz,
Guillaumes de Clintone, Conte de Huntyngdon,
Reynaud de Cobham,
Et Johan Priour de Roucestre,
Pur la Partie d'Engleterre,
Et Nous,
Hugues Evesque de Laon,
Johan Neelle, Seignur d'Offemont,
Bernard Sire de Morveil,
Et Eudart de Fontenay, Doyen de Neveners,
Pur la Partie de France,

Avomz en bone Foy, sauz mal engyn, creancees & jurees, en l'Ames de noz Seignours les Roys dessus ditz, come eiantz Plein Poer de par eaux a ceo faire.

Donnes en noz Tentes, entre Calays & Guynes, l'endemein de la Seint Jasques & Seint Philippe, c'est assavoir, le ii. jour du moiz du May, l'An de Grace Mil. CCC. Quarante, & Neuf.

De morte Cancellarii Regis, & de Liberatione Magni Sigilli.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Claus. 23. E. 3. p. 1. m. 10. d. MEMORANDUM, *quòd Magister Johannes de Offard, Electus Cantuariensis confirmatus, Cancellarius Regis, vicesimo die Maii (videlicet) in Vigiliâ Ascensionis Domini, Anno præsenti, apud Tatenhall, juxta Londoniam, post occasum Solis, Diem suum clausit Extremum:*

Et in Crastino (videlicet) in die Ascensionis Dominicæ, Horâ quasi primâ, Magister Andreas de Offord, Frater prædicti Cancellarii, cum Magno Sigillo, quod fuerat in Custodiâ ipsius Cancellarii, in quadam Bursâ sub Sigillo suo inclusum, de Londoniâ recessit, ad idem Sigillum Dominæ Regi, tunc apud Wodestok existenti, deferendum:

Et postmodùm (videlicet) vicesimo octavo die ejusdem mensis Maii, idem sigillum liberatum fuit apud Mansum Fratrum de ordine Prædicatorum Londoniæ, A.D. 1349. *in Camerâ Concilii ibidem, per Bartholomeum de Burghersh, Camerarium Regis, in præsentia Dominarum, Thomæ de Sancto Leodegario Militis, Edmundi de Grymesby Clerici, & aliorum quampluriomorum Clericorum de Cancellaria, Dominis, David de Wolloure, Johanni de Sancto Paulo, Thomæ de Brayton, & Thomæ de Cotyngham, custodiendum quousque Rex aliud inde præceperit:*

Qui quidem, David, Johannes, Thomas, & Thomas, auditâ relatione sibi per dictum Bartholomeum ex parte Regis factâ, visoque & intellecto Mandato sibi sub Privato Sigillo Regis super hoc directa, Bursam, in quâ dictum Sigillum erat inclusum, statim aperiri, & quamplura Brevia ac Literas Patentes eodem Sigillo, in eadem Camerâ, consignari fecerunt.

Pro Abbate Sancti Albani; Bulla de Confirmatione.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Ex Autogr. CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Divinæ retributionis Præmium, & Præconium humanæ laudis acquiritur, si Personis Ecclesiasticis, & hiis præcipuè, quæ sunt Dignitatis Titulo insignitæ, condignus honor impenditur, & Favor necessarius exhibetur.

Nuper siquidem Monasterio Sancti Albani, ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente, Ordinis Sancti Benedicti, Lincolniensi Diœcese, per obitum quondam Michaelis Abbatis ejusdem Monasterii, qui in partibus illis decessit, Abbatis regimine destituto, Dilecti Filii, Conventus dicti Monasterii, vocatis omnibus qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commodè interesse, die ad eligendum præfixâ, ut moris est, convenientes in unum, ac deliberantes in hujusmodi Electionis negotio, per viam procedere compromissi, tandem in Novem de dictis Conventu, viz. in, Dilectos Filios, Thomam Abbatem dicti Monasterii Sancti Albani, tunc de Tynemuthâ, Willielmum de Beluero, Henricum de Wymundham, & Adam de Bello-loco, Priores Prioratuum, per Monachos dicti Monasterii solitorum gubernari, ejusdem Ordinis, & Dunelmensis, Norwicensis, & prædictæ Lin- A.D. 1349. colniensis Diœcesum, Thomam Archidiaconum, Johannem Cellararium, Rogerum de Beluero, Waltherum de Canville, & Adam de Wittenham, Monachos dicti Monasterii, compromittere curaverunt, eisque providendi eâ vice dicto Monasterio de uno ex seipsis, vel alio de Gremio ipsorum Conventûs, assumendo in Abbatem dicti Monasterii, unanimiter concesserunt plenam & liberam Potestatem.

Ita (videlicet) quòd, postquam dicti Compromissarii, vel major Pars eorum, concordes existerent de personâ taliter assumendâ, unus eorum, de voluntate & mandato aliorum Compromissariorum suorum, vice suâ, & eorundem Compromissariorum suorum & Conventûs nomine, personam ipsam in Abbatem dicti Monasterii eligeret in comuni, ipsamque Electionem Clero & Populo solenniter publicaret, promittentes illum in eorum Abbatem recipere, & habere, quem Unus ex dictis Compromissariis juxta formam prædictam duceret eligendum: dictique Compromissarii, hujusmodi potestate receptâ, secedentes in partem, post varios Tractatus, ac maturam & diligentem deliberationem, super hiis habitos inter eos, in dictum Thomam Abbatem, in Sacerdotio constitutum & ætate legitimâ, ac

de

A.D. 1349. Edw. 3. de legitimo Matrimonio procreatum, direxerunt concorditer & unanimiter vota sua.

Et subsequenter dictus Thomas Archidiaconus vice suâ, & de mandato, & nomine dictorum aliorum Compromissariorum suorum ibidem præsentium, In præsentiâ Conventûs prædictorum, præfatum Thomam Abbatem elegit in Abbatem Monasterii prælibati, & Electionem hujusmodi, a dictis Conventu concorditer acceptatam, Clero & Populo solenniter publicavit, idemque Thomas, post consensum eidem Electioni, ad instantiam dictorum Conventûs, a dicto Thomâ legitimè præstitum, dictus Thomas ad Sedem Apostolicam personaliter accessit, & tàm per seipsum, quàm dicti Conventus per eorum Procuratores ydoneos, ab eis propterea ad nos specialiter destinatos, confirmari per nos Electionem præfatam, ipsius nobis præsentato Decreto, humiliter postulârunt, in hiis omnibus Statutis a Jure temporibus observatis.

Nos igitur Electionem præfatam, dictique Thomæ personæ merita, per, Venerabilem Fratrem Tayllarandum, Episcopum Albanensem, &, Dilectos Filios nostros, Stephanum tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbyterum, ac Guillielmum Sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconum, Cardinales, examinari fecimus diligenter, & factâ nobis ab eisdem, Episcopo, & Cardinalibus, super hiis relatione plenariâ, & fideli, quia invenimus Electionem eandem de dicto Thomâ, Personâ ydoneâ, cui de litterarum Scientiâ, honestate morum & vitæ, Spiritualium providentiâ, & Temporalium circumspectione, aliisque virtutum meritis fidedigna apud nos Testimonia perhibentur, canonicè celebratam, eam de Fratrum nostrorum consilio auctoritate Apostolicâ confirmavimus, eumdemque Thomam dicto Monasterio Sancti Albani præfecimus in Abbatem; curam & administrationem illius sibi, tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, plenariè committendo, firmâ spe fiduciâque conceptis, quòd præfatum Monasterium per suæ diligentiæ studium, suamque Industriam circumspectam, gratiâ sibi suffragante Divinâ, Salutis & Prosperitatis suscipiet incrementa. A.D. 1349. Edw. 3.

Cùm itaque, carissime Fili, sit virtutis opus Dei Ministros digno favore prosequi, & eos verbis & operibus pro Regis æterni gloriâ venerari, Serenitatem Regiam rogamus, & hortamur attentè, quatinus eundem Abbatem in commisso sibi Monasterio habens pro nostrâ, & dictæ Sedis reverentiâ propensiùs commendatâ, ipsum Thomam tui favoris auxilio prosequaris; ità quòd idem Abbas, celsitudinis tuæ fultus auxilio, in commisso sibi Monasterii antefati regimine possit, Deo propitio, prosperari, ac tibi exindè a Deo perennis Vitæ Præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Datum Avinion. octavo Id. Julii, Pontific. nostri anno octavo.

Super Plicâ
N. Mauri.

Sub Filis cannabaceis.

Pro Duncano Cambel, & Gilberto de Levenax, de Scotia, venientibus ad Andream Cambell Prisonarium in Angliam.

A. D. 1349. An. 23. E. 3. Scot. 23. E. 3. m. 1.

REX universis & singulis Majoribus, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Duncanus Cambell & Gilbertus de Levenax, de Scotiâ, ad Andream Cambell Militem, Prisonarium nostrum de Scotiâ, in Turri nostrâ Londoniæ existentem, pro diversis rebus, a dictis partibus Scotiæ, usque ad Turrim prædictam, pro sustentatione & aliis Necessariis ejusdem Andreæ, ducendis, de Licentiâ nostrâ sint venturi,

Suscepimus ipsos, Duncanum & Gilbertum, & utrumque eorum, veniendo cum Tribus Equis, & Tribus Garcionibus, ac Rebus, & Hernesiis suis quibuscúmque, a dictis partibus Scotiæ, in dictum Regnum nostrum Angliæ, ad prædictum Andream, ex causâ prædictâ, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostras, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A.D. 1349.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Duncano & Gilberto, seu eorum alteri *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Claryndon decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro

Pro Edwardo de Balliolo Rege Scotiæ.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Claus. 23. E. 3. p. 1. m. 4.

REX, dilectis sibi, Ricardo Molineux, & Sociis suis, Collectoribus Decimæ & Quintædecimæ Triennalium, nobis nuper concessarum, de primo anno concessionis ejusdem, in Comitatu Lancastriæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Consanguineo & fideli nostro, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, vel ejus in hac parte Attornato, Centum, Quaterviginti, & Quatuor Libras, eidem Regi, per Duas Tallias, ad Receptam Scaccarii nostri, indè in vestri exonerationem levatas, assignatas, de Denariis de Decimâ & Quintadecimâ prædictis, de secundo Termino dicti Primi anni earumdem Decimæ & Quintædecimæ provenientibus, solvi & habere faciatis; recipientes a præfato Rege, vel suo dicto Attornato, Tallias supradictas, per quas, & hujus Mandati nostri prætextu, vobis indè in Compoto vestro debitam Allocationem habere faciemus. A.D. 1349.

Teste Rege apud Claryndon. tricesimo die Julii.

Per Concilium.

CONsimile Breve dirigitur Roberto de Mulcastre, & Sociis suis, Collectoribus hujusmodi Decimæ & Quintædecimæ, de eodem Primo anno in Comitatu Cumbriæ, de Sexdecim Libris eidem Regi, per quandam Talliam, ad Receptam dicti Scaccarii levatam, assignatis, præfato Regi solvendis in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per Concilium.

De certiorando, super Donationibus excessivis factis in Vasconia.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Vasc. 23. E. 3. m. 3.

REX, dilecto & fideli suo, Henrico Comiti Lancastriæ, Consanguineo nostro carissimo, Salutem.

Quia, per importunam instantiam, & aliorum suggestionem minùs veridicam, Donationes, in Ducatu nostro Aquitaniæ, fecimus Excessivas, in quibus, ut intelleximus, decepti sumus enormiter & delusi,

Nos,

Volentes de Donationibus hujusmodi, & de causis earumdem, pleniùs certiorari, ac de vestris fidelitate & circumspectione providâ confidentes,

Vobis committimus & mandamus quòd de hujusmodi per Nos datis & concessis, ac de meritis Donatiorum eorumdem, viis & modis, quibus meliùs expedire videritis, vos diligentiùs informetis,

Et omnia Castra, Terras, Tenementa, Libertates, Proficua Cunagii Monetarum nostrarum, & alia quæcumque, quæ per Nos in Ducatu nostro, ad Suggestionem Petentium, vel in Recompensationem impensorum nobis Servitiorum, vel Deperditorum aut Dampnorum, per suppressionem veritatis, & tacitâ veritate, per informationem hujusmodi, data vel aliàs assignata inveneritis, in Manum nostram, sine qualibet acceptatione Personarum, quatenus ex bonâ & justâ causâ faciendum fuerit, capi & detineri faciatis, A.D. 1349.

Nos de eo, quod sic feceritis, unà cum Consilio & avisamento vestris, quid Nos indè facere deceat & expediat, certificantes, ut ulterius, in hac parte, disponere valeamus, Quod de vestro, & aliorum Peritorum nobis assistentium consilio fuerit faciendum.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

De Potestatibus super reformatione Treugarum.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Fran. 23. E. 3. m. 4.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Cùm quædam, contra formam Treugarum, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ ultimò initarum, attemptata ducantur, A.D. 1349.

Nos,

A.D. 1349. Edw. 3.

Nos,

Volentes Treugas ipsas, quantum ad nos attinet, ut convenit, observare,

Ac de circumspectione providâ, dilectorum nobis, Magistrorum, Michaelis de Northburgh, Suffolchiæ, Andreæ de Offord, Middlesexiæ, Archidiaconorum, Richardi de Wymondwold, Doctorum Legum, ac Magistri Roberti de Askeby Canonici Sarum, confidentes,

Ipsis, Tribus, & Duobus eorum, ad petendum & prosequendum Reformationem Attemptatorum hujusmodi, & ad ea, quatenus ad nos attinet, reformandum,

Ipsásque Treugas firmandum & solidandum, & ad eas, si ruptæ vel violatæ fuerint, innovandum,

Et de ipsis etiam Treugis prorogandis, vel Novis ineundis, tractandum,

Et ad omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos, Michaelem, Andream, Richardum, & Robertum, Tres, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo octavo die Augusti.

De Potestate Articulos, apud Dunkirk cum Flandriæ Comite concordatos, roborandi.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Ibid. m. 3.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Roberti de Herle, Locum tenentis Capitanei Villæ nostræ Calesiæ, & Richardi Totesham, Militum, pleniùs confidentes, ipsis, & eorum alteri,

Ad tractandum & concordandum, cum, Magnifico Viro Domino Lodovico, Comite Flandriæ, seu Deputandis ab eo, super Approbatione & Firmatione omnium & singulorum Articulorum, nuper inter nostros Procuratores & Nuncios ex Parte unâ, ac præfatum Comitem seu Procuratores & Nuncios suos ex alterâ, apud Dunkirk, & alibi, nuper tractatorum & concordatorum,

Necnon ad Articulos prædictos, & eorum quemlibet, quantum ad nos pertinet, quacúmque Firmitate roborandum & vallandum, juxta formam & effectum Tractatuum prædictorum,

Plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid iidem, Robertus & Richardus, vel eorum alter, fecerint, vel fecerit, in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Septembris.

De aliis Commissariis ad dictos Articulos approbandos.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Burton Militis, & Magistri Ivonis de Glynton, Canonici Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ, pleniùs confidentes,

Ipsis, & eorum, alteri, ad tractandum & concordandum cum, Magnifico Viro, Domino Lodovico, Comite Flandriæ, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo, super Approbatione *&c. ut supra mutatis mutandis.*

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

De Capitaneo & Locum Regis tenente in partibus Pictaviæ.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Vasc. 23. E. 3. m. 3.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectione providâ, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici Comitis

A.D. 1349. Edv. 3. mitis Lancastriæ, pleniùs confidentes, Ipsum Comitem, in partibus Pictaviæ, Capitaneum & Locum nostrum tenentem facimus per præsentes;

Dantes & concedentes ei plenam Potestatem excercendi & exequendi ibidem, nostro nomine, omnia & singula, quæ ad hujusmodi Capitaneum & Locum tenentem pertinere noscuntur, & quæ Nos facere possemus si præsentes essemus ibidem.

Damus autem Archiepiscopis, Episcopis, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, Castellanis, & Personis aliis quibuscùmque, in & de dictis partibus existentibus, tenore præsentium, in Mandatis, quòd eidem Comiti, tanquam Capitaneo & Locum nostrum tenenti ibidem, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. decimo octavo die Octobris.

ET Mandatum est Moniquoto de Franciâ, aut cuicumque alii, vel aliis, Custodiam Castri de Neyrmonstrer habenti, vel habentibus, in Fide & Ligeantiâ, quibus Regi tenentur, ac A.D. 1349. Edv. 3. sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, quòd eidem Capitaneo & Locum Regis tenenti, seu ejus Deputato, in dictis partibus Pictaviæ, in omnibus & singulis, easdem Partes tangentibus, eis per ipsum Capitaneum, seu dictum suum Deputatum, ex parte Regis exponendis, Intendentes sint, Parentes, & Respondentes.

Dat. in Pallatio Regis Westm. vicesimo die Octobris.

Consimilia Mandata diriguntur subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Thomæ de Bentele, aut cuicumque alii, vel aliis, Custodiam Castri de la Barre habenti, vel habentibus.
Custodi Fortalitii Insulæ de Chaunet, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit.
Custodi Fortalitii de Boign. qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit.
Gullielmo Dubg. Capitaneo de Guerrande.
Thomæ de Dagworth.
Gamelino atte Watre.
Simoni de Newtoun,
Et Johanni de Sustoun.

De non attemptando quicquam in præjudicium Regis.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Claus. 23. E. 3. p. 2. m. 11. d. MEMORANDUM, *quòd Magister Jacobus de Bononia, Asserens se Procuratorem, Venerabilis Patris, A. Episcopi Tusculanensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, ad prosequendum, nomine ipsius Cardinalis, Executionem cujusdam Provisionis, eidem Cardinali per Dominum Papam, de Thesaurariâ Ecclesiæ beati Petri Eborum, factæ, ut dicitur,*

Vicesimo octavo die Octobris, Anno præsenti, in Cancellariâ Regis apud Westmonasterium personaliter constitutus, promisit & Protestatus est ibidem publicè & expressè,

Coram Domino Episcopo Menevensi Cancellario Regis, præsentibus, Willielmo de Thorp Capitali Justiciario Regis, Johanne de Sancta Paula Electo Dubliniæ, David de Wollore Custode Rotulorum Cancellariæ, Willielmo de Shareshull uno Justiciariorum de Banco, & cæteris Clericis de Cancellaria, multisque aliis, A.D. 1349.

Quòd idem Jacobus quicquam, in præjudicium vel Derogationem Juris Regii, quoad Thesaurariam Ecclesiæ beati Petri Eborum, vel Collationis per ipsum Regem inde factæ, seu effectûs ejusdem, nomine dicti Cardinalis, seu alio modo quocumque, non attemptabit, nec faciet attemptari, nec se indè in aliquo per se, vel alium, intromittat publicè vel occultè.

Super Bajulatione Crucis in Hibernia.

A.D. 1349. An. 23. E. 3. Pat. 23. E. 3. p. 3. m. 14. REX Justiciario suo Hiberniæ, ac Cancellario & Thesaurario nostro ibidem, necnon universis & singulis Officiariis & Ministris, cæterisque Fidelibus nostris, tàm Civibus & Burgensibus, quàm Popularibus, in Terrâ prædictâ, infra Libertates & extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper Archiepiscopus Armachanensis, Primatem Hiberniæ se prætendens, A.D. 1349. suggerensque ipsum, prætextu Primatiæ hujusmodi, & Privilegiorum, sibi per Sedem Apostolicam, ut asserit, concessorum,

Crucem suam, eundo & equitando ubique per dictam Terram nostram Hiberniæ, Erectam ante se portari facere,

Et quampluribus Privilegiis & Juribus, ut ad Primatiam illam spectantibus,

† bus,

A.D. 1349. Edw. 3. bus, per medium ejusdem Terræ debitè uti posse,

Literas nostras Patentes, de Protectione & Defensione nostris, pro se, Hominibus, & Familiaribus suis, in executione præmissorum faciendâ,

Mandatum etiam continentes quòd vos præfatum Archiepiscopum dictam Crucem suam Erectam, ubilibet in Terrâ prædictâ, tàm in Civitatibus & Burgis, quàm locis aliis, ante se portari facere, & quicquid ad dictam Primatiam pertinet facere & exercere, absque Impedimento seu Impetitione aliquâ permitteretis,

Necnon quædam alia Mandata nostra singularia vobis (præfate Justitiarie) ac Majori, & Ballivis, Civitatis nostræ Dubliniæ, diversisque aliis Majoribus, & Ballivis, ac Ministris, & Fidelibus nostris, sub Magno Sigillo nostro Angliæ directa,

Quòd dictas Literas nostras in Civitate Dubliniæ & alibi, ubi expedire videretis, publicè proclamari, & contenta in eisdem in singulis Articulis observari & teneri faceretis,

Et omnibus Fidelibus nostris ibidem inhiberetis, ex parte nostra, nè dicto Archiepiscopo, aut suis, in excercitio Primatiæ & Privilegiorum suorum in Terrâ prædictâ, sub Pœnâ Incarcerationis Corporum suorum, ac Captionis Libertatum & Civitatum in Manum nostram, impedimentum aliquod inferrent, contra tenorem Literarum nostrarum earumdem,

In Cancellariâ nostrâ, ad Suggestionem hujusmodi, impetrâsset, prout in Literis & Mandatis nostris prædictis continetur:

Et, licet per tenorem cujusdam Bullæ, fœlicis recordationis, Honorii Papæ, in Cancellariâ nostrâ prædictâ, sub Sigillo nostro, quo utimur in Hiberniâ, exhibitum liqueat evidenter, quòd idem Honorius Papa inhibuit nè cuiquam Archiepiscopo, vel alii Prælato Hibernico (præter Suffraganeos Dublinensis Archiepiscopi aut Apostolicæ Sedis Legatum) sine ipsius Archiepiscopi Dubliniæ, & Successorum suorum, Assensu, bajulare Crucem, celebrare Conventus (religiosis exceptis) vel Causas Ecclesiasticas (nisi a Sedis Apostolicæ delegatis) tractare liceret in Provincia Dublinensi,

Ipsáque Dublinensis Ecclesia sic dictâ, & nonnullis aliis Sedis Apostolicæ Privilegiis, & Præscriptionibus legitimis, sit munita ac gavisa hactenus Libertate, quòd nullus Archiepiscopus Armachanensis, seu alius Terræ prædictæ (præter ipsum Dublinensem Archiepiscopum) nullo unquam tempore, Crucem suam ante se Erectam in Dublinensi Provinciâ bajulare debuit, nec etiam bajulavit, nec Causas tractavit Ecclesiasticas in eadem, per quod Jus seu Usus Privilegiorum, aut Præscriptio, seu Libertas hujusmodi, de jure interrupta fuerint, vel interrumpi deberent, sive lædi, prout inde sumus pleniùs informati,

Præfatus tamen Archiepiscopus Armachanensis,

Colore Literarum & Mandatorum nostrorum prædictorum, quæ tacitâ, in impetratione eorum, de Jure, & Privilegiis, Dublinensis Ecclesiæ, & expresso contrario, veritate, ad minus veracem Suggestionem hujusmodi, in dictâ Cancellariâ nostrâ optinuit,

Et quæ eo prætextu, & ob propositas coram nobis quasdam alias Causas, surreptitiè optenta duci debent,

Aliqua, in grave & enorme præjudicium ipsius Dublinensis Ecclesiæ, & Cleri Provinciæ ejusdem, ac contra Privilegia, Præscriptiones, Usus, & Libertatem prædicta, abusivè (quibusdam Confœderatis suis sibi assistentibus) in eisdem Civitate & Provinciâ Dublinensibus temerè attemptavit, undè ejusdem Civitatis & partium vicinarum Populus vehementiùs movebatur;

Nos,

Advertentes quòd, ex Turbatione & Præsumptione hujusmodi, Literarumque & Mandatorum nostrorum prædictorum optentu, Congressus Populorum Provinciarum vestrarum bellicus verisimiliter formidatur,

Nolentésque, nec intentionis nostræ extitit, nec existit, præjudicium seu injuriam prædictæ Dublinensi Ecclesiæ, de nostro Patronatu existenti, seu ejusdem Juribus, Privilegiis, aut Libertati, ratione Literarum & Mandatorum nostrorum prædictorum, seu aliâ causâ, fieri,

Set desiderantes ipsam in suis Juribus & Privilegiis confoveri, & iminentia ex præmissis Pericula evitari, & Subditorum nostrorum Paci & Quieti ubilibet provideri,

Prædictas Literas & Mandata nostra, ad hujusmodi & majora suscitanda pericula inductiva, quatenus de facto processerunt, tenore præsentium, Revocamus,

Permittentes quòd quilibet Jura sua in hac parte in formâ Juris prosequatur, prout expedire noverit, & defendat; ita semper quòd, ex hujusmodi Præsumptionibus temerariis, in Populis nostris non fieret Commotio, nec Pax nostra aliqualiter violetur.

Et

A. D. 1349. Edw. 3. Et hoc vobis, & aliis, quorum interest, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Testa Rege apud Westmonasterium vicesimo die Novembris. A. D. 1349. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

De non permittendo, causa Pestilentiæ, fugientes transire ad Partes Exteras.

A. D. 1349. An. 23. E. 3. Claus 23. E. 3. p. 2. m. 5. dor. REX Majori, & Ballivis Villæ suæ de Sandwico, Salutem.

Quia non modica pars Populi Regni nostri Angliæ in præsenti Pestilentiâ est defuncta, & Thesaurus ejusdem Regni plurimùm exhaustus, & (ut intelleximus) quamplures ejusdem Regni nostri cum Pecuniâ, quam in eodem Regno habere poterunt, ad partes Exteras indies se transferunt, & transferre proponunt,

Nos, advertentes quòd, si hujusmodi Transitus toleretur, idem Regnum, tàm de Hominibus, quàm de Thesauro, infra breve destitueretur, & sic ex hoc nobis & dicto Regno Grave Periculum posset de facili evenire, nisi super hoc citiùs Remedium apponatur opportunum,

Ac volentes proindè, & pro Periculis *evitandis*, quæ transeuntibus, & maximè Anglicis, in partibus Transmarinis indies iminent, Salvationi Regni & Populi prædictorum providere, A. D. 1349.

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quòd Homines ad Arma, vel Peregrinos, aut aliquos alios de dicto Regno nostro, vel aliundè, cujuscumque Statûs vel Conditionis fuerit, nisi fuerit Mercator, Notarius, aut Nuncius notus, ut dicto Portu, clàm vel palàm, exnunc nullatenus transire permittatis, sine Mandato nostro speciali; talem & tantam diligentiam in hac parte apponentes, nè de ficto Gestu vestro indè coram nobis puniri debeatis in futurum.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, &c.

Ad Audomarum Cardinalem pro Ecclesia Dublinensi, super Bajulatione Crucis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Rom. 22. 23. 24. E. 3. m. 1. PATER REVERENDE ET AMICE CARISSIME,

Quamvis Ecclesia Dublinensis sit, & fuisset a tempore Fundationis ejusdem, Metropolitica, & Sacrosanctæ Sedi Apostolicæ subjecta, ac ab omni alienâ Subjectione, & quolibet Jurisdictionis exercitio, tàm per ipsius Sanctæ Sedis Privilegia, quàm per Præscriptiones legitimas, etiam a Fundatione prædictâ obtentas, libera & immunis, sic quod nullus Archiepiscopus, alius quam Dublinensis, in Civitate, Diœcese, & Provinciâ Dubliniæ Crucem coram se Erectam bajulavit, seu Jurisdictionem exercuit aliqualem, nec portare seu exercere debuit de Consuetudine seu de Jure:

Archiepiscopus tamen Armachanensis, qui nunc est, Primatem Hiberniæ se prætendens, quasdam Confirmationes quorumdam Antiquorum Privilegiorum, quæ asserit se habere, aliásque nova Privilegia, suis importunis Instantiis, a Domino Summo Pontifice (ut didicimus) nititur impetrare; quod si fieret, nedùm in gravissimum ejusdem Dublinensis Ecclesiæ præjudicium, immò etiam Juris & Dignitatis dictæ Sedis, cederet manifestè, quæ, a Fundatione prædictâ, Electionis Electi Dublinensis Examinationem & Confirmationem optinuit, & munus eidem Consecrationis impendit, ac Causas quaslibet, ab Archiepiscopo Dublinensi, & ejus Officialibus, per Appellationes ad eam devolutas, nullo omnino medio, tractavit & processit in eis; & nichilominus exindè (cùm Populi dictæ Dublinensis Provinciæ se alienæ & inconsuetæ Potestati, maximè Populo eis pro majori parte Rebelli, subici minimè sustinerent) Conflictus Bellicos Subversionemque Dominii nostri ibidem proventuros (quod absit) verisimiliter formidatur; A. D. 1350.

Super quo, pro adhibendo Remedio, ipsius Domini Summi Pontificis supplicavimus Sanctitati,

Vestram

A. D. 1350. Edw. 3. Vestram igitur Paternitatem sinceris affectibus exoramus, quatinus ipsum Dominum Summum Pontificem sic movere velitis, & erga Eum interponere Preces vestras, quòd nichil, quod tàm grave Ecclesiarum Præjudicium, & periculosam in Populis Commotionem, Subversionémque Regii Dominii procuraret, aliqualiter concedatur,

Vos (si placet) cui Causa sive Examinatio Privilegiorum dicti Archiepiscopi, ut dicitur, est commissa, providè sic habentes, quòd hujusmodi Præjudicia & Pericula, annuente Domino, declinentur; quia sustinere non possumus quin, pro Quiete Populi, & Stabilitate Terræ nostræ, ac pro evitandis tantis & tam gravibus periculosis eventibus, debitum Remedium apponamus.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Februarii. A. D. 1350. Edw. 3.

Et Memorandum, *quòd ista Littera directa fuit Audomaro, tituli Sanctæ Anastasiæ Presbitero, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.*

Consimilis Littera, & ejusdem tenoris de verbo ad verbum, *excepta illa Clausula* vos si placet *usque ibi* quia sustinere non possumus, fuit directa, Reverendo Patri, Episcopo Penestrensi, Vicecancellario, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

De Terris in Hibernia, juxta Ordinationem in Parliamento Anglicano, contra Hostiles Incursus defendendis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. REX, Venerabili in Christo Patri, R. eadem gratiâ, Archiepiscopo Armachanensi, Salutem.

Cùm nuper, ex gravi Conquestione, Fidelium nostrorum de Hibernia, in generali Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, acceptentes quòd Hibernici, nostri & nostrorum Fidelium Inimici, Terras & Possessiones ipsorum Fidelium, ob Defensionis Defectum, indies invaserunt, Deprædationes, Incendia, & Strages Populi facientes, & plures Terras & Loca hostiliter occupantes, pro salvatione tàm Honoris Regii, quàm Fidelis Populi nostri, & ipsorum Terrarum, de totius Parliamenti consensu, duxerimus ordinandum,

Quòd Nobiles & alii quicumque, Dominia & Terras ibidem habentes, eadem, cum eorum Exitibus, contra hujusmodi Hostiles Incursus per se, vel per alios, viriliùs defensarent, alioquin Exitus hujusmodi & Proventus de Terris ipsorum colligi, & circa Defensionem earumdem apponi per alios faceremus,

Jámque intellexerimus quòd vos, sub colore Licentiæ, quam vobis concessimus, ad Curiam transeundi, maximè pro generali Indulgentiâ a Domino Summo Pontifice in partibus Angliæ impetrandâ, in eadem commorantes, quædam, quæ Detractionem Juris nostri Regii, Commotionémque Populi nostri Terræ ipsius, ac periculosos Eventus verisimiliter procurarent, impetrare, & Pecuniam, quantam de vestris & vestrorum, tàm Clericorum, quàm Laicorum, Redditibus colligere poteritis, ad vos transmittere mittimini, nec Defensionem aut Pecuniam aliquam, undè Terræ Ecclesiæ vestræ contra dictorum Hostium Invasiones, quæ fiunt cotidie, defendi poterunt, dimisistis, sicut Rei Exitus satis probat, undè plurimùm conturbamur, A. D. 1350.

Nos (volentes dictam Ordinationem, sicut convenit, observari) vobis mandamus, districtiùs injungentes, quòd ad dictas partes Hiberniæ, visis præsentibus, redeatis, & dictas Terras Ecclesiæ vestræ, unà cum Fidelibus nostris partium vicinarum, contra dictos Hostiles Incursus, prout ad vos attinet, defendi faciatis, nec quicquam, quod in nostri præjudicium, seu honoris Regii Detractionem, aut fidelis Populi nostri Commotionem cedere valeat, attemptetis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Februarii.

De Pictoribus Eligendis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 1. m. 26.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Hugonem de Sancto Albano, Magistrum Pictorum, pro Operationibus, in Capellâ nostrâ in Palatio nostro Westmonasteriensi faciendis, assignatorum, ad capiendum & eligendum tot Pictores & alios Operarios, quot pro Operationibus illis faciendis necessarios fuerint, in locis ubi expedire viderit, tàm infra Libertates, quàm extra, in Comitatibus Kantiæ, Middlesexiæ, Essexiæ, Surriæ & Sussexiæ.

Et ad Operarios illos usque Palatium nostrum prædictum venire faciendum, ibidem in Obsequio nostro, ad Vadia nostra, quamdiu necesse fuerit, moraturos;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Hugoni, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes quotiens, & prout, per ipsum Hugonem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti. A. D. 1350.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

Per Billam Thesaurariæ.

Eodem modo assignantur subscripti, ad hujusmodi Pictores, in Comitatibus subscriptis, eligendum & capiendum, sub eadem Datâ; videlicet,

Johannes Athelard in Comitatibus Lincoln. Norht. Oxon. Warr. & Leyc.
Benedictus Nightegale in Comitatibus Cantebr. Hunt. Norff. & Suff.

Per eandem Billam.

Pro Guidone de Brian, super strenuo Gestu suo.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Liberat. 24. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm nos, quinto decimo die Januarii, proximò præterito, Considerantes grata & laudabilia obsequia nobis per, dilectum & fidelem nostrum, Guidonem de Bryan a diu multipliciter impensa, ac bonum Gestum suum, in ultimo Conflictu, inter Nos & quosdam Inimicos nostros Franciæ apud Calesium habito, Vexillum nostrum ibidem contra dictos Inimicos nostros prudenter deferendo, & illud Erectum sustinendo strenuè & potenter,

Ac volentes proindè ipsum Guidonem, prout Regiam decet Munificentiam, Munere prospicere gratioso,

Concesserimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Guidoni Ducentas Marcas, percipiendas singulis Annis ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, ad totam vitam suam, vel quousque sibi de Ducentis Marcatis Terræ vel Redditûs per Annum, totâ vitâ suâ habendis, in loco competenti fecerimus providere, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A. D. 1350.

Vobis mandamus quòd eidem Guidoni Centum Marcas, de dictis Ducentis Marcis, de Termino Paschæ proximò præterito, de Thesauro nostro, solvatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Pro Tenentibus Archiepiscopatus Cantuariensis de Pardonatione Palefridi.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Claus. 24. E. 3. p. 1. m. 18.

REX, dilecto Clerico suo, Willielmo de Eppeworth, nuper Custodi Temporalium Archiepiscopatûs Cantuariensis vacantis, in Manu nostrâ existentium, Salutem. A. D. 1350.

Cùm, ut accepimus, certa Pecuniæ summa, in qualibet Vacatione Archiepiscopatûs

A. D. 1350. Edw. 3. piscopatûs prædicti, a Tenentibus ejusdem levanda nomine Palefridi, nobis debeatur,

Jámque una Pecuniæ Summa,

Per mortem, bonæ memoriæ, Johannis de Offord, nuper Electi Cantuariensis Confirmati,

Et altera hujusmodi Summa,

Per mortem, claræ memoriæ, Thomæ de Bradewardyn, nuper Archiepiscopi Loci illius,

Ratione Vacationum Archiepiscopatûs prædicti, in manu nostrâ tunc existentis,

A dictis Tenentibus, nomine Palefridorum, ad opus nostrum per vos exigantur, ut accepimus,

Nos, ad supplicationem, Venerabilis Patris, Simonis nunc Archiepiscopi loci prædicti, nè dicti Tenentes exindè nimiæ Depressioni subiciantur, pardonavimus dictis Tenentibus id, quod ad Nos pertinet de hujusmodi Summâ, post mortem prædicti Johannis, pro Palefrido prædicto. A. D. 1350. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd Exactioni, quam dictis Tenentibus facitis, pro hujusmodi Summâ, ad opus nostrum levandâ, post mortem dicti Johannis, nomine hujusmodi Palefridi, omnino supersedeatis, juxta formam Pardonationis nostræ supradictæ;

Proviso quòd altera Summa, Nobis, per mortem dicti Thomæ, ex causâ prædictâ, debita, ad Opus nostrum levetur prout decet.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Aprilis.

Pro Duncano Comite de Fyf, ad Partes Scotiæ pro Redemptione sua quærenda eundo.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Scot. 24. E. 3. m. 5. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Duncanus Comes de Fyf, Prisonarius noster in Turri nostra Londoniæ, ab eadem Turri ad Partes Scotiæ, pro Redemptione suâ quærendâ, de Licentiâ nostrâ sit profecturus,

Suscepimus ipsum Comitem, eundo, cum Duodecim Hominibus Equitibus, versus Partes prædictas, & abindè usque Turrim nostram prædictam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram necnon, in salvum & securum Conductum nostrum: A. D. 1350.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in similibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Potestate, ex Parte Angliæ, ad Tractandum super Pace vel Treugis cum Deputatis Adversarii Franciæ.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 8. UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Willielmi Norwicensis Episcopi, Roberti de Ufford Comitis Suffolciæ, Thomæ Cok, & Roberti de Herle Capitanei Villæ nostræ de Caleys, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, pro Nobis, & Nomine nostro, cum Prælatis, Magnatibus, & aliis ex Parte Adversarii nostri Franciæ deputandis, super Pace & Concordiâ, &, si expedire viderint, super Treugis, sive Sufferentiâ Guerræ, inter Nos & dictum Adversarium nostrum ineundis, A. D. 1350.

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Ac Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Et de præmissis, plenè & fideliter observandis,

Necnon ad omnia & singula, quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, faciendum, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eisdem, Episcopo, Comiti, Thomæ, & Roberto, Tribus, & Duobus eorum (quorum alterum prædictorum Episcopi & Comitis Unum esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promit-

A. D. 1350. Edw. 3. Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per eosdem, Episcopum, Comitem, Thomam, & Robertum, Tres, vel Duos eorum (quorum alterum prædictorum Episcopi & Comitis unum esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1350. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo quinto die Maii.

De Juramento præstando.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. Universis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, *&c. ut supra usque ibi* observandis *& tunc sic,* quodcumque licitum Juramentum in Animam nostram præstandum, necnon ad omnia & singula *&c. ut supra.* A. D. 1350.

Dat. ut supra.

Pro Johanna de Bar, Comitissa, peregre profectura.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 1. m. 3. Rex Universis & singulis Admirallis, & eorum Loca tenentibus, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilecta Consanguinea nostra, Johanna de Bar, Comitissa Surriæ & Suffexiæ, ad partes Transmarinas peregrè, ad diversa Limina Sanctorum inibi visitanda, sit de Licentiâ nostrâ profectura,

Nos (volentes Securitati ipsius Comitissæ, quatenus poterimus, providere)

Suscepimus ipsam Comitissam, Homines, & Familiares suos, ac Equos, Hernesia, & alia Bona & Catalla sua, eundo ad dictas Partes, & exindè huc, in unum Annum, cum sibi placuerit, redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostram: A. D. 1350.

Et ideò vobis mandamus quòd prædictæ Comitissæ *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Cera renovanda.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Claus. 24. E. 3. p. 1. m. 6. Rex Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasterii humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1350.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Junii.

De Treuga inter Regem & Adversarios suos Franciæ capta a 13. die Junii usque ad primum diem Augusti, & extunc per unum Annum.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 7. & 8. d. Universis, præsentes Literas inspecturis, Nos,

Permissione Divinâ, Gullielmus Bracharensis, & Frater Johannes, Brundusii, Archiepiscopi, Apostolicæ Sedis Nuncii,

Notum facimus per præsentes,

Quòd nuper,

A, sanctissimo Patre, & Domino nostro, Domino Clemente, dignâ Dei Providentiâ, Papâ Sexto, ad Franciæ & Angliæ Regna, pro reformandâ Pace, & Concordiâ procurandâ, seu Treugis ineundis, inter, Serenissimos Principes, Dominum Philippum, Dei gratiâ, Francorum, & Dominum Edwardum, eadem gratiâ, Angliæ, Reges Illustres, qui, zizaniæ Satore, Pacis æmulo, procurante, periculosè adinvicem plurimùm diffidebant, A. D. 1350.

Specialiter destinati,

Et

A.D. 1350. Edw. 3.

Et ad dictum Regnum Franciæ personaliter accedentes, ac, convenientibus nobiscum, propter reverentiam Sedis Apostolicæ, & ad nostram instantiam, in loco, sito inter Guynas & Calesium, ad Parliamentandum super hiis consueto,

Reverendis in Christo Patribus,
Dominis Hugone Episcopo Landuvensi,
Et Egidio Abbate Sancti Dyonisii in Francia,
Ac, Magnificis Viris,
Dominis,
Johanne de Bolonia, Domino de Mongascon,
Et Johanne de Lendas,
Militibus,
Ac Magistris,
Stephano de Paris. Cancellario Parisiensi,
Philippo de Talarn, Decano de Barro,
Et Roberto Galli, Præposito Suessionensi,
Ab ipso Domino Rege Francorum,

Necnon,
Reverendo in Christo Patre,
Domino Gullielmo, Episcopo Norwicensi,
Et, Magnifico Viro, Domino Roberto, Comite de Suffolcia,
Ac,
Nobilibus Viris,
Dominis,
Thoma Cok,
Et Roberto de Herle,
Militibus,
Ab ipso Domino Rege Angliæ,

Super Pace & Treugâ, inter eosdem Dominos Reges tractandis & iniendis, cum pleuâ Potestate specialiter Deputatis,

Prout nobis apparuit legitimè, & plenariè nobis constat per Literas, Sigillis eorumdem Dominorum Regum sigillatis,

Plures & varios Tractatus fuimus proloquuti, ac etiam prosecuti,

Demùm verò (inspirante Pacis Actore) præfati Tractatores, nobis Mediantibus & Instantibus, nomine dictorum Dominorum Regum, & pro ipsis, & eorum Subditis, & Alligatis, seu Confœderatis, & Adhærentibus eisdem, cujuscúmque Statûs seu Conditionis existant, firmârunt, inierunt, convenerunt, & amicabiliter concordârunt in modum, qui sequitur, & in formam,

Acorde est en forme de Trewe, & en esperance de bone Paiz, entre les Messaiges & Depputez dessus diz, pour & en Noun des diz Roys, en la maniere qui s'ensuit,

A.D. 1350. Edw. 3.

Premerement, bonnes Trieues & loyaulz sont prises, par Mer, & par Terre, par lez dessus diz Messaiges & Deputez, entre lez dessus diz Seignurs Roys de France & d'Engleterre, pour touz leurs Subgiez, Alliez, Coadjuteurs, & Adherentz, & pour tout leurs Pais, Gascoigne, Lemozin, Pierrogert, Cahorsin, Agenoye, Poitou, Saintonge, Angolemois, & en toute la Duche de Guyenne, & en toute la Languedoc; & aussi en Burgoigne, Bretaigne, Picardie, Flandres, Artoys, Normandie, & Generalment en touz lez Roialmes de France, d'Engleterre, & d'Escoce, & en toutes lez Ysles de Mer, obeissanz a l'un ou a l'autre des diz Roys,

Les quelles Treues dureront jusques au premier jour d'Auoust prouchienn venir, & l'Andemain Soleil levant, & de celle Heure de Soleil levant jusques a Un An, a l'Andemain Soleil levant,

La quelle Trieue prent son plein effect en touz lez Pais, Ysles, & Royaumes dessus diz, de la Date de ces presentes Lettres, ja soit ce qui publicacion n'en soit encores faite,

La quelle publicacion se fera en France, en Angleterre, en Gascoigne, en Bretaigne, & la ou il appartendra, dedanz l'Andemain de la Feste de la Magdalene proachein venir, & es Marches d'Escoce dedanz la Quinzeine, prouchein ensuiant la dicte Feste de la Magdalen, se devant estoit fait.

Item,

Considere l'Estat & la Hautesce dez dis Roys, & la Grandeur de ceste Besoigne, laquelle ne peut pervinir a si brief & si convenable Fin de bonne & ferme Pais, come par le Moien & les Traictemenz de, nostre saint Piere, le Pape,

Acorde est qui lez Roys dessus diz envoyeront, au plus tost qui il porront, Granz & Sollemnez Messaiges, ayanz pleine & franche puissance de Tractier, Pacifier, & Acorder de Treues Prolonguer, de touz attemptaz, faiz tant d'une Partie comme d'autre, reparer, et de requerre & consenter la Reparacion d'yceuls, & de faire en tout, & par tout, ou Nom & pour les diz Roys, autant comme il feroient, ou faire purroient, se presenz estoient,

Et feront, entre lez diz Messaiges, de chascune Partie, un Duc ou Contes, ou autre notable Parsonne, du Sang & du Lignage dez diz Roys,

Li quel Messaige serront & comparront parsonelment devant, nostre saint Pere, le Pape le jour de la Toussains

A. D. 1350. Edw. 3.

prouchein venir, on dedanz cinc jours ensuivants, au plus tart.

Item est Acorde qui aus Messaiges, qui de la partie du Roy d'Engleterre seront envoiez, par devers nostre Saint Pere, alanz & venant, pour la Prosecucion de la dicte Besoigne, par le Royaume de France, sanz Armes, sanz Fraude, & sanz mauvese Fiction, seront bailliez Lettres de sauf Conduit, & bons & honnorables Conducteurs, pour aler, & pour retourner, Eulz, leurs Gens, Chevaus, & touz leurs Busoignes (c'est assavoir) Monsire Johan de Bouloigne Seigneur de Montgasion, & le Sire de Beauqeu, & le Marescal de Naele, ou d'eux d'yceuls, ou cas qui le Conte de Lencastre, ou le Conte de Narentonne, viendroient Messaiges, &, cos que autres Messaiges viendroient, l'uns dez diz Trois Condufeurs les deuent condure.

Item, est Accorde que chascuns des Deux Roys empreigne la dicte Treue pour lui, & pour touz ceulz, de sa Partie, &, neant moins, touz loz plus Principals Capitains de chascune part jureront de tenir & garder ceste presente Treue, & oultre, de chescune Partie, Denz Barons, ou notables parsonnes, les quels jureront en noz Mains, ou de noz Deputez, en la presence d'aucune de la Partie adverse, au plus tost *&c. fere prout supra de A. 23. Dat. 2. Maii, usque hæc verba; viz.*

Item, de la Partie de chascun des diz Roys feront, & sont, compris en la dicte Treue touz ceulz, que Eulz, ou leurs Genz, vouldront nominer aus Gardeins des Trenes, ou a chescun d'eulz, dedanz le temps de la publicacion *&c. prout supra de præfatâ Datâ usque hæc verba; viz.*

Item, soient Deputez Gardiens de ceste presente Treue,

Aianz pouoir de contraindre, & de punir touz ceulz, qui l'enfraundront, ou qui se enforceront de l'enfraundre, & de reparar touz attemptaz, qui faiz feront ceste Trieue durant,

Les parsones qui s'ensuivent, & chascuns d'eulz, c'est assavoir,

Pour la Partie du Roi de France, es Parties de Flandres & de Picardie, Messire Guy de Naelle Marescalle de France, Messire Johan de Leudas, Bail de la Conte de Saint Pol, & le Governer d'Artoys, es parties de Languedoc, de Poitou, & de Saintonge, & d'Angolemois, & de toute la Duche de Guyenne, les Contes de Pierragort & de Ventadour, Messire Foqne de Matas, & les Seneschaulz du Pais, & le Maistre des Arbelestiers, en Bretaigne le Sire de Oram,

A. D. 1350. Edw. 3.

Et, pour la Partie du Roy d'Engleterre, pour les Pais de Calesin, Picardie, & Flandres, Messire Robert de Herle Capitaine de Calays, Messire Thomas de Kingeston Chastellain de Calais; pour le Pais de Bretaigne Messire Tanguin du Chastel: & pour lez Pais de Gascoigne, & de toute la Languedoc, de Poitou, de Sanctonge, & de toute la Duche de Guyenne, le Conestable de Bordeauls, le Sire de Poimers, Mess. Bertrant de Montferraur, & lez autres Seneschals des pais dessusdiz, & le Chastellayn de Lisigmen.

Item, que par les Gardeins dessusdiz de tout ce, qui, pendant ceste Trieue, sera attempte d'une part ou d'autre, tantost & sanz delay, qui requis en seront, sera faite pleinne restitution & entiere reparacion, &, au plus tart, dedanz deux mois; ne se sera reputee ceste Trieue pour rompue pour attemptaz, quil ne facent par aucun d'une partie ou d'antre, se n'estoit fait du commandement des Roys, ou des Lienxtenants Generalz des diz Roys; mais se ferra restitution & reparation, come dit est, la Treue touz jours durant en sa vertu.

Item, a fin que lez dites Treues soient tenues & gardees entierement, sanz enfraindra, les Capitaines de Saint Omer, de Bouloigne, de Guynes, & de la Montoire, de Calais, de Mert, & Doye, & leurs Lieuxtenanis, jureront en noz mains, ou de noz Comis, en Lieu acostume a parlementer, entre Guynes & Calays, dedanz un Mois apres la Date de ces presentes letres, aus Sains Evangiles de Dieu, touche le liure, qu'il tendront & garderont, & feront garder & tenir, loyaument lez dites Treues par eulz, & touz leurs Subgiez, de point en point, sanz mal engyn, & sanz fraude; & qui touz ceulz, qui lez dites Treues enfraindroient, ou vodroient enfraindre en aucune manere, il ne receuront, ne tendront en leur povoir, ne d'estroit; & qui toutes les Malesfacons, que, dnranz les dites Trenes, feront faites contre la forme d'ycelles, il feront adrescer deuement & plainement, & feront restituer toutes les perties & domaiges a tout leur pouoir, sanz faueur ou deport aucun.

Item, se entre lez Capitaines de Saint Omer, & de Buloigne, de Gynes, & de la Montoire, d'une part, & ceulz, de Calais, de Mert, & Doye d'autre part, estoit Debat ou Descort, pour cause des Malefacons, faites ou prejudice des Trieues, ou contre la Forme & Teneur

A.D. 1350. Edw. 3. Teneur d'ycelles, ceulz celui d'iceulz Capitainez, qui lez diz Debat ou Descort touchera, soint tenuz, par leurs seremenz, de assembler avec lez Capitaines ou Capitaine de l'autre part, a qu'il la chose touchera, l'un avec l'autre, selonc qui le fait lez touchera, ou Lien, acostume a parlementer, entre Guynes & Calais, quant il feront requis l'un par l'autre, pour faire adrescement & esmendes sur le dit Debat & Descort, & tout ce qui raison & bonne foy demandent.

Item, qui lez dessuz diz Gardiens de ceste Trieue, Deputez es parties de la Languedoc, de Poitou, de Saintonge, & d'Angolemois, pour lez deux Roys, & chascun d'eulz, jureront en noz mains, ou de noz Deputez, dedanz xv. jours apres la publicacion de ceste Trieue faite, come dit est, de tenir & garder, ceste presente Trieue en touz ses pointz.

Item, ou cas que ceulz qui deuent faire adrescir & reparer lez attemptaz, qui seront faitz contre ceste Trieue, ne le voudront, ou porront, faire deuement, adonc seront Jugeos,

Pour les Fraunceois, le Duc d'Athenes, les Coutes, de Fois, d'Armignac, & de Harecourt, le Seigneur de Beauien, Messire Johan de Baloigne, le Sire de Mougasion, le Viconte de Tboart, le Sire de Laual, tant comunement, comme deviscement:

Et, de la partie des Angloiz, le Conte de Lencastre, le Conestable d'Engleterre, & le Marescbal d'Engleterre, le Conte de Huntyngdon, Mess. Bertholomi de Bourwacbz, le Senescal de Gascoigne, le Sire de le Brest, Mess. Thomas Dagueworth, tant comunement, come deviseement,

Pour faire droiture, & pour adrescier les Mesprises a touz ceulz, qui se voudront plaindre, d'une partie & d'autre.

Item, que en la main de nous Arcevesqes, pour & en noun de nostre saint Pere, en garde ou en commande soit retenue, se elle est encore par devers nous, &, se elle ny est, sera mise loiaument & de fait, tantost apris la publicacion de ceste Trieue faite, come dit est, la Ville de Florence avek le Chastel appelle Pouilhac, & leurs appartenances, pour estre tenuz en la main de nostre saint Pere ceste Trieue durant: la quelle durant, la dite Ville & Chastiau, ne aucunes autres Gens, yssanz des diz Ville & Chastel, ne messeront a l'une partie ou l'autre: &, cestes Trieues faillies, nostre saint Pere sera tenuz de la rendre aus Genz du Roi d'Engleterre, aussi bienegarnie, & en aussi bon estat, comme elle aura este bailliee a nous Arcevesques, se entre d'eux ne est autrement ordonne par Paiz, par Accort, ou par raisounable Ordonnance de nostre saint Pere, oyes les parties: & en ce sommes nous vers lez Anglois, ou nom de nostre dit saint Pere, obligiez par noz lettres souz noz Seauls, les quelles il ont par devers eulz. A.D. 1350. Edw. 3.

Item, qui, pendant la dite Treue, nuls empeschement ne sera mys par lez Francoiz, ou leurz Genz, par lez Anglois, ou leurs Genz, qi lez diz Ville & Chastel ne soient en la main de nous Arcevesques, come en la main de nostre saint Pere.

Item, la Treue faillie, se ordene ne est par aucunes des voies dessus dites, nuls empechement ne sera mis a nous par la partie des Francois, leurs Officers, & Genz, pour quoy la Restitucion soit empeschie estre faite aux Angloiz, come dit est: &, si nuls y estoit, il le feront oster sanz fraude, & aucun mal engin.

Item, ce, pendant ceste presente Treue, aucuns empeschement nous estoit fait par les Anglois, leurs Aidanz, Officers, ou Genz, ou aucune occupacion faite, par quoy nous ne aions la detention & possession corporele pasiblement, durant la Trieue, des diz Ville & Chastel, il ne nous osteront, & feront oster, sanz delay, & aussi feront lez Francois.

Quas Treugas, cum præscriptis omnibus & singulis Capitulis seu Articulis earumdem, firmiter & inviolabiliter observandas, prænominati Tractatores & Deputati, Episcopi (viz.) & Abbas, more Prælatorum, præsentibus, cæteri verò corporaliter manutactis, sacrosanctis Evangeliis, nominibus & in Animas dictorum Dominorum Regum, in nostris manibus juraverunt, & appensione Sigillorum suorum munierunt.

Et nos, Archiepiscopi præfati, in testimonium omnium & singulorum præmissorum, nobis mediantibus, & Testibus infrascriptis præsentibus, Actorum, Concordatorum, Firmatorum, &, ut præmittitur, Juratorum, Sigilla nostra, unà cum Sigillis dictorum Tractatorum, duximus presentibus literis ponenda, & ipsas Literas, de voluntate dictorum Tractatorum, sub pari munimine, ad cautelam, multiplicari fecimus.

Acta, & Concordata, Firmata, & jurata, & sigillata fuerunt hæc per prædictos Tractatores & Commissarios prædictorum Dominorum Regum, superiùs nominatos, & nostris Sigillis sigillata, in

A.D. 1350. Edw. 3. in Campis, juxta Calesium, Morvien. Diœcese die Dominica Tertia Decima die Mensis Junii, anno a nativitate Domini Millesimo, CCC. Quinquagesimo.

Præsentibus, nobilibus & discretis viris, Dominis,

Johanne le Vicomte de Regno Chipriæ,
Gullielmo le Breton,
Militibus,
Luca Præposito Fanen.
Olivero Gandelli, Bacalario in Legibus, Archipbro. Taillibargi, Sanctonicensi Diœcese,
Bernardo Chapuli,
Johanne Tessard,
Presbyteris,
Bartholomæo del Cassauli, Domini Papæ Scriptore,

A.D. 1350. Edw. 3.

Excepto Domino Roberto Comite Surford, qui in præsentia Testium prædictorum, non in prædictis Campis, set in Calesio, prædicta egit, concordavit, firmavit, & juravit, infirmitate detentus,

Et fuerunt prædicti Testes ad præmissa vocati specialiter & rogati.

Pro Thoma le Bastard de Francia, veniente in Angliam ad Duellum, inter Ipsum & Johannem Viscontes vadiatum.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Fran. 24. E. 3. m. 8.

REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Supplicavit nobis Thomas le Bastard de Francia Miles, ut,

Cùm Duellum inter ipsum & Johannem Viscontes Militem, super aliquibus Controversiis, inter eos motis, sit præstitâ fide mutuâ vadiatum, coram nobis in Angliâ faciendum,

Velimus eidem Thomæ, ut ipse propter hoc in Regnum nostrum Angliæ, cum Triginta Hominibus, & tot Equis suis, ac Garcionibus, sibi necessariis, citra Festum Assumptionis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, venire possit, Licentiam concedere graciosè,

Nos, ad Instantiam quorumdam Nobilium, nobis assistentium, volentes Supplicationi suæ annuere in hac parte, Licentiam illam ei duximus concedendam; A.D. 1350.

Suscipientes eundem Thomam, ac Homines suos prædictos, in Terrâ, & in Mari, veniendo cum Triginta Equis, ac quibuscúmque Hernesiis, Rebus, & Bonis suis, in Regnum nostrum Angliæ, ibidem ex causâ prædictâ morando, & exindè ad Propria redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd præfato *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, duraturas.

Dat. in Palatio Regis Westm. vicesimo quarto die Junii.

De Treugis cum Adversario Franciæ proclamandis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Fran. 24. E. 3. m. 8. d.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm Treugæ, inter Nos, pro nobis, & Subditis nostris, ac nobis Benivolis & Adhærentibus, & Adversarium nostrum Franciæ, pro se, & suis Subditis, ac sibi Benivolis & Adhærentibus,

Tàm in Terrâ, quàm in Mari, ac Insulis Maris (videlicet) generaliter in singulis partibus Franciæ, Angliæ, Ispanniæ, Scotiæ, Portugaliæ, Flandriæ, Normanniæ, Picardiæ, Brabantiæ, Hanoniæ, Vasconiæ, Britanniæ, Burgundiæ, & omnibus aliis locis, de Alligantiâ & Adhærentiâ nostris, seu dicti Adversarii nostri, existentibus,

Sub spe bonæ Pacis & Concordiæ, a Tertiodecimo die mensis Junii, proximò præterito, usque ad primum diem Augusti, proximò futurum, & extunc per unum Annum, proximò sequentem, plenariè complendum, duraturæ, A.D. 1350.

Tàm per certos Nobiles & Commissarios ex parte nostrâ, specialem Potestatem à nobis, quàm per certos Nobiles & Commissarios ex parte dicti Adversarii nostri, specialem Potestatem ab ipso ad hoc habentes, initæ sint & concordatæ,

Ita quòd, si, pendente tempore dictarum Treugarum, aliqua Prisa vel Supprisa, de unâ vel aliâ parte, fiat, tunc id ad statum debitum planè & absque malo Ingenio reponatur, & celeriter reformetur,

Nos (volentes Treugas prædictas, in quantum ad nos attinet, in omnibus firmiter observari) vobis præcipimus

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Edw. 3. quòd statim, visis præsentibus, Treugas illas in Civitate prædictâ, in Locis ubi videritis expedire, publicè proclamari & teneri faciatis, juxta formam & tenorem Treugarum earumdem,

Omnibus & singulis, ex parte nostrâ, inhibentes nè qui, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, quicquam, quod in Enervationem seu violationem Treugarum prædictarum cedere poterit, attemptent, vel aliquali- A. D. 1350. Edw. 3. ter faciant attemptari; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Julii.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Pro Cardinali de Naples & ejus Procuratore.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 2. m. 21. REX universis & singulis Majoribus &c. Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, Anibaldus, Episcopus Tusculanensis, & Cardinalis de Naples, quòd,

Cùm ipse Jacobum Ramananii, Personam Ecclesiæ de Sevenok, Procuratorem suum, pro dispositione Beneficiorum suorum, quæ jam possidet in Angliâ, ac bonâ Directione Rerum suarum, infra idem Regnum Angliæ habeat conversantem,

Necnon pro eo quòd idem Procurator certam Firmam annuam pro eisdem Beneficiis, quæ inter alia Beneficia Alienigenarum in Regno nostro Angliæ in Manu nostrâ capta existunt, solvit,

Velimus, pro securitate ipsius Procuratoris, ac Rerum & Possessionum suarum, gratiosè ordinare,

Nos,

De gratiâ nostrâ speciali, & ob Affectionem quam ad personam dicti Cardi- A. D. 1350. nalis gerimus & habemus, Supplicationi suæ prædictæ in hac parte annuentes,

Suscepimus ipsum Jacobum, morando infra Regnum nostrum prædictum, ex causâ prædictâ, Carectas, Cariagia, & Equos, necnon Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsorum Cardinalis & Jacobi, in Protectionem & Defensionem nostram specialem;

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Jacobum, Carectas, Cariagia, & Equos, necnon Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsorum Cardinalis & Jacobi manuteneatis *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonstaerium secundo die Julii.

De Licentia proficiscendi ad Magnam Romam.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 2. m. 25. REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Licentiam dederimus, dilecto nobis, Adæ Brabazoun, Civi Londoniæ, quòd ipse, unà cum quibusdam Hominibus, de Familiâ suâ propriâ, ad Magnam Romam, pro Absolutione Animæ ibidem optinendâ, peregrè valeat proficisci,

Vobis mandamus quòd ipsum Adam, & Homines suos prædictos, unà cum Tribus equis, vel Quatuor, ac Rationabilibus Expensis in Auro, eundo & redeundo, cùm ad Portus sive Loca Districtûs vestri, causâ transfretandi, de- A. D. 1350. clinaverint, licitè & absque impedimento ad partes Transmarinas transire permittatis (ita tamen quòd Apportum aliquem, in Auro vel Argento, ultra dictas Expensas suas, minimè faciat) Ordinatione, seu Proclamatione, factâ, aut Mandato, vobis directo in contrarium, non obstante.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Julii.

Per Billam de Privato Sigillo.

A.D. 1350. Edw. 3. A.D. 1350 Edw. 3.

Ad Papam, de Nunciis super Pace coram ipso tractaturis, & de Literis Securi Conductus, sub sui Nominis Bulla fiendis, ab ipso mittendis.

A.D. 1350. An.24. E. 3. Rom.22. 23. 24. E.3. m.1.

SAnctissimo in Christo Patri, Domino Clementi, divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Expositâ nobis, & per nos pleniùs intellectâ, Formâ Treugarum,

Inter Nuncios nostros & Domini Philippi de Valesio, ob Reverentiam vestram & Sedis Apostolicæ, ac Nunciorum vestrorum Instantiam, ultimò initarum,

Ad certum tempus duraturarum, ut interim mittantur ad Sanctitatis vestræ præsentiam Solempnes Nuncii, ibidem de Pace Finali amicabiliter tractaturi,

Nos,

Volentes ea, quæ Condicta sunt, in hac parte, quantum ad nos attinet, ut convenit, adimplere,

Venerabilem Patrem,
W. Norwicensem Episcopum,
Henricum Lancastriæ,
Et Richardum Arundelliæ,
Comites,
Consanguineos nostros carissimos,
Bartholomæum de Burghersh, Camerarium nostrum,
Et alios Secretarios & Fideles nostros,

Ad sic Tractandum coram vobis nostros ordinamus Nuncios speciales,

Qui circiter Festum Sancti Michaelis, proximò jam futurum, intendunt propter hoc ad Sanctitatis vestræ Curiam iter arripere, si de Tuto possint Aditu confidere, Redituque Securo.

Quamobrem vestram Beatitudinem, Quam ad procurandum Pacem bonam, & ad ordinandum de Securitate Nunciorum prædictorum, fore credimus piè solicitam, A.D. 1350.

Votivis affectibus imploramus quatinus Litteras securi Conductûs, sub Bullâ Sancti vestri Nominis, meliori & securiori modo quo fieri poterunt, pro dictis Nunciis, & eorum Familiis, & Familiaribus, Equis, Hernesiis, & Rebus suis aliis quibuscúmque, fieri,

Ita, si placet, quòd in ipsis Litteris fulminentur Censuræ Rigidæ in omnes Impedientes vel Molestantes, in Terrâ, vel in Mari, ipsos Nuncios seu eorum Familiares, vel eorum aliquem, in Personis vel in Rebus suis, eundo versùs eandem Curiam, ibidem morando, vel exinde in Angliam redeundo,

Adjectâ Clausulâ, quòd ab illis Censuris absolvi non possint Impeditores vel Molestatores prædicti, quousque tàm Nobis, quàm dictis Nunciis nostris, ac eorum Familiaribus, & eorum singulis, qui sic læsi fuérint, de Expensis, Dampnis, & Interesse, ac Injuriis sic illatis, satisfecerint integraliter atque plenè,

Et ipsas Litteras Dupplicatas, si placet, vel Triplicatas, per Quindecim dies ad minus ante dictum Festum, Nobis mitti jubere dignetur vestræ Clementiæ Moderatio gratiosa.

Nam, sine talibus Litteris, libenter tàm periculosum Viagium non assumerent.

Conservet Vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora prospera & longiora.

Dat. in Palatio nostro Westmonasterii vicesimo octavo die Julii, Anno Regni nostri Angliæ Vicesimo Quarto, Regni verò nostri Franciæ Undecimo.

De Appellationibus audiendis infra Dominium de Caleys.

A.D. 1350. An.24. E. 3. Franc. 24. E.3. m. 5.

REX, Dilecto & Fideli suo, Roberto de Herle, Capitaneo Villæ nostræ de Caleys, Salutem.

Quia, juxta debitum suscepti Regiminis, omnibus & singulis ad Nos, ut ad Regem Franciæ, infra Dominium nostrum dictæ Villæ de Caleys, & partium adjacentium Querelantibus, Provocantibus, & Appellantibus, desideramus fieri plenè Justitiæ Complementum, A.D. 1350.

Nos,

De vestris fidelitate & circumspectione providâ confidentes,

Ad recipiendum & audiendum omnes Querelas, Provocationes, & Appellationes, ad Nos, ut ad Regem Franciæ,

† in

A.D. 1350. Edw. 3. in dicto Dominio nostro dictæ Villæ nostræ de Calays, & Partium adjacentium, sic factas & interpositas, & imposterum faciendas & interponendas,

Et omnibus Causis Querelarum, Provocationum, & Appellationum hujusmodi, tàm Criminalibus, quàm Civilibus, cum Emergentibus, Incidentibus, & Dependentibus in & ab eisdem, procedendum, citandum, cognoscendum, inhibendum, interloquendum, diffiniendum, exequendum, & ipsas, secundum Leges, Foros, & Consuetudines dicti Dominii, ac Stilum & Cursum Curiæ nostræ Franciæ, fine debito terminandum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & ea contingentibus, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, A.D. 1350. Edw. 3.

Vobis (cum Punitionis & Cohercionis debitæ Potestate) Vices nostras committimus, donec eas duxerimus revocandas:

Et ideò vobis mandamus, quòd circa præmissa facienda diligenter, solerter, & fideliter intendatis;

Damus autem omnibus Fidelibus nostris, tàm Nobilibus, quàm Popularibus, dicti Dominii nostri, tenore præsentium, in Mandatis, ut vobis intendant & pareant in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Retherhith Sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Hispanis, Regnum invadere, & Mari Anglicano dominari, Jactantibus; & de orando pro Rege.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Claus. 24. E. 3. p. 2. m. 12. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Licet cum cunctis Christi Fidelibus Concordiæ & Pacis uniri Vinculo cupiamus, antiqui tamen Hostis Nequitia, quæ Christicolarum tranquillitati invidet & quieti, ut Pacis unitatem rescindat, subtili Commento Fidelium corda ad Guerras & Dissidia commovet, & Inimicis nostris Inimicos aggregare non desinit hiis diebus.

Notitiam quippe vestram latere non credimus, qualiter Ispani, cum quibus Fœdus, inter ipsorum Reges & Antecessores nostros dudum initum, Conjugali prolis nostræ copulâ renovâsse decrevimus, in Arcum pravum jam conversi, cum Complicibus suis, Gentes nostras (Mercatores, videlicet, & alios per Mare cum Vinis, Lanis, & aliis Mercimoniis, & Bonis suis navigantes) quampluriès hostiliter invaserunt, & Bonis suis hujusmodi deprædârunt, ac immaniter trucidârunt & interfecerunt, partemque non modicam Navigii nostri destruxerunt, & alia Mala innumera perpetrârunt, & indies perpetrare non desistunt,

Jámque in tantam erecti sunt Superbiam, quòd, Immensâ Classe, in partibus Flandriæ, per ipsos congregatâ, & Gentibus Armatis vallatâ, nedùm se Navigium nostrum in totum velle destruere, & Mari Anglicano dominari jactare præsumunt, set Regnum nostrum invadere, Populúmque, nobis subjectum, Exterminio subdere velle expressè comminantur, A. D. 1350.

Cùm igitur, sub Divinæ Miserationis fiduciâ, ex cujus nutu, non ex humanâ Potentiâ, Victoria dependet, ad obviandum Hostibus nostris hujusmodi, pro Ecclesiæ Sanctæ Tuitione, & Regni nostri Succursu, proponamus celerimè proficisci, vos attentè rogamus quatenus pro nobis, & Exercitu nostro, nobiscum profecturo, Processiones solitas congregari, Orationes devotas offerri, Missas celebrari, Eleemosinas elargiri, & alia Divinæ Laudis Officia, per quæ Deum complacari creditis, per Vos, & Clerum, ac Populum vestræ Civitatis & Diœcesis, ac per Suffraganeos vestros, & Religiosos Viros, & alios in Provinciâ vestrâ, ubi expedire videritis, fieri faciatis,

Ut Deus Omnipotens (qui Clementiâ suâ a tot & tantis Periculis eripuit nuper Nos & Exercitum nostrum) Dexteram suæ Protectionis extendens, Hostium nostrorum superbiam elidat, Nobisque, & Plebi suæ, Victoriæ Triumphum, ad laudem sui Nominis, concedat, & Pacis dulcedine perfrui tribuat & quiete.

Teste Rege apud Retherheth decimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, sub eadem Datâ.

Super

A. D. 1350. Edw. 3.

A. D. 1350. Edw. 3.

Super Morte Philippi, ad Pacem cum Johanne Rege Hortatoria.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ex Autogr.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, cariffimo &c. Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Cupientes, Fili cariffime, amaræ Difcordiæ (quam inter te, &, claræ memoriæ, Philippum Regem Franciæ, dùm in Humanis ageret, Pacis Æmulus periculosè nimium fufcitavit) interventu Pacis Amabilis & defideratæ diutiùs, finem imponi, & fperantes te Regem pacificum invenire; Dilectum Filium Raymundum Pelegrini, Canonicum Londonienfem, Capellanum noftrum, Apoftolicæ Sedis Nuncium, Latorem præfentium, Honoris, & Status tui, ficut experimento cognovimus, fincerum & fervidum Zelatorem, pro Negotio hujufmodi, Auctore Deo, fupputandæ Difcordiæ, & inter te, &, cariffimum in Chrifto Filium noftrum, Johannem Regem Franciæ illuftrem reformandæ Pacis, atque Concordiæ, ad Serenitatem tuam, fub Divini favoris Auxilio, providimus deftinandum.

Quocirca Serenitatem tuam attentè, & affectuosè in Domino deprecamur, per vifcera mifericordiæ fuæ attentiùs & affectuofiùs obfecrantes, quatinus ea, quæ idem Raymundus fuper hujufmodi negotio tibi pro parte noftrâ retulerit, credas indubiè, & in illis, Divinæ propitiationis intuitu, tuæ confideratione Salutis ac Utilitatis Publicæ, & noftræ Interventionis obtentu, Petitionibus, & Votis Apoftolicis, ficut de tuâ Benignitate confidimus, condefcendas. A. D. 1350.

Circa quod illud pro certo fcire te volumus, quòd, ficut nos fperamus, & credimus, idem Johannes Rex (ad quem propterea Nuncium & Literas fimiliter deftinamus) in Pace ftabiliens primordia Regni fui, in negotio Pacis hujufmodi, velut Filius Benedictionis & Gratiæ, noftris Salutaribus monitis condefcendet.

Datum Avinion. tertio Non. Septembris, Pontificatûs noftri Anno Nono.

P. de Velletro.

Sub Filis Cannabaceis.

Dorf.

Cariffimo in Chrifto Filio Edwardo Regi Angliæ Illuftri.

De Poteftate ad Conventiones cum Flandriæ Comite roborandas.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 5.

Rex Univerfis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate & Circumfpectione, Dilectorum & Fidelium noftrorum,

Magiftri Michaelis de Northburgh, Secretarii noftri,

Magiftri Johannis de Carleton, Decani Wellenfis,

Et Roberti de Herle Militis, Capitanei Villæ noftræ Calefii,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Magnifico Viro, Lodevico Comite Flandriæ, feu Deputandis ab eo, fuper Approbatione & Firmatione omnium & fingulorum Articulorum, nuper inter noftros Procuratores & Nuncios, ex parte unâ, ac præfatum Comitem, feu Procuratores & Nuncios fuos, ex alterâ, apud Dunkirk, & alibi, nuper tractatorum & Concordatorum, A. D. 1350.

Necnon ad Articulos prædictos, & eorum quemlibet, quantum ad Nos pertinet, quacumque Firmitate roborandum & vallandum, juxta formam & effectum Tractatuum prædictorum,

Ac etiam ad Attemptata & Innovata, per utramque Partem, poft & contra Formam Tractatuum & Concordiæ eorumdem, audiendum, & Reformationem indè pro parte noftrâ petendum, & ad juftitiæ Complementum fuper hiis decernendum,

Necnon ad omnia alia & fingula, quæ circa præmiffa neceffaria vel oportuna fuerint, faciendum & exequendum,

Ipfis, Michaeli, Johanni, & Roberto, & Duobus eorum, plenam, tenore præfentium, committimus Poteftatem,

Ratum

A.D. 1350. Edv. 3. Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Michaelem, Johannem, & Robertum, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A.D. 1350. Edv. 3.

Dat. apud Wynchelse Tertio die Septembris.

De parando ad Guerram contra Ispanos, Dominium Maris ad se attrahere Molientes.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Vasc. 24. E. 3. m. 4. REX Majori, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Quia Homines, Terræ Ispanniæ, Fideles nostros, nuper supra Mare in Navibus transeuntes, contra formam Treugarum, inter Nos & Nobis Adhærentes, & Adversarios nostros Franciæ, Ispanos, & sibi Adhærentes, initarum, inhumaniter deprædarunt, & dictas Naves secum duxerunt, & Voluntatem suam aliàs indè fecerunt,

Ipsique, de hoc non contenti, congregatâ Magnâ Armatâ Navium, cum ingenti Multitudine Armatorum, supra Mare redeuntes, quamplura alia Dampna Mercatoribus & aliis Subditis nostris perpetrârunt,

Et, sic se supra Mare hostiliter tenentes, Fines Regni nostri Angliæ ac aliorum Dominiorum nostrorum invadere, & Navigium nostrum destruere publicè sunt Comminati, & sic DOMINIUM MARIS ad se attrahere, necnon alia Mala, quæ poterunt, nobis & nostris inferre moliuntur, nisi eorum machinatæ malitiæ viriliùs obvietur, ad quod vos, & cæteri Fideles, tenemini pro viribus opem ferre. A.D. 1350.

Vobis igitur injungimus & mandamus, in Fide, Ligeantiâ, & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatinus, Treugam, sive Sufferentiam Guerræ (si qua inter Vos & Ispanos hactenus inita fuerit) dissolventes, Navigium vestrum Civitatis prædictæ, eo fortiùs, quo poteritis, de Guerrâ muniatis & paretis, & dictis Ispanis, tanquam Inimicis nostris notoriis, in Terrâ & in Mari Dampna, & Gravamina, ac Tædia, quæ sciveritis, facere studeatis, & Guerram manifestam in eos continuare non cessetis, quousque aliud vobis duxerimus demandandum; Ita quòd Gestum vestrum laudabilem debeamus meritò commendare, quem absque Repensivâ Oblivioni non trademus.

Dat. in Palatio nostro Westm. octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Peregrinantibus, ad Urbem Romanam, Licentia Regis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Claus. 24. E. 3. p. 2. m. 12. & 11. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum, vel ejus Locum tenenti, in Portu Dovorriæ, Salutem.

Quia concessimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo Fitz Waryn, quòd ipse, cum Sex Valettis, & Septem Equis, ad Urbem Romanam peregrè valeat proficisci,

Vobis mandamus quòd ipsum Willielmum, cum Valettis & Equis suis prædictis, cum rationabilibus Expensis suis in Auro, absque aliquo alio Apporto, ultra dictas Expensas, faciendo, ad Urbem prædictam, in dicto Portu Dovorriæ, liberè & absque impedimento aliquo transire permittatis; quibuscúmque Mandatis, Proclamationibus, seu Inhibitionibus, in contrarium factis, non obstantibus. A.D. 1350.

Teste Rege apud Retherhithe octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia habent subscripti, cum Hominibus & Equis subscriptis, ad Urbem prædictam proficiscen. videlicet,

Henricus de Ingelby Clericus, cum Sex Personis Garcionibus & Equis suis.
Ida Domina de Nevill, de Comitatu Essex, cum Viginti Personis, Valettis, Domicellis, & Garcionibus, cum Viginti Equis.

A.D. 1350. Edw. 3.

Willielmus Attewode, & Ricardus de Cortenhale, Servientes Regis ad Arma, cum Quatuor Personis & Quatuor Equis.
Robertus de Keleby, cum Tribus Personis & Tribus Equis.
Willielmus de Dalton Clericus.
Nicholaus Gower.
Alicia, quæ fuit Uxor Stephani Waleys.
Johannes de Duresme.
Johannes de Northwode, Chivaler.
Johannes de Newton, Clericus.
Edwardus de Morteyn, cum Quatuor Equitibus.
Nicholaus de Burneby, Chivaler.
Johannes de Lyons, Chivaler.
Walterus Parles.
Johannes de Selby.
Ricardus de Burneby.
Robertus Dony.
Thomas Payeben.
Johannes de Sutton de Holdernesse, cum Octo Equis.
Johannes Wade, cum Quatuor Valettis & Tribus Equis.
Simon Frannceys.
Thomas Frannceys.
Johannes de Grey, de Codenore.
Thomas de Lokton, de Lincoln, & Beatrix Uxor ejus.
Thomas de Kele de Lincoln.
Hugo de Menill, Chivaler, cum Roberto de Gresseleye Chivaler, & aliis Septem Hominibus & Octo Equis.
Johannes de Hyde, Chivaler.
Willielmus de Reygate.
Willielmus de Berlay.
Johannes de Newtonn.
Ricardus de Lutryngton.
Adam de Hedlay, Persona Ecclesiæ de Muketon.
Lucas de Ponynges & Johannes Morteyn, cum Quatuor Equis & Duobus Garcionibus.
Constantinus de Mortuo Mari, cum Uno Valetto, Duobus Equis, & Duobus Garcionibus.
Johannes Scot de Colyngham.
Willielmus Persona Ecclesiæ de Northscarle.
Ricardus Prest de Colyngham.
Johannes de Gousshill, Persona Ecclesiæ de Dalyngton.
Thomas Filius Simonis Frannceys, cum Uno Equo.
Martinus Gastyn, cum Uno Valetto, & Duobus Equis.
Frater Almamotus de Puneye, Monachus de Lyra, cum Uno Valetto & Duobus Equis.
Willielmus de Gynewell.
Johannes Fermer, cum Sex Equitibus.
Bartholomæus Fanacourt, cum Quatuor Hominibus & Quatuor Equis.

A.D. 1350. Edw. 3.

Johannes Curteys de Lellesleye, cum Uno Homine & Uno Equo.
Willielmus Aumarle & Johannes Boys, cum Uno Garcione & Duobus Equis.
Johannes de Cokeryngton, cum Uno Valetto, Uno Garcione, & Duobus Equis.
Johannes de Gatesden, Chivaler, cum Tribus Personis & Quatuor Equis.
Thomas de Shardelowe Miles, cum Uno Valetto, Tribus Equis, & Uno Garcione.
Willielmus Lumbard de Beverle, cum Uno Equo.
Willielmus de Askeby, cum Duobus Personis, & Tribus Equis.
Thomas Soliers, Persona Ecclesiæ de Swethorn, cum Uno Valetto & Duobus Equis.
Edwardus de Kendale, & Elizabeth Uxor ejus, cum Quatuor Sociis & Quatuor Equis.
Radulphus de Mideltye, Chivaler, cum Uno Capellano, Uno Valetto, & Tribus Equis.
Johannes Hawisard de Eborum, cum Uno Equo.
Robertus de Dalderby, de Lincolniâ, cum Uno Homine, & Duobus Equis.
Robertus Hervy, de Stowe, cum Uno Homine, & Duobus Equis.
Johannes de Torkesey, cum Uno Homine, & Duobus Equis.
Rogerus de Tattersdale, de Lincolniâ, cum Uno Homine, & Duobus Equis.
Beatrix Luterel, cum Unâ Domicellâ, Uno Capellano, Johanne de Hengham, & Uno Garcione.
Thomas de London. Clericus, cum Tribus Personis Equitibus.
Johannes de Suthcote, cum Uno Equo.
Johannes de Dynelay, & Oliverus Persona Ecclesiæ de Thornton, cum Quatuor Valettis, Duobus Garcionibus, & Quatuor Equis.
Andreas Folyot.
Florentia Uxor ejus.
Ricardus Montfort.
Johannes Mareys.
Agnes Gilmyns.
Willielmus Pynnok.
Radulphus Taylour.
Isabella Zonkyn.
Henricus Shethere.
Matil. Zymere.
Robertus Northerne.
Johannes Cok.
Johannes Shorie.
Isolda Aleyns.
Henr. atte Fenne.
Adam Glaucestr.
Robertus Gerveys Persona Ecclesiæ de Eghynton.

Ricardus

A. D. 1350. Ricardus Wic.
Edw. 3. Henricus de Bosworth.
Thomas de Pikkeworth Chivaler.
Rogerus Elyngton Clericus, cum Uno Equo & Uno Garcione.
Alanus de Goushull, Persona Ecclesiæ de Thernyng, cum Duobus Equis.
Robertus Maners, Capellanus.
Willielmus Maners, Capellanus.
Thomas Smyth, Capellanus.
Ricardus de Walton Clericus, cum Uno Valetto & Duobus Equis.
Thomas de Shobury, cum Uno Equo.
Rogerus de Shobury, cum Uno Equo.
Robertus de Thornton Capellanus.
Robertus Russell.
Thomas Pikeworthe Chivaler, cum Duobus Sociis, Tribus Garcionibus, & Tribus Equis.
Johannes de Stanhope, cum Uno Garcione & Uno Equo.
Johannes de Harpele, Vicarius Ecclesiæ de Kyngeston, cum Uno Equo.
Johannes de Sterteford, cum Uno Equo.
Johannes Felmersham, Person Ecclesiæ de Wyslowe, cum Duobus Equis.
Simon Forester de Brauneeton, & Johannes de Jeuele, cum Duobus Equis.
Robertus Vicarius de Makeseye, & Ricardus de Ardern, cum Duobus Equis.
Robertus Pynson, cum Duobus Sociis, Duobus Garcionibus, & Duobus Equis.
Blanchia, quæ fuit Uxor Thomæ Wake de Lydel, cum Tribus Domicellis, & Triginta Hominibus, ac Viginti Quatuor Equis.
Willielmus Bukby, Capellanus, cum Uno Valetto, & Tribus Equis.
Radulphus de Seccheville, cum Duobus Hominibus, & Duobus Equis.
Rogerus de Herleston Clericus, cum Uno Valetto, Uno Garcione, & Tribus Equis.
Simon de Athelyngton, cum Tribus Sociis & Quatuor Equis.
Gerardus de Lisle, cum Septem Equis.
Thomas de Preston, & Rogerus de Northburgh, cum Duobus Hominibus, & Tribus Equis.
Agnes, quæ fuit Uxor Jordani de Shepeye, de Coventre, cum Quatuor Hominibus, & Duobus Equis.

Thomas de Chaworth Miles, cum Johanna Uxore ejus, unâ Domicellâ, Quinque Valettis (videlicet) Willielmo de Beaufo de Seyton, Johanne de Chaworth, Johanne de Bery, Thoma de Medbourn, Nicholao de Halghton, & Octo Equis. A. D. 1350. Edw. 3.
Magister Gullielmus de Flisco, cum Tribus Hominibus, & Tribus Equis.
Johannes de Montravers Chivaler, cum Uxore suâ, sex Valettis, Garcionibus, & Equis suis.
Johannes de Hungerford, cum Duobus Hominibus, & Duobus Equis.
Ricardus de Swynnerton, cum Duobus Capellanis, Duobus Valettis, Duobus Garcionibus, & Duobus Equis.
Thomas de Brandon, de London Mercator, cum Duobus Equis, & Tribus Valettis.
Baldewinus de Fryvil, Radulphus Basset de Soppecote, & Willielmus Ryuel, quilibet cum Uno Veletto, Tribus Garcionibus, & Tribus Equis.
Simon de Athlyngton, Persona Ecclesiæ de Athelyngton, Willielmus Hode de Surflet, & Robertus Manyel de Segbrok, cum Quatuor Equis.
Ricardus de Alask, cum Uno Garcione, & Duobus Equis.
Galfridus de Burgh, Vicarius Ecclesiæ de Wynewyk, cum uno Garcione, & uno Equo.
Johannes Heind,
Willielmus Bachiler,
Hugo Arnald de Bradefeld.
Thomas Malesor Chivaler, cum uno Homine, & Duobus Equis.
Willielmus de Thornehaugh, de Lincoln.
Benedictus de Carleton, & Elena Uxor ejus.
Johannes de Hertford, Persona Ecclesiæ de West Raysen.
Johannes Burgeys.
Hugo de Walton.
Johannes Lovel.
Johannes de Fyncham.
Willielmus Barshale.
Johannes Haye.
Simon de Faxflete.
Johannes de Barton, Persona Ecclesiæ de Southkelleseye.
Thomas de Mukton.
Johannes de Wilton, de Beverlaco.

De Capitaneo in Britannia constituto.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 3.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd, De fidelitate, Probitate, & Industriâ, Dilecti & Fidelis nostri, Walteri de Bentele pleniùs confidentes, A. D. 1350.
Ipsum Walterum in Ducatu nostro Britanniæ, & partibus Pictaviæ, eidem Ducatui

A. D. 1350. Edw. 3. Ducatui adjacentibus, ac Pertinentiis suis universis, Locum nostrum tenentem & Capitaneum facimus per præsentes,

Dantes & concedentes ei plenam Potestatem faciendi, excercendi, & exequendi ibidem, nostro nomine, omnia & singula, quæ ad hujusmodi Locum tenentem & Capitaneum pertinere noscuntur;

Damus autem Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Personis aliis quibuscúmque, in & de dictis Ducatu & partibus Pictaviæ existentibus, tenore præsentium, in Mandatis, quòd eidem Waltero, in præmissis, pareant, obediant humiliter, & intendant. A. D. 1350. Edw. 3.

In cujus &c. quousque Guerra, inter Nos & Adversarios nostros Franciæ mota, per viam Pacis, vel alio modo, finiatur, duraturas.

Dat. apud Sandwicum octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro dicto Capitaneo, de Sumptibus supportandis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, per certas Conventiones & Conditiones, in quadam Indenturâ, inter Nos &, Dilectum & Fidelem nostrum, Walterum de Bentele confectâ, contentas, fecerimus & deputaverimus ipsum Walterum Locum nostrum tenentem & Capitaneum in Ducatu nostro Britanniæ, & partibus Pictaviæ, eidem Ducatui adjacentibus, usque ad certum tempus, in eadem Indenturâ limitatum,

Nos,

Considerantes Sumptus & Labores varios, quos ipsum circa Regimen Ducatûs prædicti facere oportebit, ac bonum Gestum quem nobis in partibus illis, hiis Guerrarum temporibus, tenere poterit,

Volentésque proindè agere gratiosè cum eodem,

Concessimus eidem Waltero omnia Exitus & Proficua, A. D. 1350.

Tàm ad Nos, quàm ad Johannem, Filium & Hæredem Johannis de Monte Forti, nuper Ducis Britanniæ, tàm in dicto Ducatu, quàm alibi, ratione ejusdem Ducatûs, pertinentia,

Habenda & Percipienda, ad Opus suum proprium, quamdiu Custodiam & Regimen prædicti Ducatûs habuerit, juxta vim & effectum Indenturæ supradictæ, absque Compoto seu aliquo Proficuo nobis indè reddendo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Hertford duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Procuratiis Cardinalium colligendis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 2. m. 13. REX Vicecomitibus, &c. Salutem.

Cùm nuper,

Considerantes bona & gratuita Servitia, nobis per, reverendos Patres, Anibaldum, Episcopum Tusculanensem, & Stephanum, tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbiterum, Cardinales (nuper ad nos a Sede Apostolicâ in Nuncium missos) impensa, ac continuos labores quos ipsi, dùm nuper in partibus Franciæ eramus, pro nostro honore & commodo, non absque gravibus Corporum suorum Periculis & Sumptibus onerosis, sustinuerunt,

Ac volentes proindè, & ob reverentiam dictæ Sedis Apostolicæ, eisdem Cardinalibus Gratiam facere specialem,

Concesserimus & Licentiam dederimus præfatis Cardinalibus quòd ipsi, per Procuratores suos, Procuratias suas, eisdem Cardinalibus, per dictam Sedem Apostolicam, pro tempore quo sic in dicto Nuncio steterint, concessas, levare, colligere, & percipere possent juxta formam Bullarum, sibi indè confectarum, absque impedimento nostri, vel Ministrorum nostrorum quorumcúmque, aliquibus Proclamationibus, seu Mandatis, in contrarium factis non obstantibus, A. D. 1350.

Vobis mandamus quòd Procuratores dictorum Cardinalium, & eorumdem Procuratorum substitutos, id, quod a retro est de Procuratiis prædictis, absque impedimento aliquo levare, colligere, & recipere permittatis, juxta formam Bullarum, Concessionis & Licentiæ nostrarum, prædictarum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Hertford decimo tertio die Septembris.

De Conductu pro Servientibus Karoli de Bloys.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 8.

REX Universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Ivo Gautier & Petrus Burchon, Clerici & Servientes Karoli de Bloys, Prisonarii nostri in Turri nostrâ Londoniæ existentis, eum Sex Personis, & Sex Equis, ac eorum Garcionibus, ad partes Transmarinas, pro Negotiis necessariis ipsius Karoli expediendis, de Licentiâ nostrâ sint profecturi, & exindè ad præfatum Karolum, ad Turrim nostram prædictam, rediturl,

Suscepimus ipsos, Ivonem & Petrum, ad dictas partes Transmarinas eundo, & exindè, cum Hominibus, Equis, Garcionibus, & Hernesiis suis, ad Turrim prædictam veniendo, ibidem morando, & exindè ad Propria, quotiens necesse fuerit, redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum:

Et Ideò vobis mandamus quòd eisdem, Ivoni & Petro, eundo ad dictas partes Transmarinas *&c. prout in similibus Literis de Conductu.* A. D. 1350.

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Hertford vicesimo quarto die Septembris.

Per Concilium.

Consimiles Literas Regis de Conductu habent Johannes Raymond & Poulettus de la Vicoigne, Servientes ipsius Karoli, qui de partibus Transmarinis in Angliam sunt venturi, per idem tempus duraturas, mutatis mutandis, sub eadem Datâ.

De Duello inter Bastardum Franciæ & Johannem Viscount.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 14.

REX Universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quia Volatilis Famæ levitas, Invidorum conducta Relatibus, plerumque veritatem obnubilat, congruum, quin immò debitum, reputamus, ad laudem Bonorum attollendam, & eorum Innocentiam declarandam, super Gestis per eos veredicum Testimonium perhibere.

Sanè,

Venientibus pridem coram Nobis, Thomâ de la Marche, Bastardo Franciæ nuncupato, & Johanne Viscount, Militibus,

Idem Johannes præfato Thomæ instanter imposuit,

Quòd, cùm Dominus Siciliæ Rex Illustris staret, cum Exercitu suo, ante Civitatem Catanæ, Homines dictæ Civitatis, In Subversionem dicti Regis conspirantes, convenerunt cum quodam Leonardo de Assis, ut ipse, cum Ducentis Hominibus ad Arma, dictum Exercitum noctanter intraret, & caperet ipsum Regem, &, Nobilem Virum, Henricum de Claro Monte, Summum Justiciarium dicti Regni, & alios sibi resistentes interficeret,

Et quòd quidam, qui fuerant de Conniventiâ dicti Leonardi, loquebantur præfato Thomæ, ut ipse, cum suis, eis, ad complendum dictum Flagitium, opem ferret, A. D. 1350.

Et promissa fuerant præfato Leonardo, & suis Complicibus, pro dicti completione Sceleris, Triginta Milia Florenarum, & quòd idem Leonardus Sororem ipsins Henrici haberet in Uxorem,

Et, licet idem Thomas, tunc Stipendiarius fuerat dicti Regis, & præfato Henrico, pro receptis ab eo Beneficiis, multipliciter obligatus, Proditionem tamen, contra eos, ut prædicitur, machinatam, & ab eo cognitam, ipsis detegere non curavit, Fidelitatis suæ debitum infringendo:

Imposuit etiam præfatus Johannes prædicto Thomæ diversa Perjuria, videlicet,

Quòd fecit scribere falsas Literas, super isto facto, in Insulâ Siciliæ, & licet juraverat quòd Literas illas miserat Neapolim, & quod iret, & illas remitteret, infra Spatium Trium Mensium & dimidii, & quòd illas Literas nemini detegeret, & quòd propter hoc daret Obsides competentes, hæc omnia facere prætermisit;

A.D. 1350. Edw. 3. Quæ omnia dictus Johannes versus dictum Thomam, per Corpus suum, se optulit probaturum.

Et præfatus Thomas omnia & singula, sibi imposita, constanter negavit, paratum se offerens contra dictum Johannem suam defendere Innocentiam per Duellum.

Super quo dicti, Johannes & Thomas, nobis cum instantiâ supplicârunt, ut coram nobis dictum possent decidere Negotium sic per Bellum, & quòd eis ad sic pugnandum vellemus diem & locum congruos assignare, se nostris Jurisdictioni, Sententiæ, Decreto, & Ordinationi super omnibus, quæ dictum contingunt negotium, plenariè submittentes, Pacto inito inter eos quòd Victus Vincentis Prisonarius existeret;

Et, quia ipsorum animos ad Concordiam nequimus, ut voluimus, inclinare, Submissionem eorum admisimus, & eis, ad dimicandum, Quartum diem Octobris, proximò tunc sequentem, in Palatio nostro Westmonasteriensi, infra Licias Clausas illuc ordinatas, duximus assignandum:

Quibus Die & Loco venerunt dicti Milites coram nobis, ac Comitibus, Baronibus, ac aliis Nobilibus, & Populariis, dicti Regni nostri Angliæ, ibidem ex hac causâ congregatis, in Equis decenter Armati,

Et, præstitis ab eis Juramentis solitis, & Concurrentibus omnibus quæ de more requiruntur in hac parte, ad Pugnam se parârunt,

Et statim præfatus Johannes, Lanceâ & Clipeo ab eo projectis, de Equo suo dissiluit,

Et, hoc perpendens Alius, similiter A.D. 1350. Edw. 3. dissiluit, & statim Pedes viriliter sunt Congressi,

Et in primo Aggressu cecidit idem Johannes, & statim se erigens iterum sunt Gongressi,

Et demum dictus Thomas præfatum Johannem prostravit, & ad interficiendum eum festinavit,

Et, cùm videremus dictum Johannem penitùs Confutatum, & in evitabili mortis articulo constitutum, Nos, pietate moti, &, ad supplicationem Nobilium, nobis assistentium, volentes vitam ejus salvare, retrahere fecimus dictum Thomam, qui nullam omnino in dictâ Pugnâ habuit læsionem, set tàm gratiosè devicit, quòd Opus Divinum videbatur potiùs quàm Humanum.

Propter quod ipsum reputamus ab impositis sibi Criminibus supradictis inculpabilem penitùs & immunem, & juxta Conventionem, inter ipsum & præfatum Johannem habitam, ut præmittitur, ipsum Johannem, tanquam ab eo Victum, adjudicamus præfato Thomæ Prisonarium, & sibi fore protinus liberandum.

Et sic præfatus Thomas, de Licentiâ nostrâ, remeavit ad Propria cum Honore;

Quæ Universitati vestræ patere volumus per præsentes, Quibus Sigillum nostrum apponi fecimus in Testimonium præmissorum.

Dat. in Palatio Regis Westm. duodecimo die Octobris.

De Potestate tractandi cum Scotis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Scot. 24. E. 3. m. 1. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilis Patris,
Tho. Dunolmensis Episcopi,
Radulphi Baronis Staffordiæ,
Henrici de Percy,
Et Radulphi de Nevill,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, pro nobis, & nomine nostro, cum Prælatis, Magnatibus, & aliis Hominibus de Scotiâ, apud Eborum in proximo conventuris, super Finali Pace inter Regna Angliæ & Scotiæ, ac super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter nos & Subditos nostros ex parte unâ, & gentes dicti A.D. 1350. Regni Scotiæ ex alterâ, ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis pleniùs referendum, ut de hiis fieri valeat, quod Nobis & Concilio nostro videbitur meliùs expedire,

Ipsis, Episcopo, Radulpho, Henrico, & Radulpho, Tribus, & Duobus eorum, Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per ipsos, Episcopum, Radulphum, Henricum, & Radulphum, Tres, & Duos eorum, Actum, vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis apud Westm. decimo quarto die Octobris.

De

A.D. 1350. Edw. 3. A.D. 1350. Edw. 3.

De Querelis, super Injuriis, post & contra Tractatum cum Comite Flandriæ apud Dunkirk, illatis, audiendis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Fran. 24. E. 3. m. 4.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum,

Roberti de Herle, Capitanei Villæ nostræ Calesii,

Et Magistri Andreæ de Offord, Archidiaconi Middelsexiæ,

Pleniùs confidentes,

Ad Querelas Omnium & Singulorum, tàm Nostrorum, quàm, Magnifici Viri, Lodowici Comitis Flandriæ Subditorum, de Dampnis & Injuriis, post & contra Tractatum,

Nuper apud Dunkirk, inter Commissarios, Nuncios, & Procuratores nostros ex parte unâ, & ipsum Comitem, ac Commissarios, Nuncios, & Procuratores suos ex alterâ, habitum,

Hinc & indè illatis & attemptatis, audiendum,

Et Justitiæ Complementum super eisdem decernendum,

A.D. 1350.

Reformationémque Dampnorum & Injuriarum hujusmodi, pro parte nostrâ & Subditorum nostrorum, petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eisdem, Roberto & Andreæ, Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Robertum & Andream, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo sexto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Confirmatio Conventionum, cum Duce & Populo Januensibus initarum.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 8. A.D. 1350.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Inspeximus quoddam Instrumentum publicum, non rasum, non obolitum, nec in aliquâ suâ parte viciatum, tenoris & consequentiæ subsequentis,

IN Nomine sanctæ & individuæ Trinitatis, Beatæ Mariæ, gloriosæ Virginis, & totius Cœlestis Curiæ, *&c. ut de Dat. 5. die Julii, anno vicesimo primo nunc Regis, & tunc sic,*

Nos, advertentes Commoda & Utilitates, quæ ex bono Pacis & Concordiæ provenire, & Incommoda, Dampna, & Pericula, quæ ex Guerrarum Discriminibus & Discordiâ verisimiliter oriri possent (quod absit) ut proindè intimè desiderantes materias Guerrarum & Discordiæ hujusmodi, viis & modis, quibus condecet, tollere, & Pacis & Concordiæ inducere lenitatem, Pacem & Concordiam, Finem, Remissionem, Transactionem, & Pactum hujusmodi, per præfatos Procuratores & Nuncios nostros super præmissis, ut præfertur, facta & concordata, quatenus Nos & Subditos nostros concernunt, tenore præsentium,

Acceptamus, Ratificamus, & pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Confirmamus; hoc tantummodo excepto, quòd Mercatoribus nostris, de dicto Regno nostro Angliæ, super Conventionibus, secum initis & firmatis, de Passagio Lanarum suarum versus partes Transmarinas, ac Custumis & Subsidiis, usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum habendis, Præjudicium, vel Impedimentum, per Præsentes non fiat aliquale.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

A.D. 1350. Edw. 3. A.D. 1350. Edw. 3.

De Subsidio, ad Armatam Navium contra Ispanos, levando.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Vasc. 24. E. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Homines Navigii Ispanniæ se Inimicos nostros publicè ostendant, & ad Navigium nostrum pro viribus destruendum moliantur, per quod ad Conductum Navibus, de Regno nostro Angliæ versus partes Vasconiæ, pro Vinis quærendis, transituris, faciendum, de Assensu Prælatorum, Magnatum, & Comunitatis Mercatorum de Marinâ nostrâ Angliæ, est ordinatum,

Quòd certa Armata Navium supra Mare proficiscatur,

Et, in Subsidium Expensarum, pro eadem Armatâ inveniendâ, Quadraginta Denarii Sterlingorum de quolibet Dolio Vini, a dictis partibus Vasconiæ, in Navibus de Anglia, Wallia, & Hibernia ducendo, ad quascunque Partes transierint, & etiam de singulis Doliis Vini, in Navibus de partibus Exteris, in eisdem partibus Vasconiæ carcandis, ad dictas partes Angliæ, Walliæ, & Hiberniæ ducendis, solvantur,

Nos (de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum nobis, Rogeri Larcher Servientis nostri ad Arma, & Petri de Maners, pleniùs confidentes) assignavimus ipsos, Rogerum & Petrum, ad dictos Quadraginta Denarios de quolibet Dolio Vini, in Navibus hujusmodi, in formâ prædictâ, Carcando, apud Burdegalium petendum, & recipiendum per Visum & Testimonium Constabularii nostri Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit,

Et ad Vadia indè Magistris & Marinariis Navium, quæ pro Conductione dictarum Navium, sic Vinis Carcandarum, faciendâ ordinati fuerint, juxta Ordinationem Senescalli nostri Vasconiæ, & Constabularii prædicti, solvendum, & ad Acquietantias de Summis, quas iidem, Rogerus & Petrus, sic receperint, easdem Summas solventibus faciendum, A.D. 1350.

Dantes eis, & eorum cuilibet, Plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in solutione Subsidii prædicti Contrarios invenerint seu Rebelles, & eos Prisonæ nostræ Castri nostri Burdegaliæ mancipandum, quousque de eorum deliberatione aliter duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Octobris.

ET mandatum est prædictis, Senescallo & Constabulario, quòd eisdem, Rogero & Petro, & eorum alteri, in Levatione & Collectione Subsidii prædicti, ac in Arestatione Rebellium hujusmodi, quotiens & prout opus fuerit, & per ipsos Rogerum & Petrum, seu eorum alterum, super hoc ex parte Regis fuerint requisiti, Intendentes sint, consulentes, & auxiliantes,

Et de Vadiis Magistrorum & Marinariorum, qui pro Conductione dictarum Navium, sic Vinis Carcandarum, ordinati fuerint, ordinari & de dicto Subsidio solvi faciant; ita semper quòd id, quod de dicto Subsidio, ultra Vadia Magistrorum & Marinariorum prædictorum, superfuerit, per præfatos Rogerum & Petrum ad opus Regis salvò custodiantur, prout sibi per Regem pleniùs est Injunctum.

Teste ut supra.

Pro Comite de Eu, de Personis ab ipso ad partes transmarinas, pro Redemptione sua quærenda, transmissis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Fran. 24. E. 3. m. 4.

REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis Vir, Comes de En Quindecim Personas, de suis, ad partes Transmarinas, tàm pro Denariis, pro Redemptione suâ, ibidem quærendis, quàm pro aliis negotiis, ipsum Comitem tangentibus, insimul, & per vices, transmittere ordinaverit,

Nos (ipsarum Quindecim Personarum Securitati volentes providere) easdem Quindecim Personas, per ipsum Comitem sic deputatas, eundo ad dictas partes, insimul, vel separatim, & exindè in Regnum nostrum Angliæ redeundo, tàm tempore Pacis, quàm Guerræ, suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem: A.D. 1350.

Et

A. D. 1350. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus quòd dictis Quindecim personis *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Octobris. A. D. 1350. Edw. 3.

Per ipsum Regem, nunciante Johanne de Bello Campo.

De Potestate tractandi cum Margareta Imperatrice Romanorum, super Regimine & Custodia Zelandiæ, Hollandiæ, & Frisiæ.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 3. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Walteri Domini de Manny,
Willielmi de Burton,
Et Willielmi Stury,
Militum,
Ac Ivonis de Clynton Clerici,

Confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Serenissimâ Dominâ, Margaretâ Romanorum Imperatrice, Sorore nostrâ carissimâ, seu Deputatodis ab eâ, super recipiendis ab eâ, ad Terminum Annorum, Regimine & Custodiâ Partium Zelandiæ, Holandiæ, & Frisiæ, quas dicta Domina prætendit ad se jure hæreditario pertinere,

Et ad Partes prædictas, nomine dictæ Dominæ, secundum Leges, Foros, & Consuetudines dictarum Partium, per se, vel Deputatos idoneos, ut Locum tenentes dictæ Dominæ, Gubernandum,

Et ibidem Jurisdictionem omnimodam, ac merum & mixtum Imperium, excercendum,

Et de eo, quod nos ratione dicti Regiminis percipere debeamus, conveniendum,

Et, ad reddendum, sine difficultate qualibet, eidem Dominæ, & Hæredibus suis, post lapsum hujusmodi Termini, dictas Terras, ac Regimen, & Custodiam earumdem, ita quòd nullum Jus seu Possessionem aliquam, ratione Concessionis, de dicto Regimine, vel Custodiâ, nobis factæ, poterimus aliqualiter vendicare (salvo semper Jure nostro, si quod ad dictas Terras nobis competat aliundè) Nos & Hæredes nostros firmiter obligandum, A. D. 1350.

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Præfatis, Waltero, Willielmo, Willielmo, & Ivoni, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Walterum unum esse volumus) Plenam concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid præfati, Walterus, Willielmus, Willielmus, & Ivo, Tres, vel Duo eorum (quorum præfatum Walterum Unum esse volumus) fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. vicesimo primo die Octobris.

CONsimiles Literæ fiunt sub nominibus prædictorum, Willielmi de Stury & Ivonis, ad omnia præmissa facienda, mutatis mutandis, sub eâdem datâ.

Ad Tractandum cum Imperatrice & Duce Bavariæ, super Ligis, inter Illos & Regem ineundis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Walteri Domini de Manny,
Willielmi de Burton,
Et Willielmi de Stury,
Militum,
Ac Ivonis de Clynton Clerici, A. D. 1350.

Confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Serenissimâ Dominâ, Margaretâ Romanorum Imperatrice, Sorore nostrâ carissimâ,

A.D. 1350. Edw. 3. cariffimâ, ac cum, Magnifico Principe, Willielmo Duce Bavariæ, ipfius Imperatricis Filio, Nepote noftro, fuper Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & præfatos, Imperatricem & Ducem, ineundis,

Et ad ea, quæ fic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate, pro Nobis, & nomine noftro, firmandum & vallandum,

Et Securitatem hujufmodi, quæ nobis in hac parte fieri debeat, petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & fingula, quæ circa præmiffa neceffaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eifdem Waltero, Willielmo, Willielmo, & Ivoni, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Walterum Unum effe volumus) plenam, tenore præfentium, concedimus & committimus Poteftatem : A.D. 1350. Edw. 3.

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Walterum, Willielmum, Willielmum, & Ivonem, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Walterum Unum effe volumus) Actum vel Geftum fuerit in præmiffis, & quolibet præmifforum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Weftm. vicefimo primo die Octobris.

Super Regimine & Cuftodia prædictis, Regi ab Imperatrice commiffis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 4. REX Univerfis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Sereniffima Domina, Margareta Romanorum Imperatrix, Soror noftra cariffima, Cuftodiam Terrarum Selandiæ, Holandiæ, & Frifiæ nobis, fub certâ formâ, in Literis fuis Patentibus, indè confectis, comprehenfâ, commiferit, prout Literis prædictis pleniùs continetur,

Nos (de fidelitate & circumfpectione, dilecti & fidelis noftri, Willielmi de Stury, Militis, pleniùs confidentes) ad petendum & recipiendum, pro nobis, & nomine noftro, a præfatâ Imperatrice, ac Miniftris & Deputatis fuis, Poffeffionem Terrarum prædictarum,

Et ad eafdem Terras cuftodiendum & regendum in formâ, nobis per dictam Imperatricem commiffâ,

Et ad difponendum de eifdem, prout pro Honore noftro, & majore commodo, & falvatione, & defenfione, ad bonum Regimen dictarum Terrarum, ei meliùs videbitur expedire, A.D. 1350.

Necnon ad omnia alia & fingula faciendum, quæ pro bono Regimine Terrarum prædictarum neceffaria fuerint & oportuna, ac fi Nos præfentes effemus,

Præfato Willielmo Plenam, tenore præfentium, concedimus & committimus Poteftatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid præfatus Willielmus, nomine noftro, fecerit in præmiffis, & quolibet præmifforum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio noftro Weftm. vicefimo fexto die Octobris.

De Treugis, cum Philippo de Valefio defuncto, apud Calefium ultimo initis, cum Johanne Filio præfati Philippi firmandis.

A.D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. REX Univerfis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumfpectione, dilectorum & fidelium noftrorum,

Roberti de Herle, Capitanei Villæ noftræ Calefii,
Et Magiftri Andreæ de Offord, Archidiaconi Middelfexiæ,

Pleniùs confidentes,

Ad firmandum & folidandum cum Johanne, Filio Philippi de Valefio defuncti, Commiffariis, Nunciis, feu Procuratoribus fuis, Treugas, A.D. 1350.

Inter Commiffarios, Nuncios, & Procuratores noftros pro nobis, ac Subditis, Alligatis, & Confœderatis noftris ex parte unâ, & Commiffarios, Nuncios, & Procuratores, dicti Philippi, Patris fui, pro ipfo Philippo, Subditis, Alligatis, & Confœderatis fuis, ex alterâ, apud Calefium ultimò initas,

In formâ quâ ibidem initæ fuerant,

Et,

A. D. 1350. Edw. 3. Et ad ea, quæ sic cum ipso Johanne, Nunciis, & Procuratoribus suis, firmata & solidata fuerunt, quacumque securitate, pro nobis, & nomine nostro, vallandum,

Et Securitatem hujusmodi de parte adversâ petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel opportuna, faciendum,

Eisdem, Roberto & Andreæ, Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Robertum & Andream, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A. D. 1350. Edw. 3.

Dat. in Palatio Regis Westm. secundo die Novembris.

Consimiles Literæ fiunt sub Datâ Quarti diei Novembris.

Consimiles Literæ fiunt sub Datâ Septimi diei Novembris.

Consimiles Literæ fiunt sub Datâ duodecimi diei Novembris.

Consimiles Literæ fiunt sub Datâ decimi sexti diei Novembris.

De Pardonatione, pro bono Servitio in Conflictu contra Ispanos.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 13.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De gratiâ nostrâ speciali, & pro bono Servitio, quòd Thomas Banastre, in Conflictu, inter nos & Ispanos supra Mare nuper habito, Nobis, in Comitivâ, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Henrici Comitis Lancastriæ, impendit,

Pardonavimus eidem Thomæ Sectam Pacis nostræ, quæ ad nos pertinet pro Morte Radulphi de Blakeburn, ante Vicesimum Nonum diem Augusti, proximò præteritum, ut dicitur, interfecti, undè Judicatus, Rectatus, vel Appellatus existit, A. D. 1350.

Ac etiam Utlagariam, siqua in ipsum Thomam, eâ occasione, fuerit promulgata,

Et Firmam Pacem nostram ei indè concedimus;

Ita tamen quòd stet Recto in Curia nostra, si Quis versus eum loqui voluerit de Morte prædictâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Novembris.

Per ipsum Regem & Testimonium ipsius Comitis.

De Potestate tractandi super Treugis & Ligis cum Hominibus de Ispania.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24 E. 3. m. 2.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, dilectorum & fidelium nostrorum,

Roberti de Herle Capitanei Villæ nostræ de Calays,
Magistri Andreæ de Offord, Legum Doctoris,
Henrici Pycard,
Et Johannis de Wesenham,

Confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum, Magistris, & Marinariis, & aliis Hominibus de Ispanniâ, apud Portum del Swyne, & alibi in Flaudriâ, existentibus, nobis Adversantibus, super pacificandis Commotionibus & Debatis, inter Nos & Subditos nostros, & dictos Homines de Ispanniâ, ante hæc tempora exortis, A. D. 1350.

Ac super Sufferentiis & Treugis, necnon Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & ipsos Ispannos ineundis,

Et de Securitate hinc indè ordinandum,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis pleniùs referendum, ut de Securitate prædictâ facere valeamus, quod de Concilio nostro fore viderimus faciendum,

Eisdem, Roberto, Andreæ, Henrico, & Johanni, Tribus, & Duobus eorum (quorum alterum prædictorum, Roberti & Andreæ, Unum esse volumus) Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promit-

A. D. 1350. Edw. 3. Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem, Robertus, Andreas, Henricus, & Johannes, Tres, & Duo eorum (quorum alterum prædictorum, Roberti & Andreæ, unum esse volumus) nomine nostrō, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1350. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. undecimo die Novembris.

Super Cocha de Janua, de Inquirendo.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid.

Rex Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quædam Cocha, Mercimoniis Carcata, de Partibus Januæ, usque ad Portum del Swyne, in Flandriâ, jam de Novo venerit,

Nos (qui Homines de Januâ Amicos nostros reputamus) volentes Marinarios, & alios Homines, de dictâ Cochâ prosequi gratiose, Dilectis & Fidelibus nostris, Henrico Pycard, & Johanni de Wesenham, ad tractandum amicabiliter cum eisdem Hominibus de dictâ Cochâ,

Et, in casu quo dictos Homines Amicos & Benivolos nostros invenerint, ita quòd de eis confidere valeamus, ad concedendum eis salvum & securum Conductum nostrum, redeundo versus partes suas proprias, A. D. 1350.

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis pleniùs referendum, ut de Assecuratione & Firmatione præmissorum fieri faciamus, quod indè duxerimus faciendum,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem, Henricus & Johannes, nomine nostro, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. undecimo die Novembris.

De Pardonatione, pro Archiepiscopo Eborum.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 9.

Rex Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Attendentes grata & laudabilia Obsequia, quæ, Venerabilis Pater, Willielmus la Zouche, Eborum Archiepiscopus, multipliciter nobis fecit, necnon Locum Magnum quem nobis & toti Regno nostro Angliæ, pro defensione ejusdem Regni, præsertim in Conflictu Dunolmensi, noscitur tenuisse,

Volentésque eâ consideratione ipsius Archiepiscopi Securitati & Quieti, quatenus poterimus, providere,

Pardonavimus præfato Archiepiscopo, de Gratiâ nostrâ speciali, Sectam Pacis nostræ, quæ ad nos pertinet, pro omnibus Homicidiis, Roberiis, Rapinis, Feloniis, Latrociniis, Incendiis, Receptamentis Felonum, Conspirationibus, Confœderationibus, Alligationibus, Conventiculis, Transgressionibus, Extorsionibus, Oppressionibus, Maleficiis, & aliis Excessibus quibuscúmque, per ipsum in Regno nostro Angliæ, tàm tempore Domini E. nuper Regis Angliæ Patris nostri, quàm nostro factis, si forsan dictum Archiepiscopum de prædictis, vel aliquo eorundem, ad Procurationem vel Instigationem aliquorum ipsius Æmulorum, eundem Archiepiscopum gravare volentium, quæsitis ad hoc Coloribus, impetiri vel calumpniari contigerit in futurum, A. D. 1350.

Ac etiam Utlagarias, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuerint promulgatæ,

Et firmam Pacem nostram ei inde concedimus;

Ita tamen quòd stet Recto in Curiâ nostrâ, si aliqui alii versus eum loqui voluerint de præmissis:

Pardonavimus etiam, quantum in nobis est, eidem Archiepiscopo omnimodas Transgressiones, si quas fecerit, tàm Parcos & Clausa dicti Patris nostri & nostra frangendo, & in eisdem, ac Forestis, Chaceis, & Warennis nostris aliquibus, temporibus præteritis, fugando, ac in Vivariis, Stagnis, & Liberis Piscariis nostris piscando, & Feras, Lepores, Cuniculos, Perdices, Phasiones, & Pisces capiendo & asportando,

Necnon Transgressiones de Viridi, quascumque in Forestis, Chaceis, & Parcis per ipsum, temporibus præteritis, factas,

Et etiam Utlagarias, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuerint promulgatæ,

Nolentes

A. D. 1350. Edw. 3. Nolentes quòd idem Archiepiscopus, pro eo quod ad nos pertinet, de præmissis per Nos, vel Hæredes nostros, Justiciarios Forestarum, Viridarios, aut alios Ballivos, seu Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c.

A. D. 1350. Edw. 3. Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Magna Parte Populi in ultima Pestilentia defuncta, & de Servientum Salariis proinde moderandis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Pat. 24. E. 3. p. 3. m. 10. d. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Andreæ de Bures, Willielmo Carbonel, Johanni de Appale, Radulpho de Bockyng, Richardo Froysel, & Gilberto de Debenham, Salutem.

Quia magna pars Populi, & maximè Operariorum & Servientum, jam in ultimâ Pestilentiâ est defuncta, nonnulli, videntes necessitatem Dominorum & paucitatem Servientum, servire nolunt nisi Salaria recipiant excessiva, & alii mendicare malentes in Otio, quàm per Laborem quærere Victum suum,

Nos, pensantes gravia, quæ ex carentiâ, præsertim Cultorum & Operariorum, hujusmodi provenire possent incommoda, super hoc cum Prælatis, Nobilibus, & Peritis aliis, nobis assistentibus, Deliberationem habuimus & Tractatum, de quorum unanimi Consilio duximus ordinandum,

Quod Quilibet, Homo & Fœmina Regni nostri Angliæ, cujuscúmque Conditionis fuerit, Liber vel Servilis, potens in Corpore, & infra Ætatem Sexaginta Annorum, non vivens de Mercaturâ, nec certum excercens Artificium, nec habens de suo proprio undè vivere, vel Terram propriam circa Culturam cujus se poterit occupare, & alteri non Serviens, si de Serviendo, in Servitio congruo, considerato Statu suo, fuerit requisitus, servire teneatur illi qui sic ipsum duxerit requirendum, & percipiat dumtaxat Vadia, Liberationes, Mercedes, seu Salaria, quæ in locis, ubi servire debeat, consueta sunt præstari Anno dicti Regni nostri Angliæ Vicesimo, vel Annis comunibus Quinque vel Sex proximò præcedentibus,

Proviso quod Domini præferantur aliis in Nativis, seu Terram suam nativam Tenentibus, sic in suo Servitio retinendis,

Ita tamen quòd hujusmodi Domini sic retineant tot quot sibi fuerint necessarii, & non plures.

Et si talis Vir, vel Mulier, de sic serviendo requisitus, vel requisita, fuerit, & hoc facere noluerit, hoc probato, per Duos fideles Homines, coram Vicecomite, Ballivo, Domino, aut Constabulario Villæ, ubi hoc fieri contigerit, statim per eos, vel eorum aliquem, capiatur & mittatur proximæ Gaolæ, & ibidem sub Artâ moretur Custodiâ quousque Securitatem invenerit de Serviendo in formâ prædictâ.

Et, si aliquis, in Servitio alicujus sic retentus, ante Finem Termini concordati, a dicto Servitio, sine causâ rationabili, vel licentiâ, recesserit, nullus, sub Pœnâ Imprisonamenti, talem in Servitio suo recipere vel retinere præsumat.

Nullus etiam Vadia, Liberationes, Mercedes, seu Salaria majora solito, sicut prædictum est, solvat, vel solvere promittat, sub Pœnâ Dupli illius quod sic solverit, vel solvere promiserit, illi qui ex hoc se senserit gravatum,

Et nullo tali volente prosequi, tunc cuicumque de Populo, qui hoc prosecutus fuerit, applicandi; & fiat Prosecutio hujusmodi in Curiâ Domini loci, quo talis Casus acciderit;

Et, si Domini Villarum, vel Maneriorum, contra præsentem Ordinationem nostram per se, vel Ministros suos, in aliquo venire præsumpserint, tunc in Comunibus Wapentachiis, & Tritbingis, vel aliis Curiis nostris hujusmodi, ad Pœnam Tripli, per eos, vel Ministros suos, sic soluti, vel promissi, in formâ prædictâ fiat Prosecutio contra eos;

Et, si forsan aliquis, ante præsentem Ordinationem, cum aliquo de sic Serviendo pro majori Salario convenerit, ipse, ratione dictæ Conventionis, ad solvendum ultra id, quod aliàs tali consuetum est solvi, minimè teneatur, immò solvere plus sub Pœnâ prædictâ non præsumat.

Item, quòd Sellarii, Peletarii, Alutarii, Sutores, Cissores, Fabri, Carpentarii, Cementarii, Tegularii, Batellarii, & quicumque alii Artifices & Operarii, non capiant, pro Labore & Artificio suo,

A. D. 1350. Edw. 3. suo, ultra id quod, dicto Anno Vicesimo, & aliis comunibus Annis præcedentibus, ut præmittitur, in locis quibus eos operari contigerit, talibus solvi consuevit; & si quis plus receperit, Gaolæ proximæ, modo quo præmittitur, committatur.

Item, quòd Carnifices, Piscenarii, Hostelarii, Brasiatores, Pistores, Pulletarii, & omnes alii Venditores Victualium quorumcúmque, teneantur hujusmodi Victualia vendere pro Pretio rationabili, habitâ consideratione ad pretium quo hujusmodi Victualia in locis propinquis venduntur; ita quod habeant hujusmodi Venditores Moderatum Lucrum, non excessum, prout distantia locorum, a quibus Victualia hujusmodi cariantur, duxerit rationabiliter requirendum,

Et, si quis Victualia hujusmodi alio modo vendiderit, & indè in formâ prædictâ Convictus fuerit, solvat Duplum illius, quod sic perceperit, Dampnificato, vel, in defectum illius, alteri, qui prosequi voluerit in hac parte,

Et habeant Potestatem Major & Ballivi Civitatum & Burgorum, Villarum Mercatoriarum, Portuum & Locorum Maritimorum, ad inquirendum de omnibus & singulis, qui contra hoc in aliquo deliquerint, & ad Pœnam prædictam, ad opus illorum, ad quorum Sectam hujusmodi Delinquentes Convicti fuerint, levandum,

Et, in casu quo iidem, Major & Ballivi, executionem præmissorum facere neglexerint, & de hoc coram Justiciariis, per nos assignandis, convicti fuerint, tunc iidem, Major & Ballivi, ad Triplum Rei, sic venditæ, hujusmodi Dampnificato, vel Alteri, in defectum illius prosequenti, solvendum per eosdem Justiciarios compellantur; & nichilominus versus Nos graviter puniantur.

Et, quia multi Validi Mendicantes, quamdiu possent ex mendicatis Eleemosinis vivere, laborare renuunt, vacando Otiis & Peccatis, & quandoque Latrociniis & aliis Flagitiis, nullus, sub Pœnâ Imprisonamenti prædictâ, talibus, qui commodè laborare poterunt, sub colore Pietatis vel Eleemosinæ, quicqnam dare, seu eos in suâ Desidiâ confovere præsumat, ut sic compellantur, pro Vitæ Necessariis, laborare prout in dictâ Ordinatione pleniùs continetur.

Ac jam intellexerimus quòd, licet dictam Ordinationem in Comitatu Suffolciæ, sicut in cæteris Comitatibus Regni nostri Angliæ, publicè proclamari fecerimus, & illam firmiter teneri præceperimus, pro eo tamen quod Pœna, in dictâ Ordinatione contenta, in hac parte executa non existit, Operarii, Artifices, Servitores, & Venditores Victualium, Labores, Artificia, Servitia, & Victualia sua hujusmodi cariùs, quàm ante Ordinationem prædictam, vendiderunt, & vendunt de die in diem, in nostri & dictæ Ordinationis Contemptum, & Populi nostri Dampnum & Depressionem manifestam, ac contra formam Proclamationis prædictæ,

Nos,

Dictam Ordinationem in omnibus & singulis suis Articulis observari, & Contravenientes dictæ Ordinationi in aliquo, debitè castigari volentes & puniri,

Assignavimus vos, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad dictam Ordinationem in Comitatu prædicto, infra Libertates & extra, custodiendum, & Delinquentes contra eandem, juxta vim & effectum ejusdem Ordinationis, puniendum & castigandum,

Et ideò vobis mandamus quòd ad certos &c. quos &c. ad hoc provideritis, omnia & singula, quæ pro meliori conservatione Ordinationis prædictæ necessaria fuerint vel oportuna, in Comitatu prædicto faciatis & exequamini, &, quos contra formam dictæ Ordinationis inveneritis, vel invenerit aliquis vestrûm, Delinquentes, juxta formam, vim, & effectum ejusdem castigetis, & puniatis in formâ prædictâ;

Omnibus insuper & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus nostris, in Comitatu prædicto, infra Libertates, tenore præsentium, dantes firmiter in Præceptis, quòd vobis, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus vestrûm in omnibus, quæ conservationem dictæ Ordinationis concernunt, in Comitatu prædicto, pareant & intendant, quotiens necesse fuerit & per Vos, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm præmuniri fuerint ex parte nostrâ.

Nolumus tamen quòd Commissioni nostræ,

Dilectis & fidelibus nostris, Roberto de Ufford Comiti Suffolciæ, & Sociis suis Custodibus Pacis nostræ, & Justiciariis nostris, ad diversa Homicidia, Felonias, Transgressiones, & Maleficia in Comitatu prædicto, infra Libertates & extra, audiendum & terminandum assignatis, factæ,

Nec Commissioni nostræ,

Taxatoribus & Collectoribus Decimæ & Quintedecimæ, nobis per Laicos concessarum, in Comitatu prædicto, factæ,

De assedendo hujusmodi Operarios, Artifices, & Servitores ad Summas ultra id, quod quilibet eorum, pro Labore, Operatione,

A. D. 1350. Edw. 3. Operatione, & Servitio suo, prædicto Anno vicesimo, & aliis Annis prædictis, ceperunt, & ad Summas illas de eisdem Operariis, Servitoribus, & Artificibus, ad opus nostrum, in alleviationem singularum Villarum, undè dicti Operarii, Artifices, & Servitores fuerint, in Auxilium solutionis Summarum, ad quos eædem Villæ, seu Homines earumdem, ad Decimam & Quintamdecimam jam currentes, sunt Assessi, levandum & colligendum,

Per istam Assignationem nostram in aliquo derogetur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Novembris.

Per Concilium.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Skipwith, Johanni de Somercotes, Willielmo de Stayne, & Jacobo atte Beek, Salutem. A. D. 1350. Edw. 3.

Quia magna Pars Populi *&c. ut supra usque ibi* pleniùs continetur, *& tunc sic,*

Ac jam intellexerimus quòd, licet dictam Ordinationem in partibus de Lyndeseye, in Comitatu Lincolniæ, sicut in cæteris Comitatibus Regni nostri Angliæ *&c. ut supra usque ibi* præmuniti fuerint ex parte nostrâ.

Nolumus tamen quod Commissioni nostræ, dilectis & fidelibus nostris Gilberto de Umframvill, & Sociis suis Custodibus Pacis *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per Concilium.

Super Bajulatione Crucis in Hibernia.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Ibid. m. 4. dorf. REX Justiciario suo Hiberniæ, ac Cancellario & Thesaurario nostris ibidem, necnon universis & singulis Officiariis & Ministris, cæterisque Fidelibus nostris, tàm Civibus & Burgensibus, quàm Popularibus, in Terrâ prædictâ, infra Libertates, & extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper Archiepiscopus Armachanensis, Primatem Hiberniæ se prætendens, *&c ut supra de Dat. 20. Novembris, Anni præteriti, usque ibi ; viz.*

Prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Ac jam intellexerimus quòd quamplures Malefactores, & Pacis nostræ Perturbatores, ex utraque Provinciarum prædictarum, in diversis Confœderationibus & Conventiculis, tàm Armati, quàm Alio modo, in diversis locis, in Terrâ prædictâ congregati, prætextu dictarum Literarum nostrarum, prædicto Archiepiscopo Armachanensi per nos concessarum, & sic, ut prædicitur, per nos revocatarum, prædictum Archiepiscopum Armachanensem, cum Cruce Erectâ, & coram eo in prædictâ Civitate Dubliniæ, & alibi in Provinciâ Dubliniæ, portatâ, & alia, quæ ad dictam Primatiam pertinent, ibidem excercendo, per hujusmodi Potentiam suam manutenere proponunt, in Pacis nostræ Læsionem & Populi nostri partium illarum Terrorem & Commotionem manifestam, & contra formam Statuti, de Armis contra Pacem nostram non portandis editi, & contra Tenorem Revocationis nostræ supradictæ,

Nos,

Pacem nostram ubique in dictâ Terrâ nostrâ inviolabiliter observari, A. D. 1350.

Et ipsam Pacem nostram Lædentes, juxta suorum demerita, ac etiam dicto Statuto Contravenientes, juxta vim & effectum ejusdem, castigari volentes & puniri,

Ac Periculis, quæ ex hujusmodi Congregatione Hominum ad Arma, Armatorum, & aliorum, evenire poterunt (quod absit) præcavere,

Vobis (præfate Cancellarie) mandamus, firmiter injungentes, quòd per Brevia nostra, sub Sigillo, quo utimur in Hiberniâ, quotiens necesse fuerit, omnibus & singulis, quibus decet, detis in mandatis, quòd publicè proclamari, & ex parte nostrâ defendi, faciatis quòd Nullus, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, hujusmodi Congregationes Hominum ad Arma, Armatorum, seu aliorum, occasione præmissâ, faciat aliquo modo, nec quicquam aliud attemptet per quod Pax nostra in hac parte lædi, seu Populus nostri terreri aut turbari valeant aliquo modo.

Et vobis (præfati, Justiciarie, Officiarii, & Ministri nostri, & quorumcúmque aliorum Fidelium nostrorum, in Terrâ prædictâ, infra Libertates & extra) mandamus, firmiter injungentes, quòd Omnes illos, quos aliquas hujusmodi Congregationes vel Conventicula in Terrâ prædictâ præmissâ Occasione, seu quicquam aliud per quod dicta Pax nostra vel Statutum prædictum lædi, seu

.Populus

A. D. 1350. Edw. 3. Populus nostri terreri, turbari, aut commoveri valeant, in hac parte inveneritis facientes, insequamini, aresteris, & capiatis, & in Prisonis nostris, donec ipsi per vos (præfate Justiciarie) seu ad Mandatum vestrum, juxta suorum demerita, ac vim & effectum Statuti prædicti, debitè puniti fuerint, salvò custodiri faciatis. A. D. 1350. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Decembris.

Per Concilium.

De tractando cum Imperatrice super Misis & Sumptibus, pro Regimine & Custodia Selandiæ, Hollandiæ & Frisiæ, ordinandis.

A. D. 1350. An. 24. E. 3. Franc. 24. E. 3. m. 1. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper constituerimus, dilectos & fideles nostros,

Willielmum de Stury Militem,
Et Ivonem de Clynton Clericum,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Serenissimâ Dominâ, Margaretâ, Romanorum Imperatrice, Sorore nostrâ carissimâ, seu Deputandis ab eâ, super recipiendis ab eâ, ad terminum Annorum, Regimine & Custodiâ Partium Selandiæ, Holandiæ, & Frisiæ,

Et ad partes prædictas, nomine dictæ Dominæ, secundum Leges, Foros, & Consuetudines dictarum partium, gubernandum,

Et ibidem Jurisdictionem omnimodam, ac merum & mixtum Imperium, excercendum,

Et de eo quod Nos, ratione dicti Regiminis, percipere debeamus, conveniendum,

Et ad reddendum, sine difficultate qualibet, eidem Dominæ, & Hæredibus suis, post lapsum dicti Termini, Terras prædictas, atque Regimen & Custodiam earumdem, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Verùm,

Cùm de Misis & Sumptibus, quos Nos pro Regimine, Custodiâ, & Gubernatione Partium prædictarum percipere debeamus, non sit finaliter Concordatum,

Volentes præfatæ Dominæ, in quantum poterimus, complacere, A. D. 1350.

Assignavimus, Dilectos & Fideles nostros,

Nigellum de Loryng Militem,
Præfatos,
Willielmum,
Et Ivonem,
Et Stephanum Rumulowe, Armigerum,

Tres & Duos eorum,

Ad Tractandum & Concordandum cum præfatâ Dominâ, seu Deputandis ab eâ, super præmissis omnibus & singulis,

Et ad conveniendum de & super Misis & Sumptibus, quos pro Regimine, Custodiâ, & Gubernatione prædictis percipere debeamus,

Et ad omnia alia & singula, quæ in hac parte requiruntur, nomine nostro faciendum;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Nigellum, Willielmum, Ivonem, & Stephanum, Tres, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westmon. decimo sexto die Decembris.

Consimiles Literæ præfatis, Nigello, Ivoni, & Stephano, & Duobus eorum, sub eadem Datâ.

Super Appellatione ad Regem, tanquam Regem Franciæ, audienda.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Vasc. 25. E. 3. m. 11. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Abbati Monasterii Archosii, Priori Hospitalis Sancti Sepulchri de Capite Pontis Aq e .sis, & Magistro Dominico de Vico, Juris Perito, Consiliario, & Jurato Civitatis nostræ Aquensis, Salutem. A. D. 1351.

Pro

A.D. 1351. Edw. 3. Pro parte Galliardi, Domini de Sancto Paulo, Militis, nobis oblata Supplicatio continebat quòd,

Cùm nuper, Causa Appellationis ad Nos, tanquam Regem Franciæ, interposita per ipsum Galliardum, a quadam Sententiâ, latâ contra ipsum, & pro Petro de Punbo, Cive Civitatis nostræ de Baioniâ, per, dilectum & fidelem nostrum, Thomam Cok Militem, tunc Senescallum nostrum Vasconiæ, seu Magistrum Geraldum de Podio, Judicem Appellationum ad Curiam nostram Vasconiæ devolutarum, ad instantiam dicti Petri, asserentis se, per quandam Sententiam, per Majorem Civitatis prædictæ super quibusdam, Consuetudines Civitatis illius tangentibus, injuriosè, ut idem Petrus allegabat, gravatum fuisse, cum omnibus, ipsam Appellationis Causam tangentibus vel incidentibus seu dependentibus ab eadem,

Vobis (dicte Prior) & Magistro Petro Adomari per Nos commissa extiterit audienda, ac Fine debito terminanda, & Sententialiter exequenda, prout de Jure, & secundum Foros & Consuetudines Partium illarum, fore noscerent faciendum, prout etiam de Commissione hujusmodi, per inrentionem Rotulorum Cancellariæ nostræ, plenariè nobis constat,

Quódque,

Eadem Commissione nostrâ dicto Magistro Petro Adomari præsentatâ, &c, Eo per ipsum Dominum de Sancto Paulo requisito quòd, unà cum dicto Priore, Collegâ suo, in dictâ procederet Negotio, juxta traditam sibi Formam,

Idem Magister Petrus Adomari, aliis, ut dixit, Negotiis præpeditus, se excusans, circumspectum Virum, Petrum la Colre, Legum Doctorem, Canonicum & Sacristam in Ecclesiâ Aquensi, in Causâ subdelegavit eâdem, Vices suas Eidem totaliter committendo,

Et mox,

Jam Processu habito ad nonnullos Actus Judiciales, coram ipsis, Priore Delegato, & Sacristâ Subdelegato, & nonnullis Testibus, per ipsum Dominum de Sancto Paulo, ad probandum Foros & Consuetudines per eum allegatos, nominatis & productis, examinatis & demùm A.D. 1351. Edw. 3. Attestationibus eorumdem publicatis,

Memoratus tamen Sacrista Subdelegatus, aliis sibi occurrentibus Negotiis, Tres Menses sunt elapsi, vel circa, ante finalem Decisionem Causæ prædictæ, se habuit absentare, & adhuc agens est in remotis, nec de ejus proximo speratur Adventu,

Cujus inquam Subdelegati Absentia eidem Galliardo valde nociva & præjudicialis existit, ut asserit, & tendit in Ejus & Juris sui non modicam læsionem, cùm, ob defectum Judicum, Causa prædicta plus debito protelerur:

Quare dictus Dominus de Sancto Paulo, Appellans super præmissis, nostræ Provisionis Remedium imploravit;

Supplicationem eandem attendentes consonam Æquitati, ac cupientes, ut convenit, finem litibus imponere, & a laboribus relevare Subjectos,

Vobis, de quorum Probitate & Industriâ fiduciam gerimus pleniorem, dictam Appellationis Causam, in statu quo nunc est, & juxta Processum, coram ipsis Priore & Sacristâ habitum, cum omnibus ipsam Causam tangentibus, vel incidentibus, seu dependentibus ab eadem, tenore præsentium, committimus audiendam, & Fine debito terminandam, ac Sententialiter exequendam & finiendam:

Et ideò vobis mandamus quatinus Causam eandem, juxta retroacta & Agenda, ratificando & approbando, Processum prædictum, coram ipsis Priore & Sacristâ habitum, in quantum ritè factus est, audiatis & Sententialiter decidatis, ac etiam exequi faciatis, prout de Jure, & secundum Foros & Consuetudines Partium illarum, noveritis faciendum:

Quòd, si non omnes vacare seu interesse poteritis ad prædicta, Duo vestrûm ea nichilominus exequantur, & super præmissis ipsi Duo habeant, & eis eo Casu concedimus, plenariam Potestatem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Februarii.

Pro Domino de Lebreto, de Annuo Redditu, propter laudabile obsequium Regi præstitum.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 2. m. 20. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Dùm in gratæ reducimus considerationis examine Locum optimum, quem, Vir Potens & Nobilis, ac fidelis A. D. 1351. noster carissimus, Bernardus Ezii Dominus de Lebreto tenuit nobis, præ cæteris, & tenet jugiter hiis diebus, ac

A. D. 1351. Edw. 3.

superaffluentem Subventionem, quam tàm in Pecuniâ, quàm in aliis Necessariis, in oportunitatibus, nobis fecit, quantis etiam Periculis, Laboribus, & Expensis, pro nobis, tàm constanter, quàm magnanimiter, se submisit, adeò quòd contra nos nec flecti Donis, nec Terroribus concuti, nec Minis nec Blanditiis nobis Adversantium, a Dilectione & Fidelitate nostrâ poterat aliqualiter seperari, in ipsius probatâ Constantiâ & Dilectione solidâ plurimùm delectamur, & propter hoc ad ipsum afficimur Amoris privilegio Specialis, & Affectum hujusmodi sibi, per Dei gratiam, ostendemus, cùm oportunitas arriserit, pleniùs per Effectum.

Volentes itaque dictum Dominum de Lebreto, intuitu tàm fructuosi, támque laudabilis Obsequii, nobis per ipsum præstiti, & imposterùm impendendi, licet non condignè, set ut commodè possumus in præsenti, respicere gratiosè, de Assensu Prælatorum, & aliorum Magnatum, in præsenti Parliamento nostro, ad Westmonasterium convocato, nobis assistentium,

Concessimus, & pro Nobis, & Hæredibus nostris, tenore præsentium, Damus & Concedimus eidem Domino de Lebreto Annuum Redditum Mille Librarum Sterlingorum, nunc Currentium, vel valorem earumdem,

Habendum & Percipiendum sibi, Hæredibus, & Successoribus suis, tàm de magnis, quàm parvis Custumis nostris, & Hæredum nostrorum, in Portu nostro Londoniæ, ac Subsidiis, ad Opus nostrum, vel Hæredum nostrorum, in eodem Portu de Lanis, & aliis rebus, seu Mercimoniis, jam concessis, vel Nobis, seu Hæredibus nostris, imposterùm concedendis, per Manus Collectorum, seu Firmariorum, Custumarum & Subsidiorum prædictorum, qui pro tempore fuerint ibidem, Annis singulis, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones.

A. D. 1351. Edw. 3.

Et, si fortè Custumæ & Subsidia prædicta ad plenam Solutionem dictarum Mille Librarum Sterlingorum, propter aliqua impedimenta ibidem contingentia, sufficere non poterunt, quòd ex tunc idem Dominus de Lebreto, vel Hæredes sui, id, quod de dictis Mille Libris Annuis defuerit, habeant & percipiant de Custumis & Subsidiis nostris, & Hæredum nostrorum, in Portu Villæ de Sancto Botholpho, seu aliis Portubus, ubi commodiùs & promptiùs Solutionem indè assequi poterunt, per manus Collectorum, vel Firmariorum, Custumarum & Subsidiorum prædictorum, qui pro tempore fuerint ibidem, ad Terminos supradictos, quousque Nos, vel Hæredes nostri, Sibi, vel Hæredibus suis, de Mille Libratis Terræ vel Redditûs per Annum, infra Regnum nostrum Angliæ, vel Ducatum nostrum Aquitaniæ, in locis competentibus, Sibi & Hæredibus suis perpetuò possidendis, fecerimus provideri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Super Guerra Franciæ, de Clero Eborum Provinciæ convocando.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Claus. 25. E. 3. m. 28. d.

Rex, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Quia cum Adversario nostro Franciæ Pacem vel Treugas habere nequivimus, set Ipse Terras nostras, in partibus exteris, indies destruere non desinit, & totam Armatam Potentiam, quam colligere poterit, ad Fines Regni nostri Angliæ & aliarum Terrarum nostrarum invadendum, & ad idem Regnum nostrum & Populum eorumdem Regni & Terrarum destruendum, congregare facit, sicut certitudinaliter sumus informati,

Propter quod Magnum Posse Hominum ad Arma, & Armatorum, ad necessariam Defensionem ipsorum Regni & Terrarum, contra tantam Malitiam machinatam congregare, & ad hoc Expensas Importabiles apponere nos oportet,

A. D. 1351.

Et, eo prætextu, Venerabilis Pater, S. Archiepiscopus Cantuariensis Suffraganeos & Clerum suarum Diœcesis & Provinciæ Cantuariensis, in Quindenâ Paschæ, proximò jam futurâ, ad Rogatum nostrum, fecit convocari, pro competenti Subsidio nobis in hac parte concedendo,

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, rogamus quatinus, attentis Necessitate nostrâ hujusmodi & Periculis, quæ per Defectum Defensionis hujusmodi verisimiliter evenire possent, Suffraganeos vestros, Decanos, &

A.D. 1351. Edw. 3. & Priores Ecclesiarum Cathedralium, Abbates, Priores, & alios Electivos, Exemptos & Non exemptos, necnon Archidiaconos, Capitula, Conventus, & Collegia, totúmque Clerum vestrarum Diœcesis & Provinciæ, ad comparendum coram vobis in aliquo certo loco, per vos ipsis ad hoc statuendo, ad aliquem certum diem, circiter Mensem Paschæ proximò futurum, more solito convocari faciatis,

Et, expositis eis dictis Negotiis ibidem, ipsos ad aliquod competens Subsidium, nobis in Alleviationem tanti oneris concedendum, cum efficaciâ inducatis, & partes vestras ad hoc effectualiter apponatis; Nos de qualitate Subsidii illius, ac de Terminis solutionis ejusdem, certificantes. A.D. 1351. Edw. 3.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem & Defensionem dicti Regni, ac aliarum Terrarum nostrarum, & Ecclesiæ Sanctæ, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Comitissa d'Ormound, de Salva Gardia in Ducatu Britanniæ.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 15. REX Capitaneo, sive Locum nostrum tenenti in Ducatu Britanniæ, ac Universis & singulis Senescallis &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

Attendentes grata & utilia Servitia, per Thomam de Daggeworth Militem, jam defunctum, dùm vixit, nobis, tàm in Ducatu prædicto, quàm alibi, multipliciter impensa, ac volentes, eo prætextu, dilectam Consanguineam nostram, Alianoram Comitissam d'Ormound, nuper Uxorem prædicti Thomæ, ut a Gravaminibus & Molestiis indebitis possit melius de Protectione nostrâ Regiâ communiri,

Suscepimus ipsam Comitissam, ac Radulphum Tirwhit, ac Richardum Fangfos, Servientes & Attornatos ejusdem Comitissæ, ac omnes Homines Tenentes & Subditos ejusdem Comitissæ, in dicto Ducatu Britanniæ, necnon Res, Terras, Dominia, Justitias, Possessiones, & Bona sua quæcumque, in Protectionem & Salvam Gardiam nostram specialem; A.D. 1351.

Et ideò vobis *&c. prout in cæteris de Protectione Literis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De acceptatione Protestationis Edwardi de Balliol, Regis Scotiæ, super Tractatu cum Scotis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 5. EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, & Seignur d'Irlaund, a touz yceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Salutz.

Come, nostre Trescbere Cosin & foial, Monsieur Edward de Balliol, Roi d'Escoce, eit enfourmez & chargez Patrik Macoulagh, William de Aldeburgh, & Joban de Wygynton de Monstrel, en son noun, par devers nous, & nostre Conseil, certeines & diverses choses de ses voluntes, toucheantz son estat & busoignes, en droit de la Trete par entre nous & Ceux d'Escoce, & sur ceo de lui porter les voluntes & ordeignance de nous, & nostre dit Conseil, en certein & enseales

Issint, totes voies, qui les avantditz, Patrik, William, & Johan, feisent Protestation devant Nous, & nostre dit Conseil, qui la dite demonstration, par eux faire, ne riens qui poet estre par eux Parlez, ne Tretez, devers quicunque Parsone, en son noun, ne lui tourne en prejudice, n'en blamisement de sa Alliance par devers nous, ne de sa Querele d'Escoce, a touz jours, en cas qui bon & effectuel Acord ne se preigne par entre Nous, & Lui, & Ceux d'Escoce, A.D. 1351.

Nous, par assent de nostre dit Conseil, acceptantz la dite Protestation issint faite, volons & grantons pur Nous, & pur noz Heirs, qui, en cas qui l'Acord ne se preigne entre Nos, & Lui, & Ceux d'Escoce avanditz, qui la dite Protestation soit tenue pur Ferme, & Estable,

A.D. 1351. Edw. 3. Eftable, a touz jours, en la forme avantdite.

En Tefmoignance de quelle chofe nous avons fait faire ceftes noz Lettres Patentes, enfeales de noftre Grant Seal.

Don. a Weftmonfter le Quart jour de Marcz, l'An de noftre Regne d'Engleterre vintifme quint, & de France duzifme. A.D. 1351. Edw. 3.

Pro Eodem Rege, ad Tractatum prætactum, apud Hextildesham venturo.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 5 REX Univerfis & fingulis Vicecomitibus, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter quofdam Fideles noftros ex parte noftrâ, apud Hextildefham, in proximo, poft Feftum Pafchæ, proximò futurum, & quofdam alios de Scotiæ, fuper aliquibus, Regna Angliæ & Scotiæ fpecialiter tangentibus, fit tractandum,

Ac, dilectus Confanguineus & Fidelis nofter, Magnificus Princeps, Edwardus Rex Scotiæ, ad dictam Villam de Hextildefham, ex dictâ Causâ, ut accepimus, fit venturus,

Nos,

Volentes Securitati ipfius Regis, & fuorum, fi ad dictum Tractatum venire voluerint, providere,

Sufcepimus ipfum Regem, Homines, Equos, Hernefia & Res fua quæcumque, veniendo apud eandem Villam de Hextildefham, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defenfionem noftram fpecialem, necnon in falvum & fecurum Conductum noftrum; A.D. 1351.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in fimilibus Literis de Protectione.*

In cujus &c. ufque ad Feftum Pentecoftes, proximò futurum duraturas.

Tefte Rege apud Weftmonafterium Quinto die Martii.

Per ipfum Regem.

De Commissariis, ex parte Regis, pro Tractatu antedicto.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid. REX Univerfis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumfpectione, dilectorum & fidelium noftrorum,

Willielmi de Bohun, Comitis Northamptoniæ, Confanguinei noftri cariffimi,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Henrici le Scrop,
Et Magiftri Willielmi Legat,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum cum Prælatis, Comitibus, & aliis Hominibus de Scotiâ,

Apud Hextildefham, in Comitatu Northumbriæ, in Octabis Pafchæ, proximò futuris, conventuris,

Super Deliberatione David de Bruys,

Ac finali Pace inter Regna Angliæ & Scotiæ,

Necnon fuper Ligis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & Subditos noftros & Homines de Scotiâ ineundis, A.D. 1351.

Et de Securitate in hac parte inveniendâ,

Et ad ea, quæ fic Tractata fuerint, nobis referendum,

Ipfis, Comiti, Henrico, Radulpho, Henrico, & Willielmo, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum aliquem prædictorum, Comitis, Henrici de Percy, & Radulphi, Unum effe volumus) Plenam, tenore præfentium, concedimus & committimus Poteftatem;

In cujus &c.

Tefte Rege apud Weftmonafterium Octavo die Martii.

Per ipfum Regem.

De

A. D. 1351. Edw. 3. A. D. 1351. Edw. 3.

De Querelis, super Dampnis, contra Tractatum cum Comite Flandriæ apud Calesium, illatis, Audiendis & Reformandis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 11.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici Ducis Lancastriæ, & Comitis Lincolniæ, Leycestriæ, & Derbiæ, Magistrorum,

Johannis de Carleton, Decani Wellensis,

Et Andreæ de Offord, Archidiaconi Middelsexiæ,

Pleniùs confidentes,

Ad Querelas Omnium & Singulorum, tàm Nostrorum, quàm Magnifici Viri, Lodovici Comitis Flandriæ Subditorum, de Dampnis & Injuriis,

Post & contra Tractatum, nuper apud Dunkirke, inter Commissarios, Nuncios, & Procuratores nostros ex parte unâ, & ipsum Comitem, ac Commissarios, Nuncios, & Procuratores suos ex alterâ, habitum, hinc & indè illatis & attemptatis, A. D. 1351.

Audiendum & Justitiæ Complementum super eisdem decernendum,

Reformationémque Dampnorum & Injuriarum hujusmodi, pro parte nostrâ & Subditorum nostrorum, petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eisdem, Duci, Decano, & Archidiacono, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Ducem, Decanum, & Archidiaconum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo die Martii.

De Potestate ad Tractandum, super Ligis perpetuis, cum Imperatrice Romanorum.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid. m. 14.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici Ducis Lancastriæ, & Comitis Lincolniæ, Leycestriæ, & Derbiæ, Magistrorum,

Johannis de Carleton, Decani Wellensis,

Et Andreæ de Offord, Archidiaconi Middelsexiæ,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum pro Nobis, & Nomine nostro, cum, Serenissimâ Dominâ, Margaretâ Romanorum Imperatrice, Sorore nostrâ carissimâ, seu Deputandis ab eâ, super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & Subditos nostros, ac præfatam Imperatricem & Subditos suos Terrarum Selandiæ, Holandiæ, & Frisiæ ineundis,

Necnon super omnibus & singulis, quæ Statum, Commodum, & Quietem Hominum, tàm Regni nostri Angliæ, & aliarum Terrarum nostrarum, quàm Terrarum Selandiæ, Holandiæ, & Frisiæ prædictarum, concernunt, vel concernere poterunt, A. D. 1351.

Ac de Securitate quæ de præmissis hinc indè fieri debeat, ac aliis omnibus & singulis quæ in præmissis, & eorum quolibet, necessaria fuerint vel oportuna,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis referendum,

Præfatis, Duci, Decano, & Archidiacono, & Duobus eorum (quorum unum præfatum Ducem esse volumus) plenam & liberam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

A. D. 1351. Edv. 3. A. D. 1351. Edv. 3.

Consimilis Potestas ad tractandum cum præfata Imperatrice & Duce Bavariæ.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 12.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici Ducis Lancastriæ, & Comitis Lincolniæ, Leycestriæ, & Derbiæ, Magistrorum,
Johannis de Carleton, Decani Wellensis,
Et Andreæ de Offord, Archidiaconi Middelsexiæ,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Serenissimâ Dominâ, Margaretâ Romanorum Imperatrice, Sorore nostrâ carissimâ, ac cum, Magnifico Principe, Willielmo Duce Bavariæ, ipsius Imperatricis Filio, Nepote nostro, super Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & præfatos, Imperatricem & Ducem Bavariæ, ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate, pro Nobis, & nomine nostro, firmandum & vallandum, A. D. 1351.

Et Securitatem hujusmodi, quæ nobis in hac parte fieri debeat, petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eisdem, Duci Lancastriæ, Decano & Archidiacono, & Duobus eorum (quorum unum præfatum Ducem Lancastriæ esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem:

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Ducem Lancastriæ, Decanum & Archidiaconum, & Duos eorum (quorum unum præfatum Ducem Lancastriæ esse volumus) Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Eltham vicesimo die Martii.

De Concessione, super Matrimonio, inter Isabellam Regis Primogenitam & Primogenitum Domini de Lebreto contrahendo, eisdem facta.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 2. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos

Gratâ memoriâ recensentes dilectionem sinceram & fidelitatem solidam, quas in, Fideli nostro carissimo, Nobili & Potenti viro, Bernardo Ezii, Domino de Lebreto semper invenimus, & qualiter se pro nobis constanter semper exposuit, Personæ periculis & Rerum dispendiis non vitatis,

Ac proindè desiderantes Ipsum, & Posteritatem suam, in amorem Domûs nostræ Regiæ propensiùs accendere, & illos nobis familiariùs aggregare,

Ac considerantes Elegantiam, fidelis nostri dilecti, Bernardi Ezii, Filii Senioris & Hæredis dicti Domini de Lebreto,

Et sumentes, de laudabilibus suæ Juventutis Auspiciis, bonum Præsagium futurorum, sperantesque quòd Paterna Probitas, in eo feliciter propagata, gratis proficiet incrementis, A. D. 1351.

Tractavimus cum prædicto Domino de Lebreto, Patre suo, & mutuò concordavimus cum eodem, quatenùs ad nos attinet, læto corde, de Matrimonio, inter dictum Bernardum, filium ipsius Domini de Lebreto, & Isabellam, Primogenitam nostram carissimam (quam, quadam amoris prærogativâ, diligimus) sub Felicis Auspicii Sidere, per Dei gratiam, contrahendo,

Et, ut idem Bernardus, filius dicti Domini de Lebreto, onera, sibi & præfatæ Isabellæ incumbentia, decentiùs & commodiùs valeat supportare, concessimus, & pro nobis, & Hæredibus nostris, tenore præsentium, damus & concedimus eisdem, Bernardo, Filio ipsius Domini de Lebreto, & Isabellæ, annuum Redditum Mille Marcarum Sterlingorum nunc Currentium, vel valorem eorumdem,

Habendum

A.D. 1351. Edw. 3.

Habendum & percipiendum eisdem, cum conjugati fuerint, tàm de Magnis, quàm Parvis Custumis nostris, & Hæredum nostrorum, in Portu nostro Londoniæ, ac Subsidiis, ad opus nostrum, vel Hæredum nostrorum, in eodem Portu de Lanis, & aliis rebus, seu Mercimoniis, jam concessis, vel nobis, seu Hæredibus nostris, imposterùm concedendis, annis singulis, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, ad totam vitam eorum, & utriusque eorumdem.

Et, si fortè Custumæ & Subsidia prædicta, ad plenam Solutionem dictarum Mille Marcarum Sterlingorum, propter aliqua impedimenta, ibidem contingentia, sufficere non poterunt, quòd extunc iidem, Bernardus, filius dicti Domini de Lebreto, & Isabella, vel eorum alter, seu altera (Quem vel Quam supervivere contigerit) id, quod de dictis Mille Marcis annis desuerit, percipiant & habeant, seu percipiat & habeat, de Custumis & Subsidiis nostris, & Hæredum nostrorum, in Portu Villæ de Sancto Botholpho, seu aliis Portubus, ubi commodiùs & promptiùs Solutionem indè assequi poterunt, per manus Collectorum, vel Firmariorum, Custumarum & Subsidiorum prædictorum, qui pro tempore fuerint, ad terminos supradictos.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Procuratoribus ad Conventiones, cum Jannensibus dudum initas, & nuper ratificatas, manutenendum & defendendum.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 1. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos nuper quoddam Instrumentum publicum,

Super Pace & Concordiâ, sive Remissione, Transactione, & Pacto,

Inter Nos, pro nobis, & Subditis nostris, ex parte unâ, &, Nobilem virum, Johannem de Murta, Ducem Jannensium, & Concilium suum, pro seipsis, & nomine & vice Communiæ Januæ, ac omnium & singulorum Civium & Districtualium Januæ & ipsius Ducis, ex parte alterâ, vice & auctoritate utriusque Partium prædictarum, initis, factis & firmatis,

Confectum,

Quatenus nos & dictos Subditos nostros concernere dinoscitur, per Literas nostras Patentes, sub Magno Sigillo nostro signatas, sub certâ formâ, Acceptaverimus, Ratificaverimus, &, quantum in nobis est, pro nobis, & Hæredibus nostris, Confirmaverimus, prout in eisdem Literis nostris pleniùs continetur,

Nos,

De fidelitate, dilectorum & fidelium nostrorum,

Antonii Usus maris,
Et Pascasii Ususmaris,

Pleniùs confidentes,

Constituimus eosdem, Antonium & Pascasium, conjunctim, & divisim, Procuratores & Nuncios nostros speciales ad omnia & singula, in dictis Literis contenta, & prædictis Jannensibus per easdem Literas concessa & promissa, manutenendum & defendendum,

Necnon ad requirendum præfatum Ducem, & dictum Concilium suum, de consimilibus Literis Acceptationis, Ratificationis, & Confirmationis, super contentis in Instrumento prædicto, faciendis, & nobis in Angliam remittendis,

Et ad plenam Securitatem præfato Duci, & dicto Concilio suo, quòd omnes & singuli Homines, & Mercatores, Districtuales Communiæ Januæ, cum Navibus & Mercandisis suis quibuscúmque, infra Regnum nostrum Angliæ, & alibi infra Potestatem nostram, juxta formam Literarum nostrarum prædictarum, salvò & securè venire, morari, ac de Mercandisis suis negotiari, & ad propria redire possint, nostro nomine faciendum,

Et ad hujusmodi Securitatem, pro Nobis, & Subditis nostris, petendum & recipiendum,

Necnon ad certificandum nos de nominibus omnium & singulorum, qui, prætextu Pacis & Concordiæ prædictarum, occasione Dampnorum, sibi vel suis ante hæc tempora illatorum, Assignationem, Solutionem, seu Allocationem super Custumis, Res & Mercandisas

A. D. 1351. Edw. 3. difas fuas contingentibus, percipere & habere debeant,

Et ad omnia & fingula, quæ pro felici Expeditione præmifforum, vel ea tangentium, neceffaria fuerint feu etiam oportuna, faciendum & expediendum, prout eis, & eorum alteri, meliùs fore videbitur faciendum;

Promittentes nos Ratum & Gratum A. D. 1351. Edw. 3. & Firmum habituros quicquid per dictos, Antonium & Pafcafium, vel eorum alterum, in præmiffis, Actum fuerit five Geftum.

In cujus &c.

Dat. apud Weftm. primo die Maii.

De Dote, Filio Domini de Lebreto, fuper Matrimonio cum Ifabella Filia Regis, conceffa.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Vafc. 25. E. 3. m. 6. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm,

Confideratione Fidelitatis & Conftantiæ, quas in, Fideli noftro cariffimo, Nobili & Potenti Viro, Bernardo Ezii, Domino de Lebreto, femper invenimus, &, intuitu laudabilis Obfequii, per ipfum Nobis impenfi, defiderantes ipfum & Pofteritatem fuam in Amorem Domûs noftræ Regiæ propenfiùs accendere,

Tractaverimus & concordaverimus cum eodem de Matrimonio, inter, Fidelem noftrum dilectum, Bernardum Ezii Filium fuum Seniorem & Hæredem (de cujus probitatis excrefcentiâ fpem probabilem optinemus, fumptâ de felicibus ejus Aufpiciis conjecturâ) & Ifabellam Primogenitam noftram cariffimam feliciter, per Dei gratiam, contrahendo,

Conceffimus præfato Bernardo Filio, pro dictâ Filiâ noftrâ, nomine Dotis feu Dotalitii, præter Apparatum, feu Su- A. D. 1351. perlectilem, quos eidem Filiæ noftræ liberari volumus, ut convenit, congruentes, Quatuor Milia Marcarum Sterlingorum, folvendarum eidem Bernardo Filio, feu Deputatis fuis in hac parte, ad Scaccarium noftrum in Fefto Sancti Michaelis proximò futuro;

Ita quòd, foluto Matrimonio (quod abfit) per mortem dicti Bernardi Filii, vel alio modo quocumque, tota Pecunia prædicta, nomine Dotis feu Dotalitii, præfato Bernardo Filio fic foluta, eidem Filiæ noftræ, unà cum Rebus fuis Parafernalibus, refundatur penitùs, & integrè perfolvatur; ad quod omnia Bona dicti Defuncti tacitè remaneant firmiter obligata.

In cujus &c.

Tefte Rege apud Weftmonafterium quarto die Maii.

Per ipfum Regem.

Litera Teftimonialis pro Domino d'Angben, mendofe infimulato Attemptatorum contra Vitas Comitis & Comitiffæ Flandriæ.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Vafc. 25. E. 3. m. 21. dor. NOus Edward, par la grace de Dieu, Rois de France & d'Engleterre, & Seignur d'Irlaunde, fefoms faver as touz qui, lui Nobles Homme, le Seignur de Anghen vint par devers nous, le Mardy, prefchein apres le feint Michel darrein paffe,

Et nous monftra, en prefence de noftre Confeil, & des pleufurs autres, Privez & Eftranges, coment (en defaute d'autres Courtes) il nous approchafe compleignant de chofes, dount il fe fentift grevez,

Monftrant fa Excufacion d'une blame, qui court fur lui, a tort a ceo q'il dift, en les Pays de Flaundres, Brabant, & A. D. 1351. Henau, par confeffion d'afcuns Garceons, a ceo conftreintz & mis a la mort, en droit de ceo, qui Homme lui furmift, q'il voleit aver emprifone le Counte, & la Counteffe de Flaundres, & Monfieur Loys de Namur:

De queu blame, & des totes autres, qui Homme lui vorroit furmettre, il tendift de fe defendre, & fair bon en noftre Court, de fon corps, encontre quecumque parfone,

Et, s'il eftoit nul qi partie vousift faire por lui purfuire fauz Combatre, ou par autres voies quecumqs, il voleit

A. D. 1351. Edw. 3. leit volentres attendre droit en nostre Court:

Et si nous monstra le dit Seignur d'Eghen l'Appel, q'il ad fait en autres Courtes, contre le dit Seignur Loys de Namur, queil il se dist voloir maintenir, & nous supplia qui nous lui ent vorroiens faire Droit & Reson;

Par quoi,

Oies totes les Monstrances & Excusacions, & aussint retentz devers nous Cirografs, ensealez du Seal le dit Seignur d'Enghen, contenantes totes les Accusacions & autres choses, sur ceo faites du commencement tanques au jour q'il vint en nostre Court, a ceo q'il dist,

Nous feismes signifier ceste choses as Seignurs, Nobles, & as plusours bones Villes des Pays avantditz, & aussint au dit Monsieur Loys de Namur, & qui nous avions, totes voies, nostre Court ouerte de faire reson au dit Seignur d'Enghen, & as touz autres, en ceo qui a nous attient,

Et qui, si nul lui vorroit accuser, ou chalanger, de ceo qui touchast son deshonur, venfist en nostre Court, dedeinz le Terme de Noel, darrein passe, & droit lui en ferroit fait, en manere tiele, qui lui deveroit suffire de reson,

Et, en cas qui nul y venfist, dedeinz le dit Terme, pur faire tiels Accusementz, ou Chalanges, qui nous tendreiens le dit Seignur d'Enghen pur escuzez des dites blames, selonc ses offres, devant nous, & nostre Conseil, si overtement tendues:

Durant queu Terme nul ne vint devant nous, ne en nostre Court, pur le dit Seignur d'Enghen accuser, ne chalanger, des dites choses, ne d'autres touchantes son deshonour,

Einz, le jour de Noel, nous vendrent ascunes Lettres des ditz Ducs & Counte, & des Villes de Flaundres, & aussint unes Lettres, seales des Sealx les avantditz Duc & Counte, & Seignur Johan de Henau, qui toucherent les Accusementz susditz,

Queles Lettres, lues & entendues, nous feismes moustrer au dit Seignur d'Enghein, pur saver ceo qui ent dire vorroit,

Et il a chascun point des dites Lettres donu si resonable Responus, & si Cleres, & si overtes Excusacions fist, a ceo qil sembla a touz qi devers nous estoient, qui, considere ovesques ceo la consistance, qui Biles Tollenaires, qi par celle cause moruft a Band, fist devant son moriaut, en descoupant & desbalmant le dit Seignur d'Enghen, en presence de tout le Poeple, a ceo q'est dit, & si prist il, sur la Dampnacion de l'Alme, qui le dit Seignur d'Enghen & lui estoient sanz coupe des choses susdites,

Et aussint consideres deux pairs de Lettres, l'une du Counte de Flaundres, & l'autre des Villes de Flaundres, apres les Giheines d'ascuns, qi pur ceo furent mis a mort,

Et, ouesques ceo, le Conduyt, qui le dit Seignur d'Enghien envoia quere au Duc de Brabant, au Conte de Flandres, & a Sire Johan de Henau, pur lui excuser en presence des touz, qui lui estoit refuses,

Et, outre ceo, qui Monsieur Loys de Namur ne voleit respondre au dit Seignur d'Enghen, & l'Appel, fait en nostre Court sur lui par le dit Seignur d'Enghen,

Et aussint qui plusours Lettres des Chivalers, Esquyers, & d'autres bones Gentz, qui tesmoignent qui le Vallet, Appellez Tailleuent, qui dust aver este un de les ditz Accusours, & qi dust aver este il tretee del dit empuissonement, tenu par les gentz le dit Seignur d'Enghein, & autres a Ayghen en Henau, quant la Contesse de Flaundres estoit a Hafpre vers la Miere, le dit Conte fut en Banyere deux Mois devant cel temps, & cynk Mois apres,

Et aussint, oies de lui, tut pleine, d'autres Excusacions,

Sembla a nous, & a nostre Conseil, les ditz Excusacions, Confession, & autres Evidences, issint par lui monstrez, lui devoir suffire de reson;

Mes, nientmains, nient contresteantes les dites Excusacions, par cause qui nous saveryons voleutres la droite verite de ceste busoigne, & vorroions qui les ditz Excusacions furent oies & overtement conues, au fyn qui le dit Seignur d'Enghen, se porra resonablement excuser, come il s'ad offert, & uncore se offre, qui par tout, & en touz lieus, ou il porra venir sauvement, il est prest de lui purger, par son Corps, de dite Blame, ou par les Corps des Trois Chivalers, ou de Quatre, ou de tant comme Homme vorra,

Si envoiasmes derechief as ditz, Duc & Counte, & a les dites Villes de Flaundres, en priantz q'ils vousissent envoier ascuns, de lour Conseil, a Gravelyng, devant le Chandeleure darrein passe, & nous envoiasmes ascuns de nostre Conseil a Caleys,

Et le dit Seignur d'Enghen y serreit a mesme le temps, si ils porroient assigner certeins jour & lieu, entre les dites Pla-

A.D. 1351. Edw. 3. ces, ou le dit Seignur d'Enghen purroit venir devant eux, & monstrer ses excufacions sufdites, & qui, felonc sa monstrance, il purroit estre tenuz tiel, come il ad deservi,

Ou qui, a l'Assignement & Decret de nous, & de ditz Ducs & Counte, feussent certeins Chivalers eslutz d'ambepart, & sur ceo jurtez, & le dit Seignur d'Enghen ferreit volentres ceo, qui fetreir agardez par les ditz Chivalers, oies primes les Accusacion, sur lui faites, & ses Respouns & Excusacious en celle partie,

Des queu choses riens estoit fait, coment qui les Chivalers, de nostre part & le dit Seignur d'Enghein, estoient prests, a la Journeie, d'aver fait ceo, qui a eux appartenoit de faire par Droit & Reson:

Et, outre totes les susdites Offres, qui le dit Seignur d'Engheiu ad fait, si riens soit, q'il doit plus faire pur sa Excusacion, il se tende de faire si avant, come nous & nostre Court ordiner vorroions, pur lui ouster du blame; A.D. 1351. Edw. 3.

Par quoi, attendues totes les Excusacions, Offres, & autres choses susdites, semble a nous, & a nostre Conseil, qui le dit Seignur d'Enghein ad offert, en nostre Court, tut ceo, qui Chivalers poet, ou doit resonablement offrer, pur lui purger du blame, qui lui est issint surmise, & q'il eut doit dignement estre tenuz pur excusez devers totes Gentz:

Et ceo signifions as touz, par cestes noz Letttes Patentes, sealles de nostre Grant Seal.

Don. a Westmonstier le oetisme jour de May.

De Protectione pro Filiis Marchionis Juliacensis.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Fran. 25. E. 3. m. 11.

Rex univerfis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, spectabiles viri, Gerardus, Marchionis Juliacensis Primogenitus, Comes de Mountz & de Ravensbergh, & Willielmus frater ejus, cum Viginti personis, a Partibus Exteris, infra Regnum nostrum Angliæ, pro quibusdam Negotiis, nos & ipsos Fratres concernentibus, ad nos in proximo, ut accepimus, sint venturi,

Nos, eorum Securitati prospicere volentes in hac parte, suscepimus ipsos, Comitem & Willielmum, & personas prædictas, veniendo in dictum Regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A.D. 1351.

Et ideò vobis mandamus, quòd eisdem Comiti & Willielmo *&c. prout in similibus Literis de Protectione.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Rege Arragoniæ super Ligis perpetuis & Auxiliis mutuis.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid.

Rex Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Magistrorum,

Bernardi de Caulason, Archidiaconi Elyensis,
Richardi de Wymondeswolde, Legum Doctoris, & Sanctæ Romanæ Curiæ Advocati,
Et Roberti de Askeby, Canonici Sarum,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, pro nobis, & nomine nostro, cum, Magnifico Principe, Illustri Rege Arragoniæ, Consanguineo nostro carissimo, & Alligatis suis, ac Deputandis ab eisdem, super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter nos & ipsos ineundis, & mutuis Auxiliis præstandis, ac de Securitate quæ fieri debeat hinc & indè, A.D. 1351.

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis celeriter referendum,

Ipsis, Bernardo, Richardo & Roberto, & Duobus eorum, Plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum

A.D. 1351. An. 25. Edw. 3. Ratum & gratum habituri quicquid per ipsos, Bernardum, Richardum & Robertum, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A.D. 1351. Edw. 3.

Dat. in Palatio nostro Westm. duodecimo die Maii.

Pro Hominibus de Gandano de Pardonatione.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Recolentes Affectionem gratam, quam in, dilectis & fidelibus nostris, probis hominibus de Gandano, pridem invenimus, & qualiter ipsi, cognito Jure nostro quod habemus in Coronâ Franciæ, in Obedientiam nostram amore Justitiæ devenerunt, Regem Franciæ nos recognoscentes,

Licet quidam eorum, per importunam instantiam Inimicorum nostrorum decepti forsitan & allecti, nostros Benivolos sint (ut audivimus) persecuti, &, Inimicis nostris debitò plus faventes, contra nos graviter deliquerunt,

Gratâ tamen consideratione Dilectionis, nobis per eos (ut prædicitur) A.D. 1351. præostensæ, &, sub spe Gestûs sui laudabilis in futurum, Pardonavimus dictis Hominibus, quantum ad nos attinet, omnes Transgressiones & Excessus, per ipsos nobis & nostris factos & illatos, & ipsos in Sinu Dilectionis recolligimus specialis,

Volentes eos, ut Fideles nostros præcipuos, gratis Favoribus & Honoribus, in oportunitatibus, prævenire; ita tamen quòd erga nos, & nostros, se gerant amicabiliter & fideliter vice versâ.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

De tractando cum Imperatrice super Dissensionibus, inter Eam & Willielmum, Filium ejus Seniorem, pacificandis; sin minus, de assistendo Eidem Imperatrici.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Fran. 25. E. 3. m. 8.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quædam Dissensiones & Debata inter, Serenissimam Dominam, Margaretam Romanorum Imperatricem, Affinem nostram carissimam, &, Illustrem Lodowicum, filium ejus juniorem, Ducem Bavarriæ, & quosdam Homines Holandiæ & Selandiæ, ex parte unâ, &, Illustrem Willielmum prædictæ Imperatricis Filium seniorem, Bavarriæ Ducem, & quosdam Homines dictarum partium Holandiæ & Selandiæ, ex alterâ, jam noviter (ut accepimus) sint exorta,

Nos, Pacem & Amicitiam mutuam inter ipsos reformari, & hujusmodi Dissensiones & Debata amicabiliter sedari cupientes, Nobilem virum & fidelem nostrum dilectum, Walterum Dominum de Manny (de cujus fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus) ad Partes illas duximus transmittendum, ad tractandum, nomine nostro, cum eisdem Imperatrice, & Filiis suis, ac Hominibus supradictis, super Dissensionibus & Debatis prædictis, ad ea amicabiliter pacificandum & sedandum, A.D. 1351.

Et, in casu quo id facere nequeat, ad assistendum Parti præfatæ Imperatricis consiliis & auxiliis, quibus poterir, oportunis, & ad alia faciendum, juxta voluntatem ejusdem Imperatricis, quæ nosmet ipsi faceremus si præsentes essemus.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo secundo die Maii.

Indentura cum Roberto de Herle, super Custodia Calesii.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ex Orig. infra Camer. Pel.

CESTE ENDENTURE TESMOIGNE,

Que Monsieur Robert de Herle est demorre Capitain de Caleis pur un An entier, comenceant le Vintisme Quart jour de Juyn prochein a venir, en la manere qui s'ensuit; c'estassavoir, A.D. 1351.

Lui

A.D. 1351. Edw. 3.

Lui mesmes Baneret dis Chivalers, Qarante & Noef Esquiers, & Sessante Archiers a pie,

Issint qil soit paie, devant la main, pur le primer Quarter de l'An, des Gages pur lui & ses dictes Gentz, & de Cent Livres de Regard pur mesme le Quarter,

Et issint, de Quarter en Quarter, tant come il demorra Capitain dedeinz notre dite Ville, sibien du dit Regard come des ditz Gages.

Et le dit Robert avera Eskippesons & Custages, resonables pur lui, ses dites Gentz, & leur Chivalx, alautz devers Caleis, & retournantz d'illocqes; & serra Paie, de les avantdites choses, par le Tresorer de Caleis.

Et notre Seignur le Roi teudra, en la dite Ville, tant des Souders, sibien des Ouerours & Mariners, come des autres Gentz, as Gages, come il ad en temps Monsieur Johan de Beauchamp, pur le temps q'il busoigne, issint que la Garnesture demoerge entiere.

Et que la dite Ville soit suffisantement Vitaille, pur les demorautz illoeqes, tutdys pur un demy An, au meins, devant la main; issint que mesme la Ville ne soit mise en Aventur, pur Defaute des Vitailles ou de Paiement.

Et, en cas que le Roi faille des Covenantz susditz, en Partie, ou en Tout, apres que le Roi ou son Conseil serront garniz par le Capitain, & covenable Amendement & Paiement ne soient faitz au Bout de Quarter, solonc ce que les Quarters courent en la Ville, que adonques lise au dit Monsf. Robert a departir de la dite Ville od ses Gentz, Chivalx, & leur Harnois, sanz Empeschement ou Chalenge de notre dit Seigneur le Roi, ses Heirs, son Conseil, ou de nul autre en temps a venir.

Et notre dit Seignur le Roi voet, que le Conestable du Chastell de Caleis, & les Conestables des Chastelx environ, soient Remuables par le dit Monsf. Robert, en cas q'ils ne fount leur devoir; & q'il puisse adonqes autres plus suffisantz mettre en leur Lieu; & q'il puisse aussint remuer touz les Desobeissantz, demorantz en mesme la Ville,

Et, en cas que les Sergeantz d'Armes, y demorautz, mespreignent, en ce cas q'il puisse ouster lour Mates,

Et que le dit Monsieur Robert ne soit empeschez, en cas q'il soit trove Mort ou Visiz en defense de la Ville, si issint soit que meschief aviegne a ycelle, que Dieu defende,

E, en cas que la dite Ville soit assiege, que apres le Garnisement du Capitain au Roi & son Conseil, dedeinz un Moys apres, le Roi soit tenuz d'envoier dedeinz la dite Ville Cent Hommes d'Armes & Cent Archers, d'entrer oue un Cheveteiu pur eux Governer, tiel come plerra au Roi, pur la sauve Garde de sa dite Ville.

Et notre Seignur le Roi Graunte, que nul Soudiour, dedeinz la dite Ville, ne partira d'illoeqes sanz Conge du Capitain, durante sa Retenue; ne q'il serra retenuz de nullui autre, sanz ce q'il purra monstrer le Congie par Lettre du Capitain; & qi que soit trova autre, soit pris & emprisonez, quen part q'ils soient trove dedeinz le Poair notre Seigneur le Roi.

Et voet notre Seigneur le Roi que, a le fin de l'An susdit, le dit Monsieur Robert puisse departir de la dite Ville, ovesque ses Gentz, Chivalx, & Harnois, sanz empeschement de notre dit Seigneur le Roi, ses Heirs & leur Conseil, ou de nul autre.

En tesmoignance de quen chose a ceste Partie de l'Endenture, demorante devers le dit Monsieur Robert de Herle, le dit nostre Seignur le Roi ad mis son Seal.

Don. a Westm. le xx. jour de Juyn, l'An du Regne notre dit Seigneur le Roi d'Engleterre Viutisme Quint, & de France Douzisme.

Sigillo avulso.

Super Exportatione Monetæ, & de Cussione Grossorum.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Claus 25 E. 3. m. 14. d.

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, & Seigneur d'Irland, as Viscountes de Loundres, Salutz.

Por ceo que plusours Marchantz & autres, par cause que noz Monoies d'Or & d'Argent sont si fortes & a meiudre pris, que nul autre Monoie en autres Roialmes, solone la value, & issint, pur gaigner, ount amenees noz dites Monoies hors de nostre Roialme a Billon pardela, si que poi est demoree en nostre dit Roialme a graunt damage de nous & de nostre Poeple,

Si avoms, par avis de nostre Conseil, pur profit de nous & de nostre dit Poeple,

A. D. 1351. Edw. 3. ordene & fait faire Novele Monoie d'Or d'autiel Emprent & Value, come il estoit devant, & auxint Novele Monoie d'Argent (ceft assavoir) une Monoie, que ferra appellee Un Gros, de la value de Quaters Esterlings: & un Demy Gros, de la value de Deux Esterlings,

Les queux nous voilloms que courgent desore en nostre dit Roialme d'Engletere, ensemblement ove noz Monoies d'Esterling, Maille & Ferling, de ceo auffibien des novels faitz come des veux, & que nul, de quel condicon q'il soit, sur nostre greve forsaiture, ne refuse nul des dites Monoies d'Or ne d'Argent pur le pris (cestassavoir) Noble a Demy Marc, & Demy Noble a Trois Soldz & Quatre Deners, & Ferling a Vint Deners, pur nule manere de veile Paiement, ne de Contract, ne de Covenant, pur nule manere Composicon faite ne affaire, en privee n'en apert, par quecumque voie,

Et auxint par cause que noz dites Monoies sont Contrefaites, Forgees, Regnees, & Empirees, par diverses voies, & amenees hors de nostre dit Roialme, si bien par Lombardz, come par autres, avoms Ordene, por profit de nous & de nostre dit Poeple, que les Eschaunges de noz dites Monoies, d'Or & d'Argent, & de toutes autres Monoies, demoergent devers nous meismes,

Si vous mandoms, fermement enjoignantz, que, saunz delay, facetz Crier & Publier overtement en nostre dite Citee, es lieux ou il embosoignera, & defendre, depar nous, que nul Eschaunge, ne Vente de nule manere de Monoie, d'Or ne d'Argent, soit fait en Citee, Burgh, n'en autre Lieu, en privee, n'en apert, forsque par celui, ou par ceux, que nous ceo assigneroms a tenir en nostre noun, ou par lour Deputees, es lieux ou ils ferront Ordenez par nous & par nostre dit Conseil, sur peine de forseiture de mesme la Monie, issint chaungee ou vendue, & d'Emprisonement des corps des Vendours, Chaungeours, ou Achatours, saunz Meinprise, a nostre volente,

Et, si apres cele Crie faite, ascuns soient trovees vendantz ou achatantz en nostre dite Citee, ou aillours deinz vestre Baillie, Monoie d'Or ou d'Argent, en privee ou en apert, autres que noz Chaungeours Proprees, ou lours Deputees, & es Lieux par nous, a ceo assignees, que Vous, ou noz ditz Eschaungeours, ou lours Deputees, facez arester les corps, auffibien de ceux que ount fait la Ventee ou Eschange, come des Achatours, de tenir en Prison, saunz Meinprise, tanque vous eietz autre mandement de nous, A. D. 1351. Edw. 3.

Et facetz prendre en nostre main tote la Monoie issint chaungee & vendue, come forsaite a nous, de quoi nous voilloms que la tierce partie soit a cellui que l'espiera, & que les deux Parties demoergent devers nous, & soient livrees as noz ditz Eschangeours, ou lours Deputees, par Endenture entre vous & eux ent afaire, a respondre ent a nous,

Et voloms que, a totes les foitz que suspicion y soit, que ascuns eient fait au contraire du dit Crie de tiele manere de Chaungees ou Ventes de monoie, & ne poont estre apperceuz sur le fait, que vous enquergeez, par bones gentz & loials, de ce la verite, totes les foitz que vous soiez garniz par noz ditz Eschaungeours, ou lours Deputees, ou autres depar nous,

As queux nous voilloms, & vous mandoms, que vous este entierment entendantz pur l'acomplissement de cele busoigne, sur peril que apent, & toutz ceux, que vous ent par tieles Enquestes troverez copables, facez prendre, & sauvement garder en nostre Prison, en la forme avantdite,

Et auxint facez Crier & Defendre, depar nous, que nul, de quel estat ou condicion q'il soit, n'Apport, ne face apporter, hors de nostre dit Roialme nule manere d'Or ne d'Argent, en Plate, n'en Monoie, forsque soulement nostre Monoie d'Or & d'Argent de novele fait, sur peine de forsaiture de mesme l'Or & l'Argent, & d'Emprisonement de Corps de ceux que l'apporterent a nostre volunte;

Et ceo, en nule manere, ne lessez.

Don. souz nostre Grant Seal a nostre Tour de Londres, le xxi. jour de Juyn, l'An de nostre Regne d'Engleterre Vintisme Quint, & de France Duszisme.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, &c.

A.D. 1351. Edw. 3.

De Tractando super Ligis cum Comite, & Communitate Flandriæ.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 8.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Franconis de Hale,
& Stephani de Cosyngton,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum eum, spectabili Viro, Lodowico Comite Flandriæ, & Communitate Patriæ Flandriæ, super Ligis & Amicitiis, ac mutuâ Communione, inter Nos & Subditos nostros & ipsos Comitem & Comnnitatem ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata fuerint, nobis referendum,

Præfatis, Franconi & Stephano, plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Franconem & Stephanum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. vicesimo secundo die Junii.

Instructiones pro Duce Lancastriæ, in Tractatu Flandriæ.

C'este la Chargee Donee au Duc de Lancastre vers les Parties de Flaundres.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ex Orig. infra Camer. Pell.

PREMEREMENT, doit le dit Ducs treter ovesque le Counte de Flandres d'un Mariage, faire parentre le Conte de Richemont, Filz an Roi, & la Fille du dit Conte de Flandres.

ITEM, endroit de touz les Banniz de Flandres, demorantz en Engleterre,

Queux le dit Conte de Flandres Demande, que le Roi ouste de son dit Roialme, & q'il ne soeffre desore nulls tieux Banniz y demorer;

Le Roi voet que le dit Duc die, que ce feust outreement Countre la Franchise du Roialme d'Engleterre, & par tant tiele chose ne feust mie a granter en prejudice du Roi & de tout le Roialme; Mes des certeins Banniz en especial le dit Duc purra bien treter an mieux que lui sembleta, sauvant l'Onour du Roi & la Franchise avantdite,

ITEM, le Roi voet que le dit Duc puisse Treter & Acorder ovesque le dit Conte de Flandres, tantque a la Somme de Dis mille Escutz, ou dedeinz, endroit de la Some d'Argent, qil demande pur son Chivancher sur l'Adversair & le Paiis de France; & sur ce, par condicion eut affaire, tailler le temps & la manere de mesme la Chivanchee, selonc ce qil verra que soit affaire.

A.D. 1351.

ITEM, voet le Roi que le dit Duc puisse Treter & Acorder ovesque certeins Persones du Counseil du dit Conte de Flandres, par la on lui semblera que soit pour Profit du Roi, & les Retenir devers le Roi, & faire certein Covenant ovesque eux pour lour demoere (C'est-assavoir) pour tant come ils preignent de l'autre Partie, ou plus, ou meins, selonc ce q'ils purrent Acorder, soit ce en Heritage, ou a Terme de vie, ou autrement, pour certeines Sommes d'Argent a paier en main, & en autre quecunque manere que mieuz lui semblera pour Honour & Profit du Roi avantdit.

En Tesmoignance de queu chose a ceste Endenture, sibien notre dit Seignur le Roy, come le dit Duc, Entrechaungeablement ont mis lour Sealx.

Don. a la Tour de Londres le xxvii. Jour de Juyn, l'Au de Regne notre dit Seignur le Roi d'Engleterre Vintisme quint, & de France Douzisme.

Sub Sigillo Cerâ rubeâ impresso.

De

A. D. 1351. Edw. 3.

De Potestate tractandi super finali Pace ac de Treugis cum Nunciis de Francia.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 8.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilis Patris, Willielmi Episcopi Norwicensis,
Willielmi Comitis Huntyngdoniæ,
Bartholomæi de Burghersh, Camerarii nostri, & Constabularii Castri nostri Dovorriæ, ac Custodis Quinque Portuum nostrorum,
Et Roberti de Herle, Capitanei Villæ nostræ Calesii,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum Nunciis, seu Deputatis, Adversarii nostri de Franciâ, de Pace finali, ac de Treugis, sive Guerræ Sufferentiis, inter nos & ipsum ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Inita fuerint, quacumque Securitate nomine nostro vallandum,

Et ad Observationem eorumdem in Animam nostram jurandum,

Et Securitatem & Juramentum hujusmodi a parte adversâ stipulandum & recipiendum,

Et ad omnia alia, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eisdem, Episcopo, Comiti, Bartholomæo, & Capitaneo, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Episcopum, Comitem, Bartholomæum, & Capitaneum, Tres, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. vicesimo septimo die Junii.

Pro Nunciis de Scotia, apud Novum Castrum, cum quibusdam, a Rege ibidem mittendis, tractaturis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 4.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, Episcopi,

Sancti Andreæ,
De Breighyne,
De Catenays,
Et de Dumblane,

Vel alii Episcopi, quos Custos Terræ Scotiæ nominare voluerit,

Cum Quaterviginti Equitibus, cujuscumque conditionis fuerint, & eorum Garcionibus, apud Villam Novi Castri super Tynam, ad tractandum cum certis fidelibus nostris, ibidem per Nos mittendis, super certis Negotiis, eis per Nos injunctis, sint venturi,

Suscepimus ipsos Episcopos veniendo, cum Equitibus prædictis, Garcionibus, Equis, & Hernesiis suis, ad Villam prædictam, ibidem ex causâ prædictâ morando, & exindè ad propria redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis districtiùs, quo poterimus, injungimus & mandamus, sub Pœnâ Vitæ & Membrorum &c. *prout in superioribus Literis de Conductu.*

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis de Conductu habent subscripti, mutatis mutandis, sub eâdem Datâ, per idem tempus duraturas; videlicet,

Comites de la Marche, de Marre, de Angous, & de Sotherlandiâ, Tres & Duo eorum, cum Sexaginta Equitibus.
David de Lyndesay, Willielmus de Lemyngeston, Robertus Dirskyn, & Willielmus de Bonyngham, Milites de Scotiâ, Tres & Duo eorum, cum Quadraginta Equitibus.
Willielmus Dominus de Douglas, cum Viginti Equitibus.

De

A. D. 1351. Edw. 3. A. D. 1351. Edw. 3.

De Tractando cum dictis Nunciis super Deliberatione David de Bruys, & super Ligis perpetuis ineundis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 4.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilis Patris,
Thomæ Episcopi Dunolmensis:
Ricardi Comitis Arundellæ,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Baronum:
Hugonis de Nevill,
Militis;
Et Johannis de Wynewyk, Thesaurarii Ecclesiæ beati Petri Eborum,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Concordandum & Conveniendum cum Prælatis, Comitibus, & aliis Hominibus de Scotiâ, apud Villam Novi Castri super Tynam, in Comitatu Northumbriæ, in proximo conventuris, super Deliberatione David de Bruys, ac finali Pace, inter Regna Angliæ & Scotiæ, necnon super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & Subditos nostros & Homines de Scotiâ ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, & Inita fuerint, quacumque Securitate, nomine nostro, vallandum, A. D. 1351.

Et ad Securitatem hujusmodi a Parte adversâ stipulandum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel opportuna, quæ nos & ipsi faceremus si præsentes essemus, faciendum,

Eisdem, Episcopo, Comiti, Henrico, Radulpho, Hugoni, & Johanni, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Episcopum, Henricum, Radulphum, Hugonem, & Johannem, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo octavo die Junii.

De Capitaneo Villæ Calesii constituto.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 8.

REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Herle, Salutem.

Sciatis quòd Nos (de circumspectâ Fidelitate vestrâ pleniùs confidentes) constituimus vos Capitaneum & Custodem Villæ nostræ Calesii, in Regno nostro Franciæ, a Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò præterito, quamdiù nostræ placuerit voluntati,

Ita quòd vos Villam prædictam, ad opus nostrum salvò custodiatis, *&c. prout supra de Datâ* 1 *Septembr. A.* 21. *tunc sic.*

Ac etiam amovendum omnes & singulos, qui in dictâ Munitione indebitè se habebunt, tàm, videlicet, Servientes nostros ad Arma, Armigeros, & alios de Hospitio nostro, & Custodes de Merk, Oye, Santgate, & Clone, quàm cæteros, ad Vadia nostra in partibus illis existentes, & si opus fuerit in Angliam mittendi, usque Turrim nostram Londoniæ, quotiens & quando Defectus in prædictis debitè fuerit compertus, & Alios loco eorum reponendi; Ita quòd Munitio prædicta, prout vobis meliùs videbitur, firmiter teneatur. A. D. 1351.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium Tricesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De

De Cera, circa Corpus Domini E. Avi Regis nunc, renovanda.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Liberat. 25. E. 3. m. 1. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quod Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1351.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Julii.

De Querelis, in Villa de Renes, in manu Adversariorum existente, antea receptis, apud Civitatem Vanatensem jam audiendis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 3. REX, dilecto & fideli suo, Willielmo Dyryan, nostro, & Johannis Ducis Britanniæ, in Custodiâ nostrâ existentis, nomine, in dicto Ducatu Britanniæ Senescallo, Salutem.

Quia Villa de Renes,

In quâ Principalis Curia dicti Ducatûs, ad quam de inferioribus Curiis ejusdem Ducatûs, in Causis & Querelis ibidem contradictis, appellatum, querelatum, & provocatum extitit, tenebatur,

Jam in manibus Adversariorum nostrorum extitit, ut accepimus,

Nos,

Volentes singulis de dicto Ducatu, Nobis & dicto Duci Adhærentibus, Justitiæ fieri complementum,

Ac de vestrâ fidelitate & circumspectione confidentes,

Ad Recipiendum & Audiendum apud Civitatem Vanatensem, in Curiâ ejusdem Civitatis, omnes Querelas, Provocationes, Appellationes, & Contradictiones, quas ab hujusmodi inferioribus Curiis, in Causis & Querelis ibidem contradictis, ad Majorem Curiam nostram & dicti Ducis, in dicto Ducatu fieri & interponi continget,

Et in omnibus Causis Querelarum, Provocationum, & Appellationum hujusmodi, tàm Criminalibus, quàm Civilibus, cum Emergentibus, & Incidentibus, & Dependentibus in & ab eisdem, Procedendum, Citandum, cognoscendum, Inhibendum, Interloquendum, Diffiniendum, Exequendum, & ipsas secundum Leges, Foros, & Consuetudines dicti Ducatûs, prout in dictâ Curiâ de Renes prius fieri consuevit, Fine debito terminandum, A. D. 1351.

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & ea contingentibus, necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Vobis, cum Punitionis & Cohertionis debitæ Potestate, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Facultatem, donec aliud indè duxerimus demandandum;

Et ideò vobis mandamus quòd, circa præmissa facienda, diligenter, solerter, & fideliter intendatis.

Damus autem omnibus Fidelibus nostris, tàm Nobilibus, quàm Popularibus, dicti Ducatûs, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis intendant & pareant in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Julii.

Super Captione Willielmi Douglas.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Claus. 25. E. 3. m. 18. REX Firmariis Custumarum & Subsidiorum, nobis in singulis Portubus Regni nostri Angliæ debitorum, & eorum Manucaptoribus, seu eorumdem Manucaptorum Attornatis, Salutem.

Cùm nuper, pro bono & gratuito Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Robertus Bertram nobis impendit, & extunc impenderet, ac etiam pro eo quod idem Robertus Corpus Willielmi de Douglas, Inimici nostri, per ipsum A. D. 1351.

A. D. 1351. Edw. 3.

Robertum, de Guerrâ, in Bello, apud Dunelmum habito, capri, nobis gratanter liberavit,

Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Roberto Ducentas Marcas, percipiendas Annuatim sibi, & Hæredibus suis (videlicet) Centum Marcas de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu de Kingeston super Hull, & Centum Marcas residuas de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu Novi Castri super Tynam, per Manus Collectorum earumdem Custumarum in Portubus prædictis, qui pro tempore fuerint, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, vel quousque eidem Roberto de Ducentis Marcatis Terræ vel Redditûs per Annum, sibi & Hæredibus suis Habendis, in loco competenti, per Nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quod præfato Roberto Quinquaginta Marcas, de Exitibus Custumarum nostrarum in Portu de Kyngeston super Hull, & Quinquaginta Marcas de Exitibus Custumarum nostrarum in dicto Portu Novi Castri super Tynam, pro termino Paschæ proximò præterito, solvi & habere faciatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum,

Recipientes a præfato Roberto Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Centum Marcarum testificantes,

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

De Exemplificatione Concessionis, nuper Isabellæ Filiæ Regis & Filio Domini de Lebreto factæ.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 2. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Constat nobis, per inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ, quòd nos Literas nostras Patentes nuper fieri fecimus in hæc verba,

Edwardus, *&c. ut supra de Datâ 1. Maii, de verbo in verbum, reiterando totam Literam, & tunc sic,*

Nos autem tenorem Literarum prædictarum, ad requisitionem prædictorum, Bernardi Filii dicti Domini de Lebreto & Isabellæ, duximus exemplificandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Julii.

Pro Duce Bavarriæ de Conductu.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 3.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Illustris Guillielmus Dux Bavarriæ, Consanguineus noster carissimus, ad Regnum nostrum Angliæ, ex certis causis, sit venturus,

Nos, volentes Securitati ipsius Ducis, & aliorum in Comitivâ suâ venturorum, providere,

Suscepimus ipsum Ducem, Homines, Equos, Hernesia & Res sua quæcumque, in veniendo in ipsum Regnum nostrum Angliæ, ad nos ubicumque fuerimus transeundo, morando & redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis injungimus & mandamus quòd eisdem, Duci & Hominibus suis, veniendo in ipsum Regnum nostrum, ad nos transeundo, morando, & exindè redeundo, *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Julii.

De diffusiori Potestate super Pace finali tractandi, & Inducias cum Nunciis Franciæ paciscendi.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid. m. 4.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod Nos, De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Willielmi Episcopi Norwycensis,
Willielmi Comitis Huntyngdoniæ,
Bartho-

A. D. 1351. Edw. 3.

Bartholomæi de Burghersch, Camerarii nostri,
Et Roberti de Herle, Militis, Capitanei Villæ nostræ Calesii,

Plenariè confidentes, Ipsos,
Tanquam Conscios Mentis nostræ super facto Guerræ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, Reformationéque Pacis super hoc, & de intentione nostrâ plenius informatos,
Tractatores, Actores, Factores, Reformatores, Nuncios, seu Ambassatores, & amicabiles Compositores,
Super agendis inter Nos, Regnum nostrum, ac Terras, Fideles, Adjutores, & Adhærentes nostros, ex unâ parte, & dictum Adversarium nostrum Franciæ, ac Terras quas tenet, Adjutores, & Adhærentes, ex alterâ,
Facimus, constituimus, &, tenore præsentium, deputamus;
Dantes & concedentes eisdem Tractatoribus, seu Nunciis, & Ambassiatoribus nostris, Tribus, aut Duobus ex eis, plenariam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale tractandi & concordandi cum dicto Adversario nostro, seu ejus Gentibus, aut Nunciis, de Pace finali & Concordiâ inter nos adinvicem ineundâ,
Et Treugas, sive Abstinentias, sub spe Pacis & Concordiæ, sub Modis, Pactis, & Conditionibus, quibus Eis, Tribus, aut Duobus ex eis, videbitur, faciendi,
Pacem hujusmodi reformandi,
Ipsam, & Treugas, sive Abstinentias hujusmodi, capiendi & firmandi, transigendi, concordandi, paciscendi,
Et cum Eis, nominibus quibus supra, Pacta, Promissiones, & Conventiones super hiis faciendi,
A parte adversâ recipiendi Literas, super hiis concedendas, efficaciores & validiores quæ poterunt fieri, & quæ eis Tribus aut Duobus ex eis videbuntur concedendæ, A. D. 1351. Edw. 3.
Jurandi in Animam nostram de tenendis Pactis, Concordiâ, sive Pace, Treugis, sive Abstinentiis, Promissis & Conventionibus supradictis, firmitérque & inviolabiliter observandis & effectualiter adimplendis, & præstandi quodlibet alterius generis Juramentum quod postulat Ordo Juris,
Et omnia alia & singula faciendi, quæ circa Reformationem Pacis hujusmodi, ejusque & dictarum Treugarum observationem inviolabilem, necnon & quæ circa omnia alia & singula supradicta, & Dependentia ex eisdem, necessaria fuerint & etiam oportuna, & quæ nos faceremus, & facere possemus, si præsentes essemus, licet Majora sint quàm ea quæ superiùs sunt expressa, & Mandatum exigant speciale;
Promittentes bonâ fide, & sub Obligatione Bonorum nostrorum, Mobilium & Immobilium, Præsentium & Futurorum, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Angliæ Regibus, quòd quicquid per dictos Tractatores, Tres, Duósve ex eis, Factum fuerit, Concordatum, Transactum, Pacificatum, Promissum, Conventum, Juratum, aut aliàs Procuratum in præmissis, & quolibet præmissorum, tenebimus, adimplebimus, & observabimus, tenerique, adimpleri, & observari inviolabiliter & effectualiter faciemus, nec procurabimus, aut permittemus, ullo tempore, quicquam in contrarium fieri seu attemptari aliquo Ingenio, vel Cautelâ,
Et, ad majorem securitatem, per Litteras nostras, sub nostro Magno Sigillo sigillato, confirmabimus, si opus fuerit, & super hoc fuerimus requisiti.
In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. vicesimo sexto die Julii.

De Induciis, a prædictis Ambassiatoribus per modicum tempus nuper initis, per aliquot Dies prorogandis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid. m. 3.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm, dilecti & fideles nostri,
Venerabilis Pater,

Willielmus Norwicensis Episcopus,
Willielmus Comes Huntyngdoniæ,
Et Bartholomæus de Burghersch,

Quos nuper, unà cum, dilecto & fideli nostro, Roberto de Herle, Capitaneo Villæ nostræ Calesii, ad Tractandum & Concordandum, cum Nunciis, seu Deputatis, Adversarii nostri Franciæ, de Pace finali, ac de Treugis, sive Sufferentiis, inter Nos & ipsum Adversarium nostrum ineundis, ad partes Calesii destinavimus, A. D. 1351.

Initis

A.D. 1351. Edw. 3.

Initis certis Treugis, per modicum tempus duraturis, ad nos, ad ea, quæ inter ipsos & Nuncios, ex parte prædicti Adversarii nostri ad hoc Deputatos, sunt Tractata, nobis referendum in Angliam venerint, & ad dictas partes Calesii, ex causâ illâ, sunt celeriter redituri,

Nos, de fidelitate & industriâ præfati Roberti confidentes (in casu quo præfati, Episcopus, Comes, & Bartholomæus, super Passagio suo, per venti contrarietatem, aut alio casu fortuito, quo minus, citra Finem Treugarum prædictarum, ad dictam Villam Calesii venire poterunt, impediti fuerint) eidem Roberto ad prorogandum, nomine nostro, dictas Treugas, sic initas, aut alias, si necesse fuerit, de novo ineundum, per Octo, Decem, vel Duodecim Dies, ultra Terminum dictarum Treugarum duraturas, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictum Robertum Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London vicesimo septimo die Julii.

De Licentia prosequendi pro Prisonario, secundum Jura & Legem Armorum.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid.

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, & Seignur d'Irlaund, a touz ceaux, as queux cestes Lettres vendront, Salutz.

Come, nostre cher & foial, Richard de Totesham, Chivaler, nous ad done a entendre, que le Seignur de Garenseres dust estre son Prisoner par Fiaunce & autres Condicions, queux le dit Richard lui fist faire, au temps q'il lui prist de Guere, les condicions & Prisone le dit Sire de Garenseres dedit, & de ceo se voet defendre par son corps, come Chivaler devera faire, come il dit,

Sur quey, le dit Richard nous ad supplie q'il puisse, de nostre Conge, pursuer le Droit, q'il ad devers le dit Seignur de Garenseres son Prisoner, en manere come il appartient en tiel caas,

Nous,

Voillanz que Droitz & Lei d'Armes soient gardeez & meintenuz a touz noz Subgitz, & as touz autres,

Avons doue, & donons, par cestes noz Lettres Patentes, Conge au dit Richard de pursuer le Droit, q'il ad devers le dit Seignur de Garenseres, come Chivaler doit faire en totes jours, ou le dit Richard purra avoir Droit & Lei d'Armes du dit Seignur de Garenseres; issint que nous, & nostre Conseil, veions primerement que les Conduitz, que le dit Richard avera pur lui, & pur les soens, Conseillers & Servantz, Chivalx, Hernaises, & autres Biens, soient covenables.

En Tesmoignance de queux choses avons fait faire cestes noz Lettres Overtes.

Don. a nostre Tour Londres le xxvii. jour de Juyl.

Tractata & Conventa per Nuncios Regum Angliæ, & Navarriæ, super Guerra Franciæ.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ex Origine infra Camer. Pell.

Ace que bonne Amour & Alliance soyent & puissent estre, a tous jours, entre, Tresnobles & Tresexcellens Princes, le Roi d'Engleterre d'une part, & le Re de Navarre d'autre, ont este touchees & parlees par,

Nobles Homes,

Messire Estienne de Cusantone,
Messire Gilebert de Chastellay,
Et Messire Jehan de Stndcignay,
Chivalers du dit Roi d'Engleterre,
Et Messire Martin Henriquiz,
Messire Jehan de Pinguigny,
Messire Pierres de Saquemville,
Messire Jehan de Fucoonps,
Messire Robert de Pinguigny,
Et Messire Jehan Remuriz Darellano,
Chivalers du dit Roy de Navarre,

Les voies & moiens qui ensuient,

Primerement, estagarde, parentre les dessus dit Chivalers, que le dit Roy de Navarre aura tout le Conte de Champaigne ac de B e entierment, aveques toutes les appartenauces, a reair

A. D. 1351. Edw. 3. nir en la manere, & par autels noblesces, que le Roy Thibaut de Navarre les tent, toute la Duchee d'Amiens & ses Aparteuances:

Et quant est dela de la Duchee de Normandie, dont il a este parole & debata parentre les dessus ditz Chivalers, sur ce que che soit & doie demurer semblablement au dit Roy de Navarre, & entierment, les diz deux Seigneurs ordeneront quant il se reveuont, & aussi de toutes autres choses que pouent toucher Madame la Royne Blanche, le Bien de l'Acourt d'entreuls, & le Profit des choses dessus dites.

ITEM, du Conte de Chartus, & du Bailliage Amiens, dont les Chivalers du dit Roy de Navarre ont fait mention, tendant a fin que le dit Roy de Navarre les doie avoir semblablement avecques les choses dessus dictes, demeure a parler autrefoiz: quar les Chivalers du dit Roy d'Engleterre ne sy sonte mye presentment arrestu.

ITEM, est parle que la Coronne, & le Seurplus du Royaume de France, & les autres Terres & Seignuries, que celles qui ci desus sont declares, feront ou demouront au dit Roy d'Engleterre.

ITEM, a ce ques les Deux Seignenrs aient la possession des choses dessusdites, & que a chascun soit delivre ce que est touche cy dessus, est parle que il ayderont l'un l'autre de leurs Corps, Genz Amis, & Aliez, contre touz; ou cas que les choses vendront a fin de l'ou Traictie, & par ensi, dismaintenante, le dit Roy de Navarre, & ses Genz, & les ditz Genz du dit Roy d'Engleterre, qui sont & vendront par deca la Meer, feront ensemble countre toutes Personnes, & feront lour fait au profit des diz Deux Seigneurs come en Conquest de Pays, come autrement: Et ce, qui sera gaingnie & prins de Pays, Fortereses, ou lieux, es Chivanches qui feront faites par euls, sera du dit Roy d'Engleterre; Excepte que ce, qui sera prins & gaignie es pays dessus declarez pur le dit Roy de Navarre, sera sien, & le tendra a son prousit; Et ceuls, qui a present tienent Places es Parties de Normandie & d'alleurs, les tendront & gardcront jusques a tant, que les deux Seigneurs aient ordene & acorde; Except les Pons & Places de Poissy & de Saint Clou, & de toutes autres Fortereses & Places qui ont este prinses & occupees, depuis que le dit Roy de Navarre manda les genz d'Engleterre derreiner avenir vers lui, queles seront laissees, rendues, & delivres a plain, de tout le pouoir des diz Chivalers du Roy, en bonne foie, sanz aucune fraude ou mal engyn. A. D. 1351. Edw. 3.

ITEM, pendanz ces choses, toutes les Genz, Villes, & Pays, Subgiz, Amis, & Alliez du dit Roy de Navarre seront & demourront paisibles envers les Anglois de toutes Oppressions & Dommages: Et aussi seront les Villes, Gents, & Homes du dit Roy de Navarre Frans & quiete de toutes Raencons a Imposer de Novel: Et semblablement demouront paisibles les Genz & lieux, obeissans au dit Roy d'Engleterre, envers le dit Roy de Navarre & ses Genz.

En Tesmoign de les choses les Chivalers dessus nomez ont mis enterchangeablement lours Seaulx a ceste presente Cedule Endente, que s'en fait le premier jour d'Aoust, l'An de grace Mil CCC. Cynquante & l'une.

Forma Treugarum cum Gentibus Hispaniæ initarum.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid. m. 5. d. SAchent touz, que come Debatz & Dissensions fuissent meuz entre les Engleys d'une part, & les Gentz de les Villes de la Marisme, de la Seignurie du Roi de Castell, & del Conntee de Viscaye, d'autre part, par cause de Mals & Damages, faitz d'une part & d'autre, les Gentz des Villes susdites envoierent devers, le Tresdoute Prince, le Roi d'Engleterre & de France, lour Messages (cest a dire) Johan Loupes de Salsedo, & Diago Sanches de Lupard, & Martyn Perys de Golyndano, od pleyn poair pur Traiter sur les Debatz & Dissensions avantdites,

Et pur demander, prendre, & faire Emendes de les Mals & Damags suisditz, Et pur requere & prendre Treues & Soeffrances de Guerre, a un certein temps, en espoir de Final Pais, que se purra tailler durantes les Treus avantdites. A. D. 1351.

Et depuis, assemblez en la Citee de Lonndres, les Deputez del' dit Tresdoute Prince le Roi d'Engleterre & de France d'une part, & les ditz Messages d'autre part, les ditz Messages demanderont,

PRIMEREMENT, Emendes & Satisfaction de les Mals & Damages, queux ils ount pris & receux, en la Meer, par les Engleis, del temps du Roi Don Petro ore Roi de Castell,

A.D. 1351. Edw. 3.

Et les Deputez, de par le Roi d'Engleterre avantdit, ount demande de les Deputeez, de les Villes susdites, Emendes & Satisfaction de touz les Mals & Damages, faitz as Gentz d'Engleterre, de Gascoigne, & as autres Subgitz le dit Roi d'Engleterre & de France, par les Gentz le dit Roi de Castell, & del Countee de Viscaye, par le dit temps,

Et puis, les dites choses Debatues, sauve le Droit & la Demaunde de chescune Part, en espoir de bon Pays, & pour bon Amour norir entre le Roi d'Engleterre & de Fraunce & ses Subgitz d'un part, & les gentz & Subgitz le Roi de Castell & del Countee de Viscaye d'autre part, les ditz Deputez, le dit Roi d'Engleterre, ount fait tiel Relacion a lour dit Seignur le Roy d'Engleterre & de France, que le dit Roi, a la requeste des ditz Messages de Castell & de Viscaye, ad octroie Treues & Soeffrance en la fourme que s'ensuyt,

Primerement, acorde est que bons & loiales Treues soient prises, affermes, & tenuz, par Meer & par Terre, entre touz les Gentz & Subgitz le Roi d'Engleterre & de France,

Exceptez les Gentz de Baion & de Beariz, que sont exceptez par cause q'ils ont pris une Treue od ceux d'Espaigne par Quatre Annz, la quele Treue le Rol ad conferme d'une part, & les Gentz & les Subgitz de la Seignurie le Roi de Castell & del Counte de Viscaie d'autre part,

Les queles Treues dureront, del jour de la Fesance de Cestes, tanque a Vynt Annz acomplis,

Et prendront les dites Treues pleyn effect & force, en Meer & en Terre, del jour de la Date de cestes presentes Lettres, ja ce soit que Publicacion & Proclamacion des dites Treues ne soit faite,

La quele Publicacion & Proclamacion se ferra en Engleterre, deinz Une Moys apres la Date de Cestes,

Et a Burdeux deinz Deux Mois apres la Date de Cestes,

Et, en les Villes de la Marisme de Castell & Viscaye avantdites, dedeinz Trois Mois apres la Date de cestes presentes Lettres,

Et enprendront les ditz Deputez, de la Marisme suisdite, que touz les autres Portz, de la Marisme, del Seignurie du dit Rol de Castell, qi ne ont my donez poair a les ditz Deputez, tendront la dite Treue loialment.

Item, acorde est que, pendantz les dites Treues, nuls des Gentz, Subgitz, del dit Roi d'Engleterre & de France, ferra Male, ne Damage, en Persones, ne en Niefs, Marchandises, ne en autres Biens, as Gentz, ne as Subgitz, de la Seignurie du Roi de Castell, ne del Countee de Viscay,

A.D. 1351. Edw. 3.

Ne les Gentz, ne Subgitz, de la dite Seignurie, del Roi de Castell, & del Countee de Viscay, ne feront Mal, ne Damage, en Persones, n'en Marchaundises, n'en autres Biens, as Gentz d'Engleterre, de Gasconn, d'Irlande, de Guales, ne a nul des Subgitz du dit Roi d'Engleterre & de France.

Item, acorde est que, durantes les dites Treues, nuls des Gentz, ne Subgitz, del' une Part, encontre, ou en prejudice del' autre Partie, ne ferront Alliaunce, ne durront Eide, ne Socours, en ascune manere, as Enemys, Contrarires, ou Adversaires, del' autre Part.

Item, que les Gentz, Subgitz, Mestres, Mariners & Merchauntz, del' une Part & del' autre, de quel condicion q'ils soient, peussent Seurement, Franchement, & Sauvement aler & passer, par Terre, & par Meer, as touz les Marismes, Portz, Citees, & Villes del' une Part & del' autre, & as touz autres Roialmes & parties ou lour plerra, od lour Niefs, Grantz & Petitz, & od toutes Marchanndises que ferront chargez en les dites Neefs, des queux Pais & Gentz les dites Marchandises soient.

Item, soient certeines Persones Deputez Gardeyns de cestes presentes Treues, eantz pleyn poair de Constreindre & de Punyr touz ceux, qi Enfreindront les dites Treues, ou qi s'afforcerent de les Enfreindre, & de Redrescer & de Reparer touz Attemptatz, que ferront fait, del' une Partie & del' autre, pendantes les dites Treues,

Et que les ditz Gardeyns feront redressement & Reparacion pleinerement de touz les Attemptaz, faitz durantes les dites Treues, dedeinz Deux Moys apres que les ditz Attemptatz ferront provez devant eux, & de ceo soient requis,

Et que la persone, q'avera resceu les Damages, eit ses Despenses, queux il ferra en la pursuyte, de la persone, qi ferra la Mal, & de ses Biens,

Et, en cas q'il n'eit ny Bienz suffisantz de faire les Amendes, que son Corps soit pris, & que les Gardeyns de la Terre facent Justice, de la Persone, a la pursuyte celui, q'ad pris le Damage.

Item, acorde est que, s'il aviegne que, pendante la dite Treue, nul Mal, ou Damage, soit fait par Gentz ou Subgitz de l'une Partie al autre, que pur ce ne ferra mye la Treue Rumpue, einz ferra faite Redresce & Reparacion par les

A. D. 1351. Edw. 3.

les Deputez susditz, en la manere come dessus est dit.

ITEM, acorde que les ditz Deputez, de la Marisme suisdite, ferront assavoir a les Bannitz de la dite Seignurie, del Roi de Castelle, & del Counte de Viscay, qe sont hors de lour Pays, s'ils voillent estre compris en ceste Treue ou ne mye,

Et, en cas q'ils voillent estre compris en la dite Treue, q'ils soient resceux & compris si pleneremment come les autres,

Et adonqes les Deputez avandiz manderont, en Brugges, en Flandres, au Mair del Estaple des leynes d'Engleterre, ou a son Lieutenant, les Nouns des ditz Bannys,

Et, en cas q'ils ne voillent estre compris en la dite Treue, q'ils demorgent hors de la Treue, & que le Roi d'Engleterre & de France & les Gentz facentz de eux, come de lour Enemys,

Et que les bones Gentz, de la Marisme suisdite, ne soient Blamez, ne Damagez pur nul Mal que les ditz Bannitz ferront,

Et qne les ditz Deputez ferront mander, a Brugges, au dit Mair del' Estaple, ou a son Lieutenant, dedeinz Sys Moys apres la Date de cestes presentes Lettres, les Nouns de les Capitayns des ditz Banultz, que ne voillent estre compris en la dite Treue, & de lour Compaignons, des queux ils purront saver les Nouns,

Et, en ce cas, les Gentz de la Marisme de Castelle, & del Countee de Viscay, ne ferront Eide, Comfort, ne Socour as ditz Banniz, ne les receiveront entre eux.

ITEM, q'en cas que le Roi d'Engleterre & de France, ou ses Gentz, preigne ou gaigne de son Adversaite, qi q'il soit, Vill, Chastell, ou port, en qnel Ville, Chastel, ou Port, soient Trovez Bienz de les Gentz de la Seignurie de Castell, ou del Counte de Viscay, ou Nefs, eu les quels Marchandises, ou autres Biens de la Seignurie ou del Counte avanditz soient trovez,

Que le dit Roy d'Engleterre & de France, ou celui que ferra Capitayn pur lui, ferra fercher lour Biens, en qi Meyns q'ils soient, & ferra son loial poair, sur l'assourance de la dite Treue, de faire rendre les dites Niefs, Marchandises, & Biens a les Gentz du Roialme de Castelle & de Counte de Visca, de qi ils ferront, sur lour ferrment, parensi q'ils ne snient Armez od les Enemys le dit Roi d'Engleterre & de France, ne ne facent a eux Eide, Socour, ne Comfort,

Et si nul de eux soit trovez Armez, ou facez Eide, Socnur, ou Comfort as ditz Enemys le dit Roi d'Engleterre & de France, q'il perde ses Biens & le Corps, & que nul des autres, qi teudront loialment la Treue, soient Damagez pur eux,

Et ensi, si les Gentz le dit Roi d'Engleterre & de France preignent, en la Meer, ou en Porr, nuls Niefs de ses Adversairs, ou Enemys, & en les dites Niefs soient trouez Marchandises, ou autres Biens, de ceux de la Seignurie del Roi de Castelle, ou del Counte de Viscay, q'ils soient renduz a les Marchauntz de Castelle, ou de Viscay, de qi ils sont, a lour loial Serement,

Et, en cas que nul Marchant de Castell, ou de Viscay, soit troue en la Nief, que adonqes les dites Biens soient amenez en Engleterre, & sauvement Gardez tanque les ditz Marchantz eient provez que les dites Biens solent leurs,

Et autiel ferront, en semblable cas, ceux de la Seignurie del Roi de Castelle, & del Counte de Viscay, & les Gentz & Subgitz de la Seignurie le dit Roi d'Engleterre & de France.

ITEM, que Pessoners, de la Seignurie del Roi de Castelle, & del Counte de Viscay, pensent venir & pescher, Fraunchement & sauvement, en les Portz d'Engleterre & de Bretaigne, & en touz autres Lieux & Portz ou ils vorront, paiantz les Droitz & les Custumes a les Seignurs du Pais.

En Tesmoignance des qneles choses le dit Roi d'Engleterre & de France, al' une Partie de cestes presentes Lettres Endentes, demoraunte devers les Villes de la Marism de Castelle & de Viscaie susdite, ad mys son Seal.

Et les ditz,

Johan Loupes de Salsedo,

Diago Sauches de Lupard,

Et Martyn Perys de Golyndano,

Messages & Procuratours de les Villes de la dite Marisme,

A l'autre Partie de cestes presentes Lettres Endentes, demorante devers le dit Roi d'Engleterre & de France, ount mys lour Sealx.

Don. a Loundres le primer jour del Mois de Augnst, l'An de grace Mil, Trescentz, Cynquant Primer.

Pro

A. D. 1351. Edw. 3. *Pro Archiepiscopo Damasci, de Inquirendo super Damnis.* A. D. 1351. Edw. 3.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 2. m. 15. dorf.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo Basser, Johanni Mynyot, Petro de Richemond, & Nicholao Gower, Salutem.

Ex gravi querelâ Hugonis, Damasci Archiepiscopi, accepimus quòd Johannes, Abbas de Bellâ Laudâ, & Frater Thomas de Honyngham, & Frater Robertus de Helmesley, Commonachi ipsius Abbatis, & Frater Johannes Colvile, Conversus ejusdem Domûs, ac quidam alii, Malefactores & Pacis nostræ Perturbatores, Domos & Parcum ipsius Archiepiscopi, apud Newested, juxta Boghland, Vi & Armis fregerunt, & quendam Equum suum, Pretii Viginti Librarum,

Necnon quædam Averia & Damas suas ibidem, capta & in Parco prædicto Imparcata, ceperunt & abduxerunt,

Et Bona & Catalla sua, ad valentiam Ducentarum Librarum, ibidem inventa, ceperunt & asportaverunt,

Et Herbam suam, ibidem nuper crescentem, ad valentiam Quadraginta Librarum, cum quibusdam Averiis depasti fuerunt, conculcaverunt, & consumpserunt,

Et in Homines & Servientes suos ibidem insultum fecerunt, & ipsos verberaverunt, vulneraverunt, & malè tractaverunt, per quod idem Archiepiscopus Servitium suum eorumdem Hominum & Servientum per magnum tempus amisit,

Et alia enormia ei intulerunt ad grave Dampnum ipsius Archiepiscopi, & contra Pacem nostram:

Et quia Transgressiones prædictas, si perpetratæ fuerint, relinquere nolumus impunitas, assignavimus Vos, Tres, & Duos vestrûm (quorum vos, præfate Willielme, unum esse volumus) Justiciarios nostros ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum, de Comitatu Eborum, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de Nominibus Malefactorum prædictorum qui unà cum præfatis Abbate &c. Transgressiones prædictas perpetrârunt, & de Transgressionibus illis pleniùs veritatem,

Et ad easdem Transgressiones audiendum, & terminandum secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ,

Et ideò vobis mandamus quòd, ad Certos &c. Quos &c. Quorum &c. ad hoc provideritis, Inquisitionem illam faciatis, & Transgressiones prædictas audiatis, & terminetis in formâ prædictâ, facturi &c. salvis &c.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti quod ad Certos &c. Quos &c. Quorum &c. ei scire faciatis, venire faciet coram vobis &c. Quorum &c. Tot &c. de Ballivâ suâ, per Quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Augusti.

Pro una Marca Regi soluta in Hanaperio.

Proclamatio Treugarum cum Hispanis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 5. dor.

REX, dilecto & fideli suo, Henrico Duci Lancastriæ, Admirallo Floræ nostræ Navium, versus partes Occidentales, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm certæ Treugæ, inter Nos & Subditos nostros, & Homines de Terrâ Maritimâ Hispanniæ,

A primo die Augusti, proximò præterito, usque ad Terminum Viginti Annorum, proximò sequentium, plenariè completorum duraturæ,

Initæ & firmatæ,

Ità quòd Homines & Subditi nostri ad dictas partes Ispanniæ, & Homines de dictis partibus Ispanniæ in Regnum nostrum Angliæ, & alibi infra Potestatem nostram, salvò & securè, tàm per Terram, quàm per Mare, mutuò transire, venire, & morari possint, durante Termino Treugarum prædictarum, A. D. 1351.

Vobis mandamus quòd Treugas prædictas, in singulis Portubus & Locis, infra Admiratum vestrum prædictum, ubi expedire videritis, publicè proclamari & teneri faciatis, Inhibentes omnibus & singulis, infra Admiratum vestrum prædictum, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, nè quis illorum Mercatoribus, aut aliis Hominibus, dictæ Terræ Ispanniæ, veniendo in dictum Regnum nostrum Angliæ, cum Bonis & Mercandisis suis, in Personis aut Rebus suis, Dampnum, Violentiam,

A. D. 1351. Edv. 3. olentiam, Injuriam, Molestiam, Impedimentum inferat seu Gravamen, sed ipsos, tanquam Amicos & Benivolos nostros, amicabiliter tractent & benignè, & si quid eis, vel eorum alicui, forisfactum vel injuriatum fuerit, id eis sine dilatione corrigi & debitè reformari faciatis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Augusti. A. D. 1351. Edv. 3.

Consimile Breve dirigitur Willielmo de Bohun Comiti Norhamptoniæ, Admirallo Flotæ Navium versus partes Boreales, sub eâdem Datâ.

De supervidendo Petitiones in ultimo Parliamento exhibitas.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 2. m. 9.

REX, dilectis & fidelibus suis, Richardo Comiti Arundellæ, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyngdoniæ, Willielmo de Shareshull, & Johanni de Stonore, Salutem.

Sciatis quòd constituimus Vos, Tres, & Duos vestrûm, Justiciarios nostros ad omnes & singulas Petitiones, nobis per, Venerabilem Patrem, S. Archiepiscopum Cantuariensem, & Clerum suæ Provinciæ, in ultimo Parliamento nostro exhibitas, supervidendum & examinandum,

Et ad Gravamina, in eisdem Petitionibus contenta, quæ in Juris Ecclesiastici præjudicium fieri prætenduntur, reformandum, & in Statu debito reponendum, & ad plenam Justitiam indè, nostro nomine, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri Angliæ, faciendum, A. D. 1351.

Et ideò vobis mandamus quòd ad certos Dies & Loca, per vos ad hoc statuendos, circa omnia & singula præmissa exequenda intendatis, & ea faciatis in formâ antedictâ;

Promittimus enim nos Ratum & Stabile habituros quicquid per Vos, Tres, vel Duos vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Johanna Uxore Karoli de Bloys.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m 3.

REX Capitaneo, Ballivis, & aliis Ministris suis de Caleys, & alibi in partibus illis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Johannam Uxorem Karoli de Bloys, Prisonarii nostri, jam apud Villam nostram de Caleys existentis, veniendo apud Calcetum de Caleys, cum tot Equitibus quot eadem Johanna voluerit, & ab eodem Calceto ad eandem Villam de Caleys cum Duodecim Equitibus, ibidem cum prædicto Viro suo morando, & exindè ad propria redeundo; A. D. 1351.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. Quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Securitate a dicto Karolo recipienda.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, dilecti Clerici nostri, Magistri Michaelis de Northburgh, Legum Doctoris, Archidiaconi Suffolciæ, Secretarii nostri, pleniùs confidentes,

Eidem Michaeli,

Ad recipiendum, nomine nostro, de Karolo de Bloys, Prisonario nostro, & aliis quibuscúmque Personis, enjuscúmque Statûs seu Conditionis fuerint, eidem Carolo adhærentibus, quamcúmque Promissionem, Obligationem, Juramentum, & Securitatem, nobis per ipsum Carolum, & sibi Adhærentes, A. D. 1351.

Super Pactis, Conditionibus, & Conventionibus,

Deliberationem seu Relaxationem prædicti Karoli tangentibus,

A.D. 1351. Edw. 3. inter Nos, seu Nuncios nostros, aut alios de Concilio nostro, initis, vel ineundis,

Juxta Tractatus, indè habitos, vel habendos, facienda,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid idem Clericus noster fecerit in præmissis. A.D. 1351. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Potestate solidandi Treugas, cum Nunciis Adversarii Franciæ, apud Caletum ultimo initas.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 3. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti Clerici nostri, Magistri Michaelis de Northburgh, Legum Doctoris, Archidiaconi Suffolciæ, Secretarii nostri, pleniùs confidentes,

Eidem Archidiacono,

Ad solidandum, corroborandum, & confirmandum Treugas,

Inter, Venerabilem Patrem, W. Episcopum Norwicensem, &, dilectos & fideles nostros, Willielmum Comitem Huntyngdoniæ, Bartholomæum de Burghersh, & Robertum de Herle, Capitaneum Villæ nostræ de Caleys, Nuncios nostros ex parte unâ, &, Venerabilem Patrem, Petrum Episcopum Parisiensem, Johannem de Boloigne, Comitem de Mountford, Robertum Comitem de Ronoy, & Galfridum Charny Militem, Nuncios Adversarii nostri Franciæ, ex parte alterâ, apud Caleys ultimò initas & tractatas, A.D. 1351.

Et ad omnia alia & singula, quæ circa Solidationem, Corroborationem, & Confirmationem prædictas necessaria & oportuna fuerint, faciendum nostro nomine,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictum Archidiaconum Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Juramento David de Bruys, super Progressu suo in Scotiam, & Reditu exinde, recipiendo.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 3. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, Venerabilis Patris, Thomæ Episcopi Dunolmensis, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, Henrici de Percy, & Radulphi de Nevill, pleniùs confidentes,

Ipsis, Episcopo, Henrico, & Radulpho, & eorum cuilibet, ad corporale Juramentum David de Bruis, Prisonarii nostri, super Progressu suo in Scotiam, & Reditu suo exindè in Angliam,

Juxta formam Indenturæ, indè inter quosdam Nuncios nostros ex parte unâ, & Nobiles, ac alios, de Scotiâ ex parte alterâ, apud Novum Castrum super Tynam, nuper initam & concordatam,

Nostro nomine recipiendum, A.D. 1351.

Plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per dictos, Episcopum, Henricum, & Radulphum, vel eorum aliquem, Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Et Memorandum *quòd istæ Literæ renovatæ fuerunt, Tertio die Novembris, proximò sequente, de verbo in verbum.*

De

A.D. 1351. Edw. 3. A.D. 1351. Edw. 3.

De Juramentis, per Prælatos, Proceres, & Mercatores de Scotia præstandis, recipiendis.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 3.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Hugoni de Nevill, & Ivoni de Clynton, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De vestris fidelitate & circumspectione providis confidentes,

Ad Juramenta & Securitatem, quæ fieri debeant a Prælatis, Dominis, Mercatoribus, & aliis de Scotiâ super Articulis, in quadam Indenturâ,

Indè inter quosdam Nuncios nostros ex parte unâ, & quosdam Nobiles, & alios, de Scotiâ ex parte alterâ, apud Novum Castrum super Tynam nuper confectâ,

Contentis, nostro nomine petendum & recipiendum,

Vobis (præfati Henrice & Radulphe) vel Deputandis a vobis, & altero vestrûm, & etiam vobis (prædicti Hugo & Ivo) conjunctim & divisim, unà vobiscum (præfati Henrice & Radulphe) vel altero vestrûm, aut Deputandis a vobis (præfati Henrice & Radulphe) vel altero vestrûm, Plenam tenore præsentium concedimus Potestatem;

A.D. 1351.

Ratum & Gratum habituri quicquid per vos omnes, vel Duos vestrûm, aut Deputandos a vobis (præfati Henrice & Radulphe) vel altero vestrûm, unà vobiscum (præfati Hugo & Ivo) vel altero vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Et postmodum, Tertio die Novembris, proximò sequente, istæ Literæ Renovatæ fuerunt sub Nominibus prædictorum, Henrici & Radulphi, ac Ingelrami de Umframvill, Ricardi Tempest, & Johannis de Wellewyk.

De Conductu super negotio prælibato.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Episcopus Sancti Andreæ de Scotiâ,

Patricius Marchiæ,

Willielmus Sotherlandiæ,

Et Thomas de Anegos,

Comites,

Ac Willielmus Dominus de Douglas,

Quatuor, Tres, Duo, vel Unus eorum, cum Ducentis Equitibus, cujuscúmque statûs vel conditionis fuerint, ad David de Bruys, Prisonarium nostrum,

Qui ex certis causis, Deliberationem suam tangentibus, ad partes Scotiæ (liberatis nobis priùs pro ipso certis Obsidibus) est profecturus,

Ad locum, ubi permutatio Egressûs ipsius David & Ingressûs dictorum Obsidum fiet, de nostrâ Licentiâ, in proximo sint venturi,

Nos, volentes Securitati ipsorum, Episcopi, Comitum, & Willielmi, prospicere in hac parte, eosdem, Episcopum, Comites, & Willielmum, & eorum quemlibet, veniendo, cum dictis Ducentis Equitibus, ad Locum prædictum, ibidem morando, & exindè in Comitivâ dicti David ad propria redeundo, unà cum Equis, Bonis, & Rebus suis, in nostram Protectionem & Defensionem nostram suscepimus specialem;

A.D. 1351.

Et ideò vobis mandamus quòd &c. *prout in similibus Literis de Conductu.*

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Et MEMORANDUM *quòd istæ Literæ Renovatæ fuerunt, Tertio die Novembris, proximò sequente, usque ad Festum Apostolorum Philippi & Jacobi, proximò sequens, duraturæ.*

De

De Conductu, pro Obsidibus Scotiæ venturis in Angliam.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 3.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm JOHANNES, FILIUS & HÆRES SENESCALLI SCOTIÆ,

Johannes de Dunbarre, Filius & Heres Comitis Marchiæ,

Johannes, Filius & Heres Comitis Sothirlandiæ,

Thomas, Nepos & Heres Comitis de Wygeton,

Jacobus de Lyndesay, Filius & Heres David de Lyndesay Militis,

Hugo de Ross, Frater & Heres Comitis de Ross,

Et Thomas de Morref, Frater & Heres Johannis de Morref,

Et quidam alii, de partibus Scotiæ, cum Centum Equitibus, cujuscùmque statûs seu conditionis fuerint, ab eisdem partibus usque Berewicum super Twedam, & abindè in Regnum nostrum Angliæ, ad loca, ipsis per nos assignanda, sub certâ formâ moraturi, in Obsides pro Davyd de Bruys, Prisonario nostro, qui ad dictas partes ex certis causis, Deliberationem suam tangentibus, est de nostrâ Licentiâ profecturus, in proximo sint venturi,

Nos,

Volentes Securitati prædictorum Obsidum & Equitum providere, & ipsos, & eorum quemlibet, ab Injuriis & Gravaminibus, sibi inferendis, præservare,

Suscepimus dictos Obsides, & eorum singulos, veniendo, cum dictis Centum Equitibus, ad dictam Villam Berewici, & eosdem Obsides, abindè in dictum Regnum nostrum Angliæ ad loca, sibi statuenda, divertendo, ibidem morando, & exindè ad ptopria (Regressio dicto David de Bruys ad dictam Villam Berewici) redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd præfatis Obsidibus, vel eorum alicui, veniendo ad dictam Villam, cum dictis Centum Equitibus, ipsisque obsidibus abindè in dictum Regnum nostrum Angliæ se divertendo, ibidem morando, & exindè ad propria (regresso priùs dicto David de Bruys ab eisdem partibus ad dictam Villam Berewici) redeundo, sicut prædictum est, in personis, bonis, & rebus suis, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis, injuriam, molestiam, dampnum, Impedimentum aliquod seu gravamen, set eis potiùs salvum & securum conductum, si indiguerint, & ad hoc requisiti fueritis, præbeatis, &, si quid eis forisfactum vel injuriatum fuerit, id eis debitè reformari & corrigi faciatis indilatè.

A. D. 1351.

Volumus enim & concedimus quòd Permutatio tàm Ingressûs Obsidum prædictorum & Egressûs dicti David de Bruys, quàm Regressûs ejusdem David, cùm a dictis partibus redierit, & Egressûs eorumdem Obsidum, apud dictam Villam Berewici (si eadem Villa in manu nostra extiterit) aliàs apud Nuvum Castrum super Tynam, omninò fiat,

Et, si apud eandem Villam Novi Castri hujusmodi Permutationem fieri contingat, tunc volumus & concedimus quòd dicti Obsides, cum prædictis Centum Equitibus, ad eandem Villam Novi Castri, sub Protectione & Defensione nostris, veniant, & morentur, & redeant salvò & securè.

Concedimus etiam quòd, si dicti Obsides, vel eorum aliquis, in Infirmitatem inciderint vel inciderit corporalem, quominus laborare valeant vel valeat, durante tempore præsentis Conductûs, tunc iidem, Morbo impediti vel impeditus, dùm infra Potestatem nostram moram traxerint vel traxerit, quousque convaluerint vel convaluerit, & ad propria redierint vel redierit, plenè gaudeant vel gaudeat securitate, etiam si dictus Terminus Conductûs fuerit transactus.

Nolumus enim quòd aliquis Obsidum eorumdem, prætextu alicujus Transgressionis, vel Excessûs alterius, inter Gentes utriusque Regni Angliæ & Scotiæ hactenus perpetrati vel perpetrandi, usque ad Reditum dicti David de Bruys in Angliam, & Deliberationem Obsidum prædictorum (nisi hujusmodi Transgressio, vel Excessus, per ipsos Obsides, vel aliquem eorumdem, dùm sic in Regno nostro Angliæ fuerint, notoriè perpetretur) arestetur, inquietetur, aliqualiter seu gravetur; vel quòd aliqua Sinistra Interpretatio Verborum hujus Conductûs, sub aliâ formâ, quàm rectus tenor eorumdem continet, & bona fides exigit, per quemcumque interveniat, sive fiat.

In

A.D. 1351. Edw. 3. In cujus &c. usque ad Quindenam Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuram, duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. quinto die Septembris.
Per ipsum Regem.

A.D. 1351. Edw. 3. MEMORANDUM *quòd istæ Literæ renovatæ fuerunt tertio die Novembris proximò sequente usque ad Festum Apostolorum Philippi & Jacobi proximò sequens duraturæ.*

Super Receptione & Custodia dictorum Obsidum.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Claus. 25. E. 3. m. 14. REX Constabulario Castri sui Notinghamiæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd illos Obsides de Scotiâ,

Quos per, dilectos & fideles nostros, Henricum de Percy & Radulphum de Nevill, vel eorum alterum,

Pro David de Brus, qui ad partes Scotiæ, ex certis causis, Deliberationem suam tangentibus, ibidem aliquamdiu moraturus, est profecturus,

Recipi & vobis liberari mandavimus, In Castro prædicto salvò custodiendos, ab eisdem, Henrico & Radulpho, vel eorum altero, aut Deputatis suis, vel eorum alterius, recipiatis, & in dicto Castro salvò & securè custodiatis, quousque aliud indè a nobis, vel dictis, Henrico & Radulpho, vel eorum altero, habueritis in mandatis: A.D. 1351.

Teste Rege apud Turrim London. sexto die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Treugis cum Francia ad 12. Septembris an. 1352. Prorogatis.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 2. dor. A Toutz ceus, que ces Lettres verront & orront,

Nous,

William, par la grace de Dieu, Evesque de Norwicz,
William Conte de Huntyngdon,
Bartholomey de Burgbersh,
Et Robert de Herle,
Chivalers,
D'une part,
Et nous,
Pieres, par la grace de Dieu, Evesque de Paris, Chanceller de France,
Johan de Bouloigne Conte de Montfort,
Robert Conte de Roucy,
Et Gieffrey de Charny,
D'autre part,

Messages Envoiez, aianz plein povoir des Roys d'Engleterre & de France, a faire les choses que s'ensuant,

Salutz en nostre Seignur.

Come nous aions este assemblez par plusurs foiz, & par plusurs jours, au Lieu accoustume a Parlementer, entre Calays & Guynes, pour Traicter de Bon Accort, & de Paiz Final, entre les ditz Roys, & tant pour la brivete du temps, come plusers autres causes, nous n'aions peu mettre les ditz Traictiez a plein fyn,

Nous,

Consideranz les granz Maus & Inconveniens que des Descors & Guerres des ditz Roys se purront ensuir, & la Guerre d'entre eux est Damageouse a toute Cristiente, & Empeschement de Justice, du Service Divin, & du bone Communitie, A.D. 1351.

Et que la Paiz & Accort d'entre eux serroit Pleisant a Dieu, & Profitable a toute Cristiente, & s'en purroient mult des bons ensuir,

Desiranz a tout nostre pouoir les ditz Traictiez, comencez entre nous, mettre a bon Fyn,

Savoir faisons que, sur ferme esperance de Bon Accort, & de Paiz Final faire & accomplir entre les ditz Roys, Nous, par manere des Treues, avons Accorde, Promys, Enconvenante, & Jure en Non des Roys dessusditz, chescun pour sa Partie, les choses a dessus escriptes en la manere que s'ensuit,

PRIMEREMENT, nous avons Accorde que Bones Treues & loiaux soient prises, par Mer & par Terre, par Messages dessusditz, entre les dessusditz Seignurs Roys d'Engleterre & de France, pour toutz lours Subgiez, Alliez, Coadjutours, & Adherenz, & pour tour lours Pais, Gascoigne, Lemozin, Piergort, Cahorsin, Agenoys, Peytou, Xauntonge, Angoleineis, & en tout la Duchie de Gyenne, & en tout la Langedoc, & auxint en Bretaigne, Burgoyne, Pycardie,

A.D. 1351. Edw. 3. cardie, Flaundres, Artoys, Normandie, & generalment en toutz les Roialmes d'Engleterre, & de France, & d'Escoce, & en toutz les Ylles de Mer, Obeisanz a l'un, on a l'autre des ditz Roys,

Les queles Treues comenceront, l'An Mil CCC Cinquante Un, le Demanche, Unzisme jour del Mois de Septembre prochein en venant, a heure de Souleil Couchant,

Et dureront jusques a Lundy, Duszisme jour del Moys de Septembre, a heure de Souleil Levant, que ferra l'An Mil CCC Cinquante Deux,

Et les queles Treues prendront lour plein effect, en touz les Pais, Ylles, & Roialmes dessusditz, de la Date de cestes presentes Letires, ja soit ceo que Pupplicacion ne soit encores faite,

La quele Pupplicaciou se ferra en Engleterre, & en France, en Bretaigne, & la ou il apertendra, dedeinz les Huytaves de Seint Luc Evangeliz proschein venant, es Marches d'Escoce dedeinz la Quinzeine proschein ensuant les dictes Huytaves, si devant n'estoit fait.

Item, au fyn que les Traitiez encomencez pussent estre perfaitz & acompliz, a l'aide de nostre Seignur, pendant le temps des dittes Treues, Acorde est que les Roys dessusditz envoierent Solempnes Messages, eianz pleine Puissance de Traicter, Pacefier, & Accorder, & de faire en tout, & par tout, en Nons des ditz Rois, a tant come Ils ferroient, ou faire purroient, si presentz estoient, au dit Lieu, acoustume a Parlementer, entre Calais & Guynes, an Moys de Pasche proschein venir, & ferra fait assavoir, de l'une Partie & de l'autre, dedeinz la My Caresme proschein venant, aus Capitanes de Calais & de Guynes, queles Persones les ditz Roys envoirent au Lieu & Jour dessusditz.

Item avons Accorde qne chescon, des Deux Roys, empreigne la ditte Treue pour lui, & pour toutz ceus de sa Partie; &, nient mienz, toutz les plus Principals Capitanes de chescun part jurerent de tenir & garder ceste presente Treue, &, outre, de chescone Part Douze Barons, ou Notables Persones, les queles jurerent eis mains des Deputez pour garder les Treues, ou ascon de eux, en la presence d'ascon de la Partie adverse, au plus tost que faire se porra bonnement.

Item, avons Accorde que en ceste presente Treue est compris tout ce, que les ditz Roys, lours Subgiez, Coadjutours, & Adherenz tiegnent, quele part que ce soit; A.D. 1351. Edw. 3.

Et sont compris pur la partie d'Engleterre les Roys de Castelle *&c. prout supra de Datâ* 13. *Jun. A.* 24. *usque hæc verba; viz.*

Item, que nul des ditz Seignurs ne procura, ne ne ferra procurer, par lui ne par autre, que ascounes Novelletes ou Grefs se facent, par l'Eglise de Rome, ou par autres de seinte Eglise, quelque q'il soient, sur ascons des ditz Roys, lours Coadjutours on Alliez, quelque que y soient, ne seur lours Terres, ne de lonr Subgiez, pour occasion de la Guerre, ou pour autre cause, ne pour Service, que les Coadjutonrs ou Alliez aient fait as ditz Roys, ou a ascon de yceux, &, si nostre dit seint Piere, ou autres se veullent faire, les Deux Roys les desturberent a lour povoir, sanz mal engyn, les dittes Trieues duranz *&c. ut supra prout de præfatâ Datâ, usque hæc verba; viz.*

Pour Pati ou Soeffrance come dit est, *tunc sic,*

Item, avons Accorde qne les dittes Treues soient tenues & gardez en toutes Terres, & en toutz Pais, de la Date de cestes Lettres.

Item soient Deputez Gardeins de ceste presente Triue *&c. prout supra de prædictâ Datâ usque hæc verba; viz.*

Que se voudrent pleindre d'une part & d'autre, *tunc sic*

Les queles Treues, & toutes les choses cy dessuescriptes, Nous, Messages dessusditz (c'est assavoir) chescon de nons, en Non & pour son dit Seigneur, & par le ponoir a Nous donne depar eux, avons Accorde, Promis, Enconvenante, & Jure es Nons, & es Ames de yceux Seignurs les Roys, les Uns de Nous es mains des autres, tenir & acomplir, & faire tenir & accomplir, loiaument en bonne foy, saunz mal engyn.

En tesmoignance de la quele chose nous avons fait mettre noz propres Seans a ces Lettres.

Donnees & accordees ainsy entre nous le Dimanche xi. jour de Septembre, l'an de grace Mil CCC. Cinquante & Un.

Pro

A.D. 1351. Edw. 3.

Pro hominibus, ex eo quod regiæ Parti adhæserunt, Bannitis de Flandria.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Pa. 25. E. 3. p. 2. m. 3.

REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem. Volentes, dilectos nobis, Homines Flandriæ, qui, pro eo quòd Parti nostræ adhæserunt, de Patriâ Flandriæ sunt banniti, favore prosequi gratioso,

Suscepimus ipsos, & eorum quemlibet, veniendo in Regnum nostrum Angliæ, ac alibi infra Potestatem nostram, ibidem morando, Mercandisas suas exercendo, & aliàs Negotia sua faciendo, ac exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem;

Et ideò vobis mandamus quòd &c. *prout in cæteris de Protectione Literis.*

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Septembris.

Per ipsum Regem, nunciante Johanne de Wynewyk.

De Proclamatione Treugarum Franciæ.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 1. dor.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem. Cùm Treugæ inter Nos, pro nobis, Alligatis, & Subditis nostris, & Adversarium nostrum Franciæ, pro se, Alligatis, & Subditis suis (ab Undecimo die Septembris, proximò præterito, usque ad eundem Undecimum diem Septembris, proximò futurum, duraturæ) initæ sint & firmatæ, ita quòd Mercatores, & alii, infra Regna & Potestates utriusque Partis liberè & absque impedimento ire, & redire, & mutuò communicare valeant, solvendo Custumas debitas, & faciendo Deveria sua quæ debebunt, prout in eisdem Treugis pleniùs continetur,

Vobis præcipimus quòd Treugas prædictas in Civitate prædictâ, & in Suburbiis ejusdem, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari, &, quantum in vobis est, firmiter observari & teneri faciatis,

Omnibus & singulis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, Inhibentes ne quicquam, quod in Violationem Treugarum prædictarum cedere valeat, attemptent, aut præsumant aliqualiter attemptare, durantibus Treugis supradictis:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Octobris.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, mutatis mutandis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Bartholomæo de Burgherssh, Constabulario Castri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum.

Edwardo Principi Walliæ, Duci Cornubiæ, & Comiti Cestriæ.

Episcopo Dunolmensi.

Vicecomiti Somersetiæ & Dorsetiæ &c.

De Corporè David de Bruis salvo custodiendo.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 3.

REX, dilecto sibi, Johanni de Coupeland, Vicecomiti Northumbriæ, Salutem. Cùm assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Henricum de Percy & Radulphum de Nevill, conjunctim & divisim, ad deliberandum David de Brus, Prisonarium nostrum, apud Berewicum super Twedam, pro quibusdam Obsidibus de Scotiâ, nobis ibidem, pro ipso David, sub certis conditionibus, in quâdam Indenturâ, indè confectâ, contentis, deliberandis,

Tibi præcipimus, districtiùs quo poterimus injungentes, quòd in casu, quo Deliberatio dicti David, in formâ prædictâ, non fiat, tunc ipsum David apud Novum Castrum salvò & securè, sicut pro ipso respondere volueris, custodias, quousque aliud a nobis indè habueris in mandatis:

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Novembris.

A.D. 1351. Edw. 3. *Et mandatum est Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, de Comitatu Northumbriæ, ac de Marchia Scotiæ existentibus, quòd, sub forisfacturâ omnium, quæ Regi forisfacere poterunt, prædictis Henrico & Radulpho, in negotio prædicto faciendo & exequendo, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout iidem, Henricus & Radulphus, eis, vel alicui eorum, scire fecerit ex parte Regis, sub eadem Datâ.* A.D. 1351. Edw. 3.

Et Erat Patens.

De Obsidibus Scotiæ recipiendis.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Scot. 25. E. 3. m. 1.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Præcipimus tibi quòd illos Obsides de Scotiâ,

Quos per, dilectos & fideles nostros, Henricum de Percy, & Radulphum de Nevill, & eorum alterum,

Pro David de Brus, qui ad partes Scotiæ, ex certis causis, Deliberationem suam tangentibus, ibidem aliquamdiu moraturus, est profecturus,

Recipi & tibi liberari mandavimus,

In Castro nostro Eborum salvò custodiendos, ab eisdem, Henrico & Radulpho, vel eorum altero, aut Deputatis suis, vel eorum alterius, aut de Johanne de Coupeland (in cujus Custodiâ dictus David existit) ad Mandatum dictorum, Henrici & Radulphi, vel eorum alterius, recipias, & in dicto Castro salvò & securè custodias, quousque aliud a nobis, vel dictis, Henrico & Radulpho, vel eorum altero, habueris in mandatis: A.D. 1351.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimile Breve dirigitur Constabulario Castri Notinghamiæ, sub eadem Datâ.

Pro Willielmo Duce Bavarriæ in Angliam jam venturo.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Fran. 25. E. 3. m. 2.

NOS Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Universis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, facimus manifestum Quòd,

Cùm Illustris Willielmus Dux Bavarriæ, Consanguineus noster carissimus, ad nos in Regnum nostrum Angliæ, ex certis causis, sit venturus,

Nos,

Volentes Securitati ipsius Ducis, & aliorum in Comitivâ suâ venturorum providere,

Suscepimus ipsum Ducem *&c. prout supra de Datâ 18. Jul. usque hæc verba; videlicet,* A.D. 1351.

Non obstantibus quibuscúmque Causis, seu Occasionibus, emersis, emergentibus, seu emersuris, suis Negotiis perfectis, seu etiam imperfectis.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. duodecimo die Novembris.

Pro Eodem Duce, de Filia Ducis Lancastriæ, eidem deliberanda & in Uxorem ducenda.

A.D. 1351. An. 25. E. 3. Ibid.

NOS Edwardus *&c. ut supra,* ad universorum notitiam cupimus pervenire, quòd nos promisimus, & bonâ fide promittimus, per præsentes,

Venerabili viro,

Johanni Abbati Monasterii Egmodensis,

Necnon,

Nobilibus viris,

Johanni Domino de Egmonda Baroni,

Et Gaererdo de Heemskerke Militi,

Ac etiam omnibus aliis & singulis Procuratoribus ac Nunciis specialibus, dilecti nostri Consanguinei, Illustris Ducis Bavarriæ,

In Regnum nostrum Angliæ per ipsum transmissis,

Dilectam

A. D. 1351. Edw. 3. Dilectam nostram Consanguineam Matildam, legitimam Filiam Primogenitam, Consanguinei nostri carissimi, Illustris Henrici Ducis Lancastriæ, præfato Duci Bavarriæ dare & liberare, ducendam in Uxorem legitimam & Conthoralem, in adventu ipsius Willielmi indilatè, per Nos Dotandam, juxta arbitrium nostrum, rationabiliter & honestè. A. D. 1351. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. duodecimo die Novembris.

De Navibus pro Passagio Isabellæ filiæ Regis, versus partes Vasconiæ transfretaturæ, arestandis.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Pat. 25. E. 3. p. 3. m. 9. REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Walterum de Harewell, Servientem nostrum ad Arma, ad arestandum, in singulis Portubus & locis, ab Ore Aquæ Thamisis, versus partes Occidentales, ubi meliùs expedire viderit, Quinque Naves, competentes pro Passagio Isabellæ filiæ nostræ carissimæ versus partes Vasconiæ,

Necnon ad præmuniendum & onerandum, ex parte nostrâ, omnes & singulos Magistros & Marinarios Navium, Portuum prædictorum, qui versus dictas partes Vasconiæ proficisci intendunt, quòd, quacumque dilatione cessante, & sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, versus Portum de Plummuth se trahant, ad Conducendum prædictam Filiam nostram ad partes supradictas: A. D. 1351.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Waltero, in præmissis omnibus & singulis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout per ipsum fueritis præmuniti ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Novembris.

Per Concilium.

Pro Abbate Abbatiæ de Croxton, per Pestilentiam desolatæ, de exonerando.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Claus. 25. E. 3. m. 5. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eadem gratiâ, Episcopo Lincolniensi, Salutem.

Quia, ex Testimonio quorumdam, quibus fidem adhibemus, accepimus quòd Abbatia de Croxton, Ordinis Præmonstracensis, a Jurisdictione Episcopali exempta, nuper per Incendium Ecclesiæ, & aliarum Domorum ejusdem Abbatiæ, in non modicâ parte, destructa fuit, & per Pestilentiam postmodùm de Hiis, quorum scientiâ & abilitate Abbatia illa tunc gubernabatur (Abbate & Priore loci illius dumtaxat exceptis) eadem Abbatia totaliter extitit desolata,

Quòdque dictus Abbas, jam nimiâ Infirmitate corporis sui detentus existit, &, quatenus poterit, circa Agenda suâ dictæ Abbatiæ dirigenda, dictúsque Prior, circa Regimen Cultûs divini & Novitiorum, ibidem post dictam Pestilentiam, in Conventum ibidem receptorum, in Tantum sunt occupati, quòd idem Abbas (quem Collectorem Decimæ, jam nobis concessæ, in Comitatibus Leycestriæ, Northamptoniæ, & Bedfordiæ, constituistis) ad Decimam illam colligendum, absque subversione dictæ Domûs, intendere non potest quovismodo, A. D. 1351.

Quo prætextu, ac pro eò quòd dicta Abbatia ita Rurialis est & quasi in Deserto sita, quòd de salvâ Custodiâ Denariorum, dictam Decimam concernentium, faciendâ timendum esset in Eventu,

Ipsos Abbatem & Conventum, tàm pro Indempnitate nostrâ, quam suâ, ac aliis quibusdam de causis, de Collectione hujusmodi ad præsens volumus exonerari,

Et ideò vobis mandamus quòd Alium, idoneum & sufficientem, ad dictam Decimam, ad opus nostrum, colligendum assignetis; nos de Nomine sic per vos assignandi certificantes indilate:

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Novembris.

A. D. 1351. Edw. 3. | A. D. 1355. Edw. 3.

De Potestate tractandi super Ligis & Retinentia cum Comite Astarensi.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Vasc. 25. E. 3. m. 1.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Bernardi Ezii, Domini de Lebreto,
Johannis de Cheverston, Senescalli nostri Vasconiæ,
Et Johannis Charvels, Constabularii nostri Burdegaliæ,

Plenam fiduciam optinentes,

Ad Tractandum & Concordandum, nomine nostro, cum, spectabili Viro, Centullo Comite Astarensi, super Ligis & Amicitiis, inter Nos & ipsum ineundis,

Ac de Retinentiâ seu Morâ suâ nobiscum faciendâ,

Et de Feodis, & Stipendiis, ac aliis Remunerationibus, ei eâ occasione constituendis, A. D. 1351.

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate firmandum,

Necnon ad Securitatem, quæ nobis indè per dictum Comitem fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Prædictis, Bernardo, Senescallo, & Constabulario, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus & Committimus Potestatem;

Ratum & Firmum habituri quicquid per ipsos, Bernardum, Senescallum, & Constabularium, vel Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Decembris.

Pro Johanne de Bello Campo, Prisonario in Francia, super Liberatione sua.

A. D. 1351. An. 25. E. 3. Franc. 25. E. 3. m. 2.

REX nostris Loca tenentibus, Capitaneis, Castellanis, Senescallis, & Ballivis, Admirallis Maris, cæterisque Justiciariis Regni nostri Angliæ, vel eorum Loca tenentibus, necnon & omnibus Fidelibus & Amicis nostris, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper Tractatum fuisset inter certos Deputatos ex parte Adversarii nostri Franciæ, &c, dilectum & fidelem nostrum, Johannem de Bello Campo Militem, dicti Adversarii nostri Prisonarium, super Relaxatione dicti Johannis, ad certum Terminum, a Carcere seu Prisione prædictâ, infra quem possit idem Johannes de Redemptione suâ finali pleniùs tractare,

Ac per aliquos, ex parte dicti nostri Adversarii, timeatur nè idem Johannes per Nos, aut nostros Subditos, vel alios impediatur quo minùs possit redire, liberè & pacificè, ad dictam Prisonem infra Terminum supradictum,

Nos (suam Liberationem, ac etiam Relaxationem, accelerare volentes) promittimus firmiter quòd, factâ Relaxatione prædictâ, ipse per Nos, nostrámve Potestatem, Subditos, Coadjutores, aut A. D. 1351. alios, nobis Adhærentes, non capietur, turbabitur, arestabitur, interficietur, aut aliàs impedietur quoquo modo, in Terrâ vel in Mari, durante tempore Relaxationis prædictæ, pro quacumque Causâ, de Jure vel de Facto, quin possit liberè & pacificè ad Prisonem dicti Adversarii nostri redire infra Terminum supradictum,

Insuper, promittimus quòd, si per Nos, nostrámve Potestatem, Subditos, Coadjutores, Confœderatores, aut alios, Amicos seu Adhærentes nostros, cujuscúmque Conditionis & Statûs existant, Ipsum (quod absit) contingeret, dicto durante Termino, capi, arestari, aut aliàs quomodolibet impediri, pro quacumque Causâ, Juris vel Facti, quin possit redire pacificè, liberè, & quietè, ad Prisonem prædictam, omne Impedimentum hujusmodi amovebimus, & faciemus totaliter amoveri, & dari sibi Facultatem & Liberationem plenariam redeundi cum effectu ad Prisonem prædictam,

Et, nichilominus, quoscumque, Obligatos pro securitate Reditûs dicti Johannis

A.D.1351. Edw. 3. hannis ad Prisonem dicti Adversarii nostri, compellemus & faciemus compelli, prout ipsos inveniemus Obligatos, ad observandum & ad implendum Contenta in Obligatione prædictâ, & de Contentis in Obligatione prædictâ Executionem celerem, omni morâ Dilatione postpositâ, fieri faciemus, si & cùm super hoc fuerimus debitè requisiti,

Vobis, & cuilibet vestrûm, inhibendo, mandantes, sub Pœnâ Amissionis Corporum & Bonorum, & sub omni aliâ graviori Pœnâ, quam erga nos poteritis incurrere, nè dictum Johannem, dicto durante Termino, capiatis, arestetis, perturbetis, aut aliàs quomodolibet impediatis, capi, vel arestari, seu impediri permittatis, publicè vel occultè, quin possit ad dictam Prisonam redire, pacificè & liberè, ut est dictum,

Et, si forsan (quod absit) contrarium fieri contingeret, statim, visis præsentibus, Impedimentum, Arestum, seu Turbationem hujusmodi faciatis amoveri, sub Pœnis prædictis, necnon & dictas Obligationes, si fueritis requisiti de earum tenore, Executioni debitæ demandetis, seu faciatis demandari,

Scituri quòd, si vos, aut aliquis vestrûm, aut alius quicumque Subditus, seu alius Adhærens nobis, hæc facere recusaveritis, aut contrarium feceritis, seu fecerit, Contrafacientes, seu Contrafacientem, gravissimè puniemus, & aliàs contra ipsos, seu ipsum, tanquam contra Proditores & Inimicos nostros, procedemus (ad observationem nostræ præsentis Promissionis, sine fraude & malo ingenio) taliter, ut aliis mandatorum nostrorum Contemptoribus transeat in Exemplum, A.D.1351. Edw. 3.

Vos autem, & quemlibet vestrûm in solidum, ad amovendum dictum Impedimentum, si forsan fieri contingeret, Commissarios speciales, tenore præsentium, deputamus & damus plenariam Potestatem, mandantes omnibus Justiciariis & Subditis nostris, aliosque requirentes, ut vobis, & vestrûm cuilibet, in hiis, & ea tangentibus, pareant efficaciter & intendant, præstentque Consilium, Auxilium, & Juvamen.

Dat. in Palatio nostro Westm. Quarto die Decembris.

Super Discordiis, inter Imperatricem & Ducem Bavariæ, Regis Arbitrationi submissis.

A.D. 1351. An.25. E. 3. Ibid. m. 1. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper, Serenissima Margareta, Romanorum Imperatrix, Sororia nostra carissima, &, prædilectus noster, Guillielmus Dux Bavarriæ, Filius ejus Illustris, super Dissensionibus & Debatis, inter eos, in partibus Holandiæ & Selandiæ, & alibi, suscitatis, nostris Ordinationi, Dicto, & Arbitrio, sub certâ formâ, se submiserint, rogantes instanter ut Onus Submissionis hujusmodi vellemus admittere, & inter eos super Reformatione Pacis & Concordiæ, prout expedire videremus, salubriter ordinare,

Nósque,

Ad obviandum Dampnis & Periculis, quæ ex Dissensionibus & Debatis hujusmodi, inter ipsos subortis, verisimiliter poterunt provenire, ac pro Honore & Commodo utriusque Partis, Submissionem hujusmodi acceptantes, sub spe felicioris & celerioris expeditionis Concordiæ prælibatæ,

Ordinaverimus quòd Obsidiones, factæ circa Castra & Fortalitia in dictis Partibus Holandiæ & Selandiæ, leventur & amoveantur,

Quòdque eadem Castra Tenentes, cum Bonis suis, liberè recedant & securè, A.D. 1351.

Ac quòd dicta Castra, dilectis & fidelibus nostris, Willielmo Stury, & Willielmo de Burton, Militibus, liberentur, recipienda & custodienda per eos, nomine nostro, quousque super eisdem aliud duxerimus ordinandum, prout in aliis Literis nostris, indè confectis, pleniùs poterit apparere,

Vobis, tenore præsentium, intimamus quòd non est Intentionis seu Voluntatis nostræ, quòd, Illustres Viri, Duces Brabantiæ & Gelriæ, ac Comes Flandriæ, aut Gentes vel Subditi alicujus eorumdem, seu aliqui alii, dictis Partibus Hollandiæ & Selandiæ Vicini, per dictos, Willielmum & Willielmum, vel alium ipsorum, aut alicujus eorumdem nomine, nisi pro ipsorum Defensione, molestentur, turbentur, aliqualiter seu graventur,

Et promittimus, bonâ fide, quantum in nobis est, quòd *nullum* per ipsos, Willielmum & Willielmum, seu per aliquem, in dictis Castris ipsorum nomine commorantem, dictis Nobilibus Viris, Ducibus & Comiti prædictis, aut Gentibus, vel Subditis alicujus eorumdem, seu

A. D. 1351. Edw. 3. seu Vicinis aliquibus dictarum partium Holandiæ & Selandiæ, Dampnum, Molestia, seu Gravamen, durante dictâ Custodiâ, nisi ad eorum Defensionem, aliqualiter inferetur.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo die Decembris. A. D. 1351. Edw. 3.

De Legibus & Consuetudinibus Scotiæ conservandis.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Scr. 26. E. 3. m. 6. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Percy & Radulpho de Nevill, Salutem.

Supplicârunt nobis quidam Homines de Scotiâ, ad Pacem & Obedientiam nostras existentes, ut,

Cùm, inter cætera, eisdem Hominibus, tempore quo ad dictas Pacem & Obedientiam nostras venerunt, promissa, concordatum fuisset, & bonâ fide promissum, quòd ipsi Legibus, Libertatibus, & Liberis Consuetudinibus, quibus ipsi & eorum Antecessores, tempore, celebris memoriæ, Alexandri quondam Regis Scotiæ, rationabiliter uti & gaudere consueverant, extunc uti & gaudere deberent, prout in quibusdam Indenturis, inter Vos &, dilectum & fidelem nostrum, Gilbertum de Umframvill, Comitem de Anegos, pro Nobis & nostro Nomine, ex parte unâ, & quosdam Hominum prædictorum, pro se, & sibi Adhærentibus, ex alterâ, indè confectis, & Sacramento, ut asserunt, firmatis, pleniùs dicitur contineri,

Velimus Conventiones & Conditiones, in eisdem Indenturis contentas, jubere integrè conservari,

Nos (volentes Indenturas prædictas, & contenta in eisdem, illæsas, prout convenit, observari) volumus, & vobis, ac alteri vestrûm, tenore præsentium, committimus, & mandamus, quatinus, visis Indenturis prædictis, seu alterâ parte earumdem, penes prædictos Homines, ut dicitur, remanente, præfatos Homines, ad Pacem & Obedientiam nostras sic existentes, in Legibus, Libertatibus, & Consuetudinibus, quibus ipsi & Antecessores sui, tempore prædicti Regis Alexandri, rationabiliter uti & gaudere consueverunt, manuteneri & nostro nomine, prout justum fuerit, conservari faciatis. A. D. 1352.

Damus autem Universis & singulis Ministris nostris, Partium illarum, tenore præsentium, in mandatis quòd ipsi prædictos Homines in Legibus, Libertatibus, & Consuetudinibus suis prædictis manuteneant, protegant, & conservent, juxta formam Indenturarum prædictarum,

Et quòd vobis, vel alteri vestrûm, super Conservatione Conventionum & Conditionum prædictarum, pareant & intendant, & Sacramentum præstent corporale, prout vos, vel alter vestrûm, eis ex parte nostrâ scire facietis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo septimo die Januarii.

Per Petitionem de Parliamento.

De intendendo super prædictis Legibus conservandis.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Ibid. REX Cancellario suo Berewici super Twedam, & Camerario suo ibidem, Salutem.

Supplicârunt nobis quidam Homines de Scotiâ, *&c. ut supra usque ibi.*

Vobis, & alteri vestrûm, injungimus & mandamus quatinus ipsos Homines, ad Pacem & Obedientiam nostras sic existentes, eisdem Legibus, Libertatibus, & Liberis Consuetudinibus, quibus ipsi, & eorum Antecessores, tempore prædicti Regis, rationabiliter uti & gaudere consueverunt, uti & gaudere permittatis juxta formam Indenturarum prædictarum, & prout, dilecti & fideles nostri, Henricus de Percy & Radulphus de Nevill, vel eorum alter, A. D. 1352.

Quibus, per alias Literas nostras, mandavimus quòd ipsi, vel eorum alter, dictos Homines in Legibus, Libertatibus, & Consuetudinibus suis prædictis nostro nomine manuteneri faciant, vel faciat, &, prout decet, conservari juxta formam Indenturarum earumdem,

Et quòd, ad id faciendum, a vobis, ac altero vestrûm, ac aliis Ministris Partium illarum, Sacramentum capiant corporale,

Vobis, vel alteri vestrûm, scire facient, vel faciet, ex parte nostrâ,

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Ibid. Et eisdem, Henrico & Radulpho, & eorum alteri in præmissis, pareatis & intendatis, quotiens & prout per ipsos, vel eorum alterum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

Et vos (præfate Cancellarie) Vicecomitibus, & aliis Ministris nostris, Partium illarum, per Literas sub Sigillo nostro, quo utimur in dictâ Terrâ Scotiæ, detis in mandatis, quòd ipsi Homines prædictos in Legibus, Libertatibus, & Consuetudinibus suis prædictis, manuteneant & conservent, prout ad ipsos, & eorum quemlibet, noverint pertinere.

Teste ut supra.

Per Petitionem de Parliamento.

De Potestate tractandi super Deliberatione David de Bruys, ac Finali Pace.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Ibid. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilis Patris, Thomæ Episcopi Dunolmensis,
Henrici de Percy,
Et Radulphi de Nevill,
Baronum,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Concordandum, & Conveniendum cum Prælatis, Comitibus, & aliis Hominibus de Scotiâ, super Deliberatione David de Bruys,

Ac Finali Pace inter Regna Angliæ & Scotiæ,

Super Ligis & Amicitiis perpetuis, inter Nos & Subditos nostros & Homines de Scotiâ ineundis,

Et ad Treugas, inter Nos & ipsos Homines de Scotiâ ultimò initas, prorogandum,

Ac etiam ad salvum & securum Conductum prædictis Prælatis, Comitibus, & aliis Hominibus de Scotiâ, qui in Angliam ex hac causâ sunt venturi, prout pro majori commodo & securitate eorumdem expedire viderint, nomine nostro concedendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, & Inita fuerint, quacumque Securitate, nomine nostro, vallandum,

Et ad Securitatem hujusmodi a Parte adversâ stipulandum & recipiendum;

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, & quæ nos ipsi faceremus si præsentes essemus, faciendum,

Eisdem, Episcopo, Henrico, & Radulpho, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Episcopum, Henricum, & Radulphum, & Duos eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Februarii.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Scotia in Angliam venturo.

A.D. 1352. An. 25. E. 3. Ibid. REX Vicecomitibus, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Magnificus Princeps, Edwardus Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, ad Nos, ubicúmque fuerimus in Angliam, sit venturus,

Nos,

Volentes Securitati ipsius Regis in hac parte providere,

Suscepimus ipsum Regem, Homines, Familiares, Equos, Hernesia & Res sua quæcumque, veniendo ad Nos, ubicúmque in Angliâ fuerimus, ibidem morando, & exindè liberè pro voluntate suâ redeundo, ac per Regnum & Potestatem nostram transeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum,

Nolentes quòd Idem Rex, occasione Recessûs sui a Partibus Angliæ, vel Moræ suæ in Partibus Scotiæ, aut alia quacumque de causâ, per Nos, vel Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur, in aliquo seu gravetur:

A. D. 1352. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus quòd eidem Regi, *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Februarii. A. D. 1352. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Pro Nunciis Villæ de Pyse, in Angliam ad Tractandum super Ligis jam venturis.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Fran. 26. E. 3. m. 4.

REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quidam, Nuncii & Procuratores ex parte Communitatis Villæ de Pyse, ad Nos in Angliam, ad Tractandum de Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & Homines Civitatis prædictæ incundis, de Licentiâ nostrâ sint venturi,

Suscepimns ipsos Nuncios & Procuratores, ac omnes & singulos Mercatores Villæ prædictæ, & eorum Bona & Mercimonia quæcumque, veniendo in dictum Regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & exindè ad Voluntatem suam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1352.

Et ideò vobis mandamus quòd *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Domino de Lebreto, de Indempnitate.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Vasc. 26. E. 3. m. 8.

REX, dilecto & fideli suo, Radulpho Comiti de Stafford, Capitaneo & Locum nostrum tenenti in Ducatu Aquitaniæ, vel ejus Locum ibidem tenenti, Salutem.

Cùm nuper, ad Prosecutionem, Nobilis Viri & fidelis nostri, Bernardi Ezii, Domini de Lebreto, nobis supplicantis quòd,

Cùm in quadam Indenturâ, inter Nos & præfatum Bernardum confectâ, contineatur quòd Nos ipsum Bernardum, & suos qui ad Obedientiam & Fidelitatem nostram secum venerunt, Indempnes teneremur conservare,

Et ipse, ratione Adhæsionis suæ Parti nostræ, in præsenti Guerrâ nostrâ Vasconiæ, Locum de Gensaco, quem idem Dominus de Lebreto Domino de Mochidano, in Recompensationem eorum quæ dictus Dominus de Mochidano occasione Guerræ prædictæ amisit, nostris Obsequiis adhærendo, tradidit & liberavit, ad valorem Octingentorum Regalium Auri Annui & perpetui Redditûs, quolibet Regali pro Quatuor Solidis Sterlingorum computato,

Ac Redditus suos, quos habebat in Terrâ Vasatensi, & quos, Annis singulis, ibidem percipiebat, a diversis Personis, ad Valorem Centum Viginti & Quinque Regalium & Dimidii, quolibet Regali ut supra computato,

Necnon de Redditibus Annuis, quos habebat & percipiebat in Locis de Sora & de Lebreto, ad Valorem Nongentorum & Quinquaginta Regalium Auri, quolibet Regali ut supra computato, A. D. 1352.

Insuper de Redditibus Annuis, quos habebat & percipiebat in & super Terris de Mixâ & de Hosca Barisio, cum Pertinentiis suis, in Regno Navarræ, ad Valorem Quingentorum Regalium Auri, quolibet Regali, ut supra, computato,

Ac de Redditu Annuo, quem percipiebat in Terrâ de Ruthenâ, ratione Dotis Uxoris suæ, ad Valorem Octingentorum, Quinquaginta & Unius Regalium Auri, & Quinque Solidorum Burdegaliæ, quolibet Regali ut supra computato,

Quæ quidem Regalia, juxta Computationem prædictam, ad Sexcentas Quadraginta & Quinque Libras, & Sex Solidos, Sterlingorum se extendunt, prout per quandam Informationem, per nuper Senescallum nostrum Vasconiæ de Mandato nostro factam, & in Cancellariâ nostrâ retornatam, pleniùs apparet,

Vellemus ei, pro Terris, Redditibus & Locis, sic amissis, Recompensationem fieri jubere competentem,

Mandaverimus Senescallo nostro Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, qui tunc fuerint, vel qui pro tempore essent, seu eorum Loca tenentibus, quòd eidem Bernardo, vel ejus Procuratori, seu Attornato in hac parte, dictas

A. D. 1352. Edw. 3. dictas Sexcentas Quadraginta & Quinque Libras, & Sex Solidos, Sterlingorum, vel Valorem eorumdem in aliâ Monetâ, necnon dictos Quinque Solidos Burdegaliæ, super Terris, Redditibus, seu Bonis, aut Exitibus, ad Nos in Ducatu prædicto spectantibus, etiam habentibus Merum & Mixtum Imperium, & Jurisdictionem altam & bassam, ubi ad placitum ipsius Bernardi commodiùs & utiliùs fieri posset, assignari & haberi facerent, percipiendas, singulis Annis, quousque Terras, Redditus, & Loca sua, sic Deperdita, recuperaverit, vel Recompensationem indè alibi per Nos habuerit competentem, aliquibus Literis, in contrarium extunc ordinandis, non obstantibus, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam, ex parte ipsius Domini de Lebreto, acceperimus quòd, licet ipse penes Senescallos nostros Vasconiæ, & Constabularios nostros Burdegaliæ, qui successivè pro tempore fuerunt, pro Assignatione dictorum Redditunm Annorum habendâ, cum omni diligentiâ prosecutus fuisset, quicquam tamen hinc indè hactenus habere non potuit,

Per quod nobis supplicavit ut sibi, de dictis Sexcentis Quadraginta & Quinque Libris, & Sex Solidis, Sterlingorum, ac de dictis Quinque Solidis Burdegaliæ, Annuis Assignationem debitam fieri faciamus,

Nos (ejus Supplicationi in hac parte annuentes) vobis mandamus quòd, habitâ, super præmissis, cum Senescallo nostro Vasconiæ, & Constabulario nostro Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Informatione diligenti, si vobis legitimè, per Informationem hujusmodi, constare poterit eidem Domino de Lebreto, de dictis Sexcentis Quadraginta & Quinque Libris, & Sex Solidis, Sterlingorum, ac dictis Quinque Solidis Burdegaliæ, adhuc Assignationem aliquam in Terris vel Redditibus, annuatim percipiendis, factam non fuisse, tunc prædictos, Sexcentas Quadraginta & Quinque Libras, & Sex Solidos, Sterlingorum, ac dictos Quinque Solidos Burdegaliæ, eidem Domino de Lebreto super Terris & Redditibus, in Ducatu nostro prædicto per Guerram adquisitis, & adquirendis, etiam habentibus merum & mixtum Imperium, & Jurisdictionem altam & bassam, ubi ad placitum ipsius Bernardi commodiùs & utiliùs fieri poterit, assignari & liberari, Percipienda & Habenda quousque Terras, Redditus, & Loca sua, sic deperdita, recuperaverit, vel Recompensationem indè alibi per Nos habuerit competentem, sicut prædictum est, A. D. 1352. Edw. 3.

Recipientes ab eodem Bernardo, aut Procuratore, aut Attornato suo prædicto, Literas suas Acquietantiæ, Receptionem illarum Pecuniæ summarum, quas ei sic assignari & habere feceritis, Testificantes;

Aliquibus Mandatis nostris, in contrarium directis, non obstantibus.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Romanorum Imperatrice, in Anglia nunc agente, ad proprias Partes reditura.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Franc. 26. E. 3. m. 10. REX Universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Cùm, Serenissima Domina, Romanorum Imperatrix, Soror nostra carissima, quæ nuper, pro quibusdam Negotiis suis, in Angliam venit, jam sit ad Partes suas proprias reditura,

Suscepimus ipsam Imperatricem, Homines, Equos, Hernesia & alia Bona sua, eundo de dicto Regno nostro Angliæ ad Partes suas prædictas, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1352.

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1352. Edw. 3. A.D. 1352. Edw. 3.

Pro Nunciis de Scotia, usque Villam Berewici, ad tractandum super Deliberatione David de Bruys, venientibus.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Scot. 26. E. 3. m. 5.

REX &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm,
Venerabilis Pater,
Willielmus Episcopus Sancti Andreæ:
Patricius de Dumbarre, Comes Marchiæ:
Willielmus de Lyvyngston,
Robertus de Erskin,
Milites;
Magister Walterus de Moffet,
Et Willielmus de Caldewell,
De Scotiâ,

Ad Tractandum super Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, & aliis Negotiis, usque Villam Berewici super Twedam sint venturi,

Suscepimus ipsos, Episcopum, Comitem, Willielmum, Robertum, Walterum, & Willielmum, veniendo, cum Hominibus, Garcionibus, Equis, & Hernesiis suis, ad Villam prædictam, ibidem ex causâ prædictâ morando, & exindè ad propria redeundo, in salvum & securum Conductum nostrum; A.D. 1352.

Et ideò vobis, districtiùs quo poterimus, injungimus & mandamus, sub Pœnâ Vitæ & Membrorum *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. a die Paschæ, proximò futuro, in Tres Septimanas, proximò sequentes, duraturas.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

De Tractando, super Liberatione Karoli de Bloys.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Franc. 26. E. 3. m. 10.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Magistri Michaelis de Northburgh, Archidiaconi Suffolciæ, Legum Doctoris, & Custodis Privati Sigilli nostri,
Et Roberti de Herle, Capitanei Villæ nostræ Calesii,

Pleniùs confidentes,

Ad Corpus Karoli de Bloys, Prisonarii nostri,

Qui de Licentiâ nostrâ, sub certâ Securitate, de redeundo ad Prisonam nostram ad certum diem, ad partes Franciæ, ad Tractandum cum Amicis suis super Redemptione suâ, est profectus,

Recipiendum & salvò, quousque aliud mandaverimus, custodiendum,

Et ad Tractandum, Concordandum, & Conveniendum super Redemptione suâ, nobiscum faciendâ, & de Summis, eâ de causâ solvendis, ac de Terminis Solutionis Summarum earumdem, & ad easdem Summas, ad Terminos constituendos, ab eodem Karolo recipiendum, vel ad Sufficientem Securitatem de solutione Summarum prædictarum, nobis ad Terminos prædictos apud Londoniam, vel alibi ad Mandatum nostrum, faciendâ, recipiendum, A.D. 1352.

Necnon ad Literas Acquietantiæ de Summis, quas iidem, Michael & Robertus, a præfato Karolo sic recipient, nomine nostro faciendum,

Eisdem, Michaeli & Roberto, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Michaelem & Robertum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Martii.

Super Obsidibus de Scotia, David de Bruys in Prisonam redituro, restituendis.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Scot. 26. E. 3. m. 3.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm præceperimus Constabulario Castri nostri Notinghamiæ, & ejus Locum tenenti, quòd omnes Obsides de Scotiâ, A.D. 1352.

Pro David de Bruys, Prisonario nostro, jam in Partibus Scotiæ de Licentiâ

nostrâ

A. D. 1352. Exp. 3. nostrâ existente, de redeundo in Prisonam nostram, ad certum diem, super hoc concordatum, datos, & dicto Constabulario custodiendos liberatos,

Sub salvo Conductu & securâ Custodiâ usque Eborum duci faciant, tibi ibidem, per Indenturas, indè modo debito conficiendas, nomine nostro, liberandos,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd Obsides prædictos a præfato Constabulario, vel ejus in hac parte Attornato, per Indenturas hujusmodi recipias, & eos, unà cum aliis Obsidibus de Scotiâ, pro dicto David, in Custodiâ tuâ existentibus, usque Berewicum super Twedam duci facias,

Ita quòd sint apud dictam Villam Berewici in Quindenâ Paschæ proximò futurâ, ad ultimum (quo die dictus David in Prisonam nostram est rediturus) ad eosdem Obsides illis,

Quibus iidem Obsides, per Magnates A. D. 1352. Exp. 3. & alios de Concilio nostro, qui tunc apud dictam Villam Berewici ex parte nostrâ venerint, restitui debeant,

Ad mandatum dicti Concilii nostri, per Indenturas, indè debitè conficiendas, restituendos,

Volumus enim te erga Nos, de eisdem Obsidibus, per ostensionem Indenturarum prædictarum, exonerari,

Et de Custubus, quos circa Ductionem Obsidum prædictorum, pro salvo Conductu eorumdem, rationabiliter apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Super Receptione David de Bruys in Prisonam reintrantis.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Scot. 26. E. 3. m. 5.

REX, dilecto sibi, Johanni de Coupeland, Vicecomiti Northumbriæ, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, assignaverimus, dilectos & fideles nostros,

Venerabilem Patrem, Thomam Dunolmensem Episcopum,
Gilbertum de Umframvill, Comitem de Anegos,
Henricum de Percy,
Radulphum de Nevill,
Et Rogerum de Bello Campo,

Tres, & Duos eorum,

Ad David de Broys, Prisonarium nostrum,

Jam in Partibus Scotiæ, de Licentiâ nostrâ, pro Negotiis Deliberationem suam tangentibus, existentem,

Ad diem Reintrationis Corporis sui in Prisonam nostram, sub Formis & Conditionibus, indè initis, nomine nostro recipiendum, & tibi liberandum, salvò & securè, quousque aliud indè præceperimus, custodiendum,

Tibi, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteris, præcipimus, firmiter injungentes, quòd Corpus prædicti David ab eisdem, Episcopo, Co- A. D. 1352. mite, Henrico, Radulpho, & Rogero, Tribus, & Duobus eorum, recipias, & eum salvò & securè, juxta Ordinationem & Avisamentum prædictorum, Episcopi, Comitis, Henrici, Radulphi, & Rogeri, Trium, vel Duorum eorum, custodiri, & ad Locum, tibi per ipsos designandum, sub salvo Conductu, Sumptibus nostris, duci facias,

Et Nos tibi indè, in Compoto tuo, debitam Allocationem habere faciemus,

Et omnes Obsides, pro dicto David datos, in Custodiâ tuâ existentes, tunc apud Villam Berewici super Twedam habeas, illis, quibus juxta Mandatum dictorum, Episcopi, Comitis, Henrici, Radulphi, & Rogeri, Trium, vel Duorum eorum, restitui debeant, restituendos,

Volumus enim Te de eisdem Obsidibus, qui sic restituti fuerint, erga Nos exonerari.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Secretæ Instructiones super Negotio præfato.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Ex Orig. Pen. Camer.

FAIT A REMEMBER qe, outre la Charge, donee par Endenture a Monsieur Roger de Beauchamp, touchante la busoigne d'Escoce, il est charge, en secre, qe, en cas qe le Tre- A. D. 1352. tee ne se taille a nul effect,

Et Homme croese, par examinement de Monseur David de Bruys & de Mon-

 seur

A D. 1352. Edw. 3. sieur William Douglas, que exploit se purra faire par autre voie,

Et q'ils eient taste leur Amis de estre leur acord, & les Seignurs veient qe le retorner du dit Monsieur David vers le Suth ferroit empeschement a la dite busoigne,

Adonqes le Roi voet qe, en tieu cas, le dit Monsieur David soit ordene a demorer a Noef Chastel, ou a Berwyk, solonc l'avis de Seigneurs, tantqe le Roi ent soit certifie, & eit remande sa volenre.

Et, outre ce, en cas qe les Seigneurs veionr, q'il soit plus grant profit & exploit de la busoigne, qe le Corps le dit Monser David soit a large,

Et ils puissent avoir suffisante Seurtee de lui, come des Hostages, Serementz, & Obligations de lui, & de ceux qe veullent estre de son accord, ou autre Seuretee qe leur Semblera suffisante, A.D. 1352. Edw. 3.

En tieu cas il plest au Roi, que les Seigneurs puissent esloigner sa Entree, & lui granter d'estre a large, tantque a aucun certein jour, entre y & la Penthecost prochein a venir, ou tantque a la Penthecost a plus long, issint qe homme puisse veer, en le meene temps, quel exploit il en purra faire.

Sub rubeo Sigillo, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Ad Januenses, de non præstando auxilium Adversario Regis.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Franc. 26. E. 3. m. 10. REX Illustri Duci, ac discretis viris, Abbati Populi, Auxianis, & Communi Civitatis Januensium, amicis nostris carissimis, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm inter nos & vos Amicitiæ perpetuæ Fœdera sint firmata, quæ, quantum ad nos attinet, volumus in omnibus, sicut convenit, pro viribus observare,

Quod etiam, pensatâ Humanitatis vestræ constantiâ, de quâ laudabile semper audivimus testimonium perhiberi, vos velle confidimus vice versâ,

Ac jam, sicut audivimus, Adversarius noster Franciæ, qui Regnum Franciæ, ad Nos Jure successorio legitimè devolutum, contra Deum & Justitiam, detinet per Potentiam occupatum, in nostri subversionem machinans totis viribus & innitens, penes vos proponat insistere pro quadam Armatâ Galearum, a vobis ad expugnandum nos in proximo conducendâ, A.D. 1352.

Prudentiam vestram & Constantiam, de quibus, præsertim optentu Ligæ prædictæ, sinceriùs confidimus, ex corde rogamus, quatenus Servitium Galearum hujusmodi, contra Nos, eidem Adversario, si propter hoc penes vos institerit, si placeat, denegare velitis,

Subditis vestris effectualiter inhibentes, nè sic ad ejus Servitium contra Nos, immò contra Deum, se transferant, vel sibi præstent auxilium in hac parte, & juxta vires gratam vobis desideramus propter hoc facere Repensivam.

Dat. in Palatio nostro Westm. sexto die Maii.

De Cera renovanda.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Libera. 26. E. 3. m. 5. REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasterii Humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A.D. 1352.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Junii.

Indentura super Liberatione Willielmi Douglas, & Retentione in Servitio Regis.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Ex Orig. penes Camer. CESTE ENDENTURE, faite entre, Tresexcellent Prince, le Roi d'Engleterre & de France d'une part, & Monsieur William Douglas, son Prisoner, d'autre part, TESMOIGNE qui, sur la Deliverance du dit Monsieur William, est Tretez & Acordez en la forme qui s'ensuyt; cest assaver, A.D. 1352.

Qui

A.D. 1352. Edw. 3.

Qui le dit Monsieur William est assentuz, pur lui, & pur ses Heirs, de servir au Roi, & ses Heirs, en totes leur Guerres, contre toutes Gentz, & en queconque Pays & Terre; sauf contre sa Nacion d'Escoce, en la terre d'Escoce, ou en Engleterre, s'il ne soit de son bon gree.

Et serra, touz jours, le dit William prest & apparillez, au garnisement d'un Mois, apres la recette des Lettres, queles serront lessees, au Manoir del Hermytage, oue les Gentz le dit William, s'il meismes ne y soit, d'aler es dites Guerres ovesque le Roi, ou son Filz le Prince, ou le Duc de Lancastre, ou oue les Contes de Norhampton, d'Arundell, ou Warrewyk, ou aucun de eux, ou oue le Sire de Mortimer; s'il ne soit destourbe par Maladie de Corps, conue & verroie, sanz fraude, ou mal engyn, selonc ce qui le Roi lui ordenera.

Et, outre ce, serra tenuz le dit Monsieur William de Servir le Roi, en chescune Viage q'il f'ra, contre ses Enemis, en la forme susdevisee, oue Dys Hommes d'Armes, & Dys Hobelours, a ses custages propres, pur un Quarter del An, apres ce q'il serra hors de sa Meson oue sa Retenance; sauf qui le Roi lui trovera eskippeson pur l'aler, & pur le retourner pur lui, & pur ses Gentz & Chivalx, quant le Viage se fra outre la Meer.

Et, outre ce, le dit Monsieur William servira le Roi, oue tantz de Gentz d'Armes, come purra estre acordez entre le Roi & lui, as Gages le Roi.

Et, en cas qui les Francois, ou autres Enemys Estranges, entrassent le Roialme d'Engleterre ovesque les Escots, ou les Escotz ovesque les Francois, ou autres Enemys Estrangiers, le dit Monsieur William serra, touz jours, tenuz de servir le Roi, & grever les Francois, ou autres Enemys Estranges, queux ils soient (horspris tantsoulement les Escotz) par totes les voies q'il purra.

ITEM, le dit Monsieur William ne durra Conseil ne Eide contre le Roi d'Engleterre, ne ses Heirs, en prive ne en apert, ne pur sa Nacion, ne pur autre.

Et auxint les Gentz, ne les Terres propres, du dit Monsieur William ne serront endamagez par les Englois, soient en Escoce, ou aillours; ne le dit Monsieur William, ne ses Gentz, ne damageront les Englois nule part, s'il ne soit en defens de Terres propres du dit William, en cas qui les Englois les vorroient guerroier.

Et purront les Englois, sanz nule destourbance du dit William, & de ses Gentz, passer parmy les Terres du dit Sire William, ou de ses Genz, sanz Mal faire.

A.D. 1352. Edw. 3.

Et est l'entencion qui le dit Monsieur William puisse, touz jours, faire son devoir devers son Seignur Lige en totes choses, qui ne sont contraires a cestes Alliances: les queux Alliances il voet fermement tenir.

Et, s'il avenist, par aventure, qui les Englois donassent Damage a les terres, ou Gentz du dit William, ou ses Gentz a les Terres ou Subgiz le Roi, par Arsure, Roberie, ou en autre manere, n'est pas l'entencion qui par tant la dite Alliance soit enfreinte, mes les Soveiens ferront redrescer duement les Damages, oue tote la haste q'ils purront; &, en cas qui redresces ne se ferroient tantost, si ne veulent les Parties qui par ce cestes Covenantes se rompent.

Et pur cestes Promesses, & Acordz, & autres choses susdites, quant la Senrtee, qui s'ensuit, ent serra faite, le Roi, de sa grace, ottroiez qui le dit Monsieur William soit Frank & Relesse de sa Prisone, & q'il eit la Terre de la Marche qui lui fust done, qui Homme appele l'Ermytage, & Lidesdale, la Moite de la Ville de Moffet en le Vaal d'Anant, le Corhened, Newton, & Granton Polbothy, en la teste de Moffedale.

Et ses Heirs aueront Meismes les Terres, s'ils veullent estre devers le Roi, en la Forme du dit Monsieur William, & autrement ne y purront nul Droit clamer en ycelles, par le Donn le Roi fait ou dit Monsieur William, mes repreigne le Roi les Terres susdites apres la mort de dit William, & ne eient les Heirs de dit William nul Droit de ce Grant, s'ils ne veullent faire les Services susditz.

Et est l'entencion qui, parmy le dit Grant, le dit Sire William, ne ses Heirs, puissent rienz clamer qui soit appurtenant au Chastell ou a la Seignurie de Lydell, q' estoit au Sire de Wake, & ja est eschu au Conte de Kent, par succession de Heritage.

Et a cestes Covenances & Alliances fermement tenir & garder en touz Pointz, sanz venir a l'encontre en nul point, ou par nulle voie, en toute, ou en partie, sanz fraude, ou mal engyn, ad le dit William jure a seintz Evangeles, & done sa Foi, & voet, qe s'il viegne a l'encontre en nul point, q'il soit tenuz pur touz jours deloialx, parjurs, & foi mentuz.

Et

A. D. 1352. Edw. 3. Et jadumeins rendra le dit Sire William Deux Houstages, qui sont plus procheins d'estre ses Heirs, a demurer en Engleterre par Deux Auz, s'il n'eit autre grace du Roi (c'estassavoir) sa fille & son prochein Heir Madle.

En tesmoignance de queu chose nostre Seignur le Roi susdit, & le dit Sire William, a ceste Endenture, entrechaugeablement, ont mys leur Sealx. A. D. 1352. Edw. 3.

Don. a Londres le xvii. jour de Juyl, l'An de Grace Mille, Trois Centz, Cynquant & Deux.

De Castro de l'Ermytage, juxta prædictas Conventiones, Willielmo Douglas liberando.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Claus. 26 E. 3. REX, dilecto & fideli suo, Radulpho de Nevyll, Salutem.

Cùm, juxta Conventiones, inter Nos & Willielmum Douglas, nuper Prisonarium nostrum, super Deliberatione ejusdem Willielmi, & Morâ suâ nobiscum, initas, sit Concordatum quòd idem Willielmus habeat Terram, vocatam l'Ermytage, in Scotiâ, unà cum quibusdam aliis Terris & Locis ibidem, prout in quadam Indenturâ, inter Nos & ipsum confectâ, pleniùs continetur,

Nos (volentes Conventiones prædictas, in quantum ad Nos pertinet, firmiter observari) vobis mandamus quòd eidem Willielmo Castrum & Manerium de l'Ermitage, cum pertinentiis (quæ vos nobis, per Cartam vestram, dedistis & concessistis) per Indenturas, indè inter vos & ipsum conficiendas, nomine nostro liberetis, Habenda juxta formam Conventionum prædictarum; volumus enim vos inde erga Nos exonerari. A. D. 1352.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem, & erat Patens.

Pro Hominibus de Portugallia.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Pat. 26. E. 3. p. 2. m. 13. REX, universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Volentes, consideratione, Serenissimi Principis, Domini Alfonsi, Portugaliæ & Algarbæ Regis, Consanguinei nostri carissimi, omnes & singulos Mercatores & Naves, ac Magistros & Marinarios Navium earumdem, de dictis partibus Portugaliæ & Algarbæ, Subditos ipsius Regis, favore prosequi gratioso,

Suscepimus eosdem Mercatores, Naves, Magistros, & Marinarios, & eorum singulos, veniendo cum Mercandisis, Bonis, & aliis Rebus suis infra Regnum nostrum Angliæ, & alibi ubicúmque infra Dominium & Potestatem nostra, & ibidem stando, morando, & de Mercandisis, Bonis, & Rebus suis negotiando, & exindè quo voluerint transeundo, in Protectionem & Defensionem, ac salvam Gardiam nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd omnes & singulos Mercatores *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas. A. D. 1352.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti, mutatis mutandis, sub eâdem datâ; videlicet,

- *Domyngus Clericus, Magister Navis vocatæ la Seint Marie de Port.*
- *Gunsalus Alfonsi, Magister cujusdam Navis de Lysbone.*
- *Petrus de Seynt Martyne, Magister Navis vocatæ la Seinte Clare de Lysbone.*
- *Johannes Rodryges, Magister Navis vocatæ la Seinte Salveur de Portugalia.*
- *Salvador Ferrero, Magister Navis vocatæ la Seinte Espirit de Port Portngal.*
- *Johannes Ordelo, Magister cujusdam Navis de Lysbone.*
- *Gonricius de Lynpas, Magister Navis vocatæ la Seint Johan de Lysbone.*

A. D. 1352. Edw. 3. A. D. 1352. Edw. 3.

De Custodia Castri de Brest commissa.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Franc. 26. E. 3. m. 3.

REX universis & singulis Fidelibus suis in Ducatu Brittanniæ Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, dilecti Valetti nostri, Johannis Maynard confidentes,

Commisimus ei Custodiam Castri & Castellaniæ de Brest in Ducatu prædicto,

Habendam, cum omnibus, ad Castrum & Castellaniam prædicta spectantibus, quamdiu nobis placuerit;

Ita quòd de Exitibus, Proficuis, & Emolumentis, indè provenientibus, inveniat Homines ad arma & Sagittarios, in Munitione dicti Castri, juxta Injunctionem ei per nos factam, moraturos,

Et de eo, quod de dictis Exitibus, Proficuis, & Emolumentis superfuerit, dilecto & fideli nostro, Waltero de Bentele, Capitaneo Britanniæ, sit respondens, A. D. 1352.

Et præfato Capitaneo in omnibus, Custodiam illam tangentibus, obediat & intendat,

Nolentes quòd idem Johannes a Custodiâ prædictâ, sine mandato nostro speciali, amoveatur;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, in omnibus, quæ ad salvam & securam Custodiam dicti Castri pertinent, quamdiu Custodiam prædictam habuerit, pareatis & intendatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Portugalliæ Responsalis, super mutua Benevolentia, & Amicitiæ Fœdere.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Claus. 26. E. 3. m. 15.

SEreníssimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi, Consanguineo suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis continuum incrementum.

Literas vestræ Serenitatis nuper, per Gomezium de Lynpas de Ulixbon, & Alfonsum Aylo del Porto, Mercatores, Subditos vestros, gratanter recepimus, continentes quòd vestra Celsitudo regia,

Debito rationis pondere conspiciens qualiter, in Subditorum personali & reali conservatione, naturales Principes & Domini prosperantur,

Affectánsque cordaliter ut, in Subditorum nostrorum prosperatione, nostra Majestas regia grata recipiat Incrementa,

Tenens indubitanter quòd nos idem in Excellentiâ vestrâ regali, & Subditis vestris, consimiliter affectamus,

Subditos nostros naturales, ad vestrum Dominium, Terrâ vel Navigio, venientes, sub vestrâ Protectione sic benivolè recepit, & a Subditis vestris recipi & tractari præcepit, quòd in omnibus partibus vestri Dominii, veniendo, transeundo, stando, & redeundo, per Mare, vel Terram, plenâ in personâ & rebus securitate lætentur,

Requirens attentiùs ut Naturalibus & Subditis vestris, ad Partes nostras accedentibus, similia faciamus. A. D. 1352.

Immensa igitur Affectio, quam erga nos & Subditos nostros geritis, prout ex tenore Literarum vestrarum perpendimus (de qua Regali Magnificentiæ vestræ grates referimus cordiales) Consanguinitatis etiam vinculum, adinvicem nos astringens, nos excitant & invitant ut vestræ Benivolentiæ mutuæ Dilectionis Anritoda rependamus.

Undè, Regalis vestræ Celsitudinis precibus annuentes, Naturales & Subditos vestros quoscúmque, cum Mercimoniis, Navibus, Marinariis, Bonis, & Rebus suis, ad Regnum nostrum Angliæ, seu alibi, ad Dominium nostrum ubicumque venientes, ipsorúmque Mercimonia & Bona quæcumque, veniendo, per Terram, vel per Mare, stando, morando, transeundo, & redeundo sub Protectione nostrâ speciali, Salvâ Gardiâ, & securo Conductu suscepimus,

Omnibus & singulis Subditis & Fidelibus nostris, sub Pœnis gravibus, firmiter injungentes, ne quis eis, vel eorum alicui, ad Partes nostras veniendo, stando, transeundo, aut redeundo, per Terram, seu per Mare, Dampnum, Injuriam, Minas, Molestiam, inferat aut Gravamen, seu, quantum in eo est, inferri permittat quovis modo; set ipsos, sic venientes, stantes, & redeuntes pertractet amicabiliter pariter & be-

A. D. 1352. Edw. 3. nignè, prout per multiplicatas Literas nostras Patentes, tàm Generales, quàm Speciales, quas præfatis, Gomezio & Alfonso, fieri fecimus, liquet evidenter.

Cæterùm quia præfati, Gomezius & Alfonsus, Ministris nostris prædixerunt quòd ipsi, & cæteri Mercatores Partium vestrarum, cum Mercimoniis suis, & alii, ex parte vestrâ, ad Intensioris Amicitiæ mutuæ Fœdera inter Nos & Domos nostras Regias contrahenda, pleniore Potestate suffulti, circiter Festum Natalis Domini, proximò futurum, ad Partes nostras sunt venturi, Literas nostras prædictas, sub spe Tractatûs hujusmodi, per Annum duraturas fieri fecimus, parati, cùm venerint, Literas nostras hujusmodi ad Tempus prolixius, vel sine Temporis præfinitione, prout vestra Serenitas optaverit, prorogare. A. D. 1352. Edw. 3.

Dat. in Palatio nostro Westm. primo die Augusti.

Pro Duce Lancastriæ, ad Partes transmarinas, super quibusdam, nequiter sibi per Ducem de Brunswick impositis, profecturo.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Pat. 26. E. 3. p. 2. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Henricus Dux Lancastriæ ut,

Cùm ipse ad partes Transmarinas, pro se de quibusdam, nequiter sibi per Ducem de Brunswyk impositis, excusando (si a nobis Licentiam optinere valeat) disposuerit in proximo proficisci,

Velimus ei Licentiam illam ad hoc concedere gratiosam,

Nos (licet præsentiâ ipsius Consanguinei nostri commodè carere minimè valeamus) volentes tamen, pro ipsius nominis & honoris defensione & salvatione, supplicationi suæ annuere in hac parte, concessimus eidem Duci Lancastriæ, quòd ipse, cum Uno Comite, & Sexaginta Militibus & Armigeris, ac eorum Equis & Hernesiis, ad dictas Partes, ex causâ prædicta, licitè & impunè valeat proficisci. A. D. 1352.

In cujus &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Augusti.

Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Claus. 26. E. 3. m. 15.

REX Collectoribus Decimæ & Quintædecimæ in Estritbingo in Comitatu Eborum, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Consanguineo nostro, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, vel ejus in hac parte Attornato, illas Ducentas Libras (quas eidem Regi, in Subsidium Expensarum suarum, assignavimus) de Denariis, de Decimâ & Quintadecimâ prædictis, in Estrithing prædicto, provenientibus, percipiendas, & undè sibi duas Tallias de Receptâ Scaccarii nostri levati fecimus, sine dilatione quacúmque solvatis, A. D. 1352.

Recipientes ab eo, vel dicto suo Attornato, Tallias supradictas, & Literas Acquietantiæ, quæ sufficientes fuerint in hac parte,

Et nos vobis indè, in Compto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Augusti.

Per Billam Thesaurariæ.

Pro dicto Rege, in Angliam, de Mandato Regis, venturo.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Scot. 26. E. 3. m. 3.

REX &c. Salutem.

Volentes Securitati, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi, qui ad Nos in Angliam, de mandato nostro, nuper venit providere,

Suscepimus ipsum Regem, Homines, Familiares, Equos, Hernesia, Bona & Res sua quæcumque, ibidem morando, & exindè pro voluntate suâ transeundo, ac ad eadem Regnum & Potestatem, ad quascúmque partes Regni & Potestatis eorum-

A. D. 1352. Edw. 3. eorumdem, liberè, quotiensciúmque & quandocúmque eidem Regi placuerit, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, & de eisdem partibus in Scotiam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, nolentes quòd idem Rex, occasione Recessûs sui a partibus Angliæ, vel moræ suæ in partibus Scotiæ, aut aliâ quacumque de causâ, per Nos, vel Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur; A. D. 1352. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Regi *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Septembris.

Litera missa Nobilibus & Communitati Villæ de Pyse.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. REX, dilectis sibi, Nobilibus & Communitati Villæ de Pyse, Salutem.

Claus. 26. E. 3. m. 11. Veniens ad Nos, dilectus nobis, Banduchius Maskerel, cum Literis vestris de Credentiâ, nobis ex parte vestrâ supplicavit ut,

Cùm vos certos Nuncios & Procuratores in Angliam,

Ad prosequendum Restitutionem cujusdam Navis Villæ vestræ prædictæ, nuper in Portu de Sandewico per Subditos nostros, ut dicitur, Deprædatæ,

Et ad tractandum de Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos & Subditos nostros ac Homines Communitatis prædictæ ineundis,

Dispofueritis destinare,

Velimus Nunciis & Procuratoribus prædictis salvum Conductum concedere gratiosè.

Nos (Supplicationi vestræ in hac parte annuentes) hujusmodi Conductum præfatis Nunciis & Procuratoribus duximus concedendum, A. D. 1352.

Volentes quòd tàm iidem Nuncii & Procuratores vestri, quàm quicumque alii Mercatores, de Villâ vestrâ prædictâ, in Regnum nostrum Angliæ, cum Bonis & Mercimoniis suis, salvò & securè, sub Tuitione & Protectione nostris veniant, & in eodem Regno favorabiliter, ut nostrates, pertractentur, & exindè redeant absque impedimento, prout suæ placuerit voluntati, solvendo de Bonis & Mercimoniis suis Custumas & Deveria debita & usitata.

Dat. in Palatio nostro Westm. sexto die Septembris.

Excusatoria pro Episcopo Armachani, ne in persona veniat ad Parliamenta, Dubliniæ celebrata, quod cum Cruce, ante se erecta, illuc secure accedere nequit.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pat. 26. E. 3. p. 3. Cùm inter, Venerabiles Patres, J. Archiepiscopum Dubliniæ, & R. Archiepiscopum Armachanensem, Hiberniæ Primatem, super Bajulatione crucis ipsius Archiepiscopi Armachanensis infra Civitatem, Diœcesim, & Provinciam Dubliniæ, gravis Dissensionis Materia sit exorta,

Propter quod idem Archiepiscopus Armachanensis non potest securè cum Cruce, ante eum erectâ, ad Parliamenta, Tractatus, & Consilia, infra dictas Civitatem, Diœcesim, & Provinciam Dubliniæ celebranda sive tenenda, sine gravi Commotione Populi dictarum partium, accedere,

Nos,

Tàm de conservatione Pacis Partium prædictarum, quàm de Statu dicti Armachanensis Archiepiscopi soliciti, A. D. 1352.

Ac volentes periculis & Dampnis, quæ ex hujusmodi Dissensionibus evenire poterunt, obviare,

Concessimus eidem Archiepiscopo Armachanensi, quòd ipse, ad comparendum personaliter in Parliamentis, Consiliis, & Tractatibus, infra dictas Civitatem, Diœcesim, & Provinciam tenendis, nullatenùs compellatur, nec, propter Absentiam suam Personalem, per Nos, vel Justitiarium nostrum Hiberniæ, aut Ministros nostros Terræ prædictæ quoscúmque, occasionetur, impetatur in aliquo, seu gravetur,

Dumtamen

A. D. 1352. Edw. 3. Dumtamen habeat ibidem Procuratores suos sufficientes ad faciendum ea, quæ idem Archiepiscopus Armachanensis faceret si præsens esset, & ad consentiendum biis, quæ in Parliamentis, Consiliis, & Tractatibus prædictis contigerit ordinari.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas. A. D. 1352. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Engelberto Comite de Mark, de Annuitate.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Liberat. 26. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm nos nuper,

Intuitu Homagii & Fidelitatis, quæ, bonæ memoriæ, Adulphus, nuper Comes de Mark, nobis fecit,

Necnon propter Servitia & Auxilia, nobis per eum impensa, & per ipsum, & Hæredes suos, impendenda,

Per Literas nostras Patentes Concesserimus eidem Comiti, & Hæredibus suis, Quadringentos Florenos de Florentiâ, percipiendos, singulis Annis, ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones,

Et Nos,

Pro eo quòd, dilectus & fidelis noster, Engelbertus, Filius & Hæres ejusdem Adulphi, Homagium & Fidelitatem nobis fecit, & dictas Literas nostras Patentes nobis restituit,

Ac pro Servitio ipsius Engelberti, jam Comitis de Mark, & Hæredum suorum, Nobis, & Hæredibus nostris, impendendo, A. D. 1352.

Concesserimus eidem Engelberto Quadringentos Florenos de Florentiâ (Pretii cujuslibet Trium Solidorum Sterlingorum) percipiendos eidem Engelberto, & Hæredibus suis, singulis Annis, ad Scaccarium prædictum, per æquales Portiones, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Comiti Quadringentos Florenos de Florentiâ, de Anno proximò jam futuro, de Thesauro nostro, præ manibus solvatis; Recipientes ab eodem Comite Literas suas Acquietantiæ, hoc testificantes.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Provisione ad Ecclesiam Eborum.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Ex Origine in Turri. n. 30.

CLemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Gratiæ Divinæ Præmium, & Præconium Humanæ Laudis, acquiritur si per Seculares Principes Ecclesiarum Prælatis, præsertim Ecclesiarum Cathedralium Regimini Præsidentibus, oportuni favoris Præsidium, & Honor debitus, impendatur.

Dudùm siquidem, bonæ memoriæ, Willielmo Archiepiscopo Eboracensi, Regimini Eboracensis Ecclesiæ præsidente, nos, cupientes eidem Ecclesiæ, cùm eam quovismodo vacare contingeret, Operationis nostræ Ministerio, utilem præsidere Personam, Provisionem ejusdem Ecclesiæ Ordinationi & Dispositioni nostræ eâ vice duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc irritum & inane si secus super hiis, per quoscunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigeret attemptari. A. D. 1352.

Postmodùm verò, præfatâ Ecclesiâ, per Obitum ejusdem Willielmi, qui in partibus illis Debitum Naturæ persolvit, Pastoris solatio destitutâ, Nos,

Vacatione hujusmodi fidedignis relatibus intellectâ, ad Provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem (de quâ Nullus, præter Nos, eâ vice, se intromittere poterat, Reservatione & Decreto obsistentibus supradictis) ne prolixæ Vacationis exponeretur Incommodis, Paternis & Solicitis Studiis intendentes,

Post Deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ Personam, utilem & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem,

Demùm, ad Venerabilem Fratrem nostrum Johannem, Episcopum olim Wygorniensem, in Archiepiscopum Eboracensem Electum,

Consideratis grandium suarum Virtutum Meritis (quibus Personam suam communis

A.D. 1352. Edw. 3. communis Fama insignivit) & quòd Ipse, qui Wygorniensi Ecclesiæ hactenus laudabiliter præfuit, eandem Eboracensem Ecclesiam sciet & poterit, auctore Domino, feliciter gubernare,

Convertimus aciem nostræ mentis.

Intendentes igitur tàm ipsi Eboracensi Ecclesiæ, quàm ejus Gregi Dominico salubriter providere,

Præfatum Johannem Episcopum a Vinculo, quo prædictæ Wygorniensi Ecclesiæ (cui tunc præerat) tenebatur, de dictorum Fratrum Consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudine, absolventes,

Ipsum ad eandem Eboracensem Ecclesiam transtulimus, eúmque illi præfecimus in Archiepiscopum & Pastorem,

Curam & Administrationem ipsius Eboracensis Ecclesiæ sibi, tàm in Spiritualibus, quàm Temporalibus, plenariè committendo,

Liberámque sibi tribuendo Licentiam ad ipsam Ecclesiam transeundi, firmâ spe fiduciâque conceptis quòd præfata Eboracensi Ecclesia, per ipsius Johannis Electi Circumspectionis fructuosum studium (Gratiâ sibi assistente Divinâ) regetur utiliter & prosperè dirigetur. A.D. 1352. Edw. 3.

Cùm itaque (Fili carissime) sit Virtutis Opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis & operibus, pro Regis Æterni Gloriâ, venerari, Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè quatinus, eundem Electum & præfatam Eboracensem Ecclesiam, suæ Curæ commissam, habens pro Apostolicæ Sedis & nostrâ reverentiâ propensiùs commendatos, ipsos benigni favoris auxilio prosequaris; ita quòd idem Electus, tuæ Celsitudinis fultus Præsidio, in commisso sibi Curæ Pastoralis Officio, possit (Deo propitio) prosperari, ac tibi exindè a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat. Avinion. decimo sexto Calend. Novembris, Pontificatûs nostri Anno Undecimo.

Sigillo avulso.

De Provisione ad Ecclesiam Wygorniensem.

A.D. 1352. An. 26. E. 3. Ex Orig. in Turri n. 32. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Gratiæ Divinæ Præmium *&c. prout supra de Datâ 17. Oct. usque hæc verba; viz.*

Nuper siquidem Ecclesia Wygorniensis ex eo Pastoris regimine destituta, quòd, Venerabilem Fratrem nostrum, Johannem, Episcopum tunc Wygorniensem, in Archiepiscopum Eboracensem Electum, extra Romanam Curiam existentem, a Vinculo, quo tenebatur eidem Wygorniensi Ecclesiæ (cui tunc præerat) de Fratrum nostrorum Consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudine, absolventes, ad Eboracensem Ecclesiam, tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo eum ipsi Eboracensi Ecclesiæ Archiepiscopum & Pastorem,

Nos,

Volentes eidem Wygorniensi Ecclesiæ, nè Dispendia longæ Vacationis incurreret, Paternâ Sollicitudine præcavere,

Cùm nullus, præter Nos, eâ vice, de ipsius Ecclesiæ Wygorniensis Provisione se intromittere posset, pro eo quòd Nos, diù ante Vacationem hujusmodi, ejusdem Wygorniensis Ecclesiæ, Provisiones omnium Cathedralium Ecclesiarum, vacaturarum per Translationes, per nos de Prælatis earum, ubilibet constitutis, faciendas ad alias Cathedrales Ecclesias, tunc vacantes, Dispositioni nostræ duximus specialiter reservandas, decernendo extunc irritum & inane si secus super hiis per quoscunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingeret attemptari, A.D. 1352.

Post Deliberationem, quam de præficiendo eidem Wygorniensi Ecclesiæ Personam, utilem & etiam fructuosam, cum Fratribus ipsis habuimus diligenter,

Demùm ad, Venerabilem Fratrem nostrum, Reginaldum Wygorniensem, tunc Menevensem Episcopum,

Consideratis grandium Virtutum Meritis (quibus Personam suam divinâ gratia insignivit) & quòd idem Reginaldus Episcopus (qui Regimini Menevensis Ecclesiæ, hactenus utiliter præfuit) dictam Wygorniensem Ecclesiam sciet & poterit (auctore Domino) utiliter regere & feliciter gubernare,

Aciem nostræ mentis duximus dirigendam.

Intendentes itaque tàm dictæ Wygorniensi Ecclesiæ, quàm ejus Gregi Dominico salubriter providere, præfatum Re-

A. D. 1352. Edw. 3. ginaldum Episcopum a vinculo quo tenebatur eidem Menevensi Ecclesiæ &c. *prout in Bullâ superiore, mutatis competenter mutandis.*

Datum Avinion. undecimo Kal. Novembris, Pontificatûs nostri Undecimo. A. D. 1352. Edw. 3.

Sub Filis canabeis.

Pro David de Bruys, jam in Turri Londoniæ existente.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Scot. 26. E. 3. m. 1.

REX Universis &c. Salutem. Sciatis quòd, Cùm Hector Leche, Valletus David de Bruys, in Turri nostrâ Londoniæ existentis, cum Tribus Sociis suis Equitibus, ad partes Scotiæ, pro Necessariis ad opus ipsius David quærendis, de Licentiâ nostrâ sit iturus, & exindè ad præfatum David, ad Turrim prædictam, rediturus,

Suscepimus ipsum Hectorem, & Socios suos prædictos, ad dictas partes Scotiæ eundo, & exindè cum Equis, Garcionibus, & Hernesiis suis, ad Turrim prædictam veniendo, & ibidem morando, & exindè ad propria, quotiens necesse fuerit, redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum. A. D. 1352.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Hectori, & Sociis suis &c. *prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Duce Bavariæ super Ligis perpetuis.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Franc. 26. E. 3. m. 2.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, &c. Salutem. Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Magistri Andreæ de Offord, Legum Doctoris, & Archidiaconi Middlesexiæ,
Et Johannis Avenel Militis,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, cum Illustri Willielmo Duce Bavarriæ & Comite Zelandiæ & Holandiæ, super Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos, pro Nobis, & Subditis nostris, ex parte unâ, & præfatum Ducem & Subditos suos quoscumque, ex aliâ ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate, pro Nobis, & nostro Nomine, firmandum & vallandum, A. D. 1352.

Et Securitatem hujusmodi, quæ nobis in hac parte fieri debeat, petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ in præmissis, vel circa ea, necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eisdem, Andreæ & Johanni, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Andream & Johannem, & eorum quemlibet, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Decembris.

Super Deliberatione Karoli de Bloys.

A. D. 1352. An. 26. E. 3. Ibid. m. 1.

REX Universis, &c. Salutem. Sciatis quòd, Cùm, Venerabilis Pater,

Episcopus Vanatensis,
Ac,
Nobiles Viri,
Dominus de Beaumavoir,
Owanus Charvel,
Robertus de Seynt Piere, Archidiaconus de Remes,
Et Oliverus de Mozzelles, A. D. 1352.

De partibus Britanniæ, in Regnum nostrum Angliæ, ad Tractandum nobiscum super Deliberatione, Nobilis Viri, Karoli de Bloys, Prisonarii nostri, de Licentiâ nostrâ, & sub salvo Conductu nostro venerint,

Nos,

Volentes Securitati ipsorum, Episcopi, Owani, Roberti, & Oliveri (dùm

* sic

A.D. 1352. Edw. 3. sic in Regno nostro, ex causâ prædictâ, moram fecerint) providere,

Suscepimus ipsos, Episcopum, & alios Nobiles prædictos, in dicto Regno nostro Angliæ morando, & exinde ad propria redeundo, necnon Homines & Servientes suos, usque ad Numerum Triginta Personarum Equitum, & eorum Vallettos, Equos, Hernesia & Res sua quæcumque, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo & Nobilibus prædictis, *&c. prout in similibus Literis de Conductu.* A.D. 1352. Edw. 3.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De supersedendo Exactioni Primarum Fructuum, per Nuncium Papæ, minus juste, a Personis Ecclesiasticis extortæ.

A.D. 1353. An. 26. E. 3. Claus. 26. E. 3. m. 3.

REX Magistro Hugoni Pelegrini, Domini Summi Pontificis in Anglia Nuncio speciali, Salutem.

Licet Primi Fructus, de aliquibus Beneficiis Ecclesiasticis, in Regno nostro Angliæ, prætextu aliquarum Reservationum seu Collationum, per dictum Dominum Summum Pontificem indè factarum, quousque hujusmodi Collationes realiter executæ & effectum sortitæ fuerunt, ad usum dicti Domini Summi Pontificis, aliquo tempore hucusque, exacti seu levati non fuerint, nec de jure exigi aut levari debeant,

Vos tamen, ut accepimus, diversas Pecuniarum Summas, nomine Primorum Fructuum, a diversis Personis Ecclesiasticis dicti Regni, qui Beneficia sua ex Collationibus verorum Patronorum tenent & tenuerunt a diu, colore hujusmodi Reservationum & Collationum, de Beneficiis ipsis per Curiam Romanam factarum, ut asseritis, quamquam hujusmodi Collationes executæ aut effectum sortitæ realiter non existant, nec dictis Beneficiis Incumbentes quicquam juris, virtute alicujus hujusmodi Reservationis aut Collationis Papalis, vendicent in eisdem, ad usum dicti Domini Summi Pontificis exegistis, & indies levare nitimini, minùs justè, in nostri præjudicium, & nedùm Personarum Ecclesiasticarum hujusmodi, set totius Regni prædicti grave Dampnum, ac Depressionem, & Depanperationem manifestam, A.D. 1357.

Nos igitur,

Hujusmodi Præjudicio, Dampno, Depressioni, & Depauperationi præcavere, ac hujusmodi Exactiones, novas & insolitas, in nostri & dicti Regni nostri præjudicium machinatas, volentes restringere, sicut decet,

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd, ab hujusmodi Exactionibus & Gravaminibus aliquibus, Personis Ecclesiasticis dicti Regni nostri, ex causâ præmissâ, de cætero faciendis, penitùs desistentes, si quid ab eis, vel eorum aliquo, per vos, vel ad Mandatum vestrum, sic Extortum aut Levatum fuerit, id eis sine dilatione restituatis, nè ad vos, propter vestram incuriam, in hac parte, materiam habeamus graviter capiendi.

Teste Rege apud Hertford vicesimo die Januarii.

De Tractando super Finali Pace reformanda, & Treugis cum Adversario Franciæ ineundis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 7.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd Nos, De fidelitate & circumspectione,

Dilectorum & fidelium nostrorum,

Simonis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis,

Et Willielmi, Episcopi Norwicensis,
Ac Henrici Ducis Lancastriæ,
Richardi Comitis Arundellæ, A.D. 1357.

Consanguineorum nostrorum carissimorum,

Guidonis de Bryan, Domini de Lagherne,

Et Magistri Michaelis de Northburgh, Archidiaconi Suffolciæ, Legum Doctoris,

A. D. 1353. Edw. 3.

Eoris, Custodis Privati Sigilli nostri,

Plenariè confidentes,

Ipsos, tanquam conscios mentis nostræ, super facto Guerræ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, Reformationéque Pacis super hoc *&c. prout supra de Dat. 26 Jul. A. 25. mutatis competenter mutandis.*

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo nono die Februarii.

A. D. 1353. Edw. 3.

De non Recedendo ab Hibernia.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Claus. 27. E. 3. m. 24. d.

REX Cancellario suo Hiberniæ Salutem.

Quia Guerræ fortes in Terrâ nostrâ Hiberniæ, inter Fideles nostros Terræ illius & Hibernicos, nobis rebellantes, a diù est, invaluerunt, & indies invalescunt,

Et, si Prælati, aut alii Magnates dictæ Terræ (per quorum Consilium & Juvamen eadem Terra contra hujusmodi Rebellantes regi debeat & defendi) a dictâ Terrâ Hiberniæ recesserint (ad quòd se parant, ut accepimus) ipsa Terra Periculis gravibus (quod absit) verisimiliter subjaceret:

Nos (hujusmodi Periculis, quatenus poterimus, volentes præcavere) vobis mandamus quòd in Terrâ prædictâ, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari & ex parte nostrâ faciatis & firmiter inhiberi, ne Quis, Prælatus, vel Religiosus, Comes, Baro, Miles, vel alius Homo ad Arma, per quos Terra prædicta contra hujusmodi Pericula defendi poterit, sub Pœnâ forisfacturæ omnium quæ nobis forisfacere poterit, extra Terram illam transeat absque Licentiâ nostrâ speciali, & Mandato nostro, sub Sigillo nostro Angliæ, vobis super hoc dirigendo, vel absque Licentiâ Justiciarii nostri Terræ prædictæ,

A. D. 1353.

Et omnes illos, quos, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, extra Terram prædictam inveneritis transituros, unà cum Equis & Hernesiis suis, arestari, & sub Aresto detineri faciatis, quousque a nobis indè aliud habueritis in Mandatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimile Breve dirigitur Justiciario Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, sub eâdem datâ.

Pro Edwardo de Balliolo, quod qualescunque Tractatus cum Scotis non cedant sibi in præjudicium.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 5.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz.

Come une certeine Parlance & Trete, sibien diverses foitz avant ces Lieures, come a ore, en Formez & Noun de Pees, Parentre les Deux Roialms, d'Engleterre & d'Escoce, ad este esmeuz par Nous & nostre Conseil envers, nostre Trescher Cosyn & Foial, Edward Roi d'Escoce,

Sur queu Pees affermer, de sa part, il ad envoiez par devers Nous & nostre Conseil partie de ses Voluntees, en condicion & en Escrit depart, le son Bachiler William d'Aldeburgh, & son Vallet Johan de Wygynton, par ensy totes voies qui rienz, put Parlez, Tretez, Monstrez, ou en autre manere, par enx ou ascun de eux, faites par devers Nous & nostre Conseil, ne lui tourne en prejudice de sa Alliance par devers Nous, ne de sa Querele d'Escoce a touz jours, en cas qui bone & effectuel Acord ne se preigne, par entre Nous & lui & ceux du dit Roialme d'Escoce, selonc fourme de ses voluntes escriptez, & par ses ditz Geotz envers Nous & nostre Conseil demonstrez, come desus est dir,

A. D. 1353.

Nous (pur la Seurte de nostre dit Cousin) volons & pleinement grantons pur Nous, & pur nos Heirs, q'en cas qui l'Acord ne se preigne, parentre Nous & lui & ceux d'Escoce, en la manere avantdite, qui rienz Purparlez, Tretez, Monstrez, ou en autre manere faitz, envers Nous & nostre dit Conseil, par les avantditz, ses Gentz, William & Johan, ne lui tourne en prejudice de sa Alliance par devers Nous, ne de sa Querele d'Escoce a touz jours, einz q'il soit, si talent ne lui preigne, pleinement demurant apres en mesme l'estat, q'il avoit en touz pointz devant, selonc forme de ses dites Alliances, sanz contredit

A.D. 1353. *Edw.* 3.

tredit de Nous, ou de noz Heirs, nounconstresteantz la dite Parlance, Tretees, Demonstrance, on rienz qui puisse estre fait par les dites ses Gentz, ou par aucun de eux, envers Nous & nostre dit Conseil.

En Tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes, ensealez de nostre Grant Seal.

A.D. 1353. *Edw.* 3.

Don. a Westmer. le viii. jour de Marcz.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Nunciis de Britannia, ad tractandum super deliberatione Karoli de Bloys.

A.D. 1353. *An.* 27. *E.* 3. *Franc.* 27. *E.* 3. *m.* 8.

REX &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm,
Venerabilis Pater,

Galterus Episcopus Venetensis,
Ac,
Nobiles Viri,
Dominus Johannes de Bello Manerio,
Ewenus Charruel,
Robertus de Sancto Petro,
Petrus Foucant,
Et Henricus de Pledran,
Milites:
Rayfredus Archidiaconus Redonensis,
Ac Oliverus de Morzelles,
Nobiles,

De partibus Britanniæ,
In Regnum nostrum Angliæ, ad Tractandum nobiscum super Deliberatione, Nobilis Viri, Karoli de Bloys, Prisonarii nostri, de Licentiâ nostrâ sub salvo Conductu nostro, venerint,

A.D. 1353.

Nos,
Volentes Securitati ipsorum, Episcopi, Johannis de Bello Manerio, & aliorum Nobilium prædictorum, dùm sic in Regno nostro, ex causâ prædictâ, moram fecerint, providere,
Suscepimus ipsos, Episcopum, Johannem de Bello Manerio, & alios prædictos Nobiles, in dicto Regno nostro Angliæ morando, & exindè ad propria, tàm per Terram, quàm per Mare, ubicumque infra Potestatem nostram, redeundo, necnon Homines & Servientes suos, usque ad numerum Triginta & Quinque Personarum Equitum, & eorum Vallettos, Equos, Hernesia, necnon Bona *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Treuga cum Rege Franciæ inita a Data Præsentium, usque primum diem Augusti, duratura.

A.D. 1353. *An.* 27. *E.* 3. *Ibid. m.* 5. *d.*

A Touz ceux, qe orront & verront ces presentes Lettres,

Simon, par la grace de Dieu, Ercevesque de Canterbiers,
Guilliame Evesque de Norwiz,
Henri Duc de Lancastre,
Richart Counte d'Arondell,
Guy de Brien, Chivalers,
Et Michel de Northburgh,
D'une parr,
Et,
Piere, par mesme la grace, Ercevesque de Roan,
Guilliame Evesque de Beauvays,
Robert Evesque de Laoun,
Pieres Duc de Burboun,
Johan de Boloigne, Counte de Montfort,
Charles d'Espaigne, Counte d'Engolesme, Conestable de France,
Et Robert de Lorriz, Sire d'Ermenonville,
De l'autre part,

A.D. 1353.

Messages, Envoiez & eiantz plein Power des Rois de France & d'Engleterre, a faire les choses qe s'ensuent, Saluz en nostre Seignur.

Come nous eions este assemblez par plusours foitz & Journees, par devant, Reverent Piere en Dieu, Monsieur Guy de Boloigne, Cardinal de la Seinte Esglise de Rome, & Evesque de Portz, Mediatour entre Nous, en ceste Partie, pur Treter de Bone Pais & Final Acord entre les ditz Rois, & tant pur la briefte du temps, come pur plusours autres causes, nous n'eioms peu mettre les dites Treites a plain fin,

A.D. 1353. Edw. 3.

Savoir faisons que nous

Considerantz les grantz Mauz & Inconvenientz, des Descortz des ditz Rois se poent ensuer, & que la Guerre d'entre eux est Damageuse a toute Cristientee, & empeschement de Justice, du Service Devin, & de Bien Commun,

Et que la Pais & Acord entre eux ferroit a Dieu plesant, & profitable a toute Crestientee, & s'en purroient moltz des Biens ensuer,

Desirrantz, de tout nostre poair, les ditz Treitz, en comencez, mettre a Bon Fin, sur ferme esperance de Bon Acord, & de Pais Final, faire & acomplir entre les ditz Rois,

Avons acorde, en nons des ditz Rois, Promis, & en Covenance, & pris bons & loials Abstinences, ou Trues, entre les dessusditz Rois d'Engleterre, & de France, pur touz lour Sougitz, Alliez, Eidantz, & Adherentz, & pur touz lour Paiis de Gascoigne, Limozin, Caourcin, Peragort, Agenoys, Poitou, Zantogne, Engolmieans, & en toute la Duchee de Gyene, & en toute la Langedok, Burgoine, Bretaignie, Picardie, Flaundres, Artoys, Normendie, & generalment touz les Roialmes d'Engleterre, de France, & d'Escoce, tant par Mier, que par Terre, & es Isles de Mer, Obeissantz a l'un ou a l'autre de ditz Rois,

Les queles Comenceront, de la Dat de ces Lettres, & durreront jusqnes a primer Jour de Aust, prochein venir, le Soleil levant,

Pendant le quel temps nous promettons, d'une part & d'autre, que rienz ne serra meffait, de l'une partie ne de l'autre, en Persone, ne en Biens de l'une ne de l'autre partie, ne de lour Eidantz, Sougitz, ou Adherentz, ne ne serra aucune chose Muove ou Attempte en prejudice des dites Abstinences, ou Treues.

Et, si aucune chose estoit faite ou Attempte, contre les dites Abstinences, ou Trues, d'un part ou d'autre, nous, Duc de Lancastre & Counte d'Arondell, pur nostre Seignur, promettons d'une part, & Nous, Counte de Montfort & Conestable, semblement pur le nostre, avons Jure & Promis, en bone foi, sanz nul mal Engyn, faire nostre poair que les ditz Attemptaz soient Reparez, & mis en du Estat, a plus tost que nous purrons, as Pays de Gascoigne, de la Langedok, & de Bretaigne, & des autres Paiis dessus nomez, & es Paiis de Picardie, d'Artois, & especialment quant as dites Paiis de Picardie, d'Artois, Bolonois, & parties d'Environ, pur ce que nous nous puissons plus surement assembler a Jour & au lieu entre nous acorde.

A.D. 1353. Edw. 3.

Et, que les dites Abstinences, ou Trues, soient es dites Paiis plus fermement, tenues, Nous, Duc de Lancastre & Counte d'Arondell, pur nostre Seignur, & Nous, Counte de Montfort & Conestable, pur le nostre dit Seignur, avons Jure, as Seintz Ewangelies touchez, que, si aucun Attemptat est fait, d'une partie ou de autre, de Prise de Chastell ou de Ville, ou de acune Notable Parsone, contre les dites Abstinences, que Nons, Duc de Lancastre, & Counte d'Arondell, s'il estoit fait par aucun de nostre partie, & Nous, Counte de Montfort & Conestable, s'il estoit fait par aucun de la nostre, le ferroms Reparer & Remettre a Estat du, dedeinz Quarante Jours, depeus q'il avera este fait a savoir de la partie, contre qui l'Attemptat avera este fait.

Et, si li ad fait Attemptat contre la partie d'Engleterre, il le ferront a savoir, a Seint Omer, ou le Capitaine de Paiis pur le Roi de France.

Et, si il i ad fait Attemptat contre la partie de France, il le ferront a savoir al Capitain de Calois.

Et, en cas que les ditz Attemptatz ne ferroient Reparez dedeinz Quarante Jours, Nous ditz, Duc de Lancastre, & Counte d'Arondell, si les Attemptaz estoient faitz de la partie d'Engleterre, ou de ses Adherentz, promettons Nous Rendre Prisons, en la Ville de Paris, dedeinz Quinze Jours,

Et Nous, Counte de Mountfort & Conestable, s'il estoit fait dela partie de France, ou ses Adherentz, Nous promettons Rendre Prisons, en la Ville de Londres, dedeinz Quinze Jours apres,

Et demurer, as dites Viles, Prisons jusqes a tant, que les ditz Attemptaz fussent Reparez d'une partie & d'autre,

Et, quant as autres Attemptaz, qe ferroient faitz d'une partie & d'autre es dites Paiis, ont jure les Capitains, d'une partie & d'autre, q'il les ferront Reparer, a plus tost q'il vendra a lour conoissance, sanz nul delay.

Et, s'il avenist qe les Abstinences fussent Rompues en ascuns des Lus de Roiame de France, pur tant ne ferroient eles pas Rompues es Paiis de Picardie, ou Artois, aincois demurroient en lour vertue.

Et avons promis & Acorde Nous, Messages desusnomes, touz & chescun pur Soi, Retourner, a estre en noz Persones, l'Endemeyn de la Trinite, procheine

A. D. 1353. Edw. 3. cheiue venant, en Lula, ou Nous avoms Parlement d'Arrainement, entre le Chastel de Gynes & la Bastide devant pur aler, a celui jour, & a jours ensuiantz, plainement & en bone foi, sur les Treirez eu Comencez pardevaut le dit Monsuer le Cardinal de Boloigne, qe ausi I doit estre solonc la volente de noz Seignurs d'une partie & d'autre.

Et serront compris en ces presentes Abstinences, par especial, le Counte de Flaundres, les Flemmynges, & les Escotz, & touz les autres, come il sont compris es Trues, derreinement prises, l'An Cynquante & Un, entre Calois & Gynes.

Et serront Publiez cestes presentes Abstinences, en touz les Paiis de Roiame d'Engleterre, de France, & d'Escoce, a plus tost q'il purra estre fait.

Et, ovesque ceo, soient compris, pur la partie d'Engleterre, en especial, le Duc Guilliam de Bauvere, ses Paiis de Holande & Zelande, & ses autres Terres; Monseur Wauter de Manny, ses Chateux & Forteresces.

Et, d'autre partie, sont compris en cestes presentes Trues, ou Abstinences, la Contesse de Henau, & son Paiis de Henau: Le Duc Guilliam, son fitz: Berted de Durford; & lour Paiis, Terres, Chareux & Forteresces.

Et est a savoir q'en pregnant ces presentes Trues, ou Abstinences, est expressement Acorde & en Covenaunte entre Nous, Messages desusditz, qe, s'il avenist, pur la Reparacion des Attemptatz, si auquns soi fasoient, contre & durantz les Abstinences, ou Trues, desusdites (que Dieu ja n'aviegne) qe Nous, Duc de Lancastre & Counte d'Arondel, & Nous, Counte de Montfort & Conestable de France, ou auqun de Nous, Nous vendroms en Hostage, par maoiere qe dit est, pur i demurrer, jusqes a temps tant qe les ditz Attemptaz soient Reparez; les ditz Hostages, si tost come les Attemptaz, pur les queles il soi ferrount Renduz Hostages, serront Reparez & mis a Estat deu, s'en purront partir, & partiront, des lieux ou ils serront en Hostage, & averont salf & seur Conduyt pur eux, & pur lour Gentz, de chescun des Rois, en qi poair il serront Hostages, pur passer par sa Terre & Seignurie, Fraunchement & Quitement, & Retourner en lour Paiis, sanz ce que, pur quecunque autre cause ou occasion, il soient, ou poent, estre Empeschez, Areste, ou Destourbe en auqune maniere.

Et avesque ceo, este Acorde & en Covenaunte, expressement, entre Nous, ditz Messages, qui, si auqun Attemptat (que ja n'aviegne) estoit fait countre les dites Trues, ou Abstinences, d'une part ou d'autre, pur ceo ne demurra mie que nous voilions avant a la Perfection des dites Treues, solonc la volente des ditz Rois, & serrount les Attemptaz Reparez & Redrescez loialment & en boue foie, come desus est dit. A. D. 1353. Edw. 3.

Toutes les queles choses, & chescune d'iceles, Nous, Duc de Lancastre & Counte d'Arondel, en Noun de nostre dit Seignur le Roi d'Engleterre, & Nous, Counte de Mountforr & Conestable de France, en Noun de nostre dit Seignur Roi de France, & par vertue des poairs, a nous donez par eux, avons Promis & Jure loialment Tenir, Acomplir, & Enterriner, chescun de sa partie, sanz faire, ne attempter, ne soffrir faire, ne attempter, aucune chose au contreire coment que ceo soit.

Et, avesque ceo, en noz propres Nouns, avons Jure & Promis Reparer les ditz Attemptaz, & purchacer la Deliverance des autres Messages dessusditz, en cas q'il avenoit q'il soi Rendessent en Hostage par la maniere desusdite.

Et, semblement, Monseur Johan de Cleremont, Mareschal de Fraunce, Capitaine ou Paiis & Monseur Robert Herle, Capitaine pur le Roi d'Engleterre ou Paiis de Calois, ont Jure, loialment & en bone foie, chescun pur sa partie, a tenir les dites Trues, ou Abstinences, sanz Enfraindre, & de reperer & remettre a Estat du les Attemptaz, sanz mal engyn, si tost come lui serra reqois sofisaument depar l'autre.

En Tesmoignance de quels choses Nous avoms mis noz propres Seals a ces Lettres presentes.

Donez le Diseme jour du Mois de Marz, l'An de Grace Mil. CCC. Cynquant Deux.

Et Nous, Cardinal desusdit, pur ce que ces choses ont este einsi Faites, Jurees, Covenauntes, & Acordees en nostre presence, come Mediatour, avoms mis nostre propre Seal a ces Lettres.

Don. l'An & le Jour desusditz.

Constat de Interlineari.
Soleil levant, ou de ses Adherantz,
Et de Rasure, semblement pur le nostre, sicome il sont compris.

Et Nous, Robert de Lorriz, & Guy de Brien, desusditz, chescun en Noun, & pur son dit Seignur, & par vertu des Poairs

A. D. 1353. Edw. 3. *Poairs a nous donez sur ceo, avoms Promis & Jure loialment, ovesque les autres desusnomez, tenir & garder fermement les dites Trues & Abstinences, chescun de sa Partie, sanz Enfreindre; & Reparer, & faire Reparer, a noz loiaux poers, les Attemptaz, si auquns, ou auqun, estoient, ou estoit, fais au contrer.*

Et en Tesmoignance de ces avons mis noz propres Seels a ces Lettres, ovesque les autres desusnomez.

Don. come desus.

A. D. 1353. Edw. 3.

MEMORANDUM, *quòd Literæ Treugarum istarum, sub Sigillis Dominorum, hic specificatorum, consignatæ, remanent penes Magistrum Michaelem de Northburgh, Custodem Privati Sigilli Domini Regis, custodiendæ.*

Proclamatio Treugæ prædictæ.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 8.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm Treugæ inter Nos, pro Nobis, Subditis, & Alligatis nostris, ac nobis Adhærentibus, ex unâ parte, & Adversarium nostrum Franciæ, pro Se, Subditis, & Alligatis suis, ac sibi Adhærentibus, ex alterâ initæ sint & firmatæ,

Usque ad Festum Sancti Petri ad Vincula, proximò futurum, duraturæ,

Ita quòd, durantibus Treugis prædictis, uni Parti seu alteri, aut Subditis & Alligatis suis, aut sibi Auxiliantibus, seu Adhærentibus, in Personis aut Rebus, Dampnum aliquod non inferatur, nec quicquam in præjudicium Treugarum ipsarum innovetur vel attemptetur, prout in eisdem Treugis pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd Treugas prædictas, in singulis Portuum prædictorum, & alibi, infra Libertatem Portuum eorumdem, ubi expedire videritis, publicè proclamari & teneri faciatis; Et hoc nullatenus omittatis.

A. D. 1353.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Admirallo Flotæ Navium versus partes Boriales.
Thomæ de Bello Campo, Comiti Warrwicæ, Admirallo Flotæ Navium versus partes Occidentales.
Vicecomitibus Londoniæ.

Ad Papam, super Literis de Creatione sua, receptis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Rom. 27. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Sanctitatis vestræ Literas, quas Beatitudo vestra, de Creatione vestrâ felici, per Latorem præsentium nobis misit, reverenter & cum honore condigno recepimus, earumque tenore læto corde diligenter attento, Laudum præconia, & Gratiarum Actiones, Altissimo humiles & devotas referimus, qui, Suspiriis Sponsæ suæ, Sanctæ Matris Ecclesiæ, Viduitatis suæ lugentis Incommoda, benignè compatiens, Vos, ad Regimen ipsius & Monimem, ad dandam Scientiam Plebi suæ, & dirigendum pedes ejus in viam Pacis, ad Fastigium Apostolicæ Dignitatis erexit.

Cujus Rumor Mellifluus cunctorum, Sacri Baptismatis undâ Renatorum, præjactæ Matris Filiorum, Corda Jubilationis & Lætitiæ Rore habet meritò perfundere.

A. D. 1353.

Tenet námque nostra Fiducia, & Populi vulgaris Opinio, ex Constantiæ vestræ soliditate, temporibus effluxis præexpertâ, & laudabilium Initiorum vestrorum Indiciis sumpta probabili conjecturâ, quòd ad Justitiam omnibus æquanimiter faciendam, Injustitiam propulsandam, Errorúmque Rubigines extirpandas, zelum geritis fervidum & perfectum, quódque temporibus vestris, veluti a Patre Cœlesti præfinitis, Petri Navicula, sub provido vestro Regimine, salubriter dirigetur, ita quòd ipsius Rethe Cissionis aut Rupturæ non sentiet Detrimenta.

Ipsum igitur, qui vos sibi Vas Electionis & Vicarium suum in Terris elegit, devotis

A.D. 1353. Edw. 3. devotis precibus exoramus, ut super vos Dona Gratiæ suæ multiplicet, & Ecclesiam suam, ad Gloriam & Laudem Nominis sui, & Salutem Animarum, vobis feliciter gubernare concedat, ut Oves Gregis sui Errantes & Dispersos, per sanctam vestram Curam & Solicitudinem Viam Veritatis cognoscentes, humiliter redeant ad Ovile.

Cæterùm Pacem, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ reformandam, quam per alios vestræ Sanctitatis Apices (quos ex immensæ Bonitatis vestræ dulcedine novimus emanasse) nobis affectu paterno Clementia vestra persuasit, nedùm cum Ipso, set cum Omnibus aliis habere semper optavimus, & Vias, per quas ad eam possemus attingere, diligenter quæsivimus, Interveniéque vestræ benignæ Persuasionis hujusmodi propensiùs quærere cupimus in futurum. A.D. 1353. Edw. 3.

Ad Reformationem etiam optatæ Pacis celeriùs expedire credimus optinendam, ut vestra Benignitas, de Concordiâ Filiorum, ut confidimus, piè sollicita, interponat ad hoc, cum efficaciâ, Sollicitudinis suæ partes.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo die Junii.

Litera Responsalis, directa Papæ, super Liberatione Karoli de Bloys.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Rom. 27. E. 3. m. 3. SAnctissimo in Christo Patri & Domino, Domino Innocentio, Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Sanctitatis vestræ Literas, sub sancti vestri nominis Bullâ clausas,

Per quas vestra Benignitas nos rogavit, ut cum, Nobili viro, Karolo Duce Britanniæ (quem ad Carcerem nostrum Bellicus Eventus adduxit) vellemus clementer agere, & circa Liberationem ejus nos exhibere effectualiter Liberales,

Recepimus reverenter. A.D. 1353.

Super quo scire velit vestra Clementia, quòd consideratione Precum vestrarum (quas in nobis, quantum bono modo poterimus, habere volumus vim Præcepti) super Deliberatione dicti Karoli esse volumus, ut convenit, Gratiores; parati semper ad ea quæ sciverimus acceptabilia Votis vestris.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo die Martii.

Pro Archiepiscopo Eborum, super Bajulatione Crucis, de non molestando.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Claus. 27. E. 3. m. 23. d. REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Johannes Archiepiscopus Eborum, Cancellarius noster, ad ea, quæ ad Officium Cancellarii pertinent, prout sibi per nos injungitur, faciendum & excercendum, & super directione Negotiorum nostrorum, unà cum aliis de Concilio nostro, de Mandato nostro, continuè sit intendens,

Vobis præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in Civitate prædictâ, & in Suburbiis ejusdem, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, nè Quis, cujuscúmque conditionis seu statûs fuerit, sub gravi forisfacturâ nostrâ, ipsum Archiepiscopum, super Bajulatione Crucis suæ, in Civitate & Suburbiis prædictis impediat aut desturbet, nec Ei, vel Alicui de Comitivâ suâ, Injuriam, Molestiam, Dampnum inferat vel Gravamen. A.D. 1353.

Et si Quos, post Proclamationem & Inhibitionem hujusmodi, inveneritis contraria facientes, tunc Eos, sine dilatione, per Corpora sua capi, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec de Punitione eorumdem aliter duxerimus ordinandum.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimili Breve dirigitur Vicecomiti Middelsexiæ, mutatis mutandis, sub eâdem Datâ.

De Capitaneo Britanniæ Constituto.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Fran. 27. E. 3. m. 8.

REX Universis, præsentes Litteras Inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate, probitate, & industriâ, dilecti & fidelis nostri, Johannis Aveuel pleniùs confidentes,

Ipsum Johannem in Ducatu nostro Britanniæ & partibus Pictaviæ, eidem Ducatui adjacentibus, & aliis pertinentiis suis universis, Locum nostrum tenentem & Capitaneum facimus per præsentes,

Dantes & concedentes eidem Johanni plenam, tenore præsentium, Potestatem supervidendi omnia Castra, Fortalitia, & alia Loca, sub Potestate nostrâ ibidem existentia, & de salva & secura Custodia eorumdem ordinandi,

Necnon Capitaneos & Custodes eorumdem, quos minùs Idoneos invenerit, ab Officiis suis amovendi, & alios Sufficientes & Idoneos, loco eorum, quotiens opus fuerit, substituendi,

Et Omnes, qui sibi in hoc parere neglexerint, aut aliàs recusaverint, arcendi & capiendi, & eos modo debito, juxta eorum Demerita, imprisonandi, castigandi, & puniendi quotiens sibi viderit expedire, A. D. 1353.

Et omnia alia & singula, quæ ad hujusmodi Locum tenentem & Capitaneum pertinere noscuntur, faciendi, excercendi, & exequendi;

Damus autem Archiepiscopis, Episcopis, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Personis aliis quibuscúmque, in & de dictis Ducatu & partibus Pictaviæ existentibus, tenore præsentium, in Mandatis, quòd eidem Johanni in præmissis pareant, obediant, humiliter & Intendant,

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Feodis, pro Officio Marescalli Angliæ, in Hibernia colligendis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Pat. 27. E. 3. p. 1. m. 13.

REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Thomas de Bello Campo, Comes Warwici, & Marescallus Angliæ, assignaverit & deputaverit, dilectos & fideles nostros, Robertum de Gersyngdon, Personam Ecclesiæ de Rykynghale, Godefridum Folejaumbe, Johannem de Pembrok, & Johannem Rose, conjunctim, & divisim, ad omnia Feoda, ad ipsum Comitem ratione dicti Officii sui Marescalli in Terra nostra Hiberniæ pertinentia, ad opus ipsius Comitis levandum & colligendum,

Et ad omnes illos, qui hujusmodi Feoda solvere tenentur, & ea solvere recusaverint, ad eadem Feoda solvenda vils & modis, quibus de jure & rationabiliter fieri poterit, distringendum, A. D. 1353.

Vobis mandamus quòd eisdem, Roberto, Godefrido, Johanni & Johanni, & eorum cuilibet, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis & Respondentes.

In cujus &c. quamdiu ipsius Comitis placuerit voluntati.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Aprilis.

David de Wollore recepit Deputatos supradictos.

Pro Jacobo d'Audele, de non veniendo ad Parliamenta, & de non Serviendo in Guerra.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratia nostra speciali, concessimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, dilecto & fideli nostro, Jacobo d'Audele de Helegh quòd ipse, ad Totam Vitam suam, Quietus sit de veniendo ad Parliamenta & Consilia nostra, & Hæredum nostrorum, ac etiam ad Congregationes Magnatum &c. A. D. 1353.

†

A.D. 1353. Edw. 3. & Procerum, ad mandata nostra, vel Hæredum nostrorum, ubicumque faciendas,

Ita quòd idem Jacobus, quoad vixerit, ratione non Adventûs sui ad Parliamenta, Concilia, seu Congregationes hujusmodi, seu Personalis Comparitionis in eisdem, per Nos, vel Hæredes nostros, aut Ministros nostros quoscúmque, non impetatur, occasionetur, aliqualiter seu gravetur.

Concessimus insuper, pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Jacobo quòd ipse, toto tempore Vitæ suæ, ad laborandum de Guerrâ, in Servitiis nostris, vel Hæredum nostrorum, seu ad Homines ad arma, Hobelarios, vel Sagittarios in hujusmodi Servitiis exnunc inveniendum, extra Regnum nostrum Angliæ, nisi cùm Regale Servitium nostrum, aut Hæredum nostrorum, Summonitum fuerit, contra voluntatem suam nullatenùs compellatur, nec ea de causa aliqualiter impetatur; A.D. 1353. Edw. 3.

Ita semper quòd idem Jacobus, cum Hominibus ad arma, & aliis Armatis, pro defensione Regni nostri Angliæ, infra idem Regnum, quotiens Aggressus Inimicorum nostrorum, aut aliud Periculum vel Necessitas eidem Regno immineant, unà cum aliis Fidelibus nostris ipsius Regni, proficiscatur, & Homines ad arma, Hobelarios, & Sagittarios, juxta Statum suum, sicut cæteri de eodem Regno, eâ de causâ invenire teneatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Archiepiscopo Eborum, de Cuneis liberandis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Claus. 27. E. 3. m. 22.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, Johannes Eborum Archiepiscopus, quòd,

Cùm ipse habere debeat, & omnes Prædecessores sui, a tempore quo non extat memoria, habuerint, & habere consueverint, Duos Cuneos Monetales, pro Cambio suo Eborum, sicut tàm per Recordum & Processum. Justiciariorum Itinerantium, in Comitatu prædicto, per Nos ad Scaccarium nostrum missa, quàm per Rotulos & Memoranda Scaccarii prædicti, poterit pleniùs apparere,

Velimus præfato, nunc Archiepiscopo, hujusmodi Duos Cuneos, pro Cambio suo Eborum, liberari jubere, A.D. 1353.

Nos, ipsius Archiepiscopi Supplicationi in hac parte annuentes, ut est justum, Vobis mandamus quòd, visis Recordo & Processu ac Rotulis & Memorandis prædictis, si vobis constiterit ita esse, tunc eidem, nunc Archiepiscopo, Duos Cuneos, pro Cambio suo prædicto, absque difficultate & dilatione aliquâ, liberari faciatis, prout eos habere debet, & Prædecessores sui prædicti eos habere consueverunt.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Maii.

De Duello capiendo apud Calesium.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 5.

REX, dilectis & fidelibus suis, Reginaldo de Cobbeham, & Roberto de Herle, Capitaneo Villæ nostræ Calesii, Salutem.

Quia per Concilium nostrum Ordinatum est quòd Duellum, versus Johannem de Spaigne, per quandam Mulierem in Villâ prædictâ, super quibusdam Proditionibus, Nobis, & eidem Villæ, & Fidelibus nostris, in eâ commorantibus, ut dicitur, factis (undè dicta Mulier eum appellat) invadiatum, capiatur,

Vobis committimus & mandamus quòd Vos, vel Alter vestrûm, si Ambo interesse non possitis, Duellum prædictum, secundum Legem & Consuetudinem Partium illarum, capiatis, & ulteriùs in hac parte faciatis, Quod de jure, & secundum Legem & Consuetudinem prædictas, fuerit faciendum, universis insuper & singulis Ministris & Fidelibus nostris, in eisdem Partibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, tenore præsentium, damus in mandatis, quòd Vobis, vel Alteri vestrûm, in præmissis faciendis & explendis, Intendentes sint & Auxiliantes, cùm per Vos, seu alterum vestrûm, super hoc fuerint præmuniti ex parte nostrâ. A.D. 1353.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Maii.

Per idem Concilium.

A. D. 1353. Edw. 3.

De Providentiis, pro Filiis Caroli de Bloys, faciendis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Pa. 27. E. 3. p. 2. m. 23.

REX &c. Salutem. Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram Normannum le Viscounte & Hugonem de Redynges, Valettos Karoli de Bloys Ducis Britanniæ, Victualia venalia, pro sustentatione Filiorum ipsius Ducis, in custodiâ nostrâ, in Anglia jam existentium, in Locis, ubi vendenda fuerint, pro Denariis ipsius Ducis, pro rationabili Pretio, prout inter ipsos & Venditores eorumdem concordari poterit, promptè in manibus solvendo, Emendo & Providendo;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Normanno & Hugoni, seu eorum alteri, hujusmodi Victualia in Locis prædictis in forma prædicta Emendo & Providendo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen (dùm tamen quicquam, contra voluntatem alicujus, aut alibi quàm in locis ubi hujusmodi Victualia vendenda fuerint, non capiant) sub Periculo quod incumbit.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Mercatoribus Portugaliæ & Algarbiæ, consideratione Alfonsi Regis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Pa. 27. E. 3. p. 2. m. 13.

REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Volentes, consideratione, Serenissimi Principis, Domini Alfonsi, Portugaliæ & Algarbiæ Regis, Consanguinei nostri carissimi, omnes & singulos Mercatores, & Naves, ac Magistros & Marinarios Navium earumdem, de dictis partibus Portugaliæ & Algarbiæ, Subditos ipsius Regis, favore prosequi gratioso,

Suscepimus eosdem Mercatores, Naves, Magistros & Marinarios Navium, & eorum singulos veniendo *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De ducendo David de Brus usque Villam Novi Castri super Tynam.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 3.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Petrum de Nuttle ad David de Bruys, Prisonarium nostrum, a Civitate nostrâ Londoniæ usque Villam Novi Castri super Tynam, ex certis causis, Deliberationem suam tangentibus, salvò & securè ducendum,

Et ad Equos & Carcagia, quæ in hac parte necessaria fuerint, tàm infra Libertates, quàm extra (Feodo Ecclesiæ excepto) pro Denariis nostris, indè in manibus promptè solvendis, capiendum,

Et ad ipsum David Johanni de Coupeland, Vicecomiti nostro Northumbriæ, apud dictam Villam Novi Castri liberandum, ad faciendum de Eo quod ei per nos pleniùs est injunctum;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Petro, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout idem Petrus vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Julii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1353. Edw. 3. ET præceptum est præfato Johanni de Coupeland, quòd prædictum David a præfato Petro, per Indenturam, indè inter eos conficiendam, recipiat; & de Eo faciat prout per Breve de Privato Sigillo Regis habet in Mandatis.
Teste ut supra.

ET præceptum est Constabulario Turris Londoniæ, vel ejus Locum teneuti, quòd Corpus prædicti David præfato Petro liberet, usque dictam Villam Novi Castri ducendum in formâ prædictâ. A.D. 1353. Edw. 3.

De Treugis (juxta Guynes initis, ac usque ad primum Augusti diem duraturis) ad Festum Sancti Martini prorogandis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 3.

REX, dilectis & fidelibus suis, Venerabilibus Patribus,
Simoni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati,
Et Willielmo Norwycensi Episcopo,
Ac Henrico Duci Lancastriæ,
Richardo Comiti Arundellæ,
Consanguineis nostris carissimis,
Guidoni de Bryan, Domino de Lagherne,
Et Magistro Michaeli de Northburgh, Legum Doctori, Custodi Privati Sigilli nostri,
Salutem.

Sciatis quòd,
Cùm nuper, per Literas nostras Patentes, constituerimus vos, Quinque, Quatuor, & Tres vestrûm (quorum vos, præfate Archiepiscope, vel Dux, Unum esse volumus) ad Tractandum & Concordandum cum Nunciis seu Ambassiatoribus, Adversarii nostri de Franciâ, super Dissensionibus, Controversiis, Querelis, inter Nos & dictum Adversarium nostrum motis,
Ac de Pace Finali inter Nos reformandâ,
Seu Treugis vel Guerrarum Sufferentiis inter Nos & ipsum ineundis,
Prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Quarum Literarum prætextu vos certas Treugas, sive Guerræ Sufferentias, inter Nos & dictum Adversarium nostrum inivistis, usque ad Festum Sancti Petri ad vincula, proximò futurum, duraturas, A.D. 1353.

Nos, certis ex Causis, ad easdem Treugas, sive Sufferentias, usque ad Festum Sancti Martini, proximò futurum, sub Modis, Formis, & Conditionibus, in prædictis Treugis contentis, prorogandum, & ad Treugas ipsas, sive Sufferentias, fideliter observandas, in Animam nostram jurandum,

Et ad tractandum, interim, & concordandum cum dictis Nunciis, seu Ambassiatoribus, super omnibus & singulis, in præfatis Literis nostris contentis, Vobis, Quinque, Quatuor, & Tribus vestrûm plenam, tenore præsentium, damus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per Vos, Quinque, Quatuor, vel Tres vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Castro nostro de Wyndesore decimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractatu Pacis, ante Guynes habito, usque ad Quindenam Sancti Michaelis, & Treuga, ibidem capta, usque ad Festum Sancti Martini, ex parte Franciæ prorogatis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Ex Autogr.

A Tous ceux, qui ces Lettres verront, ou orront,
Pierre, par la grace de Dieu, Arcevesque de Roven,
Robert Evesque de Laon,
Pierre Duc de Bourbon,
Jehan de Boloigne, Conte de Montfort,
Charles d'Espaigne, Conte d'Angelesme, Connestable de France,
Et Robert de Larriz, Sire Dermenoville, A.D. 1353.

Messages & Traiteurs de Paiz, entre les Roys de France & d'Angleterre, de par nostre Tresredoute Seigneur le Roy de France,
Salut en nostre Seigneur.

A.D. 1353. Edw. 3.

Saichiez que,

Come certainnes Trewes, Souffrances, ou Abstinence fussent n'agaires prises devant Guynes,

Entre, Reverent Pere en Dieu, Symon, par la grace de Dieu, Arcevesque de Canterbers,

Henry Duc de Lencastre,

Richert Conte d'Arondel,

Et Michiel de Northburgh d'une part,

Et nous, & autres Messages du Roy nostre Seigneur, d'autre,

En Noun des Roys de France & d'Angleterre avant diz, par Mediation de, Treshonorable Pere en Dieu, Monseur Guy de Boloigne, par la grace de Dieu, Evesque des Portz, & Cardinal de la Sainte Eglise de Rome,

A durer juques a l'Entres d'Aoust prouchein avenir, sur certainnes Formes & Condicions, aussi come es Letres, seelles des Seauls des diz Seigneurs, & les nostres, est contenu plus pleinement,

An quel jour fut assentu que les Messages avantdiz, d'une Part & d'autre, retourneroient par devant Guynes, pour traitier avant sur la Paiz entre les diz Roys, & parfaire (se a Dieu plaisoit) le Traitie n'agaires en commencee,

Nous,

Arcevesque de Roven,
Evesque de Laon,
Duc de Bourbon,
Conte de Montfort,
Conte d'Angolesme,
Et Robert de Lorriz,

Avant diz Messages, ou Noun nostre dit Seigneur le Roy de France, aians a ce plein Pouoir de nostre dit Seigneur le Roy,

Entendans que les autres Seigneurs, Messages de l'autre partie dessus diz (en entente de bon Traitie de Paiz) sont en volente de Proroguer & Essloignier le dit Traitie tantque a la Quinzanme de Saint Michiel prouchein avenir a traitier au dit Lieu,

Et aussin (a fin que le dit Traitie se puisse miex, & plus Auvablement, & Seurement tenir & parfaire) a Proroguer les dites Trewes, ou Noun de leur Seigneur le Roy, tantqe a la Feste Saint Martin en Yuer, prouchein venant, a l'eure de Soleil Couchie,

Si prorogons & essloignons aussi semblablement le Traitie & Trewes, Souffrances & Abstinances, tantque aus diz Jours, comme dessus est dit; Cest assavoir,

Le dit Traitie, tantqe a la Quinzeime de Saint Michiel,

Et les Trewes, tantque au dit Jour de Saint Martin Soleil Couchie,

Tout en la Forme, Condicion & Mainere, contenue & accordee es Letres des dites Trewes, finans a la dite entre d'Aoust prouchein avenir.

Et les jurons & promettons, en Noun & en l'Ame nostre dit Seigneur le Roy, a tenir & garder, pour nostre partie, loyaument & en bonne foi, & les faire tenir & garder, sanz les Enfraindre par nulle voie,

Mandanz a touz, aus quiex ce touche, ou puet touchier, de quelconque Estat ou Condicion qu'il soient, que les dites Trewes ou Abstinances, Jusques a la dite Feste de Saint Martin, a l'Eure de Soleil Couchie, il tiegnent & gardent, sanz Enfraindre, sur poinne de Corps & de Biens.

En Tesmoin de ce, nous avons mis noz Seauls a ces Letres.

Donnee a Paris le xxvi. Jour de Juillet, l'An de Grace Mil, CCC, Cinquante & Trois.

Pro Johanna Consorte David de Bruys in Angliam ventura.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 2.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, præclara Domina, Johanna Consors David de Brus, Prisonarii nostri, Soror nostra carissima, infra Regnum nostrum Angliæ, cum moderatâ Familiâ, de Licentiâ nostrâ sit ventura,

Suscepimus ipsam Sororem nostram, veniendo cum moderatâ Familiâ in dictum Regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & exindè in Scotiam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Sorori nostræ, *&c. prout in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro

A.D. 1353. Edw. 3. A.D. 1353. Edw. 3.

Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ, qui ad Mandatum Regis nuper in Angliam venit.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Ibid.

REX &c. Salutem.

Volentes Securitati, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi (qui ad Nos in Angliam, de Mandato nostro, nuper venit) providere,

Suscepimus ipsum Regem, Homines, Familiares, Equos, Hernesia, Bona & Res sua quæcumque, ibidem morando, & exindè pro voluntate suâ transeundo, ac ad eadem Regnum & Potestatem, ad quascúmque partes Regni & Potestatis eorumdem, liberè, quotienscúmque & quandocúmque eidem Regi placuerit, tàm per Terram, quàm per Mare, veniendo, & de eisdem partibus Angliæ in Scotiam redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A.D. 1353.

Nolentes quòd idem Rex, occasione Recessûs sui a partibus Angliæ, vel Moræ suæ in partibus Scotiæ, aut aliâ quacumque de causâ, per Nos, vel Ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Regi *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro eodem Rege, de Centum Libris solvendis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Claus. 27. E. 3. m. 15.

REX, dilecto sibi in Christo Abbati beatæ Mariæ Eborum, Collectori Decimæ Biennalis, nobis per Clerum Regni nostri Angliæ ultimò concessæ, in Diœcese Eborum, Salutem.

Mandamus vobis quòd illas Centum Libras,

Quas, Magnifico Principi, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, assignavimus super Denariis, de Decimâ prædictâ, pro Secundo Anno Concessionis ejusdem, in Diœcese prædictâ, provenientibus, percipiendas, & de quibus Centum Libris eidem Regi Talliam de Receptâ Scaccarii nostri fieri fecimus, A.D. 1353.

Eidem Regi, vel ejus in hac parte Attornato, sine dilatione solvatis; Recipientes ab eodem Rege, vel dicto ejus Attornato, Talliam supradictam, necnon Literas Acquietantiæ ipsius Regis, factas in hac parte, per quas vobis indè, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Augusti.

Per Concilium.

De Terris & Catallis in Scotia, in Manum Regis capiendis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 2.

REX, dilecto Clerico suo, Magistro Johanni de Boulton, Cancellario & Camerario suo Berewici super Twedam, Salutem.

Quia Duncanus Magdowaill, contra Fidelitatem & Sacramentum, nobis per ipsum præstita, Scotis, Inimicis nostris, contra Nos jam adhæsit,

Tibi præcipimus quòd omnia Terras, Tenementa, Bona, & Catalla ipsius Duncani, & Uxoris suæ, ac Liberorum suorum, & eis Adhærentium, in Dominio nostro, in Terrâ Scotiæ, sine dilatione capi & seisiri facias in Manum nostram,

Ita quòd Nobis, de Exitibus Terrarum & Tenementorum prædictorum, ac de Bonis & Catallis prædictis, nobis respondeas ad Scaccarium nostrum, A.D. 1353.

Nos de Terris & Tenementis, ac Bonis & Catallis prædictis, & quæ & cujusmodi fuerunt, ac de valore & Pretio eorumdem, in Cancellariâ nostrâ distinctè & apertè certificans indilatè.

Teste Rege apud Wodestok decimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile

A.D. 1353. Edw. 3. Consimile Breve dirigitur Johanni de Coupeland, Vicecomiti de Rokesburgh, de omnibus Terris, Tenementis, Bonis, & Catallis ipsius Duncani, & Uxoris suæ, ac Liberorum suorum, & eis Adhærentium, in Dominio Regis, in Terrâ Scotiæ, in Ballivâ suâ, in Manum Regis capiendis, A.D. 1352. Edw. 3.

Ita quòd Rex de Exitibus &c. ut supra.

Teste ut supra.

De Tractando super Ligis cum Duce Bavarriæ ineundis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 3.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici Ducis Lancastriæ pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, & Concordandum cum Illustri Willielmo Duce Bavarriæ, & Comite Zelandiæ & Holandiæ, & Comunitatibus de Potestate suâ, super Ligis & perpetuis Amicitiis, inter Nos, pro Nobis, & Subditis nostris, ex parte unâ, & præfatum Ducem Bavarriæ, & Subditos suos, ex aliâ ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate, pro Nobis, & nostro Nomine, firmandum & vallandum,

Et Securitatem hujusmodi, quæ nobis in hac parte fieri debeat, petendum & recipiendum, A.D. 1353.

Et ad omnia alia & singula, quæ in præmissis, vel circa ea necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Eidem Duci Lancastriæ plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictum Ducem Lancastriæ Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Westm. decimo quarto die Octobris.

De tractando super Reformatione Concordiæ inter Imperatricem & Bavariæ Ducem.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm Reformatio Dilectionis & Concordiæ inter, Serenissimam Margaretam, Romanorum Imperatricem, & Comitissam Hanoniæ, Sororem nostram carissimam, ac Illustrem Guillielmum Ducem Bavarriæ, Filium suum, ac Nepotem nostrum carissimum, nobis admodùm sit votiva,

Nos, de circumspectione providâ & affectione ordinatâ, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, Henrici Ducis Lancastriæ, meritò confidentes,

Ipsum ad Tractandum, inter partes prædictas, de Pace & Concordiâ, per ipsius Mediationem feliciter, per Dei gratiam, ineundis, ad dictos, Imperatricem & Ducem, duximus specialiter transmittendum, A.D. 1353.

Et, si partes prædictæ super sedandis Debatis & Dissensionibus, inter eos exortis, in Nos consentire seu compromittere voluerint, nos eidem Duci Lancastriæ, ad ordinandum, statuendum, & faciendum Nomine nostro, juxta Submissionem hujusmodi, prout pro bono Pacis & Utilitate dictarum Partium expedire viderit, tenore præsentium, committimus vices nostras;

Ratum habituri & Gratum quicquid per præfatum Ducem Lancastriæ, nomine nostro, Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Palacio Westm. decimo quarto die Octobris.

De Tractando cum Elizabetha, quæ fuit Uxor Willielmi Douglas.

A.D. 1352. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 2.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione & Industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, A.D. 1353.

Henrici de Percy,

Et Radulphi de Nevill,

Pleniùs

A. D. 1353. Edw. 3. Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Conveniendum, & Concordandum cum Elizabethâ, quæ fuit Uxor Willielmi Douglas, tàm super Deliberatione in Manum nostram de Castro del Hermitage in Scotiâ, quod ipsa jam tenet, & de Formis & Conditionibus Deliberationis ejusdem, quàm super Deliberatione Filiorum eorumdem Willielmi & Elizabethæ nobis, super Conventionibus & Conditionibus, inter Nos & dictum Willielmum nuper initis, observandis, liberatorum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint, quacúmque Securitate firmandum,

Et ad omnia alia faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint vel opportuna, A. D. 1353. Edw. 3.

Ipsis, Henrico & Radulpho, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per dictos, Henricum & Radulphum, & eorum quemlibet, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Octobris.

De potestate Tractandi super Deliberatione David de Bruys.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Scot. 27. E. 3. m. 2.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione & fidelitate, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium Patrum,

Thomæ, Dunolmensis,
Et Gilberti, Karliolensis,
Episcoporum:
Necnon,
Willielmi de Bohun, Comitis Norhamptoniæ, Consanguinei nostri carissimi,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Thomæ de Lucy,
Willielmi Baronis de Greystok,
Et Henrici le Scrop,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Concordandum, & Conveniendum cum David de Brus, & cum Prælatis, Comitibus, & aliis Nobilibus, cæterisque Hominibus de Scotiâ, apud Villam Novi Castri super Tynam, super Deliberatione ejusdem David,

Ac Finali Pace & Concordiâ,

Ac Treugis, vel Sufferentiâ Guerræ, inter Nos & Homines de Scotiâ ineundis,

Et ad salvum & securum Conductum prædictis, Prælatis, Nobilibus, & aliis de Scotiâ, & cuilibet eorumdem (cujuscúmque Status seu Conditionis fuerit) ad veniendum ad dictam Villam Novi Castri super Tynam, ibidem morando, & exindè in Scotiam redeundo, ad certum tempus, ad hoc limitandum, concedendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, & Concessa fuerint, quacúmque Securitate, nomine nostro, vallandum, A. D. 1353.

Et ad Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, a parte adversâ stipulandum & recipiendum;

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel opportuna, & quæ Nos ipsi faceremus si præsentes essemus, nomine nostro faciendum,

Eisdem, Episcopis, Comiti, Henrico, Radulpho, Thomæ, Willielmo, & Henrico, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum præfatum Episcopum Dunolmensem, vel Comitem Northamptoniæ, aut Radulphum de Nevill, unum esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Episcopos, Comitem, Henricum, Radulphum, Thomam, Willielmum, & Henricum, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum præfatum Episcopum Dunolmensem, vel Comitem Northamptoniæ, aut Radulphum de Nevill, Unum esse volumus) nomine nostro factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1353. Edw. 3. A. D. 1353. Edw. 3.

Pro Mercatoribus, de partibus Catelonia, in Angliam venientibus.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Pat. 27. E. 3. p. 2. m. 3.

REX Universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, de assensu Prælatorum, Magnatum, & totius Communitatis Regni nostri Angliæ, pro communi utilitate ejusdem Regni, & aliarum Terrarum nostrarum, ordinaverimus quòd Stapulæ Lanarum, Coriorum, Pellium Lanutarum, & Plumbi infra idem Regnum nostrum, ac Terras nostras Hiberniæ & Walliæ, teneantur,

Et quòd omnes Mercatores, Magistri, & Marinarii, Alienigenæ, qui de Inimicitiâ nostrâ non fuerunt, cum Navibus, Bonis, & Mercandisis suis, salvò & securè ad dictum Regnum nostrum Angliæ venire, & ibidem morari, & de Mercandisis suis negotiari, & exindè transire valeant sub Protectione nostrâ,

Nos,

Volentes Securitati Mercatorum de partibus Catelonia, de Dominio, carissimi Consanguinei nostri, Regis Aragoniæ, providere,

Suscepimus omnes & singulos Mercatores, Magistros, & Marinarios, de dictis partibus Catelonia, de Dominio prædicto existentes, in dictum Regnum nostrum Angliæ veniendo, & in eodem Regno, ubi eis placuerit, morando, A. D. 1353.

Lanas, Coria, Pelles Lanutas, & Plumbum, tàm ad Stapulas nostras, quàm alibi, emendo, & Mercandisas suas vendendo,

Ac Lanas, Coria, Pelles Lanutas, & Plumbum, quæ per ipsos, vel eorum aliquem, juxta formam Ordinationis prædictæ, emi contigerit (cùm eadem, Lanæ, Coria, Pelles, & Plumbum, debitè Trovata & Coketrata, & Custuma & Subsidium, indè debita, soluta fuerint) extra Regnum nostrum prædictum, quo voluerint, ducendo & cariando, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd ipsos Mercatores *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. ad nostrum beneplacitum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Treugis (ad Festum Sancti Martini duraturis) ad ejusdem Festi Quindenam prorogandis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 3.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti & fidelis nostri, Reginaldi de Cobham, Capitanei Villæ nostræ Calesii, pleniùs confidentes,

Ad Treugas, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, usque ad Festum Sancti Martini proximò futurum, per Procuratores & Nuncios utriusque Partis, nuper initas, ab eodem Festo usque ad Quindenam, idem Festum proximò sequentem, pro Castro & Villâ Calesii, & etiam pro Castro & Villâ de Gynes, & aliis Locis & Partibus Vicinis, per ipsum limitandis (si Pars Adversa ad hoc consentire voluerit) sub Formis & Conditionibus, in Captione Treugarum prædictarum ultimò concordatis, prorogandum, A. D. 1353.

Eidem Reginaldo plenam, tenore præsentium, concedimus Facultatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid dictus Reginaldus, nomine nostro, fecerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. Decimo sexto die Octobris.

Conventiones,

A.D. 1353. Edw. 3. A.D. 1353. Edw. 3.

Conventiones, cum Hominibus de Marina Portugalliæ, per quinquaginta Annos duraturæ.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Ibid. m. 1. d.

SAchent touz que,

Come les bones Gentz, Marchauntz, Mariners, & les Comunaltes de la Marisme, des Citees & Villes, de Ulixbon, & de Port du Portugal, du Roialme & de Seignurie de Roi de Portugale & de Algarbe, eient Envoye Alfonse Martyn, dit Alho, lour Message & Procuratour devers, le Tresexcellent Prince, Monseur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de Fraunce,

De Treter des Amistes, & fermes Alliances, entre le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, pur lui, & pur ses Subgitz, & les Gentz, Marchauntz, Mariners, & Comunaltes de la Marisme, des Citees & Villes, de Ulixbon, & du Port de Portugal, avauntdites, pur eux & chescun de eux perpetuement, ou au certein temps, solonc ce q'il plerra au dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, a durer,

Sur quoi, pur bone Alliance & Amiste faire, & Amour norir entre le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, pur lui, & pur ses Subgitz, & les ditz Gentz, Marchauntz, Mariners, & Comunaltes, & pur commun Profit d'une part & d'autre, si est accorde en la Manere que s'ensuyt,

PRIMEREMENT, que bone Accort & Alliance soient tenuz & affermez, par Terre, & par Meer, entre les Parties susdites, a durer, del jour de la Fesaunce de cestes, tanque a Cinquant Annz acomplys.

ITEM, que nulles des Gentz, Subgitz de dit Roi d'Engleterre & Fraunce, ferra Mal, ne Damage, en Persones, n'en Niefs, Marchandises, n'en autres Biens, as Gentz, Marchauntz, Mariners, ne Comunaltes des dites Marismes & Citeez, de Ulixbon, & de Port de Portugal:

Ne que nul des Gentz, Marchauntz, Mariners, & Comunaltes des Marisme, & Citees avantditz, ne ferra Mal, ne Damage, en Persones, n'en Niefs, Marchaundies, n'en autres Biens, as Gentz d'Engleterre, de Gascoign, d'Irlaund, de Gales, ne a nul autre des Subgitz du dit Roialme d'Engleterre & de Fraunce;

Ne que nul des Gentz, ne Subgitz, de l'une Part, encountre, n'en prejudice de l'autre Partie, ne ferront Alliaunce, ne durront Eide ne Succours, en aucune manere, as Enemys, Contrairs, ou Adversairs de l'autre partie.

A.D. 1353.

ITEM, Accorde est que les Gentz, Subgitz, Maistres, Mariners, de l'une partie & del autre, de quele condicion q'ils soient, puissent Seurement, Fraunchement, & Sauvement aler & passer, par Terre & par Meer, a touz les Marismes Portz, Citees, & Villes de l'une part & del autre, & as touz autres Roialmes & Parties, ou lour plerra, oue lours Niefs, Grauntz & Petitz, & od totes Marchandises que ferront Charges en les dites Niefs, de queux Pays & Gentz les dites Marchandises soient:

Et que totes maneres de Debatz, Dissensions, & Descortz, meuez, & Damage donez, de l'une partie & de l'autre, de toute temps passe, tanque a la Fesaunce de cestes (si nulles y soient) cessent, & soient anientiz saunz enter action, ou recoverir avoir a touz jours;

Et, si nul Mal ou Damage soient faitz, desore en avant, par l'une partie a l'autre, soient les Mals & Damages avauntditz, covenablement & duement, Redressez par les Seignurs, ou Grauntz, d'une part & d'autre;

Et eit la partie, que avera resceu le Damage, ses despenses, queux il ferra en la pursuyte de la Persone, qe ferra le Mal, & de ses Biens;

Et, en cas q'il n'eyt mye Biens suffisantz de faire les Amendes, que son Corps soit pris, & Justice faite de la Persone, a la pursuyte de celui, q'avera pris le Damage.

ITEM, Accorde est que, s'il aviegne que, durante cest Acord, nul Mal, ou Damage, soit fait par Gentz ou Subgitz de l'une partie al' autre, que pur ceo ne ferra mye l'Accort rumpue; einz ferra fait Redresce & Reparacion par les Seignurs, & Grauntz, d'une part & d'autre, come dessus est dit.

ITEM, q'en cas que le Roi d'Engleterre & de Fraunce, ou ses Gentz, preigne ou gaigne de son Adversaire (qi qil soit) Ville, Chastel, ou Port, en quele Ville, Chastel, ou Port, soient trouez biens de les Gentz, Marchauntz, Mariners, ou Comunalte de la Marisme, & Citees avantdites, ou Niefs, en queles Marchaundises ou autres Biens, des Gentz, Marchauntz,

† Marchauntz,

A. D. 1353. Edw. 3.

Marchauntz, Mariners, ou Comunalte avantdites, soient trovez,

Que le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, ou celui que ferra Capitayn pur lui, ferra fercher leur Biens, en qi mains q'il soient, & ferra son loial poair, sur l'assurance de ceste Accort, de faire rendre les dites Niefs, Marchaundises, & Biens, a les Gentz, Marchauntz, Mariners, ou autres de Comunalte de la Marisme, & Citees avantdites, des queux ils serront, sur lour Serement,

Par ensi q'ils ne soient armez ou les Enemys le dit Roy d'Engleterre & de Fraunce, nene facent a eux Eide, Succour, ne Confort,

Et, si nul de eux soit Trove Armez, ou face Eide, Succour, ou Confort, as ditz Enemys le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, q'il parde ses Biens & le Corps, & que nul des autres, que tiendront loialment ceste Accort, soit Damage pur eux:

Et ensi, si les Gentz le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce preignent, en la Meer, on en Port, nules Niefs de ses Adversairs, ou Enemys, & en les dites Niefs soient trouez Marchandises, ou autres Biens, de ceux de la Marisme, & Cites avantdites, soient les ditz Biens & Marchandises amesnez en Engleterre, & Sauvement gardes tanque les Marchantz, des queux mesmes les Biens & Marchandises serront, eient provez que les Biens soient lours,

Et autiel ferront, en semblable cas, ceux, de la Marisme & Citees avantdites, as Gentz & Subgitz de la Seignurie le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce.

ITEM, que Pessoners de la Marisme, & Citees avantdites, puissent venir & pescher, Fraunchement & sauvement en les Portz d'Engleterre & de Bretaigne, & en touz les autres Lieux & Portz, ou ils vorront, paiantz les Droits & les Custumes, a les Seignurs du Pays.

En Tesmoignance de queles choses le dit Roi d'Engleterre a l'une de cestes presentes Lettres Endentes, demurante devers les Citees & Marisme avantdites, ad mys son Seal.

Et le dit Alfonse Martyn, dit Alho, Message & Procuratour des Citees & Marisme susdite, a l'autre partie de cestes presentes Lettre Endentee, demurante devers le dit Roi d'Engleterre & de Fraunce, ad mys son Seal.

Don. a Loundres le vintisme jour del Moys d'Octobre, l'An de grace Mill, Trescentz, Cinquant & Tiercz.

Literæ Acquietantiarum, a Rege & Marchione Juliacensi, alternatim consignatæ.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Ex Autogr. penes Camer.

NOUS Guilliam, par la grace de Dieu, Markis de Juliers & Conte de Cantebrigg, de nostre Science & Franche Volentie, fesons savoir as touz, & Conoissons par cestes presentes Lettres, que nous avons Acortez ove, le Treshonurable Piere en Dieu, William, par mesme la grace, Evesque de Wyncestre, Tresorer, nostre Treschier Seignur & Frere, le Roy d'Engleterre & de France, de toutes Covenances, Dettes, Contractz, Paiementz, ou Promesses des Paiementz, Fees, Gages, Reward, Restore & Pert des Chivaux, Messageries, Venues, Alees, & Demoeres, & des toutes autres choses, a Nous dues par qeconqes Obligacions ou Lettres, a Nous faites par nostre Seignur le Roy, ou par ses Procurours, ou autres Parsones qeconqes en son Noun, pur lui, ou par lui, ou par autres qeconqes, de tout temps Passe, tanque au Jour de la Fesance de cestes;

Et Conoissons Nous estre pleinement Parpaiez de tout ce, que nous estoit unqes Due, ou est, par nostre dit Seignur le Roy, ou par Lettres, ou Escritz, Promesses, ou par autre queconqe voie, par quele nous purriens riens Demander ou Chalenger de nostre dit Seignur le Roi, ou de ses Heirs, ou de ses Subgiz, ou Alliez;

Issint que Nous, noz Heirs, ne nul pur Nous, ou de par Nous, puissons riens Chalanger ou Demander de nostre dit Seignur le Roy, ne de ses Heirs, ne de ses Subgiz, ne Alliez, ne faire empeschement a eux, ne a nul de eux, en Corps ne en Biens, pur aucune manere de Dette, Covenant, Contract, Lettres, Escritz, Obligacions, Promesses, Fees, Gages, Rewarde, Restore ou Pert des Chivaux, Messageries, Venues, Alees, ou Demoeres, ne par nulle autre chose, dite ou faite decea la Meer ou dela;

Einz nostre dit Seignur le Roy, & ses Heirs, de ce, & de toutes autres choses,

†

A.D. 1353. choses, Acquitons & Quitclamons as touz jours;
Edw. 3.

Et, si nulles Lettres, Escritz, ou Obligacions, soient trovez, en temps avenir, de eisne Date de cestes presentes Lettres, par queles Nous, ou noz Heirs, purriens riens demander devers nostre dit Seignur le Roy, ou ses Heirs, ou nul de seons, Nous volons & granttoms pur nous, & pur noz Heirs, que elles soient Tenues Voides & pur nulles, & perdent force as touz jours, & Renoncions & Anientissons l'effect, vertue, & la force d'icels.

Et, n'est pas nostre entencion que, par cestes Lettres, les Alliances, avant faites entre nostre dit Seignur le Roy & Nous, soient Enfreintz, Blesmez, ne Empeschez en nul point; einz estoisent en leur vertue, solonc la force & tenure d'iceles, en quant que elles ne sont contraires as choses contenues en cestes Endentures,

Ne que Nous, ne noz Heirs, ne soions de riens perdantz, ne empeschez de nostre Fee de Mille Livres par An, quele nous parnouns a l'Escheqer & de les Custumes nostre dit Seignur le Roi,

Le quel Fee Nous avons venduz, devant ces heures, as certeines Parsones, tant que a certein Terme, pur une Somme a nous paire devant la main de queu Terme Deux Anz sont uncore a venir, & pur le tierz, preschein apres les ditz Deux Anz, nous nous Conoissons avoir receu Mille Livres, par les mains du dit Tresorer, & ent deschargeons nostre dit Seignur le Roi envers nous,

Ne que riens nous deschete de ce q'appartient a nostre Contee de Cantebrigg (Cestassavoir) de les Vint Livres par An, queles nous parnous des Issues du dit Contee, mes que, apres les ditz Troiz Anz, le dit Fee soit paie a nous, & a noz Heirs, solonc le Grant que nostre dit Seignur le Roi, a Nous ent fait,

Et que les Lettres Patentes, faites a nous par mesme nostre Seignur le Roy, touchantes l'Eritage nostre Meiere en France, estoient en leur force.

Et Renoncions, par cest present Escrit, as toutes Exceptions, Repplications, de fraude, poure, mal engyn, & toutes autres,

Sauvant & reservant a Nous, & a noz Heirs, les Mille Livres, queles nons parnons & prendrons, du dit nostre Seignur le Roi par An, pur nostre Fee; & le Droit que nous avons a nostre Chastel & la Ville de Cantebrigg, one les appurtenantz, ensemblement oue les Vint Livrees queux nous parnons & prendrons par An des Issues du dit Contee, solonc le Tenure & Purport des Chartres nostre dit Seignur le Roi, ensealles de sont Grant Seal, ent a nous faites; & que les Lettres Patentes, faites a nous par mesme nostre Seignur le Roi, touchantes l'Eritage nostre Miere en France, que nous est eschuc, estoisent en leur force & vertue en touz pointz, come desus est dit.

A.D. 1353.
Edw. 3.

Et Nous, Roi avantdit, Volons & Grantons que toutes les Alliances, entre Nous & le dit Markis, nostre Foial avantdit, faites; & aussint le Grant, fait a lui par nous du dit Fee de Mille Livres par An, apres les ditz Trois Anz passez; & aussint les Lettres Patentes, faites a lui par nous, touchantes l'Eritage sa Miere en France (Cestassavoir) de Verton & de Lury, que lui est eschue; estoisent en leur foree, come devant est dit; aussi avant, toutes foiz, come les choses avantdites ne sont contraires a cestes presentes Lettres.

Et n'est nostre Entention que riens ne lui d'eschete, ne soit amenuse, de les Mille Livres, queux nous lui avons grantez par An, pur son dit Fee; ne del Chastel de la Ville de Cantebrigg, oue les appurtenantz, solonc la Tenure de noz Chartres & Lettres avantdites sur ce faites, en ses Vint Livres, queux il prent de Nous par An, pur le dit Contee; & aussint que noz Lettres Patentes, faites a lui par nous, touchantes l'Eritage de sa Miere en France (Cestassavoir) de Verron & de Lury, que lui est eschue, ne lui soient Enfreintes, mes estoisent en leur foree & vertue en touz pointz, & les ratifions par cestes.

Et, estre ce, come en Une Lettre Patente, quele il nous ad restitut, entre autres choses, soit contenuz que nous lui avons grantez que, as toutes les Foiz, q'il irroit aucune part en noz Busoignes, q'il prendront certeins Gages le jour, sicome les dites Lettres purportent plus au plein,

Nous (considerantz le profitable Conseil & Eidd du dit Markis) Volons & Grantons que mesme celui Markis, as toutes les Foiz q'il irra en Noz Messages ou Busoignes par nostre commandement, par Briefs, ou Lettre, preigne de nous Oyt Livres d'Esterlings le jour, pur ses Gages, pur le temps q'il serra issint en nostre Service, entour mesmes les Busoignes.

Et, outre ce, pur la tresgrande Affection, que nous avons envers lui, & pur la bone & ferme Alliance entre Nous en temps a venir, Nous Quitons le dit

A. D. 1353. Edv. 3.

A. D. 1353. Edv. 3.

Forma Pacis inter Homines de Baiona, & Homines Terræ Maritimæ Regni Castellæ.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Vasc. 27. E. 3. m. 6.

IN DEI NOMINE AMEN. NOTUM SIT CUNTIS quòd, Cùm Discordia, Rixa, & Malivolentia, seu Guerra, fuerit temporibus præteritis, & pro temporibus futuris de eisdem dubitabatur (nisi Deus & Gentes bonæ Manus adjutrices imponerent) inter Gentes Navigantes, & alios de Villis, & Locis de la Marisme Regni Castellæ, computando de Loco Fontis Reindi usque ad Locum Baionæ de Myer ex unâ Parte, & Gentes Navigantes, & alios de Civitate Baionæ & Loci de Verry ex alterâ, ex ratione & per rationem aliquorum Dampnorum, ex Homicidiis Hominum, & Captionis Navium, Vasorum, & aliarum Mercaturarum, & Bonorum aliorum, Datorum, Factorum, Receptorum, Commissorum, & Perpetratorum, ut dicebatur, inter Gentes prædictas Navigantes ex unâ Parte & aliâ,

Et, licet temporibus præteritis, per rationem dictorum Dampnorum, certæ Treugæ fuerint factæ & captæ inter Gentes seu Partes prædictas, cum certis Dilationibus & Continuationibus Treugarum prædictarum, ut, de prædictis Dilationibus & Continuationibus, per Publica Instrumenta, pleniùs constare poterit intuenti, tàm ex unâ Parte, quàm aliâ, Confessatis & Concessis,

Et, cùm qualibet dictarum Partium graviter Querelata est quòd, tempore dictarum Dilationum pendente & Prolongatione earumdem, diversa Maleficia & Dampna fuerint facta, seu commissa, per Gentes partium prædictarum, dubitandum quòd majora Incommoda & Scandala possent contingere in futurum,

Et sciendum quòd, die Datæ istius Instrumenti seu Cartæ, ad evitandum & repellendum eadem, seu obviandum Querelis supradictis & Complantis, Rancoribus, Periculis, Homicidiis, & Dampnis, quæ evenire seu contigere poterunt in futurum, & ad ponendum dictis Partibus Remedium oportunum,

Quilibet dictarum Partium constituit personaliter, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Fontis Reindi (videlicet) discretos Viros,

Dominum Petrum de Puteo,
Guillielmum Arnaldi de Villario,
Petrum Reymundi Dardir,
Et Reymundum Durandi de Villa,

A. D. 1353.

Burgenses Civitatis Baionæ,
Procuratores suos, & tanquam Procuratores Abbatis Secularis, & Gentium loci de Verrys ex unâ Parte,

Et Dominum Johannem Lupi de Salzeto,
Procuratorem, & nomine Procuratorio, Villæ de Castro Durdialis,

Et Johannem Gomytz, & Martinum Gillelmi de Perkye,
Procuratores, & tanquam Procuratores, Villæ Sancti Sebastiani,

Et Petrum Darangary, & Martinum Stephani de Golindano,
Procuratores, & tanquam Procuratores, Villæ seu Loci Degatari,

Et Stephanum Sancciæ de Gardage, Præpositum Fontis Reindi, & Michaelem de la Sancciene,
Procuratores, & nomine Procuratorio, dictæ Villæ Fontis Reindi,

Johannem Petri Monsaro,
Procuratorem, & nomine Procuratorio, Villæ de Martrico,

Et Martinum Martini Belal,
Procuratorem, & Procuratorio nomine, Villæ de Laredo,

Habens quilibet eorumdem Mandatum sufficiens a Dominis, seu Clientulis, eorumdem faciendi & perficiendi Causas infrascriptas, & subsequenter Declaratas, ut, de eorum Procuratoriis & Potestatibus, ibidem plena extitit facta Fides, per Procuratores prædictos & superiùs nominatos,

Exhibentes etiam illi de Baionâ, de Berych, & de la Rede, quasdam Patentes Literas, in pendenti, sigillatas Sigillis Majorum Villarum prædictarum, & alia Procuratoria, sigillata, in dorsis, Sigillis Villarum prædictarum,

Videntes & cogitantes Procuratores prædicti, quòd licet Treugæ & Sufferentiæ prædictæ sint Introitus Pacis, Amoris, & Concordiæ, tamen quòd dicta Pax est Determinatio & Causa Finalis prædictarum Treugæ & Sufferentiæ, simul in Ecclesiâ prædictâ Fontis Reindi assistentes Procuratores prædicti, in præsentiâ nostrorum Notariorum & Testium

A.D. 1353. Edw. 3. Adjutorium alicui dictarum Partium, nec aliquibus de Convicinis Subditisve suis, ut aliquid faciat, det, perperret Malum nec Dampnum in Mari nec in Terrâ (videlicet) Unus contra Alium, sub Pœnâ & Incursione Pœnarum prædictarum.

ITEM, fuit Ordinatum, per Procuratores prædictos, ut meliùs dicta Pax de cætero custodiretur & servetur, quòd Major & Jurati Civitaris prædictæ Baionæ, & Abbas Secularis dicti Loci de Berych, & Præpositi, Jurati, Consiliarii etiam ad Causas dictorum Locorum & Villarum del Marisme, jurent & jurare teneantur (videlicet) quilibet annuatim, in Introitu Officii sui, quòd faciant dictos Subditos suos Pacem prædictam firmiter tenere & observare, &c, si necesse fuerit, Rebelles corrigere & punire, prout superiùs est expressatum.

ITEM, fuit plus Ordinatum per Procuratores supradictos, quòd si aliquis ipsorum, de Partibus prædictis, emeret, caperet, vel reciperet Naves, Mercaturas, Vasa, vel alias Res quascúmque, Surreptas vel Deprædatas ab aliquibus prædictarum Partium, scienter seu dolosè, contra Pacem prædictam, quòd extunc, cùm probatum fuerit, Dominus, vel Domini, Locorum, per Partem seu Dominos dictarum Navium, Mercaturarum, Vasorum, seu aliarum Rerum quarumcúmque Deprædatarum, sufficienter requisiti, faciant sine dilatione Petentibus seu legitimè Vendicantibus prædictas Naves, Mercaturas, Vasa, & Res exactas restitui cum effectu, sine quibuscúmque Expensis (videlicet) hiis qui Deprædati fuerint, seu Hæredibus eorumdem; Et, si Domini Locorum prædicti, per Partem Deprædatorum legitimè requisiti, in Executione Restitutionis fuerint negligentes, cùm hoc probatum fuerit, Bona & Causæ talium Dominorum Delinquentium Regi ejusdem Terræ, in quo sic deliquit per negligentiam, & cui Subditus immediatè fuerit, pro perpetuo confiscantur.

ITEM, fuit Ordinatum per Procuratores prædictos, non recedendo de Causis superiùs expressatis & ordinatis, quòd si quis dictarum partium, propter Ebrietatem vel Rixam, vel alio casu consimili, & non animo circumveniendi Pacem prædictam, occiderit alium, quòd Pœnam Mortis subeat, si capiatur in Loco ubi sic deliquir, &c, in quo loco alio capi poterit, Pœnam Mortis subire compellatur; &c, si quis dictarum partium talem Homicidam receptaverit, postquam semel requisitus fuerit, quod solvat, nomine Pœnæ, Centum Libras bonorum Turonensium Parvorum (videlicet) Medietatem Domino cujus Subditus fuerit, & aliam Medietatem Hæredibus dicti defuncti, vel defunctorum; non obstante quód ipse Homicida Mortem semper subeat pro Homicidio ab eo commisso; nec per talem Solutionem, factam per Receptatorem, quæ est Pœna tantummodo Receptatoris, aliàs Homicida a Mortis pœna per hoc excusetur seu liberetur, ubicúmque inveniatur.

A.D. 1353. Edw. 3.

ITEM, &c, si quis dictarum Partium alicujus Partis adversæ Membrum mutilaverit, quòd Membrum pro Membro teneatur amittere in loco quo Membrum sic fuerit mutilatum, vel in locis aliis quibuscumque ubi poterit capi seu arestari; Et, si quis dictarum Partium receptaverit talem, vel tales Malefactores, quòd teneatur solvere Quinquaginta Libras dictæ Monetæ, a tempore Requisitionis eidem legitimè factæ seu nunciatæ (videlicet) Medietatem Domino qui dictam Exsecutionem fecerit, & aliam Medietatem parti dampnificatæ, vel Hæredi ejusdem; nec, propter dictam Solutionem, a pœnâ prædictâ dictus Mutilator aliquo modo excusetur; Et, si prædicti Receptatores dictam Summam solvere non poterunt, seu solvere noluerint, consimile Membrum, nomine pœnæ, amittant indilatè.

ITEM, plus est Ordinatum, quòd si quis Partium prædictarum vulneraverit aliquem partis adversæ cum Gladio, vel Ense, seu alio modo quocumque, quòd percutiens teneatur solvere Triginta Libras Monetæ prædictæ (videlicet) Medietatem Domino Exsecutionem facienti, & aliam Medietatem Dampnificato, seu Hæredibus ejusdem; Et, si quis dictarum Partium tales Malefactores receptaverit, postquam requisitus fuerit, quòd teneatur solvere Triginta Libras Turonensium, quas volunt dividi modo superiùs annotato; &c, propter istam Solutionem, iste Vulnerator nullo modo a dictâ Solutione excusetur.

ITEM, est Ordinatum, quòd si quis dictarum partium aliquem partis adversæ cum Manu percurerit, vel cum Palmâ, seu cum Baculo, dumtamen Vulnus ex tali percussione non generetur, quòd talis Percussor Decem Libras dictæ Monetæ, sub formâ prædictâ dividendas, solvat, nomine pœnæ, indilatè; Et, si forsitan dictas Decem Libras solvere non poterit, vel noluerit, quòd nullus partium prædictarum talem Percussorem in Navi suâ, vel Domo, seu Vase, vel Locis aliquibus recipiat, nec sibi Consilium, Auxilium, vel Favorem impertiatur,

9 K tiatur,

tiatur, set de omnibus Locis prædictis ac Civitatibus sit ipso facto Bannitus; Et, si quis dictarum partium talem Malefactorem, contra formam prænotatam, receptaverit, nomine Pœnæ, Decem Libras prædictæ Monetæ solvere teneatur, dividendo easdem, Domino, ut præmittitur, & aliam partem Dampnificato, seu Hæredibus ejusdem, a tempore (videlicet) Requisitionis sibi legitimè intimatæ.

ITEM, fuit Ordinatum per Procuratores prædictos, nominibus quibus supra, quòd quælibet Pars, isti Paci, sic contractæ, consentiens, & Partem se faciens, impetret & teneatur habere Confirmationem & Literam ejusdem Confirmationis a Domino loci, sub quo est Subjectus (videlicet) illi de Baionâ a Domino Rege Angliæ, & illi de la Marisme, a Domino Rege Castellæ (scilicet) quòd per Literas suas Confirmatorias prædictam Pacem & Concordiam laudent, ratificent, & approbent imperpetuùm, pro Se, & Successoribus quibuscúmque; & hoc infra Festum proximùm beatæ Mariæ, jam sequens, de Augusto; & ibidem Procuratores dictarum Partium, & quilibet pro se, acceptate Fidelitatem & Legalitatem Domini sui Naturalis; &, si forsitan (quod absit) aliquis dictorum Dominorum, Regis Angliæ seu Castellæ, quibus Partes prædictæ sunt subjectæ, contra Pacem prædictam attemptare voluerit, quòd Pars, quæ primò super hoc a Domino suo fuerit certificata, alteri Parti teneatur notificare (videlicet) ut, per talem Notificationem Pars alia certificata, possit securè facere, & sine Dampno in Mari, & extra in Terrâ etiam existere sine Dampno, & Bonorum suorum amissione, & de Terrâ alterius Domini cum Corporibus, Navibus, Vasis, & Mercaturis suis, pro bono tempore, exire sine Impedimento, & hoc, a die Notificationis factæ eidem Parti, usque ad dies Quadraginta, immediatè sequentes, plenariè completos.

ITEM, plus est Ordinatum per Procuratores prædictos, quòd cùm aliqui Loci de la Marisme, quantum ad præsens ibidem Procuratores non habeant, quòd Procuratores prædicti de la Marisme, qui ibidem extiterant, se obligarunt ad habendum de dictis Locis Ratificationem dictæ Pacis, & eam mittere ad Civitatem Baionæ, Sigillaram Sigillis dictorum Locorum, & hoc infra Festum beatæ Mariæ, in Mense Februarii proximò venturum.

ITEM, ibidem fuit Ordinatum, quòd Duo Nuncii dictarum Partium accedant cum certis Mandatis apud Burdegaliam, & apud Angliam, & in Poytau, & in Britanniâ, & in Normandiâ, & in omnibus aliis locis, qui sunt usque ad Terram Flandriæ, ut possint Homines ibidem certificari de Pace prædictâ, Naves etiam & Gentes Partium prædictarum, cum speciali Mandato, quòd teneant Pacem prædictam & custodiant sub Pœnis prædictis, & quòd Nuncii prædicti ad Sancta Dei Evangelia jurent, ante Recessum eorumdem de partibus prædictis, quòd ipsi, & quilibet ipsorum, faciant posse suum ad certificandum & notificandum Gentibus Partium prædictarum de Pace prædictâ & Concordiâ, ita quòd nullus ipsorum per Ignorantiam se posset excusare.

ITEM, fuit Ordinatum & Concordatum, quòd si quis dictarum Partium sit Rebellis, & contra dictam Pacem attemptare voluerit, quòd Ambæ Partes contra dictum Rebellem surgere teneantur, & ipsum punire, prout in dictâ Pace continetur.

ITEM, fuit Ordinatum quòd Procuratores Partium prædictarum, vel alii cum sufficienti Mandato, super aliquibus Causis, per eosdem ordinatis & ordinandis, interesse simul debent in Loco Fontis Reindi, in Festo beatæ Mariæ, de Augusto proximò venturo, vel per dies Octo per ante vel post; hoc addito quòd, si aliquis dictorum Procuratorum Partium prædictarum, pendente dicto Termino, aliquid viderit, ultra Causas superiùs expressatas, quod posset cum Pace prædictâ concordare, seu melius eandem corroborare, quòd, ex uno consensu, per Procuratores, tunc simul existentes, prædictus Punctus vel Casus cum Pace præfatâ posset conjungi.

ITEM, plus est Ordinatum per Procuratores supradictos, quòd quælibet Pars faciat Pacem prænotatam in suis partibus, & in loco Fontis Reindi, palàm & publicè denunciari, publicari, & notificari, etiam, a tempore quo dicti Procuratores in Locis suis existant, infra Quatuor dies prædictam Pacem publicare faciant & notificare.

ITEM, fuit plus Ordinatum quòd Procuratores, qui ibi existerent, jurent, Cruce & Sanctis Ewangeliis præpositis, pro se, & in Animabus dictorum Constituentium, quòd ipsi tenebunt & observabunt, teneri & observari facient, præsentem Pacem & Concordiam benè & legitimè, cum omnibus Ordinationibus supradictis, juxta posse suum.

Et, postquam dicti Procuratores in Locis suis extiterint, debent Majorem, Juratos,

A. D. 1353. Edw. 3. Juratos, etiam Alcaldos, Consiliarios, Officiales, & Magistros Navium & Vasorum, pro dictâ Pace observandâ, jurare compellere, & quilibet Magister compelli debet promittere ut Ministri & Subjecti sui ad eandem Pacem observandam, cum omnibus suis Connexis, corporaliter jurent ex post facto.

Quæ omnia & singula, superiùs expressata, dicti Procuratores, & quilibet ipsorum, per Potestatem sibi attributam, sub Mandatis suis, promiserunt & promisit quilibet eorumdem tenere & observare, ac facere teneri & observari, dictam Pacem & Concordiam, pro futuris temporibus imperpetuùm duraturam.

Obligârunt etiam, & quilibet eorum obligavit, pro sic faciendo, omnia Bona, Mobilia & Inmobilia, Præsentia & Futura, dictarum Civitatis, Villarum, & Locorum.

Et, ad majorem Securitatem super præmissis omnibus & singulis faciendum, dicti Procuratores, & quilibet ipsorum, per eosdem Sacrosanctis Ewangeliis inspectis, Cruce etiam per eosdem Manu propriâ tactâ, Corporale præstiterunt, tàm in Animabus propriis, quàm Constituentium, Juramentum;

Super quibus omnibus & singulis, superiùs expressatis, concessis, factis, & habitis, prædicti Procuratores, & quilibet ipsorum, nos Notarios infrascriptos requisiêrunt, quòd tot & tanta Instrumenta, super omnibus & singulis superiùs declaratis, quot vel quæ in hiis Casibus necessaria fuerint vel oportuna, conficeremus.

ACTA fuerunt hæc in Ecclesiâ Fontis Reindi, die Martis Vicesimâ Nonâ Mensis Octobris, sub Anno Domini Millesimo Trescentesimo Quinquagesimo Tertio, Æra verò Annorum Millesimâ Trescentesimâ Nonagesimâ Primâ,

Præsentibus, Venerabilibus & Discretis Viris, Dominis,

Dominico de la Mesony Officiali Majore Loci Sancti Sebastiani,
Semero de Rostye Capellano Majore de Fonte Reindi,
Domyago Tyband,
Johanne de Neoun, Capellano Sancti Sebastiani,
Petro de Loneyres,
Arnaldo de Sayne,
Johanne de Viane, Capellano de Fonte Reindi,
Johanne de Gardagir,
Magistro Scolastico Ecclesiæ Obetensis,
Magistro Monald de Karesce, Clerico Baionæ,

Et Me Arnaldo Gillelmy du Seignur, Notario, auctoritate Imperialis Civitatis Baionæ, Publico,

Qui insimul præsens fui cum Magistro Petro Vitali de Veneff. Notario Publico Jurato Villæ Fontis Reindi, ac aliis Testibus, superiùs descriptis, ad hæc specialiter vocatis & rogatis, & præsentem Cartam in Tribus Peciis, de Pergameno signatis, Signo meo Imperiali, in qualibet Juncturâ dicti Pergameni, scripsi, & idem Signum, quo utor, præsenti Auctoritate Imperiali prædictæ Cartæ apposui, ad majoris roboris Firmitatem, ad Requisitiones personales dictorum Procuratorum Civitatis Baionæ & Loci de Berych,

Et Me Petro Vitali de Venef. Notario Publico prædicto Loci prædicti Fontis Reindi,

Qui insimul, cum prænominato Magistro Arnaldo Guillielmi, Notario Publico, in omnibus & singulis Causis prædictis, unà cum prænominatis Testibus, præsens interfui, &, ad requisitionem dictorum Procuratorum, Civitatis Baionæ & Loci de Berych, præsenti Publico Instrumento Signum meum apposui.

Et nos, Major & Jurati Civitatis Baionæ, in testimonium veritatis, cum præsenti Scripturâ, Copiâ illius Pacis, Sigillum nostrum Majoriæ Baionæ in pendenti duximus apponendum.

Nos autem Pacem & Concordiam prædictas, & omnia & singula in eis Contenta, prout superiùs exprimuntur, quantum ad nos attinet, pro Nobis & Hæredibus nostris Acceptamus, Ratificamus, & Confirmamus; ita tamen quòd, si Guerra inter partes prædictas (quod absit) imposterùm suscitetur, tunc iidem Major, Centum Pares, & Comunitates Parti nostræ assistant, & Nos & Subditos nostros contra dictos Homines de Terrâ Maritimâ prædictâ, sic contra Nos de Guerrâ existentes, juvare teneantur, prædictâ Pace & Concordiâ non obstantibus.

In cujus rei Testimonium has Literas fieri fecimus Patentes in Palatio nostro Westm. nono die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

A.D. 1353. Edv. 3. A.D. 1353. Edv. 3.

De Literis super Diario, Marchioni de Julers concesso, Regi restituendis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 1.

ATouz ceuz, qi cestes Lettres verront ou orront, Nous Guilliam, par la grace de Dieu, Markys de Julers & Counte de Cantebrigge, Saluz en Dieu.

Sachez que,

Come en Un Endenture, faite parentre, nostre Trescher Seignur & Frere, Monsieur Edward Roi d'Engleterre & de France, & Nous, soit contenu que Nous lui avons Restituz une Lettre Patente, par quele il nous avoit Graunte, que totes les Foitz, que nous irroions aucune part, en ses Busoignes, que nous devierons prendre de lui certeines Gages le jour,

Nous, par cause que nous ne avons mye la dite Lettre preste, en present, de faire ent Restitucion, selonc le purport de l'Endenture avantdite,

En quele Lettre est contenu, que nous prendres Oet Livres le Jour, totes les Foitz que nous ferroiens envoiez, aucune part, en Service nostre dit Seignur le Roi,

Si grantons & promettons loialment que nous mandons la dite Lettre Patente, entre cy & la Feste de la Nativite de Seint Johan Baptistre preschein a venir, a nostre dit Seignur le Roi, ou a son Tresorer, en Engleterre; saurez, totes Foitz, a nous meismes les Gages de Oet Livres le Jour, selonc la Forme de l'Endenture susdite.

En tesmoignance de quele chose as cestes presentes Lettres avons fait mettre nostre Seal.

Donn. a Westm. le xxx. jour d'Octobre, l'An de Grace Mill. CCC. LIII.

De Tractando super Pace & Treugis cum Adversario de Francia.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 2.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, ad quos &c. Salutem.

Notum facimus quòd Nos, De fidelitate & circumspectione,

Venerabilium Patrum,
Simonis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis,
Et Willielmi, Episcopi Norwicensis,
Ac,
Dilectorum & fidelium nostrorum,
Henrici Ducis Lancastriæ,
Richardi Comitis Arundellæ,
Consanguineorum nostrorum carissimorum,
Bartholomæi de Burghersh, Camerarii nostri, ac Constabularii Castri nostri Dovorriæ, & Custodis Quinque Portuum nostrorum,
Guidonis de Brian Domini de Laegherne,
Et Magistri Michaelis de Northburgh, Legum Doctoris, Eborum & Londoniarum Ecclesiarum Canonici, Custodis Privati Sigilli nostri,

A.D. 1353.

Plenariè confidentes,

Ipsos, tanquam Conscios Mentis nostræ, super Facto Guerræ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, Reformationéque Pacis super hoc, & de Intentione nostrâ pleniùs informatos *&c. prout supra de Dat. 26. Jul. A. 25. mutatis competenter mutandis.*

In cujus &c.

Dat. in Palatio Westm. sexto die Novembris.

Ad Papam, super Literis suis ad Pacem hortatoriis.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Rom. 27. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Sanctitatis vestræ Literas, sub sancti vestri nominis Bullâ clausas, nobis per, Venerabilem Virum, Magistrum Reimundum Peregrini, Canonicum Londoniæ, Capellanum vestrum, & Apostolicæ Sedis Nuncium, præsentatas,

A.D. 1353.

Per quas Pacem, cum Adversario nostro Franciæ ineundam, salutaribus Monitis vestra Clementia persuasit,

Reverenter & lætè recepimus,

Et

A. D. 1353. Edw. 3. Et ea, quæ super hoc idem Reymundus, ex parte vestrâ, per commissam sibi Credentiam, prudenter nobis exposuit, attendimus diligenter.

Super quo scire velit vestra Benignitas, quòd Pacem bonam cum eodem Adversario nostro semper habere desideravimus, & desideramus etiam in præsenti, sicut super hoc, ex singulari boniiatis vestræ fiduciâ, vobis aliàs aperuimus, præ cæteris, mentem nostram.

Et propter hoc, ob Reverentiam vestram, & vestrorum consideratione Rogaminum, assignavimus Solempnes Nuncios nostros, Prælatos & Nobiles, ad tractandum de Pace tali,

Qui jam sunt in Portu, parati ad transfretandum, pro Tractatu dictæ Pacis cum Nunciis adversæ Partis habendo, sicut præfatus Nuncius vestræ Præminentiæ referre poterit pleniùs vivâ voce; A. D. 1353. Edw. 3.

Ita quòd in parte nostrâ non reperietur, per Dei gratiam, Dissimulatio, Dilatio, vel Defectus, quod de nobis sentire velit vestra Moderatio circumspecta.

Præfatum autem Nuncium vestrum tàm diù morari fecimus, ut possèt ad vos de dicto Tractatu certitudinem aliquam reportare; cujus moram habere dignetur (quæsumus) vestra Bonitas, si placuerit, excusatam.

Conservet &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. octavo die Novembris.

De Treugis, in Britannia proclamandis.

A. D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 3. REX, dilecto & fideli suo, Johanni Avenel, Capitaneo nostro in Ducatu Britanniæ, Salutem.

Cùm Treugæ inter Nos, pro nobis, & Subditis nostris, ex unâ Parte, &, Nobilem virum, Karolum de Bloys, Consanguineum nostrum, pro se, & Subditis suis, ex alterâ, ad rogatum ejusdem Karoli, initæ sint & firmatæ, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturæ,

Nos, volentes Treugas illas, quatenùs ad nos pertinet, inviolabiliter observari, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd dictas Treugas in omnibus Civitatibus, & aliis Villis, & Locis, nobis in Ducatu prædicto subjectis, ubi expedire videritis, publicè proclamari & teneri faciatis,

Omnibus & singulis Subditis nostris, in Ducatu prædicto, districtè, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, ex parte nostrâ inhibentes, nè Cavalcatus aliquos, super Gentes ipsius Karoli, vel in Terris sibi subjectis, faciant, vel Prisones aut Redemptiones capiant, aut alia Dampna vel Mala aliqua eis, vel eorum alicui, inferant, durantibus Treugis supradictis,

Et, si quid per aliquos de nostris, contra prædictum Karolum, vel Subditos suos, pendentibus eisdem Treugis, forisfactum fuerit, id eis sine dilatione debitè corrigi & reformari faciatis;

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, nullo modo omittatis. A. D. 1353.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

REX universis & singulis Capitaneis, Castellanis, Vicecomitibus, Præpositis, Officialibus, Ballivis, Ministris, & cæteris omnibus personis in Ducatu Britanniæ, nobis Subditis seu Obsequentibus, Salutem. *Ibid.*

Cùm Treugæ *&c. ut supra usque ibi* duraturæ *& tunc sic*

Nos, ut Treugæ prædictæ, ex parte nostrâ firmiter observentur, mittimus ad partes Ducatûs prædicti, dilectum Vallettum nostrum, Johannem de Ellerton, Servientem nostrum ad arma, de voluntate nostrâ pleniùs informatum, ad dictas Treugas in dicto Ducatu proclamari & observari faciendum, & ad Intentionem nostram vobis & cuilibet vestrûm pleniùs intimandum, prout sibi per nos pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Johanni in præmissis Intendatis, & in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, Fidem Credulam præbeatis:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, modis omnibus faciatis.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Pavagio pro Stapula Westmonasteriensi concesso.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Pat. 27. E. 3. p. 3. m. 3.

REX, dilecto sibi, Johanni de Bedeford, de Londoniâ, Salutem.

Quia Alta Via, quæ se ducit, a Portâ, vocatâ Templebarre, Londoniæ, usque ad Portam Abbatiæ Westmonasteriensis, per frequens Passagium, tàm Carectarum, quàm Equorum, Mercandisas & Victualia ad Stapulam nostram prædictam, a tempore quo eadem Stapula incepit, Ducentium, adeò profunda & lutosa jàm devenit, & Pavimentum ibidem tàm deterioratum & confractum existit quòd, nisi citiùs emendentur, grave Periculum, tàm Hominibus, quàm Cariagiis, ibidem transeuntibus, manebit in eventu,

Nos,

Advertentes quòd tàm Domini, qui Redditus de Domibus & aliis Tenementis suis, in locis ubi dicta Stapula sic tenetur existentibus, percipiunt, & maximè cùm eadem, Domus & Tenementa, multò cariùs, ratione Stapulæ prædictæ, quàm anteà solebant, ad Firmam dimittuntur, & sic Domini eorumdem majus Commodum indè reportant, quàm Mercarores & alii de Bonis suis, per quorum Cariagia & Onera dicta Via & Pavimentum sunt Deteriorata, ad eadem Viam & Pavimentum reparandum contribuant,

Ac volentes, pro Securitate & Aisiamento Mercatorum & aliorum, tàm per Terram, quàm per Aquam, ad Stapulam prædictam venientium, providere, de assensu Concilii nostri ordinavimus quòd quilibet, hujusmodi Redditus de Tenementis suis in loco prædicto habens & percipiens, ante Tenementum suum, a Pariete sive Muro ejusdem Tenementi, ubi Via fuerit lata, per Septem Pedes usque Canellum, &, ubi Via strictior extiterit, per pauciores Pedes, juxta Ordinationem Majoris & Constabulariorum nostrorum de Stapulâ prædictâ, de proprio faciat paviari,

Et, in auxilium Reparationis & Emendationis Pavagii Medii dictæ Viæ, inter Canellos ubi hujusmodi Tenementa situantur, ac totius Viæ & Pavimenti sic Diruptorum, ubi Tenementa non adjacent, de Novo Paviandorum, & etiam Constructionis cujusdam Pontis, apud Palatium nostrum Westmonasteriense, ad deserviendum dictæ Stapulæ pro Commodo & Tranquillitate Mercatorum ordinati, concessimus quòd de Bonis & Rebus Venalibus, ad dictam Stapulam venientibus, Consuetudines subscriptæ, per Triennium, a Datâ præsentium plenariè completum, capiantur,

Et assignavimus Te, ad easdem Consuetudines, per Visum & Testimonium Majoris & Constabulariorum prædictorum, vel Unius eorum, per Quos vel per Quem Consuetudines illas contrarotulari & supervideri volumus, Colligendum & Recipiendum; videlicet,

De quolibet Sarplario Lanæ, ducto per Terram, vel per Aquam, in Adductione vel Eductione ejusdem, prout vobis meliùs expedire videbitur, Tres Denarios;

Et de quibuslibet Trescentis Pellibus Lanutis, sic Adductis vel Eductis, Tres Denarios,

De quolibet Lasto Coriorum, Sex Denarios,

De qualibet Carrata Plumbi, Quatuor Denarios,

De quolibet Dolio Vini Venalis, ad dictam Stapulam veniente, Quatuor Denarios,

Et de Pipâ, Duos Denarios,

Et de quibuslibet aliis Mercandisis, Bonis, & Victualibus, ad dictam Stapulam, tàm per Terram, quàm per Aquam, ductis, valoris Viginti Solidorum, Unum Obolum,

Et Majoris Valoris sive Pretii, juxta ratam,

Nolentes quòd de Lanis, Coriis, Pellibus lanutis, Plumbo, vel aliis Mercandisis, ad dictam Stapulam ductis, de quibus dictæ Consuetudines ad eandem Stapulam solutæ fuerint, in reductione eorumdem quicquam de hujusmodi Consuetudinibus solvatur,

Et ideò tibi præcipimus quòd Consuetudines prædictas, de Bonis & Rebus prædictis, usque ad finem dicti Triennii, per Visum & Testimonium prædictum, capias: & Denarios, indè provenientes, tàm circa Paviagium Viæ prædictæ, quàm Constructionem Pontis prædicti, juxta Ordinationem & Avisamentum Cancellarii & Thesaurarii nostri, apponi: & Dominos, qui Redditus de Tenementis suis in locis prædictis habent, ad Pavimentum inter eadem Tenementa & Canellos sufficienter in formâ prædictâ faciendum, Viis & Modis quibus meliùs poteritis, compelli & distringi faciatis;

Proviso semper quòd, si aliqui Denarii,

A.D. 1353. Edw. 3. narii, de eisdem Consuetudinibus sic collecti, ultra dictum Triennium, in Pavagio & Constructione prædictis non appositi remaneant, salvò custodiantur, & in Reparatione earumdem Viæ & Pontis, cum indigerint, expendantur.

In cujus &c. per dictum Triennium duraturas. A.D. 1353. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Hectore de Baillol Milite de Francia, super Honore purgando.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Franc. 27. E. 3. m. 1.

LE Roi a touz noz Capitains, Chastellains, Admirals, Viscontes, Meirs, Baillifs, Ministres, & lour Lieutenantz, & noz autres Foials, sibien en Terre, come en Meer, deinz Fraunchises, & dehors, as queuz cestes Lettres vendront, Salutz.

Sachetz que,

Come Supplie nous soit depar Hectoir de Baillol, Chivaler de France, que nous lui veullions doner Conge de Seurement venir en nostre Roialme, pur son Sauvet & lui deblamer d'ascunes D[illegible], que Thomas de Rippesford lui voet surmettre, devant Nous, tochantes Deshonour & Blame de son Estat, & que sur eeo lui veullions faire Droit en nostre Court,

Nous,

Voillantz faire Justice a touz, qi la voillent requere en nostre Court,

Si ottreons a la dite Supplicacion, grantantz que l'avantdit Hectoir, & ses Gentz que vendront ouesque lui, tantque a noumbre de Douse Persones en tout, puissent venir en nostre dit Roialme d'Engleterre par la dite cause, & arriver a Dovorre, ou a Sandewicz,

Et avons receu en nostre Seur & Sauf Conduyt le dit Hectoir, & ses Gentz que vendront ouesque lui, tantque a noumbre avantdit, & lour Chivalx, Monoie, Jeweux, & autres Biens quecunqes, en venant en nostre dit Roialme pur le dit fait, en forme de Pees, illoeqes demorant, & d'illoeqes en France retournant, entre cy & la fin de Trois Mois prescheins a venir,

Issint, totes voies, que le dit Hectoir, & ses Gentz, a lour Entree en nostre dit Roialme, jureront, sur Seintz Ewangels, devant le Conestable de Dovorre, ou celui que il deputera a ceo faire, q'ils n' espieront, ne enquerront, les Secrees de nostre dit Roialme, ne Covyne, Alliance, Tretee, ou Bargayn od noz Gentz tendront, n' autre chose ne ferront ne machineront, que purra tornir en Prejudice ou Damage de Nous, ou de noz Foials, ou de meisme nostre Roialme, A.D. 1353.

Et, en cas que nul Secree aveigne a lour Conissance, que purra tournir a Damage, Paril, ou Prejudice de Nous, noz Foials, ou de nostre Roailme, que ils, ne nul de eux, le Reveleront, ne le Descoveront, a nulle en Prive, n'en Apart.

Et volons que, s'il aveigne ascunes des dites Gentz Escheer en Maladie, durant cest Conduyt, si q'il ne purra issir nostre poair devant la fin de Trois Mois susditz, que touz tieux, detenuz par tiele Maladie, & ceux qi pur lour necessite demoeront sur la Garde de eux, & touz lour Biens, demoergent & soient souz nostre Sauf & Seur Conduyt, tant q'ils soient garriz.

Et pur ceo Nous mandons vous, & chescun de vous, fermement enjoignantz, que, fait le Serment avantdit, au dit Hectoir, ne a ses Gentz, tantque a dit Noumbre, en Parsones, Chivalz, ou autres Biens, en venant deinz nostre Roialme avantdit, y demorant, ne d'illoeqes en France retournant, ne facez, ne, tant come en vous est, soeffretz estre fait Mal, Moleste, Violence, Empeschement, Grevance, n'autre Destourbance; einz les soeffrez venir & passir par voz Destroitz franchement & peisiblement.

Et, si riens soit mespris, ou meffait, encontre eux, ou nul de eux, adonqes le facez Redresser, Corriger, & Duement Resourmer sanz delai.

En tesmoignance de quen chose nous avons fait faire cestes Patentes, a durer tantque a la fin de Trois Mois susditz.

Don. a Westm. le xx. jour de Novembr.

FAIT A REMEMBRER *que le xx. jour de Feverer, preschien ensuyant, cest Conduyt fuist renovele, a durrer par Trois Mois, en la fourme avantdite.*

Forma

A.D. 1353. Edw. 3. A.D. 1353. Edw. 3.

Forma Pacis inter Homines de Baiona, & Homines de la Marisme de Comitatu Biscaye.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Vasc. 27. E. 3. m. 4.

IN Dei Nomine Amen.

Notum sit Cunctis quòd, cùm Debata, Controversiæ, Discordia, Ira, & Malivolentia fuerint temporibus præteritis, & pro temporibus futuris de eisdem dubitabatur (nisi Deus & bonæ Gentes Remedium apponerent oportunum) inter Gentes Navigantes & alios de Villis & Locis de la Marisme de Comitatu Biscaye (videlicet) de Bermeyo, de Plazencia, de Bilbau, de la Quetti, de Hondarro, ex Unâ Parte, & Gentes Navigantes & alios de Civitate Baionæ & Loci de Beyarritz ex aliâ, ex ratione & per rationem aliquorum Dampnorum, ex Homicidiis Hominum, & Captionis Navium, Vasorum, & aliarum Mercaturarum, & Bonorum aliorum, & Causarum, Datorum, Factorum, Receptorum, Commissorum, & Perpetratorum, ut dicebatur, inter Gentes prædictas Navigantes ex unâ Parte & aliâ,

Et licet, temporibus præteritis, per rationem dictorum Dampnorum, certæ Treugæ & Sufferentiæ fuerint factæ & captæ inter Gentes de la Marisme de Comitatu prædicto Biscaye ex unâ Parte, & Gentes Civitatis Baionæ & Loci de Bejarritz ex aliâ, cum certis Dilationibus & Continuationibus Treugarum prædictarum, prout plenius per Publica Instrumenta & Cartas, super hiis confecta, constare poterit intuenti, tàm ex unâ Parte quâm ex aliâ, Confessatis & Concessis,

Et, cùm quilibet dictarum Partium graviter Querelatus est quòd, tempore dictarum Dilationum, Treugæ, seu Sufferentiæ, & Prolongatione earumdem, diversa Maleficia & Dampna facta fuerunt, & commissa, ac perpetrata per Gentes Partium prædictarum, dubitandum quòd majora possent contingere in futurum,

Et sciendum quòd, die Datæ istius Instrumenti seu Cartæ, ad evitandum & repellendum eadem, seu obviandum Querelis supradictis, Rancoribus, Homicidiis, & Dampnis, ac Rancuris, quæ evenire seu contingere poterint in futurum, & ad ponendum dictis Partibus Remedium oportunum, A.D. 1353.

Quilibet dictarum Partium personaliter constituit, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Fontis Reindi (videlicet) Discretos Viros,

Dominos,
Reymundum Durandi, de Villa,
Et Petrum Reymundi de Luco,
Burgenses Civitatis antedictæ Baionæ,

Procuratores suos, & tanquam Procuratores Majoris, Juratorum, Centum Parium, Communitatis Civitatis antedictæ *&c. ferè prout supra de Datâ 29. Oct. usque hæc verba; viz.*

Acta fuerunt hæc in loco Fontis Reindi, die Sabbati ante Festum Natalis Domini (videlicet) Vicesimâ Primâ die Mensis Decembris, sub Anno Domini Millesimo, CCC. LIII. Ærâ verò Anni Millesimâ, CCC. Nonagesimâ primâ, præsentibus Testibus, viris prudentibus,

Monaldo de Caresce, Clerico Baionæ,
Semero de Raustice Capellano, Majore dicti loci Fontis Reindi,
Petro de Leneyres, Præsbitero,
Martino Sanccie de Hard. Clerico,
Michaele de Serreys,
Johanne de Brango,
Stephano de Lisardy,
Vicinis Fontis Reindi,
Et me Armaldo Guillielmi de Segnur Notario &c.
Et me Petro Vitali de Senesce Notario &c.

Et nos, Major & Jurati Civitatis Baionæ, in Testimonium veritatis, cum præsenti Scripturâ, Copiâ illius Pacis, Sigillum nostrum Majoriæ Baionæ in pendenti duximus apponendum.

Pro Nicholao Conte, super Duello Invadiato.

A.D. 1353. An. 27. E. 3. Fran. 27. E. 3. m. 1.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quoddam Duellum inter, dilectum Valettum nostrum, Nicholaum Conte, & quendam Adversarium suum, de partibus Transmarinis, super certis Debatis A.D. 1353.

A. D. 1354. Edw. 3.

Debatis Invadiatum, & coram nobis infra Regnum nostrum Angliæ disrationandum fuerit,

Præfatúsque Nicholaus ad nos, infra idem Regnum nostrum, ex hac causâ, accesserit,

Nos (Duellum prædictum acceptantes) suscepimus ipsum Nicholaum, ac Homines, & Servientes suos, Res, & Bona, ac Catalla sua quæcumque, infra dictum Regnum nostrum Angliæ existentia, in Protectionem & Defensionem nostram specialem,

Nolentes quòd idem Nicholaus per Corpus suum, aut Res, Bona, vel Catalla ejusdem Nicholai, ratione Duelli prædicti, infra dictum Regnum nostrum Angliæ, post diem confectionis præsentium, existentia, quousque Duellum prædictum finitum fuerit, aut per Octo dies tunc proximò sequentes, pro Debitis, seu aliis causis, arestentur, capiantur, seu quoquo modo detineantur.

Et ideò vobis mandamus quòd præfatum Nicholaum, ac Homines, & Servientes suos prædictos, ac Res, Bona, & Catalla sua prædicta, ex dictâ causâ manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, nec, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen.

Et, si fortè ipsum Nicholaum, aut Res, Bona, vel Catalla sua prædicta, post diem Confectionis præsentium, citra Octavum diem post dictum Duellum finitum, arestari contigerit, tunc dictum Nicholaum, ac Bona, & Catalla sua prædicta, dearestari, & eidem Nicholao eadem Bona & Catalla sine dilatione liberari faciatis.

In cujus &c. usque ad dictum Octavum diem duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quarto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Potestate Tractandi super Ligis perpetuis cum Rege Navarræ.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 9.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, Universis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti & fidelis nostri, Henrici Ducis Lancastriæ, Consanguinei nostri carissimi, pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Magnifico Principe Rege Navarræ, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputato ab eo, de perpetuis Amicitiis & Ligis, inter Nos & ipsum ineundis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate vallandum & firmandum,

Et ad omnia alia, quæ in hac parte necessaria fuerint vel oportuna, faciendum,

Præfato Consanguineo nostro Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid idem Consanguineus noster, nomine nostro, fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Turrim nostram Londoniæ vicesimo sexto die Januarii, anno Regni nostri Angliæ vicesimo octavo, Regni verò nostri Franciæ quintodecimo.

Pro Johanne Meyngre Prisonario, de Conductu ad Terram Sanctam.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Johannes Meyngre Miles, aliàs dictus Bussigand, Prisonarius noster, cum Duodecim Equitibus, versus Sanctum Jacobum, & exindè, contra Inimicos Christi, versus Terram Sanctam sit, de Licentiâ nostrâ, peregrè profecturus,

Suscepimus ipsum Johannem, & dictos Duodecim Equites, & eorum Garciones, Equos & Hernesia, eundo per Dominium & Potestatem nostra, versus Sanctum Jacobum, & exindè, contra Inimicos Christi, versus Terram Sanctam, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

A.D. 1354. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni *&c. ut in similibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

A.D. 1354. Edw. 3. Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Prisonario memorato.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX eisdem Salutem.

Volentes, Nobili Viro, Johanni Meyngre Militi, aliàs dicto Bussigand, Prisonario nostro, Gratiam facere specialem, concessimus ei, & Licentiam dedimus, quòd ipse Sexcenta Dolia Vini de partibus Vasconiæ, seu aliis partibus exteris, usque Civitatem nostram Londoniæ duci & cariari facere possit, ad Commodùm suum indè ibidem faciendum,

Suscipientes Vina prædicta, ac Naves ea ducentes, & Magistros & Marinarios earumdem Navium, ac Homines & Servientes ejusdem Johannis, cum Vinis prædictis in eisdem Navibus venientes, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A.D. 1354.

Et ideò vobis mandamus quòd præfatum Johannem, dicta Sexcenta Dolia Vini, de dictis partibus exteris, per Dominium & Potestatem nostra, per Homines & Servientes suos, usque dictam Civitatem nostram Londoniæ liberè & absque impedimento aliquo ducere & cariare permittatis, non inferentes *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Ponte Novi Templi Londoniæ reparando.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Claus. 28. E. 3. m. 20. REX, dilecto sibi in Christo, Fratri Johanni Pavely, Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, Salutem.

Quia Pons Novi Templi Londoniæ,

Per quem tàm Magnates, quàm alii Fideles nostri, ad Parliamenta & Concilia nostra apud Westmonasterium, venientes de dictâ Civitate & Suburbiis ejusdem, per Aquam ad dictum Locum Westmonasterii communiter transeunt,

Quem construere & reparare teneminі, ut dicitur, Dirrutus est plurimùm & Confractus,

Nos (volentes Defectus Pontis illius reparari & emendari prout decet) vobis mandamus quòd Pontem prædictum Reparatione & Emendatione, quibus necessariè indiget, sine dilatione reparari & emendari faciatis, nè, in vestri Defectum, Transitus Hominum, per Pontem illum, impediatur aliqualiter in futuro. A.D. 1354.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per Concilium.

De Navibus Episcopo Dunolmensi liberandis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX, dilecto & fideli suo, Admirallo Flotæ nostræ Navium versus partes Boreales, vel Johanni de Haddon, ad Naves pro Obsequio nostro in eisdem partibus arestandas assignatis, vel eorum deputatis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Venerabili Patri, Thomæ Episcopo Dunolmensi, qui ad Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium in proximò tenendum, de Mandato nostro est venturus, Tres Naves sufficientes, de Navibus per vos, vel aliquem vestrûm, arestatis, in Portu de Novo Castro super Tynam, vel de Hertilpole, aut alibi ubi eidem Episcopo placuerit, pro Victuallibus ipsius Episcopi usque Londoniam ducendis, sine dilatione aliquâ liberari faciatis. A.D. 1354.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Adversario de Franciâ.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 5.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione,

Venerabilis Patris,
Willielmi Episcopi Norwicensis,
Et,
Dilectorum & fidelium nostrorum,
Willielmi de Clynton Comitis Huntyngdoniæ,
Magistri Michaelis de Northburgh, Legum Doctoris, Canonici Eborum, Custodis Privati Sigilli nostri,
Et Reginaldi de Cobeham, Capitanei Calesii,

Plenariè confidentes,

Ipsos,

Tanquam Conscios Mentis nostræ super Facto Guerræ inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, Reformationéque Pacis super hoc, & de Intentione nostrâ pleniùs informatos,

Tractatores, Actores, Factores, Reformatores, Nuncios, seu Ambassatores, & Amicabiles Compositores,

Super agendis inter Nos, Regnum nostrum, ac Terras, Fideles, Adjutores, & Adhærentes nostros, ex unâ parte, & dictum Adversarium nostrum, Regnum Franciæ, ac Terras quas tenet, Adjutores & Adhærentes suos, ex alterâ,

Facimus, constituimus, &, tenore præsentium, deputamus;

Dantes & Concedentes eisdem Tractatoribus, seu Nunciis, & Ambassatoribus, Tribus & Duobus eorum (quorum præfatum Episcopum vel Comitem Unum esse volumus) plenariam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale Tractandi & Concordandi cum dicto Adversario nostro, seu ejus Gentibus, aut Nunciis, de Pace Finali, inter Nos & Ipsum,

Et de Treugis sive Abstinentiis, sub spe Pacis & Concordiæ, sub Modis, Pactis, & Conditionibus, quibus Eis, Tribus, vel Duobus eorum (quorum præfatum Episcopum vel Comitem Unum esse volumus) videbitur, faciendis, & ineundis,

Pacem hujusmodi reformandi,

Ipsámque, & Treugas, sive Abstinentias, hujusmodi Firmandi, Assecurandi, Transigendi & Pacificendi,

Et cum eis, nominibus quibus supra, Pacta, & Conventiones, & Promissiones super hiis faciendi,

A. D. 1354.

A Parte Adversâ Literas, super hiis, efficaciores & validiores quæ possunt fieri, & quæ Eis, Tribus, aut Duobus eorum (quorum præfatum Episcopum vel Comitem Unum esse volumus) videbuntur concedendæ, Recipiendi,

Et Literas hujusmodi pro Parte nostrâ Concedendi,

Necnon Renunciandi omni Juri, quod habemus in & ad Regnum sive Coronam Franciæ,

Et Cedendi, & Concedendi, Remittendi, & Quietum Clamandi Johanni de Franciâ Totum Jus, quod ad Nos pertinet in hac parte,

Jurandi in Animam nostram de Tenendis Pactis, Concordiâ sive Pace, Treugis sive Abstinentiis, Promissis & Conventionibus, ac omnibus aliis prædictis, firmiter & inviolabiliter observandis, & effectualitet adimplendis,

Et præstandi quodlibet alterius generis licitum Juramentum,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ circa Reformationem Pacis hujusmodi, Ejúsque & dictarum Treugarum Observationem inviolabilem, necnon & quæ circa omnia alia & singula supradicta, & Dependentia ex eisdem, necessaria fuerint & etiam oportuna, & quæ nos faceremus & facere possemus si præsentes essemus, licet Majora sint quàm ea quæ superiùs sunt expressa, & Mandatum exigant speciale;

Promittentes bonâ fide, & sub Obligatione Bonorum nostrorum, Mobilium & Immobilium, Præsentium & Futurorum, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quòd quicquid per dictos Tractores, Tres, vel Duos eorum (quorum præfatum Episcopum vel Comitem Unum esse volumus) Factum fuerit, Concordatum, Transactum, Pacificatum, Promissum, Conventum, Juratum, seu aliàs Procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum, tenebimus, adimplebimus, & observabimus, tenerique, adimpleri, & observari inviolabiliter & effectualiter faciemus, nec procurabimus, aut permittemus, ullo tempore, quicquam in contrarium fieri seu attemptari aliquo Ingenio seu Cautelâ,

Et,

A.D. 1354. Edw. 3. Et, ad Majorem Securitatem, per Literas nostras, sub Magno Sigillo nostro sigillatas, confirmabimus si opus fuerit, & super hoc fuerimus requisiti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Martii. A.D. 1354. Edw. 3.

Pro Rogero David, super Obsequio in Guerra infra Ducatum Britanniæ Regi præstando.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

SCIATIS quòd Nos,

Considerantes bonum Gestum, dilecti & fidelis nostri, Rogeri David erga Nos, ac gratuitum Obsequium, nobis per ipsum, in Ducatu Britanniæ, in Manu nostrâ, ratione Minoris Ætatis Johannis Ducis Britanniæ, existente, impensum, ac proindè, & pro bono Servitio, quod idem Rogerus nobis impendet in futurum,

Necnon, pro eo quòd idem Rogerus coram nobis Sacramentum præstitit corporale, quòd Ipse Capitaneo ejusdem Ducatûs ex parte nostrâ Obediens erit & Intendens, & cum ipso Capitaneo, cum indiguerit, & per ipsum Capitaneum præmunitus fuerit, in Obsequium nostrum de Guerrâ, quantò potentius poterit, ad Custus suos proprios, absque aliquo à dicto Capitaneo capiendo, equitabit, volentes cum eodem Rogero agere gratiosè,

CONCESSIMUS eidem Rogero, & Johannæ de Rosterven, Vicecomitissæ de Rohan, jam Uxori ejusdem Rogeri, quòd ipsi omnes Terras, quas de jure prædictæ Johannæ, tàm de Dote suâ post mortem Alani nuper Vicecomitis de Rohan, quondam Viri sui (videlicet) de Tertiâ Parte totius Vicecomitatûs de Rohan, & omnium aliarum Terrarum quæ fuerunt ipsius Vicecomitis, quàm de Hæreditate propriâ ipsius Johannæ, tàm ex parte Patris, quàm ex parte Matris, ejusdem Johannæ, jam tenent, vel imposterùm adquirere, vel apprehendere, seu quæ eis aliquo modo accidere poterunt, tàm in Dominico, quàm in Feodo, in quibuscúmque partibus, in Ducatu prædicto, Terræ illæ fuerint, A.D. 1354.

Et etiam quòd omnes Homines & Tenentes sui, infra Dominium eorumdem, Rogeri & Johannæ, tàm in Dominico, quàm in Feodo, omnes Terras suas, de omnibus Redemptionibus, Subsidiis, & Auxiliis, eis per Ministros nostros, seu alios, in eodem Ducatu, imponendis, vel ab eis exigendis, vel levandis, liberas teneant & quietas, quamdiu Ducatum prædictum in Manu nostrâ & sub Custodiâ & Regimine nostris sic contigerit remanere,

Absque hoc quòd Locum nostrum tenentes, Capitanei, aut aliqui alii Ministri seu Subditi nostri, in eodem Ducatu, aliqua Redemptiones, Subsidia, vel Auxilia de præfatis, Rogero & Johannâ, vel Terris suis prædictis, aut eorum Hominibus, ex quacumque causâ, exigant vel levent, aut alio modo capiant;

Eo non obstante quòd Locum nostrum tenentes, Capitanei, & alii Ministri nostri, in Ducatu prædicto, hujusmodi Redemptiones, Subsidia, & Auxilia in eisdem Terris, & alibi, ante hæc tempora, exigere, levare, & capere consueverunt.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Concessione Castri eidem Rogero facta in eodem Ducatu.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

SCIATIS quòd Nos,

Considerantes bonum Gestum, dilecti & fidelis nostri, Rogeri David erga Nos, ac gratuitum Obsequium, nobis per ipsum, in Ducatu Britanniæ, impensum, ac volentes eo prætextu, & pro bono Servitio, quod idem Rogerus nobis impendet in futurum, cum ipso agere gratiosè, A.D. 1354.

DEDIMUS & CONCESSIMUS eidem Rogero, Hæredibus, & Assignatis suis, quantum in nobis est, ratione Johannis Ducis Britanniæ, sub Curâ & Regimine nostris existentis, Castrum, Castellaniam, & Villam de Kemenetguengant, cum suis pertinentiis universis,

Quæ

A.D. 1254. An. 38. H. 3. Liv. 3.

Quæ ad præfatum Ducem, occasione Rebellionis & Inimicitæ cujusdam Mulieris de Picardiâ, Inimicis prædicti Ducis contra eundem Ducem Adhærentis, sunt confiscata,

HABENDA & TENENDA, unà cum Redemptionibus, Firmis, Redditibus, Proficuis, & omnibus aliis, quæ ad dicta Castrum, Castellaniam, & Villam, tàm tempore Pacis, quàm tempore Guerræ, pertinent, vel pertinere poterunt, absque aliquâ Impetitione, sive Inquietatione, sibi per Ministros nostros, sive alios, in Ducatu prædicto, faciendâ,

Et absque hoc quod Locum nostrum tenentes, Capitanei, seu aliqui alii Ministri nostri, in Ducatu prædicto, de dictis, Castro, Castellaniâ, & Villâ, cum pertinentiis, aut Redemptionibus, Firmis, Redditibus, Proficuis, seu aliquibus aliis, ad dicta Castrum, Castellaniam, & Villam pertinentibus, in Dominico, vel in Feodo se intromittant, vel eidem Rogero aut Hominibus suis, in dictis Castro, Castellaniâ, aut Villâ existentibus, aliquam Impetitionem seu Inquietationem faciant, aut Redemptiones, Subsidia, vel Auxilia aliqua de Castro, Castellaniâ, & Villâ prædictis, seu Terris, aut Hominibus, ad ea pertinentibus, levent aut capiant in futurum,

Eo non obstante quòd Locum nostrum tenentes, Capitanei, & alii Ministri nostri in Ducatu prædicto, hujusmodi Redemptiones, Subsidia, & Auxilia de Hominibus & Terris, ad eadem Castrum, Castellaniam, & Villam pertinentibus, ante hæc tempora exigere, levare, & capere consueverunt;

Ita semper quòd prædictus Rogerus, Hæredes, & Assignati sui, eadem Castrum, Castellaniam, & Villam ad Custus suos proprios custodiant, & Capitaneo ejusdem Ducatûs ex parte nostrâ Obedientes sint & Intendentes, & cum ipso Capitaneo, cum indiguerit, & per ipsum Capitaneum fuerint præmuniti, in Obsequium nostrum de Guerrâ, quantò potentius poterunt, ad Custus suos proprios, absque aliquo a dicto Capitaneo capiendo, equitabunt.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilis Concessio pro præfato Rogero de Castro de Pestyngen in supradicto Ducatu.

Dat. ut supra.

De Treugis cum Francia, a Data præsentium ad primum diem Aprilis, proximo Anno, duraturis.

A.D. 1254. An. 28. E. 3. Ibid. m. 5. d.

A Tonz ceux, qui verront & orront ces presentes Lettres,

Nous,

Pierre, par la grace de Dieu, Arcevesque de Rouen,
Gulliam Evesque de Beauvez,
Et Robert Evesque de Laon,
Robert Conte de Roucy,
Gauchier de Chasteillon, Seignur de la Forte,
Et Robert de Lorriz, Sire Deremovill, Chamberlain du Roi nostre Seignur,
D'une Part,

Et Guilliam, par celle meisme grace, Evesque de Norwiz,
William de Clynton, Conte de Huntyndon,
Michel de Northburgh, Doctor en Loys, Chanon de Londres & d'Everwyk,
Et Reynaut de Cobham, Capitain de Caleys,
D'autre part,

Messages Envoiez, & eiantz plein Pouoir, de Rois de France & d'Engleterre, a Faire les choses qui s'ensuent, Salutz en nostre Seigneur.

Come nous eions este assemblez, par plusieurs Journees, par devant, Reverent Piere en Dieu, Monsieur Guy de Boloigne, Cardinal de la Seinte Eglise de Rome, Evesque de Portez, & Mediatour entre Nous en ceste Partie, *&c. prout supra de Data* 10 *Mart. An.* 27. *usque hæc verba*; *viz.* es Ylles de Meer, obeissans a l'un ou a l'autre des ditz Rois, *& tunc sic,*

Les queles Trieues ou Abstinenees Comenceront de la Date de cestes presentes Lettres, & durreront jusques au premer jour d'Averill, preschein venant, Soleil levant,

Pendant le quel temps nous promettons, d'une parr & d'autre, qui rien ne serra meffair, de l'une partie ne de lautre, en Parsones, ne en Biens de l'autre,

A.D. 1354. Edw. 3. ne de leur Eidanz, Subgitz, & Adherenz,

Ne en ferra aucune chose Muovee ou Attemptee en prejudice des dites Abstinences, ou Trieues,

Et, si aucune chose estoit faite on attemptee contre les dites Abstinences, ou Trieues, d'une Partie ou d'autre,

Nous, Conte de Roucy, & Gauchier de Casteillon,

Et Nous, Conte de Huntyngdon, & Regnaut de Cobham,

Chescun pur leur Seignur avantditz, avons Jure & Promis en bone foi, saunz nul mal engyn, faire Reparer & mettre en Estat deu les ditz Attemptaz, quant au Pais de Gascoigne, de la Languedoc, & de Bretaigne, & des autres Paies desus nomez, especianment quant as ditz Paies de Picardie, d'Artois, & de Bolonnois, & du Pais d'Environ.

Et, pur ce qui les dites Abstinences, ou Trieues, soient plus fermement tenues es Pais d'Artois, de Picardie, & de Bolonnys, Nous promettons, en bone foie, qui nous ferrons tant qui,

Le Duc de Burbon, le Conte de Montfort, & le Robert de Lorriz, pur nostre dit Seignur,

Et, le Duc de Lancastre, le Conte d'Arrondell, & Messieur Berthelemeu de Burghersh, pur nostre dit Seignur,

Jurreront, as Seintz Evangailes touchez, qui si aucuns Attemptaz est fait, ou d'une Partie ou d'autre, es dits Parties de Picardie, d'Artois, & de Bonlonnois, de Prise de Chastel, de Forteresce, ou de Ville, ou d'aucune Notable Parsone, Clerc ou autre, qui eit Mill Livres Turnois de Rente ou de Terre, contre les dites Abstinences, qui les desusditz,

Duc de Burbon, Conte de Montfort, & Robert de Lorriz, s'il estoit fait par ascun de nostre Partie de France,

Et les desusditz, Duc de Lancastre, Conte d'Arondell, & Berthelemeu de Burghersh, s'il estoit fait par aucun de nostre Partie d'Engleterre,

Le ferront Reparer & mettre en Estat deu, deinz Quarante Jours depuis q'il avera este fait assavoir de la Partie, contre qi l'Attemptat avera este fait:

Et, s'il i a fait Attemptat contre la Partie d'Engleterre, ils le ferront assavoir, a Seint Omer, au Capitain du Pais pur le Roi de France: A.D. 1354. Edw. 3.

Et, s'il y ad fait Attemptat contre la Partie de France, il le ferront assavoir au Capitain de Calais, en la Ville de Caleis.

Et, en cas qui les ditz Attemptatz ne ferront Reparez dedeinz Quarante Jours, les dessusditz, Duc de Burbon, Conte de Montfort, & Robert de Lorriz, s'il estoit fait de la Partie de France, ou de ses Adherens, se Rendront Prisons en la Ville de Londres dedeinz Quinze jours apres:

Et semblement le Duc de Lancastre, le Conte de Arondell, & Messieur Bartholemeu de Burghersh, si les Attemptaz estoient faitz de la Partie dEngleterre, ou de ses Adherens, se rendront Prisons en la Ville de Parys:

Et demurront es dites Villes Prisons jusqes a tant, qui les ditz Attemptaz ferront Reparez d'une Partie & d'autre:

Et a ce se obligeront, par leur Lettres, les desusditz, & chescun de eux:

Les queles Lettres ferront envoiez, dedeinz le Moys de Pasques, proschein venant; c'est assavoit,

Celles de ceux d'Engleterre au Capitain pur la Partie de France en Picardie,

Et celles de eux de France, en la Ville de Caleis, au Capitain de ce lieu de Caleis pur la Partie d'Engleterre.

Et avons promis & promettons l'une Partie & l'autre, en bone foie, nous faire & curer qui les desusnomez se Obligeront, par lour Lettres, bien & sufficeanment, & jurreront faire ce qui dessus est dit.

Et, quant as autres Attemptatz, qui ferront faitz d'une Partie ou d'autre es ditz Pais, ount jure les Capitains d'une Partie & d'autre, q'ils les ferront Reparer au plus tost q'il vendra a leur Conissance, saunz delaie.

Et, s'il avenoit qui les Abstinences feussent Rumpues en aucun des Leux du Roialme de France ou d'Engleterre, pur tant ne ferroient eles Pas Rumpues es parties de Picardie, d'Artoys, & de Bolonnoys; mes demurront en leur Vertue.

Et avons promis & Acorde nous, Messages desusnomez, touz, & chescun par Soi, qui Nous, ou ceux qui noz ditz Seignurs vodront a ce eslire & commettre, ferrons a Avignon, dedeinz la Feste de la Seint Michel, proschein venant, pur aler avant a cel jour, & as autres ensuyantz, pleinement & en bone foie, pardevant, nostre Seint Piere, le Pape, sur les Tretez, en commancez par devant

A. D. 1354. vant le dit Monsieur le Cardinal de Boloigne.
Edw. 3.

Et sont compris en cestes presentes Abstinences, par especial, le Conte de Flandres, les Flamens, & les Escoz, & touz les autres, sicome ils sont compris es Triewes qui feurent prises, l'An cinquant & un, entre Guynes & Caleis.

Et serront publiez cestes presentes Abstinences, en touz les Pais des Roialmes de France d'Engleterre & d'Escos, a plus tost q'il purra estre fait.

Et, ovesqes ce, pur la Partie d'Engleterre, sont compris le Duc Guillem, Fitz a la Contesse de Henaut, le Pais de Holand & de Zeland, & ses autres Pais & Terres, Monsieur Gauter de Manny, ses Chasteaux & Forteresces,

Et, de l'autre Partie, sont compris la Contesse de Henaut, son Pais de Henaut, le dit Duc Guilliam, l'Ercediacne de Durefort, & leur Terres, Chasteaux, & Fortresces.

Et est assavoir qui, en prenant ces presentes Treues ou Abstinences, est expressement Acorde & Couveniancie, entre les Messages dessusditz, qui, s'il auenoit qui, pur la Reparacion des Attemptatz, si aucuns s'en faisont, contre & durantes les Abstinences, ou Trieues dessusdites (qui ia n'aviegne) qui,

Le Duc de Burbon, le Conte de Montfort, & Robert de Lorriz,

Le Duc de Lancastre,

Le Conte d'Arondell, & Messieur Barthelemeu de Burghersh,

Dessusditz se Rendissent en Hostage, par la manere qui dit est, pur y demurrer jusqes a tant qui les ditz Attemptaz feussent Reparez; & les ditz Hostages, si tost come yceux Attemptaz, pur les queux ils se serroient Renduz Hostages, serroient Reparez & mis en Estat deu, s'en purroient partir & partiront des lieux ou ils serront en Hostage, & auront sauf & seure Conduit pur eux, & pur leur Gentz, chescun du Roi en qui pouoir ils serront Hostages, pur passer par sa Terre & Seignurie Franchement & Quitement, & a Retourner en leur Pais; saunz ce qui, pur quiconqe autre chose, ou occasion, ils soient ou puissent estre Empeschiez, Arestuz, ou Destourbez en aucune manere.

Et, ovesque ce, est Acorde & Covenance expressement entre nous, les ditz Messages, qui, si ascun attemptat (qui ja n'aviegne) estoit fait contre les dites Trieues, ou Abstinences, d'une Partie ou d'autre, pur ce Vous demurra mie qui nous n'aillons avant, a la perfection des dites Traietes, solonc la volenre de ditz Rois, & serront les Attemptaz Reparez & Redrescez loialment & en bone foi, sicome desus est dit. A. D. 1354. Edw. 3.

Toutes les queles choses, & chescune d'icelles, Nous touz les Messages desus nomez, & chescun de Nous, es Nouns de noz ditz Seignurs les Rois, & par vertue des Pouoirs, a nous donnez de yceux, & en noz Nouns propres, avons Jure & Promis, loiaument & en bone foie, Tenir, Enternier, & Accomplir, chescun de sa Partie, saunz faire ne attempter, ne soefrir faire ou attempter, aucune chose au contraire coment qui ce soit.

Et anxi le jurreront & promettront,

Le Duc de Burbon, le Conte de Montfort, & Robert de Lorriz,

Le Duc de Lancastre, le Conte d'Arondell, & Messieur Barthelemeu de Burghersh,

Reparer les Attemptaz, & eux rendre en Hostage, par la manere qui desus est dit, es Almes de noz dite Seignurs, & es leur.

Et nous, autres Messages desus nomez, chescun pur sa Partie, avons promis, en bone foie, purchacer, a noz loialx pouoirs, Reparer les ditz Attemptaz, & purchacer la Deliverance des autres Messages dessusditz, en cas q'il avendroit q'ils s'en rendissent en Hostage, par la manere desusdite.

Et semblament ie Reignant de Cobham, Capitain pur le Roi d'Engleterre en Pais de Caleis, & Messieur Johan de Clermont, Mareschal de France, Capitain pur le Roi de France es ditz Pais de Picardie, d'Artois, & de Bolonnois, l'avons Jure loialment, & en bone foi, chescun pur sa Partie, de tenir les dites Treues, ou Abstinences, saunz Enfreindre, & de Reparer & mettre a Estat deu les Attemptaz, saunz nul mal engin, si tost cum l'un en serroit Requis sufficiauntment depar l'autre.

Et n'est mie nostre Entent qui cestes presentes Trieues, ou Abstinences, derognent en riens as autres Trieues, Acordez & otroiez, entre les Messages des ditz Seignurs, le Tierce jour de Decembre, dareinement passe, a durer jusqes a la Quinzeine de Pasques preschein venans, Soleil levant; mes volons qui eles soient & demurrent en leur Vertue, solonc la Forme & Tenour des Lettres faites sur ce.

En

A.D. 1354. Edw. 3. En Tesmoignance de queles choses, Nous, & chescun de Nous, avons mis noz propres Sealx a ces presentes Lettres.

Don. es Tantes devant Guynes le 6. jour du Mois d'Averill, l'An de Grace Mil, Trois Centz, Cinquante trois.

Et Nous, Cardinal desusdit, pur ce qui eestes choses ount este ainsi faites, jurez, & en covenaucies & acordez en nostre presence, come Mediatour, avons mis nostre propre Seal a ces Lettres.

Don. l'An & le Jour desusdit.

ET Mandatum est Thomæ de Holand, Capitaneo & Locum Regis tenenti in Ducatu Britanniæ, quòd Treugas illas in Ducatu prædicto, in Locis ubi expedire viderit, publicè proclamari, & firmiter teneri, & observari faciat; dumtaxat dictus Adversarius Regis Treugas illas ex parte suâ observet, & quantum in ipso est faciat observari. A.D. 1354. Edw. 3.

EOdem modo mandatum est Senescallo Vasconiæ, quòd Treugas illas in Ducatu Aquitaniæ, in Locis ubi expedire viderit, publicè proclamari, & firmiter teneri, & observari faciat in formâ prædictâ.

De prædictarum Treugarum Conservatoribus infra Vasconiam constitutis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Vasc. 28. E. 3. m. 13.

REX, dilectis & fidelibus suis, Arnaldo de Duroforti, Domino de Fespuch, & Pontio de Bella Villa, Domino de Roquctorn, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Treugæ,

Inter Nos, pro Nobis, Alligatis, & Subditis nostris, de Regno nostro Angliæ, & Ducatu nostro Aquitaniæ, ac aliundè de Dominio & Terris nostris, ex unâ Parte,

Et Adversarium nostrum Franciæ, pro Se, Alligatis, & Subditis suis, ex alterâ Parte,

Initæ sint & firmatæ a Sexto die Aprilis, proximò præterito, usque ad primum diem Aprilis, proximò futurum, duraturæ,

Quarum Treugarum Copiam, sub Magno Sigillo nostro, Senescallo nostro Vasconiæ misimus, ad easdem Treugas in dicto Ducatu proclamandas & firmiter observandas,

Nos,

Volentes Treugas illas inviolabiliter observari, ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Ad dictas Treugas, in omnibus suis Articulis, in partibus Marchiæ Agenni & Caturfien, versus Castra & Terram sua, Conservandum,

Et ad Violatores earumdem, vel contra eas in aliquo venire præsumentes, debitè puniendum,

Et ad omnia, quæ contra easdem Treugas Innovata vel Attemptata fuerint, Reformandum, & ad statum debitum Reducendum, A.D. 1354.

Necnon ad Juramenta omnium & singulorum, tàm Officiariorum, quàm aliorum, Subditorum nostrorum, dictarum Partium, quòd ipsi Treugas illas, quantum ad ipsos pertinet, fideliter tenebunt, Recipiendum,

Et ad omnia alia & singula, quæ pro conservatione Treugarum earumdem necessaria & oportuna fuerint, Faciendum,

Vobis, & cuilibet vestrûm, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem.

Et ideò vobis mandamus quòd circa Conservationem Treugarum prædictarum intendatis, & eas firmiter teneri faciatis in formâ prædictâ; dumtamen dictus Adversarius noster, & sui Ministri, Alligati, & Subditi in partibus illis, easdem Treugas pro parte suâ observent, & consimili formâ observari faciant.

Damus autem omnibus & singulis Officiariis, Alligatis & Subditis nostris, in eisdem partibus, sub forisfacturâ omninm quæ nobis forisfacere poterunt, tenore præsentium, in mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, ac Deputandis a vobis, & quolibet vestrûm, in præmissis faciendis & exequendis, pareant & intendant.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo octavo die Maii.

Consimiles

A. D. 1354. Edw. 3. Consimiles Literæ diriguntur Dominis subscriptis, ad easdem Treugas in Partibus subscriptis Conservandum, sub eâdem Datâ; videlicet, A. D. 1354. Edw. 3.

Iubato de Bearn Domino de Ladnys & Reymundo Bernard Domino de Novo Castro, ad dictas Treugas in Partibus Laudarum Conservandum &c.

Berardo de la Bret Domino de Rions, & de Puch-Normand, Guillielmo de Sans Domino de Pomeriis, & Bertrando de Monte Ferandi, ad dictas Treugas in Partibus de Bordelas. exceptis Villis de Burgo & Blaniâ, Conservandum &c.

Remundo Guillielmi Domino de Caupene Capitaneo de Talleburgh, & Eliæ de Laudrians Capitaneo de Tannay Charande, ad dictas Treugas in Partibus Xanctoniæ citra Aquam de Charante versus Peyto Conservandum &c.

Eliæ du Pomeriis Senescallo Petragoricensi, Guillielmo Amaneni de Castellion Domino de Blanhades, Petro de Soucald, & Bernardo Maymont, ad dictas Treugas in Partibus de Petragoric. Lemosnen. & Caturcien. Conservandum &c.

Arnaldo de la Bret Domino de Subsac, Willielmo de Sarland Domino de Chales, & Amaneno de la Mote Capitaneo de Burgo, ad dictas Treugas in Partibus Xanctoniæ ultra Aquam de Charante Conservandum &c.

Amaneno de Fossato Domino de Maideillan, & Arnaldo Garciæ de Fossato Domino de Toartz Senescallo Agenni, ad dictas Treugas in Partibus Agenni, quæ se extendunt inter Aquas Dordoign. & Gerond., & ultra Gerond in Diœcese Condoniensi Conservandum &c.

Pro Blancha de Fuxo, Capitalissa de Bogio.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Vasc. 28. E. 3. m. 12.

REX, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, seu eorum Loca tenentibus, Salutem.

Supplicationem, Inclitæ ac Nobilis Mulieris, Blanchæ de Fuxo, Capitalissæ de Bogio, coram Nobis & Concilio nostro in præsenti Parliamento nostro exhibitam, recepimus,

Continentem quòd,

Cum, dilecti & fideles nostri, Henricus Dux Lancastriæ, Consanguineus noster, & Radulphus Comes Staffordiæ, tempore quo erant Locum nostrum tenentes in Ducatu nostro Aquitaniæ,

Considerantes bonum & gratuitum Servitium dictæ Blanchæ, & Affectionem quam habuit nostra Negotia prosperari, & etiam ad bonum & utilem Locum quem nobis tenuit, Pecuniam, in non modicâ quantitate, pro Victualibus & aliis Necessariis, pro Munitione Villæ Sancti Johannis Angeliacensis, dùm in Manu nostrâ extitit, mutuando,

Centum Libras Sterlingorum, de Emolumentis Monetæ nostræ Burdegaliæ Annis singulis percipiendas, nomine nostro, per suas Patentes Literas concessissent, prout in prædictis Literis dicitur plenius contineri,

De quâ quidem Summâ Solutionem integram hactenus est minimè, ut asserit, assecuta, A. D. 1354.

Velimus ei de dictis Centum Libris Monetæ hujusmodi, de dictæ Monetæ nostræ Burdegaliæ Emolumentis, aut aliàs de dicti Ducatûs Exitibus, ac de Arreragiis sibi in hac parte debitis, Solutionem fieri jubere competentem,

Nos, volentes Supplicationi suæ prædictæ annuere gratiosè, vobis mandamus quòd, visis Literis prædictis, eidem Blanchæ dictas Centum Libras Sterlingorum, unà cum Arreragiis earumdem, si quæ fuerint, de Emolumentis Monetæ prædictæ, Solutionem, seu Assignationem competentem indè alibi, fieri faciatis, juxta dictam Concessionem, aliàs sibi, ut præmittitur, factam; Recipientes a præfatâ Blanchâ, vel ejus Attornato, seu Procuratore in hac parte, Literas ipsius Blanchæ Acquietantiæ, quæ pro Nobis & Vobis sufficientes fuerint in hac parte; Et nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Maii.

Per Petitionem de Parliamento.

A. D. 1354. Edw. 3. A. D. 1354. Edw. 3.

De Protectione pro Procuratore Episcopi Tusculanensis, Cardinalis.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Pat. 28. E. 3. p. 2. m. 23.

REX Universis & singulis Admirallis, &c. Salutem.

Sciatis quòd, consideratione Reverendi Patris, Gullielmi Episcopi Tusculanensis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, suscepimus Fratrem Johannem de Aldenardo, Monachum Ordinis Cistertiensis, Procuratorem & Capellanum comensalem dicti Cardinalis, qui in Regnum nostrum Angliæ, pro quibusdam Negotiis, tàm dictum Cardinalem, quàm præfatum Ordinem tangentibus, ibidem expediendis venit, & jam ad partes Transmarinas est de nostrâ Licentiâ rediturus, eundo ad dictas partes Transmarinas, cum Tribus Equis, ac Garcionibus, Hernesiis, Rebus & Expensis suis, in Auro & Argento, tàm per Terram, quàm per Aquam, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum; A. D. 1354.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni redeundo *&c. prout in consimilibus Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Junii.

Per Concilium.

De Custodia Castellaniæ de Kymperelle in Ducatu Britanniæ Rogero David comissa.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 6.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, pro bono Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Rogerus David nobis in Ducatu Britanniæ impendit & impendet in futurum, commisimus ei Custodiam Castellaniæ & Villæ de Kymperelle,

Habendam cum Monetâ, Redemptionibus, Proficuis, Emolumentis, & omnibus aliis, quæ ad dictas Castellaniam & Villam pertinent, vel pertinere poterunt, quamdiu Castellaniam & Villam prædictas in & sub Obedientiâ nostrâ contigerit remanere,

Ita semper quòd idem Rogerus Capitaneo & Locum nostrum tenenti in Ducatu prædicto, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Obediens sit & Intendens, & cum eodem Capitaneo, quotiens ipsum in Obsequium nostrum in dicto Ducatu de Guerrâ equitare contigerit, juxta Præmunitionem eidem Rogero indè faciendam, cum Viginti Hominibus ad Arma & Triginta Sagittariis, ad proprios Custus & Expensas ipsius Rogeri, equitabit, absque eo quòd idem Rogerus quicquam, ultra hoc, pro Custodiâ & Proficuis prædictis, nobis, seu aliis, facere teneatur. A. D. 1354.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Junii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est Thomæ de Holand Capitaneo & Locum Regis tenenti in Ducatu Britanniæ, vel ejus Locum tenenti, quòd eidem Rogero Castellaniam & Villam prædictas liberet, habendas unà cum Monetâ, Redemptionibus, Proficuis, Emolumentis, & omnibus aliis, ad easdem Castellaniam & Villam spectantibus, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

De Cera renovanda in Monasterio Westmonasteriensi.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Claus. 28. E. 3. m. 17.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi humatum, existentem, de Denariis nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit. A. D. 1354.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Junii.

De

A.D. 1354. Edw. 3. A.D. 1354. Edw. 3.

De Conductu pro Commissariis de Scotia, super Deliberatione David de Bruys, ad Novum Castrum super Tynam venturis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Sco. 28. E. 3. m. 6.

REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, Willielmus Episcopus Sancti Andreæ, & Episcopus de Breghyn, de Scotiâ,

Ad Tractandum super Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, & aliis Negotiis, usque Villam Novi Castri super Tynam sint venturi,

Suscepimus ipsos Episcopos &c. *prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Junii. A.D. 1354.

Consimiles Literas Regis de Conductu habent subscripti, sub eâdem Datâ, per idem tempus duraturas; videlicet,

Comes de Sotherland.
Patricius de Dunbarre, Comes Marchiæ.
Abbas de Dumfermeleyn.
Archidiaconus de Lownays.
Willielmus de Lemyngston.
Robertus de Ersken.

De Potestatibus ad tractandum super Deliberatione prædicta.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione & fidelitate, dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium Patrum,
Thomæ, Dunolmensis,
Et Gilberti, Karliolensis,
Episcoporum:
Necnon,
Willielmi de Bohun, Comitis Norhamptoniæ, Consanguinei nostri carissimi,
Gilberti de Umframvill, Comitis de Anegos,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Thomæ de Lucy,
Willielmi Baronis de Greystok,
Et Henrici le Scrop,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum, Concordandum, & Conveniendum cum David de Brus, & cum Prælatis, Comitibus, & aliis Nobilibus, cæterisque Hominibus de Scotiâ, apud Villam Novi Castri super Tynam, super Deliberatione ejusdem David,

Ac Finali Pace & Concordiâ,

Ac Treugis, vel Sufferentiâ Guerræ, inter Nos & Homines de Scotiâ ineundis,

Et ad salvum & securum Conductum Prælatis, Nobilibus, & aliis prædictis de Scotiâ, & cuilibet eorumdem (cujuscúmque Status seu Conditionis fuerit) ad veniendum ad dictam Villam Novi Castri super Tynam, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo, ad certum tempus, ad hoc limitandum, concedendum, A.D. 1354.

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, & Concessa fuerint, quacumque Securitate, nomine nostro, vallandum,

Et ad Securitatem, quæ nobis in hac parte fieri debeat, a parte adversâ stipulandum & recipiendum;

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel opportuna, & quæ Nos ipsi faceremus si præsentes essemus, nomine nostro faciendum,

Eisdem, Episcopis, Comitibus, Henrico, Radulpho, Thomæ, Willielmo, & Henrico, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (quorum præfatum Episcopum Dunolmensem, vel Comitem Norhamptoniæ, aut Radulphum de Nevill, unum esse volumus) plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum habituri & Gratum quicquid per dictos, Episcopos, Comites, Henricum, Radulphum, Thomam, Willielmum, & Henricum, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum præfatum Episcopum Dunolmensem, vel Comitem Norhamptoniæ,

†

A. D. 1354. Edw. 3. hamptoniæ, aut Radulphum de Nevill, Unum esse volumus) nomine nostro Factum fuerit in præmissis, & quelibet præmissorum.

In cujus &c. A. D. 1354. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Junii.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Indempnitate, & de non præjudicando.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 6.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz.

Come ascuns certeines, grosses & chargeances, Bosoignes n'adguaires ount estez esmeuz & entaineez par entre nous &, nostre Trescher Cousyn & Foial, Edward Roi d'Escoce, touchantes son Estat & Droit du Roialme d'Escoce,

Es queles avons, plusours divers foitz, assentuz d'am parts pur Treteer sur l'esploit & accomplissement d'ycelles par entre Nous,

Sur quels Bosoignes le dit Roi, nostre Cosyn, ad a ore Chargez & Envoiez, en son Nomz, par devers nous, le soen Bacheler William d'Aldeburgh pur Treteer de la matere, come de sa part, envers nous & nostre Conseil,

Par ensi toutes voies qui nous lui grantous & faceons liverer al avantdit William, en son Noun, devant q'il entre en dit Tretee devers nous ou nostre dit Conseil, noz Lettres de Indempnite, de tiel vertue & force, qui rienz, Purparleez, Tretez, Monstrez, ou en autre manere, par l'avandit William son Bacheler, a ceste foitz, n'appres par lui, ne par queconqes autres, ou autri, Faites par devers Nous & nostre dit Conseil, en son Noun, ne lui tourne en prejudice de sa Alliance par devers Nous, ne de sa Querele d'Escoce, a toutz jours, en cas qui bon & effectuel Acorde ne se preigne par entre Nous & lui del dite Tretee,

Nous, par l'Assent de nostre dit Conseil, volons & pleinement grantons, pur nous, & pur noz Heirs, q'en cas qui l'Acorde ne se preigne en effect, par entre nous & lui, en due manere, come desus est dit, qui rienz, Purparlez, Treteez, Monstrez, ou en autre qeconque manere, Faites envers nous, & nostre dit Conseil, par l'avandit William, a ore, n'appres par lui, ne par qeconqes autres, ou autri, en Noun le dit Roi, ne lui tourne en prejudice de sa Alliance par devers nous, ne de sa Querele d'Escoce, a touz jours; einz q'il soit demurantz appres en meisme l'estat, q'il avoir en touz pointz devant, selonc Fourme de ses dites Alliances, sanz contredir de Nous, ou de noz Heirs, nient contreesteant ascune Parlance, Tretee, Demonstrance, ou riens qui peusse estre faites, ou dires, par le dit William, a ore, n'appres par lui, nec par qeconqes autres, ou autri, envers nous, & nostre dit Conseil, come dessus est dit. A. D. 1354.

Et, outre ceo, volons, & pleinement grantons, de meisme l'Assent, par cestea noz dites Lettres, pur nous, & pur noz Heirs, qui le dit William, a ceste foitz, n'appres, par lui, ne par qeconqes autres, ou autri, en cause d'Acorde, ne Descorde, del dite Trete par entre Nous & nostre dit Cosyn, ne soient, ou soit, par nulle voie, come en Noun de blame, ne Damages, Areitez, ne par qeconqe manere jammes apres Empeschez par Nous, noz Heirs, ne par qeconqe Parsone en nostre Noun.

Et, s'il aviegne qui le dit William, autres, ou autri de cy, en avant, en celle cause, voluntriement, ou en autre manere, soient, ou soit, Empeschez, ou Damagez par ascuns, ou ascun, qi soient ou soit de l'Obbeissance ou Jurisdiction de nous, ou de noz Heirs, en qeconque partie,

Volons q'il & chescun d'eux soient Eidez & Meingtenuz par Nous, & par noz Heirs droiturelement, toute foitz qui busoigne lour soit, selonc ceo q'ils requerront de reason envers nous, ou noz Heirs, en celle Partie come dessus est dit;

Issint tote foitz qui le dit Roi d'Escoce Face Acomplir & Fermement tenir, de sa part, ceo qui setra issint par la dite Tretee entre nous & lui finalment Acorde.

En tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes, ensealez de nostre Graunt Seal.

Don. a Weymonster le xxx. jour de Juyn.

Per ipsum Regem & Concilium.

A. D. 1354. Edw. 3.

Pro Gilberto de Pelagrua, de Homagio respectuato.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Vasc. 28. E. 3. m. 10.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum Loca tenentibus, Salutem.

Cùm, dilectus & fidelis noster, Radulphus Comes Staffordiæ, nuper Locum nostrum tenens & Capitaneus Generalis in Ducatu Aquitaniæ, & totâ Linguâ Occitanâ, pro eo quòd, dilectus & fidelis noster, Gilbertus de Pelagrua, Dominus Loci de Aymeto,

Qui quidem Locus & Castrum de Somensaco (cujus Custodiam idem Gilbertus habet) in Fronteriis Inimicorum nostrorum situata existunt,

Ad Nos in Angliam, pro Homagio, Nobis pro dicto Loco de Aymeto debito, faciendo, absque Loci & Castri prædictorum Amissionis maximo periculo, commodè accedere non valebat, Vicesimo Nono die Septembris, anno Regni nostri Angliæ vicesimo sexto, Homagium illud, usque ad Terminum Quinque Annorum, tunc proximò sequentium, eidem Gilberto, respectuaverit & relaxaverit, prout in Literis præfati nuper Locum nostrum tenentis vidimus pleniùs contineri,

Nos, ex causis præmissis, ac prætextu laudabilis Gestûs ipsius Gilberti in Partibus prædictis, volumus & concedimus quòd Ipse Respectum prædictum habeat usque ad Terminum supradictum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd ipsum Gilbertum Respectum illum habere permittatis, juxta tenorem Literarum dicti nuper Locum nostrum tenentis prædictarum, ipsum contra tenorem earumdem Literarum non molestantes in aliquo seu gravantes.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Julii.

Per Concilium.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Protectione.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 6.

REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Volentes Securitati, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi, qui ad Nos in Angliam de mandato nostro nuper venit, providere,

Suscepimus ipsum Regem *&c. prout in superioribus de Protectione Literis.*

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Literæ Testimoniales super Allocatione facta Mercatoribus de Janua.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Pat. 28. E. 3. p. 2. m. 13.

REX, Nobilibus viris, Capitaneo, Consiliariis, & Consulibus Civitatis Januensium, Amicis suis carissimis, Salutem.

Cùm in Pace & Concordiâ,

Per Antonium Ususmaris & quosdam alios, pro Nobis, & Subditis nostris, ex parte unâ, & quosdam Consiliarios & Consules Civitatis prædictæ, pro tunc, Duce & Commune Januensium, pro se, & Subditis suis, ex alterâ, initis, & per nos confirmatis,

Inter cætera, contineatur quòd quibusdam Patronis & Mercatoribus Sex Galearum, in Britanniâ, & Unius Cochæ, infra Regnum nostrum Angliæ, per Anglicos Subditos nostros nuper Deprædatarum, de Dampnis suis (quæ ad Viginti & Tria Milia Marcarum se extendebant) satisfieret,

Et quòd ipsi Dampnificati, seu eorum Hæredes vel Successores, pro solutione Pecuniæ prædictæ, haberent & perciperent Custumas, quæ per Januenses ipsos Dampnificatos, seu eorum Hæredes, vel aliquem, seu aliquos, vel pro eis, vel aliquibus ex eis, intrantes in Regnum nostrum Angliæ, pro eorum Rebus & Mercibus illuc delatis, & quæ per ipsos, vel aliquem, seu aliquos ex eis, vel pro eis, vel aliquibus ex eis, exeundo & extrahendo de ipso Regno, solvi deberent & præstari, quousque eis de summâ prædictâ esset satisfactum,

A.D. 1354. Edw. 3. Pares, & Communitas, Parti nostræ assistant, & Nos & Subditos nostros, contra dictos Homines de Terrâ Biscayâ prædictâ, sic contra Nos de Guerrâ existentes, juvare teneantur, dictâ Pace & Concordiâ non obstantibus.

In cujus &c. has Literas nostras fieri fecimus Patentes in Palatio nostro Westm. nono die Julii. A.D. 1354. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Conventiones super Deliberatione David de Bruys.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Penes Camer. Scaccar.

CESTE ENDENTURE, Faite, a Noefchastell sur Tyne, le xiii. jour de Juyl, l'An de Grace Mill, CCC, Cynquant Quart, par entre,

L'Onorable Pier en Dieu,
L'Evesque de Durresme,
Monsiur William de Bohun, Count de Northampton, & Conestable d'Engleterre,
Monsieur Gilbert d'Umfrayvyll, Count d'Angous,
Les Sires,
De Percy,
Et de Nevyll,
Monsieur William, Baroun de Graystok,
Et Monsieur Henry l'Scroup,
D'une part,

Et,
Les Honorables Pieres en Dieu,
Les Evesques,
De Seint Andreu,
Et de Breichyn,
Monsieur Patrik de Dunbarre, Count de la Marche,
L'Abbe de Dunfermelyn,
Mestre Gautier de Moffet Archidecan de Lownesse,
Et Monsieur Robert d'Erskyn,
D'autre part,

TESMOIGNE que Trete & Accorde est, par entre les Parties susditz, que Monsieur David de Brus soit fraunchement Delivrez & Raunceonnez pur une certain Summe d'Argent (cest assavoir) pur Quatre Vintz & Diz Mill Marcz d'Esterlings, a paierz deinz Noef Anz, proschien ensuantz la Faisance de cestes, par owales porcouns (cest assavoir) Diz Mill Marcz par An, a la Fest del Purification nôtre Dame, ou denz la Quinzeine Apres, le Premier jour du Paie comensant a la Purification nôtre Dame proscheine a venir, & issint de An en An, a meisme la Terme, tanque la dite Summe de Quatre Vintz & Diz Mill Marcz soit parpaie.

Et que le dit Paiment, d'An en An, a la Terme susdite, soit paie en la Ville de Berwyk sur Twede, en cas que la dite Ville soit en la Maine le Roy d'Engleterre; &, si noun, qu'adonques la Paiement soit fait au Chastell de Norhame. A.D. 1354.

Et que la Paiement soit fait d'Esterlings, ou d'autre Mone du Roy d'Engleterre, ou en autre Mone a la value comme il valt en Engleterre, & a celui qui sera assigne, de par le Roy d'Engleterre, de receivoir meismes les Summes.

Et quant as Trois Chevaliers Prisoners (cest assavoir) Monsieur Wautier de Halyburton, Monsieur David Donaud, & Monsieur Andreu Cambell, les ditz Seigneurs d'Engleterre mettront leur bone diligence & aide, au fin que leurs Ranceons ferront comprises en la Summe susdite.

ITEM, que Trewes soient affermez & tenuz, par seuffissance Soerte de Lettres & Serementz, par entre le Roy d'Engleterre & touz ses Gentz, si bien en Engleterre & en Escoce, comme en l'Isle de Man, & le dit Monsieur David de Brus, & touz les autres Gentz d'Escoce, & leurs Enherdantz, par Terre & par Miere, en touz Lieus & Places, sanz fraunde ou mal engyn, tanqe la dite Summe soit pleinement paie; & que Monsieur Edward de Baillol, & touz autres, Alliez & Enherdantz du Roy d'Engleterre, soient comprises en les dites Trewes.

ITEM, que touz ceaux d'une part & & d'autre, durant les dites Trewes, puissent entrecomuner par Terre & par Mere; forpris Chastels & Villes closes & fermez.

Et en cas que nulle Naef, d'une part ou d'autre, par Tempest, ou par autre necessite, soit chace de arriver en nuls des Portes d'Engleterre ou d'Escoce, qu'il y puissent peisiblement demorer, & leur repos prendre pur un temps, & fraunchement hors de le dit Port, oue leurs Biens & Gentz, retourner, sanz nulle maniere d'Arrest ou Enpechement.

Et que, durantz les dites Trewes, nulle Pais, Ville, Terre, Burgh, ou Possession, Chastell, ne Personne quecunque, de quel estat ou condicioun qu'il soit, soit recieu, ou pris, del une Foi ou Paes al autre, de quelle Partie quil soit, le jour de la Faisance de cestes; Et

A. D. 1354. Edw. 3. Et, en cas que nulle Pais, Ville, Burgh, Terre, Possession, Chastell, ou Personne, soit pris, ou recieu, del une Foi ou Paes al autre, que plein Restitution soit faite, sanz delaie, countredit, ou mal engyn, quelle houre q'il soit demandes.

Item, que nul, d'une part ne d'autre, domorant al une Foi ou al autre, ne raunceonera, ne nulle manere de Ranceon ne prendra de nulle Homme, Ville, ne Pais, s'ils ne soient de sa Foi, encontre leur Fraunche Volente, par nulle Manace ne Durete a eaux moustrer ou faire.

Item, que, pur la Paiement de la ditte Summe d'Argeut faire, sicome sus est dit, le dit Monsieur David mettra vint Hostages;

Cest assavoir,

Le Filz & Heir le Count de Southerland,
Le Filz & Heir au Count de la Marche,
Le Heir au Count de Wygton,
Le Heir ou Frer Monsieur William de Conyngham,
Le Filz & Heir Monsieur William More,
Le Filz & Heir Monsieur David de Graham,
William le Filz Monsieur William de Levyngiston,
Le Filz & Heir Monsieur Robert d'Erskyn,
Le Filz & Heir Monsieur Thomas Somervyll,
Le Filz & Heir Monsieur Johan de d'Amelifton,
Le Filz & Heir Monsieur Thomas Bysett,
Le Filz & Heir Monsieur Andreu de Valence,
Le Filz & Heir Monsieur Adam de Foulerton,
Le Filz & Heir Monsieur Johan Steward de Derneley,
Le Filz & Heir Rogier de Kyrkpatrik,
Un des Filz Johan de Berkeley,
Le Filz & Heir Johan Kenedy,
Le Filz & Heir Johan Gray,
Le Filz & Heir Monsieur David de Wemys,
Et le Filz & Heir Williame del Hoy, Seignur de Lochiwart,

Les queux ferront tenuz & tretez Courtoisement, & as Covenables Despenses de ceaux, qui les mettront en Hostage.

Et que l'Ostage du Count de la Marche soit tenuz & delivrez en la maniere, que s'ensuit; Cest assavoir, A. D. 1354. Edw. 3.

Que, quant Diz Milles Marcz d'Esterlings, du primer Paiement, soient paiez, le dit Count avera son Filz Fraunchement Delivrez; & avera le dit Count Lettres du Roy d'Engleterre, de souz son Graunt Seal, & Lettres du Prince son Filz, que le Filz du dit Count ne soit detenuz du temps, que les ditz Diz Milles Marcz, du primer Paiement, soient paiez, pur nulle manere de cause; Et que le Filz du dit Count demorge ovesque le Seigneur de Nevyll, & que le dit Sire de Nevyll eit Especial Commission, du Roy d'Engleterre, pour le Filz du dit Count delivrer (la Summe de Diz Milles Marcz avant ditz pleinement paiez) sanz ascune maniere de delai.

Et que, sur la Deliurance del Filz & Heir du dit Count de la Marche, le Filz & Heir du Seneschall d'Escoce serra entre comme Hostage, a demorer en Hostage tanqe la Seconde Paiement de Diz Milles Marcz de la dite Raunceon soit paie; &, celle Paiement faite, qu'adonqes soit il delivrez en la manere, comme accorde est de la Delivrance du Filz & Heir le Count de la Marche susdit.

Et que, sur la Delivrance du Filz & Heir du Seneschall d'Escoce, seront mis en Hostage Wautier le Filz au dit Seneschall, s'il soit en vie, &, si non, un autre de ses Filz, & le Filz & Heir jadis Monsieur David del Haye Conestable d'Escoce, ou un autre auxi souffissant.

Et, sur la Delivraunce de eaux, seront mis le Filz & Heir du Count de Rosse, s'il soit d'Age pur Travailler, ou le Frer du dit Count; Et, pur la Feblesse des Hostages susditz, le dit Monsieur David, a sa Delivrance, oue les autres Prelatz & Grauntz, quil ferront a sa dite Delivraunce, se obligeront, par Lettres & Serementz, quils mettront leur Peine, sanz fraude ou mal engin, de purchaceier les meillours Hostages, Filz & Heirs des Seignurs Apperantz des plus seuffissantz q'il pourront trover en la Terre d'Escoce, de mettre en Hostage, en Eschange de ceaux qui sont de maindre Value.

Et que les autres Hostages susditz puissent estre chaungez, pour avoir leurs despoit & aes, pur autres auxi seuffissantz.

Et que les Hostages soient Delivrez selonc la Quantite du Paiement; issint, toutefoiz, que les Hostages, qui demouront,

A.D. 1354. Edw. 3. ront, soient auxi seuffisantz comme ceaux qui serront delivrez; forpris le Filz au Seneschall d'Escoce, & le Filz au Count de la Marche.

Et, en cas que nul des Hostages se Esloigne, par quelle voi & colour que ce soit, contre la volente de son Gardian, que le dit Monsieur David & les autres Seignieurs d'Escoce soient tenuz, par leurs Lettres & Seremenz, de lui reentrer, sanz fraude ou mal engyn, & sanz nulle delai, faire.

ITEM, que le dit Monsieur David & les autres Grauntz du Roialme d'Escoce, si bien Evesques & Prelatz, come autres Seigneurs de la Terre, soient obligez, par Lettres & Seremenz, en la meillour manere & fourme, comme homme savera plus seurement devisir par reson, pur la dite Paiement faire en la fourme susdite, & les Trewes & touz les autres Pointz susditz fermement tenir.

Et que les Marchantz & Hommes de Aberden, Dunde, Perth, & Edenburgh, soient obligez en la meilloure maniere, que homme savera devifer, pour eaux, & pour touz les autres Marchantz du Roialme d'Escoce, a la dite Paiement faire a les Termes susditz.

ITEM, que, si le dit Monsieur David & les autres Seignurs d'Escoce, qui serront obligez, faillent du Paiement a nuls des Termes susditz, qu'adonques le dit Monsieur David & les autres Seigneurs d'Escoce soient tenuz, par leurs Lettres & Serementz, de Reentrer le Corps le dit Monsieur David, dedenz Trois Semaines apres chescun terme faille, en le Chastell de la Ville de Berewyk sur Twede, en cas q'il soit en la Main nostre Seigneur le Roy d'Engleterre; &, si noun, qu'adonques il Reentrer en le Chastell de Norham, y a demorer tanque la Summe du Terme failli soit paie, saunz fraunde ou mal engyn; & adonques soient les Hostages delivrez.

Et quant celle Summe soit paie du Terme failli, adonques soit le dit Monsieur David delivrez, & les Hostages Reentrez; ou, autrement, que le dit Monsieur David soit tenuz d'entrer deaux Contes ou deaux Barons, de les Quatre Barons desouz escriptz; C'est assavoir, le Seneschall d'Escoce, le Seigneur de Douglas, Thomas de Murref, & Johan des Ysles, en afforcement de les Hostaiges, les queux demourront, oue les Hostages, tanque la Summe failli soit paie; &, celle Paiement faite, adonques soient les ditz Countes, ou Barons, quitement delivrez. A.D. 1354. Edw. 3.

ITEM, que nul des Hostages soit detenu pur nulle manere de Cause ne Contrat fait, meis soulement pur la paie de la Summe susdite, ou pur les Costages, que serront accordez & assentuz parentre ceaux qui metrent les Hostages, & leurs Gardeins.

ITEM, en cas que ascuns Rebelles d'Escoce soient contre le dit Monsieur David, quils ne soient Recettez, Maintenuz, ne Suppwailletz par nuls des Gentz qui soient a la Foi le Roy d'Engleterre; neque nul, qui soit a la Foi le Roy d'Engleterre & voudra lever ou estre Rebels contre le dit Roy d'Engleterre ou ses Ministres, ne soit Recettez, Maintenuz, ne Suppweillez par le dit Monsieur David, ne par nul qui soit a sa Foi ou Legeance.

ITEM, que le Roy d'Engleterre, & le Prince son Filz, & autres Grauntz de la Terre, soient Obligez, par leurs Lettres & Serementz, que les Hostages serront delivrez en la maniere come sus est dit, & touz les autres Pointz tenuz & gardez bien & lealement, comme desus est dit, sanz fraude ou mal engyn, en ces qu'il plaise au Roy d'Engleterre.

Et est Acorde que les Seignours, d'une part & d'autre, serrount a Berwyk sur Twede l'endemain de Seint Bertholome, proschein a venir, pur cestes choses parfournir, oue altrers queux le Roy assignera.

Pro Domino de Lebreto, de Solutione facienda.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Pat. 28. E. 3. p. 2. m. 12. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis Nos teneri, dilecto & fideli nostro, Domino Bernardi Ezii, Domino de Lebreto, in Mille, Sexcentis, Sexaginta & Duodecim Libris, Quinque Solidis, Duobus Denariis, & Uno Obolo, propter restitutionem diversarum Talliarum, diversas Summas, sibi prius ad Receptam Scaccarii nostri assignatas, continentium, in partem Satisfactionis Debitorum, in quibus nos eidem Bernardo per Literas nostras Patentes tenebamur, ad eandem Receptam factam, A.D. 1354.

Quæ quidem Summa Mille, Sexcentarum, Sexaginta, & Duodecim Librarum, Quinque Solidorum, Duorum Denariorum, & Unius Oboli, ad dictam Receptam intratur de Mutuo, sub nomine ipsius Bernardi, in diversis Particulis, & diversis Dietis, inter vicesimum septimum diem Martii, Anno

9 Q Regni

A. D. 1354. Edw. 3. Regni nostri Angliæ Vicesimo Quinto, & Vicesimum Secundum diem Decembris, Anno dicti Regni nostri Angliæ Vicesimo Septimo,

Nos,

Volentes eidem Bernardo de dictis Mille, Sexcentis, Sexaginta, & Duodecim Libris, Quinque Solidis, Duobus Denariis, & Uno Obolo, satisfieri prout decet,

Eosdem, Mille, Sexcentas, Sexaginta, & Duodecim Libras, Quinque Solidos, Duos Denarios, & Unum Obolum, præfato Bernardo ad Quindenam Paschæ, proximò futuram, solvere promittimus bonâ fide. A. D. 1354. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Julii.

Per Billam de Recepta Scaccarii.

De Tractatu cum Ambassiatoribus Franciæ coram Papa continuando.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 5. REX universis, præsentes Literas Inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd,

Cùm Nuncii nostri, qui in ultimo Tractatu Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ prope Gynes habito, coram, Venerabile Patre Cardinali Boloniæ, convenerant, concordâssent & eidem Cardinali, nostro nomine, promisissent quòd aliqui nostri Nuncii coram, Sanctissimo Patre, Summo Pontifice, in Kalendis Octobris, proximò futuris, comparerent, Tractatum prædictum continuaturi,

Nos,

Volentes omnem bonam Pacem adimplere, quod dicti nostri Nuncii promiserunt, ut est dictum,

Ac de fidelitate & circumspectione,

Venerabilium Patrum,
Willielmi Episcopi Norwicensis,
Et Michaelis Electi Londoniensis Confirmati,

Ac,

Dilectorum & fidelium nostrorum, A. D. 1354.
Henrici Ducis Lancastriæ,
Ricardi Comitis Arundelliæ,
Consanguineorum nostrorum carissimorum,
Bartholomæi de Burghersh, Camerarii nostri, ac Constabularii Castri nostri Dovorriæ, & Custodis Quinque Portuum nostrorum,
Et Guydonis de Bryan Domini de Lagherne,

Plenariè confidentes,

Ipsos, tanquam Conscios Mentis nostræ super Facto Guerræ inter Nos & dictum Adversarium nostrum *&c. prout supra de Dat. 30. die Martii, mutatis competenter mutandis.*

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham vicesimo octavo die Augusti.

De Potestate submittendi Regem Jurisdictioni Papæ super concordandis in Tractatu coram Eodem cum Adversario Franciæ.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 2. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Vestræ volumus patere Notitiæ quòd,

Cùm Nuncii nostri, qui pro Tractatu Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ habendo, propè Castrum de Guynes, coram, Reverendo in Christo Patre, Guidone Episcopo Portuensi, convenerant, cum Nunciis ipsius Adversarii nostri, inter alia, concordâssent & eidem Patri, nostro nomine, promisissent quòd Solempnes Nuncii nostri coram, Sanctissimo Patre, Domino Innocentio, Sanctæ Universalis Ecclesiæ Summo Pontifice, extrajudicialiter, tanquam coram Personâ privatâ, non tanquam coram Judice, nec in Formâ nec Figurâ Judicii, in Kalendis Octobris, proximò futuris, comparerent, dictum Tractatum continuaturi, A. D. 1354.

Nos, in Intimis recensentes Mala inæstimabilia, quæ ex Discordiâ inter Nos & dictum Adversarium nostrum pervenerunt hactenus, & (quod absit) pervenirent peramplius in futurum si perduret, & proindè Pacem habere bonam desiderabiliter affectantes,

Ac de fidelitate & circumspectione,

Venera-

A. D. 1354. Edw. 3.

Venerabilium Patrum,
Willielmi Episcopi Norwicensis,
Et Michaelis Electi Londoniæ Confirmati,
Ac,
Dilectorum & fidelium nostrorum,
Henrici Ducis Lancastriæ,
Ricardi Comitis Arundellæ,
Consanguineorum nostrorum carissimorum,
Bartholomei de Burghersh, Camerarii nostri,
Et Guidonis de Bryan, Domini de Lagher,

Plenariè confidentes,

Ipsos Tractatores, Procuratores, Nuncios, seu Ambassatores, & Commissarios speciales, pro Nobis, Terris, ac Fidelibus & Adjutoribus nostris, & nobis Adhærentibus, facimus, constituimus, &, tenore præsentium, deputamus;

Dantes & Concedentes eisdem Procuratoribus, Quinque, Quatuor, Tribus & Duobus eorum plenariam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale Tractandi cum dicto Adversario nostro, seu deputatis & assignatis per eum, de Pace Finali, inter Nos & Ipsum feliciter, per Dei gratiam, ineundâ,

Et super omnibus Debatis, Litibus, & Controversiis, inter Nos & dictum Adversarium nostrum exortis,

Specialiter super Jure quod habemus, vel habere poterimus, ad Coronam & Regnum Franciæ, & Pertinentias eorumdem, vel in eis, Transigendi, Componendi, Paciscendi,

Et etiam Juri, nobis in hac parte competenti, ex causâ Transactionis, seu Compositionis, ac Recompensationis, nobis propter hoc faciendæ, Renunciandi,

Et super hiis, omnibus & singulis, finaliter Concordandi, & Pacem & Concordiam perpetuam Ineundi,

Et ea, quæ, virtute Transactionis seu Compositionis hujusmodi, in Recompensationem habere debeamus, Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Ligas etiam & perpetuas Amicitias inter Nos, pro Nobis, Hæredibus, & Adhærentibus nostris, & dictum Adversarium nostrum, Hæredes, & Adhærentes suos, Contrahendi,

Treugas seu Abstinentias, sub spe Pacis & Concordiæ, Ineundi,

Et tàm Pacem, Ligas, & Amicitias, quàm Treugas hujusmodi Firmandi, Assecurandi, & quacúmque Securitate Vallandi,

A. D. 1354. Edw. 3.

Et Securitatem hujusmodi, quantum ad Nos attinet, Faciendi, & Illam, quæ Nobis fieri debeat, Petendi, Stipulandi, & Recipiendi,

Et, cùm inter Procuratores & Nuncios utriusque Partis sic Transactum fuerit & finaliter Concordatum, ut sic Concordata, quantum ad Nos attinet, fideliter in omnibus observentur, submittendi Nos, Hæredes, & Subditos nostros, ac Terras, & Dominia, & omnia quæcumque, quæ jam habemus in Regno Franciæ, & quæ, virtute hujusmodi Concordiæ, in eodem contigerit Nos habere, Jurisdictioni dicti Domini Summi Pontificis (videlicet) ut Ipse, per Censuras Ecclesiasticas, & alias vias legitimas, ad Observationes præmissorum, Nos, & Hæredes, & Subditos nostros, compellere valeat & artare, & omnia, sic Concordata, Auctoritate Apostolicâ confirmare, omologare, & quacum firmitate vallare,

Necnon Jurandi in Animam nostram de omnibus & singulis, sic Concordatis, firmiter & efficaciter tenendis, adimplendis, & fideliter observandis,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ circa Reformationem & Assecurationem Pacis, & ipsius ac Ligarum & Treugarum hujusmodi Observationem, & circa omnia & singula prædicta, & Dependentia seu Emergentia ex eisdem, necessaria vel oportuna fuerint, & quæ nos possemus facere si præsentes essemus, licet Majora sint quàm ea superiùs sunt expressa, & Mandatum exigant speciale;

Promittentes bonâ fide, & sub Obligatione Bonorum nostrorum, Mobilium & Immobilium, Præsentium & Futurorum, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quòd quicquid per dictos Tractatores, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Factum fuerit, Concordatum, Transactum, Pacificatum, Promissum, Conventum, Juratum, seu aliàs Procuratum in præmissis, & quolibet præmissorum, tenebimus, adimplebimus, & observabimus, tenerique, adimpleri, & observari inviolabiliter & efficaciter faciemus, nec procurabimus, aut pronunciemus, ullo tempore, quicquam in contrarium fieri seu attemptari aliquo Ingenio seu Cautelâ,

Et, ad Majorem Securitatem, Literas, factas super dictâ Concordiâ, cum nobis præsentatæ fuerint, & ipsam Concordiam, per Literas, sub Magno Sigillo

A. D. 1354 Edw. 3. lo nostro signatas, securiori modo quo fieri poterit, confirmabimus ad Observationem & Memoriam perpetuam præmissorum.

In cujus &c. A. D. 1354. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

De Potestate submittendi Regem Arbitrio Papæ super Debatis cum Adversario Franciæ.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Vestræ volumus patere Notitiæ *&c. ut supra usque ibi* Petendi & Recipiendi, *& tunc sic*, &, si inter dictos Nuncios nostros & Nuncios Partis alterius, super Castris, Terris, Dominiis, & eorum Limitibus, seu Finibus, quæ ad Nos, virtute dictæ Concordiæ, pertinere prætendentur, Difficultas evenerit vel Debatum, Submittendi super A. D. 1354. hoc Nos, & Hæredes nostros, Ordinationi, Dicto, Arbitrio, seu Diffinitioni dicti Domini Summi Pontificis, necnon ipsius Jurisdictioni, ut ipse per Censuras Ecclesiasticas *&c. ut supra de verbo in verbum.*

Teste ut supra.

Procuratoria Prælatorum super Tractatu prædicto.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 21

UNiversis, ad quos præsentes Literæ pervenerint,

Johannes,
Permissione Divinâ,
Archiepiscopus Eborum, Angliæ Primas,
Radulphus Bathonensis & Wellensis,
Thomas Eliensis,
Rogerus Coventriæ & Lichfeldiæ,
Johannes Oxoniensis,
Robertus Sarum,
Reginaldus Wygorniensis,
Robertus Cicestriensis,
Johannes Roffensis,
Thomas Menevensis,
Et Johannes Herefordensis,
Eadem Permissione,
Episcopi,

Salutem in Eo qui est omnium vera Salus.

Cùm, Serenissimus Princeps & Dominus noster, Dominus Edwardus, Dei gratiâ, Franciæ & Angliæ Rex illustris, mittat quosdam Solempnes Nuncios ad præsentiam, Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Innocentii, Divinâ Providentiâ, Papæ Sexti, ad prosequendum, coram dicto Patre Sanctissimo, extrajudicialiter, tanquam coram Personâ privatâ, non tanquam coram Judice, nec in Formâ, nec in Figurâ Judicii, Pacem sive Concordiam, inter ipsum Dominum nostrum Regem & Adversarium suum Franciæ, super omnibus Dissensionibus & Debatis, inter eos & Progenitores suos exortis, per Dei gratiam, ineundam, juxta formam Tractatûs, inter Nuncios dicti Domini nostri Regis & Nuncios ipsius Adversarii sui propè Calesium nuper habiti, A. D. 1354.

Et ad ipsam Pacem seu Concordiam firmandum, & quacumque Securitate vallandum,

Nos,

Tàm pro Bono Publico, quàm ad vitandum Incommoda inæstimabilia quæ ex Debatis & Dissensionibus hujusmodi, si perdurent (quod absit) verisimiliter provenire poterunt, sumptâ de Dampnis, quæ transactis provenêre temporibus, Conjecturâ, Pacem hujusmodi affectantes,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ, Venerabilium & Discretorum Virorum, Magistrorum,

Ricardi de Wymondeswold,
Ricardi de Drax,
Willielmi de Loughteburgh,
Juris Civilis Professorum,
Edmundi de Grymesby,
Et Johannis de Wellewyk,
Juris Peritorum,

Confidentes,

Ipsos, conjunctim, & divisim, & Quemlibet eorum in solidum, Procuratores & Nuncios nostros constituimus speciales, ad consentiendum pro nobis, & nomine nostro, quantum ad nos attinet, omnibus & singulis, quæ coram dicto Sanctissimo Patre, tanquam privatâ Personâ, ut prædicitur, per Nuncios utriusque Partis, super dictis Debatis & Dissensionibus, fuerint unanimiter & mutuò concordata,

Et

A.D. 1354. Edw. 3.

Et ad Ea Approbandum, Omologandum, Ratificandum, & quacumque Securitate Fitmandum,

Et ad Petendum a dicto Sanctissimo Patre, ut dictam Pacem seu Concordiam, sic initam, confirmare dignetur Auctoritate Apostolicâ, sub Pœnis & Censuris gravibus, perpetuis temporibus plenè & fideliter Observandam,

Et ad præstandum in Animas nostras quodlibet licitum Juramentum,

Necnon ad submittendum Nos Pœnis & Censuris hujusmodi pro Observatione Pacis, sive Concordiæ, sic, ut præmittitur, confirmatæ,

Et ad omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ per nos fieri poterunt in hac parte, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos, pro Nobis, omnibus & singulis, & Successoribus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid dicti Procuratores, seu Nuncii nostri, vel eorum aliquis, fecerint, vel fecerit, in præmissis; Juribus, Jurisdictionibus, & Dignitatibus dictarum Ecclesiarum nostrarum in omnibus semper salvis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti. A.D. 1354. Edw. 3.

Et MEMORANDUM *quòd omnes Episcopi Sigilla sua ad istud Procuratorium apposuerunt, excepto Episcopo Exoniæ.*

Consimiles Literas de Procuratorio, sub Nominibus Procuratorum prædictorum, fecerint,

Simon Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas,
Thomas Episcopus Dunolmensis,
Willielmus Episcopus Wyntoniensis,
Willielmus Episcopus Norwicensis,
Et Johannes Episcopus Lincolniensis;
Sub eâdem Datâ.

Iidem fecerunt aliud Procuratorium, sub Nominibus Procuratorum prædictorum, in verbis supradictis, *exceptâ tantummodo illâ Clausulâ,* Necnon ad submittendum Nos Pœnis *&c. usque ibi,* ut præmittitur, confirmatæ; sub eâdem Datâ.

Super Tractatu prænotato, Procuratoria Procerum.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ex Orig.

UNiversis, ad quos præsentes Literæ pervenerint,

Edwardus Princeps Walliæ, Dux Cornubiæ, & Comes Cestriæ,
Leonellus Comes Ultoniæ,
Johannes Comes Richemondiæ,
Illustris Regis Franciæ & Angliæ Filii:

Henricus Dux Lancastriæ, Comes Lincolniæ, Leycestriæ, & Derbiæ, & Senescallus Angliæ,
Willielmus de Bohun, Comes Northamptoniæ, & Constabularius Angliæ,
Ricardus, Comes Arundellæ,
Thomas de Bello Campo, Comes Warrwicæ, & Marescallus Angliæ,
Rogerus de Mortuo Mari, Comes Marchiæ,
Radulphus, Comes Staffordiæ,
Robertus de Ufford, Comes Suffolciæ,
Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum,
Humfridus de Bohun, Comes Herefordiæ,
Hugo Comes Devoniæ,
Gilbertus de Umframvill, Comes d'Anegos,
David de Strabolgy, Comes Atholiæ,
Johannes de Moubray, Dominus de Axiholm, & de Brembre, A.D. 1354.
Henricus de Percy, Dominus de Alnewyk,
Thomas de Roos, Dominus de Hamelak,
Radulphus de Nevill, Dominus de Raby,
Edwardus le Despenser, Dominus de Glamorgan & Morgannon,
Bartholomæus de Burghersh Senior,
Guido de Brian, Dominus de Laghern,
Ricardus Talbot, Dominus de Castro Goderici,
Johannes de Bello Campo de Warrewyk,
Willielmus la Zouche, Dominus de Haryngworth,
Johannes Bardolf, Dominus de Wormegay,
Johannes de Cherleton, Dominus de Powys,
Thomas de Berkele, Dominus de Berkele,
Walterus, Dominus de Manny,
Thomas de Lucy, Dominus de Cokermouth,
Reginaldus de Grey, Dominus de Ruthin,
Reginaldus de Grey, Dominus de Wilton,

A.D. 1354. Edw. 3.

Johannes de Insula, Dominus de Rubeo Monte,
Robertus de Morle, Camerarius Hiberniæ,
Willielmus Dominus de Huntyngfeld,
Petrus de Malo Lacu, Dominus de Mulgreve,
Willielmus d'Eyncourt, Dominus de Graneby,
Johannes Tibbetot, Dominus de Langare,
Johannes de Wilughby, Dominus de Eresby,
Johannes Fitz Wauter, Dominus de Wauter,
Willielmus de Greystok, Dominus de Morpath,
Willielmus de Dacre, Dominus de Gillesland,
Thomas de Bradestan, Dominus de Wynterburn,
Johannes de Grey, Dominus de Codenore,
Johannes de Grey, Dominus de Rotherfeld,
Thomas de Fournyval, Dominus de Shefeld,
Jacobus d'Audelay,
Robertus de Colevill, Dominus de Bitham,
Rogerus, Dominus de Clifford,
Nicholaus de Cauti Lupo, Dominus de Grisely,
Johannes de Mohun, Dominus de Dunsterre,
Johannes d'Engayne, Dominus de Blatherwyk,
Robertus Fitz Payn, Dominus de Okeford,
Galfridus de Say, Dominus de Codham,
Johannes Darcy, Dominus de Knayth,
Thomas de Musgrave, Dominus de Hartcla,
Robertus de Holand, Dominus de Thorp Watervill,
Michael de Ponynges, Dominus de Slagham,
Thomas, Dominus de Asteley,
Gerardus de Insula, Dominus de Stowe,
Johannes de Monte Acuto, Dominus de Werks,
Johannes l'Estraunge, Dominus de Blakemore,
Johannes de Sancto Philberto, Dominus de Basyng,
Edwardus de Monte Acuto, Dominus de Bungey,
Johannes de Bello Campo de Somerset, Dominus de Hatche Beauchamp,
Thomas de Brewosa, Dominus de Bosham,
Johannes Talbot, Dominus de Castro Ricardi,
Petrus de Grandissono, Dominus de Oxenale,
Willielmus de Ferrariis, Dominus de Groby,
Johannes de Ferrariis, Dominus de Bokbrok,
Walterus de Fauconberge, Dominus de Skelton,
Reginaldus de Cobham, Dominus de Sterneburgh,
Milo de Stapelton, Dominus de Hathelsey,
Henricus le Scrop, Dominus de Clifton,
Milo de Stapelton, Dominus de Ingham, & de Bedale,
Thomas Ughtreth, Dominus de Kexby,
Johannes, Dominus de Cobham,
Rogerus Husee, Dominus de Betheworth,
Johannes de Welle, Dominus de Hellowe,
Robertus, Dominus de Scales,
Willielmus de Kerdeston, Dominus de Claxton,
Robertus de Herle, Dominus de Kerby,
Nicholaus, Dominus de Ponetz,
Hugo de Menill, Dominus de Langeford,
Ricardus de Stafford, Dominus de Clifton,
Johannes de Sutton, Dominus de South Cotes,
Robertus Bertram, Dominus de Bothale,
Nicholaus de Sancto Mauro, Dominus de Castro Cary,

Salutem in Eo qui est Omnium vera Salus.

Cùm, Serenissimus Princeps & Dominus noster, Dominus Edwardus, Dei gratiâ, Franciæ & Angliæ Rex Illustris, mittat quosdam solempnes Nuncios ad præsentiam, sanctissimi in Christo Patris & Domini, Domini Innocentii, Divinâ Providentiâ, Papæ Sexti, ad Prosequendum, coram dicto Patre Sanctissimo, Extrajudicialiter, tanquam coram Personâ Privatâ, non tanquam coram Judice, nec in formâ, nec in figurâ Judicii, Pacem sive Concordiam, inter ipsum Dominum nostrum Regem & Adversarium suum Franciæ, super omnibus Dissensionibus & Debatis, inter Eos & Progenitores suos exortis, per Dei gratiam, ineundam, juxta Formam Tractatûs, inter Nuncios dicti Domini nostri Regis & Nuncios ipsius Adversarii sui prope Calesium nuper habiti, & ad ipsam Pacem seu Concordiam firmandum, & quacumque Securitate vallandum,

Nos,

Tàm pro bono publico, quàm ad vitandum Incommoda inæstimabilia, quæ ex Debatis & Dissensionibus hujusmodi, si perdurent (quod absit) verisimiliter provenire poterunt, sumptâ de dampnis, quæ

A. D. 1354. Edw. 3. quæ transactis provenere temporibus, conjecturâ, Pacem hujusmodi affectantes,

Ac de Fidelitate & Circumspectione providâ, Venerabilium & Discretorum Virorum, Magistrorum,

Ricardi de Wymondeswold,
Ricardi de Drax,
Willielmi de Lenne, Decani Cicestriæ,
Willielmi de Loghteburgh,
Juris Civilis Professorum,
Et Johannis de Wellewyk,
Jurisperiti,

Confidentes,

Ipsos, conjunctim, & divisim, & quemlibet eorum in solidum, Procuratores & Nuncios nostros constituimus speciales, ad consentiendum, pro nobis, & nomine nostro, quantum ad Nos attinet, omnibus & singulis, quæ coram dicto sanctissimo Patre, tanquam privatâ Personâ, ut prædicitur, per Nuncios utriusque partis, super dictis Debatis & Dissensionibus, fuerint unanimiter & mutuò concordata,

Et ad ea approbandum, omologandum, ratificandum, & quacunque securitate firmandum,

Et ad petendum a dicto sanctissimo Patre ut dictam Pacem seu Concordiam, sic initam, confirmare dignetur, Auctoritate Apostolicâ, sub Pœnis & Censuris gravibus, perpetuis temporibus plenè & fideliter observandam, A. D. 1354. Edw. 3.

Et ad præstandum in Animas nostras quodlibet licitum Juramentum,

Necnon ad submittendum nos Pœnis & Censuris hujusmodi pro observatione Pacis, sive Concordiæ, sic, ut præmittitur, confirmatæ,

Et ad omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ per nos fieri poterit in hac parte, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis, omnibus & singulis, & Hæredibus ac Successoribus nostris, ratum & gratum habituros quicquid dicti Procuratores, seu Nuncii nostri, vel eorum aliquis, fecerint, vel fecerit, in præmissis.

In cujus rei testimonium Sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti, anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo quarto.

Confirmatio Tractatus super deliberatione David de Bruys.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 4.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz.

Sachez qi,

Come, a la Priere David de Bruys, nostre Prisoner, & des Prelatz, Grauntz, & Communes d'Escoce, eussons Grante de Treter ouesqes eux de la dite Deliverance le dit David, & sur ce Envoiasmes a Noef Chastel sur Tyne,

Noz cheres & foialx,
L'Onurable Piere en Dieu,
L'Evesqe de Duresme,
William de Boeun, Conte de Norhampton, & Conestable d'Engleterre, nostre treschere Cousin,
Gilbert d'Umframvill, Conte d'Anegos,
Les Seignurs,
De Percy,
Et de Nevill,
William Baron de Grestok,
Et Henri le Scrop,

Noz Messages especials, ou Plein Poair de Treter & Acorder de la dite Deliverance,

Entre queux, de nostre Part,

A. D. 1354.

Et,
Les Honurables Piers en Dieu,
Les Evesques,
De Seint Andreu,
Et de Breychin,
Patrick de Dumbarre, Conte de la Marche,
L'Abbe de Dunfermelyn,
Mestre Gautier de Moffet Archideakne de Lounesse,
Et Robert d'Erskyn,
D'autre part,

Y estoit Trete & Acorde, s'il plerroit a nous, en la manere qui s'ensuyt; cest assavoir,

Qui le dit David soit Franchement Delivres & Raunceonez pur une certeine Soumme d'Argent (cest assavoir) pur Quatre Vintz & Dyz Milles Marcs d'Esterlings, a paier deinz Noef Annz, prescheien ensuantz la Fesance de cestes, par owels porcions (cest assavoir) dys Mill Marcz par An, a la Purificacion nostre Dame *&c. ut supra in Tractatu de dat. 13. Julii.*

2 Nous,

A.D. 1354. Edv. 3. Nous,
Eue sur les choses, ensi Tretez, oue Prelatz, Grantz, & Sages de nostre Roialme, bone & meure Deliberacion,
Si acceptons, par Conseil & Assent de eux, le dite Tretee, & Promettons & Grantons, en bone foi, qui, si le dit David, Prelatz, Grauntz, & autres Gentz d'Escoce, de la Partie le dit David, tiegnent, gardent, & facent, en quanque a eux attient, totes les choses susdites, ensi Tretez & Acordez, nous les tendrons, & ferrons tenir, de nostre part pleinement, sanz Fraude ou Mal Engin, solonc le Purport du Tretee susdite. A.D. 1354. Edv. 3.
En Tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Overtees.

Don. en nostre Palays de Weymonster le Quint jour d'Octobr.

Confirmatio per Principem Walliæ.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 4. EDward, eisne Filz an Noble Roi d'Engleterre, Prince de Gales, Dues de Cornewaill, & Conte de Cestre, a touz qi cestes Lettres verront ou orront, Salutz.
Sachez qui,
Come, nostre dit Seignur & Piere, le Roi, a la Priere David de Bruys, son Prisoner, & des Prelatz, Grantz & Communes d'Escoce *&c. prout supra, mutatis mutandis, usque hæc verba; viz.* est contenue plus ou plein, *& tunc sic &*, meisme nostre Seignur & Piere, eue sur les choses, ensi Tretez, oue Prelatz, Grantz, & Sages de son Roialme d'Engleterre, bone & meure Deliberacion, si eit accepte; par Conseil & Assent de eux, le dit Tretee, & Promis & Grantee, en bone foi, qui, si le dit David, Prelatz, Grantz, & autres Gentz d'Escoce, de la Partie le dit David, Tiegnent, Gardent, & Facent, en quanque a eux attient, totes les choses Susdites, ensi Tretez & Accordez, nostre dit Seignur & Piere les tendra, & ferra tenir, de sa Part pleinement, sanz fraude & mal engyn, solonc le Purport du Tretee susdit, A.D. 1354.
Nous, acceptantz totes les choses susdites, pur greindre Seurte faite en celle Partie, si promettons & grantons qui, si le dit David, Prelatz, Grantz, & autres Gentz d'Escoce, de la Partie le dit David, Tiegnent, Gardent & Facent, en quanque a eux attient, totes les choses susdites, ensi Tretez & Acordez, nous les Tendrons, de nostre Part pleinement, saunz fraude ou mal engyn, solonc le Purport du Tretee susdit.
En tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Ouertes.

Don. a Weymonster le quint jour d'Octobr. l'An du Regne nostre dit Seignur & Piere d'Engleterre Vint & Oetisme, & de France Quinzisme.

De Potestate Jurandi in Animam Regis, super Tractatu prædicto.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 3. LE Roi a touz ceux, as queux cestes presentes Lettres vendront, Saluz.
Sachez qui,
Come Trete soit & Acorde entre ascuns noz Messages d'une part, & certeins Prelatz, Grantz, & autres Nobles d'Escoce d'autre part, sur la Deliverance David de Bruys, nostre Prisoner, souz certeins Covenances & Condicions, contenues en une Endenture ent faite,
Queu Trete & Acort nous avons Accepte & Afferme par Lettres, souz nostre Granr Seal, sicome en meismes noz Lettres est contenu plus au plein,
Nous, au fin qui les choses, issint Tretes & Acordez, soient pleinement acompliz & tenues de nostre part, si avons comise & done Plein Poair a, nostre Treschere Cousin, William de Bohun, Conte de Norhampton, & Conestable d'Engleterre, de Jurer en nostre Alme qui, si bien le dit David, come les Hostages, qui serront entrez pur sa Deliverance & Ranceon, & ausint les Chastelx & Villes, Encloses & Fermez, si nulles soient pris par noz Gentz, contre les dites Covenances & Condicions, serront delivers, solonc meismes les covenances & condicions, sannz Contredit ou Empeschement faire en celle Partie, A.D. 1354.
Et Prometrons loialment, & en bone foi, pur nous, & noz Sugitz, qui les Trewes, comprises deinz meisme l'Acord, si les ditz David & ses Gentz les Tiegnent

A.D. 1354. Edw. 3. tiegnenc de lour part, nous les tendrous & ferrons tenir de nostre Part fermement, faunz fraude ou mal engin faire a l'encoutre.

En tesmoigne de quele chose uous avons fait faire cestes noz Lettres Overtes. A.D. 1354. Edw. 3.

Donnez a Weymonster le quint jour d'Octobre.

De Potestate jurandi in Animam Principis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 3.

A Touz ceux, qui cestes Lettres verrout ou orront, Edward, eisne Filz au Noble Roi d'Engleterre, Prince de Gales, Ducs de Cornewall, & Coute de Cestre, Saluz.

Sachez qui,

Come Trete soit & Acorde entre ascuns Messages, uostre Tresexcelleut Seigneur & Piere, le Roi d'Engleterre & de Fraunce d'uue part, & certeins Prelatz, Grauntz, & autres Nobles d'Escoce d'autre Part, sur la Deliverauce David de Bruys, Prisoner nostre dit Seignur, sur certeines Covenances & Condicions &c. *prout supra mutatis competenter mutandis.* A.D. 1354.

En Tesmoignance de quele chose uous avons fait faire cestes noz Lettres Overtes.

Dou. a Weymouster le quint jour d'Octobr.

Consimiles Literæ fiunt, sub nominibus Henrici Ducis Lancastriæ, & Ricardi Comitis Arundell, sigillatim, sub eadem Datâ.

De Indempnitate pro Commissariis, ad Deliberandum David de Bruys assignatis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 2.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Salutz.

Sachez qui,

Come uous eons Deputez & Assignez, uoz Cheres & Foialx, les Honurables Piers en Dieu,

Les Evesqes,
De Duresme,
Et de Kardoill,
William de Bohun, Counte de Norhampton, Conestable de Engleterre, nostre trescher Cousyn,
Henry de Percy,
Et Rauf de Nevill,

Quatre, Trois, & Deux de eux,

De faire la Deliverance du Corps Sire David de Bruys, nostre Prisoner, hors de nostre Prisou, souz certeins Condicions, contenues en une Endenture, faite entre les Measfages de nostre Part, & la Partie le dit David,

Nous,

Voillantz ordener, pur la Seurte les dites Evesqes, Counte, Heury, & Rauf, au fyn q'ils ne soient empesches, en temps avener, par celle cause, A.D. 1354.

Si Grantons & Promettons, pur nous, & noz Heirs, de Sauver & Garder mesmes les Evesques, Counte, Heury, & Rauf, & chescun de eux, de Damage & Empechement, qui leur purroient estre devez ou surmys par cause de la Deliverance susdite, fait en la manere susnome, & les ent tenons Deschargez a touz jours.

En Tesmoignauce de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Ouertes.

Don. a Weymouster le quint jour d'Octobr.

De Potestate recipiendi David de Bruys de Johanne de Coupeland.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 3.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Saluz.

Sachez qui,

Come soit Trete & Acorde entre ascunes noz Messages d'une part, & certeins Prelatz, Grantz, & autres Nobles, des Parties d'Escoce, d'autre part, qui David de Bruys, nostre Prisoner, serra delivres A.D. 1354.

A.D. 1354. Edw. 3. delivres, hors de nostre Prisone, souz certeines Condicions, contenues en une Endenture en faite,

Quen Trete & Acort nous avons Acepte & Afferme par Lettres souz nostre Seal, sicome en meismes noz Lettres est contenuz plus au plein,

Nous,

Affiantz de la Loialte & Avisement des,

Honurables Piers en Dieu,
Les Evesqes,
De Duresme,
Et de Kardoil,
Et de,
Noz Cherez & Foialx,
William de Bohun, Conte de Norhampton, & Conestable d'Engleterre, nostre Treschere Cosin,
Henri de Percy,
Et Rauf de Nevill,

Si avons commis & donc Plein Poair as ditz, Evesqes, Conte, Henri, & Rauff, Quatre, Trois, & Deux de eux, de recevire le dit David de, nostre Chere & bien Ame, Johan de Coupeland, nostre Viscont de Northumbreland, en qi Garde le dit David demoert, par nostre comandement, & a faire la Deliverance du dit David, souz le dites condicions, & la forme du Trete & Acort avantditz, A.D. 1354. Edw. 3.

Et avons maunde au dit Johan, de faire la Deliverance du dit David as ditz, Evesqes, Conte, Henri, & Rauf, Quatre, Trois, ou Deux de eux, pur lui Deliverer en la forme susdite.

En Tesmoignance de queu chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Weymonster le Quint jour d'Octobr.

De Deliberando Filium Comitis de la Marche, & Primogenitum Senescalli recipiendo.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 2.

LE Roi a, nostre Chere & Foial, Rauf de Nevill, Salutz.

Come, entre autres choses, Acordees sur la Deliverance David de Brnys, nostre Prisoner, entre noz Messages & Procurours d'une part, & Prelatz & autres Nobles du Roialme d'Escoce d'autre part, soit Acorde qui le Filz & Heir le Conte de la Marche & autres soient liuerees en Hostages, pur le Paiement faire de Quatre Vintz & Dys Mill Marcs d'Esterlinges, qui serront paiez pur la Delluerance & Rauncon le dit David,

Et qui le Filz du dit Counte, quant Dys Mill Marcs d'Esterlinges, del Primer Paiement de la Summe susdite, sont paiez, soit Franchement delivres,

Et avera le dit Counte Lettres de nous, souz nostre Grant Seal, & Lettres de nostre Filz Prince de Gales, qui le Filz du dit Counte ne soit Detenuz du temps, qui les dites Dys Mill Marcs, du dit Primerie Paiement, soient paiez, pur nul manere de Cause,

Et qui mesme le Filz du dit Counte demoerge ouesque vous, & qui vous eiez especiale Commission de nous pur le Filz du dit Counte deliverer, la Summe de Dys Mill Marcs avantdites pleinerement paiez, sanz ascune manere de delai,

Et qui, sur la Deliveranz du Filz & Heir du dit Counte, le Filz & Heir de Seneschal d'Escoce, ferra entre, come Hostage, a demorer en Hostage, tanque le Second Paiement de Dys Mili Marcs de la dite Raunceon soiet paiez, sicome en le dit Acord est contenuz plus au plein, A.D. 1354.

Nous,

Voillantz totes les choses, issint acordez, Acomplir & tenir de nostre part,

Vous committons & mandons qui,

Si tost qui les dites Dys Mill Marcs, du dit Premer Paiement, soient pleinnement paiez, & le Filz & Heir du dit Seneschal d'Escoce fuit mys & entre en Hostage, pur les dis Mill Marcs, del Second Paiement, de la dite Sume de Quatre Vintz & Dys Mill Marcs avant dites, solone le dit Acord,

Adonque facez deliverer le Filz & Heir du dit Conte a mesme le Counte, ou a son Attourne, a faire sa volunte de luy, sanz nul Arest ou Contredit, solonc la fourme de mesme l'Acord.

En tesmoignance de queux choses nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Westminster le quint jour d'Octob.

A. D. 1354. Edw. 3.

A. D. 1354. Edw. 3.

De Potestate complendi & perficiendi Tractatum sæpedictum.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Cùm Nos Tractatum,

Pridem habitum inter, Dilectos & Fideles nostros,

Willielmum de Bohun, Comitem Northamptoniæ, & Constabularium Angliæ, Consanguineum nostrum carissimum,
Gilbertum d'Umframvill, Comitem d'Anegos,
Henricum de Percy,
Radulphum de Nevill,
Willielmum Baronem de Braystok,
Et Henricum le Scrop,
Ex Parte nostrâ,

Et,
Venerabiles Patres,
Episcopos,
Sancti Andree,
Et de Brechyn,
Patricium de Dunbarre, Comitem Marchiæ,
Abbatem de Dunfermelyn,
Magistrum Gauterum de Moffet, Archidiaconum de Lonnesse,
Et Robertum d'Erskyn,
Ex alterâ,

Super Deliberatione David de Brus, Prisonarii nostri,

Acceptaverimus,

Et promiserimus & concesserimus quòd, si dictus David, Prælati, Magnates, & Homines Scotiæ, de parte dicti David existentes, omnia contenta in dicto Tractatu, in quantum ad nos attinet, teneant, observent, & faciant cum effectu, prout in Literis nostris, indè confectis, plenius continetur, Nos Tractatum prædictum, & omnia contenta in eodem, quatenus nos concernunt, Tenebimus, & Observabimus, ac Faciemus in omnibus observari,

Nos,

Volentes ea quæ sic promisimus, in omnibus, ut convenit, adimplere,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ,

Venerabilium Patrum,
Thomæ Episcopi Dunolmensis,
Gilberti Episcopi Karliolensis,
Ac,
Dilectorum & fidelium nostrorum,
Willielmi de Bohun, Comitis Northamptoniæ, Constabularii Angliæ,
Gilberti de Umframvill, Comitis d'Anegos,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Thomæ de Lucy,
Willielmi Baronis de Greystok,
Henrici le Scrop,
Thomæ de Musgrave,
Et Willielmi de Dacre,
Confidentes,

Ad ea, quæ sic Tractata sint & Concordata, pro nobis, & nostro nomine, perficiendum & complendum,

Et Securitatem, quæ nobis fieri debeat, tàm per Obsides, pro Liberatione dicti David, juxta formam dictæ Concordiæ, liberandos, quàm per Literas Obligatorias, & Juramenta, & aliam quamcúmque quæ super hoc poterit ordinari, petendum, recipiendum, & retinendum,

Et de Morâ hujusmodi Obsidum ordinandum,

Literas etiam salvi & securi Conductûs Prælatis, Nobilibus, & aliis quibuscúmque Personis de Scotiâ pro complemento vel causâ dicti Tractatûs, infra Regnum & Potestatem nostram accedere volentibus, concedendum, & ipsos super hoc assecurandum,

Obsides etiam prædictos, juxta formam super hoc concordatam, liberandum, & alios, pro sic deliberatis, sicut conventum est, petendum & admittendum, & de Morâ sic noviter admissorum similiter ordinandum,

Necnon ad Treugas & Guerræ Sufferentias, inter Nos & Homines de Scotiâ, de Parte dicti David existentes, usque ad completam Solutionem Pecuniæ, pro Deliberatione ipsius David promissæ, condictas, quacúmque Securitate, quatenus ad Nos attinet, firmandum & vallandum,

Et Securitatem hujusmodi a Parte aliâ, quatenus ad illam attinet, petendum & recipiendum,

Necnon ad deputandum alium, vel alios, loco sui, ad Securitates, Literas, & Juramenta prædicta petendum & recipiendum,

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ circa Expeditionem & Completionem præmissorum necessaria fuerint & oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Prædictis,

A. D. 1354. Edw. 3. Prædictis, Episcopis, Dunolmensi & Karliolensi, Comitibus Northamptoniæ & d'Anegos, Henrico, Radulpho, Thomæ, Willielmo, Henrico, Thomæ, & Willielmo, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam concedimus Potestatem;

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus, ac Subditis nostris, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid iidem, Episcopi, Comites, Henricus, Radulphus, Thomas, Willielmus, Henricus, Thomas, & Willielmus, Decem, Novem, &c. fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1354. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Octobris.

De recipiendo Obsides pro David de Bruys.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd omnes Obsides de Scotiâ, qui pro Deliberatione & Redemptione David de Brus sunt intrandi, & qui tibi per, dilectos & fideles nostros, Willielmum Comitem Northamptoniæ, Henricum de Percy, & Radulphum de Nevill,

Quos, unà cum aliis Fidelibus nostris, ad dictum David, sub certis conditionibus, indè initis, deliberandum, & dictos Obsides recipiendum assignavimus,

Mittentur custodiendi, ab illis, qui cum eisdem Obsidibus ad Te, ex Parte dictorum, Comitis, Henrici, & Radulphi, cum Literis eorumdem, venerint, per Indenturam, inde debitè conficiendam, recipias, & ipsos Obsides salvò, securè, & honestè custodiri facias, inveniendo eis rationabilem Sustentationem suam, & capiendo, per Annum, pro quolibet (videlicet) Filio Militis Decem Libras, & pro quolibet Filio Magnatis prout Status suus requirit; A. D. 1354.

Et, hoc sicut teipsum Indempnem servare volueris, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus Lincolniæ & Notynghamiæ, sub eadem Datâ.

Indentura inter Regem & Elizabetham, quæ fuit Uxor Willielmi de Douglas.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 5. d. CESTE ENDENTURE, Faite entre nostre Seigneur le Roi d'une Part, & Elizabeth que fu la Femme Monsieur William de Douglas d'autre Part,

TESMOIGNE qui la dite Elizabeth est venue a la Foi & Obeissance nostre dit Seignur le Roi, & lui ad fait Homage Lige, & Serement de Foiaute,

Et nostre dit Seigneur le Roi, de sa bone Grace, lui ad Grantte q'ele puisse, sanz empeschement de lui, ou de ses Heirs, avoir le Chastel del Hermytage & le Val de Lidell, oue les Appurtenances, a toute sa Vie, de nostre dit Seigneur le Roi & de ses Heirs,

Et qui, outre ce, en cas q'ele se Marie a un Homme Engleis, qui les ditz Chastel & Val demurent a eux Deux a toutes leur Vies, &, apres leur Deces, a les Heirs de leur corps Loialment Engendrez,

A tenir, de nostre dit Seigneur le Roi, & de ses Heirs, par Hommage Lige & Foiaute. A. D. 1354.

Et, s'ils Devient sanz Heir de lour Corps engendre, adonqes les ditz Chastel & Val remainent a nostre dit Seigneur le Roi, & a ses Heirs, a touz jours.

Et, pur plus grande Surte, qui la dite Elizabeth se portera bien & loialment devers nostre dit Seigneurs le Roi, ele est assentu qui, les Nobles Hommes, le Counte de Northampton, les Seignurs de Percy & de Nevill, elisent un Homme Engleis, pur garder le dit Chastel sauvement, contre les agaitz des Enemys d'Escoce, a resonables Custages la dite Elizabeth.

Et, en cas q'ele soit Marie a un Homme Engleis, adonqes eit meisme l'Engleis la Garde du dit Chastel del' heure q'il serra son Baron.

Et, en cas qui le Roi recoevere, par force, ou par autre voie, la Seigniure de

A. D. 1354. Edw. 3. de les Terres d'Escoce, qi adonqes la dite Elizabeth soit restitute a les Terres, qui a lui appartienent illoeqes de resou & de Droiture.

ITEM, est Acorde qui, a plus tost qui la dite Elizabeth avera Restitut au Seignur de Nevill, en Noun de nostre Seigneur le Roi, les Lettres Patentes, q'estoient faites souz le Seal nostre dit Seignur le Roi a l'avandit Monsieur William de Douglas, de les ditz Chastel & Val en sa Vie, qui adonqes il delivera a la dite Elizabeth l'une Partie de ceste Endenture, sealle du Seal le Roi, & auffint la File du dit Monsieur William de Douglas, & son neven, qi ont demurez pur lui en Hostage en Engleterre. A. D. 1354. Edw. 3.

En Tesmoignance de queu chose, l'avantdit nostre Seignour le Roi & la dite Elizabeth a ceste Endenture, entrechaungeablement, ont mys lour Sealx.

Don. a Londres le viii. jour d'Octobre, l'An du Regne nostre dit Seigneur le Roi d'Engleterre vint oytisme, & de France quinzisme.

De Obsidibus, pro Willielmo de Douglas defuncto, liberandis.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 1.

REX, dilecto & fideli suo, Radulpho de Nevill, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes,

Ad Obsides, nobis nuper pro Willielmo de Douglas, jam defuncto, liberatos, Elizabethæ, quæ fuit Uxor ejusdem Willielmi, quæ ad Fidem & Pacem nostram venit, & Fidelitatis Juramentum nobis præstitit, liberandos,

Vobis, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per vos Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1354. ET Mandatum est Abbati beatæ Mariæ Eborum, quòd eidem Radulpho Obsides, pro præfato Willielmo liberatos, in Custodiâ suâ de Mandato Regis existentes, per Indenturam, indè modo debito conficiendam, liberet ad faciendum de eis, prout eidem Radulpho per Regem pleniùs est injunctum.

Teste ut supra.

EOdem modo mandatum est Priori de Whatton, de hujusmodi Obsidibus præfato Radulpho, in formâ prædictâ, liberandis.

Teste ut supra.

De intendendo Observationi Treugarum Scotiæ.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 3.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Willielmo Baroni de Graystok, & Johanni de Coupeland, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, super Deliberatione David de Bruys de Scotiâ, Prisonarii nostri, certæ Treugæ inter Nos, pro Nobis, & Subditis nostris, & dictum David, pro se, & Subditis suis, per certos Procuratores & Nuncios utriusque Partis, ad hoc specialiter deputatos, sub certis Conditionibus initæ sint & firmatæ, & per Nos Acceptatæ & Ratificatæ, prout in Literis nostris Patentibus ac Indenturâ, indè ex utraque Parte confectis, pleniùs continetur,

Nos,

A. D. 1354. Volentes Treugas prædictas, quantùm ad Nos attinet, in omnibus observari,

Ac de fidelitate & circumspectione vestris confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad Treugas prædictas in Marchiis Angliæ & Scotiæ, per totum Dominium nostrum ibidem, versus Partes Orientales, Observandum & Tenendum, & observari & teneri faciendum,

Et ad omnes illos, quos contra formam Treugarum hujusmodi Delinquentes inveneritis, Capiendum, Arestandum, & Imprisonandum, & juxta eorum Demerita Puniendum, & à Prisonâ Dimittendum, prout vobis, & cuilibet vestrûm, meliùs videbitur expedire.

9 T Et,

A. D. 1354. Edw. 3.

Et, in casu quòd hujusmodi Malefactores & Delinquentes ad aliquam Libertatem diffugerint, & Custodes seu Ballivi Libertatis hujusmodi eosdem Malefactores & Delinquentes, sic infra Libertatem illam existentes, ad Mandatum vestrum, vel alicujus vestrûm, capere & vobis & Mandatis vestris obedire noluerint, ad Libertatem illam Ingrediendum, & Custodes & Ballivos Libertatis illius, unà cum Malefactoribus prædictis, Capiendum, Arestandum, Imprisonandum, Castigandum, & Puniendum in formâ prædictâ.

Et ad omnia alia & singula, quæ circa præmissa necessaria fuerint vel oportuna, faciendum & exequendum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd Treugas prædictas in Marchiis prædictis, per totum Dominium nostrum, observetis & teneatis, observarique & teneri, ac præmissa omnia & singula exequi faciatis in formâ prædictâ.

Damus autem universis & singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Hominibus ad Arma, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, in Marchiis & Dominio nostris prædictis, tenore præsentium, in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout per vos, vel aliquem vestrûm, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Eodem modo assignantur Thomas de Lucy, Willielmus de Dacre, & Thomas de Musgrave, conjunctim, & divisim, ad Treugas prædictas in Marchiis Angliæ & Scotiæ, versus Partes Occidentales, observandum, & observari faciendum, sub eadem Datâ.

De exonerando, super Liberatione David de Bruys.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 1.

REX, dilecto sibi, Johanni de Coupeland, Vicecomiti nostro Northumbriæ, Salutem.

Cùm assignaverimus, dilectos & fideles nostros,

Venerabiles Patres,
Thomam Dunolmensem,
Et Gilbertum Karliolensem,
Episcopos,
Willielmum de Bohun, Comitem Norhamptoniæ, Consanguineum nostrum,
Henricum de Percy,
Et Radulphum de Nevill,

Ad David de Brus, Prisonarium nostrum de Scotiâ, a Prisonâ nostrâ, sub certis Conditionibus, inter quosdam Nuncios & Procuratores nostros & quosdam Nuncios & Procuratores ex parte dicti David initis & concordatis, deliberandum,

Tibi præcipimus quòd prædictum David, in Custodiâ tuâ jam existentem, præfatis, Episcopis, Comiti, Henrico, & Radulpho, Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum, cùm ex parte ipsorum, Quatuor, Trium, vel Duorum eorum, super hoc ex parte nostrâ fueris præmunitus, per Indenturam, indè inter te & præfatos, Episcopos, Comitem, Henricum, & Radulphum, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, modo debito conficiendam, deliberes, ad faciendum de Illo quod eis per Nos plenius est injunctum.

Volumus enim te de Custodiâ prædicti David, cùm ipsum sic deliberaveris, per Ostensionem hujus Brevis & Indenturæ prædictæ, erga Nos & Hæredes nostros exonerari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De securitate pro David de Brus capienda.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. m. 2.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Ricardo Tempest, Constabulario Castri nostri Berewici super Twedam, & Magistro Johanni de Boulton, Camerario nostro dictæ Villæ Berewici, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De vestris fidelitate & circumspectione confidentes,

Ad Juramenta & Securitatem,

Quæ

A. D. 1354. Edw. 3. Quæ nobis fieri debeant a Prælatis, Magnatibus, Nobilibus, Mercatoribus, & aliis de Scotiâ, super Articulis & Conditionibus,

In quadam Indenturâ, super Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, Inter quosdam Nuncios nostros ex Parte unâ, & quosdam Prælatos, Magnates, & alios de Scotiâ, apud Novum Castrum super Tynam ultimò confectâ, contentis,

Nostro nomine Petendum & Recipiendum,

Vobis, & cuilibet vestrûm, tenore A. D. 1354. Edw. 3. præsentium, plenam concedimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per vos, vel alterum vestrûm, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

De Præmuniendo ad interessendum Deliberationi David de Bruys.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX, Dilecto sibi, Johanni de Coupeland, Vicecomiti nostro Northumbriæ, Salutem.

Cùm mittamus quosdam, Prælatos, Magnates, & alios Nobiles, fideles nostros, apud Villam nostram Novi Castri super Tynam,

Pro Deliberatione David de Brus, Prisonarii nostri, in Prisonâ nostrâ, in Castro nostro ibidem, existentis,

Sub certis Formis & Conditionibus, inter Nuncios nostros ex unâ Parte, & quosdam Prælatos, Magnates, & alios Nobiles de Scotiâ, ex alterâ, initis, & per Nos concordatis,

Faciendâ,

Tibi committimus & præcipimus quòd præmunias & excites omnes Barones & Milites, de Comitatu prædicto, infra Libertates & extra, quòd ipsi, sub gravi forisfacturâ nostrâ, Deliberationi prædictæ, ad diem super hoc statutum, apud prædictam Villam Novi Castri, A. D. 1354. quanto decentius poterunt, intersint, & præfatis Prælatis, Magnatibus, & aliis Fidelibus nostris, in Fulcimentum eorumdem, quamdiù Scoti, qui ibidem pro Deliberatione prædictâ venerint, illuc morentur, assistant, & ipsis Intendentes sint & Auxiliantes, prout eis tunc injungetur ex parte nostrâ:

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligis, & gravem Indignationem nostram evitare volueris, modis omnibus facias; Nos de Nominibus illorum, quos sic præmuniri feceris, qui ad Diem & Locum prædictos non venerint, in Cancellariâ nostrâ certificans distinctè & apertè.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

De Conductu pro Obsidibus, super Deliberatione David de Bruys, in Angliam venturis.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid. REX Universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm in Tractatu,

Inter quosdam Nuncios nostros ex unâ Parte, & quosdam Prælatos, Magnates, & alios Nobiles de Scotiâ ex Parte aliâ, super Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, habito,

Contineatur quòd Filii quorumdam Nobilium, & alii de Scotiâ, usque ad numerum Viginti Personarum, nobis liberentur, in Regno nostro Angliæ, sub Custodiâ nostrâ, ad Sumptus suos proprios, moraturi, in Obsides pro dicto David;

Nos, A. D. 1354.

Volentes Securitati dictorum Obsidum, sic in dictum Regnum nostrum Angliæ venturorum, providere,

Suscepimus ipsos Obsides, Equos, & Hernesia sua quæcumque, in dictum Regnum nostrum Angliæ, ex causâ prædictâ, veniendo *&c. prout in cæteris de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad finem Novem Annorum, post Datam præsentium, proximò sequentium, plenariè completorum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Octobris.

De

A.D. 1354. Edv. 3. A.D. 1354. Edv. 3.

De Licentia vadiandi Duellum in Scotiâ.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Scot. 28. E. 3. m. 1.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Willielmus Heroun, coram, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Bohun, Comite Northamptoniæ, Domino de Valle Anandi in Scotiâ, versus Johannem Walayse & Willielmum Prudhom, ad Convincendum eos de Feloniâ & Deprædatione Equorum ipsius Willielmi Heroun, prosequatur,

Iidem, Johannes & Willielmus Prudhom, ad Prosecutionem ipsius Willielmi Heroun, indè Allocuti, asseruerint ipsos de Feloniâ prædictâ culpabiles non fuisse, & hoc per Corpora sua, juxta Legem & Consuetudinem Terræ Scotiæ, se contra dictum Willielmum Heroun, seu aliquos de suis, defendere optulerunt,

Præfatusque Willielmus Heroun, ad dictam Feloniam versus ipsos Johannem & Willielmum Prudhom, per Duos Homines suos, cum Dei adjutorio, Probandum, in dictâ Terrâ Scotiæ, si de nobis ad hoc licentiam possit habere, se optulit fore paratum, A.D. 1354.

Super quo nobis supplicavit ut sibi, ad Probationem illam in formâ prædictâ faciendum, Licentiam concedere volumus;

Nos, Supplicationi prædictæ annuentes, ad dictam Probationem, per Duos Homines suos, contra dictos Johannem & Willielmum Prudhom, in Terrâ prædictâ, occasione prædictâ, faciendam, eidem Willielmo Heroun, tenore præsentium, Licentiam dedimus specialem; Et hoc vobis, & omnibus aliis, quorum interest, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestatibus super Tractatu coram Papa.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 2.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd,

Cùm,

Juxta Condictum, pridem habitum coram, Reverendo in Christo Patre, Guidone Episcopo Portuensi, inter Nuncios nostros & Nuncios Adversarii nostri Franciæ,

Miserimus Solempnes Procuratores, seu Nuncios nostros, ad præsentiam, Sanctissimi Patris, Domini Innocentii, Sanctæ Universalis Ecclesiæ Summi Pontificis, ad Tractandum & Concordandum, inter alia, coram dicto Summo Pontifice, cum dicto Adversario nostro, seu Deputandis ab eo, de Pace Finali, inter Nos & Ipsum, super omnibus Debatis & Controversiis, inter Nos & ipsum exortis, & specialiter super Jure quod habemus & habere poterimus ad Coronam & Regnum Franciæ, per Dei gratiam, ineundâ, & super eis transigendum, & Terras, & alia, quæ, virtute Transactionis hujusmodi, habere debemus, petendum & recipiendum,

Nos,

In casu quo dictus Tractatus prosperetur, si forsan super aliquibus Castris, Terris, vel Dominiis, quæ sic nobis liberari seu remanere debeant, & eorum Limitibus Difficultas imineat seu Debatum, A.D. 1354.

Desiderantes Debatum vel Difficultatem hujusmodi debitè declarari,

Ac de fidelitate & circumspectione providâ,

Venerabilium Patrum,
Willielmi, Norwicensis Episcopi,
Et Michaelis, Electi Londoniensis confirmati,
Ac, fidelium nostrorum dilectorum,
Bernardi Ezii, Domini de Lebreto,
Guidonis de Brian, Domini de Legbern,
Gullielmi de Pomeriis,
Bertrandi Domini de Monte Ferandi,
Et Magistri Gerardi de Podio, Juris Periti,

Confidentes,

Ad subiciendum oculis omnia & singula Castra, Terras, & Limites hujusmodi, unà cum Nunciis & Procuratoribus ipsius Adversarii nostri, ad hoc Deputatis, & cum eis, super dictis Castris, Terris, & Limitibus, Informationes, Evidentias, & Probationes per Testes, Literas, Cronicas, Famam, & alias Vias quascúmque,

A.D. 1354. Edw. 3. quascúmque, per quas ad Cognitionem Veritatis super hoc meliùs poterit pervenire,

Et ad ea, quæ per Informationes, Probationes, & Evidentias hujusmodi, comperta fuerint, eidem Domino Summo Pontifici & dictis nostris Nunciis referendum, & eos super hoc certificandum, ut ulterius, in dicto Negotio Pacis & Concordiæ, clarè procedi valeat & feliciter, Deo Duce,

Ipsis, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopum, Electum, Bernardum, Guidonem, Gullielmum, Bertrandum, & Gerardum, Sex, &c. Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum A.D. 1354. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Octobris.

De non Gravando, per Jurisdictionem Ecclesiasticam.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Vasc. 28. E. 3. m. 8. REX, dilectis sibi in Christo, Decano & Capitulo Ecclesiæ Sancti Andreæ de Burdegalia, Salutem.

Ex parte, dilectorum & fidelium nostrorum, Proborum Hominum & Habitatorum Parochiæ de Condoiaco, nobis est, graviter conquerendo, Monstratum quòd,

Cùm Ipsi sub Jurisdictione vestrâ in Casu Civili & Criminali sint Constituti, & Quamplures dictarum Partium, ut Pecuniam ab eis extorqueant, vel aliàs Malitiam inferant, falsos Clamores, Querelas, sive Accusationes, contra ipsos Probos Homines & Habitatores coram vobis Fingentes & Moventes, eos Laboribus & Expensis magnis indebitè vexent & fatigent,

Et, licet hujusmodi Clamores, Querelæ, vel Accusationes falsæ & maliciosæ compertæ existant, iidem tamen Probi Homines & Habitatores Recuperationem, aut Remedium aliquod, pro Dampnis suis & Interesse, contra hujusmodi Clamantes, Querelantes, sive Accusantes consequi non possunt,

Et, insuper, quòd, prætextu Jurisdictionis vestræ prædictæ, Corpora Virorum & Mulierum, Interfectorum & Murdratorum infra eandem Jurisdictionem, quandóque tenuistis adeò diù Inhumata, quousque per Aves & Muscas, pro majori parte, fuerant devorata, Quod adhuc vos creditur velle facere in futurum,

Super quo nobis est Supplicatum Congruum Remedium per nos adhiberi, A.D. 1354.

Nos, volentes dictos probos Homines & Habitatores ab hujusmodi Injustis Vexationibus præservare, & Corpora, sic Defuncta, sine diutinâ detentione eorumdem sepeliri, vobis committimus & mandamus quòd omnes & singulos, qui Clamores, Querelas, sive Accusationes contra dictos probos Homines & Habitatores, coram vobis, in Foro vestro Instituerint, si eosdem Clamores, Querelas, vel Accusationes veros & fideles probare nequeant, statim in Sex Libris & Dimidiâ, æqualiter inter Vos & Partem, sic iniquè vexatam, distribuendis, condempnetis, aut condempnari faciatis,

Et Corpora Virorum & Mulierum, infra dictam Jurisdictionem vestram sic Interfectorum sive Murderatorum, statim, cùm ab Amicis suis, aut aliis, a vobis, vel Officiariis vestris, petantur, sepelienda, absque ulteriori detentione eorumdem Corporum, liberari faciatis Ecclesiasticæ Sepulturæ tradenda, nè Querela ad nos Indè perveniat iterata, per quod materiam habeamus ad vos & vestra graviter capiendi.

Dat. in Palatio nostro Westm. primo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Karolo de Bloys, ad partes Britanniæ profecturo.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 3. REX Universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Illustris Karolus de Bloys, Prisonarius noster, de Licentiâ nostrâ, ad partes Britanniæ, sub certâ formâ, Inter Nos & Ipsum concordatâ, sit profecturus, ibidem per aliquod tempus moraturus, ac exindè in Angliam rediturus, A.D. 1354.

Nos, volentes Securitati ipsius Karoli in hac parte providere, suscepimus

A. D. 1354. Edw. 3. ipsum Karolum, eundo ad dictas partes Britanniæ, quo voluerit modo pacifico, cum moderatâ Familiâ (ità quòd easdem partes, quousque ad Nos in Angliam redierit, non exeat) transeundo, & exindè in Angliam redeundo, ut prædictum est, in Protectionem & Defensionem nostras speciales, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Karolo *&c. ut in consimilibus Literis de Conductu, usque hæc verba; viz.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Et quia præfatus Karolus, juxta formam Concordiæ, inter Nos & Ipsum initæ, citra Terminum prædictum, in Angliam redire & in Prisonam nostram reintrare tenetur, nisi per Infirmitatem Corporalem, vel aliquam aliam Causam legitimam, sine fraude & dolo, fuerit impeditus, ita quòd nullo modo in Angliam redire possit, A. D. 1354. Edw. 3.

Volumus & concedimus, per præsentes, quòd, in casu quo præfatus Karolus, per hujusmodi Infirmitatem, vel aliam Causam legitimam, sine fraude & dolo, fuerit impeditus ita quòd nullo modo, infra Terminum prædictum, in Angliam redire possit, ut prædictum est, idem Karolus statim, postquam ab hujusmodi Infirmitate convaluerit, vel aliàs, cessante Impedimento prædicto, in Angliam redire, & se in Prisonam nostram reintrare valeat, sub præsentis Conductûs securitate.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Novembris.

Pro Baronibus & Militibus de Britannia.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis Vir, Johannes Vicecomes de Roban, qui pro quibusdam Negotiis, Nobilem Virum, Karolum de Bloys, Prisonarium nostrum, tangentibus, de Licentiâ nostrâ, nuper in Angliam venit, ad propria jam sit rediturus, ibidem per aliquod tempus moraturus, & exindè in Angliam rediturus, in casu quo præfatus Karolus, citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, in Angliam non redeat, pro eodem Karolo Obses moraturus,

Nos, volentes Securitati ipsius Vicecomitis in hac parte providere, suscepimus ipsum Vicecomitem, eundo ad dictas partes Britanniæ *&c. prout in cæteris de Conductu Literis, usque hæc verba; viz.*

In cujus &c. usque ad Quadragesimum diem post Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Et quia prædictus Vicecomes, juxta formam Concordiæ, inter Nos & præfatum Karolum initæ, infra Terminum prædictum, in casu quo prædictus Karolus citra dictum Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ Prisonam nostram non reintret, in dictum Regnum nostrum Angliæ Obses pro eodem Karolo moraturus venire tenetur, nisi per Infirmitatem corporalem, vel aliquam aliam Causam legitimam, sine fraude & dolo, fuerit impeditus, ita quòd nullo modo, infra Terminum prædictum, in Angliam venire possit, A. D. 1354.

Volumus & concedimus, per præsentes, quòd, in casu quo præfatus Vicecomes, per hujusmodi Infirmitatem, vel aliam causam legitimam, fuerit impeditus ita quod nullo modo, infra Terminum prædictum, in Angliam venire possit, ut prædictum est, tunc idem Vicecomes, statim postquam ab hujusmodi Infirmitate convaluerit, vel aliàs cessante Impedimento prædicto, in Angliam venire, & se in Prisonem nostram, Obsidem, pro præfato Karolo in formâ prædictâ moraturum, intrare valeat sub præsentis Conductûs nostri securitate.

Concedimus, insuper, præfato Vicecomiti quòd, si ipsum in dicto Regno nostro Angliæ Obsidem pro præfato Karolo in formâ prædictâ morari contingat, statim, post introitum ipsius Karoli in Prisonam nostram, vel Satisfactionem pro eodem Karolo aliàs nobis factam, idem Vicecomes deliberetur, ad propria sub salvo Conductu nostro rediturus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Novembris.

Consimiles Literæ de Conductu fiunt, pro subscriptis, sub eadem Datâ, per idem tempus duraturæ, mutatis mutandis; videlicet,

Pro Theobaldo, Domino de Rupe Forti, Barone, cum Decem Equitibus &c.

Pro Bonabio de Rugio, Domino de Dervallo,

A.D. 1354. Edw. 3. *Dervallo, Barone, & pro Johanne de Pulcro Manerio, & eorum altero, cum Decem Equitibus &c.*
Pro Johanne de Danangeour,
Johanne Machecoul,
Galfrido de Dynam,
Gullielmo Danangour,
Eueno Charruell,
Johanne de Rugio,
Roberto de Sancto Petro,
Bertrando de Gloaquii,
Silvestro de Rozaio,
Johanne de Just,
Olivero de Vancler,
Et Radulpho de Carraoul,
Et eorum quolibet, cum Quatuor Equitibus &c.

De Treugis in Britannia initis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Franc. 28. E. 3. m. 3.

LE Roi a touz noz Subgitz, Ministres, & Foialx, & especialment en la Duche de Bretaigne, qi cestes Lettres verront, Salutz.

Savoir vous fesons qui, a la Requeste & Instance de, noble Homme, Charles de Bloys, nostre Prisoner, nous avons ottroiez & pris especiales Trewes, & Soeffrances de Guerre, entre noz Gentz & Obeisantz d'une Partie, & les Gentz & Obeissantz du dit Charles, es Parties de Bretaigne, a durer tanque a la Feste de la Nativite Seint Johan le Baptistre, proscbein a venir, en mesme les fourme & manere, & par mesme les Condicions, qui Trewes ont estes prises & acordez es dites Parties devant ces heures.

Et volons, par especial, & ottroions qui, durantes les dites Trewes ou Soeffrances nulle Ville, ou Chastel puisse estre emblez, ne pris d'une Part ou d'autre, ne novel Ranceoument fait; &, si nul tiel Attemptat, ou autre, soit fait d'une Part ou d'autre, durantes les dites Trewes ou Soeffrances, volons qui de nostre Part soient reparez, sanz delai, par nostre Lieutenant, qi serra pur nous en la Duchee de Bretaigne, pur le temps; par ensi qui de les Attemptatz, par l'autre Partie, soit fait semblablement en tien cas.

En tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Westmonstr. le Unzisme jour de Novembr.

Pro Rogero David, de Navibus arestandis.

A.D. 1354. An. 28. E. 3. Ibid.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm mittamus, dilectum & fidelem nostrum, Rogerum David ad partes Britanniæ, cum certo numero Hominum ad Arma & Sagittariorum, pro quibusdam Negotiis nostris, de quibus ipsum oneravimus, ibidem celeriter expediendis,

Assignavimus ipsum Rogerum & Willielmum Smale, conjunctim, & divisim, ad tot Naves, quot pro Passagio ipsius Rogeri & Hominum suorum versus Partes prædictas sufficere poterunt, in Portubus de Plomuth, Weymuth, & Fowy, ac aliis Portubus & Locis, versus partes Occidentales, ubi meliùs expedire viderit, arestandum & capiendum,

Et ad Magistros & Marinarios Navium earumdem, in eisdem Navibus, ad vadia nostra, pro hujusmodi Navibus, in obsequium nostrum proficiscentibus, solvi consueta, per ipsum Rogerum promptè solvenda, proficisci compellendum,

Et ad omnes illos, quos in hac parte contrarios invenerit seu Rebelles, arestandum & capiendum, & Prisonis nostris mancipandum, quousque aliud de eis duxerimus demandandum;

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eisdem, Rogero & Willielmo, & eorum alteri, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens & prout iidem, Rogerus & Willielmus, vel eorum alter, vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerint, vel fecerit, ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Tractatus

A. D. 1354. Edw. 3. A. D. 1354. Edw. 3.

Tractatus apud Berewyk super Redemptione David de Bruys.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Ex Autogr.

CESTE ENDENTURE, Fait a Berewik sur Twede, le xii. jour de Novembre, l'An du Grace Mil, CCC, LIV,

Par entre,
Les Honorables Pieres en Dieu,
Gilbert Evesque de Kardoill,
Sire William, de Bohun, Conte de Northampton, & Conestable d'Engleterre,
Henri de Percy,
Et Rauf de Nevill,
Thomas de Lucy,
William, Baroun de Graystok,
Henri le Scrop,
Et William de Dacre, d'un part,

Et, les Honurables Piers en Dieu,
William,
Johan,
Thomas,
Et Patrik,
De Seint Andreu,
Abberden,
Catenas,
Et de Brechyn,
Evesques,
Et,
Les Nobles Hommes,
Monsieur Patrik de Dunbar, Count de la March,
Et,
Religiouses Hommes,
Johan,
Et William,
De Dunfermelyn,
Et de Aberbrothok,
Abbes,
Et Mestre Wauter de Moffet, Archideacon de Loweneffe,
Sire William de Lynygston,
Et Robert de Erskyn,
Chivalers,
D'autre part,

A. D. 1354.

Trete & Accorde est, par entre les Parties susditz, que Monsieur David de Bruys, Roy d'Escoce, soit fraunchementz Delyverez & Rannsones pour une certeyne somme d'Argent (ceste assavoir) pur XC M. Marcz d'Esterlyngs, a paierers deinz Neof Ans proscheyns suyauntz *&c. ut in Tractatu apud Novum Castrum dat. 13. Julii, usque hac verba, viz.*

ITEM, Accordez est que les Seignenrs susditz, ou altres a ceo assignez, serrount a Berewik, la Dismeyn proscheyn apres la feste de seint Hillari, proscheyn a venyr, pour affermer les choses susditz, en cas que plase au Roy d'Engleterre.

Confirmatio Tractatus super Redemptione prædicta.

A. D. 1354. An. 28. E. 3. Sco. 28. E. 3. m. 4.

LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verront ou orront, Salutz.

Sachez qe come, a la priere David de Bruys, nostre prisoner, & des Prelates, Grauntz, & Comnnes d'Escoce, eussons Grante de Treter ovesque eux de la dite Deliverance le dit David, & Sur ce Envoiasmes a Noef Chastel sur Tyne, noz cheres & foialx, l'Onurable Piere en Dieu, l'Evesque de Duresme, William de Bohun, Conte de Norhampton, & Constable d'Engleterre, nostre Treschere Cousin *&c. ut in Tractatu Dat. 13. Jul.*

Nous, eue sur les choses, ensi tretez, ove Prelatz, Grantz, & Sages de nostre Roialme, bone & meure Deliberacion, si acceptons, par Conseil & Assent de eux, le dite Tretee,

Et promettons & grantons, en bone foi, que si le dit David, Prelatz, Grantz, & autres Gentz d'Escoce, de la partie le dit David, tiegnent, gardent, & facent, en quanque a eux attient, totes les choses Susditez, ensi tretez & accordez, nous les tendrons & ferrons tenir de nostre part pleinement, saunz fraude ou mal engyn, solonc le purport du Tretee susdite. A. D. 1354.

En tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz Lettres Overtes.

Don. en nostre Paleys de Weymonstr. le quint jour Decembr.

Confirmatio ejusdem Tractatus per Principem Walliæ.

De

A.D. 1355. Edw. 3. A.D. 1355. Edw. 3.

De Exitibus Britanniæ concessis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 15.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, dilecto Clerico suo, Magistro Johanni de Stretele, Constabulario suo Burdegaliæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

SCIATIS quòd,

Cùm, juxta Conventiones, inter Nos &, dilectum & fidelem nostrum, Thomam de Holand (quem Capitaneum, nomine nostro, in Ducatu Britanniæ constituimus) initas, CONCESSERIMUS eidem Thomæ, pro Morâ & Expensis ejusdem Thomæ, & Hominum suorum, in eodem Ducatu, omnes Exitus, Proficua, & Emolumenta, de dicto Ducatu provenientia, & ad eundem Ducatum pertinentia,

HABENDA & PERCIPIENDA ad opus suum proprium, a Festo Paschæ, proximò præterito, quamdiu ipsum Thomam sic ibidem morari contigerit, absque Compoto, seu alio Proficuo, nobis indè reddendo, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1355.

Vobis mandamus quòd eidem Thomæ omnia Exitus & Proficua, de Sigillis & Brevibus, pro Custumis Navium, apud Burdegaliam, ad dictum Ducatum Britanniæ pertinentia, a dicto Festo Paschæ, per vos percepta, liberari faciatis, & Attornatum, vel Procuratorem, quem idem Thomas ad hoc loco suo deputaverit, eadem Exitus & Proficua, de Sigillis & Brevibus prædictis, cùm idem Attornatus vel Procurator ad dictas partes Vasconiæ, pro hujusmodi Exitibus & Proficuis percipiendis, venerit, ad opus ipsius Thomæ percipere & colligere permittatis.

Teste meipso apud Westm. quarto die Februarii Anno &c.

Super Nova Moneta Scotiæ, de Proclamatione facienda.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Claus. 29. E. 3. m. 35. d.

REX Vicecomiti Northumbriæ Salutem.

Licet antiqua Moneta Scotiæ ejusdem Ponderis & Allaiæ, sicut fuit Moneta nostra Sterlingi Angliæ, ante hæc tempora esse consueverit, propter quod in Regno nostro Angliæ habuit Cursum suum,

Quia tamen quædam Moneta, dictæ Antiquæ Monetæ Similis & Conformis, quæ in Pondere minor & Allaiâ debilior existit, in dicto Regno Scotiæ de Novo est Cussa, & in Regno nostro suum capit Cursum, quod, si diutiùs permittatur, in nostri ac totius Populi nostri ejusdem Regni Dampnum & Deceptionem, ac dictæ Monetæ nostræ Destructionem, cedet manifestè,

Nos, volentes hujusmodi Dampno & Destructioni obviare, Tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, Portubus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, ubi meliùs expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nèQuis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, dictam Novam Monetam Scotiæ, jam Cussam, vel Cudendam, in Solutione, cùm Oblata fuerit, ut Cursualem recipiat aut recipere præsumat, set quòd statim, cum oblata fuerit, ut Cursum cum Moneta nostra capiat, in quorumcúmque manibus Moneta fuerit, arestetur, & nobis remaneat forisfacta. A.D. 1355.

Volumus tamen, & intentionis nostræ existit, quòd Unicuique liceat hujusmodi Novam Monetam ad nostrum valorem ejusdem emere, ita quòd eam ad Bullionem nostram deferat, ibidem Fundendam, & Monetam de Cuneo nostro, ad Valorem dictæ Monetæ, sic Fusæ, prout moris est, recipiendam,

Et quòd dicta Antiqua Moneta Scotiæ Cursum suum habeat, prout ante hæc tempora habere consuevit.

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem nostras hujusmodi, inveneris dictâ Novâ Monetâ, Scotiæ, alio modo quam ut prædicitur, utentes, tunc Eos, cum eâdem Monetâ capi & arestari, & eorum Corpora in Prisona nostra salvò custodiri, & nobis de tota Moneta illa respondeti facies; Nos de nominibus sic Arestatorum, ac de Summa monetæ hujusmodi, quam sic arestari feceris, de tempore in tempus sub Sigillo tuo, certifices distinctè & apertè.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Nunciis Papæ.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Pat. 29. E. 3. p. 1. m. 12.

REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, Johannes Episcopus Eluensis, & Andruynus Abbas Cluniacensis, ex Parte Domini Summi Pontificis, ad Nos in Nuncium fuit venturi,

Nos, ob Reverentiam ejusdem Domini Summi Pontificis, volentes Securitati ipsorum Episcopi & Abbatis providere, suscepimus ipsos, Episcopum & Abbatem, veniendo in dictum Regnum & Potestatem nostram, cum Centum Personis Equitibus, & eorum Garcionibus, Herneisiis, & Rebus suis, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum;

Et ideò vobis mandamus quòd dictos, Episcopum & Abbatem *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus &c, usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Wodestok secundo die Aprilis.

De Claiis & Pontibus, pro Eskippamento Equorum Principis Walliæ, providendis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 14.

REX Vicecomiti Cornubiæ, Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, Duo Milia & Quingentas Claias & Quindecim Pontes (quorum Octo Pontium prædictorum quilibet sit de Longitudine Viginti Pedum, & quilibet Septem Pontium eorumdem de Longitudine Quatuordecim Pedum) pro Eskippamento Equorum, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, & aliorum Fidelium nostrorum, in Comitivâ suâ, in Obsequium nostrum, versus partes Vasconiæ profecturorum, in Ballivâ tuâ, de Exitibus Comitatûs prædicti, provideri,

Et Clayas & Pontes prædictos usque Portum de Plumuth (ubi Passagium dicti Filii nostri, & aliorum prædictorum, ordinavimus) cum omni celeritate duci & cariari facias;

Ita quòd sint ibidem citra Quindenam Sanctæ Trinitatis, proximò futuram, vel in eadem Quindena ad ultimum, Henrico Lehewe (quem ad eos recipiendum deputavimus) per Indenturam, indè modo debito conficiendam, ibidem liberandi;

Ita quòd, in tui Defectum, Passagium prædictum nullatenùs retardetur, per quod materiam habeamus ad te & tua graviter capiendi.

Et de Custubus, quos circa præmissa apposueris, tibi, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Devoniæ de aliis Duobus Milibus & Quingentis Claiis & Quindecim Pontibus.

Item consimile Breve dirigitur Vicecomiti Suthamptoniæ, de Duobus Milibus & Quingentis Claiis & Quindecim Pontibus (quorum Octo Pontium prædictorum quilibet sit de Longitudine Viginti Pedum, & quilibet Septem Pontium eorumdem de Longitudine Quatuordecim Pedum) pro Eskippamento Equorum Thomæ de Bello Campo Warrwicæ, & Roberti de Ufford Suffolciæ, Comitum, & aliorum, in Comitivâ suâ, versus Partes prædictas profecturorum, de Exitibus Comitatûs sui providendis;

Et Claiis & Pontibus prædictis usque Portum Suthamptoniæ, citra dictam Quindenam, vel in eadem Quindena, ducendis &c. ut supra.

Teste ut supra.

A.D. 1355. Edw. 3. A.D. 1355. Edw. 3.

Pro Comite de Dessemound, de non Gravando.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Pat. 29. E. 3. p. 1. m. 3.

REX Justiciariis, & Cancellariis suis Hiberniæ, ac Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario Dubliniæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, vel eorumdem, Justiciarii, Cancellarii, ac Thesaurarii, Loca tenentibus, Vicecomitibus, Seneschallis, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis in Hiberniâ, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Mauritius Fitz Thomas, Comes de Dessemound, ut,

Cùm ipse semper in fidelitate nostrâ persistens, Nobis, juxta Ligeantiæ suæ debitum, fideliter deservierit,

Et nichilominus malitiosè, ad Procurationem quorumdam Ministrorum nostrorum, ipsum gravare Machinantium, pluries Persecutus ac Captus fuerit, & Imprisonatus, & Terræ, & Tenementa, Bona & Catalla sua, absque aliquo Commodo, nobis indè proveniente, Destructa & Vastata fuerunt, in Statûs sui Depressionem manifestam,

Velimus Securitati ipsius Comitis, nè per Sinistras Suggestiones hujusmodi Ministrorum imposterùm prægravetur, providere,

Nos,

Ad Bonum Gestum ipsius Comitis erga nos (de quo laudabile Testimonium, tàm per Magnates, quàm alios de Concilio nostro, perhibetur) necnon ad Magnum Locum, quem nobis multipliciter in Terrâ prædictâ, ante hæc tempora, tenuit, & tenere poterit in futurum, considerationem habentes, A.D. 1355.

Ac volentes proindè gratiùs agere cum eodem,

Suscepimus ipsum Comitem, Castra, Maneria, Terras, Tenementa, Libertates, Officia, & omnes Possessiones suas, in Protectionem & Defensionem nostram specialem;

Nolentes quòd prædictus Comes, pro aliquibus Causis, quæ sibi per Ministros nostros Partium illarum imponi poterunt, quousque indè certiorati fuerimus, & voluntatem nostram indè præceperimus, capiatur, arestetur, imprisonetur, vel aliàs in Personâ, Rebus, aut Possessionibus suis, molestetur seu gravetur.

Volumus enim quòd de omnibus, quæ sibi imponi contigerit, cum nos indè certificati fuerimus, coram Nobis & Concilio nostro Angliæ respondeat, & stet Juri, prout de Concilio nostro duxerimus ordinandum.

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Comitem, Castra, Maneria, Terras, Tenementa, Libertates, Officia, & omnes Possessiones suas, manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, aut Gravamen; &, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Maii.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Conductu.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Scot. 29. E. 3. m. 9.

REX Universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Volentes Securitati, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi, qui ad Nos in Angliam, de Mandato nostro, nuper venit, providere,

Suscepimus ipsumRegem,Homines,Familiares,Equos,Hernesia,Bona & Res sua quæcumque, ibidem morando *&c. prout in cæteris pro eodem de Conductu Literis.* A.D. 1355.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Marinariis pro Passagio Principis Walliæ eligendis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 11.

REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Willielmum Baret, Magistrum Navis, vocatæ la Julian, ad Triginta & Sex Marinarios de Marinariis, pro Obsequio nostro non electis, in Comitatibus Kantiæ, Essexiæ, Surriæ, & Sussexiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, Eligendum & Capiendum, A.D. 1355.

Et

A. D. 1355. Edw. 3. Et Eos in Navi prædictâ ponendum, ad proficiscendum in eadem cum, dilecto & fideli nostro, Edwardo Principe Walliæ, Filio nostro carissimo, ad Vadia ipsius Principis, ad partes Vasconiæ, prout eis ex parte ejusdem Principis injungetur,

Et ad omnes illos, quos in hac parte Contrarios invenerit seu Rebelles, Capiendum, & Prisonis nostris Mancipandum, in eisdem moraturos, quousque de eis aliter duxerimus demandandum;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Willielmo, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes quotiens, & prout ipse vobis, & cuilibet vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Maii.

Per ipsum Regem, nunciante Johanne de Bello Campo.

A. D. 1355. Edw. 3. Consimiles Commissiones habent subscripti, sub eadem Datâ; videlicet,

Johannes Gobet, Magister Navis vocatæ la Margarete, ad Viginti & Sex Marinarios.

Willielmus Henry, Magister Navis vocatæ la Nicholas, ad Viginti & Quatuor Marinarios.

Willielmus May, Magister Navis vocatæ la James, ad Viginti & Sex Marinarios.

Johannes Burges, Magister Navis vocatæ la Gregory, ad Viginti Marinarios.

Stephanus Stonyng, Magister Navis vocatæ la Seinte Mariebote, ad Quindecim Marinarios.

Simon Steven, Magister Navis vocatæ la Mighel, ad Viginti & Sex Marinarios.

Johannes Lewe, Magister Navis vocatæ la Cogg Johan de Jernemuth, ad Viginti & Sex Marinarios.

De Conductu, pro Hominibus Karoli de Bloys.

A. D. 1355. An. 29. E. 3. Franc. 29. E. 3. m. 11. REX Universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Raynfridus le Veir, Præcentor Dolensis, in Regnum nostrum Angliæ, cum Octo Equitibus de Familiâ suâ, in Comitivâ, Nobilis Viri, Karoli de Bloys, Prisonarii nostri, venerit, & ad Partes Britanniæ, pro Negotiis ipsius Karoli, jam sit profecturus, ac exinde in Angliam rediturus,

Nos (volentes Securitati ipsius Raynfridi, ac Hominum suorum, in hac parte providere) suscepimus ipsum Raynfridum, Homines, Equos, *&c. prout in similibus de Conductu Literis.* A. D. 1355.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Maii.

Per Concilium.

Consimiles Literas habet Robertus de Sancto Petro Miles, de partibus Britanniæ, pro Se, & Octo Equitibus de Familiâ suâ, per idem tempus duraturas, sub eâdem Datâ.

De Rege, in Tractatibus pro Pace ab Adversario Franciæ deluso, de Guerra resumenda, & de orando pro fælici Expeditione.

A. D. 1355. An. 29. E. 3. Claus. 29. E. 3. m. 19. d. REX, Venerabili in Christo Patri, S. eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Recogitantes, in amaritudine Spiritûs, Tribulationes multas & malas, ac Onera gravia, quæ per Guerras varias & earum Discrimina, quibus fuimus hactenus involuti, subditus nobis Populus pro nobis subiit tàm gratanter, graves, nimirùm, ex hoc in corde gerimus Punctiones,

Et ideò, ut eorum consuleremus Commodis & Quieti, & effusionem vitaremus sanguinis Christiani, quantum decuit, Pacem quæsivimus, & plures Vias Pacis & pluries optulimus, etiam cum Detrimento non modico Juris nostri, A. D. 1355.

Et demùm cùm in Tractatu, prope Calesium inter nostros & Adversarios nostros Franciæ Nuncios, ad hoc specialem Potestatem habentes, pridem habito, fuisset sub certâ formâ de Pace finaliter concordatum,

A.D. 1355. Edw. 3. Et propter hoc, juxta formam dictæ Concordiæ, fide mediâ mutuò roboratæ, misissemus, bonâ fide, ad præsentiam Domini Summi Pontificis, pro Confirmatione dictæ Concordiæ, solempnes Nuncios, paratos, quantum ad nos attinet, facere quæ sic fuerant Concordata,

Pars adversa, Vulpinâ Callidiate, Unum Agens & Aliud Similans, ad faciendum nobis Guerram pro viribus se paravit; mittens in dolo Nuncios ad dictum Dominum Summum Pontificem, ut sic videretur parere Conditis,

Qui, Nuncios nostros illuc inaniter aliquamdiu protrahentes, & nos Sumptibus gravibus exponentes, demùm, in Elatione Spiritûs, cum Violatione Fidei, dictam habere Concordiam recusârunt.

Nos itaque,

Dictis Nunciis nostris ad nos redeuntibus Vacuis & Delusis, videntes Malitiam per Partem Adversam, in nostri & nostrorum Confusionem subdolè Conspiratam, & Imminentem in Foribus, nisi Deus avertat, & Nos citiùs & potentiùs occurramus,

Ac sperantes de dulcedine Divinæ Clementiæ, quæ Deceptis compatitur, & resistit Decipientibus & Superbis,

Guerram resumere nostram compellimur ad Defensam;

Verùm, cùm Triumphus non sit ex Homine, set ex Deo, qui quos vult deprimit, & quibus vult Victoriam impertitur, sic Auxilio Confidentibus, & Auxilium hujusmodi plerúmque Peccata præpediant, set Orationes Fidelium, & alia Piæ Devotionis Opera, illud excitent & festinent, A.D. 1355. Edw. 3.

Velitis (petimus) pro Nobis & felici Expeditione nostrâ devotis Orationibus, & aliis Pietatis Officiis, jugiter intendere, ac propter hoc Prædicationes & Processiones fieri facere, &, quibus præsidetis, Clerum & Populum salutaribus mandatis & monitis inducatis, & induci efficaciter faciatis, ut ipsi, per veram Pœnitentiam, & Vitæ Munditiam, Domino complacentes, ad Ipsum pro Nobis & nostris intercedant & orent, & alia Opera Misericordiæ humiliter exerceant, ut sic, quòd nostris Meritis non debetur, vestris, & eorum, ac aliorum Christi Fidelium nobis Intercessione donetur.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Archiepiscopo Eborum; & singulis Episcopis per Angliam, sub eadem Datâ.

De Armaturis investigandis, & de Pretio Moderando.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Claus. 29. E. 3. m. 24.

REX Majori & Viccecomitibus Londoniæ, Salutem.

Quia Armurarii, & alii, qui Armaturas in Civitate prædictâ habent vendendas, attendentes Indigentiam, quam Magnates & alii Fideles nostri, in Obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri Angliæ, celeriter profecturi, de hujusmodi Armaturis pro Viagio suo habere dinoscuntur, omnia Genera Armaturarum, in Civitate prædictâ & Suburbiis ejusdem, ad nimis excessivum valorem, & aliter quàm hujusmodi Armaturæ ante publicationem dicti Viagii communiter vendebantur, vendere jam nituntur, in nostri ac dictorum Magnatum & Fidelium nostrorum Dispendium non modicum & Jacturam, & dicti Progressûs Perturbationem manifestam,

Nos,

Volentes Progressum dictorum Magnatum & Fidelium nostrorum, In quantum poterimus, festinari, & hujusmodi machinatis Malitiis obviare,

Vobis injungimus & mandamus quòd, assumptis vobiscum, dilectis Valettis nostris, Johanne de Paddebury, & Andreâ de Guldeford (quos ad vos mittimus ex hac causâ) omnia Hospitia, Domos, & Loca, tàm Armurariorum, quàm aliorum, qui Armaturas in dictis Civitate & Suburbiis habent vendendas (nemini in hac parte parcendo) investigari celeriter faciatis, A.D. 1355.

Et Armaturas Ferreas, habitâ consideratione ad Valorem Mettali indè ac Operum & Apparatuum earumdem, & ad Moderatum Lucrum, ultra hujusmodi Metallum, Opera, & Apparatus, juxta mutuum avisamentum & arbitrium aliorum, indè notitiam habentium, si opus fuerit, appretiari, & ea dictis Magnatibus & aliis Fidelibus nostris, in dicto Viagio profecturis, ea emere volentibus, ad hujusmodi rationabile Pretium, prout per Nos & Concilium nostrum onerati estis & ad hoc jurati, vendi faciatis, ne, in vestri Defectum, aut Tepiditatem, & machinatam Malitiam, hujusmodi Ar-

A.D. 1355. Edw. 3. marariorum Progressus prædictos ultra tempus indè ordinatum (quod absit) capiat dilationem.

Et si quos Armorarios hujusmodi Armaturas a vobis abscondentes, seu eas concelantes aut elongantes, inveneritis; tunc Armaturas illas, sic Concelatas & Elongatas, ubicúmque eas reperiri contigerit, tanquam nobis forisfactas, in Manum nostram capi, & eas ad opus nostrum salvò custodiri faciatis; Nos, A.D. 1355. Edw. 3. in Cancellariam nostram, tàm de Genere Armaturarum, & Valore earumdem, quàm de Nominibus quorum fuerant, certificantes.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

Ad Literas Karoli Imperatoris, de Coronatione sua Romæ, Gratulatoria.

A.D. 1355. ... 29. E. 3. Fal. m. 13. dor.

SERENISSIME PRINCIPUM ET FRATER CARISSIME,

Imperialis vestræ Celsitudinis Apices, super felicis Coronationis vestræ Solempniis, in sacratissimo die Paschæ, in Urbe celebriter & honorificè celebratis, ex affectione & magnâ vestri gratiâ, nobis missi, magnum nobis Exultationis cumulum attulerunt.

Et quidem de tam celebris insinuatione Rumoris, & felicibus Successibus, & gloriosis Titulis, quibus Altissimus cunctorum Dominus nomen vestrum magnificat & attollit, nedùm Nobis debet, set Communis debet esse Causa Lætitiæ, cùm Communem Utilitatem, sumptâ de fortunatis vestris Auspiciis Conjecturâ, credantur verisimiliter præsagire.

Illi igitur, qui ex altâ suæ Providentiæ Speculâ respicit super Terram, distribuens prout vult Seculi Dignitates, sit Honor in Terris, & Gloria in Excelsis, qui sacro Romano Imperio de A.D. 1355. Gubernatore tam accommodo, in Exultatione universæ Terræ, misericorditer jam providit; ipséque vobis (quæsumus) Gratiæ suæ Rorem infundat, actusque vestros in suo beneplacito dirigat & confirmet, ut spes bona, quam gratiosa vestra propinant Principia, per superexcrescentem semper Prosperitatem in Rem transeat, & Finem optineat gloriosum.

Et, quia Majestati vestræ gratum fore confidimus de nobis audire Salubria, scire velit vestra Cæsarea Magnitudo Nos Lætos esse, laudetur Altissimus, & Incolumes; & Id de vobis scire desiderabiliter affectantes.

Ad Redintegrationem & Exaltationem Imperii crescat & valeat in Domino diutissimè Imperialis Excellentiæ Magnitudo.

Dat. in Turri nostrâ Londoniæ duodecimo die Junii.

De Cera Renovanda.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Librat. 29. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Ceram, circa Corpus, celebris memoriæ, Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, in Monasterio Westmonasteriensi humatum, existentem, de Denariis A.D. 1355. nostris renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Junii.

Pro Uxore nuper Willielmi Douglas.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Scot. 29. E. 3. m. 8.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, juxta Conventiones, inter Nos & Elizabetham, quæ fuit Uxor Willielmi Douglas, quæ ad Fidem & Obedientiam nostram venit, & nobis Homagium Ligeum & Fidelitatis Juramentum fecit, initas, concesserimus eidem Elizabethæ quòd ipsa A.D. 1355. habeat Castrum del Hermitage & Vallem de Lidell, cum Pertinentiis, ad totam vitam ipsius Elizabethæ, de Nobis & Hæredibus nostris,

Et, in casu quo ipsa Elizabetha se Homini Anglico maritaverit, quòd dicta Castrum & Vallis eidem Anglico, Viro prædictæ Elizabethæ, & eidem Elizabethæ,

A. D. 1355. Elizabethæ, & Hæredibus de Corporibus suis legitimè procreatis, Tenenda de Nobis, & Hæredibus nostris, per Homagium ligeum & Fidelitatem, remanerent,
Edw. 3.

Et si iidem, Anglicus & Elizabetha, sic adinvicem Maritati, sine Hærede de Corporibus suis exeunte, obierunt, tunc dicta, Castrum & Vallis, Nobis, & Hæredibus nostris, imperpetuum remanerent, prout in quadam Indenturâ, inter Nos & ipsam Elizabetham confectâ, plenius continetur,

Ac jam præfata Elizabetha, Se, de Assensu nostro, dilecto Valetto nostro, Hugoni de Dacre Anglico, Fratri, dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Dacre, maritaverit,

Nos,

Pro eo quòd prædictus Hugo, super Sancta Dei Evangelia, corporale præstitit Sacramentum quòd ipse in Fide & Ligeantiâ nostris inflexibiliter perpetuò stabit, & benè & fideliter erga Nos & Populum nostrum se geret, & Castrum prædictum salvò & securè ad opus nostrum custodiet, & illud Scotis, seu aliis, contra Nos Rebellantibus, nisi notoriâ & evidenti proditione Circumventus, vel in tali Periculo constitutus fuerit quòd aliter Mortem suam evitare nequeat, quovis modo non reddet, nec liberabit,
A. D. 1355. Edw. 3.

Dictúsque Willielmus, pro præfato Hugone, quòd ipse omnia & singula, per ipsum sic jurata, firmiter & fideliter tenebit & observabit, coram Nobis & Concilio nostro manucepit, & ad hoc Se & Sua quæcúmque obligavit,

Cepimus Homagium & Fidelitatem ipsius Hugonis pro Castro & Valle prædictis, & eadem, Castrum & Vallem, cum Pertinentiis, præfatis, Hugoni & Elizabethæ, Dedimus & Concessimus,

Habenda & Tenenda Sibi, & Hæredibus, de Corporibus eorumdem Hugonis & Elizabethæ legitimè procreatis, de Nobis, & Hæredibus nostris, per Homagium & Fidelitatem, sicut prædictum est; ita quod, si iidem, Hugo & Elizabetha, sine Hærede, de Corporibus suis legitimè procreato, obierint, tunc Castrum & Vallis prædicta, cum Pertinentiis, ad Nos, & Hæredes nostros, integrè revertantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Johanne de Greyley, Capitali de Bogio, de Concessionibus.

A. D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 6.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem illis Favorem & Gratiam impertiri, quos Benemeritos noverit & Regiis Obsequiis invenerit Promptiores.

Volentes igitur, Nobilem Virum & Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Greyly, Capitalem de Bogio, prætextu boni & laudabilis Gestûs sui, erga Nos in Guerris nostris Vasconiæ, & grati Obsequii sui, nobis in eisdem Guerris impensi, & exnunc impendendi, Regiis attolli Favoribus,

Dedimus, Concessimus, & tenore præsentium Remisimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Johanni omne Jus, quod nobis competit, seu competere poterit, in Benangio cum suis Pertinentiis, & Villâ de Haz cum suis Pertinentiis, & Salino nostro Burdegaliæ, ac etiam Castro de Castellione prope Sanctum Emilianum, in Diœcese Burdegaliæ, & Gourzon cum omnibus Pertinentiis suis,

Exceptâ Villâ de Leybourn, & Parochiis de Pomeroth, Fouzere, & Varman, & hiis quæ ad Parochias illas pertinent, cum suis Pertinentiis, sicut Parochiæ illæ se extendunt,
A. D. 1355.

Quæ quidem Loca de Benangio, Haz, Salinum, Castrum, & Gourzon, cum suis Pertinentiis, ex certis causis, tanquam nobis Forisfacta & Confiscata, ad Nos pertinent, & debent, ut accepimus, pertinere,

Habenda, Tenenda, & Possidenda eidem Johanni, & Hæredibus suis, de Nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia, indè debita & consueta, Imperpetuum:

Nolentes quòd idem Johannes, vel Hæredes sui, super præsentibus, Donatione, Concessione, & Remissione, per Nos, Hæredes, vel Ministros nostros, seu Hæredum nostrorum quoscúmque, ratione alicujus Juris, ad Nos in hac parte pertinentis, seu Competentis, de cætero occasionentur, molestentur, in aliquo seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

Et

A.D. 1355. Edw. 3.

ET Mandatum est Senescallo Vasconiæ, & Constabulario Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, aut eorum Loca tenentibus, & eorum cuilibet, quòd eidem Johanni Loca prædicta, cum Pertinentiis, juxta vim & effectum Literarum Regis prædictarum, prout justum fuerit, libe- tent.

Teste ut supra.

Pro Comite Sarum, de Dilatione concessa super Solutione Debitorum in Vasconia.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid. m. 5.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum, ut,

Cùm ipse, in Obsequium nostrum, ad Partes Vasconiæ jam sit profecturus, metuatque ipsum, occasione quorumdam Debitorum, quæ ab ipso in dictis Partibus exigi poterunt, impetiri,

Velimus Dilationem super Solutione omnium Debitorum, quæ ab eodem Comite in dictis Partibus exigi poterunt, usque ad certum tempus concedere gratiosè,

Nos,

Ad præmissa Considerationem habentes, ac volentes, eo prætextu, cum prædicto Comite gratiosè agere in hac parte,

Hujusmodi Dilationem, super Solutione omnium Debitorum, quæ ab ipso Comite in eisdem Partibus, ex quacúmque causâ, peti poterunt, per Biennium, a Datâ præsentium, duximus concedendam,

Nolentes quòd idem Comes, pro aliquibus Debitis, quæ ab ipso, pro Debitis propriis, vel Antecessorum suorum, peti poterunt, seu Contractibus, super hiis vel aliis initis, in aliquibus Curiis Vasconiæ implacitetur, conveniatur, aut aliàs molestetur, seu gravetur, durante Biennio supradicto;

Set volentes quòd omnes Processus, contra ipsum Comitem, occasione Debitorum & Contractuum prædictorum, facti vel faciendi, usque ad finem dicti Biennii ponantur in suspenso;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd ipsum Comitem, contra hanc Concessionem nostram, non molestetis in aliquo seu gravetis, nec ab aliis molestari, inquietari, aut gravari permittatis; set Ipsum, juxta formam Concessionis nostræ prædictæ, manuteneatis, &, quantum ad vos pertinet, erga alios defendatis; Obligationibus aut Condempnationibus, in contrarium factis, seu faciendis, non obstantibus.

In cujus &c. per dictum Biennium duraturas.

Dat. apud Westmonasterium octavo die Julii.

De Treugis, in Partibus Caleti ineundis, quo Tractatus super Requestis, per Archiepiscopum Rothomagi & Ducem de Borbon nuper factis, securius fiat.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Franc. 29. E. 3. m. 7.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm mittamus ad partes Calesii, Reverendum Patrem, Michaelem Episcopum Londoniensem, ac, Nobiles Viros, Franconem de Hale, & Rogerum de Bello Campo, Capitaneum Villæ nostræ Calesii, ac Magistrum Andream de Offord, Legum Doctorem, Archidiaconum Middlesexiæ, ad Tractandum cum, Reverendo Patre, Petro Archiepiscopo Rothomagensi, & Illustri Petro Duce Borboniæ, seu Deputandis ab eis, super aliquibus Requestibus, per dictos, Archiepiscopum & Ducem, Consanguineis nostris carissimis, Henrico Duci Lancastriæ & Richardo Comiti Arundelliæ nuper factis,

Nos,

De circumspectione providâ dictorum Nunciorum nostrorum pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum dictis, Archiepiscopo & Duce Borboniæ, seu quibuscúmque Deputandis ab eis, super Treugis, seu Guerræ Sufferentiâ, in dictis Partibus, ad certum Tempus,

A. D. 1355. Edw. 3. Tempus, de quo concordari poterit, pro Nobis & nostro nomine ineundis, & tenendis, & quacúmque Securitate firmandis, ut dictus Tractatus meliùs & securiùs fieri valeat, præfatis, Episcopo, Franconi, Rogero, & Andreæ, Tribus & Duobus eorum, plenam concedimus & committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Nuncios nostros, Tres, vel Duos eorum, Actum fuerit in præmissis. A. D. 1355. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. in Palatio Regis Westm. octavo die Julii, Anno Regni nostri Franciæ Sexto decimo, Regni verò nostri Angliæ Vicesimo nono.

Litera Excusatoria, missa Regi Castellæ.

A. D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 6. Serenissimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Sibiliæ, Toleti, Galeciæ, Cordubæ, Murciæ, Gyenniæ, Algarbiæ & Algesiræ Regi, ac Domino Comitatûs Molinæ, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & felices ad vota Successus.

Cùm, sub Confidentiâ vestræ Benevolentiæ, retinuerimus, dilectum Nobis, Martinum de la Gytarye, Subditum vestrum, & Magistrum Navis vocatæ la Seint Antoigne de Gyteria, ad serviendum nobis in instanti Viagio nostro supra Mare, Quod nobis instat multum cordi, A. D. 1355.

Serenitatem vestram attentè rogamus quatenus id benignè tolerare velitis, ipsum habentes super Morâ suâ nobiscum, sicut de Dilectione vestrâ confidimus, excusatum.

In votivis & longævis Successibus Altissimus vos conservet.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo die Julii.

De Castris, Villis, & Terris in Ducatu Britanniæ in Manum Regis Resumendis.

A. D. 1355. An. 29. E. 3. Franc. 29. E. 3. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, per diversas Literas nostras Patentes, concesserimus, dilecto & fideli nostro, Rogero David Castrum, Castellaniam, & Villam de Kemenetguengant, Castrum & Dominium de Pestynyen, ac Custodiam Castellaniæ & Villæ de Kymperelle, cum Pertinentiis, in Ducatu Britanniæ, Habenda sub certâ formâ,

Quia tamen prius (tempore quo, dilectus & fidelis noster, Thomas de Holand, Capitaneus & Locum nostrum tenens in Ducatu prædicto extitit Constitutus) idem Thomas, juxta Conventiones, inter Nos & ipsum Thomam initas, ad certum tempus assumpsit Custodiam omnium Villarum, Castrorum, & Locorum, de Obedientiâ nostrâ in Ducatu prædicto existentium,

Nosque, pro Oneribus, Custodiæ prædictæ incumbentibus, supportandis, concessimus eidem Thomæ omnia Exitus & Proficua, de eisdem Castris, Terris, & Locis provenientia, Habenda quamdiu Custodiam habuerit supradictam, absque Compoto indè reddendo, prout in quadam Indenturâ, indè inter Nos & præfatum Thomam confectâ, pleniùs continetur, A. D. 1355.

De quâ quidem Concessione, præfato Thomæ sic factâ, tempore quo præfato Rogero, Castra, Castellanias, Villas, & Dominia prædicta, sibi sic Concessa, concessimus, non recoluimus, & sic in dictâ ultimâ Concessione nostrâ Decepti eramus;

Nos, eo prætextu, volentes ea, quæ inter Nos & præfatum Thomam, prius Conventa & Condicta fuerant, in suo robore permanere, Literas nostras prædictas, præfato Rogero de Castris, Castellaniis, Villis, & Dominiis prædictis, sic factas, ac etiam omnes alias Donationes, tàm (videlicet) de Castro de Trongo, præfato Rogero, & Castro Albo & Castro del Fenchery Roberto Knolles, quàm de quibuscumque aliis Castris, Terris, & Locis in Ducatu prædicto, quibuscúmque aliis Personis, tàm per Nos, post Confectionem Indenturæ prædictæ, quàm per Custodes Ducatûs prædicti, ante Confectionem ejusdem Indenturæ, factas, duximus Revocandas;

Volentes quòd omnia Castra, Villæ, Terræ, Tenementa, & Loca prædicta per

A.D. 1355. An. 29. Edw. 3. per præfatum Thomam in Manum nostram resumantur, & per ipsum ad Opus nostrum salvò custodiantur, juxta formam Conventionum prædictarum,

Et quòd idem Thomas omnia Exitus & Proficua, de eisdem Castris, Villis, Terris, & Locis provenientia, habeat & percipiat, absque Compoto Nobis, seu Alicui alii, indè reddendo, quamdiu Custodiam habuerit antedictam.

Damus etiam eidem Thomæ, tenore præsentium, Potestatem amovendi omnes Officiarios & Ministros nostros in Ducatu prædicto, quos sibi videbitur pro nobis fore Inutiles; & alios, pro nobis Utiles & sufficientes, loco eorum substituendi; Concessionibus seu aliquibus Mandatis nostris, in contrarium prius factis, non obstantibus. A.D. 1355. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Exitibus Ducatus Britanniæ Thomæ de Holand Concessis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Franc. 29. E. 3. m. 7. REX Omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Juxta Conventiones, inter Nos &, dilectum & fidelem nostrum, Thomam de Holand (quem Capitaneum, nomine nostro, in Ducatu Britanniæ Constituimus) initas,

Concessimus eidem Thomæ, pro Morâ & Expensis ejusdem Thomæ & Hominum suorum in eodem Ducatu, omnes Exitus, Proficua, & Emolumenta, de dicto Ducatu provenientes, A.D. 1355.

Habendos & Percipiendos, ad Opus suum proprium, quamdiu ipsum Thomam sic ibidem morari contigerit, absque Compoto, seu alio Proficuo, nobis indè reddendo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Principe Walliæ, de Potestate Tractandi super Alligantiis, cum quibuscumque ineundis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 6. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate & Circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum, cum Quibuscúmque personis, Nobilibus, & aliis, cujuscúmque Regni, Nationis, Conditionis, Statûs, vel Dignitatis existant, ac Communitatibus & Universitatibus quibuscúmque,

De Amicitiis & Alligantiis solidis, inter Nos & Ipsos ineundis,

Et mutuis Auxiliis, hinc indè præstandis,

Et ad Ipsos nobiscum, contra omnes Homines, Retinendum,

Et de Vadiis, Feodis, & Remunerationibus, Hominibus, sic retentis, faciendis, Conveniendum,

Et Securitatem ab ipsis, congruam in hac parte, Stipulandum & Recipiendum, A.D. 1355.

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Securitate Firmandum & Roborandum,

Dicto Principi Plenam, tenore præsentium, Damus & Concedimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri Quicquid per ipsum Principem Tractatum, Concordatum, Firmatum & Actum fuerit in præmissis: ad quæ firmiter observanda Nos & Hæredes nostros specialiter obligamus; & hoc vobis, & omnibus aliis, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Julii.

De Capiendo Capitaneum de Guynes.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Fran. 29. E. 3. m. 7. REX, dilecto & fideli suo, Rogero de Bello Campo, Capitaneo Villæ nostræ Calesii, Salutem.

Quia Johannes Danseye, Capitaneus Castri nostri de Guynes, cepit & comburi fecit Bastidam juxta Guynes, A.D. 1355.

contra

A.D. 1355. An. 29. Edw. 3. contra formam Treugarum, ultimò inter Nos & Adversarios nostros Franciæ apud Avinion initarum,

Per Quod, dilecti Consanguinei & fideles nostri, Henricus Dux Lancastriæ & Richardus Comes Arundelliæ sunt graviter impetiti,

Vobis mandamus quòd præfatum Johannem, juxta avisamentum, Venerabilis Patris, Michaelis Episcopi Londoniensis, & aliorum Fidelium nostrorum (quos ea de causa ad partes illas jam transmittimus) capi, & in Prisonâ nostrâ Castri de Caleys poni, & ibidem, quousque aliud inde duxerimus demandandum, teneri; & de salvâ Custodiâ dicti Castri de Guynes interim ordinari faciatis.

Teste Rege apud Northflet decimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Navibus, pro Passagio Principis Walliæ, Arestandis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 5. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo Stury, Custodi Insularum nostrarum de Gerneseye, Jereseye, Serkç & Aurneye, Johanni de Bokelond, Simoni Simeon, Thomæ de la Riverè, & Thomæ Dautre, Servienti nostro ad arma, Salutem.

Quia intelleximus quòd Naves de Baiona, quæ Regem Navarræ & alios de Comitiva sua duxerunt, ad Portum Suthamptoniæ, vel ad alia Loca infra Insulam de Wyght, jam noviter venerunt,

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad omnes Naves de Baiona, & quascúmque alias Naves de Anglia, sive de aliis Locis, de Potestate nostra, quas in quibuscumque Portubus & Locis, versus partes Occidentales, infra Libertates & extra, & in insulis nostris prædictis, ac supra Mare, & in Costeris Maris, invenire poteritis, sine dilatione aliquâ Arestandum,

Et usque Portum de Suthamptonia vel de Plummuth, prout Lator præsentium vos pleniùs informabit, duci faciendum,

Ad proficiscendum exinde, ad vadia nostra, quæ eis promptè solvi faciemus, cum Flota nostra Navium, pro Passagio, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, & aliorum Magnatum & Fidelium nostrorum, ad partes Vasconiæ, in Obsequium nostrum, profecturorum, ordinatarum;

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omnibus aliis prætermissis, circa præmissa Intendatis, & ea cum omni Diligentiâ & Solicitudine faciatis in forma prædicta.

Damus autem universis & singulis Vicecomitibus, Custodibus Portuum, Majoribus, Ballivis, Ministris, Dominis, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus nostris, tenore præsentium, in Mandatis quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Consulentes, & Auxiliantes quotiens & prout vos, vel aliquis vestrûm, eis, vel eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Northflete decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Equis appreciandis & signandis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid. REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Cùm mittamus ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, dilectum & fidelem nostrum, Edwardum Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, & Comitem Cestriæ, Filium nostrum carissimum, quem Capitaneum & Locum nostrum tenentem in Ducatu prædicto constituimus,

Vobis mandamus quòd omnes Equos, quos per dictum Principem, & Magnates in Comitiva suâ existentes, pro Obsequio nostro, in eisdem Partibus emi contigerit, & qui, juxta morem Guerræ, appreciandi fuerint, Appreciari certóque Signo, ut est moris, signari faciatis, ut sic haberi possit notitia eorumdem: Et de eo, quod indè feceritis, reddatis Nos, in Garderobam nostram Angliæ, distinctè & apertè, sine dilatione certiores.

Dat. apud Northflete decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

A.D. 1355. Edw. 3. A.D. 1355. Edw. 3.

De Equis appreciandis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni d'Eyncourt, Willielmo de Dalton, Ricardo de Pyryton, & Salutem.

Sciatis quòd assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad omnes Equos ad arma, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, Thomæ de Bello Campo, Warwicæ, Roberti de Ufford, Suffolciæ, Johannis de Veer, Oxoniæ, & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, Comitum, ac Reginaldi de Cobham, & aliorum Fidelium nostrorum, in Obsequium nostrum ad partes Vasconiæ profecturorum, appreciandum, certòque Signo, ut moris est, signandum, ut sic haberi possit notitia eorumdem.

A.D. 1355.

Et ideò vobis mandamus quòd præmissa faciatis in forma prædicta.

In cujus &c.

Teste Rege apud Northflete vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Clericis, de Civitate Burdegalliæ, Tonsuratis & Conjugatis, de non inquietando.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid. m. 3.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, Salutem.

Gravem Querelam, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Majoris, Juratorum, & aliorum de Communitate Civitatis nostræ Burdegaliæ recepimus,

Continentem quòd,

Licet ipsi, omnes & singuli, tàm Clerici Tonsurati & Conjungati, quàm alii, qui in Civitate prædicta de Redditibus, Mercandisis, Artificiis, & Laboribus suis vivunt, & Onera ejusdem Civitatis supportant, quieti sint & esse debeant, ipsique & eorum Antecessores, a tempore cujus contraria memoria non existit, semper hactenus quieti esse consueverint, de Custumâ propriorum Vinorum suorum, in propriis Vineis suis crescentium, apud Castrum nostrum Burdegaliæ solvendâ,

Vos tamen (præfate Constabularie) pro eo quòd invenistis, per Privilegia Regia, esse concessum quòd Clerici, Filii Burgensium Civitatis prædictæ, de Custuma Vinorum suorum propriorum, in eorum Vineis propriis crescentium, liberi esse debent, asserentes alios Clericos de Civitate prædictâ, qui non sunt Filii Burgensium, a Libertate prædictâ fore exclusos, quamquam dicta Concessio ad Filios Burgensium Beneficiatos, & in Servitio Ecclesiastico indies occupatos, qui coram Nobis, vel Officialibus, aut Ministris nostris non sunt Justiciabiles, nec ad Onera, eidem Civitati incumbentia, supportanda contribuunt, & non ad Clericos, Filios Burgensium, non Beneficiatos, nec in Servitio Ecclesiastico occupatos, qui Conjugati sunt, & de Redditibus, Mercandisis, & Artificiis suis in eadem Civitate vivunt, qui, ante Concessionem prædictam, a tempore quo non extat memoria, & postmodum semper hactenus de Solutione Custumæ prædictæ Quieti fuerunt, & omnibus aliis Libertatibus, quibus alii Burgenses ejusdem Civitatis uti consueverunt, usi sunt, se extendat,

A.D. 1355.

Ipsos Clericos, Tonsuratos & Conjugatos, & alios, qui de Redditibus, Mercandisis, Artificiis, & Laboribus suis vivunt, & Onera ejusdem Civitatis supportant, & coram Senescallo nostro Vasconiæ, ac Majore Civitatis nostræ prædictæ, & aliis Officialibus nostris, pro Justitia optinenda de Injuriis sibi illatis (quorum Cognitio ad Nos & Ministros nostros pertinet) & non coram Judicibus Ecclesiasticis prosecuntur, ad dictam Custumam de Vinis suis, in propriis Vineis suis crescentibus, apud Castrum prædictum solvendam, ac si Extranei & non Burgenses Civitatis prædictæ fuissent, graviter compelli faciatis minus justè, & aliter quàm hactenus fieri consuevit, in ipsorum Burgensium grave Præjudicium & Exhæredationem manifestam,

Super quo nobis supplicârunt sibi per Nos de Remedio provideri,

Nos,

Considerantes grata & laudabilia Obsequia, Nobis & Progenitoribus nostris per Burgenses Civitatis prædictæ hactenus impensa, ac Labores & Expensas, quos circa Salvationem & Defensionem Villæ prædictæ, tàm Guerræ quàm Pacis tempori-

A.D. 1354. Edw. 3. temporibus, sustinuerunt & indies sustinent,

Ac nolentes ipsos de Libertatibus & Privilegiis, quibus hactenus usi sunt, privari, nec aliàs indebitè prægravari,

Vobis mandamus quòd, visis Literis, per quas dicta Libertas sive Privilegium Clericis, Filiis Burgensium, est concessum, &, habitâ cum Concilio nostro Partium prædictarum super præmissis Deliberatione diligenti, si inveneritis omnes hujusmodi Clericos, Tonsuratos, Burgenses Civitatis prædictæ, tàm Filios Burgensium non Beneficiatos, & in Servitio Ecclesiastico non occupatos, quàm alios qui de Redditibus, Mercaudisis, Artificiis, & Laboribus suis vivunt, & Oneribus, dictæ Civitati incumbentibus, supportandis contribuunt, de solutione Custumæ prædictæ, de Vinis suis prædictis, sicut alii Burgenses ejusdem Civitatis, Laici & non Tonsurati, a tempore quo non extat memoria, Quietos, & omnibus aliis Libertatibus, quibus cæteri Burgenses prædicti, Laici & non Tonsurati, hactenus usi sunt, Usos & Gavisos fuisse, tunc omnes hujusmodi Burgenses, Clericos, Tonsuratos, tàm Conjugatos, quàm alios, qui de Redditibus, Mercandisis, Artificiis, & Laboribus suis vivunt, & Onera, eidem Civitati incumbentia, unà cum aliis Burgensibus prædictis, supportant, & coram Senescallo, Majore, Officiariis, & aliis Ministris nostris, Partium prædictarum, in hiis, quorum Cognitio ad Nos & Ministros nostros de Jure sive Consuetudine, & non ad Judicem Ecclesiasticam, pertinet, Justitiam prosecuntur, & Justiciabiles existunt, de solutione Custumæ prædictæ, de propriis Vinis suis, in propriis Vineis suis crescentibus, sicut cæteros Burgenses ejusdem Civitatis, Laicos & non Tonsuratos, apud Castrum nostrum prædictum quietos esse, & omnibus aliis Libertatibus & Privilegiis, quibus cæteri Burgenses prædicti rationabiliter utuntur, uti & gaudere absque impedimento aliquo permittatis, prout totis temporibus retroactis fieri consuevit, prædictâ Libertate, sive Privilegio, Clericis Filiis Burgensium sic concessâ, non obstante.

Dat. apud Sandwicum xxv. die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Principe Walliæ, de Querela audienda.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 4.

REX, dilecto & fideli suo, Edwardo Principi Walliæ, Duci Cornubiæ, & Comiti Cestriæ, Filio nostro carissimo, Capitaneo & Locum nostrum tenenti in Ducatu nostro Aquitaniæ, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Amaneuus de la Bret, Dominus de Logoyrano, ut,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Thomas de Roos, Major Civitatis nostræ Burdegaliæ, Dominicum Deunant, Scutiferum Ipsius Amaneni, in salvâ Custodiâ nostrâ existentem, qui Persona Extraneâ & non de Jurisdictione Civitatis prædictæ fuit, in eadem Civitate Morti adjudicâsset,

Et ipsum, licet, antequam Executio Judicii prædicti facta fuit, a præfato Majore ad Nos appellâsset, injustè suspendi fecisset,

Velimus præfatum Thomam coram vobis, super facto prædicto, & aliis per dictum Amanenum sibi ex Parte nostrâ Obiciendis, Responsurum facere evocari,

Nos (ejusdem Amaneni Supplicationi, prout justum fuerit, annuentes) vobis mandamus quòd,

Vocatis coram vobis præfato Thomâ ac Procuratoribus nostris Partium illarum, & aliis, quos fore videritis convocandos, &, auditâ Querelâ ipsius Amaneni, tàm pro nobis, quàm pro se ipso, in hac parte,

Et etiam auditis tàm Procuratorum nostrorum prædictorum & ipsius Amaneni, quàm præfati Thomæ, rationibus hinc & indè proponendis,

Visisque Instrumentis, super Appellatione prædictâ factis,

Ulteriùs super præmissis fieri faciatis celeris Justitiæ Complementum, prout de Jure, & secundum Foros & Consuetudines Partium prædictarum, fuerit faciendum.

Et, in casu quo Notarii, qui tunc præsentes fuerunt, & Appellationem prædictam audierunt, tempore Appellationis ejusdem, ad Instrumenta super eadem Appellatione facienda per dictum Dominicum requisiti, Instrumenta super eadem Appellatione non fecerint, ad hujusmodi Instrumenta, juxta Testimonium Testium qui tunc interfuerunt, facienda, prout justum fuerit, debitè compellentes.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Augusti.

A.D. 1355. Edw. 3. A.D. 1355. Edw. 3.

Pro eodem Principe, de Potestate capiendi Homagia in Ducatu Aquitaniæ.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione Edwardi Principis Walliæ, Ducis Cornubiæ, & Comitis Cestriæ, Filii nostri carissimi, Capitanei & Locum nostrum tenentis in Ducatu Aquitaniæ, confidentes,

Ad Homagia & Fidelitates, Nobis a Nobilibus, & aliis quibuscúmque Personis in Ducatu prædicto, & alibi in Regno Franciæ, debita, vice & nomine nostris, Recipiendum, eidem Principi plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem; A.D. 1355.

Ratum habituri & Gratum quicquid idem Princeps, Filius noster, nomine nostro, fecerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Sandwycum quarto die Augusti.

Pro Duce Lancastriæ, Locum-tenente Regis in Britannia, de Castris liberandis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Fran. 29. E. 3. m. 6.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ de Holand, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, ex certis & legitimis causis, constituerimus, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Henricum Ducem Lancastriæ Locum nostrum tenentem & Capitaneum in Ducatu Britanniæ, & Partibus eidem Ducatui adjacentibus, in Regno nostro Franciæ,

Dantes & concedentes eidem Duci plenam Potestatem faciendi, excercendi, & exequendi in Ducatu, & Partibus prædictis, nostro nomine, omnia & singula quæ ad hujusmodi Locum nostrum tenentem & Capitaneum noscuntur pertinere, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Duci, tanquam Locum nostrum tenenti & Capitaneo Ducatûs & Partium prædictorum, vel ejus Deputatis seu Substitutis, omnia Castra, Fortalitia, Civitates, Burgos, Villas, & alia Loca, Terras, Tenementa, & Redditus, in Manu nostrâ, sub Custodiâ vestrâ & aliorum ad Obedientiam nostram existentium, unà cum Bladis, & aliis Victualibus, ac Pecuniarum Summis, Redemptionibus, & cum omnibus aliis Redditibus, Proventibus, & Emolumentis, de Exitibus Ducatûs prædicti, pro Anno præsenti, tàm ante, quàm post Datam præsentium, receptis & recipiendis, & etiam cum omnibus aliis Victualibus, Ingeniis, Attiliis, Armaturis, & aliis Munitionibus, in dictis Castris, Fortalitiis, Civitatibus, Burgis, Villis, & aliis Locis existentibus, quæ ad nos pertinent, tàm de Anno præsenti, quàm de aliis Præcedentibus, liberari, A.D. 1355.

Et, si forsan quicquam, de Attiliis, Ingeniis, Armaturis, & Munitionibus Castrorum, Fortalitiorum, Civitatum, Burgorum, Villarum, & aliorum Locorum prædictorum, pro tempore quo vos Locum nostrum tenens & Capitaneus in Ducatu prædicto fuistis, vel de Bladis, & aliis Victualibus, ac Pecuniarum Summis, pro Anno præsenti, ante seu post Datam præsentium receptis, ultra Vadia Hominum, in Munitionibus Castrorum, Fortalitiorum, Civitatum, Burgorum, Villarum, & aliorum Locorum retentorum, soluta, & alias Solutiones & Expensas, circa Munitiones hujusmodi debitè & ritè factas, post Datam præsentium, Elongatum fuerit, debitum Satisfactionem indè fieri faciatis indilatè.

Volumus autem quòd de Vadiis Hominum, in Castris, Fortalitiis, Civitatibus, Burgis, Villis, & Locis prædictis, pro Munitionibus eorumdem, a Datâ præsentium retentorum, debitis, & de aliis Solutionibus & Expensis, per idem tempus, circa necessariam Reparationem & Emendationem Defectuum Castrorum, Fortalitiorum, Civitatum, Burgorum, Villarum, & Locorum prædictorum, per vos factis, quatinus per Sacramentum Trium vel Quatuor Fidedignorum Partium illarum constare poterit, vobis Allocatio seu Satisfactio debita de Receptis & Exitibus prædictis, de Anno præsenti, per dictum Ducem, vel ejus Deputatos, seu Substitutos, fiat ut est justum;

Indenturæ

A.D. 1355. Edw. 3. Indenturas de Ingeniis, Armaturis, & aliis Munitionibus (de quibus Indenturæ sunt faciendæ) inter Vos, & Deputatos, seu Substitutos prædicti Ducis modo debito facientes.

Dat. apud Portesmuth decimo Quarto die Septembris. A.D. 1355. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Pro Eodem Duce, de Intendendo.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid. REX, dilecto & fideli suo, Bernardo de Chastel Breton, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, *&c. ut supra usque ibi* continetur *& tunc sic*,

Tibi, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteris, præcipimus, firmiter injungentes, quòd eidem Duci, ac Deputatis & Substitutis suis, in omnibus, quæ ad Locum nostrum tenentem & Capitaneum Ducatûs & Partium prædictorum, & ad bonum Regimen eorumdem Ducatûs & Partium, ac Conservationem Jurium nostrorum ibidem. pertinent, pareas, respondeas, humiliter & intendas, A.D. 1355.

Et eidem Duci, ac Deputatis, & Substitutis suis prædictis, omnia Castra, Fortalitia, & alia Loca, ad Obedientiam nostram sub Custodiâ tuâ existentia, unà cum Bladis *&c. prout supra.*

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet.

Thome de Liston Chivaler.
Johanni Rosse.
Simoni de Neuuton.
Waltero de Bentele Chivaler.
Roberto de Knolles.
Ivoni Trommiell. Capitaneo de Suffenio.
Johanni de Fodryngbey.
Henrico de Wauter.
Henrico de Keer Chivaler.
Rogero Dany.
Ranulpho de Harewyn Capitan. de Bleyn.
Johanni de Alkenbury Capitaneo de Conquet.
Johanni Meynard Capitaneo de Brest.
Bidonio de Curton Capitaneo de Conk.
Johanni de Lascy Chivaler Capitaneo de Pemmere.
Johanni de Verger Capitaneo de Garrand.
Nicholao Buchard Capitaneo de Lisle Baas.
Gigayno de Kermalkeyn Capitaneo de Dylion.

Probibitio facta Episcopo Eliensi, de non Transfretando.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Claus. 29. E. 3. m. 9. REX, Venerabili in Christo Patri, Th. eâdem gratiâ, Episcopo Eliensi, Salutem.

Cùm, pro magnis & urgentibus Negotiis, Nos & Salvationem & Defensionem Regni nostri Angliæ concernentibus, Parliamentum nostrum apud Westmonasterium, ad diem Lunæ, proximæ post Festum Sancti Edmundi Regis & Martiris, proximò futurum, fecerimus convocari,

Et vobis, sicut cæteris Prælatis & Magnatibus ejusdem Regni nostri, per Breve nostrum mandaverimus quòd dictis Die & Loco personaliter intersitis, nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & aliis, super Negotiis prædictis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

Jámque intellexerimus quòd vos, ad Mandatum nostrum prædictum considerationem non habentes, ad transfretandum ad Partes exteras, citra diem prædictum, vos paratis, quod in nostri ac Mandati nostri prædicti Contemptum cederet manifestè, A.D. 1355.

Vobis igitur, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, Injungimus & Mandamus nè alicubi, extra Regnum nostrum Angliæ, sine Licentiâ nostrâ speciali, occultè vel publicè, vos divertatis, aut divertere præsumatis; set dicto Parliamento nostro, in propriâ Personâ vestrâ, omni excusatione postpositâ, intersitis juxta tenorem Mandati nostri supradicti.

Et hoc, sub forisfacturâ prædictâ, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1355. Edw. 3. A.D. 1355. Edw. 3.

De Pardonatione Fugationis ad instantiam Edwardi de Balliolo.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Pat. 29. E. 3. p. 3. m. 5.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Magnificus Princeps, Edwardus de Balliolo, Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, diversis vicibus, a tempore quo in Marchiâ Scotiæ, in Comitatu Cumbriæ, Moram traxit, in Forestâ nostrâ de Ingelwod, pro Deductu suo habendo, de Licentiâ nostrâ fugaverit, & Decem & Novem Cervos, Quatuordecim Bissas, Decem & Septem Vitulos, Duos Damos, Quatuor Sourellos, Tresdecim Damas, unum Pickettum, & Duos Faunos ceperit, prout in quadam Indenturâ, indè inter ipsum Regem &, dilectum & fidelem nostrum, Willielmum l'Englys, Capitalem Forestarium nostrum ibidem, confectâ, pleniùs continetur,

Idémque Rex, metuens quosdam Nobiles, & alios qui ad Requisitionem ejusdem Regis Deductui prædicto interfuerunt, posse eâ occasione imposterùm impetiri, nobis supplicavit ut A.D. 1355. ipsorum Indempnitati providere velimus,

Nos (ipsius Regis Supplicationi annuentes) pardonavimus eisdem Nobilibus, & aliis, qui cum dicto Rege in Forestâ prædictâ sic fugârunt, & Literas Testimoniales ipsius Regis indè habent, Transgressiones (si quas fecerint) sic Fugando in Forestâ prædictâ, & Feras prædictas capiendo & asportando, & quicquid ad Nos pertinet in hac parte,

Nolentes quòd ipsi, vel eorum aliquis, occasione præmissorum, per Nos, vel Hæredes nostros, Justiciarios, vel alios Ministros nostros quoscúmque, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Decembris.

Per ipsum Regem, nunciante Thesaurario.

De Rege contra Scotos, Angliam invasuros, iter arrepturo.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Scot. 29. E. 3. m. 3.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia, pro Defensione & Salvatione Regni nostri Angliæ, Iter nostrum arripuimus versus Partes Scotiæ, ad Malitiam Scotorum,

Qui jam, in magno Exercitu, super Marchiam Scotiæ, sunt congregati, ad Invadendum dictum Regnum nostrum Angliæ, & Homicidia, & Deprædationes, ac alia Mala, quæ poterunt, perpetrandum,

Cum Dei Adjutorio refrænandum & propulsandum,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias quòd omnes Homines ad Arma, Armati, & Sagittarii, infra Ætatem Sexdecim & Sexaginta Annorum existentes, Equis & Armaturis benè & sufficienter, juxta Facultates & Status sui decentiam, muniti, consideratâ necessitate iminenti, sint apud Novum Castrum super Tynam in die Circumcisionis Domini, proximò futuro, ad ultimum, sub periculo A.D. 1355. quod incumbit, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, pro Salvatione & Defensione dicti Regni nostri Angliæ, contra dictos Scotos, Inimicos nostros, sicut prædictum est, & prout tibi per Literam, Signaculo nostro consignatam, tibi aliàs dedimus in Mandatis;

Scire facientes omnibus & singulis quòd ipsos, qui ad Nos sic venerint, debitè, juxta eorum merita, respicere faciemus; & hoc, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteris, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Dunolm. vicesimo tertio die Decembris.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus Comitatuum Notinghamiæ & Derbiæ, Lincolniæ & Leycestriæ, Staffordiæ, Norhamptoniæ, Salopiæ, & Warwicæ, sub eâdem Datâ.

A.D. 1355. Edw. 3. — A.D. 1355. Edw. 3.

De veniendo ad Regem ad Partes Scotiæ profecturum.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Scot. 29. E. 3. m. 2.

REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Colvill de Bytham, Salutem.

Quia pro Defensione & Salvatione Regni nostri Angliæ, *&c. ut supra usque ibi, & tunc sic.*

Vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd cum Equis & Armis, & toto Posse vestro, quanto potentiùs poteritis, juxta Statûs vestri decentiam, sitis ad Nos, apud Novum Castrum super Tynam, in die Circumcisionis Domini proximò futuro ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, pro Salvatione & Defensione dicti Regni nostri Angliæ, contra dictos Scotos Inimicos nostros, sicut prædictum est.

Et Nos vobis, cùm ad Nos veneritis, sicut aliis Fidelibus, juxta Statûs vestri exigentiam faciemus.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem & Defensionem dicti Regni nostri, diligitis, nullatenus omittatis. A.D. 1355.

Teste Rege apud Dunolm. vicesimo tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem Datâ; videlicet,

Thomæ de Furnivall.
Willielmo Deyncourt.
Adæ de Everingham de Laxton.
Johanni de Welle.
Johanni de Kirketon.
Johanni de Sutton de Holderness.
Hugoni de Meuill.
Ricardo de Grey de Landeford.
Andreas Luterell.

De Wallensibus ad Comitia Militaria, apud Novum Castrum super Tynam, ducendis.

A.D. 1355. An. 29. E. 3. Ibid.

REX, dilecto & fideli suo, Edwardo Principi Walliæ, vel ejus Senescallis seu Ballivis in Northwalliâ, Salutem.

Quia pro Defensione & Salvatione *&c. ut supra usque ibi* propulsandum *& tunc sic,*

Vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quòd illos Centum & Sexaginta Homines Wallenses ad Lanceas, quos nuper per vos eligi, arraiari, & triari mandavimus, Electos, Arraiatos, & Triatos, & Armis, juxta Facultates suas & Statûs sui decentiam, benè & sufficienter munitos, ad nos sine dilatione duci faciatis, ita quòd sint ibidem, apud Novum Castrum super Tynam, ad citiùs quo poteritis, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum Magnatibus, & aliis Fidelibus nostris, in Obsequium nostrum, pro Salvatione & Defensione dicti Regni nostri, contra dictos Inimicos nostros, sicut prædictum est. A.D. 1355.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem & Defensionem dicti Regni nostri, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

De intendendo Principi Walliæ, Locum tenenti Regis in Ducatu Aquitaniæ.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Vasc. 29. E. 3. m. 1.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Cùm Nos,

Pro Reformatione Statûs & Regiminis Ducatûs nostri Aquitaniæ, & aliorum Terrarum & Locorum in Regno nostro Franciæ, ac Recuperatione Terrarum & Jurium nostrorum, quæ sunt per Rebelles nostros perperam occupata, soliciti, A.D. 1356.

A.D. 1356. Edw. 3.

Ac de Fidelitate & Circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Ducis Cornubiæ, & Comitis Cestriæ, Filii nostri carissimi, confidentes,

Ipsum Principem Locum nostrum tenentem in dictis Ducatu & Partibus constituerimus,

Dantes & concedentes eidem Principi plenam Potestatem, & Mandatum speciale, merum & mixtum Imperium, altam & bassam Justitiam, ac Jurisdictionem quamcúmque ibidem nostro nomine Excercendi,

Dictos, Ducatum, Terras, & Loca nostra Defendendi, Regendi, & Dirigendi,

Et plenam Justitiam singulis, secundum Foros & Consuetudines Partium earumdem, fieri Faciendi,

Ac Possessionem Castrorum, Locorum, Jurium, & aliorum Deveriorum quorumcúmque, quæ a nobis injustè detinentur, Petendi & Recipiendi, etiam cum Manu forti, prout opus fuerit, Recuperandi, Nanciscendi, & Retinendi,

Et propter hoc Cavalcatam & Exercitum Convocandi, Congregandi, & Ducendi,

Contrarios & Rebelles Insequendi, Capiendi, &, prout justum fuerit, tàm in Terrâ, quàm in Mari, Puniendi & Cohercendi,

Fines & Redemptiones Capiendi,

Et Illos, qui ad Gratiam & Obedientiam nostram venire vel redire voluerint, ad Gratiam & Pacem nostram Admittendi,

Et tàm Eis, sic ad Pacem nostram venturis, quàm Illis, qui jam ad Pacem nostram existunt, Cartas de Remissione & Pardonatione, tàm de quibuscúmque Feloniis & Transgressionibus, per eos in Regno & Ducatu prædictis perpetratis, quàm de Bannimentis & Utlagariis, si quæ in ipsos promulgata vel pronunciata fuerint, quatenus ad Nos attinet, nostro Nomine Concedendi, & Securitatem plenam eis indè Faciendi,

Ac Terras & Loca Rebellium quæcúmque, nobis Confiscata, Commissa, vel Forisfacta, aut quocúmque alio Jure ad Nos spectantia, in Manum nostram Capiendi,

Et Terras, per ipsum Principem nomine nostro sic adquisitas, Personis aliis, qui nobis fideliter servierint, vel qui in Obedientiam & in Obsequium nostrum venire voluerint, juxta Meritorum suorum exigentiam, Imperpetuùm vel ad Tempus Dandi, Concedendi, & etiam Dimittendi, Tenendas de Nobis, & Hæredibus nostris Regibus Angliæ,

Et ipsos Donatorios de sic Datis Investiendi & Seisiendi, & sic Seisitos in Possessione suâ Defendendi & Tuendi, prout pro Commodo nostro viderit faciendum,

Treugas etiam & Guerræ Sufferentias Ineundi & Concedendi,

Et Gestum Ministrorum nostrorum quorumcúmque Supervidendi, & Eos, quos Nobis Inutiles invenerit, ab Officiis suis Amovendi, & in Locis sic Amotorum Utiles Ordinandi & Ponendi,

Necnon Supervidendi quòd omnimodi Redditus, Custumæ, Monetæ, & alia Proficua quæcúmque, de Ducatu & Terris prædictis provenientia, & ad Nos pertinentia, Alicui Magnati, seu Alii, non assignentur, set in Negotiis nostris, ibidem, juxta Ordinationem præfati Principis, & prout expedire viderit, expendantur, & non in Alios Usus convertantur,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ pro nostro Honore & Commodo, ac pro Defensione & Recuperatione, ac bono Regimine Jurium & Terrarum nostrarum, ac Subditorum nostrorum, Ducatûs & Partium prædictorum, oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, adeò plenè, sicut Nos ipsi facere possemus si præsentes essemus ibidem, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd præfato Principi, tanquam Locum nostrum tenenti in Ducatu & Partibus prædictis, in præmissis omnibus & singulis Intendentes sitis & Respondentes,

Solutiones seu Assignationes aliquas de Exitibus, de Redditibus, Custumis, Monetis, seu aliis Proficuis, de Ducatu & Terris prædictis, provenientibus, & ad Nos pertinentibus, alicui Magnati, seu Alii, sine Assensu & Mandato ipsius Principis, minimè facientes.

Volumus enim vos de omni eo, quod, virtute Mandatorum ipsius Principis, per vos solvi vel assignari contigerit, in Compoto vestro, debitam Allocationem fieri, prout decet.

Teste Rege apud Westmonasterium 12. Januarii.

De

A.D. 1356. Edv. 3.

De Partibus australibus contra Invasiones Inimicorum Franciæ defendendis.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Franc. 29. E. 3. m. 1.

REX, dilecto sibi in Christo, Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, in Angliâ, Salutem.

Quia Malitiæ Inimicorum nostrorum de Franciâ, qui, si scirent partes Australes Regni nostri Angliæ non esse Munitas, illas libenter invaderent, volentes & debemus pro viribus obviare,

Vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini firmiter injungimus & mandamus, quòd statim, visis præsentibus, Vos & Homines vestros ad Arma, quanto potentiùs poteritis, paretis, & ad Manerium vestrum prope Suthamptoniam cum omni celeritate vos trahatis, & ibidem, super Salvatione & Defensione Partium illarum, contra dictos Inimicos nostros, si ingredi præsumpserint Partes illas, moremini;

Ita quòd, vestro mediante auxilio, dictæ Partes a Periculo hujusmodi Inimicorum nostrorum taliter præserventur, quòd vestram debeamus Humanitatem & Circumspectionem providam meritò commendare.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum & vestrum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo septimo die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Commissio Roberti Senescalli Scotiæ, ad tractandum super Deliberatione Roberti de Bruce.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Ex Autogr.

OMnibus, has Literas visuris vel auditluris, Robertus Senescallus Scotiæ, Locum tenens, Serenissimi Principis David, Dei gratiâ, Regis Scotiæ Illustris, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, de unanimi & expresso Consensu & Assensu omnium Prælatorum, Procerum ac totius Communitatis, Regni Scotiæ, constituimus & ordinavimus,

Reverendos in Christo Patres,
Dominos,
Willielmum,
Et Patricium,
Sancti Andreæ,
Et Brechen,
Episcopos,
Ac Dominos,
Willielmum de Levingston,
Et Robertum de Erskyne, Milites,

Nuncios nostros speciales, Ambassatores, & Deputatos, ad Tractandum & Concordandum cum, Excellentissimo Principe, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Rege Angliæ Illustri, seu Deputatis suis, super Liberatione Domini nostri Regis Scotiæ supradicti;

Dantes eisdem, & eorum Tribus, Potestatem specialem, plenam, liberam, & generalem ad Tractandum pro Nobis, & totâ Communitate Regni Scotiæ, ac Concordandum, ut præmittitur, super finali Liberatione dicti Domini Regis, per omnes Vias & Modos rationabiles & congruos, per quas & quos plena ipsius Domini nostri Regis Liberatio, & finalis Concordia, inter ipsos Reges, & eorum Regna, fieri poterit & reformari:

Ratum & Gratum habentes, & habituri, pro Nobis, & dictâ Communitate Regni Scotiæ, quicquid per prædictos Nuncios nostros, vel eorum Tres, Factum vel Gestum fuerit in præmissis, vel in aliquo præmissorum;

Promittentes etiam, & fideliter Manucapientes pro Nobis, & dictâ totâ Communitate, ad omnia & singula, quæ in præmissis, & circa præmissa, per prædictos Nuncios nostros, vel eorum Tres, Tractata vel Concordata fuerint, plenè observandum & complendum.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum, Nomine nostro,

Et Sigilla, Venerabilium in Christo Patrum, Dominorum, Willielmi & Johannis, Glasguensis & Dunkeldensis Ecclesiarum, Dei gratiâ, Episcoporum, Nomine & Vice totius Cleri,

Et Sigilla Nobilium Virorum, Domini Patricii de Dunbar Comitis Marchiæ, Thomæ Senescballi Comitis d'Anegos, &

A.D. 1356. Edw. 3. nentiis universis, præfato Domino, & Consanguineo nostro, Hæredibus, & Assignatis suis contra Mortales omnes WARANTIZABIMUS & IMPERPETUUM DEFENDEMUS.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre, Domino Thomâ Dunelmensi Episcopo,
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richmundiæ,
Comitibus,
Filiis dicti Domini & Consanguinei nostri Regis Angliæ,
Henrico Duce Lancastriæ,
Willielmo de Bohun, Northamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulpho, Staffordiæ,
Et Gilberto de Anegos,
Comitibus:
Abbatibus,
De Melros,
De Kelchou,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh:
Henrico Domino de Percy,
Johanne Domino de Moubray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powys.
Johanne de Grey, Domino de Retherfeld,
Galfrido Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer,
Johanne de Stryvelyn,
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus,
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh Vicesimo die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo Quinto.

Sub Magno Sigillo Scotiæ viridis coloris, pendente a Filis Sericis, Viridis rubeique Colorum.

A.D. 1356.

De Concessione Galwidiæ, & Hæreditatis de ~~Balliolo~~, Regno Scotiæ non annexæ.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Ex Orig.

UNIVERSIS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Scotiæ, Salutem.

SCIATIS quòd Nos,

Consideratis multiplicibus Benivolentiis, Gratiis, & Honoribus, quibus, Serenissimus Princeps, & Dominus noster, Dominus Edwardus Rex Angliæ & Franciæ, Consanguineus noster carissimus, multotiens nos prævenit,

Ac ob specialem Affectionem, & sinceram Dilectionem, quas erga Personam suam meritò gerimus & habemus,

Ex mero motu, & nostrâ purâ & spontaneâ Voluntate, diligenti & maturâ Deliberatione præhabitâ,

DAMUS & CONCEDIMUS, &, hac præsenti Cartâ nostrâ, CONFIRMAMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato, Domino & Consanguineo nostro, Edwardo Regi Angliæ, & in ipsum plenè TRANSFERIMUS TOTAM TERRAM, & DOMINIUM nostrum GALWIDIÆ, & omnia alia Terras, & Dominia nostra de Hæreditate nostrâ, in Regno nostro Scotiæ (Coronæ & Regno Scotiæ non annexa) unà cum Insulis Maris, & omnimodis Regaliis, Dignitatibus, Honoribus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Servitiis, Feodis, Advocationibus, Castris, Civitatibus, Villis, Terris, Possessionibus, & omnibus aliis & singulis, quæ ad TERRAM & DOMINIUM de GALWIDIA, & omnia alia Terras & Dominia nostra, de Hæreditate nostrâ, in Regno Scotiæ (Coronæ & Regno Scotiæ non annexa) pertinent, sive pertinere poterunt quovis modo,

HABENDA & TENENDA præfato, Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ, Hæredibus & Assignatis suis, IMPERPETUUM, adeò plenè, & integrè, sicut aliqui, vel aliquis Progenitorum, seu Prædecessorum nostrorum, ea retroactis temporibus tenuerunt, vel tenere debuerunt, absque Reclamatione nostri, vel Hæredum nostrorum quorumcunque,

Quibus omnibus dictum Dominum, & Consanguineum nostrum, ex causis præmissis, & aliis legitimis, in Assecutione perpetuâ Terrarum & Dominiorum prædictorum, volumus anteferri,

Et ipsum Dominum, & Consanguineum nostrum, de Terris & Dominiis prædictis, cum Insulis, Castris, Civitatibus, Villis, & Possessionibus, ac omnibus aliis prædictis, per Liberationem

A.D. 1356. Edw. 3. Corporalis Possessionis Soli, Terrarum & Dominiorum prædictorum INVESTIMUS corporaliter, & SEISIMUS,

Et Nos, & Hæredes nostri Terras, & Dominia prædicta, cum Insulis, & omnibus aliis prædictis, cum suis Pertinentiis universis, præfato Domino, & Consanguineo nostro, Hæredibus, & Assignatis suis, contra Mortales omnes WARANTIZABIMUS & IMPERPETUUM DEFENDEMUS.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre, Domino Thomâ Dunolmensi Episcopo,
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richemundiæ,
Comitibus,
Filiis dicti Domini, & Consanguinei nostri Regis Angliæ:
Henrico Duce Lancastriæ:
Willielmo de Bohun, Northamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulpho, Staffordiæ,
Et Gilberto de Anegos,
Comitibus:
Abbatibus,
De Melros,
De Kelchon,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh:
Henrico, Domino de Percy,
Johanne, Domino de Mowbray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powis,
Johanne de Grey, Domino de Retherfeld,
Galfrido, Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer:
Johanne de Strivelyn,
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus;
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh Vicesimo die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo Quinto.

Sub Sigillo Magno Scotiæ Veridis Coloris, pendente a Filis Sericis, Cærulei Rubeique Colorum.

De Investitura, per Traditionem Coronæ Aureæ, & de warantizando Donationes memoratas.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Ex Orig.

UNIVERSIS, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, Salutem.

Dùm Animarum & Corporum pericula, Subditorumque Regni nostri Scotiæ Deprædationes, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Piorum Locorum ejusdem Regni Scotiæ Inceudia, & alia Discrimina,

Quæ per elatam Rebellionem Hominum ipsius Regni,

Qui contra, claræ memoriæ, Reges Angliæ, Superiores Dominos dicti Regni Scotiæ,

Sub & de quibus, tanquam in eâ parte Dominis Superioribus, præfatum Regnum Scotiæ per Reges ipsius notoriè tenebatur, & tenetur in præsenti,

Procurante Malorum omnium Incentore, inordinatè pluriès & notoriè rebellârunt, Molientes Superioritatem hujusmodi indebitè declinare,

Pervenerunt hactenus & pervenire poterunt, verisimiliter in futuro,

In animo recensemus, graves sentimus Doloris Aculeos:

Considerantes etiam qualiter, per induratam & continuatam Rebellionem, tàm Nobilium & Procerum, quàm Popularium & Communitatum dicti Regni Scotiæ, illorum præsertim qui Consanguinitate nos attingunt, & qui nobis forent in dicto Regno, sicut asserunt, Successuri, qui omnes, ex Gratitudinis Debito, maximè cùm super hoc ex parte nostrâ interpellati fuerant, assistere tenebantur super Jure & Possessione Regiminis & Coronæ dicti Regni, infestati sumus, contra Deum & Justitiam ad Fidelitatis suæ Debitum, nequiter & turbati,

Qui etiam, per Confœderationes & Conspirationes, tàm cum nostris, quàm, Victoriosissimi & Clementissimi Principis, Domini & Consanguinei nostri carissimi, Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ, Superioris Domini dicti Regni nostri Scotiæ, Inimicis initas & præsumptas, Nos & Majestatem nostram hostiliter sæpius impugnârunt, ad totalem Subversionem nostram pro viribus innitentes,

Quæ

A.D. 1356. Edw. 3.

Quæ sunt plusquam notoria Toti Mundo,

Summis affectamus Desideriis ut dictorum Rebellium Malitiis resistere, &, subductis Periculis & Malis hujusmodi, tàm Animarum Saluti, quàm ipsius Regni Scotiæ possimus, per Dei gratiam, consulere Commodis & Quieti.

Set quia, propter Impotentiam Corporis Senescentis, id per nos perficere commodè non valemus, & probabiliter conici poterit quòd, post Decessum nostrum, nisi priùs per Nos sit super hoc securiùs Ordinatum, periculosa nimis & Scandalosa inter aliquos, qui forsan prætenderent aliàs in dicto Regno Scotiæ se debere nobis succedere, oriri poterit Materia Quæstionis,

Ad Gestus Magnificos præfati, Domini & Consanguinei nostri, Regis Angliæ, Superioris Domini dicti Regni Scotiæ, nostræ Considerationis Aciem dirigentes, committimus,

Sperantes, favente Domino, quòd, ad faciendum Quietem hujusmodi, ipse foret, præ cæteris viventibus, Oportunus, & quòd, per ipsius Victoriosam Potentiam, Rebelles arceri, ac per ipsius Sapientiam & Clementiam Mites & Boni consoveri possint meliùs tutiúsque defendi, si dicti Regni Scotiæ Titulum & immediatum Regimen optineret:

Nos autem, ex Causis præviis, necnon propter Prærogativam Dilectionis quam ad dictum, Dominum & Consanguineum nostrum, Regem Angliæ,

Qui, ut Superior Dominus dicti Regni Scotiæ, innitens bonæ Fidei, non Rigori, Homagium nostrum prædicto Regno Scotiæ, post Mortem, claræ Memoriæ, Johannis de Balliolo, quondam Regis Scotiæ, Patris nostri, gratiosè recepit, licet forsan, ad habendum dictum Regnum Scotiæ, inmediatè in Dominico, Jus sibi tunc competiit, & competit in præsenti,

Ac, propter affluentiam Benivolentiarum & Gratiarum exuberantiam, quas in ipso Domino & Consanguineo nostro semper invenimus, præ cæteris, optinemus,

Ac etiam propter Fomentum Dilectionis & Unionis inter Homines Regnorum Angliæ & Scotiæ, quæ, sic in caritate conjuncta, forent contra Adversantium Impetus non mediocriter fortiora,

Ex Mero Motu nostro, Intentione bonâ, & Liberalitate purâ, ad Honorem Dei & Ecclesiæ suæ Sanctæ, diligenti & maturâ super hoc Deliberatione præhabitâ,

DAMUS & CONCEDIMUS, & hac CARTA NOSTRA CONFIRMAMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato, Domino & Consanguineo nostro, Edwardo Regi Angliæ, & in ipsum plenè TRANSFERIMUS REGNUM, REGIMEN, TITULUM, & CORONAM SCOTIÆ, unà cum Insulis Maris, & omnimodis Regaliis, Dignitatibus, Honoribus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Serviriis, Feodis, Advocationibus, Civitatibus, Castris, Villis, Terris, Possessionibus, & omnibus aliis & singulis, quæ ad dictum REGNUM & CORONAM SCOTIÆ pertinent, seu pertinere poterunt quovis modo, etiam si de eis esset in Donatione Regiâ specialis mentio facienda,

HABENDA & TENENDA præfato, Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ, Hæredibus & Assignatis suis, IMPERPETUUM, ita plenè & integrè sicut aliqui vel aliquis Progenitorum, seu Prædecessorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, ea retroactis temporibus tenuerunt, vel tenere debuerunt.

Volentes, insuper, ex Causis & Rationibus supradictis, dicto Domino & Consanguineo nostro DONATIONEM facere ampliorem, DAMUS & CONCEDIMUS, & hac CARTA NOSTRA CONFIRMAMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, dicto, Domino & Consangnineo nostro, Regi Angliæ omnia Insulas, Castra, Civitates, Villas, Dominia, Terras, Possessiones, Dignitates & Jura, cum Pertinentiis, quæ aliàs ad Nos, sive ad dictum Regnum Scotiæ, tàm infra Regnum Angliæ, quàm in Galwidiâ, & alibi infra dictum Regnum Scotiæ competunt, seu competere vel pertinere poterunt Jure hæreditario, alióve quocúnque Colore, Titulo, sive Jure,

HABENDA & TENENDA, præfato Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ, Hæredibus & Assignatis suis, unà cum Regaliis, Dignitatibus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Servitiis, Feodis, Advocationibus, & omnibus aliis & singulis ad prædicta Insulas, Civitates, Castra, Villas, Dominia, Terras, Possessiones, Dignitates & Jura, tàm in Angliâ, quàm in Galwidiâ, & alibi, in dicto Regno Scotiæ, qualitercúnque spectantibus, seu pertinentibus, IMPERPETUUM, adeò plenè, & integrè sicut aliqui vel aliquis Progenitorum, seu Prædecessorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, ea retroactis temporibus tenuerunt, vel tenere debuerunt, absque Reclamatione seu Inquietatione nostri, vel Hæredum nostrorum quorumcúnque,

Quibus

A.D. 1356. Edw. 3.

Quibus omnibus dictum Dominum, & Consanguineum nostrum, ex Causis præmissis, & aliis legitimis, in Assecutione, Jure, & Possessione perpetuâ dicti Regni, & Coronæ Scotiæ, & aliorum omnium prædictorum volumus anteferri,

Et prædictum Dominum & Consanguineum nostrum de dictis Regno & Corona, cum Insulis, Castris, Civitatibus, Villis, Terris, & Possessionibus, & omnibus aliis prædictis, tàm per Traditionem præsentis Coronæ Nostræ Aureæ, quàm per Liberationem Corporalis Possessionis Soli ejusdem Regni, Investimus, corporaliter & Seisimus,

Et Nos, & Hæredes nostri, dicta Regnum & Coronam Scotiæ, Insulas & omnia alia prædicta, cum suis Pertinentiis universis, præfato Domino & Consanguineo nostro, Hæredibus & Assignatis suis, contra Mortales omnes Warantizabimus & Imperpetuum defendemus.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre,
Domino Thomâ Dunolm. Episcopo;
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richemundiæ,
Comitibus,
Filiis dicti Domini & Consanguinei nostri Regis Angliæ:
Henrico Duce Lancastriæ,
Willielmo de Bohun, Norhamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulfo, Staffordiæ,
Et Gilberto de Anegos,
Comitibus:
Abbatibus,
De Melros,
De Kelchon,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh:
Henrico, Domino de Percy,
Johanne, Domino de Moubray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powys,
Johanne de Grey, Domino de Retherfeld,
Galfrido, Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer,
Johanne de Stryvelyn:
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus;
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh vicesimo die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo Quinquagesimo quinto.

Conventiones, inter Regem & Ed. de Baillol, super Concessionibus antedictis.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Ex Orig.

Ceste Endenture, Faite entre, Tresexcellentz & Puissantz Princes, Monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, d'une Part, & Monsieur Edward de Balliol, Roi d'Escoce d'autre Part,

Tesmoigne, que le dit Roi d'Escoce,

Considerant le Cler Droit q'il ad en Roialme d'Escoce par Succession de Heritage, apres la Mort Monsieur Jehan de Bailliol, n'adgaires Roi d'Escoce son Pere, qi Dieux assoile, sur la Possession de queu Roialme il ad este empesche, & uncore est, par Continuelle & Tortenouse Rebellion des plusiers Gentz du dit Roialme, ses Enemis & Rebealx, qi, contre leur Foi & Ligeance, sont levez & rebellez contre lui, &, por cause de son Grant Age & Feblesce du Corps, il ne poet, ne ne voet desore continuer les Grantz Travailx, qu'il ad sustenu devant ces heures, en celles Parties, por son Droit acquere, & ses ditz Rebealx Justicier,

Et sur ce pensant la grande & entiere Affection & Amour, q'il ad en tout temps, & ad encore, envers le dit Roi d'Engleterre & de France son Seigneur, & pur cause q'il est conjunct a lui par Procheinetee de Cosinage,

Ad Fait & Constitut le dit Roi d'Engleterre & de France son Heir universel du dit Roialme, & de la Corone d'Escoce, & de toutes les Isles appendantes, & de toutz les Regalitez, Seignuries, Homages, & autres choses qeconqes appurtenantes as ditz Roialme & Corone en qeconque maniere, & de toutes les autres Isles, dont les Rois d'Escoce ont este seisiz devant ces heures, & aussint de toutes les Terres, Seigneuries, Libertees,

A.D. 1356. Edw. 3. bertees, & autres Droitures qeconqes appertenantz au dit Roi d'Escoce par Descent de Heritage, ou en qeconqe autre manere, si bien en Roialme d'Engleterre, come en Calway, & aillours en Roialme d'Escoce,

Et, outre ce, por plus avant monstrer sa dite Affection, & por plus grand Seurtee du dit Roi d'Engleterre & de France, en celle partie, le dit Roi d'Escoce, de son bon gree, & franche volonte, par bone & meure Deliberacion, ad DONE & GRANTE, por lui, & por ses Heires, au dit Roi d'Engleterre, & de France les avantditz ROIALME & CORONE D'ESCOCE; & les ISLES, oue toutes maneres de REGALITEES, & autres choses qi y appurtienent, ou poent appertenir, si avant, & si pleinement come nul de ses Progenitors, Rois d'Escoce, les avoient en temps passee, & auffint toutes les autres Terres, Seigneuries, Droitures & Heritages susditz, si bien en Engleterre, come en Galweye, & aillours en Roialme d'Escoce, A AVOIR DE CE JOUR EN AVANT au dit Roi d'Angleterre & de France, & a ses Heires, & Assignez PERPETUELEMENT, sanz ce qe le dit Roi d'Escoce, ou nul de ses Heirs, y puisse mettre Cleyme, ou Chalenge, envers le dit Roi d'Engleterre & de France, ses Heirs, ou Assignez en nul temps a venir.

Et por les avantditz Doun & Graunt, ensi faitz par le dit Roi d'Escoce, & por le grant Amour, Affection, & Naturesse, queux il ad monstre ore, & plusures autres foiz devant ces heures, au dit Roi d'Engleterre & de France,

LE DIT ROI D'ENGLETERRE ET DE FRANCE ad DONE & GRANTE por lui, & por ses Heirs, au dit Roi d'Escoce, pur sa Sustenance, & por son Estat Maintenir, DEUX MILL LIVRES D'ESTERLINGS DE RENTE, a prendre, du Jour de la Fesance de cestes, CHESCUN AN, A TERME DE SA VIE, a Quatre Termes, cestassavoir,

A la Pasque,
La Nativite seint Johan le Baptistre,
La Seint Michel,
Et de Noel,

Par oweles Porcions, de Issues de la Custume & Subsidie des Leynes, Quirs, & Peaux lainitz, es Portz de Kyngeston sur Hull, & Seint Botulph, ou aillours par auisement de Tresorer, & du Conseil, ou il purra prestement & sanz defaute estre serny,

Et, en cas q'il Defaille de son Paiement, en Partie, ou en Tout, a nul des Termes susditz, durante la Vie du dit Roi d'Escoce, & qe le dit Roi d'Engleterre & de France, & ses Heirs, a A.D. 1356. Edw. 3. plustost q'ils en soient requis par le dit Roi d'Escoce, soient tenuz de lui faire paier, sanz nulle delay, quant que lui faudra de mesme son Paiement:

Et auffint ad Graunte & Promise LE DIT ROI D'ENGLETERRE ET DE FRANCE de DONER, & FAIRE PAIER PRESTEMENT, au dit ROI D'ESCOCE CYNKS MYLL MARCS D'ESTERLINGS a la Quinzeine de Pasqe procheîn a venir, sanz nul defaute, por faire ent ce qe lui plerra.

ITEM, le dit ROI D'ENGLETERRE & DE FRANCE ad Grante & Promis DE FAIRE PAIER au dit ROI D'ESCOCE toutes LES DETTES, queux il purra resonablement monstrer qe lui sont clerement Dues, de Pees & de Guerre, par le dit Roi d'Engleterre & de France; & sur ce comandera a son Tresorer q'il aconte ovesque lui des dites Dettes, si en haste come il bonement purra, pur savoir en certein ce qi la Some amont; fesant a lui due Allowance, solonc reson & bone foi; & sur ce, par avis du Tresorer, le Roi ordenera qe Paiment lui ent soit fait dedeinz certein temps couenable.

ITEM, LE DIT ROI D'ENGLETERRE & DE FRANCE ad Grante & Promis, pur lui, & pur ses Heirs, loialment & en bone foi, DE EIDER, MAINTENIR, ET DEFENDRE, en Reson & Droite, LE DIT ROI D'ESCOCE, ET LES SEONS, durante toute sa Vie.

ITEM, est Accorde entre les Rois susditz, qe les dites choses faites & performes, LE DIT ROI D'ESCOCE SOIT DISCHARGE DE SON HOMAGE, n'adgaires fait au dit Roi d'Engleterre & de France, pur le Roialme d'Escoce & les Isles appurtenances; &, outre ce, qi chescun des ditz Rois, leur Heirs, & Successours soient descharges devers autres des toutes COVENANCES, CONTRACTZ, ET PROMESSES faites entre euz devant ces heures; & qe le dit Roi d'Escoce soit Quit & Frank de lui meismes, a Demorer & Repairer ou que lui plerra, sanz empeschement de lui, ou de riens qe a lui appent; issint toutefois q'il ne face chose prejudiciele au dir Roy d'Engleterre & de France ne a ses Heirs.

ET SUR CE EST ACCORDE & ASSENTU entre les ditz Rois, QE SUR LES CHOSES SUSDITES SOIENT FAITES MEINTENANT Chartres & Lettres tieles come leur Consealx, queux ils ont en present, & les saveront meulz deviser; & nientmains, por plus grande Seurtee, sibien de l'une Partie, come de l'autre, & q'ils puissent en temps a venir par plus meure Deliberacion & Avisement Chaunger,

A. D. 1356. Edw. 3. Amender & Corriger mesmes les Chartres & Lettres, sous leur Grantz Sealx, tant des foiz, & en tiele forme, come leur plerra; issint qe chescun des ditz Rois soit tenuz de faire à l'autre tiele Seurtee, come il vorra demander ou deviser, solonc reson & bone foi, par avis de leur Conseux, entre cy & la fin d'un An prochein à venir, pur plein Acomplisement & Affermance perpetuele de toutes les choses susdites;

Et serront Toutes cestes Choses Tenues, Gardees, Affermes, & Acomplies, loialment & en bone foi, saunz fraude, ou mal engyn.

En Tesmoinance de quele chose les Deux Rois avantditz, en absence de leur Grandz Sealx, ont fait mettre, entrechangeablement, leur Privie Sealz a ceste Endentures.

Don. a Baumburgh le xx. jour de Januar. l'An de Grace Mill, Troiz Centz, Cynquante Quint.

Sub Privato Sigillo Cerœ, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Pro Edwardo de Balliolo, nuper Rege Scotiæ, de Annuitate.

A. D. 1356. An. 29. E. 3. Pa. 29. E. 3. p. 3. m. 1.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem

Sciatis quòd cùm, juxta Conventiones, inter Nos &, dilectum Consanguineum & fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, nuper Regem Scotiæ, super Donatione & Concessione de Regno & Corona Scotiæ, ac de Toto Jure & Clamio quæ in eisdem Regno & Corona habuit, nobis per ipsum Edwardum factis, initas,

Eidem Edwardo, pro Sustentatione suâ & Statu suo Manutenendo, de Duobus Milibus Librarum, ad Terminum Vitæ suæ habendis, Concesserimus providere, prout in quadam Indenturâ, indè inter Nos & præfatum Edwardum confectâ, & Privato Sigillo nostro signatâ, pleniùs continetur,

Nos,

Volentes dictam Concessionem nostram Effectui mancipari,

Dedimus & Concessimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Edwardo Duo Milia Librarum, Habenda et Percipienda singulis Annis, in Portubus de Kyngeston super Hull & Sancto Botulpho (videlicet) in quolibet Portuum prædictorum Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Paschæ, & Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Sancti Michaelis, & Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Natalis Domini, de Exitibus Custumarum & Subsidiorum nostrorum ibidem, per manus Collectorum eorumdem, ad totam vitam ipsius Edwardi, absque Impedimento seu Contradictione aliquali, aut Revocatione indè faciendâ ex quacúmque causâ.

Et, si forsan Exitus Custumarum & Subsidiorum prædictorum, ad dicta Duo Milia Librarum per Annum, ut prædicitur, solvenda aliquibus temporibus futuris, non sufficiant, vel aliàs, præfatus Edwardus, quo minùs sibi de Summis prædictis in dictis Portubus vel eorum altero satisfieri poterit, fuerit legitimè impeditus,

Volumus & Concedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd Nos, & Hæredes nostri, ei de eo, quod sic ibidem percipere non poterit, statim, cùm per ipsum indè requisiti fuerimus, alibi sine dilatione aliquâ satisfacere teneamur.

Et, in casu quo Nos, aut Hæredes nostri, extra Regnum nostrum Angliæ fuerimus, volumus & concedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd nostrum & Hæredum nostrorum Locum tenentes, ac Cancellarii, & Thesaurarii nostri, & Hæredum nostrorum, qui pro tempore fuerint, & eorum quilibet in alterius absentiâ, Solutiones prædictas fieri faciant in formâ prædictâ.

Et, in casu quo quicquam, de dictis Duobus Milibus Librarum Annuis, ad aliquem Terminorum prædictorum à retro fuerit, & idem Consanguineus noster, antequam Solutionem indè Assecutus fuerit, in Fata decesserit, Volumus, Concedimus, & Promittimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd Executoribus Testamenti ejusdem Consanguinei nostri, aut Assignatis suis, de eo, quod ei die Obitûs sui indè deesse contigerit, Solutionem competentem, de Exitibus Custumarum & Subsidiorum prædictorum, in Portubus prædictis, habere, & Brevia eis super hoc liberari faciemus indilatè.

Quæ omnia & singula supradicta, sicut prænotatum est, eidem Consanguineo nostro observare & adimplere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Baumburgh vicesimo die Januarii.

De

De omni Jure, ad Regnum Scotiæ, Relaxatio.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Orig.

UNIVERSIS PATEAT per præsentes, quòd Nos, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, Attendentes qualiter, super Possessione Regni & Coronæ Scotiæ,

Quæ, post mortem, claræ memoriæ, Domini Johannis de Balliolo, nuper Regis Scotiæ, Patris nostri, sunt ad nos jure hæreditario legitimè devoluta, & de quorum Possessione, ac etiam de Homagiis & Servitiis, tàm Prælatorum & Procerum, quàm aliorum ipsius Regni, fuimus per nonnullum tempus, tanquàm de Hæreditate nostrâ legitimâ investiti,

Per induratam Malitiam, & continuatam Rebellionem quorundam Inimicorum, & Rebellium nostrorum dicti Regni,

Qui, contra Fidei & Ligeantiæ suæ Debitum, contra nos hostiliter & proditoriè surrexerunt,

A diù fuimus, & adhuc sumus, contra Deum & Justitiam, nequissimè impetiti,

Pro quorum Recuperatione magnos & graves Labores hucusque sustinuimus, nec ad continuationem Laborum hujusmodi, attentâ debilitate nostri Corporis, jam vergentis in senium, sufficimus, nec volumus propterea circa hoc ulteriùs personaliter occupari, ac nolentes Jus nostrum hujusmodi deperire, nec Malitiam ipsorum Rebellium transire impunitam, quod absit,

Pensantésque multiplices Benivolentias, Gratias & Honores, quibus, Serenissimus Princeps & Dominus noster carissimus, Dominus Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, multotiens & liberaliter nos prævenit, ac etiam propinquæ Consanguinitatis Vinculum, quo ipse & nos noscimur adinvicem conjuncti, necnon ob specialem Affectionem, & sinceram Dilectionem, quas erga Personam suam, super omnes alios de sanguine nostro, meritò gerimus & habemus, ac pro eo quòd ipse, qui alios Principes in strenuitate præcellit, meliùs quàm aliquis alius poterit Malitiam dictorum Rebellium, per Dei gratiam, refrænare,

FECIMUS & CONSTITUIMUS ipsum Dominum Edwardum HÆREDEM nostrum UNIVERSALEM TOTIUS REGNI ac CORONÆ SCOTIÆ, necnon INSULARUM MARIS, & omnimodorum, Regalitatum, Dominiorum, Terrarum, Possessionum, & Jurium ad dicta Regnum & Coronam spectantium quoquo modo, ac etiam omnium aliarum Insularum adjacentium, de quibus aliqui dictorum Progenitorum nostrorum aliquo tempore præteritò seisiti fuerunt, necnon quorumcúnque Castrorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum, ac aliorum Possessionum & Jurium ad nos, tàm infra Regnum Angliæ, quàm in Galwidiâ, & alibi infra dictum Regnum Scotiæ pertinentium Jure Hæreditario, vel alio modo quocúnque,

Omne, insuper, Jus & Clamium, quæ in Regno & Coronâ prædictis, unà cum Dignitate Regali, & aliis eorum Pertinentiis quibuscúnque, necnon in Insulis, & aliis Castris, Dominiis, Terris, Tenementis, Possessionibus, & Juribus suprascriptis nobis competunt, vel qualitercúnque competere poterunt, in Personam dicti Domini Edwardi, pro Nobis, & Hæredibus nostris, exnunc integrè & plenariè TRANSFERENTES, Sibi, Hæredibus, & Assignatis suis, perpetuis temporibus, remansura,

Præterea, pro majori Firmitate præmissorum, & pro Affectione nostrâ sincerâ, erga ipsum Dominum & Consanguineum nostrum pleniùs declarandâ, Mero Motu, ac nostrâ purâ & spontaneâ Voluntate, diligenti & maturâ Deliberatione præhabitâ in hac parte, DEDIMUS, CONCESSIMUS, & præsenti Cartâ nostrâ CONFIRMAVIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Domino Edwardo REGNUM & CORONAM SCOTIÆ supradicta, unà cum Dignitate Regali, ac Insulis, Regalitatibus, Juribus, Dominiis, Homagiis, & Servitiis, tàm Prælatorum & Procerum, quàm aliorum, Feodis, Advocationibus Episcopatuum, Abbatiarum, Prioratuum, Ecclesiarum, ac omnibus aliis & singulis, quæ ad dicta Regnum & Coronam Scotiæ ubicúnque pertinent, seu pertinere poterunt quovis modo, ita plenè & integrè sicut aliqui Progenitorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, ea retroactis temporibus tenuerunt,

Ac etiam omnes alias Insulas supradictas, necnon omnia Castra, Dominia, Terras, Tenementa, Possessiones & Jura, quæ ad nos, ut præmittitur, tàm infra dictum Regnum Angliæ, quàm in Galwidiâ, & alibi infra præfatum Regnum Scotiæ competunt, vel competere poterunt Jure hæreditario, vel alio quocúnque Colore, Titulo, sive Jure,

A.D. 1356. Edw. 3. HABENDA & TENENDA, a die Confectionis præsentium, præfato Domino Edwardo, Hæredibus, & Assignatis suis, IMPERPETUUM, absque eo quod Nos, vel aliquis Hæredum nostrorum, aliquid Juris, vel Clamei in dictis REGNO & CORONA Scotiæ, vel aliquâ parte eorumdem, seu in aliquibus pertinentibus ad eadem, aut etiam in Insulis, vel in aliis Dominiis, Terris, Tenementis, Possessionibus, & Juribus supradictis, vel eorum aliquo, seu ad ea, erga præfatum Dominum Edwardum, Hæredes, aut Assignatos suos exigere, vendicare, seu habere poterimus, vel poterit in futurum;

Set omne Jus & Clameum hujusmodi, quæ ad Nos, vel Hæredes nostros, in hac parte competunt, vel competere poterunt quovis modo, eidem Domino Edwardo, Hæredibus, & Assignatis suis, tenore præsentium, REMITTIMUS, RELAXAMUS, & omninò QUIETUM CLAMAMUS pro Nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre,
Domino Thomâ Dunolmensi Episcopo:
Dominis,
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richmundiæ,
Comitibus:
Henrico Duce Lancastriæ,
Willielmo de Bohun, Northamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulpho, Staffordiæ,
Et Gilberto de Anegos,
Comitibus:
Abbatibus,
De Melros,
De Kelthon,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh:
Henrico Domino de Percy,
Johanne Domino de Moubray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powys.
Johanne de Grey, Domino de Retherfeld,
Galfrido Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer,
Johanne de Stryvelyn,
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus;
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh Vicesimo Quinto die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo Quinto.

Sub Privato Sigillo rubei Coloris, pendente a Caudâ Pergamenæ.

Relaxatio de omnimodis Alligantiis & Promissionibus.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Orig.

UNIVERSIS, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus de Balliolo, nuper Rex Scotiæ, Filius & Hæres, claræ memoriæ, Johannis de Balliolo, quondam Regis Scotiæ, Salutem in Domino.

SCIATIS quòd, cùm Nos,

Consideratis multiplicibus Benivolentiis, Gratiis, & Honoribus, quibus, Serenissimus Princeps, & Dominus noster, Dominus Edwardus, Rex Angliæ & Franciæ, Consanguineus noster carissimus, multotiens nos prævenit,

Ac ob specialem Affectionem, & sinceram Dilectionem, quas erga Personam suam meritò gerimus & habemus,

Ex mero motu, & nostrâ purâ & spontaneâ Voluntate, diligenti & maturâ Deliberatione præhabitâ,

DEDERIMUS & CONCESSERIMUS, & per CARTAM nostram CONFIRMAVERIMUS, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato, Domino & Consanguineo nostro, Edwardo Regi Angliæ, & in ipsum plenè TRANSTULERIMUS TOTUM dictum REGNUM nostrum SCOTIÆ, ac REGIMEN, TITULUM, & CORONAM ejusdem, unà cum Insulis Maris, & omnimodis Regaliis, Dignitatibus, Honoribus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Servitiis, Feodis, Advocationibus, Civitatibus, Castris, Villis, Terris, Possessionibus, & omnibus aliis & singulis, quæ ad dicta Regimen & Coronam Scotiæ pertinent, seu pertinere poterunt quovis modo, etiam si de eis esset in Donatione Regiâ specialis mentio facienda,

HABENDA & TENENDA præfato, Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ, Hæredibus & Assignatis suis,

A.D. 1356. Edw. 3. suis, Imperpetuum, ita plenè & integrè sicut aliqui vel aliquis Progenitorum, seu Prædecessorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, ea retroactis temporibus tenuerunt, vel tenere debuerunt.

Et Nos,

Volentes, insuper, ex Causis & Rationibus supradictis, dicto Domino & Consanguineo nostro Donationem facere ampliorem,

Dederimus & Concesserimus, & per dictam Cartam nostram Confirmaverimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, dicto, Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ omnia Insulas, Castra, Civitates, Villas, Dominia, Terras, Possessiones, Dignitates, & Jura, cum Pertinentiis, quæ aliàs ad Nos, sive ad dictum Regnum Scotiæ, tàm infra Regnum Angliæ, quàm in Galwidiâ, & alibi infra dictum Regnum Scotiæ competunt, seu competere vel pertinere poterunt Jure hæreditario, alióve quocúnque Colore, Titulo, sive Jure,

Habenda & Tenenda, præfato, Domino & Consanguineo nostro, Regi Angliæ, Hæredibus & Assignatis suis, unà cum Regaliis, Dignitatibus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Servitiis, Feodis, Advocationibus, & omnibus aliis & singulis ad prædicta Insulas, Civitates, Castra, Villas, Dominia, Terras, Possessiones, Dignitates, & Jura, tàm in Angliâ, quàm in Galwidiâ, & alibi, in dicto Regno Scotiæ, qualitercúnque spectantibus, seu pertinentibus, Imperpetuum, adeò plenè & integrè sicut aliqui vel aliquis Progenitorum, seu Prædecessorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, ea retroactis temporibus tenuerunt, vel tenere debuerunt, absque Reclamatione seu Inquietatione nostri, vel Hæredum nostrorum quorumcúnque,

Quibus omnibus dictum Dominum, & Consanguineum nostrum, ex Causis præmissis, & aliis legitimis, in Assecutione, Jure, & Possessione perpetuâ dicti Regni, & Coronæ Scotiæ, & aliorum omnium prædictorum, voluerimus anteferri,

Et prædictum Dominum & Consanguineum nostrum de dictis Regno & Corona, cum Insulis, Castris, Civitatibus, Villis, Terris, Possessionibus, & omnibus aliis prædictis, tàm per Traditionem Coronæ Nostræ Aureæ, quàm per Liberationem Corporalis Possessionis Soli ejusdem Regni, Investiverimus corporaliter & Seisiverimus, prout in Cartâ nostrâ prædictâ, eidem Domino & Consanguineo nostro indè confectâ, pleniùs continetur. A.D. 1356. Edw. 3.

Nos, pro Majori Securitate ipsius Domini & Consanguinei nostri in hac parte, ex habundanti Remittimus, Relaxamus, & Quietum Clamamus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Domino & Consanguineo nostro, Hæredibus & Assignatis suis, Totum Jus, Actionem, & Clameum, quæ habuimus, vel habere poterimus, in dictis Regno & Corona Scotiæ, ac in Insulis, Regaliis, Dignitatibus, Honoribus, Prærogativis, Privilegiis, Juribus, Dominiis, Homagiis, Servitiis, Feodis, Advocationibus, Civitatibus, Castris, Villis, Terris, Possessionibus, vel aliquibus aliis prædictis, de cætero, exigere non poterimus vel vendicare, sed de eisdem penitùs simus Exclusi per præsentes Imperpetuum.

Et Nos, & Hæredes nostri, dicta Regnum & Coronam Scotiæ, Insulas, & omnia alia prædicta, cum suis Pertinentiis universis, præfato Domino & Consanguineo nostro, Hæredibus & Assignatis suis, contra Mortales omnes Warantizabimus & Imperpetuum defendemus.

Remittimus etiam, Relaxamus, & Quiete Clamamus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Domino & Consanguineo nostro omnimodas Alligantias, Promissiones, Conventiones, & Contractus, inter Ipsum, & Nos, ante Vicesimum diem Januarii proximò præteritum initos, sive factos, & ipsum Dominum & Consanguineum nostrum indè, pro Nobis, & Hæredibus nostris, tenore præsentium, Exoneramus & Quietamus Imperpetuum:

Salvis semper Nobis, Hæredibus, & Executoribus nostris, Debitis quæ nobis, de tempore tàm Guerræ quàm Pacis, ante dictum Vicesimum diem Januarii, debentur; & etiam omnibus Conventionibus, & Conditionibus inter prædictum Dominum & Consanguineum nostrum, & Nos, dicto Vicesimo die Januarii initis, juxta formam Indenturarum & Instrumentorum, indè confectorum; exceptis Terminis Solutionis Duorum Milium Librarum Annuarum, nobis, ad Terminum Vitæ nostræ, per dictum Dominum & Consanguineum nostrum, Concessarum; Qui quidem Termini, ex certis causis, per Literas Patentes ejusdem Domini & Consanguinei nostri, postmodùm fuerunt Transmutati.

A. D. 1356. Edw. 3.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre,
Domino Thomâ Dunelmensi Episcopo:
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richemundiæ,
Comitibus,
Filiis dicti Domini & Consanguinei nostri Regis Angliæ:
Henrico Duce Lancastriæ:
Willielmo de Bohun, Northamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulfo, Staffordiæ,
Et Gilberto de Angos,
Comitibus:
Abbatibus,
De Melros,
De Kelchou,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh:
Henrico, Domino de Percy,
Johanne, Domino de Moubray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powys,
Johanne de Grey, Domino de Retherfeld,
Galfrido, Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer,
Johanne de Stryvelyn:
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus;
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh Vicesimo quinto die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo quinto.

Sub Sigillo Magno Scotiæ Viridis Coloris, pendente a Filis Sericis, Cæruli Rubeique Colorum.

De omni, qualicunque Clameo, Remissio & Quietatio.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Orig.

UNIVERSIS pateat per præsentes quod,

Cùm Nos, Edwardus de Balliolo, Filius, claræ memoriæ, Domini Johannis de Balliolo, quondam Regis Scotorum, Dederimus & Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Serenissimo Principi, & Domino nostro, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Regi Angliæ & Franciæ, Regnum & Coronam Scotiæ, ad nos, per Mortem præfati Patris nostri, Jure Hæreditario devoluta, unà cum Dignitate Regali, & omnibus aliis ad eadem Regnum & Coronam qualitercúnque & ubicúnque spectantibus, ac etiam omnes alias Insulas Scotiæ adjacentes, de quibus aliqui Progenitorum nostrorum, quondam Regum Scotiæ, aliquo tempore præterito seisiti fuerunt, necnon omnia Castra, Dominia, Terras, Tenementa, Possessiones, & Jura, quæ ad nos, tàm infra Regnum Angliæ, quàm in Galwidiâ, & alibi infra dictum Regnum Scotiæ, Jure Hæreditario, vel alio Jure, seu Titulo quocunque pertinent, vel pertinere poterunt quovis modo,

Habenda eidem Domino Edwardo, Hæredibus, & Assignatis suis Imperpetuum,

Et, insuper, Omne Jus & Clameum, quæ in dictis Regno & Corona Scotiæ, & omnibus aliis supradictis, vel in eorum aliquo habemus, seu ad ea habuimus, vel habere possemus, in Personam præfati Domini Edwardi pro Nobis, & Hæredibus nostris Transtulerimus, prout in Cartâ nostrâ, indè confectâ, & sub Sigillo nostro consignatâ, pleniùs continetur, sibique indè Seisinam fecerimus liberari,

A. D. 1356.

Nos,

Ob multiplicatam affectionem, quam erga dictum Dominum Edwardum, suis exigentibus Meritis, firmiter gerimus & habemus, volentes Securitati suæ, & Hæredum suorum pro futuris temporibus, in quantum nobis possibile fuerit, providere,

Ex habundanti Remisimus & Quiatum clamavimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Domino Edwardo, Hæredibus & Assignatis suis, Totum Jus & Clameum, quæ habuimus, vel habere poterimus in Regno & Corona prædictis, ac etiam in Dignitate Regali, Honoribus, Dominiis, Castris, Villis, Maneriis, Homagiis, Fidelitatibus, Servitiis, Redditibus, Proficuis, & quibuscúnque aliis Juribus & Possessionibus supradictis, tàm viz. in Galwidiâ, ac Insulis prædictis, quàm alibi ubicúnque fuerint, etiam si fortè aliquæ dictarum Insularum dicantur, seu dici possint, ad Regnum seu Coronam Scotiæ minimè pertinere.

Et

A.D.1356. Edw. 3. Et prætereà, ut in eâ parte omnis Ambiguitas amputetur, Intentionis nostræ non extitit, nec existit quòd Nos, vel Hæredes nostri aliquid Juris, vel Clamei de cætero vendicare poterimus in præmissis, vel in aliquibus ad ea spectantibus quoquo modo, etiam si in dictâ Cartâ nostrâ in speciali nullatenus exprimantur.

HIIS TESTIBUS,

Venerabili Patre,
Domino Thomâ Dunolmensi Episcopo :
Dominis,
Leonello,
Et Johanne,
Ultoniæ,
Et Richemundiæ,
Comitibus :
Henrico Duce Lancastriæ :
Willielmo de Bohun, Northamptoniæ,
Rogero de Mortuo Mari, Marchiæ,
Radulpho, Staffordiæ,
Et Gilberto de Anegos,
Comitibus :
Abbatibus,
De Melros,
De Kelchon,
De Jeddeworth,
Et de Driburgh :
Henrico, Domino de Percy,
Johanne, Domino de Moubray,
Radulpho, Domino de Nevill,
Waltero, Domino de Manny,
Johanne de Cherleton, Domino de Powis,
Johanne de Grey, Domino de Rotherfeld,
Galfrido, Domino de Say,
Willielmo, Domino de Latymer :
Johanne de Strivelyn,
Thomâ de Rokeby,
Roberto de Herle,
Willielmo de Warennâ,
Willielmo de Aldeburgh,
Militibus ;
Et aliis.

Dat. apud Rokesburgh Vicesimo septimo die Januarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo Quinto.

Sub Privato Sigillo cereo rubei coloris, pendente a caudâ Pergamenæ.

Pro Civitate Baionæ de Appellatione audienda & terminanda.

A.D.1356. An. 30. E. 3. Vasc. 30. E. 3. m. 6. REX, dilecto & fideli nostro, Edwardo Principi Walliæ, Duci Cornubiæ, & Comiti Cestriæ, Capitaneo & Locum nostrum tenenti in Ducatu Aquitaniæ, Primogenito nostro carissimo, Salutem.

Ex parte, dilectorum & fidelium nostrorum, Majoris, Juratorum, Centum Parium, ac Universitatis & totius Communitatis Civitatis nostræ Baionæ, nobis exhibita Petitio continebat,

Quòd inter ipsos, & fideles nostros, Homines Terræ Laburdi multis, retro temporibus, Discordiis, Malivolentiis, Rancoribus, & Capitalibus Inimicitiis suscitatis, ex quibus, hinc indè, Strages, Homicidia, Intestina Bella, Incendia, & Dampna plurima sunt secuta, supradicti, Major, Pares, Universitas, & Communitas Baionæ, & Homines Terræ Laburdi, pro sedandis supradictis Discordiis, & bono Pacis & Concordiæ inter eos perpetuò solidando, in Bernardum Ezii, Dominum de Lebreto, Vicecomitem Tartasii, dilectum & fidelem nostrum, tanquam in Arbitrum, Arbitratorem, seu aliàs amicabilem Compositorem, electum utrimque concorditer & assumptum, compromiserunt & realiter consenserunt,

A.D.1356. Idémque Postmodùm Bernardus, Dominus de Lebreto, admissâ Potestate hujusmodi sibi traditâ, & in Negotio ipso aliquali Processu præhabito, nimis voluntariè Juris Ordine & Limitibus Potestatis sibi traditæ non servaris, Allegationibus & Petitionibus dictorum Fidelium nostrorum de Baionâ repulsis, & se Parti Adversæ favorabilem ostendendo, arbitrabatur, pronunciavit, & Dictum suum protulit pro Hominibus Terræ Laburdi, & contra Fideles nostros de Baionâ prædictos, ipsos, & Libertates eorum, ac Jura, per Arbitrium, Pronunciatum, & Dictum suum hujusmodi, quatenus in eo fuit, multipliciter offendendo,

Undè prædicti, Major, Centum Pares, Universitas, & Communitas Civitatis nostræ Baionæ, sentientes se ex præmissis indebitè prægravatos, ad Nos, ut ad Regem Angliæ & Franciæ, & Aquitaniæ Ducem, & nostram audientiam infra tempus debitum Appellârunt,

Quocirca vobis, tenore præsentium, committimus & mandamus, quatinus Totum & Quicquid, post emissam ad Nos Appellationem hujusmodi, & contra eam inveneriris Attemptatum, in Statum debitum ante omnia reducentes,

causam

A.D. 1356. Edw. 3. causam Appellationis hujusmodi & totius Negotii principalis, cum omnibus suis Emergentibus, Dependentibus, Incidentibus, & Connexis, juxta Leges, Foros, & Consuetudines dictarum Partium, per vos, vel alium, seu alios, audiatis & Fine debito terminetis, aut aliàs inter partes prædictas Compositionem amicabilem, super præmissis, perpetuò valituram, providè faciatis.

Cæterùm, quia inter Subditos nostros hujusmodi exulatam a diu Pacem cupimus celeriter reformari, Nos exnunc, ex certa scientia, tàm omnibus & singulis Baionæ, quàm Hominibus Terræ Laburdi, Fidelibus nostris prædictis, quàm omnibus aliis, quos hujusmodi tangit Negotium, aut tangere poterit in futurum, districtiùs inhiberi, nè, Appellatione hujusmodi & Prosecutione ipsius pendentibus, duranteque ipso principali Negotio indeciso, alterutra Partium prædictarum, in alterius præjudicium, ad Arma procedendo, qualescúmque Injurias irrogando, quicquam attemptet vel faciat attemptari; A.D. 1356. Edw. 3.

Quòd si aliquos, contra hujusmodi Inhibitionem nostram, inveneritis attemptâsse, per quos Pax prædicta, plurimùm nobis grata, aut dicti negotii Finalis Decisio poterunt impediri, sic eos, exigente Justitiâ, castigetis, quòd Pœna illorum sit Metus aliis & Exemplum.

In cujus &c.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam septimo die Februarii.

De Protectione pro quibusdam in Comitiva Principis Walliæ.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Vasc. 30. E. 3. m. 5. Thomas de Felton Chivaler, qui, in Obsequio Regis, in Partibus Vasconiæ, in Comitivâ Edwardi Principis Walliæ moratur, habet Literas Regis de Protectione.

Teste Rege apud Baumburgh octavo die Februarii.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Ricardus de Stafford Chivaler.
Edmundus de Appelby Chivaler.
Thomas de Ardene Chivaler.
Nicholaus de Stafford Chivaler.
Walterus de Thorp Miles.
Johannes de Lynbyry Chivaler.
Reginaldus de Cobham Chivaler.

Consimiles Literæ pro quibusdam ad Partes Britanniæ profecturis.

Richardus de Wymondham.
Johannes de Stokes Chivaler.
Robertus de Marny Chivaler.
Egidius Forester.
Thomas de la Ryvere.
Bernardus Brocas Miles.
Johannes de Seyton Miles.
Warinus del Isle le Nevewe.
Johannes de Kirketon Armurrer.
Richardus de Haveryng Chivaler.
Johannes Ousthorp.
Willielmus Wyn Chivaler.
Richardus de Walkefare Chivaler.
Johannes Neumarche. A.D. 1356.
Johannes de Moubray Miles.
Rogerus Holyns.
Willielmus de Scargill Chivaler.
Edmundus de Ufford le Cosyn Chivaler.
Thomas de Herford Chivaler.
Johannes de Blyton Miles.
Willielmus Nicol de London.
Willielmus de Meignyl Chivaler.
Johannes Salvayn Chivaler.
Johannes de Shefeld Chivaler.
Johannes de Moubray Junior Chivaler.
Johannes Filius Johannis de Moubray de Axiholm Chivaler.
Johannes Arnald de Evesham Burgeys.
Robertus atte Grene.
Robertus Bertrham Chivaler.
Willielmus Duddeleye Armurer.
Johannes de Sapy de Ridmerleye de Abytot.
Richardus de Aberbury Chivaler.
Willielmus Rogersone de Kirketon in Lyndeseye.
Willielmus de Grenebvrgh Archidiaconus Staffordiæ nuper Parsona Ecclesiæ de Kyngeslé.
Johannes atte Grene.
Henricus Sboyl.
Radulphus Paynell.
Nicholaus de Ry Chivaler.
Johannes Sayvill de Eland.
Johannes de Bures Miles de Com. Surr.
Tydemannus Smythus.
Thomas le Proctour.
Alveredus de Sulny Chivaler.
Johannes Vernon Chivaler.
Robertus de Scales Chivaler.

Walterus

A.D.1356. Edw. 3.

Walterus de Boyngton Chivaler.
Andreas de Sharnebourn Chivaler.
Theobaldus Trussel Chivaler.
Hugo de Hastynges Chivaler.
Johannes de Weston Piperarius Apotecarius & Grossarius Civitatis London.
Rogerus Filius Hugonis le Cheyne Chivaler.
Johannes Filius Roberti de Dalton Chivaler.
Willielmus de Sauntresdon.
Nicholaus de Longeford.
Robertus de la Mare Chivaler.
Willielmus Seymore.
Rogerus Lestraunge de Knokyn Chivaler.
Robertus Pykeman Fishmonger de London.
Nicholas de Longeford Chivaler.
Johannes Bristall.
Edmundus de Everyngham Chivaler.
Jacobus de Pype Chivaler.
Hugo Wastencys.
Thomas Filius Roberti Tuchet de Lauton.
Thomas Cheyney.
Simon Symeon.
Radulphus Lovel Chivaler.
Walterus Idanye.
Johannes de Northwro.
Walterus de Benteleye Chivaler.
Petrus de Cusance Miles.
David Craddok.
Walterus Skidemor Chivaler.
Egidius Forester de Flete.
Willielmus de Huntyngfeld Chivaler.
Thomas Whitegift de Lughteburgh.
Nicholaus de Longeford Miles Junior.
Normannus de Swynford Miles.
Johannes Fery.

Pro Eskippamento Equorum Principis Walliæ.

A.D.1356. An. 30. E. 3. Vasc. 30. E. 3. m. 6.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, Quadringentas Cleias, pro Eskippamento Equorum, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, ad Partes *(Vasconiæ)* mittendorum, in Ballivâ tuâ, de Exitibus Comitatûs prædicti, provideri, & Cleias prædictas usque Portum de Plummuth cum omni celeritate duci & cariari facias;

Ita quod sint ibidem citra Festum Paschæ proximò futurum, dilecto nobis, Thomæ Duraunt, Servienti nostro ad Arma, quem ad dictas Cleias recipiendum deputavimus, per Indenturam, indè modo debito conficiendam, liberandæ,

Ita quòd, in tui Defectum, Passagium prædictum nullatenus retardetur, per quod Materiam habeamus ad te graviter capiendi.

Et de Custubus, quos circa præmissa apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo de Balliolo, de Relaxatione Homagii sui.

A.D.1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 8.

LE Roi a toutz ceux, qi cestes Lettres verront, Saluz.

SACHEZ qui,

Come n'adgairs eussons resceiu l'OMAGE LIGE & FEALTE de, nostre chere Cousin & Foial, Edward de Bailleol, lors Roi d'Escoce, come de nostre Vassall, pur le Roialme d'Escoce, oue les Isles & autres appurtenances,

Et feussent certeines Alliances & Covenances, faites par entre Nous & nostre dit Cosin, par un les queles il obligea lui, ses Heirs, & Successours, en autres Services & Charges a Nous, & a noz Heirs, sicome en les dites Alliances & Covenances est contenuz plus pleinement.

Et ia nostre dit Cosin nous ad DONEZ & GRANTEZ, pur lui, & pur ses Heirs, le ROIALME & la CORONE d'ESCOCE, oue les appurtenances, ensemblement oue les dites Isles, & toutes ses autres Terres, Seignuries, Droitures, & Heritages, sibien en Engleterre, come en Galeway, & aillours en Roialme d'Escoce, ensemblement oue tout le DROIT & CLAYM q'il y avoit en quecunque manere, a AVOIR a Nous, noz Heirs, & Assignes, a touz jours, sicome en la Chartre ent faite est contenuz plus au plein,

Nous, par la dite Cause, tenans nostre dit Cosin, des ditz HOMAGE & FEALTE, QUITTES & DESCHARGEZ,

 RELESSONS

A.D. 1356. Edw. 3. Relessons & Quitclamons a lui, & ses Heirs, & Successours, totes les avantdites Alliances, Covenances, Charges, & Services quecumques, & les ent Deschargeons, par cestes presentes, devers nous, & noz Heirs, a touz jours.

Et, outre ceo, Volons & Grantons, qui nostre dit Cosin soit Quites & Frank de lui mesmes, a demorer & repairer en qui Lui plerra, sanz Empeschement de Nous, noz Heirs, ou de noz Ministres; issint, totes voies, q'il ne face chose prejudiciele a Nous, ne a noz Heirs, ne ne soit Aherdant a noz Enemys contre Nous.

Mes n'est pas nostre Entencion, par tant, a departir de null Droit ou Claym, qui nous avions, devant la Date de noz primeres Alliances, ou avons en present, ou avoir purrons en temps a venir, en les ditz Roialme & Corone d'Escoce, oue les dites Isles, Terres, & Seigniures; mes Volons & Protestons qui celles Droit & Claym nous soient touz jours salvez, & demoergent devers Nous, & noz Heirs, aussi entierment come ils furent devant mesmes les dites Alliances faites. A.D. 1356. Edw. 3.

En Tesmoignance de quele chose avons fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Westm. le xii. jour de Marcz.

De Proclamatione in Berewico facienda, pro Antiquis Legibus Scotiæ utendis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Bil. REX Cancellario & Camerariis Villæ nostræ Berewici super Twedam, ac Vicecomitibus nostris de Berewico & Rokesburgh, & universis aliis & singulis Constabulariis, Castellanis, & aliis Ministris & Fidelibus nostris, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Edwardus de Balliolo, nuper Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, per Cartam suam, Regnum & Coronam Scotiæ & Totum Jus, quod in eisdem Regno & Corona habuit, Nobis & Hæredibus nostris Dederit & Concesserit, prout in Carta sua prædicta pleniùs continetur,

Nos,

Volentes publicæ patere Notitiæ quòd Intentionis & Voluntatis nostræ extitit, quòd Homines de dicto Regno Scotiæ eisdem Legibus & Consuetudinibus, quibus antequam dicta Regnum & Corona Scotiæ ad manus nostras sic devenerunt, ubi fuerunt, regnantur & gubernantur, & quòd eædem Leges & Consuetudines in aliquo non mutentur, nec eas mutare intendimus quoquo modo, A.D. 1356.

Vobis mandamus quòd Intentionem & Voluntatem nostras prædictas, in singulis locis, infra Districtus vestros, publicè proclamari & teneri, & omnes Homines dictæ Terræ per easdem Leges & Consuetudines Regi & Gubernari faciatis;

Et hoc, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, nullatenus omittatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De præfata Proclamatione infra Regnum Scotiæ facienda.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. REX, dilecto Consanguineo & Fideli suo, Willielmo de Bohun, Comiti Norhamptoniæ, Custodi & Locum nostrum tenenti in Marchiâ Scotiæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm *&c. ut supra usque ibi* quoquo *& tunc sic*,

Vobis mandamus quòd Intentionem & Voluntatem nostras prædictas, in singulis Locis, infra dictum Regnum Scotiæ, ubi expedire videritis, publicè proclamari &c. faciatis. A.D. 1356.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, & sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

In cujus &c.

Teste ut supra.

A.D. 1356. Edw. 3. A.D. 1356. Edw. 3.

De Potestate tractandi cum Hominibus de Scotia.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 6.

REX universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ,

Venerabilium Patrum,
Thomæ Dunolmensis,
Et Gilberti Karluolensis,
Episcoporum:
Et, dilectorum & fidelium nostrorum,
Willielmi de Bohun, Consanguinei nostri carissimi, Norhamptoniæ,
Et Gilberti d'Angos,
Comitum:
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill,
Et Henrici Scrop,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum Prælatis, Nobilibus, & Popularibus Regni Scotiæ, Adversariis nostris, de Redemptione & Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, ac de Treugis, sive Sufferentiis Guerræ, & de finali Pace, ac Ligis & perpetuis Amicitiis, inter nos & ipsos Adversarios nostros ineundis,

Et ad Dies & Loca, pro hujusmodi Tractatibus tenendis, prout expedire viderint, Statuendum,

Et ad ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Statuta fuerint, quacúmque Firmitate assecurandum & vallandum,

Et hujusmodi Securitatem a Parte Adversâ petendum & recipiendum,

Et ad omnia alia, quæ circa præmissa necessaria & oportuna fuerint, faciendum & exequendum, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eisdem, Episcopis, Comitibus, Henrico, Radulpho, & Henrico, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (Quorum præfatum Comitem Norhamptoniæ Unum esse volumus) Plenam, tenore præsentium, Concedimus & Committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopos, Comites, Henricum, Radulphum, & Henricum, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum (Quorum præfatum Comitem Norhamptoniæ Unum esse volumus) Actum & Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Principe Walliæ, de Baconibus providendis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Vasc. 30. E. 3. m. 6.

REX universis & singulis Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Johannem de Palyngton ad Sexaginta Bacones, ad opus, dilecti & fidelis nostri, Edwardi Principis Walliæ, Filii nostri carissimi, in Comitatibus Cornubiæ, Devoniæ, Somersetiæ, & Dorsetiæ, in locis ubi commodiùs pro ipso Filio nostro & cum minori gravamine Populi nostri fieri poterit, pro Denariis ipsius Principis Emendum & Providendum, & ad Cariagium pro Baconibus illis, usque Portum de Plummuth ducendis, pro Denariis ipsius Principis similiter capiendum:

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis & Auxiliantes, quotiens & prout idem Johannes vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Martii.

Per Concilium.

Pro Comitiva Principis Walliæ, de Protectionibus.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. m. 1.

EDwardus le Despenser Chivaler, qui in Comitivâ Edwardi Principis Walliæ, in Obsequio Regis, in partibus Vasconiæ moratur, habet Literas Regis de Protectione, cum clausula Volumus, usque ad Festum Paschæ, proximò futurum, duraturas.

Consimiles

Consimiles Literas habent subscripti; viz.

Willielmus de Morlee Chivaler, qui in Comitiva Roberti Comitis Suffolciæ &c.
Edwardus de Courteneye Chivaler, qui in obsequio Regis in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Johannes Bret Miles, qui in obsequio Regis in Comitiva Roberti de Ufford Comitis Suffalciæ &c.
Thomas Morant Chivaler, qui in obsequio Regis in Comitiva Willielmi de Monte Acuta Comitis Sarum &c.
Robertus de Bajocis Miles, qui in obsequia Regis in Comitiva Radulphi Basset de Drayton &c.
Willielmus de Burton Chivaler, qui in obsequium Regis &c.
Willielmus de Stretton Chivaler, qui in obsequio Regis in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Johannes Trevaignon Chivaler, qui in obsequio Regis in partibus Vasconiæ in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Ricardus de Basqervill Miles, qui in obsequio Regis in Comitiva præfati Principis &c.
Rogerus Loryng Miles, qui in obsequio Regis in Comitiva Willielmi de Monte Acuto Comitis Sarum &c.
Thomas Fichet Chivaler, qui in obsequio Regis in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Johannes de Veer Comes Oxoniæ, qui per Præceptum Regis ad partes Vasconiæ profecturus est, ibidem in obsequia Regis in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Johannes de Bereford Miles, qui cum Johanne de Veer Comite Oxoniæ &c.
Johannes de Monte Acuta Miles, qui in obsequio Regis in Comitiva præfati Principis &c.
Robertus filius Thomæ de Swynburn Miles, qui cum Bartholomæo de Burghersh &c.
Stephannus de Cusyngton Miles, qui in obsequia Regis in Comitiva Edwardi Principis Walliæ &c.
Willielmus Shank.
Ricardus Hewysh Chivaler.
Rogerus la Ware Chivaler.
Johannes de Beaupre Chivaler.
Johannes de Sancto Philberto Chivaler.
Thomas de Bella Campo Comes Warwicæ.
Nigellus de Lobereyn Chivaler.
Johannes Traylay.
Ricardus de Bretford.
Willielmus de Stretton.
Radulphus Beaupell.
Willielmus Riche.
Roulandus Deneys.
Johanes Creswey, de Burnham.
Rogerus de Cotesford Chivaler.
Thomas de Aldyngbourn.
Johannes Mautravers.
Johannes de Cireceux.
Johannes Haliday, de Walton super Tamisiam.
Henricus de Blakburn.
Ivo de Kenton.
Johannes Dymmok junior.
Adam Kentish.
Bertrandus de Sancto Omero.
Willielmus filius Ricardi Bishop.
Willielmus de Sancto Omero.
Thomas de Sandwich.
Thomas de Brereleye Chivaler.
Ricardus de Belkenersfeld.
Alanus de Stokes Clericus.
Thomas de Bradgate.
Willielmus de Bakton.
Gilbertus de Crosseby.
Robertus de Ketelyngton.
Henricus de Berkhamstede.
Thomas de Gissyng Chivaler.
Thomas de Dover.
Ricardus de Stafford.
Ricardus de Sancto Johanne.
Edwardus de Courtneye Miles.
Johannes de Heuxteworth.
Johannes de Milford de London.
Robertus Treveignon.
Adam de Louches.
Robertus de Egermond.
Walterus de Thorp.
Johannes de Ottewell.
Johannes de Montagu.
Ricardus de Merton.
Walterus fitz William.
Willielmus de Bikebury.
Oto de Bodrigan.
Johannes Dagenel.
Willielmus Bushell.
Johannes Jen.
Walterus de Kent.
Jacobus de Andeley Chivaler.
Willielmus Beneyt.
Willielmus de Bodryngan Chivaler.
Johannes de Whiston.
Nicholaus de Stafford.
Robertus de Wyclif.
Thomas de Ardene.
Simon Russel de Messyngham.
Reginaldus de Malyns.
Rogerus de Oxencoumbe.
Johannes de Leuche.

Galfridus

A.D. 1356. Edw. 3.

Galfridus Hamelyn.
Ricardus Playce.
Robertus de Apelby Serviens ad arma.
Thomas de la Pole.
Thomas Charvels.
Radulphus Chamberleyn.
Thomas de Bernardeston Chivaler.
Johannes filius Edi. de Bereford.
Thomas Capel.
Thomas Tuwe.
Walterus de Wodelonde.
Adam Cole.
Jacobus de Hanville Chivaler.
Gilbertus de Standford Miles.
Johannes de Haveryng Miles.
Thomas Wallsh, de Halsted.
Ricardus le Cook de Poselyngworth.
Johannes Ferour de Bomstede.
Radulphus de Shelton Chivaler.
Ricardus Hewish.
Johannes dely Ferrour.
Nicholaus de Lomere.
Ricardus de Benton de London.
Edmundus de Wauncy.
Willielmus de Northwell Clericus.
Ricardus Raven.
Johannes de Sully.
Willielmus de Pesyndenne.
Stephanus de Cosyngton Chivaler.
Ricardus le Bakere.
Johannes de Wynkefeld Chivaler.
Henricus de Alderyngton.
Thomas Peytenyn.
Willielmus de Ferrers Chivaler.
Thomas de Daventre.
Fulco de Burmyngham Chivaler.

De tractando cum Johanne de Insulis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Pat. 30. E. 3. p. 1. m. 15.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum,

Johannis de Gatesden Militis,
Et Godefridi Folianmbe,

Pleniùs confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, nobili viro, Johanne de Insulis, & sibi Adhærentibus, super Mora sua nobiscum contra omnes Gentes,

Et de Amicitiis & Alligantiis solidis, inter Nos & ipsos ineundis, & mutuis Auxiliis hinc indè præstandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacumque Securitate firmandum,

Et Securitatem, quæ nobis indè fieri debeat, stipulandum & recipiendum,

Præfatis, Johanni & Godefrido, Plenam, ~~tenore præsentium, Damus &~~ Concedimus Potestatem;

Ratum & Gratum habituri quicquid per ipsos, Johannem & Godefridum, nomine nostro, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Forma Treugæ inter Dominum de Douglas & Comitem de Northampton.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Orig.

A S touz yceux, qi cestes Lettres verront ou orront, William Seigneur de Douglas, Salut en Dieu.

Come lui Tresnoble homme Willaum de Bohun, Conte de Northamptone, Conestable d'Engleterre, & Lieutenant lui Roi d'Engleterre, ad Graunte & Afferme Trewes & Soeffrannces de Guerre pur Moy, toutes mes Bondes, mes Gentz, les Chastielx queux j'ai en garde, Biens & Possessiones, & qantqe a Moi appent, deine mes Bondes, pur estre sanz Damage & Engravance, par nulle voi, de nuly qe soit a la Foi & Obeysance du dit Roi d'Engleterre, & en son Noun, tanq a le Fest de Seynt Michell proscheyne a venir apres la Date de cestes,

Sachiez qe j'enprenk qe, si nulls des Gentz, qe sont a la Foi du dit Roi d'Engleterre, chevancheront de Guerre en Roialme d'Escoce, hors de mes Bondes, & les Bondes lui Cont del Marche, qe jeo ne leur engrauera par Moy, ne par eeux de mes Bondes, durant la dite Trewe.

A.D. 1356. Edw. 3. Et en cas qe le dit Roi, ou null de ses Gardeynes, se taille de Chevanchier aliors deine la dite Roialme, & ne poet passer bonement autrement qe parmy mes Bondes, qe garnysfeint de Quatre jours devant soit fait a Moy, ou a James de Sandy-landys, por ordener lour Geist au meynce Damage de mes Gentz, & leur Biens; issint, toutvois, qe null Damage, en leur venir, demorer, ne retourner, soit fait a null de mes Gentz, en null manere, si non de prendre Forage por lour Chevaux tant soulement. A.D. 1356. Edw. 3.

Escript son mon Seal a Roxburgh, Lundy l'Endemayne de Paskfloryе, l'An de Grace Mill, CCC, Cynkquant & Sysme.

Sub Sigillo Douglas pendenti a Caudâ Pergamenæ.

Pro Edwardo de Balliolo, de Annuitate solvenda.

A.D. 1356. An. 30. E.3. Claus. 30. E.3. m. 18.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu de Kyngeston super Hull, Salutem.

Cùm, juxta Conventiones, Inter Nos &, dilectum Consanguineum & fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, nuper Regem Scotiæ, super Donatione & Concessione de Regno & Corona Scotiæ, ac de toto Jure & Clamio, quod in eisdem Regno & Corona habuit, nobis per ipsum Edwardum factis, initas,

Eidem Edwardo, pro Sustentatione suâ, & pro Statu suo manutenendo, de Duobus Milibus Librarum, ad Terminum Vitæ suæ habendis, concesserimus providere, prout in quadam Indentura, indè inter Nos & præfatum Edwardum confectâ, & Privato Sigillo nostro signatâ, pleniùs continetur,

Et nos, volentes dictam Concessionem nostram effectui mancipari, Vicesimo die Januarii, proximò præterito, dederimus & concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Edwardo Duo Milia Librarum, Habenda & percipienda, singulis Annis, in Portu prædicto, & Portu de Sancto Botholpho (videlicet)

In quolibet Portuum prædictorum Ducentas & Quinquaginta Libras, in Quindena Paschæ,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Quindena Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Quindena Sancti Michaelis,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Octabis Sancti Hillarii,

De Exitibus Custumarum & Subsidiorum nostrorum ibidem, per manus Collectorum eorumdem, ad totam Vitam ipsius Edwardi, A.D. 1356.

Et,

Si contingat aliquam Solutionem de summâ, per ipsum sic ad aliquem terminorum prædictorum percipiendâ, ultra Duos Menses, post Finem Termini (quolibet Mense per Viginti & Octo dies computato) a retrò existere,

Voluerimus & concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd nos, & Hæredes nostri, Duplum illius, quod sibi pro Termino illo sic defuerit, solvere teneamur, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Edwardo, vel ejus In hac parte Attornato, Ducentas & Quinquaginta Libras, indè pro Quindenâ Paschæ, proximò futurâ, in eâdem Quindenâ, de exitibus Custumarum & Subsidiorum prædictorum, in dicto Portu de Kyngeston super Hull, solvatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum; nè, pro defectu Solutionis hujusmodi, Pœnam incurramus supradictam:

Recipientes ab eodem Edwardo, vel dicto suo Attornato, Literas suas Acquietantiæ, quæ sufficientes fuerint in hac parte; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Aprilis.

Consimile Breve dirigitur Collectoribus Custumarum & Subsidiorum hujusmodi in Portu de Sancto Botholpho, sub eadem Data, mutatis mutandis.

Ad

Ad Papam, de excuſando Regem, per Inanes Tractatus Truffatum & Deluſum, ſuper Nunciis, ſub ſpe fragili Tractatus, tranſmittendis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Rom. 30. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.
Veniens ad nos, venerabilis vir, Simon de Sudebiria, Capellanus veſter & Nuncius, cum Literis de Credentia, & ſub Sancti veſtri nominis Bullâ clauſis, Intenſum Deſiderium, quod ad Pacis Reformationem inter Nos & Adverſarium noſtrum Franciæ Sanctitas veſtra gerit, & diſplicentiam, quam habetis ex eo quod aliàs in dicto Pacis Negotio eadem Sanctitas non profecit, eleganter oſtendit; adiciens quòd valdè placeret veſtræ Clementiæ Duos Cardinales, Pacis hujuſmodi fervidos zelatores, ad certum Diem, & Locum aptum, propè Caleſium, pro dicto Negotio tranſmittere, ſi tunc illuc aliquos de noſtris, cum Poteſtate ſufficienti, vellemus propter hoc deſtinare.

Super quo ſcire velit veſtra Benignitas quòd Pacem bonam ſemper habere deſideravimus, & eam ſumus, quantum decuit, & plus quàm profuit, proſecuti; & multis Tractatibus conſenſimus, in quibus, non ſine graviſſimo Rerum & Temporum diſpendio, protracti ſemper fuimus inaniter & Truffati.

Et demùm, ad vitandum effuſionem Sanguinis Chriſtiani, & occurrendum Malis inæſtimabilibus, quæ ex continuatione Guerræ provenire poterunt veriſimiliter, ſumptâ de præteritis conjecturâ, volentes Pacem hujuſmodi quærere, etiam cum magno noſtrorum Jurium Detrimento; ac de Juſtitiæ veſtræ conſtantia ſingulariter confidentes, per Confeſſorem noſtrum Sanctitati veſtræ mentem noſtram ſuper hoc aperuimus, ſub Secreto; &, ſub concepta efficacis & juſtæ Mediationis veſtræ fiduciâ, ſolempnes Nuncios ad Sanctitatis veſtræ præſentiam, pro dicto Pacis negotio, duximus tranſmittendos; &, qualem Expeditionem illuc invenerant, veſtra Benignitas ſatis novit; nam Truffati fuimus ſicut priùs. A.D. 1356.

Cùm igitur, impellente neceſſitate, propter hoc reſumpſerimus Guerram noſtram, cujus Expeditionem proſequi diſpoſuimus, ſub ſpe divini Præſidii, juxta vires, non intendimus, ſicuti nec valemus, ſine ſubverſione Statûs & Guerræ noſtræ, ut de Dampnis & Deriſione, quibus ex vana miſſione hujuſmodi ſubjaceremus, ſicut alias pluries ſubjecti fuimus, taceatur, ſub ſpe fragili & remotâ Tractatûs hujuſmodi, Nuncios, jam circa dictam Guerram occupatos, tranſmittere; nec hoc habet a nobis rationabiliter poſtulari.

Super quo nos habere velit (quæſumus) veſtra Sanctitas excuſatos.

Nam, quandocùmque nobis oblata fuerit, cum effectu, certa & rationabilis via Pacis, parati ſemper erimus illam lætis & votivis Affectibus acceptare; ita quòd in nobis non invenietur, per Dei gratiam, rationabiliter Quod culpetur.

Conſervet &c.

Dat. in Palatio noſtro Weſtm. ſecundo die Maii.

De Conductu, pro Nunciis Philippi de Navarra.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Fran. 30. E. 3. m. 13.

REX univerſis & ſingulis Vicecomitibus &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Cùm, Nobiles viri, Johannes Dominus de Morbek, & Willielmus Carbonel Dominus de Bonetaunce (qui nuper de partibus Normanniæ, ex parte, Illuſtris viri, Philippi de Navarra, Conſanguinei noſtri cariſſimi, in Nuncium in Angliam ad nos venerunt) jam ad eaſdem partes Normanniæ profecturi, & abindè ad nos ſint, ex certis cauſis, redituri,
Nos,
Volentes eorum Securitati in hac parte providere, A.D. 1356.
Suſcepimus ipſos Johannem & Willielmum, Socios & Familiares ſuos *&c. prout aliàs in Literis de Conductu.*
In cujus &c. uſque ad Feſtum Nativitatis Sancti Johannis Baptiſtæ, proximò futurum, duraturas.

Dat. apud Weſtm. duodecimo die Maii.

Tranſumptum

A.D. 1356. Edv. 3. A.D. 1356. Edv. 3.

Transumptum Commissionis Roberti Senescalli Scotiæ, ad tractandum pro Deliberatione David de Bruys.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Orig.

IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter, quod hoc est Exemplum seu Transcriptum ex Originalibus Litteris quorumdam Magnatum de Regno Scotiæ, Sigillis ipsorum in pendenti Sigillatis, quod quidem Instrumentum ego Adam de Hilton, Notarius subscriptus, diligenter & fideliter ascultavi; &, quia ipsum cum dictis Originalibus Litteris concordare inveni, ut adhibeatur eidem de cætero plena fides, scribi feci, & etiam publicavi:

Tenor verò dictarum Litterarum talis est,

Omnibus, has Litteras visuris vel auditoris, Robertus Senescallus Scotiæ, Locum tenens, Serenissimi Principis, Domini David, Dei gratiâ, Regis Scotiæ illustris, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, unanimi & expresso Consensu & Assensu omnium Prælatorum, Procerum, ac totius Communitatis Regni Scotiæ *&c. prout supra de Dat. 17. Januar. tunc sic.*

Quâ quidem Commissione perlectâ, Dominus Episcopus Sancti Andreæ, nomine omnium prædictorum de Scotiâ, protestabatur ibidem quòd dicta ipsius, vel etiam Coambassatorum suorum, in aliquod eis non cederent præjudicium, nisi Conclusio Tractatûs hujusmodi plenum sortiretur effectum.

Acta sunt hæc Londoniæ, in Hospitio, Venerabilis Patris, Domini Cicestrensis Episcopi, extra Templebarram, sub Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Quinquagesimo sexto, Indictione Decimâ, die (videlicet) Decimâ Mensis Maii, Pontificatûs Domini Innocentii Papæ Sexti Anno Quinto. A.D. 1356.

Præsentibus,

Venerabilibus Viris,
Domino Roberto de Erskyn Milite,
Normanno Lesly Domicello de Scotia,
Magistro Henrico Scoby Clerico,
Et Willielmo de Lech Laico,

Testibus ad præmissa vocatis specialiter & Rogatis.

Et ego Adam de Hilton, Clericus Lichfeldensis Diœcesis, Publicus Apostolicâ & Imperiale Auctoritate Notarius, præmissis omnibus & singulis, dùm sic, ut præmittitur, agerentur & fierent, unà cum prænominatis Testibus, ac tempore quo Sigillum, Venerabilis Patris, Domini Willielmi, Sancti Andreæ Episcopi, huic Instrumento apponebatur, præsens interfui, eáque sic fieri vidi & audivi, scribi feci, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, Signóque meo solito signavi rogatus in Testimonium præmissorum.

Sub Sigillo Episcopi Sancti Andreæ.

Litera missa Papæ, pro declaratione Famæ Regis Navarræ.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Rom. 30. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex &c.

Quia Prudentes hujus Seculi, quærentes Excusationes in Peccatis, plerúmque nituntur, ad palliandum suam Nequitiam, alienam Innocentiam maculare, Humanum arbitramur & Meritorium apud Deum fictos & fucatos Colores abstergere, & nudam rei Veritatem veridico Testimonio declarare.

Sanè qualiter inter, Magnificos Principes, Johannem de Franciâ, Regnum nostrum Franciæ, contra Deum & Justitiam occupantem, & Karolum, Navarræ Regem Illustrem (qui quædam, præfato Johanni displicentia, fecisse dicebatur) nuper fuerat plena Concordia (ut apparuit) reformata, & fide mediâ ac Juramento firmata, A.D. 1356.

Et qualiter idem Johannes præfato Regi, & cuntis sibi Adhærentibus, Rancorem & Actionem omnimodam, quam contra ipsos pro Commissis præteritis habere poterat, simpliciter & ex toto remiserat, Securitatem eis indubiam repromittens,

Necnon

A.D. 1356. Edw. 3. Necnon qualiter dictum Regem, ac Comitem de Harcourt, & Nobiles alios (quibus fecerat Remissionem hujusmodi) pridem capi & tractari fecerat, satis in publicam credimus Notitiam devenisse, super quo vellemus potiùs, propter Statûs Militaris decentiam, tacere, quàm loqui.

Set, quia præfatus Johannes, justificare & colorare satagens factum suum, prætendit (ut dicitur) se habere quasdam Literas prædictorum Regis & Nobilium, per quas conspiraverant proditoriè contra eum, & Nobis Ducatum Normanniæ liberare, & ulterius promiserant Opem ferre, & sic Sanctitatem vestram & aliorum Conscientiam sinistrè nititur informare,

Nos,

Attendentes præmissa in nostri Contumeliam & dicti Regis Infamiam redundare, & proindè volentes ipsum Regem (licet nobis Adversantem) propter proximitatem Generis (quâ Nos invicem attinemus) ab Impositione, minùs veridicâ, Proditionis hujusmodi, ut convenit, excusare, nè Falsitas Veritati prævaleat, & Fictio circumveniat Mentes bonas, A.D. 1356. Edw. 3.

In Verbo Regiæ Veritatis dicimus, & contestamur fideliter coram Deo, quòd dicti, Rex & Nobiles, nusquam nobiscum conspiraverant, nec Opem nobis promiserant, nec nobis Valentes fuerant nec Faventes; set ipsos nostros Fortes reputavimus Inimicos;

Quod de ipsis verè & benignè sentire, & fidem Suggestionibus contrariis denegare, dignetur (si placet) Apostolicæ Clementiæ Celsitudo; quam, ad universalis Ecclesiæ suæ Regimen, diù conservet in prosperis Clementia salvatoris.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo quarto die Maii.

Litera missa Imperatori pro eodem Rege.

A.D. 1356. *An.* 30. *E.* 3. *Ibid.* SEreníssimo Principi, Domino Karolo, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori semper Augusto, & Regi Boemiæ, Consanguineo nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem & votiva successuum incrementa.

Quia prudentes *&c. ut supra usque ibi* Opem ferre *& tunc sic*, Serenitatem vestram & aliorum Conscientiam *&c. ut supra usque ibi* denegare *& tunc sic*, dignetur (si placet) Imperialis vestræ Celsitudinis Magnitudo; quam diu Conservet in prosperis Clementia salvatoris. A.D. 1356.

Dat. ut supra.

Litera Patens pro eodem Rege.

A.D. 1356. *An.* 30. *E.* 3. *Ibid.* UNiversis, Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & aliis Christi Fidelibus, Nobilibus & Plebeis, ad quos præsentes Literæ pervenerint; Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem & præsentibus dare fidem.

Quia prudentes *&c. ut supra usque ibi* Opem ferre *& tunc sic*, & sic Mundum illudere & fideles perperàm nititur informare *&c. ut supra usque ibi* denegare *& tunc sic* dignemini, & dignetur vestrûm quilibet intuitu veritatis. A.D. 1356.

Dat. ut supra.

De Conductu, & de Navigio pro Hominibus de Navarra.

A.D. 1356. *An.* 30. *E.* 3. *Franc.* 30. *E.* 3. *m.* 13. REX Universis & singulis Admirallis, & eorum Loca tenentibus, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm in Angliâ, & Ducatu nostro Vasconiæ, quàm alibi infra Potestatem nostram, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Martinus de Navarrâ a Partibus Navarræ, per Partes Ducatûs prædicti, ad Partes dicti Regni nostri Angliæ, seu ad alia loca, prout nobis expedire viderit, de Licentiâ nostrâ sit venturus, A.D. 1356.

Volentes Securitati ipsius Martini in eâ parte providere,

A.D. 1356. Edw. 3. Suscepimus ipsum Martinum, & Familiares suos, ac Homines ad Arma, & Pedites, quos secum adduxerit, Equos, Armaturas, & Arma, & Hernesia sua, veniendo, per Partes Ducatûs prædicti, ad dictas partes Angliæ *&c. prout aliàs in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas. A.D. 1356. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo nono die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Hominibus de Tevydale.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 4.

REX Cancellario & Camerario Villæ suæ Berewici super Twedam, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Cùm Nos,

Attendentes bonum Gestum, Dilectorum nobis, Hominum de Tevydale, in Scotiâ, erga nos, postquam ad Obedientiam nostram venerant, Nobis contra Scotos Inimicos nostros fideliter adhærendo, ac proindè volentes ipsos respicere gratiosè,

Omnes & singulas LIBERTATES & PRIVILEGIA, eis per, claræ memoriæ, Alexandrum, quondam Regem Scotiæ, & Antecessores suos, Reges Scotiæ, concessas, ac omnes alias LIBERTATES & CONSUETUDINES, quibus ipsi Homines de Tevydale, & Antecessores sui, tempore dicti Regis Alexandri, & postmodùm, quousque ad Fidem & Obedientiam nostram venerunt, rationabiliter & pacificè usi fuerunt, præfatis Hominibus de Tevydale, & eorum Hæredibus & Successoribus, Nobis & Hæredibus nostris fideliter adhærentibus, RATIFICAMUS & CONFIRMAMUS,

VOLENTES & CONCEDENTES, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd prædicti Homines de Tevydale, Hæredes & Successores sui, quamdiu in Fidelitate nostrâ steterint, omnes & singulas LIBERTATES, PRIVILEGIA, & CONSUETUDINES prædictas in formâ prædictâ habeant, & eis plenè gaudeant & utantur, absque Contradictione seu Impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcúmque, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1356.

Vobis mandamus quòd prædictos Homines omnibus & singulis Libertatibus prædictis, tàm in dictâ Villâ Berewici, quàm alibi in Scotiâ, absque Impedimento aliquo uti & gaudere permittatis, juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum, & prout eis uti debent, ipsique & eorum Antecessores Libertatibus illis, antequam ad Fidem & Obedientiam nostram venerunt, rationabiliter uti & gaudere consueverunt, ipsos, contra Tenorem Literarum nostrarum prædictarum, non molestantes in aliquo seu gravantes.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Conductu, pro Philippo de Navarra, & Godefrido de Harecourt.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 13.

REX Universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Illustris Philippus de Navarrâ, Consanguineus noster, ex certis Causis, ad nos in Angliam, de Licentiâ nostrâ, sit venturus,

Nos,

Volentes Securitati ipsius Philippi in hac parte providere,

Suscepimus ipsum Philippum, & omnes Homines, Equites & Pedites, quos secum adducet, cujuscúmque Conditionis fuerint, ac Equos, Hernesia, & Bona sua quæcumque, in dictum Regnum nostrum Angliæ veniendo *&c. prout aliàs in Literis de Conductu.* A.D. 1356.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Petri ad vincula, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ de Conductu sunt pro, Nobili Viro, Godefrido de Harecourt, per idem tempus duraturæ; sub eâdem Datâ.

Pro

Pro Edwardo de Balliolo, de Annuitate solvenda.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 15.

REX Collectoribus Custumarum suarum in Portu de Kyngeston super Hull, Salutem.

Cùm, juxta Conventiones, inter Nos &, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, nuper Regem Scotiæ *&c. prout supra de Dat.* 23. *April. usque hæc verba*; *viz.* & Portu de Sancto Botholpho, *tunc sic*, videlicet, in quolibet Portuum prædictorum,

Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Paschæ,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Sancti Michaelis,

Et Ducentas & Quinquaginta Libras in Festo Natalis Domini,

De Exitibus Custumarum & Subsidiorum nostrorum ibidem, per manus Collectorum eorumdem, ad totam vitam ipsius Edwardi, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur.

Vobis mandamus quòd eidem Edwardo, vel ejus in hac parte Attornato, Ducentas & Quinquaginta Libras, indè pro Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò præterito, de Exitibus Custumarum & Subsidiorum prædictorum, in dicto Portu de Kyngeston super Hull, solvatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum:

Recipientes ab eodem Edwardo, vel dicto suo Attornato, Literas suas Acquietantiæ, quæ sufficientes fuerint in hac parte; Et nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Junii. A. D. 1356.

Consimile Breve dirigitur Collectoribus Custumarum Regis in Portu de Sancto Botholpho, pro eodem Edwardo, de hujusmodi Ducentis & Quinquaginta Libris, pro dicto Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, sibi solvendis; sub eadem Datâ.

Eodem modo mandatum est Collectoribus Custumarum Regis in Portubus prædictis, de Summis subscriptis, de dictis Duobus Milibus Librarum Annuis, pro Terminis subscriptis, præfato Edwardo solvendis; videlicet,

Collectoribus Custumarum Regis in dicto Portu de Kyngeston super Hull, de Ducentis & Quinquaginta Libris pro Festo Sancti Michaelis proximò præterito.

Collectoribus Custumarum Regis in dicto Portu de Sancto Botholpho, de hujusmodi Ducentis & Quinquaginta Libris pro dicto Festo Sancti Michaelis.

Collectoribus Custumarum Regis in dicto Portu de Kyngeston super Hull, de Ducentis & Quinquaginta Libris, pro Festo Natalis Domini proximò præterito, præfato Regi Scotiæ solvendis.

Collectoribus Custumarum Regis, in dicto Portu de Sancto Botholpho, de Ducentis & Quinquaginta Libris, pro dicto Festo Natalis Domini, præfato Regi Scotiæ solvendis.

De 120 Sagittariis, juxta Latus Regis Moraturis, eligendis.

A. D. 1356. An. 29. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 13.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum Vallettum nostrum, Johannem Musard, ad Eligendum & Triandum Centum & Viginti Sagittarios Equites, de Melioribus & Fortioribus Hominibus Sagittariis, quos in toto Regno nostro Angliæ invenire poterit, infra Libertates & extra, & ad eos, juxta Latus nostrum moraturos, retinendum; Ita quòd dicti Centum & Viginti Sagittarii prompti sint & parati ad veniendum ad nos, quandocúmque eos fecerimus præmuniri: A. D. 1356.

Damus etiam præfato Johanni plenam, tenore præsentium, Potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in hac parte contrarios invenerit seu rebelles, & eos Prisonis nostris mancipandi, in eisdem moraturos quousque aliter de eis duxerimus demandandum;

A.D. 1356. Edw. 3. Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sitis, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens & prout idem Johannes vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

Et Vos (præfati Vicecomites & Ballivi) omnes illos, quos propter Contrarietatem vel Rebellionem per præfatum Johannem in hac parte arestari contigerit, ab eo recipiatis, & in Prisonis nostris salvò custodiri faciatis, quousque aliud a nobis indè habueritis in mandatis. A.D. 1356. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium secundo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Homagio Godefridi de Harecourt.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Autogr. Penes Camer. SACHENT TOUTZ, PRESENTES ET A VENIR,

Qe Jeo, Godefrey de Harecourt, Viscontes & Sires de Seynt Sauveour, & Sires de Dangovile en Constentyn, Remembrant du bon & playn Droit que, Mon Tressoveraigne Seignor, Monseiur le Roy de France & d'Engleterre a à la Corone de France & Duche de Normandie, VOILLE & PROMETTE, per ma Foy & Serement, au dit Monseiur le Roy OBEISSANCE, HOMAGE & SERVICE, com a mon DROIT & LIGE SEIGNOR SOVERAYN de toute ma Terre, que jeo tienks, & que a Moy appartient, en la dite Duche,

Et, d'abondant, Moy recolant du bien & de la conservation de l'Estat & Honour, que par le dit Monseiur le Roy onr este faitz a ma Persone en temps passe, & que jeo espoir qu'il face en temps a venir, Jeo, de ma certeigne Science, DONNE, QUITE & RELESSE, A TOUZ JOURS, HERITABLEMENT an dit Monseiur le Roy, & a ses Heirs, toute ma dite Terre & Heritage en Normandie, ou toutes Appourtenances & Dependences, apres la Fyn de ma Vie, en case qe jeo n'averoie Heir on Heirs, issantz de mon Corps, neez & procreez en Mariage, A.D. 1356.

A TENIR & POSSEDIR par le dit Monseiur le Roy, & ses Heirs, touz mez dites Terres & Heritages en la manere desusdite, come mon Heir, & por ent faire son pleisir & volunte,

Et PROMETTE & JURE sur Seyntz Ewangeles, & sur ma Foy & mon Serement, AVOIR & TENIR ferme & agreable, por tout temps a venir, toutes & les singuleres choses desusdites en la manere desusdite, sanz aler, ne venir, par Moy, ne par autre, jammes a nulle jour a l'encontre, par quelque voie, ou maner, qe ceo soit, ou poet estre.

En Tesmoigne de queu chose a cestes presentes Lettres j'ai fait mettre mon Seal.

Donne a Seynt Sauveour le Viscounte, le Disotetisme, Jour de Juyl, l'An de grace Mil, CCC. Cynquante & sis.

Sub Sigillo, Cerâ Viridi excuso, pendenti a Filis sericis contortis, Carulei subviridisque Colorum.

Super Homagiis Godefridi de Harecourt, & Willielmi de Croucy.

Pro Godefrido de Harecourt.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 8. LE Roi a touz Capitayns, & noz Lieutenantz, Justices, Viscontes, Baillifs, & Ministres, & touz noz autres Foialx, Amys & Bien voillantz, Salutz.

Sachez que,

Come ly Nobles Hommes, & nostre Cosen & Foial, Godefrey de Harecourt, Viscounte & Seignur de Seint Sauveour en Normandie, soit venuz a nostre Obeissance, & nous ad Promys de faire Homage & Foialte, come a son Seignur liege Roi de France & d'Engleterre, & Duc de Normandie, pur touz les Terres & Possessions q'il tient en nostre dit Duche de Normandie, A.D. 1356.

Nous (voillantz purvoir al Seurte de luy, ses Hommes, & ses Biens, come nous sumes tenuz) luy eions pris en nostre especial Protection & Salve garde, Luy, sa Famile, Hommes, & touz lour Biens,

2 Prioms

A.D. 1356. Edw. 3. Prioms a vous touz noz Amys, & mandons & comandons a vous noz Subgitz, & a chescun de vnus, sur la Foi, Ligeance, Loialte, & Amiste que vous avez, & devez aver, & voilliez aver a nous, que le dit nostre Cosyn, sa Familes, ses Hommes, & touz lour Biens meyntenez & gardes en toutes lour joustes Possessione, Seisines, & Custumes, & les defendez & facez defendre de touz Grefs, Damages, Oppressions, de force d'Armes, de Penssance des Leys, & de toutes autres Noveletes noun dues,

Et, si rienz trovez avoir este fait a contraire, le facez sanz delay redresser & refourmer, & mettre en estat due, A.D. 1356. Edw. 3.

Et, en cas que si ascun luy vorroit porter damage, ou autre greve faire par cause q'il est venuz a nostre Obeissance, ou autrement, si luy Eidez, Gardez, & Defendez oue toute vostre poair.

En Tesmoignance de quen chose nous avons fait faire cestes noz Lettres overtes.

Don. a nostre Palays de Weymonstre le primer jour d'Augst.

Pro Willielmo de Croucy.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. LE Roy a tonz Capitayns *&c. ut supra.*

Sachez que,

Come, nostre chier & foial, William de Croucy nous eit fair Homage & Foialte, come a Seignur Liege Roi de Frannce & d'Engleterre, & Duc de Normandie, pur totes les Terres & Possessions q'il tienr en nostre Duche de Normandie avantdit, A.D. 1356.

Nous, voillantz purvoir al Seurte de Luy, ses Hommes, & ses Biens, come nous fumes tenuz *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Don. ut supra.

De Judice constituto, in Normannia.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. LE Roi a touz Capitaynes, & noz Lieurenantz, Justices, Viscontes, Baillifs, & Ministres, & touz noz autres Foialx, Salutz.

Sachez que,

Come lui, Nobles Hommes, & nostre Cousyn & Foial, Godefrey de Harecourt *&c. ut supra usque ibi* soit venuz a nostre Obeissance & foialte *& tunc sic* come a son Seignur Liege Roi de France & d'Engleterre, & Duc de Normandie, pur lui, ses Gentz, ses Hommes, & pur toute sa Terre, en nostre dit Duche de Normandie,

Nous,

Voillantz ordeigner pur le bon Governement d'yceux, solonc les Leys, Custumes, & Usage du Paiis, en tant come il appartient a nous, come Sovereigne Seignur, par cause de la Haute Seignurie & Justice illeoqnes,

Et affianrz en la Descrecion, Loialte, & Avisement de, nostre chier & foial, Mestre Piers Pigathe Clerk, Seignur de Tourtleville,

Si lui avons constitut & faite nostre Juge & Governour des ditz Lieux, Paiis, & Subgitz,

Donantz plein poair a lui d'Oier toutes maneres de Quereles & de Crimes, & de Redresser les Tortz faitz, & de Punir les Coupables, & a faire plein Droit & Justice a touz, solonc les Leys, Custumes, & Usages avantditz, A.D. 1356.

Et a deputer un autre, en son Lieu, en qi il s'affie, as totes les dites choses faire, quant il ne purra mesmes entendre,

Et de faire Rescevier, & Sauvement garder a nostre oeps, ceo que appartiendra a nous en celle Partie,

Et d'y Mettre & Establir, pur Nous, & en nostre Noun, Serjantz, & toutz autres maneres d'Officers, come affiert, a meyntener le dit Office de Juge, & pur nostre Droit & Justice garder,

Si mandons & commandons a vous, & a chescun de vous, que au dit Meistre Piers, & a son dit Lieu tenant, en absence de loy, en fesantz & excerceantz les choses desudites, leur circumstances & dependences, soietz obeissant, entendanr, & respoignanr, & lui donez & bailliez Conseil, Confort, & Eide, a toutes les foirz que vous serrez premunitz.

En Tesmoignance *&c. ut supra.*

Don. ut supra.

De Ordine Militari suscipiendo.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 11. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter iojungentes, quòd in Ballivâ tuâ, infra Libertates & extra, io locis ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias,

Quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ & Redditûs per Annum habent, & eas per Tres Annos integros tenoerunt, & Milites noo fuot, Ordinem suscipiant Militarem citra Festum Sancti Michaelis proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit,

Et de Nominibus illorum, qui Quadragiota Libratas Terræ & Redditûs per Annum habent in Ballivâ tuâ, sicut prædictum est, diligenter inquiras, & nobis de Nominibus illis, in Cancellariâ nostrâ, constare facias ante Festum supradictum; A.D. 1356.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus Regni Angliæ de eâdem Data.

Pro Principe Walliæ, de Potestate tractandi super Pace cum Francia.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Fran. 30. E. 3. m. 2.

REX Universis & singulis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Ad exactæ consideratioois examen frequentiùs deducentes quanta & quàm dura Guerrarum, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ diutiùs continuata, Commotio Mundo patens, quantorúmque Discriminum Corporum & etiam Animarum notoria sit Occasio, & gravis admodùm Afflictio Popularis, quæ, agitata prolixiùs, prægnans & plena Periculis, Partus erit deteriores infallibiliter editura: molestissimè insuper gerentes in animo contingentem exindè effusionem multiplicem Sanguinis Populi Christiani, ob reverentiam & hooorem Auctoris Pacis (Quem in Prosecutione nostræ Justitiæ semper pium habuimus & propitium Adjutorem) ad Pacis bonum fleximus animum, eam cum Hominibus singulis sincero corde affectantes habere, &, quantum cum Deo & Nostro potcrimus honore, captare, fideli nostro Populo, mediante Dei gratiâ, profuturam, ad eam solicitati sæpissimè Domini Summi Pontificis, & Venerabilium Sedis Apostolicæ Nonciorum, propterea transmissorum, Literis nobis missis, ac carissimi Filii nostri Primogeoiti, Edwardi Principis Walliæ (apud quem nonnulli Nobiles & Potentes dicti Regni Franciæ pro Pacis Tractatu sedulò institerunt) profundis Instantiis excitati,

Eundem Filium nostrum Tractatorem, Procuratorem, & nostrum specialem Nuncium facimus, deputamus, & constituimus per præsentes, A.D. 1356.

Sibique damus & concedimus plenam & liberam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale ad Tractandum, pro nobis, & nostro nomine, cum dicto Adversario nostro Franciæ, ac Deputato, seu Deputandis per ipsum, & cum quibuscúmque aliis,

Ad tractandum, firmandum, & faciendum quæ in hac parte firmari & fieri poterunt & debeant, plenam & sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus,

De ac super Pace finali Tranquillitatéque perpetuis inter Nos, Hæredes, Subditos, & Adhærentes nostros singulos ex unâ parte, ac præfatum nostrum Adversarium, Hæredes suos, Faventes, & Adhærentes eidem, & alios, quorum interest, vel intererit in futurum, conjunctim seu divisim, ex alterâ, feliciter, per Dei gratiam, faciendis.

De & super omnibus & singulis Quæstionibus, Debatis, Petitionibus, Vendicationibus, & Actionibus quibuscúmque, Realibus, Persooalibus, sive Mixtis, ac Controversiis & Litibus, inter Nos, nostros Subditos, & nobis Faventes, & Adhærentes hujusmodi, ac ipsum Adversarium nostrum, sibi Adhærentes, aliósque prædictos, Habitis, Motis, Agitatis, & Ioexpeditis, pendentibus,

Et

A.D. 1356. Edw. 3. Et specialiter super Jure, quod habemus vel habere poterimus in vel ad Coronam & Regnum Franciæ quovismodo,

Ac in & super præmissis cum eisdem Componendum, Transigendum, Pacifcendum, & finaliter Concordandum,

Necnon Pacem & Concordiam perpetuas & finales ineundum & etiam faciendum,

Ligas insuper ac perpetuas Amicitias inter Nos, Hæredes, Subditos, & Adhærentes nostros, ac ipsum Adversarium nostrum, Hæredes suos, ac cæteros suprascriptos contrahendum,

Treugas, Sufferentias, & Abstinentias qualescúmque, sub spe Pacis hujusmodi & Concordiæ, ineundum, stabiliendum, & acceptandum,

Necnon Tractatus, Transactiones, Compositiones, Pacificationes, Concordias, Ligas, Amicitias, Treugas, Sufferentias, & Abstinentias antedictas Pœnis, Juramentis, Stipulationibus, Promissionibus, Obligationibus, & aliis quibuscúmque Securitatibus & Firmitatibus, vallandum, muniendum, assecurandum, & firmandum,

Ac, de tenendo, firmando, & fideliter observando Condicta & Concordata in hac parte, Juramentum in Animam nostram præstandum, A.D. 1356. Edw. 3.

Substituendum & deputandum ad præmissa & eorum singula Alium vel Alios Loco sui, qui Consimilem habeant Potestatem, & eam Revocandum quotiens & quando sibi videbitur expedire,

Ac omnia alia & singula faciendum, & exercendum, & expediendum, quæ in præmissis, & circa ea, & alia, quæ superiùs sunt Expressa, Utilia, Necessaria, vel Oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes nos Ratum & Gratum, Firmum ac Stabile, habituros Quicquid per dictum Filium nostrum, & Deputandos ac Substitutos per eum, Actum in præmissis fuerit sive Gestum.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. primo die Augusti.

Consimiles Literæ sunt sub data xv. diei Decembris.

Pro Edwardo de Balliolo nuper Rege Scotiæ, de 4000 Marcarum sibi solvendis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 3. LE Roi a touz ceux, as queux cestes Lettres vendront, Salutz. Sachez qui,

Come, en les Covenantz, n'adgaires faites a Baumburgh, entre Nous & nostre Treschere Cosyn Edward de Balliol, n'adgairs Roi d'Escoce, sur les Grant & Donn, qui le dit nostre Cosyn fist a nous de la Corone & du Roialme d'Escoce, come est contenuz es Endentures & Instrumentz, sur ce faitz, plus au playn, entre autres choses, soit contenu qui Nous estoions Obligez de paier a nostre dit Cosin, a la Quinzeisme de Pasque, darrein passe, Cynk Mill Marcs d'Esterlings, a queu Terme il estoit paiez de Mill Marcs, & de les autres Quatre Mill Marcs demorantz, pur plusours Grosses & Chargeantes Bosoignes queux nous avions affaire adonqes, a nostre requeste & ese de nous, il nous suffri bonement del Paiement d'icelle tanqe a la Feste de Seint Pier q'est dit ad Vincula, darreyn passe, en asseurance d'estre paie a mesme la Feste,

Et, pur eeo que nous ne purrons uncore, sanz tresgrant & grevons Empeschement de noz Bosoignes, issint chargeaument continuantz de jour en autre, la dite Paiement parfonrnir, A.D. 1356.

Et le dit nostre Cosyn, a nostre requeste, nous eit grante de soeffrer uncore de son dit Paiement, issint qui bon Assignement lui soit faire, ou il le purra prendre en certein,

Si avons, de l'Assent de nostre dit Cosyn, Grantez & Assignez a lui, a prendre par luy, ses Executours & Assignez, sur les Dismes de Seinte Eglise, darreyn grantez a nous par la Clergie de la Provynce de Canterbirs, c'est assavoir,

M.CCCIX *L.* IV *S.* VI. *D.* *Ob.* a la Feste de Seint Andreu proschein a venir,

Et M.CCCIX. *L.* IV. *S.* VI. *D.* *Ob.* a la Feste de Seint Johan le Baptistre preschein ensuant,

Et XLVIII. *L.* IV *S.* III. *D.* par les mayns du Visconte d'Everwyk, de l'issue de sa Baillie,

En Plein Paiement de Quatre Mill Marcs avantdites,

De queux Assignementz nous avons fait lever Tailles a nostre Escheqer,

Et,

En eas qui le dit nostre Cosyn ses Executors

A. D. 1356. Edw. 3. Executors ou Assignez defaillent du dit Paiement, a nul des Termes susditz, en Partie, ou en Tour,

Volons, &c. par cestes noz presentes Letres, loialment Prometions, en bone foy, pur Nous, & pur noz Heirs, de Paier al dit nostre Cosyn, ses Execurours & Assignez, si toust come nous, ou noz Heirs, soions requis par lui, ses Executours ou Assignez en son Noun, sanz nul manere de Excusacion ou Delai, de quanqe purra devenient estre trove a de Rer a eux, ou a ascun de eux, del pleyn & entier Paiement des Quatre Mill Marcs avanndites.

Et auxint Prometions loialment en bone foy, pur Nous, & pur noz Heirs, qui nullez des dites Assignementz ne Paimentz, en manere susdite, ne serra jammes, de cy en avant, repellez par nulle manere de cause.

Et,

S'il aveigne qui nous, ou noz Heirs, soions hors des Parties de nostre Roialme d'Engleterre, & le dit Paiement ne se face en ascun temps a venir, come dessus est dit,

Volons & Grantons pur nous, & pur noz Heirs, qui si, qui soient, ou soit, Lieu tenantz de nous, ou de noz Heirs, & Channceller & Tresorer de nous, ou de noz Heirs, qi soient pur le temps, & chescun de eux, en absence d'autre, facent pleinement parfourmir les ditz Paimentz en touz pointz, selonc la fourme avantdite.

Et auxint volons & grantons pur nous, & pur noz Heirs, qui, pur l'Esloignement des Termes susditz, nulles des autres condicions & covenances, es Endentures a Baumburgh, par entre nous & nostre dit Cosyn ent faitz, come devant est dit, ne soient de riens empeschez ne blemiz, mes estoisent en lour force selonc la fourme des Endentures & Instrumentz susditz. A. D. 1356. Edw. 3.

En Tesmoignance des qeles choses nous avons fait faire cestes noz Lettres Ouertes.

Don. a Westmonstier le vi. jour d'Augst.

Per ipsum Regem & Concilium.

Et Literæ Regis Patentes, de dictis Quatuor Milibus Marcarum, præfato Edwardo de Balliolo factæ, in Cancellaria Regis sunt restitutæ, & ibidem Dampnatæ.

Et postmodùm dictæ Literæ Exemplificatæ fuerunt sub istis verbis.

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, omnibus ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Inspeximus Literas nostras Patentes, quas nuper fieri fecimus in hæc verba,

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, & Seignur d'Irland, a touz ceux, as queux cestes Lettres vendront, Saluz.

Sachez *&c. ut supra usque ibi*, le vi. jour d'Augst, l'An ne nostre Regne d'Engleterre Trentisme, & de France Dis & Septisme, *& tunc sic*,

Nos autem Literas prædictas, ad requisitionem prædicti Consanguinei nostri, tenore præsentium, duximus Exemplificandas.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Augusti.

De Conductu, pro Karolo de Bloys, ad partes Britanniæ profecturo.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Fran. 30. E. 3. m. 10.

Rex Universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Illustris Karolus de Bloys, Prisonarius noster, cum Filiâ suâ, & aliis de Familiâ suâ, usque ad numerum sexaginta Personarum, ad partes Britanniæ, de Licentiâ nostrâ, sub certâ formâ, inter Nos & Ipsum concordatâ, sit profecturus,

Nos,

Volentes Securitati ipsius Karoli, ac Filiæ suæ, ac aliorum de Familiâ suâ, usque ad Numerum prædictum, in hac parte providere, A. D. 1356.

Suscepimus ipsum Karolum, & Filiam suam, necnon alios de Familiâ suâ, usque ad prædictum Numerum *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Dat. apud Westmonasterium septimo die Augusti.

De

A. D. 1356. Edw. 3. A. D. 1356. Edw. 3.

De Conductu, pro dicto Karolo redituro.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 10.

REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Karolus de Bloys, Prisonarius noster, qui jam, de Licentia nostra, sub certâ formâ, inter nos & ipsum concordatâ, ad partes Britanniæ profectrus est, ad nos in Regnum nostrum Angliæ pro quibusdam, Deliberationem suam tangentibus, cum Quadraginta Personis de Familia sua, infra breve sit rediturus, vel saltem, Nobiles viros, Robertum de Sancto Petro, Evanne Charruel, Stephanum Guyon, Willielmum Chastillers, & Petrum Pollard, Milites, Johannem Beaucours, Reynfridum le Veir Præcentorem Dolen. Johannem Kairemoisan, Oliverum de Morzelles, & Alanum Chance, vel aliquos eorum, in dictum Regnum nostrum, pro prædictis negotiis, mittere intendat, A. D. 1356.

Nos,

Volentes Securitati ipsius Karoli, & aliorum Nobilium prædictorum, in dictum Regnum nostrum ex causâ prædictâ sit venturorum, providere,

Suscepimus ipsum Karolum cum Quadraginta Personis, & dictos Nobiles, aut eorum aliquos (videlicet) quemlibet eorum cum Tribus Equitibus & eorum Garcionibus, veniendo in dictum Regnum nostrum *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Dat. apud Westm. septimo die Augusti.

Pro Duce Lancastriæ, Capitaneo Ducatus Britanniæ Constituto.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. m. 1.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ, dilecto & fideli suo, Henrico Duci Lancastriæ, Consanguineo nostro carissimo, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De bono Regimine Ducatûs Britanniæ, & Partium adjacentium in dicto Regno nostro Franciæ, soliciti, ac de vestris Fidelitate, Probitate, Strenuitate, & Industriâ pleniùs confidentes,

Vos nostrum & Johannis de Monteforti, Ducis Britanniæ, infra Ætatem & in Custodia nostra existentis, in dicto Ducatu Britanniæ, & Partibus eidem Ducatu adjacentibus, Locum tenentem & Capitaneum, a Festo Sancti Michaelis proximò futuro, per Unum Annum, proximò sequentem, facimus & constituimus per præsentes;

Dantes & Concedentes vobis Plenam Potestatem & Mandatum speciale, pro nobis, & nomine nostro, ac ipso Duce Britanniæ, & nomine suo, Jus, quod tàm nobis quàm sibi in dicto Ducatu, & Partibus eidem adjacentibus, competit, vendicandi, petendi, prosequendi, & eisdem immiscendi, ac Corporalem Possessionem eorumdem apprehendendi,

Exercitum congregandi & ducendi,

Castra, Fortalitia, & Villas, prout expedire videritis, dirruendi,

Contrarios & Rebelles, tàm in Terra, quàm in Mari, etiam more Guerrino, si oporteat, prosequendi, capiendi, &, prout justum fuerit, puniendi, A. D. 1356.

Merum & mixtum Imperium, Gladii Potestatem, ac Jurisdictionem omnimodam, altam & bassam, in omnibus Causis, tàm Criminalibus, quàm Civilibus, exercendi,

Jurisdictionem hujusmodi defendendi, Judices, Officiarios, & Ministros quoscumque, prout vobis expedire videbitur, amovendi, aliosque loco sui substituendi, ac de novo ponendi,

Ac omnes & singulos, qui ad Pacem & Obedientiam nostras venire voluerint, ad hujusmodi Pacem & Obedientiam nostras admittendi, & Literas Pardonationis & Plenæ Remissionis faciendi,

Fines & Redemptiones capiendi,

Et tàm de Terris & Rebus, nunc in manibus nostris, & aliorum, ad Fidem & Obedientiam nostras existentium, quàm de Terris & Rebus, per vos sic adquirendis, ordinandi, & de illis Personis Benemeritis Remunerationem, juxta meritorum suorum exigentiam, faciendi,

Donationes, de Terris & Tenementis seu aliis Rebus hujusmodi, per Nos, & Capitaneos, vel alios Ministros nostros, qui in eisdem Ducatu, & partibus adjacentibus, ante hæc tempora fuerunt, factas, ex causis legitimis revocandi

A. D. 1356. Edw. 3. vocandi, & indè, prout pro commodo & honore nostro & ipsius Ducis Britanniæ expedire videritis, ordinandi,

Et cum Nobilibus & aliis de Ligis, nobiscum faciendis, tractandi & concordandi,

Et ipsis propter hoc, & ex causis aliis, prout expedire videritis, Literas de Conductu & Salva gardia dandi & concedendi,

Treugas pro vobis & vestris, nomine nostro, ineundi,

Et ea, quæ sic Concordata & Inita fuerint, quacúmque Securitate firmandi,

Ac Omnia alia & singula faciendi & exercendi, quæ ad hujusmodi nostrum & ipsius Ducis Britanniæ Locum tenentem & Capitaneum pertinere noscuntur, & quæ pro recuperatione & conservatione Jurium nostrorum & ipsius Ducis Britanniæ, ac pro bono Regimine Ducatûs, & Partium prædictarum, ac Subditorum nostrorum, & ipsius Ducis Britanniæ, ibidem necessaria vel oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale, adeò plenè sicut nos ipsi facere possemus, si præsentes essemus ibidem;

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros Quicquid per vos Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1356. Edw. 3.

Et ideò Dilectionem & Fidelitatem vestras attentè rogamus quatinùs, Onus & Honorem hujusmodi magnanimiter Assumentes, circa Recuperationem & Conservationem Jurium nostrorum & ipsius Ducis Britanniæ prædictorum, ac bonum Regimen Ipsorum Ducatûs & Partium, sic prudenter & strennè laboretis, ut vestram Fidelitatem & Gestum laudabilem commendare meritò debeamus.

Damus autem universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Capitaneis & Custodibus Castrorum, Civitatum, Burgorum, & Fortalitiorum, ac aliis personis quibuscúmque in Ducatu & partibus prædictis, tenore præsentium, in Mandatis, quòd Vobis, & Deputatis, seu Substitutis vestris, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, pareant, respondeant, humiliter & intendant.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. in Palatio nostro Westm. viii. die Augusti.

Conditiones concessæ Karolo de Bloys, super Deliberatione sua.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 6.

LE Roi a Totes Gentz, qi cestes Lettres verront ou orront, Salutz en Dieu.

Savoir vous fesons que,

Come n'adgaires certeins Pointz & Articles estoient Tretez, Acordez, & Affermez par entre nous d'une part, &, le Noble hom, Monsieur Charles de Bloys, &, la Noble Dame, Dame Johanne, sa Compaigne, l'Evesque de Vanes, & autres plusours Seignurs, Prelatz, Chapitres, & Communes du Pais de Bretaigne d'autre part, sur la Deliverance le dit Monsieur Charles, nostre Prisoner, & sur Amour & perpetueles Alliances entre Nous, noz Heirs, Subgitz, & Pays, & Eux, lour Heirs, Subgitz, & Pays, & sur certein Mariage entre noz Enfantz & Monsieur Charles avantdit, & plusours autres Articles, sicome es Lettres Patentes, sealles d'une part & d'autre, & Instruments publics sur ce faitz, est contenuz pluis au plein,

Er coment que nous ne soions en volunte de partir des Acordz & Alliances avandites, einz de ent faire ce que nous devons, & a nous attient, nientmains le dit Monsieur Charles, A. D. 1356.

Considerant q'il ny a nul certein temps acorde, ne limite, dedeinz quel les Pointz, compris en mesme l'Acord, devient estre complis,

Et desiderant par tant bastier sa Deliverance,

Nous eit supplie, sovent & oue grande instance, que nous vodrions granter sa Deliverance, par Ranceon ent a nous faire, entrelessant l'Acord & les Alliances avandites,

Sur qoi Nous, voillantz de nostre grace especial octroier sa requeste, chargeasmes les Sages de nostre Conseil de Treter & Acorder ent ovesque le dit Monsieur Charles,

Quele chose, Tretee & Debatre entre le dit Monsieur Charles & son Conseil & les Sages de nostre Conseil, & reporte a nous, si fuist Acorde par entre Nons,

PREMEREMENT, que, come le dit Monsieur Charles, ovec bone & meure Deliberacion, & de Franche Volentee, por porchacer & Avoir, par voie de Ranceon, sa Deliverance, a fin q'il soit delivres,

A. D. 1356. Edw. 3. deliveres, eit grante pur lui, & pur toutz ceux q'affiert en celle Partie, quantque a lui attient, que les dites Alliances & Tretez, & toutes les choses acordez, & fount contenuz es Lettres & Instrumentz sour ce faitz, come desus est dit, & toutes les Lettres & Instrumentz sur ce faitz, en qelconque Manere, Tenour, ou Fourme de paroles, desore en avant soient nulles, & de nuls force, effectz, ou vertuz, eintz de tout Cassez, Dampnez, Destrultz, & Anientiz, & pur nulles reputez; as queux, en toutz lour pointz, il est Renouncie purement & simplement, & de que & Nous, noz Heirs, & touz les Noz ent eit quitee oultreement a touz jours; voillant & grantant que celle Renunciacion eit taunt de force & taunt d'effect, come si toutz les Cas, Pointz, & Articles des Tretez, Accordz, & Alliances avantdites fenssent expressement en y celles nomes & recitez, quelz il avoit, en ses Lettres ent faites, pur Repetez, Escris, Insertes, & Recitez, de Parole en Parole, si avant come profiter puissent al effect de mesmes ses Lettres: Et sour ce promis le dit Monsieur Charles, en bon foy, & sour soun Honeur de Chivalerie, & par Serement, ~~par lui~~ fait as seintes Evangeles, par lui corporalment touchez, que jamais Nous, noz Heirs, ou nul de Noz, q'estoient tenuz ou obligez de Faite, Aider, & Consailler de tenir le Premer Acord avantdit, ne autres por Nous, en jugement ne dehors, par lui mesmes, ne par aultre Parsonne, en privee ne en apert, par quelconque coleur, Empeschera, Molestera, ou Grevera, nene soufrira Empescher ou Molester si avant come il le porra destourber.

Et, oultre ce, le dit Monsieur Charles eit Promis loialment, & s'en meismes fait fort, de ent faire deue, overte, & effectuele Restitucion a Nous, a noz Heirs, ou as altres a ce Deputez par Nous, ou par noz Heirs, en nostre Citee de Londres, devant la Feste de la Nativitee Seint Jehan de Baptistre, preschein a venir, de toutes les Lettres, seallez de nostre Seal, & des aultres por Nous, & de touz les Instrumentz Publics, quelx que soient, touchantz les Contractz & Alliances susditz, saunz nul de ceux retraire ou detenir devers lui, ou nul autre de sa Partie, par qoi le dit Monseiur Charles, ou nul autre de sa Partie, soi purra unqes aider ou defender par meisme la cause encontre nulle Parsone de Mounde; & meismes les Lettres & Instrumentz veut de lors avoir put rebaillez & restorez.

Et, outre ce, promis le dit Monsieur Charles, & soi & ses Heirs oblige, & fait fort, de faire Bailler, de fait, a Nous, & a noz Heirs, & as altres, a ce Deputez, en lieu & devant le Terme avantditz, Souffisantes Lettres de Renunciacion & d'Aquitance des Contractz & Alliances susditz, si bien de sa dite Compaigne, & del Evesque de Vanes, de Monsieur Johan de Beaumaners, Evene de Cherruel, Robert de Seint Piere, Chivalers, Raffred Arcedeakne de Redon, & Oliver de Morzelle Esquier, & desoutz leur Sealz & Instrumentz Publics, come de toutz les aultres Seignurs, Prelatz, Chapitres, Chivalers, & Communes de Bretaigne, q'estoient Partie, & Nomez en especial ou en general, es Lettres & Instrumentz faitz sour les Contractz & Alliances avantditz, & de toutes altres Parsones, as queux le Besoigne touche ou porra toucher desore, jointement ou severalmentz, par lour & desoutz lour Sealx, Lettres, & Instrumentz Publics, faitz es dites Parties de Bretaigne, ou par Lettres & Instrumentz de leur Procureur, ou Procurours, de Chapitres & Communes avantditz, eiantz a ce especial ~~& suffisant Poair, & tauntz & lieux~~, & en si suffisante Fourme faitz & devisez come hom savera ordener. A. D. 1356. Edw. 3.

Et, ouitre ce, que le dit Monseiur Charles, sa dite Compagne, & toutz les aultres Parsones, Chapitres, & Communes avantditz, ferront prestz, a toutes les foitz quils ferront sour ce requis depart Nous, ou noz Heirs, ou nul autre de nostre Partie, de Faire & Purchacer quelconqes aultres Seurtez, que porront estre Ordenez ou Devisez en ce cas; & les ferront & purchaceront en effect, ad fin que Nous, noz Heirs, ne nul altre de part Nous, & pur Nous, par enchesoun de ditz Contractz & Alliances, ne porrons unqes estre Grevez ne Tractz en Jugement, Empeschez ou Molestez devant nule Juge de seint Eglise, ou de Mounde, ou en altre manere quelconque, en nul temps avenir.

Et, outre ce, le dit Monseiur Charles eit Promis loialment, & se fait fort, de Paier a Nous, ou a noz Heirs, pur sa Ranceon & Deliverance de Prison, onesqes les choses susdites, Sept Centz Mill Florins del Escut d'Or fin, de Droitz Pois & Coyn (chescun Escut comptee sur la value de Quarrante Deniers d'Esterlings bons Corauntz en Engleterre) ou Or ou Argent fyn a la value, en nostre Citee de Londres, en Cink Anns prescheins a venir, as Termes & Jours ensuantz, cest assavoir,

A la

A.D. 1356. Edw. 3.

A la Feste de Seint Johan le Baptistre, preschein a venir, Cent Mill Escutz,

Et a la Feste Toutz Seintz, lors ensuiant, Cent Mill Escutz,

Et, a la Feste de Pasques, adonqes preschein, Cent Mill Escutz,

Et a la Feste de Seint Michel, apres suant, Cent Mill Escutz,

Et as Festes de Pasqes & de Seint Michel Cent Mill Escutz, par equales Porcions,

Et, as meismes les Festes de Pasqes & de Seint Michel, delors ensuantz, Cent Mill Escutz,

Et adonqes, en meismes les Festes, Cent Mill Escutz, par equales Porcions, nul delai oultre demander.

Et, pur greindre Seurte faire a Nous, & a noz Heirs, de parfournir les choses devauot & desootz nomez, le dit Monsieur Charles eit lesse eo Ostage, devers Nous, & noz Heirs, ses Deux Fitz Johan & Guyoo, sicome es Lettres Patentes, cestes & altres choses souzescriptes contenantz, sealez du Seal le dit Monsieur Charles, est contenu plus se plein.

Nous (a ee eantz consideracion & regard) Grantons, par cestes Lettres, ao dit Monsieur Charles, q'il peusse aler par tont la au il vondra purchacer sa Ranceon, & ent mener sa Fille ovesque lui en Bretaigne, si qne, totes foitz, le dit Monsieur Charles n'entre point les Lieux, Villes, Chasteux, ou Forteresches de Bretaigne, que sont en nostre mayn on Obeissance, saunz especialx sceu, eongee, & assent de Nous, de noz Heirs, ou de nostre Lieutenant.

Volons, ensement, & Grantons que, si le dit Monsieur Charles face Prestement Paier, es Lieu & Termes desusditz, la Moite de la Soumme, quelle il est tenuz & chargez par ses Lettres de paier en chescun des Termes avantditz, que l'autre Moite de chescuo Terme lors lui soit de tout pardonez; & ensi soit il descharge de toutes les Moites, de Terme en Terme, pur la quaotite du Paiement, taunqne toote la dite Some soit paiez, si q'il face des aultres Moitez deue & preste Paiement, come desus est dit; altrement volons que mesme Monsieur Charles, come il ad ensement graunte, q'il soit ehargez del Entier pur le Terme & Termes q'il faudra du Paiement avandite; Et, nientmaios, que toutost apres tielle Defaute, si nulle y soit, il soit tenuz de retourner a nostre Prisoo eo la fourme desoutz escripte.

Et, oultre, que le premer Paiement duement faite, & les Lettres, Instrumentz, Rennneiations, & Quitances renduz & bailleez, come desus est dit, Volons & Grantons pur Nous, & pur noz Heirs, que le dit Johan, Ainsne Filz au dit Monsieur Charles, s'en peusse aler en Bretaigne, qoele heure que lui plerra, oue noz bones Lettres de Conduit, frane & quites faunz alqun Empeschement; si que Guyou, Puisnez Filz du dit Monsieur Charles, & altres suffisauntz Ostages & Seurtee suffisante (dount Nous, noz Heirs, & nostre Counsail ent ferrons contentz) y soient lessez, a demorer tanuque le Remanent de tonte la dite Soumme soit Perpaiez, & toutes les choses avantdites bien & duement Perfournez.

A.D. 1356. Edw. 3.

Et, a queu temps que le dit Johan serra ensi Delivres, Nous promettons desore de faire autiles Renunciacions & Quitances as ditz Monsieur Charles, sa Compaignie, & as anltres Seignurs & Communes de Bretaigne, & rendrons toutz les Lettres & Instrumentz touehantz les ditz Contractz & Alliaunces, come desus est dit, si nul y soit qi les veulle demander de lour Partie.

Et, si en ce Cas, ou en altre desus ou desoutz compris, alqun des ditz Ostages, pendauntz les dites choses nient finies, moerge ou preigne fente, ou s'en parte faunz Coogee de Nous, oo de noz Heirs, qne, en Leo de celui, le dit Monsieur Charles eo propre persone tournera a Prison, ou maundera suffisauntz Ostages & Seurtees (dount Nous, noz Heirs, & nostre Consail eot ferrons contentz) dedeins un Mois preschein apres que le dit Monsieur Charles four ce serra garniz, si tiel Empeschement ou Cas n'avigne, eome desontz est dit, a demourer tanque les dites & soutzescriptes choses soient entierment perfournez.

Et ensement, promettons q'en cas que le dit Monsieur Charles soit pris par Monsieur Johan de Mounfort, ou alquns noz anltres Subgitz & verrais Obeissantz, que Nous, & noz Heirs, le ferrons quitement deliverer, ou ses Ostages mettrons toutz, a delivres Seurement de la ou ils vindrent, en paiaunt la Ranceon ordenee.

Et, si le dit Monsieur Charles, en tenant & accomplissant les Condicions & Articles comprises en ses Lettres four ce faites, ferroit occis par nuls de noz Subgitz & verrais Obeissantz, durant le temps de sa Ranceon, Nous Volons & Grantons pur Nous, & pur noz Heirs, que toutz ses Ostages lors soieot quites,

&

A. D. 1356. Edw. 3. & s'en pussent aler en Bretaigne, toutz a delivres, come dit est, ovesque nostre sauf Conduct.

Et, en cas que le dit Monseur Charles moerge par nulle aultre manere, Nous volons, & come lui meismes ad en ses dites Lettres grante, que sa Ranceon & l'Obligacion d'icelle estoise en sa force, & ses Ostages demoergent tauntque elle fuit pleinement paiez.

Estre ce, chargeantz bene foi & resons, Volons & Grantons pur Nous, & pur noz Heirs, que, si le dit Monseur Charles soit pris ou destourbe de fait par noz Subgitz & verreies Obeissantz, ou que alquns des ditz Paiementz soient retardez par Defaute de Vent, ou que ses Gentz, qi deyvent faire le Paiement, soient Desrobbez, ou Destourbez par Mort ou Forte Maladie, four le Chemin, saunz fraude ou mal engin, issint q'il ne porra fournir son Paiement a alqun des Termes susditz, que celui temps de Desturbance, si avant come il le purra clerement prover, lui soit alloue, & que son Paiement de tel Terme lui soit par taunt de Temps Esloigne; toutz les altres Termes de Paiement demorantz en lour force.

Et, por ce que le dit Monseur Charles, par meismes ses Lettres, Renuncea generalement & especialment par soi, & Paroles expresses, & par son Serement, a toutes Excepcions, Cavillacions, Remedes, Desenses, & Resons de Droit & de Fait, ou de Custume, & as totes Graces & Privileges, du Pape, de Roi, & de Prince, imperrez & a impetrer, par queux, il se porra unqes defendre ou aider countre nul Point ou Article, compris deinz cestes & ses dites Lettres, & especialment la Loi, que dit que general Renunciacion ne vaut, si especial n'y procede & soit mis devant: Et, de sa franche volente, ad pleve sa foi, & Juree four Saintz Ewangeles que, durant le temps des Paiementz & del Acomplissement de toutes les choses avantdites, il se tendra nostre Loial Prisonner, & ne se Armera countre Hommes du Mounde, ne ferra ne procurera estre fait Mal, Moleste, ne Grevance a Nous, a nostre Roialme, noz Terres, a nul de noz Subgitz Obeissauntz, ne a leur Terres ou Biens, ne a ce durra Eide, Consail, ne Favour, en prive, ne en apert: & que les Sommes avantdites loialment, come dit est, paiera, ou ferra paier; & les Lettres, Instrumentz, Renunciacions, & Quitaunces rendra de fait as Jour & Lieu susditz: Et persa toutes les choses avantdites en toutz lour pointz: Et si nul des Pointz ou Articles avantdites soit de sa part Enfreint ou nient perfait, & especialment, si les dites Soummes ne soient Paiez, & les Lettres, Instrumentz, Renunciacious, & Quitances, nient renduz, come desus est dit, que tantost le dit Monsieur Charles, ou Johan, soun eisnez Filz, soi rendra loial Prisonner a Nous, ou a noz Heirs, en nostre dite Citee de Londres, saunz altre Requeste ent a lui faire, a demorer y, ovesque le dit Guyon, tanque totes les dites choses soient acomplis; en quen cas Nous Volons & Grantons que toutz ses aultres Ostages delors soient delivres, a aler en lour Paiis, ou aillours, oue nostre sauf Conduit, quele heure que lour plerra.

Et por ce que, en semblables manere & fourme, le dit Monsieur Charles ad plevi sa foi, & Jura que james ve vendra, no dourra Counsail, Aide, ne Favour al encountre des choses susescriptes, ne de nulle d'ycelles, de Parole ou de Fait, en prive, n'en apert, en Jugement, ne dehors, pur lui meismes, ne par altre Parsone: elnz les tendra lotalment & entierment en toutz Pointz, & a toutz Temps, & a ce se Obliga par sa Franche Volente: Et Voult, Grante, & Ordene, que s'il aviegne, par alqune aventure, q'il face coutre les choses susdites, ou alqune d'icelles, q'il soit tenuz Faux, Parjurs, Reprovee, Ville Persone & Enfame a toutz Jours, come es ses dites Lettres est expressement contenuz; Nous, acceptantz les Promesses, Serementz, & Seurtes avantditz, a cestes noz Lettres patentes avons fait mettre nostre Seal.

En Tesmoignance des choses susdites volllantz & grantantz pur Nous, & pur noz Heirs, que totes les dites choses, come desus sont compris, bien & duement perfaites & complis, que le dit Monsieur Charles, & touz ses autres Ostages, tantost soient delivres & s'en puissent aler, Fraunks & Quites, oue noz bones Lettres de Conduyt, la ou lour plerra.

Don. en nostre Palais de Westm. le x. jour d'Augst.

A. D. 1356. Edw. 3. A. D. 1356. Edw. 3.

Litera missa Episcopo Albanensi super Negotio Pacis.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Rom. 30. E. 3. m. 1.

REVERENDE PATER ET AMICE CARISSIME,

Missas nobis Amicitiæ vestræ Literas recepimus, inter alia continentes qualiter, Sanctissimus in Christo Pater, Dominus Summus Pontifex vos, unà cum, Reverendo in Christo Patre, Nicholao Tituli Sancti Vitalis Presbitero Cardinali, Pacis inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ, per Dei gratiam reformandæ, constituit Promotorem :

Per quas etiam nos rogâstis, ut Personas aliquas, cum sufficienti Mandato, vellemus ad partes Calesii destinare, ut, vobis, & ipso Domino Cardinali, ac Personis eisdem, illuc convenientibus, imponi posset finis dictæ Pacis negotio, dante Deo.

Super quo scire velit vestra Sinceritas quòd, ante dictarum receptionem Literarum, Literas receperamus Apostolicas, nobis per, religiosum Virum, Thomam de Ryngested, Ordinis Fratrum Prædicatorum, præsentatas, commissam vobis prosecutionem Negotii Pacis hujusmodi pleniùs continentes. A. D. 1356.

Super quibus, tàm vestris, quàm Apostolicis Literis, habitâ consideratione diligenti, eidem Domino Summo Pontifici nostras, per dictum Thomam, humiliter remisimus Responsivas ; quarum Copiam vestræ mittimus Amicitiæ hiis inclusam :

Et ideò breviùs scribere duximus, quia dicta Copia satis nostram voluntatem & desiderium manifestat ;

Set reverà, si vestra Maturitas posset nobis viam Pacis, de quâ dicta Copia commemorat, effectualiter aperire, considerationis claritate Generis circumspectione providâ & fideli constantiâ, ac aliis probitatis meritis (quibus virtutum Dominus, ut audivimus, eminentissimè vos dotavit) vellemus libenter habere vos Mediatorem Pacis hujusmodi & Factorem.

In aliis autem libenti faceremus quæ sciverimus vobis grata.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo quinto die Augusti.

Pro Philippo de Navarra ad partes Normanniæ redituro.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 10.

REX Universis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Illustris Philippus de Navarrâ, Consanguineus noster, qui ex certis causis ad Nos nuper in Angliam venit, jam sit ad partes Normanniæ, de Licentiâ nostrâ, rediturus,

Nos (volentes Securitati ipsius Philippi in hac parte providere) suscepimus ipsum Philippum & omnes Homines, Equites & Pedites, de Comitivâ suâ, cujuscùmque conditionis fuerint, ac Equos, Hernesia, & Bona sua quæcumque, ad dictas partes Normanniæ A. D. 1356. proficiscendo, & exindè in Angliam pro voluntate suâ redeundo, in Terrâ & in Mari, in Protectionem & Defensionem nostram specialem *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, & extunc quamdiu nobis placuerit, duraturas.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Augusti.

Pro Militibus de Scotia ad Prussiam profecturis.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 3.

LE Roi a touz Admiralx, & lour Leiutenantz, Viscontes, Maires, Bailifs, & noz autres Ministres, & Foialx, qi cestes Lettres veront, Saluz.

Come Thomas Byset & Wauter Moigne, Chivalers, & Norman Lessellyn & Wauter son Frere, Esquiers, d'Escoce, soient a venir en nostre Roialme d'Engleterre, oue Douze Hommes a Cheval, pur passer par y cel, as parties de dela, vers Pruce, de nostre Congie, si A. D. 1356. avons par celle cause pris les ditz Chivalers & Esquiers, ensemblement od lour Gentz, Chivalx, & Hernois, en venant en nostre dit Roialme, & passant par y cel vers les dites Parties, & puis retournant par my meisme nostre Roialme, vers les parties d'Escoce, en nostre Protection & Defense, & en nostre seure & sauf Conduit :

Par quoi vous mandons qui les ditz,

Chivalers

A. D. 1356. Chivalers & Esquiers, & lour Gentz, Chivalx, & Herneis susditz, soeffrez Edw. 3. par la dite cause bonement venir en nostre dit Roialme, & passer par y cel, & Retourner, sicome dit est, sanz nul mal, Moleste, Destourbance, ou Empeschement.

Et, si riens soit devers eux mesprís, le facez duement & sanz delai Redrescer; issint, totes voies, q'ils se portent Bien & en peisible manere, & facent Seurete, par lour Foi, devant nostre Conseil, avant ce q'ils passeront la Meer, q'ils ne A. D. 1356. Edw. 3. ferront, ne ne procuront, Damage a Nous, ne a nostre Roialme, en le Viage susdit.

En Tesmoignance &c. a durer tanque a la Pentecost procbein avenir.

Don. a Westm. le xx. jour d'Augst.

Per ipsum Regem, nunciante Johanne de Wyncwyk.

Pro Equitibus Alemanniæ, in Comitiva Philippi de Navarra.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Fran. 30. E. 3. m. 9. REX Universis &c, Salutem. Sciatis quòd concessimus Illustri Philippo de Navarra, Consanguineo nostro, Comiti de Longuevill, Domino de Cassel, & Magnifici Principis, Regis Navarræ, Fratris ipsius Philippi, Locum tenenti in Terris, quas idem Rex habet in Franciâ & Normanniâ, quòd ipse Sexdecim Equites de Alemanniâ & aliis Partibus Exteris, cum totidem Equis suis, jam apud Villam Suthamptoniæ existentes, cum toto Apparatu suo, a Portu Suthamptoniæ vel de Weymuth, usque ad partes Normanniæ ducere possit.

Et ideò vobis mandamus quòd dictos Equites, cum Equis prædictis, ab aliquo Portuum prædictorum, usque ad dictas partes Normanniæ, in Comitivâ præfati Philippi, vel Hominum suorum, absque Impedimento aliquo transire permittatis; ita semper quòd iidem Equites corporale præstent Sacramentum, coram, dilecto & fideli nostro, Edmundo Everard, quòd ipsi, vel eorum aliquis, aliquibus Inimicis nostris contra Nos non adhærebunt, vel adhærebit, nec Nobis, aut Amicis, Subditis, aut Alligatis nostris, quocúnque colore, Dampnum vel Gravamen inferent, vel inferet, a die Juramenti præstiti per unum Annum, proximò sequentem. A. D. 1356.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Augusti.

Indentura de Conventionibus inter Regem & Philippum de Navarra.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Ex Autogr. CESTE ENDENTURE, fait parentre le, Tresexcellent & Tresfuissant Prince, Monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roi de France & d'Engleterre, d'une part, &, Haute Home & Nobles, Monsieur Phelip de Navarre, son Cousyn, d'autre part, TESMOIGNE, que le dit Monsieur Phelip ad fait Homage Lige au dit Roi, come au Roi de France & Duc de Normandie, en la fourme & par les Paroles q'ensuent,

Jeo devienk vestre Home Lige des Terres, que vous m'avez Done a Conquere en Normandie, jusques a la value de Sessante Mille Escutz de Rente par An:

Et vous en facez Homage Lige, come a Roy de France & Duc de Normandie:

Et vous promet a vous Servir, a cause de ce, contre touz Homez que poent viure & Morir, except Roi de Navarre, come Roi de Navarre, en chose touchante le Roialme de Navarre.

Et le dit Roi Edward ad Ottroie & A. D. 1356. promis, a la requeste du dit Monsieur Phelip, son Cousyn, que, en cas que il purroit avoir Victoire finale contre son Adversaire, ql se dit Roi de France, ou deliverer par Forte Mayn le Roy de Navarre, qi son dit Adversaire tient pris, il serra permy ce frank & deliuers de tout.

Et, en cas que le dit Roy Edward ferra Pees, Trieues, Abstinences, ou aucune autre Acort ovesque son dit Adversaire, le dit Monsieur Phelip, & toutes ses Gentz & Eidantz, en la Querele du dit Roy Edward & de lui, y seeront touz jours & en tout compris.

Et aussint ne purra le dit Monsieur Phelip faire Pees, Trieues, Abstinences, ne aucune autre Acort ovesque le dit Adversaire, sanz le Consentement du dit Roi Edward.

Et, si mesme le Roi Edward fesoit Pees ovesque son dit Adversaire, parmi se serra fait pleine Restitution & Deliverance au dit Monsieur Phelip de toutes ses Terres, Villes, Chasteux, & autres Possessions,

A. D. 1356. Edw. 3.

Possessions, esteantz en Roialme de France, des queux il ad este en Seisine en temps passe, tant a cause de lui, come de Ma Dame sa Feme, & ausi de celles que lui purront Escheoir par Succession, quant & coment que ce soit; &, par semblable manere, serra faite Restitution a ses Gentz, Eidantz, & Confortantz devantditz.

Et, outre, si le dit Roi Edward, au plesir de Dieu, viegne a la Conqueste de la Corone & du Roialme de France, semblablement serra fait Restitution & Deliverance au dit Monsieur Phelip, & a ses Gentz, Eidantz, & Confortantz, de toutes lour Terres, Villes, Chasteux, & autres Possessions, esteantz en Roialme de France, come desus est dit.

Et le dit Roi Edward Ottroie & Donne au dit Monsieur Phelip toutes les Terres, Rentes, Villes, & Chasteux, q'il purra Conquere en Normandie, jusqes a la value de Sessante Mille Escutz de Rente par An, au Pris Ancien, a counter l'Escu pur qarante Deniers Esterlinges, a tenir par le dit Monsieur Phelip a Heritage du dit Roy Edward, & de ses Successours Rois de France & Ducs de Normandie, par Homage & par les Services ent Dues & Accustumes; except que, si, en fesant la dite Conquest, le dit Monsieur Phelip prenoit ou Conqueroit aucunes Villes, Chastenx, Terres, ou Lieux, que soient du Demesne du Duc de Normandie, & que a la Duchie appertenoient au temps du Roi Phelip la Bel, ou depuis, il serra tenuz de les Rendre au dit Roi Edward sanz contredit, quant il en serra Requis.

Et est assavoir que, outre & ovesque la dite Conqueste de Sessante Mill Escutz, demuront, a touz jours, au dit Monsieur Phelip toutes les Terres, Rentes, Villes, Chastieux, & Lieux, q'il tient a present, coment que ce soit, & q'il tenoit en Roialme de France au jour de la Prise du Roi de Navarre: & tout aussint lui demouront toutes les Rentes, Terres, Lieux, Villes & Chasteux, que le dit Roy de Navarre tenoit coment que ce feust au jour de sa dite Prise; les queux, par son Deces, escherroient au dit Monsieur Phelip s'il lui survivoit; non obstant que, depuis le temps du dit Roy Phelip, ou devant, les dites Terres, Rentes, Lieux, Villes, & Chasteux, ou aucun d'icelles, eient este mis hors du Demesne de la dite Duche, & baillies as ditz Roy de Navarre, & Monsieur Phelip, ou a lour Predecessours.

A. D. 1356. Edw. 3.

Et n'est l'Entention du dit Monsieur Phelip de Chalanger aucun Droit en la Terre du Mariage de Ma Dame la Roine de Navarre.

Et, toutes voies, s'il avenoit que le dit Monsieur Phelip Conquest en dite Pays aucun Chastell ou Forteresce, que feust d'acun Grant Seignur, par qi la Guerre du dit Roi Edward puisse grantment estre avanciet, & vousist estre en sa obeisance, le dit Roi Edward, le purra avoir du dit Monsieur Phelip, qi le lui rendra, pur le rendre a y cellui, fait & baillie au dit Monsieur Phelip due Recompensation.

Et, si le dit Roy Edward, ou aucun des Gentz de sa Partie, Prenoient ou Recoveroient aucuns des Chastelx, Villes, Lieux, ou autres Terres, que le dit Monsieur Phelip tenoit au temps de la Prise du dit Roi de Navarre, il les lui rendront tantost franches & delivres.

Et s'ils prenoient aucuns des Chastelx, Villes, Lieux, ou autres Terres, que le Roi de Navarre tenist au jour de sa dite Prise, & il trespassoit devant le dit Monsieur Phelip saunz Heir de son Corps, tantost, apres le Deces du dit Roi de Navarre, ils serront Rendnz au dit Monsieur Phelip Franches & Quites, come appurtenantz a lui.

Et toutes les choses susdites & chescune des ycelles le dit Monsieur Phelip ad Promys & Jurez, par sa Foie pleine, en la main du dit Roi Edward, de Tenir, Garder, & Acompler en touz Pointz, tant come a lui touche, saunz fraude ou mal engyn, & sanz james faire ou venir a l'encontre, par queconque voie, en temps a venir.

Et aussint le dit Roi Edward ad promys, en bone Foy, de mesmes les choses Tenir, Garder, & Acompler tant come a lui touche, sanz fraude ou mal engyn, & sanz james faire ou venir a l'encountre, par queconque voie, en temps a venir, en cas que le dit Monsieur Phelip les Tiegne de sa Part, come desus est dit.

En Tesmoignance de queu chose les ditz, Roi Edward & Monsieur Phelip, a cestes Lettres Endentees, enterchangeablement, ont fait mettre lour Scalx.

Don. a Claryndon le Quart jour de Septembre, l'An de Grace M.CCCLVI.

A.D. 1356. Edw. 3. A.D. 1356. Edw. 3.

Nova de Poytiers.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Pell. Exit. 30. E. 3.

GAlfrido Hamelyn, Valletto Cameræ Principis Walliæ, venienti de partibus Vasconiæ, cum Tunica ad Arma, & Bacynetto Adversarii de Franciâ. A.D. 1356.

V. l.

De proclamando ne quis accedat Armatus ad Intronisationem Episcopi Norwicensis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Pat. 30. E. 3. p. 2. m. 5. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Guidoni de Seintiler, Vicecomiti Norffolciæ, & Johanni Mayo, Servienti nostro ad Arma, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd,

Licet Johannes de Caston Miles, aut aliquis Antecessorum suorum, non habuerit, nec habere debeat, aliqua Feoda de Episcopo Norwicensi temporibus Intronisationum eorumdem, nec aliquo alio tempore,

Idem tamen Johannes,

Clamans diversa Feoda de, Venerabili Patre, Thomâ, nunc Episcopo Norwicensi, in instanti Intronisatione suâ, in Ecclesiâ suâ Norwicensi, ad se pertinere debere,

Cum quampluribus Armatis, ad Intronisationem prædictam accedere, & Feoda hujusmodi ibidem per Potentiam capere & asportare intendit, quod, si fieri permitteretur, in Læsionem Pacis nostræ & Terrorem Populi nostri cederet manifestè,

Nos,

Malis & Periculis, quæ per hujusmodi Congregationes illicitas poterunt evenire, obviare, & Pacem nostram ibidem illæsam observari volentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad proclamandum, & ex parte nostrâ defendendum, quòd nullus, cujuscúmque Statûs vel Conditionis fuerit, ibidem Armatus accedat, nec Armatam Potentiam ducat, nec quicquam aliud, per quod Pax nostra lædi, seu Populus noster in hac parte terreri, vel Intronisatio prædicta impediri poterit, faciat, nec fieri procuret, A.D. 1356.

Et ad omnes illos, quos contra Proclamationem & Defensionem prædictas inveneritis Delinquentes ibidem, capiendum, & eos in Prisonâ nostrâ Castri Norwici salvò custodiri faciendum, donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis mandamus quòd statim, visis præsentibus, Proclamaionem & Defensionem prædictas, & præmissa alia omnia & singula, faciatis, & exequamini in formâ prædictâ;

Universis insuper & singulis Ballivis, Ministris, & Fidelibus nostris, tenore præsentium, dantes in mandatis, quòd vobis, & alteri vestrûm, in præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint & Auxiliantes, quotiens & prout vos, vel alter vestrûm, ei scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Per Concilium.

Super Victoria Principis Walliæ, & Captione Adversarii de Francia, & de orando pro Rege.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 3. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Justus & Mirabilis Deus in operibus suis, imperscrutabili Sapientiâ cuncta disponens, Vota suorum, quæ præveniendo aspirat, gratis plerumque prosequitur Successibus & Eventibus gratiosis; Quod Nobiscum humiliter recognoscimus pluriès fore factum.

Nam, Regno Franciæ, dudùm ad nos jure Successorio devoluto, sub timore Dei, sicut nobis fuisse credimus inspiratum, agnovimus, Jus nobis, sic delatum, prosequi disponentes; &, quia per Tractatus pacificos (quibus pluriès consensimus) proficere nequimus, Guerram justam, sicut oportuit, propter denegatam nobis Justitiam, assumpsimus, sub spe Cœlestis Auxilii, de Causæ nostræ justitiâ confidentes. A.D. 1356.

In cujus Prosecutione variis nos prævenit Gratiis & Victoriis, Dominantium Dominus, Jesus Christus; qui gratiam suam erga Nos, in, Primogenito nostro, Edwardo Principe Walliæ, super Expeditione dictæ Guerræ nostræ, in dicto

A. D. 1356. Edw. 3. Regno nostro Franciæ jam agente, ex habundantiâ Bonitatis suæ continuans, misericordiam suam gloriosè mirificavit cum eo.

Nam, cùm certas partes dicti Regni more Guerrino lustraret, variis & prosperis, per Dei gratiam, gaudens Successibus, decimo nono die Septembris, proximò præterito, occurrit ei, prope Civitatem Pictaviæ, Johannes de Valesio, ipsius Regni Occupator Injustus, cum Exercitu grandi valdè, & ibidem congressi sunt Exercitus partis utriusque, & Commissum est Bellum forte.

Set, prospiciens de Cœlo Justitia, & non permittens Injuriam prævalere Justitiæ, dictum Johannem in manu dicti Filii nostri conclusit, & captus est ibidem, & multi alii Nobiles & Potentes cum eo, & facta est Strages non modica aliorum Nobilium, Armatorum, & Popularium, cum læsione Gentis nostræ modicâ respectivè.

Et, licet in Mortalitate Hominum non lætemur, contemplantes tamen effusam circa Nos, & dictum Filium nostrum, & ejus Exercitum, Miserationis divinæ Clementiam, ac sperantes ex hoc melioris & celerioris optatæ Pacis gratiam invenire, gaudemus in Domino; sibi pro Tot & Tantis Gratiarum Muneribus, nobis divinitùs exhibitis, Sacrificium devotæ Laudis humiliter offerentes;

Quæ vobis, ad vestri Recreationem, & publicam fidelium nostrorum Lætitiam, significamus; A. D. 1356. Edw. 3.

Corditer vos rogantes quatenus, ostensam & impensam nobis & dicto Principi Consolationis & Succursûs dulcedinem, velitis attollere & prosequi Actionibus Gratiarum, Orationibus, & aliis Pietatis Operibus, pro nobis, & eodem Principe, ac aliis nostris Fidelibus, Expeditioni dictæ Guerræ nostræ vacantibus, jugiter, si placuerit, insistentes; & id a Subditis vobis, Clero & Populo, fieri facientes.

Ut, ipso favente, qui Temporalis, ut Æternæ, felicitatis est Largitor, spem bonam (quam plenis aptis Successibus hujusmodi prosecutionis promisit Aggressus, & quam fortunatus adauxit Progressus) continuata Prosperitas ad felicem & optatum perducat effectum; utque nobis concedat Omnipotens sic Regnum Temporale regere, sicque incumbentia nostræ Solicitudini negotia, per suæ Subventionis gratiam, dirigere, quòd ad laudem sui Nominis, & ad nostrum Regnique nostri Commodum, cedere valeat & Quietem; &, post hujus Vitæ Cursum, Bravium mereamur consequi sempiternum.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Consimilia Brevia diriguntur J. Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, & singulis Episcopis per Angliam.

De Pardonatione Venationis cum Edwardo de Balliolo.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Pat. 30. E. 3. p. 3. m. 6.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Edwardus de Balliolo, Rex Scotiæ, diversis vicibus, a tempore quo in Dominio de Haytefeld, in Comitatu Eborum, Moram traxit,

In eodem Dominio, pro Deductu suo, de Licentiâ nostrâ, fugaverit, & Sexdecim Cervos, Sex Bissas, Octo Stagges, Tres Vitulos, & Sex Capriolos, & in Parco ejusdem Dominii Octo Damas, Unum Sourum, & Unum Sourellum ceperit,

Ac etiam in Stagnis ejusdem Dominii Piscatus fuerit, & Duos Luceos (quorum uterque Tres Pedes & Dimidium) Tres Luceos (quorum quilibet Tres Pedes) Viginti Luceos (quorum quilibet Duos Pedes & dimidium) Viginti Luceos (quorum quilibet Duos Pedes) Quinquaginta Pikerellos (quorum quilibet Unum Pedem & dimidium) Sex Pikerellos; quorum quilibet Unum Pedem in longitudine continebant, A. D. 1356.

Necnon Centum & Novem de Perches, Roches, Tenches, & Skelys, ac etiam Sex de Bremes & Bremettes,

Indè pro Sustentatione suâ ceperit, prout in quâdam Indenturâ, inter ipsum Edwardum & Johannem de Athwyk, Locum tenentem, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Manleye, Ballivi Dominii prædicti, indè confectâ, pleniùs continetur,

Idémque Edwardus (metuens quosdam Nobiles de Patria & alios, qui, ad Requisitionem ejusdem Edwardi, deductui & piscationi prædictis interfuerunt, posse eâ occasione imposterùm impetiri) nobis supplicaverit ut ipsorum Indempnitati providere velimus,

Nos (ipsius Edwardi Supplicationi annuentes) pardonavimus eisdem, Nobilibus & aliis, qui cum dicto Edwardo in

A.D. 1356. *Edw. 3.* in Dominio & Parco prædictis sic fugârunt, & in Stagnis prædictis, ut præmittitur, piscati fuerunt, & Literas Testimoniales ipsius Edwardi indè habent, Transgressiones (si quas fecerint sic fugando & piscando, & Feras & Piscem prædictos capiendo & asportando) & quicquid ad nos pertinet in hac parte; Nolentes quod Ipsi vel eorum Aliquis, occasione præmissorum, per Nos, vel Hæredes nostros Justiciarios, vel alios Ministros nostros quoscúmque, occasionentur, molestentur, in aliquo, seu graventur. A.D. 1356. *Edw. 3.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Litera missa Cardinali super Negotio Franciæ.

A.D. 1356. *An. 30. E. 3.* *Rom. 30. E. 3. m. 1.*

REVERENDE PATER ET AMICE CARISSIME,

Literas vestras recepimus, justum & ordinatum affectum, quem habetis ad laborandum circa Commissum vobis & Domino Cardinali Petragoricensi Negotium Pacis, inter Nos & Adversarium nostrum Franciæ (per Dei gratiam) reformandæ, inter alia, pleniùs exprimentes.

Et quidem hoc, juxta ea, quæ de vestrâ Bonitate & Soliditate Justitiæ concepimus, de vobis profecturum sentimus.

Set, licet Nos Pacem habere bonam desideraverimus, & desideramus etiam in præsenti, propter quædam tamen, quæ dicto Adversario nostro contigerunt noviter, quæ verisimiliter vos non latent, non videmus omnino Quo vel Qualiter Pacis possit haberi Tractatus. A.D. 1356.

Propter quod, ob Reverentiam Sedis Apostolicæ & Personæ vestræ, mittimus ad vos, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Lynne, Decanum Cicestrensem, ad loquendum & conferendum vobiscum, si placuerit, de præmissis; qui etiam Responsa, quæ super hiis pluriès Domino Summo Pontifici, & pridem dicto Domino Cardinali, fecimus, vobis ostendere poterit magis plenè.

Cui, super Dicendis, in hac parte, velitis (petimus) credulam dare fidem, & nobis vestra significare beneplacita per eundem.

Dat. in Palatio nostro Westm. vicesimo die Octobris.

Pro Philippo de Navarra, Capitaneo in Ducatu Normanniæ constituto.

A.D. 1356. *An. 30. E. 3.* *Fran. 30. E. 3. m. 5.*

REX Universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Capitaneis, Custodibus Castrorum, Civitatum, Burgorum, & Fortalitiorum, ac aliis Personis quibuscúmque, de Ducatu nostro Normanniæ: necnon Banerettis, Militibus, & Personis aliis (quos ad dictas partes Normanniæ, pro Expeditione Guerræ nostræ ibidem, misimus, & imposterùm missuri sumus) Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Probitate, & Circumspectione, Fidelis & Consanguinei nostri carissimi, Philippi de Navarrâ, Comitis de Longuevill, & Domini de Cassell, pleniùs confidentes,

Ipsum Philippum, in dicto Ducatu Normanniæ, Locum nostrum tenentem & Capitaneum facimus & constituimus per præsentes;

Dantes & Concedentes eidem Philippo plenam Potestatem & Mandatum speciale, pro Nobis, & nostro Nomine, Ducatum prædictum, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, in Manum nostram capiendi & seisiendi, ac Corporalem Possessionem ejusdem Ducatûs nanciscendi & apprehendendi, A.D. 1356.

Merum & mixtum Imperium ac altam & bassam Justitiam, & Jurisdictionem, quæ requiritur, excercendi,

Excercitum congregandi & ducendi,

Contrarios & Rebelles persequendi, arestandi, & capiendi, &, prout justum fuerit, puniendi,

Ac Homines partium illarum, qui ad Fidem & Obedientiam nostram venire voluerint, ad hujusmodi Fidem & Obedientiam, nostro nomine, admittendi, & Securitatem ab eis super hoc capiendi,

Et omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ ad Officium Locum nostrum tenentis & Capitanei ibidem pertinere noscuntur, & quæ pro recuperatione & conservatione Jurium nostrorum,

A.D. 1356. Edw. 3. ſtrorum, ac bono regimine Ducatûs prædicti & Subditorum noſtrorum, neceſſaria fuerint vel oportuna, etiam ſi Mandatum exigant ſpeciale;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictum Philippum Actum vel Geſtum fuerit in præmiſſis, & quolibet præmiſſorum.

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd prædicto Phillppo, in omnibus & ſingulis præmiſſis faciendis & exequendis, quatenus ad vos & veſtrûm ſingulos attinet, pareatis, reſpondeatis, & intendatis. A.D. 1356. Edw. 3.

In cujus &c. pro noſtro beneplacito duraturas.

Dat. in Palatio Regis Weſtm. triceſimo die Octobris.

De Conventionibus, cum præfato Philippo, obſervandis.

A.D. 1356. An. 29. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 5. REX Univerſis &c. verſus partes Normanniæ profecturis, Salutem.

Cùm Conſtituerimus, Fidelem & Conſanguineum noſtrum cariſſimum, Philippum de Navarra, Comitem de Longuevill, & Dominum de Caſſel, Locum noſtrum tenentem & Capitaneum in Ducatu noſtro Normanniæ, ad omnia & ſingula, quæ ad Locum noſtrum tenentem & Capitaneum ibidem pertinent, faciendum & exercendum, quamdiù noſtræ placuerit voluntati,

Volentes Pacta & Conventiones, inter ipſum, ſeu ejus Gentes, ipſius nomine, ex parte unâ, & Vos, ſeu veſtrûm aliquos, ex alterâ habitas & habituras, per vos & veſtrûm quemlibet teneri & inviolabiliter obſervari, A.D. 1356.

Promittentéſque Nos Ratum & Gratum habituros quod Conventum eſt vel fuerit in hac parte,

Vobis & veſtrûm ſingulis injungimus & mandamus, quatiniùs ea, quæ ſic inter ipſum, ſeu ejus Gentes, & Vos, & veſtrûm ſingulos, Concordata ſunt vel fuerint & Conventa, in omnibus & ſingulis, prout ad vos attinet, juxta vim, formam, & effectum Conditionum & Conventionum earumdem compleatis, & ab aliis, quantum poteritis, teneri & compleri faciatis; dictus enim Phillppus promiſit idem facere verſâ vice.

Dat. in Palatio Regis Weſtm. triceſimo die Octobris.

Pro dicto Capitaneo, de aſſiſtendo.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Ibid. REX, Fideli & Conſanguineo ſuo cariſſimo, Henrico Duci Lancaſtriæ, Locum noſtrum tenenti & Capitaneo in Ducatu Britanniæ, vel ejus Locum tenenti ibidem, ac aliis Capitaneis & Caſtellanis, in eodem Ducatu nobis ſubjectis, cæteriſque quibuſcùmque Locum noſtrum tenentibus aut Capitaneis, per nos impoſterum deputandis, Salutem.

Cùm conſtituerimus, fidelem & Conſanguineum noſtrum cariſſimum, Philippum de Navarra, Comitem de Longuevill, & Dominum de Caſſel, Locum noſtrum tenentem & Capitaneum in Ducatu noſtro Normanniæ, ad omnia & ſingula, quæ ad Locum noſtrum tenentem & Capitaneum ibidem pertinent, faciendum & excercendum, quamdiù noſtræ placuerit voluntati, A.D. 1356

Vobis, & cuilibet veſtrûm, injungendo, mandamus quòd in caſu, quo dictus Philippus, pro Inimicis & Rebellibus noſtris perſequendis & expugnandis, veſtris Auxiliis vel alicujus veſtrûm indiguerit, tunc ei, quanto potentiùs poteritis, oportunis Conſiliis & Auxiliis aſſiſtatis, quotiens Vos, vel veſtrûm Aliquem, ſuper hoc, ex parte noſtrâ, duxerit requirendos; & hoc, ſicut Nos & Honorem noſtrum diligitis, nullatenus omittatis; dictus enim Philippus promiſit idem facere verſâ vice.

Dat. ut ſupra.

Ad Papam, ſuper Collegiis Privilegiandis.

A.D. 1356. An. 30. E. 3. Rom. 30. E. 3. m. 1. PAPÆ Rex &c.

SANCTISSIME PATER,

Eam de veſtræ bonitatis affluentiâ continuatam fiduciam teportamus, ut ea, per quæ Cultus augetur Divinus, & Animæ noſtræ procuratur Salus, velitis profequi Favoribus & Gratiis fructuoſis.

Nuper ſiquidem, felicis Recordationis, Clemens Papa Sextus, Prædeceſſor veſter, ad noſtræ Supplicationis devotam inſtantiam, Duo Collegia certorum Canonicorum, & Miniſtrorum Deo continuè Famulantium, in noſtris Palatio Weſtmonaſterii & Caſtro de Wyndeſore A.D. 1356

(in

A. D. 1356. Edw. 3. (in quo Maternus Uterus nos eduxit) per suas concessit eerri renoris Literas Erigenda, ae etiam multiplicibus Privilegiis & Gratiis munienda,

Quæ quidem Collegia, servato earumdem Literarum tenore, & Institutis in ipsorum utróque Canonicis & Ministris hujusmodi, canonicè sunt Erecta,

Ser, quod nobis admodùm est molestum, nonnulla de Privilegiis & Gratiis antedictis, propter ejusdem Prædecessoris vestri supervenientem Obitum, perierunt,

Pro quorum Renovatione, tàm per, Venerabilem Patrem, Michaelem Londoniensem Episcopum, & Fratrem Johannem de Woderoue, Ordinis Prædicatorum, Confessorem nostrum, quàm alios Clericos nostros & Personas, interpositis multiplicatis vicibus Literis, vestram Celsitudinem recolimus pulsavisse,

Et, quamvis tanta & tam frequens Pulsatio, propter supervenientes Solicitudines varias, quibus vacatis assiduè, hucusque nequiverit effectualiter exaudiri, confidimus tamen stabiliter quòd eam nobis nolitis Gratiam claudere, quam dictus vester Predecessor sui gratiâ reseravit, A. D. 1356. Edw. 3.

Et, propterea pulsare volentes instantiùs, si forsitan istâ vice nostrum Propositum consequamur, pro præmissis apud vestram Celsitudinem sedulò prosequendis, & reportandâ nobis ipsorum præcordiali Expeditione, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Philippum de Codeford, Legum Doctorem, ad vestram præsentiam specialiter destinamus; cui, in præmissa tangentibus Fidem stabilem adhibentes, harum Precum nostrarum cordialium interventu, eundem nostrum Clericum, quo citiùs commodè possit fieri, ad Nos remittere dignemini, cum, desideratissimâ, expeditione finali Supplicationum, præsentibus interclusarum.

Sanctitatem vestram, ad Ecclesiæ suæ felix Regimen, conservet Altissimus multis Annis.

Dat. in Palatio nostro Westm. duodecimo die Mensis Novembris.

Littera ad Imperatorem super negotio Franciæ, & de rebus Brabanticis, Responsiva.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 10. d. SERENISSIME PRINCIPUM ET FRATER CARISSIME,

Binas Imperialis Excellentiæ Literas gratanter recepimus: per quarum alteram eidem placuit Excellentiæ nos rogare ut, cùm Adversarius noster Franciæ, in Captivitate positus, sui potestatem non habeat, velimus Tractatum Concordiæ, inter Nos & Ipsum vestro præsidio disponendum, finaliter acceptare; subjuncto quòd, ut dicto possitis Negotio oportuniùs & propinquiùs intendere, disponit vestra Sublimitas ad partes Lotryngiæ declinare.

Et quidem Affectionem ordinatam, quam ad faciendum Pacem hujusmodi piè geritis, plurimùm in Domino contemplamur.

Nos etiam, qui semper Pacem bonam habere desideravimus, ut eam sumus, cum non modico Rerum & Temporum Dispendio, prosecuti adhuc, eodem desiderio æstuamus.

Nam, licet quorumdam felicium successus Eventuum nobis arriserint, ex hoc soli Deo Honorem referentes & Gloriam, sub timore suo disponimus, favente nobis cælesti Clementiâ, humiliùs semper & devotiùs dirigere Facta nostra.

Et, si Deus annueret Pacem talem, summè cederet votis nostris, quòd per vestri Mediationem celerem illud fiat; sicut pridem vestræ Celsitudini meminimus pleniùs nos scripsisse. A. D. 1356.

Nuncios autem nostros, quos de Mora sua penes vestram Magnificentiam excusari desideratis, habemus, juxta vestri Beneplacitum, Excusatos.

Per aliam quoque Literam videtur vestro Culmini complacere quòd, si ex parte Comitis Flandriæ, vel Suorum, qui Terras Ducatûs Brabantiæ, in præjudicium Fratris vestri Illustris Ducis, ibidem in errorem posuerunt, & injuriosè detinent occupatas, ad nostri notitiam Verba quæcùmque venirent, illis Aures credulas non daremus donec per vos, vel alios quibus est nota tàm Injuriosæ Rei Conditio, essemus pleniùs informati.

Super quo scire velit vestræ Majestatis Sublimitas quòd, tàm optentu Justitiæ, quam, sicut habet Communis Opinio, idem optinet Frater vester, quàm gratâ consideratione personæ vestræ Serenissimæ, quæ nobis tàm benivolam, sui gratiâ, se ostendit, illatas dicto Duci Injurias ægrè ferimus & molestè; nec idem Comes penes Nos sic meruit, ut sibi super hiis favere vel credere debeamus.

In votivis & longævis Successibus jugiter prosperetur Cæsarea Magnitudo.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo tertio die Novembr.

A. D. 1356. Edw. 3. A. D. 1356. Edw. 3.

Pro Johanne Chaundos, de bono Servitio in Pugna de Poyters.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Pat. 33. E. 3. p. 1. m. 30. EDwardus, Illustris Regis Angliæ & Franciæ Primogenitus, Princeps Walliæ, Dux Cornubiæ, & Comes Cestriæ, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

SCIATIS quòd Nos,

Pro bono & gratuito Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Johannes Chaundos Miles nobis in partibus Vasconiæ impendit, & præcipuè in Bello de Peyters,

DEDIMUS & CONCESSIMUS eidem Johanni Duas Partes Manerii nostri de Kirketon in Lyndeseye, cum pertinentiis, exceptis Feodis Militum,

HABENDAS & TENENDAS eidem Johanni ad totam Vitam suam, REDDENDO indè Nobis & Hæredibus nostris per Annum UNAM ROSAM RUBEAM, ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, pro omnibus Servitiis, Exactionibus, & Demandis; ita quòd, post Decessum dicti Johannis, dictæ Duæ Partes Manerii prædicti, cum pertinentiis, Nobis & Hæredibus nostris integrè revertantur. A. D. 1356.

Et Nos, prædictus Edwardus, & Hæredes nostri, dictas Duas Partes Manerii antedicti, cum pertinentiis (exceptis Feodis Militum prædictis) præfato Johanni, ad totam Vitam suam, contra omnes Gentes WARANTIZABIMUS & DEFENDEMUS.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. sub Privato Sigillo nostro Londoniæ quintodecimo die Novembris, anno Regni, carissimi Domini nostri Patris, & Regis Angliæ, Tricesimo, & Franciæ Decimo Septimo.

Pro Prisonariis Scotiæ, de reintrando in Prisonam.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 5. REX, dilecto & fideli suo, Thomæ de Bello Monte, Salutem.

Cùm nuper,

Audito quòd Walterus de Haliburton, David de Anand, & Andreas Cambel de Scotia, Prisonarii nostri,

Qui nuper, super Fide suâ præstitâ, ad proficiscendum ad dictas partes Scotiæ, sub certis Conditionibus, ut se in Prisonam nostram ad certum Tempus reintrarent, per Nos licentiati fuerunt,

Asserebant se, pro eo quòd Deliberationem tuam a Prisona, in qua in Scotia detentus fuisti, procurârunt, erga Nos, de redeundo ad Prisonam nostram, fuisse Quietos,

Te coram Concilio nostro evocari fecerimus,

Et licet,

Tibi, coram eodem Concilio, exposito qualiter Intentionis nostræ nunquam extitit, nec de Præcepto nostro aut Concilii nostri emanavit, quòd prædictos Prisonarios nostros propter Deliberationem tuam vellemus deliberari, nec de redeundo ad Prisonam nostram quietari, seu de Fide suâ, sic præstitâ, relaxari, A. D. 1356.

Injunctum tibi fuerit, ex parte nostrâ, per dictum Concilium nostrum, ut ad dictas partes Scotiæ cum omni celeritate redires, & Te in Prisonam, in qua priùs detinebaris, reintrares, sub conditione quâ captus fuisti moraturus,

Tu tamen (præmissa non ponderans) ad Prisonam prædictam redire non curasti in nostri Contemptum manifestum; undè plurimùm conturbamur:

Tibi igitur ex habundanti præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, ad dictas partes Scotiæ Gressus tuos dirigas, & Te in Prisonam, in qua priùs stetisti, reintres, ibidem, sub conditione Captionis tuæ, moraturus:

Ita quòd dicti Prisonarii nostri, causâ Deliberationis tuæ, sic prætensæ, de redeundo ad Prisonam nostram, juxta fidem suam, nobis præstitam, se non valeant aliqualiter excusare; & hoc, sub incumbenti periculo, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Novembris.

Pro Thoma de Grey, Prisonario in Scotia.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 2. REX Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Thomas de Gray ut,

Cùm ipse nuper de Guerra per Scotos Inimicos nostros captus fuerit, & ad gravem Redemptionem positus, & ad Redemptionem illam solvendum non sufficiat, nisi sibi subveniatur aliundè, A. D. 1356.

Velimus

A. D. 1356. Edw. 3. Velimus ei concedere quòd ipse Centum Saccos Lanæ, de Lanis suis propriis, apud Norham, prope Villam de Berewico, jam existentes, ut parcatur Laboribus & Expensis, quæ nimis graves forent si ad Portum Novi Castri super Tynam, ibidem carcandos, per Terram cariarentur, in Portu dictæ Villæ Berewici carcare, & ad partes Flandriæ ducere possit, Custumam indè debitam ibidem solvendo,

Nos, ex causâ prædictâ, & pro bono Servitio quod prædictus Thomas nobis pluriès impendit, volentes ei gratiam in hac parte facere specialem, concessimus & licentiam dedimus præfato Thomæ quòd ipse dictos Centum Saccos Lanæ usque dictam Villam Berewici ducere, & eos ibidem, per Trovum, pro Lanis ponderandis in Portu Villæ Novi Castri deputatum, in præsentia Collectorum Custumarum nostrarum in dicto Portu Novi Castri, per Trovatorem nostrum in eodem Portu Novi Castri ponderare, &, solutis Custumâ & Subsidio Quinquaginta Solidorum pro quolibet Saccorum eorumdem, in Navibus in dicto Portu Berewici carcare, & exindè, per Servientes suos, ad partes Flandriæ ducere possit sine Impedimento quocúmque, quacúmque Ordinatione, in contrarium factâ, non obstante: A. D. 1356. Edw. 3.

Volentes quòd Collectores Custumarum nostrarum, in dicto Portu Novi Castri, de Custuma & Subsidio dictorum Centum Saccorum, in Compoto suo, ad Scaccarium nostrum, onerentur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Magno Sigillo liberato.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Claus. 30. E. 3. m. 4. d. MEMORANDUM, *quòd, Venerabilis Pater, Johannes Archiepiscopus Eborum, Angliæ Primas, & Cancellarius Domini nostri Regis, die Lunæ (viz.) 27°. die Novembris, anno præsenti, liberavit eidem Domino Regi, apud Westmonasterium, in Capella juxta novam Cameram albam, versus aquam, in præsentia, Venerabilium Patrum, Archiepiscopi Cantuariensis, Episcoporum Wintoniensis & Roffensis, Comitum Arundelliæ & Marchiæ, Walteri de Manny, Johannis de Wynewyk, Custodis Privati Sigilli ipsius Regis, & aliorum multorum in eadem Capella tunc existentium, Magnum Sigillum ejusdem Regis, in quadam Bursâ de Corio inclusum, & Sigillo prædicti Archiepiscopi Eborum signatâ:*

Quod quidem Sigillum, sic Inclusum & signatum, idem Rex ab eodem Archiepiscopo, præsentibus prædictis, recepit, & ipsum Archiepiscopum, ad magnam instantiam suam, de Custodia dicti Sigilli benivolè & gratanter exoneravit: A. D. 1356.

Postmodumque, eodem die, idem Rex præfatum Wyntoniensem Episcopum Cancellarium suum constituit, & Sigillum prædictum eidem Episcopo, in præsentia prænominatorum, manu suâ tradidit;

Qui, præstito super hoc Sacramento super Crucem præfati Archiepiscopi Cantuariensis, dictum Sigillum recepit, & die Mercurii, proximò sequente, in Aula Westmonasterii, ubi Placea Cancellariæ habetur, præsentibus, David de Wollore Custode Rotulorum Cancellariæ, & aliis Clericis ejusdem Cancellariæ, dictam Bursam aperiri, & dictum Sigillum indè extrahi, ac Literas & Brevia indè consignari fecit ibidem.

De veniendo ad Tractandum super Deliberatione David de Bruys.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 2. REX &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, Willielmus Sancti Andreæ, Patricius de Breghyn, & Thomas de Katenesse, Episcopi: ac Willielmus de Levyngston, Robertus d'Erskyn, & Thomas de Fausside, Milites; de partibus Scotiæ, cum Quinquaginta Equitibus de Familia sua, in Regnum nostrum Angliæ, ad Civitatem nostram Londoniæ, ad Tractandum cum Concilio nostro super Deliberatione David de Bruys, Prisonarii nostri, de Licentia nostra sint venturi,

Nos,

Volentes eorum Securitati in hac parte providere, A. D. 1356.

Suscepimus ipsos, Episcopos, Willielmum de Levyngston, Robertum & Thomam, ac Equites de Familia sua, usque ad numerum prædictum *&c. prout in similibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuram duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Decembris.

De

A. D. 1356. Edw. 3.

De Potestate tractandi super Treugis in Ducatibus Britanniæ & Normanniæ.

A. D. 1356. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 2.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Noveritis quòd Nos, De fidelitate & circumspectione providâ, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Henrici Ducis Lancastriæ, Capitanei & Locum nostrum tenentis in Ducatu Britanniæ, multipliciter confidentes,

Damus sibi, præsentibus Literis nostris, Plenam & Liberam Potestatem ad Tractandum & Concordandum cum quibuscúmque Nunciis, Procuratoribus, seu Vices gerentibus Adversarii nostri Franciæ, & aliis, ad Tractandum & Concordandum super hujusmodi Plenam & Sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super Treugis, Guerrarum Sufferentiis, & Abstinentiis quibuscúmque, inter Nos, nostros Subditos, & Adhærentes quoscúmque, & ipsum Adversarium nostrum, & Adhærentes sibi, pro Ducatubus Britanniæ & Normanniæ & Confiniis eorumdem,

Treugas, Sufferentias, & Abstinentias hujusmodi acceptandum, ineundum, Stabiliendum, & Firmandum Securitatibus quibuscúmque,

Et ad omnia alia & singula faciendum, expediendum, & excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes Nos Ratum Gratum & Stabile habituros quicquid per dictum Ducem, Consanguineum nostrum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet eorumdem.

In cujus &c.

Dat. in Palatio nostro Westm. decimo quinto die Decembris.

De Operationibus, super Douglas Tour inceptis, complendis.

A. D. 1357. An. 30. E. 3. Scot. 30. E. 3. m. 1.

REX, dilecto sibi, Roberto de Tughale, Camerario suo Villæ Berewici super Twedam, Salutem.

Mandamus vobis quòd Operationes, super Turri, vocatâ Douglas Tour, prope Castrum nostrum ibidem, inceptas, de Exitibus Camerariæ prædictæ, per Visum & Testimonium Johannis de Coupeland & Ricardi Tempest, vel alterius eorum, pro salvatione Castri prædicti, complere faciatis;

Et de Custubus, quos in hac parte rationabiliter apposueritis, vobis in Compoto vestro debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Liberis Caroli de Bloys.

A. D. 1357. An. 30. E. 3. Franc. 30. E. 3. m. 3.

REX Universis &c. Salutem. Sciatis quòd, Cùm Petrus Pounkellen, Valettus Liberorum, Nobilis Viri, Karoli de Blois, in Regno nostro Angliæ certis de causis commorantium, qui in Servitio eorumdem Liberorum in eodem Regno nostro aliquamdiu stetit, jam ad Partes suas Proprias est de nostra Licentia rediturus,

Suscepimus ipsum Petrum, & quendam Valettum suum, transeundo usque Partes prædictas, in Protectionem & Defensionem nostram *&c. prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Januarii.

Per Concilium.

F I N I S.

